BS
715.
.1909

BS
715.
.1909

THE INSTITUTE OF MEDIAEVAL STUDIES
10 ELMSLEY PLACE
TORONTO 5, CANADA.

3976

תורה נביאים וכתובים

# BIBLIA HEBRAICA

ADJUVANTIBUS PROFESSORIBUS

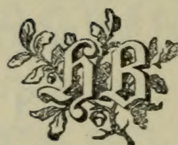
G. BEER, F. BUHL, G. DALMAN, S. R. DRIVER, M. LÖHR,
W. NOWACK, I. W. ROTHSTEIN, V. RYSSEL

EDIDIT

RUD. KITTEL
PROFESSOR LIPSIENSIS

EDITIO ALTERA EMENDATIOR STEREOTYPICA

PARS II



LIPSIAE
J. C. HINRICHS
1909 36A

PRAEPARAVERUNT IN PARTE II

LIBRUM JESAIAE EDITOR

LIBROS JEREMIAE ET EZECHIEL I. W. ROTHSTEIN, HALENSIS

LIBRUM DUODECIM PROPHETARUM (OPERĀ EDITORIS) W. NOWACK, ARGENTINUS

LIBRUM PSALMORUM FR. BUHL, HAVNIENSIS

LIBROS PROVERBIORUM ET IOB G. BEER, ARGENTINUS

CANTICUM CANTICORUM G. DALMAN, HIEROSOLYMITANUS

LIBRUM RUTH ET THRENOS EDITOR

LIBRUM ECCLESIASTIS S. R. DRIVER, OXONIENSIS

LIBRUM ESTHER FR. BUHL

LIBROS DANIELIS, ESRAE ET NEHEMIAE M. LOEHR, VRATISLAVIENSIS

LIBRUM CHRONICORUM EDITOR

THE INSTITUTE OF MEDIAEVAL STUDIES
10 ELMSLEY PLACE
TORONTO 5, CANADA.

JAN 22 1932

3976

COPYRIGHT 1909 BY J. C. HINRICHS'SCHE BUCHHANDLUNG, LEIPZIG.

# JESAIA. ישעיה

1 ¹חֲזוֹן יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ אֲשֶׁר חָזָה עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלָ͏ִם בִּימֵי
עֻזִּיָּהוּ יוֹתָם אָחָז יְחִזְקִיָּהוּ מַלְכֵי יְהוּדָה׃

²שִׁמְעוּ שָׁמַיִם וְהַאֲזִינִי אֶרֶץ כִּי יְהוָה דִּבֵּר
בָּנִים גִּדַּלְתִּי וְרוֹמַמְתִּי וְהֵם פָּשְׁעוּ בִי׃
³יָדַע שׁוֹר קֹנֵהוּ וַחֲמוֹר אֵבוּס בְּעָלָיו
יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַע עַמִּי לֹא הִתְבּוֹנָן׃
⁴הוֹי׀ גּוֹי חֹטֵא עַם כֶּבֶד עָוֺן זֶרַע מְרֵעִים בָּנִים מַשְׁחִיתִים
עָזְבוּ אֶת־יְהוָה נִאֲצוּ אֶת־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל ◌ נָזֹרוּ אָחוֹר׃
⁵עַל מֶה תֻכּוּ עוֹד תּוֹסִיפוּ סָרָה כָּל־רֹאשׁ לָחֳלִי וְכָל־לֵבָב דַּוָּי׃
⁶מִכַּף־רֶגֶל וְעַד־רֹאשׁ אֵין־בּוֹ מְתֹם פֶּצַע וְחַבּוּרָה וּמַכָּה טְרִיָּה
לֹא־זֹרוּ וְלֹא חֻבָּשׁוּ וְלֹא רֻכְּכָה בַּשָּׁמֶן׃
⁷אַרְצְכֶם שְׁמָמָה עָרֵיכֶם[a] שְׂרֻפוֹת אֵשׁ אַדְמַתְכֶם לְנֶגְדְּכֶם
זָרִים אֹכְלִים אֹתָהּ וּשְׁמָמָה כְּמַהְפֵּכַת זָרִים[b]׃
⁸וְנוֹתְרָה בַת־צִיּוֹן כְּסֻכָּה בְכָרֶם כִּמְלוּנָה בְמִקְשָׁה כְּעִיר נְצוּרָה׃
⁹לוּלֵי יְהוָה צְבָאוֹת הוֹתִיר לָנוּ שָׂרִיד כִּמְעָט
כִּסְדֹם הָיִינוּ לַעֲמֹרָה דָּמִינוּ׃ ס
¹⁰שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה קְצִינֵי סְדֹם
הַאֲזִינוּ תּוֹרַת אֱלֹהֵינוּ עַם עֲמֹרָה׃
¹¹לָמָּה־לִּי רֹב־זִבְחֵיכֶם יֹאמַר יְהוָה
שָׂבַעְתִּי עֹלוֹת אֵילִים וְחֵלֶב מְרִיאִים
וְדַם פָּרִים וּכְבָשִׂים וְעַתּוּדִים לֹא חָפָצְתִּי׃
¹²כִּי תָבֹאוּ לֵרָאוֹת פָּנָי
מִי־בִקֵּשׁ זֹאת מִיֶּדְכֶם רְמֹס חֲצֵרָי׃

Cp 1, 3 ca 30MSS 𝔊𝔖𝔙 וְעַמִּי ‖ 4 ◌ > 𝔊𝔏; prps נִזֹּרוּ א׳, al נָסֹגוּ א׳ ‖ 5 l ? עַד (cf ψ 79,5) ‖ 6 l ? מְתֹם; al תָּמִים (א׳ בוֹ מ׳ > 𝔊[ABℵ]) ‖ 7 [a] 40MSS 𝔗[L]𝔖 וְעָ׳ ‖ [b] l סְדֹם ‖ 8 l frt נְצוּרָה (a צור) ‖ 9 > 𝔊𝔏𝔖𝔙 ‖ 11 > 𝔊 ‖ 12 1MS (cf 𝔖) לִרְאוֹת.

13 לֹא תוֹסִיפוּ הָבִיא מִנְחַת־שָׁוְא קְטֹרֶת תּוֹעֵבָה הִיא לִי
חֹדֶשׁ וְשַׁבָּת קְרֹא מִקְרָא לֹא־אוּכַל אָוֶן וַעֲצָרָה׃
14 חָדְשֵׁיכֶם וּמוֹעֲדֵיכֶם שָׂנְאָה נַפְשִׁי
הָיוּ עָלַי לָטֹרַח נִלְאֵיתִי נְשֹׂא׃
15 וּבְפָרִשְׂכֶם כַּפֵּיכֶם אַעְלִים עֵינַי מִכֶּם
גַּם כִּי־תַרְבּוּ תְפִלָּה אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ
יְדֵיכֶם דָּמִים מָלֵאוּ׃ 16 רַחֲצוּ הִזַּכּוּ
הָסִירוּ רֹעַ מַעַלְלֵיכֶם מִנֶּגֶד עֵינָי
חִדְלוּ הָרֵעַ׃ 17 לִמְדוּ הֵיטֵב דִּרְשׁוּ מִשְׁפָּט אַשְּׁרוּ חָמוֹץ
שִׁפְטוּ יָתוֹם רִיבוּ אַלְמָנָה׃ ס
18 לְכוּ־נָא וְנִוָּכְחָה יֹאמַר יְהוָה
אִם־יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כַּשָּׁנִים[a] כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ
אִם[b]־יַאְדִּימוּ כַתּוֹלָע כַּצֶּמֶר יִהְיוּ׃
19 אִם־תֹּאבוּ וּשְׁמַעְתֶּם טוּב הָאָרֶץ תֹּאכֵלוּ׃
20 וְאִם־תְּמָאֲנוּ וּמְרִיתֶם חֶרֶב תְּאֻכְּלוּ כִּי פִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ ס
21 אֵיכָה הָיְתָה לְזוֹנָה קִרְיָה נֶאֱמָנָה
מְלֵאֲתִי מִשְׁפָּט צֶדֶק יָלִין בָּהּ וְעַתָּה מְרַצְּחִים׃
22 כַּסְפֵּךְ הָיָה לְסִיגִים סָבְאֵךְ מָהוּל בַּמָּיִם׃
23 שָׂרַיִךְ סוֹרְרִים וְחַבְרֵי גַּנָּבִים כֻּלּוֹ אֹהֵב שֹׁחַד וְרֹדֵף שַׁלְמֹנִים
יָתוֹם לֹא יִשְׁפֹּטוּ וְרִיב אַלְמָנָה לֹא־יָבוֹא אֲלֵיהֶם׃ 24 לָכֵן
נְאֻם הָאָדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת אֲבִיר יִשְׂרָאֵל
הוֹי אֶנָּחֵם מִצָּרַי וְאִנָּקְמָה מֵאוֹיְבָי׃
25 וְאָשִׁיבָה יָדִי עָלַיִךְ וְאֶצְרֹף כַּבֹּר סִיגָיִךְ וְאָסִירָה כָּל־בְּדִילָיִךְ׃
26 וְאָשִׁיבָה שֹׁפְטַיִךְ כְּבָרִאשֹׁנָה וְיֹעֲצַיִךְ כְּבַתְּחִלָּה
אַחֲרֵי־כֵן יִקָּרֵא לָךְ עִיר הַצֶּדֶק קִרְיָה נֶאֱמָנָה׃
27 צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפָּדֶה וְשָׁבֶיהָ בִּצְדָקָה׃
28 וְשֶׁבֶר פֹּשְׁעִים וְחַטָּאִים יַחְדָּו וְעֹזְבֵי יְהוָה יִכְלוּ׃
29 כִּי יֵבֹשׁוּ מֵאֵילִים אֲשֶׁר חֲמַדְתֶּם וְתַחְפְּרוּ מֵהַגַּנּוֹת אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם׃
30 כִּי תִהְיוּ כְּאֵלָה נֹבֶלֶת עָלֶהָ וּכְגַנָּה אֲשֶׁר־מַיִם אֵין לָהּ׃

17 𝔊𝔗𝔖𝔙 חָמוּץ; l prb 𝔐 ‖ 18 [a] 4MSS 𝔊𝔏𝔖𝔙 כַּשָּׁנִי ‖ [b] mlt MSS Vrs וְאִם ‖ 21 𝔊𝔏 + צִיּוֹן ‖ 25 l frt בַּכֻּר ‖ 26 31MSS וְאח' ‖ 27 𝔊𝔖 שִׁבְיָהּ; prps וְיֹשְׁבֶיהָ ‖ 29 l prb c 3MSS 𝔗 תֵּבֹשׁוּ (𝔊𝔖 postea חֲמַדְתֶּם) ‖ 30 50MSS עליה.

31 וְהָיָה הֶחָסֹן לִנְעֹרֶת וּפֹעֲלוֹ לְנִיצוֹץ
וּבָעֲרוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו וְאֵין מְכַבֶּה׃ פ
2 1 הַדָּבָר אֲשֶׁר חָזָה יְשַׁעְיָהוּ בֶּן־אָמוֹץ עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלָ͏ִם׃ 2 וְהָיָה ׀
בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נָכוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית־[a]יְהוָה
[b]בְּרֹאשׁ הֶהָרִים וְנִשָּׂא מִגְּבָעוֹת
וְנָהֲרוּ אֵלָיו כָּל־הַגּוֹיִם׃ 3 וְהָלְכוּ עַמִּים רַבִּים וְאָמְרוּ
לְכוּ ׀ וְנַעֲלֶה אֶל־הַר־יְהוָה אֶל־בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
וְיֹרֵנוּ מִדְּרָכָיו וְנֵלְכָה בְּאֹרְחֹתָיו
כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר־יְהוָה מִירוּשָׁלָ͏ִם׃
4 וְשָׁפַט בֵּין הַגּוֹיִם וְהוֹכִיחַ לְעַמִּים רַבִּים
וְכִתְּתוּ חַרְבוֹתָם לְאִתִּים וַחֲנִיתוֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת
לֹא־יִשָּׂא גוֹי אֶל־גּוֹי חֶרֶב וְלֹא־יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה׃ ס
5 בֵּית יַעֲקֹב לְכוּ וְנֵלְכָה בְּאוֹר יְהוָה׃
6 כִּי [a]נָטַשְׁתָּה עַמְּךָ[a] בֵּית יַעֲקֹב
כִּי מָלְאוּ מִקֶּדֶם[b] וְעֹנְנִים כַּפְּלִשְׁתִּים וּבְיַלְדֵי[c] נָכְרִים יַשְׂפִּיקוּ׃
7 וַתִּמָּלֵא אַרְצוֹ כֶּסֶף וְזָהָב וְאֵין קֵצֶה לְאֹצְרֹתָיו
וַתִּמָּלֵא אַרְצוֹ סוּסִים וְאֵין קֵצֶה לְמַרְכְּבֹתָיו׃
8 וַתִּמָּלֵא אַרְצוֹ אֱלִילִים לְמַעֲשֵׂה יָדָיו יִשְׁתַּחֲווּ
לַאֲשֶׁר עָשׂוּ אֶצְבְּעֹתָיו׃
9 וַיִּשַּׁח אָדָם וַיִּשְׁפַּל־אִישׁ °וְאַל־תִּשָּׂא לָהֶם°׃
10 בּוֹא בַצּוּר וְהִטָּמֵן בֶּעָפָר מִפְּנֵי פַּחַד יְהוָה וּמֵהֲדַר גְּאֹנוֹ׃
11 עֵינֵי גַּבְהוּת אָדָם שָׁפֵל וְשַׁח רוּם אֲנָשִׁים
וְנִשְׂגַּב יְהוָה לְבַדּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא׃ ס
12 כִּי יוֹם לַיהוָה צְבָאוֹת עַל כָּל־גֵּאֶה וָרָם
וְעַל כָּל־נִשָּׂא וְשָׁפֵל׃
13 וְעַל כָּל־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן °הָרָמִים וְהַנִּשָּׂאִים° וְעַל כָּל־אַלּוֹנֵי הַבָּשָׁן׃
14 וְעַל כָּל־הֶהָרִים הָרָמִים וְעַל כָּל־הַגְּבָעוֹת הַנִּשָּׂאוֹת׃
15 וְעַל כָּל־מִגְדָּל גָּבֹהַּ וְעַל כָּל־חוֹמָה בְצוּרָה׃

31 l ? וּפָעֳלוֹ, al וּבַעֲלוֹ ‖ Cp 2, 2 a >𝔊 ‖ b 𝔊 + וּבֵית אֱלֹהִים, ins ? וּבֵ׳ אֱלֹהֵינוּ ‖ 3 ca 30MSS Vrs וְאֶל ‖ 4 ca 50MSS וְלֹא ‖ 6 a-a l frt (cf 𝔊𝔏) נָטַשׁ אֶת־עַמּוֹ ‖ b l קֹסְמִים (al מִקֶּסֶם vel קסמים מִקדם) ‖ c l ? וּבִידֵי ‖ 8 l frt —וָה ‖ 9 °-° prb crrp (? ex 18) ‖ 10 ins frt בְּקוּמוֹ לַעֲרֹץ הָאָרֶץ cf 19 ‖ 11 l שָׁפְלוּ (vel v 11a = 17a?) ‖ 12 l c 𝔊[1] וְגָבֹהַּ ‖ 13 °-° ? add, cf 14 ‖ 14 >𝔊[h](※)𝔏, l 𝔐.



BS
715
1909

16 וְעַ֖ל כָּל־אֳנִיּ֣וֹת תַּרְשִׁ֑ישׁ וְעַ֖ל כָּל־שְׂכִיּ֥וֹת הַחֶמְדָּֽה׃
17 וְשַׁח֙ גַּבְה֣וּת הָֽאָדָ֔ם וְשָׁפֵ֖ל ר֣וּם אֲנָשִׁ֑ים
וְנִשְׂגַּ֧ב יְהוָ֛ה לְבַדּ֖וֹ בַּיּ֥וֹם הַהֽוּא׃
18 וְהָאֱלִילִ֖ים כָּלִ֥יל יַחֲלֹֽף׃
19 וּבָ֙אוּ֙ בִּמְעָר֣וֹת צֻרִ֔ים וּבִמְחִלּ֖וֹת עָפָ֑ר
מִפְּנֵ֞י פַּ֤חַד יְהוָה֙ וּמֵהֲדַ֣ר גְּאוֹנ֔וֹ בְּקוּמ֖וֹ לַעֲרֹ֥ץ הָאָֽרֶץ׃
20 בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא יַשְׁלִ֤יךְ הָֽאָדָם֙ אֵ֚ת אֱלִילֵ֣י כַסְפּ֔וֹ וְאֵ֖ת אֱלִילֵ֣י זְהָב֑וֹ
אֲשֶׁ֤ר עָֽשׂוּ[a]־לוֹ֙ לְהִֽשְׁתַּחֲוֺ֔ת [b]לַחְפֹּ֥ר פֵּר֖וֹת[b] וְלָעֲטַלֵּפִֽים׃
21 לָבוֹא֙ בְּנִקְר֣וֹת הַצֻּרִ֔ים וּבִסְעִפֵ֖י הַסְּלָעִ֑ים
מִפְּנֵ֞י פַּ֤חַד יְהוָה֙ וּמֵהֲדַ֣ר גְּאוֹנ֔וֹ בְּקוּמ֖וֹ לַעֲרֹ֥ץ הָאָֽרֶץ׃
22 חִדְל֤וּ לָכֶם֙ מִן־הָ֣אָדָ֔ם אֲשֶׁ֥ר נְשָׁמָ֖ה בְּאַפּ֑וֹ כִּֽי־בַמֶּ֥ה נֶחְשָׁ֖ב הֽוּא׃ פ
3 1 כִּ֡י הִנֵּה֩ הָאָד֨וֹן יְהוָ֤ה צְבָאוֹת֙ מֵסִ֤יר מִירוּשָׁלִַ֙ם֙ וּמִ֣יהוּדָ֔ה
מַשְׁעֵ֖ן וּמַשְׁעֵנָ֑ה °כֹּ֚ל מִשְׁעַן־לֶ֔חֶם וְכֹ֖ל מִשְׁעַן־מָֽיִם°׃
2 גִּבּ֖וֹר וְאִ֣ישׁ מִלְחָמָ֑ה שׁוֹפֵ֥ט וְנָבִ֖יא וְקֹסֵ֥ם וְזָקֵֽן׃
3 שַׂר־חֲמִשִּׁ֖ים[a] וּנְשׂ֣וּא פָנִ֑ים וְיוֹעֵ֛ץ [b]וַחֲכַ֥ם חֲרָשִׁ֖ים[b] וּנְב֥וֹן לָֽחַשׁ׃
4 וְנָתַתִּ֥י נְעָרִ֖ים שָׂרֵיהֶ֑ם וְתַעֲלוּלִ֖ים יִמְשְׁלוּ־בָֽם׃
5 וְנִגַּ֤שׂ הָעָם֙ אִ֣ישׁ בְּאִ֔ישׁ וְאִ֖ישׁ בְּרֵעֵ֑הוּ
יִרְהֲב֗וּ הַנַּ֙עַר֙ בַּזָּקֵ֔ן וְהַנִּקְלֶ֖ה בַּנִּכְבָּֽד׃
6 כִּֽי־יִתְפֹּ֨שׂ[a] אִ֤ישׁ בְּאָחִיו֙ בֵּ֣ית אָבִ֔יו שִׂמְלָ֣ה לְכָ֔ה קָצִ֖ין תִּֽהְיֶה־לָּ֑נוּ
[b]וְהַמַּכְשֵׁלָ֥ה הַזֹּ֖את[b] תַּ֥חַת יָדֶֽךָ[c]׃
7 יִשָּׂ֣א בַיּוֹם֩ הַה֨וּא ׀ לֵאמֹ֜ר
לֹֽא־אֶהְיֶ֣ה חֹבֵ֗שׁ וּבְבֵיתִ֔י אֵ֥ין לֶ֖חֶם וְאֵ֣ין שִׂמְלָ֑ה
לֹ֥א תְשִׂימֻ֖נִי קְצִ֥ין עָֽם׃
8 כִּ֤י כָֽשְׁלָה֙ יְר֣וּשָׁלִַ֔ם וִיהוּדָ֖ה נָפָ֑ל
כִּֽי־לְשׁוֹנָ֤ם וּמַֽעַלְלֵיהֶם֙ אֶל־יְהוָ֔ה לַמְר֖וֹת עֵנֵ֥י כְבוֹדֽוֹ׃
9 הַכָּרַ֤ת פְּנֵיהֶם֙ עָ֣נְתָה בָּ֔ם וְחַטָּאתָ֛ם כִּסְדֹ֥ם הִגִּ֖ידוּ לֹ֣א כִחֵ֑דוּ
א֣וֹי לְנַפְשָׁ֔ם כִּֽי־גָמְל֥וּ לָהֶ֖ם רָעָֽה׃
10 אִמְר֥וּ צַדִּ֖יק כִּי־ט֑וֹב כִּֽי־פְרִ֥י מַעַלְלֵיהֶ֖ם יֹאכֵֽלוּ׃

16 prps סְפִינוֹת (cf Jon 1,5) ‖ 18 l ? פוּ—, cf ad 19 ‖ 19 l frt (cf 10) בֹּאוּ ‖ 20 [a] l c 𝔊[A] עָשָׂה ‖ [b-b] Θ φαρφαρωθ; l לַחֲפַרְפָּרוֹת ‖ vs 22 >𝔊[h] ‖ Cp 3, 1 °-° frt crrp (vel add?) ‖ 3 [a] prps חֲמֻשִׁים ‖ [b-b] l ? וְחָכָם ‖ 5 8MSS ונגש ‖ 6 [a] dl ? (m cs) ‖ [b-b] 𝔊 וּמַאֲכָלְתִּי; l 𝔐 ‖ [c] 33MSS Q ידיך ‖ 7 𝔊 אָהְיֶה ‖ 8 mlt MSS עיני; prps פְּנֵי ‖ 9 prb add ‖ 10 l prb אַשְׁרֵי.

11 אֹוי לְרָשָׁע רָע כִּֽי־גְמוּל יָדָיו יֵעָשֶׂה לֹּו׃
12 עַמִּי נֹגְשָׂיו מְעוֹלֵל וְנָשִׁים מָשְׁלוּ בֹו
עַמִּי מְאַשְּׁרֶיךָ מַתְעִים וְדֶרֶךְ אֹרְחֹתֶיךָ בִּלֵּעוּ׃ פ
13 נִצָּב לָרִיב יְהוָה וְעֹמֵד לָדִין עַמִּים׃
14 יְהוָה בְּמִשְׁפָּט יָבֹוא עִם־זִקְנֵי עַמֹּו וְשָׂרָיו
וְאַתֶּם בִּעַרְתֶּם הַכֶּרֶם גְּזֵלַת הֶעָנִי בְּבָתֵּיכֶם׃
15 מַלָּכֶם[a] תְּדַכְּאוּ עַמִּי וּפְנֵי עֲנִיִּים תִּטְחָנוּ
[b]נְאֻם־אֲדֹנָי יֱהוִה צְבָאֹות[b]׃ פ
16 וַיֹּאמֶר יְהוָה יַעַן כִּי גָבְהוּ בְּנֹות צִיֹּון
וַתֵּלַכְנָה נְטוּוֹת[a] גָּרֹון וּמְשַׂקְּרֹות[b] עֵינָיִם
הָלֹוךְ וְטָפֹף תֵּלַכְנָה וּבְרַגְלֵיהֶם תְּעַכַּסְנָה׃
17 וְשִׂפַּח אֲדֹנָי קָדְקֹד בְּנֹות צִיֹּון וַיהוָה פָּתְהֵן[a] יְעָרֶה׃ פ
18 בַּיֹּום הַהוּא יָסִיר אֲדֹנָי אֵת תִּפְאֶרֶת הָעֲכָסִים וְהַשְּׁבִיסִים וְהַשַּׂהֲרֹנִים׃
19 הַנְּטִפֹות וְהַשֵּׁרֹות וְהָרְעָלֹות׃ 20 הַפְּאֵרִים וְהַצְּעָדֹות וְהַקִּשֻּׁרִים וּבָתֵּי
הַנֶּפֶשׁ וְהַלְּחָשִׁים׃ 21 הַטַּבָּעֹות וְנִזְמֵי הָאָף׃ 22 הַמַּחֲלָצֹות וְהַמַּעֲטָפֹות
וְהַמִּטְפָּחֹות וְהָחֲרִיטִים׃ 23 הַגִּלְיֹנִים וְהַסְּדִינִים וְהַצְּנִיפֹות וְהָרְדִידִים׃
24 וְהָיָה
תַחַת בֹּשֶׂם מַק יִהְיֶה וְתַחַת חֲגֹורָה נִקְפָּה
וְתַחַת מַעֲשֶׂה מִקְשֶׁה קָרְחָה וְתַחַת פְּתִיגִיל מַחֲגֹרֶת שָׂק
כִּי תַחַת יֹפִי׃
25 מְתַיִךְ בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ וּגְבוּרָתֵךְ בַּמִּלְחָמָה׃
26 וְאָנוּ וְאָבְלוּ פְּתָחֶיהָ וְנִקָּתָה לָאָרֶץ תֵּשֵׁב׃
4 1 וְהֶחֱזִיקוּ שֶׁבַע נָשִׁים בְּאִישׁ אֶחָד בַּיֹּום הַהוּא לֵאמֹר
לַחְמֵנוּ נֹאכֵל וְשִׂמְלָתֵנוּ נִלְבָּשׁ רַק יִקָּרֵא שִׁמְךָ עָלֵינוּ אֱסֹף
[חֶרְפָּתֵנוּ׃ פ
2 בַּיֹּום הַהוּא יִהְיֶה צֶמַח יְהוָה לִצְבִי וּלְכָבֹוד
וּפְרִי הָאָרֶץ לְגָאֹון וּלְתִפְאֶרֶת לִפְלֵיטַת יִשְׂרָאֵל׃
3 וְהָיָה ׀ הַנִּשְׁאָר בְּצִיֹּון וְהַנֹּותָר בִּירוּשָׁלַםִ קָדֹושׁ יֵאָמֶר לֹו כָּל־הַכָּתוּב
לַחַיִּים בִּירוּשָׁלָםִ׃ 4 אִם ׀ רָחַץ אֲדֹנָי אֵת צֹאַת בְּנֹות־צִיֹּון וְאֶת־דְּמֵי

12 𝔊 ΑΘ וְנֹשִׁים ‖ 13 l c 𝔊𝔖 עַמּוֹ ‖ 15 [a] Q מַה־לָּכֶם ‖ [b-b] >𝔊[h](※) ‖ 16 [a] Q נְטוּיוֹת, K נטוות ‖ [b] nonn MSS 𝔖 שׂ ‖ 17. 18 mlt MSS יהוה ‖ 17 [a] Or פַּתְהֵן; l frt חָרְפַּתְהֶן ‖ 23 ca 70MSS וְה'; 𝔊 διαφανῆ λακωνικά (prps וְהַגִּלְיֹנִים [cf bab. *gulînu*]) ‖ 24 𝔖 כִּי־תַחַת ‖ Cp 4, 1 32MSS Vrs לְחִינוּ—.

יְרוּשָׁלִַם יָדִיחַ מִקִּרְבָּהּ בְּרוּחַ מִשְׁפָּט וּבְרוּחַ בָּעֵר׃ 5וּבָרָא[a] יְהוָה עַל
כָּל־מְכוֹן הַר־צִיּוֹן וְעַל־מִקְרָאֶהָ[b] עָנָן ׀ יוֹמָם וְעָשָׁן וְנֹגַהּ אֵשׁ לֶהָבָה
לָיְלָה כִּי עַל־[c]כָּל־[d]כָּבוֹד[c] חֻפָּה׃ 6וְסֻכָּה[d] תִּהְיֶה[a] לְצֵל־יוֹמָם[b] מֵחֹרֶב
וּלְמַחְסֶה וּלְמִסְתּוֹר מִזֶּרֶם וּמִמָּטָר׃

5 1אָשִׁירָה נָּא לִידִידִי שִׁירַת דּוֹדִי לְכַרְמוֹ
כֶּרֶם הָיָה לִידִידִי בְּקֶרֶן בֶּן־שָׁמֶן׃
2וַיְעַזְּקֵהוּ וַיְסַקְּלֵהוּ וַיִּטָּעֵהוּ שֹׂרֵק
וַיִּבֶן מִגְדָּל בְּתוֹכוֹ וְגַם־יֶקֶב חָצֵב בּוֹ
וַיְקַו לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ בְּאֻשִׁים׃ 3וְעַתָּה
יוֹשֵׁב יְרוּשָׁלִַם וְאִישׁ יְהוּדָה שִׁפְטוּ־נָא בֵּינִי וּבֵין כַּרְמִי׃
4מַה־לַּעֲשׂוֹת עוֹד לְכַרְמִי וְלֹא עָשִׂיתִי בּוֹ
מַדּוּעַ קִוֵּיתִי לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ בְּאֻשִׁים׃
5וְעַתָּה אוֹדִיעָה־נָּא אֶתְכֶם אֵת אֲשֶׁר־אֲנִי עֹשֶׂה לְכַרְמִי
הָסֵר מְשׂוּכָּתוֹ וְהָיָה לְבָעֵר פָּרֹץ גְּדֵרוֹ וְהָיָה לְמִרְמָס׃
6וַאֲשִׁיתֵהוּ בָתָה לֹא יִזָּמֵר וְלֹא יֵעָדֵר וְעָלָה שָׁמִיר וָשָׁיִת
וְעַל הֶעָבִים אֲצַוֶּה מֵהַמְטִיר עָלָיו מָטָר׃
7כִּי כֶרֶם יְהוָה צְבָאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאִישׁ יְהוּדָה נְטַע שַׁעֲשׁוּעָיו
וַיְקַו לְמִשְׁפָּט וְהִנֵּה מִשְׂפָּח לִצְדָקָה וְהִנֵּה צְעָקָה׃ ס
8הוֹי מַגִּיעֵי בַיִת בְּבַיִת שָׂדֶה בְשָׂדֶה יַקְרִיבוּ
עַד אֶפֶס מָקוֹם וְהוּשַׁבְתֶּם לְבַדְּכֶם בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃
9[a]בְּאָזְנָי יְהוָה צְבָאוֹת אִם־לֹא
בָּתִּים רַבִּים לְשַׁמָּה יִהְיוּ גְּדֹלִים וְטוֹבִים מֵאֵין יוֹשֵׁב׃
10כִּי עֲשֶׂרֶת צִמְדֵּי־כֶרֶם יַעֲשׂוּ בַּת אֶחָת וְזֶרַע חֹמֶר יַעֲשֶׂה אֵיפָה׃ ס
11הוֹי מַשְׁכִּימֵי בַבֹּקֶר שֵׁכָר יִרְדֹּפוּ מְאַחֲרֵי בַנֶּשֶׁף יַיִן יַדְלִיקֵם׃
12וְהָיָה כִנּוֹר וָנֶבֶל תֹּף וְחָלִיל וָיַיִן מִשְׁתֵּיהֶם
וְאֵת פֹּעַל יְהוָה לֹא יַבִּיטוּ וּמַעֲשֵׂה יָדָיו לֹא רָאוּ׃
13לָכֵן גָּלָה עַמִּי מִבְּלִי־דָעַת
וּכְבוֹדוֹ מְתֵי רָעָב וַהֲמוֹנוֹ צִחֵה צָמָא׃

5 [a] l frt c 𝔊𝔏 וּבָא ‖ [b] ca 50MSS Edd אֶיהָ—(𝔊 ?מִגְרָשֶׁיהָ) ‖ [c-c] כל >10MSS (Norzi); l prb כְּבוֹד כֹּל ‖ [d-d] prps כְּבוֹד יהוה חֻפָּה וְסֻכָּה׃ (cf 𝔊^A) ‖ 6 [a] prps וְהָיָה ‖ [b] dl? (>𝔊) ‖ Cp 5, 4 2MSS Vrs לוֹ ‖ 9 𝔊𝔏 + ἠκούσθη γάρ; ins prb נִשְׁמַע (e ′ל) לָכֵן נִשְׁבַּע (cf 22,14); prps בַּאדֹנָי (*per dominum*) pro באזני ‖ 13 2MSS מַתֵי; prps מְזֵה (Dt 32,24).

14 לָכֵן הִרְחִיבָה שְּׁאוֹל נַפְשָׁהּ וּפָעֲרָה פִיהָ לִבְלִי־חֹק
וְיָרַד הֲדָרָהּ וַהֲמוֹנָהּ וּשְׁאוֹנָהּ וְעָלֵז בָּהּ׃
15 וַיִּשַּׁח אָדָם וַיִּשְׁפַּל־אִישׁ וְעֵינֵי גְבֹהִים תִּשְׁפַּלְנָה׃
16 וַיִּגְבַּהּ יְהוָה צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ בִּצְדָקָה׃
17 וְרָעוּ כְבָשִׂים כְּדָבְרָם וְחָרְבוֹת מֵחִים גָּרִים יֹאכֵלוּ׃ ס
18 הוֹי מֹשְׁכֵי הֶעָוֺן בְּחַבְלֵי הַשָּׁוְא[a] וְכַעֲבוֹת[b] הָעֲגָלָה[a] חַטָּאָה׃
19 הָאֹמְרִים יְמַהֵר ׀ יָחִישָׁה מַעֲשֵׂהוּ לְמַעַן נִרְאֶה
וְתִקְרַב וְתָבוֹאָה עֲצַת קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְנֵדָעָה׃ ס
20 הוֹי הָאֹמְרִים לָרַע טוֹב וְלַטּוֹב רָע
שָׂמִים חֹשֶׁךְ לְאוֹר וְאוֹר לְחֹשֶׁךְ שָׂמִים מַר לְמָתוֹק וּמָתוֹק לְמָר׃ ס
21 הוֹי חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם וְנֶגֶד פְּנֵיהֶם נְבֹנִים׃ ס
22 הוֹי גִּבּוֹרִים לִשְׁתּוֹת יָיִן וְאַנְשֵׁי־חַיִל לִמְסֹךְ שֵׁכָר׃
23 מַצְדִּיקֵי רָשָׁע עֵקֶב שֹׁחַד וְצִדְקַת צַדִּיקִים יָסִירוּ מִמֶּנּוּ׃ ס
24 לָכֵן כֶּאֱכֹל קַשׁ לְשׁוֹן אֵשׁ וַחֲשַׁשׁ לֶהָבָה יִרְפֶּה
שָׁרְשָׁם כַּמָּק יִהְיֶה וּפִרְחָם כָּאָבָק יַעֲלֶה
כִּי מָאֲסוּ אֵת תּוֹרַת יְהוָה צְבָאוֹת וְאֵת אִמְרַת קְדוֹשׁ־יִשְׂרָאֵל נִאֵצוּ׃
25 עַל־כֵּן חָרָה אַף־יְהוָה בְּעַמּוֹ וַיֵּט יָדוֹ עָלָיו וַיַּכֵּהוּ
וַיִּרְגְּזוּ הֶהָרִים וַתְּהִי נִבְלָתָם כַּסּוּחָה בְּקֶרֶב חוּצוֹת
בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃
26 וְנָשָׂא־נֵס לַגּוֹיִם מֵרָחוֹק וְשָׁרַק לוֹ מִקְצֵה הָאָרֶץ
וְהִנֵּה מְהֵרָה קַל יָבוֹא׃
27 אֵין־עָיֵף וְאֵין־כּוֹשֵׁל בּוֹ לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן
וְלֹא נִפְתַּח אֵזוֹר חֲלָצָיו וְלֹא נִתַּק שְׂרוֹךְ נְעָלָיו׃
28 אֲשֶׁר חִצָּיו שְׁנוּנִים וְכָל־קַשְּׁתֹתָיו דְּרֻכוֹת
פַּרְסוֹת סוּסָיו כַּצַּר נֶחְשָׁבוּ וְגַלְגִּלָּיו כַּסּוּפָה׃
29 שְׁאָגָה לוֹ כַּלָּבִיא וְשָׁאַג כַּכְּפִירִים וְיִנְהֹם
וְיֹאחֵז טֶרֶף וְיַפְלִיט וְאֵין מַצִּיל׃
30 וְיִנְהֹם עָלָיו בַּיּוֹם הַהוּא כְּנַהֲמַת־יָם
וְנִבַּט לָאָרֶץ וְהִנֵּה־[a]חֹשֶׁךְ צַר וָאוֹר[a] חָשַׁךְ בַּעֲרִיפֶיהָ[b]׃ פ

16 𝔏 *in illo* ‖ 17 𝔊 גְּדָיִם (frt gl et l ?וַחֲרָבוֹת) ‖ 18 [a] prps הַשּׁוֹר ... הָעֶגְלָה ‖ [b] 14MSS 'וּבַ ‖ 23 l c pauc MSS 𝔊𝔖𝔙 צַדִּיק ‖ 24 𝔖 כַּמָּק ‖ 25—30 trsp post 10,4; ante 25 exc vs nonn ‖ 26 l ? לַגּוֹי cf לוֹ ‖ 28 sic 𝔅; mlt MSS שְׁ ‖ 29 Q וְשָׁאַג, K יִשְׁאַג ‖ 30 [a-a] l חָשַׁךְ צַר וְאוֹר ‖ [b] ? l —פִּים (vel ? —פִּיהָ).

6 ¹בִּשְׁנַת־מוֹת הַמֶּלֶךְ עֻזִּיָּהוּ וָאֶרְאֶה אֶת־אֲדֹנָי יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא
רָם וְנִשָּׂא וְשׁוּלָיו מְלֵאִים אֶת־הַהֵיכָל׃ ²שְׂרָפִים עֹמְדִים ׀ מִמַּעַל לוֹ
שֵׁשׁ כְּנָפַיִם שֵׁשׁ כְּנָפַיִם לְאֶחָד בִּשְׁתַּיִם ׀ יְכַסֶּה פָנָיו וּבִשְׁתַּיִם יְכַסֶּה
רַגְלָיו וּבִשְׁתַּיִם יְעוֹפֵף׃ ³וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר
[a]קָדוֹשׁ ׀ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ[a] יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא[b] כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ׃
⁴וַיָּנֻעוּ אַמּוֹת הַסִּפִּים מִקּוֹל הַקּוֹרֵא וְהַבַּיִת יִמָּלֵא עָשָׁן׃ ⁵וָאֹמַר
אוֹי־לִי כִי־נִדְמֵיתִי כִּי אִישׁ טְמֵא־שְׂפָתַיִם אָנֹכִי
וּבְתוֹךְ עַם־טְמֵא שְׂפָתַיִם אָנֹכִי יֹשֵׁב
כִּי אֶת־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת רָאוּ עֵינָי׃
⁶וַיָּעָף אֵלַי אֶחָד מִן־הַשְּׂרָפִים וּבְיָדוֹ רִצְפָּה בְּמֶלְקַחַיִם לָקַח מֵעַל
הַמִּזְבֵּחַ׃ ⁷וַיַּגַּע עַל־פִּי וַיֹּאמֶר
הִנֵּה נָגַע זֶה עַל־שְׂפָתֶיךָ וְסָר עֲוֺנֶךָ וְחַטָּאתְךָ תְּכֻפָּר׃
⁸וָאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל אֲדֹנָי אֹמֵר אֶת־מִי אֶשְׁלַח וּמִי יֵלֶךְ־לָנוּ
וָאֹמַר הִנְנִי שְׁלָחֵנִי׃ ⁹וַיֹּאמֶר לֵךְ וְאָמַרְתָּ לָעָם הַזֶּה
שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ וְאַל־תָּבִינוּ וּרְאוּ רָאוֹ וְאַל־תֵּדָעוּ׃
¹⁰הַשְׁמֵן לֵב־הָעָם הַזֶּה וְאָזְנָיו הַכְבֵּד וְעֵינָיו הָשַׁע
פֶּן־יִרְאֶה בְעֵינָיו וּבְאָזְנָיו יִשְׁמָע וּלְבָבוֹ יָבִין וָשָׁב וְרָפָא לוֹ׃
¹¹וָאֹמַר עַד־מָתַי אֲדֹנָי וַיֹּאמֶר
עַד אֲשֶׁר אִם־שָׁאוּ עָרִים מֵאֵין יוֹשֵׁב
וּבָתִּים מֵאֵין אָדָם וְהָאֲדָמָה תִּשָּׁאֶה שְׁמָמָה׃
¹²וְרִחַק יְהוָה אֶת־הָאָדָם וְרַבָּה הָעֲזוּבָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃
¹³וְעוֹד בָּהּ עֲשִׂרִיָּה וְשָׁבָה וְהָיְתָה לְבָעֵר כָּאֵלָה וְכָאַלּוֹן[a]
אֲשֶׁר בְּשַׁלֶּכֶת מַצֶּבֶת בָּם[b] [c]זֶרַע קֹדֶשׁ מַצַּבְתָּהּ[c]׃ פ
7 ¹וַיְהִי בִּימֵי אָחָז בֶּן־יוֹתָם בֶּן־עֻזִּיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עָלָה רְצִין
מֶלֶךְ־אֲרָם וּפֶקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלַםִ לַמִּלְחָמָה עָלֶיהָ
וְלֹא יָכֹל[a] לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ[b]׃ ²וַיֻּגַּד לְבֵית דָּוִד לֵאמֹר נָחָה אֲרָם עַל־
אֶפְרָיִם וַיָּנַע לְבָבוֹ וּלְבַב עַמּוֹ כְּנוֹעַ עֲצֵי־יַעַר מִפְּנֵי־רוּחַ׃ ס
³וַיֹּאמֶר יְהוָה [c]אֶל־יְשַׁעְיָהוּ[c] צֵא־נָא לִקְרַאת אָחָז אַתָּה וּשְׁאָר יָשׁוּב
בְּנֶךָ אֶל־קְצֵה תְּעָלַת הַבְּרֵכָה הָעֶלְיוֹנָה אֶל־מְסִלַּת שְׂדֵה כוֹבֵס׃

Cp 6, 1. 8 ca 100MSS יהוה ‖ 3 a-a orig קדוש? ‖ b l ? מְלֹאָה, cf Vrs ‖ 4 l ? אֹמְנוֹת ‖ 10 l ? וְשָׁב ‖ 11 l prb c 𝔊𝔙 תִּשָּׁאֵר ‖ 13 a ? dl (m cs) cf b ‖ b l c ca 100MSS Seb (𝔊 ?) בָּהּ (𝔙 *quae expandit* [? משלחת] *ramos suos*) ‖ c-c >𝔊hℒ; l ? ז' ק' מַמ' ‖ Cp 7,1 a l ? c 𝔊 2R 16,5 plur ‖ b ? dl (>2R) ‖ 2 prps *נֶאֱחָה vel חָנָה ‖ 3 c-c prps אֵלַי.

4וְאָמַרְתָּ֣ אֵלָ֗יו הִשָּׁמֵ֨ר וְהַשְׁקֵ֜ט אַל־תִּירָ֗א וּלְבָבְךָ֙ אַל־יֵרַ֔ךְ מִשְּׁנֵ֞י
זַנְב֧וֹת הָאוּדִ֛ים הָעֲשֵׁנִ֖ים הָאֵ֑לֶּה ⸢בָּחֳרִי־אַ֛ף רְצִ֥ין וַאֲרָ֖ם וּבֶן־רְמַלְיָֽהוּ׃
5יַ֗עַן כִּֽי־יָעַ֥ץ עָלֶ֛יךָ אֲרָ֖ם רָעָ֑ה ⸢אֶפְרַ֥יִם וּבֶן־רְמַלְיָ֖הוּ⸣ לֵאמֹֽר׃ 6נַעֲלֶ֨ה
בִיהוּדָ֜ה וּנְקִיצֶ֗נָּה[a] וְנַבְקִעֶ֖נָּה אֵלֵ֑ינוּ וְנַמְלִ֥יךְ מֶ֙לֶךְ֙ בְּתוֹכָ֔הּ אֵ֖ת בֶּן־
טָבְאַֽל[b]׃ ס

7כֹּ֥ה אָמַ֖ר אֲדֹנָ֣י יְהוִ֑ה לֹ֥א תָק֖וּם וְלֹ֥א תִהְיֶֽה׃
8כִּ֣י רֹ֤אשׁ אֲרָם֙ דַּמֶּ֔שֶׂק וְרֹ֥אשׁ דַּמֶּ֖שֶׂק רְצִ֑ין
וּבְעוֹד֙ שִׁשִּׁ֣ים וְחָמֵ֣שׁ שָׁנָ֔ה יֵחַ֥ת אֶפְרַ֖יִם מֵעָֽם׃
9וְרֹ֤אשׁ אֶפְרַ֙יִם֙ שֹֽׁמְר֔וֹן וְרֹ֥אשׁ שֹׁמְר֖וֹן בֶּן־רְמַלְיָ֑הוּ
אִ֚ם לֹ֣א תַאֲמִ֔ינוּ כִּ֖י[a] לֹ֥א תֵאָמֵֽנוּ[b]׃ ס

10וַיּ֣וֹסֶף יְהוָ֔ה דַּבֵּ֥ר אֶל־אָחָ֖ז לֵאמֹֽר׃ 11שְׁאַל־לְךָ֣ א֔וֹת מֵעִ֖ם יְהוָ֣ה
אֱלֹהֶ֑יךָ הַעְמֵ֣ק שְׁאָ֔לָה א֥וֹ הַגְבֵּ֖הַּ לְמָֽעְלָה׃ 12וַיֹּ֖אמֶר אָחָ֑ז לֹֽא־אֶשְׁאַ֥ל
וְלֹֽא־אֲנַסֶּ֖ה אֶת־יְהוָֽה׃ 13וַיֹּ֕אמֶר שִׁמְעוּ־נָ֖א בֵּ֣ית דָּוִ֑ד הַמְעַ֤ט מִכֶּם֙
הַלְא֣וֹת אֲנָשִׁ֔ים כִּ֥י תַלְא֖וּ גַּ֥ם אֶת־אֱלֹהָֽי׃ 14לָ֠כֵן יִתֵּ֨ן אֲדֹנָ֥י[a] ה֛וּא לָכֶ֖ם
א֑וֹת הִנֵּ֣ה הָעַלְמָ֗ה[b] הָרָה֙ וְיֹלֶ֣דֶת בֵּ֔ן וְקָרָ֥את[c] שְׁמ֖וֹ עִמָּ֥נוּ אֵֽל׃ 15חֶמְאָ֥ה
וּדְבַ֖שׁ יֹאכֵ֑ל לְדַעְתּ֛וֹ מָא֥וֹס בָּרָ֖ע וּבָח֥וֹר בַּטּֽוֹב׃ 16כִּ֠י בְּטֶ֨רֶם יֵדַ֥ע הַנַּ֛עַר
מָאֹ֥ס בָּרָ֖ע וּבָחֹ֣ר בַּטּ֑וֹב תֵּעָזֵ֤ב הָאֲדָמָה֙ אֲשֶׁ֣ר אַתָּ֣ה קָ֔ץ מִפְּנֵ֖י שְׁנֵ֥י
מְלָכֶֽיהָ׃ 17יָבִ֨יא יְהוָ֜ה עָלֶ֗יךָ וְעַֽל־עַמְּךָ֮ וְעַל־בֵּ֣ית אָבִיךָ֒ יָמִים֙ אֲשֶׁ֣ר
לֹא־בָ֔אוּ לְמִיּ֥וֹם סוּר־אֶפְרַ֖יִם מֵעַ֣ל יְהוּדָ֑ה ⸢אֵ֖ת מֶ֥לֶךְ אַשּֽׁוּר⸣׃ ס

18וְהָיָ֣ה׀ בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא יִשְׁרֹ֤ק יְהוָה֙ לַזְּב֔וּב
אֲשֶׁ֥ר בִּקְצֵ֖ה יְאֹרֵ֣י מִצְרָ֑יִם וְלַ֨דְּבוֹרָ֔ה אֲשֶׁ֖ר בְּאֶ֥רֶץ אַשּֽׁוּר׃
19וּבָ֨אוּ וְנָח֤וּ כֻלָּם֙ בְּנַחֲלֵ֣י הַבַּתּ֔וֹת וּבִנְקִיקֵ֖י הַסְּלָעִ֑ים
וּבְכֹל֙ הַנַּ֣עֲצוּצִ֔ים וּבְכֹ֖ל הַנַּהֲלֹלִֽים׃
20בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא יְגַלַּ֤ח אֲדֹנָי֙ בְּתַ֨עַר הַשְּׂכִירָ֜ה בְּעֶבְרֵ֤י נָהָר֙ ⸢בְּמֶ֣לֶךְ אַשּׁ֔וּר⸣
אֶת־הָרֹ֖אשׁ וְשַׂ֣עַר הָרַגְלָ֑יִם וְגַ֥ם אֶת־הַזָּקָ֖ן תִּסְפֶּֽה׃ ס
21וְהָיָ֖ה בַּיּ֣וֹם הַה֑וּא יְחַיֶּה־אִ֛ישׁ עֶגְלַ֥ת בָּקָ֖ר וּשְׁתֵּי־צֹֽאן׃
22וְהָיָ֗ה מֵרֹ֛ב עֲשׂ֥וֹת חָלָ֖ב ⸢יֹאכַ֣ל חֶמְאָ֑ה⸣
כִּֽי־חֶמְאָ֤ה וּדְבַשׁ֙ יֹאכֵ֔ל כָּל־הַנּוֹתָ֖ר בְּקֶ֥רֶב הָאָֽרֶץ׃

4b 𝔊𝔏 aliter ‖ 5 ⸢–⸣ >𝔊[b]𝔏 ‖ 6 [a] l ? וּנְצִיקֶנָּה ‖ [b] l ? טָבְאֵל (cf 𝔊 Ταβεηλ) ‖ 9 [a] prps בִּי (trsp :) ‖ [b] 𝔊𝔏𝔖 (συνῆτε, *intelligetis*) תָבִינוּ ‖ 11 l c ἈΣΘ שְׁאֹלָה (εἰς ᾅδην) ‖ 14 [a] ca 40MSS יהוה ‖ [b] 𝔊 ἡ παρθένος ἈΣΘ νεᾶνις ‖ [c] nonn MSS ? קָרָאתָ, 𝔊[BA] ἈΣΘ καλέσεις, 𝔊[ℵ] καλέσει, 𝔊[Q*]𝔏 *vocabitis*, 𝔙 *vocabitur*; l 𝔐 ‖ 15 𝔊 πρὶν ἢ γνῶναι ‖ 17. 20 ⸢–⸣ add? ‖ 22 ⸢–⸣ >𝔊(※); 22a add?.

23 וְהָיָה֙ בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא
יִֽהְיֶ֣ה כָל־מָק֗וֹם אֲשֶׁ֧ר יִֽהְיֶה־שָּׁ֛ם אֶ֥לֶף גֶּ֖פֶן בְּאֶ֣לֶף כָּ֑סֶף
לַשָּׁמִ֥יר וְלַשַּׁ֖יִת יִֽהְיֶֽה׃
24 בַּחִצִּ֥ים וּבַקֶּ֖שֶׁת יָ֣בוֹא שָׁ֑מָּה כִּֽי־שָׁמִ֥יר וָשַׁ֖יִת תִּֽהְיֶ֥ה כָל־הָאָֽרֶץ׃
25 וְכֹ֣ל הֶהָרִ֗ים אֲשֶׁ֨ר בַּמַּעְדֵּ֜ר יֵעָֽדֵר֗וּן
לֹֽא־תָב֥וֹא שָׁ֛מָּה יִרְאַ֥ת שָׁמִ֖יר וָשָׁ֑יִת
וְהָיָה֙ לְמִשְׁלַ֣ח שׁ֔וֹר וּלְמִרְמַ֖ס שֶֽׂה׃ ס

8 1 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֵלַ֔י קַח־לְךָ֖ גִּלָּי֣וֹן גָּד֑וֹל וּכְתֹ֤ב עָלָיו֙ בְּחֶ֣רֶט אֱנ֔וֹשׁ
לְמַהֵ֥ר שָׁלָ֖ל חָ֥שׁ בַּֽז׃ 2 וְאָעִ֣ידָה לִּ֔י עֵדִ֖ים נֶאֱמָנִ֑ים אֵ֚ת אוּרִיָּ֣ה הַכֹּהֵ֔ן
וְאֶת־זְכַרְיָ֖הוּ בֶּ֥ן יְבֶרֶכְיָֽהוּ׃ 3 וָאֶקְרַב֙ אֶל־הַנְּבִיאָ֔ה וַתַּ֖הַר וַתֵּ֣לֶד בֵּ֑ן ס
וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֵלַ֔י קְרָ֣א שְׁמ֔וֹ מַהֵ֥ר שָׁלָ֖ל חָ֥שׁ בַּֽז׃ 4 כִּ֗י בְּטֶ֙רֶם֙ יֵדַ֣ע
הַנַּ֔עַר קְרֹ֖א אָבִ֣י וְאִמִּ֑י יִשָּׂ֣א ׀ אֶת־חֵ֣יל דַּמֶּ֗שֶׂק וְאֵת֙ שְׁלַ֣ל שֹׁמְר֔וֹן לִפְנֵ֖י
מֶ֥לֶךְ אַשּֽׁוּר׃ ס 5 וַיֹּ֙סֶף֙ יְהוָ֔ה דַּבֵּ֥ר אֵלַ֛י ע֖וֹד לֵאמֹֽר׃
6 יַ֗עַן כִּ֤י מָאַס֙ הָעָ֣ם הַזֶּ֔ה אֵ֚ת מֵ֣י הַשִּׁלֹ֔חַ הַהֹלְכִ֖ים לְאַ֑ט
°וּמְשׂ֥וֹשׂ אֶת־°רְצִ֖ין וּבֶן־רְמַלְיָֽהוּ׃
7 וְלָכֵ֡ן הִנֵּ֣ה אֲדֹנָ֡י מַעֲלֶ֣ה עֲלֵיהֶ֡ם אֶת־מֵ֨י הַנָּהָ֜ר הָעֲצוּמִ֣ים
אֶת־מֶ֥לֶךְ אַשּׁ֖וּר וְאֶת־כָּל־כְּבוֹד֑וֹ [וְהָֽרַבִּ֗ים
וְעָלָה֙ עַל־כָּל־אֲפִיקָ֔יו וְהָלַ֖ךְ עַל־כָּל־גְּדוֹתָֽיו׃
8 וְחָלַ֤ף בִּֽיהוּדָה֙ שָׁטַ֣ף[a] וְעָבַ֔ר עַד־צַוָּ֖אר יַגִּ֑יעַ
וְהָיָה֙ מֻטּ֣וֹת כְּנָפָ֔יו מְלֹ֥א רֹֽחַב־אַרְצְךָ֖[b] עִמָּ֥נוּ אֵֽל׃ ס
9 רֹ֤עוּ עַמִּים֙ וָחֹ֔תּוּ וְהַאֲזִ֕ינוּ כֹּ֖ל מֶרְחַקֵּי־אָ֑רֶץ
הִתְאַזְּר֣וּ וָחֹ֔תּוּ הִתְאַזְּר֖וּ וָחֹֽתּוּ׃
10 עֻ֥צוּ עֵצָ֖ה וְתֻפָ֑ר דַּבְּר֤וּ דָבָר֙ וְלֹ֣א יָק֔וּם כִּ֥י עִמָּ֖נוּ אֵֽל׃ ס
11 כִּי֩ כֹ֨ה אָמַ֧ר יְהוָ֛ה אֵלַ֖י בְּחֶזְקַ֣ת הַיָּ֑ד וְיִסְּרֵ֕נִי מִלֶּ֛כֶת בְּדֶ֥רֶךְ הָעָם־
הַזֶּ֖ה לֵאמֹֽר׃
12 לֹא־תֹאמְר֣וּן קֶ֔שֶׁר לְכֹ֧ל אֲשֶׁר־יֹאמַ֛ר הָעָ֥ם הַזֶּ֖ה קָ֑שֶׁר
וְאֶת־מוֹרָא֛וֹ לֹא־תִֽירְא֖וּ וְלֹ֥א תַעֲרִֽיצוּ׃ [מַעֲרִֽיצְכֶֽם׃
13 אֶת־יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת אֹת֣וֹ תַקְדִּ֑ישׁוּ וְה֥וּא מוֹרַאֲכֶ֖ם וְה֥וּא

Cp 8, 2 l c 𝔊𝔗𝔖 וְהָעִידָה ‖ 6 °–° l prb וּמָסוֹס מִפְּנֵי ‖ 8 a 18MSS וְשׁ׳ ‖ b prps
(?)אֶרֶץ כִּי ‖ 9 𝔊𝔏 דְּעוּ ‖ 11 sic 𝔅 c mlt MSS; ca 40MSS Edd כְּח׳ ‖ 12 prps
קָדֹשׁ vel קֹדֶשׁ ‖ 13 prps (retento קשר in 12) תַּקְשִׁירוּ.

14וְהָיָה ᵃלְמִקְדָּשׁ וּלְאֶבֶןᵃ נֶגֶף וּלְצוּר מִכְשׁוֹל לִשְׁנֵי בָתֵּי יִשְׂרָאֵל
לְפַח וּלְמוֹקֵשׁ לְיוֹשֵׁבᵇ יְרוּשָׁלָם׃
15וְכָשְׁלוּ בָם רַבִּים וְנָפְלוּ וְנִשְׁבָּרוּ וְנוֹקְשׁוּ וְנִלְכָּדוּ׃ ס
16צוֹר תְּעוּדָה חֲתוֹם תּוֹרָה בְּלִמֻּדָי׃ 17וְחִכִּיתִי לַיהוָה הַמַּסְתִּיר פָּנָיו
מִבֵּית יַעֲקֹב וְקִוֵּיתִי־לוֹ׃ 18הִנֵּה אָנֹכִי וְהַיְלָדִים אֲשֶׁר נָתַן־לִי יְהוָה
לְאֹתוֹת וּלְמוֹפְתִים בְּיִשְׂרָאֵל מֵעִם יְהוָה צְבָאוֹת הַשֹּׁכֵן בְּהַר צִיּוֹן׃
ס 19וְכִי־יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם דִּרְשׁוּ אֶל־הָאֹבוֹת וְאֶל־הַיִּדְּעֹנִים הַמְצַפְצְפִים
וְהַמַּהְגִּים הֲלוֹא־עַם אֶל־אֱלֹהָיו יִדְרֹשׁ בְּעַד הַחַיִּים אֶל־הַמֵּתִים׃
20לְתוֹרָה וְלִתְעוּדָה אִם־לֹא יֹאמְרוּ כַּדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אֵין־לוֹ שָׁחַר׃
21וְעָבַר בָּהּ נִקְשֶׁה וְרָעֵב וְהָיָה כִי־יִרְעַב וְהִתְקַצַּף
וְקִלֵּל בְּמַלְכּוֹ וּבֵאלֹהָיו וּפָנָה לְמָעְלָה׃ 22וְאֶל־אֶרֶץ יַבִּיט
וְהִנֵּה צָרָה וַחֲשֵׁכָה מְעוּף צוּקָה וַאֲפֵלָה מְנֻדָּח׃
23כִּי לֹאᵃ מוּעָף לַאֲשֶׁר מוּצָק לָהּ
ᵇכָּעֵת הָרִאשׁוֹן הֵקַל אַרְצָה זְבֻלוּן וְאַרְצָה נַפְתָּלִי וְהָאַחֲרוֹן הִכְבִּיד
דֶּרֶךְ הַיָּם עֵבֶר הַיַּרְדֵּן גְּלִיל הַגּוֹיִם׃
9 1הָעָם הַהֹלְכִים בַּחֹשֶׁךְ רָאוּ אוֹר גָּדוֹל
יֹשְׁבֵי בְּאֶרֶץ צַלְמָוֶת אוֹר נָגַהּ עֲלֵיהֶם׃
2הִרְבִּיתָ °הַגּוֹי לֹא° הִגְדַּלְתָּ הַשִּׂמְחָה
שָׂמְחוּ לְפָנֶיךָ כְּשִׂמְחַת בַּקָּצִיר
כַּאֲשֶׁר יָגִילוּ בְּחַלְּקָם שָׁלָל׃
3כִּי ׀ אֶת־עֹל סֻבֳּלוֹ וְאֵת מַטֵּה שִׁכְמוֹ
שֵׁבֶט הַנֹּגֵשׂ בּוֹ הַחִתֹּתָ כְּיוֹם מִדְיָן׃
4כִּי כָל־סְאוֹן סֹאֵן בְּרַעַשׁ וְשִׂמְלָה מְגוֹלָלָה בְדָמִים
וְהָיְתָה לִשְׂרֵפָה מַאֲכֹלֶת אֵשׁ׃
5כִּי־יֶלֶד יֻלַּד־לָנוּ בֵּן נִתַּן־לָנוּ
וַתְּהִי הַמִּשְׂרָה עַל־שִׁכְמוֹ וַיִּקְרָאᵃ שְׁמוֹ
פֶּלֶא יוֹעֵץ ᵇאֵל גִּבּוֹר אֲבִי־עַד שַׂר־שָׁלוֹםᵇ׃
6לְםַרְבֵּה הַמִּשְׂרָה וּלְשָׁלוֹם אֵין־קֵץ עַל־כִּסֵּא דָוִד וְעַל־מַמְלַכְתּוֹ

14 ᵃ⁻ᵃ prps לאבן ‖ ᵇ 7MSS 𝔊𝔏Σ𝔖𝔗 לְיוֹשְׁבֵי ‖ 20 ? exc vb nonn, cf 𝔊𝔏 ‖ 23 ᵃ l ? הֲלֹא ‖ ᵇ 𝔅 hic incip cp 9 (sed frt secundum 𝔙) ‖ Cp 9, 2 °⁻° ca 20MSS Q𝔖𝔗 הגוי לו, l הַגִּילָה ‖ 3 prps מוֹטַת (58,6. 9) ‖ 4 l ? מְגֹאָלָה ‖ 5 ᵃ 𝔊 prb וַיִּקָּרֵא (καλεῖται) ‖ ᵇ⁻ᵇ >𝔊^{B+MSS}(※) 𝔏 (habent pro his vb alia) ‖ 6 25MSS Q לְמַרְבֵּה; l frt (cf 𝔊) רַבָּה (לם dittogr).

לְהָכִין אֹתָהּ וּלְסַעֲדָהּ בְּמִשְׁפָּט וּבִצְדָקָה
מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם קִנְאַת יְהוָה צְבָאוֹת תַּעֲשֶׂה־זֹּאת׃ ס
7 דָּבָר שָׁלַח אֲדֹנָי בְּיַעֲקֹב וְנָפַל בְּיִשְׂרָאֵל׃
8 וְיָדְעוּ הָעָם כֻּלּוֹ אֶפְרַיִם וְיוֹשֵׁב שֹׁמְרוֹן
°בְּגַאֲוָה וּבְגֹדֶל לֵבָב לֵאמֹר׃
9 לְבֵנִים נָפָלוּ וְגָזִית נִבְנֶה שִׁקְמִים גֻּדָּעוּ וַאֲרָזִים נַחֲלִיף׃
10 וַיְשַׂגֵּב יְהוָה אֶת־°צָרֵי רְצִין° עָלָיו וְאֶת־אֹיְבָיו יְסַכְסֵךְ׃
11 אֲרָם מִקֶּדֶם וּפְלִשְׁתִּים מֵאָחוֹר וַיֹּאכְלוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל בְּכָל־פֶּה
בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃
12 וְהָעָם לֹא־שָׁב עַד־הַמַּכֵּהוּ[a] וְאֶת־יְהוָה צְבָאוֹת[b] לֹא דָרָשׁוּ׃ ס
13 וַיַּכְרֵת יְהוָה מִיִּשְׂרָאֵל רֹאשׁ וְזָנָב כִּפָּה וְאַגְמוֹן יוֹם אֶחָד׃
14 זָקֵן וּנְשׂוּא־פָנִים הוּא הָרֹאשׁ וְנָבִיא מוֹרֶה־שֶּׁקֶר הוּא הַזָּנָב׃
15 וַיִּהְיוּ מְאַשְּׁרֵי הָעָם־הַזֶּה מַתְעִים וּמְאֻשָּׁרָיו מְבֻלָּעִים׃
16 עַל־כֵּן עַל־בַּחוּרָיו לֹא־יִשְׂמַח[a] אֲדֹנָי[b] וְאֶת־יְתֹמָיו וְאֶת־אַלְמְנֹתָיו
כִּי כֻלּוֹ חָנֵף וּמֵרַע וְכָל־פֶּה דֹּבֵר נְבָלָה [לֹא יְרַחֵם
בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃
17 כִּי־בָעֲרָה כָאֵשׁ רִשְׁעָה שָׁמִיר וָשַׁיִת תֹּאכֵל
וַתִּצַּת בְּסִבְכֵי הַיַּעַר וַיִּתְאַבְּכוּ גֵּאוּת עָשָׁן׃
18 בְּעֶבְרַת יְהוָה צְבָאוֹת[a] נֶעְתַּם[b] אָרֶץ וַיְהִי הָעָם [c]כְּמַאֲכֹלֶת אֵשׁ[c]
אִישׁ אֶל־אָחִיו לֹא יַחְמֹלוּ׃
19 וַיִּגְזֹר עַל־יָמִין וְרָעֵב וַיֹּאכַל עַל־שְׂמֹאול וְלֹא שָׂבֵעוּ
[a]אִישׁ בְּשַׂר־זְרֹעוֹ[b] יֹאכֵלוּ[a]׃
20 מְנַשֶּׁה אֶת־אֶפְרַיִם וְאֶפְרַיִם אֶת־מְנַשֶּׁה יַחְדָּו הֵמָּה עַל־יְהוּדָה
בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃ ס
**10** 1 הוֹי הַחֹקְקִים חִקְקֵי־אָוֶן וּמְכַתְּבִים עָמָל כִּתֵּבוּ׃
2 לְהַטּוֹת מִדִּין דַּלִּים וְלִגְזֹל מִשְׁפַּט עֲנִיֵּי עַמִּי
לִהְיוֹת אַלְמָנוֹת שְׁלָלָם וְאֶת־יְתוֹמִים יָבֹזּוּ׃
3 וּמַה־תַּעֲשׂוּ לְיוֹם פְּקֻדָּה וּלְשׁוֹאָה מִמֶּרְחָק תָּבוֹא

8 exc vb nonn (exempl gr כִּי יֹאמְרוּ) ∥ 10 °-° ca 40MSS שָׂרֵי ר׳; 𝔊 צָרֵי הַר צִיֹּן (pro צרה רצין); l צָרָה ∥ 12 [a] l c 1MS הַמַּכֶּה (al מַכֵּהוּ) ∥ [b] >𝔊[h](※) ∥ 16 [a] l frt יִפְסַח (pr יפסח), vel l ? *יִשְׂמַח cf arab *samuḥa, clemens fuit* ∥ [b] frt dl (cf ו) ∥ 18 [a] dl; >𝔊 ∥ [b] l prb c 𝔊𝔗 נִצְּתָה (𝔙 נִתְּעָה?) ∥ [c-c] prps כְּמוֹ אֹכְלֵי אִישׁ (?) ∥ 19 [a-a] trsp (om אִישׁ?) in fin vs 18 ∥ [b] 𝔊[A1] (ἀδελφοῦ) 𝔗 רֵעוֹ.

עַל־מִי֙ תָּנ֣וּסוּ לְעֶזְרָ֔ה וְאָ֥נָה תַעַזְב֖וּ כְּבוֹדְכֶֽם׃
4 ᵃבִּלְתִּ֤י כָרַע֙ תַּ֣חַת אַסִּ֔ירᵃ וְתַ֥חַת הֲרוּגִ֖ים יִפֹּ֑לוּ
בְּכָל־זֹאת֙ לֹא־שָׁ֣ב אַפּ֔וֹ וְע֖וֹד יָד֥וֹ נְטוּיָֽה׃ᵇ ס
5 ה֥וֹי אַשּׁ֖וּר שֵׁ֣בֶט אַפִּ֑י וּמַטֶּה־ה֥וּא בְיָדָ֖ם זַעְמִֽי׃
6 בְּג֤וֹי חָנֵף֙ אֲשַׁלְּחֶ֔נּוּ וְעַל־עַ֥ם עֶבְרָתִ֖י אֲצַוֶּ֑נּוּ
לִשְׁלֹ֤ל שָׁלָל֙ וְלָבֹ֣ז בַּ֔ז וּלְשׂימ֥וֹ מִרְמָ֖ס כְּחֹ֥מֶר חוּצֽוֹת׃
7 וְהוּא֙ לֹא־כֵ֣ן יְדַמֶּ֔ה וּלְבָב֖וֹ לֹא־כֵ֣ן יַחְשֹׁ֑ב
כִּ֚י לְהַשְׁמִ֣יד בִּלְבָב֔וֹ וּלְהַכְרִ֥ית גּוֹיִ֖ם לֹ֥א מְעָֽט׃ 8 כִּ֖י יֹאמַ֑ר
הֲלֹ֥א שָׂרַ֛י יַחְדָּ֖ו מְלָכִֽים׃ 9 הֲלֹ֥א כְּכַרְכְּמִ֖ישׁ כַּלְנ֑וֹ
אִם־לֹ֤א כְאַרְפַּד֙ חֲמָ֔ת אִם־לֹ֥א כְדַמֶּ֖שֶׂק שֹׁמְרֽוֹן׃
10 כַּאֲשֶׁר֙ מָצְאָ֣ה יָדִ֔י לְמַמְלְכֹ֖ת הָאֱלִ֑יל
וּפְסִ֣ילֵיהֶ֔ם מִירוּשָׁלִַ֖ם וּמִשֹּׁמְרֽוֹן׃
11 הֲלֹ֗א כַּאֲשֶׁ֤ר עָשִׂ֙יתִי֙ לְשֹׁמְר֣וֹן וְלֶאֱלִילֶ֔יהָ
כֵּ֛ן אֶעֱשֶׂ֥ה לִירוּשָׁלִַ֖ם וְלַעֲצַבֶּֽיהָ׃ ס
12 וְהָיָ֗ה כִּֽי־יְבַצַּ֤ע אֲדֹנָי֙ אֶת־כָּל־מַ֣עֲשֵׂ֔הוּ בְּהַ֥ר צִיּ֖וֹן וּבִירוּשָׁלִָ֑ם אֶפְקֹ֗ד
עַל־פְּרִי־גֹ֙דֶל֙ לְבַ֣ב מֶֽלֶךְ־אַשּׁ֔וּר וְעַל־תִּפְאֶ֖רֶת ר֥וּם עֵינָֽיו׃ 13 כִּ֣י אָמַ֗ר
בְּכֹ֤חַ יָדִי֙ עָשִׂ֔יתִי וּבְחָכְמָתִ֖י כִּ֣י נְבֻנ֑וֹתִי
וְאָסִ֣ירᵃ ׀ גְּבוּלֹ֣ת עַמִּ֗ים וַעֲתִידֹתֵיהֶם֙ᵇ שׁוֹשֵׂ֔תִיᶜ
וְאוֹרִ֥ידᵃ כַּאבִּ֖ירᵈ יוֹשְׁבִֽים׃
14 וַתִּמְצָ֨א כַקֵּ֜ן ׀ יָדִ֗י לְחֵ֙יל֙ הָֽעַמִּ֔ים
וְכֶאֱסֹף֙ בֵּיצִ֣ים עֲזֻב֔וֹת כָּל־הָאָ֖רֶץ אֲנִ֣י אָסָ֑פְתִּי
וְלֹ֤א הָיָה֙ נֹדֵ֣ד כָּנָ֔ף וּפֹצֶ֥ה פֶ֖ה וּמְצַפְצֵֽף׃
15 הֲיִתְפָּאֵר֙ הַגַּרְזֶ֔ן עַ֖ל הַחֹצֵ֣ב בּ֑וֹ אִם־יִתְגַּדֵּ֤ל הַמַּשּׂוֹר֙ עַל־מְנִיפ֔וֹ
כְּהָנִ֥יף שֵׁ֙בֶט֙ אֶת־ᵃמְרִימָ֔יוᵇ כְּהָרִ֥ים מַטֶּ֖ה לֹא־עֵֽץ׃ ס
16 לָכֵן֩ יְשַׁלַּ֨ח הָאָד֜וֹן יְהוָ֧ה צְבָא֛וֹת בְּמִשְׁמַנָּ֖יו רָז֑וֹן
וְתַ֧חַת כְּבֹד֛וֹ יֵקַ֥ד יְקֹ֖ד כִּיק֥וֹד אֵֽשׁ׃

**Cp 10,** 4 ᵃ⁻ᵃ l ? ‥ לְבִלְתִּי כְרֹעַ; prps בִּלְתִּי כֹרַעַת חַת אֹסִיר ‖ ᵇ cf ad 5,25 ‖ 5 ᶜ⁻ᶜ ? gl et l ? וּמַטֵּה (9MSS וּמַטֵּהוּ), vel l c 𝔗 pro 5b tantummodo הוּא בידם ‖ 6 Q וּלְשׂוּמוֹ ‖ 9 𝔊 Χαλαννη (cf Am 6,2), ass *Kullani* ‖ 10 prps לְכֹל (הָאֵל) הָאֵלֶּה — cf 𝔊?; sed l prb 𝔐 ‖ 12 𝔊 ἐπάξει; l ? יַפְ' ‖ 13 ᵃ l וָאָ' et וָאוֹ' cf 14 ‖ ᵇ Q 'וּד—, K 'יד— ‖ ᶜ mlt MSS שׁוסיתי ‖ ᵈ K כְּאַבִּיר, Q כַּבִּיר (𝔊? 𝔏 עָרִים וְיוֹ' [καὶ σείσω πόλεις κατοικουμένας, *cum habitantibus*]; prps בֶּעָפָר) ‖ 15 ᵃ sic 𝔅 c MSᴾ + 1ᴹ; mlt MSS Edd minus recte וְאֵת ‖ ᵇ l c 9MSS 'מוֹ— ‖ 16 > 3MSS 𝔊.

17 וְהָיָה אוֹר־יִשְׂרָאֵל לְאֵשׁ וּקְדוֹשׁוֹ לְלֶהָבָה
וּבָעֲרָה וְאָכְלָה שִׁיתוֹ וּשְׁמִירוֹ בְּיוֹם אֶחָד׃
18 וּכְבוֹד יַעְרוֹ וְכַרְמִלּוֹ מִנֶּפֶשׁ וְעַד־בָּשָׂר יְכַלֶּה
וְהָיָה כִּמְסֹס נֹסֵס׃
19 וּשְׁאָר עֵץ יַעְרוֹ מִסְפָּר יִהְיוּ וְנַעַר יִכְתְּבֵם׃ ס
20 וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא
לֹא־יוֹסִיף עוֹד שְׁאָר יִשְׂרָאֵל וּפְלֵיטַת בֵּית־יַעֲקֹב
לְהִשָּׁעֵן עַל־מַכֵּהוּ וְנִשְׁעַן עַל־יְהוָה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בֶּאֱמֶת׃
21 שְׁאָר יָשׁוּב שְׁאָר יַעֲקֹב אֶל־אֵל גִּבּוֹר׃
22 כִּי אִם־יִהְיֶה עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם
שְׁאָר יָשׁוּב בּוֹ כִּלָּיוֹן חָרוּץ שׁוֹטֵף צְדָקָה׃
23 כִּי כָלָה וְנֶחֱרָצָה אֲדֹנָי °יֱהוִה צְבָאוֹת° עֹשֶׂה בְּקֶרֶב כָּל־הָאָרֶץ׃ ס
24 לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת אַל־תִּירָא עַמִּי יֹשֵׁב צִיּוֹן מֵאַשּׁוּר
בַּשֵּׁבֶט יַכֶּכָּה וּמַטֵּהוּ יִשָּׂא־עָלֶיךָ בְּדֶרֶךְ מִצְרָיִם׃ 25 כִּי־עוֹד מְעַט מִזְעָר
וְכָלָה זַעַם[a] וְאַפִּי עַל־תַּבְלִיתָם[b]׃ 26 וְעוֹרֵר עָלָיו יְהוָה צְבָאוֹת שׁוֹט
כְּמַכַּת מִדְיָן בְּצוּר עוֹרֵב וּמַטֵּהוּ עַל־הַיָּם וּנְשָׂאוֹ בְּדֶרֶךְ מִצְרָיִם׃
27 וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא
יָסוּר סֻבֳּלוֹ מֵעַל שִׁכְמֶךָ וְעֻלּוֹ מֵעַל °צַוָּארֶךָ וְחֻבַּל
עֹל מִפְּנֵי־שָׁמֶן°׃ 28 בָּא עַל־עַיַּת
עָבַר בְּמִגְרוֹן לְמִכְמָשׂ יַפְקִיד כֵּלָיו׃
29 עָבְרוּ מַעְבָּרָה גֶּבַע מָלוֹן לָנוּ
חָרְדָה הָרָמָה גִּבְעַת שָׁאוּל נָסָה׃
30 צַהֲלִי קוֹלֵךְ בַּת־גַּלִּים הַקְשִׁיבִי לַיְשָׁה
עֲנִיָּה עֲנָתוֹת׃ 31 נָדְדָה מַדְמֵנָה
יֹשְׁבֵי הַגֵּבִים הֵעִיזוּ׃ 32 עוֹד הַיּוֹם בְּנֹב לַעֲמֹד
יְנֹפֵף יָדוֹ הַר בֵּית־צִיּוֹן גִּבְעַת יְרוּשָׁלִָם׃ ס
33 הִנֵּה הָאָדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת מְסָעֵף פֻּארָה בְּמַעֲרָצָה
וְרָמֵי הַקּוֹמָה גְּדֻעִים וְהַגְּבֹהִים יִשְׁפָּלוּ׃

18 ? (hapaxleg) ‖ 23 °-° 24 >𝔊[h](※) ‖ 25 [a] l ? זַעְמִי ‖ [b] 2MSS עד־, 6MSS תכליתם; prps עַל־תֵּבֵל יִתֹּם ‖ 26 >𝔊[h] ‖ 27 °-° crrp; prps עָלָה צַוָּארְךָ יְחֻבָּל׃ (cf 𝔊 [καταφθαρήσεται] et hod *Rammôn* ad orient a Bethel [Jdc 20,45. 47]) ‖ 28 𝔖 שׁ— ‖ 30 l c (𝔊𝔏)𝔖 עֲנִיהָ ‖ 32 l c Q Vrs בַּת ‖ 33 ca 50MSS פּוּרָה.
Hebrew footnote readings near "(cf 𝔊": צ׳ יְחֻבָּל׃ עלה מִפְּנֵי־רִמֹּן, al מִצָּפוֹן שָׁדַד

34 וְנִקַּ֛ף סִֽבְכֵ֥י הַיַּ֖עַר בַּבַּרְזֶ֑ל וְהַלְּבָנ֖וֹן בְּאַדִּ֥יר יִפּֽוֹל׃ ס

11 1 וְיָצָ֥א חֹ֖טֶר מִגֵּ֣זַע יִשָׁ֑י וְנֵ֖צֶר מִשָּׁרָשָׁ֥יו יִפְרֶֽה׃

2 וְנָחָ֥ה עָלָ֖יו ר֣וּחַ יְהוָ֑ה ר֧וּחַ חָכְמָ֣ה וּבִינָ֗ה
ר֤וּחַ עֵצָה֙ וּגְבוּרָ֔ה ר֥וּחַ דַּ֖עַת וְיִרְאַ֥ת יְהוָֽה׃
3 וַהֲרִיח֖וֹ[a] בְּיִרְאַ֣ת יְהוָ֑ה
וְלֹֽא[b]־לְמַרְאֵ֤ה עֵינָיו֙ יִשְׁפּ֔וֹט וְלֹֽא־לְמִשְׁמַ֥ע אָזְנָ֖יו יוֹכִֽיחַ׃
4 וְשָׁפַ֤ט בְּצֶ֙דֶק֙ דַּלִּ֔ים וְהוֹכִ֥יחַ בְּמִישׁ֖וֹר לְעַנְוֵי[a]־אָ֑רֶץ
וְהִֽכָּה־אֶ֙רֶץ֙[b] בְּשֵׁ֣בֶט פִּ֔יו וּבְר֥וּחַ שְׂפָתָ֖יו יָמִ֥ית רָשָֽׁע׃
5 וְהָ֥יָה צֶ֖דֶק אֵז֣וֹר מָתְנָ֑יו וְהָאֱמוּנָ֖ה אֵז֥וֹר חֲלָצָֽיו׃
6 וְגָ֤ר זְאֵב֙ עִם־כֶּ֔בֶשׂ וְנָמֵ֖ר עִם־גְּדִ֣י יִרְבָּ֑ץ
וְעֵ֨גֶל °וּכְפִ֤יר וּמְרִיא֙° יַחְדָּ֔ו וְנַ֥עַר קָטֹ֖ן נֹהֵ֥ג בָּֽם׃
7 וּפָרָ֤ה וָדֹב֙ תִּרְעֶ֔ינָה יַחְדָּ֖ו יִרְבְּצ֣וּ יַלְדֵיהֶ֑ן
וְאַרְיֵ֖ה כַּבָּקָ֥ר יֹֽאכַל־תֶּֽבֶן׃ 8 וְשִֽׁעֲשַׁ֥ע יוֹנֵ֖ק עַל־חֻ֣ר פָּ֑תֶן
וְעַל֙ מְאוּרַ֣ת צִפְעוֹנִ֔י גָּמ֖וּל יָד֥וֹ הָדָֽה׃
9 לֹֽא־יָרֵ֥עוּ וְלֹֽא־יַשְׁחִ֖יתוּ בְּכָל־הַ֣ר קָדְשִׁ֑י
כִּֽי־מָלְאָ֣ה הָאָ֗רֶץ דֵּעָה֙ אֶת־יְהוָ֔ה כַּמַּ֖יִם לַיָּ֥ם מְכַסִּֽים׃ ס
10 וְהָיָה֙ בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא שֹׁ֣רֶשׁ יִשַׁ֗י אֲשֶׁ֤ר עֹמֵד֙ לְנֵ֣ס עַמִּ֔ים
אֵלָ֖יו גּוֹיִ֣ם יִדְרֹ֑שׁוּ וְהָיְתָ֥ה מְנֻחָת֖וֹ כָּבֽוֹד׃ פ
11 וְהָיָ֣ה׀ בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא יוֹסִ֨יף אֲדֹנָ֤י[a]׀ שֵׁנִית֙[b] יָד֔וֹ
לִקְנ֖וֹת אֶת־שְׁאָ֣ר עַמּ֑וֹ אֲשֶׁ֨ר יִשָּׁאֵ֜ר מֵֽאַשּׁ֗וּר וּמִמִּצְרַ֜יִם
וּמִפַּתְר֤וֹס וּמִכּוּשׁ֙ וּמֵֽעֵילָ֔ם וּמִשִּׁנְעָ֣ר וּמֵֽחֲמָ֔ת [c]וּמֵאִיֵּ֖י הַיָּֽם[c]׃
12 וְנָשָׂ֥א נֵס֙ לַגּוֹיִ֔ם וְאָסַ֖ף נִדְחֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל
וּנְפֻצ֤וֹת יְהוּדָה֙ יְקַבֵּ֔ץ מֵאַרְבַּ֖ע כַּנְפ֥וֹת הָאָֽרֶץ׃
13 וְסָ֙רָה֙ קִנְאַ֣ת אֶפְרַ֔יִם וְצֹרְרֵ֥י יְהוּדָ֖ה יִכָּרֵ֑תוּ
אֶפְרַ֙יִם֙ לֹֽא־יְקַנֵּ֣א אֶת־יְהוּדָ֔ה וִיהוּדָ֖ה לֹא־יָצֹ֥ר אֶת־אֶפְרָֽיִם׃
14 וְעָפ֨וּ בְכָתֵ֤ף פְּלִשְׁתִּים֙ יָ֔מָּה יַחְדָּ֖ו יָבֹ֣זּוּ אֶת־בְּנֵי־קֶ֑דֶם
אֱד֤וֹם וּמוֹאָב֙ מִשְׁל֣וֹחַ יָדָ֔ם וּבְנֵ֥י עַמּ֖וֹן מִשְׁמַעְתָּֽם׃

34 l frt (יִפֹּל) בְּקַרְדֹּם ‖ Cp 11, 1 Vrs *ascendet* (?יִפְרַח) ‖ 3 [a] 𝔊𝔏𝔙 ἐμπλήσει αὐτόν (?וְהֵנִיחַ בּוֹ יִר׳) ‖ [b] 44MSS 𝔊𝔏𝔙Σ𝔗 לא ‖ 4 [a] l ? לַעֲנִיֵּי ‖ [b] l frt עָרִיץ ‖ 5 Vrs ?חֲגוֹר ‖ 6 𝔊𝔏 invers (et + βοσκηθήσονται) ‖ 7 prps תִּתְרָעֶינָה ‖ 8 𝔊𝔏 *cubile* 𝔙 *caverna* 𝔖 חור (l ? מְעוֹנַת cf Am 3,4; al מְעָרַת[?]) ‖ 11 [a] mlt MSS יהוה ‖ [b] 𝔊 τοῦ δεῖξαι; l ? שְׂאֵת ‖ [c-c] >𝔊[h](※) ‖ 14 l בְּכָתֵף.

15 וְהֶחֱרִים[a] יְהוָה אֵת לְשׁוֹן יָם־מִצְרַיִם וְהֵנִיף יָדוֹ עַל־הַנָּהָר [b]בַּעְיָם
וְהִכָּהוּ לְשִׁבְעָה נְחָלִים וְהִדְרִיךְ בַּנְּעָלִים׃ [רוּחוֹ[b]
16 וְהָיְתָה מְסִלָּה לִשְׁאָר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשָּׁאֵר מֵאַשּׁוּר
כַּאֲשֶׁר הָיְתָה לְיִשְׂרָאֵל בְּיוֹם עֲלֹתוֹ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃

12 1 וְאָמַרְתָּ בַּיּוֹם הַהוּא
אוֹדְךָ יְהוָה כִּי אָנַפְתָּ בִּי יָשֹׁב אַפְּךָ וּתְנַחֲמֵנִי׃
2 הִנֵּה אֵל יְשׁוּעָתִי אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחָד
כִּי־עָזִּי וְזִמְרָת[a] יָהּ[b] יְהוָה וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה׃
3 וּשְׁאַבְתֶּם־מַיִם בְּשָׂשׂוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה׃
4 וַאֲמַרְתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִשְׁמוֹ
הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו הַזְכִּירוּ כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ׃
5 זַמְּרוּ יְהוָה כִּי גֵאוּת עָשָׂה מיֻדַּעַת זֹאת בְּכָל־הָאָרֶץ׃
6 צַהֲלִי וָרֹנִּי יוֹשֶׁבֶת צִיּוֹן כִּי־גָדוֹל בְּקִרְבֵּךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ פ

13 1 מַשָּׂא בָּבֶל אֲשֶׁר חָזָה יְשַׁעְיָהוּ בֶּן־אָמוֹץ׃
2 עַל הַר־נִשְׁפֶּה שְׂאוּ־נֵס הָרִימוּ קוֹל לָהֶם
הָנִיפוּ יָד וְיָבֹאוּ פִּתְחֵי נְדִיבִים׃
3 אֲנִי צִוֵּיתִי לִמְקֻדָּשָׁי
גַּם קָרָאתִי גִבּוֹרַי לְאַפִּי עַלִּיזֵי גַּאֲוָתִי׃
4 קוֹל הָמוֹן בֶּהָרִים דְּמוּת עַם־רָב
קוֹל שְׁאוֹן מַמְלְכוֹת גּוֹיִם נֶאֱסָפִים
יְהוָה צְבָאוֹת מְפַקֵּד צְבָא מִלְחָמָה׃
5 בָּאִים מֵאֶרֶץ מֶרְחָק מִקְצֵה הַשָּׁמָיִם
יְהוָה וּכְלֵי זַעְמוֹ לְחַבֵּל כָּל־הָאָרֶץ׃
6 הֵילִילוּ כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה כְּשֹׁד מִשַּׁדַּי יָבוֹא׃
7 עַל־כֵּן כָּל־יָדַיִם תִּרְפֶּינָה
וְכָל־לְבַב אֱנוֹשׁ יִמָּס׃ 8 וְנִבְהָלוּ ׀
צִירִים וַחֲבָלִים יֹאחֵזוּן כַּיּוֹלֵדָה יְחִילוּן
אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ יִתְמָהוּ פְּנֵי לְהָבִים פְּנֵיהֶם׃

15 [a] 𝔊(𝔗𝔖) ἐρημώσει; l יב— ‖ [b-b] add ? 𝔊𝔖𝔙 frt בְּעֹצֶם ר' ‖ Cp 12, 1 l וַתְּ' (et frt שָׁב) ‖ 2 [a] 2MSS Vrs תִי— (cf Ex 15,2) ‖ [b] >𝔊[h](※); frt dl c nonn MSS; cf Vrs ‖ 5 K מְיֻדַּעַת, Q מוּדַעַת ‖ Cp 13, 3 trsp huc לְאַפִּי et l frt מקדשי ‖ 4 l מַמְלָכוֹת, cf 𝔗 ‖ 8 deest vb ? cf Paseq.

9 הִנֵּה יוֹם־יְהוָה בָּא אַכְזָרִי וְעֶבְרָה וַחֲרוֹן אָף
לָשׂוּם הָאָרֶץ לְשַׁמָּה וְחַטָּאֶיהָ יַשְׁמִיד מִמֶּנָּה׃
10 כִּי־כוֹכְבֵי[a] הַשָּׁמַיִם וּכְסִילֵיהֶם[b] לֹא יָהֵלּוּ אוֹרָם
חָשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ בְּצֵאתוֹ וְיָרֵחַ לֹא־יַגִּיהַּ אוֹרוֹ׃
11 וּפָקַדְתִּי עַל־תֵּבֵל רָעָה וְעַל־רְשָׁעִים עֲוֺנָם
וְהִשְׁבַּתִּי גְּאוֹן זֵדִים וְגַאֲוַת עָרִיצִים אַשְׁפִּיל׃
12 אוֹקִיר אֱנוֹשׁ מִפָּז וְאָדָם מִכֶּתֶם אוֹפִיר׃
13 עַל־כֵּן שָׁמַיִם אַרְגִּיז וְתִרְעַשׁ הָאָרֶץ מִמְּקוֹמָהּ
בְּעֶבְרַת יְהוָה צְבָאוֹת וּבְיוֹם חֲרוֹן אַפּוֹ׃
14 וְהָיָה כִּצְבִי מֻדָּח וּכְצֹאן וְאֵין מְקַבֵּץ
אִישׁ אֶל־עַמּוֹ יִפְנוּ וְאִישׁ אֶל־אַרְצוֹ יָנוּסוּ׃
15 כָּל־הַנִּמְצָא יִדָּקֵר וְכָל־הַנִּסְפֶּה יִפּוֹל בֶּחָרֶב׃
16 וְעֹלְלֵיהֶם יְרֻטְּשׁוּ לְעֵינֵיהֶם יִשַּׁסּוּ בָּתֵּיהֶם וּנְשֵׁיהֶם תִּשָּׁגַלְנָה׃
17 הִנְנִי מֵעִיר עֲלֵיהֶם אֶת־מָדָי
אֲשֶׁר־כֶּסֶף לֹא יַחְשֹׁבוּ וְזָהָב לֹא יַחְפְּצוּ־בוֹ׃
18 [a]וּקְשָׁתוֹת נְעָרִים תְּרַטַּשְׁנָה[a]
וּפְרִי־בֶטֶן לֹא יְרַחֵמוּ עַל־[b]בָּנִים לֹא־תָחוּס עֵינָם׃
19 וְהָיְתָה בָבֶל צְבִי מַמְלָכוֹת תִּפְאֶרֶת גְּאוֹן כַּשְׂדִּים
כְּמַהְפֵּכַת אֱלֹהִים אֶת־סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה׃
20 לֹא־תֵשֵׁב לָנֶצַח וְלֹא תִשְׁכֹּן עַד־דּוֹר וָדוֹר
וְלֹא־יַהֵל שָׁם עֲרָבִי וְרֹעִים לֹא־יַרְבִּצוּ שָׁם׃
21 וְרָבְצוּ־שָׁם צִיִּים וּמָלְאוּ בָתֵּיהֶם אֹחִים
וְשָׁכְנוּ שָׁם בְּנוֹת יַעֲנָה וּשְׂעִירִים יְרַקְּדוּ־שָׁם׃
22 וְעָנָה[a] אִיִּים בְּאַלְמְנוֹתָיו[b] וְתַנִּים בְּהֵיכְלֵי עֹנֶג
וְקָרוֹב לָבוֹא עִתָּהּ וְיָמֶיהָ לֹא יִמָּשֵׁכוּ׃

14 1 כִּי יְרַחֵם יְהוָה אֶת־יַעֲקֹב וּבָחַר עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל וְהִנִּיחָם עַל־
אַדְמָתָם וְנִלְוָה הַגֵּר עֲלֵיהֶם וְנִסְפְּחוּ עַל־בֵּית יַעֲקֹב׃ 2 וּלְקָחוּם עַמִּים
וֶהֱבִיאוּם אֶל־מְקוֹמָם וְהִתְנַחֲלוּם בֵּית־יִשְׂרָאֵל עַל אַדְמַת יְהוָה

9 al dl יום, sed cf 13 ‖ 10 [a] כו׳ frt gl ‖ [b] 𝔊 καὶ ὁ Ὠρ(ε)ίων ‖ 11 prps רָעָתָהּ (cf עוֹנָם) ‖ 13 𝔊 יִרְגְּזוּ ‖ 15 trsp huc בחרב (m c) ‖ 16 Q תִּשָּׁכַבְנָה ‖ 18 [a-a] crrp; prps וְאֶת־כָּל־נְעָרִים יְנַפֵּצוּ וּנְעָרוֹת תְּרַטַּשְׁנָה, cf Jer 51,20—23 ‖ [b] l c 16MSS 𝔊𝔖𝔙 וְעַל et trsp frt וְעַל־ וגו׳ ante וּפְרִי וגו׳ ‖ 22 [a] l frt וְעָנוּ; 𝔊 ? וְשָׁכְנוּ (𝔅 hic incip cp 14 [per mendum typogr?]) ‖ [b] l תֶיהָ— (pro בְּאַר׳).

לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת וְהָיוּ שֹׁבִים לְשֹׁבֵיהֶם וְרָדוּ בְּנֹגְשֵׂיהֶם׃ ס 3 וְהָיָה
בְּיוֹם הָנִיחַ יְהוָה לְךָ מֵעָצְבְּךָ וּמֵרָגְזֶךָ וּמִן־הָעֲבֹדָה הַקָּשָׁה אֲשֶׁר עֻבַּד־
בָּךְ׃ 4 וְנָשָׂאתָ הַמָּשָׁל הַזֶּה עַל־מֶלֶךְ בָּבֶל וְאָמָרְתָּ
אֵיךְ שָׁבַת נֹגֵשׂ שָׁבְתָה מַדְהֵבָה׃
5 שָׁבַר יְהוָה מַטֵּה רְשָׁעִים שֵׁבֶט מֹשְׁלִים׃
6 מַכֶּה עַמִּים בְּעֶבְרָה מַכַּת בִּלְתִּי סָרָה
רֹדֶה בָאַף גּוֹיִם מֻרְדָּף[a] בְּלִי חָשָׂךְ[b]׃
7 נָחָה שָׁקְטָה כָּל־הָאָרֶץ פָּצְחוּ רִנָּה׃
8 גַּם־בְּרוֹשִׁים שָׂמְחוּ לְךָ אַרְזֵי לְבָנוֹן
מֵאָז שָׁכַבְתָּ לֹא־יַעֲלֶה הַכֹּרֵת עָלֵינוּ׃
9 שְׁאוֹל מִתַּחַת רָגְזָה לְךָ לִקְרַאת בּוֹאֶךָ
עוֹרֵר לְךָ רְפָאִים כָּל־עַתּוּדֵי אָרֶץ
הֵקִים מִכִּסְאוֹתָם כֹּל מַלְכֵי גוֹיִם׃
10 כֻּלָּם יַעֲנוּ וְיֹאמְרוּ אֵלֶיךָ
גַּם־אַתָּה חֻלֵּיתָ כָמוֹנוּ אֵלֵינוּ נִמְשָׁלְתָּ׃
11 הוּרַד שְׁאוֹל גְּאוֹנֶךָ הֶמְיַת נְבָלֶיךָ
תַּחְתֶּיךָ יֻצַּע רִמָּה וּמְכַסֶּיךָ תּוֹלֵעָה׃
12 אֵיךְ נָפַלְתָּ מִשָּׁמַיִם הֵילֵל[a] בֶּן־שָׁחַר
נִגְדַּעְתָּ לָאָרֶץ חוֹלֵשׁ עַל־[b]גּוֹיִם׃
13 וְאַתָּה אָמַרְתָּ בִלְבָבְךָ הַשָּׁמַיִם אֶעֱלֶה
מִמַּעַל לְכוֹכְבֵי־אֵל אָרִים כִּסְאִי
וְאֵשֵׁב בְּהַר־מוֹעֵד בְּיַרְכְּתֵי צָפוֹן׃
14 אֶעֱלֶה עַל־בָּמֳתֵי עָב אֶדַּמֶּה לְעֶלְיוֹן׃
15 אַךְ אֶל־שְׁאוֹל תּוּרָד אֶל־יַרְכְּתֵי־בוֹר׃
16 רֹאֶיךָ אֵלֶיךָ יַשְׁגִּיחוּ אֵלֶיךָ יִתְבּוֹנָנוּ
הֲזֶה הָאִישׁ מַרְגִּיז הָאָרֶץ מַרְעִישׁ מַמְלָכוֹת׃
17 שָׂם תֵּבֵל כַּמִּדְבָּר וְעָרָיו[a] הָרָס
[c]אֲסִירָיו לֹא־פָתַח[b] בָּיְתָה׃ 18 כָּל־[c]מַלְכֵי גוֹיִם
כֻּלָּם שָׁכְבוּ בְכָבוֹד אִישׁ בְּבֵיתוֹ׃

Cp 14, 4 l c 𝔊𝔖(𝔗) מַרְהֵבָה ‖ 6 [a] l c 𝔗 מִרְדַּת (cf 𝔊) ‖ [b] l frt חֲשַׂךְ ‖ 9 prps הֵקִים (int) ‖ 11 66MSS וּמְכַסֶּךָ ‖ 12 [a] l c 𝔊𝔙 (ἑωσφόρος, *Lucifer*) הֵילֵל; al הֵילָל ‖ [b] l frt כָּל (cf 𝔊); al עַל־גְּוִיּוֹת ‖ 14 Var[G] בָּמוֹתֵי ‖ 15 𝔖 —רָד ‖ 17 [a] l ? וְעָרֶיהָ ‖ [b] l frt פִּתַּח ‖ 17/18 [c-c] l לַאֲסִ׳ . . בֵּית הַכֶּלֶא׃ ; al (minus recte) trsp ׃ ad גוים v 18.

19 וְאַתָּה הָשְׁלַכְתָּ מִקִּבְרְךָ[a] כְּנֵצֶר[b] נִתְעָב
לְבוּשׁ הֲרֻגִים מְטֹעֲנֵי חָרֶב [c]יוֹרְדֵי אֶל־[d]אַבְנֵי־בוֹר[c] כְּפֶגֶר מוּבָס׃
20 לֹא־תֵחַד אִתָּם בִּקְבוּרָה[a]
כִּי־אַרְצְךָ שִׁחַתָּ עַמְּךָ הָרָגְתָּ
לֹא־יִקָּרֵא לְעוֹלָם זֶרַע מְרֵעִים[b]׃
21 הָכִינוּ לְבָנָיו מַטְבֵּחַ בַּעֲוֹן אֲבוֹתָם[a]
בַּל־יָקֻמוּ וְיָרְשׁוּ אָרֶץ וּמָלְאוּ פְנֵי־תֵבֵל עָרִים[b]׃
22 וְקַמְתִּי עֲלֵיהֶם נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וְהִכְרַתִּי לְבָבֶל שֵׁם וּשְׁאָר וְנִין
וָנֶכֶד נְאֻם־יְהוָה׃ 23 וְשַׂמְתִּיהָ לְמוֹרַשׁ קִפֹּד וְאַגְמֵי־מָיִם וְטֵאטֵאתִיהָ[a]
בְּמַטְאֲטֵא[b] הַשְׁמֵד נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ ס
24 נִשְׁבַּע יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר
אִם־לֹא כַּאֲשֶׁר דִּמִּיתִי כֵּן הָיָתָה וְכַאֲשֶׁר יָעַצְתִּי הִיא תָקוּם׃
25 לִשְׁבֹּר אַשּׁוּר בְּאַרְצִי וְעַל־הָרַי אֲבוּסֶנּוּ
וְסָר מֵעֲלֵיהֶם עֻלּוֹ וְסֻבֳּלוֹ מֵעַל שִׁכְמוֹ יָסוּר׃ [כָּל־הַגּוֹיִם׃
26 זֹאת הָעֵצָה הַיְּעוּצָה עַל־כָּל־הָאָרֶץ וְזֹאת הַיָּד הַנְּטוּיָה עַל־
27 כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת יָעָץ וּמִי יָפֵר וְיָדוֹ הַנְּטוּיָה וּמִי יְשִׁיבֶנָּה׃ ס
28 בִּשְׁנַת־מוֹת הַמֶּלֶךְ אָחָז הָיָה הַמַּשָּׂא הַזֶּה׃
29 אַל־תִּשְׂמְחִי פְלֶשֶׁת כֻּלֵּךְ כִּי נִשְׁבַּר שֵׁבֶט מַכֵּךְ
כִּי־מִשֹּׁרֶשׁ נָחָשׁ יֵצֵא צֶפַע וּפִרְיוֹ שָׂרָף מְעוֹפֵף׃
30 וְרָעוּ בְּכוֹרֵי[a] דַלִּים וְאֶבְיוֹנִים לָבֶטַח יִרְבָּצוּ
וְהֵמַתִּי בָרָעָב שָׁרְשֵׁךְ[b] וּשְׁאֵרִיתֵךְ יַהֲרֹג[c]׃
31 הֵילִילִי שַׁעַר זַעֲקִי־עִיר נָמוֹג פְּלֶשֶׁת כֻּלֵּךְ
כִּי מִצָּפוֹן עָשָׁן בָּא וְאֵין בּוֹדֵד בְּמוֹעָדָיו׃
32 וּמַה־יַּעֲנֶה[a] מַלְאֲכֵי־גוֹי[b]
כִּי יְהוָה יִסַּד צִיּוֹן וּבָהּ יֶחֱסוּ עֲנִיֵּי עַמּוֹ׃ ס
**15** 1 מַשָּׂא מוֹאָב כִּי בְּלֵיל[a] שֻׁדַּד עָר[b] מוֹאָב נִדְמָה
כִּי בְּלֵיל[a] שֻׁדַּד קִיר־מוֹאָב נִדְמָה׃

19 [a] 𝔊 בֶּהָרִים (pro בַּהֲרוּגִים?); l 𝔐 ‖ [b] prps כְּנֵפֶל cf Σ𝔗 ‖ [c-c] trsp in init vs 20 ‖ [d] Or עַל (l [cf Hi 38,6] עַל־אַדְנֵי?) ‖ 20 [a] frt gloss ‖ [b] 𝔊 מֵרַע ‖ 21 [a] 𝔊[B] אֲבִיהֶם ‖ [b] prps עִיִּים; add (gl) ‖ 23 [a] Q[MSS] וְטִמַּטְתִיהָ ‖ [b] 31 MSS טֵי– ‖ 28 𝔖 hic incip cp 15 ‖ 30 [a] l ? בְּכָרַי (al בֶּהָרַי) ‖ [b] 𝔊𝔏 זַרְעֵךְ (et antea הַמִית) ‖ [c] אָהֲ׳ 𝔙 ‖ 31 prps בְּעַמּוּדָיו (sed cf Ez 21,21) ‖ 32 [a] ? exc vb (עַמִּי?) ‖ [b] l ? גּוֹיִם, vel ? exc vb (פְּלִשְׁתִּים?) ‖ Cp 15, 1 [a] l ? c 𝔊𝔖𝔗𝔙 בְּלַיִל (sed cf 21,11) ‖ [b] Var[G] עַר־.

2 [a]עָלָה הַבַּיִת וְדִיבֹן[a] הַבָּמוֹת לְבֶכִי
עַל־נְבוֹ וְעַל מֵידְבָא מוֹאָב יְיֵלִיל[b]
בְּכָל־רֹאשָׁיו[c] קָרְחָה כָּל־זָקָן גְּרוּעָה[d]׃
3 בְּחוּצֹתָיו חָגְרוּ שָׂק עַל גַּגּוֹתֶיהָ[a]
וּבִרְחֹבֹתֶיהָ[b] כֻּלֹּה יְיֵלִיל[c] יֹרֵד בַּבֶּכִי׃
4 וַתִּזְעַק חֶשְׁבּוֹן וְאֶלְעָלֵה עַד־יַהַץ נִשְׁמַע קוֹלָם
עַל־כֵּן חֲלֻצֵי מוֹאָב יָרִיעוּ נַפְשׁוֹ יָרְעָה לּוֹ׃
5 לִבִּי[a] לְמוֹאָב יִזְעָק בְּרִיחֶהָ[b] עַד־צֹעַר [c]עֶגְלַת שְׁלִשִׁיָּה[c]
כִּי ׀ מַעֲלֵה הַלּוּחִית בִּבְכִי יַעֲלֶה־בּוֹ
כִּי דֶּרֶךְ חוֹרֹנַיִם זַעֲקַת־שֶׁבֶר יְעֹעֵרוּ[d]׃
6 כִּי־מֵי נִמְרִים מְשַׁמּוֹת יִהְיוּ
כִּי־יָבֵשׁ חָצִיר כָּלָה דֶשֶׁא יֶרֶק לֹא הָיָה׃
7 עַל־כֵּן יִתְרָה עָשָׂה וּפְקֻדָּתָם
עַל נַחַל הָעֲרָבִים יִשָּׂאוּם׃
8 כִּי־הִקִּיפָה הַזְּעָקָה אֶת־גְּבוּל מוֹאָב
עַד־אֶגְלַיִם יִלְלָתָהּ וּבְאֵר אֵילִים יִלְלָתָהּ׃
9 כִּי מֵי דִימוֹן[a] מָלְאוּ דָם
כִּי־אָשִׁית עַל־דִּימוֹן[a] נוֹסָפוֹת
לִפְלֵיטַת מוֹאָב אַרְיֵה[b] וְלִשְׁאֵרִית אֲדָמָה[c]׃
16 1 שִׁלְחוּ[a]־[b]כַר מֹשֵׁל־אֶרֶץ[b]
מִסֶּלַע מִדְבָּרָה אֶל־הַר בַּת־צִיּוֹן׃
2 [a]וְהָיָה כְעוֹף־נוֹדֵד קֵן מְשֻׁלָּח
תִּהְיֶינָה בְּנוֹת מוֹאָב מַעְבָּרוֹת לְאַרְנוֹן׃
3 הָבִיאוּ[a] עֵצָה עֲשׂוּ[b] פְלִילָה
שִׁיתִי כַלַּיִל צִלֵּךְ בְּתוֹךְ צָהֳרָיִם
סַתְּרִי נִדָּחִים נֹדֵד אַל־תְּגַלִּי׃

2 [a-a] l עָלְתָה בַּת דִּיבֹן (דיבן 𝔖𝔗) ‖ [b] l ? יֵילִיל ‖ [c] 5MSS רֹאשׁ, cf Jer 48,37 ‖ [d] 𝔅, pl MSS 𝔊 גדועה (𝔊 ’זְרֻעַ ג) ‖ 3 [a] l ־ָתָיו; exc frt vb (? מִסְפֵּד, cf Jer 48,38; 𝔊 + κόπτεσθε) ‖ [b] l ־ָתָיו ‖ [c] cf 2[b] ‖ 4 𝔊𝔖 חַלְצֵי ‖ 5 [a] (𝔊)𝔗 לִבּוֹ ‖ [b] l בָּרִיחָה ‖ [c-c] frt add, cf Jer 48,34 ‖ [d] l יְעַרְעֵרוּ ‖ 8 𝔅 ’וּב אלים, l ? ובאראלים (*Erelaim*?) ‖ 9 [a] al loc (𝔙)דיבון ‖ [b] 𝔊 Αριηλ ‖ [c] 𝔊 Αδαμα = אַדְמָה; l ? אֻלָּם ‖ Cp 16, 1 [a] Edd שָׁלְחוּ; l וְשָׁלְחוּ (𝔊𝔖 אֶשְׁלַח) ‖ [b-b] 𝔊 ὡς ἑρπετὰ ἐπὶ τὴν γῆν = כְּרֶמֶשׂ לָאָרֶץ; prps מַלְאֲכֵי אֶרֶץ, vel l ? ’אֶשְׁכַּר מוֹ’ א (𝔖 בר pro כר; ? = כֵּן) ‖ vs 2 ? trsp ante 1 ‖ 3 [a] l c 11MSS Q Vrs הָבִיאִי ‖ [b] l c mlt MSS Q Vrs עֲשִׂי (K עֲשׂוּ).

4 יָגוּרוּ בָךְ נִדָּחַי[a] מוֹאָב
הֱוִי־סֵתֶר לָמוֹ מִפְּנֵי שׁוֹדֵד
[b]כִּי־אָפֵס הַמֵּץ[c] כָּלָה שֹׁד[d] תַּמּוּ רֹמֵס[e] מִן־הָאָרֶץ׃ פ
5 וְהוּכַן בַּחֶסֶד כִּסֵּא וְיָשַׁב עָלָיו בֶּאֱמֶת °בְּאֹהֶל דָּוִד°
שֹׁפֵט וְדֹרֵשׁ מִשְׁפָּט וּמְהִר צֶדֶק׃
6 שָׁמַעְנוּ גְאוֹן־מוֹאָב גֵּא מְאֹד
גַּאֲוָתוֹ וּגְאוֹנוֹ וְעֶבְרָתוֹ לֹא־כֵן בַּדָּיו׃
7 לָכֵן יְיֵלִיל[a] מוֹאָב לְמוֹאָב כֻּלֹּה יְיֵלִיל[a]
לַאֲשִׁישֵׁי[b] קִיר־חֲרֶשֶׂת תֶּהְגּוּ[c] אַךְ־נְכָאִים׃
8 כִּי שַׁדְמוֹת חֶשְׁבּוֹן אֻמְלָל גֶּפֶן שִׂבְמָה
בַּעֲלֵי גוֹיִם הָלְמוּ שְׂרוּקֶּיהָ
עַד־יַעְזֵר נָגָעוּ תָּעוּ מִדְבָּר
שְׁלֻחוֹתֶיהָ נִטְּשׁוּ עָבְרוּ יָם׃
9 עַל־כֵּן אֶבְכֶּה בִּבְכִי יַעְזֵר גֶּפֶן שִׂבְמָה
אֲרַיָּוֶךְ דִּמְעָתִי חֶשְׁבּוֹן וְאֶלְעָלֵה
כִּי עַל־קֵיצֵךְ וְעַל־קְצִירֵךְ הֵידָד נָפָל׃
10 וְנֶאֱסַף שִׂמְחָה וָגִיל מִן־הַכַּרְמֶל
וּבַכְּרָמִים לֹא־יְרֻנָּן לֹא[a] יְרֹעָע
יַיִן בַּיְקָבִים לֹא־יִדְרֹךְ הַדֹּרֵךְ[b] הֵידָד הִשְׁבַּתִּי[c]׃
11 עַל־כֵּן מֵעַי לְמוֹאָב כַּכִּנּוֹר יֶהֱמוּ
וְקִרְבִּי לְקִיר חָרֶשׂ׃
12 וְהָיָה כִי־נִרְאָה °כִּי־נִלְאָה° מוֹאָב עַל־הַבָּמָה
וּבָא אֶל־מִקְדָּשׁוֹ לְהִתְפַּלֵּל וְלֹא יוּכָל׃ ס
13 זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מוֹאָב מֵאָז׃ 14 וְעַתָּה דִּבֶּר יְהוָה
לֵאמֹר בְּשָׁלֹשׁ שָׁנִים כִּשְׁנֵי שָׂכִיר וְנִקְלָה כְּבוֹד מוֹאָב בְּכֹל הֶהָמוֹן
הָרָב וּשְׁאָר מְעַט מִזְעָר לוֹא כַבִּיר׃ פ

**17** 1 מַשָּׂא דַּמָּשֶׂק
הִנֵּה דַמֶּשֶׂק מוּסָר מֵעִיר וְהָיְתָה מְעִי מַפָּלָה׃

4 [a] l c 𝔊𝔖𝔗 נִדְּחֵי מוֹאָב (𝔗[L] = נִדָּחִים) ‖ [b] ? ins עַד ‖ [c] l הַמַּץ ‖ [d] l ? שֹׁדֵד ‖ [e] l רֹמְסִים ‖ 5 °-° frt add (m cs) ‖ 7 [a] cf 15,2[b] ‖ [b] Jer 48,31 אַנְשֵׁי, sic etiam 𝔗(𝔊 ?); l 𝔐 ‖ [c] l הָגוּ vel יֶהְגּוּ ‖ 9 l אֲרַוֶּיךְ ‖ 10 [a] ca 60MSS Edd Vrs וְלֹא ‖ [b] frt dl ‖ [c] l c 𝔊 הָשְׁבָּת ‖ 11 l ? חֲרֶשֶׂת cf 7 (2MSS חָדָשׁ, cf 𝔊) ‖ 12 °-° ? dl ‖ 14 l frt וְשָׁאַר ‖ Cp 17, 1 >𝔊 (dittogr?); 𝔗 (לְעִיר pro) לְעִי ?; frt sic l.

2 עֲזֻבוֹת °עָרֵי עֲרֹעֵר° לַעֲדָרִים תִּהְיֶינָה וְרָבְצוּ וְאֵין מַחֲרִיד׃
3 וְנִשְׁבַּת מִבְצָר מֵאֶפְרַיִם וּמַמְלָכָה מִדַּמֶּשֶׂק וּשְׁאָר אֲרָם
כִּכְבוֹד בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ ס
4 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִדַּל כְּבוֹד יַעֲקֹב וּמִשְׁמַן בְּשָׂרוֹ יֵרָזֶה׃
5 וְהָיָה כֶּאֱסֹף קָצִיר קָמָה וּזְרֹעוֹ שִׁבֳּלִים יִקְצוֹר
וְהָיָה כִּמְלַקֵּט שִׁבֳּלִים בְּעֵמֶק רְפָאִים׃
6 וְנִשְׁאַר־בּוֹ עֹלֵלֹת כְּנֹקֶף זַיִת
שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה גַּרְגְּרִים בְּרֹאשׁ אָמִיר
אַרְבָּעָה חֲמִשָּׁה °בִּסְעִפֶיהָ פֹּרִיָּה° נְאֻם־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
7 בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׁעֶה הָאָדָם עַל־עֹשֵׂהוּ וְעֵינָיו אֶל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל תִּרְאֶינָה׃
8 וְלֹא יִשְׁעֶה אֶל־הַמִּזְבְּחוֹת מַעֲשֵׂה יָדָיו
וַאֲשֶׁר עָשׂוּ אֶצְבְּעֹתָיו לֹא יִרְאֶה וְהָאֲשֵׁרִים וְהָחַמָּנִים׃
9 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיוּ ׀ [a]עָרֵי מָעֻזּוֹ[a] [b]כַּעֲזוּבַת הַחֹרֶשׁ וְהָאָמִיר[b] אֲשֶׁר עָזְבוּ
מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיְתָה שְׁמָמָה׃
10 כִּי שָׁכַחַתְּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵךְ וְצוּר מָעֻזֵּךְ לֹא זָכָרְתְּ
עַל־כֵּן תִּטְּעִי נִטְעֵי נַעֲמָנִים וּזְמֹרַת זָר תִּזְרָעֶנּוּ׃
11 בְּיוֹם נִטְעֵךְ תְּשַׂגְשֵׂגִי וּבַבֹּקֶר זַרְעֵךְ תַּפְרִיחִי
נֵד[a] קָצִיר בְּיוֹם נַחֲלָה[b] וּכְאֵב אָנוּשׁ׃ ס
12 הוֹי הֲמוֹן עַמִּים רַבִּים כַּהֲמוֹת יַמִּים יֶהֱמָיוּן
וּשְׁאוֹן לְאֻמִּים כִּשְׁאוֹן מַיִם כַּבִּירִים יִשָּׁאוּן׃
13 [a]לְאֻמִּים כִּשְׁאוֹן מַיִם רַבִּים[b] יִשָּׁאוּן[a] וְגָעַר בּוֹ וְנָס מִמֶּרְחָק
וְרֻדַּף כְּמֹץ הָרִים[c] לִפְנֵי־רוּחַ וּכְגַלְגַּל לִפְנֵי סוּפָה׃
14 לְעֵת עֶרֶב וְהִנֵּה בַלָּהָה בְּטֶרֶם בֹּקֶר אֵינֶנּוּ[a]
זֶה חֵלֶק שׁוֹסֵינוּ[b] וְגוֹרָל לְבֹזְזֵינוּ[b]׃ ס

18 1 הוֹי אֶרֶץ צִלְצַל כְּנָפָיִם אֲשֶׁר מֵעֵבֶר לְנַהֲרֵי־כוּשׁ׃
2 הַשֹּׁלֵחַ בַּיָּם צִירִים וּבִכְלֵי־גֹמֶא עַל־פְּנֵי־מַיִם
לְכוּ ׀ מַלְאָכִים קַלִּים אֶל־גּוֹי מְמֻשָּׁךְ וּמוֹרָט
אֶל־עַם נוֹרָא מִן־הוּא וָהָלְאָה גּוֹי קַו־קָו וּמְבוּסָה

2 l (cf 𝔊 εἰς τ. αἰῶνα) עָרֶיהָ עֲדֵי־עַד ‖ 5 l קֹצֵר ‖ 6 l בִּסְעִפֵּי הַפּ' ‖ 9 a-a 𝔊 עָרַיִךְ עֲזוּבוֹת ‖ b-b l c 𝔊 —בַת הַחִוִּי וְהָאֱמֹרִי (ὃν τρόπον κατέλιπον οἱ Ἀμορραῖοι καὶ οἱ Εὐαῖοι [>𝔊 א' עז']) ‖ 10 (𝔊)𝔗 (לֹא) נֶאֱמָנִים ‖ 11 a l נֵד ‖ b l ? מַחֲלָה ‖ 13 b dl mtr cs (a-a >8MSS 𝔖) ‖ c 𝔊 λικμώντων (זֹרִים) ‖ 14 a 20MSS Vrs וְאֵ' ‖ b nonn MSS —סַנוּ et —זֵנוּ (l בּוֹז' [לְ dittogr]) ‖ Cp 18, 2 K^Or קַוְקַו.

אֲשֶׁר־בָּזְאוּ נְהָרִים אַרְצוֹ׃ 3 כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל וְשֹׁכְנֵי אָרֶץ
כִּנְשֹׂא־נֵס הָרִים תִּרְאוּ וְכִתְקֹעַ שׁוֹפָר תִּשְׁמָעוּ׃ ס
4 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֵלַי אֶשְׁקוֹטָה[a] וְאַבִּיטָה בִמְכוֹנִי
כְּחֹם צַח עֲלֵי־אוֹר כְּעָב טַל בְּחֹם[b] קָצִיר׃
5 כִּי־לִפְנֵי קָצִיר כְּתָם־פֶּרַח וּבֹסֶר גֹּמֵל יִהְיֶה נִצָּה
וְכָרַת הַזַּלְזַלִּים בַּמַּזְמֵרוֹת וְאֶת־הַנְּטִישׁוֹת הֵסִיר הֵתַז׃
6 יֵעָזְבוּ יַחְדָּו לְעֵיט הָרִים וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ
וְקָץ עָלָיו הָעַיִט וְכָל־בֶּהֱמַת הָאָרֶץ עָלָיו תֶּחֱרָף׃ ס
7 בָּעֵת הַהִיא יוּבַל־שַׁי לַיהוָה צְבָאוֹת עַם[a] מְמֻשָּׁךְ וּמוֹרָט וּמֵעַם נוֹרָא
מִן־הוּא וָהָלְאָה גּוֹי קַו־קָו[b] וּמְבוּסָה אֲשֶׁר בָּזְאוּ נְהָרִים אַרְצוֹ אֶל־
מְקוֹם שֵׁם־יְהוָה צְבָאוֹת הַר־צִיּוֹן׃ פ

**19** 1 מַשָּׂא מִצְרָיִם
הִנֵּה יְהוָה רֹכֵב עַל־עָב קַל וּבָא מִצְרַיִם
וְנָעוּ אֱלִילֵי מִצְרַיִם מִפָּנָיו וּלְבַב מִצְרַיִם יִמַּס בְּקִרְבּוֹ׃
2 וְסִכְסַכְתִּי מִצְרַיִם בְּמִצְרַיִם וְנִלְחֲמוּ אִישׁ־בְּאָחִיו
וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ עִיר בְּעִיר מַמְלָכָה בְּמַמְלָכָה׃
3 וְנָבְקָה רוּחַ־מִצְרַיִם בְּקִרְבּוֹ וַעֲצָתוֹ אֲבַלֵּעַ
וְדָרְשׁוּ אֶל־הָאֱלִילִים וְאֶל־הָאִטִּים וְאֶל־הָאֹבוֹת וְאֶל־הַיִּדְּעֹנִים׃
4 וְסִכַּרְתִּי[a] אֶת־מִצְרַיִם בְּיַד אֲדֹנִים קָשֶׁה
וּמֶלֶךְ עַז יִמְשָׁל־בָּם נְאֻם הָאָדוֹן[b] יְהוָה צְבָאוֹת׃
5 וְנִשְּׁתוּ־מַיִם מֵהַיָּם וְנָהָר יֶחֱרַב וְיָבֵשׁ׃
6 וְהֶאֶזְנִיחוּ[a] נְהָרוֹת דָּלְלוּ וְחָרְבוּ יְאֹרֵי מָצוֹר[b]
קָנֶה וָסוּף קָמֵלוּ׃ 7 עָרוֹת עַל־יְאוֹר עַל־פִּי יְאוֹר
וְכֹל מִזְרַע יְאוֹר יִיבַשׁ נִדַּף וְאֵינֶנּוּ׃
8 וְאָנוּ הַדַּיָּגִים וְאָבְלוּ כָּל־מַשְׁלִיכֵי בַיְאוֹר חַכָּה
וּפֹרְשֵׂי מִכְמֹרֶת עַל־פְּנֵי־מַיִם אֻמְלָלוּ׃
9 וּבֹשׁוּ עֹבְדֵי פִשְׁתִּים שְׂרִיקוֹת[a] וְאֹרְגִים חוֹרָי[b]׃
10 וְהָיוּ שָׁתֹתֶיהָ[a] מְדֻכָּאִים כָּל־עֹשֵׂי שֶׂכֶר[b] אַגְמֵי־נָפֶשׁ׃

4 [a] Q^MSS —קֻמָּה, K —קוֹמָה ‖ [b] 12MSS 𝔊𝔙𝔖 בְּיוֹם ‖ 7 [a] l c 𝔊𝔙 מֵעַם ‖ [b] cf ad 2 ‖ Cp 19, 3 𝔊 ταραχθήσεται (?וְנָבֹכָה) ‖ 4 [a] l frt (cf Ez 30,12) וּמָכַרְתִּי ‖ [b] >𝔊 ‖ 6 [a] l וְהִזְ׳ ‖ [b] l ? מִצ׳ vel מִיצ׳ ‖ 7 ⁻⁻ l וְעָבַשׁ כָּל־אָחוּ vel וְעָבַר כָּל־יָרָק cf 𝔊 ‖ 9 [a] l ? שְׂרִקוֹת (פִּשְׁתִּים) cf 𝔖𝔙 ‖ [b] l ? חָוָרוּ (𝔊 βύσσον) ‖ 10 [a] l שֹׁתֶיהָ cf 𝔊^{Bℵ*} (ἐργαζόμενοι) 𝔊^{4MSS} (διαζόμενοι αὐτά) 𝔗 ‖ [b] l ? שָׂכָר (𝔊𝔖 שֵׁכָר [ζῦθον]).

11 אַךְ־אֱוִלִים֙ שָׂרֵי צֹעַן חַכְמֵי֙ יֹעֲצֵי פַרְעֹה עֵצָה נִבְעָרָה
אֵיךְ תֹּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה בֶּן־חֲכָמִים אֲנִי בֶּן־מַלְכֵי־קֶדֶם׃
12 אַיָּם אֵפוֹא חֲכָמֶיךָ וְיַגִּידוּ נָא לָךְ
וְיֵדְעוּ מַה־יָּעַץ יְהוָה צְבָאוֹת עַל־מִצְרָיִם׃
13 נוֹאֲלוּ שָׂרֵי צֹעַן נִשְּׁאוּ שָׂרֵי נֹף
הִתְעוּ[a] אֶת־מִצְרַיִם פִּנַּת[b] שְׁבָטֶיהָ׃
14 יְהוָה מָסַךְ בְּקִרְבָּהּ רוּחַ עִוְעִים
וְהִתְעוּ אֶת־מִצְרַיִם בְּכָל־מַעֲשֵׂהוּ כְּהִתָּעוֹת שִׁכּוֹר בְּקִיאוֹ׃
15 וְלֹא־יִהְיֶה לְמִצְרַיִם מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה רֹאשׁ וְזָנָב כִּפָּה
[וְאַגְמוֹן׃

16 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה מִצְרַיִם כַּנָּשִׁים וְחָרַד׀ וּפָחַד מִפְּנֵי תְּנוּפַת יַד־
יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־הוּא מֵנִיף עָלָיו׃ 17 וְהָיְתָה אַדְמַת יְהוּדָה לְמִצְרַיִם
לְחָגָּא כֹּל אֲשֶׁר יַזְכִּיר אֹתָהּ אֵלָיו יִפְחָד מִפְּנֵי עֲצַת יְהוָה צְבָאוֹת
אֲשֶׁר־הוּא יוֹעֵץ עָלָיו׃ ס 18 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיוּ חָמֵשׁ עָרִים בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם מְדַבְּרוֹת שְׂפַת כְּנַעַן וְנִשְׁבָּעוֹת לַיהוָה צְבָאוֹת עִיר הַהֶרֶס
יֵאָמֵר לְאֶחָת׃ ס 19 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּתוֹךְ אֶרֶץ
מִצְרָיִם וּמַצֵּבָה אֵצֶל־גְּבוּלָהּ לַיהוָה׃ 20 וְהָיָה לְאוֹת וּלְעֵד לַיהוָה צְבָאוֹת
בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם כִּי־יִצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה מִפְּנֵי לֹחֲצִים וְיִשְׁלַח לָהֶם מוֹשִׁיעַ
וָרָב וְהִצִּילָם׃ 21 וְנוֹדַע יְהוָה לְמִצְרַיִם וְיָדְעוּ מִצְרַיִם אֶת־יְהוָה בַּיּוֹם
הַהוּא וְעָבְדוּ זֶבַח וּמִנְחָה וְנָדְרוּ־נֵדֶר לַיהוָה וְשִׁלֵּמוּ׃ 22 וְנָגַף יְהוָה
אֶת־מִצְרַיִם נָגֹף וְרָפוֹא וְשָׁבוּ עַד־יְהוָה וְנֶעְתַּר לָהֶם וּרְפָאָם׃ ס
23 בַּיּוֹם הַהוּא תִּהְיֶה מְסִלָּה מִמִּצְרַיִם אַשּׁוּרָה וּבָא־אַשּׁוּר בְּמִצְרַיִם
וּמִצְרַיִם בְּאַשּׁוּר וְעָבְדוּ מִצְרַיִם אֶת־אַשּׁוּר׃ ס 24 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה
יִשְׂרָאֵל שְׁלִישִׁיָּה לְמִצְרַיִם וּלְאַשּׁוּר בְּרָכָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ 25 אֲשֶׁר
בֵּרֲכוֹ יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר בָּרוּךְ עַמִּי מִצְרַיִם וּמַעֲשֵׂה יָדַי אַשּׁוּר
וְנַחֲלָתִי יִשְׂרָאֵל׃ פ

20 1 בִּשְׁנַת בֹּא תַרְתָּן אַשְׁדּוֹדָה בִּשְׁלֹחַ אֹתוֹ סַרְגוֹן מֶלֶךְ אַשּׁוּר
וַיִּלָּחֶם בְּאַשְׁדּוֹד וַיִּלְכְּדָהּ׃ 2 בָּעֵת הַהִיא דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד יְשַׁעְיָהוּ בֶן־
אָמוֹץ לֵאמֹר לֵךְ וּפִתַּחְתָּ הַשַּׂק מֵעַל מָתְנֶיךָ וְנַעַלְךָ תַחֲלֹץ מֵעַל רַגְלֶךָ

12 𝔊𝔏𝔙 וְיִדְעוּ ‖ 13 [a] pl MSS Vrs וְהִ' ‖ [b] l c 𝔖𝔗 פִּנֹּת ‖ 18 ca 15MSS Σ (ἡλίου) 𝔙𝔄 הַחֶרֶס; 𝔊 הַצֶּדֶק, 𝔊[א*] ασεδ[ἡλίου] = חֶסֶד?; Ά Θ (cf 𝔖[h]) 𝔖 = 𝔐 ‖ 20 prps וְרָב ‖ 24 trsp ? post ברכה ‖ 25 𝔊 בְּרָכָה ‖ Cp 20, 1 Ά Θ Σαραγων; 𝔖 סַרְגּוֹן ‖ 2 33MSS Q Vrs רַגְלֶיךָ (partim etiam antea וּנְעָלֶיךָ).

וַיַּעַשׂ כֵּן הָלֹךְ עָרוֹם וְיָחֵף׃ פ 3 וַיֹּאמֶר יְהוָה כַּאֲשֶׁר הָלַךְ
עַבְדִּי יְשַׁעְיָהוּ עָרוֹם וְיָחֵף שָׁלֹשׁ שָׁנִים אוֹת וּמוֹפֵת עַל־מִצְרַיִם וְעַל־
כּוּשׁ׃ 4 כֵּן יִנְהַג מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֶת־שְׁבִי מִצְרַיִם וְאֶת־גָּלוּת כּוּשׁ נְעָרִים
וּזְקֵנִים עָרוֹם וְיָחֵף וַחֲשׂוּפַי[a] שֵׁת [b]עֶרְוַת מִצְרָיִם[b]׃ 5 וְחַתּוּ וָבֹשׁוּ מִכּוּשׁ
מַבָּטָם וּמִן־מִצְרַיִם תִּפְאַרְתָּם׃ 6 וְאָמַר יֹשֵׁב הָאִי הַזֶּה °בַּיּוֹם הַהוּא°
הִנֵּה־כֹה מַבָּטֵנוּ אֲשֶׁר נַסְנוּ שָׁם לְעֶזְרָה לְהִנָּצֵל מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר
וְאֵיךְ נִמָּלֵט אֲנָחְנוּ׃ פ 21 1 מַשָּׂא מִדְבַּר־יָם

כְּסוּפוֹת בַּנֶּגֶב לַחֲלֹף
מִמִּדְבָּר בָּא מֵאֶרֶץ נוֹרָאָה׃
2 חָזוּת קָשָׁה הֻגַּד־לִי
הַבּוֹגֵד ׀ בּוֹגֵד וְהַשּׁוֹדֵד ׀ שׁוֹדֵד
עֲלִי עֵילָם צוּרִי מָדַי
כָּל־אַנְחָתָה הִשְׁבַּתִּי׃
3 עַל־כֵּן מָלְאוּ מָתְנַי חַלְחָלָה
צִירִים אֲחָזוּנִי כְּצִירֵי יוֹלֵדָה
נַעֲוֵיתִי מִשְּׁמֹעַ נִבְהַלְתִּי מֵרְאוֹת׃
4 תָּעָה לְבָבִי פַּלָּצוּת בִּעֲתָתְנִי
אֵת נֶשֶׁף חִשְׁקִי שָׂם לִי לַחֲרָדָה׃
5 עָרֹךְ הַשֻּׁלְחָן צָפֹה הַצָּפִית אָכוֹל שָׁתֹה
קוּמוּ הַשָּׂרִים מִשְׁחוּ מָגֵן׃ ס
6 כִּי כֹה אָמַר אֵלַי אֲדֹנָי
לֵךְ °הַעֲמֵד הַמְצַפֶּה° אֲשֶׁר יִרְאֶה יַגִּיד׃
7 וְרָאָה רֶכֶב צֶמֶד פָּרָשִׁים
רֶכֶב חֲמוֹר רֶכֶב גָּמָל
וְהִקְשִׁיב קֶשֶׁב רַב־קָשֶׁב׃
8 וַיִּקְרָא אַרְיֵה עַל־מִצְפֶּה ׀ אֲדֹנָי
אָנֹכִי עֹמֵד תָּמִיד יוֹמָם
וְעַל־מִשְׁמַרְתִּי אָנֹכִי נִצָּב כָּל־הַלֵּילוֹת׃
9 וְהִנֵּה־זֶה בָא רֶכֶב אִישׁ צֶמֶד פָּרָשִׁים

4 [a] l prb פִּי— ‖ [b-b] prb add(שֵׁת > 𝔊) ‖ 6 °-° > 𝔊[h](※) ‖ Cp 21, 1 > 𝔊; l? מדברים ‖ 2 sic 𝔐 (ה raph); l frt חֲתָה— vel תִי—? ‖ 5 𝔖 וּמ׳ (sic etiam 𝔗); prps מִשְׁכוּ (Ex 12,21) ‖ 6 °-° prps עֲמֹדָה מְצַפֶּה; l 𝔐 ‖ 8 l frt הָרֹאֶה; al אָרְאָה vel רְאֵה.

וַיַּ֫עַן וַיֹּ֫אמֶר נָֽפְלָה נָֽפְלָה בָּבֶ֑ל
וְכָל־פְּסִילֵ֥י אֱלֹהֶ֖יהָ שִׁבַּ֥ר לָאָֽרֶץ׃
10 מְדֻשָׁתִ֖י וּבֶן־גָּרְנִ֑י
אֲשֶׁ֣ר שָׁמַ֡עְתִּי מֵאֵת֩ יְהוָ֨ה צְבָא֜וֹת
אֱלֹהֵ֧י יִשְׂרָאֵ֛ל הִגַּ֥דְתִּי לָכֶֽם׃ פ
11 מַשָּׂ֖א דּוּמָ֑ה אֵלַי֙ קֹרֵ֣א מִשֵּׂעִ֔יר
שֹׁמֵר֙ מַה־מִּלַּ֔יְלָה שֹׁמֵ֖ר מַה־מִּלֵּֽיל׃
12 אָמַ֣ר שֹׁמֵ֔ר אָתָ֥א בֹ֖קֶר וְגַם־לָ֑יְלָה
אִם־תִּבְעָי֥וּן בְּעָ֖יוּ שֻׁ֥בוּ אֵתָֽיוּ׃ פ
13 [a]מַשָּׂ֖א בַּעְרָ֑ב[a] בַּיַּ֤עַר בַּעְרַב֙[b] תָּלִ֔ינוּ אֹרְח֖וֹת דְּדָנִֽים׃
14 לִקְרַ֥את צָמֵ֖א הֵתָ֣יוּ מָ֑יִם
יֹֽשְׁבֵי֙ אֶ֣רֶץ תֵּימָ֔א בְּלַחְמ֖וֹ קִדְּמ֥וּ נֹדֵֽד׃
15 כִּֽי־מִפְּנֵ֥י חֲרָב֖וֹת נָדָ֑דוּ מִפְּנֵ֣י ׀ חֶ֣רֶב נְטוּשָׁ֗ה
וּמִפְּנֵי֙ קֶ֣שֶׁת דְּרוּכָ֔ה וּמִפְּנֵ֖י כֹּ֥בֶד מִלְחָמָֽה׃ ס
16 כִּי־כֹ֛ה אָמַ֥ר אֲדֹנָ֖י אֵלָ֑י בְּע֤וֹד שָׁנָה֙ כִּשְׁנֵ֣י שָׂכִ֔יר וְכָלָ֖ה כָּל־כְּב֥וֹד
קֵדָֽר׃ 17 וּשְׁאָ֤ר מִסְפַּר־קֶ֛שֶׁת גִּבּוֹרֵ֥י בְנֵי־קֵדָ֖ר יִמְעָ֑טוּ כִּ֛י יְהוָ֥ה אֱלֹהֵֽי־
יִשְׂרָאֵ֖ל דִּבֵּֽר׃ פ 22 1 מַשָּׂ֖א גֵּ֣יא חִזָּי֑וֹן
מַה־לָּ֣ךְ אֵפ֔וֹא כִּֽי־עָלִ֥ית כֻּלָּ֖ךְ לַגַּגּֽוֹת׃
2 תְּשֻׁא֣וֹת ׀ מְלֵאָ֗ה עִ֚יר הֽוֹמִיָּ֔ה קִרְיָ֖ה עַלִּיזָ֑ה
חֲלָלַ֙יִךְ֙ לֹ֣א חַלְלֵי־חֶ֔רֶב וְלֹ֖א מֵתֵ֥י מִלְחָמָֽה׃
3 כָּל־קְצִינַ֥יִךְ נָֽדְדוּ [a]יַ֖חַד מִקֶּ֣שֶׁת אֻסָּ֑רוּ[a]
כָּל־נִמְצָאַ֙יִךְ֙[b] אֻסְּר֣וּ יַחְדָּ֔ו מֵרָח֖וֹק בָּרָֽחוּ׃
4 עַל־כֵּ֨ן אָמַ֜רְתִּי שְׁע֣וּ מִנִּ֔י אֲמָרֵ֖ר בַּבֶּ֑כִי
אַל־תָּאִ֙יצוּ֙ לְנַ֣חֲמֵ֔נִי עַל־שֹׁ֖ד בַּת־עַמִּֽי׃
5 כִּ֣י י֩וֹם מְהוּמָ֨ה וּמְבוּסָ֜ה וּמְבוּכָ֗ה לַֽאדֹנָ֧י יְהוִ֛ה צְבָא֖וֹת
בְּגֵ֣י חִזָּי֑וֹן מְקַרְקַ֥ר קִ֖ר וְשׁ֥וֹעַ אֶל־הָהָֽר׃
6 וְעֵילָם֙ נָשָׂ֣א אַשְׁפָּ֔ה בְּרֶ֥כֶב אָדָ֖ם פָּרָשִׁ֑ים
וְקִ֖יר עֵרָ֥ה מָגֵֽן׃ 7 וַיְהִ֥י מִבְחַר־עֲמָקַ֖יִךְ
מָ֣לְאוּ רָ֑כֶב וְהַ֨פָּרָשִׁ֔ים שֹׁ֖ת שָׁ֥תוּ הַשָּֽׁעְרָה׃

11 𝔊 τ. Ἰδουμαίας ‖ 13 a-a >𝔊 ‖ b Vrs בָּעֶרֶב; l 𝔐 ‖ 14 l c Vrs קַדְּמוּ ‖ Cp 22, 3 a-a prps (𝔊 σκληρῶς קָשֶׁת) אֲחֻזִים קָשָׁת; l frt סָרוּ pr אסרו[1], vel (frt rectius) trsp 3aα et 3bβ ‖ b l prb (cf 𝔊) כָּל־אַמִּיצַיִךְ ‖ 5 trsp huc ‸ (nonn vb add?) ‖ 6 gl ? (prps וְרֶכֶב אֲרָם עַל); l frt c 10MSS 'וּפ (cf 𝔗 + וְעִמּוֹ).

8 וַיְגַ֕ל אֵ֖ת מָסַ֣ךְ יְהוּדָ֑ה וַתַּבֵּט֙ בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא אֶל־נֶ֖שֶׁק בֵּ֥ית הַיָּֽעַר׃
9 וְאֵ֨ת בְּקִיעֵ֧י עִיר־דָּוִ֛ד רְאִיתֶ֖ם כִּי־רָ֑בּוּ וַתְּקַבְּצ֕וּ אֶת־מֵ֖י הַבְּרֵכָ֥ה
הַתַּחְתּוֹנָֽה׃ 10 וְאֶת־בָּתֵּ֥י יְרוּשָׁלִַ֖ם סְפַרְתֶּ֑ם וַֽתִּתְצוּ֙ הַבָּ֣תִּ֔ים לְבַצֵּ֖ר
הַחוֹמָֽה׃ 11 וּמִקְוָ֣ה ׀ עֲשִׂיתֶ֗ם בֵּ֚ין הַחֹ֣מֹתַ֔יִם לְמֵ֖י הַבְּרֵכָ֣ה הַיְשָׁנָ֑ה
וְלֹ֤א הִבַּטְתֶּם֙ אֶל־עֹשֶׂ֔יהָ וְיֹצְרָ֥הּ מֵרָח֖וֹק לֹ֥א רְאִיתֶֽם׃

12 וַיִּקְרָ֞א אֲדֹנָ֧י יֱהוִ֛ה צְבָא֖וֹת בַּיּ֣וֹם הַה֑וּא
לִבְכִי֙ וּלְמִסְפֵּ֔ד וּלְקָרְחָ֖ה וְלַחֲגֹ֥ר שָֽׂק׃
13 וְהִנֵּ֣ה ׀ שָׂשׂ֣וֹן וְשִׂמְחָ֗ה הָרֹ֤ג ׀ בָּקָר֙ וְשָׁ֣חֹט צֹ֔אן
אָכֹ֥ל בָּשָׂ֖ר וְשָׁת֣וֹת יָ֑יִן אָכ֣וֹל וְשָׁת֔וֹ כִּ֥י מָחָ֖ר נָמֽוּת׃
14 וְנִגְלָ֥ה בְאָזְנָ֖י יְהוָ֣ה צְבָא֑וֹת אִם־יְכֻפַּ֨ר הֶעָוֺ֥ן הַזֶּ֛ה לָכֶ֖ם עַד־תְּמֻת֑וּן
אָמַ֖ר אֲדֹנָ֥י יֱהוִ֖ה צְבָאֽוֹת׃ פ

15 כֹּ֥ה אָמַ֛ר אֲדֹנָ֛י[a] יֱהוִ֖ה צְבָא֑וֹת
לֶךְ־בֹּא֙ אֶל־הַסֹּכֵ֣ן הַזֶּ֔ה עַל־שֶׁבְנָ֖א[b] אֲשֶׁ֥ר עַל־הַבָּֽיִת׃
16 מַה־לְּךָ֥ פֹה֙ וּמִ֣י לְךָ֣ פֹ֔ה כִּֽי־חָצַ֥בְתָּ לְּךָ֛ פֹּ֖ה קָ֑בֶר
חֹצְבִ֤י מָרוֹם֙ קִבְר֔וֹ חֹקְקִ֥י בַסֶּ֖לַע מִשְׁכָּ֥ן לֽוֹ׃
17 הִנֵּ֤ה יְהוָה֙ מְטַלְטֶלְךָ֔ טַלְטֵלָ֖ה גָּ֑בֶר וְעֹטְךָ֖ עָטֹֽה׃
18 צָנ֤וֹף יִצְנָפְךָ֙ צְנֵפָ֔ה כַּדּ֕וּר אֶל־אֶ֖רֶץ רַחֲבַ֣ת יָדָ֑יִם
שָׁ֣מָּה תָמ֗וּת וְשָׁ֙מָּה֙ מַרְכְּב֣וֹת כְּבוֹדֶ֔ךָ קְל֖וֹן בֵּ֥ית אֲדֹנֶֽיךָ׃
19 וַהֲדַפְתִּ֖יךָ מִמַּצָּבֶ֑ךָ וּמִמַּעֲמָדְךָ֖ יֶהֶרְסֶֽךָ׃
20 וְהָיָ֖ה בַּיּ֣וֹם הַה֑וּא וְקָרָ֙אתִי֙ לְעַבְדִּ֔י לְאֶלְיָקִ֖ים בֶּן־חִלְקִיָּֽהוּ׃
21 וְהִלְבַּשְׁתִּ֞יו כֻּתָּנְתֶּ֗ךָ וְאַבְנֵֽטְךָ֙ אֲחַזְּקֶ֔נּוּ וּמֶֽמְשַׁלְתְּךָ֖ אֶתֵּ֣ן בְּיָד֑וֹ
וְהָיָ֣ה לְאָ֗ב לְיוֹשֵׁ֛ב יְרוּשָׁלִַ֖ם וּלְבֵ֥ית יְהוּדָֽה׃
22 וְנָתַתִּ֛י מַפְתֵּ֥חַ בֵּית־דָּוִ֖ד עַל־שִׁכְמ֑וֹ וּפָתַח֙ וְאֵ֣ין סֹגֵ֔ר
וְסָגַ֖ר וְאֵ֥ין פֹּתֵֽחַ׃ 23 וּתְקַעְתִּ֥יו יָתֵ֖ד בְּמָק֣וֹם נֶאֱמָ֑ן
וְהָיָ֥ה לְכִסֵּ֛א כָב֖וֹד לְבֵ֥ית אָבִֽיו׃ 24 וְתָל֨וּ עָלָ֜יו
כֹּ֣ל ׀ כְּב֣וֹד בֵּית־אָבִ֗יו הַצֶּֽאֱצָאִים֙ וְהַצְּפִע֔וֹת כֹּ֖ל כְּלֵ֣י הַקָּטָ֑ן
מִכְּלֵ֣י הָאַגָּנ֔וֹת וְעַ֖ד כָּל־כְּלֵ֥י הַנְּבָלִֽים׃
25 בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא נְאֻם֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת תָּמוּשׁ֙ הַיָּתֵ֔ד הַתְּקוּעָ֖ה בְּמָק֣וֹם נֶאֱמָ֑ן
וְנִגְדְּעָ֣ה וְנָפְלָ֔ה וְנִכְרַת֙ הַמַּשָּׂ֣א אֲשֶׁר־עָלֶ֔יהָ כִּ֥י יְהוָ֖ה דִּבֵּֽר׃ פ

11 >$𝔊^h$(※) ‖ 14 °–° >$𝔊^h$(※) ‖ 15 [a] >2MSS 𝔊𝔖 ‖ [b] 𝔊𝔏 *Somnas* 𝔙 *Sobnas*; l אֶל־שׁ׳ ‖ 16b ? trsp ante 16a ‖ 17 °–° l טַלְטֵל הַגּ׳ (inf) et trsp ׃ ad יהוה ‖ 19 𝔖𝔙 אֶהְ׳.

23 ¹מַשָּׂא צֹר הֵילִילוּ ׀ אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ[a] כִּי־שֻׁדַּד מִבַּיִת[b]
מִבּוֹא מֵאֶרֶץ כִּתִּים נִגְלָה־לָמוֹ׃
²דֹּמּוּ[a] יֹשְׁבֵי אִי סֹחֵר צִידוֹן
עֹבֵר יָם [b]מִלְאוּךְ׃ ³וּבְמַיִם רַבִּים[b]
זֶרַע שִׁחֹר °קְצִיר יְאוֹר תְּבוּאָתָהּ וַתְּהִי° סְחַר גּוֹיִם׃
⁴בּוֹשִׁי צִידוֹן כִּי־אָמַר יָם °מָעוֹז הַיָּם לֵאמֹר° לֹא־חַלְתִּי וְלֹא־יָלַדְתִּי
וְלֹא גִדַּלְתִּי בַחוּרִים רוֹמַמְתִּי בְתוּלוֹת׃
⁵כַּאֲשֶׁר שֵׁמַע לְמִצְרָיִם יָחִילוּ כְּשֵׁמַע צֹר׃
⁶עִבְרוּ תַּרְשִׁישָׁה הֵילִילוּ יֹשְׁבֵי אִי׃
⁷הֲזֹאת לָכֶם עַלִּיזָה מִימֵי־קֶדֶם קַדְמָתָהּ
יֹבִלוּהָ רַגְלֶיהָ מֵרָחוֹק לָגוּר׃
⁸מִי יָעַץ זֹאת עַל־צֹר הַמַּעֲטִירָה
אֲשֶׁר סֹחֲרֶיהָ שָׂרִים כִּנְעָנֶיהָ נִכְבַּדֵּי־אָרֶץ׃
⁹יְהוָה צְבָאוֹת יְעָצָהּ לְחַלֵּל גְּאוֹן[a]
[b]כָּל־צְבִי לְהָקֵל[b] כָּל־נִכְבַּדֵּי־אָרֶץ׃
¹⁰עִבְרִי[a] אַרְצֵךְ כַּיְאֹר[b] בַּת־תַּרְשִׁישׁ אֵין מֵזַח[c] עוֹד׃
¹¹יָדוֹ נָטָה עַל־הַיָּם הִרְגִּיז מַמְלָכוֹת
יְהוָה צִוָּה אֶל־כְּנַעַן לַשְׁמִד מָעֻזְנֶיהָ׃
¹²וַיֹּאמֶר לֹא־תוֹסִיפִי עוֹד לַעֲלוֹז
הַמְעֻשָּׁקָה בְּתוּלַת בַּת־צִידוֹן[a]
כִּתִּיים[b] קוּמִי עֲבֹרִי גַּם־שָׁם לֹא־יָנוּחַ לָךְ׃
°¹³הֵן ׀ אֶרֶץ כַּשְׂדִּים[a] זֶה הָעָם לֹא הָיָה אַשּׁוּר[b] יְסָדָהּ לְצִיִּים הֵקִימוּ
בַחִינָיו[c] עֹרְרוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ שָׂמָהּ לְמַפֵּלָה׃
¹⁴הֵילִילוּ אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ כִּי שֻׁדַּד מָעֻזְּכֶן׃ ס
¹⁵וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא וְנִשְׁכַּחַת צֹר שִׁבְעִים שָׁנָה כִּימֵי מֶלֶךְ אֶחָד מִקֵּץ
שִׁבְעִים שָׁנָה יִהְיֶה לְצֹר כְּשִׁירַת הַזּוֹנָה׃

Cp 23, 1 [a] 𝔊 Καρχηδόνος 𝔏 *Carthaginis* ‖ [b] >𝔊; l מָעֻזְּכֶן cf 14 (trsp : cf 𝔊) ‖ 2 [a] l דָּמּוּ vel נִדְמוּ ‖ [b-b] l frt מַלְאָכָו בְּמַיִם רַבִּים: (trsp :) ‖ 3 °-° prps קְצִירוֹ תבואתה (יאור [>𝔊] et ותהי gloss) ‖ 4 °-° add ‖ 5 l יִשְׁמְעוּ ‖ 6 cf 1[a] ‖ 8 prps הַמְעַטְּרָה ‖ 9 [a] l ? גָּאוֹן ‖ [b-b] l ? invers (dl כל[2]) ‖ 10 [a] l frt c 𝔊 עִבְדִי ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c] l frt מָחוֹז (cf 𝔊) ‖ 11 l מָעֻזֶּיהָ ‖ 12 [a] ca 14MSS צִיּוֹן, l 𝔐 ‖ [b] K כִּתִּיִּם, Q כִּתִּים ‖ vs 13 dub; frt crrp ‖ 13 [a] orig ? כְּנַעֲנִים vel כִּתִּיִּם (Vrs = 𝔐) ‖ [b] trsp ? huc : (vb 'לא ה' אש add?) ‖ [c] K בַּחִינָיו?, Q בַּחוּנָיו.

16 קְחִי כִנּוֹר סֹבִּי עִיר זוֹנָה נִשְׁכָּחָה
הֵיטִיבִי נַגֵּן הַרְבִּי־שִׁיר לְמַעַן תִּזָּכֵרִי׃
17 וְהָיָה מִקֵּץ ׀ שִׁבְעִים שָׁנָה יִפְקֹד יְהוָה אֶת־צֹר וְשָׁבָה לְאֶתְנַנָּה
וְזָנְתָה אֶת־כָּל־מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ 18 וְהָיָה סַחְרָהּ
וְאֶתְנַנָּהּ קֹדֶשׁ לַיהוָה לֹא יֵאָצֵר וְלֹא יֵחָסֵן כִּי לַיֹּשְׁבִים לִפְנֵי יְהוָה
יִהְיֶה סַחְרָהּ לֶאֱכֹל לְשָׂבְעָה וְלִמְכַסֶּה עָתִיק׃ פ

24 1 הִנֵּה יְהוָה בּוֹקֵק הָאָרֶץ וּבוֹלְקָהּ וְעִוָּה פָנֶיהָ
וְהֵפִיץ יֹשְׁבֶיהָ׃ 2 וְהָיָה כָעָם כַּכֹּהֵן כַּעֶבֶד כַּאדֹנָיו [נֹשֶׁא[b] בוֹ׃
כַּשִּׁפְחָה כַּגְּבִרְתָּהּ כַּקּוֹנֶה כַּמּוֹכֵר [a]כַּמַּלְוֶה כַּלֹּוֶה[a] כַּנֹּשֶׁה כַּאֲשֶׁר
3 הִבּוֹק ׀ תִּבּוֹק הָאָרֶץ וְהִבּוֹז ׀ תִּבּוֹז[a] כִּי יְהוָה דִּבֶּר [b]אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה[b]׃
4 אָבְלָה נָבְלָה[a] הָאָרֶץ אֻמְלְלָה[a] נָבְלָה תֵּבֵל אֻמְלָלוּ מְרוֹם[b] עַם־הָאָרֶץ׃
5 וְהָאָרֶץ חָנְפָה תַּחַת יֹשְׁבֶיהָ כִּי־עָבְרוּ תוֹרֹת° חָלְפוּ חֹק° הֵפֵרוּ
6 עַל־כֵּן אָלָה אָכְלָה אֶרֶץ וַיֶּאְשְׁמוּ יֹשְׁבֵי בָהּ [בְּרִית עוֹלָם׃
עַל־כֵּן חָרוּ יֹשְׁבֵי אֶרֶץ וְנִשְׁאַר אֱנוֹשׁ מִזְעָר׃
7 אָבַל תִּירוֹשׁ אֻמְלְלָה־גָפֶן נֶאֶנְחוּ כָּל־שִׂמְחֵי־לֵב׃
8 שָׁבַת מְשׂוֹשׂ תֻּפִּים חָדַל שְׁאוֹן עַלִּיזִים
שָׁבַת מְשׂוֹשׂ כִּנּוֹר׃
9 בַּשִּׁיר לֹא יִשְׁתּוּ־יָיִן יֵמַר שֵׁכָר לְשֹׁתָיו׃
10 נִשְׁבְּרָה קִרְיַת־תֹּהוּ סֻגַּר כָּל־בַּיִת מִבּוֹא׃
11 צְוָחָה עַל־הַיַּיִן בַּחוּצוֹת עָרְבָה כָּל־שִׂמְחָה
גָּלָה מְשׂוֹשׂ הָאָרֶץ׃
12 נִשְׁאַר בָּעִיר שַׁמָּה וּשְׁאִיָּה יֻכַּת־שָׁעַר׃
13 כִּי כֹה יִהְיֶה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ בְּתוֹךְ הָעַמִּים
כְּנֹקֶף זַיִת כְּעוֹלֵלֹת אִם־כָּלָה בָצִיר׃
14 הֵמָּה יִשְׂאוּ קוֹלָם יָרֹנּוּ בִּגְאוֹן יְהוָה
צָהֲלוּ מִיָּם° 15 עַל־כֵּן בָּאֻרִים כַּבְּדוּ יְהוָה
בְּאִיֵּי הַיָּם שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס
16 מִכְּנַף הָאָרֶץ זְמִרֹת שָׁמַעְנוּ צְבִי לַצַּדִּיק

17 l ־הּ ‖ Cp 24, 2 a-a ? add ‖ b mlt MSS Edd נֹשֶׁה (𝔖 נֹשֵׁא) ‖ 3 a trsp huc הארץ ‖ b-b dl (mtr cs) ‖ 4 a dl (mtr cs) ‖ b prps מָרוֹם עִם, cf 18 et 21 ‖ 5 °-° add? ‖ 6 𝔊 πτωχοὶ ἔσονται (= 𝔐, cf arab חרי *deminutus fuit*; al דַּלּוּ) ‖ 9 𝔊 בשו ‖ 11 prps (cf 𝔊𝔖𝔗) עָבְרָה; l prb 𝔐 ‖ 12 𝔖 ־אַר; 𝔊 in 12b al habet text ‖ 13 Var[G] ־לֹּת ‖ 14 ? trsp : post יהוה ‖ 15 prps בָּאִיִּים cf 𝔊; l 𝔐.

וָאֹמַר רָזִי־לִי רָזִי־לִי אוֹי לִי בֹּגְדִים בָּגָדוּ
וּבֶגֶד בּוֹגְדִים בָּגָדוּ׃
17 פַּחַד וָפַחַת וָפָח עָלֶיךָ יוֹשֵׁב הָאָרֶץ׃
18 וְהָיָה הַנָּס מִקּוֹל[a] הַפַּחַד יִפֹּל אֶל־הַפַּחַת
וְהָעוֹלֶה מִתּוֹךְ[a] הַפַּחַת יִלָּכֵד בַּפָּח
כִּי־אֲרֻבּוֹת[b] מִמָּרוֹם נִפְתָּחוּ וַיִּרְעֲשׁוּ מוֹסְדֵי אָרֶץ׃
19 רֹעָה[a] הִתְרֹעֲעָה הָאָרֶץ[b] פּוֹר הִתְפּוֹרְרָה אֶרֶץ[b] מוֹט הִתְמוֹטְטָה
20 נוֹעַ תָּנוּעַ אֶרֶץ כַּשִּׁכּוֹר וְהִתְנוֹדְדָה כַּמְּלוּנָה [אָרֶץ׃
וְכָבַד עָלֶיהָ פִּשְׁעָהּ וְנָפְלָה וְלֹא־תֹסִיף קוּם׃ ס
21 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִפְקֹד יְהוָה עַל־צְבָא הַמָּרוֹם בַּמָּרוֹם
וְעַל־מַלְכֵי הָאֲדָמָה עַל־הָאֲדָמָה׃ 22 וְאֻסְּפוּ אֲסֵפָה
אַסִּיר עַל־בּוֹר וְסֻגְּרוּ עַל־מַסְגֵּר וּמֵרֹב יָמִים יִפָּקֵדוּ׃
23 וְחָפְרָה הַלְּבָנָה וּבוֹשָׁה הַחַמָּה כִּי־מָלַךְ יְהוָה צְבָאוֹת
בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַםִ וְנֶגֶד זְקֵנָיו כָּבוֹד׃ פ
25 1 יְהוָה אֱלֹהַי אַתָּה אֲרוֹמִמְךָ אוֹדֶה שִׁמְךָ
כִּי עָשִׂיתָ פֶּלֶא עֵצוֹת מֵרָחוֹק אֱמוּנָה אֹמֶן׃
2 כִּי שַׂמְתָּ מֵעִיר[a] לַגָּל קִרְיָה בְצוּרָה לְמַפֵּלָה
אַרְמוֹן זָרִים[b] מֵעִיר לְעוֹלָם לֹא יִבָּנֶה׃
3 עַל־כֵּן יְכַבְּדוּךָ עַם־עָז קִרְיַת גּוֹיִם עָרִיצִים° יִירָאוּךָ׃
4 כִּי־הָיִיתָ מָעוֹז לַדָּל מָעוֹז לָאֶבְיוֹן בַּצַּר־לוֹ
[a]מַחְסֶה מִזֶּרֶם צֵל מֵחֹרֶב
כִּי רוּחַ עָרִיצִים כְּזֶרֶם קִיר[b]׃ 5 כְּחֹרֶב בְּצָיוֹן[a]
שְׁאוֹן זָרִים[c] תַּכְנִיעַ חֹרֶב בְּצֵל עָב
זְמִיר עָרִיצִים יַעֲנֶה[d]׃ פ
6 וְעָשָׂה יְהוָה צְבָאוֹת לְכָל־הָעַמִּים בָּהָר הַזֶּה
מִשְׁתֵּה שְׁמָנִים מִשְׁתֵּה שְׁמָרִים שְׁמָנִים מְמֻחָיִם
שְׁמָרִים מְזֻקָּקִים׃ 7 וּבִלַּע בָּהָר הַזֶּה פְּנֵי־הַלּוֹט ׀ הַלּוֹט
עַל־כָּל־הָעַמִּים וְהַמַּסֵּכָה הַנְּסוּכָה עַל־כָּל־הַגּוֹיִם׃

18 [a] pro קוֹל et תּוֹךְ 𝔊 Jer 48,44s מִפְּנֵי et מִן ‖ [b] ? ins הַשָּׁמַיִם ‖ 19 [a] l רֹעַ (dittogr) ‖ [b] dl הארץ et ארץ ‖ 22 l אֻסַּף et tum הָאַסִּיר (cf 33,4) ‖ Cp 25, 2 [a] l הָעִיר (vel ? מָעוֹז) cf Vrs ‖ [b] 𝔊 ἀσεβῶν זֵדִים ‖ 3 exc vb nonn (vel ? dl קרית) ‖ 4/5 [a-a] add ‖ [b] l קֹר ‖ [c] 𝔊 זֵדִים (l frt גְּאוֹן ז׳ pro שְׁ׳ ז׳) ‖ [d] l תַּ׳ ‖ 6 $\mathrm{Q}^{\mathrm{MSS}}$ ממחָאִים ‖ 7 l הלוט cf 1S 21,10.

8 בִּלַּע הַמָּוֶת לָנֶצַח
וּמָחָה אֲדֹנָי יְהוִה דִּמְעָה מֵעַל כָּל־פָּנִים
וְחֶרְפַּת עַמּוֹ יָסִיר מֵעַל כָּל־הָאָרֶץ כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ ס
9 וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ [a]זֶה קִוִּינוּ לוֹ[a] וְיוֹשִׁיעֵנוּ
[b]זֶה יְהוָה קִוִּינוּ לוֹ[b] נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ׃
10 כִּי־תָנוּחַ יַד־יְהוָה בָּהָר הַזֶּה וְנָדוֹשׁ מוֹאָב[a] תַּחְתָּיו
כְּהִדּוּשׁ מַתְבֵּן בְּמֵי[b] מַדְמֵנָה׃ 11 וּפֵרַשׂ יָדָיו בְּקִרְבּוֹ
כַּאֲשֶׁר יְפָרֵשׂ הַשֹּׂחֶה לִשְׂחוֹת וְהִשְׁפִּיל גַּאֲוָתוֹ עִם אָרְבּוֹת יָדָיו׃
12 וּמִבְצַר מִשְׂגַּב חוֹמֹתֶיךָ[a] הֵשַׁח הִשְׁפִּיל[b] הִגִּיעַ לָאָרֶץ עַד־עָפָר׃ ס
26 1 בַּיּוֹם הַהוּא יוּשַׁר הַשִּׁיר־הַזֶּה בְּאֶרֶץ יְהוּדָה
עִיר עָז־לָנוּ יְשׁוּעָה יָשִׁית חוֹמוֹת וָחֵל׃
2 פִּתְחוּ שְׁעָרִים וְיָבֹא גוֹי־צַדִּיק שֹׁמֵר אֱמֻנִים׃
3 יֵצֶר[a] סָמוּךְ תִּצֹּר שָׁלוֹם[b] ׀ שָׁלוֹם כִּי בְךָ בָּטוּחַ׃
4 בִּטְחוּ בַיהוָה עֲדֵי־עַד כִּי בְּיָהּ יְהוָה צוּר עוֹלָמִים׃
5 כִּי הֵשַׁח יֹשְׁבֵי מָרוֹם קִרְיָה נִשְׂגָּבָה
יַשְׁפִּילֶנָּה יַשְׁפִּילָהּ עַד־אֶרֶץ יַגִּיעֶנָּה עַד־עָפָר׃
6 תִּרְמְסֶנָּה רָגֶל רַגְלֵי עָנִי פַּעֲמֵי דַלִּים׃
7 אֹרַח לַצַּדִּיק מֵישָׁרִים יָשָׁר מַעְגַּל צַדִּיק תְּפַלֵּס׃
8 אַף אֹרַח מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה קִוִּינוּךָ לְשִׁמְךָ וּלְזִכְרְךָ תַּאֲוַת־נָפֶשׁ׃
9 נַפְשִׁי אִוִּיתִךָ בַּלַּיְלָה אַף־רוּחִי בְקִרְבִּי[a] אֲשַׁחֲרֶךָּ
כִּי כַּאֲשֶׁר[b] מִשְׁפָּטֶיךָ לָאָרֶץ צֶדֶק לָמְדוּ יֹשְׁבֵי תֵבֵל׃
10 יֻחַן רָשָׁע בַּל־לָמַד צֶדֶק בְּאֶרֶץ נְכֹחוֹת יְעַוֵּל
וּבַל־יִרְאֶה גֵּאוּת יְהוָה׃ פ 11 יְהוָה רָמָה יָדְךָ
בַּל־יֶחֱזָיוּן יֶחֱזוּ וְיֵבֹשׁוּ קִנְאַת־עָם אַף־אֵשׁ צָרֶיךָ תֹאכְלֵם׃
12 יְהוָה תִּשְׁפֹּת שָׁלוֹם לָנוּ כִּי גַּם כָּל־מַעֲשֵׂינוּ פָּעַלְתָּ לָּנוּ׃
13 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[a] בְּעָלוּנוּ אֲדֹנִים זוּלָתֶךָ לְבַד־בְּךָ[b] נַזְכִּיר שְׁמֶךָ׃
14 מֵתִים בַּל־יִחְיוּ רְפָאִים בַּל־יָקֻמוּ לָכֵן פָּקַדְתָּ
וַתַּשְׁמִידֵם וַתְּאַבֵּד כָּל־זֵכֶר לָמוֹ׃

8 Θ 1Cor 15,54 בֻּלַּע (κατεπόθη) ‖ 9 [a-a] add cf [b-b] ‖ [b-b] >𝔊[Aא al] (deest etiam 'וְיוֹ) ‖ 10 [a] prps אוֹיֵב ‖ [b] Q 𝔊𝔖𝔗 בְּמוֹ, l c K בְּמֵי ‖ 11 dub ‖ 12 [a] l? —תָיו ‖ [b] ? dl ‖ Cp 26, 3 [a] l יִצְרוֹ (Hex: ιεσρο) ‖ [b] dl; >𝔊𝔖 (cf Paseq) ‖ 4 dl ? cf 𝔊 et 12,2 ‖ 5 >𝔊 (deest etiam 'עד־א) ‖ 6 >𝔊 ‖ 7 >𝔊 ‖ 8 add? ‖ 9 [a] l ? בַּבֹּקֶר ‖ [b] 𝔊 כָּאוֹר (gloss?) ‖ 10 ins ? בַּל ‖ 11 add? ‖ 13 [a] add ? ‖ [b] l? לְבַדְּךָ ‖ 14 prps מַתֵיהֶם.

15 יָסַפְתָּ לַגּוֹי יְהוָה יָסַפְתָּ לַגּוֹי נִכְבָּדְתָּ
רִחַקְתָּ כָּל־קַצְוֵי־אָרֶץ׃ פ
16 יְהוָה בַּצַּר פְּקָדוּךָ[a] [b]צָקוּן לַחַשׁ מוּסָרְךָ לָמוֹ[b]׃
17 כְּמוֹ הָרָה תַּקְרִיב לָלֶדֶת תָּחִיל תִּזְעַק בַּחֲבָלֶיהָ
כֵּן הָיִינוּ מִפָּנֶיךָ יְהוָה׃ 18 הָרִינוּ חַלְנוּ כְּמוֹ יָלַדְנוּ רוּחַ
יְשׁוּעֹת בַּל־נַעֲשֶׂה אֶרֶץ וּבַל־יִפְּלוּ יֹשְׁבֵי תֵבֵל׃
19 יִחְיוּ[a] מֵתֶיךָ נְבֵלָתִי[b] יְקוּמוּן [c]הָקִיצוּ וְרַנְּנוּ[c] שֹׁכְנֵי עָפָר
כִּי טַל אוֹרֹת טַלֶּךָ וָאָרֶץ רְפָאִים תַּפִּיל׃ ס
20 לֵךְ עַמִּי בֹּא בַחֲדָרֶיךָ וּסְגֹר דְּלָתֶיךָ[a] בַּעֲדֶךָ
חֲבִי כִמְעַט־רֶגַע עַד־יַעֲבָור[b]־זָעַם׃
21 כִּי־הִנֵּה יְהוָה יֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ לִפְקֹד עֲוֹן יֹשֵׁב־הָאָרֶץ עָלָיו
וְגִלְּתָה הָאָרֶץ אֶת־דָּמֶיהָ וְלֹא־תְכַסֶּה עוֹד עַל־הֲרוּגֶיהָ׃ ס
27 1 בַּיּוֹם הַהוּא יִפְקֹד יְהוָה בְּחַרְבּוֹ הַקָּשָׁה וְהַגְּדוֹלָה וְהַחֲזָקָה
עַל לִוְיָתָן נָחָשׁ בָּרִחַ וְעַל לִוְיָתָן נָחָשׁ עֲקַלָּתוֹן
וְהָרַג אֶת־הַתַּנִּין אֲשֶׁר בַּיָּם׃ ס 2 [a]בַּיּוֹם הַהוּא
כֶּרֶם חֶמֶר[b] עַנּוּ־לָהּ׃ 3 אֲנִי יְהוָה נֹצְרָהּ לִרְגָעִים אַשְׁקֶנָּה
פֶּן יִפְקֹד[a] עָלֶיהָ לַיְלָה וָיוֹם אֶצֳּרֶנָּה[b]׃ 4 חֵמָה אֵין לִי
מִי־יִתְּנֵנִי שָׁמִיר שַׁיִת בַּמִּלְחָמָה אֶפְשְׂעָה בָהּ אֲצִיתֶנָּה יָּחַד׃
5 אוֹ יַחֲזֵק בְּמָעֻזִּי יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם לִי שָׁלוֹם יַעֲשֶׂה־לִּי׃
6 הַבָּאִים יַשְׁרֵשׁ יַעֲקֹב יָצִיץ וּפָרַח יִשְׂרָאֵל וּמָלְאוּ פְנֵי־תֵבֵל
7 הַכְּמַכַּת מַכֵּהוּ הִכָּהוּ אִם־כְּהֶרֶג הֲרֻגָיו הֹרָג׃ [תְּנוּבָה׃ פ
8 בְּסַאסְּאָה[a] בְּשַׁלְחָהּ תְּרִיבֶנָּה הָגָה בְּרוּחוֹ הַקָּשָׁה[b] בְּיוֹם קָדִים׃
9 לָכֵן בְּזֹאת יְכֻפַּר עֲוֹן־יַעֲקֹב וְזֶה כָּל־פְּרִי הָסִר חַטָּאתוֹ
בְּשׂוּמוֹ ׀ כָּל־אַבְנֵי מִזְבֵּחַ כְּאַבְנֵי־גִר מְנֻפָּצוֹת
לֹא־יָקֻמוּ אֲשֵׁרִים וְחַמָּנִים׃ 10 כִּי עִיר בְּצוּרָה בָּדָד
נָוֶה מְשֻׁלָּח וְנֶעֱזָב כַּמִּדְבָּר שָׁם יִרְעֶה עֵגֶל
וְשָׁם יִרְבָּץ וְכִלָּה סְעִפֶיהָ׃ 11 בִּיבֹשׁ קְצִירָהּ תִּשָּׁבַרְנָה

16 [a] 𝔊[ca 20MSS] פְּקַדְנוּךָ ‖ [b-b] 𝔊 ἐν θλίψει μικρᾷ (pr π.) . . ἡμῖν = בְּצוּקַת לַחַץ ‖ (בְּצַר פְּקַדְנוּךָ) צַקְנוּ מִלַּחַץ מ׳ לנו al ;צָעַקְנוּ מִלַּחַץ כִּי מ׳ לנו prps ;?מ׳ לָנוּ 17 >𝔊 ‖ 19 [a] >𝔊[I] ‖ [b] (pr תָם— cf 𝔖[𝔗]) >𝔊[I] ‖ [c-c] l c 𝔊ΑΣΘ fut ‖ 20 [a] Q תְךָ— K תֶיךָ— ‖ [b] Q[MSS] בָר— ‖ Cp 27, 2 [a] ins frt וְאָמַר ‖ [b] l c nonn MSS 𝔊[I](𝔗) חֶמֶד ‖ 3 [a] l (?עָלֶיהָ) יִפָּקֵד ‖ [b] 𝔖 צְ ‖ 4 trsp : in שית (pl MSS 𝔖𝔙Α׳ (וְשׁ׳)) ‖ 6 l ? בַּיּוֹם הַהוּא ‖ 7 l (cf 𝔊𝔖) הֹרְגָיו ‖ 8 [a] Q[MSS] בְּסַסְּאָה (בשל׳ ?gl) ‖ [b] l ? כַּקַּשׁ ‖ 9 prps לֹא כֵן.

נָשִׁים בָּאוֹת מְאִירוֹת אוֹתָהּ כִּי לֹא עַם־בִּינוֹת הוּא
עַל־כֵּן לֹא־יְרַחֲמֶנּוּ עֹשֵׂהוּ וְיֹצְרוֹ לֹא יְחֻנֶּנּוּ׃ ס
12 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יַחְבֹּט יְהוָה מִשִּׁבֹּלֶת הַנָּהָר
עַד־נַחַל מִצְרָיִם וְאַתֶּם תְּלֻקְּטוּ לְאַחַד אֶחָד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס
13 וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יִתָּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל
וּבָאוּ הָאֹבְדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהַנִּדָּחִים בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם
וְהִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלִָם׃ ס

28 1 הוֹי עֲטֶרֶת גֵּאוּת שִׁכֹּרֵי אֶפְרַיִם וְצִיץ נֹבֵל צְבִי תִפְאַרְתּוֹ
אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ °גֵיא־שְׁמָנִים° הֲלוּמֵי יָיִן׃ 2 הִנֵּה חָזָק וְאַמִּץ לַאדֹנָי
כְּזֶרֶם בָּרָד שַׂעַר קָטֶב כְּזֶרֶם מַיִם כַּבִּירִים שֹׁטְפִים
הִנִּיחַ לָאָרֶץ בְּיָד׃
3 בְּרַגְלַיִם תֵּרָמַסְנָה עֲטֶרֶת גֵּאוּת שִׁכּוֹרֵי אֶפְרָיִם׃
4 וְהָיְתָה צִיצַת נֹבֵל צְבִי תִפְאַרְתּוֹ אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ גֵּיא שְׁמָנִים
כְּבִכּוּרָהּ בְּטֶרֶם קַיִץ אֲשֶׁר יִרְאֶה הָרֹאֶה אוֹתָהּ
בְּעוֹדָהּ בְּכַפּוֹ יִבְלָעֶנָּה׃ ס
5 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה צְבָאוֹת
לַעֲטֶרֶת צְבִי וְלִצְפִירַת תִּפְאָרָה לִשְׁאָר עַמּוֹ׃ [שָׁעְרָה׃
6 [a]וּלְרוּחַ מִשְׁפָּט לַיּוֹשֵׁב[b] עַל־הַמִּשְׁפָּט[a] וְלִגְבוּרָה מְשִׁיבֵי[c] מִלְחָמָה
7 וְגַם־אֵלֶּה בַּיַּיִן שָׁגוּ וּבַשֵּׁכָר תָּעוּ
כֹּהֵן וְנָבִיא שָׁגוּ בַשֵּׁכָר נִבְלְעוּ מִן־הַיַּיִן
תָּעוּ מִן־הַשֵּׁכָר שָׁגוּ בָּרֹאֶה פָּקוּ פְּלִילִיָּה׃
8 כִּי כָּל־שֻׁלְחָנוֹת מָלְאוּ קִיא צֹאָה בְּלִי מָקוֹם׃ ס
9 אֶת־מִי יוֹרֶה דֵעָה וְאֶת־מִי יָבִין שְׁמוּעָה
גְּמוּלֵי מֵחָלָב עַתִּיקֵי מִשָּׁדָיִם׃
10 כִּי צַו לָצָו צַו לָצָו קַו לָקָו קַו לָקָו
זְעֵיר שָׁם זְעֵיר שָׁם׃
11 כִּי בְּלַעֲגֵי שָׂפָה וּבְלָשׁוֹן אַחֶרֶת יְדַבֵּר אֶל־הָעָם הַזֶּה׃
12 אֲשֶׁר ׀ אָמַר אֲלֵיהֶם זֹאת הַמְּנוּחָה הָנִיחוּ לֶעָיֵף
וְזֹאת הַמַּרְגֵּעָה וְלֹא אָבוּא שְׁמוֹעַ׃

Cp 28, 1 °-° prb dl (ex 4) ‖ 2 mlt MSS Edd ליהוה ‖ 3 l עֲטֶרֶת ‖ 4 l רָהּ— ‖ 6 a-a l c 4MSS^W ולְחֹק משפט ליושב על־המשפט ‖ b >𝔊^Ba(※) ‖ c l לְמִ׳ ‖ 7 l ? בַּפְּ׳ ‖ 12 Q mlt MSS אָבוּ.

13 וְהָיָה לָהֶם דְּבַר־יְהוָה
צַו לָצָו צַו לָצָו קַו לָקָו קַו לָקָו
זְעֵיר שָׁם זְעֵיר שָׁם
לְמַעַן יֵלְכוּ וְכָשְׁלוּ אָחוֹר וְנִשְׁבָּרוּ וְנוֹקְשׁוּ וְנִלְכָּדוּ׃ פ
14 לָכֵן שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה אַנְשֵׁי לָצוֹן
מֹשְׁלֵי הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָםִ׃
15 כִּי אֲמַרְתֶּם כָּרַתְנוּ בְרִית אֶת־מָוֶת
וְעִם־שְׁאוֹל עָשִׂינוּ חֹזֶה[a]
שׁיט[b] שׁוֹטֵף כִּי־עֲבֹר[c] לֹא יְבוֹאֵנוּ
כִּי שַׂמְנוּ כָזָב מַחְסֵנוּ וּבַשֶּׁקֶר נִסְתָּרְנוּ׃ ס
16 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה
הִנְנִי יִסַּד[a] בְּצִיּוֹן אָבֶן[b] אֶבֶן בֹּחַן
פִּנַּת יִקְרַת מוּסָד מוּסָּד[c] הַמַּאֲמִין לֹא יָחִישׁ[d]׃
17 וְשַׂמְתִּי מִשְׁפָּט לְקָו וּצְדָקָה לְמִשְׁקָלֶת
וְיָעָה בָרָד מַחְסֵה כָזָב וְסֵתֶר מַיִם יִשְׁטֹפוּ׃
18 וְכֻפַּר[a] בְּרִיתְכֶם אֶת־מָוֶת וְחָזוּתְכֶם[b] אֶת־שְׁאוֹל לֹא תָקוּם
שׁוֹט שׁוֹטֵף[c] כִּי יַעֲבֹר וִהְיִיתֶם לוֹ לְמִרְמָס׃
19 מִדֵּי עָבְרוֹ יִקַּח אֶתְכֶם
כִּי־בַבֹּקֶר בַּבֹּקֶר יַעֲבֹר בַּיּוֹם וּבַלָּיְלָה
וְהָיָה רַק־זְוָעָה הָבִין שְׁמוּעָה׃
20 כִּי־קָצַר הַמַּצָּע מֵהִשְׂתָּרֵעַ וְהַמַּסֵּכָה צָרָה כְּהִתְכַּנֵּס׃
21 כִּי כְהַר־פְּרָצִים יָקוּם יְהוָה כְּעֵמֶק בְּגִבְעוֹן יִרְגָּז
לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂהוּ זָר מַעֲשֵׂהוּ וְלַעֲבֹד עֲבֹדָתוֹ נָכְרִיָּה עֲבֹדָתוֹ׃
22 וְעַתָּה אַל־תִּתְלוֹצָצוּ פֶּן־יֶחְזְקוּ מוֹסְרֵיכֶם [הָאָרֶץ׃ פ
כִּי־כָלָה וְנֶחֱרָצָה שָׁמַעְתִּי מֵאֵת אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת עַל־כָּל־
23 הַאֲזִינוּ וְשִׁמְעוּ קוֹלִי הַקְשִׁיבוּ וְשִׁמְעוּ אִמְרָתִי׃
24 הֲכֹל הַיּוֹם יַחֲרֹשׁ הַחֹרֵשׁ לִזְרֹעַ יְפַתַּח וִישַׂדֵּד אַדְמָתוֹ׃
25 הֲלוֹא אִם־שִׁוָּה פָנֶיהָ וְהֵפִיץ קֶצַח וְכַמֹּן יִזְרֹק

15 [a] dub (𝔊𝔏𝔙 *pactum*) ‖ [b] Q שׁוֹט; 𝔊𝔏Θ שֹׁטֵף (al pro שׁוטף leg שׁוֹטֵט [sed cf ad Jos 23,13] vel שׁוֹפֵט) ‖ [c] K עָבַר, l c Q Var[G] יַעֲבֹר ‖ 16 [a] l c 𝔊𝔗𝔖 יֹסֵד ‖ [b] >1Petr 2,6 Chrysost al ‖ [c] frt dl (>𝔊[h][※]); etiam 1מוסד >1Petr ‖ [d] l יָחִיל vel יֵחַת, al יָמוּשׁ (𝔊 יֵבוֹשׁ) 𝔊[אAQ] 1Petr + ἐπ αὐτῷ ‖ 18 [a] l prb וְתֻפַר, cf 8,10 ‖ [b] cf 15[a] (𝔊𝔏 *spes*, 𝔙 *pactum* ‖ [c] cf 15[b] ‖ 19 >𝔊[h](※) ‖ 22 >4MSS 𝔊[h](※)𝔖 ‖ 24 frt dl.

וְשָׂם חִטָּה שׂוֹרָה[a] וּשְׂעֹרָה נִסְמָן[b] וְכֻסֶּמֶת גְּבֻלָתוֹ׃
26 וְיִסְּרוֹ לַמִּשְׁפָּט אֱלֹהָיו יוֹרֶנּוּ׃
27 כִּי לֹא בֶחָרוּץ יוּדַשׁ קֶצַח וְאוֹפַן עֲגָלָה עַל־כַּמֹּן יוּסָּב
כִּי בַמַּטֶּה יֵחָבֶט קֶצַח וְכַמֹּן בַּשָּׁבֶט׃
28 לֶחֶם יוּדָק כִּי לֹא לָנֶצַח אָדוֹשׁ[a] יְדוּשֶׁנּוּ
וְהָמַם גִּלְגַּל עֶגְלָתוֹ וּפָרָשָׁיו[b] לֹא יְדֻקֶּנּוּ׃ [תּוּשִׁיָּה׃ פ
29 גַּם־זֹאת מֵעִם יְהוָה צְבָאוֹת יָצָאָה הִפְלִיא עֵצָה הִגְדִּיל
29 1 הוֹי אֲרִיאֵל אֲרִיאֵל קִרְיַת חָנָה דָוִד
סְפוּ שָׁנָה עַל־שָׁנָה חַגִּים יִנְקֹפוּ׃
2 וַהֲצִיקוֹתִי לַאֲרִיאֵל וְהָיְתָה תַאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה
וְהָיְתָה לִּי כַּאֲרִיאֵל׃ 3 וְחָנִיתִי כַדּוּר[a] עָלָיִךְ
וְצַרְתִּי עָלַיִךְ מֻצָּב וַהֲקִמֹתִי עָלַיִךְ מְצֻרֹת[b]׃
4 וְשָׁפַלְתְּ מֵאֶרֶץ תְּדַבֵּרִי וּמֵעָפָר תִּשַּׁח אִמְרָתֵךְ
וְהָיָה כְּאוֹב מֵאֶרֶץ קוֹלֵךְ וּמֵעָפָר אִמְרָתֵךְ תְּצַפְצֵף׃
5 וְהָיָה כְּאָבָק דַּק הֲמוֹן זָרָיִךְ[a] וּכְמֹץ עֹבֵר הֲמוֹן עָרִיצִים[b]
וְהָיָה לְפֶתַע פִּתְאֹם׃ 6 מֵעִם יְהוָה צְבָאוֹת תִּפָּקֵד
בְּרַעַם וּבְרַעַשׁ וְקוֹל גָּדוֹל סוּפָה וּסְעָרָה וְלַהַב אֵשׁ אוֹכֵלָה׃
7 וְהָיָה כַּחֲלוֹם חֲזוֹן לַיְלָה הֲמוֹן כָּל־הַגּוֹיִם הַצֹּבְאִים עַל־אֲרִיאֵל
וְכָל־צֹבֶיהָ וּמְצֹדָתָהּ וְהַמְּצִיקִים לָהּ׃
8 וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יַחֲלֹם הָרָעֵב וְהִנֵּה אוֹכֵל וְהֵקִיץ וְרֵיקָה נַפְשׁוֹ
וְכַאֲשֶׁר יַחֲלֹם הַצָּמֵא וְהִנֵּה שֹׁתֶה וְהֵקִיץ וְהִנֵּה עָיֵף וְנַפְשׁוֹ
כֵּן יִהְיֶה הֲמוֹן כָּל־הַגּוֹיִם הַצֹּבְאִים עַל־הַר צִיּוֹן׃ ס [שׁוֹקֵקָה
9 הִתְמַהְמְהוּ[a] וּתְמָהוּ הִשְׁתַּעַשְׁעוּ וָשֹׁעוּ
שָׁכְרוּ[b] וְלֹא־יַיִן נָעוּ[b] וְלֹא שֵׁכָר׃
10 כִּי־נָסַךְ עֲלֵיכֶם יְהוָה רוּחַ תַּרְדֵּמָה
וַיְעַצֵּם אֶת־עֵינֵיכֶם [a]אֶת־הַנְּבִיאִים[a] וְאֶת־רָאשֵׁיכֶם הַחֹזִים[b] כִּסָּה׃
11 וַתְּהִי לָכֶם חָזוּת הַכֹּל כְּדִבְרֵי הַסֵּפֶר הֶחָתוּם אֲשֶׁר־יִתְּנוּ אֹתוֹ
אֶל־יוֹדֵעַ הַסֵּפֶר לֵאמֹר קְרָא נָא־זֶה וְאָמַר לֹא אוּכַל כִּי חָתוּם הוּא׃

25 [a] >𝔊𝔖 (dittogr??) ‖ [b] >𝔊ℵAQ*(※); ΑΘ καὶ κέγχρον (?וְדֹחַן) ‖ 28 [a] l prb דּוֹשׁ ‖ [b] ΣΘ𝔖𝔙 *et ungulis* (a פרשׁ = פרס); l 𝔐 ‖ 29 >𝔏 ‖ Cp 29, 3 [a] 𝔊 כְּדָוִד; l 𝔐 ‖ [b] ca 10MSS מצדת ‖ 5 [a] l ? צריך ‖ [b] trsp frt huc fin vs ‖ 7 l frt מְצָבָהּ ‖ 9 [a] l ? הִתַּמְּהוּ (Hab 1,5) ‖ [b] l frt שִׁכְרוּ (𝔊) et נֹעוּ ‖ 10 [a-a], [b] prb gloss ‖ 11 Q sine artic.

12 וְנִתַּן הַסֵּפֶר עַל אֲשֶׁר לֹא־יָדַע סֵפֶר לֵאמֹר קְרָא נָא־זֶה וְאָמַר לֹא
יָדַעְתִּי סֵפֶר׃ פ

13 וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי[a] יַעַן כִּי נִגַּשׁ[b] הָעָם הַזֶּה
בְּפִיו[c] וּבִשְׂפָתָיו כִּבְּדוּנִי וְלִבּוֹ רִחַק[d] מִמֶּנִּי
וַתְּהִי[e] יִרְאָתָם אֹתִי מִצְוַת אֲנָשִׁים מְלֻמָּדָה׃
14 לָכֵן הִנְנִי יוֹסִף[a] לְהַפְלִיא [b]אֶת־הָעָם־הַזֶּה[b] הַפְלֵא וָפֶלֶא
וְאָבְדָה חָכְמַת חֲכָמָיו וּבִינַת נְבֹנָיו תִּסְתַּתָּר׃ ס

15 הוֹי הַמַּעֲמִיקִים מֵיהוָה לַסְתִּר עֵצָה
וְהָיָה בְמַחְשָׁךְ מַעֲשֵׂיהֶם וַיֹּאמְרוּ מִי רֹאֵנוּ וּמִי יֹדְעֵנוּ׃
16 הַפְכְּכֶם אִם־כְּחֹמֶר הַיֹּצֵר יֵחָשֵׁב
כִּי־יֹאמַר מַעֲשֶׂה לְעֹשֵׂהוּ לֹא עָשָׂנִי וְיֵצֶר אָמַר לְיֹצְרוֹ לֹא הֵבִין׃
17 הֲלֹא־עוֹד מְעַט מִזְעָר וְשָׁב לְבָנוֹן לַכַּרְמֶל וְהַכַּרְמֶל לַיַּעַר יֵחָשֵׁב׃
18 וְשָׁמְעוּ בַיּוֹם־הַהוּא הַחֵרְשִׁים דִּבְרֵי־סֵפֶר
וּמֵאֹפֶל וּמֵחֹשֶׁךְ עֵינֵי עִוְרִים תִּרְאֶינָה׃
19 וְיָסְפוּ עֲנָוִים בַּיהוָה שִׂמְחָה וְאֶבְיוֹנֵי אָדָם בִּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל יָגִילוּ׃
20 כִּי־אָפֵס עָרִיץ וְכָלָה לֵץ וְנִכְרְתוּ כָּל־שֹׁקְדֵי אָוֶן׃
21 מַחֲטִיאֵי אָדָם בְּדָבָר וְלַמּוֹכִיחַ בַּשַּׁעַר יְקֹשׁוּן וַיַּטּוּ בַתֹּהוּ צַדִּיק׃ ס
22 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֶל־[a]בֵּית יַעֲקֹב אֲשֶׁר פָּדָה אֶת־אַבְרָהָם
לֹא־עַתָּה יֵבוֹשׁ יַעֲקֹב וְלֹא עַתָּה פָּנָיו יֶחֱוָרוּ[b]׃
23 כִּי בִרְאֹתוֹ יְלָדָיו מַעֲשֵׂה יָדַי בְּקִרְבּוֹ יַקְדִּישׁוּ שְׁמִי
וְהִקְדִּישׁוּ אֶת־קְדוֹשׁ יַעֲקֹב וְאֶת־אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעֲרִיצוּ׃
24 וְיָדְעוּ תֹעֵי־רוּחַ בִּינָה וְרוֹגְנִים יִלְמְדוּ־לֶקַח׃ ס

**30** 1 הוֹי בָּנִים סוֹרְרִים נְאֻם־יְהוָה
לַעֲשׂוֹת עֵצָה וְלֹא מִנִּי וְלִנְסֹךְ מַסֵּכָה וְלֹא רוּחִי
לְמַעַן סְפוֹת חַטָּאת עַל־חַטָּאת׃
2 הַהֹלְכִים לָרֶדֶת מִצְרַיִם וּפִי לֹא שָׁאָלוּ
לָעוֹז בְּמָעוֹז פַּרְעֹה וְלַחְסוֹת בְּצֵל מִצְרָיִם׃
3 וְהָיָה לָכֶם מָעוֹז פַּרְעֹה לְבֹשֶׁת וְהֶחָסוּת בְּצֵל־מִצְרַיִם לִכְלִמָּה׃

13 [a] pl MSS יהוה ‖ [b] 20MSS Edd נגשׁ, l 𝔐 ‖ [c] huc trsp ⁚ (sic 𝔊^B𝔏, sed ו בפיו > 𝔊^{AℵQ}[※], cf Matth 15,8.9; Iren, Cypr al) ‖ [d] 𝔊𝔏 רָחַק ‖ [e] 𝔊𝔏 (μάτην) וְתֹהוּ; cf Matth ‖ 14 [a] l ? יֹסֵף ‖ [b-b] add ‖ 21 l ? יָקֻשׁוּ ‖ 22 [a] l אֵל ‖ [b] Θ (ἐντραπήσεται) 𝔖 יֶחְפָּרוּ ‖ 23 add scribae ‖ Cp 30, 1 cf ad Nu 32,14.

4כִּֽי־הָיוּ בְצֹעַן שָׂרָיו וּמַלְאָכָיו °חָנֵס יַגִּֽיעוּ׃
5כֹּל הִבְאִישׁ עַל־עַם לֹא־יוֹעִילוּ לָמוֹ
לֹא לְעֵזֶר וְלֹא לְהוֹעִיל כִּי לְבֹשֶׁת וְגַם־לְחֶרְפָּֽה׃ ס
6מַשָּׂא בַּהֲמוֹת[a] נֶגֶב בְּאֶרֶץ צָרָה וְצוּקָה
לָבִיא וָלַיִשׁ מֵהֶם[b] אֶפְעֶה וְשָׂרָף מְעוֹפֵף
יִשְׂאוּ עַל־כֶּתֶף עֲיָרִים[c] חֵילֵהֶם[d] וְעַל־דַּבֶּשֶׁת גְּמַלִּים אוֹצְרֹתָם
עַל־עַם לֹא יוֹעִֽילוּ׃ 7וּמִצְרַיִם הֶבֶל וָרִיק יַעְזֹרוּ
לָכֵן קָרָאתִי לָזֹאת רַהַב °הֵם שָֽׁבֶת׃
8עַתָּה[a] בּוֹא כָתְבָהּ עַל־לוּחַ אִתָּם וְעַל־סֵפֶר חֻקָּהּ
וּתְהִי לְיוֹם אַחֲרוֹן לָעַד[b] עַד־עוֹלָֽם׃
9כִּי עַם מְרִי הוּא בָּנִים כֶּחָשִׁים בָּנִים לֹא־אָבוּ שְׁמוֹעַ תּוֹרַת יְהוָֽה׃
10אֲשֶׁר אָמְרוּ לָרֹאִים לֹא תִרְאוּ וְלַחֹזִים לֹא תֶחֱזוּ־לָנוּ נְכֹחוֹת
דַּבְּרוּ־לָנוּ חֲלָקוֹת חֲזוּ מַהֲתַלּֽוֹת׃ 11סוּרוּ מִנֵּי־דֶרֶךְ הַטּוּ מִנֵּי־אֹרַח
הַשְׁבִּיתוּ מִפָּנֵינוּ אֶת־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵֽל׃ ס
12[a]לָכֵן כֹּה אָמַר קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל[a] יַעַן מָאָסְכֶם בַּדָּבָר הַזֶּה
וַתִּבְטְחוּ בְּעֹשֶׁק[b] וְנָלוֹז וַתִּשָּׁעֲנוּ עָלָֽיו׃
13לָכֵן יִהְיֶה לָכֶם הֶעָוֺן הַזֶּה כְּפֶרֶץ נֹפֵל נִבְעֶה בְּחוֹמָה נִשְׂגָּבָה
אֲשֶׁר־פִּתְאֹם לְפֶתַע יָבוֹא שִׁבְרָֽהּ׃
14וּשְׁבָרָהּ כְּשֵׁבֶר נֵבֶל יוֹצְרִים כָּתוּת לֹא יַחְמֹל
וְלֹא־יִמָּצֵא בִמְכִתָּתוֹ חֶרֶשׂ לַחְתּוֹת אֵשׁ מִיָּקוּד וְלַחְשֹׂף מַיִם
15כִּי כֹה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל [מִגֶּֽבֶא׃ ס
בְּשׁוּבָה וָנַחַת תִּוָּשֵׁעוּן בְּהַשְׁקֵט וּבְבִטְחָה תִּהְיֶה גְּבוּרַתְכֶם
וְלֹא אֲבִיתֶֽם׃ 16וַתֹּאמְרוּ לֹא־כִי
עַל־סוּס נָנוּס עַל־כֵּן תְּנוּסוּן
וְעַל־קַל נִרְכָּב עַל־כֵּן יִקַּלּוּ רֹדְפֵיכֶֽם׃
17אֶלֶף אֶחָד מִפְּנֵי גַּעֲרַת אֶחָד
מִפְּנֵי גַּעֲרַת חֲמִשָּׁה תָּנֻסוּ עַד אִם־נוֹתַרְתֶּם
כַּתֹּרֶן עַל־רֹאשׁ הָהָר וְכַנֵּס עַל־הַגִּבְעָֽה׃

4 °-° 𝔊 μάτην κοπιάσουσι (יִיגָעוּ) [18MSS חִנָּם]; l 𝔐 ‖ 5 K הִבְאִישׁ, Q 18MSS הֹבִישׁ; prps שַׁי הֵבִיאוּ (כֻּלָּם) ‖ 6 [a] prps בְּהֵמוֹת (?) ‖ [b] l ? נֹהֵם ‖ [c] Q עֲיָרִים ‖ [d] ca 30MSS חֵילֵהֶם vel חֵילָהֶם ‖ 7 °-° 4MSS[W] רַהַב הֵם שׁ'; l הַמַּשְׁבִּית vel הַמָּשְׁבָּת ‖ 8 [a] nonn MSS וְעַ' ‖ [b] l c 𝔗𝔖𝔙 לָעֵד ‖ 12 [a-a] > 𝔊[h](※) ‖ [b] l prb בְּעִקֵּשׁ ‖ 13 ? add ‖ 14 l ? כָּתוֹת ‖ 15 > 𝔊[h](※) ‖ 16 trsp ? כי in stich sq (sed cf 1R 3,22s).

18 וְלָכֵן יְחַכֶּה יְהוָה לַחֲנַנְכֶם וְלָכֵן יָרוּם לְרַחֶמְכֶם
כִּי־אֱלֹהֵי מִשְׁפָּט יְהוָה אַשְׁרֵי כָּל־חוֹכֵי לוֹ׃
19 כִּי־עַם בְּצִיּוֹן יֵשֵׁב בִּירוּשָׁלָםִ בָּכוֹ לֹא־תִבְכֶּה חָנוֹן יָחְנְךָ לְקוֹל זַעֲקֶךָ
כְּשָׁמְעָתוֹ עָנָךְ׃ 20 וְנָתַן לָכֶם אֲדֹנָי לֶחֶם צָר וּמַיִם לָחַץ וְלֹא־יִכָּנֵף
עוֹד מוֹרֶיךָ וְהָיוּ עֵינֶיךָ רֹאוֹת אֶת־מוֹרֶיךָ׃ 21 וְאָזְנֶיךָ תִּשְׁמַעְנָה [a]דָּבָר
מֵאַחֲרֶיךָ[a] לֵאמֹר זֶה הַדֶּרֶךְ לְכוּ בוֹ כִּי תַאֲמִינוּ[b] וְכִי תַשְׂמְאִילוּ׃
22 וְטִמֵּאתֶם[a] אֶת־צִפּוּי פְּסִילֵי כַסְפֶּךָ וְאֶת־אֲפֻדַּת מַסֵּכַת זְהָבֶךָ תִּזְרֵם
כְּמוֹ דָוָה צֵא[b] תֹּאמַר לוֹ׃ 23 וְנָתַן מְטַר זַרְעֲךָ אֲשֶׁר־תִּזְרַע אֶת־הָאֲדָמָה
וְלֶחֶם תְּבוּאַת הָאֲדָמָה וְהָיָה דָשֵׁן וְשָׁמֵן יִרְעֶה מִקְנֶיךָ בַּיּוֹם הַהוּא
כַּר נִרְחָב׃ 24 וְהָאֲלָפִים וְהָעֲיָרִים עֹבְדֵי הָאֲדָמָה בְּלִיל חָמִיץ יֹאכֵלוּ
אֲשֶׁר־זֹרֶה בָרַחַת וּבַמִּזְרֶה׃ 25 וְהָיָה׀ עַל־כָּל־הַר גָּבֹהַּ וְעַל כָּל־גִּבְעָה
נִשָּׂאָה פְּלָגִים יִבְלֵי־מָיִם בְּיוֹם הֶרֶג רָב בִּנְפֹל מִגְדָּלִים׃ 26 וְהָיָה
אוֹר־הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחַמָּה וְאוֹר הַחַמָּה יִהְיֶה שִׁבְעָתַיִם °כְּאוֹר
שִׁבְעַת הַיָּמִים° בְּיוֹם חֲבֹשׁ יְהוָה אֶת־שֶׁבֶר עַמּוֹ וּמַחַץ מַכָּתוֹ
יִרְפָּא׃ ס

27 הִנֵּה שֵׁם־יְהוָה בָּא מִמֶּרְחָק בֹּעֵר אַפּוֹ וְכֹבֶד מַשָּׂאָה
שְׂפָתָיו מָלְאוּ זַעַם וּלְשׁוֹנוֹ כְּאֵשׁ אֹכָלֶת׃
28 וְרוּחוֹ כְּנַחַל שׁוֹטֵף עַד־צַוָּאר יֶחֱצֶה
לַהֲנָפָה גוֹיִם בְּנָפַת שָׁוְא וְרֶסֶן מַתְעֶה עַל לְחָיֵי עַמִּים׃
29 הַשִּׁיר יִהְיֶה לָכֶם כְּלֵיל הִתְקַדֶּשׁ־חָג
וְשִׂמְחַת לֵבָב כַּהוֹלֵךְ בֶּחָלִיל לָבוֹא בְהַר־יְהוָה אֶל־צוּר יִשְׂרָאֵל׃
30 וְהִשְׁמִיעַ יְהוָה אֶת־הוֹד קוֹלוֹ וְנַחַת זְרוֹעוֹ יַרְאֶה
בְּזַעַף אַף וְלַהַב אֵשׁ אוֹכֵלָה נֶפֶץ וָזֶרֶם וְאֶבֶן בָּרָד׃
31 כִּי־מִקּוֹל יְהוָה יֵחַת אַשּׁוּר בַּשֵּׁבֶט יַכֶּה׃
32 וְהָיָה כֹּל מַעֲבַר מַטֵּה מוּסָדָה[a] אֲשֶׁר יָנִיחַ יְהוָה עָלָיו
בְּתֻפִּים וּבְכִנֹּרוֹת [b]וּבְמִלְחֲמוֹת תְּנוּפָה[b] נִלְחַם־בָּהּ[c]׃
33 כִּי־עָרוּךְ מֵאֶתְמוּל[a] תָּפְתֶּה[b] [c]גַּם־הוּא[d] לַמֶּלֶךְ[c] הוּכָן הֶעְמִיק הִרְחִב

18 l prb c pc MSS יָדוּם ‖ 19 l frt יֹשֵׁב ‖ 20 6MSS —רְךָ ‖ 21 [a-a] l ? דָּבָר מְאַשְּׁרֶיךָ (3,12) ‖ [b] l תֵּימִינוּ ‖ 22 [a] l c 𝔊^{Bא*}𝔏𝔙 וטמאתָ ‖ [b] l ? צוֹאָה ‖ 23 ca 45MSS מקנךָ ‖ 24 l זֹרָה ‖ 26 °–° add; >𝔊^h(※) ‖ 31 l ? יֻכֶּה ‖ 32 [a] l c nonn MSS מוסרה, vel potius מוּסָרֹה ‖ [b-b] ? >𝔊^h(※)𝔏 ‖ [c] l c Q mlt MSS 𝔗𝔙 בָּם (K בָּהּ) ‖ 33 [a] l c 𝔊ΑΣΘ𝔖𝔙 —מוּל ‖ [b] Σ(Θ) θαφεθ 𝔊^{al loc} ταφεθ; l frt תָּפֶת ‖ [c-c] ? add ‖ [d] K הוא, Q הִיא.

מְדֻרָתָהּ אֵשׁ וְעֵצִים הַרְבֵּה
נִשְׁמַת יְהוָה כְּנַחַל גָּפְרִית בֹּעֲרָה בָּהּ׃ פ
31 1 הוֹי הַיֹּרְדִים מִצְרַיִם לְעֶזְרָה וְעַל־סוּסִים יִשָּׁעֵנוּ
וַיִּבְטְחוּ עַל־רֶכֶב כִּי רָב וְעַל פָּרָשִׁים כִּי־עָצְמוּ מְאֹד
וְלֹא שָׁעוּ עַל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת־יְהוָה לֹא דָרָשׁוּ׃
2 וְגַם־הוּא חָכָם וַיָּבֵא רָע וְאֶת־דְּבָרָיו לֹא הֵסִיר
וְקָם עַל־בֵּית מְרֵעִים וְעַל־עֶזְרַת פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
3 וּמִצְרַיִם אָדָם וְלֹא־אֵל וְסוּסֵיהֶם בָּשָׂר וְלֹא־רוּחַ
וַיהוָה יַטֶּה יָדוֹ וְכָשַׁל עוֹזֵר וְנָפַל עָזֻר
וְיַחְדָּו כֻּלָּם יִכְלָיוּן׃ ס
4 כִּי כֹה אָמַר־יְהוָה ׀ אֵלַי
כַּאֲשֶׁר יֶהְגֶּה הָאַרְיֵה וְהַכְּפִיר עַל־טַרְפּוֹ
אֲשֶׁר יִקָּרֵא עָלָיו מְלֹא רֹעִים
מִקּוֹלָם לֹא יֵחָת וּמֵהֲמוֹנָם לֹא יַעֲנֶה
כֵּן יֵרֵד יְהוָה צְבָאוֹת לִצְבֹּא עַל־הַר־צִיּוֹן וְעַל־גִּבְעָתָהּ׃
5 כְּצִפֳּרִים עָפוֹת כֵּן יָגֵן יְהוָה צְבָאוֹת עַל־יְרוּשָׁלִָם
גָּנוֹן וְהִצִּיל פָּסֹחַ וְהִמְלִיט׃
6 שׁוּבוּ לַאֲשֶׁר הֶעְמִיקוּ סָרָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
7 כִּי בַּיּוֹם הַהוּא יִמְאָסוּן אִישׁ אֱלִילֵי כַסְפּוֹ
וֶאֱלִילֵי זְהָבוֹ אֲשֶׁר עָשׂוּ לָכֶם יְדֵיכֶם חֵטְא׃
8 וְנָפַל אַשּׁוּר בְּחֶרֶב לֹא־אִישׁ וְחֶרֶב לֹא־אָדָם תֹּאכֲלֶנּוּ
וְנָס לוֹ מִפְּנֵי־חֶרֶב וּבַחוּרָיו לָמַס יִהְיוּ׃
9 וְסַלְעוֹ מִמָּגוֹר יַעֲבוֹר וְחַתּוּ מִנֵּס שָׂרָיו
נְאֻם־יְהוָה אֲשֶׁר־אוּר לוֹ בְּצִיּוֹן וְתַנּוּר לוֹ בִּירוּשָׁלִָם׃ ס
32 1 הֵן לְצֶדֶק יִמְלָךְ־מֶלֶךְ וּלְשָׂרִים לְמִשְׁפָּט יָשֹׂרוּ׃
2 וְהָיָה־אִישׁ כְּמַחֲבֵא־רוּחַ וְסֵתֶר זָרֶם
כְּפַלְגֵי־מַיִם בְּצָיוֹן כְּצֵל סֶלַע־כָּבֵד בְּאֶרֶץ עֲיֵפָה׃
3 וְלֹא תִשְׁעֶינָה עֵינֵי רֹאִים וְאָזְנֵי שֹׁמְעִים תִּקְשַׁבְנָה׃
4 וּלְבַב נִמְהָרִים יָבִין לָדָעַת וּלְשׁוֹן עִלְּגִים תְּמַהֵר לְדַבֵּר צָחוֹת׃

Cp 31, 5 l וְהַצֵּל et וְהַמְלֵט ‖ 7 >𝔊$^{h}$(※) ‖ 8 K$^{Or}$ לא, l c Occ Q$^{Or}$ לו ‖ Cp 32, 1 l וְשָׂרִים ‖ 2 l frt מִזֶּרֶם (exc vb? cf 𝔊) ‖ 3 l תְּשָׁעֶינָה (Qal) vel תְּשַׁעֶינָה (Hof) cf Σ ἀμαυρωθήσονται 𝔙 *caligabunt* ‖ 4 gl?.

5לֹא־יִקָּרֵא עוֹד לְנָבָל נָדִיב וּלְכִילַי לֹא יֵאָמֵר שׁוֹעַ׃
6כִּי נָבָל נְבָלָה יְדַבֵּר וְלִבּוֹ יַעֲשֶׂה־[a]אָוֶן
לַעֲשׂוֹת חֹנֶף[b] וּלְדַבֵּר אֶל־יְהוָה תּוֹעָה
לְהָרִיק נֶפֶשׁ רָעֵב וּמַשְׁקֶה צָמֵא יַחְסִיר׃
7וְכֵלַי כֵּלָיו רָעִים הוּא זִמּוֹת יָעָץ
לְחַבֵּל עֲנָוִים בְּאִמְרֵי־שֶׁקֶר וּבְדַבֵּר אֶבְיוֹן מִשְׁפָּט׃
8וְנָדִיב נְדִיבוֹת יָעָץ וְהוּא עַל־נְדִיבוֹת יָקוּם׃ פ
9נָשִׁים שַׁאֲנַנּוֹת קֹמְנָה שְׁמַעְנָה קוֹלִי בָּנוֹת בֹּטְחוֹת הַאְזֵנָּה אִמְרָתִי׃
10יָמִים עַל־שָׁנָה תִּרְגַּזְנָה בֹּטְחוֹת כִּי כָּלָה בָצִיר אֹסֶף בְּלִי יָבוֹא׃
11[a]חִרְדוּ[b] שַׁאֲנַנּוֹת[a] רְגָזָה בֹּטְחוֹת פְּשֹׁטָה וְעֹרָה וַחֲגוֹרָה עַל־חֲלָצָיִם׃
12עַל־שָׁדַיִם סֹפְדִים[a] עַל־שְׂדֵי־[b]חֶמֶד עַל־גֶּפֶן פֹּרִיָּה׃
13עַל אַדְמַת עַמִּי קוֹץ שָׁמִיר תַּעֲלֶה כִּי עַל־כָּל־בָּתֵּי מָשׂוֹשׂ קִרְיָה
עַלִּיזָה׃ 14כִּי־אַרְמוֹן נֻטָּשׁ הֲמוֹן עִיר עֻזָּב עֹפֶל וָבַחַן הָיָה בְעַד מְעָרוֹת
עַד־עוֹלָם מְשׂוֹשׂ פְּרָאִים מִרְעֵה עֲדָרִים׃
15עַד־יֵעָרֶה עָלֵינוּ רוּחַ מִמָּרוֹם
וְהָיָה מִדְבָּר לַכַּרְמֶל וְכַרְמֶל לַיַּעַר יֵחָשֵׁב׃
16וְשָׁכַן בַּמִּדְבָּר מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בַּכַּרְמֶל תֵּשֵׁב׃ [עַד־עוֹלָם׃
17וְהָיָה מַעֲשֵׂה הַצְּדָקָה שָׁלוֹם וַעֲבֹדַת °הַצְּדָקָה° הַשְׁקֵט וָבֶטַח
18וְיָשַׁב עַמִּי בִּנְוֵה שָׁלוֹם וּבְמִשְׁכְּנוֹת מִבְטַחִים וּבִמְנוּחֹת [שַׁאֲנַנּוֹת׃
19וּבָרַד[a] בְּרֶדֶת הַיָּעַר וּבַשִּׁפְלָה[b] תִּשְׁפַּל הָעִיר׃
20אַשְׁרֵיכֶם זֹרְעֵי עַל־כָּל־מָיִם מְשַׁלְּחֵי רֶגֶל־הַשּׁוֹר וְהַחֲמוֹר׃ ס
**33** 1הוֹי שׁוֹדֵד וְאַתָּה לֹא שָׁדוּד וּבוֹגֵד [a]וְלֹא־בָגְדוּ בוֹ[a]
כַּהֲתִמְךָ שׁוֹדֵד תּוּשַּׁד כְּנַלֹּתְךָ[b] לִבְגֹּד יִבְגְּדוּ־בָךְ׃ ס
2יְהוָה חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ
הֱיֵה זְרֹעָם לַבְּקָרִים אַף־יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה׃
3מִקּוֹל הָמוֹן נָדְדוּ עַמִּים מֵרֹמְמֻתֶךָ נָפְצוּ גּוֹיִם׃
4וְאֻסַּף שְׁלַלְכֶם אֹסֶף הֶחָסִיל כְּמַשַּׁק גֵּבִים שֹׁקֵק בּוֹ׃
5נִשְׂגָּב יְהוָה כִּי שֹׁכֵן מָרוֹם מִלֵּא צִיּוֹן מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃

5 10MSS 𝔊𝔏𝔖 וְלֹא ‖ 6 [a] 𝔊𝔏𝔗 יַחֲשֹׁב־ ‖ [b] exc vb? ‖ 7 Q עֲנִיִּים, K עֲנָוִים ‖ 9 dl ? (m cs) ‖ 11 [a-a] prb add (שׁ׳ >𝔊) ‖ [b] l חֲרָדָה ‖ 12 [a] l סִפְדָה ‖ [b] l c 21MSS 𝔊𝔙 שְׂדֵה ‖ 13 dl? ‖ 14 dl ‖ 15 Q וְהַכַּ׳, l c K וְכַ׳ ‖ 17 °-° prps הַמִּשְׁפָּט בָּמַת ‖ 18 𝔖 מַ ‖ 19 [a] l frt וְיָרַד ‖ [b] 𝔊BA וְכַשְׁ׳? ‖ Cp 33, 1 [a-a] mlt MSS לֹא . . . בוֹ ‖ [b] l כְּכַלֹּ׳ ‖ 2 l c nonn MSS 𝔗𝔖𝔙 זְרֹעֵנוּ ‖ 4 l frt שָׁלָל כְּמוֹ.

6וְהָיָה֙ אֱמוּנַ֣ת עִתֶּ֔יךָ[a]
חֹ֥סֶן יְשׁוּעֹ֖ת חָכְמַ֣ת[b] וָדָ֑עַת יִרְאַ֥ת יְהוָ֖ה הִ֥יא אוֹצָרֽוֹ[a]׃ פ
7הֵ֚ן אֶרְאֶלָּ֔ם צָעֲק֖וּ חֻ֑צָה מַלְאֲכֵ֣י שָׁל֔וֹם מַ֖ר יִבְכָּיֽוּן׃
8נָשַׁ֣מּוּ מְסִלּ֔וֹת שָׁבַ֖ת עֹבֵ֣ר אֹ֑רַח
הֵפֵ֧ר בְּרִ֛ית מָאַ֥ס עָרִ֖ים לֹ֥א חָשַׁ֖ב אֱנֽוֹשׁ׃
9אָבַ֤ל אֻמְלְלָה֙ אָ֔רֶץ הֶחְפִּ֥יר לְבָנ֖וֹן קָמַ֑ל
הָיָ֤ה הַשָּׁרוֹן֙ כָּעֲרָבָ֔ה וְנֹעֵ֥ר בָּשָׁ֖ן וְכַרְמֶֽל׃
10עַתָּ֥ה אָק֖וּם יֹאמַ֣ר יְהוָ֑ה עַתָּה֙ אֵר֣וֹמָ֔ם עַתָּ֖ה אֶנָּשֵֽׂא׃
11תַּהֲר֥וּ חֲשַׁ֖שׁ תֵּ֣לְדוּ קַ֑שׁ רוּחֲכֶ֕ם אֵ֖שׁ תֹּאכַלְכֶֽם׃
12וְהָי֥וּ עַמִּ֖ים מִשְׂרְפ֣וֹת שִׂ֑יד קוֹצִ֥ים כְּסוּחִ֖ים בָּאֵ֥שׁ יִצַּֽתּוּ׃ ס
13שִׁמְע֥וּ רְחוֹקִ֖ים אֲשֶׁ֣ר עָשִׂ֑יתִי וּדְע֥וּ קְרוֹבִ֖ים גְּבֻרָתִֽי׃
14פָּחֲד֤וּ בְצִיּוֹן֙ חַטָּאִ֔ים אָחֲזָ֥ה רְעָדָ֖ה חֲנֵפִ֑ים
מִ֣י ׀ יָג֣וּר לָ֗נוּ אֵ֚שׁ אוֹכֵלָ֔ה מִי־יָג֥וּר לָ֖נוּ מוֹקְדֵ֥י עוֹלָֽם׃
15הֹלֵ֣ךְ צְדָק֔וֹת וְדֹבֵ֖ר מֵישָׁרִ֑ים מֹאֵ֞ס בְּבֶ֣צַע מַעֲשַׁקּ֗וֹת
נֹעֵ֤ר כַּפָּיו֙ מִתְּמֹ֣ךְ בַּשֹּׁ֔חַד אֹטֵ֤ם אָזְנוֹ֙ מִשְּׁמֹ֣עַ דָּמִ֔ים
וְעֹצֵ֥ם עֵינָ֖יו מֵרְא֥וֹת בְּרָֽע׃ 16ה֚וּא מְרוֹמִ֣ים יִשְׁכֹּ֔ן
מְצָד֥וֹת סְלָעִ֖ים מִשְׂגַּבּ֑וֹ לַחְמ֣וֹ נִתָּ֔ן מֵימָ֖יו נֶאֱמָנִֽים׃
17מֶ֥לֶךְ בְּיָפְי֖וֹ תֶּחֱזֶ֣ינָה עֵינֶ֑יךָ תִּרְאֶ֖ינָה אֶ֥רֶץ מַרְחַקִּֽים׃
18לִבְּךָ֖ יֶהְגֶּ֣ה אֵימָ֑ה אַיֵּ֤ה סֹפֵר֙ אַיֵּ֣ה שֹׁקֵ֔ל אַיֵּ֖ה סֹפֵ֥ר אֶת־הַמִּגְדָּלִֽים׃
19אֶת־עַ֥ם נוֹעָ֖ז לֹ֣א תִרְאֶ֑ה עַ֣ם עִמְקֵ֤י שָׂפָה֙ מִשְּׁמ֔וֹעַ נִלְעַ֥ג לָשׁ֖וֹן
20חֲזֵ֣ה צִיּ֔וֹן קִרְיַ֖ת מוֹעֲדֵ֑נוּ [אֵ֥ין בִּינָֽה׃
עֵינֶיךָ֩ תִרְאֶ֨ינָה יְרוּשָׁלִַ֜ם נָוֶ֣ה שַׁאֲנָ֗ן אֹ֤הֶל בַּל־יִצְעָן֙
בַּל־יִסַּ֤ע יְתֵדֹתָיו֙ לָנֶ֔צַח וְכָל־חֲבָלָ֖יו בַּל־יִנָּתֵֽקוּ׃
21כִּ֣י אִם־שָׁ֞ם אַדִּ֤יר[a] יְהוָה֙ לָ֔נוּ מְקוֹם[b]־נְהָרִ֥ים[c] יְאֹרִ֖ים רַחֲבֵ֣י יָדָ֑יִם
בַּל־תֵּ֤לֶךְ בּוֹ֙ אֳנִי־שַׁ֔יִט וְצִ֥י אַדִּ֖יר לֹ֥א יַעַבְרֶֽנּוּ׃
22כִּ֤י יְהוָה֙ שֹׁפְטֵ֔נוּ יְהוָ֖ה מְחֹקְקֵ֑נוּ יְהוָ֥ה מַלְכֵּ֖נוּ ה֥וּא יוֹשִׁיעֵֽנוּ׃
23נִטְּשׁ֖וּ חֲבָלָ֑יִךְ בַּל־יְחַזְּק֤וּ כֵן־תָּרְנָם֙ בַּל־פָּ֣רְשׂוּ נֵ֔ס
אָ֣ז °חֻלַּ֤ק עַד־°שָׁלָל֙ מַרְבֶּ֔ה פִּסְחִ֖ים בָּ֥זְזוּ בַֽז׃
24וּבַל־יֹאמַ֥ר שָׁכֵ֖ן חָלִ֑יתִי הָעָ֛ם הַיֹּשֵׁ֥ב בָּ֖הּ נְשֻׂ֥א עָוֺֽן׃ פ

6 [a] ca 50MSS עתך; l frt עִתֶּיהָ et אוֹצָרָהּ ‖ [b] 23MSS חָכְמָה ‖ 7 7MSS —לים ‖ 8 l ? עֵדִים ‖ 9 l אֻבְלָה ‖ 10 sic 𝔐 (מָ) ‖ 11 l ? רוּחִי כְמוֹ ‖ 13 𝔊𝔏 fut; prps שָׁמְעוּ et יָדְעוּ ‖ 20 mlt MSS מועדינו ‖ 21 [a] prps אָפִיק (al שָׁם אדיר יִהְיֶה); frt gl ‖ [b] l ? מְקוֹר (vel l ? 𝔐 = *loco*) ‖ [c] gl ‖ 23 °-° prps יְחַלֵּק עִוֵּר ‖ 24 prps חֲטָאתִי.

34 ¹קִרְב֤וּ גוֹיִם֙ לִשְׁמֹ֔עַ וּלְאֻמִּ֖ים הַקְשִׁ֑יבוּ
תִּשְׁמַ֤ע הָאָ֙רֶץ֙ וּמְלֹאָ֔הּ תֵּבֵ֖ל וְכָל־צֶאֱצָאֶֽיהָ׃
²כִּ֣י קֶ֤צֶף לַֽיהוָה֙ עַל־כָּל־הַגּוֹיִ֔ם וְחֵמָ֖ה עַל־כָּל־צְבָאָ֑ם
°הֶחֱרִימָ֖ם נְתָנָ֥ם לַטָּֽבַח׃
³וְחַלְלֵיהֶ֣ם יֻשְׁלָ֔כוּ וּפִגְרֵיהֶ֖ם יַעֲלֶ֣ה בָאְשָׁ֑ם
וְנָמַ֥סּוּ הָרִ֖ים מִדָּמָֽם׃ ⁴וְנָמַ֙קּוּ֙ כָּל־°צְבָ֣א הַשָּׁמַ֔יִם°
וְנָגֹ֥לּוּ כַסֵּ֖פֶר הַשָּׁמָ֑יִם וְכָל־צְבָאָ֣ם יִבּ֗וֹל
כִּנְבֹ֤ל עָלֶה֙ מִגֶּ֔פֶן וּכְנֹבֶ֖לֶת מִתְּאֵנָֽה׃
⁵כִּֽי־רִוְּתָ֥ה[a] בַשָּׁמַ֖יִם חַרְבִּ֑י[b]
הִנֵּה֙ עַל־אֱד֣וֹם תֵּרֵ֔ד וְעַל־עַ֥ם חֶרְמִ֖י[b] לְמִשְׁפָּֽט׃
⁶חֶ֣רֶב לַֽיהוָ֞ה מָלְאָ֣ה דָם֮ הֻדַּ֣שְׁנָה מֵחֵ֒לֶב֒
מִדַּ֤ם כָּרִים֙ וְעַתּוּדִ֔ים מֵחֵ֖לֶב כִּלְי֣וֹת אֵילִ֑ים
כִּ֣י זֶ֤בַח לַֽיהוָה֙ בְּבָצְרָ֔ה וְטֶ֥בַח גָּד֖וֹל בְּאֶ֥רֶץ אֱדֽוֹם׃
⁷וְיָרְד֤וּ רְאֵמִים֙ עִמָּ֔ם וּפָרִ֖ים עִם־אַבִּירִ֑ים
וְרִוְּתָ֤ה[a] אַרְצָם֙ מִדָּ֔ם וַעֲפָרָ֖ם[b] מֵחֵ֥לֶב יְדֻשָּֽׁן׃
⁸כִּ֛י י֥וֹם נָקָ֖ם לַיהוָ֑ה שְׁנַ֥ת שִׁלּוּמִ֖ים לְרִ֥יב צִיּֽוֹן׃
⁹וְנֶהֶפְכ֤וּ נְחָלֶ֙יהָ֙ לְזֶ֔פֶת וַעֲפָרָ֖הּ לְגָפְרִ֑ית
וְהָיְתָ֣ה אַרְצָ֔הּ לְזֶ֖פֶת בֹּעֵרָֽה׃
¹⁰לַ֤יְלָה וְיוֹמָם֙ לֹ֣א[a] תִכְבֶּ֔ה לְעוֹלָ֖ם יַעֲלֶ֣ה עֲשָׁנָ֑הּ
מִדּ֣וֹר לָד֣וֹר תֶּחֱרָ֔ב [b]לְנֵ֣צַח נְצָחִ֔ים[b] [c]אֵ֥ין עֹבֵ֖ר בָּֽהּ[c]׃
¹¹וִירֵשׁ֙וּהָ֙ קָאַ֣ת וְקִפּ֔וֹד וְיַנְשׁ֥וֹף וְעֹרֵ֖ב יִשְׁכְּנוּ־בָ֑הּ
וְנָטָ֥ה עָלֶ֛יהָ° קַו־תֹ֖הוּ וְאַבְנֵי־בֹֽהוּ׃ ¹²°חֹרֶ֙יהָ֙
וְאֵין־שָׁ֖ם מְלוּכָ֣ה יִקְרָ֑אוּ וְכָל־שָׂרֶ֖יהָ יִ֥הְיוּ אָֽפֶס׃
¹³וְעָלְתָ֤ה אַרְמְנֹתֶ֙יהָ֙ סִירִ֔ים קִמּ֥וֹשׂ וָח֖וֹחַ בְּמִבְצָרֶ֑יהָ
וְהָיְתָה֙ נְוֵ֣ה תַנִּ֔ים חָצִ֖יר לִבְנ֥וֹת יַעֲנָֽה׃
¹⁴וּפָגְשׁ֤וּ צִיִּים֙ אֶת־אִיִּ֔ים וְשָׂעִ֖יר עַל־רֵעֵ֣הוּ יִקְרָ֑א
אַךְ־שָׁם֙ הִרְגִּ֣יעָה לִּילִ֔ית וּמָצְאָ֥ה לָ֖הּ מָנֽוֹחַ׃

Cp 34, 2 exc vb ? expl gr הָחֵרֶם ‖ 4 °-° l frt גְּבָעוֹת׃ (trsp fin vs 3) (4aα >𝔊[h][※]) ‖ 5 [a] l ? רָוְתָה ‖ [b] prps חֶרֶב יְ(הוה) et חרמו ‖ 7 [a] cf 5[a] ‖ [b] l ? —רָהּ ‖ 8 prps לְרָב ‖ 10 [a] 𝔊 ולא (vb לילה וְיוֹ׳ ad v 9 ducens [c al accent et stichor ord, sim in 10a]) ‖ [b-b] l ? לָנֶצַח ‖ [c-c] >𝔊[B al](※) ‖ 11 ins prb יהוה ‖ 12 ins c 𝔊 וּשְׂעִירִים יֵשְׁבוּ בָהּ וְלֹא יִהְיוּ ‖ 13 l c 𝔊 חָצֵר ‖ 14 l ? —רָה.

15 שָׁמָּה[a] קִנְּנָה קִפּוֹז וַתְּמַלֵּט וּבָקְעָה וְדָגְרָה בְצִלָּהּ[b]
אַךְ־שָׁם נִקְבְּצוּ דַיּוֹת אִשָּׁה רְעוּתָהּ[c]׃
16 דִּרְשׁוּ מֵעַל־סֵפֶר יְהוָה וּקְרָאוּ[a] אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נֶעְדָּרָה
[b]אִשָּׁה רְעוּתָהּ לֹא פָקָדוּ[b] כִּי־פִי[c] הוּא צִוָּה וְרוּחוֹ הוּא קִבְּצָן׃
17 וְהוּא־הִפִּיל לָהֶן גּוֹרָל וְיָדוֹ חִלְּקַתָּה לָהֶם בַּקָּו
עַד־עוֹלָם יִירָשׁוּהָ לְדוֹר וָדוֹר יִשְׁכְּנוּ־בָהּ׃ ס
35 1 יְשֻׂשׂוּם[a] מִדְבָּר וְצִיָּה וְתָגֵל עֲרָבָה וְתִפְרַח[b]
כַּחֲבַצָּלֶת׃ 2 פָּרֹחַ תִּפְרַח וְתָגֵל אַף גִּילַת וְרַנֵּן
כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן נִתַּן־לָהּ הֲדַר הַכַּרְמֶל וְהַשָּׁרוֹן
הֵמָּה יִרְאוּ כְבוֹד־יְהוָה הֲדַר אֱלֹהֵינוּ׃ ס
3 חַזְּקוּ יָדַיִם רָפוֹת וּבִרְכַּיִם כֹּשְׁלוֹת אַמֵּצוּ׃
4 אִמְרוּ לְנִמְהֲרֵי־לֵב חִזְקוּ אַל־תִּירָאוּ
הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם [a]נָקָם יָבוֹא
[b]גְּמוּל אֱלֹהִים הוּא יָבוֹא וְיֹשַׁעֲכֶם[c]׃
5 אָז תִּפָּקַחְנָה עֵינֵי עִוְרִים וְאָזְנֵי חֵרְשִׁים תִּפָּתַחְנָה׃
6 אָז יְדַלֵּג כָּאַיָּל פִּסֵּחַ וְתָרֹן לְשׁוֹן אִלֵּם
כִּי־נִבְקְעוּ בַמִּדְבָּר מַיִם וּנְחָלִים בָּעֲרָבָה׃
7 וְהָיָה הַשָּׁרָב לַאֲגַם וְצִמָּאוֹן לְמַבּוּעֵי מָיִם
בִּנְוֵה תַנִּים רִבְצָהּ[a] חָצִיר[b] לְקָנֶה וָגֹמֶא׃
8 וְהָיָה־שָׁם מַסְלוּל וָדֶרֶךְ[a] וְדֶרֶךְ הַקֹּדֶשׁ יִקָּרֵא לָהּ
לֹא־יַעַבְרֶנּוּ טָמֵא [b]וְהוּא־לָמוֹ[c] הֹלֵךְ דֶּרֶךְ[b] וֶאֱוִילִים לֹא יִתְעוּ׃
9 לֹא־יִהְיֶה שָׁם אַרְיֵה וּפְרִיץ חַיּוֹת בַּל־יַעֲלֶנָּה [a]לֹא תִמָּצֵא[a] שָׁם
וְהָלְכוּ[b] גְּאוּלִים׃ 10 וּפְדוּיֵי יְהוָה יְשֻׁבוּן
וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל־רֹאשָׁם
שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה׃ פ
36 1 וַיְהִי בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ עָלָה סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־
אַשּׁוּר עַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתְפְּשֵׂם׃ 2 וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ־אַשּׁוּר ׀

15 [a] l שָׁם ‖ [b] l בְּצִיָּהּ ‖ [c] ins (ex 16) לֹא פָקָדוּ ‖ 16 [a] dl (mtr cs) ‖ [b-b] dl? cf 15[c] ‖ [c] ins c 5MSS יהוה (cf 𝔊𝔄) ‖ 17 nonn MSS להן ‖ Cp 35, 1 [a] l יְשֻׂשׂוּ (1MS) ‖ [b] l תפרח: (et צָלֶת— sine :) ‖ 2 12MSS לָךְ ‖ 4 [a] ins נֹקֵם ‖ [b] ins יָבוֹא ‖ [c] l וְיֹשִׁ׳ ‖ 7 [a] 20MSS ־הּ; l [. . .] רָבְצָה ‖ [b] l frt חָצֵר בְּנוֹת יַעֲנָה תִהְיֶה cf 34,13 ‖ 8 [a] >18MSS 𝔖; 𝔊 טָהוֹר ‖ [b-b] frt add ‖ [c] l prb לְעַמּוֹ et trsp ‸ ad דרך3 ‖ 9 [a-a] add? ‖ [b] huc trsp שָׁם; cf 1MS 𝔊𝔄 ‖ Cp 36, 1 cf ad 2R 18,13.

אֶת־רַבְשָׁקֵה מִלָּכִישׁ יְרוּשָׁלַ͏ְמָה אֶל־הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ בְּחֵיל[a] כָּבֵד [b]וַיַּעֲמֹד
בִּתְעָלַת הַבְּרֵכָה הָעֶלְיוֹנָה בִּמְסִלַּת שְׂדֵה כוֹבֵס׃ 3 [a]וַיֵּצֵא אֵלָיו אֶלְיָקִים
בֶּן־חִלְקִיָּהוּ אֲשֶׁר עַל־הַבָּיִת וְשֶׁבְנָא הַסֹּפֵר וְיוֹאָח בֶּן־אָסָף[b] הַמַּזְכִּיר׃
4 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם רַבְשָׁקֵה אִמְרוּ־נָא אֶל־חִזְקִיָּהוּ כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ
הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר מָה הַבִּטָּחוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר בָּטָחְתָּ׃ ס 5 אָמַרְתִּי אַךְ־
דְּבַר־שְׂפָתַיִם עֵצָה וּגְבוּרָה לַמִּלְחָמָה עַתָּה עַל־מִי בָטַחְתָּ כִּי מָרַדְתָּ
בִּי׃ 6 [a]הִנֵּה בָטַחְתָּ[b] עַל־מִשְׁעֶנֶת הַקָּנֶה הָרָצוּץ הַזֶּה עַל־מִצְרַיִם אֲשֶׁר
יִסָּמֵךְ אִישׁ עָלָיו וּבָא בְכַפּוֹ וּנְקָבָהּ כֵּן פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְכָל־
הַבֹּטְחִים עָלָיו׃ 7 וְכִי־תֹאמַר אֵלַי אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּטָחְנוּ הֲלוֹא
הוּא אֲשֶׁר הֵסִיר חִזְקִיָּהוּ אֶת־בָּמֹתָיו וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה
וְלִירוּשָׁלַ͏ִם לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ הַזֶּה תִּשְׁתַּחֲווּ׃ 8 וְעַתָּה הִתְעָרֶב נָא אֶת־
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אַשּׁוּר וְאֶתְּנָה לְךָ אַלְפַּיִם סוּסִים אִם־תּוּכַל לָתֶת לְךָ
רֹכְבִים עֲלֵיהֶם׃ 9 וְאֵיךְ תָּשִׁיב אֵת פְּנֵי פַחַת אַחַד עַבְדֵי אֲדֹנִי
הַקְּטַנִּים וַתִּבְטַח לְךָ עַל־מִצְרַיִם לְרֶכֶב וּלְפָרָשִׁים׃ 10 וְעַתָּה הֲמִבַּלְעֲדֵי
יְהוָה עָלִיתִי °עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְהַשְׁחִיתָהּ° יְהוָה אָמַר אֵלַי עֲלֵה
אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהַשְׁחִיתָהּ׃ 11 וַיֹּאמֶר אֶלְיָקִים וְשֶׁבְנָא וְיוֹאָח
אֶל־רַבְשָׁקֵה דַּבֶּר־נָא אֶל־עֲבָדֶיךָ אֲרָמִית כִּי שֹׁמְעִים אֲנָחְנוּ וְאַל־
תְּדַבֵּר אֵלֵינוּ יְהוּדִית בְּאָזְנֵי הָעָם אֲשֶׁר עַל־הַחוֹמָה׃ 12 וַיֹּאמֶר רַבְשָׁקֵה
הַאֶל אֲדֹנֶיךָ וְאֵלֶיךָ שְׁלָחַנִי אֲדֹנִי לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֲלֹא
עַל־[a]הָאֲנָשִׁים הַיֹּשְׁבִים עַל־הַחוֹמָה לֶאֱכֹל אֶת־חֲרָאֵיהֶם[b] וְלִשְׁתּוֹת אֶת־
שֵׁינֵיהֶם[c] עִמָּכֶם׃ 13 וַיַּעֲמֹד רַבְשָׁקֵה וַיִּקְרָא בְקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית וַיֹּאמֶר
שִׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ 14 כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ אַל־
יַשִּׁא לָכֶם חִזְקִיָּהוּ כִּי לֹא־יוּכַל לְהַצִּיל אֶתְכֶם׃ 15 וְאַל־יַבְטַח אֶתְכֶם
חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְהוָה לֵאמֹר הַצֵּל יַצִּילֵנוּ יְהוָה לֹא תִנָּתֵן הָעִיר הַזֹּאת
בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ 16 אַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ כִּי כֹה אָמַר הַמֶּלֶךְ
אַשּׁוּר עֲשׂוּ־אִתִּי בְרָכָה וּצְאוּ אֵלַי וְאִכְלוּ אִישׁ־גַּפְנוֹ וְאִישׁ תְּאֵנָתוֹ
וּשְׁתוּ אִישׁ מֵי־בוֹרוֹ׃ 17 עַד־בֹּאִי וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ כְּאַרְצְכֶם

2 [a] 23MSS בְּחַיִל ‖ [b] 2R 18,17* + וַיַּעַל וַיָּבֹא ‖ 3 [a] 2R 18,18* + וַיִּקְרָא אֶל־ הַמֶּלֶךְ ‖ [b] cf ad 2R 18,18. 37 ‖ 4 cf ad 2R 18,19 ‖ 5 l c ca 20MSS, 2R תָּ— ‖ 6 [a] 2R + עַתָּה ‖ [b] 2R + לְּךָ ‖ 7 2R תֹאמְרוּן ‖ 8 2R אֶת־מֶלֶךְ ‖ 9 cf ad 2R 18,24 ‖ 10 °–° 2R (prb rectius) עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה —תוֹ ‖ 12 [a] l אֶל ‖ [b] K ? חֲרָאֵיהֶם, Q צוֹאָתָם ‖ [c] K ? שֵׁינֵיהֶם, Q מֵימֵי רַגְלֵיהֶם ‖ 13 2R (frt rectius) דַּבֵּר ‖ 16 2R מלך ‖ 17 2R + vb nonn et כִּי 18 init pro פֶּן.

אֶ֣רֶץ דָּגָ֣ן וְתִיר֔וֹשׁ אֶ֖רֶץ לֶ֥חֶם וּכְרָמִֽים׃ 18 פֶּן־יַסִּ֨ית אֶתְכֶ֤ם חִזְקִיָּ֙הוּ֙
לֵאמֹ֔ר יְהוָ֖ה יַצִּילֵ֑נוּ הַהִצִּ֜ילוּ אֱלֹהֵ֤י הַגּוֹיִם֙ אִ֣ישׁ אֶת־אַרְצ֔וֹ מִיַּ֖ד מֶ֥לֶךְ
אַשּֽׁוּר׃ 19 אַיֵּ֞ה אֱלֹהֵ֤י חֲמָת֙ וְאַרְפָּ֔ד אַיֵּ֖ה אֱלֹהֵ֣י סְפַרְוָ֑יִם וְכִֽי־הִצִּ֥ילוּ
אֶת־שֹׁמְר֖וֹן מִיָּדִֽי׃ 20 מִ֗י בְּכָל־אֱלֹהֵ֤י הָאֲרָצוֹת֙ הָאֵ֔לֶּה אֲשֶׁר־הִצִּ֥ילוּ אֶת־
אַרְצָ֖ם מִיָּדִ֑י כִּֽי־יַצִּ֧יל יְהוָ֛ה אֶת־יְרוּשָׁלִַ֖ם מִיָּדִֽי׃ 21 וַיַּחֲרִ֕ישׁוּ וְלֹא־עָנ֥וּ
אֹת֖וֹ דָּבָ֑ר כִּֽי־מִצְוַ֨ת הַמֶּ֥לֶךְ הִ֛יא לֵאמֹ֖ר לֹ֥א תַעֲנֻֽהוּ׃ 22 וַיָּבֹ֣א
אֶלְיָקִ֣ים בֶּן־חִלְקִיָּ֣הוּ אֲשֶׁר־עַל־הַ֠בַּיִת וְשֶׁבְנָ֨א הַסּוֹפֵ֜ר וְיוֹאָ֨ח בֶּן־אָסָ֧ף
הַמַּזְכִּ֛יר אֶל־חִזְקִיָּ֖הוּ קְרוּעֵ֣י בְגָדִ֑ים וַיַּגִּ֣ידוּ ל֔וֹ אֵ֖ת דִּבְרֵ֥י רַבְשָׁקֵֽה׃
37 1 וַיְהִ֗י כִּשְׁמֹ֙עַ֙ הַמֶּ֣לֶךְ חִזְקִיָּ֔הוּ וַיִּקְרַ֖ע אֶת־בְּגָדָ֑יו וַיִּתְכַּ֣ס בַּשָּׂ֔ק
וַיָּבֹ֖א בֵּ֥ית יְהוָֽה׃ 2 וַ֠יִּשְׁלַח אֶת־אֶלְיָקִ֨ים אֲשֶׁר־עַל־הַבַּ֜יִת וְאֵ֣ת ׀ שֶׁבְנָ֣א
הַסּוֹפֵ֗ר וְאֵת֙ זִקְנֵ֣י הַכֹּהֲנִ֔ים מִתְכַּסִּ֖ים בַּשַּׂקִּ֑ים אֶל־יְשַׁעְיָ֥הוּ בֶן־אָמ֖וֹץ
הַנָּבִֽיא׃ 3 וַיֹּאמְר֣וּ אֵלָ֗יו כֹּ֤ה אָמַר֙ חִזְקִיָּ֔הוּ יוֹם־צָרָ֧ה וְתוֹכֵחָ֛ה וּנְאָצָ֖ה
הַיּ֣וֹם הַזֶּ֑ה כִּ֣י בָ֤אוּ בָנִים֙ עַד־מַשְׁבֵּ֔ר וְכֹ֥חַ אַ֖יִן לְלֵדָֽה׃ 4 אוּלַ֡י יִשְׁמַע֩
יְהוָ֨ה אֱלֹהֶ֜יךָ אֵ֣ת ׀ דִּבְרֵ֣י רַבְשָׁקֵ֗ה אֲשֶׁר֩ שְׁלָח֨וֹ מֶֽלֶךְ־אַשּׁ֤וּר ׀ אֲדֹנָיו֙
לְחָרֵף֙ אֱלֹהִ֣ים חַ֔י וְהוֹכִ֙יחַ֙ בַּדְּבָרִ֔ים אֲשֶׁ֥ר שָׁמַ֖ע יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֑יךָ וְנָשָׂ֣אתָ
תְפִלָּ֔ה בְּעַ֖ד הַשְּׁאֵרִ֥ית הַנִּמְצָאָֽה׃ 5 וַיָּבֹ֗אוּ עַבְדֵ֛י הַמֶּ֥לֶךְ חִזְקִיָּ֖הוּ
אֶל־יְשַׁעְיָֽהוּ׃ 6 וַיֹּ֤אמֶר אֲלֵיהֶם֙ יְשַֽׁעְיָ֔הוּ כֹּ֥ה תֹאמְר֖וּן אֶל־אֲדֹנֵיכֶ֑ם כֹּ֣ה ׀
אָמַ֣ר יְהוָ֗ה אַל־תִּירָא֙ מִפְּנֵ֤י הַדְּבָרִים֙ אֲשֶׁ֣ר שָׁמַ֔עְתָּ אֲשֶׁ֥ר גִּדְּפ֛וּ נַעֲרֵ֥י
מֶֽלֶךְ־אַשּׁ֖וּר אוֹתִֽי׃ 7 הִנְנִ֨י נוֹתֵ֥ן בּוֹ֙ ר֔וּחַ וְשָׁמַ֥ע שְׁמוּעָ֖ה וְשָׁ֣ב אֶל־
אַרְצ֑וֹ וְהִפַּלְתִּ֥יו בַּחֶ֖רֶב בְּאַרְצֽוֹ׃ 8 וַיָּ֙שָׁב֙ רַבְשָׁקֵ֔ה וַיִּמְצָא֙ אֶת־
מֶ֣לֶךְ אַשּׁ֔וּר נִלְחָ֖ם עַל־לִבְנָ֑ה כִּ֣י שָׁמַ֔ע כִּ֥י נָסַ֖ע מִלָּכִֽישׁ׃ 9 וַיִּשְׁמַ֗ע
עַל־[a]תִּרְהָ֤קָה מֶֽלֶךְ־כּוּשׁ֙ לֵאמֹ֔ר יָצָ֖א לְהִלָּחֵ֣ם אִתָּ֑ךְ
וַיִּשְׁמַע֙[b] וַיִּשְׁלַ֣ח מַלְאָכִ֔ים אֶל־חִזְקִיָּ֖הוּ לֵאמֹֽר׃ 10 °כֹּ֨ה תֹאמְר֜וּן אֶל־
חִזְקִיָּ֤הוּ מֶֽלֶךְ־יְהוּדָה֙ לֵאמֹ֔ר° אַל־יַשִּֽׁאֲךָ֣ אֱלֹהֶ֔יךָ אֲשֶׁ֥ר אַתָּ֖ה בּוֹטֵ֣חַ בּ֑וֹ
לֵאמֹ֗ר לֹ֤א תִנָּתֵן֙ יְר֣וּשָׁלִַ֔ם בְּיַ֖ד מֶ֥לֶךְ אַשּֽׁוּר׃ 11 הִנֵּ֣ה ׀ אַתָּ֣ה שָׁמַ֗עְתָּ
אֲשֶׁ֨ר עָשׂ֜וּ מַלְכֵ֥י אַשּׁ֛וּר לְכָל־הָאֲרָצ֖וֹת לְהַחֲרִימָ֑ם וְאַתָּ֖ה תִּנָּצֵֽל׃
12 הַהִצִּ֨ילוּ אוֹתָ֜ם אֱלֹהֵ֤י הַגּוֹיִם֙ אֲשֶׁ֣ר הִשְׁחִ֣יתוּ אֲבוֹתַ֔י אֶת־גּוֹזָ֖ן וְאֶת־
חָרָ֑ן וְרֶ֥צֶף וּבְנֵי־עֶ֖דֶן [a]אֲשֶׁ֥ר בִּתְלַשָּֽׂר[b]׃ 13 אַיֵּ֤ה מֶֽלֶךְ־חֲמָת֙ וּמֶ֣לֶךְ אַרְפָּ֔ד
וּמֶ֖לֶךְ לָעִ֣יר סְפַרְוָ֑יִם הֵנַ֖ע וְעִוָּֽה׃ 14 וַיִּקַּ֨ח חִזְקִיָּ֧הוּ אֶת־הַסְּפָרִ֛ים

18 2R הַהַצֵּל הִצ' ‖ 19 ins (cf ad 2R 18,34) אַיֵּה אֱלֹהֵי אֶרֶץ שֹׁמְרוֹן ‖ 20 >2R ‖ 22 cf 3[b] ‖ Cp 37, 3 cf ad 2R 19,3 ‖ 9 [a] Or 2R אֶל ‖ [b] 2R וַיָּשָׁב (𝔊 + καὶ ... ἀπέστρεψεν, sed ? origin) ‖ 10 °-° >2R[𝔊] ‖ 12 [a] 2R[𝔊L] + καὶ ‖ [b] cf ad 2R ‖ 13 l ? הָעִיר (מ' לָ') >2R[𝔊MSS] ‖ 14 l prb c 𝔊 sing.

מִיַּד הַמַּלְאָכִים וַיִּקְרָאֵהוּ וַיַּעַל בֵּית יְהוָה וַיִּפְרְשֵׂהוּ חִזְקִיָּהוּ לִפְנֵי
יְהוָה׃ [15]וַיִּתְפַּלֵּל חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְהוָה לֵאמֹר׃ [16]יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ
אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ׃ [17]הַטֵּה יְהוָה׀ אָזְנְךָ וּשְׁמָע
פְּקַח יְהוָה עֵינֶךָ[a] וּרְאֵה וּשְׁמַע אֵת כָּל־[b]דִּבְרֵי סַנְחֵרִיב אֲשֶׁר שָׁלַח
לְחָרֵף אֱלֹהִים חָי׃ [18]אָמְנָם יְהוָה הֶחֱרִיבוּ[a] מַלְכֵי אַשּׁוּר אֶת־כָּל־
הָאֲרָצוֹת[b] [c]וְאֶת־אַרְצָם[c]׃ [19]וְנָתֹן אֶת־אֱלֹהֵיהֶם בָּאֵשׁ כִּי לֹא אֱלֹהִים
הֵמָּה כִּי אִם־מַעֲשֵׂה יְדֵי־אָדָם עֵץ וָאֶבֶן וַיְאַבְּדוּם׃ [20]וְעַתָּה יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ הוֹשִׁיעֵנוּ[a] מִיָּדוֹ וְיֵדְעוּ כָּל־מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה יְהוָה[b]
לְבַדֶּךָ׃ [21]וַיִּשְׁלַח יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ אֶל־חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִתְפַּלַּלְתָּ אֵלַי אֶל־[a]סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ אַשּׁוּר[b]׃ [22]זֶה
הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה עָלָיו

בָּזָה לְךָ לָעֲגָה לְךָ בְּתוּלַת בַּת־צִיּוֹן
אַחֲרֶיךָ רֹאשׁ הֵנִיעָה בַּת יְרוּשָׁלִָם׃
[23]אֶת־מִי חֵרַפְתָּ וְגִדַּפְתָּ וְעַל־מִי הֲרִימוֹתָה קּוֹל
וַתִּשָּׂא מָרוֹם עֵינֶיךָ אֶל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃
[24]בְּיַד עֲבָדֶיךָ[a] חֵרַפְתָּ׀ אֲדֹנָי[b] וַתֹּאמֶר בְּרֹב רִכְבִּי
אֲנִי[c] עָלִיתִי מְרוֹם הָרִים יַרְכְּתֵי לְבָנוֹן
וְאֶכְרֹת[d] קוֹמַת אֲרָזָיו מִבְחַר בְּרֹשָׁיו
וְאָבוֹא[d] מְרוֹם[e] קִצּוֹ יַעַר כַּרְמִלּוֹ׃
[25]אֲנִי קַרְתִּי וְשָׁתִיתִי מָיִם[a]
וְאַחְרִב[b] בְּכַף־פְּעָמַי כֹּל יְאֹרֵי מָצוֹר[c]׃
[26]הֲלוֹא־שָׁמַעְתָּ לְמֵרָחוֹק אוֹתָהּ עָשִׂיתִי
מִימֵי קֶדֶם וִיצַרְתִּיהָ[a] עַתָּה הֲבֵאתִיהָ
וּתְהִי[b] לְהַשְׁאוֹת גַּלִּים נִצִּים עָרִים בְּצֻרוֹת׃
[27]וְיֹשְׁבֵיהֶן קִצְרֵי־יָד חַתּוּ וָבֹשׁוּ[a]
הָיוּ עֵשֶׂב שָׂדֶה וִירַק דֶּשֶׁא
חֲצִיר גַּגּוֹת וּשְׁדֵמָה[b] לִפְנֵי קָמָה[c]׃

16 >2R ∥ 17 [a] 2R עיניך ∥ [b] >2R ∥ 18 [a] l ? —ימו ∥ [b] l c 13MSS 2R הַגּוֹיִם ∥ [c-c] cf ad 2R ∥ 20 [a] 25MSS 2R + נָא ∥ [b] ins c 2R אֱלֹהִים ∥ 21 [a] 2R[Or] עַל ∥ [b] 𝔊 et 2R + שָׁמַעְתִּי ∥ 24 [a] 2R מַלְאָכֶיךָ ∥ [b], [c] cf ad 2R ∥ [d] l 'וָאֶ et 'וָאָ cf 𝔊 ∥ [e] l c 2R מְלוֹן ∥ 25 [a] ins c 2R זָרִים ∥ [b] l 'וָאַ ∥ [c] l ? מִצּוֹר ∥ 26 [a] l ? 'יְצַ ∥ [b] l וַתְּהִי ∥ 27 [a] 2R וַיֵּבֹשׁוּ ∥ [b] 2R וּשְׁדֵפָה ∥ [c] l frt קָמֶה (al קָדִים).

28 [a]וְשִׁבְתְּךָ֛ וְצֵאתְךָ֥ וּבוֹאֲךָ֖ יָדָ֑עְתִּי [b]וְאֵ֖ת הִֽתְרַגֶּזְךָ֥ אֵלָֽי[b]׃
29 יַ֚עַן הִֽתְרַגֶּזְךָ֣ אֵלַ֔י וְשַׁאֲנַנְךָ֖ עָלָ֣ה בְאָזְנָ֑י
וְשַׂמְתִּ֨י חַחִ֜י בְּאַפֶּ֗ךָ וּמִתְגִּי֙ בִּשְׂפָתֶ֔יךָ
וַהֲשִֽׁיבֹתִ֔יךָ בַּדֶּ֖רֶךְ אֲשֶׁר־בָּ֥אתָ בָּֽהּ׃ 30 וְזֶה־לְּךָ֣ הָא֔וֹת
אָכ֤וֹל הַשָּׁנָה֙ סָפִ֔יחַ וּבַשָּׁנָ֥ה הַשֵּׁנִ֖ית שָׁחִ֑יס[a]
וּבַשָּׁנָ֣ה הַשְּׁלִישִׁ֗ית זִרְע֤וּ וְקִצְרוּ֙ וְנִטְע֣וּ כְרָמִ֔ים וְאִכְו֖ל[b] פִּרְיָֽם׃
31 וְ֠יָסְפָה פְּלֵיטַ֧ת בֵּית־יְהוּדָ֛ה הַנִּשְׁאָרָ֖ה[a] שֹׁ֣רֶשׁ לְמָ֑טָּה [b]וְעָשָׂ֥ה
32 כִּ֤י מִירֽוּשָׁלִַ֙ם֙ תֵּצֵ֣א שְׁאֵרִ֔ית וּפְלֵיטָ֖ה מֵהַ֣ר צִיּ֑וֹן [פְרִ֖י[b] לְמָֽעְלָה׃
קִנְאַ֛ת יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת תַּעֲשֶׂה־זֹּֽאת׃ ס
33 לָכֵ֗ן כֹּה־אָמַ֤ר יְהוָה֙ אֶל־מֶ֣לֶךְ אַשּׁ֔וּר
לֹ֤א יָבוֹא֙ אֶל־הָעִ֣יר הַזֹּ֔את וְלֹא־יוֹרֶ֥ה שָׁ֖ם חֵ֑ץ
וְלֹֽא־יְקַדְּמֶ֣נָּה מָגֵ֔ן וְלֹֽא־יִשְׁפֹּ֥ךְ עָלֶ֖יהָ סֹלְלָֽה׃ ס [יְהוָֽה׃
34 בַּדֶּ֥רֶךְ אֲשֶׁר־בָּ֖א בָּ֣הּ יָשׁ֑וּב וְאֶל־הָעִ֧יר הַזֹּ֛את לֹ֥א יָב֖וֹא נְאֻם־
35 וְגַנּוֹתִ֛י עַל־הָעִ֥יר הַזֹּ֖את לְהוֹשִׁיעָ֑הּ לְמַעֲנִ֔י וּלְמַ֖עַן דָּוִ֥ד עַבְדִּֽי׃ ס
36 וַיֵּצֵ֣א׀ מַלְאַ֣ךְ יְהוָ֗ה וַיַּכֶּה֙ בְּמַחֲנֵ֣ה אַשּׁ֔וּר מֵאָ֛ה וּשְׁמֹנִ֥ים וַחֲמִשָּׁ֖ה
אָ֑לֶף וַיַּשְׁכִּ֣ימוּ בַבֹּ֔קֶר וְהִנֵּ֥ה כֻלָּ֖ם פְּגָרִ֥ים מֵתִֽים׃ 37 וַיִּסַּ֣ע וַיֵּ֔לֶךְ[a] וַיָּ֖שָׁב[b]
סַנְחֵרִ֣יב מֶֽלֶךְ־אַשּׁ֑וּר וַיֵּ֖שֶׁב בְּנִֽינְוֵֽה׃ 38 וַיְהִ֨י ה֜וּא מִֽשְׁתַּחֲוֶ֣ה׀ בֵּ֣ית׀
נִסְרֹ֣ךְ[a] אֱלֹהָ֗יו וְאַדְרַמֶּ֨לֶךְ[b] [c]וְשַׂרְאֶ֤צֶר בָּנָיו֙[c] הִכֻּ֣הוּ בַחֶ֔רֶב וְהֵ֥מָּה נִמְלְט֖וּ
אֶ֣רֶץ אֲרָרָ֑ט וַיִּמְלֹ֛ךְ אֵסַר־חַדֹּ֥ן בְּנ֖וֹ תַּחְתָּֽיו׃ ס
38 1 בַּיָּמִ֣ים הָהֵ֔ם חָלָ֥ה חִזְקִיָּ֖הוּ לָמ֑וּת וַיָּב֣וֹא אֵ֠לָיו יְשַֽׁעְיָ֨הוּ בֶן־
אָמ֜וֹץ הַנָּבִ֗יא וַיֹּ֨אמֶר אֵלָ֜יו כֹּֽה־אָמַ֤ר יְהוָה֙ צַ֣ו לְבֵיתֶ֔ךָ כִּ֛י מֵ֥ת אַתָּ֖ה
וְלֹ֥א תִֽחְיֶֽה׃ 2 וַיַּסֵּ֧ב חִזְקִיָּ֛הוּ פָּנָ֖יו אֶל־הַקִּ֑יר וַיִּתְפַּלֵּ֖ל אֶל־יְהוָֽה׃
3 וַיֹּאמַ֗ר אָנָּ֤ה יְהוָה֙ זְכָר־נָ֞א אֵ֣ת אֲשֶׁ֧ר הִתְהַלַּ֣כְתִּי לְפָנֶ֗יךָ בֶּֽאֱמֶת֙
וּבְלֵ֣ב שָׁלֵ֔ם וְהַטּ֥וֹב בְּעֵינֶ֖יךָ עָשִׂ֑יתִי וַיֵּ֥בְךְּ חִזְקִיָּ֖הוּ בְּכִ֥י גָדֽוֹל׃ ס
4 וַֽיְהִי֙ דְּבַר־יְהוָ֔ה אֶֽל־יְשַׁעְיָ֖הוּ לֵאמֹֽר׃ 5 הָל֞וֹךְ[a] וְאָמַרְתָּ֣ אֶל־חִזְקִיָּ֗הוּ[b]
כֹּֽה־אָמַ֤ר יְהוָה֙ אֱלֹהֵי֙ דָּוִ֣ד אָבִ֔יךָ שָׁמַ֙עְתִּי֙ אֶת־תְּפִלָּתֶ֔ךָ רָאִ֖יתִי אֶת־
דִּמְעָתֶ֑ךָ הִנְנִי֙[c] יוֹסִ֣ף[d] עַל־יָמֶ֔יךָ חֲמֵ֥שׁ עֶשְׂרֵ֖ה שָׁנָֽה׃ 6 וּמִכַּ֤ף מֶֽלֶךְ־אַשּׁוּר֙

28 [a] ins frt (cf ad 2R) לְפָנַי קָמְךָ ‖ [b-b] add, cf 29 ‖ 29 l ? וּשְׁאוֹנְךָ ‖ 30 [a] 2R סָחִישׁ; 14MSS שחים ‖ [b] l c K וְאָכוֹל; Q וְאִכְלוּ ‖ 31 [a] add ? ‖ [b-b] l ? וּפְרִי ‖ 32 >2R[K] ‖ 36 2R + וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא; prb ins ‖ 37 [a], [b] cf ad 2R ‖ 38 [a] dub; l ? מְרֹדַךְ (al נסוך *nusku* vel נגרח *ninrag*) ‖ [b] cf ad 2R 17,31 ‖ [c-c] prps בְּנוֹ ונבושראצר, cf ass *Nebošareṣer* (𝔊 וְשׁ׳) ‖ Cp 38, 2 >2R𝔊[MSS] ‖ 4 2R + vb nonn ‖ 5 [a] 2R שׁוּב ‖ [b] 2R + נְגִיד עַמִּי ‖ 5 [c]. 6 2R + vb nonn ‖ 5 [d] l ? יֹסֵף.

אַצִּילֶךָ וְאֵת הָעִיר הַזֹּאת וְגַנּוֹתִי עַל־הָעִיר הַזֹּאת׃ 7 וְזֶה־לְּךָ הָאוֹת
מֵאֵת יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יְהוָה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבֵּר׃ 8 °הִנְנִי
מֵשִׁיב אֶת־צֵל הַמַּעֲלוֹת אֲשֶׁר יָרְדָה בְמַעֲלוֹת אָחָז בַּשֶּׁמֶשׁ אֲחֹרַנִּית
עֶשֶׂר מַעֲלוֹת וַתָּשָׁב הַשֶּׁמֶשׁ עֶשֶׂר מַעֲלוֹת בַּמַּעֲלוֹת אֲשֶׁר יָרָדָה׃ ס
9 מִכְתָּב לְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בַּחֲלֹתוֹ וַיְחִי מֵחָלְיוֹ׃

10 אֲנִי אָמַרְתִּי בִּדְמִי יָמַי אֵלֵכָה
בְּשַׁעֲרֵי שְׁאוֹל פֻּקַּדְתִּי יֶתֶר שְׁנוֹתָי׃
11 אָמַרְתִּי לֹא־אֶרְאֶה [a]יָהּ יָהּ[a] בְּאֶרֶץ הַחַיִּים
לֹא־אַבִּיט אָדָם עוֹד עִם־יוֹשְׁבֵי חָדֶל[b]׃
12 דּוֹרִי נִסַּע וְנִגְלָה מִנִּי כְּאֹהֶל רֹעִי[a]
קִפַּדְתִּי כָאֹרֵג חַיַּי מִדַּלָּה יְבַצְּעֵנִי
מִיּוֹם עַד־לַיְלָה תַּשְׁלִימֵנִי[b]׃ 13 שִׁוִּיתִי[a] עַד־בֹּקֶר
כָּאֲרִי כֵּן יְשַׁבֵּר כָּל־עַצְמוֹתָי [b]מִיּוֹם עַד־לַיְלָה תַּשְׁלִימֵנִי[b]׃
14 כְּסוּס[a] עָגוּר[b] כֵּן אֲצַפְצֵף אֶהְגֶּה כַּיּוֹנָה
דַּלּוּ[c] עֵינַי לַמָּרוֹם יְהוָה[d] עָשְׁקָה[e]־לִּי עָרְבֵנִי׃
15 מָה־אֲדַבֵּר וְאָמַר־לִי[a] וְהוּא עָשָׂה
אֶדַּדֶּה כָל־שְׁנוֹתַי עַל־מַר נַפְשִׁי׃
°16 אֲדֹנָי עֲלֵיהֶם יִחְיוּ וּלְכָל[a]־בָּהֶן חַיֵּי רוּחִי [b]וְתַחֲלִימֵנִי וְהַחֲיֵנִי[b]׃
°17 הִנֵּה לְשָׁלוֹם מַר־לִי מָר
וְאַתָּה חָשַׁקְתָּ[a] נַפְשִׁי מִשַּׁחַת בְּלִי[b]
כִּי־הִשְׁלַכְתָּ אַחֲרֵי גֵוְךָ כָּל־חֲטָאָי׃
18 כִּי לֹא שְׁאוֹל תּוֹדֶךָּ מָוֶת יְהַלְלֶךָּ
לֹא־יְשַׂבְּרוּ יוֹרְדֵי־בוֹר אֶל־אֲמִתֶּךָ׃
19 חַי חַי הוּא יוֹדֶךָ כָּמוֹנִי הַיּוֹם אָב לְבָנִים יוֹדִיעַ אֶל־אֲמִתֶּךָ׃
20 יְהוָה לְהוֹשִׁיעֵנִי וּנְגִנוֹתַי נְנַגֵּן כָּל־יְמֵי חַיֵּינוּ עַל־בֵּית יְהוָה׃
°21 וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ יִשְׂאוּ דְּבֶלֶת תְּאֵנִים [a]וְיִמְרְחוּ עַל־הַשְּׁחִין וְיֶחִי[a]׃
22 וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ מָה אוֹת כִּי °אֶעֱלֶה בֵּית יְהוָה׃ פ

7 cf ad 21. 22 ‖ 8 2R aliter ‖ 9 l ? תָּם— ‖ 10 l בְּדוּמָה cf ψ 115,17 ‖ 11 [a-a] l prb c 2MSS 𝔖 יהוה ‖ [b] l prb c 8MSS + MS[P] חלד ‖ 12 [a] l רֹעִים ‖ [b] ? trsp : ad בקר 13 ‖ 13 [a] l שִׁוַּעְתִּי cf 𝔗 ‖ [b-b] add (dittogr) ‖ 14 [a] K[Or] כְּסִים ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] l ? דָּלְפוּ (Hi 16,20) ‖ [d] mlt MSS אדני (? add) ‖ [e] l עֲשֹׁי oppressio, cf ψ 119,122; prps הַקְשִׁיבָה־לִּי וַעֲנֵנִי ‖ 15 [a] l ? וְאֹמַר־לוֹ ‖ vs 16 crrp ‖ [a] ? l וְכֹל ‖ [b-b] ? l וְתַחֲיֵינִי ‖ 17 a >𝔊[h](※) ‖ [a] l c 𝔊𝔙 חָשַׂכְתָּ ‖ [b] l ? בְּלִיַּעַל ‖ 18 l c 𝔊𝔏 חַסְדְּךָ ‖ 21. 22 in 2R ante 7 ‖ 21 [a-a] 2R וַיִּקְחוּ וַיָּשִׂימוּ . . . וַיֶּחִי ‖ 22 2R + vb nonn (וְעָלִיתִי ; . . .).

39 1בָּעֵת הַהִוא שָׁלַח מְרֹדַךְ[a] בַּלְאֲדָן בֶּן־בַּלְאֲדָן מֶלֶךְ־בָּבֶל סְפָרִים
[b]וּמִנְחָה אֶל־חִזְקִיָּהוּ וַיִּשְׁמַע[c] כִּי חָלָה וַיֶּחֱזָק[d]׃ 2וַיִּשְׂמַח עֲלֵיהֶם חִזְקִיָּהוּ
וַיַּרְאֵם אֶת־בֵּית נְכֹתֹה[a] אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַבְּשָׂמִים וְאֵת ׀
הַשֶּׁמֶן הַטּוֹב וְאֵת כָּל־[b]בֵּית כֵּלָיו וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר נִמְצָא בְּאוֹצְרֹתָיו
לֹא־הָיָה דָבָר אֲשֶׁר לֹא־הֶרְאָם חִזְקִיָּהוּ בְּבֵיתוֹ וּבְכָל־מֶמְשַׁלְתּוֹ׃
3וַיָּבֹא יְשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מָה־אָמְרוּ ׀
הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה וּמֵאַיִן יָבֹאוּ אֵלֶיךָ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה
בָּאוּ אֵלַי מִבָּבֶל׃ 4וַיֹּאמֶר מָה רָאוּ בְּבֵיתֶךָ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ אֵת
כָּל־אֲשֶׁר בְּבֵיתִי רָאוּ לֹא־הָיָה דָבָר אֲשֶׁר לֹא־הִרְאִיתִים בְּאֹצְרֹתָי׃
5וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה צְבָאוֹת׃ 6הִנֵּה יָמִים
בָּאִים וְנִשָּׂא ׀ כָּל־אֲשֶׁר בְּבֵיתֶךָ וַאֲשֶׁר אָצְרוּ אֲבֹתֶיךָ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה
בָּבֶל לֹא־יִוָּתֵר דָּבָר אָמַר יְהוָה׃ 7וּמִבָּנֶיךָ אֲשֶׁר יֵצְאוּ מִמְּךָ אֲשֶׁר
תּוֹלִיד יִקָּחוּ וְהָיוּ סָרִיסִים בְּהֵיכַל מֶלֶךְ בָּבֶל׃ 8וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ אֶל־
יְשַׁעְיָהוּ טוֹב דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ [a]וַיֹּאמֶר כִּי יִהְיֶה[b] שָׁלוֹם וֶאֱמֶת
בְּיָמָי[a]׃ ס

40 1נַחֲמוּ נַחֲמוּ עַמִּי יֹאמַר אֱלֹהֵיכֶם׃
2דַּבְּרוּ עַל־לֵב יְרוּשָׁלִַם וְקִרְאוּ אֵלֶיהָ
כִּי מָלְאָה צְבָאָהּ כִּי נִרְצָה עֲוֹנָהּ
כִּי לָקְחָה מִיַּד יְהוָה כִּפְלַיִם בְּכָל־חַטֹּאתֶיהָ׃ ס
3קוֹל קוֹרֵא בַּמִּדְבָּר פַּנּוּ דֶּרֶךְ יְהוָה
יַשְּׁרוּ בָּעֲרָבָה מְסִלָּה לֵאלֹהֵינוּ׃
4כָּל־גֶּיא יִנָּשֵׂא וְכָל־הַר וְגִבְעָה יִשְׁפָּלוּ
וְהָיָה הֶעָקֹב לְמִישׁוֹר וְהָרְכָסִים לְבִקְעָה׃
5וְנִגְלָה כְּבוֹד יְהוָה וְרָאוּ כָל־בָּשָׂר יַחְדָּו כִּי פִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ ס
6קוֹל אֹמֵר קְרָא וְאָמַר[a] מָה אֶקְרָא
כָּל־הַבָּשָׂר חָצִיר וְכָל־חַסְדּוֹ[b] כְּצִיץ הַשָּׂדֶה׃
7יָבֵשׁ חָצִיר נָבֵל צִיץ כִּי רוּחַ יְהוָה נָשְׁבָה בּוֹ °אָכֵן חָצִיר הָעָם°׃
8יָבֵשׁ חָצִיר נָבֵל צִיץ וּדְבַר־אֱלֹהֵינוּ יָקוּם לְעוֹלָם׃ ס

Cp 39, 1 [a] 𝔅 מראדך ‖ [b] 𝔊 + καὶ πρέσβεις ‖ [c] 2R כִּי שָׁמַע ‖ [d] 2R חִזְקִיָּהוּ ‖ 2 [a] cf ad 2R 20,13 ‖ [b] >2R ‖ 3 >2R ‖ 8 [a-a] >2R𝔊B ‖ [b] 𝔊 γενέσθω δή ‖ Cp 40, 2 l ? מִלְאָה ‖ 3 >𝔊 ‖ 4 sic 𝔐 ‖ 5 𝔊 יְשׁוּעַת אלהים; l 𝔐 (cf 52,10) ‖ 6 [a] l c 𝔊𝔙 וָאֹמַר ‖ [b] 𝔊 δόξα ἀνθρώπου, 1 Petr 1,24 Orig δ. αὐτῆς, 𝔏 *gloria hominis*, 𝔙 *gl. ejus*, Aug al *claritas ejus*; l הוֹדוֹ vel הֲדָרוֹ (al כְּבֹדוֹ) ‖ 7 °–° ? add (vs 7 >𝔊𝔏).

9 עַל הַר־גָּבֹהַ עֲלִי־לָךְ מְבַשֶּׂרֶת צִיּוֹן
הָרִימִי בַכֹּחַ קוֹלֵךְ מְבַשֶּׂרֶת יְרוּשָׁלָםִ הָרִימִי אַל־תִּירָאִי
אִמְרִי לְעָרֵי יְהוּדָה הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם׃
10 הִנֵּה אֲדֹנָי יֱהוִה בְּחָזָק יָבוֹא וּזְרֹעוֹ מֹשְׁלָה לוֹ
הִנֵּה שְׂכָרוֹ אִתּוֹ וּפְעֻלָּתוֹ לְפָנָיו׃
11 כְּרֹעֶה עֶדְרוֹ יִרְעֶה בִּזְרֹעוֹ יְקַבֵּץ
טְלָאִים וּבְחֵיקוֹ יִשָּׂא עָלוֹת יְנַהֵל׃ ס
12 מִי־מָדַד בְּשָׁעֳלוֹ מַיִם וְשָׁמַיִם בַּזֶּרֶת תִּכֵּן
וְכָל בַּשָּׁלִשׁ עֲפַר הָאָרֶץ וְשָׁקַל בַּפֶּלֶס הָרִים
וּגְבָעוֹת בְּמֹאזְנָיִם׃
13 מִי־תִכֵּן אֶת־רוּחַ יְהוָה וְאִישׁ עֲצָתוֹ יוֹדִיעֶנּוּ׃
14 אֶת־מִי נוֹעָץ וַיְבִינֵהוּ וַיְלַמְּדֵהוּ בְּאֹרַח מִשְׁפָּט
וַיְלַמְּדֵהוּ דַעַת וְדֶרֶךְ תְּבוּנוֹת יוֹדִיעֶנּוּ׃
15 הֵן גּוֹיִם כְּמַר מִדְּלִי וּכְשַׁחַק מֹאזְנַיִם נֶחְשָׁבוּ
הֵן אִיִּים כַּדַּק יִטּוֹל׃ 16 וּלְבָנוֹן אֵין דֵּי בָּעֵר
וְחַיָּתוֹ אֵין דֵּי עוֹלָה׃ ס
17 כָּל־הַגּוֹיִם כְּאַיִן נֶגְדּוֹ מֵאֶפֶס וָתֹהוּ נֶחְשְׁבוּ־לוֹ׃
18 וְאֶל־מִי תְּדַמְּיוּן אֵל וּמַה־דְּמוּת תַּעַרְכוּ־לוֹ׃
19 הַפֶּסֶל נָסַךְ חָרָשׁ וְצֹרֵף בַּזָּהָב יְרַקְּעֶנּוּ
וּרְתֻקוֹת כֶּסֶף צוֹרֵף׃ 20 הַמְסֻכָּן תְּרוּמָה עֵץ לֹא־יִרְקַב יִבְחָר
חָרָשׁ חָכָם יְבַקֶּשׁ־לוֹ לְהָכִין פֶּסֶל לֹא יִמּוֹט׃
21 הֲלוֹא תֵדְעוּ הֲלוֹא תִשְׁמָעוּ הֲלוֹא הֻגַּד מֵרֹאשׁ לָכֶם
הֲלוֹא הֲבִינוֹתֶם מוֹסְדוֹת הָאָרֶץ׃
22 הַיֹּשֵׁב עַל־חוּג הָאָרֶץ וְיֹשְׁבֶיהָ כַּחֲגָבִים
הַנּוֹטֶה כַדֹּק[a] שָׁמַיִם וַיִּמְתָּחֵם כָּאֹהֶל[b] לָשָׁבֶת׃
23 הַנּוֹתֵן רוֹזְנִים לְאָיִן שֹׁפְטֵי אֶרֶץ כַּתֹּהוּ עָשָׂה׃
24 אַף בַּל־נִטָּעוּ אַף בַּל־זֹרָעוּ אַף בַּל־שֹׁרֵשׁ בָּאָרֶץ גִּזְעָם
וְגַם־נָשַׁף בָּהֶם וַיִּבָשׁוּ וּסְעָרָה כַּקַּשׁ תִּשָּׂאֵם׃ ס
25 וְאֶל־מִי תְדַמְּיוּנִי וְאֶשְׁוֶה יֹאמַר קָדוֹשׁ׃

10 l c 𝔊𝔗𝔙 בְּחֹזֶק ‖ 11 ? °-° l בחיקו . . . יקבץ ‖ 12 >𝔊ᴬΘΣ ? (πᾶσαν τὴν γῆν) ‖ 14 °-° add ? (cf 𝔊) ‖ 15 l ? יִטּוֹלוּ ‖ 19 l בּוֹ יְצָרֵף vel יוֹסִיף (19b >𝔊) ‖ 20 °-° >𝔙; 𝔊 ὁμοίωμα κατεσκεύασεν (αὐτόν >[2]MSS); l frt לְמְכוֹן תְּמוּנָה (cf ad 41,7) ‖ 21 frt l מִיְּסֻדוֹת ‖ 22 [a] 𝔊 ὡς καμάραν = כְּרָקִיעַ, l 𝔐 ‖ [b] l ? כְּאֹהֶל.

26 שְׂאוּ־מָרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי־בָרָא אֵלֶּה
הַמּוֹצִיא בְמִסְפָּר צְבָאָם לְכֻלָּם בְּשֵׁם יִקְרָא
מֵרֹב אוֹנִים וְאַמִּיץ כֹּחַ אִישׁ לֹא נֶעְדָּר׃ ס
27 לָמָּה תֹאמַר יַעֲקֹב וּתְדַבֵּר יִשְׂרָאֵל
נִסְתְּרָה דַרְכִּי מֵיְהוָה וּמֵאֱלֹהַי מִשְׁפָּטִי יַעֲבוֹר׃
28 הֲלוֹא יָדַעְתָּ אִם־לֹא שָׁמַעְתָּ
אֱלֹהֵי עוֹלָם ׀ יְהוָה בּוֹרֵא קְצוֹת הָאָרֶץ
לֹא יִיעַף וְלֹא יִיגָע אֵין חֵקֶר לִתְבוּנָתוֹ׃
29 נֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ וּלְאֵין אוֹנִים עָצְמָה יַרְבֶּה׃
30 וְיִעֲפוּ נְעָרִים וְיִגָעוּ וּבַחוּרִים כָּשׁוֹל יִכָּשֵׁלוּ׃
31 וְקוֵֹי יְהוָה יַחֲלִיפוּ כֹחַ יַעֲלוּ אֵבֶר כַּנְּשָׁרִים
יָרוּצוּ וְלֹא יִיגָעוּ יֵלְכוּ וְלֹא יִיעָפוּ׃ ס

**41** 1 הַחֲרִישׁוּ אֵלַי אִיִּים וּלְאֻמִּים °יַחֲלִיפוּ כֹחַ
יִגְּשׁוּ אָז יְדַבֵּרוּ יַחְדָּו לַמִּשְׁפָּט נִקְרָבָה׃
2 מִי הֵעִיר מִמִּזְרָח צֶדֶק יִקְרָאֵהוּ לְרַגְלוֹ
יִתֵּן לְפָנָיו גּוֹיִם וּמְלָכִים יַרְדְּ[a]
יִתֵּן[b] כֶּעָפָר חַרְבּוֹ כְּקַשׁ נִדָּף קַשְׁתּוֹ׃
3 יִרְדְּפֵם יַעֲבוֹר שָׁלוֹם אֹרַח בְּרַגְלָיו לֹא יָבוֹא׃
4 מִי־פָעַל וְעָשָׂה קֹרֵא הַדֹּרוֹת מֵרֹאשׁ
אֲנִי יְהוָה רִאשׁוֹן וְאֶת־אַחֲרֹנִים אֲנִי־הוּא׃
5 רָאוּ אִיִּים וְיִירָאוּ קְצוֹת הָאָרֶץ יֶחֱרָדוּ °קָרְבוּ וַיֶּאֱתָיוּן°׃
6 °אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ יַעְזֹרוּ וּלְאָחִיו יֹאמַר חֲזָק׃
7 וַיְחַזֵּק חָרָשׁ אֶת־צֹרֵף מַחֲלִיק פַּטִּישׁ אֶת־הוֹלֶם פָּעַם
אֹמֵר לַדֶּבֶק טוֹב הוּא וַיְחַזְּקֵהוּ בְמַסְמְרִים לֹא יִמּוֹט׃ ס
8 וְאַתָּה יִשְׂרָאֵל עַבְדִּי יַעֲקֹב אֲשֶׁר בְּחַרְתִּיךָ
זֶרַע אַבְרָהָם אֹהֲבִי׃
9 אֲשֶׁר הֶחֱזַקְתִּיךָ מִקְצוֹת הָאָרֶץ וּמֵאֲצִילֶיהָ קְרָאתִיךָ
וָאֹמַר לְךָ עַבְדִּי־אַתָּה בְּחַרְתִּיךָ וְלֹא מְאַסְתִּיךָ׃

26 l וְאַמָּץ cf 𝔊 ‖ Cp 41,1 °–° prps יַחֲלוּ לְתוֹכַחְתִּי cf 40,31 ‖ 2 [a] l יֵרֹד vel c 𝔊 יַחֲרִד ‖ [b] l ? יִתְּנֵם (vel 'תְּ), al (cf 𝔊) חַרְבָּם . . קַשְׁתָּם ‖ 5 °–° frt add; 𝔊 יַחְדָּו pro יחרדו? (vel ? in fin vs + יחדו לַמִּשְׁפָּט) ‖ vs 6. 7 frt coniung c 40,19. 20.

10 אַל־תִּירָא כִּי עִמְּךָ אָנִי אַל־תִּשְׁתָּע כִּי־אֲנִי אֱלֹהֶיךָ
אִמַּצְתִּיךָ אַף־עֲזַרְתִּיךָ אַף־תְּמַכְתִּיךָ בִּימִין צִדְקִי׃
11 הֵן יֵבֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ כֹּל הַנֶּחֱרִים בָּךְ
יִהְיוּ כְאַיִן וְיֹאבְדוּ אַנְשֵׁי רִיבֶךָ׃
12 תְּבַקְשֵׁם וְלֹא תִמְצָאֵם אַנְשֵׁי מַצֻּתֶךָ
יִהְיוּ כְאַיִן וּכְאֶפֶס אַנְשֵׁי מִלְחַמְתֶּךָ׃
13 כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מַחֲזִיק יְמִינֶךָ
הָאֹמֵר לְךָ אַל־תִּירָא אֲנִי עֲזַרְתִּיךָ׃ ס
14 אַל־תִּירְאִי תּוֹלַעַת יַעֲקֹב מְתֵי יִשְׂרָאֵל
אֲנִי עֲזַרְתִּיךְ נְאֻם־יְהוָה וְגֹאֲלֵךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃
15 הִנֵּה שַׂמְתִּיךְ לְמוֹרַג[a] חָרוּץ[b] חָדָשׁ בַּעַל פִּיפִיּוֹת
תָּדוּשׁ הָרִים וְתָדֹק וּגְבָעוֹת כַּמֹּץ תָּשִׂים׃
16 תִּזְרֵם וְרוּחַ תִּשָּׂאֵם וּסְעָרָה תָּפִיץ אוֹתָם
וְאַתָּה תָּגִיל בַּיהוָה בִּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלָּל׃ פ
17 הָעֲנִיִּים וְהָאֶבְיוֹנִים מְבַקְשִׁים מַיִם וָאַיִן לְשׁוֹנָם בַּצָּמָא נָשָׁתָּה
אֲנִי יְהוָה אֶעֱנֵם אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא אֶעֶזְבֵם׃
18 אֶפְתַּח עַל־שְׁפָיִים נְהָרוֹת וּבְתוֹךְ בְּקָעוֹת מַעְיָנוֹת
אָשִׂים מִדְבָּר לַאֲגַם־מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לְמוֹצָאֵי מָיִם׃
19 אֶתֵּן בַּמִּדְבָּר אֶרֶז שִׁטָּה וַהֲדַס וְעֵץ שָׁמֶן
אָשִׂים בָּעֲרָבָה בְּרוֹשׁ תִּדְהָר וּתְאַשּׁוּר יַחְדָּו׃
20 לְמַעַן יִרְאוּ וְיֵדְעוּ וְיָשִׂימוּ וְיַשְׂכִּילוּ יַחְדָּו
כִּי יַד־יְהוָה עָשְׂתָה זֹּאת וּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בְּרָאָהּ׃ ס
21 קָרְבוּ רִיבְכֶם יֹאמַר יְהוָה הַגִּישׁוּ עֲצֻמוֹתֵיכֶם יֹאמַר מֶלֶךְ
22 יַגִּישׁוּ[a] וְיַגִּידוּ לָנוּ אֵת אֲשֶׁר תִּקְרֶינָה [יַעֲקֹב׃
הָרִאשֹׁנוֹת מָה הֵנָּה הַגִּידוּ וְנָשִׂימָה לִבֵּנוּ
[b]וְנֵדְעָה אַחֲרִיתָן[b] אוֹ הַבָּאוֹת הַשְׁמִיעֻנוּ׃
23 הַגִּידוּ הָאֹתִיּוֹת לְאָחוֹר וְנֵדְעָה כִּי אֱלֹהִים אַתֶּם
אַף־תֵּיטִיבוּ וְתָרֵעוּ וְנִשְׁתָּעָה וְנִרְא יַחְדָּו׃
24 הֵן־[a]אַתֶּם מֵאַיִן[b] וּפָעָלְכֶם מֵאָפַע[c] תּוֹעֵבָה[d] יִבְחַר בָּכֶם׃ ס

14 l רִמַּת (𝔊 ὀλιγοστός) ‖ 15 [a] Var[G] רָג— ‖ [b] frt add ‖ 17 ? add ‖ 19 trsp huc ⁏ ‖ 21 prps עֲצַבוֹתֵיכֶם (Hier *idola vestra*) ‖ 22 [a] l ? c 𝔊𝔖𝔗𝔙 יִגְּשׁוּ ‖ [b-b] trsp haec vb in fin vs ‖ 23 Q וְנִרְאֶה, K ? וְנֵרֶא ‖ 24 [a] dl ? (mtr cs) ‖ [b] l ? אין cf 29 (dittogr) ‖ [c] l prb (מֵ)אָפֶס, cf expl gr 40,17 ‖ [d] l ? תֹהוּ.

25הַעִירוֹתִי מִצָּפוֹן וַיַּאת מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ [a]יִקְרָא בִשְׁמִי[a]
וְיָבֹא[b] סְגָנִים כְּמוֹ־חֹמֶר וּכְמוֹ יוֹצֵר יִרְמָס־טִיט׃
26מִי־הִגִּיד מֵרֹאשׁ וְנֵדָעָה וּמִלְּפָנִים וְנֹאמַר צַדִּיק
אַף אֵין־מַגִּיד אַף אֵין מַשְׁמִיעַ אַף אֵין־שֹׁמֵעַ אִמְרֵיכֶם׃
27רִאשׁוֹן לְצִיּוֹן [◦]הִנֵּה הִנָּם[◦] וְלִירוּשָׁלִַם מְבַשֵּׂר אֶתֵּן׃
28וְאֵרֶא וְאֵין אִישׁ וּמֵאֵלֶּה וְאֵין יוֹעֵץ וְאֶשְׁאָלֵם וְיָשִׁיבוּ דָבָר׃
29הֵן[a] כֻּלָּם אָוֶן[b] אֶפֶס מַעֲשֵׂיהֶם רוּחַ וָתֹהוּ נִסְכֵּיהֶם׃ פ
**42** 1הֵן [a]עַבְדִּי אֶתְמָךְ־בּוֹ [b]בְּחִירִי רָצְתָה נַפְשִׁי
נָתַתִּי רוּחִי עָלָיו מִשְׁפָּט לַגּוֹיִם יוֹצִיא׃
2לֹא יִצְעַק וְלֹא יִשָּׂא וְלֹא־יַשְׁמִיעַ בַּחוּץ קוֹלוֹ׃
3קָנֶה רָצוּץ לֹא יִשְׁבּוֹר וּפִשְׁתָּה כֵהָה לֹא יְכַבֶּנָּה
לֶאֱמֶת יוֹצִיא מִשְׁפָּט׃ 4לֹא יִכְהֶה וְלֹא יָרוּץ
עַד־יָשִׂים בָּאָרֶץ מִשְׁפָּט וּלְתוֹרָתוֹ אִיִּים יְיַחֵילוּ׃ פ
5כֹּה־אָמַר [◦]הָאֵל ׀ יְהוָה[◦] בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְנוֹטֵיהֶם
רֹקַע הָאָרֶץ וְצֶאֱצָאֶיהָ נֹתֵן נְשָׁמָה לָעָם עָלֶיהָ
וְרוּחַ לַהֹלְכִים בָּהּ׃
6אֲנִי יְהוָה קְרָאתִיךָ בְצֶדֶק וְאַחְזֵק בְּיָדֶךָ
וְאֶצָּרְךָ וְאֶתֶּנְךָ לִבְרִית עָם לְאוֹר גּוֹיִם׃
7לִפְקֹחַ עֵינַיִם עִוְרוֹת לְהוֹצִיא מִמַּסְגֵּר אַסִּיר
מִבֵּית כֶּלֶא יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ׃ 8אֲנִי יְהוָה הוּא שְׁמִי
וּכְבוֹדִי לְאַחֵר לֹא־אֶתֵּן וּתְהִלָּתִי לַפְּסִילִים׃
9הָרִאשֹׁנוֹת הִנֵּה־בָאוּ וַחֲדָשׁוֹת אֲנִי מַגִּיד
בְּטֶרֶם תִּצְמַחְנָה אַשְׁמִיעַ אֶתְכֶם׃ פ
10שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ מִקְצֵה הָאָרֶץ
יוֹרְדֵי הַיָּם וּמְלֹאוֹ אִיִּים וְיֹשְׁבֵיהֶם׃
11יִשְׂאוּ מִדְבָּר וְעָרָיו חֲצֵרִים תֵּשֵׁב קֵדָר
יָרֹנּוּ יֹשְׁבֵי סֶלַע מֵרֹאשׁ הָרִים יִצְוָחוּ׃
12יָשִׂימוּ לַיהוָה כָּבוֹד וּתְהִלָּתוֹ בָּאִיִּים יַגִּידוּ׃

25 [a-a] ? l אֶקְרָא בִשְׁמוֹ cf 45,3 ‖ [b] l וַיָּבֹס ‖ 27 [◦◦] l הִגַּדְתִּיהָ ‖ 28 𝔊𝔏 + מֵאַיִן
אַתֶּם וְלֹא (יְ), l 𝔐 ‖ 29 [a] dl ? cf 24 ‖ [b] l אַיִן ‖ Cp 42, 1 𝔊 + Ιακωβ ‖ [b] 𝔊 +
Ισραηλ ‖ 2 𝔗 = יִשְׁאַג (יכלי cf Am 1,2[𝔗]; Jo 4,16[𝔗]) ‖ 4 l c MS[P] יֵרוּץ ‖ 5 [◦◦] 𝔊
κύριος ὁ θεός ‖ 6 l frt יָ' (ter), cf 𝔙(𝔊𝔗) ‖ 10 prps יִרְעַם (ψ 96,11; 98,7) ‖
11 (𝔊𝔏 εὐφράνθητι, *laetare*) 𝔗 יְשׁוּשׂוּ.

13 יְהוָה כַּגִּבּוֹר יֵצֵא כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יָעִיר קִנְאָה
יָרִיעַ אַף־יַצְרִיחַ עַל־אֹיְבָיו יִתְגַּבָּר׃ פ
14 הֶחֱשֵׁיתִי מֵעוֹלָם אַחֲרִישׁ אֶתְאַפָּק
כַּיּוֹלֵדָה אֶפְעֶה אֶשֹּׁם וְאֶשְׁאַף יָחַד׃
15 אַחֲרִיב הָרִים וּגְבָעוֹת וְכָל־עֶשְׂבָּם אוֹבִישׁ
וְשַׂמְתִּי נְהָרוֹת לָאִיִּים וַאֲגַמִּים אוֹבִישׁ׃
16 וְהוֹלַכְתִּי עִוְרִים בְּדֶרֶךְ [a]לֹא יָדָעוּ[a] בִּנְתִיבוֹת[b] לֹא־יָדְעוּ אַדְרִיכֵם
אָשִׂים מַחְשָׁךְ לִפְנֵיהֶם[c] לָאוֹר וּמַעֲקַשִּׁים לְמִישׁוֹר
אֵלֶּה הַדְּבָרִים עֲשִׂיתִם וְלֹא עֲזַבְתִּים׃
17 נָסֹגוּ אָחוֹר יֵבֹשׁוּ בֹשֶׁת הַבֹּטְחִים בַּפָּסֶל
הָאֹמְרִים לְמַסֵּכָה אַתֶּם אֱלֹהֵינוּ׃ ס
18 הַחֵרְשִׁים שְׁמָעוּ וְהַעִוְרִים הַבִּיטוּ לִרְאוֹת׃
19 מִי עִוֵּר כִּי אִם־עַבְדִּי[a] וְחֵרֵשׁ [b]כְּמַלְאָכִי אֶשְׁלָח[b]
[c]מִי עִוֵּר כִּמְשֻׁלָּם[c] וְעִוֵּר[d] כְּעֶבֶד יְהוָה׃
20 רָאִית[a] רַבּוֹת וְלֹא תִשְׁמֹר[b] פָּקֹחַ אָזְנַיִם וְלֹא יִשְׁמָע[c]׃
21 יְהוָה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר׃
22 וְהוּא עַם־בָּזוּז וְשָׁסוּי הָפֵחַ בַּחוּרִים[a] כֻּלָּם
וּבְבָתֵּי כְלָאִים הָחְבָּאוּ
הָיוּ לָבַז וְאֵין מַצִּיל מְשִׁסָּה[b] וְאֵין־אֹמֵר הָשַׁב׃
23 מִי בָכֶם יַאֲזִין זֹאת יַקְשִׁב וְיִשְׁמַע לְאָחוֹר׃
24 מִי־נָתַן לִמְשׁוֹסָּה יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל לְבֹזְזִים
הֲלוֹא יְהוָה זוּ חָטָאנוּ לוֹ וְלֹא־אָבוּ בִדְרָכָיו הָלוֹךְ וְלֹא שָׁמְעוּ [בְּתוֹרָתוֹ׃
25 וַיִּשְׁפֹּךְ עָלָיו חֵמָה אַפּוֹ וֶעֱזוּז מִלְחָמָה
וַתְּלַהֲטֵהוּ מִסָּבִיב וְלֹא יָדָע וַתִּבְעַר־בּוֹ וְלֹא־יָשִׂים עַל־לֵב׃ ס
43 1 וְעַתָּה כֹּה־אָמַר יְהוָה בֹּרַאֲךָ יַעֲקֹב[a] וְיֹצֶרְךָ יִשְׂרָאֵל
אַל־תִּירָא כִּי גְאַלְתִּיךָ קָרָאתִי[b] בְשִׁמְךָ לִי־אָתָּה׃

14 𝔊𝔏 'הַלְעוּ ‖ 15 prps לְצִיּוֹת ‖ 16 a-a ? add ('בַּדֶּ) ‖ b Var^G Vrs 'וּבִ ‖ c ? trsp post 'וּמַעֲ ‖ 17 𝔊 כוּת– ‖ 19 a 𝔊𝔏 עֲבָדַי ‖ b-b pro his vb 𝔊𝔏 ἀλλ' ἢ οἱ κυριεύοντες αὐτῶν = כְּמשְׁלֵיהֶם ‖ c-c >𝔊^h(※); Θ𝔏 = 𝔐 ‖ d l ? וְחֵרֵשׁ, sed haec vb (vel frt totus vs?) add esse vid ‖ 20 a Q רָאוֹת, K רָאִיתָ (𝔊𝔗 plur) ‖ b 𝔊 מְרוּ– ‖ c ca 60MSS 'ת, pc MSS 𝔊𝔖 תִּשְׁמָעוּ ‖ 22 a l בְּחוּרִים ‖ b l ? 'לְמְ ‖ 24 Q לִמְשִׁסָּה ‖ 25 l frt c 𝔊𝔗𝔙 חֲמַת ‖ Cp 43, 1 a ? dl (mtr cs) ‖ b l frt c 𝔊𝔏𝔙𝔗 קְרָאתִיךָ.

²כִּֽי־תַעֲבֹ֤ר בַּמַּ֙יִם֙ אִתְּךָ֣ אָ֔נִי וּבַנְּהָר֖וֹת לֹ֣א יִשְׁטְפ֑וּךָ
כִּֽי־תֵלֵ֤ךְ בְּמוֹ־אֵשׁ֙ לֹ֣א תִכָּוֶ֔ה וְלֶהָבָ֖ה לֹ֥א תִבְעַר־בָּֽךְ׃
³כִּ֗י אֲנִי֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ קְד֥וֹשׁ יִשְׂרָאֵ֖ל מוֹשִׁיעֶ֑ךָ
נָתַ֤תִּי כָפְרְךָ֙ מִצְרַ֔יִם כּ֥וּשׁ וּסְבָ֖א תַּחְתֶּֽיךָ׃
⁴מֵאֲשֶׁ֨ר יָקַ֧רְתָּ בְעֵינַ֛י נִכְבַּ֖דְתָּ וַאֲנִ֣י אֲהַבְתִּ֑יךָ
וְאֶתֵּ֤ן אָדָם֙ תַּחְתֶּ֔יךָ וּלְאֻמִּ֖ים תַּ֥חַת נַפְשֶֽׁךָ׃
⁵אַל־תִּירָ֖א כִּ֣י־אִתְּךָ֑ אָ֔נִי
מִמִּזְרָח֙ אָבִ֣יא זַרְעֶ֔ךָ וּמִֽמַּעֲרָ֖ב אֲקַבְּצֶֽךָּ׃
⁶אֹמַ֤ר לַצָּפוֹן֙ תֵּ֔נִי וּלְתֵימָ֖ן אַל־תִּכְלָ֑אִי
הָבִ֤יאִי בָנַי֙ מֵרָח֔וֹק וּבְנוֹתַ֖י מִקְצֵ֥ה הָאָֽרֶץ׃
⁷כֹּ֚ל הַנִּקְרָ֣א בִשְׁמִ֔י וְלִכְבוֹדִ֖י בְּרָאתִ֑יו יְצַרְתִּ֖יו אַף־עֲשִׂיתִֽיו׃
⁸הוֹצִ֛יא עַם־עִוֵּ֖ר וְעֵינַ֣יִם יֵ֑שׁ וְחֵרְשִׁ֖ים וְאָזְנַ֥יִם לָֽמוֹ׃
⁹כָּֽל־הַגּוֹיִ֞ם נִקְבְּצ֣וּ[a] יַחְדָּ֗ו וְיֵאָֽסְפוּ֙ לְאֻמִּ֔ים
מִ֚י בָהֶם֙ יַגִּ֣יד זֹ֔את וְרִאשֹׁנ֖וֹת יַשְׁמִיעֻ֑נוּ[b]
יִתְּנ֤וּ עֵֽדֵיהֶם֙ וְיִצְדָּ֔קוּ וְיִשְׁמְע֖וּ וְיֹאמְר֥וּ אֱמֶֽת׃
¹⁰אַתֶּ֤ם עֵדַי֙ נְאֻם־יְהוָ֔ה וְעַבְדִּ֖י[a] אֲשֶׁ֣ר בָּחָ֑רְתִּי
לְמַ֣עַן תֵּ֠דְעוּ[b] וְתַאֲמִ֨ינוּ[b] לִ֤י וְתָבִ֙ינוּ֙[b] כִּֽי־אֲנִ֣י ה֔וּא
לְפָנַי֙ לֹא־נ֣וֹצַר אֵ֔ל וְאַחֲרַ֖י לֹ֥א יִהְיֶֽה׃ פ
¹¹אָנֹכִ֥י אָנֹכִ֖י יְהוָ֑ה וְאֵ֥ין מִבַּלְעָדַ֖י מוֹשִֽׁיעַ׃
¹²אָנֹכִ֞י הִגַּ֤דְתִּי וְהוֹשַׁ֙עְתִּי֙ וְהִשְׁמַ֔עְתִּי וְאֵ֥ין בָּכֶ֖ם זָ֑ר
וְאַתֶּ֥ם עֵדַ֛י נְאֻם־יְהוָ֖ה וַאֲנִי־אֵֽל׃ ¹³גַּם־מִיּוֹם֙ אֲנִ֣י ה֔וּא
וְאֵ֥ין מִיָּדִ֖י מַצִּ֑יל אֶפְעַ֖ל וּמִ֥י יְשִׁיבֶֽנָּה׃ ס
¹⁴כֹּֽה־אָמַ֧ר יְהוָ֛ה גֹּאַלְכֶ֖ם קְד֣וֹשׁ יִשְׂרָאֵ֑ל
לְמַעַנְכֶ֞ם שִׁלַּ֣חְתִּי בָבֶ֗לָה וְהוֹרַדְתִּ֤י בָֽרִיחִים֙[a] כֻּלָּ֔ם
וְכַשְׂדִּ֖ים [c]בָּאֳנִיּ֥וֹת[b] רִנָּתָֽם[c]׃
¹⁵אֲנִ֥י יְהוָ֖ה קְדוֹשְׁכֶ֑ם בּוֹרֵ֥א יִשְׂרָאֵ֖ל מַלְכְּכֶֽם׃ ס
¹⁶כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה הַנּוֹתֵ֥ן בַּיָּ֖ם דָּ֑רֶךְ וּבְמַ֥יִם עַזִּ֖ים נְתִיבָֽה׃
¹⁷הַמּוֹצִ֥יא רֶֽכֶב־וָס֖וּס חַ֣יִל וְעִזּ֑וּז יַחְדָּ֤ו
יִשְׁכְּבוּ֙ בַּל־יָק֔וּמוּ דָּעֲכ֖וּ כַּפִּשְׁתָּ֥ה כָבֽוּ׃

4 l frt אַדְמֹת ‖ 7 l c 𝔖𝔗 לְכֹל ‖ 8 l הוֹצִיאוּ vel הוֹצִיא ‖ 9 [a] l? c 𝔊𝔖 יִקָּבְצוּ ‖ [b] 𝔊 ἀναγγελεῖ ὑμῖν, l יַשְׁמִעֲנוּ— ‖ 10 [a] prps וַעֲבָדַי ‖ [b] l? יֵדְ׳ ,וְיַאֲ׳ ,וְיָ׳ ‖ 13 𝔊𝔖𝔗 מֵעוֹלָם ‖ 14 [a] 𝔊 φεύγοντας (בֹּרְחִים?) pr בַּחוּרִים ‖ [b] prps בַּאֲנִיּוֹת *in lamentationibus* ‖ c–c 𝔊[Nc.a A](𝔏) ἐν κλοιοῖς δεθήσονται; l? בַּעֲנָקוֹת רֻתְּקוּ (רֻתְּקוּם) ‖ 17 huc trsp ˏ.

18אַל־תִּזְכְּרוּ רִאשֹׁנוֹת וְקַדְמֹנִיּוֹת אַל־תִּתְבֹּנָנוּ׃
19הִנְנִי עֹשֶׂה חֲדָשָׁה עַתָּה תִצְמָח הֲלוֹא תֵדָעוּהָ
אַף אָשִׂים בַּמִּדְבָּר דֶּרֶךְ בִּישִׁמוֹן נְהָרוֹת׃
20תְּכַבְּדֵנִי חַיַּת הַשָּׂדֶה תַּנִּים וּבְנוֹת יַעֲנָה
כִּי־נָתַתִּי בַמִּדְבָּר מַיִם נְהָרוֹת בִּישִׁימֹן
לְהַשְׁקוֹת עַמִּי בְחִירִי׃ 21עַם־זוּ יָצַרְתִּי לִי תְּהִלָּתִי יְסַפֵּרוּ׃
22וְלֹא־אֹתִי קָרָאתָ יַעֲקֹב כִּי־יָגַעְתָּ בִּי יִשְׂרָאֵל׃
23לֹא־הֵבֵיאתָ לִּי שֵׂה עֹלֹתֶיךָ וּזְבָחֶיךָ לֹא כִבַּדְתָּנִי
לֹא הֶעֱבַדְתִּיךָ בְּמִנְחָה וְלֹא הוֹגַעְתִּיךָ בִּלְבוֹנָה׃
24לֹא־קָנִיתָ לִּי בַכֶּסֶף[a] קָנֶה וְחֵלֶב זְבָחֶיךָ לֹא הִרְוִיתָנִי[b]
אַךְ הֶעֱבַדְתַּנִי בְּחַטֹּאותֶיךָ הוֹגַעְתַּנִי בַּעֲוֺנֹתֶיךָ׃
25אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר׃
26הַזְכִּירֵנִי נִשָּׁפְטָה יָחַד סַפֵּר אַתָּה לְמַעַן תִּצְדָּק׃
27אָבִיךָ הָרִאשׁוֹן חָטָא וּמְלִיצֶיךָ פָּשְׁעוּ בִי׃
28[a]וַאֲחַלֵּל שָׂרֵי קֹדֶשׁ[a] וְאֶתְּנָה[b] לַחֵרֶם יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל לְגִדּוּפִים׃ פ
44 1וְעַתָּה שְׁמַע יַעֲקֹב עַבְדִּי וְיִשְׂרָאֵל בָּחַרְתִּי בוֹ׃ ס
2כֹּה־אָמַר יְהוָה עֹשֶׂךָ וְיֹצֶרְךָ מִבֶּטֶן יַעְזְרֶךָּ
אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב וִישֻׁרוּן בָּחַרְתִּי בוֹ׃
3כִּי אֶצָּק־מַיִם עַל־צָמֵא וְנֹזְלִים עַל־יַבָּשָׁה
אֶצֹּק רוּחִי עַל־זַרְעֶךָ וּבִרְכָתִי עַל־צֶאֱצָאֶיךָ׃
4וְצָמְחוּ בְּבֵין חָצִיר כַּעֲרָבִים עַל־יִבְלֵי־מָיִם׃
5זֶה יֹאמַר לַיהוָה אָנִי וְזֶה יִקְרָא[a] בְשֵׁם־יַעֲקֹב
וְזֶה יִכְתֹּב יָדוֹ לַיהוָה וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל יְכַנֶּה[b]׃ פ
6כֹּה־אָמַר יְהוָה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְגֹאֲלוֹ יְהוָה צְבָאוֹת
אֲנִי רִאשׁוֹן וַאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדַי אֵין אֱלֹהִים׃
7וּמִי־כָמוֹנִי[a] יִקְרָא וְיַגִּידֶהָ וְיַעְרְכֶהָ לִי
[b]מִשּׂוּמִי עַם־עוֹלָם וְאֹתִיּוֹת[b] וַאֲשֶׁר תָּבֹאנָה יַגִּידוּ לָמוֹ[c]׃

22 𝔊𝔙 וְלֹא ‖ 24 [a] ? add ‖ [b-b] l frt c 𝔊𝔏 אִוִּיתִי (ἐπεθύμησα) ‖ 25 prb dl; vb 'למ' וחט > 𝔊^{אA al} 𝔏 ‖ 28 [a-a] l frt 'וְאָ' שַׁעֲרֵי ק; prps וַיְחַלְלוּ שָׂרֶיךָ קָדְשִׁי cf 𝔊 (οἱ ἄρχοντες τὰ ἅγιά μου) 𝔖 ‖ [b] l 'וָאֶ' ‖ Cp 44, 1 dl? (mtr cs) ‖ 2 4MSS 𝔊𝔖𝔗 וישראל ‖ 4 l c 𝔊 כְּבֵין (?מַיִם) (𝔖 בבן 10MSS כבין) ‖ 5 [a] l c Σ יִקָּרֵא ‖ [b] l יְכֻנֶּה ‖ 7 [a] ins c 𝔊 יַעֲמֹד וְ (στήτω καί) ‖ [b-b] l מִי הִשְׁמִיעַ מֵעוֹלָם אֹתִיּוֹת ‖ [c] l c 𝔗 לָנוּ (𝔊 ὑμῖν pr ἡμῖν?).

8 אַל־תִּפְחֲדוּ וְאַל־תִּרְהוּ[a] הֲלֹא מֵאָז הִשְׁמַעְתִּיךָ וְהִגַּדְתִּי
וְאַתֶּם עֵדָי הֲיֵשׁ אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדַי וְאֵין[b] צוּר בַּל־יָדָעְתִּי׃
9 יֹצְרֵי־פֶסֶל כֻּלָּם תֹּהוּ וַחֲמוּדֵיהֶם בַּל־יוֹעִילוּ וְעֵדֵיהֶם הֵמָּה בַּל־יִרְאוּ
וּבַל־יֵדְעוּ לְמַעַן יֵבֹשׁוּ׃ 10 מִי־יָצַר אֵל וּפֶסֶל נָסָךְ לְבִלְתִּי הוֹעִיל׃
11 הֵן כָּל־חֲבֵרָיו[a] יֵבֹשׁוּ וְחָרָשִׁים[b] הֵמָּה מֵאָדָם יִתְקַבְּצוּ כֻלָּם יַעֲמֹדוּ
יִפְחֲדוּ יֵבֹשׁוּ יָחַד׃ 12 חָרַשׁ בַּרְזֶל[a] מַעֲצָד וּפָעַל בַּפֶּחָם וּבַמַּקָּבוֹת
יִצְּרֵהוּ וַיִּפְעָלֵהוּ בִּזְרוֹעַ כֹּחוֹ גַּם־רָעֵב וְאֵין כֹּחַ לֹא־שָׁתָה מַיִם וַיִּיעָף׃
13 חָרַשׁ עֵצִים נָטָה קָו יְתָאֲרֵהוּ בַשֶּׂרֶד יַעֲשֵׂהוּ בַּמַּקְצֻעוֹת וּבַמְּחוּגָה
יְתָאֳרֵהוּ וַיַּעֲשֵׂהוּ כְּתַבְנִית אִישׁ כְּתִפְאֶרֶת אָדָם לָשֶׁבֶת בָּיִת׃
14 לִכְרָת־[a]לוֹ אֲרָזִים וַיִּקַּח תִּרְזָה וְאַלּוֹן וַיְאַמֶּץ־לוֹ בַּעֲצֵי־יָעַר נָטַע אֹרֶן[b]
וְגֶשֶׁם יְגַדֵּל׃ 15 וְהָיָה לְאָדָם לְבָעֵר וַיִּקַּח מֵהֶם וַיָּחָם אַף־יַשִּׂיק וְאָפָה
לָחֶם אַף־יִפְעַל־אֵל וַיִּשְׁתָּחוּ עָשָׂהוּ פֶסֶל וַיִּסְגָּד־לָמוֹ׃ 16 חֶצְיוֹ שָׂרַף
בְּמוֹ־אֵשׁ עַל־[a]חֶצְיוֹ[b] בָּשָׂר יֹאכֵל[c] יִצְלֶה צָלִי וְיִשְׂבָּע אַף־יָחֹם וְיֹאמַר
הֶאָח חַמּוֹתִי רָאִיתִי אוּר׃ 17 וּשְׁאֵרִיתוֹ לְאֵל עָשָׂה לְפִסְלוֹ יִסְגָּוד־לוֹ
וְיִשְׁתַּחוּ וְיִתְפַּלֵּל אֵלָיו וְיֹאמַר הַצִּילֵנִי כִּי אֵלִי אָתָּה׃ ס 18 לֹא
יָדְעוּ וְלֹא יָבִינוּ כִּי טַח מֵרְאוֹת עֵינֵיהֶם מֵהַשְׂכִּיל לִבֹּתָם׃ 19 וְלֹא־
יָשִׁיב אֶל־לִבּוֹ וְלֹא דַעַת וְלֹא־תְבוּנָה לֵאמֹר חֶצְיוֹ שָׂרַפְתִּי בְמוֹ־אֵשׁ
וְאַף אָפִיתִי עַל־גֶּחָלָיו לֶחֶם אֶצְלֶה בָשָׂר וְאֹכֵל וְיִתְרוֹ לְתוֹעֵבָה
אֶעֱשֶׂה לְבוּל עֵץ אֶסְגּוֹד׃ 20 רֹעֶה אֵפֶר לֵב הוּתַל הִטָּהוּ וְלֹא־יַצִּיל
אֶת־נַפְשׁוֹ וְלֹא יֹאמַר הֲלוֹא שֶׁקֶר בִּימִינִי׃ ס

21 זְכָר־אֵלֶּה יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל כִּי עַבְדִּי־אָתָּה
יְצַרְתִּיךָ עֶבֶד־לִי אַתָּה יִשְׂרָאֵל[a] לֹא תִנָּשֵׁנִי[b]׃
22 מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאותֶיךָ
שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ׃
23 רָנּוּ שָׁמַיִם כִּי־עָשָׂה יְהוָה הָרִיעוּ תַּחְתִּיּוֹת אָרֶץ
פִּצְחוּ הָרִים רִנָּה יַעַר וְכָל־עֵץ בּוֹ
כִּי־גָאַל יְהוָה יַעֲקֹב וּבְיִשְׂרָאֵל יִתְפָּאָר׃ ס
24 כֹּה־אָמַר יְהוָה גֹּאֲלֶךָ וְיֹצֶרְךָ מִבָּטֶן

8 [a] hapaxleg; l ? תִּרְאוּ ‖ [b] l וְאִם (vel ? dl בל־יד׳) cf 𝔊^ℵA καὶ οὐκ ἦσαν [𝔊^BQ ἤκουσαν] τότε [עוֹד?] ‖ 9 sic 𝔐; dl ‖ 11 [a] l frt חֹבְרָיו (ψ 58,6; Dt 18,11) ‖ [b] l ־שָׁיו ‖ 12 ins frt c 𝔊 יָחַד (Hif vbi חדד) ‖ 14 [a] l c 𝔊𝔙 כָּרַת ‖ [b] sic 𝔐; Q אֹרֶן, K אָרֶן (𝔊 κύριος) ‖ 16 [a] 42MSS Vrs וְעַל ‖ [b] l גֶּחָלָיו cf 19 et 𝔊𝔖 ‖ [c] trsp haec vb, cf 𝔊 ‖ 17 Q^MSS יִסְגֹּד־ ‖ 21 [a] 36MSS וְיִשׂ׳ ‖ [b] l ? תִּנְ׳; prps תִּטְּשֵׁנִי, cf Dt 32,15.

אָנֹכִי יְהוָה עֹשֶׂה כֹּל נֹטֶה שָׁמַיִם לְבַדִּי
רֹקַע הָאָרֶץ מֵיאִתִּי׃
25 מֵפֵר אֹתוֹת בַּדִּים וְקֹסְמִים יְהוֹלֵל
מֵשִׁיב חֲכָמִים אָחוֹר וְדַעְתָּם יְסַכֵּל׃
26 מֵקִים דְּבַר עַבְדּוֹ[a] וַעֲצַת מַלְאָכָיו יַשְׁלִים
הָאֹמֵר לִירוּשָׁלַ͏ִם תּוּשָׁב [b]וּלְעָרֵי יְהוּדָה תִּבָּנֶינָה[b] וְחָרְבוֹתֶיהָ [אֲקוֹמֵם׃
27 הָאֹמֵר לַצּוּלָה חֳרָבִי וְנַהֲרֹתַיִךְ אוֹבִישׁ׃
28 הָאֹמֵר לְכוֹרֶשׁ רֹעִי[a] וְכָל־חֶפְצִי יַשְׁלִם
וְלֵאמֹר[b] לִירוּשָׁלַ͏ִם תִּבָּנֶה וְהֵיכָל[c] תִּוָּסֵד׃ ס
45 1 כֹּה־אָמַר יְהוָה[a] לִמְשִׁיחוֹ לְכוֹרֶשׁ אֲשֶׁר־הֶחֱזַקְתִּי בִימִינוֹ
לְרַד[b]־לְפָנָיו גּוֹיִם וּמָתְנֵי מְלָכִים אֲפַתֵּחַ
לִפְתֹּחַ לְפָנָיו דְּלָתַיִם וּשְׁעָרִים לֹא יִסָּגֵרוּ׃
2 אֲנִי לְפָנֶיךָ אֵלֵךְ וַהֲדוּרִים[a] אֲוַשֵּׁר[b]
דַּלְתוֹת נְחוּשָׁה אֲשַׁבֵּר וּבְרִיחֵי בַרְזֶל אֲגַדֵּעַ׃
3 וְנָתַתִּי לְךָ אוֹצְרוֹת חֹשֶׁךְ וּמַטְמֻנֵי מִסְתָּרִים
לְמַעַן תֵּדַע כִּי אֲנִי יְהוָה הַקּוֹרֵא בְשִׁמְךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
4 לְמַעַן עַבְדִּי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל בְּחִירִי
וָאֶקְרָא לְךָ בִּשְׁמֶךָ אֲכַנְּךָ וְלֹא יְדַעְתָּנִי׃
5 אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד זוּלָתִי אֵין אֱלֹהִים
אֲאַזֶּרְךָ וְלֹא יְדַעְתָּנִי׃
6 לְמַעַן יֵדְעוּ מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ וּמִמַּעֲרָבָהּ כִּי־אֶפֶס בִּלְעָדָי
אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד׃ 7 יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ
עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא רָע אֲנִי יְהוָה עֹשֶׂה כָל־אֵלֶּה׃ ס
8 הַרְעִיפוּ שָׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁחָקִים יִזְּלוּ־צֶדֶק
תִּפְתַּח־אֶרֶץ[a] וְיִפְרוּ־יֶשַׁע[b]
וּצְדָקָה תַצְמִיחַ יַחַד אֲנִי יְהוָה בְּרָאתִיו[c]׃ ס
9 הוֹי רָב אֶת־יֹצְרוֹ חֶרֶשׂ אֶת־חַרְשֵׂי אֲדָמָה
הֲיֹאמַר חֹמֶר לְיֹצְרוֹ מַה־תַּעֲשֶׂה [a]וּפָעָלְךָ אֵין־יָדַיִם לוֹ[a]׃

24 l c K 31MSS Edd 𝔊𝔙 מִי אִתִּי; Q מֵאִתִּי ‖ 26 [a] l c 𝔊[A]𝔗 עֲבָדָו ‖ [b-b] frt add ‖ 28 [a] prps רֵעִי, cf Sach 13,7* (l frt 𝔐) ‖ [b] ? dl ו (vel l ? c 𝔊𝔙 הָאֹמֵר) ‖ [c] l וּלְה׳ ‖ Cp 45, 1 [a] 𝔊 + ὁ θεός ‖ [b] l ? לְרֹד (= לְהוֹרִיד); prps לַחֲרֹד vel לְהַחֲרִיד ‖ 2 [a] 𝔊 וְהָרִים ‖ [b] K אושר, Q אֲיַשֵּׁר ‖ 6 l ? בָהּ— ‖ 7 𝔊 + ὁ θεός ‖ 8 [a] exc ? רַחְמָהּ ‖ [b] exc ? וְשָׁלוֹם ‖ [c] l ? תִיהָ— ‖ 9 [a-a] l לְךָ . . ופעלו (𝔊𝔏).

10 הוֹי אֹמֵר לְאָב מַה־תּוֹלִיד וּלְאִשָּׁה מַה־תְּחִילִין׃ פ
11 כֹּה־אָמַר יְהוָה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְיֹצְרוֹ
הָאֹתִיּוֹת °שְׁאָלוּנִי עַל־בָּנַי° וְעַל־פֹּעַל יָדַי תְּצַוֻּנִי׃
12 אָנֹכִי עָשִׂיתִי אֶרֶץ וְאָדָם עָלֶיהָ בָרָאתִי
אֲנִי יָדַי נָטוּ שָׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם צִוֵּיתִי׃
13 אָנֹכִי הַעִירֹתִהוּ בְצֶדֶק וְכָל־דְּרָכָיו אֲיַשֵּׁר
הוּא־יִבְנֶה עִירִי וְגָלוּתִי יְשַׁלֵּחַ
לֹא בִמְחִיר וְלֹא בְשֹׁחַד אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ ס
14 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה[a]
יְגִיעַ[b] מִצְרַיִם וּסְחַר[b]־כּוּשׁ וּסְבָאִים אַנְשֵׁי מִדָּה
עָלַיִךְ יַעֲבֹרוּ וְלָךְ יִהְיוּ אַחֲרַיִךְ יֵלֵכוּ בַּזִּקִּים יַעֲבֹרוּ[c]
וְאֵלַיִךְ יִשְׁתַּחֲווּ [d]אֵלַיִךְ יִתְפַּלָּלוּ
אַךְ בָּךְ אֵל וְאֵין עוֹד אֶפֶס אֱלֹהִים׃
15 אָכֵן אַתָּה אֵל מִסְתַּתֵּר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעַ׃
16 בּוֹשׁוּ וְגַם־נִכְלְמוּ °כֻּלָּם יַחְדָּו° הָלְכוּ בַכְּלִמָּה חָרָשֵׁי צִירִים׃
17 יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בַּיהוָה תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים
לֹא־תֵבֹשׁוּ וְלֹא־תִכָּלְמוּ עַד־עוֹלְמֵי עַד׃ פ
18 כִּי כֹה אָמַר־יְהוָה בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם הוּא הָאֱלֹהִים
יֹצֵר הָאָרֶץ וְעֹשָׂהּ הוּא כוֹנְנָהּ
לֹא־תֹהוּ בְרָאָהּ לָשֶׁבֶת יְצָרָהּ
אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד׃
19 לֹא בַסֵּתֶר דִּבַּרְתִּי בִּמְקוֹם אֶרֶץ חֹשֶׁךְ
לֹא אָמַרְתִּי לְזֶרַע יַעֲקֹב תֹּהוּ בַקְּשׁוּנִי
אֲנִי יְהוָה דֹּבֵר צֶדֶק מַגִּיד מֵישָׁרִים׃
20 הִקָּבְצוּ וָבֹאוּ הִתְנַגְּשׁוּ יַחְדָּו פְּלִיטֵי הַגּוֹיִם
לֹא יָדְעוּ הַנֹּשְׂאִים אֶת־עֵץ פִּסְלָם
וּמִתְפַּלְלִים אֶל־אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ׃
21 הַגִּידוּ וְהַגִּישׁוּ אַף יִוָּעֲצוּ יַחְדָּו
מִי הִשְׁמִיעַ זֹאת מִקֶּדֶם מֵאָז הִגִּידָהּ

11 °-° prps (cf 65,3) תִּשְׁאָלוּנִי עַל־פָּנַי (הַאֹ ?) || 14 [a] 𝔊 + צְבָאוֹת || [b] prps יְגִעֵי . . וְסֹחֲרֵי || [c] >𝔊 ?; dl (al —בֹּדוּ) || [d] 28MSS Edd Vrs + ו || 15 l frt אִתָּךְ cf 𝔏$^{MS}$? (apud Sabatier ad loc) *in te* || 16 °-° l frt c 𝔊 כָּל־מִתְקוֹמְמָיו || 19 l frt בְּתֹהוּ (vel ? c 𝔊 ת׳ בַּקְּשׁוּ אני אני).

הֲלֹוא אֲנִ֣י יְהוָ֗ה וְאֵין־עֹ֤וד אֱלֹהִים֙ מִבַּלְעָדַ֔י
אֵֽל־צַדִּ֣יק וּמֹושִׁ֔יעַ אַ֖יִן זוּלָתִֽי׃
22 פְּנוּ־אֵלַ֥י וְהִוָּשְׁע֖וּ כָּל־אַפְסֵי־אָ֑רֶץ
כִּ֥י אֲנִי־אֵ֖ל וְאֵ֥ין עֹֽוד׃ 23 בִּ֣י נִשְׁבַּ֔עְתִּי
יָצָ֨א מִפִּ֧י צְדָקָ֛ה דָּבָ֖ר וְלֹ֣א יָשׁ֑וּב
כִּי־לִי֙ תִּכְרַ֣ע כָּל־בֶּ֔רֶךְ תִּשָּׁבַ֖ע כָּל־לָשֹֽׁון׃
24 אַ֧ךְ בַּיהוָ֛ה [a]לִ֥י אָמַ֖ר[a] צְדָקֹ֣ות וָעֹ֑ז
עָדָ֣יו יָבֹ֔וא[b] וְיֵבֹ֕שׁוּ כֹּ֖ל הַנֶּחֱרִ֥ים בֹּֽו׃
25 בַּיהוָ֛ה יִצְדְּק֥וּ וְיִֽתְהַלְל֖וּ כָּל־זֶ֥רַע יִשְׂרָאֵֽל׃
46 1 כָּרַ֥ע בֵּל֙ קֹרֵ֣ס נְבֹ֔ו הָיוּ֙ עֲצַבֵּיהֶ֔ם
לַֽחַיָּ֖ה וְלַבְּהֵמָ֑ה נְשֻׂאֹתֵיכֶם֙ עֲמוּסֹ֔ות מַשָּׂ֖א לַעֲיֵפָֽה׃
2 קָרְס֤וּ כָֽרְעוּ֙ יַחְדָּ֔ו לֹ֥א יָכְל֖וּ מַלֵּ֣ט מַשָּׂ֑א
וְנַפְשָׁ֖ם בַּשְּׁבִ֥י הָלָֽכָה׃ ס
3 שִׁמְע֤וּ אֵלַי֙ בֵּ֣ית יַעֲקֹ֔ב וְכָל־שְׁאֵרִ֖ית בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֑ל
הַעֲמֻסִים֙ מִנִּי־בֶ֔טֶן הַנְּשֻׂאִ֖ים מִנִּי־רָֽחַם׃
4 וְעַד־זִקְנָה֙ אֲנִ֣י ה֔וּא וְעַד־שֵׂיבָ֖ה אֲנִ֣י אֶסְבֹּ֑ל
אֲנִ֤י עָשִׂ֙יתִי֙[a] וַאֲנִ֣י אֶשָּׂ֔א וַאֲנִ֥י[b] אֶסְבֹּ֖ל וַאֲמַלֵּֽט׃ פ
5 לְמִ֥י תְדַמְּי֖וּנִי וְתַשְׁו֑וּ וְתַמְשִׁל֖וּנִי וְנִדְמֶֽה׃
6 הַזָּלִ֤ים זָהָב֙ מִכִּ֔יס וְכֶ֖סֶף בַּקָּנֶ֣ה יִשְׁקֹ֑לוּ
יִשְׂכְּר֤וּ צֹורֵף֙ וְיַעֲשֵׂ֣הוּ אֵ֔ל יִסְגְּד֖וּ אַף־יִשְׁתַּחֲוֽוּ׃
7 יִ֠שָּׂאֻהוּ עַל־כָּתֵ֨ף יִסְבְּלֻ֜הוּ וְיַנִּיחֻ֤הוּ תַחְתָּיו֙ וְיַעֲמֹ֔ד מִמְּקֹומֹ֖ו לֹ֣א יָמִ֑ישׁ
אַף־יִצְעַ֤ק אֵלָיו֙ וְלֹ֣א יַעֲנֶ֔ה מִצָּרָתֹ֖ו לֹ֥א יֹושִׁיעֶֽנּוּ׃ ס
8 זִכְרוּ־זֹ֖את וְהִתְאֹשָׁ֑שׁוּ הָשִׁ֥יבוּ פֹושְׁעִ֖ים עַל־לֵֽב׃
9 זִכְר֥וּ רִאשֹׁנֹ֖ות מֵעֹולָ֑ם כִּ֣י אָנֹכִ֥י אֵל֙ וְאֵ֣ין עֹ֔וד אֱלֹהִ֖ים וְאֶ֥פֶס כָּמֹֽונִי׃
10 מַגִּ֤יד מֵֽרֵאשִׁית֙ אַחֲרִ֔ית וּמִקֶּ֖דֶם אֲשֶׁ֣ר לֹא־נַעֲשׂ֑וּ
אֹמֵר֙ עֲצָתִ֣י תָק֔וּם וְכָל־חֶפְצִ֖י אֶעֱשֶֽׂה׃
11 קֹרֵ֤א מִמִּזְרָח֙ עַ֔יִט מֵאֶ֥רֶץ מֶרְחָ֖ק אִ֣ישׁ עֲצָת֑ו
אַף־דִּבַּ֙רְתִּי֙ אַף־אֲבִיאֶ֔נָּה יָצַ֖רְתִּי אַף־אֶעֱשֶֽׂנָּה׃ ס
12 שִׁמְע֥וּ אֵלַ֖י אַבִּ֣ירֵי לֵ֑ב הָרְחֹוקִ֖ים מִצְּדָקָֽה׃

23 𝔊(𝔏) + τὸν θεόν (τῷ θεῷ) sed cf Rom 14,11; Phil 2,11 ‖ 24 a-a 𝔊𝔏 לֵאמֹר cf ad 23, l frt לִי יֹאמַר ‖ b l c 21MSS Seb Vrs יבואו ‖ Cp 46, 1 Vrs הֵם— ‖ 2 mlt MSS Edd וְלֹא ‖ 4 a prps עֲמַסְתִּי ‖ b 20MSS 𝔊𝔙 אני ‖ 8 l frt c 𝔖 הִתְבּוֹנְנוּ ‖ 11 K עצתו, l c Q𝔊 ‎—תִי ‖ 12 𝔊 אֹבְדֵי.

13 קֵרַבְתִּי צִדְקָתִי לֹא תִרְחָק וּתְשׁוּעָתִי לֹא תְאַחֵר
וְנָתַתִּי בְצִיּוֹן תְּשׁוּעָה לְיִשְׂרָאֵל תִּפְאַרְתִּי׃ ס

47 1 רְדִי׀ וּשְׁבִי עַל־עָפָר בְּתוּלַת בַּת־בָּבֶל
שְׁבִי־לָאָרֶץ אֵין־כִּסֵּא בַּת־כַּשְׂדִּים
כִּי לֹא תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ־לָךְ רַכָּה וַעֲנֻגָּה׃
2 קְחִי רֵחַיִם וְטַחֲנִי קָמַח גַּלִּי צַמָּתֵךְ
חֶשְׂפִּי־שֹׁבֶל גַּלִּי־שׁוֹק עִבְרִי נְהָרוֹת׃
3 תִּגָּל עֶרְוָתֵךְ גַּם תֵּרָאֶה חֶרְפָּתֵךְ [קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃
נָקָם אֶקָּח וְלֹא[a] אֶפְגַּע[b] [c]אָדָם׃ ס 4 גֹּאֲלֵנוּ[c] יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ
5 שְׁבִי דוּמָם וּבֹאִי בַחֹשֶׁךְ בַּת־כַּשְׂדִּים
כִּי לֹא תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ־לָךְ גְּבֶרֶת מַמְלָכוֹת׃
6 קָצַפְתִּי עַל־עַמִּי חִלַּלְתִּי נַחֲלָתִי
וָאֶתְּנֵם בְּיָדֵךְ לֹא־שַׂמְתְּ לָהֶם רַחֲמִים
עַל־זָקֵן הִכְבַּדְתְּ עֻלֵּךְ מְאֹד׃
7 וַתֹּאמְרִי לְעוֹלָם אֶהְיֶה [a]גְבָרֶת עַד[a]
לֹא־שַׂמְתְּ אֵלֶּה עַל־לִבֵּךְ לֹא זָכַרְתְּ אַחֲרִיתָהּ[b]׃
8 וְעַתָּה שִׁמְעִי־זֹאת עֲדִינָה הַיּוֹשֶׁבֶת לָבֶטַח
הָאֹמְרָה בִּלְבָבָהּ אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד
לֹא אֵשֵׁב אַלְמָנָה וְלֹא אֵדַע שְׁכוֹל׃
9 וְתָבֹאנָה לָּךְ שְׁתֵּי־אֵלֶּה רֶגַע בְּיוֹם אֶחָד
שְׁכוֹל וְאַלְמֹן כְּתֻמָּם בָּאוּ עָלַיִךְ
בְּרֹב כְּשָׁפַיִךְ בְּעָצְמַת חֲבָרַיִךְ מְאֹד׃
10 וַתִּבְטְחִי בְרָעָתֵךְ אָמַרְתְּ אֵין רֹאָנִי
חָכְמָתֵךְ וְדַעְתֵּךְ הִיא שׁוֹבְבָתֶךְ
וַתֹּאמְרִי בְלִבֵּךְ אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד׃
11 וּבָא עָלַיִךְ רָעָה לֹא תֵדְעִי שַׁחְרָהּ
וְתִפֹּל עָלַיִךְ הֹוָה לֹא תוּכְלִי כַּפְּרָהּ
וְתָבֹא עָלַיִךְ פִּתְאֹם שֹׁאָה לֹא תֵדָעִי׃
12 עִמְדִי־נָא בַחֲבָרַיִךְ וּבְרֹב כְּשָׁפַיִךְ

Cp 47, 3 [a] 9MSS לא ‖ [b] l ? אֶפְרַע (𝔊 παραδῶ pr παριδῶ?) ‖ 3/4 [c–c] l (cf 𝔊[A] al εἶπεν [λέγει]) אָמַר גֹּאֲלֵנוּ (𝔖 hic incip cp 47) ‖ 7 [a–a] l גְּבֶרֶת עַד ‖ [b] 20MSS —תֵךְ ‖ 9 𝔊[ℵAQ]𝔖 פִּתְאֹם (prps תְּאֹמִם *gemina*) ‖ 10 K[Or] —תִּי ‖ 11 l ? שַׁחֲרָהּ cf 𝔗 (inf = *deprecari*); prps שַׁחֲדָהּ (?).

°בַּאֲשֶׁר יָגַעַתְּ מִנְּעוּרָיִךְ° אוּלַי תּוּכְלִי הוֹעִיל אוּלַי תַּעֲרוֹצִי׃
13 נִלְאֵית בְּרֹב עֲצָתָיִךְ יַעַמְדוּ־נָא
וְיוֹשִׁיעֻךְ הֹבְרֵי[a] שָׁמַיִם הַחֹזִים בַּכּוֹכָבִים
מוֹדִיעִם לֶחֳדָשִׁים מֵאֲשֶׁר[b] יָבֹאוּ עָלָיִךְ׃
14 הִנֵּה הָיוּ כְקַשׁ אֵשׁ שְׂרָפָתַם
לֹא־יַצִּילוּ אֶת־נַפְשָׁם מִיַּד לֶהָבָה
אֵין־גַּחֶלֶת לַחְמָם אוּר לָשֶׁבֶת נֶגְדּוֹ׃
15 כֵּן הָיוּ־לָךְ אֲשֶׁר[a] יָגָעַתְּ סֹחֲרַיִךְ[b] מִנְּעוּרַיִךְ
אִישׁ לְעֶבְרוֹ תָּעוּ אֵין מוֹשִׁיעֵךְ׃ ס

48 1 שִׁמְעוּ־זֹאת בֵּית־יַעֲקֹב הַנִּקְרָאִים בְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל וּמִמֵּי יְהוּדָה יָצָאוּ
הַנִּשְׁבָּעִים ׀ בְּשֵׁם יְהוָה וּבֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַזְכִּירוּ
לֹא בֶאֱמֶת וְלֹא בִצְדָקָה׃ 2 כִּי־מֵעִיר הַקֹּדֶשׁ נִקְרָאוּ
וְעַל־אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נִסְמָכוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ ס
3 הָרִאשֹׁנוֹת מֵאָז הִגַּדְתִּי וּמִפִּי יָצְאוּ וְאַשְׁמִיעֵם
פִּתְאֹם עָשִׂיתִי וַתָּבֹאנָה׃ 4 מִדַּעְתִּי כִּי קָשֶׁה אָתָּה
וְגִיד בַּרְזֶל עָרְפֶּךָ וּמִצְחֲךָ נְחוּשָׁה׃
5 וָאַגִּיד לְךָ מֵאָז בְּטֶרֶם תָּבוֹא הִשְׁמַעְתִּיךָ
פֶּן־תֹּאמַר עָצְבִּי עָשָׂם וּפִסְלִי וְנִסְכִּי צִוָּם׃
6 שָׁמַעְתָּ חֲזֵה כֻּלָּהּ וְאַתֶּם הֲלוֹא תַגִּידוּ
הִשְׁמַעְתִּיךָ חֲדָשׁוֹת מֵעַתָּה וּנְצֻרוֹת וְלֹא יְדַעְתָּם׃
7 עַתָּה נִבְרְאוּ וְלֹא מֵאָז °וְלִפְנֵי־יוֹם וְלֹא° שְׁמַעְתָּם
פֶּן־תֹּאמַר הִנֵּה יְדַעְתִּין׃
8 גַּם לֹא־שָׁמַעְתָּ גַּם לֹא יָדַעְתָּ גַּם מֵאָז לֹא־פִתְּחָה אָזְנֶךָ
כִּי יָדַעְתִּי בָּגוֹד תִּבְגּוֹד וּפֹשֵׁעַ מִבֶּטֶן קֹרָא לָךְ׃
9 לְמַעַן שְׁמִי אַאֲרִיךְ אַפִּי וּתְהִלָּתִי אֶחֱטָם־לָךְ לְבִלְתִּי הַכְרִיתֶךָ׃
10 הִנֵּה צְרַפְתִּיךָ וְלֹא בְכָסֶף בְּחַרְתִּיךָ בְּכוּר עֹנִי׃
11 לְמַעֲנִי לְמַעֲנִי אֶעֱשֶׂה כִּי אֵיךְ יֵחָל° וּכְבוֹדִי לְאַחֵר לֹא־אֶתֵּן׃ ס

12 °–° frt ex 15 ‖ 13 [a] Q הֹבְרֵי, K הָבְרוּ? ‖ [b] l ? אשר (dittogr) ‖ 15 [a] 2MSS בַּאשר cf 12 ‖ [b] ? dl cf 12, vel l ? 'שֹׁחֲ (pro סֹחֲ) et trsp hoc vb post לך ‖ Cp 48, 1 ca 40MSS ומימי, l prb וּמִמְּעֵי (𝔊 מִיהוּדָה 𝔗 מִזֶּרַע) ‖ 3 l 'וָא cf 𝔊𝔙 ‖ 6 l sing cf 5. 6aα (prps תָּעִיד) ‖ 7 °–° l c 𝔊𝔏 (προτέραις ἡμέραις) וְלְפָנִים לא vel לפני יוֹמוֹ לא ‖ 8 l ? 'נִפְ ‖ 9 sic 𝔅; dub (l ? עָלֶיךָ [vel אחוּם] אֶחְמֹל) ‖ 11 l יֵחַל שְׁמִי, cf 𝔊𝔏 ὅτι τὸ ἐμὸν ὄνομα βεβηλοῦται.

12 שְׁמַע אֵלַי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל מְקֹרָאִי
אֲנִי־הוּא אֲנִי רִאשׁוֹן אַף אֲנִי אַחֲרוֹן׃
13 אַף־יָדִי יָסְדָה אֶרֶץ וִימִינִי טִפְּחָה שָׁמָיִם
קֹרֵא אֲנִי אֲלֵיהֶם יַעַמְדוּ יַחְדָּו׃
14 הִקָּבְצוּ כֻלְּכֶם וּשְׁמָעוּ מִי בָהֶם[a] הִגִּיד אֶת־אֵלֶּה
יְהוָה[b] אֲהֵבוֹ יַעֲשֶׂה חֶפְצוֹ בְּבָבֶל וּזְרֹעוֹ כַּשְׂדִּים[c]׃
15 אֲנִי אֲנִי דִּבַּרְתִּי אַף־קְרָאתִיו הֲבִאֹתִיו וְהִצְלִיחַ דַּרְכּוֹ׃
16 קִרְבוּ אֵלַי שִׁמְעוּ־זֹאת
לֹא מֵרֹאשׁ בַּסֵּתֶר דִּבַּרְתִּי מֵעֵת הֱיוֹתָהּ שָׁם אָנִי
וְעַתָּה ⌐אֲדֹנָי יְהוִה שְׁלָחַנִי וְרוּחוֹ⌐׃ פ
17 כֹּה־אָמַר יְהוָה גֹּאַלְךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְלַמֶּדְךָ לְהוֹעִיל
מַדְרִיכְךָ בְּדֶרֶךְ תֵּלֵךְ׃ 18 לוּא הִקְשַׁבְתָּ לְמִצְוֹתָי
וַיְהִי כַנָּהָר שְׁלוֹמֶךָ וְצִדְקָתְךָ כְּגַלֵּי הַיָּם׃
19 וַיְהִי כַחוֹל זַרְעֶךָ וְצֶאֱצָאֵי מֵעֶיךָ כִּמְעֹתָיו[a]
לֹא־יִכָּרֵת וְלֹא־יִשָּׁמֵד שְׁמוֹ[b] מִלְּפָנָי׃
20 צְאוּ מִבָּבֶל בִּרְחוּ מִכַּשְׂדִּים
בְּקוֹל רִנָּה הַגִּידוּ הַשְׁמִיעוּ זֹאת
הוֹצִיאוּהָ עַד־קְצֵה הָאָרֶץ
אִמְרוּ גָּאַל יְהוָה עַבְדּוֹ יַעֲקֹב׃
21 וְלֹא צָמְאוּ בָּחֳרָבוֹת הוֹלִיכָם
מַיִם מִצּוּר הִזִּיל לָמוֹ
וַיִּבְקַע־צוּר וַיָּזֻבוּ מָיִם׃
22 אֵין שָׁלוֹם אָמַר יְהוָה לָרְשָׁעִים׃ פ
**49** 1 שִׁמְעוּ אִיִּים אֵלַי וְהַקְשִׁיבוּ לְאֻמִּים מֵרָחוֹק
יְהוָה מִבֶּטֶן קְרָאָנִי מִמְּעֵי אִמִּי הִזְכִּיר שְׁמִי׃
2 וַיָּשֶׂם פִּי כְּחֶרֶב חַדָּה בְּצֵל יָדוֹ הֶחְבִּיאָנִי
וַיְשִׂימֵנִי לְחֵץ בָּרוּר בְּאַשְׁפָּתוֹ הִסְתִּירָנִי׃
3 וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי־אָתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בְּךָ אֶתְפָּאָר׃
4 וַאֲנִי אָמַרְתִּי לְרִיק יָגַעְתִּי לְתֹהוּ וְהֶבֶל כֹּחִי כִלֵּיתִי

12 pc MSS + עֲבָדַי ‖ 14 [a] ca 40MSS בָּכֶם ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] l בְּכַ׳ vel l (cf 𝔊) וּבְזֻרָע ‖ 15 l c 𝔊𝔖 וְאַצְ׳ ‖ 16 ⌐–⌐ l frt אֲנִי י׳ שְׁלַחְתִּיהוּ וְאֶת־רוּחוֹ ‖ 19 [a] inc (hapaxleg); 𝔊 כַּעֲפַר הָאָרֶץ; l frt כֶּעָפָר ‖ [b] 𝔊 שִׁמְךָ ‖ Cp 49, 3 >1MS; dl?.

אָכֵ֤ן מִשְׁפָּטִי֙ אֶת־יְהוָ֔ה וּפְעֻלָּתִ֖י אֶת־אֱלֹהָֽי׃ ס
5 וְעַתָּ֣ה׀ [a]אָמַ֣ר יְהוָ֗ה יֹצְרִ֤י מִבֶּ֙טֶן֙ לְעֶ֣בֶד ל֔וֹ
לְשׁוֹבֵ֤ב יַעֲקֹב֙ אֵלָ֔יו וְיִשְׂרָאֵ֖ל לֹ֣א[b] יֵאָסֵ֑ף
וְאֶכָּבֵד֙[c] בְּעֵינֵ֣י יְהוָ֔ה וֵאלֹהַ֖י הָיָ֥ה עֻזִּֽי׃
6 וַיֹּ֗אמֶר[a] נָקֵ֨ל מִֽהְיוֹתְךָ֥ לִי֙ עֶ֔בֶד לְהָקִים֙ אֶת־שִׁבְטֵ֣י יַעֲקֹ֔ב
וּנְצִירֵ֥י[b] יִשְׂרָאֵ֖ל לְהָשִׁ֑יב וּנְתַתִּ֙יךָ֙ לְא֣וֹר גּוֹיִ֔ם
לִֽהְי֥וֹת יְשׁוּעָתִ֖י עַד־קְצֵ֥ה הָאָֽרֶץ׃ פ
7 כֹּ֣ה אָֽמַר־יְהוָ֡ה גֹּאֵ֨ל יִשְׂרָאֵ֜ל קְדוֹשׁ֗וֹ
לִבְזֹה[a]־נֶ֜פֶשׁ לִמְתָ֤עֵֽב[b] גּוֹי֙ לְעֶ֣בֶד מֹֽשְׁלִ֔ים[c]
מְלָכִ֞ים יִרְא֣וּ וָקָ֗מוּ שָׂרִ֙ים֙ וְיִֽשְׁתַּחֲו֔וּ
לְמַ֤עַן יְהוָה֙ אֲשֶׁ֣ר נֶאֱמָ֔ן קְדֹ֥שׁ יִשְׂרָאֵ֖ל וַיִּבְחָרֶֽךָּ׃ ס
8 כֹּ֣ה׀ אָמַ֣ר יְהוָ֗ה
בְּעֵ֤ת רָצוֹן֙ עֲנִיתִ֔יךָ וּבְי֥וֹם יְשׁוּעָ֖ה עֲזַרְתִּ֑יךָ
וְאֶצָּרְךָ֗ וְאֶתֶּנְךָ֙ לִבְרִ֣ית עָ֔ם
לְהָקִ֣ים אֶ֔רֶץ לְהַנְחִ֖יל נְחָל֥וֹת שֹׁמֵמֽוֹת׃
9 לֵאמֹ֤ר לַאֲסוּרִים֙ צֵ֔אוּ לַאֲשֶׁ֥ר בַּחֹ֖שֶׁךְ הִגָּל֑וּ
עַל־דְּרָכִ֣ים יִרְע֔וּ וּבְכָל־שְׁפָיִ֖ים מַרְעִיתָֽם׃
10 לֹ֤א יִרְעָ֙בוּ֙ וְלֹ֣א יִצְמָ֔אוּ וְלֹֽא־יַכֵּ֥ם שָׁרָ֖ב וָשָׁ֑מֶשׁ
כִּֽי־מְרַחֲמָ֣ם יְנַהֲגֵ֔ם וְעַל־מַבּ֥וּעֵי מַ֖יִם יְנַהֲלֵֽם׃
11 וְשַׂמְתִּ֥י כָל־הָרַ֖י לַדָּ֑רֶךְ וּמְסִלֹּתַ֖י יְרֻמֽוּן׃
12 הִנֵּה־אֵ֕לֶּה מֵרָח֖וֹק יָבֹ֑אוּ וְהִנֵּה־אֵ֙לֶּה֙ מִצָּפ֣וֹן וּמִיָּ֔ם וְאֵ֖לֶּה
[מֵאֶ֥רֶץ סִינִֽים׃
13 רָנּ֨וּ שָׁמַ֜יִם וְגִ֣ילִי אָ֗רֶץ יִפְצְח֣וּ הָרִ֖ים רִנָּ֑ה
כִּֽי־נִחַ֤ם יְהוָה֙ עַמּ֔וֹ וַעֲנִיָּ֖ו יְרַחֵֽם׃ ס
14 וַתֹּ֥אמֶר צִיּ֖וֹן עֲזָבַ֣נִי יְהוָ֑ה וַאדֹנָ֖י שְׁכֵחָֽנִי׃
15 הֲתִשְׁכַּ֤ח אִשָּׁה֙ עוּלָ֔הּ מֵרַחֵ֖ם בֶּן־בִּטְנָ֑הּ
גַּם־אֵ֣לֶּה תִשְׁכַּ֔חְנָה וְאָנֹכִ֖י לֹ֥א אֶשְׁכָּחֵֽךְ׃
16 הֵ֥ן עַל־כַּפַּ֖יִם חַקֹּתִ֑יךְ חוֹמֹתַ֥יִךְ נֶגְדִּ֖י תָּמִֽיד׃
17 מִהֲר֖וּ בָּנָ֑יִךְ מְהָרְסַ֥יִךְ וּמַחֲרִבַ֖יִךְ מִמֵּ֥ךְ יֵצֵֽאוּ׃
18 שְׂאִֽי־סָבִ֤יב עֵינַ֙יִךְ֙ וּרְאִ֔י כֻּלָּ֖ם נִקְבְּצ֣וּ בָֽאוּ־לָ֑ךְ

5 [a] 10MSS 𝔊𝔖 + כֹּה ‖ [b] 9MSS Q𝔄𝔗 לוֹ ‖ [c] l 'וָאֶ ‖ 6 [a] ? add; 𝔊𝔏 + לִי ‖ [b] K וּנְצִירֵי, Q —וּרֵי, l frt וְנִצְרֵי ‖ 7 [a] l לִבְזוּי ‖ [b] l לִמְתַעֵב ‖ [c] prps מְשֻׁלָּם cf 42,19 ‖ 7/8 trsp ? huc 42,1—9 ‖ 8 cf ad 42,6 ‖ 9 ins c 𝔊 כָּל־ ‖ 11 (𝔊)𝔗𝔖 הָרִים et וּמְסִלֹּת ‖ 13 K יִפְצְחוּ, 34MSS Q וּפִצְחוּ ‖ 16 𝔊 כַּפַּי ‖ 17 Var[P] (𝔊)𝔙𝔗(𝔄) בֹּנָיִךְ.

חַי־אָנִי נְאֻם־יְהוָה כִּי כֻלָּם כַּעֲדִי תִלְבָּשִׁי וּתְקַשְּׁרִים כַּכַּלָּה׃
19 כִּי חָרְבֹתַיִךְ וְשֹׁמְמֹתַיִךְ וְאֶרֶץ הֲרִסֻתֵךְ°
כִּי עַתָּה תֵּצְרִי מִיּוֹשֵׁב וְרָחֲקוּ מְבַלְּעָיִךְ׃
20 עוֹד יֹאמְרוּ בְאָזְנַיִךְ בְּנֵי שִׁכֻּלָיִךְ
צַר־לִי הַמָּקוֹם גְּשָׁה־לִּי וְאֵשֵׁבָה׃
21 וְאָמַרְתְּ בִּלְבָבֵךְ מִי יָלַד־לִי אֶת־אֵלֶּה
וַאֲנִי שְׁכוּלָה וְגַלְמוּדָה [a]גֹּלָה ׀ וְסוּרָה[a] וְאֵלֶּה מִי גִדֵּל
הֵן אֲנִי נִשְׁאַרְתִּי לְבַדִּי [b]אֵלֶּה אֵיפֹה הֵם׃ פ
22 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה
הִנֵּה אֶשָּׂא אֶל־גּוֹיִם יָדִי וְאֶל־עַמִּים אָרִים נִסִּי
וְהֵבִיאוּ בָנַיִךְ בְּחֹצֶן וּבְנֹתַיִךְ עַל־כָּתֵף תִּנָּשֶׂאנָה׃
23 וְהָיוּ מְלָכִים אֹמְנַיִךְ וְשָׂרוֹתֵיהֶם מֵינִיקֹתַיִךְ
אַפַּיִם אֶרֶץ יִשְׁתַּחֲווּ־לָךְ וַעֲפַר רַגְלַיִךְ יְלַחֵכוּ
וְיָדַעַתְּ כִּי־אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־יֵבֹשׁוּ קֹוָי׃
24 הֲיֻקַּח מִגִּבּוֹר מַלְקוֹחַ וְאִם־שְׁבִי צַדִּיק יִמָּלֵט׃
25 כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה
גַּם־שְׁבִי גִבּוֹר יֻקָּח וּמַלְקוֹחַ עָרִיץ יִמָּלֵט
וְאֶת־יְרִיבֵךְ אָנֹכִי אָרִיב וְאֶת־בָּנַיִךְ אָנֹכִי אוֹשִׁיעַ׃
26 וְהַאֲכַלְתִּי אֶת־מוֹנַיִךְ אֶת־בְּשָׂרָם וְכֶעָסִיס דָּמָם יִשְׁכָּרוּן
וְיָדְעוּ כָל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה מוֹשִׁיעֵךְ וְגֹאֲלֵךְ אֲבִיר יַעֲקֹב׃ ס
**50** 1 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה
אֵי זֶה סֵפֶר כְּרִיתוּת אִמְּכֶם אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּיהָ
אוֹ מִי מִנּוֹשַׁי אֲשֶׁר־מָכַרְתִּי אֶתְכֶם לוֹ
הֵן בַּעֲוֺנֹתֵיכֶם נִמְכַּרְתֶּם וּבְפִשְׁעֵיכֶם שֻׁלְּחָה אִמְּכֶם׃
2 מַדּוּעַ בָּאתִי וְאֵין אִישׁ קָרָאתִי וְאֵין עוֹנֶה
הֲקָצוֹר קָצְרָה יָדִי מִפְּדוּת וְאִם־אֵין־בִּי כֹחַ לְהַצִּיל
הֵן בְּגַעֲרָתִי אַחֲרִיב יָם אָשִׂים נְהָרוֹת מִדְבָּר
תִּבְאַשׁ[a] דְּגָתָם מֵאֵין מַיִם וְתָמֹת בַּצָּמָא[b]׃
3 אַלְבִּישׁ שָׁמַיִם קַדְרוּת וְשַׂק אָשִׂים כְּסוּתָם׃ ס
4 אֲדֹנָי יֱהוִה נָתַן לִי לְשׁוֹן לִמּוּדִים

18 𝔖 כָּ׳ ‖ 19 exc vb nonn? ‖ 21 [a-a] >𝔊 (※; frt add) ‖ [b] mlt MSS 𝔊𝔙 וְאֵ׳ ‖ 24 l prb c 𝔖𝔙 עָרִיץ, cf 25 ‖ 25 𝔊 רִיבֵךְ ‖ Cp 50, 2 [a] 𝔊 תִּיבַשׁ ‖ [b] ins frt בְּהֶמְתָּם.

לָדַ֥עַת לָע֛וּת[a] אֶת־יָעֵ֖ף דָּבָ֑ר [b]יָעִ֣יר ׀ בַּבֹּ֣קֶר[c]
בַּבֹּ֗קֶר יָעִ֥יר לִי֙ אֹ֔זֶן לִשְׁמֹ֖עַ כַּלִּמּוּדִֽים׃
5 [a]אֲדֹנָ֤י יֱהוִה֙ פָּֽתַח־לִ֣י אֹ֔זֶן[a]
וְאָנֹכִ֖י לֹ֣א מָרִ֑יתִי אָח֖וֹר לֹ֥א נְסוּגֹֽתִי׃
6 גֵּוִי֙ נָתַ֣תִּי לְמַכִּ֔ים וּלְחָיַ֖י לְמֹרְטִ֑ים
פָּנַי֙ לֹ֣א הִסְתַּ֔רְתִּי מִכְּלִמּ֖וֹת וָרֹֽק׃
7 וַאדֹנָ֤י יֱהוִה֙ יַֽעֲזָר־לִ֔י עַל־כֵּ֖ן לֹ֣א נִכְלָ֑מְתִּי
עַל־כֵּ֞ן שַׂ֤מְתִּי פָנַי֙ כַּֽחַלָּמִ֔ישׁ וָאֵדַ֖ע כִּי־לֹ֥א אֵבֽוֹשׁ׃
8 קָרוֹב֙ מַצְדִּיקִ֔י מִֽי־יָרִ֥יב אִתִּ֖י נַ֣עַמְדָה יָּ֑חַד
מִֽי־בַ֥עַל מִשְׁפָּטִ֖י יִגַּ֥שׁ אֵלָֽי׃
9 הֵ֣ן אֲדֹנָ֤י יֱהוִה֙ יַֽעֲזָר־לִ֔י מִי־ה֖וּא יַרְשִׁיעֵ֑נִי
הֵ֤ן כֻּלָּם֙ כַּבֶּ֣גֶד יִבְל֔וּ עָ֖שׁ יֹאכְלֵֽם׃ ס
10 מִ֤י בָכֶם֙ יְרֵ֣א יְהוָ֔ה שֹׁמֵ֖עַ בְּק֣וֹל עַבְדּ֑וֹ
אֲשֶׁ֣ר ׀ הָלַ֣ךְ חֲשֵׁכִ֗ים וְאֵ֥ין נֹ֙גַהּ֙ ל֔וֹ
יִבְטַח֙ בְּשֵׁ֣ם יְהוָ֔ה וְיִשָּׁעֵ֖ן בֵּאלֹהָֽיו׃
11 הֵ֧ן כֻּלְּכֶ֛ם קֹ֥דְחֵי אֵ֖שׁ מְאַזְּרֵ֣י זִיק֑וֹת
לְכ֣וּ ׀ בְּא֣וּר אֶשְׁכֶ֗ם וּבְזִיקוֹת֙ בִּֽעַרְתֶּ֔ם
מִיָּדִי֙ הָֽיְתָה־זֹּ֣את לָכֶ֔ם לְמַעֲצֵבָ֖ה תִּשְׁכָּבֽוּן׃ פ
51 1 שִׁמְע֥וּ אֵלַ֛י רֹ֥דְפֵי צֶ֖דֶק מְבַקְשֵׁ֣י יְהוָ֑ה
הַבִּ֙יטוּ֙ אֶל־צ֣וּר חֻצַּבְתֶּ֔ם וְאֶל־מַקֶּ֥בֶת בּ֖וֹר נֻקַּרְתֶּֽם׃
2 הַבִּ֙יטוּ֙ אֶל־אַבְרָהָ֣ם אֲבִיכֶ֔ם וְאֶל־שָׂרָ֖ה תְּחוֹלֶלְכֶ֑ם
כִּֽי־אֶחָ֣ד קְרָאתִ֔יו וַאֲבָרְכֵ֖הוּ וְאַרְבֵּֽהוּ׃
3 כִּֽי־נִחַ֨ם יְהוָ֜ה צִיּ֗וֹן נִחַם֙ כָּל־חָרְבֹתֶ֔יהָ
וַיָּ֤שֶׂם מִדְבָּרָהּ֙ כְּעֵ֔דֶן וְעַרְבָתָ֖הּ כְּגַן־יְהוָ֑ה
שָׂשׂ֤וֹן וְשִׂמְחָה֙ יִמָּ֣צֵא בָ֔הּ תּוֹדָ֖ה וְק֥וֹל זִמְרָֽה׃ ס
4 הַקְשִׁ֤יבוּ אֵלַי֙ עַמִּ֔י וּלְאוּמִּ֖י אֵלַ֣י הַאֲזִ֑ינוּ
כִּ֤י תוֹרָה֙ מֵאִתִּ֣י תֵצֵ֔א וּמִשְׁפָּטִ֕י לְא֥וֹר עַמִּ֖ים
אַרְגִּֽיעַ׃ 5 קָר֤וֹב צִדְקִי֙ [°]יָצָ֣א יִשְׁעִ֔י[°] וּזְרֹעַ֖י עַמִּ֣ים יִשְׁפֹּ֑טוּ
אֵלַי֙ אִיִּ֣ים יְקַוּ֔וּ וְאֶל־זְרֹעִ֖י יְיַחֵלֽוּן׃

4 [a] ? l לְרֹעַת c 𝔗 (לאלפא), al (? את־חָנֵף) לַעֲנֹת ‖ [b] trsp huc 5 [a-a] (formato ex $5^{a-a} + 4^{b-c}$ sticho) ‖ 10 l prb c 𝔊𝔖 יִשְׁמַע ‖ 11 l מְאִירֵי (cf 𝔊𝔖) ‖ Cp 51, 1 gl? ‖ 2 l c 𝔊𝔙𝔗 'וְאָ' וָא ‖ 4 3 et 12MSS 𝔖 עמים et ולאומים ‖ 4/5 𝔊 ἐγγίζει ταχύ; trsp ׃ ad עמים et l אַקְרִיב ארגיע (cf Jer 49,19) ‖ 5 [°-°] add ? (cf mtr).

6 שְׂאוּ לַשָּׁמַיִם עֵינֵיכֶם וְהַבִּיטוּ אֶל־הָאָרֶץ מִתַּחַת [יְמוּתוּן
כִּי־שָׁמַיִם כֶּעָשָׁן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ כַּבֶּגֶד תִּבְלֶה וְיֹשְׁבֶיהָ כְּמוֹ־כֵן
וִישׁוּעָתִי לְעוֹלָם תִּהְיֶה וְצִדְקָתִי לֹא תֵחָת׃ ס
7 שִׁמְעוּ אֵלַי יֹדְעֵי צֶדֶק עַם תּוֹרָתִי בְלִבָּם
אַל־תִּירְאוּ חֶרְפַּת אֱנוֹשׁ וּמִגִּדֻּפֹתָם אַל־תֵּחָתּוּ׃
8 כִּי כַבֶּגֶד יֹאכְלֵם עָשׁ וְכַצֶּמֶר יֹאכְלֵם סָס
וְצִדְקָתִי לְעוֹלָם תִּהְיֶה וִישׁוּעָתִי לְדוֹר דּוֹרִים׃ ס
9 עוּרִי עוּרִי לִבְשִׁי־עֹז זְרוֹעַ יְהוָה
עוּרִי כִּימֵי קֶדֶם דֹּרוֹת עוֹלָמִים
הֲלוֹא אַתְּ־הִיא הַמַּחְצֶבֶת רַהַב מְחוֹלֶלֶת תַּנִּין׃
10 הֲלוֹא אַתְּ־הִיא הַמַּחֲרֶבֶת יָם מֵי תְּהוֹם רַבָּה
הַשָּׂמָה מַעֲמַקֵּי־יָם דֶּרֶךְ לַעֲבֹר גְּאוּלִים׃ ס
11 וּפְדוּיֵי יְהוָה יְשׁוּבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה [וַאֲנָחָה׃ ס
וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל־רֹאשָׁם שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּן נָסוּ יָגוֹן
12 אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מְנַחֶמְכֶם מִי־אַתְּ וַתִּירְאִי
מֵאֱנוֹשׁ יָמוּת וּמִבֶּן־אָדָם חָצִיר יִנָּתֵן׃
13 וַתִּשְׁכַּח יְהוָה עֹשֶׂךָ נוֹטֶה שָׁמַיִם
וְיֹסֵד אָרֶץ וַתְּפַחֵד תָּמִיד כָּל־הַיּוֹם
מִפְּנֵי חֲמַת הַמֵּצִיק כַּאֲשֶׁר כּוֹנֵן לְהַשְׁחִית וְאַיֵּה חֲמַת הַמֵּצִיק׃
14 מִהַר צֹעֶה לְהִפָּתֵחַ וְלֹא־יָמוּת לַשַּׁחַת וְלֹא יֶחְסַר לַחְמוֹ׃ 15 וְאָנֹכִי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ רֹגַע הַיָּם וַיֶּהֱמוּ גַּלָּיו יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ 16 וָאָשִׂם
דְּבָרַי בְּפִיךָ וּבְצֵל יָדִי כִּסִּיתִיךָ לִנְטֹעַ שָׁמַיִם וְלִיסֹד אָרֶץ וְלֵאמֹר
לְצִיּוֹן עַמִּי־אָתָּה׃ ס
17 הִתְעוֹרְרִי הִתְעוֹרְרִי קוּמִי יְרוּשָׁלַםִ
אֲשֶׁר שָׁתִית מִיַּד יְהוָה אֶת־כּוֹס חֲמָתוֹ
אֶת־קֻבַּעַת כּוֹס הַתַּרְעֵלָה שָׁתִית מָצִית׃
18 אֵין־מְנַהֵל לָהּ מִכָּל־בָּנִים יָלָדָה
וְאֵין מַחֲזִיק בְּיָדָהּ מִכָּל־בָּנִים גִּדֵּלָה׃
19 שְׁתַּיִם הֵנָּה קֹרְאֹתַיִךְ מִי יָנוּד לָךְ

6 l prb c 𝔊𝔙(𝔗) תֶּחְדָּל ‖ 9 l c 𝔙 (*percussit*) הַמֹּחֶצֶת (cf Hi 26,12); 9b >𝔊 ‖ 10 l הַשֹּׂמָה (part) et יָם דֹּרֶךְ ‖ 12 l ? (cf 𝔊Σ) מנחמך et אַתְּ(ה) ותירא ‖ 16 l c 𝔖 לִנְטוֹת ‖ 17 gl, cf 𝔊 et imprimis 𝔏$^{MS}$ ab Ambros citat: *calicem enim ruinae bibisti.*

הַשֹּׁ֥ד וְהַשֶּׁ֖בֶר וְהָרָעָ֣ב וְהַחֶ֑רֶב מִ֖י אֲנַחֲמֵֽךְ׃
20 בָּנַ֜יִךְ עֻלְּפ֤וּ שָֽׁכְבוּ֙ °בְּרֹ֣אשׁ כָּל־חוּצ֔וֹת° כְּת֖וֹא מִכְמָ֑ר
הַֽמְלֵאִ֥ים חֲמַת־יְהוָ֖ה גַּעֲרַ֥ת אֱלֹהָֽיִךְ׃
21 לָכֵ֛ן שִׁמְעִי־נָ֥א זֹ֖את עֲנִיָּ֑ה וּשְׁכֻרַ֖ת וְלֹ֥א מִיָּֽיִן׃ ס
22 כֹּֽה־אָמַ֞ר אֲדֹנַ֣יִךְ יְהוָ֗ה וֵאלֹהַ֙יִךְ֙ יָרִ֣יב עַמּ֔וֹ
הִנֵּ֥ה לָקַ֛חְתִּי מִיָּדֵ֖ךְ אֶת־כּ֣וֹס הַתַּרְעֵלָ֑ה
אֶת־קֻבַּ֙עַת֙ כּ֣וֹס חֲמָתִ֔י לֹא־תוֹסִ֥יפִי לִשְׁתּוֹתָ֖הּ עֽוֹד׃
23 וְשַׂמְתִּ֙יהָ֙ בְּיַ֣ד מוֹגַ֔יִךְ
אֲשֶׁר־אָמְר֥וּ לְנַפְשֵׁ֖ךְ שְׁחִ֣י וְנַעֲבֹ֑רָה
וַתָּשִׂ֤ימִי כָאָ֙רֶץ֙ גֵּוֵ֔ךְ וְכַח֖וּץ לַעֹבְרִֽים׃ ס
52 1 ע֥וּרִי עוּרִ֛י לִבְשִׁ֥י עֻזֵּ֖ךְ צִיּ֑וֹן
לִבְשִׁ֣י׀ בִּגְדֵ֣י תִפְאַרְתֵּ֗ךְ יְרוּשָׁלִַ֙ם֙ עִ֣יר הַקֹּ֔דֶשׁ
כִּ֣י לֹ֥א יוֹסִ֛יף יָבֹא־בָ֥ךְ ע֖וֹד עָרֵ֥ל וְטָמֵֽא׃
2 הִתְנַעֲרִ֧י מֵעָפָ֛ר ק֥וּמִי שְּׁבִ֖י[a] יְרוּשָׁלִָ֑ם
הִֽתְפַּתְּחוּ֙[b] מוֹסְרֵ֣י צַוָּארֵ֔ךְ שְׁבִיָּ֖ה בַּת־צִיּֽוֹן׃ ס
3 כִּי־כֹה֙ אָמַ֣ר יְהוָ֔ה חִנָּ֖ם נִמְכַּרְתֶּ֑ם וְלֹ֥א בְכֶ֖סֶף תִּגָּאֵֽלוּ׃ 4 כִּ֣י כֹ֤ה
אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י יְהוִ֔ה מִצְרַ֛יִם יָֽרַד־עַמִּ֥י בָרִאשֹׁנָ֖ה לָג֣וּר שָׁ֑ם וְאַשּׁ֖וּר
בְּאֶ֥פֶס עֲשָׁקֽוֹ׃ 5 וְעַתָּ֤ה מַה־לִּי־פֹה֙ נְאֻם־יְהוָ֔ה כִּֽי־לֻקַּ֥ח עַמִּ֖י חִנָּ֑ם
מֹשְׁלָ֤ו[a] יְהֵילִ֙ילוּ֙[b] נְאֻם־יְהוָ֔ה וְתָמִ֥יד כָּל־הַיּ֖וֹם שְׁמִ֥י מִנֹּאָֽץ[c]׃ 6 לָכֵ֛ן
יֵדַ֥ע עַמִּ֖י שְׁמִ֑י לָכֵן֙ בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא כִּֽי־אֲנִי־ה֥וּא הַֽמְדַבֵּ֖ר הִנֵּֽנִי׃ פ
7 מַה־נָּא֨וּוּ עַל־הֶהָרִ֜ים רַגְלֵ֣י מְבַשֵּׂ֗ר
מַשְׁמִ֧יעַ שָׁל֛וֹם מְבַשֵּׂ֥ר ט֖וֹב מַשְׁמִ֣יעַ יְשׁוּעָ֑ה
אֹמֵ֥ר לְצִיּ֖וֹן ° מָלַ֥ךְ אֱלֹהָֽיִךְ׃
8 ק֥וֹל צֹפַ֛יִךְ נָ֥שְׂאוּ ק֖וֹל יַחְדָּ֣ו יְרַנֵּ֑נוּ
כִּ֣י עַ֤יִן בְּעַ֙יִן֙ יִרְא֔וּ בְּשׁ֥וּב יְהוָ֖ה צִיּֽוֹן׃
9 פִּצְח֤וּ רַנְּנוּ֙ יַחְדָּ֔ו חָרְב֖וֹת יְרוּשָׁלִָ֑ם
כִּֽי־נִחַ֤ם יְהוָה֙ עַמּ֔וֹ גָּאַ֖ל יְרוּשָׁלִָֽם׃
10 חָשַׂ֤ף יְהוָה֙ אֶת־זְר֣וֹעַ קָדְשׁ֔וֹ לְעֵינֵ֖י כָּל־הַגּוֹיִ֑ם
וְרָאוּ֙ כָּל־אַפְסֵי־אָ֔רֶץ אֵ֖ת יְשׁוּעַ֥ת אֱלֹהֵֽינוּ׃

19 l c 𝔊𝔖𝔗𝔙 יְנַ׳ ‖ 20 °‑° add? ‖ 22 cf 17 ‖ 23 ins ? וּבְיַד מוֹנַיִךְ cf 𝔊 et 49,26 ‖ Cp 52, 2 [a] prps שְׁבִיָּה ‖ [b] Q Vrs ‑חִי ‖ 4 𝔊 בְּחָמָס ‖ 5 [a] K מִשְׁלוֹ, Q ‑לָיו ‖ [b] frt crrp; 𝔗 יִתְהַלְּלוּ?, l frt יִתְהַלְלוּ ‖ [c] l ? מְנֹאָץ ‖ 6 dl c 𝔊𝔙(※) ‖ 7 ? exc vb ‖ 8 l ? כָּל־.

11 סֽוּרוּ סוּרוּ צְאוּ מִשָּׁם טָמֵא אַל־תִּגָּעוּ
צְאוּ מִתּוֹכָהּ הִבָּרוּ נֹשְׂאֵי כְּלֵי יְהוָה׃
12 כִּי לֹא בְחִפָּזוֹן תֵּצֵאוּ וּבִמְנוּסָה לֹא תֵלֵכוּן
כִּי־הֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם יְהוָה וּמְאַסִּפְכֶם אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס
13 הִנֵּה יַשְׂכִּיל עַבְדִּי יָרוּם וְנִשָּׂא וְגָבַהּ מְאֹד׃
14 כַּאֲשֶׁר שָׁמְמוּ עָלֶיךָ[a] רַבִּים
כֵּן־[b]מִשְׁחַת[c] מֵאִישׁ מַרְאֵהוּ וְתֹאֲרוֹ מִבְּנֵי אָדָם׃
15 כֵּן יַזֶּה גּוֹיִם רַבִּים עָלָיו יִקְפְּצוּ מְלָכִים פִּיהֶם
כִּי אֲשֶׁר לֹא־סֻפַּר לָהֶם רָאוּ וַאֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ הִתְבּוֹנָנוּ׃
53 1 מִי הֶאֱמִין לִשְׁמֻעָתֵנוּ וּזְרוֹעַ יְהוָה עַל־מִי נִגְלָתָה׃
2 וַיַּעַל כַּיּוֹנֵק לְפָנָיו[a] וְכַשֹּׁרֶשׁ מֵאֶרֶץ צִיָּה
לֹא־תֹאַר לוֹ וְלֹא הָדָר וְנִרְאֵהוּ[b] וְלֹא־מַרְאֶה וְנֶחְמְדֵהוּ[c]׃
3 נִבְזֶה וַחֲדַל אִישִׁים אִישׁ מַכְאֹבוֹת וִידוּעַ חֹלִי
וּכְמַסְתֵּר פָּנִים מִמֶּנּוּ נִבְזֶה וְלֹא חֲשַׁבְנֻהוּ׃
4 אָכֵן חֳלָיֵנוּ[a] הוּא נָשָׂא וּמַכְאֹבֵינוּ[b] סְבָלָם
וַאֲנַחְנוּ חֲשַׁבְנֻהוּ נָגוּעַ מֻכֵּה אֱלֹהִים וּמְעֻנֶּה׃
5 וְהוּא מְחֹלָל מִפְּשָׁעֵנוּ מְדֻכָּא מֵעֲוֺנֹתֵינוּ
מוּסַר שְׁלוֹמֵנוּ עָלָיו וּבַחֲבֻרָתוֹ נִרְפָּא־לָנוּ׃
6 כֻּלָּנוּ כַּצֹּאן תָּעִינוּ אִישׁ לְדַרְכּוֹ פָּנִינוּ
וַיהוָה הִפְגִּיעַ בּוֹ אֵת עֲוֺן כֻּלָּנוּ׃
7 נִגַּשׂ וְהוּא נַעֲנֶה וְלֹא יִפְתַּח־פִּיו
כַּשֶּׂה לַטֶּבַח יוּבָל וּכְרָחֵל לִפְנֵי גֹזְזֶיהָ
נֶאֱלָמָה וְלֹא יִפְתַּח פִּיו׃
8 מֵעֹצֶר וּמִמִּשְׁפָּט לֻקָּח וְאֶת־דּוֹרוֹ[a] מִי יְשׂוֹחֵחַ
כִּי נִגְזַר מֵאֶרֶץ חַיִּים מִפֶּשַׁע עַמִּי[b] [c]נֶגַע לָמוֹ[c]׃
9 וַיִּתֵּן אֶת־רְשָׁעִים קִבְרוֹ וְאֶת־עָשִׁיר[a] בְּמֹתָיו[b]
עַל לֹא־חָמָס עָשָׂה וְלֹא מִרְמָה בְּפִיו׃

13 >𝔊𝔏 ‖ 14 [a] l c 𝔗𝔖 עָלָיו ‖ [b] l ? כִּי vel trsp frt 14aβb post 53,2 ‖ [c] l prb מָשְׁחָת ‖ 15 𝔊𝔏 θαυμάσονται, prps יִרְגְּזוּ vel יִשְׁתַּחֲוּוּ ‖ Cp 53, 2 [a] prps לְפָנֵינוּ ‖ [b] ? add ‖ [c] cf 52,14[b] ‖ 4 [a] 9MSS חֳלָיֵנוּ ‖ [b] ins c ca 20MSS 𝔖𝔙 הוּא ‖ 5 𝔅 + pl MSS מִ—מִּנּוּ ‖ 8 [a] l ? דְּבָרוֹ (al דַּרְכּוֹ) ‖ [b] prps עַמִּים, sed Vrs = 𝔐 ‖ [c-c] l (cf 𝔊 ἤχθη εἰς θάνατον) נֻגַּע לַמָּוֶת 𝔙 *percussi eum* ‖ 9 [a] l עֹשֵׂי רַע ‖ [b] l c 𝔊 בָּמוֹתוֹ (vel ? בֵּית־מוֹתוֹ); al בָּמָתוֹ.

10 וַיהוָה חָפֵץ דַּכְּאוֹ הֶחֱלִי[a] אִם־תָּשִׂים[b] אָשָׁם נַפְשׁוֹ
יִרְאֶה זֶרַע יַאֲרִיךְ יָמִים וְחֵפֶץ יְהוָה בְּיָדוֹ יִצְלָח׃
11 [a]מֵעֲמַל נַפְשׁוֹ יִרְאֶה [b]יִשְׂבָּע בְּדַעְתּוֹ[b]
יַצְדִּיק צַדִּיק עַבְדִּי[c] לָרַבִּים וַעֲוֺנֹתָם הוּא יִסְבֹּל׃
12 לָכֵן אֲחַלֶּק־לוֹ בָרַבִּים וְאֶת־עֲצוּמִים יְחַלֵּק שָׁלָל
תַּחַת אֲשֶׁר הֶעֱרָה לַמָּוֶת נַפְשׁוֹ וְאֶת־פֹּשְׁעִים נִמְנָה
וְהוּא חֵטְא־רַבִּים נָשָׂא וְלַפֹּשְׁעִים יַפְגִּיעַ׃ פ
54 1 רָנִּי עֲקָרָה לֹא יָלָדָה פִּצְחִי רִנָּה וְצַהֲלִי לֹא־חָלָה
כִּי־רַבִּים בְּנֵי־שׁוֹמֵמָה מִבְּנֵי בְעוּלָה אָמַר יְהוָה׃
2 הַרְחִיבִי ׀ מְקוֹם אָהֳלֵךְ וִירִיעוֹת מִשְׁכְּנוֹתַיִךְ יַטּוּ אַל־תַּחְשֹׂכִי
הַאֲרִיכִי מֵיתָרַיִךְ וִיתֵדֹתַיִךְ חַזֵּקִי׃ 3 כִּי־יָמִין וּשְׂמֹאול תִּפְרֹצִי
וְזַרְעֵךְ גּוֹיִם יִירָשׁ וְעָרִים נְשַׁמּוֹת יוֹשִׁיבוּ׃
4 אַל־תִּירְאִי כִּי־לֹא תֵבוֹשִׁי וְאַל־תִּכָּלְמִי כִּי לֹא תַחְפִּירִי
כִּי בֹשֶׁת עֲלוּמַיִךְ תִּשְׁכָּחִי וְחֶרְפַּת אַלְמְנוּתַיִךְ לֹא תִזְכְּרִי־עוֹד׃
5 כִּי בֹעֲלַיִךְ עֹשַׂיִךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ
וְגֹאֲלֵךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי כָל־הָאָרֶץ יִקָּרֵא׃
6 כִּי־כְאִשָּׁה עֲזוּבָה וַעֲצוּבַת רוּחַ קְרָאָךְ יְהוָה
וְאֵשֶׁת נְעוּרִים כִּי תִמָּאֵס אָמַר אֱלֹהָיִךְ׃
7 בְּרֶגַע קָטֹן עֲזַבְתִּיךְ וּבְרַחֲמִים גְּדֹלִים אֲקַבְּצֵךְ׃
8 בְּשֶׁצֶף קֶצֶף הִסְתַּרְתִּי פָנַי רֶגַע מִמֵּךְ
וּבְחֶסֶד עוֹלָם רִחַמְתִּיךְ אָמַר גֹּאֲלֵךְ יְהוָה׃ ס
9 [a]כִּי־מֵי[a] נֹחַ זֹאת לִי
אֲשֶׁר[b] נִשְׁבַּעְתִּי מֵעֲבֹר מֵי־נֹחַ עוֹד עַל־הָאָרֶץ
כֵּן נִשְׁבַּעְתִּי מִקְּצֹף עָלַיִךְ וּמִגְּעָר־בָּךְ׃
10 כִּי הֶהָרִים יָמוּשׁוּ וְהַגְּבָעוֹת תְּמוּטֶינָה
וְחַסְדִּי מֵאִתֵּךְ לֹא־יָמוּשׁ וּבְרִית שְׁלוֹמִי לֹא תָמוּט
אָמַר מְרַחֲמֵךְ יְהוָה׃ ס
11 עֲנִיָּה סֹעֲרָה לֹא נֻחָמָה

10 [a] dl ? vel l בָּחֳלִי? (cf 𝔊𝔙) ‖ [b] l c 𝔙 (*posuerit*) יָ ‖ 11 [a] ins ? יַצִּילֵהוּ, cf 𝔊𝔏 (.. *auferre de dolore*) ‖ [b-b] l frt c (𝔊)ʼΑΣΘ ;יִשְׂבַּע בדעתּוֹ al praem אור (cf 𝔊) et trsp בדעתו ad stichum sq (tum 'צַדִּ' עַבְ gl?) ‖ [c] dl ‖ Cp 54, 2 l c Vrs הַטִּי ‖ 5 l ? בְּעָלַיִךְ ‖ 8 l frt בְּשֶׁטֶף ‖ 9 [a-a] l c pc MSS ΣΘ𝔖𝔗𝔙 כִּימֵי ‖ [b] l 'כַּאֲ.

הִנֵּה אָנֹכִי מַרְבִּיץ בַּפּוּךְ[a] [b]אֲבָנַיִךְ וִיסַדְתִּיךְ[b] בַּסַּפִּירִים׃
12וְשַׂמְתִּי כַּדְכֹד שִׁמְשֹׁתַיִךְ וּשְׁעָרַיִךְ לְאַבְנֵי אֶקְדָּח
וְכָל־גְּבוּלֵךְ לְאַבְנֵי־חֵפֶץ׃ 13וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְהוָה
וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ׃ 14בִּצְדָקָה תִּכּוֹנָנִי[a]
רַחֲקִי[b] מֵעֹשֶׁק כִּי־לֹא תִירָאִי וּמִמְּחִתָּה כִּי לֹא־תִקְרַב אֵלָיִךְ׃
15הֵן גּוֹר יָגוּר אֶפֶס מֵאוֹתִי[a] מִי־גָר אִתָּךְ[b] עָלַיִךְ יִפּוֹל׃
16הִן אָנֹכִי בָּרָאתִי חָרָשׁ נֹפֵחַ בְּאֵשׁ פֶּחָם
וּמוֹצִיא כְלִי לְמַעֲשֵׂהוּ וְאָנֹכִי בָּרָאתִי מַשְׁחִית לְחַבֵּל׃
17כָּל־כְּלִי יוּצַר עָלַיִךְ לֹא יִצְלָח וְכָל־לָשׁוֹן תָּקוּם־אִתָּךְ לַמִּשְׁפָּט
זֹאת נַחֲלַת עַבְדֵי יְהוָה וְצִדְקָתָם מֵאִתִּי נְאֻם־יְהוָה׃ ס [תַּרְשִׁיעִי
55 1הוֹי[a] כָּל־צָמֵא לְכוּ לַמַּיִם וַאֲשֶׁר אֵין־לוֹ [b]כָּסֶף לְכוּ[b]
שִׁבְרוּ וֶאֱכֹלוּ [c]וּלְכוּ שִׁבְרוּ[c] בְּלוֹא־כֶסֶף וּבְלוֹא מְחִיר יַיִן וְחָלָב׃
2לָמָּה תִשְׁקְלוּ־כֶסֶף בְּלוֹא־לֶחֶם וִיגִיעֲכֶם בְּלוֹא לְשָׂבְעָה
שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ אֵלַי וְאִכְלוּ־טוֹב וְתִתְעַנַּג בַּדֶּשֶׁן נַפְשְׁכֶם׃
3הַטּוּ אָזְנְכֶם וּלְכוּ אֵלַי שִׁמְעוּ וּתְחִי נַפְשְׁכֶם
וְאֶכְרְתָה לָכֶם בְּרִית עוֹלָם חַסְדֵי דָוִד הַנֶּאֱמָנִים׃
4הֵן עֵד לְאוּמִּים נְתַתִּיו נָגִיד וּמְצַוֵּה לְאֻמִּים׃
5הֵן גּוֹי לֹא־תֵדַע תִּקְרָא וְגוֹי לֹא־יְדָעוּךָ אֵלֶיךָ יָרוּצוּ
לְמַעַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פֵאֲרָךְ׃ ס
6דִּרְשׁוּ יְהוָה בְּהִמָּצְאוֹ קְרָאֻהוּ בִּהְיוֹתוֹ קָרוֹב׃
7יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבֹתָיו
וְיָשֹׁב אֶל־יְהוָה וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל־אֱלֹהֵינוּ כִּי־יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ׃
8כִּי לֹא מַחְשְׁבוֹתַי מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם וְלֹא דַרְכֵיכֶם דְּרָכָי נְאֻם יְהוָה׃
9כִּי־גָבְהוּ שָׁמַיִם מֵאָרֶץ כֵּן גָּבְהוּ דְרָכַי מִדַּרְכֵיכֶם וּמַחְשְׁבֹתַי
10כִּי כַּאֲשֶׁר יֵרֵד הַגֶּשֶׁם וְהַשֶּׁלֶג מִן־הַשָּׁמַיִם [מִמַּחְשְׁבֹתֵיכֶם׃
וְשָׁמָּה לֹא יָשׁוּב כִּי אִם־הִרְוָה אֶת־הָאָרֶץ
וְהוֹלִידָהּ וְהִצְמִיחָהּ וְנָתַן זֶרַע לַזֹּרֵעַ וְלֶחֶם לָאֹכֵל׃
11כֵּן יִהְיֶה דְבָרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי לֹא־יָשׁוּב אֵלַי רֵיקָם
כִּי אִם־עָשָׂה אֶת־אֲשֶׁר חָפַצְתִּי וְהִצְלִיחַ אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיו׃

11 [a] l בַּנֹּפֶךְ (cf 𝔊 ἄνθρακα) ‖ [b-b] prps אַדְנַיִךְ וִיסֹדוֹתַיִךְ ‖ 13 l ? בֹּנַיִךְ ‖ 14 [a] trsp ? huc : ‖ [b] l ? תִּרְחֲקִי ‖ 15 [a] l ? מֵאִתִּי ‖ [b] ? dl ‖ 16 K הֵן, Q הִנֵּה ‖ 17 add? ‖ Cp 55, 1 [a] >$𝔊^h$(※) ‖ [b-b] l כֶּסֶף לְכוּ ‖ [c-c] dl; >$𝔊^h$(※) ‖ 4 l c Vrs לְעַמִּים ‖ 9 l frt c Vrs כִּגְבֹהַּ ‖ 11 l ? יֵצֵא.

12 כִּֽי־בְשִׂמְחָ֣ה תֵצֵ֔אוּ וּבְשָׁל֖וֹם תּֽוּבָל֑וּן [יִמְחֲאוּ־כָֽף׃
הֶהָרִ֣ים וְהַגְּבָע֗וֹת יִפְצְח֤וּ לִפְנֵיכֶם֙ רִנָּ֔ה וְכָל־עֲצֵ֥י הַשָּׂדֶ֖ה
13 תַּ֤חַת הַֽנַּעֲצוּץ֙ יַעֲלֶ֣ה בְר֔וֹשׁ תַּ֥חַת הַסִּרְפַּ֖ד יַעֲלֶ֣ה הֲדַ֑ס
וְהָיָ֤ה לַֽיהוָה֙ לְשֵׁ֔ם לְא֥וֹת עוֹלָ֖ם לֹ֥א יִכָּרֵֽת׃ ס
56 1 כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה שִׁמְר֥וּ מִשְׁפָּ֖ט וַעֲשׂ֣וּ צְדָקָ֑ה
כִּֽי־קְרוֹבָ֤ה יְשׁוּעָתִי֙ לָב֔וֹא וְצִדְקָתִ֖י לְהִגָּלֽוֹת׃
2 אַשְׁרֵ֤י אֱנוֹשׁ֙ יַעֲשֶׂה־זֹּ֔את וּבֶן־אָדָ֖ם יַחֲזִ֣יק בָּ֑הּ
שֹׁמֵ֤ר שַׁבָּת֙ מֵֽחַלְּל֔וֹ וְשֹׁמֵ֥ר יָד֖וֹ מֵעֲשׂ֥וֹת כָּל־רָֽע׃ ס
3 וְאַל־יֹאמַ֣ר בֶּן־הַנֵּכָ֗ר הַנִּלְוָ֤ה אֶל־יְהוָה֙ לֵאמֹ֔ר
הַבְדֵּ֧ל יַבְדִּילַ֛נִי יְהוָ֖ה מֵעַ֣ל עַמּ֑וֹ
וְאַל־יֹאמַר֙ הַסָּרִ֔יס הֵ֥ן אֲנִ֖י עֵ֥ץ יָבֵֽשׁ׃ ס
4 כִּי־כֹ֣ה ׀ אָמַ֣ר יְהוָ֗ה לַסָּֽרִיסִים֙ אֲשֶׁ֤ר יִשְׁמְרוּ֙ אֶת־שַׁבְּתוֹתַ֔י
וּבָֽחֲר֖וּ בַּאֲשֶׁ֣ר חָפָ֑צְתִּי וּמַחֲזִיקִ֖ים בִּבְרִיתִֽי׃ ס
5 וְנָתַתִּ֨י לָהֶ֜ם בְּבֵיתִ֤י וּבְחוֹמֹתַי֙ יָ֣ד וָשֵׁ֔ם
ט֖וֹב מִבָּנִ֣ים וּמִבָּנ֑וֹת שֵׁ֤ם עוֹלָם֙ אֶתֶּן־ל֔וֹ אֲשֶׁ֖ר לֹ֥א יִכָּרֵֽת׃ ס
6 וּבְנֵ֣י הַנֵּכָ֗ר הַנִּלְוִ֤ים עַל־יְהוָה֙ לְשָׁ֣רְת֔וֹ וּֽלְאַהֲבָה֙ אֶת־שֵׁ֣ם יְהוָ֔ה
לִהְי֥וֹת ל֖וֹ לַעֲבָדִ֑ים כָּל־שֹׁמֵ֤ר שַׁבָּת֙ מֵֽחַלְּל֔וֹ וּמַחֲזִיקִ֖ים בִּבְרִיתִֽי׃
7 וַהֲבִיאוֹתִ֞ים אֶל־הַ֣ר קָדְשִׁ֗י וְשִׂמַּחְתִּים֙ בְּבֵ֣ית תְּפִלָּתִ֔י
עוֹלֹתֵיהֶ֧ם וְזִבְחֵיהֶ֛ם ° לְרָצ֖וֹן עַל־מִזְבְּחִ֑י
כִּ֣י בֵיתִ֔י בֵּית־תְּפִלָּ֥ה יִקָּרֵ֖א לְכָל־הָעַמִּֽים׃
8 נְאֻם֙ אֲדֹנָ֣י יְהוִ֔ה מְקַבֵּ֖ץ נִדְחֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל
ע֛וֹד אֲקַבֵּ֥ץ עָלָ֖יו לְנִקְבָּצָֽיו׃
9 כֹּ֚ל חַיְת֣וֹ שָׂדָ֑י אֵת֣יוּ לֶאֱכֹ֔ל כָּל־חַיְת֖וֹ בַּיָּֽעַר׃ ס
10 צֹפָ֞ו[a] עִוְרִ֣ים כֻּלָּם֮ לֹ֣א יָדָעוּ֒[b]
כֻּלָּם֙ כְּלָבִ֣ים אִלְּמִ֔ים לֹ֥א יוּכְל֖וּ לִנְבֹּ֑חַ
הֹזִים֙[c] שֹׁכְבִ֔ים אֹהֲבֵ֖י לָנֽוּם׃
11 וְהַכְּלָבִ֣ים עַזֵּי־נֶ֗פֶשׁ לֹ֤א יָֽדְעוּ֙ שָׂבְעָ֔ה
[a]וְהֵ֣מָּה רֹעִ֔ים[a] לֹ֥א יָדְע֖וּ הָבִ֑ין
כֻּלָּם֙ לְדַרְכָּ֣ם פָּנ֔וּ אִ֥ישׁ לְבִצְע֖וֹ מִקָּצֵֽהוּ[b]׃

13 mlt MSS Q Vrs 'וְת ‖ Cp 56, 3 l וְהַ— ‖ 5 l c Vrs לָמוֹ ‖ 6 l ? שְׁמוֹ ‖ 7 𝔊𝔗 + ?יִהְיוּ ‖ 9 huc trsp ‸ ‖ 10 [a] sic 𝔐 (צ maj), Q צֹפָיו; l prb צֹפַי ‖ [b] l c $𝔊^{κAQΓ}$ et 11 יָדְעוּ הָבִין ‖ [c] pl MSS 'ח; l prb 𝔐 ‖ 11 [a-a] l וְהֵם הָרֹעִים; al trsp haec vb in 10 post צפי et dl vb 3sqq (לֹא יָדְ' הָ'), cf 10[b] ‖ [b] >𝔊.

¹²אֵתָיוּ אֶקְחָה־יַיִן וְנִסְבְּאָה שֵׁכָר
וְהָיָה כָזֶה יוֹם מָחָר גָּדוֹל יֶתֶר מְאֹד׃
57 ¹הַצַּדִּיק אָבָד וְאֵין אִישׁ שָׂם עַל־לֵב
וְאַנְשֵׁי־חֶסֶד נֶאֱסָפִים בְּאֵין מֵבִין
כִּי־מִפְּנֵי הָרָעָה נֶאֱסַף הַצַּדִּיק׃ ²יָבוֹא שָׁלוֹם[a]
יָנוּחוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם [b]הֹלֵךְ נְכֹחוֹ׃ פ
³וְאַתֶּם קִרְבוּ־הֵנָּה בְּנֵי עֹנְנָה
זֶרַע מְנָאֵף וַתִּזְנֶה׃ ⁴עַל־מִי תִּתְעַנָּגוּ
עַל־מִי תַּרְחִיבוּ פֶה תַּאֲרִיכוּ לָשׁוֹן
הֲלוֹא־אַתֶּם יִלְדֵי־פֶשַׁע זֶרַע שָׁקֶר׃
⁵הַנֵּחָמִים בָּאֵלִים תַּחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן
שֹׁחֲטֵי הַיְלָדִים בַּנְּחָלִים תַּחַת סְעִפֵי הַסְּלָעִים׃
⁶בְּחַלְּקֵי־נַחַל חֶלְקֵךְ הֵם הֵם גּוֹרָלֵךְ
גַּם־לָהֶם שָׁפַכְתְּ נֶסֶךְ הֶעֱלִית מִנְחָה °הַעַל אֵלֶּה אֶנָּחֵם°׃
⁷עַל הַר־גָּבֹהַּ וְנִשָּׂא שַׂמְתְּ מִשְׁכָּבֵךְ
גַּם־שָׁם עָלִית לִזְבֹּחַ זָבַח׃
⁸וְאַחַר הַדֶּלֶת וְהַמְּזוּזָה שַׂמְתְּ זִכְרוֹנֵךְ
כִּי מֵאִתִּי[a] גִּלִּית וַתַּעֲלִי הִרְחַבְתְּ מִשְׁכָּבֵךְ
וַתִּכְרָת[b]־לָךְ מֵהֶם אָהַבְתְּ מִשְׁכָּבָם[c] יָד חָזִית׃
⁹וַתָּשֻׁרִי לַמֶּלֶךְ בַּשֶּׁמֶן וַתַּרְבִּי רִקֻּחָיִךְ
וַתְּשַׁלְּחִי צִרַיִךְ עַד־מֵרָחֹק וַתַּשְׁפִּילִי עַד־שְׁאוֹל׃
¹⁰בְּרֹב דַּרְכֵּךְ יָגַעַתְּ לֹא אָמַרְתְּ נוֹאָשׁ
חַיַּת יָדֵךְ מָצָאת עַל־כֵּן לֹא חָלִית׃
¹¹וְאֶת־מִי דָּאַגְתְּ וַתִּירְאִי כִּי תְכַזֵּבִי
וְאוֹתִי לֹא זָכַרְתְּ לֹא־שַׂמְתְּ עַל־לִבֵּךְ
הֲלֹא אֲנִי מַחְשֶׁה וּמֵעֹלָם וְאוֹתִי לֹא תִירָאִי׃ ס
¹²אֲנִי אַגִּיד צִדְקָתֵךְ וְאֶת־מַעֲשַׂיִךְ
וְלֹא יוֹעִילוּךְ׃ ¹³בְּזַעֲקֵךְ יַצִּילֻךְ קִבּוּצַיִךְ
וְאֶת־כֻּלָּם יִשָּׂא־רוּחַ יִקַּח־הָבֶל

12 𝔖 יָ' ‖ Cp 57, 2 [a] trsp? huc : ‖ [b] ins כָּל־ ‖ 3 l וְתִ' (al מְנָאֶפֶת וְזֹנָה) ‖ 5 l c 𝔊 בְּתוֹךְ ‖ 6 °–° ? add ‖ 8 [a] l ?? מֵאִתּוֹ ‖ [b] l frt וַתִּכְרִי ‖ [c] 𝔊 in fin vs et init vs 9 וַתַּרְבִּי אֶת־תַּזְנֻתַיִךְ אִתָּם, cf Ez 16,25s ‖ 9 Σ𝔙 (*ornasti unguento*) וַתָּסֹכִי? ‖ 11 l c 𝔊ΑΣ𝔙 (*et negligens*) וּמַעְלִם ‖ 12 trsp? : ad מעשיך ‖ 13 l שִׁקּוּצַיִךְ.

וְהַחוֹסֶה בִי יִנְחַל־אֶרֶץ וְיִירַשׁ הַר־קָדְשִׁי׃ 14וְאָמַר

סֹלּוּ־סֹלּוּ פַּנּוּ־דָרֶךְ הָרִימוּ מִכְשׁוֹל מִדֶּרֶךְ עַמִּי׃ ס

15כִּי כֹה אָמַר רָם וְנִשָּׂא שֹׁכֵן עַד וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ

מָרוֹם וְקָדוֹשׁ אֶשְׁכּוֹן וְאֶת־דַּכָּא וּשְׁפַל־רוּחַ

לְהַחֲיוֹת רוּחַ שְׁפָלִים וּלְהַחֲיוֹת לֵב נִדְכָּאִים׃

16כִּי לֹא לְעוֹלָם אָרִיב וְלֹא לָנֶצַח אֶקְּצוֹף

כִּי־רוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטוֹף וּנְשָׁמוֹת אֲנִי עָשִׂיתִי׃

17בַּעֲוֺן בִּצְעוֹ[a] קָצַפְתִּי וְאַכֵּהוּ[b] הַסְתֵּר וְאֶקְצֹף[c]

וַיֵּלֶךְ שׁוֹבָב בְּדֶרֶךְ לִבּוֹ׃ 18דְּרָכָיו רָאִיתִי וְאֶרְפָּאֵהוּ

וְאַנְחֵהוּ[a] וַאֲשַׁלֵּם נִחֻמִים לוֹ[b] וְלַאֲבֵלָיו׃ 19בּוֹרֵא[a] נוּב[b] שְׂפָתָיִם

שָׁלוֹם׀ שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְהוָה וּרְפָאתִיו׃

20וְהָרְשָׁעִים כַּיָּם נִגְרָשׁ כִּי הַשְׁקֵט לֹא יוּכָל

וַיִּגְרְשׁוּ מֵימָיו רֶפֶשׁ וָטִיט׃ 21אֵין שָׁלוֹם אָמַר אֱלֹהַי לָרְשָׁעִים׃ פ

58 1קְרָא בְגָרוֹן אַל־תַּחְשֹׂךְ כַּשּׁוֹפָר הָרֵם קוֹלֶךָ

וְהַגֵּד לְעַמִּי פִּשְׁעָם וּלְבֵית יַעֲקֹב חַטֹּאתָם׃

2וְאוֹתִי יוֹם׀ יוֹם יִדְרֹשׁוּן וְדַעַת דְּרָכַי יֶחְפָּצוּן

כְּגוֹי אֲשֶׁר־צְדָקָה עָשָׂה וּמִשְׁפַּט אֱלֹהָיו לֹא עָזָב

יִשְׁאָלוּנִי מִשְׁפְּטֵי־צֶדֶק קִרְבַת אֱלֹהִים יֶחְפָּצוּן׃

3לָמָּה צַּמְנוּ וְלֹא רָאִיתָ עִנִּינוּ נַפְשֵׁנוּ וְלֹא תֵדָע

הֵן בְּיוֹם צֹמְכֶם תִּמְצְאוּ־חֵפֶץ וְכָל־עַצְּבֵיכֶם תִּנְגֹּשׂוּ׃

4הֵן לְרִיב וּמַצָּה תָּצוּמוּ וּלְהַכּוֹת בְּאֶגְרֹף רֶשַׁע[a]

לֹא[b]־תָצוּמוּ כַיּוֹם לְהַשְׁמִיעַ בַּמָּרוֹם קוֹלְכֶם׃

5הֲכָזֶה יִהְיֶה צוֹם אֶבְחָרֵהוּ יוֹם עַנּוֹת אָדָם נַפְשׁוֹ

הֲלָכֹף כְּאַגְמֹן רֹאשׁוֹ וְשַׂק וָאֵפֶר יַצִּיעַ

הֲלָזֶה תִּקְרָא־צוֹם וְיוֹם רָצוֹן לַיהוָה׃

6הֲלוֹא זֶה צוֹם אֶבְחָרֵהוּ[a]

פַּתֵּחַ חַרְצֻבּוֹת רֶשַׁע הַתֵּר אֲגֻדּוֹת מוֹטָה

וְשַׁלַּח רְצוּצִים חָפְשִׁים וְכָל־מוֹטָה תְּנַתֵּקוּ[b]׃

14 𝔙 וְאָמַר ‖ 17 [a] 𝔊 βραχύ τι; l ? רֶגַע (בַּעֲוֺנוֹ) ‖ [b] l c 𝔊𝔙𝔖 וְא׳ ‖ [c] l וְקָצֹף ‖ 18 [a] prps וָאֲנַחֵהוּ ‖ [b] huc trsp ׃ ‖ 19 [a] ins ? אֲנִי ‖ [b] K נוב, Q ניב (l ? נִיד cf Hi 16,5) ‖ 20 l ? נִגְרַשׁ et ויגר׳ ‖ 21 ca 50MSS יהוה ‖ Cp 58, 3 Vrs חֶפְצְכֶם ‖ 4 [a] l ? c 𝔊𝔏 רָשׁ ‖ [b] ca 60MSS וְלֹא ‖ 6 [a] ins frt נְאֻם אדני יהוה cf 𝔊 ‖ [b] l c 𝔊𝔏𝔙 sing.

7 הֲלוֹא פָרֹס לָרָעֵב לַחְמֶךָ וַעֲנִיִּים מְרוּדִים[a] תָּבִיא בָיִת
כִּי־תִרְאֶה עָרֹם וְכִסִּיתוֹ וּמִבְּשָׂרְךָ לֹא[b] תִתְעַלָּם׃
8 אָז יִבָּקַע כַּשַּׁחַר אוֹרֶךָ וַאֲרֻכָתְךָ מְהֵרָה תִצְמָח
וְהָלַךְ לְפָנֶיךָ צִדְקֶךָ כְּבוֹד יְהוָה יַאַסְפֶךָ׃
9 אָז תִּקְרָא וַיהוָה יַעֲנֶה תְּשַׁוַּע וְיֹאמַר הִנֵּנִי
אִם־תָּסִיר מִתּוֹכְךָ מוֹטָה שְׁלַח אֶצְבַּע וְדַבֶּר־אָוֶן׃
10 וְתָפֵק[a] לָרָעֵב נַפְשֶׁךָ[b] וְנֶפֶשׁ נַעֲנָה תַּשְׂבִּיעַ
וְזָרַח בַּחֹשֶׁךְ אוֹרֶךָ וַאֲפֵלָתְךָ כַּצָּהֳרָיִם׃
11 וְנָחֲךָ יְהוָה תָּמִיד וְהִשְׂבִּיעַ בְּצַחְצָחוֹת נַפְשֶׁךָ
וְעַצְמֹתֶיךָ יַחֲלִיץ[a] וְהָיִיתָ כְּגַן רָוֶה
וּכְמוֹצָא מַיִם[b] אֲשֶׁר לֹא־יְכַזְּבוּ מֵימָיו׃
12 וּבָנוּ מִמְּךָ[a] חָרְבוֹת עוֹלָם מוֹסְדֵי דוֹר־וָדוֹר תְּקוֹמֵם
וְקֹרָא לְךָ גֹּדֵר פֶּרֶץ מְשֹׁבֵב נְתִיבוֹת[b] לָשָׁבֶת׃
13 אִם־תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת רַגְלֶךָ עֲשׂוֹת[a] חֲפָצֶךָ[b] בְּיוֹם קָדְשִׁי
וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג לִקְדוֹשׁ יְהוָה[c] מְכֻבָּד
וְכִבַּדְתּוֹ מֵעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ מִמְּצוֹא חֶפְצְךָ וְדַבֵּר דָּבָר׃
14 אָז תִּתְעַנַּג עַל־יְהוָה וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל־בָּמֳתֵי אָרֶץ
וְהַאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ כִּי פִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ ס
59 1 הֵן לֹא־קָצְרָה יַד־יְהוָה מֵהוֹשִׁיעַ וְלֹא־כָבְדָה אָזְנוֹ מִשְּׁמוֹעַ׃
2 כִּי אִם־עֲוֺנֹתֵיכֶם הָיוּ מַבְדִּלִים בֵּינֵכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם
וְחַטֹּאותֵיכֶם הִסְתִּירוּ פָנִים מִכֶּם מִשְּׁמוֹעַ׃
3 כִּי כַפֵּיכֶם נְגֹאֲלוּ בַדָּם וְאֶצְבְּעוֹתֵיכֶם בֶּעָוֺן
שִׂפְתוֹתֵיכֶם דִּבְּרוּ־שֶׁקֶר לְשׁוֹנְכֶם עַוְלָה תֶהְגֶּה׃
4 אֵין־קֹרֵא בְצֶדֶק וְאֵין נִשְׁפָּט בֶּאֱמוּנָה
בָּטוֹחַ עַל־תֹּהוּ וְדַבֶּר־שָׁוְא הָרוֹ עָמָל וְהוֹלֵיד אָוֶן׃
5 בֵּיצֵי צִפְעוֹנִי בִּקֵּעוּ וְקוּרֵי עַכָּבִישׁ יֶאֱרֹגוּ
הָאֹכֵל מִבֵּיצֵיהֶם יָמוּת וְהַזּוּרֶה תִּבָּקַע אֶפְעֶה׃
6 קוּרֵיהֶם לֹא־יִהְיוּ לְבֶגֶד וְלֹא יִתְכַּסּוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם
מַעֲשֵׂיהֶם מַעֲשֵׂי־אָוֶן וּפֹעַל חָמָס בְּכַפֵּיהֶם׃

7 [a] l ? וּמְרֻדִים ‖ [b] 40MSS אַל ‖ 8 l ? יְאַסְּפֶךָ (52,12) ‖ 10 [a] l ? —פִּק ‖ [b] l c 11MSS 𝔊[L]𝔏[L]𝔖 לַחְמְךָ ‖ 11 [a] l יַחֲלִיף (?וְעַצְמֹתֶךָ) ‖ [b] exc vb? (?חַיִּים) ‖ 12 [a] l בָּנַיִךְ (60,10) ‖ [b] prps —צוֹת (?) ‖ 13 [a] l c 𝔊 מַעֲ' ‖ [b] mlt MSS —צִיךְ ‖ [c] l ? יִשְׂרָאֵל vel ? לְחֹדֶשׁ י״י ‖ 14 Q[MSS] בָּמֳתֵי, K בָּמוֹתֵי ‖ Cp 59, 3 l ? נִגְאָלוּ ‖ 5 l ? —רָה.

7 רַגְלֵיהֶם לָרַע יָרֻצוּ וִימַהֲרוּ לִשְׁפֹּךְ דָּם נָקִי
מַחְשְׁבוֹתֵיהֶם מַחְשְׁבוֹת אָוֶן שֹׁד וָשֶׁבֶר בִּמְסִלּוֹתָם׃
8 דֶּרֶךְ שָׁלוֹם לֹא יָדָעוּ וְאֵין מִשְׁפָּט בְּמַעְגְּלוֹתָם
נְתִיבוֹתֵיהֶם עִקְּשׁוּ לָהֶם כֹּל דֹּרֵךְ בָּהּ לֹא יָדַע שָׁלוֹם׃
9 עַל־כֵּן רָחַק מִשְׁפָּט מִמֶּנּוּ וְלֹא תַשִּׂיגֵנוּ צְדָקָה
נְקַוֶּה לָאוֹר וְהִנֵּה־חֹשֶׁךְ לִנְגֹהוֹת בָּאֲפֵלוֹת נְהַלֵּךְ׃
10 נְגַשְׁשָׁה כַעִוְרִים קִיר וּכְאֵין עֵינַיִם נְגַשֵּׁשָׁה
כָּשַׁלְנוּ בַצָּהֳרַיִם כַּנֶּשֶׁף בָּאַשְׁמַנִּים כַּמֵּתִים׃
11 נֶהֱמֶה כַדֻּבִּים כֻּלָּנוּ וְכַיּוֹנִים הָגֹה נֶהְגֶּה
נְקַוֶּה לַמִּשְׁפָּט וָאַיִן לִישׁוּעָה רָחֲקָה מִמֶּנּוּ׃
12 כִּי־רַבּוּ פְשָׁעֵינוּ נֶגְדֶּךָ וְחַטֹּאותֵינוּ עָנְתָה בָּנוּ
כִּי־פְשָׁעֵינוּ אִתָּנוּ וַעֲוֺנֹתֵינוּ יְדַעֲנוּם׃
13 פָּשֹׁעַ וְכַחֵשׁ בַּיהוָה וְנָסוֹג מֵאַחַר אֱלֹהֵינוּ
דַּבֶּר־עֹשֶׁק[a] וְסָרָה הֹרוֹ[b] וְהֹגוֹ[c] מִלֵּב דִּבְרֵי־שָׁקֶר׃
14 וְהֻסַּג אָחוֹר מִשְׁפָּט וּצְדָקָה מֵרָחוֹק תַּעֲמֹד
כִּי־כָשְׁלָה בָרְחוֹב אֱמֶת וּנְכֹחָה לֹא־תוּכַל לָבוֹא׃
15 וַתְּהִי הָאֱמֶת נֶעְדֶּרֶת וְסָר מֵרָע מִשְׁתּוֹלֵל
וַיַּרְא יְהוָה וַיֵּרַע בְּעֵינָיו כִּי־אֵין מִשְׁפָּט׃
16 וַיַּרְא כִּי־אֵין אִישׁ וַיִּשְׁתּוֹמֵם כִּי אֵין מַפְגִּיעַ
וַתּוֹשַׁע לוֹ זְרֹעוֹ וְצִדְקָתוֹ הִיא סְמָכָתְהוּ׃
17 וַיִּלְבַּשׁ צְדָקָה כַּשִּׁרְיָן וְכוֹבַע יְשׁוּעָה בְּרֹאשׁוֹ
וַיִּלְבַּשׁ בִּגְדֵי נָקָם תִּלְבֹּשֶׁת וַיַּעַט כַּמְעִיל קִנְאָה׃ [יְשַׁלֵּם[b]׃
18 כְּעַל גְּמֻלוֹת כְּעַל[a] יְשַׁלֵּם חֵמָה לְצָרָיו גְּמוּל לְאֹיְבָיו [b]לָאִיִּים גְּמוּל
19 וְיִירְאוּ[a] מִמַּעֲרָב אֶת־שֵׁם יְהוָה וּמִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ אֶת־כְּבוֹדוֹ
כִּי־יָבוֹא כַנָּהָר[b] צָר רוּחַ יְהוָה נֹסְסָה בוֹ׃
20 וּבָא לְצִיּוֹן[a] גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי[b] פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב נְאֻם יְהוָה׃
21 וַאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם אָמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרַי אֲשֶׁר־
שַׂמְתִּי בְּפִיךָ לֹא־יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ וּמִפִּי זֶרַע זַרְעֲךָ אָמַר
יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ ס

8 1MS Vrs בָּם ‖ 10 ? *in vigore;* ins ? הָיִינוּ ‖ 12 l וְחַטָּאתֵנוּ ‖ 13 [a] l c 𝔗? עִקֵּשׁ ‖ [b] l ? הָרוֹ (dittogr?) ‖ [c] l ? וְהָגוֹ ‖ 15 dub; trsp prb huc : ‖ 17 dl (>𝔊𝔙) ‖ 18 [a] l frt גְּמוּל cf 18b ‖ [b-b] >𝔊(※), add ‖ 19 [a] l c pl MSS Edd וְיִרְאוּ (a ראה) ‖ [b] l c 𝔊ΑΣΘ כְּנָ׳ ‖ 20 [a] (𝔊?) Rom 11,26 מִצִּ׳ ‖ [b] l c 𝔊 Rom וְיָשִׁיב פֶּ׳ מִיַּ׳ ‖ 21 l אִתָּם.

60 [1]קוּמִי אוֹרִי כִּי בָא אוֹרֵךְ וּכְבוֹד יְהוָה עָלַיִךְ זָרָח׃
[2]כִּי־הִנֵּה הַחֹשֶׁךְ יְכַסֶּה־אֶרֶץ וַעֲרָפֶל לְאֻמִּים
וְעָלַיִךְ יִזְרַח יְהוָה וּכְבוֹדוֹ עָלַיִךְ יֵרָאֶה׃
[3]וְהָלְכוּ גוֹיִם לְאוֹרֵךְ וּמְלָכִים לְנֹגַהּ זַרְחֵךְ׃
[4]שְׂאִי־סָבִיב עֵינַיִךְ וּרְאִי כֻּלָּם נִקְבְּצוּ בָאוּ־לָךְ
בָּנַיִךְ מֵרָחוֹק יָבֹאוּ וּבְנֹתַיִךְ עַל־צַד תֵּאָמַנָה׃
[5]אָז תִּרְאִי[a] וְנָהַרְתְּ וּפָחַד וְרָחַב[b] לְבָבֵךְ
כִּי־יֵהָפֵךְ עָלַיִךְ הֲמוֹן יָם חֵיל גּוֹיִם יָבֹאוּ לָךְ׃
[6]שִׁפְעַת גְּמַלִּים תְּכַסֵּךְ בִּכְרֵי מִדְיָן וְעֵיפָה
כֻּלָּם מִשְּׁבָא יָבֹאוּ זָהָב וּלְבוֹנָה יִשָּׂאוּ
וּתְהִלֹּת יְהוָה יְבַשֵּׂרוּ׃
[7]כָּל־צֹאן קֵדָר יִקָּבְצוּ לָךְ אֵילֵי נְבָיוֹת יְשָׁרְתוּנֶךְ[a]
יַעֲלוּ [b]עַל־רָצוֹן[b] מִזְבְּחִי וּבֵית תִּפְאַרְתִּי[c] אֲפָאֵר[d]׃
[8]מִי־אֵלֶּה כָּעָב תְּעוּפֶינָה וְכַיּוֹנִים אֶל־אֲרֻבֹּתֵיהֶם׃
[9]כִּי־לִי׀ [a]אִיִּים יְקַוּוּ[a] וָאֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ בָּרִאשֹׁנָה[b]
לְהָבִיא בָנַיִךְ מֵרָחוֹק כַּסְפָּם וּזְהָבָם אִתָּם
לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהַיִךְ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פֵאֲרָךְ׃
[10]וּבָנוּ בְנֵי־נֵכָר חֹמֹתַיִךְ וּמַלְכֵיהֶם יְשָׁרְתוּנֶךְ
כִּי בְקִצְפִּי הִכִּיתִיךְ וּבִרְצוֹנִי רִחַמְתִּיךְ׃
[11]וּפִתְּחוּ[a] שְׁעָרַיִךְ תָּמִיד יוֹמָם וָלַיְלָה לֹא יִסָּגֵרוּ
לְהָבִיא אֵלַיִךְ חֵיל גּוֹיִם וּמַלְכֵיהֶם נְהוּגִים[b]׃
[12]כִּי־הַגּוֹי וְהַמַּמְלָכָה אֲשֶׁר לֹא־יַעַבְדוּךְ יֹאבֵדוּ וְהַגּוֹיִם חָרֹב יֶחֱרָבוּ׃
[13]כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן אֵלַיִךְ יָבוֹא בְּרוֹשׁ תִּדְהָר וּתְאַשּׁוּר יַחְדָּו
לְפָאֵר מְקוֹם מִקְדָּשִׁי ⸌וּמְקוֹם רַגְלַי אֲכַבֵּד⸍׃
[14]וְהָלְכוּ אֵלַיִךְ שְׁחוֹחַ בְּנֵי מְעַנַּיִךְ ⸌וְהִשְׁתַּחֲווּ עַל־כַּפּוֹת רַגְלַיִךְ
וְקָרְאוּ לָךְ עִיר יְהוָה צִיּוֹן קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ [כָּל־מְנַאֲצָיִךְ⸍
[15]תַּחַת הֱיוֹתֵךְ עֲזוּבָה וּשְׂנוּאָה וְאֵין עוֹבֵר
וְשַׂמְתִּיךְ לִגְאוֹן עוֹלָם מְשׂוֹשׂ דּוֹר וָדוֹר׃

Cp 60, 2 l 'ח ‖ 5 [a] mlt MSS תיראי; l 𝔐 ‖ [b] nonn MSS (𝔊?) ורהב; l 𝔐 ‖ 6 $𝔊^{Aא*}$ + καὶ λίθον τίμιον (𝔏 = 𝔐) ‖ 7 [a] 𝔊𝔏 frt יְשַׁחֲרוּנָךְ (ἥξουσι) ‖ [b-b] l c 4MSS 𝔊𝔏𝔗𝔖 לְרָצוֹן עַל ‖ [c] 𝔊𝔏 תְּפִלָּתִי ‖ [d] l c 𝔊𝔏 יְפָאַר, vel l לְפָאֵר cf 13 ‖ 9 [a-a] l frt צִיִּים יְקָוּוּ ‖ [b] 25MSS 𝔖 'כְּבָ ‖ 11 [a] l c 𝔊𝔏𝔖𝔙 וְנִפְתְּחוּ ‖ [b] l נוֹהֲגִים ‖ 13 ⸌⸍ > $𝔊^{h}$(※) ‖ 14 ⸌⸍ > $𝔊^{h}$(※).

16 וְיָנַקְתְּ֙ חֲלֵ֣ב גּוֹיִ֔ם וְשֹׁ֥ד מְלָכִ֖ים תִּינָ֑קִי
וְיָדַ֗עַתְּ כִּ֣י אֲנִ֤י יְהוָה֙ מוֹשִׁיעֵ֔ךְ וְגֹאֲלֵ֖ךְ אֲבִ֥יר יַעֲקֹֽב׃
17 תַּ֣חַת הַנְּחֹ֜שֶׁת אָבִ֣יא זָהָ֗ב וְתַ֤חַת הַבַּרְזֶל֙ אָ֣בִיא כֶ֔סֶף
וְתַ֤חַת הָֽעֵצִים֙ נְחֹ֔שֶׁת וְתַ֥חַת הָאֲבָנִ֖ים בַּרְזֶ֑ל
וְשַׂמְתִּ֤י פְקֻדָּתֵךְ֙ שָׁל֔וֹם וְנֹגְשַׂ֖יִךְ צְדָקָֽה׃
18 לֹא־יִשָּׁמַ֨ע ע֤וֹד חָמָס֙ בְּאַרְצֵ֔ךְ שֹׁ֥ד וָשֶׁ֖בֶר בִּגְבוּלָ֑יִךְ
וְקָרָ֤את יְשׁוּעָה֙ חוֹמֹתַ֔יִךְ וּשְׁעָרַ֖יִךְ תְּהִלָּֽה׃ [לָ֑ךְ
19 לֹא־יִֽהְיֶה־לָּ֨ךְ ע֤וֹד הַשֶּׁ֙מֶשׁ֙ לְא֣וֹר יוֹמָ֔ם וּלְנֹ֕גַהּ הַיָּרֵ֖חַ לֹא־יָאִ֣יר
וְהָיָה־לָ֤ךְ יְהוָה֙ לְא֣וֹר עוֹלָ֔ם וֵאלֹהַ֖יִךְ לְתִפְאַרְתֵּֽךְ׃
20 לֹא־יָב֥וֹא עוֹד֙ שִׁמְשֵׁ֔ךְ וִירֵחֵ֖ךְ לֹ֣א יֵאָסֵ֑ף
כִּ֣י יְהוָ֗ה יִֽהְיֶה־לָּךְ֙ לְא֣וֹר עוֹלָ֔ם וְשָׁלְמ֖וּ יְמֵ֥י אֶבְלֵֽךְ׃
21 וְעַמֵּךְ֙ כֻּלָּ֣ם צַדִּיקִ֔ים לְעוֹלָ֖ם יִ֣ירְשׁוּ אָ֑רֶץ
נֵ֧צֶר מַטָּעַ֛ו[a] מַעֲשֵׂ֥ה יָדַ֖י[b] לְהִתְפָּאֵֽר׃
22 הַקָּטֹן֙ יִהְיֶ֣ה לָאֶ֔לֶף וְהַצָּעִ֖יר לְג֣וֹי עָצ֑וּם
אֲנִ֥י יְהוָ֖ה בְּעִתָּ֥הּ אֲחִישֶֽׁנָּה׃ פ
61 1 ר֛וּחַ אֲדֹנָ֥י יֱהוִ֖ה עָלָ֑י יַ֡עַן מָשַׁח֩ יְהוָ֨ה אֹתִ֜י
לְבַשֵּׂ֣ר עֲנָוִ֗ים שְׁלָחַ֙נִי֙ לַחֲבֹ֣שׁ לְנִשְׁבְּרֵי־לֵ֔ב
לִקְרֹ֤א לִשְׁבוּיִם֙ דְּר֔וֹר וְלַאֲסוּרִ֖ים[a] פְּקַח־קֽוֹחַ[b]׃
2 לִקְרֹ֤א שְׁנַת־רָצוֹן֙ לַֽיהוָ֔ה וְי֥וֹם נָקָ֖ם לֵאלֹהֵ֑ינוּ
לְנַחֵ֖ם כָּל־אֲבֵלִֽים׃ 3 [a]לָשׂ֣וּם ׀ לַאֲבֵלֵ֣י צִיּ֗וֹן[a] לָתֵת֩ לָהֶ֨ם פְּאֵ֜ר תַּ֣חַת
שֶׁ֤מֶן שָׂשׂוֹן֙ תַּ֣חַת [b]אֵ֔בֶל מַעֲטֵ֣ה[b] תְהִלָּ֔ה תַּ֖חַת ר֣וּחַ כֵּהָ֑ה [אֵ֔פֶר
וְקֹרָ֤א לָהֶם֙ אֵילֵ֣י[c] הַצֶּ֔דֶק מַטַּ֥ע יְהוָ֖ה לְהִתְפָּאֵֽר׃
4 וּבָנוּ֙ חָרְב֣וֹת עוֹלָ֔ם שֹׁמְמ֥וֹת רִאשֹׁנִ֖ים יְקוֹמֵ֑מוּ
וְחִדְּשׁוּ֙ עָ֣רֵי חֹ֔רֶב שֹׁמְמ֖וֹת דּ֥וֹר וָדֽוֹר׃
5 וְעָמְד֣וּ זָרִ֔ים וְרָע֖וּ צֹאנְכֶ֑ם וּבְנֵ֣י נֵכָ֔ר אִכָּרֵיכֶ֖ם וְכֹרְמֵיכֶֽם׃
6 וְאַתֶּ֗ם כֹּהֲנֵ֤י יְהוָה֙ תִּקָּרֵ֔אוּ מְשָׁרְתֵ֣י אֱלֹהֵ֔ינוּ יֵאָמֵ֖ר לָכֶ֑ם
חֵ֤יל גּוֹיִם֙ תֹּאכֵ֔לוּ וּבִכְבוֹדָ֖ם תִּתְיַמָּֽרוּ׃

16 Var[P] וְשַׁד; l frt וְשַׁד ‖ 19 dl; 𝔊𝔏 + לילה post לָךְ[2] ‖ 21 [a] Q𝔗𝔖𝔙 al מַטָּעַי, K ו—; l prb מַטַּע יהוה ‖ [b] 𝔊𝔏 יָדָיו ‖ 22 exc vb (?דִּבַּרְתִּי) ‖ Cp 61, 1 [a] 𝔊 τυφλοῖς ‖ [b] l c pl MSS Vrs פְּקַחְקוֹחַ (vel ?פְּקֹחַ) ‖ 2 huc trsp ׃ ‖ 3 [a-a] prb add ‖ [b-b] l haec vb inverso ordine ‖ [c] mlt MSS Edd אילי ‖ 6 prps תִּתְהַדָּרוּ (cf 𝔊 θαυμασθήσεσθε); al תִּתְאַמָּרוּ(?).

7 תַּחַת בָּשְׁתְּכֶם[a] מִשְׁנֶה וּכְלִמָּה יָרֹנּוּ[b] חֶלְקָם
לָכֵן בְּאַרְצָם מִשְׁנֶה יִירָשׁוּ שִׂמְחַת עוֹלָם תִּהְיֶה לָהֶם׃
8 כִּי אֲנִי יְהוָה אֹהֵב מִשְׁפָּט שֹׂנֵא גָזֵל בְּעוֹלָה
וְנָתַתִּי פְעֻלָּתָם בֶּאֱמֶת וּבְרִית עוֹלָם אֶכְרוֹת לָהֶם׃
9 וְנוֹדַע בַּגּוֹיִם זַרְעָם וְצֶאֱצָאֵיהֶם בְּתוֹךְ הָעַמִּים
כָּל־רֹאֵיהֶם יַכִּירוּם כִּי הֵם זֶרַע בֵּרַךְ יְהוָה׃ פ
10 שׂוֹשׂ אָשִׂישׂ בַּיהוָה תָּגֵל נַפְשִׁי בֵּאלֹהַי
כִּי הִלְבִּישַׁנִי בִּגְדֵי־יֶשַׁע מְעִיל צְדָקָה יְעָטָנִי[a]
כֶּחָתָן יְכַהֵן[b] פְּאֵר וְכַכַּלָּה תַּעְדֶּה כֵלֶיהָ׃
11 כִּי כָאָרֶץ תּוֹצִיא צִמְחָהּ וּכְגַנָּה זֵרוּעֶיהָ תַצְמִיחַ
כֵּן ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה יַצְמִיחַ צְדָקָה וּתְהִלָּה נֶגֶד כָּל־הַגּוֹיִם׃
62 1 לְמַעַן צִיּוֹן לֹא אֶחֱשֶׁה וּלְמַעַן יְרוּשָׁלַםִ לֹא אֶשְׁקוֹט
עַד־יֵצֵא כַנֹּגַהּ צִדְקָהּ וִישׁוּעָתָהּ כְּלַפִּיד יִבְעָר׃
2 וְרָאוּ גוֹיִם צִדְקֵךְ וְכָל־מְלָכִים כְּבוֹדֵךְ
וְקֹרָא לָךְ שֵׁם חָדָשׁ אֲשֶׁר פִּי יְהוָה יִקֳּבֶנּוּ׃
3 וְהָיִית עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת בְּיַד־יְהוָה וּצְנוֹף מְלוּכָה בְּכַף־אֱלֹהָיִךְ׃
4 לֹא־יֵאָמֵר לָךְ עוֹד עֲזוּבָה וּלְאַרְצֵךְ[a] לֹא־יֵאָמֵר עוֹד[a] שְׁמָמָה[b]
כִּי לָךְ יִקָּרֵא חֶפְצִי־בָהּ וּלְאַרְצֵךְ בְּעוּלָה
כִּי־חָפֵץ יְהוָה בָּךְ וְאַרְצֵךְ תִּבָּעֵל׃
5 כִּי־יִבְעַל[a] בָּחוּר בְּתוּלָה [b]יִבְעָלוּךְ בָּנָיִךְ[b]
וּמְשׂוֹשׂ חָתָן עַל־כַּלָּה יָשִׂישׂ עָלַיִךְ אֱלֹהָיִךְ׃ ס
6 עַל־חוֹמֹתַיִךְ יְרוּשָׁלַםִ הִפְקַדְתִּי שֹׁמְרִים
כָּל־הַיּוֹם וְכָל־הַלַּיְלָה תָּמִיד לֹא יֶחֱשׁוּ
הַמַּזְכִּרִים אֶת־יְהוָה אַל־דֳּמִי לָכֶם׃
7 וְאַל־תִּתְּנוּ דֳמִי לוֹ עַד־יְכוֹנֵן
וְעַד־יָשִׂים אֶת־יְרוּשָׁלַםִ תְּהִלָּה בָּאָרֶץ׃
8 נִשְׁבַּע יְהוָה בִּימִינוֹ וּבִזְרוֹעַ עֻזּוֹ
אִם־אֶתֵּן אֶת־דְּגָנֵךְ עוֹד מַאֲכָל לְאֹיְבַיִךְ
וְאִם־יִשְׁתּוּ בְנֵי־נֵכָר תִּירוֹשֵׁךְ אֲשֶׁר יָגַעַתְּ בּוֹ׃

7 [a] l כִּי בָשְׁתָּם ‖ [b] l יָרֹשׁוּ (al וָרֹק) ‖ 8 l c 5MSS 𝔊𝔗𝔖 בְּעַוְלָה ‖ 10 [a] l עָטָנִי vel יַעֲטֵנִי ‖ [b] l יָכִין ‖ vs 11 trsp ante 10? ‖ Cp 62, 3 Q וּצְנִיף ‖ 4 [a-a] frt add (cf mtr) ‖ [b] l שְׁמָמָה cf 54,1 ‖ 5 [a] l כִּי־(כְ)בְעֹל ‖ [b-b] l יְבָ׳ בֹּנֵיךְ vel יִבְעָלֵךְ בֹּנֵךְ (ψ 147,2).

9כִּ֤י מְאַסְפָיו֙ יֹאכְלֻ֔הוּ וְהִֽלְל֖וּ אֶת־יְהוָ֑ה
וּמְקַבְּצָ֥יו יִשְׁתֻּ֖הוּ בְּחַצְר֥וֹת קָדְשִֽׁי׃ פ
10עִבְר֤וּ עִבְרוּ֙ בַּשְּׁעָרִ֔ים פַּנּ֖וּ דֶּ֣רֶךְ הָעָ֑ם
סֹ֣לּוּ סֹ֤לּוּ הַֽמְסִלָּה֙ סַקְּל֣וּ מֵאֶ֔בֶן
הָרִ֥ימוּ נֵ֖ס עַל־הָעַמִּֽים׃
11הִנֵּ֣ה יְהוָ֗ה הִשְׁמִ֙יעַ֙ אֶל־קְצֵ֣ה הָאָ֔רֶץ
אִמְרוּ֙ לְבַת־צִיּ֔וֹן הִנֵּ֥ה יִשְׁעֵ֖ךְ בָּ֑א
הִנֵּ֤ה שְׂכָרוֹ֙ אִתּ֔וֹ וּפְעֻלָּת֖וֹ לְפָנָֽיו׃
12וְקָרְא֥וּ לָהֶ֛ם עַם־הַקֹּ֖דֶשׁ גְּאוּלֵ֣י יְהוָ֑ה
וְלָ֙ךְ יִקָּרֵ֥א דְרוּשָׁ֖ה עִ֥יר לֹ֥א נֶעֱזָֽבָה׃ פ
63 1מִי־זֶ֣ה ׀ בָּ֣א מֵאֱד֗וֹם[a] חֲמ֤וּץ בְּגָדִים֙ מִבָּצְרָ֔ה[a]
זֶ֚ה הָד֣וּר בִּלְבוּשׁ֔וֹ צֹעֶ֖ה[b] בְּרֹ֣ב כֹּח֑וֹ
אֲנִ֛י מְדַבֵּ֥ר בִּצְדָקָ֖ה[c] רַ֥ב[d] לְהוֹשִֽׁיעַ׃
2מַדּ֥וּעַ אָדֹ֖ם לִלְבוּשֶׁ֑ךָ וּבְגָדֶ֖יךָ כְּדֹרֵ֥ךְ בְּגַֽת׃
3פּוּרָ֣ה ׀ דָּרַ֣כְתִּי לְבַדִּ֗י וּמֵעַמִּים֙ אֵין־אִ֣ישׁ אִתִּ֔י
וְאֶדְרְכֵ֣ם[a] בְּאַפִּ֔י וְאֶרְמְסֵ֖ם[a] בַּחֲמָתִ֑י
וְיֵ֤ז[a] נִצְחָם֙ עַל־בְּגָדַ֔י וְכָל־מַלְבּוּשַׁ֖י אֶגְאָֽלְתִּי[a b]׃
4כִּ֛י י֥וֹם נָקָ֖ם בְּלִבִּ֑י וּשְׁנַ֥ת גְּאוּלַ֖י בָּֽאָה׃
5וְאַבִּיט֙[a] וְאֵ֣ין עֹזֵ֔ר וְאֶשְׁתּוֹמֵ֖ם[a] וְאֵ֣ין סוֹמֵ֑ךְ
וַתּ֤וֹשַֽׁע לִי֙ זְרֹעִ֔י וַחֲמָתִ֖י[b] הִ֥יא סְמָכָֽתְנִי׃
6וְאָב֤וּס[a] עַמִּים֙ בְּאַפִּ֔י וַאֲשַׁכְּרֵ֖ם[b] בַּחֲמָתִ֑י
וְאוֹרִ֥יד לָאָ֖רֶץ נִצְחָֽם׃ ס
7חַֽסְדֵ֨י יְהוָ֤ה ׀ אַזְכִּיר֙ תְּהִלֹּ֣ת יְהוָ֔ה
כְּעַ֕ל כֹּ֥ל אֲשֶׁר־גְּמָלָ֖נוּ יְהוָ֑ה וְרַב[a]־טוּב֙ לְבֵ֣ית יִשְׂרָאֵ֔ל
אֲשֶׁר־גְּמָלָ֥ם[b] כְּרַחֲמָ֖יו וּכְרֹ֥ב חֲסָדָֽיו׃
8וַיֹּ֙אמֶר֙ אַךְ־עַמִּ֣י הֵ֔מָּה בָּנִ֖ים לֹ֣א יְשַׁקֵּ֑רוּ
וַיְהִ֥י לָהֶ֖ם לְמוֹשִֽׁיעַ׃ 9בְּכָל־צָרָתָ֣ם ׀[a]
לֹ֣א[b] צָ֗ר[c] וּמַלְאַ֤ךְ[c] פָּנָיו֙ הֽוֹשִׁיעָ֔ם

9 mlt MSS מְאָ׳ ‖ Cp 63, 1 [a] prps מְאָדָּם et מִבַּצֵּר (𝔊 מבצר) ‖ [b] l c Σ𝔙 צֹעֵד (*gradiens*) ‖ [c] l צ׳ cf 𝔊 ‖ [d] 𝔊𝔖𝔗 וְרַב (prps רַב כֹּחַ; al c Σ𝔙 רָב) ‖ 2 l לְבֻ׳ ‖ 3 [a] l וַיֵּז .. וָאֶ׳ .. וָאֶ׳ ‖ [b] l גֵּאַ׳ ‖ 5 [a] l וָאַ׳ .. וָאֶ׳ ‖ [b] ca 30MSS וְצִדְקָתִי ‖ 6 [a] l וָאָ׳ ‖ [b] l וָאֲשַׁבְּרֵם (mlt MSS בְּ) ‖ 7 [a] dl ו c 𝔊𝔏 (𝔊𝔏 רָב טוּב *iudex bonus* cf 1[d]) ‖ [b] 𝔊𝔏 —לָנוּ ‖ 9 [a] huc trsp : ‖ [b] Q 17MSS לוֹ; l c K𝔊𝔏 לֹא ‖ [c] l c 𝔊𝔏 צִר וּמַלְאָךְ.

בְּאַהֲבָתוֹ וּבְחֶמְלָתוֹ הוּא גְאָלָם
וַיְנַטְּלֵם וַיְנַשְּׂאֵם כָּל־יְמֵי עוֹלָם׃
10 וְהֵמָּה מָרוּ וְעִצְּבוּ אֶת־רוּחַ קָדְשׁוֹ
וַיֵּהָפֵךְ לָהֶם לְאוֹיֵב הוּא נִלְחַם־בָּם׃
11 וַיִּזְכֹּר יְמֵי־עוֹלָם [a]מֹשֶׁה עַמּוֹ[a]
אַיֵּה ׀ הַמַּעֲלֵם[b] מִיָּם אֵת רֹעֵה[c] צֹאנוֹ
אַיֵּה הַשָּׂם בְּקִרְבּוֹ אֶת־רוּחַ קָדְשׁוֹ׃
12 מוֹלִיךְ לִימִין מֹשֶׁה זְרוֹעַ תִּפְאַרְתּוֹ
בּוֹקֵעַ מַיִם מִפְּנֵיהֶם לַעֲשׂוֹת לוֹ שֵׁם עוֹלָם׃
13 מוֹלִיכָם בַּתְּהֹמוֹת כַּסּוּס בַּמִּדְבָּר
°לֹא יִכָּשֵׁלוּ׃° 14 כַּבְּהֵמָה בַּבִּקְעָה תֵרֵד
רוּחַ יְהוָה תְּנִיחֶנּוּ כֵּן נִהַגְתָּ עַמְּךָ
לַעֲשׂוֹת לְךָ שֵׁם תִּפְאָרֶת׃
15 הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה מִזְּבֻל קָדְשְׁךָ וְתִפְאַרְתֶּךָ
אַיֵּה קִנְאָתְךָ וּגְבוּרֹתֶךָ[a] הֲמוֹן מֵעֶיךָ
וְרַחֲמֶיךָ [b]אֵלַי הִתְאַפָּקוּ[b]׃ 16 כִּי־אַתָּה אָבִינוּ
כִּי אַבְרָהָם לֹא יְדָעָנוּ וְיִשְׂרָאֵל לֹא יַכִּירָנוּ
אַתָּה יְהוָה אָבִינוּ גֹּאֲלֵנוּ מֵעוֹלָם שְׁמֶךָ׃
17 לָמָּה תַתְעֵנוּ יְהוָה מִדְּרָכֶיךָ תַּקְשִׁיחַ לִבֵּנוּ מִיִּרְאָתֶךָ
שׁוּב לְמַעַן עֲבָדֶיךָ שִׁבְטֵי נַחֲלָתֶךָ׃
18 לַמִּצְעָר יָרְשׁוּ עַם־קָדְשֶׁךָ צָרֵינוּ בּוֹסְסוּ מִקְדָּשֶׁךָ׃
19 הָיִינוּ מֵעוֹלָם לֹא־מָשַׁלְתָּ בָּם לֹא־נִקְרָא שִׁמְךָ עֲלֵיהֶם
לוּא־קָרַעְתָּ שָׁמַיִם יָרַדְתָּ מִפָּנֶיךָ הָרִים נָזֹלּוּ׃
64 1 כִּקְדֹחַ אֵשׁ הֲמָסִים מַיִם תִּבְעֶה־אֵשׁ
לְהוֹדִיעַ שִׁמְךָ לְצָרֶיךָ מִפָּנֶיךָ גּוֹיִם יִרְגָּזוּ׃
2 בַּעֲשׂוֹתְךָ נוֹרָאוֹת לֹא נְקַוֶּה
°יָרַדְתָּ מִפָּנֶיךָ הָרִים נָזֹלּוּ׃° 3 וּמֵעוֹלָם לֹא־שָׁמְעוּ

10 50MSS Vrs וְהוּא ‖ 11 a-a >𝔊𝔏; prps שְׁנוֹת דֹּר וָדֹר (Dt 32,7); nonn MSS מ׳ עַבְדּוֹ ‖ b l prb c pc MSS 𝔊𝔏𝔖 –לֵה ‖ c sic 𝔅 c 𝔊𝔏𝔗; mlt MSS minus recte רֹעֵי ‖ 13 °–° 𝔊 וְלֹא יִכּ׳; trsp frt haec vb post תרד(14) ‖ 14 Vrs תַּנְחֵנוּ ‖ 15 a l c 21MSS Vrs —רָתְךָ (𝔅 —תיך) ‖ b-b prps אַל־נָא תִּתְאַפָּק (cf 𝔊 et 64,11) ‖ 17 𝔊𝔏 + לְמַעַן ‖ 18 °–° l לָמָּה צָעֲרוּ רְשָׁעִים (𝔊𝔏 לַמִּ׳ יָרְשׁנוּ הַר) ‖ 19 l עליהם׃ (𝔅 hic fin cp 63 invenisse vid) ‖ Cp 64, 2 °–° gloss ex 63,19; trsp ׃ ad שמעו.

לֹא הֶאֱזִינוּ[a] עַיִן לֹא־רָאָתָה
אֱלֹהִים זוּלָתְךָ יַעֲשֶׂה[b] לִמְחַכֵּה[c]־לוֹ׃
4 [a]פָּגַעְתָּ אֶת־[b]שָׂשׂ וְעֹשֵׂה[b] צֶדֶק [c]בִּדְרָכֶיךָ יִזְכְּרוּךָ[c]
הֵן־אַתָּה קָצַפְתָּ וַנֶּחֱטָא [d]בָּהֶם עוֹלָם וְנִוָּשֵׁעַ[d]׃
5 וַנְּהִי כַטָּמֵא כֻּלָּנוּ וּכְבֶגֶד עִדִּים כָּל־צִדְקֹתֵינוּ
וַנָּבֶל[a] כֶּעָלֶה כֻּלָּנוּ וַעֲוֹנֵנוּ[b] כָּרוּחַ יִשָּׂאֻנוּ׃
6 וְאֵין־קוֹרֵא בְשִׁמְךָ מִתְעוֹרֵר לְהַחֲזִיק בָּךְ
כִּי־הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ מִמֶּנּוּ וַתְּמוּגֵנוּ בְּיַד־עֲוֹנֵנוּ׃
7 וְעַתָּה יְהוָה אָבִינוּ אָתָּה
אֲנַחְנוּ הַחֹמֶר וְאַתָּה יֹצְרֵנוּ וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ כֻּלָּנוּ׃
8 אַל־תִּקְצֹף יְהוָה עַד־מְאֹד וְאַל־לָעַד תִּזְכֹּר עָוֹן
הֵן הַבֶּט־נָא °עַמְּךָ כֻלָּנוּ׃ 9 עָרֵי קָדְשְׁךָ הָיוּ מִדְבָּר
צִיּוֹן מִדְבָּר הָיָתָה יְרוּשָׁלִַם שְׁמָמָה׃
10 בֵּית קָדְשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ אֲשֶׁר הִלְלוּךָ אֲבֹתֵינוּ
הָיָה לִשְׂרֵפַת אֵשׁ וְכָל־מַחֲמַדֵּינוּ הָיָה לְחָרְבָּה׃
11 הַעַל־אֵלֶּה תִתְאַפַּק יְהוָה תֶּחֱשֶׁה וּתְעַנֵּנוּ עַד־מְאֹד׃ פ

65 1 נִדְרַשְׁתִּי לְלוֹא שָׁאָלוּ[a] נִמְצֵאתִי לְלֹא בִקְשֻׁנִי
אָמַרְתִּי הִנֵּנִי הִנֵּנִי אֶל־גּוֹי לֹא־קֹרָא[b] בִשְׁמִי׃
2 פֵּרַשְׂתִּי יָדַי כָּל־הַיּוֹם אֶל־עַם סוֹרֵר[a]
הַהֹלְכִים הַדֶּרֶךְ לֹא־טוֹב אַחַר מַחְשְׁבֹתֵיהֶם׃
3 הָעָם הַמַּכְעִיסִים אוֹתִי עַל־פָּנַי תָּמִיד
זֹבְחִים בַּגַּנּוֹת וּמְקַטְּרִים עַל־הַלְּבֵנִים׃
4 הַיֹּשְׁבִים בַּקְּבָרִים וּבַנְּצוּרִים[a] יָלִינוּ
הָאֹכְלִים בְּשַׂר הַחֲזִיר וּפְרַק[b] פִּגֻּלִים כְּלֵיהֶם׃
5 הָאֹמְרִים קְרַב אֵלֶיךָ אַל־תִּגַּשׁ־בִּי כִּי קְדַשְׁתִּיךָ
אֵלֶּה עָשָׁן בְּאַפִּי אֵשׁ יֹקֶדֶת כָּל־הַיּוֹם׃
6 הִנֵּה כְתוּבָה לְפָנָי לֹא אֶחֱשֶׁה כִּי אִם־שִׁלַּמְתִּי °וְשִׁלַּמְתִּי עַל־חֵיקָם°׃

3 [a] l (trsp ,) אֹזֶן נָה—, cf 1Cor 2,9 ‖ [b] incert; cf 𝔊 (prps יוֹשִׁיעַ) ‖ [c] Vrs —כֵּי ‖ 4 [a] ins frt לוֹ ‖ [b-b] l c 𝔊𝔏 עֹשֵׂי ‖ [c-c] l c 𝔊𝔏 וּדְ׳ יִזְכְּרוּ ‖ [d-d] inc; prps (cf 𝔊𝔏) בְּמַעֲלֵנוּ וַנִּפְשָׁע (al וַנִּרְשָׁע) ‖ 5 [a] l וַנִּבֹּל (a נבל) ‖ [b] mlt MSS —נֵנוּ ‖ 6 7MSS וַתְּמוֹגְגֵנוּ; l frt c 𝔊𝔏𝔗 וַתְּמַגְּנֵנוּ ‖ 8 𝔊𝔏 + כִּי ‖ 9 𝔊𝔏 (לְ)קְלָלָה ‖ 10 l c 21MSS + 1[B]𝔖𝔗 —דֵנוּ ‖ Cp 65, 1 [a] 3MSS 𝔊𝔏𝔖 שְׁאָלוּנִי ‖ [b] l c Vrs קָרָא vel קֹרֵא ‖ 2 𝔊𝔏 + וּמוֹרֶה ‖ 4 [a] 𝔊𝔏𝔖 ἐν τ. σπηλαίοις ‖ [b] K וּפְרַק, Q וּמְרַק ‖ 5 l קִדַּ׳ ‖ 6 °-° gl ? cf 7[b].

7 עֲוֺנֹתֵיכֶם[a] וַעֲוֺנֹת אֲבוֹתֵיכֶם[a] יַחְדָּו אָמַר יְהוָה
אֲשֶׁר קִטְּרוּ עַל־הֶהָרִים וְעַל־הַגְּבָעוֹת חֵרְפוּנִי
וּמַדֹּתִי פְעֻלָּתָם רִאשֹׁנָה[b] עַל־[c]חֵיקָם׃ ס
8 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה כַּאֲשֶׁר יִמָּצֵא הַתִּירוֹשׁ בָּאֶשְׁכּוֹל
וְאָמַר אַל־תַּשְׁחִיתֵהוּ כִּי בְרָכָה בּוֹ
כֵּן אֶעֱשֶׂה לְמַעַן עֲבָדַי לְבִלְתִּי הַשְׁחִית הַכֹּל׃
9 וְהוֹצֵאתִי מִיַּעֲקֹב זֶרַע וּמִיהוּדָה יוֹרֵשׁ הָרָי
וִירֵשׁוּהָ בְחִירַי וַעֲבָדַי יִשְׁכְּנוּ־שָׁמָּה׃
10 וְהָיָה הַשָּׁרוֹן לִנְוֵה־צֹאן וְעֵמֶק עָכוֹר לְרֵבֶץ בָּקָר
לְעַמִּי אֲשֶׁר דְּרָשׁוּנִי׃
11 וְאַתֶּם עֹזְבֵי יְהוָה הַשְּׁכֵחִים אֶת־הַר קָדְשִׁי
הַעֹרְכִים לַגַּד שֻׁלְחָן וְהַמְמַלְאִים לַמְנִי מִמְסָךְ׃
12 וּמָנִיתִי אֶתְכֶם לַחֶרֶב וְכֻלְּכֶם לַטֶּבַח תִּכְרָעוּ
יַעַן קָרָאתִי וְלֹא עֲנִיתֶם דִּבַּרְתִּי וְלֹא שְׁמַעְתֶּם
וַתַּעֲשׂוּ הָרַע בְּעֵינַי וּבַאֲשֶׁר לֹא־חָפַצְתִּי בְּחַרְתֶּם׃ פ
13 לָכֵן כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יְהוִה
הִנֵּה עֲבָדַי ׀ יֹאכֵלוּ וְאַתֶּם תִּרְעָבוּ
הִנֵּה עֲבָדַי יִשְׁתּוּ וְאַתֶּם תִּצְמָאוּ
הִנֵּה עֲבָדַי יִשְׂמָחוּ וְאַתֶּם תֵּבֹשׁוּ׃
14 הִנֵּה עֲבָדַי יָרֹנּוּ מִטּוּב לֵב
וְאַתֶּם תִּצְעֲקוּ מִכְּאֵב לֵב וּמִשֵּׁבֶר רוּחַ תְּיֵלִילוּ׃
15 וְהִנַּחְתֶּם שִׁמְכֶם לִשְׁבוּעָה לִבְחִירַי וֶהֱמִיתְךָ אֲדֹנָי יְהוִה
°וְלַעֲבָדָיו יִקְרָא° שֵׁם אַחֵר׃
16 אֲשֶׁר[a] הַמִּתְבָּרֵךְ בָּאָרֶץ יִתְבָּרֵךְ בֵּאלֹהֵי אָמֵן[b]
וְהַנִּשְׁבָּע בָּאָרֶץ יִשָּׁבַע בֵּאלֹהֵי אָמֵן[b]
כִּי נִשְׁכְּחוּ הַצָּרוֹת הָרִאשֹׁנוֹת וְכִי נִסְתְּרוּ מֵעֵינָי׃
17 כִּי־הִנְנִי בוֹרֵא שָׁמַיִם חֲדָשִׁים וָאָרֶץ חֲדָשָׁה
וְלֹא תִזָּכַרְנָה הָרִאשֹׁנוֹת וְלֹא תַעֲלֶינָה עַל־לֵב׃
18 כִּי־אִם־[a]שִׂישׂוּ וְגִילוּ[a] עֲדֵי־עַד [b]אֲשֶׁר אֲנִי בוֹרֵא
כִּי הִנְנִי בוֹרֵא אֶת־יְרוּשָׁלַםִ גִּילָה וְעַמָּהּ מָשׂוֹשׂ׃

7 [a] l c 𝔊𝔏𝔖ΑΣΘ הֶם— ‖ [b] >𝔊𝔏; l וְשִׁלַּמְתִּי, cf ad 6 ‖ [c] Q אֶל ‖ 8 nonn MSS 𝔊𝔏 עַבְדִּי ‖ 14 l ? תֵּילִ׳ (dl?) ‖ 15 °-° 𝔊𝔏 —דַי יִקָּרֵא; l frt וּלְעֲבָדַי יְהוָה ‖ 16 [a] dl? ‖ [b] l אֹמֶן ‖ 18 [a-a] (𝔊𝔏)𝔖𝔗 יָשׂ׳ וְיָגִ׳ ‖ [b] ins עַל.

19 וְגַלְתִּי בִירוּשָׁלַ͏ִם וְשַׂשְׂתִּי בְעַמִּי
וְלֹא־יִשָּׁמַע בָּהּ עוֹד קוֹל בְּכִי וְקוֹל זְעָקָה׃
20 לֹא־יִהְיֶה מִשָּׁם עוֹד עוּל יָמִים
וְזָקֵן אֲשֶׁר לֹא־יְמַלֵּא אֶת־יָמָיו כִּי הַנַּעַר
בֶּן־מֵאָה שָׁנָה יָמוּת וְהַחוֹטֶא ⸢בֶּן־מֵאָה שָׁנָה⸣ יְקֻלָּל׃
21 וּבָנוּ בָתִּים וְיָשָׁבוּ וְנָטְעוּ כְרָמִים וְאָכְלוּ פִּרְיָם׃
22 לֹא יִבְנוּ וְאַחֵר יֵשֵׁב לֹא יִטְּעוּ וְאַחֵר יֹאכֵל
כִּי־כִימֵי הָעֵץ יְמֵי עַמִּי וּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם יְבַלּוּ בְחִירָי׃
23 לֹא יִיגְעוּ לָרִיק וְלֹא יֵלְדוּ לַבֶּהָלָה
כִּי זֶרַע בְּרוּכֵי יְהוָה הֵמָּה וְצֶאֱצָאֵיהֶם אִתָּם׃
24 וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וַאֲנִי אֶשְׁמָע׃
25 זְאֵב וְטָלֶה יִרְעוּ כְאֶחָד וְאַרְיֵה כַּבָּקָר יֹאכַל־תֶּבֶן וְנָחָשׁ עָפָר לַחְמוֹ
לֹא־יָרֵעוּ וְלֹא־יַשְׁחִיתוּ בְּכָל־הַר קָדְשִׁי אָמַר יְהוָה׃ פ
66 1 כֹּה אָמַר יְהוָה הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הֲדֹם רַגְלָי
אֵי־זֶה בַיִת אֲשֶׁר תִּבְנוּ־לִי וְאֵי־זֶה מָקוֹם מְנוּחָתִי׃
2 וְאֶת־כָּל־אֵלֶּה יָדִי עָשָׂתָה וַיִּהְיוּ[a] כָל־אֵלֶּה נְאֻם־יְהוָה
וְאֶל־זֶה אַבִּיט אֶל־עָנִי וּנְכֵה[b]־רוּחַ וְחָרֵד עַל[c]־דְּבָרִי׃
3 שׁוֹחֵט הַשּׁוֹר מַכֵּה־אִישׁ זוֹבֵחַ הַשֶּׂה עֹרֵף כֶּלֶב
מַעֲלֵה מִנְחָה דַּם־חֲזִיר מַזְכִּיר לְבֹנָה מְבָרֵךְ אָוֶן
גַּם־הֵמָּה בָּחֲרוּ בְּדַרְכֵיהֶם וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם נַפְשָׁם חָפֵצָה׃
4 גַּם־אֲנִי אֶבְחַר בְּתַעֲלֻלֵיהֶם וּמְגוּרֹתָם אָבִיא לָהֶם
יַעַן קָרָאתִי וְאֵין עוֹנֶה דִּבַּרְתִּי וְלֹא שָׁמֵעוּ
וַיַּעֲשׂוּ הָרַע בְּעֵינַי וּבַאֲשֶׁר לֹא־חָפַצְתִּי בָּחָרוּ׃ ס
5 שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה הַחֲרֵדִים אֶל־דְּבָרוֹ
אָמְרוּ אֲחֵיכֶם שֹׂנְאֵיכֶם
מְנַדֵּיכֶם לְמַעַן שְׁמִי יִכְבַּד יְהוָה
וְנִרְאֶה בְשִׂמְחַתְכֶם וְהֵם יֵבֹשׁוּ׃
6 קוֹל שָׁאוֹן מֵעִיר קוֹל מֵהֵיכָל
קוֹל יְהוָה מְשַׁלֵּם גְּמוּל לְאֹיְבָיו׃
7 [a]בְּטֶרֶם תָּחִיל יָלָדָה[b]

20 ⸢⸣ prb gloss ‖ Cp 66, 1 l ? מְקֹ׳ ‖ 2 [a] 𝔊𝔖 וְלִי הָיוּ ‖ [b] l ? וּנְכֵאֵה ‖ [c] l c Or אֶל ‖ 3 ins ? נוֹסֵךְ ‖ 5 l c 𝔊 יִכָּבֵד ‖ 7 [a] ins ? וְהִיא ‖ [b] l ? יָלְדָה בֵּן.

בְּטֶ֨רֶם יָב֥וֹא חֵ֛בֶל לָ֖הּ וְהִמְלִ֥יטָה זָכָֽר׃
8 מִֽי־שָׁמַ֣ע כָּזֹ֗את מִ֤י רָאָה֙ כָּאֵ֔לֶּה
הֲי֤וּחַל אֶ֙רֶץ֙ בְּי֣וֹם אֶחָ֔ד
אִם־יִוָּ֥לֵד גּ֖וֹי פַּ֣עַם אֶחָ֑ת
כִּֽי־חָ֛לָה גַּם־יָלְדָ֥ה צִיּ֖וֹן אֶת־בָּנֶֽיהָ׃
9 הַאֲנִ֥י אַשְׁבִּ֛יר וְלֹ֥א אוֹלִ֖יד יֹאמַ֣ר יְהוָ֑ה
אִם־אֲנִ֧י הַמּוֹלִ֛יד וְעָצַ֖רְתִּי אָמַ֥ר אֱלֹהָֽיִךְ׃ פ
10 שִׂמְח֥וּ אֶת־יְרוּשָׁלַ֛͏ִם וְגִ֥ילוּ בָ֖הּ כָּל־אֹהֲבֶ֑יהָ
שִׂ֤ישׂוּ אִתָּהּ֙ מָשׂ֔וֹשׂ כָּל־הַמִּֽתְאַבְּלִ֖ים עָלֶֽיהָ׃
11 לְמַ֤עַן תִּֽינְקוּ֙ וּשְׂבַעְתֶּ֔ם מִשֹּׁ֖ד תַּנְחֻמֶ֑יהָ
לְמַ֧עַן תָּמֹ֛צּוּ וְהִתְעַנַּגְתֶּ֖ם מִזִּ֥יז כְּבוֹדָֽהּ׃ ס
12 כִּֽי־כֹ֣ה ׀ אָמַ֣ר יְהוָ֗ה הִנְנִ֣י נֹטֶֽה־אֵ֠לֶיהָ
כְּנָהָ֨ר שָׁל֜וֹם וּכְנַ֧חַל שׁוֹטֵ֛ף כְּב֥וֹד גּוֹיִ֖ם
וִֽינַקְתֶּ֑ם[a] עַל־צַד֙ תִּנָּשֵׂ֔אוּ[b] וְעַל־בִּרְכַּ֖יִם תְּשָׁעֳשָֽׁעוּ[b]׃
13 כְּאִ֕ישׁ אֲשֶׁ֥ר אִמּ֖וֹ תְּנַחֲמֶ֑נּוּ כֵּ֤ן אָנֹכִי֙ אֲנַֽחֶמְכֶ֔ם °וּבִירוּשָׁלַ֖͏ִם
14 וּרְאִיתֶם֙ וְשָׂ֣שׂ לִבְּכֶ֔ם וְעַצְמוֹתֵיכֶ֖ם כַּדֶּ֣שֶׁא תִפְרַ֑חְנָה [תְּנֻחָֽמוּ׃
וְנוֹדְעָ֤ה יַד־יְהוָה֙ אֶת־עֲבָדָ֔יו וְזָעַ֖ם אֶת־אֹיְבָֽיו׃ ס
15 כִּֽי־הִנֵּ֤ה יְהוָה֙ בָּאֵ֣שׁ יָב֔וֹא וְכַסּוּפָ֖ה מַרְכְּבֹתָ֑יו
לְהָשִׁ֤יב בְּחֵמָה֙ אַפּ֔וֹ וְגַעֲרָת֖וֹ בְּלַהֲבֵי־אֵֽשׁ׃
16 כִּ֤י בָאֵשׁ֙ יְהוָ֣ה נִשְׁפָּ֔ט° וּבְחַרְבּ֖וֹ אֶת־כָּל־בָּשָׂ֑ר וְרַבּ֖וּ חַלְלֵ֥י יְהוָֽה׃
17 הַמִּתְקַדְּשִׁ֨ים וְהַמִּֽטַּהֲרִ֜ים אֶל־הַגַּנּ֗וֹת אַחַ֤ר אַחַד֙[a] בַּתָּ֔וֶךְ[b]
אֹֽכְלֵי֙ בְּשַׂ֣ר הַחֲזִ֔יר וְהַשֶּׁ֖קֶץ[c] וְהָעַכְבָּ֑ר
[d]°יַחְדָּ֥ו יָסֻ֖פוּ נְאֻם־יְהוָֽה׃ 18 וְאָנֹכִ֗י °מַעֲשֵׂיהֶם֙ וּמַחְשְׁבֹ֣תֵיהֶ֔ם° בָּאָ֕ה לְקַבֵּ֥ץ
אֶת־כָּל־הַגּוֹיִ֖ם וְהַלְּשֹׁנ֑וֹת וּבָ֖אוּ וְרָא֥וּ אֶת־כְּבוֹדִֽי׃ 19 וְשַׂמְתִּ֨י בָהֶ֜ם א֗וֹת
וְשִׁלַּחְתִּ֣י מֵהֶ֣ם ׀ פְּלֵיטִ֡ים אֶל־הַגּוֹיִ֡ם תַּרְשִׁ֞ישׁ פּ֥וּל[a] וְל֛וּד [b]מֹ֥שְׁכֵי קֶ֖שֶׁת[b]
תֻּבַ֣ל וְיָוָ֑ן הָאִיִּ֣ים הָרְחֹקִ֗ים אֲשֶׁ֨ר לֹא־שָׁמְע֤וּ אֶת־שִׁמְעִי֙[c] וְלֹא־רָא֣וּ אֶת־

8 ins עַם ‖ 9 Seb 16MSS אָמַר ‖ 10 °-° l (cf 𝔊) שִׂמְחִי אַתְּ ‖ 11 cf ad 60,16 ‖
12 [a] l (cf 𝔊 τὰ παιδία αὐτῶν) וִינַקְתָּהּ et trsp ‸ ad גוים ‖ [b] l sg ‖ 13 °-° frt add ‖
15 2MSS 𝔊 כָּאֵשׁ ‖ 16 𝔊 + (בְּאֵשׁ . . אֶת־)כָּל־הָאָרֶץ ‖ 17 [a] l prb c K אֶחָד; Q mlt
MSS + MS[P] אַחַת; 𝔖𝔗ΣΘ אחד אחר אחד ‖ [b] prps בַּתְּנָךְ (vix recte) ‖ [c] l prb
הַשֶּׁרֶץ ‖ 18 °-° trsp frt ad 17[d] et l בָּא pro בָּאָה; al tantummodo מֵבִיא pro
באה, vel c 𝔊[א]𝔏 (cf 𝔖𝔗) וְאָ׳ יָדַעְתִּי מַ׳ וּמַ׳ (וּ)בָאתִי לְקַ׳ ‖ 19 [a] l c 𝔊[א+MSS]𝔏
פּוּט ‖ [b-b] l frt c 𝔊 (Μοσοχ καὶ εἰς [pro και ρως]) מֶשֶׁךְ וְרֹשׁ ‖ [c] 𝔊 שְׁמִי

כְּבוֹדִ֔י וְהִגִּ֥ידוּ אֶת־כְּבוֹדִ֖י בַּגּוֹיִֽם׃ 20וְהֵבִ֣יאוּ אֶת־כָּל־אֲחֵיכֶ֣ם ׀ מִכָּל־
הַגּוֹיִ֣ם ׀ מִנְחָ֣ה ׀ לַֽיהוָ֡ה בַּסּוּסִ֡ים וּ֠בָרֶכֶב וּבַצַּבִּ֨ים וּבַפְּרָדִ֜ים וּבַכִּרְכָּר֗וֹת
עַ֣ל הַ֥ר קָדְשִׁ֛י יְרוּשָׁלִַ֖ם אָמַ֣ר יְהוָ֑ה כַּאֲשֶׁ֣ר יָבִיאוּ֩ בְנֵ֨י יִשְׂרָאֵ֧ל אֶת־
הַמִּנְחָ֛ה בִּכְלִ֥י טָה֖וֹר בֵּ֥ית יְהוָֽה׃ 21וְגַם־מֵהֶ֥ם אֶקַּ֛ח לַכֹּהֲנִ֥ים לַלְוִיִּ֖ם
אָמַ֥ר יְהוָֽה׃

22כִּ֣י כַאֲשֶׁ֣ר הַשָּׁמַ֣יִם הַחֲדָשִׁ֡ים וְהָאָ֩רֶץ֩ הַחֲדָשָׁ֨ה אֲשֶׁ֨ר אֲנִ֥י עֹשֶׂ֛ה
עֹמְדִ֥ים לְפָנַ֖י נְאֻם־יְהוָ֑ה כֵּ֛ן יַעֲמֹ֥ד זַרְעֲכֶ֖ם וְשִׁמְכֶֽם׃
23וְהָיָ֗ה מִֽדֵּי־חֹ֙דֶשׁ֙ בְּחָדְשׁ֔וֹ וּמִדֵּ֥י שַׁבָּ֖ת בְּשַׁבַּתּ֑וֹ
יָב֧וֹא כָל־בָּשָׂ֛ר לְהִשְׁתַּחֲוֺ֥ת לְפָנַ֖י אָמַ֥ר יְהוָֽה׃
24וְיָצְא֣וּ וְרָא֔וּ בְּפִגְרֵי֙ הָאֲנָשִׁ֔ים הַפֹּשְׁעִ֖ים בִּ֑י
כִּ֣י תוֹלַעְתָּ֞ם לֹ֣א תָמ֗וּת וְאִשָּׁם֙ לֹ֣א תִכְבֶּ֔ה
וְהָי֥וּ דֵרָא֖וֹן לְכָל־בָּשָֽׂר׃

**21** mlt MSS Vrs ׳וְל; l prb (cf 𝔗$^{L}$) לַכ׳ לְוִיִּם ‖ **24** Or ׳דְּר.

# JEREMIA. ירמיה

1 1דִּבְרֵי[a] יִרְמְיָהוּ בֶּן־חִלְקִיָּהוּ מִן־הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר[b] בַּעֲנָתוֹת בְּאֶרֶץ
בִּנְיָמִן׃ 2אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ בֶן־אָמוֹן מֶלֶךְ
יְהוּדָה בִּשְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמָלְכוֹ׃ ס 3וַיְהִי בִּימֵי יְהוֹיָקִים בֶּן־
יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עַד־תֹּם עַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְצִדְקִיָּהוּ בֶן־יֹאשִׁיָּהוּ
מֶלֶךְ יְהוּדָה עַד־גְּלוֹת יְרוּשָׁלַםִ בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי׃ ס
4וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי[a] לֵאמֹר[b]׃
5בְּטֶרֶם אֶצּוֹרְךָ[a] בַבֶּטֶן יְדַעְתִּיךָ וּבְטֶרֶם תֵּצֵא מֵרֶחֶם[b] הִקְדַּשְׁתִּיךָ
נָבִיא לַגּוֹיִם נְתַתִּיךָ׃ 6וָאֹמַר
אֲהָהּ אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה לֹא־יָדַעְתִּי דַּבֵּר כִּי־נַעַר אָנֹכִי׃ ס
7וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אַל־תֹּאמַר[a] נַעַר אָנֹכִי
כִּי עַל[b]־כָּל־אֲשֶׁר אֶשְׁלָחֲךָ תֵּלֵךְ [c]וְאֵת כָּל־[c]אֲשֶׁר אֲצַוְּךָ תְּדַבֵּר׃
8אַל־תִּירָא מִפְּנֵיהֶם כִּי־אִתְּךָ אֲנִי לְהַצִּלֶךָ
נְאֻם־יְהוָה׃ 9וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־יָדוֹ[a] וַיַּגַּע עַל־פִּי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי
הִנֵּה נָתַתִּי דְבָרַי בְּפִיךָ׃ 10רְאֵה[a] הִפְקַדְתִּיךָ׀ הַיּוֹם הַזֶּה
עַל־הַגּוֹיִם וְעַל־הַמַּמְלָכוֹת[b] לִנְתוֹשׁ וְלִנְתוֹץ וּלְהַאֲבִיד וְלַהֲרוֹס[c]
[לִבְנוֹת וְלִנְטוֹעַ׃ ס
11וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר מָה־אַתָּה רֹאֶה יִרְמְיָהוּ[a] וָאֹמַר מַקֵּל
שָׁקֵד [b]אֲנִי רֹאֶה[b]׃ 12וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הֵיטַבְתָּ לִרְאוֹת כִּי־שֹׁקֵד אֲנִי
עַל־דְּבָרִי לַעֲשֹׂתוֹ׃ ס
13וַיְהִי דְבַר־יְהוָה׀ אֵלַי שֵׁנִית לֵאמֹר מָה אַתָּה רֹאֶה וָאֹמַר סִיר נָפוּחַ

Cp 1, 1 [a] 𝔊𝔏 ירמ' (ἐπὶ) דְּבַר יהוה אֲשֶׁר הָיָה עַל ‖ [b] 𝔊 + κατῴκει ‖ 3 תם >𝔊; 𝔊$^{ℵ}$ = 𝔐 ‖ 4 [a] 𝔊 אליו; 𝔊$^{A}$ = 𝔐 ‖ [b] >𝔊; 𝔊$^{A}$ = 𝔐 ‖ 5 [a] Q$^{MSS}$ אֶצָּרְךָ ‖ [b] >𝔊$^{B}$; 𝔊$^{Aℵ}$ = 𝔐 ‖ 7 [a] 3MSS 𝔊𝔖 + כי ‖ [b] l c 𝔊 אֶל־ ‖ [c-c] l frt c 𝔊 וּכְכָל־ ‖ 9 𝔊𝔏 + אֵלַי ‖ 10 [a] >𝔊$^{A}$ ‖ [b] 𝔊$^{Bℵ}$𝔏 והממ' ‖ [c] >𝔊, cf 𝔐 18,7 ‖ 11 [a] >𝔊$^{B}$ sed 𝔊$^{Aℵ}$𝔖$^{h}$𝔏 = 𝔐 ‖ [b-b] >𝔊 cf v 13; 24,3.

[a]אֲנִ֣י רֹאֶ֔ה[a] וּפָנָ֖יו מִפְּנֵ֥י[b] צָפֽוֹנָה׃ ס 14וַיֹּ֥אמֶר יְהוָ֖ה אֵלָ֑י
מִצָּפוֹן֙ תִּפָּתַ֣ח הָֽרָעָ֔ה עַ֥ל כָּל־יֹשְׁבֵ֖י הָאָֽרֶץ׃
15כִּ֣י ׀ הִנְנִ֣י קֹרֵ֗א [a]לְכָל־מִשְׁפְּח֛וֹת מַמְלְכ֥וֹת צָפ֖וֹנָה[a] נְאֻם־יְהוָ֑ה
וּבָ֡אוּ וְנָתְנוּ֩ אִ֨ישׁ כִּסְא֜וֹ פֶּ֣תַח[b] ׀ שַׁעֲרֵ֣י יְרוּשָׁלִַ֗ם
וְעַ֤ל כָּל־חוֹמֹתֶ֙יהָ֙ סָבִ֔יב וְעַ֖ל כָּל־עָרֵ֥י יְהוּדָֽה׃
16וְדִבַּרְתִּ֤י מִשְׁפָּטַי֙ אוֹתָ֔ם[a] עַ֖ל כָּל־רָעָתָ֑ם אֲשֶׁ֣ר עֲזָב֗וּנִי
וַֽיְקַטְּרוּ֙ לֵאלֹהִ֣ים אֲחֵרִ֔ים וַיִּֽשְׁתַּחֲו֖וּ לְמַעֲשֵׂ֥י[b] יְדֵיהֶֽם׃
17וְאַתָּה֙ תֶּאְזֹ֣ר מָתְנֶ֔יךָ וְקַמְתָּ֙ וְדִבַּרְתָּ֣ אֲלֵיהֶ֔ם[a]
אֵ֛ת כָּל־אֲשֶׁ֥ר אָנֹכִ֖י[b] אֲצַוֶּ֑ךָּ[c] אַל־תֵּחַת֙ מִפְּנֵיהֶ֔ם פֶּֽן־אֲחִתְּךָ֖ לִפְנֵיהֶֽם[d]׃
18וַאֲנִ֞י[a] הִנֵּ֧ה נְתַתִּ֣יךָ הַיּ֗וֹם[b] לְעִ֨יר מִבְצָ֜ר
[c]וּלְעַמּ֥וּד בַּרְזֶ֛ל[c] וּלְחֹמ֥וֹת[d] נְחֹ֖שֶׁת[e] [f]עַל־כָּל־הָאָ֑רֶץ[f]
לְמַלְכֵ֤י[g] יְהוּדָה֙ לְשָׂרֶ֔יהָ[h] לְכֹהֲנֶ֖יהָ[i] וּלְעַ֥ם הָאָֽרֶץ׃
19וְנִלְחֲמ֥וּ אֵלֶ֖יךָ וְלֹא־י֣וּכְלוּ לָ֑ךְ כִּֽי־אִתְּךָ֥ אֲנִ֛י [o]נְאֻם־יְהוָ֖ה לְהַצִּילֶֽךָ[o]׃ ס
2 1[a]וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ 2[a]הָלֹ֡ךְ וְקָרָאתָ֩ בְאָזְנֵ֨י יְרוּשָׁלִַ֜ם[a] לֵאמֹ֗ר[b] כֹּ֚ה
זָכַ֤רְתִּי לָךְ֙[c] חֶ֣סֶד נְעוּרַ֔יִךְ אַהֲבַ֖ת כְּלוּלֹתָ֑יִךְ [אָמַ֣ר יְהוָ֔ה
לֶכְתֵּ֤ךְ אַחֲרַי֙ [d]בַּמִּדְבָּ֔ר בְּאֶ֖רֶץ לֹ֥א זְרוּעָֽה[d]׃
3קֹ֤דֶשׁ יִשְׂרָאֵל֙ לַֽיהוָ֔ה רֵאשִׁ֖ית תְּבוּאָתֹ֑ה
כָּל־אֹכְלָ֣יו יֶאְשָׁ֔מוּ רָעָ֛ה תָּבֹ֥א אֲלֵיהֶ֖ם נְאֻם־יְהוָֽה׃ ס
4שִׁמְע֥וּ דְבַר־יְהוָ֖ה בֵּ֣ית יַעֲקֹ֑ב וְכָל־מִשְׁפְּח֖וֹת בֵּ֥ית יִשְׂרָאֵֽל׃
5כֹּ֣ה ׀ אָמַ֣ר יְהוָ֗ה
מַה־מָּצְא֨וּ אֲבוֹתֵיכֶ֥ם בִּי֙ עָ֔וֶל כִּ֥י רָחֲק֖וּ מֵעָלָ֑י
וַיֵּֽלְכ֛וּ אַחֲרֵ֥י הַהֶ֖בֶל וַיֶּהְבָּֽלוּ׃ 6וְלֹ֣א אָמְר֔וּ
אַיֵּ֣ה יְהוָ֔ה הַמַּעֲלֶ֥ה אֹתָ֖נוּ מֵאֶ֣רֶץ מִצְרָ֑יִם
הַמּוֹלִ֨יךְ אֹתָ֜נוּ בַּמִּדְבָּ֗ר בְּאֶ֨רֶץ עֲרָבָ֤ה וְשׁוּחָה֙

13 [a-a] >𝔊 ‖ [b] l ? מָפְנִים ‖ 14 l תֻּפַּח, 𝔊 ἐκκαυθήσεται ‖ 15 [a-a] dl 'מש; 𝔊 לְכָל־ מַמְלְכוֹת מִצְּפוֹן הָאָרֶץ cf 15,4 (𝔖[h]※ מִצְּפוֹן) ‖ [b] prb l c 𝔊 עַל־פִּתְחֵי ‖ 16 [a] mlt MSS Edd אתם; l אִתָּם ‖ [b] mlt MSS Edd 𝔖𝔙 לְמַעֲשֵׂה ‖ 17 [a] >𝔊[B]𝔏 ‖ [b] >𝔊𝔏 ‖ [c] 14MSS 𝔖 מְצַוְּךָ ‖ [d] 𝔊𝔏 + כִּי אִתְּךָ אֲנִי לְהַצִּילְךָ נְאֻם יהוה ‖ 18 [a] >𝔊𝔏 ‖ [b] 𝔊𝔏𝔗 (𝔖?) הַיּוֹם הַזֶּה (cf 10) vel בַּיּוֹם הזה ‖ [c-c] >𝔊𝔏; dl? ‖ [d] l c mlt MSS Edd Vrs וּלְחוֹמַת ‖ [e] 𝔊 + ὀχυρο(ῦ)ν (בְּצוּרָה mtr cs ins?) 𝔊[A]𝔏 ἰσχυρόν ‖ [f-f] >𝔊 ‖ [g] 𝔊𝔏 לְכָל־מַלְכֵי ‖ [h] 8MSS 𝔊𝔖 ולשׂריה ‖ [i] >𝔊𝔏; prb dl (𝔖Θ 19MSS 'ולכה) ‖ 19 [o-o] l 'להצילך נ' י, cf v 8 𝔊𝔏𝔖; 'נ' י praeter vs mtr cadunt ‖ Cp 2, 1. 2 [a-a] >𝔊𝔏 ‖ [b] 𝔊 וַיֹּאמַר ‖ [c] >𝔊𝔏𝔄; frt mtr cs dl ‖ [d-d] >𝔊 ‖ 3 Q[MSS] —תוֹ ‖ 4 𝔊 מִשְׁפַּחַת, >𝔏 ‖ 5 prb add, mtr cs dl.

בְּאֶרֶץ צִיָּה וְצַלְמָוֶת בְּאֶרֶץ לֹא־עָבַר בָּהּ אִישׁ וְלֹא־יָשַׁב אָדָם שָׁם׃
7 וָאָבִיא[a] אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ[b] הַכַּרְמֶל לֶאֱכֹל פִּרְיָהּ וְטוּבָהּ
וַתָּבֹאוּ וַתְּטַמְּאוּ אֶת־אַרְצִי וְנַחֲלָתִי שַׂמְתֶּם לְתוֹעֵבָה׃
8 הַכֹּהֲנִים לֹא אָמְרוּ אַיֵּה יְהוָה
וְתֹפְשֵׂי הַתּוֹרָה לֹא יְדָעוּנִי וְהָרֹעִים פָּשְׁעוּ בִי
וְהַנְּבִאִים נִבְּאוּ בַבַּעַל וְאַחֲרֵי לֹא־יוֹעִלוּ הָלָכוּ׃
9 לָכֵן עֹד אָרִיב אִתְּכֶם [a]נְאֻם־יְהוָה[a] וְאֶת־בְּנֵי[b] בְנֵיכֶם אָרִיב׃
10 כִּי עִבְרוּ אִיֵּי כִתִּיִּים וּרְאוּ וְקֵדָר שִׁלְחוּ וְהִתְבּוֹנְנוּ מְאֹד וּרְאוּ
11 [a]הַהֵימִיר גּוֹי[a] אֱלֹהִים וְהֵמָּה לֹא אֱלֹהִים [°הֵן הָיְתָה° כָּזֹאת׃
וְעַמִּי הֵמִיר כְּבוֹדוֹ[b] בְּלוֹא יוֹעִיל׃
12 שֹׁמּוּ שָׁמַיִם עַל־זֹאת וְשַׂעֲרוּ חָרְבוּ מְאֹד נְאֻם־יְהוָה׃
13 כִּי־שְׁתַּיִם רָעוֹת עָשָׂה עַמִּי אֹתִי עָזְבוּ מְקוֹר ׀ מַיִם חַיִּים
לַחְצֹב[a] לָהֶם בֹּארוֹת בארת[b] נִשְׁבָּרִים אֲשֶׁר לֹא־יָכִלוּ[c] הַמָּיִם׃
14 הַעֶבֶד יִשְׂרָאֵל אִם־יְלִיד בַּיִת הוּא מַדּוּעַ הָיָה לָבַז׃
15 עָלָיו יִשְׁאֲגוּ כְפִרִים נָתְנוּ קוֹלָם
וַיָּשִׁיתוּ אַרְצוֹ לְשַׁמָּה עָרָיו נִצְּתָה מִבְּלִי יֹשֵׁב׃
16 גַּם־בְּנֵי־נֹף וְתַחְפַּנֵס[a] יִרְעוּךְ[b] קָדְקֹד[c]׃ [בַּדָּרֶךְ[b]׃
17 הֲלוֹא־זֹאת תַּעֲשֶׂה־לָּךְ עָזְבֵךְ [a]אֶת־יְהוָה אֱלֹהַיִךְ[a] [b]בְּעֵת מוֹלִכֵךְ
18 וְעַתָּה מַה־לָּךְ לְדֶרֶךְ מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת מֵי שִׁחוֹר
וּמַה־לָּךְ לְדֶרֶךְ אַשּׁוּר לִשְׁתּוֹת מֵי נָהָר׃
19 תְּיַסְּרֵךְ רָעָתֵךְ [a]וּמְשֻׁבוֹתַיִךְ תּוֹכִחֻךְ[a] וּדְעִי וּרְאִי [b]כִּי־רַע וָמָר[b] עָזְבֵךְ
[c]אֶת־יְהוָה אֱלֹהָיִךְ[c] [d]וְלֹא פַחְדָּתִי אֵלַיִךְ[d] נְאֻם־אֲדֹנָי[e] יְהוִה צְבָאוֹת[f]׃

6 𝔊𝔏 וְגַלְמוּדָה (ἄκαρπος) ‖ 7 [a] 𝔏𝔄 וַיָּבֵא ‖ [b] >𝔊𝔏 ‖ 9 [a-a] >𝔊 sed 𝔊^A al 𝔄 = 𝔐 ‖ [b] dl prb c 3MSS 𝔙 ‖ 10 [°-°] l prb הֲנִהְיְתָה ‖ 11 [a-a] l frt c 𝔊𝔏𝔖 (sim 𝔗𝔙) הַהֵימִירוּ גוֹיִם אֱלֹהֵיהֶם ‖ [b] Tiq soph pr כְּבוֹדִי ‖ 12 l c 𝔊𝔏 הַרְבֵּה (ἐπὶ πλεῖον) ‖ 13 [a] 𝔊𝔏𝔙 וְהָלְכוּ (? וַיֵּלְכוּ) חָצְבוּ 𝔖 וַיַּחְצְבוּ ‖ [b] 𝔊𝔏𝔗 semel leg 'ב ‖ [c] Vrs frt לְהָכִיל (sive יָכְלוּ) יְכִלוּ ‖ 15 Q נִצְּתוּ cf 9,9^𝔐, l c K נִצְּתָה et dl עריו cf 9,11; 46,19; 4MSS 𝔊𝔖 נִתְּצוּ cf 4,26; al nonn MSS נִתְּצָה ‖ 16 [a] l c Q וְתַחְפַּנְחֵס; K וְתַחְפְּנֵס ‖ [b] 6MSS 𝔊 (ἔγνωσάν σε) 𝔙 *(constupraverunt te)* יְדָעוּךְ ‖ [c] l frt c 𝔊 וַיִּתְעַלְלוּ בָךְ (vel ? חָמְסוּ עֲקֵבָיִךְ cf 13,22) ‖ 17 [a-a] l prb c 𝔊 אֹתִי נְאֻם יהוה אל' ‖ [b-b] >𝔊, prb add (frt l הוֹלִכֵךְ) ‖ 18 𝔊𝔏 וּלְדרךְ 𝔊^A𝔄 וּלְאֶרֶץ ‖ 19 [a-a] l c 𝔊𝔖 וּמְשׁוּבָתֵךְ תוֹכִחֵךְ ‖ [b-b] prb l c 𝔊𝔏 כִּי מַר לָךְ ‖ [c-c] 𝔊𝔏 אֹתִי נְאֻם י' אל' cf v 17 ‖ [d-d] 𝔊 cf 𝔄 = (בָּךְ) וְלֹא בָחַרְתִּי עָלַיִךְ 𝔏 *et non speraveris in me* ‖ [e] >𝔊𝔏 ‖ [f] 𝔊𝔏 אֱלֹהָיִךְ.

20כִּי מֵעוֹלָם שָׁבַרְתִּי[a] עֻלֵּךְ נִתַּקְתִּי[a] מוֹסְרוֹתַיִךְ
וַתֹּאמְרִי לֹא אֶעֱבוֹד[b] כִּי עַל־כָּל[c]־גִּבְעָה גְּבֹהָה וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן אַתְּ
21וְאָנֹכִי נְטַעְתִּיךְ שֹׂרֵק כֻּלֹּה[a] זֶרַע אֱמֶת [צֹעָה זֹנָה׃
וְאֵיךְ נֶהְפַּכְתְּ [b]לִי סוּרֵי הַגֶּפֶן[b] נָכְרִיָּה׃ ס
22כִּי אִם־תְּכַבְּסִי בַּנֶּתֶר וְתַרְבִּי־לָךְ בֹּרִית
נִכְתָּם עֲוֹנֵךְ לְפָנַי נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה[b]׃
23אֵיךְ תֹּאמְרִי לֹא נִטְמֵאתִי אַחֲרֵי[a] הַבְּעָלִים[b] לֹא הָלַכְתִּי
רְאִי דַרְכֵּךְ[c] בַּגַּיְא דְּעִי מֶה עָשִׂית
בִּכְרָה קַלָּה מְשָׂרֶכֶת דְּרָכֶיהָ׃ 24פֶּרֶא[a] ׀ לִמֻּד מִדְבָּר
בְּאַוַּת נַפְשָׁו[b] שָׁאֲפָה רוּחַ תַּאֲנָתָהּ מִי יְשִׁיבֶנָּה
כָּל־מְבַקְשֶׁיהָ לֹא יִיעָפוּ בְּחָדְשָׁהּ[c] יִמְצָאוּנְהָ׃
25מִנְעִי רַגְלֵךְ מִיָּחֵף וּגְורֹנֵךְ[a] מִצִּמְאָה
וַתֹּאמְרִי[b] נוֹאָשׁ לוֹא[c] כִּי־אָהַבְתִּי[d] זָרִים וְאַחֲרֵיהֶם אֵלֵךְ[e]׃
26כְּבֹשֶׁת גַּנָּב כִּי יִמָּצֵא כֵּן הֹבִישׁוּ בֵּית[a] יִשְׂרָאֵל
הֵמָּה מַלְכֵיהֶם שָׂרֵיהֶם[b] וְכֹהֲנֵיהֶם[c] וּנְבִיאֵיהֶם׃
27אֹמְרִים לָעֵץ אָבִי אַתָּה וְלָאֶבֶן אַתְּ יְלִדְתָּנִי[a]
כִּי־פָנוּ אֵלַי עֹרֶף[b] וְלֹא פָנִים[c]
וּבְעֵת רָעָתָם יֹאמְרוּ קוּמָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ׃
28וְאַיֵּה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לָּךְ יָקוּמוּ אִם־יוֹשִׁיעוּךָ בְּעֵת רָעָתֶךָ
כִּי מִסְפַּר עָרֶיךָ הָיוּ אֱלֹהֶיךָ יְהוּדָה[a]׃ ס
29לָמָּה תָרִיבוּ[a] אֵלָי כֻּלְּכֶם[b] פְּשַׁעְתֶּם בִּי נְאֻם־יְהוָה׃
30לַשָּׁוְא הִכֵּיתִי [a]אֶת־בְּנֵיכֶם[a] מוּסָר לֹא לָקָחוּ[b]
אָכְלָה חַרְבְּכֶם[c] נְבִיאֵיכֶם כְּאַרְיֵה מַשְׁחִית׃ 31[a]הַדּוֹר אַתֶּם[a]

20 [a] l שָׁבַרְתְּ et נִתַּקְתְּ ‖ [b] l c K cf 𝔊𝔖 al; 𝔊B אֶעֱבֹדֵךְ (sed σοι >𝔊Aאℒ); Q אֶעֱבוֹר, id 𝔗 ‖ [c] כל > nonn codd KOr ‖ 21 [a] QMSS כֻּלּוֹ ‖ [b-b] crrp; prps לְסוּרִיָּה גֶּפֶן ‖ 22 [a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊A + אֱלֹהָיִךְ 𝔗𝔖 + אלהים ‖ 23 [a] mlt MSS 𝔊𝔖𝔗 ואחרי ‖ [b] 𝔊𝔖 הַבַּעַל ‖ [c] Vrs דְּרָכַיִךְ ‖ 24 [a] VarNorzi פרה; l frt c 𝔖𝔗 כְּפֶרֶא ‖ [b] l c 89MSS Q𝔊 נַפְשָׁהּ ‖ [c] 𝔖 בְּדַרְכֶיהָ 𝔊Θ (ταπεινώσει) בְּעָנְתָהּ pr בְּעוֹנָתָהּ? ‖ 25 [a] l c Q וּגְרוֹנֵךְ ‖ [b] 𝔊ℒ ותאמר ‖ [c] >𝔊ℒ ‖ [d] 𝔊ℒ ἠγαπήκει ‖ [e] 𝔊ℒ ἐπορεύετο ‖ 26 [a] prb l c 𝔊ℒ𝔖 בְּנֵי ‖ [b] frt l c ca 30MSS 𝔊ℒ𝔖 וְשׁ׳ ‖ [c] frt l c mlt MSS כהניהם ‖ 27 [a] l c K יְלִדְתִּנִי cf 15,10 Q mlt MSS Edd יְלִדְתָּנוּ; cf (𝔖)𝔗 qui et antea אָבִינוּ ‖ [b] 𝔖𝔄 עָרְפָּם ‖ [c] 𝔊ℒ𝔖𝔗 פְּנֵיהֶם ‖ 28 𝔊ℒ + וּמִסְפַּר חֻצוֹת יְרוּשָׁלַםִ קִטְּרוּ לַבָּעַל cf 11,13 ‖ 29 [a] 𝔊 תְּדַבְּרוּ ‖ [b] 𝔊ℒ (non 𝔊A𝔄) + וְכֻלְּכֶם רְשַׁעְתֶּם, sed dub ‖ 30 [a-a] l prb אֲבוֹתֵיכֶם ‖ [b] l prb c 𝔊ℒ לְקַחְתֶּם ‖ [c] l c 𝔊ℒ𝔖 חֶרֶב ‖ 31 [a-a] crrp; l frt c 𝔊ℒ וְלֹא יְרֵאתֶם et trsp huc :.

רְאוּ[b] דְּבַר־יְהוָה[c]

הֲמִדְבָּר[d] הָיִיתִי לְיִשְׂרָאֵל אִם אֶרֶץ מַאְפֵּלְיָה

מַדּוּעַ אָמְרוּ עַמִּי[e] רַדְנוּ[f] לוֹא־נָבוֹא עוֹד[g] אֵלֶיךָ׃

32 הֲתִשְׁכַּח בְּתוּלָה עֶדְיָהּ כַּלָּה קִשֻּׁרֶיהָ

וְעַמִּי שְׁכֵחוּנִי יָמִים אֵין מִסְפָּר׃

33 מַה־[a]תֵּיטִבִי דַּרְכֵּךְ[b] לְבַקֵּשׁ אַהֲבָה

[c]לָכֵן גַּם אֶת־הָרָעוֹת לִמַּדְתִּי[d] אֶת־דְּרָכָיִךְ[c]׃

34 גַּם בִּכְנָפַיִךְ[a] נִמְצְאוּ דַּם[b] נַפְשׁוֹת אֶבְיוֹנִים[c] נְקִיִּים

לֹא־בַמַּחְתֶּרֶת מְצָאתִים כִּי עַל־כָּל־אֵלֶּה׃

35 וַתֹּאמְרִי כִּי[a] נִקֵּיתִי אַךְ שָׁב אַפּוֹ מִמֶּנִּי

הִנְנִי נִשְׁפָּט אוֹתָךְ עַל־אָמְרֵךְ[b] לֹא חָטָאתִי׃

36 מַה־תֵּזְלִי[a] מְאֹד לְשַׁנּוֹת אֶת־דַּרְכֵּךְ[b]

גַּם מִמִּצְרַיִם תֵּבֹשִׁי כַּאֲשֶׁר־בֹּשְׁתְּ מֵאַשּׁוּר׃

37 [a]גַּם מֵאֵת זֶה תֵּצְאִי וְיָדַיִךְ עַל־רֹאשֵׁךְ

כִּי־מָאַס יְהוָה בְּמִבְטַחַיִךְ[b] וְלֹא תַצְלִיחִי לָהֶם[c]׃

3 1 לֵאמֹר[a] הֵן יְשַׁלַּח אִישׁ אֶת־אִשְׁתּוֹ וְהָלְכָה מֵאִתּוֹ וְהָיְתָה לְאִישׁ־
אַחֵר [b]הֲיָשׁוּב אֵלֶיהָ[b] עוֹד הֲלוֹא חָנוֹף תֶּחֱנַף הָאָרֶץ[c] הַהִיא וְאַתְּ זָנִית
רֵעִים רַבִּים וְשׁוֹב אֵלַי נְאֻם־יְהוָה׃

2 שְׂאִי־עֵינַיִךְ עַל־שְׁפָיִם וּרְאִי אֵיפֹה לֹא שֻׁגַּלְתְּ[a]

עַל־דְּרָכִים יָשַׁבְתְּ לָהֶם כַּעֲרָבִי בַּמִּדְבָּר

וַתַּחֲנִיפִי אֶרֶץ בִּזְנוּתַיִךְ[b] וּבְרָעָתֵךְ[c]׃

3 [a]וַיִּמָּנְעוּ רְבִבִים וּמַלְקוֹשׁ לוֹא הָיָה[a]

וּמֵצַח אִשָּׁה[b] זוֹנָה הָיָה לָךְ מֵאַנְתְּ הִכָּלֵם׃

4 הֲלוֹא מֵעַתָּה[a] קָרָאתִי[b] לִי אָבִי אַלּוּף [c]נְעֻרַי אָתָּה[c]׃

31 [b] crrp; l c Vrs שִׁמְעוּ ‖ [c] 𝔊𝔏 + כֹּה אָמַר יהוה ‖ [d] Var[BG] הַמְדַבֵּר ‖ [e] frt dl vel l אֲמַרְתֶּם ‖ [f] 𝔊[A(B al?)] לא עבדנו (cf 20) 𝔖 יָרַדְנוּ cf [e]; prps נַדְנוּ cf 4,1 vel נַדֹּנוּ 4,25 cf 𝔗 ‖ [g] prb dl c 𝔏 ‖ 32 Vrs 'וְכ ‖ 33 [a] 𝔊𝔖 + עוד; vel l ? מַה זֹּאת ‖ [b] 𝔊 דְּרָכַיִךְ 𝔖 [b] ‖ בְּכַפַּיִךְ 𝔊𝔗 'בְּד ‖ [c-c] crrp? ‖ [d] Q לִמַּדְתְּ ‖ 34 [a] l c 𝔊𝔏𝔖 בְּכַפַּיִךְ ‖ [b] 𝔊 דְּמֵי; l prb דָּמִים (trsp :) ‖ [c] c 𝔊 dl ‖ 35 [a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊 בְּאָמְרֵךְ ‖ 36 [a] l prb c 𝔊𝔏𝔖𝔙 תָּזֻלִּי ‖ [b] 𝔊𝔖𝔙 דְּרָכָיִךְ ‖ 37 [a] 𝔊𝔙 praem כִּי ‖ [b] 𝔊𝔙 בְּמִבְטַחֵךְ ‖ [c] l frt c 1MS 𝔖 בָּהֶם ‖ Cp 3, 1 [a] sic 𝔄𝔗𝔏, sed dl c 1MS 𝔊𝔖 ‖ [b-b] l c 𝔊 הֲשׁוֹב תָּשׁוּב אֵלָיו ‖ [c] l c 𝔊𝔙 הָאִשָּׁה ‖ 2 [a] Q שֻׁכַּבְתְּ ‖ [b] l c 4MSS 𝔖 בזנותךְ ‖ [c] 3MSS 𝔊𝔙 וּבְרָעֹתַיִךְ ‖ 3 [a-a] ?; cf 𝔊𝔏 ‖ [b] dl c 𝔊𝔏 ‖ 4 [a] 𝔊 ὡς οἶκον (4MSS οἰκεῖον 𝔄 *ut filia* sed non 𝔖[h]) 𝔏 *ut dominum*; frt l בַּעֲלֵךְ cf Hos 2,18 ‖ [b] Q mlt MSS קָרָאת ‖ [c-c] prb l c 𝔊 נְעָרַיִךְ et dl אבי.

⁵הֲיִנְטֹר לְעוֹלָם אִם־יִשְׁמֹר לָנֶצַח
הִנֵּה דִבַּרְתְּי[a] וַתַּעֲשִׂי הָרָעוֹת וַתּוּכָל[b]׃ פ
⁶וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ הַמֶּלֶךְ הֲרָאִיתָ אֲשֶׁר עָשְׂתָה[a]
מְשֻׁבָה יִשְׂרָאֵל [b]הֹלְכָה הִיא[b] עַל־כָּל־הַר גָּבֹהַּ וְאֶל־תַּחַת כָּל־עֵץ
רַעֲנָן וַתִּזְנִי[c]־שָׁם׃ ⁷וָאֹמַר אַחֲרֵי עֲשׂוֹתָהּ[a] אֶת־כָּל־אֵלֶּה אֵלַי תָּשׁוּב[b]
וְלֹא־שָׁבָה וַתִּרְאֶה[c] בָּגוֹדָה אֲחוֹתָהּ יְהוּדָה׃ ⁸וָאֵרֶא[a] כִּי עַל־כָּל־[b]אֹדוֹת
אֲשֶׁר[b] נִאֲפָה מְשֻׁבָה יִשְׂרָאֵל שִׁלַּחְתִּיהָ וָאֶתֵּן[c] אֶת־סֵפֶר כְּרִיתֻתֶיהָ
אֵלֶיהָ[d] וְלֹא יָרְאָה בֹּגֵדָה יְהוּדָה אֲחוֹתָהּ[e] וַתֵּלֶךְ וַתִּזֶן גַּם־הִיא׃ ⁹וְהָיָה[a]
מִקֹּל זְנוּתָהּ [b]וַתֶּחֱנַף אֶת־הָאָרֶץ[b] וַתִּנְאַף אֶת־הָאֶבֶן וְאֶת־הָעֵץ׃ ¹⁰וְגַם[a]־
בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁבָה אֵלַי בָּגוֹדָה אֲחוֹתָהּ[b] יְהוּדָה בְּכָל[c]־לִבָּהּ כִּי אִם־
בְּשֶׁקֶר [d]נְאֻם־יְהוָה[d]׃ ס ¹¹וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי צִדְּקָה נַפְשָׁהּ מְשֻׁבָה[a]
יִשְׂרָאֵל מִבֹּגֵדָה[b] יְהוּדָה׃ ¹²הָלֹךְ וְקָרָאתָ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה צָפֹנָה
וְאָמַרְתָּ שׁוּבָה[a] מְשֻׁבָה יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה לוֹא[b]־אַפִּיל פָּנַי בָּכֶם[c] כִּי־
חָסִיד אֲנִי נְאֻם־יְהוָה לֹא[d] אֶטּוֹר[e] לְעוֹלָם׃ ¹³אַךְ דְּעִי עֲוֺנֵךְ כִּי בַּיהוָה
אֱלֹהַיִךְ פָּשָׁעַתְּ וַתְּפַזְּרִי אֶת־דְּרָכַיִךְ לַזָּרִים תַּחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן וּבְקוֹלִי
לֹא־שְׁמַעְתֶּם נְאֻם־יְהוָה׃ ¹⁴שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבָבִים נְאֻם־יְהוָה כִּי
אָנֹכִי בָּעַלְתִּי בָכֶם וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם אֶחָד מֵעִיר וּשְׁנַיִם מִמִּשְׁפָּחָה
וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם צִיּוֹן׃ ¹⁵וְנָתַתִּי לָכֶם רֹעִים כְּלִבִּי וְרָעוּ אֶתְכֶם דֵּעָה
וְהַשְׂכֵּיל׃ ¹⁶וְהָיָה כִּי תִרְבּוּ וּפְרִיתֶם בָּאָרֶץ בַּיָּמִים הָהֵמָּה נְאֻם־יְהוָה
לֹא־יֹאמְרוּ עוֹד אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה[a] וְלֹא[b] יַעֲלֶה עַל־לֵב [c]וְלֹא יִזְכְּרוּ־בוֹ[c]
וְלֹא יִפְקֹדוּ[d] וְלֹא יֵעָשֶׂה עוֹד׃ ¹⁷[a]בָּעֵת הַהִיא יִקְרְאוּ לִירוּשָׁלִַם כִּסֵּא
יְהוָה וְנִקְווּ אֵלֶיהָ כָל־הַגּוֹיִם [b]לְשֵׁם יְהוָה לִירוּשָׁלִָם[b] וְלֹא־יֵלְכוּ עוֹד
אַחֲרֵי שְׁרִרוּת לִבָּם הָרָע׃ פ ¹⁸בַּיָּמִים הָהֵמָּה יֵלְכוּ בֵית־

5 a Q^MSS דִּבַּרְתְּ ‖ b sic pr ותוכלי, sed prb 5b crrp; prps וַתְּנַכְּלִי לִי ‖ 6 a 𝔊𝔏
+ לִי ‖ b-b l (cf 𝔊𝔏) הָלְכָה (ʾΑ + לָהּ?); dl היא ‖ c l וַתִּזֶן ‖ 7 a 𝔊𝔏 זְנֹתָהּ ‖ b frt
l c 𝔊𝔏𝔖𝔙 תָּשׁוּבִי ‖ c Q וַתֵּרָא ‖ 8 a l c 1MS 𝔖 וַתֵּרֶא; frt dl c 𝔙 ‖ b-b 𝔊
אֲשֶׁר נִמְצְאָה בַּאֲשֶׁר ‖ c 𝔊𝔏𝔖𝔙 + לָהּ ‖ d l c 𝔊 בְּיָדֶיהָ cf Dt 24,1 ‖ e >𝔊 ‖ 9 a היה
>𝔖𝔙 ‖ b-b l c ʾΑΘ𝔖𝔗𝔙 . . . וַתַּחֲנַף, sed frt c 𝔊 dl ‖ 10 a גם >𝔊𝔏 ‖ b >𝔊 ‖ c 𝔊𝔖
מִכֹּל ‖ d-d >𝔊 ‖ 11 a >𝔊 ‖ b 𝔖 + אֲחוֹתָהּ ‖ 12 a 𝔊 + אֵלַי; prb sic l ‖ b 𝔊𝔖𝔙
וְלֹא ‖ c l prb בָּךְ ‖ d 𝔊𝔏𝔖𝔙 וְלֹא ‖ e 𝔊𝔏 + לָכֶם 𝔊^א עוד לכם, sed prb l c 𝔗 לָךְ ‖
13 l c 𝔊𝔙 שָׁמַעַתְּ ‖ 15 l c 𝔊𝔏 רֹעָה, cf 23,5 ‖ 16 a 𝔊 קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל, id 𝔖^h
(marg) ‖ b 𝔊 לֹא ‖ c-c 𝔊 יִזָּכֵר (𝔊^A 𝔄 ולא) לֹא; 11MSS עוד pr בוֹ, 1MS
בו עוד ‖ d 𝔊𝔙 יִפָּקֵד ‖ 17 a 𝔊 praem ג' בַּיָּמִים הָהֵם cf 33,15 ‖ b-b >𝔊
prb dl.

יְהוּדָה עַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְיָבֹאוּ יַחְדָּו מֵאֶרֶץ צָפוֹן[a] עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
הִנְחַלְתִּי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם[b]׃
19 וְאָנֹכִי אָמַרְתִּי אֵיךְ[a] אֲשִׁיתֵךְ בַּבָּנִים[b]
וְאֶתֶּן־לָךְ אֶרֶץ חֶמְדָּה נַחֲלַת צְבִי[c] צִבְאוֹת גּוֹיִם
וָאֹמַר אָבִי תִּקְרְאוּ[d]־לִי וּמֵאַחֲרַי לֹא תָשׁוּבוּ[e]׃
20 אָכֵן[a] בָּגְדָה אִשָּׁה מֵרֵעָהּ[b] כֵּן בְּגַדְתֶּם[c] בִּי בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה׃
21 קוֹל
עַל־שְׁפָיִים[a] נִשְׁמָע בְּכִי תַחֲנוּנֵי[b] בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
כִּי הֶעֱוּוּ אֶת־דַּרְכָּם שָׁכְחוּ [c]אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם[c]׃
22 שׁוּבוּ בָּנִים שׁוֹבָבִים אֶרְפָּה[a] מְשׁוּבֹתֵיכֶם[b]
[c]הִנְנוּ אָתָנוּ לָךְ[c] כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃
23 אָכֵן לַשֶּׁקֶר מִגְּבָעוֹת[a] [b]הָמוֹן הָרִים[b]
אָכֵן בַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ תְּשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל׃
24 וְהַבֹּשֶׁת אָכְלָה אֶת־יְגִיעַ[a] אֲבוֹתֵינוּ מִנְּעוּרֵינוּ[b]
אֶת־צֹאנָם וְאֶת־בְּקָרָם אֶת־[c]בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם׃
25 נִשְׁכְּבָה בְּבָשְׁתֵּנוּ וּתְכַסֵּנוּ כְּלִמָּתֵנוּ כִּי לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ חָטָאנוּ
אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ מִנְּעוּרֵינוּ וְעַד־הַיּוֹם הַזֶּה
וְלֹא שָׁמַעְנוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃
4 1 אִם־תָּשׁוּב[a] יִשְׂרָאֵל ׀ נְאֻם־יְהוָה אֵלַי תָּשׁוּב
וְאִם־תָּסִיר שִׁקּוּצֶיךָ[b] מִפָּנַי וְלֹא[c] תָנוּד׃
2 וְנִשְׁבַּעְתָּ חַי־יְהוָה בֶּאֱמֶת בְּמִשְׁפָּט וּבִצְדָקָה
וְהִתְבָּרְכוּ בוֹ גּוֹיִם וּבוֹ יִתְהַלָּלוּ׃ ס
3 כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה לְאִישׁ יְהוּדָה וְלִירוּשָׁלַםִ
נִירוּ לָכֶם נִיר וְאַל־תִּזְרְעוּ אֶל־קֹצִים׃

18 [a] 𝔊 + וּמִכָּל־הָאֲרָצוֹת cf 16,15 ‖ [b] l c 𝔊𝔖 אבותיהם ‖ 19 [a] 𝔊 אָמֵן יהוה כִּי ‖ [b] 𝔊[B] בְּגוֹיִם ‖ [c] 𝔊 אֱלֹהֵי ‖ [d] K𝔊𝔖 תִּקְרְאוּ, l frt c Q ca 40MSS Edd 𝔗𝔙 תִּקְרְאִי ‖ [e] K𝔊𝔖 תָּשׁוּבוּ; l frt c Q ca 40MSS Edd 𝔗𝔙 תָשׁוּבִי ‖ 20 [a] ins c 𝔊𝔖𝔗𝔙 כַּאֲשֶׁר ‖ [b] l c 𝔊𝔖𝔗 בְּרֵעָהּ ‖ [c] prb l c 𝔊[א] בָּגְדוּ vel c 𝔊[BA]𝔙 בָּגַד ‖ 21 [a] 𝔊 ἐκ χειλέων; l ? מִשְׁ׳ ‖ [b] 𝔊𝔖𝔗𝔙 וְתַח׳ ‖ [c-c] 𝔊 יהוה (?) קְדוֹשָׁם (θεοῦ ἁγίου αὐτῶν) cf Jes 43,15 ‖ 22 [a] l c mlt MSS ארפא ‖ [b] l frt c 𝔊𝔏 שִׁבְרֵיכֶם ‖ [c-c] 𝔊 ἰδοὺ δοῦλοι ἡμεῖς ἐσόμεθά σοι 𝔖 הנגו לך vel הנה אֲנַחְנוּ לך ‖ 23 [a] 𝔊𝔖𝔗𝔙 (הַ)גְּבָ׳ ‖ [b-b] l c 𝔊𝔖𝔄Σ𝔙 (הָ)הָרִים וַהֲמוֹן (36MSS הֲמוֹן) ‖ 24 [a] 𝔊 יְגִיעֵי ‖ [b] 𝔊[A]א𝔖 מנעוריהם ‖ [c] ca 20MSS 𝔊𝔖 וְאֶת ‖ 25 יהוה >𝔊 ‖ Cp 4, 1 [a] 𝔊𝔏 יָשׁוּב, sic 3. pers ubique in v 1. 2a, 𝔄 id in 1a, Θ in 1a. 1b ‖ [b] 𝔊 + מִפִּיו וּ cf not [a] ‖ [c] l prb c 𝔊𝔖𝔗𝔙 לא ‖ 3 l c 5MSS 𝔊𝔏𝔖𝔗 וּלְיֹשְׁבֵי יר׳.

4 הִמֹּ֣לוּ לַיהוָ֗ה[a] וְהָסִ֙רוּ֙ עָרְל֣וֹת[b] לְבַבְכֶ֔ם אִ֥ישׁ יְהוּדָ֖ה וְיֹשְׁבֵ֣י יְרוּשָׁלָ֑͏ִם
פֶּן־תֵּצֵ֨א כָאֵ֜שׁ חֲמָתִ֗י[c] וּבָעֲרָה֙ וְאֵ֣ין מְכַבֶּ֔ה מִפְּנֵ֖י רֹ֥עַ מַעַלְלֵיכֶֽם׃
5 הַגִּ֣ידוּ בִֽיהוּדָ֗ה וּבִירוּשָׁלַ֙͏ִם֙ הַשְׁמִ֔יעוּ וְאִמְר֕וּ[a]
וּתְקְע֥וּ[b] שׁוֹפָ֖ר בָּאָ֑רֶץ קִרְא֤וּ מַלְאוּ֙
וְאִמְר֔וּ[c] הֵאָסְפ֥וּ וְנָב֖וֹאָה אֶל־עָרֵ֥י הַמִּבְצָֽר׃
6 שְׂאוּ־נֵ֣ס צִיּ֔וֹנָה הָעִ֖יזוּ אַֽל־תַּעֲמֹ֑דוּ
כִּ֣י רָעָ֗ה אָנֹכִ֛י מֵבִ֥יא מִצָּפ֖וֹן וְשֶׁ֥בֶר גָּדֽוֹל׃
7 עָלָ֤ה אַרְיֵה֙ מִֽסֻּבְּכ֔וֹ וּמַשְׁחִ֣ית גּוֹיִ֔ם נָסַ֖ע יָצָ֣א מִמְּקֹמ֑וֹ
לָשׂ֤וּם אַרְצֵךְ֙ לְשַׁמָּ֔ה עָרַ֥יִךְ תִּצֶּ֖ינָה מֵאֵ֥ין יוֹשֵֽׁב׃
8 עַל־זֹ֛את חִגְר֥וּ שַׂקִּ֖ים סִפְד֣וּ וְהֵילִ֑ילוּ
כִּ֥י לֹא־שָׁ֛ב חֲר֥וֹן[a] אַף־יְהוָ֖ה מִמֶּֽנּוּ[b]׃ פ
9 וְהָיָ֤ה בַיּוֹם־הַהוּא֙ נְאֻם־יְהוָ֔ה יֹאבַ֥ד לֵב־הַמֶּ֖לֶךְ וְלֵ֣ב הַשָּׂרִ֑ים וְנָשַׁ֙מּוּ֙
הַכֹּ֣הֲנִ֔ים וְהַנְּבִאִ֖ים יִתְמָֽהוּ׃ 10 וָאֹמַ֞ר[a] אֲהָ֣הּ ׀ אֲדֹנָ֣י יֱהוִ֗ה אָכֵן֩ הַשֵּׁ֨א
הִשֵּׁ֜אתָ לָעָ֤ם הַזֶּה֙ וְלִירוּשָׁלַ֣͏ִם לֵאמֹ֔ר שָׁל֖וֹם יִהְיֶ֣ה לָכֶ֑ם[b] וְנָגְעָ֥ה[c] חֶ֖רֶב
עַד־הַנָּֽפֶשׁ׃ 11 בָּעֵ֣ת הַהִ֗יא יֵאָמֵ֤ר[a] לָֽעָם־הַזֶּה֙ וְלִיר֣וּשָׁלַ֔͏ִם ר֣וּחַ צַ֗ח[b]
שְׁפָיִם֙[c] בַּמִּדְבָּ֔ר דֶּ֖רֶךְ בַּת־עַמִּ֑י [d]ל֥וֹא לִזְר֖וֹת וְל֥וֹא לְהָבַֽר[d]׃ 12 ר֧וּחַ מָלֵ֛א
מֵאֵ֖לֶּה[a] יָ֣בוֹא לִ֑י [b]עַתָּ֕ה גַּם־אֲנִ֛י[b] אֲדַבֵּ֥ר מִשְׁפָּטִ֖ים[c] אוֹתָֽם׃
13 הִנֵּ֣ה ׀ כַּעֲנָנִ֣ים יַעֲלֶ֗ה וְכַסּוּפָה֙ מַרְכְּבוֹתָ֔יו
קַלּ֥וּ מִנְּשָׁרִ֖ים סוּסָ֑יו א֥וֹי לָ֖נוּ כִּ֥י שֻׁדָּֽדְנוּ׃
14 כַּבְּסִ֨י מֵרָעָ֤ה[a] לִבֵּךְ֙ יְר֣וּשָׁלַ֔͏ִם לְמַ֖עַן תִּוָּשֵׁ֑עִי
עַד־מָתַ֛י תָּלִ֥ין[b] בְּקִרְבֵּ֖ךְ מַחְשְׁב֥וֹת אוֹנֵֽךְ׃
15 כִּ֛י ק֥וֹל מַגִּ֖יד מִדָּ֑ן[a] וּמַשְׁמִ֥יעַ[b] אָ֖וֶן מֵהַ֥ר אֶפְרָֽיִם׃
16 הַזְכִּ֣ירוּ לַגּוֹיִ֗ם הִנֵּה֙[a] הַשְׁמִ֣יעוּ [b]עַל־יְרוּשָׁלַ֔͏ִם[b]
נֹצְרִ֣ים[c] בָּאִ֔ים מֵאֶ֖רֶץ הַמֶּרְחָ֑ק

4 [a] 𝔊𝔏𝔖[h] לאלהיכם ‖ [b] l c nonn MSS 𝔊[MSS]𝔖[h]𝔖 עָרְלַת 𝔊[Bℵ]𝔄 ?שְׁרִירוּת
(σκληροκαρδίαν) ‖ [c] 𝔊[Bℵ] חֲמָתוֹ 𝔊[A]𝔏𝔄 = 𝔐 ‖ 5 [a] 𝔊 אִמְרוּ ‖ [b] l c Q mlt MSS
𝔊𝔖𝔗 תִּקְעוּ ‖ [c] prb l c 𝔊[B] אמרו ‖ 6 𝔊 נֻסוּ, l 𝔐 ‖ 8 [a] >𝔊 ‖ [b] prb l c 𝔊𝔖
מִכֶּם 𝔊[ℵ] = 𝔐 ‖ 10 [a] 𝔊[A]𝔄 וְאָמְרוּ ‖ [b] >𝔊[Bℵ] ‖ [c] 𝔊[B]𝔖𝔗𝔙 וְהִנֵּה נג׳ ‖ 11 [a] 𝔊 יֹאמְרוּ ‖
[b] 𝔊 πνεῦμα πλανήσεως cf Jes 19,14 = ר׳ עִוְעִים 𝔖 *animum errantem* (?ר׳ תֹּעָה) ‖
[c] >𝔊; frt l c 𝔖𝔙 (*in viis?*) בַּשׁ׳ ‖ [d-d] 𝔊 οὐκ εἰς καθαρὸν οὐδ᾽ εἰς ἅγιον ‖
12 [a] >𝔊 ‖ [b-b] 𝔊𝔙 וְעַתָּה אֲנִי 𝔙 ‖ [c] 𝔖𝔗 משפטַי cf 1,16 ‖ 13 l c 𝔊𝔖𝔗𝔙 כְּעָנָן ‖
14 [a] dl? ‖ [b] l c 𝔊𝔖𝔙 יָלִינוּ (vel תְּלִינֶינָה) ‖ 15 [a] 𝔊𝔖[h] (marg) + יָבוֹא ‖ [b] 𝔊 וְנִשְׁמַע ‖
16 [a] >𝔖, frt dl cf [c] (𝔊 הנה בָאוּ) ‖ [b-b] 𝔊𝔙 לִיר׳ 𝔖 בִּיר׳ ‖ [c] 𝔖 praem הִנֵּה 𝔗
?בְּצָרִים 𝔊𝔖 = ?גְּדוּדִים.

וַֽיִּתְּנ֛וּ עַל־עָרֵ֥י יְהוּדָ֖ה קוֹלָֽם׃ 17 כְּשֹׁמְרֵ֣י שָׂדַ֔י
הָי֥וּ עָלֶ֖יהָ מִסָּבִ֑יב כִּֽי־אֹתִ֥י מָרָ֖תָה נְאֻם יְהוָֽה׃
18 דַּרְכֵּךְ[a] וּמַ֣עֲלָלַ֔יִךְ עָשׂ֥וֹ[b] אֵ֖לֶּה לָ֑ךְ
זֹ֤את רָעָתֵךְ֙ כִּ֣י מָ֔ר כִּ֥י נָגַ֖ע עַד־[c]לִבֵּֽךְ׃ פ
19 מֵעַ֣י ׀ מֵעַ֣י[a] ׀ אוֹחִ֗ולָה[b] קִיר֥וֹת[c] לִבִּ֛י
הֹֽמֶה־לִּ֥י לִבִּ֖י לֹ֣א אַחֲרִ֑שׁ
כִּ֣י ק֤וֹל שׁוֹפָר֙ שָׁמַ֣עַתְּי[d] נַפְשִׁ֔י[e] תְּרוּעַ֖ת מִלְחָמָֽה׃
20 שֶׁ֤בֶר עַל־שֶׁ֙בֶר֙ נִקְרָ֔א כִּ֥י שֻׁדְּדָ֖ה כָּל־הָאָ֑רֶץ
פִּתְאֹם֙ שֻׁדְּד֣וּ אֹהָלַ֔י רֶ֖גַע יְרִיעֹתָֽי׃
21 עַד־מָתַ֖י אֶרְאֶה־נֵּ֑ס אֶשְׁמְעָ֖ה ק֥וֹל שׁוֹפָֽר׃ פ
22 כִּ֣י ׀ אֱוִ֣יל[a] עַמִּ֗י אוֹתִי֙ לֹ֣א יָדָ֔עוּ
בָּנִ֤ים סְכָלִים֙ הֵ֔מָּה וְלֹ֥א נְבוֹנִ֖ים הֵ֑מָּה[b]
חֲכָמִ֥ים הֵ֙מָּה֙ לְהָרַ֔ע וּלְהֵיטִ֖יב לֹ֥א יָדָֽעוּ׃ [אוֹרָֽם׃
23 רָאִ֙יתִי֙ אֶת־[a]הָאָ֔רֶץ וְהִנֵּה־[b]תֹ֖הוּ וָבֹ֑הוּ[b] וְאֶל־הַשָּׁמַ֖יִם וְאֵ֥ין
24 רָאִ֙יתִי֙ הֶהָרִ֔ים וְהִנֵּ֖ה רֹעֲשִׁ֑ים וְכָל־הַגְּבָע֖וֹת הִתְקַלְקָֽלוּ׃
25 רָאִ֕יתִי וְהִנֵּ֖ה אֵ֣ין הָאָדָ֑ם וְכָל־ע֥וֹף הַשָּׁמַ֖יִם נָדָֽדוּ׃
26 רָאִ֕יתִי וְהִנֵּ֥ה הַכַּרְמֶ֖ל[a] הַמִּדְבָּ֑ר[b] וְכָל־עָרָ֗יו נִתְּצוּ֙[c]
מִפְּנֵ֣י יְהוָ֔ה מִפְּנֵ֖י[d] חֲר֥וֹן אַפּֽוֹ׃[e] ס 27 כִּי־כֹה֙ אָמַ֣ר יְהוָ֔ה
שְׁמָמָ֥ה תִהְיֶ֖ה כָּל־הָאָ֑רֶץ וְכָלָ֖ה לֹ֥א אֶעֱשֶֽׂה׃
28 עַל־זֹאת֙ תֶּאֱבַ֣ל הָאָ֔רֶץ וְקָדְר֥וּ הַשָּׁמַ֖יִם מִמָּ֑עַל
עַ֤ל כִּֽי־דִבַּ֙רְתִּי֙ זַמֹּ֔תִי וְלֹ֥א נִחַ֖מְתִּי וְלֹא־אָשׁ֥וּב מִמֶּֽנָּה׃
29 מִקּ֨וֹל פָּרָ֜שׁ וְרֹ֣מֵה[a] קֶ֗שֶׁת בֹּרַ֙חַת֙[b] כָּל־הָעִ֔יר[c]
בָּ֚אוּ בֶּעָבִ֔ים[d] וּבַכֵּפִ֖ים עָל֑וּ כָּל־הָעִ֣יר[e] עֲזוּבָ֔ה
וְאֵין־יוֹשֵׁ֥ב בָּהֵ֖ן אִֽישׁ׃ 30 וְאַ֨תְּי[a] שָׁד֜וּד[b]

18 [a] l c 3MSS 𝔊𝔖𝔙 דְּרָכַיִךְ ‖ [b] sic 𝔅 c mlt MSS Edd sed 17MSS עָשָׂה; al עָשׂוּ sic Vrs ‖ [c] mlt MSS Edd על ‖ 19 [a] מ׳ semel in 𝔊[B] cf 𝔏 sed 𝔊[A]𝔄 = 𝔐 ‖ [b] l c K 47MSS Vrs אָחוּלָה, Q vulg אוֹחִלָה, sed 3MSS Ed[Norz] al Q אֹחִילָה, 6MSS[K] אחילת ‖ [c] 𝔊𝔖 וְקִירוֹת ‖ [d] Q שָׁמַעַתְּ 𝔊𝔖𝔗 שמעת sed prb l שָׁמַעְתִּי dl sq נפשי ‖ [e] cf [d] ‖ 22 [a] 𝔊𝔏 אֵילֵי (ἡγούμενοι) ‖ [b] >𝔊 prb dl ‖ 23 [a] l אֶל־ 𝔊 על ‖ [b-b] >𝔊 dl ‖ 24 𝔊 וְהַמָּה ‖ 25 frt exc vb; prps הַנָּוֶה ‖ 26 [a] frt trsp ante והנה ‖ [b] l c 𝔊 מדבר ‖ [c] 16MSS 𝔊𝔖[h] נִצְּתוּ ‖ [d] l c mlt MSS 𝔊𝔖𝔙 וּמִפְּנֵי ‖ [e] 𝔊 + ἠφανίσθησαν (נָשַׁמּוּ) ‖ 27 >𝔊 כי ‖ 28 c 𝔊 trsp זמתי post נחמתי ‖ 29 [a] 11MSS 𝔖𝔗 וְרֹמֵי ‖ [b] prb l c 𝔊𝔏𝔖 בָּרְחָה ‖ [c] 𝔊𝔏 πᾶσα χώρα frt l הָאָרֶץ (al חָצֵר) ‖ [d] 𝔊 + καὶ εἰς τὰ ἄλση ἐκρύβησαν ‖ [e] l c 𝔊 עיר ‖ 30 [a] Q וְאַתְּ ‖ [b] >𝔊 prb dl.

מַה־תַּעֲשִׂי כִּי־תִלְבְּשִׁי שָׁנִי כִּי־תַעְדִּי עֲדִי־זָהָב
כִּי־תִקְרְעִי בַפּוּךְ עֵינַיִךְ לַשָּׁוְא תִּתְיַפִּי
מָאֲסוּ־בָךְ עֹגְבִים נַפְשֵׁךְ יְבַקֵּשׁוּ׃
31 כִּי קוֹל כְּחוֹלָה[a] שָׁמַעְתִּי צָרָה[b] כְּמַבְכִּירָה
קוֹל בַּת־צִיּוֹן תִּתְיַפֵּחַ תְּפָרֵשׂ[c] כַּפֶּיהָ
אוֹי־נָא[d] לִי כִּי־עָיְפָה נַפְשִׁי לְהֹרְגִים[e]׃ פ
5 1 שׁוֹטְטוּ בְּחוּצוֹת יְרוּשָׁלַםִ [a]וּרְאוּ־נָא וּדְעוּ[a]
וּבַקְשׁוּ בִרְחוֹבוֹתֶיהָ [b]אִם־תִּמְצְאוּ אִישׁ[b]
אִם־יֵשׁ עֹשֶׂה מִשְׁפָּט מְבַקֵּשׁ[c] אֱמוּנָה וְאֶסְלַח לָהּ[d]׃
2 וְאִם[a] חַי־יְהוָה יֹאמֵרוּ לָכֵן[b] לַשֶּׁקֶר יִשָּׁבֵעוּ׃
3 יְהוָה עֵינֶיךָ הֲלוֹא[a] לֶאֱמוּנָה
הִכִּיתָה אֹתָם וְלֹא־חָלוּ כִּלִּיתָם[b] מֵאֲנוּ[c] קַחַת מוּסָר
חִזְּקוּ פְנֵיהֶם מִסֶּלַע מֵאֲנוּ[c] לָשׁוּב׃
4 וַאֲנִי אָמַרְתִּי אַךְ[a]־דַּלִּים הֵם [b]נוֹאֲלוּ
כִּי לֹא יָדְעוּ דֶּרֶךְ יְהוָה מִשְׁפַּט[c] אֱלֹהֵיהֶם[d]׃
5 אֵלְכָה־לִּי אֶל־הַגְּדֹלִים וַאֲדַבְּרָה אוֹתָם
כִּי הֵמָּה יָדְעוּ דֶּרֶךְ יְהוָה מִשְׁפַּט[a] אֱלֹהֵיהֶם[b]
[c]אַךְ הֵמָּה[c] יַחְדָּו שָׁבְרוּ עֹל נִתְּקוּ מוֹסֵרוֹת׃
6 עַל־כֵּן הִכָּם אַרְיֵה מִיַּעַר זְאֵב עֲרָבוֹת יְשָׁדְדֵם
נָמֵר שֹׁקֵד עַל־עָרֵיהֶם כָּל־הַיּוֹצֵא מֵהֵנָּה יִטָּרֵף
כִּי רַבּוּ פִּשְׁעֵיהֶם עָצְמוּ מְשֻׁבוֹתֵיהֶם׃
7 אֵי לָזֹאת אֶסְלַוח[a]־לָךְ בָּנַיִךְ עֲזָבוּנִי וַיִּשָּׁבְעוּ בְּלֹא אֱלֹהִים וָאַשְׂבִּעַ[b]
אוֹתָם וַיִּנְאָפוּ וּבֵית[c] זוֹנָה[d] יִתְגֹּדָדוּ[e]׃
8 סוּסִים מְיֻזָּנִים[a] מַשְׁכִּים[b] הָיוּ אִישׁ אֶל־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ יִצְהָלוּ׃

31 [a] l c 𝔊 כְּחָלָה ‖ [b] l prb צְוָחָה cf 14,2 𝔊 ?אַנְחָתֵךְ ‖ [c] 𝔊𝔖𝔗𝔙 'וּתְפ ‖ [d] >𝔊 ‖ [e] 𝔊𝔙 לַהֲרֻגִים vel 'עַל־הרג 𝔖 עַל־הֲרֻגַי ‖ Cp 5, 1 [a-a] נא >𝔊, ודעו >𝔏; prb omn add ‖ [b-b] איש >𝔊 praem 𝔏 ודעו sed frt omn dl ‖ [c] 𝔊𝔖𝔙 'וּמְב ‖ [d] l c 𝔊𝔗 להם (𝔏 *peccatis eorum*) ‖ 2 [a] pr נְאֻם יהוה 𝔊 ואם ‖ [b] >𝔏Σ ($𝔖^h$), sed ca 20MSS 𝔖 אָכֵן, 𝔊 διὰ τοῦτο οὐκ ‖ 3 [a] >𝔊𝔖𝔙 frt dl ‖ [b] prb add ‖ [c] l 'וּמ c 𝔊𝔖𝔙 vel ? וַיְמָאֲנוּ ‖ 4 [a] frt l אָכֵן 𝔊𝔙 ἴσως (?אוּלַי) 𝔖 כִּי (vel ?עַל כִּי) 𝔗 ?אַךְ כִּי ‖ [b] 𝔊 praem לָכֵן ‖ [c] 𝔊𝔖 'וּמ ‖ [d] 𝔊 אֱלֹהִים ‖ 5 [a] 𝔊𝔖 'וּמ ‖ [b] 𝔊 אלהים ‖ [c-c] 𝔊 וְהִנֵּה, frt et mtr cs sic l; 𝔙 = 𝔊 + 𝔐, 𝔖 אָכֵן כֻּלָּם ‖ 6 𝔊𝔖 'וּז ‖ 7 [a] l c Q אֶסְלַח ‖ [b] sic 29MSS Edd Vrs; 𝔅 al MSS שׁ ‖ [c] 𝔊 וּבְבָתֵּי cf 𝔙 ‖ [d] 𝔊𝔖 זוֹנוֹת ‖ [e] l prb c 2MSS 𝔊𝔏 יִתְגּוֹרָרוּ (κατέλυον) 𝔖 (*litigant*) ?יִתְגָּרוּ (vel = 𝔐?) ‖ 8 [a] prb l c $K^{Occ}$ מוּזָנִים $QK^{Or}$ מְיֻזָּנִים ‖ [b] 𝔊 θηλυμανεῖς 𝔏 *furentes circa feminas*; l ? מַאֲשְׁכִים.

9 הַעַל־אֵלֶּה לוֹא־אֶפְקֹד[a] נְאֻם־יְהוָה
וְאִם בְּגוֹי אֲשֶׁר־כָּזֶה לֹא תִתְנַקֵּם נַפְשִׁי׃ ס
10 עֲלוּ בְשָׁרוֹתֶיהָ וְשַׁחֵתוּ וְכָלָה אַל־תַּעֲשׂוּ
[a]הָסִירוּ נְטִישׁוֹתֶיהָ[a] כִּי לוֹא[b] לַיהוָה הֵמָּה׃
11 כִּי בָגוֹד בָּגְדוּ בִּי בֵּית יִשְׂרָאֵל
וּבֵית יְהוּדָה נְאֻם־יְהוָה׃ 12 כִּחֲשׁוּ בַּיהוָה וַיֹּאמְרוּ לוֹא הוּא
וְלֹא־תָבוֹא עָלֵינוּ רָעָה וְחֶרֶב וְרָעָב לוֹא נִרְאֶה׃
13 וְהַנְּבִיאִים יִהְיוּ לְרוּחַ וְהַדִּבֵּר[a] אֵין בָּהֶם [b]כֹּה יֵעָשֶׂה לָהֶם[b]׃ ס
14 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי[a] צְבָאוֹת יַעַן דַּבֶּרְכֶם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה הִנְנִי
נֹתֵן דְּבָרַי בְּפִיךָ לְאֵשׁ[b] וְהָעָם הַזֶּה עֵצִים[c] וַאֲכָלָתַם׃
15 הִנְנִי מֵבִיא עֲלֵיכֶם גּוֹי מִמֶּרְחָק [a]בֵּית יִשְׂרָאֵל[a] נְאֻם־יְהוָה
[b]גּוֹי ׀ אֵיתָן הוּא גּוֹי מֵעוֹלָם הוּא[b]
גּוֹי [c]לֹא־תֵדַע לְשֹׁנוֹ וְלֹא תִשְׁמַע מַה־יְדַבֵּר[c]׃
16 [a]אַשְׁפָּתוֹ כְּקֶבֶר פָּתוּחַ[a] כֻּלָּם גִּבּוֹרִים׃
17 וְאָכַל[a] קְצִירְךָ וְלַחְמֶךָ יֹאכְלוּ[b] בָּנֶיךָ וּבְנוֹתֶיךָ
יֹאכַל צֹאנְךָ וּבְקָרֶךָ יֹאכַל [c]גַּפְנְךָ וּתְאֵנָתֶךָ[c]
יְרֹשֵׁשׁ עָרֵי מִבְצָרֶיךָ אֲשֶׁר אַתָּה בּוֹטֵחַ בָּהֵנָּה בֶּחָרֶב׃
18 וְגַם[a] בַּיָּמִים הָהֵמָּה נְאֻם־יְהוָה[b] לֹא־אֶעֱשֶׂה אִתְּכֶם כָּלָה׃ 19 וְהָיָה כִּי
תֹאמְרוּ[a] תַּחַת מֶה עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָנוּ אֶת־כָּל־אֵלֶּה וְאָמַרְתָּ
אֲלֵיהֶם[b] כַּאֲשֶׁר עֲזַבְתֶּם אוֹתִי וַתַּעַבְדוּ אֱלֹהֵי נֵכָר בְּאַרְצְכֶם כֵּן תַּעַבְדוּ
זָרִים בְּאֶרֶץ לֹא לָכֶם׃ ס
20 הַגִּידוּ זֹאת בְּבֵית יַעֲקֹב וְהַשְׁמִיעוּהָ בִיהוּדָה לֵאמֹר׃
21 שִׁמְעוּ־נָא זֹאת עַם־סָכָל וְאֵין לֵב עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ
אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ׃
22 הַאוֹתִי לֹא־תִירָאוּ נְאֻם־יְהוָה אִם מִפָּנַי לֹא תָחִילוּ

9 16MSS + בָּם sim 𝔗[L] ‖ 10 [a-a] 𝔊𝔖 הוֹתִירוּ שָׁתוֹתֶיהָ ‖ [b] >𝔊𝔖 ‖ 12 𝔊𝔖 לא ‖ 13 [a] l c 1MS 𝔖𝔗𝔙 וְהַדָּבָר, sed 𝔊 וּדְבַר יהוה ‖ [b-b] >𝔊[A]𝔄, frt dl ‖ 14 [a] >𝔊 ‖ [b] l c 𝔊𝔖 אֵשׁ cf 1,5; 8,23 ‖ [c] pc MSS לעצים ‖ 15 [a-a] 𝔖 trsp ante גוי ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [c-c] 𝔊 nil nisi לֹא תִשְׁמַע לְשֹׁנוֹ οὗ οὐκ ἀκούσει τῆς φωνῆς (τ. φ. >𝔖[h]) τῆς γλώσσης (τ. γ. >𝔊[A]𝔄) αὐτοῦ ‖ 16 [a-a] >𝔊 ‖ 17 [a] l prb יֹאכַל; 𝔊𝔄 et vb et pron suff totius vs in num plur ‖ [b] l c 1MS 𝔖𝔙 יֹאכַל ‖ [c-c] 𝔊𝔖 גְּפָנֶיךָ וּתְאֵנֶיךָ + 𝔊 זֵיתֶיךָ ‖ 18 [a] 𝔊 וְהָיָה (היה >𝔊[κ]) ‖ [b] 𝔊 + אֱלֹהֶיךָ ‖ 19 [a] l יֹאמְרוּ ‖ [b] 𝔖 + כה אמר יהוה ‖ 20 >𝔊.

אֲשֶׁר־שַׂ֫מְתִּי ח֜וֹל גְּב֣וּל לַיָּ֗ם חָק־עוֹלָם֙ וְלֹ֣א יַעַבְרֶ֔נְהוּ וַיִּֽתְגָּעֲשׁוּ[a] וְלֹ֣א
יוּכָ֔לוּ[b] וְהָמ֥וּ גַלָּ֖יו וְלֹ֥א יַעַבְרֻֽנְהוּ׃ 23 וְלָעָ֤ם הַזֶּה֙ הָיָ֔ה לֵ֖ב סוֹרֵ֣ר וּמוֹרֶ֑ה
סָ֖רוּ וַיֵּלֵֽכוּ׃

24 וְלוֹא־אָמְר֣וּ בִלְבָבָ֗ם נִ֤ירָא נָא֙ אֶת־יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֔ינוּ
הַנֹּתֵ֗ן גֶּ֛שֶׁם וירה[a] וּמַלְק֖וֹשׁ [b]בְּעִתּ֑וֹ
שְׁבֻעֹ֛ת חֻקּ֥וֹת[b] קָצִ֖יר יִשְׁמָר־לָֽנוּ׃
25 עֲוֺנוֹתֵיכֶ֖ם[a] הִטּוּ־אֵ֑לֶּה וְחַטֹּ֣אותֵיכֶ֔ם[b] מָנְע֥וּ הַטּ֖וֹב מִכֶּֽם[c]׃
26 כִּֽי־נִמְצְא֥וּ בְעַמִּ֖י רְשָׁעִ֑ים °יָשׁוּר֙ כְּשַׁ֣ךְ
יְקוּשִׁ֔ים הִצִּ֥יבוּ מַשְׁחִ֖ית אֲנָשִׁ֥ים יִלְכֹּֽדוּ°׃
27 כִּכְלוּב֙ מָ֣לֵא ע֔וֹף כֵּ֥ן בָּתֵּיהֶ֖ם מְלֵאִ֣ים מִרְמָ֑ה
עַל־כֵּ֥ן גָּדְל֖וּ וַֽיַּעֲשִֽׁירוּ׃ 28 [a]שָׁמְנ֣וּ עָשְׁת֗וּ[a] גַּ֚ם עָבְר֣וּ [b]דִבְרֵי־רָ֔ע[b] דִּ֣ין לֹא־
דָ֔נוּ דִּ֥ין[c] יָת֖וֹם וְיַצְלִ֑יחוּ[d] וּמִשְׁפַּ֥ט אֶבְיוֹנִ֖ים[e] לֹ֥א שָׁפָֽטוּ׃
29 הַעַל־אֵ֥לֶּה לֹא־אֶפְקֹ֖ד[a] נְאֻם־יְהוָ֑ה
אִ֚ם[b] בְּג֣וֹי אֲשֶׁר־כָּזֶ֔ה לֹ֥א תִתְנַקֵּ֖ם נַפְשִֽׁי׃ פ
30 שַׁמָּה֙ וְשַׁ֣עֲרוּרָ֔ה נִהְיְתָ֖ה בָּאָֽרֶץ׃
31 הַנְּבִאִ֞ים נִבְּא֣וּ בַשֶּׁ֗קֶר °וְהַכֹּהֲנִים֙ יִרְדּ֣וּ עַל־יְדֵיהֶ֔ם°
וְעַמִּ֖י אָ֣הֲבוּ כֵ֑ן וּמַֽה־תַּעֲשׂ֖וּ לְאַחֲרִיתָֽהּ׃
6 1 הָעִ֣זוּ ׀ בְּנֵ֣י בִנְיָמִ֗ן מִקֶּ֙רֶב֙ יְר֣וּשָׁלִַ֔ם
וּבִתְק֙וֹעַ֙ תִּקְע֣וּ שׁוֹפָ֔ר וְעַל־בֵּ֥ית הַכֶּ֖רֶם שְׂא֣וּ מַשְׂאֵ֑ת
כִּ֥י רָעָ֛ה נִשְׁקְפָ֥ה מִצָּפ֖וֹן וְשֶׁ֥בֶר גָּדֽוֹל׃
2 °הַנָּוָה֙ וְהַמְּעֻנָּגָ֔ה דָּמִ֖יתִי° בַּת־צִיּֽוֹן׃
3 אֵלֶ֛יהָ יָבֹ֥אוּ רֹעִ֖ים וְעֶדְרֵיהֶ֑ם[a]
תָּקְע֨וּ עָלֶ֤יהָ אֹהָלִים֙ סָבִ֔יב [b]רָע֖וּ אִ֥ישׁ אֶת־יָדֽוֹ[b]׃
4 קַדְּשׁ֤וּ עָלֶ֙יהָ֙ מִלְחָמָ֔ה ק֖וּמוּ וְנַעֲלֶ֣ה[a] בַֽצָּהֳרָ֑יִם
א֥וֹי לָ֙נוּ֙ כִּי־פָנָ֣ה הַיּ֔וֹם כִּ֥י יִנָּט֖וּ צִלְלֵי־עָֽרֶב[b]׃

22 [a] l ויתגעשׁ (𝔊𝔏𝔖) ‖ [b] l יוכל (𝔊𝔏𝔖) ‖ 24 [a] l c Q Vrs יוֹרֶה ‖ [b-b] 𝔊 κατὰ καιρὸν πληρώσεως (ἈΘ πλησμονάς 𝔙 *plenitudinem*) προστάγματος = כְּעֵת מְלֹאת (בעת); 𝔖 post בעתו leg vid וּתְבֻאֹת הַקַּיִץ (al שִׂבְעַת cf Ez 16,49?) חֻקֹּת לַחֹרֶף (? לִסְתָו vel) ‖ 25 [a] 𝔊[ℵ]𝔏𝔄 עונותֵינוּ ‖ [b] 𝔏𝔄 *et pecc. nostra* ‖ [c] 𝔏𝔄 *a nobis* ‖ 26 °-° dub; l ? c 𝔊𝔏 [וּ]מוֹקְשִׁים הִצִּיבוּ לְשַׁחַת אנשׁ׳ וַיִּלָּכֵדוּ (וּ > 𝔊^A𝔄) ‖ 28 [a-a] > 𝔊 ‖ [b-b] > 𝔊 sed 𝔖 עַל־דִּין ‖ [c] 𝔖 וְדִין ‖ [d] > 𝔊 sed 𝔖 לֹא הִצְלִיחוּ ‖ [e] 𝔊 אַלְמָנָה, frt sic l ‖ 29 [a] 13MSS + בם cf v 9 ‖ [b] nonn MSS וְאִם cf v 9 ‖ 31 °-° dub; frt l c 𝔊𝔏𝔄 תָּקְעוּ יְדֵיהֶם ‖ Cp 6, 2 °-° prb crrp; 𝔊 (γίνεται καὶ) ἀφαιρεθήσεται τὸ ὕψος σου ‖ 3 [a] trsp ? huc סביב ‖ [b-b] 𝔗 עִזְרוּ אִישׁ אֶת־רֵעוּ ‖ 4 [a] 𝔊 + עָלֶיהָ ‖ [b] 𝔊^B הַיּוֹם; 𝔊^A𝔄𝔖^h = 𝔐.

5 קוּמוּ וְנַעֲלֶה[a] בַלָּיְלָה וְנַשְׁחִיתָה אַרְמְנוֹתֶיהָ[b]׃
6 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[a]
כִּרְתוּ עֵצָה[b] וְשִׁפְכוּ עַל־יְרוּשָׁלַםִ סֹלְלָה
[c]הִיא הָעִיר הָפְקַד[c] כֻּלָּהּ[d] עֹשֶׁק בְּקִרְבָּהּ׃
7 כְּהָקִיר בַּוִר[a] מֵימֶיהָ[b] כֵּן הֵקֵרָה רָעָתָהּ
חָמָס וָשֹׁד יִשָּׁמַע בָּהּ עַל־פָּנַי תָּמִיד חֳלִי וּמַכָּה׃
8 הִוָּסְרִי יְרוּשָׁלַםִ פֶּן־תֵּקַע נַפְשִׁי מִמֵּךְ
פֶּן־אֲשִׂימֵךְ שְׁמָמָה אֶרֶץ לוֹא נוֹשָׁבָה׃ פ
9 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[a]
[b]עוֹלֵל יְעוֹלְלוּ[b] כַגֶּפֶן שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל
[c]הָשֵׁב יָדְךָ[c] כְּבוֹצֵר עַל־סַלְסִלּוֹת[d]׃
10 עַל־מִי אֲדַבְּרָה וְאָעִידָה וְיִשְׁמָעוּ[a]
הִנֵּה עֲרֵלָה אָזְנָם וְלֹא יוּכְלוּ לְהַקְשִׁיב
הִנֵּה [b]דְבַר־יְהוָה הָיָה לָהֶם[b] לְחֶרְפָּה לֹא[c] יַחְפְּצוּ־בוֹ׃
11 וְאֵת[a] [b]חֲמַת יְהוָה[b] מָלֵאתִי נִלְאֵיתִי הָכִיל
שְׁפֹךְ עַל־עוֹלָל בַּחוּץ וְעַל סוֹד בַּחוּרִים יַחְדָּו
כִּי־גַם[c]־אִישׁ עִם־אִשָּׁה יִלָּכֵדוּ זָקֵן עִם־מְלֵא יָמִים׃
12 וְנָסַבּוּ בָתֵּיהֶם לַאֲחֵרִים שָׂדוֹת וְנָשִׁים יַחְדָּו
כִּי־אַטֶּה אֶת־יָדִי עַל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה׃
13 כִּי מִקְּטַנָּם וְעַד־גְּדוֹלָם כֻּלּוֹ בּוֹצֵעַ בָּצַע
וּמִנָּבִיא וְעַד־כֹּהֵן כֻּלּוֹ עֹשֶׂה שָּׁקֶר׃
14 וַיְרַפְּאוּ אֶת־שֶׁבֶר עַמִּי[a] עַל־נְקַלָּה לֵאמֹר שָׁלוֹם ׀
שָׁלוֹם וְאֵין[b] שָׁלוֹם׃ 15 הֹבִישׁוּ כִּי תוֹעֵבָה עָשׂוּ
גַּם־בּוֹשׁ לֹא־יֵבוֹשׁוּ גַּם־הַכְלִים[a] לֹא יָדָעוּ
לָכֵן יִפְּלוּ בַנֹּפְלִים בְּעֵת־פְּקַדְתִּים[b] יִכָּשְׁלוּ אָמַר יְהוָה׃
16 כֹּה אָמַר יְהוָה

5 [a] 𝔊[B] + עָלֶיהָ ‖ [b] 𝔊 מוֹסְדוֹתֶיהָ ‖ 6 [a] >𝔊 ‖ [b] sic Q[Occ]; Q[Or] 6MSS 𝔊𝔏𝔖[h]𝔖𝔙 עֵצָהּ ‖ [c-c] 𝔊A הוי עיר הַשָּׁקֶר (prps הַפָּרֶק) ‖ [d] sic Occ, Q[Or] כֻּלּוֹ; frt 6b add ‖ 7 [a] Q בַּיִר; l prb בְּאֵר ‖ [b] 𝔊𝔏 מַיִם ‖ 9 [a] >𝔊 ‖ [b-b] 𝔊𝔏 עוֹלְלוּ עוֹלְלוּ ‖ [c-c] 𝔊𝔏 הָשִׁיבוּ ‖ [d] 𝔊𝔏 סַלְסִלָּתוֹ 𝔙 ‖ 10 [a] l c 𝔊𝔙 וְיִשְׁמַע ‖ [b-b] l prb nil nisi דְּבָרִי ‖ [c] 48MSS 𝔊[A]𝔏𝔖𝔙 וְלֹא ‖ 11 [a] 𝔖 וְאַתְּ et vb sqq 2. prs fem; dl prb c 𝔊 את ‖ [b-b] 𝔊𝔏 חֲמָתִי ‖ [c] prb dl גם c 𝔊 ‖ 12 𝔊 + ההיא vel הזאת ‖ 13—15 = 8,10aβ—12 ‖ 14 [a] pl MSS Σ (𝔖[h]※) 𝔖𝔗𝔙 בַּת־עַמִּי ‖ [b] 𝔊𝔏 וְאַיֵּה ‖ 15 [a] l הִכָּלֵם cf 8,12 ‖ [b] l (cf 8,12 𝔊[A]𝔄𝔙) פְּקֻדָּתָם sed 𝔊[B] al 𝔏 פְּקֻדָּה.

עִמְדוּ עַל־דְּרָכִים וּרְאוּ וְשַׁאֲלוּ׀ לִנְתִבוֹת עוֹלָם
אֵי־זֶה דֶרֶךְ הַטּוֹב וּלְכוּ־בָהּ וּמִצְאוּ מַרְגּוֹעַ לְנַפְשְׁכֶם וַיֹּאמְרוּ לֹא נֵלֵךְ׃
17 וַהֲקִמֹתִי עֲלֵיכֶם צֹפִים הַקְשִׁיבוּ לְקוֹל שׁוֹפָר וַיֹּאמְרוּ לֹא נַקְשִׁיב׃
18 לָכֵן שִׁמְעוּ הַגּוֹיִם [a]וּדְעִי עֵדָה אֶת־אֲשֶׁר־בָּם[a]׃ 19 שִׁמְעִי הָאָרֶץ
הִנֵּה אָנֹכִי מֵבִיא רָעָה[a] אֶל־הָעָם הַזֶּה פְּרִי מַחְשְׁבוֹתָם[b]
כִּי עַל־דְּבָרַי לֹא הִקְשִׁיבוּ וְתוֹרָתִי [c]וַיִּמְאֲסוּ־בָהּ׃
20 לָמָּה־זֶּה[a] לִי לְבוֹנָה מִשְּׁבָא תָבוֹא[b] וְקָנֶה הַטּוֹב[c] מֵאֶרֶץ מֶרְחָק
עֹלוֹתֵיכֶם לֹא לְרָצוֹן וְזִבְחֵיכֶם לֹא־עָרְבוּ לִי׃ 21 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה
הִנְנִי נֹתֵן אֶל־הָעָם הַזֶּה מִכְשֹׁלִים[a] וְכָשְׁלוּ בָם[b]
אָבוֹת וּבָנִים יַחְדָּו שָׁכֵן וְרֵעוֹ יֹאבֵדוּ[c]׃ ס 22 כֹּה אָמַר יְהוָה
הִנֵּה עַם בָּא [a]מֵאֶרֶץ צָפוֹן[a] וְגוֹי גָּדוֹל[b] יֵעוֹר מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ׃
23 קֶשֶׁת וְכִידוֹן יַחֲזִיקוּ אַכְזָרִי הוּא[a] וְלֹא יְרַחֵמוּ[b]
קוֹלָם[c] כַּיָּם יֶהֱמֶה וְעַל־סוּסִים [d]יִרְכָּבוּ
עָרוּךְ[d] כְּאִישׁ[e] לַמִּלְחָמָה עָלַיִךְ בַּת־צִיּוֹן׃
24 שָׁמַעְנוּ אֶת־שָׁמְעוֹ רָפוּ יָדֵינוּ
צָרָה הֶחֱזִקַתְנוּ חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃
25 אַל־תֵּצְאִי[a] הַשָּׂדֶה וּבַדֶּרֶךְ אַל־תֵּלֵכִי[b]
כִּי חֶרֶב לְאֹיֵב מָגוֹר מִסָּבִיב׃
26 בַּת־עַמִּי חִגְרִי־שָׂק וְהִתְפַּלְּשִׁי[a] בָאֵפֶר
אֵבֶל יָחִיד עֲשִׂי־לָךְ מִסְפַּד תַּמְרוּרִים
כִּי פִתְאֹם יָבֹא הַשֹּׁדֵד[b] עָלֵינוּ[c]׃
27 בָּחוֹן נְתַתִּיךָ בְעַמִּי מִבְצָר[a] וְתֵדַע וּבָחַנְתָּ אֶת־דַּרְכָּם[b]׃
28 כֻּלָּם סָרֵי[a] סוֹרְרִים הֹלְכֵי רָכִיל [b]נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל[b] כֻּלָּם מַשְׁחִיתִים הֵמָּה[c]׃

18 [e-e] crrp; 10MSS 𝔄(𝔖ʰ) וּדְעוּ, 𝔊 וְרֹעֵי עֶדְרֵיהֶם scil שִׁמְעוּ, 𝔄 καὶ γνῶτε μαρτυρίαν (עֵדוּת) τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς; l ? v 18 לָכֵן שִׁמְעוּ הַשָּׁמַיִם וְהָעִידוּ ‖ בָּם ‖ 19 [a] 𝔊 רָעַת ‖ [b] 𝔊 מְשׁוּבָתָם ‖ [c] exc vb? ‖ 20 [a] זה >𝔊 ‖ [b] 𝔊𝔏𝔖𝔙 תָּבִאוּ ‖ [c] >𝔊𝔏; frt dl ‖ 21 [a] 𝔊𝔏 מִכְשֹׁל ‖ [b] >𝔊ᴮא ‖ [c] l c K יֹאבֵדוּ Q וְאָבָדוּ ‖ 22 [a-a] l c 𝔊 מִצָּפוֹן ‖ [b] >𝔊 frt dl ‖ 23 [a] 13MSS 𝔖𝔗 הֵמָּה; l 𝔐, vel sol אכזרים ‖ [b], [c] 𝔊 sg ‖ [d-d] 𝔊 frt וְרֶכֶב יַעֲרוֹךְ (ἐφ᾽ ἵππ. κ. ἅρμασιν παρατάξεται) ‖ [e] 8MSS כאיש מלחמה (𝔊 כְּאֵשׁ) ‖ 24 𝔊𝔏𝔖𝔗 שָׁמְעָם ‖ 25 [a] l c Q 𝔊𝔖𝔗𝔙 תֵּצְאוּ, K תֵּצְאִי ‖ [b] l c Q Vrs תֵּלְכוּ, K תֵּלֵכִי ‖ 26 [a] 𝔊𝔗ᴸ התפלשי ‖ [b] 𝔊𝔏 שֹׁד (ταλαιπωρία) ‖ [c] 𝔊𝔏𝔄(𝔖ʰ) עֲלֵיכֶם ‖ 27 [a] crrp?; prps מְבַצֵּר, sed 𝔊 ?בְּעַמֵּי מִבְחָר; l frt בַּעֲמִים בֹּחֵר, cf 1,5b et dl ? בָּחוֹן (בֹּחֵר aram = בֹּחֵן) ‖ [b] prps עָרְכָּם(?) ‖ 28 [a] >𝔊𝔏 prb dl; 𝔄𝔙 = שׂרי (?שָׂרִים) (*principes*) 𝔖𝔗 = שָׂרֵיהֶם, ca 40MSS שרי ‖ [b-b] prb dl ‖ [c] >𝔖, frt dl.

29 נָחַר[a] מַפֻּחַ [b]מֵאֵשׁ תַּם[b] עֹפָרֶת
לַשָּׁוְא צָרַף צָרוֹף וְרָעִים[c] לֹא נִתָּקוּ[d]׃
30 כֶּסֶף נִמְאָס קָרְאוּ לָהֶם כִּי־מָאַס יְהוָה בָּהֶם׃ פ
7 1 [a]הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ 2 עֲמֹד
בְּשַׁעַר בֵּית יְהוָה וְקָרָאתָ שָּׁם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְאָמַרְתָּ[a] שִׁמְעוּ דְבַר־
יְהוָה כָּל־יְהוּדָה [b]הַבָּאִים בַּשְּׁעָרִים הָאֵלֶּה לְהִשְׁתַּחֲוֹת לַיהוָה[b]׃ ס
3 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הֵיטִיבוּ דַרְכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם
וַאֲשַׁכְּנָה אֶתְכֶם בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ 4 אַל־תִּבְטְחוּ לָכֶם אֶל־[a]דִּבְרֵי הַשֶּׁקֶר[b]
לֵאמֹר[c] הֵיכַל יְהוָה הֵיכַל יְהוָה [d]הֵיכַל יְהוָה[d] הֵמָּה[e]׃ 5 כִּי אִם־הֵיטֵיב
תֵּיטִיבוּ אֶת־דַּרְכֵיכֶם וְאֶת־מַעַלְלֵיכֶם אִם־עָשׂוֹ תַעֲשׂוּ מִשְׁפָּט בֵּין אִישׁ
וּבֵין רֵעֵהוּ׃ 6 גֵּר[a] יָתוֹם[b] וְאַלְמָנָה לֹא[c] תַעֲשֹׁקוּ וְדָם נָקִי אַל־תִּשְׁפְּכוּ
בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְאַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לֹא תֵלְכוּ לְרַע לָכֶם׃ 7 וְשִׁכַּנְתִּי
אֶתְכֶם בַּמָּקוֹם הַזֶּה בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לַאֲבוֹתֵיכֶם לְמִן־עוֹלָם וְעַד־
עוֹלָם׃ 8 הִנֵּה אַתֶּם בֹּטְחִים לָכֶם עַל־דִּבְרֵי הַשָּׁקֶר לְבִלְתִּי הוֹעִיל׃ 9 הֲגָנֹב ׀
רָצֹחַ וְנָאֹף וְהִשָּׁבֵעַ לַשֶּׁקֶר וְקַטֵּר לַבָּעַל וְהָלֹךְ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים
אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתֶּם׃ 10 וּבָאתֶם וַעֲמַדְתֶּם לְפָנַי בַּבַּיִת הַזֶּה[a] אֲשֶׁר נִקְרָא־
שְׁמִי עָלָיו וַאֲמַרְתֶּם [b]נִצַּלְנוּ לְמַעַן עֲשׂוֹת[b] אֵת כָּל־הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה׃
11 הַמְעָרַת פָּרִצִים הָיָה[a] [b]הַבַּיִת הַזֶּה[b] אֲשֶׁר־נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו בְּעֵינֵיכֶם
גַּם אָנֹכִי הִנֵּה רָאִיתִי נְאֻם־יְהוָה׃ 12 כִּי לְכוּ־נָא אֶל־מְקוֹמִי אֲשֶׁר
בְּשִׁילוֹ אֲשֶׁר שִׁכַּנְתִּי שְׁמִי שָׁם בָּרִאשׁוֹנָה וּרְאוּ אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי
לוֹ מִפְּנֵי רָעַת עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ 13 וְעַתָּה יַעַן עֲשׂוֹתְכֶם אֶת־כָּל־הַמַּעֲשִׂים
הָאֵלֶּה [a]נְאֻם־יְהוָה[a] וָאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם [b]הַשְׁכֵּם וְדַבֵּר[b] וְלֹא שְׁמַעְתֶּם
וָאֶקְרָא אֶתְכֶם וְלֹא עֲנִיתֶם׃ 14 וְעָשִׂיתִי לַבַּיִת ׀ אֲשֶׁר נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו
אֲשֶׁר אַתֶּם בֹּטְחִים בּוֹ וְלַמָּקוֹם אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָכֶם וְלַאֲבוֹתֵיכֶם כַּאֲשֶׁר
עָשִׂיתִי לְשִׁלוֹ׃ 15 וְהִשְׁלַכְתִּי אֶתְכֶם מֵעַל פָּנָי כַּאֲשֶׁר הִשְׁלַכְתִּי אֶת־
כָּל־אֲחֵיכֶם אֵת כָּל־זֶרַע אֶפְרָיִם׃ פ

29 [a] 𝔊𝔙 חָדַל? ‖ [b-b] sic l c Q mlt MSS 𝔊 (prps תֻּתַּם), K (𝔅 1 vb) מֵאֶשְׁתָּם (cf 𝔖) ‖ [c] 𝔊𝔖 וְרָעָתָם 𝔗 וְרַעְתְּהוֹם ‖ [d] 𝔊𝔖 נִתְּקָה ‖ 30 1MS 𝔊𝔖[h]𝔙 קִרְאוּ ‖ Cp 7, 1. 2 [a-a] >𝔊𝔏 ‖ [b-b] >𝔊𝔏 ‖ 3 >𝔊 ‖ 4 [a] l עַל־ ‖ [b] 𝔊𝔏 + ὅτι τὸ παράπαν (𝔄 *pseudoprophetae*) οὐκ ὠφελήσουσιν ὑμᾶς ‖ [c] 𝔖 + לָכֶם ‖ [d-d] >𝔊𝔏 sed 𝔊[MSS]𝔖[h] = 𝔐 ‖ [e] 𝔊𝔏 הוּא ‖ 6 [a] 𝔊𝔏𝔖 וְגֵר ‖ [b] 𝔊𝔏𝔖𝔙 וְיָתוֹם ‖ [c] 29MSS אַל sed l et hic et postea לֹא ‖ 7 8MSS 𝔙 וְשָׁכַנְתִּי ‖ 8 𝔊𝔖 וְהִנֵּה ‖ 10 [a] >𝔊 ‖ [b-b] 𝔖 הִצִּילַנוּ וַעֲשִׂיתֶם ‖ 11 [a] >𝔊 ‖ [b-b] 𝔊𝔏 בֵּיתִי ‖ 13 [a-a] >𝔊 ‖ [b-b] >𝔊 ‖ 15 >𝔊𝔏.

[16]וְאַתָּה אַל־תִּתְפַּלֵּל ׀ בְּעַד־הָעָם הַזֶּה °וְאַל־תִּשָּׂא בַעֲדָם רִנָּה
וּתְפִלָּה° וְאַל־תִּפְגַּע־בִּי כִּי־אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ אֹתָךְ׃ [17]הַאֵינְךָ רֹאֶה מָה
הֵמָּה עֹשִׂים בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלָםִ׃ [18]הַבָּנִים מְלַקְּטִים עֵצִים
וְהָאָבוֹת מְבַעֲרִים אֶת־הָאֵשׁ וְהַנָּשִׁים לָשׁוֹת בָּצֵק לַעֲשׂוֹת כַּוָּנִים
לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ נְסָכִים לֵאלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעִסֵנִי׃
[19]הַאֹתִי הֵם מַכְעִסִים נְאֻם־יְהוָה הֲלוֹא אֹתָם לְמַעַן בֹּשֶׁת פְּנֵיהֶם׃ ס
[20]לָכֵן כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִנֵּה אַפִּי וַחֲמָתִי נִתֶּכֶת אֶל־[b]הַמָּקוֹם
הַזֶּה עַל־הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל־עֵץ[c] הַשָּׂדֶה וְעַל־פְּרִי[d] הָאֲדָמָה
וּבָעֲרָה °וְלֹא תִכְבֶּה°׃ פ [21]כֹּה אָמַר יְהוָה °צְבָאוֹת אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל° עֹלוֹתֵיכֶם סְפוּ עַל־זִבְחֵיכֶם וְאִכְלוּ בָשָׂר׃ [22]כִּי לֹא־דִבַּרְתִּי
אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם וְלֹא צִוִּיתִים בְּיוֹם הוֹצִיא[a] אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם [b]עַל־
דִּבְרֵי[b] עוֹלָה וָזָבַח׃ [23]כִּי אִם־אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה צִוִּיתִי אוֹתָם לֵאמֹר
שִׁמְעוּ בְקוֹלִי וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי לְעָם וַהֲלַכְתֶּם
בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אֲצַוֶּה אֶתְכֶם לְמַעַן יִיטַב לָכֶם׃ [24]וְלֹא שָׁמְעוּ[a] וְלֹא־
הִטּוּ אֶת־אָזְנָם וַיֵּלְכוּ בְּמֹעֵצוֹת[b] בִּשְׁרִרוּת לִבָּם הָרָע וַיִּהְיוּ[c] לְאָחוֹר
וְלֹא לְפָנִים׃ [25]לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר יָצְאוּ אֲבוֹתֵיכֶם[a] מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד
הַיּוֹם הַזֶּה וָאֶשְׁלַח אֲלֵיכֶם[b] אֶת־כָּל־עֲבָדַי הַנְּבִיאִים יוֹם[c] הַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ׃
[26]וְלוֹא שָׁמְעוּ אֵלַי וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנָם וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם הֵרֵעוּ
מֵאֲבוֹתָם׃ [27]וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם [a]אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה[a] [b]וְלֹא יִשְׁמְעוּ
אֵלֶיךָ וְקָרָאתָ אֲלֵיהֶם וְלֹא יַעֲנוּכָה[b]׃ [28]°[a]וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם[a] זֶה הַגּוֹי
אֲשֶׁר לוֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהָיו[b] וְלֹא לָקְחוּ מוּסָר אָבְדָה הָאֱמוּנָה
וְנִכְרְתָה[c] מִפִּיהֶם[d]׃ ס
[29]גָּזִּי נִזְרֵךְ[a] וְהַשְׁלִיכִי וּשְׂאִי עַל־שְׁפָיִם קִינָה
כִּי מָאַס יְהוָה וַיִּטֹּשׁ אֶת־דּוֹר עֶבְרָתוֹ[b]׃ [30]כִּי־עָשׂוּ בְנֵי־יְהוּדָה
הָרַע בְּעֵינַי נְאֻם־יְהוָה שָׂמוּ שִׁקּוּצֵיהֶם בַּבַּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו

16 °-° 𝔊 καὶ μὴ ἀξίου τοῦ ἐλεηθῆναι αὐτοὺς καὶ μὴ εὔχου, sed cf 11,14𝔊; >𝔖 רנה ותפ' ‖ 18 l c ʼΑΣΘ𝔙 (cf 𝔊 ad 44,17sq) לִמְלֶאכֶת; 52MSS לִמְלֶאכֶת, 𝔊 hic τῇ στρατιᾷ τ. οὐρ. ‖ 20 [a] >𝔊𝔄 ‖ [b] l c 𝔊 (ἐπί) עַל־ ‖ [c] 𝔊 ועל־כל־עץ ‖ [d] 𝔊[A]𝔄 ועל־כל־פרי ‖ [e-e] 3MSS 𝔄 וְאֵין מְכַבָּה ‖ 21 °-° >𝔊𝔏 ‖ 22 [a] l c Q mlt MSS הוֹצִיאִי ‖ [b-b] 𝔊 (περί) 𝔏𝔖 sol עַל־ ‖ 24 [a] 𝔊 + אֵלַי cf 26 ‖ [b] >𝔊𝔏; dl ‖ [c] 7MSS וַיֵּלְכוּ ‖ 25 [a] 𝔖 אבותיהם ‖ [b] 1MS 𝔖 אליהם ‖ [c] aut dl aut l c 1MS (𝔖) יום 𝔊𝔏 ἡμέρας (gen.) ‖ 26 >𝔊𝔖, prb dl ‖ 27 [a-a] 𝔊𝔏 אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה ‖ [b-b] >𝔊𝔏 ‖ 28a >𝔖 ‖ 28 [a-a] >𝔊, sed cf 27a ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] >𝔊𝔏 ‖ [d] Or מִפִּיכֶם ‖ 29 [a] 𝔊 רֹאשֵׁךְ ‖ [b] 𝔊𝔏 עֹשֵׂה זֹאת?.

לְטַמְּאוֹ׃ 31 וּבָנוּ בָּמוֹת[a] הַתֹּפֶת[b] אֲשֶׁר בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם לִשְׂרֹף אֶת־בְּנֵיהֶם
וְאֶת־בְּנֹתֵיהֶם בָּאֵשׁ אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִי[c] וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי׃ ס 32 לָכֵן
הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־יֵאָמֵר[a] עוֹד[b] הַתֹּפֶת וְגֵיא בֶן־הִנֹּם
כִּי אִם־גֵּיא הַהֲרֵגָה[c] וְקָבְרוּ בְתֹפֶת מֵאֵין מָקוֹם׃ 33 וְהָיְתָה נִבְלַת
הָעָם הַזֶּה לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ וְאֵין מַחֲרִיד׃
34 וְהִשְׁבַּתִּי ׀ מֵעָרֵי[a] יְהוּדָה וּמֵחֻצוֹת יְרוּשָׁלִַם קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה
קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה כִּי לְחָרְבָּה תִּהְיֶה [b]הָאָרֶץ׃ 8 1 בָּעֵת הַהִיא
נְאֻם־יְהוָה וְיוֹצִיאוּ אֶת־עַצְמוֹת מַלְכֵי־יְהוּדָה וְאֶת־עַצְמוֹת־שָׂרָיו וְאֶת־
עַצְמוֹת הַכֹּהֲנִים וְאֵת ׀ עַצְמוֹת הַנְּבִיאִים וְאֵת עַצְמוֹת יוֹשְׁבֵי־יְרוּשָׁלִָם
מִקִּבְרֵיהֶם׃ 2 וּשְׁטָחוּם לַשֶּׁמֶשׁ וְלַיָּרֵחַ[a] וּלְכֹל ׀ צְבָא הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר
אֲהֵבוּם וַאֲשֶׁר עֲבָדוּם וַאֲשֶׁר הָלְכוּ אַחֲרֵיהֶם וַאֲשֶׁר דְּרָשׁוּם וַאֲשֶׁר
הִשְׁתַּחֲווּ לָהֶם לֹא יֵאָסְפוּ וְלֹא יִקָּבֵרוּ לְדֹמֶן[b] עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה יִהְיוּ׃
3 וְנִבְחַר[a] מָוֶת מֵחַיִּים לְכֹל הַשְּׁאֵרִית הַנִּשְׁאָרִים מִן־הַמִּשְׁפָּחָה הָרָעָה[b]
הַזֹּאת בְּכָל־הַמְּקֹמוֹת הַנִּשְׁאָרִים[c] אֲשֶׁר הִדַּחְתִּים שָׁם [d]נְאֻם יְהוָה
צְבָאוֹת[d]׃ 4 [a]וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם[a] כֹּה[b] אָמַר יְהוָה

הֲיִפְּלוּ[c] וְלֹא יָקוּמוּ[d] אִם־יָשׁוּב[e] וְלֹא[f] יָשׁוּב׃
5 מַדּוּעַ שׁוֹבְבָה[a] [b]הָעָם הַזֶּה[b] יְרוּשָׁלִַם[c] מְשֻׁבָה נִצַּחַת
הֶחֱזִיקוּ בַּתַּרְמִית[d] מֵאֲנוּ[e] לָשׁוּב׃
6 [a]הִקְשַׁבְתִּי וָאֶשְׁמָע[a] לוֹא־כֵן יְדַבֵּרוּ אֵין אִישׁ נִחָם עַל־רָעָתוֹ
לֵאמֹר מֶה עָשִׂיתִי
כֻּלֹּה[b] שָׁב בִּמְרֻצוֹתָם[c] כְּסוּס שׁוֹטֵף בַּמִּלְחָמָה[d]׃
7 גַּם־חֲסִידָה בַשָּׁמַיִם[a] יָדְעָה מוֹעֲדֶיהָ[b]
וְתֹר וְסוּס[c] וְעָגוּר[d] שָׁמְרוּ אֶת־עֵת בֹּאָנָה
וְעַמִּי לֹא יָדְעוּ אֵת מִשְׁפַּט יְהוָה׃
8 אֵיכָה תֹאמְרוּ [a]חֲכָמִים אֲנַחְנוּ וְתוֹרַת יְהוָה אִתָּנוּ

31 [a] 𝔊𝔗 בָּמַת ‖ [b] cf ad 2R 23,10 ‖ [c] l c nonn MSS 𝔊𝔖 צִוִּיתִים ‖ 32 [a] 𝔊
יֹאמְרוּ ‖ [b] 𝔊 + בָּמַת ‖ [c] 𝔊𝔖𝔗 הַהֲרֻגִים ‖ 34 [a] 𝔊 מֵעִיר ‖ [b] 𝔊 + כל־ ‖ Cp 8,1 dl c
Q mlt MSS ו ‖ 2 [a] 𝔊𝔗𝔙 וְירח, 𝔊 + וּלְכָל־הַכּוֹכָבִים ‖ [b] 𝔊 וּלְדמן ‖ 3 [a] 𝔊 כִּי בָחֲרוּ
‖ [b] >𝔊 ‖ [c] dl c 𝔊𝔖 ‖ [d-d] >𝔊 ‖ 4 [a-a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊 כִּי כה ‖ [c] 𝔊𝔏𝔙 הֲיִפֹּל ‖ [d] 𝔊𝔏𝔙 יָקוּם ‖
[e] $Q^{Or}$ יָשׁוּבוּ ‖ [f] 𝔊𝔏𝔖𝔙 לא ‖ 5 [a] l שׁוֹבֵב ‖ [b-b] $𝔊^{B}$ עַמִּי הַזֶּה ‖ [c] >𝔊 ‖ [d] 𝔊 בְּתַרְמִיתָם ‖
[e] $𝔊^{BA}$𝔖𝔙 וּמ׳ ‖ 6 [a-a] 𝔊 הַקְשִׁיבוּ נָא וְשִׁמְעוּ; frt ואשמע add ‖ [b] l c Q כֻּלּוֹ 𝔊
?כֻּלָּם שָׁבִם (שטם ?) בִּרְצוֹתָם (בִּרְצוֹנָם) 𝔖 ,(?שָׁט מִמְּר׳) 𝔊 ,בִּמְרוּצָתָם Q [c] ‖ כֻּלָּה
[d] 𝔊 בְּמִצְהֲלֹתוֹ ‖ 7 [a] >𝔏 ‖ [b] l c 2MSS 𝔊𝔏𝔖𝔙 מוֹעֲדָהּ ‖ [c] l c K וְסוּס, Q וְסִיס ‖
[d] frt l c 𝔊𝔏 עגור (add?) ‖ 8 [a] 𝔊𝔖 + כִּי.

ᵇאָכֵן הִנֵּהᵇ לַשֶּׁקֶר ᶜעָשָׂה עֵטᶜ שֶׁקֶר סֹפְרִיםᵈ׃
9 הֹבִשׁוּ חֲכָמִים חַתּוּᵃ וַיִּלָּכֵדוּ
הִנֵּהᵇ בִדְבַר־יְהוָה מָאָסוּ וְחָכְמַתᶜ־מֶה לָהֶםᵈ׃ ס
10 לָכֵן אֶתֵּן אֶת־נְשֵׁיהֶם לַאֲחֵרִים שְׂדוֹתֵיהֶם לְיוֹרְשִׁים
כִּי מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל כֻּלֹּהᵃ בֹּצֵעַ בָּצַע
מִנָּבִיאᵇ וְעַד־כֹּהֵן כֻּלֹּהᵃ עֹשֶׂה שָּׁקֶר׃
11 וַיְרַפּוּᵃ אֶת־שֶׁבֶר ᵇבַּת־עַמִּיᵇ עַל־נְקַלָּה לֵאמֹר שָׁלוֹם ׀
שָׁלוֹם וְאֵין שָׁלוֹם׃ 12 הֹבִשׁוּ כִּי תוֹעֵבָה עָשׂוּ
גַּם־בּוֹשׁ לֹא־יֵבֹשׁוּ וְהִכָּלֵם לֹא יָדָעוּ
לָכֵן יִפְּלוּ בַנֹּפְלִים בְּעֵת פְּקֻדָּתָם יִכָּשְׁלוּ אָמַר יְהוָה׃ פ
13 ᵃאָסֹף אֲסִיפֵםᵃ נְאֻם־יְהוָה אֵין עֲנָבִים בַּגֶּפֶן
וְאֵין תְּאֵנִים בַּתְּאֵנָה וְהֶעָלֶה נָבֵל ᵇוָאֶתֵּן לָהֶם יַעַבְרוּםᵇ׃
14 עַל־מָה אֲנַחְנוּ יֹשְׁבִים הֵאָסְפוּ
וְנָבוֹא אֶל־עָרֵי הַמִּבְצָר וְנִדְּמָהᵃ־שָּׁםᵇ
כִּי יְהוָהᶜ אֱלֹהֵינוּ הֲדִמָּנוּᵈ וַיַּשְׁקֵנוּ מֵי־רֹאשׁ כִּי חָטָאנוּ לַיהוָהᵉ׃
15 קַוֵּה לְשָׁלוֹם וְאֵין טוֹב לְעֵתᵃ מַרְפֵּהᵇ וְהִנֵּה בְעָתָהᶜ׃
16 מִדָּן נִשְׁמַעᵃ נַחְרַת סוּסָיו
מִקּוֹל מִצְהֲלוֹת אַבִּירָיו רָעֲשָׁה כָּל־הָאָרֶץ
ᵇוַיָּבוֹאוּ וַיֹּאכְלוּᵇ אֶרֶץ וּמְלוֹאָהּ עִיר וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃
17 כִּי הִנְנִי מְשַׁלֵּחַ בָּכֶם נְחָשִׁים צִפְעֹנִים
אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם לָחַשׁ וְנִשְּׁכוּ אֶתְכֶם ᵒנְאֻם־יְהוָהᵒ׃
18 מַבְלִיגִיתִיᵃ עֲלֵיᵇ יָגוֹן עָלַי לִבִּי דַוָּי׃
19 הִנֵּה־קוֹל שַׁוְעַתᵃ בַּת־עַמִּי מֵאֶרֶץ מַרְחַקִּיםᵇ
הַיהוָה אֵין בְּצִיּוֹן אִם־מַלְכָּהּᶜ אֵין בָּהּᵈ

8 ᵇ⁻ᵇ >𝔊𝔏, הנה >𝔖 ‖ ᶜ⁻ᶜ 𝔊𝔏 ?עֲבֹת (σχοῖνος) נַעֲשָׂה ‖ ᵈ 𝔊 לְספ׳ ‖ 9 ᵃ 𝔊𝔖 וחתו ‖ ᵇ 𝔊𝔏Σ𝔖𝔗 כִּי ‖ ᶜ 𝔊 חכמת ‖ ᵈ 𝔊𝔖𝔗 בָּהֶם ‖ 10aβ(כי)—12 >𝔊, cf 6,13—15 ‖ 10 ᵃ Q כֻּלּוֹ ‖ ᵇ 16MSS 𝔖𝔄 וּמִ׳ 6,13 ‖ 11 ᵃ l c 6MSS וירפאו 6,14 ‖ ᵇ⁻ᵇ l עמי 6,14 ‖ 12 l גם ה׳ 6,15 cf Θ ‖ 13 ᵃ⁻ᵃ 𝔊 וְאָסְפוּ תְבוּאָתָם cf 2,3; l ? אֹסְפָה (אָסוֹף) תְּבוּאָתָם vel frt אָסַף אֲסִיפָם ‖ ᵇ⁻ᵇ >𝔊𝔖ʰ add et crrp ? 23MSS יעבדום 1MS ועבדום ‖ 14 ᵃ 𝔊𝔏 κ. ἀπορριφῶμεν (?ונרמה) ‖ ᵇ >𝔊 ‖ ᶜ >𝔊 cf 𝔖ʰ ‖ ᵈ 𝔊𝔏 3MSS ?הרמנו ‖ ᵉ 𝔊 לו ‖ 15 ᵃ 𝔊ᴬ𝔖 וְלְעֵת, l 𝔐 ‖ ᵇ l c 112MSS Edd מרפא ‖ ᶜ 𝔊 בְּהָלָה σπουδή ‖ 16 ᵃ 𝔊𝔏 + קול ‖ ᵇ⁻ᵇ 𝔊𝔏 ויבוא ויאכל ‖ 17 ᵒ⁻ᵒ >𝔊 ‖ 18 ᵃ crrp, ca 20MSS 𝔊𝔖ʰ𝔏 Θ מבלי ניתי; frt l c 𝔊𝔏 (ἀνίατα) מִבְּלִי גֵהָה; cf Θ = ?מִבְּלִי גַאָה ‖ ᵇ frt l c ᾿ΑΣ עָלַי ‖ 19 ᵃ 𝔊ʰ※ ‖ ᵇ l c 𝔊 מֶרְחַק cf 4,16 ‖ ᶜ l c 𝔊 מֶלֶךְ ‖ ᵈ 𝔊 שָׁם.

מַדּוּעַ הִכְעִסוּנִי בִּפְסִלֵיהֶם בְּהַבְלֵי[e] נֵכָר׃

20 עָבַר קָצִיר כָּלָה קָיִץ וַאֲנַחְנוּ לוֹא נוֹשָׁעְנוּ׃

21 עַל־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי הָשְׁבָּרְתִּי[a] קָדַרְתִּי שַׁמָּה הֶחֱזִקָתְנִי[b]׃

22 הַצֳרִי אֵין בְּגִלְעָד אִם־רֹפֵא אֵין שָׁם
כִּי מַדּוּעַ לֹא עָלְתָה אֲרֻכַת בַּת־עַמִּי׃

23 מִי־יִתֵּן רֹאשִׁי מַיִם וְעֵינִי[a] מְקוֹר דִּמְעָה
וְאֶבְכֶּה[b] יוֹמָם וָלַיְלָה אֵת[c] חַלְלֵי בַת־עַמִּי׃

9 1 מִי־יִתְּנֵנִי[a] בַמִּדְבָּר [b]מְלוֹן אֹרְחִים[b]
וְאֶעֶזְבָה אֶת־עַמִּי וְאֵלְכָה מֵאִתָּם
כִּי כֻלָּם מְנָאֲפִים עֲצֶרֶת בֹּגְדִים׃

2 וַיַּדְרְכוּ אֶת־לְשׁוֹנָם קַשְׁתָּם[a] שֶׁקֶר
וְלֹא לֶאֱמוּנָה[b] גָּבְרוּ[c] בָאָרֶץ
כִּי מֵרָעָה אֶל־רָעָה ׀ יָצָאוּ וְאֹתִי לֹא־יָדָעוּ [d]נְאֻם־יְהוָה[d]׃

3 אִישׁ מֵרֵעֵהוּ הִשָּׁמֵרוּ וְעַל־כָּל־אָח אַל־תִּבְטָחוּ
כִּי כָל־אָח עָקוֹב יַעְקֹב וְכָל־רֵעַ רָכִיל יַהֲלֹךְ׃

4 וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ יְהָתֵלּוּ[a] וֶאֱמֶת לֹא יְדַבֵּרוּ
לִמְּדוּ[b] לְשׁוֹנָם דַּבֶּר־שֶׁקֶר [c]הַעֲוֵה נִלְאוּ׃ 5 שִׁבְתְּךָ בְּתוֹךְ[c] מִרְמָה בְּמִרְמָה
מֵאֲנוּ דַעַת־אוֹתִי נְאֻם־יְהוָה׃ ס 6 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[a]
הִנְנִי צוֹרְפָם וּבְחַנְתִּים כִּי־אֵיךְ[b] אֶעֱשֶׂה מִפְּנֵי[c] בַּת־עַמִּי[d]׃

7 חֵץ שׁוֹחֵט[a] לְשׁוֹנָם מִרְמָה [b]דִבֵּר בְּפִיו[b]
שָׁלוֹם אֶת־רֵעֵהוּ יְדַבֵּר וּבְקִרְבּוֹ יָשִׂים אָרְבּוֹ[c]׃

8 הַעַל־אֵלֶּה לֹא־אֶפְקָד־בָּם נְאֻם־יְהוָה
אִם בְּגוֹי אֲשֶׁר־כָּזֶה לֹא תִתְנַקֵּם נַפְשִׁי׃ פ

9 עַל־הֶהָרִים אֶשָּׂא[a] בְכִי וָנֶהִי[b] וְעַל־נְאוֹת מִדְבָּר קִינָה
כִּי נִצְּתוּ[c] מִבְּלִי־אִישׁ עֹבֵר[d] וְלֹא[e] שָׁמְעוּ קוֹל מִקְנֶה

19 [e] 𝔊𝔖𝔙 ובה' ‖ 21 [a] >𝔊𝔖; prb dl ‖ [b] 𝔊 + חִיל כַּיּוֹלֵדָה cf 6,24 ‖ 22 dl c 14MSS 𝔊𝔖 ‖ 23 [a] 2MSS Vrs עֵינַי ‖ [b] 𝔊 + עַמִּי הַזֶּה(?) ‖ [c] pc MSS עַל cf 𝔖𝔗 ‖ Cp 9, 1 [a] 𝔊𝔏 יִתֵּן לִי ‖ [b-b] 𝔊𝔏 מָלוֹן אַחֲרוֹן ‖ 2 [a] 𝔊𝔏𝔗𝔙 כְּקֶשֶׁת ‖ [b] l c 𝔊𝔏𝔖h𝔙 אמונה ‖ [c] Vrs גָּבְרָה (𝔙 = 𝔐) ‖ [d-d] >𝔊 ‖ 3 [∘-∘] l c 𝔖h𝔄 אֲחֵיכֶם 𝔊B+MSS אחיהם ‖ 4 [a] 𝔊𝔙 יהתל ‖ [b] 𝔊𝔏 לָמְדָה ‖ 4bβ 5a [c-c] 𝔊 ? תּוֹךְ בְּתוֹךְ שֹׁב נִלְאוּ הָעֲווּ ‖ 5 [∘-∘] >𝔊 ‖ 6 [a] >𝔊; 𝔖h = 𝔐 ‖ [b] >𝔊; 𝔏 כה ‖ [c] 𝔊𝔏 + רָעַת 𝔗 רְעַת ‖ [d] l אֶת־עַמִּי dl מפני ‖ 7 [a] K 𝔊𝔏𝔙 שׁוֹחֵט Q 78MSS 𝔖𝔗 שָׁחוּט (6MSS שָׁחֻט) ‖ [b-b] frt l c 𝔊𝔏 דִּבְרֵי פִיהֶם ‖ [c] frt l c 𝔊𝔏 אֵיבָה (ἔχθραν) ‖ 9 [a] frt l c 𝔊𝔏𝔖 שְׂאוּ ‖ [b] dl c 𝔊𝔏 ‖ [c] l ? (cf 𝔊 ἐξέλιπον) נִצּוּ ‖ [d] >𝔊𝔏 ‖ [e] l c 𝔊𝔏 לֹא.

מֵעֹוף הַשָּׁמַיִם וְעַד־בְּהֵמָה נָדְדוּ הָלָכוּ׃
10וְנָתַתִּי אֶת־יְרוּשָׁלִַם לְגַלִּים מְעוֹן[a] תַּנִּים
וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה אֶתֵּן שְׁמָמָה מִבְּלִי[b] יוֹשֵׁב׃
11מִי־הָאִישׁ הֶחָכָם וְיָבֵן אֶת־זֹאת וַאֲשֶׁר דִּבֶּר פִּי־יְהוָה אֵלָיו וְיַגִּדָהּ
עַל־מָה אָבְדָה הָאָרֶץ נִצְּתָה כַמִּדְבָּר מִבְּלִי עֹבֵר׃ ס
12וַיֹּאמֶר יְהוָה[a] עַל־עָזְבָם אֶת־תּוֹרָתִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיהֶם[b] וְלֹא־
שָׁמְעוּ בְקוֹלִי [c]וְלֹא־הָלְכוּ בָהּ[c]׃ 13וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי שְׁרִרוּת לִבָּם וְאַחֲרֵי
הַבְּעָלִים אֲשֶׁר לִמְּדוּם אֲבוֹתָם׃ ס 14לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[a]
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מַאֲכִילָם [b]אֶת־הָעָם הַזֶּה[b] לַעֲנָה וְהִשְׁקִיתִים מֵי־
רֹאשׁ׃ 15וַהֲפִיצוֹתִים בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ[a] הֵמָּה וַאֲבוֹתָם וְשִׁלַּחְתִּי
אַחֲרֵיהֶם אֶת־הַחֶרֶב עַד [b]כַּלּוֹתִי אוֹתָם[b]׃ פ
16כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[a] [b]הִתְבּוֹנְנוּ וְ[b]קִרְאוּ לַמְקוֹנְנוֹת וּתְבוֹאֶינָה
וְאֶל־הַחֲכָמוֹת שִׁלְחוּ וְתָבוֹאנָה[c]׃ 17וּתְמַהֵרְנָה[a] [b]וְתִשֶּׂנָה עָלֵינוּ[b] נֶהִי
וְתֵרַדְנָה עֵינֵינוּ[c] דִּמְעָה וְעַפְעַפֵּינוּ[d] יִזְּלוּ־מָיִם׃
18כִּי קוֹל נְהִי נִשְׁמַע מִצִּיּוֹן[a] אֵיךְ שֻׁדָּדְנוּ
בֹּשְׁנוּ מְאֹד כִּי־עָזַבְנוּ אָרֶץ כִּי[b] הִשְׁלִיכוּ[c] מִשְׁכְּנוֹתֵינוּ׃ ס
19כִּי־שְׁמַעְנָה נָשִׁים דְּבַר־יְהוָה [o]וְתִקַּח אָזְנְכֶם[o] דְּבַר־פִּיו
וְלַמֵּדְנָה בְנוֹתֵיכֶם נֶהִי וְאִשָּׁה רְעוּתָהּ קִינָה׃
20כִּי־עָלָה מָוֶת בְּחַלּוֹנֵינוּ[a] בָּא בְּאַרְמְנוֹתֵינוּ[b]
לְהַכְרִית עוֹלָל מִחוּץ בַּחוּרִים[c] מֵרְחֹבוֹת׃
21דַּבֵּר[a] [b]כֹּה נְאֻם־יְהוָה[b]
וְנָפְלָה[c] נִבְלַת הָאָדָם כְּדֹמֶן עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה[d]
וּכְעָמִיר[e] מֵאַחֲרֵי הַקֹּצֵר וְאֵין מְאַסֵּף׃ ס 22כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה
אַל־יִתְהַלֵּל חָכָם בְּחָכְמָתוֹ וְאַל־יִתְהַלֵּל הַגִּבּוֹר בִּגְבוּרָתוֹ

10 [a] 𝔊𝔙 וּמְעוֹן ‖ [b] 24MSS מֵאֵין ‖ 11 𝔊𝔖 יַגִּ' 𝔊[B]א יַגֵּד לָכֶם 𝔊[A+MSS]𝔄 וְ' לָנוּ ‖ 12 [a] 𝔊 + אֵלַי ‖ [b] 𝔖 לָהֶם וְלַאֲבוֹתָם ‖ [c-c] >𝔊; prb dl ‖ 13 2MSS 𝔊𝔖 + הָרַע ‖ 14 [a] >𝔊 (sed cf 𝔖[h]) ‖ [b-b] >𝔊, dl ‖ 15 [a] nonn MSS יְדָעוּם ‖ [b-b] l frt c 𝔊 כַּלּוֹתָם (𝔊 + בָּהּ) ‖ 16 [a] >𝔊 ‖ [b-b] dl c 𝔊𝔖 ‖ [c] 𝔊 וּתְדַבֵּרְנָה, dl et cf 17[a] ‖ 17 [a] >𝔊, sed ? 𝔊 ins hoc vb pr 'וְתָב 16 ‖ [b-b] ו > mlt MSS (𝔅 נָּ), 𝔊𝔏 עליכם ‖ [c] 𝔊𝔏 עיניכם ‖ [d] 𝔊𝔏 ועפעפיכם ‖ 18 [a] 2MSS 𝔊𝔏 'בְּצ ‖ [b] mlt MSS וְכִי 𝔊𝔖 sol וְ ‖ [c] 𝔊𝔏 הִשְׁלַכְנוּ frt l c 𝔙 הָשְׁלְכוּ, cf 𝔖 ‖ 19 [o-o] 𝔊𝔖𝔙 וְתִקַּחְנָה אָזְנֵיכֶם ‖ 20 [a] 𝔊𝔏𝔄 —ניכם ‖ [b] 𝔊𝔄 בְּאַדְמַתְכֶם (𝔄 invers) ‖ [c] 𝔊 'וּבח ‖ 21 [a] dl c 𝔊𝔖; Θ𝔏 דֶּבֶר (*morte*), Ά΄Σ𝔗 = 𝔐 ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [c] 𝔊 וְהָיְתָה ‖ [d] nonn MSS K[Or] הָאֲדָמָה; 𝔊 שדה אדמתכם ‖ [e] 𝔊 כעמיר ‖ 22 mlt MSS Vrs (excl 𝔗?) וְאַל.

אַל־יִתְהַלֵּל עָשִׁיר בְּעָשְׁרוֹ׃ 23 כִּי אִם־בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל
הַשְׂכֵּל וְיָדֹעַ אוֹתִי כִּי אֲנִי יְהוָה עֹשֶׂה חֶסֶד
מִשְׁפָּט[a] וּצְדָקָה בָּאָרֶץ כִּי־בְאֵלֶּה חָפַצְתִּי[b] נְאֻם־יְהוָה׃ ס
24 הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וּפָקַדְתִּי עַל־כָּל־מוּל בְּעָרְלָה׃ 25 עַל־מִצְרַיִם
וְעַל־יְהוּדָה[a] וְעַל־אֱדוֹם וְעַל־בְּנֵי עַמּוֹן וְעַל־מוֹאָב[b] וְעַל כָּל־קְצוּצֵי פֵאָה
הַיֹּשְׁבִים בַּמִּדְבָּר כִּי כָל־הַגּוֹיִם עֲרֵלִים[c] וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל [d]עַרְלֵי־לֵב[d]׃ פ
10 1 שִׁמְעוּ אֶת־הַדָּבָר[a] אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה[b] עֲלֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ 2 כֹּה ׀ אָמַר
[a]אֶל־דֶּרֶךְ[a] הַגּוֹיִם אַל־תִּלְמָדוּ[b] וּמֵאֹתוֹת הַשָּׁמַיִם אַל־תֵּחָתּוּ [יְהוָה
כִּי־יֵחַתּוּ [c]הַגּוֹיִם מֵהֵמָּה[c]׃
3 כִּי־חֻקּוֹת[a] הָעַמִּים הֶבֶל הוּא כִּי־[b]עֵץ מִיַּעַר כְּרָתוֹ[c]
מַעֲשֵׂה יְדֵי־[d]חָרָשׁ בַּמַּעֲצָד[e]׃ 4 בְּכֶסֶף וּבְזָהָב יְיַפֵּהוּ[a]
בְּמַסְמְרוֹת וּבְמַקָּבוֹת יְחַזְּקוּם[b] וְלוֹא יָפִיק[c]׃
5 [a]כְּתֹמֶר מִקְשָׁה הֵמָּה וְלֹא יְדַבֵּרוּ[a] נָשׂוֹא יִנָּשׂוּא[b] כִּי לֹא יִצְעָדוּ
אַל־תִּירְאוּ מֵהֶם כִּי־לֹא יָרֵעוּ וְגַם־הֵיטֵיב אֵין אוֹתָם[c]׃ ס
6 מֵאֵין כָּמוֹךָ יְהוָה גָּדוֹל אַתָּה וְגָדוֹל שִׁמְךָ בִּגְבוּרָה׃
7 מִי לֹא יִרָאֲךָ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לְךָ יָאָתָה כִּי בְכָל־חַכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל־
מַלְכוּתָם מֵאֵין כָּמוֹךָ׃
8 וּבְאַחַת יִבְעֲרוּ וְיִכְסָלוּ מוּסַר הֲבָלִים עֵץ הוּא׃
9 כֶּסֶף[a] מְרֻקָּע[b] מִתַּרְשִׁישׁ יוּבָא וְזָהָב מֵאוּפָז[c]
[d]מַעֲשֵׂה חָרָשׁ וִידֵי צוֹרֵף[d] תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁם[e]
[f]מַעֲשֵׂה חֲכָמִים כֻּלָּם[f]׃
10 וַיהוָה אֱלֹהִים אֱמֶת הוּא־אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם
מִקִּצְפּוֹ תִּרְעַשׁ הָאָרֶץ וְלֹא־יָכִלוּ גוֹיִם זַעְמוֹ׃ ס

23 [a] l c Q[Or] 𝔊𝔏𝔖 'וּמִשׁ ‖ [b] l c 𝔊𝔏 חֶפְצִי ‖ 24 [○-○] l frt עֲרֵלִים; 𝔊 מוּלֵי עָרְלָתָם ‖ 25 [a] 𝔊 Ἰδουμαίαν ‖ [b] 𝔊 בְּנֵי מואב ‖ [c] 𝔊𝔏𝔖[h] עַרְלֵי בָשָׂר 𝔖𝔄𝔗 עֲרֵלִים בִּבְשָׂרָם ‖ [d-d] 𝔊 ערלי לִבָּם 𝔖𝔄𝔗 ערלים בְּלִבָּם ‖ Cp 10, 1 [a] 𝔊 דְּבַר יהוה ‖ [b] >𝔊[Bא] ‖ 2 [a-a] 𝔊𝔏𝔙 כְּדַרְכֵי; l frt 'בְּדּ, cf [b]; 𝔖 'אֶת־ד ‖ [b] 𝔊[A]𝔏𝔄 תֵּלְכוּ; frt l ‖ [c-c] 𝔊 αὐτὰ τοῖς προσώποις αὐτῶν ‖ 3 [a] crrp ? frt l חִתַּת ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] prb l c 𝔊𝔏𝔖 כָּרוּת ‖ [d] >𝔊𝔏 add ? ‖ [e] 𝔊𝔏 וּמוּצָק ‖ 4 [a] 𝔊 מְיֻפָּה?; frt l c 𝔗 יְצַפֻּהוּ vel 𝔖 מְצֻפָּה ‖ [b] l c 𝔗 יְחַזְּקֻהוּ et ins (cf 𝔊[B] θήσουσιν αὐτά) יַנִּיחֻהוּ ‖ [c] 𝔊𝔏𝔖 יפיקו ‖ 5 [a-a] >𝔊 sed cf 9 ‖ [b] nonn MSS יִנָּשְׂאוּ ‖ [c] l אִתָּם ‖ v 6–8 >𝔊 ‖ 7 𝔖 כָּל־הָעוֹלָמִים cf 10 𝔗 'כל־הג ‖ 8 Θ καρδίαι (καρδία 𝔖[h]) ‖ v 9 in 𝔊 ante 5 ‖ [a] 𝔊 praem כֶּסֶף מִקְשָׁה הוּא לֹא יְהַלְּכוּ (Var pr v 5aα) ‖ [b] 𝔊𝔏 πρόσβλητον (frt pro ἐπίβλ.) ‖ [c] l ? מֵאוֹפִיר cf 𝔗𝔖𝔖[h (marg)] ‖ [d-d] 𝔊 'מעשה ח 'וידי צ (𝔊[Bא*] ויד) sed cf [f-f] ‖ [e] 𝔊𝔏 יַלְבִּשׁוּם ‖ [f-f] >𝔊 ins ? c 𝔏 pr [d-d] ‖ v 10 >𝔊.

11כִּדְנָה תֵּאמְרוּן לְהוֹם אֱלָהַיָּא דִּי־שְׁמַיָּא וְאַרְקָא לָא עֲבַדוּ יֵאבַדוּ
מֵאַרְעָא וּמִן־תְּחוֹת שְׁמַיָּא אֵלֶּה׃ ס
12° [a]עֹשֵׂה אֶרֶץ בְּכֹחוֹ מֵכִין תֵּבֵל בְּחָכְמָתוֹ וּבִתְבוּנָתוֹ נָטָה שָׁמָיִם׃
13 [a]לְקוֹל תִּתּוֹ[a] הֲמוֹן[b] מַיִם בַּשָּׁמַיִם וַיַּעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה אָרֶץ[c]
בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה וַיּוֹצֵא רוּחַ[d] מֵאֹצְרֹתָיו׃
14נִבְעַר כָּל־אָדָם מִדַּעַת הֹבִישׁ כָּל־צוֹרֵף מִפָּסֶל[a]
כִּי שֶׁקֶר נִסְכּוֹ[b] וְלֹא־[c]רוּחַ בָּם׃ 15הֶבֶל הֵמָּה מַעֲשֵׂה תַּעְתֻּעִים
בְּעֵת פְּקֻדָּתָם יֹאבֵדוּ׃
16לֹא־כְאֵלֶּה חֵלֶק יַעֲקוֹב כִּי־יוֹצֵר הַכֹּל הוּא[a]
[b]וְיִשְׂרָאֵל שֵׁבֶט[b] נַחֲלָתוֹ יְהוָה צְבָאוֹת[c] שְׁמוֹ׃ ס
17אִסְפִּי[a] מֵאֶרֶץ[b] כִּנְעָתֵךְ[c] יוֹשֶׁבֶתִי[d] בַּמָּצוֹר[e]׃ ס 18כִּי־כֹה אָמַר
יְהוָה הִנְנִי קוֹלֵעַ אֶת־יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ בַּפַּעַם[a] הַזֹּאת וַהֲצֵרוֹתִי[b] לָהֶם[c]
לְמַעַן יִמְצָאוּ[d]׃ ס
19אוֹי לִי[a] עַל־שִׁבְרִי[b] נַחְלָה מַכָּתִי[c] וַאֲנִי אָמַרְתִּי
אַךְ זֶה חֳלִי[d] וְאֶשָּׂאֶנּוּ[e]׃ 20אָהֳלִי שֻׁדָּד
וְכָל־מֵיתָרַי נִתָּקוּ בָּנַי יְצָאֻנִי[a] וְאֵינָם[b]
[c]אֵין־נֹטֶה עוֹד[c] אָהֳלִי וּמֵקִים[d] יְרִיעוֹתָי׃
21כִּי נִבְעֲרוּ הָרֹעִים וְאֶת־יְהוָה לֹא דָרָשׁוּ
עַל־כֵּן לֹא הִשְׂכִּילוּ וְכָל־מַרְעִיתָם נָפוֹצָה׃
22קוֹל שְׁמוּעָה הִנֵּה בָאָה וְרַעַשׁ גָּדוֹל מֵאֶרֶץ צָפוֹן
לָשׂוּם אֶת־עָרֵי יְהוּדָה שְׁמָמָה מְעוֹן תַּנִּים׃
23יָדַעְתִּי יְהוָה כִּי לֹא לָאָדָם דַּרְכּוֹ לֹא־[a]לְאִישׁ[b] [c]הֹלֵךְ וְהָכִין[c] אֶת־צַעֲדוֹ׃
24יַסְּרֵנִי[a] יְהוָה אַךְ בְּמִשְׁפָּט אַל־[b]בְּאַפְּךָ[c] פֶּן־תַּמְעִטֵנִי[a]׃
25שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ עַל־הַגּוֹיִם

12—16 = 51,15—19 ‖ 12 [a] 𝔊𝔖 + יהוה ‖ 13 [a-a] > 𝔊𝔏, l frt לתתו קול ‖ [b] l prb הָמוֹ ‖ [c] Q הָאָ׳ ‖ [d] l c 𝔖𝔗 𝔊[MSS] 𝔖[h]𝔏 רוּחוֹת, 𝔊[B] φῶς ‖ 14 [a] 𝔊(𝔖) מִפְּסָלָיו ‖ [b] 𝔊[BA] נָסַךְ 𝔊[א]𝔖 נָסְכוּ; prb l נְסָכָיו ‖ [c] 𝔊 לא ‖ 15 𝔊𝔖 מַעֲשֵׂי ‖ 16 [a] 𝔖 + חֶלְקָם ‖ [b-b] > 𝔊 ‖ [c] > 𝔊 ‖ 17 [a] 𝔊𝔏 אָסַף ‖ [b] 𝔊𝔏 מִחוּץ (ἔξωθεν) ‖ [c] 𝔖 כְּלִמָּתֵךְ ‖ [d] Q יוֹשֶׁבֶת; K יוֹשַׁבְתִּי ‖ [e] 𝔊 ἐν ἐκλεκτοῖς (בְּמִבְחָר?) ‖ 18 [a] dl c 𝔊𝔏 ‖ [b] 𝔊 בַּצָּרָה ‖ [c] > 𝔊 ‖ [d] crrp? 𝔊 תִּמָּצֵא מַכָּתֵךְ, 𝔄 יֶאְשָׁמוּ? cf 𝔗 ‖ 19 [a] > 𝔊𝔏 ‖ [b] 𝔊𝔏 שִׁבְרֵךְ ‖ [c] 𝔊𝔏 מַכָּתֵךְ ‖ [d] l c 𝔄Σ𝔏𝔖𝔗𝔙 חָלְיִי ‖ [e] 𝔊[A]𝔏𝔄 וַיִּמְצָאֵנִי? 𝔊[B] . . σε ‖ 20 [a] 𝔊𝔏 וְצֹאנִי; l 𝔐 ‖ [b] prb dl (m cs) ‖ [c-c] 𝔊 אֵין עוֹד מְקוֹם ‖ [d] 𝔊 מְקוֹם ‖ 21 l? כָּל־מ׳; 𝔊 הִשְׂכִּילָה כָל־מַרְעִית וְנָפוֹצוּ ‖ 22 𝔊 ומעון ‖ 23 [a] l c 21MSS 𝔊𝔏𝔖𝔙 וְלֹא ‖ [b] 𝔊𝔏 אִישׁ ‖ [c-c] l הָלֹךְ וְהָכֵין ‖ 24 [a] 𝔊𝔏 plur suff ‖ [b] 𝔊𝔏𝔖𝔙 וְאַל ‖ [c] 𝔊𝔏 בְּאַף.

אֲשֶׁ֣ר לֹֽא־יְדָע֔וּךָ וְעַל֙ מִשְׁפָּח֔וֹת[a] אֲשֶׁ֥ר בְּשִׁמְךָ֖ לֹ֣א קָרָ֑אוּ
כִּֽי־אָכְל֣וּ אֶֽת־יַעֲקֹ֗ב וַאֲכָלֻ֙הוּ֙[b] וַֽיְכַלֻּ֔הוּ וְאֶת־נָוֵ֖הוּ הֵשַֽׁמּוּ׃ פ
11 1הַדָּבָר֙ אֲשֶׁ֣ר הָיָ֣ה אֶֽל־יִרְמְיָ֔הוּ מֵאֵ֥ת יְהוָ֖ה לֵאמֹֽר׃ 2שִׁמְע֕וּ[a]
אֶת־דִּבְרֵ֖י הַבְּרִ֣ית הַזֹּ֑את וְדִבַּרְתָּם֙[b] אֶל־אִ֣ישׁ יְהוּדָ֔ה וְעַל[c]־יֹשְׁבֵ֖י
יְרוּשָׁלִָֽם׃ 3וְאָמַרְתָּ֙ אֲלֵיהֶ֔ם כֹּֽה־אָמַ֥ר יְהוָ֖ה אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל אָר֣וּר הָאִ֔ישׁ
אֲשֶׁר֙ לֹ֣א יִשְׁמַ֔ע אֶת־דִּבְרֵ֖י הַבְּרִ֥ית הַזֹּֽאת׃ 4אֲשֶׁ֣ר צִוִּ֣יתִי אֶת־אֲ֠בוֹתֵיכֶם
בְּי֨וֹם הוֹצִֽיאִי־אוֹתָ֥ם מֵאֶֽרֶץ־מִצְרַ֘יִם מִכּ֣וּר הַבַּרְזֶל֮ לֵאמֹר֒ שִׁמְע֣וּ בְקוֹלִ֗י
וַעֲשִׂיתֶ֣ם אוֹתָ֔ם[a] כְּכֹ֥ל[b] אֲשֶׁר־אֲצַוֶּ֖ה אֶתְכֶ֑ם וִהְיִ֤יתֶם לִי֙ לְעָ֔ם וְאָ֣נֹכִ֔י
אֶהְיֶ֥ה לָכֶ֖ם לֵאלֹהִֽים׃ 5לְמַעַן֩ הָקִ֨ים אֶת־הַשְּׁבוּעָ֜ה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּ֣עְתִּי
לַאֲבֽוֹתֵיכֶ֗ם לָתֵ֤ת לָהֶם֙ אֶ֣רֶץ זָבַ֣ת חָלָ֔ב וּדְבַ֖שׁ כַּיּ֣וֹם הַזֶּ֑ה וָאַ֥עַן וָאֹמַ֖ר
אָמֵ֥ן ׀ יְהוָֽה׃ ס 6וַיֹּ֨אמֶר יְהוָ֜ה אֵלַ֗י קְרָ֨א אֶת־כָּל־הַדְּבָרִ֤ים הָאֵ֙לֶּה֙
בְּעָרֵ֣י יְהוּדָ֔ה וּבְחֻצ֥וֹת יְרוּשָׁלִַ֖ם לֵאמֹ֑ר שִׁמְע֗וּ אֶת־דִּבְרֵי֙ הַבְּרִ֣ית הַזֹּ֔את
וַעֲשִׂיתֶ֖ם אוֹתָֽם׃ 7כִּי֩ הָעֵ֨ד הַעִדֹ֜תִי בַּאֲבֽוֹתֵיכֶ֗ם בְּיוֹם֙ הַעֲלוֹתִ֤י אוֹתָם֙
מֵאֶ֣רֶץ מִצְרַ֔יִם עַד[a]־הַיּ֖וֹם הַזֶּ֑ה הַשְׁכֵּ֣ם וְהָעֵ֔ד לֵאמֹ֖ר שִׁמְע֥וּ בְּקוֹלִֽי׃
8וְלֹ֤א שָֽׁמְעוּ֙ וְלֹֽא־הִטּ֣וּ אֶת־אָזְנָ֔ם וַיֵּ֣לְכ֔וּ אִ֕ישׁ בִּשְׁרִיר֖וּת לִבָּ֣ם הָרָ֑ע
וָאָבִ֨יא עֲלֵיהֶ֜ם אֶת־כָּל־דִּבְרֵ֤י הַבְּרִ֣ית הַזֹּ֔את אֲשֶׁר־צִוִּ֥יתִי לַעֲשׂ֖וֹת וְלֹ֥א
עָשֽׂוּ׃ פ 9וַיֹּ֥אמֶר יְהוָ֖ה אֵלָ֑י נִמְצָא־קֶ֙שֶׁר֙ בְּאִ֣ישׁ יְהוּדָ֔ה וּבְיֹשְׁבֵ֖י
יְרוּשָׁלִָֽם׃ 10שָׁ֡בוּ עַל[a]־עֲוֺנֹ֨ת אֲבוֹתָ֜ם הָרִאשֹׁנִ֗ים אֲשֶׁ֤ר מֵֽאֲנוּ֙ לִשְׁמ֣וֹעַ
אֶת־דְּבָרַ֔י וְהֵ֣מָּה[b] הָלְכ֔וּ אַחֲרֵ֛י אֱלֹהִ֥ים אֲחֵרִ֖ים לְעָבְדָ֑ם הֵפֵ֤רוּ בֵית־
יִשְׂרָאֵל֙ וּבֵ֣ית יְהוּדָ֔ה אֶת־בְּרִיתִ֔י אֲשֶׁ֥ר כָּרַ֖תִּי אֶת־אֲבוֹתָֽם׃ ס 11לָכֵ֗ן
כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה הִנְנִ֨י מֵבִ֤יא אֲלֵיהֶם֙[a] רָעָ֔ה אֲשֶׁ֥ר לֹא־יוּכְל֖וּ לָצֵ֣את
מִמֶּ֑נָּה וְזָעֲק֣וּ אֵלַ֔י וְלֹ֥א[b] אֶשְׁמַ֖ע אֲלֵיהֶֽם׃ 12וְהָלְכ֞וּ עָרֵ֣י יְהוּדָ֗ה וְיֹשְׁבֵי֙
יְר֣וּשָׁלִַ֔ם וְזָֽעֲקוּ֙ אֶל־הָ֣אֱלֹהִ֔ים אֲשֶׁ֥ר הֵ֖ם מְקַטְּרִ֣ים לָהֶ֑ם וְהוֹשֵׁ֛עַ לֹא־
יוֹשִׁ֥יעוּ לָהֶ֖ם בְּעֵ֥ת רָעָתָֽם׃ 13כִּ֚י מִסְפַּ֣ר עָרֶ֔יךָ הָי֥וּ אֱלֹהֶ֖יךָ יְהוּדָ֑ה
וּמִסְפַּ֞ר חֻצ֣וֹת יְרוּשָׁלִַ֗ם שַׂמְתֶּ֤ם מִזְבְּחוֹת֙ לַבֹּ֔שֶׁת מִזְבְּח֖וֹת לְקַטֵּ֥ר
לַבָּֽעַל׃ פ 14וְאַתָּ֗ה אַל־תִּתְפַּלֵּל֙ בְּעַד־הָעָ֣ם הַזֶּ֔ה וְאַל־תִּשָּׂ֥א בַעֲדָ֖ם
רִנָּ֣ה וּתְפִלָּ֑ה כִּ֣י ׀ אֵינֶ֣נִּי שֹׁמֵ֗עַ בְּעֵ֛ת קָרְאָ֥ם אֵלַ֖י בְּעַ֥ד רָעָתָֽם׃ ס

25 = Ps 79,6. 7 ‖ [a] frt l c ca 20MSS Ps 79,6 𝔏𝔊^{MSS}𝔖^{h} (marg) 𝔗 מַמְלָכוֹת ‖ [b] dl c 3MSS 𝔊𝔏 Ps 79,7 ‖ Cp 11, 2 [a] l c 𝔖 שְׁמַע ‖ [b] l aut c 𝔗 וְדִבַּרְתָּם aut c 𝔊𝔖 וְדִבַּרְתָּ ‖ [c] l c 16MSS וְאֶל־ ‖ 3 𝔖 + צבאות ‖ 4 [a] >𝔊𝔙, prb dl; 𝔖 אַתֶּם ‖ [b] 𝔊𝔖𝔙 כֹּל, sed 𝔖^{h} = 𝔐 ‖ 5 𝔊 שְׁבוּעָתִי ‖ 6 כל >9MSS 𝔊 ‖ 7/8 ⊶ >𝔊 ‖ 7 [a] mlt MSS וְעַד ‖ 10 [a] l אֶל־ cf 𝔖𝔗 ‖ [b] 𝔊 וְהִנֵּה הֵמָּה ‖ 11 [a] l 𝔊 עליהם ‖ [b] Or וְאַל ‖ 12 >𝔊 ‖ 13 cf 2,28; ⊶ >𝔊 ‖ 14 l c 34MSS Vrs בְּעֵת.

15 [a]מֶה לִֽידִידִי[a] בְּבֵיתִי עֲשׂוֹתָהּ[b] הַֽמְזִמָּתָה[c]
הָֽרַבִּים[d] [e]וּבְשַׂר־קֹדֶשׁ[e] יַֽעַבְרוּ[f] מֵעָלָיִךְ[g] כִּי[h] רָעָתֵכִי[i] אָז[k] תַּעֲלֹזִי[l]׃
16 זַיִת רַעֲנָן יְפֵה פְרִי־[a]תֹאַר קָרָא יְהוָה שְׁמֵךְ
[b]לְקוֹל ׀ הֲמוּלָּה[b] [c]גְדֹלָה
הִצִּית אֵשׁ עָלֶיהָ[c] וְרָעוּ[d] דָּלִיּוֹתָיו[e]׃
17 וַיהוָה צְבָאוֹת הַנּוֹטֵעַ אוֹתָךְ דִּבֶּר עָלַיִךְ רָעָה בִּגְלַל רָעַת בֵּית־
יִשְׂרָאֵל וּבֵית יְהוּדָה אֲשֶׁר עָשׂוּ לָהֶם לְהַכְעִסֵנִי לְקַטֵּר לַבָּעַל׃ ס
18 וַֽיהוָה[a] הוֹדִיעַנִי[b] וָאֵדָעָה[c] אָז[d] הִרְאִיתַנִי[e] מַעַלְלֵיהֶם׃
19 וַאֲנִי[a] כְּכֶבֶשׂ אַלּוּף יוּבַל לִטְבוֹחַ [b]וְלֹא־יָדַעְתִּי כִּי־[b]
עָלַי ׀ חָשְׁבוּ מַחֲשָׁבוֹת[c] נַשְׁחִיתָה[d] עֵץ בְּלַחְמוֹ[e]
וְנִכְרְתֶנּוּ מֵאֶרֶץ חַיִּים וּשְׁמוֹ לֹא־יִזָּכֵר עוֹד׃
20 וַֽיהוָה[a] צְבָאוֹת[b] שֹׁפֵט צֶדֶק בֹּחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב
אֶרְאֶה נִקְמָתְךָ מֵהֶם כִּי אֵלֶיךָ גִּלִּיתִי אֶת־רִיבִי׃ פ
21 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה עַל־אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת הַֽמְבַקְשִׁים אֶת־נַפְשְׁךָ[a] לֵאמֹר
לֹא תִנָּבֵא בְּשֵׁם יְהוָה וְלֹא[b] תָמוּת בְּיָדֵנוּ[c]׃ פ 22 [a]לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת[a] הִנְנִי פֹקֵד עֲלֵיהֶם הַבַּחוּרִים[b] יָמֻתוּ בַחֶרֶב בְּנֵיהֶם[c] וּבְנוֹתֵיהֶם
יָמֻתוּ בָּרָעָב׃ 23 וּשְׁאֵרִית לֹא תִהְיֶה לָהֶם כִּי־אָבִיא רָעָה אֶל־[a]אַנְשֵׁי[b]
עֲנָתוֹת שְׁנַת פְּקֻדָּתָם׃ ס
12 1 צַדִּיק אַתָּה יְהוָה כִּי אָרִיב אֵלֶיךָ אַךְ מִשְׁפָּטִים אֲדַבֵּר אוֹתָךְ
מַדּוּעַ דֶּרֶךְ רְשָׁעִים צָלֵחָה שָׁלוּ כָּל־בֹּגְדֵי בָגֶד׃
2 נְטַעְתָּם גַּם־שֹׁרָשׁוּ יֵלְכוּ גַּם־עָשׂוּ פֶרִי
קָרוֹב אַתָּה בְּפִיהֶם וְרָחוֹק מִכִּלְיוֹתֵיהֶם׃

15 crrp; (A = 𝔐); [a-a] l prb c 𝔊 מַה יְדִידָתִי vel c 𝔖𝔄 לָמָּה יד' ‖ [b] 25MSS עשׂתה, l c 𝔊𝔖[h](𝔙) עָשְׂתָה ‖ [c] l c 𝔊𝔖 מְזִמָּה ‖ [d] l c 𝔊 הַנְּדָרִים = μὴ εὐχαὶ vel c 𝔏 הַחֲלָבִים = *adipes* ‖ [e-e] frt add ‖ [f] l c Vrs יַעֲבִרוּ ‖ [g] crrp; ? = רעתיךְ cf [i] ‖ [h] dl c 𝔊𝔏 ‖ [i] l c 7MSS 𝔊𝔏𝔙 רָעָתֵךְ, frt trsp loco מעליךְ ‖ [k] l prb c 𝔊 אִם ‖ [l] l frt c 𝔊 תָּעוֹזִי vel תָּעִיזִי (cf 𝔗 תָּעוּז 𝔖 תֶּעְזִי) ‖ 16 [a] dl prb c 𝔊 ‖ בְּזֹאת [b-b] 𝔊 εἰς φωνὴν περιτομῆς (𝔖 *decreti*) αὐτῆς; l 𝔐 ‖ [c-c] 𝔊 גְּדֹלָה הַצָּרָה עָלַיִךְ (Var [sec 𝔐] ἀνήφθη πῦρ ἐπ' αὐτήν 𝔖 הוֹצִיאוּ א' עַל') ‖ [d] 𝔊𝔙 בָּעֲרוּ? 𝔖 *et perdant* ‖ [e] 𝔊𝔖 דָּלִיּוֹתֶיהָ? ‖ 17 >𝔊 ‖ 18 [a] 𝔊𝔏𝔖 יהוה + 𝔙 וְאַתָּה ‖ [b] 𝔊𝔏𝔖 הוֹדִיעֵנִי ‖ [c] 𝔊𝔏𝔖 וְאֵדְעָה ‖ [d] 𝔖 אָכֵן ‖ [e] 𝔊𝔏 רָאִיתִי ‖ 19 [a] 𝔊[A*]𝔏 אֲנִי ‖ [b-b] prb dl >𝔏 ‖ [c] 𝔊𝔏 מַחֲשָׁבָה; Vrs + לֵאמֹר et 𝔊𝔏 + לְכוּ ‖ [d] Vrs נַשְׁלִיכָה ‖ [e] prb l בְּלֵחוֹ ‖ 20 [a] 𝔊 יהוה 𝔙 = 18 ‖ [b] >𝔊 ‖ 21 [a] 𝔊 נַפְשִׁי ‖ [b] 𝔊 וְאִם לֹא ‖ [c] l c mlt MSS Vrs בְּיָדֵינוּ ‖ 22 [a-a] >𝔊 ‖ [b] l c 𝔊𝔗 בַּחוּרֵיהֶם ‖ [c] 𝔊 ובניהם 𝔖 וְאַף בְּ' ‖ 23 [a] l c 11MSS 𝔊 עַל־ ‖ [b] 𝔊 יוֹשְׁבֵי, sed cf 21 ‖ Cp 12, 2 𝔊𝔏 הוֹלִדוּ (יָלְדוּ?).

3וְאַתָּה יְהוָה יְדַעְתָּנִי תִּרְאֵנִי[a] וּבָחַנְתָּ[b] לִבִּי אִתָּךְ
[c]הַתִּקֵם כְּצֹאן לְטִבְחָה וְ[c]הַקְדִּשֵׁם לְיוֹם הֲרֵגָה[d]׃ ס
4עַד־מָתַי תֶּאֱבַל הָאָרֶץ [a]וְעֵשֶׂב כָּל־הַשָּׂדֶה[a] יִיבָשׁ מֵרָעַת
יֹשְׁבֵי־בָהּ סָפְתָה בְהֵמוֹת[b] וָעוֹף כִּי אָמְרוּ לֹא יִרְאֶה[c] אֶת־אַחֲרִיתֵנוּ[d]׃
5כִּי[a] אֶת־רַגְלִים ׀ רַצְתָּה וַיַּלְאוּךָ וְאֵיךְ[b] תְּתַחֲרֶה אֶת־הַסּוּסִים[c]
וּבְאֶרֶץ שָׁלוֹם [d]אַתָּה בוֹטֵחַ[d] וְאֵיךְ תַּעֲשֶׂה בִּגְאוֹן הַיַּרְדֵּן׃
6כִּי גַם־אַחֶיךָ וּבֵית־אָבִיךָ גַּם־הֵמָּה בָּגְדוּ בָךְ גַּם־הֵמָּה קָרְאוּ אַחֲרֶיךָ
מָלֵא אַל־תַּאֲמֵן בָּם כִּי־יְדַבְּרוּ אֵלֶיךָ טוֹבוֹת׃ פ
7עָזַבְתִּי אֶת־בֵּיתִי נָטַשְׁתִּי אֶת־נַחֲלָתִי
נָתַתִּי אֶת־[a]יְדִדוּת נַפְשִׁי[a] בְּכַף אֹיְבֶיהָ׃
8הָיְתָה־לִּי נַחֲלָתִי כְּאַרְיֵה בַיָּעַר
נָתְנָה עָלַי בְּקוֹלָהּ עַל־כֵּן שְׂנֵאתִיהָ׃
9הַעַיִט[a] צָבוּעַ נַחֲלָתִי לִי הַעַיִט[b] סָבִיב עָלֶיהָ[c]
לְכוּ אִסְפוּ כָּל־חַיַּת הַשָּׂדֶה הֵתָיוּ[d] לְאָכְלָה׃
10רֹעִים רַבִּים שִׁחֲתוּ כַרְמִי בֹּסְסוּ אֶת־חֶלְקָתִי
נָתְנוּ אֶת־חֶלְקַת חֶמְדָּתִי לְמִדְבַּר שְׁמָמָה׃
11[a]שָׂמָהּ לִשְׁמָמָה[a] אָבְלָה עָלַי שְׁמֵמָה
נָשַׁמָּה כָּל־הָאָרֶץ כִּי אֵין אִישׁ שָׂם עַל־לֵב[b]׃
12עַל־כָּל־שְׁפָיִם בַּמִּדְבָּר בָּאוּ שֹׁדְדִים
כִּי חֶרֶב לַיהוָה אֹכְלָה מִקְצֵה־אֶרֶץ וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ אֵין שָׁלוֹם
לְכָל־בָּשָׂר׃ 13זָרְעוּ[a] חִטִּים וְקֹצִים קָצָרוּ[b] נֶחְלוּ לֹא[c] יוֹעִלוּ וּבֹשׁוּ
מִתְּבוּאֹתֵיכֶם[d] [e]מֵחֲרוֹן אַף־יְהוָה[e]׃ פ 14כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה עַל־
כָּל־שְׁכֵנַי[a] הָרָעִים הַנֹּגְעִים בַּנַּחֲלָה[b] אֲשֶׁר־הִנְחַלְתִּי אֶת־עַמִּי אֶת־
יִשְׂרָאֵל הִנְנִי נֹתְשָׁם מֵעַל אַדְמָתָם וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה אֶתּוֹשׁ מִתּוֹכָם׃
15וְהָיָה אַחֲרֵי נָתְשִׁי אוֹתָם אָשׁוּב וְרִחַמְתִּים וַהֲשִׁבֹתִים אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ

3 [a] prb dl c 𝔊 ‖ [b] 𝔊 'בח ‖ [c-c] >𝔊 ‖ [d] 𝔊 הֲרֵגָתָם ‖ 4 [a-a] l c 𝔊A וְכָל־עֵשֶׂב ‖ [b] l c 3MSS 𝔖𝔗𝔙 בְּהֵמָה ‖ [c] 𝔊𝔏 + ὁ θεός ‖ [d] 𝔊𝔏 אָרְחוֹתֵינוּ ‖ 5 [a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊 אֵיךְ ‖ [c] l c 𝔊 'סוּס ‖ [d-d] l prb c 𝔊B*א לֹא תִבְטַח (𝔊A λ' ת' שְׁלוֹמְךָ?) ‖ 6 𝔊 ἐπισυνήχθησαν ‖ 7 [a-a] 𝔊𝔖 'יְדִדַת נ; cf 𝔗; l יְחִידָתִי ‖ 8 l קוֹלָהּ ‖ 9 [a] 𝔊𝔏 הַמְּעָרַת (𝔊A σπ. λῃστῶν) ‖ [b] 𝔊𝔏 ἢ σπήλαιον ‖ [c] >𝔊 עַל ‖ [d] 𝔊𝔏 וְהֵתָיוּ (κ. ἐλθέτωσαν); frt l אֵתָיוּ ‖ 10 l c ca 20MSS 𝔊1MS𝔖h (mg) נַחֲלָתִי ‖ 11 [a-a] 𝔊𝔏 . . הָשְׂמָה (ἐτέθη); l c 𝔗𝔙 שָׂמָהּ ל ‖ [b] 𝔖 לִבּוֹ ‖ 13 [a] 𝔊B זִרְעוּ ‖ [b] 𝔊B קִצְרוּ ‖ [c] 37MSS 'A וְלֹא ‖ [d] l frt מִתִּפְאַרְתְּכֶם; 𝔊𝔏 —תֵיהֶם ‖ [e-e] 𝔊𝔏 ἀπὸ ὀνειδισμοῦ (חֶרְפָּה) ἔναντι κυρίου ‖ 14 [a] 𝔊𝔗 הַשְּׁכֵנִים ‖ [b] 𝔊 בְּנַחֲלָתִי ‖ 15 𝔊𝔏 וְהֹשַׁבְתִּים.

וְאִישׁ לְאַרְצוֹ׃ 16 וְהָיָה אִם־לָמֹד יִלְמְדוּ אֶת־דַּרְכֵי עַמִּי לְהִשָּׁבֵעַ בִּשְׁמִי
חַי־יְהוָה כַּאֲשֶׁר לִמְּדוּ אֶת־עַמִּי לְהִשָּׁבֵעַ בַּבָּעַל וְנִבְנוּ בְּתוֹךְ עַמִּי׃
17 וְאִם לֹא יִשְׁמָעוּ[a] וְנָתַשְׁתִּי אֶת־הַגּוֹי הַהוּא נָתוֹשׁ וְאַבֵּד [b]נְאֻם־
יְהוָה[b]׃ ס
13 1 כֹּה־אָמַר יְהוָה אֵלַי הָלוֹךְ וְקָנִיתָ לְּךָ אֵזוֹר פִּשְׁתִּים וְשַׂמְתּוֹ
עַל־מָתְנֶיךָ וּבַמַּיִם לֹא תְבִאֵהוּ׃ 2 וָאֶקְנֶה אֶת־הָאֵזוֹר כִּדְבַר יְהוָה וָאָשִׂם
עַל־מָתְנָי׃ פ 3 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי שֵׁנִית לֵאמֹר׃ 4 קַח אֶת־הָאֵזוֹר
[a]אֲשֶׁר קָנִיתָ[a] אֲשֶׁר עַל־מָתְנֶיךָ וְקוּם לֵךְ[b] פְּרָתָה וְטָמְנֵהוּ שָׁם בִּנְקִיק
הַסָּלַע׃ 5 וָאֵלֵךְ וָאֶטְמְנֵהוּ בִּפְרָת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אוֹתִי׃ 6 וַיְהִי מִקֵּץ
יָמִים רַבִּים וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קוּם לֵךְ פְּרָתָה וְקַח מִשָּׁם אֶת־הָאֵזוֹר
אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְטָמְנוֹ־שָׁם׃ 7 וָאֵלֵךְ פְּרָתָה[a] וָאֶחְפֹּר וָאֶקַּח אֶת־הָאֵזוֹר
מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־טְמַנְתִּיו שָׁמָּה[b] וְהִנֵּה נִשְׁחַת הָאֵזוֹר[c] לֹא[d] יִצְלַח
לַכֹּל׃ פ 8 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 9 כֹּה אָמַר יְהוָה כָּכָה אַשְׁחִית
אֶת־גְּאוֹן יְהוּדָה וְאֶת־גְּאוֹן יְרוּשָׁלִַם [a]הָרָב׃ 10 הָעָם הַזֶּה הָרָע[a] הַמֵּאֲנִים ׀
לִשְׁמוֹעַ אֶת־דְּבָרַי [b]הַהֹלְכִים בִּשְׁרִרוּת לִבָּם[b] וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים
לְעָבְדָם וּלְהִשְׁתַּחֲוֺת לָהֶם וִיהִי[c] כָּאֵזוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר לֹא־יִצְלַח לַכֹּל׃ 11 כִּי
כַּאֲשֶׁר יִדְבַּק הָאֵזוֹר אֶל־מָתְנֵי־אִישׁ כֵּן הִדְבַּקְתִּי אֵלַי [a]אֶת־כָּל־בֵּית
יִשְׂרָאֵל וְ[a]אֶת־כָּל־בֵּית יְהוּדָה [b]נְאֻם־יְהוָה[b] לִהְיוֹת לִי [c]לְעָם וּלְשֵׁם[c]
וְלִתְהִלָּה וּלְתִפְאָרֶת וְלֹא שָׁמֵעוּ׃ 12 וְאָמַרְתָּ [a]אֲלֵיהֶם אֶת־
הַדָּבָר הַזֶּה[a] [b]כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[b] כָּל־נֵבֶל יִמָּלֵא יָיִן וְאָמְרוּ[c]
אֵלֶיךָ הֲיָדֹעַ לֹא נֵדַע כִּי כָל־נֵבֶל יִמָּלֵא יָיִן׃ 13 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־
אָמַר יְהוָה הִנְנִי מְמַלֵּא אֶת־כָּל־[a]יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַזֹּאת וְאֶת־[b]הַמְּלָכִים
הַיֹּשְׁבִים[c] [d]לְדָוִד עַל־כִּסְאוֹ[d] וְאֶת־הַכֹּהֲנִים וְאֶת־הַנְּבִיאִים וְאֵת[e] כָּל־
יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם שִׁכָּרוֹן׃ 14 וְנִפַּצְתִּים[a] אִישׁ אֶל־אָחִיו [b]וְהָאָבוֹת וְהַבָּנִים[b]
יַחְדָּו [c]נְאֻם־יְהוָה[c] לֹא־אֶחְמוֹל וְלֹא־אָחוּס וְלֹא אֲרַחֵם מֵהַשְׁחִיתָם׃ ס

16 𝔊 דֶּרֶךְ ‖ 17 [a] 𝔊 יָשׁוּבוּ ‖ [b-b] >𝔊 ‖ Cp 13, 1 𝔊𝔏 יָבוֹא ‖ 3 >1 MS 𝔊𝔖[h](※) ‖ 4 [a-a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊 וּלְךָ ‖ 5 >𝔊[ℵ] (𝔊[B]𝔖[h]𝔄'AΘ = 𝔐) ‖ 7 [a] 𝔊 + ποταμόν ‖ [b] >𝔖 sed Var[BG] 𝔊 שָׁם cf v 6 ‖ [c] >𝔊 ‖ [d] mlt MSS ולא prb sic l ‖ 9/10 [a-a] 𝔊 τὴν πολλὴν ταύτην (ὕβριν); prb dl et העם et הרע (trsp :) ‖ 10 [b-b] >𝔊 ‖ [c] l c 𝔖 יִהְיוּ vel c 𝔊𝔗𝔙 וְיִהְיוּ (וְהָיוּ) ‖ 11 [a-a] 𝔖[h]※ (כל >𝔊[B] al); dl ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [c-c] 𝔊 לְעַם הַשֵּׁם, prb dl ו לעם ‖ 12 [a-a] l c 𝔊𝔄 אֶל־הָעָם הַזֶּה ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [c] prb l c 𝔊 וְהָיָה אִם יֹאמְרוּ ‖ 13 [a] >𝔊 ‖ [b] l את ‖ [c] l prb וְאֶת־הַשָּׂרִים ‖ [d-d] add cf 17,25 ‖ [e] 𝔊 + יְהוּדָה וְאֵת; frt sic l ‖ 14 [a] 𝔊 ? וַהֲפִצֹתִים ‖ [b-b] 𝔊 ואבתיהם ובניהם ‖ [c-c] 𝔊 trsp post אחמול.

15 שִׁמְעוּ וְהַאֲזִינוּ אַל־תִּגְבָּהוּ כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃
16 תְּנוּ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כָּבוֹד בְּטֶרֶם יַחְשִׁךְ
וּבְטֶרֶם יִתְנַגְּפוּ רַגְלֵיכֶם עַל־הָרֵי נָשֶׁף
וְקִוִּיתֶם לְאוֹר [a]וְשָׂמָהּ לְצַלְמָוֶת[a] יָשִׁית[b] לַעֲרָפֶל׃ 17 וְאִם לֹא תִשְׁמָעוּהָ
בְּמִסְתָּרִים תִּבְכֶּה־נַפְשִׁי[a] מִפְּנֵי גֵוָה[b] [c]וְדָמֹעַ תִּדְמַע[c]
וְתֵרַד[d] עֵינִי[e] דִּמְעָה כִּי נִשְׁבָּה עֵדֶר יְהוָה׃ ס
18 אֱמֹר[a] לַמֶּלֶךְ וְלַגְּבִירָה[b] הַשְׁפִּילוּ שֵׁבוּ[c]
כִּי יָרַד מַרְאֲשׁוֹתֵיכֶם[d] עֲטֶרֶת תִּפְאַרְתְּכֶם׃
19 עָרֵי הַנֶּגֶב סֻגְּרוּ וְאֵין פֹּתֵחַ
הָגְלָת יְהוּדָה כֻּלָּהּ הָגְלָת שְׁלוֹמִים׃
20 שְׂאִי[a] עֵינֵיכֶם[b] וּרְאִי[c] הַבָּאִים מִצָּפוֹן
אַיֵּה הָעֵדֶר נִתַּן־לָךְ צֹאן תִּפְאַרְתֵּךְ׃
21 מַה־תֹּאמְרִי כִּי־יִפְקֹד[a] עָלַיִךְ
וְאַתְּ לִמַּדְתְּ אֹתָם עָלַיִךְ אַלֻּפִים לְרֹאשׁ[b]
הֲלוֹא חֲבָלִים יֹאחֱזוּךְ כְּמוֹ אֵשֶׁת לֵדָה[c]׃
22 וְכִי תֹאמְרִי בִּלְבָבֵךְ מַדּוּעַ קְרָאֻנִי אֵלֶּה
בְּרֹב עֲוֹנֵךְ נִגְלוּ שׁוּלַיִךְ נֶחְמְסוּ עֲקֵבָיִךְ׃
23 הֲיַהֲפֹךְ כּוּשִׁי עוֹרוֹ וְנָמֵר חֲבַרְבֻּרֹתָיו
גַּם־אַתֶּם תּוּכְלוּ לְהֵיטִיב לִמֻּדֵי הָרֵעַ׃
24 וַאֲפִיצֵם כְּקַשׁ עוֹבֵר לְרוּחַ מִדְבָּר׃
25 זֶה גוֹרָלֵךְ [a]מְנָת־מִדַּיִךְ מֵאִתִּי[a] נְאֻם־יְהוָה
אֲשֶׁר שָׁכַחַתְּ אוֹתִי וַתִּבְטְחִי בַּשָּׁקֶר׃ 26 וְגַם־אֲנִי
חָשַׂפְתִּי שׁוּלַיִךְ עַל־פָּנָיִךְ וְנִרְאָה קְלוֹנֵךְ׃ 27 נִאֻפַיִךְ[a] וּמִצְהֲלוֹתַיִךְ
זִמַּת[b] זְנוּתֵךְ עַל־גְּבָעוֹת בַּשָּׂדֶה[c] רָאִיתִי שִׁקּוּצָיִךְ
אוֹי לָךְ יְרוּשָׁלַםִ[d] לֹא תִטְהֲרִי אַחֲרֵי[e] מָתַי עֹד׃ ס

15 𝔊𝔖 ואל ‖ 16 a-a frt dl (add, verbis 2 sequentibus simile) 𝔊𝔏 וְשָׁם צַלְמָוֶת ‖ b >𝔖𝔙, sed 𝔊 καὶ τεθήσονται; frt l c Q וְשִׁית (K יָשִׁית) ‖ 17 a prb l c 𝔊𝔏𝔄 נַפְשְׁכֶם ‖ b 𝔖 צָרָה, frt sic l ‖ c-c prb dl c 𝔊 ‖ d l c 𝔊Σ𝔖 וְתֵרַדְנָה cf 14,17 ‖ e l c 𝔊 עֵינֵיכֶם 𝔖 עֵינַי ‖ 18 a l c 𝔊𝔏 אִמְרוּ ‖ b 𝔊𝔖 וְלַשָּׂרִים vel וְלַגִּבּוֹרִים; l 𝔐 ‖ c 𝔊 'וְשׁ ‖ d l c 𝔊𝔖𝔗𝔙 מֵרָאשֵׁיכֶם ‖ 20 a l c K𝔊 שְׂאִי, mlt MSS QOr 𝔖𝔗𝔙 שְׂאוּ ‖ b l c 𝔊 עֵינַיִךְ; 𝔊 + ירושלם ‖ c l c K𝔊 וּרְאִי cf a ‖ 21 a 𝔊 יִפְקְדוּ ‖ b trsp post עליך¹ ‖ c l c 𝔊𝔗𝔙 אִשָּׁה יֹלֵדָה ‖ 25 a-a l c 𝔊(𝔏) וּמְנָת מָרְיֵךְ אִתִּי (id 𝔖𝔗 מָרְיְכֶם); frt 'גור add ‖ 27 a 𝔊𝔏 'וְנִאֻ ‖ b 𝔊𝔏 'וְזִ ‖ c 𝔊 וּבַשָּׂדוֹת (vel וּבַשָּׂדֶה) ‖ d 𝔊𝔏 + כִּי ‖ e 𝔊𝔏𝔄𝔙 אַחֲרַי (ὀπίσω μου).

**14** 1 [a]אֲשֶׁר הָיָה[a] דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ עַל־דִּבְרֵי הַבַּצָּרוֹת[b]׃
2 אָבְלָה יְהוּדָה וּשְׁעָרֶיהָ אֻמְלְלוּ קָדְרוּ לָאָרֶץ [c]וְצִוְחַת יְרוּשָׁלַ‍ִם[c] עָלָתָה׃
3 וְאַדִּרֵיהֶם[a] שָׁלְחוּ צְעוֹרֵיהֶם[b] לַמָּיִם בָּאוּ עַל־גֵּבִים לֹא־[c]מָצְאוּ מַיִם
שָׁבוּ כְלֵיהֶם[d] רֵיקָם [e]בֹּשׁוּ וְהָכְלְמוּ וְחָפוּ רֹאשָׁם[e]׃
4 בַּעֲבוּר[a] הָאֲדָמָה חַתָּה[b] כִּי לֹא־הָיָה גֶשֶׁם בָּאָרֶץ[c]
בֹּשׁוּ[d] אִכָּרִים חָפוּ[e] רֹאשָׁם׃
5 כִּי גַם־אַיֶּלֶת בַּשָּׂדֶה יָלְדָה וְעָזוֹב כִּי לֹא־הָיָה דֶּשֶׁא׃
6 וּפְרָאִים עָמְדוּ עַל־שְׁפָיִם [a]שָׁאֲפוּ רוּחַ[a] כַּתַּנִּים[b]
כָּלוּ עֵינֵיהֶם כִּי־אֵין עֵשֶׂב׃
7 אִם[a]־עֲוֹנֵינוּ עָנוּ בָנוּ יְהוָה עֲשֵׂה [b]לְמַעַן שְׁמֶךָ[b]
כִּי־רַבּוּ מְשׁוּבֹתֵינוּ [c]לְךָ חָטָאנוּ׃
8 מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל[a] מוֹשִׁיעוֹ[b] בְּעֵת צָרָה
לָמָּה תִהְיֶה כְּגֵר בָּאָרֶץ וּכְאֹרֵחַ[c] נָטָה לָלוּן׃
9 [a]לָמָּה תִהְיֶה[a] כְּאִישׁ נִדְהָם[b] כְּגִבּוֹר[c] לֹא־יוּכַל לְהוֹשִׁיעַ
וְאַתָּה בְקִרְבֵּנוּ יְהוָה וְשִׁמְךָ עָלֵינוּ נִקְרָא אַל־תַּנִּחֵנוּ[d]׃ פ
10 כֹּה־אָמַר יְהוָה לָעָם הַזֶּה כֵּן[a] אָהֲבוּ לָנוּעַ[b] רַגְלֵיהֶם לֹא[c] חָשָׂכוּ
וַיהוָה לֹא רָצָם עַתָּה יִזְכֹּר עֲוֹנָם [d]וְיִפְקֹד חַטֹּאתָם[d]׃ 11 וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֵלָי אַל־תִּתְפַּלֵּל בְּעַד־הָעָם הַזֶּה לְטוֹבָה׃ 12 כִּי יָצֻמוּ אֵינֶנִּי
שֹׁמֵעַ אֶל־רִנָּתָם וְכִי יַעֲלוּ עֹלָה וּמִנְחָה אֵינֶנִּי רֹצָם כִּי בַּחֶרֶב וּבָרָעָב
וּבַדֶּבֶר אָנֹכִי מְכַלֶּה אוֹתָם׃ 13 וָאֹמַר אֲהָהּ ׀ אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִנֵּה הַנְּבִאִים[b]
אֹמְרִים לָהֶם[c] לֹא־תִרְאוּ חֶרֶב וְרָעָב לֹא־יִהְיֶה לָכֶם כִּי־[d]שְׁלוֹם אֱמֶת[d]
אֶתֵּן לָכֶם[e] בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ פ 14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי שֶׁקֶר הַנְּבִאִים
נִבְּאִים בִּשְׁמִי לֹא שְׁלַחְתִּים וְלֹא צִוִּיתִים וְלֹא דִבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם חֲזוֹן
שֶׁקֶר וְקֶסֶם וֶאֱלוּל[a] וְתַרְמוּת[b] לִבָּם הֵמָּה מִתְנַבְּאִים לָכֶם[c]׃ ס 15 לָכֵן

Cp 14, 1 [a-a] 𝔊𝔖 ויהי ‖ [b] l c 𝔊𝔖𝔙 הַבַּצֹּרֶת ‖ 2 [c-c] l prb וְצִוְחָתָהּ ‖ 3 [a] l c 𝔊𝔏 וְאַדִּרֶיהָ ‖ [b] Q(Vrs) צְעִירֵ' K צְעוֹר'; l c 𝔊[A]𝔏 צְעִירֶיהָ ‖ [c] 18MSS Vrs וְלֹא ‖ [d] l ? כְּלֵ' ‖ [e-e] >𝔊 cf 4b ‖ 4 [a] l (cf 𝔊𝔏𝔖) וַעֲבוֹדַת ‖ [b] 𝔗Σ חַתּוּ, l frt c 𝔊𝔏 הֶחְדְּלָה ‖ [c] >𝔊𝔖 dl ‖ [d] cf 5 ‖ [e] l c 27MSS 𝔖𝔗 וחפו cf 3 ‖ vs 4b. 5 𝔖[h]※ (e Θ) ‖ 6 [a-a] nonn MSS שָׁאֲפוּ־רוּחַ ‖ [b] >𝔊 ‖ 7 [a] >𝔊 ‖ [b-b] 𝔊 לָנוּ לְמַעַנְךָ ‖ [c] ins c 𝔊 לְפָנֶיךָ ‖ 8 [a] ins c 13MSS 𝔊𝔏 יהוה ‖ [b] 𝔊[Bℵ] καὶ σώ(ζ)σεις 'A וּתְשׁוּעָתוֹ? ‖ [c] 𝔊𝔏 כִּי ‖ וּכְאֶזְרָח ‖ 9 [a-a] 𝔊 הֲתִהְיֶה ‖ [b] l c 𝔊𝔏 נִרְדָּם ‖ [c] 𝔊 אִם כְּגֶבֶר ‖ [d] 𝔊𝔏 אַל־ תִּנְשֵׁנוּ ‖ 10 [a] >𝔊𝔏𝔖; dl ‖ [b] l c 𝔊𝔏𝔙 לָנִיעַ (= לְהָנִיעַ) ‖ [c] l c 𝔊𝔏𝔙 וְלֹא ‖ [d-d] >𝔊𝔏 ‖ 13 [a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊 (l ? נְבִאֵיהֶם נִבְּאִים ואמ' (לֵאמֹר ‖ [c] >𝔊 ‖ [d-d] prb l c 𝔊'ΑΣ𝔖 שָׁלוֹם וֶאֱמֶת cf 33,6 ‖ [e] >𝔊; 𝔊 + ἐπὶ τῆς γῆς καί, sed add ‖ 14 [a] l c Q וֶאֱלִיל K וֶאֱלוּל ‖ [b] l c Q מִית— K מוּת— ‖ [c] 𝔅 et nonn MSS לָהֶם.

כֹּה־אָמַר יְהוָה עַל־הַנְּבִאִים[a] הַנִּבְּאִים בִּשְׁמִי[b] וַאֲנִי לֹא־שְׁלַחְתִּים
וְהֵמָּה אֹמְרִים חֶרֶב וְרָעָב לֹא יִהְיֶה בָּאָרֶץ הַזֹּאת בַּחֶרֶב[c] וּבָרָעָב יִתַּמּוּ
הַנְּבִאִים הָהֵמָּה[d]׃ 16 וְהָעָם אֲשֶׁר־הֵמָּה נִבְּאִים לָהֶם יִהְיוּ[a] מֻשְׁלָכִים
בְּחֻצוֹת יְרוּשָׁלַםִ מִפְּנֵי׀ הָרָעָב וְהַחֶרֶב[b] וְאֵין מְקַבֵּר לָהֵמָּה הֵמָּה[c]
נְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם וְשָׁפַכְתִּי עֲלֵיהֶם אֶת־רָעָתָם׃

17 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה
[a]תֵּרַדְנָה עֵינַי[a] דִּמְעָה [b]לַיְלָה וְיוֹמָם[b] וְאַל־תִּדְמֶינָה
כִּי שֶׁבֶר גָּדוֹל[c] נִשְׁבְּרָה בְּתוּלַת[d] בַּת־עַמִּי מַכָּה[e] נַחְלָה מְאֹד׃
18 אִם־יָצָאתִי הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה חַלְלֵי־חֶרֶב
וְאִם בָּאתִי הָעִיר וְהִנֵּה תַּחֲלוּאֵי רָעָב
כִּי־גַם־נָבִיא גַם־כֹּהֵן סָחֲרוּ אֶל־אֶרֶץ וְלֹא יָדָעוּ׃
19 הֲמָאֹס מָאַסְתָּ אֶת־יְהוּדָה [a]אִם־בְּצִיּוֹן[a] גָּעֲלָה נַפְשֶׁךָ
מַדּוּעַ הִכִּיתָנוּ וְאֵין לָנוּ מַרְפֵּא קַוֵּה לְשָׁלוֹם וְאֵין טוֹב
וּלְעֵת[b] מַרְפֵּא וְהִנֵּה בְעָתָה׃
20 יָדַעְנוּ יְהוָה רִשְׁעֵנוּ עֲוֺן אֲבוֹתֵינוּ כִּי חָטָאנוּ לָךְ׃
21 [a]אַל־תִּנְאַץ[a] לְמַעַן שִׁמְךָ [b]אַל־תְּנַבֵּל[b] כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ
זְכֹר אַל־תָּפֵר בְּרִיתְךָ אִתָּנוּ׃
22 הֲיֵשׁ בְּהַבְלֵי הַגּוֹיִם מַגְשִׁמִים[a] וְאִם־הַשָּׁמַיִם יִתְּנוּ רְבִבִים
הֲלֹא אַתָּה־הוּא [b]יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[b] וּנְקַוֶּה־לָּךְ[c] כִּי־אַתָּה עָשִׂיתָ
אֶת־כָּל־אֵלֶּה׃ ס

15 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אִם־יַעֲמֹד מֹשֶׁה וּשְׁמוּאֵל לְפָנַי אֵין נַפְשִׁי
[a]אֶל־הָעָם הַזֶּה[a] שַׁלַּח[b] [c]מֵעַל־פָּנַי[c] וְיֵצֵאוּ׃ 2 וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ אָנָה
נֵצֵא וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה
אֲשֶׁר לַמָּוֶת לַמָּוֶת וַאֲשֶׁר לַחֶרֶב לַחֶרֶב
וַאֲשֶׁר לָרָעָב לָרָעָב וַאֲשֶׁר לַשְּׁבִי לַשֶּׁבִי׃

15 [a] 𝔊[B] + הַנְּבִאִים, l 𝔐 ‖ [b] 𝔊 + שָׁקֶר, sed > 𝔏 ‖ [c] 𝔊 ἐν θανάτῳ νοσερῷ ἀποθανοῦνται = 16,4a ‖ [d] > 𝔊 ‖ 16 [a] 𝔊 frt וְהָיוּ ‖ [b] c 𝔊𝔖 'הח trsp ante 'הר cf 15, 𝔖 + וְהַדָּבָר cf 12 ‖ [c] > 𝔊 ‖ 17 [a-a] 𝔊 καταγάγετε ἐπ' ὀφθαλμοὺς ὑμῶν; l c 𝔏𝔄 עֵינֵיכֶם 'ת ‖ [b-b] l ? יומם ולילה cf 𝔊𝔖 ‖ [c] > 𝔊 ‖ [d] > 𝔄𝔊[h](※); prb dl ‖ [e] 𝔊 'וּמ ‖ 18 l c mlt MSS 𝔊𝔙 לא ‖ 19 [a-a] 𝔊 וּמִצִּיּוֹן ‖ [b] l c 47MSS 𝔊 לְעֵת ‖ 21 [a-a] 𝔊 κόπασον (𝔊[ℵ] + δή) ‖ [b-b] 34MSS 𝔖𝔗 וְאַל 𝔊 אַל־תְּאַבֵּד? ‖ 22 [a] prb l c 𝔊𝔏𝔄 מַגְשִׁים (ὑετίζων) ‖ [b-b] > 𝔊, prb add ‖ [c] 𝔊[B] + יהוה ‖ Cp 15, 1 [a-a] 𝔊 אֲלֵיהֶם ‖ [b] frt l c 𝔖𝔙 שַׁלְּחֵם (𝔊𝔖[h] שַׁלַּח אֶת־הָעָם הַזֶּה) ‖ [c-c] > 𝔊[h](※).

3 וּפָקַדְתִּי עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִשְׁפָּחוֹת נְאֻם־יְהוָה אֶת־הַחֶרֶב לַהֲרֹג וְאֶת־
הַכְּלָבִים לִסְחֹב וְאֶת־עוֹף הַשָּׁמַיִם וְאֶת־בֶּהֱמַת הָאָרֶץ לֶאֱכֹל וּלְהַשְׁחִית׃
4 וּנְתַתִּים לְזַוֲעָה[a] לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ בִּגְלַל מְנַשֶּׁה בֶן־יְחִזְקִיָּהוּ
מֶלֶךְ יְהוּדָה עַל[b] אֲשֶׁר־עָשָׂה בִּירוּשָׁלִָם׃

5 כִּי[a] מִי־יַחְמֹל עָלַיִךְ יְרוּשָׁלִַם וּמִי יָנוּד לָךְ
וּמִי יָסוּר לִשְׁאֹל[b] לְשָׁלֹם לָךְ׃
6 אַתְּ נָטַשְׁתְּ אֹתִי נְאֻם־יְהוָה אָחוֹר תֵּלֵכִי
וָאַט אֶת־יָדִי עָלַיִךְ[a] וָאַשְׁחִיתֵךְ [b]נִלְאֵיתִי הִנָּחֵם[b]׃
7 וָאֶזְרֵם בְּמִזְרֶה בְּשַׁעֲרֵי[a] הָאָרֶץ[b]
שִׁכַּלְתִּי[c] אִבַּדְתִּי[d] אֶת־עַמִּי מִדַּרְכֵיהֶם[e] [f]לוֹא־שָׁבוּ[f]׃
8 עָצְמוּ־לִי[a] אַלְמְנֹתָו[b] מֵחוֹל יַמִּים[c]
הֵבֵאתִי לָהֶם[d] [e]עַל־אֵם[e] בָּחוּר[f] שֹׁדֵד[g] בַּצָּהֳרָיִם[h]
הִפַּלְתִּי עָלֶיהָ[i] פִּתְאֹם עִיר וּבֶהָלוֹת[k]׃ ס
9 אֻמְלְלָה יֹלֶדֶת הַשִּׁבְעָה נָפְחָה נַפְשָׁהּ
בָּאה[a] שִׁמְשָׁהּ בְּעֹד יוֹמָם בּוֹשָׁה וְחָפֵרָה
וּשְׁאֵרִיתָם לַחֶרֶב אֶתֵּן לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם [b]נְאֻם־יְהוָה[b]׃ ס
10 אוֹי־לִי אִמִּי[a] כִּי[b] יְלִדְתִּנִי אִישׁ רִיב [c]וְאִישׁ מָדוֹן[c] [d]לְכָל־הָאָרֶץ[d]
לֹא־נָשִׁיתִי וְלֹא־נָשׁוּ[e]־בִי כֻּלֹּה[f] מְקַלְלַונִי[g]׃

11 אָמַר[a] יְהוָה[b] אִם־לֹא שֵׁרִותִךָ[c] לְטוֹב[d] אִם־לוֹא ׀ הִפְגַּעְתִּי בְךָ בְּעֵת
רָעָה[e] וּבְעֵת צָרָה[f] אֶת[g]־הָאֹיֵב[h]׃ 12 הֲיָרֹעַ[a] בַּרְזֶל ׀ בַּרְזֶל[b] [c]מִצָּפוֹן
וּנְחֹשֶׁת[c]׃ °13 חֵילְךָ וְאוֹצְרוֹתֶיךָ לָבַז אֶתֵּן לֹא[a] בִמְחִיר[b] וּבְכָל־[c]חַטֹּאותֶיךָ

4 [a] l c K לְזַוְעָה Q לְזַעֲוָה ‖ [b] 3MSS 𝔊𝔖𝔙 + כָּל־ ‖ 5 [a] frt dl c 𝔊𝔖 ‖ [b] >𝔊𝔖[h] ‖ 6 [a] prb dl c 𝔊[Bא] ‖ [b-b] 𝔊𝔏 וְלֹא עוֹד אֲנַחֵם? cf 𝔖 ‖ 7 [a] 𝔖Σ𝔗 בְּעָרֵי ‖ [b] 𝔊𝔏 עַמִּי ‖ [c] 𝔊 שְׁכֹּלוּ; l prb שִׁכְּלוּ ‖ [d] l prb c 𝔊 אִבְּדוּ ‖ [e] 𝔊 מֵרָעֹתֵיהֶם ‖ [f-f] >𝔊 ‖ 8 [a] לִי >𝔊𝔖 ‖ [b] Q ־תָיו, l c 𝔊𝔖𝔗 ־תָם ‖ [c] 𝔊𝔖𝔙 הַיָּם ‖ [d] >𝔊; 𝔖𝔗 עליהם (frt l) ‖ [e-e] dl? (dittogr) ‖ [f] 𝔊[BA]𝔖𝔗 בחורים (= צירים? cf [h]) prb crrp ‖ [g] l frt c 𝔊 שֹׁד ‖ [h] l ? וַחֲבָלִים ‖ [i] l prb c 2MSS 𝔖𝔗 עליהם ‖ [k] l c 𝔊𝔖𝔙 וּבֶהָלָה ‖ 9 [a] Q בָּא, l c K בָּאָה ‖ [b-b] >𝔊 ‖ 10 [a] 𝔊𝔏 אֵם ‖ [b] 𝔊 מִי ‖ [c-c] l c 4MSS 𝔊𝔖 וּמָדוֹן, dl אִישׁ ‖ [d-d] add ? 𝔊𝔏𝔖𝔙 בְּכָל־הָ' ‖ [e] 𝔊 ὠφέλησέν με οὐδείς ‖ [f] Q כֻּלּוֹ, l כֻּלָּם ‖ [g] K ־וּנִי, 9MSS Q ־לַנִי; prb l קִלְלוּנִי vel יְקַלְלוּנִי ‖ 11 [a] 𝔊𝔏 אָמֵן ‖ [b] 𝔊 אדני? ‖ [c] crrp; ipsi MSS dub: al שֵׁרוֹתִ(י)ךָ vel שָׁ', al שֵׁרִיתִ(י)ךָ, al שארות(י)ך, al שְׁאֵרִיתְךָ (? id ʼA𝔗𝔙 cf Σ ὑπελείφθης) vel שאריתיך (cf 𝔖), 𝔊 κατευθυνόντων αὐτῶν ‖ [d] >𝔊? ‖ [e] 𝔊 לְטוֹבָה + צָרָתָם ‖ [f] 𝔊 רָעָתָם ‖ [g] 𝔊 אֶל ‖ [h] 𝔖 + מִצָּפוֹן; trsp (?) את האיב מצ' post בְךָ ‖ 12 [a] ca 10MSS 𝔊[*א]𝔏𝔖[h]Θ הַיִּוָּדַע 𝔊[B+MSS] הֲיֵדַע ‖ [b] >𝔊𝔖 ‖ [c-c] מצ' >𝔖 (cf 11[h]); 𝔊 וּצְפוּי נְחֹשֶׁת? ‖ 13 = 17,3 ‖ [a] dl c 𝔊𝔖 cf 17,3 ‖ [b] >𝔖; l frt c 𝔊 מחיר.

וּבְכָל־גְּבוּלֶיךָ[d]׃ 14 [a]וְהַעֲבַרְתִּי[a] אֶת־אֹיְבֶיךָ[b] בְּאֶרֶץ[c] לֹא יָדָעְתָּ כִּי־אֵשׁ
קָדְחָה בְאַפִּי עֲלֵיכֶם[d] תּוּקָד׃ ס

15 [a]אַתָּה יָדַעְתָּ[a]
יְהוָה זָכְרֵנִי וּפָקְדֵנִי [b]וְהִנָּקֶם לִי[b] מֵרֹדְפַי
אַל־לְאֶרֶךְ אַפְּךָ[d] תִּקָּחֵנִי[e] [f]דַּע שְׂאֵתִי[f] עָלֶיךָ חֶרְפָּה׃
16 נִמְצְאוּ[a] דְבָרֶיךָ וָאֹכְלֵם[b] וַיְהִי דְבָרֶיךָ[c] לִי לְשָׂשׂוֹן
וּלְשִׂמְחַת לְבָבִי כִּי־נִקְרָא שִׁמְךָ עָלַי יְהוָה [d]אֱלֹהֵי צְבָאוֹת[d]׃
17 לֹא־יָשַׁבְתִּי בְסוֹד־מְשַׂחֲקִים וָאֶעְלֹז[a] מִפְּנֵי יָדְךָ
בָּדָד יָשַׁבְתִּי כִּי־זַעַם מִלֵּאתָנִי[b]׃
18 לָמָּה [a]הָיָה כְאֵבִי נֶצַח[a] וּמַכָּתִי אֲנוּשָׁה [b]מֵאֲנָה הֵרָפֵא[b]
[c]הָיוֹ תִהְיֶה[c] לִי כְּמוֹ[d] אַכְזָב מַיִם[e] לֹא נֶאֱמָנוּ׃ ס
19 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה
אִם־תָּשׁוּב[a] וַאֲשִׁיבְךָ לְפָנַי[b] תַּעֲמֹד
וְאִם־תּוֹצִיא יָקָר מִזּוֹלֵל כְּפִי תִהְיֶה
יָשֻׁבוּ[c] הֵמָּה אֵלֶיךָ וְאַתָּה לֹא־תָשׁוּב אֲלֵיהֶם׃
20 וּנְתַתִּיךָ לָעָם הַזֶּה לְחוֹמַת נְחֹשֶׁת בְּצוּרָה
וְנִלְחֲמוּ אֵלֶיךָ וְלֹא־יוּכְלוּ לָךְ כִּי־אִתְּךָ אֲנִי לְהוֹשִׁיעֲךָ
וּלְהַצִּילֶךָ °נְאֻם־יְהוָה°׃
21 וְהִצַּלְתִּיךָ מִיַּד רָעִים וּפְדִתִיךָ מִכַּף עָרִצִים׃ פ
**16** 1 °וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר°׃
2 לֹא־תִקַּח לְךָ[a] אִשָּׁה[b] וְלֹא־יִהְיוּ[c] לְךָ [d]בָּנִים
וּבָנוֹת[d] בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ 3 כִּי־כֹה׀ אָמַר יְהוָה
עַל־הַבָּנִים וְעַל־הַבָּנוֹת הַיִּלּוֹדִים בַּמָּקוֹם הַזֶּה

13 [c] l c 2MSS Vrs בְּכָל cf 17,3 ‖ [d] 41MSS גְּבוּלֶךָ ‖ 14 = 17,4aβb ‖ [a] Or 27MSS —דְתִּי cf 𝕿; l c 8MSS 𝕲𝕷𝕾 —דְתִּיךָ = 17,4 ‖ [b] 𝕲 κύκλῳ (>𝕾[h]𝕷) τοῖς ἐχθροῖς σου ‖ [c] mlt MSS Vrs + אשר cf 17,4 ‖ [d] l c nonn MSS עַד־עוֹלָם = 17,4 ‖ 15 [a-a] >𝕲𝕷 ‖ [b-b] 𝕲𝕷 וְנַקֵּנִי; l frt וְנַקְּמֵנִי ‖ [d] 𝕲𝕷 אַף ‖ [e] >𝕲[h]𝕷 ‖ [f-f] l frt כִּי נָשָׂאתִי ‖ 16 [a] l ? c 𝕲 מְנַאֲצֵי; 𝕾 שָׁמַרְתִּי 𝕿 שמעתי ‖ [b] 𝕲 כַּלֵּם (prb add cf Ez 2,8sqq) ‖ [c] l c Q 28MSS Vrs דְּבָרְךָ ‖ [d-d] dl, cf 𝕲 ‖ 17 [a] 𝕲𝕾 וָאֶחְפֹּז vel וָאֶחֱרַד ‖ [b] 𝕲 מָלֵאתִי cf 6,11 ‖ 18 [a-a] 𝕲 οἱ λυποῦντές με (מַכְאִבַי) κατισχύουσίν μου (נִצְּחוּנִי); l prb מַכְאֹבַי עֲצֻמִים cf 𝕾 ‖ [b-b] 𝕲 מַאַיִן (מֵאָן) אֵרָפֵא; prb add ‖ [c-c] 𝕾 הָיִתָ[ה] cf 𝕲 (הָיֹה הָיְתָה) ‖ [d] l prb c 𝕲𝕷𝕾 כְּמֵי ‖ [e] >𝕲 ‖ 19 [a] ins frt אֵלַי ‖ [b] 𝕲𝕾𝖁 וּלְפָנַי ‖ [c] 𝕲𝕾 וְשָׁבוּ ‖ 20 [°-°] >𝕲 ‖ 21 >𝕲 ‖ Cp 16, 1 >𝕲𝕾[h], sed cf 2[b] ‖ 2 [a] >𝕲𝕾[h]𝖁 ‖ [b] 𝕲𝕾[h] + נאם יהוה אלהי ישראל ‖ [c] 𝕲 יִהְיֶה ‖ [d-d] 𝕲 בֵּן וּבַת.

וְעַל־אִמֹּתָם הַיֹּלְדוֹת אוֹתָם וְעַל־אֲבוֹתָם הַמּוֹלִדִים אוֹתָם בָּאָרֶץ הַזֹּאת׃
4 מְמוֹתֵי[a] תַחֲלֻאִים יָמֻתוּ לֹא[b] יִסָּפְדוּ וְלֹא יִקָּבֵרוּ
לְדֹמֶן עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה יִהְיוּ וּבַחֶרֶב וּבָרָעָב יִכְלוּ
[c]וְהָיְתָה נִבְלָתָם לְמַאֲכָל[c] לְעוֹף הַשָּׁמַיִם[d] וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ׃ ס
5 כִּי[a]־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה
אַל־תָּבוֹא [b]בֵּית מַרְזֵחַ[b] וְאַל־תֵּלֵךְ לִסְפּוֹד וְאַל־תָּנֹד לָהֶם
כִּי־אָסַפְתִּי אֶת־שְׁלוֹמִי מֵאֵת הָעָם הַזֶּה [c]נְאֻם־יְהוָה אֶת־הַחֶסֶד וְאֶת־
הָרַחֲמִים[c]׃ 6 [a]וּמֵתוּ גְדֹלִים וּקְטַנִּים בָּאָרֶץ הַזֹּאת לֹא יִקָּבֵרוּ[a]
וְלֹא[b]־יִסְפְּדוּ לָהֶם וְלֹא יִתְגֹּדַד[c] וְלֹא יִקָּרֵחַ[d] לָהֶם[e]׃
7 וְלֹא־יִפְרְסוּ[a] לָהֶם[b] עַל־אֵבֶל[c] לְנַחֲמוֹ[d] עַל־מֵת
וְלֹא־יַשְׁקוּ אוֹתָם[e] כּוֹס תַּנְחוּמִים עַל־אָבִיו וְעַל־אִמּוֹ׃
8 וּבֵית[a]־מִשְׁתֶּה לֹא־תָבוֹא לָשֶׁבֶת אוֹתָם[b] לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת׃ ס
9 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[a] אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
הִנְנִי מַשְׁבִּית מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה לְעֵינֵיכֶם וּבִימֵיכֶם[b]
קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה׃
10 וְהָיָה כִּי תַגִּיד לָעָם הַזֶּה אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְאָמְרוּ אֵלֶיךָ
עַל־מֶה דִבֶּר יְהוָה עָלֵינוּ אֵת כָּל־הָרָעָה הַגְּדוֹלָה[a] הַזֹּאת וּמֶה[b] עֲוֺנֵנוּ
וּמֶה חַטָּאתֵנוּ אֲשֶׁר חָטָאנוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ 11 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם עַל
אֲשֶׁר־עָזְבוּ אֲבוֹתֵיכֶם אוֹתִי נְאֻם־יְהוָה וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים
וַיַּעַבְדוּם וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וְאֹתִי עָזָבוּ וְאֶת־תּוֹרָתִי לֹא שָׁמָרוּ׃ 12 וְאַתֶּם
הֲרֵעֹתֶם לַעֲשׂוֹת[a] מֵאֲבוֹתֵיכֶם וְהִנְּכֶם הֹלְכִים אִישׁ אַחֲרֵי שְׁרִרוּת
לִבּוֹ[b] הָרָע לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ אֵלָי׃ 13 וְהֵטַלְתִּי אֶתְכֶם מֵעַל הָאָרֶץ הַזֹּאת
עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא יְדַעְתֶּם אַתֶּם וַאֲבוֹתֵיכֶם וַעֲבַדְתֶּם־שָׁם אֶת־
אֱלֹהִים אֲחֵרִים [a]יוֹמָם וָלַיְלָה[a] אֲשֶׁר לֹא־אֶתֵּן[b] לָכֶם חֲנִינָה׃ ס
14 לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־יֵאָמֵר עוֹד חַי־יְהוָה אֲשֶׁר
הֶעֱלָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 15 כִּי אִם־חַי־יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה

4 [a] 𝔊 בְּמוֹת 𝔖 מוֹת ‖ [b] 𝔊ℵ𝔖 וְלֹא ‖ [c-c] >𝔊BAℵ (𝔖h 𝔊MSS = 𝔐) ‖ [d] 𝔊B𝔄 + יִהְיוּ ‖ 5 [a] >𝔊 ‖ [b-b] 𝔊 בְּמִרְזָחָם (εἰς θίασον αὐτῶν) ‖ [c-c] >𝔊𝔖h ‖ 6 [a-a] >𝔊𝔖h ‖ [b] 𝔊 לֹא ‖ [c] l c 𝔊𝔄Σ𝔖𝔗 יתגדדו ‖ [d] l c Vrs יִקָּרְחוּ ‖ [e] >𝔊, dl ‖ 7 [a] 𝔊 יִפָּרֵס ‖ [b] l prb c 2MSSKenn 𝔊 לֶחֶם ‖ [c] 𝔊 בְּאֶבְלָם, l frt עַל־אָבֵל ‖ [d] 𝔊𝔙 לְנַחֵם 𝔗 לְנַחְמָם cf 𝔖 ‖ [e] 𝔊 אוֹתוֹ ‖ 8 [a] 𝔊 ?בְּבֵית ‖ [b] l c nonn MSS Vrs אִתָּם ‖ 9 [a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊ℵA𝔄 בִּימֵיכֶם ‖ 10 [a] >𝔊 ‖ [b] l c 𝔊𝔖𝔙 מָה ‖ 12 [a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊 לִבְּכֶם (𝔅 לִבּוֹ־) ‖ 13 [a-a] >𝔊 prb dl ‖ [b] 𝔊𝔙 יִתְּנוּ ‖ 14 𝔊𝔗 יֹאמְרוּ cf 23,7.

אֶת־בְּנֵי[a] יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ צָפוֹן וּמִכֹּל הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדִּיחָם[b] שָׁמָּה
וַהֲשִׁבֹתִים[c] עַל־אַדְמָתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לַאֲבוֹתָם׃ ס 16 הִנְנִי שֹׁלֵחַ
לְדַוָּגִים[a] רַבִּים נְאֻם־יְהוָה וְדִיגוּם וְאַחֲרֵי־כֵן אֶשְׁלַח [b]לְרַבִּים צַיָּדִים[b]
וְצָדוּם מֵעַל כָּל־הַר וּמֵעַל כָּל־גִּבְעָה וּמִנְּקִיקֵי הַסְּלָעִים׃ 17 כִּי עֵינַי
עַל־כָּל־דַּרְכֵיהֶם [a]לֹא נִסְתְּרוּ מִלְּפָנָי[a] וְלֹא־נִצְפַּן עֲוֺנָם מִנֶּגֶד עֵינָי׃
18 וְשִׁלַּמְתִּי רִאשׁוֹנָה מִשְׁנֵה עֲוֺנָם וְחַטָּאתָם עַל חַלְּלָם אֶת־אַרְצִי
בְּנִבְלַת שִׁקּוּצֵיהֶם וְתוֹעֲבֹתֵיהֶם מָלְאוּ אֶת־נַחֲלָתִי׃ פ

19 יְהוָה[a] עֻזִּי וּמָעֻזִּי וּמְנוּסִי בְּיוֹם צָרָה[b]
אֵלֶיךָ גּוֹיִם יָבֹאוּ מֵאַפְסֵי־אָרֶץ וְיֹאמְרוּ
[c]אַךְ־שֶׁקֶר[c] נָחֲלוּ אֲבוֹתֵינוּ הֶבֶל וְאֵין־בָּם מוֹעִיל׃
20 הֲיַעֲשֶׂה־לּוֹ אָדָם אֱלֹהִים וְהֵמָּה לֹא אֱלֹהִים׃
21 לָכֵן הִנְנִי מוֹדִיעָם בַּפַּעַם[a] הַזֹּאת [b]אוֹדִיעֵם
אֶת־יָדִי וְאֶת[b]־גְּבוּרָתִי וְיָדְעוּ כִּי־שְׁמִי יְהוָה׃ ס

17 1 חַטַּאת יְהוּדָה כְּתוּבָה בְּעֵט בַּרְזֶל
בְּצִפֹּרֶן שָׁמִיר חֲרוּשָׁה עַל־לוּחַ לִבָּם
וּלְקַרְנוֹת[a] מִזְבְּחוֹתֵיכֶם[b]׃ 2 [a]כִּזְכֹּר בְּנֵיהֶם מִזְבְּחוֹתָם[a] וַאֲשֵׁרֵיהֶם עַל־
[b]עֵץ רַעֲנָן עַל[c] גְּבָעוֹת הַגְּבֹהוֹת[d]׃ 3 [a]הֲרָרִי בַּשָּׂדֶה חֵילְךָ[b] כָּל־[c]אוֹצְרוֹתֶיךָ
לָבַז אֶתֵּן בָּמֹתֶיךָ[d] בְּחַטָּאת [e]בְּכָל־גְּבוּלֶיךָ[e]׃

4 [a]וְשָׁמַטְתָּה וּבְךָ[a] מִנַּחֲלָתְךָ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָךְ
וְהַעֲבַדְתִּיךָ[b] אֶת־אֹיְבֶיךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־יָדָעְתָּ
כִּי־אֵשׁ קְדַחְתֶּם[c] בְּאַפִּי עַד־עוֹלָם תּוּקָד[d]׃ ס
5 [a]כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה[a]

15 [a] 𝔊𝔖 בֵּית cf 23,8 ‖ [b] l c nonn MSS 𝔖𝔗𝔙 הִדַּחְתִּים cf 23,8; 𝔊 נִדְּחוּ ‖ [c] l prb c 𝔊 וְהַשִׁבֹתִים cf 23,8 ‖ 16 [a] l c Q לְדַיָּגִים, sed prb לְ dl ‖ [b-b] l c 𝔖 לצידים רבים, sed prb לְ dl ‖ 17 [a-a] >𝔊[h] ‖ 18 >𝔊 (𝔖[h] sine ast); prb dl ‖ 19 [a] 𝔊[Bא] + אַתָּה ‖ [b] 𝔊 רָעַת ‖ [c-c] 𝔊𝔏 ὡς ψευδῆ ‖ 21 [a] l c 𝔊𝔏𝔖 בָּעֵת ‖ [b-b] prb l c 𝔊 אֶת־יָדִי וְאוֹדִיעֵם אֶת־גְּ׳ ‖ Cp 17, 1—4 >𝔊 ‖ 1 [a] l c 𝔖 וְעַל־ק׳ ‖ [b] l c ca 170MSS Θ𝔖𝔗𝔙 —תיהם (—תָם) ‖ 2 [a-a] >𝔖; frt כז׳...ואש׳ gloss; trsp : ‖ [b] nonn MSS + תַּחַת כָּל־ 𝔖 + כָּל־ ‖ [c] ca 90MSS Θ𝔗 וְעַל, prb l c 𝔖 וְעַל־כָּל־ ‖ [d] l גְּ׳ ‖ 3 [a-a] l prb הַרְרֵי, trsp : ‖ [b] 3aβb. 4aβb = 15,13. 14 ‖ [c] l c ca 240MSS Θ𝔖𝔗𝔙 וְכָל־ cf 15,13 ‖ [d] >𝔖 ‖ [e-e] 𝔖 [ב]גב׳ et trsp ante לבז (37MSS כל, ca 150MSS גְּבוּלָךְ) ‖ 4 [a-a] l frt וְשׁ׳ יָדְךָ; Θ𝔙 וְנִשְׁמַטְתְּ לְבַדֵּךְ 𝔖 וּשְׁמַטְתִּיךָ ‖ [b] Θ𝔖[h] ἀναβιβάσω σε, 3MSS והעברתיך; sed cf 15,14 Σ𝔖𝔗𝔙 ‖ [c] Θ קָדְחָה 𝔙 קָדַחְתְּ ‖ [d] K[Or] תיקד ‖ 5 [a-a] >𝔊.

אָר֤וּר הַגֶּ֙בֶר֙ אֲשֶׁ֣ר יִבְטַ֣ח בָּֽאָדָ֔ם וְשָׂ֥ם בָּשָׂ֖ר זְרֹע֑וֹ
וּמִן־יְהוָ֖ה יָס֥וּר לִבּֽוֹ׃
6 וְהָיָה֙ כְּעַרְעָ֣ר בָּעֲרָבָ֔ה וְלֹ֥א[a] יִרְאֶ֖ה כִּי־יָב֣וֹא ט֑וֹב
וְשָׁכַ֤ן חֲרֵרִים֙[b] בַּמִּדְבָּ֔ר אֶ֥רֶץ[c] מְלֵחָ֖ה וְלֹ֥א תֵשֵֽׁב׃ ס
7 בָּר֣וּךְ הַגֶּ֔בֶר אֲשֶׁ֥ר יִבְטַ֖ח בַּיהוָ֑ה וְהָיָ֥ה יְהוָ֖ה מִבְטַחֽוֹ׃
8 וְהָיָ֞ה כְּעֵ֣ץ ׀ שָׁת֣וּל עַל־מַ֗יִם וְעַל־יוּבַל֙ יְשַׁלַּ֣ח שָֽׁרָשָׁ֔יו[a]
וְלֹ֤א[b] יִרְאֶ֙[c] כִּֽי־יָבֹ֣א חֹ֔ם וְהָיָ֥ה עָלֵ֖הוּ רַֽעֲנָ֑ן
וּבִשְׁנַ֤ת[d] בַּצֹּ֙רֶת֙ לֹ֣א יִדְאָ֔ג וְלֹ֥א יָמִ֖ישׁ מֵעֲשׂ֥וֹת פֶּֽרִי׃
9 עָקֹ֥ב הַלֵּ֛ב מִכֹּ֖ל[a] וְאָנֻ֣שׁ ה֑וּא מִ֖י[b] יֵדָעֶֽנּוּ׃
10 אֲנִ֧י יְהוָ֛ה חֹקֵ֥ר לֵ֖ב בֹּחֵ֣ן[a] כְּלָי֑וֹת
וְלָתֵ֤ת[b] לְאִישׁ֙ כִּדְרָכָ֔ו[c] כִּפְרִ֖י[d] מַעֲלָלָֽיו׃ ס
11 קֹרֵ֤א[a] דָגַר֙ וְלֹ֣א יָלָ֔ד עֹ֥שֶׂה [b]עֹ֖שֶׁר וְלֹ֣א[b] בְמִשְׁפָּ֑ט
בַּחֲצִ֤י יָמָו֙[c] יַעַזְבֶ֔נּוּ וּבְאַחֲרִית֖וֹ יִהְיֶ֥ה נָבָֽל׃
12 כִּסֵּ֣א כָב֔וֹד מָר֖וֹם[a] [b]מֵֽרִאשׁ֑וֹן מְק֖וֹם[b] מִקְדָּשֵֽׁנוּ׃
13 מִקְוֵ֤ה יִשְׂרָאֵל֙ יְהוָ֔ה כָּל־עֹזְבֶ֖יךָ יֵבֹ֑שׁוּ
יְסוּרַי֙[a] בָּאָ֣רֶץ יִכָּתֵ֔בוּ[b] כִּ֥י עָזְב֛וּ מְק֥וֹר מַֽיִם[c]־חַיִּ֖ים אֶת־יְהוָֽה[d]׃ פ
14 רְפָאֵ֤נִי יְהוָה֙ וְאֵ֣רָפֵ֔א הוֹשִׁיעֵ֖נִי וְאִוָּשֵׁ֑עָה כִּ֥י תְהִלָּתִ֖י אָֽתָּה׃
15 הִנֵּה־הֵ֕מָּה אֹמְרִ֖ים אֵלָ֑י אַיֵּ֥ה דְבַר־יְהוָ֖ה יָ֥בוֹא נָֽא׃
16 וַאֲנִ֞י לֹא־אַ֤צְתִּי[a] ׀ מֵרֹעֶה֙[b] אַחֲרֶ֔יךָ
וְי֥וֹם אָנ֖וּשׁ לֹ֣א הִתְאַוֵּ֑יתִי אַתָּ֣ה יָדָ֔עְתָּ
מוֹצָ֣א שְׂפָתַ֔י נֹ֥כַח פָּנֶ֖יךָ הָיָֽה׃
17 אַל־תִּֽהְיֵה־לִ֖י לִמְחִתָּ֑ה מַחֲסִי־אַ֖תָּה בְּי֥וֹם רָעָֽה׃
18 יֵבֹ֤שׁוּ רֹדְפַי֙ וְאַל־אֵבֹ֣שָׁה אָ֔נִי יֵחַ֣תּוּ הֵ֔מָּה וְאַל־אֵחַ֖תָּה אָ֑נִי
הָבִ֤יא[a] עֲלֵיהֶם֙ י֣וֹם רָעָ֔ה וּמִשְׁנֶ֥ה[b] שִׁבָּר֖וֹן שָׁבְרֵֽם׃ ס
19 כֹּה־אָמַ֨ר יְהוָ֜ה אֵלַ֗י[a] הָלֹ֤ךְ וְעָֽמַדְתָּ֙ בְּשַׁ֣עַר בְּנֵֽי־עָ֔ם[b] אֲשֶׁ֨ר יָבֹ֤אוּ בוֹ֙

6 [a] 𝔊𝔏 לא ‖ [b] nonn MSS חֲרֵדִים (?), Vrs dub; 𝔊 ἐν ἁλίμοις 𝔖 בְּחוֹרִים ‖ [c] Vrs בְּאֶרֶץ ‖ 7 al מִבְטָחוֹ ‖ 8 [a] 𝔊[B] שָׁרְשׁוֹ ‖ [b] 𝔊𝔏 לא ‖ [c] l c K𝔊𝔖 al יִרָא Q𝔗 יִרְאֶה ‖ [d] ו >𝔊𝔏 ‖ 9 [a] dl? ‖ [b] 𝔊𝔏 וּמִי ‖ 10 [a] l c 64MSS Vrs וּבֹחֵן ‖ [b] l c 53MSS Vrs לָתֵת cf 32,19 ‖ [c] l c Q ca 130MSS Vrs כָיו— K כִּדְרָכוֹ ‖ [d] l c ca 80MSS Vrs וְכִ׳ cf 32,19 ‖ 11 [a] 𝔊 קָרָא ‖ [b-b] 𝔊𝔏 עָשְׁרוֹ לֹא 𝔖𝔗 עשר לא ‖ [c] Q יָמָיו ‖ 12 [a] 𝔊𝔏 מוּרָם ‖ [b-b] >𝔊; l? מְרוֹם מקדשנו vel potius dl מֵרִא׳ ‖ 13 [a] Q mlt MSS וְסוּרַי, frt l וְסוּרֶיךָ (𝔙 recedentes a te) cf 𝔖𝔗; vel וְסוֹרְרֶיךָ ‖ [b] l? יִכָּרֵתוּ (מֵא׳) ‖ [c] >𝔊 ‖ [d] prb add ‖ 14 l? תוֹחַלְתִּי ‖ 15 >𝔊 ‖ 16 [a] crrp? ‖ [b] ? 𝔊𝔏 מְרַדֵּף (? מֵרַ׳) Ἀ Σ(𝔖) (בְּ)מֵרָעָה ‖ 17 >𝔊[h](※) ‖ 18 [a] l הָבֵיא ‖ [b] l —נֵהוּ ‖ 19 [a] >𝔊 ‖ [b] Q הָעָם 𝔊𝔏 עַמְּךָ.

מַלְכֵי יְהוּדָה וַאֲשֶׁר יֵצְאוּ בָם וּבְכֹל שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלָםִ׃ 20 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם
שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה מַלְכֵי יְהוּדָה וְכָל־יְהוּדָה וְכֹל יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָםִ
הַבָּאִים בַּשְּׁעָרִים הָאֵלֶּה׃ ס 21 כֹּה אָמַר יְהוָה הִשָּׁמְרוּ בְּנַפְשׁוֹתֵיכֶם
וְאַל־תִּשְׂאוּ מַשָּׂא בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וַהֲבֵאתֶם בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלָםִ׃ 22 וְלֹא־[a]
תוֹצִיאוּ מַשָּׂא מִבָּתֵּיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְכָל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ
וְקִדַּשְׁתֶּם[b] אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם׃ 23 וְלֹא שָׁמְעוּ
וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנָם וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם[a] לְבִלְתִּי שׁוֹמֵעַ[b] וּלְבִלְתִּי קַחַת
מוּסָר׃ 24 וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ[a] תִּשְׁמְעוּן אֵלַי נְאֻם־יְהוָה לְבִלְתִּי ׀ הָבִיא
מַשָּׂא בְּשַׁעֲרֵי הָעִיר הַזֹּאת בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וּלְקַדֵּשׁ אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת
לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת־בָּהּ[b] כָּל־מְלָאכָה׃ 25 וּבָאוּ בְשַׁעֲרֵי הָעִיר הַזֹּאת מְלָכִים ׀
וְשָׂרִים °יֹשְׁבִים עַל־כִּסֵּא דָוִד רֹכְבִים ׀ בָּרֶכֶב וּבַסּוּסִים הֵמָּה וְשָׂרֵיהֶם°
אִישׁ יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָםִ וְיָשְׁבָה הָעִיר־הַזֹּאת לְעוֹלָם׃ 26 וּבָאוּ
מֵעָרֵי־יְהוּדָה וּמִסְּבִיבוֹת יְרוּשָׁלַםִ וּמֵאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּמִן־הַשְּׁפֵלָה וּמִן־הָהָר
וּמִן־הַנֶּגֶב מְבִאִים עֹלָה וְזֶבַח וּמִנְחָה וּלְבוֹנָה וּמְבִאֵי תוֹדָה בֵּית
יְהוָה׃ 27 וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ אֵלַי לְקַדֵּשׁ אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת וּלְבִלְתִּי ׀ שְׂאֵת
מַשָּׂא וּבֹא בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַםִ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְהִצַּתִּי אֵשׁ בִּשְׁעָרֶיהָ וְאָכְלָה
אַרְמְנוֹת יְרוּשָׁלַםִ וְלֹא תִכְבֶּה׃ ס
18 1 הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ 2 קוּם
וְיָרַדְתָּ בֵּית הַיּוֹצֵר וְשָׁמָּה[a] אַשְׁמִיעֲךָ[b] אֶת־דְּבָרָי׃ 3 וָאֵרֵד בֵּית הַיּוֹצֵר[a]
וְהִנֵּהוּ[b] עֹשֶׂה מְלָאכָה עַל־הָאָבְנָיִם׃ 4 וְנִשְׁחַת הַכְּלִי[a] אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה
בַּחֹמֶר[b] [c]בְּיַד הַיּוֹצֵר[c] וְשָׁב וַיַּעֲשֵׂהוּ כְּלִי אַחֵר כַּאֲשֶׁר יָשַׁר [d]בְּעֵינֵי
הַיּוֹצֵר[d] לַעֲשׂוֹת׃[e] ס 5 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמוֹר׃ 6 הֲכַיּוֹצֵר הַזֶּה
לֹא־אוּכַל לַעֲשׂוֹת לָכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל [a]נְאֻם־יְהוָה[a] הִנֵּה כַחֹמֶר בְּיַד[b]
הַיּוֹצֵר כֵּן־אַתֶּם בְּיָדִי[c] [d]בֵּית יִשְׂרָאֵל׃[d] 7 רֶגַע[a] אֲדַבֵּר עַל־גּוֹי וְעַל־מַמְלָכָה
לִנְתוֹשׁ וְלִנְתוֹץ[b] וּלְהַאֲבִיד׃ 8 וְשָׁב הַגּוֹי הַהוּא מֵרָעָתוֹ[a] [b]אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי

20 >𝔊𝔄; 𝔖ʰ = 𝔐 ‖ 21 𝔊 וְאַל תֵּצְאוּ ‖ 22 [a] l frt וְאַל; 𝔊 μή ‖ [b] 𝔊 קַדְּשׁוּ? ‖ 23 [a] 𝔊𝔏 + מֵאֲבוֹתֵיהֶם ‖ [b] Q שְׁמוֹעַ, l c 𝔊𝔏𝔙 שְׁמֹעַ אֵלַי; K שׁוֹמֵעַ ‖ 24 [a] 'שׁ >𝔊 ‖ [b] Q בּוֹ sed prb dl c 𝔊 ‖ 25 °-° add ‖ 26 l וּמְבִאִים cf 33,11 ‖ 27 𝔊 ‖ כִּדְבַר יהוה + 𝔖 ‖ וְהָיָה אִם ‖ Cp 18, 2 [a] l c 𝔊𝔏𝔙 וְשָׁם ‖ [b] 𝔊𝔏𝔙 תִּשְׁמַע ‖ 3 [a] 𝔖 + כִּדְבַר יהוה ‖ [b] l c Q וְהִנֵּה־הוּא K וְהִנֵּהוּ ‖ 4 [a] 𝔖 כְּלִי הַחֹמֶר ‖ [b] dl c 𝔊𝔏𝔖ʰ𝔖 (mlt MSS 'בַּ) ‖ (כַּח' היוצר) [c-c] l c 𝔊𝔏𝔙 בְּיָדָיו ‖ [d-d] l c 𝔊𝔏𝔄𝔙 בְּעֵינָיו ‖ [e] >𝔖 ‖ 6 [a-a] >𝔊 ‖ [b] >𝔊𝔏 (כַּח' היוצר) 𝔖 בִּידֵי ‖ [c] 𝔊𝔏𝔖 בְּיָדַי ‖ [d-d] >𝔊𝔏, prb dl ‖ 7 [a] 𝔊 πέρας (?) 𝔏 *et tantum si* 𝔖 אִם רֶגַע ‖ [b] >𝔊𝔏𝔖ʰ; 𝔖 = 𝔐 + וְלַהֲרוֹס cf 1,10 ‖ 8 [a] 𝔊 מִכָּל־רָעָתוֹ ‖ [b-b] dl c 𝔊𝔏𝔖 (𝔖ʰ = 𝔐).

עָלָ֑יו[b] וְנִחַמְתִּי֙ עַל־הָ֣רָעָ֔ה אֲשֶׁ֥ר חָשַׁ֖בְתִּי לַעֲשֹׂ֥ות לֹֽו׃ ס 9 וְרֶ֣גַע
אֲדַבֵּ֔ר עַל־גֹּ֖וי וְעַל־מַמְלָכָ֑ה לִבְנֹ֖ת וְלִנְטֹֽעַ׃ 10 וְעָשָׂ֤ה הָרָעָה[a] בְּעֵינַ֔י
לְבִלְתִּ֖י שְׁמֹ֣עַ בְּקֹולִ֑י וְנִחַמְתִּי֙ עַל־הַטֹּובָ֔ה אֲשֶׁ֥ר אָמַ֖רְתִּי [b]לְהֵיטִ֥יב
אֹותֹֽו[b]׃ ס 11 וְעַתָּ֡ה אֱמָר־נָ֣א[a] אֶל־אִֽישׁ־יְהוּדָה֩ וְעַל־[b]יֹושְׁבֵ֨י יְרוּשָׁלִַ֜ם
[c]לֵאמֹ֗ר כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה[c] הִנֵּ֨ה אָנֹכִ֜י יֹוצֵ֤ר עֲלֵיכֶם֙ רָעָ֔ה וְחֹשֵׁ֥ב עֲלֵיכֶ֖ם
מַחֲשָׁבָ֑ה שׁ֣וּבוּ נָ֗א אִ֚ישׁ מִדַּרְכֹּ֣ו הָֽרָעָ֔ה וְהֵיטִ֥יבוּ [d]דַרְכֵיכֶ֖ם וּ[d]מַעַלְלֵיכֶֽם׃
12 וְאָמְר֖וּ נֹואָ֑שׁ כִּֽי־אַחֲרֵ֤י מַחְשְׁבֹותֵ֙ינוּ֙ נֵלֵ֔ךְ וְאִ֛ישׁ שְׁרִר֥וּת לִבֹּֽו־הָרָ֖ע
נַעֲשֶֽׂה׃ פ

13 לָכֵ֗ן כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה שַֽׁאֲלוּ־נָא֙ בַּגֹּויִ֔ם מִ֥י שָׁמַ֖ע כָּאֵ֑לֶּה
שַׁעֲרֻרִת֙ עָשְׂתָ֣ה מְאֹ֔ד בְּתוּלַ֖ת יִשְׂרָאֵֽל׃
14 הֲיַעֲזֹ֥ב [a]מִצּ֛וּר שָׂדַ֖י[a] שֶׁ֣לֶג לְבָנֹ֑ון
אִם־יִנָּ֣תְשׁ֔וּ[b] [c]מַ֛יִם זָרִ֥ים[c] קָרִ֖ים נֹוזְלִֽים׃
15 כִּֽי־שְׁכֵחֻ֥נִי עַמִּ֖י לַשָּׁ֣וְא יְקַטֵּ֑רוּ
וַיַּכְשִׁל֤וּם[a] בְּדַרְכֵיהֶם֙ שְׁבִילֵ֣י[b] עֹולָ֔ם
לָלֶ֣כֶת נְתִיבֹ֔ות דֶּ֖רֶךְ[c] לֹ֥א סְלוּלָֽה׃
16 לָשׂ֥וּם אַרְצָ֛ם לְשַׁמָּ֖ה שְׁרוּקֹ֣ת עֹולָ֑ם
כֹּ֚ל עֹובֵ֣ר עָלֶ֔יהָ יִשֹּׁ֖ם וְיָנִ֥יד בְּרֹאשֹֽׁו׃
17 כְּרֽוּחַ[a]־קָדִ֛ים אֲפִיצֵ֖ם לִפְנֵ֣י אֹויֵ֑ב[b]
[c]עֹ֧רֶף וְלֹא־פָנִ֛ים[c] אֶרְאֵ֖ם[d] בְּיֹ֥ום[e] אֵידָֽם׃ ס

18 וַיֹּאמְר֗וּ לְכ֨וּ וְנַחְשְׁבָ֣ה[a] עַֽל־יִרְמְיָהוּ֮ מַחֲשָׁבֹות֒[b] כִּ֠י לֹא־תֹאבַ֨ד תֹּורָ֜ה
מִכֹּהֵ֗ן וְעֵצָה֙ מֵֽחָכָ֔ם וְדָבָ֖ר מִנָּבִ֑יא
לְכוּ֙ וְנַכֵּ֣הוּ[c] בַלָּשֹׁ֔ון[d] וְאַל־[e]נַקְשִׁ֖יבָה אֶל־כָּל־דְּבָרָֽיו׃
19 הַקְשִׁ֥יבָה יְהוָ֖ה אֵלָ֑י וּשְׁמַ֖ע לְקֹ֥ול יְרִיבָֽי׃
20 הַיְשֻׁלַּ֤ם תַּֽחַת־טֹובָה֙ רָעָ֔ה [a]כִּֽי־כָר֥וּ שׁוּחָ֖ה לְנַפְשִׁ֑י[a] [מֵהֶֽם׃
זְכֹ֣ר׀ עָמְדִ֣י לְפָנֶ֗יךָ לְדַבֵּ֤ר עֲלֵיהֶם֙ טֹובָ֔ה לְהָשִׁ֥יב אֶת־חֲמָתְךָ֖

9 𝔊𝔖 cf 7[a] ‖ 10 [a] l c Q הָרַע K הָרָעָה ‖ [b-b] 𝔖𝔗 להיט׳ לו, prb l לַעֲשׂוֹת לוֹ cf 8 (𝔊𝔏 לָהֶם) ‖ 11 [a] נא >𝔊 ‖ [b] l וְאֶל־ ‖ [c-c] >𝔊[h]𝔏 ‖ [d-d] >𝔊[h]𝔏 ‖ 12 𝔊 τὰ ἀρεστά ‖ 14 [a-a] l ? מ׳ שַׁדַּי; prps כְּפוּר שִׂרְיוֹן ‖ [b] l יְנֻשְּׁתוּ ‖ [c-c] l ? מֵימֵי הָרִים ‖ 15 [a] prb l c 𝔊𝔖𝔙 וַיִּכָּשְׁלוּ ‖ [b] mlt MSS[K] שְׁבוּלֵי; 𝔊 חֲבָלֵי ‖ [c] trsp huc : ‖ 16 Q שְׁרִיקֹת; l c 𝔊𝔖𝔙 וּשְׁרִיקַת ‖ 17 [a] ca 48MSS Edd כְּרוּחַ, frt sic l ‖ [b] 𝔊𝔗 אוֹיְבֵיהֶם ‖ [c-c] >𝔊 ‖ [d] l c Or 𝔊𝔖𝔙 אַרְאֵם ‖ [e] 𝔊 יוֹם ‖ 18 [a] 𝔊𝔖 נַחְשׁ׳ ‖ [b] 𝔊𝔖 מַחֲשֶׁבֶת ‖ [c] 𝔖 נַכֵּהוּ ‖ [d] 𝔖 בִּלְשׁוֹנוֹ ‖ [e] אל >𝔊, prps [ו]נַקְשִׁיבָה ‖ 19 l c 𝔊𝔖𝔗 רִיבִי ‖ 20 [a-a] 𝔊 כִּי דִבְּרוּ שִׂיחָה לְנַפְשִׁי טָמְנוּ מִכְשׁוֹל (לִי), sed cf 22

21 לָכֵן֩ תֵּ֨ן אֶת־בְּנֵיהֶ֜ם לָֽרָעָ֗ב וְהַגִּרֵם֮ עַל־יְדֵי־חֶרֶב֒
וְתִהְיֶ֨נָה[a] נְשֵׁיהֶ֤ם שַׁכֻּלוֹת֙ וְאַלְמָנ֔וֹת[b] וְאַ֨נְשֵׁיהֶ֔ם יִהְי֖וּ [c]הֲרֻ֣גֵי
בַּחֻ֣וּרֵיהֶ֔ם[d] מֻכֵּי־חֶ֖רֶב בַּמִּלְחָמָֽה׃ [מָ֑וֶת[c]
22 תִּשָּׁמַ֤ע[a] זְעָקָה֙ מִבָּ֣תֵּיהֶ֔ם[b] כִּֽי־[c]תָבִ֧יא עֲלֵיהֶ֛ם גְּד֖וּד פִּתְאֹ֑ם[d]
כִּֽי־כָר֤וּ שִׂיחָה֙[e] לְלָכְדֵ֔נִי וּפַחִ֖ים טָמְנ֥וּ לְרַגְלָֽי׃
23 וְאַתָּ֨ה יְהוָ֜ה יָדַ֗עְתָּ אֶֽת־כָּל־עֲצָתָ֤ם עָלַי֙ לַמָּ֔וֶת
אַל־תְּכַפֵּר֙ עַל־עֲוֺנָ֔ם[a] וְחַטָּאתָ֖ם[b] מִלְּפָנֶ֣יךָ אַל־תֶּ֑מְחִי[c]
וְהָי֤וּ[d] מֻכְשָׁלִים֙[e] לְפָנֶ֔יךָ בְּעֵ֥ת אַפְּךָ֖ עֲשֵׂ֥ה בָהֶֽם׃ ס

19 1 כֹּ֣ה[a] אָמַ֣ר יְהוָ֗ה[b] הָלֹ֛ךְ וְקָנִ֥יתָ בַקְבֻּ֖ק [c]יוֹצֵ֣ר חָ֑רֶשׂ[c] וּמִזִּקְנֵ֣י[d]
הָעָ֔ם [e]וּמִזִּקְנֵ֖י הַכֹּהֲנִֽים[e]׃ 2 וְיָֽצָאתָ֙ אֶל־גֵּ֣יא בֶן־הִנֹּ֔ם אֲשֶׁ֕ר פֶּ֖תַח שַׁ֣עַר
הַחַרְס֑וּת[a] וְקָרָ֣אתָ שָּׁ֔ם אֶת־הַדְּבָרִ֖ים[b] אֲשֶׁר־אֲדַבֵּ֥ר אֵלֶֽיךָ׃ 3 וְאָמַרְתָּ֙[a]
שִׁמְע֣וּ דְבַר־יְהוָ֔ה מַלְכֵ֥י יְהוּדָ֖ה[b] וְיֹשְׁבֵ֣י יְרוּשָׁלִָ֑ם[c] כֹּה־אָמַ֣ר יְהוָ֨ה
צְבָא֜וֹת[d] אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל הִנְנִ֨י מֵבִ֤יא רָעָה֙ עַל־הַמָּק֣וֹם הַזֶּ֔ה אֲשֶׁ֥ר כָּל־
שֹׁמְעָ֖הּ תִּצַּ֥לְנָה אָזְנָֽיו׃ 4 יַ֣עַן׀ אֲשֶׁ֣ר עֲזָבֻ֗נִי וַיְנַכְּר֞וּ אֶת־הַמָּק֤וֹם הַזֶּה֙
וַיְקַטְּרוּ־בוֹ֙ לֵאלֹהִ֣ים אֲחֵרִ֔ים אֲשֶׁ֥ר לֹֽא־יְדָע֖וּם הֵ֑מָּה וַאֲבוֹתֵיהֶם֙ וּמַלְכֵ֣י
יְהוּדָ֔ה וּמָלְא֛וּ אֶת־הַמָּק֥וֹם הַזֶּ֖ה דַּ֥ם נְקִיִּֽם׃ 5 °וּבָנ֞וּ אֶת־בָּמ֣וֹת הַבַּ֗עַל[a]
לִשְׂרֹ֧ף אֶת־בְּנֵיהֶ֛ם בָּאֵ֖שׁ [b]עֹל֣וֹת לַבָּ֑עַל[b] אֲשֶׁ֤ר[c] לֹֽא־צִוִּ֙יתִי֙ [d]וְלֹ֣א דִבַּ֔רְתִּי[d]
וְלֹ֥א עָלְתָ֖ה עַל־לִבִּֽי׃ ס 6 °לָכֵ֞ן הִנֵּֽה־יָמִ֤ים בָּאִים֙ נְאֻם־יְהוָ֔ה וְלֹֽא־
יִקָּרֵא֩ לַמָּק֨וֹם הַזֶּ֥ה ע֛וֹד[a] הַתֹּ֖פֶת וְגֵ֣יא בֶן־הִנֹּ֑ם כִּ֖י אִם־גֵּ֥יא הַהֲרֵגָֽה[b]׃
7 °וּ֠בַקֹּתִי[a] אֶת־עֲצַ֨ת יְהוּדָ֣ה וִירוּשָׁלִַ֘ם[b] בַּמָּק֣וֹם הַזֶּה֒ וְהִפַּלְתִּ֤ים בַּחֶ֙רֶב֙
לִפְנֵ֣י אֹֽיְבֵיהֶ֔ם וּבְיַ֖ד[c] מְבַקְשֵׁ֣י נַפְשָׁ֑ם וְנָתַתִּ֤י אֶת־נִבְלָתָם֙ לְמַֽאֲכָ֔ל
לְע֥וֹף הַשָּׁמַ֖יִם וּלְבֶהֱמַ֥ת הָאָֽרֶץ׃ 8 °וְשַׂמְתִּי֙ אֶת־הָעִ֣יר הַזֹּ֔את לְשַׁמָּ֖ה
וְלִשְׁרֵקָ֑ה כֹּ֚ל עֹבֵ֣ר עָלֶ֔יהָ יִשֹּׁ֥ם וְיִשְׁרֹ֖ק עַל־כָּל־מַכֹּתֶֽהָ[a]׃ 9 וְהַאֲכַלְתִּ֞ים[a]

21 [a] l c 𝔊𝔖𝔙 תהינה ‖ [b] prb add ‖ [c-c] prb l הֲרֻגִים ‖ [d] 𝔊𝔖𝔄 וּבִ׳ ‖ 22 [a] 𝔊
תְּהִי ‖ [b] 𝔊 בְּבָתֵּיהֶם ‖ [c] >𝔊 ‖ [d] frt add ‖ [e] l c Q ca 60MSS שׁוּחָה cf 20, 𝔊
שִׂיחַ? ‖ 23 [a] 𝔊𝔗 עֲוֹנֹתָם ‖ [b] 𝔊𝔖𝔗 וְחַטֹּאתָם ‖ [c] l תִּמַּח (תֻּמַּח) ‖ [d] l c Q וְיִהְיוּ;
K וְהָיוּ 𝔊 יְהִי ‖ [e] 𝔊 מִכְשֹׁלָם 𝔖 מְשֻׁלָּכִים ‖ Cp 19, 1 [a] 𝔊 אָז ‖ [b] 10MSS 𝔊𝔖 +
אֵלַי ‖ [c-c] חרש >𝔊ℵ𝔖; 𝔊BA חָרֶשׂ (?נוֹצַר) ?יִצּוֹר ‖ [d] 5MSS מִזִּקְ׳, 𝔊𝔖𝔗 וְהָלַכְתָּ מז׳
𝔖𝔗 + אִתְּךָ (cf 10) ‖ [e-e] 𝔊Bℵ וּמֵהַכֹּהֲ׳ ‖ 2 [a] l c Q𝔊𝔖 הַחַרְסִית K הַחֲרָסוּת ‖
[b] 4MSS + הָאֵלֶּה, 𝔊 אֵת־כָּל־הַד׳ הָא׳ ‖ 3 [a] 𝔊 + אֲלֵיהֶם ‖ [b] 𝔊 + וְאִישׁ יְהוּדָה ‖
[c] 𝔊 + וְהַבָּאִים בַּשְּׁעָרִים הָאֵלֶּה cf 17,20 ‖ [d] >𝔊 ‖ 4 l c 𝔊 מלאו et trsp ‸ ad
וַאֲב׳ ‖ 5 cf 7,31 ‖ [a] 𝔊𝔖 לַבַּעַל, 7,31 הַתֹּפֶת ‖ [b-b] >𝔊, prb add cf 7,31 ‖ [c] >𝔊B ‖
[d-d] >𝔊Bℵ cf 7,31 ‖ 6 cf 7,32 ‖ [a] >𝔊B ‖ [b] 𝔖𝔗 הַהֲרֻגִים cf 7,32 ‖ 7 cf 7,33;
34,20 ‖ [a] 𝔊 σφάξω sed 𝔖h al κατασκάψω ‖ [b] 𝔊 וְאֶת־עֲצַת יְר׳ ‖ [c] 𝔊 וּבִידֵי ‖
8 cf 18,16 al ‖ [a] sic ca 70MSS; 1MS 𝔊𝔙 מַכָּתָהּ ‖ 9 [a] 𝔊 וְאָכְלוּ.

אֶת־בְּשַׂר בְּנֵיהֶם וְאֵת בְּשַׂר בְּנֹתֵיהֶם וְאִישׁ בְּשַׂר־רֵעֵהוּ יֹאכֵלוּ בְּמָצוֹר
וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר יָצִיקוּ לָהֶם אֹיְבֵיהֶם [b]וּמְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם[b]׃ 10 וְשָׁבַרְתָּ
הַבַּקְבֻּק לְעֵינֵי הָאֲנָשִׁים הַהֹלְכִים אוֹתָךְ׃ 11 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם[a] כֹּה־אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת[b] כָּכָה אֶשְׁבֹּר אֶת־הָעָם הַזֶּה וְאֶת־הָעִיר הַזֹּאת כַּאֲשֶׁר
[c]יִשְׁבֹּר אֶת[c]־כְּלִי הַיּוֹצֵר[d] אֲשֶׁר לֹא־יוּכַל לְהֵרָפֵה[e] עוֹד[f] [g]וּבְתֹפֶת יִקְבְּרוּ
מֵאֵין מָקוֹם לִקְבּוֹר[g]׃ 12 כֵּן[a]־אֶעֱשֶׂה לַמָּקוֹם הַזֶּה [b]נְאֻם־יְהוָה[b] וּלְיוֹשְׁבָיו
וְלָתֵת[c] אֶת־הָעִיר הַזֹּאת כְּתֹפֶת׃ 13 וְהָיוּ בָּתֵּי יְרוּשָׁלַםִ וּבָתֵּי מַלְכֵי
יְהוּדָה כִּמְקוֹם הַתֹּפֶת הַטְּמֵאִים לְכֹל הַבָּתִּים אֲשֶׁר קִטְּרוּ עַל־גַּגֹּתֵיהֶם
לְכֹל צְבָא הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ נְסָכִים לֵאלֹהִים אֲחֵרִים׃ ס 14 וַיָּבֹא
יִרְמְיָהוּ מֵהַתֹּפֶת אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה שָׁם לְהִנָּבֵא וַיַּעֲמֹד בַּחֲצַר בֵּית־
יְהוָה וַיֹּאמֶר אֶל־כָּל־הָעָם׃ 15 כֹּה־אָמַר יְהוָה [a]צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[a]
הִנְנִי מֵבִי[b] אֶל[c]־הָעִיר הַזֹּאת וְעַל־כָּל־עָרֶיהָ[d] אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר
דִּבַּרְתִּי עָלֶיהָ כִּי הִקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם לְבִלְתִּי שְׁמוֹעַ אֶת־דְּבָרָי׃
20 1 וַיִּשְׁמַע פַּשְׁחוּר בֶּן־אִמֵּר הַכֹּהֵן וְהוּא־פָקִיד נָגִיד בְּבֵית
יְהוָה אֶת־יִרְמְיָהוּ נִבָּא אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ 2 וַיַּכֶּה[a] [b]פַשְׁחוּר אֵת
יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא[b] וַיִּתֵּן אֹתוֹ עַל[c]־הַמַּהְפֶּכֶת אֲשֶׁר [d]בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן[d]
הָעֶלְיוֹן אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה׃ 3 [a]וַיְהִי מִמָּחֳרָת[a] וַיֹּצֵא פַשְׁחוּר אֶת־
יִרְמְיָהוּ מִן־הַמַּהְפָּכֶת וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִרְמְיָהוּ לֹא פַשְׁחוּר קָרָא יְהוָה
שְׁמֶךָ כִּי אִם־מָגוֹר מִסָּבִיב[b]׃ ס 4 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֶנְךָ
לְמָגוֹר לְךָ[a] וּלְכָל־אֹהֲבֶיךָ וְנָפְלוּ בְּחֶרֶב אֹיְבֵיהֶם וְעֵינֶיךָ רֹאוֹת [b]וְאֶת־
כָּל־יְהוּדָה אֶתֵּן בְּיַד[c] מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהִגְלָם[d] בָּבֶלָה[e] וְהִכָּם[f] בֶּחָרֶב׃ 5 וְנָתַתִּי
אֶת־כָּל־חֹסֶן הָעִיר הַזֹּאת וְאֶת־כָּל־יְגִיעָהּ [a]וְאֶת־כָּל־יְקָרָהּ[a] וְאֵת כָּל־
אוֹצְרוֹת מַלְכֵי[b] יְהוּדָה אֶתֵּן[c] בְּיַד[d] אֹיְבֵיהֶם[e] [f]וּבְזָזוּם וּלְקָחוּם[f] וֶהֱבִיאוּם
בָּבֶלָה׃ 6 וְאַתָּה פַשְׁחוּר[a] וְכֹל יֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ תֵּלְכוּ בַּשֶּׁבִי וּבָבֶל[b] [c]תָּבוֹא
וְשָׁם[c] תָּמוּת וְשָׁם תִּקָּבֵר אַתָּה וְכָל־אֹהֲבֶיךָ אֲשֶׁר־נִבֵּאתָ לָהֶם
בַּשָּׁקֶר׃ פ

9 b-b >𝔊 ‖ 11 a >𝔊 ‖ b >𝔊 ‖ c-c 𝔊𝔖𝔗 יִשָּׁבֵר ‖ d 𝔖 + הַזֶּה ‖ e mlt MSS לְהֵרָפֵא ‖ f >𝔊^Bא ‖ g-g >𝔊 ‖ 12 a 𝔊^Bא כִּי כֵן ‖ b-b sic 𝔊^A; 𝔊^B+MSS ante למקום, 𝔖 post וליושביו ‖ c 𝔊 לָתֵת ‖ 13 𝔊 מִטֻּמְאֹתָם; l prb c 𝔖 מִטַּמְּאִים ‖ 15 a-a >𝔊 ‖ b Q מֵבִיא ‖ c l עַל־ ‖ d 𝔊 + וְעַל־כָּל־כְּפָרֶיהָ ‖ Cp 20, 1 frt add (gloss) ‖ 2 a 𝔊 וַיַּכֵּהוּ ‖ b-b >𝔊 ‖ c l c 𝔊 אֶל־ ‖ d-d 𝔊 ἐν πύλῃ οἴκου ἀποτεταγμένου ‖ 3 a-a >𝔊 ‖ b >𝔊^h ‖ 4 a >𝔊 לך ו ‖ b 𝔊 + וְאוֹתְךָ cf 6 ‖ c 𝔊 בִּידֵי ‖ d 𝔊 וְהִגְלָם ‖ e >𝔊 ‖ f 𝔊 וְהִכָּ(ם) ‖ 5 a-a >𝔊 ‖ b 𝔊 מֶלֶךְ ‖ c >𝔊; dl ‖ d 𝔊 בִּידֵי ‖ e 𝔊^Bא אֹיְבָיו ‖ f-f >𝔊 (𝔖^h sol ובזזום ※) ‖ 6 a >𝔊 ‖ b 𝔊 וּבְבָבֶל ‖ c-c >𝔊^BAא (𝔖^h = 𝔐)

7פִּתִּיתַנִי יְהוָה וָאֶפָּת חֲזַקְתַּנִי וַתּוּכָל
הָיִיתִי לִשְׂחוֹק כָּל־הַיּוֹם כֻּלֹּה לֹעֵג לִי׃
8כִּי־מִדֵּי אֲדַבֵּר אֶזְעָק חָמָס וָשֹׁד אֶקְרָא
כִּי־הָיָה דְבַר־יְהוָה לִי לְחֶרְפָּה וּלְקֶלֶס כָּל־הַיּוֹם׃
9וְאָמַרְתִּי לֹא־אֶזְכְּרֶנּוּ[a] וְלֹא־אֲדַבֵּר עוֹד[b] בִּשְׁמוֹ
וְהָיָה בְלִבִּי[c] כְּאֵשׁ בֹּעֶרֶת עָצֻר[d] בְּעַצְמֹתָי
וְנִלְאֵיתִי כַּלְכֵל[e] וְלֹא אוּכָל[f]׃
10כִּי שָׁמַעְתִּי דִּבַּת רַבִּים מָגוֹר מִסָּבִיב הַגִּידוּ וְנַגִּידֶנּוּ
כֹּל אֱנוֹשׁ שְׁלֹמִי[a] [b]שֹׁמְרֵי צַלְעִי[b]
אוּלַי יְפֻתֶּה וְנוּכְלָה לוֹ וְנִקְחָה נִקְמָתֵנוּ מִמֶּנּוּ[c]׃
11וַיהוָה אוֹתִי[a] כְּגִבּוֹר עָרִיץ עַל־כֵּן [b]רֹדְפַי יִכָּשְׁלוּ וְלֹא יֻכָלוּ[b]
בֹּשׁוּ מְאֹד כִּי־לֹא הִשְׂכִּילוּ [c]כְּלִמַּת עוֹלָם[c] לֹא תִשָּׁכֵחַ׃
12°וַיהוָה צְבָאוֹת[a] בֹּחֵן צַדִּיק[b] רֹאֶה כְלָיוֹת וָלֵב
אֶרְאֶה נִקְמָתְךָ מֵהֶם כִּי אֵלֶיךָ גִּלִּיתִי אֶת־רִיבִי׃ פ
13שִׁירוּ לַיהוָה הַלְלוּ [a]אֶת־יְהוָה[a]
כִּי הִצִּיל [b]אֶת־נֶפֶשׁ[b] אֶבְיוֹן מִיַּד מְרֵעִים׃ ס
14אָרוּר הַיּוֹם אֲשֶׁר יֻלַּדְתִּי בּוֹ
יוֹם אֲשֶׁר־יְלָדַתְנִי אִמִּי אַל־יְהִי בָרוּךְ׃
15אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר בִּשַּׂר אֶת־אָבִי לֵאמֹר
יֻלַּד־לְךָ בֵּן[a] זָכָר שַׂמֵּחַ שִׂמְּחָהוּ[b]׃
16וְהָיָה[a] הָאִישׁ הַהוּא כֶּעָרִים אֲשֶׁר־הָפַךְ יְהוָה[b] וְלֹא נִחָם
וְשָׁמַע[c] זְעָקָה בַּבֹּקֶר וּתְרוּעָה [d]בְּעֵת צָהֳרָיִם[d]׃
17אֲשֶׁר לֹא־מוֹתְתַנִי מֵרָחֶם וַתְּהִי־לִי אִמִּי קִבְרִי
וְרַחְמָה הֲרַת עוֹלָם׃ 18לָמָּה זֶּה מֵרֶחֶם יָצָאתִי
לִרְאוֹת עָמָל וְיָגוֹן וַיִּכְלוּ בְּבֹשֶׁת יָמָי׃ פ

7 𝔊 חזקתָ (𝔏 = 𝔐) ‖ 9 a 𝔊 לֹא אֶזְכֹּר אֶת־שֵׁם יהוה (cf 𝔏 אֶת־שְׁמוֹ) ‖ b >𝔊[A] ‖ c >𝔊 ‖ d 𝔊𝔏 בֹּעֵר (?) 𝔖 וַתִּבְעַר ‖ e sic 𝔐 ‖ f ins c 𝔊𝔏𝔙 לָשֵׂאת ‖ 10 a 𝔊 שְׁלֹמוֹ, l 𝔐 ‖ b-b 𝔊 שִׁמְרוּ צַלְעוֹ, l 𝔐 ‖ c frt add ‖ 11 a l אִתִּי ‖ b-b 𝔊𝔏 ἐδίωξαν καὶ νοῆσαι οὐκ ἠδύναντο רָדְפוּ וְהַשְׂכֵּל לֹא יָכֹלוּ ‖ c-c 𝔊𝔏 כְּלִמֹּתָם לְעוֹלָם ‖ 12 cf 11,20 ‖ a >𝔊 ‖ b prb l c 2MSS 𝔖𝔄 צֶדֶק cf 11,20 ‖ 13 a-a 𝔊 אתו ‖ b-b prb add ‖ 15 a >𝔊[h]𝔏 ‖ b >𝔊 ‖ 16 a l יְהִי c 𝔊𝔏𝔖𝔙 b 𝔊 + בְּאַף 𝔗 בְּאַפּוֹ ‖ c l c Vrs יִשְׁמַע ‖ d-d 3MSS 𝔊𝔖 בַּצהרים ‖ 17 l c 𝔊𝔏𝔖 בְּרֶ'.

21 [1] הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה בִּשְׁלֹחַ אֵלָיו הַמֶּלֶךְ
צִדְקִיָּהוּ אֶת־פַּשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה וְאֶת־צְפַנְיָה בֶן־מַעֲשֵׂיָה הַכֹּהֵן לֵאמֹר׃
2 דְּרָשׁ־נָא[a] בַעֲדֵנוּ אֶת־יְהוָה כִּי נְבוּכַדְרֶאצַּר[b] מֶלֶךְ־בָּבֶל נִלְחָם עָלֵינוּ
אוּלַי יַעֲשֶׂה יְהוָה אוֹתָנוּ[c] כְּכָל־נִפְלְאֹתָיו וְיַעֲלֶה מֵעָלֵינוּ׃ ס
3 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֲלֵיהֶם כֹּה תֹאמְרֻן אֶל־צִדְקִיָּהוּ°׃ 4 כֹּה־אָמַר יְהוָה
[a]אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[a] הִנְנִי מֵסֵב אֶת־כְּלֵי הַמִּלְחָמָה [b]אֲשֶׁר בְּיֶדְכֶם[b] אֲשֶׁר
אַתֶּם נִלְחָמִים בָּם [c]אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל וְ[c]אֶת־[d]הַכַּשְׂדִּים הַצָּרִים עֲלֵיכֶם
מִחוּץ לַחוֹמָה [e]וְאָסַפְתִּי אוֹתָם[e] אֶל־תּוֹךְ הָעִיר הַזֹּאת׃ 5 וְנִלְחַמְתִּי אֲנִי
אִתְּכֶם בְּיָד נְטוּיָה וּבִזְרוֹעַ חֲזָקָה וּבְאַף[a] וּבְחֵמָה[b] וּבְקֶצֶף גָּדוֹל׃
6 וְהִכֵּיתִי אֶת־יוֹשְׁבֵי[a] הָעִיר הַזֹּאת וְאֶת־[b]הָאָדָם וְאֶת־הַבְּהֵמָה בְּדֶבֶר
גָּדוֹל יָמֻתוּ[c]׃ 7 וְאַחֲרֵי־כֵן נְאֻם־יְהוָה אֶתֵּן אֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה ׀
וְאֶת־עֲבָדָיו ׀ וְאֶת־הָעָם וְאֶת־[a]הַנִּשְׁאָרִים בָּעִיר הַזֹּאת מִן־הַדֶּבֶר ׀ מִן־[b]
הַחֶרֶב וּמִן־הָרָעָב [c]בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל[c] וּבְיַד[d] אֹיְבֵיהֶם וּבְיַד[e]
מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וְהִכָּם[f] לְפִי־חֶרֶב לֹא־יָחוּס[g] עֲלֵיהֶם [h]וְלֹא יַחְמֹל[h] וְלֹא
יְרַחֵם[i]׃

8 וְאֶל־הָעָם הַזֶּה תֹּאמַר כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם אֶת־
דֶּרֶךְ הַחַיִּים וְאֶת־דֶּרֶךְ הַמָּוֶת׃ 9 הַיֹּשֵׁב בָּעִיר הַזֹּאת יָמוּת בַּחֶרֶב
וּבָרָעָב[a] וּבַדָּבֶר[b] וְהַיּוֹצֵא וְנָפַל[c] עַל־[d]הַכַּשְׂדִּים הַצָּרִים עֲלֵיכֶם יְחְיֶה[e]
וְהָיְתָה־לּוֹ[f] נַפְשׁוֹ לְשָׁלָל[g]׃ 10 כִּי־שַׂמְתִּי פָנַי בָּעִיר הַזֹּאת לְרָעָה וְלֹא
לְטוֹבָה °נְאֻם־יְהוָה° בְּיַד־מֶלֶךְ בָּבֶל תִּנָּתֵן וּשְׂרָפָהּ בָּאֵשׁ׃ ס
11 וּלְבֵית[a] מֶלֶךְ יְהוּדָה[b] שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה׃ 12 בֵּית דָּוִד כֹּה אָמַר יְהוָה

דִּינוּ לַבֹּקֶר מִשְׁפָּט[a] וְהַצִּילוּ גָזוּל מִיַּד עוֹשֵׁק[b]
פֶּן־תֵּצֵא כָאֵשׁ חֲמָתִי וּבָעֲרָה וְאֵין מְכַבֶּה
מִפְּנֵי רֹעַ מַעַלְלֵיהֶם[c]׃

Cp 21, 2 [a] נא >𝔊 ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] >𝔊; l c Θ𝔖𝔗𝔙 אִתָּנוּ (nonn MSS אתנו) ‖ 3 𝔖 + הַמֶּלֶךְ, prb sic l; 𝔊 + מֶלֶךְ יְהוּדָה ‖ 4 [a-a] >𝔊 ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [c-c] >𝔊 ‖ [d] 𝔊 אֶל־ ‖ [e-e] >𝔊 ‖ 5 [a] 𝔊 בְּאַף ‖ [b] >𝔊; 𝔖ʰ𝔄 = 𝔐 ‖ 6 [a] 𝔊 אֶת־כָּל־י׳ ‖ [b] l c 𝔊𝔖𝔙 אֶת־ ‖ [c] 𝔊 וָמֵתוּ ‖ 7 [a] prb dl c 9MSS 𝔊𝔖 ‖ [b] l c 26MSS Vrs וּמִן ‖ [c-c] >𝔊 ‖ [d] l c 𝔊 בִּידֵי ‖ [e] >𝔊 sed cf 19,7. 9 ‖ [f] 𝔊𝔗 וְהִכְּם ‖ [g] prb l c 𝔊𝔏 אָחוּס cf 13,14 ‖ [h-h] >𝔊𝔏; prb l אֶחְמֹל ‖ [i] prb l c 𝔊 אֲרַחֲמֵם (𝔏 ארחם) ‖ 9 cf 38,2 ‖ [a] 19MSS ברעב cf 38,2 ‖ [b] >𝔊𝔖ʰ𝔄 ‖ [c] dl c 𝔖 et 38,2 (𝔊 προςχωρῆσαι ?לִנְפֹּל) ‖ [d] l ? אֶל־ (𝔊) ‖ [e] l c K𝔊 יִחְיֶה Q וְחָיָה (frt add) ‖ [f] לו >𝔊 ‖ [g] >𝔖, sed 𝔊 + וָחָי cf 38,2 (𝔖ʰ ÷) ‖ 10 [°-°] >𝔊 ‖ 11 [a] 𝔊 בֵּית ‖ [b] ʼΑΣ + תאמר cf 8 (𝔖ʰ ÷) ‖ 12 [a] 𝔊 κρίμα καὶ κατευθύνατε ‖ [b] 𝔊𝔖𝔗 עֹשְׁקוֹ sed cf 22,3 ‖ [c] l c Q mlt MSS Vrs כם—.

13 הִנְנִ֨י אֵלַ֜יִךְ [a]יֹשֶׁ֧בֶת הָעֵ֛מֶק צ֥וּר הַמִּישֹׁ֖ר[a] [b]נְאֻם־יְהוָ֑ה[b]
הָאֹֽמְרִים֙ מִֽי־יֵחַ֣ת[c] עָלֵ֔ינוּ וּמִ֥י יָב֖וֹא בִּמְעוֹנוֹתֵֽינוּ[d]׃
14 ⸢וּפָקַדְתִּ֧י עֲלֵיכֶ֛ם כִּפְרִ֥י מַעַלְלֵיכֶ֖ם נְאֻם־יְהוָ֑ה⸣
וְהִצַּ֤תִּי אֵשׁ֙ בְּיַעְרָ֔הּ וְאָכְלָ֖ה כָּל־סְבִיבֶֽיהָ׃ ס
22 1 כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה רֵ֖ד בֵּית־מֶ֣לֶךְ יְהוּדָ֑ה וְדִבַּרְתָּ֣ שָׁ֔ם אֶת־הַדָּבָ֖ר
הַזֶּֽה׃ 2 וְאָמַרְתָּ֗ שְׁמַ֤ע דְּבַר־יְהוָה֙ מֶ֣לֶךְ יְהוּדָ֔ה הַיֹּשֵׁ֖ב עַל־כִּסֵּ֣א דָוִ֑ד
אַתָּ֤ה וַעֲבָדֶ֙יךָ֙[a] וְעַמְּךָ֔ הַבָּאִ֖ים[b] בַּשְּׁעָרִ֥ים הָאֵֽלֶּה׃ 3 כֹּ֣ה ׀ אָמַ֣ר יְהוָ֗ה
עֲשׂ֤וּ מִשְׁפָּט֙ וּצְדָקָ֔ה וְהַצִּ֥ילוּ גָז֖וּל מִיַּ֣ד עָשׁ֑וֹק[a] וְגֵ֨ר[b] יָת֤וֹם[c] וְאַלְמָנָה֙
אַל־תֹּנוּ֙ אַל[d]־תַּחְמֹ֔סוּ וְדָ֣ם נָקִ֔י אַֽל־תִּשְׁפְּכ֖וּ בַּמָּק֥וֹם הַזֶּֽה׃ 4 כִּ֤י אִם־עָשׂוֹ֙
תַּֽעֲשׂוּ֙ אֶת־הַדָּבָ֣ר הַזֶּ֔ה וּבָ֣אוּ[a] בְשַׁעֲרֵ֣י הַבַּ֪יִת הַ֟זֶּה מְלָכִ֠ים יֹשְׁבִ֨ים
[b]לְדָוִ֤ד עַל־כִּסְאוֹ֙[b] רֹֽכְבִ֣ים[c] בָּרֶ֔כֶב וּבַסּוּסִ֖ים ה֥וּא[d] וַעֲבָדָ֖ו[e] וְעַמּֽוֹ[f]׃ 5 וְאִם֙
לֹ֣א תִשְׁמְע֔וּ אֶת־הַדְּבָרִ֖ים הָאֵ֑לֶּה בִּ֤י נִשְׁבַּ֙עְתִּי֙ נְאֻם־יְהוָ֔ה כִּי־לְחָרְבָּ֥ה
יִהְיֶ֖ה הַבַּ֥יִת הַזֶּֽה׃ ס 6 כִּי־כֹ֣ה ׀ אָמַ֣ר יְהוָ֗ה עַל־בֵּית֮ מֶ֣לֶךְ יְהוּדָה֒
גִּלְעָ֥ד אַתָּ֛ה לִ֖י רֹ֣אשׁ הַלְּבָנ֑וֹן
אִם־לֹ֤א אֲשִֽׁיתְךָ֙ מִדְבָּ֔ר עָרִ֖ים לֹ֥א נוֹשָֽׁבָה׃
7 וְקִדַּשְׁתִּ֤י[a] עָלֶ֙יךָ֙ [b]מַשְׁחִתִ֔ים אִ֖ישׁ וְכֵלָ֑יו[b]
וְכָֽרְתוּ֙ מִבְחַ֣ר אֲרָזֶ֔יךָ וְהִפִּ֖ילוּ עַל־הָאֵֽשׁ׃
8 וְעָֽבְרוּ֙ גּוֹיִ֣ם רַבִּ֔ים[a] עַ֖ל הָעִ֣יר הַזֹּ֑את[b] וְאָֽמְרוּ֙ אִ֣ישׁ אֶל־רֵעֵ֔הוּ עַל־מֶ֨ה
עָשָׂ֤ה יְהוָה֙ כָּ֔כָה לָעִ֥יר הַגְּדוֹלָ֖ה הַזֹּֽאת׃ 9 וְאָ֣מְר֔וּ עַ֚ל אֲשֶׁ֣ר עָזְב֔וּ אֶת־
בְּרִ֥ית יְהוָ֖ה אֱלֹהֵיהֶ֑ם וַיִּשְׁתַּחֲו֛וּ לֵאלֹהִ֥ים אֲחֵרִ֖ים וַיַּֽעַבְדֽוּם׃ ס
10 אַל־תִּבְכּ֣וּ לְמֵ֔ת[a] וְאַל־תָּנֻ֖דוּ ל֑וֹ
בְּכ֤וּ בָכוֹ֙ לַהֹלֵ֔ךְ כִּ֣י לֹ֤א יָשׁוּב֙ ע֔וֹד
וְרָאָ֖ה[b] אֶת־אֶ֥רֶץ מוֹלַדְתּֽוֹ׃ ס
11 כִּ֣י כֹ֣ה אָֽמַר־יְ֠הוָה אֶל־שַׁלֻּ֨ם בֶּן־יֹאשִׁיָּ֜הוּ ⸢מֶ֣לֶךְ יְהוּדָ֗ה⸣ הַמֹּלֵךְ֙ תַּ֚חַת
יֹאשִׁיָּ֣הוּ אָבִ֔יו אֲשֶׁ֥ר יָצָ֖א מִן־הַמָּק֣וֹם הַזֶּ֑ה לֹֽא־יָשׁ֥וּב שָׁ֖ם עֽוֹד׃ 12 [a]כִּ֗י[a]

13 [a-a] prb crrp; 𝔊 (אֵלַיִךְ) יֹשֵׁב ‖ [b-b] >𝔊𝔏 ‖ [c] dub; 𝔊 (πτοήσει ἡμᾶς) 𝔏𝔄𝔙 יְחִתֵּנוּ (vel ?יְחִתֵּנוּ) 𝔖 [יֵאתֶ[ה (*veniet*); frt sic l ‖ [d] prb l c Vrs בִּמְעוֹנָתֵנוּ (בִּמְעוֹנֵנוּ) ‖ 14 ⸢⸣ >𝔊 ‖ Cp 22, 1 𝔊 לֵךְ וְרַד ‖ 2 [a] prb l c 𝔊 וּבֵיתְךָ ‖ [b] 𝔊 וְהַ' ‖ 3 [a] l ? עֹשֵׁק, 𝔊 ut 21,12 ‖ [b] add? ‖ [c] 11MSS 𝔊𝔖𝔙 וְי' ‖ [d] 63MSS Vrs וְאַל ‖ 4 [a] cf 17,25; 13,13 ‖ [b-b] 𝔊𝔖 עַל־כִּסֵּא ד' ‖ [c] 𝔊𝔙 וְר' ‖ [d] 𝔊𝔙 הֵמָּה ‖ [e] Q וַעֲבָדָיו 𝔊 וְעַבְדֵיהֶם ‖ [f] 𝔊𝔙 וְעַמָּם ‖ 5 𝔊 תַעֲשׂוּ ‖ 6 Q𝔊𝔙 נוֹשָׁבוּ, l prb c K (עִיר) נוֹשָׁבָה ‖ 7 [a] l c 𝔊𝔖[h] וְהֵבֵאתִי ‖ [b-b] 𝔖𝔗[L] = 𝔐 + בְּיָדוֹ; 𝔊 אִישׁ מַשְׁחִית ‖ ?וְכַשִּׁילוּ ‖ 8 [a] >𝔊; prb dl ‖ [b] 𝔖 + הַגְּדוֹלָה ‖ 10 [a] l c 𝔊𝔖 לַמֵּת ‖ [b] l c 𝔊𝔖 וְלֹא יִרְאֶה ‖ 11 ⸢⸣ >𝔊𝔖 ‖ 12 [a] l c 11MSS Vrs כִּי אִם.

בִּמְקוֹם אֲשֶׁר־הִגְלוּ[b] אֹתוֹ שָׁם יָמוּת וְאֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לֹא־יִרְאֶה
עוֹד׃ ס

13 [a]הוֹי בֹּנֶה[a] בֵיתוֹ בְּלֹא־צֶדֶק וַעֲלִיּוֹתָיו בְּלֹא מִשְׁפָּט
בְּרֵעֵהוּ יַעֲבֹד חִנָּם וּפֹעֲלוֹ[b] לֹא יִתֶּן־לוֹ׃ 14 הָאֹמֵר[a]
[b]אֶבְנֶה־לִּי[b] בֵּית[c] מִדּוֹת [d]וַעֲלִיּוֹת מְרֻוָּחִים [e]וְקָרַע לוֹ[e] חַלּוֹנָי[f]
וְסָפוּן[g] בָּאָרֶז וּמָשׁוֹחַ בַּשָּׁשַׁר׃ 15 הֲתִמְלֹךְ כִּי אַתָּה מְתַחֲרֶה בָאָרֶז[a]
אָבִיךָ הֲלוֹא אָכַל וְשָׁתָה וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה [b]אָז טוֹב לוֹ[b]׃ 16 דָּן
דִּין־עָנִי וְאֶבְיוֹן אָז טוֹב
הֲלוֹא־הִיא[a] הַדַּעַת[b] אֹתִי נְאֻם־יְהוָה׃
17 כִּי אֵין עֵינֶיךָ וְלִבְּךָ כִּי אִם־עַל־בִּצְעֶךָ
וְעַל דַּם־הַנָּקִי לִשְׁפּוֹךְ וְעַל־הָעֹשֶׁק[a] וְעַל־הַמְּרוּצָה[b] לַעֲשׂוֹת׃ פ
18 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֶל[a]־יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה[b]
לֹא־יִסְפְּדוּ לוֹ הוֹי אָחִי[c] [d]וְהוֹי אָחוֹת[d]
[e]לֹא־יִסְפְּדוּ[e] לוֹ הוֹי אָדוֹן [f]וְהוֹי הֹדֹה[f]׃
19 קְבוּרַת חֲמוֹר יִקָּבֵר סָחוֹב וְהַשְׁלֵךְ
מֵהָלְאָה לְשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִָם׃ ס
20 עֲלִי הַלְּבָנוֹן וּצְעָקִי וּבַבָּשָׁן תְּנִי קוֹלֵךְ
וְצַעֲקִי מֵעֲבָרִים כִּי נִשְׁבְּרוּ כָּל־מְאַהֲבָיִךְ׃
21 דִּבַּרְתִּי אֵלַיִךְ בְּשַׁלְוֺתַיִךְ[a] אָמַרְתְּ[b] לֹא אֶשְׁמָע
זֶה דַרְכֵּךְ מִנְּעוּרַיִךְ כִּי[c] לֹא־שָׁמַעַתְּ בְּקוֹלִי׃
22 כָּל־רֹעַיִךְ תִּרְעֶה[a]־רוּחַ[b] וּמְאַהֲבַיִךְ בַּשְּׁבִי יֵלֵכוּ
כִּי[c] אָז תֵּבֹשִׁי וְנִכְלַמְתְּ מִכֹּל רָעָתֵךְ[d]׃
23 יֹשַׁבְתִּי[a] בַּלְּבָנוֹן מְקֻנַּנְתִּי[b] בָּאֲרָזִים
מַה־[c]נֵּחַנְתְּ[d] בְּבֹא־לָךְ חֲבָלִים חִיל[e] כַּיֹּלֵדָה׃

12 [b] 𝔊𝔙 הִגְלֵיתִי ‖ 13 [a-a] 𝔊 הַבֹּנֶה sed 𝔊^A + הוי ‖ [b] l c Vrs וּפָעֳלָתוֹ ‖
14 [a] > 𝔊 ‖ [b-b] l frt c 𝔊𝔏 בָּנִיתָ לְּךָ ‖ [c] 𝔖𝔗 בָּתֵּי ‖ [d] > ו 𝔊 ‖ [e-e] 𝔊 קְרֻעֵי, l frt וְקָרַע לוֹ ‖ [f] l c 𝔊𝔏 חַלּוֹנִים (vel —נָיו) ‖ [g] l סָפוּן ‖ 15 [a] 𝔊𝔏 בְּאָחָז 𝔊^A𝔄 בְּאַחְאָב;
l 𝔐 ‖ [b-b] > 𝔊 (𝔊 v 15b aliter) ‖ 16 [a] K^Or הוּא ‖ [b] 𝔊𝔏 דַּעְתְּךָ ‖ 17 [a] l frt c 𝔊 עֹשֶׁק ‖
[b] l frt מרוצה 𝔊𝔏 εἰς φόνον (?רצח) ‖ 18 [a] l עַל־ (𝔊) ‖ [b] 𝔊 (𝔊^A𝔄 οὐαί) + הוֹי עַל־
הָאִישׁ הַזֶּה; frt sic l ‖ [c] 𝔊𝔙 אָח ‖ [d-d] > 𝔊 (𝔖^h ※ לא יספדו . . . . אחות) ‖ [e-e] 𝔊
וְלֹא יִבְכּוּ ‖ [f-f] > 𝔊 ‖ 20 𝔊𝔖 מֵעֵבֶר הַיָּם (?) ‖ 21 [a] l בְּשַׁלְוָתֵךְ sed ᾿ΑΣ𝔖𝔙 בְּמַלְאָתֵךְ
𝔊𝔄 בְּמִכְשֹׁלֵךְ (? ἐν τ. παραπτώσει σου) ‖ [b] 𝔊𝔖𝔙 וְאָמ׳ ‖ [c] dl c 𝔊 ‖ 22 [a] 𝔖 תִּרְעֶם ‖
[b] frt l הָרוּחַ ‖ [c] > 𝔖𝔙 ‖ [d] 𝔊 אֹהֲבַיִךְ ‖ 23 [a] Q יֹשַׁבְתְּ K יֹשַׁבְתִּי ‖ [b] Q מְקֻנַּנְתְּ K
מְקֻנַּנְתִּי (מְקֻנ׳) ‖ [c] > 𝔊 ‖ [d] Q —תְּ; l prb c 𝔊𝔖𝔙 תֵּאָנַחְתְּ ‖ [e] > 𝔊; 𝔖𝔗 וְחִיל.

24חַי־אָנִי[a] נְאֻם־יְהוָה כִּי[a] אִם־יִהְיֶה[b] כָּנְיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ יְהוּדָה
חוֹתָם עַל־יַד יְמִינִי כִּי[c] מִשָּׁם אֶתְּקֶנְךָּ׃ 25וּנְתַתִּיךָ בְּיַד[c] מְבַקְשֵׁי
נַפְשֶׁךָ וּבְיַד[a] אֲשֶׁר־אַתָּה יָגוֹר מִפְּנֵיהֶם [b]וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־
בָּבֶל[b] וּבְיַד[c] הַכַּשְׂדִּים׃ 26וְהֵטַלְתִּי אֹתְךָ וְאֶת־אִמְּךָ אֲשֶׁר יְלָדַתְךָ עַל
הָאָרֶץ[a] אַחֶרֶת[b] אֲשֶׁר לֹא־יֻלַּדְתֶּם[c] שָׁם וְשָׁם תָּמוּתוּ׃ 27וְעַל־[a]הָאָרֶץ
אֲשֶׁר הֵם מְנַשְּׂאִים אֶת־נַפְשָׁם [b]לָשׁוּב שָׁם שָׁמָּה[b] לֹא יָשׁוּבוּ׃ ס
28הַעֶצֶב[a] נִבְזֶה נָפוּץ[b] [c]הָאִישׁ הַזֶּה[c] כָּנְיָהוּ [d]אִם־כְּלִי[d] אֵין חֵפֶץ בּוֹ
מַדּוּעַ[e] הוּטְלוּ[f] [g]הוּא וְזַרְעוֹ[g] וְהֻשְׁלְכוּ[h] עַל־הָאָרֶץ[i] אֲשֶׁר לֹא־יָדָעוּ[h]׃
29אֶרֶץ אֶרֶץ אָרֶץ שִׁמְעִי דְּבַר־יְהוָה׃ ס
30[a]כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה[a] כִּתְבוּ[b] אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה עֲרִירִי[c] גֶּבֶר [d]לֹא־יִצְלַח בְּיָמָיו[d]
כִּי לֹא יִצְלַח מִזַּרְעוֹ אִישׁ[e] יֹשֵׁב
עַל־כִּסֵּא דָוִד וּמֹשֵׁל[f] עוֹד בִּיהוּדָה׃ ס
23 1הוֹי רֹעִים מְאַבְּדִים וּמְפִצִים אֶת־צֹאן מַרְעִיתִי[a] [b]נְאֻם־יְהוָה[b]׃
2לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־הָרֹעִים הָרֹעִים[a] אֶת־עַמִּי אַתֶּם
הֲפִצֹתֶם אֶת־צֹאנִי וַתַּדִּחוּם וְלֹא פְקַדְתֶּם אֹתָם הִנְנִי פֹקֵד עֲלֵיכֶם
אֶת־רֹעַ[b] מַעַלְלֵיכֶם [c]נְאֻם־יְהוָה[c]׃ 3וַאֲנִי אֲקַבֵּץ אֶת־שְׁאֵרִית צֹאנִי[a] מִכֹּל[b]
הָאֲרָצוֹת[c] אֲשֶׁר־הִדַּחְתִּי אֹתָם שָׁם וַהֲשִׁבֹתִי[d] אֶתְהֶן עַל־נְוֵהֶן וּפָרוּ
וְרָבוּ׃ 4וַהֲקִמֹתִי עֲלֵיהֶם רֹעִים וְרָעוּם וְלֹא־יִירְאוּ עוֹד וְלֹא־יֵחַתּוּ °וְלֹא
יִפָּקֵדוּ° נְאֻם־יְהוָה׃ ס
5°הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וַהֲקִמֹתִי לְדָוִד צֶמַח צַדִּיק[a]
וּמָלַךְ מֶלֶךְ וְהִשְׂכִּיל וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בָּאָרֶץ׃
6בְּיָמָיו תִּוָּשַׁע[a] יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל[b] יִשְׁכֹּן לָבֶטַח
וְזֶה־שְּׁמוֹ אֲשֶׁר־יִקְרְאוֹ[c] [d]יְהוָה ׀ צִדְקֵנוּ[d]׃ ס
7°לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־יֹאמְרוּ[a] עוֹד חַי־יְהוָה אֲשֶׁר

24 [a] >𝔊𝔏𝔖 ‖ [b] l c 𝔊 הָיֹה יהיה ‖ [c] >𝔊𝔏𝔙 ‖ 25 [a] dl c 𝔊 ‖ [b-b] >𝔊; dl ‖ [c] l c 𝔊 בִּידֵי ‖ 26 [a] l c 𝔊 אֶרֶץ ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] 𝔊 יֻלַּדְתָּ(?) ‖ 27 [a] l c 𝔊 וְאֶל־ ‖ [b-b] >𝔊; שם >𝔖𝔙 ‖ 28 [a] >𝔊𝔖𝔏 ‖ [b] >𝔊𝔏 ‖ [c-c] >𝔊𝔏 ‖ [d-d] 𝔊𝔏𝔖𝔗 כִּכְלִי; frt l ‖ [e] 𝔊 כי, 𝔏𝔖 עַל־כֵּן ‖ [f] 𝔊𝔏𝔖 sg ‖ [g-g] >𝔊 ‖ [h] 𝔊 sg ‖ [i] l c 𝔊 אֶרֶץ ‖ 30 [a-a] >𝔊𝔏 ‖ [b] 𝔊𝔏𝔙 כְּתֹב ‖ [c-c] 𝔊 ἐκκήρυκτον 𝔏 *abdicatum* ‖ [d-d] >2MSS 𝔊 ‖ [e] >𝔊 ‖ [f] 𝔊 משל ‖ Cp 23, 1 [a] 𝔊[Bℵ] —תָם ‖ [b-b] >𝔊 ‖ 2 [a] >2MSS 𝔊 ‖ [b] 𝔊𝔖 כְּרֹעַ ‖ [c-c] >𝔊 ‖ 3 [a] 𝔊𝔗 עַמִּי ‖ [b] 𝔊[B] עַל־כָּל ‖ [c] 𝔊 הארץ ‖ [d] 𝔊𝔏 וְהֵשַׁבְתִּי ‖ 4 °–° >𝔊 ‖ 5. 6 cf 33,15. 16 ‖ 5 [a] 𝔖𝔗[L] צֶדֶק cf 33,15 ‖ 6 [a] 𝔊 וְנוֹשַׁע, frt l ‖ [b] 𝔊[ℵ] וירושלם cf 33,16 ‖ [c] prb l יִקְרָאֻהוּ (cf 33,16); 𝔖𝔗𝔙𝔄 —וּהוּ, 6MSS + 5 Edd[M] יִקְרְאוּ ‖ [d-d] 𝔊𝔏 κύριος Ιωσεδεκ ‖ 7. 8 = 16,14. 15, in 𝔊 post 40 ‖ 7 [a] 𝔖 יֵאָמַר cf 16,14.

הֶעֱלָה אֶת־בְּנֵי[b] יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 8כִּי אִם־חַי־יְהוָה אֲשֶׁר
[a]הֶעֱלָה וַאֲשֶׁר[a] הֵבִיא אֶת־[b]זֶרַע[c] בֵּית[d] יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ צָפוֹנָה וּמִכֹּל
הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדַּחְתִּים[e] שָׁם וְיָשְׁבוּ[f] עַל־אַדְמָתָם׃ ס
9לַנְּבִאִים[a] נִשְׁבַּר לִבִּי בְקִרְבִּי רָחֲפוּ כָּל־עַצְמוֹתַי
הָיִיתִי כְּאִישׁ שִׁכּוֹר[b] וּכְגֶבֶר עֲבָרוֹ[c] יָיִן[d]
מִפְּנֵי יְהוָה וּמִפְּנֵי [e]דִּבְרֵי קָדְשׁוֹ[e]׃
10[a]כִּי מְנָאֲפִים מָלְאָה הָאָרֶץ[a]
כִּי־מִפְּנֵי אָלָה[b] אָבְלָה הָאָרֶץ יָבְשׁוּ נְאוֹת מִדְבָּר[c]
וַתְּהִי מְרוּצָתָם רָעָה וּגְבוּרָתָם לֹא־[d]כֵן׃ [יְהוָה[c]׃
11כִּי־[a]גַם־נָבִיא גַם־כֹּהֵן[a] חָנֵפוּ גַּם־בְּבֵיתִי מָצָאתִי[b] רָעָתָם [c]נְאֻם־
12לָכֵן יִהְיֶה דַרְכָּם לָהֶם כַּחֲלַקְלַקּוֹת[a] בָּאֲפֵלָה יִדַּחוּ[b] וְנָפְלוּ בָהּ
כִּי־אָבִיא עֲלֵיהֶם רָעָה שְׁנַת פְּקֻדָּתָם [c]נְאֻם־יְהוָה[c]׃ ס
13וּבִנְבִיאֵי שֹׁמְרוֹן רָאִיתִי תִפְלָה הִנַּבְּאוּ בַבַּעַל
וַיַּתְעוּ אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ ס
14וּבִנְבִאֵי יְרוּשָׁלַםִ רָאִיתִי שַׁעֲרוּרָה נָאוֹף וְהָלֹךְ בַּשֶּׁקֶר
וְחִזְּקוּ [a]יְדֵי מְרֵעִים[a] לְבִלְתִּי־שָׁבוּ[b] אִישׁ מֵרָעָתוֹ
הָיוּ־לִי כֻלָּם כִּסְדֹם וְיֹשְׁבֶיהָ כַּעֲמֹרָה׃ פ
15לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה [c]צְבָאוֹת עַל־הַנְּבִאִים[c]
הִנְנִי מַאֲכִיל אוֹתָם לַעֲנָה וְהִשְׁקִתִים מֵי־רֹאשׁ
כִּי מֵאֵת נְבִיאֵי יְרוּשָׁלַםִ יָצְאָה חֲנֻפָּה לְכָל־הָאָרֶץ׃ ס [לָכֶם[b]
16כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אַל־תִּשְׁמְעוּ עַל־[a]דִּבְרֵי הַנְּבִאִים [b]הַנִּבְּאִים
[c]מַהְבִּלִים הֵמָּה אֶתְכֶם[c] [d]חֲזוֹן לִבָּם[d] יְדַבֵּרוּ לֹא[e] מִפִּי יְהוָה׃
17אֹמְרִים אָמוֹר[a] [b]לִמְנַאֲצַי דִּבֶּר[b] יְהוָה שָׁלוֹם יִהְיֶה לָכֶם
וְכֹל[c] הֹלֵךְ בִּשְׁרִרוּת לִבּוֹ אָמְרוּ[d] לֹא־תָבוֹא עֲלֵיכֶם[e] רָעָה׃

7 b 𝔊 בַּיִת (𝔊א λαόν?) ‖ 8 a-a >𝔊; frt dl (𝔖h = 𝔐) ‖ b 𝔊 + כל ‖ c ז' >𝔖 ‖
d >𝔊, prb dl; 𝔖 בְּנֵי ‖ e l c 𝔊 הִדִּיחָם 𝔊MSS𝔏𝔖 נִדְּחוּ ‖ f 𝔊 וַיֹּשִׁבֵם ‖ 9 a 𝔊 בַּנְּב' ‖
b 𝔊 שָׁבוּר ‖ c 𝔊𝔏 עָצוּר יַיִן ‖ d 𝔖𝔗 יֵינוֹ ‖ e-e 𝔊𝔏 הֲדַר כְּבוֹדוֹ? ‖ 10 a-a >𝔊 ‖
b 2MSS 𝔊𝔖h (marg) 𝔄𝔖 אֵלֶּה ‖ c 𝔊 הַמִּד' ‖ d >𝔊Bא ‖ 11 a-a 𝔊 כֹּהֵן גַּם־נָבִיא ‖
b prb l c 𝔊𝔖h (marg) 𝔄 רָאִיתִי ‖ c-c >𝔊 ‖ 12 a 𝔊 εἰς ὀλίσθημα(?) ‖ b 𝔊 וְנִדְּחוּ? ‖
c-c >𝔊 ‖ 14 a-a 𝔊B יְדֵי רַבִּים(?) ‖ b l c 𝔊 שׁוּב ‖ 15 cf 9,14; c-c >𝔊 ‖ 16 a l אֶל־ ‖
b-b >𝔊𝔏 (𝔖h sine ast) ‖ c-c 𝔊 כִּי מַהְבִּלִים לָהֶם (𝔖h al הַמָּה) ‖ d-d 𝔊 חָזוֹן מִלִּבָּם ‖
e 𝔊𝔏𝔖 וְלֹא ‖ 17 a dl c Vrs, sed antea l c 𝔊 אָמְרוּ ‖ b-b l c 𝔊𝔏𝔖 לִמְנַאֲצֵי
דְּבַר ‖ c l c 𝔊𝔏𝔙 וּלְכֹל ‖ d dl c 𝔊אA𝔏𝔄 ‖ e 𝔊 עָלֶיךָ.

18 כִּי מִי עָמַד בְּסוֹד יְהוָה וְיֵרֶא[a] וְיִשְׁמַע[b] אֶת־דְּבָרוֹ מִי־הִקְשִׁיב דְּבָרִי[c]
וַיִּשְׁמָע׃ ס [רְשָׁעִים יָחוּל[e]׃
19 הִנֵּה ׀ [a]סַעֲרַת יְהוָה[a] חֵמָה[b] יָצְאָה וְסַעַר[c] מִתְחוֹלֵל עַל רֹאשׁ[d]
20 לֹא[a] יָשׁוּב אַף־יְהוָה עַד־עֲשֹׂתוֹ [b]וְעַד־הֲקִימוֹ[b] מְזִמּוֹת[c] לִבּוֹ
בְּאַחֲרִית הַיָּמִים תִּתְבּוֹנְנוּ בָהּ בִּינָה[d]׃
21 לֹא־שָׁלַחְתִּי אֶת־הַנְּבִאִים וְהֵם רָצוּ
לֹא־דִבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם וְהֵם נִבָּאוּ׃
22 וְאִם־[a]עָמְדוּ בְּסוֹדִי וְיַשְׁמִעוּ[b] דְבָרַי
[c]אֶת־עַמִּי וִישִׁבוּם[c] [d]מִדַּרְכָּם הָרָע וּ[d]מֵרֹעַ מַעַלְלֵיהֶם׃ ס
23 הַאֱלֹהֵי[a] מִקָּרֹב אָנִי [b]נְאֻם־יְהוָה[b] וְלֹא אֱלֹהֵי מֵרָחֹק׃
24 אִם־יִסָּתֵר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים וַאֲנִי לֹא־אֶרְאֶנּוּ [°]נְאֻם־יְהוָה[°]
הֲלוֹא אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֲנִי מָלֵא נְאֻם־יְהוָה׃
25 שָׁמַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר־אָמְרוּ הַנְּבִאִים הַנִּבְּאִים[a] בִּשְׁמִי
שֶׁקֶר לֵאמֹר [b]חָלַמְתִּי חָלָמְתִּי[b]׃ 26 עַד־מָתַי הֲיֵשׁ[a] בְּלֵב[b] הַנְּבִאִים נִבְּאֵי
הַשָּׁקֶר וּנְבִיאֵי[c] תַּרְמִת[d] לִבָּם׃ 27 הַחֹשְׁבִים [°]לְהַשְׁכִּיחַ אֶת־עַמִּי שְׁמִי[°]
בַּחֲלוֹמֹתָם אֲשֶׁר יְסַפְּרוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ
כַּאֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֲבוֹתָם אֶת־שְׁמִי בַּבָּעַל׃
28 הַנָּבִיא אֲשֶׁר־אִתּוֹ חֲלוֹם יְסַפֵּר חֲלוֹם[a]
וַאֲשֶׁר דְּבָרִי אִתּוֹ יְדַבֵּר דְּבָרִי אֱמֶת
מַה־לַתֶּבֶן אֶת־הַבָּר[b] נְאֻם־יְהוָה׃
29 הֲלוֹא כֹה[a] דְבָרִי כָּאֵשׁ [b]נְאֻם־יְהוָה[b] וּכְפַטִּישׁ יְפֹצֵץ סָלַע׃
30 לָכֵן הִנְנִי עַל־הַנְּבִאִים נְאֻם־יְהוָה מְגַנְּבֵי דְבָרַי אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ׃
31 הִנְנִי עַל־הַנְּבִאִים [a]נְאֻם־יְהוָה[a] הַלֹּקְחִים[b] לְשׁוֹנָם[c] [d]וַיִּנְאֲמוּ נְאֻם[d]׃

18 [a] l c 𝔊𝔖(𝔗)𝔙 וַיַּרְא ‖ [b] >𝔊; 𝔖(𝔗)𝔙 וַיִּשְׁמַע; l (cf 22) וְיַשְׁמַע ‖ [c] prb dl c 𝔊𝔖ʰ𝔏, Q mlt MSS Edd דְּבָרוֹ K דְּבָרִי ‖ 19. 20 = 30,23. 24 ‖ 19 [a-a] prb l c 𝔊𝔄𝔗 סַעַר מֵיהוה ‖ [b] prb add; 𝔊 'בְּח 'וְח 𝔖𝔗 ‖ [c] 𝔊 לסער?; l סער cf 30,23 ‖ [d] >𝔊 ‖ [e] incert; 𝔊𝔙 יָבוֹא ‖ 20 [a] 𝔊 וְלֹא עוֹד ‖ [b-b] >𝔊ᴮא ‖ [c] 𝔊 מְזִמַּת ‖ [d] >𝔊𝔖 cf 30,24 ‖ 21 prb l c 𝔊ᴮ וְלֹא ‖ 22 [a] 𝔖 וְלֹא ‖ [b] 𝔊ᴮ וְאִם שָׁמְעוּ 𝔊א𝔖ʰ𝔏 'וַיִּשְׁ; l 𝔐 ‖ [c-c] 𝔊 וְאֶת־עַמִּי הֲשִׁבוּם ‖ [d-d] >𝔊𝔏, frt dl ‖ 23 [a] 𝔊𝔏𝔖 vel אֱלֹהֵי מִקְּ' vel אלהים ק' ‖ [b-b] >𝔊ᴮ𝔏 ‖ 24 [°-°] >𝔊𝔏 ‖ 25 [a] 𝔊ᴮ προφητεύουσιν (𝔊ᴬ ἃ πρ.) ‖ [b-b] 𝔊𝔖 חֲלֹם חָלַמְתִּי ‖ 26 [a] 𝔊𝔖𝔗𝔙 יֵשׁ ‖ [b] l? הֲיָשׁוּב לֵב ‖ [c] l prb וְנִבְּאֵי ‖ [d] 𝔊 ?מְזִמּוֹת ‖ 27 [°-°] 𝔊 לִשְׁכֹּחַ אֶת־תּוֹרָתִי ‖ 28 [a] l c 𝔊 חֲלֹמוֹ ‖ [b] 𝔊 + כֵּן דְּבָרַי; prb add cf 29a ‖ 29 [a] >𝔖𝔏𝔙𝔄; dl ‖ [b-b] >𝔊ᴮ ‖ 30. 31 >𝔊ᴮ ‖ 31 [a-a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊אᴬ הַשֹּׁלְכִים pr חִים—? ‖ [c] 𝔊א προφητείας γλώσσης ‖ [d-d] 𝔊א 3MSS 𝔖𝔙 נאם יהוה ?וַיְנַמְנְמוּ נוּם.

32 הִנְנִי[a] עַל־נִבְּאֵי[b] חֲלֹמוֹת שֶׁקֶר [c]נְאֻם־יְהוָה[c] וַיְסַפְּרוּם וַיַּתְעוּ אֶת־עַמִּי
בְּשִׁקְרֵיהֶם וּבְפַחֲזוּתָם[d] וְאָנֹכִי לֹא־שְׁלַחְתִּים וְלֹא צִוִּיתִים וְהוֹעֵיל[e] לֹא־
יוֹעִילוּ לָעָם־הַזֶּה [f]נְאֻם־יְהוָה[f]׃ ס
33 וְכִי־יִשְׁאָלְךָ הָעָם הַזֶּה אוֹ־הַנָּבִיא[a] אוֹ־כֹהֵן לֵאמֹר[b]
מַה־מַּשָּׂא יְהוָה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם [c]אֶת־מַה־מַּשָּׂא[c] וְנָטַשְׁתִּי אֶתְכֶם
נְאֻם־יְהוָה׃ 34 וְהַנָּבִיא וְהַכֹּהֵן וְהָעָם אֲשֶׁר יֹאמַר מַשָּׂא יְהוָה וּפָקַדְתִּי
עַל־הָאִישׁ הַהוּא וְעַל־בֵּיתוֹ׃ 35 כֹּה תֹאמְרוּ
אִישׁ עַל־רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶל־אָחִיו מֶה־עָנָה יְהוָה וּמַה־דִּבֶּר יְהוָה׃
36 וּמַשָּׂא יְהוָה לֹא תִזְכְּרוּ[a]־עוֹד כִּי הַמַּשָּׂא יִהְיֶה לְאִישׁ[b] דְּבָרוֹ[c]
[d]וַהֲפַכְתֶּם אֶת־דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵינוּ[d]׃
37 [a]כֹּה תֹאמַר אֶל־הַנָּבִיא מֶה־עָנָךְ יְהוָה[a] וּמַה[b]־דִּבֶּר יְהוָה[c]׃
38 [a]וְאִם־מַשָּׂא יְהוָה תֹּאמֵרוּ[a] לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה[b]
יַעַן אֲמָרְכֶם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה מַשָּׂא יְהוָה
וָאֶשְׁלַח אֲלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא תֹאמְרוּ מַשָּׂא יְהוָה׃
39 לָכֵן הִנְנִי וְנָשִׁיתִי[a] [b]אֶתְכֶם נָשֹׁא[b] וְנָטַשְׁתִּי אֶתְכֶם
וְאֶת־הָעִיר אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם וְלַאֲבוֹתֵיכֶם [c]מֵעַל פָּנָי[c]׃
40 וְנָתַתִּי עֲלֵיכֶם חֶרְפַּת עוֹלָם וּכְלִמּוּת עוֹלָם אֲשֶׁר לֹא תִשָּׁכֵחַ׃ פ
24 1 הִרְאַנִי יְהוָה וְהִנֵּה שְׁנֵי דּוּדָאֵי[a] תְאֵנִים מוּעָדִים[b] לִפְנֵי הֵיכַל
יְהוָה אַחֲרֵי הַגְלוֹת נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־יְכָנְיָהוּ[c] בֶן־יְהוֹיָקִים
מֶלֶךְ־יְהוּדָה [d]וְאֶת־שָׂרֵי יְהוּדָה[d] וְאֶת־הֶחָרָשׁ וְאֶת־הַמַּסְגֵּר[e] מִירוּשָׁלַםִ
וַיְבִאֵם בָּבֶל[f]׃ 2 הַדּוּד אֶחָד תְּאֵנִים טֹבוֹת מְאֹד כִּתְאֵנֵי הַבַּכֻּרוֹת וְהַדּוּד
אֶחָד[a] תְּאֵנִים רָעוֹת מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ[b]׃ פ
3 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי מָה־אַתָּה רֹאֶה יִרְמְיָהוּ
וָאֹמַר תְּאֵנִים הַתְּאֵנִים[a] הַטֹּבוֹת טֹבוֹת מְאֹד

32 a 𝔊B praem לָכֵן ‖ b ca 25MSS נְבִיאֵי; l prb c 𝔊(𝔖)𝔙 נִבְּאֵי הַנְּבִאִים ‖ c-c >𝔊 ‖ d 𝔊 וּבְתוֹעֲתָם? ‖ e QMSS וְהוֹעֵל ‖ f-f >𝔊𝔖 ‖ 33 a l c 𝔊 נביא ‖ b >𝔊 ‖ c-c l c 𝔊𝔏𝔙 אַתֶּם הַמַּ' ‖ 35 l c ca 45MSS Or אֶל־ ‖ 36 a frt l c 𝔊 תַּזְכִּרוּ ‖ b 𝔊 לָאִישׁ ‖ c 𝔖h דבר vel הדבר ‖ d-d >𝔊, prb add ‖ vs 37 𝔖h※ ‖ a-a >𝔊; 𝔖 pr הנביא ‖ b 𝔊 וְלָמָּה ‖ c 𝔊+ אֱלֹהֵינוּ ‖ 38 a-a >𝔊 ‖ b 𝔊+ אלהינו ‖ 39 a l c 5MSS 𝔊AΣ𝔖𝔙 וְנָשִׁיתִי vel וְנָשָׂאתִי ‖ b-b >𝔊, prb dl sol נשא (l c 14MSS ʼAΣ𝔖𝔙 נָשֹׂא) ‖ c-c >𝔊 ‖ 40 l prb וּכְלִמַּת ‖ Cp 24, 1 a l דּוּדֵי ‖ b frt l (c Vrs?) מֻצָּבִים ‖ c Var𝔊 יְכָנְיָהוּ ‖ d-d >𝔖, frt l c 𝔊B𝔖h וְאֶת־הַשָּׂרִים ‖ e 𝔊 τοὺς δεσμώτας(?) + καὶ τοὺς πλησίους (𝔊B) vel πλουσίους (𝔊ℵA𝔄) ‖ f nonn MSS בָּבֶלָה ‖ 2 a 𝔊𝔖 אַחֵר ‖ b 𝔊𝔖 מֵרֹעַן ‖ 3 a >𝔊Bℵ𝔖h𝔖.

וְהָרָעוֹת רָעוֹת מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ[b]׃ ס
4 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 5 כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
כַּתְּאֵנִים הַטֹּבוֹת הָאֵלֶּה כֵּן־אַכִּיר אֶת־גָּלוּת יְהוּדָה
אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּי מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֶרֶץ כַּשְׂדִּים לְטוֹבָה׃
6 וְשַׂמְתִּי עֵינִי[a] עֲלֵיהֶם לְטוֹבָה וַהֲשִׁבֹתִים[b] עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת[c]
וּבְנִיתִים וְלֹא אֶהֱרֹס[d] וּנְטַעְתִּים וְלֹא אֶתּוֹשׁ׃
7 וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב לָדַעַת אֹתִי כִּי אֲנִי יְהוָה וְהָיוּ־לִי לְעָם וְאָנֹכִי אֶהְיֶה
לָהֶם לֵאלֹהִים כִּי־יָשֻׁבוּ אֵלַי בְּכָל־לִבָּם׃ ס 8 וְכַתְּאֵנִים הָרָעוֹת אֲשֶׁר
לֹא־תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ[a] כִּי־[b]כֹה ׀ אָמַר יְהוָה כֵּן אֶתֵּן אֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־
יְהוּדָה וְאֶת־שָׂרָיו וְאֵת ׀ שְׁאֵרִית יְרוּשָׁלִַם הַנִּשְׁאָרִים בָּאָרֶץ[c] הַזֹּאת
וְהַיֹּשְׁבִים [d]בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם[d]׃ 9 וּנְתַתִּים לְזַעֲוָה[a] לְרָעָה[b] לְכֹל מַמְלְכוֹת
הָאָרֶץ לְחֶרְפָּה[c] וּלְמָשָׁל לִשְׁנִינָה[d] וְלִקְלָלָה בְּכָל־הַמְּקֹמוֹת[e] אֲשֶׁר־
אַדִּיחֵם[f] שָׁם׃ 10 וְשִׁלַּחְתִּי בָם אֶת־הַחֶרֶב אֶת[a]־הָרָעָב וְאֶת־הַדָּבֶר עַד־
תֻּמָּם מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָהֶם וְלַאֲבוֹתֵיהֶם[b]׃ ס
25 1 הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה עַל[a]־יִרְמְיָהוּ עַל־כָּל־עַם יְהוּדָה בַּשָּׁנָה
הָרְבִעִית לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה [b]הִיא הַשָּׁנָה הָרִאשֹׁנִית
לִנְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל[b]׃ 2 אֲשֶׁר דִּבֶּר [a]יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא[a] עַל[b]־כָּל[c]־עַם
יְהוּדָה וְאֶל כָּל[d]־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם לֵאמֹר׃ 3 מִן־שְׁלֹשׁ[a] עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְיֹאשִׁיָּהוּ
בֶן־אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה וְעַד ׀ הַיּוֹם הַזֶּה זֶה[b] שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה [c]הָיָה
דְבַר־יְהוָה אֵלַי[c] וָאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם אַשְׁכֵּים[d] וְדַבֵּר [e]וְלֹא שְׁמַעְתֶּם[e]׃ 4 [a]וְשָׁלַח
יְהוָה[b] אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־עֲבָדָיו[c] הַנְּבִאִים הַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ וְלֹא שְׁמַעְתֶּם
וְלֹא־הִטִּיתֶם אֶת־אָזְנְכֶם[d] לִשְׁמֹעַ[e]׃ 5 לֵאמֹר שׁוּבוּ־נָא[a] אִישׁ מִדַּרְכּוֹ
הָרָעָה וּמֵרֹעַ מַעַלְלֵיכֶם וּשְׁבוּ עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר [b]נָתַן יְהוָה[b] לָכֶם
וְלַאֲבוֹתֵיכֶם לְמִן־עוֹלָם וְעַד־עוֹלָם׃ 6 וְאַל[a]־תֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים

3 [b] 𝔊𝔖 מֵרֹעַן ‖ 6 [a] 4MSS 𝔊𝔏𝔙 עֵינַי ‖ [b] prb l וְהֲשִׁבֹתִים cf 𝔊 ‖ [c] 𝔊 + לְטוֹבָה, 𝔏 = 𝔐 ‖ [d] 𝔊[B] אהרסם ‖ 8 [a] 𝔊𝔖 מֵרֹעַן ‖ [b] >𝔊𝔖𝔙 ‖ [c] 𝔊[A]𝔄𝔖 בָּעִיר ‖ [d-d] 𝔊 בְּמִצְרַיִם ‖ 9 [a] Q לְזַעֲוָה; l c K לְזַוְעָה cf 15,4 ‖ [b] >𝔊, frt dl (𝔖𝔙 ולרעה; 𝔖 praem וּלְמָנוֹד) ‖ [c] 𝔊 וּלְח׳ ‖ [d] 55MSS 𝔊𝔖 וְלִשְׁ׳ ‖ [e] 𝔊 מָקוֹם ‖ [f] 𝔊𝔖𝔙 הִדַּחְתִּים ‖ 10 [a] l c 37MSS 𝔊𝔖 וְאֶת־ ‖ [b] >𝔊; prb dl ‖ Cp 25 cf cp 36 ‖ 1 [a] l c 21MSS 𝔊𝔏 אֶל־ ‖ [b-b] >𝔊𝔏 (add; pr הראשנית l ־נָה) ‖ 2 [a-a] >𝔊 ‖ [b] l c 𝔊 אֶל־ ‖ [c] >Or ‖ [d] >𝔊 ‖ 3 [a] 𝔊 בִּשְׁלֹשׁ(?) ‖ [b] >𝔊 ‖ [c-c] >𝔊 ‖ [d] l c 16MSS הַשְׁכֵּם ‖ [e-e] >𝔊 ‖ vs 4 prb add e 7,25. 26 ‖ [a] l c 𝔊𝔏 וָאֶשְׁלַח cf 7,25 ‖ [b] dl c 𝔊𝔏 ‖ [c] l c 𝔊 al עֲבָדַי ‖ [d] 5MSS 𝔊𝔏 אָזְנֵיכֶם ‖ [e] >𝔊𝔏 cf 7,26 ‖ 5 [a] נא >𝔊 ‖ [b-b] l c 𝔊𝔏 נָתַתִּי ‖ 6 [a] 𝔊 אַל.

לְעָבְדָם וּלְהִשְׁתַּחֲוֺת לָהֶם וְלֹא־[b]תַכְעִיסוּ אוֹתִי בְּמַעֲשֵׂה[c] יְדֵיכֶם [d]וְלֹא
אָרַע לָכֶם[d]׃ 7 וְלֹא־שְׁמַעְתֶּם אֵלַי [a]נְאֻם־יְהוָה[a] לְמַעַן הַכְעִסוּנִי[b] בְּמַעֲשֵׂה[c]
יְדֵיכֶם לְרַע לָכֶם׃ פ 8 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[a] יַעַן אֲשֶׁר לֹא־
שְׁמַעְתֶּם[b] אֶת־דְּבָרָי׃ 9 הִנְנִי שֹׁלֵחַ וְלָקַחְתִּי אֶת־כָּל־[a][b]מִשְׁפְּחוֹת צָפוֹן[b]
[c]נְאֻם־יְהוָה וְאֶל־נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עַבְדִּי[c] וַהֲבִאֹתִים עַל־הָאָרֶץ
הַזֹּאת וְעַל־יֹשְׁבֶיהָ וְעַל כָּל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה[d] סָבִיב[e] וְהַחֲרַמְתִּים[f] וְשַׂמְתִּים
לְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה וּלְחָרְבוֹת[g] עוֹלָם׃ 10 וְהַאֲבַדְתִּי מֵהֶם קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל
שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה [°]קוֹל רֵחַיִם[°] וְאוֹר נֵר׃ 11 וְהָיְתָה כָּל־הָאָרֶץ
[a]הַזֹּאת לְחָרְבָּה[a] לְשַׁמָּה[b] וְעָבְדוּ הַגּוֹיִם[c] [d]הָאֵלֶּה אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל[d] שִׁבְעִים
שָׁנָה׃ 12 [a]וְהָיָה כִמְלֹאות[a] שִׁבְעִים שָׁנָה אֶפְקֹד [b]עַל־מֶלֶךְ־בָּבֶל וְ[b]עַל־הַגּוֹי
הַהוּא [c]נְאֻם־יְהוָה אֶת־עֲוֺנָם וְעַל־אֶרֶץ כַּשְׂדִּים[c] וְשַׂמְתִּי אֹתוֹ[d] לְשִׁמְמוֹת[e]
עוֹלָם׃ 13 וְהֵבֵאוֹתִי[a] עַל־הָאָרֶץ הַהִיא אֶת־כָּל־דְּבָרַי אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי עָלֶיהָ
[b]אֵת כָּל־הַכָּתוּב בַּסֵּפֶר הַזֶּה אֲשֶׁר־נִבָּא יִרְמְיָהוּ עַל־כָּל־הַגּוֹיִם[b]׃ 14° כִּי
עָבְדוּ[a]־בָם גַּם־הֵמָּה גּוֹיִם רַבִּים וּמְלָכִים גְּדוֹלִים וְשִׁלַּמְתִּי לָהֶם כְּפָעֳלָם
וּכְמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם׃ ס
15 כִּי[a] כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵלַי[b] קַח אֶת־כּוֹס [c]הַיַּיִן הַחֵמָה[c] הַזֹּאת
מִיָּדִי וְהִשְׁקִיתָה[d] אֹתוֹ[e] אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ אוֹתְךָ אֲלֵיהֶם׃
16 וְשָׁתוּ[a] וְהִתְגֹּעֲשׁוּ[b] וְהִתְהֹלָלוּ מִפְּנֵי הַחֶרֶב אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ בֵּינֹתָם׃ °
17 וָאֶקַּח אֶת־הַכּוֹס מִיַּד יְהוָה וָאַשְׁקֶה אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־שְׁלָחַנִי
יְהוָה אֲלֵיהֶם׃ 18 אֶת־יְרוּשָׁלִַם וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה וְאֶת־מְלָכֶיהָ אֶת־[a]
שָׂרֶיהָ לָתֵת אֹתָם לְחָרְבָּה לְשַׁמָּה לִשְׁרֵקָה [b]וְלִקְלָלָה כַּיּוֹם הַזֶּה[b]׃ 19 אֶת־
פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְאֶת־עֲבָדָיו וְאֶת־שָׂרָיו וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ׃ 20 וְאֵת כָּל־
הָעֶרֶב [a]וְאֵת כָּל־מַלְכֵי אֶרֶץ הָעוּץ[a] וְאֵת כָּל־מַלְכֵי אֶרֶץ[b] פְּלִשְׁתִּים

6 [b] 𝔊 לְמַעַן לֹא ת׳ cf 7; l frt וְאַל ‖ [c] l c 𝔊𝔏𝔗𝔙 —שֵׂי ‖ [d-d] 𝔊 לְהָרַע לָכֶם; l prb לְרַע לכם cf v 7^𝔐 et 7,6 ‖ 7 [a-a], >𝔊𝔏 ‖ [b] l תַּכְעִסוּנִי (cf 6) vel c Q הַכְעִסֻנִי K הֹ—וּנִי ‖ [c] l c ʼAΘ𝔗𝔙 cf 𝔖^h —שֵׂי ‖ 8 [a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊 ? הֶאֱמַנְתֶּם לִדְבָ׳ (בִּדְבָ׳) ‖ 9 [a] כל >𝔊 (𝔖^h s ast) ‖ [b-b] 𝔊 מִשְׁפָּחָה מִצָּ׳ ‖ [c-c] >𝔊; add (cf ואל) ‖ [d] >𝔊𝔙 ‖ [e] 𝔊𝔖 סְבִיבֶיהָ; mlt MSS מסביב ‖ [f] l c 𝔊𝔖 וְהַחֲרַבְ׳ ‖ [g] l c 𝔊 וּלְחֶרְפַּת ‖ 10 [°-°] 𝔊 רֵיחַ מֹר ‖ 11 [a-a] >𝔊 ‖ [b] 27MSS ʼA𝔙𝔖 cf 𝔖^h וּלְשׁ׳ ‖ [c] l c 𝔊 בַּגּוֹיִם ‖ [d-d] >𝔊, add (𝔖^h sol ※האלה) ‖ 12 [a-a] 𝔊 וּבִמְל׳ ‖ [b-b] >𝔊; add ‖ [c-c] >𝔊; add ‖ [d] 1MS 𝔊 אֹתָם, 𝔊^א αὐτό ‖ [e] cpl MSS —מוֹת; l c 𝔊𝔖 —מַת ‖ 13 [a] l Q; K וְהֵבֵאוֹתִי, Q וְהֵבֵאתִי ‖ [b-b] add? ‖ vs 14 >𝔊 ‖ [a] l יַעַבְדוּ ‖ 15 [a] >𝔊𝔏 (𝔖^h = 𝔐) ‖ [b] >𝔊𝔏𝔖 ‖ [c-c] 𝔊𝔏 (cf Ps 75,9) היין הַחָמֶר vel c 2MSS יֵין הח׳, sed prb dl היין ‖ [d] l תָּהּ— ‖ [e] >𝔊, dl; 𝔖^h𝔊^MSS ʼA אֹתָם אתו ‖ 16 [a] 𝔊𝔏 וְקִיאוּ ‖ [b] >𝔊^B𝔏 ‖ 17 כל >𝔊𝔏 (𝔖^h = 𝔐) ‖ 18 [a] l c 138MSS Vrs ואת ‖ [b-b] >𝔊^h𝔏 ‖ 19 𝔊𝔏 ואת ‖ 20 [a-a] >𝔊𝔏 ‖ [b] >𝔊𝔏.

וְאֶת־[c]אַשְׁקְלוֹן וְאֶת־עַזָּה וְאֶת־עֶקְרוֹן וְאֵת שְׁאֵרִית אַשְׁדּוֹד׃ 21 אֶת־אֱדוֹם
וְאֶת־מוֹאָב וְאֶת־בְּנֵי עַמּוֹן׃ 22 וְאֵת כָּל־מַלְכֵי־צֹר וְאֵת כָּל־מַלְכֵי צִידוֹן
°וְאֵת מַלְכֵי הָאִי° אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיָּם׃ 23 אֶת[a]־דְּדָן וְאֶת־תֵּימָא וְאֶת־בּוּז
וְאֵת כָּל־קְצוּצֵי פֵאָה[b]׃ 24 [a]וְאֵת כָּל־מַלְכֵי עֲרָב[a] וְאֵת כָּל־מַלְכֵי[b] הָעֶרֶב
הַשֹּׁכְנִים בַּמִּדְבָּר׃ 25 °וְאֵת ׀ כָּל־מַלְכֵי זִמְרִי° וְאֵת כָּל־מַלְכֵי עֵילָם וְאֵת
כָּל־מַלְכֵי מָדָי׃ 26 וְאֵת ׀ כָּל־מַלְכֵי הַצָּפוֹן[a] הַקְּרֹבִים וְהָרְחֹקִים אִישׁ אֶל־
אָחִיו וְאֵת כָּל־הַמַּמְלְכוֹת הָאָרֶץ[b] אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה [c]וּמֶלֶךְ שֵׁשַׁךְ
יִשְׁתֶּה אַחֲרֵיהֶם[c]׃ ס 27 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
[a]אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[a] שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ[b] וּקְיוּ[c] וְנִפְלוּ וְלֹא תָקוּמוּ מִפְּנֵי הַחֶרֶב
אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ בֵּינֵיכֶם׃ 28 וְהָיָה כִּי יְמָאֲנוּ לָקַחַת־הַכּוֹס מִיָּדְךָ
לִשְׁתּוֹת וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם[a] כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[b] שָׁתוֹ תִשְׁתּוּ׃ 29 כִּי
הִנֵּה[a] בָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא־שְׁמִי עָלֶיהָ אָנֹכִי מֵחֵל לְהָרַע וְאַתֶּם הִנָּקֵה
תִנָּקוּ[b] לֹא תִנָּקוּ כִּי חֶרֶב אֲנִי קֹרֵא עַל־כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ [c]נְאֻם יְהוָה
צְבָאוֹת[c]׃ 30 וְאַתָּה תִּנָּבֵא אֲלֵיהֶם אֵת כָּל־[a]הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְאָמַרְתָּ
אֲלֵיהֶם[b]

יְהוָה מִמָּרוֹם יִשְׁאָג [c]וּמִמְּעוֹן קָדְשׁוֹ[c] יִתֵּן קוֹלוֹ
שָׁאֹג יִשְׁאַג עַל־נָוֵהוּ הֵידָד[d] כְּדֹרְכִים יַעֲנֶה אֶל[e] כָּל[f]־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃
31 בָּא שָׁאוֹן עַד־קְצֵה הָאָרֶץ כִּי רִיב לַיהוָה בַּגּוֹיִם
נִשְׁפָּט הוּא לְכָל־בָּשָׂר הָרְשָׁעִים[a] נְתָנָם[b] לַחֶרֶב נְאֻם־יְהוָה׃ ס
32 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
הִנֵּה רָעָה יֹצֵאת מִגּוֹי אֶל־גּוֹי
וְסַעַר גָּדוֹל יֵעוֹר מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ׃
33 וְהָיוּ חַלְלֵי יְהוָה [a]בַּיּוֹם הַהוּא[a] מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ [b]לֹא
יִסָּפְדוּ וְלֹא יֵאָסְפוּ[b] וְלֹא יִקָּבֵרוּ לְדֹמֶן עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה יִהְיוּ׃
34 הֵילִילוּ הָרֹעִים וְזַעֲקוּ וְהִתְפַּלְּשׁוּ אַדִּירֵי[a] הַצֹּאן
כִּי־מָלְאוּ יְמֵיכֶם לִטְבוֹחַ וּתְפוֹצוֹתִיכֶם[b] וּנְפַלְתֶּם[c] כִּכְלִי[d] חֶמְדָּה׃

20 [c] 𝔊𝔏 את ‖ 21 𝔊𝔏𝔖ϑ ואת ‖ 22 °-° 𝔊 מלכי(ם) (ca 75MSS hbr + ואת (כל־ ‖
23 [a] l c 83MSS Vrs וְאֵת ‖ [b] 𝔊𝔏 קצוץ פאתו ‖ 24 [a-a] >𝔊𝔏 ‖ [b] מלכי >𝔊𝔏 ‖
25 °-° >𝔊𝔏 ‖ 26 [a] 𝔊 ? מִקֶּדֶם ‖ [b] dl c 𝔊𝔖 et l ־לְכוֹת ‖ [c-c] >𝔊𝔏, add ‖ 27 [a-a] >𝔊𝔏
(𝔖h = 𝔐) ‖ [b] ו >𝔊B ‖ [c] mlt MSSK וּקְוּ, l וְקִיאוּ ‖ 28 [a] >𝔊𝔏 ‖ [b] >𝔊 (𝔖h = 𝔐) ‖
29 [a] >𝔊𝔏 ‖ [b] >𝔊𝔏 ‖ [c-c] >𝔊 al ‖ 30 [a] >𝔊 ‖ [b] >𝔊B ‖ [c-c] prb l c 𝔊 וּמִקָּדְשׁוֹ 𝔏 *de loco sancto suo* ‖ [d] 𝔊𝔖h𝔏 καὶ οἶδε (ex αιδαδ) ‖ [e] l c 𝔊 עַל ‖ [f] >𝔊B ‖ 31 [a] 𝔊𝔏𝔖 וְהָ ‖ [b] 𝔊𝔏 נִתְּנוּ ϑ נְתַתִּי ‖ 32 >𝔊 ‖ 33 [a-a] 𝔊 בְּיוֹם יהוה ‖ [b-b] >𝔊 ‖ 34 [a] 𝔊𝔏 ?אֵילֵי ‖
[b] Var וּתְפוֹצוֹתֵיכֶם, sed (>𝔊) prb dl, cf [c] ‖ [c] l prb וְנִפַּצְתֶּם (𝔊𝔗) ‖ [d] 𝔊 al ?כְּאֵילֵי.

35 וְאָבַד מָנוֹס מִן־הָרֹעִים וּפְלֵיטָה מֵאַדִּירֵי הַצֹּאן׃
36 קוֹל צַעֲקַת הָרֹעִים וִילְלַת אַדִּירֵי הַצֹּאן
כִּי־שֹׁדֵד יְהוָה אֶת־מַרְעִיתָם׃ 37 וְנָדַמּוּ נְאוֹת[a] הַשָּׁלוֹם
מִפְּנֵי חֲרוֹן [b]אַף־יְהוָה[b]׃ 38 עָזַב כַּכְּפִיר[a] סֻכּוֹ
כִּי־הָיְתָה אַרְצָם לְשַׁמָּה מִפְּנֵי חֲרוֹן[b] הַיּוֹנָה[c] [d]וּמִפְּנֵי חֲרוֹן אַפּוֹ[d]׃ פ

26 1 בְּרֵאשִׁית מַמְלְכוּת[a] יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ [b]מֶלֶךְ יְהוּדָה[b] הָיָה
הַדָּבָר הַזֶּה[c] מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר[d]׃ 2 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה עֲמֹד בַּחֲצַר בֵּית־
יְהוָה וְדִבַּרְתָּ[a] עַל־כָּל־עָרֵי[b] יְהוּדָה[c] הַבָּאִים לְהִשְׁתַּחֲוֺת בֵּית־יְהוָה אֵת
כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ [d]לְדַבֵּר אֲלֵיהֶם[d] אַל־תִּגְרַע דָּבָר׃ 3 אוּלַי
יִשְׁמְעוּ וְיָשֻׁבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וְנִחַמְתִּי אֶל־הָרָעָה אֲשֶׁר אָנֹכִי
חֹשֵׁב לַעֲשׂוֹת לָהֶם מִפְּנֵי רֹעַ מַעַלְלֵיהֶם׃ 4 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר
יְהוָה אִם־לֹא תִשְׁמְעוּ אֵלַי לָלֶכֶת בְּתוֹרָתִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם׃
5 לִשְׁמֹעַ עַל[a]־דִּבְרֵי עֲבָדַי הַנְּבִאִים אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ אֲלֵיכֶם [b]וְהַשְׁכֵּם[b]
וְשָׁלֹחַ וְלֹא שְׁמַעְתֶּם[c]׃ 6 וְנָתַתִּי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה כְּשִׁלֹה וְאֶת־הָעִיר
הַזֹּאתָה[a] אֶתֵּן לִקְלָלָה לְכֹל גּוֹיֵי[b] הָאָרֶץ׃ ס 7 וַיִּשְׁמְעוּ הַכֹּהֲנִים
וְהַנְּבִאִים וְכָל־הָעָם אֶת־יִרְמְיָהוּ מְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּבֵית
יְהוָה׃ 8 וַיְהִי ׀ כְּכַלּוֹת יִרְמְיָהוּ לְדַבֵּר אֵת כָּל־אֲשֶׁר־צִוָּה[a] יְהוָה לְדַבֵּר
אֶל[b]־כָּל־הָעָם וַיִּתְפְּשׂוּ אֹתוֹ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִאִים וְכָל־הָעָם לֵאמֹר [c]מוֹת
תָּמוּת[c]׃ 9 מַדּוּעַ[a] נִבֵּיתָ[b] בְשֵׁם־יְהוָה לֵאמֹר כְּשִׁלוֹ יִהְיֶה הַבַּיִת הַזֶּה
וְהָעִיר הַזֹּאת תֶּחֱרַב מֵאֵין יוֹשֵׁב וַיִּקָּהֵל כָּל־הָעָם אֶל[c]־יִרְמְיָהוּ בְּבֵית
יְהוָה׃ 10 וַיִּשְׁמְעוּ ׀ שָׂרֵי יְהוּדָה אֵת [a]הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה[a] וַיַּעֲלוּ מִבֵּית־
הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה וַיֵּשְׁבוּ בְּפֶתַח [b]שַׁעַר־יְהוָה[b] הֶחָדָשׁ׃ 11 וַיֹּאמְרוּ
הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִאִים אֶל־הַשָּׂרִים וְאֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר מִשְׁפַּט־מָוֶת
לָאִישׁ הַזֶּה כִּי נִבָּא אֶל־הָעִיר הַזֹּאת כַּאֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם בְּאָזְנֵיכֶם׃
12 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־כָּל[a]־הַשָּׂרִים וְאֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר יְהוָה שְׁלָחַנִי

35. 36 𝔊 al (מַ)אֵילֵי? ‖ 37 [a] 𝔊 שְׁאֵרִית? 𝔖[h]𝔏 τὰ καλά ‖ [b-b] 𝔊 al אַפִּי, frt = אף י׳ ‖ 38 [a] l כְּ׳ ‖ [b] l c ca 20MSS 𝔊𝔖[h] הַחֶרֶב cf 46,16; 50,16 ‖ [c] 𝔊𝔖[h] (הַ)גְּדֹלָה ‖ [d-d] >𝔊𝔖[h] al ‖ Cp 26, 1 [a] l מַמְלֶכֶת ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [c] 𝔖 + אֶל־יִרְמְיָהוּ ‖ [d] >𝔊 ‖ 2 [a] 𝔊𝔏𝔗 frt l וְנִבֵּאתָ ‖ [b] עָרֵי >𝔊𝔏, prb dl ‖ [c] 𝔊 + וּלְכָל ‖ [d-d] l frt c 𝔊𝔏 לְהִנָּבֵא לָהֶם ‖ 3 20MSS עַל ‖ 4 >𝔊 ‖ 5 [a] nonn MSS אֶל 2MSS אֶת ‖ [b] l c mlt MSS 𝔊𝔖Σ ה׳ ‖ [c] 𝔊 + אֵלָי ‖ 6 [a] l c Q הַזֹּאת ‖ [b] sic 𝔅; mlt MSS גּוֹיֵ (𝔊 + כל־) ‖ 8 [a] l c 𝔊𝔖𝔙 צִוָּהוּ ‖ [b] Or עַל ‖ [c-c] 𝔖 יומת (𝔙 מות) ‖ 9 [a] 𝔊𝔖 כִּי vel אשר ‖ [b] l c Var נִבֵּאתָ 𝔖𝔙 נִבָּא ‖ [c] l c nonn MSS Vrs עַל ‖ 10 [a-a] 𝔊[B] sg ‖ [b-b] 34MSS 𝔖𝔗𝔙 (>𝔊[Bℵ]) שׁ׳ בֵּית יהוה; prb sic l ‖ 11 l עַל ‖ 12 [a] כל >𝔊.

לְהִנָּבֵא אֶל־[b]הַבַּיִת הַזֶּה וְאֶל־[c]הָעִיר הַזֹּאת אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר
שְׁמַעְתֶּם׃ 13 וְעַתָּה הֵיטִיבוּ דַרְכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם וְשִׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם[a] וְיִנָּחֵם יְהוָה אֶל־[b]הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר עֲלֵיכֶם׃ 14 וַאֲנִי הִנְנִי
בְיֶדְכֶם עֲשׂוּ־לִי כַּטּוֹב וְכַיָּשָׁר בְּעֵינֵיכֶם׃ 15 אַךְ ׀ יָדֹעַ תֵּדְעוּ כִּי אִם־
מְמִתִים אַתֶּם אֹתִי כִּי־[a]דָם נָקִי אַתֶּם נֹתְנִים עֲלֵיכֶם וְאֶל־[b]הָעִיר הַזֹּאת
וְאֶל־[b]יֹשְׁבֶיהָ כִּי בֶאֱמֶת שְׁלָחַנִי יְהוָה עֲלֵיכֶם[c] לְדַבֵּר בְּאָזְנֵיכֶם אֵת
כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ 16 וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם אֶל־הַכֹּהֲנִים
וְאֶל־הַנְּבִיאִים אֵין־לָאִישׁ הַזֶּה מִשְׁפַּט־מָוֶת כִּי בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
דִּבֶּר אֵלֵינוּ׃ 17 וַיָּקֻמוּ אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי הָאָרֶץ וַיֹּאמְרוּ אֶל־כָּל־קְהַל הָעָם
לֵאמֹר׃ 18° מִיכָיה[a] הַמּוֹרַשְׁתִּי הָיָה נִבָּא[b] בִּימֵי חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה
וַיֹּאמֶר אֶל־כָּל־עַם יְהוּדָה לֵאמֹר[c] כֹּה־אָמַר ׀ יְהוָה צְבָאוֹת[d]
צִיּוֹן שָׂדֶה תֵחָרֵשׁ וִירוּשָׁלַיִם עִיִּים[e] תִּהְיֶה וְהַר הַבַּיִת לְבָמוֹת[f] יָעַר׃
19 הֶהָמֵת הֱמִתֻהוּ[a] חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְכָל־יְהוּדָה הֲלֹא יָרֵא[b] אֶת־יְהוָה
וַיְחַל[b] אֶת־פְּנֵי יְהוָה וַיִּנָּחֶם יְהוָה אֶל־[c]הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר עֲלֵיהֶם
וַאֲנַחְנוּ עֹשִׂים[d] רָעָה גְדוֹלָה עַל־נַפְשׁוֹתֵינוּ׃
20 [a]וְגַם־אִישׁ[a] הָיָה מִתְנַבֵּא בְּשֵׁם יְהוָה אוּרִיָּהוּ בֶּן־שְׁמַעְיָהוּ מִקִּרְיַת
הַיְּעָרִים וַיִּנָּבֵא [b]עַל־הָעִיר הַזֹּאת וְ[b]עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת כְּכֹל דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ׃
21 וַיִּשְׁמַע הַמֶּלֶךְ־יְהוֹיָקִים [a]וְכָל־גִּבּוֹרָיו[a] וְכָל־הַשָּׂרִים אֶת־דְּבָרָיו וַיְבַקֵּשׁ[b]
הַמֶּלֶךְ[c] הֲמִיתוֹ וַיִּשְׁמַע אוּרִיָּהוּ [d]וַיִּרָא וַיִּבְרַח[d] וַיָּבֹא מִצְרָיִם׃ 22° וַיִּשְׁלַח
הַמֶּלֶךְ יְהוֹיָקִים[a] אֲנָשִׁים מִצְרָיִם [b]אֶת־אֶלְנָתָן בֶּן־עַכְבּוֹר וַאֲנָשִׁים אִתּוֹ
אֶל־מִצְרָיִם[b]׃ 23 [a]וַיּוֹצִיאוּ [b]אֶת־אוּרִיָּהוּ[b] מִמִּצְרַיִם[c] וַיְבִאֻהוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ
יְהוֹיָקִים[d] וַיַּכֵּהוּ בֶּחָרֶב וַיַּשְׁלֵךְ [e]אֶת־נִבְלָתוֹ[e] אֶל־קִבְרֵי[f] בְּנֵי הָעָם[g]׃
24 אַךְ יַד אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן הָיְתָה אֶת־יִרְמְיָהוּ לְבִלְתִּי תֵּת־אֹתוֹ בְיַד־
הָעָם לַהֲמִיתוֹ׃ פ

27 1° בְּרֵאשִׁית מַמְלֶכֶת יְהוֹיָקִם[a] בֶּן־יֹאושִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הָיָה
הַדָּבָר הַזֶּה אֶל־יִרְמְיָה מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ 2° כֹּה־אָמַר יְהוָה אֵלַי

12 [b] l c 𝔊𝔏 עַל ‖ [c] l וְעַל ‖ 13 [a] >𝔊 ‖ [b] 16MSS עַל cf 3 ‖ 14 𝔊𝔏 לָכֶם ‖ 15 [a] >𝔊𝔖 ‖ [b] l וְעַל ‖ [c] l c 𝔊𝔙 אֲלֵיכֶם ‖ 17 >𝔊𝔖 ‖ 18 cf Mi 3,12 ‖ [a] l c K מִיכָה, nonn MSS Q מִיכָיָה ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] >𝔊𝔖 ‖ [d] >𝔊 ‖ [e] 𝔊^{Bℵ} εἰς (ὡς) ἄβατον, 𝔊^{A}𝔄 cf Mi 3,12𝔊 מְלוּנָה? ‖ [f] 𝔖 לְבֵית 𝔊 (ἄλσος) frt = לְסְבַךְ (לְסִבְכֵי) (cf 𝔗 et Jes 9,17) ‖ 19 [a] 𝔊𝔖𝔙 sg ‖ [b] 𝔊𝔖𝔙 plur ‖ [c] l עַל ‖ [d] 𝔊 עָשִׂינוּ? ‖ 20 [a-a] 𝔊 וְאִישׁ ‖ [b-b] >𝔊 ‖ 21 [a-a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊 plur ‖ [c] >𝔊 ‖ [d-d] >𝔊 ‖ v 22 𝔖^{h} ※ ‖ [a] >𝔊 ‖ [b-b] >𝔊 ‖ 23 [a] 𝔊^{A} + וַיִּקָּחוּהוּ ‖ [b-b] 𝔊 אֹתוֹ ‖ [c] 𝔊 מִשָּׁם ‖ [d] >𝔊 ‖ [e-e] 𝔊 אֹתוֹ ‖ [f] 𝔊 קֶבֶר ‖ [g] 𝔊 עַמּוֹ ‖ Cp 27, 1 >𝔊 ‖ [a] l c 3MSS 𝔖 צִדְקִיָּהוּ cf 3 ‖ 2 𝔊 hic incip cp 27.

עֲשֵׂה לְךָ מוֹסֵרוֹת וּמֹטוֹת וּנְתַתָּם עַל־צַוָּארֶךָ׃ 3 וְשִׁלַּחְתָּם[a] אֶל־מֶלֶךְ
אֱדוֹם וְאֶל־מֶלֶךְ מוֹאָב וְאֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן וְאֶל־מֶלֶךְ צֹר וְאֶל־מֶלֶךְ
צִידוֹן [b]בְּיַד מַלְאָכִים[b] הַבָּאִים[c] יְרוּשָׁלִַם אֶל־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה׃
4 וְצִוִּיתָ אֹתָם אֶל־אֲדֹנֵיהֶם לֵאמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל כֹּה תֹאמְרוּ אֶל־אֲדֹנֵיכֶם׃ 5 [a]אָנֹכִי עָשִׂיתִי אֶת־הָאָרֶץ [b]אֶת־
הָאָדָם וְאֶת־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ[b] בְּכֹחִי הַגָּדוֹל וּבִזְרוֹעִי
הַנְּטוּיָה וּנְתַתִּיהָ לַאֲשֶׁר יָשַׁר בְּעֵינָי׃ 6 [a]וְעַתָּה אָנֹכִי[a] נָתַתִּי [b]אֶת־כָּל־
הָאֲרָצוֹת הָאֵלֶּה[b] [c]בְּיַד נְבוּכַדְנֶאצַּר[c] מֶלֶךְ־בָּבֶל עַבְדִּי[d] וְגַם אֶת־חַיַּת
הַשָּׂדֶה [e]נָתַתִּי לוֹ[e] לְעָבְדוֹ׃ [°]7 וְעָבְדוּ אֹתוֹ כָּל־הַגּוֹיִם וְאֶת־בְּנוֹ וְאֶת־
בֶּן־בְּנוֹ עַד בֹּא־עֵת אַרְצוֹ[a] גַּם־הוּא וְעָבְדוּ בוֹ גּוֹיִם רַבִּים וּמְלָכִים
גְּדוֹלִים׃ 8 וְהָיָה הַגּוֹי וְהַמַּמְלָכָה [a]אֲשֶׁר לֹא־יַעַבְדוּ אֹתוֹ אֶת־נְבוּכַדְנֶאצַּר
מֶלֶךְ־בָּבֶל וְאֵת[a] אֲשֶׁר לֹא־יִתֵּן[b] אֶת־צַוָּארוֹ[c] בְּעֹל מֶלֶךְ בָּבֶל בַּחֶרֶב
וּבָרָעָב וּבַדֶּבֶר[d] אֶפְקֹד [e]עַל־הַגּוֹי הַהוּא[e] נְאֻם־יְהוָה עַד־[f]תֻּמִּי אֹתָם[f]
בְּיָדוֹ׃ 9 וְאַתֶּם אַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־נְבִיאֵיכֶם וְאֶל־קֹסְמֵיכֶם וְאֶל חֲלֹמֹתֵיכֶם[a]
וְאֶל־עֹנְנֵיכֶם וְאֶל־כַּשָּׁפֵיכֶם אֲשֶׁר־הֵם אֹמְרִים [b]אֲלֵיכֶם לֵאמֹר[b] לֹא
תַעַבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל׃ 10 כִּי שֶׁקֶר הֵם נִבְּאִים לָכֶם לְמַעַן הַרְחִיק
אֶתְכֶם מֵעַל אַדְמַתְכֶם [°]וְהִדַּחְתִּי אֶתְכֶם וַאֲבַדְתֶּם[°]׃ 11 וְהַגּוֹי אֲשֶׁר
יָבִיא אֶת־צַוָּארוֹ בְּעֹל מֶלֶךְ־בָּבֶל וַעֲבָדוֹ וְהִנַּחְתִּיו עַל־אַדְמָתוֹ [°]נְאֻם־
יְהוָה[°] וַעֲבָדָהּ וְיָשַׁב בָּהּ׃ 12 וְאֶל־צִדְקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה דִּבַּרְתִּי כְּכָל־
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר הָבִיאוּ אֶת־צַוְּארֵיכֶם [°]בְּעֹל מֶלֶךְ־בָּבֶל וְעִבְדוּ
אֹתוֹ וְעַמּוֹ וִחְיוּ[°]׃ [°]13 לָמָּה תָמוּתוּ אַתָּה וְעַמֶּךָ בַּחֶרֶב בָּרָעָב[a] וּבַדָּבֶר
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־הַגּוֹי אֲשֶׁר לֹא־יַעֲבֹד אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל׃ 14 [a]וְאַל־
תִּשְׁמְעוּ אֶל־דִּבְרֵי הַנְּבִאִים הָאֹמְרִים אֲלֵיכֶם לֵאמֹר[a] [b]לֹא תַעַבְדוּ[b] אֶת־
מֶלֶךְ בָּבֶל כִּי שֶׁקֶר הֵם נִבְּאִים לָכֶם׃ 15 כִּי[a] לֹא שְׁלַחְתִּים נְאֻם־יְהוָה
[b]וְהֵם נִבְּאִים[b] בִּשְׁמִי לַשָּׁקֶר לְמַעַן הַדִּיחִי[c] אֶתְכֶם וַאֲבַדְתֶּם אַתֶּם

3 [a] l frt c 𝔊𝔏 וְשָׁלַחְתָּ ‖ [b-b] l c 𝔊 בְּיַד מַלְאֲכֵיהֶם ‖ [c] 𝔊 + לִקְרָאתָם (𝔖h ÷) ‖ 4 > 𝔊 ‖ 5 [a] 𝔊 + כִּי ‖ [b-b] > 𝔊 (𝔖h sol ※פני) ‖ 6 [a-a] > 𝔊 ‖ [b-b] 𝔊Bℵ את־הארץ (𝔊A𝔖h𝔄 + כָּל־) ‖ [c-c] 𝔖h ※ביד . . . . וגם [c-c], 𝔊B לְנָב׳, sed 𝔊ℵ nonnisi לְמֶלֶךְ; prb sic l ‖ [d] > 𝔊ℵ, prb add (𝔊B al לְעָבְדוֹ) ‖ [e-e] > 𝔊 ‖ vs 7 > 𝔊 ‖ [a] 𝔖h al חֲמָתוֹ (in marg = 𝔐) ‖ 8 [a-a] > 𝔊 ‖ [b] l c 𝔊 יִתְּנוּ ‖ [c] l c 𝔊 al רָם— ‖ [d] > 𝔊 ‖ [e-e] l c 𝔊 עֲלֵיהֶם ‖ [f-f] 𝔊 ?תֻּמָּם 𝔖𝔗 תִּתִּי אֹתָם ‖ 9 [a] l c 𝔊 חֹלְמֵיכֶם ‖ [b-b] > 𝔊 (𝔖h sol ※לאמר) ‖ 10 [°-°] > 𝔊 ‖ 11 [°-°] > 𝔊 ‖ 12 [°-°] 𝔊 ועבדו את־ מ׳ ב׳ sed cf 𝔖h ‖ vs 13 > 𝔊 ‖ [a] l c 14MSS 𝔖𝔙 וּבָ׳ ‖ 14 [a-a] > 𝔊 ‖ [b-b] 𝔊 וְעִבְדוּ (𝔖h al = 𝔐) ‖ 15 [a] > 𝔖 ‖ [b-b] 𝔊 (cf 𝔖h𝔄) ?וְהִתְנַבְּאוּ ‖ [c] 𝔊𝔙 הַדִּיחַ.

וְהַנְּבִאִים[d] הַנִּבְּאִים לָכֶם׃[e] 16 [a]וְאֶל־הַכֹּהֲנִים [b]וְאֶל־כָּל־הָעָם הַזֶּה[b]
דִּבַּרְתִּי לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה אַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־דִּבְרֵי נְבִיאֵיכֶם[c]
הַנִּבְּאִים לָכֶם לֵאמֹר הִנֵּה כְלֵי בֵית־יְהוָה מוּשָׁבִים מִבָּבֶלָה[d] [e]עַתָּה
מְהֵרָה[e] כִּי שֶׁקֶר הֵמָּה נִבְּאִים לָכֶם׃[f] °17 אַל־תִּשְׁמְעוּ אֲלֵיהֶם עִבְדוּ
אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל וִחְיוּ לָמָּה תִהְיֶה הָעִיר הַזֹּאת חָרְבָּה[a]׃ 18 וְאִם־נְבִאִים
הֵם וְאִם־יֵשׁ דְּבַר־יְהוָה אִתָּם יִפְגְּעוּ־נָא[a] [b]בַּיהוָה צְבָאוֹת [c]לְבִלְתִּי־
בֹאוּ[c] הַכֵּלִים ׀ הַנּוֹתָרִים בְּבֵית־יְהוָה וּבֵית[d] מֶלֶךְ יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלִַם
בָּבֶלָה[b]׃ ס 19 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[a] [b]אֶל־הָעַמֻּדִים וְעַל־הַיָּם
וְעַל־הַמְּכֹנוֹת[b] וְעַל[c] יֶתֶר הַכֵּלִים [d]הַנּוֹתָרִים בָּעִיר הַזֹּאת[d]׃ 20 אֲשֶׁר
לֹא־לְקָחָם נְבוּכַדְנֶאצַּר[a] מֶלֶךְ בָּבֶל בַּגְלוֹתוֹ אֶת־יְכוֹנְיָה[b] [c]בֶן־יְהוֹיָקִים
מֶלֶךְ־יְהוּדָה[c] מִירוּשָׁלִַם [d]בָּבֶלָה וְאֵת כָּל־חֹרֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם[d]׃ ס
°21 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־הַכֵּלִים הַנּוֹתָרִים
בֵּית[a] יְהוָה וּבֵית[b] מֶלֶךְ־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ 22 בָּבֶלָה יוּבָאוּ[a] [b]וְשָׁמָּה
יִהְיוּ עַד יוֹם פָּקְדִי אֹתָם[b] נְאֻם־יְהוָה [c]וְהַעֲלִיתִים וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־
הַמָּקוֹם הַזֶּה[c]׃ פ
28 1 וַיְהִי ׀ בַּשָּׁנָה [a]הַהִיא בְּרֵאשִׁית מַמְלֶכֶת צִדְקִיָּה[a] מֶלֶךְ־יְהוּדָה
[b]בַּשָּׁנַת הָרְבִעִית[b] בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי אָמַר אֵלַי חֲנַנְיָה בֶן־עַזּוּר הַנָּבִיא
אֲשֶׁר מִגִּבְעוֹן בְּבֵית יְהוָה לְעֵינֵי הַכֹּהֲנִים וְכָל־הָעָם לֵאמֹר׃ 2 כֹּה־
אָמַר יְהוָה °צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר° שָׁבַרְתִּי אֶת־עֹל מֶלֶךְ בָּבֶל׃
3 בְּעוֹד ׀ שְׁנָתַיִם יָמִים אֲנִי[a] מֵשִׁיב אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֶת־כָּל[b]־כְּלֵי בֵּית
יְהוָה [c]אֲשֶׁר לָקַח נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיְבִיאֵם
בָּבֶל[c]׃ 4 וְאֶת־יְכָנְיָה [a]בֶן־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה[a] וְאֶת־כָּל[b]־גָּלוּת יְהוּדָה
[c]הַבָּאִים בָּבֶלָה אֲנִי מֵשִׁיב אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה נְאֻם־יְהוָה[c] כִּי אֶשְׁבֹּר
אֶת־עֹל מֶלֶךְ בָּבֶל׃ 5 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָה הַנָּבִיא[a] אֶל־חֲנַנְיָה הַנָּבִיא[b] לְעֵינֵי

15 [d] 𝔊 וּנְבִאֵיכֶם ‖ [e] 𝔊 + לַשָּׁקֶר? ‖ 16 [a] 𝔊 + ὑμῖν ‖ [b-b] 𝔊 trsp ante 'וְאֶל־הַכּ ‖ [c] 𝔊 הַנְּבִיאִים ‖ [d] l מִבָּבֶל ‖ [e-e] >𝔊, l frt מֵעַתָּה ‖ [f] 𝔊𝔖ʰ + לֹא שְׁלַחְתִּים ‖ vs 17 >𝔊 ‖ [a] nonn MSS חֳרֵבָה ‖ 18 [a] 𝔊𝔖ʰ𝔏 בִּי ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [c-c] l לְבִלְתִּי יָבֹאוּ vel c 2MSS 'לב בֹּא ‖ [d] l 'וּבְב ‖ 19 [a] >𝔊 ‖ [b-b] >𝔊𝔏, prb add (𝔐 l c Or 'עַל־הָעַמ) ‖ [c] l prb עַל ‖ [d-d] >𝔊 ‖ 20 [a] >𝔊 ‖ [b] Q^MSS יְכָנְיָה ‖ [c-c] >𝔊 ‖ [d-d] >𝔊 ‖ vs 21 >𝔊 ‖ [a] prb l c 22MSS בְּבֵית ‖ [b] l prb וּבְבֵית ‖ [c] l c 𝔗 al 'וּבִ ‖ 22 [a] l c 𝔏𝔖 יָבוֹאוּ ‖ [b-b] >𝔊𝔏 ‖ [c-c] >𝔊𝔏 ‖ Cp 28, 1 [a-a] 𝔊 'הָרְבִעִית לְצִדְק, cf 𝔖ʰ ‖ [b-b] >𝔊 dl; K בִּשְׁנַת Q בַּשָּׁנָה ‖ 2 °-° >𝔊 ‖ 3 [a] frt l c 𝔊ᴮ𝔏 וַאֲנִי ‖ [b] כל >𝔊 ‖ [c-c] >𝔊𝔏 (Var 'נבוכדר et pc MSS Or בָּבֶלָה) ‖ 4 [a-a] >𝔊 ‖ [b] כל >𝔊 ‖ [c-c] >𝔊 ‖ 5 [a] >𝔊 ‖ [b] >𝔊.

הַכֹּ֣הֲנִ֔ים ᶜוּלְעֵינֵ֖י כָּל־הָעָ֑םᶜ הָעֹמְדִ֖ים בְּבֵ֥ית יְהוָֽה׃ 6 וַיֹּ֙אמֶר֙ יִרְמְיָ֣ה
הַנָּבִ֔יאᵃ אָמֵ֕ן כֵּ֖ן יַעֲשֶׂ֣ה יְהוָ֑ה יָקֵ֤ם יְהוָה֙ᵇ אֶת־דְּבָרֶ֙יךָ֙ᶜ אֲשֶׁ֣ר נִבֵּ֔אתָ
לְהָשִׁ֞יב כְּלֵ֣י בֵית־יְהוָ֗ה וְכָל־הַגּוֹלָ֔ה מִבָּבֶ֖ל אֶל־הַמָּק֥וֹם הַזֶּֽה׃ 7 אַךְ־
ᵃשְׁמַֽע־נָ֞אᵃ ᵇהַדָּבָ֣ר הַזֶּ֔הᵇ אֲשֶׁ֧ר אָנֹכִ֛י דֹּבֵ֥ר בְּאָזְנֶ֖יךָᶜ וּבְאָזְנֵ֥י כָּל־הָעָֽם׃
8 הַנְּבִיאִ֗ים אֲשֶׁ֨ר הָי֧וּ לְפָנַ֛י וּלְפָנֶ֖יךָᵃ מִן־הָעוֹלָ֑ם וַיִּנָּ֨בְא֜וּ אֶלᵇ־אֲרָצ֤וֹת
רַבּוֹת֙ וְעַל־מַמְלָכ֣וֹת גְּדֹל֔וֹת לְמִלְחָמָ֖ה ᶜוּלְרָעָ֥ה וּלְדָֽבֶרᶜ׃ 9 הַנָּבִ֕יא אֲשֶׁ֥ר
יִנָּבֵ֖א לְשָׁל֑וֹם בְּבֹא֙ ᵃדְּבַ֣ר הַנָּבִ֔יאᵃ יִוָּדַע֙ᵇ הַנָּבִ֔יא אֲשֶׁר־שְׁלָח֥וֹᶜ יְהוָ֖ה
בֶּאֱמֶֽת׃ 10 וַיִּקַּ֞ח חֲנַנְיָ֤ה הַנָּבִיא֙ᵃ אֶת־הַמּוֹטָ֔הᵇ מֵעַ֕ל צַוַּ֖אר יִרְמְיָ֣ה
הַנָּבִ֑יאᶜ וַֽיִּשְׁבְּרֵֽהוּᵈ׃ 11 וַיֹּ֨אמֶר חֲנַנְיָ֜ה לְעֵינֵ֧י כָל־הָעָ֛ם לֵאמֹ֖ר כֹּ֚ה אָמַ֣ר
יְהוָ֔ה כָּ֣כָה אֶשְׁבֹּ֞ר אֶת־עֹ֣ל׀ נְבֻכַדְנֶאצַּ֣רᵃ מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֗ל ᵇבְּעוֹד֙ שְׁנָתַ֣יִם
יָמִ֔יםᵇ מֵעַ֕ל צַוַּ֖אר כָּל־הַגּוֹיִ֑ם וַיֵּ֛לֶךְ יִרְמְיָ֥ה הַנָּבִ֖יא לְדַרְכּֽוֹ׃ ס
12 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֶֽל־יִרְמְיָ֑הוּ אַֽחֲרֵ֡י שְׁבוֹר֩ חֲנַנְיָ֨ה הַנָּבִ֜יאᵃ אֶת־
הַמּוֹטָ֗הᵇ מֵעַ֛ל ᶜצַוַּ֛אר יִרְמְיָ֥ה הַנָּבִ֖יאᶜ לֵאמֹֽרᵈ׃ 13 הָלוֹךְ֩ וְאָמַרְתָּ֨ אֶל־
חֲנַנְיָ֜ה לֵאמֹ֗ר כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה מוֹטֹ֥ת עֵ֖ץ שָׁבָ֑רְתָּ וְעָשִׂ֥יתָ תַחְתֵּיהֶ֖ן
מֹט֥וֹת בַּרְזֶֽל׃ 14 כִּ֣י כֹה־אָמַר֩ יְהוָ֨ה ᵃצְבָא֜וֹת אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗לᵃ עֹ֣ל בַּרְזֶ֡ל
נָתַ֜תִּי עַל־צַוַּ֣אר׀ כָּל־הַגּוֹיִ֣ם הָאֵ֗לֶּהᵇ לַעֲבֹ֛ד אֶת־נְבֻכַדְנֶאצַּ֥רᶜ מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֖ל
ᵈוַעֲבָדֻ֑הוּ וְגַ֛ם אֶת־חַיַּ֥ת הַשָּׂדֶ֖ה נָתַ֥תִּי לֽוֹᵈ׃ 15 וַיֹּ֜אמֶר יִרְמְיָ֤ה הַנָּבִיא֙ᵃ
אֶל־חֲנַנְיָ֣ה הַנָּבִ֔יאᵇ ᶜשְֽׁמַֽע־נָ֖א חֲנַנְיָ֑הᶜ לֹֽא־שְׁלָחֲךָ֣ יְהוָ֔ה וְאַתָּ֗הᵈ הִבְטַ֛חְתָּ
אֶת־הָעָ֥ם הַזֶּ֖ה עַל־שָֽׁקֶר׃ 16 לָכֵ֗ן כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה הִנְנִי֙ מְשַֽׁלֵּחֲךָ֔ מֵעַ֖ל
פְּנֵ֣י הָאֲדָמָ֑ה ᵃהַשָּׁנָה֙ אַתָּ֣ה מֵ֔תᵃ ᵇכִּֽי־סָרָ֥ה דִבַּ֖רְתָּ אֶל־יְהוָֽהᵇ׃ 17 וַיָּ֛מָת
ᵃחֲנַנְיָ֥ה הַנָּבִ֖יא בַּשָּׁנָ֣ה הַהִ֑יאᵃ בַּחֹ֖דֶשׁ הַשְּׁבִיעִֽי׃ ס

29 1 וְאֵ֙לֶּה֙ דִּבְרֵ֣י הַסֵּ֔פֶר אֲשֶׁ֥ר שָׁלַ֛ח יִרְמְיָ֥ה הַנָּבִ֖יאᵃ מִירוּשָׁלִָ֑ם אֶל־
יֶ֜תֶרᵇ זִקְנֵ֣י הַגּוֹלָ֗ה וְאֶל־הַכֹּהֲנִ֤ים וְאֶל־הַנְּבִיאִים֙ᶜ וְאֶל־כָּל־הָעָ֔םᵈ אֲשֶׁ֙ר
הֶגְלָ֧ה נְבוּכַדְנֶאצַּ֛ר מִירוּשָׁלִַ֖ם בָּבֶֽלָהᵈ׃ 2 אַחֲרֵ֣י צֵ֣את יְכָנְיָֽה־הַ֠מֶּלֶךְ

5 c-c trsp (dl ו) c 𝔊 ante (ו)לעיני הכ' ‖ 6 a >𝔊 ‖ b >𝔊 ‖ c l c 15MSS 𝔊𝔗 דְּבָרְךָ ‖ 7 a-a 𝔊 שִׁמְעוּ ‖ b-b 𝔊 דְּבַר יהוה ‖ c 𝔊 —נֵיכֶם ‖ 8 a 𝔊 וְלִפְנֵיכֶם ‖ b l עַל ‖ c-c >𝔊 (l c 23MSS 𝔙 וּלְרָעָב) ‖ 9 a-a 𝔊 הַדָּבָר; l frt c 𝔙 דְּבָרוֹ ‖ b 𝔊 יָדְעוּ אֶת־ ‖ c 𝔊 + לָהֶם ‖ 10 a >𝔊, sed + בְּעֵינֵי כָּל־הָעָם ‖ b prb l c 𝔊𝔖 הַמּוֹטֹת cf 13 ‖ c >𝔊 ‖ d l prb c 𝔊𝔖 —רַןְ ‖ 11 a >𝔊 ‖ b-b >𝔊 ‖ 12 a >𝔊 ‖ b l c 𝔊𝔖 הַמּוֹטֹת cf 13 ‖ c-c 𝔊 צַוָּארוֹ ‖ d >𝔖 ‖ 14 a-a >𝔊 (sed cf 𝔖ʰ) ‖ b dl c 𝔊 ‖ c נב' >𝔊 ‖ d-d >𝔊; 𝔖 = 𝔐 + לְעָבְדוֹ cf 27,6 ‖ 15 a >𝔊 ‖ b >𝔊; in 𝔖ʰ etiam ※אל־חנ' ‖ c-c >𝔊, 𝔖ʰ sol ※נא חנ' ‖ d אתה >𝔊ᴮ* ‖ 16 a-a l בַּשָּׁנָה הַזֹּאת תָּמוּת cf Vrs et 17 ‖ b-b >𝔊, 𝔖ʰ sol ※סרה; l עַל pr אֶל ‖ 17 a-a >𝔊𝔏 ‖ Cp 29, 1 a >𝔊 ‖ b יתר prb dl c 𝔊 ‖ c 𝔊 + vb nonn; l 𝔐 ‖ d-d >𝔊, 𝔖ʰ sol ※מירוש' בבלה.

וְהַגְּבִירָ֜ה וְהַסָּרִיסִ֗ים [a]שָׂרֵ֧י יְהוּדָ֛ה וִירוּשָׁלִַ֖ם[a] וְהֶחָרָ֥שׁ וְהַמַּסְגֵּ֖ר מִירוּשָׁלִָֽם׃
3בְּיַד֙ אֶלְעָשָׂ֣ה בֶן־שָׁפָ֔ן וּגְמַרְיָ֖ה בֶּן־חִלְקִיָּ֑ה אֲשֶׁ֤ר שָׁלַח֙ צִדְקִיָּ֣ה מֶֽלֶךְ־
יְהוּדָ֔ה אֶל־נְבוּכַדְנֶאצַּ֥ר[a] מֶ֖לֶךְ בָּבֶ֑ל בָּבֶ֖לָה לֵאמֹֽר[b]׃ 4כֹּ֥ה אָמַ֛ר יְהוָ֥ה
צְבָא֖וֹת[a] אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל לְכָל־[b]הַגּוֹלָ֕ה אֲשֶׁר־הִגְלֵ֥יתִי[c] מִירוּשָׁלִַ֖ם בָּבֶֽלָה[d]׃
5בְּנ֥וּ בָתִּ֖ים וְשֵׁ֑בוּ וְנִטְע֣וּ גַנּ֔וֹת וְאִכְל֖וּ אֶת־פִּרְיָֽן׃
6קְח֣וּ[a] נָשִׁ֗ים וְהוֹלִ֘ידוּ֮ בָּנִ֣ים וּבָנוֹת֒
וּקְח֨וּ לִבְנֵיכֶ֜ם נָשִׁ֗ים וְאֶת־בְּנוֹתֵיכֶם֙ תְּנ֣וּ לַאֲנָשִׁ֔ים
[b]וְתֵלַ֖דְנָה בָּנִ֣ים וּבָנ֑וֹת[b] וּרְבוּ־שָׁ֖ם[c] וְאַל־תִּמְעָֽטוּ׃
7וְדִרְשׁ֞וּ אֶת־שְׁל֣וֹם הָעִ֗יר[a] אֲשֶׁ֨ר הִגְלֵ֤יתִי אֶתְכֶם֙ שָׁ֔מָּה
וְהִתְפַּלְל֥וּ בַעֲדָ֖הּ[b] אֶל־יְהוָ֑ה כִּ֣י בִשְׁלוֹמָ֔הּ[c] [d]יִהְיֶ֥ה[d] [e]לָכֶ֖ם שָׁלֽוֹם[e]׃ ס
8כִּי֩ כֹ֨ה אָמַ֜ר יְהוָ֤ה [a]צְבָאוֹת֙ אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל[a] אַל־יַשִּׁ֥יאוּ לָכֶ֛ם נְבִיאֵיכֶ֥ם[b]
אֲשֶׁר־בְּקִרְבְּכֶ֖ם וְקֹסְמֵיכֶ֑ם[c] וְאַֽל־תִּשְׁמְעוּ֙ אֶל־חֲלֹ֣מֹתֵיכֶ֔ם אֲשֶׁ֥ר אַתֶּ֖ם
מַחְלְמִֽים[d]׃ 9כִּ֣י בְשֶׁ֔קֶר[a] הֵ֛ם נִבְּאִ֥ים לָכֶ֖ם בִּשְׁמִ֑י לֹ֥א[b] שְׁלַחְתִּ֖ים [c]נְאֻם־
יְהוָֽה[c]׃ ס 10כִּי־כֹה֙ אָמַ֣ר יְהוָ֔ה [a]כִּ֠י לְפִ֨י[a] מְלֹ֥את לְבָבֶ֛ל שִׁבְעִ֥ים
שָׁנָ֖ה אֶפְקֹ֣ד אֶתְכֶ֑ם וַהֲקִמֹתִ֨י עֲלֵיכֶ֜ם אֶת־דְּבָרִ֣י[b] הַטּ֗וֹב[c] לְהָשִׁ֣יב אֶתְכֶ֔ם[d]
אֶל־הַמָּק֖וֹם הַזֶּֽה׃ 11[a]כִּי֩ אָנֹכִ֨י יָדַ֜עְתִּי אֶת־הַמַּחֲשָׁבֹ֗ת אֲשֶׁ֨ר[a] אָנֹכִ֜י[b]
חֹשֵׁ֤ב עֲלֵיכֶם֙ [c]נְאֻם־יְהוָ֔ה[c] מַחְשְׁב֤וֹת[d] שָׁלוֹם֙ וְלֹ֣א לְרָעָ֔ה[e] לָתֵ֥ת לָכֶ֖ם
[f]אַחֲרִ֥ית וְתִקְוָֽה[f]׃
12[a]וּקְרָאתֶ֤ם אֹתִי֙ וַהֲלַכְתֶּ֔ם[a] וְהִתְפַּלַּלְתֶּ֖ם אֵלָ֑י [b]וְשָׁמַעְתִּ֖י אֲלֵיכֶֽם[b]׃
13[a]וּבִקַּשְׁתֶּ֥ם אֹתִ֖י וּמְצָאתֶ֑ם[a] כִּ֥י[b] תִדְרְשֻׁ֖נִי בְּכָל־לְבַבְכֶֽם׃
14וְנִמְצֵ֣אתִי[a] לָכֶם֮ [b]נְאֻם־יְהוָה֒ וְשַׁבְתִּ֣י אֶת־שְׁבִיתְכֶ֗ם וְקִבַּצְתִּ֣י אֶתְכֶ֞ם
מִֽכָּל־הַגּוֹיִ֗ם וּמִכָּל־הַמְּקוֹמוֹת֙ אֲשֶׁ֨ר הִדַּ֧חְתִּי אֶתְכֶ֛ם שָׁ֖ם נְאֻם־יְהוָ֑ה
וַהֲשִׁבֹתִ֣י אֶתְכֶ֔ם אֶל־הַ֨מָּק֔וֹם אֲשֶׁר־הִגְלֵ֥יתִי אֶתְכֶ֖ם מִשָּֽׁם[b]׃ 15כִּ֖י אֲמַרְתֶּ֑ם
הֵקִ֨ים לָ֧נוּ יְהוָ֛ה נְבִאִ֖ים בָּבֶֽלָה׃ ס 16[a]כִּי־כֹ֣ה ׀ אָמַ֣ר יְהוָ֗ה אֶל־הַמֶּ֙לֶךְ֙

2 [a-a] 𝔊(𝔖[h]) (וירושלם) וְכָל־חר, in 𝔐 l c nonn MSS 𝔖 וְשָׂרֵי ‖ 3 [a] >𝔊 נב׳ ‖ [b] >𝔖 ‖ 4 [a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊 על prb l אֶל־ ‖ [c] l frt c 𝔖 הָגְלְתָה ‖ [d] >𝔊 ‖ 6 [a] 𝔊 וּקְחוּ; ins frt לָכֶם ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [c] שם >𝔊 ‖ 7 [a] l c 𝔊 הארץ ‖ [b] 𝔊 בַּעֲדָם ‖ [c] 𝔊[A]𝔖[h]𝔄 —מָם ‖ [d] >𝔊[B] ‖ [e-e] 𝔊[B] שְׁלוֹמְכֶם? ‖ 8 [a-a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊𝔖 הַנְּבִאִים ‖ [c] 𝔊 וְאַל יַשִּׁיאוּ ‖ [d] l c 𝔊𝔖𝔙 חֹלְמִים ‖ 9 [a] l c pc MSS 𝔊𝔖𝔗[L] שֶׁקֶר ‖ [b] 𝔊𝔙 וְלֹא ‖ [c-c] >𝔊 ‖ לָכֶם קס׳ ‖ 10 [a-a] l prb (cf 25,12) וְהָיָה כִּמְל׳ cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b] 𝔊 דְּבָרַי ‖ [c] >𝔊 ‖ [d] 𝔊 עִמְּכֶם ‖ 11 [a-a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊 וְא׳ ‖ [c-c] >𝔊 ‖ [d] 𝔊𝔖 מַחֲשֶׁבֶת ‖ [e] prb l c 𝔊𝔏𝔖𝔙 רָעָה ‖ [f-f] 𝔊 (𝔖[h] τὰ μετὰ) ταῦτα ‖ 12 [a-a] >𝔊𝔏; in 𝔐 frt pr והל׳ l c 𝔗 וַעֲנִיתִיכֶם ‖ [b-b] >𝔖 ‖ 13 [a-a] >𝔊*𝔖𝔄 sed 𝔊[B] = 𝔐 + אֹתִי ‖ [b] >𝔊*𝔄(𝔖?) ‖ 14 [a] l frt c 𝔊𝔏 וְנִרְאֵיתִי ‖ [b-b] >𝔊; in 𝔐 l c Q שְׁבוּתְכֶם et pr שָׁם c Var[G] שָׁמָּה ‖ 15 l c 𝔊𝔖𝔗𝔙 בְּבָבֶל ‖ 16—20 >𝔊.

הַיּוֹשֵׁב אֶל־[a]כִּסֵּא דָוִד וְאֶל־כָּל־הָעָם הַיּוֹשֵׁב בָּעִיר הַזֹּאת אֲחֵיכֶם
אֲשֶׁר לֹא־יָצְאוּ אִתְּכֶם בַּגּוֹלָה׃ 17 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הִנְנִי מְשַׁלֵּחַ
בָּם אֶת־הַחֶרֶב אֶת־[a]הָרָעָב וְאֶת־הַדָּבֶר וְנָתַתִּי אוֹתָם כַּתְּאֵנִים
הַשֹּׁעָרִים[b] אֲשֶׁר לֹא־תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ[c]׃ 18 וְרָדַפְתִּי אַחֲרֵיהֶם בַּחֶרֶב בָּרָעָב[a]
וּבַדָּבֶר וּנְתַתִּים לְזַוֲעָה[b] לְכֹל ׀ מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ לְאָלָה וּלְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה[c]
וּלְחֶרְפָּה בְּכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הִדַּחְתִּים שָׁם׃ 19 תַּחַת אֲשֶׁר־לֹא־שָׁמְעוּ
אֶל־דְּבָרַי נְאֻם־יְהוָה אֲשֶׁר שָׁלַחְתִּי אֲלֵיהֶם[a] אֶת־עֲבָדַי הַנְּבִאִים הַשְׁכֵּם
וְשָׁלֹחַ וְלֹא שְׁמַעְתֶּם[b] נְאֻם־יְהוָה׃ 20 וְאַתֶּם שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה כָּל־
הַגּוֹלָה אֲשֶׁר־שִׁלַּחְתִּי מִירוּשָׁלִַם בָּבֶלָה׃ פ 21 כֹּה־אָמַר יְהוָה
[a]צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[a] אֶל־[b]אַחְאָב [c]בֶּן־קוֹלָיָה[c] וְאֶל־[d]צִדְקִיָּהוּ [e]בֶן־
מַעֲשֵׂיָה הַנִּבְּאִים לָכֶם בִּשְׁמִי שָׁקֶר[e] הִנְנִי ׀ נֹתֵן אֹתָם בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר[f]
מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהִכָּם לְעֵינֵיכֶם׃ 22 וְלֻקַּח[a] מֵהֶם קְלָלָה לְכֹל[b] גָּלוּת יְהוּדָה
אֲשֶׁר בְּבָבֶל לֵאמֹר יְשִׂמְךָ יְהוָה כְּצִדְקִיָּהוּ וּכְאֶחָב[c] אֲשֶׁר־קָלָם מֶלֶךְ־
בָּבֶל בָּאֵשׁ׃ 23 יַעַן אֲשֶׁר עָשׂוּ נְבָלָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיְנַאֲפוּ אֶת־נְשֵׁי רֵעֵיהֶם
וַיְדַבְּרוּ דָבָר בִּשְׁמִי שֶׁקֶר[a] אֲשֶׁר לוֹא צִוִּיתִם וְאָנֹכִי הַוֹּידֵעַ[b] וָעֵד נְאֻם־
יְהוָה׃ פ 24 [a]וְאֶל־שְׁמַעְיָהוּ הַנֶּחֱלָמִי תֹּאמַר[a] לֵאמֹר[b]׃ 25 [a]כֹּה־
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר[a] [b]יַעַן אֲשֶׁר אַתָּה שָׁלַחְתָּ
בְשִׁמְכָה[b] סְפָרִים[c] [d]אֶל־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִַם וְ[d]אֶל־צְפַנְיָה בֶן־
מַעֲשֵׂיָה הַכֹּהֵן [e]וְאֶל כָּל־הַכֹּהֲנִים[e] לֵאמֹר[f]׃ 26 יְהוָה נְתָנְךָ כֹהֵן תַּחַת
יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן לִהְיוֹת [°]פְּקִדִים בֵּית[°] יְהוָה לְכָל־אִישׁ מְשֻׁגָּע וּמִתְנַבֵּא
וְנָתַתָּה אֹתוֹ אֶל־הַמַּהְפֶּכֶת וְאֶל־הַצִּינֹק׃ 27 וְעַתָּה לָמָּה [°]לֹא גָעַרְתָּ[°]
בְּיִרְמְיָהוּ הָעַנְּתֹתִי הַמִּתְנַבֵּא לָכֶם׃ 28 [a]כִּי עַל־כֵּן[a] שָׁלַח אֵלֵינוּ[b] בָּבֶל
לֵאמֹר אֲרֻכָּה הִיא בְּנוּ בָתִּים וְשֵׁבוּ וְנִטְעוּ גַנּוֹת וְאִכְלוּ אֶת־פְּרִיהֶן׃

16 [a] l עַל ‖ 17 [a] l c 50MSS 𝔖𝔗𝔙 וְאֶת ‖ [b] crrp; Ἀ τὰ ἄβρωτα Σ τὰ ἔσχατα (?הָאֲחֵרִים), nisi dl l prb (cf 24,2 et 𝔖𝔗𝔙) הָרָעוֹת ‖ [c] 𝔖 מַרְעָן cf 24,2 ‖ 18 [a] l c mlt MSS Θ𝔖𝔙 וּבָ' ‖ [b] Q לְזַעֲוָה, l c K לְזַוָעָה ‖ [c] pc MSS וְלִקְלָלָה ‖ 19 [a] 21MSS אֲלֵיכֶם ‖ [b] l c 𝔖 cf 𝔖ʰ שָׁמְעוּ ‖ 20 𝔖 הַגָּלְתָה ‖ 21 [a-a] >𝔊, 𝔖ʰ ※צב' ‖ [b] l c 𝔊 עַל ‖ [c-c] >𝔊 ‖ [d] l c 𝔊 וְעַל ‖ [e-e] >𝔊 (in 𝔐 frt l c ἈΘ𝔖 בַּשֶּׁקֶר) ‖ [f] >𝔊 ‖ 22 [a] 𝔊 וְלָקְחוּ ‖ [b] prb l c 𝔊 בְּכָל ‖ [c] l c Q^Or וּכְאַחְאָב ‖ 23 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] Q הַיּוֹדֵעַ, K יֹדֵעַ הו(א); dl ? c 𝔊 et l עֵד ‖ 24 [a-a] 𝔖 וּשְׁ' הַנֶּ' אָמַר ‖ [b] >𝔊𝔖𝔙 ‖ 25 [a-a] >𝔊 (add?) ‖ [b-b] 𝔖 וַיִּשְׁלַח בִּשְׁמוֹ 𝔊𝔏 aliter ‖ [c] >𝔊𝔏, l frt c 𝔖 סֵפֶר cf 29 ‖ [d-d] >𝔊, prb add ‖ [e-e] >𝔊, frt dl ‖ [f] 𝔊 תֹּאמַר (εἰπέ); l 𝔐 ‖ 26 [°-°] l c 𝔊Σ𝔖 פָּקִיד בְּבֵית (42MSS בבית) ‖ 27 [°-°] 𝔊 al habet text ‖ 28 [a-a] 𝔊 [הֲ]לֹא עַל־כֵּן(?) ‖ [b] 𝔊 πρὸς ὑμᾶς.

29 וַיִּקְרָא צְפַנְיָה הַכֹּהֵן[a] אֶת־הַסֵּפֶר הַזֶּה[b] בְּאָזְנֵי יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא[c]׃
30 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃ 31 שְׁלַח עַל־[a]כָּל־[b]הַגּוֹלָה
לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה אֶל־[c]שְׁמַעְיָה הַנֶּחֱלָמִי יַעַן אֲשֶׁר נִבָּא לָכֶם
שְׁמַעְיָה וַאֲנִי לֹא שְׁלַחְתִּיו וַיַּבְטַח אֶתְכֶם עַל־שָׁקֶר׃ 32 לָכֵן כֹּה־אָמַר
יְהוָה הִנְנִי פֹקֵד עַל־שְׁמַעְיָה הַנֶּחֱלָמִי[a] וְעַל־זַרְעוֹ לֹא־[b]יִהְיֶה לוֹ[c] אִישׁ ׀
יוֹשֵׁב[d] ׀ [e]בְּתוֹךְ־הָעָם הַזֶּה[e] [f]וְלֹא־יִרְאֶה[f] בַטּוֹב אֲשֶׁר־אֲנִי עֹשֶׂה־לְעַמִּי[g]
[h]נְאֻם־יְהוָה כִּי־סָרָה דִבֶּר עַל־יְהוָה[h]׃ פ

**30** 1 הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ 2 כֹּה־אָמַר
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כְּתָב־לְךָ[a] אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי
אֵלֶיךָ אֶל־[b]סֵפֶר׃ 3 כִּי הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבוּת
עַמִּי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה אָמַר יְהוָה וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי
לַאֲבוֹתָם וִירֵשׁוּהָ׃ פ 4 וְאֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל
וְאֶל־יְהוּדָה׃ 5 כִּי־[a]כֹה אָמַר יְהוָה

קוֹל חֲרָדָה שָׁמָעְנוּ[b] פַּחַד וְאֵין שָׁלוֹם׃
6 שַׁאֲלוּ־נָא[a] וּרְאוּ אִם־יֹלֵד זָכָר[b]
מַדּוּעַ רָאִיתִי כָל־גֶּבֶר יָדָיו עַל־חֲלָצָיו כַּיּוֹלֵדָה[c]
וְנֶהֶפְכוּ כָל־פָּנִים לְיֵרָקוֹן׃ 7 [a]הוֹי
כִּי גָדוֹל הַיּוֹם הַהוּא מֵאַיִן[b] כָּמֹהוּ
וְעֵת־צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמֶּנָּה יִוָּשֵׁעַ׃
8 וְהָיָה[a] בַיּוֹם הַהוּא נְאֻם ׀ יְהוָה צְבָאוֹת[b]
אֶשְׁבֹּר עֻלּוֹ[c] מֵעַל צַוָּארֶךָ[d] וּמוֹסְרוֹתֶיךָ[e] אֲנַתֵּק
וְלֹא־יַעַבְדוּ־[f]בוֹ עוֹד[f] זָרִים׃
9 וְעָבְדוּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִד מַלְכָּם
אֲשֶׁר אָקִים לָהֶם׃ פ
10 וְאַתָּה אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה וְאַל־תֵּחַת יִשְׂרָאֵל
כִּי הִנְנִי מוֹשִׁיעֲךָ מֵרָחוֹק וְאֶת־זַרְעֲךָ [a]מֵאֶרֶץ שִׁבְיָם[a]

29 [a] >𝔊 ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] >𝔊 ‖ 31 [a] l c nonn MSS 𝔊 אֶל ‖ [b] dl c 3MSS 𝔊 ‖ [c] l c 𝔊 לָהֶם ‖ [d] prb dl c 𝔊 ‖ [e-e] l frt c 𝔊 בְּתוֹכְכֶם ‖ [f-f] 𝔊 לִרְאוֹת ‖ [g] prb l c 𝔊 לָכֶם; 𝔊 + οὐκ ὄψονται (>𝔖[h]) ‖ [h-h] dl c 𝔊 ‖ Cp 30, 2 [a] לך >𝔊 ‖ [b] l c nonn MSS עַל ‖ 3 𝔊[Aℵ] + צבאות ‖ 4 l c 𝔊 (וְ)עַל ‖ 5 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] 𝔊 תִּשְׁמְעוּ, l ? נִשְׁמַע וּפחד ‖ 6 [a] נא >𝔊 ‖ [b] 𝔊 + vb nonn ‖ [c] >𝔊 ‖ 7 [a] 𝔊 הָיוּ; sic l ? (trsp ׃) ‖ [b] l מֵאַיִן cf 10,6f ‖ 8 [a] >𝔊 ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] 𝔊𝔏 עֹל ‖ [d] 𝔊𝔏 —רָם ‖ [e] 𝔊𝔏 —תָם ‖ [f-f] 𝔊[B] αὐτοί (הֵמָּה?) 𝔊[ℵA]𝔏 + ἔτι; dl ? בו ‖ 9 >𝔊𝔏 ‖ 10. 11 = 46,27. 28, sed >𝔊 ‖ 10 [a-a] frt l c Θ מִשְׁבְיָם.

וְשָׁב יַעֲקֹב וְשָׁקַט וְשַׁאֲנַן וְאֵין מַחֲרִיד׃
11 כִּי־אִתְּךָ אֲנִי נְאֻם־יְהוָה לְהוֹשִׁיעֶךָ כִּי אֶעֱשֶׂה כָלָה בְּכָל־הַגּוֹיִם ׀
אֲשֶׁר הֲפִצוֹתִיךָ שָּׁם אַךְ אֹתְךָ לֹא־אֶעֱשֶׂה כָלָה וְיִסַּרְתִּיךָ לַמִּשְׁפָּט
וְנַקֵּה לֹא אֲנַקֶּךָּ׃ ס 12 כִּי[a] כֹה אָמַר יְהוָה
אָנוּשׁ[b] לְשִׁבְרֵךְ[c] נַחְלָה מַכָּתֵךְ׃
13 אֵין־דָּן דִּינֵךְ [a]לְמָזוֹר רְפֻאוֹת[a] תְּעָלָה אֵין לָךְ׃
14 כָּל־מְאַהֲבַיִךְ שְׁכֵחוּךְ אוֹתָךְ לֹא יִדְרֹשׁוּ
כִּי מַכַּת אוֹיֵב הִכִּיתִיךְ מוּסַר אַכְזָרִי
עַל רֹב עֲוֺנֵךְ עָצְמוּ חַטֹּאתָיִךְ׃
15 מַה־תִּזְעַק[a] עַל־שִׁבְרֵךְ אָנוּשׁ מַכְאֹבֵךְ
עַל ׀ רֹב עֲוֺנֵךְ עָצְמוּ חַטֹּאתַיִךְ עָשִׂיתִי[b] אֵלֶּה לָךְ׃
16 לָכֵן כָּל־אֹכְלַיִךְ יֵאָכֵלוּ וְכָל־צָרַיִךְ [a]כֻּלָּם בַּשְּׁבִי יֵלֵכוּ[a]
וְהָיוּ שֹׁאסַיִךְ[b] לִמְשִׁסָּה וְכָל־בֹּזְזַיִךְ אֶתֵּן לָבַז׃
17 כִּי אַעֲלֶה [a]אֲרֻכָה לָךְ[a] וּמִמַּכּוֹתַיִךְ[b] אֶרְפָּאֵךְ נְאֻם־יְהוָה
כִּי נִדָּחָה קָרְאוּ לָךְ צִיּוֹן[c] הִיא[d] דֹּרֵשׁ אֵין לָהּ׃ פ 18 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה
הִנְנִי־שָׁב שְׁבוּת אָהֳלֵי[a] יַעֲקוֹב וּמִשְׁכְּנֹתָיו[b] אֲרַחֵם
וְנִבְנְתָה עִיר עַל־תִּלָּהּ וְאַרְמוֹן[c] עַל־מִשְׁפָּטוֹ יֵשֵׁב׃
19 [a]וְיָצָא מֵהֶם תּוֹדָה[a] וְקוֹל מְשַׂחֲקִים
וְהִרְבִּתִים וְלֹא יִמְעָטוּ [b]וְהִכְבַּדְתִּים וְלֹא יִצְעָרוּ[b]׃
20 וְהָיוּ[a] בָנָיו[b] כְּקֶדֶם וַעֲדָתוֹ[c] לְפָנַי תִּכּוֹן
וּפָקַדְתִּי [d]עַל כָּל־[d]לֹחֲצָיו[e]׃ 21 [a]וְהָיָה אַדִּירוֹ מִמֶּנּוּ[a]
[b]וּמֹשְׁלוֹ מִקִּרְבּוֹ[b] יֵצֵא וְהִקְרַבְתִּיו[c] וְנִגַּשׁ[d] אֵלָי
כִּי מִי הוּא־זֶה עָרַב[e] אֶת־לִבּוֹ לָגֶשֶׁת אֵלַי [f]נְאֻם־יְהוָה[f]׃
22 וִהְיִיתֶם לִי לְעָם וְאָנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים׃ פ

12 a >𝔊 ‖ b 𝔊Bℵ ἀνέστησα ‖ c l c 𝔊A𝔖 al 'שִׁבְ ‖ 13 cf 46,11 ‖ a-a 𝔖 לְעָזְרֵךְ וְרָפְאֵךְ sim 𝔗; 𝔊 εἰς ἀλγηρὸν ἰατρεύθης (?רְפֵּאת) ‖ 14 >𝔊; 𝔗 (cf 𝔊IMS) לְשְׁלוֹמֵךְ; frt l ‖ 15 a >𝔊; 15 b 𝔊 trsp in 16 ‖ a l תִּזְעֲקִי ‖ b ᾿ΑΘ𝔖h𝔄 עָשׂוּ cf 4,18 ‖ 16 a-a 𝔊 כלם >𝔖𝔙; 𝔊 יֹאכֵלוּ כָּל ?־בְּשָׂרָם ‖ b QMSS שֹׁסַיִךְ prb l שֹׁסְסַיִךְ ‖ 17 a-a 𝔊 אֲרֻכָתֵךְ ‖ b 𝔊 מִמַּכָּה נַחְלָה cf 14,17 ‖ c dub; 𝔊 ?צֵידְכֶם (θήρευμα ὑμῶν) ‖ d 𝔊 + כִּי cf 𝔖 (?)אשר ‖ 18 a >𝔊 ‖ b 𝔊 וְגָלוּתוֹ ‖ c 𝔊 וְהָעָם ‖ 19 a-a 𝔊 וְיָצְאוּ —תָם 𝔖(𝔊) ‖ l וְיָצְאָה; שָׁרִם (?מוֹדִם) ‖ b-b >𝔊 ‖ 20 a 𝔊 וּבָאוּ ‖ b 𝔊𝔖 בְּנֵיהֶם ‖ c (𝔊)𝔖 —תָם ‖ d-d >𝔊 ‖ e 𝔊𝔖 לֹחֲצֵיהֶם ‖ 21 a-a 𝔊 (?מֵהֶם) וְהָיוּ אַבִּירִים מִמֶּנּוּ + ἐπ᾿ αὐτούς [add]; frt sic l cf 31,11 ‖ b-b 𝔖 ומשלם מקרבָם ‖ c 𝔊 וְקִבַּצְתִּים ‖ d 𝔊 κ. ἀποστρέψουσιν ‖ e 𝔊 ἔδωκεν ‖ f-f 𝔖h※ ‖ vs 22 >𝔊.

23 הִנֵּה ׀ סַעֲרַת[a] יְהוָה[b] חֵמָה יָצְאָה סַעַר[a] מִתְגּוֹרֵר[c]
עַל רֹאשׁ[d] רְשָׁעִים יָחוּל[e]׃
24 לֹא יָשׁוּב חֲרוֹן[a] אַף־יְהוָה עַד־עֲשֹׂתוֹ [b]וְעַד־הֲקִימוֹ[b] מְזִמּוֹת[c] לִבּוֹ
בְּאַחֲרִית הַיָּמִים תִּתְבּוֹנְנוּ בָהּ[d]׃ 31 1 בָּעֵת הַהִיא נְאֻם־יְהוָה אֶהְיֶה
לֵאלֹהִים לְכֹל[a] מִשְׁפְּחוֹת[b] יִשְׂרָאֵל וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם׃
2 כֹּה אָמַר יְהוָה
[a]מָצָא חֵן[a] בַּמִּדְבָּר [b]עַם שְׂרִידֵי חָרֶב[b]
הָלוֹךְ לְהַרְגִּיעוֹ יִשְׂרָאֵל׃ 3 מֵרָחוֹק יְהוָה נִרְאָה לִי[a]
וְאַהֲבַת[b] עוֹלָם אֲהַבְתִּיךְ עַל־כֵּן מְשַׁכְתִּיךְ חָסֶד[c]׃
4 עוֹד[a] אֶבְנֵךְ וְנִבְנֵית בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל [b]עוֹד תַּעְדִּי תֻפַּיִךְ[b]
וְיָצָאת בִּמְחוֹל[c] מְשַׂחֲקִים׃
5 עוֹד[a] תִּטְּעִי[b] כְרָמִים בְּהָרֵי שֹׁמְרוֹן [c]נָטְעוּ נֹטְעִים[c] וְחִלֵּלוּ[d]׃
6 כִּי יֶשׁ־יוֹם [a]קָרְאוּ נֹצְרִים[a] בְּהַר[b] אֶפְרָיִם
קוּמוּ וְנַעֲלֶה צִיּוֹן אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ ס
7 כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה
רָנּוּ לְיַעֲקֹב שִׂמְחָה[a] וְצַהֲלוּ בְּרֹאשׁ הַגּוֹיִם[b] הַשְׁמִיעוּ הַלְלוּ וְאִמְרוּ
הוֹשַׁע[c] יְהוָה אֶת־עַמְּךָ[d] אֵת[e] שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל׃
8 הִנְנִי מֵבִיא אוֹתָם [a]מֵאֶרֶץ צָפוֹן[a] וְקִבַּצְתִּים מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ
[b]בָּם עִוֵּר וּפִסֵּחַ[b] הָרָה וְיֹלֶדֶת יַחְדָּו
קָהָל גָּדוֹל יָשׁוּבוּ הֵנָּה׃ 9 בִּבְכִי יָבֹאוּ[a] וּבְתַחֲנוּנִים[b] אוֹבִילֵם
אוֹלִיכֵם אֶל[c]־נַחֲלֵי מַיִם בְּדֶרֶךְ יָשָׁר לֹא[d] יִכָּשְׁלוּ בָּהּ
כִּי־הָיִיתִי לְיִשְׂרָאֵל לְאָב וְאֶפְרַיִם בְּכֹרִי הוּא׃ פ
10 שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה גּוֹיִם[a] וְהַגִּידוּ בָאִיִּים מִמֶּרְחָק וְאִמְרוּ[b]
מְזָרֵה יִשְׂרָאֵל יְקַבְּצֶנּוּ וּשְׁמָרוֹ כְּרֹעֶה עֶדְרוֹ׃

23. 24 cf 23,19. 20 ‖ 23 [a] 𝔊 ὀργή ‖ [b] 𝔊 + יצאה ‖ [c] 23,19 מִתְחוֹלֵל ‖ [d] > 𝔊 ‖ [e] 𝔊 ? יָבוֹא ‖ 24 [a] > 23,20 ‖ [b-b] > 𝔊[א], dl ‖ [c] Vrs מְזִמַּת ‖ [d] Σ 23,20 + בִּינָה ‖ Cp 31, 1 [a] כל > 𝔊𝔏 ‖ [b] 𝔊𝔏 sg ‖ 2 [a-a] 𝔊𝔏 εὗρον θερμόν (חֹם?); l prb מָצָאתִי (מצא) מַרְגּוֹעַ cf 6,16 ‖ [b-b] 𝔊𝔏 (עִם?) אֹבְדֵי[ם ב?]חָרֶב ‖ 3 [a] 𝔊 לוֹ; 𝔖 + וַיֹּאמֶר לִי sim 𝔗 ‖ [b] 20MSS 𝔊𝔖𝔗 'אה ‖ [c] frt l 'בְּח 𝔊 + εἰς cf 𝔖𝔗 ‖ 4 [a] 𝔊[B]𝔏 כִּי 𝔊[Aא] עוֹד ‖ [b-b] 𝔊 תְּקְחִי תֻפֵּךְ 𝔊[A]𝔏 + עוֹד ‖ [c] 𝔊𝔖𝔗 בְּקְהַל ‖ 5 [a] cf 4[a] ‖ [b] 𝔊[B] תִּטְּעוּ ‖ [c-c] 𝔊[B]𝔄 נִטְעוּ; frt l נָטוֹעַ תִּטְּעִי ‖ [d] l frt (cf 𝔊) וְהַלֵּל ‖ 6 [a-a] 𝔊 = (𝔊[א] sg) קְרֹא מְעַנִּים (cantatorum?) ‖ [b] 𝔊 בהרי (cf 5) ‖ 7 [a] > 𝔊 ‖ [b] l c 𝔊 גוים ‖ [c] l c 𝔊𝔗 הוֹשִׁיעַ ‖ [d] l c 𝔊𝔗 עַמּוֹ ‖ [e] l ? וְאֵת ‖ 8 [a-a] 𝔊 מִצָּפוֹן ‖ [b-b] 𝔊𝔏 = בְּמוֹעֵד [ה]פָּסַח, l 𝔐 ‖ 9 [a] 𝔊𝔏 יָצְאוּ, prb l ‖ [b] 𝔊𝔏 וּבְתַנְחוּמִים ‖ [c] l c 𝔊 עַל ‖ [d] l c 𝔊𝔏𝔙 וְלֹא ‖ 10 [a] prb dl ‖ [b] 𝔊𝔏 אמרו; dl ?.

11 כִּֽי־פָדָה יְהוָה אֶֽת־יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ[a] מִיַּד חָזָק[b] מִמֶּֽנּוּ׃
12 וּבָאוּ וְרִנְּנוּ בִמְרוֹם[a]־צִיּוֹן וְנָהֲרוּ[b] אֶל־[c]טוּב יְהוָה
עַל־דָּגָן[d] וְעַל־תִּירֹשׁ וְעַל־יִצְהָר וְעַל־בְּנֵי־צֹאן וּבָקָר
וְהָיְתָה נַפְשָׁם [e]כְּגַן רָוֶה[e] וְלֹא־יוֹסִיפוּ לְדַאֲבָה עֽוֹד׃
13 אָז [a]תִּשְׂמַח בְּתוּלָה[a] בְּמָחוֹל[b] וּבַחֻרִים[c] וּזְקֵנִים יַחְדָּו[d]
וְהָפַכְתִּי אֶבְלָם לְשָׂשׂוֹן וְנִחַמְתִּים[e] וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָֽם[f]׃
14 וְרִוֵּיתִי נֶפֶשׁ הַכֹּהֲנִים[a] דָּשֶׁן[b] וְעַמִּי אֶת־טוּבִי יִשְׂבָּעוּ
[c]נְאֻם־יְהוָֽה[c]׃ ס 15 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה
קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי[a] בְּכִי[b] תַמְרוּרִים
רָחֵל מְבַכָּה [c]עַל־בָּנֶיהָ[c] מֵאֲנָה לְהִנָּחֵם
[d]עַל־בָּנֶיהָ[d] כִּי אֵינֶֽנּוּ[e]׃ פ 16 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה
מִנְעִי קוֹלֵךְ מִבֶּכִי וְעֵינַיִךְ מִדִּמְעָה[a]
כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתֵךְ [b]נְאֻם־יְהוָה[b] וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ אוֹיֵֽב׃
17 [a]וְיֵשׁ־תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֵךְ נְאֻם־יְהוָה[a] [b]וְשָׁבוּ בָנִים[b] לִגְבוּלָֽם[c]׃
18 שָׁמוֹעַ שָׁמַעְתִּי אֶפְרַיִם מִתְנוֹדֵד
יִסַּרְתַּנִי וָֽאִוָּסֵר[a] כְּעֵגֶל לֹא לֻמָּד[b]
הֲשִׁבֵנִי וְאָשׁוּבָה כִּי אַתָּה יְהוָה[c] אֱלֹהָֽי׃
19 כִּֽי־אַחֲרֵי שׁוּבִי[a] נִחַמְתִּי
וְאַחֲרֵי הִוָּדְעִי[b] סָפַקְתִּי [c]עַל־יָרֵךְ
בֹּשְׁתִּי[c] וְגַם־נִכְלַמְתִּי[d] כִּי נָשָׂאתִי חֶרְפַּת נְעוּרָֽי׃
20 הֲבֵן[a] יַקִּיר לִי אֶפְרַיִם אִם[b] יֶלֶד שַׁעֲשֻׁעִים
כִּֽי־מִדֵּי דַבְּרִי בּוֹ זָכֹר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד[c]
עַל־כֵּן הָמוּ מֵעַי לוֹ[d] רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ נְאֻם־יְהוָֽה׃ פ
21 הַצִּיבִי לָךְ צִיֻּנִים[a] שִׂמִי לָךְ[b] תַּמְרוּרִים[c]

11 [a] l frt c 𝔊 גְּאָלוֹ ‖ [b] 𝔊𝔗 חזקים ‖ 12 [a] l prb c 𝔊𝔏𝔗𝔙 בְּהַר ‖ [b] 𝔊𝔏 ובאו? 𝔊[MSS] ἐκστήσονται; l frt וְרִנְּנוּ idque antea dl ‖ [c] 𝔊 עַל; prb sic l ‖ [d] 𝔊𝔏 עַל־אֶרֶץ ד׳ ‖ [e-e] 𝔊𝔏𝔄 כְּעֵץ פְּרִי ‖ 13 [a-a] 𝔊𝔏 plur ‖ [b] 𝔊𝔏 בִּקְהַל ב׳ ‖ [c] l c 22MSS 𝔊𝔏 בח׳ ‖ [d] 𝔊𝔏 יַחְדּוּ? ‖ [e] >𝔊𝔏 ‖ [f] 𝔊𝔏 אֲגַדֵּל? sed c 14 conj ‖ 14 [a] 𝔊𝔏 + בְּנֵי לֵוִי; l 𝔐 ‖ [b] dl c 𝔊𝔏(𝔖[h]※) ‖ [c-c] >𝔊 ‖ 15 [a] frt add ‖ [b] frt l c 𝔊𝔖𝔏 ובכי ‖ [c-c] >𝔊[B] ‖ [d-d] dl c 𝔊[A]𝔖[h]𝔏 ‖ [e] l c Vrs אֵינָם ‖ 16 [a] 𝔊[B] מִדִּמְעֵךְ ‖ [b-b] >𝔊 ‖ 17 [a-a] >𝔊 ‖ [b-b] 𝔊 aliter ‖ [c] >𝔊 (𝔖[h] s ast) ‖ 18 [a] 𝔊 + אָנֹכִי ‖ [b] 𝔊𝔏 לֹא אֲלֻמַּד? (l? לֹא מְלֻמָּד) ‖ [c] (mtr cs) dl? ‖ 19 [a] 𝔊𝔏𝔄 שִׁבְיִי ‖ [b] frt l הִוָּסְרִי ‖ [c-c] 𝔊𝔏 עַל־יוֹם בֹּשֶׁת ‖ [d] 𝔊𝔏 καὶ ὑπέδειξά σοι ‖ 20 [a] 𝔊𝔏𝔖 בֵּן ‖ [b] >𝔊𝔏𝔖 ‖ [c] dl c 𝔊𝔏𝔖 ‖ [d] prb l c 𝔊𝔏𝔖 עָלָיו ‖ 21 [a] 𝔊[BאA] צִיּוֹן; frt l c 𝔏 צֹפִים cf 𝔖[h] al codd[min] ‖ [b] >𝔊𝔖 ‖ [c] 𝔊 (cf 𝔏𝔄) τιμωρίαν (e τιμωριμ?); l תְּמֹרִים?? 𝔖 וּשְׁבִי בַּמִּדְבָּר.

שִׁתִי לִבֵּךְ לַמְסִלָּה דֶּרֶךְ הָלָכְתִּי[d]
שׁוּבִי בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל שֻׁבִי אֶל־עָרַיִךְ
אֵלֶּה׃[e] 22 עַד־מָתַי תִּתְחַמָּקִין[a] הַבַּת הַשּׁוֹבֵבָה[b]
כִּי־בָרָא יְהוָה[c] חֲדָשָׁה [d]בָּאָרֶץ נְקֵבָה תְּסוֹבֵב גָּבֶר׃[d]
23 כֹּה־אָמַר יְהוָה [a]צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[a] עוֹד יֹאמְרוּ אֶת־הַדָּבָר
הַזֶּה בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבְעָרָיו בְּשׁוּבִי אֶת־שְׁבוּתָם[b] יְבָרֶכְךָ[c] יְהוָה [d]נְוֵה־
צֶדֶק[d] הַר הַקֹּדֶשׁ׃[e] 24 [a]וְיָשְׁבוּ בָהּ[a] יְהוּדָה וְכָל־עָרָיו[b] יַחְדָּו אִכָּרִים
וְנָסְעוּ[c] בַּעֵדֶר׃ 25 כִּי הִרְוֵיתִי נֶפֶשׁ עֲיֵפָה וְכָל־נֶפֶשׁ דָּאֲבָה מִלֵּאתִי׃
26 עַל־זֹאת הֱקִיצֹתִי וָאֶרְאֶה וּשְׁנָתִי עָרְבָה לִּי׃ ס 27 הִנֵּה[a] יָמִים
בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְזָרַעְתִּי [b]אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת־[b]בֵּית[c] יְהוּדָה זֶרַע
אָדָם וְזֶרַע בְּהֵמָה׃ 28 וְהָיָה כַּאֲשֶׁר שָׁקַדְתִּי עֲלֵיהֶם [a]לִנְתוֹשׁ וְלִנְתוֹץ
וְ[a]לַהֲרֹס וּלְהַאֲבִיד[b] וּלְהָרֵעַ כֵּן אֶשְׁקֹד עֲלֵיהֶם לִבְנוֹת וְלִנְטוֹעַ נְאֻם־
יְהוָה׃ 29 בַּיָּמִים הָהֵם לֹא־יֹאמְרוּ עוֹד
אָבוֹת אָכְלוּ בֹסֶר וְשִׁנֵּי בָנִים תִּקְהֶינָה׃
30 כִּי אִם־אִישׁ בַּעֲוֺנוֹ יָמוּת [a]כָּל־הָאָדָם[a] הָאֹכֵל[b] הַבֹּסֶר תִּקְהֶינָה
שִׁנָּיו׃ ס 31 הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְכָרַתִּי אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל
וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה בְּרִית חֲדָשָׁה׃ 32 לֹא כַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַתִּי אֶת־אֲבוֹתָם
בְּיוֹם הֶחֱזִיקִי בְיָדָם לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם אֲשֶׁר־הֵמָּה הֵפֵרוּ אֶת־
בְּרִיתִי וְאָנֹכִי בָּעַלְתִּי בָם נְאֻם־יְהוָה׃ 33 כִּי זֹאת הַבְּרִית[a] אֲשֶׁר אֶכְרֹת
אֶת־בֵּית[b] יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי הַיָּמִים הָהֵם נְאֻם־יְהוָה נָתַתִּי[c] אֶת־תּוֹרָתִי
בְּקִרְבָּם וְעַל־לִבָּם אֶכְתֲּבֶנָּה וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי
לְעָם׃ 34 וְלֹא יְלַמְּדוּ עוֹד[a] אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת־אָחִיו לֵאמֹר דְּעוּ[b]
אֶת־יְהוָה כִּי כוּלָּם יֵדְעוּ אוֹתִי לְמִקְּטַנָּם וְעַד־גְּדוֹלָם [c]נְאֻם־יְהוָה[c] כִּי
אֶסְלַח לַעֲוֺנָם וּלְחַטָּאתָם לֹא אֶזְכָּר־עוֹד׃ ס [a]35 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה
נֹתֵן שֶׁמֶשׁ לְאוֹר יוֹמָם חֻקֹּת יָרֵחַ וְכוֹכָבִים לְאוֹר לָיְלָה

21 d l c Q הָלַכְתְּ ‖ e 𝔊𝔏 אֲבֵלָה vel (אֹנִיָּה) אָנָה; frt sic (vel sim) l (conj c 22) ‖ 22 a 𝔊𝔏 תָּשׁוּבִי ‖ b 𝔊𝔏 מְשֻׁבָבָה? ‖ c 𝔊𝔏 + (חָדָשׁ) תְּשׁוּעָה לְמַטָּע? ‖ d-d 𝔊 ἐν σωτηρίᾳ περιελεύσονται ἄνθρωποι? ‖ 23 a-a >𝔊𝔏; 𝔖h sol צב' ※ ‖ b l c 𝔊𝔖h𝔏 שבותו ‖ c 𝔊𝔏 בָּרוּךְ ‖ d-d 𝔊𝔏𝔄 ἐπὶ δίκαιον (ὄρος) ‖ e 𝔊𝔏𝔄 קָדְשׁוֹ ‖ 24 a-a 𝔊𝔏 וְיוֹשְׁבֵי עָרֵי ‖ b 𝔊𝔏𝔄 וְכָל־אַרְצוֹ ‖ c l c ἈΣ𝔗𝔙 וְנֹסְעֵי עד' ‖ 25 𝔊𝔏 כָּל־נ' ‖ 27 a 𝔊𝔏 praem לָכֵן ‖ b-b 𝔖h※ ‖ c >𝔊𝔏 ‖ 28 a-a >𝔊𝔏 ‖ b >𝔊 ‖ 29 >𝔊𝔏 ‖ 30 a-a >𝔊𝔏 frt dl ‖ b 𝔊 וְאֹכֵל ‖ 32 𝔊𝔏𝔖 גָּעַלְתִּי ‖ 33 a 𝔊B בְּרִיתִי ‖ b nonn MSS בְּנֵי ‖ c prb l c 24MSS וְנָתַתִּי ‖ 34 a >𝔊𝔖h al ‖ b prb l c 𝔊𝔏 דֵּעָה ‖ c-c >𝔊𝔏 ‖ 35. 36 in 𝔊 post v 37.

רֹגַע הַיָּם וַיֶּהֱמוּ גַלָּיו יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃
36 אִם־יָמֻשׁוּ הַחֻקִּים הָאֵלֶּה מִלְּפָנַי נְאֻם־יְהוָה
גַּם זֶרַע יִשְׂרָאֵל יִשְׁבְּתוּ מִהְיוֹת גּוֹי לְפָנַי כָּל־הַיָּמִים׃ פ
37 [a]כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה[a]
אִם־יִמַּדּוּ[b] שָׁמַיִם מִלְמַעְלָה[c] וְיֵחָקְרוּ[d] מוֹסְדֵי[e]־אֶרֶץ לְמָטָּה
גַּם־אֲנִי אֶמְאַס בְּכָל[f]־זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַל־כָּל־אֲשֶׁר עָשׂוּ [g]נְאֻם־יְהוָה[g]׃ ס
38 הִנֵּה יָמִים [a] נְאֻם־יְהוָה וְנִבְנְתָה הָעִיר לַיהוָה מִמִּגְדַּל חֲנַנְאֵל
עַד[b]־שַׁעַר הַפִּנָּה׃ 39 וְיָצָא [a]עוֹד קָוֵה[a] הַמִּדָּה נֶגְדּוֹ[b] עַל[c] גִּבְעַת גָּרֵב [d]וְנָסַב
גֹּעָתָה׃ 40 וְכָל־הָעֵמֶק הַפְּגָרִים וְהַדֶּשֶׁן[d] וְכָל־הַשְּׁרֵמוֹת[a] עַד־נַחַל קִדְרוֹן
עַד[b]־פִּנַּת שַׁעַר הַסּוּסִים מִזְרָחָה קֹדֶשׁ לַיהוָה לֹא[c]־יִנָּתֵשׁ וְלֹא־יֵהָרֵס
עוֹד לְעוֹלָם׃ ס

32 1 הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה בַּשָּׁנָת הָעֲשִׂרִית
לְצִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הִיא הַשָּׁנָה שְׁמֹנֶה־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לִנְבוּכַדְרֶאצַּר׃
2 וְאָז[a] חֵיל מֶלֶךְ בָּבֶל צָרִים עַל־יְרוּשָׁלָםִ וְיִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא[b] הָיָה כָלוּא
בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה אֲשֶׁר בֵּית[c]־[d]מֶלֶךְ יְהוּדָה[d]׃ 3 אֲשֶׁר כְּלָאוֹ [a]צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־
יְהוּדָה[a] לֵאמֹר מַדּוּעַ אַתָּה נִבָּא לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן
אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וּלְכָדָהּ׃ 4 וְצִדְקִיָּהוּ [a]מֶלֶךְ יְהוּדָה[a] לֹא
יִמָּלֵט מִיַּד הַכַּשְׂדִּים כִּי הִנָּתֹן יִנָּתֵן בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וְדִבֶּר־פִּיו עִם־פִּיו
וְעֵינָו[b] אֶת־עֵינָיו תִּרְאֶינָה׃ 5 [a]וּבָבֶל יוֹלִךְ אֶת[a]־צִדְקִיָּהוּ[b] וְשָׁם יִהְיֶה[c]
[d]עַד־פָּקְדִי אֹתוֹ נְאֻם־יְהוָה כִּי תִלָּחֲמוּ אֶת־הַכַּשְׂדִּים לֹא תַצְלִיחוּ[d]׃ פ
6 [a]וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ הָיָה[a] דְּבַר־יְהוָה אֵלַי[b] לֵאמֹר׃ 7 הִנֵּה חֲנַמְאֵל בֶּן־
שַׁלֻּם דֹּדְךָ בָּא אֵלֶיךָ לֵאמֹר קְנֵה לְךָ אֶת־שָׂדִי אֲשֶׁר בַּעֲנָתוֹת כִּי לְךָ
מִשְׁפַּט הַגְּאֻלָּה לִקְנוֹת׃ 8 וַיָּבֹא אֵלַי חֲנַמְאֵל בֶּן־דֹּדִי[a] [b]כִּדְבַר יְהוָה[b]
אֶל־חֲצַר הַמַּטָּרָה וַיֹּאמֶר אֵלַי[c] קְנֵה נָא[d] אֶת־שָׂדִי אֲשֶׁר־בַּעֲנָתוֹת [e]אֲשֶׁר ׀

36 l c 𝔊𝔄𝔙 יִשְׁבֹּת ‖ 37 [a-a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊𝔏 יָרוּמוּ (ὑψωθῇ) ‖ [c] 𝔊𝔏𝔄 + נְאֻם יהוה ‖ [d] 𝔊𝔏 ταπεινωθῇ ‖ [e] >𝔏 ‖ [f] כל >𝔊𝔏, add ‖ [g-g] in 𝔊𝔏𝔄 trsp post ישראל ‖ 38 [a] ins c 48MSS Q Vrs בָּאִים ‖ [b] sic 𝔅 Vrs (> mlt MSS) ‖ 39 [a-a] >𝔊; l c K קָוֵה, Q קָו ‖ [b] 𝔊 נֶגְדָּם; l ? נֶגְבָּה ‖ [c] frt l c ca 12MSS 𝔊𝔗 עַד ‖ 39b. 40aα [d-d] 𝔖 גִּבְעָתָה 𝔊 aliter ‖ 40 [a] l c mlt MSS Q'A (cf 𝔙 שְׂדֵה מוֹת ?) הַשְּׁדֵמוֹת ‖ [b] 𝔖𝔙 וְעַד ‖ [c] 𝔊 וְלֹא ‖ Cp 32, 1 Q בַּשָּׁנָה K בִּשְׁנַת ‖ 2 [a] אז >𝔊 ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] l ? בְּבֵית ‖ [d-d] 𝔊 הַמֶּלֶךְ ‖ 3 𝔊𝔄 צד' הַמֶּלֶךְ ‖ 4 [a-a] >𝔊 ‖ [b] Q וְעֵינָיו ‖ 5 [a-a] prb l c 𝔊𝔏 וּבָבֶלָה יֵלֵךְ ‖ [b] frt c 𝔄 dl ‖ [c] 𝔄 יָמוּת frt sic l ‖ [d-d] >𝔊 ‖ 6 [a-a] prb l c 𝔖𝔄 וַיְהִי cf 𝔊 ‖ [b] 𝔊𝔖 אֶל־יִר' sed cf 8 ‖ 8 [a] 𝔊[ℵA] בֶּן־שַׁלֻּם דּוֹדִי ‖ [b-b] dl c 𝔊 ‖ [c] >𝔊[B] ‖ [d] >𝔊𝔖[h]; 𝔊[ℵA] לְךָ ‖ [e-e] add; in 𝔊 post שָׂדִי.

בְּאֶ֣רֶץ בִּנְיָמִ֗ין כִּ֣י לְךָ֞ מִשְׁפַּ֧ט הַיְרֻשָּׁ֛ה [f]וּלְךָ֥ הַגְּאֻלָּ֖ה קְנֵה־לָ֑ךְ[f] וָאֵדַ֕ע
כִּ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה הֽוּא׃ 9 וָֽאֶקְנֶה֙ אֶֽת־[a]הַשָּׂדֶ֔ה מֵאֵ֛ת חֲנַמְאֵ֥ל[a] בֶּן־דֹּדִ֖י [b]אֲשֶׁ֣ר
בַּעֲנָת֑וֹת[b] וָֽאֶשְׁקֲלָה־לּוֹ֙ [c]אֶת־הַכֶּ֔סֶף[c] שִׁבְעָ֥ה שְׁקָלִ֖ים וַעֲשָׂרָ֥ה הַכָּֽסֶף[d]׃
10 וָאֶכְתֹּ֤ב בַּסֵּ֙פֶר֙ וָֽאֶחְתֹּ֔ם וָאָעֵ֖ד עֵדִ֑ים וָאֶשְׁקֹ֥ל הַכֶּ֖סֶף בְּמֹאזְנָֽיִם׃
11 וָאֶקַּ֖ח אֶת־סֵ֣פֶר הַמִּקְנָ֑ה אֶת־[a]הֶחָת֛וּם [b]הַמִּצְוָ֥ה וְהַחֻקִּ֖ים[b] [c]וְאֶת־הַגָּלֽוּי[c]׃
12 וָאֶתֵּ֞ן [a]אֶת־הַסֵּ֣פֶר הַמִּקְנָ֗ה[a] אֶל־בָּר֣וּךְ בֶּן־נֵרִיָּה֮ בֶּן־מַחְסֵיָה֒ לְעֵינֵי֙
חֲנַמְאֵ֣ל דֹּדִ֔י[b] וּלְעֵינֵי֙ [c]הָֽעֵדִ֔ים הַכֹּתְבִ֖ים[c] בְּסֵ֣פֶר הַמִּקְנָ֑ה לְעֵינֵ֙י[d] כׇּל־[e]
הַיְּהוּדִ֔ים הַיֹּשְׁבִ֖ים[f] בַּחֲצַ֥ר הַמַּטָּרָֽה׃ 13 וָאֲצַוֶּה֙ אֶת־בָּר֔וּךְ לְעֵינֵיהֶ֖ם
לֵאמֹֽר׃ 14 כֹּה־אָמַ֞ר יְהוָ֣ה צְבָא֘וֹת [a]אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵל֒[a] לָק֣וֹחַ [b]אֶת־הַסְּפָרִ֣ים
הָאֵ֡לֶּה[b] אֵת֩ סֵ֨פֶר הַמִּקְנָ֜ה הַזֶּ֗ה [c]וְאֵ֨ת הֶחָת֜וּם וְאֵ֨ת סֵ֤פֶר הַגָּלוּי֙ הַזֶּ֔ה[c]
וּנְתַתָּ֖ם[d] בִּכְלִי־חָ֑רֶשׂ לְמַ֥עַן יַעַמְד֖וּ[e] יָמִ֥ים רַבִּֽים׃ פ 15 כִּ֣י כֹ֥ה אָמַ֛ר
יְהוָ֥ה [a]צְבָא֖וֹת אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל[a] ע֣וֹד יִקָּנ֥וּ בָתִּ֛ים[b] וְשָׂד֥וֹת וּכְרָמִ֖ים בָּאָ֥רֶץ
הַזֹּֽאת׃ ס 16 וָאֶתְפַּלֵּל֙ אֶל־יְהוָ֔ה אַֽחֲרֵ֣י תִתִּ֗י אֶת־סֵ֙פֶר֙ הַמִּקְנָ֔ה אֶל־
בָּר֥וּךְ בֶּן־נֵרִיָּ֖ה לֵאמֹֽר׃ 17 אֲהָהּ֮ אֲדֹנָ֣י[a] יְהוִה֒ הִנֵּ֣ה[b] ׀ אַתָּ֣ה עָשִׂ֗יתָ
אֶת־הַשָּׁמַ֙יִם֙ וְאֶת־הָאָ֔רֶץ בְּכֹֽחֲךָ֙ הַגָּד֔וֹל וּבִזְרֹעֲךָ֖ הַנְּטוּיָ֑ה לֹֽא־יִפָּלֵ֥א[c]
מִמְּךָ֖ כׇּל־[d]דָּבָֽר׃ 18 עֹ֤שֶׂה חֶ֙סֶד֙ לַאֲלָפִ֔ים וּמְשַׁלֵּם֙ עֲוֺ֣ן אָב֔וֹת אֶל־חֵ֥יק
בְּנֵיהֶ֖ם אַחֲרֵיהֶ֑ם הָאֵ֤ל הַגָּדוֹל֙ הַגִּבּ֔וֹר יְהוָ֥ה °צְבָא֖וֹת שְׁמֽוֹ°׃ 19 גְּדֹל֙
הָֽעֵצָ֔ה וְרַ֖ב הָעֲלִילִיָּ֑ה[a] אֲשֶׁר־[b]עֵינֶ֣יךָ פְקֻח֗וֹת[c] עַל־כׇּל־[d]דַּרְכֵי֙ בְּנֵ֣י אָדָ֔ם[e]
לָתֵ֤ת לְאִישׁ֙ כִּדְרָכָ֔יו[f] [g]וְכִפְרִ֖י מַעֲלָלָֽיו[g]׃ 20 אֲשֶׁר־שַׂ֠מְתָּ אֹת֨וֹת וּמֹפְתִ֜ים
בְּאֶֽרֶץ־מִצְרַ֙יִם֙ עַד־הַיּ֣וֹם הַזֶּ֔ה וּבְיִשְׂרָאֵ֖ל וּבָאָדָ֑ם וַתַּעֲשֶׂה־לְּךָ֥ שֵׁ֖ם כַּיּ֥וֹם
הַזֶּֽה׃ 21 וַתֹּצֵ֛א אֶת־עַמְּךָ֥ אֶת־יִשְׂרָאֵ֖ל מֵאֶ֣רֶץ מִצְרָ֑יִם בְּאֹת֣וֹת וּבְמוֹפְתִ֗ים
וּבְיָ֤ד חֲזָקָה֙ וּבְאֶזְר֣וֹעַ נְטוּיָ֔ה וּבְמוֹרָ֖א גָּדֽוֹל׃ 22 וַתִּתֵּ֤ן לָהֶם֙ אֶת־הָאָ֣רֶץ
הַזֹּ֔את אֲשֶׁר־נִשְׁבַּ֥עְתָּ לַאֲבוֹתָ֖ם °לָתֵ֣ת לָהֶ֑ם° אֶ֛רֶץ זָבַ֥ת חָלָ֖ב וּדְבָֽשׁ׃

8 [f-f] 𝔊 καὶ σὺ πρεσβύτερος ‖ 9 [a-a] 𝔊 שְׂדֵה חנ׳ (𝔖$^h$ ※מאת חנ׳) ‖ [b-b] dl c 𝔊 ‖ [c-c] dl c 𝔊 ‖ [d] l c 𝔊 כָּסֶף ‖ 11 [a] dl ‖ [b-b] dl c 𝔊 ‖ [c-c] frt dl c 𝔊$^B$ ‖ 12 [a-a] Q$^{Or}$ סֵפֶר הַמ׳; l prb c 𝔊 אֹתוֹ ‖ [b] l c ca 10MSS 𝔊𝔖 בֶּן־דֹּדִי ‖ [c-c] cf 𝔊; frt l הָאֲנָשִׁים הָעֵדִים; ca 50MSS ʼAΣ𝔗𝔖𝔙 הַכְּתוּבִים (? הָעֹמְדִים 𝔊) ‖ [d] l c ca 30MSS 𝔊𝔖𝔙 וּלְעֵינֵי ‖ [e] prb dl c 𝔊 ‖ [f] l c 𝔊 אֲשֶׁר ‖ 14 [a-a] >𝔊 ‖ [b-b] dl c 𝔊 ‖ [c-c] prb c 𝔄 dl; 𝔖$^h$ הזה, al cod etiam ※ואת החתום ‖ [d] l c 𝔊$^B$ וּנְתַתּוֹ; 𝔊$^{\aleph A}$𝔖$^h$ וְנָתַתָּ ‖ [e] l c 𝔊 יַעֲמֹד ‖ 15 [a-a] >𝔊 ‖ [b] in 𝔊 post שׂדות ‖ 17 [a] >𝔊𝔏 ‖ [b] >𝔊𝔏 ‖ [c] 𝔊𝔏𝔖𝔗 frt יִכָּסֶה vel יִכָּלֵא ‖ [d] > nonn MSS cf 𝔊𝔏 ‖ 18 °-° >𝔊 (יהוה conj c 19) ‖ 19 [a] l הָעֲלִילָה (𝔊𝔖𝔗 pl, 𝔊 + vb nonn) ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] >𝔊 add? ‖ [d] כל >𝔊 ‖ [e] Q$^{Or}$ הָאָ׳ ‖ [f] 𝔊 כְּדַרְכּוֹ cf 17,10 ‖ [g-g] >𝔊 sed cf 17,10 ‖ 21 prb l c 𝔖𝔗 וּבְמַרְאָה cf 𝔊 ‖ 22 °-° >𝔊.

23 וַיָּבֹאוּ וַיִּרְשׁוּ אֹתָהּ וְלֹא־שָׁמְעוּ בְקוֹלֶךָ וּבְתֹרוֹתְךָ[a] לֹא־הָלָכוּ אֵת
כָּל־אֲשֶׁר צִוִּיתָה לָהֶם לַעֲשׂוֹת[b] לֹא עָשׂוּ וַתַּקְרֵא[c] אֹתָם אֵת[d] כָּל־
הָרָעָה הַזֹּאת׃ 24 הִנֵּה הַסֹּלְלוֹת[a] בָּאוּ הָעִיר לְלָכְדָהּ וְהָעִיר נִתְּנָה בְּיַד
הַכַּשְׂדִּים הַנִּלְחָמִים עָלֶיהָ מִפְּנֵי הַחֶרֶב וְהָרָעָב וְהַדָּבֶר[b] וַאֲשֶׁר[c]
דִּבַּרְתָּ[d] הָיָה [e]וְהִנְּךָ רֹאֶה[e]׃ 25 וְאַתָּה אָמַרְתָּ אֵלַי [a]אֲדֹנָי יְהוִה[a] קְנֵה־לְךָ
הַשָּׂדֶה בַּכֶּסֶף[b] וְהָעֵד[c] עֵדִים וְהָעִיר נִתְּנָה בְּיַד הַכַּשְׂדִּים׃ ס
26 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃ 27 הִנֵּה[a] אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי
כָּל־בָּשָׂר הֲמִמֶּנִּי יִפָּלֵא[b] כָּל[c]־דָּבָר׃ 28 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה [a]הִנְנִי נֹתֵן
אֶת[a]־הָעִיר הַזֹּאת [b]בְּיַד הַכַּשְׂדִּים וּ[b]בְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר[c] מֶלֶךְ־בָּבֶל
וּלְכָדָהּ׃ 29 וּבָאוּ הַכַּשְׂדִּים הַנִּלְחָמִים עַל־הָעִיר הַזֹּאת וְהִצִּיתוּ אֶת־הָעִיר
הַזֹּאת בָּאֵשׁ [o]וּשְׂרָפוּהָ וְאֵת[o] הַבָּתִּים אֲשֶׁר קִטְּרוּ עַל־גַּגּוֹתֵיהֶם לַבַּעַל
וְהִסִּכוּ נְסָכִים לֵאלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעִסֵנִי׃ 30 כִּי־הָיוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
וּבְנֵי יְהוּדָה אַךְ עֹשִׂים הָרַע בְּעֵינַי מִנְּעֻרֹתֵיהֶם [o]כִּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אַךְ
מַכְעִסִים אֹתִי בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה[o]׃ 31 כִּי עַל־אַפִּי וְעַל־חֲמָתִי
הָיְתָה לִּי הָעִיר הַזֹּאת לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר בָּנוּ אוֹתָהּ וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה
לַהֲסִירָהּ מֵעַל פָּנָי׃ 32 עַל כָּל־רָעַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי[a] יְהוּדָה אֲשֶׁר
עָשׂוּ לְהַכְעִסֵנִי הֵמָּה [b]מַלְכֵיהֶם שָׂרֵיהֶם כֹּהֲנֵיהֶם[b] וּנְבִיאֵיהֶם וְאִישׁ
יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ 33 וַיִּפְנוּ אֵלַי עֹרֶף וְלֹא פָנִים וְלַמֵּד[a] אֹתָם
הַשְׁכֵּם וְלַמֵּד וְאֵינָם שֹׁמְעִים[b] לָקַחַת מוּסָר׃ 34° וַיָּשִׂימוּ[a] שִׁקּוּצֵיהֶם בַּבַּיִת
אֲשֶׁר־נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו לְטַמְּאוֹ[b]׃ 35° וַיִּבְנוּ אֶת־בָּמוֹת הַבַּעַל[a] אֲשֶׁר ׀
בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם לְהַעֲבִיר אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם לַמֹּלֶךְ[b] אֲשֶׁר לֹא־
צִוִּיתִים וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי לַעֲשׂוֹת הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת לְמַעַן הַחֲטִי[c]
אֶת־יְהוּדָה׃ ס 36 וְעַתָּה לָכֵן[a] כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶל[b]
־הָעִיר הַזֹּאת[c] אֲשֶׁר ׀ [d]אַתֶּם אֹמְרִים[d] נִתְּנָה בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל בַּחֶרֶב
וּבָרָעָב וּבַדָּבֶר[e]׃ 37 הִנְנִי מְקַבְּצָם מִכָּל־הָאֲרָצוֹת[a] אֲשֶׁר הִדַּחְתִּים שָׁם

23 [a] l c nonn MSS Q'A𝔖𝔗 וּבְתוֹרֹתְךָ K𝔊 וּבְתֹרוֹתְךָ ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] 𝔊 ? וַיִּקְרְאוּ;
frt l c 𝔖 וַתִּקְרָא ('A συνήντησαν) ‖ [d] frt dl c 𝔖 ‖ 24 [a] 𝔊 הָמוֹן? ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] 𝔊
וָאֶכְתֹּב בַּסֵּפֶר + [d] 𝔊 + כֵּן ‖ [e-e] >𝔊 ‖ 25 [a-a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊 ? בְּכֶסֶף sed 𝔊 + כִּי ‖ כַּאֲ'
‖ וָאָעֵד [c] 𝔊 ‖ 26 𝔊𝔏 אֵלַי ‖ 27 [a] >𝔊𝔏 ‖ [b] 𝔊𝔏𝔖𝔗 frt יִכָּסֶה vel יִכָּלֵא ‖ וְאַחְתֹּם
[c] dl c 𝔊𝔏𝔖 ‖ 28 [a-a] frt l c 𝔊 הִנָּתֹן תִּנָּתֵן ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [c] >𝔊 ‖ 29 [o-o] prb l c 𝔊
וְשָׂרְפוּ אֶת־ ‖ 30 [o-o] dl c 𝔊𝔏 ‖ 32 [a] >𝔊 בני ‖ [b-b] 𝔊𝔖 וּמל' וְשׂר' וְכה' ‖ 33 [a] l c
𝔊𝔖 וְאֲלַמֵּד ‖ [b] 𝔊 + עוֹד ‖ 34 cf 7,30 ‖ [a] K[Or] וְשִׂימוּ ‖ [b] 𝔊 בְּטֻמְאֹתָם ‖ 35 cf
7,31 ‖ [a] 𝔊𝔖 לַבַּ' 𝔖 + בְּתֹפֶת ‖ [b] l c 𝔊[I] לַמֶּלֶךְ ‖ [c] Q הַחֲטִיא ‖ 36 [a] dl c 𝔊𝔖 ‖
[b] l c 𝔊 עַל ‖ [c] >𝔊 ‖ [d-d] frt l c 𝔊 אַתָּה אֹמֵר ‖ [e] 𝔊 וּבַשֶּׁבִי ‖ 37 [a] 𝔊𝔏 הארץ.

בְּאַפִּי וּבַחֲמָתִי[b] וּבְקֶצֶף[c] גָּדוֹל וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְהֹשַׁבְתִּים
לָבֶטַח׃ 38 וְהָיוּ לִי לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים׃ 39 וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב
אֶחָד[a] וְדֶרֶךְ אֶחָד[a] לְיִרְאָה אוֹתִי כָּל־הַיָּמִים לְטוֹב[b] לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם
אַחֲרֵיהֶם׃ 40 וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית עוֹלָם אֲשֶׁר לֹא־אָשׁוּב[a] מֵאַחֲרֵיהֶם
[b]לְהֵיטִיבִי אוֹתָם[b] וְאֶת־יִרְאָתִי אֶתֵּן בִּלְבָבָם לְבִלְתִּי סוּר מֵעָלָי׃ 41 [a]וְשַׂשְׂתִּי
עֲלֵיהֶם[a] לְהֵטִיב אוֹתָם וּנְטַעְתִּים בָּאָרֶץ הַזֹּאת בֶּאֱמֶת [b]בְּכָל־לִבִּי וּבְכָל־
נַפְשִׁי׃[b] ס 42 כִּי־[a]כֹה אָמַר יְהוָה כַּאֲשֶׁר הֵבֵאתִי אֶל[b]־הָעָם הַזֶּה אֵת
כָּל־הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת כֵּן אָנֹכִי מֵבִיא עֲלֵיהֶם אֶת־כָּל־הַטּוֹבָה
אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹּבֵר עֲלֵיהֶם׃ 43 וְנִקְנָה[a] הַשָּׂדֶה[b] בָּאָרֶץ הַזֹּאת[c] אֲשֶׁר ׀ [d]אַתֶּם
אֹמְרִים[d] שְׁמָמָה הִיא מֵאֵין אָדָם וּבְהֵמָה נִתְּנָה[e] בְּיַד[f] הַכַּשְׂדִּים׃ 44 שָׂדוֹת
בַּכֶּסֶף יִקְנוּ וְכָתוֹב בַּסֵּפֶר ׀ וְחָתוֹם וְהָעֵד עֵדִים בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּבִסְבִיבֵי
יְרוּשָׁלַםִ וּבְעָרֵי יְהוּדָה וּבְעָרֵי הָהָר וּבְעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וּבְעָרֵי הַנֶּגֶב כִּי־
אָשִׁיב אֶת־שְׁבוּתָם נְאֻם־יְהוָה׃ פ
33 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ שֵׁנִית וְהוּא עוֹדֶנּוּ עָצוּר בַּחֲצַר
הַמַּטָּרָה לֵאמֹר׃ 2 כֹּה־אָמַר יְהוָה [a]עֹשָׂהּ יְהוָה[a] יוֹצֵר[b] אוֹתָהּ לַהֲכִינָהּ
יְהוָה ׀ שְׁמוֹ׃ 3 קְרָא אֵלַי וְאֶעֱנֶךָּ וְאַגִּידָה לְךָ גְּדֹלוֹת וּבְצֻרוֹת[a] לֹא[b]
יְדַעְתָּם׃ ס 4 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה [a]אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[a] עַל־בָּתֵּי הָעִיר הַזֹּאת
וְעַל־בָּתֵּי מַלְכֵי[b] יְהוּדָה הַנְּתֻצִים אֶל־הַסֹּלְלוֹת [c]וְאֶל־הֶחָרֶב׃[c] 5 [a]בָּאִים
לְהִלָּחֵם אֶת[b]־הַכַּשְׂדִּים וּלְמַלְאָם[c] אֶת־פִּגְרֵי הָאָדָם אֲשֶׁר־הִכֵּיתִי בְאַפִּי
וּבַחֲמָתִי וַאֲשֶׁר הִסְתַּרְתִּי פָנַי [d]מֵהָעִיר הַזֹּאת[d] עַל כָּל־רָעָתָם׃ 6 הִנְנִי
מַעֲלֶה־לָּהּ אֲרֻכָה וּמַרְפֵּא וּרְפָאתִים[a] וְגִלֵּיתִי[b] לָהֶם עֲתֶרֶת[c] שָׁלוֹם
וֶאֱמֶת׃ 7 וַהֲשִׁבֹתִי אֶת־שְׁבוּת יְהוּדָה וְאֵת שְׁבוּת יִשְׂרָאֵל וּבְנִתִים
כְּבָרִאשֹׁנָה׃ 8 וְטִהַרְתִּים מִכָּל־עֲוֺנָם[a] אֲשֶׁר חָטְאוּ־לִי וְסָלַחְתִּי[b] לְכוֹל[c]־
עֲוֺנוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר חָטְאוּ־לִי וַאֲשֶׁר[d] פָּשְׁעוּ בִי׃ 9 וְהָיְתָה לִּי[a] [b]לְשֵׁם שָׂשׂוֹן[b]

37 b 𝔊 וַחֲ' ‖ c 𝔊 וְקֶ' ‖ 39 a l c 𝔊𝔏 אַחֵר ‖ b 𝔊𝔖𝔙 וּלְ' ‖ 40 a 𝔊𝔏 אָשִׁיב ‖ b-b > 𝔊𝔏 ‖ 41 a-a 𝔊 וּפָקַדְתִּי 𝔊^A^𝔏 + עֲלֵיהֶם ‖ b-b 𝔊𝔏 בכל־לב ובכל־נפש (cf 𝔗) ‖ 42 a > 𝔖 ‖ b l c 𝔊 עַל ‖ 43 a l c Vrs וְנִקְנוּ, c 𝔊 + עוֹד ‖ b l c Vrs שָׂדוֹת cf 44 ‖ c frt dl c 𝔊 ‖ d-d frt l c 𝔊 אַתָּה אֹמֵר cf 36 ‖ e prb l c 𝔖𝔙 וְנ' 𝔊 ‖ f 𝔊 בִּידֵי ‖ 44 ○-○ > 𝔊 ‖ Cp 33, 2 a-a l c 𝔊 עֹשֵׂה [ה]אָרֶץ; יהוה > 11MSS 𝔊𝔖𝔙 ‖ b 𝔊𝔖𝔙 וְי' ‖ 3 a 6MSS K^Or^ 𝔗 וּנְ' ‖ b 34MSS ולא, nonn MSS Vrs אשר ‖ 4 a-a > 𝔊 ‖ b 𝔊𝔙 מֶלֶךְ ‖ c-c אל > 𝔊; frt l c 𝔊 וְאֶל־הַחֵל (nisi add) ‖ 5 a dub; > 𝔊 ‖ b 13MSS 𝔊 אֶל־ cf 1,19 ‖ c 𝔊 —אָהּ ‖ d-d 𝔊 מֵהֶם ‖ 6 a l c 𝔊 —תִיהָ ‖ b ? ‖ c crrp; frt l c 𝔖 דַּרְכֵי ‖ 8 a l c 𝔊𝔗 עֲוֺנֹתָם ‖ b 𝔊𝔄 וְלֹא אֶזְכֹּר ‖ c > 𝔊; l c Q^MSS^ לְכָל־ ‖ d אשר > 𝔊𝔙 ‖ 9 a > 𝔊; 𝔖^h^ = 𝔐 ‖ b-b l c 𝔊 לְשָׂשׂוֹן.

לִתְהִלָּה^c וּלְתִפְאֶרֶת לְכֹל ^dגּוֹיֵי^e הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּ אֶת־כָּל־הַטּוֹבָה
אֲשֶׁר אָנֹכִי עֹשֶׂה אוֹתָם^f וּפָחֲדוּ וְרָגְזוּ עַל כָּל־הַטּוֹבָה וְעַל כָּל־הַשָּׁלוֹם
אֲשֶׁר אָנֹכִי עֹשֶׂה לָּהּ׃ ס 10 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה עוֹד יִשָּׁמַע בַּמָּקוֹם־הַזֶּה
אֲשֶׁר אַתֶּם אֹמְרִים חָרֵב הוּא מֵאֵין אָדָם ^aוּמֵאֵין בְּהֵמָה^a בְּעָרֵי יְהוּדָה
וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלַםִ הַנְשַׁמּוֹת מֵאֵין אָדָם ^bוּמֵאֵין יוֹשֵׁב^b וּמֵאֵין בְּהֵמָה׃
11 קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה קוֹל אֹמְרִים הוֹדוּ אֶת־
יְהוָה צְבָאוֹת כִּי־טוֹב יְהוָה^a כִּי־לְעוֹלָם חַסְדּוֹ מְבִאִים^b תּוֹדָה^c בֵּית
יְהוָה כִּי־אָשִׁיב אֶת־שְׁבוּת־הָאָרֶץ כְּבָרִאשֹׁנָה אָמַר יְהוָה׃ ס 12 כֹּה
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עוֹד^a יִהְיֶה ׀ ^bבַּמָּקוֹם הַזֶּה הֶחָרֵב מֵאֵין־אָדָם וְעַד־
בְּהֵמָה^b וּבְכָל־^cעָרָיו נְוֵה רֹעִים מַרְבִּצִים צֹאן׃ 13 בְּעָרֵי הָהָר בְּעָרֵי
הַשְּׁפֵלָה וּבְעָרֵי הַנֶּגֶב וּבְאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּבִסְבִיבֵי יְרוּשָׁלַםִ וּבְעָרֵי יְהוּדָה
עֹד תַּעֲבֹרְנָה הַצֹּאן עַל־יְדֵי מוֹנֶה אָמַר יְהוָה׃ ס

^a14 הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וַהֲקִמֹתִי אֶת־הַדָּבָר הַטּוֹב אֲשֶׁר
דִּבַּרְתִּי אֶל־^aבֵּית יִשְׂרָאֵל וְעַל־בֵּית יְהוּדָה׃ 15 בַּיָּמִים הָהֵם וּבָעֵת
הַהִיא אַצְמִיחַ לְדָוִד צֶמַח צְדָקָה וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בָּאָרֶץ׃ 16 בַּיָּמִים
הָהֵם תִּוָּשַׁע יְהוּדָה וִירוּשָׁלַםִ תִּשְׁכּוֹן לָבֶטַח וְזֶה^a אֲשֶׁר־^bיִקְרָא־לָהּ^b
יְהוָה ׀ צִדְקֵנוּ׃ ס 17 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה לֹא־יִכָּרֵת לְדָוִד אִישׁ יֹשֵׁב
עַל־כִּסֵּא בֵית־יִשְׂרָאֵל׃ 18 וְלַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם לֹא־יִכָּרֵת אִישׁ מִלְּפָנָי
מַעֲלֶה עוֹלָה וּמַקְטִיר מִנְחָה וְעֹשֶׂה זֶּבַח כָּל־הַיָּמִים׃ ס 19 וַיְהִי
דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמוֹר׃ 20 כֹּה אָמַר יְהוָה אִם־תָּפֵרוּ^a אֶת־
בְּרִיתִי הַיּוֹם וְאֶת־בְּרִיתִי הַלָּיְלָה וּלְבִלְתִּי^b הֱיוֹת יוֹמָם^c־וָלַיְלָה בְּעִתָּם׃
21 גַּם־בְּרִיתִי תֻפַר אֶת־דָּוִד עַבְדִּי מִהְיוֹת־לוֹ בֵן מֹלֵךְ עַל־כִּסְאוֹ וְאֶת־
הַלְוִיִּם הַכֹּהֲנִים מְשָׁרְתָי׃ 22 אֲשֶׁר^a לֹא־יִסָּפֵר צְבָא הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִמַּד
חוֹל הַיָּם כֵּן אַרְבֶּה אֶת־זֶרַע דָּוִד עַבְדִּי וְאֶת־הַלְוִיִּם ^bמְשָׁרְתֵי אֹתִי^b׃ ס
23 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃ 24 הֲלוֹא רָאִיתָ מָה־הָעָם הַזֶּה
דִּבְּרוּ לֵאמֹר שְׁתֵּי הַמִּשְׁפָּחוֹת אֲשֶׁר בָּחַר יְהוָה בָּהֶם וַיִּמְאָסֵם^a וְאֶת־

9 c 𝔊B וּתְה׳ 𝔊אA 𝔄 וְלִתְה׳ ‖ d 𝔊 גּוֹי ‖ e prb dl c 𝔊 ‖ f l c 1MS Vrs לָהֶם ‖ 10 a-a 𝔊 וּבְהֵ׳ ‖ b-b dl c 𝔊 ‖ 11 a 𝔖 + וְנָעִים הוּא cf Ps 135,3 ‖ b l c 𝔊𝔖𝔙 וּמְבִ׳ ‖ c 𝔊 δῶρα ‖ 12 a 𝔊אA ἔτι ‖ b-b 𝔖h ※ ‖ c 𝔊B בְּכֹל ‖ 14—26 >𝔊 ‖ 14 a l עַל ‖ 15 4MSS צַדִּיק = 23,5, ca 20MSS 𝔖 + וּמָלַךְ מֶלֶךְ וְהִשְׂכִּיל ‖ 16 cf 23,6 ‖ a 5MSS 𝔖 + שְׁמוֹ = 23,6 𝔗 שְׁמָהּ Θ𝔙 הַשֵּׁם ‖ b-b 3MSS 𝔖𝔙 יִקְרָאוּהוּ 𝔗 יִקְ׳—הָ ‖ 17 𝔖 בֵּן ‖ 18 𝔖𝔙 וְלַלְ׳ ‖ 20 a l frt c 𝔗𝔙 תָּפֵר ‖ b l c 𝔖Θ𝔙 לבלתי ‖ c l יוֹם ‖ 21 ⌒ 𝔖 (cf 𝔙) ואת־הכה׳ ואת־הלוים ‖ 22 a l c 𝔖Θ𝔗𝔙 כַּאֲ׳ ‖ b-b prb l מְשָׁרְתָי cf 21 ‖ 24 a Θ וְהִנֵּה מְאָסָם.

עַמִּי יִנְאָצוּן מִהְיוֹת עוֹד גּוֹי לִפְנֵיהֶם[b]׃ ס 25כֹּה אָמַר יְהוָה אִם־
לֹא בְרִיתִי יוֹמָם[a] וָלָיְלָה חֻקּוֹת[b] שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא־שָׂמְתִּי׃ 26גַּם־[a]זֶרַע
יַעֲקוֹב[a] וְדָוִד עַבְדִּי אֶמְאַס מִקַּחַת מִזַּרְעוֹ מֹשְׁלִים[b] אֶל־[c]זֶרַע אַבְרָהָם
יִשְׂחָק וְיַעֲקֹב כִּי־אָשׁוּב[d] אֶת־שְׁבוּתָם וְרִחַמְתִּים׃ פ
34 1הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה וּנְבוּכַדְנֶאצַּר
מֶלֶךְ־בָּבֶל ׀ וְכָל־חֵילוֹ וְכָל־מַמְלְכוֹת[a] אֶרֶץ [b]מֶמְשֶׁלֶת יָדוֹ[b] [c]וְכָל־הָעַמִּים[c]
נִלְחָמִים עַל־יְרוּשָׁלִַם וְעַל־כָּל־עָרֶיהָ לֵאמֹר׃ 2כֹּה־אָמַר יְהוָה [a]אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל[a] הָלֹךְ וְאָמַרְתָּ[b] אֶל־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה
אָמַר יְהוָה [c]הִנְנִי נֹתֵן אֶת־[c]הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל[d] וּשְׂרָפָהּ
בָּאֵשׁ׃ 3וְאַתָּה לֹא תִמָּלֵט מִיָּדוֹ כִּי תָּפֹשׂ תִּתָּפֵשׂ וּבְיָדוֹ תִּנָּתֵן וְעֵינֶיךָ
אֶת־[a]עֵינֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל[a] תִּרְאֶינָה [b]וּפִיהוּ אֶת־פִּיךָ יְדַבֵּר[b] וּבָבֶל תָּבוֹא׃
4אַךְ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה כֹּה־אָמַר יְהוָה °עָלֶיךָ
לֹא תָמוּת בֶּחָרֶב°׃ 5בְּשָׁלוֹם תָּמוּת וּבְמִשְׂרְפוֹת[a] אֲבוֹתֶיךָ הַמְּלָכִים[b]
[c]הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר־הָיוּ[c] לְפָנֶיךָ כֵּן[d] יִשְׂרְפוּ־[e]לָךְ וְהוֹי אָדוֹן יִסְפְּדוּ־לָךְ
כִּי־דָבָר אֲנִי־דִבַּרְתִּי נְאֻם־יְהוָה׃ ס 6וַיְדַבֵּר יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא[a] אֶל־
[b]צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה[b] אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בִּירוּשָׁלִָם׃ 7וְחֵיל מֶלֶךְ־
בָּבֶל נִלְחָמִים עַל־יְרוּשָׁלִַם וְעַל כָּל־[a]עָרֵי יְהוּדָה הַנּוֹתָרוֹת[b] אֶל־[c]לָכִישׁ
וְאֶל־[d]עֲזֵקָה כִּי הֵנָּה נִשְׁאֲרוּ בְּעָרֵי יְהוּדָה עָרֵי מִבְצָר׃
8הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה אַחֲרֵי כְּרֹת הַמֶּלֶךְ
צִדְקִיָּהוּ בְּרִית אֶת־כָּל־[a]הָעָם [b]אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִַם[b] לִקְרֹא לָהֶם[c] דְּרוֹר׃
9לְשַׁלַּח אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת־שִׁפְחָתוֹ הָעִבְרִי וְהָעִבְרִיָּה חָפְשִׁים
°לְבִלְתִּי עֲבָד־בָּם בִּיהוּדִי אָחִיהוּ אִישׁ°׃ 10וַיִּשְׁמְעוּ[a] כָּל־הַשָּׂרִים וְכָל־
הָעָם אֲשֶׁר־בָּאוּ בַבְּרִית לְשַׁלַּח אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת־שִׁפְחָתוֹ
[b]חָפְשִׁים לְבִלְתִּי עֲבָד־בָּם עוֹד וַיִּשְׁמְעוּ וַיְשַׁלֵּחוּ[b]׃ 11[a]וַיָּשׁוּבוּ אַחֲרֵי־

24 [b] frt l c 𝔖Θ לְפָנַי ‖ 25 [a] l יוֹם cf 20; 𝔏 (ad 25) *in custodia die ac nocte* ‖ [b] 𝔖𝔙 'וח ‖ 26 [a-a] prb add (+ ו sq) ‖ [b] 𝔖Θ משׁל ‖ [c] l עַל ‖ [d] mlt MSS Q אָשִׁיב, K אשׁוב ‖ Cp 34, 1 [a] 'מ > 𝔊 ‖ [b-b] 𝔊 מֶמְשַׁלְתּוֹ ‖ [c-c] > 𝔊 ‖ 2 [a-a] > 𝔊 ‖ [b] prb dl c 𝔊 ‖ [c-c] frt l c 𝔊 הִנָּתֹן תִּנָּתֵן ‖ [d] 𝔊 + וּלְכָדָהּ ('ושׂר 𝔖h in marg) ‖ 3 [a-a] prb l c 𝔊 עֵינָיו cf 32,4 ‖ [b-b] > 𝔊Bא ‖ 4 °-° > 𝔊 sed cf 𝔖h ‖ 5 [a] l c 𝔗L𝔙 al וּכְמִסְפַּד, itaque l ? וְכַאֲשֶׁר סָפְדוּ לַ׳ ; 𝔊𝔖 'וּכְמ ‖ [b] 𝔊 הַמֹּלְכִים, cf [c-c] ‖ [c-c] > 𝔊 sed cf 𝔖h ‖ [d] > 𝔊 ‖ [e] prb l c 𝔊𝔏 יִסְפְּדוּ ‖ 6 [a] > 𝔊 ‖ [b-b] l c 𝔊 'הַמֶּלֶךְ צ ‖ 7 [a] כל > 𝔊 ‖ [b] prb dl c 𝔊 sed cf 𝔖h ‖ [c] l c 𝔊B וְעַל ‖ [d] l וְעַל ‖ 8 [a] כל > 𝔊 ‖ [b-b] > 𝔊Bא sed cf 𝔊A𝔖h ‖ [c] frt dl c 𝔊𝔖 ‖ 9 °-° l prb (cf 𝔖𝔗'AΣ𝔙) לְבִלְתִּי עֲבָדָם אִישׁ בִּיהוּדִי אָחִיהוּ ‖ 10 [a] 𝔊 וַיָּשׁוּבוּ, prb sic l ‖ [b-b] > 𝔊; dl prb וישׁמעו (> 𝔖h) ‖ 11 [a-a] > 𝔊 prb dl; in 𝔐 45MSS שְׁלֻחִים.

כֵּן וַיָּשִׁיבוּ אֶת־הָעֲבָדִים וְאֶת־הַשְּׁפָחוֹת אֲשֶׁר שִׁלְּחוּ חָפְשִׁים[a] וַיִּכְבִּישׁוּם[b]
לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת׃ פ 12 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ °מֵאֵת יְהוָה°
לֵאמֹר׃ 13 כֹּה־אָמַר יְהוָה °אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל° אָנֹכִי כָּרַתִּי בְרִית אֶת־
אֲבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הוֹצִאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים לֵאמֹר׃
°14 מִקֵּץ שֶׁבַע[a] שָׁנִים [b]תְּשַׁלְּחוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו[b] הָעִבְרִי אֲשֶׁר־יִמָּכֵר לְךָ
וַעֲבָדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וְשִׁלַּחְתּוֹ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ וְלֹא־שָׁמְעוּ אֲבוֹתֵיכֶם[c]
אֵלַי וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנָם׃ 15 וַתָּשֻׁבוּ[a] אַתֶּם[b] הַיּוֹם וַתַּעֲשׂוּ[a] אֶת־הַיָּשָׁר
בְּעֵינַי לִקְרֹא דְרוֹר אִישׁ לְרֵעֵהוּ וַתִּכְרְתוּ[a] בְרִית לְפָנַי בַּבַּיִת אֲשֶׁר־
נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו׃ 16 וַתָּשֻׁבוּ וַתְּחַלְּלוּ אֶת־שְׁמִי וַתָּשִׁבוּ[a] אִישׁ אֶת־
עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת־שִׁפְחָתוֹ אֲשֶׁר־שִׁלַּחְתֶּם חָפְשִׁים לְנַפְשָׁם [b]וַתִּכְבְּשׁוּ
אֹתָם לִהְיוֹת[b] לָכֶם לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת׃ ס 17 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה
אַתֶּם לֹא־שְׁמַעְתֶּם אֵלַי לִקְרֹא דְרוֹר אִישׁ [a]לְאָחִיו וְאִישׁ[a] לְרֵעֵהוּ הִנְנִי
קֹרֵא לָכֶם דְּרוֹר [b]נְאֻם־יְהוָה[b] אֶל־הַחֶרֶב אֶל־[c]הַדֶּבֶר וְאֶל־הָרָעָב וְנָתַתִּי
אֶתְכֶם לְזַעֲוָה[d] לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ׃ 18 וְנָתַתִּי אֶת־הָאֲנָשִׁים הָעֹבְרִים
אֶת־בְּרִתִי אֲשֶׁר לֹא־הֵקִימוּ אֶת־[a]דִּבְרֵי הַבְּרִית[a] אֲשֶׁר כָּרְתוּ לְפָנָי
[b]הָעֵגֶל אֲשֶׁר כָּרְתוּ לִשְׁנַיִם וַיַּעַבְרוּ בֵּין בְּתָרָיו[b]׃ 19 שָׂרֵי יְהוּדָה
[a]וְשָׂרֵי יְרוּשָׁלַםִ[a] הַסָּרִסִים וְהַכֹּהֲנִים [b]וְכֹל עַם הָאָרֶץ[b] [c]הָעֹבְרִים בֵּין
בִּתְרֵי הָעֵגֶל[c]׃ 20 °וְנָתַתִּי אוֹתָם בְּיַד אֹיְבֵיהֶם °וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם°
וְהָיְתָה נִבְלָתָם לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ׃ 21 וְאֶת־
צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־שָׂרָיו אֶתֵּן בְּיַד אֹיְבֵיהֶם [a]וּבְיַד מְבַקְשֵׁי
נַפְשָׁם וּבְיַד[a] חֵיל[b] מֶלֶךְ בָּבֶל הָעֹלִים[c] מֵעֲלֵיכֶם[d]׃ 22 הִנְנִי מְצַוֶּה נְאֻם־
יְהוָה וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְנִלְחֲמוּ עָלֶיהָ וּלְכָדוּהָ וּשְׂרָפֻהָ
בָאֵשׁ וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה אֶתֵּן שְׁמָמָה מֵאֵין יֹשֵׁב׃ פ

35 1 הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה בִּימֵי יְהוֹיָקִים
בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֵאמֹר׃ 2 הָלוֹךְ אֶל־בֵּית הָרֵכָבִים °וְדִבַּרְתָּ
אוֹתָם° וַהֲבִאוֹתָם בֵּית יְהוָה אֶל־אַחַת הַלְּשָׁכוֹת וְהִשְׁקִיתָ אוֹתָם יָיִן׃

11 [b] l c Q וַיִּכְבְּשׁוּם, K וַיַּכְבִּישׁוּם ‖ 12 °-° dl c 𝔊𝔖 ‖ 13 °-° >𝔊 ‖ 14 cf Dt 15,1. 12 ‖ [a] 𝔊 שֵׁשׁ, sic l ‖ [b-b] 𝔊 תְּשַׁלַּח אֶת־אָחִיךָ ‖ [c] >𝔊 ‖ 15 [a] 𝔊 3. pers ‖ [b] >𝔊 ‖ 16 [a] 𝔊 לְהָשִׁיב ‖ [b-b] >$\mathfrak{G}^{B\aleph}$ ‖ 17 [a-a] frt dl c 𝔊𝔖 ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [c] ca 90MSS 𝔊𝔖𝔗 וְאֶל־ ‖ [d] cf 15,4 ‖ 18 [a-a] 𝔊 בְּרִיתִי ‖ [b-b] prb add, cf 𝔊 ‖ 19 [a-a] >𝔊 ‖ [b-b] 𝔊 וְהָעָם ‖ [c-c] prb add, >𝔊𝔄 ‖ 20 °-° prb dl c 𝔊 ‖ 21 [a-a] prb dl c 𝔊 ‖ [b] l c 𝔊 וְחֵיל ‖ [c] $\mathfrak{G}^{B}$𝔄 לָעֹלִים, l 𝔐 ‖ [d] 1MS 𝔊 מֵעֲלֵיהֶם 𝔖 עליהם ‖ 22 𝔊 הארץ ‖
Cp 35, 2 °-° prb dl c $\mathfrak{G}^{B\aleph}$.

3וָאֶקַּח אֶת־יַאֲזַנְיָה[a] בֶן־יִרְמְיָהוּ[b] בֶּן־חֲבַצִּנְיָה[c] וְאֶת־אֶחָיו וְאֶת־כָּל־[d]
בָּנָיו וְאֵת כָּל־בֵּית הָרֵכָבִים׃ 4וָאָבִא אֹתָם בֵּית יְהוָה אֶל־לִשְׁכַּת
בְּנֵי[a] חָנָן[b] בֶּן־יִגְדַּלְיָהוּ[c] אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־אֵצֶל לִשְׁכַּת[d] הַשָּׂרִים
אֲשֶׁר מִמַּעַל לְלִשְׁכַּת[d] מַעֲשֵׂיָהוּ בֶן־שַׁלֻּם שֹׁמֵר הַסַּף׃ 5וָאֶתֵּן [a]לִפְנֵי ׀
בְּנֵי בֵית־הָרֵכָבִים[a] גְּבִעִים[b] מְלֵאִים[c] יַיִן וְכֹסוֹת וָאֹמַר אֲלֵיהֶם[d] שְׁתוּ־
יָיִן׃ 6וַיֹּאמְרוּ לֹא נִשְׁתֶּה־יָּיִן כִּי יוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב אָבִינוּ צִוָּה עָלֵינוּ
לֵאמֹר לֹא תִשְׁתּוּ־יַיִן אַתֶּם וּבְנֵיכֶם עַד־עוֹלָם׃ 7וּבַיִת לֹא־תִבְנוּ וְזֶרַע
לֹא־תִזְרָעוּ וְכֶרֶם °לֹא־תִטָּעוּ° וְלֹא יִהְיֶה לָכֶם כִּי בָּאֳהָלִים תֵּשְׁבוּ כָּל־
יְמֵיכֶם לְמַעַן תִּחְיוּ יָמִים רַבִּים עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם גָּרִים
שָׁם׃ 8וַנִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוֹנָדָב [a]בֶּן־רֵכָב[a] אָבִינוּ [b]לְכֹל אֲשֶׁר צִוָּנוּ[b] לְבִלְתִּי
שְׁתוֹת־יַיִן כָּל־יָמֵינוּ אֲנַחְנוּ נָשֵׁינוּ[c] בָּנֵינוּ[d] וּבְנֹתֵינוּ׃ 9וּלְבִלְתִּי בְּנוֹת
בָּתִּים לְשִׁבְתֵּנוּ[a] וְכֶרֶם[b] וְשָׂדֶה וָזֶרַע לֹא יִהְיֶה־לָּנוּ׃ 10וַנֵּשֶׁב בָּאֳהָלִים
וַנִּשְׁמַע וַנַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּנוּ יוֹנָדָב אָבִינוּ׃ 11וַיְהִי בַּעֲלוֹת נְבוּכַדְרֶאצַּר
[a]מֶלֶךְ־בָּבֶל[a] אֶל־[b]הָאָרֶץ וַנֹּאמֶר [c]בֹּאוּ וְנָבוֹא[c] יְרוּשָׁלַםִ מִפְּנֵי חֵיל
הַכַּשְׂדִּים וּמִפְּנֵי חֵיל אֲרָם[d] וַנֵּשֶׁב בִּירוּשָׁלָםִ[e]׃ פ 12וַיְהִי דְבַר־
יְהוָה [a]אֶל־יִרְמְיָהוּ[a] לֵאמֹר׃ 13כֹּה־אָמַר יְהוָה [a]צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[a]
הָלֹךְ וְאָמַרְתָּ לְאִישׁ יְהוּדָה וּלְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָםִ הֲלוֹא תִקְחוּ מוּסָר
לִשְׁמֹעַ אֶל־דְּבָרַי [b]נְאֻם־יְהוָה[b]׃ 14[a]הוּקַם אֶת־דִּבְרֵי[a] יְהוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב
אֲשֶׁר־צִוָּה אֶת־בָּנָיו לְבִלְתִּי שְׁתוֹת־יַיִן וְלֹא שָׁתוּ [b]עַד־הַיּוֹם הַזֶּה כִּי
שָׁמְעוּ אֵת מִצְוַת אֲבִיהֶם[b] וְאָנֹכִי דִּבַּרְתִּי אֲלֵיכֶם הַשְׁכֵּם וְדַבֵּר וְלֹא
שְׁמַעְתֶּם אֵלָי[c]׃ 15וָאֶשְׁלַח אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־[a]עֲבָדַי הַנְּבִאִים ׀ [b]הַשְׁכֵּים
וְשָׁלֹחַ[b] ׀ לֵאמֹר שֻׁבוּ־נָא[c] אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וְהֵיטִיבוּ מַעַלְלֵיכֶם
וְאַל־תֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם וּשְׁבוּ אֶל־[d]הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־
נָתַתִּי לָכֶם וְלַאֲבֹתֵיכֶם וְלֹא הִטִּיתֶם אֶת־אָזְנְכֶם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם אֵלָי[e]׃
16כִּי הֵקִימוּ בְּנֵי יְהוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב אֶת־מִצְוַת אֲבִיהֶם °אֲשֶׁר צִוָּם° וְהָעָם

3 [a] 𝔊 Ιεχονιαν pr Ιεζ. ‖ [b] 𝔊 Ιερεμιν (𝔊$^{A}$ = 𝔐) 𝔖 אֲמַרְיָה ‖ [c] Or c צ̄ ‖ [d] dl c 𝔊 כל ‖ 4 [a] 𝔊$^{Bℵ}$ + ιωναν υιου sed > 𝔊$^{A}$ ‖ [b] 𝔊 ? חֲנַנְיָה ‖ [c] 𝔊𝔖 גְּדַלְיָה ‖ [d] 𝔊𝔖 (לְ)בֵית ‖ 5 [a-a] prb l c 𝔊 לִפְנֵיהֶם ‖ [b] l c 𝔊 גְּבִיעַ ‖ [c] dl c 𝔊 aut l מָלֵא ‖ [d] > 𝔊 ‖ 7 °-° > 𝔊 (et ו sq) ‖ 8 [a-a] > 𝔊 ‖ [b-b] frt dl c 𝔊 ‖ [c] l c 𝔊𝔖𝔗 וְנשׁ׳ ‖ [d] frt l c 𝔊𝔖 וּב׳ ‖ 9 [a] 𝔊 לָשֶׁבֶת שָׁם ‖ [b] 𝔊 כָּרֶם ‖ 11 [a-a] > 𝔊 ‖ [b] l c Or nonn MSS 𝔊 עַל ‖ [c-c] 𝔊$^{B}$ בּוֹא וַנָּבֹא (vel ונ׳ ?לָבוֹא); 𝔊$^{A}$𝔖$^{h}$Α' (?) נַעֲלֶה [וְ]נָבוֹא, frt sic l vel c ’ΑΣ' לְכוּ נָב׳ ‖ [d] 𝔖 אֱדֹם 𝔊 Ἀσσυρίων ‖ [e] l prb c 𝔊 שָׁם ‖ 12 l c 𝔊 אֵלַי ‖ 13 [a-a] > 𝔊 ‖ [b-b] > 𝔊 ‖ 14 [a-a] 𝔊 הֵקִימוּ דְּבַר בְּנֵי(?) ‖ [b-b] > 𝔊 (sed cf 𝔖$^{h}$) ‖ [c] > 𝔊 ‖ 15 [a] > 𝔊𝔏 כל ‖ [b-b] > 𝔊𝔏 ‖ [c] > 𝔊 נא ‖ [d] l עַל (𝔊) ‖ [e] > 𝔊$^{Bℵ}$ al ‖ 16 °-° > 𝔊.

הַזֶּ֖ה לֹ֥א שָׁמְע֖וּ אֵלָֽי׃ 17 לָכֵ֡ן כֹּֽה־אָמַר֩ יְהוָ֨ה [a]אֱלֹהֵ֜י צְבָא֗וֹת[a]
[b]אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵל֒[b] הִנְנִ֨י מֵבִ֜יא אֶל־[c]יְהוּדָ֗ה וְאֶ֤ל[d] כָּל־[e]יוֹשְׁבֵי֙ יְר֣וּשָׁלִַ֔ם אֵ֚ת
כָּל־הָ֣רָעָ֔ה אֲשֶׁ֥ר דִּבַּ֖רְתִּי עֲלֵיהֶ֑ם [f]יַ֣עַן דִּבַּ֤רְתִּי אֲלֵיהֶם֙ וְלֹ֣א שָׁמֵ֔עוּ וָאֶקְרָ֥א
לָהֶ֖ם וְלֹ֥א עָנֽוּ׃[f] 18 [a]וּלְבֵ֨ית הָרֵכָבִ֜ים אָמַ֣ר יִרְמְיָ֗הוּ[a] כֹּֽה־אָמַ֞ר יְהוָ֤ה
[b]צְבָאוֹת֙ אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל[b] יַ֚עַן אֲשֶׁ֣ר שְׁמַעְתֶּ֔ם[c] עַל־מִצְוַ֖ת יְהוֹנָדָ֣ב[d]
אֲבִיכֶ֑ם[e] [f]וַֽתִּשְׁמְרוּ֙ אֶת־כָּל־מִצְוֺתָ֔יו[f] וַֽתַּעֲשׂ֔וּ כְּכֹ֥ל אֲשֶׁר־צִוָּ֖ה אֶתְכֶֽם׃
19 [a]לָכֵ֗ן כֹּ֥ה אָמַ֛ר יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל[a] לֹֽא־יִכָּרֵ֨ת אִ֜ישׁ לְיוֹנָדָ֧ב[b]
בֶּן־רֵכָ֛ב עֹמֵ֥ד לְפָנַ֖י [c]כָּל־הַיָּמִֽים׃[c] ס

**36** 1 וַֽיְהִי֙[a] בַּשָּׁנָ֣ה הָרְבִיעִ֔ית לִיהוֹיָקִ֥ים בֶּן־יֹאשִׁיָּ֖הוּ מֶ֣לֶךְ יְהוּדָ֑ה
הָיָ֞ה [b]הַדָּבָ֤ר הַזֶּה֙ אֶֽל־יִרְמְיָ֔הוּ מֵאֵ֥ת יְהוָ֖ה[b] לֵאמֹֽר׃ 2 קַח־לְךָ֮ מְגִלַּת־
סֵפֶר֒ וְכָתַבְתָּ֣ אֵלֶ֗יהָ[a] אֵ֣ת כָּל־הַדְּבָרִ֞ים אֲשֶׁר־דִּבַּ֧רְתִּי אֵלֶ֛יךָ עַל־יִשְׂרָאֵ֥ל[b]
וְעַל־יְהוּדָ֖ה וְעַל־כָּל־הַגּוֹיִ֑ם מִיּוֹם֩ דִּבַּ֨רְתִּי אֵלֶ֜יךָ מִימֵ֣י יֹאשִׁיָּ֔הוּ וְעַ֖ד
הַיּ֥וֹם הַזֶּֽה׃ 3 אוּלַ֣י יִשְׁמְעוּ֮ בֵּ֣ית יְהוּדָה֒ אֵ֚ת כָּל־הָ֣רָעָ֔ה אֲשֶׁ֧ר אָנֹכִ֛י
חֹשֵׁ֖ב לַעֲשׂ֣וֹת לָהֶ֑ם לְמַ֣עַן יָשׁ֗וּבוּ אִ֚ישׁ[a] מִדַּרְכּ֣וֹ הָרָעָ֔ה וְסָלַחְתִּי֙ [b]לַעֲוֺנָ֖ם
וּלְחַטָּאתָֽם׃[b] פ 4 וַיִּקְרָ֣א יִרְמְיָ֔הוּ אֶת־בָּר֖וּךְ בֶּן־נֵרִיָּ֑ה וַיִּכְתֹּ֨ב בָּר֜וּךְ
מִפִּ֣י יִרְמְיָ֗הוּ אֵ֣ת כָּל־דִּבְרֵ֧י יְהוָ֛ה אֲשֶׁר־דִּבֶּ֥ר אֵלָ֖יו עַל־מְגִלַּת־סֵֽפֶר׃
5 וַיְצַוֶּ֣ה יִרְמְיָ֔הוּ אֶת־בָּר֖וּךְ לֵאמֹ֑ר אֲנִ֣י עָצ֔וּר לֹ֣א אוּכַ֔ל לָב֖וֹא בֵּ֥ית
יְהוָֽה׃ 6 [a]וּבָאתָ֣ אַתָּ֡ה[a] וְקָרָ֣אתָ בַמְּגִלָּ֣ה [b]אֲֽשֶׁר־כָּתַֽבְתָּ־מִפִּ֠י אֶת־דִּבְרֵ֨י
יְהוָ֜ה[b] בְּאָזְנֵ֥י הָעָ֛ם בֵּ֥ית[c] יְהוָ֖ה בְּי֣וֹם צ֑וֹם וְגַ֨ם בְּאָזְנֵ֧י כָל־יְהוּדָ֛ה
הַבָּאִ֥ים מֵעָרֵיהֶ֖ם תִּקְרָאֵֽם׃[d] 7 אוּלַ֞י תִּפֹּ֤ל תְּחִנָּתָם֙ לִפְנֵ֣י יְהוָ֔ה וְיָשֻׁ֕בוּ
אִ֖ישׁ[a] מִדַּרְכּ֣וֹ הָרָעָ֑ה כִּֽי־גָד֤וֹל הָאַף֙ וְהַ֣חֵמָ֔ה אֲשֶׁר־דִּבֶּ֥ר יְהוָ֖ה אֶל־[b]הָעָ֥ם
הַזֶּֽה׃ 8 וַיַּ֗עַשׂ בָּרוּךְ֙ [a]בֶּן־נֵ֣רִיָּ֔ה[a] כְּכֹ֥ל אֲשֶׁר־צִוָּ֖הוּ יִרְמְיָ֣הוּ הַנָּבִ֑יא[b] לִקְרֹ֥א
בַסֵּ֛פֶר דִּבְרֵ֥י יְהוָ֖ה בֵּ֥ית[c] יְהוָֽה׃ פ 9 וַיְהִ֣י בַשָּׁנָה֩ הַחֲמִשִׁ֨ית[a] לִיהוֹיָקִ֤ים[b]
[c]בֶּן־יֹאשִׁיָּ֙הוּ֙ מֶֽלֶךְ־יְהוּדָ֔ה[c] בַּחֹ֖דֶשׁ הַתְּשִׁעִ֑י קָרְא֨וּ צ֜וֹם לִפְנֵ֣י יְהוָ֗ה כָּל־
הָעָם֙ בִּירוּשָׁלִָ֔ם [d]וְכָל־הָעָ֗ם הַבָּאִ֛ים מֵעָרֵ֥י יְהוּדָ֖ה בִּירוּשָׁלִָֽם׃[d] 10 וַיִּקְרָ֨א
בָר֥וּךְ בַּסֵּ֛פֶר אֶת־דִּבְרֵ֥י יִרְמְיָ֖הוּ בֵּ֣ית[a] יְהוָ֑ה בְּלִשְׁכַּ֡ת גְּמַרְיָ֣הוּ בֶן־

17 [a-a] >𝔊𝔖 (sed cf 𝔖[h]) ‖ [b-b] >𝔊𝔖 ‖ [c] l עַל (𝔊) ‖ [d] l וְעַל ‖ [e] prb dl c 𝔊 ‖ [f-f] >𝔊 ‖ 18 [a-a] >𝔊 sed + לָכֵן ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [c] 𝔊 שָׁמְעוּ בְּנֵי יְהוֹ׳ ב׳ ר׳ ‖ [d] >𝔊 ‖ [e] 𝔊 3. pers ‖ [f-f] >𝔊 ‖ 19 [a-a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊 לִבְנֵי יוֹנ׳ ‖ [c-c] 𝔊 כָּל־יְמֵי הָאָרֶץ ‖ Cp 36, 1 [a] >𝔊[Bא] ‖ [b-b] prb l c 𝔊 דְּבַר יהוה אֵלַי ‖ 2 [a] l c 𝔊 עָלֶיהָ ‖ [b] prb l c 𝔊[BאA] יְרוּשָׁלַםִ ‖ 3 [a] >𝔊 (𝔊 מדרכָּם) ‖ [b-b] 𝔊𝔖𝔗 plur ‖ 4 >𝔊 frt dl ‖ 5 𝔊 φυλάσσομαι (= ?נָצוּר) ‖ 6 [a-a] >𝔊 ‖ [b-b] prb dl c 𝔊 ‖ [c] l ? בְּבֵית ‖ [d] 𝔊𝔙 תִּקְרָא לָהֶם ‖ 7 [a] cf 3[a] ‖ [b] l עַל (𝔊) ‖ 8 [a-a] >𝔊 ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] l ? בְּבֵית ‖ 9 [a] 𝔊[Bא] הַשְּׁמִינִית ‖ [b] 𝔊[Bא] לַמֶּלֶךְ יה׳ ‖ [c-c] >𝔊[Bא] ‖ [d-d] 𝔊[Bא] וּבֵית יְהוּדָה ‖ 10 [a] l ? בְּבֵית.

שָׁפָן הַסֹּפֵר בֶּחָצֵר הָעֶלְיוֹן פֶּתַח שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הֶחָדָשׁ בְּאָזְנֵי
כָּל־[b]הָעָם׃ 11 וַיִּשְׁמַע מִכָיְהוּ בֶן־גְּמַרְיָהוּ בֶן־שָׁפָן אֶת־כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה
מֵעַל הַסֵּפֶר׃ 12 וַיֵּרֶד בֵּית־הַמֶּלֶךְ עַל־[a]לִשְׁכַּת הַסֹּפֵר וְהִנֵּה־שָׁם כָּל־
הַשָּׂרִים יוֹשְׁבִים אֱלִישָׁמָע הַסֹּפֵר וּדְלָיָהוּ בֶן־שְׁמַעְיָהוּ[b] וְאֶלְנָתָן[c] בֶּן־
עַכְבּוֹר וּגְמַרְיָהוּ בֶן־שָׁפָן וְצִדְקִיָּהוּ בֶן־חֲנַנְיָהוּ וְכָל־הַשָּׂרִים׃ ס
13 וַיַּגֵּד לָהֶם מִכָיְהוּ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמֵעַ בִּקְרֹא בָרוּךְ בַּסֵּפֶר
בְּאָזְנֵי הָעָם׃
14 וַיִּשְׁלְחוּ כָל־הַשָּׂרִים אֶל־בָּרוּךְ[a] אֶת־יְהוּדִי[b] בֶּן־נְתַנְיָהוּ בֶּן־שֶׁלֶמְיָהוּ
בֶן־כּוּשִׁי לֵאמֹר הַמְּגִלָּה אֲשֶׁר קָרָאתָ בָּהּ בְּאָזְנֵי הָעָם קָחֶנָּה בְיָדְךָ
וָלֵךְ[c] וַיִּקַּח בָּרוּךְ [d]בֶּן־נֵרִיָּהוּ[d] אֶת־הַמְּגִלָּה בְּיָדוֹ[e] וַיָּבֹא[f] אֲלֵיהֶם׃
15 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו שֵׁב[a] נָא וּקְרָאֶנָּה[b] בְּאָזְנֵינוּ וַיִּקְרָא בָרוּךְ בְּאָזְנֵיהֶם[c]׃
16 וַיְהִי כְּשָׁמְעָם אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים פָּחֲדוּ[a] אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וַיֹּאמְרוּ [b]אֶל־
בָּרוּךְ[b] הַגֵּיד נַגִּיד לַמֶּלֶךְ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ 17 וְאֶת־בָּרוּךְ שָׁאֲלוּ
לֵאמֹר [a]הַגֶּד־נָא לָנוּ[a] אֵיךְ[b] כָּתַבְתָּ אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה מִפִּיו[c]׃
18 וַיֹּאמֶר לָהֶם[a] בָּרוּךְ מִפִּיו יִקְרָא אֵלַי[b] אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה [c]וַאֲנִי
כֹּתֵב עַל־הַסֵּפֶר[c] בַּדְּיוֹ[d]׃ פ 19 וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים אֶל־בָּרוּךְ לֵךְ הִסָּתֵר
אַתָּה וְיִרְמְיָהוּ וְאִישׁ אַל־יֵדַע אֵיפֹה אַתֶּם׃ 20 וַיָּבֹאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ חָצֵרָה[a]
וְאֶת־הַמְּגִלָּה הִפְקִדוּ בְּלִשְׁכַּת אֱלִישָׁמָע הַסֹּפֵר[b] וַיַּגִּידוּ [c]בְּאָזְנֵי הַמֶּלֶךְ[c]
אֵת כָּל־הַדְּבָרִים[d]׃
21 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אֶת־יְהוּדִי לָקַחַת אֶת־הַמְּגִלָּה וַיִּקָּחֶהָ מִלִּשְׁכַּת
אֱלִישָׁמָע הַסֹּפֵר[a] וַיִּקְרָאֶהָ יְהוּדִי בְּאָזְנֵי הַמֶּלֶךְ וּבְאָזְנֵי כָּל־הַשָּׂרִים
הָעֹמְדִים מֵעַל[b] הַמֶּלֶךְ׃ 22 וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בֵּית[a] הַחֹרֶף [b]בַּחֹדֶשׁ הַתְּשִׁיעִי[b]
[c]וְאֶת־הָאָח[c] לְפָנָיו מְבֹעָרֶת[d]׃ 23 וַיְהִי ׀ כִּקְרוֹא[a] יְהוּדִי שָׁלֹשׁ דְּלָתוֹת
וְאַרְבָּעָה יִקְרָעֶהָ[b] בְּתַעַר הַסֹּפֵר וְהַשְׁלֵךְ אֶל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר אֶל־[c]הָאָח
עַד־תֹּם כָּל־הַמְּגִלָּה עַל־[d]הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־הָאָח׃ 24 וְלֹא פָחֲדוּ[a] וְלֹא

10 [b] 𝔖h※ ‖ 12 [a] l אֶל־ ‖ [b] 𝔊 שֶׁלֶמְיָהוּ ‖ [c] 𝔊Bא וְיוֹנָתָן 𝔊A𝔄 נָתָן ‖ 13 >𝔊 ‖ 14 [a] 𝔊 + בֶּן־נֵרִיָּהוּ ‖ [b] >𝔊Bא ‖ [c] frt l וָיֵּרֶד cf [f] ‖ [d-d] >𝔊Bא ‖ [e] >𝔊Bא ‖ [f] l c 𝔊 וַיֵּרֶד ‖ 15 [a] 𝔊 cf ʼAΣ שׁוּב ‖ [b] 𝔊 קְרָא ‖ [c] >𝔊 ‖ 16 [a] 𝔊𝔄 συνεβουλεύσαντο (נוֹעֲצוּ?) ‖ [b-b] dl c 𝔊 ‖ 17 [a-a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊B אַיֵּה; 𝔊אA𝔄 מֵאַיִן ‖ [c] dl c 𝔊 ‖ 18 [a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊𝔖 + יִרְמְיָהוּ, prb sic l ‖ [c-c] 𝔊 וְאֶכְתֹּב בַּסֵּפֶר (sic l ?) ‖ [d] >𝔊 ‖ 19 >𝔊Bא ‖ 20 [a] l (הַ)חַדְרָה (1R 1,15) ‖ [b] >𝔊 ‖ [c-c] 𝔊 לַמֶּלֶךְ ‖ [d] ins c ca 45MSS 𝔊A𝔖𝔗L הָאֵלֶּה ‖ 21 [a] >𝔊 ‖ [b] l עַל ‖ 22 [a] 15MSS בְּבֵית ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [c-c] l c 𝔊 וְאֵשׁ הָאָח ‖ [d] >𝔊 prb dl ‖ 23 [a] KOr בִּקְ ‖ [b] 𝔊 —עֵן ‖ [c] l עַל (𝔊) ‖ [d] 𝔊 אֶל ‖ 24 [a] 𝔊 (εξ)ἐζήτησαν sed 𝔊MSS ἐξέστησαν.

קָֽרְעוּ אֶת־בִּגְדֵיהֶם הַמֶּלֶךְ וְכָל־[b]עֲבָדָיו הַשֹּׁמְעִים אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה׃ 25 וְגַם[a] אֶלְנָתָן וּדְלָיָהוּ[b] וּגְמַרְיָהוּ[c] הִפְגִּעוּ בַמֶּלֶךְ לְבִלְתִּי שְׂרֹף
אֶת־הַמְּגִלָּה [d]וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיהֶם[d]׃ 26 וַיְצַוֶּה הַמֶּלֶךְ אֶת־יְרַחְמְאֵל בֶּן־
הַמֶּלֶךְ וְאֶת־שְׂרָיָהוּ בֶן־עַזְרִיאֵל [a]וְאֶת־שֶׁלֶמְיָהוּ בֶּן־עַבְדְּאֵל[a] לָקַחַת
אֶת־בָּרוּךְ הַסֹּפֵר[b] וְאֵת יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא[c] [d]וַיַּסְתִּרֵם יְהוָה[d]׃ ס
27 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ אַחֲרֵי ׀ שְׂרֹף הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמְּגִלָּה וְאֶת־
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר כָּתַב בָּרוּךְ מִפִּי יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃ 28 שׁוּב קַח־לְךָ מְגִלָּה
אַחֶרֶת וּכְתֹב עָלֶיהָ[a] אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָרִאשֹׁנִים[b] אֲשֶׁר הָיוּ עַל־
הַמְּגִלָּה הָרִאשֹׁנָה[c] אֲשֶׁר שָׂרַף יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃ 29 [a]וְעַל־יְהוֹיָקִים
מֶלֶךְ־יְהוּדָה[a] תֹאמַר[b] כֹּה אָמַר יְהוָה אַתָּה שָׂרַפְתָּ אֶת־הַמְּגִלָּה הַזֹּאת
לֵאמֹר מַדּוּעַ כָּתַבְתָּ עָלֶיהָ לֵאמֹר בֹּא־יָבוֹא מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהִשְׁחִית אֶת־
הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהִשְׁבִּית[c] מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ ס 30 לָכֵן כֹּה־אָמַר
יְהוָה עַל־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא־יִהְיֶה־לּוֹ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא דָוִד
וְנִבְלָתוֹ תִּהְיֶה מֻשְׁלֶכֶת °לַחֹרֶב בַּיּוֹם וְלַקֶּרַח בַּלָּיְלָה°׃ 31 וּפָקַדְתִּי
עָלָיו וְעַל־זַרְעוֹ וְעַל־עֲבָדָיו [a]אֶת־עֲוֺנָם[a] וְהֵבֵאתִי עֲלֵיהֶם[b] וְעַל־יֹשְׁבֵי
יְרוּשָׁלַםִ וְאֶל־[c]אִישׁ[d] יְהוּדָה אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם וְלֹא
שָׁמֵעוּ׃ ס 32 [a]וְיִרְמְיָהוּ לָקַח[a] ׀ מְגִלָּה אַחֶרֶת [b]וַיִּתְּנָהּ אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־
נֵרִיָּהוּ הַסֹּפֵר[b] וַיִּכְתֹּב עָלֶיהָ מִפִּי יִרְמְיָהוּ אֵת כָּל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר
שָׂרַף יְהוֹיָקִים [c]מֶלֶךְ־יְהוּדָה בָּאֵשׁ[c] וְעוֹד נוֹסַף עֲלֵיהֶם דְּבָרִים רַבִּים
כָּהֵמָּה׃

37 1 וַיִּמְלָךְ־מֶלֶךְ[a] צִדְקִיָּהוּ בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ תַּחַת [b]כָּנְיָהוּ בֶּן[b]־יְהוֹיָקִים
אֲשֶׁר הִמְלִיךְ נְבוּכַדְרֶאצַּר [c]מֶלֶךְ־בָּבֶל[c] [d]בְּאֶרֶץ יְהוּדָה[d]׃ 2 וְלֹא שָׁמַע
הוּא וַעֲבָדָיו וְעַם הָאָרֶץ אֶל־דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד יִרְמְיָהוּ
הַנָּבִיא׃ 3 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ אֶת־יְהוּכַל[a] בֶּן־שֶׁלֶמְיָה וְאֶת־צְפַנְיָהוּ
בֶן־מַעֲשֵׂיָה הַכֹּהֵן אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא[b] לֵאמֹר הִתְפַּלֶּל־נָא בַעֲדֵנוּ אֶל־
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[c]׃ 4 וְיִרְמְיָהוּ בָּא וְיֹצֵא[a] בְּתוֹךְ הָעָם[b] וְלֹא־נָתְנוּ אֹתוֹ בֵּית

24 [b] כל dl c 𝔊 ‖ 25 [a] גם >𝔊 ‖ [b] 𝔊 וּגְדַלְיָהוּ(?) ‖ [c] >𝔊Bא ‖ [d-d] >𝔊 ‖ 26 [a-a] >𝔊 ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] >𝔊 ‖ [d-d] 𝔊 וַיִּסָּתְרוּ ‖ 27 l c 𝔊𝔏 אֶת־; 𝔊 + כָּל־ ‖ 28 [a] frt dl c 𝔊𝔏 ‖ [b] dl c 𝔊𝔏𝔗L ‖ [c] dl c 𝔊𝔏𝔖 ‖ 29 [a-a] frt dl c 𝔊 ‖ [b] l frt c 𝔊 וְאָמַרְתָּ ‖ [c] 𝔊 (excl A+MSS) וְנִשְׁבַּת? ‖ 30 °-° 𝔊𝔏 בְּחֹ׳ הַיּ׳ וּבְקֶ׳ הַלַּ׳ ‖ 31 [a-a] >𝔊𝔏 frt dl ‖ [b] 𝔊B עָלָיו ‖ [c] l ועל (𝔊) ‖ [d] frt l c 𝔊𝔏 אֶרֶץ ‖ 32 [a-a] prb l c 𝔊 וַיִּקַּח בָּרוּךְ ‖ [b-b] prb dl c 𝔊 ‖ [c-c] >𝔊 ‖ Cp 37, 1 [a] מֶ׳ dl c 𝔊 ‖ [b-b] >𝔊Bא ‖ [c-c] >𝔊Bא ‖ [d] 𝔊 לִמְלֹךְ בִּיהוּדָה ‖ 2 >𝔊 ‖ 3 [a] l c ʼAΣ𝔖h𝔖𝔙 יוּכַל cf 38,1 𝔊 Ιωαχαλ(ς) ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] >𝔊 ‖ 4 [a] Occ 𝔊ʼA𝔙 וַיֵּצֵא; frt l ‖ [b] 𝔊 הָעִיר (𝔖h𝔊MSS τοῦ ὄχλου).

הַכְּלִיא׃ 5 וְחֵיל פַּרְעֹה יָצָא מִמִּצְרָיִם וַיִּשְׁמְעוּ הַכַּשְׂדִּים הַצָּרִים עַל־
יְרוּשָׁלִַם אֶת־שִׁמְעָם וַיֵּעָלוּ מֵעַל יְרוּשָׁלִָם׃ פ 6 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה
אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ 7 כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כֹּה
תֹאמְרוּ אֶל־מֶלֶךְ יְהוּדָה הַשֹּׁלֵחַ אֶתְכֶם אֵלַי לְדָרְשֵׁנִי הִנֵּה ׀ חֵיל
פַּרְעֹה הַיֹּצֵא לָכֶם לְעֶזְרָה שָׁב לְאַרְצוֹ מִצְרָיִם׃ 8 וְשָׁבוּ הַכַּשְׂדִּים
וְנִלְחֲמוּ עַל־הָעִיר הַזֹּאת וּלְכָדֻהָ וּשְׂרָפֻהָ בָאֵשׁ׃ פ 9 כֹּה ׀ אָמַר
יְהוָה אַל־תַּשִּׁאוּ נַפְשֹׁתֵיכֶם לֵאמֹר הָלֹךְ יֵלְכוּ מֵעָלֵינוּ הַכַּשְׂדִּים כִּי־
לֹא יֵלֵכוּ׃ 10 כִּי אִם־הִכִּיתֶם כָּל־חֵיל כַּשְׂדִּים הַנִּלְחָמִים אִתְּכֶם
וְנִשְׁאֲרוּ־בָם אֲנָשִׁים מְדֻקָּרִים אִישׁ בְּאָהֳלוֹ יָקוּמוּ וְשָׂרְפוּ אֶת־הָעִיר
הַזֹּאת בָּאֵשׁ׃ 11 וְהָיָה בְּהֵעָלוֹת חֵיל הַכַּשְׂדִּים מֵעַל יְרוּשָׁלִָם
מִפְּנֵי חֵיל פַּרְעֹה׃ ס 12 וַיֵּצֵא יִרְמְיָהוּ מִירוּשָׁלִַם לָלֶכֶת אֶרֶץ בִּנְיָמִן לַחֲלִק
מִשָּׁם בְּתוֹךְ הָעָם׃ 13 וַיְהִי־הוּא בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן וְשָׁם בַּעַל פְּקִדֻת
וּשְׁמוֹ יִרְאִיָּיה בֶּן־שֶׁלֶמְיָה בֶּן־חֲנַנְיָה וַיִּתְפֹּשׂ אֶת־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא
לֵאמֹר אֶל־הַכַּשְׂדִּים אַתָּה נֹפֵל׃ 14 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ שֶׁקֶר אֵינֶנִּי נֹפֵל
עַל־הַכַּשְׂדִּים וְלֹא שָׁמַע אֵלָיו וַיִּתְפֹּשׂ יִרְאִיָּיה בְּיִרְמְיָהוּ וַיְבִאֵהוּ
אֶל־הַשָּׂרִים׃ 15 וַיִּקְצְפוּ הַשָּׂרִים עַל־יִרְמְיָהוּ וְהִכּוּ אֹתוֹ וְנָתְנוּ אוֹתוֹ
בֵּית הָאֵסוּר בֵּית יְהוֹנָתָן הַסֹּפֵר כִּי־אֹתוֹ עָשׂוּ לְבֵית הַכֶּלֶא׃ 16 כִּי
בָא יִרְמְיָהוּ אֶל־בֵּית הַבּוֹר וְאֶל־הַחֲנֻיוֹת וַיֵּשֶׁב־שָׁם יִרְמְיָהוּ יָמִים
רַבִּים׃

17 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ וַיִּקָּחֵהוּ וַיִּשְׁאָלֵהוּ הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ בַּסֵּתֶר
וַיֹּאמֶר הֲיֵשׁ דָּבָר מֵאֵת יְהוָה וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ יֵשׁ וַיֹּאמֶר בְּיַד מֶלֶךְ־
בָּבֶל תִּנָּתֵן׃ 18 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ מֶה חָטָאתִי לְךָ
וְלַעֲבָדֶיךָ וְלָעָם הַזֶּה כִּי־נְתַתֶּם אוֹתִי אֶל־בֵּית הַכֶּלֶא׃ 19 וְאַיֵּו
נְבִיאֵיכֶם אֲשֶׁר־נִבְּאוּ לָכֶם לֵאמֹר לֹא־יָבֹא מֶלֶךְ־בָּבֶל עֲלֵיכֶם וְעַל

4 c K הַכְּלִיא Q הַכְּלוּא cf 𝔖𝔗; l c 𝔊'A𝔙 הַכֶּלֶא ‖ 5 a-a >𝔊 ‖ b-b 𝔊Bℵ וַיַּעֲלוּ
עַל ‖ 6 >𝔊𝔗 ‖ 7 a-a >𝔊 ‖ b l c 𝔊 תֹּאמַר ‖ c >𝔊 ‖ d 𝔊 אֵלֶיךָ (𝔖h※) ‖ e l c 𝔊
לְאֶרֶץ ‖ 8 𝔊Bℵ + αὐτοί (※) ‖ 9 𝔊 + כִּי ‖ 10 a-a l c 𝔊 וְאִם ‖ b בם dl c 𝔊 ‖ c 𝔊
בִּמְקוֹמוֹ; prb ins c 𝔊 אֵלֶּה ‖ 11 a-a 𝔊 וַיְהִי בַעֲלוֹת prb sic l ‖ 12 nonn MSS
Edd 'אֶל־ א ‖ 13 a-a 𝔊 aliter, cf 14c ‖ b >𝔊 ‖ 14 a >𝔊 ‖ b l c 𝔊 אֶל־ ‖ c 𝔊
Σαρουια (ex יְרוּיָה?) 𝔖 נֵרִיָּה ‖ 15 a Seb וַיַּכּוּ ‖ b-b Seb וַיִּתְּנוּ 𝔊𝔙 ?וַיִּשְׁלְחוּ ‖
c-c dl c 𝔊 ‖ d-d 𝔖 הַכָּלֶא (פְּקִיד) שַׂר?; frt l cf 𝔙 ‖ 16 a-a l c 𝔊BA וַיָּבֹא; 𝔖
(אֶת־) וַיָּבֹא? ‖ b-b frt add ‖ c 𝔊 χερεθ; l prb (cf 20,2) אֶל־הַמַּהְפֶּכֶת ‖ 17 a >𝔊 ‖
b 𝔊 וַיִּקְרָאֵהוּ ‖ c-c 𝔖h※; בביתו >𝔊 ‖ d >𝔊 ‖ e >𝔊 ‖ 18 a >𝔊 ‖ b-b l prb c
𝔊'A𝔙 כִּי אַתָּה נְתַתַּנִי ‖ 19 a l c Q וְאַיֵּה KOcc וְאַיּוֹ KOr וְאַיֵּי ‖ b-b >𝔊.

הָאָרֶץ הַזֹּאת׃ 20 וְעַתָּה [a]שְׁמַע־נָא[a] אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ תִּפָּל־נָא תְחִנָּתִי
לְפָנֶיךָ וְאַל[b]־תְּשִׁבֵנִי בֵּית יְהוֹנָתָן הַסֹּפֵר וְלֹא אָמוּת שָׁם׃ 21 וַיְצַוֶּה
הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ[a] וַיַּפְקִדוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ בַּחֲצַר[b] הַמַּטָּרָה וְנָתֹן לוֹ כִכַּר־
לֶחֶם לַיּוֹם מִחוּץ הָאֹפִים עַד־תֹּם כָּל־הַלֶּחֶם מִן־הָעִיר וַיֵּשֶׁב יִרְמְיָהוּ
בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה׃ 38 1 וַיִּשְׁמַע שְׁפַטְיָה בֶן־מַתָּן וּגְדַלְיָהוּ
בֶּן־פַּשְׁחוּר וְיוּכַל[a] בֶּן־שֶׁלֶמְיָהוּ [b]וּפַשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה[b] אֶת־הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר יִרְמְיָהוּ מְדַבֵּר אֶל[c]־כָּל[d]־הָעָם לֵאמֹר׃ 2 כֹּה אָמַר יְהוָה הַיֹּשֵׁב
בָּעִיר הַזֹּאת יָמוּת בַּחֶרֶב בָּרָעָב[a] וּבַדָּבֶר וְהַיֹּצֵא אֶל־הַכַּשְׂדִּים יְחְיֶה[b]
[c]וְהָיְתָה־לּוֹ[c] נַפְשׁוֹ [d]לְשָׁלָל וָחָי[d]׃ ס 3 כֹּה אָמַר יְהוָה הִנָּתֹן תִּנָּתֵן
הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד חֵיל מֶלֶךְ־בָּבֶל וּלְכָדָהּ׃ 4 וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים[a] אֶל־
הַמֶּלֶךְ יוּמַת נָא אֶת[b]־הָאִישׁ הַזֶּה כִּי־[c]עַל־כֵּן[c] הוּא מְרַפֵּא[d] אֶת־יְדֵי
אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַנִּשְׁאָרִים ׀ בָּעִיר הַזֹּאת[e] וְאֵת יְדֵי כָל־הָעָם לְדַבֵּר
אֲלֵיהֶם כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה כִּי ׀ הָאִישׁ הַזֶּה אֵינֶנּוּ דֹרֵשׁ לְשָׁלוֹם לָעָם הַזֶּה
כִּי אִם־לְרָעָה׃ 5 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ[a] הִנֵּה־הוּא בְּיֶדְכֶם כִּי־אֵין
הַמֶּלֶךְ יוּכַל [b]אֶתְכֶם דָּבָר[b]׃ 6 [a]וַיִּקְחוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ[a] וַיַּשְׁלִכוּ אֹתוֹ אֶל־
הַבּוֹר[b] ׀ מַלְכִּיָּהוּ בֶן־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה [c]וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ[c]
בַּחֲבָלִים[d] וּבַבּוֹר אֵין־מַיִם כִּי אִם־טִיט וַיִּטְבַּע[e] יִרְמְיָהוּ[f] בַּטִּיט׃ פ
7 וַיִּשְׁמַע עֶבֶד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי [a]אִישׁ סָרִיס[a] וְהוּא בְּבֵית הַמֶּלֶךְ כִּי־נָתְנוּ
אֶת־יִרְמְיָהוּ אֶל־הַבּוֹר וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב[b] בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן׃ 8 וַיֵּצֵא [a]עֶבֶד־
מֶלֶךְ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ[a] וַיְדַבֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר[b]׃ 9 [a]אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ[a] [b]הֵרֵעוּ
הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשׂוּ לְיִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֵת אֲשֶׁר־
הִשְׁלִיכוּ אֶל־הַבּוֹר וַיָּמָת תַּחְתָּיו[b] מִפְּנֵי הָרָעָב כִּי אֵין הַלֶּחֶם עוֹד
בָּעִיר׃ 10 וַיְצַוֶּה הַמֶּלֶךְ אֵת עֶבֶד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי[a] לֵאמֹר קַח בְּיָדְךָ מִזֶּה
שְׁלֹשִׁים[b] אֲנָשִׁים וְהַעֲלִיתָ [c]אֶת־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא[c] מִן־הַבּוֹר בְּטֶרֶם יָמוּת׃

20 [a-a] dl ? c 𝔊 vel ? l c 𝔖 שְׁמָעֵנִי ‖ [b] 𝔊 וּמַה־ ‖ 21 [a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊 εἰς οἰκίαν ‖ Cp 38, 1 [a] cf ad 37,3 ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [c] l c 𝔊 עַל ‖ [d] >𝔊 ‖ vs 2 cf 21,9 ‖ [a] l c 𝔊 וּבָ׳ ‖ [b] l c K יְחְיֶה, mlt MSS Q וְחָיָה, frt dl cf not sq ‖ [c-c] לוֹ >𝔊 frt dl et l וְהָיְתָה cf 17 ‖ [d-d] frt dl c 𝔖 ‖ 3 𝔊 + כִּי ‖ 4 [a] frt dl c 𝔊 ‖ [b] dl c 15MSS ‖ [c-c] frt dl ‖ [d] l c ca 10MSS מְרַפֶּה ‖ [e] prb dl c 𝔊 ‖ 5 [a] >𝔊 ‖ [b-b] l prb (cf 𝔊) אֲלֵיהֶם (?) vel לָהֶם ‖ 6 [a-a] >𝔊 sed cf 𝔖[h] ‖ [b] l c 𝔊𝔖 al בּוֹר nisi nom propr sq add ‖ [c-c] l c 𝔊 וישׁ׳ אתו sed prb add ‖ [d] >𝔊 ‖ [e] 𝔊 וַיְהִי ‖ [f] >𝔊 ‖ 7 [a-a] >𝔊 prb add ‖ [b] 𝔊 ἦν ‖ 8 [a-a] 𝔊 אֵלָיו sed cf 𝔖[h] ‖ [b] >𝔖 ‖ 9 [a-a] >𝔊 ‖ [b-b] 𝔊 הֲרֵעֹתָ אֶת־אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לְהָמִית אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה, prb sic l ‖ 10 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] l שְׁלֹשָׁה ‖ [c-c] l c 𝔊 אתו.

11 וַיִּקַּח ׀ עֶבֶד־מֶ֠לֶךְ אֶת־הָאֲנָשִׁ֨ים בְּיָד֜וֹ[a] וַיָּבֹ֤א בֵית־הַמֶּ֙לֶךְ֙ [b]אֶל־תַּ֣חַת
הָאוֹצָ֔ר[b] וַיִּקַּ֣ח מִשָּׁ֗ם בְּלוֹיֵ֤ הַסְּחָבוֹת֙[c] וּבְלוֹיֵ֣ מְלָחִ֔ים[d] וַיְשַׁלְּחֵ֧ם אֶל־
יִרְמְיָ֛הוּ אֶל־הַבּ֖וֹר בַּחֲבָלִֽים[e]׃ 12 וַיֹּ֩אמֶר֩ [a]עֶֽבֶד־מֶ֨לֶךְ הַכּוּשִׁ֜י אֶֽל־יִרְמְיָ֗הוּ[a]
שִׂ֣ים נָ֠א [b]בְּלוֹאֵ֨י הַסְּחָב֜וֹת וְהַמְּלָחִ֗ים תַּ֚חַת אַצִּל֣וֹת יָדֶ֔יךָ[b] מִתַּ֖חַת
לַחֲבָלִ֑ים וַיַּ֥עַשׂ יִרְמְיָ֖הוּ כֵּֽן׃ 13 וַיִּמְשְׁכ֤וּ [c]אֶֽת־יִרְמְיָ֙הוּ֙[c] בַּחֲבָלִ֔ים וַיַּעֲל֥וּ
אֹת֖וֹ מִן־הַבּ֑וֹר וַיֵּ֣שֶׁב יִרְמְיָ֔הוּ בַּחֲצַ֖ר הַמַּטָּרָֽה׃ פ 14 וַיִּשְׁלַ֞ח הַמֶּ֣לֶךְ
צִדְקִיָּ֗הוּ[a] וַיִּקַּ֞ח[b] [c]אֶת־יִרְמְיָ֤הוּ הַנָּבִיא֙[c] אֵלָ֔יו אֶל־[d]מָבוֹא֙ הַשְּׁלִישִׁ֔י[d] אֲשֶׁ֖ר
בְּבֵ֣ית יְהוָ֑ה וַיֹּ֨אמֶר הַמֶּ֜לֶךְ [e]אֶֽל־יִרְמְיָ֗הוּ[e] שֹׁאֵ֨ל אֲנִ֤י אֹֽתְךָ֙ דָּבָ֔ר אַל[f]־
תְּכַחֵ֥ד מִמֶּ֖נִּי דָּבָֽר׃ 15 וַיֹּ֤אמֶר יִרְמְיָ֙הוּ֙ אֶל־צִדְקִיָּ֔הוּ כִּ֤י אַגִּ֥יד לְךָ֖ הֲל֣וֹא
הָמֵ֣ת תְּמִיתֵ֑נִי וְכִ֚י אִיעָ֣צְךָ֔ לֹ֥א תִשְׁמַ֖ע אֵלָֽי׃ 16 וַיִּשָּׁבַ֞ע הַמֶּ֧לֶךְ צִדְקִיָּ֛הוּ[a]
[b]אֶל־יִרְמְיָ֖הוּ[b] בַּסֵּ֣תֶר[c] לֵאמֹ֑ר חַי־יְהוָ֡ה את[d] אֲשֶׁ֣ר עָשָׂה־לָ֜נוּ אֶת־הַנֶּ֣פֶשׁ
הַזֹּ֗את[e] אִם־אֲמִיתֶ֙ךָ֙ וְאִם־אֶתֶּנְךָ֔ בְּיַד֙ הָאֲנָשִׁ֣ים הָאֵ֔לֶּה [f]אֲשֶׁ֥ר מְבַקְשִׁ֖ים
אֶת־נַפְשֶֽׁךָ[f]׃ פ 17 וַיֹּ֨אמֶר יִרְמְיָ֜הוּ [a]אֶל־צִדְקִיָּ֗הוּ[a] כֹּֽה־אָמַ֨ר יְהוָ֜ה
[b]אֱלֹהֵ֣י צְבָא֮וֹת אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵל֒[b] אִם־יָצֹ֨א תֵצֵ֜א אֶל־שָׂרֵ֤י מֶֽלֶךְ־בָּבֶל֙ וְחָיְתָ֣ה
נַפְשֶׁ֔ךָ וְהָעִ֣יר הַזֹּ֔את לֹ֥א תִשָּׂרֵ֖ף בָּאֵ֑שׁ וְחָיִ֖תָה אַתָּ֥ה וּבֵיתֶֽךָ׃ 18 וְאִ֣ם
לֹֽא־תֵצֵ֗א [a]אֶל־שָׂרֵי֙ מֶ֣לֶךְ בָּבֶ֔ל[a] וְנִתְּנָ֞ה הָעִ֤יר הַזֹּאת֙ בְּיַ֣ד הַכַּשְׂדִּ֔ים
וּשְׂרָפ֖וּהָ בָּאֵ֑שׁ וְאַתָּ֕ה לֹא־תִמָּלֵ֖ט מִיָּדָֽם[b]׃ פ 19 וַיֹּ֨אמֶר הַמֶּ֜לֶךְ
צִדְקִיָּ֙הוּ֙ אֶל־יִרְמְיָ֔הוּ אֲנִ֤י דֹאֵג֙ אֶת־הַיְּהוּדִ֔ים אֲשֶׁ֥ר נָפְל֖וּ אֶל־הַכַּשְׂדִּ֑ים
פֶּן־יִתְּנ֥וּ אֹתִ֛י בְּיָדָ֖ם וְהִתְעַלְּלוּ־בִֽי׃ 20 וַיֹּ֥אמֶר יִרְמְיָ֖הוּ לֹ֣א יִתֵּ֑נוּ[a]
שְֽׁמַֽע־נָ֣א[b] ׀ בְּק֣וֹל[c] יְהוָ֗ה לַאֲשֶׁ֤ר[d] אֲנִי֙ דֹּבֵ֣ר אֵלֶ֔יךָ וְיִ֥יטַב לְךָ֖ וּתְחִ֥י
נַפְשֶֽׁךָ׃ 21 וְאִם־מָאֵ֥ן אַתָּ֖ה לָצֵ֑את זֶ֣ה הַדָּבָ֔ר אֲשֶׁ֥ר הִרְאַ֖נִי יְהוָֽה׃
22 וְהִנֵּ֣ה כָל־הַנָּשִׁ֗ים אֲשֶׁ֤ר נִשְׁאֲרוּ֙ בְּבֵ֣ית מֶֽלֶךְ־יְהוּדָ֔ה מֽוּצָאוֹת֙ אֶל־
שָׂרֵ֖י מֶ֣לֶךְ בָּבֶ֑ל וְהֵ֣נָּה אֹֽמְרֹ֗ת

הִסִּית֨וּךָ וְיָכְל֥וּ לְךָ֖ אַנְשֵׁ֣י שְׁלֹמֶ֑ךָ
הָטְבְּע֥וּ[a] בַבֹּ֛ץ רַגְלֶ֖ךָ[b] נָסֹ֥גוּ אָחֽוֹר[c]׃

11 [a] >𝔊 ‖ [b-b] l prb אֶל־חֲצַר הַמַּטָּרָה ‖ [c] l c Q סְחָבוֹת ‖ [d] 𝔊 חבלים sed cf 12 ‖ [e] >𝔊 ‖ 12 [a-a] prb dl c 𝔊 ‖ [b-b] l prb c 𝔊 nil nisi אֵלֶּה ‖ 13 [c-c] l c 𝔊 אֹתוֹ ‖ 14 [a] prb dl c 𝔊 ‖ [b] 𝔊 וַיִּקְרָא cf 37,17 ‖ [c-c] l c 𝔊 אֹתוֹ ‖ [d-d] l frt מְבוֹא הַשָּׁלִישִׁים ‖ [e-e] 𝔊 אֵלָיו ‖ [f] l prb c 𝔊 וְאַל־נָא ‖ 15 𝔊 אֶל־הַמֶּלֶךְ ‖ 16 [a] >𝔊 ‖ [b-b] 𝔊 אֵלָיו ‖ [c] >𝔊 ‖ [d] dl c ca 30MSS Q 𝔊𝔖𝔙 ‖ [e] >𝔖, K^Or הַזֶּה ‖ [f-f] >𝔊, prb dl ‖ 17 [a-a] 𝔊 אֵלָיו ‖ [b-b] >𝔊 (𝔖^h ※אל׳ צב׳) 9MSS 𝔖 יהוה צב׳ ‖ 18 [a-a] prb dl c 𝔊 ‖ [b] >𝔊 ‖ 19 >𝔊 ‖ 20 [a] l c 𝔊𝔖𝔙 יִתְּנוּ אוֹתָךְ ‖ [b] נא >𝔊 ‖ [c] frt l c 𝔊𝔖𝔗 בִּדְבַר ‖ [d] l c 𝔊𝔖𝔙 אֲשֶׁר ‖ 21 l מְמָאֵן ‖ 22 [a] l c 𝔙 הִטְבִּעוּ ‖ [b] mlt MSS 𝔊^BA רַגְלֶיךָ ‖ [c] 𝔊 מִמֶּךָּ.

23וְאֶת־כָּל־[a]נָשֶׁיךָ וְאֶת־בָּנֶיךָ מוֹצִאִים אֶל־הַכַּשְׂדִּים וְאַתָּה לֹא־תִמָּלֵט
מִיָּדָם[b] כִּי בְיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל תִּתָּפֵשׂ וְאֶת־[c]הָעִיר הַזֹּאת תִּשְׂרֹף[d] בָּאֵשׁ[e]׃
ס 24וַיֹּאמֶר [a]צִדְקִיָּהוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ[a] אִישׁ אַל־יֵדַע בַּדְּבָרִים־[b]הָאֵלֶּה
וְלֹא[c] תָמוּת׃ 25וְכִי־יִשְׁמְעוּ הַשָּׂרִים כִּי־דִבַּרְתִּי אִתָּךְ וּבָאוּ אֵלֶיךָ
וְאָמְרוּ אֵלֶיךָ הַגִּידָה־נָּא[a] לָנוּ מַה־[b]דִּבַּרְתָּ אֶל־הַמֶּלֶךְ[b] אַל־תְּכַחֵד מִמֶּנּוּ
וְלֹא נְמִיתֶךָ וּמַה־[c]דִּבֶּר אֵלֶיךָ הַמֶּלֶךְ[c]׃ 26וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם מַפִּיל־אֲנִי
תְחִנָּתִי לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ לְבִלְתִּי הֲשִׁיבֵנִי בֵּית יְהוֹנָתָן לָמוּת שָׁם׃ ס
27וַיָּבֹאוּ כָל־הַשָּׂרִים אֶל־יִרְמְיָהוּ וַיִּשְׁאֲלוּ אֹתוֹ וַיַּגֵּד לָהֶם כְּכָל־הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּה[a] הַמֶּלֶךְ וַיַּחֲרִשׁוּ מִמֶּנּוּ[b] כִּי לֹא־נִשְׁמַע הַדָּבָר[c]׃
28וַיֵּשֶׁב יִרְמְיָהוּ בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה עַד־יוֹם אֲשֶׁר־נִלְכְּדָה יְרוּשָׁלִָם
[b]וְהָיָה כַּאֲשֶׁר נִלְכְּדָה יְרוּשָׁלִָם[b]׃ ס **39** 1°בַּשָּׁנָה[a] הַתְּשִׁעִית
לְצִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה [b]בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂרִי[b] בָּא נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל[c]
וְכָל־חֵילוֹ אֶל־[d]יְרוּשָׁלַםִ וַיָּצֻרוּ עָלֶיהָ׃ 2בְּעַשְׁתֵּי־[a]עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְצִדְקִיָּהוּ
בַּחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי[b] בְּתִשְׁעָה[c] לַחֹדֶשׁ הָבְקְעָה הָעִיר׃ 3וַיָּבֹאוּ כֹּל שָׂרֵי
מֶלֶךְ־בָּבֶל וַיֵּשְׁבוּ בְּשַׁעַר הַתָּוֶךְ [a]נֵרְגַל שַׂרְאֶצֶר סַמְגַּר־נְבוֹ שַׂר־סְכִים[a]
רַב־סָרִיס נֵרְגַל[b] שַׂרְאֶצֶר[c] רַב־מָג וְכָל־[d]שְׁאֵרִית שָׂרֵי מֶלֶךְ בָּבֶל׃ 4°וַיְהִי
כַּאֲשֶׁר רָאָם צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְכֹל ׀ אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וַיִּבְרְחוּ וַיֵּצְאוּ
לַיְלָה מִן־הָעִיר [a]דֶּרֶךְ גַּן הַמֶּלֶךְ בְּשַׁעַר בֵּין הַחֹמֹתָיִם[a] וַיֵּצֵא[b] דֶּרֶךְ
הָעֲרָבָה׃ 5וַיִּרְדְּפוּ חֵיל־כַּשְׂדִּים אַחֲרֵיהֶם וַיַּשִּׂגוּ אֶת־צִדְקִיָּהוּ בְּעַרְבוֹת
יְרֵחוֹ° וַיִּקְחוּ אֹתוֹ וַיַּעֲלֻהוּ אֶל־נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל רִבְלָתָה בְּאֶרֶץ
חֲמָת וַיְדַבֵּר אִתּוֹ מִשְׁפָּטִים׃ 6וַיִּשְׁחַט מֶלֶךְ בָּבֶל אֶת־בְּנֵי צִדְקִיָּהוּ
בְּרִבְלָה לְעֵינָיו °וְאֵת כָּל־חֹרֵי[a] יְהוּדָה שָׁחַט [b]מֶלֶךְ בָּבֶל[b]׃ 7וְאֶת־עֵינֵי
צִדְקִיָּהוּ עִוֵּר וַיַּאַסְרֵהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם לָבִיא אֹתוֹ בָּבֶלָה°׃ 8וְאֶת־בֵּית

23 [a] כל >𝔊 ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] את dl c 𝔊𝔖 ‖ [d] l c 7MSS 𝔊𝔖𝔗 תִּשָּׂרֵף ‖ [e] >𝔊 ‖
24 [a-a] 𝔊 הַמֶּלֶךְ אֵלָיו ‖ [b] 𝔊 'מַהֵר ‖ [c] frt l c 𝔊 וְאַתָּה לֹא ‖ 25 [a] נא >𝔊 ‖ [b-b] 𝔊
ut [c-c] (nonn codd = 𝔐) ‖ 27 [a] l c 13MSS 𝔊𝔖𝔙𝔄 צִוָּהוּ ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] 𝔊 דְּבַר יהוה ‖
28 b >5MSS 𝔊𝔖 (6MSS 𝔊 וַיְהִי) ‖ Cp 39, 1. 2 prb add (※) cf 52,4 ss ‖ 1 [a] $𝔊^{B\aleph}$
τῷ μηνί ‖ [b-b] $>𝔊^{B\aleph}$ ‖ [c] 𝔖 + הוּא cf 52,4 ‖ [d] l על (𝔊) ‖ 2 [a] 𝔊𝔖 'וּבְע ‖ [b] 3MSS 𝔖
הַחֲמִישִׁי ‖ [c] 𝔙 *quinta* ‖ 3 [a-a] l prb (cf 13) וּנְבוּשַׁזְבָּן [רַב־מָג] נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים
cf 𝔊 . . καὶ Ναβουσαχαρ ‖ [b] l 'וְנֵר cf 13 ‖ [c] 𝔖 'שַׁ ‖ [d] כל >𝔊 sed cf 13 ‖ 4—13 >𝔊 ‖
4 [a-a] cf 52,7; 2R 25,4 ἈΘ𝔖𝔗 הַחוֹמוֹת ‖ [b] l c 12MSS Θ וַיֵּצְאוּ cf 52,7 ‖ 5 3MSS
𝔖 + וְכָל־חֵילוֹ נָפֹצוּ מֵעָלָיו cf 52,8; 2R 25,5 ‖ 6 b prb add; > 2R 25,7 ‖
[a] 𝔖𝔗? שָׂרֵי cf 52,10𝔐 ‖ [b-b] >Θ; 𝔖 = 𝔐 + בְּרִבְלָה cf 52,10 ‖ 7 Θ + vb nonn
cf 52,11𝔊.

הַמֶּ֙לֶךְ֙ וְאֶת־בֵּ֣ית[a] הָעָ֔ם שָׂרְפ֥וּ הַכַּשְׂדִּ֖ים בָּאֵ֑שׁ וְאֶת־חוֹמֹ֥ת[b] יְרוּשָׁלִַ֖ם[c]
נָתָֽצוּ׃ 9 וְאֵת֩ יֶ֨תֶר הָעָ֜ם הַנִּשְׁאָרִ֣ים בָּעִ֗יר וְאֶת־הַנֹּֽפְלִים֙ אֲשֶׁ֣ר נָפְל֣וּ
עָלָ֔יו וְאֵ֖ת יֶ֣תֶר הָעָ֣ם[a] הַנִּשְׁאָרִ֑ים[b] הֶגְלָ֛ה נְבוּזַרְאֲדָ֥ן רַב־טַבָּחִ֖ים בָּבֶֽל׃
10 וּמִן־הָעָ֣ם הַדַּלִּ֗ים אֲשֶׁ֤ר אֵין־לָהֶם֙ מְא֔וּמָה הִשְׁאִ֛יר נְבוּזַרְאֲדָ֥ן רַב־
טַבָּחִ֖ים בְּאֶ֣רֶץ יְהוּדָ֑ה וַיִּתֵּ֥ן לָהֶ֛ם כְּרָמִ֥ים וִֽיגֵבִ֖ים בַּיּ֥וֹם הַהֽוּא׃ 11 וַיְצַ֛ו
נְבוּכַדְרֶאצַּ֥ר מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֖ל עַֽל[a]־יִרְמְיָ֑הוּ בְּיַד֙[b] נְבוּזַרְאֲדָ֔ן רַב־טַבָּחִ֖ים לֵאמֹֽר׃
12 קָחֶ֗נּוּ וְעֵינֶ֙יךָ֙ שִׂ֣ים עָלָ֔יו וְאַל־תַּ֥עַשׂ ל֖וֹ מְא֣וּמָה רָּ֑ע[a] כִּ֗י אִם[b] כַּאֲשֶׁ֙ר
יְדַבֵּ֣ר אֵלֶ֔יךָ כֵּ֖ן עֲשֵׂ֥ה עִמּֽוֹ׃ 13 וַיִּשְׁלַ֞ח נְבוּזַרְאֲדָ֣ן רַב־טַבָּחִ֗ים וּנְבוּשַׁזְבָּ֙ן[a]
רַב־סָרִ֔יס וְנֵרְגַ֥ל שַׂרְאֶ֖צֶר רַב־מָ֑ג וְכֹ֖ל רַבֵּ֥י[b] מֶֽלֶךְ־בָּבֶֽל׃ 14 וַיִּשְׁלְח֡וּ
וַיִּקְח֣וּ אֶֽת־יִרְמְיָ֩הוּ֩ מֵחֲצַ֨ר הַמַּטָּרָ֜ה וַיִּתְּנ֣וּ אֹת֗וֹ אֶל־גְּדַלְיָ֙הוּ֙ בֶּן־אֲחִיקָ֣ם
בֶּן־שָׁפָ֔ן לְהוֹצִאֵ֖הוּ °אֶל־הַבָּ֑יִת° וַיֵּ֖שֶׁב בְּת֥וֹךְ הָעָֽם׃ פ 15 °וְאֶל־
יִרְמְיָ֖הוּ הָיָ֣ה דְבַר־יְהוָ֑ה °בִּֽהְיֹת֣וֹ עָצ֔וּר° בַּחֲצַ֥ר הַמַּטָּרָ֖ה לֵאמֹֽר׃ 16 הָל֣וֹךְ
וְאָמַרְתָּ֞ לְעֶֽבֶד־מֶ֣לֶךְ הַכּוּשִׁ֗י לֵאמֹר֮[a] כֹּֽה־אָמַ֞ר יְהוָ֤ה צְבָאוֹת֙[b] אֱלֹהֵ֣י
יִשְׂרָאֵ֔ל הִנְנִ֨י מֵבִ֧י[c] אֶת־דְּבָרַ֛י אֶל[d]־הָעִ֥יר הַזֹּ֖את לְרָעָ֣ה וְלֹ֣א לְטוֹבָ֑ה
[e]וְהָי֥וּ לְפָנֶ֖יךָ בַּיּ֥וֹם הַהֽוּא[e]׃ 17 וְהִצַּלְתִּ֥יךָ בַיּוֹם־הַה֖וּא [a]נְאֻם־יְהוָ֑ה[a] וְלֹ֤א
תִנָּתֵן֙[b] בְּיַ֣ד הָאֲנָשִׁ֔ים אֲשֶׁר־אַתָּ֥ה יָג֖וֹר מִפְּנֵיהֶֽם׃ 18 כִּ֤י מַלֵּט֙ אֲמַלֶּטְךָ֔
וּבַחֶ֖רֶב לֹ֣א תִפֹּ֑ל וְהָיְתָ֨ה לְךָ֤ נַפְשְׁךָ֙ לְשָׁלָ֔ל כִּֽי־בָטַ֥חְתָּ בִּ֖י נְאֻם־
יְהוָֽה׃ ס

**40** 1 הַדָּבָ֞ר אֲשֶׁר־הָיָ֤ה אֶֽל־יִרְמְיָ֙הוּ֙ מֵאֵ֣ת יְהוָ֔ה אַחַ֣ר ׀ שַׁלַּ֣ח אֹת֗וֹ
נְבוּזַרְאֲדָ֛ן רַב־טַבָּחִ֖ים מִן־הָֽרָמָ֑ה בְּקַחְתּ֣וֹ[a] אֹת֗וֹ [b]וְהֽוּא־אָס֤וּר[b] בָּֽאזִקִּים֙[c]
בְּת֨וֹךְ כָּל[d]־גָּל֤וּת [e]יְרוּשָׁלִַ֙ם֙ וִֽיהוּדָ֔ה[e] הַמֻּגְלִ֖ים בָּבֶֽלָה׃ 2 וַיִּקַּ֥ח[a] רַב־
טַבָּחִ֖ים לְיִרְמְיָ֑הוּ[b] וַיֹּ֣אמֶר אֵלָ֗יו יְהוָ֤ה אֱלֹהֶ֙יךָ֙ דִּבֶּ֣ר אֶת־הָרָעָ֣ה הַזֹּ֔את
אֶל[c]־הַמָּק֖וֹם הַזֶּֽה׃ 3 וַיָּבֵ֣א[a] וַיַּ֣עַשׂ יְהוָ֔ה [b]כַּאֲשֶׁ֣ר דִּבֵּ֑ר[b] כִּֽי־חֲטָאתֶ֤ם
לַֽיהוָה֙[c] וְלֹא־שְׁמַעְתֶּ֣ם בְּקוֹל֔וֹ [d]וְהָיָ֥ה לָכֶ֖ם דָּבָ֥ר הַזֶּֽה[d]׃ 4 [a]וְעַתָּה֩ הִנֵּ֨ה[a]

8 [a] l c 𝔖 בָּתֵּי cf 52,13; 2R 25,9 ‖ [b] 𝔖Θ𝔙 חוֹמַת ‖ [c] 𝔖 + סָבִיב cf 52,14; 2R 25,10 ‖ 9 [a] l c 52,15 הָאָמוֹן ‖ [b] dl cf 52,15; 2R 25,11 ‖ 10 Θ (ὑδρεύματα) 𝔙 וְגֵבִים, frt l וְגַנִּים ‖ 11 [a] Or Θ אֶל ‖ [b] >𝔖Σ𝔙 ‖ 12 [a] sic ר 𝔐 ‖ [b] dl אם c mlt MSS et Q (𝔖 וְכֹל אֲשֶׁר) ‖ 13 [a] al MSS ן in fine vb al ג parvum; l ונבושזבן ‖ [b] prb l שָׂרֵי cf 3 ‖ 14 °-° >𝔊 ‖ 15 °-° >𝔊 ‖ 16 [a] >𝔊 ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] Q מֵבִיא ‖ [d] l על (𝔊) ‖ [e-e] >𝔊, frt add ‖ 17 [a-a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊 אֶתֶּנְךָ ‖ 18 >𝔊 ‖ Cp 40, 1 [a] 𝔊 בְּקַחַת ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [c] Q בָּאזִקִּים, l c K בַּאֲ' ‖ [d] >𝔊 ‖ [e-e] >𝔊 ‖ 2 [a] prb l c 𝔊𝔖 וַיִּקָּחֵהוּ ‖ [b] prb dl c 𝔊 ‖ [c] l על (𝔊) ‖ 3 [a] dl c 𝔊 ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [c] 𝔊 לוֹ ‖ [d-d] prb dl c 𝔊 (in 𝔐 l c QAΘ הדבר) ‖ 4 [a-a] 𝔊 וְהִנֵּה.

פִּתַּחְתִּיךָ הַיּוֹם[b] מִן־הָאזִקִּים[c] אֲשֶׁר עַל־יָדֶךָ[d] אִם־טוֹב בְּעֵינֶיךָ לָבוֹא
אִתִּי בָבֶל בֹּא[e] וְאָשִׂים אֶת־עֵינִי עָלֶיךָ [f]וְאִם־רַע בְּעֵינֶיךָ לָבוֹא־אִתִּי
בָבֶל חֲדָל רְאֵה כָּל־הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ אֶל־טוֹב וְאֶל־הַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ לָלֶכֶת
שָׁמָּה לֵךְ[f]׃ 5 [a]וְעוֹדֶנּוּ לֹא־יָשׁוּב וְשֻׁבָה[a] אֶל־גְּדַלְיָה בֶן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן
אֲשֶׁר הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּעָרֵי[b] יְהוּדָה וְשֵׁב אִתּוֹ בְּתוֹךְ הָעָם[c] אוֹ[d]
אֶל־כָּל־הַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ לָלֶכֶת לֵךְ וַיִּתֶּן־לוֹ רַב־טַבָּחִים [e]אֲרֻחָה וּ[e]מַשְׂאֵת
וַיְשַׁלְּחֵהוּ׃ 6 וַיָּבֹא יִרְמְיָהוּ[a] אֶל־גְּדַלְיָה [b]בֶן־אֲחִיקָם[b] הַמִּצְפָּתָה וַיֵּשֶׁב
אִתּוֹ[c] בְּתוֹךְ הָעָם הַנִּשְׁאָרִים בָּאָרֶץ׃ פ 7 וַיִּשְׁמְעוּ כָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים[a]
אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה הֵמָּה וְאַנְשֵׁיהֶם כִּי־הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־גְּדַלְיָהוּ [b]בֶן־
אֲחִיקָם[b] בָּאָרֶץ [c]וְכִי ׀ הִפְקִיד[c] אִתּוֹ אֲנָשִׁים וְנָשִׁים[d] [e]וָטָף וּמִדַּלַּת הָאָרֶץ
מֵ[e]אֲשֶׁר לֹא־הָגְלוּ[f] בָּבֶלָה׃ 8 וַיָּבֹאוּ אֶל־גְּדַלְיָה הַמִּצְפָּתָה וְיִשְׁמָעֵאל[a]
בֶּן־נְתַנְיָהוּ וְיוֹחָנָן וְיוֹנָתָן[b] בְּנֵי־[c]קָרֵחַ וּשְׂרָיָה בֶן־תַּנְחֻמֶת וּבְנֵי ׀ עֵופַי[d]
הַנְּטֹפָתִי וִיזַנְיָהוּ בֶּן־הַמַּעֲכָתִי הֵמָּה וְאַנְשֵׁיהֶם׃ 9 וַיִּשָּׁבַע לָהֶם גְּדַלְיָהוּ
[a]בֶן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן[a] וּלְאַנְשֵׁיהֶם לֵאמֹר אַל־תִּירְאוּ מֵעֲבוֹד[b] הַכַּשְׂדִּים
שְׁבוּ בָאָרֶץ וְעִבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל וְיִיטַב לָכֶם׃ 10 וַאֲנִי[a] הִנְנִי יֹשֵׁב
בַּמִּצְפָּה לַעֲמֹד לִפְנֵי הַכַּשְׂדִּים אֲשֶׁר יָבֹאוּ אֵלֵינוּ[b] וְאַתֶּם אִסְפוּ יַיִן
וְקַיִץ וְשֶׁמֶן וְשִׂמוּ בִּכְלֵיכֶם וּשְׁבוּ בְּעָרֵיכֶם[c] אֲשֶׁר־תְּפַשְׂתֶּם׃ 11 וְגַם
כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־בְּמוֹאָב ׀ וּבִבְנֵי־עַמּוֹן וּבֶאֱדוֹם וַאֲשֶׁר בְּכָל־הָאֲרָצוֹת[a]
שָׁמְעוּ כִּי־נָתַן מֶלֶךְ־בָּבֶל שְׁאֵרִית לִיהוּדָה וְכִי הִפְקִיד עֲלֵיהֶם אֶת־
גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם [b]בֶּן־שָׁפָן[b]׃ 12 [a]וַיָּשֻׁבוּ כָל־הַיְּהוּדִים מִכָּל־הַמְּקֹמוֹת
אֲשֶׁר נִדְּחוּ־שָׁם[a] וַיָּבֹאוּ [b]אֶרֶץ־יְהוּדָה[b] אֶל־גְּדַלְיָהוּ הַמִּצְפָּתָה וַיַּאַסְפוּ
יַיִן וָקַיִץ הַרְבֵּה מְאֹד׃ 13 וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר
בַּשָּׂדֶה בָּאוּ אֶל־גְּדַלְיָהוּ הַמִּצְפָּתָה׃ 14 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲיָדֹעַ תֵּדַע כִּי
בַּעֲלִיס ׀ מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן שָׁלַח[a] אֶת־יִשְׁמָעֵאל [b]בֶּן־נְתַנְיָה[b] לְהַכֹּתְךָ נָפֶשׁ
וְלֹא־הֶאֱמִין לָהֶם גְּדַלְיָהוּ [c]בֶּן־אֲחִיקָם[c]׃ 15 וְיוֹחָנָן [a]בֶּן־קָרֵחַ[a] אָמַר אֶל־

4 b >𝔊 ‖ c l 'הָאֲ cf 1 c ‖ d l c 47MSS 𝔊𝔖𝔙 יָדֶיךָ ‖ e >𝔊B ‖ f-f >𝔊, 𝔖h ראה
אוג' ※ (in 𝔐 l הַטּוֹב) ‖ 5 a-a crrp ‖ b prb l c 𝔊 בְּאֶרֶץ ‖ c 𝔊 + ἐν γῇ Ιουδα(?) ‖
d >𝔊 ‖ e-e >𝔊 ‖ 6 a >𝔊 ‖ b-b >𝔊 ‖ c >𝔊 ‖ 7 a 𝔊 הַחַיִל ‖ b-b >𝔊 ‖ c-c prb l c
𝔊 וַיַּפְקִידוּ ‖ d 𝔊 וּנְשֵׁיהֶם ‖ e-e >𝔊 ‖ f 𝔊 הֻגְלָה ‖ 8 a l c 𝔊𝔖 'ישמ ‖ b dl c 6MSS
𝔊𝔗L 2R 25,23 ‖ c l c ca 35MSS 𝔊𝔗 בֶּן־ ‖ d l frt c Q𝔖h𝔖𝔗 עֵיפַי K𝔙 עוֹפַי 𝔊'A
𝔖h (marg) Ιωφε ‖ 9 a-a >𝔊 cf 2R 25,24 ‖ b 𝔊 מִפְּנֵי עַבְדֵי; l frt מֵעַבְדֵי cf 2R
25,24 ‖ 10 a 𝔊𝔙< אני ‖ b 𝔊 עֲלֵיכֶם ‖ c l prb c 𝔊 בֶּעָרִים ‖ 11 a 𝔊 הָאָרֶץ ‖
b-b >𝔊 ‖ 12 a-a >𝔊 ‖ b-b in 𝔊 post גדליה; prb add ‖ 14 a 𝔊 + אֵלֶיךָ ‖ b-b >𝔊 ‖
c-c >𝔊 ‖ 15 a-a >𝔊.

גְּדַלְיָהוּ בַסֵּתֶר בַמִּצְפָּה לֵאמֹר [b]אֵלְכָה נָּא וְאַכֶּה אֶת־יִשְׁמָעֵאל [c]בֶּן־
נְתַנְיָה[c] וְאִישׁ לֹא יֵדָע לָמָּה יַכֶּכָּה נֶּפֶשׁ וְנָפֹצוּ כָּל־יְהוּדָה הַנִּקְבָּצִים
אֵלֶיךָ וְאָבְדָה שְׁאֵרִית יְהוּדָה׃ 16 וַיֹּאמֶר גְּדַלְיָהוּ [a]בֶן־אֲחִיקָם[a] אֶל־
יוֹחָנָן [b]בֶּן־קָרֵחַ[b] אַל־תַּעַשׂ[c] אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה כִּי־שֶׁקֶר אַתָּה דֹבֵר אֶל[d]־
יִשְׁמָעֵאל׃ פ

41 1 וַיְהִי׀ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בָּא יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה בֶן־אֱלִישָׁמָע[a]
מִזֶּרַע הַמְּלוּכָה [b]וְרַבֵּי הַמֶּלֶךְ[b] וַעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים אִתּוֹ אֶל־גְּדַלְיָהוּ [c]בֶן־
אֲחִיקָם[c] הַמִּצְפָּתָה וַיֹּאכְלוּ שָׁם לֶחֶם יַחְדָּו בַּמִּצְפָּה[d]׃ 2 וַיָּקָם יִשְׁמָעֵאל
[a]בֶּן־נְתַנְיָה[a] וַעֲשֶׂרֶת הָאֲנָשִׁים׀ אֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ וַיַּכּוּ אֶת־גְּדַלְיָהוּ [b]בֶן־
אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן בַּחֶרֶב וַיָּמֶת אֹתוֹ[b] אֲשֶׁר־הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאָרֶץ׃
3 וְאֵת כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ [a]אֶת־גְּדַלְיָהוּ[a] בַּמִּצְפָּה וְאֶת[b]־
הַכַּשְׂדִּים אֲשֶׁר נִמְצְאוּ־שָׁם [c]אֵת אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הִכָּה יִשְׁמָעֵאל[c]׃
4 וַיְהִי בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי לְהָמִית אֶת־גְּדַלְיָהוּ [o]וְאִישׁ לֹא יָדָע[o]׃ 5 וַיָּבֹאוּ
אֲנָשִׁים מִשְּׁכֶם מִשִּׁלוֹ וּמִשֹּׁמְרוֹן שְׁמֹנִים אִישׁ מְגֻלְּחֵי זָקָן וּקְרֻעֵי
בְגָדִים וּמִתְגֹּדְדִים וּמִנְחָה וּלְבוֹנָה בְּיָדָם לְהָבִיא בֵּית יְהוָה׃ 6 וַיֵּצֵא
יִשְׁמָעֵאל [a]בֶּן־נְתַנְיָה[a] לִקְרָאתָם [b]מִן־הַמִּצְפָּה[b] הֹלֵךְ[c] הָלֹךְ וּבֹכֶה[d] [e]וַיְהִי
כִּפְגֹשׁ אֹתָם[e] וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם בֹּאוּ אֶל־גְּדַלְיָהוּ [f]בֶן־אֲחִיקָם[f]׃ 7 וַיְהִי
כְּבוֹאָם אֶל־תּוֹךְ הָעִיר וַיִּשְׁחָטֵם [a]יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה[a] אֶל־תּוֹךְ[b] הַבּוֹר
[c]הוּא וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אִתּוֹ[c]׃ 8 וַעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים נִמְצְאוּ־בָם וַיֹּאמְרוּ
אֶל־יִשְׁמָעֵאל אַל־תְּמִתֵנוּ כִּי־יֶשׁ־לָנוּ מַטְמֹנִים בַּשָּׂדֶה חִטִּים וּשְׂעֹרִים
וְשֶׁמֶן וּדְבָשׁ וַיֶּחְדַּל וְלֹא הֱמִיתָם בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם׃ 9 וְהַבּוֹר אֲשֶׁר הִשְׁלִיךְ
שָׁם[a] יִשְׁמָעֵאל אֵת׀ כָּל־[b]פִּגְרֵי הָאֲנָשִׁים[b] אֲשֶׁר הִכָּה [c]בְּיַד־גְּדַלְיָהוּ[c]
הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ אָסָא מִפְּנֵי בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֹתוֹ מִלֵּא
יִשְׁמָעֵאל [d]בֶּן־נְתַנְיָהוּ[d] חֲלָלִים׃ 10 וַיִּשְׁבְּ[a]׀ יִשְׁמָעֵאל אֶת־[b]כָּל־שְׁאֵרִית
הָעָם אֲשֶׁר[b] בַּמִּצְפָּה אֶת[c]־בְּנוֹת הַמֶּלֶךְ [d]וְאֶת־כָּל־הָעָם הַנִּשְׁאָרִים

15 [b] >𝔊 ‖ [c-c] >𝔊 ‖ 16 [a-a] >𝔊 ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [c] l c K תַּעַשׂ Q תַּעֲשֶׂה ‖ [d] 𝔊 עַל? ‖ Cp 41, 1 [a] 𝔊 אֱלְעָשָׂה 𝔖 יִשְׁמָעֵאל ‖ [b-b] >𝔊 cf 2R 25,25 ‖ [c-c] >𝔊 ‖ [d] >𝔊 ‖ 2 [a-a] >𝔊 ‖ [b-b] >𝔊𝔄, prb add (in 𝔐 l c 𝔖$^{h}$𝔖𝔗 וַיָּמִתוּ) ‖ 3 [a-a] add (>𝔊) ‖ [b] 𝔊 + כָּל־ ‖ [c-c] >𝔊 (19MSS Vrs וְאֵת) ‖ 4 [o-o] >𝔖 ‖ 5 l c Vrs וּמִשְׁ' 𝔊$^{B\aleph}$ σαλημ 𝔊$^{A}$'ΑΣ𝔄 σαλωμ ‖ 6 [a-a] >𝔊 ‖ [b-b] dl c 𝔊 ‖ [c] l ? c 𝔊 וְהֵמָּה הֹלְכִים ‖ [d] l c 14MSS וּבָכֹה ‖ [e-e] >𝔊 ‖ [f-f] >𝔊 ‖ 7 [a-a] >𝔊, ins prb c 𝔖 וַיַּשְׁלִיכֵם cf 9 ‖ [b] >𝔊 תוֹךְ ‖ [c-c] >𝔊 ‖ 8 𝔊 שָׁם ‖ 9 [a] >𝔊$^{h}$(※) ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [c-c] l c 𝔊 בּוֹר גָּדוֹל ‖ [d-d] >𝔊 ‖ 10 [a] 𝔊 וַיָּשֶׁב ‖ [b-b] 𝔊 כָּל־הָעָם הַנִּשְׁאָרִים ‖ [c] l c mlt MSS 𝔊 וְאֶת־ ‖ [d-d] >𝔊𝔖.

בַּמִּצְפָּ֑ה[d] אֲשֶׁ֣ר הִפְקִ֗יד נְבוּזַרְאֲדָן֙ רַב־טַבָּחִ֔ים אֶת־גְּדַלְיָ֖הוּ בֶּן־אֲחִיקָ֑ם
[f]וַיִּשְׁבֵּם֙ יִשְׁמָעֵ֣אל בֶּן־נְתַנְיָ֔ה[f] וַיֵּ֕לֶךְ לַעֲבֹ֖ר אֶל־בְּנֵ֥י עַמּֽוֹן׃ פ
11 וַיִּשְׁמַע֙ יוֹחָנָ֣ן בֶּן־קָרֵ֔חַ וְכָל־שָׂרֵ֥י הַחֲיָלִ֖ים[a] אֲשֶׁ֣ר אִתּ֑וֹ אֵ֚ת כָּל־הָ֣רָעָ֔ה
אֲשֶׁ֥ר עָשָׂ֖ה יִשְׁמָעֵ֥אל [b]בֶּן־נְתַנְיָֽה[b]׃ 12 וַיִּקְחוּ֙ אֶת־כָּל־הָ֣אֲנָשִׁ֔ים[a] וַיֵּ֣לְכ֔וּ
לְהִלָּחֵ֖ם [b]עִם־יִשְׁמָעֵ֣אל בֶּן־נְתַנְיָ֑ה[b] וַיִּמְצְא֣וּ אֹת֔וֹ אֶל־[c]מַ֥יִם רַבִּ֖ים אֲשֶׁ֥ר[d]
בְּגִבְעֽוֹן׃ 13 וַיְהִ֗י כִּרְא֤וֹת כָּל־הָעָם֙ אֲשֶׁ֣ר אֶת־יִשְׁמָעֵ֔אל אֶת־יוֹחָנָן֙ [a]בֶּן־
קָרֵ֔חַ[a] וְאֵ֛ת כָּל־[b]שָׂרֵ֥י הַחֲיָלִ֖ים[c] אֲשֶׁ֣ר אִתּ֑וֹ וַיִּשְׂמָֽחוּ[d]׃ 14 [a]וַיָּסֹ֙בּוּ֙ כָּל־הָעָ֔ם
אֲשֶׁר־שָׁבָ֥ה יִשְׁמָעֵ֖אל מִן־הַמִּצְפָּ֑ה[a] וַיָּשֻׁ֙בוּ֙ וַיֵּ֣לְכ֔וּ[b] אֶל־יוֹחָנָ֖ן [c]בֶּן־קָרֵֽחַ[c]׃
15 וְיִשְׁמָעֵ֣אל [a]בֶּן־נְתַנְיָ֗ה[a] נִמְלַט֙ בִּשְׁמֹנָ֣ה אֲנָשִׁ֔ים [b]מִפְּנֵ֖י יוֹחָנָ֑ן[b] וַיֵּ֖לֶךְ אֶל־
בְּנֵ֥י עַמּֽוֹן׃ ס 16 וַיִּקַּח֩ יוֹחָנָ֨ן [a]בֶּן־קָרֵ֜חַ[a] וְכָל־שָׂרֵ֣י הַחֲיָלִ֣ים[b] אֲשֶׁר־
אִתּ֗וֹ אֵ֣ת כָּל־שְׁאֵרִ֤ית הָעָם֙ אֲשֶׁ֣ר הֵשִׁ֗יב מֵאֵ֨ת יִשְׁמָעֵ֤אל [c]בֶּן־נְתַנְיָה֙
מִן־הַמִּצְפָּ֔ה אַחַ֣ר הִכָּ֔ה אֶת־גְּדַלְיָ֖ה בֶּן־אֲחִיקָ֑ם[c] גְּבָרִ֞ים[d] אַנְשֵׁ֣י הַמִּלְחָמָ֗ה
וְנָשִׁ֤ים וְטַף֙[e] וְסָ֣רִסִ֔ים אֲשֶׁ֥ר הֵשִׁ֖יב מִגִּבְעֽוֹן׃ 17 וַיֵּ֣לְכ֔וּ וַיֵּֽשְׁבוּ֙ בְּגֵר֣וּת[a]
כִּמְוֹהָ֔ם[b] אֲשֶׁר־אֵ֣צֶל בֵּ֣ית לָ֑חֶם לָלֶ֖כֶת לָב֥וֹא[c] מִצְרָֽיִם׃ 18 [a]מִפְּנֵי֙ הַכַּשְׂדִּ֔ים[a]
כִּ֥י יָֽרְא֖וּ מִפְּנֵיהֶ֑ם כִּֽי־הִכָּ֞ה יִשְׁמָעֵ֣אל [a]בֶּן־נְתַנְיָ֗ה[a] אֶת־גְּדַלְיָ֙הוּ֙ [b]בֶּן־
אֲחִיקָ֔ם[b] אֲשֶׁר־הִפְקִ֥יד מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֖ל בָּאָֽרֶץ׃ פ
42 1 וַֽיִּגְּשׁוּ֙ כָּל־שָׂרֵ֣י הַחֲיָלִ֔ים[a] וְיוֹחָנָן֙ [b]בֶּן־קָרֵ֔חַ[b] [c]וִֽיזַנְיָ֖ה בֶּן־
הוֹשַֽׁעְיָ֑ה[c] וְכָל־הָעָ֖ם מִקָּטֹ֥ן וְעַד־גָּדֽוֹל׃ 2 וַיֹּאמְר֞וּ[a] אֶל־יִרְמְיָ֣הוּ הַנָּבִ֗יא
תִּפָּל־נָ֤א תְחִנָּתֵ֙נוּ֙ לְפָנֶ֔יךָ וְהִתְפַּלֵּ֣ל בַּעֲדֵ֔נוּ[b] אֶל־יְהוָ֥ה אֱלֹהֶ֖יךָ[c] [d]בְּעַ֖ד
כָּל־הַשְּׁאֵרִ֣ית הַזֹּ֑את[d] כִּֽי־נִשְׁאַ֤רְנוּ מְעַט֙ מֵֽהַרְבֵּ֔ה כַּאֲשֶׁ֥ר עֵינֶ֖יךָ רֹא֥וֹת
אֹתָֽנוּ[e]׃ 3 וְיַגֶּד־לָ֙נוּ֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ אֶת־הַדֶּ֖רֶךְ אֲשֶׁ֣ר נֵֽלֶךְ־בָּ֑הּ וְאֶת־
הַדָּבָ֖ר אֲשֶׁ֥ר נַעֲשֶֽׂה׃ 4 וַיֹּ֨אמֶר אֲלֵיהֶ֜ם יִרְמְיָ֤הוּ הַנָּבִיא֙[a] שָׁמַ֔עְתִּי הִנְנִ֧י
מִתְפַּלֵּ֛ל אֶל־יְהוָ֥ה אֱלֹהֵיכֶ֖ם[b] כְּדִבְרֵיכֶ֑ם וְהָיָ֡ה כָּל־[c]הַדָּבָר֩ אֲשֶׁר־יַעֲנֶ֨ה
יְהוָ֤ה אֶתְכֶם֙[d] אַגִּ֣יד לָכֶ֔ם לֹא־אֶמְנַ֥ע מִכֶּ֖ם דָּבָֽר׃ 5 וְהֵ֙מָּה֙ אָמְר֣וּ אֶל־
יִרְמְיָ֔הוּ יְהִ֤י יְהוָה֙ בָּ֔נוּ לְעֵ֖ד אֱמֶ֣ת[a] וְנֶאֱמָ֑ן אִם־לֹ֡א כְּכָל־הַדָּבָר֩ אֲשֶׁ֨ר

10 [e] >𝔊 ‖ [f-f] >𝔊, nonn MSS 𝔊[h] וַיֵּשְׁבֵּם ‖ 11 [a] cf 13[c] ‖ [b-b] >𝔊 ‖ 12 [a] 𝔊 מַחֲנֵיהֶם(?) ‖ [b-b] 𝔊 עִמּוֹ ‖ [c] l c 𝔊 עַל־ ‖ [d] >𝔊 ‖ 13 [a-a] >𝔊 ‖ [b] כל >𝔊[Bא] ‖ [c] 𝔊 הַחַיִל ‖ [d] >𝔊 ‖ 14 [a-a] >𝔊 ‖ [b] >𝔊 ‖ [c-c] >𝔊 ‖ 15 [a-a] >𝔊 ‖ [b-b] >𝔊 ‖ 16 [a-a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊 הַחַיִל ‖ [c-c] >𝔊, prb et haec et vb sqq add ‖ [d] 3MSS גִּבּוֹרִים cf 𝔊𝔙 ‖ [e] 𝔊[B] τὰ λοιπὰ ‖ 17 [a] crrp; frt l c ʼA בְּגִדְרוֹת cf 𝔊𝔖 בְּגָרְנוֹת ‖ [b] l c mlt MSS et Q כְּמוֹהָם, K ? ‖ [c] >𝔊[Bא] ‖ 18 [a-a] >𝔊 ‖ [b-b] >𝔊 ‖ Cp 42, 1 [a] 𝔊 הַחַיִל ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [c-c] l c 𝔊 וַעֲזַרְיָה בֶּן־מַעֲשֵׂיָה cf 43,2; 40,8 ‖ 2 [a] l c 𝔊 ויאמרו אליו et trsp post הנביא (trsp :) ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] 2MSS אֱלֹהֵינוּ ‖ [d-d] >𝔖, כל >𝔊 ‖ [e] prb dl c 𝔊𝔏 ‖ 3 4MSS 𝔖 אֱלֹהֵינוּ ‖ 4 [a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊 אֱלֹהֵינוּ ‖ [c] dl c 𝔊 ‖ [d] prb dl c 𝔊 ‖ 5 [a] 𝔊 צַדִּיק?.

יְשַׁלָּחֲךָ[b] יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵלֵינוּ כֵּן נַעֲשֶׂה׃ 6 אִם[a]־טוֹב וְאִם־רָע בְּקוֹל ׀
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר אֲנוּ[b] שֹׁלְחִים אֹתְךָ אֵלָיו[c] נִשְׁמָע לְמַעַן אֲשֶׁר
יִיטַב־לָנוּ כִּי נִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ ס 7 וַיְהִי מִקֵּץ עֲשֶׂרֶת
יָמִים וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ׃ 8 וַיִּקְרָא אֶל־יוֹחָנָן [a]בֶּן־קָרֵחַ[a] וְאֶל
כָּל[b]־שָׂרֵי הַחֲיָלִים[c] [d]אֲשֶׁר אִתּוֹ[d] וּלְכָל[e]־הָעָם לְמִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל׃ 9 וַיֹּאמֶר
אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה °אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלַחְתֶּם אֹתִי° אֵלָיו לְהַפִּיל
תְּחִנַּתְכֶם לְפָנָיו׃ 10 אִם־שׁוֹב[a] תֵּשְׁבוּ בָּאָרֶץ הַזֹּאת וּבָנִיתִי אֶתְכֶם וְלֹא
אֶהֱרֹס וְנָטַעְתִּי אֶתְכֶם וְלֹא אֶתּוֹשׁ כִּי נִחַמְתִּי אֶל[b]־הָרָעָה אֲשֶׁר
עָשִׂיתִי לָכֶם׃ 11 אַל־תִּירְאוּ מִפְּנֵי מֶלֶךְ בָּבֶל אֲשֶׁר־אַתֶּם יְרֵאִים מִפָּנָיו
אַל־תִּירְאוּ מִמֶּנּוּ[a] נְאֻם־יְהוָה כִּי־אִתְּכֶם אָנִי לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם וּלְהַצִּיל
אֶתְכֶם מִיָּדוֹ[b]׃ 12 וְאֶתֵּן לָכֶם רַחֲמִים [a]וְרִחַם אֶתְכֶם[a] [b]וְהֵשִׁיב אֶתְכֶם[b]
אֶל־אַדְמַתְכֶם׃ 13 וְאִם־אֹמְרִים אַתֶּם לֹא נֵשֵׁב בָּאָרֶץ הַזֹּאת לְבִלְתִּי
שְׁמֹעַ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 14 [a]לֵאמֹר לֹא[a] כִּי אֶרֶץ מִצְרַיִם נָבוֹא [b]אֲשֶׁר
לֹא[b]־נִרְאֶה מִלְחָמָה וְקוֹל שׁוֹפָר לֹא נִשְׁמָע וְלַלֶּחֶם לֹא־נִרְעָב וְשָׁם
נֵשֵׁב׃ 15 וְעַתָּה[a] לָכֵן[b] שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה [c]שְׁאֵרִית יְהוּדָה[c] כֹּה־אָמַר יְהוָה
[d]צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[d] אִם־אַתֶּם שׂוֹם[e] תְּשִׂמוּן פְּנֵיכֶם [f]לָבֹא מִצְרַיִם[f]
וּבָאתֶם לָגוּר שָׁם׃ 16 וְהָיְתָה[a] הַחֶרֶב אֲשֶׁר אַתֶּם יְרֵאִים מִמֶּנָּה[b] שָׁם[c]
תַּשִּׂיג אֶתְכֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְהָרָעָב אֲשֶׁר־אַתֶּם ׀ דֹּאֲגִים מִמֶּנּוּ[d] שָׁם[e]
יִדְבַּק[f] אַחֲרֵיכֶם מִצְרַיִם[g] וְשָׁם תָּמֻתוּ׃ 17 וְיִהְיוּ[a] כָל־הָאֲנָשִׁים [b]אֲשֶׁר־
שָׂמוּ אֶת־פְּנֵיהֶם לָבוֹא מִצְרַיִם לָגוּר שָׁם יָמוּתוּ[c] בַּחֶרֶב בָּרָעָב[d]
וּבַדָּבֶר[e] וְלֹא־יִהְיֶה לָהֶם [f]שָׂרִיד וּפָלִיט[f] מִפְּנֵי הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא
עֲלֵיהֶם׃ 18 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה [a]צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[a] כַּאֲשֶׁר נִתַּךְ
[b]אַפִּי וַ[b]חֲמָתִי עַל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ כֵּן תִּתַּךְ חֲמָתִי עֲלֵיכֶם בְּבֹאֲכֶם
מִצְרָיִם וִהְיִיתֶם לְאָלָה וּלְשַׁמָּה וְלִקְלָלָה וּלְחֶרְפָּה וְלֹא־תִרְאוּ עוֹד אֶת־
הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ 19 דִּבֶּר[a] יְהוָה עֲלֵיכֶם שְׁאֵרִית יְהוּדָה אַל־תָּבֹאוּ

5 [b] 𝔊 יְשַׁלַּח ‖ 6 [a] 𝔊 וְאִם ‖ [b] Q$^{Occ}$ אֲנַחְנוּ K$^{Occ}$ Q$^{Or}$ אֲנוּ ‖ [c] 𝔖$^{h}$※ ‖ 7 𝔊𝔖 הָיָה ‖ 8 [a-a] >𝔊 ‖ [b] >𝔊 (𝔊$^{A}$𝔄 = 𝔐) ‖ [c] 𝔊 הַחַיִל ‖ [d-d] >𝔊 ‖ [e] l וְאֶל־ ‖ 9 [°-°] >𝔊 ‖ 10 [a] >𝔖; l c 𝔊𝔙𝔗 יָשׁוֹב ‖ [b] l עַל (𝔊) ‖ 11 [a] frt dl c 𝔊 ‖ [b] 𝔊$^{B}$ מִיָּדָם ‖ 12 [a-a] l c 𝔊A𝔖𝔙 וְרִחַמְתִּיכֶם ‖ [b-b] 𝔊 וְהַשִׁבֹתִיכֶם 𝔙𝔖A' וַהֲשִׁיבוֹתִיכֶם ‖ 14 [a-a] >𝔊 ‖ [b-b] frt l c 𝔊 וְלֹא ‖ 15 [a] >𝔊 ‖ [b] >𝔖 ‖ [c-c] prb dl c 𝔊 ‖ [d-d] dl c 𝔊 ‖ [e] >𝔊𝔖 ‖ [f-f] prb l c 𝔊 אֶל־מִצ' ‖ 16 [a] l וְהָיָה ‖ [b] 𝔊 מִפָּנֶיהָ ‖ [c] >𝔊 ‖ [d] 𝔊 מִפָּנָיו ‖ [e] >𝔊𝔙 ‖ [f] l frt c 𝔖 יִרְדֹּף ‖ [g] l prb c 𝔊𝔙 בְּמִ' ‖ 17 [a] l וְהָיָה ‖ [b] 𝔊 + וְכָל־הַזָּרִים pr הַזֵּדִים? cf 43,2 ‖ [c] 𝔊 יִתַּמּוּ ‖ [d] l c 𝔊𝔖𝔙 וּבָ' ‖ [e] dl c 𝔊𝔖$^{h}$𝔄 ‖ [f-f] 𝔊 אִישׁ פָּלִיט? ‖ 18 [a-a] >𝔊 ‖ [b-b] dl c 𝔊 ‖ 19 [a] l prb c Σ𝔗𝔙 זֶה דְבַר.

מִצְרָ֑יִם[b] יָדֹ֣עַ תֵּֽדְע֔וּ[c] כִּֽי־הַעִידֹ֥תִי בָכֶ֖ם הַיּֽוֹם[c]׃ 20 כִּ֤י הִתְעֵתֶים[a] בְּנַפְשֽׁוֹתֵיכֶם֒
[b]כִּֽי־אַתֶּ֞ם שְׁלַחְתֶּ֣ם[b] אֹתִ֗י [c]אֶל־יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶם֮[c] לֵאמֹר֒ הִתְפַּלֵּ֣ל בַּעֲדֵ֔נוּ
אֶל־יְהוָ֖ה אֱלֹהֵ֑ינוּ[d] וּכְכֹל֩ אֲשֶׁ֨ר יֹאמַ֜ר יְהוָ֧ה [e]אֱלֹהֵ֛ינוּ כֵּ֥ן הַגֶּד־לָ֖נוּ[e]
וְעָשִֽׂינוּ׃ 21 [a]וָאַגִּ֥ד לָכֶ֖ם הַיּ֑וֹם[a] וְלֹ֣א שְׁמַעְתֶּ֗ם בְּקוֹל֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶ֔ם[b] וּלְכֹ֖ל[c]
אֲשֶׁר־שְׁלָחַ֥נִי אֲלֵיכֶֽם[d]׃ 22 וְעַתָּה֙ [a]יָדֹ֣עַ תֵּֽדְע֔וּ כִּ֗י[a] בַּחֶ֛רֶב בָּרָעָ֥ב[b] וּבַדֶּ֖בֶר[c]
תָּמ֑וּתוּ[d] בַּמָּקוֹם֙ אֲשֶׁ֣ר חֲפַצְתֶּ֔ם לָב֖וֹא לָג֥וּר שָֽׁם׃ ס 43 1 וַיְהִ֞י
כְּכַלּ֣וֹת יִרְמְיָ֗הוּ לְדַבֵּ֤ר אֶל־כָּל־[a]הָעָם֙ אֶת־כָּל־דִּבְרֵי֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיהֶ֔ם[b]
אֲשֶׁ֧ר שְׁלָח֛וֹ יְהוָ֥ה אֱלֹהֵיהֶ֖ם[b] אֲלֵיהֶ֑ם אֵ֥ת כָּל־הַדְּבָרִ֖ים הָאֵֽלֶּה׃ ס
2 וַיֹּ֨אמֶר עֲזַרְיָ֤ה בֶן־הוֹשַֽׁעְיָה֙[a] וְיוֹחָנָ֣ן בֶּן־קָרֵ֔חַ וְכָל־הָאֲנָשִׁ֖ים הַזֵּדִ֑ים[b]
אֹמְרִ֣ים[c] אֶל־יִרְמְיָ֔הוּ[d] שֶׁ֚קֶר [e]אַתָּ֣ה מְדַבֵּ֔ר[e] לֹ֥א שְׁלָחֲךָ֛ יְהוָ֥ה אֱלֹהֵ֖ינוּ[f]
לֵאמֹ֔ר לֹא־תָבֹ֥אוּ מִצְרַ֖יִם לָג֥וּר שָֽׁם׃ 3 כִּ֗י בָּר֤וּךְ בֶּן־נֵֽרִיָּה֙ מַסִּ֣ית אֹתְךָ֔
בָּ֑נוּ לְמַ֞עַן תֵּ֧ת אֹתָ֣נוּ בְיַֽד־הַכַּשְׂדִּ֗ים לְהָמִ֥ית אֹתָ֛נוּ וּלְהַגְל֥וֹת אֹתָ֖נוּ
בָּבֶֽל׃ 4 וְלֹֽא־שָׁמַ֡ע יוֹחָנָ֣ן [a]בֶּן־קָ֠רֵחַ[a] וְכָל־שָׂרֵ֨י הַחֲיָלִ֧ים[b] וְכָל־הָעָ֛ם בְּק֥וֹל
יְהוָ֖ה לָשֶׁ֥בֶת בְּאֶ֥רֶץ יְהוּדָֽה׃ 5 וַיִּקַּ֞ח יוֹחָנָ֣ן [a]בֶּן־קָרֵ֗חַ[a] וְכָל־שָׂרֵ֤י הַחֲיָלִים֙[b]
אֵ֖ת כָּל־שְׁאֵרִ֣ית יְהוּדָ֑ה אֲשֶׁר־שָׁ֗בוּ [c]מִכָּל־הַגּוֹיִם֙ אֲשֶׁ֣ר נִדְּחוּ־שָׁ֔ם לָג֖וּר
בְּאֶ֥רֶץ יְהוּדָֽה[c]׃ 6 אֶת־הַגְּבָרִ֣ים וְאֶת־הַנָּשִׁ֣ים [a]וְאֶת־הַטַּ֡ף[a] וְאֶת־בְּנ֣וֹת[b]
הַמֶּ֡לֶךְ וְאֵ֣ת כָּל־[c]הַנֶּ֗פֶשׁ אֲשֶׁ֤ר הִנִּ֨יחַ֙ נְבוּזַרְאֲדָ֣ן [d]רַב־טַבָּחִ֔ים[d] אֶת־
גְּדַלְיָ֖הוּ בֶּן־אֲחִיקָ֣ם [e]בֶּן־שָׁפָ֑ן[e] וְאֵת֙ יִרְמְיָ֣הוּ הַנָּבִ֔יא וְאֶת־בָּר֖וּךְ בֶּן־
נֵרִיָּֽהוּ׃ 7 וַיָּבֹ֙אוּ֙ אֶ֣רֶץ מִצְרַ֔יִם כִּ֛י לֹ֥א שָׁמְע֖וּ בְּק֣וֹל יְהוָ֑ה וַיָּבֹ֖אוּ עַד־
תַּחְפַּנְחֵֽס׃ ס

8 וַיְהִ֤י דְבַר־יְהוָה֙ אֶֽל־יִרְמְיָ֔הוּ בְּתַחְפַּנְחֵ֖ס לֵאמֹֽר׃ 9 קַ֣ח בְּיָדְךָ֞[a] אֲבָנִ֣ים
גְּדֹל֗וֹת וּטְמַנְתָּ֤ם [b]בַּמֶּ֙לֶט֙ בַּמַּלְבֵּ֔ן[b] אֲשֶׁ֛ר[c] בְּפֶ֥תַח בֵּית־פַּרְעֹ֖ה בְּתַחְפַּנְחֵ֑ס
לְעֵינֵ֖י אֲנָשִׁ֥ים יְהוּדִֽים׃ 10 וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵיהֶ֗ם[a] כֹּֽה־אָמַ֞ר יְהוָ֤ה [b]צְבָאוֹת֙
אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל[b] הִנְנִ֤י שֹׁלֵ֨חַ֙ וְלָ֣קַחְתִּ֔י אֶת־נְבוּכַדְרֶאצַּ֣ר מֶֽלֶךְ־בָּבֶל֙ עַבְדִּ֔י[c]
וְשַׂמְתִּ֣י[d] כִסְא֔וֹ מִמַּ֛עַל לָאֲבָנִ֥ים הָאֵ֖לֶּה אֲשֶׁ֣ר טָמָ֑נְתִּי[e] וְנָטָ֥ה אֶת־

19 [b] frt l c 𝔊 + וְעַתָּה ‖ [c-c] >𝔊; prb add ‖ 20 [a] Q הִתְעֵיתֶם; l c 𝔊 הֲרֵעֹתֶם ‖ [b-b] 𝔖 וּשְׁלַחְתֶּם 𝔖[h] ※כי אתם ‖ [c-c] prb dl c 𝔊𝔄 ‖ [d] >𝔊 ‖ [e-e] >𝔊 ‖ 21 [a-a] >𝔊 ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] >𝔊 ‖ [d] >𝔊 ‖ 22 [a-a] >𝔊 ‖ [b] l c Vrs 'וּבָ ‖ [c] dl c 𝔊 ‖ [d] cf 17[c] ‖ Cp 43, 1 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] >𝔊[Bא] ‖ 2 [a] l c 𝔊 מַעֲשֵׂיָה cf 42,1 ‖ [b] prb dl c 𝔊 ‖ [c] l ? הָאֲחֵרִים ‖ [d] ins c 𝔊 לֵאמֹר ‖ [e-e] frt dl c 𝔊 ‖ [f] l c 𝔊 אֵלֵינוּ ‖ 4. 5 [a-a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊 הַחַיִל ‖ 5 [c-c] 𝔊 nonnisi לָגוּר בָּאָרֶץ ‖ 6 [a-a] 𝔊 κ. τὰ λοιπά sed 𝔊[MSS] 𝔖[h] νήπια ‖ [b] 𝔖 בֵּית ‖ [c] >𝔊[Bא] ‖ [d-d] >𝔊 ‖ [e-e] >𝔊 ‖ 9 [a] 𝔊 לְךָ ‖ [b-b] 𝔊 ? ἐν προθύροις (בָּאֻלָם) 'ΑΣΘ𝔙 = בַּלָּט, frt sic l (במלבן add [dittogr]?) ‖ [c] dl c 𝔊 ‖ 10 [a] >𝔊 ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [c] >𝔊 ‖ [d] l c 𝔊𝔖 וְשָׂם ‖ [e] l prb c 𝔊[Bא] טָמַנְתָּ.

שַׁפְרִירוֹ[f] עֲלֵיהֶם׃ 11 וּבָאה וְהִכָּה אֶת־אֶרֶץ מִצְרָיִם אֲשֶׁר לַמָּוֶת לַמָּוֶת
וַאֲשֶׁר לַשְּׁבִי לַשֶּׁבִי וַאֲשֶׁר לַחֶרֶב לֶחָרֶב׃ 12 וְהִצַּתִּי[a] אֵשׁ בְּבָתֵּי[b] אֱלֹהֵי
מִצְרַיִם[b] וּשְׂרָפָם וְשָׁבָם[c] וְעָטָה אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם כַּאֲשֶׁר יַעְטֶה הָרֹעֶה
אֶת־בִּגְדוֹ וְיָצָא מִשָּׁם[d] בְּשָׁלוֹם׃ 13 וְשִׁבַּר אֶת־מַצְּבוֹת בֵּית שֶׁמֶשׁ[a] אֲשֶׁר
בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם[a] וְאֶת־[b]בָּתֵּי אֱלֹהֵי־מִצְרַיִם[b] יִשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃ פ
44 1 הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ אֶל[a] כָּל־הַיְּהוּדִים הַיֹּשְׁבִים
בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם הַיֹּשְׁבִים[b] בְּמִגְדֹּל וּבְתַחְפַּנְחֵס וּבְנֹף[c] וּבְאֶרֶץ פַּתְרוֹס
לֵאמֹר׃ 2 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[a] אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אַתֶּם רְאִיתֶם אֵת כָּל־
הָרָעָה אֲשֶׁר הֵבֵאתִי עַל־יְרוּשָׁלִַם וְעַל כָּל־[b]עָרֵי יְהוּדָה וְהִנָּם[c] חָרְבָּה[d]
[e]הַיּוֹם הַזֶּה[e] וְאֵין בָּהֶם יוֹשֵׁב׃ 3 מִפְּנֵי רָעָתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ לְהַכְעִסֵנִי
לָלֶכֶת לְקַטֵּר לַעֲבֹד[a] לֵאלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא יְדָעוּם[b] [c]הֵמָּה אַתֶּם
וַאֲבֹתֵיכֶם[c]׃ 4 וָאֶשְׁלַח אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־[a]עֲבָדַי הַנְּבִיאִים הַשְׁכֵּים וְשָׁלֹחַ
לֵאמֹר אַל־נָא[b] תַעֲשׂוּ אֵת דְּבַר־הַתֹּעֵבָה הַזֹּאת אֲשֶׁר שָׂנֵאתִי׃ 5 וְלֹא
שָׁמְעוּ וְלֹא־הִטּוּ אֶת־אָזְנָם לָשׁוּב מֵרָעָתָם לְבִלְתִּי קַטֵּר לֵאלֹהִים
אֲחֵרִים׃ 6 וַתִּתַּךְ חֲמָתִי וְאַפִּי וַתִּבְעַר בְּעָרֵי[a] יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִָם
וַתִּהְיֶינָה לְחָרְבָּה לִשְׁמָמָה[b] כַּיּוֹם הַזֶּה׃ ס 7 וְעַתָּה כֹּה־אָמַר יְהוָה
אֱלֹהֵי[a] צְבָאוֹת [b]אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[b] לָמָה אַתֶּם עֹשִׂים רָעָה גְדוֹלָה אֶל־[c]
נַפְשֹׁתֵכֶם לְהַכְרִית לָכֶם אִישׁ־וְאִשָּׁה עוֹלֵל וְיוֹנֵק מִתּוֹךְ יְהוּדָה לְבִלְתִּי
הוֹתִיר לָכֶם שְׁאֵרִית׃ 8 לְהַכְעִסֵנִי בְּמַעֲשֵׂי[a] יְדֵיכֶם לְקַטֵּר לֵאלֹהִים
אֲחֵרִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר־אַתֶּם בָּאִים לָגוּר שָׁם [b]לְמַעַן הַכְרִית
לָכֶם וּ[b]לְמַעַן הֱיוֹתְכֶם לִקְלָלָה וּלְחֶרְפָּה בְּכֹל[c] גּוֹיֵי הָאָרֶץ׃ 9 הֲשְׁכַחְתֶּם[a]
אֶת־רָעוֹת אֲבוֹתֵיכֶם וְאֶת־רָעוֹת ׀ מַלְכֵי יְהוּדָה וְאֵת רָעוֹת נָשָׁיו[b] [c]וְאֵת
רָעֹתֵיכֶם[c] [d]וְאֵת רָעֹת נְשֵׁיכֶם[d] אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת
יְרוּשָׁלִָם׃ 10 לֹא[a] דֻכְּאוּ[b] עַד הַיּוֹם הַזֶּה [c]וְלֹא יָרְאוּ[c] וְלֹא־הָלְכוּ [d]בְתוֹרָתִי
וּ[d]בְחֻקֹּתַי אֲשֶׁר־נָתַתִּי [e]לִפְנֵיכֶם וְ[e]לִפְנֵי אֲבוֹתֵיכֶם[f]׃ ס 11 לָכֵן כֹּה־

10 [f] Q שַׁפְרִירוֹ K —ורו ‖ 11 l c Q וּבָא ‖ 12 [a] l c 𝔊𝔖𝔙 וְהִצִּית ‖ [b-b] 𝔊 בֵּית [h]𝔖 בָּתֵּיהֶם 𝔊 [b-b] ‖ אֲשֶׁר בְּאוֹן 𝔊 [a-a] 13 ‖ 𝔊> [d] ‖ וְשָׁמְמוּ frt l [c] ‖ אֱלֹהֵיהֶם אֱלֹהֵיהֶם ‖ Cp 44, 1 [a] l prb עַל ‖ [b] 𝔊𝔖 וְהַ׳ ‖ [c] >𝔊 ‖ 2 [a] >𝔊 ‖ [b] prb dl c 𝔊 ‖ [c] 𝔖𝔗 וְהִנֵּה ‖ [d] l c 𝔊Σ𝔖𝔙 חֳרֶבֶת ‖ [e-e] frt dl c 𝔊 ‖ 3 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] 𝔊 יְדַעְתֶּם ‖ [c-c] >𝔊; prb add ‖ 4 [a] כל >𝔊 ‖ [b] נא >𝔊 ‖ 6 [a] 𝔊 בְּשַׁעֲרֵי ‖ [b] l c Vrs וְלִ׳ ‖ 7 [a] dl c nonn MSS Vrs ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [c] l עַל־ (𝔊) ‖ 8 [a] ca 50MSS 𝔖 —שֵׂה ‖ [b-b] prb add cf 7 (l אֶתְכֶם ה׳ cf 𝔊𝔖) ‖ [c] nonn MSS לְכל ‖ 9 [a] 𝔊 + אַתֶּם ‖ [b] l c 𝔊 שָׂרֵיכֶם ‖ [c-c] dl c 𝔊𝔖 ‖ [d-d] >𝔖 ‖ 10 [a] l c 𝔊𝔖 וְלֹא ‖ [b] 𝔊𝔗 כָּלְאוּ? ‖ [c-c] >𝔊, frt dl ‖ [d-d] >𝔊 ‖ [e-e] >𝔊 ‖ [f] l frt c 𝔊𝔖 —הֶם.

אָמַר יְהוָה [a]צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[a] הִנְנִי שָׂם פָּנַי [b]בָּכֶם לְרָעָה וּלְהַכְרִית
אֶת־כָּל־יְהוּדָה[b]׃ 12 [a]וְלָקַחְתִּי אֶת־שְׁאֵרִית יְהוּדָה אֲשֶׁר־שָׂמוּ פְנֵיהֶם
לָבוֹא אֶרֶץ־מִצְרַיִם לָגוּר שָׁם[a] וְתַמּוּ כֹל[b] בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם יִפֹּלוּ[c] בַּחֶרֶב
בָּרָעָב[d] [e]יִתַּמּוּ מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל בַּחֶרֶב וּבָרָעָב יָמֻתוּ[e] וְהָיוּ לְאָלָה[f]
לְשַׁמָּה וְלִקְלָלָה וּלְחֶרְפָּה[g]׃ 13 וּפָקַדְתִּי עַל הַיּוֹשְׁבִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
כַּאֲשֶׁר פָּקַדְתִּי עַל־יְרוּשָׁלָ͏ִם בַּחֶרֶב בָּרָעָב[a] וּבַדָּבֶר[b]׃ 14 וְלֹא יִהְיֶה פָּלִיט
וְשָׂרִיד[a] לִשְׁאֵרִית יְהוּדָה [b]הַבָּאִים לָגוּר־שָׁם[b] בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְלָשׁוּב[c] ׀
אֶרֶץ יְהוּדָה אֲשֶׁר־הֵמָּה מְנַשְּׂאִים אֶת־נַפְשָׁם לָשׁוּב לָשֶׁבֶת[d] שָׁם
כִּי[e] לֹא־יָשׁוּבוּ כִּי אִם־פְּלֵטִים[f]׃ ס 15 וַיַּעֲנוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ כָּל־הָאֲנָשִׁים
הַיֹּדְעִים כִּי־מְקַטְּרוֹת נְשֵׁיהֶם [a]לֵאלֹהִים אֲחֵרִים[a] וְכָל־הַנָּשִׁים הָעֹמְדוֹת[b]
קָהָל[c] גָּדוֹל [d]וְכָל־הָעָם הַיֹּשְׁבִים בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם בְּפַתְרוֹס[d] לֵאמֹר׃
16 הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ אֵלֵינוּ בְּשֵׁם יְהוָה אֵינֶנּוּ שֹׁמְעִים אֵלֶיךָ׃ 17 כִּי
עָשֹׂה נַעֲשֶׂה אֶת־כָּל־הַדָּבָר ׀ אֲשֶׁר־יָצָא מִפִּינוּ לְקַטֵּר לִמְלֶכֶת[a] הַשָּׁמַיִם
וְהַסֵּיךְ[b]־לָהּ נְסָכִים כַּאֲשֶׁר עָשִׂינוּ אֲנַחְנוּ וַאֲבֹתֵינוּ מְלָכֵינוּ[c] וְשָׂרֵינוּ
בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלָ͏ִם וַנִּשְׂבַּע־לֶחֶם וַנִּהְיֶה טוֹבִים וְרָעָה לֹא
רָאִינוּ׃ 18 וּמִן־אָז חָדַלְנוּ לְקַטֵּר לִמְלֶכֶת[a] הַשָּׁמַיִם [b]וְהַסֵּךְ־לָהּ נְסָכִים[b]
חָסַרְנוּ כֹל וּבַחֶרֶב וּבָרָעָב תָּמְנוּ׃ 19 [a]וְכִי־אֲנַחְנוּ מְקַטְּרִים[b] לִמְלֶכֶת[c]
הַשָּׁמַיִם וּלְהַסֵּךְ[d] לָהּ נְסָכִים הֲמִבַּלְעֲדֵי אֲנָשֵׁינוּ עָשִׂינוּ לָהּ כַּוָּנִים
לְהַעֲצִבָה[e] וְהַסֵּךְ לָהּ נְסָכִים׃ ס 20 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־כָּל־הָעָם
עַל[a]־הַגְּבָרִים וְעַל־הַנָּשִׁים [b]וְעַל־כָּל־הָעָם[b] הָעֹנִים אֹתוֹ [c]דָּבָר לֵאמֹר[c]׃
21 הֲלוֹא אֶת־הַקִּטֵּר[a] אֲשֶׁר קִטַּרְתֶּם בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלַ͏ִם
אַתֶּם וַאֲבוֹתֵיכֶם מַלְכֵיכֶם[b] וְשָׂרֵיכֶם וְעַם הָאָרֶץ אֹתָם[c] זָכַר יְהוָה
וַתַּעֲלֶה עַל־לִבּוֹ׃ 22 וְלֹא־יוּכַל יְהוָה עוֹד לָשֵׂאת מִפְּנֵי רֹעַ מַעַלְלֵיכֶם
מִפְּנֵי[a] הַתּוֹעֵבֹת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם וַתְּהִי אַרְצְכֶם לְחָרְבָּה וּלְשַׁמָּה וְלִקְלָלָה

11 [a-a] >𝔊 ‖ [b-b] >𝔊 ‖ 12 [a-a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊 + שְׁאֵרִית אֲשֶׁר ‖ [c] 𝔊 וְנָפְלוּ 𝔖 וּמֵתוּ cf 42,17 ‖ [d] l c mlt MSS Vrs 'וּבָ ‖ [e-e] >𝔖, partim >𝔊 ‖ [f] 𝔊 לְחֶרְפָּה ‖ [g] prb dl c 𝔊 cf [f] ‖ 13 [a] cf 12[d] ‖ [b] dl c 𝔊^{Bא} ‖ 14 [a] prb dl, cf 𝔊 ‖ [b-b] l frt c 𝔊 הַגָּרִים ‖ [c] l c 𝔊 לָשׁוּב, prb c 4MSS + אֶל־ (14MSS בארץ) ‖ [d] dl c 𝔊𝔖 ‖ [e] >𝔊𝔖𝔙 ‖ [f] l prb c 𝔖 מְעַטִּים ‖ 15 [a-a] >𝔊^{Bא} ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] prb l קוֹל ‖ [d-d] prb add (l c 𝔖 וּבְפתרוס) ‖ 17 [a] ca 30MSS לִמְלֶאכֶת, sed l c 𝔊𝔙 לְמַלְכַּת cf 7,18 ‖ [b] Or 'וּלְהַ ‖ [c] 𝔊𝔖 'וּמְ ‖ 18 [a] l c 𝔊Σ𝔙 לְמַלְכַּת ‖ [b-b] >𝔊 cf 17 ‖ 19 [a] prb c 𝔊^{L}𝔖^{h (marg)} praem וְהַנָּשִׁים אָמְרוּ (sim 𝔖) ‖ [b] l c 𝔖 —רוֹת ‖ [c] cf 17[a] ‖ [d] l וְהַסֵּךְ ‖ [e] prb dl c 𝔊𝔖 (24MSS —בָהּ) ‖ 20 [a] l (וְ)אֶל־ cf 24 ‖ [b-b] l וְאֶל־ sed prb dl ‖ [c-c] l frt c 𝔖𝔄 אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה ‖ 21 [a] l c 𝔊𝔗𝔙 הַקְּטֹרֶת ‖ [b] 𝔊𝔖 'וּמ ‖ [c] >𝔊; l אֹתָהּ cf 𝔖𝔄 ‖ 22 [a] l 'וּמ cf 𝔊𝔖𝔙.

[b]מֵאֵין יוֹשֵׁב[b] כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃ 23מִפְּנֵי אֲשֶׁר קִטַּרְתֶּם וַאֲשֶׁר חֲטָאתֶם
לַיהוָה וְלֹא שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹל יְהוָה וּבְתֹרָתוֹ וּבְחֻקֹּתָיו וּבְעֵדְוֺתָיו לֹא
הֲלַכְתֶּם עַל־כֵּן קָרָאת אֶתְכֶם הָרָעָה הַזֹּאת °כַּיּוֹם הַזֶּה°׃ פ 24וַיֹּאמֶר
יִרְמְיָהוּ אֶל־כָּל־הָעָם וְאֶל כָּל־[a]הַנָּשִׁים שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה [b]כָּל־יְהוּדָה
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם[b]׃ 25כֹּה־אָמַר יְהוָה־צְבָאוֹת[a] אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר[b]
[c]אַתֶּם וּנְשֵׁיכֶם[c] וַתְּדַבֵּרְנָה[d] בְּפִיכֶם וּבִידֵיכֶם מִלֵּאתֶם ׀ לֵאמֹר עָשֹׂה
נַעֲשֶׂה אֶת־נְדָרֵינוּ אֲשֶׁר נָדַרְנוּ לְקַטֵּר לִמְלֶכֶת[e] הַשָּׁמַיִם וּלְהַסֵּךְ לָהּ
נְסָכִים הָקֵים תָּקִימְנָה[f] אֶת־נִדְרֵיכֶם[g] וְעָשֹׂה תַעֲשֶׂינָה אֶת־נִדְרֵיכֶם[h]׃
פ 26לָכֵן שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה כָּל־יְהוּדָה הַיֹּשְׁבִים בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם
הִנְנִי נִשְׁבַּעְתִּי בִּשְׁמִי הַגָּדוֹל אָמַר יְהוָה אִם־יִהְיֶה עוֹד שְׁמִי נִקְרָא[a] ׀
בְּפִי ׀ כָּל־אִישׁ יְהוּדָה[b] אֹמֵר[c] חַי־אֲדֹנָי יְהוִה [d]בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם[d]׃
27הִנְנִי שֹׁקֵד עֲלֵיהֶם לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה וְתַמּוּ כָל־אִישׁ יְהוּדָה אֲשֶׁר
בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם בַּחֶרֶב וּבָרָעָב עַד־כְּלוֹתָם׃ 28וּפְלִיטֵי חֶרֶב יְשֻׁבוּן [a]מִן־
אֶרֶץ מִצְרַיִם[a] אֶרֶץ יְהוּדָה [b]מְתֵי מִסְפָּר[b] וְיָדְעוּ כָּל־[c]שְׁאֵרִית יְהוּדָה
[d]הַבָּאִים לְאֶרֶץ[d]־מִצְרַיִם לָגוּר שָׁם דְּבַר־מִי יָקוּם [e]מִמֶּנִּי וּמֵהֶם[e]׃
29וְזֹאת־לָכֶם הָאוֹת [a]נְאֻם־יְהוָה[a] כִּי־פֹקֵד אֲנִי עֲלֵיכֶם [b]בַּמָּקוֹם הַזֶּה
לְמַעַן תֵּדְעוּ כִּי קוֹם יָקוּמוּ דְבָרַי עֲלֵיכֶם[b] לְרָעָה׃ ס 30כֹּה ׀ אָמַר
יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶת־פַּרְעֹה חָפְרַע מֶלֶךְ־מִצְרַיִם בְּיַד אֹיְבָיו וּבְיַד
מְבַקְשֵׁי נַפְשׁוֹ כַּאֲשֶׁר נָתַתִּי אֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר
מֶלֶךְ־בָּבֶל אֹיְבוֹ וּמְבַקֵּשׁ נַפְשׁוֹ׃ ס
45 1הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה בְּכָתְבוֹ
אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה [a]עַל־סֵפֶר[a] מִפִּי יִרְמְיָהוּ בַּשָּׁנָה[b] הָרְבִעִית לִיהוֹיָקִים
בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֵאמֹר[c]׃ 2כֹּה־אָמַר יְהוָה °אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל°
עָלֶיךָ בָּרוּךְ׃ 3אָמַרְתָּ[a] [b]אוֹי־נָא לִי[b] כִּי־יָסַף[c] יְהוָה יָגוֹן עַל־מַכְאֹבִי

22 [b-b] >𝔊 ‖ 23 °-° >𝔊 ‖ 24 [a] כל >𝔊 ‖ [b-b] >𝔊 ‖ 25 [a] >𝔊 ‖ [b] dl c 𝔊𝔖 ‖ [c-c] l c 𝔊 אַתֵּנָה הַנָּשִׁים ‖ [d] l c 𝔊 'תּ ‖ [e] cf 17[a] ‖ [f] sic 𝔐; l תְּקִימְנָה ‖ [g] l frt דִּבְרֵיכֶם ‖ [h] >𝔊 ‖ 26 [a] prb dl c 𝔊 ‖ [b] frt l c 𝔖 + אֲשֶׁר בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם cf [d-d] et 27 ‖ [c] l ? c 𝔊 לֵאמֹר ‖ [d-d] >𝔖 ‖ 27 איש >𝔊 ‖ 28 [a-a] frt dl c 𝔊 et deinde l 'אֶל־אר ‖ [b-b] 𝔊 (ὀλίγοι ἀριθμῷ) frt = מְעַט מִסְפָּר cf 14 ‖ [c] >𝔊 ‖ [d-d] 𝔊[B] οἱ καταστάντες, 𝔊[ℵ]𝔖[h] οἱ παροικοῦντες (cf v 26) 𝔊[A]𝔄 οἱ καταβαίνοντες (הַיֹּרְדִים) ἐν γῇ Αἰγ. ‖ [e-e] >𝔊, l c 'AΘ𝔖𝔙 מ' אוֹ מֵהֶם ‖ 29 [a-a] >𝔊 ‖ [b-b] >𝔊; prb errore exc (homoeotel) ‖ 30 'פר >𝔊 ‖ Cp 45, 1 [a-a] 𝔊 'בְּסֵ ‖ [b] K[Or] בִּשְׁנַת ‖ [c] >𝔊 ‖ 2 °-° >𝔊 ‖ 3 [a] 𝔊 praem 'כִּי, frt l כִּי אָמַר בָּרוּךְ cf 4 ‖ [b-b] 𝔊(Θ?) אוֹי לִי אוֹי לִי ‖ [c] 𝔊[A] + לִי.

יָגַעְתִּי בְּאַנְחָתִי וּמְנוּחָה[d] לֹא מָצָאתִי׃ 4כֹּה ׀ תֹּאמַר אֵלָיו כֹּה אָמַר
יְהוָה
הִנֵּה [a]אֲשֶׁר־בָּנִיתִי אֲנִי הֹרֵס וְאֵת אֲשֶׁר־נָטַעְתִּי אֲנִי נֹתֵשׁ
[b]וְאֶת־כָּל־הָאָרֶץ הִיא[b]׃ [בָּשָׂר נְאֻם־יְהוָה
5וְאַתָּה תְּבַקֶּשׁ־לְךָ גְדֹלוֹת אַל־תְּבַקֵּשׁ[a] כִּי הִנְנִי מֵבִיא רָעָה עַל־כָּל־
וְנָתַתִּי לְךָ[b] אֶת־נַפְשְׁךָ לְשָׁלָל [c]עַל כָּל־הַמְּקֹמוֹת[c] אֲשֶׁר תֵּלֶךְ־שָׁם׃ ס
46 1אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא [a]עַל־הַגּוֹיִם[a]׃
2לְמִצְרַיִם עַל־חֵיל פַּרְעֹה נְכוֹ[a] מֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲשֶׁר־הָיָה עַל[b]־נְהַר־פְּרָת
בְּכַרְכְּמִשׁ אֲשֶׁר הִכָּה נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל בִּשְׁנַת הָרְבִיעִית
לִיהוֹיָקִים [c]בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ[c] מֶלֶךְ יְהוּדָה׃
3עִרְכוּ[a] מָגֵן וְצִנָּה וּגְשׁוּ[b] לַמִּלְחָמָה׃
4אִסְרוּ הַסּוּסִים וַעֲלוּ[a] הַפָּרָשִׁים[b] וְהִתְיַצְּבוּ[c] בְּכוֹבָעִים
מִרְקוּ[d] הָרְמָחִים לִבְשׁוּ הַסִּרְיֹנֹת[e]׃
5מַדּוּעַ רָאִיתִי[a] הֵמָּה חַתִּים נְסֹגִים[b] אָחוֹר [c]וְגִבּוֹרֵיהֶם יֻכַּתּוּ[c]
וּמָנוֹס[d] נָסוּ וְלֹא הִפְנוּ מָגוֹר מִסָּבִיב נְאֻם־יְהוָה׃
6אַל־יָנוּס הַקַּל וְאַל־יִמָּלֵט הַגִּבּוֹר
צָפוֹנָה[a] עַל־יַד נְהַר[b]־פְּרָת כָּשְׁלוּ וְנָפָלוּ׃
7מִי־זֶה כַּיְאֹר יַעֲלֶה כַּנְּהָרוֹת[a] יִתְגָּעֲשׁוּ מֵימָיו[b]׃
8מִצְרַיִם[a] כַּיְאֹר יַעֲלֶה [b]וְכַנְּהָרוֹת יִתְגֹּעֲשׁוּ מָיִם[b] וַיֹּאמֶר
אַעֲלֶה אֲכַסֶּה־אֶרֶץ[c] אֹבִידָה [d]עִיר וְ[d]יֹשְׁבֵי בָהּ[e]׃
9עֲלוּ הַסּוּסִים וְהִתְהֹלְלוּ[a] הָרֶכֶב[b] וְיֵצְאוּ[c] הַגִּבּוֹרִים
כּוּשׁ וּפוּט תֹּפְשֵׂי מָגֵן וְלוּדִים תֹּפְשֵׂי[d] דֹּרְכֵי קָשֶׁת׃
10וְהַיּוֹם הַהוּא [a]לַאדֹנָי יְהוִה[a] צְבָאוֹת[b] יוֹם נְקָמָה לְהִנָּקֵם מִצָּרָיו
וְאָכְלָה חֶרֶב[c] וְשָׂבְעָה וְרָוְתָה מִדָּמָם

3 [d] 𝔊 מנ׳ ‖ 4 [a] ins ? אֶת ‖ [b-b] >𝔊; K[Or] MSS 𝔗 לִי הִיא ‖ 5 [a] 𝔖 + גְּדלות מִמָּךְ(?) ‖ [b] >𝔊 ‖ [c-c] 𝔊 בְּכָל־מָקוֹם ‖ Cp 46, 1 cf 25,13[b] ‖ [a-a] ca 36MSS עַל־כָּל־הַגּ׳ ‖ 2 [a] 𝔖𝔗 נָכֶה (*claudus?*) ‖ [b] Or אֶל ‖ [c-c] >𝔊 ‖ 3 [a] prb l c 𝔊𝔖 שְׂאוּ ‖ [b] 𝔊 (וְ)הַגִּשׁוּ ‖ 4 [a] 𝔊𝔏 עֲלוּ 𝔖 הַעֲלוּ ‖ [b] prb add ‖ [c-c] l c 𝔖𝔙 התיצ׳ ‖ [d] 𝔊 רְמוּ, frt sic l ‖ [e] mlt MSS השר׳ ‖ 5 [a] >𝔊, frt dl ‖ [b] 𝔊𝔖𝔙 וְנָס׳ ‖ [c-c] frt add; 𝔊 (διότι = τί ὅτι?) מַדּוּעַ נבּ׳ י׳ ‖ [d] >𝔖 prb dl; 𝔊 נוֹס(?) ‖ 6 [a] 𝔖 בַּגִּבּוֹרִים ‖ [b] >𝔊 ‖ 7 [a] 𝔊𝔖𝔙 וְכַ׳ sed frt add ‖ [b] 𝔊 מים (v 8) sed cf 8[a] ‖ 8 [a] 𝔊 מֵי מצרים sed מי ex praeced מימיו deriv ‖ [b-b] = 7b; dl c 𝔊 ‖ [c] l frt הָאָרֶץ ‖ [d-d] >𝔊 prb dl ‖ [e] 𝔙(𝔖) יֹשְׁבֶיהָ ‖ 9 [a] 𝔊 ? הִתְכֹּנְנוּ ‖ [b] add? ‖ [c] prb l c 𝔊 צְאוּ ‖ [d] dl ‖ 10 [a-a] prb l c 𝔖 sol ליהוה ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c] 𝔊 חרב יהוה cf Jes 34,6; frt l חַרְבּוֹ.

כִּ֣י זֶ֠בַח [d]לַאדֹנָ֨י יְהוִ֧ה צְבָא֛וֹת[d] בְּאֶ֥רֶץ[e] צָפ֖וֹן אֶֽל[f]־נְהַר־פְּרָֽת׃
11 עֲלִ֤י גִלְעָד֙ וּקְחִ֣י צֳרִ֔י בְּתוּלַ֖ת בַּת־מִצְרָ֑יִם
לַשָּׁוְא֙ הִרְבֵּ֣יתִי[a] רְפֻא֔וֹת[b] תְּעָלָ֖ה אֵ֥ין לָֽךְ׃
12 שָׁמְע֤וּ גוֹיִם֙ קְלוֹנֵ֔ךְ[a] וְצִוְחָתֵ֖ךְ מָלְאָ֣ה הָאָ֑רֶץ
כִּֽי־גִבּ֤וֹר בְּגִבּוֹר֙ כָּשָׁ֔לוּ[b] יַחְדָּ֖יו נָפְל֥וּ שְׁנֵיהֶֽם׃ ס
13 הַדָּבָר֙[a] אֲשֶׁ֣ר דִּבֶּ֣ר יְהוָ֔ה אֶֽל[b]־יִרְמְיָ֖הוּ הַנָּבִ֑יא[c] לָבוֹא֙ נְבֽוּכַדְרֶאצַּר֙[d]
מֶ֣לֶךְ בָּבֶ֔ל לְהַכּ֖וֹת אֶת־אֶ֥רֶץ מִצְרָֽיִם׃
14 הַגִּ֤ידוּ [a]בְמִצְרַ֙יִם֙ וְהַשְׁמִ֣יעוּ[a] בְמִגְדּ֔וֹל וְהַשְׁמִ֥יעוּ בְנֹ֖ף וּבְתַחְפַּנְחֵ֑ס[b]
אִמְרוּ֙ הִתְיַצֵּ֣ב וְהָכֵ֣ן לָ֔ךְ[c] כִּֽי־אָכְלָ֥ה חֶ֖רֶב סְבִיבֶֽיךָ׃
15 מַדּ֖וּעַ נִסְחַ֣ף[a] אַבִּירֶ֑יךָ[b] לֹ֣א עָמַ֔ד כִּ֥י יְהוָ֖ה הֲדָפֽוֹ׃
16 הִרְבָּ֖ה[a] כּוֹשֵׁ֑ל[b] גַּם־נָפַל֙ אִ֣ישׁ אֶל־רֵעֵ֔הוּ וַיֹּאמְרוּ֙[c]
ק֣וּמָה[d] ׀ וְנָשֻׁ֣בָה אֶל־עַמֵּ֗נוּ [e]וְאֶל־אֶ֙רֶץ֙ מֽוֹלַדְתֵּ֔נוּ[e] מִפְּנֵ֖י חֶ֥רֶב הַיּוֹנָֽה[f]׃
17 [a]קָרְא֖וּ שָׁ֑ם[a] פַּרְעֹ֤ה[b] מֶֽלֶךְ־מִצְרַ֙יִם֙ שָׁא֔וֹן הֶעֱבִ֖יר הַמּוֹעֵֽד׃
18 חַי־אָ֙נִי֙ נְאֻם־[a]הַמֶּ֔לֶךְ יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת שְׁמ֑וֹ[a]
כִּ֚י כְּתָב֣וֹר בֶּֽהָרִ֔ים וּכְכַרְמֶ֖ל בַּיָּ֥ם יָבֽוֹא׃
19 כְּלֵ֤י גוֹלָה֙ עֲשִׂ֣י לָ֔ךְ יוֹשֶׁ֖בֶת בַּת־מִצְרָ֑יִם
כִּֽי־נֹף֙ לְשַׁמָּ֣ה תִֽהְיֶ֔ה וְנִצְּתָ֖ה מֵאֵ֥ין יוֹשֵֽׁב׃ ס
20 עֶגְלָ֥ה יְפֵֽה־פִיָּ֖ה[a] מִצְרָ֑יִם קֶ֥רֶץ מִצָּפ֖וֹן בָּ֥א בָֽא[b]׃
21 גַּם־שְׂכִרֶ֤יהָ בְקִרְבָּהּ֙[a] כְּעֶגְלֵ֣י מַרְבֵּ֔ק כִּֽי־גַם[b]־הֵ֗מָּה הִפְנ֛וּ נָ֥סוּ יַחְדָּ֖יו
לֹ֣א[c] עָמָ֑דוּ כִּ֣י י֧וֹם אֵידָ֛ם[d] בָּ֥א עֲלֵיהֶ֖ם עֵ֥ת[e] פְּקֻדָּתָֽם׃ 22 קוֹלָ֖הּ[a] [b]כַּנָּחָ֣שׁ
יֵלֵ֑ךְ[b] כִּֽי־בְחַ֣יִל[c] יֵלֵ֗כוּ וּבְקַרְדֻּמּוֹת֙ בָּ֣אוּ לָ֔הּ[d] כְּחֹטְבֵ֖י עֵצִֽים׃ 23 כָּרְת֤וּ[a]
יַעְרָהּ֙ נְאֻם־יְהוָ֔ה כִּ֖י לֹ֣א יֵחָקֵ֑ר כִּ֤י רַבּוּ֙[b] מֵֽאַרְבֶּ֔ה וְאֵ֥ין לָהֶ֖ם מִסְפָּֽר׃
24 הֹבִ֖ישָׁה בַּת־מִצְרָ֑יִם נִתְּנָ֖ה בְּיַ֥ד עַם־צָפֽוֹן׃ 25 [a]אָמַר֩ יְהוָ֨ה צְבָא֜וֹת
אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל[a] הִנְנִ֤י פוֹקֵד֙ [b]אֶל־אָמ֣וֹן מִנֹּ֔א[b] וְעַֽל[c]־פַּרְעֹה֙ [d]וְעַל־מִצְרַ֔יִם

10 [d-d] l c 𝔊 ליהוה ‖ [e] 𝔊 ׳מַאְ ‖ [f] l c 𝔊 על ‖ 11 [a] l c Q הִרְבֵּית K ‎—תִי‎ ‖ [b] 𝔊 ‎—תַיִךְ‎ ‖ 12 [a] l c 𝔊 קוֹלֵךְ ‖ [b] 𝔊 כָּשָׁל ‖ 13 [a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊 בְּיַד ‖ [c] >𝔊 ‖ [d] >𝔊[Bא] ‖ 14 [a-a] >𝔊 ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] >𝔊, frt l וְהִכּוֹן ‖ 15 [a] 𝔊 ἔφυγεν (𝔊[B] + ἀπὸ σοῦ) ὁ Ἆπις; prps נָס חַף ‖ [b] prb l c 65MSS (𝔊𝔙) אַבִּירְךָ ‖ 16 [a] 𝔊 τὸ πλῆθός σου, frt l עֶרְבְּךָ ‖ [b] 𝔊 כָּשַׁל (trsp ,) ‖ [c] 𝔊 ׳יֹא ‖ [d] Q[Or] קוּמוּ ‖ [e-e] >𝔊[A]𝔄 ‖ [f] 𝔊 μαχ. ἑλληνικῆς ‖ 17 [a-a] 𝔊𝔖𝔙 קִרְאוּ אֶת־שֵׁם, frt sic l ‖ [b] 𝔊𝔖 + נְכֹה ‖ [c] 𝔊[BA] ἐσβ(ε)ι ‖ 18 [a-a] 𝔊 κύρ. ὁ θεός ‖ 19 𝔊 κ. κληθήσεται οὐαί ‖ 20 [a] l c mlt MSS יְפֵיפִיָּה ‖ [b] 100MSS 𝔊𝔖 al בָהּ, nisi l עָלֶיהָ ‖ 21 [a] add? ‖ [b] 𝔖 וְגַם ‖ [c] ca 25MSS 𝔖𝔙 וְלֹא ‖ [d] 𝔊 אֵיד ‖ [e] 𝔊 וְעֵת ‖ 22 [a] 𝔊 קוֹל ‖ [b-b] 𝔊 כְּנָחָשׁ שֹׁרֵק ‖ [c] 𝔊 בְּחוֹל ‖ [d] ca 50MSS לָךְ, l frt c 𝔊𝔖 עָלֶיהָ ‖ 23 [a] 4MSS 𝔖𝔊[L] כִּרְתוּ cf 6,6 ‖ [b] 𝔊 רַב ‖ 25 [a-a] >𝔊 ‖ [b-b] l frt עַל־נֹא־אָמ ‖ [c] 𝔊𝔗 עַל ‖ [d-d] prb dl c 𝔊.

וְעַל־אֱלֹהֶ֖יהָ וְעַל־מְלָכֶ֑יהָ וְעַל־פַּרְעֹ֕ה[d] וְעַ֖ל הַבֹּטְחִ֥ים בּֽוֹ׃ 26 וּנְתַתִּ֗ים
בְּיַד֙ מְבַקְשֵׁ֣י נַפְשָׁ֔ם וּבְיַ֛ד נְבוּכַדְרֶאצַּ֥ר מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֖ל וּבְיַד־עֲבָדָ֑יו וְאַחֲרֵי־כֵ֛ן
תִּשְׁכֹּ֥ן כִּֽימֵי־קֶ֖דֶם נְאֻם־יְהוָֽה׃ ס

27 וְ֠אַתָּה אַל־תִּירָ֞א עַבְדִּ֤י יַעֲקֹב֙ וְאַל־תֵּחַ֣ת יִשְׂרָאֵ֔ל
כִּ֣י הִנְנִ֤י מוֹשִֽׁעֲךָ֙ מֵֽרָח֔וֹק וְאֶֽת־זַרְעֲךָ֖ °מֵאֶ֣רֶץ שִׁבְיָ֑ם°
וְשָׁ֧ב יַעֲק֛וֹב וְשָׁקַ֥ט וְשַׁאֲנַ֖ן וְאֵ֥ין מַחֲרִֽיד׃ ס

28 אַ֠תָּה[a] אַל־תִּירָ֞א עַבְדִּ֤י יַעֲקֹב֙ נְאֻם־יְהוָ֔ה כִּ֥י אִתְּךָ֖ אָ֑נִי[b] כִּ֣י אֶ֠עֱשֶׂה
כָלָ֨ה בְּכָֽל־הַגּוֹיִ֥ם[c] ׀ אֲשֶׁ֣ר הִדַּחְתִּ֣יךָ שָׁ֗מָּה וְאֹֽתְךָ֙ לֹא־אֶעֱשֶׂ֣ה כָלָ֔ה
וְיִסַּרְתִּ֙יךָ֙ לַמִּשְׁפָּ֔ט וְנַקֵּ֖ה לֹ֥א אֲנַקֶּֽךָּ׃ ס

47 1 [a]אֲשֶׁ֨ר הָיָ֧ה דְבַר־יְהוָ֛ה אֶל־יִרְמְיָ֥הוּ הַנָּבִ֖יא[a] אֶל־[b]פְּלִשְׁתִּ֑ים
[c]בְּטֶ֛רֶם יַכֶּ֥ה פַרְעֹ֖ה אֶת־עַזָּֽה[c]׃ 2 כֹּ֣ה ׀ אָמַ֣ר יְהוָ֗ה
הִנֵּה־מַ֜יִם עֹלִ֣ים מִצָּפ֗וֹן וְהָיוּ֙ לְנַ֣חַל שׁוֹטֵ֔ף
וְיִשְׁטְפוּ֙ אֶ֣רֶץ וּמְלוֹאָ֔הּ עִ֖יר וְיֹ֣שְׁבֵי בָ֑הּ
וְזָעֲקוּ֙ הָֽאָדָ֔ם וְהֵילִ֕ל כֹּ֖ל יוֹשֵׁ֥ב הָאָֽרֶץ׃
3 מִקּ֗וֹל שַֽׁעֲטַת֙ פַּרְס֣וֹת אַבִּירָ֔יו מֵרַ֣עַשׁ לְרִכְבּ֔וֹ[a] [b]הֲמ֖וֹן גַּלְגִּלָּ֑יו[b]
לֹֽא־הִפְנ֤וּ אָבוֹת֙ אֶל־בָּנִ֔ים מֵרִפְי֖וֹן יָדָֽיִם׃
4 עַל־הַיּ֞וֹם[a] הַבָּ֗א לִשְׁד֙וֹד֙ אֶת־כָּל־פְּלִשְׁתִּ֔ים
לְהַכְרִ֤ית[b] [c]לְצֹר֙ וּלְצִיד֔וֹן כֹּ֖ל שָׂרִ֣יד עֹזֵ֑ר[c]
כִּֽי־שֹׁדֵ֤ד יְהוָה֙ [d]אֶת־פְּלִשְׁתִּ֔ים[d] שְׁאֵרִ֖ית [e]אִ֥י כַפְתּֽוֹר[e]׃
5 בָּ֤אָה קָרְחָה֙ אֶל־[a]עַזָּ֔ה נִדְמְתָ֥ה[b] אַשְׁקְל֖וֹן
שְׁאֵרִ֣ית עִמְקָ֑ם[c] עַד־מָתַ֖י תִּתְגּוֹדָֽדִי׃
6 ה֗וֹי[a] חֶ֚רֶב לַֽיהוָ֔ה[b] עַד־אָ֖נָה לֹ֣א תִשְׁקֹ֑טִי
הֵאָסְפִי֙ אֶל־תַּעְרֵ֔ךְ הֵרָגְעִ֖י וָדֹֽמִּי׃
7 אֵ֣יךְ תִּשְׁקֹ֔טִי[a] וַֽיהוָ֖ה צִוָּה־לָ֑הּ
אֶל־[b]אַשְׁקְל֞וֹן וְאֶל־[b]ח֧וֹף הַיָּ֛ם שָׁ֖ם יְעָדָֽהּ׃ ס

48 1 לְמוֹאָ֡ב כֹּֽה־אָמַר֩ יְהוָ֨ה [a]צְבָא֜וֹת אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל[a]

26 >𝔊 ‖ 27. 28 = 30,10. 11 𝔐 (non 𝔊) ‖ 27 °-° 𝔊 מִשְּׁבְיָם cf Θ 30,10 ‖ 28 [a] >𝔊^{Bא} ‖ [b] 𝔊 + vb nonn, cf 50,1^𝔊 ‖ [c] הג' >𝔊^B ‖ Cp 47, 1 [a-a] >𝔊 ‖ [b] l על (𝔊) ‖ [c-c] >𝔊 ‖ 2 ca 40MSS Vrs יוֹשְׁבֵי ‖ 3 [a] frt l c 𝔊𝔖𝔙 מַרְכְּבֹתָיו ‖ [b-b] add ‖ 4 [a] 𝔊 בַּיּוֹם ‖ [b] 𝔊 וְהִכְרַתִּי? ‖ [c-c] l (cf 𝔊) צֹר וְצִידוֹן וְכָל־שְׁאֵרִית עֶזְרָם ‖ [d-d] >𝔊, prb dl ‖ [e-e] 𝔊 הָאִיִּים ‖ 5 [a] l c 𝔊 על ‖ [b] 𝔊 נִרְ' ‖ [c] 𝔗 עַמָּם, l frt c 𝔊 עֲנָקִים ‖ 6 [a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊𝔖 al יהוה ‖ 7 [a] 𝔊𝔖𝔙 תִּשְׁקֹט ‖ [b] 𝔊 (ו)על ‖ Cp 48, 1 [a-a] >𝔊.

הֹוי אֶל[b]־נְבֹו֙ כִּ֣י שֻׁדָּ֔דָה הֹבִ֥ישָׁה[c] נִלְכְּדָ֖ה קִרְיָתָ֑יִם
הֹבִ֥ישָׁה [d]הַמִּשְׂגָּ֖ב וָחָֽתָּה[d]׃
2 אֵ֨ין עֹ֜וד תְּהִלַּ֣ת[a] מֹואָ֗ב בְּחֶשְׁבֹּון[b] חָשְׁב֤וּ עָלֶ֙יהָ֙ רָעָ֔ה
לְכ֖וּ וְנַכְרִיתֶ֣נָּה מִגֹּ֑וי גַּם־מַדְמֵ֣ן תִּדֹּ֔מִּי אַחֲרַ֖יִךְ תֵּ֥לֶךְ חָֽרֶב׃
3 קֹ֥ול צְעָקָ֖ה מֵחֹֽרוֹנָ֑יִם שֹׁ֖ד וָשֶׁ֥בֶר גָּדֹֽול׃
4 נִשְׁבְּרָ֖ה מֹואָ֑ב הִשְׁמִ֥יעוּ[a] זְעָקָ֖ה[b] צְעוֹרֶֽיהָ[c]׃
5 כִּ֚י מַעֲלֵ֣ה הַלֻּחֹות[a] בִּבְכִ֖י יַֽעֲלֶה־בֶּ֑כִי[b]
כִּ֚י בְּמֹורַ֣ד חֹֽרֹנַ֔יִם צָרֵ֥י[c] צַעֲקַת־שֶׁ֖בֶר שָׁמֵֽעוּ[d]׃
6 נֻ֖סוּ מַלְּט֣וּ נַפְשְׁכֶ֑ם וְתִֽהְיֶ֕ינָה[a] כַּעֲרֹועֵ֖ר[b] בַּמִּדְבָּֽר׃
7 כִּ֠י יַ֣עַן בִּטְחֵ֤ךְ בְּמַעֲשַׂ֙יִךְ֙[a] וּבְאֹוצְרֹותַ֔יִךְ גַּם־אַ֖תְּ תִּלָּכֵ֑דִי
וְיָצָ֤א כְמִישׁ֙[b] בַּגֹּולָ֔ה כֹּהֲנָ֥יו וְשָׂרָ֖יו יַחְדָּֽו[c]׃
8 וְיָבֹ֨א שֹׁדֵ֜ד[a] אֶל[b]־כָּל־עִ֗יר וְעִיר֙[c] לֹ֣א תִמָּלֵ֔ט וְאָבַ֣ד הָעֵ֔מֶק וְנִשְׁמַ֖ד
הַמִּישֹׁ֑ר אֲשֶׁ֖ר[d] אָמַ֥ר יְהוָֽה׃ 9 תְּנוּ־צִ֣יץ[a] לְמֹואָ֔ב כִּ֥י נָצֹ֖א[b] תֵּצֵ֑א
וְעָרֶ֙יהָ֙[c] לְשַׁמָּ֣ה תִֽהְיֶ֔ינָה מֵאֵ֥ין יֹושֵׁ֖ב בָּהֵֽן׃
10 אָר֕וּר עֹשֶׂ֛ה מְלֶ֥אכֶת יְהוָ֖ה רְמִיָּ֑ה וְאָר֕וּר מֹנֵ֥עַ חַרְבֹּ֖ו מִדָּֽם׃
11 שַׁאֲנַ֨ן מֹואָ֜ב מִנְּעוּרָ֗יו וְשֹׁקֵ֥ט הוּא֙ אֶל[a]־שְׁמָרָ֔יו
וְלֹֽא[b]־הוּרַ֤ק מִכְּלִי֙ אֶל־כֶּ֔לִי וּבַגֹּולָ֖ה לֹ֣א הָלָ֑ךְ
עַל־כֵּ֗ן עָמַ֤ד טַעְמֹו֙ בֹּ֔ו וְרֵיחֹ֖ו לֹ֥א נָמָֽר׃ ס
12 לָכֵ֞ן הִנֵּֽה־יָמִ֤ים בָּאִים֙ נְאֻם־יְהוָ֔ה וְשִׁלַּחְתִּי־לֹ֥ו צֹעִ֖ים וְצֵעֻ֑הוּ וְכֵלָ֣יו
יָרִ֔יקוּ וְנִבְלֵיהֶ֖ם יְנַפֵּֽצוּ׃ 13 וּבֹ֥שׁ מֹואָ֖ב מִכְּמֹ֑ושׁ כַּאֲשֶׁר־בֹּ֙שׁוּ֙ בֵּ֣ית
יִשְׂרָאֵ֔ל מִבֵּ֥ית אֵ֖ל מִבְטֶחָֽם׃
14 אֵ֚יךְ תֹּֽאמְר֔וּ גִּבֹּורִ֖ים אֲנָ֑חְנוּ וְאַנְשֵׁי־חַ֖יִל לַמִּלְחָמָֽה׃
15 שֻׁדַּ֤ד מֹואָב֙ וְעָרֶ֣יהָ[a] עָלָ֔ה[b] וּמִבְחַ֥ר בַּחוּרָ֖יו יָרְד֣וּ לַטָּ֑בַח
[c]נְאֻ֨ם־הַמֶּ֔לֶךְ יְהוָ֥ה צְבָאֹ֖ות שְׁמֹֽו[c]׃
16 קָרֹ֥וב אֵֽיד־מֹואָ֖ב לָבֹ֑וא וְרָ֣עָתֹ֔ו מִהֲרָ֖ה מְאֹֽד׃

1 [b] l עַל (𝔊) ‖ [c] >𝔊, frt dl ‖ [d-d] crrp? cf 𝔊[B]𝔄 ‖ 2 [a] prb l c 𝔊 תְּעָלַת (ἰατρ[ε]ία) ‖ [b] frt add, vel ? exc vb cf 𝔊 ‖ 4 [a] l c 18MSS Vrs הַשְׁ' ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] K צְעוֹרֶיהָ Q צְעִי'; l c 𝔊 צֹעֲרָה cf Jes 15,5 ‖ 5 [a] l c Q𝔖𝔗𝔙 הַלֻּחִית cf Jes 15,5 ‖ [b] l בוֹ cf Jes ‖ [c] dl c 𝔊𝔗 Jes ‖ [d] cf Jes 15,5; 𝔊 ἤκουσα(τε) ‖ 6 [a] ?; prps וּתְחַיֶּינָה ‖ [b] 𝔊𝔄 כְּעָרוֹד, frt l כְּעַרְעָר cf 17,6 𝔖𝔙 ‖ 7 [a-a] 𝔊 בִּמְצֻדוֹתַיִךְ (frt l) ‖ [b] l c mlt MSS Q כְּמוֹשׁ ‖ [c] K יַחַד Q mlt MSS יַחְדָּו ‖ 8 [a] 𝔊 שֹׁד ‖ [b] l עַל (𝔊) ‖ [c] >𝔊𝔖 ‖ [d] l c 𝔊𝔖 כַּאֲ' ‖ 9 [a] ?; 𝔊 σημεῖα ‖ [b] l c Σ𝔗 יָצֹא ‖ [c] 𝔊𝔖 וְכָל־ע' ‖ 10 >𝔊 ‖ 11 [a] l עַל (𝔊) ‖ [b] l c 𝔊 לֹא ‖ 12 l c 𝔊'A נְבָלָיו ‖ 15 [a] 𝔊 עִירוֹ; l c 𝔖[h] וְעָרָיו ‖ [b] >𝔊; dl, vel l ? שֹׁדֵד עָלָיו עָלָה cf 18 ‖ [c-c] >𝔊 ‖ 16 𝔊 יוֹם.

17 נֻדוּ לוֹ כָּל־סְבִיבָיו וְכֹל[a] יֹדְעֵי[b] שְׁמוֹ
אִמְרוּ אֵיכָה[d] נִשְׁבַּר מַטֵּה־עֹז מַקֵּל תִּפְאָרָה׃
18 רְדִי מִכָּבוֹד [a]ישְׁבִי[a] בַצָּמָא[b] יֹשֶׁבֶת בַּת־[c]דִּיבוֹן[d]
כִּי־שֹׁדֵד מוֹאָב עָלָה בָךְ שִׁחֵת מִבְצָרָיִךְ׃
19 אֶל־[a]דֶּרֶךְ עִמְדִי וְצַפִּי יוֹשֶׁבֶת עֲרוֹעֵר
שַׁאֲלִי־נָס וְנִמְלָטָה[b] אִמְרִי מַה־נִּהְיָתָה׃
20 הֹבִישׁ מוֹאָב כִּי־חַתָּה[a] [b]הֵילִילִי ׀ וּזְעָקִי[b]
הַגִּידוּ בְאַרְנוֹן כִּי שֻׁדַּד מוֹאָב׃ 21 וּמִשְׁפָּט בָּא אֶל־אֶרֶץ הַמִּישֹׁר
אֶל־[a]חֹלוֹן וְאֶל־[b]יַהְצָה וְעַל־מֵופָעַת[c]׃ 22 וְעַל־דִּיבוֹן וְעַל־נְבוֹ וְעַל־בֵּית
דִּבְלָתָיִם׃ 23 וְעַל קִרְיָתַיִם וְעַל־בֵּית גָּמוּל וְעַל־בֵּית מְעוֹן׃ 24 וְעַל־
קְרִיּוֹת וְעַל־בָּצְרָה וְעַל כָּל־עָרֵי אֶרֶץ מוֹאָב הָרְחֹקוֹת וְהַקְּרֹבוֹת׃
25 נִגְדְּעָה קֶרֶן מוֹאָב וּזְרֹעוֹ נִשְׁבָּרָה °נְאֻם יְהוָה°׃
26 הַשְׁכִּירֻהוּ כִּי עַל־יְהוָה הִגְדִּיל
וְסָפַק מוֹאָב בְּקִיאוֹ וְהָיָה לִשְׂחֹק גַּם־הוּא׃
27 וְאִם ׀ לוֹא הַשְּׂחֹק[a] הָיָה לְךָ יִשְׂרָאֵל [b]אִם־בְּגַנָּבִים[b] נִמְצָאָה[c] כִּי־[d]מִדֵּי
דְבָרֶיךָ[d] בּוֹ תִּתְנוֹדָד[e]׃ 28 עִזְבוּ עָרִים וְשִׁכְנוּ בַּסֶּלַע יֹשְׁבֵי מוֹאָב וִהְיוּ
כְיוֹנָה תְּקַנֵּן °בְּעֶבְרֵי פִי־פָחַת°׃
29° שָׁמַעְנוּ גְאוֹן־מוֹאָב גֵּאֶה מְאֹד [a]גָּבְהוֹ וּ[a]גְאוֹנוֹ וְגַאֲוָתוֹ וְרֻם[b] לִבּוֹ׃
30° אֲנִי יָדַעְתִּי [a]נְאֻם־יְהוָה[a] עֶבְרָתוֹ[b] וְלֹא־[c]כֵן בַּדָּיו
לֹא־כֵן עָשׂוּ׃ 31° עַל־כֵּן עַל־מוֹאָב אֲיֵלִיל[a] וּלְמוֹאָב[b] כֻּלֹּה אֶזְעָק[a] אֶל־[c]
אַנְשֵׁי קִיר־חֶרֶשׂ יֶהְגֶּה[d]׃
32° מִבְּכִי[a] יַעְזֵר אֶבְכֶּה־לָּךְ הַגֶּפֶן[b] שִׂבְמָה
נְטִישֹׁתַיִךְ עָבְרוּ יָם [c]עַד יָם[c] יַעְזֵר נָגָעוּ[d]

17 [a] 𝔊 כל ‖ [b] 𝔊A ἔκδοτε sed 𝔖[h] εἰδότες ‖ [d] K[Or] אֵיךְ ‖ 18 [a] l c mlt MSS Q𝔊𝔖 וּשְׁבִי ‖ [b] add ? prb crrp, 𝔊 ἐν ὑγρασίᾳ (גֹּבָא) ? 𝔖 *in ignominia* (בַּצֹּאָה)? (vel l ? לָאָרֶץ) ‖ [c] >𝔊 ‖ [d] 𝔊 + נשברה? ‖ 19 [a] l על (𝔊) ‖ [b] l c 𝔊𝔖 וְנִמְלָט ‖ 20 [a] l חַת ‖ [b-b] l c pl MSS Q𝔖𝔗𝔙 הֵילִילוּ וּזְעָקוּ ‖ 21 [a] 𝔊𝔙 על ‖ [b] >𝔊[B] ‖ [c] l c Q𝔖𝔗𝔙 מֵיפָעַת (K𝔊 'מוֹ) ‖ 24 >𝔊 prb dl ‖ 25 °-° dl c 𝔊 ‖ 26 𝔊 ἐν χειρὶ αὐτοῦ ‖ 27 [a] l c 𝔊𝔖𝔙 לִשְׂחֹק ‖ [b-b] 𝔊𝔖 'וּבְ ‖ [c] l c Q נִמְצָא K אָה— ‖ [d-d] >𝔊; 10MSS דְבָרֶךָ, sed l (c Σ) דַּבָּרְךָ ‖ [e] 𝔊 ἐπολέμεις, 'תִּתְגּ?; l 𝔐 ‖ 28 °-° 𝔊 'בְּצוּרֵי פִי פ 𝔖 nil nisi בְּפֵאָה, l frt בַּסְּעִיפִים ‖ 29 cf Jes 16,6 ‖ [a-a] >𝔊 et Jes ‖ [b] frt l c 𝔊 וְרָם ‖ 30 [a-a] dl c 𝔊 ‖ [b] 𝔊𝔖𝔗 עֲבֹדָתוֹ; trsp huc ‸ ‖ [c] 𝔊 et Jes לֹא ‖ 31 cf Jes 16,7 ‖ [a] 𝔊𝔖 imper ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] l c 𝔊 על ‖ [d] Q[Or] 1MS אֶהְגֶּה, frt sic l ‖ 32 cf Jes 16,9 ‖ [a] l c Jes בִּבְכִי ‖ [b] l c 𝔊 et Jes גֶּפֶן ‖ [c-c] dl ‖ [d] 11MSS Jes 𝔖 + כִּי.

עַל־קֵיצֵ֥ךְ וְעַל־בְּצִירֵ֖ךְ[e] שֹׁדֵ֥ד[f] נָפָֽל׃
°33 וְנֶאֶסְפָ֨ה שִׂמְחָ֥ה וָגִ֛יל [a]מִכַּרְמֶ֖ל וּמֵאֶ֣רֶץ מוֹאָ֑ב[a]
וְיַ֙יִן֙ מִיקָבִ֣ים[b] הִשְׁבַּ֔תִּי לֹֽא־יִדְרֹ֣ךְ הֵידָ֔ד[c]
[d]הֵידָ֖ד לֹ֥א הֵידָֽד[d]׃ °34 מִזַּעֲקַ֨ת חֶשְׁבּ֜וֹן עַד־אֶלְעָלֵ֗ה עַד־יַ֙הַץ֙ נָתְנ֣וּ קוֹלָ֔ם
מִצֹּ֙עַר֙ עַד־חֹ֣רֹנַ֔יִם עֶגְלַ֖ת[a] שְׁלִשִׁיָּ֑ה כִּ֚י גַּם־מֵ֣י נִמְרִ֔ים לִמְשַׁמּ֖וֹת יִהְיֽוּ׃
35 וְהִשְׁבַּתִּ֤י לְמוֹאָב֙[a] נְאֻם־יְהוָ֔ה מַעֲלֶ֣ה[b] בָמָ֔ה[c] וּמַקְטִ֖יר לֵאלֹהָֽיו׃
°36 עַל־כֵּ֗ן לִבִּ֤י לְמוֹאָב֙ כַּחֲלִלִ֣ים יֶהֱמֶ֔ה וְלִבִּ֗י אֶל־[a]אַנְשֵׁ֤י קִיר־חֶ֙רֶשׂ֙[b]
כַּחֲלִילִ֣ים יֶהֱמֶ֔ה עַל־כֵּ֛ן יִתְרַ֥ת[c] עָשָׂ֖ה אָבָֽדוּ[d]׃ °37 כִּ֤י כָל־[a]רֹאשׁ֙ קָרְחָ֔ה
וְכָל־זָקָ֖ן גְּרֻעָ֑ה[b] [c]עַ֤ל כָּל־[c]יָדַ֙יִם֙ גְּדֻדֹ֔ת וְעַל־[d]מָתְנַ֖יִם שָֽׂק׃ °38 [a]עַ֣ל[a] כָּל־
גַּגּ֥וֹת מוֹאָ֛ב וּבִרְחֹבֹתֶ֖יהָ [b]כֻּלֹּ֣ה מִסְפֵּ֑ד[b] כִּֽי־שָׁבַ֣רְתִּי [c]אֶת־מוֹאָ֗ב[c] כִּכְלִ֛י
אֵֽין־חֵ֥פֶץ בּ֖וֹ נְאֻם־יְהוָֽה׃ 39 אֵ֣יךְ חַ֣תָּה[a] הֵילִ֗ילוּ[b] אֵ֛יךְ הִפְנָה־עֹ֥רֶף מוֹאָ֖ב
בּ֑וֹשׁ וְהָיָ֥ה מוֹאָ֛ב לִשְׂחֹ֥ק וְלִמְחִתָּ֖ה לְכָל־סְבִיבָֽיו׃ ס °40 [a]כִּי־כֹה֙ אָמַ֣ר
יְהוָ֔ה[a] הִנֵּ֥ה כַנֶּ֖שֶׁר יִדְאֶ֑ה וּפָרַ֥שׂ כְּנָפָ֖יו אֶל־[b]מוֹאָֽב׃ 41 נִלְכְּדָה֙ הַקְּרִיּ֔וֹת
וְהַמְּצָד֖וֹת נִתְפָּ֑שָׂה[a] [b]וְֽ֠הָיָה לֵ֞ב גִּבּוֹרֵ֤י מוֹאָב֙ בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא כְּלֵ֖ב אִשָּׁ֥ה
מְצֵרָֽה[b]׃ 42 וְנִשְׁמַ֥ד מוֹאָ֖ב מֵעָ֑ם כִּ֥י עַל־יְהוָ֖ה הִגְדִּֽיל׃
°43 פַּ֥חַד וָפַ֖חַת וָפָ֑ח עָלֶ֛יךָ יוֹשֵׁ֥ב מוֹאָ֖ב [a]נְאֻם־יְהוָֽה[a]׃
44 הַנִּ֨יס[a] מִפְּנֵ֜י[b] הַפַּ֗חַד יִפֹּ֤ל אֶל־הַפַּ֙חַת֙
וְהָֽעֹלֶה֙ מִן־[c]הַפַּ֔חַת יִלָּכֵ֖ד בַּפָּ֑ח
כִּֽי־אָבִ֨יא אֵלֶ֧יהָ[d] אֶל־[e]מוֹאָ֛ב שְׁנַ֥ת[f] פְּקֻדָּתָ֖ם [g]נְאֻם־יְהוָֽה[g]׃ °45 [a]בְּצֵ֥ל
חֶשְׁבּ֛וֹן עָמְד֖וּ מִכֹּ֣חַ נָסִ֑ים[a]
כִּי־אֵ֞שׁ יָצָ֣א[b] מֵחֶשְׁבּ֗וֹן וְלֶֽהָבָה֙ מִבֵּ֣ין[c] סִיח֔וֹן
וַתֹּ֙אכַל֙ פְּאַ֣ת מוֹאָ֔ב וְקָדְקֹ֖ד[d] בְּנֵ֥י שָׁאֽוֹן׃

32 [e] 11MSS et Jes 'קְצִ ‖ [f] Jes הֵידָד ‖ 33 cf Jes 16,10 ‖ [a-a] frt l מִכָּרֶם מוֹאָב cf 𝔊 ‖ [b] Jes 'בַּיְקָ ‖ [c] l c (𝔖𝔗)𝔙 Jes הַדֹּרֵךְ ‖ [d-d] crrp ? 𝔊 οὐκ ἐποίησαν αἶδε ‖ 34 cf Jes 15,4–6 ‖ [a] l prb c 𝔊 'וְעֶג ‖ 35 [a] 𝔊 'מוֹ ‖ [b] 𝔊 עֹלֶה ‖ [c] prb dl; 𝔊ΑΣ𝔗 עַל־הַבָּמָה ‖ 36 cf Jes 16,11; 15,7 ‖ [a] l frt עַל ‖ [b] 𝔊 חדש ‖ [c] Jes יִתְרָה ‖ [d] prb l אָבָדָה ‖ 37 cf Jes 15,2. 3 ‖ [a] 10MSS עַל־כָּל־ Jes בְּכָל־ ‖ [b] 16MSS גְּדֻעָה ‖ [c-c] l c 𝔊 וְכל ‖ [d] 15MSS 𝔊𝔗L𝔙 + כָּל ‖ 38 cf Jes 15,3 ‖ [a] 𝔊𝔖 וְעַל ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [c-c] >𝔊Bℵ ‖ 39 [a] 𝔖𝔗 חַתּוּ ‖ [b] >𝔊 ‖ 40 [a] quae sequ = 49,22a; >𝔊, add ‖ [b] l עַל (Θ) ‖ 41 [a] QOr נִתְפָּשׂוּ ‖ [b-b] = 49,22b; >𝔊, add ‖ 43 = Jes 24,17 ‖ [a-a] dl c 𝔊 ‖ 44 [a] l c KOrQ Vrs Jes 24,18 הַנָּס, KOcc הַנִּים; Jes praem וְהָיָה ‖ [b] 𝔖 Jes מִקּוֹל ‖ [c] VarG 𝔖 Jes מִתּוֹךְ ‖ [d] 𝔊𝔖 אֵלֶּה, prb sic l ‖ [e] l עַל(𝔊) ‖ [f] 𝔊 'בִּשְׁ ‖ [g-g] dl c 𝔊 ‖ 45—47 >𝔊 ‖ 45 cf Num 21,28; 24,17b ‖ [a-a] >𝔖, pr מִכֹּחַ Θ𝔙 מִפַּחַת ‖ [b] l c mlt MSS Num 21 יָצְאָה ‖ [c] l c Num Θ𝔖 מִקִּרְיַת 3MSS מִבֵּית ‖ [d] Θ וַתַּחְקֹר? (4MSS et Num 24 וקרקר); l 𝔐.

46 אֽוֹי־לְךָ֣ מוֹאָ֔ב אָבַ֖ד[a] עַם־כְּמ֑וֹשׁ
כִּֽי־לֻקְּח֤וּ בָנֶ֙יךָ֙ בַּשֶּׁ֔בִי וּבְנֹתֶ֖יךָ בַּשִּׁבְיָֽה׃
47 וְשַׁבְתִּ֧י שְׁבוּת־מוֹאָ֛ב בְּאַחֲרִ֥ית הַיָּמִ֖ים נְאֻם־יְהוָ֑ה
עַד־הֵ֖נָּה מִשְׁפַּ֥ט מוֹאָֽב׃ פ
49 1 לִבְנֵ֣י עַמּ֗וֹן כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה
הֲבָנִ֥ים אֵין֙ לְיִשְׂרָאֵ֔ל אִם־יוֹרֵ֖שׁ אֵ֣ין ל֑וֹ
מַדּ֗וּעַ יָרַ֤שׁ מַלְכָּם֙[a] אֶת־גָּ֔ד[b] וְעַמּ֖וֹ[c] בְּעָרָ֥יו יָשָֽׁב׃ 2 לָכֵ֞ן הִנֵּ֧ה יָמִ֣ים
בָּאִ֗ים נְאֻם־יְהוָה֒ וְהִשְׁמַעְתִּ֞י אֶל־[a]רַבַּ֤ת [b]בְּנֵֽי־עַמּוֹן֙[b] תְּרוּעַ֣ת מִלְחָמָ֔ה
וְהָֽיְתָה֙ [d]לְתֵ֣ל שְׁמָמָ֔ה[d] וּבְנֹתֶ֖יהָ[e] בָּאֵ֣שׁ תִּצַּ֑תְנָה
וְיָרַ֥שׁ יִשְׂרָאֵ֛ל אֶת־יֹרְשָׁ֖יו[f] [g]אָמַ֥ר יְהוָֽה[g]׃
3 הֵילִ֣ילִי חֶשְׁבּ֗וֹן כִּ֚י שֻׁדְּדָה־עַ֔י[a] צְעַקְנָה֮ בְּנ֣וֹת רַבָּה֒
חֲגֹ֣רְנָה שַׂקִּ֔ים סְפֹ֕דְנָה[b] [c]וְהִתְשׁוֹטַ֖טְנָה בַּגְּדֵר֑וֹת[c]
כִּ֤י מַלְכָּם֙[d] בַּגּוֹלָ֣ה יֵלֵ֔ךְ כֹּהֲנָ֥יו וְשָׂרָ֖יו יַחְדָּֽיו׃ 4 מַה־תִּתְהַלְלִי֙[a] בָּֽעֲמָקִ֔ים
זָ֣ב עִמְקֵ֔ךְ[a] הַבַּ֖ת הַשּׁוֹבֵבָ֑ה[b] הַבֹּֽטְחָה֙ בְּאֹ֣צְרֹתֶ֔יהָ[c] מִ֖י יָב֥וֹא אֵלָֽי[d]׃
5 הִנְנִ֨י מֵבִ֧יא עָלַ֣יִךְ פַּ֗חַד נְאֻם־[a]אֲדֹנָ֤י יְהוִה֙ צְבָא֔וֹת[a] מִכָּל־סְבִיבָ֑יִךְ
וְנִדַּחְתֶּם֙[b] אִ֣ישׁ לְפָנָ֔יו וְאֵ֥ין מְקַבֵּ֖ץ לַנֹּדֵֽד[c]׃ 6 וְאַֽחֲרֵי־כֵ֕ן אָשִׁ֛יב אֶת־
שְׁב֥וּת בְּנֵֽי־עַמּ֖וֹן נְאֻם־יְהוָֽה׃ ס 7 לֶאֱד֗וֹם כֹּ֤ה אָמַר֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת[a]
הַאֵ֥ין[b] ע֛וֹד חָכְמָ֖ה בְּתֵימָ֑ן
אָבְדָ֤ה עֵצָה֙ מִבָּנִ֔ים[c] נִסְרְחָ֖ה[d] חָכְמָתָֽם׃
8 נֻ֤סוּ הָפְנוּ֙[a] הֶעְמִ֣יקוּ לָשֶׁ֔בֶת יֹשְׁבֵ֖י דְּדָ֑ן
כִּ֣י אֵ֥יד עֵשָׂ֛ו הֵבֵ֥אתִי עָלָ֖יו עֵ֥ת פְּקַדְתִּֽיו[b]׃
9 אִם־[a]בֹּֽצְרִים֙ בָּ֣אוּ לָ֔ךְ לֹ֥א יַשְׁאִ֖רוּ עוֹלֵל֑וֹת
[b]אִם־גַּנָּבִ֣ים[b] בַּלַּ֔יְלָה [c]הִשְׁחִ֖יתוּ דַיָּֽם[c]׃
10 כִּֽי־אֲנִ֞י חָשַׂ֣פְתִּי[a] אֶת־עֵשָׂ֗ו גִּלֵּ֙יתִי֙ אֶת־מִסְתָּרָ֔יו וְנֶחְבָּ֖ה[b] לֹ֣א יוּכָ֑ל

46 cf Num 21,29 ‖ [a] l c 1MS Θ𝔖𝔗[L]𝔙 Num אָבַדְתָּ ‖ Cp 49, 1 [a] l c 𝔊𝔖𝔙 מִלְכֹּם cf 1R 11,5 ‖ [b] 𝔊 גִּלְעָד ‖ [c] l frt וְעַמּוֹן ‖ 2 [a] l על (𝔊) ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [d-d] 𝔊 εἰς ἄβατον καὶ εἰς (>𝔊[ℵA]) ἀπώλειαν ‖ [e] 𝔊 וּבָמֹתֶיהָ sed cf 3 ‖ [f] 𝔊 יְרֻשָּׁתוֹ ‖ [g-g] dl c 𝔊 ‖ 3 [a] עי >𝔊[B al]; l frt שֻׁדַּדְתִּי ‖ [b] 𝔊 'וּסְ; 𝔊[ℵA al] 𝔖[h] praem καὶ ἐπιλημπτεύσασθαι(ε) (frt ex neohebr שׁוֹטָה) ‖ [c-c] >𝔊 ‖ [d] cf 1[a] ‖ 4 [a-a] dittogr? l prb c 𝔖 בַּעֲמָקַיִךְ ‖ [b] ?; 𝔊 θύγ. ἰταμίας 𝔖 *filia dilecta* (𝔙 *delicata*), frt l הַשַּׁאֲנַנָּה ‖ [c] pc MSS omn Vrs + הָאֹמְרָה ‖ [d] l c 𝔊 עָלַי cf 5 ‖ 5 [a-a] l c 𝔊 sol יהוה ‖ [b] 8MSS 𝔖 וְנִדַּחְתִּים ‖ [c] >𝔊 ‖ 6 >𝔊 ‖ 7 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] 𝔊 אֵין ‖ [c] l c 𝔊 מִנְּבֹנִים ‖ [d] 𝔊 סָרָה? ‖ 8 [a] frt l הָפְנוּ ‖ [b] 𝔖 𝔗(𝔙) פְּקֻדָּתוֹ ‖ 9 cf Ob 5 ‖ [a] 𝔊 כִּי ‖ [b-b] 𝔊 'כְּגַ ‖ [c-c] 𝔊 יָשִׁיתוּ יָדָם ‖ 10 [a] prps חִפַּשְׂתִּי ‖ [b] l c 𝔊𝔙 וְנַחְבֹּה.

שֻׁדַּד [c]זַרְעוֹ וְאֶחָיו[c] וּשְׁכֵנָיו[d] וְאֵינֶנּוּ׃ [11]עָזְבָה[a]
יְתֹמֶיךָ אֲנִי אֲחַיֶּה וְאַלְמְנֹתֶיךָ עָלַי תִּבְטָחוּ[b]׃ פ
[12]כִּי־כֹה׀ אָמַר יְהוָה הִנֵּה[a] אֲשֶׁר־אֵין מִשְׁפָּטָם[b] לִשְׁתּוֹת הַכּוֹס שָׁתוֹ
יִשְׁתּוּ וְאַתָּה [c]הוּא נָקֹה[c] תִּנָּקֶה לֹא תִנָּקֶה [d]כִּי שָׁתֹה תִּשְׁתֶּה[d]׃ [13]כִּי
בִי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי־לְשַׁמָּה לְחֶרְפָּה לְחֹרֶב[a] וְלִקְלָלָה תִּהְיֶה
בָצְרָה[b] וְכָל־עָרֶיהָ תִּהְיֶינָה לְחָרְבוֹת עוֹלָם׃
[14]שְׁמוּעָה שָׁמַעְתִּי מֵאֵת יְהוָה וְצִיר בַּגּוֹיִם שָׁלוּחַ[a]
[b]הִתְקַבְּצוּ וּבֹאוּ[b] עָלֶיהָ וְקוּמוּ[c] לַמִּלְחָמָה׃
[15]כִּי־[a]הִנֵּה[a] קָטֹן נְתַתִּיךָ בַּגּוֹיִם בָּזוּי בָּאָדָם׃
[16]תִּפְלַצְתְּךָ[a] [b]הִשִּׁיא אֹתָךְ[b] זְדוֹן לִבֶּךָ
שֹׁכְנִי בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע תֹּפְשִׂי מְרוֹם גִּבְעָה
כִּי־תַגְבִּיהַּ כַּנֶּשֶׁר קִנֶּךָ מִשָּׁם אוֹרִידְךָ [c]נְאֻם־יְהוָה[c]׃
[17]וְהָיְתָה אֱדוֹם לְשַׁמָּה כֹּל עֹבֵר עָלֶיהָ [a]יִשֹּׁם וְ[a]יִשְׁרֹק [b]עַל־כָּל־מַכּוֹתֶהָ[b]׃
[18]כְּמַהְפֵּכַת סְדֹם וַעֲמֹרָה וּשְׁכֵנֶיהָ אָמַר יְהוָה לֹא־יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ
וְלֹא־יָגוּר בָּהּ בֶּן־אָדָם׃ [19]הִנֵּה כְּאַרְיֵה יַעֲלֶה מִגְּאוֹן הַיַּרְדֵּן אֶל־נְוֵה
אֵיתָן כִּי־אַרְגִּיעָה אֲרִיצֶנּוּ[a] מֵעָלֶיהָ וּמִי בָחוּר אֵלֶיהָ[b] אֶפְקֹד כִּי מִי
כָמוֹנִי וּמִי יֹעִדֶנִּי[c] וּמִי־זֶה רֹעֶה אֲשֶׁר יַעֲמֹד לְפָנָי׃ [20]לָכֵן שִׁמְעוּ
עֲצַת־יְהוָה אֲשֶׁר יָעַץ אֶל־[a]אֱדוֹם וּמַחְשְׁבוֹתָיו אֲשֶׁר חָשַׁב אֶל־[b]יֹשְׁבֵי
תֵימָן אִם־לֹא יִסְחָבוּם[c] צְעִירֵי הַצֹּאן אִם־לֹא יַשִּׁים[d] עֲלֵיהֶם[e] נְוֵהֶם[f]׃
[21]מִקּוֹל נִפְלָם רָעֲשָׁה הָאָרֶץ צְעָקָה[a] בְּיַם־סוּף נִשְׁמַע קוֹלָהּ[b]׃ [22]הִנֵּה
כַנֶּשֶׁר [a]יַעֲלֶה וְ[a]יִדְאֶה וְיִפְרֹשׂ כְּנָפָיו עַל־בָּצְרָה [b]וְהָיָה לֵב גִּבּוֹרֵי אֱדוֹם
בַּיּוֹם הַהוּא כְּלֵב אִשָּׁה מְצֵרָה[b]׃ פ
[23]לְדַמֶּשֶׂק בֹּשָׁה חֲמָת וְאַרְפָּד כִּי־שְׁמֻעָה רָעָה שָׁמְעוּ
נָמֹגוּ בַּיָּם[a] דְּאָגָה[b] [c]הַשְׁקֵט לֹא יוּכָל[c]׃

10 [c-c] 𝔊 בִּזְרוֹעַ אָחִיו ‖ [d] ? frt dl ‖ 11 [a] ? crrp; frt (cf 𝔊) conjg c 10 et l וְאֵין עוֹזֵר׃ ‖ [b] l frt תִּבְטַחְנָה vel dl ואל' ? ‖ 12 [a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊 ? לָהֶם משפט ‖ [c-c] >𝔊 sed cf 25,29 ‖ [d-d] >𝔊 ‖ 13 [a] prb dl c 𝔊 ‖ [b] 𝔊 בְּתוֹכָהּ ‖ 14 cf Ob 1 ‖ [a] 𝔊 שָׁלַח ‖ [b-b] 𝔖 קוּמוּ נָבֹאָה, sim Ob ‖ [c] >𝔖 et Ob; l c 𝔊 ק' ‖ 15 cf Ob 2 ‖ [a-a] >𝔊[B]א, l c Ob הנה ‖ 16 cf Ob 3. 4 ‖ [a] > Ob ‖ [b-b] l prb c Ob הִשִּׁיאֶךָ ‖ [c-c] >𝔊 ‖ 17 cf 19,8 ‖ [a-a] >𝔊 ‖ [b-b] >𝔊 ‖ 18 cf 50,40 ‖ 19—21 cf 50,44—46 ‖ [a] l אֲרִיצֵם (50,44[Q]) vel c 𝔊𝔖 אֶרְדְּפֵם ‖ [b] 𝔊 עליה ‖ [c] K[Or] יֹעֲדֶנּוּ ‖ 20 [a] l c 𝔊 על ‖ [b] l c 𝔊 על ‖ [c] l c 𝔊 יִסָּחֲבוּ ‖ [d] l c 𝔊 יָשֹׁם (ישׁם) ‖ [e] ca 60MSS גְוִיָּהֶם, l frt c 50,45 נָוֶה ‖ 21 [a] cf 50,46[b] ‖ [b] >𝔊 50,46; mlt MSS 𝔗 קוֹלָם ‖ 22 [a-a] prb dl c 𝔊 ‖ [b-b] = 48,11𝔐 ‖ 23 [a] >𝔊 frt c ca 18MSS (cf Jes 57,20) l כַּיָּם ‖ [b] prb l c 𝔊 דָּאָגוּ ‖ [c-c] = Jes 57,20.

24 רָפְתָה דַמֶּשֶׂק הִפְנְתָה לָנוּס וְרֶטֶט הֶחֱזִיקָה[a]
[b]צָרָה וַחֲבָלִים אֲחָזַתָּה כַּיּוֹלֵדָה[b]׃
25 [a]אֵיךְ לֹא־[a]עֻזְּבָה עִיר[b] תְּהִלָּה[c] קִרְיַת מְשׂוֹשִׂי[d]׃
26 לָכֵן יִפְּלוּ בַחוּרֶיהָ[a] בִּרְחֹבֹתֶיהָ וְכָל־אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה[b] יִדַּמּוּ[c] [d]בַּיּוֹם
הַהוּא[d] נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת[e]׃
27 וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת דַּמֶּשֶׂק וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת בֶּן־הֲדָד׃ ס
28 לְקֵדָר ׀ וּלְמַמְלְכוֹת חָצוֹר אֲשֶׁר הִכָּה נְבוּכַדְרֶאצּוֹר[a] מֶלֶךְ־בָּבֶל כֹּה אָמַר
קוּמוּ עֲלוּ[b] אֶל־[c]קֵדָר וְשָׁדְדוּ אֶת־בְּנֵי־קֶדֶם׃ [יְהוָה
29 אָהֳלֵיהֶם וְצֹאנָם יִקָּחוּ יְרִיעוֹתֵיהֶם וְכָל־כְּלֵיהֶם
וּגְמַלֵּיהֶם יִשְׂאוּ לָהֶם וְקָרְאוּ עֲלֵיהֶם מָגוֹר מִסָּבִיב׃
30 נֻסוּ נֻּדוּ[a] מְאֹד[b] הֶעְמִיקוּ[c] לָשֶׁבֶת יֹשְׁבֵי חָצוֹר [d]נְאֻם־יְהוָה[d]
כִּי־יָעַץ עֲלֵיכֶם נְבוּכַדְרֶאצַּר[e] מֶלֶךְ־בָּבֶל עֵצָה וְחָשַׁב עֲלֵיהֶם[f] מַחֲשָׁבָה׃
31 קוּמוּ עֲלוּ אֶל־[a]גּוֹי שְׁלֵיו יוֹשֵׁב לָבֶטַח [b]נְאֻם־יְהוָה[b]
לֹא־דְלָתַיִם וְלֹא־בְרִיחַ לוֹ בָּדָד יִשְׁכֹּנוּ׃
32 וְהָיוּ גְמַלֵּיהֶם לָבַז וַהֲמוֹן מִקְנֵיהֶם לְשָׁלָל [יְהוָה׃
וְזֵרִתִים לְכָל־רוּחַ קְצוּצֵי פֵאָה וּמִכָּל־עֲבָרָיו אָבִיא אֶת־אֵידָם נְאֻם־
33 וְהָיְתָה חָצוֹר לִמְעוֹן תַּנִּים שְׁמָמָה עַד־עוֹלָם
לֹא־יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ וְלֹא־יָגוּר בָּהּ בֶּן־אָדָם׃ ס
34 אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־עֵילָם בְּרֵאשִׁית
מַלְכוּת צִדְקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר׃ 35 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[a]
[b]הִנְנִי שֹׁבֵר אֶת־[b]קֶשֶׁת עֵילָם רֵאשִׁית גְּבוּרָתָם׃
36 וְהֵבֵאתִי אֶל־[a]עֵילָם אַרְבַּע רוּחוֹת מֵאַרְבַּע קְצוֹת הַשָּׁמַיִם
וְזֵרִתִים לְכֹל הָרֻחוֹת הָאֵלֶּה וְלֹא־יִהְיֶה הַגּוֹי[b] אֲשֶׁר לֹא־יָבוֹא[c] שָׁם
נִדְּחֵי עֵולָם[d]׃

24 [a] l? הּ—ָ || [b-b] >𝔊, add || 25 [a-a] prps אוֹי לָהּ || [b] 𝔊 עִירִי || [c] Q תְּהִלַּת, frt c 𝔊 dl || [d] l frt c 𝔄ΣΘ𝔖𝔗𝔙 מָשׂוֹשׂ || 26 cf 50,30 || [a] 𝔊(𝔖) בַּחוּרִים || [b] 𝔊 מִלְחַמְתֵּךְ cf 50,30 || [c] 𝔊 πεσοῦνται || [d-d] >𝔊 || [e] >𝔊 || 27 cf ad 1R 15,18[c] || 28 [a] Q —צַּר K —צּוֹר || [b] 𝔊𝔙 וַעֲלוּ || [c] l c 𝔊 עַל || 29 frt כל dl || 30 cf 8 || [a] >𝔊 prb dl || [b] ? aut dl aut frt l מַהֵר || [c] l c 𝔊𝔖 al הַעֲמִיקוּ (prps aram עִרְקוּ [dl 'לשׁ]) || [d-d] >𝔊 || [e] >𝔊 || [f] frt dl c 𝔊[Bℵ] (Q et plus 100MSS 𝔊[A]𝔄𝔙𝔗 עליכם) || 31 cf Ez 38,11 || [a] l c 𝔊 עַל || [b-b] >𝔊 || 32 𝔊𝔖𝔙𝔗 עֶבְרֵיהֶם, prps עִמְקֵיהֶם (?) || 33 b cf v 18 b || vs 34 in 𝔊 post v 39 || 35 [a] >𝔊 || [b-b] 𝔊[B] נִשְׁבְּרָה || 36 [a] l c 𝔊 עַל || [b] l c 𝔊𝔗 גּוֹי || [c] l frt c 17MSS Σ𝔗𝔙 יָבֹאוּ || [d] l c Q mlt MSS Vrs עֵילָם (K עוֹלָם).

37וְהַחְתַּתִּ֣י [a]אֶת־עֵ֠ילָם[a] לִפְנֵ֨י אֹיְבֵיהֶ֜ם וְלִפְנֵ֣י[b] ׀ מְבַקְשֵׁ֣י נַפְשָׁ֗ם
וְהֵבֵאתִ֨י עֲלֵיהֶ֥ם ׀ רָעָ֛ה אֶת־חֲר֥וֹן אַפִּ֖י [c]נְאֻם־יְהוָ֑ה[c]
[d]וְשִׁלַּחְתִּ֤י אַחֲרֵיהֶם֙ אֶת־הַחֶ֔רֶב עַ֥ד כַּלּוֹתִ֖י אוֹתָֽם[d]׃ 38וְשַׂמְתִּ֥י כִסְאִ֖י
בְּעֵילָ֑ם וְהַאֲבַדְתִּ֥י[a] מִשָּׁ֛ם מֶ֥לֶךְ וְשָׂרִ֖ים [b]נְאֻם־יְהוָֽה[b]׃ 39וְהָיָ֣ה ׀ בְּאַחֲרִ֣ית
הַיָּמִ֗ים אָשׁ֛וּב[a] אֶת־שְׁבִ֥ית[b] עֵילָ֖ם נְאֻם־יְהוָֽה׃ פ
50 1הַדָּבָ֗ר[a] אֲשֶׁ֨ר דִּבֶּ֧ר יְהוָ֛ה[b] אֶל־[c]בָּבֶ֖ל [d]אֶל־אֶ֣רֶץ כַּשְׂדִּ֑ים בְּיַ֖ד
יִרְמְיָ֥הוּ הַנָּבִֽיא[d]׃
2הַגִּ֨ידוּ בַגּוֹיִ֤ם וְהַשְׁמִ֙יעוּ֙ [a]וּֽשְׂאוּ־נֵ֔ס הַשְׁמִ֖יעוּ[a] אַל־[b]תְּכַחֵ֑דוּ
אִמְרוּ֩ נִלְכְּדָ֨ה בָבֶ֜ל הֹבִ֥ישׁ [c]בֵּל֙ חַ֣ת מְרֹדָ֔ךְ[c]
[d]הֹבִ֣ישׁוּ עֲצַבֶּ֔יהָ חַ֖תּוּ גִּלּוּלֶֽיהָ[d]׃ 3כִּ֣י עָלָה֩ עָלֶ֨יהָ גּ֜וֹי מִצָּפ֗וֹן הֽוּא־
יָשִׁ֤ית אֶת־אַרְצָהּ֙ לְשַׁמָּ֔ה וְלֹא־יִהְיֶ֥ה יוֹשֵׁ֖ב בָּ֑הּ מֵאָדָ֣ם וְעַד־בְּהֵמָ֔ה °נָ֖דוּ
הָלָֽכוּ°׃ 4בַּיָּמִ֨ים הָהֵ֜מָּה וּבָעֵ֤ת הַהִיא֙ [a]נְאֻם־יְהוָ֔ה[a] יָבֹ֧אוּ בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֛ל
הֵ֥מָּה וּבְנֵֽי־יְהוּדָ֖ה יַחְדָּ֑ו הָל֤וֹךְ וּבָכוֹ֙ יֵלֵ֔כוּ[b] וְאֶת־[c]יְהוָ֥ה אֱלֹהֵיהֶ֖ם
יְבַקֵּֽשׁוּ׃
5צִיּ֣וֹן[a] יִשְׁאָ֔לוּ דֶּ֖רֶךְ הֵ֣נָּה[b] פְנֵיהֶ֑ם
בֹּ֚אוּ[c] וְנִלְו֣וּ[d] אֶל־יְהוָ֔ה בְּרִ֥ית עוֹלָ֖ם לֹ֥א תִשָּׁכֵֽחַ׃ ס
6צֹ֤אן אֹֽבְדוֹת֙[a] הָיָ֣ה[b] עַמִּ֔י רֹעֵיהֶ֣ם הִתְע֔וּם הָרִ֖ים[c] [d]שׁוֹבְבִ֑ים[d]
מֵהַ֤ר אֶל־גִּבְעָה֙ הָלָ֔כוּ שָׁכְח֖וּ רִבְצָֽם׃
7כָּל־מוֹצְאֵיהֶ֣ם אֲכָל֔וּם וְצָרֵיהֶ֥ם אָמְר֖וּ לֹ֣א נֶאְשָׁ֑ם[a]
תַּ֗חַת אֲשֶׁ֨ר חָטְא֤וּ לַֽיהוָה֙ נְוֵה־צֶ֔דֶק וּמִקְוֵ֥ה[b] אֲבוֹתֵיהֶ֖ם יְהוָֽה[c]׃
8נֻ֚דוּ[a] מִתּ֣וֹךְ בָּבֶ֔ל וּמֵאֶ֥רֶץ כַּשְׂדִּ֖ים יֵצֵ֑או[b]
וִֽהְי֕וּ כְּעַתּוּדִ֖ים[c] לִפְנֵי־צֹֽאן׃ 9כִּ֣י הִנֵּ֣ה אָנֹכִ֡י מֵעִיר֩ וּמַעֲלֶ֨ה[a] עַל־[b]בָּבֶ֜ל
קְהַל־גּוֹיִ֤ם גְּדֹלִים֙[c] מֵאֶ֣רֶץ צָפ֔וֹן וְעָ֣רְכוּ לָ֔הּ מִשָּׁ֖ם תִּלָּכֵ֑ד [d]חִצָּיו֙ כְּגִבּ֣וֹר
מַשְׁכִּ֔יל[e] לֹ֥א יָשׁ֖וּב רֵיקָֽם׃

37 [a-a] l prb c 𝔊 אֹתָם ‖ [b] prb dl c 𝔊𝔏 ‖ [c-c] >𝔊 ‖ [d-d] = 9,15b; 𝔊𝔏 חַרְבִּי ‖ 38 [a] 𝔊 וְשִׁלַּחְתִּי ‖ [b-b] >𝔊 ‖ 39 [a] l c K אָשׁוּב, Q אָשִׁיב, vel l frt c 𝔊 וְשַׁבְתִּי ‖ [b] l c Q שְׁבוּת ‖ Cp 50, 1 [a] 𝔊^{Bא} דְּבַר־יה׳ ‖ [b] >𝔊^{Bא} ‖ [c] l c 𝔊 עַל ‖ [d-d] >𝔊 (ca 20MSS 𝔖𝔗𝔙 וְאֶל) ‖ 2 [a-a] >𝔊 ‖ [b] l c 𝔊 וְאַל ‖ [c-c] 𝔊 Βῆλος ἡ ἀπτόητος ἡ τρυφερὰ παρεδόθη M.; l prb 𝔐 ‖ [d-d] >𝔊, prb add ‖ 3 °–° >𝔊, prb add cf 9,9 ‖ 4 [a-a] >𝔊 ‖ [b] >𝔖 ‖ [c] 𝔊 אֶת־ ‖ 5 [a] 𝔊 ἕως Σ., 𝔙 *in S.* ‖ [b] >𝔖, sed 𝔊 ὧδε γάρ (כִּי הנה) ‖ [c] 𝔊 וּבָאוּ ‖ [d] 𝔊 ?וְנָסוּ ‖ 6 [a] frt l (c 𝔖) אֹבֶדֶת ‖ [b] l c K𝔊𝔖 הָיָה, Q𝔗 הָיוּ ‖ [c] l c 𝔊𝔖 עַל־הָהָ׳ ‖ [d] l c Or Q^{Occ} 𝔊(𝔖) שׁוֹבְבוּם, K^{Occ} שׁוֹבָבִים ‖ 7 [a] 𝔊 נְשַׁמְּמֵם id 𝔖, sed cf 2,3 ‖ [b] 𝔊 לְמ׳ ‖ [c] >𝔊 ‖ 8 [a] 𝔊 ?זֻרוּ ‖ [b] l c Q𝔖𝔗𝔙 צְאוּ ‖ [c] 𝔊 ὥσπερ δράκοντες, sim ʼΑΣ in 𝔖^{h} ‖ 9 [a] >𝔊 ‖ [b] Or אֶל־ ‖ [c] >𝔊 ‖ [d-d] 𝔊 כְּחֵץ גִּ׳ ‖ [e] sic 𝔅 c 20MSS Edd 𝔊𝔖Σ, al מַשְׁכִּיל.

10 וְהָיְתָה כַשְׂדִּים לְשָׁלָל כָּל־שֹׁלְלֶיהָ יִשְׂבָּעוּ נְאֻם־יְהוָה׃

11 כִּי תִשְׂמְחִי[a] כִּי[b] תַעַלְזִי[c] שֹׁסֵי נַחֲלָתִי

כִּי תָפוּשִׁי[d] כְּעֶגְלָה דָשָׁה[e] וְתִצְהֲלִי[f] כָּאַבִּרִים׃

12 בּוֹשָׁה אִמְּכֶם מְאֹד [a]חָפְרָה יוֹלַדְתְּכֶם[a]

הִנֵּה[b] אַחֲרִית גּוֹיִם מִדְבָּר [c]צִיָּה וַעֲרָבָה[c]׃

13 מִקֶּצֶף יְהוָה לֹא תֵשֵׁב וְהָיְתָה שְׁמָמָה כֻּלָּהּ[a]

כֹּל[b] עֹבֵר עַל־בָּבֶל יִשֹּׁם וְיִשְׁרֹק[c] עַל־כָּל־מַכּוֹתֶיהָ׃

14 עִרְכוּ עַל־בָּבֶל ׀ סָבִיב כָּל־דֹּרְכֵי קֶשֶׁת

יְדוּ[a] אֵלֶיהָ אַל־תַּחְמְלוּ אֶל־חֵץ [b]כִּי לַיהוָה חָטָאָה[b]׃ 15 הָרִיעוּ עָלֶיהָ

סָבִיב[a] נָתְנָה[b] יָדָהּ נָפְלוּ אָשְׁיוֹתֶיהָ[c] נֶהֶרְסוּ חוֹמוֹתֶיהָ כִּי [d]נִקְמַת

יְהוָה[d] הִיא הִנָּקְמוּ בָהּ כַּאֲשֶׁר עָשְׂתָה עֲשׂוּ־לָהּ׃ 16 כִּרְתוּ זוֹרֵעַ[a] מִבָּבֶל

וְתֹפֵשׂ מַגָּל בְּעֵת קָצִיר [b]מִפְּנֵי חֶרֶב הַיּוֹנָה אִישׁ אֶל־עַמּוֹ יִפְנוּ וְאִישׁ

לְאַרְצוֹ יָנֻסוּ[b]׃ ס

17 שֶׂה פְזוּרָה יִשְׂרָאֵל אֲרָיוֹת הִדִּיחוּ[a]

הָרִאשׁוֹן אֲכָלוֹ מֶלֶךְ אַשּׁוּר וְזֶה הָאַחֲרוֹן עִצְּמוֹ נְבוּכַדְרֶאצַּר[b] מֶלֶךְ

בָּבֶל׃ 18 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה [a]צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[a] הִנְנִי פֹקֵד

אֶל[b]־מֶלֶךְ בָּבֶל וְאֶל[b]־אַרְצוֹ כַּאֲשֶׁר פָּקַדְתִּי אֶל[b]־מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ 19 וְשֹׁבַבְתִּי

אֶת־יִשְׂרָאֵל אֶל־נָוֵהוּ וְרָעָה הַכַּרְמֶל[a] וְהַבָּשָׁן[b] וּבְהַר אֶפְרַיִם וְהַגִּלְעָד[c]

תִּשְׂבַּע נַפְשׁוֹ׃ 20 בַּיָּמִים הָהֵם וּבָעֵת הַהִיא [a]נְאֻם־יְהוָה[a] יְבֻקַּשׁ[b] אֶת־

עֲוֹן יִשְׂרָאֵל וְאֵינֶנּוּ וְאֶת־חַטֹּאת יְהוּדָה וְלֹא תִמָּצֶאינָה כִּי אֶסְלַח

לַאֲשֶׁר אַשְׁאִיר׃ ס

21 [a]עַל־הָאָרֶץ מְרָתַיִם עֲלֵה עָלֶיהָ וְאֶל[b]־יוֹשְׁבֵי[c] פְּקוֹד[d] חֲרֹב[e] וְהַחֲרֵם[f]

אַחֲרֵיהֶם[g] נְאֻם־יְהוָה וַעֲשֵׂה כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ׃ ס 22 קוֹל מִלְחָמָה

בָּאָרֶץ[a] וְשֶׁבֶר גָּדוֹל[b]׃

10 [°-°] >𝔊 ‖ 11 [a] l c Q Vrs תִשְׂמְחוּ, K —חִי ‖ [b] 24MSS 𝔖𝔗 וְכִי ‖ [c] l c Q Vrs תַעַלְזוּ ‖ [d] l c Q Vrs תָפוּשׁוּ ‖ [e] 𝔅 דָשָׁה sed frt l c 𝔊𝔙 כַּעֲגָלִים בַּדֶּשֶׁא, sim 'A ‖ [f] l c Q Vrs וְתִצְהֲלוּ ‖ 12 [a-a] 𝔊[Bא] μήτηρ ἐπ' ἀγαθά ‖ [b] >𝔊 ‖ [c-c] >𝔊 ‖ 13 cf 49,17; 19,8 al ‖ [a] frt dl ‖ [b] 𝔊𝔖 וְכֹל ‖ [c] 𝔊 plur ‖ 14 [a] l c 4MSS 𝔊 יְרוּ ‖ [b-b] >𝔊 ‖ 15 [a] >𝔊 ‖ [b] prps רָפְתָה cf 𝔊 ‖ [c] l c Q אָשְׁיוֹתֶיהָ K אַשְׁוִיֹּתֶיהָ (אָשְׁ) ‖ [d-d] 𝔊 נָקָם מֵי' ‖ 16 [a] 𝔊 זֶרַע ‖ [b-b] cf 46,16; Jes 13,14 (frt l c ca 60MSS Edd 𝔊 אֶל־אַרְצוֹ) ‖ 17 [a] l c 𝔊𝔙 —וּהָ ‖ [b] >𝔊 ‖ 18 [a-a] >𝔊 ‖ [b] l c 𝔊 (ו)עַל ‖ 19 [a] 𝔊𝔖𝔗 בַּכַּ' ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] 𝔊𝔖 וּבַגִּ' ‖ 20 [a-a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊 יְבַקְשׁוּ ‖ 21 [a] ins ? (cf 𝔖) עֲלֵה ‖ [b] l c 𝔊 וְעַל ‖ [c] 𝔊 ? 𝔖 יוֹשְׁבֶיהָ ‖ [d] 𝔖 (הָעִיר) הָעִירִי ‖ [e] l c 𝔊𝔖Σ𝔗 חֶרֶב (trsp ,) ‖ [f] 𝔖 (—מֵם) וְהַחֲרִמֹם ‖ [g] >𝔊𝔖 ‖ 22 [a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊 + בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים.

23אֵ֤יךְ נִגְדַּע֙ וַיִּשָּׁבֵ֔ר פַּטִּ֖ישׁ כָּל־הָאָ֑רֶץ
אֵ֣יךְ הָיְתָ֧ה לְשַׁמָּ֛ה בָּבֶ֖ל בַּגּוֹיִֽם׃
24[a]יָקֹ֨שְׁתִּי לָ֜ךְ[a] וְגַם־נִלְכַּ֗דְתְּ בָּבֶ֔ל וְאַ֖תְּ לֹ֣א יָדָ֑עַתְּ
[b]נִמְצֵ֤את וְגַם־נִתְפַּשְׂתְּ֙[b] כִּ֥י בַיהוָ֖ה הִתְגָּרִֽית׃
25פָּתַ֤ח יְהוָה֙ אֶת־א֣וֹצָר֔וֹ וַיּוֹצֵ֖א אֶת־כְּלֵ֣י זַעְמ֑וֹ
כִּי־מְלָאכָ֣ה הִ֗יא[a] לַאדֹנָ֧י יְהוִ֛ה צְבָא֖וֹת[b] בְּאֶ֥רֶץ כַּשְׂדִּֽים׃
26בֹּֽאוּ־[a]־[b]לָ֤הּ מִקֵּץ֙[b] פִּתְח֣וּ מַאֲבֻסֶ֔יהָ[c] סָלּ֥וּהָ[d] כְמוֹ־עֲרֵמִ֖ים[e] וְהַחֲרִימ֑וּהָ
אַל־תְּהִי־לָ֖הּ שְׁאֵרִֽית׃ 27חִרְבוּ֙ כָּל־פָּרֶ֔יהָ יֵרְד֖וּ לַטָּ֑בַח ה֣וֹי עֲלֵיהֶ֔ם
כִּי־בָ֥א יוֹמָ֖ם עֵ֥ת פְּקֻדָּתָֽם׃ 28ק֥וֹל נָסִ֛ים וּפְלֵטִ֖ים מֵאֶ֣רֶץ בָּבֶ֑ל לְהַגִּ֣יד
בְּצִיּ֗וֹן אֶת־[a]נִקְמַת֙ יְהוָ֣ה[a] אֱלֹהֵ֔ינוּ [b]נִקְמַ֖ת הֵיכָלֽוֹ[b]׃
29הַשְׁמִ֣יעוּ אֶל־[a]בָּבֶ֣ל׀ רַ֠בִּים[b] כָּל־דֹּ֨רְכֵי[c] קֶ֜שֶׁת
חֲנ֧וּ עָלֶ֣יהָ סָבִ֗יב אַל־יְהִי־[d] פְּלֵטָ֔ה
שַׁלְּמוּ־לָ֣הּ כְּפָעֳלָ֔הּ כְּכֹ֛ל אֲשֶׁ֥ר עָשְׂתָ֖ה עֲשׂוּ־לָ֑הּ כִּ֧י אֶל־יְהוָ֛ה זָ֖דָה אֶל־
קְד֥וֹשׁ יִשְׂרָאֵֽל׃ 30[*]לָכֵ֛ן יִפְּל֥וּ בַחוּרֶ֖יהָ בִּרְחֹבֹתֶ֑יהָ וְכָל־אַנְשֵׁ֨י מִלְחַמְתָּ֥הּ
יִדַּ֛מּוּ[a] [b]בַּיּ֥וֹם הַה֖וּא[b] נְאֻם־יְהוָֽה׃ ס
31הִנְנִ֤י אֵלֶ֙יךָ֙[a] זָד֔וֹן נְאֻם־אֲדֹנָ֥י[b] יְהוִ֖ה צְבָא֑וֹת[c] כִּ֛י בָּ֥א יוֹמְךָ֖ עֵ֥ת
32וְכָשַׁ֤ל זָדוֹן֙[a] וְנָפַ֔ל וְאֵ֥ין ל֖וֹ מֵקִ֑ים [פְּקַדְתִּֽיךָ[d]׃
וְהִצַּ֤תִּי אֵשׁ֙ בְּעָרָ֔יו[b] וְאָכְלָ֖ה כָּל־סְבִיבֹתָֽיו[c]׃ ס
33כֹּ֤ה אָמַר֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת[a] עֲשׁוּקִ֛ים בְּנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֥ל וּבְנֵי־יְהוּדָ֖ה יַחְדָּ֑ו
וְכָל־[b]שֹֽׁבֵיהֶם֙ הֶחֱזִ֣יקוּ בָ֔ם מֵאֲנ֖וּ[c] שַׁלְּחָֽם׃ 34גֹּאֲלָ֣ם[a]׀ חָזָ֗ק יְהוָ֤ה צְבָאוֹת֙
שְׁמ֔וֹ רִ֥יב יָרִ֖יב אֶת־רִיבָ֑ם[b] לְמַ֙עַן֙ הִרְגִּ֣יעַ אֶת־הָאָ֔רֶץ וְהִרְגִּ֖יז לְיֹשְׁבֵ֥י
בָבֶֽל׃ 35חֶ֥רֶב עַל־כַּשְׂדִּ֖ים [a]נְאֻם־יְהוָ֑ה[a] וְאֶל־[b]יֹשְׁבֵ֣י בָבֶ֔ל וְאֶל־[b]
שָׂרֶ֖יהָ וְאֶל־[b]חֲכָמֶֽיהָ׃ 36[a]חֶ֥רֶב אֶל־הַבַּדִּ֖ים וְנֹאָ֑לוּ[a] חֶ֥רֶב אֶל־[b]גִּבּוֹרֶ֖יהָ
וָחָֽתּוּ׃ 37חֶ֜רֶב אֶל־סוּסָ֣יו[a] וְאֶל־רִכְבּ֗וֹ[b] [c]וְאֶל־כָּל־[c]הָעֶ֛רֶב אֲשֶׁ֥ר בְּתוֹכָ֖הּ

24 a-a 𝔊 ἐπιβήσονταί σοι 𝔖 נִכְשַׁלְתְּ ‖ b-b >𝔖 ‖ 25 a >𝔊 ‖ b >𝔊 ‖ 26 a 𝔊 כִּי בָאוּ ‖ b-b 𝔊 מוֹעֲדֶיהָ?; לה in 𝔖ʰ※; l ? sec 𝔖 מִקְּצָה? cf 51,31 ‖ c 𝔖 שְׁעָרֶיהָ ‖ d 𝔊𝔖 חִקְרוּהָ? ‖ e 𝔊 כִּמְעָרָה 𝔖 *ut nudam* (כְּמוֹ עֲרֻמָּה) ‖ 27 𝔊 לָהֶם ‖ 28 a-a 𝔊 נָקָם מיהוה ‖ b-b >𝔊 ‖ 29 a l c Or Vrs עַל ‖ b prb l רֹבִים ‖ c 𝔊 דֹּרֵךְ ‖ d ins c Q mlt MSS Vrs לָהּ cf 26 ‖ 30 cf 49,26 ‖ a 𝔊 יֵרָמוּ? ‖ b-b >𝔊 ‖ 31 a l c 𝔊 עָלַיִךְ ‖ b אד׳ >𝔊 ‖ c >𝔊 ‖ d l c nonn MSS 𝔊𝔖𝔗𝔙 פְּקַדְתִּיךָ ‖ 32 a 𝔊 זְדוֹנֵךְ ‖ b 𝔊 בְּיַעֲרוֹ cf 21,14 ‖ c Varᴳ סְבִיבָיו cf 21,14 ‖ 33 a >𝔊 ‖ b 𝔊𝔗ᴸ𝔙 כל ‖ c 𝔊 כִּי מ׳ ‖ 34 a 𝔊 וְג׳ ‖ b 𝔊 יְרִיבָיו? ‖ 35 a-a >𝔊 ‖ b l c 𝔊 וְעַל ‖ 36 a-a >𝔊 ‖ b l עַל ‖ 37 a l c 𝔖𝔙 עַל־סוּסֶיהָ ‖ b l c 𝔖𝔙 וְעַל־רִכְבָּהּ ‖ c-c l c 𝔊 sol וְעַל (𝔖 הָעֶרֶב).

וְהָיוּ לְנָשִׁים[d] חֶרֶב אֶל[e]־אוֹצְרֹתֶיהָ וּבֻזָּזוּ[f]׃ 38 חֹרֶב[a] אֶל[b]־מֵימֶיהָ וְיָבֵשׁוּ
כִּי אֶרֶץ פְּסִלִים הִיא וּבָאֵימִים[c] יִתְהֹלָלוּ[d]׃ 39 לָכֵן יֵשְׁבוּ צִיִּים [a]אֶת־
אִיִּים[a] וְיָשְׁבוּ בָהּ בְּנוֹת יַעֲנָה [b]וְלֹא־תֵשֵׁב עוֹד לָנֶצַח[b] וְלֹא[c] תִשְׁכּוֹן
עַד[d]־דּוֹר וָדֹר׃ °40 כְּמַהְפֵּכַת אֱלֹהִים אֶת־סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה וְאֶת־
שְׁכֵנֶיהָ נְאֻם־יְהוָה לֹא־יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ וְלֹא־יָגוּר בָּהּ בֶּן־אָדָם׃
°41 הִנֵּה עַם בָּא מִצָּפוֹן וְגוֹי גָּדוֹל וּמְלָכִים רַבִּים יֵעֹרוּ מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ׃
42 קֶשֶׁת וְכִידֹן יַחֲזִיקוּ אַכְזָרִי הֵמָּה[a] וְלֹא יְרַחֵמוּ[b] קוֹלָם כַּיָּם יֶהֱמֶה
וְעַל[c]־סוּסִים יִרְכָּבוּ עָרוּךְ[d] כְּאִישׁ לַמִּלְחָמָה עָלַיִךְ בַּת־בָּבֶל׃ 43 שָׁמַע
מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־שִׁמְעָם וְרָפוּ יָדָיו צָרָה הֶחֱזִיקַתְהוּ חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃ °44 הִנֵּה
כְּאַרְיֵה יַעֲלֶה [a]מִגְּאוֹן הַיַּרְדֵּן[a] אֶל־נְוֵה[b] אֵיתָן כִּי־אַרְגִּיעָה אֲרוּצֵם[c]
מֵעָלֶיהָ [d]וּמִי בָחוּר[d] אֵלֶיהָ[e] אֶפְקֹד כִּי מִי כָמוֹנִי וּמִי יוֹעִדֶנִּי וּמִי־זֶה
רֹעֶה אֲשֶׁר יַעֲמֹד לְפָנָי׃ 45 לָכֵן שִׁמְעוּ עֲצַת־יְהוָה אֲשֶׁר יָעַץ אֶל[a]־
בָּבֶל וּמַחְשְׁבוֹתָיו אֲשֶׁר חָשַׁב [b]אֶל־אֶרֶץ[b] כַּשְׂדִּים אִם־לֹא יִסְחָבוּם[c]
צְעִירֵי הַצֹּאן אִם־לֹא יַשִּׁים[d] עֲלֵיהֶם נָוֶה[e]׃ 46 מִקּוֹל נִתְפְּשָׂה בָבֶל
נִרְעֲשָׁה[a] הָאָרֶץ וּזְעָקָה[b] בַּגּוֹיִם נִשְׁמָע׃ פ

**51** 1 כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵעִיר עַל־בָּבֶל וְאֶל[a]־יֹשְׁבֵי [b]לֵב קָמָי[b] רוּחַ
מַשְׁחִית׃
2 וְשִׁלַּחְתִּי לְבָבֶל ׀ [a]זָרִים וְזֵרוּהָ[a] וִיבֹקְקוּ אֶת־אַרְצָהּ
[b]כִּי־הָיוּ[b] עָלֶיהָ מִסָּבִיב בְּיוֹם רָעָה[c]׃
3 אֶל[a]־יִדְרֹךְ[b] ידרך[c] הַדֹּרֵךְ קַשְׁתּוֹ [d]וְאֶל[d]־[e]יִתְעַל בְּסִרְיֹנוֹ[e]
וְאַל־תַּחְמְלוּ אֶל[f]־בַּחֻרֶיהָ הַחֲרִימוּ כָּל־צְבָאָהּ׃
4 וְנָפְלוּ חֲלָלִים בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים וּמְדֻקָּרִים בְּחוּצוֹתֶיהָ׃ 5 כִּי לֹא־אַלְמָן

37 [d] 𝔊 כְּנ׳ ‖ [e] l c 𝔊 עַל ‖ [f] 𝔊 וּבְאָרוּ ‖ 38 [a] >𝔊; l c 𝔖[h]𝔖 חֶרֶב ‖ [b] l c 𝔊 עַל ‖ [c] frt l c 𝔖𝔗𝔄 וּבָאֱלִילִים ‖ [d] 2MSS 𝔊𝔖'ΑΣ𝔗𝔙 יִתְהַלָּלוּ ‖ 39 [a-a] >𝔖 ‖ [b-b] >𝔊, sed cf Jes 13,20 ‖ [c] 𝔊 לֹא ‖ [d] 𝔊 עַד ‖ 40 = 49,18. 33b ‖ 41—43 cf 6,22—24 ‖ 42 [a] 𝔊 הוּא cf 6,23 ‖ [b] 𝔊 יְרַחֵם ‖ [c] 𝔊 עַל ‖ [d] 𝔊𝔖𝔗 עֲרוּכִים sed cf 6,23 ‖ 44—46 cf 49,19—21 ‖ 44 [a-a] 𝔊 מִן הַיַּרְדֵּן ‖ [b] נוה >𝔊 ‖ [c] l vel c Q אֲרִיצֵם cf 49,19 vel c 𝔊𝔖 אֶרְדְּפֵם ‖ [d-d] 𝔊 וְכָל בָּח׳ 𝔖 וּבַחוּרִים ‖ [e] l c 𝔊 עָלֶיהָ ‖ 45 [a] l c 𝔊 עַל ‖ [b-b] nonn MSS 𝔊, עַל־י׳ יוֹשְׁבֵי ‖ [c] l c 𝔊 יִסָּחֲבוּ ‖ [d] l c 𝔊 יָשֹׁם (יִשֹּׁם) ‖ [e] 𝔖𝔗𝔙 נְוֵהֶם cf 49,20 ‖ 46 [a] l רָעֲשָׁה cf 49,21 ‖ [b] l c 𝔖 וְזַעֲקָה ‖ Cp 51, 1 [a] l c nonn MSS 𝔊 וְעַל ‖ [b-b] per figuram Atbasch = כַּשְׂדִּים, sic 𝔊𝔗 ‖ 2 [a-a] 𝔊 ὑβριστὰς (זֵדִים) καὶ καθυβρίσουσιν ΑΣ𝔙 זֹרִים וְזֵרוּהָ, prb וזרוה add ‖ [b-b] 𝔊 nil nisi הוֹי, 𝔖 וְיִקּוּ cf 3,17, frt sic l ‖ [c] l c 𝔊𝔙 רָעָתָהּ ‖ 3 [a] >𝔊; 15MSS Or 𝔖𝔗𝔙𝔖[h] אַל, frt sic l ‖ [b] frt l c 𝔖 יַנַּח (*ne deponat*) ‖ [c] dl c Q mlt MSS Vrs ‖ [d] אל >𝔊, frt l c MSS Or Vrs (cf [a]) וְאַל ‖ [e-e] frt l c 𝔖, יַשְׁלֵךְ סר ‖ [f] l עַל (𝔊).

יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה מֵאֱלֹהָיו[a] מֵיְהוָה[b] צְבָאוֹת כִּי אַרְצָם מָלְאָה אָשָׁם
מִקְּדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ 6 נֻסוּ׀ מִתּוֹךְ בָּבֶל וּמַלְּטוּ אִישׁ נַפְשׁוֹ אַל־תִּדַּמּוּ[a]
בַּעֲוֺנָהּ כִּי עֵת נְקָמָה[b] הִיא לַיהוָה[c] גְּמוּל הוּא מְשַׁלֵּם לָהּ׃
7 כּוֹס־זָהָב בָּבֶל בְּיַד־יְהוָה מְשַׁכֶּרֶת כָּל־הָאָרֶץ
מִיֵּינָהּ שָׁתוּ גוֹיִם עַל־כֵּן יִתְהֹלְלוּ גוֹיִם׃
8 פִּתְאֹם נָפְלָה בָבֶל וַתִּשָּׁבֵר הֵילִילוּ עָלֶיהָ
קְחוּ צֳרִי לְמַכְאוֹבָהּ אוּלַי תֵּרָפֵא׃ 9 רִפִּאנוּ[a] אֶת־בָּבֶל וְלֹא נִרְפָּתָה
עִזְבוּהָ[b] וְנֵלֵךְ אִישׁ לְאַרְצוֹ כִּי־נָגַע אֶל־הַשָּׁמַיִם מִשְׁפָּטָהּ וְנִשָּׂא עַד־
שְׁחָקִים׃ 10 הוֹצִיא יְהוָה אֶת־צִדְקֹתֵינוּ בֹּאוּ וּנְסַפְּרָה בְצִיּוֹן אֶת־מַעֲשֵׂה
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ 11 הָבֵרוּ[a] הַחִצִּים מִלְאוּ הַשְּׁלָטִים[b] הֵעִיר יְהוָה
אֶת־רוּחַ מַלְכֵי[c] מָדַי כִּי־עַל־בָּבֶל מְזִמָּתוֹ[d] לְהַשְׁחִיתָהּ כִּי־נִקְמַת יְהוָה
הִיא נִקְמַת הֵיכָלוֹ׃ 12 אֶל־חוֹמֹת בָּבֶל שְׂאוּ־נֵס הַחֲזִיקוּ הַמִּשְׁמָר
הָקִימוּ שֹׁמְרִים הָכִינוּ הָאֹרְבִים כִּי גַּם־זָמַם יְהוָה גַּם־עָשָׂה אֵת אֲשֶׁר־
דִּבֶּר אֶל־יֹשְׁבֵי בָבֶל׃ 13 שֹׁכַנְתְּי[a] עַל־מַיִם רַבִּים [b]רַבַּת אוֹצָרֹת[b] בָּא
קִצֵּךְ [c]אַמַּת בִּצְעֵךְ[c]׃ 14 [a]נִשְׁבַּע יְהוָה צְבָאוֹת[b] בְּנַפְשׁוֹ[c] [d]כִּי אִם־מִלֵּאתִיךְ[d]
אָדָם כַּיֶּלֶק וְעָנוּ עָלַיִךְ הֵידָד׃ ס
[a]15 עֹשֵׂה אֶרֶץ בְּכֹחוֹ מֵכִין תֵּבֵל בְּחָכְמָתוֹ וּבִתְבוּנָתוֹ[b] נָטָה שָׁמָיִם׃
16 [a]לְקוֹל תִּתּוֹ[a] הֲמוֹן מַיִם בַּשָּׁמַיִם וַיַּעַל נְשִׂאִים מִקְצֵה־אֶרֶץ[b]
בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה וַיּוֹצֵא רוּחַ[c] מֵאֹצְרֹתָיו׃
17 נִבְעַר כָּל־אָדָם מִדַּעַת הֹבִישׁ כָּל־צוֹרֵף מִפָּסֶל[a]
כִּי שֶׁקֶר נִסְכּוֹ[b] וְלֹא[c]־רוּחַ בָּם׃ 18 הֶבֶל הֵמָּה מַעֲשֵׂה תַּעְתֻּעִים
בְּעֵת פְּקֻדָּתָם יֹאבֵדוּ׃
19 לֹא־כְאֵלֶּה חֵלֶק יַעֲקוֹב כִּי־יוֹצֵר הַכֹּל הוּא[a]
וְשֵׁבֶט[b] נַחֲלָתוֹ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ ס

5 [a] frt l c 𝔊𝔖𝔗 מֵאֱלֹהֵיהֶם ‖ [b] 𝔊[A]𝔄 יהוה ‖ 6 [a] 𝔊 ?תַּרְמוּ ‖ [b] 𝔊𝔖 נְקָמָה ‖ [c] 𝔊𝔖 צִדְקָתוֹ ‖ 7 dl c 𝔊𝔖𝔙 ‖ 8 frt dl ‖ 9 [a] Q[MSS] רִפִּינוּ ‖ [b] 𝔊𝔏𝔖𝔙 נַעַזְבָהָ ‖ 10 𝔊A מַיִ' ‖ 𝔖𝔗 צִדְקָתֵנוּ ‖ 11 [a] 𝔊 הָכִינוּ ‖ [b] 𝔊𝔙 τὰς φαρέτρας ‖ [c] frt l c 𝔊[B al]𝔖 מֶלֶךְ ‖ [d] 𝔊 חֲמָתוֹ ‖ 12 l c 𝔊 עַל ‖ 13 [a] K שׁכַנְתִּי Q שֹׁכַנְתְּ ‖ [b-b] 𝔊 וְעַל־רֹב אֹצְרֹתֶיהָ ‖ [c-c] crrp; 𝔗 עֵת פְּקֻדַּת רָעָתֵךְ ‖ 14 [a] 𝔊 + כִּי ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] 𝔊 בִּזְרֹעוֹ ‖ [d-d] frt l אִם לֹא אֲמַלְאֵךְ, vel c 𝔊𝔖𝔙 כִּי אָ' ‖ 15—19 = 10,12—16 ‖ 15 [a] 𝔏𝔖 praem יהוה cf 10,12[𝔊𝔖] ‖ [b] 𝔊 בִּתְב' ‖ 16 [a-a] 𝔊 εἰς φωνὴν ἔθετο 𝔖 *qui dedit vocem* ‖ [b] l c Q𝔊 et 10,13[Q] הארץ ‖ [c] 𝔊 φῶς, cf 10,13 ‖ 17 [a] 𝔊𝔏 מִפְּסָלָיו cf 10,14 ‖ [b] 𝔊[B al]𝔖𝔗 נְסָכוֹ 𝔊[A]𝔏 נָסַךְ cf 10,14 ‖ [c] 𝔊𝔏 לֹא ‖ 18 𝔊𝔏𝔖 מעשׂי cf 10,15 ‖ 19 [a] 𝔊[MSS](𝔖)Σ + חֶלְקוֹ cf 10,16 ‖ [b] >𝔊, 27MSS 𝔏𝔗 = 10,16.

20 מַפֵּץ־אַתָּה לִי כְּלֵי מִלְחָמָה וְנִפַּצְתִּי בְךָ גּוֹיִם וְהִשְׁחַתִּי בְךָ
מַמְלָכוֹת׃ 21 וְנִפַּצְתִּי בְךָ סוּס וְרֹכְבוֹ וְנִפַּצְתִּי בְךָ רֶכֶב וְרֹכְבוֹ׃
22 [a]וְנִפַּצְתִּי בְךָ אִישׁ וְאִשָּׁה[a] [b]וְנִפַּצְתִּי בְךָ זָקֵן וָנַעַר[b] וְנִפַּצְתִּי בְךָ בָּחוּר
וּבְתוּלָה׃ 23 וְנִפַּצְתִּי בְךָ רֹעֶה וְעֶדְרוֹ וְנִפַּצְתִּי בְךָ אִכָּר וְצִמְדּוֹ וְנִפַּצְתִּי
בְךָ פַּחוֹת[a] וּסְגָנִים[b]׃ 24 וְשִׁלַּמְתִּי לְבָבֶל וּלְכֹל ׀ יוֹשְׁבֵי כַשְׂדִּים אֵת כָּל־
רָעָתָם אֲשֶׁר־עָשׂוּ בְצִיּוֹן לְעֵינֵיכֶם נְאֻם יְהוָה׃ ס
25 הִנְנִי אֵלֶיךָ הַר הַמַּשְׁחִית[a] [b]נְאֻם־יְהוָה[b] הַמַּשְׁחִית אֶת־כָּל־הָאָרֶץ
וְנָטִיתִי אֶת־יָדִי עָלֶיךָ וְגִלְגַּלְתִּיךָ מִן־הַסְּלָעִים וּנְתַתִּיךָ לְהַר[c] שְׂרֵפָה׃
26 וְלֹא־יִקְחוּ מִמְּךָ אֶבֶן לְפִנָּה וְאֶבֶן לְמוֹסָדוֹת[a]
כִּי־שִׁמְמוֹת[b] עוֹלָם תִּהְיֶה נְאֻם־יְהוָה׃ 27 שְׂאוּ־נֵס בָּאָרֶץ תִּקְעוּ
שׁוֹפָר בַּגּוֹיִם קַדְּשׁוּ עָלֶיהָ גּוֹיִם הַשְׁמִיעוּ עָלֶיהָ מַמְלְכוֹת אֲרָרַט מִנִּי[a]
וְאַשְׁכְּנָז פִּקְדוּ עָלֶיהָ טִפְסָר[b] הַעֲלוּ[c]־סוּס כְּיֶלֶק סָמָר[d]׃ 28 קַדְּשׁוּ עָלֶיהָ
גוֹיִם אֶת־מַלְכֵי[a] מָדַי אֶת־פַּחוֹתֶיהָ[b] וְאֶת־כָּל־סְגָנֶיהָ[c] [d]וְאֵת כָּל־אֶרֶץ
מֶמְשַׁלְתּוֹ[d]׃ 29 וַתִּרְעַשׁ[a] הָאָרֶץ וַתָּחֹל כִּי קָמָה[b] עַל־בָּבֶל מַחְשְׁבוֹת[c]
יְהוָה לָשׂוּם אֶת־אֶרֶץ בָּבֶל לְשַׁמָּה מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ 30 חָדְלוּ גִבּוֹרֵי בָבֶל
לְהִלָּחֵם יָשְׁבוּ בַּמְּצָדוֹת נָשְׁתָה גְבוּרָתָם הָיוּ לְנָשִׁים הִצִּיתוּ מִשְׁכְּנֹתֶיהָ
נִשְׁבְּרוּ בְרִיחֶיהָ׃ 31 רָץ לִקְרַאת־רָץ יָרוּץ וּמַגִּיד לִקְרַאת מַגִּיד לְהַגִּיד
לְמֶלֶךְ בָּבֶל כִּי־נִלְכְּדָה עִירוֹ מִקָּצֶה׃ 32 וְהַמַּעְבָּרוֹת[a] נִתְפָּשׂוּ וְאֶת־
הָאֲגַמִּים[b] שָׂרְפוּ בָאֵשׁ וְאַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה נִבְהָלוּ[c]׃ ס 33 כִּי כֹה אָמַר
יְהוָה [a]צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[a] בַּת[b]־בָּבֶל כְּגֹרֶן עֵת הִדְרִיכָהּ עוֹד מְעַט
וּבָאָה עֶת־[c]הַקָּצִיר לָהּ׃ 34 [a]אֲכָלָנוּ הֲמָמָנוּ[a] נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל
[b]הִצִּיגָנוּ כְּלִי רִיק[b] בְּלָעָנוּ[c] כַּתַּנִּין מִלָּא כְרֵשׂוֹ מֵעֲדָנָי[d] הֱדִיחָנוּ[e]׃
35 חֲמָסִי וּשְׁאֵרִי[a] עַל־בָּבֶל תֹּאמַר יֹשֶׁבֶת[b] צִיּוֹן
וְדָמִי אֶל[c]־יֹשְׁבֵי כַשְׂדִּים תֹּאמַר יְרוּשָׁלָםִ׃ ס

20 l כְּלִי || 22 a-a 𝔊 in fine vs || b-b >𝔊 || 23 a 𝔊A𝔄 פֶּחָה || b 𝔊BA וּסְגָנַיִךְ || 25 a prb add vel crrp, 𝔊 הַמָּשְׁחָת || b-b >𝔊 || c 𝔊 כהר, frt l sol כִּשְׂרֵפָה || 26 a l c 𝔊𝔖 לְמוּסָד vel לְמוּסָדָה || b l prb שִׁמְמַת cf 𝔊𝔖 || 27 a 𝔊 παρ᾽ ἐμοῦ || b 𝔊 βελοστάσεις || c 𝔊 + עָלֶיהָ || d >𝔖, 𝔊 הָמוֹן? || 28 a l c 𝔊𝔖 מֶלֶךְ || b l c 𝔊𝔖 פחותיו || c l c 𝔊𝔖 סגניו || d-d >𝔊B𝔖 || 29 a 𝔊 רָעֲשָׁה || b QOr קָמוּ || c 15MSS מַחֲשֶׁבֶת id 𝔊𝔖 || 30 l frt c 𝔊𝔗𝔙 נִצְּתוּ || 31 𝔖 מִקָּצֶהָ || 32 a 𝔖 וּמַעְבְּרוֹתֶיהָ cf 𝔊 || b 𝔖 אַגְמֶיהָ || c 𝔊 הָלְכוּ? || 33 a-a >𝔊 || b 𝔊 בָּתֵּי מֶלֶךְ || c dl c 𝔊𝔖𝔗 (l וּבָא) || 34 a-a l c Q MSS Vrs אֲכָלַנִי הֲמָמַנִי, 𝔊? א׳ חִלְּקַנִי || b-b l c Q cet הִצִּיגַנִי וגו׳, 𝔊B al 𝔄 κατέλαβέν με σκότος (l? σκεῦος) λεπτόν || c l c Q cet בְּלָעַנִי || d frt l מַעֲדַנַּי || e Q הֱדִיחָנִי; prb l הֵדִ׳ || 35 a l frt וְשִׁדִּי (cf 20,8); prps וְשִׁבְרִי || b dl? || c l c nonn MSS 𝔊 עַל.

36לָכֵ֗ן כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה הִנְנִי־רָב֙ אֶת־רִיבֵ֔ךְ וְנִקַּמְתִּ֖י אֶת־נִקְמָתֵ֑ךְ
וְהַחֲרַבְתִּי֙ אֶת־יַמָּ֔הּ וְהֹבַשְׁתִּ֖י אֶת־מְקוֹרָֽהּ׃ 37וְהָיְתָה֩ בָבֶ֨ל ׀ לְגַלִּ֜ים ׀
מְעוֹן־תַּנִּ֛ים שַׁמָּ֥ה וּשְׁרֵקָ֖ה מֵאֵ֥ין יוֹשֵֽׁב׃ 38יַחְדָּ֖ו כַּכְּפִרִ֣ים יִשְׁאָ֑גוּ
נָעֲר֖וּ כְּגוֹרֵ֥י אֲרָיֽוֹת׃ 39בְּחֻמָּ֞ם אָשִׁ֣ית אֶת־מִשְׁתֵּיהֶ֗ם וְהִשְׁכַּרְתִּים֙
לְמַ֣עַן יַעֲלֹ֔זוּ וְיָשְׁנ֥וּ שְׁנַת־עוֹלָ֖ם וְלֹ֣א יָקִ֑יצוּ נְאֻ֖ם יְהוָֽה׃ 40אוֹרִידֵ֖ם
כְּכָרִ֣ים לִטְב֑וֹחַ כְּאֵילִ֖ים עִם־עַתּוּדִֽים׃

41אֵ֚יךְ נִלְכְּדָ֣ה שֵׁשַׁ֔ךְ וַתִּתָּפֵ֖שׂ תְּהִלַּ֣ת כָּל־הָאָ֑רֶץ
אֵ֣יךְ הָיְתָ֧ה לְשַׁמָּ֛ה בָּבֶ֖ל בַּגּוֹיִֽם׃
42עָלָ֥ה עַל־בָּבֶ֖ל הַיָּ֑ם בַּהֲמ֥וֹן גַּלָּ֖יו נִכְסָֽתָה׃
43הָי֤וּ עָרֶ֙יהָ֙ לְשַׁמָּ֔ה אֶ֥רֶץ צִיָּ֖ה וַעֲרָבָ֑ה

אֶ֗רֶץ לֹֽא־יֵשֵׁ֤ב בָּהֵן֙ כָּל־אִ֔ישׁ וְלֹֽא־יַעֲבֹ֥ר בָּהֵ֖ן בֶּן־אָדָֽם׃ 44וּפָקַדְתִּ֨י
עַל־בֵּ֜ל בְּבָבֶ֗ל וְהֹצֵאתִ֤י אֶת־בִּלְעוֹ֙ מִפִּ֔יו וְלֹא־יִנְהֲר֥וּ אֵלָ֛יו ע֖וֹד גּוֹיִ֑ם
גַּם־חוֹמַ֥ת בָּבֶ֖ל נָפָֽלָה׃

45צְא֤וּ מִתּוֹכָהּ֙ עַמִּ֔י וּמַלְּט֖וּ אִ֣ישׁ אֶת־נַפְשׁ֑וֹ מֵחֲר֖וֹן אַף־יְהוָֽה׃
46וּפֶן־יֵרַ֤ךְ לְבַבְכֶם֙ וְתִֽירְא֔וּ בַּשְּׁמוּעָ֖ה הַנִּשְׁמַ֣עַת בָּאָ֑רֶץ וּבָ֨א בַשָּׁנָ֜ה
הַשְּׁמוּעָ֗ה וְאַחֲרָ֤יו בַּשָּׁנָה֙ הַשְּׁמוּעָ֔ה וְחָמָ֣ס בָּאָ֔רֶץ וּמֹשֵׁ֖ל עַל־מֹשֵֽׁל׃
47לָכֵ֞ן הִנֵּ֧ה יָמִ֣ים בָּאִ֗ים וּפָקַדְתִּי֙ עַל־פְּסִילֵ֣י בָבֶ֔ל וְכָל־אַרְצָ֖הּ תֵּב֑וֹשׁ
וְכָל־חֲלָלֶ֖יהָ יִפְּל֥וּ בְתוֹכָֽהּ׃ 48וְרִנְּנ֤וּ עַל־בָּבֶל֙ שָׁמַ֣יִם וָאָ֔רֶץ וְכֹ֖ל אֲשֶׁ֣ר
בָּהֶ֑ם כִּ֧י מִצָּפ֛וֹן יָבוֹא־לָ֥הּ הַשּׁוֹדְדִ֖ים נְאֻם־יְהוָֽה׃ 49גַּם־בָּבֶ֕ל לִנְפֹּ֖ל
חַלְלֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל גַּם־לְבָבֶ֥ל נָפְל֖וּ חַלְלֵ֥י כָל־הָאָֽרֶץ׃ 50פְּלֵטִ֣ים מֵחֶ֔רֶב
הִלְכ֖וּ אַֽל־תַּעֲמֹ֑דוּ זִכְר֤וּ מֵֽרָחוֹק֙ אֶת־יְהוָ֔ה וִירֽוּשָׁלִַ֖ם תַּעֲלֶ֥ה עַל־
לְבַבְכֶֽם׃ 51בֹּ֚שְׁנוּ כִּֽי־שָׁמַ֣עְנוּ חֶרְפָּ֔ה כִּסְּתָ֥ה כְלִמָּ֖ה פָּנֵ֑ינוּ כִּ֚י בָּ֣אוּ
זָרִ֔ים עַל־מִקְדְּשֵׁ֖י בֵּ֥ית יְהוָֽה׃ פ 52לָכֵ֞ן הִנֵּֽה־יָמִ֤ים בָּאִים֙ נְאֻם־
יְהוָ֔ה וּפָקַדְתִּ֖י עַל־פְּסִילֶ֑יהָ וּבְכָל־אַרְצָ֖הּ יֶאֱנֹ֥ק חָלָֽל׃ 53כִּֽי־תַעֲלֶ֤ה

37 cf 9,10 ‖ a-a >𝔊 ‖ b >𝔊 ‖ 38 a >𝔖𝔊A al ‖ b >𝔊 ‖ c 𝔊 נַעֲרוּ ‖ d nonn MSS כְּגוּרֵי ‖ 39 a frt l c 𝔖 בַּחֵמָה ‖ b l c 𝔊𝔖𝔗𝔙 יְעֻלְּפוּ ‖ 40 a 𝔊BA al imper ‖ b 𝔊𝔖 וּכְ׳ ‖ 41 cf 50,23 ‖ a >𝔊 dl, 𝔗 בבל (Atbasch) ‖ b >𝔖 ‖ 43 cf 50,40 ‖ a >𝔊 ‖ b dl c 𝔊𝔖 ‖ c 𝔊𝔗𝔙 בָּהּ, prb sic l ‖ d dl c 8MSS et 50,40 ‖ e 𝔊𝔗𝔙 et 50,40 בָּהּ ‖ 44 a-a 𝔊 עַל־בָּבֶל ‖ b-b >𝔊 ‖ 45—48 >𝔊 ‖ 46 a Θ𝔖h𝔖 פֶּן ‖ b prb l וּבָאָה ‖ c-c 𝔖 שְׁמ׳ אַחֶרֶת ‖ e 𝔖 וְאַחֲרֵי הַשָּׁנָה ‖ d l ? וְאַחֲרֶיהָ ‖ f 𝔖 Or בַּשּׁ׳ הַהִיא שְׁמוּעָה מֹשֵׁל (OrMSS אֶל־) ‖ 48 a l c 5MSS Vrs יָבֹאוּ cf 53 ‖ b l frt שֹׁד׳ cf 53 ‖ וְקָם מ׳ 𝔖 ‖ 49 a-a >𝔊 ‖ b 𝔊 בְּבָ׳ ‖ c 𝔊𝔖𝔙 יִפְּלוּ ‖ 50 a-a l frt מֵחַרְבָּהּ לְכוּ ‖ b l c 𝔊𝔖 וְאַל ‖ 51 a 𝔊 חֶרְפָּתֵנוּ ‖ b >𝔊 ‖ c 𝔊 אֶל־מִקְדָּשֵׁינוּ ‖ d 𝔊 אֶל־בֵּית ? ‖ 52 a >𝔊BA ‖ b-b >𝔊א ‖ c 𝔊 וְנִקַּמְתִּי ‖ d 𝔊𝔖𝔗 יִפְּלוּ ‖ 53 a 𝔊 ὅτι ἐάν.

בָּבֶל הַשָּׁמַיִם[b] וְכִי[c] [d]תְבַצֵּר מְרוֹם עֻזָּהּ[d] מֵאִתִּי יָבֹאוּ שֹׁדְדִים לָהּ
נְאֻם־יְהוָה׃ 54קוֹל זְעָקָה מִבָּבֶל[a] וְשֶׁבֶר גָּדוֹל מֵאֶרֶץ[b] כַּשְׂדִּים׃ 55כִּי־
שֹׁדֵד יְהוָה אֶת־בָּבֶל וְאִבַּד מִמֶּנָּה קוֹל גָּדוֹל וְהָמוּ גַלֵּיהֶם כְּמַיִם
רַבִּים נִתַּן שְׁאוֹן קוֹלָם׃ 56כִּי בָא עָלֶיהָ[a] עַל־בָּבֶל שׁוֹדֵד[b] וְנִלְכְּדוּ
גִּבּוֹרֶיהָ חִתְּתָה[c] קַשְּׁתוֹתָם[d] כִּי אֵל גְּמֻלוֹת יְהוָה שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם׃
57[a]וְהִשְׁכַּרְתִּי שָׂרֶיהָ וַחֲכָמֶיהָ פַּחוֹתֶיהָ[a] וּסְגָנֶיהָ [b]וְגִבּוֹרֶיהָ וְיָשְׁנוּ
שְׁנַת־עוֹלָם וְלֹא יָקִיצוּ[b] נְאֻם־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ ס 58[a]כֹּה־
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[a] חֹמוֹת[b] בָּבֶל הָרְחָבָה עַרְעֵר תִּתְעַרְעָר וּשְׁעָרֶיהָ
הַגְּבֹהִים בָּאֵשׁ[c] יִצַּתּוּ וְיִגְעוּ[d] עַמִּים בְּדֵי־רִיק וּלְאֻמִּים בְּדֵי־אֵשׁ וְיָעֵפוּ[e]׃ ס
59הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה[a] ׀ יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶת[b]־שְׂרָיָה בֶן־נֵרִיָּה בֶּן־
מַחְסֵיָה בְּלֶכְתּוֹ אֶת[c]־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בָּבֶל בִּשְׁנַת[d] הָרְבִעִית[e]
לְמָלְכוֹ וּשְׂרָיָה שַׂר־מְנוּחָה[f]׃ 60וַיִּכְתֹּב יִרְמְיָהוּ אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־
תָּבוֹא אֶל[a]־בָּבֶל אֶל־סֵפֶר[b] אֶחָד[c] אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַכְּתֻבִים
אֶל[a]־בָּבֶל׃ 61וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־שְׂרָיָה כְּבֹאֲךָ[a] בָבֶל וְרָאִיתָ[b] וְקָרָאתָ
אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ 62וְאָמַרְתָּ יְהוָה אַתָּה דִבַּרְתָּ אֶל[a]־הַמָּקוֹם
הַזֶּה לְהַכְרִיתוֹ לְבִלְתִּי[b] הֱיוֹת־בּוֹ יוֹשֵׁב לְמֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה כִּי־שִׁמְמוֹת[c]
עוֹלָם תִּהְיֶה׃ 63וְהָיָה כְּכַלֹּתְךָ לִקְרֹא אֶת־הַסֵּפֶר הַזֶּה תִּקְשֹׁר עָלָיו
אֶבֶן וְהִשְׁלַכְתּוֹ אֶל־תּוֹךְ פְּרָת׃ 64וְאָמַרְתָּ כָּכָה תִּשְׁקַע בָּבֶל וְלֹא־
תָקוּם מִפְּנֵי הָרָעָה[a] אֲשֶׁר אָנֹכִי מֵבִיא עָלֶיהָ [b]וְיָעֵפוּ עַד־הֵנָּה דִּבְרֵי
יִרְמְיָהוּ[b]׃ ס

52 1בֶּן־עֶשְׂרִים וְאַחַת שָׁנָה צִדְקִיָּהוּ בְמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה
מָלַךְ בִּירוּשָׁלָ͏ִם וְשֵׁם אִמּוֹ חֲמִיטַל בַּת־יִרְמְיָהוּ מִלִּבְנָה׃ 2[o]וַיַּעַשׂ הָרַע
בְּעֵינֵי יְהוָה [a]כְּכֹל אֲשֶׁר[a]־עָשָׂה יְהוֹיָקִם[b]׃ 3כִּי[a] ׀ עַל־אַף יְהוָה הָיְתָה

53 [b] frt l 'כַּשׂ' ‖ [c] cf [a] ‖ [d-d] 𝔖 'תְּשִׂים בַּמָּרוֹם ע ‖ 54 [a] 𝔊 'בְּבָ ‖ [b] 𝔊[B al] 'בְּאַ ‖
55 [o-o] 𝔊 הֵמָּה כְּמַיִם, prb גליהם dl ‖ 56 [a] dl c 𝔊𝔖 ‖ [b] 𝔊 שַׁד ‖ [c] l ? תַּחַת ‖ [d] l
c 𝔊𝔄𝔙 קַשְּׁתָם ‖ 57 cf 39 ‖ [a] >𝔊 ‖ [b-b] >𝔊 ‖ 58 cf Hab 2,13 ‖ [a] >𝔊 ‖ [b] l c
nonn MSS 𝔊𝔙 חוֹמַת ‖ [c] >𝔊[h](※) ‖ [d] 𝔊 'ולא י 𝔖[h] = 𝔐 ‖ [e] l c 𝔊𝔖Θ Hab יִיעָפוּ ‖
59 [a] 𝔊 + יהוה ‖ [b] 𝔊 εἰπεῖν τῷ ‖ [c] prb l c 𝔊 מֵאֵת ‖ [d] Q[Or] nonn MSS בַּשָּׁנָה ‖
[e] 𝔖 11 ‖ [f] 𝔊𝔗 מִנְחֹת 𝔖 מַחֲנָה ‖ 60 [a] l עַל (𝔊) ‖ [b] l prb c 𝔊 בַּסֵּפֶר ‖ [c] prb
dl c 𝔊[B] ‖ 61 [a] ca 30MSS 𝔖 + בְּתוֹךְ ‖ בְּבֹאֲךָ [b] prb dl (in 𝔖 post 'וקר) ‖ 62 [a] l
עַל (𝔊) ‖ [b] 𝔊 'וּלְב ‖ [c] l c 𝔊𝔖 שְׁמָמַת ‖ 63 𝔊 וְקָשַׁרְתָּ ‖ 64 [a] 𝔊[B]𝔄 τῶν Χαλδαίων ‖
[b-b] >𝔊 ‖ Cp 52, 1 Q חֲמוּטַל cf 2R 23,31, l c K𝔊𝔙 חֲמִיטַל ‖ vs 2. 3 >𝔊 sed
cf 2R 24,19s ‖ 2 [a-a] 𝔖Θ כַּאֲשֶׁר Or 'כל א ‖ [b] Or יהויקים ‖ 3 [a] prps c
2R 24,3 אַךְ.

בִּירוּשָׁלִַם וִיהוּדָה[b] עַד־הִשְׁלִיכוֹ אוֹתָם מֵעַל פָּנָיו וַיִּמְרֹד צִדְקִיָּהוּ בְּמֶלֶךְ
בָּבֶל׃ 4 וַיְהִי בַשָּׁנָה הַתְּשִׁעִית[a] לְמָלְכוֹ בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי[b] בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ
בָּא נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל הוּא[b] וְכָל־חֵילוֹ עַל־יְרוּשָׁלִַם וַיַּחֲנוּ עָלֶיהָ
וַיִּבְנוּ עָלֶיהָ דָּיֵק סָבִיב׃ 5 וַתָּבֹא הָעִיר בַּמָּצוֹר עַד עַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה
לַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ׃ 6 [°]בַּחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי[°] בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ וַיֶּחֱזַק הָרָעָב בָּעִיר
וְלֹא־הָיָה לֶחֶם לְעַם הָאָרֶץ׃ 7 וַתִּבָּקַע הָעִיר[a] וְכָל־אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה
[b]יִבְרְחוּ וַיֵּצְאוּ מֵהָעִיר[b] לַיְלָה דֶּרֶךְ שַׁעַר בֵּין־הַחֹמֹתַיִם אֲשֶׁר עַל־גַּן
הַמֶּלֶךְ וְכַשְׂדִּים עַל־הָעִיר סָבִיב וַיֵּלְכוּ דֶּרֶךְ הָעֲרָבָה׃ 8 וַיִּרְדְּפוּ חֵיל־
כַּשְׂדִּים אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ וַיַּשִּׂיגוּ [a]אֶת־צִדְקִיָּהוּ[a] בְּעַרְבֹת[b] יְרֵחוֹ וְכָל־חֵילוֹ[c]
נָפֹצוּ מֵעָלָיו׃ 9 וַיִּתְפְּשׂוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲלוּ אֹתוֹ אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל רִבְלָתָה
[a]בְּאֶרֶץ חֲמָת[a] וַיְדַבֵּר אִתּוֹ מִשְׁפָּטִים[b]׃ 10 וַיִּשְׁחַט מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־בְּנֵי
צִדְקִיָּהוּ לְעֵינָיו וְגַם אֶת־כָּל־שָׂרֵי יְהוּדָה שָׁחַט בְּרִבְלָתָה׃ 11 וְאֶת־
עֵינֵי צִדְקִיָּהוּ עִוֵּר וַיַּאַסְרֵהוּ בַנְחֻשְׁתַּיִם וַיְבִאֵהוּ [a]מֶלֶךְ־בָּבֶל[a] בָּבֶלָה
וַיִּתְּנֵהוּ בבֵית[b]־הַפְּקֻדֹּת עַד־יוֹם מוֹתוֹ׃ 12 וּבַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי
בֶּעָשׂוֹר[a] לַחֹדֶשׁ [b]הִיא שְׁנַת תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְרֶאצַּר
מֶלֶךְ־בָּבֶל[b] בָּא נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים עָמַד[c] לִפְנֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל בִּירוּשָׁלִָם[d]׃
13 וַיִּשְׂרֹף אֶת־בֵּית־יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל־בָּתֵּי יְרוּשָׁלִַם [°]וְאֶת־
כָּל־בֵּית הַגָּדוֹל[°] שָׂרַף[a] בָּאֵשׁ׃ 14 וְאֶת־כָּל[a]־חוֹמֹת יְרוּשָׁלִַם סָבִיב[b]
נָתְצוּ כָּל[c]־חֵיל כַּשְׂדִּים אֲשֶׁר אֶת־רַב־טַבָּחִים׃ [°]15 [a]וּמִדַּלּוֹת הָעָם[a]
וְאֶת־יֶתֶר הָעָם ׀ הַנִּשְׁאָרִים בָּעִיר וְאֶת־הַנֹּפְלִים אֲשֶׁר נָפְלוּ אֶל[b]־מֶלֶךְ
בָּבֶל וְאֵת יֶתֶר הָאָמוֹן הֶגְלָה נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים[c]׃[°] 16 [a]וּמִדַּלּוֹת[a]
הָאָרֶץ הִשְׁאִיר נְבוּזַרְאֲדָן[b] רַב־טַבָּחִים [c]לְכֹרְמִים וּלְיֹגְבִים[c]׃ 17 וְאֶת־
עַמּוּדֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לְבֵית[a]־יְהוָה וְאֶת־הַמְּכֹנוֹת[b] וְאֶת־יָם הַנְּחֹשֶׁת
אֲשֶׁר בְּבֵית־יְהוָה שִׁבְּרוּ כַשְׂדִּים וַיִּשְׂאוּ אֶת־כָּל־נְחֻשְׁתָּם[c] בָּבֶלָה׃

3 [b] l c 39MSS 2R 24,20 𝔖𝔗 וּבִיה׳ ‖ 4 cf 39,1; 2R 25,1 ‖ [a] 𝔊 הַתְּשִׁיעִי ‖ [b] >𝔊 id 39,1𝔐 ‖ 6 [°-°] >𝔊 2R 25,3, 𝔖 *mense quinto* ‖ 7 [a] ins c 2R 25,4 𝔊L (cf 39,4) וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ ‖ [b-b] >𝔊 2R 25,4; in 𝔐 l וַיִּבְרְחוּ ‖ 8 [a-a] 𝔊 2R אֹתוֹ ‖ [b] 𝔊 בְּעֵבֶר ‖ [c] 𝔊 παῖδες αὐτοῦ ‖ 9 [a-a] >𝔊 2R ‖ [b] 𝔊𝔖 2R מִשְׁפָּט ‖ 10 frt l c 𝔖 et 39,6 חֹרֵי ‖ 11 [a-a] prb dl cf 39,6; 2R 25,7 ‖ [b] l c K(𝔊𝔗) בְּבֵית Q בֵּית ‖ 12 [a] 2R 25,8 בְּשִׁבְעָה ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [c] 𝔊 2R עֶבֶד (om לִפְ׳); 2R𝔊 עֹמֵד ‖ [d] frt l c 2R ירוש׳ ‖ 13 [°-°] frt dl; 2R גָּדוֹל ‖ 14 [a] כל > 39,8; 2R 25,10 ‖ [b] > 39,8 ‖ [c] >𝔊 ‖ 15 >𝔊 ‖ [a-a] >39,9; 2R 25,11 (add) ‖ [b] l עַל cf 39,9; 2R ‖ [c] 39,9 + בָּבֶל ‖ 16 cf 39,10 ‖ [a] l c 2R 25,12 וּמִדַּלַּת (𝔊) (וְאֶת־יֶתֶר הָעָם) ‖ [b] >𝔊 ‖ [c-c] ?; cf 39,10 ‖ 17 [a] l c nonn MSS Vrs בְּבֵית ‖ [b] prps הַכִּיּרוֹת ‖ [c] 𝔊 + וַיָּבִיאוּ.

18 [a]וְאֶת־הַסִּרוֹת וְאֶת־הַיָּעִים[a] וְאֶת־הַמְזַמְּרוֹת[b] וְאֶת־הַמִּזְרָקֹת[c] וְאֶת־
הַכַּפּוֹת וְאֵת כָּל־כְּלֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־יְשָׁרְתוּ בָהֶם לָקָחוּ׃ 19 וְאֶת־
הַסִּפִּים[a] וְאֶת־הַמַּחְתּוֹת[b] וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת[c] [d]וְאֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת
וְאֶת־הַכַּפּוֹת וְאֶת־הַמְּנַקִּיּוֹת[d] אֲשֶׁר זָהָב זָהָב וַאֲשֶׁר־כֶּסֶף כֶּסֶף לָקַח
רַב־טַבָּחִים׃ 20 הָעַמּוּדִים ׀ שְׁנַיִם הַיָּם הָאֶחָד[a] [b]וְהַבָּקָר שְׁנֵים־עָשָׂר
נְחֹשֶׁת אֲשֶׁר־תַּחַת[b] הַמְּכֹנוֹת[c] אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה
לֹא־הָיָה מִשְׁקָל לִנְחֻשְׁתָּם [d]כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה[d]׃ 21 וְהָעַמּוּדִים[a] [b]שְׁמֹנֶה
עֶשְׂרֵה[b] אַמָּה קוֹמָה[c] הָעַמֻּד הָאֶחָד [d]וְחוּט שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה אַמָּה יְסֻבֶּנּוּ
וְעָבְיוֹ אַרְבַּע אֶצְבָּעוֹת נָבוּב[d]׃ 22 וְכֹתֶרֶת עָלָיו[a] נְחֹשֶׁת וְקוֹמַת הַכֹּתֶרֶת
הָאַחַת[b] חָמֵשׁ[c] אַמּוֹת וּשְׂבָכָה וְרִמּוֹנִים עַל־הַכּוֹתֶרֶת סָבִיב הַכֹּל
נְחֹשֶׁת וְכָאֵלֶּה לַעַמּוּד הַשֵּׁנִי וְרִמּוֹנִים[d]׃ 23 וַיִּהְיוּ הָרִמֹּנִים תִּשְׁעִים
וְשִׁשָּׁה רוּחָה[a] כָּל־[b]הָרִמּוֹנִים מֵאָה[c] עַל־הַשְּׂבָכָה סָבִיב׃ 24 וַיִּקַּח
רַב־טַבָּחִים אֶת־שְׂרָיָה[a] כֹּהֵן הָרֹאשׁ וְאֶת־צְפַנְיָה[b] כֹּהֵן הַמִּשְׁנֶה
וְאֶת־שְׁלֹשֶׁת שֹׁמְרֵי הַסַּף׃ 25 [a]וּמִן־הָעִיר לָקַח[a] סָרִיס[b] אֶחָד אֲשֶׁר־
הָיָה[c] [d]פָקִיד ׀ עַל־אַנְשֵׁי[d] הַמִּלְחָמָה וְשִׁבְעָה[e] אֲנָשִׁים[f] מֵרֹאֵי פְנֵי־
הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר נִמְצְאוּ[g] בָעִיר וְאֵת סֹפֵר[h] שַׂר[i] הַצָּבָא הַמַּצְבִּא[k] אֶת־עַם
הָאָרֶץ וְשִׁשִּׁים אִישׁ מֵעַם הָאָרֶץ הַנִּמְצְאִים בְּתוֹךְ הָעִיר׃ 26 וַיִּקַּח
אוֹתָם נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים וַיֹּלֶךְ אוֹתָם אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל רִבְלָתָה׃
27 וַיַּכֶּה[a] אוֹתָם מֶלֶךְ בָּבֶל וַיְמִתֵם[b] בְּרִבְלָה בְּאֶרֶץ חֲמָת [c]וַיִּגֶל יְהוּדָה
מֵעַל אַדְמָתוֹ[c]׃ 28 [a]זֶה הָעָם אֲשֶׁר הֶגְלָה נְבוּכַדְרֶאצַּר
בִּשְׁנַת־שֶׁבַע[a] יְהוּדִים שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְעֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ ס 29 בִּשְׁנַת
שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לִנְבוּכַדְרֶאצַּר[a] מִירוּשָׁלַםִ נֶפֶשׁ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים

18 [a-a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊 ? וְהָעֲטָרָה ‖ [c] > 2R 25,14 ‖ 19 [a] > 2R 25,15; 𝔊 καὶ τὰ σαφφωθ ‖ [b] 𝔊 τὰ μασμαρωθ cf 18 המזמרות? ‖ [c] >𝔊 ‖ [d-d] > 2R 25,15 ‖ 20 [a] Q 'אֶ, K2R 'הָאֶ ‖ [b-b] > 2R 25,16 ‖ [c] 𝔊 'ת הַיָּם; cf 17[b] ‖ [d-d] >𝔊; aut dl aut l c 2R לִנְחֹשֶׁת כָּל־ ‖ 21 [a] > 2R 25,17 ‖ [b-b] 𝔊 35 = 2Ch 3,15 ‖ [c] l c Q קוֹמַת cf 2R ‖ [d-d] > 2R, 𝔊 סביב pr נבוב ‖ 22 [a] 𝔊 עליהם ‖ [b] > 2R ‖ [c] 2R שָׁלֹשׁ, l 𝔐 ‖ [d] 2R 25,17 עַל־השבכה; 𝔊 ὀκτὼ (שמנה exc post השני) ῥόαι τῷ πήχει τοῖς δώδεκα πήχεσιν cf 23 et 21 ‖ 23 [a] >𝔖; 𝔊 ἓν (vel τὸ ἓν) μέρος; frt l טוּר אֶחָד cf 1R 7,20, vel ? רוחה ortum e אחת [ב]שרשרה? (cf 1R 7,17; 2Ch 3,16 et supra 21 חוט) ‖ [b] 𝔊 praem וַיִּהְיוּ; 𝔖𝔙 וְכָל־ ‖ [c] cf ? 2Ch 3,16; 1R 7,20(מאתים); vel pr מאה על l ? מִמּוּל ‖ 24 [a] >𝔊 ‖ [b] >𝔊 ‖ 25 [a-a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊 וְסרים ‖ [c] l c 2R 25,19 הוּא ‖ [d-d] 𝔊 'פְּקִיד א ‖ [e] 2R וַחֲמִשָּׁה ‖ [f] 𝔊𝔖 אַנְשֵׁי שֵׁם ‖ [g] 𝔖 נִשְׁאֲרוּ ‖ [h] 𝔖𝔗 2R הַסֹּפֵר ‖ [i] >𝔊; 𝔖 וְשַׂר ‖ [k] 𝔊 הַסֹּפֵר? ‖ 27 [a] 2R 25,21 וַיַּךְ ‖ [b] >𝔊 ‖ [c-c] >𝔊 ‖ 28—30 >𝔊 et 2R ‖ 28 [a] 𝔖 + לְמַלְכוּתוֹ ‖ 29 nonn MSS 𝔖[h] 𝔖𝔗 + הֶגְלָה.

וּשְׁנָיִם׃ 30 בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים לִנְבוּכַדְרֶאצַּר הֶגְלָה נְבוּזַרְאֲדָן רַב־
טַבָּחִים יְהוּדִים נֶפֶשׁ שְׁבַע מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה כָּל־נֶפֶשׁ אַרְבַּעַת
אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ ס 31 וַיְהִי בִשְׁלֹשִׁים וָשֶׁבַע שָׁנָה לְגָלוּת
יְהֹויָכִן מֶלֶךְ־יְהוּדָה בִּשְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה[a] לַחֹדֶשׁ נָשָׂא
אֱוִיל מְרֹדַךְ מֶלֶךְ בָּבֶל בִּשְׁנַת מַלְכֻתוֹ[b] אֶת־רֹאשׁ יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ־יְהוּדָה[c]
וַיֹּצֵא אֹתוֹ מִבֵּית הַכְּלִיא[d]׃ 32 וַיְדַבֵּר אִתּוֹ טֹבוֹת וַיִּתֵּן אֶת־כִּסְאוֹ מִמַּעַל
לְכִסֵּא[a] ־מְלָכִים[b] אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּבָבֶל׃ 33 וְשִׁנָּה אֵת בִּגְדֵי כִלְאוֹ וְאָכַל
לֶחֶם לְפָנָיו תָּמִיד כָּל־יְמֵי חַיָּו׃ 34 [a]וַאֲרֻחָתוֹ אֲרֻחַת תָּמִיד נִתְּנָה־לּוֹ[a]
מֵאֵת מֶלֶךְ־בָּבֶל דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ [b]עַד־יוֹם מוֹתוֹ[b] [c]כֹּל יְמֵי חַיָּיו[c]׃

31 a 2R 25,27 וְשִׁבְעָה 𝔊 וְאַרְבָּעָה ‖ b l c 2R מָלְכוֹ ‖ c $\mathfrak{G}^{B}$ + וַיְנַלְּחֵהוּ ‖ d l c 2R *כִּלְאוֹ (K הַכְּלִיא Q הַכְּלוּא) ‖ 32 a >$\mathfrak{G}^{B\aleph}$ ‖ b l c Q 2MSS et 2R 25,28 הַמְּלָכִים ‖ 33 Q חַיָּיו ‖ 34 a-a 𝔊 והארחה נתנה לו תמיד ‖ b-b >3MSS et 2R 25,30 ‖ c-c >𝔊.

# EZECHIEL. יחזקאל

1 [1]וַיְהִי׀ בִּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה בָּרְבִיעִי בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ וַאֲנִי בְתוֹךְ־הַגּוֹלָה
עַל־נְהַר־כְּבָר נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם וָאֶרְאֶה מַרְאוֹת אֱלֹהִים׃ [2]בַּחֲמִשָּׁה
לַחֹדֶשׁ הִיא הַשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לְגָלוּת הַמֶּלֶךְ יוֹיָכִין׃ [3][a]הָיֹה הָיָה[a] דְבַר־
יְהוָה אֶל־יְחֶזְקֵאל בֶּן־בּוּזִי הַכֹּהֵן בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים עַל־נְהַר־כְּבָר וַתְּהִי
עָלָיו[b] שָׁם[c] יַד־יְהוָה׃ [4]וָאֵרֶא וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה בָּאָה מִן־הַצָּפוֹן
עָנָן[a] גָּדוֹל[b] וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת [c]וְנֹגַהּ לוֹ סָבִיב[c] וּמִתּוֹכָהּ כְּעֵין הַחַשְׁמַל
[d]מִתּוֹךְ הָאֵשׁ[d]׃ [5]וּמִתּוֹכָהּ דְּמוּת אַרְבַּע חַיּוֹת וְזֶה מַרְאֵיהֶן דְּמוּת אָדָם
לָהֵנָּה׃ [6]וְאַרְבָּעָה פָנִים לְאֶחָת וְאַרְבַּע כְּנָפַיִם °לְאַחַת לָהֶם°׃
[7]וְרַגְלֵיהֶם[a] רֶגֶל[b] יְשָׁרָה[c] וְכַף[d] רַגְלֵיהֶם [e]כְּכַף רֶגֶל עֵגֶל[e] וְנֹצְצִים כְּעֵין
נְחֹשֶׁת קָלָל[f]׃ [8]וִידֵו[a] אָדָם מִתַּחַת כַּנְפֵיהֶם עַל אַרְבַּעַת רִבְעֵיהֶם
וּפְנֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם[b] לְאַרְבַּעְתָּם׃ [9]°חֹבְרֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחוֹתָהּ כַּנְפֵיהֶם°
לֹא־יִסַּבּוּ בְלֶכְתָּן אִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו יֵלֵכוּ׃ [10]וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי
אָדָם[a] וּפְנֵי אַרְיֵה אֶל־הַיָּמִין לְאַרְבַּעְתָּם וּפְנֵי־שׁוֹר מֵהַשְּׂמֹאול לְאַרְבַּעְתָּן
וּפְנֵי־נֶשֶׁר[b] לְאַרְבַּעְתָּן׃ [11]וּפְנֵיהֶם[a] וְכַנְפֵיהֶם פְּרֻדוֹת מִלְמָעְלָה[b] לְאִישׁ[c]
שְׁתַּיִם חֹבְרוֹת אִישׁ[d] וּשְׁתַּיִם מְכַסּוֹת אֵת גְּוִיֹתֵיהֶנָה[e]׃ [12]וְאִישׁ אֶל־
עֵבֶר פָּנָיו יֵלֵכוּ אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָׁמָּה הָרוּחַ לָלֶכֶת יֵלֵכוּ לֹא[a] יִסַּבּוּ
בְּלֶכְתָּן[b]׃ [13]וּדְמוּת[a] הַחַיּוֹת מַרְאֵיהֶם[b] כְּגַחֲלֵי־אֵשׁ בֹּעֲרוֹת כְּמַרְאֵה

Cp 1, 3 [a-a] 𝔖𝔗[L] הָיָה 𝔊 ויהי ‖ [b] 12MSS 𝔊𝔖 עָלַי ‖ [c] >𝔊, prb dl ‖ 4 [a] l c 𝔊 וְעָ׳ ‖ [b] ins c 𝔊 בָּהּ ‖ [c-c] trsp c 𝔊 ante וְאֵשׁ ‖ [d-d] dl ‖ 5 𝔊 עליהן; >𝔖 ‖ 6 [°-°] l c 𝔊𝔖 לְאֶחָת ‖ 7 [a] hic et in vs sqq pr הם et ם suff (c 𝔖 et MSS) l הן et ן ‖ [b] >𝔊𝔖, frt dl ‖ [c] 𝔊𝔖 יְשָׁרֹת, frt l ‖ [d] 𝔊 πτερωτοί? ‖ [e-e] >𝔊 prb l sol עֲגֻלָּה ‖ [f] l c 𝔊𝔏𝔄 וְכַנְפֵיהֶן קַלּוֹת ‖ 8 [a] l c Q MSS Edd 𝔊𝔖 וִידֵי ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ 9 [°-°] >𝔊, add ‖ 10 [a] prb ins מִקֶּדֶם לְאַרְבַּעְתָּן ‖ [b] prb exc לְאָחוֹר sed cf 11 ‖ 11 [a] >𝔊𝔏 prps לִפְנִימָה ‖ [b] ins c 𝔊 לְאַרְבַּעְתָּן ‖ [c] >𝔖 ‖ [d] l אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ (𝔊𝔖) cf 9 ‖ [e] prps + מלמעלה cf 𝔊 ‖ 12 [a] l c 𝔊𝔖 ולא ‖ [b] dl c 𝔊𝔖 ‖ 13 [a] l c 𝔊𝔏𝔄 וּבְתוֹךְ ‖ [b] l c 𝔊 מראה.

הַלַּפִּדִים[c] הִיא[d] מִתְהַלֶּכֶת[e] בֵּין הַחַיּוֹת וְנֹגַהּ לָאֵשׁ וּמִן־הָאֵשׁ יוֹצֵא
בָרָק[f]׃ [14°]וְהַחַיּוֹת רָצוֹא וָשׁוֹב כְּמַרְאֵה הַבָּזָק׃ [15]וָאֵרֶא הַחַיּוֹת[a]
וְהִנֵּה [b]אוֹפַן אֶחָד[b] בָּאָרֶץ אֵצֶל הַחַיּוֹת [c]לְאַרְבַּעַת פָּנָיו[c]׃ [16]מַרְאֵה[a]
הָאוֹפַנִּים וּמַעֲשֵׂיהֶם[b] כְּעֵין תַּרְשִׁישׁ וּדְמוּת אֶחָד[c] לְאַרְבַּעְתָּן וּמַרְאֵיהֶם[d]
וּמַעֲשֵׂיהֶם כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה הָאוֹפַן בְּתוֹךְ הָאוֹפָן׃ [17]עַל[a]־אַרְבַּעַת רִבְעֵיהֶן
בְּלֶכְתָּם[b] יֵלֵכוּ לֹא[c] יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּן[d]׃ [18°]וְגַבֵּיהֶן וְגֹבַהּ לָהֶם וְיִרְאָה לָהֶם°
וְגַבֹּתָם מְלֵאֹת עֵינַיִם סָבִיב לְאַרְבַּעְתָּן׃ [19]וּבְלֶכֶת הַחַיּוֹת יֵלְכוּ הָאוֹפַנִּים
אֶצְלָם וּבְהִנָּשֵׂא הַחַיּוֹת מֵעַל הָאָרֶץ יִנָּשְׂאוּ הָאוֹפַנִּים׃ [20]עַל[a] אֲשֶׁר
יִהְיֶה־שָּׁם[b] הָרוּחַ לָלֶכֶת יֵלֵכוּ [c]שָׁמָּה הָרוּחַ לָלֶכֶת[c] וְהָאוֹפַנִּים[d] יִנָּשְׂאוּ[e]
לְעֻמָּתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה בָּאוֹפַנִּים׃ [21]בְּלֶכְתָּם יֵלֵכוּ וּבְעָמְדָם יַעֲמֹדוּ
וּבְהִנָּשְׂאָם מֵעַל הָאָרֶץ יִנָּשְׂאוּ הָאוֹפַנִּים לְעֻמָּתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה
בָּאוֹפַנִּים׃ [22]וּדְמוּת עַל־רָאשֵׁי[a] הַחַיָּה[b] רָקִיעַ[c] כְּעֵין הַקֶּרַח הַנּוֹרָא[d]
[e]נָטוּי עַל־רָאשֵׁיהֶם מִלְמָעְלָה[e]׃ [23]וְתַחַת הָרָקִיעַ כַּנְפֵיהֶם יְשָׁרוֹת[a] אִשָּׁה
אֶל־אֲחוֹתָהּ לְאִישׁ שְׁתַּיִם מְכַסּוֹת לָהֵנָּה[b] [c]וּלְאִישׁ שְׁתַּיִם מְכַסּוֹת לָהֵנָּה[c]
אֵת גְּוִיֹּתֵיהֶם׃ [24]וָאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל כַּנְפֵיהֶם כְּקוֹל מַיִם רַבִּים [a]כְּקוֹל־
שַׁדַּי[a] בְּלֶכְתָּם [b]קוֹל הֲמֻלָּה כְּקוֹל מַחֲנֶה[b] בְּעָמְדָם[c] תְּרַפֶּינָה כַנְפֵיהֶן׃
[25°]וַיְהִי[a]־[b]קוֹל מֵעַל לָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁם בְּעָמְדָם תְּרַפֶּינָה
כַנְפֵיהֶן[b]׃ [26]וּמִמַּעַל[a] לָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁם כְּמַרְאֵה אֶבֶן־סַפִּיר דְּמוּת
כִּסֵּא[b] וְעַל דְּמוּת הַכִּסֵּא דְּמוּת כְּמַרְאֵה אָדָם עָלָיו[c] מִלְמָעְלָה׃ [27]וָאֵרֶא
[a]כְּעֵין חַשְׁמַל[a] [b]כְּמַרְאֵה־אֵשׁ בֵּית־לָהּ סָבִיב[b] מִמַּרְאֵה מָתְנָיו וּלְמָעְלָה
וּמִמַּרְאֵה מָתְנָיו וּלְמַטָּה רָאִיתִי כְּמַרְאֵה־אֵשׁ וְנֹגַהּ לוֹ סָבִיב׃ [28]כְּמַרְאֵה
הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בֶעָנָן בְּיוֹם הַגֶּשֶׁם כֵּן מַרְאֵה הַנֹּגַהּ סָבִיב הוּא
מַרְאֵה דְּמוּת כְּבוֹד־יְהוָה וָאֶרְאֶה וָאֶפֹּל עַל־פָּנַי וָאֶשְׁמַע
קוֹל מְדַבֵּר׃ ס 2 [1]וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם עֲמֹד עַל־רַגְלֶיךָ וַאֲדַבֵּר אֹתָךְ׃

13 [c] l c 𝔊 לַפִּ׳ ‖ [d] dl c 𝔊; K^Or הוא ‖ [e] l c 𝔊 מִתְהַלְּכוֹת ‖ [f] 𝔊^A𝔏𝔄 כְּב׳ ‖
14 >𝔊, add ‖ 15 [a] dl c 𝔊 cf 4 ‖ [b-b] l ? c 𝔖 אוֹפַנִּים cf 16 ‖ [c-c] l לְאַרְבַּעְתָּן cf
𝔊𝔏𝔖𝔄 ‖ 16 [a] l c mlt MSS Vrs וּמ׳ ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c] l אַחַת ‖ [d] dl c 𝔊 ‖ 17 [a] l
אל cf 9. 12 ‖ [b] dl c 𝔊𝔖 ‖ [c] prb l c nonn MSS 𝔏𝔖𝔄 וְלֹא ‖ [d] >𝔖 ‖ 18 [°-°] crrp;
l ? וָאֵרֶא וְהִנֵּה גַּבּוֹת לָהֶם ‖ 20 [a] l אל ‖ [b] l שָׁמָּה ‖ [c-c] dl c nonn MSS 𝔊𝔖 ‖
[d] l c 𝔊 האופ׳ ‖ [e] l c 𝔊 וַיִּנָּ׳ ‖ 22 [a] 𝔊𝔖 ראשׁ cf 25. 26 ‖ [b] l c nonn MSS Vrs
הַחַיּוֹת ‖ [c] l c 𝔊 (𝔖?) כְּבָרָק׳ ‖ [d] dl c 𝔊 ‖ [e-e] >𝔖 ‖ 23 [a] 𝔊𝔏𝔄 נְטוּיוֹת; sed l ?
חֹבְרוֹת ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c-c] dl c 12MSS 𝔊𝔄 cf 𝔖 ‖ 24 [a-a] >𝔊^B ‖ [b-b] add; dl c
𝔊^B ‖ [c] l c 𝔊 וּבע׳ ‖ 25 >9MSS ‖ [a] prps c 𝔊 וְהִנֵּה ‖ [b-b] dl ‖ 26 [a] l ממעל cf 𝔊 ‖
[b] 𝔊 + עָלָיו ‖ [c] >𝔊 dl ‖ 27 [a-a] frt l sol וְהִנֵּה cf 4 ‖ [b-b] >𝔊 dl ‖ Cp 2, 1 𝔊 אֵלֶיךָ.

²וַתָּבֹא בִי רוּחַ[a] [b]כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלַי[b] וַתַּעֲמִדֵנִי עַל־רַגְלָי וָאֶשְׁמַע [c]אֵת
מִדַּבֵּר[c] אֵלָי׃ ס ³וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם שׁוֹלֵחַ אֲנִי אוֹתְךָ אֶל־בְּנֵי[a]
יִשְׂרָאֵל [b]אֶל־גּוֹיִם[b] הַמּוֹרְדִים[c] אֲשֶׁר מָרְדוּ־בִי הֵמָּה וַאֲבוֹתָם [d]פָּשְׁעוּ
בִי[d] עַד־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה׃ ⁴[a]וְהַבָּנִים קְשֵׁי פָנִים וְחִזְקֵי־לֵב אֲנִי שׁוֹלֵחַ
אוֹתְךָ אֲלֵיהֶם[a] וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה׃ ⁵וְהֵמָּה[a] אִם־
יִשְׁמְעוּ וְאִם־יֶחְדָּלוּ[b] כִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה וְיָדְעוּ כִּי נָבִיא הָיָה[c] בְתוֹכָם׃
ס ⁶וְאַתָּה בֶן־אָדָם אַל־תִּירָא מֵהֶם וּמִדִּבְרֵיהֶם[a] אַל־תִּירָא[b] כִּי
[c]סָרָבִים וְסַלּוֹנִים[c] אוֹתָךְ[d] וְאֶל[e]־עַקְרַבִּים אַתָּה יוֹשֵׁב מִדִּבְרֵיהֶם אַל־
תִּירָא וּמִפְּנֵיהֶם אַל־תֵּחָת כִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה׃ ⁷וְדִבַּרְתָּ אֶת־דְּבָרַי
אֲלֵיהֶם אִם־יִשְׁמְעוּ וְאִם־יֶחְדָּלוּ[a] כִּי מְרִי[b] הֵמָּה׃ ס ⁸וְאַתָּה
בֶן־אָדָם שְׁמַע אֵת °אֲשֶׁר־אֲנִי° מְדַבֵּר אֵלֶיךָ אַל־תְּהִי־מֶרִי כְּבֵית הַמֶּרִי
פְּצֵה פִיךָ וֶאֱכֹל אֵת אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן אֵלֶיךָ׃ ⁹וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה־יָד שְׁלוּחָה
אֵלָי °וְהִנֵּה־בוֹ° מְגִלַּת־סֵפֶר׃ ¹⁰וַיִּפְרֹשׂ אוֹתָהּ לְפָנַי וְהִיא כְתוּבָה פָּנִים
וְאָחוֹר וְכָתוּב אֵלֶיהָ[a] קִנִים[b] וָהֶגֶה וָהִי[c]׃ **3** ¹וַיֹּאמֶר אֵלַי
בֶּן־אָדָם [a]אֵת אֲשֶׁר־תִּמְצָא אֱכוֹל[a] אֱכוֹל אֶת־הַמְּגִלָּה הַזֹּאת וְלֵךְ דַּבֵּר
אֶל־בֵּית[b] יִשְׂרָאֵל׃ ²וָאֶפְתַּח[a] אֶת־פִּי וַיַּאֲכִלֵנִי אֵת הַמְּגִלָּה הַזֹּאת[b]׃
³וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם [a]בִּטְנְךָ תַאֲכֵל וּמֵעֶיךָ תְמַלֵּא[a] אֵת הַמְּגִלָּה הַזֹּאת
אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן אֵלֶיךָ וָאֹכְלָה[b] וַתְּהִי בְּפִי כִּדְבַשׁ לְמָתוֹק[c]׃ ס
⁴וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם לֶךְ־בֹּא אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְדִבַּרְתָּ בִדְבָרַי אֲלֵיהֶם׃
⁵כִּי לֹא אֶל־עַם עִמְקֵי שָׂפָה [a]וְכִבְדֵי לָשׁוֹן[a] אַתָּה שָׁלוּחַ [b]אֶל־בֵּית
יִשְׂרָאֵל[b]׃ ⁶לֹא[a] ׀ אֶל־עַמִּים רַבִּים [b]עִמְקֵי שָׂפָה וְכִבְדֵי לָשׁוֹן[b] אֲשֶׁר לֹא־
תִשְׁמַע דִּבְרֵיהֶם [c]אִם־לֹא[c] אֲלֵיהֶם שְׁלַחְתִּיךָ הֵמָּה יִשְׁמְעוּ אֵלֶיךָ׃ ⁷וּבֵית
יִשְׂרָאֵל לֹא יֹאבוּ לִשְׁמֹעַ אֵלֶיךָ כִּי־אֵינָם אֹבִים לִשְׁמֹעַ אֵלָי כִּי כָל־

**2** [a] 𝔊 + καὶ ἀνέλαβέν με καὶ ἐξῆρέν με 𝔏𝔄 cf 3,14 ‖ [b-b] dl c 𝔊 ‖ [c-c] l ? c 𝔊 אתו מְדַבֵּר ‖ **3** [a] prb l c 𝔊 בֵּית ‖ [b-b] dl c 𝔊𝔏 ‖ [c] 𝔊 + בִּי ‖ [d-d] dl c 𝔊 ‖ **4** [a-a] >𝔊[B]𝔏, add ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ **5** [a] dl c 𝔊𝔏𝔖 ‖ [b] 𝔊𝔏𝔖𝔄 יֵחַתּוּ (πτοηθῶσιν) vel תֶּחֱרַד ‖ [c] l c 𝔊𝔏𝔖 אַתָּה ‖ **6** [a] l c 𝔊𝔏 וּמפניהם ‖ [b] l c 𝔊𝔏𝔖 תֵּחַת vel יֶחֱרָדוּ (ἐκστῇς) ‖ [c-c] 𝔊 סֹרְרִים וְסוֹלְלִים ? prps (cf 𝔖) סוֹרְבִים וְסוֹלִים ‖ [d] 𝔊 ἐπὶ σὲ κύκλῳ ‖ [e] l c 𝔊𝔏𝔖𝔗 וּבְתוֹךְ ‖ **7** [a] 𝔊𝔖 יֵחַתּוּ (? πτοηθ. cf 5) ‖ [b] l c 27MSS Edd 𝔊𝔖 בֵּית־מ׳ ‖ **8** °-° >𝔊𝔏𝔄 cf 2 ‖ **9** °-° prb l c 𝔊 וּבָהּ ‖ **10** [a] >𝔊[B]; 𝔊[h MSS] εἰς αὐτὴν vel ἐν αὐτῇ (בהּ cf 𝔖𝔗) 𝔖 וּכְתוּבוֹת בָּהּ ‖ [b] l c 𝔊𝔏𝔄𝔗 קִינָה ‖ [c] frt l (cf 𝔖𝔗) וָנֶהִי 𝔊𝔏𝔄𝔙 והוי ‖ Cp 3, **1** [a-a] dl c 𝔊 ‖ [b] l c 22MSS 𝔊𝔖𝔙𝔄 בְּנֵי ‖ **2** [a] 𝔊 וַיִּפְ׳ ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ **3** [a-a] ?; cf 𝔊𝔏𝔙 ‖ [b] l c 𝔊 ואכלֶהָ ‖ [c] l ? c Vrs מת׳; 'A = 𝔐 ‖ **4** l c 𝔊𝔏𝔖𝔙 אֶת־דב׳ ‖ **5** [a-a] prb dl c 𝔊[B]𝔏 ‖ [b-b] add et dl ‖ **6** [a] l c 𝔊𝔏𝔖𝔙 וְלֹא ‖ [b-b] dl c 𝔖 ‖ [c-c] prb l c 𝔊𝔏𝔙 וְאִם.

בֵּית יִשְׂרָאֵל חִזְקֵי־מֵצַח וּקְשֵׁי־לֵב הֵמָּה׃ 8הִנֵּה[a] נָתַתִּי אֶת־פָּנֶיךָ
חֲזָקִים לְעֻמַּת פְּנֵיהֶם וְאֶת־מִצְחֲךָ חָזָק[b] לְעֻמַּת מִצְחָם׃ 9כְּשָׁמִיר חָזָק
מִצֹּר [a]נָתַתִּי מִצְחֶךָ[a] לֹא־תִירָא אוֹתָם[b] וְלֹא־תֵחַת מִפְּנֵיהֶם כִּי בֵּית מְרִי
הֵמָּה׃ ס 10וַיֹּאמֶר אֵלָי בֶּן־אָדָם אֶת־כָּל־דְּבָרַי אֲשֶׁר אֲדַבֵּר
אֵלֶיךָ קַח בִּלְבָבְךָ וּבְאָזְנֶיךָ שְׁמָע׃ 11וְלֵךְ בֹּא אֶל־הַגּוֹלָה אֶל־בְּנֵי עַמֶּךָ
וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה אִם־יִשְׁמְעוּ
וְאִם־יֶחְדָּלוּ׃ 12וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בָּרוּךְ
כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ׃ 13וְקוֹל[a] ׀ כַּנְפֵי הַחַיּוֹת מַשִּׁיקוֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחוֹתָהּ
וְקוֹל הָאוֹפַנִּים לְעֻמָּתָם וְקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל[b]׃ 14וְרוּחַ נְשָׂאַתְנִי וַתִּקָּחֵנִי
וָאֵלֵךְ מַר בַּחֲמַת רוּחִי וְיַד־יְהוָה עָלַי חָזָקָה׃ 15וָאָבוֹא אֶל־הַגּוֹלָה
תֵּל אָבִיב הַיֹּשְׁבִים אֶל[a]־נְהַר־כְּבָר [b]וָאֵשֵׁר הֵמָּה יוֹשְׁבִים שָׁם[b] וָאֵשֵׁב
שָׁם שִׁבְעַת יָמִים מַשְׁמִים[c] בְּתוֹכָם׃
16וַיְהִי[a] מִקְצֵה שִׁבְעַת יָמִים [b] וַיְהִי[c] דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃
17בֶּן־אָדָם צֹפֶה נְתַתִּיךָ לְבֵית יִשְׂרָאֵל וְשָׁמַעְתָּ מִפִּי דָּבָר וְהִזְהַרְתָּ
אוֹתָם מִמֶּנִּי׃ 18בְּאָמְרִי לָרָשָׁע מוֹת תָּמוּת[a] וְלֹא הִזְהַרְתּוֹ וְלֹא דִבַּרְתָּ
לְהַזְהִיר[b] רָשָׁע[c] מִדַּרְכּוֹ הָרְשָׁעָה[d] לְחַיֹּתוֹ [e]הוּא רָשָׁע[e] בַּעֲוֹנוֹ יָמוּת
וְדָמוֹ מִיָּדְךָ אֲבַקֵּשׁ׃ 19וְאַתָּה כִּי־הִזְהַרְתָּ רָשָׁע וְלֹא־שָׁב מֵרִשְׁעוֹ
וּמִדַּרְכּוֹ [a]הָרְשָׁעָה הוּא[a] בַּעֲוֹנוֹ יָמוּת וְאַתָּה אֶת־נַפְשְׁךָ הִצַּלְתָּ׃
20וּבְשׁוּב צַדִּיק מִצִּדְקוֹ[a] וְעָשָׂה עָוֶל וְנָתַתִּי מִכְשׁוֹל לְפָנָיו
הוּא יָמוּת כִּי לֹא הִזְהַרְתּוֹ בְּחַטָּאתוֹ יָמוּת וְלֹא[b] תִזָּכַרְןָ[c] צִדְקָתוֹ[d]
[e]אֲשֶׁר עָשָׂה[e] וְדָמוֹ מִיָּדְךָ אֲבַקֵּשׁ׃ 21וְאַתָּה כִּי הִזְהַרְתּוֹ[a] צַדִּיק לְבִלְתִּי
חֲטֹא צַדִּיק[b] וְהוּא לֹא־חָטָא [c] חָיוֹ[d] יִחְיֶה כִּי נִזְהָר וְאַתָּה אֶת־נַפְשְׁךָ
הִצַּלְתָּ׃ ס
22וַתְּהִי עָלַי שָׁם יַד־יְהוָה וַיֹּאמֶר אֵלַי קוּם צֵא אֶל־הַבִּקְעָה וְשָׁם

8 [a] 𝔊 וְהִנֵּה ‖ [b] 𝔊𝔏 אֲחַזֵּק ‖ 9 [a-a] prb dl c 𝔊(※) ‖ [b] l c 𝔊𝔏𝔖 מֵהֶם cf 2,6 ‖ 11 𝔖 ויחרדו(?) ‖ 12 id Vrs; sed l בְּרוּם ‖ 13 [a] 𝔊𝔏𝔄 καὶ ἴδον φωνήν ‖ [b] >𝔊, frt dl et l הָרָעַשׁ ‖ 14 prb dl c 𝔊ᴮ𝔖; 𝔊ʰ𝔏𝔄 μετέωρος = מוּרָם (מרם)? ‖ 15 [a] l c 𝔊 עַל ‖ [b-b] >2MSS 𝔖, frt dl; K וַאֲשֶׁר Q mlt MSS 𝔊 וָאֵשֵׁב אֲשֶׁר הֵמָּה שָׁם ‖ [c] frt l מְשֹׁמֵם cf 3MSS ἈΣΘ𝔖𝔗𝔙; 𝔊𝔏𝔄 ἀναστρεφόμενος ‖ 16 [a] 𝔖 ומק' ‖ [b] sic 𝔐 (interv) ‖ [c] >𝔊, l c 𝔖 היה ‖ 18 [a] 𝔊 תּוּמַת ‖ [b] frt dl c 𝔖 ‖ [c] l frt c 𝔖 לר et c 𝔊𝔏 + לָשׁוּב ‖ [d] dl c 𝔊𝔏𝔖 ‖ [e-e] l c 𝔊 הרשע ההוא ‖ 19 [a-a] l c 𝔊 הרשע ההוא (trsp ‸ ad ומדרכו) ‖ 20 [a] l מִצִּדְקָתוֹ ‖ [b] 𝔊𝔏 כִּי לֹא ‖ [c] prb l c 𝔖 תִּזָּכֵר לוֹ ‖ [d] l c K צִדְקָתוֹ, Q צִדְקֹתָיו ‖ [e-e] >𝔊 ‖ 21 [a] l c Vrs הִזְהַרְתָּ ‖ [b] dl c 𝔊𝔏𝔖 ‖ [c] ins c 𝔊𝔏𝔖 הַצַּדִּיק ‖ [d] >𝔖; frt l הַהוּא cf 19 ‖ 22 dl c 𝔊.

אֲדַבֵּר אוֹתָךְ׃ 23 וָאָקוּם וָאֵצֵא אֶל־הַבִּקְעָה וְהִנֵּה־שָׁם כְּבוֹד־יְהוָה
עֹמֵד כַּכָּבוֹד אֲשֶׁר רָאִיתִי עַל־נְהַר־כְּבָר וָאֶפֹּל עַל־פָּנָי׃ 24 וַתָּבֹא־בִי
רוּחַ וַתַּעֲמִדֵנִי עַל־רַגְלָי וַיְדַבֵּר אֹתִי וַיֹּאמֶר אֵלַי בֹּא הִסָּגֵר בְּתוֹךְ
בֵּיתֶךָ׃ ס 25 וְאַתָּה בֶן־אָדָם הִנֵּה נָתְנוּ[a] עָלֶיךָ עֲבוֹתִים וַאֲסָרוּךָ[b]
בָּהֶם וְלֹא תֵצֵא בְּתוֹכָם׃ 26 וּלְשׁוֹנְךָ אַדְבִּיק אֶל־חִכֶּךָ וְנֶאֱלַמְתָּ וְלֹא־
תִהְיֶה לָהֶם לְאִישׁ מוֹכִיחַ כִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה׃ 27 וּבְדַבְּרִי אוֹתְךָ אֶפְתַּח
אֶת־פִּיךָ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הַשֹּׁמֵעַ ׀ יִשְׁמָע [b]וְהֶחָדֵל ׀
יֶחְדָּל[b] כִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה׃ פ 4 1 וְאַתָּה בֶן־אָדָם קַח־לְךָ
לְבֵנָה וְנָתַתָּה אוֹתָהּ לְפָנֶיךָ וְחַקּוֹתָ עָלֶיהָ עִיר אֶת־יְרוּשָׁלָםִ׃ 2 וְנָתַתָּה
עָלֶיהָ מָצוֹר וּבָנִיתָ עָלֶיהָ דָּיֵק וְשָׁפַכְתָּ עָלֶיהָ סֹלְלָה וְנָתַתָּה עָלֶיהָ
מַחֲנוֹת וְשִׂים[a]־עָלֶיהָ[b] כָּרִים סָבִיב׃ 3 וְאַתָּה קַח־לְךָ מַחֲבַת בַּרְזֶל
וְנָתַתָּה אוֹתָהּ קִיר בַּרְזֶל בֵּינְךָ וּבֵין הָעִיר וַהֲכִינֹתָה אֶת־פָּנֶיךָ אֵלֶיהָ[a]
וְהָיְתָה בַמָּצוֹר וְצַרְתָּ עָלֶיהָ אוֹת הִיא לְבֵית[b] יִשְׂרָאֵל׃
4 וְאַתָּה שְׁכַב עַל־צִדְּךָ הַשְּׂמָאלִי וְשַׂמְתָּ[a] אֶת־עֲוֹן בֵּית־יִשְׂרָאֵל עָלָיו
מִסְפַּר[b] הַיָּמִים אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו תִּשָּׂא[c] אֶת־עֲוֹנָם׃ 5 וַאֲנִי נָתַתִּי לְךָ
אֶת־שְׁנֵי עֲוֹנָם לְמִסְפַּר יָמִים °שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת° וְתִשְׁעִים יוֹם וְנָשָׂאתָ עֲוֹן
בֵּית־יִשְׂרָאֵל׃ 6 וְכִלִּיתָ אֶת־אֵלֶּה וְשָׁכַבְתָּ עַל־צִדְּךָ הַיְמָנִי[a] שֵׁנִית[b]
וְנָשָׂאתָ אֶת־עֲוֹן בֵּית־יְהוּדָה אַרְבָּעִים יוֹם [c]יוֹם לַשָּׁנָה יוֹם לַשָּׁנָה[c]
נְתַתִּיו[d] לָךְ׃ 7 וְאֶל־מְצוֹר יְרוּשָׁלַםִ תָּכִין פָּנֶיךָ וּזְרֹעֲךָ חֲשׂוּפָה וְנִבֵּאתָ
עָלֶיהָ׃ 8 וְהִנֵּה[a] נָתַתִּי עָלֶיךָ עֲבוֹתִים וְלֹא־תֵהָפֵךְ מִצִּדְּךָ אֶל־צִדֶּךָ עַד־
כַּלּוֹתְךָ[b] יְמֵי מְצוּרֶךָ[c]׃ 9 וְאַתָּה קַח־לְךָ חִטִּין[a] וּשְׂעֹרִים וּפוֹל וַעֲדָשִׁים
וְדֹחַן וְכֻסְּמִים וְנָתַתָּה אוֹתָם בִּכְלִי אֶחָד וְעָשִׂיתָ אוֹתָם לְךָ לְלָחֶם
מִסְפַּר[b] הַיָּמִים אֲשֶׁר־אַתָּה ׀ שׁוֹכֵב עַל־צִדְּךָ [c]שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת וְתִשְׁעִים יוֹם[c]
תֹּאכְלֶנּוּ׃ 10 וּמַאֲכָלְךָ °אֲשֶׁר תֹּאכְלֶנּוּ בְּמִשְׁקוֹל° עֶשְׂרִים שֶׁקֶל לַיּוֹם
מֵעֵת עַד־עֵת תֹּאכְלֶנּוּ׃ 11 וּמַיִם בִּמְשׂוּרָה תִשְׁתֶּה שִׁשִּׁית הַהִין מֵעֵת עַד־
עֵת תִּשְׁתֶּה׃ 12 וְעֻגַת[a] שְׂעֹרִים תֹּאכְלֶנָּה[b] וְהִיא[c] בְּגֶלְלֵי צֵאַת[d] הָאָדָם

25 a prps נָתַתִּי cf 4,8 ‖ b prps וַאֲסַרְתִּיךָ ‖ 27 a dl c 𝔊 ‖ b-b 𝔖 הֶחָרֵד ‖ Cp 4, 2 a prb l וְשַׂמְתָּ ‖ b > 𝔊 frt dl ‖ 3 a 𝔊 עָלֶיהָ ‖ b 𝔊 לִבְנֵי ‖ 4 a prps וְנָשָׂאתָ ‖ b frt l c 𝔊 כְּמִסְ׳ ‖ c 𝔊𝔙 וְנָשָׂאתָ ‖ 5 °-° l c 𝔊 מֵאָה ‖ 6 a l c K הַיְמִינִי, Q הַיְמָנִי ‖ b dl c 𝔊𝔖 ‖ c-c >𝔊𝔖 ‖ d frt l c 𝔊𝔖𝔙 נָתַתִּי ‖ 7 ?; 𝔊 (στερεώσεις) 𝔖𝔗 תְּחַזֵּק ‖ 8 a l c 𝔊B וַאֲנִי הִנֵּה, 𝔊A𝔄 והנני ‖ b l c 𝔊𝔖 כְּלוֹת ‖ c mlt MSS Edd מצוריך ‖ 9 a sic 𝔐; l c nonn MSS חטים ‖ b frt l c 𝔊 וּכְמ׳ ‖ c-c dl (pr ש׳ מ׳ l c 𝔊 מֵאָה cf 5) ‖ 10 °-° >𝔖; c 𝔊 dl אשר et l תֹּאכַל ‖ 12 a 𝔖 ועגת ‖ b 𝔖 תֹּאכַל ‖ c dl c 𝔊𝔙(𝔖?) ‖ d add (cf 15); dl c 𝔖.

תְּעֻגֶנָּה[e] לְעֵינֵיהֶם׃ פ 13 וַיֹּאמֶר[a] יְהוָה כָּכָה יֹאכְלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
אֶת־לַחְמָם[b] טָמֵא בַּגּוֹיִם [c]אֲשֶׁר אַדִּיחֵם שָׁם[c]׃ 14 וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי יֱהוִה
הִנֵּה נַפְשִׁי לֹא מְטֻמָּאָה[a] וּנְבֵלָה וּטְרֵפָה לֹא־אָכַלְתִּי מִנְּעוּרַי וְעַד־
עַתָּה וְלֹא־בָא בְּפִי בְּשַׂר[b] פִּגּוּל׃ פ 15 וַיֹּאמֶר אֵלַי רְאֵה נָתַתִּי לְךָ
אֶת־צְפוּעֵי הַבָּקָר תַּחַת גֶּלְלֵי הָאָדָם וְעָשִׂיתָ אֶת־לַחְמְךָ עֲלֵיהֶם׃
16 וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם הִנְנִי שֹׁבֵר מַטֵּה־לֶחֶם בִּירוּשָׁלִַם וְאָכְלוּ־לֶחֶם
בְּמִשְׁקָל וּבִדְאָגָה וּמַיִם בִּמְשׂוּרָה וּבְשִׁמָּמוֹן יִשְׁתּוּ׃ 17 לְמַעַן יַחְסְרוּ
לֶחֶם וָמָיִם וְנָשַׁמּוּ אִישׁ וְאָחִיו וְנָמַקּוּ בַּעֲוֺנָם׃ פ 5 1 וְאַתָּה
בֶן־אָדָם קַח־לְךָ ׀ חֶרֶב חַדָּה תַּעַר[a] הַגַּלָּבִים תִּקָּחֶנָּה לָּךְ וְהַעֲבַרְתָּ עַל־
רֹאשְׁךָ וְעַל־זְקָנֶךָ וְלָקַחְתָּ לְךָ[b] מֹאזְנֵי מִשְׁקָל וְחִלַּקְתָּם׃ 2 שְׁלִשִׁית בָּאוּר[a]
תַּבְעִיר בְּתוֹךְ הָעִיר כִּמְלֹאת יְמֵי הַמָּצוֹר [b]וְלָקַחְתָּ אֶת[b]־הַשְּׁלִשִׁית[c]
תַּכֶּה בַחֶרֶב סְבִיבוֹתֶיהָ וְהַשְּׁלִשִׁית תִּזְרֶה לָרוּחַ [d]וְחֶרֶב אָרִיק אַחֲרֵיהֶם[d]׃
3 וְלָקַחְתָּ מִשָּׁם מְעַט בְּמִסְפָּר וְצַרְתָּ אוֹתָם בִּכְנָפֶיךָ׃ 4 וּמֵהֶם עוֹד
תִּקָּח וְהִשְׁלַכְתָּ אוֹתָם אֶל־תּוֹךְ הָאֵשׁ וְשָׂרַפְתָּ אֹתָם בָּאֵשׁ ⸢מִמֶּנּוּ תֵצֵא־
אֵשׁ⸣ אֶל־כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ פ 5 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה זֹאת
יְרוּשָׁלִַם בְּתוֹךְ הַגּוֹיִם שַׂמְתִּיהָ וּסְבִיבוֹתֶיהָ אֲרָצוֹת׃ 6 וַתֶּמֶר אֶת־
מִשְׁפָּטַי לְרִשְׁעָה[a] מִן־הַגּוֹיִם וְאֶת־חֻקּוֹתַי מִן־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֶיהָ
כִּי בְמִשְׁפָּטַי מָאָסוּ וְחֻקּוֹתַי[b] לֹא־הָלְכוּ בָהֶם[c]׃ ס 7 לָכֵן כֹּה־אָמַר ׀
אֲדֹנָי[a] יֱהוִה יַעַן הֲמָנְכֶם[b] מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיכֶם בְּחֻקּוֹתַי[c] לֹא
הֲלַכְתֶּם וְאֶת־מִשְׁפָּטַי לֹא עֲשִׂיתֶם וּכְמִשְׁפְּטֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיכֶם
לֹא[d] עֲשִׂיתֶם׃ ס 8 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יֱהוִה הִנְנִי עָלַיִךְ [b]גַּם־אָנִי[b]
וְעָשִׂיתִי בְתוֹכֵךְ מִשְׁפָּטִים[c] לְעֵינֵי הַגּוֹיִם׃ 9 וְעָשִׂיתִי בָךְ אֵת אֲשֶׁר לֹא־
עָשִׂיתִי וְאֵת אֲשֶׁר־לֹא־אֶעֱשֶׂה כָמֹהוּ עוֹד ⸢יַעַן כָּל⸣־תּוֹעֲבֹתָיִךְ׃ ס
10 לָכֵן אָבוֹת יֹאכְלוּ בָנִים[a] בְּתוֹכֵךְ וּבָנִים יֹאכְלוּ אֲבוֹתָם[b] וְעָשִׂיתִי בָךְ
שְׁפָטִים וְזֵרִיתִי אֶת־כָּל־שְׁאֵרִיתֵךְ לְכָל־רוּחַ׃ ס 11 לָכֵן חַי־אָנִי נְאֻם
אֲדֹנָי[a] יֱהוִה אִם־לֹא יַעַן[b] אֶת־מִקְדָּשִׁי טִמֵּאת [c]בְּכָל־שִׁקּוּצַיִךְ וּ[c]בְכָל־

12 [e] 𝔖 נָּה— ‖ 13 [a] l c 𝔊 וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר ‖ [b] prb dl c 𝔊 ‖ [c-c] >𝔊, prb add ‖ 14 [a] prb ins c 𝔊 בְּטֻמְאָה ‖ [b] l c 𝔊𝔙 כָּל־בְּ׳ ‖ 15 Q צְפִיעֵי, K צפועי ‖ Cp 5, 1 [a] l frt c 𝔖𝔏 כְּתַעַר 𝔊 ὑπὲρ (ὥσπερ?) ‖ [b] >𝔊, frt dl ‖ 2 [a] l בָּאֵשׁ ‖ [b-b] dl ‖ [c] l וְהַשְּׁ׳ cf 12 ‖ [d-d] prb add ‖ 3 Vrs בִּכְנָפֶךָ ‖ 4 ⸢⸣ l c 𝔊 וְאָמַרְתָּ ‖ 5 dl c 𝔊 ‖ 6 [a] prb add ‖ [b] 𝔊𝔖𝔙 וּבְח׳ ‖ [c] >𝔖 ‖ 7 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] crrp; prb l (cf 6) הַמְּרֹתְכֶם cf 𝔗(𝔖Θ) ‖ [c] l frt c 𝔊𝔏𝔖 וּבח׳ ‖ [d] dl c ca 30MSS nonn Edd 𝔖 ‖ 8 [a] dl c 𝔊 ‖ [b-b] dl c 𝔊𝔖 ‖ [c] l ? שְׁפָטִים cf 10 ‖ 9 ⸢⸣ 𝔊 כְּכֹל ‖ 10 [a] 𝔖 בְּנֵיהֶם ‖ [b] 𝔊 אָבוֹת ‖ 11 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] l c Vrs יַעַן אֲשֶׁר ‖ [c-c] dl c 𝔊.

תּוֹעֲבֹתָיִךְ וְגַם־אֲנִי אֶגְרַע[d] וְלֹא־[e]תָחוֹס עֵינִי [f]וְגַם־אֲנִי לֹא[f] אֶחְמוֹל׃
12 שְׁלִשִׁתַיִךְ בַּדֶּבֶר יָמוּתוּ וּבָרָעָב יִכְלוּ בְתוֹכֵךְ וְהַשְּׁלִשִׁית בַּחֶרֶב יִפְּלוּ
סְבִיבוֹתָיִךְ וְהַשְּׁלִישִׁית לְכָל־רוּחַ אֱזָרֶה וְחֶרֶב אָרִיק אַחֲרֵיהֶם׃ 13 וְכָלָה
אַפִּי [a]וַהֲנִחוֹתִי חֲמָתִי[a] בָּם וְהִנֶּחָמְתִּי[b] וְיָדְעוּ[c] כִּי־אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי
בְּקִנְאָתִי בְּכַלּוֹתִי חֲמָתִי בָּם׃ 14 וְאֶתְּנֵךְ לְחָרְבָּה וּלְחֶרְפָּה[a] בַּגּוֹיִם[b]
אֲשֶׁר סְבִיבוֹתָיִךְ לְעֵינֵי כָּל־עוֹבֵר׃ 15 וְהָיְתָה[a] [b]חֶרְפָּה וּגְדוּפָה מוּסָר
וּמְשַׁמָּה[b] לַגּוֹיִם[c] אֲשֶׁר סְבִיבוֹתָיִךְ בַּעֲשׂוֹתִי בָךְ שְׁפָטִים [d]בְּאַף וּבְחֵמָה
וּ[d]בְתֹכְחוֹת חֵמָה[e] אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃ 16 בְּשַׁלְּחִי אֶת־חִצֵּי[a] הָרָעָב
הָרָעִים[b] בָּהֶם[c] [d]אֲשֶׁר־הָיוּ[d] לְמַשְׁחִית [e]אֲשֶׁר־אֲשַׁלַּח אוֹתָם לְשַׁחֶתְכֶם
וְרָעָב אֹסֵף עֲלֵיכֶם[e] וְשָׁבַרְתִּי לָכֶם[f] מַטֵּה־לָחֶם׃ 17 וְשִׁלַּחְתִּי עֲלֵיכֶם[a]
רָעָב וְחַיָּה רָעָה וְשִׁכְּלֻךְ[b] וְדֶבֶר וָדָם יַעֲבָר־בָּךְ וְחֶרֶב אָבִיא עָלַיִךְ[c] אֲנִי
יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃ פ

6 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל[a]־הָרֵי
יִשְׂרָאֵל וְהִנָּבֵא אֲלֵיהֶם[b]׃ 3 וְאָמַרְתָּ הָרֵי יִשְׂרָאֵל שִׁמְעוּ דְּבַר־אֲדֹנָי[a]
יְהוִה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה לֶהָרִים וְלַגְּבָעוֹת לָאֲפִיקִים וְלַגֵּאָיוֹת[b] הִנְנִי
אֲנִי[c] מֵבִיא עֲלֵיכֶם חֶרֶב וְאִבַּדְתִּי[d] בָּמוֹתֵיכֶם׃ 4 וְנָשַׁמּוּ מִזְבְּחוֹתֵיכֶם
וְנִשְׁבְּרוּ° חַמָּנֵיכֶם וְהִפַּלְתִּי חַלְלֵיכֶם לִפְנֵי גִּלּוּלֵיכֶם׃ 5 °וְנָתַתִּי אֶת־
פִּגְרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי גִּלּוּלֵיהֶם° וְזֵרִיתִי אֶת־עַצְמוֹתֵיכֶם סְבִיבוֹת
מִזְבְּחוֹתֵיכֶם׃ 6 בְּכֹל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם הֶעָרִים תֶּחֱרַבְנָה וְהַבָּמוֹת תִּישָׁמְנָה
לְמַעַן יֶחֶרְבוּ וְיֶאְשְׁמוּ[a] מִזְבְּחוֹתֵיכֶם וְנִשְׁבְּרוּ וְנִשְׁבְּתוּ[b] גִּלּוּלֵיכֶם
וְנִגְדְּעוּ חַמָּנֵיכֶם [c]וְנִמְחוּ מַעֲשֵׂיכֶם[c]׃ 7 וְנָפַל חָלָל בְּתוֹכְכֶם וִידַעְתֶּם
כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ 8 וְהוֹתַרְתִּי[a] בִּהְיוֹת לָכֶם פְּלִיטֵי חֶרֶב בַּגּוֹיִם בְּהִזָּרוֹתֵיכֶם[b]
בָּאֲרָצוֹת׃ 9 וְזָכְרוּ פְלִיטֵיכֶם אוֹתִי בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר נִשְׁבּוּ־שָׁם אֲשֶׁר[a]

11 [d] Q[Or] 10MSS Σ𝔗𝔙 אֶגְדַּע, l c 𝔊 (ἀπώσομαί σε) 𝔏𝔖 אֶגְעָלֵךְ cf 16,45[𝔊] ‖ [e] prb l c 𝔊 לא ‖ [f-f] l c 𝔖𝔙 וְלֹא, 𝔊 ואני לא ‖ 12 Or אֱזָרֶה, l c 𝔊 אזרם ‖ 13 [a-a] 𝔊 sol וחמתי ‖ [b] dl c 𝔊 (dittogr?) ‖ [c] prb l c 𝔊 וְיָדַעַתְּ ‖ 14 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] 𝔊𝔏𝔄 וּבְנוֹתַיִךְ, prb בג' א' סב' add ‖ 15 [a] l c Vrs וְהָיִית ‖ [b-b] crrp; 𝔊 στενακτὴ καὶ δηλαιστή; prps שַׁמָּה וּמְשַׁמָּה(?) ‖ [c] nonn MSS 𝔊𝔙𝔄 בג' ‖ [d-d] >𝔊 (※) ‖ [e] 𝔊𝔖 חֲמָתִי ‖ 16 [a] l c 𝔊𝔖 חִצַּי; dl הרעב ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] l? בָּכֶם, vel בָּךְ ‖ [d-d] l c 𝔊 וְהָיוּ ‖ [e-e] >𝔊 prb add ‖ [f] l לָךְ cf 𝔊 ‖ 17 [a] l עָלַיִךְ c 𝔊 ‖ [b] 𝔊 καὶ τιμωρήσομαί σε ‖ [c] 𝔊 + κυκλόθεν (מִסָּבִיב) ‖ Cp 6, 2 [a] 𝔊 על ‖ [b] l עליהם (𝔊) ‖ 3 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] Q וְלַגֵּאָיוֹת, l c K וְלַגֵּיָאוֹת ‖ [c] dl c nonn MSS 𝔊 ‖ [d] 𝔊𝔏𝔄 וְאָבְדוּ ‖ 4 exc ? גִּלּוּלֵיכֶם וְנִגְדְּעוּ (cf 6) ‖ 5 [°-°] >𝔊 add ‖ 6 [a] Σ𝔗𝔖𝔙 וְיָשֹׁמּוּ sed dl c 𝔊 ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c-c] >𝔊, prb dl ‖ 8 [a] >𝔊, prps והיה sed cf 13 ‖ [b] l תְכֶם— ‖ 9 [a] dl c 𝔊.

נִשְׁבַּ֫רְתִּי[b] אֶת־לִבָּ֞ם הַזּוֹנֶ֗ה [c]אֲשֶׁר־סָ֣ר[c] מֵֽעָלַ֔י וְאֵת֙ עֵֽינֵיהֶ֔ם הַזֹּנ֖וֹת
אַחֲרֵ֣י גִּלּוּלֵיהֶ֑ם וְנָקֹ֨טּוּ֙ בִּפְנֵיהֶ֔ם [d]אֶל־הָֽרָעוֹת֙ אֲשֶׁ֣ר עָשׂ֔וּ[d] לְכֹ֖ל[e]
תּוֹעֲבֹתֵיהֶֽם׃ 10 וְיָדְע֖וּ כִּֽי־אֲנִ֣י יְהוָ֑ה [a]לֹ֤א אֶל־חִנָּם֙[a] דִּבַּ֔רְתִּי [b]לַעֲשׂ֥וֹת
לָהֶ֖ם הָרָעָ֥ה הַזֹּֽאת׃[b] פ 11 כֹּֽה־אָמַ֞ר אֲדֹנָ֣י[a] יְהֹוִ֗ה הַכֵּ֨ה בְכַפְּךָ֜ וּרְקַ֤ע
בְּרַגְלְךָ֙ וֶֽאֱמָר־אָ֔ח[b] אֶ֛ל[c] כָּל־תּוֹעֲב֥וֹת רָע֖וֹת[d] בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֑ל אֲשֶׁ֗ר[e] בַּחֶ֛רֶב
בָּרָעָ֥ב וּבַדֶּ֖בֶר[f] יִפֹּֽלוּ׃ 12 הָרָח֞וֹק בַּדֶּ֣בֶר יָמ֗וּת וְהַקָּרוֹב֙ בַּחֶ֣רֶב יִפּ֔וֹל
וְהַנִּשְׁאָר֙[a] וְהַנָּצ֔וּר בָּרָעָ֖ב יָמ֑וּת[b] וְכִלֵּיתִ֥י חֲמָתִ֖י בָּֽם׃ 13 וִֽידַעְתֶּם֮[a] כִּֽי־אֲנִ֣י
יְהוָה֒ בִּֽהְי֣וֹת חַלְלֵיהֶ֗ם בְּתוֹךְ֙ גִּלּ֣וּלֵיהֶ֔ם סְבִיב֖וֹת מִזְבְּחוֹתֵיהֶ֑ם אֶ֣ל[b]
כָּל־גִּבְעָ֨ה רָמָ֜ה [c]בְּכֹ֣ל ׀ רָאשֵׁ֣י הֶהָרִ֗ים[c] וְתַ֣חַת כָּל־עֵ֣ץ רַעֲנָ֗ן[d] וְתַ֙חַת֙
כָּל־אֵלָ֣ה עֲבֻתָּ֔ה[d] מְק֕וֹם[e] אֲשֶׁ֤ר נָֽתְנוּ־שָׁם֙ רֵ֣יחַ נִיחֹ֔חַ לְכֹ֖ל גִּלּוּלֵיהֶֽם׃
14 וְנָטִ֤יתִי אֶת־יָדִי֙ עֲלֵיהֶ֔ם וְנָתַתִּ֨י [o]אֶת־הָאָ֜רֶץ שְׁמָמָ֣ה וּמְשַׁמָּ֗ה מִמִּדְבַּ֣ר[o]
דִּבְלָ֔תָה בְּכֹ֖ל מוֹשְׁבוֹתֵיהֶ֑ם וְיָדְע֖וּ כִּֽי־אֲנִ֥י יְהוָֽה׃ פ
7 1 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ 2 וְאַתָּ֣ה בֶן־אָדָ֗ם[a] כֹּֽה־אָמַ֞ר אֲדֹנָ֧י[b]
יְהוִ֛ה לְאַדְמַ֥ת יִשְׂרָאֵ֖ל קֵ֑ץ בָּ֣א [c]הַקֵּ֔ץ עַל־אַרְבַּ֖עַת[d] כַּנְפ֥וֹת הָאָֽרֶץ׃
3 עַתָּה֙[a] הַקֵּ֣ץ עָלַ֔יִךְ וְשִׁלַּחְתִּ֤י[b] אַפִּי֙ בָּ֔ךְ[c] וּשְׁפַטְתִּ֖יךְ כִּדְרָכָ֑יִךְ וְנָתַתִּ֣י
עָלַ֔יִךְ אֵ֖ת כָּל־תּוֹעֲבוֹתָֽיִךְ׃ 4 וְלֹא[a]־תָח֥וֹס עֵינִ֛י עָלַ֖יִךְ[b] וְלֹ֣א אֶחְמ֑וֹל [c]כִּ֣י
דְרָכַ֜יִךְ[c] עָלַ֣יִךְ אֶתֵּ֗ן וְתוֹעֲבוֹתַ֙יִךְ֙ בְּתוֹכֵ֣ךְ תִּֽהְיֶ֔יןָ וִֽידַעְתֶּ֖ם[d] כִּֽי־אֲנִ֥י
יְהוָֽה׃ ס 5 כֹּ֥ה[a] אָמַ֖ר אֲדֹנָ֣י[b] יְהוִ֑ה [c]רָעָ֛ה אַחַ֥ת רָעָ֖ה הִנֵּ֥ה בָאָֽה׃[c]
6 [a]קֵ֣ץ בָּ֔א[a] בָּ֣א הַקֵּ֔ץ הֵקִ֖יץ[b] אֵלָ֑יִךְ[c] [d]הִנֵּ֖ה בָּאָֽה׃[d] 7 [a]בָּ֧אָה הַצְּפִירָ֛ה
אֵלֶ֖יךָ[a] יוֹשֵׁ֣ב הָאָ֑רֶץ בָּ֣א הָעֵ֗ת קָר֛וֹב[b] [c]הַיּ֥וֹם מְהוּמָ֖ה[c] [d]וְלֹא־הֵ֥ד הָרִֽים׃[d]
8 עַתָּ֣ה מִקָּר֗וֹב אֶשְׁפּ֤וֹךְ חֲמָתִי֙ עָלַ֔יִךְ וְכִלֵּיתִ֤י אַפִּי֙ בָּ֔ךְ וּשְׁפַטְתִּ֖יךְ
כִּדְרָכָ֑יִךְ וְנָתַתִּ֣י עָלַ֔יִךְ אֵ֖ת כָּל־תּוֹעֲבוֹתָֽיִךְ׃ 9 וְלֹא[a]־תָח֥וֹס עֵינִ֖י וְלֹ֣א

9 [b] l vel וְשָׁבַרְתִּי cf Α΄ΣΘ𝔗𝔙 vel prps בְּשִׁבְרִי cf 𝔖; 𝔊 ὀμώμοκα ‖ [c-c] dl c 𝔊 ‖ [d-d] dl c 𝔊 ‖ [e] 𝔊𝔖𝔙 בכל ‖ 10 [a-a] >𝔊(※), prb dl ‖ [b-b] >𝔊(※), prb dl ‖ 11 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] Α΄𝔊𝔏 אח אח (εὖγε εὖγε) ‖ [c] l על c 𝔊 ‖ [d] dl c 𝔊 ‖ [e] dl c 𝔊 ‖ [f] 𝔊 'ובר ‖ 12 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] l ? c 𝔊 יִתּוֹם (συντελεσθήσεται) ‖ 13 [a] l c 𝔖 וְיָדְעוּ ‖ [b] l c 𝔊 על ‖ [c-c] >𝔊 ‖ [d-d] >𝔊 ‖ [e] prb dl c 𝔊; $𝔖^h𝔊^{MSS}$ = 𝔐 ‖ 14 [o-o] 𝔖 *terram hanc desolatam magis quam terr. Dibl.*; l 'בָּר ר—.. ‖ Cp 7, 2 [a] ins c 𝔊𝔖 אֱמֹר ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c] ins c 2MSS 𝔗𝔙 בָּא cf 𝔖 ‖ [d] Q אַרְבַּע ‖ 3. 4 = 8. 9; in 𝔊 post 9 ‖ 3 [a] 𝔗 + בָּא ‖ [b] 𝔖 וְשָׁפַכְתִּי ‖ [c] 𝔊 עָלַיִךְ ‖ 4 [a] 𝔊 לא ‖ [b] >𝔊 ‖ [c-c] 12MSS כִּדְרָכַיִךְ ‖ [d] l c 𝔊𝔖 וְיָדַעַתְּ ‖ 5 [a] l c 𝔊 כי כה ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c-c] >𝔊; ca 30MSS 𝔗 אַחַר pr אחת 𝔖 תחת? ‖ 6 [a-a] >𝔊 ‖ [b] dl c 𝔊; 𝔖 ? הֵצִיק ‖ [c] l c 𝔊 עליך, cf 3a ‖ [d-d] >𝔊 ‖ 7 [a-a] >𝔊, prb crrp; l ? בָּא הַקֵּץ כִּי בָא אֵלָיִךְ ($Q^{Or}$ הצפרה; nonn MSS אֵלַיִךְ) ‖ [b] l c 𝔊𝔖 קָרַב ‖ [c-c] 𝔖𝔗(𝔙) 'יוֹם מה; frt l היום יום מְהֻמָה ‖ [d-d] >𝔖; frt l עַל־הֶהָרִים cf 6,2sqq ‖ 9 [a] 𝔊 לא.

אֶחְמ֑וֹל כִּדְרָכַ֜יִךְ[b] עָלַ֣יִךְ אֶתֵּ֗ן וְתוֹעֲבוֹתַ֙יִךְ֙ בְּתוֹכֵ֣ךְ תִּֽהְיֶ֔יןָ וִֽידַעְתֶּ֕ם[c]
כִּ֛י אֲנִ֥י יְהוָ֖ה מַכֶּֽה[d]׃ 10 [a]הִנֵּ֥ה הַיּ֖וֹם[b] [c]הִנֵּ֣ה בָאָ֑ה יָֽצְאָה֙ הַצְּפִרָ֔ה[c] צָ֣ץ
הַמַּטֶּ֔ה פָּרַ֖ח הַזָּדֽוֹן׃ 11 הֶחָמָ֛ס[a] [b]ק֥ם לְמַטֵּה־[b]רֶ֖שַׁע [c]לֹא־מֵהֶ֞ם וְלֹ֤א
מֵֽהֲמוֹנָם֙[c] [d]וְלֹ֣א מֶהֱמֵהֶ֔ם וְלֹא־נֹ֖הַּ בָּהֶֽם[d]׃ 12 בָּ֤א הָעֵת֙ הִגִּ֣יעַ[a] הַיּ֔וֹם
הַקּוֹנֶה֙ אַל־יִשְׂמָ֔ח וְהַמּוֹכֵ֖ר אַל־יִתְאַבָּ֑ל [b]כִּ֥י חָר֖וֹן אֶל־כָּל־הֲמוֹנָֽהּ[b]׃
13 כִּ֣י הַמּוֹכֵ֗ר אֶל־הַמִּמְכָּר֙ לֹ֣א יָשׁ֔וּב וְע֥וֹד בַּחַיִּ֖ים חַיָּתָ֑ם כִּֽי־חָז֤וֹן אֶל־
כָּל־הֲמוֹנָהּ֙ לֹ֣א יָשׁ֔וּב וְאִ֧ישׁ בַּעֲוֺנ֛וֹ חַיָּת֖וֹ לֹ֥א יִתְחַזָּֽקוּ׃ 14 תָּקְע֨וּ[a] בַתָּק֜וֹעַ[b]
[c]וְהָכִ֣ין הַכֹּ֗ל וְאֵ֥ין הֹלֵ֖ךְ לַמִּלְחָמָ֑ה[c] [d]כִּ֥י חֲרוֹנִ֖י אֶל־כָּל־הֲמוֹנָֽהּ[d]׃ 15 הַחֶ֣רֶב
בַּח֔וּץ[a] וְהַדֶּ֥בֶר וְהָרָעָ֖ב מִבָּ֑יִת אֲשֶׁ֤ר בַּשָּׂדֶה֙ בַּחֶ֣רֶב יָמ֔וּת וַאֲשֶׁ֣ר בָּעִ֔יר
רָעָ֥ב וָדֶ֖בֶר יֹאכְלֶֽנּוּ[b]׃ 16 וּפָֽלְטוּ֙[a] פְּלִ֣יטֵיהֶ֔ם וְהָי֣וּ אֶל[b]־הֶ֠הָרִים [c]כְּיוֹנֵ֧י
הַגֵּאָי֛וֹת[c] כֻּלָּ֖ם הֹמ֑וֹת[d] אִ֖ישׁ בַּעֲוֺנֽוֹ׃ 17 כָּל־הַיָּדַ֖יִם תִּרְפֶּ֑ינָה וְכָל־בִּרְכַּ֖יִם
תֵּלַ֥כְנָה מָּֽיִם׃ 18 וְחָגְר֣וּ שַׂקִּ֔ים וְכִסְּתָ֥ה אוֹתָ֖ם פַּלָּצ֑וּת וְאֶ֤ל[a] כָּל־פָּנִים֙
בּוּשָׁ֔ה [b]וּבְכָל־רָאשֵׁיהֶ֖ם[b] קָרְחָֽה׃ 19 כַּסְפָּ֞ם בַּחוּצ֣וֹת יַשְׁלִ֗יכוּ וּזְהָבָם֙
[a]לְנִדָּ֣ה יִֽהְיֶ֔ה[a] [b]כַּסְפָּ֨ם וּזְהָבָ֜ם לֹא־יוּכַ֣ל לְהַצִּילָ֗ם בְּיוֹם֙ עֶבְרַ֣ת יְהוָ֔ה[b]
נַפְשָׁם֙ לֹ֣א יְשַׂבֵּ֔עוּ וּמְעֵיהֶ֖ם לֹ֣א יְמַלֵּ֑אוּ כִּֽי־מִכְשׁ֥וֹל עֲוֺנָ֖ם הָיָֽה׃ 20 וּצְבִ֤י
עֶדְיוֹ֙[a] לְגָא֣וֹן שָׂמָ֔הוּ[b] וְצַלְמֵ֧י תוֹעֲבֹתָ֛ם שִׁקּוּצֵיהֶ֖ם[c] עָ֣שׂוּ ב֑וֹ עַל־כֵּ֛ן
נְתַתִּ֥יו לָהֶ֖ם לְנִדָּֽה׃ 21 וּנְתַתִּ֤יו בְּיַֽד־הַזָּרִים֙ לָבַ֔ז וּלְרִשְׁעֵ֥י הָאָ֖רֶץ לְשָׁלָ֑ל
וְחִלְּלֽוּהָ׃ 22 וַהֲסִבּוֹתִ֤י פָנַי֙ מֵהֶ֔ם וְחִלְּל֖וּ אֶת־צְפוּנִ֑י וּבָאוּ־בָ֥הּ[a] פָּרִיצִ֖ים[b]
וְחִלְּלֽוּהָ[c]׃ פ 23 [a]עֲשֵׂ֖ה הָֽרַתּ֑וֹק[a] כִּ֣י הָאָ֗רֶץ מָלְאָה֙ מִשְׁפַּ֣ט[b] דָּמִ֔ים
וְהָעִ֖יר מָלְאָ֥ה חָמָֽס׃ 24 [a]וְהֵבֵאתִי֙ רָעֵ֣י גוֹיִ֔ם וְיָרְשׁ֖וּ אֶת־בָּתֵּיהֶ֑ם[a]
וְהִשְׁבַּתִּי֙[b] גְּא֣וֹן עַזִּ֔ים[c] וְנִחֲל֖וּ מְקַדְשֵׁיהֶֽם[d]׃ 25 קְפָ֣דָה[a]־בָ֑א[b] וּבִקְשׁ֥וּ שָׁל֖וֹם

9 [b] 𝔊 𝔙 כי דר׳ cf 4 𝔖 כִּי כְּדָר׳ ‖ [c] 𝔊𝔖 וידעת ‖ [d] 𝔊𝔖 הַמַּכֶּה; prb crrp ‖
10 [a] 𝔊 + הִנֵּה בָא הַקֵּץ (cf 5a) כִּי כֹה אָמַר יהוה ‖ [b] 𝔊 יום יהוה, l 𝔐 cf 7. 12 ‖
[c-c] >𝔊 cf [a]; crrp ?; l ? (𝔊 εἰ καί?) הִנֵּה בָא כִּי בָא הַקֵּץ הִנֵּה ‖ 11 [a] >𝔊, prb
add ‖ [b-b] prps קָמַל מ׳; prb l נִשְׁבַּר מ׳ vel יִשָּׁבֵר מ׳ cf 𝔊 καὶ συντρίψει ‖
[c-c] crrp; l ? pr רשע לא וג׳: (גְּאוֹנָם? cf 24) הֲמוֹנָם (יִשְׁפַּל?) וְשָׁפַל ‖ [d-d] >𝔊, dl
(pr נֹהַּ ca 18MSS 𝔖𝔙 נח) ‖ 12 [a] 𝔊 הִנֵּה ‖ [b-b] dl c 𝔊 ‖ 13 [a-a] crrp; max part
>𝔊; prb l לֹא יַחֲזִיק (בְּקִנְיָן?) וְהַקּוֹנֶה בַּמִּקְנֶה cf 𝔊𝔏𝔖 ‖ 14 [a] l c 2MSS 𝔊𝔏𝔙
וְהָכִינוּ ‖ [b] l frt c 𝔊𝔏𝔖𝔙 בַּשּׁוֹפָר vel בַּקֶּרֶן; prps תָּקוֹעַ ‖ [c-c] l (cf 𝔊) prb תִּקְעוּ
מִלְחָמָה (𝔗) כְּלִי ‖ [d-d] dl c 𝔊 ‖ 15 [a] 𝔊𝔄𝔗 מִחוּץ ‖ [b] l c 𝔊𝔗 יְכַלֶּנּוּ ‖ 16 [a] prb
l וְנִפְלְטוּ ‖ [b] l c 𝔊 על ‖ [c-c] >$𝔊^{B}$, dl; $𝔊^{A}$ ($𝔊^{h}$Θ) 𝔄 (?המות) כְּיוֹנִים הַגֵּיוֹת ‖
[d] l c 𝔖, יָמוּתוּ 𝔊 אָמִית ‖ 18 [a] l c 𝔊 ועל ‖ [b-b] l ? c 𝔊 וְעַל־כָּל־רֹאשׁ ‖ 19 [a-a] 𝔊
ὑπεροφθήσεται ‖ [b-b] >𝔊𝔏; add ‖ 20 [a] l ? עֲדָיִם cf 𝔖Σ ‖ [b] l c 𝔊𝔏𝔖𝔙 שָׂמְהוּ vel
שָׂמוּ ‖ [c] dl c 𝔊 ‖ 21 Q וְחִלְּלוּהוּ (K —הָ) ‖ 22 [a] l בוֹ ‖ [b] 𝔊 ἀφυλάκτως? $K^{Or}$פרצים,
l ? פְּרָצִים ‖ [c] l וחללוהָ ‖ 23 [a-a] ? ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ 24 [a-a] >𝔊𝔏, prb add ‖ [b] 𝔊𝔏𝔖
וַהֲשִׁבֹּתִי ‖ [c] l c 1MS 𝔊 עֻזָּם ‖ [d] l מִקְדָּ׳ ‖ 25 [a] ?; 𝔊 ἐξιλασμός ‖ [b] l בָּאָה vel תָּבֹא.

וָאָֽיִן׃ 26 הֹוָה עַל־הֹוָה תָּבוֹא וּשְׁמֻעָה אֶל[a]־שְׁמוּעָה תִּֽהְיֶה וּבִקְשׁוּ
חָזוֹן מִנָּבִיא[b] וְתוֹרָה תֹּאבַד מִכֹּהֵן וְעֵצָה מִזְּקֵנִים׃ 27 [a]הַמֶּלֶךְ יִתְאַבָּל
וְ[a]נָשִׂיא יִלְבַּשׁ שְׁמָמָה וִידֵי עַם־הָאָרֶץ תִּבָּהַלְנָה מִדַּרְכָּם[b] אֶֽעֱשֶׂה
אוֹתָם וּבְמִשְׁפְּטֵיהֶם אֶשְׁפְּטֵם וְיָֽדְעוּ כִּֽי־אֲנִי יְהוָֽה׃ פ
8 1 וַיְהִי ׀ בַּשָּׁנָה הַשִּׁשִּׁית בַּשִּׁשִּׁי[a] בַּחֲמִשָּׁה[b] לַחֹדֶשׁ אֲנִי יוֹשֵׁב
בְּבֵיתִי וְזִקְנֵי יְהוּדָה יוֹשְׁבִים לְפָנָי וַתִּפֹּל[c] עָלַי שָׁם[d] יַד אֲדֹנָי[e] יְהוִֽה׃
2 וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה דְמוּת כְּמַרְאֵה[a]־אֵשׁ[b] [c]מִמַּרְאֵה מָתְנָיו[c] וּלְמַטָּה אֵשׁ
וּמִמָּתְנָיו וּלְמַעְלָה כְּמַרְאֵה־[d]זֹהַר כְּעֵין[d] הַחַשְׁמַֽלָה׃ 3 וַיִּשְׁלַח תַּבְנִית[a]
יָד וַיִּקָּחֵנִי [b]בְּצִיצִת רֹאשִׁי[b] וַתִּשָּׂא אֹתִי רוּחַ ׀ בֵּֽין־הָאָרֶץ וּבֵין הַשָּׁמַיִם
וַתָּבֵא אֹתִי יְרוּשָׁלַ͏ְמָה בְּמַרְאוֹת[c] אֱלֹהִים אֶל־פֶּתַח שַׁעַר[d] הַפְּנִימִית[e]
הַפּוֹנֶה צָפוֹנָה אֲשֶׁר־שָׁם [f]מוֹשַׁב סֵמֶל הַקִּנְאָה הַמַּקְנֶה[f]׃ 4 וְהִנֵּה־שָׁם
כְּבוֹד[a] אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר רָאִיתִי בַּבִּקְעָֽה׃ 5 וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־
אָדָם שָׂא־נָא עֵינֶיךָ דֶּרֶךְ צָפוֹנָה וָאֶשָּׂא עֵינַי דֶּרֶךְ צָפוֹנָה וְהִנֵּה
מִצָּפוֹן לְשַׁעַר הַמִּזְבֵּחַ[a] סֵמֶל הַקִּנְאָה [b]הַזֶּה בַּבִּאָֽה[b]׃ ס 6 וַיֹּאמֶר
אֵלַי בֶּן־אָדָם [a]הֲרֹאֶה אַתָּה[a] מֵהֵם[b] עֹשִׂים תּוֹעֵבוֹת גְּדֹלוֹת [c]אֲשֶׁר בֵּֽית־
יִשְׂרָאֵל[c] ׀ עֹשִׂים פֹּה לְרָֽחֳקָה[d] מֵעַל מִקְדָּשִׁי וְעוֹד תָּשׁוּב[e] תִּרְאֶה תּוֹעֵבוֹת
גְּדֹלֽוֹת׃ 7 וַיָּבֵא אֹתִי אֶל־פֶּתַח הֶחָצֵר °וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה חֹר־אֶחָד
בַּקִּֽיר°׃ 8 וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם חֲתָר־[a]נָא בַקִּיר[a] וָאֶחְתֹּר בַּקִּיר[b] וְהִנֵּה
פֶּתַח אֶחָֽד[c]׃ 9 וַיֹּאמֶר אֵלָי[a] בֹּא וּרְאֵה אֶת־הַתּוֹעֵבוֹת הָֽרָעוֹת[b] אֲשֶׁר
הֵם עֹשִׂים פֹּֽה׃ 10 וָֽאָבוֹא וָֽאֶרְאֶה וְהִנֵּה [a]כָל־תַּבְנִית רֶמֶשׂ וּבְהֵמָה
שֶׁקֶץ וְ[a]כָל־גִּלּוּלֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל מְחֻקֶּה עַל־הַקִּיר סָבִיב[b] ׀ סָבִֽיב׃
11 וְשִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי בֵֽית־יִשְׂרָאֵל וְיַאֲזַנְיָהוּ[a] בֶן־שָׁפָן עֹמֵד[b] בְּתוֹכָם
עֹמְדִים לִפְנֵיהֶם וְאִישׁ מִקְטַרְתּוֹ בְּיָדוֹ [c]וַעֲתַר עֲנַן־הַקְּטֹרֶת עֹלֶה[c]׃

26 [a] l c 𝔊𝔏𝔙 עַל־ ‖ [b] exc ? וָאַיִן; prps וְלֹא יִמְצְאוּ ‖ 27 [a-a] >𝔊, prb add ‖ [b] l c 𝔊𝔏𝔖𝔙 כְּדר׳ ‖ Cp 8, 1 [a] 𝔊 בַּחֲמִשִׁי ‖ [b] Var[P] בְּאֶחָד ‖ [c] frt l c 𝔊𝔏 וַתְּהִי ‖ [d] dl c 𝔊 ‖ [e] dl c 𝔊 ‖ 2 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] l c 𝔊 אִישׁ ‖ [c-c] l c 𝔊 מִמָּתְנָיו ‖ [d-d] >𝔊 ‖ 3 [a] Vrs דְּמוּת ‖ [b-b] 𝔊 בְּרֹאשִׁי ‖ [c] 7MSS Vrs frt בְּמַרְאַת ‖ [d] l c 𝔊 הַשַּׁ׳ ‖ [e] l הַפְּנִימִי; >𝔊[B]𝔏; add? ‖ [f-f] c 𝔊𝔖 dl מוֹשַׁב et הַמַּקְנֶה (3MSS Edd הַמַּקְנֵא cf 𝔖𝔗); sed frt אֲשֶׁר וג׳ omn add ‖ 4 2MSS 𝔊𝔏 + יהוה ‖ 5 [a] 𝔊𝔖 הַמִּזְרָח ? ‖ [b-b] dl cf 𝔊 ‖ 6 [a-a] l c 𝔊𝔖 הֲרָאִיתָ ‖ [b] Q מָה הֵם ‖ [c-c] dl c 𝔊 ‖ [d] ?; prps לְרַחֲקֵנִי ‖ [e] dl c 𝔊 ‖ 7 °-° >𝔊; dl ‖ 8 [a-a] >𝔊, dl; frt l עֲבֹר pr חתר ‖ [b] >𝔊, dl; frt pr ואחתר l וָאֶעֱבֹר ‖ [c] dl c 𝔊 ‖ 9 [a] ins ? בֶּן־אָדָם cf 𝔗[L] ‖ [b] dl c 1MS 𝔊 ‖ 10 [a-a] prb add; 𝔊 וְכָל שִׁקּוּצִים הֲבָלִים ‖ [b] >𝔊 ‖ 11 [a] 𝔊[B] Ἰεχονίας ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c-c] frt l וְהַקְּטֹרֶת עֹלָה; עָנָן >𝔊.

12 וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲרָאִיתָ בֶן־אָדָם אֲשֶׁר זִקְנֵי בֵית־יִשְׂרָאֵל עֹשִׂים בַּחֹשֶׁךְ[a]
אִישׁ [b]בְּחַדְרֵי מַשְׂכִּיתוֹ[b] כִּי אֹמְרִים אֵין יְהוָה רֹאֶה אֹתָנוּ[c] עָזַב יְהוָה
אֶת־הָאָרֶץ׃ 13 וַיֹּאמֶר אֵלָי עוֹד תָּשׁוּב תִּרְאֶה תּוֹעֵבוֹת גְּדֹלוֹת אֲשֶׁר־
הֵמָּה עֹשִׂים׃ 14 וַיָּבֵא אֹתִי אֶל־פֶּתַח שַׁעַר בֵּית־יְהוָה [a]אֲשֶׁר
אֶל[a]־הַצָּפוֹנָה וְהִנֵּה־שָׁם הַנָּשִׁים[b] יֹשְׁבוֹת מְבַכּוֹת אֶת־הַתַּמּוּז׃ ס
15 וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲרָאִיתָ בֶן־אָדָם[a] עוֹד תָּשׁוּב[b] תִּרְאֶה תּוֹעֵבוֹת גְּדֹלוֹת
מֵאֵלֶּה׃ 16 וַיָּבֵא אֹתִי אֶל־חֲצַר בֵּית־יְהוָה הַפְּנִימִית וְהִנֵּה־
פֶתַח[a] הֵיכַל יְהוָה בֵּין הָאוּלָם[b] וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ כְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה[c] אִישׁ
אֲחֹרֵיהֶם אֶל־הֵיכַל יְהוָה וּפְנֵיהֶם קֵדְמָה וְהֵמָּה מִשְׁתַּחֲוִיתֶם[d] קֵדְמָה[e]
לַשָּׁמֶשׁ׃ 17 וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲרָאִיתָ בֶן־אָדָם הֲנָקֵל לְבֵית יְהוּדָה מֵעֲשׂוֹת
אֶת[a]־הַתּוֹעֵבוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ־פֹה כִּי־מָלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ חָמָס [b]וַיָּשֻׁבוּ
לְהַכְעִיסֵנִי[b] וְהִנָּם שֹׁלְחִים אֶת־הַזְּמוֹרָה אֶל־אַפָּם[c]׃ 18 וְגַם־אֲנִי אֶעֱשֶׂה[a]
בְחֵמָה לֹא־תָחוֹס עֵינִי וְלֹא אֶחְמֹל [b]וְקָרְאוּ בְאָזְנַי קוֹל גָּדוֹל וְלֹא
אֶשְׁמַע אוֹתָם[b]׃

9 1 וַיִּקְרָא בְאָזְנַי קוֹל גָּדוֹל לֵאמֹר [a]קָרְבוּ פְּקֻדּוֹת[a] הָעִיר [b]וְאִישׁ
כְּלִי מַשְׁחֵתוֹ בְּיָדוֹ[b]׃ 2 וְהִנֵּה שִׁשָּׁה אֲנָשִׁים בָּאִים מִדֶּרֶךְ־שַׁעַר[a] הָעֶלְיוֹן
אֲשֶׁר[b] מָפְנֶה[c] צָפוֹנָה וְאִישׁ כְּלִי מַפָּצוֹ בְּיָדוֹ וְאִישׁ־אֶחָד בְּתוֹכָם
לָבֻשׁ בַּדִּים[d] [e]וְקֶסֶת הַסֹּפֵר[e] בְּמָתְנָיו וַיָּבֹאוּ וַיַּעַמְדוּ אֵצֶל מִזְבַּח
הַנְּחֹשֶׁת׃ 3 וּכְבוֹד אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נַעֲלָה[a] מֵעַל[b] הַכְּרוּב[c] אֲשֶׁר הָיָה
עָלָיו[d] אֶל מִפְתַּן[e] הַבָּיִת וַיִּקְרָא אֶל־הָאִישׁ הַלָּבֻשׁ הַבַּדִּים אֲשֶׁר קֶסֶת
הַסֹּפֵר[f] בְּמָתְנָיו׃ פ 4 וַיֹּאמֶר יְהוָה[a] אֵלָו[b] עֲבֹר [c]בְּתוֹךְ הָעִיר[c] בְּתוֹךְ
יְרוּשָׁלָם וְהִתְוִיתָ[d] תָּו עַל־מִצְחוֹת הָאֲנָשִׁים הַנֶּאֱנָחִים וְהַנֶּאֱנָקִים
עַל כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת הַנַּעֲשׂוֹת בְּתוֹכָהּ׃ 5 וּלְאֵלֶּה אָמַר בְּאָזְנַי עִבְרוּ בָעִיר
אַחֲרָיו וְהַכּוּ עַל[a]־תָּחוֹס עֵינֵיכֶם[b] וְאַל־תַּחְמֹלוּ׃ 6 זָקֵן בָּחוּר[a] וּבְתוּלָה

12 [a] >𝔊[B]; frt l c 𝔊[A]𝔄 פֹּה ‖ [b-b] l ? בְּחָדֶר לְשָׁכָּתוֹ ‖ [c] dl c 𝔊 cf 9,9 ‖ 13 dl c 𝔊 ‖ 14 [a-a] 𝔊 הַפּוֹנָה cf 𝔗 ‖ [b] l c 𝔊 נָשִׁים ‖ 15 [a] 𝔊[A]𝔏𝔄 + פֹּה ، הֲנָקֵל = v 17aβ ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ 16 [a] l frt 'בְּפ, 𝔊 καὶ ἐπὶ τ. προθύρων ‖ [b] cf 1R 6,3[a] ‖ [c] prb dl c 2MSS 𝔊 ‖ [d] l c 15MSS מִשְׁתַּחֲוִים ‖ [e] dl c 𝔊 ‖ 17 [a] 5MSS Edd 𝔗[L] + כָּל־ ‖ [b-b] >𝔊𝔏 frt dl ‖ [c] Tiq soph pr אַפִּי vel אַפַּי ‖ 18 [a] l c 𝔊 + לָהֶם vel אתם ‖ [b-b] >𝔊 dl ‖ Cp 9, 1 [a-a] 𝔊 קָרְבָה פְּקֻדַּת ‖ [b-b] prb add cf 2 ‖ 2 [a] l c 𝔊 'הַשׁ ‖ [b] dl ‖ [c] l c 𝔊 הַפֹּנֶה ‖ [d] 𝔊 ποδήρη (?פַּסִּים) ‖ [e-e] 𝔊𝔖 καὶ ζώνη σαπφείρου ‖ 3 [a] 𝔊𝔏𝔖𝔄 עָלָה ‖ [b] ?; 𝔊[A]𝔄 עַל cf 𝔗 ‖ [c] l c 𝔊 הַכְּרוּבִים ‖ [d] >𝔖; l c 𝔊 עֲלֵיהֶם ‖ [e] cf 10,3 ‖ [f] >𝔊 ‖ 4 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] Q אֵלָיו nonn MSS 𝔗[L] אלי ‖ [c-c] >𝔊 ‖ [d] 𝔊 וְנָתַתָּ ‖ 5 [a] Q אַל 𝔊𝔏𝔗[L] וְאַל ‖ [b] Q mlt MSS עֵינְכֶם ‖ 6 [a] l c 𝔊𝔖 'וּבח.

וְטַף וְנָשִׁים תַּהַרְגוּ לְמַשְׁחִית וְעַל־כָּל־אִישׁ[b] אֲשֶׁר־עָלָיו הַתָּו אַל־
תִּגַּשׁוּ וּמִמִּקְדָּשִׁי תָּחֵלּוּ וַיָּחֵלּוּ בָּאֲנָשִׁים הַזְּקֵנִים[c] אֲשֶׁר לִפְנֵי[d] הַבָּיִת׃
ס [7]וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם טַמְּאוּ אֶת־הַבַּיִת וּמַלְאוּ אֶת־הַחֲצֵרוֹת[a] חֲלָלִים
[b]צֵאוּ וְיָצְאוּ וְהִכּוּ בָעִיר[b]׃ [8]וַיְהִי כְּהַכּוֹתָם [a]וְנֵאשֲׁאַר
אֲנִי[a] וָאֶפְּלָה[b] עַל־פָּנַי וָאֶזְעַק וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי[c] יְהוִה הֲמַשְׁחִית
אַתָּה אֵת כָּל[d]־שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל בְּשָׁפְכְּךָ אֶת־חֲמָתְךָ עַל־יְרוּשָׁלִָם׃
[9]וַיֹּאמֶר אֵלַי עֲוֹן בֵּית־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה גָּדוֹל בִּמְאֹד מְאֹד וַתִּמָּלֵא[a]
הָאָרֶץ דָּמִים וְהָעִיר מָלְאָה מֻטֶּה[b] כִּי אָמְרוּ עָזַב יְהוָה אֶת־הָאָרֶץ
וְאֵין יְהוָה רֹאֶה׃ [10]°וְגַם־אֲנִי לֹא־תָחוֹס עֵינִי וְלֹא אֶחְמֹל דַּרְכָּם
בְּרֹאשָׁם נָתָתִּי׃ [11]וְהִנֵּה הָאִישׁ לְבֻשׁ הַבַּדִּים [a]אֲשֶׁר הַקֶּסֶת בְּמָתְנָיו[a]
מֵשִׁיב דָּבָר לֵאמֹר עָשִׂיתִי כַּאֲשֶׁר[b] צִוִּיתָנִי׃

10 [1]וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה אֶל[a]־הָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הַכְּרֻבִים כְּאֶבֶן
סַפִּיר כְּמַרְאֵה[b] דְּמוּת כִּסֵּא נִרְאָה[c] עֲלֵיהֶם[d]׃ [2]וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִישׁ לְבֻשׁ
הַבַּדִּים וַיֹּאמֶר[a] בֹּא אֶל־בֵּינוֹת לַגַּלְגַּל אֶל[b]־תַּחַת לַכְּרוּב[c] וּמַלֵּא חָפְנֶיךָ
גַחֲלֵי־אֵשׁ מִבֵּינוֹת לַכְּרֻבִים וּזְרֹק עַל־הָעִיר וַיָּבֹא לְעֵינָי׃ [3]וְהַכְּרֻבִים
עֹמְדִים [a]מִימִין לַבַּיִת[a] בְּבֹאוֹ[b] הָאִישׁ וְהֶעָנָן מָלֵא אֶת־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית׃
[4]וַיָּרָם כְּבוֹד־יְהוָה מֵעַל[a] הַכְּרוּב[b] עַל[c] מִפְתַּן הַבָּיִת וַיִּמָּלֵא הַבַּיִת
אֶת־הֶעָנָן וְהֶחָצֵר מָלְאָה אֶת־נֹגַהּ כְּבוֹד יְהוָה׃ [5]וְקוֹל כַּנְפֵי הַכְּרֻבִים
נִשְׁמַע עַד־הֶחָצֵר הַחִיצֹנָה כְּקוֹל אֵל־שַׁדַּי בְּדַבְּרוֹ׃ [6]וַיְהִי בְּצַוֹּתוֹ אֶת־
הָאִישׁ לְבֻשׁ־הַבַּדִּים לֵאמֹר קַח אֵשׁ מִבֵּינוֹת לַגַּלְגַּל מִבֵּינוֹת לַכְּרֻבִים
וַיָּבֹא וַיַּעֲמֹד אֵצֶל הָאוֹפָן׃ [7]וַיִּשְׁלַח הַכְּרוּב[a] אֶת־יָדוֹ [b]מִבֵּינוֹת לַכְּרֻבִים[b]
אֶל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר בֵּינוֹת הַכְּרֻבִים[c] [d]וַיִּשָּׂא וַיִּתֵּן אֶל־חָפְנֵי לְבֻשׁ הַבַּדִּים[d]
וַיִּקַּח וַיֵּצֵא׃ [8]וַיֵּרָא[a] לַכְּרֻבִים תַּבְנִית[b] יַד־אָדָם תַּחַת כַּנְפֵיהֶם׃
[9]וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה[a] אַרְבָּעָה אוֹפַנִּים אֵצֶל הַכְּרוּבִים אוֹפַן אֶחָד אֵצֶל

6 [b] אִישׁ prb dl c 𝔊𝔏𝔙𝔄 ‖ [c] prb dl; 𝔊[h]※; 𝔊[A] om אנשים ‖ [d] 𝔊 ἔσω ἐν τ. οἰκ., sed dub ‖ 7 [a] 𝔊 הַחוּצוֹת sed l c 𝔐 ‖ [b-b] crrp; prb l c 𝔖 (cf 𝔊𝔄) וּצְאוּ וְהַכּוּ בָעִיר ‖ 8 [a-a] add, dl c 𝔊 (l vel c MSS 𝔖𝔗 וָאֶשָּׁאַר vel c Q[Or] MSS וְנִשְׁאָר) ‖ [b] l וָאֶפֹּל cf 1,28 ‖ [c] dl c 𝔊 ‖ [d] dl c 𝔊 ‖ 9 [a] 𝔊𝔏𝔄 כִּי מָלְאָה, prb l cf 7,23 ‖ [b] crrp; l חָמָס cf 7,23 𝔊 ἀδικίας (+ καὶ ἀκαθαρσίας) ‖ 10 °-° 𝔊[B] וְלֹא ‖ 11 [a-a] >𝔖 ‖ [b] l c K mlt MSS Vrs כַּאֲשֶׁר, Q al MSS כְּכֹל אשר ‖ Cp 10, 1 [a] l עַל (𝔊) ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c] dl c 𝔊 ‖ [d] 𝔊[A]𝔄 עָלָיו ‖ 2 [a] >𝔊(※) ‖ [b] prb l c 𝔊𝔄𝔙 אֲשֶׁר עַל ‖ [c] l c 𝔊 לכרובים ‖ 3 [a-a] ?; cf 4; 9,3 ‖ [b] l c 𝔊𝔗(𝔖) בְּבוֹא ‖ 4 [a] ?; frt l עַל ת' cf 𝔗 et 9,3 ‖ [b] l c 𝔊 הכרובים ‖ [c] 𝔊(εἰς)𝔙𝔄 אֶל cf 9,3; frt l מֵעַל cf 18 ‖ 7 [a] dl c 𝔊 ‖ [b-b] dl c 𝔊 ‖ [c] l c 17MSS לַכְּר' = 2. 6 ‖ [d-d] add ‖ 8 [a] ?; frt 𝔊[B]𝔖 + 𝔊[A]𝔄 וָאֵרָא וְהִנֵּה ‖ [b] prb l c Vrs דְּמוּת cf 8,3 ‖ 9 [a] >𝔖.

הַכְּרוּב אֶחָד [b]וְאוֹפַן אֶחָד אֵצֶל הַכְּרוּב אֶחָד[b] וּמַרְאֵה הָאוֹפַנִּים
כְּעֵין אֶבֶן תַּרְשִׁישׁ׃ 10 וּמַרְאֵיהֶם דְּמוּת אֶחָד לְאַרְבַּעְתָּם כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה
הָאוֹפַן בְּתוֹךְ הָאוֹפָן׃ 11 בְּלֶכְתָּם אֶל־אַרְבַּעַת רִבְעֵיהֶם יֵלֵכוּ לֹא[a] יִסַּבּוּ
בְּלֶכְתָּם[b] כִּי הַמָּקוֹם[c] אֲשֶׁר־יִפְנֶה הָרֹאשׁ אַחֲרָיו יֵלֵכוּ לֹא[d] יִסַּבּוּ
בְּלֶכְתָּם[e]׃ 12 [a]וְכָל־בְּשָׂרָם[a] וְגַבֵּהֶם[b] וִידֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם וְהָאוֹפַנִּים
מְלֵאִים עֵינַיִם סָבִיב [c]לְאַרְבַּעְתָּם אוֹפַנֵּיהֶם[c]׃ °13 לָאוֹפַנִּים לָהֶם קוֹרָא
הַגַּלְגַּל בְּאָזְנָי׃ °14 וְאַרְבָּעָה פָנִים לְאֶחָד פְּנֵי[a] הָאֶחָד פְּנֵי הַכְּרוּב
[b]וּפְנֵי הַשֵּׁנִי[b] פְּנֵי אָדָם וְהַשְּׁלִישִׁי פְּנֵי אַרְיֵה וְהָרְבִיעִי פְּנֵי־נָשֶׁר׃
15 וַיֵּרֹמּוּ הַכְּרוּבִים הִיא הַחַיָּה אֲשֶׁר רָאִיתִי בִּנְהַר־כְּבָר׃ 16 וּבְלֶכֶת
הַכְּרוּבִים יֵלְכוּ הָאוֹפַנִּים אֶצְלָם וּבִשְׂאֵת הַכְּרוּבִים אֶת־כַּנְפֵיהֶם
לָרוּם מֵעַל הָאָרֶץ לֹא־יִסַּבּוּ הָאוֹפַנִּים[a] [b]גַּם־הֵם מֵאֶצְלָם[b]׃ 17 בְּעָמְדָם
יַעֲמֹדוּ וּבְרוֹמָם יֵרוֹמּוּ אוֹתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה בָּהֶם׃ 18 וַיֵּצֵא כְּבוֹד
יְהוָה °מֵעַל מִפְתַּן הַבָּיִת° וַיַּעֲמֹד עַל־הַכְּרוּבִים׃ 19 וַיִּשְׂאוּ הַכְּרוּבִים
אֶת־כַּנְפֵיהֶם וַיֵּרוֹמּוּ מִן־הָאָרֶץ לְעֵינַי [a]בְּצֵאתָם וְהָאוֹפַנִּים[a] לְעֻמָּתָם
וַיַּעֲמֹד[b] פֶּתַח[c] שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הַקַּדְמוֹנִי וּכְבוֹד אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהֶם
מִלְמָעְלָה׃ 20 הִיא הַחַיָּה אֲשֶׁר רָאִיתִי תַּחַת אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בִּנְהַר כְּבָר
וָאֵדַע כִּי כְרוּבִים הֵמָּה׃ 21 אַרְבָּעָה[a] אַרְבָּעָה פָנִים לְאֶחָד וְאַרְבַּע[b]
כְּנָפַיִם לְאֶחָד וּדְמוּת יְדֵי אָדָם תַּחַת כַּנְפֵיהֶם׃ 22 וּדְמוּת פְּנֵיהֶם הֵמָּה
הַפָּנִים אֲשֶׁר רָאִיתִי עַל־נְהַר־כְּבָר מַרְאֵיהֶם[a] וְאוֹתָם[b] אִישׁ אֶל־עֵבֶר
פָּנָיו יֵלֵכוּ׃

**11** 1 וַתִּשָּׂא אֹתִי רוּחַ וַתָּבֵא אֹתִי אֶל־שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הַקַּדְמוֹנִי
הַפּוֹנֶה קָדִימָה וְהִנֵּה בְּפֶתַח הַשַּׁעַר עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה אִישׁ וָאֶרְאֶה
בְתוֹכָם אֶת־יַאֲזַנְיָה בֶן־עַזֻּר וְאֶת־פְּלַטְיָהוּ בֶן־בְּנָיָהוּ שָׂרֵי הָעָם׃ פ
2 וַיֹּאמֶר °אֵלָי° בֶּן־אָדָם אֵלֶּה הָאֲנָשִׁים הַחֹשְׁבִים אָוֶן וְהַיֹּעֲצִים עֲצַת־
רָע בָּעִיר הַזֹּאת׃ 3 הָאֹמְרִים °לֹא בְקָרוֹב בְּנוֹת בָּתִּים° הִיא הַסִּיר

9 b-b >𝔊 cf 𝔖 ‖ 10 l אַחַת cf 𝔊 ‖ 11 a nonn MSS Edd 𝔖𝔗L𝔙 וְלֹא ‖ b >𝔖 ‖ c l אֶל־הַמ׳ 𝔊𝔖𝔗 ‖ d l c nonn MSS Edd Vrs וְלֹא ‖ e >𝔖 ‖ 12 a-a dl c 𝔊 ‖ b l וְגַבֹּתָם vel (cf 1,18) וְגַבֵּיהֶם ‖ c-c 𝔊B לארבעת האופנים; frt dl אופ׳ ‖ 13 add ‖ 14 >𝔊(※) ‖ a prb dl c 𝔖 ‖ b-b prb l c 𝔖 והשני ‖ 15 ?; >𝔊B; prb l וְהֵמָּה cf 20; frt v 15 add ‖ 16 a 𝔊 אוֹפַנֵּיהֶם ‖ b-b >𝔊(※); >𝔖 גם הם ‖ 17 l אִתָּם ‖ 18 °-° frt l c 𝔊 מִן הַבַּיִת ‖ 19 a-a 𝔖 (cf 𝔙) וּבְצ׳ הָאוֹפ׳ ‖ b l c 𝔊𝔖 וַיַּעַמְדוּ ‖ 20 𝔊𝔖𝔙 עַל־נה׳ cf 22 ‖ 21 a >𝔊𝔙, prb add ‖ b 𝔊 ὀκτώ ‖ 22 a dl c 𝔊(※) ‖ b l c 𝔊(𝔗) וְהֵמָּה ‖ Cp 11, 1 𝔊B Ἰεχονίαν ‖ 2 𝔊𝔖 + יהוה ‖ 3 °-° prps (cf 𝔊) הֲלֹא מִקָּרוֹב נִבְנוּ הַבָּתִּים, sed ?.

וַאֲנַחְנוּ הַבָּשָׂר׃ ס 4לָכֵן הִנָּבֵא עֲלֵיהֶם הִנָּבֵא בֶּן־אָדָם׃ 5וַתִּפֹּל
עָלַי רוּחַ יְהוָה וַיֹּאמֶר אֵלַי אֱמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָה כֵּן [a]אֲמַרְתֶּם בֵּית[a]
יִשְׂרָאֵל וּמַעֲלוֹת[b] רוּחֲכֶם אֲנִי יְדַעְתִּיהָ׃ 6הִרְבֵּיתֶם חַלְלֵיכֶם[a] בָּעִיר
הַזֹּאת וּמִלֵּאתֶם חוּצֹתֶיהָ חָלָל[b]׃ ס 7לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה
חַלְלֵיכֶם אֲשֶׁר שַׂמְתֶּם[b] בְּתוֹכָהּ הֵמָּה הַבָּשָׂר וְהִיא[c] הַסִּיר וְאֶתְכֶם
הוֹצִיא[d] מִתּוֹכָהּ׃ 8חֶרֶב יְרֵאתֶם וְחֶרֶב אָבִיא עֲלֵיכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃
9וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתּוֹכָהּ וְנָתַתִּי אֶתְכֶם בְּיַד־זָרִים וְעָשִׂיתִי בָכֶם
שְׁפָטִים׃ 10°בַּחֶרֶב תִּפֹּלוּ °עַל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל אֶשְׁפּוֹט אֶתְכֶם וִידַעְתֶּם
כִּי־אֲנִי יְהוָה׃° 11°הִיא לֹא־תִהְיֶה לָכֶם לְסִיר וְאַתֶּם תִּהְיוּ[a] בְתוֹכָהּ
לְבָשָׂר אֶל־גְּבוּל[b] יִשְׂרָאֵל אֶשְׁפֹּט אֶתְכֶם׃ 12וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה
°אֲשֶׁר בְּחֻקַּי לֹא הֲלַכְתֶּם וּמִשְׁפָּטַי לֹא עֲשִׂיתֶם וּכְמִשְׁפְּטֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
סְבִיבוֹתֵיכֶם עֲשִׂיתֶם°׃ 13וַיְהִי כְּהִנָּבְאִי[a] וּפְלַטְיָהוּ בֶן־בְּנָיָה מֵת וָאֶפֹּל
עַל־פָּנַי וָאֶזְעַק קוֹל־גָּדוֹל וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי[b] יְהוִה כָּלָה אַתָּה עֹשֶׂה
אֵת שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל׃ ס

14וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 15בֶּן־אָדָם אַחֶיךָ אַחֶיךָ[a] אַנְשֵׁי
גְאֻלָּתֶךָ[b] וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלֹּה אֲשֶׁר אָמְרוּ לָהֶם יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם רַחֲקוּ[c]
מֵעַל יְהוָה לָנוּ הִיא[d] נִתְּנָה הָאָרֶץ לְמוֹרָשָׁה׃ ס 16לָכֵן אֱמֹר[a] כֹּה־
אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה כִּי הִרְחַקְתִּים בַּגּוֹיִם וְכִי הֲפִיצוֹתִים בָּאֲרָצוֹת וָאֱהִי
לָהֶם לְמִקְדָּשׁ מְעַט בָּאֲרָצוֹת אֲשֶׁר־בָּאוּ שָׁם׃ ס 17לָכֵן אֱמֹר[a] כֹּה־
אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם[c] מִן־הָעַמִּים וְאָסַפְתִּי אֶתְכֶם[c] מִן־
הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר נְפֹצוֹתֶם[d] בָּהֶם וְנָתַתִּי לָכֶם[e] אֶת־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃ 18וּבָאוּ־
שָׁמָּה וְהֵסִירוּ אֶת־כָּל־שִׁקּוּצֶיהָ וְאֶת־כָּל־תּוֹעֲבוֹתֶיהָ מִמֶּנָּה׃ 19וְנָתַתִּי
לָהֶם לֵב אֶחָד[a] וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֶתֵּן בְּקִרְבְּכֶם[b] וַהֲסִרֹתִי לֵב הָאֶבֶן
מִבְּשָׂרָם וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב בָּשָׂר׃ 20לְמַעַן בְּחֻקֹּתַי יֵלֵכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטַי
יִשְׁמְרוּ וְעָשׂוּ אֹתָם וְהָיוּ־לִי לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים׃° 21°וְאֶל־

5 [a-a] 𝔖 אֲהַבְתֶּם בְּנֵי ‖ [b] 𝔊 ? מֹעֲצוֹת (διαβούλια) ‖ 6 [a] prb l מֵתֵיכֶם, 𝔊 νεκροὺς ὑμῶν ‖ [b] l ? c Vrs חֲלָלִים ‖ 7 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] 𝔊^B ἐπατάξατε 𝔊^A𝔄 ἐφονεύσατε ‖ [c] K^Or והוא ‖ [d] l c ca 50MSS Edd Vrs אוֹצִיא ‖ 8 dl c 𝔊 ‖ 10 °-° prb add cf 11 sq ‖ 11. 12 >𝔊^B ‖ 11 [a] l c 𝔊^A𝔖𝔙 לֹא ת' ‖ [b] l 'עַל־ג; 𝔊^MSS עַל־הָרֵי ‖ 12 °-° add; 𝔊^h(𝔖^h) (※) ‖ 13 [a] Var 'בְּה ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ 15 [a] >5MSS 𝔊𝔏𝔄 ‖ [b] l c 𝔊𝔏𝔖 גָּלוּתְךָ ‖ [c] l רָחֲקוּ ‖ [d] >𝔊; l ? הֲלֹא לָנוּ ‖ 16 [a] >8MSS 𝔖𝔗𝔙 ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ 17 [a] >10MSS 𝔖𝔄 ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c] 𝔊 אֹתָם ‖ [d] 𝔊 נְפַצְתִּים vel הֲפִיצוֹתִים ‖ [e] 𝔊 לָהֶם ‖ 19 [a] l c 3MSS 𝔖 חָדָשׁ cf 𝔗; 𝔊𝔏 אַחֵר ‖ [b] l c Or mlt MSS בְּקִרְבָּם, 𝔊 (ἐν αὐτοῖς) 𝔖𝔗𝔙 ‖ 20 𝔊^A𝔏𝔄 (𝔖^h ÷) + נְאֻם יהוה, frt sic l ‖ 21 add ?.

לֵב[a] שִׁקּוּצֵיהֶם וְתוֹעֲבוֹתֵיהֶם לִבָּם הֹלֵךְ דַּרְכָּם בְּרֹאשָׁם נָתַתִּי נְאֻם
אֲדֹנָי[b] יְהוִה׃ [22]וַיִּשְׂאוּ הַכְּרוּבִים אֶת־כַּנְפֵיהֶם וְהָאוֹפַנִּים
לְעֻמָּתָם וּכְבוֹד אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהֶם מִלְמָעְלָה׃ [23]וַיַּעַל כְּבוֹד יְהוָה
°מֵעַל תּוֹךְ הָעִיר° וַיַּעֲמֹד עַל־הָהָר אֲשֶׁר מִקֶּדֶם לָעִיר׃ [24]וְרוּחַ נְשָׂאַתְנִי
וַתְּבִאֵנִי כַשְׂדִּימָה[a] אֶל־הַגּוֹלָה [b]בַּמַּרְאֶה בְּרוּחַ אֱלֹהִים[b] [c]וַיַּעַל מֵעָלַי[c]
הַמַּרְאֶה אֲשֶׁר רָאִיתִי׃ [25]וָאֲדַבֵּר אֶל־הַגּוֹלָה אֵת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר
הֶרְאָנִי׃ פ

12 [1]וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ [2]בֶּן־אָדָם בְּתוֹךְ [a]בֵּית־הַמֶּרִי[a]
אַתָּה יֹשֵׁב אֲשֶׁר עֵינַיִם לָהֶם לִרְאוֹת וְלֹא רָאוּ אָזְנַיִם[b] לָהֶם לִשְׁמֹעַ
וְלֹא שָׁמֵעוּ כִּי בֵּית מְרִי הֵם׃ ס [3]וְאַתָּה בֶן־אָדָם עֲשֵׂה לְךָ כְּלֵי
גוֹלָה וּגְלֵה[a] יוֹמָם לְעֵינֵיהֶם וְגָלִיתָ[b] מִמְּקוֹמְךָ אֶל־מָקוֹם אַחֵר לְעֵינֵיהֶם[c]
אוּלַי יִרְאוּ כִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה׃ [4]וְהוֹצֵאתָ כֵלֶיךָ כִּכְלֵי[a] גוֹלָה יוֹמָם
לְעֵינֵיהֶם וְאַתָּה תֵּצֵא בָעֶרֶב לְעֵינֵיהֶם[b] [c]כְּמוֹצָאֵי גוֹלָה[c]׃ [5]לְעֵינֵיהֶם
חֲתָר־לְךָ[a] בַקִּיר וְהוֹצֵאתָ[b] בּוֹ׃ [6]לְעֵינֵיהֶם[a] עַל־כָּתֵף תִּשָּׂא בָּעֲלָטָה[b]
תוֹצִיא[c] פָּנֶיךָ תְכַסֶּה וְלֹא תִרְאֶה אֶת־הָאָרֶץ כִּי־מוֹפֵת נְתַתִּיךָ לְבֵית
יִשְׂרָאֵל׃ [7]וָאַעַשׂ כֵּן כַּאֲשֶׁר[a] צֻוֵּיתִי[b] כֵּלַי הוֹצֵאתִי כִּכְלֵי גוֹלָה יוֹמָם
וּבָעֶרֶב חָתַרְתִּי־לִי בַקִּיר בְּיָד[c] בָּעֲלָטָה[d] הוֹצֵאתִי[e] עַל־כָּתֵף נָשָׂאתִי
לְעֵינֵיהֶם׃ פ [8]וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי בַּבֹּקֶר לֵאמֹר׃ [9]בֶּן־אָדָם הֲלֹא
אָמְרוּ אֵלֶיךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בֵּית הַמֶּרִי מָה אַתָּה עֹשֶׂה׃ [10]אֱמֹר אֲלֵיהֶם
°כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הַנָּשִׂיא הַמַּשָּׂא הַזֶּה בִּירוּשָׁלַםִ וְכָל־בֵּית
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־הֵמָּה בְתוֹכָם׃ [11]אֱמֹר° אֲנִי מוֹפֶתְכֶם[a] כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי כֵּן
יֵעָשֶׂה לָהֶם[b] בַּגּוֹלָה בַשְּׁבִי[c] יֵלֵכוּ[d]׃ [12]וְהַנָּשִׂיא אֲשֶׁר־בְּתוֹכָם[a] אֶל[b]־כָּתֵף
יִשָּׂא בָּעֲלָטָה[c] וְיֵצֵא[d] בַּקִּיר יַחְתְּרוּ[e] לְהוֹצִיא[f] בוֹ פָּנָיו יְכַסֶּה יַעַן[g] אֲשֶׁר
לֹא־יִרְאֶה [h]לַעַיִן הוּא[h] אֶת־הָאָרֶץ׃ [13]וּפָרַשְׂתִּי אֶת־רִשְׁתִּי עָלָיו וְנִתְפַּשׂ

21 [a] crrp; prps וְאֵלֶּה אַחֲרֵי cf 𝔗𝔙 ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ 23 °-° crrp; 𝔊 מִתּוֹךְ הָעִ׳; frt l [הַקַּדְמֹנִי] מֵעַל פֶּתַח וגו׳ vel מִפֶּתַח הַשַּׁעַר cf 10,19[𝔊] ‖ 24 [a] 𝔊 εἰς γῆν X. cf 𝔖𝔗 ‖ [b-b] prps אֶל׳ (בְּמַרְאַת?) בְּמַרְאָה ‖ [c-c] 𝔊𝔏 וָאַעַל מֵעַל ‖ Cp 12, 2 [a-a] 𝔊 τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν, prps תּוֹעֲבוֹתֵיהֶם ‖ [b] l c Vrs וְאָז׳ ‖ 3 [a] dl c 𝔊; 𝔖 וְגָלִיתָ ‖ [b] >𝔖 ‖ [c] >𝔖 ‖ 4 [a] 𝔊 כְּלִי ‖ [b] >𝔊[B]𝔖 ‖ [c-c] prb l כְּיוֹצֵא בַגּוֹלָה cf 𝔊 (𝔖[h]※) ὡς ἐκπορεύεται αἰχμάλωτος, 𝔖𝔙 ‖ 5 [a] >𝔖 לְךָ ‖ [b] l c Vrs וְיָצָאתָ ‖ 6 [a] >𝔖; Ã כֵּלֶיךָ, frt l ‖ [b] 𝔊𝔖 וּבָעֳ׳ ‖ [c] l c 𝔊𝔖𝔗 תֵּצֵא ‖ 7 [a] 𝔊 כְּכָל־א׳ ‖ [b] 𝔊𝔖𝔙 צִוַּנִי יהוה ‖ [c] dl c 𝔊𝔖 ‖ [d] 𝔊𝔖 וּבָעֳ׳ ‖ [e] l c Vrs יָצָאתִי ‖ 10. 11a °-° frt add ‖ 11 [a] 𝔊 מוֹפֵת? ‖ [b] nonn MSS Edd 𝔖 לָכֶם ‖ [c] >𝔖, prb dl ‖ [d] 𝔖 תֵּ׳ ‖ 12 [a] 𝔖 בְּתוֹכְכֶם ‖ [b] l c 𝔊 עַל ‖ [c] 𝔊𝔖 וּבָעֳ׳ ‖ [d] l c 𝔊𝔖𝔗[W]𝔙 יצא ‖ [e] l c 𝔊𝔖 יַחְתֹּר ‖ [f] l לָצֵאת cf 𝔊𝔖 ‖ [g] l c 𝔊 לְמַעַן ‖ [h-h] dl c 𝔖 cf 6. 13.

בִּמְצוּדָתִי וְהֵבֵאתִי אֹתוֹ בָבֶלָה אֶרֶץ כַּשְׂדִּים וְאוֹתָהּ לֹא־יִרְאֶה וְשָׁם
יָמוּת׃ 14 וְכֹל אֲשֶׁר סְבִיבֹתָיו עֶזְרֹה[a] [b]וְכָל־אֲגַפָּיו[b] אֱזָרֶה[c] לְכָל־רוּחַ
וְחֶרֶב אָרִיק אַחֲרֵיהֶם׃ 15 וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בַּהֲפִיצִי אוֹתָם בַּגּוֹיִם
וְזֵרִיתִי אוֹתָם בָּאֲרָצוֹת׃ 16 וְהוֹתַרְתִּי מֵהֶם אַנְשֵׁי מִסְפָּר מֵחֶרֶב מֵרָעָב
וּמִדָּבֶר לְמַעַן יְסַפְּרוּ אֶת־כָּל־תּוֹעֲבוֹתֵיהֶם בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר־בָּאוּ שָׁם וְיָדְעוּ
כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ס 17 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 18 בֶּן־אָדָם
לַחְמְךָ בְּרַעַשׁ[a] תֹּאכֵל וּמֵימֶיךָ[b] [c]בְּרָגְזָה וּבִדְאָגָה[c] תִּשְׁתֶּה׃ 19 וְאָמַרְתָּ
אֶל־עַם הָאָרֶץ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה [b]לְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ אֶל־אַדְמַת
יִשְׂרָאֵל[b] לַחְמָם בִּדְאָגָה יֹאכֵלוּ וּמֵימֵיהֶם בְּשִׁמָּמוֹן יִשְׁתּוּ לְמַעַן תֵּשַׁם
[c]אַרְצָהּ מִמְּלֹאָהּ[c] מֵחֲמַס כָּל־הַיֹּשְׁבִים בָּהּ׃ 20 וְהֶעָרִים[a] הַנּוֹשָׁבוֹת
תֶּחֱרַבְנָה [b]וְהָאָרֶץ שְׁמָמָה תִהְיֶה[b] וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ
21 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 22 בֶּן־אָדָם מָה־הַמָּשָׁל הַזֶּה[a] לָכֶם עַל־
אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יַאַרְכוּ הַיָּמִים וְאָבַד כָּל־[b]חָזוֹן׃ 23 לָכֵן אֱמֹר
אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִשְׁבַּתִּי[b] אֶת־הַמָּשָׁל הַזֶּה וְלֹא־יִמְשְׁלוּ
אֹתוֹ עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל[c] כִּי אִם־דַּבֵּר אֲלֵיהֶם קָרְבוּ הַיָּמִים וּדְבַר[d] כָּל־חָזוֹן׃
24 כִּי לֹא יִהְיֶה עוֹד כָּל־חֲזוֹן שָׁוְא וּמִקְסַם חָלָק בְּתוֹךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל׃
25 כִּי ׀ אֲנִי יְהוָה אֲדַבֵּר [a]אֵת אֲשֶׁר[a] אֲדַבֵּר דָּבָר[b] וְיֵעָשֶׂה[c] לֹא[d] תִמָּשֵׁךְ[e]
עוֹד[f] כִּי בִימֵיכֶם בֵּית הַמֶּרִי אֲדַבֵּר דָּבָר וַעֲשִׂיתִיו[g] נְאֻם אֲדֹנָי[h] יְהוִה׃
פ 26 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 27 בֶּן־אָדָם הִנֵּה בֵית־יִשְׂרָאֵל[a]
אֹמְרִים[b] הֶחָזוֹן אֲשֶׁר־הוּא חֹזֶה לְיָמִים רַבִּים וּלְעִתִּים רְחוֹקוֹת הוּא
נִבָּא׃ 28 לָכֵן אֱמֹר אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה לֹא־תִמָּשֵׁךְ[b] עוֹד כָּל־
דְּבָרָי אֲשֶׁר אֲדַבֵּר דָּבָר[c] וְיֵעָשֶׂה[d] נְאֻם אֲדֹנָי[e] יְהוִה׃ פ
13 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא אֶל־[a]נְבִיאֵי
יִשְׂרָאֵל הַנִּבָּאִים[b] וְאָמַרְתָּ [c]לִנְבִיאֵי מִלִּבָּם[c] שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה׃ 3 כֹּה

13 𝔖 בָּהּ ‖ 14 [a] Q עֶזְרוֹ; l c 𝔊𝔖𝔗 עֹזְרָיו ‖ [b-b] 𝔖 ut vid וּמְחַזְקָיו, 𝔊 πάντας τ. ἀντιλαμβανομένους αὐτοῦ; 𝔙 > כל ‖ [c] Var[G] אֲזָרֶה ‖ 16 nonn MSS 𝔊𝔖𝔙 וּמֵרָעָב ‖ 18 [a] ?; prb l בִּרְעָדָה ‖ [b] 𝔊[B] והמים ‖ [c-c] prb add cf 19 ‖ 19 [a] dl c 𝔊 ‖ [b-b] frt add (in 𝔐 l c 𝔊 על־אד׳ vel frt אֶל־בֵּית) ‖ [c-c] l prb c nonn MSS אַרְצָם וּמְלֹאָהּ ‖ 20 [a] l prb c 𝔊𝔏 וְעָרֵיהֶם ‖ [b-b] add ? cf 19b ‖ 22 [a] >𝔊 ‖ [b] >𝔊 dl ‖ 23 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] 𝔊 וְהִשְׁבַּתִּי ‖ [c] 𝔊 בֵּית יש׳ ‖ [d] dub; 𝔖 *et fiet* Σ καὶ καιρός; prps וּבָא (al וּמַהֵר ?); l frt וְנָכוֹן ‖ 24 𝔊𝔖𝔗[W]𝔙 בְּנֵי ‖ 25 [a-a] >𝔖; 𝔊 דְּבָרַי ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] 𝔊𝔖 וְאֶעֱשֶׂה ‖ [d] l c Vrs וְלֹא ‖ [e] l יִמָּ׳ cf 𝔗, 𝔊𝔖 אֲמַשֵּׁךְ ‖ [f] >𝔖 ‖ [g] 𝔊 ועשיתי ‖ [h] dl c 𝔊 ‖ 27 [a] frt l הַמֶּרִי; 𝔊 οἶκος Ἰσρ. ὁ παραπικραίνων ‖ [b] 𝔊 + לֵאמֹר ‖ 28 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] l יִמָּ׳ cf 𝔗 ‖ [c] 𝔊 אֲדַבֵּר ‖ [d] 𝔊 ואעשה vel וְעָשִׂיתִי ‖ [e] dl c 𝔊 ‖ Cp 13, 2 [a] l c Q[Or] Vrs על ‖ [b] l הִנָּבֵא cf 𝔊 ‖ [c-c] l c 𝔊 אֲלֵיהֶם.

אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הוֹי עַל־הַנְּבִיאִים[b] הַנְּבָלִים[c] [d]אֲשֶׁר הֹלְכִים אַחַר
רוּחָם[d] [e]וּלְבִלְתִּי רָאוּ[e]׃ 4 כְּשֻׁעָלִים בָּחֳרָבוֹת נְבִיאֶיךָ יִשְׂרָאֵל הָיוּ׃ 5 לֹא
עֲלִיתֶם[a] [b]בַּפְּרָצוֹת וַתִּגְדְּרוּ[b] גָדֵר עַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל [c]לַעֲמֹד בַּמִּלְחָמָה[c]
בְּיוֹם יְהוָה׃ 6 [a]חָזוּ שָׁוְא וְקֶסֶם כָּזָב[a] הָאֹמְרִים נְאֻם־יְהוָה וַיהוָה לֹא
שְׁלָחָם וְיִחֲלוּ לְקַיֵּם דָּבָר׃ 7 הֲלוֹא[a] מַחֲזֵה־שָׁוְא חֲזִיתֶם וּמִקְסַם כָּזָב
אֲמַרְתֶּם [b]וְאֹמְרִים נְאֻם־יְהוָה וַאֲנִי לֹא דִבַּרְתִּי[b]׃ פ 8 לָכֵן[a] כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי[b] יְהוִה יַעַן דַּבֶּרְכֶם שָׁוְא וַחֲזִיתֶם[c] כָּזָב לָכֵן[d] הִנְנִי אֲלֵיכֶם[e] נְאֻם
אֲדֹנָי[f] יְהוִה׃ 9 וְהָיְתָה[a] יָדִי אֶל[b]־הַנְּבִיאִים הַחֹזִים שָׁוְא וְהַקֹּסְמִים כָּזָב
בְּסוֹד[c] עַמִּי לֹא־יִהְיוּ וּבִכְתָב בֵּית־יִשְׂרָאֵל לֹא יִכָּתֵבוּ וְאֶל־אַדְמַת
יִשְׂרָאֵל לֹא יָבֹאוּ וִידַעְתֶּם[d] כִּי אֲנִי אֲדֹנָי[e] יְהוִה׃ 10 יַעַן וּבְיַעַן הִטְעוּ
אֶת־עַמִּי לֵאמֹר שָׁלוֹם וְאֵין שָׁלוֹם [a]וְהוּא בֹּנֶה חַיִץ[a] וְהִנָּם[b] טָחִים אֹתוֹ
תָּפֵל׃ 11 אֱמֹר אֶל־טָחֵי תָפֵל וְיִפֹּל[a] הָיָה[b] ׀ גֶּשֶׁם שׁוֹטֵף וְאַתֵּנָה[c] אַבְנֵי
אֶלְגָּבִישׁ תִּפֹּלְנָה וְרוּחַ סְעָרוֹת תְּבַקֵּעַ[d]׃ ס 12 וְהִנֵּה נָפַל הַקִּיר הֲלוֹא
יֵאָמֵר אֲלֵיכֶם אַיֵּה הַטִּיחַ אֲשֶׁר טַחְתֶּם׃ 13 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a]
יְהוִה וּבִקַּעְתִּי רוּחַ־סְעָרוֹת בַּחֲמָתִי וְגֶשֶׁם שֹׁטֵף בְּאַפִּי יִהְיֶה וְאַבְנֵי
אֶלְגָּבִישׁ בְּחֵמָה[b] לְכָלָה[c]׃ 14 וְהָרַסְתִּי אֶת־הַקִּיר אֲשֶׁר־טַחְתֶּם תָּפֵל
וְהִגַּעְתִּיהוּ אֶל[a]־הָאָרֶץ וְנִגְלָה יְסֹדוֹ וְנָפְלָה[b] וּכְלִיתֶם בְּתוֹכָהּ[c] וִידַעְתֶּם
כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ 15 וְכִלֵּיתִי אֶת־חֲמָתִי בַּקִּיר וּבַטָּחִים אֹתוֹ תָּפֵל וְאֹמַר[a]
לָכֶם אֵין[b] הַקִּיר וְאֵין[b] הַטָּחִים אֹתוֹ׃ 16 נְבִיאֵי יִשְׂרָאֵל הַנִּבְּאִים אֶל[a]־
יְרוּשָׁלַםִ וְהַחֹזִים לָהּ חֲזוֹן[b] שָׁלֹם וְאֵין שָׁלֹם נְאֻם אֲדֹנָי[c] יְהוִה׃
ס 17 וְאַתָּה בֶן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־בְּנוֹת עַמְּךָ הַמִּתְנַבְּאוֹת
מִלִּבְּהֶן וְהִנָּבֵא עֲלֵיהֶן׃ 18 וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי[a] יְהוִה הוֹי לַמְתַפְּרוֹת

3 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] >𝔊; l c 𝔐 ‖ [c] crrp; l c 𝔊 הַנִּבְּאִים ‖ [d-d] >𝔊𝔏; add ‖ [e-e] crrp; l מִלִּבָּם ‖ 4 >𝔊; prb dl ‖ 5 [a] l ? c 𝔊 עֲמַדְתֶּם ‖ [b-b] l frt וְלוֹא גְּדַרְתֶּם (Vrs =) בַּפֶּרֶץ, cf ΣΘ𝔊[Q (mrg)]𝔖 ‖ [c-c] 𝔊 הָאֹמְרִים (?) לֹא קָמוּ (cf 6) ‖ 6 [°-°] >𝔖 (l קָסְמוּ cf 𝔊𝔗𝔙) ‖ 7 [a] >𝔖 ‖ [b-b] >𝔊; prb add ‖ 8 [a] prb ins c 𝔊 אֱמֹר ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c] crrp? cf 𝔊 ‖ [d] >𝔖 ‖ [e] l c Vrs עַל' ‖ [f] dl c 𝔊 ‖ 9 [a] l c 𝔊 וְנָטִיתִי ‖ [b] l c Vrs עַל־ ‖ [c] 𝔖 בְּתוֹךְ 𝔊 ἐν παιδείᾳ ‖ [d] 𝔊 וְיָדְעוּ ‖ [e] dl c 𝔊 ‖ 10 [a-a] ?; 𝔗 וְהֵם כְּב'; pr ח' l קִיר et l frt וְהוּא (עַמִּי) כְּהַקִּיר ‖ [b] >𝔗, l frt c 𝔊𝔖 וְהֵמָּה ‖ 11 [a] dl c 𝔊𝔖 ‖ [b] 𝔖 הִנֵּה 𝔊 וְהָיָה; l frt יִהְיֶה cf 13 et 𝔗 (praem עַתָּה) ‖ [c] 1MS 𝔊 וְאֶתְּנָה sed dl et l וְאַבְנֵי cf 𝔗𝔖 ‖ [d] l תְּבַקַּע ‖ 13 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] 𝔖 בַּחֲמָתִי ‖ [c] 𝔊 ἐπάξω (? prps אֶתֵּן) εἰς συντέλειαν, l ? תִּפֹּלְנָה cf 11 ‖ 14 [a] 𝔊 עַל ‖ [b] ? l וְנָפַל ‖ [c] ? l בְּתוֹכוֹ, 𝔊 μετ' ἐλέγχων (בְּתוֹכַחַת) ‖ 15 [a] l c 𝔖𝔗 וַיֵּאָמֵר cf 12 ‖ [b] l c 𝔖 אַיֵּה et וְאַיֵּה cf 12 ‖ 16 [a] 𝔊 עַל ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] dl c 𝔊 ‖ 17 Q[Or]𝔊 עַל ‖ 18 [a] dl c 𝔊.

כְּסָתוֹת עַל׀כָּל[b]־אַצִּילֵי יָדַי[c] וְעֹשׂוֹת הַמִּסְפָּחוֹת עַל[d]־רֹאשׁ כָּל־קוֹמָה
לְצוֹדֵד נְפָשׁוֹת הַנְּפָשׁוֹת[e] תְּצוֹדֵדְנָה[f] לְעַמִּי[g] וּנְפָשׁוֹת לָכֶנָה[h] תְחַיֶּינָה׃
19 וַתְּחַלֶּלְנָה אֹתִי אֶל־עַמִּי בְּשַׁעֲלֵי שְׂעֹרִים וּבִפְתוֹתֵי לֶחֶם לְהָמִית
נְפָשׁוֹת אֲשֶׁר לֹא־תְמוּתֶנָה וּלְחַיּוֹת נְפָשׁוֹת אֲשֶׁר לֹא־תִחְיֶינָה בְּכַזֶּבְכֶם
לְעַמִּי שֹׁמְעֵי כָזָב׃ ס 20 לָכֵן כֹּה־אָמַר׀אֲדֹנָי[a] יֱהוִה הִנְנִי אֶל[b]־
כִּסְּתוֹתֵיכֶנָה אֲשֶׁר אַתֵּנָה מְצֹדְדוֹת שָׁם[c] אֶת־הַנְּפָשׁוֹת לְפֹרְחוֹת[d]
וְקָרַעְתִּי אֹתָם מֵעַל זְרוֹעֹתֵיכֶם[e] וְשִׁלַּחְתִּי אֶת־הַנְּפָשׁוֹת אֲשֶׁר אַתֶּם
מְצֹדְדוֹת [f]אֶת־נְפָשִׁים[f] לְפֹרְחֹת[g]׃ 21 וְקָרַעְתִּי אֶת־מִסְפְּחֹתֵיכֶם וְהִצַּלְתִּי
אֶת־עַמִּי מִיֶּדְכֶן וְלֹא־יִהְיוּ עוֹד בְּיֶדְכֶן לִמְצוּדָה וִידַעְתֶּן כִּי־אֲנִי יְהוָה׃
22 יַעַן הַכְאוֹת[a] לֶב־צַדִּיק שֶׁקֶר[b] וַאֲנִי לֹא הִכְאַבְתִּיו וּלְחַזֵּק יְדֵי רָשָׁע
לְבִלְתִּי־שׁוּב מִדַּרְכּוֹ הָרָע לְהַחֲיֹתוֹ[c]׃ 23 לָכֵן שָׁוְא לֹא תֶחֱזֶינָה וְקֶסֶם
לֹא־תִקְסַמְנָה עוֹד וְהִצַּלְתִּי אֶת־עַמִּי מִיֶּדְכֶן וִידַעְתֶּן כִּי־אֲנִי יְהוָה׃
14 1 וַיָּבוֹא אֵלַי אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּשְׁבוּ לְפָנָי׃ פ 2 וַיְהִי
דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 3 בֶּן־אָדָם הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה הֶעֱלוּ גִלּוּלֵיהֶם עַל־
לִבָּם וּמִכְשׁוֹל עֲוֹנָם נָתְנוּ נֹכַח פְּנֵיהֶם [c]הַאִדָּרֹשׁ אִדָּרֵשׁ[c] לָהֶם׃ 4 לָכֵן
[a]דַּבֵּר־אוֹתָם[a] וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר׀אֲדֹנָי[b] יֱהוִה אִישׁ אִישׁ מִבֵּית
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יַעֲלֶה אֶת־גִּלּוּלָיו אֶל[c]־לִבּוֹ וּמִכְשׁוֹל עֲוֹנוֹ יָשִׂים נֹכַח
פָּנָיו וּבָא אֶל־הַנָּבִיא[d] אֲנִי יְהוָה נַעֲנֵיתִי לוֹ [e]בָה בְּרֹב גִּלּוּלָיו[e]׃ 5 לְמַעַן
תְּפֹשׂ אֶת־בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּלִבָּם[a] אֲשֶׁר נָזֹרוּ מֵעָלַי בְּגִלּוּלֵיהֶם כֻּלָּם[b]׃
פ 6 לָכֵן אֱמֹר׀אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה שׁוּבוּ וְהָשִׁיבוּ
מֵעַל גִּלּוּלֵיכֶם וּמֵעַל כָּל־תּוֹעֲבֹתֵיכֶם הָשִׁיבוּ פְנֵיכֶם׃ 7 כִּי־אִישׁ אִישׁ
מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמֵהַגֵּר אֲשֶׁר־יָגוּר בְּיִשְׂרָאֵל וְיִנָּזֵר מֵאַחֲרַי וְיַעַל גִּלּוּלָיו
אֶל־לִבּוֹ וּמִכְשׁוֹל עֲוֹנוֹ יָשִׂים נֹכַח פָּנָיו וּבָא אֶל־הַנָּבִיא לִדְרָשׁ־לוֹ בִי
אֲנִי יְהוָה נַעֲנֶה־לּוֹ בִּי׃ 8 וְנָתַתִּי פָנַי[a] בָּאִישׁ הַהוּא וַהֲשִׁמֹתִיהוּ[b] [c]לְאוֹת

18 [b] >𝔖 ‖ [c] l c pc MSS 𝔖𝔗 יָדַיִם vel c 𝔊 יָד ‖ [d] Var[L] 𝔊𝔖 עַל־כָּל ‖ [e] 𝔗 הַנְּפָ׳ ‖ [f] prb crrp; prps תְּמוֹתֵתְנָה cf 19 ‖ [g] prb add ‖ [h] prb add ‖ 19 𝔊𝔖 לְעַם ‖ 20 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] l c 𝔊 עַל ‖ [c] l c 𝔖𝔗 בָּם cf 𝔏𝔙 ‖ [d] >𝔊𝔖; dl ‖ [e] ?; prps הֵם— ‖ [f-f] >𝔖 crrp; l (prps) אֹתָן חָפְשִׁים ‖ [g] Vrs = 𝔐, sed prb add ‖ 21 l כֶן— ‖ 22 [a] crrp; l הִכְאַבְתֶּן vel הַכְאִיב cf 𝔊𝔏𝔗𝔙 ‖ [b] >𝔊[B]; frt add ‖ [c] 𝔊𝔏𝔖𝔙 ut vid לְחַיּוֹתוֹ ‖ 23 l frt וְכָזָב cf 6sqq. 19 ‖ Cp 14, 1 l c 6MSS Vrs וַיָּבֹאוּ ‖ 2 𝔅 hic incip cp 14 ‖ 3 [c-c] l frt sol הַאִדָּרֵשׁ ‖ 4 [a-a] l frt הִנָּבֵא cf 𝔗 ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c] l עַל cf 3 et 𝔊 ‖ [d] 𝔖[h] (※?)𝔙 + לִדְרָשׁ־לוֹ בִי ‖ [e-e] K בָה Q בָא; l בִי cf 7 et 𝔗; 𝔊 ἐν οἷς ἐνέχεται ἡ διάνοια αὐτοῦ? ‖ 5 [a] 𝔊 כָּל׳ ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ 6 dl c 𝔊 ‖ 7 cf 4[c] ‖ 8 [a] 𝔖𝔗 אַפִּי ‖ [b] 𝔅 והשׁ׳; l c Vrs וְשַׂמְתִּיהוּ ‖ [c-c] l וּלְמָשָׁל 𝔊 לא׳ לְשַׁמָּה וְלִמְשַׁמָּה.

וְלִמְשָׁלִים[c] וְהִכְרַתִּיו מִתּוֹךְ עַמִּי וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ 9 וְהַנָּבִיא
כִּי־יְפֻתֶּה[a] וְדִבֶּר דָּבָר[b] אֲנִי יְהוָה פִּתֵּיתִי אֵת הַנָּבִיא הַהוּא וְנָטִיתִי
אֶת־יָדִי עָלָיו וְהִשְׁמַדְתִּיו מִתּוֹךְ עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ 10 וְנָשְׂאוּ עֲוֹנָם כַּעֲוֹן
הַדֹּרֵשׁ כַּעֲוֹן הַנָּבִיא יִהְיֶה׃ 11 לְמַעַן לֹא־יִתְעוּ עוֹד בֵּית־יִשְׂרָאֵל מֵאַחֲרַי
וְלֹא־יִטַּמְּאוּ עוֹד בְּכָל־פִּשְׁעֵיהֶם וְהָיוּ־לִי לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים
נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ פ

12 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 13 בֶּן־אָדָם אֶרֶץ כִּי תֶחֱטָא־לִי
לִמְעָל־מַעַל וְנָטִיתִי יָדִי עָלֶיהָ וְשָׁבַרְתִּי לָהּ מַטֵּה־לָחֶם וְהִשְׁלַחְתִּי־
בָהּ רָעָב וְהִכְרַתִּי מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ 14 וְהָיוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה
בְּתוֹכָהּ נֹחַ דָּנִאֵל[a] וְאִיּוֹב הֵמָּה בְצִדְקָתָם [b]יְנַצְּלוּ נַפְשָׁם[b] נְאֻם אֲדֹנָי[c]
יְהוִה׃ 15 לוּ[a]־חַיָּה רָעָה אַעֲבִיר בָּאָרֶץ וְשִׁכְּלָתָּה[b] וְהָיְתָה שְׁמָמָה מִבְּלִי
עוֹבֵר מִפְּנֵי הַחַיָּה׃ 16 שְׁלֹשֶׁת[a] הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בְּתוֹכָהּ חַי־אָנִי נְאֻם
אֲדֹנָי[b] יְהוִה אִם־בָּנִים וְאִם־בָּנוֹת יַצִּילוּ[c] הֵמָּה[d] לְבַדָּם יִנָּצֵלוּ וְהָאָרֶץ
תִּהְיֶה שְׁמָמָה׃ 17 אוֹ חֶרֶב אָבִיא עַל־הָאָרֶץ הַהִיא וְאָמַרְתִּי חֶרֶב
תַּעֲבֹר בָּאָרֶץ וְהִכְרַתִּי מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ 18 וּשְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה
בְּתוֹכָהּ חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה לֹא יַצִּילוּ בָּנִים וּבָנוֹת כִּי הֵם לְבַדָּם
יִנָּצֵלוּ׃ 19 אוֹ דֶּבֶר אֲשַׁלַּח אֶל[a]־הָאָרֶץ הַהִיא וְשָׁפַכְתִּי חֲמָתִי עָלֶיהָ
בְּדָם[b] לְהַכְרִית מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ 20 וְנֹחַ דָּנִאֵל[a] וְאִיּוֹב בְּתוֹכָהּ חַי־
אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי[b] יְהוִה [c]אִם־בֵּן אִם־בַּת[c] יַצִּילוּ[d] הֵמָּה[e] בְצִדְקָתָם יַצִּילוּ
נַפְשָׁם׃ ס 21 כִּי[a] כֹה אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה [c]אַף כִּי[c]־אַרְבַּעַת שְׁפָטַי
הָרָעִים חֶרֶב וְרָעָב וְחַיָּה רָעָה וָדֶבֶר שִׁלַּחְתִּי אֶל[d]־יְרוּשָׁלִָם לְהַכְרִית
מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ 22 וְהִנֵּה[a] נוֹתְרָה־בָּהּ פְּלֵטָה הַמּוּצָאִים[b] בָּנִים
וּבָנוֹת הִנָּם[c] יוֹצְאִים אֲלֵיכֶם וּרְאִיתֶם אֶת־דַּרְכָּם וְאֶת־עֲלִילוֹתָם וְנִחַמְתֶּם
עַל[d]־הָרָעָה אֲשֶׁר הֵבֵאתִי עַל[e]־יְרוּשָׁלִָם אֵת[f] כָּל[g]־אֲשֶׁר הֵבֵאתִי עָלֶיהָ׃

9 a 𝔊 πλανήσῃ ‖ b >𝔊 ‖ 11 dl c 𝔊 ‖ 13 l וְשִׁלַּחְתִּי cf 19 ‖ 14 a Q^MSS דָּנִיֵּאל 𝔊𝔖 וְד' ‖ b-b l c 𝔊 יִנָּצֵלוּ; dl נפשם ‖ c dl c 𝔊 ‖ 15 a l אוֹ cf 17. 19 ‖ b 2MSS וְשִׁכַּלְתִּיהָ 𝔊 καὶ τιμωρήσομαι αὐτήν cf 𝔏𝔄𝔙 ‖ 16 a l c 32MSS 𝔊𝔖 וּשְׁ' ‖ b dl c 𝔊 ‖ c 𝔊 σωθήσονται ‖ d 𝔊 (ἀλλ' ἤ) 𝔖𝔙 כִּי אִם ה' ‖ 18 dl c 𝔊 ‖ 19 a l c Or 𝔊 (ἐπί) עַל ‖ b id Vrs, sed dub ‖ 20 a Q^MSS דָּנִיֵּאל 𝔊𝔖 וְד' ‖ b dl c 𝔊 ‖ c-c 𝔊 = 16 ‖ d 𝔊 ὑπολειφθῶσιν ‖ e 𝔖 כִּי אִם ה' ‖ 21 a >𝔊 ‖ b dl c 𝔊 ‖ c-c >𝔖; 𝔊 ? וְאַף כִּי ‖ d l עַל c 𝔊 ‖ 22 a הִנֵּה >𝔖, Σ𝔙 *tamen* ‖ b 𝔊𝔖Σ(𝔖^h)𝔙 הַמּוֹצִאִים ‖ c 𝔊 + מִמֶּנָּה 𝔖 וְהֵמָּה 𝔗 המה ‖ d 𝔗^L + כָּל־ ‖ e Or אֶל ‖ f ?; l (עַל) ?אֶל ‖ g 𝔊^{Bab (mrg)} AQ + (הָ)רָעָה.

23וְנִחֲמ֣וּ אֶתְכֶ֔ם כִּֽי־תִרְא֥וּ אֶת־דַּרְכָּ֖ם וְאֶת־עֲלִילוֹתָ֑ם וִֽידַעְתֶּ֗ם כִּ֠י לֹ֣א
חִנָּ֤ם[a] עָשִׂ֙יתִי֙ אֵ֣ת כָּל־אֲשֶׁר־עָשִׂ֣יתִי בָ֔הּ נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י[b] יְהוִֽה׃ ס
15 1וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ 2[a]בֶּן־אָדָ֕ם מַה־יִּהְיֶ֥ה עֵֽץ־הַגֶּ֖פֶן
מִכָּל־עֵ֑ץ הַזְּמוֹרָ֕ה[b] אֲשֶׁ֥ר הָיָ֖ה בַּעֲצֵ֥י הַיָּֽעַר׃ 3הֲיֻקַּ֤ח[a] מִמֶּ֙נּוּ֙ עֵ֔ץ לַעֲשׂ֖וֹת
לִמְלָאכָ֑ה אִם־יִקְח֤וּ מִמֶּ֙נּוּ֙ יָתֵ֔ד לִתְל֥וֹת עָלָ֖יו כָּל־[b]כֶּֽלִי׃ 4הִנֵּ֥ה לָאֵ֖שׁ נִתַּ֣ן
לְאָכְלָ֑ה אֵ֣ת שְׁנֵ֣י קְצוֹתָ֗יו אָכְלָ֤ה הָאֵשׁ֙ וְתוֹכ֣וֹ נָחָ֔ר הֲיִצְלַ֖ח לִמְלָאכָֽה׃
5הִנֵּ֗ה[a] בִּֽהְיוֹת֤וֹ[b] תָמִים֙ לֹ֥א יֵעָשֶׂ֖ה לִמְלָאכָ֑ה אַ֣ף כִּֽי־אֵ֤שׁ אֲכָלַ֙תְהוּ֙ וַיֵּחָ֔ר
וְנַעֲשָׂ֥ה[c] ע֖וֹד לִמְלָאכָֽה׃ פ 6לָכֵ֗ן[a] כֹּ֣ה אָמַר֮ אֲדֹנָ֣י[b] יְהוִה֒ כַּאֲשֶׁ֣ר
עֵֽץ־הַגֶּ֙פֶן֙ בְּעֵ֣ץ[c] הַיַּ֔עַר אֲשֶׁר־נְתַתִּ֥יו[d] לָאֵ֖שׁ לְאָכְלָ֑ה כֵּ֣ן נָתַ֔תִּי אֶת־
יֹשְׁבֵ֖י יְרוּשָׁלִָֽם׃ 7וְנָתַתִּ֤י אֶת־פָּנַי֙ בָּהֶ֔ם מֵהָאֵ֣שׁ יָצָ֔אוּ וְהָאֵ֖שׁ תֹּֽאכְלֵ֑ם
וִֽידַעְתֶּם֙ כִּֽי־אֲנִ֣י יְהוָ֔ה בְּשׂוּמִ֥י אֶת־פָּנַ֖י בָּהֶֽם׃ 8וְנָתַתִּ֥י אֶת־הָאָ֖רֶץ
שְׁמָמָ֑ה יַ֚עַן מָ֣עֲלוּ מַ֔עַל נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י יְהוִֽה׃ פ
16 1וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ 2בֶּן־אָדָ֕ם הוֹדַ֥ע אֶת־יְרוּשָׁלִַ֖ם
אֶת־תּוֹעֲבֹתֶֽיהָ׃ 3וְאָמַרְתָּ֞ כֹּֽה־אָמַ֨ר אֲדֹנָ֤י[a] יְהוִה֙ לִיר֣וּשָׁלִַ֔ם מְכֹרֹתַ֙יִךְ֙
וּמֹ֣לְדֹתַ֔יִךְ מֵאֶ֖רֶץ הַֽכְּנַעֲנִ֑י[b] אָבִ֥יךְ הָאֱמֹרִ֖י[c] וְאִמֵּ֥ךְ חִתִּֽית׃ 4וּמוֹלְדוֹתַ֗יִךְ[a]
בְּי֨וֹם הוּלֶּ֤דֶת אוֹתָךְ֙ [b]לֹא־כָרַּ֣ת שָׁרֵּ֔ךְ[b] וּבְמַ֥יִם לֹֽא־רֻחַ֖צְתְּ לְמִשְׁעִ֑י[c] וְהֻמְלֵ֙חַ֙
לֹ֣א הֻמְלַ֔חַתְּ וְהָחְתֵּ֖ל לֹ֥א חֻתָּֽלְתְּ׃ 5לֹא־[a]חָ֨סָה עָלַ֜יִךְ עַ֗יִן לַעֲשׂ֥וֹת לָ֛ךְ
אַחַ֥ת מֵאֵ֖לֶּה לְחֻמְלָ֣ה עָלָ֑יִךְ וַתֻּשְׁלְכִ֞י אֶל־[b]פְּנֵ֤י הַשָּׂדֶה֙ בְּגֹ֣עַל נַפְשֵׁ֔ךְ
בְּי֖וֹם הֻלֶּ֥דֶת אֹתָֽךְ׃ 6וָאֶעֱבֹ֤ר עָלַ֙יִךְ֙ וָאֶרְאֵ֔ךְ מִתְבּוֹסֶ֖סֶת בְּדָמָ֑יִךְ[a] וָאֹ֤מַר
לָךְ֙ בְּדָמַ֣יִךְ[b] חֲיִ֔י[c] [d]וָאֹ֥מַר לָ֖ךְ בְּדָמַ֥יִךְ חֲיִֽי[d]׃ 7רְבָבָ֗ה[a] כְּצֶ֤מַח הַשָּׂדֶה֙
נְתַתִּ֔יךְ[b] וַתִּרְבִּ֙י֙ וַֽתִּגְדְּלִ֔י וַתָּבֹ֖אִי [c]בַּעֲדִ֣י עֲדָיִ֑ים[c] שָׁדַ֨יִם[d] נָכֹ֜נוּ וּשְׂעָרֵ֣ךְ
צִמֵּ֔חַ וְאַ֖תְּ עֵרֹ֥ם וְעֶרְיָֽה׃ 8וָאֶעֱבֹ֨ר עָלַ֜יִךְ וָאֶרְאֵ֗ךְ וְהִנֵּ֤ה עִתֵּךְ֙ עֵ֣ת דֹּדִ֔ים
וָאֶפְרֹ֤שׂ כְּנָפִי֙ עָלַ֔יִךְ וָאֲכַסֶּ֖ה עֶרְוָתֵ֑ךְ וָאֶשָּׁ֣בַע לָ֡ךְ וָאָב֣וֹא בִבְרִית֩ אֹתָ֨ךְ
נְאֻ֨ם אֲדֹנָ֧י יְהוִ֛ה וַתִּֽהְיִי־לִֽי׃ 9וָאֶרְחָצֵ֣ךְ בַּמַּ֔יִם וָאֶשְׁטֹ֥ף דָּמַ֖יִךְ מֵעָלָ֑יִךְ

23 [a] mlt MSS 'אֱל־ח cf 6,10 ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ Cp 15, 2 [a] praem c 𝔊 ($𝔊^h$ ÷) וְאַתָּה ‖ [b] >$𝔊^B$; 𝔙 (עֲצֵי) הַיַּעַר cf 6, frt sic l; tum 'אשר וג add, et dl ‖ 3 [a] l c 𝔊𝔗 הֲיִקְחוּ ‖ [b] >𝔖 ‖ 5 [a] >𝔖 cf 𝔊 (οὐδέ) 𝔙 ‖ [b] 𝔖 'ובה ‖ [c] l c 𝔊 (εἰ) 𝔖𝔗 הֲיֵעָשֶׂה ‖ 6 [a] ins c 𝔊 אֱמֹר ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c] l c nonn MSS 𝔊𝔖 (+ כל) 𝔙 בַּעֲצֵי ‖ [d] prb l נִתַּן cf 4 ‖ 7 prb l c 𝔊 וְיֵדְעוּ ‖ 8 dl c 𝔊 ‖ Cp 16, 2 𝔊 διαμάρτυραι τῇ 'I. ‖ 3 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] 𝔊𝔏𝔖𝔙 כְּנַעַן ‖ [c] l c 𝔊 אֱמֹרִי ‖ 4 [a] ? ‖ [b-b] 𝔊 οὐκ ἔδησας ($𝔊^{Ah}$ . . σαν) τοὺς μαστούς σου ‖ [c] ? add ? prb dl ‖ 5 [a] l c 𝔊𝔖 וְלֹא ‖ [b] l c 𝔊 עַל ‖ 6 [a] l c 𝔊𝔏𝔖𝔙 בְּדָמַךְ cf 22 ‖ [b] l בְּדָמַךְ; 𝔊 מִדָּמַךְ ‖ [c] $𝔊^B$ ζωή $𝔊^A$ + σου ‖ [d-d] dl c 5MSS 𝔊𝔖 ‖ 7 [a] l c $𝔊^A$𝔖 וּרְבִי (vel וְרָבִית) ‖ [b] dl c 𝔖 ‖ [c-c] ?; prb l בְּעֵת עִדִּים vel sol (cf 𝔖) בָּעִדִּים ‖ [d] l c 𝔊𝔏𝔖𝔙 שָׁדַיִךְ ‖ 8 dl c 𝔊 ‖ 9 l c 𝔊𝔖 דָּמַךְ.

וָאֲסֻכֵךְ בַּשָּׁמֶן׃ 10 וָאַלְבִּישֵׁךְ רִקְמָה וָאֶנְעֲלֵךְ תָּחַשׁ וָאֶחְבְּשֵׁךְ בַּשֵּׁשׁ
וַאֲכַסֵּךְ מֶשִׁי׃ 11 וָאֶעְדֵּךְ עֶדִי וָאֶתְּנָה צְמִידִים עַל־יָדַיִךְ וְרָבִיד עַל־
גְּרוֹנֵךְ׃ 12 [a]וָאֶתֵּן נֶזֶם[a] עַל־אַפֵּךְ[b] וַעֲגִילִים עַל־אָזְנָיִךְ[c] וַעֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת
בְּרֹאשֵׁךְ׃ 13 וַתַּעְדִּי זָהָב וָכֶסֶף וּמַלְבּוּשֵׁךְ שֵׁשִׁי[a] וָמֶשִׁי וְרִקְמָה סֹלֶת
וּדְבַשׁ וָשֶׁמֶן אָכָלְתִּי[b] וַתִּיפִי בִּמְאֹד מְאֹד [c]וַתִּצְלְחִי לִמְלוּכָה[c]׃ 14 וַיֵּצֵא
לָךְ שֵׁם בַּגּוֹיִם בְּיָפְיֵךְ כִּי ׀ כָּלִיל הוּא בַּהֲדָרִי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי עָלַיִךְ נְאֻם
אֲדֹנָי יְהוִה׃ 15 וַתִּבְטְחִי בְיָפְיֵךְ וַתִּזְנִי עַל־שְׁמֵךְ וַתִּשְׁפְּכִי אֶת־תַּזְנוּתַיִךְ[a]
עַל־כָּל־עוֹבֵר [b]לוֹ־יֶהִי[b]׃ 16 וַתִּקְחִי מִבְּגָדַיִךְ וַתַּעֲשִׂי־לָךְ בָּמוֹת טְלֻאוֹת
וַתִּזְנִי עֲלֵיהֶם °לֹא בָאוֹת וְלֹא יִהְיֶה°׃ 17 וַתִּקְחִי כְּלֵי תִפְאַרְתֵּךְ מִזְּהָבִי
וּמִכַּסְפִּי אֲשֶׁר נָתַתִּי לָךְ וַתַּעֲשִׂי־לָךְ צַלְמֵי זָכָר וַתִּזְנִי־בָם׃ 18 וַתִּקְחִי
אֶת־בִּגְדֵי רִקְמָתֵךְ וַתְּכַסִּים וְשַׁמְנִי וּקְטָרְתִּי[a] נָתַתְּי[b] לִפְנֵיהֶם[c]׃ 19 וְלַחְמִי
אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָךְ [a]סֹלֶת וָשֶׁמֶן וּדְבַשׁ הֶאֱכַלְתִּיךְ[a] וּנְתַתִּיהוּ[b] לִפְנֵיהֶם לְרֵיחַ
נִיחֹחַ וַיֶּהִי[c] נְאֻם אֲדֹנָי[d] יְהוִה׃ 20 וַתִּקְחִי אֶת־בָּנַיִךְ וְאֶת־בְּנוֹתַיִךְ
אֲשֶׁר יָלַדְתְּי לִי[a] וַתִּזְבָּחִים לָהֶם לֶאֱכוֹל [b]הַמְעַט מִתַּזְנֻתֵךְ[b]׃ 21 וַתִּשְׁחֲטִי
אֶת־בָּנַי[a] וַתִּתְּנִים בְּהַעֲבִיר אוֹתָם לָהֶם[b]׃ 22 [a]וְאֵת כָּל־[a]תּוֹעֲבֹתַיִךְ[b]
וְתַזְנֻתַיִךְ[c] לֹא[d] זָכַרְתְּי[e] אֶת־יְמֵי[f] נְעוּרָיִךְ בִּהְיוֹתֵךְ עֵירֹם וְעֶרְיָה
מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמֵךְ הָיִית[g]׃ 23 וַיְהִי אַחֲרֵי כָּל־רָעָתֵךְ[a] [b]אוֹי אוֹי לָךְ[b] נְאֻם
אֲדֹנָי[c] יְהוִה׃ 24 וַתִּבְנִי־לָךְ גֶּב וַתַּעֲשִׂי־לָךְ רָמָה בְּכָל־רְחוֹב׃ 25 [a]אֶל־
כָּל־רֹאשׁ דֶּרֶךְ[a] בָּנִית רָמָתֵךְ[b] וַתְּתַעֲבִי אֶת־יָפְיֵךְ וַתְּפַשְּׂקִי אֶת־רַגְלַיִךְ
לְכָל־עוֹבֵר וַתַּרְבִּי אֶת־תַּזְנֻתֵךְ[c]׃ 26 וַתִּזְנִי אֶל־בְּנֵי־מִצְרַיִם שְׁכֵנַיִךְ
גִּדְלֵי בָשָׂר וַתַּרְבִּי אֶת־תַּזְנֻתֵךְ לְהַכְעִיסֵנִי׃ 27 וְהִנֵּה[a] נָטִיתִי יָדִי עָלַיִךְ
וָאֶגְרַע חֻקֵּךְ וָאֶתְּנֵךְ בְּנֶפֶשׁ[b] שֹׂנְאוֹתַיִךְ[c] בְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים הַנִּכְלָמוֹת
[d]מִדַּרְכֵּךְ זִמָּה[d]׃ 28 וַתִּזְנִי אֶל־בְּנֵי אַשּׁוּר °מִבִּלְתִּי שָׂבְעָתֵךְ וַתִּזְנִים° וְגַם

10 𝔖 מָתְנַיִךְ ‖ 11 𝔊 וְאֶחְבֹּשׁ ‖ וָאָשִׂים cf 𝔏𝔄𝔖 et Gn 24,47[𝔊]; prb sic l ‖ 12 [a-a] 𝔖 וּנְזָמִים ‖ [b] 𝔖 אָזְנַיִךְ ‖ [c] 𝔖 *in fronte t.* מִצְחֵךְ ‖ 13 [a] l c Q[Occ] K[Or] שֵׁשׁ ‖ [b] Q אָכָלְתְּ ‖ [c-c] dl c 𝔊 (𝔖[h]※ cf Hier) ‖ 14 dl c 𝔊 ‖ 15 [a] 1MS 𝔊𝔖 —תֵךְ ‖ [b-b] l ? c 𝔊[h] לוֹ הָיִית; sed prb dl c 𝔊[B]𝔖 ‖ 16 °-° ?; prb add ‖ 18 [a] Var (Naft) וּקְטַרְתִּי ‖ [b] Q נָתַתְּ ‖ [c] dl ? v 18b ‖ 19 [a-a] add ? dl? ‖ [b] prps נָתַתְּ ‖ [c] >𝔖, dl ‖ [d] dl c 𝔊 ‖ 20 [a] >𝔊 ‖ [b-b] add ? (𝔊 ὡς μικρὰ ἐξεπόρνευσας) cf 25[c] ‖ 21 [a] 8MSS 𝔊 בָּנַיִךְ ‖ [b] >𝔖 ‖ 22 [a-a] 𝔊 זֹאת עַל־כָּל ‖ [b] >𝔊 (𝔖[h]※), dl (c ו sq) ‖ [c] l c 𝔊 —תֵךְ ‖ [d] l c 𝔊 וְלֹא ‖ [e] Q זָכַרְתְּ ‖ [f] >𝔊[B]; id 43 ‖ [g] >𝔖 dl, 𝔊 ἔζησας cf 6 ‖ 23 [a] 1MS 𝔊𝔖 רָעֹתַיִךְ ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [c] dl c 𝔊 ‖ 24 l בָּמָה ? cf 16 ‖ 25 [a-a] l frt c 𝔊𝔗 cf 𝔖 וּבְרֹאשׁ כָּל־דֶּרֶךְ cf 31 ‖ [b] 1MS 𝔊𝔖𝔗 רָמֹתַיִךְ; l בָּמ' ‖ [c] K𝔊𝔖 —תֵךְ, Q[MSS] —תַיִךְ ‖ 27 [a] הנה >𝔖 ‖ [b] 𝔖𝔗 בְּיַד ‖ [c] 𝔊 שֹׂנְאַיִךְ ‖ [d-d] vel dl vel l (cf 𝔖) מִדַּרְכֵּךְ תַּזְנוּתֵךְ ‖ 28 °-° >𝔖, add (l c 𝔊𝔙 וַתִּזְנִי).

לֹא שָׂבָעַתְּ׃ 29 וַתַּרְבִּי אֶת־תַּזְנוּתֵךְ[a] אֶל[b]־אֶרֶץ כְּנַעַן[c] כַּשְׂדִּימָה וְגַם־
בְּזֹאת לֹא שָׂבָעַתְּ׃ 30 [a]מָה אֲמֻלָה לִבָּתֵךְ[a] נְאֻם אֲדֹנָי[b] יְהוִה בַּעֲשׂוֹתֵךְ
אֶת־כָּל־אֵלֶּה מַעֲשֵׂה אִשָּׁה־זוֹנָה שַׁלָּטֶת[c]׃ 31 בִּבְנוֹתַיִךְ[a] גַּבֵּךְ בְּרֹאשׁ
כָּל־דֶּרֶךְ וְרָמָתֵךְ[b] עָשִׂיתי[c] בְּכָל־רְחוֹב וְלֹא־הָיִיתי[d] כַּזּוֹנָה לְקַלֵּס[e] אֶתְנָן׃
32 הָאִשָּׁה הַמְּנָאָפֶת[a] תַּחַת אִישָׁהּ תִּקַּח אֶת־זָרִים[b]׃ 33 לְכָל־זֹנוֹת יִתְּנוּ־
נֵדֶה[a] וְאַתְּ נָתַתְּ [b]אֶת־נְדָנַיִךְ[b] לְכָל־מְאַהֲבַיִךְ וַתִּשְׁחֳדִי אוֹתָם לָבוֹא
אֵלַיִךְ מִסָּבִיב בְּתַזְנוּתָיִךְ[c]׃ 34 וַיְהִי־בָךְ הֵפֶךְ מִן־הַנָּשִׁים בְּתַזְנוּתַיִךְ[a]
[b]וְאַחֲרַיִךְ לֹא זוּנָּה וּ[b]בְתִתֵּךְ אֶתְנָן וְאֶתְנַן לֹא נִתַּן־לָךְ [c]וַתְּהִי לְהֶפֶךְ[c]׃
35 לָכֵן זוֹנָה שִׁמְעִי דְּבַר־יְהוָה׃ פ 36 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן
הִשָּׁפֵךְ[b] נְחֻשְׁתֵּךְ[c] וַתִּגָּלֶה[d] עֶרְוָתֵךְ בְּתַזְנוּתַיִךְ עַל[e]־מְאַהֲבָיִךְ [f]וְעַל כָּל־
גִּלּוּלֵי תוֹעֲבוֹתַיִךְ[f] וְכִדְמֵי[g] בָנַיִךְ אֲשֶׁר[h] נָתַתְּי[i] לָהֶם׃ 37 לָכֵן הִנְנִי מְקַבֵּץ[a]
אֶת־כָּל־מְאַהֲבַיִךְ אֲשֶׁר עָרַבְתְּ[b] עֲלֵיהֶם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר אָהַבְתְּ עַל כָּל־
אֲשֶׁר שָׂנֵאת וְקִבַּצְתִּי אֹתָם עָלַיִךְ מִסָּבִיב וְגִלֵּיתִי עֶרְוָתֵךְ אֲלֵהֶם וְרָאוּ
אֶת־כָּל־עֶרְוָתֵךְ׃ 38 וּשְׁפַטְתִּיךְ מִשְׁפְּטֵי[a] נֹאֲפוֹת וְשֹׁפְכֹת דָּם [b]וּנְתַתִּיךְ
דַּם[b] חֵמָה וְקִנְאָה׃ 39 וְנָתַתִּי אוֹתָךְ בְּיָדָם וְהָרְסוּ גַבֵּךְ וְנִתְּצוּ רָמֹתַיִךְ
וְהִפְשִׁיטוּ אוֹתָךְ בְּגָדַיִךְ וְלָקְחוּ כְּלֵי תִפְאַרְתֵּךְ וְהִנִּיחוּךְ עֵירֹם וְעֶרְיָה׃
40 וְהֶעֱלוּ עָלַיִךְ קָהָל וְרָגְמוּ אוֹתָךְ בָּאָבֶן וּבִתְּקוּךְ בְּחַרְבוֹתָם׃ 41 וְשָׂרְפוּ
בָתַּיִךְ בָּאֵשׁ וְעָשׂוּ־בָךְ שְׁפָטִים לְעֵינֵי נָשִׁים רַבּוֹת וְהִשְׁבַּתִּיךְ מִזּוֹנָה
[a]וְגַם־אֶתְנַן[a] לֹא תִתְּנִי־עוֹד׃ 42 וַהֲנִחֹתִי חֲמָתִי בָּךְ וְסָרָה קִנְאָתִי מִמֵּךְ
וְשָׁקַטְתִּי וְלֹא אֶכְעַס עוֹד׃ 43 יַעַן אֲשֶׁר לֹא־זָכַרְתְּי[a] אֶת־יְמֵי נְעוּרַיִךְ
וַתִּרְגְּזִי[b]־לִי בְּכָל־אֵלֶּה וְגַם־אֲנִי הֵא[c] דַּרְכֵּךְ ׀ בְּרֹאשׁ[d] נָתַתִּי נְאֻם אֲדֹנָי[e]
יְהוִה וְלֹא[f] עָשִׂיתי[g] אֶת־הַזִּמָּה עַל כָּל־תּוֹעֲבֹתָיִךְ׃ 44 הִנֵּה כָּל־הַמֹּשֵׁל

29 [a] mlt MSS Edd 𝔗 cf 𝔊 ־תַיִךְ ‖ [b] K^Or לְכָל־ ‖ [c] >𝔊(※); dl ‖ 30 [a-a] ? crrp; 2MSS אֲמֻלָּלָה et l ? לִבֵּךְ; 𝔊^B τί διαθῶ τὴν θυγατέρα σου 𝔏 *foedera tua;* prps מָה לִּי לִבְרִיתֵךְ (?) ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c] 𝔊 שְׁלַשְׁתְּ תַּזְנוּתֵךְ (𝔖^h ÷) ‖ 31 [a] l c nonn MSS 𝔖𝔗𝔙 בִּבְנוֹתֵךְ ‖ [b] l ? ובמ׳ 𝔊 τ. βάσιν σου ‖ [c] >𝔖 prb dl; Q עָשִׂית ‖ [d] Q הָיִית ‖ [e] l לְקַבֵּץ vel לְכַנֵּס cf 𝔊Σ𝔖 ‖ 32 [a] 𝔊 (𝔊^h ÷) + ὁμοία σοι ‖ [b] 𝔊 אֶתְנַנִּים ‖ 33 [a] frt l אֶתְנַנָּם ‖ [b-b] prb l אֶתְנַנֵּךְ vel ־נַּיִךְ ‖ [c] l c 1MS 𝔊𝔖 ־תֵךְ ‖ 34 [a] cf 33[c] ‖ [b-b] >𝔖, prb dl (לא >𝔊) ‖ [c-c] >𝔖, prb dl ‖ 36 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] prps חָשְׁפֵּךְ cf 𝔗 ‖ [c] prps בָּשְׁתֵּךְ ‖ [d] 𝔖 וַתְּגַלִּי ‖ [e] l c 𝔊 אֶל־ cf 26. 28 ‖ [f-f] frt add ‖ [g] mlt MSS Edd 𝔊𝔗^L𝔙 וּבִדְ׳; pr ובד׳ בניך (prps וּנְדָנַיִךְ) l frt וְאֶתְנַנַּיִךְ (וּבָאת׳) ‖ [h] >𝔖 ‖ [i] Q נָתַתְּ ‖ 37 [a] frt ins c 𝔊^A עָלַיִךְ ‖ [b] prb l עָגַבְתְּ cf 23,5 ‖ 38 [a] l משפט cf Vrs ‖ [b-b] crrp? prps וְנָתַתִּי בָךְ ‖ 39 4MSS רָמָתֵךְ cf 31[b] ‖ 41 [a-a] 𝔊𝔖 ואתנן ‖ 43 [a] Q זָכַרְתְּ ‖ [b] l c Vrs וַתִּרְגְּזִי ‖ [c] ?; >𝔗𝔙 sed 𝔊𝔖 *ecce* ‖ [d] l c 3MSS 𝔊𝔖 בְּרֹאשֵׁךְ ‖ [e] dl c 𝔊 ‖ [f] 𝔊 καὶ οὕτως 𝔖 עַל־אשר; prb ולא וג׳ add ‖ [g] Q עָשִׂית.

עָלַיִךְ יִמְשֹׁל לֵאמֹר כְּאִמָּה בִּתָּהּ׃ 45 בַּת־אִמֵּךְ אַתְּ גֹּעֶלֶת אִישָׁהּ וּבָנֶיהָ
וַאֲחוֹת אֲחוֹתֵךְ אַתְּ אֲשֶׁר גָּעֲלוּ אַנְשֵׁיהֶן וּבְנֵיהֶן אִמְּכֶן חִתִּית וַאֲבִיכֶן
אֱמֹרִי׃ 46 וַאֲחוֹתֵךְ הַגְּדוֹלָה שֹׁמְרוֹן הִיא[a] וּבְנוֹתֶיהָ הַיּוֹשֶׁבֶת עַל־
שְׂמֹאולֵךְ[b] וַאֲחוֹתֵךְ הַקְּטַנָּה מִמֵּךְ[c] הַיּוֹשֶׁבֶת מִימִינֵךְ סְדֹם וּבְנוֹתֶיהָ׃
47 וְלֹא בְדַרְכֵיהֶן הָלַכְתְּ וּכְתוֹעֲבוֹתֵיהֶן[a] עָשִׂיתִי[b] כִּמְעַט קָט[c] וַתַּשְׁחִתִי
מֵהֵן[d] בְּכָל־דְּרָכָיִךְ׃ 48 חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה אִם־עָשְׂתָה סְדֹם אֲחוֹתֵךְ
הִיא וּבְנוֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר עָשִׂית אַתְּ וּבְנוֹתָיִךְ׃ 49 הִנֵּה[a]־זֶה הָיָה[b] עֲוֹן סְדֹם
אֲחוֹתֵךְ גָּאוֹן שִׂבְעַת־לֶחֶם וְשַׁלְוַת הַשְׁקֵט הָיָה לָהּ וְלִבְנוֹתֶיהָ וְיַד־
עָנִי וְאֶבְיוֹן לֹא הֶחֱזִיקָה[c]׃ 50 וַתִּגְבְּהֶינָה וַתַּעֲשֶׂינָה תוֹעֵבָה לְפָנָי
וָאָסִיר אֶתְהֶן כַּאֲשֶׁר רָאִיתִי׃ 51 וְשֹׁמְרוֹן כַּחֲצִי חַטֹּאתַיִךְ לֹא
חָטָאָה וַתַּרְבִּי אֶת־תּוֹעֲבוֹתַיִךְ מֵהֵנָּה[a] וַתְּצַדְּקִי אֶת־אֲחוֹתַךְ[b] בְּכָל־
תּוֹעֲבֹתַיִךְ אֲשֶׁר עָשִׂיתִי[c]׃ 52 גַּם־אַתְּ ׀ שְׂאִי כְלִמָּתֵךְ אֲשֶׁר פִּלַּלְתְּ לַאֲחוֹתֵךְ[a]
בְּחַטֹּאתַיִךְ אֲשֶׁר־הִתְעַבְתְּ מֵהֵן תִּצְדַּקְנָה[b] מִמֵּךְ וְגַם־אַתְּ בּוֹשִׁי וּשְׂאִי
כְלִמָּתֵךְ בְּצַדֶּקְתֵּךְ[c] אַחְיוֹתֵךְ[d]׃ 53 וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבִיתְהֶן[a] אֶת־שְׁבִית[b]
סְדֹם וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת־שְׁבִית[b] שֹׁמְרוֹן וּבְנוֹתֶיהָ וּשְׁבִית[c] שְׁבִיתַיִךְ[d]
בְּתוֹכָהְנָה׃ 54 לְמַעַן תִּשְׂאִי כְלִמָּתֵךְ וְנִכְלַמְתְּ מִכֹּל אֲשֶׁר עָשִׂית °בְּנַחֲמֵךְ
אֹתָן°׃ 55 וַאֲחוֹתַיִךְ סְדֹם וּבְנוֹתֶיהָ תָּשֹׁבְןָ לְקַדְמָתָן וְשֹׁמְרוֹן וּבְנוֹתֶיהָ
תָּשֹׁבְןָ לְקַדְמָתָן וְאַתְּ וּבְנוֹתַיִךְ תְּשֻׁבֶינָה לְקַדְמַתְכֶן׃ 56 וְלוֹא[a] הָיְתָה
סְדֹם אֲחוֹתֵךְ לִשְׁמוּעָה בְּפִיךְ בְּיוֹם[b] גְּאוֹנָיִךְ[c]׃ 57 בְּטֶרֶם תִּגָּלֶה רָעָתֵךְ[a]
[b]כְּמוֹ עֵת חֶרְפַּת בְּנוֹת־[b]אֲרָם[c] וְכָל־סְבִיבוֹתֶיהָ[d] בְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים הַשָּׁאטוֹת
אוֹתָךְ מִסָּבִיב׃ 58 אֶת־זִמָּתֵךְ וְאֶת־תּוֹעֲבוֹתַיִךְ אַתְּ נְשָׂאתִים נְאֻם
יְהוָה׃ ס 59 כִּי[a] כֹה אָמַר אֲדֹנָי[b] יֱהוִה וְעָשִׂית[c] אוֹתָךְ[d] כַּאֲשֶׁר עָשִׂית
אֲשֶׁר־בָּזִית אָלָה לְהָפֵר בְּרִית[e]׃ 60 וְזָכַרְתִּי אֲנִי אֶת־בְּרִיתִי אוֹתָךְ בִּימֵי
נְעוּרָיִךְ וַהֲקִמוֹתִי לָךְ בְּרִית עוֹלָם׃ 61 וְזָכַרְתְּ אֶת־דְּרָכַיִךְ[a] וְנִכְלַמְתְּ

45 [i] אַחְיוֹתַיִךְ (Vrs) ‖ 46 [a] K[Or] הוּא ‖ [b] 𝔊𝔖 מִשְּׂמֹ׳ ‖ [c] >𝔖 ‖ 47 [a] 1MS 𝔊𝔖𝔙 וְלֹא כת׳ ‖ [b] Q עָשִׂית ‖ [c] dl c 𝔊𝔖; prps זֹאת ‖ [d] 𝔖 (Hill) מֵהֵן (id 52) ‖ 48 dl c 𝔊 ‖ 49 [a] 𝔊 (πλήν) אַךְ ‖ [b] >𝔊𝔖, dl ‖ [c] 𝔊𝔏𝔖𝔙 הֶחֱזִיקוּ ‖ 50 l c 1MS 𝔊[Q+MSS] ʼΑΣΘ𝔙 רָאִית ‖ 51 [a] 2MSS מִמֶּנָּה ‖ [b] 73MSS אֲחוֹתֵךְ; Q אֲחוֹתַיִךְ ‖ [c] Q עָשִׂית ‖ 52 [a] Vrs אַחְיוֹתַיִךְ ‖ [b] 𝔊 καὶ ἐδικαίωσας αὐτάς ‖ [c] l ? בְּצַדֶּקְךְ ‖ [d] l c 3MSS לְאַחְיוֹתַיִךְ ‖ 53 [a] l c K שְׁבוּתְהֶן, Q שְׁבִי׳ ‖ [b] l c Q שְׁבוּת ‖ [c] cf [b] sed l c 𝔊𝔗𝔙 וְשַׁבְתִּי (cf 𝔖 וְשָׁבִיתִי) ‖ [d] l c nonn MSS 𝔊𝔖 שְׁבוּתֵךְ ‖ 54 [°-°] 𝔊 בְּהַרְגִּיזֵנִי (𝔖 ?לְהֹ׳) ‖ 55 17MSS 𝔊𝔖𝔙 וַאֲחוֹתֵךְ ‖ 56 [a] 𝔊 ?וְאִם לֹא ‖ [b] 𝔊 בִּימֵי ‖ [c] l c nonn MSS גְּאוֹנֵךְ ‖ 57 [a] prps עֶרְוָתֵךְ; sic l cf 37 ‖ [b-b] ? 𝔊 ὃν τρόπον νῦν (עַתָּ) ὄνειδος εἶ θυγατέρων ‖ [c] l c mlt MSS 𝔖 אֱדֹם ‖ [d] סב׳ >𝔖, dl ‖ 59 [a] >𝔊 ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c] l c Q Vrs וְעָשִׂיתִי; prps כִּי עָשִׂיתִי ‖ [d] l אִתָּךְ, id 60 ‖ [e] 𝔊 בְּרִיתִי ‖ 61 [a] 𝔊 דַּרְכֵּךְ.

בְּקַחְתֵּךְ[b] אֶת־אֲחוֹתַיִךְ[c] הַגְּדֹלוֹת מִמֵּךְ אֶל־הַקְּטַנּוֹת מִמֵּךְ וְנָתַתִּי אֶתְהֶן
לָךְ לְבָנוֹת וְלֹא מִבְּרִיתֵךְ׃ 62 וַהֲקִימוֹתִי אֲנִי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּךְ וְיָדַעַתְּ
כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ 63 לְמַעַן תִּזְכְּרִי וָבֹשְׁתְּ וְלֹא יִהְיֶה־לָּךְ עוֹד פִּתְחוֹן פֶּה
מִפְּנֵי כְּלִמָּתֵךְ בְּכַפְּרִי־לָךְ לְכָל־[a]אֲשֶׁר עָשִׂית נְאֻם אֲדֹנָי[b] יְהוִה׃ ס

**17** 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם חוּד חִידָה וּמְשֹׁל מָשָׁל
אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ 3 וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי[a] יְהוִה

הַנֶּשֶׁר הַגָּדוֹל גְּדוֹל הַכְּנָפַיִם אֶרֶךְ הָאֵבֶר
מָלֵא הַנּוֹצָה [b]אֲשֶׁר־לוֹ[b] הָרִקְמָה בָּא אֶל־הַלְּבָנוֹן
וַיִּקַּח אֶת־צַמֶּרֶת הָאָרֶז׃ 4 אֵת רֹאשׁ יְנִיקוֹתָיו קָטָף
וַיְבִיאֵהוּ אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן בְּעִיר רֹכְלִים שָׂמוֹ׃
5 וַיִּקַּח מִזֶּרַע הָאָרֶץ וַיִּתְּנֵהוּ בִּשְׂדֵה־זָרַע
קָח[a] עַל־מַיִם רַבִּים צַפְצָפָה[b] שָׂמוֹ׃
6 [a]וַיִּצְמַח וַיְהִי[a] לְגֶפֶן סֹרַחַת שִׁפְלַת קוֹמָה
לִפְנוֹת דָּלִיּוֹתָיו אֵלָיו וְשָׁרָשָׁיו תַּחְתָּיו יִהְיוּ
וַתְּהִי לְגֶפֶן[b] וַתַּעַשׂ בַּדִּים וַתְּשַׁלַּח פֹּארֹת[c]׃
7 וַיְהִי נֶשֶׁר־אֶחָד[a] גָּדוֹל גְּדוֹל כְּנָפַיִם וְרַב־נוֹצָה
וְהִנֵּה[b] הַגֶּפֶן הַזֹּאת כָּפְנָה[c] שָׁרָשֶׁיהָ עָלָיו[d]
וְדָלִיּוֹתָיו[e] שִׁלְחָה־לּוֹ לְהַשְׁקוֹת אוֹתָהּ מֵעֲרֻגוֹת[f] מַטָּעָהּ׃
8 אֶל־שָׂדֶה טּוֹב אֶל־[a]מַיִם רַבִּים הִיא שְׁתוּלָה
לַעֲשׂוֹת עָנָף וְלָשֵׂאת פֶּרִי לִהְיוֹת לְגֶפֶן אַדָּרֶת[b]׃
9 [a]אֱמֹר כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה תִּצְלָח[c]
הֲלוֹא אֶת־שָׁרָשֶׁיהָ יְנַתֵּק וְאֶת־פִּרְיָהּ ׀ יְקוֹסֵס
וְיָבֵשׁ כָּל־טַרְפֵּי צִמְחָהּ תִּיבָשׁ[d] וְלֹא־בִזְרֹעַ גְּדוֹלָה וּבְעַם־רָב
לְמַשְׂאוֹת[e] אוֹתָהּ מִשָּׁרָשֶׁיהָ׃ 10 וְהִנֵּה שְׁתוּלָה הֲתִצְלָח

61 [b] l c 𝔖 בְּקַחְתִּי ‖ [c] l אֲחִיּוֹתַיִךְ ‖ 63 [a] 𝔊 כְּכָל־ 𝔖 כָּל־ ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ Cp 17, 3 [a] dl c 𝔊 ‖ [b-b] ? crrp; 𝔖 *densus* (?), 𝔊 ὃς ἔχει (τὸ ἥγημα εἰσελθεῖν) ‖ 5 [a] >𝔊𝔖; frt crrp; l ? וַיַּנִּחֵהוּ ‖ [b] ? ‖ 6 [a-a] l וְיִצְ׳ וִיהִי (trsp ? 6aα et 6aβ) ‖ [b] 𝔊 + גדולה cf 8 ‖ [c] mlt MSS Edd פראות; 𝔊𝔖 פארותֶיהָ ‖ 7 [a] l c 𝔊𝔖𝔙 אַחֵר; add? ‖ [b] הנה >𝔖 ‖ [c] incert; 3MSS Q[Or] כנפה; prps מַפְּנָה (?); 𝔊 περιπεπλεγμένη πρὸς αὐτὸν καί; l frt פָּנְתָה ‖ [d] 𝔊 אליו ‖ [e] l c 𝔊𝔖 ודליותֶיהָ ‖ [f] l c nonn MSS 𝔊𝔖 —נַת ‖ 8 [a] l על c 𝔊 ‖ [b] 𝔊𝔏𝔙 גְּדֹלָה ‖ 9 [a] 𝔊 praem לָכֵן, sic l ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c] l c nonn MSS הֲתִצְ׳ cf 𝔊𝔙; 𝔖 לא ת׳ ‖ [d] >𝔊, dl ‖ [e] ?; 𝔊 τοῦ ἐκσπάσαι sim 𝔖𝔗𝔙; l ? לְהַכְרִית cf 17; frt post רב exc vb nonn.

הֲלֹא כְגַעַת בָּהּ רוּחַ הַקָּדִים תִּיבַשׁ יָבֹשׁ[a] עַל־עֲרֻגֹת[b] צִמְחָהּ תִּיבָשׁ[c]׃ ס
11 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃
12 [a]אֱמָר־נָא לְבֵית הַמֶּרִי הֲלֹא יְדַעְתֶּם מָה־אֵלֶּה
אֱמֹר הִנֵּה־בָא מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלַםִ[b] וַיִּקַּח אֶת־מַלְכָּהּ וְאֶת־שָׂרֶיהָ וַיָּבֵא
אוֹתָם אֵלָיו[c] בָּבֶלָה׃
13 וַיִּקַּח מִזֶּרַע הַמְּלוּכָה וַיִּכְרֹת אִתּוֹ בְּרִית
וַיָּבֵא אֹתוֹ בְּאָלָה וְאֶת־אֵילֵי הָאָרֶץ לָקָח׃
14 לִהְיוֹת מַמְלָכָה שְׁפָלָה [a]לְבִלְתִּי הִתְנַשֵּׂא[a]
לִשְׁמֹר אֶת־בְּרִיתוֹ לְעָמְדָהּ[b]׃
15 [a]וַיִּמְרָד־בּוֹ לִשְׁלֹחַ[a] מַלְאָכָיו מִצְרַיִם לָתֶת־לוֹ סוּסִים וְעַם־רָב
הֲיִצְלָח הֲיִמָּלֵט הָעֹשֵׂה אֵלֶּה [b]וְהֵפֵר בְּרִית וְנִמְלָט[b]׃
16 חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה אִם־לֹא בִּמְקוֹם הַמֶּלֶךְ הַמַּמְלִיךְ אֹתוֹ אֲשֶׁר
בָּזָה אֶת־אָלָתוֹ וַאֲשֶׁר הֵפֵר אֶת־בְּרִיתוֹ אִתּוֹ[b] בְתוֹךְ־בָּבֶל יָמוּת׃ 17 וְלֹא
בְחַיִל גָּדוֹל וּבְקָהָל רָב יַעֲשֶׂה אוֹתוֹ פַרְעֹה בַּמִּלְחָמָה[a] בִּשְׁפֹּךְ סֹלְלָה
וּבִבְנוֹת דָּיֵק לְהַכְרִית נְפָשׁוֹת רַבּוֹת[b]׃ 18 וּבָזָה[a] אָלָה לְהָפֵר בְּרִית וְהִנֵּה[b]
נָתַן יָדוֹ וְכָל־אֵלֶּה עָשָׂה לֹא יִמָּלֵט׃ ס 19 לָכֵן[a] כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה
חַי־אָנִי אִם־לֹא אָלָתִי אֲשֶׁר בָּזָה
וּבְרִיתִי אֲשֶׁר הֵפִיר[c] וּנְתַתִּיו[d] בְּרֹאשׁוֹ׃
20 וּפָרַשְׂתִּי עָלָיו רִשְׁתִּי וְנִתְפַּשׂ בִּמְצוּדָתִי[a]
[b]וַהֲבִיאוֹתִיהוּ בָבֶלָה וְנִשְׁפַּטְתִּי אִתּוֹ שָׁם מַעֲלוֹ אֲשֶׁר מָעַל־בִּי[b]׃ 21 [c]וְאֵת
כָּל־מִבְרָחָו[c]
בְּכָל־אֲגַפָּיו בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ וְהַנִּשְׁאָרִים לְכָל־רוּחַ יִפָּרֵשׂוּ
וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃ פ 22 [a]כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה
וְלָקַחְתִּי אָנִי[c] מִצַּמֶּרֶת הָאֶרֶז [d]הָרָמָה וְנָתַתִּי[d] [e]מֵרֹאשׁ יֹנְקוֹתָיו
רַךְ אֶקְטֹף[e] ]

10 [a] dl c 𝔊[B]𝔖𝔙 ‖ [b] l ־גַּת – cf 7[f] ‖ [c] dl c 𝔊[A]𝔖 ‖ 12 [a] 𝔊𝔖 praem בֶּן־אָדָם ‖ [b] 𝔊[B] ? עַל־יר' ‖ [c] >𝔖 ‖ 14 [a-a] 𝔖 in fine v 13 ‖ [b] Q[Or] לעמדו 𝔗 לְעָבְדוֹ 𝔊 ἱστάνειν αὐτήν (לַעֲמִדָהּ) ‖ 15 [a-a] l ? orig sol וַיִּשְׁלַח ‖ [b-b] >𝔖; 𝔗 וּמֵפַר cf 𝔊; 𝔊𝔗𝔙 הֲיִמָּלֵט ‖ 16 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] >𝔖 ‖ 17 [a] Vrs מלח' ‖ [b] >𝔊, frt dl ‖ 18 [a] 𝔊[A]𝔖 כִּי ב' ‖ [b] >𝔖 ‖ 19 [a] 𝔊 + אֱמֹר ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c] l הֵפַר ‖ [d] 𝔊𝔖 ונתתיהָ ‖ 20 [a] 𝔖 sol בָּהּ ‖ [b-b] >𝔊, prb add (9MSS בְּמַעֲלוֹ 1MS עַל־מ' cf 𝔙𝔖) ‖ 21 [c-c] >𝔊, prb add; K ־חו Q ־חָיו, mlt MSS מִבְחָרָיו cf 𝔖𝔗 (l מִבְחָרוֹ) ‖ 22 [a] 𝔊𝔏𝔄 praem לָכֵן 𝔊[A] + אֱמֹר ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c] >𝔖 ‖ [d-d] >𝔊, dl cf 𝔖 ‖ [e-e] ?; 𝔊 ἐκ κορυφῆς (𝔖 + *eius*) καρδίας αὐτῶν (𝔖 *cor eius*) ἀποκνιῶ; רַךְ ut vid >𝔊𝔖, prb dl.

וְשָׁתַלְתִּי אָנִי[f] עַל הַר־גָּבֹהַּ וְתָלוּל[g]׃ 23 בְּהַר מְרוֹם[a] יִשְׂרָאֵל אֶשְׁתֳּלֶנּוּ
וְנָשָׂא עָנָף וְעָשָׂה פֶרִי[b] וְהָיָה לְאֶרֶז אַדִּיר[c]
וְשָׁכְנוּ תַחְתָּיו [d]כֹּל צִפּוֹר כָּל־כָּנָף[d] בְּצֵל דָּלִיּוֹתָיו תִּשְׁכֹּנָּה׃
24 וְיָדְעוּ כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה כִּי אֲנִי יְהוָה
הִשְׁפַּלְתִּי ׀ עֵץ גָּבֹהַּ הִגְבַּהְתִּי עֵץ שָׁפָל
הוֹבַשְׁתִּי עֵץ לָח וְהִפְרַחְתִּי עֵץ יָבֵשׁ
אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי׃ ס
18 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 מַה־לָּכֶם[a] [b]אַתֶּם מֹשְׁלִים אֶת־[b]
הַמָּשָׁל הַזֶּה [c]עַל־אַדְמַת[c] יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
אָבוֹת יֹאכְלוּ[d] בֹסֶר וְשִׁנֵּי הַבָּנִים תִּקְהֶינָה׃
3 חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה אִם־יִהְיֶה לָכֶם[b] עוֹד מְשֹׁל[c] הַמָּשָׁל הַזֶּה
בְּיִשְׂרָאֵל׃ 4 הֵן כָּל־הַנְּפָשׁוֹת לִי הֵנָּה כְּנֶפֶשׁ הָאָב וּכְנֶפֶשׁ הַבֵּן לִי־
הֵנָּה הַנֶּפֶשׁ הַחֹטֵאת הִיא תָמוּת׃ 5 וְאִישׁ כִּי־יִהְיֶה צַדִּיק
וְעָשָׂה °מִשְׁפָּט וּ°צְדָקָה׃ 6 אֶל[a]־הֶהָרִים[b] לֹא אָכָל וְעֵינָיו לֹא נָשָׂא אֶל־
גִּלּוּלֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ לֹא טִמֵּא וְאֶל־אִשָּׁה נִדָּה לֹא
יִקְרָב[c]׃ ס 7 וְאִישׁ לֹא יוֹנֶה חֲבֹלָתוֹ חוֹב[a] יָשִׁיב גְּזֵלָה לֹא יִגְזֹל
לַחְמוֹ לְרָעֵב יִתֵּן וְעֵירֹם יְכַסֶּה־בָּגֶד[b]׃ 8 [a]בַּנֶּשֶׁךְ לֹא־יִתֵּן וְתַרְבִּית לֹא
יִקָּח מֵעָוֶל יָשִׁיב יָדוֹ מִשְׁפַּט אֱמֶת יַעֲשֶׂה בֵּין אִישׁ לְאִישׁ[b]׃ 9 בְּחֻקּוֹתַי
יְהַלֵּךְ[a] וּמִשְׁפָּטַי שָׁמַר לַעֲשׂוֹת אֱמֶת[b] צַדִּיק הוּא חָיֹה יִחְיֶה נְאֻם
אֲדֹנָי[c] יְהוִה׃ 10 °וְהוֹלִיד בֶּן־פָּרִיץ[a] שֹׁפֵךְ דָּם וְעָשָׂה [b]אָח מֵאַחַד
מֵאֵלֶּה[b]׃ 11 [a]וְהוּא אֶת־כָּל־אֵלֶּה לֹא עָשָׂה כִּי גַם[a] אֶל[b]־הֶהָרִים[c] אָכַל
וְאֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ טִמֵּא׃ 12 עָנִי וְאֶבְיוֹן הוֹנָה גְּזֵלוֹת גָּזָל חֲבֹל לֹא
יָשִׁיב וְאֶל־הַגִּלּוּלִים נָשָׂא עֵינָיו תּוֹעֵבָה עָשָׂה׃ 13 בַּנֶּשֶׁךְ נָתַן וְתַרְבִּית

22 [f] >𝔖𝔙 cf 𝔗 ‖ [g] crrp et dl; 𝔊 καὶ κρεμάσω αὐτόν (ותליתיו dittogr? = ושתלתיו) ‖ 23 [a] >𝔖 ‖ [b] ?; prps פֹּארָה ‖ [c] 𝔊𝔏𝔙 גָּדוֹל ‖ [d-d] cf Gen 7,14; 𝔊B𝔏 וכל־כ׳; 𝔖 כל צ׳ כנף cf Dt 4,17; prb כָּנָף (כָּל־) add et dl ‖ Cp 18, 1 ins c 𝔊𝔖 בֶּן־אָדָם ‖ 2 [a] >𝔖 ‖ [b-b] >𝔊, prb dl ‖ [c-c] l c 𝔊 (cf 3) בִּבְנֵי ‖ [d] 𝔊𝔖 אָכְלוּ cf Jer 31,29 ‖ 3 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] >𝔊𝔖, dl ‖ [c] frt dl ‖ 4 l הנה; 𝔊𝔖 כִּי ‖ 5 °-° >𝔊B ‖ 6 [a] l עַל c 𝔊 ‖ [b] prps הַדָּם cf 33,25 ‖ [c] 𝔖 קרב ‖ 7 [a] crrp, prps שׁוֹב; frt dl cf 12 ‖ [b] >𝔊B ב׳ ‖ 8 [a] 𝔊 praem וְכַסְפּוֹ ‖ [b] prb l c 𝔖 לְרֵעֵהוּ, 𝔊 וּבֵין ר׳ ‖ 9 [a] l c Vrs הָלַךְ ‖ [b] l c 𝔊 אֹתָם et prb c 𝔖+הָעֹשֶׂה אֵלֶּה ‖ [c] dl c 𝔊 ‖ 10. 11 a prb omn crrp; l ? וְאִם יִהְיֶה רָשָׁע וְעָשָׂה אֶת־כָּל־אֵלֶּה ‖ 10 [a] 𝔊𝔖𝔗A רָשָׁע Σ פֹּשֵׁעַ? ‖ [b-b] crrp; 𝔖𝔙 אחד מאלה 𝔊 καὶ ποιοῦντα ἁμάρτημα (𝔊A —ματα) ‖ 11 [a-a] >𝔖 et dl, 𝔊 aliter ‖ [b] l עַל (𝔊) ‖ [c] prps הַדָּם cf 6 ‖ 12 l גְּזֵלָה (𝔊 cf 7. 16).

לָקַח וָחָי[a] לֹא יִחְיֶה אֵת כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה עָשָׂה מוֹת יוּמָת[b] דָּמָיו
בּוֹ יִהְיֶה׃ 14 וְהִנֵּה הוֹלִיד בֵּן וַיַּרְא אֶת־כָּל־חַטֹּאת אָבִיו אֲשֶׁר
עָשָׂה וַיִּרְאֶה וְלֹא יַעֲשֶׂה כָּהֵן׃ 15 עַל־הֶהָרִים לֹא אָכָל וְעֵינָיו לֹא נָשָׂא
אֶל־גִּלּוּלֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל אֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ לֹא טִמֵּא׃ 16 וְאִישׁ לֹא הוֹנָה
חֲבֹל לֹא חָבָל וּגְזֵלָה לֹא גָזָל לַחְמוֹ לְרָעֵב נָתָן וְעֵרֹם כִּסָּה־בָגֶד׃
17 מֵעָנִי[a] הֵשִׁיב יָדוֹ נֶשֶׁךְ וְתַרְבִּית לֹא לָקָח מִשְׁפָּטַי[b] עָשָׂה בְּחֻקּוֹתַי
הָלָךְ הוּא לֹא יָמוּת בַּעֲוֺן אָבִיו חָיֹה יִחְיֶה׃ 18 אָבִיו[a] כִּי־עָשַׁק עֹשֶׁק
גָּזַל[b] גֵּזֶל[c] אָח[d] וַאֲשֶׁר לֹא־טוֹב עָשָׂה בְּתוֹךְ עַמָּיו[e] [f]וְהִנֵּה־מֵת[f] בַּעֲוֺנוֹ׃
19 וַאֲמַרְתֶּם מַדֻּעַ לֹא־נָשָׂא הַבֵּן בַּעֲוֺן הָאָב וְהַבֵּן מִשְׁפָּט וּצְדָקָה
עָשָׂה אֵת כָּל־חֻקּוֹתַי שָׁמַר °וַיַּעֲשֶׂה אֹתָם° חָיֹה יִחְיֶה׃ 20 הַנֶּפֶשׁ
הַחֹטֵאת הִיא[a] תָמוּת בֵּן לֹא־יִשָּׂא׀ בַּעֲוֺן הָאָב וְאָב לֹא יִשָּׂא בַּעֲוֺן
הַבֵּן צִדְקַת הַצַּדִּיק עָלָיו תִּהְיֶה וְרִשְׁעַת רָשָׁע[b] עָלָיו תִּהְיֶה׃
21 וְהָרָשָׁע כִּי יָשׁוּב מִכָּל־חַטֹּאתָו[a] אֲשֶׁר עָשָׂה וְשָׁמַר אֶת־כָּל־
חֻקּוֹתַי וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה חָיֹה יִחְיֶה לֹא[b] יָמוּת׃ 22 כָּל־פְּשָׁעָיו
אֲשֶׁר עָשָׂה לֹא יִזָּכְרוּ לוֹ בְּצִדְקָתוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה יִחְיֶה׃ 23 הֶחָפֹץ אֶחְפֹּץ
מוֹת[a] רָשָׁע נְאֻם אֲדֹנָי[b] יֱהוִה הֲלוֹא בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכָו[c] וְחָיָה׃ ס
24 וּבְשׁוּב צַדִּיק מִצִּדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל כְּכֹל הַתּוֹעֵבוֹת אֲשֶׁר־עָשָׂה הָרָשָׁע
[a]יַעֲשֶׂה וָחָי[a] כָּל־צִדְקֹתָו[b] אֲשֶׁר־עָשָׂה לֹא תִזָּכַרְנָה[c] בְּמַעֲלוֹ אֲשֶׁר־
מָעַל וּבְחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־חָטָא בָּם יָמוּת׃ 25 וַאֲמַרְתֶּם לֹא יִתָּכֵן דֶּרֶךְ
אֲדֹנָי שִׁמְעוּ־נָא בֵּית יִשְׂרָאֵל הֲדַרְכִּי לֹא יִתָּכֵן הֲלֹא °דַּרְכֵיכֶם לֹא
יִתָּכֵנוּ°׃ 26 בְּשׁוּב־צַדִּיק מִצִּדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל וּמֵת[a] עֲלֵיהֶם[b] בְּעַוְלוֹ[c]
אֲשֶׁר־עָשָׂה[d] יָמוּת׃ ס 27 וּבְשׁוּב רָשָׁע מֵרִשְׁעָתוֹ [a]אֲשֶׁר עָשָׂה[a] וַיַּעַשׂ
מִשְׁפָּט וּצְדָקָה הוּא[b] אֶת־נַפְשׁוֹ יְחַיֶּה׃ 28 וַיִּרְאֶה[a] וַיָּשָׁב[b] מִכָּל־פְּשָׁעָיו
אֲשֶׁר עָשָׂה חָיוֹ יִחְיֶה לֹא יָמוּת׃ 29 וְאָמְרוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא יִתָּכֵן
דֶּרֶךְ אֲדֹנָי הַדְּרָכַי[a] לֹא יִתָּכְנוּ[a] בֵּית יִשְׂרָאֵל הֲלֹא דַרְכֵיכֶם[b] לֹא יִתָּכֵן[c]׃

13 [a] 𝔊 הוּא חָיֹה (trsp ,) ‖ [b] 𝔊[A]𝔏𝔖 יָמוּת ‖ 14 >𝔖, prb dl; Q mlt MSS וַיִּרְאֶה; 𝔊𝔏𝔙 וַיִּרָא ‖ 15 l c mlt MSS Edd Vrs וְאֵת ‖ 16 ב׳ >𝔊𝔖 ‖ 17 [a] l c 𝔊 מֵעָוֶל cf 8 ‖ [b] 𝔊 מִשְׁפָּט ‖ 18 [a] l c 𝔊𝔖 וְאָבִיו ‖ [b] 𝔊𝔏𝔖𝔙 וְג׳ ‖ [c] l גְּזֵלָה ‖ [d] >𝔊, dl ‖ [e] 𝔊 עַמִּי ‖ [f-f] 𝔊𝔖 וּמֵת ‖ 19 °-° >𝔖 ‖ 20 [a] >𝔊; K[Or] הוּא ‖ [b] Q הָרָשָׁע ‖ 21 [a] K חַטָּאתוֹ Q חַטֹּאתָיו ‖ [b] nonn MSS 𝔊[A]𝔖𝔙 וְלֹא ‖ 22 >𝔊𝔏 (𝔊[h]※) ‖ 23 [a] l c ca 20MSS בְּמוֹת cf 32 ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c] Q —כָיו, K MSS 𝔊𝔖𝔗 מִדַּרְכּוֹ; 𝔊𝔖 + הָרָעָה ‖ 24 [a-a] >𝔊𝔖𝔄, dl ‖ [b] l c Q𝔊 צִדְקֹתָיו, K𝔖 צִדְקָתוֹ ‖ [c] 𝔖𝔄 + לוֹ ‖ 25 °-° 𝔊 sg ‖ 26 [a] >𝔖 ‖ [b] dl c 𝔊𝔖 ‖ [c] Vrs בְּעָוֶל ‖ [d] ins c 𝔊 בּוֹ ‖ 27 [a-a] >𝔖 ‖ [b] >𝔖 ‖ 28 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] Q וַיָּשָׁב ‖ 29 [a] 𝔊𝔏 sg ‖ [b] l c 4MSS 𝔊𝔏𝔄 sg ‖ [c] mlt MSS 𝔖𝔗 pl.

30 לָכֵן[a] אִישׁ כִּדְרָכָיו[b] אֶשְׁפֹּט אֶתְכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם
אֲדֹנָי[c] יְהוִה שׁוּבוּ וְהָשִׁיבוּ מִכָּל־פִּשְׁעֵיכֶם וְלֹא־יִהְיֶה[d] לָכֶם לְמִכְשׁוֹל
עָוֺן׃ 31 הַשְׁלִיכוּ מֵעֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־פִּשְׁעֵיכֶם אֲשֶׁר פְּשַׁעְתֶּם בָּם וַעֲשׂוּ
לָכֶם לֵב חָדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה וְלָמָּה תָמֻתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ 32 כִּי לֹא
אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הַמֵּת[a] נְאֻם אֲדֹנָי[b] יְהוִה [c]וְהָשִׁיבוּ וִחְיוּ[c]׃ פ
19 1 וְאַתָּה[a] שָׂא קִינָה [b]אֶל־נְשִׂיאֵי[b] יִשְׂרָאֵל׃ 2 וְאָמַרְתָּ

מָה[a] אִמְּךָ לְבִיָּא[b] בֵּין[c] אֲרָיוֹת
רָבָצָה בְּתוֹךְ כְּפִרִים רִבְּתָה גוּרֶיהָ׃
3 וַתַּעַל אֶחָד מִגֻּרֶיהָ כְּפִיר הָיָה
וַיִּלְמַד לִטְרָף־טֶרֶף אָדָם אָכָל׃
4 וַיִּשְׁמְעוּ[a] אֵלָיו[b] גּוֹיִם בְּשַׁחְתָּם נִתְפָּשׂ[c]
וַיְבִאֻהוּ בַחַחִים[d] אֶל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃
5 וַתֵּרֶא[a] כִּי נוֹחֲלָה[b] אָבְדָה תִּקְוָתָהּ
וַתִּקַּח אֶחָד[c] מִגֻּרֶיהָ כְּפִיר שָׂמָתְהוּ׃
6 וַיִּתְהַלֵּךְ בְּתוֹךְ־אֲרָיוֹת כְּפִיר הָיָה
וַיִּלְמַד לִטְרָף־טֶרֶף אָדָם אָכָל׃
7 וַיֵּדַע[a] אַלְמְנוֹתָיו[b] וְעָרֵיהֶם[c] הֶחֱרִיב[d]
וַתֵּשַׁם אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ מִקּוֹל שַׁאֲגָתוֹ׃
8 וַיִּתְּנוּ[a] עָלָיו גּוֹיִם סָבִיב[b] מִמְּדִינוֹת[c]
וַיִּפְרְשׂוּ עָלָיו רִשְׁתָּם בְּשַׁחְתָּם נִתְפָּשׂ׃ [בַּמְּצֹדוֹת[d]
9 וַיִּתְּנֻהוּ בַסּוּגַר בַּחַחִים[a] וַיְבִאֻהוּ[b] אֶל־מֶלֶךְ[c] בָּבֶל יְבִאֻהוּ
לְמַעַן לֹא־יִשָּׁמַע קוֹלוֹ עוֹד[e] אֶל[f]־הָרֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ
10 אִמְּךָ כַגֶּפֶן בְּדָמְךָ עַל־מַיִם שְׁתוּלָה
פֹּרִיָּה וַעֲנֵפָה הָיְתָה מִמַּיִם רַבִּים׃

30 [a] >𝔊 ‖ [b] 𝔊𝔄 sg ‖ [c] dl c 𝔊 ‖ [d] 𝔊 יִהְיוּ, prb sic l ‖ 31 >𝔖; l c 𝔊 בִּי ‖ 32 [a] id Vrs, sed? ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c-c] >𝔊[B](※); prb add ‖ Cp 19, 1 [a] 𝔊[A]𝔖𝔄 + בֶּן־אָדָם ‖ [b-b] l c 𝔊 עַל־נְשִׂיא ‖ 2 [a] 𝔖 + הִיא? ‖ [b] crrp?; 𝔊 (σκύμνος) 𝔏𝔄𝔖 גּוּר ‖ [c] 𝔊 בְּתוֹךְ ‖ 3 𝔊𝔖 וַיַּעַל, prb l ‖ 4 [a] l (prps) וַיַּשְׁמִיעוּ ‖ [b] l c 𝔊𝔏𝔗 עָלָיו ‖ [c] 𝔅 אַרְיֵה — פֻּשׁ ‖ [d] l ? (mtr cs) חַחִים (vel בְּאַפָּיו) בִּלְחָיָיו? cf 29,4; 38,4 ‖ 5 [a] 𝔖 + אִמּוֹ ‖ [b] prps c 𝔊 (ἀπῶσται ἀπ’ αὐτῆς) נֶהֶלְאָ(ה); l ? נוֹאָלָה ‖ [c] l c 𝔊 אַחֵר ‖ 7 [a] 𝔊 (ἐνέμετο) 𝔏’A (ἐκάκωσε) וירע, sed l ? וַיִּנְעַר cf [b] ‖ [b] 𝔗Θ ארמ׳; 𝔊 (𝔊[A] + ἐν) τῷ θράσει αὐτοῦ 𝔏𝔄𝔖 (= aram בְּאַלִּימוּתֵהּ); dub ‖ [c] l ? וַעֲדָרִים ‖ [d] l frt הֶחֱרִיר cf 7b ‖ 8 [a] 𝔖𝔗𝔙 וַיִּקָּווּ vel וַיִּקָּבְצוּ; prps וַיַּחֲנוּ; l 𝔐 ‖ [b] 𝔊 מִסָּבִיב ‖ [c] frt l מְצוּדוֹת; al הִתְיַצְּבוּ ‖ 9 [a] >𝔖 ‖ [b] 𝔊[B]𝔏 וַיָּבֹא ‖ [c] nonn MSS אֶרֶץ ‖ [d] 𝔅 בַּמְּצֹ׳ (?) ‖ [e] >𝔊 ‖ [f] l c 𝔊 עַל ‖ 10 frt l c 2MSS כַּרְמְךָ (כְּגֶ׳) vel prps בַּכֶּרֶם (כַּגֶּ׳).

11 [a]וַיִּהְיוּ־לָהּ מַטּוֹת[a] עֹז[b] אֶל־שִׁבְטֵי[c] מֹשְׁלִים
וַתִּגְבַּהּ קוֹמָתוֹ עַל־[d]בֵּין עֲבֹתִים
וַיֵּרָא בְגָבְהוֹ בְּרֹב דָּלִיֹּתָיו׃
12 וַתֻּתַּשׁ בְּחֵמָה לָאָרֶץ הֻשְׁלָכָה
וְרוּחַ הַקָּדִים הוֹבִישׁ פִּרְיָהּ[a] הִתְפָּרְקוּ[b]
וְיָבֵשׁוּ[c] מַטֵּה עֻזָּהּ אֵשׁ אֲכָלָתְהוּ׃
13 וְעַתָּה שְׁתוּלָה[a] בַמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ צִיָּה וְצָמָא[b]׃ ס
14 וַתֵּצֵא אֵשׁ מִמַּטֵּה[a] בַדֶּיהָ פִּרְיָהּ[b] אָכָלָה
וְלֹא־הָיָה בָהּ[c] מַטֵּה עֹז שֵׁבֶט לִמְשׁוֹל
קִינָה הִיא וַתְּהִי לְקִינָה׃ ס

20 1 וַיְהִי׀ בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית בַּחֲמִשִׁי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בָּאוּ אֲנָשִׁים
מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָה וַיֵּשְׁבוּ לְפָנָי׃ פ 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה
אֵלַי לֵאמֹר׃ 3 בֶּן־אָדָם דַּבֵּר אֶת[a]־זִקְנֵי[b] יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי[c] יְהוִה הֲלִדְרֹשׁ אֹתִי אַתֶּם בָּאִים חַי־אָנִי אִם־אִדָּרֵשׁ לָכֶם
נְאֻם אֲדֹנָי[c] יְהוִה׃ 4 °הֲתִשְׁפֹּט אֹתָם הֲתִשְׁפּוֹט° בֶּן־אָדָם אֶת־תּוֹעֲבֹת
אֲבוֹתָם הוֹדִיעֵם׃ 5 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה בְּיוֹם בָּחֳרִי
בְיִשְׂרָאֵל [b]וָאֶשָּׂא יָדִי[b] לְזֶרַע בֵּית יַעֲקֹב וָאִוָּדַע לָהֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם
וָאֶשָּׂא יָדִי לָהֶם לֵאמֹר אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 6 בַּיּוֹם הַהוּא נָשָׂאתִי
יָדִי לָהֶם לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם אֶל־אֶרֶץ אֲשֶׁר־תַּרְתִּי[a] לָהֶם[b] זָבַת
חָלָב וּדְבַשׁ צְבִי הִיא לְכָל־הָאֲרָצוֹת׃ 7 וָאֹמַר אֲלֵהֶם אִישׁ שִׁקּוּצֵי עֵינָיו
הַשְׁלִיכוּ וּבְגִלּוּלֵי מִצְרַיִם אַל־תִּטַּמָּאוּ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 8 וַיַּמְרוּ־בִי
וְלֹא אָבוּ לִשְׁמֹעַ אֵלַי אִישׁ אֶת־שִׁקּוּצֵי עֵינֵיהֶם לֹא הִשְׁלִיכוּ וְאֶת־
גִּלּוּלֵי מִצְרַיִם לֹא עָזָבוּ וָאֹמַר לִשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם לְכַלּוֹת אַפִּי בָּהֶם
בְּתוֹךְ אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 9 וָאַעַשׂ[a] לְמַעַן שְׁמִי לְבִלְתִּי הֵחֵל[b] לְעֵינֵי הַגּוֹיִם
[c]אֲשֶׁר־הֵמָּה בְתוֹכָם[c] אֲשֶׁר נוֹדַעְתִּי אֲלֵיהֶם לְעֵינֵיהֶם [d]לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם[d]׃ 10 °וָאוֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם° וָאֲבִאֵם אֶל־הַמִּדְבָּר׃ 11 וָאֶתֵּן
לָהֶם אֶת־חֻקּוֹתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי הוֹדַעְתִּי אוֹתָם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אוֹתָם

11 a-a l frt (cf 𝔊$^{B}$𝔏𝔄 et 12. 14) וַיְהִי לה מַטֵּה ‖ b >𝔊$^{B}$ ‖ c 𝔊 עַל שֵׁבֶט ‖ d 𝔊 ἐν μέσῳ, frt dl ‖ 12 a 𝔊 τὰ ἐκλεκτὰ αὐτῆς; prps בַּדֶּיהָ ‖ b l התפרק; 𝔊 ἐξεδικήθη (σαν) ‖ c l c 𝔊 וַיִּבַשׁ ‖ 13 a l c 𝔊 שְׁתָלוּהָ ‖ b >𝔊 dl ‖ 14 a frt l מִמַּטָּהּ ‖ b >𝔊, dl ‖ c 𝔖 + עוֹד ‖ Cp 20, 1 𝔊 + בֵּית ‖ 3 a l c 32MSS 𝔊𝔗𝔙 אֶל־ ‖ b 𝔊$^{A}$ + בֵּית, 𝔖 בְּנֵי ‖ c dl c 𝔊 ‖ 4 °-° 𝔊 εἰ ἐκδικήσω αὐτοὺς ἐκδικήσει; ‖ 5 a dl c 𝔊 ‖ b-b 𝔊 κ. ἐγνωρίσθην ‖ 6 a l c 𝔖𝔗 cf 15 נָתַתִּי ‖ b 𝔊 + אָרֶץ ‖ 8 >𝔊𝔖 dl ‖ 9 a 𝔖 וָאָחֹס ‖ b l ? הָחֵל (id 14. 22) ‖ c-c >𝔖 ‖ d-d prb add cf 10 ‖ 10 °-° >𝔊$^{B}$ cf 9.

הָאָדָם וָחַי בָּהֶם׃ 12 וְגַם אֶת־°שַׁבְּתוֹתַי נָתַתִּי לָהֶם לִהְיוֹת לְאוֹת
בֵּינִי וּבֵינֵיהֶם לָדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם׃ 13 וַיַּמְרוּ־בִי בֵית־יִשְׂרָאֵל
בַּמִּדְבָּר בְּחֻקּוֹתַי לֹא־הָלָכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטַי מָאָסוּ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֹתָם
הָאָדָם וָחַי בָּהֶם וְאֶת־שַׁבְּתֹתַי חִלְּלוּ מְאֹד וָאֹמַר לִשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם
בַּמִּדְבָּר לְכַלּוֹתָם׃ 14 וָאֶעֱשֶׂה לְמַעַן שְׁמִי לְבִלְתִּי הֵחֵל לְעֵינֵי הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִים לְעֵינֵיהֶם׃ 15 [a]וְגַם־אֲנִי[a] נָשָׂאתִי יָדִי לָהֶם בַּמִּדְבָּר
לְבִלְתִּי הָבִיא אוֹתָם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי[b] זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ צְבִי
הִיא לְכָל־הָאֲרָצוֹת׃ 16 יַעַן בְּמִשְׁפָּטַי מָאָסוּ [a]וְאֶת־חֻקּוֹתַי לֹא־הָלְכוּ
בָהֶם[a] וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ[b] [c]כִּי אַחֲרֵי גִלּוּלֵיהֶם לִבָּם הֹלֵךְ[c]׃ 17 וַתָּחָס
עֵינִי עֲלֵיהֶם מִשַּׁחֲתָם וְלֹא־עָשִׂיתִי אוֹתָם כָּלָה בַּמִּדְבָּר׃ 18 וָאֹמַר אֶל־
בְּנֵיהֶם בַּמִּדְבָּר בְּחוּקֵּי אֲבוֹתֵיכֶם אַל־תֵּלֵכוּ וְאֶת־מִשְׁפְּטֵיהֶם אַל־
תִּשְׁמֹרוּ וּבְגִלּוּלֵיהֶם אַל־תִּטַּמָּאוּ׃ 19 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּחֻקּוֹתַי לֵכוּ
וְאֶת־מִשְׁפָּטַי שִׁמְרוּ וַעֲשׂוּ אוֹתָם׃ 20 וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי קַדֵּשׁוּ וְהָיוּ לְאוֹת
בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם לָדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 21 וַיַּמְרוּ־בִי[a] הַבָּנִים
בְּחֻקּוֹתַי לֹא־הָלָכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטַי לֹא־שָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אוֹתָם אֲשֶׁר
יַעֲשֶׂה אוֹתָם הָאָדָם וָחַי בָּהֶם אֶת־[b]שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ וָאֹמַר לִשְׁפֹּךְ
חֲמָתִי עֲלֵיהֶם[c] לְכַלּוֹת אַפִּי בָּם בַּמִּדְבָּר׃ 22 [a]וַהֲשִׁבֹתִי אֶת־יָדִי[a] וָאַעַשׂ[b]
לְמַעַן שְׁמִי לְבִלְתִּי הֵחֵל לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אוֹתָם לְעֵינֵיהֶם׃
23 °גַּם־אֲנִי° נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לָהֶם בַּמִּדְבָּר לְהָפִיץ אֹתָם בַּגּוֹיִם וּלְזָרוֹת
אוֹתָם בָּאֲרָצוֹת׃ ס 24 יַעַן מִשְׁפָּטַי לֹא־עָשׂוּ וְחֻקּוֹתַי מָאָסוּ וְאֶת־
שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ וְאַחֲרֵי גִּלּוּלֵי אֲבוֹתָם הָיוּ עֵינֵיהֶם׃ 25 °וְגַם־אֲנִי° נָתַתִּי
לָהֶם חֻקִּים לֹא טוֹבִים וּמִשְׁפָּטִים לֹא יִחְיוּ בָּהֶם׃ 26 וָאֲטַמֵּא אוֹתָם
בְּמַתְּנוֹתָם בְּהַעֲבִיר כָּל־פֶּטֶר רָחַם לְמַעַן אֲשִׁמֵּם °לְמַעַן אֲשֶׁר יֵדְעוּ
אֲשֶׁר אֲנִי יְהוָה°׃ פ 27 לָכֵן דַּבֵּר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל [a]בֶּן־אָדָם[a] וְאָמַרְתָּ
אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה עוֹד זֹאת[c] גִּדְּפוּ אוֹתִי אֲבוֹתֵיכֶם בְּמַעֲלָם
בִּי מָעַל׃ 28 וָאֲבִיאֵם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לָתֵת אוֹתָהּ
לָהֶם וַיִּרְאוּ כָל־גִּבְעָה רָמָה וְכָל־עֵץ עָבֹת וַיִּזְבְּחוּ־שָׁם [a]אֶת־זִבְחֵיהֶם[a]

12 °-° 𝔊 וְאֶת ‖ 13 >𝔖 ‖ 14 𝔖 וְאָחוּס 𝔊^A 𝔄 καὶ οὐκ ἐποίησα ‖ 15 a-a 𝔊 וַאֲנִי ‖ b ins c 4MSS 𝔊𝔖𝔙 לָהֶם; 𝔊 + אֶרֶץ ‖ 16 a-a >𝔖; l? c 𝔊𝔏𝔙 וּבְחֻקּוֹתַי ‖ b 15MSS 𝔖 + מְאֹד cf 13 ‖ c-c 𝔊 וְאַחֲרֵי גִלּוּלֵי לִבָּם הָלָכוּ ‖ 21 a ins c 𝔊 גַּם ‖ b l c 𝔊𝔖𝔙 Var^P וְאֶת ‖ c >𝔖 ‖ 22 a-a >𝔊𝔖; dl ‖ b 𝔖 וְאָחוּס; 𝔊^A 𝔄 καὶ οὐκ ἐπ. ‖ 23 °-° 𝔊^B sol καί; nonn MSS Edd וְגַם ‖ 24 l וּבְחֻ׳ ‖ 25 °-° 𝔊𝔖 וַאֲנִי ‖ 26 °-° >𝔊^B (※) dl ‖ 27 a-a trsp prb c 𝔖 post לכן ‖ b dl c 𝔊 ‖ c 𝔖 בְּזֹאת ‖ 28 a-a 𝔊 לֵאלֹהֵיהֶם.

וַיִּתְּנוּ־[b]שָׁם [c]כַּעַס קָרְבָּנָם וַיָּשִׂימוּ שָׁם[c] רֵיחַ נִיחוֹחֵיהֶם וַיַּסִּיכוּ שָׁם
אֶת־נִסְכֵּיהֶם׃ 29 וָאֹמַר אֲלֵהֶם מָה הַבָּמָה אֲשֶׁר־אַתֶּם הַבָּאִים שָׁם
וַיִּקָּרֵא שְׁמָהּ בָּמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ ס 30 לָכֵן אֱמֹר׀ אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הַבְּדֶרֶךְ[b] אֲבוֹתֵיכֶם אַתֶּם נִטְמְאִים וְאַחֲרֵי
שִׁקּוּצֵיהֶם אַתֶּם זֹנִים׃ 31 וּבִשְׂאֵת[a] מַתְּנֹתֵיכֶם בְּהַעֲבִיר[b] בְּנֵיכֶם בָּאֵשׁ
אַתֶּם נִטְמְאִים לְכָל־גִּלּוּלֵיכֶם עַד־הַיּוֹם[b] וַאֲנִי אִדָּרֵשׁ לָכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל
חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי[c] יְהוִה אִם־אִדָּרֵשׁ לָכֶם׃ 32 וְהָעֹלָה עַל־רוּחֲכֶם הָיוֹ[a]
לֹא תִהְיֶה אֲשֶׁר[b]׀ אַתֶּם אֹמְרִים נִהְיֶה כַגּוֹיִם כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲרָצוֹת
לְשָׁרֵת עֵץ וָאָבֶן׃ 33 [a]חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי[b] יְהוִה [c]אִם־לֹא[c] בְּיָד חֲזָקָה
וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְחֵמָה שְׁפוּכָה אֶמְלוֹךְ עֲלֵיכֶם׃ 34 וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם
מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִן־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר נְפוֹצוֹתֶם בָּם בְּיָד
חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְחֵמָה שְׁפוּכָה׃ 35 וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־מִדְבַּר
הָעַמִּים וְנִשְׁפַּטְתִּי אִתְּכֶם שָׁם פָּנִים אֶל־פָּנִים׃ 36 כַּאֲשֶׁר נִשְׁפַּטְתִּי
אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם [a]בְּמִדְבַּר אֶרֶץ[a] מִצְרָיִם כֵּן אִשָּׁפֵט אִתְּכֶם נְאֻם אֲדֹנָי[b]
יְהוִה׃ 37 וְהַעֲבַרְתִּי אֶתְכֶם תַּחַת הַשָּׁבֶט[a] וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם בְּמָסֹרֶת[b]
הַבְּרִית[c]׃ 38 וּבָרוֹתִי מִכֶּם הַמֹּרְדִים וְהַפּוֹשְׁעִים בִּי[a] מֵאֶרֶץ מְגוּרֵיהֶם
אוֹצִיא אוֹתָם וְאֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לֹא יָבוֹא[b] וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה[c]׃
39 וְאַתֶּם בֵּית־יִשְׂרָאֵל כֹּה־אָמַר׀ אֲדֹנָי[a] יְהוִה אִישׁ גִּלּוּלָיו לְכוּ[b] עֲבֹדוּ[c]
[d]וְאַחַר אִם־[d]אֵינְכֶם שֹׁמְעִים אֵלָי וְאֶת־שֵׁם קָדְשִׁי לֹא תְחַלְּלוּ־עוֹד
בְּמַתְּנוֹתֵיכֶם וּבְגִלּוּלֵיכֶם׃ 40 כִּי בְהַר־קָדְשִׁי בְּהַר׀ מְרוֹם יִשְׂרָאֵל נְאֻם
אֲדֹנָי[a] יְהוִה שָׁם יַעַבְדֻנִי כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלֹּה[b] בָּאָרֶץ[c] שָׁם אֶרְצֵם
וְשָׁם אֶדְרוֹשׁ[d] אֶת־תְּרוּמֹתֵיכֶם[e] וְאֶת־רֵאשִׁית מַשְׂאוֹתֵיכֶם[f] בְּכָל־
קָדְשֵׁיכֶם[g]׃ 41 בְּרֵיחַ נִיחֹחַ אֶרְצֶה אֶתְכֶם בְּהוֹצִיאִי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים
וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִן־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר נְפֹצֹתֶם בָּם וְנִקְדַּשְׁתִּי בָכֶם לְעֵינֵי
הַגּוֹיִם׃ 42 וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה בַּהֲבִיאִי אֶתְכֶם אֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל

28 [b] l ? c 𝔖 וַיַּקְרִיבוּ, al c 𝔊 וַיַּעַרְכוּ ‖ [c-c] >𝔊, prb dl ‖ 29 prps הַבָּאִים (cf 𝔗 et neohbr הבאי *vanitas*); dl ? ה ‖ 30 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] prps 'בד ‖ 31 [a] 𝔊 וּבְרֵאשִׁית ‖ [b] ins c 𝔊𝔗 הַזֶּה ‖ [c] dl c 𝔊 ‖ 32 [a] >𝔖 ‖ [b] 𝔊 'כַּאֲ ‖ 33 [a] 𝔊 + לָכֵן ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c-c] >𝔊 ‖ 36 [a-a] 𝔊[A] 𝔄 בַּמִּדְבָּר בְּהוֹצִיאִי אֹתָם מֵאֶרֶץ ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ 37 [a] 𝔊𝔙 cf 𝔗 שִׁבְטִי ‖ [b] ?; 𝔊 בְּמִסְפָּר, frt sic l (1Ch 9,28); 𝔖 בְּמוּסָר ‖ [c] dl c 𝔊 ‖ 38 [a] 𝔊 כִּי ‖ [b] l c nonn MSS Vrs יָבֹאוּ ‖ [c] 𝔊[B] κύριος κύριος ‖ 39 [a] id 𝔊 ipsum hic et abhinc saepissime ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] 𝔊 ἐξάρατε, prps הַעֲבִירוּ, sed ? ‖ [d-d] ? 𝔊 καὶ μετὰ ταῦτα εἰ μή; 𝔖 > ואחר; l ? וַאֲחֵרִים (scil אלהים) cf 1S 26,19 ‖ 40 [a] cf 39[a] ‖ [b] ?; 𝔊 εἰς τέλος ‖ [c] >𝔊𝔖, prb dl ‖ [d] prb l c 𝔊𝔖 אֶפְקֹד ‖ [e-g] 𝔖 —הֵם ‖ 41 l 'כְּ.

אֶל־הָאָ֨רֶץ֙ אֲשֶׁ֤ר נָשָׂ֙אתִי֙ אֶת־יָדִ֔י לָתֵ֥ת אוֹתָ֖הּ לַאֲבוֹתֵיכֶֽם׃ 43 וּזְכַרְתֶּם־
שָׁ֗ם אֶת־דַּרְכֵיכֶם֙ וְאֵת֙ כָּל־[a] עֲלִילֽוֹתֵיכֶ֔ם אֲשֶׁ֥ר נִטְמֵאתֶ֖ם בָּ֑ם וּנְקֹטֹתֶם֙
בִּפְנֵיכֶ֔ם בְּכָל־רָעוֹתֵיכֶ֖ם [b]אֲשֶׁ֥ר עֲשִׂיתֶֽם[b]׃ 44 וִידַעְתֶּם֙ כִּֽי־אֲנִ֣י יְהוָ֔ה
בַּעֲשׂוֹתִ֥י[a] אִתְּכֶ֖ם לְמַ֣עַן שְׁמִ֑י לֹ֩א כְדַרְכֵיכֶ֨ם הָרָעִ֜ים וְכַעֲלִילוֹתֵיכֶ֣ם
הַנִּשְׁחָת֗וֹת [b]בֵּ֚ית יִשְׂרָאֵ֔ל[b] נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י[c] יְהוִֽה׃ ס

21 1 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ 2 בֶּן־אָדָ֗ם שִׂ֤ים פָּנֶ֙יךָ֙ דֶּ֣רֶךְ[a] תֵּימָ֔נָה
וְהַטֵּ֖ף[b] אֶל־[c]דָּר֑וֹם וְהִנָּבֵ֛א אֶל־[d]יַ֥עַר הַשָּׂדֶ֖ה[e] נֶֽגֶב[f]׃ 3 וְאָמַרְתָּ֙ לְיַ֣עַר הַנֶּ֔גֶב
שְׁמַ֖ע דְּבַר־יְהוָ֑ה כֹּֽה־אָמַ֞ר אֲדֹנָ֣י[a] יְהוִ֗ה הִנְנִ֣י מַצִּית־בְּךָ֣ ׀ אֵ֡שׁ וְאָכְלָ֣ה
בְךָ֩ כָל־עֵֽץ־לַ֨ח וְכָל־עֵ֤ץ יָבֵשׁ֙ לֹא־תִכְבֶּ֔ה לַהֶ֖בֶת שַׁלְהֶ֑בֶת[b] וְנִצְרְבוּ־בָ֥הּ
כָּל־פָּנִ֖ים מִנֶּ֥גֶב צָפֽוֹנָה׃ 4 וְרָאוּ֙ כָּל־בָּשָׂ֔ר כִּ֖י אֲנִ֣י יְהוָ֑ה בִּֽעַרְתִּ֖יהָ לֹ֥א
תִּכְבֶּֽה׃ 5 וָאֹמַ֕ר אֲהָ֖הּ אֲדֹנָ֣י[a] יְהוִ֑ה הֵ֚מָּה[b] אֹמְרִ֣ים לִ֔י הֲלֹ֛א מְמַשֵּׁ֥ל
מְשָׁלִ֖ים הֽוּא׃ פ 6 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ 7 [a]בֶּן־אָדָ֗ם שִׂ֤ים
פָּנֶ֙יךָ֙ אֶל־[b]יְר֣וּשָׁלִַ֔ם וְהַטֵּ֖ף[c] אֶל־[d]מִקְדָּשִׁ֑ים[e] וְהִנָּבֵ֖א אֶל־[d]אַדְמַ֥ת יִשְׂרָאֵֽל׃
8 וְאָמַרְתָּ֞ לְאַדְמַ֣ת יִשְׂרָאֵ֗ל כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה הִנְנִ֣י אֵלַ֔יִךְ וְהוֹצֵאתִ֥י חַרְבִּ֖י
מִתַּעְרָ֑הּ וְהִכְרַתִּ֥י מִמֵּ֖ךְ צַדִּ֥יק וְרָשָֽׁע׃ 9 [a]יַ֚עַן אֲשֶׁר־הִכְרַ֣תִּי מִמֵּ֔ךְ צַדִּ֖יק
וְרָשָׁ֑ע[a] לָ֗כֵן[b] תֵּצֵ֨א חַרְבִּ֧י מִתַּעְרָ֛הּ אֶל־[c]כָּל־בָּשָׂ֖ר מִנֶּ֥גֶב צָפֽוֹן[d]׃ 10 וְיָֽדְעוּ֙
כָּל־בָּשָׂ֔ר כִּ֚י אֲנִ֣י יְהוָ֔ה הוֹצֵ֥אתִי חַרְבִּ֖י מִתַּעְרָ֑הּ לֹ֥א תָשׁ֖וּב עֽוֹד׃ פ
11 וְאַתָּ֥ה בֶן־אָדָ֖ם הֵֽאָנַ֑ח בְּשִׁבְר֣וֹן מָתְנַ֔יִם[a] וּבִמְרִיר֖וּת[b] תֵּאָנַ֥ח לְעֵינֵיהֶֽם׃
12 וְהָיָ֗ה כִּֽי־יֹאמְר֣וּ אֵלֶ֔יךָ עַל־מָ֖ה אַתָּ֣ה נֶאֱנָ֑ח וְאָמַרְתָּ֡[a] אֶל־[b]שְׁמוּעָ֣ה
כִֽי־בָאָה֩ וְנָמֵ֨ס כָּל־לֵ֜ב וְרָפ֣וּ כָל־יָדַ֗יִם וְכִהֲתָ֨ה כָל־ר֜וּחַ וְכָל־בִּרְכַּ֙יִם֙
תֵּלַ֣כְנָה מַּ֔יִם הִנֵּ֤ה בָאָה֙ וְנִֽהְיָ֔תָה[c] נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י יְהוִֽה׃ ס
13 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ 14 בֶּן־אָדָ֕ם הִנָּבֵא֙ וְאָ֣מַרְתָּ֔ כֹּ֖ה אָמַ֣ר
יְהוָ֑ה[a] אֱמֹ֕ר[b]

חֶ֚רֶב חֶ֣רֶב הוּחַ֔דָּה וְגַם־[c]מְרוּטָֽה[d]׃

43 [a] >𝔊 ‖ [b-b] >𝔊(※) ‖ 44 [a] 𝔊 + כֵּן ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [c] dl c 𝔊 ‖ Cp 21, 2 [a] 𝔊 ἐπί ‖ [b] 𝔊𝔖 הַבֵּט? ‖ [c] l c 𝔊 עַל ‖ [d] l c 𝔊 עַל ‖ [e] 𝔊 ἡγούμενον (שַׂר), l prb c 𝔖 אֲשֶׁר בַּנֶּגֶב ‖ [f] Or Var[P] נֶגְבָּה ‖ 3 [a] id 𝔊[B]𝔄; >𝔊[A]𝔏 ‖ [b] ?; (𝔊 ἡ ἐξαφθεῖσα, id 𝔖) ‖ 5 [a] cf 20,39[a] ‖ [b] 𝔖𝔗 הִנָּם ‖ 7 [a] c 𝔊 praem frt לָכֵן הִנָּבֵא ‖ [b] l עַל c 𝔊 ‖ [c] 𝔊𝔖 וְהַבֵּט? cf 2 ‖ [d] l עַל c 𝔊 ‖ [e] l frt c 4MSS 𝔖 מִקְדָּשָׁם cf 𝔊 (sed cf Jer 51,51) ‖ 8 MSS Edd 𝔏𝔖𝔗𝔙 praem אדני ‖ 9 [a-a] >𝔊[A]𝔏, dittogr? dl? ‖ [b] 𝔊 οὕτως ‖ [c] l עַל c 𝔊 ‖ [d] l c Or צָפוֹנָה cf 3 ‖ 10 𝔖𝔊[A]𝔄 וְלֹא ‖ 11 [a] 𝔊 (𝔖[h] ÷) מָתְנַיִךְ ‖ [b] 𝔊 ἐν ὀδύναις = וּבְצִירִים vel –רַיִךְ ‖ 12 [a] 𝔖 + אֲלֵיהֶם ‖ [b] l עַל c 𝔊 ‖ [c] >𝔊, dl ‖ 14 [a] sic 𝔅; mlt MSS Edd אדני, Or al אדני יהוה al sol יהוה ‖ [b] >𝔖 ‖ [c] גם >𝔊𝔖𝔗 ‖ [d] l מֹרָטָה cf 15.

15 לְמַעַן טְבֹחַ טֶבַח הוּחַדָּה לְמַעַן־[a]הֱיֵה־לָהּ[a] בָּרָק מֹרָטָּה [b]אוֹ נָשִׂישׂ
שֵׁבֶט בְּנִי מֹאֶסֶת כָּל־עֵץ[b]׃
16 וַיִּתֵּן[a] אֹתָהּ לְמָרְטָה[b] לִתְפֹּשׂ בַּכָּף[c]
הִיא הוּחַדָּה חֶרֶב[d] וְהִיא מֹרָטָּה לָתֵת אוֹתָהּ בְּיַד־הוֹרֵג׃ 17 זְעַק וְהֵילֵל
בֶּן־אָדָם כִּי־הִיא הָיְתָה בְעַמִּי [a]הִיא בְּכָל[a]־נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל [b]מְגוּרֵי אֶל־
חֶרֶב הָיוּ אֶת־עַמִּי לָכֵן[b] סְפֹק אֶל[c]־יָרֵךְ׃ 18 [a]כִּי בֹחַן וּמָה אִם־גַּם־שֵׁבֶט
מֹאֶסֶת[a] לֹא יִהְיֶה נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ ס 19 וְאַתָּה בֶן־אָדָם הִנָּבֵא
וְהַךְ כַּף אֶל[a]־כָּף וְתִכָּפֵל[b] חֶרֶב[c] שְׁלִישִׁתָה[d]
[e]חֶרֶב חֲלָלִים הִיא חֶרֶב חָלָל הַגָּדוֹל[e] הַחֹדֶרֶת[f] לָהֶם[g]׃
20 לְמַעַן׀ לָמוּג[a] לֵב[b] וְהַרְבֵּה הַמִּכְשֹׁלִים[c]
עַל כָּל־שַׁעֲרֵיהֶם[d]
[e]נָתַתִּי אִבְחַת־חָרֶב אָח[e] עֲשׂוּיָה לְבָרָק מְעֻטָּה[f] לְטָבַח׃
21 הִתְאַחֲדִי[a] הֵימִנִי הָשִׂימִי[b] הַשְׂמִילִי אָנָה פָּנַיִךְ מֻעָדוֹת׃
22 וְגַם־אֲנִי
אַכֶּה כַפִּי אֶל־כַּפִּי וַהֲנִחֹתִי חֲמָתִי
אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃ ס 23 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 24 וְאַתָּה בֶן־
אָדָם שִׂים־לְךָ׀ שְׁנַיִם דְּרָכִים לָבוֹא חֶרֶב מֶלֶךְ־בָּבֶל מֵאֶרֶץ אֶחָד[a] יֵצְאוּ
שְׁנֵיהֶם וְיָד בָּרֵא[b] בְּרֹאשׁ־דֶּרֶךְ עִיר בָּרֵא[c]׃ 25 דֶּרֶךְ[a] תָּשִׂים לָבוֹא חֶרֶב
אֵת[b] רַבַּת בְּנֵי־עַמּוֹן וְאֶת[c]־יְהוּדָה בִירוּשָׁלִַם[d] בְּצוּרָה[e]׃ 26 כִּי־עָמַד מֶלֶךְ־
בָּבֶל אֶל־אֵם הַדֶּרֶךְ בְּרֹאשׁ שְׁנֵי הַדְּרָכִים לִקְסָם־קָסֶם קִלְקַל בַּחִצִּים
שָׁאַל בַּתְּרָפִים רָאָה בַּכָּבֵד׃ 27 בִּימִינוֹ הָיָה׀ הַקֶּסֶם יְרוּשָׁלִַם[a] [b]לָשׂוּם
כָּרִים[b] לִפְתֹּחַ פֶּה בְּרֶצַח[c] לְהָרִים קוֹל בִּתְרוּעָה לָשׂוּם כָּרִים עַל־

15 [a-a] crrp (vid >𝔖𝔙); prps הֱיֹת לָהּ vel הָהֵל, prb l בְּרֹק (cf Ps 144,6) ‖ [b-b] crrp ‖ 16 [a] 𝔙 *dedi* (וָאֶתֵּן) ‖ [b] prps לְמְרַצֵּחַ, al לְטוֹבֵחַ ‖ [c] 𝔊 בְּכַפּוֹ ‖ [d] dl ‖ 17 [a-a] 𝔖 וּבְכל ‖ [b-b] >𝔖 ‖ [c] l עַל (𝔊) ‖ 18 [a-a] crrp ‖ 19 [a] l c Or 𝔊 עַל ‖ [b] l prb c 𝔊 וּתְכַפֵּל ‖ [c] add? ‖ [d] prb l וְשַׁלֵּשְׁתְּ cf 𝔙 ‖ [e-e] add? parenthesis? pr היא K[Or] הוּא; pr חלל הגדול prb l חללים היא cf 𝔊𝔖 ‖ [f] l prb c 𝔊 (καὶ ἐκστήσεις) וְהַחֲרַדְתְּ cf Ά𝔖𝔗𝔙 ‖ [g] mlt MSS לָכֶם; l? c 𝔊 אֹתָם ‖ 20 [a] l? הָמֵס ‖ [b] 𝔖𝔗 לִבָּם 𝔊[A]𝔄 כָּל־לֵב ‖ [c] l c 𝔊𝔖 הַמִּכְשָׁל' vel הַנִּכְשָׁל' ‖ [d] l prb prps (cf 𝔊) שַׁעַר הִנֵּה ‖ [e-e] crrp; 𝔊 παραδέδονται εἰς σφάγια ῥομφαίας (אֶל־טֶבַח ח'?) ‖ [f] l מְרֻטָּה ‖ 21 [a] ?; nonn MSS התאחרי 𝔊 διαπορεύου ὀξύνου = הִתְעַבְּרִי? ‖ [b] >𝔊(𝔗)𝔙, dl ‖ 22 l עַל ‖ 24 [a] l אַחַת ‖ [b] dl c 𝔊 (dittogr) ‖ [c] l בְּרֹאשׁ et trsp in vs sq ‖ 25 [a] ins עִיר ‖ [b] l אֶל vel c 𝔊𝔖 עַל ‖ [c] l וְאֶל vel וְעַל ‖ [d] l c 𝔊𝔖 וְעַל־יר' vel sol וִיר' ‖ [e] l c 𝔊 בְּתוֹכָהּ ‖ 26 l עַל c 𝔊 ‖ 27 [a] 𝔊𝔙𝔖 עַל־יר' ‖ [b-b] add; dl ‖ [c] l בְּצָרַח 𝔊 ἐν βοῇ.

שְׁעָרִים[d] לִשְׁפֹּךְ סֹלְלָה לִבְנוֹת[e] דָּיֵק׃ 28 וְהָיָה לָהֶם כִּקְסָם[a]־שָׁוְא
בְּעֵינֵיהֶם [b]שְׁבֻעֵי שְׁבֻעוֹת לָהֶם[b] וְהוּא־מַזְכִּיר עָוֺן לְהִתָּפֵשׂ׃ ס
29 לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יֱהוִה יַעַן הַזְכַּרְכֶם עֲוֺנְכֶם בְּהִגָּלוֹת פִּשְׁעֵיכֶם
לְהֵרָאוֹת חַטֹּאותֵיכֶם בְּכֹל[b] עֲלִילוֹתֵיכֶם [c]יַעַן הִזָּכֶרְכֶם[c] בַּכַּף[d] תִּתָּפֵשׂוּ׃
פ 30 וְאַתָּה חָלָל רָשָׁע נְשִׂיא יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּא יוֹמוֹ בְּעֵת עֲוֺן קֵץ׃
ס 31 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יֱהוִה הָסִיר[b] הַמִּצְנֶפֶת וְהָרִים[c] הָעֲטָרָה [d]זֹאת
לֹא־זֹאת[d] הַשָּׁפָלָה[e] הַגְבֵּהַ וְהַגָּבֹהַ[f] הַשְׁפִּיל[g]׃ 32 עַוָּה[a] עַוָּה[b] עַוָּה[b] אֲשִׂימֶנָּה
[c]גַּם־זֹאת לֹא הָיָה[c] עַד־בֹּא אֲשֶׁר־לוֹ [d]הַמִּשְׁפָּט וּנְתַתִּיו[d]׃ פ
33 וְאַתָּה בֶן־אָדָם הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יֱהוִה אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן
וְאֶל־חֶרְפָּתָם וְאָמַרְתָּ חֶרֶב חֶרֶב פְּתוּחָה לְטֶבַח מְרוּטָה [b]לְהָכִיל לְמַעַן[b]
בָּרָק׃ 34 בַּחֲזוֹת לָךְ שָׁוְא בִּקְסָם־לָךְ כָּזָב לָתֵת אוֹתָךְ[a] אֶל[b]־צַוְּארֵי חַלְלֵי[c]
רְשָׁעִים אֲשֶׁר־בָּא יוֹמָם בְּעֵת עֲוֺן קֵץ׃ ס 35 °הָשַׁב אֶל־תַּעְרָהּ° בִּמְקוֹם
אֲשֶׁר־נִבְרֵאת בְּאֶרֶץ מְכֻרוֹתַיִךְ אֶשְׁפֹּט אֹתָךְ׃ 36 וְשָׁפַכְתִּי עָלַיִךְ זַעְמִי
בְּאֵשׁ עֶבְרָתִי אָפִיחַ עָלָיִךְ וּנְתַתִּיךְ בְּיַד אֲנָשִׁים בֹּעֲרִים חָרָשֵׁי מַשְׁחִית׃
37 לָאֵשׁ תִּהְיֶה לְאָכְלָה דָּמֵךְ יִהְיֶה בְּתוֹךְ הָאָרֶץ לֹא תִזָּכֵרִי כִּי אֲנִי
יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃ פ
22 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 וְאַתָּה בֶן־אָדָם הֲתִשְׁפֹּט
הֲתִשְׁפֹּט אֶת־עִיר הַדָּמִים וְהוֹדַעְתָּהּ אֵת כָּל־תּוֹעֲבוֹתֶיהָ׃ 3 וְאָמַרְתָּ כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה[a] עִיר שֹׁפֶכֶת דָּם בְּתוֹכָהּ[b] לָבוֹא עִתָּהּ וְעָשְׂתָה גִלּוּלִים
עָלֶיהָ[c] לְטָמְאָה׃ 4 בְּדָמֵךְ אֲשֶׁר־שָׁפַכְתְּ אָשַׁמְתְּ וּבְגִלּוּלַיִךְ אֲשֶׁר־עָשִׂית
טָמֵאת וַתַּקְרִיבִי יָמַיִךְ[a] וַתָּבוֹא[b] עַד[c]־שְׁנוֹתָיִךְ עַל־כֵּן נְתַתִּיךְ חֶרְפָּה
לַגּוֹיִם[d] וְקַלָּסָה לְכָל־הָאֲרָצוֹת׃ 5 הַקְּרֹבוֹת[a] וְהָרְחֹקוֹת מִמֵּךְ יִתְקַלְּסוּ־בָךְ
טְמֵאַת הַשֵּׁם רַבַּת הַמְּהוּמָה[b]׃ 6 הִנֵּה נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ לִזְרֹעוֹ

27 d 𝔊𝔖 שְׁעָרֶיהָ ‖ e mlt MSS Edd 𝔊𝔖𝔗 וְלִבְנוֹת ‖ 28 a Q כִּקְסָם 𝔊 כְּקוֹסֵם; l c 𝔖 כְּקֹסֵם ‖ b-b ?; >𝔊𝔖, add ‖ 29 a dl c 𝔊 ‖ b 2MSS 𝔖 וְכָל ‖ c-c >𝔖 ‖ d l c 𝔊 בָּהֶם ‖ 31 a dl c 𝔊 ‖ b l הָסֵר ‖ c l הָרֵם ‖ d-d >𝔖 ‖ e l הַשְּׁפָלָה ‖ f l וְהַגְּבֹהָה ‖ g l הַשְׁפֵּל ‖ 32 a 𝔊h※; 𝔖 (?לְעָוֹל) גַּם זֹאת לְעַוָּה ‖ b >𝔊BbA𝔏𝔖 ‖ c-c >𝔖; 𝔊B οὐαὶ αὐτῇ τοιαύτη ἔσται: prps אוֹי לָהּ כָּזֹאת תִּהְיֶה sed? ‖ d-d 𝔊B κ. παραδώσω αὐτῷ (𝔊A αὐτήν) 𝔏𝔙 cf 𝔗 ‖ 33 a dl c 𝔊 ‖ b-b >𝔖; 𝔊 εἰς συντέλειαν (sim 𝔗𝔙), ἐγείρου ὅπως; pr להכיל prps לְהָהֵל; l prb vel לְבָרָק vel לְמַעַן בְּרָק ‖ 34 a l אוֹתָהּ ‖ b l עַל c 𝔊 ‖ c l prb חֲלָלִים cf 𝔊𝔖? ‖ 35 °-° dub; 𝔊 ἀπόστρεφε μὴ καταλύσῃς ‖ 37 l תִּהְיִי ‖ Cp 22, 2 dl c 4MSS 𝔊𝔖 ‖ 3 a 𝔊 + אוֹי (ὦ) cf 24,6 ‖ b frt dl ‖ c prb l c 𝔖𝔗 בְּתוֹכָהּ ‖ 4 a l (cf 𝔗) יוֹמֵךְ ‖ b 𝔊𝔖 וַתָּבֹאִי ‖ c l c 2MSS QOr 𝔊𝔖𝔗𝔙 עֵת ‖ d mlt MSS Edd 'בַּגּ ‖ 5 a ins prb c 𝔊𝔖 אֵלַיִךְ ‖ b 𝔊 ἐν ταῖς ἀνομίαις cf 𝔖; frt l הַזִּמָּה.

הָיוּ בָךְ לְמַעַן שְׁפָךְ־דָּם׃ 7 אָב וָאֵם הֵקַלּוּ בָךְ לַגֵּר עָשׂוּ בַעֹשֶׁק בְּתוֹכֵךְ
יָתוֹם וְאַלְמָנָה הוֹנוּ בָךְ׃ 8 קָדָשַׁי בָּזִיתְ[a] וְאֶת־שַׁבְּתֹתַי חִלָּלְתְּ[b]׃ ס
9 אַנְשֵׁי רָכִיל הָיוּ בָךְ לְמַעַן שְׁפָךְ־דָּם וְאֶל־[a]הֶהָרִים[b] אָכְלוּ בָךְ זִמָּה
עָשׂוּ בְתוֹכֵךְ׃ 10 עֶרְוַת־אָב גִּלָּה־בָךְ טְמֵאַת הַנִּדָּה עִנּוּ־בָךְ׃ 11 וְאִישׁ ׀
אֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ עָשָׂה[a] תּוֹעֵבָה וְאִישׁ אֶת־כַּלָּתוֹ טִמֵּא[b] בְזִמָּה וְאִישׁ
אֶת־אֲחֹתוֹ בַת־אָבִיו עִנָּה־[c]בָךְ׃ 12 שֹׁחַד לָקְחוּ־בָךְ לְמַעַן שְׁפָךְ־דָּם נֶשֶׁךְ
וְתַרְבִּית לָקַחַתְּ[a] [b]וַתְּבַצְּעִי רֵעַיִךְ[b] בַּעֹשֶׁק וְאֹתִי שָׁכַחַתְּ נְאֻם אֲדֹנָי[c]
יְהוִה׃ 13 וְהִנֵּה[a] [b]הִכֵּיתִי כַפִּי[b] אֶל־[c]בִּצְעֵךְ אֲשֶׁר עָשִׂית וְעַל־דָּמֵךְ[d]
אֲשֶׁר הָיוּ בְּתוֹכֵךְ׃ 14 הֲיַעֲמֹד לִבֵּךְ אִם־תֶּחֱזַקְנָה יָדַיִךְ לַיָּמִים אֲשֶׁר אֲנִי
עֹשֶׂה אוֹתָךְ אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי׃ 15 וַהֲפִיצוֹתִי אוֹתָךְ בַּגּוֹיִם
וְזֵרִיתִיךְ בָּאֲרָצוֹת °וַהֲתִמֹּתִי טֻמְאָתֵךְ מִמֵּךְ׃° 16 [a]וְנִחַלְתְּ בָּךְ[a] לְעֵינֵי
גוֹיִם[b] וְיָדַעַתְּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ס 17 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃
18 בֶּן־אָדָם[a] הָיוּ־לִי בֵית־יִשְׂרָאֵל לְסוּג[b] כֻּלָּם[c] נְחֹשֶׁת וּבְדִיל וּבַרְזֶל
וְעוֹפֶרֶת בְּתוֹךְ כּוּר סִגִים כֶּסֶף[d] הָיוּ׃ ס 19 לָכֵן[a] כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[b]
יְהוִה יַעַן [c]הֱיוֹת כֻּלְּכֶם[c] לְסִגִים לָכֵן הִנְנִי קֹבֵץ אֶתְכֶם אֶל־תּוֹךְ
יְרוּשָׁלִָם׃ 20 קְבֻצַת[a] כֶּסֶף וּנְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל וְעוֹפֶרֶת וּבְדִיל אֶל־תּוֹךְ כּוּר
לָפַחַת־עָלָיו אֵשׁ לְהַנְתִּיךְ[b] כֵּן אֶקְבֹּץ[c] בְּאַפִּי וּבַחֲמָתִי[d] וְהִנַּחְתִּי[e]
וְהִתַּכְתִּי אֶתְכֶם׃ 21 [a]וְכִנַּסְתִּי אֶתְכֶם[a] וְנָפַחְתִּי עֲלֵיכֶם[b] בְּאֵשׁ עֶבְרָתִי
וְנִתַּכְתֶּם בְּתוֹכָהּ׃ 22 כְּהִתּוּךְ[a] כֶּסֶף בְּתוֹךְ כּוּר כֵּן תֻּתְּכוּ[b] בְתוֹכָהּ
וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה שָׁפַכְתִּי חֲמָתִי עֲלֵיכֶם׃ ס 23 וַיְהִי
דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 24 בֶּן־אָדָם אֱמָר־לָהּ אַתְּ אֶרֶץ לֹא מְטֹהָרָה[a]
הִיא[b] לֹא[c] גֻשְׁמָהּ[d] בְּיוֹם זָעַם׃ 25 [a]קֶשֶׁר נְבִיאֶיהָ[a] בְּתוֹכָהּ כַּאֲרִי שׁוֹאֵג
טֹרֵף טָרֶף נֶפֶשׁ אָכָלוּ חֹסֶן וִיקָר יִקָּחוּ[b] אַלְמְנוֹתֶיהָ הִרְבּוּ בְתוֹכָהּ׃

7 𝔗 עָשְׁקוּ cf 29 ‖ 8 a 𝔊 בָּזוּ ‖ b 𝔊 חִלְּלוּ ‖ 9 a l וְעַל c 𝔊 ‖ b prps הַדָּם ‖ 10 l c 𝔊𝔖𝔗𝔙 גִּלּוּ ‖ 11 a 𝔊𝔖 עָשׂוּ ‖ b 𝔊A𝔖 טִמְּאוּ ‖ c 𝔊𝔖 עִנּוּ ‖ 12 a 𝔊𝔖 לָקְחוּ + בָךְ ‖ b-b 𝔖 וַיְבַצְּעוּ רֵעֵיהֶם ‖ c dl c 𝔊 ‖ 13 a 𝔖𝔄 וַאֲנִי ‖ b-b 𝔊h(𝔖h)𝔖 + אֶל־כַּפִּי, 𝔊B ἐπάξω χεῖρά μου cf 𝔗 = הֲבֵאתִי ‖ c l c KOr 𝔊 עַל ‖ d l c 𝔊 דָּמַיִךְ ‖ 14 >𝔖; 𝔊 ἐν σοί = בָּךְ ‖ 15 °-° >𝔖 ‖ 16 a-a ?; l frt (cf 𝔊 al) וְנִחַלְתִּי בָךְ, prps וְנִכְלַמְתְּ, 𝔖 vid וְהַחִתֹּתִיךְ ‖ b l c mlt MSS 𝔊𝔖𝔗 הַגּ׳ ‖ 18 a frt ins c 𝔊 הִנֵּה ‖ b l c Q לְסִיג ‖ c frt ins כֶּסֶף cf 20 ‖ d prb dl ‖ 19 a 𝔊 + אֱמֹר ‖ b dl c 𝔊 ‖ c-c 𝔊B הֱיוֹתְכֶם ‖ 20 a l c 𝔊𝔖𝔗 כִּקְ׳ (vel frt כְּקִבֹּץ) ‖ b l c 𝔊𝔖 לְהִנָּתֵךְ ‖ c ins frt c 𝔖 אֶתְכֶם ‖ d prb dl c 𝔊 ‖ e >𝔖; 𝔊 וְהִפַּחְתִּי; l ? וְכִנַּסְתִּי ‖ 21 a-a >𝔊𝔖, dl ‖ b add? ‖ 22 a l c 𝔊 כְּהִנָּתֵךְ ‖ b prb l תִּנָּתְכוּ ‖ 24 a l מְטֹרָה cf 𝔊 vel הַמְּטֹרָה ‖ b prb dl cf 𝔊𝔄 ‖ c l c Vrs וְלֹא ‖ d l גֻּשְׁמָה ‖ 25 a-a l c 𝔊 אֲשֶׁר נְשִׂיאֶיהָ ‖ b l לָקְחוּ cf 𝔊A𝔖𝔗𝔙.

26 כֹּהֲנֶיהָ חָמְסוּ תוֹרָתִי וַיְחַלְּלוּ קָדָשַׁי בֵּין־קֹדֶשׁ לְחֹל לֹא הִבְדִּילוּ
וּבֵין־הַטָּמֵא לְטָהוֹר לֹא הוֹדִיעוּ וּמִשַּׁבְּתוֹתַי הֶעְלִימוּ עֵינֵיהֶם וָאֵחַל
בְּתוֹכָם׃ 27 שָׂרֶיהָ בְקִרְבָּהּ כִּזְאֵבִים טֹרְפֵי טָרֶף לִשְׁפָּךְ־דָּם לְאַבֵּד
נְפָשׁוֹת לְמַעַן בְּצֹעַ בָּצַע׃ 28 וּנְבִיאֶיהָ טָחוּ לָהֶם תָּפֵל חֹזִים[a] שָׁוְא
וְקֹסְמִים לָהֶם[b] כָּזָב אֹמְרִים כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[c] יְהוִה וַיהוָה לֹא דִבֵּר׃
29 עַם הָאָרֶץ עָשְׁקוּ עֹשֶׁק וְגָזְלוּ גָּזֵל וְעָנִי וְאֶבְיוֹן הוֹנוּ וְאֶת־הַגֵּר
עָשְׁקוּ בְּלֹא מִשְׁפָּט׃ 30 וָאֲבַקֵּשׁ מֵהֶם אִישׁ גֹּדֵר־גָּדֵר וְעֹמֵד בַּפֶּרֶץ לְפָנַי
בְּעַד הָאָרֶץ לְבִלְתִּי שַׁחֲתָהּ וְלֹא מָצָאתִי׃ 31 וָאֶשְׁפֹּךְ עֲלֵיהֶם זַעְמִי
בְּאֵשׁ עֶבְרָתִי כִּלִּיתִים דַּרְכָּם בְּרֹאשָׁם נָתַתִּי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ ס
23 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם שְׁתַּיִם נָשִׁים בְּנוֹת
אֵם־אַחַת הָיוּ׃ 3 וַתִּזְנֶינָה בְמִצְרַיִם בִּנְעוּרֵיהֶן זָנוּ[a] שָׁמָּה[b] מֹעֲכוּ שְׁדֵיהֶן
וְשָׁם עִשּׂוּ דַּדֵּי בְּתוּלֵיהֶן׃ 4 וּשְׁמוֹתָן אָהֳלָה הַגְּדוֹלָה וְאָהֳלִיבָה אֲחוֹתָהּ[a]
וַתִּהְיֶינָה לִי וַתֵּלַדְנָה בָּנִים וּבָנוֹת [b]וּשְׁמוֹתָן שֹׁמְרוֹן אָהֳלָה וִירוּשָׁלַם
אָהֳלִיבָה[b]׃ 5 וַתִּזֶן אָהֳלָה תַּחְתָּי[a] וַתַּעְגַּב[b] עַל־מְאַהֲבֶיהָ
[c]אֶל־אַשּׁוּר קְרוֹבִים[c]׃ 6 לֹבְשֵׁי תְכֵלֶת פַּחוֹת וּסְגָנִים בַּחוּרֵי חֶמֶד כֻּלָּם
פָּרָשִׁים רֹכְבֵי סוּסִים׃ 7 וַתִּתֵּן תַּזְנוּתֶיהָ עֲלֵיהֶם [a]מִבְחַר בְּנֵי־אַשּׁוּר
כֻּלָּם[a] וּבְכֹל[b] אֲשֶׁר־עָגְבָה[c] בְּכָל־גִּלּוּלֵיהֶם נִטְמָאָה׃ 8 וְאֶת־תַּזְנוּתֶיהָ
מִמִּצְרַיִם לֹא עָזָבָה כִּי אוֹתָהּ שָׁכְבוּ בִנְעוּרֶיהָ וְהֵמָּה עִשּׂוּ דַּדֵּי בְּתוּלֶיהָ
וַיִּשְׁפְּכוּ תַזְנוּתָם עָלֶיהָ׃ 9 לָכֵן[a] נְתַתִּיהָ בְּיַד־מְאַהֲבֶיהָ [b]בְּיַד בְּנֵי אַשּׁוּר[b]
אֲשֶׁר עָגְבָה עֲלֵיהֶם׃ 10 הֵמָּה גִּלּוּ עֶרְוָתָהּ בָּנֶיהָ וּבְנוֹתֶיהָ לָקָחוּ וְאוֹתָהּ
בַּחֶרֶב הָרָגוּ וַתְּהִי־שֵׁם[a] לַנָּשִׁים וּשְׁפוּטִים[b] עָשׂוּ בָהּ׃ ס
11 וַתֵּרֶא אֲחוֹתָהּ אָהֳלִיבָה וַתַּשְׁחֵת עַגְבָתָהּ מִמֶּנָּה וְאֶת־תַּזְנוּתֶיהָ
מִזְּנוּנֵי אֲחוֹתָהּ׃ 12 אֶל[a]־בְּנֵי אַשּׁוּר עָגָבָה פַּחוֹת וּסְגָנִים קְרֹבִים[b] לֹבְשֵׁי
מִכְלוֹל[c] פָּרָשִׁים רֹכְבֵי סוּסִים בַּחוּרֵי חֶמֶד כֻּלָּם׃ 13 וָאֵרֶא כִּי נִטְמָאָה
דֶּרֶךְ אֶחָד לִשְׁתֵּיהֶן׃ 14 וַתּוֹסֶף אֶל־תַּזְנוּתֶיהָ וַתֵּרֶא [a]אַנְשֵׁי מְחֻקֶּה[a]
עַל־הַקִּיר צַלְמֵי כַשְׂדִּיים[b] חֲקֻקִים בַּשָּׁשַׁר׃ 15 חֲגוֹרֵי[a] אֵזוֹר בְּמָתְנֵיהֶם

26 𝔊 הִבְדִּילוּ ‖ 27 ⁻⁻ >𝔊(※) ‖ 28 [a] 𝔖 + לָהֶם ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] dl c 𝔊𝔖 ‖ 29 prps עָשׂוּ ‖ 30 𝔊 ן' cf 𝔗 ‖ Cp 23, 3 [a] dl c 𝔊𝔖 ‖ [b] l שָׁם ‖ 4 [a] (𝔖)𝔙 + הַקְּטַנָּה ‖ [b-b] prb add ‖ 5 [a] 𝔊𝔖𝔗 מִתַּחְתַּי ‖ [b] Or וַתְּעַגֵּב ‖ [c-c] add ?; l עַל et c 𝔊𝔖 קְרֵבִים לָהּ vel frt קְרוּאִים cf 23 ‖ 7 [a-a] add? ‖ [b] 𝔊𝔖 וְעַל־כָּל ‖ [c] prb ins עֲלֵיהֶם cf 9 ‖ 9 [a] 1MS 𝔖 + הִנֵּה ‖ [b-b] add? ‖ 10 [a] ?; 𝔊 λάλημα cf 𝔖; l ? מָשָׁל ‖ [b] l וּשְׁפָטִים ‖ 12 prb add cf 5. 6 ‖ [a] l עַל c 𝔊 ‖ [b] 𝔊𝔖 קְרֵבִים לָהּ, cf 5[c-c] ‖ [c] crrp, l תְּכֵלֶת cf 6 ‖ 14 [a-a] l c Vrs אֲנָשִׁים חֲקוּקִים ‖ [b] Q כַּשְׂדִּים K כַּשְׂדִּיִּים; prb add; l צְלָמִים vel צַלְמֵיהֶם ‖ 15 [a] l חֲגוּרֵי.

סְרוּחֵי טְבוּלִים בְּרָאשֵׁיהֶם מַרְאֵה שָׁלִשִׁים כֻּלָּם [b]דְּמוּת בְּנֵי־בָבֶל[c]
כַּשְׂדִּים אֶרֶץ מוֹלַדְתָּם׃ 16 וַתַּעְגְּבָ[a] עֲלֵיהֶם לְמַרְאֵה עֵינֶיהָ וַתִּשְׁלַח
מַלְאָכִים אֲלֵיהֶם כַּשְׂדִּימָה[b]׃ 17 וַיָּבֹאוּ אֵלֶיהָ °בְנֵי־בָבֶל° לְמִשְׁכַּב דֹּדִים
וַיְטַמְּאוּ אוֹתָהּ בְּתַזְנוּתָם וַתִּטְמָא־בָם וַתֵּקַע נַפְשָׁהּ מֵהֶם׃ 18 וַתְּגַל[a]
תַּזְנוּתֶיהָ [b]וַתְּגַל אֶת־[b]עֶרְוָתָהּ וַתֵּקַע נַפְשִׁי מֵעָלֶיהָ כַּאֲשֶׁר נָקְעָה
נַפְשִׁי מֵעַל אֲחוֹתָהּ׃ 19 וַתַּרְבֶּה[a] אֶת־תַּזְנוּתֶיהָ לִזְכֹּר אֶת־יְמֵי נְעוּרֶיהָ
אֲשֶׁר זָנְתָה [b]בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם[b]׃ 20 וַתַּעְגְּבָה עַל פִּלַגְשֵׁיהֶם אֲשֶׁר בְּשַׂר־
חֲמוֹרִים בְּשָׂרָם וְזִרְמַת סוּסִים זִרְמָתָם׃ 21 וַתִּפְקְדִי[a] אֵת זִמַּת נְעוּרָיִךְ
בַּעְשׂוֹת[b] מִמִּצְרַיִם[c] דַּדַּיִךְ לְמַעַן[d] שְׁדֵי נְעוּרָיִךְ׃ ס 22 לָכֵן
אָהֳלִיבָה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי מֵעִיר אֶת־מְאַהֲבַיִךְ עָלַיִךְ אֵת
אֲשֶׁר־נָקְעָה נַפְשֵׁךְ מֵהֶם וַהֲבֵאתִים עָלַיִךְ מִסָּבִיב׃ 23 °בְּנֵי בָבֶל וְכָל־
כַּשְׂדִּים פְּקוֹד וְשׁוֹעַ וְקוֹעַ כָּל־[a]בְּנֵי אַשּׁוּר אוֹתָם[b] בַּחוּרֵי חֶמֶד פַּחוֹת
וּסְגָנִים כֻּלָּם שָׁלִשִׁים וּקְרוּאִים רֹכְבֵי סוּסִים כֻּלָּם׃ 24 וּבָאוּ עָלַיִךְ הֹצֶן[a]
רֶכֶב וְגַלְגַּל וּבִקְהַל[b] עַמִּים צִנָּה וּמָגֵן וְקוֹבַע[c] יָשִׂימוּ עָלַיִךְ סָבִיב
וְנָתַתִּי לִפְנֵיהֶם מִשְׁפָּט וּשְׁפָטוּךְ בְּמִשְׁפְּטֵיהֶם׃ 25 וְנָתַתִּי קִנְאָתִי בָּךְ
וְעָשׂוּ אוֹתָךְ בְּחֵמָה אַפֵּךְ וְאָזְנַיִךְ יָסִירוּ וְאַחֲרִיתֵךְ בַּחֶרֶב תִּפּוֹל הֵמָּה
בָּנַיִךְ וּבְנוֹתַיִךְ יִקָּחוּ וְאַחֲרִיתֵךְ תֵּאָכֵל בָּאֵשׁ׃ 26 וְהִפְשִׁיטוּךְ אֶת־בְּגָדָיִךְ
וְלָקְחוּ כְּלֵי תִפְאַרְתֵּךְ׃ 27 וְהִשְׁבַּתִּי זִמָּתֵךְ מִמֵּךְ °וְאֶת־זְנוּתֵךְ° מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם וְלֹא־תִשְׂאִי עֵינַיִךְ אֲלֵיהֶם וּמִצְרַיִם לֹא תִזְכְּרִי־עוֹד׃ פ 28 כִּי
כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי נֹתְנָךְ בְּיַד אֲשֶׁר שָׂנֵאת בְּיַד אֲשֶׁר־נָקְעָה
נַפְשֵׁךְ מֵהֶם׃ 29 וְעָשׂוּ אוֹתָךְ בְּשִׂנְאָה וְלָקְחוּ כָּל־יְגִיעֵךְ וַעֲזָבוּךְ עֵירֹם
וְעֶרְיָה וְנִגְלָה[a] עֶרְוַת זְנוּנַיִךְ[b] וְזִמָּתֵךְ[c] וְתַזְנוּתָיִךְ׃ 30 עָשֹׂה[a] אֵלֶּה לָךְ
בִּזְנוֹתֵךְ אַחֲרֵי גוֹיִם [b]עַל אֲשֶׁר־[b]נִטְמֵאת[c] בְּגִלּוּלֵיהֶם׃ 31 בְּדֶרֶךְ אֲחוֹתֵךְ
הָלָכְתְּ וְנָתַתִּי כוֹסָהּ בְּיָדֵךְ׃ ס 32 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה

15 [b] frt abhinc add ‖ [c] בבל >𝔊; prb dl ‖ 16 [a] l c K וַתַּעְגַּב, Q וַתַּעְגְּבָה ‖ [b] add ?, 𝔊𝔖𝔗 praem אֶרֶץ ‖ 17 °-° add? ‖ 18 [a] l prb c 𝔗 (תזנותה) וַתְּגָל ‖ [b-b] crrp? frt l c 𝔗 וַתֵּרָאֶה ‖ 19 [a] Q[Or] וַתֶּרֶב ‖ [b-b] Var[G] מֵארץ; 𝔊 בְּמִצְר׳ ‖ 20 crrp ? 𝔖 מַעֲשֵׂיהֶם, 𝔊 ἐπὶ τ. Χαλδαίους; l frt אַנְשֵׁיהֶם ‖ 21 [a] l וַתִּפְקְדָה vel וַתִּפְקֹד et postea pr ךְ.. l הָ.. ‖ [b] l בְּעֲשׂוֹת cf 3 ‖ [c] l c nonn MSS מִצְר׳; 1MS 𝔊𝔖𝔙 בְּמִצְ׳ ‖ [d] l לְמַעֵךְ cf 𝔊[Ah]𝔖𝔙 ‖ 22 dl c 𝔊 ‖ 23 prb add ‖ [a] 𝔊𝔏𝔖 וְכל ‖ [b] l אִתָּם, sim in 25. 29 ‖ 24 [a] ?; 𝔊 מִצָּפוֹן, prps הֲמוֹן ‖ [b] 𝔊 בִּקְ׳ ‖ [c] ?; 𝔊 φυλακήν ‖ 27 °-° l וְתַזְנוּתֵךְ ‖ 29 [a] l וְנִגְלְתָה ‖ [b] trsp huc ⁝ cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [c] l c 𝔙 וזמתך ‖ 30 [a] l עָשׂוּ ‖ [b-b] >𝔊𝔖𝔗, dl ‖ [c] l c 𝔊𝔖𝔗 וְנִט׳ ‖ 31 3MSS 𝔊𝔖 בְּיָדָיִךְ ‖ 32 [a] dl c 𝔊.

כּוֹס אֲחוֹתֵךְ תִּשְׁתִּי הָעֲמֻקָּה וְהָרְחָבָה
[b]תִּהְיֶה לִצְחֹק וּלְלַעַג[b] מִרְבָּה[c] לְהָכִיל׃
33 שִׁכָּרוֹן[a] וְיָגוֹן תִּמָּלֵאִי כּוֹס [b]שַׁמָּה וּ[b]שְׁמָמָה
כּוֹס אֲחוֹתֵךְ שֹׁמְרוֹן[c]׃
34 וְשָׁתִית אוֹתָהּ וּמָצִית [a]וְאֶת־חֲרָשֶׂיהָ תְּגָרֵמִי[a]
[b]וְשָׁדַיִךְ תְּנַתֵּקִי[b] כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי[c] יְהוִה׃ פ
35 °לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה° יַעַן שָׁכַחַתְּ אוֹתִי וַתַּשְׁלִיכִי אוֹתִי
אַחֲרֵי גַוֵּךְ וְגַם־אַתְּ שְׂאִי זִמָּתֵךְ וְאֶת־תַּזְנוּתָיִךְ׃ ס 36 וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֵלַי בֶּן־אָדָם הֲתִשְׁפּוֹט אֶת־אָהֳלָה וְאֶת־אָהֳלִיבָה וְהַגֵּד לָהֶן
אֵת תּוֹעֲבוֹתֵיהֶן׃ 37 כִּי נִאֵפוּ וְדָם בִּידֵיהֶן וְאֶת־גִּלּוּלֵיהֶן נִאֵפוּ [a]וְגַם
אֶת[a]־בְּנֵיהֶן אֲשֶׁר יָלְדוּ־לִי הֶעֱבִירוּ לָהֶם[b] לְאָכְלָה[c]׃ 38 עוֹד[a] זֹאת עָשׂוּ
לִי טִמְּאוּ אֶת־מִקְדָּשִׁי [b]בַּיּוֹם הַהוּא[b] וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ׃ 39 וּבְשַׁחֲטָם
אֶת־בְּנֵיהֶם לְגִלּוּלֵיהֶם וַיָּבֹאוּ אֶל־מִקְדָּשִׁי [a]בַּיּוֹם הַהוּא[a] לְחַלְּלוֹ וְהִנֵּה[b]־
כֹה עָשׂוּ בְּתוֹךְ בֵּיתִי׃ 40 וְאַף כִּי[a] תִשְׁלַחְנָה[b] לַאֲנָשִׁים בָּאִים מִמֶּרְחָק
אֲשֶׁר [c]מַלְאָךְ שָׁלוּחַ[c] אֲלֵיהֶם וְהִנֵּה־בָאוּ לַאֲשֶׁר[d] רָחַצְתְּ כָּחַלְתְּ עֵינַיִךְ
וְעָדִית עֶדִי׃ 41 וְיָשַׁבְתְּ עַל־מִטָּה כְבוּדָּה[a] וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ לְפָנֶיהָ וּקְטָרְתִּי
וְשַׁמְנִי [b]שַׂמְתְּ עָלֶיהָ[b]׃ 42 וְקוֹל הָמוֹן[a] [b]שָׁלֵו בָהּ וְאֶל־אֲנָשִׁים מֵרֹב אָדָם
מוּבָאִים[b] סָבָאִים[c] מִמִּדְבָּר וַיִּתְּנוּ צְמִידִים אֶל[d]־יְדֵיהֶן וַעֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת
עַל־רָאשֵׁיהֶן׃ 43 וָאֹמַר [a]לַבָּלָה נִאוּפִים עַתָּ יִזְנֶה תַזְנוּתֶהָ[a] וָהִיא[b]׃
44 וַיָּבוֹא[a] אֵלֶיהָ כְּבוֹא אֶל־אִשָּׁה זוֹנָה כֵּן בָּאוּ אֶל־אָהֳלָה וְאֶל־אָהֳלִיבָה
[b]אִשֹּׁת הַזִּמָּה[b]׃ 45 וַאֲנָשִׁים צַדִּיקִם הֵמָּה[a] יִשְׁפְּטוּ אוֹתְהֶם[b] מִשְׁפַּט
נֹאֲפוֹת וּמִשְׁפַּט שֹׁפְכוֹת[c] דָּם כִּי נֹאֲפֹת הֵנָּה וְדָם בִּידֵיהֶן׃ פ
46 כִּי[a] כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הַעֲלֵה עֲלֵיהֶם[b] קָהָל וְנָתֹן אֶתְהֶן לְזַעֲוָה[c]

32 [b-b] >𝔊𝔏 frt add ‖ [c] l מַרְבָּה cf Σ𝔙 ‖ 33 [a] prps שִׁבָּרוֹן ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [c] >𝔊, prb add ‖ 34 [a-a] crrp; prps וְאֶת־שְׁמָרֶיהָ תְּגַמְּאִי ‖ [b-b] prb dl c 𝔊 ‖ [c] dl c 𝔊 ‖ 35 [°-°] >𝔖; אדני dl c 𝔊 ‖ 37 [a-a] 𝔊𝔖 וְאֵת ‖ [b] 𝔖 לָהֶן ‖ [c] 𝔊𝔖 בָּאֵשׁ ‖ 38 [a] l (cf 𝔊𝔖) וְעוֹד ‖ [b-b] >𝔊, dl ‖ 39 [a-a] >𝔊 ‖ [b] >𝔖, 𝔊 καὶ ὅτι ‖ 40 [a] >𝔊[A]𝔖 cf 𝔙 ‖ [b] >𝔊, prb dl ‖ [c-c] 𝔊𝔖 מַלְאָכִים שָׁלְחוּ ‖ [d] 𝔊 εὐθύς (cf neohebr אשור cito) ‖ 41 [a] l c 𝔊𝔖 רְבוּדָה cf Prv 7,16 ‖ [b-b] 𝔊 שָׂמְחוּ בָהֶם ‖ 42 [a] 𝔖 שָׁשׂוֹן 𝔊 ἁρμονίας ‖ [b-b] crrp; frt l נִשְׁמַע בָּהּ (?בְּבֵיתָהּ) מֵרֹב אֲנָשִׁים בָּאִים ‖ [c] K סוֹבְאִים Q סָבָאִים; dl c 𝔊 ‖ [d] l c mlt MSS 𝔊 עַל ‖ 43 [a-a] crrp; prps c 𝔊𝔖 כָּאֵלֶּה נִאֲפוּ מַעֲשֵׂי (frt ׳כְּמַ cf 𝔖) זֹנָה תִּזְנֶינָה (עַתָּה יִזְנוּ Q) ‖ [b] dittogr dl ‖ 44 [a] l c 1MS Vrs וַיָּבֹאוּ, sed prb add ‖ [b-b] l c 𝔊 לַעֲשׂוֹת זִמָּה ‖ 45 [a] >𝔖 ‖ [b] l c nonn MSS 𝔊𝔖𝔙 אתהן (id 47) ‖ [c] >𝔊 ‖ 46 [a] >𝔊 ‖ [b] l עליהן ‖ [c] K[Or] לְזַוָעָה.

וְלָבִז׃ 47 וְרָגְמוּ[a] עֲלֵיהֶן אֶבֶן קָהָל[b] וּבָרֵא[c] אוֹתְהֶן בְּחַרְבוֹתָם בְּנֵיהֶם[d]
וּבְנוֹתֵיהֶם[e] יַהֲרֹגוּ וּבָתֵּיהֶן בָּאֵשׁ יִשְׂרֹפוּ׃ 48 וְהִשְׁבַּתִּי זִמָּה מִן־הָאָרֶץ
וְנִוַּסְּרוּ כָּל־הַנָּשִׁים וְלֹא תַעֲשֶׂינָה כְּזִמַּתְכֶנָה׃ 49 וְנָתְנוּ[a] זִמַּתְכֶנָה
עֲלֵיכֶן וַחֲטָאֵי גִלּוּלֵיכֶן תִּשֶּׂאינָה וִידַעְתֶּם[b] כִּי אֲנִי אֲדֹנָי יְהוִה׃ פ
24 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי בַּשָּׁנָה הַתְּשִׁיעִית בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי
בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם כְּתוֹב[a]־לְךָ אֶת־שֵׁם[b] [c]הַיּוֹם אֶת־עֶצֶם[c]
הַיּוֹם הַזֶּה סָמַךְ מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶל[d]־יְרוּשָׁלִַם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה׃ 3 וּמְשֹׁל
אֶל[a]־בֵּית־הַמֶּרִי מָשָׁל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה
שְׁפֹת הַסִּיר שְׁפֹת[c] וְגַם־יְצֹק בּוֹ[d] מָיִם׃
4 אֱסֹף נְתָחֶיהָ[a] אֵלֶיהָ [b]כָּל־נֵתַח טוֹב[b] יָרֵךְ וְכָתֵף
[c]מִבְחַר עֲצָמִים[c] מַלֵּא[d]׃
5 מִבְחַר[a] הַצֹּאן לָקוֹחַ [b]וְגַם דּוּר[b] הָעֲצָמִים[c] תַּחְתֶּיהָ
רַתַּח רְתָחֶיהָ[d] גַּם־בָּשְׁלוּ עֲצָמֶיהָ בְּתוֹכָהּ׃ פ
6 לָכֵן כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי[a] יְהוִה אוֹי עִיר הַדָּמִים סִיר אֲשֶׁר
חֶלְאָתָה[b] בָהּ וְחֶלְאָתָהּ לֹא יָצְאָה מִמֶּנָּה
לִנְתָחֶיהָ[c] לִנְתָחֶיהָ הוֹצִיאָהּ[d] לֹא־נָפַל עָלֶיהָ גּוֹרָל׃
7 כִּי דָמָהּ בְּתוֹכָהּ הָיָה עַל־צְחִיחַ[a] סֶלַע שָׂמָתְהוּ[b]
לֹא שְׁפָכַתְהוּ[c] עַל־הָאָרֶץ לְכַסּוֹת עָלָיו עָפָר׃
8 לְהַעֲלוֹת חֵמָה לִנְקֹם נָקָם נָתַתִּי אֶת־דָּמָהּ עַל־צְחִיחַ[a] סָלַע [b]לְבִלְתִּי
הִכָּסוֹת[b]׃ ס
9 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה [b]אוֹי עִיר הַדָּמִים[b] גַּם[c]־אֲנִי
אַגְדִּיל הַמְּדוּרָה׃ 10 הַרְבֵּה הָעֵצִים הַדְלֵק הָאֵשׁ הָתֵם הַבָּשָׂר
[a]וְהַרְקַח הַמֶּרְקָחָה[a] [b]וְהָעֲצָמוֹת יֵחָרוּ[b]׃ 11 וְהַעֲמִידֶהָ עַל־גֶּחָלֶיהָ[a] רֵקָה[b]
לְמַעַן תֵּחַם וְחָרָה נְחֻשְׁתָּהּ וְנִתְּכָה בְתוֹכָהּ[c] טֻמְאָתָהּ

47 [a] l c 𝔊 וְרָגוֹם ‖ [b] dl ‖ [c] ?; frt l וְכָרוֹת ‖ [d] l בניהן ‖ [e] l c Var[G] הן– ‖ 48 𝔊𝔏𝔙 כזמתהן ‖ 49 [a] 𝔖 וְנָתַתִּי ‖ [b] nonn MSS 𝔖 וידעתן ‖ Cp 24, 2 [a] K כְּתוֹב, Q[MSS] כְּתָב ‖ [b] ?, >𝔊, prb (ex עצם?) crrp; dl ‖ [c-c] >𝔖𝔙; dl (𝔊 לְיוֹם מִן־) ‖ [d] 𝔊 עַל ‖ 3 [a] 𝔊 עַל ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c] >𝔊𝔖 ‖ [d] l ? בָּהּ cf 4 ‖ 4 [a] l c 𝔊𝔖 נְתָחִים ‖ [b-b] add? כ׳ נ׳ >𝔖 ‖ [c-c] 𝔊 ἐκσεσαρκισμένα ἀπὸ τ. ὀστῶν? dittogr? cf 5 ‖ [d] >𝔊𝔖 ‖ 5 [a] l c 𝔊𝔖 מִמְּבְ׳ ‖ [b-b] ?; 𝔊 καὶ ὑπόκαιε 𝔖; l ? וְקָדוֹחַ ‖ [c] l (prps) הָעֵצִים ‖ [d] l נְתָ׳ ‖ 6 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] 𝔊 חֶלְאָה, prb l ‖ [c] >𝔊𝔏 ‖ [d] 𝔊𝔏 הוציא ‖ 7 [a] >𝔖 ‖ [b] 𝔊 שַׂמְתִּהוּ ‖ [c] 𝔊 שְׁפַכְתִּהוּ ‖ 8 [a] >𝔖, dl ‖ [b-b] prb add ‖ 9 [a] dl c 𝔊 ‖ [b-b] >𝔊(※) ‖ [c] frt l וְגַם ‖ 10 [a-a] ?; prb l (cf 𝔊) וְהָרֵק הַמָּרָק, 3MSS הַרְתַּח ‖ [b-b] >𝔊 ‖ 11 [a] 𝔊 הגחלים ‖ [b] >𝔊.

תִּתֹּם חֶלְאָתָהּ׃ ¹² ᵃתְּאֻנִים הֶלְאָתᵃ וְלֹא־תֵצֵא מִמֶּנָּה רַבַּתᵇ חֶלְאָתָהּ
ᶜבְּאֵשׁ חֶלְאָתָהּᶜ׃ ]
¹³ °בְּטֻמְאָתֵךְ זִמָּה° יַעַן טִהַרְתִּיךְ וְלֹא טָהַרְתְּ מִטֻּמְאָתֵךְ
לֹא תִטְהֲרִי־עוֹד עַד־הֲנִיחִי אֶת־חֲמָתִי בָּךְ׃ ¹⁴ אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי
בָּאָהᵃ וְעָשִׂיתִי לֹא־אֶפְרַע וְלֹא־אָחוּס ᵇוְלֹא אֶנָּחֵםᵇ כִּדְרָכַיִךְ וְכַעֲלִילוֹתַיִךְ
שְׁפָטוּךְᶜ נְאֻם אֲדֹנָיᵈ יְהוִה׃ ס ¹⁵ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃
¹⁶ בֶּן־אָדָם הִנְנִי לֹקֵחַ מִמְּךָ אֶת־מַחְמַד עֵינֶיךָ בְּמַגֵּפָהᵃ וְלֹא תִסְפֹּד
וְלֹא תִבְכֶּה ᵇוְלוֹא תָבוֹא דִּמְעָתֶךָᵇ׃ ¹⁷ הֵאָנֵק ׀ דֹּם ᵃמֵתִים אֵבֶלᵃ לֹא־
תַעֲשֶׂה פְּאֵרְךָ חֲבוֹשᵇ עָלֶיךָ וּנְעָלֶיךָ תָּשִׂיםᶜ בְּרַגְלֶיךָ וְלֹאᵈ תַעְטֶה
עַל־שָׂפָם וְלֶחֶם אֲנָשִׁיםᵉ לֹא תֹאכֵל׃ ¹⁸ °וָאֲדַבֵּר אֶל־הָעָם בַּבֹּקֶר° וַתָּמָת
אִשְׁתִּי בָּעָרֶב וָאַעַשׂ בַּבֹּקֶר כַּאֲשֶׁר צֻוֵּיתִי׃ ¹⁹ וַיֹּאמְרוּᵃ אֵלַי הָעָם
הֲלֹא־תַגִּיד לָנוּ מָה־אֵלֶּה ᵇלָּנוּ כִּיᵇ אַתָּה עֹשֶׂה׃ ²⁰ וָאֹמַר אֲלֵיהֶם דְּבַר־
יְהוָה הָיָה אֵלַי לֵאמֹר׃ ²¹ אֱמֹר ׀ לְבֵית יִשְׂרָאֵל כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיᵃ יְהוִה
הִנְנִי מְחַלֵּל אֶת־מִקְדָּשִׁי גְּאוֹן עֻזְּכֶם מַחְמַד עֵינֵיכֶם וּמַחְמַלᵇ נַפְשְׁכֶם
וּבְנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר עֲזַבְתֶּם בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ׃ ²² וַעֲשִׂיתֶם כַּאֲשֶׁר
עָשִׂיתִי עַל־שָׂפָם לֹא תַעְטוּ וְלֶחֶם אֲנָשִׁים לֹא תֹאכֵלוּ׃ ²³ וּפְאֵרֵכֶםᵃ
עַל־רָאשֵׁיכֶם וְנַעֲלֵיכֶם בְּרַגְלֵיכֶם לֹא תִסְפְּדוּ וְלֹא תִבְכּוּ וּנְמַקֹּתֶם
בַּעֲוֺנֹתֵיכֶם וּנְהַמְתֶּםᵇ אִישׁ אֶלᶜ־אָחִיו׃ ס ²⁴ וְהָיָה יְחֶזְקֵאל לָכֶם
לְמוֹפֵת כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה תַּעֲשׂוּ בְּבֹאָהּ וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי אֲדֹנָי יְהוִה׃
פ ²⁵ וְאַתָּה בֶן־אָדָם הֲלוֹא בְּיוֹם קַחְתִּי מֵהֶם אֶת־ᵃמָעֻזָּם
מְשׂוֹשᵃ תִּפְאַרְתָּם אֶת־מַחְמַד עֵינֵיהֶם וְאֶת־מַשָּׂא נַפְשָׁם ᵇבְּנֵיהֶם
וּבְנוֹתֵיהֶםᵇ׃ ²⁶ °בַּיּוֹם הַהוּא יָבוֹא הַפָּלִיט אֵלֶיךָ °לְהַשְׁמָעוּת אָזְנָיִם°׃
²⁷ בַּיּוֹם הַהוּא יִפָּתַח פִּיךָ אֶת־הַפָּלִיט וּתְדַבֵּר וְלֹא תֵאָלֵם עוֹד וְהָיִיתָ
לָהֶם לְמוֹפֵת וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ס

11 ᶜ 𝔊 בתוך ‖ 12 ᵃ⁻ᵃ dl c 𝔊 (dittogr) ‖ ᵇ dub; prb dl ‖ ᶜ⁻ᶜ prb l sol בָּאֵשׁ cf 𝔙 ‖ 13 °⁻° prb l c 𝔖 בִּזִמָּה 'בְּט ‖ 14 ᵃ prb add ‖ ᵇ⁻ᵇ prb dl c 𝔊 ‖ ᶜ nonn MSS שְׁפַטְתִּיךְ, sed l c Vrs אֶשְׁפְּטֵךְ ‖ ᵈ dl c 𝔊 ‖ 16 ᵃ 𝔊 ἐν παρατάξει *subito*; frt l בְּרֶגַע vel 'כְּרֶ ‖ ᵇ⁻ᵇ >𝔊 ‖ 17 ᵃ⁻ᵃ trsp frt (אבל מתים) ‖ ᵇ 𝔊 חָבוּשׁ ‖ ᶜ >𝔊 ‖ ᵈ 𝔊 לא ‖ ᵉ l c 𝔗𝔙 אוֹנִים vel אֲבֵלִים ‖ 18 °⁻° dub; l ? וְדִבַּרְתָּ (וּתְדַבֵּר?) א' הָעָ' לֵאמֹר; deinceps exc vb nonn cf 19 sqq ‖ 19 ᵃ nonn MSS ויאמר ‖ ᵇ⁻ᵇ 2MSS 𝔊 (※) 𝔖𝔙 אֲשֶׁר ‖ 21 ᵃ dl c 𝔊 ‖ ᵇ crrp; l וּמַשָּׂא cf 25 ‖ 22 cf 17ᵉ ‖ 23 ᵃ Var$^{G}$ —רֵיכֶם ‖ ᵇ 𝔊𝔖Σ 'וְנִחַמְ sed ?; prps וּתְמַהְתֶּם ‖ ᶜ 𝔊 אֶת ‖ 24 dl c 𝔊 ‖ 25 ᵃ⁻ᵃ prb crrp; Vrs dub ‖ ᵇ⁻ᵇ add? ‖ 26 °⁻° ?; frt l לְהַשְׁמִיעַ[הּ?] בְּאָזְנֶיךָ cf 𝔊𝔖 ‖ 27 ? 𝔊 אֶל (πρός); l ? כְּבֹא cf 𝔗.

25 ¹וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ ²בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־בְּנֵי
עַמּוֹן וְהִנָּבֵא עֲלֵיהֶם׃ ³וְאָמַרְתָּ לִבְנֵי עַמּוֹן שִׁמְעוּ דְּבַר־אֲדֹנָי[a] יְהוִה
כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן [b]אָמְרֵךְ הֶאָח[b] אֶל[c]־מִקְדָּשִׁי כִּי־נִחָל וְאֶל[d]־
אַדְמַת יִשְׂרָאֵל כִּי נָשַׁמָּה וְאֶל[d]־בֵּית יְהוּדָה כִּי הָלְכוּ בַּגּוֹלָה׃ ⁴לָכֵן
הִנְנִי נֹתְנָךְ[a] לִבְנֵי־קֶדֶם לְמוֹרָשָׁה וְיִשְּׁבוּ[b] טִירוֹתֵיהֶם בָּךְ וְנָתְנוּ בָךְ
מִשְׁכְּנֵיהֶם הֵמָּה יֹאכְלוּ פִרְיֵךְ וְהֵמָּה יִשְׁתּוּ חֲלָבֵךְ׃ ⁵וְנָתַתִּי אֶת־רַבָּה
לִנְוֵה גְמַלִּים וְאֶת־בְּנֵי[a] עַמּוֹן לְמִרְבַּץ־צֹאן וִידַעְתֶּם[b] כִּי־אֲנִי יְהוָה׃
ס ⁶כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן מַחְאֲךָ יָד וְרַקְעֲךָ בְּרָגֶל
וַתִּשְׂמַח [b]בְּכָל־שָׁאטְךָ[b] בְּנֶפֶשׁ אֶל[c]־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃ ⁷לָכֵן[a] הִנְנִי[b]
נָטִיתִי אֶת־יָדִי עָלֶיךָ וּנְתַתִּיךָ לְבַג[c] לַגּוֹיִם[d] וְהִכְרַתִּיךָ מִן־הָעַמִּים
[e]וְהַאֲבַדְתִּיךָ מִן[e]־הָאֲרָצוֹת אַשְׁמִידְךָ וְיָדַעְתָּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ
⁸כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן אֲמֹר[b] מוֹאָב וְשֵׂעִיר[c] הִנֵּה[d] כְּכָל־הַגּוֹיִם
בֵּית יְהוּדָה[e]׃ ⁹לָכֵן הִנְנִי פֹתֵחַ אֶת־כֶּתֶף מוֹאָב [a]מֵהֶעָרִים מֵעָרָיו
מִקָּצֵהוּ[a] צְבִי אֶרֶץ בֵּית הַיְשִׁימֹת בַּעַל מְעוֹן וְקִרְיָתְמָה[b]׃ ¹⁰לִבְנֵי־
קֶדֶם [a]עַל־בְּנֵי עַמּוֹן[a] וּנְתַתִּיהָ[b] לְמוֹרָשָׁה לְמַעַן לֹא־תִזָּכֵר [c]בְּנֵי־עַמּוֹן[c]
בַּגּוֹיִם[d]׃ ¹¹וּבְמוֹאָב אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ס
¹²כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן עֲשׂוֹת אֱדוֹם בִּנְקֹם[b] נָקָם לְבֵית יְהוּדָה
וַיֶּאְשְׁמוּ אָשׁוֹם וְנִקְמוּ[c] בָהֶם[d]׃ ¹³לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה וְנָטִתִי
יָדִי עַל־אֱדוֹם וְהִכְרַתִּי מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה וּנְתַתִּיהָ חָרְבָּה מִתֵּימָן
וּדְדָנֶה[b] בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ׃ ¹⁴וְנָתַתִּי אֶת־נִקְמָתִי בֶּאֱדוֹם בְּיַד עַמִּי יִשְׂרָאֵל
וְעָשׂוּ בֶאֱדוֹם כְּאַפִּי וְכַחֲמָתִי וְיָדְעוּ אֶת־נִקְמָתִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃
פ ¹⁵כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן עֲשׂוֹת פְּלִשְׁתִּים בִּנְקָמָה[b]
וַיִּנָּקְמוּ[c] נָקָם [d]בִּשְׁאָט בְּנֶפֶשׁ[d] לְמַשְׁחִית[e] אֵיבַת[f] עוֹלָם׃ ¹⁶לָכֵן כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִנְנִי נוֹטֶה יָדִי עַל־פְּלִשְׁתִּים וְהִכְרַתִּי אֶת־כְּרֵתִים

Cp 25, 2 𝔊 על ‖ 3 [a] dl c 𝔊 ‖ [b-b] 𝔊 ἐπεχάρητε 𝔏A ‖ [c] l על c 𝔊 ‖ [d] l ועל c 𝔊 ‖ 4 [a] 𝔊 ὑμᾶς ‖ [b] 𝔊(𝔖) וְיָשְׁבוּ ‖ 5 [a] prps עָרֵי ‖ [b] Var[P] וְיָדְעוּ ‖ 6 [a] dl c 𝔊 ‖ [b-b] >𝔊𝔖 prb dl ‖ [c] 𝔊 על ‖ 7 [a] 𝔖 + כה אמר [אדני] יהוה ‖ [b] >𝔊(※) ‖ [c] l c Q לְבַז ‖ [d] nonn MSS 𝔊 בַּגּ' ‖ [e-e] frt dl 'האב et l וּמִן (trsp ‸) ‖ 8 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] sic 𝔅, Var 'אָ ‖ [c] dl c 𝔊 ‖ [d] 𝔊[B] + οὐχ; l ? הֲלֹא ‖ [e] 𝔊 ישראל ויהודה ‖ 9 [a-a] ? crrp; מעריו >𝔊𝔏 ‖ [b] l c Q K[Or] cf 𝔊𝔖𝔗 קִרְיָתָיְמָה ‖ 10 [a-a] ?; frt add, 𝔖 'וְלִבְנֵי ע ‖ [b] l c 𝔊𝔖 'נְתַ ‖ [c-c] ?; frt add, 𝔖 praem רַבַּת ‖ [d] >𝔊 (※) ‖ 12 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] dl c 𝔖 cf 17 ‖ [c] prb l וַיִּנָּקְמוּ cf 1MS Vrs ‖ [d] l c 𝔊 נָקוֹם ‖ 13 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] 𝔊 διωκόμενοι (?יִרְדּוּ) ‖ 14 dl c 𝔊 ‖ 15 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] l c 𝔖 'נְקָ cf 17 ‖ [c] 𝔊 וַיָּקִימוּ, frt l וַיִּקֹּמוּ ‖ [d-d] ?; 𝔖𝔗 בשׁ' נפשׁ; 𝔊 ἐπιχαίροντες ἐκ ψυχῆς; Σ𝔙 (ex) *toto animo* ‖ [e] 𝔊 לְמְחוֹת ‖ [f] 𝔊 עַד ‖ 16 [a] dl c 𝔊.

וְהַֽאֲבַדְתִּ֔י אֶת־שְׁאֵרִ֖ית[b] ח֥וֹף הַיָּֽם׃ 17 וְעָשִׂ֤יתִי בָם֙ נְקָמ֣וֹת גְּדֹל֔וֹת
°בְּתוֹכְח֖וֹת חֵמָ֑ה° וְיָֽדְעוּ֙ כִּֽי־אֲנִ֣י יְהוָ֔ה בְּתִתִּ֥י אֶת־נִקְמָתִ֖י בָּֽם׃ ס

26 1 וַֽיְהִ֛י בְּעַשְׁתֵּֽי־עֶשְׂרֵ֥ה שָׁנָ֖ה° בְּאֶחָ֣ד לַחֹ֑דֶשׁ הָיָ֥ה דְבַר־יְהוָ֖ה
אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ 2 בֶּן־אָדָ֗ם יַ֣עַן [a]אֲשֶׁר־אָֽמְרָה[a] צֹּ֤ר עַל־יְרֽוּשָׁלִַ֙ם֙

הֶאָ֔ח נִשְׁבְּרָ֛ה דַּלְת֥וֹת[b] הָֽעַמִּ֖ים
נָסֵ֣בָּה אֵלָ֑י אִמָּֽלְאָ֖ה[c] הָחֳרָֽבָה׃ ס
3 לָכֵ֗ן כֹּ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י[a] יְהוִ֔ה
הִנְנִ֥י עָלַ֖יִךְ צֹ֑ר וְהַעֲלֵיתִ֣י עָלַ֗יִךְ
גּוֹיִ֣ם רַבִּ֔ים כְּהַעֲל֥וֹת[b] הַיָּ֖ם לְגַלָּֽיו[c]׃
4 וְשִֽׁחֲת֞וּ [a]חֹמ֣וֹת צֹ֗ר[a] וְהָֽרְסוּ֙ מִגְדָּלֶ֔יהָ[b]
וְסִחֵיתִ֥י עֲפָרָ֖הּ מִמֶּ֑נָּה וְנָתַתִּ֥י אוֹתָ֖הּ לִצְחִ֥יחַ סָֽלַע׃
5 מִשְׁטַ֨ח חֲרָמִ֤ים תִּֽהְיֶה֙ בְּת֣וֹךְ הַיָּ֔ם
כִּ֚י אֲנִ֣י דִבַּ֔רְתִּי נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֣י יְהוִ֑ה וְהָיְתָ֥ה לְבַ֖ז לַגּוֹיִֽם׃
6 וּבְנוֹתֶ֙יהָ֙ אֲשֶׁ֣ר בַּשָּׂדֶ֔ה בַּחֶ֖רֶב תֵּהָרַ֑גְנָה

וְיָדְע֖וּ כִּֽי־אֲנִ֥י יְהוָֽה׃ פ 7 כִּ֣י כֹ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י[a] יְהוִ֔ה הִנְנִ֧י מֵבִ֣יא
אֶל[b]־צֹ֗ר נְבוּכַדְרֶאצַּ֧ר מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֛ל מִצָּפ֖וֹן מֶ֣לֶךְ מְלָכִ֑ים[c] בְּס֛וּס וּבְרֶ֥כֶב
וּבְפָרָשִׁ֖ים [d]וְקָהָ֥ל וְעַם־רָֽב[d]׃

8 בְּנוֹתַ֖יִךְ בַּשָּׂדֶ֑ה בַּחֶ֖רֶב יַהֲרֹ֑ג
וְנָתַ֨ן[a] עָלַ֜יִךְ דָּיֵ֗ק וְשָׁפַ֤ךְ עָלַ֙יִךְ֙[b] סֹֽלְלָ֔ה וְהֵקִ֥ים עָלַ֖יִךְ צִנָּֽה׃
9 וּמְחִ֣י קָבָלּ֔וֹ[a] יִתֵּ֖ן בְּחֹמוֹתָ֑יִךְ
וּמִגְדְּלֹתַ֖יִךְ יִתֹּ֥ץ בְּחַרְבוֹתָֽיו[b]׃
10 מִשִּׁפְעַ֥ת סוּסָ֖יו יְכַסֵּ֣ךְ אֲבָקָ֑ם
מִקּ֣וֹל [a]פָּרַ֣שׁ וְגַלְגַּל֩ וָרֶ֨כֶב[a]
תִּרְעַ֙שְׁנָה֙ חֽוֹמוֹתַ֔יִךְ בְּבֹאוֹ֙ בִּשְׁעָרַ֔יִךְ
כִּמְבוֹאֵ֖י[b] עִ֥יר מְבֻקָּעָֽה׃
11 בְּפַרְס֣וֹת סוּסָ֔יו יִרְמֹ֖ס אֶת־כָּל־חוּצוֹתָ֑יִךְ

16 [b] 𝔊 + יוֹשְׁבֵי (𝔊[h] —÷) ‖ 17 °-° >𝔊(※) ‖ Cp 26, 1 𝔊[A] + בָּרִאשׁוֹן, frt ins ‖ 2 [a-a] prb l sol אָמַר cf 25,3. 8 ‖ [b] ?; prb l רְכֻלַּת ‖ [c] 1MS נִמְלָאָה cf 𝔊𝔗 (הַמְּלֵאָה), 𝔖 *vastata est* (?נִשְׁאֲתָה); l ? נִכְלְאָה ‖ 3 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] l c Vrs כַּעֲלוֹת ‖ [c] 𝔖(𝔗) בְּנ׳; add? ‖ 4 [a-a] prps חֹמוֹתַיִךְ (?) ‖ [b] 𝔊 —לַיִךְ, sed postea 3. pers. ‖ 5 dl c 𝔊𝔏 ‖ 6 dl c 𝔊[B] (※) cf 8 ‖ 7 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] l עַל (𝔊) ‖ [c] 𝔊 + הוּא ‖ [d-d] 𝔊 וּבִקְהַל ע׳ ר׳, frt add, cf 10; 38,4. 6. 7 ‖ 8 [a] 𝔗 וּבָנָה cf 𝔊; 𝔖 וְהֵקִים ‖ [b] 𝔊 + κύκλῳ 𝔊[A]𝔛 + σου ‖ 9 [a] 𝔖 קָבָלוֹ ‖ [b] dub ‖ 10 [a-a] frt l c 𝔊𝔖 פָּרָשָׁיו וְגַלְגַּלֵּי רִכְבּוֹ ‖ [b] frt l c 𝔊 (ὡς εἰσπορευόμενος εἰς), 𝔖 כְּבֹא בְע׳.

עַמֵּךְ בַּחֶרֶב יַהֲרֹג
וּמַצְּבוֹת עֻזֵּךְ לָאָרֶץ תֵּרֵד׃
12 וְשָׁלְלוּ[a] חֵילֵךְ וּבָזְזוּ רְכֻלָּתֵךְ
וְהָרְסוּ חוֹמוֹתַיִךְ וּבָתֵּי חֶמְדָּתֵךְ יִתֹּצוּ
וַאֲבָנַיִךְ וְעֵצַיִךְ וַעֲפָרֵךְ בְּתוֹךְ מַיִם יָשִׂימוּ[b]׃
13 וְהִשְׁבַּתִּי הֲמוֹן שִׁירָיִךְ וְקוֹל כִּנּוֹרַיִךְ לֹא יִשָּׁמַע עוֹד׃
14 וּנְתַתִּיךְ לִצְחִיחַ סֶלַע מִשְׁטַח חֲרָמִים תִּהְיֶה[a]
לֹא תִבָּנֶה[b] עוֹד כִּי אֲנִי יְהוָה[c] דִּבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי[d] יְהוִה׃ פ
15 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה לְצוֹר הֲלֹא ׀ מִקּוֹל מַפַּלְתֵּךְ בֶּאֱנֹק חָלָל [a]בֵּהָרֵג
הֶרֶג[a] בְּתוֹכֵךְ יִרְעֲשׁוּ הָאִיִּים׃ 16 וְיָרְדוּ מֵעַל כִּסְאוֹתָם כֹּל נְשִׂיאֵי הַיָּם
וְהֵסִירוּ[a] אֶת־מְעִילֵיהֶם[b] וְאֶת־בִּגְדֵי רִקְמָתָם יִפְשֹׁטוּ חֲרָדוֹת[c] ׀ יִלְבָּשׁוּ
עַל־הָאָרֶץ יֵשֵׁבוּ וְחָרְדוּ לִרְגָעִים וְשָׁמְמוּ עָלָיִךְ׃ 17 וְנָשְׂאוּ עָלַיִךְ קִינָה
וְאָמְרוּ לָךְ

אֵיךְ אָבַדְתְּ[a] נוֹשֶׁבֶת[b] מִיַּמִּים[c] הָעִיר הַהֻלָּלָה
[d]אֲשֶׁר הָיְתָה חֲזָקָה בַיָּם הִיא וְיֹשְׁבֶיהָ[d]
אֲשֶׁר־נָתְנוּ[e] חִתִּיתָם[f] לְכָל־יוֹשְׁבֶיהָ[g]׃
18 עַתָּה יֶחֶרְדוּ הָאִיִּן[a] יוֹם[b] מַפַּלְתֵּךְ

[c]וְנִבְהֲלוּ הָאִיִּים אֲשֶׁר־בַּיָּם מִצֵּאתֵךְ[c]׃ ס 19 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה
בְּתִתִּי אֹתָךְ עִיר נֶחֱרֶבֶת כֶּעָרִים אֲשֶׁר לֹא־נוֹשָׁבוּ בְּהַעֲלוֹת[a] עָלַיִךְ
אֶת־תְּהוֹם וְכִסּוּךְ [b]הַמַּיִם הָרַבִּים[b]׃ 20 וְהוֹרַדְתִּיךְ אֶת[a]־יוֹרְדֵי בוֹר אֶל־
עַם עוֹלָם וְהוֹשַׁבְתִּיךְ בְּאֶרֶץ תַּחְתִּיּוֹת [b]כֳּחֳרָבוֹת מֵעוֹלָם[b] אֶת־יוֹרְדֵי
בוֹר [c]לְמַעַן לֹא[c] תֵשֵׁבִי [d]וְנָתַתִּי צְבִי[d] בְּאֶרֶץ חַיִּים׃ 21 בַּלָּהוֹת אֶתְּנֵךְ
וְאֵינֵךְ [a]וּתְבֻקְשִׁי וְלֹא־תִמָּצְאִי[a] [b]עוֹד לְעוֹלָם[b] נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ ס

27 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 וְאַתָּה בֶן־אָדָם שָׂא עַל־צֹר
קִינָה׃ 3 וְאָמַרְתָּ לְצוֹר

11 l c 𝔊(𝔖𝔗) יוֹרִיד ‖ 12 [a] 𝔊 וְשָׁלַל et vb sqq sing ‖ [b] prb l c 𝔊 (cf 𝔖) יַשְׁלִיכוּ vel ...ךְ ‖ 14 [a] >𝔖, l c 𝔊𝔗𝔙 תִּהְיִי ‖ [b] l c Vrs תִּבָּנִי ‖ [c] dl c mlt MSS 𝔊[A]𝔖𝔗[L]𝔙𝔄 ‖ [d] >𝔊 ‖ 15 [a-a] prps חֶרֶב (𝔊 בְּהָרֵק?) בַּהֲרֹג ‖ 16 [a] 𝔖 + מֵהֶם ‖ [b] 𝔊 פְּאֵרֵיהֶם? ‖ [c] dub; frt l קַדְרוּת cf Jes 50,3 ‖ 17 [a] >𝔊𝔄 dl ‖ [b] l c 𝔊𝔏𝔄 נִשְׁבַּתְּ ‖ [c] Var (cf Raschi) מִיָּמִים; 𝔊 מִיָּם ‖ [d-d] >𝔊𝔄, frt add ‖ [e] l c 𝔊 נָתְנָה ‖ [f] l c 𝔊 חִתִּיתָהּ ‖ [g] prps יוֹשְׁבָיו(?) ‖ 18 [a] l הָאִיִּים ‖ [b] l ? c 𝔏𝔖𝔗𝔙 בְּיוֹם; 𝔊 מִיּוֹם ‖ [c-c] >𝔊, frt add (l ? מִצָּרָתֵךְ) ‖ 19 [a] l c 𝔊𝔗𝔙 cf 𝔖 ־תִי ‖ [b-b] 𝔊 מ׳ ר׳ ‖ 20 [a] l אֶל c 𝔊 ‖ [b-b] 𝔖 בְּח׳, 𝔊 כְּחָרְבַּת עוֹלָם ‖ [c-c] 𝔖 וְלֹא ‖ [d-d] crrp; 𝔊[B] μηδὲ ἀναστῇς; prps וְלֹא תָקֻמִי nisi l וְתִתְיַצְּבִי ‖ 21 [a-a] >𝔊(※), prb add ‖ [b-b] l עַד עוֹלָם cf 27,36.

הַיֹּשֶׁ֫בֶתִי[a] עַל־[b]מְבוֹאֹ֣ת יָ֔ם[b] רֹכֶ֙לֶת֙ הָֽעַמִּ֔ים
[c]אֶל־אִיִּ֖ים[c] רַבִּ֑ים כֹּ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י[d] יְהֹוִ֔ה
צ֕וֹר אַ֣תְּ אָמַ֔רְתְּ אֲנִ֖י כְּלִ֥ילַת יֹֽפִי׃
4 בְּלֵ֥ב [a]יַמִּ֖ים גְּבוּלָ֑יִךְ בֹּנַ֕יִךְ[a] כָּלְל֖וּ יָפְיֵֽךְ׃
5 בְּרוֹשִׁ֤ים מִשְּׂנִיר֙ בָּ֣נוּ לָ֔ךְ אֵ֖ת כָּל־לֻחֹתָ֑יִם[a]
אֶ֚רֶז[b] מִלְּבָנוֹן֙ לָקָ֔חוּ לַעֲשׂ֥וֹת תֹּ֖רֶן[c]
עָלָֽיִךְ[d]׃ 6 אַלּוֹנִים֙ מִבָּ֔שָׁן עָשׂ֖וּ מִשּׁוֹטָ֑יִךְ[a]
קַרְשֵׁ֤ךְ עָֽשׂוּ־שֵׁן֙[b] [c]בַּת־אֲשֻׁרִ֔ים[c] מֵאִיֵּ֖י כִּתִּיִּֽם[d]׃
7 שֵׁ֣שׁ בְּרִקְמָ֤ה מִמִּצְרַ֙יִם֙ הָיָ֣ה מִפְרָשֵׂ֔ךְ
[a]לִֽהְי֥וֹת לָ֖ךְ לְנֵ֑ס[a]
תְּכֵ֧לֶת[b] וְאַרְגָּמָ֛ן מֵאִיֵּ֥י אֱלִישָׁ֖ה הָיָ֥ה מְכַסֵּֽךְ[c]׃
8 יֹשְׁבֵ֤י[a] צִידוֹן֙ וְאַרְוַ֔ד הָי֥וּ שָׁטִ֖ים לָ֑ךְ
[b]חֲכָמַ֤יִךְ צוֹר֙[b] הָ֣יוּ בָ֔ךְ הֵ֖מָּה חֹבְלָֽיִךְ׃
9 זִקְנֵ֨י גְבַ֤ל וַחֲכָמֶ֙יהָ֙ [a]הָ֣יוּ בָ֔ךְ[a] מַחֲזִיקֵ֖י[b] בִּדְקֵ֑ךְ
כָּל־אֳנִיּ֨וֹת הַיָּ֤ם וּמַלָּֽחֵיהֶם֙ הָ֣יוּ [c]בָ֔ךְ לַעֲרֹ֖ב[c] מַעֲרָבֵֽךְ[d]׃
10 פָּרַ֨ס וְל֤וּד וּפוּט֙ הָי֣וּ בְחֵילֵ֔ךְ [a]אַנְשֵׁ֖י מִלְחַמְתֵּ֑ךְ[a]
מָגֵ֤ן וְכוֹבַע֙ תִּלּוּ־בָ֔ךְ הֵ֖מָּה נָתְנ֥וּ[b] הֲדָרֵֽךְ׃
11 בְּנֵ֨י אַרְוַ֤ד[a] וְחֵילֵךְ֙[b] עַל־חוֹמוֹתַ֨יִךְ֙ סָבִ֔יב[c] וְגַמָּדִ֖ים[d] בְּמִגְדְּלוֹתַ֣יִךְ
הָי֑וּ [e]שִׁלְטֵיהֶ֞ם תִּלּ֤וּ עַל־חוֹמוֹתַ֙יִךְ֙ סָבִ֔יב הֵ֖מָּה כָּלְל֥וּ יָפְיֵֽךְ[e]׃ 12 תַּרְשִׁ֥ישׁ
סֹחַרְתֵּ֖ךְ מֵרֹ֣ב כָּל־[a]ה֑וֹן[b] בְּכֶ֣סֶף[c] בַּרְזֶ֗ל בְּדִ֙יל֙ וְעוֹפֶ֔רֶת נָתְנ֖וּ עִזְבוֹנָֽיִךְ[d]׃
13 יָוָ֤ן תֻּבַל֙[a] וָמֶ֔שֶׁךְ הֵ֖מָּה[b] רֹכְלָ֑יִךְ בְּנֶ֣פֶשׁ אָדָ֗ם וּכְלֵ֤י נְחֹ֙שֶׁת֙ [c]נָתְנ֖וּ
מַעֲרָבֵֽךְ[c]׃ 14 מִבֵּ֖ית תּוֹגַרְמָ֑ה סוּסִ֤ים וּפָרָשִׁים֙ וּפְרָדִ֔ים[a] נָתְנ֖וּ עִזְבוֹנָֽיִךְ[b]׃
15 בְּנֵ֤י דְדָן֙[a] רֹכְלַ֔יִךְ אִיִּ֥ים רַבִּ֖ים [b]סְחֹ֣רַת יָדֵ֑ךְ[b] קַרְנ֥וֹת שֵׁן֙ וְהָובְנִ֔ים[c]

Cp 27, 3 [a] Q הַיֹּשֶׁבֶת K הַיֹּשַׁבְתִּי ‖ [b-b] l c 𝔊𝔖 מְבוֹא הַיָּם ‖ [c-c] 𝔊 מֵא׳ frt l c 𝔖 וְא׳ ‖ [d] >𝔊 ‖ 4 [a-a] l ? (dl בניך) יַמִּים יָסְדוּ לָךְ (8MSS 𝔊 בָּנַיִךְ) vel l ? pro ׳ג: גְּבָלִים (cf 9 et 1R 5,32); al גִּדְלוּךְ ‖ 5 [a] l prps —תַיִךְ ‖ [b] 𝔖𝔗 אֲרָזִים ‖ [c] 𝔊𝔖𝔗 תָּרְנִים; frt l תָּרְנַךְ ‖ [d] trsp (m cs) in 6; prb l עֲצֵי ‖ 6 [a] cod Muga מַשׁ׳ ‖ [b] frt dl ‖ [c-c] l c 𝔗 בִּתְאַשֻּׁרִים vel תְּאַ׳ ‖ [d] K[Or] Q[Occ] כִּתִּים ‖ 7 [a-a] frt add ‖ [b] prb (m cs) dl ‖ [c] l מִכְסֵךְ ‖ 8 [a] prps נְשִׂאֵי; 𝔊 praem וּנְשִׂיאַיִךְ ‖ [b-b] l —בָּיִךְ 𝔖 ‖ [c-c] >𝔖 ‖ [d] 𝔖 בּוֹדְקַיִ ‖ 9 [a-a] prb (m cs) dl ‖ [b] ׳ח צָמֶר; al חַכְמֵי מָצוֹר ? cf 𝔊 ‖ 10 [a-a] add? m cs dl ‖ [b] >𝔖 ‖ 11 [a] dub ‖ [b] add? (cf 10); vel l ? וְחֵילָם ‖ [c] dl c 𝔊(※)𝔖 ‖ [d] ?; 𝔊𝔖 (?וְנִצָּרִים) וְשֹׁמְרִים; prps וּנְמֵרִים (Σ וְגַם מָדִים) ‖ [e-e] frt add ‖ 12 [a] >𝔖 ‖ [b] 𝔊𝔖 הוֹנֵךְ ‖ [c] 𝔊𝔖 ׳כ ‖ [d] nonn MSS —נֵךְ, al ׳בְּעִז ‖ 13 [a] 13MSS 𝔊𝔖 ׳וְת ‖ [b] >𝔖 ‖ [c-c] >𝔖 ‖ 14 [a] >𝔊(※) sed prb ׳וּפרשׁ dl ‖ [b] cf 12[d] ‖ 15 [a] l c 𝔊 רֹדָן ‖ [b-b] 𝔊 סְחָרְתֵּךְ; l ? סְחֹרָתֵיךְ ‖ [c] Q וְהָבְנִים.

הֵשִׁיבוּ אֶשְׁכָּרֵךְ׃ 16 אֲרָם[a] סֹחַרְתֵּךְ מֵרֹב מַעֲשָׂיִךְ[b] בְּנֹפֶךְ אַרְגָּמָן[c]
וְרִקְמָה[d] וּבוּץ[e] וְרָאמֹת וְכַדְכֹּד נָתְנוּ בְּעִזְבוֹנָיִךְ[f]׃ 17 יְהוּדָה וְאֶרֶץ[a]
יִשְׂרָאֵל הֵמָּה רֹכְלָיִךְ [b]בְּחִטֵּי מִנִּית[b] וּפַנַּג[c] וּדְבַשׁ וָשֶׁמֶן וָצֹרִי נָתְנוּ
מַעֲרָבֵךְ׃ 18 דַּמֶּשֶׂק סֹחַרְתֵּךְ [a]בְּרֹב מַעֲשַׂיִךְ[a] מֵרֹב כָּל־[b]הוֹן[c] בְּיֵין[d] חֶלְבּוֹן
וְצֶמֶר[e] צָחַר[f]׃ 19 [a]וְדָן וְיָוָן[a] [b]מְאוּזָּל בְּעִזְבוֹנַיִךְ נָתָנּוּ בַּרְזֶל[b] עָשׁוֹת[c]
קִדָּה[d] וְקָנֶה[e] בְּמַעֲרָבֵךְ הָיָה[f]׃ 20 דְּדָן רֹכַלְתֵּךְ [a]בְּבִגְדֵי־חֹפֶשׁ[a] לְרִכְבָּה[b]׃
21 עֲרַב וְכָל־נְשִׂיאֵי קֵדָר הֵמָּה [a]סֹחֲרֵי יָדֵךְ[a] בְּכָרִים וְאֵילִם וְעַתּוּדִים
[b]בָּם סֹחֲרָיִךְ[b]׃ 22 רֹכְלֵי[a] שְׁבָא וְרַעְמָה [b]הֵמָּה רֹכְלָיִךְ[b] בְּרֹאשׁ כָּל־[c]בֹּשֶׂם
[d]וּבְכָל־אֶבֶן[d] יְקָרָה וְזָהָב נָתְנוּ עִזְבוֹנָיִךְ׃ 23 חָרָן וְכַנֵּה וָעֶדֶן[a] [b]רֹכְלֵי
שְׁבָא אַשּׁוּר[b] כִּלְמַד[c] רֹכַלְתֵּךְ׃ 24 [a]הֵמָּה רֹכְלַיִךְ בְמַכְלֻלִים בִּגְלוֹמֵי[a]
תְּכֵלֶת וְרִקְמָה[b] [c]וּבְגִנְזֵי בְּרֹמִים[c] בַּחֲבָלִים חֲבֻשִׁים וַאֲרֻזִים בְּמַרְכֻלְתֵּךְ[d]׃
25 אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ[a] שָׁרוֹתַיִךְ[b] מַעֲרָבֵךְ[c]

וַתִּמָּלְאִי וַתִּכְבְּדִי מְאֹד בְּלֵב יַמִּים׃
26 בְּמַיִם רַבִּים הֱבִאוּךְ הַשָּׁטִים[a] אֹתָךְ
רוּחַ הַקָּדִים[b] שְׁבָרֵךְ בְּלֵב יַמִּים׃
27 הוֹנֵךְ וְעִזְבוֹנַיִךְ מַעֲרָבֵךְ[a] מַלָּחַיִךְ וְחֹבְלָיִךְ
מַחֲזִיקֵי[b] בִדְקֵךְ וְעֹרְבֵי מַעֲרָבֵךְ וְכָל־אַנְשֵׁי מִלְחַמְתֵּךְ
[c]אֲשֶׁר־בָּךְ[c] וּבְכָל־[d]קְהָלֵךְ אֲשֶׁר[e] בְּתוֹכֵךְ
יִפְּלוּ בְּלֵב יַמִּים בְּיוֹם מַפַּלְתֵּךְ׃
28 לְקוֹל זַעֲקַת חֹבְלָיִךְ יִרְעֲשׁוּ מִגְרֹשׁוֹת׃

16 [a] l c 6MSS 𝔄𝔖 אֱלָם, 𝔊 אָדָם ‖ [b] prb l c 𝔊 מַעֲרָבֵךְ ‖ [c] >𝔊 ‖ [d] ?; prps וּבָרְקַת cf 28,13; 𝔊 + ἐκ θαρσείς, prps וְתַרְשִׁישׁ ‖ [e] >𝔊 ‖ [f] l c nonn MSS 𝔊 עִזְבוֹנַךְ ‖ 17 [a] 𝔊 וּבְנֵי ‖ [b-b] prps בְּחִטִּים וּנְכֹאת; prb l ‖ [c] prps וְדוֹנַג; frt l ‖ 18 [a-a] >𝔊; add ‖ [b] >𝔖 ‖ [c] 𝔊𝔖 הוֹנֵךְ ‖ [d] 𝔊 יַיִן ‖ [e] prps וְצִמֵּן ‖ [f] dl ? dittogr? ‖ 19 [a-a] 𝔊$^{B}$ sol וְיַיִן ‖ [b-b] l ? c 𝔊 (trsp fin vs) בעז׳ נָתָנוּ׃ מֵאוּזָל ברזל (13MSS 𝔊𝔖 מֵאוּזָל) ‖ [c] l (prps) עֲשׁוּת ‖ [d] 𝔊𝔖 וְק׳ ‖ [e] >𝔊 ‖ [f] 𝔗 נָתְנוּ cf 𝔊$^{A}$𝔖 ‖ 20 [a-a] ?; 𝔊𝔖 חֵפֶץ (𝔖 רב ב׳) בְּבְעִיר ‖ [b] >𝔖 ‖ 21 [a-a] l c 𝔗 סֹחֲרַיִךְ cf 𝔊 ‖ [b-b] prps בְּמִסְחָרַיִךְ; l ? הֵם סחריך cf 21 a, sed frt hic vel illic dl ‖ 22 [a] prb dl; prps חֲוִילָה ‖ [b-b] >𝔖 ‖ [c] >𝔊𝔖 ‖ [d-d] 𝔊𝔖 וְאֶבֶן cf 𝔙 ‖ 23 [a] frt l c 𝔊 הֵמָּה ‖ [b-b] prb l רֹכְלַיִךְ 'וְאַשׁ; cf 𝔊 ‖ [c] >𝔖; 𝔗 וּמָדַי frt l וְכָל־מָדַי ‖ 24 [a-a] 𝔊 φέροντες ἐμπορίαν ‖ [b] >𝔊(※) ‖ [c-c] 𝔊 θησ. ἐκλεκτούς cf 𝔖 sed ? ‖ [d] dub; prps בָּם רֹכַלְתֵּךְ (רְכֻלָּתֵךְ) ‖ 25 [a] 𝔊 ἔμποροί σου? ‖ [b] ?; 𝔊 ἐν τῷ πλήθει, prps c 𝔄 שַׁרְתוּךְ al שָׁרוֹת לָךְ? ‖ [c] prb l c 𝔊 בְּמַע׳ ‖ 26 [a] mlt MSS הַשָּׁאטִים ‖ [b] l frt קָדִים cf Ex 10,13 ‖ 27 [a] l ? וּמַ׳ ‖ [b] 𝔖 בּוֹדְקַי ‖ [c-c] >𝔊$^{A}$𝔖 (𝔊$^{h}$ ※אשר) ‖ [d] l c mlt MSS 𝔊𝔖𝔗 וְכָל ‖ [e] >𝔊𝔄 ‖ 28 Var 'מִגְרָשׁ, 𝔊 φόβῳ (φοβηθήσονται)?; l ? שָׁמַיִךְ.

29 וְיָרְדוּ מֵאָנִיּוֹתֵיהֶם כֹּל תֹּפְשֵׂי מָשׁוֹט
מַלָּחִים כֹּל חֹבְלֵי הַיָּם אֶל־הָאָרֶץ יַעֲמֹדוּ׃
30 וְהִשְׁמִיעוּ עָלַיִךְ בְּקוֹלָם וְיִזְעֲקוּ מָרָה
וְיַעֲלוּ עָפָר עַל־רָאשֵׁיהֶם בָּאֵפֶר יִתְפַּלָּשׁוּ׃
°31 וְהִקְרִיחוּ אֵלַיִךְ[a] [b]קָרְחָא[b] וְחָגְרוּ שַׂקִּים
וּבָכוּ אֵלַיִךְ[c] בְּמַר־נֶפֶשׁ מִסְפֵּד מָר׃
32 וְנָשְׂאוּ אֵלַיִךְ[a] בְּנִיהֶם[b] קִינָה וְקוֹנְנוּ עָלָיִךְ
[c]מִי כְצוֹר[c] כְּדֻמָה[d] בְּתוֹךְ הַיָּם׃
33 בְּצֵאת עִזְבוֹנַיִךְ מִיַּמִּים[a] הִשְׂבַּעַתְּ עַמִּים רַבִּים[b]
בְּרֹב הוֹנַיִךְ[c] וּמַעֲרָבַיִךְ[d] הֶעֱשַׁרְתְּ מַלְכֵי־אָרֶץ׃
34 עֵת[a] נִשְׁבֶּרֶת[b] מִיַּמִּים[c] בְּמַעֲמַקֵּי־מָיִם
מַעֲרָבֵךְ וְכָל־קְהָלֵךְ בְּתוֹכֵךְ נָפָלוּ׃
35 כֹּל[a] יֹשְׁבֵי הָאִיִּים שָׁמְמוּ עָלָיִךְ
וּמַלְכֵיהֶם שָׂעֲרוּ שַׂעַר[b] רָעֲמוּ[c] פָּנִים[d]׃
36 °סֹחֲרִים בָּעַמִּים° שָׁרְקוּ עָלָיִךְ בַּלָּהוֹת הָיִית
וְאֵינֵךְ עַד־עוֹלָם׃ פ

28 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 [a]בֶּן־אָדָם אֱמֹר לִנְגִיד צֹר כֹּה־
אָמַר ׀ אֲדֹנָי[b] יְהוִה
יַעַן גָּבַהּ לִבְּךָ וַתֹּאמֶר אֵל אָנִי
מוֹשַׁב אֱלֹהִים יָשַׁבְתִּי בְּלֵב יַמִּים
וְאַתָּה אָדָם וְלֹא־אֵל וַתִּתֵּן לִבְּךָ כְּלֵב אֱלֹהִים׃
3 [a]הִנֵּה חָכָם[a] אַתָּה מִדָּנִאֵל[b] [c]כָּל־סָתוּם[c] לֹא עֲמָמוּךָ׃
4 בְּחָכְמָתְךָ וּבִתְבוּנָתְךָ עָשִׂיתָ לְּךָ חָיִל
וַתַּעַשׂ זָהָב וָכֶסֶף בְּאוֹצְרוֹתֶיךָ׃
5 בְּרֹב חָכְמָתְךָ בִּרְכֻלָּתְךָ הִרְבִּיתָ חֵילֶךָ
וַיִּגְבַּהּ לְבָבְךָ בְּחֵילֶךָ׃ פ

29 𝔊 עַל ‖ 30 𝔊 רֹאשָׁם ‖ 31 >𝔊 (※) ‖ [a] l c Θ עליך ‖ [b] Occ חָה— ‖ [c] l עליך ‖ 32 [a] l עָלַיִךְ c 𝔊 ‖ [b] sic 𝔐; 𝔙 *carmen lugubre;* nonn MSS Edd 𝔊 בְּנֵיהֶם; prb add ‖ [c-c] prb l אֵיךְ צוֹר ‖ [d] l (cf Θ𝔙) נִדְמָה ‖ 33 [a] 𝔊 מִיָּם ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c] 𝔊𝔖 הוֹנֵךְ ‖ [d] prb add ‖ 34 [a] l c Vrs עַתָּ(ה) ‖ [b] l c 3MSS Vrs נִשְׁבַּרְתְּ ‖ [c] l c 𝔊 בַּיָּם cf 32 ‖ 35 [a] prb l נִכְלְמוּ cf Jes 23,4 ‖ [b] >𝔖 ‖ [c] ?; 𝔊𝔖 דָּמְעוּ? Σ𝔙 הֵמִירוּ; prb l חָוְרוּ cf Jes 29,22 ‖ [d] l c 𝔊𝔖𝔗 פְּנֵיהֶם ‖ 36 °-° 𝔖 סֹחֲרֵי הָעַ׳, l ? סחריהֶם ‖ Cp 28, 2 [a] 𝔊[B]𝔏𝔄 praem וְאַתָּה ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ 3 [a-a] l ? c 𝔊 הֶחָכָם ‖ [b] Q[MSS] מִדָּנִיֵּאל ‖ [c-c] 𝔊 חֲכָמִים, l ? כָּל־נְבוֹנִים ‖ 4 >𝔊 (※) prb l (cf 𝔗𝔖) וַתֶּאֱסֹף.

6 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה
יַעַן תִּתְּךָ אֶת־לְבָבְךָ כְּלֵב אֱלֹהִים׃
7 לָכֵן[a] הִנְנִי מֵבִיא עָלֶיךָ זָרִים עָרִיצֵי גּוֹיִם
וְהֵרִיקוּ חַרְבוֹתָם עַל־יְפִי[b] חָכְמָתֶךָ וְחִלְּלוּ יִפְעָתֶךָ[c]׃
8 לַשַּׁחַת יוֹרִדוּךָ וָמַתָּה °מְמוֹתֵי חָלָל° בְּלֵב יַמִּים׃
9 הֶאָמֹר תֹּאמַר אֱלֹהִים אָנִי לִפְנֵי הֹרְגֶךָ[a]
וְאַתָּה אָדָם וְלֹא־אֵל בְּיַד מְחַלְלֶיךָ[b]׃
10 [a]מוֹתֵי עֲרֵלִים[a] תָּמוּת [b]בְּיַד־זָרִים[b]
כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי[c] יְהוִה׃ ס 11 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי
לֵאמֹר׃ 12 בֶּן־אָדָם שָׂא קִינָה עַל־מֶלֶךְ צוֹר וְאָמַרְתָּ לּוֹ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a]
יְהוִה אַתָּה חוֹתֵם[b] תָּכְנִית[c] [d]מָלֵא חָכְמָה[d] וּכְלִיל יֹפִי׃ 13 בְּעֵדֶן גַּן־
אֱלֹהִים הָיִיתָ כָּל־אֶבֶן יְקָרָה מְסֻכָתֶךָ[a] אֹדֶם פִּטְדָה וְיָהֲלֹם תַּרְשִׁישׁ
שֹׁהַם וְיָשְׁפֵה סַפִּיר נֹפֶךְ וּבָרְקַת וְזָהָב [b]מְלֶאכֶת תֻּפֶּיךָ[b] וּנְקָבֶיךָ[c] [d]בָּךְ
בְּיוֹם הִבָּרַאֲךָ כּוֹנָנוּ[e]׃ 14 אַתְּ[a] כְּרוּב [b]מִמְשַׁח הַסּוֹכֵךְ[b] וּנְתַתִּיךָ[c] בְּהַר
קֹדֶשׁ[d] אֱלֹהִים הָיִיתָ בְּתוֹךְ אַבְנֵי־אֵשׁ[e] הִתְהַלָּכְתָּ׃ 15 תָּמִים אַתָּה
בִּדְרָכֶיךָ מִיּוֹם הִבָּרְאָךְ עַד־נִמְצָא עַוְלָתָה בָּךְ׃ 16 בְּרֹב רְכֻלָּתְךָ מָלוּ[a]
תוֹכְךָ[b] חָמָס וַתֶּחֱטָא וָאֲחַלֶּלְךָ[c] מֵהַר אֱלֹהִים וָאַבֶּדְךָ[d] כְּרוּב הַסֹּכֵךְ[e]
מִתּוֹךְ אַבְנֵי־אֵשׁ׃ 17 גָּבַהּ לִבְּךָ בְּיָפְיֶךָ שִׁחַתָּ[a] חָכְמָתְךָ עַל־יִפְעָתֶךָ[b]
עַל־אֶרֶץ הִשְׁלַכְתִּיךָ לִפְנֵי מְלָכִים נְתַתִּיךָ לְרַאֲוָה[c] בָךְ׃ 18 מֵרֹב עֲוֺנֶיךָ[a]
בְּעֶוֶל רְכֻלָּתְךָ חִלַּלְתָּ מִקְדָּשֶׁיךָ[b] וָאוֹצִא־אֵשׁ מִתּוֹכְךָ הִיא אֲכָלַתְךָ
וָאֶתֶּנְךָ לְאֵפֶר עַל־הָאָרֶץ לְעֵינֵי כָּל־רֹאֶיךָ׃ 19 כָּל־יוֹדְעֶיךָ בָּעַמִּים שָׁמְמוּ
עָלֶיךָ בַּלָּהוֹת הָיִיתָ וְאֵינְךָ עַד־עוֹלָם׃ פ
20 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 21 בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־צִידוֹן וְהִנָּבֵא
עָלֶיהָ׃ 22 וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה

**6** dl c 𝔊 ‖ **7** a >𝔖 ‖ b 𝔊 ἐπὶ σὲ καὶ (>𝔖) ἐπὶ τὸ κάλλ., frt dl יפי ‖ c 𝔊 τὸ κάλλος σου ‖ **8** °–° add? ‖ **9** a mlt MSS Edd 𝔊𝔖 הֹרְגֶיךָ ‖ b sic mlt MSS (𝔖)𝔙 (𝔊 —לֶּךָ) sed l מְחוֹלְלֶיךָ ‖ **10** a-a 𝔖 בְּיַד עֲר׳ זָרִים, frt orig sol בְּיַד זָרִים cf b-b ‖ b-b >𝔖 ‖ c dl c 𝔊 ‖ **12** a >𝔊^A ‖ b nonn MSS 𝔊𝔖𝔗𝔙 חוֹתַם? (𝔊^mg חוֹתָם) ‖ c nonn MSS Vrs תַּבְנִית? ‖ d-d >𝔊, add? ‖ **13** a Var מְסֻכָּ׳ ‖ b-b 𝔊𝔖 ἐνέπλησας τ. θησαυρούς σου ‖ c 𝔊𝔖 κ. τ. ἀποθήκας σου ‖ d >𝔖𝔙 ‖ e crrp ? ut vid >𝔊𝔖 ‖ **14** a 𝔊 σὺ μετὰ τοῦ χ., 𝔖 *et eras cum Ch.* ‖ b-b >𝔊(※) ‖ c 𝔊𝔄 נְתַ׳ ‖ d add cf 16 ‖ e prps בְּנֵי־אֵל; id 16 ‖ **15** >𝔖(𝔏𝔙?) ‖ **16** a nonn MSS מלאו; prb l c 𝔊𝔖 מִלֵּאתָ ‖ b 𝔊 τὰ ταμιεῖά σου, sim 𝔗 ‖ c 𝔊 κ. ἐτραυματίσθης ‖ d 𝔊 κ. ἤγαγέν σε ‖ e >𝔊 ‖ **17** a 𝔊 διεφθάρη cf 𝔖𝔗 ‖ b 𝔊 + (עונך) מֵרֹב עֲוֺנֶיךָ (cf 18) ‖ c 1 MS לִרְאוֹת ‖ **18** a mlt MSS Edd עונך ‖ b mlt MSS Edd מקדשך, l prps קָדְשְׁךָ ‖ **21** l עַל c 𝔊 ‖ **22** a dl c 𝔊.

הִנְנִי עָלַיִךְ צִידוֹן וְנִכְבַּדְתִּי בְּתוֹכֵךְ[b]
וְיָדְעוּ[c] כִּי־אֲנִי יְהוָה בַּעֲשׂוֹתִי בָהּ[d] שְׁפָטִים וְנִקְדַּשְׁתִּי בָהּ[e]׃ ס
23 [a]וְשִׁלַּחְתִּי־בָהּ[a] דֶּבֶר וָדָם בְּחוּצוֹתֶיהָ[b]
וְנִפְלַל[c] חָלָל בְּתוֹכָהּ[d] בְּחֶרֶב עָלֶיהָ[e] מִסָּבִיב
וְיָדְעוּ[f] כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ 24 וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד לְבֵית יִשְׂרָאֵל סִלּוֹן מַמְאִיר
וְקוֹץ מַכְאִב [a]מִכֹּל סְבִיבֹתָם[a] הַשָּׁאטִים אוֹתָם וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי אֲדֹנָי[b]
יְהוִה׃ ס 25 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה בְּקַבְּצִי[b] ׀ אֶת־בֵּית[c] יִשְׂרָאֵל מִן־
הָעַמִּים אֲשֶׁר נָפֹצוּ בָם[d] וְנִקְדַּשְׁתִּי בָם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם וְיָשְׁבוּ עַל־
אַדְמָתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדִּי לְיַעֲקֹב׃ 26 וְיָשְׁבוּ עָלֶיהָ לָבֶטַח וּבָנוּ בָתִּים
וְנָטְעוּ כְרָמִים וְיָשְׁבוּ לָבֶטַח בַּעֲשׂוֹתִי שְׁפָטִים בְּכֹל הַשָּׁאטִים אֹתָם
מִסְּבִיבוֹתָם וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃ פ
29 1 בַּשָּׁנָה הָעֲשִׂירִית[a] בָּעֲשִׂרִי [b]בִּשְׁנֵים עָשָׂר[b] לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה
אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ עַל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרָיִם וְהִנָּבֵא עָלָיו
וְעַל־מִצְרַיִם כֻּלָּהּ׃ 3 דַּבֵּר[a] וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי[b] יְהוִה
הִנְנִי עָלֶיךָ פַּרְעֹה [c]מֶלֶךְ־מִצְרַיִם[c]
הַתַּנִּים[d] הַגָּדוֹל הָרֹבֵץ בְּתוֹךְ יְאֹרָיו[e]
אֲשֶׁר אָמַר לִי יְאֹרִי[f] וַאֲנִי עֲשִׂיתִנִי[g]׃
4 וְנָתַתִּי[a] חַחִיים[b] בִּלְחָיֶיךָ וְהִדְבַּקְתִּי דְגַת־יְאֹרֶיךָ[c] בְּקַשְׂקְשֹׂתֶיךָ וְהַעֲלִיתִיךָ
מִתּוֹךְ יְאֹרֶיךָ [c]וְאֵת כָּל־דְּגַת יְאֹרֶיךָ[d] בְּקַשְׂקְשֹׂתֶיךָ תִּדְבָּק[d]׃
5 וּנְטַשְׁתִּיךָ הַמִּדְבָּרָה אוֹתְךָ[a] וְאֵת כָּל־דְּגַת יְאֹרֶיךָ[b]
עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה תִּפּוֹל לֹא[c] תֵאָסֵף וְלֹא תִקָּבֵץ[d]
לְחַיַּת הָאָרֶץ וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם נְתַתִּיךָ לְאָכְלָה׃
6 וְיָדְעוּ כָּל־יֹשְׁבֵי מִצְרַיִם כִּי אֲנִי יְהוָה
יַעַן הֱיוֹתָם מִשְׁעֶנֶת קָנֶה לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃

22 [b] 𝔊𝔖 בָּךְ ‖ [c] prb l c 𝔊 וְיָדַעַתְּ ‖ [d] prb l c nonn MSS 𝔊𝔗[W] בָּךְ ‖ [e] prb l c 2MSS 𝔊 בָּךְ ‖ 23 [a-a] >𝔊[B]𝔄; 𝔊[A MSS] 𝔖[h] וש' בָּךְ ‖ [b] prb l c 𝔊 ־תַיִךְ ‖ [c] l c 4MSS (𝔊)𝔏(𝔖) וְנָפַל ‖ [d] >𝔊, prb dl ‖ [e] 𝔊 ἐν σοί ‖ [f] 𝔊[A] κ. γνώσῃ ‖ 24 [a-a] 𝔊 מִסְּבִ' ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ 25 [a] id 𝔊 (>𝔏) ‖ [b] 𝔊 וְקִבַּצְתִּי ‖ [c] frt dl c 𝔊 ‖ [d] l c mlt MSS 𝔊𝔗 שָׁם ‖ Cp 29, 1 [a] 𝔊 τ. δωδεκάτῳ ‖ [b-b] 𝔊 μιᾷ τ. μηνός ‖ 2 Var[B] כֻּלֹּה ‖ 3 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c-c] >𝔊 ‖ [d] l c mlt MSS הַתַּנִּין ‖ [e] 𝔖 יְאֹרִים ‖ [f] l vel c 𝔊 יארים vel prb c 𝔖𝔙 cf 𝔗 יְאֹר cf 9 ‖ [g] l vel c 𝔊 עֲשִׂיתִים vel prb c 𝔖 ־תִיו cf 9 ‖ 4 [a] 𝔊[B] וַאֲנִי נת' cf 𝔖 ‖ [b] l c Or Q[Occ] חַחִים, K[Occ] חַחִיִּים ‖ [c] 𝔊𝔖 יְאֹרְךָ ‖ [d-d] >𝔊[B]𝔄 (? 𝔊[A]𝔊[h]) prb add ‖ 5 [a] >𝔊𝔏𝔙 ‖ [b] Vrs יְאֹרֶךָ ‖ [c] 𝔊𝔖 וְלֹא ‖ [d] l c nonn MSS 𝔗 תִקָּבֵר ‖ 6 l c 𝔊𝔖𝔙 הֱיוֹתְךָ.

⁷בְּתָפְשָׂם בְּךָ בַכַּפְּךָ[a] תֵּרוֹץ וּבָקַעְתָּ לָהֶם כָּל־כָּתֵף[b]
וּבְהִשָּׁעֲנָם עָלֶיךָ תִּשָּׁבֵר וְהַעֲמַדְתָּ[c] לָהֶם כָּל־מָתְנָיִם׃ ס
⁸לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי מֵבִיא עָלַיִךְ חָרֶב וְהִכְרַתִּי מִמֵּךְ אָדָם
וּבְהֵמָה׃ ⁹וְהָיְתָה אֶרֶץ־מִצְרַיִם לִשְׁמָמָה וְחָרְבָּה וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה
יַעַן אָמַר[a] יְאֹר לִי וַאֲנִי עָשִׂיתִי[b]׃ ¹⁰לָכֵן הִנְנִי [a]אֵלֶיךָ וְאֶל־יְאֹרֶיךָ[a]
וְנָתַתִּי אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם לְחָרְבוֹת[b] חֹרֶב[c] שְׁמָמָה[d] מִמִּגְדֹּל סְוֵנֵה[e] וְעַד־
גְּבוּל כּוּשׁ׃ ¹¹לֹא תַעֲבָר־בָּהּ רֶגֶל אָדָם וְרֶגֶל בְּהֵמָה °לֹא תַעֲבָר־בָּהּ°
וְלֹא תֵשֵׁב אַרְבָּעִים שָׁנָה׃ ¹²וְנָתַתִּי אֶת־[a]אֶרֶץ מִצְרַיִם[a] שְׁמָמָה בְּתוֹךְ ׀
אֲרָצוֹת נְשַׁמּוֹת וְעָרֶיהָ בְּתוֹךְ עָרִים מָחֳרָבוֹת תִּהְיֶיןָ שְׁמָמָה[b] אַרְבָּעִים
שָׁנָה וַהֲפִצֹתִי אֶת־מִצְרַיִם בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִים בָּאֲרָצוֹת׃ פ
¹³כִּי[a] כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[b] יֱהוִה מִקֵּץ אַרְבָּעִים שָׁנָה אֲקַבֵּץ אֶת־מִצְרַיִם
מִן־הָעַמִּים אֲשֶׁר־נָפֹצוּ שָׁמָּה׃ ¹⁴וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבוּת מִצְרַיִם וַהֲשִׁבֹתִי[a]
אֹתָם אֶרֶץ[b] פַּתְרוֹס עַל־אֶרֶץ מְכוּרָתָם וְהָיוּ שָׁם[c] מַמְלָכָה שְׁפָלָה׃
¹⁵מִן־הַמַּמְלָכוֹת [a]תִּהְיֶה שְׁפָלָה[a] וְלֹא־תִתְנַשֵּׂא עוֹד עַל־הַגּוֹיִם וְהִמְעַטְתִּים
לְבִלְתִּי רְדוֹת[b] בַּגּוֹיִם׃ ¹⁶וְלֹא יִהְיֶה[a]־עוֹד לְבֵית יִשְׂרָאֵל לְמִבְטָח מַזְכִּיר
עָוֹן בִּפְנוֹתָם אַחֲרֵיהֶם וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי אֲדֹנָי[b] יְהוִה׃ פ
¹⁷וַיְהִי בְּעֶשְׂרִים וָשֶׁבַע שָׁנָה בָּרִאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־
יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ ¹⁸בֶּן־אָדָם נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל הֶעֱבִיד אֶת־
חֵילוֹ עֲבֹדָה גְדוֹלָה אֶל־צֹר כָּל־רֹאשׁ מֻקְרָח וְכָל־כָּתֵף מְרוּטָה וְשָׂכָר
לֹא־הָיָה לוֹ וּלְחֵילוֹ מִצֹּר עַל־הָעֲבֹדָה אֲשֶׁר־עָבַד עָלֶיהָ׃ ס ¹⁹לָכֵן[a]
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי נֹתֵן לִנְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־אֶרֶץ
מִצְרָיִם [b]וְנָשָׂא הֲמֹנָהּ[b] וְשָׁלַל שְׁלָלָהּ וּבָזַז בִּזָּהּ וְהָיְתָה שָׂכָר לְחֵילוֹ׃
²⁰פְּעֻלָּתוֹ אֲשֶׁר־עָבַד בָּהּ[a] נָתַתִּי לוֹ אֶת־אֶרֶץ מִצְרָיִם [b]אֲשֶׁר עָשׂוּ לִי[b]
נְאֻם[c] אֲדֹנָי יֱהוִה׃ ²¹בַּיּוֹם הַהוּא אַצְמִיחַ קֶרֶן לְבֵית
יִשְׂרָאֵל וּלְךָ אֶתֵּן פִּתְחוֹן־פֶּה בְּתוֹכָם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ

7 a prb l c Q mlt MSS Edd cf 𝔗 בַּכַּף; K בְּכַפְּךָ 𝔊𝔖 בְּכַפָּם ‖ b 𝔊𝔖 כַּף ‖ c l וְהִמְעַדְתָּ cf 𝔖 ‖ 8 dl c 𝔊 ‖ 9 a l c 𝔊𝔖𝔙 אָמַרְתָּ ‖ b l prb c 𝔖𝔙 ־תִיו; 𝔊 ־תִים ‖ 10 a-a l c 𝔊 עָלֶיךָ וְעַל־ et c 𝔖 יְאֹרְךָ ‖ b l c 𝔊𝔖𝔗 לְחָרְבָּה ‖ c 𝔊𝔙 חֶרֶב; prb dl c 𝔊^A𝔖 ‖ d l c 𝔊 וּשְׁ' cf 𝔖 ‖ e prps לְסְ' vel סְוֵנָה (?סְוֵן) ‖ 11 °-° >𝔖𝔄; frt dl ‖ 12 a-a 𝔊 אַרְצָהּ ‖ b dl c 𝔊(※) ‖ 13 a >𝔊(※)𝔖 ‖ b dl c 𝔊 ‖ 14 a 𝔊𝔏𝔖𝔙 וְהוֹשַׁבְתִּי ‖ b 1MS 𝔊𝔏𝔖𝔙 בְּאֶ'; 5MSS Edd אֶל־א' ‖ c >𝔊, prb dl ‖ 15 a-a >𝔊, prb add ‖ b 𝔊 רְבוֹת ‖ 16 a l c Vrs יִהְיוּ ‖ b dl c 𝔊 ‖ 18 l עַל c 𝔊 ‖ 19 a >𝔊 ‖ b-b >𝔊(※), prb add ‖ 20 a 𝔖 בְּצֹר, 𝔊 ἐπὶ Τύρου ‖ b-b >𝔊^B𝔄𝔖, prb dl ‖ c 𝔊 כֹּה אָמַר ‖ 21 𝔊𝔙 תִּצְמַח.

30 ¹וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ ²בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה
הֵילִילוּ[b] הָהּ לַיּוֹם׃ ³כִּי־קָרוֹב [a]יוֹם
וְקָרוֹב[a] יוֹם לַיהוָה[b] יוֹם עָנָן[c] עֵת[d] גּוֹיִם יִהְיֶה[e]׃
⁴וּבָאָה חֶרֶב בְּמִצְרַיִם וְהָיְתָה חַלְחָלָה בְּכוּשׁ
בִּנְפֹל[a] חָלָל בְּמִצְרָיִם [b]וְלָקְחוּ הֲמוֹנָהּ[b] וְנֶהֶרְסוּ יְסוֹדוֹתֶיהָ׃
⁵כּוּשׁ וּפוּט וְלוּד[a] וְכָל־הָעֶרֶב[b] וְכוּב[c] וּבְנֵי אֶרֶץ[d] הַבְּרִית[e] אִתָּם[f] בַּחֶרֶב
יִפֹּלוּ[g]׃ ס ⁶[a]כֹּה אָמַר יְהוָה[a]
וְנָפְלוּ סֹמְכֵי מִצְרַיִם וְיָרַד גְּאוֹן עֻזָּהּ
מִמִּגְדֹּל[b] סְוֵנֵה[c] בַּחֶרֶב יִפְּלוּ־בָהּ נְאֻם אֲדֹנָי[d] יְהוִה׃
⁷וְנָשַׁמּוּ[a] בְּתוֹךְ אֲרָצוֹת נְשַׁמּוֹת וְעָרָיו[b] בְּתוֹךְ־עָרִים נַחֲרָבוֹת תִּהְיֶינָה׃
⁸וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי־אֵשׁ בְּמִצְרַיִם וְנִשְׁבְּרוּ כָּל־עֹזְרֶיהָ׃
⁹בַּיּוֹם הַהוּא יֵצְאוּ מַלְאָכִים מִלְּפָנַי[a] בַּצִּים[b] לְהַחֲרִיד אֶת־כּוּשׁ בֶּטַח[c]
וְהָיְתָה חַלְחָלָה בָהֶם כְּיוֹם מִצְרַיִם [d]כִּי הִנֵּה[d] בָּאָה׃ פ
¹⁰כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה וְהִשְׁבַּתִּי אֶת־הֲמוֹן מִצְרַיִם
בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל׃
¹¹הוּא וְעַמּוֹ אִתּוֹ[a] עָרִיצֵי גוֹיִם מוּבָאִים לְשַׁחֵת הָאָרֶץ
וְהֵרִיקוּ חַרְבוֹתָם עַל־מִצְרַיִם [b]וּמָלְאוּ אֶת[b]־הָאָרֶץ חָלָל׃
¹²וְנָתַתִּי יְאֹרִים חָרָבָה[a] [b]וּמָכַרְתִּי אֶת־הָאָרֶץ בְּיַד־רָעִים[b]
וַהֲשִׁמֹּתִי אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ
בְּיַד־זָרִים אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃ ס ¹³כֹּה[a]־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה [b]וְהַאֲבַדְתִּי
גִלּוּלִים[b]
וְהִשְׁבַּתִּי אֱלִילִים[c] מִנֹּף וְנָשִׂיא[d] מֵאֶרֶץ[e]־מִצְרַיִם
[f]לֹא יִהְיֶה[f]־עוֹד [g]וְנָתַתִּי יִרְאָה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם[g]׃

**Cp 30,** 2 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] >𝔊 ‖ 3 [a-a] >𝔊𝔄 ‖ [b] frt l c 𝔊𝔖 יהוה ‖ [c] >𝔊$^{B}$ (𝔖$^{h}$※) prb dl ‖ [d] 𝔊𝔏𝔄 πέρας (קֵץ?) ‖ [e] >𝔖 ‖ 4 [a] 𝔊 ? וְנָפַל ‖ [b-b] >𝔊$^{B}$(※), prb dl ‖ 5 [a] 𝔖 לוּב ; 𝔊 = 𝔐 + לוּב? ‖ [b] l c 𝔖𝔄Σ הָעֲרָב ‖ [c] >𝔊 et crrp; prb l לוּב et trsp post לוּד cf [a] ‖ [d] >𝔊, prb dl ‖ [e] ?; prb l הַכְּרֵתִי, pr ובני prps וְכָל־ ‖ [f] >𝔊 ‖ [g] 𝔊 + בָהּ ‖ 6 [a-a] >𝔊 dl ‖ [b] 𝔖𝔙 *a turre* ‖ [c] cf 29,10 ‖ [d] dl c 𝔊 ‖ 7 [a] 𝔊 וְנָשַׁמָּה ‖ [b] l ועריה ‖ 9 [a] >𝔊(※) dl ‖ [b] l c 𝔊 (σπεύδοντες) אָצִים (𝔊$^{MSS}$𝔖$^{h}$ εσσιμ?) 𝔖 *velociter* ‖ [c] dl c 𝔊(※) ‖ [d-d] 𝔖 והנה ‖ 11 [a] >𝔊(※) ‖ [b-b] 𝔊 וּמָלְאָה, prb l ‖ 12 [a] Var חָרְבָּה ‖ [b-b] >𝔊$^{B}$𝔄 (※), add? ‖ 13 [a] 𝔊 כִּי כֹה ‖ [b-b] >𝔊(※), add ‖ [c] l c 𝔊 אֵילִים ‖ [d] 𝔊 וּנְשִׂיאִים ‖ [e] 𝔖 בְּאֶ׳ ‖ [f-f] 𝔊 וְלֹא יִהְיוּ ‖ [g-g] >𝔊(※), add?.

14 וַהֲשִׁמֹּתִי אֶת־פַּתְרוֹס וְנָתַתִּי אֵשׁ בְּצֹעַן
וְעָשִׂיתִי שְׁפָטִים בְּנֹא׃
15 וְשָׁפַכְתִּי חֲמָתִי עַל־סִין מָעוֹז מִצְרָיִם וְהִכְרַתִּי אֶת־הֲמוֹן נֹא׃
16 וְנָתַתִּי אֵשׁ בְּמִצְרַיִם חוּל תָּחִיל[a] סִין[b] וְנֹא תִּהְיֶה לְהִבָּקֵעַ [c]וְנֹף צָרֵי
יוֹמָם[c]׃ 17 בַּחוּרֵי [a]אָוֶן וּ[a]פִי־בֶסֶת בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ וְהֵנָּה[b] בַּשְּׁבִי תֵלַכְנָה׃
18 וּבִתְחַפְנְחֵס חָשַׂךְ[a] הַיּוֹם בְּשִׁבְרִי־שָׁם אֶת־מֹטוֹת[b] מִצְרַיִם
וְנִשְׁבַּת־בָּהּ גְּאוֹן עֻזָּהּ הִיא[c] עָנָן יְכַסֶּנָּה וּבְנוֹתֶיהָ בַּשְּׁבִי תֵלַכְנָה׃
19 וְעָשִׂיתִי שְׁפָטִים בְּמִצְרָיִם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ
20 וַיְהִי בְּאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה בָּרִאשׁוֹן בְּשִׁבְעָה לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־
יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 21 בֶּן־אָדָם אֶת־זְרוֹעַ[a] פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם שָׁבָרְתִּי
[b]וְהִנֵּה לֹא[b]־חֻבְּשָׁה לָתֵת רְפֻאוֹת לָשׂוּם חִתּוּל לְחָבְשָׁהּ[c] לְחָזְקָהּ לִתְפֹּשׂ
בֶּחָרֶב׃ ס 22 לָכֵן כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי אֶל[a]־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
וְשָׁבַרְתִּי אֶת־זְרֹעֹתָיו [b]אֶת־הַחֲזָקָה וְאֶת־הַנִּשְׁבָּרֶת[b] וְהִפַּלְתִּי אֶת־
הַחֶרֶב מִיָּדוֹ׃ 23 וַהֲפִצוֹתִי אֶת־מִצְרַיִם בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִם בָּאֲרָצוֹת׃
24 וְחִזַּקְתִּי אֶת־זְרֹעוֹת מֶלֶךְ בָּבֶל וְנָתַתִּי אֶת־חַרְבִּי בְּיָדוֹ °וְשָׁבַרְתִּי
אֶת־זְרֹעוֹת פַּרְעֹה וְנָאַק נַאֲקוֹת חָלָל לְפָנָיו°׃ 25 וְהַחֲזַקְתִּי אֶת־זְרֹעוֹת
מֶלֶךְ בָּבֶל וּזְרֹעוֹת פַּרְעֹה תִּפֹּלְנָה וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי חַרְבִּי
בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וְנָטָה אוֹתָהּ אֶל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 26 וַהֲפִצוֹתִי אֶת־מִצְרַיִם
בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִי אוֹתָם בָּאֲרָצוֹת וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ
31 1 וַיְהִי בְּאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה בַּשְּׁלִישִׁי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־
יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם אֱמֹר אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְאֶל־הֲמוֹנוֹ
אֶל־מִי דָּמִיתָ בְגָדְלֶךָ׃ 3 הִנֵּה [a]אַשּׁוּר אֶרֶז[a] בַּלְּבָנוֹן
יְפֵה עָנָף [b]וְחֹרֶשׁ מֵצַל[b] וּגְבַהּ קוֹמָה
וּבֵין עֲבֹתִים[c] הָיְתָה צַמַּרְתּוֹ׃
4 מַיִם גִּדְּלוּהוּ תְּהוֹם רֹמְמָתְהוּ
אֶת־נַהֲרֹתֶיהָ הֹלֵךְ[a] סְבִיבוֹת מַטָּעָהּ[b]

14 𝔊𝔖𝔙 אֶרֶץ ‖ 15 𝔊 נֹף; l נֹא אָמוֹן ‖ 16 [a] Q תָּחוּל ‖ [b] 𝔊 Συήνη, l סְוֵן vel סְוֵנֵה ‖ [c-c] crrp; 𝔊 κ. διαχυθήσεται ὕδατα, prps וְנִפְרְצוּ חוֹמֹתֶיהָ ‖ 17 [a-a] >𝔖, l אוֹן ‖ [b] הנה >𝔖, 𝔊 κ. αἱ γυναῖκες ‖ 18 [a] prb l c Var חָשַׁךְ cf Vrs ‖ [b] l c 𝔊𝔙 מַטּוֹת vel c 𝔖 מַטֵּה ‖ [c] 𝔅 K^Or הוא, Occ Q^Or הִיא; >𝔖; 𝔊𝔙 וְהִיא ‖ 21 [a] 𝔊 זְרוֹעֹת ‖ [b-b] 𝔖 וְלֹא ‖ [c] frt dl c 𝔊 ‖ 22 [a] l עַל c 𝔊 ‖ [b-b] ? frt add cf 𝔖 ‖ 24 °-° 𝔊 וְהֵבִיא אוֹתָהּ עַל־מִצְרַיִם וּבָזַז בִּזָּהּ וְשָׁלַל שְׁלָלָהּ ‖ 25 l על c 𝔊 ‖ Cp 31, 3 [a-a] ?; prps תְּאַשּׁוּר; ארז add? ‖ [b-b] >𝔊^{B}𝔄(※) dl ‖ [c] l c 𝔊 עָבוֹת ‖ 4 [a] l c 𝔊 הוֹלִיכָה ‖ [b] l c 𝔊𝔖 מַטָּעוֹ.

וְאֶת־תְּעָלֹתֶיהָ שִׁלְּחָה אֶל כָּל־[c]עֲצֵי[c] הַשָּׂדֶה[d]׃
5 עַל־כֵּן גָּבְהָא[a] קֹמָתוֹ מִכֹּל עֲצֵי הַשָּׂדֶה [b]וַתִּרְבֶּינָה סַרְעַפֹּתָיו[b]
וַתֶּאֱרַכְנָה[c] פֹארֹתָו[d] מִמַּיִם רַבִּים בְּשַׁלְּחוֹ[e]׃
6 בִּסְעַפֹּתָיו קִנְנוּ כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם
וְתַחַת פֹּארֹתָיו יָלְדוּ כֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה
וּבְצִלּוֹ יֵשְׁבוּ[a] כֹּל[b] גּוֹיִם רַבִּים׃
7 וַיְּיִף[a] בְּגָדְלוֹ בְּאֹרֶךְ[b] דָּלִיּוֹתָיו
כִּי־הָיָה שָׁרְשׁוֹ אֶל־מַיִם רַבִּים׃
8 אֲרָזִים לֹא־עֲמָמֻהוּ בְּגַן־אֱלֹהִים
בְּרוֹשִׁים לֹא דָמוּ אֶל־סְעַפֹּתָיו
וְעַרְמֹנִים לֹא־הָיוּ כְּפֹרֹאתָיו
כָּל־עֵץ בְּגַן־אֱלֹהִים לֹא־דָמָה אֵלָיו בְּיָפְיוֹ׃
9 [a]יָפֶה עֲשִׂיתִיו[a] בְּרֹב דָּלִיּוֹתָיו וַיְקַנְאֻהוּ כָּל־[b]עֲצֵי־עֵדֶן אֲשֶׁר[c] בְּגַן
הָאֱלֹהִים׃ ס 10 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן אֲשֶׁר
גָּבַהְתָּ[b] בְּקוֹמָה[c] וַיִּתֵּן צַמַּרְתּוֹ אֶל־בֵּין עֲבוֹתִים[d] [e]וְרָם לְבָבוֹ[e] בְּגָבְהוֹ׃
11 וְאֶתְּנֵהוּ[a] בְּיַד אֵל[b] גּוֹיִם [c]עָשׂוֹ יַעֲשֶׂה לוֹ כְּרִשְׁעוֹ גֵּרַשְׁתִּהוּ[c]׃
12 וַיִּכְרְתֻהוּ זָרִים עָרִיצֵי גוֹיִם וַיִּטְּשֻׁהוּ אֶל־[a]הֶהָרִים וּבְכָל־[b]גֵּאָיוֹת
נָפְלוּ דָלִיּוֹתָיו וַתִּשָּׁבַרְנָה פֹרֹאתָיו[c] בְּכֹל אֲפִיקֵי הָאָרֶץ וַיֵּרְדוּ[d] מִצִּלּוֹ
כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ וַיִּטְּשֻׁהוּ[e]׃ 13 עַל־מַפַּלְתּוֹ יִשְׁכְּנוּ כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם °וְאֶל־
פֹּרֹאתָיו° הָיוּ כֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה׃ 14 לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־יִגְבְּהוּ בְקוֹמָתָם כָּל־
עֲצֵי־מַיִם וְלֹא־יִתְּנוּ אֶת־צַמַּרְתָּם אֶל־בֵּין עֲבֹתִים[a] וְלֹא־יַעַמְדוּ אֵלֵיהֶם[b]
בְּגָבְהָם [c]כָּל־שֹׁתֵי מָיִם[c] כִּי[d] כֻלָּם נִתְּנוּ לַמָּוֶת אֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּית בְּתוֹךְ
בְּנֵי אָדָם אֶל־יוֹרְדֵי בוֹר׃ פ 15 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה בְּיוֹם רִדְתּוֹ

4 [c] prb 'ע dl ‖ [d] prps שָׂדַהוּ ‖ 5 [a] l c nonn MSS גבהה ‖ [b-b] >𝔊[B]𝔄(※); prb dl ‖ [c] dub, frt orig וַתִּרְמֶינָה cf 4 ‖ [d] Q —תָיו ‖ [e] >𝔊, prb dl ‖ 6 [a] l c nonn MSS Vrs יָשְׁבוּ ‖ [b] frt dl c 𝔖 ‖ 7 [a] Ben Napht וַיְיִף ‖ [b] 𝔊𝔖 בְּרֹב, frt orig בְּרֹם cf 5[c] ‖ 8 l c mlt MSS 'כְּפֹאר ‖ 9 [a-a] >𝔊(※) ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c] >𝔖 cf 𝔊; frt add ‖ 10 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] l c 𝔖𝔙 גָּבַהּ ‖ [c] 𝔖 בְּקוֹמָתוֹ ‖ [d] l c 𝔊 עָבוֹת cf 3 ‖ [e-e] 𝔊 sol καὶ εἶδον (?וירא); l ? וַיִּגָּא: frt לבבו add ‖ 11 [a] l 'וְאֶת ‖ [b] mlt MSS Or אֵיל ‖ [c-c] ? 𝔊 κ. ἐποίησεν τὴν ἀπώλειαν αὐτοῦ, 𝔖 *et faciet* (?וְעָשָׂה) *ei secundum peccatum eius et perdet eum* (?וְהִשְׁבִּיתוֹ) ‖ 12 [a] l עַל c 𝔊 ‖ [b] 𝔊 בְּכָל ‖ [c] l 'פאר cf 8 ‖ [d] prps וַיִּדְּדוּ, al ?וַיֶּחֶרְדוּ ‖ [e] prps וַיִּרְטָשׁוּ; frt irrepsit e 12a; dl ‖ 13 °–° l 'פאר (𝔊) וְעַל־ ‖ 14 [a] l c 𝔊 עָבוֹת cf 3. 10 ‖ [b] dub; >𝔙𝔄 (𝔖[h]※); frt dl ‖ [c-c] prb add ‖ [d] >𝔊[B]𝔄.

שְׁאֹלָה הֶאֱבַלְתִּי כִּסֵּתִי[a] עָלָיו אֶת־תְּהוֹם וָאֶמְנַע נַהֲרוֹתֶיהָ וַיִּכָּלְאוּ
מַיִם רַבִּים וָאַקְדִּר[b] עָלָיו לְבָנוֹן וְכָל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה עָלָיו[c] עֻלְפֶּה[d]׃ 16 מִקּוֹל
מַפַּלְתּוֹ [a]הִרְעַשְׁתִּי גוֹיִם[a] בְּהוֹרִדִי אֹתוֹ שְׁאֹלָה אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר וַיִּנָּחֲמוּ
בְּאֶרֶץ תַּחְתִּית[b] כָּל־עֲצֵי־עֵדֶן מִבְחַר וְטוֹב[c]־לְבָנוֹן [d]כָּל־שֹׁתֵי מָיִם[d]׃
17 גַּם־הֵם אִתּוֹ יָרְדוּ שְׁאֹלָה אֶל־חַלְלֵי־חָרֶב וּזְרֹעוֹ[a] יָשְׁבוּ[b] בְצִלּוֹ[c] בְּתוֹךְ
גּוֹיִם[c]׃ 18 אֶל־מִי דָמִיתָ [a]כָּכָה בְּכָבוֹד וּבְגֹדֶל בַּעֲצֵי־עֵדֶן[a] וְהוּרַדְתָּ[b] אֶת־
עֲצֵי־עֵדֶן אֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּית בְּתוֹךְ עֲרֵלִים תִּשְׁכַּב אֶת־חַלְלֵי־חֶרֶב הוּא
פַרְעֹה וְכָל־הֲמוֹנֹה נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ פ

32 1 וַיְהִי בִּשְׁתֵּי[a] עֶשְׂרֵה שָׁנָה בִּשְׁנֵי[b]־עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ
הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם שָׂא קִינָה עַל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
וְאָמַרְתָּ אֵלָיו [a]כְּפִיר גּוֹיִם נִדְמֵיתָ[a]

וְאַתָּה כַּתַּנִּים[b] בַּיַּמִּים וַתָּגַח בְּנַהֲרוֹתֶיךָ[c]
וַתִּדְלַח־מַיִם בְּרַגְלֶיךָ וַתִּרְפֹּס[d] נַהֲרוֹתָם[e]׃ ס

3 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יֱהוִה
וּפָרַשְׂתִּי עָלֶיךָ אֶת־רִשְׁתִּי בִּקְהַל[b] [c]עַמִּים רַבִּים[c] וְהֶעֱלוּךָ[d] בְּחֶרְמִי׃
4 וּנְטַשְׁתִּיךָ[a] בָאָרֶץ[b] עַל־פְּנֵי[c] הַשָּׂדֶה אֲטִילֶךָ
וְהִשְׁכַּנְתִּי עָלֶיךָ כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם[d] וְהִשְׂבַּעְתִּי מִמְּךָ [e]חַיַּת כָּל־הָאָרֶץ[e]׃
5 וְנָתַתִּי אֶת־בְּשָׂרְךָ עַל־הֶהָרִים וּמִלֵּאתִי[a] הַגֵּאָיוֹת[b] רָמוּתֶךָ[c]׃
6 וְהִשְׁקֵיתִי[a] אֶרֶץ[b] צָפָתְךָ מִדָּמְךָ[c] [d]אֶל־הֶהָרִים[d] וַאֲפִקִים יִמָּלְאוּן[e] מִמֶּךָּ[f]׃
7 וְכִסֵּיתִי בְכַבּוֹתְךָ שָׁמַיִם וְהִקְדַּרְתִּי אֶת־כֹּכְבֵיהֶם
שֶׁמֶשׁ בֶּעָנָן אֲכַסֶּנּוּ וְיָרֵחַ לֹא־יָאִיר אוֹרוֹ׃
8 כָּל־מְאוֹרֵי אוֹר בַּשָּׁמַיִם אַקְדִּירֵם[a] עָלֶיךָ

15 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] 𝔊[B] κ. ἐσκότασεν (𝔊[A] ἐπένθησεν cf 𝔙) ‖ [c] >𝔏𝔖𝔙 ‖ [d] l c Vrs עָלְפוּ ‖ 16 [a-a] 𝔊 נִרְעֲשָׁה הָאָרֶץ 𝔖 נִרְעֲשׁוּ הג׳ ‖ [b] >𝔊, prb dl ‖ [c] dl c 𝔊(※) ‖ [d-d] id Vrs, sed prb add ‖ 17 [a] 𝔊𝔖 ?וְזַרְעוֹ prps וְעֹזְרָיו(?) ‖ [b] prb l c 𝔊 יֹשְׁבֵי ‖ [c-c] crrp? ‖ 18 [a-a] >𝔊(※); add ‖ [b] 𝔊 κατάβηθι καὶ καταβιβάσθητι (רְדָה וְהוּר׳) ‖ Cp 32, 1 [a] prb l c 13MSS 𝔊[A]𝔖 בְּעַשְׁתֵּי ‖ [b] 8MSS בִּשְׁנַיִם 𝔊[B]𝔏 δεκάτῳ μ. ‖ 2 [a-a] prb crrp; exc ? vb nonn ‖ [b] l כַּתַּנִּין ‖ [c] l prb בִּנְחִרוֹתֶיךָ ‖ [d] Var פֹּס— ‖ [e] 𝔊 τ. ποτ. σου ‖ 3 [a] dl c 𝔊𝔏 ‖ [b] dl c 𝔊(※) ‖ [c-c] m cs dl ‖ [d] l c 𝔊(𝔙) וְהַעֲלִיתִיךָ ‖ 4 [a] 𝔊 וּנְטִיתִיךָ ‖ [b] trsp (m cs) post השדה ‖ [c] >𝔊; Or אֶל־פּ׳ ‖ [d] >𝔊[B]; dl (m cs) ‖ [e-e] 𝔊[B]𝔏 כל חית כל הא׳; frt l nil nisi כָּל־חַיָּה ‖ 5 [a] l ? c 𝔖𝔗 וְנִמְלְאוּ ‖ [b] >𝔊(※) ‖ [c] ?; nonn MSS (—תֶיךָ) רָמוּתֶךָ 𝔊 מִדָּמְךָ; l ? גְּוִיָּתְךָ cf 𝔗 ‖ 6 [a] 𝔊 ?הִשְׁקִתָה ‖ [b] 𝔊 הָאָ׳ ‖ [c] add ? 𝔊 ἀπὸ τ. πλήθους σου = ?מֵרְוָיָתְךָ (l ? הִרְוֵיתִי) ‖ [d-d] 𝔖 וְהרים 𝔊 עַל־ה׳; frt add ‖ [e] frt l יְמַלְאוּהָ cf [f]; 𝔊 ἐμπλήσω ‖ [f] prps מִדָּמְךָ, sed (m cs) prb dl ‖ 7 l ? c 𝔊𝔖𝔙 בִּכְבוֹתְךָ ‖ 8 [a] 𝔊 συσκοτάσουσιν.

וְנָתַתִּי חֹשֶׁךְ עַל־אַרְצְךָ[b] נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃
[9]וְהִכְעַסְתִּי לֵב עַמִּים רַבִּים בַּהֲבִיאִי שִׁבְרְךָ[a] בַּגּוֹיִם [b]עַל־אֲרָצוֹת[b] אֲשֶׁר
לֹא־יְדַעְתָּם[c]׃ [10]וַהֲשִׁמּוֹתִי[a] עָלֶיךָ עַמִּים רַבִּים וּמַלְכֵיהֶם יִשְׂעֲרוּ עָלֶיךָ[b]
שַׂעַר[c] בְּעוֹפְפִי חַרְבִּי עַל־פְּנֵיהֶם וְחָרְדוּ לִרְגָעִים אִישׁ לְנַפְשׁוֹ בְּיוֹם[d]
מַפַּלְתֶּךָ׃ פ [11]כִּי[a] כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה חֶרֶב מֶלֶךְ־בָּבֶל תְּבוֹאֶךָ׃
[12]בְּחַרְבוֹת[a] גִּבּוֹרִים אַפִּיל הֲמוֹנֶךָ עָרִיצֵי גוֹיִם כֻּלָּם
וְשָׁדְדוּ אֶת־גְּאוֹן מִצְרַיִם וְנִשְׁמַד[b] כָּל־הֲמוֹנָהּ׃
[13]וְהַאֲבַדְתִּי אֶת־כָּל[a]־בְּהֶמְתָּהּ מֵעַל מַיִם רַבִּים
וְלֹא תִדְלָחֵם רֶגֶל־אָדָם עוֹד וּפַרְסוֹת[b] בְּהֵמָה [c]לֹא תִדְלָחֵם[c]׃
[14]אָז[a] אַשְׁקִיעַ[b] מֵימֵיהֶם וְנַהֲרוֹתָם כַּשֶּׁמֶן אוֹלִיךְ[c]
נְאֻם אֲדֹנָי[d] יְהוִה׃
[15]בְּתִתִּי [a]אֶת־אֶרֶץ[a] מִצְרַיִם שְׁמָמָה וּנְשַׁמָּה[b] אֶרֶץ מִמְּלֹאָהּ[c]
בְּהַכּוֹתִי[d] אֶת־כָּל־יוֹשְׁבֵי בָהּ וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃
[16]קִינָה הִיא[a] וְקוֹנְנוּהָ[b] בְּנוֹת[c] הַגּוֹיִם תְּקוֹנֵנָּה[d] אוֹתָהּ עַל־מִצְרַיִם וְעַל־
כָּל־הֲמוֹנָהּ תְּקוֹנֵנָּה[d] אוֹתָהּ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ פ
[17]וַיְהִי בִּשְׁתֵּי[a] עֶשְׂרֵה שָׁנָה[b] בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה
אֵלַי לֵאמֹר׃ [18]בֶּן־אָדָם נְהֵה[a] עַל־הֲמוֹן[b] מִצְרַיִם וְהוֹרִדֵהוּ[c] [d]אוֹתָהּ
וּבְנוֹת גּוֹיִם
אַדִּרִם[d] אֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּיּוֹת[e] אֶת[f]־יוֹרְדֵי בוֹר׃
[19]°מִמִּי נָעָמְתְּ° רְדָה וְהָשְׁכְּבָה אֶת־עֲרֵלִים׃
[20]בְּתוֹךְ חַלְלֵי־חֶרֶב יִפֹּלוּ [a]חֶרֶב נִתָּנָה[a] מָשְׁכוּ[b] אוֹתָהּ[c] וְכָל־הֲמוֹנֶיהָ[d]׃
[21]יְדַבְּרוּ[a]־לוֹ אֵלֵי[b] גִבּוֹרִים מִתּוֹךְ שְׁאוֹל אֶת־עֹזְרָיו יָרְדוּ שָׁכְבוּ הָעֲרֵלִים[c]

8 [b] 𝔊B הארץ ‖ 9 [a] l c 𝔊 שִׁבְיְךָ ‖ [b-b] l c 𝔊 אֶל־אֶרֶץ ‖ [c] l c 𝔊 יָדַעְתָּ ‖ 10 [a] 𝔊 וְהֲשַׁמּוּ? ‖ [b] >𝔊(※)𝔖 ‖ [c] >𝔖 ‖ [d] 𝔊 מִיּוֹם ‖ 11 [a] >2MSS 𝔖 ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ 12 [a] 𝔖𝔗 בְּחֶרֶב; frt orig sol בְּגִבּוֹרִים ‖ [b] 𝔊 נִשְׁבַּר ‖ 13 [a] כל >𝔖 ‖ [b] 𝔊𝔏𝔙 וּפַרְסַת 𝔖 (cf [c-c]) וְלֹא פרסת ‖ [c-c] >𝔖; prps c 𝔊 תִּרְפְּסֵם ‖ 14 [a] 𝔊𝔄 οὕτως (>𝔏) τότε (?כִּי אָז) ‖ [b] 𝔊 ἡσυχάσει ‖ [c] 𝔊 πορεύσονται ‖ [d] dl c 𝔊 ‖ 15 [a-a] prb dl c 𝔊 ‖ [b] l c Vrs וְנָשַׁמָּה ‖ [c] frt l c 𝔗 וּמְל' ‖ [d] 𝔊 בְּזָרוֹתִי ‖ 16 [a] K^Or הוּא ‖ [b] >𝔖𝔏; l c 𝔊B וְקוֹנַנְתָּהּ ‖ [c] l c 𝔊𝔖 וּב' ‖ [d] 𝔖 –נַנָּה ‖ 17 [a] 2MSS 𝔖 בָּעַשְׁתֵּי ‖ [b] ins c 𝔊 בָּרִאשׁוֹן ‖ 18 [a] 𝔖 ?+ נהי; l ? c 𝔗 הִנָּבֵא ‖ [b] ? ‖ [c] 𝔗 ?וְשַׁבְּרָהּ; frt orig וְאָמַרְתָּ ‖ [d-d] dub; pr אדרם l ? אֹרְדֵם vel (cf 19) –דְךָ ‖ [e] 8MSS 𝔖𝔗 (𝔊?) תַּחְתִּית cf 31,14 ss ‖ [f] l c 24MSS 𝔊 אֶל ‖ 19 °–° crrp; frt orig מִגְּאוֹן עֻזֵּךְ (cf 24,21; 33,28) ‖ 20 [a-a] >𝔖; 𝔊𝔏𝔄 sol אִתּוֹ ‖ [b] 𝔖 וּמ' 𝔊 וְשָׁכַב ‖ [c] >𝔊 ‖ [d] 𝔊𝔄𝔖𝔄 כָּל (וכ') הֲמוֹנוֹ ‖ 21 [a] 𝔊𝔖 וְיד' vel וְדִבְּרוּ ‖ [b] mlt MSS Edd 𝔊 אֵילֵי ‖ [c] 𝔊 + בְּתוֹךְ.

חַלְלֵי־חָֽרֶב׃ 22 שָׁ֤ם אַשּׁוּר֙ וְכָל־קְהָלָ֔הּ [a]סְבִיבוֹתָ֖יו קִבְרֹתָ֑יו[a] כֻּלָּ֣ם חֲלָלִ֔ים
[b]הַנֹּפְלִ֖ים בֶּחָֽרֶב[b]׃ 23 אֲשֶׁ֨ר[a] [b]נִתְּנ֤וּ קִבְרֹתֶ֙יהָ֙[b] בְּיַרְכְּתֵי־ב֔וֹר [c]וַיְהִ֣י קְהָלָ֔הּ
סְבִיב֖וֹת קְבֻרָתָ֑הּ כֻּלָּ֤ם חֲלָלִים֙ נֹפְלִ֣ים בַּחֶ֔רֶב[c] אֲשֶׁר־נָתְנ֥וּ חִתִּ֖ית[d]
בְּאֶ֥רֶץ חַיִּֽים׃ 24 שָׁ֤ם עֵילָם֙ וְכָל־הֲמוֹנָ֔הּ סְבִיב֖וֹת קְבֻרָתָ֑הּ כֻּלָּ֣ם חֲלָלִים֩
הַנֹּפְלִ֨ים[a] בַּחֶ֜רֶב אֲשֶׁר־יָרְד֥וּ עֲרֵלִ֣ים ׀ אֶל־אֶ֣רֶץ תַּחְתִּיּ֗וֹת[b] אֲשֶׁ֨ר נָתְנ֤וּ
חִתִּיתָם֙ בְּאֶ֣רֶץ חַיִּ֔ים וַיִּשְׂא֥וּ כְלִמָּתָ֖ם אֶת־י֥וֹרְדֵי בֽוֹר׃ 25 [a]בְּת֣וֹךְ חֲ֠לָלִים
נָתְנ֨וּ מִשְׁכָּ֥ב לָהּ֮ בְּכָל־הֲמוֹנָהּ֒ סְבִיבוֹתָ֖יו קִבְרֹתֶ֑הָ כֻּלָּ֣ם עֲרֵלִ֣ים חַלְלֵי־
חֶ֡רֶב כִּֽי־נִתַּ֨ן חִתִּיתָ֜ם בְּאֶ֣רֶץ חַיִּ֗ים וַיִּשְׂא֤וּ כְלִמָּתָם֙ אֶת־י֣וֹרְדֵי ב֔וֹר[a]
[b]בְּת֥וֹךְ חֲלָלִ֖ים נִתָּֽן[b]׃ 26 שָׁ֚ם מֶ֣שֶׁךְ תֻּבַל֙[a] וְכָל־הֲמוֹנָ֔הּ[b] סְבִיבוֹתָ֖יו[c]
קִבְרוֹתֶ֑יהָ[d] כֻּלָּ֤ם עֲרֵלִים֙ מְחֻ֣לְלֵי[e] חֶ֔רֶב כִּֽי־[f]נָתְנ֥וּ חִתִּיתָ֖ם[g] בְּאֶ֥רֶץ חַיִּֽים׃
27 [a]וְלֹ֤א יִשְׁכְּבוּ֙[a] אֶת־גִּבּוֹרִ֔ים נֹפְלִ֖ים[b] מֵעֲרֵלִ֑ים[c] אֲשֶׁ֣ר יָֽרְדוּ־שְׁא֣וֹל בִּֽכְלֵי־
מִלְחַמְתָּ֡ם[d] וַיִּתְּנוּ֩ אֶת־חַרְבוֹתָ֨ם תַּ֜חַת רָֽאשֵׁיהֶ֗ם וַתְּהִ֤י עֲוֺנֹתָם֙[e] עַל־
עַצְמוֹתָ֔ם כִּֽי־חִתִּ֥ית[f] גִּבּוֹרִ֖ים[g] [h]בְּאֶ֥רֶץ חַיִּֽים[h]׃ 28 וְאַתָּ֗ה בְּת֧וֹךְ עֲרֵלִ֛ים
°תִּשָּׁבַ֥ר וְ°תִשְׁכַּ֖ב אֶת־חַלְלֵי־חָֽרֶב׃ 29 שָׁ֣מָּה[a] אֱד֗וֹם מְלָכֶ֙יהָ֙[b] וְכָל־נְשִׂיאֶ֔יהָ
אֲשֶׁר־נִתְּנ֥וּ[c] בִגְבֽוּרָתָ֖ם[d] אֶת־חַלְלֵי־חָ֑רֶב הֵ֛מָּה[e] אֶת־עֲרֵלִ֥ים יִשְׁכָּ֖בוּ
וְאֶת[f]־יֹ֥רְדֵי בֽוֹר׃ 30 שָׁ֣מָּה[a] נְסִיכֵ֥י צָפ֛וֹן כֻּלָּ֖ם[b] וְכָל־צִדֹנִ֑י[c] אֲשֶׁר־יָרְד֣וּ
אֶת[d]־חֲלָלִ֗ים[e] בְּחִתִּיתָ֤ם[f] מִגְּב֙וּרָתָם֙ בּוֹשִׁ֔ים[g] וַיִּשְׁכְּב֤וּ עֲרֵלִים֙ אֶת־חַלְלֵי־
חֶ֔רֶב וַיִּשְׂא֥וּ כְלִמָּתָ֖ם אֶת־י֥וֹרְדֵי בֽוֹר׃ 31 אוֹתָם֙ יִרְאֶ֣ה פַרְעֹ֔ה וְנִחַ֖ם עַל־
כָּל־הֲמוֹנֹ֑ה[a] [b]חַלְלֵי־חֶ֙רֶב֙ פַּרְעֹה֙ וְכָל־חֵיל֔וֹ[b] נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י יְהוִֽה׃ 32 כִּֽי־
נָתַ֥תִּי[a] אֶת־חִתִּית֖וֹ[b] בְּאֶ֣רֶץ חַיִּ֑ים וְהֻשְׁכַּב֩ בְּת֨וֹךְ עֲרֵלִ֜ים אֶת־חַלְלֵי־
חֶ֗רֶב פַּרְעֹה֙ וְכָל־הֲמוֹנֹ֔ה נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י יְהוִֽה׃ ס

22 a-a >𝔊 (l c 𝔖 סְבִיבוֹת קְבֻרָתָהּ) ‖ b-b >𝔊; l נֹפְ׳ cf v 23 ‖ 23 a 𝔊 ἐκεῖ ‖ b-b l ? נִקְבְּרוּ עֲרֵלִים vel (cf 24) יָרְדוּ עֲר׳ ? ‖ c-c dittogr = 22; dl ‖ d l c 3MSS 𝔊𝔏𝔄 חִתִּיתָם ‖ 24 a l נֹפְ׳ ‖ b 9MSS 𝔖𝔗 cf 𝔊 תַּחְתִּית ‖ 25 a-a >𝔊 = 24 vel 26; dittogr ‖ b-b add ? 𝔊𝔗𝔙 נִתְּנוּ 𝔖 נֶחְשְׁבוּ ‖ 26 a 𝔊𝔖 וְת׳ ‖ b 𝔊𝔏𝔄 —נָם ‖ c l c 𝔊𝔖 סביבות ‖ d l c 𝔊𝔖 קְבֻרָתָהּ ‖ e prb l חַלְלֵי ‖ f 𝔊 אֲשֶׁר ‖ g Q^Or 𝔖𝔗 חתית ‖ 27 a-a 𝔊 וַיִּשְׁ׳; 𝔖 > ולא ‖ b prb l נְפִלִים cf Gn 6,4 ‖ c l c 𝔊𝔏𝔄 מֵעוֹלָם ‖ d 𝔊𝔄 מִלְחָמָה (𝔊^h※) ‖ e l צִנֹּתָם, frt צנות׳ (praeced וַתִּהְיֶינָה) ‖ f l חִתִּיתָם ‖ g 𝔖 בִּגְבוּרָתָם, frt l ‖ h-h 𝔊𝔏𝔄 בְּחַיֵּיהֶם ‖ 28 °-° dl c 𝔊𝔄(※) (prps תִּקָּבֵר) ‖ 29 a l c 𝔊 שָׁם ‖ b dl frt c 𝔊; 𝔖𝔏𝔙 ומ׳ ‖ c 𝔖 נֶחְשְׁבוּ cf 25; 𝔊 נָתְנוּ ‖ d 𝔊𝔏 —תָהּ; l ? (תָם—?) בִּקְבוּרָתָהּ ‖ e >𝔖 ‖ f mlt MSS 𝔊𝔗^L אֶת ‖ 30 a l c 𝔊 שָׁם ‖ b >𝔊^B𝔖, prb dl ‖ c nonn MSS 𝔖𝔗 —נִים cf 𝔙; 𝔊 וְסַרְנֵי אַשּׁוּר ‖ d >𝔊 ‖ e 𝔖 חַלְלֵי חֶרֶב, Var^P עֲרֵלִים ‖ f prps c Σ (ἡττηθέντες) 𝔙 *paventes* חַתִּים ‖ g >𝔊(※), prb add ‖ 31 a 𝔊 —נָם ‖ b-b >𝔊(※), prb add ‖ 32 a prb l נָתַן cf 𝔗 ‖ b l c K חִתִּיתוֹ Q חִתִּיתִי.

33 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי־עַמְּךָ
וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶרֶץ כִּי־אָבִיא עָלֶיהָ חָרֶב וְלָקְחוּ[a] עַם־הָאָרֶץ אִישׁ
אֶחָד מִקְצֵיהֶם[b] וְנָתְנוּ אֹתוֹ לָהֶם לְצֹפֶה׃ 3 וְרָאָה אֶת־הַחֶרֶב בָּאָה עַל־
הָאָרֶץ וְתָקַע בַּשּׁוֹפָר וְהִזְהִיר אֶת־הָעָם׃ 4 וְשָׁמַע הַשֹּׁמֵעַ אֶת־קוֹל
הַשּׁוֹפָר וְלֹא נִזְהָר וַתָּבוֹא חֶרֶב וַתִּקָּחֵהוּ דָּמוֹ בְרֹאשׁוֹ יִהְיֶה׃ 5 [a]אֵת
קוֹל הַשּׁוֹפָר שָׁמַע וְלֹא נִזְהָר דָּמוֹ בּוֹ יִהְיֶה וְהוּא נִזְהָר[b] נַפְשׁוֹ מִלֵּט׃
6 וְהַצֹּפֶה כִּי־יִרְאֶה אֶת־הַחֶרֶב בָּאָה וְלֹא־תָקַע בַּשּׁוֹפָר וְהָעָם לֹא־
נִזְהָר וַתָּבוֹא חֶרֶב[a] וַתִּקַּח מֵהֶם נָפֶשׁ [b]הוּא בַּעֲוֺנוֹ[b] נִלְקָח וְדָמוֹ[c]
מִיַּד־הַצֹּפֶה אֶדְרֹשׁ׃ פ 7 וְאַתָּה בֶן־אָדָם צֹפֶה נְתַתִּיךָ לְבֵית יִשְׂרָאֵל
וְשָׁמַעְתָּ מִפִּי דָּבָר [a]וְהִזְהַרְתָּ אֹתָם מִמֶּנִּי[a]׃ 8 בְּאָמְרִי לָרָשָׁע רָשָׁע[a] מוֹת
תָּמוּת וְלֹא דִבַּרְתָּ לְהַזְהִיר רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ הוּא רָשָׁע[b] בַּעֲוֺנוֹ יָמוּת וְדָמוֹ
מִיָּדְךָ אֲבַקֵּשׁ׃ 9 וְאַתָּה כִּי־הִזְהַרְתָּ רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ[a] לָשׁוּב מִמֶּנָּה[b] וְלֹא־
שָׁב מִדַּרְכּוֹ[c] הוּא בַּעֲוֺנוֹ יָמוּת וְאַתָּה נַפְשְׁךָ הִצַּלְתָּ׃ ס
10 וְאַתָּה בֶן־אָדָם אֱמֹר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֵּן אֲמַרְתֶּם לֵאמֹר[a] [b]כִּי־
פְשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ עָלֵינוּ וּבָם אֲנַחְנוּ נְמַקִּים וְאֵיךְ[c] נִחְיֶה׃ 11 אֱמֹר
אֲלֵיהֶם חַי־אָנִי ׀ נְאֻם ׀ אֲדֹנָי[a] יְהוִה אִם־אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הָרָשָׁע כִּי אִם־
בְּשׁוּב רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ[b] וְחָיָה שׁוּבוּ שׁוּבוּ מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים[c] וְלָמָּה תָמוּתוּ
בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ ס 12 [a]וְאַתָּה בֶן־אָדָם[a] אֱמֹר אֶל־בְּנֵי־עַמְּךָ צִדְקַת
הַצַּדִּיק לֹא תַצִּילֶנּוּ בְּיוֹם פִּשְׁעוֹ [b]וְרִשְׁעַת הָרָשָׁע[b] לֹא־[c]יִכָּשֶׁל בָּהּ[c] בְּיוֹם
שׁוּבוֹ מֵרִשְׁעוֹ וְצַדִּיק[d] לֹא יוּכַל[e] לִחְיוֹת[f] בָּהּ[g] [h]בְּיוֹם חֲטֹאתוֹ[h]׃ 13 בְּאָמְרִי
לַצַּדִּיק [a]חָיֹה יִחְיֶה[a] [b]וְהוּא־בָטַח[b] עַל־צִדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל כָּל־צִדְקֹתָו[c]
לֹא תִזָּכַרְנָה וּבְעַוְלוֹ[d] אֲשֶׁר־עָשָׂה בּוֹ[e] יָמוּת׃ 14 וּבְאָמְרִי לָרָשָׁע מוֹת
תָּמוּת וְשָׁב מֵחַטָּאתוֹ וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃ 15 חֲבֹל[a] יָשִׁיב רָשָׁע[b]
גְּזֵלָה[c] יְשַׁלֵּם בְּחֻקּוֹת[d] הַחַיִּים הָלַךְ לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת עָוֶל חָיוֹ יִחְיֶה לֹא[e]

33, 2 [a] l c 𝔊𝔙 וְלָקַח ‖ [b] 𝔊𝔖 מֵהֶם ‖ 4 l c 𝔊 הַחֶ׳ ‖ 5 [a] 𝔊𝔄 praem כִּי (>𝔏) ‖ [b] l הִזְהִיר ‖ 6 [a] l c 𝔊 הַחֶ׳ ‖ [b-b] 𝔊 הִיא בַּעֲוֺנָהּ (—חָה) ‖ [c] 𝔊$^{B}$ τὸ αἷμα 𝔊$^{A}$𝔄 + αὐτῆς (= 𝔖) ‖ 7—9 cf 3,17—19 ‖ 7 [a-a] >𝔊(※) sed cf 3,17 ‖ 8 [a] dl c 𝔊𝔖 cf 3,18 ‖ [b] l c 𝔊 הָרָ׳ ‖ 9 [a] >𝔖 ‖ [b] 𝔖 מִדַּרְכּוֹ ‖ [c] >𝔖 ‖ 10 [a] >𝔖 ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] 𝔖 אֵיךְ ‖ 11 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] 𝔊$^{A}$𝔏𝔄 + τῆς πονηρᾶς ‖ [c] >𝔊(※) ‖ 12 [a-a] >𝔊(※) ‖ [b-b] 𝔖 וְהָרָשָׁע ‖ [c-c] 𝔊 κακώσῃ αὐτόν cf 𝔙 ‖ [d] prps וְצִדְקַת הַצַּדִּיק ‖ [e] >𝔖 ‖ [f] 𝔖 יִחְיֶה 𝔊 σωθῆναι ‖ [g] >𝔊𝔖 ‖ [h-h] >𝔊(※) ‖ 13 [a-a] >𝔊$^{B}$; l c 𝔊$^{A}$𝔏𝔖$^{h}$𝔄 (s ast) ח׳ תִּחְיֶה ‖ [b-b] 𝔊 הוּא ב׳, 𝔖 וּבטח ‖ [c] l c Q צִדְקָתָיו; K𝔖 צִדְקָתוֹ ‖ [d] l c 𝔊𝔄 בְּעָ׳ ‖ [e] >𝔖 ‖ 14 𝔖 plur ‖ 15 [a] 𝔊𝔖𝔙 וַחֲ׳ ‖ [b] dl c 𝔊𝔖 (𝔊$^{h}$※) ‖ [c] 𝔊𝔖𝔙 וּגְ׳ ‖ [d] 𝔖 וּבְ׳ ‖ [e] nonn MSS Vrs וְלֹא.

יָמוּת׃ 16 כָּל־חַטֹּאתָו[a] אֲשֶׁר חָטָא[b] לֹא תִזָּכַרְנָה לוֹ[c] מִשְׁפָּט וּצְדָקָה
עָשָׂה חָיוֹ יִחְיֶה׃ 17 וְאָמְרוּ בְּנֵי עַמְּךָ לֹא יִתָּכֵן דֶּרֶךְ אֲדֹנָי[a] וְהֵמָּה[b]
דַּרְכָּם לֹא־יִתָּכֵן׃ 18 בְּשׁוּב־צַדִּיק מִצִּדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל וּמֵת בָּהֶם׃
19 וּבְשׁוּב רָשָׁע מֵרִשְׁעָתוֹ וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה עֲלֵיהֶם[a] הוּא[b] יִחְיֶה׃
20 וַאֲמַרְתֶּם[a] לֹא יִתָּכֵן דֶּרֶךְ אֲדֹנָי[b] אִישׁ כִּדְרָכָיו אֶשְׁפּוֹט אֶתְכֶם בֵּית
יִשְׂרָאֵל׃ פ

21 וַיְהִי בִּשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה בָּעֲשִׂרִי בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ לְגָלוּתֵנוּ בָּא־
אֵלַי הַפָּלִיט מִירוּשָׁלַםִ לֵאמֹר הֻכְּתָה הָעִיר׃ 22 וְיַד־יְהוָה הָיְתָה אֵלַי[a]
בָּעֶרֶב לִפְנֵי בּוֹא[b] הַפָּלִיט[c] וַיִּפְתַּח אֶת־פִּי עַד־[d]בּוֹא אֵלַי בַּבֹּקֶר וַיִּפָּתַח
פִּי וְלֹא נֶאֱלַמְתִּי עוֹד׃ פ 23 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 24 בֶּן־אָדָם
יֹשְׁבֵי הֶחֳרָבוֹת הָאֵלֶּה[a] עַל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל אֹמְרִים לֵאמֹר[b] אֶחָד הָיָה
אַבְרָהָם וַיִּירַשׁ אֶת־הָאָרֶץ וַאֲנַחְנוּ רַבִּים [c]לָנוּ נִתְּנָה הָאָרֶץ לְמוֹרָשָׁה[c]׃
ס 25 לָכֵן אֱמֹר אֲלֵיהֶם כֹּה־[a]אָמַר ׀ אֲדֹנָי יְהוִה עַל־הַדָּם[b] ׀ תֹּאכֵלוּ
וְעֵינֵכֶם[c] תִּשְׂאוּ אֶל־גִּלּוּלֵיכֶם וְדָם תִּשְׁפֹּכוּ[d] וְהָאָרֶץ תִּירָשׁוּ׃ 26 עֲמַדְתֶּם
עַל־חַרְבְּכֶם עֲשִׂיתֶן[a] תּוֹעֵבָה וְאִישׁ אֶת־אֵשֶׁת[b] רֵעֵהוּ טִמֵּאתֶם וְהָאָרֶץ
תִּירָשׁוּ׃ ס 27 כֹּה־תֹאמַר אֲלֵהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה חַי־אָנִי אִם־
לֹא אֲשֶׁר בֶּחֳרָבוֹת[a] בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ וַאֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה לַחַיָּה נְתַתִּיו[b]
לְאָכְלוֹ[c] וַאֲשֶׁר בַּמְּצָדוֹת וּבַמְּעָרוֹת בַּדֶּבֶר יָמוּתוּ׃ 28 וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ
שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה וְנִשְׁבַּת גְּאוֹן עֻזָּהּ וְשָׁמְמוּ הָרֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵין עוֹבֵר׃
29 וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי אֶת־הָאָרֶץ שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה עַל כָּל־
תּוֹעֲבֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ׃ ס 30 וְאַתָּה בֶן־אָדָם בְּנֵי עַמְּךָ הַנִּדְבָּרִים[a]
בְּךָ אֵצֶל הַקִּירוֹת וּבְפִתְחֵי הַבָּתִּים וְדִבֶּר־[b][c]חַד אֶת־אַחַד[c] אִישׁ אֶת־
אָחִיו לֵאמֹר בֹּאוּ־נָא[d] וְשִׁמְעוּ [e]מָה הַדָּבָר[e] הַיּוֹצֵא מֵאֵת יְהוָה׃
31 וְיָבוֹאוּ אֵלֶיךָ [a]כִּמְבוֹא־עָם[a] וְיֵשְׁבוּ לְפָנֶיךָ עַמִּי[b] וְשָׁמְעוּ אֶת־דְּבָרֶיךָ

16 [a] l c Q חַטֹּאתָיו, K חַטָּאתוֹ ‖ [b] 11MSS 𝔖𝔄 עָשָׂה ‖ [c] >𝔊(※) ‖ 17 [a] MSS יהוה cf 𝔗 ‖ [b] l ? וְהִנֵּה ‖ 18 𝔊[A] בוֹ cf 𝔖 ‖ 19 [a] 𝔊𝔖𝔙𝔄 בָּהֶם ‖ [b] >𝔖𝔙 ‖ 20 [a] 𝔊 וְזֹאת אֲשֶׁר א׳ ‖ [b] MSS יהוה cf 𝔗 ‖ 21 l c 8MSS 𝔊[MSS]𝔖 בְּעַשְׁתֵּי ‖ 22 [a] l c 𝔊 עָלַי ‖ [b] 𝔊 בּוֹאוֹ 𝔊[A]𝔄 + אֵלַי ‖ [c] >𝔊 ‖ [d] prps (בּוֹאוֹ) עֵת־ ‖ 24 [a] prb dl c 𝔊 ‖ [b] >𝔊(※) 𝔖; prb dl ‖ [c-c] 𝔖 לֹא (הֲלֹא) נִירַשׁ אֹתָהּ ‖ 25 [a] כה וג׳ (25) usque ad אלהם (27) >𝔊[B] ‖ [b] prps הֶהָרִים cf 18,6 ‖ [c] ca 80MSS Edd עֵינֵיכֶם ‖ [d] 𝔖 תִּשְׁתּוּ ‖ 26 [a] l c 18MSS —תֶם ‖ [b] אֵשׁ׳ >𝔊[A]𝔄 ‖ 27 [a] 𝔅 בָּחֳ׳ ‖ [b] 𝔊 δοθήσονται cf 𝔙 ‖ [c] l c Var[P] 𝔊𝔖𝔙 לְאָכְלָה ‖ 28 >𝔊[B]𝔄 (𝔊[h]※?) ‖ 30 [a] prps נִדְבָּ׳; l ? הִנָּם נִדְבָּ׳ ‖ [b] l c 𝔊𝔖𝔙 וְדִבְּרוּ ‖ [c-c] dl c 𝔊(※) ‖ [d] נא >𝔊 ‖ [e-e] >𝔊(※) ‖ 31 [a-a] ?; prb dl; כמב׳ >𝔖 ‖ [b] dl c 𝔊𝔖.

וְאוֹתָם לֹא יַעֲשׂוּ כִּי־עֲגָבִים[c] בְּפִיהֶם [d]הֵמָּה עֹשִׂים[d] אַחֲרֵי[e] [f]בִּצְעָם[f] לִבָּם
הֹלֵךְ[g]׃ 32 וְהִנְּךָ[a] לָהֶם כְּשִׁיר[b] עֲגָבִים[c] יְפֵה קוֹל וּמֵטִב נַגֵּן וְשָׁמְעוּ אֶת־
דְּבָרֶיךָ וְעֹשִׂים אֵינָם אוֹתָם׃ 33 וּבְבֹאָהּ הִנֵּה בָאָה וְיָדְעוּ כִּי נָבִיא הָיָה
בְתוֹכָם׃ פ
34 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא עַל־רוֹעֵי יִשְׂרָאֵל
הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם[a] לָרֹעִים כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יְהוִה הוֹי רֹעֵי־יִשְׂרָאֵל
[b]אֲשֶׁר הָיוּ[b] רֹעִים אוֹתָם הֲלוֹא הַצֹּאן יִרְעוּ הָרֹעִים׃ 3 [a]אֶת־הַחֵלֶב[b]
תֹּאכֵלוּ וְאֶת־הַצֶּמֶר תִּלְבָּשׁוּ [c]הַבְּרִיאָה תִּזְבָּחוּ הַצֹּאן[d] לֹא תִרְעוּ׃ 4 אֶת־
הַנַּחְלוֹת[a] לֹא חִזַּקְתֶּם וְאֶת־הַחוֹלָה לֹא־רִפֵּאתֶם וְלַנִּשְׁבֶּרֶת לֹא חֲבַשְׁתֶּם
וְאֶת־הַנִּדַּחַת לֹא הֲשֵׁבֹתֶם וְאֶת־הָאֹבֶדֶת לֹא בִקַּשְׁתֶּם וּבְחָזְקָה[b] רְדִיתֶם
[c]אֹתָם וּבְפָרֶךְ[c]׃ 5 וַתְּפוּצֶינָה[a] מִבְּלִי רֹעֶה וַתִּהְיֶינָה לְאָכְלָה לְכָל־חַיַּת
הַשָּׂדֶה וַתְּפוּצֶינָה[b]׃ 6 יִשְׁגּוּ[a] צֹאנִי בְּכָל־הֶהָרִים וְעַל כָּל־גִּבְעָה רָמָה
וְעַל כָּל־[b]פְּנֵי הָאָרֶץ נָפֹצוּ צֹאנִי[c] וְאֵין דּוֹרֵשׁ וְאֵין מְבַקֵּשׁ׃ ס 7 לָכֵן
רֹעִים שִׁמְעוּ אֶת־דְּבַר יְהוָה׃ 8 חַי־אָנִי נְאֻם ׀ אֲדֹנָי יְהוִה אִם־לֹא יַעַן
הֱיוֹת־צֹאנִי ׀ לָבַז וַתִּהְיֶינָה צֹאנִי לְאָכְלָה לְכָל־חַיַּת הַשָּׂדֶה מֵאֵין רֹעֶה
וְלֹא־דָרְשׁוּ רֹעַי אֶת־צֹאנִי וַיִּרְעוּ הָרֹעִים אוֹתָם וְאֶת־צֹאנִי לֹא רָעוּ׃
9 לָכֵן הָרֹעִים [a]שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה[a]׃ 10 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי
אֶל[a]־הָרֹעִים וְדָרַשְׁתִּי אֶת־צֹאנִי מִיָּדָם וְהִשְׁבַּתִּים מֵרְעוֹת[b] צֹאן[c] [d]וְלֹא־
יִרְעוּ עוֹד הָרֹעִים אוֹתָם[d] וְהִצַּלְתִּי צֹאנִי מִפִּיהֶם וְלֹא־תִהְיֶיןָ לָהֶם[e]
לְאָכְלָה׃ פ 11 כִּי[a] כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה הִנְנִי־אָנִי וְדָרַשְׁתִּי אֶת־
צֹאנִי וּבִקַּרְתִּים[c]׃ 12 [a]כְּבַקָּרַת רֹעֶה[a] עֶדְרוֹ [b]בְּיוֹם הֱיוֹתוֹ בְתוֹךְ־צֹאנוֹ
נִפְרָשׁוֹת[b] כֵּן אֲבַקֵּר אֶת־צֹאנִי וְהִצַּלְתִּי אֶתְהֶם מִכָּל־הַמְּקוֹמֹת אֲשֶׁר
נָפֹצוּ שָׁם בְּיוֹם עָנָן וַעֲרָפֶל׃ 13 וְהוֹצֵאתִים מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּים מִן־
הָאֲרָצוֹת וַהֲבִיאוֹתִים אֶל־אַדְמָתָם וּרְעִיתִים אֶל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל בָּאֲפִיקִים

31 c l c 𝔊𝔖 כְּזָבִים (𝔊 כָּזָב) ‖ d-d dl c 𝔊𝔖 ‖ e l c 𝔊𝔖𝔙 ואח׳ ‖ f 𝔊 שִׁקֻּצִים
𝔖 מִעֲצַת ‖ g dl c 𝔊 (dittogr?) ‖ 32 a 𝔊𝔏𝔙 וְהָיִיתָ ‖ b prps כְּשָׁר; frt l ‖ c 𝔊𝔗
עוּגָבִים ‖ Cp 34, 2 a dl c 𝔊 ‖ b-b 𝔊𝔄 הֲיִרְעוּ ‖ 3 a 𝔊 + ἰδού ‖ b 𝔊𝔙 הֶחָלָב ‖
c ins 𝔊𝔖𝔙 וְאֶת־ ‖ d nonn MSS 𝔖 וְהַצּ׳; l prb c 𝔊𝔏𝔙 וְאֶת־צֹאנִי ‖ 4 a l c 𝔊𝔖𝔙
הַנַּחְלָה ‖ b l c 𝔊 וּבְחָזְקָה ‖ c-c dl c 𝔊 ‖ 5 a ins c 𝔊𝔖𝔙 צֹאנִי ‖ b dl c 𝔖 ‖
6 a l c 𝔖 וַיִּשְׁ׳; 𝔊 וַתְּפוּצ׳ cf 5, 𝔊h(※) + וַיִּשׁ׳ ‖ b frt dl c 𝔊B ‖ c dl c 𝔊 ‖
8 l c 𝔊𝔏𝔖 הָרֹעִים ‖ 9 a-a prb dl c 𝔊(𝔖h ※) ‖ 10 a l עַל c 𝔊 ‖ b 𝔖𝔙 + עוד ‖
c l c 𝔊𝔖 צֹאנִי ‖ d-d > 𝔖 ‖ e 𝔊𝔖𝔙 + עוד ‖ 11 a > 𝔖 ‖ b > 𝔊B ‖ c 𝔊 וּפְקַדְתִּים? ‖
12 a-a frt l כְּבַקֵּר הָרֹעֶה ‖ b-b dub; l ? c 𝔖 בְּיוֹם סְעָרָה; prps בְּיוֹם הַגּוֹת בִּהְיוֹת
צֹאנוֹ נִפ׳ ‖ 13 l עַל c 𝔊.

וּבְכֹל מוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ 14 בְּמִרְעֶה־טּוֹב אֶרְעֶה אֹתָם וּבְהָרֵי[a] מְרוֹם־
יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה נְוֵהֶם שָׁם תִּרְבַּצְנָה בְּנָוֶה טוֹב וּמִרְעֶה[b] שָׁמֵן תִּרְעֶינָה
אֶל[c]־הָרֵי יִשְׂרָאֵל׃ 15 אֲנִי אֶרְעֶה צֹאנִי וַאֲנִי אַרְבִּיצֵם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃
16 אֶת־הָאֹבֶדֶת אֲבַקֵּשׁ וְאֶת־הַנִּדַּחַת אָשִׁיב וְלַנִּשְׁבֶּרֶת אֶחֱבֹשׁ וְאֶת־
הַחוֹלָה אֲחַזֵּק [a]וְאֶת־הַשְּׁמֵנָה[a] וְאֶת־הַחֲזָקָה אַשְׁמִיד[b] אֶרְעֶנָּה[c] בְמִשְׁפָּט׃
17 [°]וְאַתֵּנָה צֹאנִי[°] כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי שֹׁפֵט בֵּין־שֶׂה לָשֶׂה לָאֵילִים
וְלָעַתּוּדִים׃ 18 הַמְעַט מִכֶּם[°] הַמִּרְעֶה הַטּוֹב תִּרְעוּ וְיֶתֶר מִרְעֵיכֶם תִּרְמְסוּ
בְּרַגְלֵיכֶם וּמִשְׁקַע־מַיִם תִּשְׁתּוּ וְאֵת הַנּוֹתָרִים בְּרַגְלֵיכֶם תִּרְפֹּשׂוּן׃
19 וְצֹאנִי מִרְמַס רַגְלֵיכֶם תִּרְעֶינָה וּמִרְפַּשׂ רַגְלֵיכֶם תִּשְׁתֶּינָה׃ ס
20 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אֲלֵיהֶם[a] הִנְנִי־אָנִי וְשָׁפַטְתִּי בֵּין־שֶׂה
בִרְיָה[b] וּבֵין שֶׂה רָזָה׃ 21 יַעַן בְּצַד וּבְכָתֵף תֶּהְדֹּפוּ וּבְקַרְנֵיכֶם תְּנַגְּחוּ
[°]כָּל־הַנַּחְלוֹת עַד אֲשֶׁר הֲפִיצוֹתֶם אוֹתָנָה אֶל־הַחוּצָה[°]׃ 22 וְהוֹשַׁעְתִּי
לְצֹאנִי וְלֹא־תִהְיֶינָה עוֹד לָבַז וְשָׁפַטְתִּי בֵּין שֶׂה לָשֶׂה׃ 23 וַהֲקִמֹתִי
עֲלֵיהֶם רֹעֶה אֶחָד וְרָעָה אֶתְהֶן אֵת עַבְדִּי דָוִיד [a]הוּא יִרְעֶה אֹתָם[a]
וְהוּא־יִהְיֶה לָהֶן[b] לְרֹעֶה׃ 24 וַאֲנִי יְהוָה אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים [a]וְעַבְדִּי
דָוִד[a] נָשִׂיא בְתוֹכָם [b]אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי[b]׃ 25 וְכָרַתִּי לָהֶם[a] בְּרִית שָׁלוֹם
וְהִשְׁבַּתִּי חַיָּה־רָעָה מִן־הָאָרֶץ וְיָשְׁבוּ בַמִּדְבָּר לָבֶטַח[b] וְיָשְׁנוּ בַּיְּעָוֹרִים[c]׃
26 וְנָתַתִּי [a]אוֹתָם וּסְבִיבוֹת גִּבְעָתִי[a] בְּרָכָה[b] וְהוֹרַדְתִּי הַגֶּשֶׁם בְּעִתּוֹ
גִּשְׁמֵי בְרָכָה יִהְיוּ[c]׃ 27 וְנָתַן עֵץ הַשָּׂדֶה אֶת־פִּרְיוֹ וְהָאָרֶץ תִּתֵּן יְבוּלָהּ
וְהָיוּ עַל־אַדְמָתָם לָבֶטַח וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּשִׁבְרִי אֶת־מֹטוֹת עֻלָּם
וְהִצַּלְתִּים מִיַּד הָעֹבְדִים בָּהֶם׃ 28 וְלֹא־יִהְיוּ עוֹד בַּז לַגּוֹיִם וְחַיַּת הָאָרֶץ
לֹא תֹאכְלֵם וְיָשְׁבוּ לָבֶטַח וְאֵין מַחֲרִיד׃ 29 וַהֲקִמֹתִי לָהֶם מַטָּע לְשֵׁם
וְלֹא־יִהְיוּ עוֹד אֲסֻפֵי רָעָב בָּאָרֶץ וְלֹא־יִשְׂאוּ עוֹד כְּלִמַּת הַגּוֹיִם׃ 30 וְיָדְעוּ
כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם אִתָּם[a] וְהֵמָּה עַמִּי בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי[b] יְהוִה׃
31 וְאַתֵּן[a] צֹאנִי צֹאן[b] מַרְעִיתִי אָדָם[c] אַתֶּם אֲנִי[d] אֱלֹהֵיכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ ס

14 [a] 2MSS 𝔊 cf 𝔗 וּבְהַר ‖ [b] 𝔊𝔙 וּבְמ׳ frt l ‖ [c] l עַל c 𝔊 ‖ 16 [a-a] dl c 𝔊(※) ‖ [b] l c 𝔊𝔖𝔙 אֶשְׁמֹר ‖ [c] l c Vrs וְאר׳ ‖ 17 [°-°] 𝔊^BAA וְאַתֵּן הַצֹּאן ‖ 18 𝔖 + הָרֹעִים; 𝔊𝔗 + כִּי ‖ 20 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] l c nonn MSS בְּרִיאָה ‖ 21 [°-°] 𝔊 וְכָל־הַנַּחְלָה הפיצותם ‖ 22 𝔖 + *inter arietem et arietem* cf 17 ‖ 23 [a-a] >𝔊(※), prb add ‖ [b] l c mlt MSS לָהֶם ‖ 24 [a-a] 𝔊 sol וְדוד ‖ [b-b] >𝔖 ‖ 25 [a] 𝔊 לְדוד ‖ [b] >𝔊, prb add ‖ [c] l c Q mlt MSS Edd בַּיְעָרִים, K בַּיְעוֹרִים ‖ 26 [a-a] crrp; prps (cf Vrs) לָהֶם רְבִיבִים בְּעִתּוֹ(?) ‖ [b] >𝔊, frt add ‖ [c] >𝔊 ‖ 27 >𝔊^B𝔖 ‖ 29 l c 𝔊𝔖 שָׁלוֹם (מַטָּע), al prps שָׁלֵם ‖ 30 [a] dl c 𝔊𝔖 ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ 31 [a] Var ואתם, >𝔊^B prb dl ‖ [b] 𝔊 וְצ׳ ‖ [c] dl c 𝔊 ‖ [d] l c 𝔊𝔖 וַאֲנִי et c 15MSS 𝔊𝔖𝔙 + יהוה.

35 [1] וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ [2] בֶּן־אָדָ֕ם שִׂ֥ים פָּנֶ֖יךָ עַל־הַ֣ר
שֵׂעִ֑יר וְהִנָּבֵ֖א עָלָֽיו׃ [3] וְאָמַ֣רְתָּ לּ֗וֹ[a] כֹּ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י[b] יֱהוִ֔ה
הִנְנִ֥י אֵלֶ֖יךָ[c] הַר־שֵׂעִ֑יר וְנָטִ֤יתִי יָדִי֙ עָלֶ֔יךָ
וּנְתַתִּ֖יךָ שְׁמָמָ֥ה וּמְשַׁמָּֽה[d]׃ [4] עָרֶ֙יךָ֙ חָרְבָּ֣ה אָשִׂ֔ים
וְאַתָּ֖ה שְׁמָמָ֣ה תִֽהְיֶ֑ה וְיָדַעְתָּ֖ כִּֽי־אֲנִ֥י יְהוָֽה׃
[5] יַ֗עַן הֱי֤וֹת לְךָ֙ אֵיבַ֣ת עוֹלָ֔ם וַתַּגֵּ֥ר[a] אֶת־בְּנֵֽי[b]־יִשְׂרָאֵ֖ל[c] עַל־יְדֵי־חָ֑רֶב
[d]בְּעֵ֣ת אֵידָ֔ם[d] בְּעֵ֖ת עֲוֺ֥ן קֵֽץ׃ [6] לָכֵ֣ן חַי־אָ֗נִי נְאֻם֙ אֲדֹנָ֣י יֱהוִ֔ה [a]כִּֽי־לְדָ֥ם
אֶעֶשְׂךָ֖ וְדָ֣ם יִרְדֳּפֶ֑ךָ[a] אִם־לֹ֥א [b]דָ֛ם שָׂנֵ֖אתָ[b] וְדָ֥ם יִרְדֳּפֶֽךָ׃
[7] וְנָתַתִּי֙ אֶת־הַ֣ר שֵׂעִ֔יר לְשִֽׁמְמָ֖ה[a] וּשְׁמָמָ֑ה[b] וְהִכְרַתִּ֥י מִמֶּ֖נּוּ [c]עֹבֵ֥ר וָשָֽׁב[c]׃
[8] וּמִלֵּאתִ֥י [a]אֶת־הָרָ֖יו[a] חֲלָלָ֑יו[b] גִּבְעוֹתֶ֤יךָ וְגֵֽאוֹתֶ֙יךָ֙ וְכָל־אֲפִיקֶ֔יךָ חַלְלֵי־
חֶ֖רֶב יִפְּל֥וּ בָהֶֽם׃
[9] שִֽׁמְמ֤וֹת[a] עוֹלָם֙ אֶתֶּנְךָ֔ וְעָרֶ֖יךָ לֹ֣א תָשֹׁ֑בְנָה[b]
וִֽידַעְתֶּ֖ם[c] כִּֽי־אֲנִ֥י יְהוָֽה׃
[10] יַ֣עַן אָמָרְךָ֗ אֶת־[a]שְׁנֵ֨י הַגּוֹיִ֜ם [b]וְאֶת־שְׁתֵּ֧י[b] הָאֲרָצ֛וֹת לִ֥י תִֽהְיֶ֖ינָה
וִֽירַשְׁנ֑וּהָ[c] וַֽיהוָ֖ה שָׁ֥ם הָיָֽה׃ [11] לָכֵ֣ן חַי־אָ֗נִי נְאֻם֙ אֲדֹנָ֣י[a] יֱהוִ֔ה וְעָשִׂ֗יתִי[b]
כְּאַפְּךָ֙[c] [d]וּֽכְקִנְאָ֣תְךָ֔ אֲשֶׁ֣ר עָשִׂ֔יתָה מִשִּׂנְאָתֶ֖יךָ בָּ֑ם[d] וְנוֹדַ֣עְתִּי בָ֔ם[e]
כַּאֲשֶׁ֥ר אֶשְׁפְּטֶֽךָ׃ [12] וְיָדַעְתָּ֮ כִּ֣י אֲנִ֣י יְהוָה֒ שָׁמַ֣עְתִּי׀ אֶֽת־כָּל־[a]נָאָצוֹתֶ֗יךָ
אֲשֶׁ֥ר אָמַ֛רְתָּ
עַל־[b]הָרֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל לֵאמֹ֣ר[c]׀ שָׁמֵ֑מָה[d] לָ֥נוּ נִתְּנ֖וּ לְאָכְלָֽה׃
[13] וַתַּגְדִּ֤ילוּ[a] עָלַי֙ בְּפִיכֶ֔ם[b] [c]וְהַעְתַּרְתֶּ֥ם עָלַ֖י דִּבְרֵיכֶ֑ם[c] אֲנִ֖י שָׁמָֽעְתִּי׃
[14] כֹּ֥ה אָמַ֖ר אֲדֹנָ֣י[a] יֱהוִ֑ה [b]כִּשְׂמֹ֙חַ֙ כָּל־הָאָ֔רֶץ שְׁמָמָ֖ה[b] אֶֽעֱשֶׂה־ ס
לָּֽךְ׃ [15] [a]כְּשִׂמְחָתְךָ֞ לְנַחֲלַ֧ת בֵּית־יִשְׂרָאֵ֛ל עַ֥ל אֲשֶׁר־שָׁמֵ֖מָה כֵּ֣ן אֶֽעֱשֶׂה־לָּ֑ךְ[a]

Cp 35, 3 [a] >𝔊^B(𝔏?) ‖ [b] id 𝔊^B ‖ [c] l c 𝔊 עָלֶיךָ ‖ [d] 𝔊 וְנָשַׁמָּה ‖ 4 l c 𝔊𝔖 'וְעָ ‖ 5 [a] cf Jer 18,21; Hier (𝔙) וַתַּסְגֵּר? cf Ob 14 ‖ [b] 𝔊 בֵּית, frt l ‖ [c] 𝔊(÷) + δόλῳ ‖ [d-d] >𝔊 ‖ 6 [a-a] dl cf 𝔊; 𝔅 (B. Naft.) 'ירדִ ‖ [b-b] l בְּדָם אָשַׁמְתָּ cf 22,4 et 𝔊 ‖ 7 [a] l 'שְׁמָ cf 3 ‖ [b] l c 16MSS Vrs וּמְשַׁמָּה cf 3 ‖ [c-c] 𝔊 ἀνθρώπους καὶ κτήνη cf 25,13 ‖ 8 [a-a] >𝔊 ‖ [b] prb l c 𝔊^B חֲלָלִים, 𝔊^{B^a A al} 𝔄 חלליך ‖ 9 [a] l c 𝔊𝔖𝔗 שִׁמְמַת ‖ [b] l K תֵּישַׁבְנָה vel prps (cf Vrs) 'תִּשַּׁ; Q תָּשֹׁבְנָה (MSS תשבנה); 𝔊 + עוֹד ‖ [c] l c 𝔊𝔖 וְיָדַעְתָּ ‖ 10 [a] >𝔊𝔏𝔖𝔙 prb dl ‖ [b-b] prb l 'וּשְׁ cf [a] ‖ [c] prb l c Vrs וִירִשְׁתִּיהָ vel תִּין— ‖ 11 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] l c 𝔊^B𝔖 + לָךְ ‖ [c] 𝔊 כְּאֵיבָתְךָ ‖ [d-d] >𝔊 (※) (l מִשִּׂנְאָתְךָ) ‖ [e] l c 𝔊 בָּךְ ‖ 12 [a] prb l c 𝔊 קוֹל ‖ [b] >𝔊 dl? ‖ [c] >𝔊𝔖 dl? ‖ [d] l c Q 𝔖(𝔙?) שָׁמֵמוּ, K𝔗 שְׁמָמָה ‖ 13 [a] l c 𝔊 וַתַּגְדֵּל ‖ [b] l c 𝔊 בְּפִיךָ ‖ [c-c] >𝔊, prb add (l ? c Θ וַהֲרֵעוֹתֶם) ‖ 14 [a] dl c 𝔊 ‖ [b-b] crrp; l (prps cf 15a) כְּשִׂמְחָתְךָ לְאַרְצִי עַל־אֲשֶׁר שָׁמֵמָה (כֵּן ?) ‖ 15 [a-a] dl; dittogr = 14b.

שְׁמָמָה תִהְיֶה הַר־שֵׂעִיר [b]וְכָל־אֱדוֹם[b] כֻּלָּהּ[c]
וְיָדְעוּ[d] כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ס

36 1 וְאַתָּה בֶן־אָדָם הִנָּבֵא אֶל־[a]הָרֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ הָרֵי[b] יִשְׂרָאֵל
שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה׃ 2 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן אָמַר הָאוֹיֵב עֲלֵיכֶם
הֶאָח וּבָמוֹת עוֹלָם לְמוֹרָשָׁה הָיְתָה לָּנוּ׃ 3 לָכֵן הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן | בְּיַעַן[a] [b]שַׁמּוֹת וְשָׁאֹף אֶתְכֶם[b] מִסָּבִיב לִהְיוֹתְכֶם
מוֹרָשָׁה לִשְׁאֵרִית הַגּוֹיִם וַתֵּעֲלוּ עַל־שְׂפַת לָשׁוֹן וְדִבַּת־עָם׃ ס
4 לָכֵן הָרֵי יִשְׂרָאֵל שִׁמְעוּ דְּבַר־אֲדֹנָי[a] יְהוִה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה
לֶהָרִים וְלַגְּבָעוֹת לָאֲפִיקִים[b] וְלַגֵּאָיוֹת לֶחֳרָבוֹת הַשֹּׁמְמוֹת וְלֶעָרִים
הַנֶּעֱזָבוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לְבַז[c] וּלְלַעַג לִשְׁאֵרִית הַגּוֹיִם אֲשֶׁר מִסָּבִיב׃ פ
5 לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה אִם־לֹא בְּאֵשׁ קִנְאָתִי דִבַּרְתִּי עַל־שְׁאֵרִית
הַגּוֹיִם וְעַל־אֱדוֹם כֻּלָּא[b] אֲשֶׁר נָתְנוּ־אֶת־ אַרְצִי | לָהֶם לְמוֹרָשָׁה [c]בְּשִׂמְחַת
כָּל־לֵבָב[c] בִּשְׁאָט נֶפֶשׁ [d]לְמַעַן מִגְרָשָׁהּ לָבַז[d]׃ ס 6 לָכֵן הִנָּבֵא עַל־
אַדְמַת יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ לֶהָרִים וְלַגְּבָעוֹת לָאֲפִיקִים[a] וְלַגֵּאָיוֹת כֹּה־אָמַר |
אֲדֹנָי[b] יְהוִה הִנְנִי בְקִנְאָתִי וּבַחֲמָתִי דִּבַּרְתִּי יַעַן כְּלִמַּת גּוֹיִם נְשָׂאתֶם׃
ס 7 לָכֵן [a]כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה[a] אֲנִי נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי [b]אִם־לֹא[b]
הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לָכֶם מִסָּבִיב הֵמָּה כְּלִמָּתָם יִשָּׂאוּ׃ 8 וְאַתֶּם הָרֵי יִשְׂרָאֵל
עַנְפְּכֶם[a] תִּתֵּנוּ[b] וּפֶרְיְכֶם [c]תִּשְׂאוּ לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל[d] כִּי קֵרְבוּ לָבוֹא׃ 9 [a]כִּי
הִנְנִי[a] [b]אֲלֵיכֶם וּ[b]פָנִיתִי אֲלֵיכֶם[c] וְנֶעֱבַדְתֶּם וְנִזְרַעְתֶּם׃ 10 וְהִרְבֵּיתִי
עֲלֵיכֶם אָדָם כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלֹּה וְנֹשְׁבוּ הֶעָרִים וְהֶחֳרָבוֹת תִּבָּנֶינָה׃
11 וְהִרְבֵּיתִי עֲלֵיכֶם אָדָם וּבְהֵמָה [a]וְרָבוּ וּפָרוּ[a] וְהוֹשַׁבְתִּי אֶתְכֶם
כְּקַדְמוֹתֵיכֶם וְהֵטִבֹתִי[b] מֵרִאשֹׁתֵיכֶם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃
12 וְהוֹלַכְתִּי[a] עֲלֵיכֶם אָדָם אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל וִירֵשׁוּךָ[b] וְהָיִיתָ[c] לָהֶם
לְנַחֲלָה וְלֹא־תוֹסִף[d] עוֹד לְשַׁכְּלָם׃ פ 13 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי

15 b-b 𝔖 ? וְאַד' ‖ c 𝔊[B]𝔏 וְכָלָה ‖ d l c 𝔊 וְיָדַעְתְּ ‖ Cp 36, 1 a l עַל c 𝔊 ‖ b 𝔊𝔖 לְהַ' cf 6 ‖ 2 𝔊 שְׁמָמוֹת; l prb שְׁמָמַת cf 35,9 ‖ 3 a l וּבִי' cf 13,10; >𝔊(※) ‖ b-b 𝔊 ἀντὶ τοῦ ἀτιμασθῆναι ὑμᾶς καὶ μισηθῆναι ὑμᾶς; l ? (cf 6. 7) כְּלִמָּתָם נְשָׂאתֶם ‖ 4 a dl c 𝔊 ‖ b 𝔊𝔖 וְלָא' ‖ c l ? לְבִזּ ‖ 5 a id 𝔊[B] ‖ b 19MSS Edd Q[Or] כֻּלָּהּ ‖ c-c 𝔊 sol בשמחה, prb dl כל cf 𝔖 ‖ d-d crrp; prb l (cf 4) לְלַעַג וְלָבַז ‖ 6 a 𝔊𝔖 וְלָא' ‖ b dl c 𝔊[B]𝔏 ‖ 7 a-a >𝔊, frt dl ‖ b-b 𝔊𝔖 עַל ‖ 8 a 𝔊 עֲנָבְכֶם; nonn MSS עֲנָפֵי ‖ b >𝔊(※) ‖ c-c 𝔊 καταφάγεται ‖ d >𝔊 ‖ 9 a-a 𝔖 וְהִנ'; כִּי >𝔊[A]𝔄 ‖ b-b >𝔊[A]𝔖𝔄 ‖ c 𝔊 עֲלֵ' ‖ 10 Q[MSS] כֻּלּוֹ ‖ 11 a-a >𝔊; add? ‖ b ins לָכֶם 𝔊𝔖𝔗 ‖ 12 a 𝔊[B]𝔏 וְהוֹלַדְתִּי ‖ b l c 𝔊𝔖 —כֶם ‖ c l c 𝔊𝔖 וִהְיִיתֶם ‖ d l c 𝔊𝔖 תוֹסִפוּ.

יֱהֹוִ֗ה יַ֚עַן [a]אֹמְרִ֣ים לָכֶ֔ם[a] אֹכֶ֥לֶת אָדָ֖ם אָ֑תְּי[b] וּמְשַׁכֶּ֥לֶת גּוֹיַ֖יִךְ[c] הָיִֽית׃
14 לָכֵן֙ אָדָם֙ לֹא־תֹ֣אכְלִי ע֔וֹד וְגוֹיַ֖יִךְ[a] לֹ֣א תְכַשְּׁלִי[b]־ע֑וֹד[b] נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י
יֱהוִֽה׃ 15 וְלֹא־אַשְׁמִ֨יעַ אֵלַ֥יִךְ[a] ע֛וֹד כְּלִמַּ֥ת הַגּוֹיִ֖ם וְחֶרְפַּ֥ת עַמִּ֖ים לֹ֣א
תִשְׂאִי־ע֑וֹד [b]וְגוֹיַ֛יִךְ לֹא־תַכְשִׁ֥לִי ע֖וֹד[b] נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י יֱהוִֽה׃ פ
16 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ 17 בֶּן־אָדָ֗ם בֵּ֤ית יִשְׂרָאֵל֙ יֹשְׁבִ֣ים עַל־
אַדְמָתָ֔ם וַיְטַמְּא֣וּ אוֹתָ֔הּ בְּדַרְכָּ֖ם וּבַעֲלִילוֹתָ֑ם כְּטֻמְאַת֙ הַנִּדָּ֔ה הָיְתָ֥ה
דַרְכָּ֖ם לְפָנָֽי׃ 18 וָאֶשְׁפֹּ֤ךְ חֲמָתִי֙ עֲלֵיהֶ֔ם °עַל־הַדָּ֖ם אֲשֶׁר־שָׁפְכ֣וּ עַל־
הָאָ֑רֶץ וּבְגִלּוּלֵיהֶ֖ם טִמְּאֽוּהָ°׃ 19 וָאָפִ֤יץ אֹתָם֙ בַּגּוֹיִ֔ם וַיִּזָּר֖וּ בָּאֲרָצ֑וֹת
כְּדַרְכָּ֥ם וְכַעֲלִילוֹתָ֖ם שְׁפַטְתִּֽים׃ 20 וַיָּב֗וֹא[a] אֶל־הַגּוֹיִם֙ [b]אֲשֶׁר־בָּ֣אוּ שָׁ֔ם[b]
וַֽיְחַלְּל֖וּ אֶת־שֵׁ֣ם קָדְשִׁ֑י [c]בֶּאֱמֹ֤ר לָהֶם֙[c] עַם־יְהוָ֣ה אֵ֔לֶּה וּמֵאַרְצ֖וֹ יָצָֽאוּ׃
21 וָאֶחְמֹ֖ל °עַל־שֵׁ֣ם קָדְשִׁ֑י אֲשֶׁ֤ר חִלְּלֻ֙הוּ֙ בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֔ל בַּגּוֹיִ֖ם אֲשֶׁר־בָּ֥אוּ
שָֽׁמָּה׃ ס 22 לָכֵ֞ן אֱמֹ֣ר לְבֵֽית־יִשְׂרָאֵ֗ל כֹּ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י[a] יֱהוִ֔ה לֹ֧א
לְמַֽעַנְכֶ֛ם[b] אֲנִ֥י עֹשֶׂ֖ה בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֑ל כִּ֤י אִם־לְשֵׁם־קָדְשִׁי֙ אֲשֶׁ֣ר חִלַּלְתֶּ֔ם
בַּגּוֹיִ֖ם אֲשֶׁר־בָּ֥אתֶם שָֽׁם׃ 23 וְקִדַּשְׁתִּ֞י אֶת־שְׁמִ֣י הַגָּד֗וֹל הַֽמְחֻלָּל֙ בַּגּוֹיִ֔ם
אֲשֶׁ֥ר חִלַּלְתֶּ֖ם בְּתוֹכָ֑ם וְיָדְע֨וּ הַגּוֹיִ֜ם כִּי־אֲנִ֣י יְהוָ֗ה [a]נְאֻם֙ אֲדֹנָ֣י יֱהוִ֔ה[a]
בְּהִקָּדְשִׁ֥י בָכֶ֖ם[b] לְעֵינֵיהֶֽם[c]׃ 24 וְלָקַחְתִּ֤י אֶתְכֶם֙ מִן־הַגּוֹיִ֔ם וְקִבַּצְתִּ֥י אֶתְכֶ֖ם
°מִכָּל־הָאֲרָצ֑וֹת° וְהֵבֵאתִ֥י אֶתְכֶ֖ם אֶל־אַדְמַתְכֶֽם׃ 25 וְזָרַקְתִּ֧י עֲלֵיכֶ֛ם
מַ֥יִם טְהוֹרִ֖ים וּטְהַרְתֶּ֑ם מִכֹּ֧ל טֻמְאוֹתֵיכֶ֛ם וּמִכָּל־גִּלּ֥וּלֵיכֶ֖ם אֲטַהֵ֥ר
אֶתְכֶֽם׃ 26 וְנָתַתִּ֤י לָכֶם֙ לֵ֣ב חָדָ֔שׁ וְר֥וּחַ חֲדָשָׁ֖ה אֶתֵּ֣ן בְּקִרְבְּכֶ֑ם וַהֲסִ֨רֹתִ֜י
אֶת־לֵ֤ב הָאֶ֙בֶן֙ מִבְּשַׂרְכֶ֔ם וְנָתַתִּ֥י לָכֶ֖ם לֵ֥ב בָּשָֽׂר׃ 27 וְאֶת־רוּחִ֖י אֶתֵּ֣ן
בְּקִרְבְּכֶ֑ם[a] וְעָשִׂ֗יתִי אֵ֤ת[b] אֲשֶׁר־בְּחֻקַּי֙ תֵּלֵ֔כוּ וּמִשְׁפָּטַ֥י תִּשְׁמְר֖וּ וַעֲשִׂיתֶֽם[c]׃
28 וִישַׁבְתֶּ֣ם בָּאָ֔רֶץ אֲשֶׁ֥ר נָתַ֖תִּי לַאֲבֹתֵיכֶ֑ם וִהְיִ֤יתֶם לִי֙ לְעָ֔ם וְאָ֣נֹכִ֔י
אֶהְיֶ֥ה לָכֶ֖ם לֵאלֹהִֽים׃ 29 וְהוֹשַׁעְתִּ֣י אֶתְכֶ֔ם מִכֹּ֖ל טֻמְאוֹתֵיכֶ֑ם וְקָרָ֤אתִי
אֶל־הַדָּגָן֙ וְהִרְבֵּיתִ֣י אֹת֔וֹ וְלֹא־אֶתֵּ֥ן עֲלֵיכֶ֖ם רָעָֽב׃ 30 וְהִרְבֵּיתִי֙ אֶת־פְּרִ֣י
הָעֵ֔ץ וּתְנוּבַ֖ת הַשָּׂדֶ֑ה [a]לְמַ֗עַן אֲשֶׁ֨ר לֹ֧א[a] תִקְח֛וּ ע֛וֹד[b] חֶרְפַּ֥ת רָעָ֖ב
בַּגּוֹיִֽם׃ 31 וּזְכַרְתֶּם֙[a] אֶת־דַּרְכֵיכֶ֣ם הָרָעִ֔ים וּמַעַלְלֵיכֶ֖ם אֲשֶׁ֣ר לֹא־טוֹבִ֑ים

13 [a-a] l אֹמְרִים לָךְ 𝔊𝔖 ‖ [b] Q אָתְּ ‖ [c] l c K Vrs גּוֹיֵךְ, Q גּוֹיַיִךְ ‖ 14 [a] l c K Vrs וְגוֹיֵךְ, Q וְגוֹיַיִךְ ‖ [b] Q תְּשַׁכְּלִי ‖ 15 [a] l עָלַיִךְ c 𝔊 ‖ [b-b] dl c 𝔊 (l ut 13[c] et 14[b]) ‖ 18 °-° >𝔊[B]𝔏(※), prb add ‖ 19 𝔊𝔖 וָאֶזָרֵם ‖ 20 [a] l c nonn MSS Vrs וַיָּבֹאוּ ‖ [b-b] >𝔖, frt dl ‖ [c-c] l ? c 𝔊 בְּאָמְרָם ‖ 21 ins c 𝔊𝔏 עֲלֵיהֶם ‖ 22 [a] dl c 𝔊[B]𝔏 ‖ [b] 𝔊 לָכֶם ‖ 23 [a-a] >𝔊[B]𝔏(※); add ‖ [b] nonn MSS בָּהֶם ‖ [c] 𝔊 et nonn MSS כֶם— ‖ 24 °-° l prb c nonn MSS 𝔖 מִן־הָאר' ‖ 26 𝔊 ἐν ὑμῖν ‖ 27 [a] cf 26 ‖ [b] prb dl cf 𝔖; 𝔊 ἵνα ‖ [c] 𝔖𝔊[h](※) + אֹתָם ‖ 30 [a-a] 𝔖 sol וְלֹא ‖ [b] >𝔊[B] (𝔖[h]※) ‖ 31 [a] 𝔖 + שָׁם.

וּנְקֹטֹתֶם בִּפְנֵיכֶם עַל עֲוֺנֹתֵיכֶם וְעַל תּוֹעֲבֹתֵיכֶם׃ 32לֹא לְמַעַנְכֶם
אֲנִי־עֹשֶׂה נְאֻם אֲדֹנָי[a] יֱהוִה יִוָּדַע לָכֶם בּוֹשׁוּ וְהִכָּלְמוּ מִדַּרְכֵיכֶם[b] בֵּית
יִשְׂרָאֵל׃ פ 33כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה בְּיוֹם טַהֲרִי אֶתְכֶם מִכֹּל
עֲוֺנוֹתֵיכֶם וְהוֹשַׁבְתִּי אֶת־הֶעָרִים וְנִבְנוּ הֶחֳרָבוֹת׃ 34וְהָאָרֶץ הַנְּשַׁמָּה
תֵּעָבֵד תַּחַת אֲשֶׁר הָיְתָה שְׁמָמָה לְעֵינֵי כָּל־עוֹבֵר׃ 35וְאָמְרוּ הָאָרֶץ
הַלֵּזוּ הַנְּשַׁמָּה הָיְתָה כְּגַן־עֵדֶן וְהֶעָרִים הֶחֳרֵבוֹת וְהַנְשַׁמּוֹת וְהַנֶּהֱרָסוֹת
בְּצוּרוֹת יָשָׁבוּ׃ 36וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר יִשָּׁאֲרוּ סְבִיבוֹתֵיכֶם כִּי ׀ אֲנִי
יְהוָה בָּנִיתִי הַנֶּהֱרָסוֹת נָטַעְתִּי הַנְּשַׁמָּה אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי׃
פ 37כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה עוֹד זֹאת אִדָּרֵשׁ לְבֵית־יִשְׂרָאֵל
לַעֲשׂוֹת לָהֶם אַרְבֶּה אֹתָם כַּצֹּאן אָדָם׃ 38כְּצֹאן קָדָשִׁים כְּצֹאן יְרוּשָׁלַ͏ִם
בְּמוֹעֲדֶיהָ כֵּן תִּהְיֶינָה הֶעָרִים הֶחֳרֵבוֹת מְלֵאוֹת צֹאן אָדָם וְיָדְעוּ כִּי־
אֲנִי יְהוָה׃ פ

37 1הָיְתָה[a] עָלַי יַד־יְהוָה וַיּוֹצִאֵנִי בְרוּחַ[b] יְהוָה[c] וַיְנִיחֵנִי בְּתוֹךְ
הַבִּקְעָה וְהִיא מְלֵאָה עֲצָמוֹת[d]׃ 2וְהֶעֱבִירַנִי עֲלֵיהֶם סָבִיב ׀ סָבִיב
וְהִנֵּה רַבּוֹת מְאֹד [a]עַל־פְּנֵי הַבִּקְעָה[a] וְהִנֵּה[b] יְבֵשׁוֹת מְאֹד׃ 3וַיֹּאמֶר
אֵלַי בֶּן־אָדָם הֲתִחְיֶינָה הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וָאֹמַר אֲדֹנָי יֱהוִה אַתָּה
יָדָעְתָּ׃ 4וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנָּבֵא עַל־הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם
הָעֲצָמוֹת הַיְבֵשׁוֹת שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה׃ ס 5כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יֱהוִה
לָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה הִנֵּה אֲנִי מֵבִיא בָכֶם רוּחַ וִחְיִיתֶם[b]׃ 6וְנָתַתִּי עֲלֵיכֶם
גִּידִים וְהַעֲלֵתִי עֲלֵיכֶם בָּשָׂר וְקָרַמְתִּי עֲלֵיכֶם עוֹר וְנָתַתִּי בָכֶם רוּחַ
וִחְיִיתֶם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ 7וְנִבֵּאתִי כַּאֲשֶׁר צֻוֵּיתִי[a] וַיְהִי־קוֹל[b]
כְּהִנָּבְאִי[c] וְהִנֵּה־רַעַשׁ וַתִּקְרְבוּ[d] עֲצָמוֹת[e] עֶצֶם אֶל־עַצְמוֹ׃ 8וְרָאִיתִי
וְהִנֵּה־עֲלֵיהֶם גִּדִים וּבָשָׂר עָלָה וַיִּקְרַם עֲלֵיהֶם עוֹר מִלְמָעְלָה וְרוּחַ
אֵין בָּהֶם׃ 9וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנָּבֵא אֶל[a]־הָרוּחַ הִנָּבֵא בֶן־אָדָם וְאָמַרְתָּ
אֶל־הָרוּחַ כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי[b] יֱהוִה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בֹּאִי הָרוּחַ[c] וּפְחִי
בַּהֲרוּגִים הָאֵלֶּה וְיִחְיוּ[d]׃ 10וְהִנַּבֵּאתִי[a] כַּאֲשֶׁר צִוָּנִי וַתָּבוֹא בָהֶם הָרוּחַ

32 [a] >𝔏 ‖ [b] 𝔖+(*a viis v.*) *malis et non moriemini* ‖ 33 prb dl cf 𝔊 (𝔊B?) ‖ 35 >𝔖 ‖ 36 𝔊𝔖𝔙 'וְנַט ‖ 37 cf 33 ‖ Cp 37, 1 [a] 𝔊𝔖 וַתְּהִי ‖ [b] l ? c 𝔖 ברוחו ‖ [c] id Vrs, prb dl ‖ [d] 𝔊𝔏 (𝔊h ÷) 𝔗 עַצְמוֹת אָדָם ‖ 2 [a-a] 𝔖 'בַּבִּקְ ‖ [b] >𝔊B𝔏; 𝔖 'וִיבֵשׁ ‖ 3 dl c 𝔊 ‖ 4 nonn MSS 𝔊MSS 𝔖h𝔏 + בֶּן־אָדָם ‖ 5 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] 𝔊 חַיִּים, prb l ‖ 6 𝔊 רוּחִי ‖ 7 [a] 3MSS 𝔊𝔏𝔖𝔙 צִוַּנִי ‖ [b] 'ק >𝔊B (𝔊h※), dl ‖ [c] 32MSS 'בְּהִנָּ ‖ [d] l רַבְנָה— ‖ [e] 2MSS 𝔊 'הָעֲ ‖ 8 l c 𝔖𝔙 וַיִּקָּרֵם ‖ 9 [a] l c 𝔊 עַל ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c] >𝔊B; (𝔊h※) ‖ [d] 21MSS וְחָיוּ ‖ 10 [a] prps 'וְנִבֵּ.

וַיִּֽחְיוּ וַיַּֽעַמְדוּ עַל־רַגְלֵיהֶם חַיִל[b] [c]גָּדוֹל מְאֹד־מְאֹד[c]׃ 11 וַיֹּאמֶר
אֵלַי בֶּן־אָדָם הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל הֵמָּה הִנֵּה[a] אֹמְרִים
יָבְשׁוּ עַצְמוֹתֵינוּ וְאָבְדָה[b] תִקְוָתֵנוּ נִגְזַרְנוּ לָנוּ׃ 12 לָכֵן הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ
אֲלֵיהֶם[a] כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה הִנֵּה אֲנִי פֹתֵחַ אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם וְהַעֲלֵיתִי
אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם עַמִּי[c] וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃ 13 וִידַעְתֶּם
כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּפִתְחִי אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם [∞]וּבְהַעֲלוֹתִי אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם
עַמִּי׃ 14 וְנָתַתִּי רוּחִי בָכֶם וִחְיִיתֶם וְהִנַּחְתִּי אֶתְכֶם עַל־אַדְמַתְכֶם
וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי נְאֻם־יְהוָה׃ פ
15 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 16 וְאַתָּה[a] בֶן־אָדָם קַח־לְךָ עֵץ אֶחָד[b]
וּכְתֹב עָלָיו לִיהוּדָה וְלִבְנֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָו[c] וּלְקַח[d] עֵץ אֶחָד[e] וּכְתוֹב
עָלָיו לְיוֹסֵף [f]עֵץ אֶפְרַיִם[f] וְכָל־[g]בֵּית יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָו[c]׃ 17 וְקָרַב אֹתָם
אֶחָד אֶל־אֶחָד [a]לְךָ לְעֵץ אֶחָד[a] וְהָיוּ לַאֲחָדִים[b] בְּיָדֶךָ׃ 18 וְכַאֲשֶׁר[a] יֹאמְרוּ
אֵלֶיךָ בְּנֵי עַמְּךָ לֵאמֹר[b] הֲלוֹא־תַגִּיד לָנוּ מָה־אֵלֶּה לָּךְ[c]׃ 19 דַּבֵּר אֲלֵהֶם
כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִנֵּה אֲנִי לֹקֵחַ אֶת־עֵץ יוֹסֵף אֲשֶׁר בְּיַד־אֶפְרַיִם
וְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָו[b] וְנָתַתִּי אוֹתָם [c]עָלָיו אֶת־עֵץ יְהוּדָה[c] [d]וַעֲשִׂיתִם
לְעֵץ אֶחָד וְהָיוּ אֶחָד בְּיָדִי[d]׃ 20 [a]וְהָיוּ הָעֵצִים[a] אֲשֶׁר־תִּכְתֹּב עֲלֵיהֶם[b]
בְּיָדְךָ לְעֵינֵיהֶם׃ 21 וְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה אֲנִי לֹקֵחַ
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֵּין הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הָלְכוּ־שָׁם וְקִבַּצְתִּי אֹתָם מִסָּבִיב
וְהֵבֵאתִי אוֹתָם אֶל־אַדְמָתָם׃ 22 וְעָשִׂיתִי אֹתָם לְגוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ[a]
בְּהָרֵי יִשְׂרָאֵל וּמֶלֶךְ[b] אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּם לְמֶלֶךְ[c] וְלֹא יִהְיֶה[d]־עוֹד לִשְׁנֵי
גוֹיִם וְלֹא יֵחָצוּ עוֹד לִשְׁתֵּי מַמְלָכוֹת עוֹד[e]׃ 23 וְלֹא יִטַּמְּאוּ עוֹד
בְּגִלּוּלֵיהֶם [a]וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם וּבְכֹל פִּשְׁעֵיהֶם[a] וְהוֹשַׁעְתִּי אֹתָם מִכֹּל
מוֹשְׁבֹתֵיהֶם[b] אֲשֶׁר חָטְאוּ בָהֶם וְטִהַרְתִּי אוֹתָם וְהָיוּ־לִי לְעָם וַאֲנִי
אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים׃ 24 וְעַבְדִּי דָוִד מֶלֶךְ[a] עֲלֵיהֶם וְרוֹעֶה אֶחָד[b] יִהְיֶה

10 [b] 𝔊 συναγωγή ‖ [c-c] 𝔊𝔖𝔏 רַב מְאֹד(?) ‖ 11 [a] 𝔊 וְהֵמָּה cf 𝔖𝔙; prps הִנָּם ‖ [b] l c 𝔊𝔏𝔗 אבַ' ‖ 12 [a] >𝔊^B (𝔊^h ※) ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c] dl c 𝔊(※)𝔖 ‖ 13 [∞] 𝔊 לְהַעֲלוֹתִי מֵהַקְּבָרוֹת עַמִּי ‖ 16 [a] >𝔊 ‖ [b] >𝔊; frt dl ‖ [c] Q חֲבֵרָיו cf Vrs; K חֲבֵרוֹ ‖ [d] prb l c 𝔊 וְקַח לְךָ ‖ [e] l c 𝔖𝔙 cf 𝔊 אַחֵר ‖ [f-f] prb add ‖ [g] l c 1MS 𝔙 וּלְכֹל ‖ 17 [a-a] >𝔖, frt dl; 𝔊 = 𝔐 + לְאָסְרָם ‖ [b] >𝔊; frt l c 𝔖 לְעֵץ אֶחָד ‖ 18 [a] prb l c 𝔊 וְהָיָה כַּא' ‖ [b] >𝔊𝔖 ‖ [c] >𝔖 ‖ 19 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] Q חֲבֵרָיו ‖ [c-c] עליו >𝔖; l c 𝔊 עַל־עֵץ יהודה ‖ [d-d] 𝔊 וְהָיוּ לעץ אחד בְּיַד יְהוּדָה, prb sic l ‖ 20 [a-a] 𝔖 והעצים ‖ [b] 𝔖 + קַח ‖ 22 [a] 𝔊 בְּאַרְצִי ‖ [b] 𝔊 κ. ἄρχων (id 24 = נָשִׂיא?) ‖ [c] >𝔊(※) 𝔖, dl ‖ [d] Q Vrs יִהְיוּ ‖ [e] dl c 𝔊𝔖𝔙 ‖ 23 [a-a] >𝔊, prb add ‖ [b] l c Σ מְשׁוּבוֹת'; 1MS פִּשְׁעֵיהֶם cf 𝔊 ‖ 24 [a] 𝔖 יִמְלֹךְ; cf 22[b] ‖ [b] >𝔖.

לְכֻלָּם וּבְמִשְׁפָּטַי יֵלֵכוּ וְחֻקֹּתַי יִשְׁמְרוּ וְעָשׂוּ אוֹתָם׃ 25 וְיָשְׁבוּ עַל־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדִּי לְיַעֲקֹב אֲשֶׁר יָשְׁבוּ־בָהּ אֲבוֹתֵיכֶם[a] וְיָשְׁבוּ
עָלֶיהָ הֵמָּה [b]וּבְנֵיהֶם וּבְנֵי בְנֵיהֶם עַד־עוֹלָם[b] וְדָוִד עַבְדִּי נָשִׂיא לָהֶם
לְעוֹלָם׃ 26 וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית שָׁלוֹם בְּרִית עוֹלָם יִהְיֶה אוֹתָם[a] [b]וּנְתַתִּים
וְהִרְבֵּיתִי אוֹתָם[b] וְנָתַתִּי אֶת־מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכָם לְעוֹלָם׃ 27 וְהָיָה מִשְׁכָּנִי
עֲלֵיהֶם וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם׃ 28 וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי
אֲנִי יְהוָה מְקַדֵּשׁ אֶת־יִשְׂרָאֵל בִּהְיוֹת מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכָם לְעוֹלָם׃ פ
38 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל[a]־גּוֹג
[b]אֶרֶץ הַמָּגוֹג[b] נְשִׂיא רֹאשׁ מֶשֶׁךְ וְתֻבָל וְהִנָּבֵא עָלָיו׃ 3 וְאָמַרְתָּ כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי אֵלֶיךָ גּוֹג נְשִׂיא רֹאשׁ מֶשֶׁךְ וְתֻבָל׃ 4 [a]וְשׁוֹבַבְתִּיךָ
וְנָתַתִּי חַחִים בִּלְחָיֶיךָ[a] וְהוֹצֵאתִי אוֹתְךָ וְאֶת־כָּל־חֵילֶךָ סוּסִים וּפָרָשִׁים
לְבֻשֵׁי מִכְלוֹל[b] כֻּלָּם קָהָל רָב [c]צִנָּה וּ[c]מָגֵן [d]תֹּפְשֵׂי חֲרָבוֹת[d] כֻּלָּם[e]׃
5 פָּרַס כּוּשׁ וּפוּט אִתָּם[a] כֻּלָּם[b] [c]מָגֵן וְכוֹבָע[c]׃ 6 גֹּמֶר וְכָל־אֲגַפֶּיהָ בֵּית
תּוֹגַרְמָה יַרְכְּתֵי[a] צָפוֹן [b]וְאֶת־כָּל[b]־אֲגַפָּיו עַמִּים רַבִּים אִתָּךְ׃ 7 הִכֹּן
[a]וְהָכֵן לְךָ[a] אַתָּה וְכָל־קְהָלֶךָ הַנִּקְהָלִים עָלֶיךָ וְהָיִיתָ לָהֶם[b] לְמִשְׁמָר׃
8 מִיָּמִים רַבִּים תִּפָּקֵד בְּאַחֲרִית[a] הַשָּׁנִים תָּבוֹא ׀ אֶל[b]־אֶרֶץ ׀ מְשׁוֹבֶבֶת
מֵחֶרֶב[c] מְקֻבֶּצֶת מֵעַמִּים רַבִּים [d]עַל הָרֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־הָיוּ לְחָרְבָּה
תָּמִיד וְהִיא מֵעַמִּים הוּצָאָה[d] וְיָשְׁבוּ לָבֶטַח כֻּלָּם׃ 9 וְעָלִיתָ כַּשֹּׁאָה
תָבוֹא[a] כֶּעָנָן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ תִּהְיֶה[b] אַתָּה וְכָל־אֲגַפֶּיךָ וְעַמִּים רַבִּים
אוֹתָךְ[c]׃ ס 10 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יַעֲלוּ דְבָרִים
עַל־לְבָבֶךָ וְחָשַׁבְתָּ מַחֲשֶׁבֶת רָעָה׃ 11 וְאָמַרְתָּ אֶעֱלֶה עַל־אֶרֶץ פְּרָזוֹת
אָבוֹא [a]הַשֹּׁקְטִים יֹשְׁבֵי לָבֶטַח כֻּלָּם יֹשְׁבִים בְּאֵין[b] חוֹמָה וּבְרִיחַ
וּדְלָתַיִם אֵין לָהֶם׃ 12 לִשְׁלֹל שָׁלָל וְלָבֹז בַּז לְהָשִׁיב יָדְךָ[a] עַל־חֳרָבוֹת
נוֹשָׁבוֹת וְאֶל[b]־עַם מְאֻסָּף מִגּוֹיִם עֹשֶׂה[c] מִקְנֶה וְקִנְיָן[d] יֹשְׁבֵי עַל־טַבּוּר

25 [a] l c 𝔊𝔖 הֶם— ‖ [b-b] >𝔊 ‖ 26 [a] l אִתָּם ‖ [b-b] >𝔊(※), frt c 𝔊𝔖 dl ונתתים vel l? ונטע' ‖ 27 𝔊𝔖 בָּהֶם ‖ Cp 38, 2 [a] l c 1MS 𝔊 עַל ‖ [b-b] 𝔊 וְא', 𝔖 וְעַל־א', prps אַרְצָה מ' add? cf 3 ‖ 3 l עליךָ c 𝔊 ‖ 4 [a-a] >𝔊(※); frt add; 𝔖 *et congregabo te;* l ? וּמְשַׁכְתִּיךָ ‖ [b] 𝔊𝔙 θώρακας (?שִׁרְיוֹן) ‖ [c-c] >𝔊; 𝔖 בְּצ' וּבְמ' ‖ [d-d] 𝔊 וְכוֹבַע וח' ‖ [e] >𝔊 (※); 𝔖 trsp in 5 ‖ 5 [a] >𝔊(※); 𝔊[A] καὶ Λύδοι ‖ [b] >𝔖 ‖ [c-c] 𝔊[A]𝔖𝔄 בְּמ' וּבְכ' ‖ 6 [a] 𝔊 מִיַּרְ' cf 15 ‖ [b-b] l c 𝔊𝔖 וְכָל ‖ 7 [a-a] >𝔖 ‖ [b] l c 𝔊 לִי ‖ 8 [a] 𝔊𝔖 וּבְא' ‖ [b] l עַל ‖ [c] prps מֵחָרֶב al מֵחָרְבָּה ‖ [d-d] >𝔖, prb add; 𝔊 ארץ pr הרי ‖ 9 [a] >𝔖 (וְכָע'); prb l c 𝔊 וּבָאתָ ‖ [b] dl c 𝔖𝔙 ‖ [c] l אִתָּךְ ‖ 11 [a] ins c Vrs עַל ‖ [b] 𝔊[B] אֵין (𝔊[A]𝔄 בְּעָרִים) בְּאֶרֶץ ‖ 12 [a] 𝔊 יָדִי, prb l ‖ [b] l c Vrs וְעַל ‖ [c] l c 𝔊𝔖𝔗 עֹשֵׂי ‖ [d] >𝔊 (※).

הָאָֽרֶץ׃ 13 שְׁבָא וּדְדָן וְסֹחֲרֵי[a] תַרְשִׁישׁ וְכָל־כְּפִירֶיהָ[b] יֹאמְרוּ לְךָ הֲלִשְׁלֹל
שָׁלָל אַתָּה בָא הֲלָבֹז בַּז הִקְהַלְתָּ קְהָלֶךָ לָשֵׂאת ׀ כֶּסֶף וְזָהָב לָקַחַת
מִקְנֶה וְקִנְיָן[c] לִשְׁלֹל שָׁלָל גָּדוֹל[d]׃ ס 14 לָכֵן הִנָּבֵא בֶן־אָדָם וְאָמַרְתָּ
לְגוֹג כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יֱהוִה הֲלוֹא ׀ בַּיּוֹם הַהוּא בְּשֶׁבֶת עַמִּי יִשְׂרָאֵל
לָבֶטַח תֵּדָע[b]׃ 15 וּבָאתָ מִמְּקוֹמְךָ מִיַּרְכְּתֵי צָפוֹן אַתָּה וְעַמִּים רַבִּים
אִתָּךְ רֹכְבֵי סוּסִים כֻּלָּם קָהָל גָּדוֹל וְחַיִל רָב׃ 16 וְעָלִיתָ עַל־עַמִּי
יִשְׂרָאֵל כֶּעָנָן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים תִּהְיֶה[a] וַהֲבִיאוֹתִיךָ
עַל־אַרְצִי לְמַעַן דַּעַת הַגּוֹיִם[b] אֹתִי בְּהִקָּדְשִׁי בְךָ לְעֵינֵיהֶם גּוֹג[c]׃
17 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה[a] הַאַתָּה[b]־הוּא אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי בְּיָמִים קַדְמוֹנִים
בְּיַד עֲבָדַי נְבִיאֵי יִשְׂרָאֵל הַנִּבְּאִים בַּיָּמִים הָהֵם שָׁנִים[c] לְהָבִיא אֹתְךָ
עֲלֵיהֶם׃ 18 וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא בְּיוֹם בּוֹא גוֹג עַל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל
נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה תַּעֲלֶה[a] חֲמָתִי בְּאַפִּי[b]׃ 19 וּבְקִנְאָתִי בְאֵשׁ־עֶבְרָתִי
דִּבַּרְתִּי אִם־לֹא ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה רַעַשׁ גָּדוֹל עַל אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃
20 וְרָעֲשׁוּ מִפָּנַי דְּגֵי הַיָּם וְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְחַיַּת הַשָּׂדֶה וְכָל־הָרֶמֶשׂ
הָרֹמֵשׂ עַל־הָאֲדָמָה וְכֹל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה וְנֶהֶרְסוּ הֶהָרִים
וְנָפְלוּ הַמַּדְרֵגוֹת וְכָל־חוֹמָה לָאָרֶץ תִּפּוֹל׃ 21 וְקָרָאתִי עָלָיו [a]לְכָל־
הָרַי חֶרֶב[a] נְאֻם אֲדֹנָי[b] יֱהוִה חֶרֶב אִישׁ בְּאָחִיו תִּהְיֶה׃ 22 וְנִשְׁפַּטְתִּי
אִתּוֹ בְּדֶבֶר וּבְדָם וְגֶשֶׁם שׁוֹטֵף וְאַבְנֵי אֶלְגָּבִישׁ אֵשׁ וְגָפְרִית אַמְטִיר
עָלָיו וְעַל־אֲגַפָּיו וְעַל־עַמִּים רַבִּים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ 23 וְהִתְגַּדִּלְתִּי וְהִתְקַדִּשְׁתִּי
וְנוֹדַעְתִּי לְעֵינֵי גּוֹיִם רַבִּים וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ס **39** 1 וְאַתָּה
בֶן־אָדָם הִנָּבֵא עַל־גּוֹג וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יֱהוִה הִנְנִי אֵלֶיךָ[b]
גּוֹג נְשִׂיא רֹאשׁ מֶשֶׁךְ וְתֻבָל׃ 2 וְשֹׁבַבְתִּיךָ[a] וְשִׁשֵּׁאתִיךָ[b] וְהַעֲלִיתִיךָ
מִיַּרְכְּתֵי צָפוֹן וַהֲבִאוֹתָךָ עַל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל׃ 3 וְהִכֵּיתִי קַשְׁתְּךָ מִיַּד
שְׂמֹאולֶךָ וְחִצֶּיךָ מִיַּד יְמִינְךָ אַפִּיל׃ 4 עַל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל תִּפּוֹל אַתָּה
וְכָל־אֲגַפֶּיךָ וְעַמִּים[a] אֲשֶׁר אִתָּךְ[b] לְעֵיט צִפּוֹר כָּל־כָּנָף וְחַיַּת[c] הַשָּׂדֶה
נְתַתִּיךָ לְאָכְלָה׃ 5 עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה תִּפּוֹל כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי

13 [a] prps וְסֹחֲרֶיהָ ‖ [b] crrp; prb l כְּנַעֲנֶיהָ (cf Jes 23,8), al רֹכְלֶיהָ; 𝔊 כְּפָרֶיהָ cf 𝔖𝔗 ‖ [c] >𝔊 ‖ [d] >𝔊(※) ‖ 14 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] l c 𝔊 תֵּעֹר ‖ 15 >𝔊𝔖 ‖ 16 [a] ?; 𝔖 *venies* ‖ [b] 3MSS 𝔊 כָּל־הַגּ׳ ‖ [c] dl c 𝔊(※) 𝔖 ‖ 17 [a] 𝔊 + לְגוֹג(÷) ‖ [b] l c 𝔊𝔏𝔙 אַתָּה (𝔖?) ‖ [c] 𝔊 וְשׁ׳; vel dl vel l c 𝔖 וּבַשָּׁנִים הָאֵלֶּה ‖ 18 [a] 𝔖𝔗 תִּדְלַק ‖ [b] >𝔊(※), dl ‖ 20 𝔖𝔗 הַמִּגְדָּלוֹת ‖ 21 [a-a] prps c 𝔊 לְכָל־חֲרָדָה ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ Cp 39, 1 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] l עָלֶיךָ c 𝔊 ‖ 2 [a] ? cf 38,4; l ? וּמְשַׁכְתִּיךָ ‖ [b] crrp ? e וְהוֹצֵאתִיךָ cf 𝔊𝔏𝔙 ‖ 3 >𝔖 ‖ 4 [a] mlt MSS 𝔖𝔗[L] + רַבִּים ‖ [b] 𝔊 + δοθήσονται ‖ [c] 𝔖𝔗 וּלְח׳, frt l; 2MSS 𝔊 וּכָל־ח׳ ‖ 5 dl c 𝔊.

יְהוָה׃ 6 וְשִׁלַּחְתִּי־אֵשׁ בְּמָגוֹג וּבְיֹשְׁבֵי הָאִיִּים לָבֶטַח וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי
יְהוָה׃ 7 וְאֶת־שֵׁם קָדְשִׁי אוֹדִיעַ בְּתוֹךְ עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְלֹא־אַחֵל אֶת־
שֵׁם־קָדְשִׁי עוֹד וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה ˚קָדוֹשׁ בְּיִשְׂרָאֵל˚׃ 8 הִנֵּה
˚בָאָה וְנִהְיָתָה˚ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה הוּא הַיּוֹם אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי׃ 9 וְיָצְאוּ
יֹשְׁבֵי ׀ עָרֵי יִשְׂרָאֵל [a]וּבִעֲרוּ וְהִשִּׂיקוּ[a] בְּנֶשֶׁק וּמָגֵן וְצִנָּה[b] בְּקֶשֶׁת
וּבְחִצִּים וּבְמַקֵּל יָד וּבְרֹמַח וּבִעֲרוּ בָהֶם אֵשׁ שֶׁבַע שָׁנִים׃ 10 וְלֹא־יִשְׂאוּ
עֵצִים מִן־הַשָּׂדֶה וְלֹא יַחְטְבוּ מִן־הַיְּעָרִים כִּי בַנֶּשֶׁק יְבַעֲרוּ־אֵשׁ וְשָׁלְלוּ
אֶת־שֹׁלְלֵיהֶם וּבָזְזוּ אֶת־בֹּזְזֵיהֶם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ ס 11 וְהָיָה
בַיּוֹם הַהוּא אֶתֵּן לְגוֹג ׀ מְקוֹם־שָׁם[a] קֶבֶר בְּיִשְׂרָאֵל גֵּי הָעֹבְרִים[b] קִדְמַת
הַיָּם [c]וְחֹסֶמֶת הִיא אֶת־הָעֹבְרִים[c] וְקָבְרוּ שָׁם אֶת־גּוֹג וְאֶת־כָּל־הֲמוֹנֹה
וְקָרְאוּ גֵּיא הֲמוֹן גּוֹג׃ 12 וּקְבָרוּם בֵּית יִשְׂרָאֵל לְמַעַן טַהֵר אֶת־הָאָרֶץ
שִׁבְעָה חֳדָשִׁים׃ 13 וְקָבְרוּ[a] כָּל־עַם הָאָרֶץ וְהָיָה לָהֶם לְשֵׁם יוֹם[b] הִכָּבְדִי
נְאֻם אֲדֹנָי[c] יְהוִה׃ 14 וְאַנְשֵׁי תָמִיד יַבְדִּילוּ עֹבְרִים בָּאָרֶץ מְקַבְּרִים[a]
אֶת־הָעֹבְרִים[b] אֶת־הַנּוֹתָרִים עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ לְטַהֲרָהּ מִקְצֵה שִׁבְעָה־
חֳדָשִׁים יַחְקֹרוּ׃ 15 וְעָבְרוּ הָעֹבְרִים בָּאָרֶץ וְרָאָה עֶצֶם אָדָם וּבָנָה
אֶצְלוֹ צִיּוּן עַד קָבְרוּ אֹתוֹ הַמְקַבְּרִים אֶל־גֵּיא הֲמוֹן גּוֹג׃ 16 ˚וְגַם שֶׁם־
עִיר הֲמוֹנָה˚ וְטִהֲרוּ הָאָרֶץ׃ ס 17 וְאַתָּה בֶן־אָדָם ˚כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי
יְהוִה˚ אֱמֹר לְצִפּוֹר כָּל־כָּנָף וּלְכֹל ׀ חַיַּת הַשָּׂדֶה הִקָּבְצוּ וָבֹאוּ הֵאָסְפוּ
מִסָּבִיב עַל־זִבְחִי אֲשֶׁר אֲנִי זֹבֵחַ לָכֶם זֶבַח גָּדוֹל עַל הָרֵי יִשְׂרָאֵל
וַאֲכַלְתֶּם בָּשָׂר וּשְׁתִיתֶם דָּם׃ 18 בְּשַׂר גִּבּוֹרִים תֹּאכֵלוּ וְדַם־נְשִׂיאֵי
הָאָרֶץ תִּשְׁתּוּ אֵילִים כָּרִים וְעַתּוּדִים פָּרִים ˚מְרִיאֵי בָשָׁן˚ כֻּלָּם׃
19 וַאֲכַלְתֶּם־חֵלֶב לְשָׂבְעָה וּשְׁתִיתֶם דָּם לְשִׁכָּרוֹן מִזִּבְחִי אֲשֶׁר־זָבַחְתִּי
לָכֶם׃ 20 וּשְׂבַעְתֶּם עַל־שֻׁלְחָנִי סוּס וָרֶכֶב[a] גִּבּוֹר וְכָל־אִישׁ מִלְחָמָה
נְאֻם אֲדֹנָי[b] יְהוִה׃ 21 וְנָתַתִּי אֶת־כְּבוֹדִי בַּגּוֹיִם וְרָאוּ כָל־הַגּוֹיִם אֶת־
מִשְׁפָּטִי אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וְאֶת־יָדִי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בָהֶם׃ 22 וְיָדְעוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל
כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם מִן־הַיּוֹם הַהוּא וָהָלְאָה׃ 23 וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם[a] כִּי

6 𝔊 בְּגוֹג ‖ 7 ˚-˚ 8MSS 𝔊A𝔏𝔙𝔖𝔄 קד׳ יִשְׂ׳ ‖ 8 ˚-˚ ?; frt crrp e בָּא הוּא הַיּוֹם, sed cf 𝔊𝔖 ‖ 9 a-a prb l c 𝔖 וּבִ׳ אֵשׁ ‖ b frt l c 𝔊𝔖𝔙 וַחֲנִית; prps וְעֵץ חֲנ׳ ‖ 10 dl c 𝔊 ‖ 11 a 𝔊𝔙 שֵׁם ‖ b ?; prps הָעֲבָרִים ‖ c-c ?; prps וְחָסְמוּ אֶת־הַגַּיְא cf 𝔊𝔖 ‖ 13 a l c 𝔊𝔖 וּקְבָרוּם ‖ b frt l c 𝔖 בְּיֹ׳ ‖ c dl c 𝔊𝔖 ‖ 14 a 𝔊 לִקְבֹּר; prps וְקָבְרוּ (vel מְחַקְּרִים?) לַחֲקֹר ‖ b dl c 𝔊𝔖 ‖ 16 ˚-˚ crrp; prps: al וְגָמַר הֲמוֹנוֹ, al שָׁם כָּל־הֲמוֹנוֹ cf 11 ‖ 17 ˚-˚ frt c 𝔖 trsp post השדה; dl אדני c 𝔊 ‖ 18 ˚-˚ 𝔊 מְרִיאִים ‖ 20 a 𝔊 וְרֹכֵב cf 𝔖 ‖ b dl c 𝔊 ‖ 21 𝔊 בָּכֶם, prps בְּגוֹג ‖ 23 a 𝔊 כָּל־הַגּ׳.

בַּעֲוֺנָם גָּלוּ בֵית־יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר מָעֲלוּ־בִי וָאַסְתִּר פָּנַי מֵהֶם
וָאֶתְּנֵם בְּיַד צָרֵיהֶם וַיִּפְּלוּ בַחֶרֶב כֻּלָּם׃ 24 כְּטֻמְאָתָם וּכְפִשְׁעֵיהֶם
עָשִׂיתִי אֹתָם וָאַסְתִּר פָּנַי מֵהֶם׃ ס 25 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה
עַתָּה אָשִׁיב אֶת־שְׁבִית[a] יַעֲקֹב וְרִחַמְתִּי כָּל־[b]בֵּית יִשְׂרָאֵל וְקִנֵּאתִי
לְשֵׁם קָדְשִׁי׃ 26 וְנָשׂוּ[a] אֶת־כְּלִמָּתָם[b] וְאֶת־כָּל־מַעֲלָם אֲשֶׁר מָעֲלוּ־בִי[c]
בְּשִׁבְתָּם עַל־אַדְמָתָם לָבֶטַח וְאֵין מַחֲרִיד׃ 27 בְּשׁוֹבְבִי אוֹתָם מִן־
הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּי אֹתָם מֵאַרְצוֹת אֹיְבֵיהֶם[a] וְנִקְדַּשְׁתִּי בָם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם
רַבִּים[b]׃ 28 וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם בְּהַגְלוֹתִי[a] אֹתָם אֶל־הַגּוֹיִם
[b]וְכִנַּסְתִּים עַל־אַדְמָתָם וְלֹא־אוֹתִיר עוֹד מֵהֶם שָׁם[b]׃ 29 וְלֹא־אַסְתִּיר
עוֹד פָּנַי מֵהֶם אֲשֶׁר שָׁפַכְתִּי אֶת־רוּחִי עַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי
יְהוִה׃ פ

40 1 [a]בְּעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה לְגָלוּתֵנוּ [b]בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה[b] בֶּעָשׂוֹר
לַחֹדֶשׁ בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה אַחַר אֲשֶׁר הֻכְּתָה הָעִיר בְּעֶצֶם ׀ הַיּוֹם
הַזֶּה הָיְתָה עָלַי יַד־יְהוָה וַיָּבֵא אֹתִי שָׁמָּה[c]׃ 2 בְּמַרְאוֹת אֱלֹהִים
הֱבִיאַנִי[a] אֶל־אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיְנִיחֵנִי אֶל־[b]הַר גָּבֹהַּ מְאֹד וְעָלָיו כְּמִבְנֵה־
עִיר מִנֶּגֶב[c]׃ 3 וַיָּבֵיא[a] אוֹתִי שָׁמָּה וְהִנֵּה־אִישׁ מַרְאֵהוּ[b] כְּמַרְאֵה נְחֹשֶׁת[c]
וּפְתִיל־פִּשְׁתִּים בְּיָדוֹ וּקְנֵה הַמִּדָּה[d] וְהוּא עֹמֵד בַּשָּׁעַר׃ 4 וַיְדַבֵּר אֵלַי
הָאִישׁ בֶּן־אָדָם רְאֵה בְעֵינֶיךָ וּבְאָזְנֶיךָ שְׁמָע וְשִׂים לִבְּךָ לְכֹל אֲשֶׁר־
אֲנִי מַרְאֶה אוֹתָךְ כִּי לְמַעַן הַרְאוֹתְכָה הֻבָאתָה[a] הֵנָּה [b]הַגֵּד אֶת־[b]כָּל־
אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃ 5 וְהִנֵּה חוֹמָה מִחוּץ
לַבַּיִת סָבִיב ׀ סָבִיב וּבְיַד הָאִישׁ קְנֵה הַמִּדָּה שֵׁשׁ־אַמּוֹת בָּאַמָּה וָטֹפַח
וַיָּמָד אֶת־[a]רֹחַב הַבִּנְיָן קָנֶה אֶחָד וְקוֹמָה[b] קָנֶה אֶחָד׃ 6 וַיָּבוֹא[a]
אֶל־שַׁעַר[b] אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ הַקָּדִימָה וַיַּעַל[c] בְּמַעֲלוֹתָו[d] וַיָּמָד ׀ אֶת־סַף
הַשַּׁעַר קָנֶה אֶחָד רֹחַב[e] [f]וְאֵת סַף אֶחָד קָנֶה אֶחָד רֹחַב[f]׃ 7 וְהַתָּא קָנֶה

24 l אִתָּם ‖ 25 [a] Q שְׁבוּת ‖ [b] >𝔊; frt l עַל ‖ 26 [a] nonn MSS Q Vrs וְנָשׂוּ; frt l K וְנָשְׂאוּ ‖ [b] 𝔖 כָּל־כְּלִ׳; prps *כָּל־מְרָתָם (Jer 50,21) ‖ [c] >𝔊 ‖ 27 [a] 𝔊 הַגּוֹיִם ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ 28 [a] l c 𝔖𝔗 הִגְלֵיתִי ‖ [b-b] >𝔊 (※), frt עוֹד dl c 𝔖 ‖ 29 prb l c 𝔊𝔙 יַעַן א׳ ‖ Cp 40, 1 [a] 𝔊 + וַיְהִי ‖ [b-b] 𝔊 בָּרִאשׁוֹן ‖ [c] dl c 𝔊𝔖 ‖ 2 [a] dl c 𝔊𝔖; K[Or] הבוא׳ ‖ [b] l עַל c 𝔊 ‖ [c] l c 𝔊 מִנֶּגֶד, prps מִנֶּגְדִּי ‖ 3 [a] K[Or] ויבוא ‖ [b] 𝔊𝔖 וּמַר׳, frt l ‖ [c] 𝔊 + στίλβοντος (קָלָל?) ‖ [d] 𝔊[A]ΆΘ𝔏𝔙𝔄 (𝔖[h] ※) + בְּיָדוֹ ‖ 4 [a] 𝔖 *veni*, l frt c 𝔊 בָּאתָ ‖ [b-b] 𝔊 וְהִגַּדְתָּ ‖ 5 [a] frt l ר׳ אֶת־הַבִּנְיָן cf 𝔊 ‖ [b] 𝔊𝔖 וְקוֹמָתוֹ, frt l ‖ 6 [a] prps וַיְבִיאֵנִי ‖ [b] l c 𝔊𝔖𝔗 הַשּׁ׳ ‖ [c] >𝔊, prb dl ‖ [d] l c 𝔊(÷) בְּמַעֲלוֹת שֶׁבַע; Q —תָיו ‖ [e] >𝔊 ‖ [f-f] dl c 𝔊, dittogr (𝔖 אַחַר).

אֶחָד אֹרֶךְ וְקָנֶה אֶחָד רֹחַב וּבֵין[a] הַתָּאִים חָמֵשׁ[b] אַמּוֹת[c] וְסַף הַשַּׁעַר
מֵאֵצֶל אוּלָם[d] הַשַּׁעַר מֵהַבַּיִת קָנֶה אֶחָד׃ °8 וַיָּמָד אֶת־אֻלָם הַשַּׁעַר
מֵהַבַּיִת קָנֶה אֶחָד׃ 9 וַיָּמָד אֶת־אֻלָם הַשַּׁעַר שְׁמֹנֶה אַמּוֹת וְאֵילָו[a]
שְׁתַּיִם אַמּוֹת [b]וְאֻלָם הַשַּׁעַר מֵהַבָּיִת[b]׃ 10 וְתָאֵי הַשַּׁעַר °דֶּרֶךְ הַקָּדִים°
שְׁלֹשָׁה מִפֹּה וּשְׁלֹשָׁה מִפֹּה מִדָּה אַחַת לִשְׁלָשְׁתָּם וּמִדָּה אַחַת לָאֵילִם
מִפֹּה וּמִפּוֹ׃ 11 וַיָּמָד אֶת־רֹחַב פֶּתַח־הַשַּׁעַר עֶשֶׂר אַמּוֹת אֹרֶךְ הַשַּׁעַר
שְׁלוֹשׁ עֶשְׂרֵה אַמּוֹת׃ 12 וּגְבוּל לִפְנֵי הַתָּאוֹת [a]אַמָּה אֶחָת וְאַמָּה־אַחַת[a]
[b]גְּבוּל מִפֹּה[b] וְהַתָּא שֵׁשׁ־אַמּוֹת מִפּוֹ וְשֵׁשׁ אַמּוֹת מִפּוֹ׃ 13 וַיָּמָד אֶת־
הַשַּׁעַר °מִגַּג הַתָּא לְגַגּוֹ° רֹחַב עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ אַמּוֹת פֶּתַח נֶגֶד פָּתַח׃
14° וַיַּעַשׂ אֶת־אֵילִים שִׁשִּׁים אַמָּה וְאֶל־אֵיל הֶחָצֵר הַשַּׁעַר סָבִיב ׀
סָבִיב׃ 15 [a]וְעַל פְּנֵי[a] הַשַּׁעַר הָיאתוֹן[b] [c]עַל־לִפְנֵי[c] אֻלָם הַשַּׁעַר הַפְּנִימִי[d]
חֲמִשִּׁים אַמָּה׃ 16 וְחַלֹּנוֹת אֲטֻמוֹת אֶל־[a]הַתָּאִים וְאֶל[a] אֵלֵיהֵמָה[b] לִפְנִימָה
לַשַּׁעַר סָבִיב ׀ סָבִיב וְכֵן [c]לָאֵלַמּוֹת וְ[c]חַלּוֹנוֹת סָבִיב ׀ סָבִיב לִפְנִימָה
וְאֶל[d]־אַיִל תִּמֹרִים[e]׃ 17 וַיְבִיאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה וְהִנֵּה לְשָׁכוֹת
וְרִצְפָה עָשׂוּי[a] לֶחָצֵר סָבִיב ׀ סָבִיב שְׁלֹשִׁים לְשָׁכוֹת אֶל[b]־הָרִצְפָה׃
18 וְהָרִצְפָה[a] אֶל־כֶּתֶף הַשְּׁעָרִים[b] לְעֻמַּת אֹרֶךְ הַשְּׁעָרִים[c] הָרִצְפָה
הַתַּחְתּוֹנָה[d]׃ 19 וַיָּמָד רֹחַב[a] מִלִּפְנֵי הַשַּׁעַר הַתַּחְתּוֹנָה[b] לִפְנֵי הֶחָצֵר[c]
הַפְּנִימִי מִחוּץ מֵאָה אַמָּה הַקָּדִים[d] וְהַצָּפוֹן[e]׃ 20 וְהַשַּׁעַר[a] אֲשֶׁר
פָּנָיו דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה מָדַד[b] אָרְכּוֹ וְרָחְבּוֹ׃ 21 [a]וְתָאָו

7 [a] l c 𝔊 וְהָאַיִל בֵּין, 𝔗 *paries* ‖ [b] 𝔊 שֵׁשׁ; l c 𝔐 ‖ [c] ins c 𝔊: וְהַתָּא הַשֵּׁנִי קָנֶה אֶחָד אֹרֶךְ וְקָנֶה אֶחָד רֹחַב וְהָאַיִל חָמֵשׁ אַמּוֹת וְהַתָּא הַשְּׁלִישִׁי קָנֶה אֶחָד אֹרֶךְ וְקָנֶה אֶחָד רֹחַב ‖ [d] cf 1R 6,3[a] (id in vs sqq) ‖ 8 dl c mlt MSS Edd 𝔊𝔖𝔙; cf 7 ‖ 9 [a] Q וְאֵ(י)לָיו K וְאֵ(י)לוֹ ‖ [b-b] trsp ? (c 𝔖) ante ואלו et l ? וְעֶשְׂרִים אַמָּה אֹרֶךְ ואל׳ (cf 14a[𝔊]) ‖ 10 °-° l תָּא נֶגֶד תָּא cf 𝔊 ‖ 11 𝔊𝔏 κ. τὸ εὖρος, prps וְדֶרֶךְ ‖ 12 [a-a] >𝔊[B] (𝔖[h] ※); l 𝔐 cf 𝔖 ‖ [b-b] l c 𝔊𝔖 מִפֹּה וּמִ׳ ‖ 13 °-° ?; 𝔊 ἀπὸ τ. τοίχου (Var τείχους) τοῦ θεὲ ἐπὶ τὸν τοῖχον τοῦ θεέ, 𝔖 מגגו לְגַגּוֹ; l ? מִגַּגּוֹ לְגַגּוֹ ‖ 14 omn dub; add? ‖ 15 [a-a] ?; prps וּמַעַל־פ׳, l (cf 19) וּמִלִּפְ׳ ‖ [b] Q הָאִיתוֹן, prps אִתְיוֹן הַשַּׁעַר; l ? vel c 21 הָרִאשׁוֹן vel c 𝔊 (ἔξωθεν) הַחִיצוֹן vel (cf 19) מִחוּץ ‖ [c-c] prps (2MS 𝔙 Est 4,2) עַד־לִפ׳; l ? (c 1MS et v 19) לִפְ׳ ‖ [d] l ? c 𝔊 לִפְנִימָה cf 22 vel מֵהַבַּיִת ‖ 16 [a] 𝔊 (וְ)עַל ‖ [b] l —הֶם ‖ [c-c] l c 𝔊 לָאֻלָם ח׳ ‖ [d] l c 𝔊 וְעַל ‖ [e] ins c 𝔊 מִפֹּה וּמִפֹּה ‖ 17 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] l עַל ‖ 18 [a] frt crrp; 𝔊 κ. αἱ στοαί; l ? (וּ)מְעֻמֶּדֶת ‖ [b] 𝔖 sing ‖ [c] >𝔖, prb dl ‖ [d] >𝔖, prb add (cf 19) ‖ 19 [a] ins c 𝔊 הֶחָצֵר ‖ [b] l —תּוֹן (𝔊 הַחִיצוֹן?) et c 𝔊 + מֵהַבַּיִת ‖ [c] l c 𝔊 הַשַּׁעַר ‖ [d] add; trsp huc fin vs ‖ [e] l c 𝔊 (cf 24) וַיּוֹלִכֵנִי דֶּרֶךְ הַצָּ׳ ‖ 20 [a] 𝔊 (= 24) וְהִנֵּה שַׁעַר, frt l ‖ [b] prb l c 𝔊 וַיָּמָד אֹתוֹ ‖ 21 [a-a] trsp ante 22 (l c Q וְתָאָיו, וְאֵ[י]לָיו, sed c K וְאֵלַמּוֹ).

שְׁלוֹשָׁה מִפּוֹ וּשְׁלֹשָׁה מִפּוֹ וְאֵלָו וְאֵלַמָּו[a] הָיָה[b] כְּמִדַּת הַשַּׁעַר הָרִאשׁוֹן[c]
חֲמִשִּׁים אַמָּה אָרְכּוֹ וְרֹחַב[d] חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים בָּאַמָּה׃ 22 וְחַלּוֹנָו[a] וְאֵילַמָּו[b]
וְתִימֹרָו[a] [c]כְּמִדַּת הַשַּׁעַר[c] אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ הַקָּדִים וּבְמַעֲלוֹת שֶׁבַע
יַעֲלוּ־בוֹ וְאֵילַמָּו[d] לִפְנֵיהֶם[e]׃ 23 וְשַׁעַר לֶחָצֵר הַפְּנִימִי[a] נֶגֶד הַשַּׁעַר לַצָּפוֹן
וְלַקָּדִים[b] וַיָּמָד מִשַּׁעַר אֶל־שַׁעַר מֵאָה אַמָּה׃ 24 וַיּוֹלִכֵנִי דֶּרֶךְ
הַדָּרוֹם וְהִנֵּה־שַׁעַר דֶּרֶךְ[a] הַדָּרוֹם וּמָדַד[b] אֵילָו[c] וְאֵילַמָּו כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה׃
25 וְחַלּוֹנִים לוֹ וּלְאֵילַמָּו סָבִיב ׀ סָבִיב כְּהַחַלֹּנוֹת הָאֵלֶּה °חֲמִשִּׁים אַמָּה
אֹרֶךְ וְרֹחַב חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה°׃ 26 [a]וּמַעֲלוֹת שִׁבְעָה עֹלוֹתָו[a] וְאֵילַמָּו
לִפְנֵיהֶם[b] וְתִמֹּרִים לוֹ אֶחָד מִפּוֹ וְאֶחָד מִפּוֹ אֶל־אֵילָו[c]׃ 27 וְשַׁעַר לֶחָצֵר
הַפְּנִימִי[a] דֶּרֶךְ[b] הַדָּרוֹם וַיָּמָד מִשַּׁעַר אֶל־הַשַּׁעַר[c] [d]דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם[d] מֵאָה
אַמּוֹת׃ 28 וַיְבִיאֵנִי אֶל־חָצֵר הַפְּנִימִי[a] בְּשַׁעַר הַדָּרוֹם וַיָּמָד אֶת־
הַשַּׁעַר הַדָּרוֹם[b] כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה׃ 29 [a]וְתָאָו וְאֵלָו[a] וְאֵלַמָּו כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה
וְחַלּוֹנוֹת לוֹ וּלְאֵלַמָּו סָבִיב ׀ סָבִיב [b]חֲמִשִּׁים אַמָּה אֹרֶךְ וְרֹחַב עֶשְׂרִים
וְחָמֵשׁ אַמּוֹת[b]׃ 30 °וְאֵלַמּוֹת סָבִיב ׀ סָבִיב אֹרֶךְ חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה
וְרֹחַב חָמֵשׁ אַמּוֹת׃ 31 וְאֵילַמָּו אֶל־חָצֵר[a] הַחִיצוֹנָה וְתִמֹרִים אֶל־אֵילָו[b]
[c]וּמַעֲלוֹת שְׁמוֹנֶה[c] מַעֲלָו[d]׃ 32 וַיְבִיאֵנִי אֶל־°הֶחָצֵר הַפְּנִימִי דֶּרֶךְ
הַקָּדִים° וַיָּמָד אֶת־הַשַּׁעַר כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה׃ 33 °וְתָאָו וְאֵלָו° וְאֵלַמָּו כַּמִּדּוֹת
הָאֵלֶּה וְחַלּוֹנוֹת לוֹ וּלְאֵלַמָּו סָבִיב ׀ סָבִיב אֹרֶךְ חֲמִשִּׁים אַמָּה וְרֹחַב
חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה׃ 34 וְאֵלַמָּו לֶחָצֵר[a] הַחִיצוֹנָה וְתִמֹרִים אֶל־אֵילָו[b]
מִפּוֹ וּמִפּוֹ וּשְׁמֹנֶה מַעֲלוֹת מַעֲלָו[c]׃ 35 וַיְבִיאֵנִי אֶל־שַׁעַר הַצָּפוֹן
וּמָדַד כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה׃ 36 [a]תָּאָו אֵלָו[a] וְאֵלַמָּו[b] וְחַלּוֹנוֹת לוֹ[c] סָבִיב ׀ סָבִיב
[d]אֹרֶךְ חֲמִשִּׁים אַמָּה וְרֹחַב חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה[d]׃ 37 וְאֵילָו[a] לֶחָצֵר[b]

21 [b] prb add (>𝔙) ‖ [c] 𝔊 τῆς βλεπούσ. κατὰ ἀνατ. ‖ [d] l c 𝔊𝔖 וְרָחְבּוֹ ‖ 22 [a] Q —יו ‖ [b] l c K𝔙 ו—, sed dl cf 21 a ‖ [c-c] l כַּשַּׁעַר cf 𝔊 ‖ [d] l c K ו—, id in vs sqq ‖ [e] l c 𝔊 לִפְנִימָה ‖ 23 [a] l —מִית ‖ [b] l כַּשַּׁעַר לַקָּ׳ cf 𝔊 ‖ 24 [a] >𝔖; 𝔊 vid = 20 ‖ [b] prb exc vb nonn; frt l (c 𝔊 et 20. 21) וַיָּמָד אתו אָרְכּוֹ וְרָחְבּוֹ + 25 b ‖ [c] l וְתָאָיו וְאֵלָיו cf 𝔊 ‖ 25 °-° trsp ? in 24 (frt l c 𝔊𝔖 אָרְכּוֹ וְרָחְבּוֹ; K[Or] ועשר׳ בָּאַמ׳) ‖ 26 [a-a] frt l c 𝔖𝔙 = 22 b (Q עֹלוֹתָיו) ‖ [b] l c 𝔊 לִפְנִימָה ‖ [c] l עַל־אֵ(י)לָיו cf Q𝔊 ‖ 27 [a] l —מִית ‖ [b] l (cf 23) נֶגֶד שַׁעַר cf [a] ‖ [c] l c ca 30 MSS 𝔊𝔗 שׁ׳ ‖ [d-d] >𝔖; dl ‖ 28 [a] l —מִית ‖ [b] >𝔊 frt dl; 20 MSS 𝔗 שער הד׳ ‖ 29 [a-a] cf 24[c] ‖ [b-b] prb hic add ‖ vs 30 nonn MSS 𝔊(※); dl ‖ 31 [a] l הֶחָ׳ (𝔊) ‖ [b] l עַל־אֵ(י)לָיו ‖ [c-c] prb l ושמ׳ מע׳ cf 34. 37 ‖ [d] >𝔊(※); l frt c K מַעֲלוֹ ‖ 32 °-° l prb (cf 𝔊) שַׁעַר הַקָּדִים cf 35 ‖ 33 °-° cf ad 29 ‖ 34 [a] l c 𝔊 אֶל־הֶחָ׳ cf 31 ‖ [b] cf 31[b] ‖ [c] cf 31[d]; 𝔊𝔖 sol לוֹ ‖ 35 prb l וַיָּמָד אֶת־הַשַּׁעַר cf 32 ‖ 36 [a-a] l c Q𝔊𝔖 ut 24[c] ‖ [b] prb ins (cf 29. 33) כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה ‖ [c] ins c 𝔊 (cf 29. 33) וּלְאֵלַמּוֹ ‖ [d-d] cf 29 ‖ 37 [a] l c 𝔊 (cf 31. 34) וְאֵלַמּוֹ ‖ [b] cf 34[a—c]

הַחִיצוֹנָה וְתִמֹרִים אֶל־אֵילָו[b] מִפּוֹ וּמִפּוֹ וּשְׁמֹנֶה מַעֲלוֹת מַעֲלָו[b]׃
38 וְלִשְׁכָּה וּפִתְחָהּ בְּאֵילִים הַשְּׁעָרִים שָׁם יָדִיחוּ אֶת־הָעֹלָה׃ 39 [a]וּבְאֻלָם
הַשַּׁעַר שְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת מִפּוֹ וּשְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת מִפֹּה[a] לִשְׁחוֹט אֲלֵיהֶם[b]
[c]הָעוֹלָה וְ[c]הַחַטָּאת וְהָאָשָׁם׃ 40 וְאֶל־הַכָּתֵף מִחוּצָה לָעוֹלֶה[a] לְפֶתַח[b]
הַשַּׁעַר הַצָּפוֹנָה שְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת וְאֶל־הַכָּתֵף הָאַחֶרֶת אֲשֶׁר לְאֻלָם
הַשַּׁעַר שְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת׃ 41 אַרְבָּעָה שֻׁלְחָנוֹת[a] מִפֹּה וְאַרְבָּעָה שֻׁלְחָנוֹת[a]
מִפֹּה [b]לְכֶתֶף הַשָּׁעַר[b] [c]שְׁמוֹנָה שֻׁלְחָנוֹת[c] אֲלֵיהֶם[d] יִשְׁחָטוּ[e]׃ 42 [a]וְאַרְבָּעָה
שֻׁלְחָנוֹת לָעוֹלָה[a] אַבְנֵי גָזִית אֹרֶךְ אַמָּה אַחַת[b] וָחֵצִי וְרֹחַב אַמָּה
אַחַת וָחֵצִי וְגֹבַהּ אַמָּה אֶחָת אֲלֵיהֶם[c] וְיַנִּיחוּ[d] אֶת־הַכֵּלִים אֲשֶׁר יִשְׁחֲטוּ
אֶת־הָעוֹלָה בָּם[e] וְהַזָּבַח׃ 43 וְהַשְׁפַתַּיִם[a] טֹפַח [b]אֶחָד מוּכָנִים בַּבַּיִת[b]
סָבִיב ׀ סָבִיב וְאֶל־[c]הַשֻּׁלְחָנוֹת[d] [e]בְּשַׂר הַקָּרְבָּן׃ 44 וּמִחוּצָה
לַשַּׁעַר[e] הַפְּנִימִי[a] [b]לִשְׁכוֹת שָׁרִים[b] בֶּחָצֵר הַפְּנִימִי אֲשֶׁר[c] אֶל־כֶּתֶף שַׁעַר
הַצָּפוֹן וּפְנֵיהֶם[d] דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם אֶחָד[e] אֶל־כֶּתֶף שַׁעַר הַקָּדִים[f] פְּנֵי[g] דֶּרֶךְ
הַצָּפֹן׃ 45 וַיְדַבֵּר אֵלַי זֹה הַלִּשְׁכָּה אֲשֶׁר פָּנֶיהָ דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם לַכֹּהֲנִים
שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַבָּיִת׃ 46 וְהַלִּשְׁכָּה אֲשֶׁר פָּנֶיהָ דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן לַכֹּהֲנִים
שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַמִּזְבֵּחַ הֵמָּה בְנֵי־צָדוֹק הַקְּרֵבִים מִבְּנֵי־לֵוִי אֶל־יְהוָה
לְשָׁרְתוֹ׃ 47 וַיָּמָד אֶת־הֶחָצֵר אֹרֶךְ ׀ מֵאָה אַמָּה וְרֹחַב מֵאָה אַמָּה
מְרֻבָּעַת וְהַמִּזְבֵּחַ לִפְנֵי הַבָּיִת׃ 48 וַיְבִאֵנִי[a] אֶל־אֻלָם הַבַּיִת וַיָּמָד
[a]אֵל אֻלָם[a] חָמֵשׁ אַמּוֹת מִפֹּה וְחָמֵשׁ אַמּוֹת מִפֹּה וְרֹחַב הַשַּׁעַר[b] שָׁלֹשׁ
אַמּוֹת מִפּוֹ וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת מִפּוֹ׃ 49 אֹרֶךְ[a] הָאֻלָם עֶשְׂרִים אַמָּה וְרֹחַב
עַשְׁתֵּי[b] עֶשְׂרֵה אַמָּה [c]וּבַמַּעֲלוֹת אֲשֶׁר[c] יַעֲלוּ אֵלָיו וְעַמֻּדִים אֶל־[d]הָאֵילִים
אֶחָד מִפֹּה וְאֶחָד מִפֹּה׃ **41** 1 וַיְבִיאֵנִי אֶל־הַהֵיכָל וַיָּמָד אֶת־

37 b cf 34a–c ‖ 38 dub (𝔊 𝔖 הַשַּׁעַר בְּאֵילָם; 𝔊 > שם וג׳); l ? וַיֵּשֶׁב לִפְנִימָה ‖ 39 a–a > 𝔊; l 𝔐 (cf 7d) ‖ (add את־העלה) (cf 41,3) וַיְבִיאֵנִי אֶל־שַׁעַר הַקָּדִים ‖ b l עַל ‖ c–c > 𝔊 (※), add? ‖ 40 a sim Vrs; prb l (cf 𝔖) לְאֻלָם ‖ b prb dl ‖ 41 a > 𝔊 ‖ b–b prb add ‖ c–c > 𝔊 ‖ d l עַל (𝔊𝔙) ‖ e ins c 𝔊 הַזָּבַח (חָטוּ—); frt orig עַל ‖ 42 𝔊 + vb nonn; l 𝔐 ‖ a–a l הַשׁ׳ הָאֵלֶּה ‖ b 𝔊 δύο ‖ c l עַל ‖ את־העולה והז׳ (𝔊𝔙) ‖ d l c Vrs יַנּ׳ ‖ e trsp c 𝔖 (cf 𝔊) post יִשְׁחֲ׳; 𝔊 + שָׁם (?) ‖ 43 a l (cf Vrs) וּשְׂפָתָם (ἈΣΘ𝔖𝔙 *labia earum*) ‖ b–b l ? אֶחָד רָחְבָּה מֵהַבַּיִת; cf 𝔊 ‖ c l וְעַל ‖ d 𝔖 + יַנִּיחוּ; ins prb c 𝔊: מִלְמַעְלָה מִכְסָה (στέγας) לְכַסּוֹת מִמָּטָר וּמֵחֹרֶב ‖ 43/44 e–e l frt (cf 𝔊) וַיֵּשֶׁב וַיְבִיאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר; dl לשער ‖ 44 a l —מית (bis) et ins c 𝔊 וְהִנֵּה ‖ b–b l c 𝔊 לִשְׁכוֹת שְׁתַּיִם ‖ c l c 𝔊 אַחַת ‖ d l (cf 𝔊) וּפָנֶיהָ ‖ e l c 𝔊 וְאַחַת ‖ f l c 𝔊 הַדָּרוֹם ‖ g l וּפָנֶיהָ ‖ 47 𝔊 = 43,17a ‖ 48 a–a l c 𝔊 אַיִל ‖ b l c 𝔊 וְא׳ ‖ 49 a l c 𝔊 הָאֻלָם ‖ b exc (cf 𝔊) אַרְבַּע עֶשְׂרֵה אַמָּה וְכִתְפוֹת הַשַּׁעַר ‖ b l c 𝔊 שְׁתֵּי ‖ c–c l c 𝔊 וּבְמַ׳ עָשָׂר ‖ d l עַל c 𝔊.

הָאֵילִים שֵׁשׁ־אַמּוֹת רֹחַב מִפּוֹ וְשֵׁשׁ־אַמּוֹת רֹחַב־מִפּוֹ °רֹחַב הָאֹהֶל°׃
2 וְרֹחַב הַפֶּתַח עֶשֶׂר אַמּוֹת וְכִתְפוֹת הַפֶּתַח חָמֵשׁ אַמּוֹת מִפּוֹ וְחָמֵשׁ
אַמּוֹת מִפּוֹ וַיָּמָד אָרְכּוֹ אַרְבָּעִים אַמָּה וְרֹחַב עֶשְׂרִים אַמָּה׃ 3 וּבָא[a]
לִפְנִימָה וַיָּמָד אֵיל־הַפֶּתַח שְׁתַּיִם אַמּוֹת וְהַפֶּתַח[b] שֵׁשׁ אַמּוֹת וְרֹחַב[c]
הַפֶּתַח שֶׁבַע אַמּוֹת[d]׃ 4 וַיָּמָד אֶת־אָרְכּוֹ עֶשְׂרִים אַמָּה וְרֹחַב עֶשְׂרִים
אַמָּה אֶל־פְּנֵי הַהֵיכָל וַיֹּאמֶר אֵלַי זֶה קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים׃ 5 וַיָּמָד
קִיר הַבַּיִת שֵׁשׁ אַמּוֹת וְרֹחַב הַצֵּלָע[a] אַרְבַּע אַמּוֹת סָבִיב ׀ סָבִיב[b]
[c]לַבַּיִת סָבִיב[c]׃ 6 וְהַצְּלָעוֹת צֵלָע אֶל־[a]צֵלָע [b]שָׁלוֹשׁ וּשְׁלֹשִׁים[b] פְּעָמִים
וּבָאוֹת[c] בַּקִּיר אֲשֶׁר־לַבַּיִת[d] לַצְּלָעוֹת סָבִיב ׀ סָבִיב לִהְיוֹת אֲחוּזִים[e]
וְלֹא־יִהְיוּ אֲחוּזִים בְּקִיר הַבָּיִת׃ 7 וְרָחֲבָה[a] וְנָסְבָה[b] לְמַעְלָה לְמַעְלָה
לַצְּלָעוֹת[c] [d]כִּי מוּסַב־הַבַּיִת[d] לְמַעְלָה לְמַעְלָה סָבִיב ׀ סָבִיב לַבַּיִת [e]עַל־
כֵּן רֹחַב־לַבַּיִת לְמָעְלָה[e] וְכֵן[f] הַתַּחְתּוֹנָה [g]יַעֲלֶה עַל־הָעֶלְיוֹנָה לַתִּיכוֹנָה[g]׃
8 וְרָאִיתִי[a] לַבַּיִת גֹּבַהּ[b] סָבִיב ׀ סָבִיב מִיסְּדוֹת[c] הַצְּלָעוֹת מְלוֹ[d] הַקָּנֶה
שֵׁשׁ אַמּוֹת אַצִּילָה[e]׃ 9 רֹחַב[a] הַקִּיר אֲשֶׁר־לַצֵּלָע[b] [c]אֶל־הַחוּץ[c] חָמֵשׁ
אַמּוֹת וַאֲשֶׁר[d] מֻנָּח [e]בֵּית צְלָעוֹת[e] [f]אֲשֶׁר לַבָּיִת[f]׃ 10° וּבֵין הַלְּשָׁכוֹת רֹחַב
עֶשְׂרִים אַמָּה סָבִיב לַבַּיִת סָבִיב ׀ סָבִיב׃ 11 וּפֶתַח[a] הַצֵּלָע[b] לַמֻּנָּח פֶּתַח
אֶחָד [c]דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן[c] וּפֶתַח אֶחָד לַדָּרוֹם וְרֹחַב מְקוֹם[d] הַמֻּנָּח חָמֵשׁ
אַמּוֹת [e]סָבִיב ׀ סָבִיב[e]׃ 12 וְהַבִּנְיָן אֲשֶׁר אֶל־[a]פְּנֵי הַגִּזְרָה פְּאַת[b] דֶּרֶךְ־הַיָּם
רֹחַב שִׁבְעִים אַמָּה וְקִיר הַבִּנְיָן חָמֵשׁ־אַמּוֹת רֹחַב סָבִיב ׀ סָבִיב וְאָרְכּוֹ
תִּשְׁעִים אַמָּה׃ 13 וּמָדַד אֶת־הַבַּיִת אֹרֶךְ מֵאָה אַמָּה וְהַגִּזְרָה וְהַבִּנְיָה

Cp 41, 1 °-° dl c 𝔊 ‖ 2 (4) cf 40,21[d] ‖ 3 [a] l prb וַיָּבֹא; 𝔊 + vb nonn ‖ [b] l frt וְרֹחַב הַפֶּ׳ ‖ [c] l c 𝔊 וְכִתְפוֹת ‖ [d] ins c 𝔊 מִפֹּה וְשֶׁבַע אַמּוֹת מִפֹּה ‖ 4 l ? עַל ‖ 5 [a] l prb הַיָּצוּעַ cf 1R 6,5 ‖ [b] >𝔊; l (c 𝔖?) לַבַּיִת ‖ [c-c] >𝔊 (𝔖ʰ※); dl ? sed cf 10 ‖ 6 [a] l c 𝔊 עַל ‖ [b-b] l c 𝔊 cf 𝔖𝔗 שָׁלֹשׁ שְׁלֹשִׁים ‖ [c] l c 𝔊 (διάστημα cf 1R 6,6) וּמִגְרָעוֹת ‖ [d] l ? c 𝔗 מִבַּ׳ ‖ [e] exc prb aliq; ins ? בַּקִּיר אֶל־הַחוּץ cf v 9 et 𝔗 ‖ 7 [a] dl ? c 𝔖 (dittogr?); prps (cf 𝔊𝔗) וְרָחֲבוּ ‖ [b] l frt וְנֹסְפָה (al וְנוֹסַף) vel (cf [a]) וְנֹסְפוּ (al וְיָסְ׳) ‖ [c] prps (cf 𝔖) הַצְּ׳ ‖ [d-d] l prb c 𝔊 כְּמוּסָף מֵהַקִּיר ‖ [e-e] crrp? (ca 40MSS Edd הַבַּיִת) 𝔊 ὅπως διαπλατύνηται ἄνωθεν cf 𝔖𝔗𝔙 ‖ [f] l c 𝔊𝔖 וּמִן ‖ [g-g] l c 𝔖 (cf 𝔊) יַעֲלוּ (+ בְלוּלִים ?) עַל־הַתִּיכוֹנָה וּמִן הַתִּיכוֹנָה עַל־הָעֶלְיוֹנָה, cf 1R 6,8 ‖ 8 [a] crrp; prps וַתֵּרָא cf 𝔊; al וְסָבִיב, frt sic l ‖ [b] prps גַּבָּה ‖ [c] Q מְיֻסָּ׳ K מוּסְדוֹת ‖ [d] mlt MSS Edd מְלֹ(וֹ)א; 𝔗 מִדַּת? ‖ [e] ?; >𝔖 (l ? ut 40,5 bα) ‖ 9 [a] l c 𝔊𝔖𝔙 וְרֹ׳ ‖ [b] prps לַיָּצוּעַ; frt l ‖ [c-c] 𝔊 מֵהַ׳? ‖ [d] prb dl (dittogr?); l וּמֻ׳ ‖ [e-e] l ? מֵאֵצֶל הַיָּצוּעַ; 𝔊 בֵּין צ׳ ‖ [f-f] 𝔖 חָמֵשׁ אַמּוֹת ‖ vs 10 prb trsp post 11; l pr וְהַגִּזְרָה: וּבֵ׳ הַלְּשׁ׳ ‖ 11 [a] l c 𝔊 וּפִתְחֵי ‖ [b] l prb הַיָּצוּעַ ‖ [c-c] prb l c 𝔖 (𝔊?) לַצָּפוֹן ‖ [d] frt dl ‖ [e-e] >𝔖, prb dl ‖ 12 [a] l עַל ‖ [b] dl? cf 𝔊 ‖ 13 l ־ָן cf 12.

וְקִירוֹתֶ֫יהָ אֹ֖רֶךְ מֵאָ֥ה אַמָּֽה׃ 14 וְרֹ֨חַב פְּנֵ֤י הַבַּ֙יִת֙ וְהַגִּזְרָ֣ה° לַקָּדִ֔ים מֵאָ֖ה
אַמָּֽה׃ 15 וּמָדַ֣ד אֹֽרֶךְ־הַ֠בִּנְיָן אֶל[a]־פְּנֵ֨י הַגִּזְרָ֜ה אֲשֶׁ֨ר עַל־אַחֲרֶ֧יהָ[b]
וְאַתּוּקֵיהָ֛א[c] מִפּ֥וֹ וּמִפּ֖וֹ מֵאָ֣ה אַמָּ֑ה וְהַֽהֵיכָל֙ [d]הַפְּנִימִ֔י
וְאֻֽלַמֵּ֖י הֶחָצֵֽר׃ 16 הַסִּפִּ֡ים[d] [a]וְהַחַלּוֹנִ֣ים הָאֲטֻמ֣וֹת וְהָאַתִּיקִ֣ים ׀ סָבִיב֮
לִשְׁלָשְׁתָּם֒[a] [b]נֶ֣גֶד הַסַּ֔ף שְׂחִ֥יף[b] עֵ֖ץ סָבִ֣יב ׀ סָבִ֑יב וְהָאָ֙רֶץ֙[c] עַד־הַֽחַלֹּנ֔וֹת[d]
וְהַחַלֹּנ֖וֹת[e] [f]מְכֻסּֽוֹת׃ 17 עַל־מֵעַ֨ל הַפֶּ֜תַח וְעַד־הַבַּ֨יִת הַפְּנִימִ֤י וְלַח֙וּץ[f]
וְאֶל[a]־כָּל־הַקִּ֜יר סָבִ֣יב ׀ סָבִ֗יב [b]בַּפְּנִימִ֛י וּבַֽחִיצ֖וֹן[b] [c]מִדּֽוֹת׃ 18 וְעָשׂ֥וּי[c]
כְּרוּבִ֖ים וְתִֽמֹרִ֑ים וְתִֽמֹרָה֙ בֵּין־כְּר֣וּב לִכְר֔וּב וּשְׁנַ֥יִם פָּנִ֖ים לַכְּרֽוּב׃ 19 וּפְנֵ֨י
אָדָ֜ם אֶל־הַתִּֽמֹרָ֗ה מִפּוֹ֙ וּפְנֵֽי־כְפִ֣יר אֶל־הַתִּֽמֹרָ֔ה מִפּ֑וֹ עָשׂ֛וּי °אֶל־כָּל°־
הַבַּ֖יִת סָבִ֥יב ׀ סָבִֽיב׃ 20 מֵֽהָאָ֙רֶץ֙ [a]עַד־מֵעַ֣ל הַפֶּ֔תַח[a] הַכְּרוּבִ֥ים וְהַתִּֽמֹרִ֖ים
עֲשׂוּיִ֑ם [b]וְקִ֖יר הַֽהֵיכָֽל׃ 21 הַֽהֵיכָ֖ל מְזוּזַ֣ת רְבֻעָ֑ה[b] וּפְנֵ֣י[a] הַקֹּ֔דֶשׁ [b]הַמַּרְאֶ֖ה
כַּמַּרְאֶֽה׃ 22 הַמִּזְבֵּ֡חַ[b] עֵ֣ץ שָׁל֣וֹשׁ אַמּ֣וֹת גָּבֹ֩הַּ֩[a] וְאָרְכּ֨וֹ ׀ שְׁתַּֽיִם־אַמּ֜וֹת[b]
וּמִקְצֹֽעוֹתָיו֙[c] ל֔וֹ וְאָרְכּ֥וֹ[d] וְקִֽירֹתָ֖יו עֵ֑ץ וַיְדַבֵּ֣ר אֵלַ֔י זֶ֚ה הַשֻּׁלְחָ֔ן אֲשֶׁ֖ר
לִפְנֵ֥י יְהוָֽה׃ 23 וּשְׁתַּ֧יִם דְּלָת֛וֹת לַֽהֵיכָ֖ל וְלַקֹּֽדֶשׁ׃ 24 וּשְׁתַּ֥יִם דְּלָת֖וֹת
לַדְּלָת֑וֹת[a] שְׁ֚תַּיִם[b] מֽוּסַבּ֣וֹת דְּלָת֔וֹת[c] שְׁ֚תַּיִם [d]לְדֶ֣לֶת אֶחָ֔ת[d] [e]וּשְׁתֵּ֥י דְלָת֖וֹת
לָאַחֶֽרֶת׃[e] 25 וַעֲשׂוּיָ֣ה[a] אֲלֵיהֶ֡ן[b] [c]אֶל־דַּלְת֣וֹת הַֽהֵיכָל֩[c] כְּרוּבִ֨ים וְתִֽמֹרִ֔ים
כַּאֲשֶׁ֥ר עֲשׂוּיִ֖ם לַקִּיר֑וֹת [d]וְעָ֥ב עֵ֛ץ[d] אֶל[e]־פְּנֵ֥י[f] הָאוּלָ֖ם מֵהַחֽוּץ׃ 26 [a]וְחַלּוֹנִ֨ים
אֲטֻמ֤וֹת[a] וְתִֽמֹרִים֙ מִפּ֣וֹ וּמִפּ֔וֹ אֶל[b]־כִּתְפ֖וֹת הָאוּלָ֑ם וְצַלְע֥וֹת[c] הַבַּ֖יִת
וְהָעֻבִּֽים׃[d] **42** 1 וַיּוֹצִאֵ֗נִי[a] אֶל־הֶֽחָצֵר֙ הַחִ֣יצוֹנָ֔ה[b] הַדֶּ֖רֶךְ[c]

14 prps ins מִפֹּה וּמִפֹּה ‖ 15 [a] l עַל ‖ [b] l ? אַחֲרֶיהָ (cf [c]) vel (cf 𝔊) אַחֲרֵי ‖ [c] Q וְאַתִּיקֶיהָא (nonn MSS [Hill] קיה—, mlt קהא—); dittogr הַבִּנְיָן הַהוּא (= אחוריה cf [c]) et crrp? ‖ [d-d] dub cf 𝔊; prps סְפוּנִים (?) וְאֻלַמּוֹ הַחִיצוֹן ‖ וְהַפּ׳ 16 [a-a] dub; l? (cf 𝔊) לִשְׁ׳ (vel אֶל־מִבַּיִת ?) מִסָּב׳ (𝔊 ὑποφαύσεις ?) מְאֹרוֹת וְחַל׳ אֲטֻ׳ (sed cf 1R 6,4) ‖ [b-b] crrp; l ? (cf 𝔊) הַקִּרוֹת מְחֻפֵּי (?) וּמִבַּיִת cf 1R 6,15; 2Ch 3,5 ‖ [c] l prb מֵהָא׳ vel ? מֵהַקַּרְקַע cf 1R 6,15sq 𝔊 ‖ [d] ?; l ? הַסִּפּוּן cf 1R 6,15 ‖ [e] prb dl (dittogr?) ‖ [f-f] dub; l ? (cf 𝔖) עַל (cf Ex 26,36s וּמְסָכָּה ?) וּמְכֻסָּה (מעלה ?) פֶּתַח הַבַּ׳ הַפְּ׳ וְהַחִיצוֹן (?) ‖ 17 [a] l וְעַל c 𝔊 ‖ [b-b] ? (pr וּבַח׳ prps וּבַהֵיכָל ?) ‖ [c-c] l עֲשׂוּיִם; 𝔊 γεγλυμμένα (חֲרוּתִים ?) sed cf 19 ‖ 19 °-° >𝔊[B], frt l sol עַל ‖ 20 [a-a] pr הַפּ׳ cod Muga הַבַּיִת; l c 𝔊 (ס׳ הבית ?) הַסִּפּוּן (𝔖) וְעַד ‖ [b-b] crrp; l? קִיר הַבַּיִת וּלְפֶתַח הַהֵיכָל מְזוּזֹת רְבֻעֹת בְּ(לְ?) cf 1R 6,33 ‖ 21 [a] l (cf 𝔊) עַל־פְּנֵי ‖ [b-b] l c 𝔊 מַ׳ כְּמַרְאֵה מִזְבַּח ‖ 22 [a] l c Vrs גָּבְהוֹ ‖ [b] ins c 𝔊 וְרָחְבּוֹ שְׁתַּיִם אַמּוֹת ‖ [c] 𝔊 —וֹת ‖ [d] l c 𝔊 וְאַדְנוֹ vel וַאֲדָנָיו ‖ 23 >𝔊; prb dl ‖ 24 [a] 𝔊 לַקֹּדֶשׁ, prb l ‖ [b] ins prb (cf 𝔊 ? 1R 6,34) צְלָעוֹת ‖ [c] l לַדּ׳ ‖ [d-d] l לַדּ׳ הָא׳ ‖ [e-e] l וּשְׁתַּיִם לַדּ׳ הָאַח׳ ‖ 25 [a] l —וּיִם ‖ [b] l עֲלֵי׳ ‖ [c-c] add ‖ [d-d] crrp ? sed cf 1R 6,35 (פְּטֻרֵי צִצִּים) ‖ [e] l עַל ‖ [f] ? dub ‖ 26 [a-a] prb crrp, l sol וּכְרוּבִים ‖ [b] l עַל ‖ [c] crrp? ‖ [d] 𝔊 ἐζυγωμένα cf 25[d-d] ‖ Cp 42, 1 [a] 𝔊(𝔖[h]) וַיְבִיאֵנִי, frt sic l cf [e] ‖ [b] l c 𝔊 הַפְּנִימִית ‖ [c] >𝔖; 𝔊 (קִדְמַת) קַדְמָה.

דֶּרֶךְ[d] הַצָּפוֹן וַיְבִאֵנִי[e] [f]אֶל־הַלִּשְׁכָּה אֲשֶׁר[f] נֶגֶד הַגִּזְרָה [g]וַאֲשֶׁר־נֶגֶד[g]
הַבִּנְיָן[h] [i]אֶל־הַצָּפוֹן׃ 2אֶל־פְּנֵי[i] אֹרֶךְ[a] אַמּוֹת הַמֵּאָה[b] [c]פֶּתַח הַצָּפוֹן[c]
וְהָרֹחַב חֲמִשִּׁים אַמּוֹת׃ 3נֶגֶד הָעֶשְׂרִים אֲשֶׁר לֶחָצֵר הַפְּנִימִי[a] וְנֶגֶד
רִצְפָה אֲשֶׁר לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה [b]אַתִּיק אֶל־פְּנֵי־אַתִּיק בַּשְּׁלִשִׁים[b]׃ 4וְלִפְנֵי
הַלְּשָׁכוֹת מַהֲלַךְ עֶשֶׂר אַמּוֹת רֹחַב [a]אֶל־הַפְּנִימִית[a] [b]דֶּרֶךְ אַמָּה אֶחָת[b]
וּפִתְחֵיהֶם[c] לַצָּפוֹן׃ 5וְהַלְּשָׁכוֹת הָעֶלְיוֹנֹת קְצֻרוֹת כִּי־יוֹכְלוּ[a] אַתִּיקִים
מֵהֵנָּה [b]מֵהַתַּחְתֹּנוֹת וּמֵהַתִּיכֹנוֹת בִּנְיָן[b]׃ 6כִּי מְשֻׁלָּשׁוֹת הֵנָּה וְאֵין
לָהֶן עַמּוּדִים כְּעַמּוּדֵי הַחֲצֵרוֹת[a] עַל־כֵּן נֶאֱצַל מֵהַתַּחְתּוֹנוֹת וּמֵהַתִּיכֹנוֹת
מֵהָאָרֶץ[b]׃ 7וְגָדֵר אֲשֶׁר־לַחוּץ לְעֻמַּת הַלְּשָׁכוֹת דֶּרֶךְ הֶחָצֵר הַחִצוֹנָה
אֶל־פְּנֵי הַלְּשָׁכוֹת אָרְכּוֹ חֲמִשִּׁים אַמָּה׃ 8כִּי־אֹרֶךְ הַלְּשָׁכוֹת אֲשֶׁר לֶחָצֵר
הַחִצוֹנָה חֲמִשִּׁים אַמָּה °וְהִנֵּה עַל־פְּנֵי הַהֵיכָל° מֵאָה אַמָּה׃ 9[a]וּמִתַּחַתה
לְשָׁכוֹת[a] הָאֵלֶּה הַמֵּבוֹא[b] מֵהַקָּדִים בְּבֹאוֹ לָהֵנָּה מֵהֶחָצֵר הַחִצֹנָה׃
10[a]בְּרֹחַב ׀ גֶּדֶר הֶחָצֵר[a] דֶּרֶךְ הַקָּדִים[b] אֶל־[c]פְּנֵי הַגִּזְרָה וְאֶל־[d]פְּנֵי הַבִּנְיָן
לְשָׁכוֹת׃ 11וְדֶרֶךְ[a] לִפְנֵיהֶם כְּמַרְאֵה[b] הַלְּשָׁכוֹת אֲשֶׁר דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן
כְּאָרְכָּן [c]כֵּן רָחְבָּן[c] וְכֹל[d] מוֹצָאֵיהֶן וּכְמִשְׁפְּטֵיהֶן וּכְפִתְחֵיהֶן[e]׃ 12[a]וּכְפִתְחֵי[a]
[b]הַלְּשָׁכוֹת אֲשֶׁר[b] [c]דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם[c] [d]פֶּתַח בְּרֹאשׁ דָּרֶךְ דֶּרֶךְ בִּפְנֵי הַגְּדֶרֶת
הֲגִינָה דֶּרֶךְ הַקָּדִים בְּבוֹאָן[d]׃ 13וַיֹּאמֶר אֵלַי לִשְׁכוֹת הַצָּפוֹן [a]לִשְׁכוֹת
הַדָּרוֹם[a] אֲשֶׁר אֶל[b]־פְּנֵי הַגִּזְרָה הֵנָּה ׀ לִשְׁכוֹת הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר יֹאכְלוּ־
שָׁם הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר־קְרוֹבִים[c] לַיהוָה קָדְשֵׁי הַקֳּדָשִׁים שָׁם יַנִּיחוּ ׀ קָדְשֵׁי
הַקֳּדָשִׁים וְהַמִּנְחָה וְהַחַטָּאת וְהָאָשָׁם כִּי הַמָּקוֹם קָדֹשׁ׃ 14°בְּבֹאָם
הַכֹּהֲנִים וְלֹא[a]־יֵצְאוּ מֵהַקֹּדֶשׁ אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה [b]וְשָׁם יַנִּיחוּ[b]
בִּגְדֵיהֶם אֲשֶׁר־יְשָׁרְתוּ בָהֶן[c] כִּי־קֹדֶשׁ הֵנָּה[d] יִלְבְּשׁוּ[e] בְּגָדִים אֲחֵרִים

1 [d] G (cf T) + שַׁעַר, frt ins ‖ [e] id Vrs; l ? וַיַּרְאֵנִי ‖ [f-f] l prb c G וְהִנֵּה לְשָׁכוֹת ‖ [g-g] prb l c GS וְנֶגֶד ‖ [h] dub ‖ [i-i] crrp ?; אֶל־פ׳ > G(※); חָמֵשׁ (+ G[A]) עֶשְׂרֵה ‖ 2 [a] prps הא׳ ‖ [b] l מ׳ ‖ [c-c] ? frt add ‖ 3 [a] l ־מִית ‖ l ? אֵלֶּה מִפֹּה וְאֵלֶּה מִפֹּה [b-b] dub (T מְשֻׁלָּשִׁים) ‖ 4 [a-a] dl c GS ‖ [b-b] l c GS וְאֹרֶךְ אַמּוֹת מֵאָה ‖ [c] l c 13MSS הֶן— ‖ 5 [a] 10MSS Q יאכ׳; prps יַאֲצִלוּ cf 6 ‖ [b-b] > S ‖ 6 [a] l c G הַחִיצוֹנוֹת ‖ [b] > S; add? ‖ 7 l עַל ‖ 8 °—° l prb c G וְהִנֵּה עַל־פְּנֵיהֶן הַכֹּל ‖ 9 [a-a] Q וּמִתַּחַת הַלְּ׳ ‖ [b] l c K הַמָּבוֹא ‖ 10 [a-a] l frt בְּרֹאשׁ הַגָּדֵר הַחִצֹן et conjg c 9; deinceps prb exc aliq; ins ? (דרך וג׳) וַיּוֹלִכֵנִי קָדִמָה (cf 40,24) ‖ [b] l c G הַדָּרוֹם; ins (cf 1) ? וְהִנֵּה ‖ [c] l עַל ‖ [d] l וְעַל ‖ 11 [a] G וּמַהֲלָךְ, frt l ‖ [b] G וּמַרְאֵיהֶן כְּמ׳ l frt; כְּמִדּוֹת ‖ [c-c] l c G וּכְרָחְבָּן ‖ [d] l c G וּכְכֹל ‖ [e] l וּפִתְ׳ (cf 4) ‖ 12 [a] > G, dl ‖ [b-b] prb add ‖ [c-c] prps לָךְ cf 4 ‖ [d-d] crrp ‖ 13 [a] l c Vrs וְל׳ ‖ [b] l עַל ‖ [c] l קְרֵב׳ cf 40,46 ‖ 14 cf 44,19 ‖ [a] G[B]S ? לֹא ‖ [b-b] cf G ‖ [c] l c 14MSS Vrs בהם ‖ [d] l ? c ST cf G הֵמָּה ‖ [e] Q Vrs וְלָבְשׁוּ cf 44,19; K יִלְבְּשׁוּ.

וְקָרְבוּ אֶל־אֲשֶׁר לָעָם׃ 15 וְכִלָּה אֶת־מִדּוֹת[a] הַבַּיִת הַפְּנִימִי[b]
וְהוֹצִיאַנִי דֶּרֶךְ הַשַּׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ הַקָּדִים [c]וּמְדָדוֹ סָבִיב[c] ׀ סָבִיב[d]׃
16 [a]מָדַד רוּחַ הַקָּדִים [a]בִּקְנֵה הַמִּדָּה[a] חֲמֵשׁ־אֲמוֹת[b] קָנִים[c] בִּקְנֵה הַמִּדָּה
[d]סָבִיב׃ 17 מָדַד[d] רוּחַ הַצָּפוֹן חֲמֵשׁ־מֵאוֹת קָנִים[a] בִּקְנֵה הַמִּדָּה [b]סָבִיב׃
18 אֵת[b] רוּחַ הַדָּרוֹם מָדָד[a] חֲמֵשׁ־מֵאוֹת קָנִים[b] בִּקְנֵה הַמִּדָּה׃ 19 [a]סָבַב
אֶל[a]־רוּחַ הַיָּם מָדַד[b] חֲמֵשׁ־מֵאוֹת קָנִים[c] בִּקְנֵה הַמִּדָּה׃ 20 לְאַרְבַּע
רוּחוֹת מְדָדוֹ[a] חוֹמָה[b] לוֹ סָבִיב ׀ סָבִיב אֹרֶךְ חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְרֹחַב חֲמֵשׁ
מֵאוֹת לְהַבְדִּיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ לְחֹל׃ **43** 1 וַיּוֹלִכֵנִי אֶל־הַשָּׁעַר
שַׁעַר אֲשֶׁר פֹּנֶה דֶּרֶךְ הַקָּדִים׃ 2 וְהִנֵּה כְּבוֹד אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בָּא מִדֶּרֶךְ
הַקָּדִים וְקוֹלוֹ כְּקוֹל מַיִם רַבִּים וְהָאָרֶץ הֵאִירָה מִכְּבֹדוֹ׃ 3 [a]וּכְמַרְאֵה
הַמַּרְאֶה אֲשֶׁר רָאִיתִי[a] כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר־רָאִיתִי בְּבֹאִי[b] לְשַׁחֵת אֶת־הָעִיר
[c]וּמַרְאוֹת כַּמַּרְאֶה[c] אֲשֶׁר רָאִיתִי אֶל[d]־נְהַר כְּבָר וָאֶפֹּל אֶל[d]־פָּנָי׃ 4 וּכְבוֹד
יְהוָה בָּא אֶל־הַבָּיִת דֶּרֶךְ שַׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ הַקָּדִים׃ 5 וַתִּשָּׂאֵנִי
רוּחַ וַתְּבִאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִי וְהִנֵּה מָלֵא כְבוֹד־יְהוָה הַבָּיִת׃
6 וָאֶשְׁמַע מִדַּבֵּר אֵלַי מֵהַבָּיִת וְאִישׁ הָיָה עֹמֵד אֶצְלִי׃ 7 וַיֹּאמֶר אֵלַי[a]
בֶּן־אָדָם אֶת[b]־מְקוֹם כִּסְאִי וְאֶת[b]־מְקוֹם כַּפּוֹת רַגְלַי אֲשֶׁר [c]אֶשְׁכָּן־
שָׁם[c] בְּתוֹךְ בְּנֵי[d]־יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם וְלֹא יְטַמְּאוּ עוֹד בֵּית־יִשְׂרָאֵל שֵׁם
קָדְשִׁי הֵמָּה וּמַלְכֵיהֶם בִּזְנוּתָם וּבְפִגְרֵי מַלְכֵיהֶם בָּמוֹתָם[e]׃ 8 בְּתִתָּם
סִפָּם אֶת־סִפִּי וּמְזוּזָתָם אֵצֶל מְזוּזָתִי וְהַקִּיר בֵּינִי וּבֵינֵיהֶם וְטִמְּאוּ ׀
אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי בְּתוֹעֲבוֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ וָאֲכַל אֹתָם בְּאַפִּי׃ 9 עַתָּה
יְרַחֲקוּ אֶת־זְנוּתָם וּפִגְרֵי מַלְכֵיהֶם מִמֶּנִּי וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכָם לְעוֹלָם׃
ס 10 אַתָּה[a] בֶן־אָדָם הַגֵּד אֶת־בֵּית־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַבַּיִת [b]וְיִכָּלְמוּ
מֵעֲוֺנוֹתֵיהֶם[b] [c]וּמָדְדוּ אֶת־תָּכְנִית[c]׃ 11 [a]וְאִם־נִכְלְמוּ[a] מִכֹּל אֲשֶׁר־עָשׂוּ

15 [a] l frt c 𝔊(𝔗?) מִדַּת ‖ [b] prb l c 𝔊 מִפְּנִימָה ‖ [c-c] l ? וּמָדַד רְחוֹת הַבַּיִת cf 𝔊 ‖ [d] l frt + לַבִּנְיָן cf 𝔊 ‖ 16 𝔊 + vb nonn ‖ [a-a] dl c 𝔊 (cf 𝔖) ‖ [b] Q MSS Edd מֵאוֹת, ins אַמּוֹת ‖ [c] dl c 𝔊 ‖ [d-d] l c 𝔊 וְסָבַב וּמ׳ ‖ 17 [a] dl c 𝔊 ‖ [b-b] ut 16[d-d], sed 18 c 𝔊 trsp post 19 ‖ 18 [a] prb dl, sed cf 𝔊 ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ 19 [a-a] l וְסָ׳ וּמָדַד sed cf 𝔊 ‖ [b] prb dl, sed cf 𝔊 ‖ [c] dl c 𝔊 ‖ 20 [a] l ? (cf 𝔊) מִדָּה אַחַת לְבִנְיָנוֹ cf 15 ‖ [b] l c 𝔊𝔖 וְח׳ ‖ Cp 43, 1 dl c 𝔊𝔖𝔙 ‖ 3 [a-a] >𝔖[U]; l c 𝔊 sol וְהַמַּרְאָה ‖ [b] l c 6MSS Θ𝔙 בְּבֹאוֹ vel (prps) בְּבֹא יהוה ‖ [c-c] l frt וְכַמַּ׳, sed cf 𝔊 ‖ [d] l על c 𝔊 ‖ 5 l —מִית ‖ 6 l c Vrs וְהָאִ׳ ‖ 7 [a] 𝔊 + הֲרָאִיתָ ‖ [b] l ? c 𝔗 זֶה ‖ [c-c] שם >𝔖; l ? (cf 𝔊) אֲשַׁכֵּן שְׁמִי שָׁם ‖ [d] 𝔊 בֵּית ‖ [e] prb dl (dittogr vb sq?); ca 20MSS Θ𝔗 בְּמ׳; 𝔊 בְּתוֹכָם ‖ 9 l c 𝔊 וְעַ׳ ‖ 10 [a] l c 28MSS 𝔊𝔖𝔙 וְאַ׳ ‖ [b-b] add ‖ [c-c] l c 𝔊 (ca 20MSS תב׳) וּמַרְאֵהוּ (מִדָּתוֹ) (prps וְתָכְנִיתוֹ) ‖ 11 [a-a] frt l c 𝔊 וְהֵם יִכָּ׳.

צוּרַת[b] הַבַּיִת וּתְכוּנָתוֹ[c] וּמוֹצָאָיו וּמוֹבָאָיו[d] וְכָל־צוּרֹתָו[e] וְאֵת כָּל־
חֻקֹּתָיו [f]וְכָל־צוּרֹתָו[f] וְכָל־תּוֹרֹתָו[g] הוֹדַע אוֹתָם וּכְתֹב לְעֵינֵיהֶם וְיִשְׁמְרוּ
אֶת־כָּל־צוּרָתוֹ וְאֶת־כָּל־חֻקֹּתָיו וְעָשׂוּ אוֹתָם׃ 12 זֹאת תּוֹרַת[a]
הַבָּיִת עַל־רֹאשׁ הָהָר כָּל־גְּבֻלוֹ סָבִיב ׀ סָבִיב קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִנֵּה[b]־[c]זֹאת
תּוֹרַת הַבָּיִת[c]׃ 13 וְאֵלֶּה[a] מִדּוֹת הַמִּזְבֵּחַ בָּאַמּוֹת[b] אַמָּה[c] אַמָּה וָטֹפַח
וְחֵיק[d] הָאַמָּה[e] וְאַמָּה־רֹחַב וּגְבוּלָהּ[f] אֶל[g]־שְׂפָתָהּ סָבִיב זֶרֶת הָאֶחָד[h]
וְזֶה גַּב[i] הַמִּזְבֵּחַ׃ 14 [a]וּמֵחֵיק הָאָרֶץ[a] עַד־הָעֲזָרָה הַתַּחְתּוֹנָה שְׁתַּיִם
אַמּוֹת וְרֹחַב אַמָּה אֶחָת וּמֵהָעֲזָרָה הַקְּטַנָּה עַד־הָעֲזָרָה הַגְּדוֹלָה אַרְבַּע
אַמּוֹת וְרֹחַב הָאַמָּה[b]׃ 15 וְהַהַרְאֵל[a] אַרְבַּע אַמּוֹת וּמֵהָאֲרִאֵיל[b] וּלְמַעְלָה
[c]הַקְּרָנוֹת אַרְבַּע[c]׃ 16 וְהָאֲרִאֵיל[a] שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֹרֶךְ בִּשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה
רֹחַב רָבוּעַ אֶל[b] אַרְבַּעַת רְבָעָיו׃ 17 וְהָעֲזָרָה[a] אַרְבַּע עֶשְׂרֵה אֹרֶךְ
בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה רֹחַב[b] אֶל[c] אַרְבַּעַת רְבָעֶיהָ וְהַגְּבוּל[d] סָבִיב אוֹתָהּ[e]
חֲצִי הָאַמָּה וְהַחֵיק־לָהּ אַמָּה סָבִיב וּמַעֲלֻתֵהוּ[f] פְּנוֹת[g] קָדִים׃
18 וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אֵלֶּה חֻקּוֹת הַמִּזְבֵּחַ
בְּיוֹם הֵעָשׂוֹתוֹ לְהַעֲלוֹת עָלָיו עוֹלָה וְלִזְרֹק עָלָיו דָּם׃ 19 וְנָתַתָּה אֶל־
הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם אֲשֶׁר הֵם מִזֶּרַע צָדוֹק הַקְּרֹבִים אֵלַי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה
לְשָׁרְתֵנִי פַּר בֶּן־בָּקָר לְחַטָּאת׃ 20 וְלָקַחְתָּ[a] מִדָּמוֹ וְנָתַתָּה[a] עַל־[b]אַרְבַּע
קַרְנֹתָיו[c] וְאֶל[d]־אַרְבַּע פִּנּוֹת הָעֲזָרָה וְאֶל[d]־הַגְּבוּל סָבִיב וְחִטֵּאתָ[a] אוֹתוֹ
וְכִפַּרְתָּהוּ[e]׃ 21 וְלָקַחְתָּ[a] אֵת הַפָּר הַחַטָּאת וּשְׂרָפוֹ[b] בְּמִפְקַד הַבַּיִת מִחוּץ
לַמִּקְדָּשׁ׃ 22 וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי תַּקְרִיב שְׂעִיר־עִזִּים תָּמִים לְחַטָּאת וְחִטְּאוּ
אֶת־הַמִּזְבֵּחַ כַּאֲשֶׁר חִטְּאוּ בַּפָּר׃ 23 בְּכַלּוֹתְךָ[a] מֵחַטֵּא תַּקְרִיב[b] פַּר בֶּן־
בָּקָר תָּמִים וְאַיִל מִן־הַצֹּאן תָּמִים׃ 24 וְהִקְרַבְתָּם[a] לִפְנֵי יְהוָה וְהִשְׁלִיכוּ
הַכֹּהֲנִים[b] עֲלֵיהֶם מֶלַח וְהֶעֱלוּ אוֹתָם עֹלָה לַיהוָה׃ 25 שִׁבְעַת יָמִים

11 [b] l ? וְצַרְתָּ ‖ [c] dl ? c 𝔊(※) ‖ [d] l 'וּמְבוֹא ‖ [e] prb l c K צוּרָתוֹ ‖ [f-f] dl c nonn MSS 𝔊 (l K צוּרָתוֹ) ‖ [g] Q תּוֹרֹתָיו ‖ 12 [a] ?; cf 𝔊𝔖 ‖ [b] 𝔊[A](※) 𝔏 (cf 𝔙) 𝔖 הַמָּה, prb l ‖ [c-c] dl c 𝔊(※)𝔖 ‖ 13 [a] 𝔖 'אַ ‖ [b] l ? c 𝔊𝔖 בָּאַמָּה ‖ [c] dl c 𝔊 ‖ [d] l c 𝔖 חֵיקוֹ et ins c 𝔊 גָּבְהָהּ ‖ [e] l 'אַ ‖ [f] 𝔊𝔖 —וֹל ‖ [g] l עַל ‖ [h] >𝔊𝔖 (l אַחַת) ‖ [i] l c 𝔊 גָּבְהָהּ ‖ 14 [a-a] l 'מח' ה (חיק >𝔖); prps (c 𝔊) מֵרֹאשׁ הַחֵיק ‖ [b] l c 𝔊𝔖 'אַ ‖ 15 [a] l וְהָאֲרִיאֵל (cf 𝔊𝔖𝔙) ‖ [b] mlt MSS —רִיאֵל ‖ [c-c] l vel 'קֶרֶן א vel c 𝔊 'הַקְּ עַל־אַרְבַּעַת ‖ 16 [a] Q cf 15[a] ‖ [b] l c 𝔊 עַל ‖ 17 [a] ins prb הַגְּדוֹלָה ‖ [b] ins prb אַמָּה לָהּ + 𝔊 [d] ‖ עַל l [c] ‖ רְבָעֶיהָ וְהָעֲזָרָה הַקְּטַנָּה שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה אֹרֶךְ בְּשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה רֹחַב ‖ [e] prb crrp; l ? (cf 13) עַל־שְׂפָתָהּ ‖ [f] l —תָיו ‖ [g] l c Vrs פֹּנוֹת ‖ 18 [a] dl c 𝔊 ‖ 19 l 'הַקְּרֵב cf 40,46 ‖ 20 [a] 𝔊 3 plur ‖ [b] Or אֶל ‖ [c] l c 𝔊𝔖 קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ ‖ [d] l c 𝔊 וְעַל ‖ [e] prb dl c 𝔊[B](※) ‖ 21 [a] cf 20[a] ‖ [b] l וּשְׂרָפוּהוּ cf 𝔖 ‖ 22 𝔊 יִקְחוּ, frt l ‖ 23 [a] l ? וּכְכַלּוֹתָם ‖ [b] 𝔊 cf 20[a] ‖ 24 [a] l ? וְהִקְרִבוּם (𝔊 —תֶּם) ‖ [b] frt add.

תַּעֲשֶׂה שְׂעִיר־חַטָּאת לַיּוֹם וּפַר בֶּן־בָּקָר וְאַיִל מִן־הַצֹּאן תְּמִימִים
יַעֲשׂוּ׃ 26 שִׁבְעַת יָמִים יְכַפְּרוּ[a] אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְטִהֲרוּ אֹתוֹ וּמִלְאוּ יָדָו[b]׃
27 [a]וִיכַלּוּ אֶת־הַיָּמִים[a] וְהָיָה בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי וָהָלְאָה יַעֲשׂוּ הַכֹּהֲנִים
עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֶת־עוֹלוֹתֵיכֶם וְאֶת־שַׁלְמֵיכֶם וְרָצֵאתִי אֶתְכֶם נְאֻם אֲדֹנָי[b]
יְהוִה׃ ס 44 1 וַיָּשֶׁב אֹתִי דֶּרֶךְ שַׁעַר הַמִּקְדָּשׁ הַחִיצוֹן
הַפֹּנֶה קָדִים וְהוּא סָגוּר׃ 2 וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה הַשַּׁעַר הַזֶּה סָגוּר יִהְיֶה
לֹא יִפָּתֵחַ וְאִישׁ לֹא־יָבֹא בוֹ כִּי יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בָּא בוֹ וְהָיָה
סָגוּר׃ 3 אֶת[a]־הַנָּשִׂיא נָשִׂיא[b] הוּא יֵשֶׁב־בּוֹ לֶאֱכוֹל[c]־לֶחֶם לִפְנֵי יְהוָה
מִדֶּרֶךְ אוּלָם[d] הַשַּׁעַר יָבוֹא וּמִדַּרְכּוֹ יֵצֵא׃ 4 וַיְבִיאֵנִי דֶּרֶךְ־שַׁעַר
הַצָּפוֹן אֶל[a]־פְּנֵי הַבַּיִת וָאֵרֶא וְהִנֵּה מָלֵא כְבוֹד־יְהוָה [b]אֶת־בֵּית יְהוָה[b]
וָאֶפֹּל אֶל[c]־פָּנָי׃ 5 וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה[a] בֶּן־אָדָם שִׂים לִבְּךָ[b] וּרְאֵה בְעֵינֶיךָ
וּבְאָזְנֶיךָ שְּׁמָע אֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲנִי מְדַבֵּר אֹתָךְ לְכָל־חֻקּוֹת [c]בֵּית־יְהוָה[c]
וּלְכָל־תּוֹרֹתָו[d] וְשַׂמְתָּ לִבְּךָ [e]לִמְבוֹא הַבַּיִת בְּכֹל מוֹצָאֵי הַמִּקְדָּשׁ[e]׃
6 וְאָמַרְתָּ אֶל־מֶרִי אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה רַב־לָכֶם
מִכָּל־תּוֹעֲבוֹתֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ 7 בַּהֲבִיאֲכֶם[a] בְּנֵי־נֵכָר עַרְלֵי־לֵב
וְעַרְלֵי בָשָׂר לִהְיוֹת בְּמִקְדָּשִׁי לְחַלְּלוֹ [b]אֶת־בֵּיתִי[b] בְּהַקְרִיבְכֶם אֶת־
לַחְמִי חֵלֶב וָדָם וַיָּפֵרוּ[c] אֶת־בְּרִיתִי [d]אֶל כָּל[d]־תּוֹעֲבוֹתֵיכֶם׃ 8 [a]וְלֹא
שְׁמַרְתֶּם מִשְׁמֶרֶת קָדָשָׁי[a] וַתְּשִׂימוּן[b] [c]לְשֹׁמְרֵי מִשְׁמַרְתִּי[c] בְּמִקְדָּשִׁי
לָכֶם[d]׃ ס 9 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה כָּל־בֶּן־נֵכָר עֶרֶל לֵב וְעֶרֶל בָּשָׂר
לֹא יָבוֹא אֶל־מִקְדָּשִׁי לְכָל[a]־בֶּן־נֵכָר אֲשֶׁר בְּתוֹךְ בְּנֵי[b] יִשְׂרָאֵל׃ 10 כִּי
אִם־הַלְוִיִּם אֲשֶׁר רָחֲקוּ מֵעָלַי בִּתְעוֹת יִשְׂרָאֵל [a]אֲשֶׁר תָּעוּ[a] מֵעָלַי אַחֲרֵי
גִּלּוּלֵיהֶם וְנָשְׂאוּ עֲוֹנָם׃ 11 וְהָיוּ בְמִקְדָּשִׁי מְשָׁרְתִים[a] פְּקֻדּוֹת[b] אֶל[c]־
שַׁעֲרֵי הַבַּיִת [d]וּמְשָׁרְתִים אֶת־הַבָּיִת[d] הֵמָּה יִשְׁחֲטוּ אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־
הַזֶּבַח לָעָם וְהֵמָּה יַעַמְדוּ לִפְנֵיהֶם[e] לְשָׁרְתָם׃ 12 יַעַן אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ[a] אוֹתָם

25 l ? יַעֲשׂוּ ‖ 26 [a] 𝔅[K] K[Or] 𝔊𝔖 וְכִפְּרוּ ‖ [b] K יָדוֹ (cf 𝔗𝔙) Q יָדָיו; l ? c 𝔊𝔖 יְדֵיהֶם cf 27 ‖ 27 [a-a] dl c 𝔊 ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ **Cp 44, 2** prb add ‖ 3 [a] 𝔊 διότι; prps אַךְ ‖ [b] dl c 𝔊(※)𝔖 ‖ [c] Q לֶאֱכָל ‖ [d] cf 40,7[d] ‖ 4 [a] l עַל ‖ [b-b] 𝔊 בּ׳ י׳; frt l c 𝔖 הַבַּיִת ‖ [c] l c mlt MSS 𝔊 עַל ‖ 5 [a] prb add ‖ [b] l ? c 𝔊 עַל־(אֶל)ל׳ ‖ [c-c] frt l c 𝔖 הַבַּיִת ‖ [d] Q תּוֹרֹתָיו ‖ [e-e] dub ‖ 6 𝔊(÷) בֵּית־הַמְּרִי cf 7 ‖ 7 [a] 𝔊 לַהֲ׳ ‖ [b-b] dl c 𝔊 ‖ [c] l c 𝔊𝔖𝔙 וַתָּ׳ (𝔊𝔏 vid וַתַּעַבְרוּ, *praeteristis*) ‖ [d-d] l c 𝔊𝔖𝔙 בְּכָל ‖ 8 [a-a] >𝔊(※) ‖ [b] l (prps) —מוּם ‖ [c-c] 𝔊 לִשְׁמֹר מִשְׁמֶרֶת ‖ [d] l c 𝔊 לָכֵן et trsp in 9 ‖ 9 [a] 𝔊 בְּ׳; 𝔖𝔙 כל ‖ [b] 𝔊 בֵּית ‖ 10 [a-a] >𝔊(※) ‖ 11 [a] l ? (cf 𝔊𝔙) שֹׁמְרִים vel שׁוֹעֲרִים cf [b] ‖ [b] ? >𝔖, frt dl (dittogr ? = מקדש׳) ‖ [c] l c 𝔊 עַל ‖ [d-d] >𝔖 ‖ [e] 𝔊 לִפְנֵי הָעָם ‖ 12 [a] l (cf 𝔊𝔖) שֵׁרְ׳.

לִפְנֵי גִּלּוּלֵיהֶם וְהָיוּ[b] לְבֵית־יִשְׂרָאֵל לְמִכְשׁוֹל עָוֹן עַל־כֵּן נָשָׂאתִי יָדִי
עֲלֵיהֶם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה [c]וְנָשְׂאוּ עֲוֺנָם[c]׃ 13 וְלֹא־יִגְּשׁוּ אֵלַי לְכַהֵן לִי
וְלָגֶשֶׁת עַל־[a]כָּל־[b]קָדָשַׁי[c] אֶל־[d]קָדְשֵׁי הַקְּדָשִׁים וְנָשְׂאוּ כְּלִמָּתָם [e]וְתוֹעֲבוֹתָם
אֲשֶׁר עָשׂוּ[e]׃ 14 וְנָתַתִּי[a] אוֹתָם שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַבָּיִת לְכֹל עֲבֹדָתוֹ
וּלְכֹל אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה בּוֹ[b]׃ 15 וְהַכֹּהֲנִים [a] הַלְוִיִּם בְּנֵי צָדוֹק
אֲשֶׁר שָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת מִקְדָּשִׁי בִּתְעוֹת בְּנֵי־[b]יִשְׂרָאֵל מֵעָלַי הֵמָּה
יִקְרְבוּ אֵלַי לְשָׁרְתֵנִי וְעָמְדוּ לְפָנַי לְהַקְרִיב לִי[c] חֵלֶב וָדָם נְאֻם אֲדֹנָי
יְהוִה׃ 16 הֵמָּה יָבֹאוּ אֶל־מִקְדָּשִׁי וְהֵמָּה יִקְרְבוּ אֶל־שֻׁלְחָנִי לְשָׁרְתֵנִי
וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמַרְתִּי׃ 17 וְהָיָה בְּבוֹאָם אֶל־שַׁעֲרֵי הֶחָצֵר הַפְּנִימִית
בִּגְדֵי פִשְׁתִּים יִלְבָּשׁוּ וְלֹא־יַעֲלֶה עֲלֵיהֶם צֶמֶר בְּשָׁרְתָם בְּשַׁעֲרֵי הֶחָצֵר
הַפְּנִימִית וָבָיְתָה׃ 18 פַּאֲרֵי פִשְׁתִּים יִהְיוּ עַל־רֹאשָׁם וּמִכְנְסֵי פִשְׁתִּים
יִהְיוּ עַל־מָתְנֵיהֶם °לֹא יַחְגְּרוּ בַּיָּזַע°׃ 19 וּבְצֵאתָם אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה
°אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה° אֶל־הָעָם יִפְשְׁטוּ אֶת־בִּגְדֵיהֶם אֲשֶׁר־הֵמָּה
מְשָׁרְתִם בָּם וְהִנִּיחוּ אוֹתָם בְּלִשְׁכֹת הַקֹּדֶשׁ וְלָבְשׁוּ בְּגָדִים אֲחֵרִים
וְלֹא־יְקַדְּשׁוּ אֶת־הָעָם בְּבִגְדֵיהֶם׃ 20 וְרֹאשָׁם לֹא יְגַלֵּחוּ וּפֶרַע לֹא יְשַׁלֵּחוּ
כָּסוֹם יִכְסְמוּ אֶת־רָאשֵׁיהֶם׃ 21 וְיַיִן לֹא־יִשְׁתּוּ כָּל־כֹּהֵן בְּבוֹאָם אֶל־
הֶחָצֵר הַפְּנִימִית׃ 22 וְאַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה לֹא־יִקְחוּ לָהֶם לְנָשִׁים כִּי אִם־
בְּתוּלֹת מִזֶּרַע בֵּית[a] יִשְׂרָאֵל וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר תִּהְיֶה אַלְמָנָה[b] מִכֹּהֵן
יִקָּחוּ׃ 23 וְאֶת־עַמִּי יוֹרוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל וּבֵין־טָמֵא לְטָהוֹר יוֹדִעֻם׃
24 וְעַל־רִיב[a] הֵמָּה יַעַמְדוּ לִשְׁפֹּט[b] בְּמִשְׁפָּטַי וּשְׁפָטֻהוּ[c] וְאֶת־תּוֹרֹתַי
וְאֶת־חֻקֹּתַי בְּכָל־מוֹעֲדַי יִשְׁמֹרוּ וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי יְקַדֵּשׁוּ׃ 25 וְאֶל־מֵת[a]
אָדָם לֹא יָבוֹא[b] לְטָמְאָה כִּי אִם־לְאָב וּלְאֵם וּלְבֵן וּלְבַת לְאָח[c] וּלְאָחוֹת
אֲשֶׁר־לֹא־הָיְתָה לְאִישׁ יִטַּמָּאוּ[d]׃ 26 וְאַחֲרֵי טָהֳרָתוֹ[a] שִׁבְעַת יָמִים
יִסְפְּרוּ־[b]לוֹ[c]׃ 27 וּבְיוֹם בֹּאוֹ °אֶל־הַקֹּדֶשׁ° אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית לְשָׁרֵת
בַּקֹּדֶשׁ יַקְרִיב חַטָּאתוֹ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ 28 [a]וְהָיְתָה לָהֶם לְנַחֲלָה[a] אֲנִי

12 [b] l וַיִּהְיוּ (cf 𝔖) ‖ [c-c] >𝔊 (※) ‖ 13 [a] l c pc MSS 𝔊 אֶל ‖ [b] dl c 𝔊 ‖ [c] 𝔊 קָדְשֵׁי יִשְׂרָאֵל, prb l cf Lv 21,22; 22,2. 3. 15 ‖ [d] l c 𝔊 וְאֶל ‖ [e-e] 𝔊 בִּתְעוּתָם אֲשֶׁר תָּעוּ ‖ 14 [a] 𝔊 וּנְתַתִּנוּ ‖ [b] >𝔊 (※) ‖ 15 [a] sic 𝔅 (interv); 𝔊 הַכֹּ' ‖ [b] 𝔊 בַּיִת ‖ [c] 𝔊 + θυσίαν (cf 29 מִנְחָה?) ‖ 17 >𝔊[B] (※); dl ? vel l ? מִבַּיְתָה ‖ 18 °-° >𝔖; add? mlt MSS 𝔊𝔙 וְלֹא ‖ 19 °-° dl ‖ 22 [a] dl c 𝔊𝔖 ‖ [b] >𝔊 (※); l 𝔐 ‖ 24 [a] ins ? c 𝔊 דָּם ‖ [b] Q mlt MSS לְמִשְׁפָּט; K לִשְׁפֹּט ‖ [c] Q Vrs יִשְׁפְּטֻהוּ (K וּשְׁפָטֻהוּ) ‖ 25 [a] 𝔊𝔏 נֶפֶשׁ ‖ [b] l c 𝔊𝔖𝔙 יָבֹאוּ ‖ [c] l c nonn MSS 𝔊𝔖𝔙 וּלְ' ‖ [d] 𝔊 יִטַּמָּא cf 26 ‖ 26 [a] l c 𝔖 טֻמְאָתוֹ ‖ [b] l c 1MS 𝔊𝔖 יִסְפָּר־ ‖ [c] ins prb c 𝔖 וְאָז יִטְהָר ‖ 27 °-° dl c 𝔊 (※) ‖ 28 [a-a] l c 𝔙 וְלֹא תִהְיֶה לָהֶם נַחֲלָה.

נַחֲלָתָם וַאֲחֻזָּה לֹא־תִתְּנוּ[b] לָהֶם בְּיִשְׂרָאֵל אֲנִי אֲחֻזָּתָם׃ 29 הַמִּנְחָה
וְהַחַטָּאת וְהָאָשָׁם הֵמָּה יֹאכְלוּם וְכָל־חֵרֶם בְּיִשְׂרָאֵל לָהֶם יִהְיֶה׃
30 וְרֵאשִׁית כָּל־בִּכּוּרֵי כֹל וְכָל־תְּרוּמַת כֹּל מִכֹּל תְּרוּמוֹתֵיכֶם לַכֹּהֲנִים
יִהְיֶה וְרֵאשִׁית עֲרִיסוֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ לַכֹּהֵן לְהָנִיחַ בְּרָכָה °אֶל־בֵּיתֶךָ°׃
31 כָּל־נְבֵלָה וּטְרֵפָה מִן־הָעוֹף וּמִן־הַבְּהֵמָה לֹא יֹאכְלוּ הַכֹּהֲנִים׃ פ
45 1 וּבְהַפִּילְכֶם אֶת־הָאָרֶץ בְּנַחֲלָה תָּרִימוּ תְרוּמָה לַיהוָה ׀ קֹדֶשׁ
מִן־הָאָרֶץ אֹרֶךְ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אֹרֶךְ[a] וְרֹחַב עֲשָׂרָה[b] אָלֶף קֹדֶשׁ־
הוּא[c] בְכָל־[d]גְּבוּלָהּ סָבִיב׃ 2 יִהְיֶה[a] מִזֶּה [b]אֶל־הַקֹּדֶשׁ[b] חֲמֵשׁ מֵאוֹת
בַּחֲמֵשׁ מֵאוֹת מְרֻבָּע סָבִיב וַחֲמִשִּׁים אַמָּה מִגְרָשׁ לוֹ סָבִיב׃ 3 וּמִן־
הַמִּדָּה הַזֹּאת תָּמוֹד אֹרֶךְ חֲמֵשׁ[a] וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְרֹחַב עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים
[b]וּבוֹ־יִהְיֶה[b] הַמִּקְדָּשׁ[c] קֹדֶשׁ קֳדָשִׁים׃ 4 קֹדֶשׁ[a] מִן־הָאָרֶץ הוּא[b] לַכֹּהֲנִים
מְשָׁרְתֵי הַמִּקְדָּשׁ יִהְיֶה[c] הַקְּרֵבִים לְשָׁרֵת אֶת־יְהוָה וְהָיָה לָהֶם מָקוֹם
לְבָתִּים [d]וּמִקְדָּשׁ לַמִּקְדָּשׁ[d]׃ 5 וַחֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אֹרֶךְ וַעֲשֶׂרֶת
אֲלָפִים רֹחַב יִהְיֶה[a] לַלְוִיִּם מְשָׁרְתֵי הַבַּיִת לָהֶם לַאֲחֻזָּה [b]עֶשְׂרִים
לְשָׁכֹת[b]׃ 6 וַאֲחֻזַּת הָעִיר תִּתְּנוּ חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים רֹחַב וְאֹרֶךְ חֲמִשָּׁה
וְעֶשְׂרִים אֶלֶף לְעֻמַּת תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ לְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה׃ 7 וְלַנָּשִׂיא
מִזֶּה וּמִזֶּה לִתְרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וְלַאֲחֻזַּת הָעִיר אֶל־[a]פְּנֵי תְרוּמַת־הַקֹּדֶשׁ
וְאֶל־[b]פְּנֵי אֲחֻזַּת הָעִיר מִפְּאַת־יָם יָמָּה וּמִפְּאַת־קֵדְמָה[c] קָדִימָה וְאֹרֶךְ
לְעֻמּוֹת[d] אַחַד[e] הַחֲלָקִים מִגְּבוּל יָם[f] אֶל־גְּבוּל קָדִימָה׃ 8 לָאָרֶץ[a] יִהְיֶה־[b]לּוֹ
לַאֲחֻזָּה בְּיִשְׂרָאֵל וְלֹא־יוֹנוּ עוֹד נְשִׂיאַי[c] אֶת־עַמִּי וְהָאָרֶץ יִתְּנוּ לְבֵית־
יִשְׂרָאֵל לְשִׁבְטֵיהֶם׃ ס 9 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה רַב־לָכֶם נְשִׂיאֵי
יִשְׂרָאֵל חָמָס וָשֹׁד הָסִירוּ וּמִשְׁפָּט וּצְדָקָה עֲשׂוּ הָרִימוּ גְרֻשֹׁתֵיכֶם
מֵעַל עַמִּי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ 10 מֹאזְנֵי־צֶדֶק וְאֵיפַת־צֶדֶק וּבַת־צֶדֶק יְהִי
לָכֶם׃ 11 הָאֵיפָה וְהַבַּת תֹּכֶן אֶחָד יִהְיֶה לָשֵׂאת[a] מַעְשַׂר[b] הַחֹמֶר הַבָּת
וַעֲשִׂירִת הַחֹמֶר הָאֵיפָה אֶל־הַחֹמֶר יִהְיֶה מַתְכֻּנְתּוֹ׃ 12 וְהַשֶּׁקֶל עֶשְׂרִים

28 [b] 𝔊 תִּנָּתֵן, frt l ‖ 30 °-° l c 𝔊 cf 𝔖 עַל־בָּתֵּיכֶם ‖ 31 l c 𝔊𝔖 וְכל ‖ Cp 45, 1 [a] dl c 4MSS Edd 𝔖𝔙 ‖ [b] l c 𝔊 עֶשְׂרִים ‖ [c] l ? היא cf [d] ‖ [d] 𝔖 כָּל (? יהיה cf 𝔊), frt sic l ‖ 2 prb trsp post 4 ‖ [a] l c 𝔊 cf 𝔖 וְהָיָה ‖ [b-b] 𝔊 קֹדֶשׁ(?) ‖ 3 [a] Q חֲמִשָּׁה ‖ [b-b] frt add ‖ [c] >𝔊𝔖, dl ‖ 4 [a] >𝔊(※), dl ‖ [b] 𝔊𝔖 יִהְיֶה (frt orig + הוּא) ‖ [c] prb dl ‖ [d-d] prps (cf 𝔊) וּלְמִגְרָשׁ, al מִפְקָד לְקָדְשָׁם (לְבָתֵּי) ‖ 5 [a] Q וְהָיָה; l c K יִהְיֶה ‖ [b-b] l c 𝔊 לָשֶׁבֶת (?לְ)עָרִים ‖ 6 >𝔖; 𝔊 תִּתֵּן (l ? תָּמֹד) ‖ 7 [a] l עַל ‖ [b] l וְעַל ‖ [c] l קֶדֶם ‖ [d] l c mlt MSS Edd מַּת— ‖ [e] >𝔖, prb dl (dittogr?) ‖ [f] l c 𝔊 יָמָּה ‖ 8 [a] prb dl c 𝔖; 𝔊 trsp in 7 (קָד׳ לא׳) ‖ [b] l c 𝔊 וְהָיָה ‖ [c] l c 𝔊 נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל ‖ 11 [a] crrp ?, l ? לָכֶם (cf 𝔗) ‖ [b] l prb (cf 𝔊) עֲשִׂרִית.

גֵּרָה עֶשְׂרִים[a] שְׁקָלִים חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים[b] שְׁקָלִים עֲשָׂרָה וַחֲמִשָּׁה[c] שֶׁקֶל
הַמָּנֶה יִהְיֶה לָכֶם׃ 13 זֹאת[a] הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תָּרִימוּ שִׁשִּׁית
הָאֵיפָה מֵחֹמֶר הַחִטִּים וְשִׁשִּׁיתֶם[b] הָאֵיפָה מֵחֹמֶר הַשְּׂעֹרִים׃ 14 וְחֹק
הַשֶּׁמֶן [a]הַבַּת הַשֶּׁמֶן[a] מַעְשַׂר[b] הַבַּת מִן־הַכֹּר [c]עֲשֶׂרֶת הַבַּתִּים חֹמֶר[c]
כִּי־עֲשֶׂרֶת הַבַּתִּים חֹמֶר[d]׃ 15 וְשֶׂה־אַחַת מִן־הַצֹּאן מִן־הַמָּאתַיִם[a]
מִמַּשְׁקֵה[b] יִשְׂרָאֵל לְמִנְחָה וּלְעוֹלָה וְלִשְׁלָמִים לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם[c] נְאֻם
אֲדֹנָי יְהוִה׃ פ 16 כֹּל הָעָם הָאָרֶץ[a] [b]יִהְיוּ אֶל[b]־הַתְּרוּמָה הַזֹּאת
לַנָּשִׂיא בְּיִשְׂרָאֵל׃ 17 וְעַל־הַנָּשִׂיא יִהְיֶה הָעוֹלוֹת[a] וְהַמִּנְחָה וְהַנֵּסֶךְ
בַּחַגִּים וּבֶחֳדָשִׁים וּבַשַּׁבָּתוֹת בְּכָל[b]־מוֹעֲדֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל הוּא־יַעֲשֶׂה
אֶת־הַחַטָּאת וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־הָעוֹלָה וְאֶת־הַשְּׁלָמִים לְכַפֵּר בְּעַד
בֵּית־יִשְׂרָאֵל׃ ס

18 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה בָּרִאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ תִּקַּח[a] פַּר־בֶּן־בָּקָר
תָּמִים וְחִטֵּאתָ[b] אֶת־הַמִּקְדָּשׁ׃ 19 וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הַחַטָּאת וְנָתַן
אֶל[a]־מְזוּזַת[b] הַבַּיִת וְאֶל[c]־אַרְבַּע [d]פִּנּוֹת הָעֲזָרָה לַמִּזְבֵּחַ[d] וְעַל־מְזוּזַת[b]
שַׁעַר הֶחָצֵר הַפְּנִימִית׃ 20 וְכֵן תַּעֲשֶׂה[a] [b]בְּשִׁבְעָה בַחֹדֶשׁ[b] [c]מֵאִישׁ
שֹׁגֶה וּמִפֶּתִי[c] וְכִפַּרְתֶּם אֶת־הַבָּיִת׃ 21 בָּרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה[a] עָשָׂר יוֹם
לַחֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם הַפָּסַח חָג[b] שְׁבֻעוֹת[c] יָמִים מַצּוֹת יֵאָכֵל[d]׃ 22 וְעָשָׂה
הַנָּשִׂיא בַּיּוֹם הַהוּא בַּעֲדוֹ וּבְעַד כָּל־עַם הָאָרֶץ פַּר חַטָּאת׃ 23 וְשִׁבְעַת
יְמֵי־הֶחָג יַעֲשֶׂה עוֹלָה לַיהוָה שִׁבְעַת פָּרִים וְשִׁבְעַת אֵילִים תְּמִימִם
[°]לַיּוֹם שִׁבְעַת הַיָּמִים[°] וְחַטָּאת שְׂעִיר עִזִּים לַיּוֹם׃ 24 וּמִנְחָה אֵיפָה
לַפָּר וְאֵיפָה לָאַיִל יַעֲשֶׂה וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה׃ 25 בַּשְּׁבִיעִי[a] בַּחֲמִשָּׁה
עָשָׂר יוֹם[b] לַחֹדֶשׁ בֶּחָג יַעֲשֶׂה כָאֵלֶּה שִׁבְעַת הַיָּמִים כַּחַטָּאת כָּעֹלָה[c]
וְכַמִּנְחָה וְכַשָּׁמֶן׃ ס

12 b: 20 + 25 + 15 = 60 'שׁ = 1 מנה, sed prb crrp ‖ [a] l c 𝔊^A חֲמִשָּׁה ‖ [b] l c 𝔊^A וַעֲשָׂרָה ‖ [c] l c 𝔊^BA וַחֲמִשִּׁים ‖ 13 [a] 𝔊 'וְז ‖ [b] l c Vrs ־ית ‖ 14 [a-a] prb add ‖ [b] l ? עֲשִׂרִית cf 11[b] ‖ [c-c] dl c 𝔊(※) (l הַכֹּר) ‖ [d] l c 𝔙 cf 𝔖 הַכֹּר ‖ 15 [a] crrp? ins ? תְּרוּמָה cf 𝔊 ‖ [b] >𝔖; l ? c 𝔊 מִשְׁפְּחוֹת (𝔊^h ÷ מִ(כֹּל) ‖ [c] 𝔊 ־כֶם ‖ 16 [a] >𝔊(※), crrp ? cf [b-b] ‖ [b-b] l prb (cf 𝔊) יִתְּנוּ (יִתֵּן) אֶת vel c 𝔖 ? יָרִימוּ ‖ 17 [a] l c 11MSS ־לָה ‖ [b] l c 40MSS Vrs 'וּבְ ‖ 18 [a] l plur c 𝔊 cf 20 ‖ [b] l vel ־תֶּם vel c 𝔊 לְחַטֵּא ‖ 19 [a] l c ca 30MSS 𝔊 עַל ‖ [b] l c 2MSS 𝔊𝔖𝔙 ־זוֹת ‖ [c] l וְעַל ‖ [d-d] 𝔖 'פְּ' הַמִּז ‖ 20 [a] 𝔖 'יַעֲ, l ? יַעֲשֶׂה ‖ [b-b] l c 𝔊 בַּשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ ‖ [c-c] ?; cf 𝔊 ‖ 21 [a] prps בַּחֲמִשָּׁה, sed ins ? 'עָשָׂר י' ל 'וּבַח post הפסח ‖ [b] vel (prb) dl vel l (?הַמַּצּוֹת) חַג הַפֶּסַח ‖ [c] l c 1MS Vrs שִׁבְעַת ‖ [d] l c 𝔊𝔖 תֹּאכֵלוּ ‖ 23 [°-°] >𝔖; dl frt 'שׁ' הימ ‖ 24 >𝔖, dl? ‖ 25 [a] 𝔊𝔖 'וּב ‖ [b] >𝔊(※)𝔖 ‖ [c] l c 𝔊𝔖 'וְכָ.

**46** 1כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה שַׁעַר הֶחָצֵר הַפְּנִימִית הַפֹּנֶה קָדִים
יִהְיֶה סָגוּר שֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת יִפָּתֵחַ וּבְיוֹם הַחֹדֶשׁ
יִפָּתֵחַ׃ 2וּבָא הַנָּשִׂיא דֶּרֶךְ אוּלָם[a] הַשַּׁעַר מִחוּץ וְעָמַד עַל־מְזוּזַת[b]
הַשַּׁעַר וְעָשׂוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־עוֹלָתוֹ וְאֶת־שְׁלָמָיו וְהִשְׁתַּחֲוָה עַל־מִפְתַּן
הַשַּׁעַר וְיָצָא וְהַשַּׁעַר לֹא־יִסָּגֵר עַד־הָעָרֶב׃ 3וְהִשְׁתַּחֲווּ עַם־הָאָרֶץ
פֶּתַח הַשַּׁעַר הַהוּא בַּשַּׁבָּתוֹת וּבֶחֳדָשִׁים לִפְנֵי יְהוָה׃ 4וְהָעֹלָה אֲשֶׁר־
יַקְרִב הַנָּשִׂיא לַיהוָה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת שִׁשָּׁה כְבָשִׂים תְּמִימִם וְאַיִל תָּמִים׃
5וּמִנְחָה[a] אֵיפָה לָאַיִל וְלַכְּבָשִׂים מִנְחָה[b] מַתַּת יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה׃
6וּבְיוֹם הַחֹדֶשׁ פַּר [a]בֶּן־בָּקָר[a] תְּמִימִם[b] וְשֵׁשֶׁת[c] כְּבָשִׂים[d] ס
וְאַיִל תְּמִימִם[e] יִהְיוּ[f]׃ 7וְאֵיפָה לַפָּר וְאֵיפָה לָאַיִל יַעֲשֶׂה מִנְחָה
וְלַכְּבָשִׂים כַּאֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה׃ 8וּבְבוֹא הַנָּשִׂיא דֶּרֶךְ
אוּלָם[a] הַשַּׁעַר יָבוֹא וּבְדַרְכּוֹ יֵצֵא[b]׃ 9וּבְבוֹא עַם־הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה
בַּמּוֹעֲדִים הַבָּא דֶּרֶךְ שַׁעַר צָפוֹן לְהִשְׁתַּחֲוֹת יֵצֵא דֶּרֶךְ־שַׁעַר נֶגֶב
וְהַבָּא דֶּרֶךְ־שַׁעַר נֶגֶב יֵצֵא דֶּרֶךְ־שַׁעַר צָפוֹנָה[a] לֹא יָשׁוּב דֶּרֶךְ הַשַּׁעַר
אֲשֶׁר־בָּא בוֹ כִּי נִכְחוֹ יֵצֵאו[b]׃ 10וְהַנָּשִׂיא בְּתוֹכָם [a]בְּבוֹאָם יָבוֹא
וּבְצֵאתָם[a] יֵצֵאוּ[b]׃ 11וּבַחַגִּים וּבַמּוֹעֲדִים תִּהְיֶה הַמִּנְחָה אֵיפָה לַפָּר
וְאֵיפָה לָאַיִל וְלַכְּבָשִׂים מַתַּת יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה׃ פ 12וְכִי־
יַעֲשֶׂה הַנָּשִׂיא נְדָבָה עוֹלָה אוֹ־שְׁלָמִים נְדָבָה לַיהוָה וּפָתַח לוֹ אֶת־
הַשַּׁעַר הַפֹּנֶה קָדִים וְעָשָׂה אֶת־עֹלָתוֹ וְאֶת־שְׁלָמָיו כַּאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְיָצָא וְסָגַר אֶת־הַשַּׁעַר אַחֲרֵי צֵאתוֹ׃ 13וְכֶבֶשׂ בֶּן־שְׁנָתוֹ
תָּמִים תַּעֲשֶׂה[a] עוֹלָה לַיּוֹם לַיהוָה בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר[b] [c]תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ[c]׃
14וּמִנְחָה תַעֲשֶׂה[a] עָלָיו בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר[b] שִׁשִּׁית הָאֵיפָה וְשֶׁמֶן שְׁלִישִׁית
הַהִין לָרֹס אֶת־הַסֹּלֶת מִנְחָה לַיהוָה חֻקּוֹת[c] עוֹלָם[d] תָּמִיד׃ 15וַיַּעֲשׂוּ[a]
אֶת־הַכֶּבֶשׂ וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־הַשֶּׁמֶן בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר[b] עוֹלַת תָּמִיד׃ ס
16כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה כִּי־יִתֵּן הַנָּשִׂיא מַתָּנָה לְאִישׁ מִבָּנָיו נַחֲלָתוֹ[a]

Cp 46, **2** [a] cf 40,7[d] ‖ [b] 𝔊𝔖𝔗𝔙 vid מִפְתַּן ‖ **5** [a] 𝔖 + יַעֲשֶׂה ‖ [b] dl prb c 𝔖(𝔊?) ‖ **6** [a-a] > 𝔊 (※)𝔖 ‖ [b] l c 76MSS $Q^{Or}$ Vrs תָּמִים ‖ [c] $Q^{Or}$ וְשִׁשָּׁה ‖ [d] ins prb c 𝔖 תְּמִימִים ‖ [e] l prb c 𝔊𝔖 תָּמִים ‖ [f] > 𝔖, 𝔊 יִהְיֶה; vel dl (cf 4) vel l יַעֲשֶׂה (cf 7[c]) ‖ **7** 𝔊 ἔσται ‖ **8** [a] cf 2[a] ‖ [b] $K^{Or}$ יצאו ‖ **9** [a] l צפון ‖ [b] l c plus 100MSS Q Vrs יֵצֵא ‖ **10** [a-a] 𝔖 בַּשַּׁעַר אֲשֶׁר בָּא בוֹ ‖ [b] l c 34MSS 𝔊𝔙 יֵצֵא ‖ **12** dl c 𝔊(※) cf 𝔖 ‖ **13** [a] l c nonn MSS 𝔊𝔖𝔙 יַעֲ' ‖ [b] > 𝔊 ‖ [c-c] > 𝔖; l c pc MSS(?) 𝔊𝔙 יַעֲ' ‖ **14** [a] l c 2MSS 𝔊𝔖𝔙 יַעֲ' ‖ [b] > 𝔊 ‖ [c] l c nonn MSS Vrs חֻקַּת ‖ [d] > 𝔊(※) ‖ **15** [a] l c K cf $𝔖𝔗^{L}$ וְעָשׂוּ; $Q𝔗^{W}$ (cf 𝔙) יַעֲ', 𝔊 ? תַּעֲשׂוּ ‖ [b] > 3MSS 𝔊 ‖ **16** [a] l c 𝔊 מִבְּ'.

הִיא לְבָנָיו תִּהְיֶה [b]אֲחֻזָּתָם הִיא בְּנַחֲלָה[b]׃ 17 וְכִי־יִתֵּן מַתָּנָה מִנַּחֲלָתוֹ[a]
לְאַחַד מֵעֲבָדָיו וְהָיְתָה לּוֹ עַד־שְׁנַת הַדְּרוֹר וְשָׁבַת[b] לַנָּשִׂיא אַךְ נַחֲלָתוֹ[c]
בָּנָיו לָהֶם תִּהְיֶה׃ 18 וְלֹא־יִקַּח הַנָּשִׂיא מִנַּחֲלַת הָעָם לְהוֹנֹתָם מֵאֲחֻזָּתָם
מֵאֲחֻזָּתוֹ יַנְחִל אֶת־בָּנָיו לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־יָפֻצוּ עַמִּי אִישׁ מֵאֲחֻזָּתוֹ׃
19 וַיְבִיאֵנִי בַמָּבוֹא אֲשֶׁר עַל־כֶּתֶף הַשַּׁעַר אֶל־הַלְּשָׁכוֹת[a] הַקֹּדֶשׁ
[b]אֶל־הַכֹּהֲנִים[b] הַפֹּנוֹת צָפוֹנָה וְהִנֵּה־שָׁם מָקוֹם [c]בַּיַּרְכָתָם יָמָּה[c]׃
20 וַיֹּאמֶר אֵלַי זֶה הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יְבַשְּׁלוּ־שָׁם הַכֹּהֲנִים אֶת־הָאָשָׁם
וְאֶת־הַחַטָּאת אֲשֶׁר יֹאפוּ אֶת־הַמִּנְחָה לְבִלְתִּי הוֹצִיא אֶל־הֶחָצֵר
הַחִיצוֹנָה לְקַדֵּשׁ אֶת־הָעָם׃ 21 וַיּוֹצִיאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצֹנָה
וַיַּעֲבִירֵנִי אֶל־אַרְבַּעַת מִקְצוֹעֵי הֶחָצֵר וְהִנֵּה חָצֵר בְּמִקְצֹעַ הֶחָצֵר חָצֵר
בְּמִקְצֹעַ הֶחָצֵר׃ 22 בְּאַרְבַּעַת מִקְצֹעוֹת הֶחָצֵר חֲצֵרוֹת קְטֻרוֹת[a] אַרְבָּעִים[b]
אֹרֶךְ וּשְׁלֹשִׁים[b] רֹחַב מִדָּה אַחַת לְאַרְבַּעְתָּם מְהֻקְצָעוֹת[c]׃ 23 וְטוּר[a]
סָבִיב בָּהֶם[b] סָבִיב לְאַרְבַּעְתָּם וּמְבַשְּׁלוֹת עָשׂוּי[c] מִתַּחַת הַטִּירוֹת
סָבִיב׃ 24 וַיֹּאמֶר אֵלַי אֵלֶּה בֵּית הַמְבַשְּׁלִים אֲשֶׁר יְבַשְּׁלוּ־שָׁם מְשָׁרְתֵי
הַבַּיִת אֶת־זֶבַח הָעָם׃

47 1 וַיְשִׁבֵנִי אֶל־פֶּתַח הַבַּיִת וְהִנֵּה־מַיִם יֹצְאִים מִתַּחַת מִפְתַּן
הַבַּיִת קָדִימָה [a]כִּי־פְנֵי הַבַּיִת קָדִים[a] וְהַמַּיִם יֹרְדִים מִתַּחַת[b] [c]מִכֶּתֶף
הַבַּיִת[c] הַיְמָנִית מִנֶּגֶב לַמִּזְבֵּחַ׃ 2 וַיּוֹצִאֵנִי דֶּרֶךְ־שַׁעַר צָפוֹנָה וַיְסִבֵּנִי
דֶּרֶךְ חוּץ אֶל־[a]שַׁעַר הַחוּץ דֶּרֶךְ[a] הַפּוֹנֶה קָדִים[b] וְהִנֵּה־מַיִם מְפַכִּים
מִן־הַכָּתֵף הַיְמָנִית׃ 3 בְּצֵאת־[a]הָאִישׁ קָדִים[b] וְקָו בְּיָדוֹ וַיָּמָד אֶלֶף
בָּאַמָּה וַיַּעֲבִרֵנִי[c] בַמַּיִם מֵי אָפְסָיִם[d]׃ 4 וַיָּמָד אֶלֶף וַיַּעֲבִרֵנִי[a] בַמַּיִם
מַיִם[b] בִּרְכָּיִם וַיָּמָד אֶלֶף וַיַּעֲבִרֵנִי[c] מֵי מָתְנָיִם׃ 5 וַיָּמָד אֶלֶף [a]נַחַל
אֲשֶׁר לֹא־[a]אוּכַל[b] לַעֲבֹר כִּי־גָאוּ הַמַּיִם מֵי שָׂחוּ נַחַל אֲשֶׁר לֹא־יֵעָבֵר׃
6 וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲרָאִיתָ בֶן־אָדָם וַיּוֹלִכֵנִי וַיְשִׁבֵנִי[a] עַל־[b]שְׂפַת הַנָּחַל׃

16 [b-b] >𝔖; 𝔊[B] בְּנַחֲ׳ (𝔊[A] ※ —תָם) אֲחֻזָּה ‖ 17 [a] >𝔊(𝔖[h] ※) ‖ [b] l וְשָׁבָה ‖ [c] l c 𝔊𝔖 —לַת ‖ 18 dl c 𝔊 (※) ‖ 19 [a] l (cf 𝔗) לִשְׁ׳ ‖ [b-b] l אֲשֶׁר לַכֹּה׳ cf 𝔊𝔖𝔗 ‖ [c-c] l prb c K בְּיַרְכְּתָם; 𝔊 κεχωρισμένος (𝔊[MSS] + κατὰ θάλ.) = ? נִפְרָד (יָמָּה) ‖ 20 l vel c 𝔊 וְשָׁם, vel וַאֲשֶׁר et ins שָׁם post יאפו cf 𝔖 ‖ 21 l prb —עֹת cf 22 ‖ 22 [a] l c 𝔊𝔖 cf Hier קְטַנּוֹת ‖ [b] frt ins c 𝔊 אַמָּה ‖ [c] sic 𝔐; dl c 𝔊𝔖𝔙 ‖ 23 [a] l prb וְטִירוֹת; cf 𝔊𝔖? ‖ [b] l (cf 𝔗) לָהֶם (vel ? סְבִיבוֹתָם) ‖ [c] l עֲשׂוּאֹת ‖ 24 1MS 𝔊 בָּתֵּי ‖ Cp 47, 1 [a-a] >𝔖, frt add ‖ [b] dl c 𝔊𝔖𝔙 ‖ [c-c] 𝔊 מֵהַכָּ׳ ‖ 2 [a-a] l ? אֶל־מִחוּץ לַשַּׁעַר; in 𝔐 trsp (cf 𝔊𝔖) דר׳ post הפ׳ ‖ [b] l prb —מָה ‖ 3 [a] l prb וַיֵּצֵא vel ? וַיּוֹצִאֵנִי ‖ [b] 𝔊𝔗 ? מִקֶּדֶם; l ? הַקָּדִמָ(ה) ‖ [c] 𝔊 וַיַּעֲבֹר ‖ [d] 𝔖 אַ׳; l ? פַּסִּים ‖ 4 [a] 𝔊 cf 3[c] ‖ [b] l c ca 30MSS 𝔗 מֵי ‖ [c] 𝔊 cf 3[c]; ins c 12MSS 𝔖𝔗𝔙 בַּמַּיִם ‖ 5 [a-a] 𝔊 nil nisi וְלֹא ‖ [b] 3MSS 𝔊 cf 𝔖 יוּ׳ ‖ 6 [a] >𝔊(※); dl? ‖ [b] > mlt MSS Edd; Or אֶל־.

7בְּשׁוּבֵנִי[a] וְהִנֵּה אֶל־[b]שְׂפַת הַנַּחַל עֵץ רַב מְאֹד מִזֶּה וּמִזֶּה׃ 8וַיֹּאמֶר
אֵלַי הַמַּיִם הָאֵלֶּה יוֹצְאִים אֶל־הַגְּלִילָה הַקַּדְמוֹנָה וְיָרְדוּ עַל־הָעֲרָבָה
וּבָאוּ הַיָּמָּה אֶל־[a]הַיָּמָּה הַמּוּצָאִים[a] וְנִרְפְּאוּ[b] הַמָּיִם׃ 9וְהָיָה כָל־נֶפֶשׁ
חַיָּה ׀ אֲשֶׁר־יִשְׁרֹץ אֶל[a] כָּל־אֲשֶׁר יָבוֹא שָׁם נַחֲלַיִם[b] יִחְיֶה וְהָיָה הַדָּגָה
רַבָּה מְאֹד כִּי בָאוּ שָׁמָּה הַמַּיִם הָאֵלֶּה וְיֵרָפְאוּ[c] וָחָי[d] כֹּל אֲשֶׁר־יָבוֹא
שָׁמָּה הַנָּחַל׃ 10וְהָיָה[d] יעמדו[a] עָלָיו דַּוָּגִים[b] מֵעֵין גֶּדִי[c] וְעַד־עֵין עֶגְלַיִם
מִשְׁטוֹחַ לַחֲרָמִים יִהְיוּ[c] לְמִינָה[d] תִּהְיֶה[e] דְגָתָם[f] כִּדְגַת הַיָּם הַגָּדוֹל
רַבָּה מְאֹד׃ 11בִּצֹּאתָו[a] וּגְבָאָיו לֹא[b] יֵרָפְאוּ לְמֶלַח נִתָּנוּ׃ 12וְעַל־הַנַּחַל
יַעֲלֶה עַל־שְׂפָתוֹ מִזֶּה ׀ וּמִזֶּה ׀ כָּל־עֵץ־מַאֲכָל לֹא־יִבּוֹל עָלֵהוּ וְלֹא־יִתֹּם
פִּרְיוֹ לָחֳדָשָׁיו יְבַכֵּר כִּי מֵימָיו מִן־הַמִּקְדָּשׁ הֵמָּה יוֹצְאִים וְהָיָה פִרְיוֹ
לְמַאֲכָל וְעָלֵהוּ לִתְרוּפָה׃ פ

13כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה גֵּה[a] גְבוּל[b] אֲשֶׁר תִּתְנַחֲלוּ אֶת־הָאָרֶץ
לִשְׁנֵי עָשָׂר שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל [c]יוֹסֵף חֲבָלִים[c]׃ 14וּנְחַלְתֶּם אוֹתָהּ אִישׁ
כְּאָחִיו אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לְתִתָּהּ לַאֲבֹתֵיכֶם וְנָפְלָה הָאָרֶץ הַזֹּאת
לָכֶם בְּנַחֲלָה׃ 15וְזֶה גְּבוּל הָאָרֶץ לִפְאַת צָפוֹנָה מִן־הַיָּם הַגָּדוֹל
הַדֶּרֶךְ[a] חֶתְלֹן לְבוֹא[b] צְדָדָה׃ 16חֲמָת[a] ׀ בֵּרוֹתָה סִבְרַיִם[b] אֲשֶׁר בֵּין־גְּבוּל
דַּמֶּשֶׂק וּבֵין גְּבוּל חֲמָת [c]חָצֵר הַתִּיכוֹן[c] אֲשֶׁר אֶל־[d]גְּבוּל חַוְרָן׃ 17וְהָיָה
גְבוּל מִן־הַיָּם חֲצַר עֵינוֹן גְּבוּל[a] דַּמֶּשֶׂק וְצָפוֹן[b] ׀ [c]צָפוֹנָה וּגְבוּל חֲמָת[c]
וְאֵת[d] פְּאַת צָפוֹן׃ 18וּפְאַת קָדִים[a] מִבֵּין[b] חַוְרָן וּמִבֵּין־[c]דַּמֶּשֶׂק
וּמִבֵּין[c] הַגִּלְעָד וּמִבֵּין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הַיַּרְדֵּן מִגְּבוּל[d] עַל־[e]הַיָּם הַקַּדְמוֹנִי
תָּמֹדּוּ[f] וְאֵת[g] פְּאַת קָדִימָה׃ 19וּפְאַת נֶגֶב[a] תֵּימָנָה מִתָּמָר עַד־
מֵי מְרִיבוֹת[b] קָדֵשׁ נַחֲלָה אֶל־הַיָּם הַגָּדוֹל וְאֵת[c] פְּאַת־תֵּימָנָה נֶגְבָּה׃

7 [a] crrp; l ? וַיְשִׁיבֵנִי cf 6[a] ‖ [b] l c 𝔊 עַל ‖ 8 [a-a] crrp; prps הַמַּיִם הַחֲמוּצִים cf 𝔖 ‖ [b] l c K פְּאוּ—; Q[MSS] —פוּ ‖ 9 [a] l c 𝔊 עַל ‖ [b] l c Vrs הַנַּחַל ‖ [c] 𝔖 + הַמַּיִם ‖ [d-d] >𝔖; dl (dittogr) ‖ 10 [a] l c 𝔊𝔖𝔙 וְעָ'; K יַעַמְדוּ Q עָ' ‖ [b] mlt MSS דַּיָּ' ‖ [c] l c 𝔊𝔖𝔙 יִהְיֶה ‖ [d] >𝔖; dub (l —נָּה); prps מֵימָיו (conj c יהיו)(?) ‖ [e] l ? (cf 𝔖) וְהָיְתָה ‖ [f] l c 𝔊𝔙(𝔖?) דְגָתוֹ ‖ 11 [a] Q בִּצּוֹתָיו K בִּצָּאתוֹ ‖ [b] 𝔅 Or וְלֹא ‖ 12 Q𝔊 וְהָיָה ‖ 13 [a] l c nonn MSS 𝔊𝔗𝔙 זֶה ‖ [b] l הַגְּ' ‖ [c-c] add (l prb c 𝔗𝔙 חֲבָלִים) ‖ 15 [a] l דֶּ' ‖ [b] ins c 𝔊 חֲמָת cf 16[a] ‖ 16 [a] id 𝔊, sed prb dl ‖ [b] 𝔊 + ἡλιαμ, prps חֵילָם cf 2S 10,16s ‖ [c-c] l (prps cf 𝔊) (—נָן) חֲצַרָה עֵינוֹן, cf 17; 48,1 Nu 34,9 ‖ [d] l c 𝔊 עַל ‖ 17 [a] l frt וּגְ' ‖ [b] l צָפוֹנָה ‖ [c-c] >𝔊(※), dl ?; prps vel וצ' ג' ח' vel מֵחֲצַר עֵינוֹן עַל־פְּנֵי ג' ח' cf 48,1 ‖ [d] l c nonn MSS 𝔖 זֹאת ‖ 18 [a] prps + אֲשֶׁר, prb sic l ‖ [b] l c 𝔊 בֵּין ‖ [c] l וּבֵ' ‖ [d] l? c 𝔊𝔖𝔙 מַגְבִּיל ‖ [e] l c nonn MSS 𝔏 עַד ‖ [f] l c 𝔖 cf 𝔊𝔏 תָּמָרָה, cf 19 ‖ [g] l c 8MSS 𝔊𝔖 זֹאת ‖ 19 [a] >𝔖 ‖ [b] l c nonn MSS 𝔖𝔙 —בַת ‖ [c] l c 8MSS 𝔊𝔖 זֹאת.

20 וּפְאַת־יָם הַיָּם הַגָּדוֹל מִגְּבוּל עַד־נֹכַח לְבוֹא חֲמָת זֹאת
פְּאַת־יָם׃ 21 וְחִלַּקְתֶּם אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לָכֶם לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃
22 וְהָיָה[a] תַּפִּלוּ אוֹתָהּ בְּנַחֲלָה לָכֶם וּלְהַגֵּרִים הַגָּרִים בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר־
הוֹלִדוּ בָנִים בְּתוֹכְכֶם וְהָיוּ לָכֶם[b] [c]כְּאֶזְרָח בִּבְנֵי[c] יִשְׂרָאֵל אִתְּכֶם יִפְּלוּ[d]
בְנַחֲלָה בְּתוֹךְ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ 23 וְהָיָה בַשֵּׁבֶט אֲשֶׁר־גָּר הַגֵּר אִתּוֹ
שָׁם תִּתְּנוּ נַחֲלָתוֹ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ ס 48 1 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת
הַשְּׁבָטִים מִקְצֵה צָפוֹנָה [a]אֶל־יַד[a] דֶּרֶךְ־חֶתְלֹן׀ לְבוֹא־חֲמָת חֲצַר עֵינָן
גְּבוּל[b] דַּמֶּשֶׂק צָפוֹנָה אֶל־[c]יַד חֲמָת [d]וְהָיוּ־לוֹ פְאַת־קָדִים הַיָּם[d] דָּן
אֶחָד׃ 2 וְעַל׀ גְּבוּל דָּן מִפְּאַת קָדִים עַד־פְּאַת יָמָּה אָשֵׁר אֶחָד׃ 3 וְעַל׀
גְּבוּל אָשֵׁר מִפְּאַת קָדִימָה וְעַד־פְּאַת־יָמָּה נַפְתָּלִי אֶחָד׃ 4 וְעַל׀ גְּבוּל
נַפְתָּלִי מִפְּאַת קָדִמָה עַד־פְּאַת־יָמָּה מְנַשֶּׁה אֶחָד׃ 5 וְעַל׀ גְּבוּל מְנַשֶּׁה
מִפְּאַת קָדְמָה עַד־פְּאַת־יָמָּה אֶפְרַיִם אֶחָד׃ 6 וְעַל׀ גְּבוּל אֶפְרַיִם מִפְּאַת
קָדִים וְעַד־פְּאַת־יָמָּה רְאוּבֵן אֶחָד׃ 7 וְעַל׀ גְּבוּל רְאוּבֵן מִפְּאַת קָדִים
עַד־פְּאַת־יָמָּה יְהוּדָה אֶחָד׃ 8 וְעַל גְּבוּל יְהוּדָה מִפְּאַת קָדִים עַד־
פְּאַת יָמָּה תִּהְיֶה הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר־תָּרִימוּ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף רֹחַב
וְאֹרֶךְ כְּאַחַד הַחֲלָקִים מִפְּאַת קָדִימָה עַד־פְּאַת־יָמָּה וְהָיָה הַמִּקְדָּשׁ
בְּתוֹכוֹ׃ 9 הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תָּרִימוּ לַיהוָה אֹרֶךְ חֲמִשָּׁה
וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְרֹחַב ⸢עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים⸣׃ 10 וּלְאֵלֶּה תִּהְיֶה תְרוּמַת־הַקֹּדֶשׁ
לַכֹּהֲנִים צָפוֹנָה חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְיָמָּה רֹחַב[a] עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים
וְקָדִימָה רֹחַב[b] עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וְנֶגְבָּה אֹרֶךְ[b] חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אָלֶף
[c]וְהָיָה מִקְדַּשׁ־יְהוָה[c] בְּתוֹכוֹ׃ 11 לַכֹּהֲנִים ⸢הַמְקֻדָּשׁ מִבְּנֵי⸣ צָדוֹק אֲשֶׁר
שָׁמְרוּ מִשְׁמַרְתִּי אֲשֶׁר לֹא־תָעוּ בִּתְעוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר תָּעוּ
הַלְוִיִּם׃ 12 וְהָיְתָה לָהֶם תְּרוּמִיָּה[a] מִתְּרוּמַת הָאָרֶץ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים אֶל־[b]
גְּבוּל הַלְוִיִּם׃ 13 וְהַלְוִיִּם[a] לְעֻמַּת גְּבוּל הַכֹּהֲנִים חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף
אֹרֶךְ וְרֹחַב עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כָּל־[b]אֹרֶךְ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְרֹחַב
[c]עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים[c]׃ 14 וְלֹא[a]־יִמְכְּרוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא יָמֵר[b] וְלֹא יַעֲבוּר[c] רֵאשִׁית

20 l? c 𝔊𝔖 מַגְבִּיל ‖ 21 >𝔖 ‖ 22 [a] dl cf 𝔊𝔙 (= ? וְהִפַּלְתֶּם) 𝔖? ‖ [b] >𝔖 ‖ [c-c] 𝔖 sol כִּבְנֵי ‖ [d] l c 𝔖𝔗𝔙 יַפִּלוּ ‖ Cp 48, 1 [a-a] l מִן־הַיָּם cf 47,17 ‖ [b] l prb c 𝔖 וּגְ׳ ‖ [c] l עַל ‖ [d-d] crrp; l prb וְעַל־הַגְּבוּל מִפְּאַת קָדִימָה וְעַד־פְּאַת־יָמָּה cf 𝔊 et 3ss ‖ 2 l וְעַד id 4. 5. 7. 8 ‖ 9 ⸢⸣ l עֶשְׂרִים אֶלֶף cf 45,1𝔊 ‖ 10 [a] >𝔊, prb add ‖ [b] >𝔊𝔖, prb add ‖ [c-c] 𝔊 וְהַר הַמִּקְדָּשׁ ‖ 11 ⸢⸣ l c 𝔊𝔖𝔗 —שִׁים בְּ׳ ‖ 12 [a] sic 𝔐; l c 5MSS cf 𝔖𝔗 —מָה ‖ [b] l עַל ‖ 13 [a] l c 𝔊𝔙 וְלַלְ׳ ‖ [b] l הַכֹּל cf 𝔊 ‖ [c-c] l c 𝔊 עֶשְׂרִים אֶלֶף ‖ 14 [a] l c 𝔊𝔖 לֹא ‖ [b] l c 𝔖𝔙 יָמִרוּ ‖ [c] l c 𝔖 יַעֲבִרוּ (K יַעֲבוּר Q יַעֲבִיר).

הָאָרֶץ כִּי־קֹדֶשׁ לַיהוָה׃ 15 וַחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים הַנּוֹתָר בָּרֹחַב עַל־
פְּנֵי חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף חֹל־הוּא לָעִיר לְמוֹשָׁב וּלְמִגְרָשׁ וְהָיְתָה
הָעִיר בְּתוֹכֹה׃ 16 וְאֵלֶּה מִדּוֹתֶיהָ פְּאַת צָפוֹן חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת
אֲלָפִים וּפְאַת־נֶגֶב חֲמֵשׁ חמש[a] מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים וּמִפְּאַת[b]
קָדִים חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים וּפְאַת־יָמָּה חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת
אֲלָפִים׃ 17 וְהָיָה מִגְרָשׁ לָעִיר צָפוֹנָה חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם וְנֶגְבָּה חֲמִשִּׁים
וּמָאתָיִם וְקָדִימָה חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם וְיָמָּה חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם׃ 18 וְהַנּוֹתָר
בָּאֹרֶךְ לְעֻמַּת ׀ תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים קָדִימָה וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים
יָמָּה [a]וְהָיָה לְעֻמַּת תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ[a] וְהָיְתָה תְבוּאָתֹה[b] לְלֶחֶם לְעֹבְדֵי
הָעִיר׃ 19 וְהָעֹבֵד[a] הָעִיר יַעַבְדוּהוּ[b] מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ 20 כָּל־הַתְּרוּמָה
חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף בַּחֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אָלֶף רְבִיעִית[a] תָּרִימוּ אֶת־
תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ אֶל[b]־אֲחֻזַּת הָעִיר׃ 21 וְהַנּוֹתָר לַנָּשִׂיא מִזֶּה ׀ וּמִזֶּה ׀
לִתְרוּמַת־הַקֹּדֶשׁ וְלַאֲחֻזַּת הָעִיר[a] אֶל[b]־פְּנֵי חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף ׀
תְּרוּמָה[c] עַד־גְּבוּל קָדִימָה וְיָמָּה עַל־פְּנֵי חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף עַל[d]־
גְּבוּל יָמָּה לְעֻמַּת חֲלָקִים[e] לַנָּשִׂיא[f] וְהָיְתָה תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וּמִקְדַּשׁ הַבַּיִת
בְּתוֹכֹה[g]׃ 22 וּמֵאֲחֻזַּת[a] הַלְוִיִּם[b] וּמֵאֲחֻזַּת[a] הָעִיר בְּתוֹךְ אֲשֶׁר לַנָּשִׂיא[c]
יִהְיֶה בֵּין ׀ גְּבוּל יְהוּדָה וּבֵין גְּבוּל בִּנְיָמִן [d]לַנָּשִׂיא[c] יִהְיֶה[d]׃
23 וְיֶתֶר הַשְּׁבָטִים מִפְּאַת קָדִימָה עַד־פְּאַת־יָמָּה בִּנְיָמִן אֶחָד׃ 24 וְעַל ׀
גְּבוּל בִּנְיָמִן מִפְּאַת קָדִימָה עַד־פְּאַת־יָמָּה שִׁמְעוֹן אֶחָד׃ 25 וְעַל ׀ גְּבוּל
שִׁמְעוֹן מִפְּאַת קָדִימָה עַד־פְּאַת־יָמָּה יִשָּׂשכָר אֶחָד׃ 26 וְעַל ׀ גְּבוּל
יִשָּׂשכָר מִפְּאַת קָדִימָה עַד־פְּאַת־יָמָּה זְבוּלֻן אֶחָד׃ 27 וְעַל ׀ גְּבוּל זְבוּלֻן
מִפְּאַת קָדְמָה עַד־פְּאַת־יָמָּה גָּד אֶחָד׃ 28 וְעַל גְּבוּל גָּד אֶל־פְּאַת נֶגֶב[a]
תֵּימָנָה [b]וְהָיָה גְבוּל[b] מִתָּמָר [c]מֵי מְרִיבַת קָדֵשׁ נַחֲלָה עַל[d]־הַיָּם הַגָּדוֹל׃
29 זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר־תַּפִּילוּ מִנַּחֲלָה לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְאֵלֶּה מַחְלְקוֹתָם
נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ ס

15 Q בְּתוֹכוֹ ‖ 16 [a] dl c 𝔐 (dittogr) ‖ [b] l c 6MSS 'וּפְ ‖ 18 [a-a] prb dl (dittogr); prps (al + לַאֲחֻזָּה) יִהְיֶה לָעִיר ‖ [b] Q(𝔖𝔗) —תוֹ; K(𝔊) —תָהּ ‖ 19 [a] 𝔊 וְעֹבְדֵי, prb l ‖ [b] l c 𝔊 —הָ (plur MSS יעבדהו) ‖ 20 [a] ?; >𝔖; l ? מְרֻבַּעַת vel רְבוּעָה ‖ [b] l וְאֵת (𝔙) vel ? עַל ‖ 21 [a] ins prb (prps) קָדִימָה ‖ [b] l עַל ‖ [c] >𝔖 (𝔊 μῆκος); dl ‖ [d] l c nonn MSS 𝔊𝔗𝔙 עַד ‖ [e] l c 𝔊 'הַחֲ ‖ [f] exc ? יִהְיֶה ‖ [g] Q —כוֹ ‖ 22 [a] l prb 'וַאֲח ‖ [b] l ? הַקֹּדֶשׁ ‖ [c] 𝔊 plur ‖ [d-d] >𝔖; prb add ‖ 23 l ועד (cf 2) id 24—27 ‖ 28 [a] >𝔊 (?)𝔖 ‖ [b-b] l prb 'הַגְּ (𝔖 =) יִהְיֶה (𝔊𝔖 *finis eius*) ‖ [c] 2MSS 𝔖𝔙 + עַד; l ? עַל; 𝔊 'וּמ ‖ [d] l c 2MSS 𝔊 עַד ‖ 29 l c 3MSS 𝔊𝔙 'בְּנַ.

30 וְאֵלֶּה תּוֹצְאֹת הָעִיר[a] [b]מִפְּאַת צָפוֹן[b] חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים
מִדָּה׃ 31 [a]וְשַׁעֲרֵי הָעִיר עַל־שְׁמוֹת שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל[a] שְׁעָרִים[b] שְׁלוֹשָׁה
צָפוֹנָה[c] שַׁעַר רְאוּבֵן אֶחָד שַׁעַר יְהוּדָה אֶחָד שַׁעַר לֵוִי אֶחָד׃ 32 [a]וְאֶל־
פְּאַת[a] קָדִימָה חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים[b] וּשְׁעָרִים שְׁלֹשָׁה וְשַׁעַר[c]
יוֹסֵף אֶחָד שַׁעַר בִּנְיָמִן אֶחָד שַׁעַר דָּן אֶחָד׃ 33 וּפְאַת־נֶגְבָּה חֲמֵשׁ
מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים מִדָּה וּשְׁעָרִים שְׁלֹשָׁה שַׁעַר שִׁמְעוֹן אֶחָד שַׁעַר
יִשָּׂשכָר אֶחָד שַׁעַר זְבוּלֻן אֶחָד׃ 34 פְּאַת־[a]יָמָּה חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת
אֲלָפִים[b] שַׁעֲרֵיהֶם[c] שְׁלֹשָׁה שַׁעַר גָּד אֶחָד שַׁעַר אָשֵׁר אֶחָד שַׁעַר
נַפְתָּלִי אֶחָד׃ 35 סָבִיב שְׁמֹנָה עָשָׂר אָלֶף וְשֵׁם־הָעִיר [e]מִיּוֹם יְהוָה ׀ שָׁמָּה[e]׃

30 [a] cf 31[a-a] ‖ [b-b] l prb וּפ׳ צָפוֹנָה ‖ 31 [a-a] trsp prb in 30 post הָעִיר ‖ [b] l וּשׁ׳ ‖ [c] add ‖ 32 [a-a] l prb וּפְ׳ ‖ [b] exc (cf 30. 33 𝔖) מִדָּה ‖ [c] l c 11MSS Vrs שַׁ׳ ‖ 34 [a] l c nonn MSS Vrs וּפְ׳ ‖ [b] ins c 𝔊𝔖 מִדָּה ‖ [c] l c 𝔊𝔖 וּשְׁעָרִים ‖ 35 [e-e] crrp?; l ? עִיר יהוה שְׁמָהּ cf 𝔊 et Jes 60,14.

# HOSEA. הושע

1 1 דְּבַר־יְהוָה ׀ אֲשֶׁר הָיָה אֶל־הוֹשֵׁעַ בֶּן־בְּאֵרִי °בִּימֵי עֻזִּיָּה יוֹתָם
אָחָז יְחִזְקִיָּה מַלְכֵי יְהוּדָה וּבִימֵי יָרָבְעָם בֶּן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל°׃
2 [a]תְּחִלַּת דִּבֶּר־יְהוָה בְּהוֹשֵׁעַ[a] [b] וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הוֹשֵׁעַ
לֵךְ קַח־לְךָ אֵשֶׁת זְנוּנִים וְיַלְדֵי זְנוּנִים
כִּי־זָנֹה תִזְנֶה הָאָרֶץ מֵאַחֲרֵי יְהוָה׃
3 וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח אֶת־גֹּמֶר בַּת־דִּבְלָיִם וַתַּהַר וַתֵּלֶד־לוֹ בֵּן׃ 4 וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֵלָיו
קְרָא שְׁמוֹ יִזְרְעֶאל כִּי־עוֹד מְעַט
וּפָקַדְתִּי אֶת־דְּמֵי יִזְרְעֶאל עַל־בֵּית יֵהוּא
וְהִשְׁבַּתִּי מַמְלְכוּת בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ 5 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא
וְשָׁבַרְתִּי אֶת־קֶשֶׁת יִשְׂרָאֵל בְּעֵמֶק יִזְרְעֶאל׃
6 וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בַּת וַיֹּאמֶר לוֹ
קְרָא שְׁמָהּ לֹא רֻחָמָה כִּי לֹא אוֹסִיף עוֹד
אֲרַחֵם אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי־נָשֹׂא אֶשָּׂא לָהֶם׃
°7 וְאֶת־בֵּית[a] יְהוּדָה אֲרַחֵם וְהוֹשַׁעְתִּים בַּיהוָה אֱלֹהֵיהֶם
וְלֹא אוֹשִׁיעֵם בְּקֶשֶׁת וּבְחֶרֶב וּבְמִלְחָמָה[b] בְּסוּסִים וּבְפָרָשִׁים׃
8 וַתִּגְמֹל אֶת־לֹא רֻחָמָה וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן׃ 9 וַיֹּאמֶר
קְרָא שְׁמוֹ לֹא עַמִּי כִּי אַתֶּם לֹא עַמִּי וְאָנֹכִי לֹא־°אֶהְיֶה לָכֶם°׃ ס
2 °1 וְהָיָה מִסְפַּר בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם
אֲשֶׁר לֹא־יִמַּד וְלֹא יִסָּפֵר
וְהָיָה בִּמְקוֹם אֲשֶׁר־יֵאָמֵר לָהֶם לֹא־עַמִּי אַתֶּם
יֵאָמֵר לָהֶם בְּנֵי אֵל־חָי׃

Cp 1, 1 °–° prb add redact (al 2 [a-a] add habent) ‖ 2 [b] sic mlt MSS (interv) ‖ 3 Var[E3] וּתַּהַר ‖ vs 7 add? ‖ 7 [a] 𝔊[(B?)A] בְּנֵי ‖ [b] frt dl ‖ 9 °–° l אֱלֹהֵיכֶם cf 𝔊 [42. 44] Origen Aug ‖ Cp 2, 1—3 prb add; al trsp 1—3 post 25.

2 וְנִקְבְּצוּ בְּנֵי־יְהוּדָה וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל יַחְדָּו
וְשָׂמוּ לָהֶם רֹאשׁ אֶחָד
וְעָלוּ מִן־הָאָרֶץ כִּי גָדוֹל יוֹם יִזְרְעֶאל׃
3 אִמְרוּ לַאֲחֵיכֶם[a] עַמִּי וְלַאֲחוֹתֵיכֶם[b] רֻחָמָה׃
4 [a]רִיבוּ בְאִמְּכֶם רִיבוּ כִּי־הִיא לֹא אִשְׁתִּי [b]וְאָנֹכִי לֹא אִישָׁהּ[b]
וְתָסֵר זְנוּנֶיהָ מִפָּנֶיהָ וְנַאֲפוּפֶיהָ מִבֵּין שָׁדֶיהָ׃
5 פֶּן־אַפְשִׁיטֶנָּה עֲרֻמָּה וְהִצַּגְתִּיהָ כְּיוֹם הִוָּלְדָהּ
וְשַׂמְתִּיהָ כַמִּדְבָּר וְשַׁתִּהָ כְּאֶרֶץ צִיָּה וַהֲמִתִּיהָ בַּצָּמָא׃
6 וְאֶת־בָּנֶיהָ לֹא אֲרַחֵם כִּי־בְנֵי זְנוּנִים הֵמָּה׃
7 כִּי זָנְתָה אִמָּם הֹבִישָׁה הוֹרָתָם כִּי אָמְרָה אֵלְכָה אַחֲרֵי מְאַהֲבַי
נֹתְנֵי לַחְמִי וּמֵימַי צַמְרִי וּפִשְׁתִּי שַׁמְנִי וְשִׁקּוּיָי׃
8 לָכֵן הִנְנִי־שָׂךְ אֶת־דַּרְכֵּךְ בַּסִּירִים
וְגָדַרְתִּי אֶת־גְּדֵרָהּ וּנְתִיבוֹתֶיהָ לֹא תִמְצָא׃
9 וְרִדְּפָה אֶת־מְאַהֲבֶיהָ וְלֹא־תַשִּׂיג אֹתָם וּבִקְשָׁתַם וְלֹא תִמְצָא
וְאָמְרָה אֵלְכָה וְאָשׁוּבָה אֶל־אִישִׁי הָרִאשׁוֹן כִּי טוֹב לִי אָז מֵעָתָּה׃
10 וְהִיא לֹא יָדְעָה כִּי אָנֹכִי נָתַתִּי לָהּ
הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר וְכֶסֶף הִרְבֵּיתִי לָהּ °וְזָהָב עָשׂוּ לַבָּעַל°׃
11 לָכֵן אָשׁוּב וְלָקַחְתִּי דְגָנִי בְּעִתּוֹ וְתִירוֹשִׁי בְּמוֹעֲדוֹ
וְהִצַּלְתִּי צַמְרִי וּפִשְׁתִּי לְכַסּוֹת אֶת־עֶרְוָתָהּ׃
12 וְעַתָּה אֲגַלֶּה אֶת־נַבְלֻתָהּ °לְעֵינֵי מְאַהֲבֶיהָ° וְאִישׁ לֹא־יַצִּילֶנָּה מִיָּדִי׃
13 וְהִשְׁבַּתִּי כָּל־מְשׂוֹשָׂהּ חַגָּהּ חָדְשָׁהּ וְשַׁבַּתָּהּ °וְכֹל מוֹעֲדָהּ°׃
14 וַהֲשִׁמֹּתִי גַּפְנָהּ וּתְאֵנָתָהּ אֲשֶׁר אָמְרָה
אֶתְנָה[a] הֵמָּה לִי אֲשֶׁר נָתְנוּ־לִי מְאַהֲבָי
וְשַׂמְתִּים לְיַעַר וַאֲכָלָתַם חַיַּת הַשָּׂדֶה[b]׃
15 וּפָקַדְתִּי עָלֶיהָ אֶת־יְמֵי הַבְּעָלִים אֲשֶׁר תַּקְטִיר[a] לָהֶם
וַתַּעַד[b] נִזְמָהּ וְחֶלְיָתָהּ וַתֵּלֶךְ אַחֲרֵי מְאַהֲבֶיהָ
וְאֹתִי שָׁכְחָה נְאֻם־יְהוָה׃
16 לָכֵן הִנֵּה אָנֹכִי מְפַתֶּיהָ וְהֹלַכְתִּיהָ הַמִּדְבָּר וְדִבַּרְתִּי עַל־לִבָּהּ׃

2 prps הָאֲרָצוֹת ‖ 3 [a] l c 𝔊 לַאֲחִיכֶם ‖ [b] l c 𝔊 וְלַאֲחוֹתְכֶם ‖ 4 [a] 𝔅 hic incip cp 2 ‖ [b-b] prb add ‖ 8 l דַּרְכָּהּ vel דְּרָכֶיהָ cf נתיבותיה et 𝔊𝔖 ‖ 9 l c 𝔊(𝔖?) תִּמְצָאֵם ‖ 10 °-° frt dl ‖ 11 𝔊 לְבִלְתִּי כַס' ‖ 12 °-° add ‖ 13 °-° add ‖ 14 [a] l frt אֶתְנַן ‖ [b] 𝔊 + καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ ἑρπετὰ τῆς γῆς ‖ 15 [a] l תְּקַטֵּר cf 4,13. 11,2 ‖ [b] 𝔅 וַתָּ'.

17 וְנָתַתִּי לָהּ אֶת־כְּרָמֶיהָ [a]מִשָּׁם וְאֶת־[a]עֵמֶק עָכוֹר לְפֶתַח תִּקְוָה
וְעָנְתָה[b] שָּׁמָּה כִּימֵי נְעוּרֶיהָ וּכְיוֹם עֲלוֹתָהּ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ ס
18 וְהָיָה בַיּוֹם־הַהוּא נְאֻם־יְהוָה °תִּקְרְאִי אִישִׁי וְלֹא־תִקְרְאִי־לִי עוֹד
[בַּעְלִי°׃
19 וַהֲסִרֹתִי אֶת־שְׁמוֹת הַבְּעָלִים מִפִּיהָ וְלֹא־יִזָּכְרוּ עוֹד בִּשְׁמָם׃
20 וְכָרַתִּי לָהֶם[a] בְּרִית [b]בַּיּוֹם הַהוּא[b] עִם־חַיַּת הַשָּׂדֶה וְעִם־עוֹף
[הַשָּׁמַיִם
וְרֶמֶשׂ הָאֲדָמָה וְקֶשֶׁת וְחֶרֶב וּמִלְחָמָה אֶשְׁבּוֹר מִן־הָאָרֶץ
וְהִשְׁכַּבְתִּים[c] לָבֶטַח׃ 21 וְאֵרַשְׂתִּיךְ[a] לִי לְעוֹלָם [b]וְאֵרַשְׂתִּיךְ[a] לִי[b] בְּצֶדֶק
[וּבְמִשְׁפָּט
וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים׃ 22 וְאֵרַשְׂתִּיךְ[a] לִי בֶּאֱמוּנָה וְיָדַעַתְּ[b] אֶת־יְהוָה׃ ס
23 וְהָיָה׀ בַּיּוֹם הַהוּא אֶעֱנֶה נְאֻם־יְהוָה אֶעֱנֶה אֶת־הַשָּׁמָיִם וְהֵם
[יַעֲנוּ אֶת־הָאָרֶץ׃
24 וְהָאָרֶץ תַּעֲנֶה אֶת־הַדָּגָן וְאֶת־הַתִּירוֹשׁ °וְאֶת־הַיִּצְהָר° וְהֵם יַעֲנוּ
[אֶת־יִזְרְעֶאל׃
25 וּזְרַעְתִּיהָ לִּי בָּאָרֶץ וְרִחַמְתִּי אֶת־לֹא רֻחָמָה וְאָמַרְתִּי
לְלֹא־עַמִּי עַמִּי־אַתָּה וְהוּא יֹאמַר אֱלֹהָי׃ ס

3 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי עוֹד לֵךְ אֱהַב אִשָּׁה אֲהֻבַת רֵעַ וּמְנָאָפֶת
כְּאַהֲבַת יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהֵם פֹּנִים אֶל־אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְאֹהֲבֵי
אֲשִׁישֵׁי עֲנָבִים׃ 2 וָאֶכְּרֶהָ לִּי בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר כָּסֶף וְחֹמֶר שְׂעֹרִים וְלֶתֶךְ
שְׂעֹרִים׃ 3 וָאֹמַר אֵלֶיהָ יָמִים רַבִּים תֵּשְׁבִי לִי לֹא תִזְנִי וְלֹא תִהְיִי
לְאִישׁ וְגַם־אֲנִי° אֵלָיִךְ׃
4 כִּי׀ יָמִים רַבִּים יֵשְׁבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵין מֶלֶךְ וְאֵין שָׂר
וְאֵין זֶבַח וְאֵין מַצֵּבָה וְאֵין אֵפוֹד וּתְרָפִים׃
5 אַחַר יָשֻׁבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבִקְשׁוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם
וְאֵת דָּוִיד מַלְכָּם וּפָחֲדוּ אֶל־יְהוָה וְאֶל־טוּבוֹ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים׃ ס

17 [a-a] l וְשַׂמְתִּי אֶת־ || [b] prps וְעָלְתָה || 18 °-° frt l וְלֹא תִקְרָא עוֹד תִּקְרָא לְאִישָׁהּ cf 𝔊 καλέσει με ὁ ἀνήρ μου καὶ οὐ κ. με ἔτι Βααλείμ (ב' י' add?) || 19 l לַבְּעָלִים cf 𝔊 || 20 [a] frt l לָהּ || [b-b] add? || [c] l וְהִשְׁכַּבְתִּיהָ cf 𝔊 (κατοικιῶ) σε, ΣΘ frt בִּשְׁמֹתָם וְהוֹשַׁבְתִּים, 𝔄 κοιμήσω || 21 [a] l prb (bis) —תִּיהָ || [b-b] add (nonn בצדק ובמשפט add habent [om ו sq], al post haec vb ins וארשתיה) || 22 [a] l —תיה || [b] frt l וּבְדַעַת (ca 40MSS + כִּי אֲנִי) || 23 >𝔊, dl; frt נאם־יהוה add || 24 °-° add? || 25 prps וּזְרַעְתִּיהָ || Cp 3, 1 𝔊𝔖 אֹהֶבֶת || 3 ins לֹא אָבוֹא, aut l אֵינֶנִּי לָךְ.

4 ¹שִׁמְע֥וּ דְבַר־יְהוָ֖ה בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל כִּ֣י רִ֤יב לַֽיהוָה֙ עִם־יוֹשְׁבֵ֣י הָאָ֔רֶץ
כִּ֣י אֵין־אֱמֶ֧ת וְאֵין־חֶ֛סֶד וְאֵין־דַּ֥עַת אֱלֹהִ֖ים בָּאָֽרֶץ׃
²אָלֹ֣ה וְכַחֵ֔שׁ וְרָצֹ֥חַ וְגָנֹ֖ב וְנָאֹ֑ף פָּרָ֕צוּ וְדָמִ֥ים בְּדָמִ֖ים נָגָֽעוּ׃
³˚עַל־כֵּ֣ן׀ תֶּאֱבַ֣ל הָאָ֗רֶץ וְאֻמְלַל֙ כָּל־יוֹשֵׁ֣ב בָּ֔הּ
בְּחַיַּ֥ת הַשָּׂדֶ֖ה וּבְע֣וֹף הַשָּׁמָ֑יִם וְגַם־דְּגֵ֥י הַיָּ֖ם יֵאָסֵֽפוּ׃
⁴אַ֣ךְ אִ֔ישׁ אַל־יָרֵ֖ב וְאַל־יוֹכַ֣ח אִ֑ישׁ ˚וְעַמְּךָ֖ כִּמְרִיבֵ֥י כֹהֵֽן˚׃
⁵ᵃוְכָשַׁלְתָּ֣ הַיּ֔וֹםᵃ וְכָשַׁ֧ל גַּם־נָבִ֛יא עִמְּךָ֖ לָ֑יְלָה
וְדָמִ֖יתִיᵇ אִמֶּֽךָᶜ׃ ⁶ᵃנִדְמ֥וּ עַמִּ֖י מִבְּלִ֣י הַדָּ֑עַתᵃ
כִּֽי־ᵇאַתָּ֞ה הַדַּ֣עַתᵇ מָאַ֗סְתָּ וְאֶמְאָֽסְאךָᶜ מִכַּהֵ֣ן לִ֔י
וַתִּשְׁכַּח֙ תּוֹרַ֣ת אֱלֹהֶ֔יךָ אֶשְׁכַּ֥ח בָּנֶ֖יךָ גַּם־אָֽנִי׃
⁷כְּרֻבָּ֖ם כֵּ֣ן חָֽטְאוּ־לִ֑י כְּבוֹדָ֖ם בְּקָל֥וֹן אָמִֽיר׃
⁸חַטַּ֥את עַמִּ֖י יֹאכֵ֑לוּ וְאֶל־עֲוֺנָ֖ם יִשְׂא֥וּ נַפְשֽׁוֹ׃
⁹וְהָיָ֥ה כָעָ֖ם ˚כַּכֹּהֵ֑ן
וּפָקַדְתִּ֤י עָלָיו֙ דְּרָכָ֔יו וּמַעֲלָלָ֖יו אָשִׁ֥יב לֽוֹ׃
¹⁰וְאָֽכְלוּ֙ וְלֹ֣א יִשְׂבָּ֔עוּ הִזְנ֖וּᵃ וְלֹ֣א יִפְרֹ֑צוּ
כִּֽי־אֶת־יְהוָ֥ה עָזְב֖וּ לִשְׁמֹֽרᵇ׃ ¹¹זְנ֛וּתᵃ וְיַ֥יִןᵇ וְתִיר֖וֹשׁ יִֽקַּֽח־לֵֽב׃
¹²עַמִּי֙ בְּעֵצ֣וֹ יִשְׁאָ֔ל וּמַקְל֖וֹ יַגִּ֣יד ל֑וֹ
כִּ֣י ר֤וּחַ זְנוּנִים֙ הִתְעָ֔ה וַיִּזְנ֖וּ מִתַּ֥חַת אֱלֹהֵיהֶֽם׃
¹³עַל־רָאשֵׁ֨י הֶהָרִ֜ים יְזַבֵּ֗חוּ וְעַל־הַגְּבָעוֹת֙ יְקַטֵּ֔רוּ
תַּ֣חַת אַלּ֧וֹן וְלִבְנֶ֛ה וְאֵלָ֖ה כִּ֣י ט֣וֹב צִלָּ֑הּ
˚עַל־כֵּ֗ן תִּזְנֶ֙ינָה֙ בְּנ֣וֹתֵיכֶ֔ם וְכַלּוֹתֵיכֶ֖ם תְּנָאַֽפְנָה׃
¹⁴לֹֽא־אֶפְק֨וֹד עַל־בְּנוֹתֵיכֶ֜ם כִּ֣י תִזְנֶ֗ינָה וְעַל־כַּלּֽוֹתֵיכֶם֙ כִּ֣י תְנָאַ֔פְנָה
כִּי־הֵם֙ עִם־הַזֹּנ֣וֹת יְפָרֵ֔דוּ וְעִם־הַקְּדֵשׁ֖וֹת יְזַבֵּ֑חוּ וְעָ֥ם לֹֽא־יָבִ֖ין
¹⁵אִם־זֹנֶ֤ה אַתָּה֙ יִשְׂרָאֵ֔ל אַל־יֶאְשַׁ֖ם יְהוּדָ֑ה [יִלָּבֵֽט׃

Cp 4, 2 l וּפָרְצוּ (trsp ,) ‖ vs 3 nonn add habent ‖ 4 ˚-˚ l aut וְעַמִּי כָמוֹךָ ‖ וְעַם כַּכֹּמֶר וְנָבִיא כַּכֹּהֵן aut ועמי כִּכְמָרָיו [כהן] (cf 𝔊 ὁ λαός μου) aut הַכֹּהֵן ‖ 5 ᵃ⁻ᵃ l וְכָשַׁלְתָּה יוֹמָם cf 𝔊 ‖ ᵇ prps וְדִמֵּיתִי ‖ ᶜ crrp?; prps אִם כֵּן נִדְמוּ ‖ 6 ᵃ⁻ᵃ frt dl (nonn 5.6a add habent) ‖ ᵇ⁻ᵇ l frt אֶת־הַדַּעַת; prps מָאֲסוּ . . וָאֶמְאָסֵם . . וַיִּשְׁכְּחוּ . . אֱלֹהֵיהֶם . . וְאֶשְׁכַּח בְּנֵיהֶם ‖ ᶜ l c Q וְאֶמְאָסְךָ (mlt MSS) ‖ 7 𝔗𝔖 הֵמִירוּ ‖ 8 l נַפְשָׁם (ca 20MSS נַפְשָׁם) ‖ 9 frt ins כַּנָּבִיא וְכַנָּבִיא ‖ 10 ᵃ l frt יִזְנוּ ‖ ᵇ frt crrp; l ? aut לֹא שָׁמֵר aut עָזָבוּ׃ (al v 10b add habent) ‖ 11 ᵃ frt dl ‖ ᵇ יין sine ו in optim MSS et Edd; frt v 11 post v 14 trsp ‖ 12 l הִתְעָהוּ cf 𝔗𝔖 ‖ in 13b. 14 prps suff. 3. pers. ‖ 14 l יְפָרְדוּ cf Prov 18,1.

וְאַל־תָּבֹ֣אוּ הַגִּלְגָּ֗ל וְאַל־תַּֽעֲלוּ֙ בֵּ֣ית אָ֔וֶן[a]
וְאַל־תִּשָּׁבְע֖וּ[b] חַי־יְהוָֽה׃
16 כִּ֚י כְּפָרָ֣ה סֹֽרֵרָ֔ה סָרַ֖ר[a] יִשְׂרָאֵ֑ל [b]עַתָּה֙ יִרְעֵ֣ם יְהוָ֔ה[b] כְּכֶ֖בֶשׂ
17 חֲב֧וּר[a] עֲצַבִּ֛ים אֶפְרָ֖יִם [b]הַֽנַּֽח־לֽוֹ׃ 18 סָ֖ר סָבְאָ֑ם[b] [בַּמֶּרְחָֽב׃
[a]הַזְנֵ֣ה הִזְנ֔וּ[a] אָהֲב֥וּ הֵב֛וּ[c] קָל֖וֹן מָגִנֶּֽיהָ[d]׃
19 צָרַ֥ר ר֛וּחַ אוֹתָ֖הּ[a] בִּכְנָפֶ֑יהָ וְיֵבֹ֖שׁוּ מִזִּבְחוֹתָֽם[b]׃ ס

5 1 שִׁמְעוּ־זֹ֨את הַכֹּהֲנִ֜ים וְהַקְשִׁ֣יבוּ ׀ בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֗ל
וּבֵ֤ית הַמֶּ֙לֶךְ֙ הַאֲזִ֔ינוּ כִּ֥י לָכֶ֖ם הַמִּשְׁפָּ֑ט
כִּֽי־פַח֙ הֱיִיתֶ֣ם לְמִצְפָּ֔ה וְרֶ֖שֶׁת פְּרוּשָׂ֥ה עַל־תָּבֽוֹר׃
2 [a]וְשַׁחֲטָ֥ה שֵׂטִ֖ים[a] הֶעְמִ֑יקוּ וַאֲנִ֖י[b] מוּסָ֥ר לְכֻלָּֽם[c]׃
3 אֲנִי֙ יָדַ֣עְתִּי אֶפְרַ֔יִם וְיִשְׂרָאֵ֖ל לֹא־נִכְחַ֣ד מִמֶּ֑נִּי
כִּ֤י עַתָּה֙[a] הִזְנֵ֣יתָ[b] אֶפְרַ֔יִם נִטְמָ֖א יִשְׂרָאֵֽל׃
4 לֹ֤א יִתְּנוּ֙ מַ֣עַלְלֵיהֶ֔ם לָשׁ֖וּב אֶל־אֱלֹהֵיהֶ֑ם
כִּ֣י ר֤וּחַ זְנוּנִים֙ בְּקִרְבָּ֔ם וְאֶת־יְהוָ֖ה לֹ֥א יָדָֽעוּ׃
5 וְעָנָ֥ה גְאוֹן־יִשְׂרָאֵ֖ל בְּפָנָ֑יו וְיִשְׂרָאֵ֣ל[a] וְאֶפְרַ֗יִם יִכָּֽשְׁלוּ֙ בַּעֲוֺנָ֔ם
כָּשַׁ֥ל[b] גַּם־יְהוּדָ֖ה עִמָּֽם׃
6 בְּצֹאנָ֤ם וּבִבְקָרָם֙ יֵֽלְכ֔וּ לְבַקֵּ֖שׁ אֶת־יְהוָ֑ה וְלֹ֥א יִמְצָ֖אוּ
חָלַ֥ץ מֵהֶֽם׃ 7 בַּיהוָ֣ה[a] בָּגָ֔דוּ [b]כִּֽי־בָנִ֥ים[b] זָרִ֖ים יָלָ֑דוּ
עַתָּ֛ה יֹאכְלֵ֥ם חֹ֖דֶשׁ[c] אֶת־חֶלְקֵיהֶֽם׃ פ
8 תִּקְע֤וּ שׁוֹפָר֙ בַּגִּבְעָ֔ה חֲצֹצְרָ֖ה בָּרָמָ֑ה
הָרִ֙יעוּ֙ בֵּ֣ית אָ֔וֶן[a] אַחֲרֶ֖יךָ[b] בִּנְיָמִֽין׃
9 אֶפְרַ֙יִם֙ לְשַׁמָּ֣ה תִֽהְיֶ֔ה בְּי֖וֹם תּֽוֹכֵחָ֑ה
בְּשִׁבְטֵי֙ יִשְׂרָאֵ֔ל הוֹדַ֖עְתִּי נֶאֱמָנָֽה׃

15 [a] l frt אַל cf Am 5,5 (15 a frt add) ‖ [b] ins ? בִּבְאֵר שָׁבַע cf Am 5,5; 8,14 ‖ 16 [a] dl? ‖ [b-b] add ‖ 17 [a] l frt חָבָר cf Jes 44,11 𝔐 ‖ [b-b] (17/18) l הַנַּח בְּסֹד סָבְאִם, cf Vrs ‖ 18 [a-a] l ? זָנֹה זָנוּ et ins frt מֵאַחֲרַי ‖ [c] dl ‖ [d] 𝔊^B ἐκ φρυάγματος αὐτῆς (𝔊^A αὐτῶν); l frt מִגְּאֹנָם cf 5,5 ‖ 19 [a] 𝔊 σὺ εἶ (אַתָּה); l frt אוֹתָם (sed 19 a prb crrp) ‖ [b] l c nonn MSS (pl MSS sine מִ) מִמִּזְבְּחוֹתָם cf 𝔊𝔖𝔗𝔏 et 8,11 ‖ Cp 5, 2 [a-a] l וְשַׁחַת הַשִּׁטִּים (סַט' 𝔅) ‖ [b] prps וְאֵין ‖ [c] 𝔊 לְכָלְכֶם ‖ 3 [a] l אַתָּה ‖ [b] l frt זָנִיתָ cf 4,10. 12 (vs 3b frt add) ‖ 4 l יִתְּנוּם (vs 4b nonn add habent) ‖ 5 [a] frt dl ‖ [b] l וְכשל aut יִכְשַׁל, cf 𝔊 (frt fin vs est add) ‖ 6 l חִלַּצְתִּי et trsp ׃ ad ימצאו ‖ 7 [a] l כִּי בִי cf 𝔊 ‖ [b-b] l וּבנים ‖ [c] crrp; 𝔊 ἐρυσίβη = חָרֶשׁ?; l frt יַחֲרִיב et praem mtr cs מַשְׁחִית ‖ 8 [a] cf 4,15 ‖ [b] crrp; 𝔊 ἐξέστη cf 11,11: l ? יֶחֱרַד aut הַחֲרִידוּ cf Am 3,6.

10 הָיוּ֙ שָׂרֵ֣י יְהוּדָ֔ה כְּמַסִּיגֵ֖י גְּב֑וּל
עֲלֵיהֶ֕ם אֶשְׁפּ֥וֹךְ כַּמַּ֖יִם עֶבְרָתִֽי׃
11 עָשׁ֥וּק[a] אֶפְרַ֖יִם רְצ֣וּץ[b] מִשְׁפָּ֑ט כִּ֣י הוֹאִ֔יל[c] הָלַ֖ךְ אַחֲרֵי־צָֽו[d]׃
12 וַאֲנִ֥י כָעָ֖שׁ לְאֶפְרָ֑יִם וְכָרָ֖קָב לְבֵ֥ית יְהוּדָֽה׃
13 וַיַּ֨רְא אֶפְרַ֜יִם אֶת־חָלְי֗וֹ וִיהוּדָה֙[a] אֶת־מְזֹר֔וֹ
וַיֵּ֤לֶךְ אֶפְרַ֙יִם֙ אֶל־אַשּׁ֔וּר וַיִּשְׁלַ֖ח[a] אֶל־[b]מֶ֣לֶךְ יָרֵ֑ב[b]
וְה֗וּא לֹ֤א יוּכַל֙ לִרְפֹּ֣א לָכֶ֔ם[c] וְלֹֽא־יִגְהֶ֥ה[d] מִכֶּ֖ם[e] מָזֽוֹר׃
14 כִּ֣י אָנֹכִ֤י כַשַּׁ֙חַל֙ לְאֶפְרַ֔יִם וְכַכְּפִ֖יר לְבֵ֣ית יְהוּדָ֑ה
אֲנִ֨י אֲנִ֤י אֶטְרֹף֙ וְאֵלֵ֔ךְ אֶשָּׂ֖א וְאֵ֥ין מַצִּֽיל׃
15 אֵלֵ֤ךְ אָשׁ֙וּבָה֙ אֶל־מְקוֹמִ֔י
עַ֥ד אֲשֶֽׁר־יֶאְשְׁמ֖וּ וּבִקְשׁ֣וּ פָנָ֑י בַּצַּ֥ר לָהֶ֖ם יְשַׁחֲרֻֽנְנִי׃
6 1 לְכוּ֙ וְנָשׁ֣וּבָה אֶל־יְהוָ֔ה כִּ֛י ה֥וּא טָרָ֖ף וְיִרְפָּאֵ֑נוּ יַ֖ךְ וְיַחְבְּשֵֽׁנוּ׃
2 יְחַיֵּ֖נוּ מִיֹּמָ֑יִם בַּיּוֹם֙ הַשְּׁלִישִׁ֔י יְקִמֵ֖נוּ וְנִחְיֶ֥ה לְפָנָֽיו׃
3 וְנֵדְעָ֣ה נִרְדְּפָ֗ה לָדַ֙עַת֙ אֶת־יְהוָ֔ה [a]כְּשַׁ֖חַר נָכ֣וֹן מֹצָא֑וֹ[a]
וְיָב֤וֹא כַגֶּ֙שֶׁם֙ לָ֔נוּ כְּמַלְק֖וֹשׁ יוֹרֶ֥ה[b] אָֽרֶץ׃
4 מָ֤ה אֶֽעֱשֶׂה־לְּךָ֙ אֶפְרַ֔יִם מָ֥ה אֶעֱשֶׂה־לְּךָ֖ יְהוּדָ֑ה[a]
וְחַסְדְּכֶם֙[b] כַּעֲנַן־בֹּ֔קֶר וְכַטַּ֖ל מַשְׁכִּ֥ים הֹלֵֽךְ׃
5 עַל־כֵּ֗ן חָצַ֙בְתִּי֙[a] בַּנְּבִיאִ֔ים הֲרַגְתִּ֖ים[b] בְּאִמְרֵי־פִ֑י
[c]וּמִשְׁפָּטֶ֖יךָ א֥וֹר[c] יֵצֵֽא׃
6 כִּ֛י חֶ֥סֶד חָפַ֖צְתִּי וְלֹא־זָ֑בַח וְדַ֥עַת אֱלֹהִ֖ים מֵעֹלֽוֹת׃
7 וְהֵ֕מָּה כְּאָדָ֖ם עָבְר֣וּ בְרִ֑ית שָׁ֖ם בָּ֥גְדוּ בִֽי׃
8 גִּלְעָ֕ד קִרְיַ֖ת פֹּ֣עֲלֵי אָ֑וֶן עֲקֻבָּ֖ה מִדָּֽם׃
9 [°]וּכְחַכֵּ֣י אִ֗ישׁ גְּדוּדִים֙[°] חֶ֣בֶר כֹּהֲנִ֔ים
דֶּ֖רֶךְ יְרַצְּחוּ־שֶׁ֑כְמָה כִּ֥י זִמָּ֖ה עָשֽׂוּ׃

**10** l ? ישראל cf 12,3 ‖ **11** [a] l עָשַׁק cf 𝔊 ‖ [b] l רֹצֵץ cf 𝔊 ‖ [c] ins frt ישראל ‖ [d] Hier צוֹאָה, 𝔊 (ματαίων) 𝔖𝔗 (שָׁוְ(א ‖ **12** l ישראל ‖ **13** [a] l וישראל, frt etiam pro לו ‖ וישלח cf 13aα ‖ [b-b] l מַלְכִּי רָב aut מַלְכִּי רָם (מֶלֶךְ) cf 𝔊 ιαρειμ ‖ [c] prps לו ‖ [d] l 'יַגְ ‖ [e] prps מִמֶּנּוּ ‖ **14** l ישראל ‖ **15** l יָשֹׁמּוּ cf 𝔊 ἀφανισθῶσι ‖ **Cp 6,3** [a-a] (אָנוּ—) כְּשַׁחֲרֵנוּ כֵּן נִמְצָאֵהוּ cf 𝔊 εὑρήσομεν αὐτόν ‖ [b] l יַרְוֶה cf Jes 55,10 ‖ **4** [a] l ישראל ‖ [b] l frt וְחַסְדְּךָ ‖ **5** [a] l frt חָצַבְתִּיךָ ‖ [b] l frt הֲרַגְתִּיךָ ‖ [c-c] l c 𝔊𝔖𝔗 וּמִשְׁפָּטִי כָאוֹר, frt v 5b contin v 3b ‖ **7** crrp ?; l ? nom loci cum ב ‖ **8** frt l מְדַמְּמִים ‖ **9** [°-°] crrp: 𝔊 וְכֹחֲךָ (καὶ ἡ ἰσχύς σου) pro וכחכי et חִבְּאוּ (ἔκρυψαν) pro חבר; 𝔊[A] דרך יהוה רצחו (ὁδὸν κυρίου ἐφόνευσαν); prps כְּהֶחָבֵא אַנְשֵׁי גְדוּדִים (כְּנֶגֶד' מַכֵּי אִישׁ) נֶחְבְּאוּ כֹהֲנִים | וַיְרַצְּחוּ דֶּרֶךְ שְׁ; al וְכִמְחַכֵּי pro 'וכח (om גדודים tanquam gloss).

°10 בְּבֵית יִשְׂרָאֵל[a] רָאִיתִי שַׁעֲרִירִיָּה[b] שָׁם זְנוּת[c] לְאֶפְרַיִם[d] נִטְמָא יִשְׂרָאֵל׃
°11 גַּם־יְהוּדָה שָׁת קָצִיר לָךְ בְּשׁוּבִי שְׁבוּת עַמִּי׃ ס 7 1 כְּרָפְאִי לְיִשְׂרָאֵל
וְנִגְלָה[a] עֲוֹן אֶפְרַיִם וְרָעוֹת[b] שֹׁמְרוֹן
כִּי [c]פָעֲלוּ שָׁקֶר וְ[c]גַנָּב יָבוֹא[d] פָּשַׁט[e] גְּדוּד בַּחוּץ׃
2 וּבַל־יֹאמְרוּ לִלְבָבָם כָּל־רָעָתָם זָכָרְתִּי
עַתָּה סְבָבוּם מַעַלְלֵיהֶם נֶגֶד פָּנַי הָיוּ׃
3 בְּרָעָתָם יְשַׂמְּחוּ־מֶלֶךְ וּבְכַחֲשֵׁיהֶם שָׂרִים׃
4 כֻּלָּם מְנָאֲפִים כְּמוֹ תַנּוּר [o]בֹּעֵרָה מֵאֹפֶה[o] יִשְׁבּוֹת מֵעִיר מִלּוּשׁ בָּצֵק
עַד־חֻמְצָתוֹ׃
5 יוֹם[a] מַלְכֵּנוּ הֶחֱלוּ שָׂרִים[b] חֲמַת מִיָּיִן
[c]מָשַׁךְ יָדוֹ אֶת־לֹצְצִים[c]׃
6 כִּי־קֵרְבוּ[a] כַתַּנּוּר לִבָּם בְּאָרְבָּם[b] כָּל־הַלַּיְלָה יָשֵׁן אֹפֵהֶם[c]
בֹּקֶר הוּא בֹעֵר כְּאֵשׁ לֶהָבָה׃
7 כֻּלָּם יֵחַמּוּ כַּתַּנּוּר וְאָכְלוּ אֶת־שֹׁפְטֵיהֶם
כָּל־מַלְכֵיהֶם נָפָלוּ אֵין־קֹרֵא בָהֶם אֵלָי׃
8 אֶפְרַיִם בָּעַמִּים הוּא יִתְבּוֹלָל
אֶפְרַיִם הָיָה עֻגָה בְּלִי הֲפוּכָה׃
9 אָכְלוּ זָרִים כֹּחוֹ וְהוּא לֹא יָדָע
גַּם־שֵׂיבָה זָרְקָה בּוֹ וְהוּא לֹא יָדָע׃
°10 וְעָנָה גְאוֹן־יִשְׂרָאֵל בְּפָנָיו וְלֹא־שָׁבוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְלֹא בִקְשֻׁהוּ
11 וַיְהִי אֶפְרַיִם כְּיוֹנָה פוֹתָה אֵין לֵב [בְּכָל־זֹאת׃
מִצְרַיִם קָרָאוּ אַשּׁוּר הָלָכוּ׃
12 כַּאֲשֶׁר יֵלֵכוּ אֶפְרוֹשׂ עֲלֵיהֶם רִשְׁתִּי
כְּעוֹף הַשָּׁמַיִם אוֹרִידֵם אַיְסִרֵם[a] [b]כְּשֵׁמַע לַעֲדָתָם[b]׃
13 אוֹי לָהֶם כִּי־נָדְדוּ מִמֶּנִּי שֹׁד לָהֶם כִּי־פָשְׁעוּ בִי
וְאָנֹכִי אֶפְדֵּם וְהֵמָּה דִּבְּרוּ עָלַי כְּזָבִים׃

10 [a] l אֶל cf postea שם ‖ [b] l c Q שַׁעֲרוּרִיָּה ‖ [c] l זָנִיתָ aut זָנָה ‖ [d] ל dl ‖ v 11 add ‖ Cp 7, 1 [a] dl ו ‖ [b] l c 𝔊 רָעַת (praem frt וְיָדַעְתִּי) ‖ [c-c] frt add ‖ [d] ins בַּבַּיִת (cf 𝔊 πρὸς αὐτόν [pro οἶκον]) ‖ [e] 𝔊 פּשֵׁט ‖ 2 l ? —וּבִי ‖ 3 l יִמְשְׁחוּ ‖ 4 [o-o] l בֹּעֵר הֵם אֹפֵהוּ (prb v 4 add) ‖ 5 [a] prps הֵם (trsp ׃) ‖ [b] prps וְשָׂרֵינוּ; al מִיּוֹם מָלְכוֹ . . . יַיִן ‖ [c-c] crrp; prps הִשְׁכִּירוּ מֶלֶךְ לצ׳ ‖ 6 [a] l קָדַח, aut קִרְבָּם (sine לבם) ‖ [b] dl, aut l בֹּעֵר בָּם ‖ [c] l אַפְּהֶם cf 𝔗𝔖 ‖ 8 l frt יִבּוֹל ‖ 9 l זִרְקָה ‖ v 10 frt add ‖ 12 [a] l אֲיַסְּרֵם, prps אֶאֶסְרֵם = אַסְרֵם ‖ [b-b] l frt עַל רָעָתָם cf 𝔊 τῆς θλίψεως αὐτῶν.

14 וְלֹא־זָעֲקוּ אֵלַי בְּלִבָּם כִּי יְיֵלִילוּ[a] עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם[b]
עַל־דָּגָן וְתִירוֹשׁ יִתְגּוֹרָרוּ[c] יָסוּרוּ[d] בִי׃
15 וַאֲנִי יִסַּרְתִּי חִזַּקְתִּי זְרוֹעֹתָם וְאֵלַי יְחַשְּׁבוּ־רָע׃
16 יָשׁוּבוּ ׀ [a]לֹא עָל[a] הָיוּ כְּקֶשֶׁת רְמִיָּה
יִפְּלוּ בַחֶרֶב שָׂרֵיהֶם [b]מִזַּעַם[b]
לְשׁוֹנָם [c]זוֹ לַעְגָּם[c] בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃
8 1 [a]אֶל־חִכְּךָ שֹׁפָר[a] כַּנֶּשֶׁר עַל־בֵּית יְהוָה
[b]יַעַן עָבְרוּ בְרִיתִי וְעַל־תּוֹרָתִי פָּשָׁעוּ[b]׃
2 לִי יִזְעָקוּ אֱלֹהַי[a] יְדַעֲנוּךָ יִשְׂרָאֵל[b]׃
3 [a]זָנַח יִשְׂרָאֵל טוֹב אוֹיֵב יִרְדְּפוֹ[b]׃
4 הֵם הִמְלִיכוּ וְלֹא מִמֶּנִּי הֵשִׂירוּ וְלֹא יָדָעְתִּי
כַּסְפָּם וּזְהָבָם עָשׂוּ לָהֶם עֲצַבִּים לְמַעַן יִכָּרֵת׃
5 זָנַח[a] עֶגְלֵךְ שֹׁמְרוֹן חָרָה אַפִּי בָּם
[b]עַד־מָתַי לֹא יוּכְלוּ נִקָּיֹן׃ 6 כִּי מִיִּשְׂרָאֵל וְהוּא חָרָשׁ עָשָׂהוּ וְלֹא
אֱלֹהִים הוּא
כִּי־שְׁבָבִים יִהְיֶה עֵגֶל שֹׁמְרוֹן׃
7 כִּי רוּחַ יִזְרָעוּ וְסוּפָתָה יִקְצֹרוּ
קָמָה אֵין־לוֹ[a] צֶמַח בְּלִי יַעֲשֶׂה[b]־קֶּמַח
אוּלַי יַעֲשֶׂה זָרִים יִבְלָעֻהוּ׃
8 נִבְלַע יִשְׂרָאֵל[a] עַתָּה הָיוּ[b] בַגּוֹיִם כִּכְלִי אֵין־חֵפֶץ בּוֹ׃
9 כִּי־הֵמָּה עָלוּ אַשּׁוּר [a]פֶּרֶא בּוֹדֵד לוֹ[a] אֶפְרַיִם[b] הִתְנוּ[c] אֲהָבִים׃
10 גַּם כִּי־יִתְנוּ בַגּוֹיִם עַתָּה אֲקַבְּצֵם[a]

14 [a] l יֵילִילוּ ‖ [b] crrp, l ? מִזְבְּחוֹתָם ‖ [c] l c 12MSS יִתְגּוֹדָדוּ cf 𝔊 κατετέμνοντο ‖ [d] l יָסוֹרוּ et frt antea סָרָר, cf 15 init יסרתי ‖ 15 >𝔊; prb dl ‖ 16 [a-a] l ? לַבַּעַל cf 𝔊 (εἰς οὐδέν = אֶל אַל) 𝔖 et 9,10; 13,1 ‖ [b-b] l ? מְזַעֲמֵי שֹׁפְטֵיהֶם vel מַלְכָּם וְשֹׁפְטֵיהֶם ‖ [c-c] crrp, l frt כִּי לָעֲגָה ‖ Cp 8, 1 [a-a] crrp; 𝔊 (εἰς κόλπον αὐτῶν [חֵקָם] ὡς γῆ) vid leg כעפר pr שפר ךְ; prb כנשר et שפר (ךְ) sunt variant ‖ [b-b] frt add (al vv 1. 2 add hab) ‖ 2 [a] l c 𝔊 אֱלֹהִים ‖ [b] >𝔊𝔖 ‖ 3 [a] 𝔊 + כי ‖ [b] frt l יִרְדְּפֵהוּ aut יִרְדְּפֵם ‖ 4 𝔊𝔖𝔗 יִכָּרֵתוּ ‖ 5 [a] l aut זָנַחְתִּי aut אֶזְנַח ‖ [b] 5b. 6a frt add ‖ 6 dl ו ‖ 7 [a] l? לָהּ ‖ [b] l aut עָשָׂה cf 7,8 aut תַּעֲשֶׂה; frt autem קמה dl ut לו ad ישראל v 3 (cf 8) respic. Quae cum ita sint, l sing vb 7a (7bβ frt add) ‖ 8 [a] cf ad 9 ‖ [b] l ? הָיָה, sed cf [a] ‖ 9 [a-a] prps: trsp haec vb ad 8[a] et l אפרים pro פרא cf 𝔊 ‖ [b] l מִצְרַיִם cf v 13; 7,11 ‖ [c] frt l יִתְּנוּ (id frt in 10a) ‖ 10 [a] frt crrp; frt l אֲפִיצֵם seu אֲנַפְּצֵם (nonn 10a add habent).

[b]וַיָּחֵלּוּ מְּעָט מִמַּשָּׂא מֶלֶךְ שָׂרִים[b]׃
11 כִּֽי־הִרְבָּה אֶפְרַיִם מִזְבְּחֹת לַחֲטֹא הָיוּ־לוֹ מִזְבְּחוֹת לַחֲטֹא׃
12 אֶכְתָּוב[a]־לוֹ [b]רֻבֵּו תּוֹרָתִי[b] כְּמוֹ־זָר נֶחְשָׁבוּ[c]׃
13 [a]זִבְחֵי הַבְהָבַי יִזְבְּחוּ[a] בָשָׂר וַיֹּאכֵלוּ
[b]יְהוָה לֹא רָצָם[b] עַתָּה יִזְכֹּר[c] עֲוֺנָם וְיִפְקֹד[d] חַטֹּאותָם
[e]הֵמָּה מִצְרַיִם יָשׁוּבוּ[e]׃ 14[o] וַיִּשְׁכַּח יִשְׂרָאֵל אֶת־עֹשֵׂהוּ וַיִּבֶן הֵיכָלוֹת
וִיהוּדָה הִרְבָּה עָרִים בְּצֻרוֹת וְשִׁלַּחְתִּי־אֵשׁ בְּעָרָיו וְאָכְלָה אַרְמְנֹתֶיהָ׃
9 1 אַל־תִּשְׂמַח יִשְׂרָאֵל׀ [a]אֶל־גִּיל[a] כָּעַמִּים [b]כִּי זָנִיתָ מֵעַל אֱלֹהֶיךָ[b]
אָהַבְתָּ אֶתְנָן עַל כָּל־גָּרְנוֹת דָּגָן׃
2 גֹּרֶן וָיֶקֶב לֹא יִרְעֵם[a] וְתִירוֹשׁ יְכַחֶשׁ בָּהּ[b]׃
3 לֹא יֵשְׁבוּ בְּאֶרֶץ יְהוָה וְשָׁב אֶפְרַיִם מִצְרַיִם
וּבְאַשּׁוּר טָמֵא יֹאכֵלוּ׃
4 לֹא־יִסְּכוּ לַיהוָה׀ יַיִן וְלֹא יֶעֶרְבוּ[a]־לוֹ זִבְחֵיהֶם
[b]כְּלֶחֶם אוֹנִים לָהֶם[b]
כָּל־אֹכְלָיו יִטַּמָּאוּ כִּי־לַחְמָם לְנַפְשָׁם לֹא יָבוֹא בֵּית יְהוָה׃
5 מַה־תַּעֲשׂוּ לְיוֹם מוֹעֵד וּלְיוֹם חַג־יְהוָה׃
6 כִּי־הִנֵּה [a]הָלְכוּ מִשֹּׁד[a] [b]מִצְרַיִם תְּקַבְּצֵם[b] מֹף תְּקַבְּרֵם
[c]מַחְמַד לְכַסְפָּם[c] קִמּוֹשׂ[d] יִירָשֵׁם חוֹחַ בְּאָהֳלֵיהֶם׃
7 בָּאוּ׀ יְמֵי הַפְּקֻדָּה [a]בָּאוּ יְמֵי הַשִּׁלֻּם[a] יֵדְעוּ יִשְׂרָאֵל
אֱוִיל הַנָּבִיא מְשֻׁגָּע אִישׁ הָרוּחַ עַל רֹב עֲוֺנְךָ [b]וְרַבָּה מַשְׂטֵמָה[b]׃
8 [o]צֹפֶה אֶפְרַיִם עִם־אֱלֹהָי[o] נָבִיא

10 [b-b] Var[EsP] 'וַי; l c 𝔊 וַיֶחְדְּלוּ מְעַט מִמְּשֹׁחַ מֶלֶךְ וְשָׂרִים (𝔊 καὶ κοπάσουσιν μικρὸν τοῦ χρίειν βασιλέα καὶ ἄρχοντας cf 𝔖𝔗) cf 7,3. 13,10 ‖ 11 frt dl ‖ 12 [a] Q[MSS] אֶכְתָּב ‖ [b-b] frt l רֹב תּוֹרֹתַי (Q רֻבֵּי K רִבּוֹ) ‖ 13 [a-a] frt l זֶבַח אָהֵבוּ וַיִּזְבָּחוּ ‖ [b-b] frt add ‖ [c] l אֶזְכֹּר cf 12 ‖ [d] l וְאֶפְקֹד cf 12 ‖ [e-e] frt add cf 9,3 et 𝔊; (𝔊 + καὶ ἐν Ἀσσυρίοις ἀκάθαρτα φάγονται) ‖ v 14 prb add ‖ Cp 9, 1 [a-a] 𝔊 אַל־תָּגֵל ‖ [b-b] frt add ‖ 2 [a] l c 𝔊 יְדָעָם οὐκ ἔγνω ‖ [b] l c mlt MSS 𝔊𝔖𝔗 בָּם ‖ 4 [a] l יַעַרְכוּ cf Lev 1,8. 12 ‖ [b] l לַחְמָם, al v 4b. 5 add hab ‖ 5 𝔊[B] לִימֵי ‖ 6 [a-a] l aut הֹלְכִים אַשּׁוּר aut יָלְכוּ אַשּׁוּר ‖ [b-b] frt var vb sequ מף תקברם ‖ [c-c] l מַחֲמַדֵּי כַסְפָּם, al prpon מַחֲמַדֵּיהֶם et לכספם add habent ‖ [d] sic 𝔅; al קִמּוֹשׁ(ש) ‖ 7 [a-a] l frt (mtr cs) sol וְהשלם ‖ [b-b] crrp?; frt l וְאַשְׁמָתָם (et עֲוֺנָם pro עונך) aut —תֶךָ cf 𝔊𝔖𝔗 ‖ 8 [o-o] prb crrp, num c fin vs 7 conjg: מַשְׂטֵמַת הַצֹּפֶה בְּבֵית אֱלֹהָיו?; al conjg ידעו ישראל c vs 8aα et prpon יָדַע ישראל [קְ]צִפִּי [יָדַע] אֶפְרַיִם [וְ]עִמִּ[י] (ad יָדַע cf 𝔊 κακωθήσεται = ירע; אלהי נביא v 8 = אויל הנביא v 7), sed incertum.

פַּח יָקוֹשׁ עַל־כָּל־דְּרָכָיו מַשְׂטֵמָה בְּבֵית אֱלֹהָיו׃

9 הֶעְמִיקוּ שִׁחֵתוּ[a] כִּימֵי הַגִּבְעָה

[b]יִזְכּוֹר עֲוֺנָם יִפְקוֹד חַטֹּאותָם[b]׃ פ

10 כַּעֲנָבִים בַּמִּדְבָּר מָצָאתִי יִשְׂרָאֵל

כְּבִכּוּרָה בִתְאֵנָה בְּרֵאשִׁיתָהּ[a] רָאִיתִי אֲבוֹתֵיכֶם

הֵמָּה בָּאוּ בַעַל־פְּעוֹר וַיִּנָּזְרוּ לַבֹּשֶׁת[b]

וַיִּהְיוּ שִׁקּוּצִים כְּאָהֳבָם׃

11 אֶפְרַיִם כָּעוֹף יִתְעוֹפֵף כְּבוֹדָם

מִלֵּדָה וּמִבֶּטֶן וּמֵהֵרָיוֹן׃

°12° כִּי אִם יְגַדְּלוּ אֶת־בְּנֵיהֶם וְשִׁכַּלְתִּים מֵאָדָם

כִּי־גַם־אוֹי לָהֶם בְּשׂוּרִי מֵהֶם׃

13 אֶפְרַיִם כַּאֲשֶׁר־רָאִיתִי לְצוֹר[a] שְׁתוּלָה[b] בְנָוֶה[c]

וְאֶפְרַיִם[d] לְהוֹצִיא [e]אֶל־הֹרֵג[e] בָּנָיו׃

°14 תֵּן־לָהֶם יְהוָה מַה־תִּתֵּן

תֵּן־לָהֶם רֶחֶם מַשְׁכִּיל[a] וְשָׁדַיִם צֹמְקִים׃

15 כָּל־רָעָתָם בַּגִּלְגָּל כִּי־שָׁם שְׂנֵאתִים

עַל רֹעַ מַעַלְלֵיהֶם מִבֵּיתִי אֲגָרְשֵׁם

לֹא אוֹסֵף אַהֲבָתָם כָּל־שָׂרֵיהֶם סֹרְרִים׃

16 הֻכָּה אֶפְרַיִם שָׁרְשָׁם יָבֵשׁ

°פְּרִי בַלִי־יַעֲשׂוּן°

גַּם כִּי יֵלֵדוּן וְהֵמַתִּי מַחֲמַדֵּי בִטְנָם׃

17 יִמְאָסֵם אֱלֹהַי כִּי לֹא שָׁמְעוּ לוֹ וְיִהְיוּ נֹדְדִים בַּגּוֹיִם׃ ס

10 1 גֶּפֶן בּוֹקֵק יִשְׂרָאֵל פְּרִי יְשַׁוֶּה[a]־לּוֹ

כְּרֹב לְפִרְיוֹ[b] הִרְבָּה לַמִּזְבְּחוֹת[c]

כְּטוֹב לְאַרְצוֹ הֵיטִיבוּ מַצֵּבוֹת׃

°2 חָלַק לִבָּם עַתָּה יֶאְשָׁמוּ[a]

9 [a] prb l שַׁחַתוֹ ‖ [b-b] add ex 8,13 ‖ 10 [a] frt add ‖ [b] frt l לַבַּעַל cf 7,16. 13,1 ‖ ante v 12 frt ins v 16b ‖ v 12b frt add ‖ 13 crrp; prps: אֶפְרַיִם כְּאִישׁ רָאִיתִי לַצַּיִד שָׁת לוֹ בָנָיו וְהוּא יִשְׂרָאֵל הוֹצִיא לַהֲרֵגָה בָּנָיו׃; l frt אֶפְ׳ רָאִיתִי שָׁת לָהּ ‖ [a] 𝔊 לְצוֹד vel לְצַיִד (θήραν) ‖ [b] 𝔊 frt לָצוּד בְּנוֹתָיו | וְיִשׁ׳ לְהוֹ׳ לַהֲ׳ בניו (παρέστησαν) ‖ [c] 𝔊 בָּנָיו ‖ [d] l prb ישראל ‖ [e-e] 𝔊 prb לַהֲרֵגָה vel אֶל־הֲ׳ (εἰς ἀποκέντησιν) ‖ v 14 add? ‖ [a] 𝔖 מש׳(!) ‖ 15 l אוֹסִף ‖ 16 °-° frt add (Q בַּל K בְּלִי) ‖ 17 𝔊 אלהים ‖ Cp 10, 1 [a] frt l נָאוֶה cf 𝔊 εὐθηνῶν ‖ [b] frt l לוֹ פִּרְיוֹ ‖ [c] ל dl ‖ v 2a frt add ‖ 2 [a] 𝔊 יָשֹׁמּוּ (ἀφανισθήσονται).

הוּא יַעֲרֹף מִזְבְּחוֹתָם[b] יְשֹׁדֵד מַצֵּבוֹתָם[c]׃
3 כִּי עַתָּה יֹאמְרוּ אֵין מֶלֶךְ לָנוּ
[a]כִּי לֹא יָרֵאנוּ אֶת־יְהוָה[a] וְהַמֶּלֶךְ[b] מַה־יַּעֲשֶׂה־לָּנוּ׃
4 דִּבְּרוּ[a] דְבָרִים אָלוֹת שָׁוְא
כָּרֹת בְּרִית [b]וּפָרַח כָּרֹאשׁ מִשְׁפָּט[b] [c]עַל תַּלְמֵי שָׂדָי[c]׃
5 לְעֶגְלוֹת[a] בֵּית אָוֶן[b] יָגוּרוּ שְׁכַן[c] שֹׁמְרוֹן
כִּי־אָבַל[d] עָלָיו עַמּוֹ וּכְמָרָיו
עָלָיו[e] יָגִילוּ[f] עַל־כְּבוֹדוֹ כִּי־גָלָה מִמֶּנּוּ׃
6 גַּם־אוֹתוֹ לְאַשּׁוּר יוּבָל[a] מִנְחָה [b]לְמֶלֶךְ יָרֵב[b]
בָּשְׁנָה[c] אֶפְרַיִם יִקָּח וְיֵבוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מֵעֲצָתוֹ[d]׃
7 נִדְמֶה [a]שֹׁמְרוֹן מַלְכָּהּ[a] כְּקֶצֶף[b] עַל־פְּנֵי־מָיִם׃ [מִזְבְּחוֹתָם
8 וְנִשְׁמְדוּ בָּמוֹת [a]אָוֶן חַטַּאת[a] יִשְׂרָאֵל קוֹץ וְדַרְדַּר יַעֲלֶה[b] עַל־
וְאָמְרוּ לֶהָרִים כַּסּוּנוּ וְלַגְּבָעוֹת נִפְלוּ עָלֵינוּ׃
9 מִימֵי הַגִּבְעָה [a]חָטָאתָ יִשְׂרָאֵל שָׁם עָמָדוּ לֹא־תַשִּׂיגֵם בַּגִּבְעָה[a]
[מִלְחָמָה עַל־בְּנֵי עַלְוָה[b]׃
10 בְּאַוָּתִי[a] [b]וְאֶסֳּרֵם וְאֻסְּפוּ[b] עֲלֵיהֶם עַמִּים
בְּאָסְרָם[c] לִשְׁתֵּי עֵינֹתָם[d]׃ 11 וְאֶפְרַיִם עֶגְלָה מְלֻמָּדָה אֹהַבְתִּי לָדוּשׁ
וַאֲנִי עָבַרְתִּי[a] עַל־טוּב צַוָּארָהּ
אַרְכִּיב אֶפְרַיִם יַחֲרוֹשׁ יְהוּדָה[b] יְשַׂדֶּד־לוֹ יַעֲקֹב׃
12° זִרְעוּ לָכֶם לִצְדָקָה קִצְרוּ לְפִי־חֶסֶד
נִירוּ לָכֶם נִיר וְעֵת[a] לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה
עַד־יָבוֹא וְיֹרֶה[b] צֶדֶק לָכֶם׃
13 חֲרַשְׁתֶּם[a] רֶשַׁע עַוְלָתָה קְצַרְתֶּם[b]

2 [b] frt l תָיו— ‖ [c] frt l תָיו— ‖ 3 [a-a] prb add ‖ [b] exc vb? ‖ 4 [a] l דַּבֵּר cf 𝔊 דִּבֵּר ‖ [b-b] crrp: aut l מִשְׂפָּח vel aliud huiusmodi nomen (cf Jes 5,7) pro משפט, aut וְהֹפֵךְ לְרֹאשׁ cf Am 5,7. 6,12 ‖ [c-c] num fin vs ex 12,12 insert ? (al totum v 4 add hab) ‖ 5 [a] l לְעֵגֶל cf 𝔊𝔖 ‖ [b] frt l אֵל cf 4,15. 5,8 ‖ [c] l c 𝔊𝔖 שֹׁכְנֵי ‖ [d] prb l יֶאֱבַל ‖ [e] add ‖ [f] l יֵילִילוּ ‖ 6 [a] l c 𝔊𝔖𝔗 יוֹבִלְ ‖ [b] cf 5,13 ‖ [c] frt l בֹּשֶׁת ‖ [d] l מֵעֲצַבּוֹ ‖ 7 [a-a] frt l מֶלֶךְ שֹׁמְרוֹן ‖ [b] 𝔊Θ φρύγανον 𝔙(𝔗) *spuma* ‖ 8 [a-a] add ‖ [b] frt add ‖ 9 [a-a] frt add; l כִּימֵי הַגִּבְעָה מִלְחָמָה . . ‖ [b] l c mlt MSS עֹוְלָה cf 13 ‖ 10 [a] 𝔊[AQ] (ἦλθεν pro) ἦλθον, quare frt l בָּאתִי ‖ [b-b] prb l וַאֲיַסְּרֵם וְאָאֱסֹף ‖ [c] frt l c 𝔊 בְּהִוָּסְרָם ‖ [d] l c 𝔊𝔖𝔙 עֲוֹנֹתָם (K עֵינֹתָם Q עוֹנֹתָם Q[MSS] (עוֹנָתָם); frt fin vrs add? ‖ 11 [a] prps הֶעֱבַרְתִּי עֹל ‖ [b] dl ‖ v 12 nonn add habent ‖ 12 [a] 𝔊 דַּעַת (φῶς γνώσεως) ‖ [b] 𝔊 פְּרִי (γενήματα δικαιοσύνης) cf 𝔗 ‖ 13 [a] prps וְהַמָּה חָרְשׁוּ cf 𝔊 ἵνα τί = למה ‖ [b] prps קָצְרוּ.

אֲכַלְתֶּ֣ם [c]פְּרִי־כָ֑חַשׁ כִּֽי־בָטַ֥חְתָּ בְדַרְכְּךָ֖[d] בְּרֹ֥ב גִּבּוֹרֶֽיךָ׃ 14 וְקָ֨אם[a]
שָׁא֜וֹן בְּעַמֶּ֗ךָ[b]
וְכָל־מִבְצָרֶ֙יךָ֙[c] יוּשַּׁ֔ד[d] [e]כְּשֹׁ֧ד שַׁלְמַ֛ן[f] בֵּ֥ית אַרְבֵ֖אל[f]
בְּי֣וֹם מִלְחָמָ֑ה[g] אֵ֥ם עַל־בָּנִ֖ים רֻטָּֽשָׁה׃
15 כָּ֗כָה עָשָׂ֤ה[a] לָכֶם֙ בֵּֽית־אֵ֔ל[b]
מִפְּנֵ֖י רָעַ֣ת רָֽעַתְכֶ֑ם בַּשַּׁ֕חַר[c] נִדְמֹ֥ה נִדְמָ֖ה מֶ֥לֶךְ יִשְׂרָאֵֽל׃
11 1 כִּ֥י נַ֛עַר יִשְׂרָאֵ֖ל וָאֹהֲבֵ֑הוּ וּמִמִּצְרַ֖יִם קָרָ֥אתִי לִבְנִֽי׃
2 קָרְא֣וּ[a] לָהֶ֔ם כֵּ֖ן הָלְכ֣וּ מִפְּנֵיהֶ֑ם[b] לַבְּעָלִ֣ים יְזַבֵּ֔חוּ וְלַפְּסִלִ֖ים
3 וְאָנֹכִ֤י תִרְגַּ֙לְתִּי֙ לְאֶפְרַ֔יִם [a]קָחָ֖ם עַל־זְרוֹעֹתָ֑יו[a] [יְקַטֵּרֽוּן׃
וְלֹ֥א יָדְע֖וּ[b] כִּ֥י רְפָאתִֽים[c]׃
4 בְּחַבְלֵ֨י אָדָ֤ם[a] אֶמְשְׁכֵם֙ בַּעֲבֹת֣וֹת אַהֲבָ֔ה
וָאֶהְיֶ֣ה לָהֶ֔ם [b]כִּמְרִ֥ימֵי עֹ֖ל עַ֣ל לְחֵיהֶ֑ם[b] וְאַ֥ט[c] אֵלָ֖יו [d]אוֹכִֽיל׃ 5 לֹ֣א[d]
יָשׁוּב֙ [a]אֶל־אֶ֣רֶץ[a] מִצְרַ֔יִם וְאַשּׁ֖וּר ה֣וּא מַלְכּ֑וֹ כִּ֥י מֵאֲנ֖וּ לָשֽׁוּב[b]׃
6 [a]וְחָלָ֥ה חֶ֙רֶב֙ בְּעָרָ֔יו וְכִלְּתָ֥ה בַדָּ֖יו[a] וְאָכָ֑לָה מִֽמֹּעֲצֽוֹתֵיהֶֽם[b]׃ פ
°7 וְעַמִּ֥י תְלוּאִ֖ים לִמְשֽׁוּבָתִ֑י וְאֶל־עַל֙ יִקְרָאֻ֔הוּ יַ֖חַד לֹ֥א יְרוֹמֵֽם׃
8 אֵ֞יךְ אֶתֶּנְךָ֣ אֶפְרַ֗יִם אֲמַגֶּנְךָ֙ יִשְׂרָאֵ֔ל
אֵ֚יךְ אֶתֶּנְךָ֣ כְאַדְמָ֔ה אֲשִֽׂימְךָ֖ כִּצְבֹאיִ֑ם
נֶהְפַּ֤ךְ עָלַי֙ לִבִּ֔י יַ֖חַד נִכְמְר֥וּ נִחוּמָֽי׃
°9 לֹ֤א אֶֽעֱשֶׂה֙ חֲר֣וֹן אַפִּ֔י לֹ֥א אָשׁ֖וּב לְשַׁחֵ֣ת אֶפְרָ֑יִם
כִּ֣י אֵ֤ל אָֽנֹכִי֙ וְלֹא־אִ֔ישׁ בְּקִרְבְּךָ֣ קָד֔וֹשׁ וְלֹ֥א אָב֖וֹא בְּעִֽיר׃
°10 אַחֲרֵ֧י יְהוָ֛ה יֵלְכ֖וּ כְּאַרְיֵ֣ה יִשְׁאָ֑ג

13 [c] prps עַתָּה יֹאכְלוּ ‖ [d] l c 𝔊[A] בְּרִכְבְּךָ (prb v 13b add) ‖ 14 [a] l וְקָם ‖ [b] l בְּעָרֶיךָ vel בְּעָרֵיהֶם cf 13 ‖ [c] frt l מִבְצָרֵיהֶם ‖ [d] prb l יוּשַּׁדּוּ ‖ [e] Var[E 1. 2. 3] 'שַׁ; prps שַׁלּוּם ‖ [f] 𝔊[B] Ιεροβ$^{αα λ}_{οα μ}$; nonn vb [g-g] add hab ‖ 15 [a] l c 𝔊 אֶעֱשֶׂה ‖ [b] l c 𝔊 בית ישראל ‖ [c] frt l בַּסַּעַר vel בַּשַּׂעַר cf Jes 28,2; frt מפני רעת רעתכם add ‖ Cp 11, 1 𝔊(𝔗) לְבָנָיו cf להם 2 ‖ 2 [a] כְּקָרְאִי cf 𝔊[B] καθὼς μετεκάλεσα ‖ [b] l c 𝔊 מִפָּנַי הֵם cf 𝔖 ‖ 3 [a-a] l c 𝔊𝔖 אֶקָּחֵם עַל־זְרוֹעֹתָי cf 𝔗 ‖ [b] ins ? כִּי נְשָׂאתִים ‖ [c] ins ? בָּחֳלִי ‖ 4 [a] l frt חֶסֶד ‖ [b-b] crrp; 𝔊 ὡς ῥαπίζων ἄνθρωπος ἐπὶ τὰς σιαγόνας αὐτοῦ (om עַל); l frt וָאֶהְיֶה לֹה כִּמְכֵּה אָדָם ‖ [c] l c 𝔊 וְאַבִּט (cf ἐπιβλέψομαι) ‖ [d-d] l c 𝔊 וָאוּכַל לוֹ׃ trsp ׃, cf 𝔊 δυνήσομαι αὐτῷ (vb על לחיהם add) ‖ 5 [a-a] 𝔊 אפרים ‖ [b] prps לָשֶׁבֶת אִתִּי ‖ 6 [a] והלה prb crrp ex וכלתה et בדיו ex בעריו ut stich 6a l: וְכִלְּתָה חֶרֶב בְּעָרָיו ‖ [b] prb l בְּמִבְצָרָיו cf 10,14 ‖ vs 7 crrp; 𝔊 hab suff 3 pers: λαός, κατοικίας αὐτοῦ cf יחר pro יחד (θυμωθήσεται); prps: וְעַמִּי נִלְאוּ מִמְּשָׁבִי וְאֶל־בַּעַל יִקְרָאוּ יַחְדְּלוּ לְרוֹמֵם שְׁמִי׃ ‖ 8 l frt רַחֲמָי׃, 8b frt add ‖ 9 frt add; אבוא בעיר crrp, frt l אֲבָעֵר pro אב[אב]ער ‖ 10. 11 prb add; pro בָּנִים l ? בָנִים cf Jes 60,10 (prps בָּנַי).

כִּי־הוּא יִשְׁאַג וְיֶחֶרְדוּ בָנִים מִיָּם׃

[11] יֶחֶרְדוּ כְצִפּוֹר מִמִּצְרַיִם וּכְיוֹנָה מֵאֶרֶץ אַשּׁוּר
וְהוֹשַׁבְתִּים עַל־בָּתֵּיהֶם נְאֻם־יְהוָה׃ פ

12 [1] סְבָבֻנִי בְכַחַשׁ אֶפְרַיִם וּבְמִרְמָה בֵּית יִשְׂרָאֵל
וִיהוּדָה עֹד [a]רָד עִם־אֵל[a] וְעִם[b]־קְדוֹשִׁים נֶאֱמָן[c]׃

[2] אֶפְרַיִם רֹעֶה רוּחַ וְרֹדֵף קָדִים כָּל־הַיּוֹם כָּזָב וָשֹׁד[a] [b]יַרְבֶּה
וּבְרִית[b] עִם־אַשּׁוּר יִכְרֹתוּ וְשֶׁמֶן לְמִצְרַיִם [c]יוּבָל׃

[3] וְרִיב[c] לַיהוָה עִם־יְהוּדָה[a]
וְלִפְקֹד[b] עַל־יַעֲקֹב כִּדְרָכָיו כְּמַעֲלָלָיו יָשִׁיב[b] לוֹ׃

[4] בַּבֶּטֶן עָקַב אֶת־אָחִיו וּבְאוֹנוֹ שָׂרָה אֶת־אֱלֹהִים׃

[5] וַיָּשַׂר אֶל[a]־מַלְאָךְ וַיֻּכָל בָּכָה וַיִּתְחַנֶּן־לוֹ
בֵּית־אֵל יִמְצָאֶנּוּ וְשָׁם יְדַבֵּר עִמָּנוּ[b]׃

[6] וַיהוָה אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת יְהוָה זִכְרוֹ׃

[7] וְאַתָּה בֵּאלֹהֶיךָ תָשׁוּב חֶסֶד וּמִשְׁפָּט שְׁמֹר
וְקַוֵּה אֶל־אֱלֹהֶיךָ תָּמִיד׃

[8] כְּנַעַן[a] בְּיָדוֹ מֹאזְנֵי מִרְמָה לַעֲשֹׁק[b] אָהֵב[c]׃

[9] וַיֹּאמֶר אֶפְרַיִם אַךְ עָשַׁרְתִּי מָצָאתִי אוֹן לִי
כָּל־יְגִיעַי לֹא יִמְצְאוּ־לִי עָוֹן אֲשֶׁר־חֵטְא׃

[10] וְאָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם
עֹד אוֹשִׁיבְךָ בָאֳהָלִים °כִּימֵי מוֹעֵד°׃

[11] וְדִבַּרְתִּי עַל[a]־הַנְּבִיאִים וְאָנֹכִי חָזוֹן הִרְבֵּיתִי
וּבְיַד הַנְּבִיאִים אֲדַמֶּה[b]׃

[12] [a]אִם־גִּלְעָד[a] אָוֶן [b]אַךְ־שָׁוְא[b] הָיוּ[c] בַּגִּלְגָּל שְׁוָרִים[d] זִבֵּחוּ
גַּם מִזְבְּחוֹתָם כְּגַלִּים עַל תַּלְמֵי שָׂדָי׃

[13] וַיִּבְרַח יַעֲקֹב שְׂדֵה אֲרָם וַיַּעֲבֹד יִשְׂרָאֵל בְּאִשָּׁה וּבְאִשָּׁה שָׁמָר׃

11 l c 𝔊 וַהֲשִׁיבוֹתִים ‖ Cp 12, 1 [a-a] l (cf 𝔊) יְדָעָם אֵל, vel frt יָדַע עִם־אֵל ‖ [b] l ? וְעַם ‖ [c] l frt (c 𝔊?) נֶאֱמָר (hic finis cp 11 in 𝔅) ‖ 2 [a] l c 𝔊 וָשָׁוְא ‖ [b-b] l יַרְבּוּ בְּרִית cf 𝔖 ‖ 2/3 [c-c] l יוּבָלוּ׃ רִיב ‖ 3 [a] l יִשְׂרָאֵל cf יעקב ‖ [b] l ? אֶפְקֹד et אָשִׁית ‖ 5 [a] l אֶת־ cf v 4 fin ‖ [b] l עִמּוֹ ‖ 6 num ו dl? ‖ 7 l prb בְּאֳהָלֶיךָ cf v 10 ‖ 8 [a] dl ‖ [b] l frt לַעֲקֹב ‖ [c] trsp huc אפרים ex 9 ‖ 9b 𝔊 כָּל־יְגִיעָיו לֹא יִמְצְאוּ־לוֹ עָוֹן אֲשֶׁר חָטָא, l sic aut לֶעָוֹן pro לוֹ עָוֹן ‖ 10 [°-°] l frt כִּמוֹ יְמֵי־עַד cf Hi 20,4 ‖ 11 [a] l אֶל־ cf 𝔊 ‖ [b] fin vs crrp, sed inc quid l ‖ 12 [a] l בַּגּ' ‖ [b-b] add ‖ [c] l ? עָשׂוּ ‖ [d] 𝔊 שָׂרִים (ἄρχοντες); prb l לַשֵּׁדִים.

14 וּבְנָבִ֕יא הֶעֱלָ֧ה יְהוָ֛ה אֶת־יִשְׂרָאֵ֖ל מִמִּצְרָ֑יִם וּבְנָבִ֖יא נִשְׁמָֽר׃ 15 °הִכְעִ֥יס
אֶפְרַ֖יִם תַּמְרוּרִ֑ים
וְדָמָיו֙ עָלָ֣יו יִטּ֔וֹשׁ וְחֶ֨רְפָּת֔וֹ יָשִׁ֥יב ל֖וֹ אֲדֹנָֽיו׃
13 1 כְּדַבֵּ֤ר אֶפְרַ֙יִם֙ רְתֵ֔ת[a] נָשָׂ֥א[b] ה֖וּא בְּיִשְׂרָאֵ֑ל
וַיֶּאְשַׁ֥ם[c] בַּבַּ֖עַל וַיָּמֹֽת׃
2 וְעַתָּ֣ה ׀ יוֹסִ֣פוּ לַחֲטֹ֗א וַיַּעֲשׂ֣וּ לָהֶם֩ מַסֵּכָ֨ה
מִכַּסְפָּ֤ם כִּתְבוּנָם֙[a] עֲצַבִּ֔ים מַעֲשֵׂ֥ה חָרָשִׁ֖ים כֻּלֹּ֑ה
לָהֶם֙[b] הֵ֣ם אֹמְרִ֔ים זֹבְחֵ֣י[c] אָדָ֔ם עֲגָלִ֖ים יִשָּׁקֽוּן[d]׃
3 לָכֵ֗ן יִֽהְיוּ֙ [a]כַּעֲנַן־בֹּ֔קֶר וְכַטַּ֖ל מַשְׁכִּ֣ים הֹלֵ֑ךְ[a]
כְּמֹץ֙ יְסֹעֵ֣ר[b] מִגֹּ֔רֶן וּכְעָשָׁ֖ן מֵאֲרֻבָּֽה׃
4 וְאָנֹכִ֛י יְהוָ֥ה אֱלֹהֶ֖יךָ[c] מֵאֶ֣רֶץ מִצְרָ֑יִם
וֵאלֹהִ֤ים זוּלָתִי֙ לֹ֣א תֵדָ֔ע וּמוֹשִׁ֥יעַ אַ֖יִן בִּלְתִּֽי׃
5 אֲנִ֥י יְדַעְתִּ֖יךָ בַּמִּדְבָּ֑ר בְּאֶ֖רֶץ תַּלְאֻבֽוֹת׃
6 כְּמַרְעִיתָם֙[a] וַיִּשְׂבָּ֔עוּ שָׂבְע֖וּ וַיָּ֣רָם לִבָּ֑ם [b]עַל־כֵּ֖ן שְׁכֵחֽוּנִי[b]׃
7 וָאֱהִ֥י[a] לָהֶ֖ם כְּמוֹ־שָׁ֑חַל כְּנָמֵ֖ר עַל־דֶּ֥רֶךְ אָשֽׁוּר[b]׃
8 אֶפְגְּשֵׁם֙ כְּדֹ֣ב שַׁכּ֔וּל [a]וְאֶקְרַ֖ע סְג֣וֹר לִבָּ֑ם[a]
[b]וְאֹכְלֵ֥ם שָׁם֙ כְּלָבִ֔יא[b] חַיַּ֥ת הַשָּׂדֶ֖ה תְּבַקְּעֵֽם׃
9 שִׁחֶתְךָ֥[a] יִשְׂרָאֵ֖ל [b]כִּי־בִ֥י[b] בְעֶזְרֶֽךָ[c]׃
10 אֱהִ֤י[a] מַלְכְּךָ֙ אֵפ֔וֹא וְיוֹשִֽׁיעֲךָ֖ [b]בְּכָל־עָרֶ֑יךָ וְשֹׁ֣פְטֶ֔יךָ[b]
[c]אֲשֶׁ֣ר אָמַ֔רְתָּ תְּנָה־לִּ֖י מֶ֥לֶךְ וְשָׂרִֽים[c]׃
11 אֶֽתֶּן־לְךָ֥ מֶ֙לֶךְ֙ בְּאַפִּ֔י וְאֶקַּ֖ח בְּעֶבְרָתִֽי׃ ס
12 צָרוּר֙ עֲוֺ֣ן אֶפְרָ֔יִם צְפוּנָ֖ה חַטָּאתֽוֹ׃
13 חֶבְלֵ֥י יוֹלֵדָ֖ה יָבֹ֣אוּ ל֑וֹ הוּא־[a]בֵן֙ לֹ֣א חָכָ֔ם
[b]כִּי־עֵ֥ת[b] לֹא־יַעֲמֹ֖ד בְּמִשְׁבַּ֥ר בָּנִֽים׃

vs 15 crrp; pro תמרורים 𝔊 καὶ παρώργισεν; יִטּוֹשׁ 𝔊 ἐκχυθήσεται, quare prps הִכְעִיסַנִי אֶפְרַיִם וּמַרֲרָנִי יִשְׂרָאֵל | וְדָמָיו עָלָיו אֶשְׁפֹּךְ וְחֶרְפָּתוֹ אָשִׁיב לוֹ cf 1. pers in 11 ‖ Cp 13, 1 [a] Α φρίκη Σ τρόμος cf 𝔖𝔗; 𝔊 δικαιώματα (= דָּת vel דָּתוֹת?) ‖ [b] l נָשִׂיא vel נִשָּׂא ‖ [c] 𝔊 וַיְשִׂמֵם; l 𝔐 ‖ 2 [a] l c 𝔊 כְּתַבְנִית vel כִּתְמוּנַת (κατ᾽ εἰκόνα) ‖ [b] ins ? vel l ? אלהים cf 14,4 et [c], [d] ‖ [c] l ? עִזְרֵי ‖ [d] dl? ‖ 3 [a-a] frt add cf 6,4 ‖ [b] l יְסֹעַר ‖ 4 𝔊 + vb nonn ‖ 5 l c 𝔊𝔖 רְעִתִיךָ, cf 6[a] ‖ 6 [a] l frt כְּרְעוֹתָם ‖ [b-b] prb add cf Dt 8,14. 32,18 ‖ 7 [a] l c 𝔊 וְאֶהְיֶה ‖ [b] 𝔊𝔖𝔙 אַשּׁוּר; prb l אֶשְׁקֹד cf Jer 5,6 ‖ 8 [a-a] l ? אֶקְרָעֵם כְּגוּר ‖ [b-b] l c 𝔊 [שָׁם] וַאֲכָלֻם כְּפִירֵי יַעַר ‖ 9 [a] l c 𝔖 שִׁחַתִּיךָ ‖ [b] כי > 𝔊𝔖, pro בי l c 𝔊𝔖 מי ‖ [c] l בְעֹזְרֶיךָ cf 𝔊𝔖 ‖ 10 [a] l אַיֵּה ? (dl אפוא) ‖ [b-b] l וְכָל־שָׂרֶיךָ וְיִשְׁפְּטוּךָ cf 𝔊 κρινάτω σε (וישפטך) ‖ [c-c] add? ‖ 13 [a] l וְהוּא ‖ [b] l כָּעֵת.

14 מִיַּד שְׁאוֹל אֶפְדֵּם מִמָּוֶת אֶגְאָלֵם
אֱהִי[a] דְבָרֶיךָ[b] מָוֶת אֱהִי[a] קָטָבְךָ שְׁאוֹל
נֹחַם יִסָּתֵר מֵעֵינָי׃
15 כִּי הוּא בֵּין [a]אַחִים יַפְרִיא[a] יָבוֹא קָדִים [b]רוּחַ יְהוָה מִמִּדְבָּר[b]
עֹלֶה וְיֵבוֹשׁ[c] מְקוֹרוֹ וְיֶחֱרַב[d] מַעְיָנוֹ
[e]הוּא יִשְׁסֶה אוֹצַר כָּל־כְּלִי חֶמְדָּה[e]׃
14 1 תֶּאְשַׁם[a] שֹׁמְרוֹן [b]כִּי מָרְתָה בֵּאלֹהֶיהָ[b] בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ
עֹלְלֵיהֶם יְרֻטָּשׁוּ [c]וְהָרִיּוֹתָיו יְבֻקָּעוּ[c]׃ פ
2 שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ בַּעֲוֺנֶךָ׃
3 קְחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל־יְהוָה
אִמְרוּ אֵלָיו כָּל־[a] תִּשָּׂא עָוֺן
וְקַח[b]־טוֹב וּנְשַׁלְּמָה פָרִים[c] שְׂפָתֵינוּ׃
4 אַשּׁוּר ׀ לֹא יוֹשִׁיעֵנוּ עַל־סוּס לֹא נִרְכָּב
וְלֹא־נֹאמַר עוֹד אֱלֹהֵינוּ לְמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ [a]אֲשֶׁר־בְּךָ יְרֻחַם יָתוֹם[a]׃
5 אֶרְפָּא מְשׁוּבָתָם אֹהֲבֵם נְדָבָה [a]כִּי שָׁב אַפִּי מִמֶּנּוּ[a]׃
6 אֶהְיֶה כַטַּל לְיִשְׂרָאֵל יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה
וְיַךְ[a] שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן[b]׃ 7 יֵלְכוּ יֹנְקוֹתָיו
וִיהִי כַזַּיִת הוֹדוֹ וְרֵיחַ לוֹ כַּלְּבָנוֹן׃
8 יָשֻׁבוּ יֹשְׁבֵי[a] בְצִלּוֹ[b] [c]יְחַיּוּ דָגָן[c]
וְיִפְרְחוּ כַגָּפֶן זִכְרוֹ[d] כְּיֵין לְבָנוֹן׃
9 אֶפְרַיִם מַה־לִּי[a] עוֹד לָעֲצַבִּים אֲנִי [b]עָנִיתִי וַאֲשׁוּרֶנּוּ[b]
אֲנִי כִּבְרוֹשׁ רַעֲנָן מִמֶּנִּי פֶּרְיְךָ נִמְצָא׃
10 מִי חָכָם וְיָבֵן אֵלֶּה נָבוֹן וְיֵדָעֵם
כִּי־יְשָׁרִים דַּרְכֵי יְהוָה וְצַדִּקִים יֵלְכוּ בָם וּפֹשְׁעִים יִכָּשְׁלוּ בָם׃

14 [a] cf 10[a] ‖ [b] mlt MSS sine י ‖ 15 [a-a] l אָחוּ מַפְרִיא (Var^Es al אָחִים) ‖ [b-b] add? ‖ [c] l c 𝔊 וְיוֹבִישׁ ‖ [d] l c 𝔊 וְיַחֲרִיב ‖ [e-e] frt add ‖ Cp 14, 1 [a] 𝔊 תֵּשַׁם (a שׁמם) ‖ [b-b] prb add ‖ [c] prps וְהָרִיּוֹתֵיהֶם תְּבֻקַּעְנָה ‖ 3 [a] l כֹּל ‖ [b] l וְנִקְחָה ‖ [c] l c 𝔊𝔖 פְּרִי ‖ 4 [a-a] prb add ‖ 5 [a-a] prb add ‖ 6 [a] incert ‖ [b] l ? כָּאֲרָזִים ‖ 8 [a] l c 𝔊𝔖 וְיָשְׁבוּ ‖ [b] l frt בְּצִלִּי ‖ [c-c] 𝔊' (καὶ) μεθυσθήσονται = (וְ)יִרְוְיוּ σίτῳ; pro דגן l frt דָּשֶׁן aut עֲדָנַי ‖ [d] l ? יִזָּכְרוּ (al יִשְׁכְּרוּ cf 𝔊?) ‖ 9 [a] l c 𝔊 לוֹ ‖ [b-b] l frt aut עִנִּיתִיו וְאִשַּׁרְנוּ aut עֲנִיתִיו וַאֲשׁוּרֶנּוּ.

# JOEL. יואל

1 1 דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יוֹאֵל בֶּן־פְּתוּאֵל׃
2 שִׁמְעוּ־זֹאת הַזְּקֵנִים וְהַאֲזִינוּ כֹּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
הֶהָיְתָה זֹּאת בִּימֵיכֶם וְאִם בִּימֵי אֲבֹתֵיכֶם׃
3 עָלֶיהָ לִבְנֵיכֶם סַפֵּרוּ וּבְנֵיכֶם °לִבְנֵיהֶם וּבְנֵיהֶם° לְדוֹר אַחֵר׃
4 יֶתֶר הַגָּזָם אָכַל הָאַרְבֶּה וְיֶתֶר הָאַרְבֶּה אָכַל הַיָּלֶק
וְיֶתֶר הַיֶּלֶק אָכַל הֶחָסִיל׃
5 הָקִיצוּ שִׁכּוֹרִים[a] וּבְכוּ וְהֵילִלוּ כָּל־שֹׁתֵי יָיִן
עַל־עָסִיס כִּי נִכְרַת מִפִּיכֶם[b]׃
6 כִּי־גוֹי עָלָה עַל־אַרְצִי עָצוּם וְאֵין מִסְפָּר
שִׁנָּיו שִׁנֵּי אַרְיֵה °וּמְתַלְּעוֹת לָבִיא לוֹ°׃
7 שָׂם גַּפְנִי לְשַׁמָּה וּתְאֵנָתִי לִקְצָפָה
°חָשֹׂף חֲשָׂפָהּ וְהִשְׁלִיךְ° הִלְבִּינוּ שָׂרִיגֶיהָ׃
8 אֱלִי° כִּבְתוּלָה חֲגֻרַת־שַׂק עַל־בַּעַל נְעוּרֶיהָ׃
9 הָכְרַת מִנְחָה וָנֶסֶךְ מִבֵּית יְהוָה
אָבְלוּ הַכֹּהֲנִים מְשָׁרְתֵי יְהוָה׃
10 שֻׁדַּד שָׂדֶה אָבְלָה אֲדָמָה
כִּי שֻׁדַּד דָּגָן הוֹבִישׁ תִּירוֹשׁ אֻמְלַל יִצְהָר׃
11 הֹבִישׁוּ אִכָּרִים הֵילִילוּ כֹּרְמִים
עַל־חִטָּה וְעַל־שְׂעֹרָה כִּי אָבַד קְצִיר שָׂדֶה׃
12 הַגֶּפֶן הוֹבִישָׁה וְהַתְּאֵנָה אֻמְלָלָה
רִמּוֹן גַּם־תָּמָר וְתַפּוּחַ כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה יָבֵשׁוּ
כִּי־הֹבִישׁ שָׂשׂוֹן מִן־בְּנֵי אָדָם׃
13 חִגְרוּ וְסִפְדוּ הַכֹּהֲנִים הֵילִילוּ מְשָׁרְתֵי מִזְבֵּחַ
בֹּאוּ לִינוּ בַשַּׂקִּים מְשָׁרְתֵי אֱלֹהָי
כִּי נִמְנַע מִבֵּית אֱלֹהֵיכֶם מִנְחָה וָנָסֶךְ׃

**Cp 1, 1** 𝔊𝔏𝔖 בתואל ‖ 3 °-° frt add ‖ 5 [a] 𝔊(𝔏) + ἐξ οἴνου αὐτῶν ‖ [b] 𝔊 + εὐφροσύνη καὶ χαρά: exc ? vb nonn ‖ 6 °-° prps וּמתלעותיו כַּלָּבִיא cf 𝔊Σ ‖ 7 °-° l ? חֲשָׂפָהּ הָשֵׂף וְהַשְׁלֵךְ ‖ 8 𝔊𝔏 + πρὸς μέ ‖ 9 l c 𝔊^MSS (= L) מִזְּבַּחַ ut v 13 ‖ 13 l c 𝔊𝔏 אלהים.

14 קַדְּשׁוּ־צוֹם קִרְאוּ עֲצָרָה
אִסְפוּ זְקֵנִים כֹּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְזַעֲקוּ אֶל־יְהוָה׃
15 אֲהָהּ לַיּוֹם כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה וּכְשֹׁד מִשַּׁדַּי יָבוֹא׃
16 הֲלוֹא נֶגֶד עֵינֵינוּ אֹכֶל נִכְרָת
מִבֵּית אֱלֹהֵינוּ שִׂמְחָה וָגִיל׃
17 [a]עָבְשׁוּ פְרֻדוֹת תַּחַת מֶגְרְפֹתֵיהֶם[a]
נָשַׁמּוּ אֹצָרוֹת נֶהֶרְסוּ מַמְּגֻרוֹת[b] כִּי הֹבִישׁ דָּגָן׃
18 [a]מַה־נֶּאֶנְחָה בְהֵמָה[a] נָבֹכוּ[b] עֶדְרֵי בָקָר
כִּי אֵין מִרְעֶה לָהֶם גַּם־עֶדְרֵי הַצֹּאן נֶאְשָׁמוּ[c]׃
19 אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא
כִּי אֵשׁ אָכְלָה נְאוֹת מִדְבָּר
וְלֶהָבָה לִהֲטָה כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה׃
20 גַּם־בַּהֲמוֹת שָׂדֶה תַּעֲרוֹג אֵלֶיךָ
כִּי יָבְשׁוּ אֲפִיקֵי מָיִם וְאֵשׁ אָכְלָה נְאוֹת הַמִּדְבָּר׃ פ
2 1 תִּקְעוּ שׁוֹפָר בְּצִיּוֹן וְהָרִיעוּ בְּהַר קָדְשִׁי
יִרְגְּזוּ כֹּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ כִּי־בָא יוֹם־יְהוָה
כִּי קָרוֹב׃ 2 יוֹם חֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה יוֹם עָנָן וַעֲרָפֶל
כְּשַׁחַר פָּרֻשׂ עַל־הֶהָרִים עַם רַב וְעָצוּם
כָּמֹהוּ לֹא נִהְיָה מִן־הָעוֹלָם וְאַחֲרָיו לֹא יוֹסֵף
עַד־שְׁנֵי דּוֹר וָדוֹר׃
3 לְפָנָיו אָכְלָה אֵשׁ וְאַחֲרָיו תְּלַהֵט לֶהָבָה
כְּגַן־עֵדֶן הָאָרֶץ לְפָנָיו וְאַחֲרָיו מִדְבַּר שְׁמָמָה
וְגַם־פְּלֵיטָה לֹא־הָיְתָה לּוֹ׃
4 כְּמַרְאֵה סוּסִים מַרְאֵהוּ וּכְפָרָשִׁים כֵּן יְרוּצוּן׃
5 כְּקוֹל מַרְכָּבוֹת עַל־רָאשֵׁי הֶהָרִים יְרַקֵּדוּן
כְּקוֹל לַהַב אֵשׁ אֹכְלָה קָשׁ
כְּעַם עָצוּם עֱרוּךְ מִלְחָמָה׃

17 a-a crrp; 𝔊 עָכְס(שׁ)וּ (ἐσκίρτησαν) פָּרוֹת תחת רִפְתֵיהֶם (מרפתיהם) (etiam 𝔖 hab פרות, sed frt l פְּרָדוֹת vel פְּרָדִים, reliquum c 𝔊) ‖ b l מְגֻרוֹת cf Hgg 2,19 ‖ 18 a-a 𝔊 τί ἀποθήσομεν ἑαυτοῖς = מָה נַנִּחָה בָּהֵמָּה ‖ b 𝔊 ἔκλαυσαν = בָּכוּ, sed l 𝔐 ‖ c 𝔊 נָשַׁמּוּ (ἠφανίσθησαν) cf Hos 14,1[a] ‖ 20 frt l בַּהֲמַת ‖ Cp 2, 1 trsp fin vrs post וערפל v 2 ‖ 2 l יוֹסִף.

6מִפָּנָיו יָחִילוּ עַמִּים כָּל־פָּנִים קִבְּצוּ פָארוּר׃
7כְּגִבּוֹרִים יְרֻצוּן כְּאַנְשֵׁי מִלְחָמָה יַעֲלוּ חוֹמָה
וְאִישׁ בִּדְרָכָיו יֵלֵכוּן וְלֹא יְעַבְּטוּן אֹרְחוֹתָם׃
8וְאִישׁ אָחִיו לֹא יִדְחָקוּן גֶּבֶר בִּמְסִלָּתוֹ יֵלֵכוּן
וּבְעַד הַשֶּׁלַח יִפֹּלוּ לֹא יִבְצָעוּ׃
9בָּעִיר יָשֹׁקּוּ בַּחוֹמָה יְרֻצוּן בַּבָּתִּים יַעֲלוּ
בְּעַד הַחַלּוֹנִים יָבֹאוּ כַּגַּנָּב׃
10לְפָנָיו רָגְזָה אֶרֶץ רָעֲשׁוּ שָׁמָיִם
שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ קָדָרוּ וְכוֹכָבִים אָסְפוּ נָגְהָם׃
11וַיהוָה נָתַן קוֹלוֹ [a]לִפְנֵי חֵילוֹ[a] כִּי רַב מְאֹד מַחֲנֵהוּ
כִּי [b]עָצוּם עֹשֵׂה דְבָרוֹ[b] כִּי־גָדוֹל יוֹם־יְהוָה
וְנוֹרָא מְאֹד וּמִי יְכִילֶנּוּ׃
12וְגַם־עַתָּה נְאֻם־יְהוָה שֻׁבוּ עָדַי בְּכָל־לְבַבְכֶם
וּבְצוֹם וּבִבְכִי וּבְמִסְפֵּד׃ 13וְקִרְעוּ לְבַבְכֶם וְאַל־בִּגְדֵיכֶם
וְשׁוּבוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כִּי־חַנּוּן וְרַחוּם הוּא
אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְנִחָם עַל־הָרָעָה׃
14מִי יוֹדֵעַ יָשׁוּב וְנִחָם וְהִשְׁאִיר אַחֲרָיו בְּרָכָה
מִנְחָה וָנֶסֶךְ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ ס
15°תִּקְעוּ שׁוֹפָר בְּצִיּוֹן קַדְּשׁוּ־צוֹם קִרְאוּ עֲצָרָה׃
16אִסְפוּ־עָם קַדְּשׁוּ קָהָל
קִבְצוּ[a] זְקֵנִים אִסְפוּ עוֹלָלִים וְיֹנְקֵי[b] שָׁדָיִם
יֵצֵא חָתָן מֵחֶדְרוֹ וְכַלָּה מֵחֻפָּתָהּ׃
17בֵּין הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ יִבְכּוּ הַכֹּהֲנִים מְשָׁרְתֵי יְהוָה
וְיֹאמְרוּ חוּסָה יְהוָה עַל־עַמֶּךָ וְאַל־תִּתֵּן נַחֲלָתְךָ לְחֶרְפָּה
לִמְשָׁל־בָּם גּוֹיִם לָמָּה יֹאמְרוּ בָעַמִּים אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם׃
18וַיְקַנֵּא יְהוָה לְאַרְצוֹ וַיַּחְמֹל עַל־עַמּוֹ׃ 19וַיַּעַן יְהוָה וַיֹּאמֶר לְעַמּוֹ
הִנְנִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֶת־הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר וּשְׂבַעְתֶּם אֹתוֹ וְלֹא־
אֶתֵּן אֶתְכֶם עוֹד חֶרְפָּה בַּגּוֹיִם׃ 20וְאֶת־הַצְּפוֹנִי אַרְחִיק מֵעֲלֵיכֶם
וְהִדַּחְתִּיו אֶל־אֶרֶץ צִיָּה וּשְׁמָמָה אֶת־פָּנָיו אֶל־הַיָּם הַקַּדְמֹנִי וְסֹפוֹ

7 frt l יְעַוְּתוּן (𝔊 ἐκκλίνωσιν) ‖ 8 𝔊 ἀφέξεται (יִרְחָקוּן) ‖ 11 [a-a] add? ‖ [b-b] 𝔊𝔏 ὅτι ἰσχυρὰ ἔργα λόγων αὐτοῦ = עֲצֻמִ מַעֲשֵׂי דְבָרוֹ ‖ 12 𝔊 + ὁ θεὸς ὑμῶν ‖ 15 𝔖 hic incip cp 2 ‖ 16 [a] 𝔖 קַבְּצוּ ‖ [b] 𝔊 om ו ‖ 17 cf 1R 6,3[a].

אֶל־הַיָּם הָאַחֲרוֹן °וְעָלָה בָאְשׁוֹ° וְתַעַל צַחֲנָתוֹ °כִּי הִגְדִּיל לַעֲשׂוֹת׃
21אַל־תִּירְאִי אֲדָמָה גִּילִי וּשְׂמָחִי כִּי־הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת׃
22אַל־תִּירְאוּ בַּהֲמוֹת שָׂדַי כִּי דָשְׁאוּ נְאוֹת מִדְבָּר
כִּי־עֵץ נָשָׂא פִרְיוֹ תְּאֵנָה וָגֶפֶן נָתְנוּ חֵילָם׃
23וּבְנֵי צִיּוֹן גִּילוּ וְשִׂמְחוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
כִּי־נָתַן לָכֶם אֶת־הַמּוֹרֶה[a] לִצְדָקָה
וַיּוֹרֶד לָכֶם גֶּשֶׁם מוֹרֶה[b] וּמַלְקוֹשׁ בָּרִאשׁוֹן[c]׃
24וּמָלְאוּ הַגֳּרָנוֹת בָּר וְהֵשִׁיקוּ הַיְקָבִים תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר׃
25וְשִׁלַּמְתִּי לָכֶם אֶת־הַשָּׁנִים אֲשֶׁר אָכַל הָאַרְבֶּה הַיֶּלֶק וְהֶחָסִיל
וְהַגָּזָם חֵילִי הַגָּדוֹל אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּי בָּכֶם׃
26וַאֲכַלְתֶּם אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ וְהִלַּלְתֶּם אֶת־שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
אֲשֶׁר־עָשָׂה עִמָּכֶם לְהַפְלִיא °וְלֹא־יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם׃° 27וִידַעְתֶּם
כִּי בְקֶרֶב יִשְׂרָאֵל אָנִי
וַאֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְאֵין עוֹד וְלֹא־יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם׃ ס
3 1וְהָיָה אַחֲרֵי־כֵן אֶשְׁפּוֹךְ אֶת־רוּחִי עַל־כָּל־בָּשָׂר
וְנִבְּאוּ בְּנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם זִקְנֵיכֶם חֲלֹמוֹת יַחֲלֹמוּן
בַּחוּרֵיכֶם חֶזְיֹנוֹת יִרְאוּ׃ 2וְגַם עַל־הָעֲבָדִים
וְעַל־הַשְּׁפָחוֹת בַּיָּמִים הָהֵמָּה אֶשְׁפּוֹךְ אֶת־רוּחִי׃
3וְנָתַתִּי מוֹפְתִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ דָּם וָאֵשׁ וְתִימֲרוֹת עָשָׁן׃
4הַשֶּׁמֶשׁ יֵהָפֵךְ לְחֹשֶׁךְ וְהַיָּרֵחַ לְדָם לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְהוָה °הַגָּדוֹל
[וְהַנּוֹרָא°׃
5וְהָיָה כֹּל אֲשֶׁר־יִקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה יִמָּלֵט כִּי בְּהַר־צִיּוֹן
וּבִירוּשָׁלַםִ תִּהְיֶה פְלֵיטָה כַּאֲשֶׁר אָמַר יְהוָה
וּבַשְּׂרִידִים אֲשֶׁר יְהוָה קֹרֵא׃
4 1כִּי הִנֵּה בַּיָּמִים הָהֵמָּה וּבָעֵת הַהִיא אֲשֶׁר אָשׁוּב אֶת־שְׁבוּת יְהוּדָה
וִירוּשָׁלָםִ׃ 2וְקִבַּצְתִּי אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וְהוֹרַדְתִּים אֶל־עֵמֶק יְהוֹשָׁפָט
וְנִשְׁפַּטְתִּי עִמָּם שָׁם עַל־עַמִּי וְנַחֲלָתִי יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר פִּזְּרוּ בַגּוֹיִם וְאֶת־אַרְצִי חִלֵּקוּ׃
3וְאֶל־עַמִּי יַדּוּ גוֹרָל וַיִּתְּנוּ הַיֶּלֶד בַּזּוֹנָה

20 °-° add cf Jes 34,3; Am 4,10, frt etiam כי הגדיל לעשות add cf v 21 ‖ 23 [a] 𝔊 τὰ βρώματα cf 𝔖𝔏𝔄 = הַמָּזוֹן? ‖ [b] l frt c 34MSS יוֹרֶה ‖ [c] l c 𝔊𝔖𝔙 כָּבָרִאשׁוֹן vel כָּבָרִאשׁוֹנָה ‖ 26 °-° frt add cf 27 fin ‖ 27 𝔊 + ἔτι ‖ Cp 3, 4 °-° add? ‖ 5 $𝔊^{BA}$ καὶ εὐαγγελιζόμενοι = וּמְבַשְּׂרִים ‖ Cp 4, 1 l c K אָשׁוּב, Q אָשִׁיב.

וְהַיַּלְדָּה מָכְרוּ בַיַּיִן וַיִּשְׁתּוּ׃ ס 4 וְגַם מָה־אַתֶּם לִי צֹר וְצִידוֹן וְכֹל
גְּלִילוֹת פְּלָשֶׁת הַגְּמוּל אַתֶּם מְשַׁלְּמִים עָלָי וְאִם־גֹּמְלִים אַתֶּם עָלַי קַל
מְהֵרָה אָשִׁיב גְּמֻלְכֶם בְּרֹאשְׁכֶם׃ 5 אֲשֶׁר־כַּסְפִּי וּזְהָבִי לְקַחְתֶּם וּמַחֲמַדַּי
הַטֹּבִים הֲבֵאתֶם לְהֵיכְלֵיכֶם׃ 6 וּבְנֵי יְהוּדָה וּבְנֵי יְרוּשָׁלִַם מְכַרְתֶּם
לִבְנֵי הַיְּוָנִים לְמַעַן הַרְחִיקָם מֵעַל גְּבוּלָם׃ 7 הִנְנִי מְעִירָם מִן־הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר־מְכַרְתֶּם אֹתָם שָׁמָּה וַהֲשִׁבֹתִי גְמֻלְכֶם בְּרֹאשְׁכֶם׃ 8 וּמָכַרְתִּי
אֶת־בְּנֵיכֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיכֶם בְּיַד בְּנֵי יְהוּדָה וּמְכָרוּם לִשְׁבָאיִם אֶל־גּוֹי
רָחוֹק כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ פ

9 קִרְאוּ־זֹאת בַּגּוֹיִם קַדְּשׁוּ מִלְחָמָה הָעִירוּ הַגִּבּוֹרִים
יִגְּשׁוּ יַעֲלוּ כֹּל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה׃ 10 כֹּתּוּ אִתֵּיכֶם לַחֲרָבוֹת
וּמַזְמְרֹתֵיכֶם לִרְמָחִים הַחַלָּשׁ יֹאמַר גִּבּוֹר אָנִי׃
11 עוּשׁוּ[a] וָבֹאוּ כָל־הַגּוֹיִם מִסָּבִיב וְנִקְבָּצוּ[b] שָׁמָּה
[c]הַנְחַת יְהוָה גִּבּוֹרֶיךָ[c]׃
12 יֵעוֹרוּ וְיַעֲלוּ הַגּוֹיִם אֶל־עֵמֶק יְהוֹשָׁפָט
כִּי שָׁם אֵשֵׁב לִשְׁפֹּט אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם מִסָּבִיב׃
13 שִׁלְחוּ מַגָּל כִּי בָשַׁל קָצִיר בֹּאוּ רְדוּ
כִּי־מָלְאָה גַּת הֵשִׁיקוּ הַיְקָבִים כִּי רַבָּה רָעָתָם׃
14 הֲמוֹנִים הֲמוֹנִים בְּעֵמֶק הֶחָרוּץ כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה בְּעֵמֶק
15 שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ קָדָרוּ וְכוֹכָבִים אָסְפוּ נָגְהָם׃ [הֶחָרוּץ׃
16 וַיהוָה מִצִּיּוֹן יִשְׁאָג וּמִירוּשָׁלִַם יִתֵּן קוֹלוֹ
וְרָעֲשׁוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ וַיהוָה מַחֲסֶה לְעַמּוֹ
וּמָעוֹז לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃
17 וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שֹׁכֵן בְּצִיּוֹן הַר־קָדְשִׁי
וְהָיְתָה יְרוּשָׁלִַם קֹדֶשׁ וְזָרִים לֹא־יַעַבְרוּ־בָהּ עוֹד׃
18 וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא
יִטְּפוּ הֶהָרִים עָסִיס וְהַגְּבָעוֹת תֵּלַכְנָה חָלָב
וְכָל־אֲפִיקֵי יְהוּדָה יֵלְכוּ מָיִם וּמַעְיָן
מִבֵּית יְהוָה יֵצֵא וְהִשְׁקָה אֶת־נַחַל הַשִּׁטִּים׃
19 מִצְרַיִם לִשְׁמָמָה תִהְיֶה וֶאֱדוֹם לְמִדְבַּר שְׁמָמָה תִּהְיֶה[a]

8 𝔊 εἰς αἰχμαλωσίαν = לַשְּׁבִי ‖ 11 [a] l עוּרוּ cf v 12 יֵעוֹרוּ et v 9 הָעִירוּ ‖ [b] l ? וְהִקָּבְצוּ ‖ [c-c] 𝔊 ὁ πραῢς ἔστω μαχητής, frt = הַנּוֹחַ (neohbr = *mansuetus*) יִהְיֶה גִבּוֹר (num 11 b add?) ‖ 19 [a] dl.

מֵחֲמַס בְּנֵי יְהוּדָה [b]אֲשֶׁר־שָׁפְכוּ דָם־נָקִיא בְּאַרְצָם[b]׃
20 וִיהוּדָה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב וִירוּשָׁלַםִ לְדוֹר וָדוֹר׃
21 וְנִקֵּיתִי[a] דָּמָם לֹא־נִקֵּיתִי[b] וַיהוָה שֹׁכֵן בְּצִיּוֹן׃

---

# AMOS. עמוס

1 1 דִּבְרֵי עָמוֹס אֲשֶׁר־הָיָה בַנֹּקְדִים מִתְּקוֹעַ אֲשֶׁר חָזָה עַל־יִשְׂרָאֵל
בִּימֵי ׀ עֻזִּיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּבִימֵי יָרָבְעָם בֶּן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל שְׁנָתַיִם
לִפְנֵי הָרָעַשׁ׃ 2 וַיֹּאמַר ׀
יְהוָה מִצִּיּוֹן יִשְׁאָג וּמִירוּשָׁלַםִ יִתֵּן קוֹלוֹ
וְאָבְלוּ נְאוֹת הָרֹעִים וְיָבֵשׁ רֹאשׁ הַכַּרְמֶל׃ פ 3 כֹּה אָמַר יְהוָה
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי דַמֶּשֶׂק וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ
עַל־דּוּשָׁם בַּחֲרֻצוֹת הַבַּרְזֶל אֶת־הַגִּלְעָד׃
4 וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּבֵית חֲזָאֵל וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת בֶּן־הֲדָד׃
5 °וְשָׁבַרְתִּי בְּרִיחַ דַּמֶּשֶׂק° וְהִכְרַתִּי יוֹשֵׁב מִבִּקְעַת־אָוֶן
וְתוֹמֵךְ שֵׁבֶט מִבֵּית עֶדֶן וְגָלוּ עַם־אֲרָם קִירָה
אָמַר יְהוָה׃ ס 6 °כֹּה אָמַר יְהוָה
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי עַזָּה וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ
עַל־הַגְלוֹתָם גָּלוּת שְׁלֵמָה לְהַסְגִּיר לֶאֱדוֹם׃
7 וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת עַזָּה וְאָכְלָה אַרְמְנֹתֶיהָ׃
8 וְהִכְרַתִּי יוֹשֵׁב מֵאַשְׁדּוֹד וְתוֹמֵךְ שֵׁבֶט מֵאַשְׁקְלוֹן
וַהֲשִׁיבוֹתִי יָדִי עַל־עֶקְרוֹן וְאָבְדוּ שְׁאֵרִית פְּלִשְׁתִּים
אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה׃ ס 9 כֹּה אָמַר יְהוָה
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי־צֹר וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ
עַל־הַסְגִּירָם גָּלוּת שְׁלֵמָה לֶאֱדוֹם וְלֹא זָכְרוּ בְּרִית אַחִים׃
10 וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת צֹר וְאָכְלָה אַרְמְנוֹתֶיהָ׃
11 כֹּה אָמַר יְהוָה
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי אֱדוֹם וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ
עַל־רָדְפוֹ בַחֶרֶב אָחִיו וְשִׁחֵת רַחֲמָיו

19 [b-b] frt add ‖ 21 [a] l c 𝔊 (ἐκζητήσω) 𝔖 וְנִקַּמְתִּי ‖ [b] frt l נִקַּמְתִּי.
Cp 1, 4 cf 1R 15,18[e] ‖ 5 °-° trsp frt post מבית עדן (al stichor ord) ‖
6—8 frt add ‖ 8 dl c 𝔊 cf 5. 15; 2,3.

וַיִּטְרֹף[a] לָעַד אַפּוֹ וְעֶבְרָתוֹ [b]שְׁמָרָה נֶצַח[b]׃
12 וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּתֵימָן וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת בָּצְרָה׃ ס
13 כֹּה אָמַר יְהוָה
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי בְנֵי־עַמּוֹן וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ
עַל־בִּקְעָם הָרוֹת הַגִּלְעָד לְמַעַן הַרְחִיב אֶת־גְּבוּלָם׃
14 וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת רַבָּה וְאָכְלָה אַרְמְנוֹתֶיהָ
בִּתְרוּעָה בְּיוֹם מִלְחָמָה בְּסַעַר בְּיוֹם סוּפָה׃
15 וְהָלַךְ מַלְכָּם בַּגּוֹלָה הוּא וְשָׂרָיו יַחְדָּו
אָמַר יְהוָה׃ ס 2 1 כֹּה אָמַר יְהוָה
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי מוֹאָב וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ
עַל־שָׂרְפוֹ עַצְמוֹת מֶלֶךְ־אֱדוֹם לַשִּׂיד׃
2 וְשִׁלַּחְתִּי־אֵשׁ בְּמוֹאָב וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת הַקְּרִיּוֹת
וּמֵת בְּשָׁאוֹן מוֹאָב בִּתְרוּעָה בְּקוֹל שׁוֹפָר׃
3 וְהִכְרַתִּי שׁוֹפֵט מִקִּרְבָּהּ[a] וְכָל־שָׂרֶיהָ[b] אֶהֱרוֹג עִמּוֹ
אָמַר יְהוָה׃ ס 4 כֹּה אָמַר יְהוָה
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי יְהוּדָה וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ
עַל־מָאֳסָם אֶת־תּוֹרַת יְהוָה וְחֻקָּיו לֹא שָׁמָרוּ
וַיַּתְעוּם כִּזְבֵיהֶם אֲשֶׁר־הָלְכוּ אֲבוֹתָם אַחֲרֵיהֶם׃
5 וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בִּיהוּדָה וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת יְרוּשָׁלִָם׃ ס
6 כֹּה אָמַר יְהוָה
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ
עַל־מִכְרָם בַּכֶּסֶף צַדִּיק וְאֶבְיוֹן בַּעֲבוּר נַעֲלָיִם׃
7 הַשֹּׁאֲפִים[a] [b]עַל־עֲפַר־אֶרֶץ[b] בְּרֹאשׁ דַּלִּים [c]וְדֶרֶךְ עֲנָוִים יַטּוּ[c]
וְאִישׁ וְאָבִיו יֵלְכוּ אֶל־הַנַּעֲרָה לְמַעַן חַלֵּל אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי׃
8 וְעַל־בְּגָדִים חֲבֻלִים יַטּוּ אֵצֶל כָּל־מִזְבֵּחַ
וְיֵין עֲנוּשִׁים יִשְׁתּוּ בֵּית אֱלֹהֵיהֶם׃
9 וְאָנֹכִי הִשְׁמַדְתִּי אֶת־הָאֱמֹרִי מִפְּנֵיהֶם אֲשֶׁר כְּגֹבַהּ אֲרָזִים גָּבְהוֹ

11 [a] l c 𝔖𝔙 וַיִּטֹּר cf Jer 3,5 ‖ [b-b] l c 𝔊 שָׁמַר לָנֶצַח cf Jer 3,5 ‖ Cp 2, 2 l c nonn MSS 𝔊𝔖𝔗 וּבְקוֹל ‖ 3 [a] frt l מִקִּרְבּוֹ cf מֵת v 2 ‖ [b] frt l שָׂרָיו ‖ 7 [a] l c 𝔊 הַשָּׁאפִים ‖ [b-b] add cf 𝔊 καὶ ἐκονδύλιζον εἰς κεφαλὰς πτωχῶν, cui translationi posterior inseruit τὰ πατοῦντα ἐπὶ τὸν χοῦν τῆς γῆς ‖ [c-c] prps וַיִּדְרְכוּ פְּנֵי עֲנוּים cf Jes 3,15 (vel l frt וְדִין ע׳ י׳) ‖ 8 frt עַל dl ‖ 9 nonn MSS מִפְּנֵיכֶם.

וְחָסֹ֥ן ה֖וּא כָּֽאַלּוֹנִ֑ים וָאַשְׁמִ֤יד פִּרְיוֹ֙ מִמַּ֔עַל וְשָׁרָשָׁ֖יו מִתָּֽחַת׃
10 וְאָנֹכִ֛י הֶעֱלֵ֥יתִי אֶתְכֶ֖ם מֵאֶ֣רֶץ מִצְרָ֑יִם וָאוֹלֵ֨ךְ אֶתְכֶ֤ם
בַּמִּדְבָּר֙ אַרְבָּעִ֣ים שָׁנָ֔ה לָרֶ֖שֶׁת אֶת־אֶ֥רֶץ הָאֱמֹרִֽי׃
11 וָאָקִ֤ים מִבְּנֵיכֶם֙ לִנְבִיאִ֔ים וּמִבַּחוּרֵיכֶ֖ם לִנְזִרִ֑ים
הַ֥אַף אֵֽין־זֹ֛את בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל °נְאֻם־יְהוָֽה°׃ [תִּנָּבְאֽוּ׃
12° וַתַּשְׁק֥וּ אֶת־הַנְּזִרִ֖ים יָ֑יִן וְעַל־הַנְּבִיאִים֙ צִוִּיתֶ֣ם לֵאמֹ֔ר לֹ֖א
13 הִנֵּ֛ה אָנֹכִ֥י מֵעִ֖יק[a] תַּחְתֵּיכֶ֑ם °כַּאֲשֶׁ֤ר תָּעִיק֙[b] הָעֲגָלָ֔ה° הַֽמְלֵאָ֥ה
14° וְאָבַ֤ד מָנוֹס֙ מִקָּ֔ל וְחָזָ֖ק לֹא־יְאַמֵּ֣ץ כֹּח֑וֹ [לָ֖הּ עָמִֽיר׃
וְגִבּ֖וֹר לֹא־יְמַלֵּ֥ט נַפְשֽׁוֹ׃ 15 וְתֹפֵ֤שׂ הַקֶּ֙שֶׁת֙ לֹ֣א יַעֲמֹ֔ד
וְקַ֥ל בְּרַגְלָ֖יו לֹ֣א יְמַלֵּ֑ט וְרֹכֵ֣ב הַסּ֔וּס לֹ֥א יְמַלֵּ֖ט נַפְשֽׁוֹ׃
16 °וְאַמִּ֥יץ לִבּ֖וֹ בַּגִּבּוֹרִ֑ים° עָר֛וֹם יָנ֥וּס בַּיּוֹם־הַה֖וּא נְאֻם־יְהוָֽה׃ ס
3 1 שִׁמְע֞וּ אֶת־הַדָּבָ֣ר הַזֶּ֗ה אֲשֶׁ֨ר דִּבֶּ֧ר יְהוָ֛ה עֲלֵיכֶ֖ם בְּנֵ֣י[a] יִשְׂרָאֵ֑ל [b]עַ֚ל
כָּל־הַמִּשְׁפָּחָ֔ה[c] אֲשֶׁ֧ר הֶעֱלֵ֛יתִי מֵאֶ֥רֶץ מִצְרַ֖יִם לֵאמֹֽר[b]׃
2 רַ֚ק אֶתְכֶ֣ם יָדַ֔עְתִּי מִכֹּ֖ל מִשְׁפְּח֣וֹת הָאֲדָמָ֑ה
עַל־כֵּן֙ אֶפְקֹ֣ד עֲלֵיכֶ֔ם אֵ֖ת כָּל־עֲוֺנֹתֵיכֶֽם׃
3 הֲיֵלְכ֥וּ שְׁנַ֖יִם יַחְדָּ֑ו בִּלְתִּ֖י אִם־נוֹעָֽדוּ׃
4 הֲיִשְׁאַ֤ג אַרְיֵה֙ בַּיַּ֔עַר וְטֶ֖רֶף אֵ֣ין ל֑וֹ
הֲיִתֵּ֨ן כְּפִ֤יר קוֹלוֹ֙ מִמְּעֹ֣נָת֔וֹ בִּלְתִּ֖י אִם־לָכָֽד׃
5 הֲתִפֹּ֤ל צִפּוֹר֙ עַל־פַּ֣ח הָאָ֔רֶץ וּמוֹקֵ֖שׁ אֵ֣ין לָ֑הּ
הֲיַֽעֲלֶה־פַּח֙ מִן־הָ֣אֲדָמָ֔ה וְלָכ֖וֹד לֹ֥א יִלְכּֽוֹד׃
6° אִם־יִתָּקַ֤ע שׁוֹפָר֙ בְּעִ֔יר וְעָ֖ם לֹ֣א יֶחֱרָ֑דוּ
אִם־תִּהְיֶ֤ה רָעָה֙ בְּעִ֔יר וַיהוָ֖ה לֹ֥א עָשָֽׂה׃
7 כִּ֣י לֹ֧א יַעֲשֶׂ֛ה אֲדֹנָ֥י יְהוִ֖ה דָּבָ֑ר
כִּ֚י אִם־גָּלָ֣ה סוֹד֔וֹ אֶל־עֲבָדָ֖יו הַנְּבִיאִֽים׃
8 אַרְיֵ֥ה שָׁאָ֖ג מִ֣י לֹ֣א יִירָ֑א
אֲדֹנָ֤י יְהוִה֙ דִּבֶּ֔ר מִ֖י לֹ֥א יִנָּבֵֽא׃

11 °-° add? cf ad 12 ‖ v 12 frt mtr causa add; si Am v 12 scrips, 11b [נאם־יי] האף אין־זאת בני ישראל post v 12 trsp ‖ 13 [a] frt l מֵפִיק ‖ [b] frt l תָּפוּק vel l frt pro [c-c] sol כָּעֲגלה ‖ 14—16 𝔊[MSS] non totum textum habent; num v 15 add? ‖ 15 l c 𝔊𝔗𝔙 יְמָּלֵט (vel ? dl 'לא ימ) ‖ 16 °-° 𝔊[B] καὶ ὁ κραταιὸς οὐ μὴ εὑρήσει τὴν καρδίαν αὐτοῦ (𝔊[Qmg] ηὑρέθη καρδία) ἐν δυναστείαις, quare frt post לבו ins לֹא יִמָּצֵא (ביום וגו' frt add) ‖ Cp 3, 1 [a] mlt MSS בית ‖ [b-b] add, aut tantum [b-c] add ‖ 3 𝔊 ἐὰν μὴ γνωρίσωσιν ἑαυτούς = נוֹדְעוּ ‖ 4 frt dl mtr cs ‖ 5 פח >𝔊 ‖ frt 6b trsp ante 6a.

9הַשְׁמִיעוּ עַל־אַרְמְנוֹת בְּאַשְׁדּוֹדᵃ וְעַל־אַרְמְנוֹת בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם
וְאִמְרוּᵇ הֵאָסְפוּ עַל־הָרֵיᶜ שֹׁמְרוֹן וּרְאוּ מְהוּמֹת רַבּוֹת בְּתוֹכָהּ
ᵈוַעֲשׁוּקִים בְּקִרְבָּהּᵈ׃
10וְלֹא־יָדְעוּ עֲשׂוֹת־נְכֹחָה ᵃנְאֻם־יְהוָהᵃ הָאוֹצְרִים חָמָס וָשֹׁד
11לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה צַר וּסְבִיבᵃ הָאָרֶץᵇ [בְּאַרְמְנוֹתֵיהֶםᵇ׃ ס
וְהוֹרִדᶜ מִמֵּךְ עֻזֵּךְ וְנָבֹזּוּ אַרְמְנוֹתָיִךְ׃
12כֹּה אָמַר יְהוָה כַּאֲשֶׁר יַצִּיל הָרֹעֶה מִפִּי הָאֲרִי
שְׁתֵּי כְרָעַיִם אוֹ בְדַל־אֹזֶן כֵּן יִנָּצְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
הַיֹּשְׁבִים בְּשֹׁמְרוֹן בִּפְאַתᵃ מִטָּה וּבִדְמֶשֶׁקᵇ עָרֶשׂ׃
13°שִׁמְעוּ וְהָעִידוּ בְּבֵית יַעֲקֹב נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוִה אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת׃
14כִּי בְּיוֹם פָּקְדִי פִשְׁעֵי־יִשְׂרָאֵל עָלָיוᵃ וּפָקַדְתִּי עַל־מִזְבְּחוֹתᵇ בֵּית־אֵל
וְנִגְדְּעוּ קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ וְנָפְלוּ לָאָרֶץ׃
15וְהִכֵּיתִי בֵית־הַחֹרֶף עַל־בֵּית הַקָּיִץ וְאָבְדוּ בָּתֵּי הַשֵּׁן
וְסָפוּ °בָּתִּים רַבִּים° נְאֻם־יְהוָה׃ ס
4 1שִׁמְעוּ הַדָּבָר הַזֶּה פָּרוֹת הַבָּשָׁן אֲשֶׁר בְּהַר שֹׁמְרוֹן
הָעֹשְׁקוֹת דַּלִּים הָרֹצְצוֹת אֶבְיוֹנִים הָאֹמְרֹת לַאֲדֹנֵיהֶם הָבִיאָה
וְנִשְׁתֶּה׃
2נִשְׁבַּע אֲדֹנָיᵃ יְהוִה בְּקָדְשׁוֹ כִּי הִנֵּה יָמִים בָּאִים עֲלֵיכֶםᵇ
וְנִשָּׂא אֶתְכֶםᶜ בְּצִנּוֹת וְאַחֲרִיתְכֶן בְּסִירוֹת ᵈדּוּגָה׃
3וּפְרָצִים תֵּצֶאנָהᵃ אִשָּׁה נֶגְדָּהּ ᵇוְהִשְׁלַכְתֶּנָה הַהַרְמוֹנָהᵇ נְאֻם־
4בֹּאוּ בֵית־אֵל וּפִשְׁעוּ הַגִּלְגָּל הַרְבּוּ לִפְשֹׁעַ [יְהוָה׃
וְהָבִיאוּ לַבֹּקֶר זִבְחֵיכֶם לִשְׁלֹשֶׁת יָמִים מַעְשְׂרֹתֵיכֶם׃
5וְקַטֵּר מֵחָמֵץ תּוֹדָה וְקִרְאוּ נְדָבוֹת הַשְׁמִיעוּ
כִּי כֵן אֲהַבְתֶּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃

9 ᵃ 𝔊 בְּאַשּׁוּר ‖ ᵇ frt dl ‖ ᶜ l c 𝔊 הַר cf 4,1 ‖ ᵈ⁻ᵈ add? ‖ 10 ᵃ⁻ᵃ add ‖ ᵇ frt add ‖ 11 ᵃ l יְסֹבֵב (prps צָרוּ מִסָּבִיב הָאָ׳) ‖ ᵇ 𝔊 ἡ γῆ σου = אַרְצֵךְ ‖ ᶜ l וְהוּרַד ‖ 12 ᵃ crrp, num l בִּצְפִית cf Jes 21,5? ‖ ᵇ crrp, nonn MSS —שֶׁק; l frt וּבְדַבֶּשֶׁת cf Jes 30,6 ‖ v 13 frt add; 𝔊 prb אדני non leg (ad בית יעקב cf 9,8b [add], Am scripsit בית ישראל 3,1; 5,1. 4) ‖ 14 ᵃ dl? ‖ ᵇ num plur מזבחות recte trad? cf קרנות המזבח, quare prps מַצֵּבַת (al אַרְמְנוֹת) ‖ 15 prps בָּתֵּי הָבְנִים (cf Ez 27,15 et בתי השן) ‖ Cp 4, 1 l לַאֲדֹנֵיהֶן ‖ 2 ᵃ >𝔊 ‖ ᵇ l עֲלֵיכֶן ‖ ᶜ nonn prpon אַפְּכֶן aut וְנָשְׂאוּ אֶתְכֶן ‖ ᵈ⁻ᵈ prps דָּמָן וּפֶרֶשׁ (trspos fin vs); l prb 𝔐 ‖ 3 ᵃ frt l תּוּצֶאנָה cf 𝔊 ἐξενεχθήσεσθε ‖ ᵇ⁻ᵇ crrp, sed incert quid l, nonn prpon וְהָשְׁלַכְתֶּן עֲרֻמּוֹת cf 𝔊 ἀπο(ρ)ριφήσεσθε ‖ 4 prb l וְהַרְבּוּ ‖ 5 l וְקַטְּרוּ.

6 וְגַם־אֲנִי נָתַתִּי לָכֶם נִקְיוֹן שִׁנַּיִם בְּכָל־עָרֵיכֶם
וְחֹסֶר לֶחֶם בְּכֹל מְקוֹמֹתֵיכֶם וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃
7 וְגַם אָנֹכִי מָנַעְתִּי מִכֶּם אֶת־הַגֶּשֶׁם בְּעוֹד שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים לַקָּצִיר
וְהִמְטַרְתִּי[a] עַל־עִיר אֶחָת וְעַל־עִיר אַחַת לֹא אַמְטִיר חֶלְקָה אַחַת
תִּמָּטֵר וְחֶלְקָה אֲשֶׁר־לֹא־תַמְטִיר[b] עָלֶיהָ תִּיבָשׁ׃ 8 וְנָעוּ שְׁתַּיִם שָׁלֹשׁ
עָרִים אֶל־עִיר אַחַת
לִשְׁתּוֹת מַיִם וְלֹא יִשְׂבָּעוּ וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃
9 הִכֵּיתִי אֶתְכֶם בַּשִּׁדָּפוֹן וּבַיֵּרָקוֹן הַרְבּוֹת גַּנּוֹתֵיכֶם וְכַרְמֵיכֶם
וּתְאֵנֵיכֶם וְזֵיתֵיכֶם יֹאכַל הַגָּזָם וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃
10 שִׁלַּחְתִּי בָכֶם דֶּבֶר [a]בְּדֶרֶךְ מִצְרַיִם[a] [b]הָרַגְתִּי בַחֶרֶב בַּחוּרֵיכֶם[b]
[c]עִם שְׁבִי סוּסֵיכֶם[c]
וָאַעֲלֶה בְּאֹשׁ[d] מַחֲנֵיכֶם וּבְאַפְּכֶם[e] וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃
11 הָפַכְתִּי בָכֶם כְּמַהְפֵּכַת אֱלֹהִים אֶת־סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה
וַתִּהְיוּ כְּאוּד מֻצָּל מִשְּׂרֵפָה וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃ ס
12 לָכֵן כֹּה אֶעֱשֶׂה־לְּךָ יִשְׂרָאֵל עֵקֶב כִּי־זֹאת אֶעֱשֶׂה־לָּךְ הִכּוֹן לִקְרַאת־
אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל׃ 13 כִּי הִנֵּה
יוֹצֵר הָרִים[a] וּבֹרֵא רוּחַ וּמַגִּיד לְאָדָם מַה־שֵּׂחוֹ
עֹשֵׂה שַׁחַר עֵיפָה[b] וְדֹרֵךְ עַל־בָּמֳתֵי אָרֶץ
יְהוָה אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ ס

5 1 שִׁמְעוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹשֵׂא עֲלֵיכֶם קִינָה בֵּית
יִשְׂרָאֵל׃
2 נָפְלָה לֹא־תוֹסִיף קוּם בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל
נִטְּשָׁה עַל־אַדְמָתָהּ אֵין מְקִימָהּ׃ ס
3 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה[a]
הָעִיר הַיֹּצֵאת אֶלֶף תַּשְׁאִיר מֵאָה
וְהַיּוֹצֵאת[b] מֵאָה תַּשְׁאִיר עֲשָׂרָה לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃ ס
4 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה לְבֵית יִשְׂרָאֵל
דִּרְשׁוּנִי וִחְיוּ׃ 5 וְאַל־תִּדְרְשׁוּ בֵּית־אֵל

6 𝔊𝔗𝔖 קִהְיוֹן ‖ al v 7. 8, al tantum vb בעוד . . . תיבש add hab ‖ 7 [a] l ? —טַרְתִּי ‖ [b] l c 𝔊 אַמְטִיר ‖ 9 l frt הֶחֱרַבְתִּי ‖ 10 [c-c] frt add; al [a-a] vel [b-b] add hab ‖ [d] nonn MSS בְּאֵשׁ ‖ [e] l באפכם ‖ 13 [a] 𝔊 βροντήν = רַעַם ‖ [b] l c 𝔊 וְעֵיפָה ‖ Cp 5, 3 [a] trsp huc verba לבית ישראל ‖ [b] prps וְהָעִיר הַיּוֹצֵאת.

וְהַגִּלְגָּל לֹא תָבֹאוּ וּבְאֵר שֶׁבַע לֹא תַעֲבֹרוּ
כִּי הַגִּלְגָּל גָּלֹה יִגְלֶה וּבֵית אֵל יִהְיֶה לְאָוֶן׃
6 דִּרְשׁוּ אֶת־יְהוָה וִחְיוּ פֶּן־יִצְלַח כָּאֵשׁ[a] בֵּית יוֹסֵף
וְאָכְלָה וְאֵין־מְכַבֶּה לְבֵית־אֵל[b]׃
7 הַהֹפְכִים לְלַעֲנָה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה לָאָרֶץ הִנִּיחוּ׃
8 עֹשֵׂה כִימָה וּכְסִיל וְהֹפֵךְ לַבֹּקֶר צַלְמָוֶת
וְיוֹם לַיְלָה הֶחְשִׁיךְ הַקּוֹרֵא לְמֵי־הַיָּם
וַיִּשְׁפְּכֵם עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ יְהוָה שְׁמוֹ׃
9 הַמַּבְלִיג[a] שֹׁד[b] עַל־עָז וְשֹׁד עַל־מִבְצָר יָבוֹא[c]׃
10 שָׂנְאוּ בַשַּׁעַר מוֹכִיחַ וְדֹבֵר תָּמִים יְתָעֵבוּ׃
11 לָכֵן יַעַן בּוֹשַׁסְכֶם[a] עַל־דָּל [b]וּמַשְׂאַת־בַּר[b] תִּקְחוּ מִמֶּנּוּ
בָּתֵּי גָזִית בְּנִיתֶם וְלֹא־תֵשְׁבוּ בָם
כַּרְמֵי־חֶמֶד נְטַעְתֶּם וְלֹא תִשְׁתּוּ אֶת־יֵינָם׃
12 כִּי יָדַעְתִּי רַבִּים פִּשְׁעֵיכֶם וַעֲצֻמִים חַטֹּאתֵיכֶם
צֹרְרֵי צַדִּיק לֹקְחֵי כֹפֶר וְאֶבְיוֹנִים בַּשַּׁעַר הִטּוּ׃
13 לָכֵן הַמַּשְׂכִּיל בָּעֵת הַהִיא יִדֹּם כִּי עֵת רָעָה הִיא׃
14 דִּרְשׁוּ־טוֹב וְאַל־רָע לְמַעַן תִּחְיוּ וִיהִי־כֵן
יְהוָה אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת אִתְּכֶם כַּאֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם׃
15 שִׂנְאוּ־רָע וְאֶהֱבוּ־טוֹב וְהַצִּיגוּ בַשַּׁעַר מִשְׁפָּט
אוּלַי יֶחֱנַן יְהוָה אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת שְׁאֵרִית יוֹסֵף׃ ס
16 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת אֲדֹנָי[a]
בְּכָל־רְחֹבוֹת מִסְפֵּד וּבְכָל־חוּצוֹת יֹאמְרוּ הוֹ־הוֹ
וְקָרְאוּ אִכָּר אֶל־אֵבֶל [b]וּמִסְפֵּד אֶל־[b] יוֹדְעֵי נֶהִי׃
17 וּבְכָל־כְּרָמִים מִסְפֵּד כִּי־אֶעֱבֹר בְּקִרְבְּךָ אָמַר יְהוָה׃ ס
18 הוֹי הַמִּתְאַוִּים אֶת־יוֹם יְהוָה לָמָּה־זֶּה לָכֶם יוֹם יְהוָה
הוּא־חֹשֶׁךְ וְלֹא־אוֹר׃

5 Am vrs 5 sic non scrips; al ובאר שבע לא תעברו, al v 5b add habent ‖ 6 [a] כאש crrp, l aut יְצַלַּח לַהַב אֵשׁ aut יַצַּת בָּאֵשׁ ‖ [b] 𝔊 לבית ישראל; num add, quod conjg c v 7, cujus init perdit est? ‖ 7 prps: ante ההפכים l הוי cf 5,18; 6,1 ‖ 9 [a] crrp, l frt הַמַּפִּיל cf $𝔊^{B(A)}$ (ὁ) διαιρῶν = הַמְפַלֵּג ‖ [b] l c 𝔊 שֶׁבֶר ‖ [c] l c 𝔊 יָבִיא cf Σ𝔖𝔗 ‖ 11 [a] l בּוּסְכֶם ‖ [b-b] l frt וּמַשְׂאֹת ‖ 12 l חֲטָאֵיכֶם cf Jes 1,18 ‖ 15 add ‖ 16 [a] >𝔊 ‖ [b-b] l ? וְאֶל־מִסְפֵּד (al אל אבל ומספד dl).

19 כַּאֲשֶׁר יָנוּס אִישׁ מִפְּנֵי הָאֲרִי וּפְגָעוֹ הַדֹּב
וּבָא הַבַּיִת וְסָמַךְ יָדוֹ עַל־הַקִּיר וּנְשָׁכוֹ הַנָּחָשׁ׃
20 הֲלֹא־חֹשֶׁךְ יוֹם יְהוָה וְלֹא־אוֹר וְאָפֵל וְלֹא־נֹגַהּ לוֹ׃
21 שָׂנֵאתִי מָאַסְתִּי חַגֵּיכֶם וְלֹא אָרִיחַ בְּעַצְּרֹתֵיכֶם׃
22 כִּי אִם־תַּעֲלוּ־לִי עֹלוֹת
וּמִנְחֹתֵיכֶם לֹא אֶרְצֶה וְשֶׁלֶם מְרִיאֵיכֶם לֹא אַבִּיט׃
23 הָסֵר מֵעָלַי הֲמוֹן שִׁרֶיךָ וְזִמְרַת נְבָלֶיךָ לֹא אֶשְׁמָע׃
24 וְיִגַּל כַּמַּיִם מִשְׁפָּט וּצְדָקָה כְּנַחַל אֵיתָן׃
25 הַזְּבָחִים וּמִנְחָה הִגַּשְׁתֶּם־לִי בַמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה °בֵּית יִשְׂרָאֵל°׃
26 וּנְשָׂאתֶם אֵת סִכּוּת[a] מַלְכְּכֶם וְאֵת כִּיּוּן[b] צַלְמֵיכֶם [c]כּוֹכַב אֱלֹהֵיכֶם[c]
אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם לָכֶם׃
27 וְהִגְלֵיתִי אֶתְכֶם מֵהָלְאָה לְדַמָּשֶׂק אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ ס
6 1 הוֹי הַשַּׁאֲנַנִּים בְּצִיּוֹן[a] וְהַבֹּטְחִים בְּהַר שֹׁמְרוֹן
נְקֻבֵי רֵאשִׁית הַגּוֹיִם [b]וּבָאוּ לָהֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל[b]׃
2 עִבְרוּ כַלְנֵה[a] וּרְאוּ וּלְכוּ מִשָּׁם חֲמַת רַבָּה וּרְדוּ גַת־פְּלִשְׁתִּים הֲטוֹבִים[b]
מִן־הַמַּמְלָכוֹת הָאֵלֶּה אִם־רַב [c]גְּבוּלָם מִגְּבֻלְכֶם[c]׃
3 הַמְנַדִּים[a] לְיוֹם רָע וַתַּגִּישׁוּן שֶׁבֶת[b] חָמָס׃
4 הַשֹּׁכְבִים עַל־מִטּוֹת שֵׁן וּסְרֻחִים עַל־עַרְשׂוֹתָם
וְאֹכְלִים כָּרִים מִצֹּאן וַעֲגָלִים מִתּוֹךְ מַרְבֵּק׃
5 הַפֹּרְטִים עַל־פִּי הַנָּבֶל °כְּדָוִיד חָשְׁבוּ לָהֶם כְּלֵי־שִׁיר°׃
6 הַשֹּׁתִים °בְּמִזְרְקֵי יַיִן° וְרֵאשִׁית שְׁמָנִים יִמְשָׁחוּ
וְלֹא נֶחְלוּ עַל־שֵׁבֶר יוֹסֵף׃
7 לָכֵן עַתָּה יִגְלוּ בְּרֹאשׁ גֹּלִים וְסָר מִרְזַח סְרוּחִים׃
8 נִשְׁבַּע אֲדֹנָי[a] יְהוִה בְּנַפְשׁוֹ
[b]נְאֻם־יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת[b] מְתָאֵב[c] אָנֹכִי אֶת־גְּאוֹן יַעֲקֹב

22 frt l וְשַׁלְמֵי cf 𝔊 ‖ 23 frt l הָסִירוּ . . שִׁירֵיכֶם . . נִבְלֵיכֶם ‖ 25 °-° frt add; al ומנחה (cf sing) et בית, al ארבעים שנה add habent ‖ 26 [a] l סַכּוּת ‖ [b] l כֵּיוָן cf 𝔊 ʽΡαιφαν (ex Καιφαν) cf 𝔖 ‖ [c-c] 𝔊 habet כוכב אלהיכם post כיון; gloss ‖ 27 add (𝔅 apud 5,27 incip cp 6) ‖ Cp 6, 1 [a] l frt בית ישראל ‖ [b-b] crrp? ‖ 2 [a] >𝔊[B al]; 𝔊[MSS]𝔏(𝔖)𝔗𝔙 εἰς Χαλάν(ν)ην cf ad Jes 10,9 (Gn 10,10) ‖ [b] ins אַתֶּם ‖ [c-c] l גְּבֻלְכֶם מִגְּבוּלָם aut גְּבוּלָם מִגְּבֻלְכֶם ‖ 3 [a] 𝔊[A]𝔖[h] in mrg εὐχόμενοι = הַמְנַדְּרִים, l 𝔐 ‖ [b] crrp, prps vel שֹׁד וְ vel (?) שַׁבָּט ‖ 5 b crrp?, l frt כָּל־ pro כְּלֵי vel dl (mtr cs) [כל[י; prps כְּדָוִד נֶחְשְׁבוּ לְהַשְׂכִּיל בְּשִׁיר ‖ 6 °-° 𝔊 διυλισμένον οἶνον = יין מְזֻקָּק ‖ 8 [a] dl c 𝔊 ‖ [b-b] >𝔊; frt ex fin v 7 trspos ‖ [c] l מְתָעֵב.

וְאַרְמְנֹתָיו שָׂנֵאתִי וְהִסְגַּרְתִּי עִיר וּמְלֹאָהּ׃
9 וְהָיָה אִם־יִוָּתְרוּ עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים בְּבַיִת אֶחָד וָמֵתוּ׃
10 [a]וּנְשָׂאוֹ דּוֹדוֹ וּמְסָרְפוֹ[a] לְהוֹצִיא עֲצָמִים מִן־הַבַּיִת
וְאָמַר לַאֲשֶׁר בְּיַרְכְּתֵי הַבַּיִת הַעוֹד עִמָּךְ וְאָמַר
אָפֶס וְאָמַר הָס כִּי לֹא לְהַזְכִּיר בְּשֵׁם יְהוָה׃ ס
11° כִּי־הִנֵּה יְהוָה מְצַוֶּה
וְהִכָּה הַבַּיִת הַגָּדוֹל רְסִיסִים וְהַבַּיִת הַקָּטֹן בְּקִעִים׃
12 הַיְרֻצוּן בַּסֶּלַע סוּסִים אִם־°יַחֲרוֹשׁ בַּבְּקָרִים°
כִּי־הֲפַכְתֶּם לְרֹאשׁ מִשְׁפָּט וּפְרִי צְדָקָה לְלַעֲנָה׃
13 הַשְּׂמֵחִים לְלֹא דָבָר
הָאֹמְרִים הֲלוֹא בְחָזְקֵנוּ לָקַחְנוּ לָנוּ קַרְנָיִם׃
14 כִּי הִנְנִי מֵקִים עֲלֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל [a]נְאֻם־יְהוָה אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת[a] גּוֹי
וְלָחֲצוּ אֶתְכֶם מִלְּבוֹא חֲמָת עַד־נַחַל הָעֲרָבָה[b]׃ פ
7 1 כֹּה הִרְאַנִי אֲדֹנָי[a] יְהוִה וְהִנֵּה יוֹצֵר[b] גֹּבַי
בִּתְחִלַּת עֲלוֹת הַלָּקֶשׁ וְהִנֵּה־לֶקֶשׁ[c] אַחַר גִּזֵּי הַמֶּלֶךְ׃ 2 °וְהָיָה אִם־
כִּלָּה° לֶאֱכוֹל אֶת־עֵשֶׂב הָאָרֶץ וָאֹמַר
אֲדֹנָי יְהוִה סְלַח־נָא מִי יָקוּם יַעֲקֹב כִּי קָטֹן הוּא׃
3 נִחַם יְהוָה עַל־זֹאת לֹא תִהְיֶה אָמַר יְהוָה׃ ס
4 כֹּה הִרְאַנִי אֲדֹנָי[a] יְהוִה וְהִנֵּה קֹרֵא [b]לָרִב בָּאֵשׁ[b]
אֲדֹנָי[c] יְהוִה וַתֹּאכַל אֶת־תְּהוֹם רַבָּה וְאָכְלָה אֶת־הַחֵלֶק׃ 5 וָאֹמַר
אֲדֹנָי יְהוִה חֲדַל־נָא מִי יָקוּם יַעֲקֹב כִּי קָטֹן הוּא׃
6 נִחַם יְהוָה עַל־זֹאת גַּם־הִיא לֹא תִהְיֶה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה׃ ס
7 כֹּה הִרְאַנִי[a] וְהִנֵּה אֲדֹנָי[b] נִצָּב
עַל־חוֹמַת אֲנָךְ וּבְיָדוֹ אֲנָךְ׃ 8 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי
מָה־אַתָּה רֹאֶה עָמוֹס וָאֹמַר אֲנָךְ וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי
הִנְנִי שָׂם אֲנָךְ° בְּקֶרֶב עַמִּי יִשְׂרָאֵל

10 [a-a] prb crrp; mlt MSS מְשָׂ'; prps מְסַפֵּר (?) וְנִשְׁאַר הַדּוֹר vel (?) וּשְׁאָר דּוֹרוֹ מְסַפֵּר; l frt וְנָשְׂאוּ (וְנָשָׂא) דּוֹדִים וְסַלִּים ‖ vs 11 frt trsp ante 9 ‖ 12 °-° l יַחֲרֵשׁ בַּבָּקָר יָם ‖ 13 לֹא דָבָר = לוֹ דְבָר cf 2S 17,27; 9,4s 𝔐𝔊 (Λωδαβαρ [Λαδαβαρ]) ‖ 14 [a-a] dl c 𝔊$^{AQ}$ ‖ [b] frt l הָעֲרָבִים (Jes 15,7) cf 𝔊 τοῦ χειμάρρου τῶν δυσμῶν ‖ Cp 7, 1 [a] >𝔊$^{AQ}$ ‖ [b] 𝔊 יֵצֶר ‖ [c] 𝔊 יֶלֶק ‖ 2 °-° crrp, frt l וַיְהִי הִיא מְכַלָּה ‖ 4 [a] >𝔊$^{B}$ ‖ [b-b] l frt לַהַב אֵשׁ; prps קָרָה לָרֹב אֵשׁ ‖ [c] frt add, cf 𝔊 ‖ 7 [a] ins ? אדני יהוה (𝔊 + Κύριος) ‖ [b] >𝔊 ‖ 8 exc ? vb.

לֹא־אוֹסִיף עוֹד עֲבוֹר לוֹ׃ 9 וְנָשַׁמּוּ בָּמוֹת יִשְׂחָק
וּמִקְדְּשֵׁי יִשְׂרָאֵל יֶחֱרָבוּ וְקַמְתִּי עַל־בֵּית יָרָבְעָם בֶּחָרֶב׃ ס
10 וַיִּשְׁלַח אֲמַצְיָה כֹּהֵן בֵּית־אֵל אֶל־יָרָבְעָם מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר קָשַׁר
עָלֶיךָ עָמוֹס בְּקֶרֶב בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא־תוּכַל הָאָרֶץ לְהָכִיל אֶת־כָּל־
דְּבָרָיו׃ 11 כִּי־כֹה אָמַר עָמוֹס
בַּחֶרֶב יָמוּת יָרָבְעָם וְיִשְׂרָאֵל גָּלֹה יִגְלֶה מֵעַל אַדְמָתוֹ׃ ס
12 וַיֹּאמֶר אֲמַצְיָה אֶל־עָמוֹס חֹזֶה לֵךְ בְּרַח־לְךָ אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה וֶאֱכָל־שָׁם
לֶחֶם וְשָׁם תִּנָּבֵא׃ 13 וּבֵית־אֵל לֹא־תוֹסִיף עוֹד לְהִנָּבֵא כִּי מִקְדַּשׁ־מֶלֶךְ
הוּא וּבֵית מַמְלָכָה הוּא׃ 14 וַיַּעַן עָמוֹס וַיֹּאמֶר אֶל־אֲמַצְיָה
לֹא־נָבִיא אָנֹכִי וְלֹא בֶן־נָבִיא אָנֹכִי[a] כִּי־בוֹקֵר[b] אָנֹכִי[a] וּבוֹלֵס שִׁקְמִים׃
15 וַיִּקָּחֵנִי יְהוָה מֵאַחֲרֵי הַצֹּאן וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה
לֵךְ הִנָּבֵא אֶל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ 16 וְעַתָּה שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה
אַתָּה אֹמֵר לֹא תִנָּבֵא עַל־יִשְׂרָאֵל וְלֹא תַטִּיף עַל־בֵּית יִשְׂחָק׃
17 לָכֵן כֹּה־ אָמַר יְהוָה אִשְׁתְּךָ בָּעִיר תִּזְנֶה
וּבָנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ וְאַדְמָתְךָ בַּחֶבֶל תְּחֻלָּק
וְאַתָּה עַל־אֲדָמָה טְמֵאָה תָּמוּת וְיִשְׂרָאֵל גָּלֹה יִגְלֶה °מֵעַל אַדְמָתוֹ°׃
8 1 כֹּה הִרְאַנִי אֲדֹנָי יְהוִה וְהִנֵּה כְּלוּב קָיִץ׃ [פ
2 וַיֹּאמֶר מָה־אַתָּה רֹאֶה עָמוֹס וָאֹמַר כְּלוּב קָיִץ
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי בָּא הַקֵּץ אֶל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל
לֹא־אוֹסִיף עוֹד עֲבוֹר לוֹ׃ 3 וְהֵילִילוּ שִׁירוֹת[a] הֵיכָל
בַּיּוֹם הַהוּא [b]נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה[b] רַב הַפֶּגֶר בְּכָל־מָקוֹם
[[c]הִשְׁלִיךְ הָס[c]׃ ס
4 שִׁמְעוּ־זֹאת הַשֹּׁאֲפִים[a] אֶבְיוֹן וְלַשְׁבִּית[b] עֲנִוֵּי־[c]אָרֶץ׃
5 לֵאמֹר מָתַי יַעֲבֹר הַחֹדֶשׁ וְנַשְׁבִּירָה שֶּׁבֶר[a] וְהַשַּׁבָּת וְנִפְתְּחָה־בָּר
לְהַקְטִין אֵיפָה וּלְהַגְדִּיל שֶׁקֶל וּלְעַוֵּת[b] מֹאזְנֵי מִרְמָה׃
6 [a]לִקְנוֹת בַּכֶּסֶף דַּלִּים וְאֶבְיוֹן בַּעֲבוּר נַעֲלָיִם[a] וּמַפַּל בַּר נַשְׁבִּיר[b]׃
7 נִשְׁבַּע יְהוָה בִּגְאוֹן יַעֲקֹב אִם־אֶשְׁכַּח לָנֶצַח[a] כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם[b]׃
8 הַעַל זֹאת לֹא־תִרְגַּז הָאָרֶץ וְאָבַל כָּל־יוֹשֵׁב בָּהּ

14 [a] frt dl ‖ [b] l נֹקֵד cf 𝔊 (αἰπόλος) 𝔏 ‖ 17 °-° prb add ‖ Cp 8, 3 [a] l? שָׁרוֹת ‖ [b-b] prb add ‖ [c-c] l frt הָשְׁלַךְ׃ et dl הס (init stichi perditi?) ‖ 4 [a] ? = הַשָּׁאֲפִים cf 2,7 ‖ [b] dub; 𝔊 (καὶ) καταδυναστεύοντες, frt = (וְ)הָעֹשְׁקִים cf 4,1𝔊 ‖ [c] K עֲנִוֵי Q עֲנִיֵּי ‖ 5 [a] >𝔊 ‖ [b] prps לְעַוּוֹת(?) ‖ 6 [a-a] frt add ex 2,6 cf 2,7 ‖ [b] l frt לְהַשְׁבִּיר ‖ 7 [a] dl? ‖ [b] 𝔊 מַעֲשֵׂיכֶם cf v 4.

וְעָלְתָה כָאֹרᵃ כֻּלָּהּ וְנִגְרְשָׁהᵇ וְנִשְׁקְהָᶜ כִּיאוֹר מִצְרָיִם׃ ס
9 וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה
וְהֵבֵאתִי הַשֶּׁמֶשׁ בַּצָּהֳרָיִם וְהַחֲשַׁכְתִּי לָאָרֶץ בְּיוֹם אוֹר׃
10 וְהָפַכְתִּי חַגֵּיכֶם לְאֵבֶל וְכָל־שִׁירֵיכֶם לְקִינָה
וְהַעֲלֵיתִי עַל־כָּל־מָתְנַיִם שָׂק וְעַל־כָּל־רֹאשׁ קָרְחָה
וְשַׂמְתִּיהָ כְּאֵבֶל יָחִיד וְאַחֲרִיתָהּ כְּיוֹם מָר׃ ס
11 הִנֵּה ׀ יָמִים בָּאִים נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה וְהִשְׁלַחְתִּי רָעָב בָּאָרֶץ
לֹא־רָעָב לַלֶּחֶם וְלֹא־צָמָא לַמַּיִם כִּי אִם־לִשְׁמֹעַ אֵת דִּבְרֵי יְהוָה׃
12 וְנָעוּ מִיָּם עַד־יָם וּמִצָּפוֹן וְעַד־מִזְרָח יְשׁוֹטְטוּ
לְבַקֵּשׁ אֶת־דְּבַר־יְהוָה וְלֹא יִמְצָאוּ׃
13 בַּיּוֹם הַהוּא תִּתְעַלַּפְנָה הַבְּתוּלֹת הַיָּפוֹת וְהַבַּחוּרִים בַּצָּמָא׃
14 הַנִּשְׁבָּעִים ᵃבְּאַשְׁמַת שֹׁמְרוֹןᵃ
וְאָמְרוּ חֵי אֱלֹהֶיךָ דָּן וְחֵי דֶּרֶךְᵇ בְּאֵר־שָׁבַע
ᶜוְנָפְלוּ וְלֹא־יָקוּמוּ עוֹדᶜ׃ פ
9 1 רָאִיתִי אֶת־אֲדֹנָי נִצָּב עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיֹּאמֶר הַךְᵃ הַכַּפְתּוֹר
וְיִרְעֲשׁוּᵇ הַסִּפִּים ᶜוּבְצַעַם בְּרֹאשׁᶜ כֻּלָּם וְאַחֲרִיתָם בַּחֶרֶב אֶהֱרֹג
לֹא־יָנוּס לָהֶם נָס וְלֹא־יִמָּלֵט לָהֶם פָּלִיט׃ 2 אִם־יַחְתְּרוּ
בִשְׁאוֹל מִשָּׁם יָדִי תִקָּחֵם וְאִם־ יַעֲלוּ הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם אוֹרִידֵם׃
3 וְאִם־יֵחָבְאוּ בְּרֹאשׁ הַכַּרְמֶל מִשָּׁם אֲחַפֵּשׂ וּלְקַחְתִּים
וְאִם־יִסָּתְרוּ ᵃמִנֶּגֶד עֵינַיᵃ בְּקַרְקַע הַיָּם מִשָּׁםᵇ אֲצַוֶּה אֶת־הַנָּחָשׁ [וּנְשָׁכָם׃
4 וְאִם־יֵלְכוּ בַשְּׁבִי לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם מִשָּׁם אֲצַוֶּה אֶת־הַחֶרֶב
וַהֲרָגָתַם וְשַׂמְתִּי עֵינִי עֲלֵיהֶם לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה׃
5 וַאדֹנָי יֱהֹוִה הַצְּבָאוֹת הַנּוֹגֵעַ בָּאָרֶץ וַתָּמוֹג
ᵉוְאָבְלוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי בָהᵉ
וְעָלְתָה כַיְאֹר כֻּלָּהּ וְשָׁקְעָה כִּיאֹר מִצְרָיִם׃

8 ᵃ l c ca 20MSS 𝔊𝔖𝔗 כַּיְאֹר cf 9,5 ‖ ᵇ add cf 𝔊 et 9,5 ‖ ᶜ l c Q MSS וְנִשְׁקְעָה cf 9,5 (K נִשְׁקָה) ‖ al v 11. 12, al tantum 11b. 12b add, 11a. 12a autem verba prophetae, quae supersunt, habent ‖ 11 l c 𝔊𝔖𝔙 דְּבַר cf 12 ‖ 12 l יְשׁוֹטֵטוּ (trsp ˏ) ‖ 13 dl? ‖ 14 ᵃ⁻ᵃ frt origin בְּאֵל בֵּית־אֵל ‖ ᵇ frt l דֹּרְךָ cf 𝔊 ὁ θεός σου ‖ ᶜ⁻ᶜ prps ונפלו ולא יקומו עוד trsp ante הנשבעים init vrs ‖ Cp 9,1 ᵃ crrp, nonn leg וַיַּךְ et ויאמר post הספים trspon ‖ ᵇ prps וַיִּרְעֲשׁוּ ‖ ᶜ⁻ᶜ 𝔖 ובצעם Var^P וּבְצָעָם; prps אֲבַצֵּעַ בְּרַעַשׁ cf 𝔊 vel אֶבְצָעֵם בְּרַעַשׁ; al pro 3 primis stichi vbis leg (cf 1ᵃ) ויאמר אַכֵּה ‖ 2 dl ‖ 3 ᵃ⁻ᵃ frt add ‖ ᵇ dl ‖ 4 dl ‖ 5 ᵉ⁻ᵉ frt add ex 8,8.

6הַבּוֹנֶה בַשָּׁמַיִם מַעֲלוֹתָו[a] וַאֲגֻדָּתוֹ עַל־אֶרֶץ יְסָדָהּ
הַקֹּרֵא לְמֵי־הַיָּם וַיִּשְׁפְּכֵם עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ ׀ [b]יְהוָה שְׁמוֹ[b]׃
7הֲלוֹא כִבְנֵי כֻשִׁיִּים אַתֶּם לִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה
הֲלוֹא אֶת־יִשְׂרָאֵל הֶעֱלֵיתִי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
וּפְלִשְׁתִּיִּים מִכַּפְתּוֹר וַאֲרָם מִקִּיר׃
8הִנֵּה עֵינֵי ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה בַּמַּמְלָכָה הַחַטָּאָה
וְהִשְׁמַדְתִּי אֹתָהּ מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה
אֶפֶס כִּי לֹא הַשְׁמֵיד אַשְׁמִיד אֶת־בֵּית יַעֲקֹב ⸢נְאֻם־יְהוָה⸣׃
9כִּי־הִנֵּה אָנֹכִי מְצַוֶּה וַהֲנִעוֹתִי ⸢בְכָל־הַגּוֹיִם⸣ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל
כַּאֲשֶׁר יִנּוֹעַ בַּכְּבָרָה וְלֹא־יִפּוֹל צְרוֹר אָרֶץ׃
10בַּחֶרֶב יָמוּתוּ כֹּל חַטָּאֵי עַמִּי הָאֹמְרִים
⸢לֹא־תַגִּישׁ וְתַקְדִּים בַּעֲדֵינוּ⸣ הָרָעָה׃
11בַּיּוֹם הַהוּא אָקִים אֶת־סֻכַּת דָּוִיד הַנֹּפֶלֶת
וְגָדַרְתִּי אֶת־פִּרְצֵיהֶן וַהֲרִסֹתָיו אָקִים וּבְנִיתִיהָ כִּימֵי עוֹלָם׃
12לְמַעַן יִירְשׁוּ אֶת־שְׁאֵרִית אֱדוֹם וְכָל־הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי עֲלֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה עֹשֶׂה זֹּאת׃ ס
13הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה
וְנִגַּשׁ חוֹרֵשׁ בַּקֹּצֵר וְדֹרֵךְ עֲנָבִים בְּמֹשֵׁךְ הַזָּרַע
וְהִטִּיפוּ הֶהָרִים עָסִיס וְכָל־הַגְּבָעוֹת תִּתְמוֹגַגְנָה׃
14וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבוּת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וּבָנוּ עָרִים נְשַׁמּוֹת
וְיָשָׁבוּ וְנָטְעוּ כְרָמִים וְשָׁתוּ אֶת־יֵינָם וְעָשׂוּ גַנּוֹת
וְאָכְלוּ אֶת־פְּרִיהֶם׃ 15וּנְטַעְתִּים עַל־אַדְמָתָם וְלֹא יִנָּתְשׁוּ עוֹד
מֵעַל אַדְמָתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לָהֶם אָמַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃

6 [a] l עֲלִיָּתוֹ (Q מַעֲלוֹתָיו) ‖ [b-b] nonn add hab cf 4,13; 5,8 ‖ 8 ⸢⸣ trsp post האדמה ‖ 9 ⸢⸣ add? ‖ 10 ⸢⸣ l לֹא תִגַּשׁ וּתְקַדֵּם עָדֵינוּ cf 𝔊 ἐφ' ἡμᾶς (ins frt in fin נְאֻם יהוה) ‖ 11 l c 𝔊 פִּרְצָיהָ וַהֲרִיסֹתֶיהָ ‖ 13 l c 𝔊 הַחוֹרֵשׁ.

# OBADIA. עבדיה

1 חֲז֖וֹן עֹֽבַדְיָ֑ה ᵃכֹּֽה־אָמַ֞ר אֲדֹנָ֤י יְהוִה֙ לֶאֱד֔וֹםᵃ
שְׁמוּעָ֨ה שָׁמַ֜עְנוּᵇ מֵאֵ֣ת יְהוָ֗ה וְצִיר֙ בַּגּוֹיִ֣ם שֻׁלָּ֔ח
ק֛וּמוּ וְנָק֥וּמָה עָלֶ֖יהָᶜ לַמִּלְחָמָֽה׃
2 הִנֵּ֥ה קָטֹ֛ן נְתַתִּ֖יךָ בַּגּוֹיִ֑ם בָּז֥וּי °אַתָּ֖ה מְאֹֽד°׃
3 ᵃזְד֤וֹן לִבְּךָ֙ הִשִּׁיאֶ֔ךָ
שֹׁכְנִ֥י בְחַגְוֵי־סֶ֖לַע מְר֣וֹםᵇ שִׁבְתּ֑וֹ
אֹמֵ֣ר בְּלִבּ֔וֹ מִ֥י יוֹרִדֵ֖נִי אָֽרֶץ׃
4 אִם־תַּגְבִּ֣יהַּ כַּנֶּ֔שֶׁרᵃ ᵇוְאִם־בֵּ֥ין כּֽוֹכָבִ֖ים
שִׂ֣יםᶜ קִנֶּ֑ךָᵇ מִשָּׁ֥ם אוֹרִֽידְךָ֖ נְאֻם־יְהוָֽה׃
5 אִם־גַּנָּבִ֤ים בָּאֽוּ־לְךָ֙ °אִם־שׁ֣וֹדְדֵי לַ֔יְלָה אֵ֣יךְ נִדְמֵ֔יתָה° הֲל֥וֹא יִגְנְב֖וּ דַּיָּ֑ם
אִם־בֹּֽצְרִים֙ בָּ֣אוּ לָ֔ךְ הֲל֖וֹא יַשְׁאִ֥ירוּ עֹלֵלֽוֹת׃
6° אֵ֚יךְ נֶחְפְּשׂ֣וּ עֵשָׂ֔ו נִבְע֖וּ מַצְפֻּנָֽיו׃
7 עַד־הַגְּב֣וּל שִׁלְּח֗וּךָ כֹּ֚ל אַנְשֵׁ֣י בְרִיתֶ֔ךָ הִשִּׁיא֛וּךָᵃ
יָכְל֥וּ לְךָ֖ אַנְשֵׁ֣י שְׁלֹמֶ֑ךָ לַחְמְךָᵇ יָשִׂ֤ימוּ מָזוֹר֙ᶜ תַּחְתֶּ֔יךָ ᵈאֵ֥ין תְּבוּנָ֖ה בּֽוֹᵈ׃
8 הֲל֛וֹא בַּיּ֥וֹם הַה֖וּא נְאֻם־יְהוָ֑ה
וְהַאֲבַדְתִּ֤י חֲכָמִים֙ מֵֽאֱד֔וֹם וּתְבוּנָ֖ה מֵהַ֥ר עֵשָֽׂו׃
9 וְחַתּ֥וּ גִבּוֹרֶ֖יךָᵃ תֵּימָ֑ן לְמַ֧עַן יִכָּֽרֶת־אִ֛ישׁ מֵהַ֥ר עֵשָׂ֖ו מִקָּֽטֶלᵇ׃
10 מֵחֲמַ֛ס אָחִ֥יךָ יַעֲקֹ֖ב תְּכַסְּךָ֣ בוּשָׁ֑ה וְנִכְרַ֖תָּ לְעוֹלָֽם׃
11 בְּיוֹם֙ עֲמָֽדְךָ֣ מִנֶּ֔גֶד בְּי֛וֹם שְׁב֥וֹת זָרִ֖ים חֵיל֑וֹ
וְנָכְרִ֞ים בָּ֣אוּ שְׁעָרָ֗ו וְעַל־יְרוּשָׁלִַ֙ם֙ יַדּ֣וּ גוֹרָ֔ל
גַּם־אַתָּ֖ה כְּאַחַ֥ד מֵהֶֽם׃
12° וְאַל־תֵּ֤רֶא בְיוֹם־אָחִ֙יךָ֙ בְּי֣וֹם נָכְר֔וֹ
וְאַל־תִּשְׂמַ֥ח לִבְנֵֽי־יְהוּדָ֖ה בְּי֣וֹם אָבְדָ֑ם
וְאַל־תַּגְדֵּ֥ל פִּ֖יךָ בְּי֥וֹם צָרָֽה׃

1 a-a nonn add hab ‖ b 𝔊 et Jer 49,14 שָׁמַעְתִּי ‖ c ? עָלָיו ? cf v 2; exc vb ? (expl gr הִתְקַבְּצוּ) cf Jer ‖ 2 °-° l prb c Jer 49,15 בָּאָדָם (cf בגוים) ‖ 3 a Jer + תִּפְלַצְתְּךָ; frt ins ‖ b l c 𝔊𝔖𝔙 מָרִים ‖ 4 a Jer + קִנֶּךָ ‖ b-b > Jer ‖ c l תָּשִׂים cf תַּגְבִּיהַּ ‖ 5 °-° prb add cf Jer 49,9 ‖ v 6 add? ‖ 7 a trsp : (mlt MSS וְיָ) ‖ b >𝔊, prb ex שלמך crrp ‖ c crrp?, prps מָדוֹר (?) cf Dan 4,22. 29; 5,21 ‖ d-d trsp post הַהוּא in 8 ‖ 9 a frt l גִּבּוֹרַי ‖ b מקטל conjg c init vs 10 (cf 𝔊𝔙), sed gloss ad מחמס ‖ 11 l c K שְׁעָרוֹ cf v 13 ‖ vs 12 frt add cf ad 13; frt dl יום.

13 אַל־תָּבוֹא בְשַׁעַר־עַמִּי בְּיוֹם אֵידָם[a]
אַל־תֵּרֶא גַם־אַתָּה בְּרָעָתוֹ[b] בְּיוֹם אֵידוֹ
וְאַל־תִּשְׁלַחְנָה[c] בְחֵילוֹ בְּיוֹם אֵידוֹ[d]׃
14 וְאַל־תַּעֲמֹד עַל־הַפֶּרֶק לְהַכְרִית אֶת־פְּלִיטָיו
וְאַל־תַּסְגֵּר שְׂרִידָיו בְּיוֹם צָרָה׃
15 כִּי־קָרוֹב יוֹם־יְהוָה עַל־כָּל־הַגּוֹיִם
°כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ יֵעָשֶׂה לָּךְ גְּמֻלְךָ יָשׁוּב בְּרֹאשֶׁךָ׃
16 כִּי כַּאֲשֶׁר שְׁתִיתֶם עַל־הַר קָדְשִׁי יִשְׁתּוּ כָל־הַגּוֹיִם תָּמִיד[a]
וְשָׁתוּ וְלָעוּ[b] וְהָיוּ כְּלוֹא הָיוּ׃
17 וּבְהַר צִיּוֹן תִּהְיֶה פְלֵיטָה [a]וְהָיָה קֹדֶשׁ[a] וְיָרְשׁוּ בֵּית יַעֲקֹב אֵת [מוֹרָשֵׁיהֶם[b]׃
18 וְהָיָה בֵית־יַעֲקֹב אֵשׁ וּבֵית יוֹסֵף לֶהָבָה
וּבֵית עֵשָׂו לְקַשׁ וְדָלְקוּ בָהֶם וַאֲכָלוּם
וְלֹא־יִהְיֶה שָׂרִיד לְבֵית עֵשָׂו כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃
19 וְיָרְשׁוּ הַנֶּגֶב [a]אֶת־הַר עֵשָׂו[a] וְהַשְּׁפֵלָה [b]אֶת־פְּלִשְׁתִּים[b]
וְיָרְשׁוּ אֶת־שְׂדֵה אֶפְרַיִם וְ[c]אֵת שְׂדֵה שֹׁמְרוֹן וּבִנְיָמִן[c] אֶת־הַגִּלְעָד׃
20 °וְגָלֻת הַחֵל־הַזֶּה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־כְּנַעֲנִים עַד־צָרְפַת וְגָלֻת
יְרוּשָׁלַםִ אֲשֶׁר בִּסְפָרַד יִרְשׁוּ אֵת עָרֵי הַנֶּגֶב׃ 21 °וְעָלוּ מוֹשִׁעִים בְּהַר
צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת־הַר עֵשָׂו וְהָיְתָה לַיהוָה הַמְּלוּכָה׃

---

# JONA. יונה

1 1 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יוֹנָה בֶן־אֲמִתַּי לֵאמֹר׃ 2 קוּם לֵךְ אֶל־
נִינְוֵה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וּקְרָא עָלֶיהָ כִּי־עָלְתָה רָעָתָם לְפָנָי׃ 3 וַיָּקָם
יוֹנָה לִבְרֹחַ תַּרְשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְהוָה וַיֵּרֶד יָפוֹ וַיִּמְצָא אָנִיָּה ׀ בָּאָה

13 [a] frt l אֵידוֹ cf v 12a ‖ [b] nonn prpn sec 12a בְּאָחִיךָ pro ברעתו et נָכְרוֹ pro אֵידוֹ cf v 12 ‖ [c] l תִּשְׁלַח יָד ‖ [d] l prb אָבְדוֹ cf 𝔊 ἀπωλείας αὐτῶν ‖ 15b conjg c v 14, 15a conjg c v 16 ‖ 16 [a] mlt MSS סָבִיב; 𝔊Aℵ pro ישתו . . . תמיד habent οἶνον..πίονται, l frt חָמֶר Dt 32,14 (neohbr תָּמָד) ‖ [b] l וְנָעוּ ‖ 17 [a-a] frt add cf Jo 4,17 ‖ [b] l frt c Vrs מוֹרִשֵׁיהֶם ‖ 19 [a-a] add ‖ [b] add ‖ [c-c] add ‖ 20 crrp cf אשר כנענים, sed incert quid l; nonn prpn יִרְשׁוּ pro אשר[1], frt ירשו ארץ cf 𝔊 γῆ τῶν Χαναναίων ‖ 21 crrp, frt לשפט את הר עשו add; l c 𝔊AΘ𝔖 נוֹשָׁעִים aut מוּשָׁעִים pro מוֹשִׁעִים.

תַּרְשִׁישׁ וַיִּתֵּן שְׂכָרָהּ וַיֵּרֶד בָּהּ לָבוֹא עִמָּהֶם תַּרְשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְהוָה׃
4 וַיהוָה הֵטִיל רוּחַ־גְּדוֹלָה אֶל־הַיָּם וַיְהִי סַעַר־גָּדוֹל בַּיָּם
וְהָאֳנִיָּה חִשְּׁבָה לְהִשָּׁבֵר׃ 5 וַיִּירְאוּ הַמַּלָּחִים וַיִּזְעֲקוּ אִישׁ אֶל־אֱלֹהָיו
וַיָּטִלוּ אֶת־הַכֵּלִים אֲשֶׁר בָּאֳנִיָּה אֶל־הַיָּם לְהָקֵל מֵעֲלֵיהֶם וְיוֹנָה יָרַד
אֶל־יַרְכְּתֵי הַסְּפִינָה וַיִּשְׁכַּב וַיֵּרָדַם׃ 6 וַיִּקְרַב אֵלָיו רַב הַחֹבֵל וַיֹּאמֶר
לוֹ מַה־לְּךָ נִרְדָּם קוּם קְרָא אֶל־אֱלֹהֶיךָ אוּלַי יִתְעַשֵּׁת הָאֱלֹהִים לָנוּ
וְלֹא נֹאבֵד׃ 7 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ לְכוּ וְנַפִּילָה גוֹרָלוֹת וְנֵדְעָה
בְּשֶׁלְּמִי הָרָעָה הַזֹּאת לָנוּ וַיַּפִּלוּ גּוֹרָלוֹת וַיִּפֹּל הַגּוֹרָל עַל־יוֹנָה׃
8 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הַגִּידָה־נָּא לָנוּ °בַּאֲשֶׁר לְמִי־הָרָעָה הַזֹּאת לָנוּ° מַה־
מְּלַאכְתְּךָ וּמֵאַיִן תָּבוֹא מָה אַרְצֶךָ וְאֵי־מִזֶּה עַם אָתָּה׃ 9 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
עִבְרִי אָנֹכִי וְאֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲנִי יָרֵא אֲשֶׁר־עָשָׂה אֶת־הַיָּם
וְאֶת־הַיַּבָּשָׁה׃ 10 וַיִּירְאוּ הָאֲנָשִׁים יִרְאָה גְדוֹלָה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מַה־
זֹּאת עָשִׂיתָ כִּי־יָדְעוּ הָאֲנָשִׁים כִּי־מִלִּפְנֵי יְהוָה הוּא בֹרֵחַ °כִּי הִגִּיד
לָהֶם°׃ 11 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מַה־נַּעֲשֶׂה לָּךְ וְיִשְׁתֹּק הַיָּם מֵעָלֵינוּ כִּי
הַיָּם הוֹלֵךְ וְסֹעֵר׃ 12 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שָׂאוּנִי וַהֲטִילֻנִי אֶל־הַיָּם וְיִשְׁתֹּק
הַיָּם מֵעֲלֵיכֶם כִּי יוֹדֵעַ אָנִי כִּי בְשֶׁלִּי הַסַּעַר הַגָּדוֹל הַזֶּה עֲלֵיכֶם׃
13 וַיַּחְתְּרוּ הָאֲנָשִׁים לְהָשִׁיב אֶל־הַיַּבָּשָׁה וְלֹא יָכֹלוּ כִּי הַיָּם הוֹלֵךְ
וְסֹעֵר עֲלֵיהֶם׃ 14 וַיִּקְרְאוּ אֶל־יְהוָה וַיֹּאמְרוּ אָנָּה יְהוָה אַל־נָא נֹאבְדָה
בְּנֶפֶשׁ הָאִישׁ הַזֶּה וְאַל־תִּתֵּן עָלֵינוּ דָּם נָקִיא כִּי־אַתָּה יְהוָה כַּאֲשֶׁר
חָפַצְתָּ עָשִׂיתָ׃ 15 וַיִּשְׂאוּ אֶת־יוֹנָה וַיְטִלֻהוּ אֶל־הַיָּם וַיַּעֲמֹד הַיָּם מִזַּעְפּוֹ׃
16 וַיִּירְאוּ הָאֲנָשִׁים יִרְאָה גְדוֹלָה אֶת־יְהוָה וַיִּזְבְּחוּ־זֶבַח לַיהוָה וַיִּדְּרוּ
נְדָרִים׃ 2 1 וַיְמַן יְהוָה דָּג גָּדוֹל לִבְלֹעַ אֶת־יוֹנָה וַיְהִי
יוֹנָה בִּמְעֵי הַדָּג שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לֵילוֹת׃ 2 וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל־
יְהוָה אֱלֹהָיו מִמְּעֵי הַדָּגָה׃ 3 וַיֹּאמֶר

קָרָאתִי מִצָּרָה לִי אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֵנִי
מִבֶּטֶן שְׁאוֹל שִׁוַּעְתִּי שָׁמַעְתָּ קוֹלִי׃
4 [a]וַתַּשְׁלִיכֵנִי מְצוּלָה[b] בִּלְבַב יַמִּים וְנָהָר יְסֹבְבֵנִי
כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ׃

**Cp 1, 8** °–° prb add (explic vbor v 7 בשלמי הרעה הזאת לנו) ∥ **10** °–° add? ∥ **13** 𝔊ΣΘ frt הארץ cf 𝔊 1,13 πρὸς τὴν γῆν, 2,11 ἐπὶ τὴν ξηράν ∥ **16** nonn את־יהוה et ליהוה add habent ∥ **Cp 2, 4** [a] num ante ותשליכני nonn verba exc? ∥ [b] מצולה explic vb בלבב ימים.

5וַאֲנִי אָמַרְתִּי נִגְרַשְׁתִּי מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ
אַךְ אוֹסִיף לְהַבִּיט אֶל־הֵיכַל קָדְשֶׁךָ׃
6אֲפָפוּנִי מַיִם עַד־נֶפֶשׁ תְּהוֹם יְסֹבְבֵנִי
סוּף חָבוּשׁ לְרֹאשִׁי׃ 7לְקִצְבֵי[a] הָרִים[b]
יָרַדְתִּי [c]הָאָרֶץ בְּרִחֶיהָ בַעֲדִי לְעוֹלָם[c]
וַתַּעַל מִשַּׁחַת חַיַּי יְהוָה אֱלֹהָי׃
8בְּהִתְעַטֵּף עָלַי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה זָכָרְתִּי
וַתָּבוֹא אֵלֶיךָ תְּפִלָּתִי אֶל־הֵיכַל קָדְשֶׁךָ׃
9מְשַׁמְּרִים[a] הַבְלֵי־שָׁוְא חַסְדָּם[b] יַעֲזֹבוּ׃
10וַאֲנִי בְּקוֹל תּוֹדָה אֶזְבְּחָה־לָּךְ
אֲשֶׁר נָדַרְתִּי אֲשַׁלֵּמָה יְשׁוּעָתָה לַיהוָה׃
11וַיֹּאמֶר יְהוָה לַדָּג וַיָּקֵא אֶת־יוֹנָה אֶל־הַיַּבָּשָׁה׃ פ

3 1וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יוֹנָה שֵׁנִית לֵאמֹר׃ 2קוּם לֵךְ אֶל־נִינְוֵה
הָעִיר הַגְּדוֹלָה וּקְרָא אֵלֶיהָ אֶת־הַקְּרִיאָה אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹּבֵר אֵלֶיךָ׃
3וַיָּקָם יוֹנָה וַיֵּלֶךְ אֶל־נִינְוֵה כִּדְבַר יְהוָה וְנִינְוֵה הָיְתָה עִיר־גְּדוֹלָה
לֵאלֹהִים מַהֲלַךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים׃ 4וַיָּחֶל יוֹנָה לָבוֹא בָעִיר מַהֲלַךְ יוֹם
אֶחָד וַיִּקְרָא וַיֹּאמַר עוֹד אַרְבָּעִים יוֹם וְנִינְוֵה נֶהְפָּכֶת׃
5וַיַּאֲמִינוּ אַנְשֵׁי נִינְוֵה בֵּאלֹהִים וַיִּקְרְאוּ־צוֹם וַיִּלְבְּשׁוּ שַׂקִּים מִגְּדוֹלָם
וְעַד־קְטַנָּם׃ 6וַיִּגַּע הַדָּבָר אֶל־מֶלֶךְ נִינְוֵה וַיָּקָם מִכִּסְאוֹ וַיַּעֲבֵר אַדַּרְתּוֹ
מֵעָלָיו וַיְכַס שַׂק וַיֵּשֶׁב עַל־הָאֵפֶר׃ 7וַיַּזְעֵק וַיֹּאמֶר בְּנִינְוֵה מִטַּעַם
הַמֶּלֶךְ וּגְדֹלָיו לֵאמֹר הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה הַבָּקָר וְהַצֹּאן אַל־יִטְעֲמוּ
מְאוּמָה אַל־יִרְעוּ וּמַיִם אַל־יִשְׁתּוּ׃ 8וְיִתְכַּסּוּ שַׂקִּים °הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה°
וְיִקְרְאוּ אֶל־אֱלֹהִים בְּחָזְקָה וְיָשֻׁבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וּמִן־הֶחָמָס
אֲשֶׁר בְּכַפֵּיהֶם׃ 9מִי־יוֹדֵעַ יָשׁוּב וְנִחַם הָאֱלֹהִים וְשָׁב מֵחֲרוֹן אַפּוֹ
וְלֹא נֹאבֵד׃ 10וַיַּרְא הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֵׂיהֶם כִּי־שָׁבוּ מִדַּרְכָּם הָרָעָה
וַיִּנָּחֶם הָאֱלֹהִים עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת־לָהֶם וְלֹא עָשָׂה׃

4 1וַיֵּרַע אֶל־יוֹנָה רָעָה גְדוֹלָה וַיִּחַר לוֹ׃ 2וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה
וַיֹּאמַר אָנָּה יְהוָה הֲלוֹא־זֶה דְבָרִי עַד־הֱיוֹתִי עַל־אַדְמָתִי עַל־כֵּן

5 l c Θ אַךְ ‖ 7 a l frt לְקַצְוֵי, al בקצבי ‖ b l ? הארץ; frt לקצבי הרים conjg c vs 6b ‖ c-c prb crrp, prps: לְאֶרֶץ תַּחְתִּיּוֹת אֶל־עַם עוֹלָם ‖ 9 a frt l הַשֹּׁמְרִים cf ψ 31,7 ‖ b l frt מַחֲסֵהֶם ‖ 10 l ? בְּקָהָל ‖ Cp 3, 4 𝔊 ἔτι τρεῖς ἡμέραι 'ΑΣΘ𝔏 τεσσαράκοντα ‖ 4 nonn huc trsp 4,5 ‖ 8 °-° frt add.

קִדַּ֖מְתִּי לִבְרֹ֣חַ תַּרְשִׁ֑ישָׁה כִּ֣י יָדַ֗עְתִּי כִּ֤י אַתָּה֙ אֵֽל־חַנּ֣וּן וְרַח֔וּם אֶ֤רֶךְ
אַפַּ֙יִם֙ וְרַב־חֶ֔סֶד וְנִחָ֖ם עַל־הָרָעָֽה׃ 3 וְעַתָּ֣ה יְהוָ֔ה קַח־נָ֥א אֶת־נַפְשִׁ֖י
מִמֶּ֑נִּי כִּ֛י ט֥וֹב מוֹתִ֖י מֵחַיָּֽי׃ 4 וַיֹּ֣אמֶר יְהוָ֔ה הַהֵיטֵ֖ב חָ֥רָה לָֽךְ׃ 5 וַיֵּצֵ֤א
יוֹנָה֙ מִן־הָעִ֔יר וַיֵּ֖שֶׁב מִקֶּ֣דֶם לָעִ֑יר וַיַּ֩עַשׂ֩ ל֨וֹ שָׁ֜ם סֻכָּ֗ה וַיֵּ֤שֶׁב תַּחְתֶּ֙יהָ֙
בַּצֵּ֔ל עַ֚ד אֲשֶׁ֣ר יִרְאֶ֔ה מַה־יִּהְיֶ֖ה בָּעִֽיר׃ 6 וַיְמַ֣ן יְהוָֽה־אֱ֠לֹהִים קִֽיקָי֞וֹן
וַיַּ֣עַל ׀ מֵעַ֣ל לְיוֹנָ֗ה לִֽהְי֥וֹת צֵל֙ עַל־רֹאשׁ֔וֹ °לְהַצִּ֥יל ל֖וֹ מֵרָֽעָת֑וֹ° וַיִּשְׂמַ֥ח
יוֹנָ֛ה עַל־הַקִּיקָי֖וֹן שִׂמְחָ֥ה גְדוֹלָֽה׃ 7 וַיְמַ֤ן הָֽאֱלֹהִים֙ תּוֹלַ֔עַת בַּעֲל֥וֹת
הַשַּׁ֖חַר לַֽמָּחֳרָ֑ת וַתַּ֥ךְ אֶת־הַקִּיקָי֖וֹן וַיִּיבָֽשׁ׃ °8 וַיְהִ֣י ׀ כִּזְרֹ֣חַ הַשֶּׁ֗מֶשׁ וַיְמַ֨ן
אֱלֹהִ֜ים ר֤וּחַ קָדִים֙ חֲרִישִׁ֔יתª וַתַּ֥ךְ הַשֶּׁ֛מֶשׁ עַל־רֹ֥אשׁ יוֹנָ֖ה וַיִּתְעַלָּ֑ף
וַיִּשְׁאַ֤ל אֶת־נַפְשׁוֹ֙ לָמ֔וּת וַיֹּ֕אמֶר ט֥וֹב מוֹתִ֖י מֵחַיָּֽי׃ 9 וַיֹּ֤אמֶר אֱלֹהִים֙
אֶל־יוֹנָ֔ה הַהֵיטֵ֥ב חָֽרָה־לְךָ֖ עַל־הַקִּֽיקָי֑וֹן וַיֹּ֕אמֶר הֵיטֵ֥ב חָֽרָה־לִ֖י עַד־
מָֽוֶת׃ 10 וַיֹּ֣אמֶר יְהוָ֔ה אַתָּ֥ה חַ֙סְתָּ֙ עַל־הַקִּ֣יקָי֔וֹן אֲשֶׁ֛ר לֹא־עָמַ֥לְתָּ בּ֖וֹ
וְלֹ֣א גִדַּלְתּ֑וֹ שֶׁבִּן־לַ֥יְלָה הָיָ֖ה וּבִן־לַ֥יְלָה אָבָֽד׃ 11 וַאֲנִי֙ לֹ֣א אָח֔וּס עַל־
נִֽינְוֵ֖ה הָעִ֣יר הַגְּדוֹלָ֑ה אֲשֶׁ֣ר יֶשׁ־בָּ֡הּ הַרְבֵּה֩ מִֽשְׁתֵּים־עֶשְׂרֵ֨ה רִבּ֜וֹ אָדָ֗ם
אֲשֶׁ֤ר לֹֽא־יָדַע֙ בֵּין־יְמִינ֣וֹ לִשְׂמֹאל֔וֹ וּבְהֵמָ֖ה רַבָּֽה׃

---

# MICHA. מיכה

1 1 דְּבַר־יְהוָ֣ה ׀ אֲשֶׁ֣ר הָיָ֗ה אֶל־מִיכָה֙ הַמֹּ֣רַשְׁתִּ֔י בִּימֵ֥י יוֹתָ֛ם אָחָ֥ז
יְחִזְקִיָּ֖ה מַלְכֵ֣י יְהוּדָ֑ה °אֲשֶׁר־חָזָ֥ה עַל־שֹׁמְר֖וֹן וִירוּשָׁלִָֽם׃°

°2 שִׁמְעוּ֙ עַמִּ֣ים כֻּלָּ֔ם הַקְשִׁ֖יבִי אֶ֣רֶץ וּמְלֹאָ֑הּ
וִיהִי֩ אֲדֹנָ֨יª יְהוִ֤ה בָּכֶם֙ לְעֵ֔ד אֲדֹנָ֖י מֵהֵיכַ֥ל קָדְשֽׁוֹ׃
3 כִּֽי־הִנֵּ֥ה יְהוָ֖ה יֹצֵ֣א מִמְּקוֹמ֑וֹ וְיָרַ֥ד וְדָרַ֖ךְ עַל־בָּ֥מֳותֵי־אָֽרֶץ׃
4 וְנָמַ֤סּוּ הֶֽהָרִים֙ תַּחְתָּ֔יו וְהָעֲמָקִ֖ים יִתְבַּקָּ֑עוּ
כַּדּוֹנַג֙ מִפְּנֵ֣י הָאֵ֔שׁ כְּמַ֖יִם מֻגָּרִ֥ים בְּמוֹרָֽד׃

Cp 4, 5 nonn בַּצֵּל add habent (cf 𝔊) et versum post 3,4 trsp ‖ 6 °-° prb add (l ? לְהַצִּילוֹ pro להציל לו), vel l sol לְהָצֵל לוֹ (𝔊 τοῦ σκιάζειν) ‖ v 8 trsp frt ante 6 ‖ 8 ª frt l חֲרִישִׁית.

Cp 1, 1 °-° add redact? ‖ al 2—5a al 5b add prpn ‖ 2 ª dl? ‖ 3 l c Q^MSS בָּמֳתֵי, K בְּמוֹתֵי.

5 בְּפֶשַׁע יַעֲקֹב כָּל־זֹאת וּבְחַטֹּאות[a] בֵּית יִשְׂרָאֵל[b]
מִי־פֶשַׁע יַעֲקֹב הֲלוֹא שֹׁמְרוֹן
וּמִי בָּמוֹת[c] יְהוּדָה הֲלוֹא יְרוּשָׁלִָם׃
6 וְשַׂמְתִּי שֹׁמְרוֹן לְעִי הַשָּׂדֶה לְמַטָּעֵי כָרֶם
וְהִגַּרְתִּי לַגַּי אֲבָנֶיהָ וִיסֹדֶיהָ אֲגַלֶּה׃
°7 וְכָל־פְּסִילֶיהָ יֻכַּתּוּ וְכָל־אֶתְנַנֶּיהָ[a] יִשָּׂרְפוּ
בָאֵשׁ וְכָל־עֲצַבֶּיהָ אָשִׂים שְׁמָמָה
כִּי מֵאֶתְנַן זוֹנָה קִבָּצָה[b] וְעַד־אֶתְנַן זוֹנָה יָשׁוּבוּ׃
8 עַל־זֹאת אֶסְפְּדָה וְאֵילִילָה אֵילְכָה[a] שֵׁילָל[b] וְעָרוֹם
אֶעֱשֶׂה מִסְפֵּד כַּתַּנִּים וְאֵבֶל כִּבְנוֹת יַעֲנָה׃
9 כִּי אֲנוּשָׁה מַכּוֹתֶיהָ כִּי־בָאָה עַד־יְהוּדָה
נָגַע עַד־שַׁעַר עַמִּי עַד־יְרוּשָׁלִָם׃
°10 [a]בְּגַת אַל־תַּגִּידוּ[a] בָּכוֹ[b] אַל־תִּבְכּוּ בְּבֵית לְעַפְרָה עָפָר הִתְפַּלָּשְׁתִּי[c]׃
11 [a]עִבְרִי לָכֶם יוֹשֶׁבֶת שָׁפִיר עֶרְיָה־בֹשֶׁת לֹא יָצְאָה יוֹשֶׁבֶת צַאֲנָן
מִסְפַּד בֵּית הָאֵצֶל יִקַּח מִכֶּם עֶמְדָּתוֹ[b]׃
12 כִּי־חָלָה[a] לְטוֹב יוֹשֶׁבֶת מָרוֹת
כִּי־יָרַד רָע מֵאֵת יְהוָה לְשַׁעַר[b] יְרוּשָׁלִָם׃
13 רְתֹם הַמֶּרְכָּבָה לָרֶכֶשׁ יוֹשֶׁבֶת לָכִישׁ
רֵאשִׁית חַטָּאת הִיא לְבַת־צִיּוֹן
כִּי־בָךְ נִמְצְאוּ פִּשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל׃
14 לָכֵן [a]תִּתְּנִי שִׁלּוּחִים עַל[a] מוֹרֶשֶׁת גַּת
בָּתֵּי אַכְזִיב לְאַכְזָב לְמַלְכֵי[b] יִשְׂרָאֵל׃
15 [a]עֹד[a] הַיֹּרֵשׁ[b] [c]אָבִי לָךְ[c] יוֹשֶׁבֶת מָרֵשָׁה

5 [a] l c 𝔊𝔗 וּבְחַטַּאת cf 𝔖 ‖ [b] l ? יהודה cf 5b ‖ [c] l c 𝔊𝔗 Hie חַטַּאת בית cf 𝔖 ‖ 6 𝔊 ὀπωροφυλάκιον cf ad 3,12 et Jer 26,18; l לְיַעַר cf Ez 21,2, al עי add ex 3,12 hab et לְשָׂדֶה prpn ‖ v 7 add? ‖ 7 [a] l frt אֲשֵׁרֶיהָ cf 5,13 ‖ [b] l c 𝔗𝔖𝔙 קֻבָּצוּ ‖ 8 [a] l c Q אֵלְכָה ‖ [b] l c Q שׁוֹלָל, K שֵׁילָל ‖ 9 l c 𝔊𝔖 מַכָּתָהּ ‖ v 10—15 nonn add hab ‖ 10 [a-a] prb add ex 2S 1,20; 𝔊 frt תַּגְדִּילוּ (μὴ μεγαλύνεσθε), 𝔖 תָּגִילוּ (תחדון) quare prps בַּגִּלְגָּל אל תגילו (בְּגִילֹה) ‖ [b] prps בְּעַכּוֹ, sed inc; Vrs prb = 𝔐, prb ante בכו nom loci exc ‖ [c] l c 𝔊 הִתְפַּלָּשׁוּ cf Q הִתְפַּלָּשִׁי (K —לָּשְׁתִּי) ‖ 11 a crrp, sed inc quid l (𝔊 non hab בשת) ‖ [b] 𝔊 πληγὴν ὀδύνης quod frt crrp ex πληγὴν αὐτῆς cf 𝔖 = מַכָּתוֹ pro עמדתו ‖ 12 [a] frt l יָחֲלָה ‖ [b] nonn MSS 𝔊𝔗𝔖 לְשַׁעֲרֵי ‖ 13 frt crrp; 𝔊 ψόφος (= הֲמוֹן?) 𝔖 רָתְמָה מֶרְכָּבָה ‖ 14 [a-a] prps יִנָּתְנוּ— עָלַיִךְ ‖ [b] l ?למלך ‖ 15 [a] l c 𝔊 עַד ‖ [b] frt crrp ex nom loci, sed inc ex quo ‖ [c-c] ? l אֹבִילַךְ.

[d]עַד־עֲדֻלָּם יָבוֹא[d] כְּבוֹד יִשְׂרָאֵל׃
16 °קָרְחִי וָגֹזִּי עַל־בְּנֵי תַּעֲנוּגָיִךְ
הַרְחִבִי קָרְחָתֵךְ כַּנֶּשֶׁר כִּי גָלוּ מִמֵּךְ׃ ס
2 1 הוֹי חֹשְׁבֵי־אָוֶן °וּפֹעֲלֵי רָע° עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם
בְּאוֹר הַבֹּקֶר יַעֲשׂוּהָ כִּי יֶשׁ־לְאֵל יָדָם׃
2 וְחָמְדוּ שָׂדוֹת וְגָזָלוּ וּבָתִּים וְנָשָׂאוּ
וְעָשְׁקוּ גֶּבֶר וּבֵיתוֹ אִישׁ וְנַחֲלָתוֹ׃ ס
3 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי חֹשֵׁב [a]עַל־הַמִּשְׁפָּחָה הַזֹּאת[a] רָעָה
אֲשֶׁר לֹא־תָמִישׁוּ מִשָּׁם צַוְּארֹתֵיכֶם וְלֹא תֵלְכוּ רוֹמָה [b]כִּי עֵת רָעָה
הִיא[b]׃
4 בַּיּוֹם הַהוּא יִשָּׂא עֲלֵיכֶם מָשָׁל וְנָהָה נְהִי נִהְיָה[a] אָמַר[b]
[c][d]שָׁדוֹד נְשַׁדֻּנוּ[d] חֵלֶק עַמִּי יָמִיר[e] [f]אֵיךְ יָמִישׁ לִי[f]
לְשׁוֹבֵב שָׂדֵינוּ יְחַלֵּק[g][c]׃
5 °לָכֵן לֹא־יִהְיֶה לְךָ מַשְׁלִיךְ חֶבֶל בְּגוֹרָל בִּקְהַל יְהוָה׃
6 אַל־תַּטִּפוּ יַטִּיפוּן[a] לֹא־יַטִּפוּ לָאֵלֶּה
לֹא יִסַּג[b] כְּלִמּוֹת׃ 7 הֶאָמוּר[a] בֵּית־יַעֲקֹב
הֲקָצַר רוּחַ יְהוָה אִם־אֵלֶּה מַעֲלָלָיו
הֲלוֹא דְבָרַי[b] יֵיטִיבוּ עִם [c]הַיָּשָׁר הוֹלֵךְ[c]׃
8 וְאֶתְמוּל[a] עַמִּי לְאוֹיֵב יְקוֹמֵם[b] מִמּוּל שַׂלְמָה[c] אֶדֶר[d]
תַּפְשִׁטוּן מֵעֹבְרִים בֶּטַח שׁוּבֵי[e] מִלְחָמָה׃
9 נְשֵׁי עַמִּי תְּגָרְשׁוּן מִבֵּית[a] תַּעֲנֻגֶיהָ[b]
מֵעַל עֹלָלֶיהָ[b] תִּקְחוּ הֲדָרִי לְעוֹלָם׃
10 קוּמוּ וּלְכוּ כִּי לֹא־זֹאת הַמְּנוּחָה

15 [d-d] crrp ‖ 16 frt exc vb ‖ Cp 2, 1 °–° add ‖ 2 𝔅 et mlt MSS וְאִישׁ ‖ 3 [a-a] add ‖ [b-b] add ‖ 4 [a] dl cf 𝔊𝔗 (dittogr) ‖ [b] l לֵאמֹר cf 𝔊𝔗𝔖 (add?) ‖ [c-c] l prb
חֵלֶק עַמִּי יִמַּד בַּחָבֶל וְאֵין מֵשִׁיב
לְשׁוֹבֵינוּ שָׂדֵינוּ יְחֻלַּק שָׁדוֹד נְשַׁדּוּנוּ
[d-d] trsp in fin vs 4 ‖ [e] 𝔊 κατεμετρήθη ‖ [f-f] 𝔊 καὶ οὐκ ἦν ὁ κωλύσων αὐτόν cf 𝔖 ‖ [g] l יְחֻלַּק ‖ v 5 frt add ‖ 6 [a] crrp cf Ἀ ‖ [b] frt crrp, prps יַשִּׂיג ‖ 7 [a] crrp aut add ‖ [b] l c 𝔊 דְּבָרָיו ‖ [c-c] frt הלך dl, vel frt l יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ cf ad 8 ‖ 8 [a] crrp; frt l וְאַתֶּם (dl עמי, add ex 7) ‖ [b] frt l תָּקוּמוּ cf תפשטון ‖ [c] l שְׁלֵמִים (שְׁלָמִים) trsp ‸, prps etiam מֵעַל pro מִמּוּל, sed cf Num 22,5 ‖ [d] prb dl (interpretament vbi שלמה) ‖ [e] prb l שְׁבִי ‖ 9 [a] l מִבְּנֵי cf 1,16 et עלליה ‖ [b] frt l תענוגיהן et עלליהן cf 𝔊 (αὐτῶν) 𝔗𝔖.

בַּעֲבוּר טָמְאָה[a] [b]תְּחַבֵּל וְחֶבֶל[b] נִמְרָץ[c]׃
11 לוּ־אִישׁ הֹלֵךְ רוּחַ וָשֶׁקֶר כִּזֵּב
אַטִּף לְךָ לַיַּיִן וְלַשֵּׁכָר וְהָיָה מַטִּיף הָעָם הַזֶּה׃
12 אָסֹף אֶאֱסֹף יַעֲקֹב כֻּלָּךְ[a] קַבֵּץ אֲקַבֵּץ שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל
יַחַד אֲשִׂימֶנּוּ כְּצֹאן בָּצְרָה[b] כְּעֵדֶר בְּתוֹךְ [c]הַדָּבְרוֹ תְּהִימֶנָה[c] מֵאָדָם׃
13 עָלָה הַפֹּרֵץ לִפְנֵיהֶם פָּרְצוּ וַיַּעֲבֹרוּ שַׁעַר וַיֵּצְאוּ בוֹ
וַיַּעֲבֹר מַלְכָּם לִפְנֵיהֶם וַיהוָה בְּרֹאשָׁם׃ ס
3 1 וָאֹמַר שִׁמְעוּ־נָא רָאשֵׁי יַעֲקֹב וּקְצִינֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל
הֲלוֹא לָכֶם לָדַעַת אֶת־הַמִּשְׁפָּט׃ [עַצְמוֹתָם׃
2 שֹׂנְאֵי טוֹב וְאֹהֲבֵי רָעה ⌜גֹּזְלֵי עוֹרָם מֵעֲלֵיהֶם וּשְׁאֵרָם מֵעַל
3 וַאֲשֶׁר אָכְלוּ שְׁאֵר עַמִּי וְעוֹרָם מֵעֲלֵיהֶם הִפְשִׁיטוּ וְאֶת־עַצְמֹתֵיהֶם
וּפֵרְשׂוּ כַּאֲשֶׁר בַּסִּיר וּכְבָשָׂר בְּתוֹךְ קַלָּחַת׃ [פִּצֵּחוּ
4 אָז יִזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה וְלֹא יַעֲנֶה אוֹתָם
וְיַסְתֵּר פָּנָיו מֵהֶם ⌜בָּעֵת הַהִיא⌝ כַּאֲשֶׁר הֵרֵעוּ מַעַלְלֵיהֶם׃ ס
5 כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־הַנְּבִיאִים הַמַּתְעִים אֶת־עַמִּי
הַנֹּשְׁכִים בְּשִׁנֵּיהֶם וְקָרְאוּ שָׁלוֹם
וַאֲשֶׁר לֹא־יִתֵּן עַל־פִּיהֶם וְקִדְּשׁוּ עָלָיו מִלְחָמָה׃
6 לָכֵן לַיְלָה לָכֶם מֵחָזוֹן וְחָשְׁכָה לָכֶם מִקְּסֹם
וּבָאָה הַשֶּׁמֶשׁ עַל־הַנְּבִיאִים וְקָדַר עֲלֵיהֶם הַיּוֹם׃
7 וּבֹשׁוּ הַחֹזִים וְחָפְרוּ הַקֹּסְמִים
וְעָטוּ עַל־שָׂפָם כֻּלָּם כִּי אֵין מַעֲנֵה אֱלֹהִים׃
8 וְאוּלָם אָנֹכִי מָלֵאתִי כֹחַ ⌜אֶת־רוּחַ יְהוָה⌝ וּמִשְׁפָּט וּגְבוּרָה
לְהַגִּיד לְיַעֲקֹב פִּשְׁעוֹ וּלְיִשְׂרָאֵל חַטָּאתוֹ׃ ס
9 שִׁמְעוּ־נָא זֹאת רָאשֵׁי בֵּית יַעֲקֹב וּקְצִינֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל
הַמְתַעֲבִים מִשְׁפָּט וְאֵת כָּל־הַיְשָׁרָה יְעַקֵּשׁוּ׃
10 בֹּנֶה צִיּוֹן בְּדָמִים וִירוּשָׁלַםִ בְּעַוְלָה׃

10 [a] sic (טָמְאָה̄) 𝔅 c MS[E2] in marg, edd Venet 1518. 1521; Var[E1.2] Norzi, Ibn Ezra, Kimchi טָֽמְאָה; frt l טֻמְאָה ‖ [b-b] crrp, frt l תְּחַבְּלוּ חֲבָל cf 𝔊 ‖ [c] l נֶחֱרָץ ‖ 11 l הָלַךְ cf 1S 14,30; Jes 63,19 ‖ 12 [a] l כֻּלּוֹ cf 𝔊 ‖ [b] l frt *בַּצִּרָה (cf arab ṣīra) 𝔊 ἐν θλίψει ‖ [c-c] prb crrp, l הַדֹּבֶר וְתֶהֱמֶינָה ‖ Cp 3, 2 l c Q רָע cf Am 5,14 (K רָעָה) ‖ 2b add cf v 3, frt v 2b post v 5a trsp ‖ 3 l c 𝔊𝔖 כִּשְׁאֵר; prb etiam v 3b add ‖ 4 ⌜⌝ add cf mtr ‖ 6 l וַחֲשֵׁכָה cf Jes 8,22 ‖ 8 ⌜⌝ frt add cf not accus, quae deest ante משפט וגבורה et כח ‖ 10 l c 𝔊𝔗𝔖 בֹּנֵי.

11 רָאשֶׁיהָ ׀ בְּשֹׁחַד יִשְׁפֹּטוּ וְכֹהֲנֶיהָ בִּמְחִיר יוֹרוּ
וּנְבִיאֶיהָ בְּכֶסֶף יִקְסֹמוּ וְעַל־יְהוָה יִשָּׁעֵנוּ לֵאמֹר
הֲלוֹא יְהוָה בְּקִרְבֵּנוּ לֹא־תָבוֹא עָלֵינוּ רָעָה׃
12 לָכֵן בִּגְלַלְכֶם צִיּוֹן שָׂדֶה תֵחָרֵשׁ וִירוּשָׁלַםִ
עִיִּין[a] תִּהְיֶה וְהַר הַבַּיִת לְבָמוֹת[b] יָעַר׃ פ

4 1 וְהָיָה ׀ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים[a] יִהְיֶה הַר בֵּית־[b]יְהוָה
נָכוֹן בְּרֹאשׁ הֶהָרִים וְנִשָּׂא הוּא[c] מִגְּבָעוֹת
וְנָהֲרוּ [d]עָלָיו עַמִּים[d]׃ 2 וְהָלְכוּ גּוֹיִם רַבִּים וְאָמְרוּ
לְכוּ ׀ וְנַעֲלֶה אֶל־הַר־יְהוָה וְאֶל־בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
וְיוֹרֵנוּ מִדְּרָכָיו וְנֵלְכָה בְּאֹרְחֹתָיו
כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר יְהוָה מִירוּשָׁלָםִ׃
3 וְשָׁפַט בֵּין [a]עַמִּים רַבִּים[a] וְהוֹכִיחַ [b]לְגוֹיִם עֲצֻמִים[b] [c]עַד־רָחוֹק[c]
וְכִתְּתוּ חַרְבֹתֵיהֶם לְאִתִּים וַחֲנִיתֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת
לֹא־יִשְׂאוּ גּוֹי אֶל־גּוֹי חֶרֶב וְלֹא־יִלְמְדוּן עוֹד מִלְחָמָה׃
4 וְיָשְׁבוּ אִישׁ תַּחַת גַּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֵנָתוֹ וְאֵין מַחֲרִיד
כִּי־פִי יְהוָה צְבָאוֹת דִּבֵּר׃
5 כִּי כָּל־הָעַמִּים יֵלְכוּ אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהָיו
וַאֲנַחְנוּ נֵלֵךְ בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד׃ ס
6 בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה אֹסְפָה הַצֹּלֵעָה
וְהַנִּדָּחָה אֲקַבֵּצָה וַאֲשֶׁר הֲרֵעֹתִי׃
7 וְשַׂמְתִּי אֶת־הַצֹּלֵעָה לִשְׁאֵרִית וְהַנַּהֲלָאָה לְגוֹי עָצוּם
וּמָלַךְ יְהוָה עֲלֵיהֶם בְּהַר צִיּוֹן מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ ס
8 וְאַתָּה מִגְדַּל־עֵדֶר עֹפֶל בַּת־צִיּוֹן עָדֶיךָ תֵּאתֶה
וּבָאָה הַמֶּמְשָׁלָה הָרִאשֹׁנָה מַמְלֶכֶת °לְבַת יְרוּשָׁלָםִ°׃
9 עַתָּה לָמָּה תָרִיעִי רֵעַ הֲמֶלֶךְ אֵין־בָּךְ
אִם־יוֹעֲצֵךְ אָבָד כִּי־הֶחֱזִיקֵךְ חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃

**12** [a] l עִיִּים cf ad 1,6 et Jer 26,18 ‖ [b] prb l לְבָמַת (𝔊 εἰς [ὡς] ἄλσος) sed cf ad Jer 26,18 ‖ **Cp 4, 1** [a] Jes 2,2 huc trspon נכון (al stichor ord) ‖ [b] >𝔊, cf ad Jes ‖ [c] > Jes ‖ [d-d] 30MSS Jes אֵלָיו כָּל־הַגּוֹיִם ‖ **2** Jes עמים ‖ **3** [a-a] Jes הגוים ‖ [b-b] Jes לעמים רַבִּים ‖ [c-c] prb add, cf mtr ‖ **7** l frt הַנַּחֲלָה; Vrs vid leg הנדחה ut 6, Hier prb consentit c 𝔐 ‖ **8** °-° l prb בית־ישראל cf ממלכת sine artic; al ובאה et ממלכת לבת ירושלם glossam hab (ex marg in text transpos) ‖ **9** frt add.

10 חוּלִי וָגֹחִי בַּת־צִיּוֹן כַּיּוֹלֵדָה
כִּי־עַתָּה תֵצְאִי מִקִּרְיָה וְשָׁכַנְתְּ בַּשָּׂדֶה
וּבָאת עַד־בָּבֶל שָׁם תִּנָּצֵלִי
שָׁם יִגְאָלֵךְ יְהוָה מִכַּף אֹיְבָיִךְ׃
11 וְעַתָּה נֶאֶסְפוּ עָלַיִךְ גּוֹיִם רַבִּים
הָאֹמְרִים תֶּחֱנָף[a] וְתַחַז בְּצִיּוֹן עֵינֵינוּ[b]׃
12 וְהֵמָּה לֹא יָדְעוּ מַחְשְׁבוֹת יְהוָה
וְלֹא הֵבִינוּ עֲצָתוֹ כִּי קִבְּצָם כֶּעָמִיר גֹּרְנָה׃
13 קוּמִי וָדוֹשִׁי בַת־צִיּוֹן כִּי־קַרְנֵךְ אָשִׂים בַּרְזֶל
וּפַרְסֹתַיִךְ אָשִׂים נְחוּשָׁה וַהֲדִקּוֹת עַמִּים רַבִּים
וְהַחֲרַמְתִּי[a] לַיהוָה בִּצְעָם וְחֵילָם לַאֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ[b]׃
14 עַתָּה תִּתְגֹּדְדִי בַת־גְּדוּד[a] מָצוֹר שָׂם[b] עָלֵינוּ
בַּשֵּׁבֶט יַכּוּ עַל־הַלְּחִי אֵת שֹׁפֵט[c] יִשְׂרָאֵל׃ ס
5 1 וְאַתָּה [a]בֵּית־לֶחֶם אֶפְרָתָה צָעִיר[a] לִהְיוֹת[b] בְּאַלְפֵי יְהוּדָה
מִמְּךָ לִי יֵצֵא[c] לִהְיוֹת מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל
וּמוֹצָאֹתָיו מִקֶּדֶם מִימֵי עוֹלָם׃
2 לָכֵן יִתְּנֵם עַד־עֵת יוֹלֵדָה יָלָדָה
וְיֶתֶר אֶחָיו יְשׁוּבוּן עַל־[a]בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
3 וְעָמַד וְרָעָה בְּעֹז יְהוָה בִּגְאוֹן שֵׁם יְהוָה אֱלֹהָיו
וְיָשָׁבוּ כִּי־עַתָּה יִגְדַּל עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ׃
4 וְהָיָה זֶה שָׁלוֹם
אַשּׁוּר ׀ כִּי־יָבוֹא בְאַרְצֵנוּ וְכִי יִדְרֹךְ בְּאַרְמְנֹתֵינוּ
וַהֲקֵמֹנוּ עָלָיו שִׁבְעָה רֹעִים וּשְׁמֹנָה נְסִיכֵי אָדָם׃
5 וְרָעוּ אֶת־אֶרֶץ אַשּׁוּר בַּחֶרֶב וְאֶת־אֶרֶץ נִמְרֹד
בִּפְתָחֶיהָ[a] וְהִצִּיל[b] מֵאַשּׁוּר כִּי־יָבוֹא בְאַרְצֵנוּ וְכִי יִדְרֹךְ בִּגְבוּלֵנוּ׃ פ
6 וְהָיָה ׀ שְׁאֵרִית יַעֲקֹב[a] בְּקֶרֶב עַמִּים רַבִּים

10 frt crrp, al וּפְעִי cf Jes 42,14, al וְהֶאֱנְחִי, al וֶהֱגִי cf Jer 48,31 ‖ 11 [a] prps תִּסָּפֵחַ ‖ [b] 4MSS 𝔖𝔗𝔙 עֵינֵנוּ ‖ 13 [a] l c Vrs (וְהַחֲרַמְתְּ(י cf Jer 2,33 al ‖ [b] hic fin cp 4 in 𝔅 ‖ 14 [a] prb crrp, l ? הִתְגַּדֵּר ‖ [b] l c 𝔖𝔗𝔙 שָׂמוּ cf יַכּוּ ‖ [c] 𝔊 frt שַׁבְטֵ cf τὰς πύλας τοῦ Ἰσρ.; l 𝔐 ‖ Cp 5, 1 [a-a] l הַצָּעִיר (1MS (בּ׳ אֶפְרָתָה בֵּית־אֶפְרָת cf 𝔊 καὶ σὺ Βηθλεεμ οἶκος Ἐφραθα ($𝔊^{21MSS}$ + μή), prb Βηθλεεμ add ‖ [b] prb add ‖ [c] $𝔊^{A}$ + ἡγούμενος ‖ 2 [a] l אֶל־ ‖ 4 l (cf 𝔊𝔖) בְּאַדְמָתֵנוּ ‖ 5 [a] num l בַּפְּתִחָה? cf Ps 55,22; ʼAEʼ𝔙 *in lanceis eius* ‖ [b] frt l (וְהִצִּילוּ(נוּ ‖ 6 𝔊(𝔖) + בַּגּוֹיִם cf v 7.

כְּטַל מֵאֵת יְהוָה כִּרְבִיבִים עֲלֵי־עֵשֶׂב
אֲשֶׁר לֹא־יְקַוֶּה לְאִישׁ וְלֹא יְיַחֵל לִבְנֵי אָדָם׃
7 וְהָיָה שְׁאֵרִית יַעֲקֹב בַּגּוֹיִם בְּקֶרֶב עַמִּים רַבִּים
כְּאַרְיֵה בְּבַהֲמוֹת יַעַר כִּכְפִיר בְּעֶדְרֵי־צֹאן
אֲשֶׁר אִם־עָבַר וְרָמַס וְטָרַף וְאֵין מַצִּיל׃
8 תָּרֹם יָדְךָ עַל־צָרֶיךָ וְכָל־אֹיְבֶיךָ יִכָּרֵתוּ׃ ס
9 וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה
וְהִכְרַתִּי סוּסֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ וְהַאֲבַדְתִּי מַרְכְּבֹתֶיךָ׃
10 וְהִכְרַתִּי עָרֵי אַרְצֶךָ וְהָרַסְתִּי כָּל־מִבְצָרֶיךָ׃
11 וְהִכְרַתִּי כְשָׁפִים מִיָּדֶךָ וּמְעוֹנְנִים לֹא יִהְיוּ־לָךְ׃
12 וְהִכְרַתִּי פְסִילֶיךָ וּמַצֵּבוֹתֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ
וְלֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה עוֹד לְמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ׃
13 וְנָתַשְׁתִּי אֲשֵׁירֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ וְהִשְׁמַדְתִּי עָרֶיךָ׃
14 וְעָשִׂיתִי בְּאַף וּבְחֵמָה נָקָם אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא שָׁמֵעוּ׃ פ
6 1 שִׁמְעוּ־נָא אֵת[a] אֲשֶׁר־יְהוָה אֹמֵר
קוּם רִיב אֶת־[b]הֶהָרִים וְתִשְׁמַעְנָה הַגְּבָעוֹת קוֹלֶךָ׃
2 שִׁמְעוּ הָרִים אֶת־רִיב יְהוָה וְהָאֵתָנִים מֹסְדֵי אָרֶץ
כִּי רִיב לַיהוָה עִם־עַמּוֹ וְעִם־יִשְׂרָאֵל יִתְוַכָּח׃
3 עַמִּי מֶה־עָשִׂיתִי לְךָ וּמָה הֶלְאֵתִיךָ °עֲנֵה בִּי°׃
4 כִּי הֶעֱלִתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתִיךָ
וָאֶשְׁלַח לְפָנֶיךָ אֶת־מֹשֶׁה אַהֲרֹן וּמִרְיָם׃ 5 עַמִּי
זְכָר־נָא מַה־יָּעַץ בָּלָק °מֶלֶךְ מוֹאָב° וּמֶה־עָנָה אֹתוֹ בִּלְעָם °בֶּן־בְּעוֹר°
מִן־הַשִּׁטִּים עַד־הַגִּלְגָּל לְמַעַן דַּעַת צִדְקוֹת יְהוָה׃
6 בַּמָּה אֲקַדֵּם יְהוָה אִכַּף לֵאלֹהֵי מָרוֹם
הַאֲקַדְּמֶנּוּ בְעוֹלוֹת בַּעֲגָלִים בְּנֵי שָׁנָה׃
7 הֲיִרְצֶה יְהוָה בְּאַלְפֵי אֵילִים בְּרִבְבוֹת נַחֲלֵי־שָׁמֶן
הַאֶתֵּן בְּכוֹרִי פִּשְׁעִי פְּרִי בִטְנִי חַטַּאת נַפְשִׁי׃
8 הִגִּיד לְךָ אָדָם מַה־טּוֹב וּמָה־יְהוָה דּוֹרֵשׁ מִמְּךָ
כִּי אִם־עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וְאַהֲבַת חֶסֶד וְהַצְנֵעַ לֶכֶת עִם־אֱלֹהֶיךָ׃ ס

8 l תָּרוּם ‖ 13 l עֲצַבֶּיךָ cf 2Ch 24,18 ‖ Cp 6, 1 [a] ins? הַדָּבָר et l אֹמֵר pro אָמַר, cf 𝔊[B] ἀκούσατε δὴ λόγον · κύριος κύριος εἶπεν ‖ [b] l c 𝔊 אֶל־ ‖ 2 l וְהַאֲזִינוּ ‖ 3 ⊶ 𝔖 עֲנֵה בִּי ‖ 5 ⊶ prb add ‖ 8 l c 𝔊 הֻגַּד (𝔙 *indicabo*).

⁹קוֹל יְהוָה לָעִיר יִקְרָא [a]וְתוּשִׁיָּה יִרְאֶה שְׁמֶךָ[a] שִׁמְעוּ מַטֶּה [b]וּמִי יְעָדָהּ׃
¹⁰עוֹד[b] הַאִשׁ[a] בֵּית רָשָׁע [b]אֹצְרוֹת רֶשַׁע[b] וְאֵיפַת רָזוֹן זְעוּמָה׃
¹¹הַאֶזְכֶּה בְּמֹאזְנֵי רֶשַׁע וּבְכִיס אַבְנֵי מִרְמָה׃
¹²[a]אֲשֶׁר עֲשִׁירֶיהָ מָלְאוּ חָמָס וְיֹשְׁבֶיהָ דִּבְּרוּ־שָׁקֶר[a]
[b]וּלְשׁוֹנָם רְמִיָּה בְּפִיהֶם[b]׃
¹³וְגַם־אֲנִי הֶחֱלֵיתִי הַכּוֹתֶךָ הַשְׁמֵם עַל־חַטֹּאתֶךָ׃
¹⁴[a]אַתָּה תֹאכַל וְלֹא תִשְׂבָּע[a]
וְיֶשְׁחֲךָ[b] בְּקִרְבֶּךָ וְתַסֵּג וְלֹא תַפְלִיט
וַאֲשֶׁר תְּפַלֵּט לַחֶרֶב אֶתֵּן׃
¹⁵אַתָּה תִזְרַע וְלֹא תִקְצוֹר
אַתָּה תִדְרֹךְ־זַיִת וְלֹא־תָסוּךְ שֶׁמֶן וְתִירוֹשׁ וְלֹא תִשְׁתֶּה־יָּיִן׃
¹⁶וְיִשְׁתַּמֵּר[a] חֻקּוֹת עָמְרִי וְכֹל מַעֲשֵׂה בֵית־אַחְאָב
[b]וַתֵּלְכוּ בְּמֹעֲצוֹתָם[b] לְמַעַן תִּתִּי אֹתְךָ לְשַׁמָּה וְיֹשְׁבֶיהָ לִשְׁרֵקָה
[c]וְחֶרְפַּת עַמִּי תִּשָּׂאוּ[c]׃ פ

7 ¹אַלְלַי לִי כִּי הָיִיתִי כְּאָסְפֵּי־קַיִץ כְּעֹלְלֹת בָּצִיר
אֵין־אֶשְׁכּוֹל לֶאֱכֹל בִּכּוּרָה אִוְּתָה נַפְשִׁי׃
²אָבַד חָסִיד מִן־הָאָרֶץ וְיָשָׁר בָּאָדָם אָיִן
כֻּלָּם לְדָמִים יֶאֱרֹבוּ אִישׁ אֶת־אָחִיהוּ יָצוּדוּ חֵרֶם׃
³[a]עַל־הָרַע כַּפַּיִם לְהֵיטִיב[a] הַשַּׂר שֹׁאֵל [b]וְהַשֹּׁפֵט בַּ[b]שִּׁלּוּם
וְהַגָּדוֹל דֹּבֵר הַוַּת[c] [d]נַפְשׁוֹ הוּא[d] וַיְעַבְּתוּהָ[e]׃
⁴טוֹבָם כְּחֵדֶק יָשָׁר[a] מִמְּסוּכָה[b]
יוֹם[c] מְצַפֶּיךָ[d] פְּקֻדָּתְךָ[e] בָּאָה עַתָּה תִהְיֶה מְבוּכָתָם׃

9 a-a add cf שמך (l יִרְאָה cf Ps 86,11) ‖ 9/10 b-b l וּמוֹעֵד הָעִיר׃ cf 𝔊𝔗 ‖ 10 a mlt MSS הַאִישׁ al הַאֵשׁ (cf 𝔊); l הַאֶשֶּׁה cf Thr 3,17 ‖ b-b רֶשַׁע add, l אֹצְרוֹת ‖ 11 l הַאֲזַכֶּה cf 𝔙 *numquid iustificabo?* ‖ 12 a-a num trsp post v 9 fin? ‖ b-b frt add cf Ps 120,2. 3 ‖ 13 l c 𝔊ΑΘ𝔖𝔙 הַחִלֹּתִי ‖ 14 a-a prb trsp ante v 15 ‖ b crrp; 𝔊 vid leg יֶחְשַׁךְ (כ ex sequ ב ortum?); 𝔙 *et humiliatio tua;* prps וַאֲשֶׁר בְּקִרְבְּךָ תַּסֵּג cf fin vrs ‖ 16 a l c 𝔊𝔖𝔗𝔙 וַתִּשְׁמֹר ‖ b-b frt add cf 2. pers plur et mtr ‖ c-c frt add cf 2. pers plur (l c 𝔊 עַמִּים) ‖ **Cp 7, 1** prps נפשׁ cf 𝔊 ‖ 2 prps חִנָּם ‖ 3 a-a l לְהָרַע כַּפֵּיהֶם הֵיטִיבוּ cf 𝔊𝔙 ‖ b-b add cf mtr ‖ c l הַוָּתוֹ cf Prv 10,3 ‖ d-d frt l וְהַמִּשְׁפָּט ‖ e prb l וַיְעַוְּתוּהָ vel וַיְעַוֵּתוּ cf Am 8,5 ‖ 4 a l יְשָׁרָם cf טוֹבָם ‖ b l כִּמְסוּכָה cf כְּחֵדֶק et 𝔙Σ (ὡς ἐξ ἐμφραγμοῦ) ‖ c l c 𝔊 הוֹי ‖ d prb add cf mtr et fin vrs, nonn etiam יום add hab ‖ e l פְּקֻדָּתָם cf מבוכתם.

5אַל־תַּאֲמִינוּ בְרֵעַ אַל־תִּבְטְחוּ בְּאַלּוּף
מִשֹּׁכֶבֶת חֵיקֶךָ שְׁמֹר פִּתְחֵי־פִיךָ׃
6כִּי־בֵן מְנַבֵּל אָב בַּת קָמָה בְאִמָּהּ
כַּלָּה בַּחֲמֹתָהּ אֹיְבֵי אִישׁ אַנְשֵׁי בֵיתוֹ׃
7וַאֲנִי בַּיהוָה אֲצַפֶּה אוֹחִילָה לֵאלֹהֵי יִשְׁעִי
יִשְׁמָעֵנִי אֱלֹהָי׃
8אַל־תִּשְׂמְחִי אֹיַבְתִּי לִי כִּי נָפַלְתִּי קָמְתִּי
כִּי־אֵשֵׁב בַּחֹשֶׁךְ יְהוָה אוֹר לִי׃ ס
9זַעַף יְהוָה אֶשָּׂא כִּי חָטָאתִי לוֹ
עַד אֲשֶׁר יָרִיב רִיבִי וְעָשָׂה מִשְׁפָּטִי
יוֹצִיאֵנִי לָאוֹר אֶרְאֶה בְּצִדְקָתוֹ׃
10וְתֵרֶא אֹיַבְתִּי וּתְכַסֶּהָ בוּשָׁה
הָאֹמְרָה אֵלַי אַיּוֹ[a] יְהוָה אֱלֹהָיִךְ
עֵינַי תִּרְאֶינָּה בָּהּ עַתָּה תִּהְיֶה לְמִרְמָס [b]כְּטִיט חוּצוֹת[b]׃
11יוֹם[a] לִבְנוֹת גְּדֵרָיִךְ[b] יוֹם הַהוּא[c] יִרְחַק־חֹק[d]׃
12יוֹם הוּא וְעָדֶיךָ[a] יָבוֹא[b] לְמִנִּי אַשּׁוּר וְעָרֵי[c] מָצוֹר
וּלְמִנִּי מָצוֹר וְעַד־נָהָר וְיָם מִיָּם וְהַר הָהָר[d]׃
13°וְהָיְתָה הָאָרֶץ לִשְׁמָמָה עַל־יֹשְׁבֶיהָ מִפְּרִי מַעַלְלֵיהֶם׃ ס
14רְעֵה עַמְּךָ בְשִׁבְטֶךָ צֹאן נַחֲלָתֶךָ
שֹׁכְנִי לְבָדָד יַעַר בְּתוֹךְ כַּרְמֶל
יִרְעוּ בָשָׁן וְגִלְעָד כִּימֵי עוֹלָם׃
15כִּימֵי צֵאתְךָ [a]מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם[a] אַרְאֶנּוּ[b] נִפְלָאוֹת׃
16יִרְאוּ גוֹיִם וְיֵבֹשׁוּ מִכֹּל גְּבוּרָתָם
יָשִׂימוּ יָד עַל־פֶּה אָזְנֵיהֶם תֶּחֱרַשְׁנָה׃
17יְלַחֲכוּ עָפָר כַּנָּחָשׁ כְּזֹחֲלֵי אֶרֶץ
יִרְגְּזוּ מִמִּסְגְּרֹתֵיהֶם °אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ° יִפְחָדוּ וְיִרְאוּ מִמֶּךָּ׃
18מִי־אֵל כָּמוֹךָ נֹשֵׂא עָוֺן וְעֹבֵר עַל־פֶּשַׁע °לִשְׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ°
לֹא־הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ כִּי־חָפֵץ חֶסֶד הוּא׃

10 [a] l אַיֵּה? ‖ [b-b] prb add cf Ps 18,43; Jes 10,6 (Jes 5,5. 28,18) ‖ 11 [a] l יוֹם הוּא ut init v 12 ‖ [b] l גְּדֵרָיִ cf vv 9. 10 ‖ [c] l הוּא וְ ut init v 12 ‖ [d] l frt חֻקָּי ‖ 12 [a] l וְעָדַי ‖ [b] l c $\mathfrak{G}^{B^bA}$ יָבוֹאוּ ‖ [c] l וַעֲדֵי ‖ [d] l מַהֵר cf $\mathfrak{G}$ ‖ vs 13 nonn conjg c 18b. 19a ‖ 14 frt l שֹׁכְנֵי ‖ 15 [a-a] l c $\mathfrak{G}$ מִמִּצְרָיִם ‖ [b] prps הַרְאֵנוּ ‖ 17 °—° add cf ממך et mtr ‖ 18 °—° add cf כמוך et mtr.

19 יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ יִכְבֹּשׁ עֲוֹנֹתֵינוּ
וְתַשְׁלִיךְ[a] בִּמְצֻלוֹת יָם כָּל־חַטֹּאתָם[b]׃
20 תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם
אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם׃

---

# NAHUM. נחום

1 1 מַשָּׂא נִינְוֵה סֵפֶר חֲזוֹן נַחוּם הָאֶלְקֹשִׁי׃
(א) 2 אֵל קַנּוֹא וְנֹקֵם[a] יְהוָה נֹקֵם יְהוָה[b] וּבַעַל חֵמָה
(ג?) [c]נֹקֵם יְהוָה לְצָרָיו וְנוֹטֵר הוּא לְאֹיְבָיו׃
3 [a]יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדוֹל־כֹּחַ[a] [b]וְנַקֵּה לֹא יְנַקֶּה יְהוָה[b]
(ב) בְּסוּפָה וּבִשְׂעָרָה דַּרְכּוֹ וְעָנָן אֲבַק רַגְלָיו׃
(ג) 4 גּוֹעֵר בַּיָּם וַיַּבְּשֵׁהוּ[a] וְכָל־הַנְּהָרוֹת הֶחֱרִיב
(ד?) אֻמְלַל[b] בָּשָׁן וְכַרְמֶל וּפֶרַח לְבָנוֹן אֻמְלָל׃
(ה) 5 הָרִים[a] רָעֲשׁוּ מִמֶּנּוּ וְהַגְּבָעוֹת הִתְמֹגָגוּ
(ו) וַתִּשָּׂא[b] הָאָרֶץ מִפָּנָיו וְתֵבֵל[c] וְכָל־יוֹשְׁבֵי בָהּ׃
(ז) 6 לִפְנֵי[a] זַעְמוֹ מִי יַעֲמוֹד וּמִי[b] יָקוּם בַּחֲרוֹן אַפּוֹ
(ח) חֲמָתוֹ נִתְּכָה כָאֵשׁ וְהַצֻּרִים נִתְּצוּ[c] מִמֶּנּוּ׃
(ט) 7 טוֹב יְהוָה לְמָעוֹז[a] בְּיוֹם צָרָה
(י) וְיֹדֵעַ[b] חֹסֵי בוֹ׃ 8 וּבְשֶׁטֶף עֹבֵר[a]
(כ) כָּלָה יַעֲשֶׂה מְקוֹמָהּ[b] וְאֹיְבָיו יְרַדֶּף[c]־חֹשֶׁךְ׃

19 [a] prps תשליך ‖ [b] prps חַטֹּאתֵינוּ.

Cp 1, 2 [a] add cf 𝔊 ‖ [b] add cf 𝔊; al dl c 𝔊 נקם יהוה ו ‖ [c] v 2b al add, al ex vs 9 trspos habent cf 10[a] ‖ 3 [a-a] al add, al ex vs 9 trspos habent; pro כח prb l חֶסֶד cf Ps 145,8; 103,8; Ex 34,6; Jo 2,13; Jon 4,2; Q וּגְדָל־ ‖ [b-b] al add, al ex vs 9 trspos hab ‖ 4 [a] l וַיְיַבְּשֵׁהוּ ‖ [b] crrp cf fin vs; al דָּאֵב (cf Jer 31,12. 25), al הָכְאוּ (cf Jes 19,10), al דַּלּוּ (cf Jes 38,14) prpon ‖ 5 [a] l c 𝔊𝔗 הֶהָרִים ‖ [b] l וַתִּשָּׁא ‖ [c] frt dl וְ ‖ 6 [a] לפני trsp post יעמוד et conjg c ו ante מי, l igitur לְפָנָיו ‖ [b] cf ad [a] ‖ [c] l prb נִצְּתוּ ‖ 7 [a] l prb לְקֹוָיו מָעוֹז cf 𝔊 et mtr ‖ [b] l יֹדֵעַ יהוה cf mtr ‖ 8 [a] ins vb ut יַצִּילֵם seu יִשְׁמְרֵם (יְמַלְּטֵם) ‖ [b] l c Vrs בְּקָמָיו ‖ [c] l prb יֶהְדֹּף cf Hi 18,18.

(?מ) 9 [a]מַה־תְּחַשְּׁבוּן אֶל־יְהוָה[a]
(?ל) כָּלָה[b] הוּא עֹשֶׂה [c]לֹא־תָקוּם[c] פַּעֲמַיִם צָרָה[d]׃ 10 כִּי עַד־
(?ס) [a]סִירִים [b]סְבֻכִים וּכְסָבְאָם סְבוּאִים[b] אֻכְּלוּ כְּקַשׁ [c]יָבֵשׁ מָלֵא[c]׃
11 מִמֵּךְ[a] יָצָא חֹשֵׁב עַל־יְהוָה רָעָה
[b]יֹעֵץ בְּלִיָּעַל[b]׃ פ
12° כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה [a]אִם־שְׁלֵמִים וְכֵן רַבִּים[a] וְכֵן [b]נָגֹזּוּ וְעָבָר[b] וְעִנִּתִךְ[c]
לֹא אֲעַנֵּךְ עוֹד׃ 13 וְעַתָּה אֶשְׁבֹּר מֹטֵהוּ מֵעָלָיִךְ וּמוֹסְרֹתַיִךְ אֲנַתֵּק׃
14° וְצִוָּה עָלֶיךָ יְהוָה
[a]לֹא־יִזָּרַע מִשִּׁמְךָ[a] עוֹד מִבֵּית אֱלֹהֶיךָ אַכְרִית פֶּסֶל וּמַסֵּכָה
[b]אָשִׂים קִבְרֶךָ כִּי קַלּוֹתָ[b]׃ פ
2 1° הִנֵּה עַל־הֶהָרִים רַגְלֵי מְבַשֵּׂר מַשְׁמִיעַ שָׁלוֹם
חָגִּי יְהוּדָה חַגַּיִךְ שַׁלְּמִי נְדָרָיִךְ
כִּי לֹא יוֹסִיף עוֹד לַעֲבוֹר[a]־בָּךְ בְּלִיַּעַל כֻּלֹּה[b] נִכְרָת׃
2° עָלָה מֵפִיץ[a] עַל־פָּנַיִךְ נָצוֹר מְצוּרָה[b]
צַפֵּה־דֶרֶךְ חַזֵּק מָתְנַיִם אַמֵּץ כֹּחַ מְאֹד׃
3° כִּי שָׁב יְהוָה אֶת־גְּאוֹן[a] יַעֲקֹב כִּגְאוֹן[b] יִשְׂרָאֵל
כִּי בְקָקוּם בֹּקְקִים וּזְמֹרֵיהֶם שִׁחֵתוּ׃ ס
4 מָגֵן גִּבֹּרֵיהוּ מְאָדָּם אַנְשֵׁי־חַיִל מְתֻלָּעִים
[a]בְּאֵשׁ־פְּלָדוֹת הָרֶכֶב בְּיוֹם הֲכִינוֹ[a] וְהַבְּרֹשִׁים[b] הָרְעָלוּ׃

9 [a-a] trsp post stich sq. Post יהוה nonn verba exc, cf ad 3 ‖ [b] si לא תקום post כ-stropham initium ל-strophae est, verba כי כלה הוא עשה post עד init vs 10 trsp et frt l כַּלֵּה pro כָּלָה ‖ [c] לא frt init ל-strophae. Pro תקום l c 𝔊 יָקוּם ‖ [d] l בְּצָרָיו ‖ 10 [a] num ante סירים 2b ins est? סירים frt init ס-strophae ‖ [b-b] prb crrp; al כְּסוּחִים כֻּלָּם (cf Jes 33,12), al כְּסוּחִים יִמָּלוּ, al סבכים סבואים prpon ‖ [c-c] prb crrp; al l בָּאֵשׁ pro יבש et מלא c v 11 conjg, al pro אכלו prpon ימלו (cf supra) et יְבֻלּוּ pro מלא ‖ 11 [a] c ממך conjg מלא vs 10, sed מלא crrp ex הלא ‖ [b-b] prb conjg c init v 14 cf mtr ‖ vs 12. 13 et 2,1. 3 add ‖ 12 [a-a] crrp; 𝔊 משל מַיִם רַבִּים cf [b-b] ‖ [b-b] crrp, prb l שָׁלְמוּ יְמֵי רִיבִי גָּזוּ וְעָבֵרוּ ועבר ‖ cf Jes 60,20 ‖ [c] prb ו c praeced vb ועבר conjg = ועברו cf [b-b] ‖ 13 l prb מֹטֵה = מוֹטָתוֹ, vel frt מֹטַת עֻלֵּךְ cf Lv 26,13 ‖ v 14 conjg c 11 quare l suff fem: עָלַיִךְ, שְׁמֵךְ, אֱלֹהַיִךְ, קִבְרֵךְ cf 2,9 ‖ 14 [a-a] frt l לֹא יִזָּכֵר שְׁמֵךְ ‖ [b-b] trsp prb post יהוה cf mtr; pro כי קלות l קָלוֹן (כן] ex praeced כ ortum) ‖ Cp 2, 1 c 1,12. 13 conjg cf Jes 52,7 ‖ 1 [a] Q לַעֲבָר ‖ [b] 𝔊 כָּלָה ‖ v 2 conjg c 1,11. 14 et 2,4 ‖ 2 [a] l מַפֵּץ cf ad Prv 25,18 ‖ [b] l ? מַצָּרָה* (= *custodia* a נצר) cf 𝔊 ἐκ θλίψεως ‖ v 3 conjg c 1,12. 13; 2,1 ‖ 3 [a] l prb גֶּפֶן ‖ [b] l prb כְּגֶפֶן cf זמריהם ‖ 4 conjg c 2 ‖ 4 [a-a] crrp ‖ [b] l c 𝔊𝔖 וְהַפָּרָשִׁים.

5 בַּחוּצוֹת יִתְהוֹלְלוּ הָרֶכֶב יִשְׁתַּקְשְׁקוּן בָּרְחֹבוֹת
מַרְאֵיהֶן כַּלַּפִּידִם כַּבְּרָקִים יְרוֹצֵצוּ׃
6 [a]יִזְכֹּר אַדִּירָיו יִכָּשְׁלוּ בַּהֲלִיכוֹתָם[a]
יְמַהֲרוּ חוֹמָתָהּ וְהֻכַן הַסֹּכֵךְ׃
7 שַׁעֲרֵי הַנְּהָרוֹת נִפְתָּחוּ וְהַהֵיכָל נָמוֹג׃
8 וְהֻצַּב[a] גֻּלְּתָה הֹעֲלָתָה וְאַמְהֹתֶיהָ מְנַהֲגוֹת
[b]כְּקוֹל יוֹנִים מְתֹפְפוֹת[c] עַל־לִבְבֵהֶן[d]׃ ס
9 וְנִינְוֵה כִבְרֵכַת־מַיִם [a]מִימֵי הִיא וְהֵמָּה[a] נָסִים
עִמְדוּ עֲמֹדוּ[b] וְאֵין מַפְנֶה׃
10 בֹּזּוּ כֶסֶף בֹּזּוּ זָהָב וְאֵין קֵצֶה לַתְּכוּנָה
°כָּבֹד מִכֹּל כְּלִי חֶמְדָּה׃
11 בּוּקָה וּמְבוּקָה וּמְבֻלָּקָה וְלֵב נָמֵס וּפִק בִּרְכַּיִם
וְחַלְחָלָה בְּכָל־מָתְנַיִם וּפְנֵי כֻלָּם קִבְּצוּ פָארוּר׃
12 אַיֵּה מְעוֹן אֲרָיוֹת וּמִרְעֶה[a] הוּא לַכְּפִרִים
אֲשֶׁר הָלַךְ אַרְיֵה לָבִיא[b] שָׁם גּוּר אַרְיֵה וְאֵין מַחֲרִיד׃
13 אַרְיֵה טֹרֵף בְּדֵי גֹרוֹתָיו וּמְחַנֵּק לְלִבְאֹתָיו
וַיְמַלֵּא־טֶרֶף חֹרָיו וּמְעֹנֹתָיו טְרֵפָה׃
14 הִנְנִי אֵלַיִךְ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וְהִבְעַרְתִּי בֶעָשָׁן[a] רִכְבָּהּ[b]
[c]וּכְפִירַיִךְ תֹּאכַל חָרֶב[c]
וְהִכְרַתִּי מֵאֶרֶץ טַרְפֵּךְ וְלֹא־יִשָּׁמַע עוֹד קוֹל מַלְאָכֵכֵה[d]׃ פ
3 1 הוֹי עִיר דָּמִים[a] כֻּלָּהּ כַּחַשׁ פֶּרֶק מְלֵאָה
לֹא יָמִישׁ טָרֶף[b]׃
2 קוֹל שׁוֹט וְקוֹל רַעַשׁ אוֹפָן וְסוּס דֹּהֵר
וּמֶרְכָּבָה מְרַקֵּדָה׃ 3 פָּרָשׁ מַעֲלֶה
וְלַהַב חֶרֶב וּבְרַק חֲנִית וְרֹב חָלָל וְכֹבֶד פָּגֶר
וְאֵין קֵצֶה לַגְּוִיָּה יִכָּשְׁלוּ[a] בִּגְוִיָּתָם[b]׃

5 l מַרְאֵיהֶם ‖ 6 a-a frt crrp (descriptio impetus in Niniven continuatur); Q כָּתָם—, K כּוֹתָם— ‖ 8 a frt crrp, num l ? וְהַשֵּׁגָל ‖ b ins ? הֹגוֹת cf mtr et Jes 38,14; 59,11 ‖ c 𝔊 φθεγγόμεναι = ? מְצַפְצְפוֹת ‖ d l לִבְּהֶן ‖ 9 a-a prb l מֵימֶיהָ ‖ b ins יֹאמְרוּ cf mtr ‖ 10 ins frt vb ut קְחוּ לָכֶם ‖ 12 a l prb וּמְעָרָה ‖ b l c Vrs לָבוֹא ‖ 14 a l frt בָּאֵשׁ cf Jes 9,17 ‖ b crrp; 𝔊𝔖 רֻבֵּךְ, prps רִבְצֵךְ ‖ c-c frt add ‖ d l מַלְאָכָיִךְ cf ה(וי) init vs sequ ‖ Cp 3, 1 a trsp ‸ ad כלה cf mtr ‖ b frt post טרף nonn vb exc; ins ? וְאֵין־קֵצֶה לַטְּרֵפָה ‖ 3 a l c K יִכְשְׁלוּ (Q וְכָשְׁלוּ) ‖ b l בַּגְּוִיֹּת cf מ(רב) vs sequ.

4 מֵרֹב֙ זְנוּנֵ֣י זוֹנָ֔ה ט֥וֹבַת חֵ֖ן בַּעֲלַ֣ת כְּשָׁפִ֑ים
הַמֹּכֶ֤רֶת גּוֹיִם֙ בִּזְנוּנֶ֔יהָ וּמִשְׁפָּח֖וֹת בִּכְשָׁפֶֽיהָ׃
5 הִנְנִ֣י אֵלַ֗יִךְ נְאֻם֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת וְגִלֵּיתִ֥י שׁוּלַ֖יִךְ עַל־פָּנָ֑יִךְ
וְהַרְאֵיתִ֤י גוֹיִם֙ מַעְרֵ֔ךְ וּמַמְלָכ֖וֹת קְלוֹנֵֽךְ׃
6 וְהִשְׁלַכְתִּ֥י עָלַ֛יִךְ שִׁקֻּצִ֖ים וְנִבַּלְתִּ֑יךְ וְשַׂמְתִּ֖יךְ כְּרֹֽאִי׃
7 וְהָיָ֤ה כָל־רֹאַ֙יִךְ֙ יִדּ֣וֹד מִמֵּ֔ךְ
וְאָמַר֙ שָׁדְּדָ֣ה נִֽינְוֵ֔ה מִ֖י יָנ֣וּד לָ֑הּ
מֵאַ֛יִן אֲבַקֵּ֥שׁ מְנַחֲמִ֖ים לָֽךְ׃
8 הֲתֵֽיטְבִי֙ מִנֹּ֣א אָמ֔וֹן הַיֹּֽשְׁבָה֙ בַּיְאֹרִ֔ים
[a]מַ֖יִם סָבִ֣יב לָ֑הּ[a] אֲשֶׁר־חֵ֣יל[b] יָ֔ם מִיָּ֖ם[c] חוֹמָתָֽהּ׃
9 כּ֥וּשׁ עָצְמָ֛ה[a] וּמִצְרַ֖יִם[b] וְאֵ֣ין קֵ֑צֶה פּ֣וּט וְלוּבִ֔ים הָי֖וּ בְּעֶזְרָתֵֽךְ[c]׃
10 גַּם־הִ֗יא לַגֹּלָה֙ הָלְכָ֣ה בַשֶּׁ֔בִי
גַּ֧ם עֹלָלֶ֛יהָ יְרֻטְּשׁ֖וּ[a] בְּרֹ֣אשׁ כָּל־חוּצ֑וֹת
וְעַל־נִכְבַּדֶּ֙יהָ֙[b] יַדּ֣וּ גוֹרָ֔ל וְכָל־גְּדוֹלֶ֖יהָ רֻתְּק֥וּ בַזִּקִּֽים׃
11 גַּם־אַ֣תְּ תִּשְׁכְּרִ֔י תְּהִ֖י נַעֲלָמָ֑ה
גַּם־אַ֛תְּ תְּבַקְשִׁ֥י מָע֖וֹז מֵאוֹיֵֽב׃
12 כָּ֨ל־מִבְצָרַ֔יִךְ תְּאֵנִ֖ים עִם־בִּכּוּרִ֑ים
אִם־יִנּ֕וֹעוּ וְנָפְל֖וּ עַל־פִּ֥י אוֹכֵֽל׃
13 הִנֵּ֨ה עַמֵּ֤ךְ[a] נָשִׁים֙ בְּקִרְבֵּ֔ךְ לְאֹ֣יְבַ֔יִךְ פָּת֥וֹחַ נִפְתְּח֖וּ שַׁעֲרֵ֣י אַרְצֵ֑ךְ
[b]אָכְלָ֥ה אֵ֖שׁ בְּרִיחָֽיִךְ[b]׃
14 מֵ֤י מָצוֹר֙ שַׁאֲבִי־לָ֔ךְ חַזְּקִ֖י מִבְצָרָ֑יִךְ
בֹּ֧אִי בַטִּ֛יט וְרִמְסִ֥י בַחֹ֖מֶר הַחֲזִ֥יקִי מַלְבֵּֽן׃
15 שָׁ֚ם תֹּאכְלֵ֣ךְ אֵ֔שׁ תַּכְרִיתֵ֣ךְ חֶ֔רֶב
[a]תֹּאכְלֵ֖ךְ כַּיָּ֑לֶק[a] הִתְכַּבֵּ֣ד[b] כַּיֶּ֔לֶק הִֽתְכַּבְּדִ֖י כָּאַרְבֶּֽה׃
16 הִרְבֵּית֙[a] רֹֽכְלַ֔יִךְ מִכּוֹכְבֵ֖י הַשָּׁמָ֑יִם
[b]יֶ֖לֶק פָּשַׁ֥ט וַיָּעֹֽף[b]׃ 17 מִנְּזָרַ֙יִךְ֙ כָּֽאַרְבֶּ֔ה וְטַפְסְרַ֖יִךְ [a]כְּג֣וֹב גֹּבָ֑י[a]

4 l frt הַמְשַׁכֶּרֶת ‖ 7 l c 𝔊 לָהּ ‖ 8 a-a add ad vb sequ ‖ b l חֵילָהּ cf חוֹמָתָהּ ‖ c l מַיִם ‖ 9 a l c 𝔊𝔖𝔗 עָצְמָהּ ‖ b frt add; conjg ואין קצה c פוט cf 𝔊, quare prb l לְפוּט cf 2,10; 3,3 ‖ c l c 𝔊𝔖 בְּעֶזְרָתָהּ ‖ 10 a l ? רֻטְּשׁוּ cf הלכה et ידו ‖ b 𝔊 habet כל ante נכבדיה, frt autem dl כל ante גדוליה ‖ 12 l prb עַמֵּךְ cf mtr et 13a ‖ 13 a prb dl cf בקרבך et ad 12 ‖ b-b frt trsp post בקרבך ‖ 14 l frt בּוֹסִי cf Sach 10,5 ‖ 15 a-a add (prps תְּכַלֵּךְ) ‖ b l הִתְכַּבְּדִי ‖ 16 a l הִרְבִּי cf הִתְכַּבְּדִי v 15 ‖ b-b prb add ‖ 17 a-a l כְּגוֹבַי.

הַחוֹנִים בַּגְּדֵרוֹת בְּיוֹם קָרָה
שֶׁמֶשׁ זָרְחָה [b]וְנוֹדַד וְלֹא[b]־נוֹדַע מְקוֹמוֹ[c]
אַיָּם[d]׃ 18 נָמוּ רֹעֶיךָ[a] [b]מֶלֶךְ אַשּׁוּר[b] יִשְׁכְּנוּ[c] אַדִּירֶיךָ[d]
נָפֹשׁוּ[e] עַמְּךָ[f] עַל־הֶהָרִים וְאֵין מְקַבֵּץ׃
19 אֵין־כֵּהָה[a] לְשִׁבְרֶךָ[b] נַחְלָה מַכָּתֶךָ[c]
כֹּל ׀ שֹׁמְעֵי שִׁמְעֲךָ[d] תָּקְעוּ כַף
עָלֶיךָ[e] כִּי עַל־מִי לֹא־עָבְרָה רָעָתְךָ[f] תָּמִיד׃

---

# HABAKUK. חבקוק

1 1 הַמַּשָּׂא אֲשֶׁר חָזָה חֲבַקּוּק הַנָּבִיא׃
2 עַד־אָנָה יְהוָה שִׁוַּעְתִּי וְלֹא תִשְׁמָע
אֶזְעַק אֵלֶיךָ חָמָס וְלֹא תוֹשִׁיעַ׃
3 לָמָּה תַרְאֵנִי אָוֶן וְעָמָל תַּבִּיט[a]
וְשֹׁד וְחָמָס לְנֶגְדִּי [b]וַיְהִי רִיב וּמָדוֹן יִשָּׂא[b]׃
4 עַל־כֵּן תָּפוּג[a] תּוֹרָה וְלֹא־יֵצֵא לָנֶצַח מִשְׁפָּט
כִּי רָשָׁע מַכְתִּיר[b] אֶת־הַצַּדִּיק עַל־כֵּן יֵצֵא[c] מִשְׁפָּט מְעֻקָּל׃
5 רְאוּ בַגּוֹיִם[a] וְהַבִּיטוּ וְהִתַּמְּהוּ תְּמָהוּ
כִּי־פֹעַל פֹּעֵל[b] בִּימֵיכֶם לֹא תַאֲמִינוּ כִּי יְסֻפָּר׃
6 כִּי־הִנְנִי מֵקִים אֶת־הַכַּשְׂדִּים הַגּוֹי הַמַּר וְהַנִּמְהָר
הַהוֹלֵךְ לְמֶרְחֲבֵי־אֶרֶץ לָרֶשֶׁת מִשְׁכָּנוֹת לֹּא־לוֹ׃
7 אָיֹם וְנוֹרָא הוּא מִמֶּנּוּ °מִשְׁפָּטוֹ וּשְׂאֵתוֹ° יֵצֵא׃
8 וְקַלּוּ מִנְּמֵרִים סוּסָיו וְחַדּוּ מִזְּאֵבֵי עֶרֶב וּפָשׁוּ[a] פָּרָשָׁיו
וּפָרָשָׁיו[b] מֵרָחוֹק יָבֹאוּ יָעֻפוּ כְּנֶשֶׁר חָשׁ לֶאֱכוֹל׃ ס

17 [b-b] l וְנוֹדְדוּ לֹא־ ‖ [c] l מְקוֹמָם׃ ‖ [d] l אוֹי et conjg c vs 18 cf 𝔊 οὐαὶ αὐτοῖς, sed post אוי ins לָךְ ‖ 18 [a] l frt רֹעַיִךְ cf [b-b] ‖ [b-b] frt add, quoniam usque ad hunc vs semper allocutio ad Niniven ‖ [c] l prb יָשְׁנוּ (vel שָׁכְבוּ cf 𝔊 ἐκοίμισεν) ‖ [d] l frt אַדִּירַיִךְ ‖ [e] l נָפֹצוּ ‖ [f] l frt עַמֵּךְ ‖ 19 [a] l גֵּהָה ‖ [b] l לְשִׁבְרֵךְ ‖ [c] l מַכָּתֵךְ ‖ [d] l שִׁמְעֵךְ ‖ [e] aut dl cf mtr aut l עָלַיִךְ ‖ [f] l רָעָתֵךְ; frt כי על־מי לא־עברה רעתך תמיד add.

Cp 1, 3 [a] l? c 𝔗𝔖 'א ‖ [b-b] l frt sol וריב ומדון ‖ 4 [a] crrp?; 𝔊 διεσκέδασται cf Ps 119,126 διεσκέδασαν τὸν νόμον (𝔐 הֵפֵרוּ תורה); l frt תֻּפַר ‖ [b] crrp?; 𝔊 καταδυναστεύει: l ? מַכְרִית cf 𝔗 ‖ [c] dl ‖ 5 [a] l c 𝔊𝔖 בֹּגְדִים ‖ [b] aut l אֶפְעַל aut praem c 𝔊 אֲנִי ‖ 7 °-° prps מִשְׁפָּט (ושאתו dl cf mtr) ‖ 8 [a] dl ‖ [b] dl c 𝔊.

9 כֻּלֹּה לְחָמָס יָבוֹא [a]מְגַמַּת פְּנֵיהֶם קָדִימָה[a]
[b]וַיֶּאֱסֹף כַּחוֹל שֶׁבִי׃[b] 10 וְהוּא בַּמְּלָכִים יִתְקַלָּס וְרֹזְנִים מִשְׂחָק לוֹ
הוּא לְכָל־מִבְצָר יִשְׂחָק וַיִּצְבֹּר[a] עָפָר וַיִּלְכְּדָהּ[b]׃
°11 אָז חָלַף רוּחַ וַיַּעֲבֹר וְאָשֵׁם[a] זוּ[b] כֹחוֹ לֵאלֹהוֹ[c]׃
°12 הֲלוֹא אַתָּה מִקֶּדֶם יְהוָה [a]אֱלֹהַי קְדֹשִׁי[a]
[b]לֹא נָמוּת[b] יְהוָה לְמִשְׁפָּט שַׂמְתּוֹ וְצוּר לְהוֹכִיחַ יְסַדְתּוֹ׃
13 טְהוֹר עֵינַיִם מֵרְאוֹת רָע וְהַבִּיט אֶל־עָמָל לֹא תוּכָל
לָמָּה תַבִּיט° בּוֹגְדִים
תַּחֲרִישׁ בְּבַלַּע רָשָׁע צַדִּיק מִמֶּנּוּ׃
14 וַתַּעֲשֶׂה אָדָם כִּדְגֵי הַיָּם כְּרֶמֶשׂ לֹא־מֹשֵׁל בּוֹ׃
15 כֻּלֹּה [a]בְּחַכָּה הֵעֲלָה[a] יְגֹרֵהוּ בְחֶרְמוֹ וְיַאַסְפֵהוּ בְּמִכְמַרְתּוֹ
[b]עַל־כֵּן יִשְׂמַח וְיָגִיל[b]׃ °16 עַל־כֵּן יְזַבֵּחַ לְחֶרְמוֹ וִיקַטֵּר לְמִכְמַרְתּוֹ
כִּי בָהֵמָּה שָׁמֵן חֶלְקוֹ וּמַאֲכָלוֹ בְּרִאָה[a]׃
17 [a]הַעַל כֵּן[a] יָרִיק חֶרְמוֹ[b] וְתָמִיד לַהֲרֹג[c] גּוֹיִם לֹא יַחְמוֹל׃ ס
2 °1 עַל־מִשְׁמַרְתִּי אֶעֱמֹדָה וְאֶתְיַצְּבָה עַל־מָצוֹר[a]
וַאֲצַפֶּה לִרְאוֹת מַה־יְדַבֶּר־בִּי וּמָה אָשִׁיב[b] עַל־תּוֹכַחְתִּי׃
2 וַיַּעֲנֵנִי יְהוָה וַיֹּאמֶר כְּתוֹב חָזוֹן
וּבָאֵר עַל־הַלֻּחוֹת לְמַעַן יָרוּץ קוֹרֵא בוֹ׃
3 כִּי עוֹד חָזוֹן לַמּוֹעֵד וְיָפֵחַ[a] לַקֵּץ וְלֹא יְכַזֵּב
אִם־יִתְמַהְמַהּ חַכֵּה־לוֹ כִּי־בֹא יָבֹא לֹא[b] יְאַחֵר׃
4 הִנֵּה °עֻפְּלָה לֹא־יָשְׁרָה° נַפְשׁוֹ בּוֹ וְצַדִּיק בֶּאֱמוּנָתוֹ יִחְיֶה׃
5 [a]וְאַף כִּי־הַיַּיִן[a] בּוֹגֵד גֶּבֶר יָהִיר וְלֹא יִנְוֶה[b]

9 [a-a] crrp ‖ [b-b] prb gloss ad 2,5 (l וְיֶאֱסֹף), nam stichus justo longior, cf etiam vv 10. 15 ‖ 10 [a] l וְיִצְבֹּר ‖ [b] l וַיִּלְכְּדָהּ ‖ 11 prb add cf perf et impf cons ‖ [a] l וַיָּשֶׂם trsp ‸ ‖ [b] dl ‖ [c] l ? הוּ— ‖ 12 a usque ad קדשי et v 13 conjg c 2—4 ‖ 12 [a-a] l אֱלֹהַי קְדֹשִׁי cf 𝔊 ‖ [b-b] glossa ad 12b (𝔊[mg] Tiq sof pro לֹא תָ׳); 12b add et frt conjg c v 11 cf suff ־וֹ, quod refert ad subj v 11 ‖ 13 prb ins בְּבֹגֵד cf בבלע רשע; num etiam יהוה post תביט ins ? cf mtr ‖ v 14 ss continuant v 5—10 ‖ 14 l וַיַּעֲשֶׂה ‖ 15 [a-a] add cf parall בחרמו et במכמרתו ‖ [b-b] prb add cf 𝔊 ‖ 16 num hic v add? ‖ [a] l בָּרָא cf ה init v 17 ‖ 17 [a-a] crrp; cf 15b. 16a; l הַלְעֹלָם ‖ [b] l חַרְבּוֹ cf Ex 15,9; Ez 5,2. 12; 12,14; 28,7 ‖ [c] l aut יהרג pro להרג aut יֶחְדַּל pro יחמול ‖ Cp 2,1–4 continuant 1,2—4. 12a. 13 ‖ 1 [a] prb crrp; cf ad Nah 2,2[b] ‖ [b] l יָשִׁיב cf 𝔖 ‖ 3 [a] l frt וְיָפִחַ ‖ [b] nonn MSS 𝔊𝔖 וְלֹא ‖ 4 °-° prb crrp, nonn MSS עֻלְּפָה cf 𝔊 ἐὰν ὑποστείληται Ἀ ἰδοὺ νωχελευομένου, 𝔖𝔗 radicem עול leg?; prps רָשָׁע עֻלְּפָה ‖ 5 [a-a] l ? sol הוֹי ‖ [b] prps יִרְוֶה vel יָנוּחַ.

אֲשֶׁר הִרְחִיב כִּשְׁאוֹל נַפְשׁוֹ וְהוּא כַמָּוֶת וְלֹא יִשְׂבָּע
[c]וַיֶּאֱסֹף אֵלָיו כָּל־הַגּוֹיִם וַיִּקְבֹּץ אֵלָיו כָּל־הָעַמִּים׃
6 הֲלוֹא־אֵלֶּה כֻלָּם עָלָיו מָשָׁל יִשָּׂאוּ וּמְלִיצָה חִידוֹת לוֹ וְיֹאמַר[a]
הוֹי הַמַּרְבֶּה לֹּא־לוֹ [b]עַד־מָתַי[b] וּמַכְבִּיד עָלָיו עַבְטִיט׃
7 הֲלוֹא פֶתַע יָקוּמוּ נֹשְׁכֶיךָ וְיִקְצוּ מְזַעְזְעֶיךָ
וְהָיִיתָ לִמְשִׁסּוֹת לָמוֹ׃
8 כִּי־אַתָּה שַׁלּוֹתָ גּוֹיִם רַבִּים יְשָׁלּוּךָ כָּל־יֶתֶר עַמִּים
מִדְּמֵי אָדָם וַחֲמַס־אֶרֶץ קִרְיָה וְכָל־יֹשְׁבֵי בָהּ׃ פ
9 הוֹי בֹּצֵעַ בֶּצַע °רָע לְבֵיתוֹ°
לָשׂוּם בַּמָּרוֹם קִנּוֹ לְהִנָּצֵל מִכַּף־רָע׃
10 יָעַצְתָּ בֹּשֶׁת לְבֵיתֶךָ °קְצוֹת־עַמִּים רַבִּים וְחוֹטֵא נַפְשֶׁךָ°׃
11 כִּי־אֶבֶן מִקִּיר תִּזְעָק וְכָפִיס מֵעֵץ יַעֲנֶנָּה׃ ס
12 הוֹי בֹּנֶה עִיר בְּדָמִים וְכוֹנֵן קִרְיָה בְּעַוְלָה׃ [בְּדֵי־רִיק יִעָפוּ׃
13 הֲלוֹא °הִנֵּה מֵאֵת יְהוָה צְבָאוֹת° וְיִיגְעוּ עַמִּים בְּדֵי־אֵשׁ וּלְאֻמִּים
°14 כִּי תִּמָּלֵא הָאָרֶץ לָדַעַת אֶת־כְּבוֹד יְהוָה כַּמַּיִם יְכַסּוּ עַל־יָם׃ פ
15 הוֹי מַשְׁקֵה רֵעֵהוּ [a]מְסַפֵּחַ חֲמָתְךָ[a] וְאַף[b] שַׁכֵּר
לְמַעַן הַבִּיט עַל־מְעוֹרֵיהֶם[c]׃
16 [a]שָׂבַעְתָּ קָלוֹן מִכָּבוֹד[a] שְׁתֵה גַם־אַתָּה וְהֵעָרֵל[b]
תִּסּוֹב עָלֶיךָ כּוֹס יְמִין יְהוָה [c]וְקִיקָלוֹן עַל־כְּבוֹדֶךָ[c]׃ ס
17 כִּי חֲמַס לְבָנוֹן יְכַסֶּךָּ וְשֹׁד בְּהֵמוֹת יְחִיתַן[a]
[b]מִדְּמֵי אָדָם וַחֲמַס־אֶרֶץ קִרְיָה וְכָל־יֹשְׁבֵי בָהּ[b]׃
°18 מָה־הוֹעִיל פֶּסֶל כִּי פְסָלוֹ יֹצְרוֹ מַסֵּכָה וּמוֹרֶה שָּׁקֶר
כִּי בָטַח [a]יֹצֵר יִצְרוֹ[a] עָלָיו לַעֲשׂוֹת אֱלִילִים אִלְּמִים׃ ס
19 הוֹי אֹמֵר לָעֵץ הָקִיצָה עוּרִי לְאֶבֶן דּוּמָם
°הוּא יוֹרֶה° הִנֵּה־הוּא תָּפוּשׂ זָהָב וָכֶסֶף וְכָל־רוּחַ אֵין בְּקִרְבּוֹ׃

5 [c] nonn vs 5 b ויאסף usque ad ויאמר v 6 add habent ‖ 6 [a] l וְיֹאמְרוּ ‖ [b-b] dl ‖ al v 7 b. 8 add habent, al tantum v 8 b ‖ 9 °-° frt fragm hemistichi secundi, prps וְאוֹצַר חָמָס לְבֵיתוֹ cf Am 3,10 ‖ 10 b crrp cf mtr, l frt קַצּוֹתָ (קָצִיתָ) חֵטְא לְנַפְשֶׁךָ ‖ 13 °-° prb add ‖ v 14 prb add et cum illo add v 13 conjg cf Jes 11,9 ‖ 15 [a-a] l מִסַּף חֲמָתוֹ cf Sach 12,2 ‖ [b] l prb אַפּוֹ et prb trspon post רעהו cf mtr ‖ [c] l מַעֲרֵיהֶם cf Na 3,5 ‖ 16 [a-a] trsp ad fin vs ‖ [b] l הֵרָעֵל cf 𝔊 σαλεύθητι καὶ σείσθητι (et Jes 51,17. 22 כּוֹס הַתַּרְעֵלָה) ‖ [c-c] crrp; l ושבעת קלון מכבוד cf [a-a] ‖ 17 [a] l c Vrs יְחִתֶּךָ ‖ [b-b] add cf v 8 b ‖ trsp frt v 18 et 19 ‖ 18 [a-a] l יֹצְרוֹ ‖ 19 °-° prb add cf mtr.

20 וַיהוָה בְּהֵיכַל קָדְשׁוֹ הַס מִפָּנָיו כָּל־הָאָרֶץ׃ פ
3 1 תְּפִלָּה לַחֲבַקּוּק הַנָּבִיא עַל שִׁגְיֹנוֹת׃
2 יְהוָה שָׁמַעְתִּי שִׁמְעֲךָ יָרֵאתִי[a] יְהוָה פָּעָלְךָ
[b]בְּקֶרֶב שָׁנִים חַיֵּיהוּ[b] בְּקֶרֶב שָׁנִים תּוֹדִיעַ[c] בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר׃ ס
3 אֱלוֹהַּ מִתֵּימָן יָבוֹא וְקָדוֹשׁ מֵהַר־פָּארָן סֶלָה
כִּסָּה שָׁמַיִם הוֹדוֹ וּתְהִלָּתוֹ מָלְאָה הָאָרֶץ׃
4 וְנֹגַהּ[a] כָּאוֹר תִּהְיֶה[b] קַרְנַיִם מִיָּדוֹ לוֹ
וְשָׁם[c] חֶבְיוֹן עֻזֹּה׃
5 לְפָנָיו יֵלֶךְ דָּבֶר וְיֵצֵא רֶשֶׁף לְרַגְלָיו׃ ס
6 עָמַד ׀ וַיְמֹדֶד[a] אֶרֶץ רָאָה וַיַּתֵּר גּוֹיִם
וַיִּתְפֹּצְצוּ הַרְרֵי־עַד שַׁחוּ גִּבְעוֹת עוֹלָם [b]הֲלִכוֹת עוֹלָם לוֹ[b]׃
7 [a]תַּחַת אָוֶן[a] רָאִיתִי[b] אָהֳלֵי כוּשָׁן יִרְגְּזוּן יְרִיעוֹת אֶרֶץ[c] מִדְיָן׃ ס
8 הֲבִנְהָרִים חָרָה יְהוָה[a] [b]אִם בַּנְּהָרִים[b] אַפֶּךָ אִם־בַּיָּם עֶבְרָתֶךָ
כִּי [c]תִרְכַּב עַל־סוּסֶיךָ מַרְכְּבֹתֶיךָ יְשׁוּעָה[c]׃
9 [a]עֶרְיָה תֵעוֹר[a] קַשְׁתֶּךָ [b]שְׁבֻעוֹת מַטּוֹת אֹמֶר סֶלָה[b]
נְהָרוֹת תְּבַקַּע־אָרֶץ׃ 10 רָאוּךָ יָחִילוּ הָרִים
[a]זֶרֶם מַיִם עָבָר[a] נָתַן תְּהוֹם קוֹלוֹ
[b]רוֹם יָדֵיהוּ נָשָׂא׃ 11 שֶׁמֶשׁ[b] יָרֵחַ עָמַד זְבֻלָה[a]
לְאוֹר חִצֶּיךָ יְהַלֵּכוּ לְנֹגַהּ בְּרַק חֲנִיתֶךָ׃
12 בְּזַעַם תִּצְעַד־אָרֶץ בְּאַף תָּדוּשׁ גּוֹיִם׃
13 יָצָאתָ לְיֵשַׁע עַמֶּךָ לְיֵשַׁע[a] אֶת־מְשִׁיחֶךָ
מָחַצְתָּ [b]רֹאשׁ מִ[b]בֵּית רָשָׁע עָרוֹת[c] יְסוֹד עַד־צַוָּאר[d] סֶלָה׃ ס

Cp 3, 1 𝔊 עַל־נְגִינוֹת cf Ps 4,1; 6,1 et fin vs 19 ‖ 2 [a] 𝔊[1] [καὶ ἐφοβήθην] κατενόησα; l prb רָאִתִי, quod conjg c יהוה פעלך ‖ [b-b] prb add; frt חייהו crrp ex חַוֵּיהוּ cf תודיע ‖ [c] l c 𝔊𝔖 תִּוָּדֵעַ ‖ 4 [a] l c 𝔊𝔖 וְנָגְהוֹ ‖ [b] frt crrp cf genus ‖ [c] l וְשָׂם; frt ante ושם nonn vb exc ‖ 6 [a] crrp; 𝔊 ἐσαλεύθη: l aut וַיְמוֹגֵג cf Am 9,5; Hi 30,22 aut וַיְּמְעַד cf Ps 69,24 aut וַיְמוֹטֵט (וַיִּמּוֹט) ‖ [b-b] add cf mtr ‖ 7 [a-a] add ‖ [b] l יִירְאוּ cf ירגזון ‖ [c] frt add cf mtr ‖ 8 [a] יהוה trsp post עברתך ‖ [b-b] dl ‖ [c-c] crrp; nonn 8b parallel ad 15 hab, et prpon הִדְרַכְתָּ בַיָּם סוּסֶיךָ מַרְכְּבֹתֶיךָ בְּחֹמֶר מָיִם ‖ 9 [a-a] crrp, al עוֹרֵר תְּעוֹרֵר al עָרָה תְעָרֶה prpon ‖ [b] crrp; 𝔊[23. 62. 86. 147] ἐχόρτασας βολίδας τῆς φαρέτρας αὐτῆς, quare frt l שִׂבַּעְתָּ מַטּוֹת אַשְׁפָּתֶךָ. Al אשפתך ante (ערה) עריה trspon et l קַשְׁתְּךָ שִׂבַּעַת ‖ 10 [a-a] crrp; l secundum Ps 77,18 זֹרְמוּ מַיִם עָבוֹת ‖ [b-b] crrp; sine dubio est שמש fin vs 10 cf 𝔊[23. 62. 86. 147]; l frt מִזְרָחָה נָשָׂא (מִזְרָחָה נָשְׁתָה) שָׁמֶשׁ (vel ? דּוֹם יְדוֹם שׁ' cf Jos 10,12) ‖ 11 [a] l זְבֻלֹה ‖ 13 [a] l c 𝔊 לוֹשִׁעַ (= להושיע) ‖ [b-b] frt dl (l בַּיִת) cf fin vs ‖ [c] l frt עָרוֹתָ (עֵרִיתָ) ‖ [d] l frt צוּר, 𝔊 frt aliter.

14 נָקַבְתָּ בְמַטָּיו[a] רֹאשׁ[b] פְּרָזָו [c]יִסְעֲרוּ
לַהֲפִיצֵנִי עֲלִֽיצֻתָם כְּמוֹ[c] לֶאֱכֹל עָנִי בַּמִּסְתָּר׃
15° דָּרַכְתָּ בַיָּם סוּסֶיךָ חֹמֶר מַיִם רַבִּים׃
16 שָׁמַעְתִּי ׀ וַתִּרְגַּז בִּטְנִי לְקוֹל צָלֲלוּ שְׂפָתַי
יָבוֹא רָקָב בַּעֲצָמַי וְתַחְתַּי [a]אֶרְגָּז אֲשֶׁר[a]
אָנוּחַ[b] לְיוֹם צָרָה לַעֲלוֹת לְעַם[c] יְגוּדֶנּוּ[d]׃
17° כִּי־תְאֵנָה לֹא־תִפְרָח[a] וְאֵין יְבוּל בַּגְּפָנִים
כִּחֵשׁ מַעֲשֵׂה־זַיִת וּשְׁדֵמוֹת[b] לֹא־עָשָׂה אֹכֶל
גָּזַר[c] מִמִּכְלָה צֹאן וְאֵין בָּקָר בָּרְפָתִים׃ ס
18 וַאֲנִי בַּיהוָה אֶעֱלוֹזָה אָגִילָה בֵּאלֹהֵי יִשְׁעִי׃
19 יְהוִה אֲדֹנָי חֵילִי וַיָּשֶׂם רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת
וְעַל־בָּמוֹתַי[a] יַדְרִכֵנִי
לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹתָי[b]׃

---

# ZEPHANIA. צפניה

1 1 דְּבַר־יְהוָה ׀ אֲשֶׁר הָיָה אֶל־צְפַנְיָה בֶּן־כּוּשִׁי בֶן־גְּדַלְיָה בֶּן־אֲמַרְיָה
בֶּן־חִזְקִיָּה בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ בֶן־אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה׃
2 אָסֹף אָסֵף[a] כֹּל מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה נְאֻם־יְהוָה׃
3 אָסֵף[a] אָדָם וּבְהֵמָה אָסֵף[a] עוֹף־הַשָּׁמַיִם
וּדְגֵי הַיָּם [b]וְהַמַּכְשֵׁלוֹת אֶת־הָרְשָׁעִים וְהִכְרַתִּי אֶת־הָאָדָם מֵעַל פְּנֵי
הָאֲדָמָה נְאֻם־יְהוָה[b]׃
4 וְנָטִיתִי יָדִי עַל־יְהוּדָה וְעַל כָּל־יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם

14 [a] l בְּמַטֶּךָ seu בְּמַטּוֹתֶיךָ cf v 9 ‖ [b] l frt רֹאשׁוֹ ‖ [c-c] prb crrp; prps חֲמָרוּ (פְּרָזָיו Q) יְסֹעֲרוּ כַמֹּץ | לַהֲפִיצֵנִי עָלָה צְבָאָם (עַמָּם vel) (ταράσσοντας, $\mathfrak{G}^{MS}$ ἐταράχθη) ‖ 16 [a-a] crrp; l prb יִרְגְּזוּ אֲשֻׁרָי cf $\mathfrak{G}^{BA}$ ἡ ἕξις μου ‖ [b] l ? אֵאָנַח ‖ [c] l עַם ‖ [d] l (cf $\mathfrak{G}$) יְגוּדֵנִי cf 14 להפיצני ‖ v 17—19 frt add ‖ 17 [a] l c $\mathfrak{G}$ תְּפָרֶה ‖ [b] l frt c $\mathfrak{G}$ וְשָׂדֶה ‖ [c] l נִגְזַר ‖ 18 prps וְאָז; nonn v 18 finem psalmi habent ‖ 19 [a] l c $\mathfrak{G}$ (הַ)בָּמוֹת ‖ [b] l c $\mathfrak{G}$ בִּנְגִינוֹת cf Ps 4,1; 6,1; 54,1; 55,1; 67,1; 76,1.

Cp 1, 2. 3 [a] l אֹסֵף seu אֶאֱסֹף cf אָסֹף ‖ [b-b] add; l frt וְהִכְשַׁלְתִּי aut וְהִשְׁמַדְתִּי pro 'והמ; num etiam ודגי הים add?.

וְהִכְרַתִּי [a]מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה[a] אֶת־שְׁאָר[b] הַבַּעַל אֶת[c]־שֵׁם הַכְּמָרִים [[d]עִם־הַכֹּהֲנִים[d]׃
5 וְאֶת־הַמִּשְׁתַּחֲוִים עַל־הַגַּגּוֹת לִצְבָא הַשָּׁמָיִם
וְאֶת־הַמִּשְׁתַּחֲוִים הַנִּשְׁבָּעִים[a] לַיהוָה[b] וְהַנִּשְׁבָּעִים[c] בְּמַלְכָּם[d]׃
6° וְאֶת־הַנְּסוֹגִים מֵאַחֲרֵי יְהוָה וַאֲשֶׁר לֹא־בִקְשׁוּ אֶת־יְהוָה וְלֹא־ [דְרָשֻׁהוּ׃
7° הַס מִפְּנֵי אֲדֹנָי יֱהוִה כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה
כִּי־הֵכִין יְהוָה זֶבַח הִקְדִּישׁ קְרֻאָיו׃
8 [a]וְהָיָה בְּיוֹם זֶבַח יְהוָה[a] וּפָקַדְתִּי עַל־הַשָּׂרִים וְעַל־בְּנֵי[b] הַמֶּלֶךְ
וְעַל כָּל־הַלֹּבְשִׁים[c] מַלְבּוּשׁ נָכְרִי׃
9 וּפָקַדְתִּי עַל כָּל־הַדּוֹלֵג עַל־הַמִּפְתָּן °בַּיּוֹם הַהוּא°
הַמְמַלְאִים בֵּית אֲדֹנֵיהֶם חָמָס וּמִרְמָה׃
10 וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה
קוֹל צְעָקָה מִשַּׁעַר הַדָּגִים וִילָלָה מִן־הַמִּשְׁנֶה
וְשֶׁבֶר גָּדוֹל מֵהַגְּבָעוֹת׃ 11 הֵילִילוּ יֹשְׁבֵי הַמַּכְתֵּשׁ
כִּי נִדְמָה כָּל־עַם כְּנַעַן נִכְרְתוּ כָּל־נְטִילֵי כָסֶף׃ ס
12 [a]וְהָיָה בָּעֵת הַהִיא אֲחַפֵּשׂ[a] אֶת־יְרוּשָׁלִַם בַּנֵּרוֹת[b] וּפָקַדְתִּי עַל־ [הָאֲנָשִׁים[c]
הַקֹּפְאִים עַל־שִׁמְרֵיהֶם הָאֹמְרִים בִּלְבָבָם
לֹא־יֵיטִיב יְהוָה וְלֹא יָרֵעַ׃
13 וְהָיָה חֵילָם לִמְשִׁסָּה וּבָתֵּיהֶם לִשְׁמָמָה
וּבָנוּ בָתִּים וְלֹא יֵשֵׁבוּ וְנָטְעוּ כְרָמִים וְלֹא יִשְׁתּוּ אֶת־יֵינָם׃
14 קָרוֹב יוֹם־יְהוָה הַגָּדוֹל קָרוֹב וּמַהֵר[a] מְאֹד
קוֹל[b] יוֹם יְהוָה מַר[c] צֹרֵחַ שָׁם[d] גִּבּוֹר׃
15 יוֹם עֶבְרָה הַיּוֹם הַהוּא יוֹם צָרָה וּמְצוּקָה
יוֹם שֹׁאָה וּמְשׁוֹאָה יוֹם חֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה
יוֹם עָנָן וַעֲרָפֶל׃ 16 יוֹם שׁוֹפָר וּתְרוּעָה
עַל הֶעָרִים הַבְּצֻרוֹת וְעַל הַפִּנּוֹת הַגְּבֹהוֹת׃

4 [a-a] dl cf 4a et mtr ‖ [b] 𝔊 prb שֵׁם ‖ [c] 𝔊𝔖 וְאֶת־ ‖ [d-d] prb add >𝔊$^{h}$(※); 𝔖$^{h}$ tantum in marg ‖ 5 [a] dl ‖ [b] prps לְיָרֵחַ cf Dt 17,3; Jer 8,2; Hi 31,26 cf etiam והכרתי v 4 ‖ [c] frt dl וְ cf not [a] ‖ [d] l frt c 𝔊$^{22. 36. 51}$ 𝔖𝔙 בְּמִלְכֹּם cf ad 1R 11,5 ‖ v 6 frt add ‖ v 7 nonn trspon ante 2 ‖ 8 [a-a] frt add: ופקדתי continuat והכרתי v 4 ‖ [b] 𝔊 בֵּית ‖ [c] l frt הַלֹּבֵשׁ cf הַדּוֹלֵג v 9 et postea מלבוש ‖ 9 °-° dl cf ordinem vb ‖ 12 [a-a] l prb sol וַאֲחַפֵּשׂ ‖ [b] 𝔊 בַּנֵּר ‖ [c] prps הַשַּׁאֲנַנִּים cf Am 6,1; Jes 37,29; Jer 48,11 ‖ 14 [a] l וּמְמַהֵר ‖ [b] frt קָרוֹב ‖ [c] l הַמַּר ‖ [d] prps גַּם.

17 וַהֲצֵרֹתִי לָאָדָם וְהָלְכוּ כַּעִוְרִים [a]כִּי לַיהוָה חָטָאוּ[a]
וְשֻׁפַּךְ דָּמָם כֶּעָפָר וּלְחֻמָם כַּגְּלָלִים׃
18 גַּם־כַּסְפָּם גַּם־זְהָבָם לֹא־יוּכַל לְהַצִּילָם
[a]בְּיוֹם עֶבְרַת יְהוָה וּבְאֵשׁ קִנְאָתוֹ תֵּאָכֵל כָּל־הָאָרֶץ[a]
כִּי כָלָה אַךְ[b]־נִבְהָלָה[c] יַעֲשֶׂה[d] אֵת כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ ס
2 1 [a]הִתְקוֹשְׁשׁוּ וָקוֹשּׁוּ[a] [b]הַגּוֹי לֹא נִכְסָף[b]׃
2 בְּטֶרֶם [a]לֶדֶת חֹק[a] כְּמֹץ עָבַר[b] יוֹם[c]
[d]בְּטֶרֶם לֹא־יָבוֹא עֲלֵיכֶם חֲרוֹן אַף־יְהוָה[e]
בְּטֶרֶם לֹא־יָבוֹא עֲלֵיכֶם יוֹם אַף־יְהוָה[d]׃
3 בַּקְּשׁוּ אֶת־יְהוָה כָּל־עַנְוֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר מִשְׁפָּטוֹ פָּעָלוּ
בַּקְּשׁוּ־צֶדֶק בַּקְּשׁוּ עֲנָוָה אוּלַי תִּסָּתְרוּ בְּיוֹם אַף־יְהוָה׃
4 כִּי עַזָּה עֲזוּבָה תִהְיֶה וְאַשְׁקְלוֹן לִשְׁמָמָה
אַשְׁדּוֹד בַּצָּהֳרַיִם יְגָרְשׁוּהָ וְעֶקְרוֹן תֵּעָקֵר׃ ס
5 הוֹי יֹשְׁבֵי חֶבֶל הַיָּם גּוֹי כְּרֵתִים [a]דְּבַר־יְהוָה עֲלֵיכֶם[a]
כְּנַעַן[b] [c]אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים[c] וְהַאֲבַדְתִּיךְ מֵאֵין יוֹשֵׁב׃
6 וְהָיְתָה[a] [b]חֶבֶל הַיָּם[b] נְוֹת כְּרֹת[c] רֹעִים וְגִדְרוֹת צֹאן׃
7 וְהָיָה חֶבֶל[a] לִשְׁאֵרִית בֵּית יְהוּדָה
עֲלֵיהֶם[b] יִרְעוּן [c]בְּבָתֵּי אַשְׁקְלוֹן בָּעֶרֶב[c] יִרְבָּצוּן
כִּי יִפְקְדֵם יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְשָׁב שְׁבוּתָם[d]׃
8 שָׁמַעְתִּי חֶרְפַּת מוֹאָב וְגִדּוּפֵי בְּנֵי עַמּוֹן
אֲשֶׁר חֵרְפוּ אֶת־עַמִּי וַיַּגְדִּילוּ עַל־גְּבוּלָם׃
9 לָכֵן חַי־אָנִי נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת[a] אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
כִּי מוֹאָב כִּסְדֹם תִּהְיֶה וּבְנֵי עַמּוֹן כַּעֲמֹרָה
מִמְשַׁק[b] חָרוּל וּמִכְרֵה־מֶלַח[c] וּשְׁמָמָה עַד־עוֹלָם
שְׁאֵרִית עַמִּי יְבָזּוּם וְיֶתֶר גּוֹי יִנְחָלוּם׃

17 [a-a] add cf והצרתי et mtr ‖ 18 [a-a] nonn add hab sed cf postea ‖ [b] l c 𝔊𝔖 אַף ‖ [c] frt l בֶּהָלָה ‖ [d] frt l אֶעֱשֶׂה, sed frt totus vs 18 add ‖ Cp 2, 1 [a-a] prps הִתְבּוֹשֲׁשׁוּ וָבוֹשׁוּ ‖ [b-b] frt crrp ‖ 2 [a-a] l c 𝔊 לֹא תִהְיוּ ‖ [b] l c 𝔊 עֹבֵר ‖ [c] dl c 𝔊 ‖ [d-d] frt add; 𝔊[h] hab tantum [d-e] (+ יום ante 'ח), translationem ultimi stichi c ast ‖ 5 [a-a] add ‖ [b] dl ‖ [c-c] trsp post יושב cf mtr ‖ 6 [a] l וְהָיִת ‖ [b-b] dl; >𝔊 ‖ [c] dl; >𝔙 (𝔊 Κρήτη) ‖ 7 [a] l c 𝔊𝔖 חֶבֶל הַיָּם cf 6 ‖ [b] l prb עַל־הַיָּם, sed על־הים ירעון trsp post ירבצון cf mtr; nonn hunc stich trspon ante 'והיה חבל וגו ‖ [c-c] prps בְּחָרְבוֹת עָרֵיךְ vel בְּחָרְבוֹתַיִךְ ‖ [d] Q שְׁבִיתם, K 'שְׁבוּ ‖ 8 l c 𝔊 גְּבוּלִי cf 𝔖[h] ‖ 9 [a] frt dl ‖ [b] prps aut קִמּוֹשׁ (Hos 9,6) aut מוֹרַשׁ (Jes 14,23) ‖ [c] l frt מַלּוּחַ (Hi 30,4).

10 זֹאת לָהֶם תַּחַת גְּאוֹנָם כִּי חֵרְפוּ וַיַּגְדִּלוּ עַל־עַם יְהוָה צְבָאוֹת׃
11 נוֹרָא יְהוָה עֲלֵיהֶם כִּי רָזָה אֵת כָּל־אֱלֹהֵי הָאָרֶץ
וְיִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ כֹּל אִיֵּי הַגּוֹיִם׃
12 גַּם־אַתֶּם כּוּשִׁים חַלְלֵי חַרְבִּי הֵמָּה׃
13 [a]וְיֵט יָדוֹ[a] עַל־צָפוֹן וִיאַבֵּד[b] אֶת־אַשּׁוּר
וְיָשֵׂם[c] אֶת־נִינְוֵה לִשְׁמָמָה צִיָּה כַּמִּדְבָּר׃
14 וְרָבְצוּ בְתוֹכָהּ עֲדָרִים כָּל־חַיְתוֹ־גוֹי[a]
גַּם־קָאַת גַּם־קִפֹּד בְּכַפְתֹּרֶיהָ יָלִינוּ
קוֹל[b] יְשׁוֹרֵר בַּחַלּוֹן חֹרֶב[c] בַּסַּף
[d]כִּי אַרְזָה עֵרָה[d]׃ 15 ° זֹאת הָעִיר הָעַלִּיזָה הַיּוֹשֶׁבֶת לָבֶטַח
הָאֹמְרָה בִּלְבָבָהּ אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד
אֵיךְ׀ הָיְתָה לְשַׁמָּה מַרְבֵּץ לַחַיָּה
כֹּל עוֹבֵר עָלֶיהָ יִשְׁרֹק יָנִיעַ יָדוֹ׃ ס

3 1 הוֹי מֹרְאָה וְנִגְאָלָה הָעִיר הַיּוֹנָה׃
2 לֹא שָׁמְעָה בְּקוֹל לֹא לָקְחָה מוּסָר
בַּיהוָה לֹא בָטָחָה אֶל־אֱלֹהֶיהָ לֹא קָרֵבָה׃
3 שָׂרֶיהָ בְקִרְבָּהּ אֲרָיוֹת שֹׁאֲגִים
שֹׁפְטֶיהָ זְאֵבֵי עֶרֶב °לֹא גָרְמוּ לַבֹּקֶר°׃
4 נְבִיאֶיהָ פֹּחֲזִים °אַנְשֵׁי בֹּגְדוֹת°
כֹּהֲנֶיהָ חִלְּלוּ־קֹדֶשׁ חָמְסוּ תּוֹרָה׃
5 יְהוָה צַדִּיק בְּקִרְבָּהּ לֹא יַעֲשֶׂה עַוְלָה
בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר מִשְׁפָּטוֹ יִתֵּן לָאוֹר[a] לֹא נֶעְדָּר
וְלֹא־[b]יוֹדֵעַ עַוָּל[b] בֹּשֶׁת[c]׃
6 הִכְרַתִּי גוֹיִם נָשַׁמּוּ פִּנּוֹתָם
הֶחֱרַבְתִּי חוּצוֹתָם מִבְּלִי עוֹבֵר
נִצְדּוּ עָרֵיהֶם °מִבְּלִי־אִישׁ° מֵאֵין יוֹשֵׁב׃

10 dl ? mtr cs ‖ 11 prb crrp; prps aut יַכְרִית cf 𝔊 ἐξολεθρεύσει aut (הֵסִיר) יָסִיר aut (רִזָּה) יְרַזֶּה ‖ 12 aut l חַרְבּוֹ aut l 13 [a-a] וְאַטֶּה יָדִי et [b] וַאֲאַבֵּד et [c] וְאָשִׂים (המה fin vs 12 dl) ‖ 14 [a] גוי prb crrp cf גם, num l הָאָרֶץ post חיתו cf 𝔊 ? ‖ [b] prps כּוֹס(?) ‖ [c] 𝔊 עֹרֵב cf Jes 34,11 ‖ [d-d] dub; num fin huius vs ex init sequentis ort? ‖ v 15 add? ‖ Cp 3, 3 °-° nonn add habent ‖ 4 °-° frt add ‖ 5 [a] l ? כָּאוֹר ‖ [b-b] prps נוֹדַע עָוֶל ‖ [c] frt add cf ad 19 ‖ 6 °-° add cf mtr et מאין יושב.

7 אָמַרְתִּי אַךְ־תִּירְאִי אוֹתִי תִּקְחִי מוּסָר
וְלֹא־יִכָּרֵת מְעוֹנָהּ כֹּל אֲשֶׁר־פָּקַדְתִּי עָלֶיהָ
אָכֵן הִשְׁכִּימוּ הִשְׁחִיתוּ כֹּל עֲלִילוֹתָם׃
8 לָכֵן חַכּוּ־[a]לִי נְאֻם־יְהוָה לְיוֹם קוּמִי לְעַד[b]
כִּי מִשְׁפָּטִי לֶאֱסֹף גּוֹיִם לְקָבְצִי[c] מַמְלָכוֹת
לִשְׁפֹּךְ עֲלֵיהֶם זַעְמִי כֹּל חֲרוֹן אַפִּי
כִּי בְּאֵשׁ קִנְאָתִי תֵּאָכֵל כָּל־הָאָרֶץ׃
9 כִּי־אָז אֶהְפֹּךְ אֶל־עַמִּים שָׂפָה בְרוּרָה
לִקְרֹא כֻלָּם בְּשֵׁם יְהוָה לְעָבְדוֹ שְׁכֶם אֶחָד׃
10 מֵעֵבֶר לְנַהֲרֵי־כוּשׁ °עֲתָרַי בַּת־פּוּצַי° יוֹבִלוּן מִנְחָתִי׃
11 בַּיּוֹם הַהוּא לֹא תֵבוֹשִׁי מִכֹּל עֲלִילֹתַיִךְ אֲשֶׁר פָּשַׁעַתְּ בִּי
כִּי־אָז ׀ אָסִיר מִקִּרְבֵּךְ עַלִּיזֵי גַּאֲוָתֵךְ
וְלֹא־תוֹסִפִי לְגָבְהָה עוֹד בְּהַר קָדְשִׁי׃
12 וְהִשְׁאַרְתִּי בְקִרְבֵּךְ עַם עָנִי וָדָל
וְחָסוּ בְּשֵׁם יְהוָה׃ 13 שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל
לֹא־יַעֲשׂוּ עַוְלָה וְלֹא־יְדַבְּרוּ כָזָב
וְלֹא־יִמָּצֵא בְּפִיהֶם לְשׁוֹן תַּרְמִית
כִּי־הֵמָּה יִרְעוּ וְרָבְצוּ וְאֵין מַחֲרִיד׃ ס
14 רָנִּי בַּת־צִיּוֹן הָרִיעוּ יִשְׂרָאֵל
שִׂמְחִי וְעָלְזִי בְּכָל־לֵב בַּת יְרוּשָׁלָ͏ִם׃
15 הֵסִיר יְהוָה מִשְׁפָּטַיִךְ[a] פִּנָּה אֹיְבֵךְ[b]
[c]מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל[c] יְהוָה בְּקִרְבֵּךְ לֹא־תִרְאִי[d] רָע עוֹד׃ פ
16 בַּיּוֹם הַהוּא יֵאָמֵר לִירוּשָׁלַ͏ִם אַל־תִּירָאִי צִיּוֹן אַל־יִרְפּוּ יָדָיִךְ׃
17 יְהוָה אֱלֹהַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ גִּבּוֹר יוֹשִׁיעַ
יָשִׂישׂ עָלַיִךְ בְּשִׂמְחָה °יַחֲרִישׁ בְּאַהֲבָתוֹ° יָגִיל עָלַיִךְ בְּרִנָּה׃
18 °נוּגֵי מִמּוֹעֵד° אָסַפְתִּי מִמֵּךְ הָיוּ מַשְׂאֵת עָלֶיהָ חֶרְפָּה׃
19 הִנְנִי עֹשֶׂה[a] אֶת־כָּל־מְעַנַּיִךְ [b]בָּעֵת הַהִיא[b]

7 l c 𝔊𝔖 מֵעֵינֶיהָ ‖ 8 [a] l c 𝔊 חַכִּי ‖ [b] l c 𝔊𝔖 לְעַד ‖ [c] l c 𝔊𝔖 לְקִבֵּץ ‖ 10 °-° crrp ‖ 12 trsp fin vrs post ודל ‖ 14 𝔊 θύγατερ Ιερουσαλημ ‖ 15 [a] l מְשֹׁפְּטַיִךְ cf איבך ‖ [b] l c 𝔊𝔖𝔗 אֹיְבַיִךְ ‖ [c-c] l sol מָלַךְ cf 𝔊[ℵA] βασιλεύσει ὁ κύριος ἐν μέσῳ σου ‖ [d] sic 𝔅 c 𝔊𝔖; mlt MSS תִּירְאִי ‖ 17 °-° prb add, prps יְחַדֵּשׁ ‖ 18 °-° 𝔊 כְּיוֹם מוֹעֵד legere et c v 17 fin conjg videtur; prps v 18 אספתי ממך כְּלִמָּה וְנָשָׂאתִי מֵעָלַיִךְ חֶרְפָּה׃ ‖ 19 [a] frt כָּלָה exc ‖ [b-b] add ex 20.

וְהוֹשַׁעְתִּ֣י אֶת־הַצֹּלֵעָ֗ה וְהַנִּדָּחָה֙ אֲקַבֵּ֔ץ
וְשַׂמְתִּים֙ לִתְהִלָּ֣ה וּלְשֵׁ֔ם בְּכָל־הָאָ֖רֶץ בָּשְׁתָּֽם[c]׃
20 בָּעֵ֤ת הַהִיא֙ אָבִ֣יא אֶתְכֶ֔ם [a]וּבָעֵ֖ת קַבְּצִ֣י[a] אֶתְכֶ֑ם
כִּֽי־אֶתֵּ֨ן אֶתְכֶ֜ם לְשֵׁ֣ם וְלִתְהִלָּ֗ה בְּכֹל֙ עַמֵּ֣י הָאָ֔רֶץ בְּשׁוּבִ֧י אֶת־שְׁבוּתֵיכֶ֛ם[b]
לְעֵינֵיכֶ֖ם אָמַ֥ר יְהוָֽה׃

# HAGGAI. חגי

1 1 בִּשְׁנַ֤ת שְׁתַּ֙יִם֙ לְדָרְיָ֣וֶשׁ הַמֶּ֔לֶךְ בַּחֹ֙דֶשׁ֙ הַשִּׁשִּׁ֔י בְּי֥וֹם אֶחָ֖ד לַחֹ֑דֶשׁ
הָיָ֨ה דְבַר־יְהוָ֜ה בְּיַד־חַגַּ֣י הַנָּבִ֗יא[a] [b]אֶל־זְרֻבָּבֶ֤ל בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל֙ פַּחַ֣ת
יְהוּדָ֔ה וְאֶל־יְהוֹשֻׁ֥עַ בֶּן־יְהוֹצָדָ֛ק הַכֹּהֵ֥ן הַגָּד֖וֹל[b] לֵאמֹֽר׃ 2 כֹּ֥ה אָמַ֛ר יְהוָ֥ה
צְבָא֖וֹת לֵאמֹ֑ר הָעָ֤ם הַזֶּה֙ אָֽמְר֔וּ לֹ֥א [a]עֶת־בֹּ֛א[a] עֶת־בֵּ֥ית יְהוָ֖ה לְהִבָּנֽוֹת׃
ס 3 וַֽיְהִי֙ דְּבַר־יְהוָ֔ה בְּיַד־חַגַּ֥י הַנָּבִ֖יא לֵאמֹֽר׃ 4 הַעֵ֤ת לָכֶם֙ אַתֶּ֔ם
לָשֶׁ֖בֶת בְּבָתֵּיכֶ֣ם סְפוּנִ֑ים וְהַבַּ֥יִת הַזֶּ֖ה חָרֵֽב׃ 5 וְעַתָּ֕ה כֹּ֥ה אָמַ֖ר יְהוָ֣ה
צְבָא֑וֹת שִׂ֥ימוּ לְבַבְכֶ֖ם עַל־דַּרְכֵיכֶֽם׃ 6 זְרַעְתֶּ֨ם הַרְבֵּ֜ה וְהָבֵ֣א מְעָ֗ט אָכ֤וֹל
וְאֵין־לְשָׂבְעָה֙ שָׁת֣וֹ וְאֵין־לְשָׁכְרָ֔ה לָב֖וֹשׁ וְאֵין־לְחֹ֣ם ל֑וֹ וְהַמִּשְׂתַּכֵּ֕ר
מִשְׂתַּכֵּ֖ר אֶל־צְר֥וֹר נָקֽוּב׃ ס 7 כֹּ֥ה אָמַ֖ר יְהוָ֣ה צְבָא֑וֹת [a]שִׂ֥ימוּ
לְבַבְכֶ֖ם עַל־דַּרְכֵיכֶֽם[a]׃ 8 עֲל֥וּ הָהָ֛ר וַהֲבֵאתֶ֥ם[a] עֵ֖ץ וּבְנ֣וּ הַבָּ֑יִת וְאֶרְצֶה־
בּ֥וֹ וְאֶכָּבְדָ[b] אָמַ֥ר יְהוָֽה׃ 9 פָּנֹ֤ה אֶל־הַרְבֵּה֙ וְהִנֵּ֣ה לִמְעָ֔ט וַהֲבֵאתֶ֥ם
הַבַּ֖יִת וְנָפַ֣חְתִּי ב֑וֹ יַ֣עַן מֶ֗ה נְאֻם֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת יַ֗עַן בֵּיתִי֙ אֲשֶׁר־ה֣וּא
חָרֵ֔ב וְאַתֶּ֥ם רָצִ֖ים אִ֥ישׁ לְבֵיתֽוֹ׃ 10 עַל־כֵּ֣ן עֲלֵיכֶ֔ם[a] כָּלְא֥וּ שָׁמַ֖יִם[b] מִטָּ֑ל[c]
וְהָאָ֖רֶץ כָּלְאָ֥ה יְבוּלָֽהּ׃ 11 וָאֶקְרָ֨א חֹ֜רֶב עַל־הָאָ֣רֶץ וְעַל־הֶהָרִ֗ים וְעַל־
הַדָּגָן֙ וְעַל־הַתִּיר֣וֹשׁ וְעַל־הַיִּצְהָ֔ר וְעַ֕ל ˚אֲשֶׁ֥ר תּוֹצִ֖יא הָאֲדָמָ֑ה וְעַל־
הָֽאָדָם֙ וְעַל־הַבְּהֵמָ֔ה וְעַ֖ל כָּל־יְגִ֥יעַ כַּפָּֽיִם׃ ס 12 וַיִּשְׁמַ֣ע
זְרֻבָּבֶ֣ל ׀ בֶּן־שַׁלְתִּיאֵ֡ל וִיהוֹשֻׁ֣עַ בֶּן־יְהוֹצָדָק֩ הַכֹּהֵ֨ן הַגָּד֜וֹל וְכֹ֣ל ׀ שְׁאֵרִ֣ית
הָעָ֗ם בְּקוֹל֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיהֶ֔ם וְעַל[a]־דִּבְרֵי֙ חַגַּ֣י הַנָּבִ֔יא כַּאֲשֶׁ֥ר שְׁלָח֖וֹ

19 [c] add, frt ex 20 = בשובי את שבותם ‖ 20 [a-a] l אֲקַבֵּץ ובעת ההיא ‖ [b] l c 12MSS 𝔊𝔖 שְׁבוּתְכֶם.

Cp 1, 1 [a] 𝔊 + לֵאמֹר אֱמֹר cf 2,1s. 10. 20s, sed frt [b-b] add e 2,1s ‖ 2 [a-a] l עַתָּ בָא; עת > Vrs ‖ 4 l frt בְּבָתִּים ‖ 6 nonn MSS יש' ‖ 7 [a-a] add ex v 5 ‖ 8 [a] 𝔊 וּכְרַתֶּם (κόψατε) ‖ [b] Q —דָה, K —בֵד ‖ 9 l c 𝔊𝔖𝔗 וְהָיָה ‖ 10 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] l הַשָּׁמַיִם cf 𝔊 et הארץ ‖ [c] l? טַלָּם cf יְבוּלָהּ ‖ 11 ins c MSS et Vrs כָּל־ ‖ 12 [a] l וְאֶל־.

יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיהֶ֔ם[b] וַיִּֽירְא֥וּ הָעָ֖ם מִפְּנֵ֥י יְהוָֽה׃ 13 וַ֠יֹּאמֶר חַגַּ֞י מַלְאַ֧ךְ
יְהוָ֛ה בְּמַלְאֲכ֥וּת יְהוָ֖ה לָעָ֣ם לֵאמֹ֑ר אֲנִ֥י אִתְּכֶ֖ם נְאֻם־יְהוָֽה׃ 14 וַיָּ֣עַר
יְהוָ֡ה אֶת־ר֩וּחַ֩ זְרֻבָּבֶ֨ל בֶּן־שַׁלְתִּיאֵ֜ל פַּחַ֣ת יְהוּדָ֗ה וְאֶת־ר֙וּחַ֙ יְהוֹשֻׁ֤עַ
בֶּן־יְהוֹצָדָק֙ הַכֹּהֵ֣ן הַגָּד֔וֹל וְאֶת־ר֔וּחַ כֹּ֖ל שְׁאֵרִ֣ית הָעָ֑ם וַיָּבֹ֙אוּ֙ וַיַּעֲשׂ֣וּ
מְלָאכָ֔ה בְּבֵית־יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת אֱלֹהֵיהֶֽם׃ ס 15 בְּי֨וֹם[a] עֶשְׂרִ֧ים וְאַרְבָּעָ֛ה
לַחֹ֖דֶשׁ בַּשִּׁשִּׁ֑י[b]

בִּשְׁנַ֥ת שְׁתַּ֖יִם לְדָרְיָ֥וֶשׁ הַמֶּֽלֶךְ׃ 2 1 בַּשְּׁבִיעִ֕י בְּעֶשְׂרִ֥ים וְאֶחָ֖ד
לַחֹ֑דֶשׁ הָיָה֙ דְּבַר־יְהוָ֔ה בְּיַד־חַגַּ֥י הַנָּבִ֖יא לֵאמֹֽר׃ 2 אֱמָר־נָ֗א אֶל־זְרֻבָּבֶ֤ל
בֶּן־שַׁלְתִּיאֵל֙ פַּחַ֣ת יְהוּדָ֔ה וְאֶל־יְהוֹשֻׁ֥עַ בֶּן־יְהוֹצָדָ֖ק הַכֹּהֵ֣ן הַגָּד֑וֹל וְאֶל־
שְׁאֵרִ֥ית הָעָ֖ם לֵאמֹֽר׃ 3 מִ֤י בָכֶם֙ הַנִּשְׁאָ֔ר אֲשֶׁ֤ר רָאָה֙ אֶת־הַבַּ֣יִת הַזֶּ֔ה
בִּכְבוֹד֖וֹ הָרִאשׁ֑וֹן וּמָ֨ה אַתֶּ֜ם רֹאִ֤ים אֹתוֹ֙ עַ֔תָּה הֲל֣וֹא כָמֹ֔הוּ כְּאַ֖יִן
בְּעֵינֵיכֶֽם׃ 4 וְעַתָּ֣ה חֲזַ֣ק זְרֻבָּבֶ֣ל ׀ נְאֻם־יְהוָ֡ה וַחֲזַ֣ק יְהוֹשֻׁ֣עַ בֶּן־יְהוֹצָדָק֩
הַכֹּהֵ֨ן הַגָּד֜וֹל וַחֲזַ֧ק כָּל־עַ֛ם הָאָ֖רֶץ נְאֻם־יְהוָ֑ה וַעֲשׂ֛וּ כִּֽי־אֲנִ֥י אִתְּכֶ֖ם
נְאֻ֖ם יְהוָ֥ה צְבָאֽוֹת׃ 5 °אֶֽת־הַדָּבָ֞ר אֲשֶׁר־כָּרַ֤תִּי אִתְּכֶם֙ בְּצֵאתְכֶ֣ם מִמִּצְרַ֔יִם°
וְרוּחִ֖י עֹמֶ֣דֶת בְּתוֹכְכֶ֑ם אַל־תִּירָֽאוּ׃ ס 6 כִּ֣י כֹ֤ה אָמַר֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת
ע֥וֹד אַחַ֖ת מְעַ֣ט הִ֑יא וַאֲנִ֗י מַרְעִישׁ֙ אֶת־הַשָּׁמַ֣יִם וְאֶת־הָאָ֔רֶץ וְאֶת־הַיָּ֖ם
וְאֶת־הֶחָרָבָֽה׃ 7 וְהִרְעַשְׁתִּי֙ אֶת־כָּל־הַגּוֹיִ֔ם וּבָ֖אוּ חֶמְדַּ֣ת כָּל־הַגּוֹיִ֑ם
וּמִלֵּאתִ֞י אֶת־הַבַּ֤יִת הַזֶּה֙ כָּב֔וֹד אָמַ֖ר יְהוָ֥ה צְבָאֽוֹת׃ 8 לִ֥י הַכֶּ֖סֶף וְלִ֣י
הַזָּהָ֑ב נְאֻ֖ם יְהוָ֥ה צְבָאֽוֹת׃ 9 גָּד֣וֹל יִֽהְיֶ֡ה כְּבוֹד֩ הַבַּ֨יִת הַזֶּ֤ה הָאַחֲרוֹן֙
מִן־הָ֣רִאשׁ֔וֹן אָמַ֖ר יְהוָ֣ה צְבָא֑וֹת וּבַמָּק֤וֹם הַזֶּה֙ אֶתֵּ֣ן שָׁל֔וֹם נְאֻ֖ם יְהוָ֥ה
צְבָאֽוֹת׃ פ

10 בְּעֶשְׂרִ֤ים וְאַרְבָּעָה֙ לַתְּשִׁיעִ֔י בִּשְׁנַ֥ת שְׁתַּ֖יִם לְדָרְיָ֑וֶשׁ הָיָה֙ דְּבַר־
יְהוָ֔ה בְּיַד־חַגַּ֥י הַנָּבִ֖יא לֵאמֹֽר׃ 11 כֹּ֥ה אָמַ֖ר יְהוָ֣ה צְבָא֑וֹת שְׁאַל־נָ֧א אֶת־
הַכֹּהֲנִ֛ים תּוֹרָ֖ה לֵאמֹֽר׃ 12 הֵ֣ן ׀ יִשָּׂא־אִ֨ישׁ בְּשַׂר־קֹ֜דֶשׁ בִּכְנַ֣ף בִּגְד֗וֹ וְנָגַ֣ע
בִּ֠כְנָפוֹ אֶל־הַלֶּ֨חֶם וְאֶל־הַנָּזִ֜יד וְאֶל־הַיַּ֧יִן וְאֶל־שֶׁ֛מֶן וְאֶל־כָּל־מַאֲכָ֖ל
הֲיִקְדָּ֑שׁ וַיַּעֲנ֧וּ הַכֹּהֲנִ֛ים וַיֹּאמְר֖וּ לֹֽא׃ 13 וַיֹּ֣אמֶר חַגַּ֔י אִם־יִגַּ֥ע טְמֵא־נֶ֛פֶשׁ

12 [b] l (cf 𝔊𝔖𝔗𝔙) אֲלֵיהֶם ‖ v 13 add cf חגי מלאך יהוה et חגי הנביא 1,1. 12; cf 13b et 2,4b ‖ 15 [a] l מִיּוֹם ‖ [b] dl ‖ Cp 2, 2 l c 𝔊𝔖 וְאֶל־כָּל־ cf 1,12. 14 ‖ 5 °-° > 𝔊; gloss ad ורוחי עמדת בתוככם ‖ 6 dl; 𝔊 ἔτι ἅπαξ ἐγὼ (σείσω) = עוד אחת אני? ‖ 7 l c 𝔊 חֲמֻדֹת cf ובאו et Gn 27,15 ‖ 9 𝔊 + καὶ εἰρήνην ψυχῆς εἰς περιποίησιν παντὶ τῷ κτίζοντι [l ζητοῦντι?] τοῦ ἀναστῆσαι τὸν ναὸν τοῦτον = וְשַׁלְוַת נֶפֶשׁ לְמַחְיָה לְכָל־הַיּוֹסֵד (prps לְחַיּוֹת כָּל־הַיְסוֹד) לְקוֹמֵם הַהֵיכָל הַזֶּה (frt ex Esr 9,9b) ‖ 10 𝔊𝔙 Edd אל־, ביד (sic 𝔅) erat lectio cod Hilleliani cf 𝔖𝔗.

בְּכָל־אֵלֶּה הֲיִטְמָא וַיַּעֲנוּ הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמְרוּ יִטְמָא׃ 14 וַיַּעַן חַגַּי וַיֹּאמֶר
כֵּן הָעָם־הַזֶּה וְכֵן־הַגּוֹי הַזֶּה לְפָנַי נְאֻם־יְהוָה וְכֵן כָּל־מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם
וַאֲשֶׁר יַקְרִיבוּ שָׁם טָמֵא הוּא׃ 15 וְעַתָּה שִׂימוּ־נָא לְבַבְכֶם מִן־הַיּוֹם
הַזֶּה וָמָעְלָה מִטֶּרֶם שׂוּם־אֶבֶן אֶל־אֶבֶן בְּהֵיכַל יְהוָה׃ 16 מִהְיוֹתָם[a]
בָּא[b] אֶל־עֲרֵמַת עֶשְׂרִים וְהָיְתָה עֲשָׂרָה בָּא[b] אֶל־הַיֶּקֶב לַחְשֹׂף חֲמִשִּׁים
פּוּרָה[c] וְהָיְתָה עֶשְׂרִים׃ 17 הִכֵּיתִי אֶתְכֶם בַּשִּׁדָּפוֹן וּבַיֵּרָקוֹן וּבַבָּרָד אֵת
כָּל־מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם וְאֵין־אֶתְכֶם[a] אֵלַי נְאֻם־יְהוָה׃ 18 שִׂימוּ־נָא לְבַבְכֶם
מִן־הַיּוֹם הַזֶּה וָמָעְלָה [a]מִיּוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַתְּשִׁיעִי[c] לְמִן־הַיּוֹם
אֲשֶׁר־יֻסַּד הֵיכַל־יְהוָה[a] [b]שִׂימוּ לְבַבְכֶם[b]׃ 19 הַעוֹד הַזֶּרַע בַּמְּגוּרָה וְעַד[a]־
הַגֶּפֶן וְהַתְּאֵנָה וְהָרִמּוֹן וְעֵץ הַזַּיִת לֹא נָשָׂא[b] מִן־הַיּוֹם הַזֶּה אֲבָרֵךְ׃ ס
20 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה ׀ שֵׁנִית אֶל־חַגַּי בְּעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ לֵאמֹר׃
21 אֱמֹר אֶל־זְרֻבָּבֶל פַּחַת־יְהוּדָה לֵאמֹר אֲנִי מַרְעִישׁ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־
הָאָרֶץ׃ 22 וְהָפַכְתִּי כִּסֵּא מַמְלָכוֹת וְהִשְׁמַדְתִּי חֹזֶק מַמְלְכוֹת[a] הַגּוֹיִם
וְהָפַכְתִּי מֶרְכָּבָה וְרֹכְבֶיהָ וְיָרְדוּ סוּסִים וְרֹכְבֵיהֶם אִישׁ בְּחֶרֶב אָחִיו[b]׃
23 בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה צְבָאוֹת אֶקָּחֲךָ זְרֻבָּבֶל בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל עַבְדִּי
נְאֻם־יְהוָה וְשַׂמְתִּיךָ כַּחוֹתָם כִּי־בְךָ בָחַרְתִּי נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃

---

# SACHARIA. זכריה

1 1 בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־
זְכַרְיָה בֶּן־בֶּרֶכְיָה בֶּן־עִדּוֹ הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ 2 קָצַף יְהוָה עַל־אֲבוֹתֵיכֶם
קָצֶף׃ 3 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שׁוּבוּ אֵלַי נְאֻם יְהוָה
צְבָאוֹת וְאָשׁוּב אֲלֵיכֶם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ 4 אַל־תִּהְיוּ כַאֲבֹתֵיכֶם

14 𝔊 + ἕνεκεν τῶν λημμάτων αὐτῶν τῶν ὀρθρινῶν (= יַעַן לְקָחְתָם שַׁחַר; vel l ? προσώπων pr ὀρθ. = יַעַן [נָשְׂאָם] נְשָׂאתָם פָּנִים) ὀδυνηθήσονται ἀπὸ προσώπου πόνων αὐτῶν, καὶ ἐμισεῖτε ἐν πύλαις ἐλέγχοντας cf Am 5,10, sed omnia add ‖ 16 [a] l מַה(מִי)־הֱיִיתֶם (cf 𝔊 τίνες ἦτε) et trsp huc : ‖ [b] l bis בֹּא cf 1,9 ‖ [c] prb glossa ad היקב ‖ v 17 add = Am 4,9 ‖ [a] prb l וְלֹא שַׁבְתֶּם cf Am 4,9 et 𝔊 καὶ οὐκ ἐπεστρέψατε ‖ 18 [a-a] add cf v 15 b (vel sol [a-c] add) ‖ [b-b] conjg c v 19 cf 𝔊𝔖 ‖ 19 [a] 𝔊[B] וְעֹד ‖ [b] 𝔊 נֹשְׂאִים; ins ? כִּי אִם ‖ 22 [a] nonn ממלכות add hab ‖ [b] frt vb ut יִפְּלוּ exc ‖ 23 ins ? לִי.

Cp 1, 1 frt exc dies mensis ‖ 2 𝔊 + גדול cf 7,12.

אֲשֶׁר קָרְאוּ־אֲלֵיהֶם הַנְּבִיאִים הָרִאשֹׁנִים לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
שׁוּבוּ נָא מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וּמַעַלְלֵיכֶם הָרָעִים וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא־
הִקְשִׁיבוּ אֵלַי נְאֻם־יְהוָה׃ ס 5 אֲבוֹתֵיכֶם אַיֵּה־הֵם וְהַנְּבִאִים הַלְעוֹלָם
יִחְיוּ׃ 6 אַךְ ׀ דְּבָרַי וְחֻקַּי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־עֲבָדַי הַנְּבִיאִים הֲלוֹא הִשִּׂיגוּ
אֲבֹתֵיכֶם וַיָּשׁוּבוּ וַיֹּאמְרוּ כַּאֲשֶׁר זָמַם יְהוָה צְבָאוֹת לַעֲשׂוֹת לָנוּ
כִּדְרָכֵינוּ וּכְמַעֲלָלֵינוּ כֵּן עָשָׂה אִתָּנוּ׃ ס
7 בְּיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לְעַשְׁתֵּי־עָשָׂר חֹדֶשׁ הוּא־חֹדֶשׁ שְׁבָט בִּשְׁנַת
שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ °הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־זְכַרְיָה בֶּן־בֶּרֶכְיָהוּ בֶּן־עִדּוֹא הַנָּבִיא
לֵאמֹר°׃ 8 [a]רָאִיתִי ׀ הַלַּיְלָה וְהִנֵּה־אִישׁ [a]רֹכֵב עַל־סוּס אָדֹם וְהוּא[a] עֹמֵד
בֵּין הַהֲדַסִּים[b] אֲשֶׁר בַּמְּצֻלָה וְאַחֲרָיו סוּסִים אֲדֻמִּים[c] שְׂרֻקִּים[d] וּלְבָנִים׃
ס 9 וָאֹמַר מָה־אֵלֶּה אֲדֹנִי וַיֹּאמֶר אֵלַי הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי אֲנִי אַרְאֶךָּ
מָה־הֵמָּה אֵלֶּה׃ °10 וַיַּעַן הָאִישׁ הָעֹמֵד בֵּין־הַהֲדַסִּים וַיֹּאמַר אֵלֶּה אֲשֶׁר
שָׁלַח יְהוָה לְהִתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ׃ 11 וַיַּעֲנוּ אֶת־°מַלְאַךְ יְהוָה° הָעֹמֵד בֵּין
הַהֲדַסִּים וַיֹּאמְרוּ הִתְהַלַּכְנוּ בָאָרֶץ וְהִנֵּה כָל־הָאָרֶץ יֹשֶׁבֶת וְשֹׁקָטֶת׃
12 וַיַּעַן °מַלְאַךְ־יְהוָה° וַיֹּאמַר יְהוָה צְבָאוֹת עַד־מָתַי אַתָּה לֹא־תְרַחֵם
אֶת־יְרוּשָׁלִַם וְאֵת עָרֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר זָעַמְתָּה זֶה שִׁבְעִים שָׁנָה׃ 13 וַיַּעַן
יְהוָה אֶת־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי דְּבָרִים טוֹבִים דְּבָרִים נִחֻמִים׃ 14 וַיֹּאמֶר
אֵלַי הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי קְרָא לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת קִנֵּאתִי
לִירוּשָׁלִַם וּלְצִיּוֹן קִנְאָה גְדוֹלָה׃ 15 וְקֶצֶף גָּדוֹל אֲנִי קֹצֵף עַל־הַגּוֹיִם
הַשַּׁאֲנַנִּים אֲשֶׁר אֲנִי קָצַפְתִּי מְּעָט וְהֵמָּה עָזְרוּ לְרָעָה׃ ס 16 לָכֵן
כֹּה־אָמַר יְהוָה שַׁבְתִּי לִירוּשָׁלִַם בְּרַחֲמִים בֵּיתִי יִבָּנֶה בָּהּ נְאֻם יְהוָה
צְבָאוֹת וְקָוֶה יִנָּטֶה עַל־יְרוּשָׁלִָם׃ 17 עוֹד ׀ קְרָא לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת עוֹד תְּפוּצֶינָה עָרַי מִטּוֹב וְנִחַם יְהוָה עוֹד אֶת־צִיּוֹן וּבָחַר עוֹד
בִּירוּשָׁלִָם׃ ס

2 1 וָאֶשָּׂא אֶת־עֵינַי וָאֵרֶא וְהִנֵּה אַרְבַּע קְרָנוֹת׃ 2 וָאֹמַר אֶל־הַמַּלְאָךְ
הַדֹּבֵר בִּי מָה־אֵלֶּה וַיֹּאמֶר אֵלַי אֵלֶּה הַקְּרָנוֹת אֲשֶׁר זֵרוּ אֶת־יְהוּדָה
°אֶת־יִשְׂרָאֵל° וִירוּשָׁלִָם׃ ס 3 וַיַּרְאֵנִי יְהוָה אַרְבָּעָה חָרָשִׁים׃ 4 וָאֹמַר
מָה אֵלֶּה בָאִים לַעֲשׂוֹת וַיֹּאמֶר לֵאמֹר אֵלֶּה הַקְּרָנוֹת אֲשֶׁר־זֵרוּ אֶת־

4 l וּמִמַּעַלְלֵיכֶם cf MS^P et 6; Q וּמַעַלְלֵ׳, K וּמַעֲלִילֵ׳ ‖ 7 °-° prb add ‖ 8 a-a add ‖ b 𝔊 הֶהָרִים (ἀνὰ μέσον τῶν [𝔊^AQ + δύο] ὀρέων) cf 6,1 ‖ c 𝔊 habet 4 colores cf 6,2s ‖ d sic 𝔅; mlt MSS שׂ׳ ‖ v 10 add ‖ 11 °-° l prb האיש ‖ 12 °-° l prb המלאך הדבר בי cf 13 ‖ 16 l c K וְקָוֶה, Q וְקַו ‖ 17 l ? c 𝔊 וְרִחַם cf v 12. 16 (sed etiam Jes 51,3) ‖ Cp 2, 2 °-° add cf 4.

יְהוּדָה כְּפִי־אִישׁ[a] לֹא־נָשָׂא רֹאשׁוֹ וַיָּבֹאוּ אֵלֶּה לְהַחֲרִיד[b] אֹתָם לְיַדּוֹת
אֶת־קַרְנוֹת הַגּוֹיִם הַנֹּשְׂאִים קֶרֶן אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה[c] לְזָרוֹתָהּ׃ ס 5 וָאֶשָּׂא
עֵינַי וָאֵרֶא וְהִנֵּה־אִישׁ וּבְיָדוֹ חֶבֶל מִדָּה׃ 6 וָאֹמַר אָנָה אַתָּה הֹלֵךְ
וַיֹּאמֶר אֵלַי לָמֹד אֶת־יְרוּשָׁלִַם לִרְאוֹת כַּמָּה־רָחְבָּהּ וְכַמָּה אָרְכָּהּ׃ 7 וְהִנֵּה
הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי יֹצֵא וּמַלְאָךְ אַחֵר יֹצֵא לִקְרָאתוֹ׃ 8 וַיֹּאמֶר אֵלָו רֻץ
דַּבֵּר אֶל־הַנַּעַר הַלָּז לֵאמֹר פְּרָזוֹת תֵּשֵׁב יְרוּשָׁלִַם מֵרֹב אָדָם וּבְהֵמָה
בְּתוֹכָהּ׃ 9 וַאֲנִי אֶהְיֶה־לָּהּ נְאֻם־יְהוָה חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב וּלְכָבוֹד אֶהְיֶה
בְתוֹכָהּ׃ ס 10 הוֹי הוֹי וְנֻסוּ[a] מֵאֶרֶץ צָפוֹן נְאֻם־יְהוָה כִּי כְּאַרְבַּע[b]
רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם פֵּרַשְׂתִּי[c] אֶתְכֶם נְאֻם־יְהוָה׃ 11 הוֹי צִיּוֹן הִמָּלְטִי יוֹשֶׁבֶת
בַּת־בָּבֶל׃ ס 12 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת [a]אַחַר כָּבוֹד שְׁלָחַנִי[a] אֶל־
הַגּוֹיִם הַשֹּׁלְלִים אֶתְכֶם כִּי הַנֹּגֵעַ בָּכֶם נֹגֵעַ בְּבָבַת עֵינוֹ[b]׃ 13 כִּי הִנְנִי
מֵנִיף אֶת־יָדִי עֲלֵיהֶם וְהָיוּ שָׁלָל לְעַבְדֵיהֶם וִידַעְתֶּם כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת
שְׁלָחָנִי׃ ס 14 רָנִּי וְשִׂמְחִי בַּת־צִיּוֹן כִּי הִנְנִי־בָא וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכֵךְ
נְאֻם־יְהוָה׃ 15 וְנִלְווּ גוֹיִם רַבִּים אֶל־יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וְהָיוּ לִי[a] לְעָם
וְשָׁכַנְתִּי[b] בְתוֹכֵךְ וְיָדַעַתְּ כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלָחַנִי אֵלָיִךְ׃ 16 וְנָחַל יְהוָה
אֶת־יְהוּדָה חֶלְקוֹ עַל אַדְמַת הַקֹּדֶשׁ וּבָחַר עוֹד בִּירוּשָׁלִָם׃ 17 הַס כָּל־
בָּשָׂר מִפְּנֵי יְהוָה כִּי נֵעוֹר מִמְּעוֹן קָדְשׁוֹ׃ ס
3 1 וַיַּרְאֵנִי אֶת־יְהוֹשֻׁעַ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל עֹמֵד לִפְנֵי מַלְאַךְ יְהוָה
וְהַשָּׂטָן עֹמֵד עַל־יְמִינוֹ לְשִׂטְנוֹ׃ 2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן יִגְעַר יְהוָה
בְּךָ הַשָּׂטָן וְיִגְעַר יְהוָה בְּךָ הַבֹּחֵר בִּירוּשָׁלִָם הֲלוֹא זֶה אוּד מֻצָּל
מֵאֵשׁ׃ 3 וִיהוֹשֻׁעַ הָיָה לָבֻשׁ בְּגָדִים צוֹאִים וְעֹמֵד לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ׃ 4 וַיַּעַן
וַיֹּאמֶר אֶל־הָעֹמְדִים לְפָנָיו לֵאמֹר הָסִירוּ הַבְּגָדִים הַצֹּאִים מֵעָלָיו [a]וַיֹּאמֶר
אֵלָיו רְאֵה הֶעֱבַרְתִּי מֵעָלֶיךָ עֲוֺנֶךָ[a] [b]וְהַלְבֵּשׁ אֹתְךָ[b] מַחֲלָצוֹת׃ 5 וָאֹמַר[a]
יָשִׂימוּ[b] צָנִיף טָהוֹר עַל־רֹאשׁוֹ וַיָּשִׂימוּ הַצָּנִיף הַטָּהוֹר עַל־רֹאשׁוֹ
וַיַּלְבִּשֻׁהוּ בְּגָדִים[c] וּמַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד[d]׃ 6 וַיָּעַד מַלְאַךְ יְהוָה בִּיהוֹשֻׁעַ

4 [a] l prb אֲשֶׁר cf Mal 2,9 ‖ [b] 𝔊 vid leg לְהָחֵד (τοῦ ὀξῦναι) quare prps אִתָּם אַלֶּה בָאִים לְיַדּוֹת אֶת־אַרְבַּע הַקְּרָנוֹת: לאמר (prps post יהוה 𝔊 [c] ‖ (?)אֹתָם pro מֵאַרְבַּע [ראשו...אלה add?]) ‖ 7 l c 𝔊 עֹמֵד ‖ 10 [a] l c 𝔊 נֻסוּ ‖ [b] l c 𝔊 cf 1,8 ‖ [c] l קִבַּצְתִּי sive אָסַפְתִּי cf 𝔊 ‖ 11 בַּת dl (dittogr) ‖ 12 [a-a] add; אל הגוים conjg c 'אמר יהוה צ cf 13 a (prps אֶרֶץ כָּבוֹד שְׁלָחַךְ [trsp post בבל 11]) ‖ [b] Tiq sof pr עֵינִי ‖ 15 [a] l c 𝔊 לוֹ ‖ [b] l וְשָׁכַן (𝔊 וְשָׁכְנוּ); prps 15b ושכנתי usque ad fin vs add ‖ Cp 3, 2 l מלאך יהוה ‖ 4 [a-a] add, nam והלבש contin imper 'הסירו וגו ‖ [b-b] l c 𝔊 אתו (?וְהַלְבִּשׁוּ) ‖ 5 [a] dl c 𝔊 ‖ [b] l c 𝔊 וְשִׂימוּ ‖ [c] frt vb ut טְהוֹרִים exc ‖ [d] l עָמַד et conjg ומלאך יהוה עמד c init vs 6.

לֵאמֹֽר׃ 7כֹּה־אָמַ֞ר יְהוָ֣ה צְבָא֗וֹת אִם־בִּדְרָכַ֤י תֵּלֵךְ֙ וְאִ֣ם אֶת־מִשְׁמַרְתִּ֣י
תִשְׁמֹ֔ר וְגַם־אַתָּה֙ תָּדִ֣ין אֶת־בֵּיתִ֔י וְגַ֖ם תִּשְׁמֹ֣ר אֶת־חֲצֵרָ֑י וְנָתַתִּ֤י לְךָ֙
מַהְלְכִ֔ים בֵּ֥ין הָעֹמְדִ֖ים הָאֵֽלֶּה׃ 8שְׁמַֽע־נָ֞א יְהוֹשֻׁ֣עַ ׀ הַכֹּהֵ֣ן הַגָּד֗וֹל אַתָּה֙
וְרֵעֶ֙יךָ֙ הַיֹּשְׁבִ֣ים לְפָנֶ֔יךָ כִּֽי־אַנְשֵׁ֥י מוֹפֵ֖ת הֵ֑מָּה כִּֽי־הִנְנִ֥י מֵבִ֛יא אֶת־עַבְדִּ֖י
צֶֽמַח׃ 9כִּ֣י ׀ הִנֵּ֣ה הָאֶ֗בֶן אֲשֶׁ֤ר נָתַ֙תִּי֙ לִפְנֵ֣י יְהוֹשֻׁ֔עַ עַל־אֶ֥בֶן אַחַ֖ת שִׁבְעָ֣ה
עֵינָ֑יִם הִנְנִ֧י מְפַתֵּ֣חַ פִּתֻּחָ֗הּ נְאֻם֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת וּמַשְׁתִּ֛י אֶת־עֲוֺ֥ן הָאָֽרֶץ־
הַהִ֖יא בְּי֥וֹם אֶחָֽד׃ ס 10°בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא נְאֻם֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת תִּקְרְא֖וּ אִ֣ישׁ
אֶל־רֵעֵ֑הוּ אֶל־תַּ֥חַת גֶּ֖פֶן וְאֶל־תַּ֥חַת תְּאֵנָֽה׃

4 1וַיָּ֕שָׁב הַמַּלְאָ֖ךְ הַדֹּבֵ֣ר בִּ֑י וַיְעִירֵ֕נִי כְּאִ֖ישׁ אֲשֶׁר־יֵע֥וֹר מִשְּׁנָתֽוֹ׃
2וַיֹּ֣אמֶר אֵלַ֔י מָ֥ה אַתָּ֖ה רֹאֶ֑ה וָיֹּאמַ֗ר[a] רָאִ֣יתִי ׀ וְהִנֵּ֣ה מְנוֹרַ֣ת זָ֠הָב כֻּלָּ֜הּ
וְגֻלָּ֣הּ[b] עַל־רֹאשָׁ֗הּ וְשִׁבְעָ֤ה נֵרֹתֶ֙יהָ֙[c] עָלֶ֔יהָ שִׁבְעָ֤ה[d] וְשִׁבְעָה֙ מֽוּצָק֔וֹת
לַנֵּר֖וֹת אֲשֶׁ֥ר עַל־רֹאשָֽׁהּ[e]׃ 3וּשְׁנַ֥יִם זֵיתִ֖ים עָלֶ֑יהָ אֶחָד֙ °מִימִ֣ין הַגֻּלָּ֔ה°
וְאֶחָ֖ד עַל־שְׂמֹאלָֽהּ׃ 4וָאַ֙עַן֙ וָֽאֹמַ֔ר אֶל־הַמַּלְאָ֛ךְ הַדֹּבֵ֥ר בִּ֖י לֵאמֹ֑ר מָ֥ה
אֵ֖לֶּה אֲדֹנִֽי׃ 5וַ֠יַּעַן הַמַּלְאָ֞ךְ הַדֹּבֵ֣ר בִּ֗י וַיֹּ֤אמֶר אֵלַי֙ הֲל֥וֹא יָדַ֖עְתָּ מָה־
הֵ֣מָּה אֵ֑לֶּה וָאֹמַ֖ר לֹ֥א אֲדֹנִֽי׃ 6וַיַּ֜עַן וַיֹּ֤אמֶר אֵלַי֙ לֵאמֹ֔ר °זֶ֚ה דְּבַר־יְהוָ֔ה
אֶל־זְרֻבָּבֶ֖ל לֵאמֹ֑ר לֹ֤א בְחַ֙יִל֙ וְלֹ֣א בְכֹ֔חַ כִּ֣י אִם־בְּרוּחִ֔י אָמַ֖ר יְהוָ֥ה
צְבָאֽוֹת׃ 7מִֽי־[a]אַתָּ֧ה הַֽר־[a]הַגָּד֛וֹל לִפְנֵ֥י זְרֻבָּבֶ֖ל לְמִישֹׁ֑ר וְהוֹצִיא֙ אֶת־
הָאֶ֣בֶן הָרֹאשָׁ֔ה[b] תְּשֻׁא֕וֹת חֵ֥ן ׀ חֵ֖ן לָֽהּ׃ פ

8וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ 9יְדֵ֣י זְרֻבָּבֶ֗ל יִסְּד֛וּ הַבַּ֥יִת הַזֶּ֖ה וְיָדָ֣יו
תְּבַצַּ֑עְנָה וְיָדַעְתָּ֕ כִּֽי־יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת שְׁלָחַ֥נִי אֲלֵיכֶֽם׃ 10°כִּ֣י מִ֣י בַז֮ לְי֣וֹם
קְטַנּוֹת֒ וְשָׂמְח֗וּ וְרָא֞וּ אֶת־הָאֶ֧בֶן הַבְּדִ֛יל בְּיַ֥ד זְרֻבָּבֶ֖ל שִׁבְעָה־אֵ֑לֶּה
עֵינֵ֣י יְהוָ֔ה הֵ֥מָּה מְשׁוֹטְטִ֖ים בְּכָל־הָאָֽרֶץ׃ 11וָאַ֖עַן וָאֹמַ֣ר אֵלָ֑יו מַה־שְּׁנֵ֞י
הַזֵּיתִ֣ים הָאֵ֗לֶּה עַל־יְמִ֥ין הַמְּנוֹרָ֖ה וְעַל־שְׂמֹאולָֽהּ׃ 12°וָאַ֣עַן שֵׁנִ֔ית וָאֹמַ֖ר
אֵלָ֑יו מַה־שְׁתֵּ֞י שִׁבֲּלֵ֣י הַזֵּיתִ֗ים אֲשֶׁר֙ בְּיַ֗ד שְׁנֵי֙ צַנְתְּר֣וֹת הַזָּהָ֔ב
הַמְרִיקִ֥ים מֵעֲלֵיהֶ֖ם הַזָּהָֽב׃ 13וַיֹּ֤אמֶר אֵלַי֙ לֵאמֹ֔ר הֲל֥וֹא יָדַ֖עְתָּ מָה־

7 l מַהֲלָכִים ‖ 8 dl כי (ex ult conson praeced vb ortum) ‖ v 10 nonn add hab ‖ Cp 4, 2 [a] l c Q Vrs וָאֹמַר ‖ [b] l c 𝔊 וְגֻלָּה ‖ [c] l c 𝔊 נֵרוֹת ‖ [d] dl c 𝔊 ‖ [e] l frt עָלֶיהָ ‖ 3 °-° l מִימִינָהּ cf 11 ‖ 6 verba זה דבר יהוה usque ad ביד זרבבל v 10 interrump contextum; nam vb שבעה אלה in 10 continuant vb ויאמר אלי לאמר in 6 ‖ 7 [a-a] l frt אַתָּ הָהָר; prps וְשַׂמְתִּי אֶת־הָהָר ‖ [b] l הָרֹאשׁ et frt הַתְּשֻׁאוֹת ‖ 9 l וִידַעְתֶּם cf אליכם; nonn 9b add habent (9a. 10 Jahve loqu) ‖ 10 frt crrp ‖ v 12 prb add (v 13 contin v 11).

אֵלֶּה וָאֹמַר לֹא אֲדֹנִי׃ 14 וַיֹּאמֶר אֵלֶּה שְׁנֵי בְנֵי־הַיִּצְהָר הָעֹמְדִים עַל־
אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ׃ פ
5 1 וָאָשׁוּב וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה מְגִלָּה עָפָה׃ 2 וַיֹּאמֶר אֵלַי
מָה אַתָּה רֹאֶה וָאֹמַר אֲנִי רֹאֶה מְגִלָּה עָפָה אָרְכָּהּ עֶשְׂרִים בָּאַמָּה
וְרָחְבָּהּ עֶשֶׂר בָּאַמָּה׃ 3 וַיֹּאמֶר אֵלַי זֹאת הָאָלָה הַיּוֹצֵאת עַל־פְּנֵי כָל־
הָאָרֶץ כִּי כָל־הַגֹּנֵב [a]מִזֶּה כָּמוֹהָ[a] נִקָּה וְכָל־הַנִּשְׁבָּע[b] [a]מִזֶּה כָּמוֹהָ[a]
נִקָּה׃ 4 הוֹצֵאתִיהָ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וּבָאָה אֶל־בֵּית הַגַּנָּב וְאֶל־
בֵּית הַנִּשְׁבָּע בִּשְׁמִי לַשָּׁקֶר וְלָנָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ וְכִלַּתּוּ וְאֶת־עֵצָיו
וְאֶת־אֲבָנָיו׃ ס
5 וַיֵּצֵא הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי וַיֹּאמֶר אֵלַי שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה מָה
הַיּוֹצֵאת הַזֹּאת׃ 6 וָאֹמַר מַה־הִיא [a]וַיֹּאמֶר זֹאת הָאֵיפָה הַיּוֹצֵאת[a]
וַיֹּאמֶר זֹאת עֵינָם[b] בְּכָל־הָאָרֶץ׃ 7 וְהִנֵּה כִּכַּר עֹפֶרֶת נִשֵּׂאת וְזֹאת
אִשָּׁה אַחַת יוֹשֶׁבֶת בְּתוֹךְ הָאֵיפָה׃ 8 וַיֹּאמֶר זֹאת הָרִשְׁעָה וַיַּשְׁלֵךְ
אֹתָהּ אֶל־תּוֹךְ הָאֵיפָה וַיַּשְׁלֵךְ אֶת־אֶבֶן הָעֹפֶרֶת אֶל־פִּיהָ׃ ס
9 וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֵרֶא וְהִנֵּה שְׁתַּיִם נָשִׁים יוֹצְאוֹת וְרוּחַ בְּכַנְפֵיהֶם
וְלָהֵנָּה כְנָפַיִם כְּכַנְפֵי הַחֲסִידָה וַתִּשֶּׂאנָה אֶת־הָאֵיפָה בֵּין הָאָרֶץ וּבֵין
הַשָּׁמָיִם׃ ס 10 וָאֹמַר אֶל־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי אָנָה הֵמָּה מוֹלִכוֹת
אֶת־הָאֵיפָה׃ 11 וַיֹּאמֶר אֵלַי לִבְנוֹת־לָהּ בַיִת בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר וְהוּכַן[a]
וְהֻנִּיחָה[b] שָּׁם עַל־מְכֻנָתָהּ׃ פ
6 1 וָאָשֻׁב וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה אַרְבַּע מַרְכָּבוֹת יֹצְאוֹת מִבֵּין
שְׁנֵי הֶהָרִים וְהֶהָרִים הָרֵי נְחֹשֶׁת׃ 2 בַּמֶּרְכָּבָה הָרִאשֹׁנָה סוּסִים
אֲדֻמִּים וּבַמֶּרְכָּבָה הַשֵּׁנִית סוּסִים שְׁחֹרִים׃ 3 וּבַמֶּרְכָּבָה הַשְּׁלִשִׁית
סוּסִים לְבָנִים וּבַמֶּרְכָּבָה הָרְבִעִית סוּסִים בְּרֻדִּים אֲמֻצִּים׃ 4 וָאַעַן
וָאֹמַר אֶל־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי מָה־אֵלֶּה אֲדֹנִי׃ 5 וַיַּעַן הַמַּלְאָךְ וַיֹּאמֶר
אֵלָי אֵלֶּה אַרְבַּע רֻחוֹת הַשָּׁמַיִם יוֹצְאוֹת מֵהִתְיַצֵּב עַל־אֲדוֹן כָּל־
הָאָרֶץ׃ 6 [a]אֲשֶׁר־בָּהּ[a] הַסּוּסִים הַשְּׁחֹרִים יֹצְאִים אֶל־אֶרֶץ צָפוֹן וְהַלְּבָנִים
יָצְאוּ אֶל־אַחֲרֵיהֶם[b] וְהַבְּרֻדִּים יָצְאוּ אֶל־אֶרֶץ הַתֵּימָן׃ 7 וְהָאֲמֻצִּים[a]

Cp 5, 3 [a-a] l bis זֶה כַּמֶּה cf 7,3 ‖ [b] ins בִּשְׁמִי לַשָּׁקֶר cf 4 ‖ 5 prb הָאֵיפָה ‖ 6 [a-a] add ‖ [b] l c 𝔊 עֲוֹנָם (ἡ ἀδικία αὐτῶν) ‖ 7 l c 𝔊 וְהִנֵּה ‖ 11 [a] frt add (dittogr?; 𝔊 וְהָכֵן) ‖ [b] l c 𝔊 וְהִנִּיחֻהָ ‖ Cp 6, 3 add (ex v 7 insert) ‖ 5 l לְאַרְבַּע cf vb praeced (אֵלֶּ(ה)) ‖ 6 [a-a] frt add (vs 5 de המרכבות, vs 6 de הסוסים loquitur) ‖ [b] frt l אֶרֶץ הַקֶּדֶם ‖ 7 [a] l הָאֲדֻמִּים (האמצים colorem non signific).

יָצְא֗וּ[b] וַיְבַקְשׁוּ֙ לָלֶ֙כֶת֙ לְהִתְהַלֵּ֣ךְ בָּאָ֔רֶץ וַיֹּ֕אמֶר לְכ֖וּ הִתְהַלְּכ֣וּ בָאָ֑רֶץ
וַתִּתְהַלַּ֖כְנָה בָּאָֽרֶץ׃ 8 וַיַּזְעֵ֣ק אֹתִ֔י וַיְדַבֵּ֥ר אֵלַ֖י לֵאמֹ֑ר רְאֵ֗ה הַיּֽוֹצְאִים֙
אֶל־אֶ֣רֶץ צָפ֔וֹן הֵנִ֥יחוּ[a] אֶת־רוּחִ֖י[b] בְּאֶ֥רֶץ צָפֽוֹן׃ פ
9 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ 10 לָק֙וֹחַ֙ מֵאֵ֣ת הַגּוֹלָ֔ה מֵֽחֶלְדַּ֕י מֵאֵ֥ת
טֽוֹבִיָּ֖ה וּמֵאֵ֣ת יְדַֽעְיָ֑ה [a]וּבָאתָ֤ אַתָּה֙ בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא[a] [b]וּבָ֗אתָ בֵּ֛ית[b] יֹאשִׁיָּ֥ה
בֶן־צְפַנְיָ֖ה אֲשֶׁר־בָּ֥אוּ מִבָּבֶֽל׃ 11 וְלָקַחְתָּ֥ כֶסֶף־וְזָהָ֖ב וְעָשִׂ֣יתָ עֲטָר֑וֹת[a]
[b]וְשַׂמְתָּ֗ בְּרֹאשׁ֙ יְהוֹשֻׁ֣עַ בֶּן־יְהוֹצָדָ֔ק הַכֹּהֵ֖ן הַגָּדֽוֹל׃[b] 12 וְאָמַרְתָּ֤ אֵלָיו֙[a]
לֵאמֹ֔ר כֹּ֥ה אָמַ֛ר יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת לֵאמֹ֑ר הִנֵּה־אִ֞ישׁ צֶ֤מַח שְׁמוֹ֙ וּמִתַּחְתָּ֣יו
יִצְמָ֔ח [b]וּבָנָ֖ה אֶת־הֵיכַ֥ל יְהוָֽה׃[b] 13 וְ֠הוּא יִבְנֶ֞ה אֶת־הֵיכַ֣ל יְהוָ֗ה וְהֽוּא־
יִשָּׂ֣א ה֔וֹד וְיָשַׁ֥ב וּמָשַׁ֖ל עַל־כִּסְא֑וֹ וְהָיָ֤ה[a] כֹהֵן֙ עַל־כִּסְא֔וֹ[b] וַעֲצַ֣ת שָׁל֔וֹם
תִּהְיֶ֖ה בֵּ֥ין שְׁנֵיהֶֽם׃ 14 וְהָעֲטָרֹ֗ת[a] תִּֽהְיֶה֙ לְחֵ֣לֶם[b] וּלְטוֹבִיָּ֔ה וְלִידַֽעְיָ֖ה
וּלְחֵ֣ן[c] בֶּן־צְפַנְיָ֑ה לְזִכָּר֖וֹן בְּהֵיכַ֥ל יְהוָֽה׃ 15 וּרְחוֹקִ֣ים ׀ יָבֹ֗אוּ וּבָנוּ֙ בְּהֵיכַ֣ל
יְהוָ֔ה [a]וִֽידַעְתֶּ֕ם כִּֽי־יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת שְׁלָחַ֣נִי אֲלֵיכֶ֑ם[a] [b]וְהָיָה֙ אִם־שָׁמ֣וֹעַ
תִּשְׁמְע֔וּן בְּק֖וֹל יְהוָ֥ה אֱלֹהֵיכֶֽם׃[b] ס
7 1 וַֽיְהִי֙ בִּשְׁנַ֣ת אַרְבַּ֔ע לְדָרְיָ֖וֶשׁ הַמֶּ֑לֶךְ [a]הָיָ֨ה דְבַר־יְהוָ֜ה אֶל־זְכַרְיָ֗ה[a]
בְּאַרְבָּעָ֛ה לַחֹ֥דֶשׁ הַתְּשִׁעִ֖י בְּכִסְלֵֽו׃[b] 2 וַיִּשְׁלַח֙ בֵּֽית־אֵ֔ל[a] שַׂר־אֶ֕צֶר וְרֶ֥גֶם[b]
מֶ֖לֶךְ וַֽאֲנָשָׁ֑יו לְחַלּ֖וֹת אֶת־פְּנֵ֥י יְהוָֽה׃ 3 לֵאמֹ֗ר אֶל־הַכֹּהֲנִים֙ אֲשֶׁ֙ר
לְבֵית־יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת וְאֶל־הַנְּבִיאִ֖ים לֵאמֹ֑ר הַֽאֶבְכֶּה֙ בַּחֹ֣דֶשׁ הַחֲמִשִׁ֔י
הִנָּזֵ֕ר כַּאֲשֶׁ֣ר עָשִׂ֔יתִי זֶ֖ה כַּמֶּ֥ה שָׁנִֽים׃ ס 4 וַיְהִ֛י דְּבַר־יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת
אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ 5 אֱמֹר֙ אֶל־כָּל־עַ֣ם הָאָ֔רֶץ וְאֶל־הַכֹּהֲנִ֖ים לֵאמֹ֑ר כִּֽי־צַמְתֶּ֨ם
וְסָפ֜וֹד בַּחֲמִישִׁ֣י וּבַשְּׁבִיעִ֗י וְזֶה֙ שִׁבְעִ֣ים שָׁנָ֔ה הֲצ֥וֹם צַמְתֻּ֖נִי אָֽנִי׃ 6 וְכִ֥י
תֹאכְל֖וּ וְכִ֣י תִשְׁתּ֑וּ הֲל֤וֹא אַתֶּם֙ הָאֹ֣כְלִ֔ים וְאַתֶּ֖ם הַשֹּׁתִֽים׃ 7 הֲל֣וֹא

7 [b] frt ins אֶל־אֶרֶץ הַמַּעֲרָב ‖ 8 [a] 𝔊 וְהֵנִיחוּ ‖ [b] l רוּחַ יהוה, angelus interpres loquitur, lector aliquis ׳ esse abbrev יהוה oblitus est ‖ 10 [a-a] add ‖ [b-b] l וּמֵאֵת cf מאת ante טוביה et ידעיה et הגולה (בית dittogr) ‖ 11 [a] l עֲטֶרֶת cf תהיה v 14 ‖ [b-b] add, proph unam coronam, quam Serub accipiat, facere jussus est ‖ 12 [a] l אֲלֵיהֶם cf v 10 ‖ [b-b] frt add ‖ 13 [a] prb ins יְהוֹשֻׁעַ cf בין שניהם fin vs ‖ [b] l c 𝔊 מִימִינוֹ cf fin vs 13a ‖ 14 [a] l וְהָעֲטֶרֶת cf תִּהְיֶה ‖ [b] l c 𝔖 לְחֶלְדַּי cf 10 et 𝔊 τοῖς ὑπομένουσιν (αὐτόν) ‖ [c] l וּלְיֹאשִׁיָּה cf 10 (prb v 14 add) ‖ 15 [a-a] add cf v 12 ואמרת אליהם ‖ [b-b] prb add et fin vs 15b exc ‖ Cp 7, 1 [a-a] add cf אל־זכריה et אלי v 4; 6,9; 8,18; vb contin init vs בארבעה וגו׳ ‖ [b] add ‖ 2 prb בית־אל conjg c שראצר (𝔊 ׳שׂ); ביתאלשראצר signif unum nomen; num l אֱלְשַׂרְאֶצֶר? ‖ [b] l אֶת־רֶגֶם (aut אנשים pro ואנשיו) ‖ 5 l זֶה cf v 3.

אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר קָרָא יְהוָה בְּיַד הַנְּבִיאִים הָרִאשֹׁנִים בִּהְיוֹת
יְרוּשָׁלַםִ יֹשֶׁבֶת וּשְׁלֵוָה וְעָרֶיהָ סְבִיבֹתֶיהָ וְהַנֶּגֶב וְהַשְּׁפֵלָה יֹשֵׁב׃
ס °8 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־זְכַרְיָה לֵאמֹר׃ 9 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
לֵאמֹר° מִשְׁפַּט אֱמֶת שְׁפֹטוּ וְחֶסֶד וְרַחֲמִים עֲשׂוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו׃
10 וְאַלְמָנָה וְיָתוֹם גֵּר וְעָנִי אַל־תַּעֲשֹׁקוּ וְרָעַת אִישׁ אָחִיו אַל־תַּחְשְׁבוּ
בִּלְבַבְכֶם׃ 11 וַיְמָאֲנוּ לְהַקְשִׁיב וַיִּתְּנוּ כָתֵף סֹרָרֶת וְאָזְנֵיהֶם הִכְבִּידוּ
מִשְּׁמוֹעַ׃ 12 וְלִבָּם שָׂמוּ שָׁמִיר מִשְּׁמוֹעַ אֶת־הַתּוֹרָה וְאֶת־הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר שָׁלַח יְהוָה צְבָאוֹת בְּרוּחוֹ בְּיַד הַנְּבִיאִים הָרִאשֹׁנִים וַיְהִי קֶצֶף
גָּדוֹל מֵאֵת יְהוָה צְבָאוֹת׃ 13 וַיְהִי כַאֲשֶׁר־קָרָא וְלֹא שָׁמֵעוּ כֵּן יִקְרְאוּ
וְלֹא אֶשְׁמָע אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ 14 וְאֵסָעֲרֵם עַל כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־
יְדָעוּם וְהָאָרֶץ נָשַׁמָּה אַחֲרֵיהֶם מֵעֹבֵר וּמִשָּׁב וַיָּשִׂימוּ אֶרֶץ־חֶמְדָּה
לְשַׁמָּה׃ פ 8 1 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר׃ 2 כֹּה אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת קִנֵּאתִי לְצִיּוֹן קִנְאָה גְדוֹלָה וְחֵמָה גְדוֹלָה קִנֵּאתִי לָהּ׃
ס 3 כֹּה אָמַר יְהוָה שַׁבְתִּי אֶל־צִיּוֹן וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלָםִ וְנִקְרְאָה
יְרוּשָׁלַםִ עִיר־הָאֱמֶת וְהַר־יְהוָה צְבָאוֹת הַר הַקֹּדֶשׁ׃ ס 4 כֹּה אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת עֹד יֵשְׁבוּ זְקֵנִים וּזְקֵנוֹת בִּרְחֹבוֹת יְרוּשָׁלָםִ וְאִישׁ מִשְׁעַנְתּוֹ
בְּיָדוֹ מֵרֹב יָמִים׃ 5 וּרְחֹבוֹת הָעִיר יִמָּלְאוּ יְלָדִים וִילָדוֹת מְשַׂחֲקִים
בִּרְחֹבֹתֶיהָ׃ ס 6 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת כִּי יִפָּלֵא בְּעֵינֵי שְׁאֵרִית
הָעָם הַזֶּה °בַּיָּמִים הָהֵם° גַּם־בְּעֵינַי יִפָּלֵא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ ס
7 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הִנְנִי מוֹשִׁיעַ אֶת־עַמִּי מֵאֶרֶץ מִזְרָח וּמֵאֶרֶץ
°מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ°׃ 8 וְהֵבֵאתִי אֹתָם וְשָׁכְנוּ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלָםִ וְהָיוּ־לִי לְעָם
וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים בֶּאֱמֶת וּבִצְדָקָה׃ פ 9 כֹּה־אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת תֶּחֱזַקְנָה יְדֵיכֶם הַשֹּׁמְעִים בַּיָּמִים הָאֵלֶּה אֵת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
מִפִּי הַנְּבִיאִים °אֲשֶׁר בְּיוֹם יֻסַּד בֵּית־יְהוָה צְבָאוֹת הַהֵיכָל לְהִבָּנוֹת°׃
10 כִּי לִפְנֵי הַיָּמִים הָהֵם[a] שְׂכַר הָאָדָם לֹא נִהְיָה וּשְׂכַר הַבְּהֵמָה אֵינֶנָּה
וְלַיּוֹצֵא וְלַבָּא אֵין־שָׁלוֹם מִן־הַצָּר וַאֲשַׁלַּח[b] אֶת־כָּל־הָאָדָם אִישׁ בְּרֵעֵהוּ׃
11 וְעַתָּה לֹא כַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים אֲנִי לִשְׁאֵרִית הָעָם הַזֶּה נְאֻם יְהוָה
צְבָאוֹת׃ 12 °כִּי־זֶרַע הַשָּׁלוֹם° הַגֶּפֶן תִּתֵּן פִּרְיָהּ וְהָאָרֶץ תִּתֵּן אֶת־
יְבוּלָהּ וְהַשָּׁמַיִם יִתְּנוּ טַלָּם וְהִנְחַלְתִּי אֶת־שְׁאֵרִית הָעָם הַזֶּה אֶת־

7 l c 𝔊 אֵלֶּה = אַלָּה ‖ al v 8, al 8. 9 a add hab cf אל זכריה et vs 9 b, qui contin 7 ‖ 14 l וְאסערם ‖ Cp 8, 6 °–° num add ex 10? ‖ 7 °–° prb השמש (>𝔊) trsp post מזרח et l וּמַא׳ מְבוֹאוֹ ‖ 9 °–° prb add cf בימים האלה et ביום; 𝔊𝔖 מִיּוֹם ‖ 10 [a] prps הָאֵלֶּה ‖ [b] l וְאשלח ‖ 12 °–° l כִּי אֶזְרְעָה שָׁלוֹם cf 𝔊.

כָּל־אֵֽלֶּה׃ 13וְהָיָ֡ה כַּאֲשֶׁ֣ר הֱיִיתֶם֩ קְלָלָ֨ה בַּגּוֹיִ֜ם °בֵּ֤ית יְהוּדָה֙ וּבֵ֣ית
יִשְׂרָאֵל° כֵּ֚ן אוֹשִׁ֣יעַ אֶתְכֶ֔ם וִהְיִיתֶ֖ם בְּרָכָ֑ה אַל־תִּירָ֖אוּ תֶּחֱזַ֥קְנָה יְדֵיכֶֽם׃
ס 14כִּ֣י כֹ֣ה אָמַר֮ יְהוָ֣ה צְבָאוֹת֒ כַּאֲשֶׁ֨ר זָמַ֜מְתִּי לְהָרַ֣ע לָכֶ֗ם בְּהַקְצִ֤יף
אֲבֹֽתֵיכֶם֙ אֹתִ֔י אָמַ֖ר יְהוָ֣ה צְבָא֑וֹת וְלֹ֖א נִחָֽמְתִּי׃ 15כֵּ֣ן שַׁ֤בְתִּי זָמַ֙מְתִּי֙
בַּיָּמִ֣ים הָאֵ֔לֶּה לְהֵיטִ֥יב אֶת־יְרוּשָׁלִַ֖ם וְאֶת־בֵּ֣ית יְהוּדָ֑ה אַל־תִּירָֽאוּ׃
16אֵ֥לֶּה הַדְּבָרִ֖ים אֲשֶׁ֣ר תַּעֲשׂ֑וּ דַּבְּר֤וּ אֱמֶת֙ אִ֣ישׁ אֶת־רֵעֵ֔הוּ אֱמֶת֙
וּמִשְׁפַּ֣ט שָׁל֔וֹם שִׁפְט֖וּ בְּשַׁעֲרֵיכֶֽם׃ 17וְאִ֣ישׁ׀ אֶת־רָעַ֣ת רֵעֵ֗הוּ אַֽל־תַּחְשְׁבוּ֙
בִּלְבַבְכֶ֔ם וּשְׁבֻ֥עַת שֶׁ֖קֶר אַל־תֶּאֱהָ֑בוּ כִּ֧י אֶת־כָּל־אֵ֛לֶּה אֲשֶׁ֥ר שָׂנֵ֖אתִי
נְאֻם־יְהוָֽה׃ פ 18וַיְהִ֛י דְּבַר־יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ 19כֹּֽה־אָמַ֞ר
יְהוָ֣ה צְבָא֗וֹת צ֣וֹם הָרְבִיעִ֡י וְצ֣וֹם הַחֲמִישִׁי֩ וְצ֨וֹם הַשְּׁבִיעִ֜י וְצ֣וֹם
הָעֲשִׂירִ֗י יִהְיֶ֤ה לְבֵית־יְהוּדָה֙ לְשָׂשׂ֣וֹן וּלְשִׂמְחָ֔ה וּֽלְמֹעֲדִ֖ים טוֹבִ֑ים
וְהָאֱמֶ֥ת וְהַשָּׁל֖וֹם אֱהָֽבוּ׃ ס 20כֹּ֚ה אָמַ֖ר יְהוָ֣ה צְבָא֑וֹת עֹ֚ד אֲשֶׁ֣ר
יָבֹ֣אוּ עַמִּ֔ים וְיֹשְׁבֵ֖י עָרִ֥ים רַבּֽוֹת׃ 21וְהָלְכוּ֩ יֹשְׁבֵ֨י אַחַ֜ת אֶל־אַחַ֗ת
לֵאמֹר֙ נֵלְכָ֣ה הָל֔וֹךְ לְחַלּוֹת֙ אֶת־פְּנֵ֣י יְהוָ֔ה וּלְבַקֵּ֖שׁ אֶת־יְהוָ֣ה צְבָא֑וֹת
אֵלְכָ֖ה גַּם־אָֽנִי׃ 22וּבָ֨אוּ עַמִּ֤ים רַבִּים֙ וְגוֹיִ֣ם עֲצוּמִ֔ים לְבַקֵּ֛שׁ אֶת־יְהוָ֥ה
צְבָא֖וֹת בִּירוּשָׁלִָ֑ם וּלְחַלּ֖וֹת אֶת־פְּנֵ֥י יְהוָֽה׃ פ 23כֹּֽה־אָמַר֮ יְהוָ֣ה
צְבָאוֹת֒ בַּיָּמִ֣ים הָהֵ֔מָּה אֲשֶׁ֤ר יַחֲזִ֙יקוּ֙ עֲשָׂרָ֣ה אֲנָשִׁ֔ים מִכֹּ֖ל לְשֹׁנ֣וֹת
הַגּוֹיִ֑ם וְהֶחֱזִ֡יקוּ בִּכְנַף֩ אִ֨ישׁ יְהוּדִ֜י לֵאמֹ֗ר נֵֽלְכָה֙ עִמָּכֶ֔ם כִּ֥י שָׁמַ֖עְנוּ
אֱלֹהִ֥ים עִמָּכֶֽם׃ פ

9 1מַשָּׂ֤א דְבַר־יְהוָה֙
[a]בְּאֶ֣רֶץ חַדְרָ֔ךְ וְדַמֶּ֖שֶׂק מְנֻחָת֑וֹ
כִּ֤י לַֽיהוָה֙ [b]עֵ֣ין אָדָ֔ם[b] [c]וְכֹ֖ל שִׁבְטֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃[c] 2וְגַם־חֲמָ֖ת תִּגְבָּל־בָּ֑הּ
צֹ֣ר וְצִיד֔וֹן כִּ֥י חָכְמָ֖ה מְאֹֽד׃
3וַתִּ֥בֶן צֹ֛ר מָצ֖וֹר לָ֑הּ וַתִּצְבָּר־כֶּ֙סֶף֙ כֶּֽעָפָ֔ר
וְחָר֖וּץ כְּטִ֥יט חוּצֽוֹת׃
4הִנֵּ֤ה אֲדֹנָי֙ יֽוֹרִשֶׁ֔נָּה וְהִכָּ֥ה בַיָּ֖ם חֵילָ֑הּ
וְהִ֖יא בָּאֵ֥שׁ תֵּאָכֵֽל׃
5תֵּרֶ֨א אַשְׁקְל֜וֹן וְתִירָ֗א וְעַזָּה֙ וְתָחִ֣יל מְאֹ֔ד
וְעֶקְר֖וֹן כִּֽי־הֹבִ֣ישׁ מֶבָּטָ֑הּ וְאָ֤בַד מֶ֙לֶךְ֙ מֵֽעַזָּ֔ה

13 °-° frt add ‖ 16 dl (ex 7,9) ‖ 17 prb dl cf 𝔊 ‖ Cp 9, 1 [a] ins יהוה ‖ [b-b] l prb עָרֵי אֲרָם ‖ [c-c] add (cf 2 בָּהּ) ‖ 2 l c 𝔊 חָכְמוּ ‖ 5 l מִבְּמַחָהּ cf 𝔊[A] (ἀπὸ τῆς ἐλπίδος).

וְאַשְׁקְלוֹן לֹא תֵשֵׁב׃ 6 וְיָשַׁב מַמְזֵר בְּאַשְׁדּוֹד
וְהִכְרַתִּי גְּאוֹן פְּלִשְׁתִּים׃
7 וַהֲסִרֹתִי דָמָיו מִפִּיו וְשִׁקֻּצָיו מִבֵּין שִׁנָּיו
וְנִשְׁאַר גַּם־הוּא לֵאלֹהֵינוּ וְהָיָה כְּאַלֻּף בִּיהוּדָה
וְעֶקְרוֹן כִּיבוּסִי׃
8 וְחָנִיתִי לְבֵיתִי מִצָּבָה מֵעֹבֵר וּמִשָּׁב וְלֹא־יַעֲבֹר עֲלֵיהֶם עוֹד נֹגֵשׂ כִּי־
עַתָּה רָאִיתִי בְעֵינָי׃ פ
9 גִּילִי מְאֹד בַּת־צִיּוֹן הָרִיעִי בַּת יְרוּשָׁלִַם
הִנֵּה מַלְכֵּךְ יָבוֹא לָךְ צַדִּיק וְנוֹשָׁע הוּא
עָנִי וְרֹכֵב עַל־חֲמוֹר וְעַל־עַיִר בֶּן־אֲתֹנוֹת׃
10 וְהִכְרַתִּי־רֶכֶב מֵאֶפְרַיִם וְסוּס מִירוּשָׁלִַם
וְנִכְרְתָה קֶשֶׁת מִלְחָמָה וְדִבֶּר שָׁלוֹם לַגּוֹיִם
וּמָשְׁלוֹ מִיָּם עַד־יָם וּמִנָּהָר עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ׃
11 גַּם־אַתְּ בְּדַם־בְּרִיתֵךְ שִׁלַּחְתִּי אֲסִירַיִךְ מִבּוֹר °אֵין מַיִם בּוֹ°׃
12 שׁוּבוּ לְבִצָּרוֹן אֲסִירֵי הַתִּקְוָה °גַּם־הַיּוֹם מַגִּיד מִשְׁנֶה אָשִׁיב לָךְ׃
13 כִּי־דָרַכְתִּי לִי יְהוּדָה קֶשֶׁת מִלֵּאתִי אֶפְרַיִם
וְעוֹרַרְתִּי בָנַיִךְ צִיּוֹן[a] עַל־בָּנַיִךְ[b] יָוָן וְשַׂמְתִּיךְ כְּחֶרֶב גִּבּוֹר׃
14 וַיהוָה עֲלֵיהֶם יֵרָאֶה וְיָצָא כַבָּרָק חִצּוֹ
וַאדֹנָי יְהוִה בַּשּׁוֹפָר יִתְקָע וְהָלַךְ בְּסַעֲרוֹת תֵּימָן׃ ס
15 יְהוָה צְבָאוֹת[a] יָגֵן עֲלֵיהֶם וְאָכְלוּ[b] וְכָבְשׁוּ [c]אַבְנֵי־קֶלַע[c]
וְשָׁתוּ הָמוּ[d] כְּמוֹ־יָיִן וּמָלְאוּ כַּמִּזְרָק[e] כְּזָוִיּוֹת מִזְבֵּחַ׃ ס
16 וְהוֹשִׁיעָם יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם [a]בַּיּוֹם הַהוּא[a] [b]כְּצֹאן עַמּוֹ[b] [c]כִּי אַבְנֵי־
נֵזֶר מִתְנוֹסְסוֹת[c] עַל־אַדְמָתוֹ׃ [
17 כִּי מַה־טּוּבוֹ[a] וּמַה־יָּפְיוֹ[b] דָּגָן בַּחוּרִים[c] וְתִירוֹשׁ יְנוֹבֵב[d] בְּתֻלוֹת[c]׃

7 l כְּאֶלֶף ‖ 8 l frt מַצָּבָה (v 8 ? gloss ad 10) ‖ 9 l c 𝔊 וּמוֹשִׁיעַ ‖ 10 l c 𝔊 וְהִכְרִית cf וְדִבֶּר ‖ 11 °-° add cf mtr ‖ 12b frt crrp; 𝔊 12bα ἀντὶ μιᾶς ἡμέρας παροικεσίας σου = תַּחַת יוֹם מְגוּרַיִךְ, sed cf 2. pers pl 12a et 2. pers fem sing 12b; prps 12aα וְשָׁבוּ לָךְ צִיּוֹן ‖ 13 [a] frt add cf mtr ‖ [b] 𝔊𝔖 בְּנֵי cf 𝔄Σ, sed prb בניך dl cf עליהם v 14 ‖ 14 אדני dl cf mtr ‖ 15 [a] frt add ‖ [b] l prb וְיִכְלוּ (𝔊 καταναλώσουσιν = יִכְלוּ) cf Gn 41,30; Jes 32,10; 𝔗 ישלטון ‖ [c-c] pro אבני l בְּנֵי, sed inc quid l pro קלע ‖ [d] crrp, 𝔊[AQ+MSS] τὸ αἷμα αὐτῶν cf 𝔖[h] Hier = דָמָם ‖ [e] dl? ‖ 16 [a-a] add cf mtr ‖ [b-b] crrp; nonn ins יִרְעֶה et leg כַּצֹּאן, sed l prb כַּצֹּאן יִרְעֵם ‖ [c-c] add, sed l כְּאַבְנֵי ‖ 17 [a] l טּוּבָהּ ‖ [b] l יָפְיָהּ ‖ [c] prb add ‖ [d] l frt יָנוּבוּ בָהּ.

10 ¹שַׁאֲלוּ מֵיְהוָה מָטָר °בְּעֵת מַלְקוֹשׁ° יְהוָה עֹשֶׂה חֲזִיזִים
וּמְטַר־גֶּשֶׁם יִתֵּן לָהֶם לְאִישׁ עֵשֶׂב בַּשָּׂדֶה׃
²כִּי הַתְּרָפִים דִּבְּרוּ־אָוֶן וְהַקּוֹסְמִים חָזוּ שֶׁקֶר
וַחֲלֹמוֹת הַשָּׁוְא יְדַבֵּרוּ הֶבֶל יְנַחֵמוּן
עַל־כֵּן נָסְעוּ כְמוֹ־צֹאן יַעֲנוּ כִּי־אֵין רֹעֶה׃ פ
³עַל־הָרֹעִים חָרָה אַפִּי וְעַל־הָעַתּוּדִים אֶפְקוֹד
כִּי־פָקַד יְהוָה צְבָאוֹת[a] אֶת־עֶדְרוֹ [b]אֶת־בֵּית יְהוּדָה[b] וְשָׂם אוֹתָם
[כְּסוּס הוֹדוֹ בַּמִּלְחָמָה[c]׃
⁴מִמֶּנּוּ פִנָּה מִמֶּנּוּ יָתֵד מִמֶּנּוּ קֶשֶׁת מִלְחָמָה
מִמֶּנּוּ יֵצֵא כָל־נוֹגֵשׂ
יַחְדָּו׃ ⁵וְהָיוּ כְגִבֹּרִים[a] בּוֹסִים בְּטִיט[b] חוּצוֹת בַּמִּלְחָמָה
וְנִלְחֲמוּ כִּי יְהוָה עִמָּם וְהֹבִישׁוּ רֹכְבֵי סוּסִים׃
⁶וְגִבַּרְתִּי אֶת־בֵּית יְהוּדָה וְאֶת־בֵּית יוֹסֵף אוֹשִׁיעַ
וְהוֹשְׁבוֹתִים[a] כִּי רִחַמְתִּים וְהָיוּ כַּאֲשֶׁר לֹא־זְנַחְתִּים
[b]כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱנֵם[b]׃
⁷וְהָיוּ כְגִבּוֹר אֶפְרַיִם וְשָׂמַח לִבָּם כְּמוֹ־יָיִן
וּבְנֵיהֶם יִרְאוּ וְשָׂמֵחוּ יָגֵל לִבָּם בַּיהוָה׃
⁸אֶשְׁרְקָה לָהֶם וַאֲקַבְּצֵם °כִּי פְדִיתִים° וְרָבוּ כְּמוֹ רָבוּ׃
⁹וְאֶזְרָעֵם[a] בָּעַמִּים [b]וּבַמֶּרְחַקִּים יִזְכְּרוּנִי[b] וְחָיוּ[c] אֶת־בְּנֵיהֶם וָשָׁבוּ׃
¹⁰וַהֲשִׁבוֹתִים מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּמֵאַשּׁוּר אֲקַבְּצֵם
וְאֶל־אֶרֶץ גִּלְעָד וּלְבָנוֹן[a] אֲבִיאֵם וְלֹא יִמָּצֵא לָהֶם׃
¹¹וְעָבַר[a] [b]בַּיָּם צָרָה[b] [c]וְהִכָּה בַיָּם גַּלִּים[c] וְהֹבִישׁוּ כֹּל מְצוּלוֹת יְאֹר
וְהוּרַד גְּאוֹן אַשּׁוּר וְשֵׁבֶט מִצְרַיִם יָסוּר׃
¹²[a]וְגִבַּרְתִּים בַּיהוָה וּבִשְׁמוֹ יִתְהַלָּכוּ[ab] נְאֻם יְהוָה׃ ס
11 ¹פְּתַח לְבָנוֹן דְּלָתֶיךָ וְתֹאכַל אֵשׁ בַּאֲרָזֶיךָ׃
²[a]הֵילֵל בְּרוֹשׁ כִּי־נָפַל אֶרֶז אֲשֶׁר אַדִּרִים שֻׁדָּדוּ[a]

**Cp 10, 1** °–° prb add cf mtr ‖ **2** b add (l c 𝔊 יְעָנוּ pro יַעֲנוּ) ‖ **3** [a] add ‖ [b-b] add ‖ [c] add ‖ **4** יחדו conjg c 5, et dl והיו (vel l ? היו) ‖ **5** [a] l בְּגִ׳ ‖ [b] l כְּטִיט ‖ **6** [a] l וַהֲשִׁיבוֹתִים cf v 10 ‖ [b-b] add ‖ **8** °–° add ‖ **9** [a] l וָאֶ׳ ‖ [b-b] nonn add hab ‖ [c] l c 𝔊 וְחִיּוּ ‖ **10** [a] frt add cf mtr ‖ **11** [a] l c 𝔊 וְעָבְרוּ ‖ [b-b] l בְּיָם־מִצְרַיִם ‖ [c-c] prb add (interpolator legit צָרָה, cujus nominis glossa est והכה בים גלים [ex והכה בים חילה 9,4 orta]) ‖ **12** [a-a] prb add, cf וגברתים et ביהוה; prps וּגְבַרְתָּם sed cf נאם יהוה fin vs ‖ [b] l c 𝔊 יִתְהַלָּלוּ ‖ **Cp 11, 2** [a-a] prb add cf אשר אדרים שדדו et v 3a.

הֵילִילוּ אַלּוֹנֵי בָשָׁן   כִּי יָרַד יַעַר הַבָּצוֹר[b]׃
3 קוֹל יִלְלַת הָרֹעִים   כִּי שֻׁדְּדָה אַדַּרְתָּם
קוֹל שַׁאֲגַת כְּפִירִים   כִּי שֻׁדַּד גְּאוֹן הַיַּרְדֵּן׃ ס
4 כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהָי רְעֵה אֶת־צֹאן הַהֲרֵגָה׃ 5 אֲשֶׁר קֹנֵיהֶן יַהַרְגֻן
וְלֹא יֶאְשָׁמוּ וּמֹכְרֵיהֶן יֹאמַר[a] בָּרוּךְ יְהוָה וַאעְשִׁר[b] וְרֹעֵיהֶם לֹא יַחְמוֹל[c]
עֲלֵיהֶן׃ °6 כִּי לֹא אֶחְמוֹל עוֹד עַל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה וְהִנֵּה אָנֹכִי
מַמְצִיא אֶת־הָאָדָם אִישׁ בְּיַד־רֵעֵהוּ[a] וּבְיַד מַלְכּוֹ וְכִתְּתוּ אֶת־הָאָרֶץ
וְלֹא אַצִּיל מִיָּדָם׃ 7 וָאֶרְעֶה אֶת־צֹאן הַהֲרֵגָה °לָכֵן עֲנִיֵּי° הַצֹּאן וָאֶקַּח־
לִי שְׁנֵי מַקְלוֹת לְאַחַד קָרָאתִי נֹעַם וּלְאַחַד קָרָאתִי חֹבְלִים וָאֶרְעֶה
אֶת־הַצֹּאן׃ °8 וָאַכְחִד אֶת־שְׁלֹשֶׁת הָרֹעִים בְּיֶרַח אֶחָד וַתִּקְצַר נַפְשִׁי
בָּהֶם וְגַם־נַפְשָׁם בָּחֲלָה[a] בִי׃ 9 וָאֹמַר לֹא אֶרְעֶה אֶתְכֶם הַמֵּתָה תָמוּת
וְהַנִּכְחֶדֶת תִּכָּחֵד וְהַנִּשְׁאָרוֹת תֹּאכַלְנָה אִשָּׁה אֶת־בְּשַׂר רְעוּתָהּ׃
10 וָאֶקַּח אֶת־מַקְלִי אֶת־נֹעַם וָאֶגְדַּע אֹתוֹ לְהָפֵיר אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר כָּרַתִּי
אֶת־כָּל־הָעַמִּים׃ 11 וַתֻּפַר בַּיּוֹם הַהוּא וַיֵּדְעוּ °כֵן עֲנִיֵּי° הַצֹּאן הַשֹּׁמְרִים
אֹתִי כִּי דְבַר־יְהוָה הוּא׃ 12 וָאֹמַר אֲלֵיהֶם אִם־טוֹב בְּעֵינֵיכֶם הָבוּ
שְׂכָרִי וְאִם־לֹא ׀ חֲדָלוּ וַיִּשְׁקְלוּ אֶת־שְׂכָרִי שְׁלֹשִׁים כָּסֶף׃ 13 וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֵלַי הַשְׁלִיכֵהוּ אֶל־הַיּוֹצֵר[a] אֶדֶר הַיְקָר אֲשֶׁר יָקַרְתִּי[b] מֵעֲלֵיהֶם וָאֶקְחָה
שְׁלֹשִׁים הַכֶּסֶף וָאַשְׁלִיךְ אֹתוֹ בֵּית יְהוָה אֶל־הַיּוֹצֵר[a]׃ 14 וָאֶגְדַּע אֶת־מַקְלִי
הַשֵּׁנִי אֵת הַחֹבְלִים לְהָפֵר אֶת־הָאַחֲוָה בֵּין יְהוּדָה וּבֵין יִשְׂרָאֵל׃ פ
15 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָי עוֹד קַח־לְךָ כְּלִי רֹעֶה אֱוִלִי׃ 16 כִּי הִנֵּה־אָנֹכִי
מֵקִים רֹעֶה בָּאָרֶץ הַנִּכְחָדוֹת[a] לֹא־יִפְקֹד הַנַּעַר[b] לֹא־יְבַקֵּשׁ וְהַנִּשְׁבֶּרֶת
לֹא יְרַפֵּא הַנִּצָּבָה[c] לֹא יְכַלְכֵּל וּבְשַׂר הַבְּרִיאָה יֹאכַל וּפַרְסֵיהֶן יְפָרֵק׃ ס
17 הוֹי רֹעִי הָאֱלִיל[a]   עֹזְבִי הַצֹּאן
חֶרֶב עַל־זְרוֹעוֹ   וְעַל־עֵין יְמִינוֹ
זְרֹעוֹ יָבוֹשׁ תִּיבָשׁ   וְעֵין יְמִינוֹ כָּהֹה תִכְהֶה[b]׃ פ

2 [b] Q צִיר—, K —צוּר ‖ 3 prps מַרְעִיתָם ‖ 4 𝔊 צְבָאוֹת sed frt l אֵלָי cf 15 ‖ 5 [a] l יֹאמְרוּ cf 𝔊 ‖ [b] Q וַעְשִׁר, K וָאַעֲשִׁר ‖ [c] l יַחְמְלוּ cf מכריהן quare l רעיהן ‖ vs 6 prb add ‖ 6 [a] l רֹעֵהוּ cf מַלְכּוֹ ‖ 7 °-° crrp, l prb c 𝔊 לִכְנַעֲנִיֵּי cf Jes 23,8; Prv 31,24 ‖ 8 crrp: al v 8a post 7a trsp, al v 8a add hab, al post 8a nonn verba exc conjic, cf בהם quod ex verbis praeced intelligi non potest ‖ 8 [a] l frt גָּעֲלָה cf Jer 14,19; prps בָּעֲלָה ‖ 11 °-° l כְּנַעֲנִיֵּי cf v 7 et 𝔊 ‖ 13 [a] l (bis) c 𝔖𝔗 הָאוֹצָר cf Mtth 27,3 ss ‖ [b] prb l יָקַרְתָּ ‖ 14 l c 𝔊[62. 147] (𝔊[L]) יְרוּשָׁלָ͏ִם ‖ 16 [a] l הַנִּכְחָדֶת cf הנשברת etc ‖ [b] prb crrp; l frt הַנֶּעְדָּרָה vel הַנִּדַּחַת cf Ez 34,4 ‖ [c] frt crrp; l ? הַנַּחְלָה ‖ 17 [a] l הָאֱוִילִי cf v 15 ‖ [b] cf ad 13,7—9.

12 ¹ מַשָּׂ֥א דְבַר־יְהוָ֖ה עַל־יִשְׂרָאֵ֑ל נְאֻם־יְהוָ֗ה נֹטֶ֤ה שָׁמַ֙יִם֙ וְיֹסֵ֣ד אָ֔רֶץ
וְיֹצֵ֥ר רֽוּחַ־אָדָ֖ם בְּקִרְבּֽוֹ׃
² הִנֵּ֣ה אָ֠נֹכִי שָׂ֣ם אֶת־יְרוּשָׁלִַ֧ם סַף־רַ֛עַל
לְכָל־הָעַמִּ֖ים סָבִ֑יב °וְגַ֧ם עַל־יְהוּדָ֛ה° יִהְיֶ֥ה בַמָּצ֖וֹר עַל־יְרוּשָׁלִָֽם׃
³ וְהָיָ֣ה בַיּוֹם־הַ֠הוּא אָשִׂ֨ים אֶת־יְרוּשָׁלִַ֜ם אֶ֤בֶן מַעֲמָסָה֙
לְכָל־הָ֣עַמִּ֔ים °כָּל־עֹמְסֶ֖יהָ שָׂר֣וֹט יִשָּׂרֵ֑טוּ° וְנֶאֶסְפ֣וּ עָלֶ֔יהָ כֹּ֖ל גּוֹיֵ֥י הָאָֽרֶץ׃
⁴ בַּיּ֨וֹם הַה֜וּא [a]נְאֻם־יְהוָ֗ה[a] אַכֶּ֤ה כָל־סוּס֙ בַּתִּמָּה֔וֹן וְרֹכְב֖וֹ בַּשִּׁגָּע֑וֹן
וְעַל־בֵּ֤ית יְהוּדָה֙ אֶפְקַ֣ח אֶת־עֵינַ֔י וְכֹל֙ ס֣וּס[b] הָֽעַמִּ֔ים אַכֶּ֖ה בַּעִוָּרֽוֹן[b]׃
⁵ °וְאָמְר֛וּ אַלֻּפֵ֥י[a] יְהוּדָ֖ה בְּלִבָּ֑ם [b]אַמְצָ֥ה לִ֛י[b] יֹשְׁבֵ֥י יְרוּשָׁלִַ֖ם
בַּיהוָ֥ה צְבָא֖וֹת אֱלֹהֵיהֶֽם׃
⁶ בַּיּ֣וֹם הַה֡וּא אָשִׂים֩ אֶת־אַלֻּפֵ֨י[a] יְהוּדָ֜ה כְּכִיּ֧וֹר אֵ֣שׁ בְּעֵצִ֗ים
וּכְלַפִּ֥יד אֵשׁ֙ בְּעָמִ֔יר וְאָ֨כְל֜וּ עַל־יָמִ֧ין וְעַל־שְׂמֹ֛אול
אֶת־כָּל־הָעַמִּ֖ים סָבִ֑יב וְיָשְׁבָ֨ה יְרוּשָׁלִַ֥ם ע֛וֹד תַּחְתֶּ֖יהָ בִּירוּשָׁלִָֽם[b]׃
⁷ וְהוֹשִׁ֧יעַ יְהוָ֛ה אֶת־אָהֳלֵ֥י יְהוּדָ֖ה בָּרִאשֹׁנָ֑ה לְמַ֨עַן לֹֽא־תִגְדַּ֜ל
תִּפְאֶ֣רֶת בֵּית־דָּוִ֗יד וְתִפְאֶ֛רֶת יֹשֵׁ֥ב יְרוּשָׁלִַ֖ם עַל־יְהוּדָֽה׃
⁸ בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא יָגֵ֤ן יְהוָה֙ בְּעַד֙ יוֹשֵׁ֣ב[a] יְרוּשָׁלִַ֔ם
וְהָיָ֞ה הַנִּכְשָׁ֥ל בָּהֶ֛ם [b]בַּיּ֥וֹם הַה֖וּא[b] כְּדָוִ֑יד וּבֵ֣ית דָּוִיד֙ כֵּאלֹהִ֔ים
כְּמַלְאַ֥ךְ יְהוָ֖ה לִפְנֵיהֶֽם׃
⁹ וְהָיָ֖ה בַּיּ֣וֹם הַה֑וּא אֲבַקֵּ֗שׁ לְהַשְׁמִיד֙ אֶת־כָּל־הַגּוֹיִ֔ם
הַבָּאִ֖ים עַל־יְרוּשָׁלִָֽם׃
¹⁰ וְשָׁפַכְתִּ֜י עַל־בֵּ֣ית דָּוִ֗יד וְעַ֣ל ׀ יוֹשֵׁ֣ב יְרוּשָׁלִַ֗ם ר֣וּחַ חֵן֙ וְתַ֣חֲנוּנִ֔ים
וְהִבִּ֥יטוּ °אֵלַ֖י אֵ֣ת אֲשֶׁר־°דָּקָ֑רוּ
וְסָפְד֣וּ עָלָ֗יו כְּמִסְפֵּד֙ עַל־הַיָּחִ֔יד וְהָמֵ֥ר עָלָ֖יו
כְּהָמֵ֥ר עַל־הַבְּכֽוֹר׃
¹¹ בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא יִגְדַּ֤ל הַמִּסְפֵּד֙ בִּיר֣וּשָׁלִַ֔ם כְּמִסְפַּ֥ד הֲדַדְרִמּ֖וֹן
בְּבִקְעַ֥ת מְגִדּֽוֹן׃ ¹² וְסָפְדָ֣ה הָאָ֔רֶץ מִשְׁפָּח֥וֹת מִשְׁפָּח֖וֹת לְבָ֑ד

**Cp 12, 2** crrp; nonn dl על[1] (sed cf ad יהיה 14,14, ubi Juda fem est); 𝔊[A] καὶ ἔσται περιοχὴ ἐπὶ Ιερουσαλημ, quare al °-° add hab et leg וְהָיָה מָצוֹר ‖ 3 °-° prb add, ונאספו וגו' contin v 3aαβ ‖ 4 [a-a] et 4[b] (סוס et בעורון) add ‖ vs 5 frt add, nam v 6 contin v 4b ‖ 5 [a] l אַלְפֵי ‖ [b-b] crrp; 𝔊 εὑρήσομεν (cf 𝔗) ἑαυτοῖς τοὺς κατοικοῦντας; prps נִמְצָא חַיִל י', al אָמְצָה לְיֹשְׁבֵי י' cf 𝔗 ‖ 6 [a] l ? אַלְפֵי ‖ [b] dl c mlt MSS 𝔊[ℵ c. b. AQ]𝔖[h] ‖ 8 [a] l c 𝔊 יֹשְׁבֵי cf בָּהֶם ‖ [b-b] add ‖ 10 °-° crrp; 𝔊[MSS (= L)] εἰς ὃν ἐξεκέντησαν = אֲשֶׁר (אֶל־) אֵלַי cf Joh 19,37, sed frt את י' rudimenta nominis martyris.

מִשְׁפַּחַת בֵּית־דָּוִיד לְבָד וּנְשֵׁיהֶם לְבָד
מִשְׁפַּחַת בֵּית־נָתָן לְבָד וּנְשֵׁיהֶם לְבָד׃
13 מִשְׁפַּחַת בֵּית־לֵוִי לְבָד וּנְשֵׁיהֶם לְבָד
מִשְׁפַּחַת הַשִּׁמְעִי לְבָד וּנְשֵׁיהֶם לְבָד׃
14 כֹּל הַמִּשְׁפָּחוֹת הַנִּשְׁאָרוֹת מִשְׁפָּחֹת מִשְׁפָּחֹת לְבָד וּנְשֵׁיהֶם לְבָד׃
13 1 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה מָקוֹר נִפְתָּח לְבֵית דָּוִיד
וּלְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָ͏ִם לְחַטַּאת וּלְנִדָּה׃ 2 וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא נְאֻם ׀ יְהוָה
אַכְרִית אֶת־שְׁמוֹת הָעֲצַבִּים מִן־הָאָרֶץ וְלֹא יִזָּכְרוּ עוֹד [צְבָאוֹת
וְגַם אֶת־הַנְּבִיאִים וְאֶת־רוּחַ הַטֻּמְאָה אַעֲבִיר מִן־הָאָרֶץ׃
3 וְהָיָה כִּי־יִנָּבֵא אִישׁ עוֹד וְאָמְרוּ אֵלָיו °אָבִיו וְאִמּוֹ יֹלְדָיו° לֹא תִחְיֶה
כִּי שֶׁקֶר דִּבַּרְתָּ בְּשֵׁם יְהוָה וּדְקָרֻהוּ °אָבִיהוּ וְאִמּוֹ יֹלְדָיו° בְּהִנָּבְאוֹ׃
4 וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יֵבֹשׁוּ הַנְּבִיאִים אִישׁ מֵחֶזְיֹנוֹ בְּהִנָּבְאֹתוֹ
וְלֹא יִלְבְּשׁוּ אַדֶּרֶת שֵׂעָר לְמַעַן כַּחֵשׁ׃ 5 וְאָמַר
6 וְאָמַר אֵלָיו[
לֹא נָבִיא אָנֹכִי [a]אִישׁ עֹבֵד אֲדָמָה אָנֹכִי[a] כִּי [b]אָדָם הִקְנַנִי[b] מִנְּעוּרָי׃
מָה הַמַּכּוֹת הָאֵלֶּה בֵּין יָדֶיךָ וְאָמַר אֲשֶׁר הֻכֵּיתִי בֵּית מְאַהֲבָי׃ ס
7 חֶרֶב עוּרִי עַל־רֹעִי[a] וְעַל־גֶּבֶר עֲמִיתִי
[b]נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת[b] הַךְ[c] אֶת־הָרֹעֶה וּתְפוּצֶיןָ הַצֹּאן
וַהֲשִׁבֹתִי יָדִי עַל־הַצֹּעֲרִים׃
8 וְהָיָה בְכָל־הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה פִּי־שְׁנַיִם בָּהּ יִכָּרְתוּ יִגְוָעוּ
וְהַשְּׁלִשִׁית יִוָּתֶר בָּהּ׃
9 וְהֵבֵאתִי אֶת־הַשְּׁלִשִׁית בָּאֵשׁ וּצְרַפְתִּים כִּצְרֹף אֶת־הַכֶּסֶף
וּבְחַנְתִּים כִּבְחֹן אֶת־הַזָּהָב
הוּא ׀ יִקְרָא בִשְׁמִי וַאֲנִי אֶעֱנֶה אֹתוֹ אָמַרְתִּי עַמִּי הוּא
וְהוּא יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהָי׃ ס
14 1 הִנֵּה יוֹם־בָּא לַיהוָה וְחֻלַּק שְׁלָלֵךְ בְּקִרְבֵּךְ׃ °2° וְאָסַפְתִּי אֶת־
כָּל־הַגּוֹיִם ׀ אֶל־יְרוּשָׁלַ͏ִם לַמִּלְחָמָה וְנִלְכְּדָה הָעִיר וְנָשַׁסּוּ הַבָּתִּים
וְהַנָּשִׁים תִּשָּׁגַלְנָה[a] וְיָצָא חֲצִי הָעִיר בַּגּוֹלָה וְיֶתֶר הָעָם לֹא יִכָּרֵת

Cp 13, 1 l לְחַטָּאת ‖ 2 prb add ‖ 3 °–° add? ‖ 4 l בְּהִנָּבוֹתוֹ sive בְּהִנָּבְאוֹ (sed add?) ‖ 5 [a-a] add ‖ [b-b] l אֲדָמָה קִנְיָנִי ‖ vs 7—9 contin 11,4—17 ‖ 7 [a] prps רֵעִי ‖ [b-b] trsp ? in fin stichi ‖ [c] l אַכֶּה cf 𝔊$^{23.42.106}$ et Mtth 26,31 ‖ 8 dl ? ‖ 9 l c 𝔊 וְאָמַרְתִּי et cf vb praeced ‖ Cp 14, 2 add (Jahve ipse loquitur, sed vv 1. 3 alius de Jahve) cf 2aα et 1b, et ad vb ונשסו הבתים והנשים תשגלנה cf Jes 13,16 ‖ [a] Q תִּשָּׁכַבְנָה.

מִן־הָעִיר׃ 3וְיָצָא יְהוָה וְנִלְחַם °בַּגּוֹיִם הָהֵם° כְּיוֹם הִלָּחֲמוֹ בְּיוֹם
קְרָב׃ 4וְעָמְדוּ רַגְלָיו [a]בַּיּוֹם־הַהוּא[a] עַל־הַר הַזֵּיתִים [b]אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי
יְרוּשָׁלִַם מִקֶּדֶם[b] וְנִבְקַע הַר הַזֵּיתִים מֵחֶצְיוֹ [c]מִזְרָחָה וָיָמָּה גֵּיא
גְּדוֹלָה מְאֹד[c] וּמָשׁ חֲצִי הָהָר צָפוֹנָה וְחֶצְיוֹ נֶגְבָּה׃ 5וְנַסְתֶּם[a] גֵּיא־
הָרַי[b] [c]כִּי־יַגִּיעַ גֵּי־הָרִים[c] אֶל־אָצַל [d]וְנַסְתֶּם כַּאֲשֶׁר נַסְתֶּם מִפְּנֵי הָרַעַשׁ
בִּימֵי עֻזִּיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה[d] וּבָא יְהוָה אֱלֹהַי[e] כָּל[f]־קְדֹשִׁים עִמָּךְ[g]׃ ס
6וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא לֹא־יִהְיֶה אוֹר[a] [b]יְקָרוֹת יְקִפָּאוֹן[b]׃
7וְהָיָה יוֹם־אֶחָד °הוּא יִוָּדַע לַיהוָה° לֹא־יוֹם וְלֹא־לָיְלָה וְהָיָה
[לְעֵת־עֶרֶב יִהְיֶה־אוֹר׃
8וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יֵצְאוּ מַיִם־חַיִּים מִירוּשָׁלִַם
חֶצְיָם אֶל־הַיָּם הַקַּדְמוֹנִי וְחֶצְיָם אֶל־הַיָּם הָאַחֲרוֹן
בַּקַּיִץ וּבָחֹרֶף יִהְיֶה׃ 9וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ
בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד׃
10יִסּוֹב כָּל־הָאָרֶץ כָּעֲרָבָה[a]
מִגֶּבַע לְרִמּוֹן נֶגֶב יְרוּשָׁלִָם וְרָאֲמָה וְיָשְׁבָה תַחְתֶּיהָ
לְמִשַּׁעַר בִּנְיָמִן עַד־[b]מְקוֹם שַׁעַר הָרִאשׁוֹן [c]עַד־שַׁעַר הַפִּנִּים וּמִגְדַּל
חֲנַנְאֵל[b] עַד יִקְבֵי הַמֶּלֶךְ׃
11°וְיָשְׁבוּ בָהּ° וְחֵרֶם לֹא יִהְיֶה־עוֹד וְיָשְׁבָה יְרוּשָׁלִַם לָבֶטַח׃ פ
12וְזֹאת ׀ תִּהְיֶה הַמַּגֵּפָה אֲשֶׁר יִגֹּף יְהוָה אֶת־כָּל־הָעַמִּים
אֲשֶׁר צָבְאוּ עַל־יְרוּשָׁלִָם
הָמֵק ׀ בְּשָׂרוֹ וְהוּא עֹמֵד עַל־רַגְלָיו וְעֵינָיו תִּמַּקְנָה בְחֹרֵיהֶן
וּלְשׁוֹנוֹ תִּמַּק בְּפִיהֶם׃
°13וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא תִּהְיֶה מְהוּמַת־יְהוָה רַבָּה בָּהֶם
וְהֶחֱזִיקוּ אִישׁ יַד רֵעֵהוּ
וְעָלְתָה יָדוֹ עַל־יַד רֵעֵהוּ׃ 14וְגַם־יְהוּדָה תִּלָּחֵם בִּירוּשָׁלִָם
וְאֻסַּף חֵיל כָּל־הַגּוֹיִם סָבִיב זָהָב וָכֶסֶף
וּבְגָדִים לָרֹב מְאֹד׃

3 °-° add cf v 2 ‖ 4 [a-a] et [b-b] add, frt etiam [c-c] add ‖ 5 [a] l c MSS[Ed] 𝔊Σ𝔗 וְנִסְתַּם ‖ [b] frt crrp cf גֵי הָרִים; prps גֵּיהִנֹּם ‖ [c-c] prb crrp, sed inc quid ‖ [d-d] add ‖ [e] frt l אֱלֹהֶיךָ ‖ [f] l c 𝔊𝔖 וְכָל־ ‖ [g] l c 𝔊𝔖 עִמּוֹ ‖ 6 [a] l חֹם ‖ [b-b] l c 𝔊𝔖Σ (Q 'וְקִ) וְקָרוּת וְקִפָּאוֹן ‖ 7 °-° add ‖ 8 l יִהְיוּ (מים est subj) ‖ 10 [a] ? exc vb nonn ‖ [b-b] prps add ‖ [c-b] l prb מִמִּגְדַּל חֲנַנְאֵל עַד־שַׁעַר הַפִּנָּה cf Jer 31,38 ‖ 11 °-° prb add ‖ 12 l בְּפִיהוּ cf לשונו ‖ 13. 14 add (v 15 contin v 12).

15 וְכֵן תִּהְיֶה מַגֵּפַת הַסּוּס הַפֶּרֶד הַגָּמָל וְהַחֲמוֹר
וְכָל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּמַּחֲנוֹת הָהֵמָּה כַּמַּגֵּפָה הַזֹּאת׃ ס
16 וְהָיָה כָּל־הַנּוֹתָר מִכָּל־הַגּוֹיִם הַבָּאִים עַל־יְרוּשָׁלָ͏ִם
וְעָלוּ מִדֵּי שָׁנָה בְשָׁנָה
לְהִשְׁתַּחֲוֺת לְמֶלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת וְלָחֹג אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת׃
17 וְהָיָה אֲשֶׁר לֹא־יַעֲלֶה
מֵאֵת מִשְׁפְּחוֹת הָאָרֶץ אֶל־יְרוּשָׁלַ͏ִם לְהִשְׁתַּחֲוֺת לְמֶלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת
וְלֹא עֲלֵיהֶם יִהְיֶה הַגָּשֶׁם׃ [הַמַּגֵּפָה
18 וְאִם־מִשְׁפַּחַת מִצְרַיִם לֹא־תַעֲלֶה וְלֹא בָאָה [a]וְלֹא עֲלֵיהֶם[a] תִּהְיֶה
אֲשֶׁר יִגֹּף יְהוָה אֶת־הַגּוֹיִם [b]אֲשֶׁר לֹא יַעֲלוּ לָחֹג אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת[b]׃
19 זֹאת תִּהְיֶה חַטַּאת מִצְרָיִם וְחַטַּאת כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יַעֲלוּ
לָחֹג אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת׃
20 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה עַל־מְצִלּוֹת הַסּוּס קֹדֶשׁ לַיהוָה
וְהָיָה הַסִּירוֹת בְּבֵית יְהוָה כַּמִּזְרָקִים לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ׃
21 וְהָיָה כָּל־סִיר בִּירוּשָׁלַ͏ִם וּבִיהוּדָה קֹדֶשׁ לַיהוָה צְבָאוֹת
וּבָאוּ כָּל־הַזֹּבְחִים וְלָקְחוּ מֵהֶם וּבִשְּׁלוּ בָהֶם
וְלֹא־יִהְיֶה כְנַעֲנִי עוֹד בְּבֵית־יְהוָה צְבָאוֹת °בַּיּוֹם הַהוּא°׃

---

# MALEACHI. מלאכי

**1** 1 מַשָּׂא דְבַר־יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל בְּיַד מַלְאָכִי׃
2 אָהַבְתִּי אֶתְכֶם אָמַר יְהוָה וַאֲמַרְתֶּם בַּמָּה אֲהַבְתָּנוּ
הֲלוֹא־אָח עֵשָׂו לְיַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה
וָאֹהַב אֶת־יַעֲקֹב׃ 3 וְאֶת־עֵשָׂו שָׂנֵאתִי וָאָשִׂים אֶת־הָרָיו שְׁמָמָה
וְאֶת־נַחֲלָתוֹ לְתַנּוֹת מִדְבָּר׃
4 כִּי־תֹאמַר אֱדוֹם רֻשַּׁשְׁנוּ וְנָשׁוּב וְנִבְנֶה חֳרָבוֹת
כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הֵמָּה יִבְנוּ וַאֲנִי אֶהֱרוֹס
וְקָרְאוּ[a] לָהֶם גְּבוּל רִשְׁעָה וְהָעָם אֲשֶׁר־זָעַם יְהוָה [b]עַד־עוֹלָם[b]׃

18 [a-a] dl c 𝔊𝔖 לא et l וַעֲלֵיהֶם ‖ [b-b] add ‖ 20 l כָּל־ ‖ 21 °-° add?.
Cp 1, 1 𝔊 מַלְאָכוֹ ‖ 2 frt ins צְבָאוֹת ‖ 3 l? c 𝔊[MSS] (εἰς δώματα) נְוֹת cf שממה (לת ex conss praeced ort); prps נְתַתִּי לְמְ׳ ‖ 4 [a] 𝔊 וְקָרָא ‖ [b-b] add.

5וְעֵינֵיכֶם תִּרְאֶינָה וְאַתֶּם תֹּאמְרוּ יִגְדַּל יְהוָה
מֵעַל לִגְבוּל יִשְׂרָאֵל׃
6בֵּן יְכַבֵּד אָב[a] וְעֶבֶד[b] אֲדֹנָיו
וְאִם־אָב אָנִי אַיֵּה כְבוֹדִי
וְאִם־אֲדוֹנִים אָנִי אַיֵּה מוֹרָאִי
אָמַר ׀ יְהוָה צְבָאוֹת[c] לָכֶם הַכֹּהֲנִים בּוֹזֵי שְׁמִי
וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה בָזִינוּ אֶת־שְׁמֶךָ׃ 7מַגִּישִׁים עַל־מִזְבְּחִי לֶחֶם מְגֹאָל
וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה גֵאַלְנוּךָ בֶּאֱמָרְכֶם שֻׁלְחַן יְהוָה נִבְזֶה הוּא׃
8וְכִי־תַגִּשׁוּן עִוֵּר לִזְבֹּחַ אֵין רָע
וְכִי תַגִּישׁוּ פִּסֵּחַ וְחֹלֶה אֵין רָע
הַקְרִיבֵהוּ נָא לְפֶחָתֶךָ הֲיִרְצְךָ[a] אוֹ הֲיִשָּׂא פָנֶיךָ [b]אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[b]׃
9וְעַתָּה חַלּוּ־נָא פְנֵי־אֵל וִיחָנֵנוּ [c]מִיֶּדְכֶם הָיְתָה זֹּאת[c] הֲיִשָּׂא מִכֶּם
[c]אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[c]׃ [פָּנִים
10מִי גַם־בָּכֶם וְיִסְגֹּר דְּלָתַיִם וְלֹא־תָאִירוּ מִזְבְּחִי חִנָּם
אֵין־לִי חֵפֶץ בָּכֶם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וּמִנְחָה לֹא־אֶרְצֶה מִיֶּדְכֶם׃
11כִּי מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ וְעַד־מְבוֹאוֹ גָּדוֹל שְׁמִי בַּגּוֹיִם
וּבְכָל־מָקוֹם מֻקְטָר מֻגָּשׁ[a] לִשְׁמִי וּמִנְחָה[b] טְהוֹרָה
[c]כִּי־גָדוֹל שְׁמִי בַּגּוֹיִם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[c]׃
12וְאַתֶּם מְחַלְּלִים אוֹתוֹ בֶּאֱמָרְכֶם שֻׁלְחַן אֲדֹנָי מְגֹאָל הוּא
[a]וְנִיבוֹ נִבְזֶה[a] אָכְלוֹ׃ 13וַאֲמַרְתֶּם הִנֵּה מַתְּלָאָה וְהִפַּחְתֶּם אוֹתוֹ[a]
[b]אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[b]
וַהֲבֵאתֶם גָּזוּל[c] וְאֶת־הַפִּסֵּחַ וְאֶת־הַחוֹלֶה [d]וַהֲבֵאתֶם אֶת־הַ[d]מִּנְחָה
הַאֶרְצֶה אוֹתָהּ מִיֶּדְכֶם אָמַר יְהוָה[e]׃
14וְאָרוּר נוֹכֵל וְיֵשׁ בְּעֶדְרוֹ זָכָר וְנֹדֵר[a] וְזֹבֵחַ מָשְׁחָת
לַאדֹנָי[b] כִּי מֶלֶךְ גָּדוֹל אָנִי [c]אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[c] וּשְׁמִי נוֹרָא בַגּוֹיִם׃
2 1וְעַתָּה אֲלֵיכֶם הַמִּצְוָה הַזֹּאת הַכֹּהֲנִים׃ 2אִם־לֹא תִשְׁמְעוּ
וְאִם־לֹא תָשִׂימוּ עַל־לֵב לָתֵת כָּבוֹד לִשְׁמִי
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת

6 [a] l? אָבִיו ‖ [b] ins c 𝔊^ℵ c·a יִירָא cf מוֹרָאִי ‖ [c] dl? ‖ 7 l c 𝔊 גְּאַלְנוּהוּ ‖ 8 [a] l c 𝔊^ℵ c·a A הֲיִרְצֵהוּ cf v 10. 13; 2,13 ‖ [b-b] add ‖ 9 [c-c] add ‖ 10 add ‖ 11 [a] crrp (vel ? gloss praeced מקטר) ‖ [b] dl frt ו ‖ [c-c] add? ‖ 12 [a-a] l ונבזה (prb נבו ex נבזה ort) ‖ 13 [a] Tiq sof; l אוֹתִי ‖ [b-b] add? ‖ [c] l אֶת־הָעִוֵּר ‖ [d-d] frt dl (vel l והבאתם אתה) ‖ [e] ins c 𝔊 צבאות ‖ 14 [a] dl frt; 𝔊 וְנִדְרוֹ ‖ [b] mlt MSS ליהוה ‖ [c-c] add.

וְשִׁלַּחְתִּ֨י בָכֶ֜ם אֶת־הַמְּאֵרָ֗ה וְאָרוֹתִ֙י אֶת־בִּרְכוֹתֵיכֶ֔ם[a]
[b]וְגַם֙ אָר֣וֹתִ֔יהָ כִּ֥י אֵינְכֶ֖ם שָׂמִ֥ים עַל־לֵֽב[b]׃
3 הִנְנִ֨י גֹעֵ֤ר[a] לָכֶם֙ אֶת־הַזֶּ֔רַע[b] וְזֵרִ֤יתִי פֶ֙רֶשׁ֙ עַל־פְּנֵיכֶ֔ם
[c]פֶּ֖רֶשׁ חַגֵּיכֶ֑ם[c] [d]וְנָשָׂ֥א אֶתְכֶ֖ם אֵלָֽיו[d]׃
4 וִֽידַעְתֶּ֕ם כִּ֚י שִׁלַּ֣חְתִּי אֲלֵיכֶ֔ם אֵ֖ת הַמִּצְוָ֣ה הַזֹּ֑את
לִֽהְי֤וֹת בְּרִיתִי֙ אֶת־לֵוִ֔י אָמַ֖ר יְהוָ֥ה צְבָאֽוֹת׃
5 בְּרִיתִ֣י ׀ הָיְתָ֣ה אִתּ֗וֹ הַֽחַיִּים֙ וְהַשָּׁל֔וֹם וָאֶתְּנֵֽם־ל֖וֹ
[a]מוֹרָ֣א וַיִּֽירָאֵ֑נִי[a] וּמִפְּנֵ֥י שְׁמִ֖י נִחַ֥ת[b] הֽוּא׃
6 תּוֹרַ֤ת אֱמֶת֙ הָיְתָ֣ה בְּפִ֔יהוּ וְעַוְלָ֖ה לֹא־נִמְצָ֣א בִשְׂפָתָ֑יו
בְּשָׁל֤וֹם וּבְמִישׁוֹר֙ הָלַ֣ךְ אִתִּ֔י וְרַבִּ֖ים הֵשִׁ֥יב מֵעָוֺֽן׃
7 כִּֽי־שִׂפְתֵ֤י כֹהֵן֙ יִשְׁמְרוּ־דַ֔עַת וְתוֹרָ֖ה יְבַקְשׁ֣וּ מִפִּ֑יהוּ
כִּ֛י מַלְאַ֥ךְ יְהוָֽה־צְבָא֖וֹת הֽוּא׃
8 וְאַתֶּם֙ סַרְתֶּ֣ם מִן־הַדֶּ֔רֶךְ הִכְשַׁלְתֶּ֥ם רַבִּ֖ים בַּתּוֹרָ֑ה
שִֽׁחַתֶּם֙ בְּרִ֣ית הַלֵּוִ֔י אָמַ֖ר יְהוָ֥ה צְבָאֽוֹת׃
9 וְגַם־אֲנִ֞י נָתַ֧תִּי אֶתְכֶ֛ם נִבְזִ֥ים וּשְׁפָלִ֖ים לְכָל־הָעָ֑ם
כְּפִ֗י אֲשֶׁ֤ר אֵֽינְכֶם֙ שֹׁמְרִ֣ים אֶת־דְּרָכַ֔י וְנֹשְׂאִ֥ים פָּנִ֖ים בַּתּוֹרָֽה׃
10 הֲל֨וֹא אָ֤ב אֶחָד֙ לְכֻלָּ֔נוּ הֲל֛וֹא אֵ֥ל אֶחָ֖ד בְּרָאָ֑נוּ
מַדּ֗וּעַ נִבְגַּד֙ אִ֣ישׁ בְּאָחִ֔יו לְחַלֵּ֖ל בְּרִ֥ית אֲבֹתֵֽינוּ׃
11 בָּֽגְדָה֙ יְהוּדָ֔ה וְתוֹעֵבָ֛ה נֶֽעֶשְׂתָ֥ה [a]בְיִשְׂרָאֵ֖ל וּ[a]בִירֽוּשָׁלִָ֑ם
כִּ֣י ׀ חִלֵּ֣ל יְהוּדָ֗ה קֹ֤דֶשׁ יְהוָה֙ אֲשֶׁ֣ר אָהֵ֔ב[b] וּבָעַ֖ל בַּת־אֵ֥ל נֵכָֽר׃ 12 יַכְרֵ֨ת
יְהוָ֜ה לָאִ֨ישׁ אֲשֶׁ֤ר יַעֲשֶׂ֙נָּה֙ עֵ֣ר וְעֹנֶ֔ה מֵאָהֳלֵ֖י יַעֲקֹ֑ב וּמַגִּ֣ישׁ מִנְחָ֔ה
לַיהוָ֖ה צְבָאֽוֹת׃ ס
13 וְזֹאת֙ שֵׁנִ֣ית[a] תַּעֲשׂ֔וּ כַּסּ֤וֹת[b] דִּמְעָה֙ אֶת־מִזְבַּ֣ח יְהוָ֔ה [c]בְּכִ֖י וַאֲנָקָ֑ה[c]
מֵאֵ֣ין ע֗וֹד פְּנוֹת֙ אֶל־הַמִּנְחָ֔ה וְלָקַ֥חַת רָצ֖וֹן מִיֶּדְכֶֽם׃
14 וַאֲמַרְתֶּ֖ם עַל־מָ֑ה עַ֡ל כִּֽי־ יְהוָה֩ הֵעִ֨יד בֵּינְךָ֜
וּבֵ֣ין ׀ אֵ֣שֶׁת נְעוּרֶ֗יךָ אֲשֶׁ֤ר אַתָּה֙ בָּגַ֣דְתָּה בָּ֔הּ
וְהִ֥יא חֲבֶרְתְּךָ֖ וְאֵ֥שֶׁת בְּרִיתֶֽךָ׃

Cp 2, 2 [a] l c 𝔊 בִּרְכַּתְכֶם cf ארותיה ‖ [b-b] add cf 2 a ‖ 3 [a] l גֹּדֵעַ cf 𝔊 ἀφορίζω = גרע ‖ [b] l c Vrs הַזְּרֹעַ ‖ [c-c] add (prps פ׳ וְבְחַיֵּיכֶם) ‖ [d-d] prb add cf Am 4,2 (prps וּנְשָׂאתֶם מֵעָלַי) ‖ 4 l לִחְיוֹת cf Hab 3,2 𝔐 ‖ 5 [a-a] l frt מוֹרָאִי וְי׳ ‖ [b] prps יֵחַת vel יִנָּחֵת ‖ 7 prb add (v 8 contin v 6: 6. 8 loquitur Jahve, v 7 de Jahve) ‖ 8 exc vb ? vel l ? וְשׁ׳ ‖ 9 l פָּנַי cf דרכי ‖ 10 l נִבְגַּד ‖ 11 [a-a] dl ‖ [b] l ? אֲהֵבוֹ ‖ 12 𝔊 ἕως καὶ ταπεινωθῇ = עַד, quare prps עַד, al prpon שֹׁרֶשׁ וְעָנָף pro ער ועונה cf 3,19 ‖ 13 [a] 𝔊 שָׂנֵאתִי = שֵׁנִת, sed prb add ‖ [b] frt l וּתְכַסּוּ ‖ [c-c] gloss ‖ 14 ⌐⌐ add ? cf vv 11. 12.

15 וְלֹא־[a]אֶחָד עָשָׂה וּשְׁאָר[b] רוּחַ לוֹ[c]
וּמָה הָאֶחָד מְבַקֵּשׁ זֶרַע אֱלֹהִים
[d]וְנִשְׁמַרְתֶּם בְּרוּחֲכֶם[d] וּבְאֵשֶׁת נְעוּרֶיךָ[e] אַל־יִבְגֹּד׃
16 כִּי־שָׂנֵא[a] שַׁלַּח [b]אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[b] וְכִסָּה[c] חָמָס עַל־לְבוּשׁוֹ
[d]אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[d] וְנִשְׁמַרְתֶּם בְּרוּחֲכֶם וְלֹא תִבְגֹּדוּ׃ פ
17 הוֹגַעְתֶּם יְהוָה בְּדִבְרֵיכֶם וַאֲמַרְתֶּם בַּמָּה הוֹגָעְנוּ
בֶּאֱמָרְכֶם כָּל־עֹשֵׂה רָע טוֹב ׀ בְּעֵינֵי יְהוָה
וּבָהֶם הוּא חָפֵץ אוֹ אַיֵּה אֱלֹהֵי הַמִּשְׁפָּט׃
3 1 הִנְנִי שֹׁלֵחַ מַלְאָכִי וּפִנָּה־דֶרֶךְ לְפָנָי
וּפִתְאֹם יָבוֹא אֶל־[a]הֵיכָלוֹ הָאָדוֹן[a] ׀ אֲשֶׁר־אַתֶּם מְבַקְשִׁים
וּמַלְאַךְ[b] הַבְּרִית אֲשֶׁר אַתֶּם חֲפֵצִים הִנֵּה־בָא
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃
2 וּמִי מְכַלְכֵּל אֶת־יוֹם בּוֹאוֹ וּמִי הָעֹמֵד בְּהֵרָאוֹתוֹ
כִּי־הוּא כְּאֵשׁ מְצָרֵף וּכְבֹרִית מְכַבְּסִים׃
3 וְיָשַׁב מְצָרֵף וּמְטַהֵר כֶּסֶף[a] וְטִהַר אֶת־בְּנֵי־לֵוִי
וְזִקַּק אֹתָם כַּזָּהָב וְכַכָּסֶף וְהָיוּ לַיהוָה[b] מַגִּישֵׁי מִנְחָה בִּצְדָקָה׃
4 וְעָרְבָה לַיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָ͏ִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת׃
5 וְקָרַבְתִּי אֲלֵיכֶם לַמִּשְׁפָּט וְהָיִיתִי ׀ עֵד מְמַהֵר
בַּמְכַשְּׁפִים וּבַמְנָאֲפִים וּבַנִּשְׁבָּעִים לַשָּׁקֶר
וּבְעֹשְׁקֵי שְׂכַר־[a]שָׂכִיר אַלְמָנָה וְיָתוֹם וּמַטֵּי־[b]גֵר
וְלֹא יְרֵאוּנִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃
6 כִּי אֲנִי יְהוָה לֹא שָׁנִיתִי וְאַתֶּם בְּנֵי־יַעֲקֹב לֹא כְלִיתֶם׃
7 לְמִימֵי אֲבֹתֵיכֶם סַרְתֶּם מֵחֻקַּי וְלֹא שְׁמַרְתֶּם[a]
שׁוּבוּ אֵלַי וְאָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[b]
וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה נָשׁוּב׃ 8 [a]הֲיִקְבַּע אָדָם אֱלֹהִים[a] כִּי אַתֶּם קֹבְעִים[b] אֹתִי
וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה קְבַעֲנוּךָ[c] הַמַּעֲשֵׂר וְהַתְּרוּמָה׃
9 בַּמְּאֵרָה אַתֶּם נֵאָרִים וְאֹתִי אַתֶּם קֹבְעִים[a] [b]הַגּוֹי כֻּלּוֹ[b]׃

15 [a] l frt הֲלֹא ‖ [b] l frt וַיִּשְׁאֵר cf [c] ‖ [c] l frt לָנוּ (prps הֵנִיחַ לוֹ) ‖ [d-d] l frt וְנִשְׁמַר בְּרוּחוֹ ‖ [e] l c 𝔖 נְעוּרָיו ‖ 16 [a] l שָׂנֵאתִי seu אֶשְׂנָא ‖ [b-b] prb add ‖ [c] frt l וְכַסֵּה ‖ [d-d] frt trsp post תבגדו ‖ Cp 3, 1 [a-a] prps לִי הַדַּיָּן — cf 1S 24,16 ‖ [b] prps וּמַלְאָךְ ‖ 3 [a] dl cf ככסף ‖ [b] l frt לִי; id 4 ‖ 5 [a] dl ‖ [b] 𝔊 + מִשְׁפַּט ‖ 6 frt crrp; l ? בְּלִי־תֹם (dl לא) ‖ 7 [a] l שְׁמַרְתֶּם ‖ [b] add ? cf mtr ‖ 8 [a-a] add ? cf ad 9; הֲיַעֲקֹב ‖ [b] l עֹקְבִים cf 𝔊 ‖ [c] l עֲקַבְנוּךָ et ins ? כִּי עִמָּכֶם cf 𝔊 ‖ 9 prps: trsp ג 8aα היקבע אדם אלהים ante vs 9 ‖ 9 [a] l עֹקְבִים cf 8[b] ‖ [b-b] add.

¹⁰ הָבִ֨יאוּ אֶת־כָּל־הַֽמַּעֲשֵׂ֜ר אֶל־בֵּ֣ית הָאוֹצָ֗ר וִיהִ֥י
טֶ֙רֶף֙ בְּבֵיתִ֔י וּבְחָנ֤וּנִי נָא֙ בָּזֹ֔את אָמַ֖ר יְהוָ֣ה צְבָא֑וֹת
אִם־לֹ֧א אֶפְתַּ֣ח לָכֶ֗ם אֵ֚ת אֲרֻבּ֣וֹת הַשָּׁמַ֔יִם וַהֲרִיקֹתִ֥י לָכֶ֛ם בְּרָכָ֖ה
עַד־בְּלִי־דָֽי׃ ¹¹ וְגָעַרְתִּ֤י לָכֶם֙ בָּֽאֹכֵ֔ל וְלֹֽא־יַשְׁחִ֥ת לָכֶ֖ם
אֶת־פְּרִ֣י הָאֲדָמָ֑ה וְלֹא־תְשַׁכֵּ֨ל לָכֶ֤ם הַגֶּ֙פֶן֙ בַּשָּׂדֶ֔ה
אָמַ֖ר יְהוָ֥ה צְבָאֽוֹת׃ ¹² וְאִשְּׁר֥וּ אֶתְכֶ֖ם כָּל־הַגּוֹיִ֑ם
כִּֽי־תִהְי֤וּ אַתֶּם֙ אֶ֣רֶץ חֵ֔פֶץ אָמַ֖ר יְהוָ֥ה צְבָאֽוֹת׃ ס
¹³ חָזְק֥וּ עָלַ֛י דִּבְרֵיכֶ֖ם אָמַ֣ר יְהוָ֑ה וַאֲמַרְתֶּ֕ם מַה־נִּדְבַּ֖רְנוּ עָלֶֽיךָ׃
¹⁴ אֲמַרְתֶּ֕ם שָׁ֖וְא עֲבֹ֣ד אֱלֹהִ֑ים וּמַה־בֶּ֗צַע כִּ֤י שָׁמַ֙רְנוּ֙ מִשְׁמַרְתּ֔וֹ
וְכִ֤י הָלַ֙כְנוּ֙ קְדֹ֣רַנִּ֔ית מִפְּנֵ֖י יְהוָ֥ה צְבָאֽוֹת׃ ¹⁵ וְעַתָּ֕ה °אֲנַ֖חְנוּ מְאַשְּׁרִ֣ים°
גַּם־נִבְנוּ֙ עֹשֵׂ֣י רִשְׁעָ֔ה גַּ֧ם בָּחֲנ֛וּ אֱלֹהִ֖ים וַיִּמָּלֵֽטוּ׃ [זֵדִ֑ים
¹⁶ אָ֧ז[a] נִדְבְּר֛וּ יִרְאֵ֥י יְהוָ֖ה אִ֣ישׁ אֶל־רֵעֵ֑הוּ וַיַּקְשֵׁ֤ב יְהוָה֙ וַיִּשְׁמָ֔ע
וַ֠יִּכָּתֵב סֵ֨פֶר זִכָּר֤וֹן לְפָנָיו֙ [b]לְיִרְאֵ֣י יְהוָ֔ה[b] וּלְחֹשְׁבֵ֖י[c] שְׁמֽוֹ׃
¹⁷ וְהָ֣יוּ לִ֗י אָמַר֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת לַיּ֕וֹם אֲשֶׁ֥ר אֲנִ֖י עֹשֶׂ֣ה סְגֻלָּ֑ה
וְחָמַלְתִּ֣י עֲלֵיהֶ֔ם כַּאֲשֶׁר֙ יַחְמֹ֣ל אִ֔ישׁ עַל־בְּנ֖וֹ הָעֹבֵ֥ד אֹתֽוֹ׃
¹⁸ וְשַׁבְתֶּם֙ וּרְאִיתֶ֔ם °בֵּ֥ין צַדִּ֖יק לְרָשָׁ֑ע° בֵּ֚ין עֹבֵ֣ד אֱלֹהִ֔ים לַאֲשֶׁ֖ר לֹ֥א
¹⁹ כִּֽי־הִנֵּ֤ה הַיּוֹם֙ בָּ֔א בֹּעֵ֖ר כַּתַּנּ֑וּר וְהָי֨וּ כָל־זֵדִ֜ים [עֲבָדֽוֹ׃ ס
וְכָל־עֹשֵׂ֤ה רִשְׁעָה֙ קַ֔שׁ וְלִהַ֨ט אֹתָ֜ם הַיּ֣וֹם הַבָּ֗א
אָמַר֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת אֲשֶׁ֛ר לֹא־ יַעֲזֹ֥ב לָהֶ֖ם שֹׁ֥רֶשׁ וְעָנָֽף׃
²⁰ וְזָרְחָ֨ה לָכֶ֜ם יִרְאֵ֤י שְׁמִי֙ שֶׁ֣מֶשׁ צְדָקָ֔ה וּמַרְפֵּ֖א בִּכְנָפֶ֑יהָ
וִיצָאתֶ֥ם וּפִשְׁתֶּ֖ם כְּעֶגְלֵ֥י מַרְבֵּֽק׃
²¹ וְעַסּוֹתֶ֣ם רְשָׁעִ֔ים כִּֽי־יִהְי֣וּ אֵ֔פֶר תַּ֖חַת כַּפּ֣וֹת רַגְלֵיכֶ֑ם
בַּיּוֹם֙ אֲשֶׁ֣ר אֲנִ֣י עֹשֶׂ֔ה אָמַ֖ר יְהוָ֥ה צְבָאֽוֹת׃ ס
²² זִכְר֕וּ תּוֹרַ֖ת מֹשֶׁ֣ה עַבְדִּ֑י אֲשֶׁר֩ צִוִּ֨יתִי אוֹת֤וֹ
בְחֹרֵב֙ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵ֔ל חֻקִּ֖ים וּמִשְׁפָּטִֽים׃
²³ הִנֵּ֤ה אָנֹכִי֙ שֹׁלֵ֣חַ לָכֶ֔ם אֵ֖ת אֵלִיָּ֣ה הַנָּבִ֑יא
לִפְנֵ֗י בּ֚וֹא י֣וֹם יְהוָ֔ה הַגָּד֖וֹל וְהַנּוֹרָֽא׃
²⁴ וְהֵשִׁ֤יב לֵב־אָבוֹת֙ עַל־בָּנִ֔ים וְלֵ֥ב בָּנִ֖ים עַל־אֲבוֹתָ֑ם
פֶּן־אָב֕וֹא וְהִכֵּיתִ֥י אֶת־הָאָ֖רֶץ חֵֽרֶם׃

10 add? ‖ 13 dl? ‖ 14 frt l מִפָּנָיו (dl יהוה צבאות) ‖ 15 °-° l? מְאֻשָּׁרִים ‖ 16 a 𝔊 ταῦτα (כָּזֹאת vel כֹּה) ‖ b-b l לְיִרְאָיו ‖ c l? וּלְחֹבְבֵי vel וּלְשֹׁבְחֵי ‖ 17 dl? ‖ 18 °-° add? ‖ 19 frt l c 𝔊 יֵעָזֵב ‖ 21 >𝔊 ‖ 24 l? בְּנֵיהֶם (prps לָעָם pro ליום).

# PSALMI. תהלים

1 1אַשְׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הָלַךְ בַּעֲצַת רְשָׁעִים
וּבְדֶרֶךְ חַטָּאִים לֹא עָמָד וּבְמוֹשַׁב לֵצִים לֹא יָשָׁב׃
2כִּי אִם בְּתוֹרַת יְהוָה חֶפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה׃
3וְהָיָה כְּעֵץ שָׁתוּל עַל־פַּלְגֵי מָיִם
אֲשֶׁר פִּרְיוֹ יִתֵּן בְּעִתּוֹ וְעָלֵהוּ לֹא־יִבּוֹל
וְכֹל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה יַצְלִיחַ׃
4לֹא־כֵן הָרְשָׁעִים[a]
כִּי אִם־כַּמֹּץ אֲשֶׁר־תִּדְּפֶנּוּ רוּחַ[b]׃
5עַל־כֵּן לֹא־יָקֻמוּ רְשָׁעִים בַּמִּשְׁפָּט וְחַטָּאִים בַּעֲדַת צַדִּיקִים׃
6כִּי־יוֹדֵעַ יְהוָה דֶּרֶךְ[a] צַדִּיקִים וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תֹּאבֵד[b]׃

2 1לָמָּה רָגְשׁוּ גוֹיִם וּלְאֻמִּים יֶהְגּוּ־רִיק׃
2יִתְיַצְּבוּ[a] מַלְכֵי־אֶרֶץ וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ[b]־יָחַד
[c]עַל־יְהוָה וְעַל־מְשִׁיחוֹ[c]׃
3נְנַתְּקָה אֶת־מוֹסְרוֹתֵימוֹ וְנַשְׁלִיכָה מִמֶּנּוּ עֲבֹתֵימוֹ׃
4יוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם יִשְׂחָק אֲדֹנָי יִלְעַג־לָמוֹ׃
5אָז יְדַבֵּר אֵלֵימוֹ בְאַפּוֹ וּבַחֲרוֹנוֹ יְבַהֲלֵמוֹ׃
6וַאֲנִי [a]נָסַכְתִּי מַלְכִּי[a] עַל־צִיּוֹן הַר־קָדְשִׁי[b]׃
7[a]אֲסַפְּרָה אֶל חֹק יְהוָה[a]
[b]אָמַר אֵלַי[b] בְּנִי אַתָּה אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ׃
8[a]שְׁאַל מִמֶּנִּי וְאֶתְּנָה גוֹיִם נַחֲלָתֶךָ [b]וַאֲחֻזָּתְךָ אַפְסֵי־אָרֶץ[b]׃

**Ps 1, 1** mtr incert ‖ **2** prps בְּיִרְאַת ‖ **3** > Jer 17,8 ‖ **4** [a] 𝔊 + לֹא כֵן ‖ [b] 𝔊 + מִפְּנֵי הָאָרֶץ ‖ **6** [a] frt dl ‖ [b] l? יְאַבֵּד ‖ **Ps 2, 1** prps יֶהֱמוּ ‖ **2** [a] prps יִתְיָעֲצוּ cf 83,4 ‖ [b] prps נוֹעֲדוּ ‖ [c-c] frt add ‖ **3** Or מִמֵּנוּ ‖ **4** mlt MSS יהוה ‖ **6** [a-a] 𝔊[A] κατεστάθην βασιλεὺς ὑπ’ αὐτοῦ (? נִסַּכְתִּי מַלְכּוֹ) ‖ [b] 𝔊 Hie קָדְשׁוֹ ‖ **7** [a-a] trsp accent, sed frt add ‖ [b-b] prps אָמַרְתִּי ‖ **8** [a] frt vb exc et [b-b] dl (vel dl 'שאל מ).

9 תְּרֹעֵם בְּשֵׁבֶט בַּרְזֶל כִּכְלִי יוֹצֵר תְּנַפְּצֵם׃
10 וְעַתָּה מְלָכִים הַשְׂכִּילוּ הִוָּסְרוּ שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃
11 עִבְדוּ אֶת־יְהוָה בְּיִרְאָה וְגִילוּ בִּרְעָדָה׃ 12 °נַשְּׁקוּ־בַר°
פֶּן־יֶאֱנַף ׀ וְתֹאבְדוּ דֶרֶךְ כִּֽי־יִבְעַר כִּמְעַט אַפּוֹ
אַשְׁרֵי כָּל־חוֹסֵי בוֹ׃

3 1 מִזְמוֹר לְדָוִד בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי ׀ אַבְשָׁלוֹם בְּנוֹ׃
2 יְהוָה מָה־רַבּוּ צָרָי רַבִּים קָמִים עָלָי׃
3 רַבִּים אֹמְרִים לְנַפְשִׁי אֵין יְשׁוּעָתָה לּוֹ[a] בֵאלֹהִים[b] סֶלָה׃
4 וְאַתָּה יְהוָה מָגֵן בַּעֲדִי כְּבוֹדִי וּמֵרִים רֹאשִׁי׃
5 קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶקְרָא וַיַּעֲנֵנִי מֵהַר קָדְשׁוֹ סֶלָה׃
6 אֲנִי שָׁכַבְתִּי וָאִישָׁנָה הֱקִיצוֹתִי כִּי יְהוָה יִסְמְכֵנִי׃
7 לֹא־אִירָא מֵרִבְבוֹת עָם אֲשֶׁר סָבִיב שָׁתוּ עָלָי׃
8 [a]קוּמָה יְהוָה ׀ הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהַי[a]
כִּי־הִכִּיתָ אֶת[b]־כָּל־אֹיְבַי לֶחִי שִׁנֵּי רְשָׁעִים שִׁבַּרְתָּ׃
9 לַיהוָה הַיְשׁוּעָה עַל־עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה׃

4 1 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 בְּקָרְאִי עֲנֵנִי ׀ אֱלֹהֵי צִדְקִי בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִּי חָנֵּנִי וּשְׁמַע תְּפִלָּתִי׃
3 בְּנֵי־אִישׁ עַד־מֶה °כְבוֹדִי לִכְלִמָּה° תֶּאֱהָבוּן רִיק תְּבַקְשׁוּ כָזָב סֶלָה׃
4 וּדְעוּ כִּי־הִפְלָה[a] יְהוָה [b]חָסִיד לוֹ[b] יְהוָה יִשְׁמַע בְּקָרְאִי אֵלָיו׃
5 רִגְזוּ וְאַל־תֶּחֱטָאוּ אִמְרוּ בִלְבַבְכֶם עַל־מִשְׁכַּבְכֶם וְדֹמּוּ סֶלָה׃
6 זִבְחוּ זִבְחֵי־צֶדֶק וּבִטְחוּ אֶל־יְהוָה׃
7 רַבִּים אֹמְרִים מִי־יַרְאֵנוּ טוֹב נְסָה[a]־עָלֵינוּ אוֹר פָּנֶיךָ יְהוָה[b]׃
8 נָתַתָּה שִׂמְחָה בְלִבִּי מֵעֵת דְּגָנָם וְתִירוֹשָׁם רָבּוּ׃
9 בְּשָׁלוֹם יַחְדָּו אֶשְׁכְּבָה וְאִישָׁן כִּי־אַתָּה יְהוָה °לְבָדָד לָבֶטַח° [תּוֹשִׁיבֵנִי׃

5 1 לַמְנַצֵּחַ אֶל־הַנְּחִילוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 אֲמָרַי הַאֲזִינָה ׀ יְהוָה בִּינָה הֲגִיגִי׃

9 𝔊 Hie 𝔖 תִּרְעֵם ‖ 10 1MS 𝔊 כָּל־שׁ' ‖ 11 1MS 𝔊 + לוֹ cf Hie, sed frt dl וגילו ‖ 12 °-° apud Hie *nescu bar;* 𝔊 δράξασθε παιδείας 𝔙 *adorate pure* ‖ Ps 3, 3 [a] >𝔊[B]; 𝔖 *tibi* ‖ [b] 𝔊 + αὐτοῦ 𝔖 *tuo* ‖ 4 frt dl ‖ 8 [a-a] frt add ‖ [b] frt dl ‖ Ps 4, 2 𝔊 עֲנָנִי ‖ 3 °-° 𝔊 כִּבְדֵי לֵב לָמָּה, Α' (ἔνδοξοί μου) Hie נִכְבָּדֵי לִכ'? ‖ 4 [a] mlt MSS הִפְלָא ‖ [b-b] prb l חַסְדּוֹ לִי cf 31,22 ‖ 5 𝔊𝔖 > וְ ‖ 7 [a] pro נְשָׂא; 𝔊 ἐσημειώθη (נִסָּה) ‖ [b] frt c 8 conjg ‖ 9 °-° frt dl לבטח vel לבדד; 1MS לְבַדְּךָ ‖ Ps 5, 1 𝔊 τῆς κληρονομούσης, Α'Σ Hie נַחֲלֹת.

3 הַקְשִׁיבָה לְקוֹל שַׁוְעִי מַלְכִּי וֵאלֹהָי
כִּי־אֵלֶיךָ אֶתְפַּלָּל׃ 4 [a]יְהוָה בֹּקֶר[a] תִּשְׁמַע קוֹלִי
בֹּקֶר אֶעֱרָךְ־לְךָ וַאֲצַפֶּה[b]׃
5 כִּי ׀ לֹא אֵל־חָפֵץ רֶשַׁע אָתָּה לֹא יְגֻרְךָ רָע׃
6 לֹא־יִתְיַצְּבוּ הוֹלְלִים לְנֶגֶד עֵינֶיךָ
שָׂנֵאתָ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ 7 תְּאַבֵּד דֹּבְרֵי כָזָב
אִישׁ־דָּמִים וּמִרְמָה יְתָעֵב ׀ יְהוָה׃
8 וַאֲנִי בְּרֹב חַסְדְּךָ אָבוֹא בֵיתֶךָ
אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־הֵיכַל־קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ׃
9 יְהוָה ׀ נְחֵנִי בְצִדְקָתֶךָ לְמַעַן שׁוֹרְרָי
הַוְשַׁר[a] לְפָנַי[b] דַּרְכֶּךָ[c]׃
10 כִּי אֵין בְּפִיהוּ נְכוֹנָה קִרְבָּם הַוּוֹת
קֶבֶר־פָּתוּחַ גְּרוֹנָם לְשׁוֹנָם יַחֲלִיקוּן׃
11 הַאֲשִׁימֵם ׀ אֱלֹהִים יִפְּלוּ מִמֹּעֲצוֹתֵיהֶם
בְּרֹב פִּשְׁעֵיהֶם הַדִּיחֵמוֹ כִּי־מָרוּ בָךְ׃
12 וְיִשְׂמְחוּ כָל־חוֹסֵי בָךְ לְעוֹלָם יְרַנֵּנוּ
וְתָסֵךְ[a] עָלֵימוֹ[b] וְיַעְלְצוּ בְךָ אֹהֲבֵי שְׁמֶךָ׃
13 כִּי־אַתָּה תְּבָרֵךְ צַדִּיק יְהוָה[a] כַּצִּנָּה[b] רָצוֹן תַּעְטְרֶנּוּ[c]׃
6 1 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 יְהוָה אַל־בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנִי וְאַל־בַּחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי׃
3 חָנֵּנִי יְהוָה כִּי אֻמְלַל אָנִי רְפָאֵנִי יְהוָה כִּי נִבְהֲלוּ עֲצָמָי׃
4 וְנַפְשִׁי נִבְהֲלָה מְאֹד וְאַתְּ יְהוָה עַד־מָתָי׃
5 שׁוּבָה יְהוָה חַלְּצָה נַפְשִׁי הוֹשִׁיעֵנִי לְמַעַן חַסְדֶּךָ׃
6 כִּי אֵין בַּמָּוֶת זִכְרֶךָ בִּשְׁאוֹל מִי יוֹדֶה־לָּךְ׃
7 יָגַעְתִּי ׀ בְּאַנְחָתִי
אַשְׂחֶה בְכָל־לַיְלָה מִטָּתִי בְּדִמְעָתִי עַרְשִׂי אַמְסֶה׃
8 עָשְׁשָׁה מִכַּעַס עֵינִי עָתְקָה[a] בְּכָל־[b]צוֹרְרָי׃

4 [a-a] frt dl יהוה et conjg בקר c אֶתְפ׳ ‖ [b] prb vb exc ‖ 5 frt dl ‖ 7 frt dl ‖ 9 [a] K הושר, Q הַיְשַׁר ‖ [b] 2MSS 𝔊$^{AB\ al}$ לְפָנֶיךָ ‖ [c] 𝔊$^{AB\ al}$ דְּרָכַי; prb vb exc ‖ 10 l c Vrs בְּפִימוֹ ‖ 11 𝔊 Hie כְּרֹב ‖ 12 [a] l תָּסֵךְ sine ו vel הָסֵךְ ‖ [b] trsp ‸ ‖ 13 [a] frt dl ‖ [b] prps כַּצָּנִיף, frt dl ‖ [c] Var$^{G}$ תְּעַטְּרֵנוּ ‖ Ps 6, 3 prb dl ‖ 5 prb dl ‖ 6 𝔊 זֹכְרֶךָ ‖ 7 prb vb exc ‖ 8 [a] Vrs עָתַקְתִּי ‖ [b] prps בִּכְלִמַּת.

9 סוּרוּ מִמֶּנִּי כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן כִּי־שָׁמַע יְהוָה קוֹל בִּכְיִי׃
10 שָׁמַע יְהוָה תְּחִנָּתִי יְהוָה תְּפִלָּתִי יִקָּח׃
11 יֵבֹשׁוּ ׀ וְיִבָּהֲלוּ מְאֹד כָּל־אֹיְבָי יָשֻׁבוּ יֵבֹשׁוּ רָגַע׃
7 1 שִׁגָּיוֹן לְדָוִד אֲשֶׁר־שָׁר לַיהוָה עַל־דִּבְרֵי־כוּשׁ בֶּן־יְמִינִי׃
2 יְהוָה אֱלֹהַי בְּךָ חָסִיתִי הוֹשִׁיעֵנִי מִכָּל־רֹדְפַי וְהַצִּילֵנִי׃
3 פֶּן־יִטְרֹף כְּאַרְיֵה נַפְשִׁי פֹּרֵק וְאֵין מַצִּיל׃
4 יְהוָה אֱלֹהַי אִם־עָשִׂיתִי זֹאת אִם־יֶשׁ־עָוֶל בְּכַפָּי׃
5 אִם־גָּמַלְתִּי שֹׁלְמִי[a] רָע וָאֲחַלְּצָה[b] צוֹרְרִי[c] רֵיקָם׃
6 יִרַדֹּף[a] אוֹיֵב ׀ נַפְשִׁי וְיַשֵּׂג וְיִרְמֹס לָאָרֶץ חַיָּי
וּכְבוֹדִי[b] ׀ לֶעָפָר יַשְׁכֵּן סֶלָה׃ [צִוִּיתָ׃
7 קוּמָה יְהוָה ׀ בְּאַפֶּךָ הִנָּשֵׂא בְּעַבְרוֹת צוֹרְרָי וְעוּרָה אֵלַי[a] מִשְׁפָּט[b]
8 וַעֲדַת לְאֻמִּים תְּסוֹבְבֶךָּ וְעָלֶיהָ לַמָּרוֹם שׁוּבָה׃ 9 יְהוָה יָדִין עַמִּים
שָׁפְטֵנִי יְהוָה כְּצִדְקִי וּכְתֻמִּי עָלָי׃
10 יִגְמָר־[a]נָא רַע ׀ רְשָׁעִים וּתְכוֹנֵן צַדִּיק
וּבֹחֵן[b] לִבּוֹת וּכְלָיוֹת אֱלֹהִים צַדִּיק׃
11 מָגִנִּי עַל־אֱלֹהִים מוֹשִׁיעַ יִשְׁרֵי־לֵב׃
12 אֱלֹהִים שׁוֹפֵט צַדִּיק וְאֵל זֹעֵם בְּכָל־יוֹם׃
13 אִם־לֹא יָשׁוּב חַרְבּוֹ יִלְטוֹשׁ קַשְׁתּוֹ דָרַךְ וַיְכוֹנְנֶהָ׃
14 וְלוֹ הֵכִין כְּלֵי־מָוֶת חִצָּיו לְדֹלְקִים יִפְעָל׃
15 הִנֵּה יְחַבֶּל־אָוֶן וְהָרָה עָמָל וְיָלַד שָׁקֶר׃
16 בּוֹר כָּרָה וַיַּחְפְּרֵהוּ וַיִּפֹּל בְּשַׁחַת יִפְעָל׃
17 יָשׁוּב ׀ עֲמָלוֹ בְרֹאשׁוֹ וְעַל קָדְקֳדוֹ חֲמָסוֹ יֵרֵד׃
18 אוֹדֶה יְהוָה כְּצִדְקוֹ וַאֲזַמְּרָה שֵׁם־יְהוָה עֶלְיוֹן׃
8 1 לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 יְהוָה אֲדֹנֵינוּ מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר תְּנָה הוֹדְךָ עַל־הַשָּׁמָיִם׃

11 prb dl (c וְ) ‖ Ps 7, 1 𝔊ΑΣΘ Hie כּוּשִׁי cf 2S 21,21 ss ‖ 3 𝔊 אֵין פֹּרֵק ‖ 5 [a] 𝔊 Hie שׁוֹלְמַי ‖ [b] 𝔖𝔗 וָאֶלְחֲצָה ‖ [c] 𝔊 Hie צוֹרְרַי ‖ 6 [a] sic 𝔐; l יִרְדֹּף (c pl MSS) vel יְרַדֵּף ‖ [b] l ? וּכְבֵדִי ‖ 7 [a] 𝔊 אֵלִי; ועורה אלי mtr cs ante הִנָּשֵׂא trsp? ‖ [b] 𝔊 ἐν προστάγματι ᾧ = 𝔖 ‖ 8 prps שְׁבָה; mtr v 7—9a incert ‖ 10 [a] prb l יִגְמַר ‖ [b] וּ >𝔊𝔖Θ Hie ‖ 14 𝔊 τοῖς καιομένοις = 𝔖 ‖ 15 וְ >𝔊 ‖ Ps 8, 1 𝔊Σ Hie הַגִּתּוֹת ‖ 2 crrp; 𝔊 ὅτι ἐπήρθη, Hie *qui posuisti*, 𝔖𝔗 *qui dedisti.*

³מִפִּ֤י עֽוֹלְלִ֨ים ׀ וְֽיֹנְקִים֮ יִסַּ֪דְתָּ֫ עֹ֥ז לְמַ֥עַן צוֹרְרֶ֑יךָ
לְהַשְׁבִּ֥ית א֝וֹיֵ֗ב וּמִתְנַקֵּֽם׃ [כּוֹנָֽנְתָּה׃
⁴כִּֽי־אֶרְאֶ֣ה שָׁ֭מֶיךָ מַעֲשֵׂ֣ה אֶצְבְּעֹתֶ֑יךָ יָרֵ֥חַ וְ֝כוֹכָבִ֗ים אֲשֶׁ֣ר
⁵מָֽה־אֱנ֥וֹשׁ כִּֽי־תִזְכְּרֶ֑נּוּ וּבֶן־אָ֝דָ֗ם כִּ֣י תִפְקְדֶֽנּוּ׃
⁶וַתְּחַסְּרֵ֣הוּ מְּ֭עַט מֵאֱלֹהִ֑ים וְכָב֖וֹד וְהָדָ֣ר תְּעַטְּרֵֽהוּ׃
⁷תַּ֭מְשִׁילֵהוּ בְּמַעֲשֵׂ֣י יָדֶ֑יךָ כֹּ֝ל שַׁ֣תָּה תַֽחַת־רַגְלָֽיו׃
⁸צֹנֶ֣ה וַאֲלָפִ֣ים כֻּלָּ֑ם וְ֝גַ֗ם בַּהֲמ֥וֹת שָׂדָֽי׃
⁹צִפּ֣וֹר שָׁ֭מַיִם וּדְגֵ֣י הַיָּ֑ם עֹ֝בֵ֗ר אָרְח֥וֹת יַמִּֽים׃
¹⁰יְהוָ֥ה אֲדֹנֵ֑ינוּ מָֽה־אַדִּ֥יר שִׁ֝מְךָ֗ בְּכָל־הָאָֽרֶץ׃

**9** ¹לַמְנַצֵּ֬חַ °עַל־מ֬וּת לַבֵּ֗ן° מִזְמ֥וֹר לְדָוִֽד׃
(א) ²אוֹדֶ֣ה יְ֭הוָה בְּכָל־לִבִּ֑י אֲ֝סַפְּרָ֗ה כָּל־נִפְלְאוֹתֶֽיךָ׃
³אֶשְׂמְחָ֣ה וְאֶעֶלְצָ֣ה בָ֑ךְ אֲזַמְּרָ֖ה שִׁמְךָ֣ עֶלְיֽוֹן׃
(ב) ⁴בְּשׁוּב־אוֹיְבַ֥י אָח֑וֹר יִכָּשְׁל֥וּ וְ֝יֹאבְד֗וּ מִפָּנֶֽיךָ׃
⁵כִּֽי־עָ֭שִׂיתָ מִשְׁפָּטִ֣י וְדִינִ֑י יָשַׁ֥בְתָּ לְ֝כִסֵּ֗א שׁוֹפֵ֥ט צֶֽדֶק׃
(ג) ⁶גָּעַ֣רְתָּ ג֭וֹיִם אִבַּ֣דְתָּ רָשָׁ֑ע שְׁמָ֥ם מָ֝חִ֗יתָ לְעוֹלָ֥ם וָעֶֽד׃
⁷הָאוֹיֵ֨ב ׀ תַּ֥מּוּ חֳרָב֗וֹת[a] לָ֫נֶ֥צַח וְעָרִ֥ים[b] נָתַ֑שְׁתָּ[c] אָבַ֖ד זִכְרָ֣ם[d]
(ה) הֵֽמָּה׃[e] ⁸וַֽ֭יהוָה לְעוֹלָ֣ם יֵשֵׁ֑ב כּוֹנֵ֖ן לַמִּשְׁפָּ֣ט כִּסְאֽוֹ׃
⁹וְה֗וּא יִשְׁפֹּֽט־תֵּבֵ֥ל בְּצֶ֑דֶק יָדִ֥ין °לְ֝אֻמִּ֗ים° בְּמֵישָׁרִֽים׃
(ו) ¹⁰וִ֘יהִ֤י יְהוָ֣ה מִשְׂגָּ֣ב לַדָּ֑ךְ מִ֝שְׂגָּ֗ב לְעִתּ֥וֹת בַּצָּרָֽה׃
¹¹וְיִבְטְח֣וּ בְ֭ךָ יוֹדְעֵ֣י שְׁמֶ֑ךָ כִּ֤י לֹֽא־עָזַ֖בְתָּ דֹרְשֶׁ֣יךָ יְהוָֽה׃
(ז) ¹²זַמְּר֗וּ לַ֭יהוָה יֹשֵׁ֣ב צִיּ֑וֹן הַגִּ֥ידוּ בָ֝עַמִּ֗ים עֲלִילוֹתָֽיו׃
¹³כִּֽי־דֹרֵ֣שׁ דָּ֭מִים אוֹתָ֣ם זָכָ֑ר לֹֽא־שָׁ֝כַ֗ח צַעֲקַ֥ת עֲנָוִֽים׃
(ח) ¹⁴חָֽנְנֵ֬נִי[a] יְהוָ֗ה רְאֵ֣ה עָ֭נְיִי מִשֹּׂנְאָ֑י[b] מְ֝רוֹמְמִ֗י מִשַּׁ֥עֲרֵי מָֽוֶת׃
¹⁵לְמַ֥עַן אֲסַפְּרָ֗ה כָּֽל־תְּהִלָּ֫תֶ֥יךָ בְּשַׁעֲרֵ֥י בַת־צִיּ֑וֹן אָ֝גִ֗ילָה בִּישׁוּעָתֶֽךָ׃

4 Or 𝔊𝔗 מַעֲשֵׂי ‖ 7 mlt MSS בְּמַעֲשֵׂה ‖ 8 17MSS צאנה ‖ 9 Hie מַיִם ‖ **Ps 9, 1** °-° sim Σ Hie; mlt MSS עלמות לבן, Ἑβρ$^{h}$ αλμωθ βεν, 𝔊 ὑπὲρ τῶν κρυφίων τοῦ υἱοῦ = עַל־עֲלֻמוֹת לבן, ἈΘ (עַל) עַלְמוּת לבן ‖ 6 frt dl; stich prb exc ‖ 7 [a] 6MSS et 𝔊𝔖 חֲרָבוֹת, Ἑβρ$^{h}$ αρβωθ ‖ [b] prps שָׁרְשָׁם ‖ [c] compl MSS נָטַשְׁתָּ ‖ [d] totus vs crrp; l frt דָּמוּ הָאוֹיֵב לְחָרְבוֹת נֶצַח ..... שָׁרְשָׁם : נתשת ... ‸ אבד זכרם לְעוֹלָם : (cf Jer 25,9; Ps 74,3) ‖ [e] prb אָבְדוּ vel sim vb exc; trsp : cf [d] ‖ 8 frt dl; al c vs 7 conjg ‖ 9 °-° 1MS 𝔖 וּלְאֻמִּים ‖ 10 Var מִשְׂגָּב ‖ 11 frt dl ‖ 13 K עֲנִיִּים, Q עֲנָוִים ‖ 14 [a] compl MSS חָנֵּנִי ‖ [b] prps מְנַשְּׂאִי, c 14b conjg et dl מרוממי ‖ 15 l c compl MSS תְּהִלָּתְךָ, al c Vrs תְּהִלֹּתֶיךָ; post ציון trsp ?.

(ט) 16 טָבְעוּ גוֹיִם בְּשַׁחַת עָשׂוּ °בְּרֶשֶׁת־זוּ טָמָנוּ° נִלְכְּדָה רַגְלָם׃
17 נוֹדַע ׀ יְהוָה מִשְׁפָּט עָשָׂה [a]בְּפֹעַל כַּפָּיו[a] נוֹקֵשׁ[b] רָשָׁע הִגָּיוֹן סֶלָה׃
(י) 18 יָשׁוּבוּ רְשָׁעִים לִשְׁאוֹלָה[a] כָּל־גּוֹיִם שְׁכֵחֵי אֱלֹהִים[b]׃
(כ) 19 כִּי לֹא לָנֶצַח יִשָּׁכַח אֶבְיוֹן תִּקְוַת עֲנִיִּים[a] תֹּאבַד לָעַד[b]׃
20 קוּמָה יְהוָה אַל־יָעֹז אֱנוֹשׁ יִשָּׁפְטוּ גוֹיִם עַל־פָּנֶיךָ׃
21 שִׁיתָה יְהוָה ׀ מוֹרָה[a] לָהֶם יֵדְעוּ גוֹיִם[b] אֱנוֹשׁ הֵמָּה סֶּלָה׃
(ל) **10** 1 [a]לָמָה יְהוָה תַּעֲמֹד בְּרָחוֹק[b] תַּעְלִים[c] לְעִתּוֹת בַּצָּרָה׃
2 בְּגַאֲוַת רָשָׁע יִדְלַק עָנִי יִתָּפְשׂוּ[a] ׀ בִּמְזִמּוֹת זוּ חָשָׁבוּ[b]׃
3 כִּי־הִלֵּל[a] רָשָׁע עַל־[b]תַּאֲוַת נַפְשׁוֹ וּבֹצֵעַ[b] בֵּרֵךְ[c]
נִאֵץ ׀ יְהוָה[d]׃ 4 [a]רָשָׁע כְּגֹבַהּ[b] אַפּוֹ בַּל־יִדְרֹשׁ אֵין אֱלֹהִים כָּל־מְזִמּוֹתָיו׃
5 יָחִילוּ[a] דְרָכָו[b] ׀ בְּכָל־עֵת מָרוֹם מִשְׁפָּטֶיךָ מִנֶּגְדּוֹ
כָּל־צוֹרְרָיו יָפִיחַ בָּהֶם׃ 6 אָמַר בְּלִבּוֹ בַּל־אֶמּוֹט
לְדֹר וָדֹר אֲשֶׁר לֹא־בְרָע׃
(פ) 7 אָלָה[a] ׀ פִּיהוּ [b]מָלֵא וּמִרְמוֹת[b] וָתֹךְ[c] תַּחַת לְשׁוֹנוֹ עָמָל וָאָוֶן׃
8 יֵשֵׁב ׀ בְּמַאְרַב חֲצֵרִים[a] בַּמִּסְתָּרִים יַהֲרֹג[b] נָקִי עֵינָיו לְחֵלְכָה[c]
יִצְפֹּנוּ[d]׃
9 יֶאֱרֹב בַּמִּסְתָּר ׀ כְּאַרְיֵה בְסֻכֹּה יֶאֱרֹב[a] לַחֲטוֹף עָנִי [b]יַחְטֹף עָנִי[b]
בְּמָשְׁכוֹ בְרִשְׁתּוֹ[c]׃ [
10 וְדָכָה[a] יָשֹׁחַ וְנָפַל בַּעֲצוּמָיו[b] חֵלְכָּאִים[c]׃
11 אָמַר בְּלִבּוֹ שָׁכַח אֵל הִסְתִּיר פָּנָיו בַּל־רָאָה לָנֶצַח׃
(ק) 12 קוּמָה יְהוָה אֵל[a] נְשָׂא יָדֶךָ אַל־תִּשְׁכַּח עֲנָיִים[b]׃

16 °-° prps בְּרִשְׁתָּם ‖ 17 a-a prps בְּכַפָּיו ‖ b l c Vrs נוֹקַשׁ ‖ 18 a frt vb exc ‖ b stich exc; ? v 21 huc trsp ‖ 19 a K עֲנָוִים, Q עֲנִיִּים ‖ b frt dl ‖ 21 a 9MSS מוֹרָא; 𝔊𝔖 מוֹרֶה; frt l שָׁמְרָה (141,3) ‖ b frt dl ‖ Ps 10, 1 a Ps 10 c 𝔊 et 4MSS c Ps 9 conjg ‖ b 𝔊 מֵרָחוֹק ‖ c l ? תִּתְעַלָּם ‖ 2 a frt l יִתְפְּשׂוּ ‖ b frt l חָשָׁב ‖ 3 a 𝔊𝔖 הֻלַּל ‖ b-b frt l תַּאֲוָתוֹ נַפְשׁוֹ בֹצֵעַ ‖ c 𝔊𝔖 בֹּרַךְ ‖ d trsp : c 𝔊 ‖ 4 a v 4—10 crrp ‖ b compl MSS בְּגֹבַהּ ‖ 5 a pc MSS 𝔊𝔖 יְחַלּוּ; frt l יַצְלִיחַ ‖ b K דַּרְכּוֹ, Q דְּרָכָיו ‖ 6 prps אֵשֵׁב, al אַשְׁרֵי; 𝔊 אֲשֶׁר ante v 7 habet ‖ 7 a frt dl ‖ b-b prps מָלְאוּ מרמות ‖ c Var וָתוֹךְ ‖ 8 a prps יְרַצַּח (?לִרְצֹח) ‖ b 𝔊 Hie לַהֲרֹג ‖ c pr לְחֵילְךָ; l c 𝔊 (τὸν πένητα) 𝔖𝔗 חֵלְכָה a חלך cf 10 ‖ d prps יְצַפּוּ cf 37,32 (𝔊 ἀποβλέπουσιν) ‖ 9 a frt dl ‖ b-b frt dl ‖ c בְּרִשְׁתּוֹ vel בְּמָשְׁכוֹ dl ‖ 10 a K וְדָכָה vel וְדַכָּה cf ἈΣ θλασθείς, Hie *et confractus*, Q יִדְכֶּה c 𝔗, cf 𝔊 ταπεινώσει αὐτόν ‖ b 𝔊 ἐν τῷ αὐτὸν κατακυριεῦσαι = בְּעָצְמוֹ ‖ c pro חֵלְכָּאִים l חֵיל כָּאִים; חֵלְכָה a חלך cf 8, vel א(י)ם dittogr ‖ 11 frt post אֵל trsp ‖ 12 a 𝔊^A al 𝔖 אֵלִי; prps דָּךְ (= תְּשָׁה) אַל תִּשָּׁא ‖ b K עֲנִיִּים, Q עֲנָוִים; prb vb exc.

13 עַל־מֶה ׀ נִאֵץ רָשָׁע ׀ אֱלֹהִים אָמַר בְּלִבּוֹ לֹא תִדְרֹשׁ׃
(ר) 14 רָאִתָה כִּי־[a]אַתָּה ׀ עָמָל וָכַעַס ׀ תַּבִּיט לָתֵת בְּיָדֶךָ[b]
עָלֶיךָ יַעֲזֹב חֵלֶכָה[c] יָתוֹם[d] אַתָּה ׀ הָיִיתָ עוֹזֵר[e]׃
(ש) 15 שְׁבֹר זְרוֹעַ רָשָׁע וָרָע[a] תִּדְרוֹשׁ[b]־רִשְׁעוֹ בַל־תִּמְצָא[c]׃
16 יְהוָה מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד אָבְדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ׃
(ת) 17 תַּאֲוַת עֲנָוִים[a] שָׁמַעְתָּ יְהוָה [b]תָּכִין לִבָּם[b] תַּקְשִׁיב אָזְנֶךָ׃
18 לִשְׁפֹּט יָתוֹם וָדָךְ בַּל־יוֹסִיף עוֹד לַעֲרֹץ אֱנוֹשׁ מִן־הָאָרֶץ׃

**11** 1 לַמְנַצֵּחַ[a] לְדָוִד
בַּיהוָה ׀ חָסִיתִי אֵיךְ תֹּאמְרוּ לְנַפְשִׁי נוּדוּ[b] הַרְכֶם[c] צִפּוֹר׃
2 כִּי הִנֵּה הָרְשָׁעִים יִדְרְכוּן קֶשֶׁת כּוֹנְנוּ חִצָּם עַל־יֶתֶר
לִירוֹת בְּמוֹ־אֹפֶל לְיִשְׁרֵי־לֵב׃
3 כִּי הַשָּׁתוֹת יֵהָרֵסוּן צַדִּיק מַה־פָּעָל׃
4 יְהוָה ׀ בְּהֵיכַל קָדְשׁוֹ יְהוָה בַּשָּׁמַיִם כִּסְאוֹ
עֵינָיו יֶחֱזוּ עַפְעַפָּיו יִבְחֲנוּ בְּנֵי אָדָם׃
5 יְהוָה °צַדִּיק יִבְחָן וְרָשָׁע° וְאֹהֵב חָמָס שָׂנְאָה נַפְשׁוֹ׃
6 יַמְטֵר עַל־רְשָׁעִים פַּחִים[a] אֵשׁ וְגָפְרִית[b] וְרוּחַ זִלְעָפוֹת מְנָת
7 כִּי־צַדִּיק יְהוָה צְדָקוֹת אָהֵב יָשָׁר יֶחֱזוּ פָנֵימוֹ׃ [כּוֹסָם׃

**12** 1 לַמְנַצֵּחַ עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 הוֹשִׁיעָה יְהוָה כִּי־גָמַר חָסִיד[a] כִּי־פַסּוּ[b] אֱמוּנִים מִבְּנֵי אָדָם׃
3 שָׁוְא ׀ יְדַבְּרוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ שְׂפַת חֲלָקוֹת בְּלֵב וָלֵב יְדַבֵּרוּ׃
4 יַכְרֵת יְהוָה כָּל־שִׂפְתֵי חֲלָקוֹת לָשׁוֹן מְדַבֶּרֶת גְּדֹלוֹת׃
5 אֲשֶׁר אָמְרוּ ׀ לִלְשֹׁנֵנוּ נַגְבִּיר שְׂפָתֵינוּ אִתָּנוּ מִי אָדוֹן לָנוּ׃
6 מִשֹּׁד עֲנִיִּים מֵאַנְקַת אֶבְיוֹנִים עַתָּה אָקוּם יֹאמַר יְהוָה
אָשִׁית בְּיֵשַׁע °יָפִיחַ לוֹ°׃

14 [a] frt dl ‖ [b] compl MSS 𝔊𝔖 בְּיָדֶיךָ ‖ [c] cf 8[c] ‖ [d] prps וְיָתוֹם c *a* conjg; frt *a* et *b* trsp ‖ [e] frt l עֹזְרוֹ ‖ 15 [a] trsp ‸ c 𝔊 Hie ‖ [b] Var Q תִּדְרְשׁ־ ‖ [c] prps יִמָּצֵא cf 𝔄Σ ‖ 16 10MSS 𝔊 לְעוֹלָם ‖ 17 [a] 2MSS עֲנִיִּים ‖ [b-b] 𝔊 τὴν ἑτοιμασίαν τῆς καρδίας αὐτῶν; prb subst latet ‖ 18 frt dl ‖ Ps 11, 1 [a] 𝔊 + מִזְמוֹר ‖ [b] K נודו, Q et compl MSS Vrs נוּדִי ‖ [c] Vrs הַר כְּמוֹ vel הָרִים כְּ ‖ 2 𝔊 βέλη = חִצִּים ‖ 4 𝔊[AB al] + εἰς τὸν πένητα, 𝔊[Pap Lond] 𝔖[h] + εἰς τὴν οἰκουμένην, frt l לְחָלֶד ‖ 5 °-° l frt c 𝔊 יִבְחַן צַדִּיק וְרָשָׁע ‖ 6 [a] Σ ἄνθρακας, l פַּחַם vel פַּחֲמֵי c אֵשׁ conjg ‖ [b] frt dl, cf Gn 19,24 ‖ Ps 12, 2 [a] prps חֶסֶד ‖ [b] prps אָפְסוּ; pc MSS פָּצוּ ‖ 3 compl MSS אֶל, 𝔊 πρός ‖ 5 𝔊 τὴν γλῶσσαν ἡμῶν = 𝔖; prps לשננו sine ל ‖ 6 °-° 𝔊 παρρησιάσομαι ἐν αὐτῷ, Σ ἐμφανές, 𝔖 *aperte;* prps אוֹפִיעַ לוֹ.

7אִמֲר֣וֹת[a] יְהוָה֮ אֲמָר֪וֹת טְהֹ֫ר֥וֹת כֶּ֣סֶף צָר֗וּף [b]בַּעֲלִ֥יל לָאָ֑רֶץ[b] מְ֝זֻקָּ֗ק
שִׁבְעָתָֽיִם׃ 8אַתָּֽה־יְהוָ֥ה תִּשְׁמְרֵ֑ם[a] תִּצְּרֶ֓נּוּ[b] ׀ מִן־הַדּ֖וֹר ז֣וּ לְעוֹלָֽם[c]׃ 9סָבִ֗יב
רְשָׁעִ֥ים יִתְהַלָּכ֑וּן כְּרֻ֥ם זֻ֝לּ֗וּת לִבְנֵ֥י אָדָֽם׃

13 1לַמְנַצֵּ֗חַ מִזְמ֥וֹר לְדָוִֽד׃

2עַד־אָ֣נָה יְ֭הוָה תִּשְׁכָּחֵ֣נִי נֶ֑צַח עַד־אָ֓נָה ׀ תַּסְתִּ֖יר אֶת־פָּנֶ֣יךָ מִמֶּֽנִּי׃
3עַד־אָ֨נָה אָשִׁ֪ית עֵצ֡וֹת[a] בְּנַפְשִׁ֗י יָג֣וֹן בִּלְבָבִ֣י יוֹמָ֑ם[b]
עַד־אָ֓נָה ׀ יָר֖וּם אֹיְבִ֣י עָלָֽי׃
4הַבִּ֣יטָה עֲ֭נֵנִי יְהוָ֣ה אֱלֹהָ֑י הָאִ֥ירָה עֵ֝ינַ֗י פֶּן־אִישַׁ֥ן הַמָּֽוֶת[⁀]׃
5פֶּן־יֹאמַ֣ר אֹיְבִ֣י יְכָלְתִּ֑יו צָרַ֥י יָ֝גִ֗ילוּ כִּ֣י אֶמּֽוֹט׃
6וַאֲנִ֤י ׀ בְּחַסְדְּךָ֣ בָטַחְתִּי֮ יָ֤גֵ֥ל לִבִּ֗י בִּֽישׁ֫וּעָ֥תֶ֥ךָ
אָשִׁ֥ירָה לַיהוָ֑ה כִּ֖י גָמַ֣ל עָלָֽי׃

14 1לַמְנַצֵּ֗חַ לְדָ֫וִ֥ד
אָ֘מַ֤ר נָבָ֣ל בְּ֭לִבּוֹ אֵ֣ין אֱלֹהִ֑ים
הִֽשְׁחִ֗יתוּ [⁀]הִֽתְעִ֥יבוּ עֲלִ֫ילָ֥ה[⁀] אֵ֣ין עֹֽשֵׂה־טֽוֹב׃
2יְֽהוָ֗ה מִשָּׁמַיִם֮ הִשְׁקִ֪יף עַֽל־בְּנֵי־אָ֫דָ֥ם
לִ֭רְאוֹת הֲיֵ֣שׁ מַשְׂכִּ֑יל דֹּ֝רֵ֗שׁ אֶת־אֱלֹהִֽים׃
3הַכֹּ֥ל סָר֮[a] יַחְדָּ֢ו נֶ֫אֱלָ֥חוּ[b] אֵ֣ין עֹֽשֵׂה־ט֑וֹב
אֵ֝֗ין גַּם־אֶחָֽד׃
4הֲלֹ֥א יָדְעוּ֮[a] כָּל־[b]פֹּ֪עֲלֵ֫י[b] אָ֥וֶן אֹכְלֵ֣י עַ֭מִּי [c]אָ֣כְלוּ לֶ֑חֶם[c] יְ֝הוָ֗ה[d] לֹ֣א קָרָֽאוּ[e]׃
5שָׁ֤ם ׀ פָּ֣חֲדוּ פָ֑חַד[a] כִּֽי־אֱ֝לֹהִ֗ים [b]בְּד֣וֹר צַדִּֽיק[b]׃
6[a]עֲצַת־עָנִ֥י תָבִ֑ישׁוּ[a] כִּ֖י [b]יְהוָ֣ה מַחְסֵֽהוּ[b]׃
7מִ֥י יִתֵּ֣ן מִצִּיּוֹן֮ יְשׁוּעַ֪ת יִשְׂרָ֫אֵ֥ל בְּשׁ֣וּב יְ֭הוָה שְׁב֣וּת עַמּ֑וֹ
יָגֵ֥ל יַ֝עֲקֹ֗ב יִשְׂמַ֥ח יִשְׂרָאֵֽל׃

7 [a] Var[B] אִמְרוֹת ‖ [b-b] prb crrp; prps חָרוּץ ‖ 8 [a] pc MSS 𝔊 Hie תִּשְׁמְרֵנוּ ‖ [b] 11MSS תִּצְּרֵנוּ, 𝔖 *serva me* ‖ [c] 𝔊 וּלְעוֹלָם; pr סביב prps זו לעולם זוֹלֵל׃ ‖ 9 1MS[Hill] זְלוּת; 𝔊 ἐπολυώρησας Sexta ἐξουθένησας = זַלֹּתָ; pro כרם מִסָּבִיב pc MSS בְּרוּם; pro כרם זלת Ἑβρ[h] χαρμ Ζολλω(θ) = כָּרֶם ז' ‖ Ps 13, 3 [a] prb l עַצָּבוֹת ‖ [b] 𝔊[A al] 𝔖[h] + וָלַיְלָה, frt recte ‖ 4 [⁀] prps אִישָׁנָה מָוֶת ‖ 6 𝔊 + καὶ ψαλῶ τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ ὑψίστου cf 7,18 ‖ Ps 14, 1 [⁀] 53,2 וְהִתְעִיבוּ עָוֶל ‖ 2 53,3 אֱלֹהִים ‖ 3 [a] 53,4 סָג ‖ [b] 1MS נֶאֱלְחוּ ‖ 4 [a] 4MSS 𝔊Σ Hie 𝔗 יֵדְעוּ ‖ [b] > 53,5 ‖ [c-c] prps אכלו לחם vel אָכוֹל לָחוּם vel אָכוֹל לחם ‖ [d] 53,5 אֱלֹהִים ‖ [e] prps יָרֵאוּ ‖ 5 [a] 𝔊 et 53,6 + לֹא־הָיָה פָחַד ‖ [b-b] 53,6 פִּזַּר c v 6 conjg ‖ אֱלֹהִים ‖ [b-b] 53,6 מַעֲצַת עָנִי הֹבִישׁוּ; prps עַצְמוֹת חֹנָךְ הֱבִישֹׁתָה 53,6 [a-a] 6 ‖ מְאָסָם ‖ 7 53,7 יְשֻׁעוֹת.

15 ¹מִזְמ֗וֹר לְדָ֫וִ֥ד
יְֽהוָ֗ה מִי־יָג֥וּר בְּאָהֳלֶ֑ךָ[a] מִי־[b]יִ֝שְׁכֹּ֗ן בְּהַ֣ר קָדְשֶֽׁךָ׃
²הוֹלֵ֣ךְ תָּ֭מִים וּפֹעֵ֣ל צֶ֑דֶק וְדֹבֵ֥ר אֱ֝מֶ֗ת בִּלְבָבֽוֹ׃
³לֹֽא־רָגַ֨ל׀ עַל־לְשֹׁנ֗וֹ
לֹא־עָשָׂ֣ה לְרֵעֵ֣הוּ רָעָ֑ה וְ֝חֶרְפָּ֗ה לֹא־נָשָׂ֥א עַל־קְרֹֽבוֹ׃
⁴נִבְזֶ֤ה׀ בְּֽעֵ֘ינָ֤יו נִמְאָ֗ס[a] וְאֶת־יִרְאֵ֣י יְהוָ֣ה יְכַבֵּ֑ד
נִשְׁבַּ֥ע לְ֝הָרַ֗ע[b] וְלֹ֣א יָמִֽר׃ ⁵כַּסְפּ֤וֹ׀ לֹא־נָתַ֬ן בְּנֶ֗שֶׁךְ
וְֽשֹׁחַ֥ד עַל־נָקִ֗י לֹ֥א לָקָ֑ח
עֹ֥שֵׂה אֵ֝֗לֶּה לֹ֣א יִמּ֣וֹט לְעוֹלָֽם׃

16 ¹מִכְתָּ֥ם לְדָוִ֑ד
שָֽׁמְרֵ֥נִי אֵ֝֗ל כִּֽי־חָסִ֥יתִי בָֽךְ׃ ²אָמַ֣רְתְּ[a] לַ֭יהוָה אֲדֹנָ֣י[b] אָ֑תָּה ט֝וֹבָתִ֗י בַּל־
עָלֶֽיךָ[c]׃ ³לִ֭קְדוֹשִׁים אֲשֶׁר־בָּאָ֣רֶץ הֵ֑מָּה וְ֝אַדִּירֵ֗י[a] כָּל־חֶפְצִי־בָֽם[b]׃ ⁴יִרְבּ֥וּ[a]
עַצְּבוֹתָם֮ [b]אַחֵ֪ר מָ֫הָ֥רוּ[b]
בַּל־אַסִּ֣יךְ נִסְכֵּיהֶ֣ם מִדָּ֑ם וּֽבַל־אֶשָּׂ֥א אֶת־שְׁ֝מוֹתָ֗ם עַל־שְׂפָתָֽי׃
⁵יְֽהוָ֗ה מְנָת־חֶלְקִ֥י וְכוֹסִ֑י אַ֝תָּ֗ה תּוֹמִ֥יךְ גּוֹרָלִֽי׃
⁶חֲבָלִ֣ים נָֽפְלוּ־לִ֭י בַּנְּעִמִ֑ים אַף־נַ֝חֲלָ֗ת שָֽׁפְרָ֥ה עָלָֽי׃
⁷אֲבָרֵ֗ךְ אֶת־יְ֭הוָה אֲשֶׁ֣ר יְעָצָ֑נִי אַף־לֵ֝יל֗וֹת יִסְּר֥וּנִי כִלְיוֹתָֽי׃
⁸שִׁוִּ֬יתִי יְהוָ֣ה לְנֶגְדִּ֣י תָמִ֑יד כִּ֥י מִֽ֝ימִינִ֗י בַּל־אֶמּֽוֹט׃
⁹לָכֵ֤ן׀ שָׂמַ֣ח[a] לִ֭בִּי וַיָּ֣גֶל כְּבוֹדִ֑י[b] אַף־בְּ֝שָׂרִ֗י יִשְׁכֹּ֥ן לָבֶֽטַח׃
¹⁰כִּ֤י׀ לֹא־תַעֲזֹ֣ב נַפְשִׁ֣י לִשְׁא֑וֹל לֹֽא־תִתֵּ֥ן חֲ֝סִידְ֫יךָ֗ לִרְא֥וֹת שָֽׁחַת׃
¹¹תּֽוֹדִיעֵנִי֮ אֹ֤רַח חַ֫יִּ֥ים שֹׂ֣בַע שְׂ֭מָחוֹת אֶת־פָּנֶ֑יךָ
נְעִמ֖וֹת בִּימִינְךָ֣ נֶֽצַח׃

17 ¹תְּפִלָּ֗ה לְדָ֫וִ֥ד [שִׂפְתֵ֥י מִרְמָֽה׃
שִׁמְעָ֤ה יְהוָ֨ה׀ צֶ֗דֶק הַקְשִׁ֥יבָה רִנָּתִ֗י הַאֲזִ֥ינָה תְפִלָּתִ֑י בְּ֝לֹ֗א

Ps 15, 1 [a] compl MSS בְּאָהֳלֶיךָ ‖ [b] 46MSS 𝔊𝔖 Hie וּמִי ‖ 3 frt l subst ‖ 4 [a] 𝔊 πονηρευόμενος = מֵרַע vel sim; prb recte ‖ [b] 𝔊 τῷ πλησίον αὐτοῦ = 𝔖 (לְהָרֵעַ) ‖ Ps 16, 2 [a] nonn MSS אָמַרְתִּי vel אָמַרְתְּ ut recte 𝔊𝔖 Hie ‖ [b] אדני vel ליהוה frt dl ‖ [c] Σ Hie 𝔗 *non sine te,* prps בַּל בִּלְעָדֶיךָ; cf ad v 3 ‖ 3 [a] 9MSS אדירי sine וְ ‖ [b] v 3 crrp; 𝔊 τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς = לקדושים אשר בְּאַרְצֹה המה הָאֱדִיר כל חָפְצוֹ בם; prps pro בל־עליך et v 3 אֲשֶׁר בְּלִיַּעַל כָּל־קְדֹשִׁים הֵמָּה וְאַדִּרִים כֻּלָּם חֶפְצוּ בָם ‖ 4 [a] 𝔖𝔗 יַרְבּוּ ‖ [b-b] prb crrp; prps ... אֲחֵרִים, בָּחֲרוּ al הֵמִירוּ ‖ 5 prb l תּוֹמֵךְ, al תּוֹסִיף ‖ 6 𝔊𝔖 נַחֲלָתִי ‖ 9 [a] MSS יִשְׂמַח ‖ [b] כְּבֵדִי? cf 7,6 ‖ 10 K חֲסִידֶיךָ, Q, mlt MSS Vrs חֲסִידְךָ ‖ 11 Θ שָׂבַע ‖ Ps 17, 1 𝔊 δικαιοσύνης μου, Ἀ Hie צִדְקִי.

²מִלְּפָנֶיךָ מִשְׁפָּטִי יֵצֵא עֵינֶיךָ תֶּחֱזֶינָה מֵישָׁרִים׃
³בָּחַנְתָּ לִבִּי ׀ פָּקַדְתָּ לַּיְלָה צְרַפְתַּנִי בַל־תִּמְצָא זַמֹּתִי[a]
בַּל־יַעֲבָר־פִּי׃ ⁴לִפְעֻלּוֹת אָדָם בִּדְבַר שְׂפָתֶיךָ אֲנִי שָׁמַרְתִּי[a]
אָרְחוֹת פָּרִיץ[b]׃ ⁵תָּמֹךְ אֲשֻׁרַי בְּמַעְגְּלוֹתֶיךָ בַּל־נָמוֹטּוּ פְעָמָי׃
⁶אֲנִי־קְרָאתִיךָ כִי־תַעֲנֵנִי אֵל הַט־אָזְנְךָ לִי שְׁמַע אִמְרָתִי׃
⁷הַפְלֵה[a] חֲסָדֶיךָ מוֹשִׁיעַ חוֹסִים[b] מִמִּתְקוֹמְמִים בִּימִינֶךָ׃
⁸שָׁמְרֵנִי כְּאִישׁוֹן בַּת־עָיִן בְּצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנִי׃
⁹מִפְּנֵי רְשָׁעִים זוּ שַׁדּוּנִי אֹיְבַי בְּנֶפֶשׁ יַקִּיפוּ עָלָי׃
¹⁰חֶלְבָּמוֹ סָּגְרוּ פִּימוֹ דִּבְּרוּ בְגֵאוּת׃
¹¹אַשֻּׁרֵנוּ[a] עַתָּה סְבָבוּנִי[b] עֵינֵיהֶם יָשִׁיתוּ לִנְטוֹת בָּאָרֶץ׃
¹²דִּמְיֹנוֹ כְּאַרְיֵה יִכְסוֹף לִטְרוֹף וְכִכְפִיר יֹשֵׁב בְּמִסְתָּרִים׃
¹³קוּמָה יְהוָה קַדְּמָה פָנָיו הַכְרִיעֵהוּ פַּלְּטָה נַפְשִׁי מֵרָשָׁע חַרְבֶּךָ׃
¹⁴[a]מִמְתִים יָדְךָ ׀ יְהוָה מִמְתִים מֵחֶלֶד חֶלְקָם בַּחַיִּים[a]
וּצְפִינְךָ[b] תְּמַלֵּא[c] בִטְנָם יִשְׂבְּעוּ בָנִים וְהִנִּיחוּ יִתְרָם לְעוֹלְלֵיהֶם׃
¹⁵אֲנִי בְּצֶדֶק אֶחֱזֶה פָנֶיךָ אֶשְׂבְּעָה בְהָקִיץ תְּמוּנָתֶךָ׃
**18** ¹לַמְנַצֵּחַ לְעֶבֶד יְהוָה לְדָוִד אֲשֶׁר דִּבֶּר ׀ לַיהוָה אֶת־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה
הַזֹּאת בְּיוֹם ׀ הִצִּיל־יְהוָה אוֹתוֹ מִכַּף כָּל־אֹיְבָיו וּמִיַּד שָׁאוּל׃ ²וַיֹּאמַר
°אֶרְחָמְךָ יְהוָה חִזְקִי°׃
³יְהוָה ׀ סַלְעִי וּמְצוּדָתִי וּמְפַלְטִי[a] אֵלִי צוּרִי אֶחֱסֶה־בּוֹ
מָגִנִּי וְקֶרֶן יִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי[b]׃
⁴מְהֻלָּל אֶקְרָא יְהוָה וּמִן־אֹיְבַי אִוָּשֵׁעַ׃

2 𝔊 οἱ ὀφθαλμοί μου ‖ 3 [a] l c 𝔊ʼΑΣ Hie 𝔖 זִמָּתִי vel זַמֹּתִי et trsp accent ‖ [b] prb crrp ‖ 4 [a] trsp : cf 2S 18,12, vel l נִשְׁמַרְתִּי ‖ [b] prb crrp, l מִצְוֹתֶיךָ vel tale quid ‖ 5 frt l תָּמְכוּ vel תָּמַךְ אשורי ‖ 7 [a] mlt MSS הַפְלֵא ‖ [b] 𝔊 τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ ‖ 10 prps חֵלֶב לִבָּמוֹ ‖ 11 [a] mlt MSS אַשְׁרֻנוּ, 1MS אשרוני, 𝔊* ἐκβαλόντες με (aram אשדוני), 𝔖 *laudaverunt me* (אִשְּׁרוּנִי), Hie *incedentes adversum me* (id); prps יְשָׁרוּנִי ‖ [b] K𝔊𝔖 Hie recte סְבָבוּנִי, Q et mlt MSS 𝔗 סְבָבוּנוּ ‖ 12 𝔊 ὑπέλαβόν με = דִּמּוּנִי; prps דָּמִינוּ c v 11 conjg ‖ 13 prb c v 14 conjg ‖ 14 [a-a] crrp; pro מִמְתִים[1-2] (Var[B] מְמִתִים) 𝔊 ἀπὸ ἐχθρῶν (l νεκρῶν = מִמֵּתֵי) et ἀπὸ ὀλίγων (sic 𝔊[B marg]), 𝔖 ʼΑ ἀπὸ τεθνηκότων bis (= מִמֵּתִים), Hie *a viris ... qui mortui sunt;* pro חֶלְקָם 𝔊𝔖 חַלְּקֵם ‖ [b] K וּצְפִינְךָ, Q וּצְפוּנְךָ ‖ [c] 𝔊𝔖 תְּמַלֵּא ‖ Ps 18, 1 compl MSS c 2S 22,1 וּמִכַּף ‖ 2 °-° > 2S (prps אֲרֹמִמְךָ) ‖ 3 [a] 15MSS 2S + לִי, sed frt dl ‖ [b] ? dl (vel dl ? מָגִנִּי) et ins וּמְנוּסִי מֵחָמָס תֹּשִׁעֵנִי cf 2S.

5 אֲפָפ֥וּנִי חֶבְלֵי־[a]מָ֑וֶת[b] וְֽנַחֲלֵ֥י[c] בְלִיַּ֣עַל יְבַֽעֲת֥וּנִי׃
6 חֶבְלֵ֣י שְׁא֣וֹל סְבָב֑וּנִי קִ֝דְּמ֗וּנִי מ֣וֹקְשֵׁי מָֽוֶת׃
7 בַּצַּר־לִ֤י ׀ אֶֽקְרָ֣א יְהוָה֮ וְאֶל־אֱלֹהַ֪י אֲשַׁ֫וֵּ֥עַ
יִשְׁמַ֣ע[a] מֵהֵיכָל֣וֹ קוֹלִ֑י וְ֝שַׁוְעָתִ֗י לְפָנָ֤יו[b] ׀ תָּב֬וֹא בְאָזְנָֽיו׃ [לֽוֹ׃
8 וַתִּגְעַ֬שׁ[a] וַתִּרְעַ֨שׁ ׀ הָאָ֗רֶץ [b]וּמוֹסְדֵ֣י הָרִ֣ים[b] יִרְגָּ֑זוּ וַ֝יִּתְגָּֽעֲשׁ֗וּ כִּי־חָ֥רָה
9 עָ֘לָ֤ה עָשָׁ֨ן ׀ בְּאַפּ֗וֹ וְאֵשׁ־מִפִּ֥יו תֹּאכֵ֑ל גֶּ֝חָלִ֗ים בָּעֲר֥וּ מִמֶּֽנּוּ׃
10 וַיֵּ֣ט שָׁ֭מַיִם וַיֵּרַ֑ד וַ֝עֲרָפֶ֗ל תַּ֣חַת רַגְלָֽיו׃
11 וַיִּרְכַּ֣ב עַל־כְּ֭רוּב וַיָּעֹ֑ף וַ֝יֵּ֗דֶא עַל־כַּנְפֵי־רֽוּחַ׃
12 יָ֤שֶׁת[a] חֹ֨שֶׁךְ ׀ [b]סִתְר֗וֹ[c] סְבִיבוֹתָ֥יו סֻכָּת֑וֹ[d] חֶשְׁכַת־[e]מַ֝֗יִם עָבֵ֥י[f] שְׁחָקִֽים[b]׃
13 מִ֭נֹּגַהּ נֶגְדּ֑וֹ °עָבָ֥יו עָבְר֑וּ בָּ֝רָ֗ד וְגַֽחֲלֵי־°אֵֽשׁ׃
14 וַיַּרְעֵ֬ם[a] בַּשָּׁמַ֨יִם[b] ׀ יְֽהוָ֗ה וְ֭עֶלְיוֹן יִתֵּ֣ן קֹל֑וֹ [c]בָּ֝רָ֗ד וְגַֽחֲלֵי־אֵֽשׁ[c]׃
15 וַיִּשְׁלַ֣ח חִ֭צָּיו[a] וַיְפִיצֵ֑ם [b]וּבְרָקִ֥ים רָ֝֗ב[b] וַיְהֻמֵּֽם[c]׃
16 וַיֵּ֤רָא֨וּ ׀ אֲפִ֥יקֵי מַ֗יִם[a] וַֽיִּגָּלוּ֮[b] מוֹסְד֪וֹת תֵּ֫בֵ֥ל
מִגַּעֲרָ֣תְךָ[c] יְהוָ֑ה מִ֝נִּשְׁמַ֗ת ר֣וּחַ אַפֶּֽךָ[d]׃
17 יִשְׁלַ֣ח מִ֭מָּרוֹם יִקָּחֵ֑נִי יַ֝מְשֵׁ֗נִי מִמַּ֥יִם רַבִּֽים׃
18 יַצִּילֵנִי מֵאֹיְבִ֣י[a] עָ֑ז וּ֝מִשֹּׂנְאַ֗י[b] כִּי־אָמְצ֥וּ מִמֶּֽנִּי׃
19 יְקַדְּמ֥וּנִי בְי֣וֹם אֵידִ֑י וַיְהִי־יְהוָ֖ה לְמִשְׁעָ֣ן לִֽי׃
20 °וַיּוֹצִיאֵ֣נִי לַמֶּרְחָ֑ב° יְ֝חַלְּצֵ֗נִי כִּ֘י חָ֥פֵֽץ בִּֽי׃
21 יִגְמְלֵ֣נִי יְהוָ֣ה כְּצִדְקִ֑י[a] כְּבֹ֥ר[b] יָ֝דַ֗י יָשִׁ֥יב לִֽי׃
22 כִּֽי־שָׁ֭מַרְתִּי דַּרְכֵ֣י יְהוָ֑ה וְלֹֽא־רָ֝שַׁ֗עְתִּי מֵאֱלֹהָֽי׃
23 כִּ֣י כָל־מִשְׁפָּטָ֣יו לְנֶגְדִּ֑י וְ֝חֻקֹּתָ֗יו לֹא־°אָסִ֥יר מֶֽנִּי°׃
24 וָאֱהִ֣י תָמִ֣ים עִמּ֑וֹ וָ֝אֶשְׁתַּמֵּ֗ר מֵעֲוֺנִֽי׃
25 וַיָּֽשֶׁב־יְהוָ֣ה לִ֣י כְצִדְקִ֑י כְּבֹ֥ר יָ֝דַ֗י לְנֶ֣גֶד עֵינָֽיו׃
26 עִם־חָסִ֥יד תִּתְחַסָּ֑ד עִם־גְּבַ֥ר תָּ֝מִ֗ים תִּתַּמָּֽם׃

5 [a] l c 2S מִשְׁבְּרֵי ‖ [b] 2S𝔊L מָיִם ‖ [c] 2S sine וְ ‖ 6 2S סַבֻּנִי ‖ 7 [a] 2S וַיִּשְׁמַע ‖ [b] dl cf 2S ‖ 8 [a] 2SQ וַיִּתְגָּעַשׁ ‖ [b-b] 2S מוֹסְדוֹת הַשָּׁמַיִם ‖ 11 10MSS 2S וַיֵּרָא; l 𝔐 ‖ 12 [a] 𝔊𝔗 2S וַיָּשֶׁת ‖ [b-b] crrp ‖ [c] > 2S ‖ [d] 2S סֻכּוֹת; l 𝔐 ‖ [e] 2S חַשְׁרַת ‖ [f] l frt עָבִי cf ἈΣ ‖ 13 °-° 2S בָּעֲרוּ גַּחֲלֵי; frt dl עביו (𝔊 Hie עָבִים) ‖ 14 [a] 2S sine וַ ‖ [b] nonn MSS 𝔊 מִשׁ׳, 2S מִן־שָׁ׳ ‖ [c-c] dl c 𝔊 2S ‖ 15 [a] 2S חִצִּים ‖ [b-b] 2S בָּרָק, l וַיִּבְרֹק בָּרָק c 2S𝔊L (καὶ ἤστραψεν ἀστραπήν) cf Ps 144,6 ‖ [c] 2SQ וַיָּהֹם ‖ 16 [a] 2S יָם ‖ [b] 2S sine וַ ‖ [c] 2S בְּגַעֲרַת ‖ [d] 2S אַפּוֹ ‖ 18 [a] 𝔊𝔖𝔗 Hie מאיבי ‖ [b] ו > 2S ‖ 19 ל > 2S ‖ 20 °-° l c 2S וַיֹּצֵא לַמֶּרְחָב אֹתִי ‖ 21 [a] 2S כְּצִדְקָתִי, id 25 ‖ [b] 2S𝔊L δόξαν (כְּבֹד), l 𝔐 cf 25 ‖ 23 °-° 2S אָסוּר מִמֶּנָּה, 2S𝔊L תָּסוּר (?) מֶנִּי; l prb 𝔐 ‖ 24 2S melius וָאֶשְׁתַּמְּרָה ‖ 26 2S גִּבּוֹר, frt add.

27 עִם־נָבָר תִּתְבָּרָר[a] וְעִם־עִקֵּשׁ תִּתְפַּתָּל[b]׃
28 כִּי־אַתָּה עַם־עָנִי תוֹשִׁיעַ °וְעֵינַיִם רָמוֹת° תַּשְׁפִּיל׃
29 כִּי־אַתָּה [a]תָּאִיר נֵרִי יְהוָה[a] אֱלֹהַי[b] יַגִּיהַּ חָשְׁכִּי׃
30 כִּי־בְךָ °אָרֻץ גְּדוּד° וּבֵאלֹהַי אֲדַלֶּג־שׁוּר׃
31 הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת־יְהוָה צְרוּפָה
[a]מָגֵן הוּא [b]לְכֹל ׀ הַחֹסִים[b] בּוֹ׃
32 כִּי מִי אֱלוֹהַּ[a] מִבַּלְעֲדֵי יְהוָה וּמִי־צוּר זוּלָתִי[b] אֱלֹהֵינוּ׃
33 הָאֵל הַמְאַזְּרֵנִי[a] חָיִל וַיִּתֵּן[b] תָּמִים דַּרְכִּי׃
34 מְשַׁוֶּה רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת וְעַל בָּמֹתַי יַעֲמִידֵנִי׃
35 מְלַמֵּד יָדַי לַמִּלְחָמָה וְנִחֲתָה[a] קֶשֶׁת־נְחוּשָׁה[b] זְרוֹעֹתָי׃
36 וַתִּתֶּן־לִי מָגֵן יִשְׁעֶךָ[a] [b]וִימִינְךָ תִסְעָדֵנִי[b] וְעַנְוַתְךָ[c] תַרְבֵּנִי[d]׃
37 תַּרְחִיב צַעֲדִי תַחְתָּי וְלֹא מָעֲדוּ קַרְסֻלָּי׃
38 אֶרְדּוֹף אוֹיְבַי וְאַשִּׂיגֵם וְלֹא־אָשׁוּב עַד־כַּלּוֹתָם׃
39 [a]אֶמְחָצֵם וְלֹא־[b]יֻכְלוּ קוּם[b] יִפְּלוּ[c] תַּחַת רַגְלָי׃
40 וַתְּאַזְּרֵנִי חַיִל לַמִּלְחָמָה תַּכְרִיעַ קָמַי תַּחְתָּי׃
41 וְאֹיְבַי נָתַתָּה לִּי עֹרֶף °וּמְשַׂנְאַי אַצְמִיתֵם°׃
42 יְשַׁוְּעוּ וְאֵין מוֹשִׁיעַ עַל־יְהוָה וְלֹא עָנָם׃
43 וְאֶשְׁחָקֵם [a]כְּעָפָר עַל־פְּנֵי־רוּחַ[a] כְּטִיט חוּצוֹת אֲרִיקֵם[b]׃
44 תְּפַלְּטֵנִי[a] מֵרִיבֵי עָם[b]
תְּשִׂימֵנִי לְרֹאשׁ גּוֹיִם עַם לֹא־יָדַעְתִּי יַעַבְדוּנִי׃
45 לְשֵׁמַע[a] אֹזֶן יִשָּׁמְעוּ לִי בְּנֵי־נֵכָר יְכַחֲשׁוּ־[b]לִי׃
46 בְּנֵי־נֵכָר יִבֹּלוּ[a] וְיַחְרְגוּ[b] מִמִּסְגְּרוֹתֵיהֶם[c]׃

27 [a] 2S תִּתָּבָר; frt l תִּתְגַּבָּר וְעִם גִּבּוֹר ‖ [b] 2S תִּתַּפָּל ‖ 28 °–° 2S^MSS וְעֵינֶיךָ עַל־רָמִים, 𝔊 et 2S^𝔊L וְעֵינֵי רָמִים ‖ 29 [a-a] dl תָּאִיר c 2S vel יהוה; trsp ‸ ‖ [b] 2S וַיהוָה ‖ 30 °–° prb l אָרֹץ גָּדֵר cf 2S^𝔊L πεφραγμένος (= גָּדֵר) ‖ 31 [a] ? vb nonn exc ‖ [b-b] l ? לַחוֹסִים ‖ 32 [a] l c 2S אֵל ‖ [b] 2S מִבַּלְעֲדֵי ‖ 33 [a] 2S מָעוּזִּי ‖ [b] 2S וַיַּתֵּר ‖ 34 l c 𝔊 2S^𝔊𝔖 Hie בָּמוֹת ‖ 35 [a] 2S 1MS וְנִחַת (cf 𝔖𝔗Σ Hie), 𝔊 ἔθου (נָתַתָּה) ‖ [b] > 2S^𝔊L ‖ 36 [a] 𝔊^MSS 2S^𝔊 יִשְׁעִי, 𝔖𝔗 יֵשַׁע ‖ [b-b] dl c 2S ‖ [c] 2S 2S^𝔊AB Σ𝔗 וַעֲנֹתְךָ 𝔊Θ𝔖 עֲנוֹתְךָ (παιδ(ε)ία), prps עֶזְרָתְךָ (vel צִדְקָתְךָ) et ‖ [d] Θ הִיא תוֹרָנִי, ins c 𝔊 לָנֶצַח ‖ 38 2S וָאַשְׁמִידֵם ‖ 39 [a] 2S + וָאֲכַלֵּם ‖ [b-b] 2S יְקוּמוּן ‖ [c] 2S יִ׳ = 𝔖𝔗 ‖ 40 2S^K ותזרני ‖ 41 °–° 2S מְ׳ וְאַצְ׳ Hie תַּצְ׳ (2S^𝔊AB וַתִּצ׳) frt recte; frt vb ante משנאי exc ‖ 42 l c 2S אֶל ‖ 43 [a-a] 2S כַּעֲפַר־אֶרֶץ (2S^𝔊L = Ps); prb l כַּעֲפַר רְחֹב ‖ [b] l c 2S^𝔊𝔖𝔗 אֲדִקֵּם ‖ 44 [a] 2S וַתְּ׳ ‖ [b] 2S עַמִּי, 𝔊^A 2S^𝔊 עַמִּים; frt 49^c-c huc trsp ‖ 45 [a] 2S לִשְׁמוֹעַ; 2S *b* ante *a* habet ‖ [b] 2S יִתְכַּחֲשׁוּ, prb l יְכַחֲשׁוּ ‖ 46 [a] 𝔊 יִבְלוּ, prps יִבְלוּ לִי, vel יִבְלוּ שַׁי ‖ [b] 2S וַיַּחְגְּרוּ; prps יֶחֶרְדוּ ‖ [c] 𝔊𝔖 מִמִּסְלוֹתֵיהֶם.

47 חַי־יְ֭הוָה וּבָר֣וּךְ צוּרִ֑י וְ֝יָר֗וּם אֱלוֹהֵ֥י יִשְׁעִֽי׃
48 הָאֵ֗ל הַנּוֹתֵ֣ן נְקָמ֣וֹת לִ֑י וַיַּדְבֵּ֖ר עַמִּ֣ים תַּחְתָּֽי׃
49 מְפַלְּטִ֗י[a] מֵאֹ֫יְבָ֥י אַ֣ף[b] [c]מִן־קָ֭מַי תְּרוֹמְמֵ֑נִי[c] מֵאִ֥ישׁ חָ֝מָ֗ס[d] תַּצִּילֵֽנִי׃
50 עַל־כֵּ֤ן ׀ אוֹדְךָ֖ °בַגּוֹיִ֥ם ׀ יְהוָ֑ה° וּלְשִׁמְךָ֥ אֲזַמֵּֽרָה׃
51 מַגְדִּל֮ יְשׁוּע֪וֹת מַ֫לְכּ֥וֹ וְעֹ֤שֶׂה חֶ֨סֶד ׀ לִמְשִׁיח֗וֹ
לְדָוִ֥ד וּלְזַרְע֗וֹ עַד־עוֹלָֽם׃

**19** 1 לַמְנַצֵּ֗חַ מִזְמ֥וֹר לְדָוִֽד׃
2 הַשָּׁמַ֗יִם מְֽסַפְּרִ֥ים כְּבוֹד־אֵ֑ל וּֽמַעֲשֵׂ֥ה יָ֝דָ֗יו מַגִּ֥יד הָרָקִֽיעַ׃
3 י֣וֹם לְ֭יוֹם יַבִּ֣יעַֽ אֹ֑מֶר וְלַ֥יְלָה לְּ֝לַ֗יְלָה יְחַוֶּה־דָּֽעַת׃
4 אֵֽין־אֹ֭מֶר וְאֵ֣ין דְּבָרִ֑ים בְּ֝לִ֗י נִשְׁמָ֥ע קוֹלָֽם׃
5 בְּכָל־הָאָ֨רֶץ ׀ יָ֘צָ֤א קַוָּ֗ם[a] וּבִקְצֵ֣ה תֵ֭בֵל מִלֵּיהֶ֑ם
לַ֝שֶּׁ֗מֶשׁ[b] שָֽׂם־אֹ֥הֶל בָּהֶֽם[c]׃
6 וְה֗וּא כְּ֭חָתָן יֹצֵ֣א מֵחֻפָּת֑וֹ יָשִׂ֥ישׂ כְּ֝גִבּ֗וֹר לָר֥וּץ אֹֽרַח׃
7 מִקְצֵ֤ה הַשָּׁמַ֨יִם ׀ מֽוֹצָא֗וֹ וּתְקוּפָת֥וֹ עַל־קְצוֹתָ֑ם
וְאֵ֥ין נִ֝סְתָּ֗ר מֵֽחַמָּתֽוֹ׃
8 תּ֘וֹרַ֤ת יְהוָ֣ה תְּ֭מִימָה מְשִׁ֣יבַת נָ֑פֶשׁ
עֵד֥וּת יְהוָ֥ה נֶ֝אֱמָנָ֗ה מַחְכִּ֥ימַת פֶּֽתִי׃
9 פִּקּ֘וּדֵ֤י יְהוָ֣ה יְ֭שָׁרִים מְשַׂמְּחֵי־לֵ֑ב
מִצְוַ֥ת יְהוָ֥ה בָּ֝רָ֗ה מְאִירַ֥ת עֵינָֽיִם׃
10 יִֽרְאַ֤ת יְהוָ֨ה ׀ טְהוֹרָה֮ עוֹמֶ֪דֶת לָ֫עַ֥ד
מִֽשְׁפְּטֵי־יְהוָ֥ה אֱמֶ֑ת צָֽדְק֥וּ יַחְדָּֽו׃
11 הַֽנֶּחֱמָדִ֗ים מִ֭זָּהָב וּמִפַּ֣ז רָ֑ב
וּמְתוּקִ֥ים מִ֝דְּבַ֗שׁ וְנֹ֣פֶת צוּפִֽים׃
12 גַּֽם־עַ֭בְדְּךָ נִזְהָ֣ר בָּהֶ֑ם בְּ֝שָׁמְרָ֗ם עֵ֣קֶב רָֽב׃
13 שְׁגִיא֥וֹת מִֽי־יָבִ֑ין מִֽנִּסְתָּר֥וֹת נַקֵּֽנִי׃
14 גַּ֤ם מִזֵּדִ֨ים[a] ׀ חֲשֹׂ֬ךְ עַבְדֶּ֗ךָ אַֽל־יִמְשְׁלוּ־בִ֣י[b]
אָ֣ז אֵיתָ֑ם[c] וְ֝נִקֵּ֗יתִי מִפֶּ֥שַׁע רָֽב׃
15 יִהְי֥וּ לְרָצ֨וֹן ׀ אִמְרֵי־פִ֡י וְהֶגְי֣וֹן לִבִּ֣י לְפָנֶ֑יךָ° יְ֝הוָ֗ה צוּרִ֥י וְגֹאֲלִֽי׃

48 2S וּמֹרִיד, prps וּמַרֵד vel וְרוֹדֵד ‖ 49 [a] 2S וּמוֹצִיאִי ‖ [b] l c 𝔊 מֵאֹיְבַי אַף; trsp accent ‖ [c-c] cf ad 44 ‖ [d] 2S חֲמָסִים ‖ 50 °-° 2S invers; frt l יְהוָה בַּגּוֹיִם לְשִׁמְךָ ‖ Ps 19, 5 [a] prps קוֹלָם ‖ [b] pl MSS וְלַ' ‖ [c] prps בַּיָּם, al בִּתְהוֹם ‖ 7 18MSS 𝔊 עַד ‖ 11 Var וּמִפָּז ‖ 13 ? trsp *a* et *b* ‖ 14 [a] 𝔊 מִזָּרִים ‖ [b] 𝔖 בִּי ‖ [c] Var^Ken אָתָּם; trsp ∧ ‖ 15 𝔊 + תָּמִיד.

**20** 1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 יַעַנְךָ יְהוָה בְּיוֹם צָרָה יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם׀ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב׃
3 יִשְׁלַח־עֶזְרְךָ מִקֹּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָּ׃
4 יִזְכֹּר כָּל־מִנְחֹתֶךָ[a] וְעוֹלָתְךָ[b] יְדַשְּׁנֶה[c] סֶלָה׃
5 יִתֶּן־לְךָ כִלְבָבֶךָ וְכָל־עֲצָתְךָ יְמַלֵּא׃
6 נְרַנְּנָה׀ בִּישׁוּעָתֶךָ וּבְשֵׁם־אֱלֹהֵינוּ נִדְגֹּל
יְמַלֵּא יְהוָה כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ׃
7 עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי הוֹשִׁיעַ׀ יְהוָה מְשִׁיחוֹ
יַעֲנֵהוּ מִשְּׁמֵי קָדְשׁוֹ בִּגְבֻרוֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ׃
8 אֵלֶּה בָרֶכֶב וְאֵלֶּה בַסּוּסִים וַאֲנַחְנוּ׀ בְּשֵׁם־יְהוָה[a] אֱלֹהֵינוּ נַזְכִּיר[b]׃
9 הֵמָּה כָּרְעוּ וְנָפָלוּ וַאֲנַחְנוּ קַּמְנוּ וַנִּתְעוֹדָד׃
10 יְהוָה הוֹשִׁיעָה[a] הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ[b] בְיוֹם־קָרְאֵנוּ׃

**21** 1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 יְהוָה בְּעָזְּךָ יִשְׂמַח־מֶלֶךְ וּבִישׁוּעָתְךָ מַה[a]־יָּגֶיל[b] מְאֹד׃
3 תַּאֲוַת לִבּוֹ נָתַתָּה לּוֹ וַאֲרֶשֶׁת שְׂפָתָיו בַּל־מָנַעְתָּ סֶּלָה׃
4 כִּי־תְקַדְּמֶנּוּ בִּרְכוֹת טוֹב תָּשִׁית לְרֹאשׁוֹ עֲטֶרֶת פָּז׃
5 חַיִּים׀ שָׁאַל מִמְּךָ[a] נָתַתָּה לּוֹ אֹרֶךְ יָמִים עוֹלָם[b] וָעֶד׃
6 גָּדוֹל כְּבוֹדוֹ בִּישׁוּעָתֶךָ הוֹד וְהָדָר תְּשַׁוֶּה עָלָיו׃
7 כִּי־תְשִׁיתֵהוּ בְרָכוֹת לָעַד תְּחַדֵּהוּ בְשִׂמְחָה אֶת־פָּנֶיךָ׃
8 כִּי־הַמֶּלֶךְ בֹּטֵחַ בַּיהוָה וּבְחֶסֶד עֶלְיוֹן בַּל־יִמּוֹט׃
9 תִּמְצָא יָדְךָ לְכָל־אֹיְבֶיךָ יְמִינְךָ תִּמְצָא שֹׂנְאֶיךָ׃
10 תְּשִׁיתֵמוֹ׀ כְּתַנּוּר אֵשׁ לְעֵת פָּנֶיךָ °יְהוָה בְּאַפּוֹ° יְבַלְּעֵם וְתֹאכְלֵם
11 פִּרְיָמוֹ מֵאֶרֶץ תְּאַבֵּד וְזַרְעָם מִבְּנֵי אָדָם׃ [אֵשׁ׃
12 כִּי־נָטוּ עָלֶיךָ רָעָה חָשְׁבוּ מְזִמָּה בַּל־יוּכָלוּ׃
13 כִּי תְּשִׁיתֵמוֹ שֶׁכֶם בְּמֵיתָרֶיךָ תְּכוֹנֵן עַל־פְּנֵיהֶם׃
14 רוּמָה יְהוָה בְעֻזֶּךָ נָשִׁירָה וּנְזַמְּרָה גְּבוּרָתֶךָ׃

Ps 20, 3 frt l מִקָּדְשׁוֹ ‖ 4 [a] mlt MSS מִנְחָתֶיךָ, 𝔊 Hie מִנְחָתְךָ ‖ [b] 4MSS 𝔖𝔗 וְעוֹלֹתֶיךָ ‖ [c] prb l יְדַשְּׁנָה ‖ 5 5MSS 𝔊[A al] 𝔖 + יהוה ‖ 6 𝔊 μεγαλυνθησόμεθα (נַגְדִּיל vel נִגַּדֵּל); prps נָגִיל ‖ 7 Ἀ Σ Hie 𝔖 בִּגְבוּרַת cf 21,14 ‖ 8 [a] >𝔊[A] ‖ [b] 𝔊[MSS] μεγαλυνθησόμεθα 𝔖 *fortes sumus*, frt l נַגְבִּיר ‖ 10 [a] trsp ‸ ‖ [b] l c 𝔊 Hie (וַ)עֲנֵנוּ vel הוֹשִׁיעַ in *a* ‖ Ps 21, 2 [a] >𝔊𝔖 Hie ‖ [b] K יָגִיל, Q יָגֶל ‖ 5 [a] ? dl ‖ [b] pc MSS לְעוֹלָם ‖ 7 l ? תְּרַוֵּהוּ ‖ 9 prps תִּמְחַץ ‖ 10 °-° frt gl ‖ 12 pc MSS 𝔊[ℵA] מְזִמּוֹת ‖ 14 MSS 𝔊 Hie גְּבוּרֹתֶיךָ.

22 ¹לַמְנַצֵּ֥חַ עַל־אַיֶּ֥לֶת הַשַּׁ֗חַר מִזְמ֥וֹר לְדָוִֽד׃
²אֵלִ֣י אֵ֭לִי לָמָ֣ה עֲזַבְתָּ֑נִי רָח֥וֹק מִ֝ישׁוּעָתִ֗י[a] [b]דִּבְרֵ֥י שַׁאֲגָתִֽי׃[b] ³אֱלֹהַ֗י
אֶקְרָ֣א י֭וֹמָם וְלֹ֣א תַעֲנֶ֑ה וְ֝לַ֗יְלָה וְֽלֹא־ד֘וּמִיָּ֥ה לִֽי׃
⁴וְאַתָּ֥ה קָד֑וֹשׁ[a] י֝וֹשֵׁ֗ב תְּהִלּ֥וֹת[b] יִשְׂרָאֵֽל׃[c]
⁵בְּ֭ךָ בָּטְח֣וּ אֲבֹתֵ֑ינוּ בָּ֝טְח֗וּ וַתְּפַלְּטֵֽמוֹ׃
⁶אֵלֶ֣יךָ זָעֲק֣וּ וְנִמְלָ֑טוּ בְּךָ֖ בָטְח֣וּ וְלֹא־בֽוֹשׁוּ׃
⁷וְאָנֹכִ֣י תוֹלַ֣עַת וְלֹא־אִ֑ישׁ חֶרְפַּ֥ת אָ֝דָ֗ם וּבְז֥וּי עָֽם׃
⁸כָּל־רֹ֭אַי יַלְעִ֣גוּ לִ֑י יַפְטִ֥ירוּ בְ֝שָׂפָ֗ה יָנִ֥יעוּ רֹֽאשׁ׃
⁹גֹּ֣ל אֶל־יְהוָ֣ה יְפַלְּטֵ֑הוּ יַ֝צִּילֵ֗הוּ כִּ֘י חָ֥פֵֽץ בּֽוֹ׃
¹⁰כִּֽי־אַתָּ֣ה גֹחִ֣י[a] מִבָּ֑טֶן מַ֝בְטִיחִ֗י[b] עַל־שְׁדֵ֥י[c] אִמִּֽי׃
¹¹עָ֭לֶיךָ הָשְׁלַ֣כְתִּי מֵרָ֑חֶם מִבֶּ֥טֶן אִ֝מִּ֗י אֵ֣לִי אָֽתָּה׃
¹²אַל־תִּרְחַ֣ק מִ֭מֶּנִּי כִּי־°צָרָ֣ה קְרוֹבָ֑ה° כִּי־אֵ֥ין עוֹזֵֽר׃
¹³סְ֭בָבוּנִי פָּרִ֣ים רַבִּ֑ים אַבִּירֵ֖י בָשָׁ֣ן כִּתְּרֽוּנִי׃
¹⁴פָּצ֣וּ עָלַ֣י פִּיהֶ֑ם אַ֝רְיֵ֗ה טֹרֵ֥ף וְשֹׁאֵֽג׃
¹⁵כַּמַּ֥יִם נִשְׁפַּכְתִּי֮ וְהִתְפָּֽרְד֗וּ כָּֽל־עַצְמ֫וֹתָ֥י
הָיָ֣ה לִ֭בִּי כַּדּוֹנָ֑ג נָ֝מֵ֗ס בְּת֣וֹךְ מֵעָֽי׃
¹⁶יָ֘בֵ֤שׁ כַּחֶ֨רֶשׂ ׀ כֹּחִ֗י[a] וּ֭לְשׁוֹנִי [b]מֻדְבָּ֣ק מַלְקוֹחָ֑י[b]
וְֽלַעֲפַר־מָ֥וֶת תִּשְׁפְּתֵֽנִי׃
¹⁷כִּ֥י סְבָב֗וּנִי כְּלָ֫בִ֥ים[a] עֲדַ֣ת מְ֭רֵעִים הִקִּיפ֑וּנִי
כָּ֝אֲרִ֗י[b] יָדַ֥י וְרַגְלָֽי׃
¹⁸אֲסַפֵּ֥ר כָּל־עַצְמוֹתָ֑י הֵ֥מָּה יַ֝בִּ֗יטוּ יִרְאוּ־בִֽי׃
¹⁹יְחַלְּק֣וּ בְגָדַ֣י לָהֶ֑ם וְעַל־לְ֝בוּשִׁ֗י יַפִּ֥ילוּ גוֹרָֽל׃
²⁰וְאַתָּ֣ה יְ֭הוָה אַל־תִּרְחָ֑ק אֱ֝יָלוּתִ֗י לְעֶזְרָ֥תִי חֽוּשָׁה׃
²¹הַצִּ֣ילָה מֵחֶ֣רֶב נַפְשִׁ֑י מִיַּד־כֶּ֝֗לֶב יְחִידָתִֽי׃
²²ה֭וֹשִׁיעֵנִי מִפִּ֣י אַרְיֵ֑ה וּמִקַּרְנֵ֖י רֵמִ֣ים[a] עֲנִיתָֽנִי׃[b]
²³אֲסַפְּרָ֣ה שִׁמְךָ֣ לְאֶחָ֑י בְּת֖וֹךְ קָהָ֣ל אֲהַלְלֶֽךָּ׃

Ps 22, 1 𝔊Σ𝔗 אֱיָלֻת ‖ 2 [a] prps מִשַּׁוְעָתִי (מי״י שַׁוְ) ‖ [b-b] frt dl; trsp :; 𝔊𝔖 שְׁגָאֹתַי ‖ 3 dl וְ ‖ 4 [a] 𝔊[אA] ἐν ἁγίῳ ‖ [b] pl MSS תהלת, 𝔊𝔖 Hie *sing* ‖ [c] prps בְּךָ cf 71,6 ‖ 9 𝔊𝔖 Hie גַּל (*pf*), prps יָגֹל, al גֹּאֲלוֹ (pro גל אל) ‖ 10 [a] 71,6 גּוֹזִי ‖ [b] 𝔊𝔖 Hie מִבְטַחִי ‖ [c] 𝔊𝔖[MSS] Hie מִשְּׁדֵי ‖ 12 [°-°] frt l צַר לִי קְרֹבָה ‖ 15 vb exc ? ‖ 16 [a] l חִכִּי ‖ [b-b] l frt מְ׳ מֻדְבָּק vel בְּמ׳ ‖ 17 [a] 𝔊 + רַבִּים ‖ [b] MSS[G] כַּאֲרִי, 1 MS כָּאֲרוּ, Complut כָּארוּ, 1 MS כארֵי, Vrs כָּארוּ vel כָּאֲרוּ (Σ [ὡς ζητοῦντες δῆσαι] כארֵי); prps כָּלוּ, al כִּתְּרוּ ‖ 18 l ? עַצְּבוֹתַי cf Ij 9,28 ‖ 22 [a] mlt MSS רְאֵמִים ‖ [b] prps עֲנִיָּתִי (𝔊 τὴν ταπείνωσίν μου, sim Σ𝔖 *humiliationem meam*), al עֶזְרָנִי.

24 יִרְאֵי יְהוָה ׀ הַלְלוּהוּ כָּל־זֶרַע יַעֲקֹב כַּבְּדוּהוּ
[a]וְגוּרוּ[b] מִמֶּנּוּ כָּל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל[a]׃
25 כִּי לֹא־בָזָה[a] וְלֹא שִׁקַּץ עֱנוּת[b] עָנִי
וְלֹא־הִסְתִּיר פָּנָיו [c]מִמֶּנּוּ וּבְשַׁוְּעוֹ[c] אֵלָיו שָׁמֵעַ׃
26 מֵאִתְּךָ תְּהִלָּתִי בְּקָהָל רָב נְדָרַי אֲשַׁלֵּם נֶגֶד יְרֵאָיו׃
27 יֹאכְלוּ עֲנָוִים ׀ וְיִשְׂבָּעוּ יְהַלְלוּ יְהוָה דֹּרְשָׁיו
יְחִי לְבַבְכֶם לָעַד׃
28 יִזְכְּרוּ ׀ וְיָשֻׁבוּ אֶל־יְהוָה כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ
וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל־מִשְׁפְּחוֹת גּוֹיִם׃
29 כִּי לַיהוָה הַמְּלוּכָה וּמֹשֵׁל בַּגּוֹיִם׃
[לֹא[c] חִיָּה[d]׃
30 אָכְלוּ[a] וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ ׀ כָּל־דִּשְׁנֵי־אֶרֶץ לְפָנָיו יִכְרְעוּ כָּל־יוֹרְדֵי עָפָר וְנַפְשׁוֹ[b]
31 זֶרַע[a] יַעַבְדֶנּוּ יְסֻפַּר[b] לַאדֹנָי לַדּוֹר[c]׃ 32 יָבֹאוּ[a] וְיַגִּידוּ צִדְקָתוֹ לְעַם נוֹלָד
[כִּי עָשָׂה[b]׃
23 1 מִזְמוֹר לְדָוִד
יְהוָה רֹעִי לֹא אֶחְסָר׃ 2 בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא[a] יַרְבִּיצֵנִי
עַל־מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי[b]׃ 3 נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב
יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי־צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ׃
4 גַּם כִּי־אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא־אִירָא רָע
[a]כִּי־אַתָּה[a] עִמָּדִי שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי[b]׃
5 תַּעֲרֹךְ לְפָנַי ׀ שֻׁלְחָן נֶגֶד צֹרְרָי
דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי רְוָיָה׃
6 אַךְ ׀ טוֹב וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל־יְמֵי חַיָּי
וְשַׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה לְאֹרֶךְ יָמִים׃
24 1 לְדָוִד מִזְמוֹר
לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃
2 כִּי־הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ׃
3 מִי־יַעֲלֶה בְהַר־יְהוָה וּמִי־יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ׃

24 [a-a] frt add ‖ [b] $K^{Or}$ (non $Or^{Ka}$) 𝔊 יָגוּרוּ ‖ 25 [a] frt vb exc ‖ [b] l? (לַ)עֲנוֹת ‖ [c-c] 𝔊 מִמֶּנִּי וּבְשַׁוְּעִי ‖ 27 𝔊 αἱ καρδίαι αὐτῶν, sim 𝔖 ‖ 28 1MS 𝔊𝔖 Hie לְפָנָיו ‖ 29 l c 𝔊𝔖 וְהוּא מ' ‖ 30 [a] l אַךְ לוֹ יִשׁ' ‖ [b] pc MSS 𝔊E'𝔖 וְנַפְשִׁי ‖ [c] pc MSS 𝔊AΣΘ𝔖 Hie לוֹ ‖ [d] Vrs חָיָה ‖ 31 [a] 𝔊Θ זַרְעִי ‖ [b] prb l c 𝔊𝔖 יְסֻפַּר ‖ [c] prb l c 𝔊𝔖 דּוֹר, al לְדוֹר ‖ 32 [a] l c 𝔊 יָבֹא׃ et c דּוֹר conjg; trsp ׃ ‖ [b] 𝔊𝔖 + יהוה ‖ Ps 23, 2 [a] 𝔊 + ἐκεῖ = שָׁם ‖ [b] trsp ׃ ‖ 4 [a-a] frt dl; trsp ‸ ‖ [b] prps יַנְחֻנִי, al יְנַהֲגֻנִי ‖ 6 𝔊Σ וְיָשַׁבְתִּי, l וְשִׁבְתִּי (cf 𝔖𝔗 Hie *et habitabo*) ‖ Ps 24, 2 >𝔊ΣΘ ‖ 3 1MS 𝔖 בְּהַר.

4 נְקִי כַפַּיִם וּבַר־לֵבָב אֲשֶׁר ׀ לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא[a] נַפְשִׁי[b]
[c]וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה[c]׃
5 יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְהוָה וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ׃
6 זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁו[a] מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ[b] יַעֲקֹב סֶלָה׃
7 שְׂאוּ שְׁעָרִים ׀ רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃
8 מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה׃
9 שְׂאוּ שְׁעָרִים ׀ רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃
10 מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה[a] צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה[b]׃

25 1 לְדָוִד

(א) אֵלֶיךָ יְהוָה נַפְשִׁי אֶשָּׂא׃
(ב) 2 אֱלֹהַי בְּךָ בָטַחְתִּי אַל־אֵבוֹשָׁה אַל־יַעַלְצוּ אוֹיְבַי לִי׃
(ג) 3 גַּם כָּל־קֹוֶיךָ לֹא יֵבֹשׁוּ יֵבֹשׁוּ הַבּוֹגְדִים רֵיקָם׃
(ד) 4 דְּרָכֶיךָ יְהוָה הוֹדִיעֵנִי אֹרְחוֹתֶיךָ לַמְּדֵנִי׃
(ה) 5 הַדְרִיכֵנִי בַאֲמִתֶּךָ ׀ וְלַמְּדֵנִי כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׁעִי
[ו] אוֹתְךָ קִוִּיתִי כָּל־הַיּוֹם׃
(ז) 6 זְכֹר[a]־רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ[b] כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה׃
(ח) 7 חַטֹּאות נְעוּרַי ׀ וּפְשָׁעַי[a] אַל־תִּזְכֹּר [b]כְּחַסְדְּךָ זְכָר־לִי־אַתָּה
לְמַעַן טוּבְךָ יְהוָה[b]׃
(ט) 8 טוֹב־וְיָשָׁר יְהוָה עַל־כֵּן[a] יוֹרֶה חַטָּאִים[b] בַּדָּרֶךְ׃
(י) 9 יַדְרֵךְ עֲנָוִים בַּמִּשְׁפָּט וִילַמֵּד עֲנָוִים דַּרְכּוֹ׃
(כ) 10 כָּל־[°]אָרְחוֹת יְהוָה[°] חֶסֶד וֶאֱמֶת לְנֹצְרֵי בְרִיתוֹ וְעֵדֹתָיו׃
(ל) 11 לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה וְסָלַחְתָּ לַעֲוֺנִי כִּי רַב־הוּא׃
(מ) 12 מִי־זֶה הָאִישׁ יְרֵא יְהוָה יוֹרֶנּוּ בְּדֶרֶךְ יִבְחָר׃
(נ) 13 נַפְשׁוֹ בְּטוֹב תָּלִין וְזַרְעוֹ יִירַשׁ אָרֶץ׃
(ס) 14 סוֹד יְהוָה לִירֵאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעָם׃
(ע) 15 עֵינַי תָּמִיד אֶל־יְהוָה כִּי הוּא־יוֹצִיא מֵרֶשֶׁת רַגְלָי׃

4 [a] mlt MSS ו min ‖ [b] K mlt MSS Vrs נַפְשׁוֹ, Q compl MSS נַפְשִׁי; l K ‖ [c-c] frt add ‖ 6 [a] K דֹּרְשׁוֹ, l c Q דֹּרְשָׁיו, 𝔊MSS𝔖h דֹּרְשֵׁי יהוה ‖ [b] 𝔊 פְּנֵי אֱלֹהֵי, 2MSS 𝔖 פָּנֶיךָ אֱלֹהֵי frt recte ‖ 9 l c pl MSS וְהִנָּשְׂאוּ cf 7 ‖ 10 [a] frt ins אֱלֹהֵי ‖ [b] >𝔊 ‖ **Ps 25,** 1 prb vb nonnulla exc; prps 5c huc trsp ‖ 2 dl ‖ 3 frt l יֵשְׁבוּ ‖ 5 4MSS 𝔊𝔖 וְאוֹתְךָ; frt stich exc, cf ad 7 et ad 1 ‖ 6 [a] Var זְכָר־ ‖ [b] frt c *b* conjg, al dl יהוה c 𝔊B ‖ 7 [a] prb dl c 𝔖 ‖ [b-b] prb *b* vel *c* dl; frt *c* post 5 trsp ‖ 8 [a] frt dl ‖ [b] ? l חֹטְאִים ‖ 9 frt l בְּמִשְׁפָּטוֹ ‖ 10 [°-°] frt l אָרְחֹתָיו ‖ 14 ? l לָהֶם יוֹדִיעַ, al ins חָפֵץ.

(פ) 16 פְּנֵה־אֵלַי וְחָנֵּנִי כִּי־יָחִיד וְעָנִי אָנִי׃
(צ) 17 צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ מִמְּצוּקוֹתַי הוֹצִיאֵנִי׃
(ר) 18 רְאֵה עָנְיִי וַעֲמָלִי וְשָׂא לְכָל־חַטֹּאותָי׃
(...) 19 רְאֵה־[a]אוֹיְבַי כִּי־רָבּוּ וְשִׂנְאַת חָמָס[b] שְׂנֵאוּנִי׃
(ש) 20 שָׁמְרָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי אַל־אֵבוֹשׁ כִּי־חָסִיתִי בָךְ׃
(ת) 21 תֹּם־וָיֹשֶׁר יִצְּרוּנִי כִּי קִוִּיתִיךָ׃
22 פְּדֵה אֱלֹהִים אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכֹּל צָרוֹתָיו׃

26 1 לְדָוִד ׀
שָׁפְטֵנִי יְהוָה כִּי־אֲנִי בְּתֻמִּי הָלַכְתִּי וּבַיהוָה בָּטַחְתִּי לֹא אֶמְעָד׃
2 בְּחָנֵנִי יְהוָה וְנַסֵּנִי צָרְוֹפָה כִלְיוֹתַי וְלִבִּי׃
3 כִּי־חַסְדְּךָ לְנֶגֶד עֵינָי וְהִתְהַלַּכְתִּי בַּאֲמִתֶּךָ׃
4 לֹא־יָשַׁבְתִּי עִם־מְתֵי־שָׁוְא וְעִם נַעֲלָמִים לֹא אָבוֹא׃
5 שָׂנֵאתִי קְהַל מְרֵעִים וְעִם־רְשָׁעִים לֹא אֵשֵׁב׃
6 אֶרְחַץ בְּנִקָּיוֹן כַּפָּי וַאֲסֹבְבָה אֶת־מִזְבַּחֲךָ יְהוָה׃
7 לַשְׁמִעַ בְּקוֹל תּוֹדָה וּלְסַפֵּר כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ׃
8 יְהוָה[a] אָהַבְתִּי מְעוֹן[b] בֵּיתֶךָ וּמְקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ׃
9 אַל־תֶּאֱסֹף עִם־חַטָּאִים נַפְשִׁי וְעִם־אַנְשֵׁי דָמִים חַיָּי׃
10 אֲשֶׁר־בִּידֵיהֶם זִמָּה וִימִינָם מָלְאָה שֹּׁחַד׃
11 וַאֲנִי בְּתֻמִּי אֵלֵךְ פְּדֵנִי וְחָנֵּנִי׃
12 רַגְלִי עָמְדָה בְמִישׁוֹר בְּמַקְהֵלִים אֲבָרֵךְ יְהוָה׃

27 1 לְדָוִד ׀
יְהוָה ׀ אוֹרִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אִירָא
יְהוָה מָעוֹז־חַיַּי מִמִּי אֶפְחָד׃
2 בִּקְרֹב עָלַי ׀ מְרֵעִים לֶאֱכֹל אֶת־בְּשָׂרִי
צָרַי וְאֹיְבַי לִי הֵמָּה כָשְׁלוּ וְנָפָלוּ׃
3 אִם־תַּחֲנֶה עָלַי ׀ מַחֲנֶה לֹא־יִירָא לִבִּי
אִם־תָּקוּם עָלַי מִלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בוֹטֵחַ׃
4 אַחַת ׀ שָׁאַלְתִּי מֵאֵת[a] יְהוָה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ

17 crrp; prps הִרְחִיבוּ, al וּמ׳ הַרְחִיב vel הַרְחֵק ‖ 18 prps קְרָה, קַדֵּם, קַבֵּל, קְחָה, קַשֵּׁב, cf ad 19 ‖ 19 [a] frt l קַדֵּם et trsp 19 ante 18; 3MSS > 19 ‖ [b] prps חִנָּם ‖ 21 ins c 𝔊 יהוה ‖ Ps 26, 2 K צְרוֹפָה Q צָרְפָה ‖ 6 frt dl ‖ 7 pc MSS 𝔊 לִשְׁמוֹעַ (לִשְׁמֹעַ); l 𝔐 ‖ 8 [a] frt dl ‖ [b] 𝔊 εὐπρεπείαν = נֹעַם ? 𝔖 *servitium* ‖ 11 $𝔊^{A\ al}$ + יהוה ‖ Ps 27, 3 12MSS אִירָא ‖ 4 [a] 𝔅 מַאַת־, al מֵאֹת־.

[b]שִׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה כָּל־יְמֵי חַיַּי[b]
לַחֲזוֹת בְּנֹעַם־יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ׃
5 כִּי יִצְפְּנֵנִי ׀ בְּסֻכֹּה[a] בְּיוֹם[b] רָעָה
יַסְתִּרֵנִי בְּסֵתֶר אָהֳלוֹ בְּצוּר יְרוֹמְמֵנִי׃
6 וְעַתָּה יָרוּם[a] רֹאשִׁי עַל אֹיְבַי סְבִיבוֹתַי[b]
וְאֶזְבְּחָה בְאָהֳלוֹ זִבְחֵי תְרוּעָה
אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה לַיהוָה׃
7 שְׁמַע־יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא וְחָנֵּנִי וַעֲנֵנִי׃
8 °לְךָ ׀ אָמַר לִבִּי בַּקְּשׁוּ פָנָי° אֶת־פָּנֶיךָ יְהוָה אֲבַקֵּשׁ׃
9 אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ ׀ מִמֶּנִּי
אַל תַּט־בְּאַף עַבְדֶּךָ עֶזְרָתִי הָיִיתָ
אַל־תִּטְּשֵׁנִי וְאַל־תַּעַזְבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעִי׃
10 כִּי־אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי וַיהוָה יַאַסְפֵנִי׃
11 הוֹרֵנִי יְהוָה דַּרְכֶּךָ
וּנְחֵנִי בְּאֹרַח מִישׁוֹר לְמַעַן שׁוֹרְרָי׃
12 אַל־תִּתְּנֵנִי[a] בְּנֶפֶשׁ צָרָי
כִּי קָמוּ־בִי עֵדֵי־שֶׁקֶר [b]וִיפֵחַ חָמָס[b]׃
13 לוּלֵא הֶאֱמַנְתִּי לִרְאוֹת בְּטוּב־יְהוָה בְּאֶרֶץ חַיִּים׃
14 °קַוֵּה אֶל־יְהוָה° חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ וְקַוֵּה אֶל־יְהוָה׃

28 1 לְדָוִד
[a]אֵלֶיךָ יְהוָה[b] ׀ אֶקְרָא צוּרִי אַל־תֶּחֱרַשׁ מִמֶּנִּי
פֶּן־תֶּחֱשֶׁה מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יוֹרְדֵי בוֹר׃
2 שְׁמַע[a] קוֹל תַּחֲנוּנַי בְּשַׁוְּעִי אֵלֶיךָ
בְּנָשְׂאִי יָדַי[b] אֶל־דְּבִיר קָדְשֶׁךָ׃
3 אַל־תִּמְשְׁכֵנִי עִם־רְשָׁעִים וְעִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן
דֹּבְרֵי שָׁלוֹם עִם־רֵעֵיהֶם וְרָעָה בִּלְבָבָם׃

4 [b-b] ? add cf 23,6 ‖ 5 [a] mlt MSS ם min; Σ בְּסֻכָּה, Q Vrs בְּסֻכּוֹ ‖ [b] mlt MSS ם min ‖ 6 [a] 𝔊Σ Hie יָרִים ‖ [b] 𝔊 סִבַּבְתִּי (c seq conjg); l frt סָבֵיב אֲסֹבְבָה ‖ 7 וְ > mlt MSS 𝔊𝔖 ‖ 8 °-° prb crrp ‖ 9 frt vbb exc ‖ 11 frt vbb exc; al om 'ל' שׁ ‖ 12 [a] frt ins c Hie יהוה ‖ [b-b] l ? וְיָפִיחוּ ח' לִי ‖ 13 sic 𝔐 (c punct); >5MSS; 𝔊 לוֹ c 12 conjg; Hie 𝔖 *ego autem;* frt dl, vel post יהוה vbb exc (vel l ? וְלֹא) ‖ 14 °-° prb dl ‖ Ps 28, 1 [a] mtr incert ‖ [b] frt dl ‖ 2 [a] 𝔊 Hie + יהוה ‖ [b] ? ins יהוה.

4 תֶּן־לָהֶם כְּפָעֳלָם וּכְרֹעַ מַעַלְלֵיהֶם
[a]כְּמַעֲשֵׂה[b] יְדֵיהֶם תֵּן לָהֶם הָשֵׁב גְּמוּלָם לָהֶם[a]׃
5 כִּי לֹא יָבִינוּ אֶל־פְּעֻלֹּת[a] יְהוָה וְאֶל־מַעֲשֵׂה[b] יָדָיו
יֶהֶרְסֵם[c] וְלֹא יִבְנֵם[d]׃
6 בָּרוּךְ יְהוָה כִּי־שָׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנָי׃
7 יְהוָה ׀ עֻזִּי וּמָגִנִּי[a] בּוֹ בָטַח לִבִּי
וְנֶעֱזָרְתִּי[a] וַיַּעֲלֹז[b] לִבִּי וּמִשִּׁירִי אֲהוֹדֶנּוּ׃
8 יְהוָה עֹז־לָמוֹ וּמָעוֹז יְשׁוּעוֹת מְשִׁיחוֹ הוּא׃
9 הוֹשִׁיעָה ׀ אֶת־עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת־נַחֲלָתֶךָ
וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד־הָעוֹלָם׃

29 1 מִזְמוֹר לְדָוִד
הָבוּ לַיהוָה בְּנֵי אֵלִים
הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז׃
2 הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ
הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה °בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ°׃
3 קוֹל יְהוָה עַל־הַמָּיִם אֵל־הַכָּבוֹד הִרְעִים
יְהוָה עַל־מַיִם רַבִּים׃
4 קוֹל־יְהוָה בַּכֹּחַ קוֹל יְהוָה בֶּהָדָר׃
5 קוֹל יְהוָה שֹׁבֵר אֲרָזִים
וַיְשַׁבֵּר יְהוָה אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן׃
6 וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ־עֵגֶל לְבָנוֹן
וְשִׂרְיֹן כְּמוֹ בֶן־רְאֵמִים׃
7 קוֹל־יְהוָה חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ׃
8 קוֹל יְהוָה יָחִיל מִדְבָּר
יָחִיל יְהוָה מִדְבַּר קָדֵשׁ׃
9 קוֹל יְהוָה ׀ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת
וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת°

4 [a-a] >𝔖 ‖ [b] 2MSS 𝔊A𝔗 כְּמַעֲשֵׂי ‖ 5 [a] 10MSS A פְּעֻלַּת ‖ [b] 2MSS 𝔊ΣE'𝔗 מַעֲשֵׂי ‖ [c] 𝔊 Hie תְּהֶ' ‖ [d] 𝔊 Hie תִּבְ' ‖ 7 [a] trsp accent; frt וְ dl; >𝔖 ‖ [b] 𝔊Θ ἀνέθαλεν, 𝔖 *germinavit*, E' ἐκρατύνθη = וַיַּחֲלִץ; 𝔊 + ἡ σάρξ μου καὶ = בְּשָׂרִי (שְׁאֵרִי) וְ ‖ 8 l c 8MSS 𝔊𝔖 לְעַמּוֹ; Hie *mea*, Θ ἡμῶν ‖ Ps 29, 1 9MSS אילים ‖ 2 °-° 𝔊 ἐν αὐλῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ (בְּחַ(ד)צְרַת* קָדְשׁוֹ) ‖ 3 ? c seq conjg ‖ 6 prb l וַיִּרְקַד; trsp ˄ ‖ 9 prps יְעָלוֹת (al אֵילוֹת pro אַיָּלוֹת); frt vb exc vel dl קול יהוה.

וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד׃
10 יְהוָה לַמַּבּוּל יָשָׁב
וַיֵּשֶׁב יְהוָה מֶלֶךְ לְעוֹלָם׃
11 יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן
יְהוָה ׀ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם׃

**30** 1 מִזְמוֹר שִׁיר־חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד׃
2 אֲרוֹמִמְךָ יְהוָה כִּי דִלִּיתָנִי וְלֹא־שִׂמַּחְתָּ אֹיְבַי לִי׃
3 יְהוָה אֱלֹהָי שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי׃
4 יְהוָה הֶעֱלִיתָ מִן־שְׁאוֹל נַפְשִׁי חִיִּיתַנִי מִיָּוֹרְדֵי בוֹר׃
5 זַמְּרוּ לַיהוָה חֲסִידָיו וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ׃
6 כִּי רֶגַע ׀ בְּאַפּוֹ חַיִּים בִּרְצוֹנוֹ בָּעֶרֶב יָלִין בֶּכִי וְלַבֹּקֶר רִנָּה׃
7 וַאֲנִי אָמַרְתִּי בְשַׁלְוִי בַּל־אֶמּוֹט לְעוֹלָם׃
8 יְהוָה בִּרְצוֹנְךָ הֶעֱמַדְתָּה לְהַרְרִי עֹז הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ הָיִיתִי נִבְהָל׃
9 אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא וְאֶל־אֲדֹנָי אֶתְחַנָּן׃
10 מַה־בֶּצַע בְּדָמִי בְּרִדְתִּי אֶל־שָׁחַת הֲיוֹדְךָ עָפָר הֲיַגִּיד אֲמִתֶּךָ׃
11 שְׁמַע־[a]יְהוָה וְחָנֵּנִי[b] יְהוָה הֱיֵה־[c]עֹזֵר לִי׃
12 הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה׃
13 לְמַעַן ׀ יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם יְהוָה אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ׃

**31** 1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 בְּךָ־יְהוָה חָסִיתִי אַל־אֵבוֹשָׁה לְעוֹלָם
בְּצִדְקָתְךָ פַלְּטֵנִי׃ 3 הַטֵּה אֵלַי ׀ אָזְנְךָ
מְהֵרָה הַצִּילֵנִי[a] הֱיֵה לִי ׀ לְצוּר־מָעוֹז[b] ׀
לְבֵית מְצוּדוֹת לְהוֹשִׁיעֵנִי׃ 4 כִּי־סַלְעִי וּמְצוּדָתִי אָתָּה
וּלְמַעַן שִׁמְךָ[a] [b]תַּנְחֵנִי וּתְנַהֲלֵנִי[b]׃ 5 תּוֹצִיאֵנִי מֵרֶשֶׁת זוּ טָמְנוּ לִי
כִּי אַתָּה מָעוּזִּי׃ 6 בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי
פָּדִיתָה אוֹתִי יְהוָה אֵל אֱמֶת׃ 7 שָׂנֵאתִי הַשֹּׁמְרִים הַבְלֵי־שָׁוְא
וַאֲנִי אֶל־יְהוָה בָּטָחְתִּי׃ 8 אָגִילָה וְאֶשְׂמְחָה בְּחַסְדֶּךָ

Ps 30, 4 K 𝔊Θ𝔙𝔖 מִיּוֹרְדֵי, Q MSS Ἀ Σ Hie 𝔗 מִיָּרְדִי; l K ‖ 6 prps נֶגַע ‖ 8 prb crrp, 𝔗 לְהַרְרֵי, 𝔊 τῷ κάλλει μου 𝔖 *gloria mea* = הדרי (sic 1MS) ‖ 9 mlt MSS יהוה, 𝔊 אֱלֹהַי ‖ 11 [a] 𝔊 שָׁמַע ‖ [b] 𝔊 חָנַנִי ‖ [c] 𝔊Σ הָיָה ‖ 13 𝔊 ἡ δόξα μου ‖ Ps 31, 2 𝔊 + καὶ ἐξελοῦ με (וְהַצִּילֵנִי) ‖ 3 [a] 1MS + יהוה, frt recte; hic et in vv sqq trsp ׃ ‖ [b] E' מָעוֹן ‖ 4 [a] 1MS 𝔖 + יהוה ‖ [b-b] 𝔖 *me consolatus est;* prb dl vb ‖ 5 prb l מָעֻזִּי ‖ 7 l c 1MS et Vrs שָׂנֵאתָ.

אֲשֶׁר רָאִיתָ אֶת־עָנְיִי יָדַעְתָּ בְּצָרוֹת נַפְשִׁי׃
9 וְלֹא הִסְגַּרְתַּנִי בְּיַד־אוֹיֵב הֶעֱמַדְתָּ בַמֶּרְחָב רַגְלָי׃
10 חָנֵּנִי יְהוָה כִּי צַר־לִי עָשְׁשָׁה בְכַעַס[a] עֵינִי [b]נַפְשִׁי וּבִטְנִי[b]׃
11 כִּי כָלוּ בְיָגוֹן חַיַּי וּשְׁנוֹתַי בַּאֲנָחָה
כָּשַׁל בַּעֲוֹנִי[a] כֹחִי וַעֲצָמַי עָשֵׁשׁוּ[b]׃
12 מִכָּל־צֹרְרַי הָיִיתִי חֶרְפָּה וְלִשְׁכֵנַי ׀ מְאֹד
וּפַחַד לִמְיֻדָּעָי רֹאַי בַּחוּץ נָדְדוּ מִמֶּנִּי׃
13 נִשְׁכַּחְתִּי כְּמֵת מִלֵּב הָיִיתִי כִּכְלִי אֹבֵד׃
14 כִּי שָׁמַעְתִּי ׀ דִּבַּת רַבִּים מָגוֹר מִסָּבִיב
בְּהִוָּסְדָם יַחַד עָלַי לָקַחַת נַפְשִׁי זָמָמוּ׃
15 וַאֲנִי ׀ עָלֶיךָ בָטַחְתִּי יְהוָה אָמַרְתִּי אֱלֹהַי אָתָּה׃
16 בְּיָדְךָ עִתֹּתָי הַצִּילֵנִי מִיַּד־אוֹיְבַי וּמֵרֹדְפָי׃
17 הָאִירָה פָנֶיךָ עַל־עַבְדֶּךָ הוֹשִׁיעֵנִי בְחַסְדֶּךָ׃
18 יְהוָה אַל־אֵבוֹשָׁה כִּי קְרָאתִיךָ יֵבֹשׁוּ רְשָׁעִים יִדְּמוּ לִשְׁאוֹל׃
19 תֵּאָלַמְנָה שִׂפְתֵי שָׁקֶר הַדֹּבְרוֹת עַל־צַדִּיק עָתָק בְּגַאֲוָה וָבוּז׃
20 מָה רַב־טוּבְךָ ׀ אֲשֶׁר־צָפַנְתָּ לִּירֵאֶיךָ
פָּעַלְתָּ לַחֹסִים בָּךְ נֶגֶד בְּנֵי אָדָם׃
21 תַּסְתִּירֵם ׀ בְּסֵתֶר פָּנֶיךָ מֵרֻכְסֵי־אִישׁ
תִּצְפְּנֵם בְּסֻכָּה מֵרִיב לְשֹׁנוֹת׃
22 בָּרוּךְ יְהוָה כִּי[a] הִפְלִיא חַסְדּוֹ[b] לִי[c] [d]בְּעִיר מָצוֹר[d]׃
23 וַאֲנִי ׀ אָמַרְתִּי בְחָפְזִי נִגְרַזְתִּי מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ
אָכֵן שָׁמַעְתָּ קוֹל תַּחֲנוּנַי בְּשַׁוְּעִי אֵלֶיךָ׃
24 אֶהֱבוּ אֶת־יְהוָה כָּל־חֲסִידָיו אֱמוּנִים נֹצֵר יְהוָה
וּמְשַׁלֵּם עַל־יֶתֶר עֹשֵׂה גַאֲוָה׃
25 חִזְקוּ וְיַאֲמֵץ לְבַבְכֶם כָּל־הַמְיַחֲלִים לַיהוָה׃

32 1 לְדָוִד מַשְׂכִּיל
[a]אַשְׁרֵי נְשׂוּי[b]־פֶּשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה׃

10 [a] 10MSS מִכַּעַס ‖ [b-b] frt dl ‖ 11 [a] l c 𝔊𝔖 בָּעֳנִי vel c Σ בְּעָנְיִי ‖ [b] prb crrp ‖ 12 prps מָנוֹד vel מָגוֹר vel מֹרָא; trsp accent ‖ 15 frt dl ‖ 16 prps וּמִרַדְּפָי ‖ 20 3MSS 𝔊 + יהוה ‖ 22 [a] 4MSS אֲשֶׁר ‖ [b] 𝔖 *electos* (*sibi elegit*), E' ὅσιον αὐτοῦ ‖ [c] > 𝔊, 𝔖 לוֹ ‖ [d-d] prps בְּעֵת מָצוֹק ‖ 23 14MSS נִגְזַרְתִּי, 2MSS נִגְרַשְׁתִּי cf Jon 2,5 ‖ Ps 32, 1 [a] mtr incert ‖ [b] Sexta נְשׂוּי.

²אַ֥שְֽׁרֵי־אָדָ֗ם לֹ֤א־יַחְשֹׁ֬ב יְהוָ֣ה ל֣וֹ עָוֺ֑ן
וְאֵ֖ין בְּרוּח֣וֹ רְמִיָּֽה׃
³כִּֽי־הֶ֭חֱרַשְׁתִּי בָּל֣וּ עֲצָמָ֑י בְּ֝שַׁאֲגָתִ֗י כָּל־הַיּֽוֹם׃
⁴כִּ֤י ׀ יוֹמָ֣ם וָלַיְלָה֮ תִּכְבַּ֥ד עָלַ֗י יָ֫דֶ֥ךָ
נֶהְפַּ֥ךְ[a] לְשַׁדִּ֑י[b] בְּחַרְבֹ֖נֵי[c] קַ֣יִץ[d] סֶֽלָה[e]׃
⁵חַטָּאתִ֨י אוֹדִ֪יעֲךָ֡[a] וַעֲוֺנִ֘י לֹֽא־כִסִּ֥יתִי
אָמַ֗רְתִּי אוֹדֶ֤ה עֲלֵ֣י[b] פְ֭שָׁעַי[c] לַיהוָ֑ה
וְאַתָּ֨ה נָ֘שָׂ֤אתָ עֲוֺ֖ן חַטָּאתִ֣י סֶֽלָה[d]׃
⁶עַל־זֹ֡את יִתְפַּלֵּ֬ל כָּל־חָסִ֨יד ׀ אֵלֶיךָ֮
°לְעֵ֪ת מְ֫צֹ֥א רַ֗ק לְ֭שֵׁטֶף° מַ֣יִם רַבִּ֑ים אֵ֝לָ֗יו לֹ֣א יַגִּֽיעוּ׃
⁷אַתָּ֤ה ׀ סֵ֥תֶר[a] לִי֮ מִצַּ֪ר תִּ֫צְּרֵ֥נִי
[b]רָנֵּ֥י פַלֵּ֑ט[b] תְּס֖וֹבְבֵ֣נִי סֶֽלָה׃
⁸אַשְׂכִּֽילְךָ֨ ׀ וְֽאוֹרְךָ֗ בְּדֶֽרֶךְ־ז֥וּ תֵלֵ֑ךְ
אִֽיעֲצָ֖ה עָלֶ֣יךָ עֵינִֽי׃ [[b]בַּ֝ל קְרֹ֣ב[b] אֵלֶֽיךָ׃
⁹אַל־תִּהְי֤וּ[a] ׀ כְּס֥וּס כְּפֶרֶד֮ אֵ֤ין הָ֫בִ֥ין בְּמֶתֶג־וָרֶ֣סֶן עֶדְי֣וֹ לִבְל֑וֹם
¹⁰רַבִּ֥ים מַכְאוֹבִ֗ים לָ֫רָשָׁ֥ע
וְהַבּוֹטֵ֥חַ בַּיהוָ֑ה חֶ֝֗סֶד יְסוֹבְבֶֽנּוּ׃
¹¹שִׂמְח֬וּ בַיהוָ֣ה וְ֭גִילוּ צַדִּיקִ֑ים
וְ֝הַרְנִ֗ינוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵֽב׃

33 ¹°רַנְּנ֣וּ צַ֭דִּיקִים בַּיהוָ֑ה לַ֝יְשָׁרִ֗ים נָאוָ֥ה תְהִלָּֽה׃
²הוֹד֣וּ לַיהוָ֣ה בְּכִנּ֑וֹר בְּנֵ֥בֶל עָ֝שׂ֗וֹר זַמְּרוּ־לֽוֹ׃
³שִֽׁירוּ־ל֖וֹ שִׁ֣יר חָדָ֑שׁ הֵיטִ֥יבוּ נַ֝גֵּ֗ן בִּתְרוּעָֽה׃
⁴כִּֽי־יָשָׁ֥ר דְּבַר־יְהוָ֑ה וְכָל־מַ֝עֲשֵׂ֗הוּ בֶּאֱמוּנָֽה׃
⁵אֹ֭הֵב צְדָקָ֣ה וּמִשְׁפָּ֑ט °חֶ֥סֶד יְ֝הוָ֗ה° מָלְאָ֥ה הָאָֽרֶץ׃
⁶°בִּדְבַ֣ר יְ֭הוָה° שָׁמַ֣יִם נַעֲשׂ֑וּ וּבְר֥וּחַ פִּ֝֗יו כָּל־צְבָאָֽם׃
⁷כֹּנֵ֣ס כַּ֭נֵּד מֵ֣י הַיָּ֑ם נֹתֵ֖ן בְּאוֹצָר֣וֹת תְּהוֹמֽוֹת׃
⁸°יִֽירְא֣וּ מֵ֭יְהוָה כָּל־הָאָ֑רֶץ מִמֶּ֥נּוּ יָ֝ג֗וּרוּ כָּל־יֹשְׁבֵ֥י תֵבֵֽל׃

3 compl MSS כָּלוּ ‖ 4 [a] 𝔊 ἐστράφην Hie *versatus sum*; 1 MS + לִבִּי ‖ [b] 𝔊ᴬΣΘE' Hie לְשֻׁדִּי, 𝔖 לְשָׁדַי ‖ [c] Θ בחרבני; 1 MS כְּחַרְבֹנֵי cf Σ𝔗 ‖ [d] 𝔊 קוֹץ ‖ [e] > 𝔊ᴬ ‖ 5 [a] 𝔊 ἐγνώρισα ‖ [b] 2 MSS 𝔊A עָלַי ‖ [c] pc MSS 𝔊'A Hie פִּשְׁעִי ‖ [d] > Hie ‖ 6 °-° crrp; prps מֵצַר קוֹל שׁ׳, al לְעֵת מָצוֹק vel לְעֵת מָצְאוּ מָצוֹק ‖ 7 [a] 𝔖 סַתַּר ‖ [b-b] crrp, 𝔊A Hie רָנִּי פ׳; al dl רני ‖ 8 𝔊 ἐπιστηριῶ = אֶעֱצָה Prv 16,30 ‖ 9 [a] 2 MSS תִּהְיִ ‖ [b-b] prb crrp ‖ Ps 33, 1 𝔊E' + לְדָוִד ‖ 3 pc MSS ליהוה, l 𝔐 ‖ 5 °-° frt l חַסְדּוֹ ‖ 6 °-° frt l בִּדְבָרוֹ ‖ 7 l c Vrs כַּנֹּאד = כַּנֵּד ‖ 8 frt dl.

9 כִּ֤י ה֣וּא אָ֭מַר וַיֶּ֑הִי הֽוּא־צִ֝וָּ֗ה וַֽיַּעֲמֹֽד׃
10 יְֽהוָ֗ה הֵפִ֥יר עֲצַ֣ת גּוֹיִ֑ם הֵ֝נִ֗יא מַחְשְׁב֥וֹת עַמִּֽים׃
11 עֲצַ֣ת יְ֭הוָה לְעוֹלָ֣ם תַּעֲמֹ֑ד מַחְשְׁב֥וֹת לִ֝בּ֗וֹ לְדֹ֣ר וָדֹֽר׃
12 אַשְׁרֵ֣י הַ֭גּוֹי אֲשֶׁר־יְהוָ֣ה אֱלֹהָ֑יו הָעָ֓ם ׀ בָּחַ֖ר לְנַחֲלָ֣ה לֽוֹ׃
13 מִ֭שָּׁמַיִם הִבִּ֣יט יְהוָ֑ה רָ֝אָ֗ה אֶת־כָּל־בְּנֵ֥י הָאָדָֽם׃
14 מִֽמְּכוֹן־שִׁבְתּ֥וֹ הִשְׁגִּ֑יחַ אֶ֥ל כָּל־יֹשְׁבֵ֥י הָאָֽרֶץ׃
15 הַיֹּצֵ֣ר יַ֣חַד לִבָּ֑ם הַ֝מֵּבִ֗ין אֶל־כָּל־מַעֲשֵׂיהֶֽם׃
16 אֵין־הַ֭מֶּלֶךְ נוֹשָׁ֣ע בְּרָב־חָ֑יִל גִּ֝בּ֗וֹר לֹא־יִנָּצֵ֥ל בְּרָב־כֹּֽחַ׃
17 שֶׁ֣קֶר הַ֭סּוּס לִתְשׁוּעָ֑ה וּבְרֹ֥ב חֵ֝יל֗וֹ לֹ֣א יְמַלֵּֽט׃
18 הִנֵּ֤ה עֵ֣ין יְ֭הוָה אֶל־יְרֵאָ֑יו לַֽמְיַחֲלִ֥ים לְחַסְדּֽוֹ׃
19 לְהַצִּ֣יל מִמָּ֣וֶת נַפְשָׁ֑ם וּ֝לְחַיּוֹתָ֗ם בָּרָעָֽב׃
20 נַ֭פְשֵׁנוּ חִכְּתָ֣ה לַיהוָ֑ה עֶזְרֵ֖נוּ וּמָגִנֵּ֣נוּ הֽוּא׃
21 כִּֽי־ב֭וֹ יִשְׂמַ֣ח לִבֵּ֑נוּ כִּ֤י בְשֵׁ֖ם קָדְשׁ֣וֹ בָטָֽחְנוּ׃
22 יְהִֽי־חַסְדְּךָ֣ יְהוָ֣ה עָלֵ֑ינוּ כַּ֝אֲשֶׁ֗ר יִחַ֥לְנוּ לָֽךְ׃

**34** 1 לְדָוִ֗ד בְּשַׁנּוֹת֣וֹ אֶת־טַ֭עְמוֹ לִפְנֵ֣י אֲבִימֶ֑לֶךְ וַ֝יְגָרְשֵׁ֗הוּ וַיֵּלַֽךְ׃
(א) 2 אֲבָרְכָ֣ה אֶת־יְהוָ֣ה בְּכָל־עֵ֑ת תָּ֝מִ֗יד תְּֽהִלָּת֥וֹ בְּפִֽי׃
(ב) 3 בַּֽיהוָ֗ה תִּתְהַלֵּ֣ל נַפְשִׁ֑י יִשְׁמְע֖וּ עֲנָוִ֣ים וְיִשְׂמָֽחוּ׃
(ג) 4 גַּדְּל֣וּ לַיהוָ֣ה אִתִּ֑י וּנְרוֹמְמָ֖ה שְׁמ֣וֹ יַחְדָּֽו׃
(ד) 5 דָּרַ֣שְׁתִּי אֶת־יְהוָ֣ה וְעָנָ֑נִי וּמִכָּל־מְ֝גוּרוֹתַ֗י הִצִּילָֽנִי׃
(ה) 6 הִבִּ֣יטוּ[a] אֵלָ֣יו[b] וְנָהָ֑רוּ[c] וּ֝פְנֵיהֶ֗ם[d] אַל־יֶחְפָּֽרוּ׃
(ז) 7 זֶ֤ה עָנִ֣י קָ֭רָא °וַיהוָ֣ה שָׁמֵ֑עַ° וּמִכָּל־צָ֝רוֹתָ֗יו הוֹשִׁיעֽוֹ׃
(ח) 8 חֹנֶ֤ה מַלְאַךְ־יְהוָ֓ה סָ֘בִ֤יב לִירֵאָ֗יו וַֽיְחַלְּצֵֽם׃
(ט) 9 טַעֲמ֣וּ וּ֭רְאוּ כִּי־ט֣וֹב יְהוָ֑ה אַֽשְׁרֵ֥י הַ֝גֶּ֗בֶר יֶחֱסֶה־בּֽוֹ׃
(י) 10 יְר֣אוּ אֶת־יְהוָ֣ה קְדֹשָׁ֑יו כִּי־אֵ֥ין מַ֝חְס֗וֹר לִירֵאָֽיו׃
(כ) 11 כְּ֭פִירִים[a] רָשׁ֣וּ וְרָעֵ֑בוּ וְדֹרְשֵׁ֥י יְ֝הוָ֗ה לֹא־יַחְסְר֥וּ כָל־טֽוֹב[b]׃
(ל) 12 לְֽכוּ־בָ֭נִים שִׁמְעוּ־לִ֑י יִֽרְאַ֥ת יְ֝הוָ֗ה אֲלַמֶּדְכֶֽם׃
(מ) 13 מִֽי־הָ֭אִישׁ הֶחָפֵ֣ץ חַיִּ֑ים אֹהֵ֥ב יָ֝מִ֗ים לִרְא֥וֹת טֽוֹב׃
(נ) 14 נְצֹ֣ר לְשׁוֹנְךָ֣ מֵרָ֑ע וּ֝שְׂפָתֶ֗יךָ מִדַּבֵּ֥ר מִרְמָֽה׃
(ס) 15 ס֣וּר מֵ֭רָע וַעֲשֵׂה־ט֑וֹב בַּקֵּ֖שׁ שָׁל֣וֹם וְרָדְפֵֽהוּ׃

9 𝔖 וַיַּעֲמֵד ‖ 12 dl ? ‖ 14 1MS קָדְשׁוֹ ‖ 15 𝔊 יָחַד ‖ 17 𝔊𝔗 יְמַלֵּט ‖ 18 1MS 𝔊𝔖 עֵינֵי ‖ Ps 34, 6 [a] l c 8MSS (𝔊)𝔄𝔖 Hie הַבִּיטוּ ‖ [b] l frt אֵלַי ‖ [c] cf [a]; l c 𝔊𝔄𝔖 Hie וּנְהָרוּ ‖ [d] l c 𝔊𝔖 Hie וּפְנֵיכֶם ‖ 7 °—° l prb וְשָׁמַע ‖ 9 prb dl ‖ 11 [a] prps כְּפִרִים (?), al כַּבִּירִים ‖ [b] dl כל טוב vel l וְדֹרְשָׁיו.

(ע) 16 עֵינֵי יְהוָה אֶל־צַדִּיקִים וְאָזְנָיו אֶל־שַׁוְעָתָם׃
(פ) 17 פְּנֵי יְהוָה בְּעֹשֵׂי רָע לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זִכְרָם׃
(צ) 18 צָעֲקוּ[a] וַיהוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָם הִצִּילָם׃
(ק) 19 קָרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב וְאֶת־דַּכְּאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ׃
(ר) 20 רַבּוֹת רָעוֹת צַדִּיק וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ יְהוָה׃
(ש) 21 שֹׁמֵר[a] כָּל־עַצְמֹתָיו אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבָּרָה׃
(ת) 22 תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ׃
23 פֹּדֶה יְהוָה נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל־הַחֹסִים בּוֹ׃

**35** 1 [a]לְדָוִד ׀
רִיבָה יְהוָה אֶת־יְרִיבַי[b] לְחַם אֶת־לֹחֲמָי׃
2 הַחֲזֵק מָגֵן וְצִנָּה וְקוּמָה בְּעֶזְרָתִי׃
3 וְהָרֵק חֲנִית וּסְגֹר[a] לִקְרַאת רֹדְפָי
אֱמֹר[b] לְנַפְשִׁי יְשֻׁעָתֵךְ אָנִי׃
4 יֵבֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי
יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיַחְפְּרוּ חֹשְׁבֵי רָעָתִי׃
5 יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי־רוּחַ [a]וּמַלְאַךְ יְהוָה[a] דּוֹחֶה[b]׃
6 יְהִי־דַרְכָּם חֹשֶׁךְ[a] וַחֲלַקְלַקֹּת [b]וּמַלְאַךְ יְהוָה[b] רֹדְפָם׃
7 כִּי־חִנָּם טָמְנוּ־לִי שַׁחַת[a] רִשְׁתָּם חִנָּם[b] חָפְרוּ[c] לְנַפְשִׁי׃
8 [a]תְּבוֹאֵהוּ שׁוֹאָה לֹא־יֵדָע[a]
וְרִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר־טָמַן תִּלְכְּדוֹ בְּשׁוֹאָה[b] יִפָּל־בָּהּ׃
9 וְנַפְשִׁי תָּגִיל בַּיהוָה תָּשִׂישׂ בִּישׁוּעָתוֹ׃
10 כָּל עַצְמוֹתַי ׀ תֹּאמַרְנָה יְהוָה מִי כָמוֹךָ
מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגֹּזְלוֹ׃
11 יְקוּמוּן עֵדֵי חָמָס אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתִּי יִשְׁאָלוּנִי׃
12 יְשַׁלְּמוּנִי רָעָה תַּחַת טוֹבָה שְׁכוֹל לְנַפְשִׁי׃
13 וַאֲנִי ׀ בַּחֲלוֹתָם לְבוּשִׁי שָׂק עִנֵּיתִי בַצּוֹם נַפְשִׁי

16 trsp 16 et 17 ‖ 18 𝔊𝔖𝔗 + צַדִּיקִים, l 𝔐 ‖ 21 2MSS 𝔊 + יהוה ‖ 22 𝔊𝔗 תְּמוּתַת ‖ 23 𝔊𝔖 Hie פָּדָה ‖ Ps 35, 1 [a] 𝔊[A] + מִזְמוֹר ‖ [b] 8MSS 𝔖 רִיבִי ‖ 2 pl MSS לְעֶ׳ ‖ 3 [a] prps* וְסָגָר (σάγαρις) ‖ [b] frt vb exc ‖ 5 [a-a] ? l וּמַלְאָכוֹ ‖ [b] l c 𝔊 דֹּחָם; frt trsp 5b et 6b ‖ 6 [a] frt dl (c וַ sq) ‖ [b-b] ? l וּמַלְאָכוֹ ‖ 7 [a] prb dl c 𝔖 ‖ [b] l וְשַׁחַת cf 𝔖 ‖ [c] 2MSS חרפו 𝔊 ὠνείδισαν; frt dl ‖ 8 [a-a] ? dl (cf Jes 47,11) vel vbb exc ‖ [b] frt l בַּשּׁוּחָה ‖ 10 frt dl ‖ 11 ? dl ‖ 12 mlt MSS שִׁכֵּל, 3MSS שְׁכוֹל cf Σ ἀντεστραμμένα; prps נָכוֹל, al שָׁקְרוּ ‖ 13 frt dl.

וּתְפִלָּתִי עַל־חֵיקִי תָשׁוּב׃ 14 כְּרֵעַ כְּאָח לִי

הִתְהַלָּכְתִּי[a] [b]כַּאֲבֶל־אֵם[b] קֹדֵר שַׁחוֹתִי׃

15 וּבְצַלְעִי[a] שָׂמְחוּ וְנֶאֱסָפוּ [a]נֶאֶסְפוּ עָלַי נֵכִים[b] וְלֹא יָדַעְתִּי[a]

קָרְעוּ[c] וְלֹא־דָמּוּ׃ 16 [a]בְּחַנְפֵי[a] [b]לַעֲגֵי מָעוֹג[b]

חָרֹק[c] עָלַי שִׁנֵּימוֹ׃ 17 אֲדֹנָי[a] כַּמָּה תִּרְאֶה

הָשִׁיבָה נַפְשִׁי מִשֹּׁאֵיהֶם[b] מִכְּפִירִים יְחִידָתִי׃

18 אוֹדְךָ בְּקָהָל רָב בְּעַם עָצוּם אֲהַלְלֶךָּ׃

19 אַל־יִשְׂמְחוּ־לִי אֹיְבַי [c]שֶׁקֶר שֹׂנְאַי חִנָּם[c] יִקְרְצוּ־עָיִן׃

20 כִּי לֹא שָׁלוֹם יְדַבֵּרוּ וְעַל רִגְעֵי־אֶרֶץ

דִּבְרֵי מִרְמוֹת יַחֲשֹׁבוּן׃ 21 וַיַּרְחִיבוּ עָלַי פִּיהֶם

אָמְרוּ הֶאָח ׀ הֶאָח רָאֲתָה עֵינֵינוּ׃

22 רָאִיתָה[a] יְהוָה אַל־תֶּחֱרַשׁ אֲדֹנָי אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי[b]׃

23 הָעִירָה וְהָקִיצָה לְמִשְׁפָּטִי אֱלֹהַי וַאדֹנָי לְרִיבִי׃

24 שָׁפְטֵנִי כְצִדְקְךָ[a] יְהוָה אֱלֹהָי[b] וְאַל־יִשְׂמְחוּ־לִי[c]׃

25 אַל־יֹאמְרוּ בְלִבָּם הֶאָח נַפְשֵׁנוּ[a]

[b]אַל־יֹאמְרוּ בִּלַּעֲנוּהוּ[b]׃

26 יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ ׀ יַחְדָּו שְׂמֵחֵי רָעָתִי

יִלְבְּשׁוּ־בֹשֶׁת וּכְלִמָּה הַמַּגְדִּילִים עָלָי׃

27 יָרֹנּוּ וְיִשְׂמְחוּ[a] חֲפֵצֵי צִדְקִי וְיֹאמְרוּ תָמִיד

יִגְדַּל יְהוָה[b] הֶחָפֵץ שְׁלוֹם עַבְדּוֹ׃

28 וּלְשׁוֹנִי תֶּהְגֶּה צִדְקֶךָ כָּל־הַיּוֹם תְּהִלָּתֶךָ׃

**36** 1 לַמְנַצֵּחַ ׀ לְעֶבֶד־יְהוָה לְדָוִד׃

2 נְאֻם־[a]פֶּשַׁע לָרָשָׁע[a] בְּקֶרֶב לִבִּי[b] אֵין־פַּחַד אֱלֹהִים לְנֶגֶד עֵינָיו׃

3 כִּי־הֶחֱלִיק אֵלָיו בְּעֵינָיו לִמְצֹא עֲוֺנוֹ לִשְׂנֹא׃

4 דִּבְרֵי־פִיו אָוֶן וּמִרְמָה חָדַל לְהַשְׂכִּיל לְהֵיטִיב׃

14 [a] prb trsp ᴧ ‖ [b-b] 𝔊(𝔖) כְּאַבֵל; prps כְּאָבָל אֵם ‖ 15 [a-a] crrp et frt dl (cf 11) ‖ [b] prps נָכְרִים ‖ [c] 𝔊 קָרְעוּ; prps קָרְאוּ ‖ 16 [a] crrp; 𝔊 ἐπείρασάν με (בְּחָנְנִי); prps בְּחֹנְף (c 15 conjg), al בְּחֶרְפָּה, al חֵרְפוּנִי ‖ [b-b] 1MS לָעֲגוּ מ׳; l c 𝔊 לָעֲגוּ לַעַג vel לָעוֹג ל׳ ‖ [c] frt l חָרְקוּ ‖ 17 [a] ? dl ‖ [b] frt l מִשֹּׁאֲגִים, al מִשַּׁאֲגָתָם ‖ 19 [c-c] ? dl ‖ 20 l frt עַל ‖ 21 frt dl ‖ 22 [a] prps וְאַתָּה ‖ [b] frt dl (vel אדני) ‖ 23 frt dl (vel והקיצה) ‖ 24 [a] pc MSS כְּצִדְקָתְךָ ‖ [b] frt dl ‖ [c] 1MS בִּי ‖ 25 [a] mlt MSS נַפְשֵׁינוּ ‖ [b-b] frt dl ‖ 27 [a] frt Var ‖ [b] frt trsp accent ‖ Ps 36, 2 [a-a] 𝔊 פֹּשֵׁעַ לְרָשַׁע ‖ [b] l prb c pc MSS 𝔊 Hie 𝔖 לִבּוֹ ‖ 3 prps וְל׳, al dl.

5 אָ֗וֶן ׀ יַחְשֹׁ֗ב עַֽל־מִשְׁכָּ֫ב֥וֹ
יִ֭תְיַצֵּב עַל־דֶּ֣רֶךְ לֹא־ט֑וֹב רָ֝֗ע לֹ֣א יִמְאָֽס׃
6 יְֽהוָ֗ה בְּהַשָּׁמַ֥יִם חַסְדֶּ֑ךָ אֱ֝מֽוּנָתְךָ֗ עַד־שְׁחָקִֽים׃
7 צִדְקָתְךָ֨ ׀ כְּֽהַרְרֵי־אֵ֗ל מִ֭שְׁפָּטֶךָ תְּה֣וֹם רַבָּ֑ה
אָ֤דָֽם וּבְהֵמָ֖ה תוֹשִׁ֣יעַ ׀ יְהוָֽה׃
8 °מַה־יָּקָ֥ר חַסְדְּךָ֗ אֱלֹ֫הִ֥ים° וּבְנֵ֥י אָדָ֑ם בְּצֵ֥ל כְּ֝נָפֶ֗יךָ יֶחֱסָיֽוּן׃
9 יִ֭רְוְיֻן מִדֶּ֣שֶׁן בֵּיתֶ֑ךָ וְנַ֖חַל עֲדָנֶ֣יךָ תַשְׁקֵֽם׃
10 כִּֽי־עִ֭מְּךָ מְק֣וֹר חַיִּ֑ים בְּ֝אוֹרְךָ֗ נִרְאֶה־אֽוֹר׃
11 מְשֹׁ֣ךְ חַ֭סְדְּךָ לְיֹדְעֶ֑יךָ וְ֝צִדְקָתְךָ֗ לְיִשְׁרֵי־לֵֽב׃
12 אַל־תְּ֭בוֹאֵנִי רֶ֣גֶל גַּאֲוָ֑ה וְיַד־רְ֝שָׁעִ֗ים אַל־תְּנִדֵֽנִי׃
13 שָׁ֣ם נָ֭פְלוּ פֹּ֣עֲלֵי אָ֑וֶן דֹּ֝ח֗וּ וְלֹא־יָ֥כְלוּ קֽוּם׃

**37** 1 לְדָוִ֨ד ׀
(א) אַל־תִּתְחַ֥ר בַּמְּרֵעִ֑ים אַל־תְּ֝קַנֵּ֗א בְּעֹשֵׂ֥י עַוְלָֽה׃
2 כִּ֣י כֶ֭חָצִיר מְהֵרָ֣ה יִמָּ֑לוּ וּכְיֶ֥רֶק דֶּ֝֗שֶׁא יִבּוֹלֽוּן׃
(ב) 3 בְּטַ֣ח בַּ֭יהוָה וַעֲשֵׂה־ט֑וֹב שְׁכָן־אֶ֝֗רֶץ וּרְעֵ֥ה אֱמוּנָֽה׃
4 וְהִתְעַנַּ֥ג עַל־יְהוָ֑ה וְיִֽתֶּן־לְ֝ךָ֗ מִשְׁאֲלֹ֥ת לִבֶּֽךָ׃
(ג) 5 גּ֣וֹל עַל־יְהוָ֣ה דַּרְכֶּ֑ךָ וּבְטַ֥ח עָ֝לָ֗יו וְה֣וּא יַעֲשֶֽׂה׃
6 וְהוֹצִ֣יא כָא֣וֹר צִדְקֶ֑ךָ וּ֝מִשְׁפָּטֶ֗ךָ כַּֽצָּהֳרָֽיִם׃
(ד) 7 דּ֤וֹם ׀ לַיהוָה֮ וְהִתְח֪וֹלֵ֫ל ל֥וֹ°
אַל־תִּ֭תְחַר בְּמַצְלִ֣יחַ דַּרְכּ֑וֹ בְּ֝אִ֗ישׁ עֹשֶׂ֥ה מְזִמּֽוֹת׃
(ה) 8 הֶ֣רֶף מֵ֭אַף וַעֲזֹ֣ב חֵמָ֑ה °אַל־תִּ֝תְחַ֗ר° אַךְ־לְהָרֵֽעַ׃
9 כִּֽי־מְ֭רֵעִים יִכָּרֵת֑וּן וְקֹוֵ֥י יְ֝הוָ֗ה הֵ֣מָּה יִֽירְשׁוּ־אָֽרֶץ׃
(ו) 10 וְע֣וֹד מְ֭עַט וְאֵ֣ין רָשָׁ֑ע וְהִתְבּוֹנַ֖נְתָּ עַל־מְקוֹמ֣וֹ וְאֵינֶֽנּוּ׃
11 וַעֲנָוִ֥ים יִֽירְשׁוּ־אָ֑רֶץ וְ֝הִתְעַנְּג֗וּ עַל־רֹ֥ב שָׁלֽוֹם׃
(ז) 12 זֹמֵ֣ם רָ֭שָׁע לַצַּדִּ֑יק וְחֹרֵ֖ק עָלָ֣יו שִׁנָּֽיו׃
13 אֲדֹנָ֥י יִשְׂחַק־ל֑וֹ כִּֽי־רָ֝אָ֗ה כִּֽי־יָבֹ֥א יוֹמֽוֹ׃ [יִשְׁרֵי־דָֽרֶךְ[b]׃
(ח) 14 חֶ֤רֶב ׀ פָּֽתְח֣וּ רְשָׁעִים֮ [a]וְדָרְכ֪וּ קַ֫שְׁתָּ֥ם לְהַפִּ֗יל עָנִ֥י וְאֶבְי֑וֹן[a] לִ֝טְב֗וֹחַ
15 חַ֭רְבָּם תָּב֣וֹא בְלִבָּ֑ם וְ֝קַשְּׁתוֹתָ֗ם תִּשָּׁבַֽרְנָה׃

6 prps עַד־שָׁמַיִם cf 57,11 vel 'גֹּבַהּ שׁ cf Hi 22,12 ‖ 7 frt c 8 conjg ‖ vs 8 mtr incert (prps לִבְנֵי) ‖ 12 prps תְּבוּסֵנִי ‖ Ps 37, 1 pl MSS Vrs וְאַל ‖ 6 mlt MSS 𝔖 מִשְׁפָּטֶיךָ ‖ 7 frt vbb exc; cf ad 14 ‖ 8 °-° prps dl (cf 7) ‖ 9 frt dl ‖ 13 6MSS בָּא ‖ 14 a-a frt dl; al 'להפיל עני וא c 7 conjg ‖ b 18MSS 𝔊 לֵב; Hie *corde in via*.

(ט) 16 טֽוֹב־מְעַט לַצַּדִּיק מֵהֲמוֹן רְשָׁעִים רַבִּֽים׃
17 כִּ֤י זְרוֹע֣וֹת רְ֭שָׁעִים תִּשָּׁבַ֑רְנָה וְסוֹמֵ֖ךְ צַדִּיקִ֣ים יְהוָֽה׃
(י) 18 יוֹדֵ֣עַ יְ֭הוָה יְמֵ֣י תְמִימִ֑ם וְ֝נַחֲלָתָ֗ם לְעוֹלָ֥ם תִּהְיֶֽה׃
19 לֹֽא־יֵ֭בֹשׁוּ בְּעֵ֣ת רָעָ֑ה וּבִימֵ֖י רְעָב֣וֹן יִשְׂבָּֽעוּ׃
(כ) 20 כִּ֤י רְשָׁעִ֨ים ׀ יֹאבֵ֗דוּ[a]
וְאֹיְבֵ֣י יְ֭הוָה [b]כִּיקַ֣ר כָּרִ֑ים[b] כָּל֖וּ בֶעָשָׁ֣ן[c] כָּֽלוּ׃
(ל) 21 לֹוֶ֣ה רָ֭שָׁע וְלֹ֣א יְשַׁלֵּ֑ם וְ֝צַדִּ֗יק חוֹנֵ֥ן וְנוֹתֵֽן׃
22 כִּ֣י מְ֭בֹרָכָיו[a] יִ֣ירְשׁוּ אָ֑רֶץ וּ֝מְקֻלָּלָ֗יו[b] יִכָּרֵֽתוּ׃
(מ) 23 מֵ֭יְהוָה מִֽצְעֲדֵי־גֶ֥בֶר °כּוֹנָ֗נוּ וְדַרְכּ֥וֹ° יֶחְפָּֽץ׃
24 כִּֽי־יִפֹּ֥ל לֹֽא־יוּטָ֑ל כִּֽי־יְ֝הוָ֗ה סוֹמֵ֥ךְ יָדֽוֹ׃
(נ) 25 נַ֤עַר ׀ הָיִ֗יתִי גַּם־זָ֫קַ֥נְתִּי וְֽלֹא־רָ֭אִיתִי צַדִּ֣יק נֶעֱזָ֑ב °וְ֝זַרְע֗וֹ מְבַקֶּשׁ־לָֽחֶם°׃
26 כָּל־הַ֭יּוֹם חוֹנֵ֣ן וּמַלְוֶ֑ה וְ֝זַרְע֗וֹ לִבְרָכָֽה׃
(ס) 27 ס֣וּר מֵ֭רָע וַעֲשֵׂה־ט֗וֹב וּשְׁכֹ֥ן לְעוֹלָֽם°׃
28 כִּ֤י יְהוָ֨ה ׀ אֹ֘הֵ֤ב מִשְׁפָּ֗ט וְֽלֹא־יַעֲזֹ֣ב אֶת־חֲ֭סִידָיו
(ע) [a]לְעוֹלָ֣ם נִשְׁמָ֑רוּ[b] וְזֶ֖רַע רְשָׁעִ֣ים נִכְרָֽת׃
29 צַדִּיקִ֥ים יִֽירְשׁוּ־אָ֑רֶץ וְיִשְׁכְּנ֖וּ לָעַ֣ד עָלֶֽיהָ׃
(פ) 30 פִּֽי־צַ֭דִּיק יֶהְגֶּ֣ה חָכְמָ֑ה וּ֝לְשׁוֹנ֗וֹ תְּדַבֵּ֥ר מִשְׁפָּֽט׃
31 תּוֹרַ֣ת אֱלֹהָ֣יו בְּלִבּ֑וֹ לֹ֖א תִמְעַ֣ד אֲשֻׁרָֽיו׃
(צ) 32 צוֹפֶ֣ה רָ֭שָׁע לַצַּדִּ֑יק וּ֝מְבַקֵּ֗שׁ לַהֲמִיתֽוֹ׃
33 יְֽהוָ֭ה לֹא־יַעַזְבֶ֣נּוּ בְיָד֑וֹ וְלֹ֥א יַ֝רְשִׁיעֶ֗נּוּ בְּהִשָּׁפְטֽוֹ׃
(ק) 34 קַוֵּ֤ה אֶל־יְהוָ֨ה ׀ וּשְׁמֹ֬ר דַּרְכּ֗וֹ°
וִֽ֭ירוֹמִמְךָ לָרֶ֣שֶׁת אָ֑רֶץ בְּהִכָּרֵ֖ת רְשָׁעִ֣ים תִּרְאֶֽה׃
(ר) 35 רָ֭אִיתִי רָשָׁ֣ע עָרִ֑יץ[a] וּ֝מִתְעָרֶ֗ה[b] [c]כְּאֶזְרָ֥ח רַעֲנָֽן[c]׃
36 וַ֭יַּעֲבֹר° וְהִנֵּ֣ה אֵינֶ֑נּוּ וָ֝אֲבַקְשֵׁ֗הוּ וְלֹ֣א נִמְצָֽא׃
(ש) 37 שְׁמָר־תָּ֭ם[a] וּרְאֵ֣ה[b] יָשָׁ֑ר[c] כִּֽי־אַחֲרִ֖ית לְאִ֣ישׁ שָׁלֽוֹם׃
38 וּֽ֭פֹשְׁעִים נִשְׁמְד֣וּ יַחְדָּ֑ו אַחֲרִ֖ית רְשָׁעִ֣ים נִכְרָֽתָה׃

16 𝔊 Hie 𝔖 רַב ‖ 18 frt dl ‖ 20 [a] frt hemistich exc; cf 25 ‖ [b-b] prb crrp; 𝔊 כ׳ כְּרוּם, Σ Hie כָּרִים; prps כִּיקֹד כָּרִים ‖ [c] compl MSS 𝔊 Hie 𝔖 כֶּעָשָׁן ‖ 22 [a] 𝔊 מְבָרְכָיו ‖ [b] 𝔊 וּמְקַלְלָיו ‖ 23 °-° l frt כּוֹנֵן ד׳, al כּוֹנְנוּ ד׳ ‖ 25 °-° prps trsp post 20a ‖ 26 prps וְזִכְרוֹ; frt vb exc ‖ 27 ins c 𝔊 וָעֶד vel בָּאָרֶץ ‖ 28 [a] ins c 𝔊[ℵA] (ἄνομοι) עַוָּלִים ‖ [b] l c 𝔊 נִשְׁמָדוּ ‖ 34 prb hmstich exc; cf ad 40 ‖ 35 [a] 𝔊(𝔖[Aphr]) ὑπερυψούμενον, prps עַלִּיז = עַלִּיץ ‖ [b] 𝔊(𝔖[Aphr]) ἐπαιρόμενον, prps מִתְעַלֶּה ‖ [c-c] l prb c 𝔊𝔖[Aphr] כְּאַרְזֵי הַלְּבָנוֹן ‖ 36 l c 𝔊 Hie 𝔖 וָאֶעֱבֹר ‖ 37 [a] l c 𝔊 Hie 𝔖 תֹּם ‖ [b] l וּרְעֵה ‖ [c] l c 𝔊 Hie 𝔖 יֹשֶׁר.

(ת) 39 וּתְשׁוּעַת[a] צַדִּיקִים מֵיְהוָה מָעוּזָּם[b] בְּעֵת צָרָה׃
40 וַיַּעְזְרֵם יְהוָה וַיְפַלְּטֵם יְפַלְּטֵם[a] מֵרְשָׁעִים וְיוֹשִׁיעֵם[b]
כִּי־חָסוּ בוֹ׃
38 1 מִזְמוֹר לְדָוִד לְהַזְכִּיר׃
2 יְהוָה אַל־בְּקֶצְפְּךָ תוֹכִיחֵנִי וּבַחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי׃
3 כִּי־חִצֶּיךָ נִחֲתוּ בִי וַתִּנְחַת עָלַי יָדֶךָ׃ [חַטָּאתִי[b]׃
4 אֵין־מְתֹם בִּבְשָׂרִי מִפְּנֵי זַעְמֶךָ אֵין[a]־שָׁלוֹם בַּעֲצָמַי מִפְּנֵי
5 כִּי עֲוֺנֹתַי עָבְרוּ רֹאשִׁי כְּמַשָּׂא כָבֵד יִכְבְּדוּ מִמֶּנִּי׃
6 הִבְאִישׁוּ נָמַקּוּ חַבּוּרֹתָי מִפְּנֵי אִוַּלְתִּי׃ 7 נַעֲוֵיתִי[a]
שַׁחֹתִי[b] עַד־מְאֹד כָּל־הַיּוֹם קֹדֵר ׀ הִלָּכְתִּי׃
8 כִּי־כְסָלַי מָלְאוּ נִקְלֶה וְאֵין מְתֹם בִּבְשָׂרִי׃
9 נְפוּגוֹתִי וְנִדְכֵּיתִי[a] עַד־מְאֹד שָׁאַגְתִּי מִנַּהֲמַת לִבִּי[b]׃
10 אֲדֹנָי נֶגְדְּךָ כָל־תַּאֲוָתִי וְאַנְחָתִי מִמְּךָ לֹא־נִסְתָּרָה׃
11 לִבִּי סְחַרְחַר עֲזָבַנִי כֹחִי וְאוֹר־עֵינַי גַּם־הֵם אֵין אִתִּי׃
12 אֹהֲבַי ׀ וְרֵעַי[a] [b]מִנֶּגֶד נִגְעִי[b] יַעֲמֹדוּ[c] וּקְרוֹבַי מֵרָחֹק עָמָדוּ׃
13 וַיְנַקְשׁוּ ׀ מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי וְדֹרְשֵׁי רָעָתִי[a] דִּבְּרוּ[b] הַוּוֹת וּמִרְמוֹת
[כָּל־הַיּוֹם יֶהְגּוּ׃
14 וַאֲנִי כְחֵרֵשׁ לֹא אֶשְׁמָע וּכְאִלֵּם לֹא יִפְתַּח־פִּיו׃
15 °וָאֱהִי כְּאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־שֹׁמֵעַ וְאֵין בְּפִיו תּוֹכָחוֹת°׃
16 כִּי־לְךָ יְהוָה הוֹחָלְתִּי אַתָּה תַעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהָי׃
17 כִּי־אָמַרְתִּי פֶּן־יִשְׂמְחוּ־לִי בְּמוֹט רַגְלִי עָלַי הִגְדִּילוּ׃
18 כִּי־אֲנִי לְצֶלַע נָכוֹן וּמַכְאוֹבִי נֶגְדִּי תָמִיד׃
19 °כִּי־עֲוֺנִי אַגִּיד אֶדְאַג מֵחַטָּאתִי°׃
20 וְאֹיְבַי חַיִּים עָצֵמוּ וְרַבּוּ שֹׂנְאַי שָׁקֶר׃
21 וּמְשַׁלְּמֵי רָעָה תַּחַת טוֹבָה יִשְׂטְנוּנִי תַּחַת רָדְופִי[a]־טוֹב[b]׃

39 [a] dl ו c pc MSS Hie $\mathfrak{S}$ ‖ [b] l prb מָעוֹזָם ‖ 40 [a, b] > Hie; prps trsp יפ׳ מר׳ post 34aα ‖ Ps 38, 2 l c compl MSS et Vrs וְאַל ב׳ ‖ 3 𝔊 וַתְּנַחֵת, prps וַתִּכְבַּד ‖ 4 [a] pc MSS $\mathfrak{S}$ וְאֵין ‖ [b] 𝔊Σ$\mathfrak{S}$ חַטֹּאתָי ‖ 6 trsp ׃ c $\mathfrak{S}$ ‖ 7 [a] prps נַעֲנֵיתִי ‖ [b] >$\mathfrak{S}$; frt vb exc ‖ 9 [a] 8MSS וְנִדְכֵּאתִי ‖ [b] prb l לָבִיא ‖ 11 𝔊[ℵA] αὐτό ‖ 12 prb dl (vel dl אהבי) ‖ [b-b] 𝔊 ἐξ ἐναντίας μου ἤγγισαν = (?נָגְשׁוּ) מִנֶּגְדִּי נָגְעוּ cf Gn 19,19; Jes 49,20 ‖ [c] prb dl ‖ 13 [a] frt vb exc; al del וינקשו, ודרשי רעתי, ומרמות ‖ [b] Σ דִּבְרֵי ‖ 14 frt l יִשְׁמַע ‖ 15 °-° frt add ‖ 16 mlt MSS יהיה; frt dl ‖ 19 °-° frt add ‖ 20 l חִנָּם ‖ 21 [a] K רדופי, Q רָדְפִי ‖ [b] 𝔊[MSS] + καὶ ἀπέρριψάν με τὸν ἀγαπητὸν ὡσεὶ νεκρὸν ἐβδελυγμένον = הִשְׁלִיכוּנִי יָחִיד כְּפֶגֶר נִתְעָב.

22 אַל־תַּעַזְבֵנִי יְהוָה אֱלֹהַי אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי׃
23 חוּשָׁה לְעֶזְרָתִי אֲדֹנָי תְּשׁוּעָתִי׃

39 1 לַמְנַצֵּחַ לִידִיתוּן מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 אָמַרְתִּי אֶשְׁמְרָה דְרָכַי מֵחֲטוֹא בִלְשׁוֹנִי
אֶשְׁמְרָה־לְפִי מַחְסוֹם בְּעֹד רָשָׁע לְנֶגְדִּי׃
3 נֶאֱלַמְתִּי דוּמִיָּה[a] הֶחֱשֵׁיתִי[b] מִטּוֹב וּכְאֵבִי נֶעְכָּר׃
4 חַם־לִבִּי בְּקִרְבִּי בַּהֲגִיגִי תִבְעַר־אֵשׁ דִּבַּרְתִּי בִּלְשׁוֹנִי׃
5 הוֹדִיעֵנִי יְהוָה קִצִּי וּמִדַּת יָמַי מַה־הִיא
אֵדְעָה מֶה־חָדֵל אָנִי׃
6 הִנֵּה טְפָחוֹת נָתַתָּה יָמַי וְחֶלְדִּי כְאַיִן נֶגְדֶּךָ
אַךְ־כָּל[a]־הֶבֶל כָּל־אָדָם נִצָּב[b] סֶלָה׃
7 אַךְ־בְּצֶלֶם יִתְהַלֶּךְ־אִישׁ אַךְ־הֶבֶל יֶהֱמָיוּן
יִצְבֹּר וְלֹא־יֵדַע מִי־אֹסְפָם׃
8 וְעַתָּה מַה־קִּוִּיתִי[a] אֲדֹנָי[b] תּוֹחַלְתִּי לְךָ הִיא׃
9 מִכָּל־פְּשָׁעַי הַצִּילֵנִי חֶרְפַּת נָבָל אַל־תְּשִׂימֵנִי׃
10 נֶאֱלַמְתִּי לֹא אֶפְתַּח־פִּי כִּי אַתָּה עָשִׂיתָ׃
11 הָסֵר מֵעָלַי נִגְעֶךָ מִתִּגְרַת[a] יָדְךָ[b] אֲנִי כָלִיתִי׃
12 בְּתוֹכָחוֹת עַל־עָוֺן יִסַּרְתָּ אִישׁ
וַתֶּמֶס כָּעָשׁ חֲמוּדוֹ אַךְ הֶבֶל כָּל־אָדָם סֶלָה׃
13 שִׁמְעָה תְפִלָּתִי יְהוָה וְשַׁוְעָתִי הַאֲזִינָה
אֶל־דִּמְעָתִי אַל־תֶּחֱרַשׁ
כִּי גֵר אָנֹכִי עִמָּךְ תּוֹשָׁב כְּכָל־אֲבוֹתָי׃
14 הָשַׁע מִמֶּנִּי וְאַבְלִיגָה בְּטֶרֶם אֵלֵךְ וְאֵינֶנִּי׃

40 1 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר׃
2 קַוֺּה קִוִּיתִי[a] יְהוָה וַיֵּט אֵלַי [b]וַיִּשְׁמַע שַׁוְעָתִי[b]׃
3 וַיַּעֲלֵנִי מִבּוֹר שָׁאוֹן מִטִּיט הַיָּוֵן

Ps 39, 1 K לִידִיתוּן, Q𝔗 לִידוּתוּן ‖ 2 l frt אָשִׂימָה vel אָשִׁיתָה vel אֶתְּנָה, 𝔊 ἐθέμην ‖ 3 [a] 𝔊 ἐταπεινώθην, 𝔖 *in maestitia fui*, 𝔗 *tacebam* ‖ [b] frt gl ‖ 4–6 forma mtr inc ‖ 5 compl MSS וְאֵדְעָה ‖ 6 [a] > compl MSS cf 12; 𝔖 *sicut vapor;* prps לְהֶבֶל vel עַל הֶבֶל ‖ [b] > 12 ‖ 7 ? vb exc; l ? יֶהֱמֶה הוֹן יִצְ' ‖ 8 [a] 𝔊 ἡ ὑπομονή μου = תִּקְוָתִי ‖ [b] mlt MSS יהוה ‖ 9 prps שַׁאֲפַי ‖ 10 2MSS et Vrs וְלֹא ‖ 11 [a] 𝔊 τῆς ἰσχύος, prps מִגְּבוּרַת ‖ [b] pc MSS 𝔖 יָדֶיךָ ‖ 14 l שְׁעֵה ‖ Ps 40, 2 [a] compl MSS + אֶל ‖ [b-b] frt dl.

וַיָּקֶם עַל־סֶלַע רַגְלַי כּוֹנֵן אֲשֻׁרָי׃
4 וַיִּתֵּן בְּפִי׀ שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּה לֵאלֹהֵינוּ
יִרְאוּ רַבִּים וְיִירָאוּ וְיִבְטְחוּ בַּיהוָה׃
5 אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־שָׂם יְהוָה מִבְטַחוֹ
וְלֹא־פָנָה אֶל־רְהָבִים וְשָׂטֵי כָזָב׃
6 רַבּוֹת עָשִׂיתָ׀ אַתָּה[a]׀ יְהוָה אֱלֹהַי[b]
נִפְלְאֹתֶיךָ וּמַחְשְׁבֹתֶיךָ אֵלֵינוּ אֵין׀ עֲרֹךְ אֵלֶיךָ
אַגִּידָה וַאֲדַבֵּרָה עָצְמוּ מִסַּפֵּר׃
7 זֶבַח וּמִנְחָה׀ לֹא[a]־חָפַצְתָּ [b]אָזְנַיִם כָּרִיתָ לִּי[b] עוֹלָה וַחֲטָאָה לֹא[a] שָׁאָלְתָּ׃
8 אָז אָמַרְתִּי [a]הִנֵּה־בָאתִי[a] [b]בִּמְגִלַּת־סֵפֶר כָּתוּב עָלָי[b]׃
9 לַעֲשׂוֹת־רְצוֹנְךָ אֱלֹהַי חָפָצְתִּי וְתוֹרָתְךָ בְּתוֹךְ מֵעָי׃
10 בִּשַּׂרְתִּי צֶדֶק׀ בְּקָהָל רָב הִנֵּה שְׂפָתַי לֹא אֶכְלָא יְהוָה אַתָּה [יָדָעְתָּ׃
11 צִדְקָתְךָ[a] לֹא־כִסִּיתִי׀ בְּתוֹךְ לִבִּי אֱמוּנָתְךָ וּתְשׁוּעָתְךָ אָמָרְתִּי
לֹא־כִחַדְתִּי חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ לְקָהָל[b] רָב׃
12 אַתָּה יְהוָה לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי
חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי׃
13 כִּי אָפְפוּ־עָלַי׀ רָעוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר
הִשִּׂיגוּנִי עֲוֺנֹתַי וְלֹא־יָכֹלְתִּי לִרְאוֹת
עָצְמוּ מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי וְלִבִּי עֲזָבָנִי׃
14 רְצֵה יְהוָה לְהַצִּילֵנִי יְהוָה לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה׃
15 יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ׀ יַחַד[a] מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי לִסְפּוֹתָהּ[b]
יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיִכָּלְמוּ חֲפֵצֵי רָעָתִי׃
16 יָשֹׁמּוּ[a] עַל־עֵקֶב בָּשְׁתָּם הָאֹמְרִים לִי[b] הֶאָח׀ הֶאָח[c]׃
17 יָשִׂישׂוּ׀ וְיִשְׂמְחוּ׀ בְּךָ כָּל־מְבַקְשֶׁיךָ
יֹאמְרוּ[a] תָמִיד יִגְדַּל יְהוָה אֹהֲבֵי תְּשׁוּעָתֶךָ׃
18 וַאֲנִי׀ עָנִי וְאֶבְיוֹן אֲדֹנָי[a] [b]יַחֲשָׁב־לִי[b]
עֶזְרָתִי[c] וּמְפַלְטִי אַתָּה אֱלֹהַי[d] אַל־תְּאַחַר׃

5 𝔊𝔖 שֵׁם ‖ 6 mtr inc ‖ [a] ? l אִתָּנוּ ‖ [b] 1MS 𝔖 אֱלֹהֵינוּ ‖ 7 ss mtr inc ‖ [a] l ? לְאֹ ‖ [b-b] ? ‖ 8 [a-a] l ? ה׳ הֲבֵאתִי ‖ [b-b] gl? ‖ in 10 et 11 mtr inc ‖ 11 [a] 𝔊[B] al צִדְקָתִי cf 10 ‖ [b] compl MSS בְּקָהָל ‖ 12 frt ins הֵמָּה cf 23,4; 43,3 ‖ 14 prb dl ‖ 15 [a] >𝔖 et 70,3; l 𝔐 ‖ [b] dl cf 70,3 ‖ 16 [a] 𝔊 יָשֻׁבוּ, 70,4 יָשׁוּבוּ ‖ [b] dl cf 70,4 ‖ [c] frt dl ‖ 17 [a] mlt MSS Vrs 70,5 וְיֹאמְרוּ ‖ 18 [a] 70,6 אֱלֹהִים (pro יהוה) ‖ [b-b] 70,6 חוּשָׁה־לִּי ‖ [c] 70,6 עֶזְרִי, l frt עֹזְרִי ‖ [d] 70,6 יהוה.

**41** 1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 אַשְׁרֵי מַשְׂכִּיל אֶל־דָּל[a] בְּיוֹם רָעָה יְמַלְּטֵהוּ יְהוָה׃
3 יְהוָה[a] ׀ יִשְׁמְרֵהוּ וִיחַיֵּהוּ יְאֻשַּׁר[b] בָּאָרֶץ וְאַל־תִּתְּנֵהוּ[c] בְּנֶפֶשׁ אֹיְבָיו׃
4 יְהוָה יִסְעָדֶנּוּ עַל־עֶרֶשׂ דְּוָי כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הָפַכְתָּ בְחָלְיוֹ׃
5 אֲנִי אָמַרְתִּי יְהוָה חָנֵּנִי רְפָאָה נַפְשִׁי כִּי־חָטָאתִי לָךְ׃
6 אוֹיְבַי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתַי יָמוּת וְאָבַד שְׁמוֹ׃
7 וְאִם־בָּא לִרְאוֹת ׀ שָׁוְא יְדַבֵּר לִבּוֹ יִקְבָּץ־אָוֶן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר׃
8 יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל־שֹׂנְאָי עָלַי ׀ יַחְשְׁבוּ רָעָה לִי׃
9 דְּבַר־בְּלִיַּעַל יָצוּק[a] בּוֹ[b] וַאֲשֶׁר[c] שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לָקוּם׃
10[a] גַּם־אִישׁ שְׁלוֹמִי ׀ אֲשֶׁר־בָּטַחְתִּי בוֹ אוֹכֵל לַחְמִי הִגְדִּיל עָלַי עָקֵב׃
11 וְאַתָּה יְהוָה חָנֵּנִי וַהֲקִימֵנִי וַאֲשַׁלְּמָה לָהֶם[a]׃
12 בְּזֹאת יָדַעְתִּי כִּי־חָפַצְתָּ בִּי כִּי לֹא־יָרִיעַ אֹיְבִי עָלָי׃
13 וַאֲנִי בְּתֻמִּי תָּמַכְתָּ בִּי וַתַּצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם׃
14 בָּרוּךְ יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֵהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם
אָמֵן ׀ וְאָמֵן׃

ספר שני

**42** 1 לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לִבְנֵי־קֹרַח׃
2 כְּאַיָּל[a] תַּעֲרֹג עַל[b]־אֲפִיקֵי־מָיִם
כֵּן נַפְשִׁי תַעֲרֹג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים[c]׃
3 צָמְאָה נַפְשִׁי ׀ לֵאלֹהִים לְאֵל[a] חָי[b]
מָתַי אָבוֹא וְאֵרָאֶה[c] פְּנֵי אֱלֹהִים׃
4 הָיְתָה־לִּי דִמְעָתִי לֶחֶם יוֹמָם וָלָיְלָה
בֶּאֱמֹר אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ׃
5 אֵלֶּה אֶזְכְּרָה ׀ וְאֶשְׁפְּכָה עָלַי ׀ נַפְשִׁי
כִּי אֶעֱבֹר ׀ בַּסָּךְ[a] אֶדַּדֵּם[b] עַד־בֵּית אֱלֹהִים
בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה הָמוֹן[c] חוֹגֵג׃

Ps 41, 2 𝔊 + καὶ πένητα וְאֶבְיוֹן ‖ 3 [a] prb dl ‖ [b] K יְאֻשַּׁר, Q mlt MSS וְאֻשַּׁר; l frt וִיאַשְּׁרוּ ‖ [c] 𝔊Σ Hie 𝔖 יִתְּ׳ ‖ 4 frt crrp ‖ 5 prps קָרָאתִי ‖ 6 l frt עָלָי ‖ 7 trsp accent ‖ 8 frt crrp ‖ 9 [a] 𝔊 κατέθεντο, Hie *infundebant*, 𝔖 *cogitant* = יָצְקוּ frt recte ‖ [b] >𝔖, Hie *sibi*, 𝔊 κατ᾽ ἐμοῦ frt recte ‖ [c] frt dl ו ‖ 10 frt trsp post 11 ‖ 11 frt ins עֵקֶב ‖ Ps 42, 2 [a] l frt כְּמוֹ אַיֶּלֶת (כַּאֲשֶׁר) ‖ [b] prps אֶל; sed l prb 𝔐 ‖ [c] 𝔖𝔗 יהוה ‖ 3 [a] >1MS 𝔊[B al] 𝔖 ‖ [b] l frt חַיַּי cf 9 ‖ [c] l c pc MSS 𝔖𝔗 וְאֶרְאֶה ‖ 4 4MSS 𝔖 בְּאָמְרָם cf 11 ‖ 5 [a] Vrs בְּסֹךְ (בַּסֹּךְ); prps בְּסֹד ‖ [b] ᾿Α אֲדַדֵּם; pc MSS אדרם, 𝔊 θαυμαστῆς, 𝔖 *fortis*, l prb אַדִּירִם ‖ [c] l frt הֲמוֹן.

6 מַה־תִּשְׁתּ֬וֹחֲחִ֨י ׀ נַפְשִׁי֮ וַתֶּהֱמִ֪י[a] עָ֫לָ֥י
הוֹחִ֥לִי לֵֽאלֹהִים כִּי־ע֥וֹד אוֹדֶ֗נּוּ יְשׁוּע֥וֹת[b] פָּנָֽיו[c]׃ 7 אֱֽלֹהַ֗י
עָלַ֗י נַפְשִׁ֪י תִשְׁתּ֫וֹחָ֥ח עַל־כֵּ֗ן אֶ֭זְכָּרְךָ[a]
מֵאֶ֣רֶץ יַרְדֵּ֑ן וְ֝חֶרְמוֹנִ֗ים[b] מֵהַ֥ר[c] מִצְעָֽר׃
8 תְּהֽוֹם־אֶל־תְּה֣וֹם ק֭וֹרֵא לְק֣וֹל צִנּוֹרֶ֑יךָ
כָּֽל־מִשְׁבָּרֶ֥יךָ וְ֝גַלֶּ֗יךָ עָלַ֥י עָבָֽרוּ׃
9 יוֹמָ֤ם ׀ יְצַוֶּ֬ה יְהוָ֨ה ׀ חַסְדּ֗וֹ וּ֭בַלַּיְלָה שִׁירֹ֣ה עִמִּ֑י תְּ֝פִלָּ֗ה[a] לְאֵ֣ל חַיָּֽי[b]׃
10 אוֹמְרָ֤ה ׀ לְאֵ֥ל סַלְעִי֮ לָמָ֪ה שְׁכַ֫חְתָּ֥נִי
לָֽמָּה־קֹדֵ֥ר אֵלֵ֗ךְ בְּלַ֣חַץ אוֹיֵֽב׃
11 בְּרֶ֤צַח ׀ בְּֽעַצְמוֹתַ֗י חֵרְפ֥וּנִי צוֹרְרָ֑י
בְּאָמְרָ֥ם אֵלַ֥י כָּל־הַ֝יּ֗וֹם אַיֵּ֥ה אֱלֹהֶֽיךָ׃
12 מַה־תִּשְׁתּ֬וֹחֲחִ֨י ׀ נַפְשִׁי֮ וּֽמַה־תֶּהֱמִ֪י עָ֫לָ֥י
הוֹחִ֣ילִי לֵֽ֭אלֹהִים כִּי־ע֣וֹד אוֹדֶ֑נּוּ יְשׁוּעֹ֥ת[a] [b]פָּ֝נַ֗י וֵֽאלֹהָֽי[b]׃

**43** 1 שָׁפְטֵ֤נִי אֱלֹהִ֨ים[a] ׀ וְרִ֘יבָ֤ה רִיבִ֗י מִגּ֥וֹי לֹא־חָסִ֑יד
מֵאִ֖ישׁ [b]מִרְמָ֖ה וְעַוְלָ֣ה[b] תְפַלְּטֵֽנִי׃
2 כִּֽי־אַתָּ֤ה ׀ אֱלֹהֵ֣י מָעוּזִּי֮ לָמָ֪ה זְנַ֫חְתָּ֥נִי
לָ֥מָּה קֹדֵ֣ר אֶתְהַלֵּ֗ךְ בְּלַ֣חַץ אוֹיֵֽב׃
3 שְׁלַח־אוֹרְךָ֣ וַ֭אֲמִתְּךָ הֵ֣מָּה יַנְח֑וּנִי[a]
יְבִיא֥וּנִי[b] אֶל־הַר־קָ֝דְשְׁךָ֗ וְאֶל־מִשְׁכְּנוֹתֶֽיךָ׃
4 וְאָב֤וֹאָה ׀ אֶל־מִזְבַּ֬ח[a] אֱלֹהִ֗ים אֶל־אֵל֮ שִׂמְחַ֪ת[b] גִּ֫ילִ֥י[c]
וְאוֹדְךָ֥ בְ֝כִנּ֗וֹר אֱלֹהִ֥ים אֱלֹהָֽי׃
5 מַה־תִּשְׁתּ֬וֹחֲחִ֨י ׀ נַפְשִׁי֮ וּֽמַה־תֶּהֱמִ֪י עָ֫לָ֥י
הוֹחִ֣ילִי לֵֽ֭אלֹהִים כִּי־ע֣וֹד אוֹדֶ֑נּוּ יְשׁוּעֹ֥ת[a] [b]פָּ֝נַ֗י וֵֽאלֹהָֽי[b]׃

**44** 1 לַמְנַצֵּ֬חַ לִבְנֵי־קֹ֬רַח מַשְׂכִּֽיל׃
2 אֱלֹהִ֤ים ׀ בְּאָזְנֵ֬ינוּ שָׁמַ֗עְנוּ אֲבוֹתֵ֥ינוּ סִפְּרוּ־לָ֑נוּ

6 [a] pc MSS 𝔊Σ𝔖 'וּמַה־ת cf 12; 43,5 ‖ [b] 𝔊𝔖 יְשׁוּעַת ‖ [c] l c pc MSS 𝔊[A]𝔖 'פָּנַי וֵא, trsp : ‖ 7 [a] 1MS 𝔊[A al] + יהוה; l 𝔐 ‖ [b] 1MS 𝔖 וְחֶרְמוֹן; trsp ^ ‖ [c] prps הַר ‖ v 9 frt add ‖ [a] 5MSS תְּהִלָּה ‖ [b] compl MSS 𝔖 חָי cf 3 ‖ 10 2MSS זְנַחְתָּנִי cf 43,2 ‖ 11 6MSS Σ 'כְּר, prps כְּרָקָב ‖ 12 [a] 1MS 𝔊Θ יְשׁוּעַת ‖ [b-b] 𝔊[B] 'פ' אֱלֹהַי, pc MSS (et 𝔗) 'פָּנָיו אֱ vel 'פָּנָיו וֵא, cf 6 ‖ Ps 43, 1 compl MSS recte c Ps 42 conjg; 𝔊Θ + מִזְמוֹר לְדָוִד, 4MSS + לְדָוִד ‖ [a] prb in finem vs trsp ‖ [b-b] 𝔊𝔖 trsp ‖ 2 l frt מָעוּזִי ‖ 3 [a] 3MSS יְנַחֲמוּנִי = 𝔖 ‖ [b] K[Or] יבואוני Q יְבִיאוּנִי et conjg c seq ‖ 4 [a] 4MSS Hie מִזְבַּחֲךָ ‖ [b] 1MS שִׂמְחָתִי frt recte ‖ [c] frt l אָגִילָה ‖ 5 [a] 𝔊𝔖 יְשׁוּעַת ‖ [b-b] 2MSS 𝔗 'פָּנָיו אֱ.

פֹּעַל פָּעַלְתָּ בִימֵיהֶם בִּימֵי קֶדֶם׃ 3 [a]אַתָּה ׀ יָדְךָ[a] ׀
גּוֹיִם הוֹרַשְׁתָּ[b] וַתִּטָּעֵם תָּרַע[c] לְאֻמִּים וַתְּשַׁלְּחֵם[d]׃
4 כִּי לֹא בְחַרְבָּם יָרְשׁוּ אָרֶץ וּזְרוֹעָם לֹא־הוֹשִׁיעָה לָּמוֹ
כִּי־יְמִינְךָ וּזְרוֹעֲךָ וְאוֹר פָּנֶיךָ כִּי רְצִיתָם׃
5 אַתָּה־הוּא מַלְכִּי [a]אֱלֹהִים צַוֵּה[a] יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב׃
6 בְּךָ צָרֵינוּ נְנַגֵּחַ בְּשִׁמְךָ נָבוּס קָמֵינוּ׃
7 כִּי לֹא בְקַשְׁתִּי אֶבְטָח וְחַרְבִּי לֹא תוֹשִׁיעֵנִי׃
8 כִּי הוֹשַׁעְתָּנוּ מִצָּרֵינוּ וּמְשַׂנְאֵינוּ הֱבִישׁוֹתָ׃
9 בֵּאלֹהִים הִלַּלְנוּ[a] כָל־הַיּוֹם וְשִׁמְךָ[b] ׀ לְעוֹלָם נוֹדֶה סֶלָה׃
10 אַף[a]־זָנַחְתָּ[b] וַתַּכְלִימֵנוּ וְלֹא־תֵצֵא[c] בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃
11 תְּשִׁיבֵנוּ אָחוֹר מִנִּי־צָר וּמְשַׂנְאֵינוּ שָׁסוּ לָמוֹ׃
12 תִּתְּנֵנוּ כְּצֹאן מַאֲכָל וּבַגּוֹיִם זֵרִיתָנוּ׃
13 תִּמְכֹּר־עַמְּךָ בְלֹא־הוֹן וְלֹא רִבִּיתָ בִּמְחִירֵיהֶם׃
14 תְּשִׂימֵנוּ חֶרְפָּה לִשְׁכֵנֵינוּ לַעַג וָקֶלֶס לִסְבִיבוֹתֵינוּ׃
15 תְּשִׂימֵנוּ מָשָׁל בַּגּוֹיִם מְנוֹד־רֹאשׁ בַּלְאֻמִּים׃
16 כָּל־הַיּוֹם כְּלִמָּתִי נֶגְדִּי וּבֹשֶׁת פָּנַי כִּסָּתְנִי׃
17 מִקּוֹל מְחָרֵף וּמְגַדֵּף מִפְּנֵי אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם׃
18 כָּל־זֹאת בָּאַתְנוּ וְלֹא שְׁכַחֲנוּךָ וְלֹא־שִׁקַּרְנוּ בִּבְרִיתֶךָ׃
19 לֹא־נָסוֹג אָחוֹר לִבֵּנוּ וַתֵּט[a] אֲשֻׁרֵינוּ[b] מִנִּי אָרְחֶךָ׃
20 כִּי דִכִּיתָנוּ בִּמְקוֹם תַּנִּים וַתְּכַס עָלֵינוּ בְצַלְמָוֶת׃
21 אִם־שָׁכַחְנוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ וַנִּפְרֹשׂ כַּפֵּינוּ לְאֵל זָר׃
22 הֲלֹא אֱלֹהִים יַחֲקָר־זֹאת כִּי־הוּא יֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת לֵב׃
23 כִּי־עָלֶיךָ הֹרַגְנוּ כָל־הַיּוֹם נֶחְשַׁבְנוּ כְּצֹאן טִבְחָה׃
24 עוּרָה ׀ לָמָּה תִישַׁן ׀ אֲדֹנָי[a] הָקִיצָה אַל־תִּזְנַח[b] לָנֶצַח[c]׃
25 לָמָּה־פָנֶיךָ תַסְתִּיר תִּשְׁכַּח עָנְיֵנוּ וְלַחֲצֵנוּ׃
26 כִּי שָׁחָה לֶעָפָר נַפְשֵׁנוּ דָּבְקָה לָאָרֶץ בִּטְנֵנוּ׃
27 קוּמָה עֶזְרָתָה לָּנוּ וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ׃

Ps 44, 2 compl MSS כִּימֵי ‖ 3 [a-a] prps : אֹתֹתֶיךָ; trsp : ‖ [b] prps שֵׁרַשְׁתָּ vel גֵּרַשְׁתָּ ‖ [c] prps תְּגַדַּע vel תָּרֵעַ vel תְּגָרֵשׁ ‖ [d] frt l וַתְּשַׁתְּלֵם ‖ 5 [a-a] l c 𝔊(A)𝔖 וֵאלֹהַי מְצַוֵּה ‖ 9 [a] 𝔊 הֻלַּלְנוּ ‖ [b] 1MS 𝔊 וּבְשִׁמְךָ ‖ 10 [a] 1MS אַךְ ‖ [b] 4MSS 𝔖 זְנַחְתָּנוּ ‖ [c] 7MSS 𝔊[A al] + אֱלֹהִים ‖ 11 4MSS Hie 𝔖𝔗 לָנוּ ‖ 19 [a] 𝔊𝔗 וַתַּט ‖ [b] mlt MSS אֲשֻׁרֵנוּ ‖ 24 [a] mlt MSS יהוה; prb dl ‖ [b] 1MS תִּשְׁכַּח 𝔖 *fac nos errare* cf 59,12 ‖ [c] >𝔖 ‖ 27 1MS חֲסָדֶיךָ, 𝔊 שְׁמֶךָ.

45 1 לַמְנַצֵּחַ עַל־שֹׁשַׁנִּים[a] לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּיל שִׁיר יְדִידֹת[b]׃
2 רָחַשׁ לִבִּי ׀ דָּבָר טוֹב אֹמֵר אָנִי מַעֲשַׂי לְמֶלֶךְ
לְשׁוֹנִי עֵט ׀ סוֹפֵר מָהִיר׃
3 יָפְיָפִיתָ מִבְּנֵי אָדָם הוּצַק חֵן בְּשְׂפְתוֹתֶיךָ
עַל־כֵּן בֵּרַכְךָ אֱלֹהִים לְעוֹלָם׃
4 חֲגוֹר חַרְבְּךָ עַל־יָרֵךְ גִּבּוֹר הוֹדְךָ וַהֲדָרֶךָ׃ 5 וַהֲדָרְךָ[a] ׀ צְלַח רְכַב
עַל־דְּבַר־אֱמֶת [b]וְעַנְוָה־צֶדֶק[b]
וְתוֹרְךָ[c] נוֹרָאוֹת יְמִינֶךָ׃ 6 חִצֶּיךָ שְׁנוּנִים[a] עַמִּים תַּחְתֶּיךָ יִפְּלוּ
בְּלֵב[b] אוֹיְבֵי הַמֶּלֶךְ׃
7 כִּסְאֲךָ אֱלֹהִים[a] עוֹלָם וָעֶד[b] שֵׁבֶט מִישֹׁר שֵׁבֶט מַלְכוּתֶךָ׃
8 אָהַבְתָּ צֶּדֶק וַתִּשְׂנָא רֶשַׁע
עַל־כֵּן ׀ מְשָׁחֲךָ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ שֶׁמֶן שָׂשׂוֹן מֵחֲבֵרֶךָ׃
9 מֹר־וַאֲהָלוֹת קְצִיעוֹת כָּל[a]־בִּגְדֹתֶיךָ
מִן־הֵיכְלֵי שֵׁן מִנִּי[b] שִׂמְּחוּךָ׃ 10 בְּנוֹת מְלָכִים בְּיִקְּרוֹתֶיךָ[a]
נִצְּבָה[b] שֵׁגַל לִימִינְךָ בְּכֶתֶם אוֹפִיר׃
11 שִׁמְעִי־בַת וּרְאִי וְהַטִּי אָזְנֵךְ וְשִׁכְחִי עַמֵּךְ וּבֵית אָבִיךְ׃
12° וְיִתְאָו הַמֶּלֶךְ יָפְיֵךְ כִּי־הוּא אֲדֹנַיִךְ וְהִשְׁתַּחֲוִי[a]־לוֹ׃ 13 [a]וּבַת־צֹר[a] ׀
בְּמִנְחָה פָּנַיִךְ יְחַלּוּ עֲשִׁירֵי עָם[b]׃ 14 כָּל־כְּבוּדָּה[a] בַת־מֶלֶךְ פְּנִימָה[b]
מִמִּשְׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁהּ[c]׃ 15 לִרְקָמוֹת[a] תּוּבַל לַמֶּלֶךְ בְּתוּלוֹת אַחֲרֶיהָ
רֵעוֹתֶיהָ מוּבָאוֹת לָךְ[b]׃ 16 תּוּבַלְנָה[a] בִּשְׂמָחֹת וָגִיל[b] תְּבֹאֶינָה
בְּהֵיכַל מֶלֶךְ׃
17 תַּחַת אֲבֹתֶיךָ יִהְיוּ בָנֶיךָ תְּשִׁיתֵמוֹ לְשָׂרִים בְּכָל־הָאָרֶץ׃
18 אַזְכִּירָה שִׁמְךָ בְּכָל־דֹּר וָדֹר עַל־כֵּן עַמִּים יְהוֹדֻךָ לְעֹלָם וָעֶד׃

**Ps 45, 1** [a] 𝔊 τῶν ἀλλοιωθησομένων (שֶׁשֹּׁנִים) ‖ [b] 6MSS יְדִידוּת, 3MSS יְדִידֹת = Ἀ προσφιλίας ‖ **2** l frt מַעֲשִׂי ‖ **3** l frt יָפִיתָ (יָפוֹ), al יְפֵיפִיתָ ‖ **5** [a] >2MSS Hie 𝔖$^{MSS}$, frt recte (𝔊 וְהַדְרֵךְ [imp]) trsp ׃ ‖ [b-b] 1MS Ἀ𝔖 וְעַנְוַת צ׳, 𝔊 Hie 𝔗 וַעֲנָוָה וְצ׳ ‖ [c] l ? וְתוֹר כְּנוֹ׳ (c חציך conjg); 𝔖 תּוֹרֶתְךָ ‖ **6** [a] ? crrp; 𝔊 + גִּבּוֹר ‖ [b] crrp; prps כָּלוּ ‖ **7** [a] prps יִהְיֶה (pro יהוה = אֱלֹהִים) ‖ [b] prps סָעַד ‖ **8** l מֵחֲבֵרֶיךָ, vel frt מִכָּל־ח׳ ‖ **9** [a] >1MS, 𝔊 ἀπό, Σ εἰς ‖ [b] = מִנִּים cf Sir 39,15 ‖ **10** [a] 𝔖 בִּיקְ׳; prps לִקְרָאתְךָ, בִּקְּרוֹתֶיךָ, בְּקִירוֹתֶיךָ ‖ [b] prps נִצְּבוּ c *a* conjg ‖ **12—16** forma mtr inc ‖ **12** [a] 𝔊$^{AB\ al}$ καὶ προσκυνήσουσιν ‖ **13** [a-a] frt crrp, ו > 1MS; 𝔊$^{AB\ al}$ θυγατέρες Τύρου; l ? וּבָא צֹ(י)ר ‖ [b] ? l עַמָּךְ (vel עַמָּךְ ל׳ pro עם כל) ‖ **14** [a] 1MS 𝔊$^{B\ al}$ כְּבוּדָהּ ‖ [b] frt l פְּנִינִים ‖ [c] 𝔊Σ Hie לְבוּשָׁהּ ‖ **15** [a] 𝔊ἈΣ c 14 conjg, frt recte ‖ [b] 2MSS לָהּ ‖ **16** [a] frt dl ‖ [b] frt l בְּגִיל (trsp ,) ‖ **18** 𝔊$^{AB\ al}$ יַזְכִּירוּ, 𝔖𝔗 נַזְכִּירָה.

**46** [1]לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח עַל־עֲלָמוֹת שִׁיר׃
[2]אֱלֹהִים לָנוּ מַחֲסֶה וָעֹז עֶזְרָה בְצָרוֹת נִמְצָא מְאֹד׃
[3]עַל־כֵּן לֹא־נִירָא בְּהָמִיר אָרֶץ וּבְמוֹט הָרִים בְּלֵב יַמִּים׃
[4]יֶהֱמוּ[a] יֶחְמְרוּ מֵימָיו יִרְעֲשׁוּ־הָרִים בְּגַאֲוָתוֹ[b] סֶלָה׃
[5]נָהָר פְּלָגָיו יְשַׂמְּחוּ עִיר־אֱלֹהִים °קְדֹשׁ מִשְׁכְּנֵי° עֶלְיוֹן׃
[6]אֱלֹהִים בְּקִרְבָּהּ בַּל־תִּמּוֹט[a] יַעְזְרֶהָ אֱלֹהִים לִפְנוֹת בֹּקֶר׃
[7]הָמוּ גוֹיִם מָטוּ מַמְלָכוֹת נָתַן בְּקוֹלוֹ תָּמוּג אָרֶץ׃
[8]יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃
[9]לְכוּ חֲזוּ מִפְעֲלוֹת יְהוָה[a] [b]אֲשֶׁר־שָׂם שַׁמּוֹת בָּאָרֶץ[b]׃
[10]מַשְׁבִּית מִלְחָמוֹת עַד־קְצֵה הָאָרֶץ
קֶשֶׁת יְשַׁבֵּר וְקִצֵּץ חֲנִית עֲגָלוֹת יִשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃
[11]הַרְפּוּ וּדְעוּ כִּי־אָנֹכִי אֱלֹהִים אָרוּם בַּגּוֹיִם אָרוּם בָּאָרֶץ׃
[12]יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃

**47** [1]לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃
[2]כָּל־הָעַמִּים תִּקְעוּ־כָף הָרִיעוּ לֵאלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה׃
[3]כִּי־יְהוָה עֶלְיוֹן נוֹרָא מֶלֶךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־הָאָרֶץ׃
[4]יַדְבֵּר עַמִּים תַּחְתֵּינוּ וּלְאֻמִּים תַּחַת רַגְלֵינוּ׃
[5]יִבְחַר־[a]לָנוּ אֶת־נַחֲלָתֵנוּ[b] אֶת גְּאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר־אָהֵב סֶלָה׃
[6]עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר׃
[7]זַמְּרוּ אֱלֹהִים זַמֵּרוּ זַמְּרוּ לְמַלְכֵּנוּ זַמֵּרוּ׃
[8]כִּי מֶלֶךְ כָּל־הָאָרֶץ אֱלֹהִים זַמְּרוּ מַשְׂכִּיל׃
[9]מָלַךְ אֱלֹהִים עַל־[a]גּוֹיִם אֱלֹהִים[b] יָשַׁב ׀ עַל־כִּסֵּא קָדְשׁוֹ׃
[10]נְדִיבֵי עַמִּים ׀ נֶאֱסָפוּ עַם[a] אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
כִּי לֵאלֹהִים מָגִנֵּי־[b]אֶרֶץ מְאֹד נַעֲלָה׃

**48** [1]שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי־קֹרַח׃
[2]גָּדוֹל יְהוָה[a] וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ

**Ps 46**, 1 pc MSS עֲלְמוֹת, 𝔊 עֲלָמוֹת, Σ עֲלְמוֹת ‖ 3 prps בְּהִמּוֹג ‖ 4 [a] frt vb exc ‖ [b] ins יהוה . . . יַעֲקֹב cf 8. 12 ‖ 5 °-° 𝔊 קִדֵּשׁ מִשְׁכָּנוֹ, frt recte ‖ 6 frt vb exc ‖ 9 mlt MSS 𝔊[A al] אֱלֹהִים ‖ [b-b] prps dl ‖ 10 𝔊 θυρεούς (*עֲגִלוֹת) ‖ **Ps 47**, 5 [a] prps יַרְחֵב, al יַנְחִילֵנוּ (sine לנו); l frt יְפָאֵר ‖ [b] 𝔊𝔖 נַחֲלָתוֹ ‖ 7 nonn MSS לֵאלֹהִים, 𝔊 לֵאלֹהֵינוּ ‖ 8 mlt MSS + עַל, frt recte ‖ 9 [a] 2MSS + כָּל־ ‖ [b] frt dl ‖ 10 [a] 𝔊𝔖 עִם; prps עִם עַם ‖ [b] ? l מְגִנֵּן ‖ **Ps 48**, 2 [a] frt dl et l גְּדוֹלָה וּמְהֻלָּלָה מְאֹד עִיר אֱ׳.

הַר־קָדְשֽׁוֹ׃[b] 3 יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל־הָאָרֶץ
הַר־צִיּוֹן יַרְכְּתֵי צָפוֹן קִרְיַת מֶלֶךְ רָב׃
4 אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע לְמִשְׂגָּב׃
5 כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ עָבְרוּ יַחְדָּו׃
6 הֵמָּה רָאוּ כֵּן תָּמָהוּ נִבְהֲלוּ נֶחְפָּזוּ׃
7 רְעָדָה אֲחָזָתַם שָׁם חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃
8 בְּרוּחַ[a] קָדִים[b] תְּשַׁבֵּר אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ׃
9 כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ׀ כֵּן רָאִינוּ °בְּעִיר־יְהוָה צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ
אֱלֹהִים יְכוֹנְנֶהָ עַד־עוֹלָם° סֶלָה׃
10 דִּמִּינוּ אֱלֹהִים חַסְדֶּךָ בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ׃
11 כְּשִׁמְךָ׀ אֱלֹהִים כֵּן תְּהִלָּתְךָ עַל[a]־קַצְוֵי־אֶרֶץ
צֶדֶק מָלְאָה יְמִינֶךָ׃[b] 12 יִשְׂמַח׀ הַר־צִיּוֹן
תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ׃
13 סֹבּוּ צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ׃
14 שִׁיתוּ לִבְּכֶם׀ לְחֵילָה[a] פַּסְּגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ
לְמַעַן[b] תְּסַפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן׃ 15 כִּי זֶה׀ אֱלֹהִים[a]
אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד הוּא יְנַהֲגֵנוּ
עַל־מוּת[b]׃

**49** 1 לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃
2 שִׁמְעוּ־זֹאת כָּל־הָעַמִּים הַאֲזִינוּ כָּל־יֹשְׁבֵי חָלֶד׃
3 גַּם־בְּנֵי אָדָם גַּם־בְּנֵי־אִישׁ יַחַד עָשִׁיר וְאֶבְיוֹן׃
4 פִּי יְדַבֵּר חָכְמוֹת וְהָגוּת לִבִּי תְבוּנוֹת׃
5 אַטֶּה לְמָשָׁל אָזְנִי אֶפְתַּח בְּכִנּוֹר חִידָתִי׃
6 לָמָּה אִירָא[a] בִּימֵי רָע [b]עֲוֹן עֲקֵבַי[c] יְסוּבֵּנִי[b]׃
7 הַבֹּטְחִים עַל־חֵילָם וּבְרֹב עָשְׁרָם יִתְהַלָּלוּ׃
8 אָח[a] לֹא־פָדֹה יִפְדֶּה[b] אִישׁ לֹא־יִתֵּן לֵאלֹהִים כָּפְרוֹ׃

2 [b] trsp ׃ ‖ 6 4MSS נִפְחָזוּ ‖ 7 >Σ𝔖 ‖ 8 [a] pc MSS כְּרוּחַ ‖ [b] trsp ‸ ‖ 9 °-° crrp ‖ 11 [a] l c pc MSS עַד vel l אֶל ‖ [b] trsp ׃ ‖ 12 1MS 𝔊𝔖 + יהוה ‖ 14 [a] compl MSS לְחֵילָהּ ‖ [b] frt dl ‖ 15 [a] >𝔊 ‖ [b] mlt MSS עלמות, 𝔊[A] εἰς τοὺς αἰῶνας (עֹלָמוֹת), 𝔗 עַלְמוּת; l עַל עֲלָמוֹת et conjg c 49,1 ‖ Ps 49, 2 1MS חדל ‖ 4 ῾Εβρ[h] ουαγιθ = וְהָגִית ‖ 6 [a] frt l אֵרָא cf Jes 41,23 ‖ [b-b] ῾Εβρ[h] αων ακουββαει ισουββουνει = עֲוֹן עֲקֵבַי יְסֻבּוּנִי frt recte ‖ [c] 𝔊 עֲקֵבִי ‖ 8 [a] prb l c 8MSS אַךְ ‖ [b] prb l יִפְדֶּה.

9 [a]וְיֵקַר[b] פִּדְיוֹן נַפְשָׁם[a] וְחָדַל לְעוֹלָם׃ 10 [c]וִיחִי־עוֹד[c] לָנֶצַח לֹא יִרְאֶה
11 כִּי יִרְאֶה ׀ חֲכָמִים יָמוּתוּ יַחַד כְּסִיל וָבַעַר יֹאבֵדוּ [הַשָּׁחַת׃
וְעָזְבוּ לַאֲחֵרִים חֵילָם׃ 12 קִרְבָּם[a] בָּתֵּימוֹ ׀ לְעוֹלָם
מִשְׁכְּנֹתָם לְדֹר וָדֹר קָרְאוּ בִשְׁמוֹתָם עֲלֵי אֲדָמוֹת[b]׃
13 וְאָדָם בִּיקָר בַּל־יָלִין[a] נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ[b]׃
14 זֶה דַרְכָּם כֵּסֶל לָמוֹ וְאַחֲרֵיהֶם[a] ׀ [b]בְּפִיהֶם יִרְצוּ[b] סֶלָה׃
15 [a]כַּצֹּאן לִשְׁאוֹל שַׁתּוּ[b] מָוֶת יִרְעֵם [c]וַיִּרְדּוּ[c] בָם יְשָׁרִים ׀ לַבֹּקֶר וְצִירָם[d]
[לְבַלּוֹת שְׁאוֹל מִזְּבֻל[e] לוֹ[a]׃
16 אַךְ־אֱלֹהִים יִפְדֶּה־נַפְשִׁי מִיַּד־שְׁאוֹל כִּי יִקָּחֵנִי סֶלָה׃
17 אַל־תִּירָא[a] כִּי־יַעֲשִׁר אִישׁ כִּי־יִרְבֶּה[b] כְּבוֹד בֵּיתוֹ׃
18 כִּי לֹא בְמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל לֹא־יֵרֵד אַחֲרָיו כְּבוֹדוֹ׃
19 כִּי־נַפְשׁוֹ בְּחַיָּיו יְבָרֵךְ[a] וְיוֹדֻךָ[b] כִּי־תֵיטִיב לָךְ[c]׃
20 תָּבוֹא[a] עַד־דּוֹר אֲבוֹתָיו עַד־נֵצַח לֹא יִרְאוּ[b]־אוֹר׃
21 אָדָם בִּיקָר וְלֹא[a] יָבִין[b] נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ[c]׃

**50** 1 מִזְמוֹר לְאָסָף
אֵל ׀ אֱלֹהִים יְהוָה דִּבֶּר וַיִּקְרָא־אָרֶץ
מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבֹאוֹ׃
2 מִצִּיּוֹן מִכְלַל־יֹפִי אֱלֹהִים הוֹפִיעַ׃
3 [a]יָבֹא אֱלֹהֵינוּ[b] וְאַל־יֶחֱרַשׁ[a]
אֵשׁ־לְפָנָיו תֹּאכֵל וּסְבִיבָיו נִשְׂעֲרָה[c] מְאֹד׃
4 יִקְרָא אֶל־הַשָּׁמַיִם מֵעָל וְאֶל־הָאָרֶץ לָדִין עַמּוֹ׃
5 אִסְפוּ־[a]לִי חֲסִידָי[a] כֹּרְתֵי בְרִיתִי[b] עֲלֵי־זָבַח׃
6 וַיַּגִּידוּ[a] שָׁמַיִם צִדְקוֹ כִּי־[b]אֱלֹהִים ׀ שֹׁפֵט[b] הוּא סֶלָה׃

9 [a-a] frt dl ‖ [b] 𝔊 Hie וְיַקַר ‖ [c-c] crrp; frt l וִיחִי (וָחַי) לְעוֹלָם וָעַד; trsp ‸ ‖ 11 frt crrp ‖ 12 [a] l c 𝔊𝔖𝔗 קִבְרָם vel קְבָרִים ‖ [b] 1MS 𝔊 אַדְמוֹתָם; ? trsp stich post 11 ‖ 13 [a] 𝔊𝔖 יָבִין cf 21 ‖ [b] 3MSS נִדְמָה, 𝔊 καὶ ὡμοιώθη αὐτοῖς = 𝔖, Hie *et exaequatus est* ‖ 14 [a] frt l אָרְחוֹתָם cf Hi 8,13 vel אַחֲרִיתָם ‖ [b-b] 𝔄 Hie כְּפִ׳ יָרֻצוּ; prb crrp ‖ 15 [a-a] crrp ‖ [b] prps שָׁחוּ vel יֵחַתּוּ ‖ [c-c] prps יֵרְדוּ בְּמֵישָׁרִים לַקֶּבֶר ‖ [d] K וְצִירָם, Q mlt MSS וְצוּרָם ‖ [e] compl MSS מִזְּבֻל vel מִזְּבוּל ‖ 16 trsp ‸ ‖ 17 [a] l ? תֵּרֶא cf Prv 23,31 ‖ [b] l ? יִרְבֶּה ‖ 18 °-° frt trsp ‖ 19 [a] 𝔊 Hie יְבָרֵךְ ‖ [b] 1MS 𝔊𝔖 וְיוֹדְךָ ‖ [c] 2MSS 𝔊𝔖 לוֹ, l 𝔐 ‖ 20 [a] prb l יָבֹא vel אֲבוֹתֶיךָ ‖ [b] 𝔊 Hie 𝔖 יִרְאֶה ‖ 21 [a] 2MSS לֹא, al בַּל, וְ > Vrs ‖ [b] compl MSS יָלִין cf 13 ‖ [c] cf ad 13 ‖ Ps 50, 2 prb vb exc ‖ 3 [a-a] frt add ‖ [b] 4MSS 𝔖 אֱלֹהִים ‖ [c] mlt MSS נִסְ׳ ‖ 4 l c 1MS מִמַּעַל ‖ 5 [a-a] 𝔊 לוֹ חֲסִידָיו ‖ [b] 𝔊 בְּרִיתוֹ ‖ 6 [a] l ? וְיַ׳ ‖ [b-b] l frt אֱלֹהֵי מִשְׁפָּט.

7 שִׁמְעָ֤ה עַמִּ֨י ׀ וַאֲדַבֵּ֗רָה יִ֭שְׂרָאֵל וְאָעִ֣ידָה בָּ֑ךְ
אֱלֹהִ֖ים אֱלֹהֶ֣יךָ אָנֹֽכִי׃
8 לֹ֣א עַל־זְ֭בָחֶיךָ אוֹכִיחֶ֑ךָ וְעוֹלֹתֶ֖יךָ לְנֶגְדִּ֣י תָמִֽיד׃
9 לֹא־אֶקַּ֣ח מִבֵּיתְךָ֣ פָ֑ר מִ֝מִּכְלְאֹתֶ֗יךָ עַתּוּדִֽים׃
10 כִּי־לִ֥י כָל־חַיְתוֹ־יָ֑עַר בְּ֝הֵמ֗וֹת [a]בְּהַֽרְרֵי־אָֽלֶף[a]׃
11 יָ֭דַעְתִּי כָּל־ע֣וֹף הָרִ֑ים[a] וְזִ֥יז[b] שָׂ֝דַ֗י עִמָּדִֽי׃
12 אִם־אֶ֭רְעַב לֹא־אֹ֣מַר לָ֑ךְ כִּי־לִ֥י תֵ֝בֵ֗ל וּמְלֹאָֽהּ׃
13 הַ֭אוֹכַל בְּשַׂ֣ר אַבִּירִ֑ים וְדַ֖ם עַתּוּדִ֣ים אֶשְׁתֶּֽה׃
14 זְבַ֣ח לֵאלֹהִ֣ים תּוֹדָ֑ה וְשַׁלֵּ֖ם לְעֶלְי֣וֹן נְדָרֶֽיךָ׃
15 וּ֭קְרָאֵנִי בְּי֣וֹם צָרָ֑ה אֲ֝חַלֶּצְךָ֗ וּֽתְכַבְּדֵֽנִי׃
16 [a]וְלָרָשָׁ֨ע ׀ אָ֘מַ֤ר אֱלֹהִ֗ים[a]
מַה־לְּ֭ךָ לְסַפֵּ֣ר[b] חֻקָּ֑י וַתִּשָּׂ֖א בְרִיתִ֣י עֲלֵי־פִֽיךָ׃
17 וְ֭אַתָּה שָׂנֵ֣אתָ מוּסָ֑ר וַתַּשְׁלֵ֖ךְ דְּבָרַ֣י אַחֲרֶֽיךָ׃
18 אִם־רָאִ֣יתָ גַ֭נָּב וַתִּ֣רֶץ[a] עִמּ֑וֹ וְעִ֖ם מְנָאֲפִ֣ים חֶלְקֶֽךָ[b]׃
19 פִּ֭יךָ שָׁלַ֣חְתָּ בְרָעָ֑ה וּ֝לְשׁוֹנְךָ֗ תַּצְמִ֥יד מִרְמָֽה׃
20 תֵּ֭שֵׁב בְּאָחִ֣יךָ תְדַבֵּ֑ר בְּבֶן־אִ֝מְּךָ֗ תִּתֶּן־דֹּֽפִי׃
21 אֵ֤לֶּה עָשִׂ֨יתָ ׀ וְֽהֶחֱרַ֗שְׁתִּי דִּ֭מִּיתָ הֱֽיוֹת[a]־אֶהְיֶ֣ה כָמ֑וֹךָ
אוֹכִיחֲךָ֖ וְאֶעֶרְכָ֣ה[b] לְעֵינֶֽיךָ[c]׃ 22 בִּֽינוּ־נָ֣א זֹ֭את שֹׁכְחֵ֣י אֱל֑וֹהַּ
פֶּן־אֶ֝טְרֹ֗ף וְאֵ֣ין מַצִּֽיל׃
23 זֹבֵ֥חַ תּוֹדָ֗ה יְֽכַ֫בְּדָ֥נְנִי [a]וְשָׂ֥ם דֶּ֑רֶךְ[a] אַ֝רְאֶ֗נּוּ בְּיֵ֣שַׁע אֱלֹהִֽים׃

51 1 לַמְנַצֵּ֗חַ מִזְמ֥וֹר לְדָוִֽד׃ 2 בְּֽבוֹא־אֵ֭לָיו נָתָ֣ן הַנָּבִ֑יא כַּֽאֲשֶׁר־בָּ֝֗א
אֶל־בַּת־שָֽׁבַע׃
3 חָנֵּ֣נִי אֱלֹהִ֣ים כְּחַסְדֶּ֑ךָ[a] כְּרֹ֥ב רַ֝חֲמֶ֗יךָ מְחֵ֣ה פְשָׁעָֽי[b]׃
4 הֶ֭רֶבה כַּבְּסֵ֣נִי מֵעֲוֺנִ֑י וּֽמֵחַטָּאתִ֥י טַהֲרֵֽנִי׃
5 כִּֽי־פְ֭שָׁעַי[a] אֲנִ֣י אֵדָ֑ע וְחַטָּאתִ֖י נֶגְדִּ֣י[b] תָמִֽיד׃

10 [a-a] prps 'אּ (vel בַּהֲרָרֵי) בֶּהָרִים, al 'בּ' אֵל ‖ 11 [a] 𝔊𝔖𝔗 שָׁמַיִם ‖ [b] 4MSS וְזִיו cf 𝔊 ὡραιότης ‖ 15 ? וַאֲכַבְּדֶךָּ 91,15; 𝔊 + סֶלָה ‖ 16 [a-a] extra mtr ‖ [b] 𝔖 סַפֵּר vel סִפְרֵי ‖ 18 [a] 𝔊𝔖𝔗 וַתִּרֶץ; l 𝔐 et frt dl עִמּוֹ ‖ [b] 𝔊𝔖𝔗 + ἐτίθεις ‖ 20 l ? בֹּשֶׁת ‖ 21 [a] 𝔊 ἀνομίαν = Θ𝔖 (הַוּוֹת); prb dl (אהיה = הֱיוֹתִי) ‖ [b] 𝔖 וְאֶעֶרְכָהּ frt recte ‖ [c] 𝔊 לְפָנֶיךָ ‖ 22 1MS 𝔊𝔖 יִטְרֹף ‖ 23 [a-a] crrp; pl MSS 𝔊𝔖 'וְשָׁם ד; prps 'וְתַם ד', 'וְיַשַּׁר ד', וּמְשַׁלֵּם נֶדֶר, וְשַׁלֵּם נְדָרָיו; prb pl vb exc ‖ Ps 51, 3 [a] 1MS כחסדיך, 2MSS 'בְּח ‖ [b] 𝔊 פִּשְׁעִי ‖ 4 K הַרְבֵּה, Q compl MSS הֶרֶב ‖ 5 [a] 𝔊 פִּשְׁעִי ‖ [b] 7MSS 'לְנ.

⁶לְךָ֤ לְבַדְּךָ֙[a] ׀ חָטָאתִי֮ וְהָרַ֥ע בְּעֵינֶ֗יךָ עָ֫שִׂ֥יתִי
לְ֭מַעַן תִּצְדַּ֥ק בְּדָבְרֶ֗ךָ[b] תִּזְכֶּ֥ה בְשָׁפְטֶֽךָ[c]׃
⁷הֵן־בְּעָו֥וֹן חוֹלָ֑לְתִּי וּ֝בְחֵ֗טְא יֶֽחֱמַ֥תְנִי אִמִּֽי׃
⁸הֵן־אֱ֭מֶת חָפַ֣צְתָּ בַטֻּח֑וֹת וּ֝בְסָתֻ֗ם חָכְמָ֥ה תוֹדִיעֵֽנִי׃
⁹תְּחַטְּאֵ֣נִי בְאֵז֣וֹב וְאֶטְהָ֑ר תְּ֝כַבְּסֵ֗נִי וּמִשֶּׁ֥לֶג אַלְבִּֽין׃
¹⁰תַּ֭שְׁמִיעֵנִי שָׂשׂ֣וֹן וְשִׂמְחָ֑ה תָּ֝גֵ֗לְנָה עֲצָמ֥וֹת דִּכִּֽיתָ׃
¹¹הַסְתֵּ֣ר פָּ֭נֶיךָ מֵחֲטָאָ֑י וְֽכָל־עֲוֺ֖נֹתַ֣י מְחֵֽה׃
¹²לֵ֣ב טָ֭הוֹר בְּרָא־לִ֣י אֱלֹהִ֑ים וְר֥וּחַ נָ֝כ֗וֹן חַדֵּ֥שׁ בְּקִרְבִּֽי׃
¹³אַל־תַּשְׁלִיכֵ֥נִי מִלְּפָנֶ֑יךָ וְר֥וּחַ קָ֝דְשְׁךָ֗ אַל־תִּקַּ֥ח מִמֶּֽנִּי׃
¹⁴הָשִׁ֣יבָה לִּ֭י שְׂשׂ֣וֹן יִשְׁעֶ֑ךָ וְר֖וּחַ נְדִיבָ֣ה תִסְמְכֵֽנִי׃
¹⁵אֲלַמְּדָ֣ה פֹשְׁעִ֣ים דְּרָכֶ֑יךָ וְ֝חַטָּאִ֗ים אֵלֶ֥יךָ יָשֽׁוּבוּ׃
¹⁶הַצִּ֘ילֵ֤נִי מִדָּמִ֨ים ׀ אֱֽלֹהִ֗ים °אֱלֹהֵ֥י תְּשׁוּעָתִ֑י° תְּרַנֵּ֥ן לְ֝שׁוֹנִ֗י צִדְקָתֶֽךָ׃
¹⁷אֲ֭דֹנָי שְׂפָתַ֣י תִּפְתָּ֑ח וּ֝פִ֗י יַגִּ֥יד תְּהִלָּתֶֽךָ׃
¹⁸כִּ֤י ׀ לֹא[a]־תַחְפֹּ֣ץ זֶ֣בַח וְאֶתֵּ֑נָה[b] ע֝וֹלָ֗ה לֹ֣א תִרְצֶֽה[c]׃
¹⁹זִֽבְחֵ֣י אֱלֹהִים֮ ר֪וּחַ נִשְׁבָּ֫רָ֥ה לֵב־[a]נִשְׁבָּ֥ר וְנִדְכֶּ֑ה[a] אֱ֝לֹהִ֗ים לֹ֣א תִבְזֶֽה[b]׃
²⁰הֵיטִ֣יבָה בִ֭רְצוֹנְךָ אֶת־צִיּ֑וֹן תִּ֝בְנֶ֗ה חוֹמ֥וֹת יְרוּשָׁלִָֽם׃
²¹אָ֤ז תַּחְפֹּ֣ץ °זִבְחֵי־צֶ֭דֶק עוֹלָ֣ה וְכָלִ֑יל° אָ֤ז יַעֲל֖וּ עַל־מִזְבַּחֲךָ֣ פָרִֽים׃
52 ¹לַמְנַצֵּ֗חַ מַשְׂכִּ֥יל לְדָוִֽד׃ ²בְּב֤וֹא ׀ דּוֹאֵ֪ג הָאֲדֹמִ֡י וַיַּגֵּ֬ד לְשָׁא֗וּל וַיֹּ֥אמֶר
ל֑וֹ בָּ֥א דָ֝וִ֗ד אֶל־בֵּ֥ית אֲחִימֶֽלֶךְ׃
³מַה[a]־תִּתְהַלֵּ֣ל בְּ֭רָעָה הַגִּבּ֑וֹר[b] [c]חֶ֥סֶד אֵ֝֗ל[c]
כָּל־הַיּֽוֹם[d]׃ ⁴הַ֭וּוֹת תַּחְשֹׁ֣ב
לְשׁוֹנֶ֑ךָ כְּתַ֥עַר מְ֝לֻטָּ֗שׁ עֹשֵׂ֥ה רְמִיָּֽה׃
⁵אָהַ֣בְתָּ רָּ֣ע מִטּ֑וֹב שֶׁ֓קֶר ׀ [a]מִדַּבֵּ֖ר צֶ֣דֶק[a] סֶֽלָה[b]׃
⁶אָהַ֥בְתָּ כָל־דִּבְרֵי־בָ֗לַע לְשׁ֥וֹן מִרְמָֽה׃
⁷גַּם־אֵ֭ל יִתָּצְךָ֣ לָנֶ֑צַח יַחְתְּךָ֣[a] וְיִסָּחֲךָ֣ מֵאֹ֑הֶל
וְשֵֽׁרֶשְׁךָ֨[b] מֵאֶ֖רֶץ חַיִּ֣ים[c] סֶֽלָה׃

6 [a] 1MS לְבַד ‖ [b] compl MSS 𝔊Σ Hie בִּדְבָרֶיךָ (𝔖 בִּדְבָרְךָ) frt recte ‖ [c] frt vb exc ‖ 8 𝔊 conjg c *b*, >𝔖 (ובסתם gl?) ‖ 10 𝔖 תַּשְׂבִּיעֵנִי ‖ 15 compl MSS דרכך, 𝔖 *viam tuam* ‖ 16 °–° frt dl ‖ 18 [a] 𝔊 לֹא, l 𝔐 ‖ [b] l וְאֶתְּנָה (trsp ˰) ‖ [c] prps תִּרְצֶה ‖ 19 [a-a] נשבר vel נדכה c 𝔖 dl ‖ [b] 𝔊𝔖 יִבְזֶה ‖ 20 2MSS 'וְת, 𝔊 Hie וְתִבָּנֶה ‖ 21 °–° 'ז' צ vel עולה וְ dl ‖ Ps 52, 2 2MSS 𝔊 Hie אֲבִימֶלֶךְ ‖ 3 [a] 2MSS אַל ‖ [b] prps (cf [c-c]) תִּתְגַּבֵּר; trsp ˰ ‖ [c-c] 𝔖 אֶל חָסִד frt recte ‖ [d] vb exc ‖ 5 [a-a] l ? מִדְּבַר צֶדֶק ‖ [b] trsp סלה ad 6 ‖ 6 pc MSS רְמִיָּה ‖ 7 [a] 𝔄 Hie 𝔗 יַחְתְּךָ; frt dl (vel ויסחך) ‖ [b] 𝔊 וְשָׁרְשְׁךָ ‖ [c] prb vb exc.

8 וְיִרְאוּ צַדִּיקִים וְיִירָאוּ וְעָלָיו יִשְׂחָקוּ׃
9 הִנֵּה הַגֶּבֶר[a] לֹא יָשִׂים אֱלֹהִים מָעוּזּוֹ[b]
וַיִּבְטַח בְּרֹב עָשְׁרוֹ יָעֹז בְּהַוָּתוֹ[c]׃
10 וַאֲנִי ׀ כְּזַיִת רַעֲנָן בְּבֵית אֱלֹהִים
בָּטַחְתִּי בְחֶסֶד־אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד׃
11 אוֹדְךָ לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ[a]
וַאֲקַוֶּה[b] שִׁמְךָ [c]כִי־טוֹב[c] נֶגֶד חֲסִידֶיךָ[d]׃

53 1 לַמְנַצֵּחַ עַל־מָחֲלַת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃
2 אָמַר נָבָל בְּלִבּוֹ אֵין אֱלֹהִים
הִשְׁחִיתוּ וְהִתְעִיבוּ[a] עָוֶל[b] אֵין עֹשֵׂה־טוֹב׃
3 אֱלֹהִים מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף עַל־בְּנֵי אָדָם
לִרְאוֹת הֲיֵשׁ מַשְׂכִּיל דֹּרֵשׁ אֶת־אֱלֹהִים׃
4 [a]כֻּלּוֹ סָג[a] יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ אֵין[b] עֹשֵׂה־טוֹב
אֵין גַּם־אֶחָד׃
5 הֲלֹא יָדְעוּ[a] פֹּעֲלֵי אָוֶן [b]אֹכְלֵי עַמִּי אָכְלוּ לֶחֶם[b] אֱלֹהִים[c] לֹא קָרָאוּ׃
6 שָׁם ׀ פָּחֲדוּ־פַחַד [a]לֹא־הָיָה פָחַד[a] כִּי־אֱלֹהִים [b]פִּזַּר עַצְמוֹת חֹנָךְ
הֱבִשֹׁתָה[b] כִּי־אֱלֹהִים מְאָסָם[c]׃
7 מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשֻׁעוֹת[a] יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב אֱלֹהִים[b] שְׁבוּת עַמּוֹ
יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל׃

54 1 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ 2 בְּבוֹא הַזִּיפִים וַיֹּאמְרוּ לְשָׁאוּל
הֲלֹא דָוִד מִסְתַּתֵּר עִמָּנוּ׃
3 אֱלֹהִים בְּשִׁמְךָ הוֹשִׁיעֵנִי וּבִגְבוּרָתְךָ תְדִינֵנִי׃
4 אֱלֹהִים שְׁמַע תְּפִלָּתִי הַאֲזִינָה לְאִמְרֵי־פִי׃
5 כִּי זָרִים ׀ קָמוּ עָלַי וְעָרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי
לֹא שָׂמוּ אֱלֹהִים לְנֶגְדָּם סֶלָה׃

8 3MSS 𝔖 וְיִשְׂמָחוּ, al וְיָרֹנּוּ ‖ 9 [a] 2MSS + אֲשֶׁר ‖ [b] frt l מָעוּזּוֹ ‖ [c] l c 𝔖𝔗 בְּהוֹנוֹ ‖ 11 [a] vb exc ‖ [b] prps וַאֲחַוֶּה vel וְאֶקְרָא ‖ [c-c] 𝔊MSS𝔖 לְדוֹר דּוֹרִים ‖ [d] pl MSS חֲסִידְךָ ‖ Ps 53, 2 [a] mlt MSS > וְ cf 14,1 ‖ [b] l c 7MSS עֲלִילָה 14,1 ‖ 4 [a-a] 14,3 הַכֹּל סָר ‖ [b] 1MS 𝔖 וְאֵין ‖ 5 [a] pc MSS יֵדְעוּ; mlt MSS 𝔊𝔖𝔗 14,4 + כָּל־ ‖ [b-b] cf ad 14,4 ‖ [c] compl MSS יהוה ‖ 6 [a-a] > nonn MSS, cf 14,5 ‖ [b-b] crrp; 14,5 sq בְּדוֹר צַדִּיק׃ עֲצַת־עָנִי תָבִישׁוּ; 𝔊𝔖 חָנֵף pro חנך; cf ad 14,5 ‖ [c] 14,6 מַחְסֵהוּ; compl MSS + עֲצַת עָנִי תָבִישׁוּ כִּי יהוה מַחְסֵהוּ ‖ 7 [a] nonn MSS 𝔊 Hie 𝔖 14,7 יְשׁוּעַת ‖ [b] compl MSS 𝔊B𝔖 יהוה ‖ Ps 54, 5 nonn MSS 𝔗 זֵדִים cf 86,14.

6 הִנֵּה אֱלֹהִים עֹזֵר לִי אֲדֹנָי בְּסֹמְכֵי נַפְשִׁי׃
7 יָשׁוּב[a] הָרַע לְשֹׁרְרָי בַּאֲמִתְּךָ הַצְמִיתֵם[b]׃
8 בִּנְדָבָה אֶזְבְּחָה־לָּךְ אוֹדֶה שִּׁמְךָ יְהוָה כִּי־טוֹב׃
9 כִּי מִכָּל־צָרָה הִצִּילָנִי וּבְאֹיְבַי רָאֲתָה עֵינִי׃

55 1 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃
2 הַאֲזִינָה אֱלֹהִים תְּפִלָּתִי וְאַל־תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתִי׃
3 הַקְשִׁיבָה לִּי וַעֲנֵנִי אָרִיד בְּשִׂיחִי
וְאָהִימָה׃ 4 מִקּוֹל אוֹיֵב [c]מִפְּנֵי עָקַת[c] רָשָׁע
כִּי־יָמִיטוּ עָלַי אָוֶן וּבְאַף יִשְׂטְמוּנִי׃
5 לִבִּי יָחִיל בְּקִרְבִּי[a] וְאֵימוֹת מָוֶת[b] נָפְלוּ עָלָי׃
6 יִרְאָה וָרַעַד יָבֹא בִי וַתְּכַסֵּנִי פַּלָּצוּת׃
7 וָאֹמַר מִי־יִתֶּן־לִּי אֵבֶר כַּיּוֹנָה אָעוּפָה וְאֶשְׁכֹּנָה׃
8 הִנֵּה אַרְחִיק נְדֹד אָלִין בַּמִּדְבָּר סֶלָה׃
9 [a]אָחִישָׁה מִפְלָט[a] לִי מֵרוּחַ סֹעָה מִסָּעַר[b]׃
10 [a]בַּלַּע אֲדֹנָי[b] פַּלַּג לְשׁוֹנָם[a]
כִּי־רָאִיתִי חָמָס[c] וְרִיב בָּעִיר׃
11 יוֹמָם וָלַיְלָה יְסוֹבְבֻהָ עַל־חוֹמֹתֶיהָ
וְאָוֶן וְעָמָל בְּקִרְבָּהּ׃ 12 הַוּוֹת בְּקִרְבָּהּ[a]
וְלֹא־יָמִישׁ מֵרְחֹבָהּ תֹּךְ[b] וּמִרְמָה׃
13 כִּי לֹא־[a]אוֹיֵב יְחָרְפֵנִי[a] וְאֶשָּׂא[b]
לֹא־מְשַׂנְאִי עָלַי הִגְדִּיל וְאֶסָּתֵר מִמֶּנּוּ׃
14 וְאַתָּה אֱנוֹשׁ כְּעֶרְכִּי אַלּוּפִי וּמְיֻדָּעִי׃
15 אֲשֶׁר יַחְדָּו נַמְתִּיק סוֹד בְּבֵית אֱלֹהִים
נְהַלֵּךְ בְּרָגֶשׁ׃
16 יַשִּׁימָוֶת[a] ׀ עָלֵימוֹ
יֵרְדוּ שְׁאוֹל חַיִּים כִּי־רָעוֹת בִּמְגוּרָם בְּקִרְבָּם[b]׃

7 [a] K𝔗 יָשׁוּב vel יָשׁוּב, Q mlt MSS 𝔊Σ Hie יָשִׁיב 𝔖 ?יָשֵׁב; l יָשׁוּב ‖ [b] cf 8 ‖ 8 frt trsp post 7 ‖ Ps 55, 2 frt dl ‖ 3 prps וְאֶהֱמֶה; trsp : ‖ 4 [c-c] frt l מִצַּעֲקַת ‖ 5 [a] frt dl ‖ [b] frt dittogr ‖ 7 prb dl ‖ 9 [a-a] 𝔊𝔖 אֹחִילָה מְפַלֵּט, l 𝔐 ‖ [b] frt gl ‖ 10 [a-a] crrp (prb בלע = פלג) ‖ [b] 𝔗 + עֲצָתָם, frt recte ‖ [c] frt vb exc ‖ 12 [a] >𝔊𝔖; prb crrp ‖ [b] Var[B] תוֹךְ ‖ 13 [a-a] prb l אוֹיְבִי חֵרְפַנִי ‖ [b] prb vb exc ‖ 15 vbb exc ‖ 16 [a] K ?יְשִׁימוֹת Q mlt MSS Vrs יַשִּׁי (= יַשִּׁיא) מָוֶת; l Q; frt vbb exc ‖ [b] prb dl (gl).

17 אֲנִי אֶל־אֱלֹהִים אֶקְרָא וַיהוָה יוֹשִׁיעֵנִי׃
18 עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם אָשִׂיחָה וְאֶהֱמֶה
וַיִּשְׁמַע קוֹלִי׃ 19 פָּדָה[a] בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי
מִקְּרָב[b]־לִי כִּי־בְרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי׃
20 יִשְׁמַע ׀ אֵל ׀ °וְיַעֲנֵם וְיֹשֵׁב° קֶדֶם סֶלָה
אֲשֶׁר אֵין חֲלִיפוֹת לָמוֹ וְלֹא יָרְאוּ אֱלֹהִים׃
21 שָׁלַח יָדָיו[a] בִּשְׁלֹמָיו[b] חִלֵּל בְּרִיתוֹ׃
22 חָלְקוּ[a] ׀ מַחְמָאֹת[b] פִּיו וּקְרָב־לִבּוֹ[c]
רַכּוּ דְבָרָיו מִשֶּׁמֶן וְהֵמָּה פְתִחוֹת׃
23 הַשְׁלֵךְ עַל־יְהוָה ׀ יְהָבְךָ וְהוּא יְכַלְכְּלֶךָ
לֹא־יִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט לַצַּדִּיק׃
24 וְאַתָּה אֱלֹהִים ׀ תּוֹרִדֵם ׀ לִבְאֵר[a] שַׁחַת
אַנְשֵׁי דָמִים וּמִרְמָה לֹא־יֶחֱצוּ יְמֵיהֶם
וַאֲנִי אֶבְטַח־בָּךְ[b]׃

**56** 1 לַמְנַצֵּחַ ׀ עַל־יוֹנַת אֵלֶם רְחֹקִים לְדָוִד מִכְתָּם בֶּאֱחֹז אֹתוֹ
פְלִשְׁתִּים בְּגַת׃
2 חָנֵּנִי אֱלֹהִים כִּי־שְׁאָפַנִי אֱנוֹשׁ כָּל־הַיּוֹם לֹחֵם יִלְחָצֵנִי׃
3 שָׁאֲפוּ שׁוֹרְרַי כָּל־הַיּוֹם כִּי־רַבִּים לֹחֲמִים לִי מָרוֹם׃
4 יוֹם אִירָא אֲנִי אֵלֶיךָ אֶבְטָח׃ 5 בֵּאלֹהִים אֲהַלֵּל דְּבָרוֹ
בֵּאלֹהִים בָּטַחְתִּי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה בָשָׂר לִי׃
6 כָּל־הַיּוֹם דְּבָרַי יְעַצֵּבוּ עָלַי כָּל־מַחְשְׁבֹתָם לָרָע׃
7 [a]יָגוּרוּ ׀ יִצְפִּינוּ[b] הֵמָּה[a] עֲקֵבַי יִשְׁמֹרוּ כַּאֲשֶׁר קִוּוּ נַפְשִׁי[c]׃
8 עַל־אָוֶן[a] פַּלֶּט[b]־לָמוֹ בְּאַף עַמִּים ׀ הוֹרֵד אֱלֹהִים׃
9 נֹדִי סָפַרְתָּה אָתָּה שִׂימָה[a] דִמְעָתִי בְנֹאדֶךָ [b]הֲלֹא בְּסִפְרָתֶךָ[b]׃
10 אָז ׀ יָשׁוּבוּ אוֹיְבַי אָחוֹר °בְּיוֹם אֶקְרָא° זֶה־יָדַעְתִּי כִּי־אֱלֹהִים לִי׃

17 𝔖 אֱלֹהִים ‖ 18 1MS 𝔖 ואשמע; frt l וְי׳ ‖ 19 [a] frt l יִפְדֶּה; trsp ‸ ‖ [b] frt crrp ‖ 20 °-° l c 𝔊Σ𝔖 וְיַעֲנֵמוֹ יֹשֵׁב ‖ 21 [a] nonn MSS 𝔊 יָדוֹ, 𝔖 *manum* ‖ [b] l בִּשְׁלֹמָיו ‖ 22 [a] l חָלַק (vel c 𝔊𝔖 פָּנָיו pro פיו) ‖ [b] l c 2MSS Σ Hie 𝔗 מֵחֶמְאָת vel מַחֲמָאֹת ‖ [c] dl ־ et l frt בְּלִבּוֹ ‖ 23 Ἀ Σ Ε' יְאֱהָבֶךָ, Hie *caritatem tuam* ‖ 24 [a] l בְּאֵר vel בּוֹר ‖ [b] 𝔊 + יהוה ‖ Ps 56, 1 𝔊 τῶν ἁγίων אֵלִם ‖ 3 𝔊 ἀπὸ ὕψους (מֵרוֹם); prps מַר ‖ 5 𝔊 דְּבָרַי; Hie דָּבָר cf 11 ‖ 6 frt crrp ‖ 7 [a-a] crrp ‖ [b] K יַצְפִּינוּ, Q et MSS יִצְפּוֹנוּ ‖ [c] compl MSS לְנַפְשִׁי ‖ 8 [a] 𝔊Ε' Hie 𝔖 אַיִן vel אֵין; prps אָוֶן אַיִן ‖ [b] Ἀ𝔗 פִּלֵּט; prps פַּלֵּס ‖ 9 [a] l c 𝔊Σ שִׂימָה vel שַׂמְתָּ ‖ [b-b] frt gl (בנאדך pro בספרתך) ‖ 10 °-° frt dl.

11בֵּאלֹהִים אֲהַלֵּל דָּבָר °בַּיהוָה אֲהַלֵּל דָּבָר°׃

12בֵּאלֹהִים בָּטַחְתִּי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה אָדָם לִי׃

13עָלַי אֱלֹהִים נְדָרֶיךָ אֲשַׁלֵּם תּוֹדוֹת לָךְ׃

14כִּי הִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת [a]הֲלֹא רַגְלַי מִדֶּחִי[a] לְהִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי

אֱלֹהִים [b]בְּאוֹר הַחַיִּים[b]׃

57 1לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי־שָׁאוּל בַּמְּעָרָה׃

2חָנֵּנִי אֱלֹהִים ׀ חָנֵּנִי כִּי בְךָ חָסָיָה נַפְשִׁי

וּבְצֵל־כְּנָפֶיךָ אֶחְסֶה עַד יַעֲבֹר הַוּוֹת׃

3אֶקְרָא לֵאלֹהִים עֶלְיוֹן לָאֵל גֹּמֵר עָלָי°׃ [וַאֲמִתּוֹ׃ 5נַפְשִׁי[a] ׀

4יִשְׁלַח מִשָּׁמַיִם ׀ [a]וְיוֹשִׁיעֵנִי חֵרֵף שֹׁאֲפִי סֶלָה[b] יִשְׁלַח אֱלֹהִים חַסְדּוֹ

בְּתוֹךְ לְבָאִם אֶשְׁכְּבָה לֹהֲטִים בְּנֵי־אָדָם

שִׁנֵּיהֶם חֲנִית וְחִצִּים וּלְשׁוֹנָם חֶרֶב חַדָּה׃

6רוּמָה עַל־הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃

7רֶשֶׁת ׀ הֵכִינוּ לִפְעָמַי °כָּפַף נַפְשִׁי°

כָּרוּ לְפָנַי שִׁיחָה נָפְלוּ בְתוֹכָהּ סֶלָה׃

8נָכוֹן לִבִּי אֱלֹהִים [a]נָכוֹן לִבִּי[a]

אָשִׁירָה וַאֲזַמֵּרָה[b]׃ 9[a]עוּרָה כְבוֹדִי[a]

עוּרָה הַנֵּבֶל[b] וְכִנּוֹר אָעִירָה שָּׁחַר׃

10אוֹדְךָ בָעַמִּים ׀ אֲדֹנָי[a] אֲזַמֶּרְךָ[b] בַּלְאֻמִּים׃

11כִּי־גָדֹל עַד־שָׁמַיִם חַסְדֶּךָ וְעַד־שְׁחָקִים אֲמִתֶּךָ׃

12רוּמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃

58 1לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם׃

2הַאֻמְנָם אֵלֶם צֶדֶק תְּדַבֵּרוּן מֵישָׁרִים תִּשְׁפְּטוּ בְּנֵי אָדָם׃

3אַף־בְּלֵב[a] עוֹלֹת[b] תִּפְעָלוּן[c] בָּאָרֶץ [d]חֲמַס יְדֵיכֶם תְּפַלֵּסוּן[d]׃

4זֹרוּ רְשָׁעִים מֵרָחֶם תָּעוּ[a] מִבֶּטֶן דֹּבְרֵי[b] כָזָב׃

5חֲמַת־לָמוֹ כִּדְמוּת חֲמַת־נָחָשׁ כְּמוֹ־פֶתֶן חֵרֵשׁ יַאְטֵם אָזְנוֹ׃

11 °-° frt dl; cf 5 ‖ 14 [a-a] frt gl cf 9 ‖ [b-b] frt Var ‖ Ps 57, 3 𝔊AE' + סֶלָה ‖ 4/5 [a-a] crrp, frt l כַּפָּם נִתְפְּשָׂה בָהּ ‖ וַיּוֹשִׁיעַ מִכַּף שֹׁאֲפֵי נַפְשִׁי ‖ 4 [b] > 𝔊 ‖ 7 °-° frt l ‖ 8 [a-a] > 108,2 ‖ [b] frt ins לָךְ cf 𝔊א; trsp : ‖ 9 [a-a] prb crrp; 1MS 𝔖 ע' כִּנּוֹרִי; 108,2 אַף־כּ' (𝔊𝔖 *in gloria mea*); prps אַתָּה כ' ‖ [b] dl ה ‖ 10 [a] 108,4 יהוה ‖ [b] mlt MSS 108,4 וַא' ‖ 11 108,5 מֵעַל ‖ 12 108,6 וְעַל ‖ Ps 58, 2 𝔊 Hie אֵלֶם; l אֵלִם ‖ 3 [a] frt l c 𝔖 כֻּלְּכֶם ‖ [b] 𝔖𝔗 עָוֶל, frt l בְּעָוֶל ‖ [c] frt l תְּפַלְּלוּן ‖ [d-d] l c 𝔊ΘE'𝔖𝔗 חָמָס יְ' תְּפַלֵּסְוּן ‖ 4 [a] frt c *a* conjg ‖ [b] frt l c 𝔊 דִּבְּרוּ.

6 אֲשֶׁר לֹא־יִשְׁמַע לְקוֹל מְלַחֲשִׁים חוֹבֵר חֲבָרִים מְחֻכָּם׃
7 אֱלֹהִים הֲרָס[a]־שִׁנֵּימוֹ בְּפִימוֹ מַלְתְּעוֹת[b] כְּפִירִים נְתֹץ[c] ׀ יְהוָה׃
8 יִמָּאֲסוּ כְמוֹ־מַיִם יִתְהַלְּכוּ־לָמוֹ יִדְרֹךְ [a]חִצָּו[b] כְּמוֹ יִתְמֹלָלוּ[a]׃
9 כְּמוֹ שַׁבְּלוּל[a] תֶּמֶס[b] יַהֲלֹךְ נֵפֶל אֵשֶׁת[c] בַּל־חָזוּ שָׁמֶשׁ׃
10 בְּטֶרֶם יָבִינוּ סִּירֹתֵיכֶם[a] אָטָד [b]כְּמוֹ־חַי כְּמוֹ־חָרוֹן[b] יִשְׂעָרֶנּוּ׃
11 יִשְׂמַח צַדִּיק כִּי־חָזָה נָקָם פְּעָמָיו יִרְחַץ בְּדַם הָרָשָׁע׃
12 וְיֹאמַר אָדָם אַךְ־פְּרִי לַצַּדִּיק אַךְ יֵשׁ־אֱלֹהִים שֹׁפְטִים בָּאָרֶץ׃

59 1 לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם בִּשְׁלֹחַ שָׁאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־
הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ׃
2 הַצִּילֵנִי מֵאֹיְבַי ׀ אֱלֹהָי מִמִּתְקוֹמְמַי תְּשַׂגְּבֵנִי׃
3 הַצִּילֵנִי מִפֹּעֲלֵי אָוֶן וּמֵאַנְשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי׃
4 כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יָגוּרוּ[a] עָלַי עַזִּים
לֹא־פִשְׁעִי וְלֹא־חַטָּאתִי יְהוָה[b]׃ 5 בְּלִי־עָוֺן[a]
יְרֻצוּן וְיִכּוֹנָנוּ[b] עוּרָה לִקְרָאתִי וּרְאֵה׃
6 וְאַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
הָקִיצָה לִפְקֹד כָּל־הַגּוֹיִם אַל־תָּחֹן כָּל־בֹּגְדֵי אָוֶן סֶלָה׃
7 יָשׁוּבוּ לָעֶרֶב יֶהֱמוּ כַכָּלֶב וִיסוֹבְבוּ עִיר׃
8 הִנֵּה ׀ יַבִּיעוּן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת[a] בְּשִׂפְתוֹתֵיהֶם
[b]כִּי־מִי שֹׁמֵעַ[b]׃
9 וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׂחַק־לָמוֹ תִּלְעַג לְכָל־גּוֹיִם׃
10 עֻזּוֹ[a] אֵלֶיךָ אֶשְׁמֹרָה[b] כִּי־אֱלֹהִים מִשְׂגַּבִּי׃
11 אֱלֹהֵי[a] חַסְדִּי[b] יְקַדְּמֵנִי אֱלֹהִים יַרְאֵנִי בְשֹׁרְרָי׃
12 [a]אַל־תַּהַרְגֵם[a] ׀ פֶּן־יִשְׁכְּחוּ[b] עַמִּי הֲנִיעֵמוֹ[c] בְחֵילְךָ וְהוֹרִידֵמוֹ[d]
מָגִנֵּנוּ[e] אֲדֹנָי׃ 13 חַטַּאת[a]־פִּימוֹ דְּבַר־שְׂפָתֵימוֹ וְיִלָּכְדוּ בִגְאוֹנָם

7 [a] 𝔊𝔖 הָרַס ‖ [b] nonn MSS מְתַלְּעוֹת ‖ [c] 𝔊𝔖 נָתַץ ‖ 8 [a-a] prb l כְּמוֹ חָצִיר יִתְמֹלָל ‖ [b] K חצו Q𝔖𝔗 חִצָּיו ‖ 9 [a] nonn MSS שכלול ‖ [b] 5MSS תמם ‖ [c] 𝔗 *et talpa* ‖ וְאֵשֶׁת ‖ 10 [a] 1MS 𝔖 סירתיהם ‖ [b-b] prb crrp; prps חוֹחַ et חָרוּל ‖ 11 𝔊𝔖 כַּפָּיו ‖ Ps 59, 1 𝔊 וַיִּשְׁמֹר ‖ 2 1MS 𝔊𝔖 אֱלֹהִים, nonn MSS יהוה ‖ 4 [a] 1MS יגודו ‖ [b] 1MS 𝔖 אֲדֹנָי, 3MSS אֱלֹהַי; trsp ׃, al dl ‖ 5 [a] prb l עֲוֹנִי ‖ [b] frt dl וְ ‖ 8 [a] prps חֲרָפוֹת ‖ [b-b] frt dl ‖ 10 [a] l עֻזִּי c compl MSS et Vrs, cf 18 ‖ [b] 𝔖 אֲזַמֵּרָה, cf 18 ‖ 11 [a] l c 2MSS 𝔊 Hie אֱלֹהַי ‖ [b] K𝔊 Hie 𝔖 חַסְדּוֹ, Q mlt MSS 𝔗 חַסְדִּי, l K ‖ 12 [a-a] crrp, prps אַל תֵּחַר תּ׳, al dl אַל, al אַל תְּחָנֵּם ‖ [b] 𝔖 *ne errare faciant* cf 44,24 ‖ [c] prps הַכְנִיעֵמוֹ ‖ [d] 𝔖 וְהַנְדִּמוֹ ‖ [e] l ? מַגִּנֵּמוֹ ‖ 13 [a] Σ Hie *in peccato*, 𝔗 *propter culpam;* prb vs crrp.

וּמֵאָלָה וּמִכַּחַשׁ יְסַפֵּרוּ׃ 14 כַּלֵּה בְחֵמָה כַּלֵּה וְאֵינֵמוֹ
וְיֵדְעוּ כִּי־אֱלֹהִים מֹשֵׁל בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֶלָה׃
15 וְיָשֻׁבוּ לָעֶרֶב יֶהֱמוּ כַכָּלֶב וִיסוֹבְבוּ עִיר׃
16 הֵמָּה יְנוּעוּן[a] לֶאֱכֹל אִם־לֹא יִשְׂבְּעוּ וַיָּלִינוּ[b]׃
17 וַאֲנִי ׀ אָשִׁיר עֻזֶּךָ וַאֲרַנֵּן לַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ
כִּי־הָיִיתָ מִשְׂגָּב לִי וּמָנוֹס בְּיוֹם צַר־לִי׃
18 עֻזִּי[a] אֵלֶיךָ אֲזַמֵּרָה כִּי־אֱלֹהִים מִשְׂגַּבִּי
[b]אֱלֹהֵי חַסְדִּי[b]׃

60 1 לַמְנַצֵּחַ עַל־שׁוּשַׁן עֵדוּת מִכְתָּם לְדָוִד לְלַמֵּד׃ 2 בְּהַצּוֹתוֹ ׀ אֶת
אֲרַם נַהֲרַיִם וְאֶת־אֲרַם צוֹבָה וַיָּשָׁב יוֹאָב וַיַּךְ אֶת־אֱדוֹם בְּגֵיא־מֶלַח
שְׁנֵים עָשָׂר אָלֶף׃
3 אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ פְרַצְתָּנוּ אָנַפְתָּ תְּשׁוֹבֵב לָנוּ׃
4 הִרְעַשְׁתָּה אֶרֶץ פְּצַמְתָּהּ[a] רְפָה[b] שְׁבָרֶיהָ כִי־מָטָה׃
5 הִרְאִיתָ עַמְּךָ קָשָׁה הִשְׁקִיתָנוּ יַיִן תַּרְעֵלָה׃
6 נָתַתָּה לִּירֵאֶיךָ נֵּס לְהִתְנוֹסֵס מִפְּנֵי קֹשֶׁט סֶלָה׃
7 לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנוּ׃ [אֲמַהֵד׃
8 אֱלֹהִים ׀ דִּבֶּר בְּקָדְשׁוֹ אֶעְלֹזָה אֲחַלְּקָה שְׁכֶם וְעֵמֶק סֻכּוֹת
9 לִי גִלְעָד ׀ וְלִי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם מָעוֹז רֹאשִׁי יְהוּדָה מְחֹקְקִי׃
10 מוֹאָב ׀ סִיר רַחְצִי עַל־אֱדוֹם אַשְׁלִיךְ נַעֲלִי עָלַי[a] פְּלֶשֶׁת הִתְרוֹעָעִי[b]׃
11 מִי יֹבִלֵנִי עִיר[a] מָצוֹר[b] מִי נָחַנִי[c] עַד־אֱדוֹם׃
12 הֲלֹא־אַתָּה[a] אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ וְלֹא־תֵצֵא אֱלֹהִים[b] בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃
13 הָבָה־לָּנוּ עֶזְרָת מִצָּר וְשָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם׃
14 בֵּאלֹהִים נַעֲשֶׂה־חָיִל וְהוּא יָבוּס צָרֵינוּ׃

61 1 לַמְנַצֵּחַ עַל־נְגִינַת לְדָוִד׃
2 שִׁמְעָה אֱלֹהִים רִנָּתִי הַקְשִׁיבָה תְּפִלָּתִי׃

14 °-° frt l בַּחֲמָתְךָ ‖ 15 וְ > 𝔊ΣΘ𝔖 cf 7 ‖ 16 [a] K יְנִיעוּן Q יְנוּעוּן ‖ [b] l c 𝔊 𝔄 Hie וַיָּלִינוּ vel יָלִינוּ ‖ 18 [a] > Hie ‖ [b-b] l אֱלֹהֵי חַסְדּוֹ et ins יקדמני א׳ י׳ sec 11 בשררי ‖ Ps 60, 1 𝔊 שֹׁשַׁנִּים cf ad 45,1 ‖ 2 𝔊Σ בְּהַצִּיתוֹ ‖ 3 frt l שׁוֹבֵב ‖ 4 [a] nonn MSS פְּצַמְתָּ, al פְּצַמְתָּהּ ‖ [b] pro רְפָא ‖ 5 prps הִרְוִיתָ ‖ 6 trsp ‸ ‖ 7 K וַעֲנֵנוּ, Q mlt MSS Vrs וַעֲנֵנִי cf 108,7 ‖ 8 trsp accent; 108,8𝔊 ὑψωθήσομαι, 𝔖 *fortis sum;* prps אָעֻזָּה ‖ 10 [a] l c 𝔖𝔗 108,10 עֲלֵי ‖ [b] l c 𝔖𝔗 108,10 אֶתְרוֹעָע ‖ 11 [a] prps עַד ‖ [b] 108,11 מִבְצָר ‖ [c] l יַנְחֵנִי ‖ 12 [a] > 108,12 ‖ [b] > Σ𝔖 ‖ 14 nonn MSS קָמֵינוּ ‖ Ps 61, 1 compl MSS Vrs נְגִינֹת.

3 מִקְצֵ֤ה הָאָ֨רֶץ ׀ אֵלֶ֥יךָ אֶקְרָ֗א בַּעֲטֹ֫ף לִבִּ֥י
בְּצוּר־[a]יָר֖וּם מִמֶּ֣נִּי[a] תַנְחֵֽנִי[b]׃
4 כִּֽי־הָיִ֣יתָ מַחְסֶ֣ה לִ֑י מִגְדַּל־עֹ֝֗ז מִפְּנֵ֥י אוֹיֵֽב׃
5 אָג֣וּרָה בְ֭אָהָלְךָ עוֹלָמִ֑ים אֶֽחֱסֶ֨ה בְסֵ֖תֶר כְּנָפֶ֣יךָ סֶּֽלָה׃
6 כִּֽי־אַתָּ֣ה אֱ֭לֹהִים שָׁמַ֣עְתָּ לִנְדָרָ֑י נָתַ֥תָּ יְ֝רֻשַּׁ֗ת יִרְאֵ֥י שְׁמֶֽךָ׃
7 יָמִ֣ים עַל־יְמֵי־מֶ֣לֶךְ תּוֹסִ֑יף שְׁ֝נוֹתָ֗יו כְּמוֹ־דֹ֥ר וָדֹֽר׃
8 יֵשֵׁ֣ב ע֭וֹלָם לִפְנֵ֣י אֱלֹהִ֑ים חֶ֥סֶד וֶ֝אֱמֶ֗ת מַ֣ן יִנְצְרֻֽהוּ׃
9 כֵּ֤ן ׀ אֲזַמְּרָ֣ה שִׁמְךָ֣ לָעַ֑ד לְֽשַׁלְּמִ֥י נְ֝דָרַ֗י י֣וֹם ׀ יֽוֹם׃

62 1 לַמְנַצֵּ֥חַ °עַֽל־יְדוּת֗וּן° מִזְמ֥וֹר לְדָוִֽד׃
2 אַ֣ךְ אֶל־אֱ֭לֹהִים דּֽוּמִיָּ֣ה[a] נַפְשִׁ֑י [b]מִ֝מֶּ֗נּוּ יְשׁוּעָתִֽי[c]׃
3 אַךְ־ה֣וּא צ֭וּרִי וִישׁוּעָתִ֑י מִ֝שְׂגַּבִּ֗י לֹא־אֶמּ֥וֹט רַבָּֽה׃
4 עַד־אָ֤נָה ׀ תְּהוֹתְת֣וּ עַל־אִישׁ֮ תְּרָצְּח֪וּ[a] כֻ֫לְּכֶ֥ם[b] כְּקִ֥יר נָט֑וּי
[c]גָּ֝דֵ֗ר הַדְּחוּיָֽה[c]׃ 5 אַ֤ךְ מִשְּׂאֵת֨וֹ[a] ׀ יָעֲצ֬וּ לְהַדִּ֗יחַ
יִרְצ֣וּ[b] כָזָ֑ב[c] בְּפִ֥יו[d] יְבָרֵ֑כוּ וּ֝בְקִרְבָּ֗ם יְקַלְלוּ־סֶֽלָה׃
6 אַ֣ךְ לֵ֭אלֹהִים דּ֣וֹמִּי נַפְשִׁ֑י כִּֽי־מִ֝מֶּ֗נּוּ תִּקְוָתִֽי׃
7 אַךְ־ה֣וּא צ֭וּרִי וִישׁוּעָתִ֑י מִ֝שְׂגַּבִּ֗י לֹ֣א אֶמּֽוֹט׃
8 עַל־אֱ֭לֹהִים יִשְׁעִ֣י וּכְבוֹדִ֑י צוּר־[a]עֻזִּ֥י[b]
מַ֝חְסִ֗י בֵּאלֹהִֽים׃ 9 בִּטְח֘וּ ב֤וֹ °בְכָל־עֵ֨ת° ׀ עָ֗ם
שִׁפְכֽוּ־לְפָנָ֥יו לְבַבְכֶ֑ם אֱלֹהִ֖ים מַחֲסֶה־לָּ֣נוּ סֶֽלָה׃
10 אַ֤ךְ ׀ הֶ֥בֶל בְּנֵי־אָדָם֮ כָּזָ֪ב בְּנֵ֫י־אִ֥ישׁ
בְּמֹאזְנַ֥יִם לַעֲל֑וֹת הֵ֝֗מָּה מֵהֶ֥בֶל יָֽחַד׃
11 אַל־תִּבְטְח֣וּ בְעֹשֶׁק֮ וּבְגָזֵ֪ל אַל־תֶּ֫הְבָּ֥לוּ[a]
חַ֤יִל[b] ׀ כִּֽי־יָנ֑וּב אַל־תָּשִׁ֥יתוּ לֵֽב׃
12 אַחַ֤ת ׀ דִּבֶּ֬ר אֱלֹהִ֗ים שְׁתַּֽיִם־ז֥וּ שָׁמָ֑עְתִּי

3 [a-a] 𝔊 תְּרוֹמְמֵנִי ‖ [b] prps תַּנְחֵנִי ‖ 6 l frt אֲרֻשַּׁת cf 21,3 ‖ 7 l frt בְּמוֹ vel עַל־ כִּימֵי ‖ 8 >2MSS Σ Hie; frt dl ‖ Ps 62, 1 °-° pc MSS לִידוּתוּן, 𝔊'ΑΣ Hie יְדִיתוּן ‖ 2 [a] 6 דּוּמִי ‖ [b] nonn MSS 𝔊𝔖 + כִּי ‖ [c] 6 תִּקְוָתִי ‖ 3 frt dl cf 7 ‖ 4 [a] Var תְּרָצְּחוּ, תְּרַצְּחוּ, תְּרַצְחוּ; frt dl (l תצרחו = תהותתו) ‖ [b] frt dl ‖ [c-c] l גְּדֵרָה דְחוּיָה; frt post לְהַדִּיחַ trsp (? l כּגּ׳) ‖ 5 [a] 𝔊 מַשְׂאֵתִי, Hie מַשְׂאֵתוֹ; prb crrp ‖ [b] 𝔊𝔖 יִרְצוּ; ? dl (Var pro יעצו) ‖ [c] 𝔊𝔖 *in mendacio* ‖ [d] l c 𝔊𝔖𝔗 בְּפִימוֹ ‖ 6 pc MSS דּוּמִיָּה cf 2 ‖ 8 [a] 1MS צוּרִי, 𝔖 *robur meum* ‖ [b] 𝔊𝔖 עֶזְרִי ‖ 9 °-° 𝔊 כָּל־עֲדַת prb recte; trsp ׃ ‖ 10 trsp ‸ ‖ 11 [a] 5MSS תבהלו ‖ [b] frt vb exc ‖ 12 compl MSS שָׁמַעְנוּ.

כִּי עֹז לֵאלֹהִים׃ 13 וּלְךָ־אֲדֹנָי חָסֶד
כִּי־אַתָּה תְשַׁלֵּם לְאִישׁ כְּמַעֲשֵׂהוּ׃

63 1 מִזְמוֹר לְדָוִד בִּהְיוֹתוֹ בְּמִדְבַּר יְהוּדָה׃
2 אֱלֹהִים ׀ אֵלִי אַתָּה אֲשַׁחֲרֶךָּ צָמְאָה לְךָ ׀ נַפְשִׁי
כָּמַהּ לְךָ בְשָׂרִי בְּאֶרֶץ[a]־צִיָּה וְעָיֵף[b] בְּלִי־מָיִם׃
3 כֵּן בַּקֹּדֶשׁ חֲזִיתִךָ לִרְאוֹת עֻזְּךָ וּכְבוֹדֶךָ׃
4 כִּי־טוֹב חַסְדְּךָ מֵחַיִּים שְׂפָתַי יְשַׁבְּחוּנְךָ׃
5 כֵּן אֲבָרֶכְךָ בְחַיָּי בְּשִׁמְךָ אֶשָּׂא כַפָּי׃
6 כְּמוֹ חֵלֶב וָדֶשֶׁן תִּשְׂבַּע נַפְשִׁי וְשִׂפְתֵי רְנָנוֹת יְהַלֶּל־פִּי׃
7 אִם־זְכַרְתִּיךָ עַל־יְצוּעָי בְּאַשְׁמֻרוֹת אֶהְגֶּה־בָּךְ׃
8 כִּי־הָיִיתָ עֶזְרָתָה לִּי וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ אֲרַנֵּן׃
9 דָּבְקָה נַפְשִׁי אַחֲרֶיךָ בִּי תָּמְכָה יְמִינֶךָ׃
10 וְהֵמָּה לְשׁוֹאָה יְבַקְשׁוּ נַפְשִׁי יָבֹאוּ בְּתַחְתִּיּוֹת הָאָרֶץ׃
11 יַגִּירֻהוּ עַל־יְדֵי־חָרֶב מְנָת שֻׁעָלִים יִהְיוּ׃
12 וְהַמֶּלֶךְ יִשְׂמַח בֵּאלֹהִים יִתְהַלֵּל כָּל־הַנִּשְׁבָּע בּוֹ
כִּי יִסָּכֵר פִּי דוֹבְרֵי־שָׁקֶר׃

64 1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 שְׁמַע־אֱלֹהִים קוֹלִי בְשִׂיחִי מִפַּחַד אוֹיֵב תִּצֹּר חַיָּי׃
3 תַּסְתִּירֵנִי מִסּוֹד מְרֵעִים מֵרִגְשַׁת פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
4 אֲשֶׁר שָׁנְנוּ כַחֶרֶב לְשׁוֹנָם דָּרְכוּ חִצָּם דָּבָר מָר׃
5 לִירוֹת בַּמִּסְתָּרִים תָּם פִּתְאֹם יֹרֻהוּ וְלֹא יִירָאוּ׃ [יִרְאֶה־לָּמוֹ[b]׃
6 יְחַזְּקוּ־לָמוֹ ׀ דָּבָר רָע יְסַפְּרוּ[a] לִטְמוֹן מוֹקְשִׁים אָמְרוּ מִי
7 [a]יַחְפְּשׂוּ[b] עוֹלֹת תַּמְנוּ[c] חֵפֶשׂ מְחֻפָּשׂ וְקֶרֶב[d] אִישׁ[e] וְלֵב עָמֹק[f]׃
8 וַיֹּרֵם אֱלֹהִים חֵץ פִּתְאוֹם[a] הָיוּ מַכּוֹתָם[b]׃
9 [a]וַיַּכְשִׁילוּהוּ עָלֵימוֹ[a] לְשׁוֹנָם
יִתְנֹדְדוּ[b] כָּל־רֹאֵה[c] בָם׃ 10 וַיִּירְאוּ[a] כָּל־אָדָם

13 frt ins יהוה ‖ Ps 63, 2 [a] l prb c pc MSS S כְּאֶ׳ ‖ [b] frt dl vel dl ציה et l עֲיֵפָה cf 143,6 ‖ 6 prb dl ‖ 7 prps אַף ‖ 8 l prb אֶתְלוֹנָן 91,1 ‖ 10 G לְשָׁוְא; frt dl ‖ 11 l frt c GS יָגֹרוּ, al יַגִּירוּם ‖ Ps 64, 5 S יָרָאוּ ‖ 6 [a-a] ? dl (gl ad 4?) ‖ [b] Hie S לָנוּ ‖ 7 [a] vs crrp ‖ [b] 2MSS Vrs הֶחְפְּשׂוּ ‖ [c] mlt MSS טָמְנוּ; G Hie S תַּמּוּ; prps עוֹלוֹתֵמוֹ ‖ [d] וְ > 1MS, 2MSS וּקְרַב, G וְקָרַב ‖ [e] prps אֱנוֹשׁ ‖ [f] prps עָקֹב ‖ 8 [a] trsp ‸ ‖ [b] prps מְכַתְּתָם ‖ 9 [a-a] crrp, prps יַכְשִׁילֵמוֹ עֲלֵי ‖ [b] 2MSS יִתְנוֹדַד ‖ [c] compl MSS רֹאֵי ‖ 10 [a] compl MSS Σ וַיִּרְאוּ.

וַיַּגִּידוּ פֹּעַל אֱלֹהִים וּמַעֲשֵׂהוּ[b] הִשְׂכִּילוּ׃
11 יִשְׂמַח צַדִּיק בַּיהוָה וְחָסָה בוֹ וְיִתְהַלְלוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃

65 1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד שִׁיר׃
2 לְךָ דֻמִיָּה[a] תְהִלָּה אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן
וּלְךָ יְשֻׁלַּם־נֶדֶר[b]׃
3 שֹׁמֵעַ[a] תְּפִלָּה עָדֶיךָ[b] כָּל־בָּשָׂר יָבֹאוּ[c]׃
4 [a]דִּבְרֵי עֲוֺנֹת[a] גָּבְרוּ מֶנִּי[b] פְּשָׁעֵינוּ אַתָּה תְכַפְּרֵם׃
5 אַשְׁרֵי׀ תִּבְחַר וּתְקָרֵב יִשְׁכֹּן חֲצֵרֶיךָ[a]
נִשְׂבְּעָה בְּטוּב בֵּיתֶךָ קְדֹשׁ[b] הֵיכָלֶךָ׃
6 נוֹרָאוֹת׀ בְּצֶדֶק תַּעֲנֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ
מִבְטָח כָּל־קַצְוֵי־אֶרֶץ וְיָם רְחֹקִים׃
7 מֵכִין הָרִים בְּכֹחוֹ נֶאְזָר בִּגְבוּרָה׃
8 מַשְׁבִּיחַ׀ שְׁאוֹן יַמִּים׀ שְׁאוֹן גַּלֵּיהֶם וַהֲמוֹן לְאֻמִּים׃
9 וַיִּירְאוּ׀ יֹשְׁבֵי קְצָוֺת מֵאוֹתֹתֶיךָ
מוֹצָאֵי בֹקֶר וָעֶרֶב תַּרְנִין[c]׃
10 פָּקַדְתָּ הָאָרֶץ׀ וַתְּשֹׁקְקֶהָ[a] רַבַּת[b] תַּעְשְׁרֶנָּה
פֶּלֶג אֱלֹהִים מָלֵא מָיִם תָּכִין דְּגָנָם[c] [d]כִּי־כֵן תְּכִינֶהָ[d]׃
11 [a]תְּלָמֶיהָ רַוֵּה נַחֵת גְּדוּדֶהָ בִּרְבִיבִים[b] תְּמֹגְגֶנָּה צִמְחָהּ תְּבָרֵךְ׃
12 עִטַּרְתָּ שְׁנַת טוֹבָתֶךָ וּמַעְגָּלֶיךָ יִרְעֲפוּן דָּשֶׁן׃
13 יִרְעֲפוּ נְאוֹת מִדְבָּר וְגִיל גְּבָעוֹת תַּחְגֹּרְנָה׃
14 לָבְשׁוּ כָרִים׀ הַצֹּאן וַעֲמָקִים יַעַטְפוּ־בָר
יִתְרוֹעֲעוּ אַף־יָשִׁירוּ׃

66 1 לַמְנַצֵּחַ שִׁיר מִזְמוֹר
הָרִיעוּ לֵאלֹהִים כָּל־הָאָרֶץ׃ 2 זַמְּרוּ כְבוֹד־שְׁמוֹ [a]שִׂימוּ[b] כָבוֹד[c] תְּהִלָּתוֹ[a]׃
3 אִמְרוּ לֵאלֹהִים מַה־נּוֹרָא מַעֲשֶׂיךָ בְּרֹב עֻזְּךָ יְכַחֲשׁוּ לְךָ אֹיְבֶיךָ׃
4 כָּל־הָאָרֶץ׀ יִשְׁתַּחֲווּ לְךָ[a] וִיזַמְּרוּ־לָךְ[b] יְזַמְּרוּ שִׁמְךָ סֶלָה׃

10 [b] 𝔖 וּמַעֲשֵׂה יָדָיו, frt recte ‖ Ps 65, 2 [a] l c Vrs דֻּמִיָּה ‖ [b] ins c 𝔊MSS בִּירוּשָׁלָ͏ִם ‖ 3 [a] 𝔊 Hie 𝔖 שְׁמַע ‖ [b] 'AE' עָדַי ‖ [c] 'AE' יָבֹא ‖ 4 [a-a] ? dl ‖ [b] 𝔊 מְנוּ ‖ 5 [a] 5MSS חצרך ‖ [b] 𝔊 קְדֹשׁ ‖ 6 l prb וְאִיִּים ‖ 8 𝔊𝔖 יֶהֱמוּן; dl 'וה' לי vel 'ש' ג ‖ 9 vb exc ‖ 10 Vrs frt וַתְּשַׁקְּהָ ‖ [b] 𝔊 רִבִּיתָ vel הִרְבִּיתָ ‖ [c] 𝔖h דִּגְנָהּ ‖ [d-d] 𝔊 ὅτι οὕτως ἡ ἑτοιμασία σου cf 10,17; prb dl ‖ 11 [a] forma mtr incert ‖ [b] nonn MSS 'כִּר ‖ 14 prps חָצִיר, al dl ‖ Ps 66, 2 [a-a] frt dl ‖ [b] 𝔖 זַמְּרוּ, prps שִׁירוּ vel שִׂיחוּ ‖ [c] 𝔖𝔗 כְּבוֹד ‖ 3 l frt יְכַחֲשׁוּ ‖ 4 [a] l לְךָ ‖ [b] l לְךָ et trsp ʌ.

5לְכוּ וּרְאוּ מִפְעֲלוֹת אֱלֹהִים נוֹרָא עֲלִילָה עַל־בְּנֵי אָדָם׃
6הָפַךְ יָם ׀ לְיַבָּשָׁה בַּנָּהָר יַעַבְרוּ בְרָגֶל שָׁם נִשְׂמְחָה־בּוֹ׃
7מֹשֵׁל בִּגְבוּרָתוֹ ׀ עוֹלָם עֵינָיו בַּגּוֹיִם תִּצְפֶּינָה הַסּוֹרְרִים ׀ אַל־יָרִימוּ[a]
[לָמוֹ[b] סֶלָה׃
8בָּרְכוּ עַמִּים ׀ אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁמִיעוּ קוֹל תְּהִלָּתוֹ׃
9הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ[a] בַּחַיִּים וְלֹא־נָתַן לַמּוֹט[b] רַגְלֵנוּ[c]׃
10כִּי־בְחַנְתָּנוּ אֱלֹהִים צְרַפְתָּנוּ כִּצְרָף־כָּסֶף׃
11הֲבֵאתָנוּ בַמְּצוּדָה[a] שַׂמְתָּ מוּעָקָה[b] בְמָתְנֵינוּ׃
12הִרְכַּבְתָּ אֱנוֹשׁ לְרֹאשֵׁנוּ[a] בָּאנוּ־בָאֵשׁ וּבַמַּיִם
וַתּוֹצִיאֵנוּ לָרְוָיָה[b]׃
13אָבוֹא בֵיתְךָ בְעוֹלוֹת אֲשַׁלֵּם לְךָ נְדָרָי׃
14אֲשֶׁר־פָּצוּ שְׂפָתָי וְדִבֶּר־פִּי בַּצַּר־לִי׃
15עֹלוֹת מֵחִים אַעֲלֶה־לָּךְ עִם־קְטֹרֶת אֵילִים
אֶעֱשֶׂה־בָקָר עִם־עַתּוּדִים סֶלָה׃
16לְכוּ־שִׁמְעוּ וַאֲסַפְּרָה כָּל־יִרְאֵי אֱלֹהִים
אֲשֶׁר עָשָׂה לְנַפְשִׁי׃
17אֵלָיו פִּי־קָרָאתִי °וְרוֹמַם תַּחַת לְשׁוֹנִי°׃
18אָוֶן אִם־רָאִיתִי בְלִבִּי לֹא יִשְׁמַע ׀ אֲדֹנָי׃
19אָכֵן שָׁמַע אֱלֹהִים הִקְשִׁיב בְּקוֹל תְּפִלָּתִי׃
20בָּרוּךְ אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא־הֵסִיר תְּפִלָּתִי וְחַסְדּוֹ מֵאִתִּי׃

67 1לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר[a] שִׁיר׃
2אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה׃
3לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ[a] בְּכָל־גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ[b]׃
4יוֹדוּךָ עַמִּים ׀ אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם׃
5יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי־תִשְׁפֹּט[a] עַמִּים מִישֹׁר[b] וּלְאֻמִּים ׀
[בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה׃
6יוֹדוּךָ עַמִּים ׀ אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם׃

5 2MSS עֲלִילוֹת, 𝔊 ἐν βουλαῖς, Hie *consilia* ‖ 6 prps שָׂמוֹחַ ‖ 7 [a] K יָרִימוּ, mlt MSS Q יָרוּמוּ ‖ [b] > nonn MSS; 𝔖 לְעֹלָם ‖ 8 compl MSS 𝔖 אֱלֹהִים ‖ 9 [a] 65MSS נַפְשֵׁינוּ; 𝔊 נַפְשִׁי ‖ [b] l לָמוּט ‖ [c] mlt MSS רַגְלֵינוּ; 𝔊 רַגְלָי ‖ 11 [a] l frt בַּמָּצוֹר ‖ [b] l frt deriv a מעד cf 69,24; Ez 29,7; al מוֹסֵרֹת ‖ 12 [a] mlt MSS 𝔊 לְרָאשֵׁינוּ ‖ [b] l c Vrs לָרְוָחָה ‖ 17 °-° crrp, 𝔊 καὶ ὕψωσα ὑπὸ τὴν γλῶσσάν μου Hie 𝔖 *et exaltavi* (𝔖 + *eum*) *lingua mea*; prps רוֹמַמְתִּי מִתַּחַת לְשׂוֹנְאָי ‖ 18 prps רָצִיתִי ‖ 20 ? dl ‖ Ps 67, 1 𝔊 + לְדָוִד ‖ 3 [a] 12MSS דְּרָכֶיךָ, 2MSS דַּרְכּוֹ, 𝔖 דְּרָכָיו ‖ [b] 𝔖 יְשׁוּעָתוֹ ‖ 5 [a] 𝔖h + תֵּבֵל בְּצֶדֶק תִּשְׁפֹּט ‖ [b] 9MSS בְּמִישֹׁר.

7 אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ׃
8 יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ׃

68 1 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר שִׁיר׃
2 יָקוּם אֱלֹהִים יָפוּצוּ אוֹיְבָיו וְיָנוּסוּ מְשַׂנְאָיו מִפָּנָיו׃
3 כְּהִנְדֹּף[a] עָשָׁן תִּנְדֹּף[b] כְּהִמֵּס דּוֹנַג מִפְּנֵי־אֵשׁ
[c]יֹאבְדוּ רְשָׁעִים מִפְּנֵי אֱלֹהִים׃
4 וְצַדִּיקִים יִשְׂמְחוּ יַעַלְצוּ[a] לִפְנֵי אֱלֹהִים וְיָשִׂישׂוּ[b] בְשִׂמְחָה׃
5 שִׁירוּ׀ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ שְׁמוֹ[a] סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת[b]
בְּיָהּ[c] שְׁמוֹ[d] וְעִלְזוּ לְפָנָיו׃
6 אֲבִי יְתוֹמִים וְדַיַּן אַלְמָנוֹת אֱלֹהִים בִּמְעוֹן קָדְשׁוֹ׃
7 אֱלֹהִים׀ מוֹשִׁיב[a] יְחִידִים׀ בַּיְתָה מוֹצִיא אֲסִירִים בַּכּוֹשָׁרוֹת[b]
אַךְ[c] סוֹרְרִים שָׁכְנוּ צְחִיחָה[d]׃
8 אֱלֹהִים בְּצֵאתְךָ לִפְנֵי עַמֶּךָ בְּצַעְדְּךָ בִישִׁימוֹן סֶלָה׃
9 אֶרֶץ רָעָשָׁה׀ אַף־שָׁמַיִם נָטְפוּ מִפְּנֵי אֱלֹהִים
[°]זֶה סִינַי[°] מִפְּנֵי אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
10 גֶּשֶׁם נְדָבוֹת תָּנִיף[a] אֱלֹהִים [b]נַחֲלָתְךָ וְנִלְאָה אַתָּה כוֹנַנְתָּהּ[b]׃
11 חַיָּתְךָ יָשְׁבוּ[a]־בָהּ תָּכִין בְּטוֹבָתְךָ[b] לֶעָנִי אֱלֹהִים׃
12 אֲדֹנָי יִתֶּן־אֹמֶר הַמְבַשְּׂרוֹת צָבָא רָב׃
13 מַלְכֵי[a] צְבָאוֹת יִדֹּדוּן יִדֹּדוּן[b] וּנְוַת־בַּיִת תְּחַלֵּק שָׁלָל׃
14 [°]אִם־תִּשְׁכְּבוּן בֵּין שְׁפַתָּיִם
כַּנְפֵי יוֹנָה נֶחְפָּה בַכֶּסֶף וְאֶבְרוֹתֶיהָ בִּירַקְרַק חָרוּץ[°]׃
15 [a]בְּפָרֵשׂ[b] שַׁדַּי מְלָכִים בָּהּ תַּשְׁלֵג בְּצַלְמוֹן[a]׃
16 הַר־אֱלֹהִים הַר־בָּשָׁן הַר גַּבְנֻנִּים הַר־בָּשָׁן׃
17 לָמָּה׀ תְּרַצְּדוּן הָרִים גַּבְנֻנִּים הָהָר חָמַד אֱלֹהִים לְשִׁבְתּוֹ

**Ps 68,** 2 compl MSS Vrs 'וְי ‖ 3 [a] sic 𝔐, l כְּהִנָּדֵף ‖ [b] Vrs ἐκλιπέτωσαν, *deficiant* (?תִּנָּדֵף); 2MSS תְּנַדֵּם; l frt תִּנְדְּפֶנּוּ רוּחַ, al (עָשָׁן) תַּנּוּר ‖ [c] pc MSS 𝔊 + כֵּן ‖ 4 [a] pl MSS 𝔖 'וְי; frt ante וְיָשִׂישׂוּ trsp ‖ [b] 3MSS 𝔊[MSS] > וְ ‖ 5 [a] 5MSS לְשְׁמוֹ ‖ [b] ? l בֶּעָבוֹת ‖ [c] 𝔊 κύριος; prps בָּרְכוּ ‖ [d] prps שִׂמְחוּ ‖ 6 pc MSS מִמְּעוֹן ‖ 7 [a] l prb מַשִׁיב ‖ [b] 2MSS בכ(ו)שרת ‖ [c] nonn MSS אַף, 𝔊 ὁμοίως 𝔖 *et* Hie *autem* ‖ [d] 𝔊𝔖 ἐν τάφοις (? צְרִחִים) ‖ 9 [°-°] >1MS 𝔖[h]; prps 'זָע ס, al dl ‖ 10 [a] prps תַּטִּיף ‖ [b-b] prps נַחְלָה וְנִלְאָה א' כוֹנַנְתָּ ‖ 11 [a] 1MS 𝔊 יֵשְׁבוּ, 3MSS יָשׁוּבוּ ‖ [b] 1MS טוֹבָתְךָ ‖ 12 𝔊 τοῖς εὐαγγελιζομένοις ‖ 13 [a] 𝔊 ὁ βασιλεύς; nonn MSS מַלְאֲכֵי ‖ [b] > pc MSS 𝔊[MSS] ‖ 14 [°-°] prb crrp ‖ 15 [a-a] prb crrp ‖ [b] 2MSS 'כְּפ.

אַף־יְהוָה יִשְׁכֹּן לָנֶצַח׃
18 רֶכֶב אֱלֹהִים רִבֹּתַיִם אַלְפֵי שִׁנְאָן[a] אֲדֹנָי [b]בָם סִינַי[b] בַּקֹּדֶשׁ׃
19 עָלִיתָ לַמָּרוֹם ׀ שָׁבִיתָ שֶּׁבִי לָקַחְתָּ מַתָּנוֹת בָּאָדָם
וְאַף[a] סוֹרְרִים [b]לִשְׁכֹּן ׀ יָהּ אֱלֹהִים[b]׃
20 בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם ׀ יוֹם יַעֲמָס־לָנוּ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה׃
21 הָאֵל ׀ לָנוּ אֵל[a] לְמוֹשָׁעוֹת וְלֵיהוִה אֲדֹנָי[b] לַמָּוֶת תּוֹצָאוֹת׃
22 אַךְ־אֱלֹהִים יִמְחַץ רֹאשׁ אֹיְבָיו קָדְקֹד שֵׂעָר מִתְהַלֵּךְ בַּאֲשָׁמָיו׃
23 אָמַר אֲדֹנָי [a]מִבָּשָׁן אָשִׁיב[a] אָשִׁיב מִמְּצֻלוֹת[b] יָם׃
24 לְמַעַן ׀ תִּמְחַץ[a] רַגְלְךָ בְּדָם לְשׁוֹן כְּלָבֶיךָ מֵאֹיְבִים[b] מִנֵּהוּ[c]׃
25 רָאוּ הֲלִיכוֹתֶיךָ אֱלֹהִים הֲלִיכוֹת אֵלִי מַלְכִּי בַקֹּדֶשׁ׃
26 קִדְּמוּ שָׁרִים[a] אַחַר נֹגְנִים בְּתוֹךְ[b] עֲלָמוֹת תּוֹפֵפוֹת׃
27 בְּמַקְהֵלוֹת בָּרְכוּ[a] אֱלֹהִים אֲדֹנָי מִמְּקוֹר[b] יִשְׂרָאֵל׃
28 שָׁם בִּנְיָמִן ׀ צָעִיר רֹדֵם[a] שָׂרֵי יְהוּדָה רִגְמָתָם[b]
שָׂרֵי זְבֻלוּן שָׂרֵי נַפְתָּלִי׃
29 [a]צִוָּה אֱלֹהֶיךָ[a] עֻזֶּךָ עוּזָּה[b] אֱלֹהִים זוּ פָּעַלְתָּ לָּנוּ׃
30 [∘]מֵהֵיכָלֶךָ עַל־[∘]יְרוּשָׁלָםִ לְךָ יוֹבִילוּ מְלָכִים שָׁי׃
31 גְּעַר חַיַּת קָנֶה עֲדַת אַבִּירִים ׀ בְּעֶגְלֵי[a] עַמִּים [b]מִתְרַפֵּס[c] בְּרַצֵּי[d]־כָסֶף[b]
בִּזַּר[e] עַמִּים קְרָבוֹת יֶחְפָּצוּ׃
32 יֶאֱתָיוּ[a] חַשְׁמַנִּים[b] מִנִּי מִצְרָיִם כּוּשׁ תָּרִיץ יָדָיו[c] לֵאלֹהִים׃
33 מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ אֲדֹנָי[a] סֶלָה[b]׃

18 [a] crrp; 1MS 𝔊 שַׁאֲנָן; prps שָׁאוֹן cf Ά Σ *vociferantium* ‖ [b-b] prps בָּא לֹא יִשְׁכְּנוּ 𝔖 ;יִשְׁכֹּן י׳ א׳ ‖ מִסִּינַי ‖ 19 [a] nonn MSS אַף, 1MS אַךְ ‖ [b-b] crrp; 1MS לִפְנֵי א׳; 𝔊 frt recte י׳ א׳ c 20 conjg ‖ 21 [a] > compl MSS ‖ [b] >𝔊; 2MSS אֱלֹהִים ‖ 22 𝔊 Hie שְׂעַר; prps רָשָׁע ‖ 23 [a-a] prps מִכִּבְשַׁן אֵשׁ ‖ [b] pc MSS 𝔊 בִּמְ׳ ‖ 24 [a] l c Vrs תִּרְחַץ ‖ [b] 1MS לְאֹ׳; prps מְאָדָּם ‖ [c] prps מְנָתוֹ ‖ 25 prps נִרְאוּ (𝔊 ἐθεωρήθησαν); al רָאוּ (הֲלִיכוֹת) ‖ 26 nonn MSS 𝔊𝔖 שָׁרִים ‖ [b] l בְּתָוֶךְ ‖ 27 [a] prps בָּרְכוּ ‖ [b] 𝔊 ἐκ πηγῶν; frt l מִמִּקְרָאֵי vel בְּמִקְרָאֵי; al אַדִּירֵי מִקְרָא pro א׳ מ׳ ‖ 28 [a] prb crrp; prps יְדִידִים (? יְדִידוֹ) Dt 33,12; al קִדֵּם ‖ [b] 1MS בְּרִקְמָתָם cf Hie *in purpura sua* ‖ 29 [a-a] l c 𝔊Σ𝔖𝔗 et pl MSS צַוֵּה אֱלֹהִים ‖ [b] prb crrp ‖ 30 [∘-∘] prb crrp ‖ 31 [a] prps בַּעֲלֵי ‖ [b-b] crrp ‖ [c] 3MSS מִתְרַפְּסִם; 𝔊 τοῦ μὴ ἀποκλεισθῆναι (ἐκκλεισθῆναι); prps מְפַתְּרִם ‖ [d] 1MS בצרי; 𝔊 τοὺς δεδοκιμασμένους, Σ τοὺς εὐδοκήτους (a צרף vel רצה); Ά Hie *rotas* (רָצֵי = 9MSS); prps בְּרֹצֵי ‖ [e] 𝔊 Hie 𝔖 בַּזֵּר frt recte ‖ 32 [a] Ά Hie •יַאֲתִיוּ ‖ [b] prps חָשִׁים, al (בִּ)שְׁמָנִים ‖ [c] 𝔊ΆΣ(𝔖) χεῖρα αὐτῆς; frt l יָדָהּ vel יָדֶיהָ ‖ 33 [a] 2MSS לַאדֹנָי ‖ [b] prb trsp ׃ et l סֹלּוּ לָרֹ׳ ׃ cf 5; 𝔊[BA] + ψάλατε τῷ θεῷ.

34 לָרֹכֵב בִּשְׁמֵי שְׁמֵי־קֶדֶם הֵן יִתֵּן בְּקוֹלוֹ קוֹל עֹז׃
35 תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים
עַל־יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים׃ 36 נוֹרָא אֱלֹהִים ׀ מִמִּקְדָּשֶׁיךָ
אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נֹתֵן ׀ עֹז וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם
בָּרוּךְ אֱלֹהִים׃

**69** 1 לַמְנַצֵּחַ עַל־שׁוֹשַׁנִּים לְדָוִד׃
2 הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהִים כִּי בָאוּ מַיִם עַד־נָפֶשׁ׃
3 טָבַעְתִּי ׀ בִּיוֵן מְצוּלָה וְאֵין מָעֳמָד
בָּאתִי בְמַעֲמַקֵּי־מַיִם וְשִׁבֹּלֶת שְׁטָפָתְנִי׃
4 יָגַעְתִּי בְקָרְאִי נִחַר גְּרוֹנִי
כָּלוּ עֵינַי מְיַחֵל לֵאלֹהָי׃
5 רַבּוּ ׀ מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי שֹׂנְאַי חִנָּם
עָצְמוּ מַצְמִיתַי[a] אֹיְבַי שֶׁקֶר
אֲשֶׁר לֹא־גָזַלְתִּי [b]אָז אָשִׁיב[b]׃
6 אֱלֹהִים אַתָּה יָדַעְתָּ לְאִוַּלְתִּי וְאַשְׁמוֹתַי מִמְּךָ לֹא־נִכְחָדוּ׃
7 אַל־יֵבֹשׁוּ בִי ׀ קֹוֶיךָ אֲדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת
אַל־יִכָּלְמוּ בִי מְבַקְשֶׁיךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
8 כִּי־עָלֶיךָ נָשָׂאתִי חֶרְפָּה כִּסְּתָה כְלִמָּה פָנָי׃
9 מוּזָר הָיִיתִי לְאֶחָי וְנָכְרִי לִבְנֵי אִמִּי׃
10 כִּי־קִנְאַת בֵּיתְךָ אֲכָלָתְנִי וְחֶרְפּוֹת חוֹרְפֶיךָ נָפְלוּ עָלָי׃
11 וָאֶבְכֶּה בַצּוֹם נַפְשִׁי וַתְּהִי לַחֲרָפוֹת לִי׃
12 וָאֶתְּנָה לְבוּשִׁי שָׂק וָאֱהִי לָהֶם לְמָשָׁל׃
13 יָשִׂיחוּ בִי יֹשְׁבֵי שָׁעַר וּנְגִינוֹת שׁוֹתֵי שֵׁכָר׃
14 וַאֲנִי תְפִלָּתִי־לְךָ ׀ [a]יְהוָה עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים[a] בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי
בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ[b]׃ 15 הַצִּילֵנִי מִטִּיט וְאַל־אֶטְבָּעָה
°אִנָּצְלָה מִשֹּׂנְאַי° וּמִמַּעֲמַקֵּי־מָיִם׃ 16 אַל־תִּשְׁטְפֵנִי ׀ שִׁבֹּלֶת מַיִם

35 frt l הַשָּׁמַיִם cf Dt 33,26 ‖ 36 mlt MSS Σ𝔖𝔗 מִמִּקְדָּשְׁךָ; Hie *in sanctuario suo* (בְּמִקְדָּשׁוֹ); 𝔊 ἐν τοῖς ὁσίοις (MSS ἁγίοις) αὐτοῦ (בִּקְדֹשָׁיו); l מִמִּקְדָּשׁוֹ ‖ **Ps 69**, 1 cf ad 45,1; 60,1 ‖ 4 Var[B] 𝔊𝔗 מִיַּחֵל ‖ 5 [a] l מִן + ? (מִצַּמֹּתִי?), 𝔖 מַעַצְמוֹתַי ‖ [b-b] prb crrp; prps אֲנִי א׳ ‖ 7 dl c 𝔊[AB al] ‖ 9 prps כְּמוֹ זָר ‖ 11 𝔊 καὶ συνέκαμψα (MSS συνεκάλυψα), 𝔖 *et humiliavi;* prb l וָאֲעַנֶּה ‖ 13 𝔊 καὶ εἰς ἐμὲ ἔψαλλον (? וְנִגְּנוּ לִי) ‖ 14 [a-a] frt dl (Var); pro עֵת ר׳ al אַתְּ רְצֵנִי ‖ [b] trsp : ‖ 15 [°-°] crrp; frt dl אנצלה et l מ׳ שֹׂנְאַי vel מְנַשְּׂאַי; al dl ו משנאי; trsp :.

וְאַל־תִּבְלָעֵנִי מְצוּלָה וְאַל־תֶּאְטַר־עָלַי בְּאֵר פִּיהָ׃
17 עֲנֵנִי יְהוָה °כִּי־טוֹב° חַסְדֶּךָ כְּרֹב רַחֲמֶיךָ פְּנֵה אֵלָי׃
18 וְאַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵעַבְדֶּךָ כִּי־צַר־לִי מַהֵר עֲנֵנִי׃
19 קָרְבָה אֶל־נַפְשִׁי גְאָלָהּ לְמַעַן אֹיְבַי פְּדֵנִי׃
20 אַתָּה יָדַעְתָּ חֶרְפָּתִי וּבָשְׁתִּי °וּכְלִמָּתִי נֶגְדְּךָ° כָּל־צוֹרְרָי׃
21 חֶרְפָּה ׀ שָׁבְרָה לִבִּי וָאָנוּשָׁה[a]
וָאֲקַוֶּה לָנוּד[b] וָאַיִן וְלַמְנַחֲמִים וְלֹא מָצָאתִי׃
22 וַיִּתְּנוּ בְּבָרוּתִי רֹאשׁ וְלִצְמָאִי יַשְׁקוּנִי חֹמֶץ׃
23 יְהִי־שֻׁלְחָנָם לִפְנֵיהֶם לְפָח וְלִשְׁלוֹמִים לְמוֹקֵשׁ׃
24 תֶּחְשַׁכְנָה עֵינֵיהֶם מֵרְאוֹת וּמָתְנֵיהֶם תָּמִיד הַמְעַד׃
25 שְׁפָךְ־עֲלֵיהֶם זַעְמֶךָ וַחֲרוֹן אַפְּךָ יַשִּׂיגֵם׃
26 תְּהִי־טִירָתָם נְשַׁמָּה בְּאָהֳלֵיהֶם אַל־יְהִי יֹשֵׁב׃
27 כִּי־אַתָּה[a] אֲשֶׁר־הִכִּיתָ רָדָפוּ וְאֶל־מַכְאוֹב חֲלָלֶיךָ[b] יְסַפֵּרוּ[c]׃
28 תְּנָה־עָוֺן עַל־עֲוֺנָם וְאַל־יָבֹאוּ בְּצִדְקָתֶךָ׃
29 יִמָּחוּ מִסֵּפֶר חַיִּים וְעִם צַדִּיקִים אַל־יִכָּתֵבוּ׃
30 וַאֲנִי עָנִי וְכוֹאֵב °יְשׁוּעָתְךָ אֱלֹהִים° תְּשַׂגְּבֵנִי׃
31 אֲהַלְלָה שֵׁם־אֱלֹהִים בְּשִׁיר וַאֲגַדְּלֶנּוּ בְתוֹדָה׃
32 וְתִיטַב לַיהוָה מִשּׁוֹר פָּר[a] מַקְרִן מַפְרִיס[b]׃
33 רָאוּ[a] עֲנָוִים יִשְׂמָחוּ[b] [c]דֹּרְשֵׁי אֱלֹהִים וִיחִי[c] לְבַבְכֶם׃
34 כִּי־שֹׁמֵעַ[a] אֶל־אֶבְיוֹנִים יְהוָה וְאֶת[b]־אֲסִירָיו[c] לֹא בָזָה׃
35 יְהַלְלוּהוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ יַמִּים וְכָל־רֹמֵשׂ בָּם׃
36 כִּי אֱלֹהִים ׀ יוֹשִׁיעַ צִיּוֹן וְיִבְנֶה עָרֵי יְהוּדָה
°וְיָשְׁבוּ שָׁם וִירֵשׁוּהָ׃°
37 וְזֶרַע עֲבָדָיו יִנְחָלוּהָ וְאֹהֲבֵי שְׁמוֹ יִשְׁכְּנוּ־בָהּ׃

**70** 1 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד לְהַזְכִּיר׃
2 [a]אֱלֹהִים לְהַצִּילֵנִי יְהוָה[b] לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה׃

17 °-° l כְּטוּב ‖ 20 °-° frt l נֶגֶד ‖ 21 [a] prb vb exc; prps 'וּמַכַּת נַפְשִׁי וָא ‖ [b] l c Vrs לְנַד ‖ 23 𝔊ΑΣΘ Hie לְשִׁלּוּמִים; 𝔖 וְשִׁלּוּמָם, 𝔗 prb recte וְשַׁלְמֵיהֶם ‖ 26 5MSS לְשַׁמָּה ‖ 27 [a] l אַת ‖ [b] 1MS 𝔗 חֲלָלְךָ, 𝔖 (*dolor*) *occisi*, 𝔊 τῶν τραυμάτων μου ‖ [c] l c 𝔊𝔖 יֹסִפוּ ‖ 30 >𝔊ℵc.a; 𝔊AB al יְשׁוּעַת פָּנֶיךָ ‖ 32 [a] trsp accent ‖ [b] pl MSS 'וּמ ‖ 33 [a] nonn MSS יִרְאוּ; prb l רְאוּ ‖ [b] mlt MSS וְיִשְׂמְחוּ; prb l וְשִׂמְחוּ ‖ [c-c] 𝔊 'דִּרְשׁוּ א' ו; prb l דֹּרְשָׁיו יְחִי ‖ 34 [a] l c 𝔊 Hie שָׁמַע ‖ [b] nonn MSS וְאֶל ‖ [c] prps חֲסִידָיו ‖ 36 °-° gloss ad 37? ‖ Ps 70, 2 40,14 + רְצֵה ‖ [b] frt dl.

3 יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ[a] מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי
יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיִכָּלְמוּ חֲפֵצֵי רָעָתִי׃
4 יָשׁוּבוּ[a] עַל־עֵקֶב בָּשְׁתָּם הָאֹמְרִים[b] הֶאָח ׀ הֶאָח[c]׃
5 יָשִׂישׂוּ וְיִשְׂמְחוּ ׀ בְּךָ כָּל־מְבַקְשֶׁיךָ
וְיֹאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל אֱלֹהִים[a] אֹהֲבֵי יְשׁוּעָתֶךָ[b]׃
6 וַאֲנִי ׀ עָנִי וְאֶבְיוֹן אֱלֹהִים חוּשָׁה לִּי
עֶזְרִי[a] וּמְפַלְטִי אַתָּה יְהוָה[b] אַל־תְּאַחַר׃
71 1 בְּךָ־יְהוָה חָסִיתִי אַל־אֵבוֹשָׁה לְעוֹלָם׃
2 בְּצִדְקָתְךָ תַּצִּילֵנִי וּתְפַלְּטֵנִי הַטֵּה־אֵלַי אָזְנְךָ
וְהוֹשִׁיעֵנִי׃ 3 הֱיֵה לִי ׀ לְצוּר מָעוֹן[a]
[b]לָבוֹא תָּמִיד צִוִּיתָ[b] לְהוֹשִׁיעֵנִי כִּי־סַלְעִי וּמְצוּדָתִי אָתָּה׃
4 אֱלֹהַי פַּלְּטֵנִי מִיַּד רָשָׁע מִכַּף מְעַוֵּל וְחוֹמֵץ׃
5 כִּי־אַתָּה תִקְוָתִי אֲדֹנָי יְהוִה מִבְטַחִי מִנְּעוּרָי׃
6 עָלֶיךָ ׀ נִסְמַכְתִּי מִבֶּטֶן מִמְּעֵי אִמִּי אַתָּה גוֹזִי[a]
בְּךָ תְהִלָּתִי[b] תָמִיד׃
7 כְּמוֹפֵת הָיִיתִי לְרַבִּים וְאַתָּה מַחֲסִי־עֹז׃
8 יִמָּלֵא פִי תְּהִלָּתֶךָ כָּל־הַיּוֹם תִּפְאַרְתֶּךָ׃
9 אַל־תַּשְׁלִיכֵנִי לְעֵת זִקְנָה כִּכְלוֹת כֹּחִי אַל־תַּעַזְבֵנִי׃
10 כִּי־אָמְרוּ[a] אוֹיְבַי לִי וְשֹׁמְרֵי נַפְשִׁי נוֹעֲצוּ יַחְדָּו[b]׃
11 לֵאמֹר אֱלֹהִים עֲזָבוֹ רִדְפוּ וְתִפְשׂוּהוּ כִּי־אֵין מַצִּיל׃
12 אֱלֹהִים אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי אֱלֹהַי לְעֶזְרָתִי חִישָׁה׃
13 יֵבֹשׁוּ יִכְלוּ[a] שֹׂטְנֵי נַפְשִׁי יַעֲטוּ חֶרְפָּה וּכְלִמָּה[b] [c]מְבַקְשֵׁי רָעָתִי[c]׃
14 וַאֲנִי תָּמִיד אֲיַחֵל וְהוֹסַפְתִּי עַל־כָּל[a]־תְּהִלָּתֶךָ[b]׃
15 פִּי ׀ יְסַפֵּר צִדְקָתֶךָ כָּל־הַיּוֹם תְּשׁוּעָתֶךָ
כִּי לֹא יָדַעְתִּי סְפֹרוֹת׃

3 40,15 + יַחַד ‖ 4 [a] 3MSS 𝔖 (cf 𝔗) יָשֹׁמּוּ; 1MS יֵבוֹשׁוּ; cf ad 40,16 ‖ [b] nonn MSS 𝔊𝔖𝔗 + לִי cf 40,16 ‖ [c] frt dl ‖ 5 [a] mlt MSS יהוה; cf ad 40,17 ‖ [b] compl MSS 'תְּשׁ ‖ 6 [a] nonn MSS עֶזְרָתִי cf 40,18 ‖ [b] nonn MSS אֱלֹהַי; cf ad 40,18 ‖ **Ps 71, 1** 26MSS Ps c 70 conjg; 𝔊 + τῷ Δαυειδ ($𝔖^h$ + ψαλμός) ‖ 2 prb vb exc, cf 31,3; trsp ׃ ‖ 3 [a] l c compl MSS 𝔊Σ𝔗 מָעוֹז = 31,3 ‖ [b-b] l c 31,3 𝔊 לְבֵית מְצוּדוֹת ‖ 4 pc MSS $𝔊^{B\ al}$ 𝔖 אֱלֹהִים ‖ 5 trsp ‸ ‖ 6 [a] 22,10 גֹּחִי; prps עֻזִּי ‖ [b] Σ תֹּחַלְתִּי ‖ 7 𝔊 מַחֲסֶה עָז ‖ 10 [a] prps אָרְבוּ ‖ [b] prb dl ‖ 11 prb dl ‖ 12 K חִישָׁה, Q חוּשָׁה ‖ 13 [a] l c pl MSS יִכָּלְמוּ cf 35,4; prb dl ‖ [b] >𝔖 ‖ [c-c] ? dl, cf 24 ‖ 14 [a] >Σ𝔖 ‖ [b] ʼAΣ Hie 𝔖 תְּהִלָּתְךָ ‖ 15 pc MSS ספורת vel ספרת, 𝔖 sing.

16 אָבוֹא בִּגְבֻרוֹת אֲדֹנָי יֱהוִה אַזְכִּיר צִדְקָתְךָ לְבַדֶּךָ׃
17 אֱלֹהִים לִמַּדְתַּנִי מִנְּעוּרָי וְעַד־הֵנָּה אַגִּיד נִפְלְאוֹתֶיךָ׃
18 וְגַם עַד־זִקְנָה ׀ וְשֵׂיבָה אֱלֹהִים אַל־תַּעַזְבֵנִי [עַד־מָרוֹם
עַד־אַגִּיד זְרוֹעֲךָ לְדוֹר לְכָל־יָבוֹא גְּבוּרָתֶךָ׃ 19 וְצִדְקָתְךָ אֱלֹהִים
אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ גְדֹלוֹת אֱלֹהִים מִי כָמוֹךָ׃
20 אֲשֶׁר[a] הִרְאִיתַנוּ[b] ׀ צָרוֹת רַבּוֹת וְרָעוֹת[c] תָּשׁוּב תְּחַיֵּנוּ[d]
וּמִתְּהוֹמוֹת[e] הָאָרֶץ תָּשׁוּב תַּעֲלֵנוּ[f]׃
21 [a]תֶּרֶב ׀ גְּדֻלָּתִי[a] וְתִסֹּב[b] תְּנַחֲמֵנִי׃
22 גַּם־אֲנִי ׀ אוֹדְךָ בִכְלִי־נֶבֶל אֲמִתְּךָ אֱלֹהָי
אֲזַמְּרָה לְךָ בְכִנּוֹר קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃
23 תְּרַנֵּנָּה שְׂפָתַי כִּי אֲזַמְּרָה־לָּךְ וְנַפְשִׁי אֲשֶׁר פָּדִיתָ׃
24 גַּם־לְשׁוֹנִי כָּל־הַיּוֹם תֶּהְגֶּה צִדְקָתֶךָ
כִּי־בֹשׁוּ כִי־חָפְרוּ מְבַקְשֵׁי רָעָתִי׃

**72** 1 לִשְׁלֹמֹה ׀[a]
אֱלֹהִים מִשְׁפָּטֶיךָ[b] לְמֶלֶךְ תֵּן וְצִדְקָתְךָ לְבֶן־מֶלֶךְ׃
2 יָדִין עַמְּךָ בְצֶדֶק וַעֲנִיֶּיךָ בְמִשְׁפָּט׃
3 יִשְׂאוּ הָרִים שָׁלוֹם לָעָם וּגְבָעוֹת בִּצְדָקָה׃
4 יִשְׁפֹּט ׀ עֲנִיֵּי־עָם יוֹשִׁיעַ לִבְנֵי אֶבְיוֹן
וִידַכֵּא עוֹשֵׁק׃
5 יִירָאוּךָ עִם־שָׁמֶשׁ וְלִפְנֵי יָרֵחַ דּוֹר דּוֹרִים׃
6 יֵרֵד כְּמָטָר עַל־גֵּז כִּרְבִיבִים זַרְזִיף אָרֶץ׃
7 יִפְרַח־בְּיָמָיו צַדִּיק[a] וְרֹב[b] שָׁלוֹם עַד־בְּלִי יָרֵחַ[c]׃
8 וְיֵרְדְּ מִיָּם עַד־יָם וּמִנָּהָר עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ׃
9 לְפָנָיו יִכְרְעוּ צִיִּים וְאֹיְבָיו עָפָר יְלַחֵכוּ׃
10 מַלְכֵי תַרְשִׁישׁ וְאִיִּים מִנְחָה יָשִׁיבוּ

16 15MSS Vrs בִּגְבֻרַת ‖ 18 ⊶ l c 𝔖 לְדוֹר יָבוֹא vel c 𝔊 לְכָל־דּוֹר יָבוֹא: trsp: ‖ 19 prps עוֹלָם ‖ 20 [a] frt dl (𝔊[BA] (כַּאֲ ‖ [b] KA הִרְאִיתָנוּ Q𝔊ΣΘ Hie 𝔖 הִרְאִיתָנִי ‖ [c] frt dl ‖ [d] K Hie 𝔗 תְּחַיֵּינוּ, Q𝔊𝔖 תְּחַיֵּנִי ‖ [e] prb l וּמִתַּחְתִּיּוֹת ‖ [f] K Hie 𝔗 תַּעֲלֵנוּ, Q𝔊𝔖 תַּעֲלֵנִי ‖ 21 [a-a] crrp; 𝔊 πλεονάσας τὴν δικαιοσύνην (al μεγαλωσύνην) σου ‖ [b] 𝔊 Hie 𝔖 prb וְתָשׁוּב; l ? וְתֹסִף ‖ 23 ⊶ prb crrp; l ? . . פִּי ‖ Ps 72, 1 [a] 5MSS om; 3MSS Ps c 71 conjg ‖ [b] l c 𝔊 Hie 𝔖 מִשְׁפָּטְךָ ‖ 2 𝔊 לָדִין, frt l וְיָדִין ‖ 3 ⊶ l frt וְעָלוּ ג׳ צ׳ ‖ 4 ⊶ frt dl ‖ 5 l c 𝔊 וְיַאֲרִיךְ ‖ 6 l frt זַרְזִיף (רֹזְפֵי) vel זַרְזִפוּ cf syr רזף = hbr זרם ‖ 7 [a] l c 3MSS 𝔊 Hie 𝔖 צֶדֶק ‖ [b] l frt וְרַב vel וְיִרֶב ‖ [c] l frt חֹק ut Jes 5,14; 24,5 ‖ 9 𝔖 אִיִּים; l frt צָרָיו.

מַלְכֵי שְׁבָא וּסְבָא אֶשְׁכָּר יַקְרִיבוּ׃
11 וְיִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ כָל־מְלָכִים כָּל־גּוֹיִם יַעַבְדוּהוּ׃
12 כִּי־יַצִּיל אֶבְיוֹן מְשַׁוֵּעַ וְעָנִי וְאֵין־עֹזֵר לוֹ׃
13 יָחֹס עַל־דַּל וְאֶבְיוֹן וְנַפְשׁוֹת אֶבְיוֹנִים יוֹשִׁיעַ׃
14 מִתּוֹךְ וּמֵחָמָס[a] יִגְאַל נַפְשָׁם וְיֵיקַר דָּמָם[b] בְּעֵינָיו׃
15 °וִיחִי וְיִתֶּן־לוֹ מִזְּהַב שְׁבָא°
וְיִתְפַּלֵּל בַּעֲדוֹ תָמִיד כָּל־הַיּוֹם יְבָרֲכֶנְהוּ׃
16 יְהִי פִסַּת־[a]בַּר ׀ בָּאָרֶץ בְּרֹאשׁ הָרִים יִרְעַשׁ[b] [c]כַּלְּבָנוֹן פִּרְיוֹ[c]
[וְיָצִיצוּ מֵעִיר כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ׃
17 יְהִי[a] שְׁמוֹ ׀ לְעוֹלָם לִפְנֵי־שֶׁמֶשׁ יִנּוֹן[b] שְׁמוֹ
וְיִתְבָּרְכוּ בוֹ [c]כָּל־גּוֹיִם[c] יְאַשְּׁרוּהוּ׃
18 בָּרוּךְ ׀ יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ׃
19 וּבָרוּךְ ׀ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת־כֹּל הָאָרֶץ
אָמֵן ׀ וְאָמֵן׃
20 [a]כָּלּוּ תְפִלּוֹת[b] דָּוִד בֶּן־יִשָׁי׃[a]

ספר שלישי

73 1 מִזְמוֹר לְאָסָף
אַךְ טוֹב לְיִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים לְבָרֵי לֵבָב׃
2 וַאֲנִי כִּמְעַט נָטָוּי[a] רַגְלָי כְּאַיִן שֻׁפְּכָה[b] אֲשֻׁרָי׃
3 כִּי־קִנֵּאתִי בַּהוֹלְלִים שְׁלוֹם רְשָׁעִים אֶרְאֶה׃
4 כִּי אֵין חַרְצֻבּוֹת לְמוֹתָם וּבָרִיא אוּלָם׃
5 בַּעֲמַל אֱנוֹשׁ אֵינֵמוֹ וְעִם־אָדָם לֹא יְנֻגָּעוּ׃
6 לָכֵן עֲנָקַתְמוֹ גַאֲוָה יַעֲטָף־שִׁית חָמָס לָמוֹ׃
7 יָצָא מֵחֵלֶב עֵינֵמוֹ עָבְרוּ מַשְׂכִּיּוֹת לֵבָב׃
8 יָמִיקוּ[a] ׀ וִידַבְּרוּ בְרָע עֹשֶׁק[b] מִמָּרוֹם יְדַבֵּרוּ׃
9 שַׁתּוּ בַשָּׁמַיִם פִּיהֶם וּלְשׁוֹנָם תִּהֲלַךְ בָּאָרֶץ׃

12 𝔊 Hie 𝔖 מְשׁוֹעַ ‖ 14 [a] frt dl ‖ [b] 𝔊Θ שְׁמָם ‖ 15 °-° prb add ‖ 16 [a] prps שִׁפְעַת ‖ [b] frt crrp; huc frt trsp ׃ ‖ [c-c] prb crrp; prps יִפְרוּ ו' ‖ 17 [a] l frt בָּרוּךְ (𝔊 ἔστω τὸ ὄνομα αὐτοῦ εὐλογημένον) ‖ [b] K יָנִין, Q pl MSS יִנּוֹן, 1MS יִכּוֹן ‖ [c-c] 𝔊 + πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, l כָּל־מִשְׁפְּחוֹת הָאָרֶץ et trsp post יְאַשְּׁרֻהוּ ‖ 18 < 5MSS 𝔊𝔖 ‖ 20 [a-a] >7MSS ‖ [b] 𝔊 οἱ ὕμνοι, frt תְּהִלּוֹת ‖ Ps 73, 1 l frt לַיָּשָׁר אֵל vel l לַיָּשָׁר et ins אֲדֹנָי (pro ואני) post לֵבָב ‖ 2 [a] K נָטוּי, Q Vrs נָטָיוּ ‖ [b] K שֻׁפְּכָה Q שֻׁפְּכוּ ‖ 4 l לָמוֹ תָּם ‖ 6 conjg c שִׁית ‖ 7 l prb c 𝔊𝔖 עֲוֹנָמוֹ ‖ 8 [a] 1MS יָמוּקוּ; prps יַעֲמִיקוּ ‖ [b] trsp ‸ c 𝔊'A ‖ 9 l frt מִתְהַלֵּךְ.

10 לָכֵן ׀ [c]יָשִׁיב[a] עַמּוֹ[b] הֲלֹם[c] וּמֵי[d] מָלֵא יִמָּצוּ[e] לָמוֹ׃

11 וְאָמְרוּ אֵיכָה יָדַע־אֵל וְיֵשׁ דֵּעָה בְעֶלְיוֹן׃

12 הִנֵּה־אֵלֶּה רְשָׁעִים וְשַׁלְוֵי עוֹלָם הִשְׂגּוּ־חָיִל׃

13 אַךְ־רִיק זִכִּיתִי לְבָבִי וָאֶרְחַץ בְּנִקָּיוֹן כַּפָּי׃

14 וָאֱהִי נָגוּעַ כָּל־הַיּוֹם וְתוֹכַחְתִּי לַבְּקָרִים׃

15 אִם[a]־אָמַרְתִּי אֲסַפְּרָה כְמוֹ[b] הִנֵּה דוֹר בָּנֶיךָ בָגָדְתִּי׃

16 וָאֲחַשְּׁבָה[a] לָדַעַת זֹאת עָמָל הִיא[b] בְעֵינָי׃

17 עַד־אָבוֹא אֶל־מִקְדְּשֵׁי־אֵל אָבִינָה לְאַחֲרִיתָם׃

18 אַךְ בַּחֲלָקוֹת תָּשִׁית לָמוֹ הִפַּלְתָּם לְמַשּׁוּאוֹת׃

19 אֵיךְ הָיוּ לְשַׁמָּה כְרָגַע סָפוּ תַמּוּ מִן־בַּלָּהוֹת׃

20 כַּחֲלוֹם מֵהָקִיץ אֲדֹנָי[a] בָּעִיר[b] ׀ צַלְמָם תִּבְזֶה׃

21 כִּי יִתְחַמֵּץ לְבָבִי וְכִלְיוֹתַי אֶשְׁתּוֹנָן׃

22 וַאֲנִי־בַעַר וְלֹא אֵדָע בְּהֵמוֹת הָיִיתִי עִמָּךְ׃

23 וַאֲנִי תָמִיד עִמָּךְ אָחַזְתָּ בְּיַד יְמִינִי׃

24 בַּעֲצָתְךָ תַנְחֵנִי °וְאַחַר כָּבוֹד° תִּקָּחֵנִי׃

25 מִי־לִי בַשָּׁמָיִם° וְעִמְּךָ לֹא־חָפַצְתִּי בָאָרֶץ׃

26 כָּלָה שְׁאֵרִי וּלְבָבִי °צוּר־לְבָבִי° וְחֶלְקִי אֱלֹהִים לְעוֹלָם׃

27 כִּי־הִנֵּה רְחֵקֶיךָ יֹאבֵדוּ הִצְמַתָּה כָּל־זוֹנֶה מִמֶּךָּ׃

28 וַאֲנִי[a] ׀ קִרֲבַת אֱלֹהִים לִי־טוֹב שַׁתִּי ׀ בַּאדֹנָי יְהוִה[b] מַחְסִי
לְסַפֵּר כָּל־מַלְאֲכוֹתֶיךָ[c]׃

**74** 1 מַשְׂכִּיל לְאָסָף

לָמָה אֱלֹהִים זָנַחְתָּ לָנֶצַח יֶעְשַׁן אַפְּךָ בְּצֹאן מַרְעִיתֶךָ׃

2 זְכֹר עֲדָתְךָ ׀ קָנִיתָ קֶּדֶם °גָּאַלְתָּ שֵׁבֶט נַחֲלָתֶךָ° הַר־צִיּוֹן זֶה ׀
[שָׁכַנְתָּ בּוֹ׃

3 הָרִימָה פְעָמֶיךָ לְמַשֻּׁאוֹת נֶצַח כָּל־הֵרַע אוֹיֵב בַּקֹּדֶשׁ׃

4 שָׁאֲגוּ צֹרְרֶיךָ בְּקֶרֶב מוֹעֲדֶךָ[a] [b]שָׂמוּ אוֹתֹתָם אֹתוֹת[b]׃

10 [a] K יָשִׁיב Q Vrs mlt MSS יָשׁוּב ‖ [b] 𝔊𝔖 עַמִּי ‖ [c-c] crrp; prps יָשׁוּב עָם אֲלֵיהֶם, al יִשְׂבְּעוּ לָחֶם vel מִלְּחָם ‖ [d] 𝔊 וְיָמֵי, Hie וּמִי, l 𝔐 ‖ [e] 2MSS 𝔊Σ Hie 𝔖 יִמָּצְאוּ frt et 𝔐; l prb יִמְצוּ ‖ 14 l frt וְהוֹכַחְתִּי ‖ 15 [a] frt dl ‖ [b] l c Vrs כָּמוֹהָ vel כְּמוֹ הֵנָּה (הִנֵּה) ‖ 16 [a] l c Var[B] וָאֲ' ‖ [b] K הִיא, Q הוּא ‖ 20 [a] l frt אֵינָם, al יִהְיוּ; trsp ‸ ‖ [b] cf Am 7,17; l ? בְּעוּר ‖ 22 ? l בְּהֵמָה ‖ 24 °-° prps וְאַחֲרֶיךָ אֹרַח כ' , al בְּיָד ‖ 25 prb vb exc ‖ 26 °-° frt dl ‖ 28 [a] frt dl vel l קִרְבָתְךָ pr ק' א' ‖ [b] dl c nonn MSS 𝔊𝔖 ‖ [c] 𝔖 מִפְלְאֹתֶיךָ ‖ Ps 74, 2 °-° prb crrp; l frt אַל תִּשְׁכַּח ‖ 4 [a] mlt MSS 𝔗 מוֹעֲדֶיךָ, l 𝔐 ‖ [b-b] prb crrp.

5 יִוָּדַע[a] כְּמֵבִיא[b] לְמָעְלָה בִּסֲבָךְ־עֵץ קַרְדֻּמּוֹת׃
6 וְעַתָּ[a] פִּתּוּחֶיהָ[b] יָּחַד בְּכַשִּׁיל[c] וְכֵילַפֹּת[d] יַהֲלֹמוּן׃
7 שִׁלְחוּ בָאֵשׁ מִקְדָּשֶׁךָ לָאָרֶץ חִלְּלוּ מִשְׁכַּן־שְׁמֶךָ׃
8 אָמְרוּ בְלִבָּם נִינָם[a] יָחַד שָׂרְפוּ[b] כָל־מוֹעֲדֵי־אֵל בָּאָרֶץ׃
9 אוֹתֹתֵינוּ לֹא־רָאִינוּ אֵין־עוֹד נָבִיא וְלֹא־אִתָּנוּ יֹדֵעַ עַד־מָה׃
10 עַד־מָתַי אֱלֹהִים יְחָרֶף צָר יְנָאֵץ אוֹיֵב שִׁמְךָ לָנֶצַח׃
11 לָמָּה תָשִׁיב יָדְךָ[a] וִימִינֶךָ מִקֶּרֶב חֵוקְךָ[b] כַלֵּה[c]׃
12 וֵאלֹהִים[a] מַלְכִּי מִקֶּדֶם פֹּעֵל יְשׁוּעוֹת בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃
13 אַתָּה פוֹרַרְתָּ בְעָזְּךָ יָם שִׁבַּרְתָּ רָאשֵׁי תַנִּינִים עַל־הַמָּיִם׃
14 אַתָּה רִצַּצְתָּ רָאשֵׁי לִוְיָתָן תִּתְּנֶנּוּ מַאֲכָל לְעָם לְצִיִּים׃
15 אַתָּה בָקַעְתָּ מַעְיָן וָנָחַל אַתָּה הוֹבַשְׁתָּ נַהֲרוֹת אֵיתָן׃
16 לְךָ יוֹם אַף־לְךָ לָיְלָה אַתָּה הֲכִינוֹתָ מָאוֹר וָשָׁמֶשׁ׃
17 אַתָּה הִצַּבְתָּ כָּל־גְּבוּלוֹת אָרֶץ קַיִץ וָחֹרֶף אַתָּה יְצַרְתָּם׃
18 זְכָר־זֹאת אוֹיֵב חֵרֵף ׀ יְהוָה וְעַם נָבָל נִאֲצוּ שְׁמֶךָ׃
19 אַל־תִּתֵּן לְחַיַּת[a] נֶפֶשׁ תּוֹרֶךָ[b] חַיַּת עֲנִיֶּיךָ אַל־תִּשְׁכַּח לָנֶצַח׃
20 [a]הַבֵּט לַבְּרִית[b] כִּי מָלְאוּ מַחֲשַׁכֵּי־אֶרֶץ נְאוֹת חָמָס[a]׃
21 אַל־יָשֹׁב[a] דַּךְ נִכְלָם[b] עָנִי וְאֶבְיוֹן יְהַלְלוּ שְׁמֶךָ׃
22 קוּמָה אֱלֹהִים רִיבָה רִיבֶךָ זְכֹר חֶרְפָּתְךָ מִנִּי־נָבָל כָּל־הַיּוֹם׃
23 אַל־תִּשְׁכַּח קוֹל צֹרְרֶיךָ שְׁאוֹן קָמֶיךָ עֹלֶה תָמִיד׃

75 1 לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת מִזְמוֹר לְאָסָף שִׁיר׃
2 הוֹדִינוּ לְּךָ ׀ אֱלֹהִים הוֹדִינוּ °וְקָרוֹב שְׁמֶךָ סִפְּרוּ° נִפְלְאוֹתֶיךָ׃
3 כִּי אֶקַּח מוֹעֵד אֲנִי מֵישָׁרִים אֶשְׁפֹּט׃
4 נְמֹגִים אֶרֶץ וְכָל־יֹשְׁבֶיהָ אָנֹכִי תִכַּנְתִּי עַמּוּדֶיהָ סֶּלָה׃

5 [a] crrp et frt c 4 conjg; prps יִגְדְּעוּ al יָרְעוּ ‖ [b] 𝔊ᴬΘΣ𝔖 כִּמְבוֹא, Hie בְּמָבוֹא ‖ 6 [a] K וְעֵת, Q וְעַתָּה; crrp, prps גִּדְּעַת al מִקַּלַּעַת ‖ [b] 𝔊Σ פְּתָחֶיהָ, 𝔖 פְּתָחִים ‖ [c] mlt Var in MSS ‖ [d] pl MSS וּבְכֵילָפּוֹת, 2MSS וכלפות ‖ 7 pc MSS כְּבֹדֶךָ ‖ 8 [a] 𝔖 *perdamus eos;* prps נַכְחִידֵם al נוּגַם al נַכֵּם ‖ [b] 𝔊 καταπαύσωμεν (1MS κατακαύσωμεν) 𝔖 *perdamus* ‖ 9 𝔊 אֹתָנוּ ‖ 11 [a] frt ins יהוה, al אָחוֹר cf Thr 2,3; trsp ˰ ‖ [b] K חוּקְךָ, Q mlt MSS Vrs חֵיקְךָ, l Q ‖ [c] 𝔊 εἰς τέλος; l frt תִּכְלָא et בְּקֶרֶב ‖ 12 [a] l frt 'וְאַתָּה א ‖ [b] 𝔊 מַלְכֵּנוּ, 𝔖 מֶלֶךְ ‖ 14 prps *לַעֲם (dl מאכל), al צִיִּים sine ל ‖ 18 l prb בְּכָל־ ‖ 19 [a] 𝔊 Hie 𝔗 לְחַיַּת; l frt לְהַוּוֹת vel לַשַּׁחַת ‖ [b] 1MS 𝔊𝔖 תּוֹדְךָ ‖ 20 [a-a] crrp ‖ [b] 𝔊 לִבְרִיתְךָ; prps לִרְאוֹת ‖ 21 [a] 𝔖 יֵשֵׁב ‖ [b] 𝔊 'וְנ ‖ Ps 75, 2 °-° 𝔊 καὶ ἐπικαλεσόμεθα τὸ ὄνομά σου διηγήσομαι πάντα; 𝔖 *et invocabimus nomen tuum et narrabimus omnia;* prps וְקֹרְאֵי בְשִׁמְךָ סִפְּרוּ.

5 אָמַרְתִּי לַהוֹלְלִים אַל־תָּהֹלּוּ וְלָרְשָׁעִים אַל־תָּרִימוּ קָרֶן׃
6 אַל־תָּרִימוּ לַמָּרוֹם קַרְנְכֶם תְּדַבְּרוּ בְצַוָּאר עָתָק׃
7 כִּי לֹא מִמּוֹצָא וּמִמַּעֲרָב וְלֹא מִמִּדְבַּר[a] הָרִים[b]׃
8 כִּי־אֱלֹהִים שֹׁפֵט זֶה יַשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים׃
9 כִּי כוֹס בְּיַד־יְהוָה [a]וְיַיִן חָמַר[a] ׀ מָלֵא מֶסֶךְ
וַיַּגֵּר מִזֶּה[b] אַךְ־שְׁמָרֶיהָ יִמְצוּ יִשְׁתּוּ[c] כֹּל רִשְׁעֵי־אָרֶץ׃
10 וַאֲנִי אַגִּיד לְעֹלָם אֲזַמְּרָה לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃
11 וְכָל־קַרְנֵי רְשָׁעִים אֲגַדֵּעַ תְּרוֹמַמְנָה קַרְנוֹת צַדִּיק׃

**76** 1 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר לְאָסָף שִׁיר׃
2 נוֹדָע בִּיהוּדָה אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל גָּדוֹל שְׁמוֹ׃
3 וַיְהִי בְשָׁלֵם סֻכּוֹ וּמְעוֹנָתוֹ בְצִיּוֹן׃
4 שָׁמָּה שִׁבַּר רִשְׁפֵי־קָשֶׁת מָגֵן וְחֶרֶב וּמִלְחָמָה סֶלָה׃
5 [a]נָאוֹר[b] אַתָּה אַדִּיר מֵהַרְרֵי־טָרֶף[c]׃ 6 אֶשְׁתּוֹלְלוּ ׀ [a]אַבִּירֵי לֵב
נָמוּ שְׁנָתָם[b] וְלֹא־מָצְאוּ כָל־אַנְשֵׁי־חַיִל יְדֵיהֶם׃
7 מִגַּעֲרָתְךָ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב נִרְדָּם [a]וְרֶכֶב וָסוּס[a]׃
8 אַתָּה[a] ׀ נוֹרָא אַתָּה וּמִי־יַעֲמֹד לְפָנֶיךָ מֵאָז[b] אַפֶּךָ׃
9 מִשָּׁמַיִם הִשְׁמַעְתָּ דִּין אֶרֶץ יָרְאָה וְשָׁקָטָה׃
10 בְּקוּם־לַמִּשְׁפָּט אֱלֹהִים לְהוֹשִׁיעַ כָּל־עַנְוֵי־אֶרֶץ סֶלָה׃
11 כִּי־חֲמַת[a] אָדָם תּוֹדֶךָּ שְׁאֵרִית חֵמֹת[b] תַּחְגֹּר[c]׃
12 נִדְרוּ וְשַׁלְּמוּ [a]לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם[a] כָּל־סְבִיבָיו יוֹבִילוּ שַׁי לַמּוֹרָא[b]׃
13 יִבְצֹר רוּחַ נְגִידִים נוֹרָא לְמַלְכֵי־אָרֶץ׃

**77** 1 לַמְנַצֵּחַ עַל־יְדִיתוּן לְאָסָף מִזְמוֹר׃
2 קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְאֶצְעָקָה קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְהַאֲזִין אֵלָי׃
3 בְּיוֹם צָרָתִי אֲדֹנָי דָּרָשְׁתִּי יָדִי[a] ׀ לַיְלָה נִגְּרָה[b] וְלֹא תָפוּג
מֵאֲנָה הִנָּחֵם נַפְשִׁי׃

6 l prb c 𝔊 (κατὰ τοῦ θεοῦ) בַּצּוּר ‖ 7 [a] compl MSS מִמִּדְבָּר ‖ [b] >𝔊^MSS; prps וּמֵהָרִים ‖ 9 [a-a] prb l וְיַיִן חָמֶר ‖ [b] trsp accent, sed forma mtr incert; 𝔊𝔖 + אֶל־זֶה ‖ [c] frt dl ‖ 10 l c 𝔊 אָגִיל ‖ 11 ? l תְּגַדַּע vel יְגַדַּע (vel 11 c 3sq conjg) ‖ Ps 76, 3 Var סֻכּוֹ ‖ 5 [a] vs prb crrp ‖ [b] Θ cf 𝔗 נוֹרָא cf 8 ‖ [c] 𝔊 αἰωνίων (קֶדֶם) ‖ 6 [a] 𝔊𝔖 + כָּל־ ‖ [b] trsp ‸ ‖ 7 [a-a] compl MSS רֶכֶב וְס׳, 1MS ר׳ ס׳; frt l c 𝔊𝔖 נִרְדְּמוּ רֹכְבֵי ס׳ ‖ 8 [a] frt dl ‖ [b] prps מֵעֹז ‖ 10 𝔊^MSS τῇ καρδίᾳ ‖ 11 [a] ? ‖ [b] ? ‖ [c] 𝔊 (ἑορτάσει σοι) תָּחֹג לָךְ vel תְּחָגֶּךָּ prb recte ‖ 12 [a-a] frt dl יהוה ‖ [b] 𝔊 τῷ φοβερῷ c 13 conjg; Σ לַמּוֹרָה; frt dl ‖ 13 𝔊 πνεύματα ‖ Ps 77, 1 K יְדוּתוּן Q𝔗 יְדִיתוּן ‖ 2 𝔊 Hie 𝔖 > וְ ‖ 3 [a] 𝔗 *oculum meum* ‖ [b] 𝔊 נֶגְדּוֹ.

4 אֶזְכְּרָה אֱלֹהִים וְאֶהֱמָיָה אָשִׂיחָה ׀ וְתִתְעַטֵּף רוּחִי סֶלָה׃
5 אָחַזְתָּ שְׁמֻרוֹת עֵינָי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר׃
6 חִשַּׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם שְׁנוֹת עוֹלָמִים׃ 7 אֶזְכְּרָה[a]
נְגִינָתִי[b] בַּלָּיְלָה עִם־לְבָבִי אָשִׂיחָה וַיְחַפֵּשׂ[c] רוּחִי׃
8 הַלְעוֹלָמִים יִזְנַח ׀ אֲדֹנָי וְלֹא־יֹסִיף לִרְצוֹת עוֹד׃
9 הֶאָפֵס לָנֶצַח חַסְדּוֹ גָּמַר אֹמֶר לְדֹר וָדֹר׃
10 הֲשָׁכַח חַנּוֹת אֵל אִם־קָפַץ בְּאַף רַחֲמָיו סֶלָה׃
11 וָאֹמַר חַלּוֹתִי הִיא שְׁנוֹת יְמִין עֶלְיוֹן׃
12 אֶזְכּוֹר[a] מַעַלְלֵי־יָהּ כִּי־אֶזְכְּרָה מִקֶּדֶם פִּלְאֶךָ[b]׃
13 וְהָגִיתִי בְכָל־פָּעֳלֶךָ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה׃
14 אֱלֹהִים בַּקֹּדֶשׁ דַּרְכֶּךָ מִי־אֵל גָּדוֹל כֵּאלֹהִים׃
15 אַתָּה הָאֵל עֹשֵׂה פֶלֶא הוֹדַעְתָּ בָעַמִּים עֻזֶּךָ׃
16 גָּאַלְתָּ בִּזְרוֹעַ עַמֶּךָ בְּנֵי־יַעֲקֹב וְיוֹסֵף סֶלָה׃
17 רָאוּךָ מַּיִם ׀ אֱלֹהִים רָאוּךָ מַּיִם יָחִילוּ אַף יִרְגְּזוּ תְהֹמוֹת׃
18 זֹרְמוּ מַיִם ׀ עָבוֹת קוֹל נָתְנוּ שְׁחָקִים אַף־חֲצָצֶיךָ יִתְהַלָּכוּ׃
19 קוֹל רַעַמְךָ ׀ בַּגַּלְגַּל הֵאִירוּ בְרָקִים תֵּבֵל רָגְזָה וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ׃
20 בַּיָּם דַּרְכֶּךָ[a] וּשְׁבִילְיךָ[b] בְּמַיִם רַבִּים וְעִקְּבוֹתֶיךָ לֹא נֹדָעוּ׃
21 נָחִיתָ כַצֹּאן עַמֶּךָ בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן׃

78 1 מַשְׂכִּיל לְאָסָף
הַאֲזִינָה עַמִּי תּוֹרָתִי הַטּוּ אָזְנְכֶם לְאִמְרֵי־פִי׃
2 אֶפְתְּחָה בְמָשָׁל פִּי אַבִּיעָה חִידוֹת מִנִּי־קֶדֶם׃
3 אֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ וַנֵּדָעֵם וַאֲבוֹתֵינוּ סִפְּרוּ־לָנוּ׃
4 לֹא נְכַחֵד[a] ׀ מִבְּנֵיהֶם לְדוֹר אַחֲרוֹן מְסַפְּרִים
תְּהִלּוֹת יְהוָה[b] וֶעֱזוּזוֹ[c] וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה׃
5 וַיָּקֶם עֵדוּת ׀ בְּיַעֲקֹב וְתוֹרָה שָׂם בְּיִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדִיעָם לִבְנֵיהֶם׃

5 Σ Hie אָחַזְתְּ; prps אֲחִזוֹת ‖ 7 [a] trsp : c 𝔊Σ𝔖; l frt אֶזְכֹּר ‖ [b] 𝔊 καὶ ἐμελέτησα, l הָגִיתִי ‖ [c] l c 𝔊ΣΘ Hie 𝔖 וָאֲחַ' ‖ 8 mlt MSS ה maj; frt l הַלְעוֹלָם ‖ 9 l frt אֲמָתוֹ ‖ 11 'A Hie חֲלֹתִי frt recte ‖ 12 [a] K אַזְכִּיר, Q Vrs אֶזְכֹּר; frt crrp ‖ [b] compl MSS Vrs פְּלָאֶיךָ ‖ 13 compl MSS 𝔊Σ𝔖𝔗 פְּעָלֶיךָ ‖ 15 l אֵל ‖ 16 𝔊𝔖 בִּזְרוֹעֲךָ ‖ 19 𝔊[MSS] Hie 𝔖 בְּרָקֶיךָ ‖ 20 [a] ins frt יהוה ‖ [b] K וּשְׁבִילֶיךָ, Q compl MSS 𝔗 וּשְׁבִילְךָ ‖ Ps 78, 1 𝔖𝔗 אָזְנֵיכֶם ‖ 4 [a] 𝔊 Hie נִכְחַד, frt recte (frt l וְלֹא) ‖ [b] trsp ˄ ‖ [c] 2MSS וְעֻזּוֹ.

⁶לְמַעַן יֵדְעוּ ׀ דּוֹר אַחֲרוֹן בָּנִים יִוָּלֵדוּ
יָקֻמוּ וִיסַפְּרוּ לִבְנֵיהֶם׃ ⁷וְיָשִׂימוּ בֵאלֹהִים כִּסְלָם
וְלֹא יִשְׁכְּחוּ מַעַלְלֵי־אֵל וּמִצְוֺתָיו יִנְצֹרוּ׃
⁸וְלֹא יִהְיוּ ׀ כַּאֲבוֹתָם דּוֹר סוֹרֵר וּמֹרֶה
דּוֹר לֹא־הֵכִין[a] לִבּוֹ וְלֹא־נֶאֶמְנָה אֶת־[b]אֵל רוּחוֹ׃
[a]⁹בְּנֵי־אֶפְרַיִם נוֹשְׁקֵי[a] רוֹמֵי־קָשֶׁת הָפְכוּ בְּיוֹם קְרָב׃
¹⁰לֹא שָׁמְרוּ בְּרִית אֱלֹהִים וּבְתוֹרָתוֹ מֵאֲנוּ לָלֶכֶת׃
¹¹וַיִּשְׁכְּחוּ עֲלִילוֹתָיו וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר הֶרְאָם׃
¹²נֶגֶד אֲבוֹתָם עָשָׂה פֶלֶא בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׂדֵה־צֹעַן׃
¹³בָּקַע יָם וַיַּעֲבִירֵם וַיַּצֶּב־מַיִם כְּמוֹ־נֵד׃
¹⁴וַיַּנְחֵם בֶּעָנָן יוֹמָם וְכָל־הַלַּיְלָה בְּאוֹר אֵשׁ׃
¹⁵יְבַקַּע צֻרִים בַּמִּדְבָּר וַיַּשְׁקְ[a] כִּתְהֹמוֹת[b] רַבָּה[c]׃
¹⁶וַיּוֹצִא נוֹזְלִים מִסָּלַע וַיּוֹרֶד כַּנְּהָרוֹת מָיִם׃
¹⁷וַיּוֹסִיפוּ עוֹד לַחֲטֹא־לוֹ לַמְרוֹת עֶלְיוֹן בַּצִּיָּה׃
¹⁸וַיְנַסּוּ־אֵל בִּלְבָבָם לִשְׁאָל־אֹכֶל לְנַפְשָׁם׃
¹⁹וַיְדַבְּרוּ בֵּאלֹהִים אָמְרוּ הֲיוּכַל אֵל לַעֲרֹךְ שֻׁלְחָן בַּמִּדְבָּר׃
²⁰הֵן הִכָּה־צוּר ׀ וַיָּזוּבוּ מַיִם וּנְחָלִים יִשְׁטֹפוּ
הֲגַם־לֶחֶם יוּכַל תֵּת אִם־יָכִין שְׁאֵר לְעַמּוֹ׃
²¹לָכֵן[a] ׀ שָׁמַע יְהוָה וַיִּתְעַבָּר וְאֵשׁ נִשְּׂקָה בְיַעֲקֹב
[b]וְגַם־אַף עָלָה בְיִשְׂרָאֵל[b]׃
²²כִּי לֹא הֶאֱמִינוּ בֵּאלֹהִים וְלֹא בָטְחוּ בִּישׁוּעָתוֹ׃
²³וַיְצַו שְׁחָקִים מִמָּעַל וְדַלְתֵי שָׁמַיִם פָּתָח׃
²⁴וַיַּמְטֵר ׀ עֲלֵיהֶם מָן לֶאֱכֹל וּדְגַן־שָׁמַיִם נָתַן לָמוֹ׃
²⁵לֶחֶם אַבִּירִים אָכַל אִישׁ צֵידָה שָׁלַח לָהֶם לָשֹׂבַע׃
²⁶יַסַּע קָדִים בַּשָּׁמָיִם וַיְנַהֵג בְּעֻזּוֹ תֵימָן׃
²⁷וַיַּמְטֵר עֲלֵיהֶם כֶּעָפָר שְׁאֵר וּכְחוֹל יַמִּים עוֹף כָּנָף׃
²⁸וַיַּפֵּל בְּקֶרֶב מַחֲנֵהוּ סָבִיב לְמִשְׁכְּנֹתָיו׃
²⁹וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂבְּעוּ מְאֹד וְתַאֲוָתָם יָבִא לָהֶם׃

6 trsp :; al dl בנים יולדו ‖ 8 [a] nonn MSS הָבִין ‖ [b] compl MSS אֶל ‖ vs 9 prb add ‖ [a] 3MSS נוֹקְשֵׁי; aut נו׳ aut רומ׳ dl? ‖ 12 ? l עֵינֵיהֶם ‖ 13 𝔊(𝔖)𝔗 נֹד, l 𝔐 ‖ 15 [a] 𝔊 κ. ἐπότισεν αὐτούς ‖ [b] mlt MSS בִּת׳, l 𝔐 ‖ [c] l frt עֲרָבָה ‖ 17 l frt לִמְרוֹת ‖ 19 prb dl ‖ 21 [a] frt dl, cf 59 ‖ [b-b] frt add ‖ 25 frt dl ‖ 27 frt dl ‖ 28 𝔊 Hie 𝔖 (—פְּלוּ) וַיִּפֹּל.

30לֹא־זָרוּ מִתַּאֲוָתָם עוֹד אָכְלָם בְּפִיהֶם׃ 31וְאַף אֱלֹהִים ׀ עָלָה בָהֶם
וַיַּהֲרֹג בְּמִשְׁמַנֵּיהֶם וּבַחוּרֵי יִשְׂרָאֵל הִכְרִיעַ׃
32בְּכָל־זֹאת חָטְאוּ־עוֹד וְלֹא הֶאֱמִינוּ בְּנִפְלְאוֹתָיו׃
33וַיְכַל־בַּהֶבֶל יְמֵיהֶם וּשְׁנוֹתָם בַּבֶּהָלָה׃
34אִם־הֲרָגָם וּדְרָשׁוּהוּ וְשָׁבוּ וְשִׁחֲרוּ־אֵל׃
35וַיִּזְכְּרוּ כִּי־אֱלֹהִים צוּרָם וְאֵל עֶלְיוֹן גֹּאֲלָם׃
36וַיְפַתּוּהוּ בְּפִיהֶם וּבִלְשׁוֹנָם יְכַזְּבוּ־לוֹ׃
37וְלִבָּם לֹא־נָכוֹן עִמּוֹ וְלֹא נֶאֶמְנוּ בִּבְרִיתוֹ׃
38וְהוּא רַחוּם ׀ יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא־יַשְׁחִית
וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ׃
39וַיִּזְכֹּר כִּי־בָשָׂר הֵמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב׃
40כַּמָּה יַמְרוּהוּ בַמִּדְבָּר יַעֲצִיבוּהוּ בִּישִׁימוֹן׃
41וַיָּשׁוּבוּ וַיְנַסּוּ אֵל וּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל הִתְווּ׃
42לֹא־זָכְרוּ אֶת־יָדוֹ יוֹם אֲשֶׁר־פָּדָם מִנִּי־צָר׃
43אֲשֶׁר־שָׂם בְּמִצְרַיִם אֹתוֹתָיו וּמוֹפְתָיו בִּשְׂדֵה־צֹעַן׃
44וַיַּהֲפֹךְ לְדָם יְאֹרֵיהֶם וְנֹזְלֵיהֶם בַּל־יִשְׁתָּיוּן׃
45יְשַׁלַּח בָּהֶם עָרֹב וַיֹּאכְלֵם וּצְפַרְדֵּעַ וַתַּשְׁחִיתֵם׃
46וַיִּתֵּן לֶחָסִיל יְבוּלָם וִיגִיעָם לָאַרְבֶּה׃
47יַהֲרֹג בַּבָּרָד גַּפְנָם וְשִׁקְמוֹתָם בַּחֲנָמַל׃
48וַיַּסְגֵּר לַבָּרָד בְּעִירָם וּמִקְנֵיהֶם לָרְשָׁפִים׃
49יְשַׁלַּח־בָּם ׀ חֲרוֹן אַפּוֹ עֶבְרָה וָזַעַם וְצָרָה
מִשְׁלַחַת מַלְאֲכֵי רָעִים׃
50יְפַלֵּס נָתִיב לְאַפּוֹ לֹא־חָשַׂךְ מִמָּוֶת נַפְשָׁם
וְחַיָּתָם לַדֶּבֶר הִסְגִּיר׃
51וַיַּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּמִצְרָיִם[a] רֵאשִׁית אוֹנִים[b] בְּאָהֳלֵי־חָם׃
52וַיַּסַּע כַּצֹּאן עַמּוֹ וַיְנַהֲגֵם כַּעֵדֶר בַּמִּדְבָּר׃
53וַיַּנְחֵם לָבֶטַח וְלֹא פָחָדוּ וְאֶת־אוֹיְבֵיהֶם כִּסָּה הַיָּם׃
54וַיְבִיאֵם אֶל־גְּבוּל קָדְשׁוֹ הַר־זֶה קָנְתָה יְמִינוֹ׃
55וַיְגָרֶשׁ מִפְּנֵיהֶם ׀ גּוֹיִם וַיַּפִּילֵם בְּחֶבֶל נַחֲלָה

31 ⌐¬ frt add ‖ 45 frt dl ‖ 48 2MSS כַּבָּרָד, 1MS Σ לַדָּבָר frt recte ‖ 49 1MS מַלְאָכִים ‖ 50 pc MSS בְּא' ‖ 51 [a] בְּ >2MSS 𝔖 ‖ [b] 3MSS (𝔊)Σ𝔖𝔗 אוֹנָם ‖ 52 Var כָּע' ‖ 54 𝔊 ὄρος.

וַיַּשְׁכֵּ֥ן בְּ֝אָהֳלֵיהֶ֗ם שִׁבְטֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃
56 וַיְנַסּ֣וּ וַ֭יַּמְרוּ אֶת־אֱלֹהִ֣ים עֶלְי֑וֹן וְ֝עֵדוֹתָ֗יו לֹ֣א שָׁמָֽרוּ׃
57 וַיִּסֹּ֣גוּ וַ֭יִּבְגְּדוּ כַּאֲבוֹתָ֑ם נֶ֝הְפְּכ֗וּ כְּקֶ֣שֶׁת רְמִיָּֽה׃
58 וַיַּכְעִיס֥וּהוּ בְּבָמוֹתָ֑ם וּ֝בִפְסִילֵיהֶ֗ם יַקְנִיאֽוּהוּ׃
59 שָׁמַ֣ע אֱ֭לֹהִים וַיִּתְעַבָּ֑ר וַיִּמְאַ֥ס מְ֝אֹ֗ד בְּיִשְׂרָאֵֽל׃
60 וַ֭יִּטֹּשׁ מִשְׁכַּ֣ן שִׁלֹ֑ו[a] אֹ֝֗הֶל שִׁכֵּ֥ן[b] בָּאָדָֽם׃
61 וַיִּתֵּ֣ן לַשְּׁבִ֣י עֻזּ֑וֹ וְתִֽפְאַרְתּ֥וֹ בְיַד־צָֽר׃
62 וַיַּסְגֵּ֣ר לַחֶ֣רֶב עַמּ֑וֹ וּ֝בְנַחֲלָת֗וֹ הִתְעַבָּֽר׃
63 בַּחוּרָ֥יו אָֽכְלָה־אֵ֑שׁ וּ֝בְתוּלֹתָ֗יו לֹ֣א הוּלָּֽלוּ׃
64 כֹּ֭הֲנָיו בַּחֶ֣רֶב נָפָ֑לוּ וְ֝אַלְמְנֹתָ֗יו לֹ֣א תִבְכֶּֽינָה׃
65 וַיִּקַ֣ץ כְּיָשֵׁ֣ן ׀ אֲדֹנָ֑י כְּ֝גִבּ֗וֹר מִתְרוֹנֵ֥ן מִיָּֽיִן׃
66 וַיַּךְ־צָרָ֥יו אָח֑וֹר חֶרְפַּ֥ת ע֝וֹלָ֗ם נָ֣תַן לָֽמוֹ׃
67 וַ֭יִּמְאַס בְּאֹ֣הֶל יוֹסֵ֑ף וּֽבְשֵׁ֥בֶט אֶ֝פְרַ֗יִם לֹ֣א בָחָֽר׃
68 וַ֭יִּבְחַר אֶת־שֵׁ֣בֶט יְהוּדָ֑ה אֶֽת־הַ֥ר צִ֝יּ֗וֹן אֲשֶׁ֣ר אָהֵֽב׃
69 וַיִּ֣בֶן כְּמוֹ[a]־רָ֭מִים[b] מִקְדָּשׁ֑וֹ כְּ֝אֶ֗רֶץ[c] יְסָדָ֥הּ לְעוֹלָֽם[d]׃
70 וַ֭יִּבְחַר בְּדָוִ֣ד עַבְדּ֑וֹ וַ֝יִּקָּחֵ֗הוּ מִֽמִּכְלְאֹ֥ת צֹֽאן׃
71 מֵאַ֥חַר עָל֗וֹת הֱ֫בִיא֥וֹ לִ֭רְעוֹת בְּיַעֲקֹ֣ב עַמּ֑וֹ[a]
[b]וּ֝בְיִשְׂרָאֵ֗ל נַחֲלָתֽוֹ[b]׃
72 וַ֭יִּרְעֵם כְּתֹ֣ם[a] לְבָב֑וֹ וּבִתְבוּנ֖וֹת[b] כַּפָּ֣יו יַנְחֵֽם׃

79 1 מִזְמ֗וֹר לְאָ֫סָ֥ף
אֱלֹהִ֡ים בָּ֤אוּ גוֹיִ֨ם ׀ בְּֽנַחֲלָתֶ֗ךָ טִ֭מְּאוּ אֶת־הֵיכַ֣ל קָדְשֶׁ֑ךָ
שָׂ֖מוּ אֶת־יְרוּשָׁלִַ֣ם לְעִיִּֽים׃
2 נָֽתְנ֡וּ אֶת־נִבְלַ֬ת עֲבָדֶ֗יךָ מַ֭אֲכָל לְע֣וֹף הַשָּׁמָ֑יִם
בְּשַׂ֥ר חֲ֝סִידֶ֗יךָ לְחַיְתוֹ־אָֽרֶץ׃
3 שָׁפְכ֬וּ דָמָ֨ם ׀ כַּמַּ֗יִם סְבִ֘יב֤וֹת יְֽרוּשָׁלִָ֗ם וְאֵ֣ין קוֹבֵֽר׃
4 הָיִ֣ינוּ חֶ֭רְפָּה לִשְׁכֵנֵ֑ינוּ לַ֥עַג וָ֝קֶ֗לֶס לִסְבִיבוֹתֵֽינוּ׃
5 עַד־מָ֣ה יְ֭הוָה תֶּאֱנַ֣ף לָנֶ֑צַח תִּבְעַ֥ר כְּמוֹ־אֵ֝֗שׁ קִנְאָתֶֽךָ׃
6 שְׁפֹ֤ךְ חֲמָתְךָ֨[a] ׀ אֶֽל־הַגּוֹיִ֡ם אֲשֶׁ֤ר לֹֽא־יְדָע֗וּךָ

55 frt בְּנֵי vel עַמּוֹ exc; al dl ‖ 60 [a] mlt MSS שִׁילֹה vel שִׁלֹה ‖ [b] 𝔊𝔖𝔗 שָׁכַן ‖ 64 𝔊 Hie 𝔖 תִּבָּכֶינָה, l 𝔐 ‖ 69 [a] 𝔖 בְּמוֹ ‖ [b] 𝔊Θ Hie 𝔗 רָמִים; l frt כִּמְרֹמִים, al כַּמְּרֹמִים ‖ [c] compl MSS 𝔊𝔖 כָּאָ' ‖ [d] 1MS מֵעוֹלָם ‖ 71 [a] 5MSS 𝔊 עַבְדּוֹ ‖ [b-b] frt dl ‖ 72 [a] mlt MSS Vrs בְּתֹם ‖ [b] compl MSS ובתבונת ‖ Ps 79, 1 frt dl ‖ 5 frt dl ‖ 6 [a] frt ins יהוה.

וְעַל־מַמְלָכ֑וֹת[b] אֲשֶׁ֥ר בְּ֝שִׁמְךָ֗ לֹ֣א קָרָֽאוּ׃
7 כִּ֣י אָ֭כַל אֶֽת־יַעֲקֹ֑ב וְאֶת־נָוֵ֥הוּ הֵשַֽׁמּוּ׃
8 אַל־תִּזְכָּר־לָנוּ֮ עֲוֺנֹ֪ת רִאשֹׁ֫נִ֥ים מַ֭הֵר יְקַדְּמ֣וּנוּ רַחֲמֶ֑יךָ כִּ֖י דַלּ֣וֹנוּ [מְאֹֽד׃
9 עָזְרֵ֤נוּ ׀ אֱלֹהֵ֣י יִשְׁעֵ֗נוּ עַל־דְּבַ֥ר כְּבֽוֹד־שְׁמֶ֑ךָ
וְהַצִּילֵ֥נוּ וְכַפֵּ֥ר עַל־חַ֝טֹּאתֵ֗ינוּ לְמַ֣עַן שְׁמֶֽךָ׃
10 לָ֤מָּה ׀ יֹאמְר֣וּ[a] הַגּוֹיִם֮[b] אַיֵּ֪ה אֱלֹהֵ֫יהֶ֥ם
יִוָּדַ֣ע בַּגֹּיִ֣ים[c] לְעֵינֵ֑ינוּ נִ֝קְמַ֗ת דַּם־עֲבָדֶ֥יךָ הַשָּׁפֽוּךְ׃
11 תָּ֘ב֤וֹא לְפָנֶ֗יךָ אֶ֬נְקַ֗ת אָ֫סִ֥יר כְּגֹ֥דֶל זְרוֹעֲךָ֑ ה֝וֹתֵ֗ר בְּנֵ֣י תְמוּתָֽה׃
12 וְהָשֵׁ֤ב לִשְׁכֵנֵ֣ינוּ שִׁ֭בְעָתַיִם אֶל־חֵיקָ֑ם חֶ֝רְפָּתָ֗ם אֲשֶׁ֣ר חֵרְפ֣וּךָ אֲדֹנָֽי׃
13 וַאֲנַ֤חְנוּ עַמְּךָ֨ ׀ וְצֹ֤אן מַרְעִיתֶ֗ךָ נ֤וֹדֶ֥ה לְּךָ֗ לְע֫וֹלָ֥ם° לְדֹ֥ור וָדֹ֑ור נְ֝סַפֵּ֗ר [תְּהִלָּתֶֽךָ׃

80 1 לַמְנַצֵּ֥חַ אֶל־שֹׁשַׁנִּ֑ים עֵד֖וּת לְאָסָ֣ף מִזְמֽוֹר׃
2 רֹ֘עֵ֤ה יִשְׂרָאֵ֨ל ׀ הַאֲזִ֗ינָה נֹהֵ֣ג כַּצֹּ֣אן יוֹסֵ֑ף
יֹשֵׁ֖ב הַכְּרוּבִ֣ים הוֹפִֽיעָה׃ 3 לִפְנֵ֤י אֶפְרַ֨יִם ׀ וּבִנְיָמִ֬ן וּמְנַשֶּׁ֗ה
עוֹרְרָ֥ה אֶת־גְּבוּרָתֶ֑ךָ וּלְכָ֖ה לִישֻׁעָ֣תָה לָּֽנוּ׃
4 אֱלֹהִ֥ים הֲשִׁיבֵ֑נוּ וְהָאֵ֥ר פָּ֝נֶ֗יךָ וְנִוָּשֵֽׁעָה׃
5 יְהוָ֣ה אֱלֹהִ֣ים[a] צְבָא֑וֹת עַד־מָתַ֥י עָ֝שַׁ֗נְתָּ בִּתְפִלַּ֥ת[b] עַמֶּֽךָ[c]׃
6 הֶ֭אֱכַלְתָּם[a] לֶ֣חֶם דִּמְעָ֑ה[b] וַ֝תַּשְׁקֵ֗מוֹ[c] בִּדְמָע֥וֹת שָׁלִֽישׁ׃
7 תְּשִׂימֵ֣נוּ מָ֭דוֹן[a] לִשְׁכֵנֵ֑ינוּ וְ֝אֹיְבֵ֗ינוּ יִלְעֲגוּ־לָֽמוֹ[b]׃
8 אֱלֹהִ֣ים צְבָא֣וֹת הֲשִׁיבֵ֑נוּ וְהָאֵ֥ר פָּ֝נֶ֗יךָ וְנִוָּשֵֽׁעָה׃
9 גֶּ֭פֶן מִמִּצְרַ֣יִם תַּסִּ֑יעַ תְּגָרֵ֥שׁ גּ֝וֹיִ֗ם וַתִּטָּעֶֽהָ׃
10 פִּנִּ֥יתָ לְפָנֶ֑יהָ וַתַּשְׁרֵ֥שׁ שָׁ֝רָשֶׁ֗יהָ וַתְּמַלֵּא־אָֽרֶץ׃
11 כָּס֣וּ הָרִ֣ים צִלָּ֑הּ וַ֝עֲנָפֶ֗יהָ אַֽרְזֵי־אֵֽל׃
12 תְּשַׁלַּ֣ח קְצִירֶ֣הָ עַד־יָ֑ם וְאֶל־נָ֝הָ֗ר יוֹנְקוֹתֶֽיהָ׃
13 לָ֭מָּה פָּרַ֣צְתָּ גְדֵרֶ֑יהָ וְ֝אָר֗וּהָ כָּל־עֹ֥בְרֵי דָֽרֶךְ׃
14 יְכַרְסְמֶ֣נָּה חֲזִ֣יר מִיָּ֑עַר[a] וְזִ֖יז[b] שָׂדַ֣י יִרְעֶֽנָּה׃
15 אֱלֹהִ֣ים צְבָאוֹת֮ °שֽׁוּב־נָ֫א° הַבֵּ֣ט מִשָּׁמַ֣יִם וּרְאֵ֑ה

6 [b] Jer 10,25 מִשְׁפָּחוֹת ‖ 7 l c nonn MSS Vrs Jer 10,25 אָכְלוּ ‖ 8 frt dl ‖ 10 [a] 1MS יֹאמַר ‖ [b] 4MSS 𝔊 בְּגוֹיִם ‖ [c] K בַּגֹּיִים, Q בַּגּוֹיִם ‖ 11 l c 𝔖𝔗 הַתֵּר ‖ 13 prb vbb exc ‖ Ps 80, 1 cf ad 45,1 ‖ 2 ? l נֹהַג ‖ 3 ? dl ‖ 4 ins c 𝔖 צְבָאוֹת cf 8 ‖ 5 [a] prb dl ‖ [b] prps בְּפַלֶּטֶת ‖ [c] 𝔊𝔖 עַבְדֶּךָ ‖ 6 [a] 𝔊 Hie הֶאֱכַלְתָּנוּ ‖ [b] frt crrp, prps אֲנָחָה ‖ [c] 𝔊𝔖 Hie וַתַּשְׁקֵנוּ ‖ 7 [a] prps מָנוֹד ‖ [b] 2MSS 𝔊 Hie 𝔖 לָנוּ ‖ 10 2MSS 𝔊𝔖𝔗 וַתְּמַלֵּא ‖ 11 prps כִּסָּה ‖ 14 [a] sic 𝔐 (ע susp) ‖ [b] 6MSS וְזִיו ‖ 15 [a-a] prps l ut 4. 8. 20.

וּפְקֹד גֶּפֶן זֹאת׃ 16 וְכַנָּה[a] אֲשֶׁר־נָטְעָה יְמִינֶךָ

[b]וְעַל־בֵּן אִמַּצְתָּה לָּךְ[b]׃

17 שְׂרֻפָה[a] בָאֵשׁ כְּסוּחָה[b] מִגַּעֲרַת פָּנֶיךָ יֹאבֵדוּ׃

18 תְּהִי־יָדְךָ עַל־אִישׁ יְמִינֶךָ עַל־בֶּן־אָדָם אִמַּצְתָּ לָּךְ׃

19 וְלֹא־נָסוֹג מִמֶּךָּ תְּחַיֵּנוּ וּבְשִׁמְךָ נִקְרָא׃

20 יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת הֲשִׁיבֵנוּ הָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה׃

81 1 לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית לְאָסָף[a]׃

2 הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃

3 שְׂאוּ־זִמְרָה וּתְנוּ־תֹף כִּנּוֹר נָעִים עִם־נָבֶל׃

4 תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֵּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ׃

5 כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃

6 עֵדוּת ׀ בִּיהוֹסֵף שָׂמוֹ בְּצֵאתוֹ [a]עַל־אֶרֶץ[a] מִצְרָיִם

שְׂפַת לֹא־[b]יָדַעְתִּי אֶשְׁמָע[b]׃

7 הֲסִירוֹתִי[a] מִסֵּבֶל שִׁכְמוֹ כַּפָּיו מִדּוּד[b] תַּעֲבֹרְנָה[c]׃

8 בַּצָּרָה קָרָאתָ וָאֲחַלְּצֶךָּ אֶעֶנְךָ בְּסֵתֶר רַעַם

אֶבְחָנְךָ עַל־מֵי מְרִיבָה סֶלָה׃

9 שְׁמַע עַמִּי וְאָעִידָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל אִם־תִּשְׁמַע־לִי׃

10 לֹא־יִהְיֶה בְךָ אֵל זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֵכָר׃

11 אָנֹכִי ׀ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם

הַרְחֶב־פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ׃

12 וְלֹא־שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי וְיִשְׂרָאֵל לֹא־אָבָה לִי׃

13 וָאֲשַׁלְּחֵהוּ בִּשְׁרִירוּת לִבָּם יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם׃

14 לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ׃

15 כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל־צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי׃

16 °מְשַׂנְאֵי יְהוָה יְכַחֲשׁוּ־לוֹ° וִיהִי עִתָּם לְעוֹלָם׃

17 וַיַּאֲכִילֵהוּ[a] מֵחֵלֶב חִטָּה וּמִצּוּר[b] דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָ[c]׃

82 1 מִזְמוֹר לְאָסָף

אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט׃

16 [a] sic 𝔐 (כ maj); prb crrp, prps (cf 𝔊) וְכוֹנְנָהּ c 15 conjg ‖ [b-b] dl (= 18b) ‖ 17 [a] prps שְׂרָפָהָ ‖ [b] prps כְּסָחְהָ ‖ 18 frt dl ‖ 20 dl ‖ Ps 81, 1 𝔊 + ψαλμός ‖ 4 mlt MSS חַגֵּינוּ, 𝔖 לְיָמֵי חַגִּים ‖ 6 [a] 𝔊 Hie מֵאֶרֶץ ‖ [b-b] 𝔊 Hie 𝔖 יָדַע שָׁמַע ‖ 7 [a] 𝔊 Hie הֵסִיר ‖ [b] nonn MSS מִדּוּר; 𝔊 בַּדּוּד ‖ [c] 𝔊 תַּעֲבֹדְנָה ‖ 14 l frt יִשְׁמַע ‖ 16 °-° prps מְשַׂנְאֵיהֶם יִכְשְׁלוּ ‖ 17 [a] l וָאַאֲכִילֵהוּ vel וְאוֹכִילֵהוּ cf Hos 11,4 𝔐 ‖ [b] prps וּמִצּוּף (sed cf Dt 32,13) ‖ [c] l c 1MS (cf 𝔖) אַשְׂבִּיעֵהוּ (𝔊 Hie αὐτούς).

2עַד־מָתַי תִּשְׁפְּטוּ־עָוֶל וּפְנֵי רְשָׁעִים תִּשְׂאוּ־סֶלָה׃
3שִׁפְטוּ־°דַל וְיָתוֹם° עָנִי וָרָשׁ הַצְדִּיקוּ׃
4פַּלְּטוּ־דַל וְאֶבְיוֹן מִיַּד רְשָׁעִים הַצִּילוּ׃ [אָרֶץ׃
5לֹא יָדְעוּ ׀ וְלֹא יָבִינוּ בַּחֲשֵׁכָה יִתְהַלָּכוּ יִמּוֹטוּ כָּל־מוֹסְדֵי
6אֲנִי־אָמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם וּבְנֵי עֶלְיוֹן כֻּלְּכֶם׃
7אָכֵן כְּאָדָם תְּמוּתוּן וּכְאַחַד הַשָּׂרִים תִּפֹּלוּ׃
8קוּמָה אֱלֹהִים שָׁפְטָה הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה תִנְחַל בְּכָל־הַגּוֹיִם׃

83 1שִׁיר מִזְמוֹר לְאָסָף׃
2אֱלֹהִים אַל־דֳּמִי־לָךְ אַל־תֶּחֱרַשׁ וְאַל־תִּשְׁקֹט אֵל׃
3כִּי־הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ יֶהֱמָיוּן וּמְשַׂנְאֶיךָ נָשְׂאוּ רֹאשׁ׃
4עַל־עַמְּךָ יַעֲרִימוּ סוֹד וְיִתְיָעֲצוּ עַל־צְפוּנֶיךָ׃
5אָמְרוּ[a] לְכוּ וְנַכְחִידֵם מִגּוֹי וְלֹא־יִזָּכֵר שֵׁם־יִשְׂרָאֵל עוֹד[b]׃
6כִּי נוֹעֲצוּ לֵב °יַחְדָּו עָלֶיךָ° בְּרִית יִכְרֹתוּ׃
7אָהֳלֵי אֱדוֹם וְיִשְׁמְעֵאלִים מוֹאָב וְהַגְרִים׃
8גְּבָל וְעַמּוֹן וַעֲמָלֵק פְּלֶשֶׁת עִם־יֹשְׁבֵי צוֹר׃
9גַּם־אַשּׁוּר נִלְוָה עִמָּם הָיוּ זְרוֹעַ לִבְנֵי־לוֹט סֶלָה׃
10עֲשֵׂה־לָהֶם כְּמִדְיָן כְּסִיסְרָא כְיָבִין בְּנַחַל קִישׁוֹן׃
11נִשְׁמְדוּ בְעֵין־דֹּאר הָיוּ דֹּמֶן לָאֲדָמָה׃
12שִׁיתֵמוֹ[a] נְדִיבֵמוֹ כְּעֹרֵב וְכִזְאֵב [b]וּכְזֶבַח וּכְצַלְמֻנָּע[b] כָּל־נְסִיכֵמוֹ׃
13אֲשֶׁר אָמְרוּ נִירְשָׁה לָּנוּ אֵת נְאוֹת אֱלֹהִים׃
14אֱלֹהַי שִׁיתֵמוֹ כַגַּלְגַּל כְּקַשׁ לִפְנֵי־רוּחַ׃
15כְּאֵשׁ תִּבְעַר־יָעַר וּכְלֶהָבָה תְּלַהֵט הָרִים׃
16כֵּן תִּרְדְּפֵם בְּסַעֲרֶךָ וּבְסוּפָתְךָ תְבַהֲלֵם׃
17מַלֵּא פְנֵיהֶם קָלוֹן °וִיבַקְשׁוּ שִׁמְךָ יְהוָה°׃
18יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ עֲדֵי־עַד וְיַחְפְּרוּ וְיֹאבֵדוּ׃
19וְיֵדְעוּ כִּי־אַתָּה °שִׁמְךָ יְהוָה° לְבַדֶּךָ עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ׃

84 1לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃
2מַה־יְּדִידוֹת מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת׃

Ps 82, 3 °-° 𝔊𝔖 trsp ‖ 6 frt dl ‖ 7 prps הַשֵּׁדִים, al הָרְשִׁים ‖ 8 prps תִּמְשֹׁל ‖ Ps 83, 4 'ΑΣ Hie צְפוּנְךָ ‖ 5 [a] prb dl ‖ [b] frt dl ‖ 6 °-° prb l אֶחָד וְעָ' ‖ 10 frt dl ‖ 12 [a] l frt c 𝔊 שִׁית vel dl 'נד ‖ [b-b] ? add ‖ 13 l ? נְוֵה vel נְוַת ‖ 14 frt vb exc ‖ 17 °-° prb post 18 trsp ‖ 18 frt vb exc ‖ 19 °-° frt dl.

3 נִכְסְפָה וְגַם־כָּלְתָה ׀ נַפְשִׁי לְחַצְרוֹת יְהוָה
לִבִּי וּבְשָׂרִי יְרַנְּנוּ אֶל אֵל־חָי׃
4 גַּם־צִפּוֹר ׀ מָצְאָה בַיִת וּדְרוֹר ׀ קֵן[a] ׀ לָהּ [וֵאלֹהָי׃
[b]אֲשֶׁר־שָׁתָה אֶפְרֹחֶיהָ אֶת־מִזְבְּחוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת מַלְכִּי
5 אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃
6 אַשְׁרֵי אָדָם עוֹז־לוֹ בָךְ מְסִלּוֹת בִּלְבָבָם׃
7 עֹבְרֵי[a] ׀ בְּעֵמֶק הַבָּכָא[b] מַעְיָן[c] יְשִׁיתוּהוּ[d]
גַּם־בְּרָכוֹת יַעְטֶה[e] מוֹרֶה׃
8 יֵלְכוּ מֵחַיִל[a] אֶל־חָיִל[a] יֵרָאֶה אֶל[b]־אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן׃ [סֶלָה׃
9 יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת שִׁמְעָה תְפִלָּתִי הַאֲזִינָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
10 מָגִנֵּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים וְהַבֵּט פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ׃
11 כִּי טוֹב־יוֹם בַּחֲצֵרֶיךָ מֵאָלֶף
בָּחַרְתִּי[a] הִסְתּוֹפֵף בְּבֵית אֱלֹהַי[b] מִדּוּר בְּאָהֳלֵי־רֶשַׁע[c]׃
12 כִּי שֶׁמֶשׁ ׀ וּמָגֵן יְהוָה אֱלֹהִים
חֵן וְכָבוֹד יִתֵּן יְהוָה לֹא יִמְנַע־טוֹב לַהֹלְכִים בְּתָמִים׃
13 יְהוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ׃

85 1 לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃
2 רָצִיתָ יְהוָה אַרְצֶךָ שַׁבְתָּ שְׁבוּת יַעֲקֹב׃
3 נָשָׂאתָ עֲוֺן עַמֶּךָ כִּסִּיתָ כָל־חַטָּאתָם סֶלָה׃
4 אָסַפְתָּ כָל־עֶבְרָתֶךָ הֱשִׁיבוֹתָ מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ׃
5 שׁוּבֵנוּ[a] אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ וְהָפֵר[b] כַּעַסְךָ עִמָּנוּ׃
6 הַלְעוֹלָם תֶּאֱנַף־בָּנוּ תִּמְשֹׁךְ אַפְּךָ לְדֹר וָדֹר׃
7 הֲלֹא אַתָּה תָּשׁוּב תְּחַיֵּנוּ וְעַמְּךָ יִשְׂמְחוּ־בָךְ׃
8 הַרְאֵנוּ יְהוָה חַסְדֶּךָ וְיֶשְׁעֲךָ תִּתֶּן־לָנוּ׃
9 אֶשְׁמְעָה מַה־יְדַבֵּר[a] הָאֵל ׀ יְהוָה[b] כִּי ׀ יְדַבֵּר שָׁלוֹם אֶל־עַמּוֹ
וְאֶל־חֲסִידָיו [c]וְאַל־יָשׁוּבוּ לְכִסְלָה[c]׃

Ps 84, 3 l גַּם vel וְ cf 𝔊 Hie 𝔖 ‖ 4 [a] mlt MSS ק maj ‖ [b] mtr incert ‖ 5 𝔊 εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων (?עֲדֵי עַד) ‖ 6 𝔊 ἀναβάσεις, frt l מַעֲלוֹת ‖ 7 [a] 1MS עוֹבְרִים ‖ [b] 7MSS הבכה, Vrs *fletus* ‖ [c] 𝔊𝔖 מָעוֹן, l 𝔐 ‖ [d] 1MS 𝔊 יְשִׁיתֵהוּ ‖ [e] 2MSS יַעֲשֶׂה, 𝔊 δώσει ‖ 8 [a] prps חַיִל ‖ [b] 𝔊'A𝔖 אֵל; l frt יִרְאוּ sine אל ‖ 11 [a] prps בַּחֲדָרַי (trsp acc) ‖ [b] 2MSS 𝔊^MSS 𝔖 אֱלֹהִים ‖ [c] prps עֹשֶׁר ‖ Ps 85, 2 K שְׁבוּת, Q שְׁבִית ‖ 5 [a] prps שׁוּב נָא ‖ [b] prps וְהָסֵר ‖ 7 𝔊 הָאֵל ‖ 9 [a] 𝔊 + בִּי ‖ [b] frt dl ‖ [c-c] 𝔊 καὶ (ἐπὶ) τοὺς ἐπιστρέφοντας πρὸς αὐτὸν καρδίαν; l frt וְאֶל יָשִׁיבוּ אֵלָיו לִבָּם (vel וְאֵלַי שָׁבֵי בְלִבָּם לֹה).

10 אַ֤ךְ ׀ קָר֣וֹב לִירֵאָ֣יו יִשְׁע֑וֹ לִשְׁכֹּ֖ן כָּב֣וֹד בְּאַרְצֵֽנוּ׃
11 חֶסֶד־וֶאֱמֶ֥ת נִפְגָּ֑שׁוּ צֶ֖דֶק וְשָׁל֣וֹם נָשָֽׁקוּ׃
12 אֱ֭מֶת מֵאֶ֣רֶץ תִּצְמָ֑ח וְ֝צֶ֗דֶק מִשָּׁמַ֥יִם נִשְׁקָֽף׃
13 גַּם־יְ֭הוָה יִתֵּ֣ן הַטּ֑וֹב וְ֝אַרְצֵ֗נוּ תִּתֵּ֥ן יְבוּלָֽהּ׃
14 צֶ֭דֶק לְפָנָ֣יו יְהַלֵּ֑ךְ וְיָשֵׂ֖ם לְדֶ֣רֶךְ פְּעָמָֽיו׃

86 1 תְּפִלָּ֗ה לְדָ֫וִ֥ד
הַטֵּֽה־יְהוָ֣ה אָזְנְךָ֣ עֲנֵ֑נִי כִּֽי־עָנִ֖י וְאֶבְי֣וֹן אָֽנִי׃
2 שָֽׁמְרָ֪ה נַפְשִׁ֡י ◦כִּֽי־חָ֫סִ֥יד אָ֥נִי הוֹשַׁ֣ע עַ֭בְדְּךָ ◦אַתָּ֣ה אֱלֹהַ֑י◦ הַבּוֹטֵ֥חַ אֵלֶֽיךָ׃
3 חָנֵּ֥נִי אֲדֹנָ֑י כִּֽי־אֵלֶ֥יךָ אֶ֝קְרָ֗א כָּל־הַיּֽוֹם׃
4 שַׂ֭מֵּחַ נֶ֣פֶשׁ עַבְדֶּ֑ךָ כִּ֥י אֵלֶ֥יךָ אֲ֝דֹנָ֗י נַפְשִׁ֥י אֶשָּֽׂא׃
5 כִּֽי־אַתָּ֣ה אֲ֭דֹנָי ט֣וֹב וְסַלָּ֑ח וְרַב־חֶ֝֗סֶד לְכָל־קֹרְאֶֽיךָ׃
6 הַאֲזִ֣ינָה יְ֭הוָה תְּפִלָּתִ֑י וְ֝הַקְשִׁ֗יבָה בְּק֣וֹל תַּחֲנוּנוֹתָֽי׃
7 בְּי֣וֹם צָ֭רָתִי אֶקְרָאֶ֗ךָּ כִּ֣י תַעֲנֵֽנִי׃
8 אֵין־כָּמ֣וֹךָ בָֽאֱלֹהִ֣ים ׀ אֲדֹנָ֗י וְאֵ֣ין כְּֽמַעֲשֶֽׂיךָ׃
9 כָּל־גּוֹיִ֤ם ׀ אֲשֶׁ֥ר עָשִׂ֗יתָ יָב֤וֹאוּ ׀ וְיִשְׁתַּחֲו֣וּ לְפָנֶ֣יךָ אֲדֹנָ֑י וִיכַבְּד֖וּ לִשְׁמֶֽךָ׃
10 כִּֽי־גָד֣וֹל אַ֭תָּה וְעֹשֵׂ֣ה נִפְלָא֑וֹת אַתָּ֖ה אֱלֹהִ֣ים לְבַדֶּֽךָ׃
11 ה֘וֹרֵ֤נִי יְהוָ֨ה ׀ דַּרְכֶּ֗ךָ אֲהַלֵּ֥ךְ בַּאֲמִתֶּ֑ךָ יַחֵ֥ד לְ֝בָבִ֗י לְיִרְאָ֥ה שְׁמֶֽךָ׃
12 אוֹדְךָ֤ ׀ אֲדֹנָ֣י אֱ֭לֹהַי בְּכָל־לְבָבִ֑י וַאֲכַבְּדָ֖ה שִׁמְךָ֣ לְעוֹלָֽם׃
13 כִּֽי־חַ֭סְדְּךָ גָּד֣וֹל עָלָ֑י וְהִצַּ֥לְתָּ נַ֝פְשִׁ֗י מִשְּׁא֥וֹל תַּחְתִּיָּֽה׃
14 אֱלֹהִ֤ים ׀ זֵ֘דִ֤ים קָֽמוּ־עָלַ֗י וַעֲדַ֣ת עָ֭רִיצִים בִּקְשׁ֣וּ נַפְשִׁ֑י
וְלֹ֖א שָׂמ֣וּךָ לְנֶגְדָּֽם׃
15 וְאַתָּ֣ה אֲ֭דֹנָי אֵל־רַח֣וּם וְחַנּ֑וּן אֶ֥רֶךְ אַ֝פַּ֗יִם וְרַב־חֶ֥סֶד וֶאֱמֶֽת׃
16 פְּנֵ֥ה אֵלַ֗י וְחָ֫נֵּ֥נִי
תְּנָֽה־עֻזְּךָ֥ לְעַבְדֶּ֑ךָ וְ֝הוֹשִׁ֗יעָה לְבֶן־אֲמָתֶֽךָ׃
17 עֲשֵֽׂה־עִמִּ֥י א֗וֹת לְט֫וֹבָ֥ה
וְיִרְא֣וּ שֹׂנְאַ֣י וְיֵבֹ֑שׁוּ כִּֽי־אַתָּ֥ה יְ֝הוָ֗ה עֲזַרְתַּ֥נִי וְנִחַמְתָּֽנִי׃

87 1 לִבְנֵי־קֹ֭רַח מִזְמ֣וֹר שִׁ֑יר
יְ֝סוּדָת֗וֹ בְּהַרְרֵי־קֹֽדֶשׁ׃ 2 אֹהֵ֣ב יְ֭הוָה שַׁעֲרֵ֣י צִיּ֑וֹן מִ֝כֹּ֗ל מִשְׁכְּנ֥וֹת יַעֲקֹֽב׃
3 נִ֭כְבָּדוֹת מְדֻבָּ֣ר בָּ֑ךְ עִ֖יר הָאֱלֹהִ֣ים סֶֽלָה׃
4 אַזְכִּ֤יר ׀ רַ֥הַב וּבָבֶ֗ל לְיֹ֫דְעָ֥י הִנֵּ֤ה פְלֶ֣שֶׁת וְצ֣וֹר עִם־כּ֑וּשׁ זֶ֝֗ה יֻלַּד־שָֽׁם׃

14 l frt וְשָׁלוֹם ‖ Ps 86, 1 mtr incert ‖ 2 ◦–◦ frt post 3a trsp ‖ 3 pl MSS יהוה ‖ 5 nonn MSS יהוה ‖ 6 pl MSS לְקוֹל ‖ 11 𝔊𝔖 יַחֵד (a חדה) ‖ 14 cf 54,5 ‖ Ps 87, 1 frt vb exc; mtr incert ‖ 4 𝔊 אֶזְכֹּר.

5 וּֽלְצִיּ֨וֹן ׀ [a]יֵאָמַ֗ר אִ֣ישׁ[a] וְ֭אִישׁ יֻלַּד־בָּ֑הּ [b]וְה֖וּא יְכוֹנְנֶ֣הָ עֶלְיֽוֹן[b]׃
6 יְֽהוָ֗ה יִ֭סְפֹּר בִּכְת֣וֹב עַמִּ֑ים זֶ֖ה יֻלַּד־שָׁ֣ם סֶֽלָה׃
7 וְשָׁרִ֥ים[a] כְּחֹלְלִ֑ים כָּֽל־מַעְיָנַ֥י[b] בָּֽךְ׃
88 1 שִׁ֥יר מִזְמ֗וֹר לִבְנֵ֫י קֹ֥רַח לַמְנַצֵּ֣חַ עַל־מָחֲלַ֣ת לְעַנּ֑וֹת מַ֝שְׂכִּ֗יל
לְהֵימָ֥ן הָאֶזְרָחִֽי׃
2 יְ֭הוָה °אֱלֹהֵ֣י יְשׁוּעָתִ֑י יוֹם־צָעַ֖קְתִּי° בַלַּ֣יְלָה נֶגְדֶּֽךָ׃
3 תָּב֣וֹא לְ֭פָנֶיךָ תְּפִלָּתִ֑י הַטֵּֽה־אָ֝זְנְךָ֗ לְרִנָּתִֽי׃
4 כִּֽי־שָׂבְעָ֣ה בְרָע֣וֹת נַפְשִׁ֑י וְ֝חַיַּ֗י לִשְׁא֥וֹל הִגִּֽיעוּ׃
5 נֶ֭חְשַׁבְתִּי עִם־י֣וֹרְדֵי ב֑וֹר הָ֝יִ֗יתִי כְּגֶ֣בֶר אֵֽין־אֱיָֽל׃
6 בַּמֵּתִ֗ים[a] חָ֫פְשִׁ֥י[b] כְּמ֤וֹ חֲלָלִ֨ים ׀ שֹׁ֥כְבֵי קֶ֗בֶר
אֲשֶׁ֤ר לֹ֣א זְכַרְתָּ֣ם ע֑וֹד וְ֝הֵ֗מָּה מִיָּדְךָ֥ נִגְזָֽרוּ׃
7 שַׁ֭תַּנִי בְּב֣וֹר תַּחְתִּיּ֑וֹת בְּ֝מַחֲשַׁכִּ֗ים בִּמְצֹלֽוֹת׃
8 עָ֭לַי סָמְכָ֣ה חֲמָתֶ֑ךָ וְכָל־מִ֝שְׁבָּרֶ֗יךָ עִנִּ֥יתָ סֶּֽלָה׃
9 הִרְחַ֥קְתָּ מְיֻדָּעַ֗י מִ֫מֶּ֥נִּי שַׁתַּ֣נִי תוֹעֵב֣וֹת לָ֑מוֹ
כָּ֝לֻ֗א וְלֹ֣א אֵצֵֽא׃ 10 עֵינִ֥י דָאֲבָ֗ה מִנִּ֫י עֹ֥נִי
קְרָאתִ֣יךָ יְהוָ֣ה בְּכָל־י֑וֹם שִׁטַּ֖חְתִּי אֵלֶ֣יךָ כַפָּֽי׃
11 הֲלַמֵּתִ֥ים תַּעֲשֶׂה־פֶּ֑לֶא אִם־רְ֝פָאִ֗ים יָק֤וּמוּ ׀ יוֹד֬וּךָ סֶּֽלָה׃
12 הַיְסֻפַּ֣ר בַּקֶּ֣בֶר חַסְדֶּ֑ךָ אֱ֝מוּנָתְךָ֗ בָּאֲבַדּֽוֹן׃
13 הֲיִוָּדַ֣ע בַּחֹ֣שֶׁךְ פִּלְאֶ֑ךָ וְ֝צִדְקָתְךָ֗ בְּאֶ֣רֶץ נְשִׁיָּֽה׃
14 וַאֲנִ֤י ׀ אֵלֶ֣יךָ יְהוָ֣ה שִׁוַּ֑עְתִּי וּ֝בַבֹּ֗קֶר תְּֽפִלָּתִ֥י תְקַדְּמֶֽךָּ׃
15 לָמָ֣ה יְ֭הוָה תִּזְנַ֣ח נַפְשִׁ֑י תַּסְתִּ֖יר פָּנֶ֣יךָ מִמֶּֽנִּי׃
16 עָ֘נִ֤י אֲנִ֣י וְגֹוֵ֣עַ מִנֹּ֑עַר נָשָׂ֖אתִי אֵמֶ֣יךָ אָפֽוּנָה׃
17 עָ֭לַי עָבְר֣וּ חֲרוֹנֶ֑יךָ בִּ֝עוּתֶ֗יךָ צִמְּתוּתֻֽנִי׃
18 סַבּ֣וּנִי כַ֭מַּיִם כָּל־הַיּ֑וֹם הִקִּ֖יפוּ עָלַ֣י יָֽחַד׃
19 הִרְחַ֣קְתָּ מִ֭מֶּנִּי אֹהֵ֣ב וָרֵ֑עַ[a] [b]מְֽיֻדָּעַ֥י מַחְשָֽׁךְ[b]׃

5 a-a l ? אִם אֹמַר אִישׁ (𝔊 אֵם [צִיּוֹן] א' א'); al אֵם אֹמַר ‖ b-b ? c 1 conjg ‖ 6 frt l בִּכְתָב (𝔊 al ἐν γραφῇ) ‖ 7 a nonn MSS 𝔊𝔖 (וְ)שָׂרִים ‖ b 5MSS Σ מַעְיָנַי; 𝔊 ἡ κατοικία, 𝔖 מְעָנַי; prps מְעוֹנוֹ vel מְעוֹנָם, al מְעִינַי; l frt (a vb עוּן) כֻּלָּם עֹנַי ‖ Ps 88, 1 𝔊A τῷ Ἰσραηλ(ε)ίτῃ ‖ 2 °-° l אֱלֹהַי שִׁוַּעְתִּי יוֹמָם צַעֲקָתִי ‖ 6 a l ? כַּמֵּ' ‖ b crrp; prps הָשְׁכַּבְתִּי, נִמְשַׁלְתִּי, נֶחְשַׁבְתִּי ‖ 7 𝔊𝔖 בְּצַלְמָוֶת ‖ 8 l frt אִנִּיתָ, al עֻנֵּיתָ, צִוִּיתָ ‖ 9 5MSS כלו; l frt c 𝔊𝔖 נִכְלֵאתִי; trsp : ‖ 14 prb dl ‖ 15 prb dl ‖ 16 l? אֲפֻפוּנִי et dl נשאתי, al אָפוּגָה ‖ 17 l צִמְּתוּנִי ‖ 19 a >𝔊B+MSS ‖ b-b 𝔊 τοὺς γνωστούς μου ἀπὸ ταλαιπωρίας (מַחְשָׁךְ); nonn MSS מַחְשַׁךְ; Hie 𝔖 *notos meos abstulisti* (𝔖 *a me*) a חשך; frt l מְיֻדָּעִים חָשַׂכְתָּ.

89 1 מַשְׂכִּיל לְאֵיתָן הָאֶזְרָחִי׃
2 חַסְדֵי יְהוָה עוֹלָם[a] אָשִׁירָה לְדֹר וָדֹר׀ אוֹדִיעַ אֱמוּנָתְךָ בְּפִי[b]׃
3 כִּי־אָמַרְתִּי[a] עוֹלָם חֶסֶד יִבָּנֶה שָׁמַיִם׀ תָּכִן[b] אֱמוּנָתְךָ בָהֶם׃
4 כָּרַתִּי בְרִית לִבְחִירִי נִשְׁבַּעְתִּי לְדָוִד עַבְדִּי׃
5 עַד־עוֹלָם אָכִין זַרְעֶךָ וּבָנִיתִי לְדֹר־וָדוֹר כִּסְאֲךָ סֶלָה׃
6 וְיוֹדוּ[a] שָׁמַיִם פִּלְאֲךָ[b] יְהוָה אַף־אֱמוּנָתְךָ בִּקְהַל קְדֹשִׁים׃
7 כִּי מִי בַשַּׁחַק יַעֲרֹךְ לַיהוָה יִדְמֶה לַיהוָה בִּבְנֵי אֵלִים׃
8 אֵל נַעֲרָץ בְּסוֹד־קְדֹשִׁים רַבָּה וְנוֹרָא עַל־כָּל־סְבִיבָיו׃
9 יְהוָה׀ אֱלֹהֵי צְבָאוֹת מִי־כָמוֹךָ חֲסִין׀ יָהּ וֶאֱמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ׃
10 אַתָּה מוֹשֵׁל בְּגֵאוּת הַיָּם בְּשׂוֹא גַלָּיו אַתָּה תְשַׁבְּחֵם׃
11 אַתָּה דִכִּאתָ כֶחָלָל רָהַב בִּזְרוֹעַ עֻזְּךָ פִּזַּרְתָּ אוֹיְבֶיךָ׃
12 לְךָ שָׁמַיִם אַף־לְךָ אָרֶץ תֵּבֵל וּמְלֹאָהּ אַתָּה יְסַדְתָּם׃
13 צָפוֹן וְיָמִין[a] אַתָּה בְרָאתָם תָּבוֹר וְחֶרְמוֹן בְּשִׁמְךָ[b] יְרַנֵּנוּ׃
14 לְךָ זְרוֹעַ עִם־גְּבוּרָה תָּעֹז יָדְךָ תָּרוּם יְמִינֶךָ׃
15 צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאֶךָ חֶסֶד וֶאֱמֶת יְקַדְּמוּ פָנֶיךָ׃
16 אַשְׁרֵי הָעָם יוֹדְעֵי תְרוּעָה יְהוָה בְּאוֹר־פָּנֶיךָ יְהַלֵּכוּן׃
17 בְּשִׁמְךָ יְגִילוּן כָּל־הַיּוֹם וּבְצִדְקָתְךָ יָרוּמוּ׃
18 כִּי־תִפְאֶרֶת עֻזָּמוֹ אָתָּה וּבִרְצוֹנְךָ תָּרִים קַרְנֵנוּ׃
19 כִּי לַיהוָה מָגִנֵּנוּ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מַלְכֵּנוּ׃
20 אָז דִּבַּרְתָּ בְחָזוֹן לַחֲסִידֶיךָ[a] וַתֹּאמֶר
שִׁוִּיתִי עֵזֶר[b] עַל־גִּבּוֹר הֲרִימוֹתִי בָחוּר מֵעָם׃
21 מָצָאתִי דָּוִד עַבְדִּי בְּשֶׁמֶן קָדְשִׁי מְשַׁחְתִּיו׃
22 אֲשֶׁר יָדִי תִּכּוֹן עִמּוֹ אַף־זְרוֹעִי תְאַמְּצֶנּוּ׃
23 לֹא־יַשִּׁא אוֹיֵב בּוֹ וּבֶן־עַוְלָה לֹא יְעַנֶּנּוּ׃
24 וְכַתּוֹתִי מִפָּנָיו צָרָיו וּמְשַׂנְאָיו אֶגּוֹף׃
25 וֶאֱמוּנָתִי וְחַסְדִּי עִמּוֹ וּבִשְׁמִי תָּרוּם קַרְנוֹ׃
26 וְשַׂמְתִּי בַיָּם יָדוֹ וּבַנְּהָרוֹת יְמִינוֹ׃

Ps 89, 2 [a] nonn MSS לְעוֹלָם ‖ [b] l ? בְּפִיךָ et conjg c 3 ‖ 3 [a] 𝔊 Hie אָמַרְתָּ prb recte, sed c כי dl (gl ante 4 trsp) ‖ [b] 𝔊Σ תִּכּוֹן ‖ 4 𝔊 לִבְחִירַי ‖ 6 [a] l וַיּוֹדוּ ‖ [b] 2MSS 𝔊 Hie 𝔖 פְּלָאֶיךָ ‖ 7 4MSS אֵילִים ‖ 8 trsp c 𝔊 ˄ et l רַב vel רַב הוּא ‖ 9 trsp c 𝔊 accent ‖ 10 frt l בִּשְׁאוֹן ‖ 11 pl MSS דִּכִּיתָ ‖ 13 [a] 𝔊^{אc.aA} וְיָם ‖ [b] 2MSS 𝔊𝔖 לְשִׁמְךָ ‖ 17 prb l יְרַנֵּנוּ ‖ 18 K תָּרִים, Q mlt MSS 𝔊𝔖 תָּרוּם ‖ 20 [a] sic Vrs; MSS לַחֲסִידְךָ ‖ [b] frt l נֵזֶר, al עֹז.

27 הוּא יִקְרָאֵנִי אָבִי אָתָּה אֵלִי וְצוּר יְשׁוּעָתִי׃
28 אַף־אָנִי בְּכוֹר אֶתְּנֵהוּ עֶלְיוֹן לְמַלְכֵי־אָרֶץ׃
29 לְעוֹלָם אֶשְׁמוֹר־לוֹ חַסְדִּי וּבְרִיתִי נֶאֱמֶנֶת לוֹ׃
30 וְשַׂמְתִּי לָעַד זַרְעוֹ וְכִסְאוֹ כִּימֵי שָׁמָיִם׃
31 אִם־יַעַזְבוּ בָנָיו תּוֹרָתִי וּבְמִשְׁפָּטַי לֹא יֵלֵכוּן׃
32 אִם־חֻקֹּתַי יְחַלֵּלוּ וּמִצְוֺתַי לֹא יִשְׁמֹרוּ׃
33 וּפָקַדְתִּי בְשֵׁבֶט פִּשְׁעָם וּבִנְגָעִים עֲוֺנָם׃
34 וְחַסְדִּי לֹא־אָפִיר מֵעִמּוֹ וְלֹא אֲשַׁקֵּר בֶּאֱמוּנָתִי׃
35 לֹא־אֲחַלֵּל בְּרִיתִי וּמוֹצָא שְׂפָתַי לֹא אֲשַׁנֶּה׃
36 אַחַת נִשְׁבַּעְתִּי בְקָדְשִׁי אִם־לְדָוִד אֲכַזֵּב׃
37 זַרְעוֹ לְעוֹלָם יִהְיֶה וְכִסְאוֹ כַשֶּׁמֶשׁ נֶגְדִּי׃
38 כְּיָרֵחַ יִכּוֹן עוֹלָם[a] [b]וְעֵד בַּשַּׁחַק[b] נֶאֱמָן סֶלָה׃
39 וְאַתָּה זָנַחְתָּ וַתִּמְאָס הִתְעַבַּרְתָּ עִם־מְשִׁיחֶךָ׃
40 נֵאַרְתָּה בְּרִית עַבְדֶּךָ חִלַּלְתָּ לָאָרֶץ נִזְרוֹ׃
41 פָּרַצְתָּ כָל־גְּדֵרֹתָיו שַׂמְתָּ מִבְצָרָיו מְחִתָּה׃
42 שַׁסֻּהוּ כָּל־עֹבְרֵי דָרֶךְ הָיָה חֶרְפָּה לִשְׁכֵנָיו׃
43 הֲרִימוֹתָ יְמִין צָרָיו הִשְׂמַחְתָּ כָּל־אוֹיְבָיו׃
44 אַף־תָּשִׁיב צוּר חַרְבּוֹ וְלֹא הֲקֵמֹתוֹ בַּמִּלְחָמָה׃
45 הִשְׁבַּתָּ מִטְּהָרוֹ וְכִסְאוֹ לָאָרֶץ מִגַּרְתָּה׃
46 הִקְצַרְתָּ יְמֵי עֲלוּמָיו הֶעֱטִיתָ עָלָיו בּוּשָׁה סֶלָה׃
47 עַד־מָה יְהוָה תִּסָּתֵר לָנֶצַח תִּבְעַר כְּמוֹ־אֵשׁ חֲמָתֶךָ׃
48 זְכָר־[a]אֲנִי[b] [c]מֶה־חָלֶד[c] עַל־מַה־שָּׁוְא בָּרָאתָ כָל־[d]בְּנֵי־אָדָם׃
49 מִי גֶבֶר יִחְיֶה וְלֹא יִרְאֶה־מָּוֶת יְמַלֵּט נַפְשׁוֹ מִיַּד־שְׁאוֹל סֶלָה׃
50 אַיֵּה ׀ חֲסָדֶיךָ הָרִאשֹׁנִים ׀ אֲדֹנָי נִשְׁבַּעְתָּ לְדָוִד בֶּאֱמוּנָתֶךָ׃
51 זְכֹר אֲדֹנָי חֶרְפַּת עֲבָדֶיךָ[a] [b]שְׂאֵתִי בְחֵיקִי [c]כָּל־רַבִּים[c] עַמִּים[b]׃
52 אֲשֶׁר חֵרְפוּ אוֹיְבֶיךָ ׀ יְהוָה אֲשֶׁר חֵרְפוּ עִקְּבוֹת מְשִׁיחֶךָ׃
53 בָּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן ׀ וְאָמֵן׃

29 K אשמור, Q אֶשְׁמָר־ ‖ 34 l c 13MSS Hie 𝔖 אָסִיר cf 2S 7,15 ‖ 38 [a] 16MSS לְע' ‖ [b-b] l frt וּבְעֹד שָׁחַק ‖ 44 prps אָחוֹר, al מִצַּר ‖ 45 mlt MSS מִטְּהָרוֹ, 17MSS מִטְהָרוֹ ut 'AΣ Hie 𝔖; l prb מַטֵּה מִיָּדוֹ ‖ 47 cf ad 79,5 ‖ 48 [a] 1MS + נָא ‖ [b] prb l אֲדֹנָי ‖ [c-c] nonn MSS מחלד, 1MS מַהֲחָלֶד = 'A Hie 𝔖𝔗; 1MS מה חדל, 1MS מה חלד אני; frt l מַה־חָדֵל אָנִי ‖ [d] dl c Hie ‖ 50 pl MSS יהוה; frt l אֲשֶׁר (trsp ׀) ‖ 51 [a] 24MSS 𝔖 עַבְדֶּךָ ‖ [b-b] crrp ‖ [c-c] 'A Hie *omnes iniquitates*, 𝔖 *omnes meditationes*; frt l כְּלִמַּת ‖ v 53 >2MSS.

ספר רביעי

**90** 1 תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים

אֲדֹנָי [b]מָעוֹן[a] אַתָּה הָיִיתָ לָּנוּ[b] בְּדֹר[c] וָדֹר׃

2 בְּטֶרֶם׀ הָרִים יֻלָּדוּ וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ וְתֵבֵל

וּמֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם אַתָּה אֵל׃

3 תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד־[a]דַּכָּא וַתֹּאמֶר[a] שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם׃ [בַלָּיְלָה׃

4 כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר וְאַשְׁמוּרָה

5 [a]זְרַמְתָּם שֵׁנָה[a] יִהְיוּ בַּבֹּקֶר[b] כֶּחָצִיר יַחֲלֹף׃

6 בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף לָעֶרֶב יְמוֹלֵל וְיָבֵשׁ׃

7 כִּי־כָלִינוּ בְאַפֶּךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ׃

8 שַׁתָּ עֲוֺנֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ עֲלֻמֵנוּ לִמְאוֹר פָּנֶיךָ׃

9 [a]כִּי כָל[a]־יָמֵינוּ פָּנוּ בְעֶבְרָתֶךָ כִּלִּינוּ[b] שָׁנֵינוּ כְמוֹ־הֶגֶה[c]׃

10 יְמֵי־שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בִּגְבוּרֹת׀ שְׁמוֹנִים שָׁנָה

וְרָהְבָּם עָמָל וָאָוֶן כִּי־גָז חִישׁ וַנָּעֻפָה׃

11 מִי־יוֹדֵעַ עֹז אַפֶּךָ וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרָתֶךָ׃

12 לִמְנוֹת יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע °וְנָבִא לְבַב° חָכְמָה׃

13 שׁוּבָה יְהוָה עַד־מָתָי וְהִנָּחֵם עַל־עֲבָדֶיךָ׃

14 שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וּנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה בְּכָל־יָמֵינוּ׃

15 שַׂמְּחֵנוּ כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה׃

16 יֵרָאֶה אֶל־עֲבָדֶיךָ פָעֳלֶךָ וַהֲדָרְךָ עַל־בְּנֵיהֶם׃

17 וִיהִי׀ נֹעַם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[a] עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה[a] [b]עָלֵינוּ

[וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ[b]׃

**91** 1 יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן׃

2 אֹמַר לַיהוָה מַחְסִי וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח־בּוֹ׃

3 כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ מִדֶּבֶר הַוּוֹת׃

4 בְּאֶבְרָתוֹ׀ יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת־כְּנָפָיו תֶּחְסֶה

Ps 90, 1 [a] frt l c pc MSS 𝔊 מָעוֹז; al pro [b-b] huc trsp אַתָּה אֵל e 2 fin ‖ [c] pl MSS לְדֹר ‖ 2 l c 𝔊'ΑΣ𝔖𝔗 לַל— (Pol.) ‖ v 3 trsp ? post 4 ‖ [a-a] l ? דַּכְּאוֹ תֹּאמַר ‖ 4 frt l עָבַר ‖ 5 [a-a] crrp; 𝔊𝔖 זְרַמְתָּם שָׁנָה; prps 'זְרַמְתֵּם שׁ, al זְרַעְתָּם שָׁנָה שָׁנָה, al זֶרַע מִתֵּם שָׁנָה ‖ [b] frt dl ‖ 8 mlt MSS 'Α Hie עֲלֻמֵינוּ ‖ 9 [a-a] כי כל vel dl ‖ [b] 𝔊 כָּלִינוּ, 𝔖 כָּלוּ frt recte ‖ [c] 𝔊𝔖 *aranea*, l ? גוגה ‖ 10 Vrs frt וְרֻבָּם ‖ 11 𝔊 (יַכִּיר אֵיתָן (prps יִירָא vel וּמִי יָרֵא, l frt וּמִיִּרְאַת; ‖ 12 °-° 'ΑΣ Hie 𝔖 וְנָבֹא בְלֵב, l frt וְנָבִא בַלֵּב ‖ 13 nonn MSS עַבְדֶּךָ ‖ 16 mlt MSS 𝔊𝔖 פְּעָלֶיךָ ‖ 17 [a] frt c 2MSS dl ‖ [b-b] frt c 3MSS $𝔊^B$ dl ‖ Ps 91, 1 l frt יֵשֵׁב; al praem אַשְׁרֵי י' ‖ 2 l c Hie 𝔖 אֹמַר, 𝔊 ἐρεῖ ‖ 3 𝔊Σ𝔖 מִדְּבַר frt recte cf 6.

צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ[°]׃

[5]לֹא־תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם׃

[6]מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם׃

[7]יִפֹּל מִצִּדְּךָ ׀ אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ

אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ׃

[8]רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה׃

[9]כִּי־אַתָּה יְהוָה מַחְסִי[a] עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ[b]׃

[10]לֹא־תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה וְנֶגַע לֹא־יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ׃

[11]כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה־לָּךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ׃

[12]עַל־כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ פֶּן־תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ׃

[13]עַל־שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין׃

[14]כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי־יָדַע שְׁמִי׃

[15]יִקְרָאֵנִי ׀ וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ־אָנֹכִי[a] בְצָרָה[b] אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ׃

[16]אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי׃

**92** [1]מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת׃

[2]טוֹב לְהֹדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן׃

[3]לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת׃

[4]עֲלֵי־עָשׂוֹר וַעֲלֵי־נָבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר׃

[5]כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְהוָה[a] בְּפָעֳלֶךָ[b] בְּמַעֲשֵׂי[c] יָדֶיךָ אֲרַנֵּן׃

[6]מַה־גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ׃

[7]אִישׁ־בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל לֹא־יָבִין אֶת־זֹאת׃

[8]בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים ׀ כְּמוֹ־עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן

לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי־עַד׃ [9]וְאַתָּה מָרוֹם[a] לְעֹלָם יְהוָה[b]׃

[10]°כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ ׀ יְהוָה° כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל־

[פֹּעֲלֵי אָוֶן׃

[11]וַתָּרֶם[a] כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלֹּתִי[b] בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן׃

[12]וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי[a] [b]בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים[b] תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי׃

[13]צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה׃

4 °−° prps post 7 trsp ‖ 6 𝔊 וְשֵׁד ‖ 9 [a] l prb מַחְסָךְ; al אָמַרְתָּ pro אתה ‖ [b] l frt מָעֻזֶּךָ ‖ 10 pl MSS בְּאֹהָלֶיךָ ‖ 13 𝔊 ἀσπίδα, l ? זֹחֵל ‖ 15 [a] Or[Ka] אנכי ‖ [b] frt dl ‖ 16 cf 50,23; prps וְאַרְוֵהוּ ‖ Ps 92, 5 [a] prb dl ‖ [b] pl MSS 𝔖𝔗 בפעליך ‖ [c] pl MSS 𝔖 בְּמַעֲשֵׂה ‖ 9 [a] 𝔊 ὕψιστος, frt l מְרֹמָם ‖ [b] prb dl ‖ 10 °−° >3MSS 𝔊[B] frt recte ‖ 11 [a] 𝔊 Hie וַתָּרֶם ‖ [b] 𝔊Σ (γῆρας, παλαίωσις) Hie בְּלֹתִי; l frt c 𝔖 בַּלֹּתַנִי ‖ 12 [a] prb l c Vrs בְּשׁוֹרְרַי ‖ [b-b] prb l בַּמְּרֵעִים vel בְּקָמַי.

14 שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ׃
15 עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ׃
16 לְהַגִּיד כִּי־יָשָׁר יְהוָה צוּרִי וְלֹא־עַלְתָה בּוֹ׃

93 1 יְהוָה מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ [a]לָבֵשׁ יְהוָה[a] עֹז הִתְאַזָּר
אַף־תִּכּוֹן[b] תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט׃ 2 נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה׃
3 נָשְׂאוּ נְהָרוֹת ׀ יְהוָה נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם׃
4 מִקֹּלוֹת ׀ מַיִם רַבִּים °אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם° אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְהוָה׃
5 עֵדֹתֶיךָ ׀ נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־קֹדֶשׁ יְהוָה לְאֹרֶךְ יָמִים׃

94 1 אֵל־נְקָמוֹת יְהוָה אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ׃
2 הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים׃
3 עַד־מָתַי רְשָׁעִים ׀ יְהוָה עַד־מָתַי רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ׃
4 יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ עָתָק יִתְאַמְּרוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
5 עַמְּךָ יְהוָה יְדַכְּאוּ וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ׃
6 אַלְמָנָה וְגֵר יַהֲרֹגוּ וִיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ׃
7 וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה־יָּהּ וְלֹא־יָבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב׃
8 בִּינוּ בֹּעֲרִים בָּעָם וּכְסִילִים מָתַי תַּשְׂכִּילוּ׃
9 הֲנֹטַע אֹזֶן הֲלֹא יִשְׁמָע אִם־יֹצֵר עַיִן הֲלֹא יַבִּיט׃
10 הֲיֹסֵר גּוֹיִם הֲלֹא יוֹכִיחַ הַמְלַמֵּד אָדָם דָּעַת׃
11 יְהוָה יֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת אָדָם כִּי־הֵמָּה הָבֶל׃
12 אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־[a]תְּיַסְּרֶנּוּ [b]יָּהּ וּמִתּוֹרָתְךָ[b] תְלַמְּדֶנּוּ׃
13 לְהַשְׁקִיט לוֹ מִימֵי רָע עַד יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת׃
14 כִּי ׀ לֹא־יִטֹּשׁ יְהוָה עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב׃
15 כִּי־עַד־צֶדֶק[a] יָשׁוּב מִשְׁפָּט וְאַחֲרָיו[b] כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃
16 מִי־יָקוּם לִי עִם־מְרֵעִים מִי־יִתְיַצֵּב לִי עִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
17 לוּלֵי יְהוָה עֶזְרָתָה לִּי כִּמְעַט ׀ שָׁכְנָה דוּמָה נַפְשִׁי׃
18 אִם־אָמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי חַסְדְּךָ יְהוָה יִסְעָדֵנִי׃
19 בְּרֹב שַׂרְעַפַּי בְּקִרְבִּי תַּנְחוּמֶיךָ יְשַׁעַשְׁעוּ נַפְשִׁי׃
20 הַיְחָבְרְךָ כִּסֵּא הַוּוֹת יֹצֵר עָמָל עֲלֵי־חֹק׃

16 K עֹלָתָה, Q mlt MSS עַוְלָתָה ‖ Ps 93, 1 [a-a] frt dl ‖ [b] l c Vrs תִּכֵּן cf 75,4 ‖ 2 prb vb exc ‖ 4 °-° prb l אַדִּיר מִמִּשְׁ׳ ‖ 5 prps נָוֶה ‖ Ps 94, 1 l הוֹפִיעָה vel הוֹפַע ‖ 12 [a] prb dl ‖ [b-b] prps יהוה מִתּ׳ ‖ 15 [a] Σ𝔖 צַדִּק frt recte ‖ [b] l ? l וְאַחֲרִית לְ ‖ 16 frt dl ‖ 17 frt dl.

²¹יָג֗וֹדּוּ[a] עַל־נֶ֣פֶשׁ צַדִּ֑יק [b]וְדָ֖ם נָקִ֣י[b] יַרְשִֽׁיעוּ׃
²²וַיְהִ֬י יְהוָ֣ה לִ֣י לְמִשְׂגָּ֑ב וֵ֝אלֹהַ֗י לְצ֣וּר מַחְסִֽי׃
²³וַיָּ֤שֶׁב[a] עֲלֵיהֶ֨ם׀ אֶת־אוֹנָ֗ם וּבְרָעָתָ֥ם[b] יַצְמִיתֵ֑ם[c] יַ֝צְמִיתֵ֗ם [d]יְהוָ֥ה [אֱלֹהֵֽינוּ[d]׃

**95** ¹לְ֭כוּ נְרַנְּנָ֣ה לַיהוָ֑ה נָ֝רִ֗יעָה לְצ֣וּר יִשְׁעֵֽנוּ׃
²נְקַדְּמָ֣ה פָנָ֣יו בְּתוֹדָ֑ה בִּ֝זְמִר֗וֹת נָרִ֥יעַ לֽוֹ׃
³כִּ֤י אֵ֣ל גָּד֣וֹל יְהוָ֑ה וּמֶ֥לֶךְ גָּ֝ד֗וֹל עַל־כָּל־אֱלֹהִֽים׃
⁴אֲשֶׁ֣ר[a] בְּ֭יָדוֹ מֶחְקְרֵי[b]־אָ֑רֶץ וְתוֹעֲפֹ֖ת הָרִ֣ים לֽוֹ׃
⁵אֲשֶׁר־ל֣וֹ הַ֭יָּם וְה֣וּא עָשָׂ֑הוּ וְ֝יַבֶּ֗שֶׁת יָדָ֥יו יָצָֽרוּ׃
⁶בֹּ֭אוּ נִשְׁתַּחֲוֶ֣ה וְנִכְרָ֑עָה נִ֝בְרְכָ֗ה[a] לִֽפְנֵי־יְהוָ֥ה[b] עֹשֵֽׂנוּ׃
⁷כִּ֘י ה֤וּא אֱלֹהֵ֗ינוּ וַאֲנַ֤חְנוּ [a]עַ֣ם מַ֭רְעִיתוֹ וְצֹ֣אן יָד֑וֹ[a]
[b]הַ֝יּ֗וֹם אִֽם־בְּקֹל֥וֹ[c] תִשְׁמָֽעוּ׃
⁸אַל־תַּקְשׁ֣וּ לְ֭בַבְכֶם כִּמְרִיבָ֑ה כְּי֥וֹם מַ֝סָּ֗ה בַּמִּדְבָּֽר׃
⁹אֲשֶׁ֣ר נִ֭סּוּנִי אֲבוֹתֵיכֶ֑ם בְּ֝חָנ֗וּנִי גַּם־רָא֥וּ פָעֳלִֽי׃
¹⁰אַרְבָּ֘עִ֤ים שָׁנָ֨ה׀ אָ֘ק֤וּט בְּד֗וֹר[a]
וָאֹמַ֗ר[b] עַ֤ם[c] תֹּעֵ֣י לֵבָ֣ב הֵ֑ם וְ֝הֵ֗ם לֹא־יָדְע֥וּ דְרָכָֽי׃
¹¹אֲשֶׁר־נִשְׁבַּ֥עְתִּי בְאַפִּ֑י אִם־יְ֝בֹא֗וּן אֶל־מְנוּחָתִֽי׃

**96** ¹שִׁ֣ירוּ לַ֭יהוָה שִׁ֣יר חָדָ֑שׁ שִׁ֥ירוּ לַ֝יהוָ֗ה כָּל־הָאָֽרֶץ׃
²שִׁ֣ירוּ לַ֭יהוָה בָּרְכ֣וּ שְׁמ֑וֹ בַּשְּׂר֥וּ מִיּֽוֹם־לְ֝י֗וֹם יְשׁוּעָתֽוֹ׃
³סַפְּר֣וּ בַגּוֹיִ֣ם כְּבוֹד֑וֹ בְּכָל־הָ֝עַמִּ֗ים נִפְלְאוֹתָֽיו׃
⁴כִּ֤י גָ֘ד֤וֹל יְהוָ֣ה וּמְהֻלָּ֣ל מְאֹ֑ד נוֹרָ֥א ה֝֗וּא עַל־כָּל־אֱלֹהִֽים׃
⁵כִּ֤י׀ כָּל־אֱלֹהֵ֣י הָעַמִּ֣ים אֱלִילִ֑ים וַ֝יהוָ֗ה שָׁמַ֥יִם עָשָֽׂה׃
⁶הוֹד־וְהָדָ֥ר לְפָנָ֑יו עֹ֥ז וְ֝תִפְאֶ֗רֶת[a] בְּמִקְדָּשֽׁוֹ[b]׃
⁷הָב֣וּ לַ֭יהוָה מִשְׁפְּח֣וֹת עַמִּ֑ים הָב֥וּ לַ֝יהוָ֗ה כָּב֥וֹד וָעֹֽז׃
⁸הָב֣וּ לַ֭יהוָה כְּב֣וֹד שְׁמ֑וֹ שְׂאֽוּ־מִ֝נְחָ֗ה וּבֹ֥אוּ לְחַצְרוֹתָֽיו׃
⁹הִשְׁתַּחֲו֣וּ לַ֭יהוָה בְּהַדְרַת־קֹ֑דֶשׁ חִ֥ילוּ מִ֝פָּנָ֗יו כָּל־הָאָֽרֶץ׃

**21** [a] mlt MSS יָגֹדּוּ; l prb c 𝔗 יָגוּרוּ cf 59,4 ‖ [b-b] l ? וְתָם וְנָ׳ ‖ **23** [a] Hie *restitues* ‖ [b] 𝔊[A al] וּכְרָ׳ ‖ [c] Hie *perdes;* dl c nonn MSS 𝔊 ‖ [d-d] frt dl ‖ **Ps 95,** 3 frt dl ‖ **4** [a] frt dl ‖ [b] 𝔊 τὰ πέρατα, מֶרְחַקֵּי ‖ **5** frt dl ‖ **6** [a] frt dl (Var) vel dl [b] ‖ **7** [a-a] frt l c 1MS 𝔖 עַמּוֹ וְצֹאן מ׳ cf 100,3 ‖ [b] frt vb exc ‖ [c] l frt בְּקֹלִי ‖ 10 [a] vb exc; 𝔊 Hie 𝔖 בַּדּוֹר הַהוּא; prps בְּדוֹר סוֹרֵר וּמֹרֶה cf 78,8 ‖ [b] frt dl ‖ [c] 1MS עַד, 𝔊 ἀεί ‖ **Ps 96, 2** 1Ch 16,23 אֶל־יוֹם ‖ **6** [a] 4MSS וְחֶדְוָה = 1Ch 16,27 ‖ [b] 4MSS בִּמְקֹמוֹ = 1Ch ‖ **8** 5MSS לְפָנָיו = 1Ch 16,29 ‖ **9** pl MSS מִלְּפָנָיו = 1Ch 16,30.

10 [a]אִמְר֤וּ[b] בַגּוֹיִ֨ם׀ יְהוָ֬ה מָלָ֗ךְ[a] אַף־תִּכּ֣וֹן[c] תֵּ֭בֵל בַּל־תִּמּ֑וֹט
[d]יָדִ֥ין עַ֝מִּ֗ים בְּמֵישָׁרִֽים[d]׃
11 יִשְׂמְח֣וּ הַ֭שָּׁמַיִם וְתָגֵ֣ל הָאָ֑רֶץ יִֽרְעַ֥ם הַ֝יָּ֗ם וּמְלֹאֽוֹ׃
12 [a]יַעֲלֹ֣ז שָׂ֭דַי[a] וְכָל־אֲשֶׁר־בּ֑וֹ אָ֥ז יְ֝רַנְּנ֗וּ כָּל[b]־עֲצֵי־יָֽעַר[c]׃
13 לִפְנֵ֤י[a] יְהוָ֨ה׀ כִּ֘י בָּא [b]כִּ֥י בָא֮[b] לִשְׁפֹּ֗ט[c] הָ֫אָ֥רֶץ
[d]יִשְׁפֹּֽט־תֵּבֵ֥ל בְּצֶ֑דֶק וְ֝עַמִּ֗ים בֶּאֱמוּנָתֽוֹ[d]׃
97 1 יְהוָ֣ה מָ֭לָךְ תָּגֵ֣ל הָאָ֑רֶץ יִ֝שְׂמְח֗וּ אִיִּ֥ים רַבִּֽים׃
2 עָנָ֣ן וַ֭עֲרָפֶל סְבִיבָ֑יו צֶ֥דֶק וּ֝מִשְׁפָּ֗ט מְכ֣וֹן כִּסְאֽוֹ׃
3 אֵ֭שׁ לְפָנָ֣יו תֵּלֵ֑ךְ וּתְלַהֵ֖ט סָבִ֣יב צָרָֽיו׃
4 הֵאִ֣ירוּ בְרָקָ֣יו תֵּבֵ֑ל רָאֲתָ֖ה וַתָּחֵ֣ל הָאָֽרֶץ׃
5 הָרִ֗ים כַּדּוֹנַ֗ג נָ֭מַסּוּ °מִלִּפְנֵ֣י יְהוָ֑ה° מִ֝לִּפְנֵ֗י אֲד֣וֹן כָּל־הָאָֽרֶץ׃
6 הִגִּ֣ידוּ הַשָּׁמַ֣יִם צִדְק֑וֹ וְרָא֖וּ כָל־הָעַמִּ֣ים כְּבוֹדֽוֹ׃
7 יֵבֹ֤שׁוּ׀ כָּל־עֹ֬בְדֵי פֶ֗סֶל הַמִּֽתְהַלְלִ֥ים בָּאֱלִילִ֑ים הִשְׁתַּחֲווּ־ל֝֗וֹ כָּל־
[אֱלֹהִֽים׃
8 שָׁמְעָ֬ה וַתִּשְׂמַ֨ח׀ צִיּ֗וֹן וַ֭תָּגֵלְנָה בְּנ֣וֹת יְהוּדָ֑ה לְמַ֖עַן מִשְׁפָּטֶ֣יךָ יְהוָֽה׃
9° כִּֽי־אַתָּ֤ה׀ יְהוָ֗ה עֶלְי֥וֹן עַל־כָּל־הָאָ֑רֶץ מְאֹ֥ד נַ֝עֲלֵ֗יתָ עַל־כָּל־אֱלֹהִֽים׃
10 אֹֽהֲבֵ֥י[a] יְהוָ֗ה שִׂנְא֫וּ[b] רָ֥ע שֹׁ֭מֵר נַפְשׁ֣וֹת חֲסִידָ֑יו מִיַּ֥ד רְ֝שָׁעִ֗ים
11 א֭וֹר זָרֻ֣עַ לַצַּדִּ֑יק וּֽלְיִשְׁרֵי־לֵ֥ב שִׂמְחָֽה׃ [יַצִּילֵֽם׃
12 שִׂמְח֣וּ צַ֭דִּיקִים בַּיהוָ֑ה וְ֝הוֹד֗וּ לְזֵ֣כֶר קָדְשֽׁוֹ׃
98 1 מִזְמ֡וֹר[a]
שִׁ֤ירוּ לַיהוָ֨ה׀ שִׁ֣יר חָ֭דָשׁ כִּֽי־נִפְלָא֣וֹת עָשָׂ֑ה
הוֹשִֽׁיעָה־לּ֥וֹ יְ֝מִינ֗וֹ וּזְר֥וֹעַ[b] קָדְשֽׁוֹ׃
2 הוֹדִ֣יעַ יְ֭הוָה יְשׁוּעָת֑וֹ לְעֵינֵ֥י הַ֝גּוֹיִ֗ם גִּלָּ֥ה צִדְקָתֽוֹ׃
3 זָ֘כַ֤ר חַסְדּ֨וֹ׀ וֶ֥אֱֽמוּנָתוֹ֮ לְבֵ֪ית יִשְׂרָ֫אֵ֥ל
רָא֥וּ כָל־אַפְסֵי־אָ֑רֶץ אֵ֝֗ת יְשׁוּעַ֥ת אֱלֹהֵֽינוּ׃
4 הָרִ֣יעוּ לַ֭יהוָה כָּל־הָאָ֑רֶץ פִּצְח֖וּ וְרַנְּנ֣וּ וְזַמֵּֽרוּ׃
5 זַמְּר֣וּ לַיהוָ֣ה בְּכִנּ֑וֹר בְּ֝כִנּ֗וֹר וְק֣וֹל זִמְרָֽה׃

10 [a-a] >6MSS; 1Ch 16,31 post הארץ 11 ‖ [b] 1Ch וְיֹאמְרוּ ‖ [c] l תִּכֹּן cf 93,1 ‖ [d-d] dl c 1Ch ‖ 12 [a-a] 1Ch 16,32 יַעֲלֹץ הַשָּׂדֶה ‖ [b] >8MSS 1Ch 16,33 ‖ [c] 1MS הַיְעָרִים, 1Ch הַיָּעַר ‖ 13 [a] 1Ch 16,33 מִלִּפְנֵי ‖ [b-b] > mlt MSS 𝔖 1Ch, cf 98,9 ‖ [c] 1Ch + אֶת־ ‖ [d-d] >1Ch ‖ Ps 97, 2 frt dl ‖ 3 frt l לִצְעָדָיו ‖ 4 Var וַתָּחֵל ‖ 5 °-° prb dl ‖ v 9 pl vbb dl ‖ 10 [a] prb l אֹהֵב ‖ [b] l c nonn MSS 𝔖 שֹׂנְאֵי ‖ 11 l c 1MS 𝔊 Hie 𝔖𝔗 זָרַח et frt עַל pro לַ ‖ Ps 98, 1 [a] 𝔊 + τῷ Δαυειδ ‖ [b] prps עֻזּוֹ זְרוֹעַ ‖ 2 frt dl ‖ 3 𝔊 + לְיַעֲקֹב ‖ 5 >9MSS 𝔖.

6 בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ לִפְנֵי ׀ הַמֶּלֶךְ יְהוָה׃
7 יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃
8 נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ־כָף יַחַד הָרִים יְרַנֵּנוּ׃
9 [a]לִפְנֵי־יְהוָה[a] כִּי בָא[b] לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ
יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בְּמֵישָׁרִים׃
**99** 1 [a]יְהוָה מָלָךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט[b] הָאָרֶץ׃
2 יְהוָה בְּצִיּוֹן גָּדוֹל וְרָם הוּא עַל־כָּל־הָעַמִּים׃ 3 יוֹדוּ שִׁמְךָ גָּדוֹל
קָדוֹשׁ הוּא׃ [וְנוֹרָא
4 וְעֹז[a] מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אָהֵב אַתָּה כּוֹנַנְתָּ מֵישָׁרִים
מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּיַעֲקֹב[b] ׀ אַתָּה עָשִׂיתָ׃
5 רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו
קָדוֹשׁ הוּא׃
6 מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן ׀ בְּכֹהֲנָיו וּשְׁמוּאֵל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ
קֹרְאִים אֶל־יְהוָה וְהוּא יַעֲנֵם׃
7 בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם שָׁמְרוּ עֵדֹתָיו וְחֹק נָתַן־לָמוֹ׃
8 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אַתָּה עֲנִיתָם
אֵל נֹשֵׂא הָיִיתָ לָהֶם וְנֹקֵם עַל־עֲלִילוֹתָם׃
9 רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ
כִּי־קָדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃
**100** 1 מִזְמוֹר לְתוֹדָה
הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ׃ 2 עִבְדוּ אֶת־יְהוָה בְּשִׂמְחָה בֹּאוּ לְפָנָיו
[בִּרְנָנָה׃
3 דְּעוּ כִּי־יְהוָה הוּא אֱלֹהִים הוּא עָשָׂנוּ וְלֹא אֲנַחְנוּ עַמּוֹ וְצֹאן מַרְעִיתוֹ׃
4 בֹּאוּ שְׁעָרָיו ׀ בְּתוֹדָה חֲצֵרֹתָיו בִּתְהִלָּה הוֹדוּ לוֹ בָּרְכוּ שְׁמוֹ׃
5 כִּי־טוֹב יְהוָה לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְעַד־דֹּר וָדֹר אֱמוּנָתוֹ׃
**101** 1 לְדָוִד מִזְמוֹר
חֶסֶד־וּמִשְׁפָּט אָשִׁירָה[a] לְךָ יְהוָה[b] אֲזַמֵּרָה׃
2 אַשְׂכִּילָה[a] ׀ בְּדֶרֶךְ תָּמִים [b]מָתַי תָּבוֹא[b] אֵלָי

6 frt dl ‖ 9 [a-a] >𝔊[B] ‖ [b] 𝔊[A al] + כִּי בָא cf 96,13 ‖ Ps 99, 1 [a] mtr incrt ‖ [b] prps תָּמוֹג al תָּמוֹט ‖ 2 3MSS אֱלֹהִים ‖ 4 [a] frt crrp (? conjg c 3 [וְעֹז]) ‖ [b] trsp ? post מֵישָׁרִים ‖ 5 3MSS 𝔊[א al] praem כִּי ‖ 8 prb l וְנֹקֶם (a נקה) vel וְנִחָם ‖ Ps 100, 3 K𝔊Σ𝔖 וְלֹא; l c Q compl MSS 'A Hie 𝔗 וְלוֹ ‖ Ps 101, 1 [a] prps אֶשְׁמְרָה (dl אזמרה) ‖ [b] prps אֲדֹנָי ‖ 2 [a] pc MSS 𝔗 אַשְׂכִּילְךָ ‖ [b-b] frt crrp.

אֶתְהַלֵּךְ בְּתָם־לְבָבִי בְּקֶרֶב בֵּיתִי׃
3 לֹא־אָשִׁית ׀ לְנֶגֶד עֵינַי דְּבַר־בְּלִיָּעַל
עֲשֹׂה[a]־סֵטִים[b] שָׂנֵאתִי לֹא יִדְבַּק בִּי׃
4 לֵבָב עִקֵּשׁ יָסוּר מִמֶּנִּי רָע לֹא אֵדָע׃
5 מְלָושְׁנִי[a] בַסֵּתֶר ׀ רֵעֵהוּ אוֹתוֹ אַצְמִית
גְּבַהּ־עֵינַיִם וּרְחַב לֵבָב [b]אֹתוֹ לֹא אוּכָל[b]׃
6 עֵינַי ׀ בְּנֶאֶמְנֵי־אֶרֶץ לָשֶׁבֶת עִמָּדִי
הֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ תָּמִים הוּא יְשָׁרְתֵנִי׃
7 לֹא־יֵשֵׁב ׀ בְּקֶרֶב בֵּיתִי עֹשֵׂה רְמִיָּה
דֹּבֵר שְׁקָרִים לֹא־יִכּוֹן לְנֶגֶד עֵינָי׃
8 לַבְּקָרִים אַצְמִית כָּל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ
לְהַכְרִית מֵעִיר־יְהוָה כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃

**102** 1 תְּפִלָּה לְעָנִי כִי־יַעֲטֹף וְלִפְנֵי יְהוָה יִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ׃
2 יְהוָה שִׁמְעָה תְפִלָּתִי וְשַׁוְעָתִי אֵלֶיךָ תָבוֹא׃
3 אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ ׀ מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר לִי
הַטֵּה־אֵלַי אָזְנֶךָ בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי׃
4 כִּי־כָלוּ בְעָשָׁן יָמָי וְעַצְמוֹתַי כְּמוֹקֵד נִחָרוּ׃
5 הוּכָּה־כָעֵשֶׂב וַיִּבַשׁ° לִבִּי כִּי שָׁכַחְתִּי מֵאֲכֹל לַחְמִי׃
6 °מִקּוֹל אַנְחָתִי דָּבְקָה עַצְמִי לִבְשָׂרִי׃
7 דָּמִיתִי לִקְאַת מִדְבָּר הָיִיתִי כְּכוֹס חֳרָבוֹת׃
8 שָׁקַדְתִּי וָאֶהְיֶה[a] כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד[b] עַל־גָּג׃
9 כָּל־הַיּוֹם חֵרְפוּנִי אוֹיְבָי מְהוֹלָלַי בִּי נִשְׁבָּעוּ׃
10 כִּי־אֵפֶר כַּלֶּחֶם[a] אָכָלְתִּי וְשִׁקֻּוַי[b] בִּבְכִי מָסָכְתִּי׃
11 מִפְּנֵי־זַעַמְךָ וְקִצְפֶּךָ כִּי נְשָׂאתַנִי וַתַּשְׁלִיכֵנִי׃
12 יָמַי כְּצֵל נָטוּי וַאֲנִי כָּעֵשֶׂב אִיבָשׁ׃
13 וְאַתָּה יְהוָה[a] לְעוֹלָם תֵּשֵׁב וְזִכְרְךָ[b] לְדֹר וָדֹר׃
14 אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי־עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי־בָא מוֹעֵד׃

3 [a] Vrs עֹשֵׂה ‖ [b] Var שֵׁטִים ‖ 4 frt l לֵב ‖ 5 [a] K מְלוֹשְׁנִי, Q מְלָשְׁנִי, Or[Ka] מְלוֹשְׁנִי, l K ‖ [b-b] 𝔊𝔖 אִתּוֹ לֹא אֹכֵל; prps א׳ ל׳ אָכִיל ‖ Ps 102, 4 pl MSS 𝔊 Hie 𝔗 כְּעָ׳ ‖ 5 °-° frt vb dl (vel trsp? 5b et 6b) ‖ 6 prb vb exc (כִּי?) ‖ 7 5MSS כְּבוֹס (Hie *bos*) ‖ 8 [a] 𝔖 + בּוֹדֵד; prps וָאֶהֱמֶיָה ‖ [b] 7MSS 𝔖 נוֹדֵד ‖ 9 Or[Ka] מְהוֹלָלַי 𝔊𝔖 מְהַלְלַי; l frt מְהוֹלְלַי ‖ 10 [a] nonn MSS בַּל׳ ‖ [b] prb l וְשִׁקּוּיַי ‖ 12 prb l c 𝔊 Hie 𝔖 נָטָיו ‖ 13 [a] frt dl ‖ [b] nonn MSS (וְ)כִסְאֲךָ cf Thr 5,19 ‖ 14 Or[Ka] לְחוֹנְנָהּ.

15 כִּֽי־רָצ֣וּ עֲ֭בָדֶיךָ אֶת־אֲבָנֶ֑יהָ וְאֶת־עֲפָרָ֥הּ יְחֹנֵֽנוּ׃
16 וְיִֽירְא֣וּ ג֭וֹיִם אֶת־שֵׁ֣ם יְהוָ֑ה וְֽכָל־מַלְכֵ֥י הָ֝אָ֗רֶץ אֶת־כְּבוֹדֶֽךָ׃
17 כִּֽי־בָנָ֣ה יְהוָ֣ה צִיּ֑וֹן נִ֝רְאָ֗ה בִּכְבוֹדֽוֹ׃
18 פָּ֭נָה אֶל־תְּפִלַּ֣ת הָעַרְעָ֑ר וְלֹֽא־בָ֝זָ֗ה אֶת־תְּפִלָּתָֽם׃
19 תִּכָּ֣תֶב זֹ֭את לְד֣וֹר אַחֲר֑וֹן וְעַ֥ם נִ֝בְרָ֗א יְהַלֶּל־יָֽהּ׃
20 כִּֽי־הִ֭שְׁקִיף מִמְּר֣וֹם קָדְשׁ֑וֹ יְהוָ֗ה מִשָּׁמַ֤יִם׀ אֶל־אֶ֬רֶץ הִבִּֽיט׃
21 לִ֭שְׁמֹעַ אֶנְקַ֣ת אָסִ֑יר לְ֝פַתֵּ֗חַ בְּנֵ֣י תְמוּתָֽה׃
22 לְסַפֵּ֣ר בְּ֭צִיּוֹן שֵׁ֣ם יְהוָ֑ה וּ֝תְהִלָּת֗וֹ בִּירוּשָׁלִָֽם׃
23 בְּהִקָּבֵ֣ץ עַמִּ֣ים יַחְדָּ֑ו וּ֝מַמְלָכ֗וֹת לַעֲבֹ֥ד אֶת־יְהוָֽה׃
24 עִנָּ֣ה בַדֶּ֣רֶךְ כֹּחִ֑ו[a] [b]קִצַּ֥ר יָמָֽי׃ 25 אֹמַ֗ר אֵלִ֗י[b]
אַל־תַּ֭עֲלֵנִי בַּחֲצִ֣י יָמָ֑י בְּד֖וֹר דּוֹרִ֣ים שְׁנוֹתֶֽיךָ׃
26 לְ֭פָנִים הָאָ֣רֶץ יָסַ֑דְתָּ וּֽמַעֲשֵׂ֖ה יָדֶ֣יךָ שָׁמָֽיִם׃
27 הֵ֤מָּה׀ יֹאבֵ֗דוּ וְאַתָּ֪ה תַ֫עֲמֹ֥ד וְ֭כֻלָּם כַּבֶּ֣גֶד יִבְל֑וּ
כַּלְּב֖וּשׁ תַּחֲלִיפֵ֣ם וְֽיַחֲלֹֽפוּ׃ 28 וְאַתָּה־ה֑וּא וּ֝שְׁנוֹתֶ֗יךָ לֹ֣א יִתָּֽמּוּ׃
29 [c]בְּנֵֽי־עֲבָדֶ֥יךָ יִשְׁכּ֑וֹנוּ וְ֝זַרְעָ֗ם לְפָנֶ֥יךָ יִכּֽוֹן׃

**103** 1 לְדָוִ֨ד׀
בָּרְכִ֣י נַ֭פְשִׁי אֶת־יְהוָ֑ה וְכָל־קְ֝רָבַ֗י אֶת־שֵׁ֥ם קָדְשֽׁוֹ׃
2 בָּרְכִ֣י נַ֭פְשִׁי אֶת־יְהוָ֑ה וְאַל־תִּ֝שְׁכְּחִ֗י כָּל־גְּמוּלָֽיו׃
3 הַסֹּלֵ֥חַ לְכָל־עֲוֺנֵ֑כִי הָ֝רֹפֵ֗א לְכָל־תַּחֲלֻאָֽיְכִי׃
4 הַגּוֹאֵ֣ל מִשַּׁ֣חַת חַיָּ֑יְכִי הַֽ֝מְעַטְּרֵ֗כִי חֶ֣סֶד וְרַחֲמִֽים׃
5 הַמַּשְׂבִּ֣יעַ בַּטּ֣וֹב עֶדְיֵ֑ךְ תִּתְחַדֵּ֖שׁ כַּנֶּ֣שֶׁר נְעוּרָֽיְכִי׃
6 עֹשֵׂ֣ה צְדָק֣וֹת יְהוָ֑ה וּ֝מִשְׁפָּטִ֗ים לְכָל־עֲשׁוּקִֽים׃
7 יוֹדִ֣יעַ דְּרָכָ֣יו לְמֹשֶׁ֑ה לִבְנֵ֥י יִ֝שְׂרָאֵ֗ל עֲלִילוֹתָֽיו׃
8 רַח֣וּם וְחַנּ֣וּן יְהוָ֑ה אֶ֖רֶךְ אַפַּ֣יִם וְרַב־חָֽסֶד׃
9 לֹֽא־לָנֶ֥צַח יָרִ֑יב וְלֹ֖א לְעוֹלָ֣ם יִטּֽוֹר׃
10 לֹ֣א כַ֭חֲטָאֵינוּ עָ֣שָׂה לָ֑נוּ וְלֹ֥א כַ֝עֲוֺנֹתֵ֗ינוּ גָּמַ֥ל עָלֵֽינוּ׃
11 כִּ֤י כִגְבֹ֣הַּ שָׁ֭מַיִם עַל־הָאָ֑רֶץ גָּבַ֥ר חַ֝סְדּ֗וֹ עַל־יְרֵאָֽיו׃
12 כִּרְחֹ֣ק מִ֭זְרָח מִמַּעֲרָ֑ב הִֽרְחִ֥יק מִ֝מֶּ֗נּוּ אֶת־פְּשָׁעֵֽינוּ׃
13 כְּרַחֵ֣ם אָ֭ב עַל־בָּנִ֑ים רִחַ֥ם יְ֝הוָ֗ה עַל־יְרֵאָֽיו׃

16 cf Jes 59,19[a] ‖ 17 frt vb exc ‖ 20 frt post הִשְׁקִיף trsp ‖ 24 [a] K𝔊 כֹּחוֹ, Q mlt MSS Σ Hie 𝔖𝔗 כֹּחִי, l Q ‖ [b-b] crrp, prb trsp ׃; 𝔊𝔖 קְצַר יְמֵי אֱמֹר אֵלַי (𝔖[MSS] אמרו) ‖ 28 Var יִתָּמוּ׃ ‖ 29 ? ante 22 trsp ‖ Ps 103, 3 nonn MSS 𝔊𝔖 עֲוֺנַיְכִי ‖ 5 prps עֶדְכִי ‖ 11 𝔊 גָּבַר, frt l גָּבַהּ ‖ 12 Or[Ka] מִמֶּנּוּ.

14כִּי־ה֭וּא יָדַ֣ע יִצְרֵ֑נוּ זָ֝כ֗וּר כִּי־עָפָ֥ר אֲנָֽחְנוּ׃
15אֱנ֗וֹשׁ כֶּחָצִ֣יר יָמָ֑יו כְּצִ֥יץ הַ֝שָּׂדֶ֗ה כֵּ֣ן יָצִֽיץ׃
16כִּ֤י ר֣וּחַ עָֽבְרָה־בּ֣וֹ וְאֵינֶ֑נּוּ וְלֹא־יַכִּירֶ֖נּוּ ע֣וֹד מְקוֹמֽוֹ׃
17וְחֶ֤סֶד יְהוָ֨ה׀ °מֵעוֹלָ֣ם וְעַד־ע֭וֹלָם° עַל־יְרֵאָ֑יו וְ֝צִדְקָת֗וֹ לִבְנֵ֥י בָנִֽים׃
18°לְשֹׁמְרֵ֥י בְרִית֑וֹ וּלְזֹכְרֵ֥י פִ֝קֻּדָ֗יו לַעֲשׂוֹתָֽם׃
19°יְֽהוָ֗ה בַּ֭שָּׁמַיִם הֵכִ֣ין כִּסְא֑וֹ וּ֝מַלְכוּת֗וֹ בַּכֹּ֥ל מָשָֽׁלָה׃
20בָּרֲכ֣וּ יְהוָ֡ה [a]מַלְאָ֗כָיו גִּבֹּ֣רֵי כֹ֭חַ עֹשֵׂ֣י דְבָר֑וֹ [b]לִ֝שְׁמֹ֗עַ בְּק֣וֹל דְּבָרֽוֹ[b]׃
21בָּרֲכ֣וּ יְ֭הוָה כָּל־צְבָאָ֑יו מְ֝שָׁרְתָ֗יו עֹשֵׂ֥י רְצוֹנֽוֹ׃
22בָּרֲכ֣וּ יְהוָ֨ה׀ כָּל־מַעֲשָׂ֗יו בְּכָל־מְקֹמ֥וֹת מֶמְשַׁלְתּ֑וֹ
בָּרֲכִ֥י נַ֝פְשִׁ֗י אֶת־יְהוָֽה׃
**104** 1בָּרֲכִ֥י נַפְשִׁ֗י אֶת־יְה֫וָ֥ה
יְהוָ֣ה אֱ֭לֹהַי גָּדַ֣לְתָּ מְּאֹ֑ד ה֖וֹד וְהָדָ֣ר לָבָֽשְׁתָּ׃ 2עֹֽטֶה־א֭וֹר כַּשַּׂלְמָ֑ה
נוֹטֶ֥ה שָׁ֝מַ֗יִם כַּיְרִיעָֽה׃ 3הַֽמְקָרֶ֥ה בַמַּ֗יִם עֲֽלִיּ֫וֹתָ֥יו
הַשָּׂם־עָבִ֥ים רְכוּב֑וֹ הַ֝מְהַלֵּ֗ךְ עַל־כַּנְפֵי־רֽוּחַ׃
4עֹשֶׂ֣ה מַלְאָכָ֣יו רוּח֑וֹת מְ֝שָׁרְתָ֗יו אֵ֣שׁ לֹהֵֽט׃
5יָֽסַד־אֶ֭רֶץ עַל־מְכוֹנֶ֑יהָ בַּל־תִּ֝מּ֗וֹט עוֹלָ֥ם וָעֶֽד׃
6תְּ֭הוֹם כַּלְּב֣וּשׁ כִּסִּית֑וֹ עַל־הָ֝רִ֗ים יַֽעַמְדוּ־מָֽיִם׃
7מִן־גַּעֲרָתְךָ֥ יְנוּס֑וּן מִן־ק֥וֹל רַ֝עַמְךָ֗ יֵחָפֵזֽוּן׃
8°יַעֲל֣וּ הָ֭רִים יֵרְד֣וּ בְקָע֑וֹת° אֶל־מְ֝ק֗וֹם זֶ֤ה׀ יָסַ֬דְתָּ לָהֶֽם׃
9גְּבוּל־שַׂ֭מְתָּ בַּל־יַעֲבֹר֑וּן בַּל־יְ֝שׁוּב֗וּן לְכַסּ֥וֹת הָאָֽרֶץ׃
10הַֽמְשַׁלֵּ֣חַ מַ֭עְיָנִים בַּנְּחָלִ֑ים[a] בֵּ֥ין הָ֝רִ֗ים יְהַלֵּכֽוּן[b]׃
11יַ֭שְׁקוּ כָּל־חַיְת֣וֹ שָׂדָ֑י יִשְׁבְּר֖וּ פְרָאִ֣ים צְמָאָֽם׃
12°עֲ֭לֵיהֶם עוֹף־הַשָּׁמַ֣יִם יִשְׁכּ֑וֹן מִבֵּ֥ין עֳ֝פָאיִ֗ם[a] יִתְּנוּ־קֽוֹל׃
13מַשְׁקֶ֣ה הָ֭רִים מֵעֲלִיּוֹתָ֑יו °מִפְּרִ֥י מַ֝עֲשֶׂ֗יךָ° תִּשְׂבַּ֥ע הָאָֽרֶץ׃
14מַצְמִ֤יחַ׀ חָצִ֨יר׀ לַבְּהֵמָ֗ה וְ֭עֵשֶׂב לַעֲבֹדַ֣ת[a] הָאָדָ֑ם
לְה֥וֹצִיא לֶ֝֗חֶם מִן־הָאָֽרֶץ[b]׃ 15וְיַ֤יִן׀ יְשַׂמַּ֬ח לְֽבַב־אֱנ֗וֹשׁ
לְהַצְהִ֣יל פָּנִ֣ים מִשָּׁ֑מֶן וְ֝לֶ֗חֶם לְֽבַב־אֱנ֥וֹשׁ יִסְעָֽד׃
16יִ֭שְׂבְּעוּ עֲצֵ֣י יְהוָ֑ה אַֽרְזֵ֥י לְ֝בָנ֗וֹן אֲשֶׁ֣ר נָטָֽע׃

17 °–° frt l עַד־עוֹלָם ‖ 18 frt vb exc ‖ 19 ? dl ‖ 20 [a] 4MSS 𝔊 + כָּל־ ‖ [b-b] prb dl c 𝔖 ‖ Ps 104, 2 frt l הַנּוֹטֶה ‖ 4 prps וְלַהַט ‖ 5 Hie 𝔗 יִסַּד ‖ 6 𝔊 כְּסוּתוֹ; frt l כִּסִּתָה ‖ 8 °–° frt add ‖ 10 [a] frt l בְּנ׳ ‖ [b] 𝔊 + מָיִם ‖ 11 1MS 𝔖 צְמֵאִים ‖ v 12 trsp ? post 16 ‖ [a] K עֳפָאִים vel עֲפָאִים, Q עֳפָיִם ‖ 13 °–° prb crrp, l ? מִנְּשִׂאֶיךָ cf 135,7 ‖ 14 [a] prps לַעֲבֹדַת ‖ [b] trsp : ad האדם ‖ 16 𝔊 ? שָׂדָי (pro שַׁדַּי).

17 אֲשֶׁר־[a] שָׁם צִפֳּרִים יְקַנֵּנוּ חֲסִידָה בְּרוֹשִׁים[b] בֵּיתָהּ׃
18 הָרִים הַגְּבֹהִים לַיְּעֵלִים סְלָעִים מַחְסֶה לַשְׁפַנִּים׃
19 עָשָׂה יָרֵחַ לְמוֹעֲדִים שֶׁמֶשׁ יָדַע מְבוֹאוֹ׃
20 תָּשֶׁת־חֹשֶׁךְ וִיהִי לָיְלָה בּוֹ־תִרְמֹשׂ כָּל־חַיְתוֹ־יָעַר׃
21 הַכְּפִירִים שֹׁאֲגִים לַטָּרֶף וּלְבַקֵּשׁ מֵאֵל אָכְלָם׃
22 תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֵאָסֵפוּן וְאֶל־מְעוֹנֹתָם יִרְבָּצוּן׃
23 יֵצֵא אָדָם לְפָעֳלוֹ וְלַעֲבֹדָתוֹ עֲדֵי־עָרֶב׃ [קִנְיָנֶךָ׃
24 מָה־רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ ׀ יְהוָה כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ
25 זֶה ׀ הַיָּם גָּדוֹל וּרְחַב יָדָיִם שָׁם־רֶמֶשׂ וְאֵין מִסְפָּר חַיּוֹת
[קְטַנּוֹת עִם־גְּדֹלוֹת׃
26 שָׁם אֳנִיּוֹת יְהַלֵּכוּן לִוְיָתָן זֶה־יָצַרְתָּ לְשַׂחֶק־בּוֹ׃
27 כֻּלָּם אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּן לָתֵת אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃
28 תִּתֵּן לָהֶם יִלְקֹטוּן תִּפְתַּח יָדְךָ יִשְׂבְּעוּן טוֹב׃
29 תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ יִבָּהֵלוּן תֹּסֵף רוּחָם יִגְוָעוּן וְאֶל־עֲפָרָם יְשׁוּבוּן׃
30 תְּשַׁלַּח רוּחֲךָ יִבָּרֵאוּן וּתְחַדֵּשׁ פְּנֵי אֲדָמָה׃
31 יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו׃
32 הַמַּבִּיט לָאָרֶץ וַתִּרְעָד יִגַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ׃
33 אָשִׁירָה לַיהוָה בְּחַיָּי אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי׃
34 יֶעֱרַב עָלָיו שִׂיחִי אָנֹכִי אֶשְׂמַח בַּיהוָה׃
35 יִתַּמּוּ חַטָּאִים ׀ מִן־הָאָרֶץ וּרְשָׁעִים ׀ עוֹד[a] אֵינָם
בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה הַלְלוּ־יָהּ[b]׃

**105** 1 הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִּשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו׃
2 שִׁירוּ־לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאוֹתָיו׃
3 הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב ׀ מְבַקְשֵׁי יְהוָה׃
4 דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעֻזּוֹ בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד׃
5 זִכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר־עָשָׂה מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיו׃
6 זֶרַע אַבְרָהָם[a] עַבְדּוֹ[b] בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו[c]׃
7 הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו׃

17 [a] >𝔊'A Hie 𝔖 ‖ [b] frt l בְּרֹאשָׁם cf 𝔊 ἡγεῖται αὐτῶν ‖ 19 'AΣ יֵדַע ‖ 24 mlt MSS קִנְיָנֶיךָ ‖ 35 [a] 𝔊 ὥστε = עַד ‖ [b] mlt MSS Edd הַלְלוּיָהּ; >1MS 𝔖; 𝔊 ante 105,1 ‖ Ps 105, 4 𝔊𝔖 וְעֻזּוּ, l 𝔐 ‖ 5 1Ch 16,12 פִּיהוּ ‖ 6 [a] nonn MSS 1Ch 16,13 יִשְׂרָאֵל ‖ [b] 𝔊 עֲבָדָו ‖ [c] l c 2MSS בְּחִירוֹ (vel עֲבָדָו).

8 זָכַ֣ר לְעוֹלָ֣ם בְּרִית֑וֹ דָּבָ֥ר צִ֝וָּ֗ה לְאֶ֣לֶף דּֽוֹר׃
9 אֲשֶׁ֣ר כָּ֭רַת אֶת־אַבְרָהָ֑ם וּשְׁבוּעָת֥וֹ לְיִשְׂחָֽק׃
10 וַיַּעֲמִידֶ֣הָ לְיַעֲקֹ֣ב לְחֹ֑ק לְ֝יִשְׂרָאֵ֗ל בְּרִ֣ית עוֹלָֽם׃
11 לֵאמֹ֗ר לְךָ֗ אֶתֵּ֥ן אֶת־אֶֽרֶץ־כְּנָ֑עַן חֶ֝֗בֶל נַחֲלַתְכֶֽם׃
12 בִּֽהְיוֹתָ֗ם מְתֵ֣י מִסְפָּ֑ר כִּ֝מְעַ֗ט וְגָרִ֥ים בָּֽהּ׃
13 וַֽ֭יִּתְהַלְּכוּ מִגּ֣וֹי אֶל־גּ֑וֹי מִ֝מַּמְלָכָ֗ה אֶל־עַ֥ם אַחֵֽר׃
14 לֹֽא־הִנִּ֣יחַ אָדָ֣ם לְעָשְׁקָ֑ם וַיּ֖וֹכַח עֲלֵיהֶ֣ם מְלָכִֽים׃
15 אַל־תִּגְּע֥וּ בִמְשִׁיחָ֑י וְ֝לִנְבִיאַ֗י אַל־תָּרֵֽעוּ׃
16 וַיִּקְרָ֣א רָ֭עָב עַל־הָאָ֑רֶץ כָּֽל־מַטֵּה־לֶ֥חֶם שָׁבָֽר׃
17 שָׁלַ֣ח לִפְנֵיהֶ֣ם אִ֑ישׁ לְ֝עֶ֗בֶד נִמְכַּ֥ר יוֹסֵֽף׃
18 עִנּ֣וּ בַכֶּ֣בֶל רַגְלָ֑יו[a] בַּ֝רְזֶ֗ל[b] בָּ֣אָה נַפְשֽׁוֹ[c]׃
19 עַד־עֵ֥ת בֹּֽא־דְבָר֑וֹ אִמְרַ֖ת יְהוָ֣ה צְרָפָֽתְהוּ׃
20 שָׁ֣לַח מֶ֭לֶךְ וַיַּתִּירֵ֑הוּ מֹשֵׁ֥ל עַ֝מִּ֗ים וַֽיְפַתְּחֵֽהוּ׃
21 שָׂמ֣וֹ אָד֣וֹן לְבֵית֑וֹ וּ֝מֹשֵׁ֗ל בְּכָל־קִנְיָנֽוֹ׃
22 לֶאְסֹ֣ר[a] שָׂרָ֣יו בְּנַפְשׁ֑וֹ[b] וּזְקֵנָ֥יו יְחַכֵּֽם[c]׃
23 וַיָּבֹ֣א יִשְׂרָאֵ֣ל מִצְרָ֑יִם וְ֝יַעֲקֹ֗ב גָּ֣ר בְּאֶֽרֶץ־חָֽם׃
24 וַיֶּ֣פֶר אֶת־עַמּ֣וֹ מְאֹ֑ד וַ֝יַּעֲצִמֵ֗הוּ מִצָּרָֽיו׃
25 הָפַ֣ךְ לִ֭בָּם לִשְׂנֹ֣א עַמּ֑וֹ לְ֝הִתְנַכֵּ֗ל בַּעֲבָדָֽיו׃
26 שָׁ֭לַח מֹשֶׁ֣ה עַבְדּ֑וֹ אַ֝הֲרֹ֗ן אֲשֶׁ֣ר בָּֽחַר־בּֽוֹ׃
27 שָֽׂמוּ[a]־[b]בָ֭ם דִּבְרֵ֣י[b] אֹתוֹתָ֑יו וּ֝מֹפְתִ֗ים בְּאֶ֣רֶץ חָֽם׃
28 שָׁ֣לַח חֹ֭שֶׁךְ וַיַּחְשִׁ֑ךְ [a]וְלֹֽא־מָ֝ר֗וּ[a] אֶת־דְּבָרֽיו[b]׃
29 הָפַ֣ךְ אֶת־מֵימֵיהֶ֣ם לְדָ֑ם וַ֝יָּ֗מֶת אֶת־דְּגָתָֽם׃
30 שָׁרַ֣ץ אַרְצָ֣ם צְפַרְדְּעִ֑ים בְּ֝חַדְרֵ֗י מַלְכֵיהֶֽם׃
31 אָ֭מַר וַיָּבֹ֣א עָרֹ֑ב כִּ֝נִּ֗ים בְּכָל־גְּבוּלָֽם׃
32 נָתַ֣ן גִּשְׁמֵיהֶ֣ם בָּרָ֑ד אֵ֖שׁ לֶהָב֣וֹת בְּאַרְצָֽם׃
33 וַיַּ֣ךְ גַּ֭פְנָם וּתְאֵנָתָ֑ם וַ֝יְשַׁבֵּ֗ר עֵ֣ץ גְּבוּלָֽם׃
34 אָ֭מַר וַיָּבֹ֣א אַרְבֶּ֑ה וְ֝יֶ֗לֶק וְאֵ֣ין מִסְפָּֽר׃

8 8MSS 1Ch 16,15 זִכְרוּ, l 𝔐 ‖ 9 1Ch 16,16 לְיִצְחָק ‖ 12 pl MSS𝔖𝔗 1Ch 16,19 בִּהְיוֹתְכֶם ‖ 14 nonn MSS 1Ch 16,21 לְאִישׁ, al אִישׁ ‖ 15 nonn MSS 1Ch 16,22 וּבִנְ׳ ‖ 18 [a] K Vrs רַגְלָיו, Q רַגְלוֹ (l ? נַפְ׳) ‖ [b] prb l בַּבַּ׳ ‖ [c] l ? רַגְ׳ ‖ 22 [a] l c 𝔊 Hie 𝔖 לְיַסֵּר ‖ [b] l c Vrs כְּנ׳ ‖ [c] frt vb exc ‖ 25 $𝔊^{A}$ al לִבּוֹ ‖ 26 $𝔊^{A}$ al Hie לוֹ ‖ 27 [a] l c Vrs שָׂם ‖ [b-b] prps בְּמִצְרַיִם prb recte ‖ 28 [a-a] 𝔊𝔖 > לֹא; prps וַיְמָרוּ al וְלֹא שָׁמְרוּ ‖ [b] K דְּבָרָיו, Q𝔖𝔗 דְּבָרוֹ ‖ 30 prps (? חָם) מֶלֶךְ הַם, al praem וַיַּעֲלוּ.

35 וַיֹּאכַל כָּל־עֵשֶׂב בְּאַרְצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אַדְמָתָם׃
36 וַיַּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּאַרְצָם רֵאשִׁית לְכָל־אוֹנָם׃
37 וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וְאֵין בִּשְׁבָטָיו כּוֹשֵׁל׃
38 שָׂמַח מִצְרַיִם בְּצֵאתָם כִּי־נָפַל פַּחְדָּם עֲלֵיהֶם׃
39 פָּרַשׂ עָנָן לְמָסָךְ וְאֵשׁ לְהָאִיר לָיְלָה׃
40 שָׁאַל[a] וַיָּבֵא[b] שְׂלָו[c] וְלֶחֶם שָׁמַיִם[d] יַשְׂבִּיעֵם׃
41 פָּתַח צוּר וַיָּזוּבוּ מָיִם הָלְכוּ בַּצִּיּוֹת נָהָר׃
42 כִּי־זָכַר אֶת־דְּבַר קָדְשׁוֹ אֶת־אַבְרָהָם עַבְדּוֹ׃
43 וַיּוֹצִא עַמּוֹ בְשָׂשׂוֹן בְּרִנָּה אֶת־בְּחִירָיו׃
44 וַיִּתֵּן[a] לָהֶם[a] אַרְצוֹת גּוֹיִם וַעֲמַל לְאֻמִּים יִירָשׁוּ׃
45 בַּעֲבוּר׀ יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְצֹרוּ
הַלְלוּ־יָהּ׃

106 1 הַלְלוּ יָהּ׀
הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
2 מִי יְמַלֵּל גְּבוּרוֹת יְהוָה יַשְׁמִיעַ כָּל־תְּהִלָּתוֹ׃
3 אַשְׁרֵי שֹׁמְרֵי מִשְׁפָּט עֹשֵׂה צְדָקָה בְכָל־עֵת׃
4 זָכְרֵנִי[a] יְהוָה[b] בִּרְצוֹן עַמֶּךָ פָּקְדֵנִי[c] בִּישׁוּעָתֶךָ׃ [נַחֲלָתֶךָ׃
5 לִרְאוֹת׀ בְּטוֹבַת בְּחִירֶיךָ לִשְׂמֹחַ בְּשִׂמְחַת גּוֹיֶךָ לְהִתְהַלֵּל עִם־
6 חָטָאנוּ עִם־אֲבוֹתֵינוּ הֶעֱוִינוּ הִרְשָׁעְנוּ׃
7 אֲבוֹתֵינוּ בְמִצְרַיִם[a]׀ לֹא־הִשְׂכִּילוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ
לֹא זָכְרוּ אֶת־רֹב חֲסָדֶיךָ וַיַּמְרוּ [b]עַל־יָם בְּיַם[b]־סוּף׃
8 וַיּוֹשִׁיעֵם לְמַעַן שְׁמוֹ לְהוֹדִיעַ אֶת־גְּבוּרָתוֹ׃
9 וַיִּגְעַר בְּיַם־סוּף וַיֶּחֱרָב וַיּוֹלִיכֵם בַּתְּהֹמוֹת כַּמִּדְבָּר׃
10 וַיּוֹשִׁיעֵם מִיַּד שׂוֹנֵא וַיִּגְאָלֵם מִיַּד אוֹיֵב׃
11 וַיְכַסּוּ־מַיִם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר׃
12 וַיַּאֲמִינוּ בִדְבָרָיו יָשִׁירוּ תְּהִלָּתוֹ׃
13 מִהֲרוּ שָׁכְחוּ מַעֲשָׂיו לֹא־חִכּוּ לַעֲצָתוֹ׃

35 prps וַיְכַל ‖ 36 pl MSS (𝔖) בְּמִצְרָיִם ‖ 40 [a] l c Vrs שָׁאֲלוּ ‖ [b] 7MSS 𝔊 ‖ וַיָּבֵא ‖ [c] Q שְׂלָיו, prb l שלוי ‖ [d] 2MS' מש' ‖ 43 𝔖 בַּחוּרָיו ‖ 44 [a-a] frt l וַיִּתְּנֵם ‖ 45 >𝔊𝔖 ‖ Ps 106, 1 >8MSS 𝔖 ‖ 2 𝔊 Hie 𝔖 תְּהִלֹּתָיו ‖ 3 l c nonn MSS Vrs עֹשֵׂי ‖ 4 [a] 2MSS 𝔊'ΑΣΘΕ' זָכְרֵנוּ ‖ [b] frt dl ‖ [c] 2MSS 𝔊 פָּקְדֵנוּ ‖ 6 pl MSS 𝔖 praem וְ ‖ 7 [a] prb vb exc ‖ [b-b] 𝔊 עֹלִים בּ', l frt עֶלְיוֹן עַל־יַם ‖ 13 l c 𝔖 וְלֹא.

14 וַיִּתְאַוּוּ תַאֲוָה בַּמִּדְבָּר וַיְנַסּוּ־אֵל בִּישִׁימוֹן׃
15 וַיִּתֵּן לָהֶם שֶׁאֱלָתָם וַיְשַׁלַּח רָזוֹן בְּנַפְשָׁם׃
16 וַיְקַנְאוּ לְמֹשֶׁה בַּמַּחֲנֶה לְאַהֲרֹן קְדוֹשׁ יְהוָה׃
17 תִּפְתַּח־אֶרֶץ וַתִּבְלַע דָּתָן וַתְּכַס עַל־עֲדַת אֲבִירָם׃
18 וַתִּבְעַר־אֵשׁ בַּעֲדָתָם לֶהָבָה תְּלַהֵט רְשָׁעִים׃
19 יַעֲשׂוּ־עֵגֶל בְּחֹרֵב וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְמַסֵּכָה׃
20 וַיָּמִירוּ אֶת־כְּבוֹדָם בְּתַבְנִית שׁוֹר אֹכֵל עֵשֶׂב׃
21 שָׁכְחוּ אֵל מוֹשִׁיעָם עֹשֶׂה גְדֹלוֹת בְּמִצְרָיִם׃
22 נִפְלָאוֹת בְּאֶרֶץ חָם נוֹרָאוֹת עַל־יַם־סוּף׃
23 וַיֹּאמֶר לְהַשְׁמִידָם לוּלֵי מֹשֶׁה בְחִירוֹ
עָמַד בַּפֶּרֶץ לְפָנָיו לְהָשִׁיב חֲמָתוֹ מֵהַשְׁחִית׃
24 וַיִּמְאֲסוּ בְּאֶרֶץ חֶמְדָּה לֹא־הֶאֱמִינוּ לִדְבָרוֹ׃
25 וַיֵּרָגְנוּ בְאָהֳלֵיהֶם לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה׃
26 וַיִּשָּׂא יָדוֹ לָהֶם לְהַפִּיל אוֹתָם בַּמִּדְבָּר׃
27 וּלְהַפִּיל זַרְעָם בַּגּוֹיִם וּלְזָרוֹתָם בָּאֲרָצוֹת׃
28 וַיִּצָּמְדוּ לְבַעַל פְּעוֹר וַיֹּאכְלוּ זִבְחֵי מֵתִים׃
29 וַיַּכְעִיסוּ בְּמַעַלְלֵיהֶם וַתִּפְרָץ־בָּם מַגֵּפָה׃
30 וַיַּעֲמֹד פִּינְחָס וַיְפַלֵּל וַתֵּעָצַר הַמַּגֵּפָה׃
31 וַתֵּחָשֶׁב לוֹ לִצְדָקָה לְדֹר וָדֹר עַד־עוֹלָם׃
32 וַיַּקְצִיפוּ[a] עַל־מֵי מְרִיבָה וַיֵּרַע[b] לְמֹשֶׁה בַּעֲבוּרָם׃
33 כִּי־הִמְרוּ אֶת־רוּחוֹ וַיְבַטֵּא בִּשְׂפָתָיו׃
34 לֹא־הִשְׁמִידוּ אֶת־הָעַמִּים אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה לָהֶם׃
35 וַיִּתְעָרְבוּ בַגּוֹיִם וַיִּלְמְדוּ מַעֲשֵׂיהֶם׃
36 וַיַּעַבְדוּ אֶת־עֲצַבֵּיהֶם וַיִּהְיוּ לָהֶם לְמוֹקֵשׁ׃
37 וַיִּזְבְּחוּ אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם לַשֵּׁדִים׃
38 וַיִּשְׁפְּכוּ דָם נָקִי ⌜דַּם־בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר זִבְּחוּ לַעֲצַבֵּי
כְנָעַן⌝ וַתֶּחֱנַף הָאָרֶץ בַּדָּמִים׃
39 וַיִּטְמְאוּ בְמַעֲשֵׂיהֶם וַיִּזְנוּ בְּמַעַלְלֵיהֶם׃
40 וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּעַמּוֹ וַיְתָעֵב אֶת־נַחֲלָתוֹ׃

**15** prps *זָרוֹן cf 𝔊 et Nu 11,20 ‖ **20** Tiq soph pro כְּבֹדוֹ, 𝔊^A al τὴν δόξαν αὐτοῦ, al αὐτῶν ‖ **25** nonn MSS וְלֹא ‖ **27** l לְהָפִיץ cf Ez 20,23 ‖ **29** 6MSS 𝔊 Hie 𝔖 וַיַּכְעִיסוּהוּ ‖ **32** [a] 𝔊𝔖 —וּהוּ ‖ [b] 𝔖 וַיֵּרַע ‖ **33** l ? הִמְרָה ‖ **36** nonn MSS וַיְהִי ‖ **38** ⌜-⌝ prb gl.

41 וַיִּתְּנֵם בְּיַד־גּוֹיִם וַיִּמְשְׁלוּ בָהֶם שֹׂנְאֵיהֶם׃
42 וַיִּלְחָצוּם אוֹיְבֵיהֶם וַיִּכָּנְעוּ תַּחַת יָדָם׃
43 פְּעָמִים רַבּוֹת יַצִּילֵם וְהֵמָּה יַמְרוּ בַעֲצָתָם[a] [b]וַיָּמֹכּוּ[c] בַּעֲוֺנָם[b]׃
44 וַיַּרְא[a] בַּצַּר לָהֶם בְּשָׁמְעוֹ אֶת־רִנָּתָם׃
45 וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ וַיִּנָּחֵם[a] כְּרֹב חֲסָדָו[b]׃
46 וַיִּתֵּן אוֹתָם לְרַחֲמִים לִפְנֵי כָּל־שׁוֹבֵיהֶם׃
47 הוֹשִׁיעֵנוּ ׀ [a]יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[a] וְקַבְּצֵנוּ[b] מִן־הַגּוֹיִם
לְהֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ׃
48 בָּרוּךְ יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם ׀ וְעַד הָעוֹלָם
וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן[a]
הַלְלוּ־יָהּ[b]׃

ספר חמישי

**107** 1 הֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
2 יֹאמְרוּ גְּאוּלֵי יְהוָה אֲשֶׁר גְּאָלָם מִיַּד־צָר׃
3 וּמֵאֲרָצוֹת קִבְּצָם מִמִּזְרָח וּמִמַּעֲרָב מִצָּפוֹן וּמִיָּם׃
4 תָּעוּ[a] בַמִּדְבָּר בִּישִׁימוֹן דָּרֶךְ[b] עִיר מוֹשָׁב לֹא מָצָאוּ׃
5 רְעֵבִים גַּם־צְמֵאִים נַפְשָׁם בָּהֶם תִּתְעַטָּף׃
6 וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם יַצִּילֵם׃
7 וַיַּדְרִיכֵם בְּדֶרֶךְ יְשָׁרָה לָלֶכֶת אֶל־עִיר מוֹשָׁב׃
8 יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃
9 כִּי־הִשְׂבִּיעַ נֶפֶשׁ שֹׁקֵקָה וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה מִלֵּא־טוֹב׃
10 יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת אֲסִירֵי עֳנִי וּבַרְזֶל׃
11 כִּי־הִמְרוּ אִמְרֵי־אֵל וַעֲצַת עֶלְיוֹן נָאָצוּ׃
12 וַיַּכְנַע בֶּעָמָל לִבָּם כָּשְׁלוּ וְאֵין עֹזֵר׃
13 וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם׃
14 יוֹצִיאֵם מֵחֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יְנַתֵּק׃
15 יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃
16 כִּי־שִׁבַּר דַּלְתוֹת נְחֹשֶׁת וּבְרִיחֵי בַרְזֶל גִּדֵּעַ׃

43 [a] l frt בַּעֲצָתוֹ ‖ [b-b] prb gl ‖ [c] l וַיִּמַּקּוּ cf Lv 26,39 ‖ 44 1MS 𝔊[A al] + κύριος ‖ 45 [a] 𝔖 וַיִּנְחֵם ‖ [b] K חַסְדּוֹ, Q mlt MSS 𝔖𝔗 חֲסָדָיו ‖ 47 [a-a] 1Ch 16,35 אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ ‖ [b] 1Ch + וְהַצִּילֵנוּ ‖ 48 [a] 𝔖 Hie + אָמֵן ‖ [b] >𝔖; 𝔊 ante 107,1 ‖ Ps 107, 3 prps מִיָּמִין ‖ 4 [a] l תֹּעֵי cf 10. 23 ‖ [b] l דֶּרֶךְ et trsp ‸ c 𝔊𝔖 ‖ 8 𝔊 Hie חֲסָדָיו, 𝔖 חַסְדּוֹ ‖ 12 𝔊 וַיִּכָּנַע ‖ 15 ut 8.

17 אֱוִלִים מִדֶּרֶךְ פִּשְׁעָם וּמֵעֲוֺנֹתֵיהֶם יִתְעַנּוּ׃
18 כָּל־אֹכֶל תְּתַעֵב נַפְשָׁם וַיַּגִּיעוּ עַד־שַׁעֲרֵי מָוֶת׃
19 וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם׃
20 יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיִרְפָּאֵם וִימַלֵּט מִשְּׁחִיתוֹתָם׃
21 יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃
22 וְיִזְבְּחוּ זִבְחֵי תוֹדָה וִיסַפְּרוּ מַעֲשָׂיו בְּרִנָּה׃
׆ °23 יוֹרְדֵי הַיָּם בָּאֳנִיּוֹת עֹשֵׂי מְלָאכָה בְּמַיִם רַבִּים׃ ׆
24 הֵמָּה רָאוּ מַעֲשֵׂי יְהוָה וְנִפְלְאוֹתָיו בִּמְצוּלָה׃ ׆
25 וַיֹּאמֶר וַיַּעֲמֵד[a] רוּחַ סְעָרָה וַתְּרוֹמֵם[b] גַּלָּיו׃ ׆
26 יַעֲלוּ שָׁמַיִם יֵרְדוּ תְהוֹמוֹת נַפְשָׁם בְּרָעָה תִתְמוֹגָג׃ ׆
27 יָחוֹגּוּ וְיָנוּעוּ כַּשִּׁכּוֹר וְכָל־חָכְמָתָם תִּתְבַּלָּע׃ ׆
28 וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם וּמִמְּצוּקֹתֵיהֶם יוֹצִיאֵם׃
29 יָקֵם סְעָרָה לִדְמָמָה וַיֶּחֱשׁוּ גַּלֵּיהֶם׃
30 וַיִּשְׂמְחוּ כִי־יִשְׁתֹּקוּ וַיַּנְחֵם אֶל־מְחוֹז חֶפְצָם׃
31 יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃
32 וִירוֹמְמוּהוּ בִּקְהַל־עָם וּבְמוֹשַׁב זְקֵנִים יְהַלְלוּהוּ׃
33 יָשֵׂם נְהָרוֹת לְמִדְבָּר וּמֹצָאֵי מַיִם לְצִמָּאוֹן׃
34 אֶרֶץ פְּרִי לִמְלֵחָה מֵרָעַת יוֹשְׁבֵי בָהּ׃
35 יָשֵׂם מִדְבָּר לַאֲגַם־מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לְמֹצָאֵי מָיִם׃
36 וַיּוֹשֶׁב שָׁם רְעֵבִים וַיְכוֹנְנוּ עִיר מוֹשָׁב׃
37 וַיִּזְרְעוּ שָׂדוֹת וַיִּטְּעוּ כְרָמִים וַיַּעֲשׂוּ פְּרִי תְבוּאָה׃
38 וַיְבָרְכֵם וַיִּרְבּוּ מְאֹד וּבְהֶמְתָּם לֹא יַמְעִיט׃
39 וַיִּמְעֲטוּ וַיָּשֹׁחוּ מֵעֹצֶר רָעָה וְיָגוֹן׃
׆ °40 שֹׁפֵךְ בּוּז עַל־נְדִיבִים וַיַּתְעֵם בְּתֹהוּ לֹא־דָרֶךְ׃
41 וַיְשַׂגֵּב אֶבְיוֹן מֵעוֹנִי וַיָּשֶׂם כַּצֹּאן מִשְׁפָּחוֹת׃
42 יִרְאוּ יְשָׁרִים וְיִשְׂמָחוּ וְכָל־עַוְלָה קָפְצָה פִּיהָ׃
43 מִי־חָכָם וְיִשְׁמָר־אֵלֶּה וְיִתְבּוֹנְנוּ חַסְדֵי יְהוָה׃

17 crrp; 1MS אוילידהם, 𝔊𝔖 ἀντελάβετο αὐτῶν; prps אֻמְלָלִים vel חוֹלִים ‖ 20 l מִשַּׁחַת חַיָּתָם (al וִימַלְּטֵם) ‖ 21 ut 8 ‖ 23—27 sic 𝔐 (׆ invers) ‖ 24 pl MSS מַעֲשֵׂה ‖ 25 [a] 𝔊 Hie וַיַּעֲמֹד ‖ [b] 𝔊𝔖𝔗 —מַם ‖ 26 frt dl ‖ 27 pl MSS יָחֹגּוּ, l frt יָחוּגוּ ‖ 29 l prb c 𝔖 גַּלֵּי הַיָּם ‖ 30 l frt שָׁתְקוּ ‖ 31 ut 8 ‖ 37 frt dl ‖ 39 l ? עָרִצִים; frt vb exc ‖ v 40 frt add cf Hi 12,21. 24, vel trsp ante 39 cf ׆ invers ‖ 43 l c Hie 𝔖 וְיִתְבּוֹנֵן.

**108** [1]שִׁיר מִזְמוֹר לְדָוִד׃

[2]נָכוֹן לִבִּי אֱלֹהִים[a]

אָשִׁירָה [b]וַאֲזַמְּרָה אַף־כְּבוֹדִי[b]׃

[3]עוּרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר אָעִירָה שָּׁחַר׃

[4]אוֹדְךָ בָעַמִּים ׀ יְהוָה[a] וַאֲזַמֶּרְךָ[b] בַּלְאֻמִּים׃

[5]כִּי־גָדוֹל מֵעַל־שָׁמַיִם חַסְדֶּךָ וְעַד־שְׁחָקִים אֲמִתֶּךָ׃

[6]רוּמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים וְעַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃

[7]לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנוּ׃

[8]אֱלֹהִים ׀ דִּבֶּר בְּקָדְשׁוֹ אֶעְלֹזָה אֲחַלְּקָה שְׁכֶם וְעֵמֶק סֻכּוֹת אֲמַדֵּד׃

[9]לִי גִלְעָד ׀ לִי[a] מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם מָעוֹז רֹאשִׁי יְהוּדָה מְחֹקְקִי[b]׃

[10]מוֹאָב ׀ סִיר רַחְצִי עַל־אֱדוֹם אַשְׁלִיךְ נַעֲלִי עֲלֵי־פְלֶשֶׁת אֶתְרוֹעָע׃

[11]מִי יֹבִלֵנִי עִיר מִבְצָר[a] מִי נָחַנִי[b] עַד־אֱדוֹם׃

[12]הֲלֹא[a]־אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ וְלֹא־תֵצֵא אֱלֹהִים[b] בְּצִבְאֹתֵינוּ׃

[13]הָבָה־לָּנוּ עֶזְרָת מִצָּר וְשָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם׃

[14]בֵּאלֹהִים נַעֲשֶׂה־חָיִל וְהוּא יָבוּס צָרֵינוּ׃

**109** [1]לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר

אֱלֹהֵי תְהִלָּתִי אַל־תֶּחֱרַשׁ׃

[2]כִּי פִי רָשָׁע[a] [b]וּפִי־מִרְמָה[b] עָלַי פָּתָחוּ[c] דִּבְּרוּ אִתִּי לְשׁוֹן שָׁקֶר׃

[3]וְדִבְרֵי שִׂנְאָה סְבָבוּנִי וַיִּלָּחֲמוּנִי חִנָּם׃

[4]תַּחַת־אַהֲבָתִי יִשְׂטְנוּנִי וַאֲנִי תְפִלָּה׃

[5a]וַיָּשִׂימוּ[a] עָלַי רָעָה תַּחַת טוֹבָה וְשִׂנְאָה תַּחַת אַהֲבָתִי׃

[6]הַפְקֵד עָלָיו רָשָׁע וְשָׂטָן יַעֲמֹד עַל־יְמִינוֹ׃

[7]בְּהִשָּׁפְטוֹ יֵצֵא רָשָׁע וּתְפִלָּתוֹ תִּהְיֶה לַחֲטָאָה׃

[8]יִהְיוּ־יָמָיו מְעַטִּים פְּקֻדָּתוֹ יִקַּח אַחֵר׃

[9]יִהְיוּ־בָנָיו יְתוֹמִים וְאִשְׁתּוֹ אַלְמָנָה׃

**Ps 108, 1** pc MSS + לְאָסָף ∥ **2** [a] ins c 5MSS 𝔊𝔖 נָכוֹן לִבִּי cf 57,8 ∥ [b-b] cf ad 57,8sq; 1MS וַאֲ׳ אֶת־כְּ׳; 1MS c 𝔊𝔖 וַאֲ׳ בִּכְ׳; nonn MSS + עוּרָה כְבוֹדִי, 1MS + עוּרָה כִנּוֹרִי ∥ **4** [a] 57,10 אֲדֹנָי ∥ [b] c pc MSS et 57,10 dl וַ ∥ **5** l c 𝔖 et 57,11 עַד ∥ **6** dl וְ c 57,12 ∥ **7** K וַעֲנֵנוּ, Q Vrs וַעֲנֵנִי, cf 60,7 ∥ **8** 1MS ואעלה, 𝔊 ὑψωθήσομαι, cf ad 60,8 ∥ **9** [a] mlt MSS 𝔊𝔖 Hie וְלִי cf 60,9 ∥ [b] cf ad 60,9 ∥ **11** [a] pl MSS מָצוֹר cf ad 60,11 ∥ [b] l יַנְחֵנִי ∥ **12** [a] nonn MSS 𝔊 c 60,12 + אַתָּה ∥ [b] >6MSS, cf ad 60,12 ∥ **Ps 109, 2** [a] l frt רָשַׁע ∥ [b-b] ? dl ∥ [c] 𝔊𝔖 Hie פָּתוּחַ vel נִפְתַּח ∥ **4** l ? תְּפִלָּתִי לָהֶם cf 𝔖 ∥ v **5** frt dl (gl) ∥ [a] l frt וַיָּשִׁיבוּ cf 𝔖 ∥ **9** ins ? תְּהִי.

10 וְנ֤וֹעַ יָנ֣וּעוּ בָנָ֣יו וְשִׁאֵ֑לוּ[a] וְ֝דָרְשׁ֗וּ[b] מֵחָרְבֽוֹתֵיהֶֽם׃
11 יְנַקֵּ֣שׁ נ֭וֹשֶׁה לְכָל־אֲשֶׁר־ל֑וֹ וְיָבֹ֖זּוּ זָרִ֣ים יְגִיעֽוֹ׃
12 אַל־יְהִי־ל֭וֹ מֹשֵׁ֣ךְ חָ֑סֶד וְֽאַל־יְהִ֥י ח֝וֹנֵ֗ן לִיתוֹמָֽיו׃
13 יְהִֽי־אַחֲרִית֥וֹ לְהַכְרִ֑ית בְּד֥וֹר אַ֝חֵ֗ר[a] יִמַּ֥ח שְׁמָֽם[b]׃
14 יִזָּכֵ֤ר ׀ עֲוֺ֣ן אֲ֭בֹתָיו °אֶל־יְהוָ֑ה° וְחַטַּ֥את אִ֝מּ֗וֹ אַל־תִּמָּֽח׃
15 יִהְי֣וּ נֶֽגֶד־יְהוָ֣ה תָּמִ֑יד וְיַכְרֵ֖ת[a] מֵאֶ֣רֶץ זִכְרָֽם[b]׃
16 יַ֗עַן אֲשֶׁ֤ר ׀ לֹ֥א זָכַר֮ עֲשׂ֢וֹת חָ֫סֶד
וַיִּרְדֹּ֡ף אִישׁ־עָנִ֣י וְ֭אֶבְיוֹן וְנִכְאֵ֥ה[a] לֵ֝בָ֗ב לְמוֹתֵֽת[b]׃
17 וַיֶּאֱהַ֣ב קְ֭לָלָה וַתְּבוֹאֵ֑הוּ[a] וְֽלֹא־חָפֵ֥ץ בִּ֝בְרָכָ֗ה וַתִּרְחַ֥ק[b] מִמֶּֽנּוּ[c]׃
18 וַיִּלְבַּ֥שׁ קְלָלָ֗ה כְּמַ֫דּ֥וֹ וַתָּבֹ֣א כַמַּ֣יִם בְּקִרְבּ֑וֹ
וְ֝כַשֶּׁ֗מֶן בְּעַצְמוֹתָֽיו׃
19 תְּהִי־ל֭וֹ כְּבֶ֣גֶד יַעְטֶ֑ה וּ֝לְמֵ֗זַח תָּמִ֥יד יַחְגְּרֶֽהָ׃
20 זֹ֤את ׀ פְּעֻלַּ֣ת שֹׂ֭טְנַי °מֵאֵ֣ת יְהוָ֑ה° וְהַדֹּבְרִ֥ים רָ֝֗ע עַל־נַפְשִֽׁי׃
21 [a]וְאַתָּ֤ה ׀ יֱהֹוִ֘ה אֲדֹנָ֗י עֲשֵׂה־אִ֭תִּי לְמַ֣עַן שְׁמֶ֑ךָ[a] כִּי־ט֥וֹב[b]
חַ֝סְדְּךָ֗ הַצִּילֵֽנִי׃
22 כִּי־עָנִ֣י וְאֶבְי֣וֹן אָנֹ֑כִי וְ֝לִבִּ֗י חָלַ֥ל בְּקִרְבִּֽי׃
23 כְּצֵל־כִּנְטוֹת֥וֹ נֶהֱלָ֑כְתִּי נִ֝נְעַ֗רְתִּי כָּאַרְבֶּֽה׃
24 בִּ֭רְכַּי כָּשְׁל֣וּ מִצּ֑וֹם וּ֝בְשָׂרִ֗י כָּחַ֥שׁ מִשָּֽׁמֶן׃
25 וַאֲנִ֤י ׀ הָיִ֣יתִי חֶרְפָּ֣ה לָהֶ֑ם יִ֝רְא֗וּנִי יְנִיע֥וּן רֹאשָֽׁם׃
26 עָ֭זְרֵנִי יְהוָ֣ה אֱלֹהָ֑י ה֝וֹשִׁיעֵ֗נִי כְחַסְדֶּֽךָ׃
27 וְֽיֵדְעוּ כִּי־יָ֣דְךָ זֹּ֑את אַתָּ֖ה יְהוָ֣ה עֲשִׂיתָֽהּ׃
28 יְקַלְלוּ־הֵ֡מָּה וְאַתָּ֬ה תְבָרֵ֗ךְ °קָ֤מוּ ׀ וַיֵּבֹ֗שׁוּ° וְֽעַבְדְּךָ֥ יִשְׂמָֽח׃
29 יִלְבְּשׁ֣וּ שׂוֹטְנַ֣י כְּלִמָּ֑ה וְיַעֲט֖וּ כַמְעִ֣יל בָּשְׁתָּֽם׃
30 א֘וֹדֶ֤ה יְהוָ֣ה מְאֹ֣ד בְּפִ֑י וּבְת֖וֹךְ רַבִּ֣ים אֲהַלְלֶֽנּוּ׃
31 כִּֽי־יַ֭עֲמֹד לִימִ֣ין אֶבְי֑וֹן לְ֝הוֹשִׁ֗יעַ מִשֹּׁפְטֵ֥י נַפְשֽׁוֹ׃

**110** 1 לְדָוִ֗ד מִ֫זְמ֥וֹר
[a]נְאֻ֤ם יְהוָ֨ה ׀ לַֽאדֹנִ֗י שֵׁ֤ב לִֽימִ֫ינִ֥י

**10** [a] dl? ‖ [b] l c 𝔊 יְגֹרְשׁוּ ‖ **11** l frt יְחַפֵּשׂ cf 𝔊 Hie (*scrutetur*), al יְבַקֵּשׁ; l? ינקש cf arab נקש ‖ **13** [a] l c 𝔊 אֶחָד ‖ [b] l c pl MSS 𝔊 Hie שְׁמוֹ ‖ **14** °-° prb dl c 𝔖 ‖ **15** [a] 2MSS 𝔊 Hie וְיִכָּרֵת ‖ [b] 𝔊^A al זִכְרוֹ ‖ **16** [a] l c 𝔊ΑΣ Hie נִכְאָה (frt נכה Var pr נכא) ‖ [b] 𝔖 לָמָוֶת ‖ **17** [a] l c 𝔊 Hie וַתּ' ‖ [b] l c 𝔊 Hie וַתּ' (id in 18) ‖ [c] frt dl ‖ **20** °-° dl? ‖ **21** [a-a] prb 2 vbb dl ‖ [b] l c 𝔗 כְּטוּב ‖ **22** l prb c 𝔊𝔖 חוֹלַל (a חיל) ‖ **25** frt dl ‖ **26** pc MSS בְּח'; frt vb exc ‖ **28** °-° l c 𝔊 קָמַי יֵבֹשׁוּ ‖ **31** l frt מִשֹּׁפְטָיו vel מִשְׁפָּטוֹ ‖ Ps 110, 1 [a] mtr incrt.

עַד־אָשִׁית אֹיְבֶיךָ הֲדֹם לְרַגְלֶיךָ[b]׃

2 מַטֵּה עֻזְּךָ יִשְׁלַח יְהוָה מִצִּיּוֹן רְדֵה בְּקֶרֶב אֹיְבֶיךָ׃

3 עַמְּךָ[a] נְדָבֹת בְּיוֹם חֵילֶךָ

בְּהַדְרֵי[b]־קֹדֶשׁ מֵרֶחֶם מִשְׁחָר[c] [d]לְךָ טַל[d] יַלְדֻתֶיךָ[e]׃

4 נִשְׁבַּע יְהוָה וְלֹא יִנָּחֵם

אַתָּה־כֹהֵן לְעוֹלָם עַל־דִּבְרָתִי מַלְכִּי־צֶדֶק׃

5 אֲדֹנָי עַל־יְמִינְךָ מָחַץ בְּיוֹם־אַפּוֹ מְלָכִים׃

6 יָדִין בַּגּוֹיִם מָלֵא גְוִיּוֹת[a] מָחַץ רֹאשׁ[b] עַל־אֶרֶץ רַבָּה׃

7 [a]מִנַּחַל בַּדֶּרֶךְ יִשְׁתֶּה[a] עַל־כֵּן יָרִים[b] רֹאשׁ[c]׃

**111** 1 הַלְלוּ יָהּ

(א) אוֹדֶה יְהוָה בְּכָל־לֵבָב

(ב) בְּסוֹד יְשָׁרִים וְעֵדָה׃

(ג) 2 גְּדֹלִים מַעֲשֵׂי יְהוָה

(ד) דְּרוּשִׁים לְכָל־חֶפְצֵיהֶם׃

(ה) 3 הוֹד־וְהָדָר פָּעֳלוֹ

(ו) וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד׃

(ז) 4 זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאוֹתָיו

(ח) חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה׃

(ט) 5 טֶרֶף נָתַן לִירֵאָיו

(י) יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ׃

(כ) 6 כֹּחַ מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ

(ל) לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם׃

(מ) 7 מַעֲשֵׂי[a] יָדָיו [b]אֱמֶת וּמִשְׁפָּט[b]

(נ) נֶאֱמָנִים כָּל־פִּקּוּדָיו׃

(ס) 8 סְמוּכִים לָעַד לְעוֹלָם

(ע) עֲשׂוּיִם בֶּאֱמֶת וְיָשָׁר׃

1 [b] לְ >9MSS ‖ 2 𝔊𝔖 'וּר, prps רְדָה ‖ 3 [a] 𝔊'AE' עִמְּךָ ‖ [b] mlt MSS Σ Hie בְּהַרְרֵי frt recte ‖ [c] 'Εβρ[h] μεσσααρ 𝔊Θ𝔖 מִשַּׁחַר; frt מ dittogr ‖ [d-d] >𝔊 ‖ [e] 'Εβρ[h] ιελεδεθεχ, pl MSS 𝔊𝔖 יְלִדְתִּיךָ; pr ילדתך . . . משחר prps מְשַׁחְתִּיךָ לְמֶלֶךְ יְלִדְתִּיךָ ‖ 4 nonn MSS דִּבְרָתוֹ, 2MSS דִּבְרַת ‖ 5 pl MSS יהוה ‖ 6 [a] 'AΣ Hie גֵּאָיוֹת ‖ [b] 1MS ראשי 𝔊 רָאשִׁים ‖ 7 [a-a] prps נְחָלִים בְּדָמָם יַשְׁקֶה ‖ [b] 6MSS 𝔖 יָרוּם ‖ [c] 2MSS 𝔖 רֹאשׁוֹ; 3MSS + הַלְלוּיָהּ (2 om 111,1) ‖ **Ps 111, 2** 1MS בְּכָל ‖ 7 [a] pl MSS Hie 𝔖 מַעֲשֵׂה ‖ [b-b] frt unum vb dl ‖ **8** l c Vrs וְיֹשֶׁר.

(פ) 9 פְּד֤וּת ׀ שָׁ֘לַ֤ח לְעַמּ֗וֹ
(צ) צִוָּֽה־לְעוֹלָ֥ם בְּרִית֑וֹ
(ק) קָד֖וֹשׁ וְנוֹרָ֣א שְׁמֽוֹ׃
(ר) 10 רֵ֘אשִׁ֤ית חָכְמָ֨ה[a] ׀ יִרְאַ֬ת יְהוָ֗ה
(שׂ) שֵׂ֣כֶל ט֭וֹב לְכָל־עֹשֵׂיהֶ֑ם[b]
(ת) תְּ֝הִלָּת֗וֹ עֹמֶ֥דֶת לָעַֽד׃

**112** 1 הַ֥לְלוּ יָ֨הּ ׀

(א) אַשְׁרֵי־אִ֭ישׁ יָרֵ֣א אֶת־יְהוָ֑ה
(ב) בְּ֝מִצְוֺתָ֗יו חָפֵ֥ץ מְאֹֽד׃
(ג) 2 גִּבּ֣וֹר[a] בָּ֭אָרֶץ[b] יִהְיֶ֣ה זַרְע֑וֹ
(ד) דּ֖וֹר יְשָׁרִ֣ים יְבֹרָֽךְ׃
(ה) 3 הוֹן־וָעֹ֥שֶׁר בְּבֵית֑וֹ
(ו) וְ֝צִדְקָת֗וֹ עֹמֶ֥דֶת לָעַֽד׃
(ז) 4 זָ֘רַ֤ח [a]בַּחֹ֣שֶׁךְ א֭וֹר[a] לַיְשָׁרִ֑ים
(ח) חַנּ֖וּן וְרַח֣וּם וְצַדִּֽיק[b]׃
(ט) 5 טֽוֹב־אִ֭ישׁ חוֹנֵ֣ן וּמַלְוֶ֑ה
(י) יְכַלְכֵּ֖ל דְּבָרָ֣יו בְּמִשְׁפָּֽט׃
(כ) 6 כִּֽי־לְעוֹלָ֥ם לֹֽא־יִמּ֑וֹט
(ל) לְזֵ֥כֶר ע֝וֹלָ֗ם יִהְיֶ֥ה צַדִּֽיק׃
(מ) 7 מִשְּׁמוּעָ֣ה רָ֭עָה לֹ֣א יִירָ֑א
(נ) נָכ֥וֹן לִ֝בּ֗וֹ בָּטֻ֥חַ בַּיהוָֽה׃
(ס) 8 סָמ֣וּךְ לִ֭בּוֹ לֹ֣א יִירָ֑א
(ע) עַ֖ד אֲשֶׁר־יִרְאֶ֣ה בְצָרָֽיו׃
(פ) 9 פִּזַּ֤ר ׀ נָ֘תַ֤ן לָֽאֶבְיוֹנִ֗ים
(צ) צִ֭דְקָתוֹ עֹמֶ֣דֶת לָעַ֑ד
(ק) קַ֝רְנ֗וֹ תָּר֥וּם בְּכָבֽוֹד׃
(ר) 10 רָשָׁ֤ע יִרְאֶ֨ה ׀ וְכָעָ֗ס
(שׁ) שִׁנָּ֣יו יַחֲרֹ֣ק וְנָמָ֑ס
(ת) תַּאֲוַ֖ת רְשָׁעִ֣ים תֹּאבֵֽד׃

10 [a] prps דַּעַת cf Prv 1,7 ‖ [b] 𝔊 Hie 𝔖 prb עֹשֶׂיהָ ‖ Ps 112, 2 [a] prps גְּבִיר ‖ [b] ? dl ‖ 4 [a-a] frt unum vb dl ‖ [b] frt וְ dl ‖ 5 frt l דְּרָכָיו cf Sir 49,9 ‖ 6 prb dl vel post *a* trsp ‖ 7 frt dl ‖ 9 ? gl ‖ 10 prb l תִּקְוַת cf Hi 8,13; Prv 10,28.

113 ¹הַֽלְלוּ יָ֨הּ ׀
הַֽ֭לְלוּ עַבְדֵ֣י[a] יְהוָ֑ה הַֽ֝לְלוּ אֶת־[b]שֵׁ֥ם יְהוָֽה[b]׃
²יְהִ֣י שֵׁ֣ם יְהוָ֣ה מְבֹרָ֑ךְ מֵֽ֝עַתָּ֗ה וְעַד־עוֹלָֽם׃
³מִמִּזְרַח־שֶׁ֥מֶשׁ עַד־מְבוֹא֑וֹ מְ֝הֻלָּ֗ל שֵׁ֣ם יְהוָֽה׃
⁴רָ֖ם עַל־כָּל־גּוֹיִ֥ם ׀ יְהוָ֑ה עַ֖ל הַשָּׁמַ֣יִם כְּבוֹדֽוֹ׃
⁵מִ֭י כַּיהוָ֣ה אֱלֹהֵ֑ינוּ הַֽ֝מַּגְבִּיהִ֗י לָשָֽׁבֶת׃
⁶הַֽ֭מַּשְׁפִּילִי לִרְא֑וֹת [a]בַּשָּׁמַ֥יִם וּבָאָֽרֶץ[a]׃
⁷מְקִימִ֣י מֵעָפָ֣ר דָּ֑ל מֵ֝אַשְׁפֹּ֗ת יָרִ֥ים אֶבְיֽוֹן׃
⁸לְהוֹשִׁיבִ֥י[a] [b]עִם־נְדִיבִ֑ים[b] עִ֝֗ם נְדִיבֵ֥י[c] עַמּֽוֹ[d]׃
⁹מֽוֹשִׁיבִ֨י ׀ עֲקֶ֬רֶת הַבַּ֗יִת אֵֽם־הַבָּנִ֥ים[a] שְׂמֵחָ֗ה
הַֽלְלוּ־יָֽהּ[b]׃

114 ¹בְּצֵ֣את יִ֭שְׂרָאֵל מִמִּצְרָ֑יִם בֵּ֥ית יַ֝עֲקֹ֗ב מֵעַ֥ם לֹעֵֽז׃
²הָיְתָ֣ה יְהוּדָ֣ה לְקָדְשׁ֑וֹ יִ֝שְׂרָאֵ֗ל מַמְשְׁלוֹתָֽיו׃
³הַיָּ֣ם רָ֭אָה וַיָּנֹ֑ס הַ֝יַּרְדֵּ֗ן יִסֹּ֥ב לְאָחֽוֹר׃
⁴הֶֽ֭הָרִים רָקְד֣וּ כְאֵילִ֑ים גְּ֝בָע֗וֹת כִּבְנֵי־צֹֽאן׃
⁵מַה־לְּךָ֣ הַ֭יָּם כִּ֣י תָנ֑וּס הַ֝יַּרְדֵּ֗ן תִּסֹּ֥ב לְאָחֽוֹר׃
⁶הֶֽ֭הָרִים תִּרְקְד֣וּ כְאֵילִ֑ים גְּ֝בָע֗וֹת כִּבְנֵי־צֹֽאן׃
⁷מִלִּפְנֵ֣י אָ֭דוֹן ח֣וּלִי אָ֑רֶץ מִ֝לִּפְנֵ֗י אֱל֣וֹהַּ יַעֲקֹֽב׃
⁸הַהֹפְכִ֣י הַצּ֣וּר אֲגַם־מָ֑יִם חַ֝לָּמִ֗ישׁ לְמַעְיְנוֹ־מָֽיִם׃

115 ¹לֹ֤א לָ֥נוּ ׀ יְהוָ֡ה לֹ֤א לָ֗נוּ כִּֽי־לְ֭שִׁמְךָ תֵּ֣ן כָּב֑וֹד עַל־חַ֝סְדְּךָ֗ עַל־[אֲמִתֶּֽךָ׃
²לָ֭מָּה יֹאמְר֣וּ הַגּוֹיִ֑ם אַיֵּה־נָ֝֗א אֱלֹהֵיהֶֽם׃
³וֵֽאלֹהֵ֥ינוּ בַשָּׁמָ֑יִם כֹּ֖ל אֲשֶׁר־חָפֵ֣ץ עָשָֽׂה׃
⁴עֲ֭צַבֵּיהֶם כֶּ֣סֶף וְזָהָ֑ב מַ֝עֲשֵׂ֗ה יְדֵ֣י אָדָֽם׃
⁵פֶּֽה־לָ֭הֶם וְלֹ֣א יְדַבֵּ֑רוּ עֵינַ֥יִם לָ֝הֶ֗ם וְלֹ֣א יִרְאֽוּ׃
⁶אָזְנַ֣יִם לָ֭הֶם וְלֹ֣א יִשְׁמָ֑עוּ אַ֥ף לָ֝הֶ֗ם וְלֹ֣א יְרִיחֽוּן׃
⁷יְדֵיהֶ֤ם[a] ׀ וְלֹ֬א יְמִישׁ֗וּן רַ֭גְלֵיהֶם וְלֹ֣א יְהַלֵּ֑כוּ לֹֽא־יֶ֝הְגּ֗וּ בִּגְרוֹנָֽם׃
⁸כְּ֭מוֹהֶם יִהְי֣וּ עֹשֵׂיהֶ֑ם כֹּ֖ל אֲשֶׁר־בֹּטֵ֣חַ בָּהֶֽם׃

**Ps 113, 1** [a] 𝔊'ΑΣΘ Hie עֲבָדִים, ʿΕβρ[h] ἀβδη ‖ [b-b] 𝔊[MSS] שְׁמוֹ ‖ **6** [a-a] frt post 5a trsp ‖ **7** 1S 2,8 מַקִים ‖ **8** [a] 𝔊𝔖 Hie לְהוֹשִׁבוֹ ‖ [b-b] >1MS 𝔖; cf 1S 2,8 ‖ [c] prps נְדִיבִים ‖ [d] 𝔖 עָם ‖ **9** [a] dl frt ה ‖ [b] 𝔊 ante 114,1 ‖ **Ps 114, 7** Vrs ἐσαλεύθη *contremescit* ‖ **Ps 115** pl MSS 𝔊Θ Hie 𝔖 c Ps 114 conjg ‖ **1** mlt MSS Vrs praem ו ‖ **4** 𝔊 Hie 𝔖 τὰ εἴδωλα τῶν ἐθνῶν cf 135,15 ‖ **6** 𝔖 (135,17[mrg]) אַף ‖ **7** 𝔊 Hie χεῖρας ἔχουσιν, πόδας ἔ. = לָהֶם ut 5sq.

9 [a]יִשְׂרָאֵל בְּטַח[b] בַּיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃
10 בֵּית אַהֲרֹן בִּטְחוּ בַיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃
11 יִרְאֵי יְהוָה בִּטְחוּ בַיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃ [אַהֲרֹן׃
12 יְהוָה זְכָרָנוּ יְבָרֵךְ יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית
13 יְבָרֵךְ יִרְאֵי יְהוָה הַקְּטַנִּים עִם־הַגְּדֹלִים׃
14 יֹסֵף יְהוָה עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם׃
15 בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃
16 הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לַיהוָה וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי־אָדָם׃
17 לֹא הַמֵּתִים יְהַלְלוּ־יָהּ וְלֹא כָּל־יֹרְדֵי דוּמָה׃
18 וַאֲנַחְנוּ[a] נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם
הַלְלוּ־יָהּ[b]׃

**116** 1 אָהַבְתִּי[a] כִּי־יִשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹלִי[b] תַּחֲנוּנָי׃
2 כִּי־הִטָּה אָזְנוֹ לִי וּבְיָמַי אֶקְרָא׃
3 אֲפָפוּנִי חֶבְלֵי־מָוֶת וּמְצָרֵי שְׁאוֹל מְצָאוּנִי צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא׃
4 וּבְשֵׁם־יְהוָה אֶקְרָא אָנָּה יְהוָה מַלְּטָה נַפְשִׁי׃
5 חַנּוּן יְהוָה וְצַדִּיק וֵאלֹהֵינוּ מְרַחֵם׃
6 שֹׁמֵר פְּתָאיִם יְהוָה דַּלֹּתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ׃
7 שׁוּבִי נַפְשִׁי לִמְנוּחָיְכִי כִּי־יְהוָה גָּמַל עָלָיְכִי׃
8 כִּי חִלַּצְתָּ[a] נַפְשִׁי מִמָּוֶת [b]אֶת־עֵינִי[c] מִן־דִּמְעָה[b] אֶת־רַגְלִי[d] מִדֶּחִי׃
9 אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים׃
10 °הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר[a] אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד׃
11 אֲנִי אָמַרְתִּי בְחָפְזִי כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב׃
12 מָה־אָשִׁיב לַיהוָה כָּל־תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי׃
13 כּוֹס־יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא׃
14 °נְדָרַי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם נֶגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ°׃
15 יָקָר בְּעֵינֵי יְהוָה הַמָּוְתָה לַחֲסִידָיו׃

9 [a] 21MSS 𝔊𝔖 praem בֵּית cf 12 et 135,19 ‖ [b] l c 𝔊(𝔖) בָּטַח ‖ 10 l c (𝔊)𝔖 בָּטְחוּ ‖ 11 l c 𝔊𝔖 בָּטְחוּ ‖ 18 [a] 𝔊 + οἱ ζῶντες ‖ [b] 𝔊 Hie ante 116,1 ‖ Ps 116, 1 [a] prps אָהַבְתִּיךָ, al א׳ יהוה כִּי יִשׁ׳ ‖ [b] prb l c 𝔊 Hie 𝔖 קוֹל (vel קוֹלִי) ‖ 2 𝔊[MSS] κ. ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ 𝔖 בְּיוֹם; l ? וּבְשֵׁם י״י ‖ 3 prps וּמְצֹדֵי ‖ 6 sic 𝔐 pro פְּתָאִים ‖ 7 𝔖 חֵכִי— (sg) ‖ 8 [a] 𝔊 Hie 𝔖[U+MSS] חִלֵּץ ‖ [b-b] >𝔖, frt *b* vel *c* Var ‖ [c] 𝔊 Hie עֵינַי ‖ [d] 𝔊 Hie 𝔖 רַגְלַי ‖ 9 56,14 בְּאוֹר ‖ 10 novum ps 𝔊 Hie inchoant (19MSS v 12); 𝔊 praem Αλληλουια; hic vs prb crrp ‖ [a] l ? יָדַי ‖ 11 ᾿A Hie כָּזָב ‖ 14 °-° 𝔊[A al] recte om, cf 18 ‖ 15 l frt תְּמוּתָה.

16 אָנָּה יְהוָה [a]כִּי־[b]אֲנִי עַבְדֶּךָ[a]
אֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן־אֲמָתֶךָ פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי׃
17 לְךָ־אֶזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא׃
18 נְדָרַי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם נֶגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ׃
19 בְּחַצְרוֹת׀ בֵּית יְהוָה בְּתוֹכֵכִי[a] יְרוּשָׁלִָם
הַלְלוּ־יָהּ[b]׃

117 1 הַלְלוּ אֶת־יְהוָה כָּל־גּוֹיִם שַׁבְּחוּהוּ כָּל־הָאֻמִּים׃
2 כִּי גָבַר עָלֵינוּ׀ חַסְדּוֹ וֶאֱמֶת־יְהוָה לְעוֹלָם
הַלְלוּ־יָהּ׃

118 1 הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
2 יֹאמַר־נָא [a]יִשְׂרָאֵל [b]כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
3 יֹאמְרוּ־נָא בֵית־אַהֲרֹן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
4 יֹאמְרוּ־נָא יִרְאֵי יְהוָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
5 מִן־הַמֵּצַר קָרָאתִי יָּהּ עָנָנִי בַמֶּרְחָב יָהּ׃
6 יְהוָה לִי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם׃
7 יְהוָה לִי בְּעֹזְרָי וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי׃
8 טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּטֹחַ בָּאָדָם׃
9 טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים׃
10 כָּל־גּוֹיִם סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם׃
11 סַבּוּנִי גַם־סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם׃
12 סַבּוּנִי כִדְבֹרִים דֹּעֲכוּ[a] כְּאֵשׁ קוֹצִים[b] בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם׃
13 דַּחֹה דְחִיתַנִי לִנְפֹּל וַיהוָה עֲזָרָנִי׃
14 עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה׃
15 קוֹל׀ רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים
יְמִין יְהוָה עֹשָׂה חָיִל׃ 16 יְמִין יְהוָה רוֹמֵמָה[a] [b]יְמִין יְהוָה עֹשָׂה
17 לֹא אָמוּת כִּי־אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי יָהּ׃ [חָיִל[b]׃

16 [a-a] prb crrp ‖ [b] >𝔊𝔖 ‖ 19 [a] l ? בְּתוֹכִי cf 135,9 ‖ [b] >𝔖, 𝔊 ante 117,1 ‖ Ps 117, 2 >𝔖, 𝔊 ante 118,1 ‖ Ps 118, 2 [a] 𝔊 + בֵּית cf 115,9 ‖ [b] 𝔊 v 2. 3. 4 + כִּי טוֹב ‖ 5 sic 𝔏 c Hie 𝔖𝔗, mlt MSS Edd בַמֶּרְחַבְיָה, 𝔊 εἰς πλατυσμόν; a v 5 nonn MSS nov ps inchoant ‖ 6 𝔊𝔖 + בְּעֹזְרָי cf 7 ‖ 10 prps אֲפִילַם ‖ 12 [a] 𝔊 κηρίον, καὶ ἐξεκαύθησαν, l frt דּוֹנַג בָּעֲרוּ; prps post דּוֹנָג ins 'בְּשֵׁם י' כִּי א ‖ [b] 𝔊 'בְּק ‖ 13 l frt c 𝔊 Hie נִדְחֵיתִי ‖ 14 = וְזִמְרָתִי, sic 1MS et Vrs ‖ 16 [a] 𝔊𝔖 + *me;* Hie *excelsa* ‖ [b-b] frt c 𝔊[MSS] dl ‖ 17 mlt MSS מַעֲשֵׂה.

18 יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָּהּ וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי׃
19 פִּתְחוּ־לִי שַׁעֲרֵי־צֶדֶק אָבֹא־בָם אוֹדֶה יָהּ׃
20 זֶה־הַשַּׁעַר לַיהוָה צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ׃
21 אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי־לִי לִישׁוּעָה׃
22 אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה׃
23 מֵאֵת יְהוָה הָיְתָה זֹּאת הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ׃
24 זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ׃
25° אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא אָנָּא יְהוָה הַצְלִיחָה נָּא׃
26 בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה בֵּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה׃
27 אֵל ׀ יְהוָה וַיָּאֶר[a] לָנוּ
אִסְרוּ־חַג[b] בַּעֲבֹתִים[c] עַד־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ׃
28 אֵלִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ׃
29 הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

**119** (א) 1 אַשְׁרֵי תְמִימֵי־דָרֶךְ הַהֹלְכִים בְּתוֹרַת יְהוָה׃
2 אַשְׁרֵי נֹצְרֵי עֵדֹתָיו בְּכָל־לֵב יִדְרְשׁוּהוּ׃
3 אַף לֹא־פָעֲלוּ עַוְלָה בִּדְרָכָיו הָלָכוּ׃
4 אַתָּה צִוִּיתָה פִקֻּדֶיךָ לִשְׁמֹר מְאֹד׃
5 אַחֲלַי יִכֹּנוּ דְרָכָי לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ׃
6 אָז לֹא־אֵבוֹשׁ בְּהַבִּיטִי אֶל־כָּל־מִצְוֺתֶיךָ׃
7 אוֹדְךָ בְּיֹשֶׁר לֵבָב בְּלָמְדִי מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃
8 אֶת־חֻקֶּיךָ אֶשְׁמֹר אַל־תַּעַזְבֵנִי עַד־מְאֹד׃
(ב) 9 בַּמֶּה יְזַכֶּה־נַּעַר אֶת־אָרְחוֹ לִשְׁמֹר כִּדְבָרֶךָ׃
10 בְּכָל־לִבִּי דְרַשְׁתִּיךָ אַל־תַּשְׁגֵּנִי מִמִּצְוֺתֶיךָ׃
11 בְּלִבִּי צָפַנְתִּי אִמְרָתֶךָ לְמַעַן לֹא אֶחֱטָא־לָךְ׃
12 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃
13 בִּשְׂפָתַי סִפַּרְתִּי כֹּל מִשְׁפְּטֵי־פִיךָ׃
14 בְּדֶרֶךְ עֵדְוֺתֶיךָ שַׂשְׂתִּי[a] כְּעַל[b] כָּל־הוֹן׃
15 בְּפִקֻּדֶיךָ אָשִׂיחָה וְאַבִּיטָה אֹרְחֹתֶיךָ׃

21 l ? עֲנִיתָנִי ‖ 23 l frt נִפְלֵאת cf 𝔊 ʼA Hie 𝔖 ‖ 25 nonn MSS novum ps inchoant (al a 26) ‖ 27 [a] ו >1MS 𝔖 ‖ [b] l ? חָג ‖ [c] vel בַּעֲרָבִים? ‖ **Ps 119**, 8 trsp ? post אשמר ‖ 9 pl MSS כִּדְבָרֶיךָ, 1MS בִּדְבָרֶךָ, 1MS בִּדְבָרֶיךָ; Vrs דְּבָרֶיךָ sine כ ‖ 11 nonn MSS 𝔊𝔖 אִמְרֹתֶיךָ ‖ 13 6MSS 𝔖 צִדְקֶךָ ‖ 14 [a] 𝔅 שָׂ' ‖ [b] l frt מֵעַל cf 72. 127.

16 בְּחֻקֹּתֶיךָ אֶשְׁתַּעֲשָׁע לֹא אֶשְׁכַּח דְּבָרֶךָ׃

(ג) 17 גְּמֹל עַל־עַבְדְּךָ אֶחְיֶה וְאֶשְׁמְרָה דְבָרֶךָ׃

18 גַּל־עֵינַי וְאַבִּיטָה נִפְלָאוֹת מִתּוֹרָתֶךָ׃

19 גֵּר אָנֹכִי בָאָרֶץ אַל־תַּסְתֵּר מִמֶּנִּי מִצְוֺתֶיךָ׃

20 גָּרְסָה נַפְשִׁי לְתַאֲבָה אֶל־מִשְׁפָּטֶיךָ בְכָל־עֵת׃

21 גָּעַרְתָּ זֵדִים[a] אֲרוּרִים[b] הַשֹּׁגִים מִמִּצְוֺתֶיךָ׃

22 גַּל[a] מֵעָלַי חֶרְפָּה וָבוּז[b] כִּי עֵדֹתֶיךָ נָצָרְתִּי׃

23 גַּם יָשְׁבוּ שָׂרִים בִּי נִדְבָּרוּ עַבְדְּךָ יָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ׃

24 גַּם־עֵדֹתֶיךָ שַׁעֲשֻׁעָי אַנְשֵׁי עֲצָתִי°׃

(ד) 25 דָּבְקָה לֶעָפָר נַפְשִׁי חַיֵּנִי כִּדְבָרֶךָ׃

26 דְּרָכַי סִפַּרְתִּי וַתַּעֲנֵנִי לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃

27 דֶּרֶךְ־פִּקּוּדֶיךָ הֲבִינֵנִי וְאָשִׂיחָה בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ׃

28 דָּלְפָה נַפְשִׁי מִתּוּגָה קַיְּמֵנִי כִּדְבָרֶךָ׃

29 דֶּרֶךְ־שֶׁקֶר הָסֵר מִמֶּנִּי וְתוֹרָתְךָ חָנֵּנִי׃

30 דֶּרֶךְ־אֱמוּנָה בָחָרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ שִׁוִּיתִי׃

31 דָּבַקְתִּי בְעֵדְוֺתֶיךָ יְהוָה אַל־תְּבִישֵׁנִי׃

32 דֶּרֶךְ־מִצְוֺתֶיךָ אָרוּץ כִּי תַרְחִיב לִבִּי׃

(ה) 33 הוֹרֵנִי יְהוָה דֶּרֶךְ חֻקֶּיךָ וְאֶצְּרֶנָּה עֵקֶב׃

34 הֲבִינֵנִי וְאֶצְּרָה תוֹרָתֶךָ וְאֶשְׁמְרֶנָּה בְכָל־לֵב׃

35 הַדְרִיכֵנִי בִּנְתִיב מִצְוֺתֶיךָ כִּי־בוֹ חָפָצְתִּי׃

36 הַט־לִבִּי אֶל־עֵדְוֺתֶיךָ וְאַל אֶל־בָּצַע׃

37 הַעֲבֵר עֵינַי מֵרְאוֹת שָׁוְא בִּדְרָכֶךָ חַיֵּנִי׃

38 הָקֵם לְעַבְדְּךָ אִמְרָתֶךָ אֲשֶׁר לְיִרְאָתֶךָ׃

39 הַעֲבֵר חֶרְפָּתִי [a]אֲשֶׁר יָגֹרְתִּי[a] כִּי[b] מִשְׁפָּטֶיךָ טוֹבִים׃

40 הִנֵּה תָּאַבְתִּי לְפִקֻּדֶיךָ בְּצִדְקָתְךָ חַיֵּנִי׃

(ו) 41 °וִיבֹאֻנִי חֲסָדֶךָ° יְהוָה תְּשׁוּעָתְךָ כְּאִמְרָתֶךָ׃

16 mlt MSS 𝔊𝔖 Hie דְּבָרֶיךָ ‖ 17 mlt MSS Vrs דְּבָרֶיךָ ‖ 19 𝔖 עִמָּךְ cf 39,13 ‖ 21 [a] 4MSS זָרִים, 1MS 𝔖 גּוֹיִם ‖ [b] 𝔊𝔖 Hie c הַשּׁ׳ conjg ‖ 22 [a] l c Vrs גֹּל ‖ [b] prb dl c 𝔖 ‖ 23 𝔖 רְשָׁעִים ‖ 24 𝔊 + τὰ δικαιώματά σου ‖ 25 pl MSS 𝔗 כִּדְבָרֶיךָ, pc MSS כִּדְבָרְ(י)ךָ ‖ 28 pl MSS כִּדְבָרֶיךָ, 4MSS 𝔊 כִּד׳ ‖ 30 prb l אִוִּיתִי; 𝔊 לֹא נָשִׁיתִי ‖ 32 l ? אֶרְצֶה ‖ 37 pl MSS בִּדְרָכֶיךָ, l c 2MSS 𝔗 בִּדְבָרֶךָ cf 3. 25 ‖ 38 prps לִירֵאֶיךָ ‖ 39 [a-a] > 𝔖 ‖ [b] > Hie ‖ 41 °-° 𝔊 וִיבֹאֵנִי חַסְדְּךָ.

42 וְאֶעֱנֶה חֹרְפִי[a] דָבָר כִּי־בָטַחְתִּי בִּדְבָרֶךָ[b]׃
43 וְאַל־תַּצֵּל מִפִּי דְבַר־אֱמֶת [a]עַד־מְאֹד[a] כִּי לְמִשְׁפָּטֶךָ[b] יִחָלְתִּי׃
44 וְאֶשְׁמְרָה תוֹרָתְךָ תָמִיד לְעוֹלָם וָעֶד׃
45 וְאֶתְהַלְּכָה בָרְחָבָה כִּי פִקֻּדֶיךָ דָרָשְׁתִּי׃
46 וַאֲדַבְּרָה בְעֵדֹתֶיךָ נֶגֶד מְלָכִים וְלֹא אֵבוֹשׁ׃
47 וְאֶשְׁתַּעֲשַׁע בְּמִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אָהָבְתִּי°׃
48 וְאֶשָּׂא כַפַּי אֶל־מִצְוֹתֶיךָ °אֲשֶׁר אָהָבְתִּי° וְאָשִׂיחָה בְחֻקֶּיךָ׃
(ז) 49 זְכָר־דָּבָר לְעַבְדֶּךָ עַל אֲשֶׁר יִחַלְתָּנִי׃
50 זֹאת נֶחָמָתִי בְעָנְיִי כִּי אִמְרָתְךָ חִיָּתְנִי׃
51 זֵדִים הֱלִיצֻנִי[a] [b]עַד־מְאֹד[b] מִתּוֹרָתְךָ לֹא נָטִיתִי׃
52 זָכַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ מֵעוֹלָם ׀ יְהוָה וָאֶתְנֶחָם׃
53 זַלְעָפָה אֲחָזַתְנִי מֵרְשָׁעִים עֹזְבֵי תּוֹרָתֶךָ׃
54 זְמִרוֹת הָיוּ־לִי חֻקֶּיךָ בְּבֵית מְגוּרָי׃
55 זָכַרְתִּי בַלַּיְלָה שִׁמְךָ יְהוָה וָאֶשְׁמְרָה תּוֹרָתֶךָ׃
56 זֹאת הָיְתָה־לִּי כִּי פִקֻּדֶיךָ נָצָרְתִּי׃
(ח) 57 חֶלְקִי יְהוָה אָמַרְתִּי לִשְׁמֹר דְּבָרֶיךָ׃
58 חִלִּיתִי פָנֶיךָ בְכָל־לֵב חָנֵּנִי כְּאִמְרָתֶךָ׃
59 חִשַּׁבְתִּי דְרָכָי וָאָשִׁיבָה רַגְלַי אֶל־עֵדֹתֶיךָ׃
60 חַשְׁתִּי וְלֹא הִתְמַהְמָהְתִּי לִשְׁמֹר מִצְוֹתֶיךָ׃
61 חֶבְלֵי רְשָׁעִים עִוְּדֻנִי תּוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃
62 חֲצוֹת־לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃
63 חָבֵר אָנִי לְכָל־אֲשֶׁר יְרֵאוּךָ וּלְשֹׁמְרֵי פִּקּוּדֶיךָ׃
64 חַסְדְּךָ יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ חֻקֶּיךָ לַמְּדֵנִי׃
(ט) 65 טוֹב עָשִׂיתָ עִם־עַבְדְּךָ יְהוָה כִּדְבָרֶךָ׃
66 טוּב טַעַם וָדַעַת לַמְּדֵנִי כִּי בְמִצְוֹתֶיךָ הֶאֱמָנְתִּי׃
67 טֶרֶם אֶעֱנֶה אֲנִי שֹׁגֵג וְעַתָּה אִמְרָתְךָ שָׁמָרְתִּי׃
68 טוֹב־אַתָּה וּמֵטִיב לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃
69 טָפְלוּ עָלַי שֶׁקֶר זֵדִים אֲנִי °בְּכָל־לֵב° ׀ אֱצֹּר פִּקּוּדֶיךָ׃

**42** [a] 𝔊 Hie 𝔖 חֹרְפַי ‖ [b] pl MSS 𝔊𝔖 בִּדְבָרֶיךָ ‖ 43 [a-a] dl c 𝔖 ‖ [b] mlt MSS לְמִשְׁפָּטֶיךָ, 𝔊[ℵ] Θ דְּבָרֶיךָ ‖ 47 𝔊 + מְאֹד ‖ 48 °-° prb dl; al אֵלֶיךָ pr אֶל־מִצְ׳ ‖ 49 Hie דְּבָרְךָ, 𝔊[A al] τὸν νόμον σου ‖ 51 [a] 𝔖 ? אִלְּצֻנִי ‖ [b-b] >𝔖 ‖ 57 𝔖 דְּבָרְךָ ‖ 58 𝔖 חַיֵּנִי ‖ 59 𝔊 דְּרָכֶיךָ ‖ 61 pc MSS עִוְּתֻנִי, al עִוְּרוּנִי ‖ 65 nonn MSS כִּדְבָרֶיךָ ‖ 66 prb dl ‖ 69 °-° prb dl.

70 טָפַשׁ כַּחֵלֶב[a] לִבָּם אֲנִי תּוֹרָתְךָ שִׁעֲשָׁעְתִּי[b]׃
71 טוֹב־לִי כִי־עֻנֵּיתִי לְמַעַן אֶלְמַד חֻקֶּיךָ׃
72 טוֹב־לִי תוֹרַת־פִּיךָ מֵאַלְפֵי זָהָב וָכָסֶף׃
(י) 73 יָדֶיךָ עָשׂוּנִי וַיְכוֹנְנוּנִי הֲבִינֵנִי וְאֶלְמְדָה מִצְוֺתֶיךָ׃
74 יְרֵאֶיךָ יִרְאוּנִי וְיִשְׂמָחוּ[a] כִּי לִדְבָרְךָ[b] יִחָלְתִּי׃
75 יָדַעְתִּי יְהוָה כִּי־צֶדֶק מִשְׁפָּטֶיךָ וֶאֱמוּנָה עִנִּיתָנִי׃
76 יְהִי־נָא חַסְדְּךָ לְנַחֲמֵנִי כְּאִמְרָתְךָ לְעַבְדֶּךָ׃
77 יְבֹאוּנִי רַחֲמֶיךָ וְאֶחְיֶה כִּי־תוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי׃
78 יֵבֹשׁוּ זֵדִים כִּי־שֶׁקֶר עִוְּתוּנִי אֲנִי אָשִׂיחַ בְּפִקֻּדֶיךָ׃
79 יָשׁוּבוּ לִי יְרֵאֶיךָ וְיֹדְעֵו עֵדֹתֶיךָ׃
80 יְהִי־לִבִּי תָמִים בְּחֻקֶּיךָ לְמַעַן לֹא אֵבוֹשׁ׃
(כ) 81 כָּלְתָה לִתְשׁוּעָתְךָ נַפְשִׁי לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי׃
82 כָּלוּ עֵינַי לְאִמְרָתֶךָ לֵאמֹר מָתַי תְּנַחֲמֵנִי׃
83 כִּי־הָיִיתִי כְּנֹאד בְּקִיטוֹר חֻקֶּיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃
84 כַּמָּה יְמֵי־עַבְדֶּךָ מָתַי תַּעֲשֶׂה בְרֹדְפַי מִשְׁפָּט׃
85 כָּרוּ־לִי זֵדִים שִׁיחוֹת אֲשֶׁר לֹא כְתוֹרָתֶךָ׃
86 כָּל־מִצְוֺתֶיךָ אֱמוּנָה שֶׁקֶר רְדָפוּנִי עָזְרֵנִי׃
87 כִּמְעַט כִּלּוּנִי בָאָרֶץ וַאֲנִי לֹא־עָזַבְתִּי פִקֻּדֶיךָ׃
88 כְּחַסְדְּךָ חַיֵּנִי וְאֶשְׁמְרָה עֵדוּת פִּיךָ׃
(ל) 89 לְעוֹלָם יְהוָה דְּבָרְךָ נִצָּב בַּשָּׁמָיִם׃
90 לְדֹר וָדֹר אֱמוּנָתֶךָ[a] [b]כּוֹנַנְתָּ אֶרֶץ[b] וַתַּעֲמֹד׃
91 [a]לְמִשְׁפָּטֶיךָ עָמְדוּ[a] [b]הַיּוֹם כִּי הַכֹּל[b] עֲבָדֶיךָ׃
92 לוּלֵי תוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי אָז אָבַדְתִּי בְעָנְיִי׃
93 לְעוֹלָם לֹא־אֶשְׁכַּח פִּקֻּדֶיךָ כִּי־בָם חִיִּיתָנִי׃
94 לְךָ־אֲנִי הוֹשִׁיעֵנִי כִּי פִקּוּדֶיךָ דָרָשְׁתִּי׃
95 לִי קִוּוּ רְשָׁעִים לְאַבְּדֵנִי עֵדֹתֶיךָ אֶתְבּוֹנָן׃
96 לְכָל־תִּכְלָה רָאִיתִי קֵץ רְחָבָה מִצְוָתְךָ מְאֹד׃
(מ) 97 מָה־אָהַבְתִּי תוֹרָתֶךָ כָּל־הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי׃

70 [a] 1MS c 𝔊𝔖 כֶּחָלָב ‖ [b] prps שַׁעֲשֻׁעָי ‖ 74 [a] 𝔖$^{MSS}$ *et cognoscent* ‖ [b] pl MSS 𝔊 לִדְבָרֶיךָ ‖ 75 Hie —טְךָ ‖ 79 K וְיָדְעוּ, Q pl MSS 𝔊 Hie 𝔖 וְיֹדְעֵי, l Q ‖ 81 𝔊$^{Nc.a\ al}$ —רֶיךָ ‖ 85 nonn MSS בְּת׳ ‖ 86 >𝔖 ‖ 90 [a] prb l אִמְרָתְךָ ‖ [b-b] l כּוֹנְנָה בָאָרֶץ ? ‖ 91 [a-a] 𝔊 לְמִשְׁפָּטְךָ עָמַד ‖ [b-b] prps הָיוּ מְכַלְכְּלַי ‖ 95 Hie 𝔖 עֵדוּתְךָ ‖ 96 Var ? pr קֵץ; al מְלָאכָה.

98 מֵאֹיְבַי תְּחַכְּמֵנִי מִצְוֺתֶךָ כִּי לְעוֹלָם הִיא־לִי׃
99 מִכָּל־מְלַמְּדַי הִשְׂכַּלְתִּי כִּי עֵדְוֺתֶיךָ שִׂיחָה לִי׃
100 מִזְּקֵנִים אֶתְבּוֹנָן כִּי פִקּוּדֶיךָ נָצָרְתִּי׃
101 מִכָּל־אֹרַח רָע כָּלִאתִי רַגְלָי לְמַעַן אֶשְׁמֹר דְּבָרֶךָ׃
102 מִמִּשְׁפָּטֶיךָ לֹא־סָרְתִּי כִּי־אַתָּה הוֹרֵתָנִי׃
103 מַה־נִּמְלְצוּ לְחִכִּי אִמְרָתֶךָ מִדְּבַשׁ לְפִי׃
104 מִפִּקּוּדֶיךָ אֶתְבּוֹנָן עַל־כֵּן שָׂנֵאתִי ׀ כָּל־אֹרַח שָׁקֶר׃
(נ) 105 נֵר־לְרַגְלִי[a] דְבָרֶךָ[b] וְאוֹר לִנְתִיבָתִי[c]׃
106 נִשְׁבַּעְתִּי וָאֲקַיֵּמָה לִשְׁמֹר מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃
107 נַעֲנֵיתִי עַד־מְאֹד יְהוָה חַיֵּנִי כִדְבָרֶךָ׃
108 נִדְבוֹת פִּי רְצֵה־נָא יְהוָה וּמִשְׁפָּטֶיךָ לַמְּדֵנִי׃
109 נַפְשִׁי בְכַפִּי תָמִיד וְתוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃
110 נָתְנוּ רְשָׁעִים פַּח לִי וּמִפִּקּוּדֶיךָ לֹא תָעִיתִי׃
111 נָחַלְתִּי עֵדְוֺתֶיךָ לְעוֹלָם כִּי־שְׂשׂוֹן לִבִּי הֵמָּה׃
112 נָטִיתִי לִבִּי לַעֲשׂוֹת חֻקֶּיךָ לְעוֹלָם עֵקֶב׃
(ס) 113 סֵעֲפִים שָׂנֵאתִי וְתוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי׃
114 סִתְרִי וּמָגִנִּי אָתָּה לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי׃
115 סוּרוּ מִמֶּנִּי מְרֵעִים וְאֶצְּרָה מִצְוֺת אֱלֹהָי׃
116 סָמְכֵנִי כְאִמְרָתְךָ וְאֶחְיֶה וְאַל־תְּבִישֵׁנִי מִשִּׂבְרִי׃
117 סְעָדֵנִי וְאִוָּשֵׁעָה וְאֶשְׁעָה בְחֻקֶּיךָ תָמִיד׃
118 סָלִיתָ כָּל־שׁוֹגִים[a] מֵחֻקֶּיךָ כִּי־שֶׁקֶר תַּרְמִיתָם[b]׃
119 סִגִים הִשְׁבַּתָּ כָל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ לָכֵן אָהַבְתִּי עֵדֹתֶיךָ׃
120 סָמַר מִפַּחְדְּךָ בְשָׂרִי וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ יָרֵאתִי׃
(ע) 121 עָשִׂיתִי מִשְׁפָּט וָצֶדֶק בַּל־תַּנִּיחֵנִי לְעֹשְׁקָי׃
122 עֲרֹב עַבְדְּךָ לְטוֹב אַל־יַעַשְׁקֻנִי זֵדִים׃
123 עֵינַי כָּלוּ לִישׁוּעָתֶךָ וּלְאִמְרַת צִדְקֶךָ׃
124 עֲשֵׂה עִם־עַבְדְּךָ כְחַסְדֶּךָ וְחֻקֶּיךָ לַמְּדֵנִי׃
125 עַבְדְּךָ־אָנִי הֲבִינֵנִי וְאֵדְעָה עֵדֹתֶיךָ׃

98 l frt c 1MS מִצְוָתְךָ ‖ 99 𝔖 עֵדוּתְךָ ‖ 101 pl MSS Vrs דְּבָרֶיךָ ‖ 103 5MSS 𝔊𝔖𝔗 אִמְרֹתֶיךָ ‖ 105 [a] 1MS 𝔊𝔖 לְרַגְלַי ‖ [b] pl MSS דְּבָרֶיךָ ‖ [c] 𝔊𝔖 לִנְתִיבֹתָי ‖ 111 l frt c Hie נַחֲלָתִי ‖ 116 nonn MSS 𝔄𝔖 בְּא׳ ‖ 117 l prb c Vrs וְאֶשְׁתַּעֲשַׁע ‖ 118 [a] Var שֹׁגִים ‖ [b] prb l c 𝔊Θ Hie 𝔖 *תַּרְעִיתָם ‖ 119 l c 3MSS 'AΣ Hie חָשַׁבְתָּ (𝔊 חִשַּׁבְתִּי) ‖ 121 6MSS עָשִׂיתָ cf 𝔖 (*faciens*) ‖ 122 prps דַּבְּרֵךְ

126 עֵת לַעֲשׂוֹת לַיהוָה הֵפֵרוּ תּוֹרָתֶךָ׃
127 עַל־כֵּן אָהַבְתִּי מִצְוֺתֶיךָ מִזָּהָב וּמִפָּז׃
128 עַל־כֵּן ׀ [a]כָּל־פִּקּוּדֵי כֹל[a] יִשָּׁרְתִּי[b] כָּל־אֹרַח שֶׁקֶר שָׂנֵאתִי׃
(פ) 129 פְּלָאוֹת עֵדְוֺתֶיךָ עַל־כֵּן נְצָרָתַם נַפְשִׁי׃
130 פֵּתַח[a] דְּבָרֶיךָ[b] יָאִיר[c] מֵבִין[d] פְּתָיִים׃
131 פִּי־פָעַרְתִּי וָאֶשְׁאָפָה כִּי לְמִצְוֺתֶיךָ יָאָבְתִּי׃
132 פְּנֵה־אֵלַי וְחָנֵּנִי כְּמִשְׁפָּט לְאֹהֲבֵי שְׁמֶךָ׃
133 פְּעָמַי הָכֵן בְּאִמְרָתֶךָ וְאַל־תַּשְׁלֶט־בִּי כָל־אָוֶן׃
134 פְּדֵנִי מֵעֹשֶׁק אָדָם וְאֶשְׁמְרָה פִּקּוּדֶיךָ׃
135 פָּנֶיךָ הָאֵר בְּעַבְדֶּךָ וְלַמְּדֵנִי אֶת־חֻקֶּיךָ׃
136 פַּלְגֵי־מַיִם יָרְדוּ עֵינָי עַל לֹא־שָׁמְרוּ תוֹרָתֶךָ׃
(צ) 137 צַדִּיק אַתָּה יְהוָה וְיָשָׁר מִשְׁפָּטֶיךָ׃
138 צִוִּיתָ צֶדֶק עֵדֹתֶיךָ וֶאֱמוּנָה מְאֹד׃
139 צִמְּתַתְנִי קִנְאָתִי[a] כִּי־שָׁכְחוּ דְבָרֶיךָ[b] צָרָי׃
140 צְרוּפָה אִמְרָתְךָ מְאֹד וְעַבְדְּךָ אֲהֵבָהּ׃
141 צָעִיר אָנֹכִי וְנִבְזֶה פִּקֻּדֶיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃
142 צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת׃
143 צַר־וּמָצוֹק מְצָאוּנִי מִצְוֺתֶיךָ שַׁעֲשֻׁעָי׃
144 צֶדֶק עֵדְוֺתֶיךָ לְעוֹלָם הֲבִינֵנִי וְאֶחְיֶה׃
(ק) 145 קָרָאתִי בְכָל־לֵב עֲנֵנִי יְהוָה חֻקֶּיךָ אֶצֹּרָה׃
146 קְרָאתִיךָ הוֹשִׁיעֵנִי וְאֶשְׁמְרָה עֵדֹתֶיךָ׃
147 קִדַּמְתִּי בַנֶּשֶׁף[a] וָאֲשַׁוֵּעָה לִדְבָרְיךָ[b] יִחָלְתִּי׃
148 קִדְּמוּ עֵינַי אַשְׁמֻרוֹת לָשִׂיחַ בְּאִמְרָתֶךָ׃
149 קוֹלִי שִׁמְעָה [a]כְחַסְדֶּךָ יְהוָה[a] כְּמִשְׁפָּטֶךָ[b] חַיֵּנִי׃
150 קָרְבוּ רֹדְפֵי זִמָּה מִתּוֹרָתְךָ רָחָקוּ׃
151 קָרוֹב אַתָּה יְהוָה וְכָל־מִצְוֺתֶיךָ אֱמֶת׃

**126** ל >1MS Hie ‖ **128** a-a l c 𝔊 Hie לְכָל־פִּקּוּדֶיךָ vel לְפִ׳ ‖ b l frt יָשַּׁרְתִּי ‖ **130** a Σ Hie *ostium* (פֶּתַח); 𝔖 פְּתַח ‖ b 𝔖 דְּבָרְךָ ‖ c 𝔖 הָאֵר ‖ d Hie 𝔖 הָבֵן ‖ **133** 16MSS 𝔊 בְּא׳ ‖ **137** pc MSS 𝔊 Hie —טָךְ ‖ **138** Hie 𝔖𝔗[B] עֵדוּתְ(ךָ) ‖ **139** a 𝔊[א*] קִנְאָתְךָ cf 69,10 ‖ b mlt MSS 𝔖 דְּבָרְךָ ‖ **144** 𝔖 עֵדוּתְךָ ‖ **145** frt ad 146 trsp ‖ **146** 𝔖 עֵדוּתְךָ ‖ **147** a prps נֶשֶׁף ‖ b K לִדְבָרֶיךָ, Q Hie 𝔖𝔗 לִדְבָרְךָ ‖ **148** nonn MSS 𝔊 Hie —רָתֶיךָ ‖ **149** a-a 𝔊𝔖 trsp; 9MSS בְּח׳ י״ ‖ b 11MSS 𝔖 בְּמִשְׁפָּטֶיךָ ‖ **150** l c 12MSS 𝔊Σ Hie 𝔖 רֹדְפַי.

152 קֶדֶם יָדַעְתִּי מֵעֵדֹתֶיךָ כִּי לְעוֹלָם יְסַדְתָּם׃
(ר) 153 רְאֵה־עָנְיִי וְחַלְּצֵנִי כִּי־תוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃
154 רִיבָה רִיבִי וּגְאָלֵנִי לְאִמְרָתְךָ חַיֵּנִי׃
155 רָחוֹק מֵרְשָׁעִים יְשׁוּעָה כִּי־חֻקֶּיךָ לֹא דָרָשׁוּ׃
156 רַחֲמֶיךָ רַבִּים ׀ יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶיךָ חַיֵּנִי׃
157 רַבִּים רֹדְפַי וְצָרָי מֵעֵדְוֺתֶיךָ לֹא נָטִיתִי׃
158 רָאִיתִי בֹגְדִים וָאֶתְקוֹטָטָה אֲשֶׁר אִמְרָתְךָ לֹא שָׁמָרוּ׃
159 רְאֵה כִּי־פִקּוּדֶיךָ אָהָבְתִּי יְהוָה כְּחַסְדְּךָ חַיֵּנִי׃
160 רֹאשׁ־[a]דְּבָרְךָ אֱמֶת וּלְעוֹלָם כָּל־מִשְׁפַּט[b] צִדְקֶךָ׃
(ש) 161 שָׂרִים רְדָפוּנִי חִנָּם וּמִדְּבָרְיךָ פָּחַד לִבִּי׃
162 שָׂשׂ אָנֹכִי עַל־אִמְרָתֶךָ[a] כְּמוֹצֵא[b] שָׁלָל רָב׃
163 שֶׁקֶר שָׂנֵאתִי וָאֲתַעֵבָה תּוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי׃
164 שֶׁבַע בַּיּוֹם הִלַּלְתִּיךָ עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃
165 שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל׃
166 שִׂבַּרְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וּמִצְוֺתֶיךָ עָשִׂיתִי׃
167 שָׁמְרָה נַפְשִׁי עֵדֹתֶיךָ וָאֹהֲבֵם מְאֹד׃
168 שָׁמַרְתִּי פִקּוּדֶיךָ וְעֵדֹתֶיךָ כִּי כָל־דְּרָכַי נֶגְדֶּךָ׃
(ת) 169 תִּקְרַב רִנָּתִי לְפָנֶיךָ יְהוָה כִּדְבָרְךָ[a] הֲבִינֵנִי[b]׃
170 תָּבוֹא תְּחִנָּתִי לְפָנֶיךָ כְּאִמְרָתְךָ הַצִּילֵנִי׃
°171 תַּבַּעְנָה שְׂפָתַי תְּהִלָּה כִּי תְלַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃
172 תַּעַן לְשׁוֹנִי אִמְרָתֶךָ כִּי כָל־מִצְוֺתֶיךָ צֶּדֶק׃
173 תְּהִי־יָדְךָ לְעָזְרֵנִי כִּי פִקּוּדֶיךָ בָחָרְתִּי׃
174 תָּאַבְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וְתוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי׃
175 תְּחִי־נַפְשִׁי וּתְהַלְלֶךָּ וּמִשְׁפָּטֶךָ[a] יַעְזְרֻנִי[b]׃
176 תָּעִיתִי °כְּשֶׂה אֹבֵד° בַּקֵּשׁ עַבְדֶּךָ כִּי מִצְוֺתֶיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃

**120** 1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת
אֶל־יְהוָה בַּצָּרָתָה לִּי קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי׃

152 𝔖 עֲדוּתָךְ || 156 nonn MSS 𝔊א^c.aA פָּטְךָ– || 157 𝔖 מַעֲדוּתְךְ || 158 𝔊 אִמְרֹתֶיךָ || 160 [a] mlt MSS ר min || [b] nonn MSS 𝔊𝔖 מִשְׁפְּטֵי || 161 K וּמִדְּבָרֶיךָ, Q𝔖𝔗 וּמִדְּבָרְךָ || 162 [a] 10MSS 𝔊 אִמְרָתֶיךָ || [b] frt l כְּמוֹצִיא cf 2S 12,30 || 163 sic 𝔅; MSS Edd וַא׳ || 166 𝔊 אָהַבְתִּי || 167 𝔖 עֲדוּתָךְ || 168 frt dl || 169 [a] 6MSS 𝔖 בִּד׳ || [b] 𝔖 חַיֵּנִי || 170 5MSS c 𝔖 בְּא׳ || 171 𝔖 trsp 171 et 172 || 172 pc MSS 𝔊^MSS אִמְרֹתֶיךָ || 175 [a] mlt MSS וּמִשְׁפָּטֶיךָ; 𝔖 מִשְׁפָּטְךָ || [b] 𝔖 יַעְזְרֵנִי || 176 °-° c תָּעִיתִי conjg.

2 יְהוָ֗ה[a] הַצִּ֣ילָה נַ֭פְשִׁי מִשְּׂפַת־שֶׁ֑קֶר מִלָּשׁ֥וֹן[b] רְמִיָּֽה׃
3 מַה־יִּתֵּ֣ן[a] לְ֭ךָ וּמַה־יֹּסִ֥יף[b] לָ֗ךְ לָשׁ֥וֹן[c] רְמִיָּֽה׃
4 חִצֵּ֣י גִבּ֣וֹר שְׁנוּנִ֑ים עִ֝֗ם גַּחֲלֵ֥י רְתָמִֽים׃
5 אֽוֹיָה־לִ֭י כִּי־גַ֣רְתִּי מֶ֑שֶׁךְ[a]
[b]שָׁ֝כַ֗נְתִּי עִם־אָהֳלֵ֥י קֵדָֽר׃
6 רַ֭בַּת שָֽׁכְנָה־לָּ֣הּ נַפְשִׁ֑י עִ֝֗ם שׂוֹנֵ֥א שָׁלֽוֹם׃
7 אֲֽנִי־שָׁ֭לוֹם וְכִ֣י[a] אֲדַבֵּ֑ר הֵ֝֗מָּה[b] לַמִּלְחָמָֽה׃

**121** 1 שִׁ֗יר לַֽמַּ֫עֲל֥וֹת
אֶשָּׂ֣א עֵ֭ינַי אֶל־הֶהָרִ֑ים מֵ֝אַ֗יִן יָבֹ֥א עֶזְרִֽי׃
2 עֶ֭זְרִי מֵעִ֣ם יְהוָ֑ה עֹ֝שֵׂ֗ה שָׁמַ֥יִם וָאָֽרֶץ׃
3 אַל־יִתֵּ֣ן לַמּ֣וֹט רַגְלֶ֑ךָ[a] אַל־[b]יָ֝נ֗וּם שֹֽׁמְרֶֽךָ׃
4 הִנֵּ֣ה לֹֽא־יָ֭נוּם וְלֹ֣א יִישָׁ֑ן שׁ֝וֹמֵ֗ר יִשְׂרָאֵֽל׃
5 יְהוָ֥ה שֹׁמְרֶ֑ךָ[a] [b]יְהוָ֥ה צִ֝לְּךָ֗[b] עַל־יַ֥ד יְמִינֶֽךָ׃
6 יוֹמָ֗ם הַשֶּׁ֥מֶשׁ לֹֽא־יַכֶּ֗כָּה וְיָרֵ֥חַ בַּלָּֽיְלָה׃
7 יְֽהוָ֗ה יִשְׁמָרְךָ֥ מִכָּל־רָ֑ע יִ֝שְׁמֹ֗ר אֶת־נַפְשֶֽׁךָ׃
8 יְֽהוָ֗ה יִשְׁמָר־צֵאתְךָ֥ וּבוֹאֶ֑ךָ מֵ֝עַתָּ֗ה וְעַד־עוֹלָֽם׃

**122** 1 שִׁ֥יר הַֽמַּעֲל֗וֹת לְדָ֫וִ֥ד
שָׂ֭מַחְתִּי בְּאֹמְרִ֣ים לִ֑י בֵּ֖ית יְהוָ֣ה נֵלֵֽךְ׃
2 עֹ֖מְדוֹת הָי֣וּ רַגְלֵ֑ינוּ[a] בִּ֝שְׁעָרַ֗יִךְ[b] יְרוּשָׁלָֽ͏ִם׃
3 יְרוּשָׁלַ֥͏ִם הַבְּנוּיָ֑ה כְּ֝עִ֗יר °שֶׁחֻבְּרָה־לָּ֥הּ° יַחְדָּֽו׃
4 שֶׁשָּׁ֨ם עָל֪וּ שְׁבָטִ֡ים שִׁבְטֵי־יָ֭הּ
עֵד֣וּת לְיִשְׂרָאֵ֑ל[^] לְ֝הֹד֗וֹת לְשֵׁ֣ם יְהוָֽה׃
5 °כִּ֤י שָׁ֨מָּה׀ יָשְׁב֣וּ כִסְא֣וֹת לְמִשְׁפָּ֑ט כִּ֝סְא֗וֹת לְבֵ֣ית דָּוִֽד°׃
6 שַׁ֭אֲלוּ שְׁל֣וֹם יְרוּשָׁלָ֑͏ִם יִ֝שְׁלָ֗יוּ[a] אֹהֲבָֽיִךְ[b]׃
7 יְהִי־שָׁל֥וֹם בְּחֵילֵ֑ךְ שַׁ֝לְוָ֗ה בְּאַרְמְנוֹתָֽיִךְ׃

Ps 120, 2 [a] dl; al dl 'מִלָּשׁוֹן ר ‖ [b] cf 3[c] ‖ 3 [a] 𝔊 Hie יִתַּן ‖ [b] 1MS יוסף, 𝔊 Hie יוֹסַף ‖ [c] 'A לְשׁוֹן ‖ 5 [a] l ? מֹשְׁכֵי קֶשֶׁת ‖ [b] vb exc ?, vel *b* Var pro גרתי משך ‖ 6 8MSS 𝔊 Hie 𝔖 שׂוֹנְאַי ‖ 7 [a] וְ >2MSS, וכי >1MS Hie 𝔖 ‖ [b] pl MSS וְהֵמָּה ‖ Ps 121, 1 𝔖 עֹזְרִי ‖ 3 [a] pl MSS רַגְלֶיךָ ‖ [b] pl MSS 𝔊 Hie 𝔖 וְאַל ‖ 5 [a] 𝔊 Hie יִשְׁמָרְךָ ‖ [b-b] l ? וְצִלְּךָ vel יָצֵל לְךָ cf 𝔖 ‖ 6 prps וְקָרַח ‖ 8 frt dl ‖ Ps 122, 1 >2MSS 𝔊[A al] Hie 𝔗 ‖ 2 [a] 𝔖 רַגְלַי ‖ [b] l ? c 𝔊[א*] בְּשַׁעֲרֵי ‖ 3 °-° 𝔊 Hie ἧς ἡ μετοχὴ αὐτῆς = שֶׁחֶבְרָתָהּ vel שֶׁחֶבְרָה לָהּ ‖ 4 trsp ^ (l ? 'עֲדַת י) ‖ 5 °-° frt 1 vb dl ‖ 6 [a] 𝔊 καὶ εὐθηνία(ν) τοῖς = וְשַׁלְוָה לְ ‖ [b] 1MS אֹהָלָיִךְ ‖ 7*a* et 7*b* frt trsp.

8 לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ׃
9 לְמַעַן בֵּית־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ׃

**123** 1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת
אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת־עֵינַי הַיֹּשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם׃
2 הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל־יַד אֲדוֹנֵיהֶם
°כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל־יַד גְּבִרְתָּהּ°
כֵּן עֵינֵינוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ׃
3 חָנֵּנוּ יְהוָה חָנֵּנוּ כִּי־רַב שָׂבַעְנוּ בוּז׃
4 רַבַּת שָׂבְעָה־לָּהּ נַפְשֵׁנוּ [a]הַלַּעַג הַשַּׁאֲנַנִּים[a] הַבּוּז לִגְאֵיוֹנִים[b]׃

**124** 1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד
לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל׃
2 לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם׃
3 אֲזַי חַיִּים בְּלָעוּנוּ בַּחֲרוֹת אַפָּם בָּנוּ׃
4 אֲזַי הַמַּיִם שְׁטָפוּנוּ נַחְלָה עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ׃
5 אֲזַי עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ הַמַּיִם הַזֵּידוֹנִים׃
6 בָּרוּךְ יְהוָה שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ טֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם׃
7 נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִפַּח יוֹקְשִׁים
°הַפַּח נִשְׁבָּר וַאֲנַחְנוּ נִמְלָטְנוּ°׃
8 עֶזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

**125** 1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת
הַבֹּטְחִים בַּיהוָה °כְּהַר־צִיּוֹן לֹא־יִמּוֹט
לְעוֹלָם יֵשֵׁב°׃ 2 יְרוּשָׁלַםִ הָרִים סָבִיב לָהּ
וַיהוָה סָבִיב לְעַמּוֹ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃
3 כִּי[a] לֹא יָנוּחַ[b] שֵׁבֶט הָרֶשַׁע[c] עַל גּוֹרַל הַצַּדִּיקִים
לְמַעַן לֹא־יִשְׁלְחוּ הַצַּדִּיקִים[d] בְּעַוְלָתָה יְדֵיהֶם׃
4 הֵיטִיבָה יְהוָה לַטּוֹבִים וְלִישָׁרִים בְּלִבּוֹתָם׃
5 וְהַמַּטִּים עֲקַלְקַלּוֹתָם יוֹלִיכֵם יְהוָה אֶת־פֹּעֲלֵי הָאָוֶן °שָׁלוֹם עַל־[יִשְׂרָאֵל°׃

8 frt dl cf 9 ‖ **Ps 123, 2** °-° dl ? vel vb exc ‖ 3 dl ? ‖ 4 [a-a] 𝔊 τὸ ὄνειδος τοῖς εὐθηνοῦσιν; frt dl (Var) ‖ [b] K לְגַאֲיוֹנִים, Q לִגְאֵי יוֹנִים; l K c Vrs ‖ **Ps 124, 1** >3MSS 𝔊[A al] Hie ‖ vs 4 frt dl (= 5) ‖ 6 trsp ˰ ‖ 7 °-° frt dl, vel vb exc ‖ **Ps 125, 1** °-° nonn MSS 𝔖 בְּהַר; trsp frt ׃ post יִמּוֹט et l תֵּשֵׁב; al צִיּוֹן et ׃ לְעוֹלָם, et כִּירוּ׳ in 2 ‖ 2 𝔊Σ Hie frt recte c 1 conjg ‖ 3 [a] dl ? ‖ [b] l prb c 𝔊 יָנִיחַ ‖ [c] 3MSS (𝔊)Σ(𝔖) הָרְשָׁע ‖ [d] frt dl ‖ 5 °-° frt dl.

**126** 1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת

בְּשׁוּב יְהוָה אֶת־שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחֹלְמִים׃

2 אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה

אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִם־אֵלֶּה׃

3 הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הָיִינוּ שְׂמֵחִים׃

4 שׁוּבָה[a] יְהוָה אֶת־שְׁבוּתֵנוּ[b] כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב׃

5 הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ׃

6 הָלוֹךְ יֵלֵךְ ׀ וּבָכֹה °נֹשֵׂא מֶשֶׁךְ־הַזָּרַע°

בֹּא־יָבֹא בְרִנָּה נֹשֵׂא אֲלֻמֹּתָיו׃

**127** 1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לִשְׁלֹמֹה[a]

אִם־יְהוָה ׀ לֹא־יִבְנֶה בַיִת שָׁוְא עָמְלוּ [b]בוֹנָיו בּוֹ[b]

אִם־יְהוָה לֹא־יִשְׁמָר־עִיר שָׁוְא ׀ שָׁקַד שׁוֹמֵר׃

2 שָׁוְא לָכֶם ׀ מַשְׁכִּימֵי קוּם מְאַחֲרֵי־שֶׁבֶת

אֹכְלֵי לֶחֶם הָעֲצָבִים כֵּן יִתֵּן לִידִידוֹ שֵׁנָא׃

3 הִנֵּה נַחֲלַת יְהוָה בָּנִים שָׂכָר פְּרִי הַבָּטֶן׃

4 כְּחִצִּים בְּיַד־גִּבּוֹר כֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים׃

5 אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר[a] אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת־אַשְׁפָּתוֹ מֵהֶם

לֹא־יֵבֹשׁוּ[b] כִּי־יְדַבְּרוּ[c] אֶת־אוֹיְבִים בַּשָּׁעַר׃

**128** 1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת

אַשְׁרֵי כָּל־יְרֵא יְהוָה הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו׃

2 יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ׃

3 אֶשְׁתְּךָ ׀ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ

בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ׃

4 הִנֵּה כִי־כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא יְהוָה׃

5 יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלִָם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ׃

6 וּרְאֵה־בָנִים לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל׃

**129** 1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת

רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרָי יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל׃

2 רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרָי גַּם לֹא־יָכְלוּ לִי׃

Ps 126, 1 l prb שְׁבִית ‖ 2 frt dl ‖ 3 frt dl ‖ 4 [a] l ? שָׁב ‖ [b] K שְׁבוּתֵנוּ, Q שְׁבִיתֵנוּ ‖ 6 °-° prb l מַשַּׁךְ ‖ Ps 127, 1 [a] >𝔊 ‖ [b-b] 𝔊[MSS] בּוֹנִים ‖ 2 𝔊 Hie לִידִידָיו ‖ 3 𝔊𝔖 שְׂכַר ‖ 5 [a] >𝔊[MSS] ‖ [b] frt l יֵבֹשׁ c 𝔊[ℵ*] vel יָבִישׁוּ ‖ [c] frt crrp; prps יָרִיבוּ (cf 𝔗) ‖ Ps 128, 2 >𝔊 ‖ 4 >𝔊 Hie 𝔖.

3 עַל־גַּבִּי חָרְשׁוּ חֹרְשִׁים הֶאֱרִיכוּ לְמַעֲנוֹתָם׃
4 יְהוָה צַדִּיק קִצֵּץ עֲבוֹת רְשָׁעִים׃
5 יֵבֹשׁוּ וְיִסֹּגוּ אָחוֹר כֹּל שֹׂנְאֵי צִיּוֹן׃
6 יִהְיוּ כַּחֲצִיר גַּגּוֹת[a] [b]שֶׁקַּדְמַת שָׁלַף[b] יָבֵשׁ[c]׃
7 שֶׁלֹּא מִלֵּא כַפּוֹ קוֹצֵר וְחִצְנוֹ מְעַמֵּר׃
8 וְלֹא אָמְרוּ ׀ הָעֹבְרִים בִּרְכַּת־יְהוָה אֲלֵיכֶם
בֵּרַכְנוּ אֶתְכֶם בְּשֵׁם יְהוָה׃

130 1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת
מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְהוָה׃ 2 אֲדֹנָי שִׁמְעָה בְקוֹלִי
תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי׃
3 אִם־עֲוֺנוֹת תִּשְׁמָר־יָהּ[a] אֲדֹנָי[b] מִי יַעֲמֹד׃
4 כִּי־עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא׃
5 קִוִּיתִי יְהוָה קִוְּתָה[a] נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ[b]
הוֹחָלְתִּי׃ 6 נַפְשִׁי לַאדֹנָי[a] מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר [b]שֹׁמְרִים לַבֹּקֶר[b]׃
7 יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה כִּי־עִם־יְהוָה הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת׃
8 וְהוּא יִפְדֶּה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֺנֹתָיו׃

131 1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד
יְהוָה ׀ לֹא־גָבַהּ לִבִּי וְלֹא־רָמוּ עֵינַי
וְלֹא־הִלַּכְתִּי ׀ בִּגְדֹלוֹת וּבְנִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי׃
2 אִם־לֹא שִׁוִּיתִי ׀ וְדוֹמַמְתִּי[a] נַפְשִׁי כְּגָמֻל עֲלֵי אִמּוֹ [b]כַּגָּמֻל עָלַי[c]
[נַפְשִׁי[b]׃
3 יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃

132 1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת
זְכוֹר־יְהוָה לְדָוִד אֵת כָּל־עֻנּוֹתוֹ׃
2 אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַיהוָה נָדַר לַאֲבִיר יַעֲקֹב׃
3 אִם־אָבֹא בְּאֹהֶל בֵּיתִי אִם־אֶעֱלֶה עַל־עֶרֶשׂ יְצוּעָי׃
4 אִם־אֶתֵּן שְׁנָת לְעֵינָי לְעַפְעַפַּי תְּנוּמָה׃

Ps 129, 3 K E' לְמַעֲנוֹתָם, Q —נִיתָם || 4 𝔊 αὐχένα(ς) (pro σχοίνους?) || 6 [a] nonn MSS גַּנּוֹת || [b-b] prb l שֶׁקָּדִם תִּשְׁדֹּף; al שֶׁקַּדְמַת חָלַף || [c] prb dl || Ps 130, 2 dl || 3 [a] >1MS, 𝔖 *tu* || [b] pl MSS יהוה || 4 𝔊[MSS] ΣΘ (תּוֹרָא =) תּוֹרָה, Hie *thira*, 1 Ed תִירא; l 𝔐 || 5 [a] l ? קִוִּיתִי || [b] l prb c 𝔊[A al] לִדְבָרֶךָ; trsp : c 𝔊E'𝔖 || 6 [a] mlt MSS ליהוה || [b-b] prb dl || 7 prps יַחֵל cf 𝔊[A al] || Ps 131, 1 >𝔊[MSS] Hie || 2 [a] nonn MSS 𝔊 וְרוֹמַמְתִּי; frt unum vb dl || [b-b] dl ? || [b-c] 𝔊Σ עַד תִּגְמֹל עָלַי || Ps 132, 1 𝔊 עַנְוָתוֹ || 4 mlt MSS שְׁנַת.

5 עַד־אֶמְצָא מָקוֹם לַיהוָה מִשְׁכָּנוֹת לַאֲבִיר יַעֲקֹב׃
6 הִנֵּה־שְׁמַעֲנוּהָ בְאֶפְרָתָה מְצָאנוּהָ בִּשְׂדֵי־יָעַר׃
7 נָבוֹאָה לְמִשְׁכְּנוֹתָיו נִשְׁתַּחֲוֶה לַהֲדֹם רַגְלָיו׃
8 קוּמָה יְהוָה לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ׃
9 כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־צֶדֶק[a] וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ[b]׃
10 בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ׃
11 נִשְׁבַּע־יְהוָה לְדָוִד אֱמֶת לֹא־יָשׁוּב מִמֶּנָּה
מִפְּרִי בִטְנְךָ אָשִׁית לְכִסֵּא־לָךְ׃
12 אִם־יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ בְּרִיתִי וְעֵדֹתִי זוֹ אֲלַמְּדֵם
גַּם־בְּנֵיהֶם עֲדֵי־עַד יֵשְׁבוּ לְכִסֵּא־לָךְ׃
13 כִּי־בָחַר יְהוָה בְּצִיּוֹן אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ׃
14 זֹאת־מְנוּחָתִי עֲדֵי־עַד פֹּה אֵשֵׁב כִּי אִוִּתִיהָ׃
15 צֵידָהּ בָּרֵךְ אֲבָרֵךְ אֶבְיוֹנֶיהָ אַשְׂבִּיעַ לָחֶם׃
16 וְכֹהֲנֶיהָ אַלְבִּישׁ יֶשַׁע וַחֲסִידֶיהָ רַנֵּן יְרַנֵּנוּ׃
17 שָׁם אַצְמִיחַ קֶרֶן לְדָוִד עָרַכְתִּי נֵר לִמְשִׁיחִי׃
18 אוֹיְבָיו אַלְבִּישׁ בֹּשֶׁת וְעָלָיו יָצִיץ נִזְרוֹ׃

**133** 1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד
הִנֵּה מַה־טּוֹב וּמַה־נָּעִים שֶׁבֶת אַחִים גַּם־יָחַד׃
2 כַּשֶּׁמֶן הַטּוֹב עַל־הָרֹאשׁ יֹרֵד עַל־הַזָּקָן
זְקַן־אַהֲרֹן שֶׁיֹּרֵד עַל־פִּי מִדּוֹתָיו׃
3 כְּטַל־חֶרְמוֹן שֶׁיֹּרֵד עַל־הַרְרֵי צִיּוֹן
כִּי שָׁם צִוָּה יְהוָה °אֶת־הַבְּרָכָה חַיִּים° עַד־הָעוֹלָם׃

**134** 1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת
הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה כָּל־עַבְדֵי יְהוָה
הָעֹמְדִים [a]בְּבֵית־יְהוָה[a] בַּלֵּילוֹת[b]׃
2 שְׂאוּ־יְדֵכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ אֶת־יְהוָה׃
3 יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

6 pl MSS בִּשְׂדֵה ‖ 8 2Ch 6,41 לְנוּחֶךָ ‖ 9 [a] 2Ch 6,41 תְּשׁוּעָה ‖ [b] prb praem רַנֵּן cf 16; 2Ch 6,41 יִשְׂמְחוּ בַטּוֹב ‖ 10 2Ch 6,42 + יהוה אֱלֹהִים ‖ 11 prb vb exc ‖ 12 𝔊 וְעֵדֹתַי ‖ 15 prps צִיּוֹן ‖ 18 𝔊 Hie 𝔖 נִזְרִי ‖ Ps 133, 1 >2MSS 𝔊MSS Hie 𝔗 ‖ 2 l frt שֶׁיָּרַד ‖ 3 °-° unum vb frt dl ‖ Ps 134, 1 a-a 𝔊 (𝔊A al +) בְּחַצְרוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ cf 135,2 ‖ [b] 𝔊 Hie c 2 conjg; frt vb exc.

**135** 1 הַ֥לְלוּ יָ֨הּ׀
הַֽ֭לְלוּ אֶת־שֵׁ֣ם יְהוָ֑ה הַֽ֝לְל֗וּ עַבְדֵ֥י יְהוָֽה׃
2 שֶׁ֣֭עֹמְדִים בְּבֵ֣ית יְהוָ֑ה בְּ֝חַצְר֗וֹת בֵּ֣ית אֱלֹהֵֽינוּ׃
3 הַֽלְלוּ־יָ֭הּ כִּי־ט֣וֹב יְהוָ֑ה זַמְּר֥וּ לִ֝שְׁמ֗וֹ כִּ֣י נָעִֽים׃
4 כִּֽי־יַ֭עֲקֹב בָּחַ֣ר ל֣וֹ יָ֑הּ יִ֝שְׂרָאֵ֗ל לִסְגֻלָּתֽוֹ׃
5 °כִּ֤י אֲנִ֣י יָ֭דַעְתִּי° כִּי־גָד֣וֹל יְהוָ֑ה וַ֝אֲדֹנֵ֗ינוּ מִכָּל־אֱלֹהִֽים׃
6 כֹּ֤ל אֲשֶׁר־חָפֵ֥ץ יְהוָ֗ה עָ֫שָׂ֥ה בַּשָּׁמַ֥יִם וּבָאָ֑רֶץ בַּ֝יַּמִּ֗ים וְכָל־תְּהֹמֽוֹת׃
7 מַעֲלֶ֣ה נְשִׂאִים֮ מִקְצֵ֪ה הָ֫אָ֥רֶץ בְּרָקִ֣ים לַמָּטָ֣ר עָשָׂ֑ה מֽוֹצֵא־ר֝֗וּחַ [מֵאֽוֹצְרוֹתָֽיו׃
8 שֶׁ֭הִכָּה בְּכוֹרֵ֣י מִצְרָ֑יִם מֵ֝אָדָ֗ם עַד־בְּהֵמָֽה׃
9 שָׁלַ֤ח׀ אֹת֣וֹת וּ֭מֹפְתִים בְּתוֹכֵ֣כִי מִצְרָ֑יִם בְּ֝פַרְעֹ֗ה וּבְכָל־עֲבָדָֽיו׃
10 שֶׁ֭הִכָּה גּוֹיִ֣ם רַבִּ֑ים וְ֝הָרַ֗ג מְלָכִ֥ים עֲצוּמִֽים׃
11 לְסִיח֤וֹן׀ מֶ֤לֶךְ הָאֱמֹרִ֗י וּ֭לְעוֹג מֶ֣לֶךְ הַבָּשָׁ֑ן
וּ֝לְכֹ֗ל מַמְלְכ֥וֹת כְּנָֽעַן׃
12 וְנָתַ֣ן אַרְצָ֣ם נַחֲלָ֑ה נַ֝חֲלָ֗ה לְיִשְׂרָאֵ֥ל עַמּֽוֹ׃
13 יְהוָ֣ה שִׁמְךָ֣ לְעוֹלָ֑ם יְ֝הוָ֗ה זִכְרְךָ֥ לְדֹר־וָדֹֽר׃
14 כִּֽי־יָדִ֣ין יְהוָ֣ה עַמּ֑וֹ וְעַל־עֲ֝בָדָ֗יו יִתְנֶחָֽם׃
15 עֲצַבֵּ֣י הַ֭גּוֹיִם כֶּ֣סֶף וְזָהָ֑ב מַ֝עֲשֵׂ֗ה יְדֵ֣י אָדָֽם׃
16 פֶּֽה־לָ֭הֶם וְלֹ֣א יְדַבֵּ֑רוּ עֵינַ֥יִם לָ֝הֶ֗ם וְלֹ֣א יִרְאֽוּ׃
17 אָזְנַ֣יִם לָ֭הֶם וְלֹ֣א יַאֲזִ֑ינוּ אַ֝֗ף אֵין־יֶשׁ־ר֥וּחַ בְּפִיהֶֽם׃
18 כְּ֭מוֹהֶם יִהְי֣וּ עֹשֵׂיהֶ֑ם כֹּ֖ל אֲשֶׁר־בֹּטֵ֣חַ בָּהֶֽם׃
19 בֵּ֣ית יִ֭שְׂרָאֵל בָּרְכ֣וּ אֶת־יְהוָ֑ה בֵּ֥ית אַ֝הֲרֹ֗ן בָּרְכ֥וּ אֶת־יְהוָֽה׃
20 בֵּ֣ית הַ֭לֵּוִי בָּרְכ֣וּ אֶת־יְהוָ֑ה יִֽרְאֵ֥י יְ֝הוָ֗ה בָּרְכ֥וּ אֶת־יְהוָֽה׃
21 בָּ֘ר֤וּךְ יְהוָ֨ה׀ מִצִּיּ֗וֹן שֹׁ֘כֵ֤ן יְֽרוּשָׁלִָ֗ם
הַֽלְלוּיָֽהּ׃

**136** 1 הוֹד֣וּ לַיהוָ֣ה כִּי־ט֑וֹב כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃
2 ה֭וֹדוּ לֵאלֹהֵ֣י הָאֱלֹהִ֑ים כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃
3 ה֭וֹדוּ לַאֲדֹנֵ֣י הָאֲדֹנִ֑ים כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃
4 לְעֹשֵׂ֬ה °נִפְלָא֣וֹת גְּדֹל֣וֹת° לְבַדּ֑וֹ כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃
5 לְעֹשֵׂ֣ה הַ֭שָּׁמַיִם בִּתְבוּנָ֑ה כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃

Ps 135, 5 °-° frt crrp ‖ 6 nonn MSS וּבְכָל; Seb וְכֹל ‖ 7 Jer 10,13; 51,16 וַיּוֹצֵא ‖ 9 l ? בְּתוֹכִי (c jod compag) ‖ 15 4MSS 𝔊 Hie מַעֲשֵׂי ‖ 17 1MS c 115,6 יִשְׁמָעוּ ‖ 21 𝔊 ante 136,1 ‖ Ps 136, 4 °-° prb unum vb dl.

6 לְרֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמָּיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
7 לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
8 אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
9 אֶת־הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים[a] לְמֶמְשְׁלוֹת[b] בַּלָּיְלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
10 לְמַכֵּה מִצְרַיִם בִּבְכוֹרֵיהֶם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
11 וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
12 בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
13 לְגֹזֵר יַם־סוּף לִגְזָרִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
14 וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
15 וְנִעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ ⸢בְיַם־סוּף⸣ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
16 לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
17 לְמַכֵּה מְלָכִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
18 וַיַּהֲרֹג מְלָכִים אַדִּירִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
19 לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
20 וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
21 °וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
22 נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
23 שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ זָכַר לָנוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
24 וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
25 נֹתֵן לֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
26 הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמָיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

**137** 1 °עַל נַהֲרוֹת ׀ בָּבֶל שָׁם יָשַׁבְנוּ גַּם־בָּכִינוּ בְּזָכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן׃
2 עַל־עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ תָּלִינוּ כִּנֹּרוֹתֵינוּ׃
3 כִּי שָׁם ׀ שְׁאֵלוּנוּ[a] שׁוֹבֵינוּ דִּבְרֵי־שִׁיר וְתוֹלָלֵינוּ[b] שִׂמְחָה
שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן׃
4 אֵיךְ נָשִׁיר אֶת־שִׁיר־יְהוָה עַל אַדְמַת נֵכָר׃
5 אִם־אֶשְׁכָּחֵךְ יְרוּשָׁלִָם תִּשְׁכַּח יְמִינִי׃
6 תִּדְבַּק לְשׁוֹנִי ׀ לְחִכִּי אִם־לֹא אֶזְכְּרֵכִי
אִם־לֹא אַעֲלֶה אֶת־יְרוּשָׁלִַם עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתִי׃

9 [a] frt dl ‖ [b] Vrs לְמֶמְשָׁלֶת ‖ 15 ⸢⸣ frt dl, vel וְחֵילוֹ ‖ 17 prps גּוֹיִם ‖ 21 frt hemistich exc cf 135,11 ‖ Ps 137, 1 𝔊 + לְדָוִד ‖ 3 [a] 𝔖 —לְ— ‖ [b] prps שׁוֹלְלֵינוּ vel הוֹלְלֵינוּ ‖ 5 𝔊 Hie תִּשָּׁכַח; prps תִּכְחַשׁ.

7 זְכֹר יְהוָה ׀ לִבְנֵי אֱדוֹם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלָם
הָאֹמְרִים עָרוּ ׀ עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ׃
8 בַּת־בָּבֶל הַשְּׁדוּדָה[a] [b]אַשְׁרֵי שֶׁיְשַׁלֶּם־לָךְ[b]
אֶת־גְּמוּלֵךְ שֶׁגָּמַלְתְּ לָנוּ׃
9 אַשְׁרֵי ׀ שֶׁיֹּאחֵז וְנִפֵּץ אֶת־עֹלָלַיִךְ אֶל־הַסָּלַע׃

**138** 1 לְדָוִד[a] ׀
אוֹדְךָ[b] בְכָל־לִבִּי נֶגֶד אֱלֹהִים אֲזַמְּרֶךָּ׃
2 אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־הֵיכַל קָדְשְׁךָ וְאוֹדֶה אֶת־שְׁמֶךָ עַל־חַסְדְּךָ [a]וְעַל־אֲמִתֶּךָ[a]
כִּי־הִגְדַּלְתָּ [b]עַל־כָּל־שִׁמְךָ אִמְרָתֶךָ[b]׃
3 בְּיוֹם קָרָאתִי וַתַּעֲנֵנִי תַּרְהִבֵנִי בְנַפְשִׁי עֹז׃
[יְהוָה
4 יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַלְכֵי־אָרֶץ כִּי שָׁמְעוּ אִמְרֵי־פִיךָ׃ 5 וְיָשִׁירוּ בְּדַרְכֵי
כִּי גָדוֹל כְּבוֹד יְהוָה׃ 6 כִּי־[a]רָם יְהוָה וְשָׁפָל יִרְאֶה וְגָבֹהַּ מִמֶּרְחָק
[יְיֵדָע[b]׃
7 אִם־אֵלֵךְ ׀ בְּקֶרֶב צָרָה תְּחַיֵּנִי [a]עַל אַף[a] אֹיְבַי תִּשְׁלַח יָדֶךָ[b] וְתוֹשִׁיעֵנִי
[יְמִינֶךָ׃
8 יְהוָה יִגְמֹר בַּעֲדִי יְהוָה חַסְדְּךָ לְעוֹלָם מַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אַל־תֶּרֶף׃

**139** 1 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר
יְהוָה חֲקַרְתַּנִי וַתֵּדָע׃
2 אַתָּה[a] יָדַעְתָּ שִׁבְתִּי וְקוּמִי בַּנְתָּה לְרֵעִי[b] מֵרָחוֹק׃
3 אָרְחִי וְרִבְעִי זֵרִיתָ וְכָל־דְּרָכַי הִסְכַּנְתָּה׃
4 כִּי אֵין מִלָּה בִּלְשׁוֹנִי הֵן יְהוָה יָדַעְתָּ כֻלָּהּ׃
5 °אָחוֹר וָקֶדֶם° צַרְתָּנִי וַתָּשֶׁת עָלַי כַּפֶּכָה׃
6 פְּלִאיָה[a] דַעַת[b] מִמֶּנִּי נִשְׂגְּבָה לֹא־אוּכַל לָהּ׃
7 אָנָה אֵלֵךְ מֵרוּחֶךָ וְאָנָה מִפָּנֶיךָ אֶבְרָח׃

7 frt dl ‖ 8 [a] ΣS𝔗 הַשָּׁדוֹדָה ‖ [b-b] trsp ante בַּת et dl *c* ? ‖ Ps 138, 1 [a] > ʼA Sexta ‖ [b] ins c nonn MSS et Vrs יהוה ‖ 2 [a-a] frt dl ‖ [b-b] crrp; 𝔊 Hie S[MSS] שֵׁם pr שִׁמְךָ; prps שָׁמֶיךָ, al dl שִׁמְךָ vel אִמְרָתֶךָ ‖ 3 prb crrp; 𝔊 πολυωρήσεις με; ʼA Hie *dilatabis* (a רחב), S *multiplicasti* (a רבה) ‖ 4 frt dl ‖ 6 [a] dl ? ‖ [b] pr יֵידָע ?; l ? יָרֹעַ cf Hi 34,24, al יִגְדַּע ‖ 7 [a-a] nonn MSS אַף עַל, 2MSS om אַף; trsp ? אַף ante בְּקֶרֶב et dl אִם אֵלֵךְ ‖ [b] nonn MSS יָדֶיךָ ‖ 8 pl MSS S מַעֲשֵׂה; 4MSS S praem וּ ‖ Ps 139, 2 [a] frt dl ‖ [b] nonn MSS לְדֵעִי ‖ 5 °-° 𝔊ʼAΣ Hie S c 4 conjg; l 𝔐 ‖ 6 [a] K פְּלִאְיָה, Q פְּלִיאָה ‖ [b] l prb הַדַּעַת; 𝔊S ἡ γνῶσίς σου.

8 אִם־אֶסַּק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה וְאַצִּיעָה שְּׁאוֹל הִנֶּךָּ׃
9 אֶשָּׂא כַנְפֵי־שָׁחַר אֶשְׁכְּנָה בְּאַחֲרִית יָם׃
10 גַּם־שָׁם יָדְךָ תַנְחֵנִי וְתֹאחֲזֵנִי יְמִינֶךָ׃
11 וָאֹמַר אַךְ־חֹשֶׁךְ יְשׁוּפֵנִי[a] וְלַיְלָה אוֹר[b] בַּעֲדֵנִי׃
12 גַּם־חֹשֶׁךְ לֹא־יַחְשִׁיךְ מִמֶּךָ וְלַיְלָה כַּיּוֹם יָאִיר °כַּחֲשֵׁיכָה כָּאוֹרָה°׃
13 כִּי־אַתָּה קָנִיתָ כִלְיֹתָי תְּסֻכֵּנִי בְּבֶטֶן אִמִּי׃
14 [a]אוֹדְךָ עַל כִּי נוֹרָאוֹת נִפְלֵיתִי[b] נִפְלָאִים מַעֲשֶׂיךָ[a]
וְנַפְשִׁי [c]יֹדַעַת מְאֹד[c]׃
15 לֹא־נִכְחַד עָצְמִי מִמֶּךָּ אֲשֶׁר[a]־עֻשֵּׂיתִי בַסֵּתֶר רֻקַּמְתִּי בְּתַחְתִּיּוֹת
16 גָּלְמִי[a] ׀ רָאוּ עֵינֶיךָ וְעַל־סִפְרְךָ כֻּלָּם יִכָּתֵבוּ [אָרֶץ[b]׃
יָמִים[b] יֻצָּרוּ וְלֹא[c] אֶחָד בָּהֶם[d]׃
17 וְלִי מַה־יָּקְרוּ רֵעֶיךָ אֵל מֶה עָצְמוּ רָאשֵׁיהֶם׃
18 אֶסְפְּרֵם מֵחוֹל יִרְבּוּן הֱקִיצֹתִי וְעוֹדִי עִמָּךְ׃
19 אִם־תִּקְטֹל אֱלוֹהַּ ׀ רָשָׁע וְאַנְשֵׁי[a] דָמִים סוּרוּ[b] מֶנִּי[c]׃
20 אֲשֶׁר יֹמְרוּךָ[a] לִמְזִמָּה נָשֻׂוא[b] לַשָּׁוְא עָרֶיךָ[c]׃
21 הֲלוֹא־מְשַׂנְאֶיךָ יְהוָה[a] ׀ אֶשְׂנָא וּבִתְקוֹמְמֶיךָ[b] אֶתְקוֹטָט׃
22 תַּכְלִית שִׂנְאָה שְׂנֵאתִים לְאוֹיְבִים הָיוּ לִי׃
23 חָקְרֵנִי אֵל וְדַע לְבָבִי בְּחָנֵנִי וְדַע שַׂרְעַפָּי׃
24 וּרְאֵה אִם־דֶּרֶךְ[a]־עֹצֶב[b] בִּי וּנְחֵנִי בְּדֶרֶךְ עוֹלָם[c]׃

**140** 1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 חַלְּצֵנִי יְהוָה מֵאָדָם רָע מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי׃
3 אֲשֶׁר חָשְׁבוּ רָעוֹת בְּלֵב כָּל־יוֹם יָגוּרוּ מִלְחָמוֹת׃
4 שָׁנְנוּ לְשׁוֹנָם כְּמוֹ־נָחָשׁ חֲמַת עַכְשׁוּב תַּחַת שְׂפָתֵימוֹ סֶלָה׃
5 שָׁמְרֵנִי יְהוָה ׀ מִידֵי רָשָׁע מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי
אֲשֶׁר חָשְׁבוּ לִדְחוֹת פְּעָמָי׃ 6 טָמְנוּ־גֵאִים ׀ פַּח לִי

9 𝔊𝔖 כְּנָפַי ‖ 10 frt l תִּקָּחֵנִי ‖ 11 a prb l יְשׁוּכֵּנִי ‖ b prps יִסְגֹּר ‖ 12 °-° prb dl ‖ 14 a-a dl? ‖ b 𝔊 Hie (𝔖)𝔗 נִפְלֵיתָ ‖ c-c l? יָדַעְתָּ מְאֹד ‖ 15 a prps כַּאֲשֶׁר ‖ b dl? ‖ 16 a l? כָּל־יָמַי ‖ b l? טֶרֶם et conjg c יִכָּתֵבוּ ‖ c Q^Occ 2MSS וְלוֹ, l c Vrs K ‖ d 3MSS מֵהֶם ‖ 19 a 𝔊Σ Hie > וְ ‖ b prb l c 6MSS סָרוּ vel יָסֻרוּ cf 𝔖 ‖ c pl MSS מִמֶּנִּי ‖ 20 a Q^Occ pl MSS יֹאמְרוּךָ; prb l c E' יַמְרוּךָ ‖ b 2MSS נָשׂוֹא frt recte; prps נָשְׂאוּ; 6MSS נשוא ‖ c crrp; nonn MSS עדיך (עָדֶיךָ vel עֲדֶיךָ); prps שְׁמֶךָ ‖ 21 a prb dl ‖ b l c 4MSS וּבְמִתְק׳; 2MSS וּמִתְק׳ ‖ 24 a dl? ‖ b nonn MSS עֹצֶב; 𝔊 ἀνομίαι, Hie *dolus*, 𝔖 *mendacium*, l? עָקְבָה ‖ c 1MS מִישׁוֹר ‖ Ps 140, 3 prps יָגֵרוּ ‖ 5 trsp ׃.

וַחֲבָלִים[a] פָּרְשׂוּ רֶשֶׁת[b] לְיַד־מַעְגָּל מֹקְשִׁים שָׁתוּ־לִי סֶלָה׃
7אָמַרְתִּי לַיהוָה אֵלִי אָתָּה הַאֲזִינָה יְהוָה קוֹל תַּחֲנוּנָי׃
8יֱהוִה אֲדֹנָי עֹז יְשׁוּעָתִי סַכֹּתָה לְרֹאשִׁי בְּיוֹם נָשֶׁק׃
9אַל־תִּתֵּן יְהוָה מַאֲוַיֵּי[a] רָשָׁע זְמָמוֹ[b] אַל־תָּפֵק
יָרוּמוּ[c] סֶלָה[d]׃ 10רֹאשׁ[a] מְסִבָּי[b] עֲמַל שְׂפָתֵימוֹ יְכַסֵּומוֹ[c]׃
11יִמּוֹטוּ[a] עֲלֵיהֶם [b]גֶּחָלִים בָּאֵשׁ[b] יַפִּלֵם[c] בְּמַהֲמֹרוֹת[d] בַּל־יָקוּמוּ׃
12אִישׁ לָשׁוֹן בַּל־יִכּוֹן בָּאָרֶץ אִישׁ־חָמָס[a] רָע יְצוּדֶנּוּ לְמַדְחֵפֹת[b]׃
13יָדַעְתִּ[a] כִּי־יַעֲשֶׂה יְהוָה דִּין עָנִי מִשְׁפַּט אֶבְיֹנִים[b]׃
14אַךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ לִשְׁמֶךָ יֵשְׁבוּ יְשָׁרִים אֶת־פָּנֶיךָ׃

141 1מִזְמוֹר לְדָוִד
יְהוָה קְרָאתִיךָ חוּשָׁה[a] לִּי הַאֲזִינָה קוֹלִי[b] בְּקָרְאִי־לָךְ׃
2תִּכּוֹן תְּפִלָּתִי קְטֹרֶת לְפָנֶיךָ מַשְׂאַת כַּפַּי מִנְחַת־עָרֶב׃
3שִׁיתָה יְהוָה שָׁמְרָה[a] לְפִי נִצְּרָה[b] עַל־דַּל שְׂפָתָי׃
4אַל־תַּט־לִבִּי לְדָבָר[a] רָע לְהִתְעוֹלֵל עֲלִלוֹת בְּרֶשַׁע
אֶת־[b]אִישִׁים פֹּעֲלֵי־אָוֶן וּבַל־אֶלְחַם בְּמַנְעַמֵּיהֶם[c]׃
5יֶהֶלְמֵנִי צַדִּיק חֶסֶד[a] וְיוֹכִיחֵנִי שֶׁמֶן רֹאשׁ[b] אַל־יָנִי[c] רֹאשִׁי
[d]כִּי־עוֹד וּתְפִלָּתִי בְּרָעוֹתֵיהֶם[d]׃
6°נִשְׁמְטוּ בִידֵי־סֶלַע שֹׁפְטֵיהֶם וְשָׁמְעוּ אֲמָרַי כִּי נָעֵמוּ׃
7כְּמוֹ[a] פֹלֵחַ[b] וּבֹקֵעַ[c] בָּאָרֶץ נִפְזְרוּ עֲצָמֵינוּ[d] לְפִי שְׁאוֹל׃
8כִּי אֵלֶיךָ יֱהוִה אֲדֹנָי עֵינָי בְּכָה חָסִיתִי אַל־תְּעַר נַפְשִׁי׃
9שָׁמְרֵנִי מִידֵי פַח[a] יָקְשׁוּ לִי וּמֹקְשׁוֹת[b] פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
10יִפְּלוּ בְמַכְמֹרָיו[a] רְשָׁעִים יַחַד[b] אָנֹכִי עַד־אֶעֱבוֹר׃

6 [a] prps וּנְבָלִים ‖ [b] 𝔊 + לְרַגְלַי frt recte; trsp ‸ ‖ 7 dl c 𝔖 ‖ 9 [a] Var[G] מַאֲוָיַי, 𝔊 ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας μου ‖ [b] 𝔊Σ וְמָמוֹ; l ? אֲשֶׁר זָמְמוּ ‖ [c] 𝔊 μή ποτε ὑψωθῶσιν; l ? אַל יָרִימוּ ‖ [d] >𝔊[A al]; l ? עָלַי cf 27,6; prb trsp ׃ ‖ 10 [a] frt l רָאשָׁם ‖ [b] prb crrp; 𝔊 τοῦ κυκλώματος αὐτῶν, Hie *convivarum eorum* ‖ [c] K יְכַסּוּמוֹ, Q יְכַסֵּימוֹ; prps יְכַלֵּמוֹ, al יְהִי כוֹסָמוֹ ‖ 11 [a] K יָמִיטוּ, Q Vrs יִמּוֹטוּ, l prb יַמְטֵר cf 11,6 ‖ [b-b] l prb c 𝔊 Hie גַּחֲלֵי אֵשׁ ‖ [c] 𝔊 Hie 'תַּפּ; trsp ‸ ‖ [d] 1MS במהורות cf ἄλλος: ἐσπευσμένως ‖ 12 [a] l c 𝔊 Hie 𝔖 חָמָס; frt *a* et *b* trsp ‖ [b] prps לְמוֹ פָחַת ‖ 13 [a] l c Q et pl MSS יָדַעְתִּי ‖ [b] prb vb exc ‖ Ps 141, 1 [a] 𝔊 הַקְשִׁיבָה ‖ [b] 𝔊 קוֹל תַּחֲנוּנַי ‖ 3 [a] l frt שָׁמְרָה ‖ [b] l frt נִצְרָה ‖ 4 [a] 𝔊 εἰς λόγους ‖ [b] prps שָׁנֵאתִי ‖ [c] 2MSS במנעימיהם ‖ 5 [a] >𝔖 ‖ [b] 𝔊𝔖 רָשָׁע ‖ [c] mlt MSS יָנִיא ‖ [d-d] crrp ‖ vs 6 crrp ‖ 7 [a] crrp ‖ [b] 𝔊𝔖 פֶּלַח ‖ [c] 𝔊 יִבָּקַע, 𝔖 יִבָּקַע ‖ [d] 𝔊[MSS]𝔖 τὰ ὀστᾶ αὐτῶν ‖ 8 pc MSS אֱלֹהִים ‖ 9 [a] prps פֹּחֲזִים, cf 𝔖 *jactatorum* ‖ [b] l c 𝔊 'וּמִמּ ‖ 10 [a] sic 𝔊 Hie; 𝔖 בְּמַכְמֹרֵיהֶם ‖ [b] 𝔊 κατὰ μόνας εἰμί; Σ Hie 𝔖 c *a* conjg.

142 1 מַשְׂכִּיל לְדָוִד בִּהְיוֹתוֹ בַמְּעָרָה תְפִלָּה׃
2 קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶזְעָק קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶתְחַנָּן׃
3 אֶשְׁפֹּךְ לְפָנָיו שִׂיחִי צָרָתִי לְפָנָיו אַגִּיד׃
4 בְּהִתְעַטֵּף עָלַי׀ רוּחִי וְאַתָּה יָדַעְתָּ נְתִיבָתִי
בְּאֹרַח־זוּ אֲהַלֵּךְ טָמְנוּ פַח לִי׃
5 הַבֵּיט יָמִין׀ וּרְאֵה וְאֵין־לִי מַכִּיר
אָבַד מָנוֹס מִמֶּנִּי אֵין דּוֹרֵשׁ לְנַפְשִׁי׃
6 זָעַקְתִּי אֵלֶיךָ יְהוָה אָמַרְתִּי[a] אַתָּה מַחְסִי
חֶלְקִי בְּאֶרֶץ הַחַיִּים[b]׃
7 הַקְשִׁיבָה׀ אֶל־רִנָּתִי כִּי־דַלּוֹתִי מְאֹד
הַצִּילֵנִי מֵרֹדְפַי כִּי אָמְצוּ מִמֶּנִּי׃
8 הוֹצִיאָה מִמַּסְגֵּר׀ נַפְשִׁי לְהוֹדוֹת אֶת־שְׁמֶךָ
בִּי יַכְתִּרוּ צַדִּיקִים כִּי תִגְמֹל עָלָי׃

143 1 מִזְמוֹר לְדָוִד [בְּצִדְקָתֶךָ׃
יְהוָה׀ שְׁמַע תְּפִלָּתִי הַאֲזִינָה אֶל־תַּחֲנוּנַי בֶּאֱמֻנָתְךָ עֲנֵנִי
2 וְאַל־תָּבוֹא בְמִשְׁפָּט אֶת־עַבְדֶּךָ כִּי לֹא־יִצְדַּק לְפָנֶיךָ כָל־חָי׃
3 כִּי רָדַף אוֹיֵב׀ נַפְשִׁי דִּכָּא לָאָרֶץ חַיָּתִי הוֹשִׁיבַנִי בְמַחֲשַׁכִּים
[°כְּמֵתֵי עוֹלָם°׃
4 וַתִּתְעַטֵּף עָלַי רוּחִי בְּתוֹכִי יִשְׁתּוֹמֵם לִבִּי׃
5 זָכַרְתִּי יָמִים[a]׀ מִקֶּדֶם הָגִיתִי בְכָל־פָּעֳלֶךָ[b] בְּמַעֲשֵׂה[c] יָדֶיךָ אֲשׂוֹחֵחַ׃
6 פֵּרַשְׂתִּי יָדַי אֵלֶיךָ נַפְשִׁי׀ כְּאֶרֶץ־עֲיֵפָה לְךָ סֶלָה׃
7 מַהֵר עֲנֵנִי׀ יְהוָה כָּלְתָה רוּחִי
אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יֹרְדֵי בוֹר׃
8 הַשְׁמִיעֵנִי בַבֹּקֶר׀ חַסְדֶּךָ כִּי־בְךָ בָטָחְתִּי
הוֹדִיעֵנִי דֶּרֶךְ־זוּ אֵלֵךְ כִּי־אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי נַפְשִׁי׃
9 הַצִּילֵנִי מֵאֹיְבַי׀ יְהוָה אֵלֶיךָ כִסִּתִי׃
10 לַמְּדֵנִי׀ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ כִּי־אַתָּה אֱלוֹהָי
רוּחֲךָ טוֹבָה תַּנְחֵנִי בְּאֶרֶץ מִישׁוֹר׃

Ps 142, 4 𝔊𝔖 נְתִיבֹתַי ‖ 5 prb l וְרָאֹה; al שְׂמֹאל ‖ 6 [a] frt dl ‖ [b] frt vb exc ‖ 8 prps כִּי ‖ Ps 143, 1 𝔖 בְּאִמְרָתְךָ ‖ 2 𝔖 תָּבֵא ‖ 3 °-° add e Thr 3,6? ‖ 5 [a] 𝔖 יהוה ‖ [b] nonn MSS Vrs פְּעָלֶיךָ ‖ [c] nonn MSS 𝔊 Hie בְּמַעֲשֵׂי ‖ 6 pl MSS בְּא' ‖ 7 2MSS 𝔖 + כִּי ‖ 9 1MS חָסִיתִי, Hie *protectus sum* = כָּסַּתִי; prps *סָבִיתִי, חִכִּיתִי vel קִוִּיתִי, נַסְתִּי ‖ 10 nonn MSS בְּאֹרַח, pc בְּדַרְכְּךָ = 𝔖.

11 לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה[a] תְּחַיֵּנִי בְּצִדְקָתְךָ[b] ׀ תּוֹצִיא מִצָּרָה נַפְשִׁי׃
12 וּֽבְחַסְדְּךָ תַּצְמִית אֹיְבָי וְֽהַאֲבַדְתָּ כָּל־צֹרֲרֵי נַפְשִׁי
כִּי אֲנִי עַבְדֶּךָ׃

**144** 1 לְדָוִד ׀
בָּרוּךְ יְהוָה ׀ צוּרִי
הַֽמְלַמֵּד יָדַי לַקְרָב אֶצְבְּעוֹתַי לַמִּלְחָמָה׃
2 חַסְדִּי[a] וּמְצוּדָתִי מִשְׂגַּבִּי [b]וּֽמְפַלְטִי לִי[b]
מָגִנִּי וּבוֹ חָסִיתִי הָרוֹדֵד[c] עַמִּי[d] תַחְתָּי[e]׃
3 יְהוָה מָה־אָדָם וַתֵּדָעֵהוּ בֶּן־אֱנוֹשׁ וַתְּחַשְּׁבֵהוּ׃
4 אָדָם לַהֶבֶל דָּמָה יָמָיו כְּצֵל עוֹבֵר׃
5 יְהוָה הַט־שָׁמֶיךָ וְתֵרֵד גַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ׃
6 בְּרוֹק בָּרָק וּתְפִיצֵם שְׁלַח חִצֶּיךָ וּתְהֻמֵּם׃
7 שְׁלַח יָדֶיךָ[a] מִמָּרוֹם [b]פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי[b] מִמַּיִם רַבִּים [c]מִיַּד בְּנֵי
[נֵכָר[c]׃
8 אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר־שָׁוְא וִימִינָם יְמִין שָׁקֶר׃
9 אֱלֹהִים שִׁיר חָדָשׁ אָשִׁירָה לָּךְ בְּנֵבֶל עָשׂוֹר אֲזַמְּרָה־לָּךְ׃
10 הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים הַפּוֹצֶה אֶת־דָּוִד עַבְדּוֹ[a]
מֵחֶרֶב רָעָה[b]׃ 11 פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִיַּד בְּנֵי־נֵכָר
אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר־שָׁוְא וִימִינָם יְמִין שָׁקֶר׃
12 אֲשֶׁר[a] בָּנֵינוּ[b] ׀ כִּנְטִעִים מְגֻדָּלִים בִּנְעוּרֵיהֶם[c]
בְּנוֹתֵינוּ[d] כְזָוִיֹּת מְחֻטָּבוֹת תַּבְנִית הֵיכָל׃
13 מְזָוֵינוּ[a] מְלֵאִים מְפִיקִים מִזַּן אֶל־זַן
צֹאונֵנוּ[b] מַאֲלִיפוֹת מְרֻבָּבוֹת בְּחוּצוֹתֵינוּ׃
14 אַלּוּפֵינוּ[a] מְסֻבָּלִים [b]אֵין פֶּרֶץ וְאֵין יוֹצֵאת[b] וְאֵין צְוָחָה בִּרְחֹבֹתֵינוּ׃
15 אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהוָה אֱלֹהָיו׃

11 [a] frt dl ‖ [b] 𝔊 c תְּחַיֵּנִי conjg; dl? ‖ Ps 144, 2 [a] prps חִסְנִי ,סַלְעִי ,חִזְקִי ‖ [b-b] cf 18,3; לִי >4MSS ‖ [c] Var$^{G}$ הָרֹדֵד, 1MS הָרוֹדָה; cf 18,48 ‖ [d] l c compl MSS 𝔄 Hie 𝔖𝔗 עַמִּים cf 18,48 ‖ [e] pc MSS תַּחְתָּיו vel K תַּחְתָּי Q תַּחְתָּיו ‖ 3 nonn MSS 𝔖 וּבֵן ‖ 5 2MSS 𝔊$^{MSS}$𝔖𝔗 שָׁמַיִם cf 18,10 ‖ 7 [a] pl MSS Vrs יָדְךָ ‖ [b-b] dl frt unum vb vel l הַמְשֵׁנִי cf 18,17 ‖ [c-c] frt dl cf 11 ‖ 8 frt dl cf 11 ‖ 10 [a] 1MS 𝔖$^{MSS}$ עַבְדְּךָ ‖ [b] trsp : c 𝔊 ‖ 12 [a] prb dl ‖ [b] 𝔊𝔖$^{MSS}$ בְּנֵיהֶם ‖ [c] prps בַּעֲרוּגֹתָם ‖ [d] pc MSS c 𝔊𝔖$^{MSS}$ בְּנוֹתֵיהֶם ‖ 13 [a] 𝔊𝔖$^{MSS}$ —ֵיהֶם prps מְזוֹנֵינוּ ‖ [b] l צֹאנֵנוּ; 𝔊𝔖$^{MSS}$ ut supra ‖ 14 [a] 𝔊𝔖$^{MSS}$ ut supra ‖ [b-b] frt crrp.

## 145 ¹תְּהִלָּה לְדָוִד

(א) אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃

(ב) ²בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃

(ג) ³גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר׃

(ד) ⁴דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ׃

(ה) ⁵[a]הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ[a] וְדִבְרֵי[b] נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה[c]׃

(ו) ⁶וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלּוֹתֶיךָ אֲסַפְּרֶנָּה׃

(ז) ⁷זֵכֶר רַב־[a]טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ[b] יְרַנֵּנוּ׃

(ח) ⁸חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד׃

(ט) ⁹טוֹב־יְהוָה לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו׃

(י) ¹⁰יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה׃

(כ) ¹¹כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ׃

(ל) ¹²לְהוֹדִיעַ ׀ [a]לִבְנֵי הָאָדָם[a] גְּבוּרֹתָיו[b] וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ[c]׃

(מ) ¹³מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר׃

(ס) ¹⁴סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים׃

(ע) ¹⁵עֵינֵי־כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃

(פ) ¹⁶פּוֹתֵחַ אֶת־[a]יָדֶךָ[b] וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן׃

(צ) ¹⁷צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו׃

(ק) ¹⁸קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת׃

(ר) ¹⁹רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם׃

(ש) ²⁰שׁוֹמֵר °יְהוָה אֶת°־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד׃

(ת) ²¹תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר־פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ
°לְעוֹלָם וָעֶד°׃

## 146 ¹הַלְלוּ־יָהּ

הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה׃

²אֲהַלְלָה יְהוָה בְּחַיָּי אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי׃

Ps 145, 1 frt dl ‖ 5 [a-a] l ? כְּבוֹד הֲדַר ‖ [b] l c 𝔊 יְדַבֵּרוּ ‖ [c] 𝔊 יָשִׂיחוּ, l 𝔐 ‖ 6 K וגדלותיך vel וּגְדֻלּוֹתֶיךָ, Q mlt MSS 𝔊Θ𝔖𝔗 וּגְדֻלָּתְךָ ‖ 7 [a] l c 𝔊 (רֹ֫ב) רָב־ ‖ [b] Σ Hie וְצִדְקֹתֶיךָ ‖ 8 K וגדול, Q וּגְדָל־ ‖ 9 𝔊 τοῖς ὑπομένουσιν (= לַכָּל pr לְמְכַלְכֵּל) ‖ 11 Hie וּגְבוּרֹתֶיךָ ‖ 12 [a-a] l ? לָאָדָם ‖ [b] 𝔊𝔖 גְּבוּרָתְךָ, Hie גְּבוּרֹתֶיךָ ‖ [c] 𝔊 Hie 𝔖 מַלְכוּתְךָ ‖ 13 ins c 1MS 𝔊 Hie 𝔖 (נ)נֶאֱמָן יהוה בְּכָל־דְּבָרָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו ‖ 15 dl c 𝔊 cf 104,27 ‖ 16 [a] l c 𝔊 אַתָּה ‖ [b] mlt MSS 𝔊 Hie יָדֶיךָ ‖ 18 frt dl ‖ 19 frt dl אֶת ‖ 20 °-° dl אֶת vel יהוה ‖ 21 °-° add; nonn MSS + וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּ־יָהּ cf 115,18.

3אַל־תִּבְטְחוּ בִנְדִיבִים בְּבֶן־אָדָם ׀ שֶׁאֵין לוֹ תְשׁוּעָה׃
4[a]תֵּצֵא רוּחוֹ[a] יָשֻׁב לְאַדְמָתוֹ [b]בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוּ[b] עֶשְׁתֹּנֹתָיו׃
5אַשְׁרֵי שֶׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ שִׂבְרוֹ עַל־יְהוָה אֱלֹהָיו׃
6עֹשֶׂה ׀ שָׁמַיִם וָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם
הַשֹּׁמֵר אֱמֶת לְעוֹלָם׃ 7עֹשֶׂה מִשְׁפָּט ׀ לָעֲשׁוּקִים
נֹתֵן לֶחֶם לָרְעֵבִים יְהוָה מַתִּיר אֲסוּרִים׃
8יְהוָה ׀ פֹּקֵחַ עִוְרִים יְהוָה זֹקֵף כְּפוּפִים
יְהוָה אֹהֵב צַדִּיקִים׃ 9יְהוָה ׀ שֹׁמֵר אֶת־גֵּרִים
יָתוֹם וְאַלְמָנָה יְעוֹדֵד וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים יְעַוֵּת׃
10יִמְלֹךְ יְהוָה ׀ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר
הַלְלוּ־יָהּ׃

**147** 1הַלְלוּ יָהּ ׀
[a]כִּי־טוֹב זַמְּרָה[b] [c]אֱלֹהֵינוּ כִּי־נָעִים נָאוָה[c] תְהִלָּה׃
2בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַםִ יְהוָה נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס׃
3הָרֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם׃
4מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים לְכֻלָּם שֵׁמוֹת יִקְרָא׃
5גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב־כֹּחַ לִתְבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר׃
6מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְהוָה מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים עֲדֵי־אָרֶץ׃
7עֱנוּ לַיהוָה בְּתוֹדָה זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ בְכִנּוֹר׃
8הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם ׀ בְּעָבִים הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָטָר
הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר׃
9נוֹתֵן לִבְהֵמָה לַחְמָהּ לִבְנֵי עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ׃
10לֹא בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ לֹא־בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה׃
11רוֹצֶה יְהוָה אֶת־יְרֵאָיו אֶת־הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ׃
12שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלַםִ אֶת־יְהוָה הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן׃
13כִּי־חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ׃
14הַשָּׂם־גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ׃
15הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ אָרֶץ עַד־מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ׃

**Ps 146, 4** [a-a] 1Mcc 2,63 כִּי ‖ [b-b] 1Mcc וְאָבְדוּ; 𝔊 Hie 𝔖 + כָּל־ ‖ **10** > 𝔊𝔖 ‖ **Ps 147, 1** [a] 𝔊 + αἰνεῖτε τὸν κύριον = הַלְלוּיָהּ ‖ [b] prps זַמְּרוּ ‖ [c-c] 𝔊 τῷ θεῷ ἡμῶν ἡδυνθείη = לֵאלֹהֵינוּ נָאוָה ? ‖ **8** 𝔊 + וְעֵשֶׂב לַעֲבֹדַת הָאָדָם; prb haec vel sim exc ‖ **12** 𝔊 Hie + הַלְלוּיָהּ; 𝔊 Hie 𝔖 novum ps inchoant.

16 הַנֹּתֵן שֶׁלֶג כַּצָּמֶר כְּפוֹר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר׃
17 מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְפִתִּים לִפְנֵי קָרָתוֹ °מִי יַעֲמֹד°׃
18 יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם יַשֵּׁב רוּחוֹ יִזְּלוּ־מָיִם׃
19 מַגִּיד דְּבָרָו לְיַעֲקֹב חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל׃
20 לֹא עָשָׂה כֵן׀ לְכָל־גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים בַּל־יְדָעוּם
הַלְלוּ־יָהּ׃

## 148 ¹ הַלְלוּ יָהּ׀

הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים׃
2 הַלְלוּהוּ כָל־מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָּל־צְבָאָו׃
3 הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ הַלְלוּהוּ כָּל־כּוֹכְבֵי אוֹר׃
4 הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר׀ מֵעַל הַשָּׁמָיִם׃
5 יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ׃
6 וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם חָק־נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר׃
7 הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הָאָרֶץ תַּנִּינִים וְכָל־תְּהֹמוֹת׃
8 אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג וְקִיטוֹר רוּחַ סְעָרָה עֹשָׂה דְבָרוֹ׃
9 הֶהָרִים וְכָל־גְּבָעוֹת עֵץ פְּרִי וְכָל־אֲרָזִים׃
10 הַחַיָּה וְכָל־בְּהֵמָה רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף׃
11 מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל־שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃
12 בַּחוּרִים וְגַם־בְּתוּלוֹת זְקֵנִים עִם־נְעָרִים׃
13 יְהַלְלוּ׀ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ
הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם׃ 14 וַיָּרֶם[a] קֶרֶן׀ לְעַמּוֹ
תְּהִלָּה לְכָל־חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ[b]
הַלְלוּ־יָהּ[c]׃

## 149 ¹ הַלְלוּ יָהּ׀

שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל חֲסִידִים׃
2 יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו בְּנֵי־צִיּוֹן יָגִילוּ בְמַלְכָּם׃
3 יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְמָחוֹל בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ־לוֹ׃
4 כִּי־רוֹצֶה יְהוָה בְּעַמּוֹ יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה׃
5 יַעְלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם׃

17 °–° prps מַיִם יַעֲמֹדוּ (tunc l לְקָרָתוֹ) ‖ 19 K דְּבָרוֹ, Q 𝔗 דְּבָרָיו ‖ 20 l c 𝔊𝔖𝔗 יְדָעָם ‖ Ps 148, 1 > Hie 𝔖 ‖ 2 K צְבָאוֹ, Q Vrs צְבָאָיו ‖ 6 frt l יַעַבְרוּ vel passiv ‖ 14 [a] 𝔊𝔖 וְיָרֵם ‖ [b] prps קָרְבוֹ ‖ [c] >𝔊𝔖 ‖ Ps 149, 1 > Hie 𝔖.

6 רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם׃
7 לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּגּוֹיִם תּוֹכֵחוֹת בַּלְאֻמִּים׃
8 לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם בְּזִקִּים וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בַרְזֶל׃
9 לַעֲשׂוֹת בָּהֶם[a] ׀ מִשְׁפָּט כָּתוּב הָדָר הוּא לְכָל־חֲסִידָיו
הַלְלוּ־יָהּ[b]׃

**150** 1 הַלְלוּ יָהּ[a] ׀
הַלְלוּ־אֵל[b] בְּקָדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ׃
2 הַלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו[a] הַלְלוּהוּ כְּרֹב[b] גֻּדְלוֹ׃
3 הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר׃
4 הַלְלוּהוּ בְתֹף וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעוּגָב׃
5 הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי־שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה׃
6 כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ
הַלְלוּ־יָהּ׃

9 [a] frt dl ‖ [b] >𝔊 Hie 𝔖 ‖ **Ps 150, 1** [a] >3MSS Hie 𝔖 ‖ [b] Hie 𝔖 יָהּ ‖ 2 [a] 𝔖 בִּגְבוּרֹתוֹ ‖ [b] 7MSS 𝔖 בְּרֹב ‖ 6 >𝔊[A] al Hie 𝔖.

# PROVERBIA. משלי

1 ¹מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִד ˚מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל˚׃
²לָדַעַת חָכְמָה וּמוּסָר לְהָבִין אִמְרֵי בִינָה׃
³לָקַחַת מוּסַר הַשְׂכֵּל צֶדֶק וּמִשְׁפָּט וּמֵשָׁרִים׃
⁴לָתֵת לִפְתָאיִם עָרְמָה לְנַעַר דַּעַת וּמְזִמָּה׃
⁵יִשְׁמַע חָכָם וְיוֹסֶף לֶקַח וְנָבוֹן תַּחְבֻּלוֹת יִקְנֶה׃
⁶לְהָבִין מָשָׁל וּמְלִיצָה דִּבְרֵי חֲכָמִים וְחִידֹתָם׃
⁷יִרְאַת יְהוָה רֵאשִׁית דָּעַת חָכְמָה וּמוּסָר אֱוִילִים בָּזוּ׃ ס
⁸שְׁמַע בְּנִי מוּסַר אָבִיךָ וְאַל־תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ׃
⁹כִּי ׀ לִוְיַת חֵן הֵם לְרֹאשֶׁךָ וַעֲנָקִים לְגַרְגְּרֹתֶךָ׃
¹⁰בְּנִי אִם־יְפַתּוּךָ חַטָּאִים ˚אַל־תֹּבֵא˚׃ ¹¹אִם־יֹאמְרוּ[a]
לְכָה אִתָּנוּ נֶאֶרְבָה לְדָם[b] נִצְפְּנָה[c] לְנָקִי חִנָּם׃
¹²נִבְלָעֵם כִּשְׁאוֹל חַיִּים וּתְמִימִים כְּיוֹרְדֵי בוֹר׃
¹³כָּל־הוֹן יָקָר נִמְצָא נְמַלֵּא בָתֵּינוּ שָׁלָל׃
¹⁴גּוֹרָלְךָ תַּפִּיל בְּתוֹכֵנוּ כִּיס אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּנוּ׃
¹⁵בְּנִי[a] אַל־תֵּלֵךְ בְּדֶרֶךְ אִתָּם מְנַע רַגְלְךָ מִנְּתִיבָתָם[b]׃
¹⁶˚כִּי רַגְלֵיהֶם לָרַע יָרוּצוּ וִימַהֲרוּ לִשְׁפָּךְ־דָּם˚׃
¹⁷כִּי־חִנָּם מְזֹרָה[a] הָרָשֶׁת[b] בְּעֵינֵי כָּל־בַּעַל[c] כָּנָף׃

Multi loci huius libri in 𝔖 secundum 𝔊 et in 𝔗 secundum 𝔖 translati vel redacti sunt ‖ Cp 1, 1 ˚-˚ l ? c 𝔊 אֲשֶׁר מָלַךְ בְּי׳ (sed cf Qoh 1,1); 2MSS^Ken מ׳ עַל י׳ ‖ 3 cf 15,33; 𝔊 (στροφὰς λόγων Sap Sal 8,8 = ?) 𝔖 מוּסָר וְה׳ ‖ 10 ˚-˚ ca 60MSS 𝔊 אל־תאבה, pc MSS אַל־תָּב(ו)א; prb dl m cs (= אַל־תֵּ׳ בּ׳ א׳ v 15?) ‖ 11 a nonn vb exc, exempli gr לְךָ לֵאמֹר cf 𝔊 ‖ b l לָתָם ‖ c cf 1,18; ψ 10,8; 56,7; vel l ? in his 4 loc form a צפה *insidiari* ‖ 14 prps כּוֹס cf ψ 16,5 ‖ 15 a dl c 𝔊 ‖ b l c 4(+7 defect) MSS Vrs מִנְּתִיב(ו)תָם ‖ 16 ˚-˚ = Jes 59,7; Rm 3,15; >𝔊^BℵA (𝔊^Aℵ c. a+13MSS 𝔖^h = 𝔐) ‖ 17 a l מְזוֹרָה a מזר *extendere* ‖ b dl ה ‖ c 4MSS 𝔊𝔙 בַּעֲלֵי.

18 וְהֵם לְדָמָם[a] יֶאֱרֹבוּ יִצְפְּנוּ[b] לְנַפְשֹׁתָם׃

19 כֵּן אָרְחוֹת[a] כָּל־בֹּצֵעַ בָּצַע אֶת־נֶפֶשׁ בְּעָלָיו[b] יִקָּח׃ ס

20 חָכְמוֹת בַּחוּץ[a] תָּרֹנָּה[b] בָּרְחֹבוֹת תִּתֵּן קוֹלָהּ׃

21 בְּרֹאשׁ הֹמִיּוֹת[a] תִּקְרָא [b]בְּפִתְחֵי שְׁעָרִים בָּעִיר אֲמָרֶיהָ תֹאמֵר[b]׃

22 עַד־מָתַי ׀ פְּתָיִם תְּאֵהֲבוּ[a] פֶתִי[b] וְלֵצִים לָצוֹן חָמְדוּ לָהֶם[c]

וּכְסִילִים יִשְׂנְאוּ־דָעַת[d]׃ 23 תָּשׁוּבוּ לְתוֹכַחְתִּי

הִנֵּה אַבִּיעָה לָכֶם רוּחִי אוֹדִיעָה דְבָרַי אֶתְכֶם׃

24 יַעַן קָרָאתִי וַתְּמָאֵנוּ נָטִיתִי יָדִי וְאֵין מַקְשִׁיב׃

25 וַתִּפְרְעוּ כָל־עֲצָתִי וְתוֹכַחְתִּי לֹא אֲבִיתֶם׃

26 גַּם־אֲנִי בְּאֵידְכֶם אֶשְׂחָק אֶלְעַג בְּבֹא פַחְדְּכֶם׃

27 בְּבֹא כְשׁאָוה[a] ׀ פַּחְדְּכֶם וְאֵידְכֶם כְּסוּפָה יֶאֱתֶה [b]בְּבֹא עֲלֵיכֶם צָרָה [וְצוּקָה[b]׃

28 אָז יִקְרָאֻנְנִי וְלֹא אֶעֱנֶה יְשַׁחֲרֻנְנִי וְלֹא יִמְצָאֻנְנִי׃

29 תַּחַת כִּי־שָׂנְאוּ דָעַת וְיִרְאַת יְהוָה לֹא בָחָרוּ׃

30 לֹא־אָבוּ לַעֲצָתִי נָאֲצוּ כָּל־תּוֹכַחְתִּי׃

31 וְיֹאכְלוּ מִפְּרִי דַרְכָּם וּמִמֹּעֲצֹתֵיהֶם יִשְׂבָּעוּ׃

32 כִּי מְשׁוּבַת פְּתָיִם תַּהַרְגֵם וְשַׁלְוַת כְּסִילִים תְּאַבְּדֵם׃

33 וְשֹׁמֵעַ לִי יִשְׁכָּן־בֶּטַח וְשַׁאֲנַן מִפַּחַד רָעָה׃ ס

2 1 בְּנִי אִם־תִּקַּח אֲמָרָי וּמִצְוֺתַי תִּצְפֹּן אִתָּךְ׃

2 לְהַקְשִׁיב לַחָכְמָה אָזְנֶךָ תַּטֶּה לִבְּךָ לַתְּבוּנָה׃

3 כִּי אִם לַבִּינָה תִקְרָא לַתְּבוּנָה תִּתֵּן קוֹלֶךָ׃

4 אִם־תְּבַקְשֶׁנָּה כַכָּסֶף וְכַמַּטְמוֹנִים תַּחְפְּשֶׂנָּה׃

5 אָז תָּבִין יִרְאַת יְהוָה וְדַעַת אֱלֹהִים תִּמְצָא׃

6 כִּי־יְהוָה יִתֵּן חָכְמָה מִפִּיו דַּעַת וּתְבוּנָה׃

7 וִצְפֹּן לַיְשָׁרִים תּוּשִׁיָּה מָגֵן לְהֹלְכֵי תֹם׃

8 לִנְצֹר אָרְחוֹת מִשְׁפָּט וְדֶרֶךְ חֲסִידָו יִשְׁמֹר׃

18 [a] 𝔊 לְדָם (1MS[Ken]) vel לְדָמִים; l ? 𝔐 ‖ [b] cf 11[c] ‖ 19 [a] l frt אַחֲרִית cf 𝔊 18 ἡ δὲ καταστροφή ‖ [b] 𝔊 בְּעַוְלָה ‖ 20 [a] 𝔊 בְּחוּצוֹת ‖ [b] ? cf 8,3; prps תִּרְנָּה cf Hi 39,23 vel רַנָּה ‖ 21 [a] l c 𝔊 חֹמוֹת ‖ [b-b] nonn vb m cs dl, expl cs l 'בפ ‖ 'עיר תא vel dl 'בע' אמ (>1MS[Ken] 'בע) ‖ 22 [a] l c 23MSS תְּאֵהָבוּ ‖ [b] l פֶּתִי ‖ [c] l לָהֶם: ‖ [d] l דָעַת ‖ 23 l לְתוֹכַחְתִּי:, 𝔊 לְתוֹכָחוֹת ‖ 27 [a] l c Q כְּשׁוֹאָה; K כְּשַׁאֲוָה ‖ [b-b] prb dl m cs ‖ 32 ? ‖ Cp 2, 3 2MSS 𝔗 אַם ‖ 6 𝔊 וּמִפָּנָיו ‖ 7 K𝔊𝔖 וְצָפַן, Q𝔗𝔙 יִצְפֹּן ‖ 8 K חֲסִידוֹ, Q𝔊𝔖 חֲסִידָיו, 𝔗𝔙 חֲסִידִים.

9 אָז תָּבִין צֶדֶק וּמִשְׁפָּט וּמֵישָׁרִים[a] כָּל־[b]מַעְגַּל־טוֹב׃
10 כִּי־תָבוֹא חָכְמָה בְלִבֶּךָ וְדַעַת לְנַפְשְׁךָ יִנְעָם׃
11 מְזִמָּה תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ תְּבוּנָה תִנְצְרֶכָּה׃
12 לְהַצִּילְךָ מִדֶּרֶךְ רָע מֵאִישׁ מְדַבֵּר תַּהְפֻּכוֹת׃
13 הַעֹזְבִים אָרְחוֹת יֹשֶׁר לָלֶכֶת בְּדַרְכֵי־חֹשֶׁךְ׃
14 הַשְּׂמֵחִים לַעֲשׂוֹת רָע יָגִילוּ בְּתַהְפֻּכוֹת רָע׃
15 אֲשֶׁר אָרְחֹתֵיהֶם עִקְּשִׁים וּנְלוֹזִים בְּמַעְגְּלוֹתָם׃
16 לְהַצִּילְךָ מֵאִשָּׁה זָרָה מִנָּכְרִיָּה אֲמָרֶיהָ הֶחֱלִיקָה׃ ס
17 הַעֹזֶבֶת אַלּוּף נְעוּרֶיהָ וְאֶת־בְּרִית אֱלֹהֶיהָ שָׁכֵחָה׃
18 כִּי שָׁחָה[a] אֶל־מָוֶת[b] בֵּיתָהּ וְאֶל־רְפָאִים מַעְגְּלֹתֶיהָ׃
19 כָּל־בָּאֶיהָ לֹא יְשׁוּבוּן וְלֹא־יַשִּׂיגוּ אָרְחוֹת חַיִּים׃
20 לְמַעַן תֵּלֵךְ בְּדֶרֶךְ טוֹבִים וְאָרְחוֹת צַדִּיקִים תִּשְׁמֹר׃
21 כִּי־יְשָׁרִים יִשְׁכְּנוּ־אָרֶץ וּתְמִימִים יִוָּתְרוּ בָהּ׃
22 וּרְשָׁעִים מֵאֶרֶץ יִכָּרֵתוּ וּבוֹגְדִים יִסְּחוּ מִמֶּנָּה׃ ס

3 1 בְּנִי תּוֹרָתִי אַל־תִּשְׁכָּח וּמִצְוֹתַי יִצֹּר לִבֶּךָ׃
2 כִּי אֹרֶךְ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ׃
3 חֶסֶד וֶאֱמֶת אַל־יַעַזְבֻךָ קָשְׁרֵם עַל־גַּרְגְּרוֹתֶיךָ ⌜כָּתְבֵם עַל־
[לוּחַ לִבֶּךָ⌝׃
4 וּמְצָא־חֵן ⌜וְשֵׂכֶל טוֹב⌝ בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם׃
5 בְּטַח אֶל־יְהוָה בְּכָל־לִבֶּךָ וְאֶל־בִּינָתְךָ אַל־תִּשָּׁעֵן׃
6 בְּכָל־דְּרָכֶיךָ דָעֵהוּ וְהוּא יְיַשֵּׁר אֹרְחֹתֶיךָ׃
7 אַל־תְּהִי חָכָם בְּעֵינֶיךָ יְרָא אֶת־יְהוָה וְסוּר מֵרָע׃
8 רִפְאוּת תְּהִי לְשָׁרֶּךָ וְשִׁקּוּי לְעַצְמוֹתֶיךָ׃
9 כַּבֵּד אֶת־יְהוָה מֵהוֹנֶךָ וּמֵרֵאשִׁית כָּל־תְּבוּאָתֶךָ׃
10 וְיִמָּלְאוּ אֲסָמֶיךָ שָׂבָע וְתִירוֹשׁ יְקָבֶיךָ יִפְרֹצוּ׃
11 מוּסַר יְהוָה בְּנִי אַל־תִּמְאָס וְאַל־תָּקֹץ בְּתוֹכַחְתּוֹ׃

9 [a] prps וְתִשְׁמֹר; l frt וּתְיַשֵּׁר בּ׳ (cf 𝔊 καὶ κατορθώσεις ?) = ותאשר בּ׳ 4,14 ‖ [b] 𝔙 וכל ‖ 14 dl ‖ 15 cf 19,1; 28,6; prps מְעַקְּשִׁים cf 10,9; Jes 59,8 ‖ 17 l frt c 𝔊ΑΣΘ𝔗 אֱלֹהִים ‖ 18 [a] 𝔊 ἔθετο = שָׂמָה vel שָׁתָה; 𝔖 שכחה; l frt שַׁחַת cf 𝔗 דבעמקא et 22,14; 23,27 ‖ [b] 𝔖 אַלְמּוּת cf Ez 40,16 etc; l frt צַלְמָוֶת ‖ 22 l c 𝔊𝔖𝔗𝔙 Or[Ka] יִסָּחוּ ‖ Cp 3, 3 ⌜⌝ 𝔊[A+14MSS] 𝔖[h] ※ >𝔊[B] = 7,3; dl m cs ‖ 4 ⌜⌝ cf ψ 111,10; 2Ch 30,22; prps וְשֵׁם ט׳ ‖ 8 l c 𝔊𝔖 לִשְׁאֵרֶךָ = לְשָׁרֶךָ cf Mi 3,2 vel לִבְשָׂרֶךָ cf 4,22; Thr 3,4 ‖ 10 l frt c 𝔊 שָׂבָר ‖ 11 frt dl.

12 כִּי אֶת[a]־אֲשֶׁר יֶאֱהַב יְהוָה יוֹכִיחַ וּכְאָב[b] אֶת־בֵּן יִרְצֶה׃
13 אַשְׁרֵי אָדָם מָצָא חָכְמָה וְאָדָם יָפִיק תְּבוּנָה׃
14 כִּי טוֹב סַחְרָהּ מִסְּחַר־כָּסֶף וּמֵחָרוּץ תְּבוּאָתָהּ׃
15 יְקָרָה הִיא מִפְּנִיִּים[a] וְכָל־חֲפָצֶיךָ[b] לֹא יִשְׁווּ־בָהּ[c]׃
16 אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ בִּשְׂמֹאולָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד׃
17 דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי־נֹעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם׃
18 עֵץ־חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר׃ ס
19 יְהוָה בְּחָכְמָה יָסַד־אָרֶץ כּוֹנֵן שָׁמַיִם בִּתְבוּנָה׃
20 בְּדַעְתּוֹ תְּהוֹמוֹת נִבְקָעוּ וּשְׁחָקִים יִרְעֲפוּ־טָל׃
21 בְּנִי [a]אַל־יָלֻזוּ[b] מֵעֵינֶיךָ[a] נְצֹר תֻּשִׁיָּה וּמְזִמָּה׃
22 וְיִהְיוּ חַיִּים לְנַפְשֶׁךָ וְחֵן לְגַרְגְּרֹתֶיךָ׃
23 אָז תֵּלֵךְ לָבֶטַח דַּרְכֶּךָ וְרַגְלְךָ לֹא תִגּוֹף׃
24 אִם־תִּשְׁכַּב לֹא תִפְחָד וְשָׁכַבְתָּ וְעָרְבָה שְׁנָתֶךָ׃
25 אַל־תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא׃
26 כִּי־יְהוָה יִהְיֶה בְכִסְלֶךָ וְשָׁמַר רַגְלְךָ מִלָּכֶד׃
27 אַל־תִּמְנַע־טוֹב מִבְּעָלָיו[a] בִּהְיוֹת לְאֵל יָדֶיךָ[b] לַעֲשׂוֹת׃
28 אַל־תֹּאמַר לְרֵעֶיךָ[a] לֵךְ וָשׁוּב וּמָחָר אֶתֵּן וְיֵשׁ אִתָּךְ[b]׃
29 אַל־תַּחֲרֹשׁ עַל־רֵעֲךָ רָעָה וְהוּא־יוֹשֵׁב לָבֶטַח אִתָּךְ׃
30 אַל־תָּרוֹב עִם־אָדָם חִנָּם אִם־לֹא גְמָלְךָ רָעָה׃
31 אַל־תְּקַנֵּא בְּאִישׁ חָמָס וְאַל־תִּבְחַר בְּכָל־דְּרָכָיו׃
32 כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה נָלוֹז וְאֶת־יְשָׁרִים סוֹדוֹ׃
33 מְאֵרַת יְהוָה בְּבֵית רָשָׁע וּנְוֵה צַדִּיקִים יְבָרֵךְ׃
34 [a]אִם־לַלֵּצִים[a] הוּא־יָלִיץ וְלַעֲנִיִּים[b] יִתֶּן־חֵן׃
35 כָּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ וּכְסִילִים מֵרִים קָלוֹן׃ ס

12 [a] >1MS$^{Ken}$; frt dl ‖ [b] l c 𝔊 וַיַּכְאִב cf Hi 5,18 ‖ 13 l c 𝔊 וְאִישׁ (1MS$^{Ken}$) vel וֶאֱנוֹשׁ ‖ 15 [a] l c Q Vrs מִפְּנִינִים 8,11; K מִפְּנִיִּים ‖ [b] l c 1MS Vrs חֲפָצִים 8,11 ‖ [c] 8,11; Est 7,4; vel l לָהּ ? ‖ 16 𝔊 + add ‖ 18 l מְאֻשָּׁרִים vel וְתֹמְכָהּ ‖ 21 [a-a] frt trsp post ומזמה ‖ [b] l c 1MS$^{Ken}$ (cf Vrs) יזלו = יַ(א)זְלוּ vel יָזֻלוּ ‖ 24 l c 𝔊 תֵּשֵׁב ‖ 25 l ? פְּתָאִם ‖ 26 l c 𝔊 בְּ[כָל־]מְסִלֹּתֶיךָ; יהיה (> 1MS$^{Ken}$) dl ? ‖ 27 [a] prps מֵרֵעֶיךָ; l frt c 𝔊 ἐνδεῇ מִבְּעֵי לוֹ ‖ [b] l c mlt MSS Q יָדְךָ ‖ 28 [a] >𝔊; l Q לְרֵעֲךָ (K לְרֵעֶיךָ) ‖ [b] 𝔊 + add ‖ 30 l c Q תָּרִיב; K תָּרוּב vel תָּרוֹב ‖ 31 l c 𝔊 תִּתְחַר cf 24,19; ψ 37,1 ‖ 33 ca 20MSS 𝔊𝔙 יְבֹרַךְ ‖ 34 [a-a] crrp; c Vrs אם dl ?, prps עִם־לֵצִים (?); prb totus vs add ‖ [b] l c Q 𝔊𝔗𝔙 וְלַעֲנָוִים; K וְלַעֲנִיִּים ‖ 35 cf 14,29; Jes 57,14; Ez 45,9; l ? vel מְמִרִים (a מוּר Hos 4,7), vel מכתרים (14,18), vel יֹרְשִׁים (Jes 57,13).

4 ¹שִׁמְעוּ בָנִים מוּסַר אָב וְהַקְשִׁיבוּ לָדַעַת בִּינָה׃
²כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל־תַּעֲזֹבוּ׃
³כִּי־בֵן הָיִיתִי לְאָבִי רַךְ וְיָחִיד[a] לִפְנֵי[b] אִמִּי׃
⁴וַיֹּרֵנִי וַיֹּאמֶר לִי יִתְמָךְ־דְּבָרַי לִבֶּךָ שְׁמֹר מִצְוֺתַי וֶחְיֵה׃
⁵[a]קְנֵה חָכְמָה קְנֵה בִינָה[a] [b]אַל־תִּשְׁכַּח[b] וְאַל־תֵּט מֵאִמְרֵי־פִי׃
⁶אַל־תַּעַזְבֶהָ וְתִשְׁמְרֶךָּ אֱהָבֶהָ וְתִצְּרֶךָּ׃
⁷רֵאשִׁית חָכְמָה[a] קְנֵה חָכְמָה וּבְכָל־קִנְיָנְךָ קְנֵה בִינָה׃
⁸סַלְסְלֶהָ וּתְרוֹמְמֶךָּ תְּכַבֵּדְךָ כִּי תְחַבְּקֶנָּה׃
⁹תִּתֵּן לְרֹאשְׁךָ לִוְיַת־חֵן עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת תְּמַגְּנֶךָּ׃ ס
¹⁰שְׁמַע בְּנִי וְקַח[a] אֲמָרָי וְיִרְבּוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים׃
¹¹בְּדֶרֶךְ חָכְמָה הֹרֵתִיךָ הִדְרַכְתִּיךָ בְּמַעְגְּלֵי־יֹשֶׁר׃
¹²בְּלֶכְתְּךָ לֹא־יֵצַר צַעֲדֶךָ וְאִם־תָּרוּץ לֹא תִכָּשֵׁל׃
¹³הַחֲזֵק בַּמּוּסָר אַל־תֶּרֶף נִצְּרֶהָ כִּי־הִיא חַיֶּיךָ׃
¹⁴בְּאֹרַח רְשָׁעִים אַל־תָּבֹא וְאַל־תְּאַשֵּׁר בְּדֶרֶךְ רָעִים׃
¹⁵פְּרָעֵהוּ אַל־תַּעֲבָר־בּוֹ שְׂטֵה מֵעָלָיו וַעֲבֹר׃
¹⁶כִּי לֹא יִשְׁנוּ אִם־לֹא יָרֵעוּ וְנִגְזְלָה שְׁנָתָם אִם־לֹא יַכְשׁוֹלוּ׃
¹⁷כִּי לָחֲמוּ לֶחֶם רֶשַׁע וְיֵין חֲמָסִים יִשְׁתּוּ׃
¹⁸וְאֹרַח צַדִּיקִים כְּאוֹר נֹגַהּ הוֹלֵךְ וָאוֹר [a]עַד־נְכוֹן[a] הַיּוֹם׃
¹⁹דֶּרֶךְ רְשָׁעִים כָּאֲפֵלָה לֹא יָדְעוּ בַּמֶּה יִכָּשֵׁלוּ׃ ס
²⁰בְּנִי לִדְבָרַי הַקְשִׁיבָה לַאֲמָרַי הַט־אָזְנֶךָ׃
²¹אַל־יַלִּיזוּ מֵעֵינֶיךָ שָׁמְרֵם בְּתוֹךְ לְבָבֶךָ׃
²²כִּי־חַיִּים הֵם לְמֹצְאֵיהֶם וּלְכָל־בְּשָׂרוֹ מַרְפֵּא׃
²³מִכָּל־מִשְׁמָר נְצֹר לִבֶּךָ כִּי־מִמֶּנּוּ תּוֹצְאוֹת חַיִּים׃
²⁴הָסֵר מִמְּךָ עִקְּשׁוּת פֶּה וּלְזוּת שְׂפָתַיִם הַרְחֵק מִמֶּךָּ׃
²⁵עֵינֶיךָ לְנֹכַח יַבִּיטוּ וְעַפְעַפֶּיךָ יַיְשִׁרוּ נֶגְדֶּךָ׃

**Cp 4, 3** [a] 𝔊 יָדִיד ? ‖ [b] mlt MSS Edd לִבְנֵי ‖ 4 >𝔊 ‖ 5 [a-a] >𝔊 (sed inest in 𝔊Kc. a+4MSS post אל־תשכח, in 𝔊A post פי; 𝔊3MSS = 𝔐 4c + 5a) et prb dl ‖ [b-b] >𝔖; aut dl 4c—5b, aut l לִבֶּךָ׃ 4b, וֶחְיֵה et ins postea ½ stich et ante אל־תשכח nonn vb (expl cs תּוֹרָתִי בְּנִי) ‖ vs 6 trsp post 7 ‖ v 7 >𝔊(excl 10MSS) ‖ 7 [a] l כְּחָךְ ? ‖ 8 סלסל = שׁלשׁל *catenare?* ‖ 10 𝔖 hic incip cp 4 ‖ 10 [a] prps לֶקַח ‖ 13 מוסר alias masc ! ‖ 14 l Qal ut 9,6, vel l ? תאשר = תְּשֻׁר ‖ 15 𝔊𝔖 מִרְעֵמוֹ ? ‖ 16 l c Q𝔗 יַכְשִׁילוּ 2Ch 25,8; K יִכְשׁוֹלוּ ‖ v 18 trsp post 19 ‖ [a-a] עַד נָכוֹן ? ‖ 21 l יַזְלוּ = יֵזְלוּ cf 3,21 ‖ 22 𝔊𝔙 בָּשָׂר; l בְּשָׂרָם ‖ 23 l c 𝔊𝔖𝔙 בְּכָל־ ‖ 25 l c 𝔊 νευέτω יָשׁוּרוּ.

26 פַּלֵּס מַעְגַּל רַגְלֶךָ וְכָל־דְּרָכֶיךָ יִכֹּנוּ׃

27 אַל־תֵּט־יָמִין וּשְׂמֹאול הָסֵר רַגְלְךָ מֵרָע׃ ס

5 1 בְּנִי לְחָכְמָתִי[a] הַקְשִׁיבָה לִתְבוּנָתִי[b] הַט־אָזְנֶךָ׃

2 לִשְׁמֹר מְזִמּוֹת[a] [b]וְדַעַת שְׂפָתֶיךָ יִנְצֹרוּ׃[b][c]

3 כִּי נֹפֶת תִּטֹּפְנָה שִׂפְתֵי זָרָה וְחָלָק מִשֶּׁמֶן חִכָּהּ׃

4 וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה כַלַּעֲנָה חַדָּה כְּחֶרֶב פִּיּוֹת׃

5 רַגְלֶיהָ יֹרְדוֹת מָוֶת שְׁאוֹל צְעָדֶיהָ יִתְמֹכוּ׃

6 אֹרַח חַיִּים פֶּן[a]־תְּפַלֵּס נָעוּ מַעְגְּלֹתֶיהָ [b]לֹא תֵדָע׃[b] ס

7 וְעַתָּה בָנִים שִׁמְעוּ־לִי וְאַל־תָּסוּרוּ מֵאִמְרֵי־פִי׃

8 הַרְחֵק מֵעָלֶיהָ דַרְכֶּךָ וְאַל־תִּקְרַב אֶל־פֶּתַח בֵּיתָהּ׃

9 פֶּן־תִּתֵּן לַאֲחֵרִים הוֹדֶךָ[a] וּשְׁנֹתֶיךָ לְאַכְזָרִי׃[b]

10 פֶּן־יִשְׂבְּעוּ זָרִים כֹּחֶךָ וַעֲצָבֶיךָ בְּבֵית נָכְרִי׃

11 וְנָהַמְתָּ בְאַחֲרִיתֶךָ בִּכְלוֹת בְּשָׂרְךָ וּשְׁאֵרֶךָ׃

12 וְאָמַרְתָּ אֵיךְ שָׂנֵאתִי מוּסָר וְתוֹכַחַת נָאַץ לִבִּי׃

13 וְלֹא־שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל מוֹרָי וְלִמְלַמְּדַי לֹא־הִטִּיתִי אָזְנִי׃ ס

14 כִּמְעַט הָיִיתִי בְכָל־רָע בְּתוֹךְ קָהָל וְעֵדָה׃

15 שְׁתֵה־מַיִם מִבּוֹרֶךָ וְנֹזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֵרֶךָ׃

16 יָפוּצוּ מַעְיְנֹתֶיךָ חוּצָה בָּרְחֹבוֹת פַּלְגֵי־מָיִם׃

17 יִהְיוּ־לְךָ לְבַדֶּךָ וְאֵין לְזָרִים אִתָּךְ׃

18 יְהִי־מְקוֹרְךָ בָרוּךְ[a] וּשְׂמַח מֵאֵשֶׁת[b] נְעוּרֶךָ׃ [תִּשְׁגֶּה תָמִיד׃

19 [a]אַיֶּלֶת אֲהָבִים וְיַעֲלַת־חֵן[a] דַּדֶּיהָ[b] יְרַוֻּךָ[c] בְכָל־עֵת בְּאַהֲבָתָהּ

20 וְלָמָּה תִשְׁגֶּה בְנִי בְזָרָה וּתְחַבֵּק חֵק נָכְרִיָּה׃

21 כִּי נֹכַח ׀ עֵינֵי יְהוָה דַּרְכֵי־אִישׁ וְכָל־מַעְגְּלֹתָיו מְפַלֵּס׃

22 עֲווֹנוֹתָיו יִלְכְּדֻנוֹ °אֶת־הָרָשָׁע° וּבְחַבְלֵי חַטָּאתוֹ יִתָּמֵךְ׃

23 הוּא יָמוּת בְּאֵין מוּסָר וּבְרֹב אִוַּלְתּוֹ יִשְׁגֶּה׃

27 𝔊 + add ‖ Cp 5, 1 [a] l לְחָכְמָה cf 2,2 ‖ [b] l לִתְבוּנָה ‖ 2 [a] ins frt עָלֶיךָ cf 2,11 ‖ [b-b] l frt וְדַעַת שְׂפָתַיִם יִנְצְרוּךָ (cf 𝔊 et 14,3) ‖ [c] 𝔊 + add ‖ 4 l c 2MSS[Ken] פִּיפִיּוֹת ? cf Jes 41,15; ψ 149,6 ‖ 6 [a] l c Vrs בַּל vel לֹא ‖ [b-b] add? ‖ 7 l c 𝔊𝔖 בְּנִי et postea שְׁמַע et תָּסוּר cf 5,1. 20 ‖ 9 [a] 𝔊 ζωήν σου = חַיֶּיךָ ? 𝔖𝔗 הוֹנְךָ ‖ [b] 𝔗 לְנָכְרִים ‖ 11 l c 𝔊𝔖 וְנִחַמְתָּ ‖ 13 66MSS לְקוֹל ‖ 16 = הֲיָפ׳ vel ins c 𝔊[B] (μή) פֶּן־ vel אַל ‖ 18 [a] 𝔊 (ἰδία) לְבַדְּךָ ‖ [b] l c 12MSS 𝔗[MS] Vrs בְּא׳ ‖ 19 ante vel post [a-a] ½ stich exc; 𝔊 post חן ὁμιλείτω σοι ‖ [b] prps דֹּדֶיהָ cf 7,18 et 𝔊[Venet] ‖ [c] sic Occ, Or ירויך ‖ 20 dl frt c 𝔊 m cs ‖ 22 [°-°] dl (gloss cf 𝔊 ἄνδρα) ‖ 23 l frt (c 𝔊 ἐξερίφη vel ἀπώλετο) יִסָּפֶה vel יִגְוַע.

6 [1] בְּנִי אִם־עָרַבְתָּ לְרֵעֶךָ תָּקַעְתָּ לַזָּר כַּפֶּיךָ[a]׃
[2] נוֹקַשְׁתָּ בְאִמְרֵי־פִיךָ נִלְכַּדְתָּ בְּאִמְרֵי־פִיךָ׃
[3] עֲשֵׂה [a]זֹאת ׀ אֵפוֹא[a] ׀ [b]בְּנִי וְהִנָּצֵל[b] כִּי בָאתָ בְכַף־רֵעֶךָ
לֵךְ[c] הִתְרַפֵּס[d] [e]וּרְהַב רֵעֶיךָ[e][f]׃
[4] אַל־תִּתֵּן שֵׁנָה לְעֵינֶיךָ וּתְנוּמָה לְעַפְעַפֶּיךָ׃
[5] הִנָּצֵל כִּצְבִי מִיָּד[a] וּכְצִפּוֹר [b]מִיַּד יָקוּשׁ[b]׃ ס
[6] לֵךְ־אֶל־נְמָלָה עָצֵל רְאֵה דְרָכֶיהָ וַחֲכָם׃
[7] אֲשֶׁר אֵין־לָהּ קָצִין[a] [b]שֹׁטֵר וּמֹשֵׁל[b]׃
[8] תָּכִין בַּקַּיִץ לַחְמָהּ אָגְרָה בַקָּצִיר מַאֲכָלָהּ׃
[9] עַד־מָתַי עָצֵל ׀ תִּשְׁכָּב מָתַי תָּקוּם מִשְּׁנָתֶךָ׃
[10] מְעַט שֵׁנוֹת מְעַט תְּנוּמוֹת מְעַט ׀ חִבֻּק יָדַיִם לִשְׁכָּב׃
[11] וּבָא־כִמְהַלֵּךְ רֵאשֶׁךָ וּמַחְסֹרְךָ כְּאִישׁ מָגֵן׃ ס
[12] אָדָם בְּלִיַּעַל אִישׁ אָוֶן הוֹלֵךְ עִקְּשׁוּת פֶּה׃
[13] קֹרֵץ בְּעֵינָו[a] מֹלֵל בְּרַגְלָו[b] מֹרֶה בְּאֶצְבְּעֹתָיו[c]׃
[14] תַּהְפֻּכוֹת ׀ בְּלִבּוֹ חֹרֵשׁ[a] רָע[b] בְּכָל־עֵת[c] [d]מִדְיָנִים יְשַׁלֵּחַ[d]׃
[15] עַל־כֵּן פִּתְאֹם יָבוֹא אֵידוֹ פֶּתַע יִשָּׁבֵר וְאֵין מַרְפֵּא׃ ס
[16] שֶׁשׁ־הֵנָּה שָׂנֵא יְהוָה וְשֶׁבַע תּוֹעֲבוֹת נַפְשׁוֹ׃
[17] עֵינַיִם רָמוֹת לְשׁוֹן שָׁקֶר וְיָדַיִם שֹׁפְכוֹת דָּם־נָקִי׃
[18] לֵב חֹרֵשׁ מַחְשְׁבוֹת אָוֶן רַגְלַיִם מְמַהֲרוֹת לָרוּץ לָרָעָה׃
[19] יָפִיחַ כְּזָבִים עֵד שָׁקֶר וּמְשַׁלֵּחַ מְדָנִים בֵּין אַחִים׃ פ
[20] נְצֹר בְּנִי מִצְוַת אָבִיךָ וְאַל־תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ׃
[21] קָשְׁרֵם עַל־לִבְּךָ תָמִיד עָנְדֵם עַל־גַּרְגְּרֹתֶךָ׃ [תְשִׂיחֶךָ׃
[22] בְּהִתְהַלֶּכְךָ ׀ תַּנְחֶה אֹתָךְ בְּשָׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ °וַהֲקִיצוֹתָ הִיא
[23] כִּי נֵר מִצְוָה וְתוֹרָה אוֹר וְדֶרֶךְ חַיִּים תּוֹכְחוֹת מוּסָר׃

Cp 6, 1—19 add ‖ 1 [a] l c mlt MSS Edd Vrs כַּפֶּךָ ‖ 2 °–° l c 𝔊 בְשִׂפָתֶיךָ ‖ 3 [a-a] 𝔊 אֲצַוְּךָ ? ‖ [b-b] dl ? vel 'ב vel 'והנ dl ? ‖ [c] l לְכָה m cs ? ‖ [d] l c 𝔊 (μὴ ἐκλυόμενος) ואל־תִּתְרַפֶּה ‖ [e-e] frt stich alter (l וְרַהֲבָה ?) ‖ [f] 𝔊 + ὃν ἐνεγυήσω ‖ 5 [a] l מִצַּיָּד (cf 𝔊 ἐκ βρόχων = מִמָּצוֹד) ‖ [b-b] 5—6MSS 'מִפַּח יק, 𝔊𝔖𝔗 מִפַּח ‖ 7 [a] l frt קָצִין ‖ [b-b] = ½ stich ? ‖ 8 𝔊 + nonn stichos ‖ 11 24,34 מִתְהַלֵּךְ ‖ 13 [a] K𝔊 בְּעֵינוֹ, Q𝔖𝔗𝔙 —נָו ‖ [b] K𝔊𝔖𝔙 בְּרַגְלוֹ, Q𝔗 —לָו ‖ [c] Q𝔖𝔗 בְּאֶצְבְּעֹתָיו, 𝔊 —בְּעוֹת, 𝔙 —בַּעְתּוֹ ‖ 14 [a] cjg חֹרֵשׁ c בְּלִבּוֹ ‖ [b] >1MS[Ken]; dl ‖ [c] l עֵת ‖ [d-d] cjg c עֵת; K מִדְנִים vel מְדָנִים, Q מִדְיָנִים ‖ 16 l c Q תּוֹעֲבַת, K —בוֹת ‖ 18 dl לרוץ (>1MS[Ken] et frt 𝔊) ‖ 22 °–° frt dl; al °–° trspon post 23 ‖ 23 1MS תּוֹכַחַת; 𝔊𝔖𝔗 ו —חַת.

24 לִשְׁמָרְךָ מֵאֵשֶׁת רָ֑ע[a] מֵחֶלְקַת לָשׁוֹן[b] נָכְרִיָּה׃
25 אַל־תַּחְמֹד יָפְיָהּ בִּלְבָבֶךָ וְאַל־תִּקָּחֲךָ בְּעַפְעַפֶּיהָ׃
26 ⌐כִּי בְעַד־אִשָּׁה זוֹנָה⌐ עַד־כִּכַּר לָחֶם וְאֵשֶׁת אִישׁ נֶפֶשׁ יְקָרָה תָצוּד׃
27 הֲיַחְתֶּה אִישׁ אֵשׁ בְּחֵיקוֹ וּבְגָדָיו לֹא תִשָּׂרַפְנָה׃
28 אִם־יְהַלֵּךְ אִישׁ עַל־הַגֶּחָלִים וְרַגְלָיו לֹא תִכָּוֶינָה׃
29 °כֵּן הַבָּא אֶל־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ לֹא יִנָּקֶה כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהּ׃° ס
30 לֹא[a]־יָבוּזוּ לַגַּנָּב כִּי יִגְנוֹב לְמַלֵּא נַפְשׁוֹ [b]כִּי יִרְעָב[b]׃
31 וְנִמְצָא יְשַׁלֵּם שִׁבְעָתָיִם אֶת־כָּל־הוֹן בֵּיתוֹ יִתֵּן׃
32 נֹאֵף אִשָּׁה חֲסַר־לֵב מַשְׁחִית נַפְשׁוֹ הוּא יַעֲשֶׂנָּה׃
33 נֶגַע־וְקָלוֹן יִמְצָא וְחֶרְפָּתוֹ לֹא תִמָּחֶה׃
34 כִּי־קִנְאָה חֲמַת־גָּבֶר וְלֹא יַחְמוֹל בְּיוֹם נָקָם׃
35 לֹא־יִשָּׂא פְּנֵי כָל־כֹּפֶר וְלֹא־יֹאבֶה כִּי תַרְבֶּה־שֹׁחַד׃ ס
7 1 בְּנִי שְׁמֹר אֲמָרָי וּמִצְוֹתַי תִּצְפֹּן אִתָּךְ׃
2 שְׁמֹר מִצְוֹתַי וֶחְיֵה וְתוֹרָתִי כְּאִישׁוֹן עֵינֶיךָ׃
3 קָשְׁרֵם עַל־אֶצְבְּעֹתֶיךָ כָּתְבֵם עַל־לוּחַ לִבֶּךָ׃
4 אֱמֹר לַחָכְמָה אֲחֹתִי אָתְּ וּמֹדָע לַבִּינָה תִקְרָא׃
5 °לִשְׁמָרְךָ מֵאִשָּׁה זָרָה מִנָּכְרִיָּה אֲמָרֶיהָ הֶחֱלִיקָה׃°
6 כִּי בְּחַלּוֹן[a] בֵּיתִי[b] בְּעַד אֶשְׁנַבִּי נִשְׁקָפְתִּי[c]׃
7 וָאֵרֶא[a] בַפְּתָאיִם אָבִינָה בַבָּנִים נַעַר[b] חֲסַר־לֵב׃
8 עֹבֵר בַּשּׁוּק אֵצֶל פִּנָּהּ[a] וְדֶרֶךְ בֵּיתָהּ יִצְעָד׃
9 בְּנֶשֶׁף־בְּעֶרֶב[a] יוֹם בְּאִישׁוֹן[b] לַיְלָה וַאֲפֵלָה׃
10 וְהִנֵּה אִשָּׁה[a] לִקְרָאתוֹ שִׁית זוֹנָה וּנְצֻרַת לֵב[b]׃
11 הֹמִיָּה הִיא וְסֹרָרֶת בְּבֵיתָהּ לֹא־יִשְׁכְּנוּ רַגְלֶיהָ׃
12 פַּעַם ׀ בַּחוּץ פַּעַם בָּרְחֹבוֹת וְאֵצֶל כָּל־פִּנָּה תֶאֱרֹב׃
13 וְהֶחֱזִיקָה בּוֹ וְנָשְׁקָה לּוֹ הֵעֵזָה פָנֶיהָ וַתֹּאמַר לוֹ׃

24 [a] l c 𝔊(A) רֵעַ cf Hos 3,1 ‖ [b] l frt c (𝔊 ?) 𝔖𝔗𝔙 לְשׁוֹן ‖ 26 ⌐⌐ l frt כִּי בָעַר אֵשׁ הַזּוֹנָה ‖ 27 = *incendit?* ‖ v 29 frt gloss ‖ 30 [a] l c nonn MSS הֲלֹא ‖ [b-b] frt gloss (l לַגַּנָּב et cjg כי יגנוב c למלא נפשו) ‖ 32 dl ? ‖ Cp 7, 1 𝔊 + add ‖ v 5 = 2,16 (add ?) ‖ 6 [a] l frt c Vrs מֵח' ‖ [b] 𝔊𝔖 בֵּיתָהּ; ins frt הִבַּטְתִּי ‖ [c] 𝔊𝔖 נִשְׁקָפָה et antea 𝔖 אשנב (𝔊 εἰς τὰς πλατείας) ‖ 7 [a] 5MSS[Ken] ואראה; 𝔊𝔖 וַתֵּרֶא et postea 𝔖 וַתָּבִין >𝔊 ‖ [b] trsp frt post בפתאים m cs ‖ 8 l c Vrs פִּנָּה ‖ 9 [a] l frt בַּעֲרֹב cf Jdc 19,9 ‖ [b] l בֶּאֱשׁוּן *in tempore* cf 20,20 ‖ 10 [a] l frt c 𝔊 הָאִשָּׁה ‖ [b] l frt לוֹט cf Gn 38,14 ‖ 11 prps וְסֹבֶבֶת cf Cant 3,2. 3.

14 זִבְחֵ֣י שְׁלָמִ֣ים עָלָ֑י הַ֝יּ֗וֹם שִׁלַּ֥מְתִּי נְדָרָֽי׃
15 עַל־כֵּ֭ן יָצָ֣אתִי לִקְרָאתֶ֑ךָ לְשַׁחֵ֥ר פָּ֝נֶ֗יךָ וָאֶמְצָאֶֽךָּ׃
16 מַ֭רְבַדִּים רָבַ֣דְתִּי עַרְשִׂ֑י חֲ֝טֻב֗וֹת אֵט֥וּן מִצְרָֽיִם׃ ס
17 נַ֥פְתִּי[a] מִשְׁכָּבִ֑י מֹ֥ר[b] אֲ֝הָלִ֗ים וְקִנָּמֽוֹן׃
18 לְכָ֤ה נִרְוֶ֣ה דֹ֭דִים עַד־הַבֹּ֑קֶר נִ֝תְעַלְּסָ֗ה בָּאֳהָבִֽים׃
19 כִּ֤י אֵ֣ין הָאִ֣ישׁ בְּבֵית֑וֹ הָ֝לַ֗ךְ בְּדֶ֣רֶךְ מֵרָחֽוֹק׃
20 צְר֣וֹר הַ֭כֶּסֶף לָקַ֣ח בְּיָד֑וֹ לְי֥וֹם הַ֝כֵּ֗סֶא יָבֹ֥א בֵיתֽוֹ׃
21 הִ֭טַּתּוּ בְּרֹ֣ב לִקְחָ֑הּ בְּחֵ֥לֶק שְׂ֝פָתֶ֗יהָ תַּדִּיחֶֽנּוּ׃
22 ה֘וֹלֵ֤ךְ אַחֲרֶ֗יהָ פִּ֫תְאֹ֥ם[a] כְּ֭שׁוֹר אֶל־טֶ֣בַח יָבֹ֑א[b]
[f]וּ֝כְעֶ֗כֶס[c] אֶל־מוּסַ֥ר[d] אֱוִֽיל[e f]׃ 23 עַ֤ד יְפַלַּ֪ח חֵ֡ץ כְּֽבֵד֗וֹ
[a]כְּמַהֵ֣ר צִפּ֣וֹר אֶל־פָּ֑ח[a]
[b]וְלֹא־יָ֝דַ֗ע כִּֽי־בְנַפְשׁ֥וֹ הֽוּא׃[b]
24 וְעַתָּ֣ה בָ֭נִים שִׁמְעוּ־לִ֑י וְ֝הַקְשִׁ֗יבוּ לְאִמְרֵי־פִֽי׃
25 אַל־יֵ֣שְׂטְ אֶל־דְּרָכֶ֣יהָ לִבֶּ֑ךָ אַל־תֵּ֝תַע בִּנְתִיבוֹתֶֽיהָ׃
26 כִּֽי־רַבִּ֣ים חֲלָלִ֣ים הִפִּ֑ילָה וַ֝עֲצֻמִ֗ים כָּל־הֲרֻגֶֽיהָ׃
27 דַּרְכֵ֣י שְׁא֣וֹל בֵּיתָ֑הּ יֹ֝רְד֗וֹת אֶל־חַדְרֵי־מָֽוֶת׃
8 1 הֲלֹא־חָכְמָ֥ה תִקְרָ֑א וּ֝תְבוּנָ֗ה תִּתֵּ֥ן קוֹלָֽהּ׃
2 בְּרֹאשׁ־מְרֹמִ֥ים [a]עֲלֵי־דָ֑רֶךְ[a] בֵּ֖ית[b] נְתִיב֣וֹת נִצָּֽבָה׃
3 לְיַד־שְׁעָרִ֥ים לְפִי־קָ֑רֶת מְב֖וֹא פְתָחִ֣ים תָּרֹֽנָּה׃
4 אֲלֵיכֶ֣ם אִישִׁ֣ים אֶקְרָ֑א וְ֝קוֹלִ֗י אֶל־בְּנֵ֥י אָדָֽם׃
5 הָבִ֣ינוּ פְתָאיִ֣ם עָרְמָ֑ה וּ֝כְסִילִ֗ים הָבִ֥ינוּ לֵֽב׃
6 שִׁ֭מְעוּ כִּֽי־נְגִידִ֣ים[a] אֲדַבֵּ֑ר וּמִפְתַּ֥ח[b] שְׂ֝פָתַ֗י מֵישָׁרִֽים׃
7 כִּֽי־אֱ֭מֶת יֶהְגֶּ֣ה חִכִּ֑י [c]וְתוֹעֲבַ֖ת שְׂפָתַ֣י[c] רֶֽשַׁע׃
8 בְּצֶ֥דֶק כָּל־אִמְרֵי־פִ֑י אֵ֥ין בָּ֝הֶ֗ם נִפְתָּ֥ל וְעִקֵּֽשׁ׃
9 כֻּלָּ֣ם נְ֭כֹחִים לַמֵּבִ֑ין וִ֝ישָׁרִ֗ים לְמֹ֣צְאֵי דָֽעַת׃

16 prps הִטֵּיתִי cf 𝔊 ἔστρωκα (?) ‖ 17 [a] l c Vrs נָטַפְתִּי ‖ [b] trsp c Vrs ‸ ad מֹר et l c Vrs et 3MSS[Ken] ואהלים ‖ 18 frt = *edamus*, *fruamur* (cf arab עלש ? et Cant 5,1). Ante vel post 18 duo hemistichi exc ‖ 22 [a] 𝔊 κεπφωθείς פְּתָאִם cf 𝔖 ‖ [b] 𝔊(𝔙) יָבָא ‖ [c] 𝔊𝔖𝔗 וּכְכֶלֶב, 𝔙 וּכְכֶבֶשׂ ‖ [d] l c Vrss מוֹסֵר ‖ [e] 𝔊𝔖𝔗 כְּאַיָּל ‖ [f-f] prps כְּאַיָּל אֶל־מוֹסֵר עָכָס ‖ 23 [a-a] trsp frt post יבא 22 et 23[b-b] post 22 פתאם ‖ 24 l c 𝔊 בְּנִי, שְׁמַע et וְהַקְשֵׁב ‖ Cp 8, 2 [a-a] >𝔊 ‖ [b] l frt c 𝔊(𝔙) ἀνὰ μέσον בְּתוֹךְ cf 8,20 ‖ 3 cf 1,20; prb in 8,1—3 stichus (v 3 >1MS[Ken]) dl cf 1,20—21 ‖ 5 l c 𝔊 ἔνθεσθε הָכִינוּ ‖ 6 [a] prps נְכֹחִים cf 8,9 ‖ [b] l ? וּמִפְתַּח (1MS[Ken]) ‖ 7 [c-c] l c 𝔊𝔖 שִׂפְתֵי (vel וְתוֹעֲבָה לִי (וְתוֹעֲבָתִי cf 12,22.

10 קְחוּ מוּסָרִי וְאַל־כָּסֶף וְדַעַת מֵחָרוּץ נִבְחָר׃
11 כִּי־טוֹבָה חָכְמָה מִפְּנִינִים וְכָל־חֲפָצִים לֹא יִשְׁווּ־בָהּ׃
12 אֲנִי חָכְמָה שָׁכַנְתִּי[a] עָרְמָה [b]וְדַעַת מְזִמּוֹת[b] אֶמְצָא׃
13 °יִרְאַת יְהוָה שְׂנֹאת רָע° גֵּאָה וְגָאוֹן ׀ וְדֶרֶךְ רָע וּפִי תַהְפֻּכֹת
14 לִי־עֵצָה וְתוּשִׁיָּה אֲנִי בִינָה לִי גְבוּרָה׃ [שָׂנֵאתִי׃
15 בִּי מְלָכִים יִמְלֹכוּ וְרֹזְנִים יְחֹקְקוּ צֶדֶק׃
16 בִּי שָׂרִים יָשֹׂרוּ וּנְדִיבִים [a]כָּל־שֹׁפְטֵי[a] אָרֶץ[b]׃
17 אֲנִי אֹהֲבַיה[a] אֵהָב[b] וּמְשַׁחֲרַי יִמְצָאֻנְנִי׃
18 עֹשֶׁר־וְכָבוֹד אִתִּי הוֹן עָתֵק וּצְדָקָה׃
19 טוֹב פִּרְיִי מֵחָרוּץ וּמִפָּז וּתְבוּאָתִי מִכֶּסֶף נִבְחָר׃
20 בְּאֹרַח־צְדָקָה אֲהַלֵּךְ בְּתוֹךְ נְתִיבוֹת מִשְׁפָּט׃
21 לְהַנְחִיל אֹהֲבַי ׀ יֵשׁ וְאֹצְרֹתֵיהֶם אֲמַלֵּא°׃ ס
22 יְהוָה קָנָנִי רֵאשִׁית[a] דַּרְכּוֹ[b] קֶדֶם מִפְעָלָיו מֵאָז[c]׃
23 מֵעוֹלָם[a] נִסַּכְתִּי[b] מֵרֹאשׁ מִקַּדְמֵי־אָרֶץ׃
24 בְּאֵין־תְּהֹמוֹת חוֹלָלְתִּי בְּאֵין מַעְיָנוֹת נִכְבַּדֵּי־מָיִם׃
25 בְּטֶרֶם הָרִים הָטְבָּעוּ לִפְנֵי גְבָעוֹת חוֹלָלְתִּי׃
26 עַד־לֹא עָשָׂה אֶרֶץ וְחוּצוֹת[a] וְרֹאשׁ[b] עַפְרוֹת תֵּבֵל׃
27 בַּהֲכִינוֹ שָׁמַיִם שָׁם אָנִי בְּחֻקוֹ[a] חוּג עַל־פְּנֵי תְהוֹם[b]׃
28 בְּאַמְּצוֹ שְׁחָקִים מִמָּעַל בַּעֲזוֹז עִינוֹת תְּהוֹם׃
29 [a]בְּשׂוּמוֹ לַיָּם ׀ חֻקּוֹ וּמַיִם לֹא יַעַבְרוּ־פִיו[a] בְּחוּקוֹ[b] מוֹסְדֵי אָרֶץ׃
30 וָאֶהְיֶה אֶצְלוֹ אָמוֹן[a] וָאֶהְיֶה שַׁעֲשׁוּעִים[b] יוֹם ׀ יוֹם מְשַׂחֶקֶת
[לְפָנָיו בְּכָל־עֵת׃

**10** l c 1MS$^{Ken}$ 𝔊𝔖𝔗 מוּסָר ‖ **12** [a] cf שָׁכֵן *vicinus* ‖ [b-b] l ? דַּעַת וּמְזִמּוֹת cf (𝔊𝔖𝔗 et) 1,4 ‖ **13** °-° prb dl ‖ **14** l c 𝔊𝔖𝔙 לִי et postea וְלִי (2MSS$^{Ken}$). Trsp v 14 post 12 ‖ **16** [a-a] l frt c 𝔊 יִשְׁפְּטוּ ‖ [b] mlt MSS Edd 𝔖𝔗𝔙 צֶדֶק; prps *תְּרִיץ *iuste* (?) ‖ **17** [a] l c Q Vrs אֹהֲבַי; K אֹהֲבֶיהָ ‖ [b] = אֹהָב; trsp v 17 post 13 vel l invers ‖ **19** sic Occ et Or$^{Ka}$ ‖ **21** 𝔊 + 1 stichum ‖ **22** [a] mlt MSS ר maj; 𝔖𝔗𝔙 Hie בר' ‖ [b] l c 𝔊Σ𝔙 דְּרָכָיו ‖ [c] >𝔊𝔖 ‖ **23** [a] ins frt c 1MS$^{Ken}$ אֲנִי ‖ [b] cf ψ 2,6; 𝔊 (sim 𝔖𝔗𝔙𝔄) = נוֹסַדְתִּי; prps נְסַכֹּתִי cf ψ 139,13 ‖ **24** l c 𝔊 τὰς πηγάς (cf Hi 38,16$^{𝔊}$) נִבְכֵי Hi 28,11; 38,16 ‖ **26** [a] prps חָצִיר et antea עָשְׂתָה ‖ [b] l רְסִיסֵי cf Cant 5,2 vel ורסם *et contudit?*; al וְדֶשֶׁא ‖ **27** [a] prps בְּחוּגוֹ – cf 𝔗 — sed cf Hi 26,10 ‖ [b] 𝔊 ἀνέμων ‖ **28** l c Vrs בְּעַזְּזוֹ ‖ **29** [a-a] >𝔊$^{B}$ ‖ [b] l frt c 𝔊 בְּחַזְּקוֹ; $^{1}/_{3}$ stich v 29 dl (secundum al exc vb nonn) ‖ **30** [a] *opifex* (𝔊𝔖𝔙) = אָמָּן cf Cant 7,2 vel אוּמָּן; 𝔄 אָמוּן *alumnus* ‖ [b] 𝔊𝔖 שַׁעֲשֻׁעָיו.

31 מְשַׂחֶקֶת בְּתֵבֵל אַרְצוֹ וְשַׁעֲשֻׁעַי אֶת־בְּנֵי אָדָם׃ ס

32 [a]וְעַתָּה בָנִים שִׁמְעוּ־לִי[a] [b]וְאַשְׁרֵי דְּרָכַי יִשְׁמֹרוּ[b]׃

33 שִׁמְעוּ מוּסָר וַחֲכָמוּ וְאַל־תִּפְרָעוּ׃

34 אַשְׁרֵי אָדָם שֹׁמֵעַ לִי לִשְׁקֹד עַל־דַּלְתֹתַי יוֹם ׀ יוֹם לִשְׁמֹר מְזוּזֹת [פְּתָחָי׃

35 כִּי °מֹצְאִי מָצָאי° חַיִּים וַיָּפֶק רָצוֹן מֵיְהוָה׃

36 וְחֹטְאִי חֹמֵס נַפְשׁוֹ כָּל־מְשַׂנְאַי אָהֲבוּ מָוֶת׃ ס

9 1 חָכְמוֹת בָּנְתָה בֵיתָהּ חָצְבָה עַמּוּדֶיהָ שִׁבְעָה׃

2 טָבְחָה טִבְחָהּ מָסְכָה יֵינָהּ אַף עָרְכָה שֻׁלְחָנָהּ׃

3 שָׁלְחָה נַעֲרֹתֶיהָ תִקְרָא[a] עַל־גַּפֵּי [b]מְרֹמֵי קָרֶת׃

4 מִי־פֶתִי יָסֻר הֵנָּה חֲסַר־לֵב אָמְרָה לּוֹ׃

5 לְכוּ לַחֲמוּ בְלַחֲמִי וּשְׁתוּ בְּיַיִן מָסָכְתִּי׃

6 עִזְבוּ פְתָאיִם וִחְיוּ וְאִשְׁרוּ בְּדֶרֶךְ בִּינָה׃

7 יֹסֵר ׀ לֵץ לֹקֵחַ לוֹ קָלוֹן וּמוֹכִיחַ לְרָשָׁע מוּמוֹ׃

8 אַל־תּוֹכַח לֵץ פֶּן־יִשְׂנָאֶךָּ הוֹכַח לְחָכָם וְיֶאֱהָבֶךָּ׃

9 תֵּן לְחָכָם וְיֶחְכַּם־עוֹד הוֹדַע לְצַדִּיק וְיוֹסֶף לֶקַח׃

10 תְּחִלַּת חָכְמָה יִרְאַת יְהוָה וְדַעַת קְדֹשִׁים בִּינָה׃

11 כִּי־בִי יִרְבּוּ יָמֶיךָ וְיוֹסִיפוּ לְּךָ שְׁנוֹת חַיִּים׃

12 אִם־חָכַמְתָּ חָכַמְתָּ לָּךְ וְלַצְתָּ לְבַדְּךָ תִשָּׂא׃

13 אֵשֶׁת[a] כְּסִילוּת הֹמִיָּה פְּתַיּוּת[b] וּבַל־יָדְעָה מָּה[c]׃

14 וְיָשְׁבָה לְפֶתַח בֵּיתָהּ עַל־כִּסֵּא מְרֹמֵי קָרֶת׃

15 לִקְרֹא לְעֹבְרֵי דָרֶךְ הַמְיַשְּׁרִים אֹרְחוֹתָם׃

16 מִי־פֶתִי יָסֻר הֵנָּה וַחֲסַר־לֵב וְאָמְרָה לּוֹ׃

17 מַיִם גְּנוּבִים יִמְתָּקוּ וְלֶחֶם סְתָרִים יִנְעָם׃

18 וְלֹא־יָדַע כִּי־רְפָאִים שָׁם בְּעִמְקֵי שְׁאוֹל קְרֻאֶיהָ׃ פ

31 nonn vb v 30—31 — frt ואהיה שעשועים — dl; יום יום trsp post אמון ‖ 32 [a-a] prb dl ‖ [b-b] trsp c 𝔊 post 34 לי ‖ v 33 c 𝔊 dl ‖ 35 °–° K מֹצְאַי מֹצְאֵי (cf 𝔊𝔖); l c Q𝔗𝔙 מֹצְאִי מָצָא ‖ Cp 9, 1 l c 𝔊 (ὑπήρεισεν) הִצִּיבָה ‖ 3 [a] cjg c 𝔊 frt c עַל־גַּפֵּי; 𝔖𝔗𝔙 תִּקְרָאֶינָה ‖ [b] dl? ‖ 4 𝔖 אֹמְרָה ‖ 6 nomen abstractum = 𝔊ἈΘΣ ἀφροσύνην? ‖ 7 prps כְּלִמָּה ‖ 9 𝔊 δίδου . . ἀφορμήν (𝔖𝔙); 𝔗 אַלֵּף = תֵּן ‖ 10 𝔊 + add; v 7—10 𝔐 add; v 9—10 >MS[Ken 166], 10—12 >MS[Ken 45] ‖ 11 prps וְיִוָּסְפוּ ‖ 12 𝔊 + add ‖ 13 [a] dl vel l אִשָּׁה post כסילות ‖ [b] prps וּמְפַתָּה (cf 𝔊), quod frt c 𝔊 conjg c המיה ‖ [c] l? מְאוּמָה; 𝔊𝔖[AU] כְּלִמָּה, 𝔗 טבתא ‖ 16 𝔊𝔖 וְאֹמְרָה (1. pers) ‖ 18 𝔊 + add.

**10** 1 °מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה°

בֵּן חָכָם יְשַׂמַּח־אָב וּבֵן כְּסִיל תּוּגַת אִמּוֹ׃

2 לֹא־יוֹעִילוּ אוֹצְרוֹת רֶשַׁע וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת׃

3 לֹא־יַרְעִיב יְהוָה נֶפֶשׁ צַדִּיק וְהַוַּת רְשָׁעִים יֶהְדֹּף׃

4 רָאשׁ[a] עֹשֶׂה[b] כַף־רְמִיָּה וְיַד חָרוּצִים תַּעֲשִׁיר[c]׃

5 אֹגֵר בַּקַּיִץ בֵּן מַשְׂכִּיל נִרְדָּם בַּקָּצִיר בֵּן מֵבִישׁ׃

6 בְּרָכוֹת[a] לְרֹאשׁ צַדִּיק וּפִי[b] רְשָׁעִים יְכַסֶּה[c] חָמָס[d]׃

7 זֵכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב׃

8 חֲכַם־לֵב יִקַּח מִצְוֺת וֶאֱוִיל שְׂפָתַיִם יִלָּבֵט׃

9 הוֹלֵךְ בַּתֹּם יֵלֶךְ בֶּטַח וּמְעַקֵּשׁ דְּרָכָיו יִוָּדֵעַ׃

10 קֹרֵץ עַיִן יִתֵּן עַצָּבֶת °וֶאֱוִיל שְׂפָתַיִם יִלָּבֵט°׃

11 מְקוֹר חַיִּים פִּי צַדִּיק וּפִי רְשָׁעִים יְכַסֶּה חָמָס׃

12 שִׂנְאָה תְּעֹרֵר מְדָנִים וְעַל כָּל־פְּשָׁעִים תְּכַסֶּה אַהֲבָה׃

13 [a]בְּשִׂפְתֵי נָבוֹן תִּמָּצֵא חָכְמָה[a] וְשֵׁבֶט לְגֵו[b] חֲסַר־לֵב׃

14 חֲכָמִים יִצְפְּנוּ־דָעַת וּפִי אֱוִיל מְחִתָּה קְרֹבָה׃

15 הוֹן עָשִׁיר קִרְיַת עֻזּוֹ מְחִתַּת דַּלִּים רֵישָׁם׃

16 פְּעֻלַּת צַדִּיק לְחַיִּים תְּבוּאַת רָשָׁע לְחַטָּאת׃

17 אֹרַח לְחַיִּים שׁוֹמֵר מוּסָר וְעוֹזֵב תּוֹכַחַת מַתְעֶה׃

18 מְכַסֶּה[a] שִׂנְאָה שִׂפְתֵי־שָׁקֶר[b] וּמוֹצִא[c] דִבָּה הוּא כְסִיל׃

19 בְּרֹב דְּבָרִים לֹא יֶחְדַּל־פָּשַׁע וְחוֹשֵׂךְ שְׂפָתָיו מַשְׂכִּיל׃

20 כֶּסֶף נִבְחָר[a] לְשׁוֹן צַדִּיק לֵב רְשָׁעִים כִּמְעָט[b]׃

21 שִׂפְתֵי צַדִּיק יִרְעוּ[a] רַבִּים וֶאֱוִילִים בַּחֲסַר[b]־לֵב[c] יָמוּתוּ׃

22 בִּרְכַּת יְהוָה הִיא תַעֲשִׁיר וְלֹא־יוֹסִף עֶצֶב עִמָּהּ׃

23 כִּשְׂחוֹק[a] לִכְסִיל עֲשׂוֹת זִמָּה וְחָכְמָה[b] לְאִישׁ תְּבוּנָה׃

Cp 10, 1 °-° >𝔊𝔖 ‖ 3 𝔅 c MSS Edd בּוֹגְדִים ‖ 4 [a] l c Vrs רֵאשׁ cf 6,11 ‖ [b] l c 𝔙 עָשְׂתָה ‖ [c] 𝔊 + add ‖ 6 [a] 𝔊𝔙 + κυρίου ‖ [b] prps וּפְנֵי vel וּפְרִי (?) ‖ [c] prps כַּעַס (?) ‖ [d] 𝔊 πένθος ἄωρον; prps וְחֵמָה (?); cf ad [c, d] Hab 2,17 ‖ 7 l יוּקָּב vel יִנָּקֵב ‖ 9 l frt יֵרוֹעַ vel יִמְעַד cf 25,19; ψ 26,1; al minus bene יִתְעֶה ‖ 10 °-° = 8b; 𝔊 ὁ δὲ ἐλέγχων μετὰ παῤῥησίας εἰρηνοποιεῖ ‖ 13 [a-a] >𝔊[B] ‖ [b] 𝔊 לְגֶבֶר ‖ 16 prps לִמְחִתָּה vel למות ‖ 18 [a] prps מְכַסֵּה ‖ [b] l c 𝔊 ישֶׁר vel צֶדֶק cf 16,13 ‖ [c] l frt וּמֵיצָא ‖ 20 [a] 𝔊 frt (πεπυρωμένος) נִבְחָן ‖ [b] prps נִמְאָס (?); l frt כִּמְעָה, ‚quasi obolus' ‖ 21 [a] 4MSS 𝔊 ידעו ‖ [b] l frt בְּחֶסֶר vel בְּחֹסֶר cf Vrs ‖ [c] >𝔊 ‖ 23 [a] 12MSS 𝔊 בשׂ' ‖ [b] prps וּכְחֵמָה.

24 מְגוֹרַת רָשָׁע הִיא תְבֹאֶנּוּ וְתַאֲוַת צַדִּיקִים יִתֵּן׃
25 כַּעֲבוֹר סוּפָה וְאֵין רָשָׁע וְצַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם׃
26 כַּחֹמֶץ׀ לַשִּׁנַּיִם וְכֶעָשָׁן לָעֵינָיִם כֵּן הֶעָצֵל לְשֹׁלְחָיו׃
27 יִרְאַת יְהוָה תּוֹסִיף יָמִים וּשְׁנוֹת רְשָׁעִים תִּקְצֹרְנָה׃
28 תּוֹחֶלֶת צַדִּיקִים שִׂמְחָה וְתִקְוַת רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃
29 מָעוֹז לַתֹּם דֶּרֶךְ יְהוָה וּמְחִתָּה לְפֹעֲלֵי אָוֶן׃
30 צַדִּיק לְעוֹלָם בַּל־יִמּוֹט וּרְשָׁעִים לֹא יִשְׁכְּנוּ־אָרֶץ׃
31 פִּי־צַדִּיק יָנוּב חָכְמָה וּלְשׁוֹן תַּהְפֻּכוֹת תִּכָּרֵת׃
32° שִׂפְתֵי צַדִּיק יֵדְעוּן[a] רָצוֹן וּפִי רְשָׁעִים תַּהְפֻּכוֹת׃

11 1 מֹאזְנֵי מִרְמָה תּוֹעֲבַת יְהוָה וְאֶבֶן שְׁלֵמָה רְצוֹנוֹ׃
2 בָּא־זָדוֹן וַיָּבֹא קָלוֹן וְאֶת־צְנוּעִים חָכְמָה׃
3 תֻּמַּת יְשָׁרִים תַּנְחֵם [a]וְסֶלֶף בֹּגְדִים וְשַׁדֵּם[b][a]׃
4° לֹא־יוֹעִיל הוֹן בְּיוֹם עֶבְרָה וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת׃
5 צִדְקַת תָּמִים תְּיַשֵּׁר דַּרְכּוֹ וּבְרִשְׁעָתוֹ יִפֹּל רָשָׁע׃
6 צִדְקַת יְשָׁרִים תַּצִּילֵם וּבְהַוַּת בֹּגְדִים יִלָּכֵדוּ׃
7° בְּמוֹת אָדָם [a]רָשָׁע תֹּאבַד[a] תִּקְוָה וְתוֹחֶלֶת אוֹנִים[b] אָבָדָה׃
8 צַדִּיק מִצָּרָה נֶחֱלָץ וַיָּבֹא רָשָׁע תַּחְתָּיו׃
9 בְּפֶה[a] חָנֵף יַשְׁחִת[b] רֵעֵהוּ וּבְדַעַת צַדִּיקִים יֵחָלֵצוּ׃
10 בְּטוּב צַדִּיקִים תַּעֲלֹץ קִרְיָה °וּבַאֲבֹד רְשָׁעִים רִנָּה°׃
11 °בְּבִרְכַּת יְשָׁרִים תָּרוּם קָרֶת° וּבְפִי רְשָׁעִים תֵּהָרֵס׃
12 בָּז־לְרֵעֵהוּ חֲסַר־לֵב וְאִישׁ תְּבוּנוֹת יַחֲרִישׁ׃
13 הוֹלֵךְ רָכִיל מְגַלֶּה־סּוֹד וְנֶאֱמַן־רוּחַ מְכַסֶּה דָבָר׃
14 בְּאֵין תַּחְבֻּלוֹת יִפָּל־עָם וּתְשׁוּעָה בְּרֹב יוֹעֵץ׃
15 רַע־יֵרוֹעַ כִּי־עָרַב זָר וְשֹׂנֵא תֹקְעִים בּוֹטֵחַ׃
16 אֵשֶׁת־חֵן תִּתְמֹךְ כָּבוֹד[a] וְעָרִיצִים[b] יִתְמְכוּ־עֹשֶׁר׃
17 גֹּמֵל נַפְשׁוֹ אִישׁ חָסֶד וְעֹכֵר שְׁאֵרוֹ אַכְזָרִי׃

24 𝔊 δεκτή יָתָן; 𝔊^A + add post מגורת et יתן ‖ 26 𝔊 הֶעָוֶל ‖ 29 l c Vrs לַתָּם ‖ 32 𝔖 hic incip cp 11 ‖ [a] 6MSS 𝔊^Venet יָרִעוּן. Trsp frt 31b post 32a et 32b post 31a ‖ Cp 11, 3 [a-a] >𝔊; pr [a-a] 𝔊 sim ac 10b ‖ [b] l c Q𝔖𝔙 יְשָׁדֵּם, K וְשָׁדָם vel וְשַׁדָּם ‖ v 4 >𝔊 ‖ 6 l frt c Vrs וּבְהַוָּתָם ‖ v 7 inc ‖ [a-a] 𝔊 δικαίου οὐκ ὄλλυται; רשע >2MSS^Ken ‖ [b] 𝔊 אֱוִלִים vel עַוָּלִים? ‖ 9 [a] 𝔊 בְּפִי ‖ [b] 𝔊 שַׁחַת ‖ 10 °-° >𝔊, cf ad 3 ‖ 11 °-° >𝔊 ‖ 15 l רֹעַ ‖ 16 [a] ins c 𝔊 וְכִסֵּא קָלוֹן אִשָּׁה שֹׂנֵאת יֹשֶׁר et הוֹן עֲצֵלִים יֶחְסָרוּ ‖ [b] l c 𝔊 וְחָרוּצִים ‖ 17 5MSS^Ken 2Edd Vrs חָסִיד.

18 רָשָׁע עֹשֶׂה פְּעֻלַּת־שָׁקֶר וְזֹרֵעַ צְדָקָה שֶׂכֶר אֱמֶת׃
19 כֵּן־[a]צְדָקָה לְחַיִּים וּמְרַדֵּף רָעָה לְמוֹתוֹ[b]׃
20 תּוֹעֲבַת יְהוָה עִקְּשֵׁי־לֵב וּרְצוֹנוֹ תְּמִימֵי דָרֶךְ׃
21 יָד לְיָד לֹא־יִנָּקֶה רָּע °וְזֶרַע צַדִּיקִים° נִמְלָט׃
22 נֶזֶם זָהָב בְּאַף חֲזִיר אִשָּׁה יָפָה וְסָרַת טָעַם׃
23 תַּאֲוַת צַדִּיקִים אַךְ־טוֹב תִּקְוַת רְשָׁעִים עֶבְרָה׃
24 יֵשׁ מְפַזֵּר וְנוֹסָף עוֹד וְחוֹשֵׂךְ מִיֹּשֶׁר אַךְ־לְמַחְסוֹר׃
25 נֶפֶשׁ־בְּרָכָה תְדֻשָּׁן וּמַרְוֶה גַּם־הוּא יוֹרֶא׃
26 מֹנֵעַ בָּר יִקְּבֻהוּ לְאוֹם וּבְרָכָה לְרֹאשׁ מַשְׁבִּיר׃
27 שֹׁחֵר[a] טוֹב יְבַקֶּשׁ[b] רָצוֹן וְדֹרֵשׁ רָעָה תְבוֹאֶנּוּ׃
28 בּוֹטֵחַ בְּעָשְׁרוֹ הוּא יִפֹּל[a] וְכֶעָלֶה[b] צַדִּיקִים יִפְרָחוּ׃
29 עֹכֵר בֵּיתוֹ יִנְחַל־רוּחַ °וְעֶבֶד אֱוִיל לַחֲכַם־לֵב°׃
30 פְּרִי־צַדִּיק[a] עֵץ חַיִּים וְלֹקֵחַ נְפָשׁוֹת חָכָם[b]׃
31 הֵן צַדִּיק °בָּאָרֶץ יְשֻׁלָּם° אַף כִּי־רָשָׁע וְחוֹטֵא׃
12 1 אֹהֵב מוּסָר אֹהֵב דָּעַת וְשׂוֹנֵא תוֹכַחַת בָּעַר׃
2 טוֹב יָפִיק רָצוֹן מֵיְהוָה וְאִישׁ מְזִמּוֹת יַרְשִׁיעַ׃
3 לֹא־יִכּוֹן אָדָם בְּרֶשַׁע וְשֹׁרֶשׁ צַדִּיקִים בַּל־יִמּוֹט׃
4 אֵשֶׁת חַיִל עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ וּכְרָקָב בְּעַצְמוֹתָיו מְבִישָׁה׃
5 מַחְשְׁבוֹת צַדִּיקִים מִשְׁפָּט תַּחְבֻּלוֹת רְשָׁעִים מִרְמָה׃
6 דִּבְרֵי רְשָׁעִים אֱרָב־דָּם וּפִי יְשָׁרִים יַצִּילֵם׃
7 הָפוֹךְ רְשָׁעִים וְאֵינָם וּבֵית צַדִּיקִים יַעֲמֹד׃
8 לְפִי־שִׂכְלוֹ יְהֻלַּל־אִישׁ וְנַעֲוֵה־לֵב יִהְיֶה לָבוּז׃
9 טוֹב נִקְלֶה וְעֶבֶד לוֹ מִמִּתְכַּבֵּד וַחֲסַר־לָחֶם׃
10 יוֹדֵעַ צַדִּיק נֶפֶשׁ בְּהֶמְתּוֹ וְרַחֲמֵי רְשָׁעִים אַכְזָרִי׃
11 עֹבֵד אַדְמָתוֹ יִשְׂבַּע־לָחֶם וּמְרַדֵּף רֵיקִים °חֲסַר־לֵב°׃
12 [a]חָמַד רָשָׁע[a] מְצוֹד רָעִים וְשֹׁרֶשׁ צַדִּיקִים יִתֵּן[b]׃

18 l ? שְׂכַר ‖ 19 [a] 1MS 𝔊𝔖 בן; l frt רֹעֶה ‖ [b] Vrs למות ‖ 21 °–° Or[Ka] וְזֹרֵעַ צְדָקָה cf 18b et 𝔊 ‖ 23 1MS 𝔊 אבדה ‖ 24 prps מֵעֹשֶׁר (?) ‖ 25 l יָרְוֶה vel יָרֻוֶּה (mlt MSS et Or[Ka] יוֹרֶה). Vel hemistich l ? וּמְאֵרָה גַּם־הִיא תוּאָר cf 𝔖 ‖ 26 mlt MSS י maj ‖ 27 [a] 𝔊 חֹרֵשׁ ‖ [b] prps יָפִיק cf 3,13 ‖ 28 [a] l יִבּוֹל ‖ [b] 𝔊 (ὁ δὲ ἀντιλαμβανόμενος) וּמַעֲלֶה ‖ 29 °–° ? ‖ 30 [a] l frt c 𝔊 צֶדֶק ‖ [b] l frt c 𝔊 (παρανόμων) חָמָס ‖ 31 dub; 𝔊 μόλις σώζεται cf 1Petr 4,18 ‖ Cp 12, 9 1MS[Ken] 𝔊𝔖 וְעוֹבֵד; l frt וַעֲבוּר cf Jos 5,11 ‖ 11 l ? יֶחְסַר לוֹ cf Dt 15,8; 𝔊 add ‖ 12 [a-a] l frt יִשָּׁמֵד cf 14,11 ‖ [b] l c 𝔊 ἐν ὀχυρώμασιν, (𝔗 נתקים) אֵיתָן vel יִכּוֹן.

13 בְּפֶשַׁע שְׂפָתַיִם מוֹקֵשׁ[a] רָע וַיֵּצֵא מִצָּרָה צַדִּיק[b]׃
14 מִפְּרִי פִי־אִישׁ יִשְׂבַּע־טוֹב וּגְמוּל יְדֵי־אָדָם יָשׁוּב לוֹ׃
15 דֶּרֶךְ אֱוִיל יָשָׁר בְּעֵינָיו וְשֹׁמֵעַ לְעֵצָה חָכָם׃
16 אֱוִיל בַּיּוֹם יִוָּדַע כַּעְסוֹ וְכֹסֶה קָלוֹן עָרוּם׃
17 יָפִיחַ אֱמוּנָה יַגִּיד צֶדֶק וְעֵד שְׁקָרִים מִרְמָה׃
18 יֵשׁ בּוֹטֶה כְּמַדְקְרוֹת חָרֶב וּלְשׁוֹן חֲכָמִים מַרְפֵּא׃
19 שְׂפַת־אֱמֶת תִּכּוֹן לָעַד וְעַד־אַרְגִּיעָה לְשׁוֹן שָׁקֶר׃
20 מִרְמָה בְּלֶב־חֹרְשֵׁי רָע וּלְיֹעֲצֵי שָׁלוֹם שִׂמְחָה׃
21 לֹא־יְאֻנֶּה לַצַּדִּיק כָּל־אָוֶן וּרְשָׁעִים מָלְאוּ רָע׃
22 תּוֹעֲבַת יְהוָה שִׂפְתֵי־שָׁקֶר וְעֹשֵׂי אֱמוּנָה רְצוֹנוֹ׃
23 אָדָם עָרוּם כֹּסֶה דָּעַת וְלֵב כְּסִילִים יִקְרָא אִוֶּלֶת׃
24 יַד־חָרוּצִים תִּמְשׁוֹל וּרְמִיָּה תִּהְיֶה לָמַס׃
25 דְּאָגָה בְלֶב־אִישׁ יַשְׁחֶנָּה וְדָבָר טוֹב יְשַׂמְּחֶנָּה׃
26 [a]יָתֵר מֵרֵעֵהוּ[a] צַדִּיק[b] וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תַּתְעֵם׃
27 לֹא־יַחֲרֹךְ[a] רְמִיָּה צֵידוֹ[b] וְהוֹן־[c]אָדָם יָקָר[c] חָרוּץ׃
28 בְּאֹרַח צְדָקָה חַיִּים וְדֶרֶךְ נְתִיבָה[a] אַל־[b]מָוֶת׃

13 1 בֵּן חָכָם מוּסַר[a] אָב[b] וְלֵץ לֹא־שָׁמַע גְּעָרָה׃
2 מִפְּרִי פִי־אִישׁ יֹאכַל טוֹב וְנֶפֶשׁ בֹּגְדִים חָמָס׃
3 נֹצֵר פִּיו שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ פֹּשֵׂק שְׂפָתָיו מְחִתָּה־לוֹ׃
4 מִתְאַוָּה וָאַיִן נַפְשׁוֹ עָצֵל וְנֶפֶשׁ חָרֻצִים תְּדֻשָּׁן׃
5 דְּבַר־שֶׁקֶר יִשְׂנָא צַדִּיק וְרָשָׁע יַבְאִישׁ וְיַחְפִּיר׃
6[v] צְדָקָה תִּצֹּר תָּם־דָּרֶךְ וְרִשְׁעָה[a] תְּסַלֵּף חַטָּאת׃
7 יֵשׁ מִתְעַשֵּׁר וְאֵין כֹּל מִתְרוֹשֵׁשׁ וְהוֹן רָב׃
8 כֹּפֶר נֶפֶשׁ־אִישׁ עָשְׁרוֹ וְרָשׁ לֹא־שָׁמַע גְּעָרָה׃

13 [a] l c 𝔊 נוֹקֵשׁ vel מוּקָשׁ ‖ [b] 𝔊 + add ‖ 14 K יָשׁוּב, Q יָשִׁיב ‖ 16 l c Vrs יוֹדִעַ ‖ 17 l ? יָפִּיחַ ‖ 18 sic Occ, Or בּוֹטָא (Or[Ka] בוטח) ‖ 21 cf ψ 91,10; 𝔊 ‖ 22 l c 25MSS 𝔊 וְעֹשֵׂה ‖ 25 l תַּשְׁחֶנּוּ vel תַּשְׁחֶנְּהָ (תְּשִׁחֶנּוּ? Jes 25,12; 26,5) et יְשַׂמְּחֶנּוּ, —חֶנְּהָ ‖ 26 [a-a] l יָתֻר מִרְעֵהוּ cf Hi 39,8 ‖ [b] 𝔊[16MSS A] + 12,10b et postea 𝔊 + 13,21a ‖ 27 [a] hap leg ‖ [b] = צֵידָהּ? ‖ [c-c] l c 𝔊𝔖 invers cf 1,13; 24,4 et l frt לְאָדָם ‖ 28 [a] 𝔊 μνησικάκων = עֶבְרָה? 𝔙 *devium*; l frt לֹא טוֹב (cf 16,29; ψ 36,5; Jes 65,2) vel נִתְעָב? ‖ [b] l c 25MSS Vrs אֶל־ ‖ Cp 13, 1 [a] 1MS[Ken] 𝔊𝔖 יִשְׁמַע; l מוּסָר ‖ [b] l אָהֵב cf 12,1 ‖ 2 7MSS 𝔖𝔗𝔙 יִשְׂבַּע cf 12,14 ‖ 4 frt dl (cf 𝔊𝔖𝔙) et l antea מִתְאַוָּה nisi mavis נֶפֶשׁ ‖ 5 l יָבִישׁ cf 19,26 ‖ v 6 >𝔊[B] ‖ [a] 1MS[Ken] 𝔊[A] וּרְשָׁעִים ‖ 8 prps מָצָא גְאֻלָּה (?).

9 אוֹר־צַדִּיקִים יִשְׂמָח[a] וְנֵר רְשָׁעִים יִדְעָךְ[b]׃
10 רַק[a]־בְּזָדוֹן יִתֵּן מַצָּה וְאֶת־נוֹעָצִים[b] חָכְמָה׃
11 הוֹן מֵהֶבֶל[a] יִמְעָט וְקֹבֵץ[b] עַל־יָד יַרְבֶּה[c]׃
12 תּוֹחֶלֶת מְמֻשָּׁכָה מַחֲלָה־לֵב וְעֵץ חַיִּים תַּאֲוָה בָאָה׃
13 בָּז לְדָבָר יֵחָבֶל לוֹ[a] וִירֵא מִצְוָה הוּא יְשֻׁלָּם[b]׃
14 תּוֹרַת חָכָם מְקוֹר חַיִּים לָסוּר מִמֹּקְשֵׁי מָוֶת׃
15 שֵׂכֶל־טוֹב יִתֶּן־חֵן[a] וְדֶרֶךְ בֹּגְדִים אֵיתָן[b]׃
16 כָּל[a]־עָרוּם [b]יַעֲשֶׂה בְדָעַת[b] וּכְסִיל יִפְרֹשׂ אִוֶּלֶת׃
17 [a]מַלְאָךְ רָשָׁע[a] יִפֹּל[b] בְּרָע וְצִיר אֱמוּנִים מַרְפֵּא׃
18 רֵישׁ וְקָלוֹן פּוֹרֵעַ מוּסָר וְשׁוֹמֵר תּוֹכַחַת יְכֻבָּד׃
19 תַּאֲוָה נִהְיָה תֶּעֱרַב לְנָפֶשׁ וְתוֹעֲבַת כְּסִילִים סוּר מֵרָע׃
20 הָלוֹךְ אֶת־חֲכָמִים וֶחְכָּם וְרֹעֶה כְסִילִים יֵרוֹעַ׃
21 חַטָּאִים תְּרַדֵּף רָעָה וְאֶת־צַדִּיקִים יְשַׁלֶּם־טוֹב׃
22 טוֹב יַנְחִיל בְּנֵי־בָנִים וְצָפוּן לַצַּדִּיק חֵיל חוֹטֵא׃
23 רָב־אֹכֶל נִיר רָאשִׁים וְיֵשׁ נִסְפֶּה בְּלֹא מִשְׁפָּט׃
24 חוֹשֵׂךְ שִׁבְטוֹ שׂוֹנֵא בְנוֹ וְאֹהֲבוֹ שִׁחֲרוֹ מוּסָר׃
25 צַדִּיק אֹכֵל לְשֹׂבַע נַפְשׁוֹ וּבֶטֶן רְשָׁעִים תֶּחְסָר׃

**14** 1 חַכְמוֹת[a] נָשִׁים[b] בָּנְתָה בֵיתָהּ וְאִוֶּלֶת בְּיָדֶיהָ תֶהֶרְסֶנּוּ׃
2 הוֹלֵךְ בְּיָשְׁרוֹ יְרֵא יְהוָה וּנְלוֹז דְּרָכָיו בּוֹזֵהוּ׃
3 בְּפִי־אֱוִיל חֹטֶר גַּאֲוָה[a] וְשִׂפְתֵי חֲכָמִים תִּשְׁמוּרֵם[b]׃
4 בְּאֵין אֲלָפִים[a] אֵבוּס[b] בָּר וְרָב־תְּבוּאוֹת בְּכֹחַ שׁוֹר׃
5 עֵד אֱמוּנִים לֹא יְכַזֵּב וְיָפִיחַ כְּזָבִים עֵד שָׁקֶר׃
6 בִּקֶּשׁ־לֵץ חָכְמָה וָאָיִן וְדַעַת לְנָבוֹן נָקָל׃
7 לֵךְ[a] מִנֶּגֶד לְאִישׁ כְּסִיל [b]וּבַל־יָדַעְתָּ[b] שִׂפְתֵי־דָעַת׃

9 [a] 𝔊 (διὰ παντός) לָנֶצַח; 1MS יצמח; l יִזְרָח ‖ [b] 𝔊 + add ‖ 10 [a] inc; 𝔊 רַע vel ? רֵק ‖ [b] l צְנוּעִים cf 11,2 ‖ 11 [a] l c 𝔊Σ מְבֹהָל cf 20,21[Q] ‖ [b] l וְקֹבֵץ ‖ [c] l ? c Vrs יִרְבֶּה; 𝔊 + add ‖ 13 [a] frt dl ‖ [b] l c 𝔊 יִשְׁלָם; 𝔊 + add ‖ 15 [a] 𝔊 + add = add 𝔊 9,10 ‖ [b] l c 𝔊 (ἐν ἀπωλείᾳ) אֵידָם ‖ 16 [a] 𝔖𝔙 כֹּל ‖ [b-b] l? (1MS[Ken] ד׳) יְכַסֶּה דָעַת cf 12,23 ‖ 17 [a] l ? מַלְאַךְ שֶׁקֶר ‖ [b] l יַפִּל ‖ 19 inter 19a et 19b prb stichus exc ‖ 20 l c K הָלוֹךְ cf Jer 51,50 et וַחֲכָם (𝔊), Q(𝔊)𝔖𝔗𝔙 הוֹלֵךְ et יֶחְכָּם ‖ 21 l frt c 𝔊 יַשִּׂגֵם ‖ 23 prps רֵאשִׁית (?) vel (cf 1MS[Ken]) רְשָׁעִים (?); al antea רַב אֹכֶל ‖ Cp 14, 1 [a] l חָכְמוֹת cf 1,20 ‖ [b] dl ‖ 2 l c 1MS Vrs בְּיֹשֶׁר ‖ 3 [a] cf ψ 36,12 sed l frt גֵּוֹה cf 10,13 ‖ [b] l c 1MS[Ken] Vrs תִּשְׁמְרוּם ‖ 4 [a] mlt MSS ם maj ‖ [b] prps אֶפֶס cf 14,28 (בָּר = *frumentum*) ‖ 7 [a] 𝔊𝔖 כֹּל ‖ [b-b] 𝔊𝔖 וּכְלֵי דַעַת cf 𝔐 20,15.

8 חָכְמַת עָרוּם הָבִין דַּרְכּוֹ וְאִוֶּלֶת כְּסִילִים מִרְמָה׃
°9 אֱוִלִים יָלִיץ אָשָׁם וּבֵין יְשָׁרִים רָצוֹן׃
10 לֵב יוֹדֵעַ מָרַּת[a] נַפְשׁוֹ וּבְשִׂמְחָתוֹ לֹא־יִתְעָרַב זָר[b]׃
11 בֵּית רְשָׁעִים יִשָּׁמֵד וְאֹהֶל יְשָׁרִים יַפְרִיחַ׃
12 יֵשׁ דֶּרֶךְ יָשָׁר לִפְנֵי־אִישׁ וְאַחֲרִיתָהּ דַּרְכֵי־מָוֶת׃
13 גַּם־בִּשְׂחֹק יִכְאַב־לֵב וְאַחֲרִיתָהּ שִׂמְחָה תוּגָה׃
14 מִדְּרָכָיו יִשְׂבַּע סוּג לֵב וּמֵעָלָיו אִישׁ טוֹב׃
15 פֶּתִי יַאֲמִין לְכָל־דָּבָר וְעָרוּם °יָבִין לַאֲשֻׁרוֹ°׃
16 חָכָם יָרֵא וְסָר מֵרָע וּכְסִיל מִתְעַבֵּר וּבוֹטֵחַ׃
17 קְצַר־אַפַּיִם יַעֲשֶׂה אִוֶּלֶת וְאִישׁ מְזִמּוֹת יִשָּׂנֵא׃
18 נָחֲלוּ[a] פְתָאיִם אִוֶּלֶת וַעֲרוּמִים יַכְתִּרוּ[b] דָעַת׃
19 שַׁחוּ רָעִים לִפְנֵי טוֹבִים וּרְשָׁעִים עַל־שַׁעֲרֵי צַדִּיק׃
20 גַּם־לְרֵעֵהוּ יִשָּׂנֵא רָשׁ וְאֹהֲבֵי עָשִׁיר רַבִּים׃
21 בָּז־לְרֵעֵהוּ חוֹטֵא וּמְחוֹנֵן עֲנָיִים אַשְׁרָיו׃
22 הֲלוֹא[a]־יִתְעוּ[b] חֹרְשֵׁי רָע וְחֶסֶד וֶאֱמֶת[c] חֹרְשֵׁי[d] טוֹב׃
23 בְּכָל־עֶצֶב יִהְיֶה מוֹתָר וּדְבַר־שְׂפָתַיִם אַךְ־לְמַחְסוֹר׃
24 עֲטֶרֶת חֲכָמִים עָשְׁרָם[a] אִוֶּלֶת[b] כְּסִילִים אִוֶּלֶת׃
25 מַצִּיל נְפָשׁוֹת עֵד אֱמֶת וְיָפִחַ כְּזָבִים מִרְמָה׃
26 בְּיִרְאַת יְהוָה מִבְטַח־עֹז וּלְבָנָיו יִהְיֶה מַחְסֶה׃
27 יִרְאַת יְהוָה מְקוֹר חַיִּים לָסוּר מִמֹּקְשֵׁי מָוֶת׃
28 בְּרָב־עָם הַדְרַת[a]־מֶלֶךְ וּבְאֶפֶס לְאֹם מְחִתַּת רָזוֹן[b]׃
29 אֶרֶךְ אַפַּיִם רַב־תְּבוּנָה וּקְצַר־רוּחַ מֵרִים אִוֶּלֶת׃
30 חַיֵּי בְשָׂרִים לֵב מַרְפֵּא וּרְקַב עֲצָמוֹת קִנְאָה׃
31 עֹשֵׁק דָּל חֵרֵף עֹשֵׂהוּ וּמְכַבְּדוֹ חֹנֵן אֶבְיוֹן׃

**v 9** crrp ‖ **10** [a] sic 𝔐, id 11,21; 15,1 ‖ [b] 𝔊 (ן)זד ‖ **11** 𝔊𝔖ʰ יַעֲמֹד cf 12,7 ‖ **12** l frt c 𝔊 יַרְכְּתֵי־מ׳ (cf 7,27); sic 𝔊 etiam 16,25 ‖ **13** l וְאַחֲרִית ‖ **14** l וּמִמַּעֲלָלָיו ‖ **15** °–° l frt (*responsum* =) יָבִין לִתְשׁוּבָה cf 𝔊 ἔρχεται εἰς μετάνοιαν ‖ **16** 𝔊𝔖𝔗 מִתְעָרֵב ‖ **17** 𝔊 יִשָּׂא ‖ **18** [a] l frt c 𝔊 נֶחֱלוּ cf Nu 34,17; Jos 19,49 ‖ [b] = *expectare faciunt* (cf Ἀ ἀναμενοῦσι = יְכַתְּרוּ Hi 36,2), 𝔖 *dividunt* ‖ **21** l c K Vrs עֲנָיִים, Q עֲנָוִים ‖ **22** [a] >𝔊𝔖𝔗; ה(לא) >𝔊ᵗ𝔖ᵗ ‖ [b] 𝔊ᵗ ידעו; l ? הֲיֵדְעוּ .. חסד ‖ [c] prps אֶת־ (?) ‖ [d] prps לח׳ (?) ‖ **24** [a] l c 𝔊 (πανοῦργος) עָרְמָה ‖ [b] l וְלִוְיַת 4,9 (cf 𝔊) ‖ **25** prps מְדַמֶּה (?); l frt מְרַמֶּה cf syr רמה = διαβάλλειν ‖ **26** prps עָז ‖ **27** 𝔊 תּוֹרַת cf 13,14 ‖ **28** [a] l frt הֲדַר cf 20,29 ‖ [b] l c Vrs רוזן ‖ **29** cf 3,35; 𝔊 ἰσχυρός = ?.

32 בְּרָעָתוֹ יִדָּחֶה רָשָׁע וְחֹסֶה בְמוֹתוֹ צַדִּיק׃
33 בְּלֵב נָבוֹן תָּנוּחַ חָכְמָה וּבְקֶרֶב כְּסִילִים[a] תִּוָּדֵעַ[b]׃
34 צְדָקָה תְרוֹמֵם־גּוֹי וְחֶסֶד לְאֻמִּים חַטָּאת׃
35 רְצוֹן־מֶלֶךְ לְעֶבֶד מַשְׂכִּיל וְעֶבְרָתוֹ תִּהְיֶה מֵבִישׁ׃
15 1 מַעֲנֶה־רַּךְ יָשִׁיב[a] חֵמָה וּדְבַר־עֶצֶב יַעֲלֶה[b]־אָף׃
2 לְשׁוֹן חֲכָמִים תֵּיטִיב דָּעַת וּפִי כְסִילִים יַבִּיעַ אִוֶּלֶת׃
3 בְּכָל־מָקוֹם עֵינֵי יְהוָה צֹפוֹת רָעִים וְטוֹבִים׃
4 מַרְפֵּא לָשׁוֹן עֵץ חַיִּים וְסֶלֶף בָּהּ שֶׁבֶר בְּרוּחַ׃
5 אֱוִיל יִנְאַץ מוּסַר אָבִיו וְשֹׁמֵר תּוֹכַחַת יַעְרִם׃
6 בֵּית[a] צַדִּיק חֹסֶן רָב וּבִתְבוּאַת[b] רָשָׁע נֶעְכָּרֶת[c]׃
7 שִׂפְתֵי חֲכָמִים יְזָרוּ דָעַת וְלֵב כְּסִילִים לֹא־כֵן׃
8 זֶבַח רְשָׁעִים תּוֹעֲבַת יְהוָה וּתְפִלַּת יְשָׁרִים רְצוֹנוֹ׃
9 תּוֹעֲבַת יְהוָה דֶּרֶךְ רָשָׁע וּמְרַדֵּף צְדָקָה יֶאֱהָב׃
10 מוּסָר רָע לְעֹזֵב אֹרַח שׂוֹנֵא תוֹכַחַת יָמוּת׃
11 שְׁאוֹל וַאֲבַדּוֹן נֶגֶד יְהוָה אַף כִּי־לִבּוֹת בְּנֵי־אָדָם׃
12 לֹא־יֶאֱהַב־לֵץ הוֹכֵחַ לוֹ אֶל־חֲכָמִים לֹא יֵלֵךְ׃
13 לֵב שָׂמֵחַ יֵיטִב פָּנִים וּבְעַצְּבַת־לֵב רוּחַ נְכֵאָה׃
14 לֵב נָבוֹן יְבַקֶּשׁ־דָּעַת וּפְנֵי כְסִילִים יִרְעֶה אִוֶּלֶת׃
15 כָּל־יְמֵי עָנִי רָעִים וְטוֹב־לֵב מִשְׁתֶּה תָמִיד׃
16 טוֹב־מְעַט בְּיִרְאַת יְהוָה מֵאוֹצָר רָב וּמְהוּמָה בוֹ׃
17 טוֹב אֲרֻחַת יָרָק וְאַהֲבָה־שָׁם מִשּׁוֹר אָבוּס וְשִׂנְאָה־בוֹ׃
18 אִישׁ חֵמָה יְגָרֶה מָדוֹן וְאֶרֶךְ אַפַּיִם יַשְׁקִיט רִיב׃
19 דֶּרֶךְ עָצֵל כִּמְשֻׂכַת[a] חָדֶק וְאֹרַח יְשָׁרִים[b] סְלֻלָה׃
20 בֵּן חָכָם יְשַׂמַּח־אָב ⸢וּכְסִיל אָדָם⸣ בּוֹזֶה אִמּוֹ׃
21 אִוֶּלֶת שִׂמְחָה לַחֲסַר־לֵב וְאִישׁ תְּבוּנָה יְיַשֶּׁר־לָכֶת׃
22 הָפֵר מַחֲשָׁבוֹת בְּאֵין סוֹד וּבְרֹב יוֹעֲצִים תָּקוּם°׃

32 l c 𝔊𝔖 בְּתֻמּוֹ ‖ 33 [a] prps (?) כְּסָלִים cf ψ 38,8; Hi 15,27 ‖ [b] dub; 𝔊𝔖 οὐ διαγινώσκεται, cf 𝔗 שטיותא תתידע ‖ 34 l c 𝔊 וְחָסֵר ‖ 35 l c 𝔊 (ἀφαιρεῖται cf 15,1𝔊 ἀπόλλυσιν) תְּהָרֵג ‖ Cp 15, 1 [a] cf Jes 9,11; ψ 78,38 ‖ [b] cf ψ 78,31 ‖ 2 l תַּטִּיף ‖ 4 l frt רוּחַ cf Jes 65,14 ‖ 6 [a] prps בְּבֵית ‖ [b] prps וּתְבוּאַת (8MSS) ‖ [c] l frt נִכְרָת vel נֶעֱכָרָה cf [a] et [b] ‖ 7 Σ יִצְּרוּ cf 20,28 ‖ 12 𝔊 אֶת־ ‖ 14 l c Q Vrs וּפִי, K וּפְנֵי ‖ 19 [a] l c 𝔊 (ἐστρωμέναι) מְשֻׁכָּבֶת ‖ [b] l c 𝔊 חֲרוּצִים ‖ 20 ⊶ cf Gn 16,12; 8MSS 𝔊 וּבֶן־כסיל ‖ 22 𝔊 + βουλή.

23 שִׂמְחָה לָאִישׁ בְּמַעֲנֵה־פִיו וְדָבָר בְּעִתּוֹ מַה־טּוֹב׃
24 אֹרַח חַיִּים לְמַעְלָה[a] לְמַשְׂכִּיל לְמַעַן סוּר מִשְּׁאוֹל מָטָּה[b]׃
25 בֵּית גֵּאִים יִסַּח ׀ יְהוָה וְיַצֵּב גְּבוּל אַלְמָנָה׃
26 תּוֹעֲבַת יְהוָה מַחְשְׁבֹת רָע וּטְהֹרִים אִמְרֵי־נֹעַם׃
27 עֹכֵר בֵּיתוֹ בּוֹצֵעַ בָּצַע וְשׂוֹנֵא מַתָּנֹת יִחְיֶה׃
28 לֵב צַדִּיק יֶהְגֶּה לַעֲנוֹת וּפִי רְשָׁעִים יַבִּיעַ רָעוֹת׃
29 רָחוֹק יְהוָה מֵרְשָׁעִים וּתְפִלַּת צַדִּיקִים יִשְׁמָע׃
30 °מְאוֹר־עֵינַיִם° יְשַׂמַּח־לֵב שְׁמוּעָה טוֹבָה תְּדַשֶּׁן־עָצֶם׃
31° אֹזֶן שֹׁמַעַת תּוֹכַחַת חַיִּים בְּקֶרֶב חֲכָמִים תָּלִין׃
32 פּוֹרֵעַ מוּסָר מוֹאֵס נַפְשׁוֹ וְשׁוֹמֵעַ תּוֹכַחַת קוֹנֶה לֵּב׃
33 יִרְאַת יְהוָה °מוּסַר חָכְמָה° וְלִפְנֵי כָבוֹד עֲנָוָה׃

16 1° לְאָדָם מַעַרְכֵי־לֵב וּמֵיְהוָה מַעֲנֵה לָשׁוֹן׃
2 כָּל־דַּרְכֵי־אִישׁ זַךְ בְּעֵינָיו וְתֹכֵן רוּחוֹת יְהוָה׃
° 3 גֹּל אֶל־יְהוָה מַעֲשֶׂיךָ וְיִכֹּנוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ׃
4 כֹּל פָּעַל יְהוָה לַמַּעֲנֵהוּ וְגַם־רָשָׁע לְיוֹם רָעָה׃
5 תּוֹעֲבַת יְהוָה כָּל־גְּבַהּ־לֵב יָד לְיָד לֹא יִנָּקֶה׃
6° בְּחֶסֶד וֶאֱמֶת יְכֻפַּר עָוֹן וּבְיִרְאַת יְהוָה סוּר מֵרָע׃
7 בִּרְצוֹת יְהוָה דַּרְכֵי־אִישׁ גַּם־אוֹיְבָיו יַשְׁלִם אִתּוֹ׃
8 טוֹב מְעַט בִּצְדָקָה מֵרֹב תְּבוּאוֹת בְּלֹא מִשְׁפָּט׃
9 לֵב אָדָם יְחַשֵּׁב דַּרְכּוֹ וַיהוָה יָכִין צַעֲדוֹ׃
10 קֶסֶם ׀ עַל־שִׂפְתֵי־מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט לֹא יִמְעַל־פִּיו׃
11 פֶּלֶס ׀ °וּמֹאזְנֵי מִשְׁפָּט° לַיהוָה מַעֲשֵׂהוּ כָּל־אַבְנֵי־כִיס׃
12 תּוֹעֲבַת מְלָכִים עֲשׂוֹת רֶשַׁע כִּי בִצְדָקָה יִכּוֹן כִּסֵּא׃
13 רְצוֹן מְלָכִים[a] שִׂפְתֵי־צֶדֶק וְדֹבֵר יְשָׁרִים[b] יֶאֱהָב׃
14 חֲמַת־מֶלֶךְ מַלְאֲכֵי־מָוֶת וְאִישׁ חָכָם יְכַפְּרֶנָּה׃
15 בְּאוֹר־פְּנֵי־מֶלֶךְ חַיִּים וּרְצוֹנוֹ כְּעָב מַלְקוֹשׁ׃

24 [a] dl ? (>1MS[Ken]) ‖ [b] dl ? (l לְמַטָּה) ‖ 26 prps וּרְצוֹנוֹ ‖ 28 𝔊[B] πίστεις, 𝔊[ℵA] —ις, 𝔊[5MSS] 𝔖𝔗 —ιν ‖ 30 °-° l ? אוֹר פָּנִים cf 16,15; Hi 29,24 vel l ? מְאוֹר פָּנִים cf ψ 90,8 vel אוֹר עֵי' cf 1S 14,29 ‖ v 31 >𝔊 ‖ 33 °-° cf 1,3; 𝔊 מ' וח' ‖ Cp 16, 1—3. 5 >𝔊; pr his vs in 𝔊[11MSS] 2 al hemistich, deinde in 𝔊[omn MSS] 6 < 𝔐 ‖ 3 𝔖𝔗𝔙 (*revela*) גַּל ‖ 4 l לְמַעֲנֵהוּ ‖ 5 Or[Ka] גְּבֹהַּ ‖ in 𝔊 v 6 post 15,27, v 7 post 15,28, v 8. 9 post 15,29 ‖ 11 °-° 𝔊𝔖(𝔙) וּמֹאזְנַיִם מִשְׁ'; l וּמֹאזְנַיִם et dl מִשְׁ' ? ‖ 13 [a] l c 2MSS 𝔊 מֶלֶךְ ‖ [b] cf Da 11,17; sed l frt c 4MSS מֵישָׁרִים.

16 קְנֹה[a]־חָכְמָה מַה[b]־טּוֹב מֵחָרוּץ וּקְנוֹת בִּינָה נִבְחָר מִכָּסֶף׃
17 מְסִלַּת יְשָׁרִים סוּר מֵרָע[a] שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ נֹצֵר דַּרְכּוֹ׃
18 לִפְנֵי־שֶׁבֶר גָּאוֹן וְלִפְנֵי כִשָּׁלוֹן גֹּבַהּ רוּחַ׃
19 טוֹב שְׁפַל־רוּחַ אֶת־עֲנָיִים[a] מֵחַלֵּק שָׁלָל אֶת־גֵּאִים׃
20 מַשְׂכִּיל עַל־דָּבָר יִמְצָא־טוֹב וּבוֹטֵחַ בַּיהוָה אַשְׁרָיו׃
21 לַחֲכַם־לֵב יִקָּרֵא נָבוֹן וּמֶתֶק שְׂפָתַיִם יֹסִיף לֶקַח׃
22 מְקוֹר חַיִּים שֵׂכֶל בְּעָלָיו וּמוּסַר אֱוִלִים אִוֶּלֶת׃
23 לֵב חָכָם יַשְׂכִּיל פִּיהוּ וְעַל־שְׂפָתָיו יֹסִיף לֶקַח׃
24 צוּף־דְּבַשׁ אִמְרֵי־נֹעַם מָתוֹק לַנֶּפֶשׁ וּמַרְפֵּא לָעָצֶם׃
25 יֵשׁ דֶּרֶךְ יָשָׁר לִפְנֵי־אִישׁ וְאַחֲרִיתָהּ °דַּרְכֵי־מָוֶת°׃
26 נֶפֶשׁ עָמֵל עָמְלָה לּוֹ כִּי־אָכַף עָלָיו פִּיהוּ׃
27 אִישׁ בְּלִיַּעַל כֹּרֶה[a] רָעָה וְעַל־שְׂפָתָיו[b] כְּאֵשׁ צָרָבֶת׃
28 אִישׁ תַּהְפֻּכוֹת יְשַׁלַּח מָדוֹן וְנִרְגָּן מַפְרִיד אַלּוּף׃
29 אִישׁ חָמָס יְפַתֶּה רֵעֵהוּ וְהוֹלִיכוֹ בְּדֶרֶךְ לֹא־טוֹב׃
30 עֹצֶה[a] עֵינָיו לַחְשֹׁב[b] תַּהְפֻּכוֹת קֹרֵץ שְׂפָתָיו כִּלָּה רָעָה׃
31 עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת שֵׂיבָה בְּדֶרֶךְ צְדָקָה תִּמָּצֵא׃
32 טוֹב אֶרֶךְ אַפַּיִם מִגִּבּוֹר וּמֹשֵׁל בְּרוּחוֹ מִלֹּכֵד עִיר׃
33 בַּחֵיק יוּטַל אֶת־הַגּוֹרָל וּמֵיְהוָה כָּל־מִשְׁפָּטוֹ׃

17 1 טוֹב פַּת חֲרֵבָה וְשַׁלְוָה־בָהּ מִבַּיִת מָלֵא זִבְחֵי־רִיב׃
2 עֶבֶד מַשְׂכִּיל יִמְשֹׁל בְּבֵן מֵבִישׁ וּבְתוֹךְ אַחִים יַחֲלֹק נַחֲלָה׃
3 מַצְרֵף לַכֶּסֶף וְכוּר לַזָּהָב וּבֹחֵן לִבּוֹת יְהוָה׃
4 מֵרַע מַקְשִׁיב עַל־שְׂפַת־אָוֶן שֶׁקֶר[a] מֵזִין[b] עַל־לְשׁוֹן הַוֺּת׃
5 לֹעֵג לָרָשׁ חֵרֵף עֹשֵׂהוּ שָׂמֵחַ לְאֵיד[a] לֹא יִנָּקֶה[b]׃
6 עֲטֶרֶת זְקֵנִים בְּנֵי בָנִים וְתִפְאֶרֶת בָּנִים אֲבוֹתָם׃
7 לֹא־נָאוָה לְנָבָל[a] שְׂפַת־יֶתֶר[b] אַף כִּי־לְנָדִיב שְׂפַת־שָׁקֶר׃
8 אֶבֶן־חֵן הַשֹּׁחַד בְּעֵינֵי בְעָלָיו אֶל־כָּל־אֲשֶׁר יִפְנֶה יַשְׂכִּיל׃
9 מְכַסֶּה־פֶּשַׁע מְבַקֵּשׁ אַהֲבָה וְשֹׁנֶה בְדָבָר מַפְרִיד אַלּוּף׃

16 [a] 11MSS קְנֵה; l c 1MS 𝔊 קְנֹת ‖ [b] dl ‖ 17 𝔊 + add ‖ 19 l c Q עֲנָוִים, K עֲנִיִּים ‖ 22 l c 𝔊𝔖 לְבַעְ' ‖ 25 °-° cf 14,12 ‖ 26 inc ‖ 27 [a] 𝔊 (16,30) כּוּר ‖ [b] K תָיו—, Q תוֹ ‖ 28 sic 𝔐 (ן min); Or[Ka] וְנִרְגָּז ‖ 30 [a] cf ψ 32,8; prps ? עֹצֵם Jes 33,15 ‖ [b] l c 𝔊 יַחְשֹׁב ‖ Cp 17, 4 [a] prps (?) מְשַׁקֵּר cf 1S 15,29 ‖ [b] = מאזין (2MSS[Ken]) ‖ 5 [a] l frt c 𝔊 לְאֹבֵד ‖ [b] 𝔊 + add ‖ 6 𝔊 + add (= 𝔊[A] post 17,4) ‖ 7 [a] prps נָבֹן, sed cf Jes 32,5 ‖ [b] inc; 𝔊 πιστά = יֹשֶׁר ?.

10 תֵּחַת[a] גְּעָרָה בְמֵבִין[b] מֵהַכּוֹת כְּסִיל מֵאָה׃
11 אַךְ־מְרִי יְבַקֶּשׁ־רָע וּמַלְאָךְ אַכְזָרִי יְשֻׁלַּח־בּוֹ׃
12 פָּגוֹשׁ דֹּב שַׁכּוּל בְּאִישׁ וְאַל־כְּסִיל בְּאִוַּלְתּוֹ׃
13 מֵשִׁיב רָעָה תַּחַת טוֹבָה לֹא־תָמִישׁ רָעָה מִבֵּיתוֹ׃
14 פּוֹטֵר מַיִם[a] רֵאשִׁית מָדוֹן וְלִפְנֵי הִתְגַּלַּע [b]הָרִיב נְטוֹשׁ[b]׃
15 מַצְדִּיק רָשָׁע וּמַרְשִׁיעַ צַדִּיק תּוֹעֲבַת יְהוָה גַּם־שְׁנֵיהֶם׃
16 לָמָּה־זֶּה מְחִיר בְּיַד־כְּסִיל לִקְנוֹת חָכְמָה וְלֶב־אָיִן׃
17 בְּכָל־עֵת אֹהֵב הָרֵעַ וְאָח לְצָרָה יִוָּלֵד׃
18 אָדָם חֲסַר־לֵב תֹּקֵעַ כָּף עֹרֵב עֲרֻבָּה לִפְנֵי רֵעֵהוּ׃
19 אֹהֵב פֶּשַׁע אֹהֵב מַצָּה מַגְבִּיהַּ פִּתְחוֹ מְבַקֶּשׁ־שָׁבֶר׃
20 עִקֶּשׁ־לֵב לֹא יִמְצָא־טוֹב וְנֶהְפָּךְ בִּלְשׁוֹנוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה׃
21 יֹלֵד כְּסִיל לְתוּגָה[a] לוֹ וְלֹא יִשְׂמַח אֲבִי נָבָל[b]׃
22 לֵב שָׂמֵחַ יֵיטִב גֵּהָה וְרוּחַ נְכֵאָה תְּיַבֶּשׁ־גָּרֶם׃
23 שֹׁחַד מֵחֵק רָשָׁע יִקָּח לְהַטּוֹת אָרְחוֹת מִשְׁפָּט׃
24 אֶת־פְּנֵי מֵבִין חָכְמָה וְעֵינֵי כְסִיל °בִּקְצֵה־אָרֶץ°׃
25 כַּעַס לְאָבִיו בֵּן כְּסִיל וּמֶמֶר לְיוֹלַדְתּוֹ׃
26 גַּם עֲנוֹשׁ לַצַּדִּיק לֹא־טוֹב לְהַכּוֹת נְדִיבִים עַל־יֹשֶׁר׃
27 חוֹשֵׂךְ אֲמָרָיו יוֹדֵעַ דָּעַת וְקַר־רוּחַ אִישׁ תְּבוּנָה׃
28 גַּם אֱוִיל מַחֲרִישׁ חָכָם יֵחָשֵׁב אֹטֵם שְׂפָתָיו נָבוֹן׃
18 1 לְתַאֲוָה יְבַקֵּשׁ נִפְרָד בְּכָל־תּוּשִׁיָּה יִתְגַּלָּע׃
2 לֹא־יַחְפֹּץ כְּסִיל בִּתְבוּנָה כִּי אִם־בְּהִתְגַּלּוֹת לִבּוֹ׃
3 בְּבוֹא־רָשָׁע בָּא גַם־בּוּז וְעִם־קָלוֹן חֶרְפָּה׃
4 מַיִם עֲמֻקִּים דִּבְרֵי פִי־אִישׁ נַחַל נֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה׃
5 שְׂאֵת פְּנֵי־רָשָׁע לֹא־טוֹב לְהַטּוֹת צַדִּיק בַּמִּשְׁפָּט׃
6 שִׂפְתֵי כְסִיל יָבֹאוּ בְרִיב וּפִיו לְמַהֲלֻמוֹת יִקְרָא׃
7 פִּי־כְסִיל מְחִתָּה־לוֹ וּשְׂפָתָיו מוֹקֵשׁ נַפְשׁוֹ׃
°8 דִּבְרֵי נִרְגָּן כְּמִתְלַהֲמִים[a] וְהֵם יָרְדוּ חַדְרֵי־בָטֶן׃

10 [a] radix נחת; 𝔊 תָּחַת (a חתת) ‖ [b] 𝔊 לֵב מֵבִין ‖ 11 𝔖𝔗 ? אִישׁ ‖ 13 K תָמִישׁ, Q תָמוּשׁ ‖ 14 [a] l c 𝔊 ? מִלִּים ‖ [b-b] dub; 𝔊 στάσις καὶ μάχη = רִיב וְשִׂטְנָה ? ‖ 16 𝔊 + 19b + 20b ‖ 17 𝔊 + add ? ‖ 21 [a] l frt תוגה ‖ [b] 𝔊 + add ‖ 22 l גֵּוָה vel גְּוִיָּה cf 𝔖𝔗 ‖ 24 °-° Var$^G$ בְּקֵץ הארץ ‖ 26 l prb יֶתֶר cf ψ 31,24 ‖ 27 l c K וְקַר, Q יְקַר ‖ 28 >𝔊𝔖 ‖ Cp 18, 1 l prb c 𝔊 (προφάσεις) לְתֹאֲנָה cf Jdc 14,4 ‖ 2 l frt c 𝔊 (ἀφροσύνη) בְּהוֹלֵלוֹת ‖ 4 l frt c 8MSS 𝔊 חַיִּים ‖ pr v 8 𝔊 19,15 ‖ [a] l frt formam vbi חלה *dulce esse* cf 26,22$^{𝔊}$.

9 גַּם מִתְרַפֶּה בִמְלַאכְתּוֹ אָח הוּא לְבַעַל מַשְׁחִית׃
10 מִגְדַּל־עֹז שֵׁם יְהוָה בּוֹ־יָרוּץ צַדִּיק וְנִשְׂגָּב׃
11 הוֹן עָשִׁיר קִרְיַת עֻזּוֹ וּכְחוֹמָה נִשְׂגָּבָה בְּמַשְׂכִּתוֹ׃
12 לִפְנֵי־שֶׁבֶר יִגְבַּהּ לֵב־אִישׁ וְלִפְנֵי כָבוֹד עֲנָוָה׃
13 מֵשִׁיב דָּבָר בְּטֶרֶם יִשְׁמָע אִוֶּלֶת הִיא־לוֹ וּכְלִמָּה׃
14 רוּחַ־אִישׁ יְכַלְכֵּל מַחֲלֵהוּ וְרוּחַ נְכֵאָה מִי יִשָּׂאֶנָּה׃
15 לֵב נָבוֹן יִקְנֶה־דָּעַת וְאֹזֶן חֲכָמִים תְּבַקֶּשׁ־דָּעַת׃
16 מַתָּן אָדָם יַרְחִיב לוֹ וְלִפְנֵי גְדֹלִים יַנְחֶנּוּ׃
17 צַדִּיק הָרִאשׁוֹן בְּרִיבוֹ יָבֹא רֵעֵהוּ וַחֲקָרוֹ׃
18 מִדְיָנִים יַשְׁבִּית הַגּוֹרָל וּבֵין עֲצוּמִים יַפְרִיד׃
19 אָח נִפְשָׁע[a] מִקִּרְיַת[b]־עֹז וּמִדְוָנִים[c] כִּבְרִיחַ אַרְמוֹן׃
20 מִפְּרִי פִי־אִישׁ תִּשְׂבַּע בִּטְנוֹ תְּבוּאַת שְׂפָתָיו יִשְׂבָּע׃
21 מָוֶת וְחַיִּים בְּיַד־לָשׁוֹן וְאֹהֲבֶיהָ יֹאכַל פִּרְיָהּ׃
22 מָצָא אִשָּׁה[a] מָצָא טוֹב וַיָּפֶק רָצוֹן מֵיְהוָה[b]׃
23° תַּחֲנוּנִים יְדַבֶּר־רָשׁ וְעָשִׁיר יַעֲנֶה עַזּוֹת׃
24 אִישׁ[a] רֵעִים לְהִתְרֹעֵעַ[b] וְיֵשׁ אֹהֵב דָּבֵק מֵאָח׃
19 1 טוֹב רָשׁ הוֹלֵךְ בְּתֻמּוֹ מֵעִקֵּשׁ שְׂפָתָיו[a] וְהוּא כְסִיל[b]׃
2 גַּם בְּלֹא־דַעַת נֶפֶשׁ לֹא־טוֹב וְאָץ בְּרַגְלַיִם חוֹטֵא׃
3 אִוֶּלֶת אָדָם תְּסַלֵּף דַּרְכּוֹ וְעַל־יְהוָה יִזְעַף לִבּוֹ׃
4 הוֹן יֹסִיף רֵעִים רַבִּים וְדָל מֵרֵעֵהוּ יִפָּרֵד׃
5 עֵד שְׁקָרִים לֹא יִנָּקֶה וְיָפִיחַ כְּזָבִים לֹא יִמָּלֵט׃
6 רַבִּים יְחַלּוּ פְנֵי־נָדִיב וְכָל־הָרֵעַ לְאִישׁ מַתָּן׃
7 כָּל אֲחֵי־רָשׁ ׀ שְׂנֵאֻהוּ אַף כִּי מְרֵעֵהוּ[a] רָחֲקוּ מִמֶּנּוּ[b]
[c]מְרַדֵּף[d] אֲמָרִים לֹא[e]־הֵמָּה[c][f]׃
8 קֹנֶה־לֵּב אֹהֵב נַפְשׁוֹ שֹׁמֵר תְּבוּנָה לִמְצֹא־טוֹב׃
9 עֵד שְׁקָרִים לֹא יִנָּקֶה וְיָפִיחַ כְּזָבִים יֹאבֵד׃

10 prps יָרוּם ‖ 11 in 𝔊𝔖𝔗𝔙 a שכך = סכך ‖ 14 𝔊 (θεράπων φρόνιμος) מְחַלֵּהוּ ‖ 15 l frt בִּינָה vel מְזִמָּה cf 𝔊 ‖ 17 l c Q וּבָא, K יָבֹא ‖ 19 [a] dub; 𝔊𝔖𝔗𝔙 נוֹשָׁע ‖ [b] 𝔊𝔖𝔗𝔙 כְּקִ׳ ‖ [c] Q וּמִדְיָנִים, K וּמְדוֹנִים, 𝔊 וּמְרוֹמִים ‖ 20 sic Occ et Or[Ka] ‖ 22 [a] 1MS[Ken] (ras) 𝔊𝔖𝔗[MSS]𝔙 + טובה ‖ [b] 𝔊 + add ‖ v 23—19,2 >𝔊 ‖ 24 [a] l c MSS[G] 𝔖𝔗 יֵשׁ ‖ [b] 𝔊[MSS]𝔖𝔗𝔙 לְהִתְרָעוֹת; l 𝔐 ‖ Cp 19, 1 [a] l c ca 40MSS 𝔖𝔗 et 28,6 דְּרָכָיו ‖ [b] l c 𝔖 et 28,6 עָשִׁיר ‖ 4 = *amicus eius* ‖ 7 [a] = מֵרֵעֵהוּ ‖ [b] 𝔊 + 3 hemistichos; tertius ὁ πολλὰ κακοποιῶν τελεσιουργεῖ κακίαν vid pars altera [c-c] ‖ [d] 𝔊 ὃς δὲ ἐρεθίζει ‖ [e] K𝔊 לֹא, Q לוֹ ‖ [f] 𝔊 σωθήσεται.

10 לֹא־נָאוֶה לִכְסִיל תַּעֲנוּג אַף כִּי־לְעֶבֶד ׀ מְשֹׁל בְּשָׂרִים׃
11 שֵׂכֶל אָדָם הֶאֱרִיךְ אַפּוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ עֲבֹר עַל־פָּשַׁע׃
12 נַהַם כַּכְּפִיר זַעַף מֶלֶךְ וּכְטַל עַל־עֵשֶׂב רְצוֹנוֹ׃
13 הַוֺּת לְאָבִיו בֵּן כְּסִיל וְדֶלֶף טֹרֵד מִדְיְנֵי אִשָּׁה׃
14 בַּיִת וָהוֹן נַחֲלַת אָבוֹת וּמֵיְהוָה אִשָּׁה מַשְׂכָּלֶת׃
15 עַצְלָה תַּפִּיל תַּרְדֵּמָה וְנֶפֶשׁ רְמִיָּה תִרְעָב׃
16 שֹׁמֵר מִצְוָה שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ בּוֹזֵה[a] דְרָכָיו[b] יָמוּת[c]׃
17 מַלְוֵה יְהוָה חוֹנֵן דָּל וּגְמֻלוֹ יְשַׁלֶּם־לוֹ׃
18 יַסֵּר בִּנְךָ כִּי־יֵשׁ תִּקְוָה °וְאֶל־הֲמִיתוֹ° אַל־תִּשָּׂא נַפְשֶׁךָ׃
19 גְּרָל[a]־חֵמָה נֹשֵׂא עֹנֶשׁ [b]כִּי אִם־תַּצִּיל וְעוֹד תּוֹסִף[b]׃
20 שְׁמַע עֵצָה וְקַבֵּל מוּסָר לְמַעַן תֶּחְכַּם בְּאַחֲרִיתֶךָ׃
21 רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב־אִישׁ וַעֲצַת יְהוָה הִיא תָקוּם׃
22 תַּאֲוַת אָדָם חַסְדּוֹ וְטוֹב־רָשׁ מֵאִישׁ כָּזָב׃
23 יִרְאַת יְהוָה לְחַיִּים וְשָׂבֵעַ יָלִין בַּל־יִפָּקֶד רָע׃
24 טָמַן עָצֵל יָדוֹ בַּצַּלָּחַת גַּם־אֶל־פִּיהוּ לֹא יְשִׁיבֶנָּה׃
25 לֵץ תַּכֶּה וּפֶתִי יַעְרִם וְהוֹכִיחַ לְנָבוֹן יָבִין דָּעַת׃
26 מְשַׁדֶּד־אָב יַבְרִיחַ אֵם בֵּן מֵבִישׁ וּמַחְפִּיר׃
27 חֲדַל־בְּנִי לִשְׁמֹעַ מוּסָר לִשְׁגוֹת מֵאִמְרֵי־דָעַת׃
28 עֵד בְּלִיַּעַל יָלִיץ מִשְׁפָּט וּפִי רְשָׁעִים יְבַלַּע־אָוֶן׃
29 נָכוֹנוּ לַלֵּצִים שְׁפָטִים וּמַהֲלֻמוֹת לְגֵו כְּסִילִים׃

20 1 לֵץ הַיַּיִן הֹמֶה שֵׁכָר וְכָל־שֹׁגֶה בּוֹ לֹא יֶחְכָּם׃
2 נַהַם כַּכְּפִיר אֵימַת[a] מֶלֶךְ מִתְעַבְּרוֹ[b] חוֹטֵא[c] נַפְשׁוֹ׃
3 כָּבוֹד לָאִישׁ שֶׁבֶת מֵרִיב וְכָל־אֱוִיל יִתְגַּלָּע׃
4 מֵחֹרֶף עָצֵל לֹא־יַחֲרֹשׁ יִשְׁאַל בַּקָּצִיר וָאָיִן׃
5 מַיִם עֲמֻקִּים עֵצָה בְלֶב־אִישׁ וְאִישׁ תְּבוּנָה יִדְלֶנָּה׃
6 רָב־אָדָם °יִקְרָא אִישׁ חַסְדּוֹ° וְאִישׁ אֱמוּנִים מִי יִמְצָא׃

11 l c 𝔖𝔄Θ הֶאֱרִיךְ ‖ 16 [a] l c Vrs וּבוֹזֶה ‖ [b] prps דָּבָר cf 13,13 ‖ [c] K𝔖𝔙 יוּמָת, 𝔗Q יָמוּת ‖ 18 °-° 𝔊 εἰς δὲ ὕβριν (= אֶל־זָדוֹן ?); l frt 𝔐 ‖ 19 [a] 𝔊𝔖𝔗 גבר; l c Q[Occ] גְּדָל־ (Q[Or]Or[Ka] גְּדָל); K גרל ‖ [b-b] crrp ‖ 20 prps בְּאָרְחֹתֶיךָ ‖ 22 l c 𝔊 תְּבוּאַת ‖ 23 l ? יִפְחַד ‖ 24 𝔊 εἰς τὸν κόλπον (αὐτοῦ) (בְּחֹצֶן) ‖ 27 l וְשַׁגּוֹתָ (cf 𝔊) ‖ 28 l יַבִּיעַ (יָלַע ?) ‖ 29 Or[Ka] שְׁפָטִים; l c 𝔊 שׁוֹטִים vel שְׁבָטִים ‖ Cp 20, 2 [a] prps אֲמָר vel אִמְרֵי (אִמְרַת ?) ‖ [b] = *is qui eum lacessit ?* ‖ [c] cf 8,36; prps חֹמֵס cf ibidem ‖ 3 l frt c 𝔊 שׁוּב; prps שְׁבֹת ‖ 4 K𝔙 יִשְׁאַל, Q𝔖𝔗 וְשָׁאַל ‖ 6 °-° 𝔖𝔗𝔙 יִקָּרֵא אִישׁ חָסֶד (𝔊 א׳ חסד); l ? 𝔐.

7 מִתְהַלֵּךְ בְּתֻמּוֹ צַדִּיק אַשְׁרֵי בָנָיו אַחֲרָיו׃
8 מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא־דִין מְזָרֶה בְעֵינָיו כָּל־רָע׃
9 מִי־יֹאמַר זִכִּיתִי לִבִּי טָהַרְתִּי מֵחַטָּאתִי׃
10° אֶבֶן וָאֶבֶן אֵיפָה וְאֵיפָה תּוֹעֲבַת יְהוָה גַּם־שְׁנֵיהֶם׃
11 גַּם בְּמַעֲלָלָיו יִתְנַכֶּר־נָעַר אִם־זַךְ וְאִם־יָשָׁר פָּעֳלוֹ׃
12 אֹזֶן שֹׁמַעַת וְעַיִן רֹאָה יְהוָה עָשָׂה גַם־שְׁנֵיהֶם׃
13 אַל־תֶּאֱהַב שֵׁנָה פֶּן־תִּוָּרֵשׁ[a] פְּקַח עֵינֶיךָ שְׂבַע[b]־לָחֶם׃
14° רַע רַע יֹאמַר הַקּוֹנֶה וְאֹזֵל לוֹ אָז יִתְהַלָּל׃
15 יֵשׁ זָהָב וְרָב־פְּנִינִים וּכְלִי יְקָר שִׂפְתֵי־דָעַת׃
16 לְקַח־בִּגְדוֹ כִּי־עָרַב זָר וּבְעַד נָכְרִים חַבְלֵהוּ׃
17 עָרֵב לָאִישׁ לֶחֶם שָׁקֶר וְאַחַר יִמָּלֵא־פִיהוּ חָצָץ׃
18 מַחֲשָׁבוֹת בְּעֵצָה תִכּוֹן וּבְתַחְבֻּלוֹת עֲשֵׂה מִלְחָמָה׃
19 גּוֹלֶה סּוֹד הוֹלֵךְ רָכִיל וּלְפֹתֶה שְׂפָתָיו לֹא תִתְעָרָב׃
20 מְקַלֵּל אָבִיו וְאִמּוֹ יִדְעַךְ נֵרוֹ בֶּאֱשׁוּן חֹשֶׁךְ׃
21 נַחֲלָה מְבֹחֶלֶת בָּרִאשׁוֹנָה וְאַחֲרִיתָהּ לֹא תְבֹרָךְ׃
22 אַל־תֹּאמַר אֲשַׁלְּמָה־רָע קַוֵּה לַיהוָה וְיֹשַׁע לָךְ׃
23 תּוֹעֲבַת יְהוָה אֶבֶן וָאָבֶן וּמֹאזְנֵי מִרְמָה לֹא־טוֹב׃
24 מֵיְהוָה מִצְעֲדֵי־גָבֶר וְאָדָם מַה־יָּבִין דַּרְכּוֹ׃
25 מוֹקֵשׁ אָדָם יָלַע קֹדֶשׁ וְאַחַר נְדָרִים לְבַקֵּר׃
26 מְזָרֶה רְשָׁעִים מֶלֶךְ חָכָם וַיָּשֶׁב[a] עֲלֵיהֶם אוֹפָן[b]׃
27 נֵר יְהוָה נִשְׁמַת אָדָם חֹפֵשׂ כָּל־חַדְרֵי־בָטֶן׃
28 חֶסֶד וֶאֱמֶת יִצְּרוּ־מֶלֶךְ וְסָעַד בַּחֶסֶד כִּסְאוֹ׃
29 תִּפְאֶרֶת בַּחוּרִים כֹּחָם וַהֲדַר זְקֵנִים שֵׂיבָה׃
30 חַבֻּרוֹת פֶּצַע °תַּמְרִיק בְּרָע° וּמַכּוֹת חַדְרֵי־בָטֶן׃

21 1 פַּלְגֵי־מַיִם לֶב־מֶלֶךְ בְּיַד־יְהוָה עַל־כָּל־אֲשֶׁר יַחְפֹּץ יַטֶּנּוּ׃
2 כָּל־דֶּרֶךְ־אִישׁ יָשָׁר בְּעֵינָיו וְתֹכֵן לִבּוֹת יְהוָה׃
3 עֲשֹׂה צְדָקָה וּמִשְׁפָּט נִבְחָר לַיהוָה מִזָּבַח׃

10—13 𝔊 post 22 ‖ 11 𝔊 דַּרְכּוֹ; l ? 𝔐 ‖ 13 [a] 𝔖𝔗𝔙 תּוּרַשׁ a רושׁ cf 1S 2,7 ‖ [b] l frt c Vrs 'וּשְׂב ‖ 14—19 >𝔊 ‖ 16 Qℭ נָכְרִיָּה; l c K𝔙 נָכְרִים vel c 𝔖 נָכְרִי ‖ 18 prps הָכֵן ‖ 20 K𝔊𝔖𝔙 בְּאִישׁוֹן; l c Qℭ בֶּאֱשׁוּן cf 7,9 ‖ 21 l c ca 50MSS mlt Edd Q𝔊𝔖ℭ𝔙 מְבֹהֶלֶת, K מְבֻחֶלֶת ‖ 25 a לעע cf Hi 6,3 ? ‖ 26 [a] l ? וְיָשִׁב ‖ [b] prps אוֹנָם cf ψ 94,23 ‖ 27 prps ? נֹצֵר ‖ 28 l c 𝔊 בְּצֶדֶק ? ‖ 30 °-° dub (K תַּמְרִיק, Q —רוּק); l ? c 𝔊 (συναντᾷ κακοῖς) 'תִּקְרֶינָה ב.

4 רוּם־עֵינַיִם וּרְחַב־לֵב נִר רְשָׁעִים חַטָּאת׃
5° מַחְשְׁבוֹת חָרוּץ אַךְ־לְמוֹתָר וְכָל־אָץ אַךְ־לְמַחְסוֹר׃
6 פֹּעַל[a] אֹצָרוֹת בִּלְשׁוֹן שָׁקֶר הֶבֶל נִדָּף[b] מְבַקְשֵׁי[c]־מָוֶת׃
7 שֹׁד־רְשָׁעִים יְגוֹרֵם כִּי מֵאֲנוּ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט׃
8 הֲפַכְפַּךְ דֶּרֶךְ אִישׁ °וָזָר וְזַךְ יָשָׁר פָּעֳלוֹ׃
9 טוֹב לָשֶׁבֶת עַל־פִּנַּת־גָּג מֵאֵשֶׁת מִדְוָנִים וּבֵית חָבֶר׃
10 נֶפֶשׁ רָשָׁע אִוְּתָה־רָע לֹא־יֻחַן בְּעֵינָיו רֵעֵהוּ׃
11 בַּעֲנָשׁ־לֵץ יֶחְכַּם־פֶּתִי וּבְהַשְׂכִּיל לְחָכָם יִקַּח־דָּעַת׃
12 מַשְׂכִּיל צַדִּיק[a] לְבֵית[b] רָשָׁע מְסַלֵּף רְשָׁעִים לָרָע׃
13 אֹטֵם אָזְנוֹ מִזַּעֲקַת־דָּל גַּם־הוּא יִקְרָא וְלֹא יֵעָנֶה׃
14 מַתָּן בַּסֵּתֶר יִכְפֶּה־אָף וְשֹׁחַד בַּחֵק חֵמָה עַזָּה׃
15 שִׂמְחָה לַצַּדִּיק עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּמְחִתָּה לְפֹעֲלֵי אָוֶן׃
16 אָדָם תּוֹעֶה מִדֶּרֶךְ הַשְׂכֵּל בִּקְהַל רְפָאִים יָנוּחַ׃
17 אִישׁ מַחְסוֹר אֹהֵב שִׂמְחָה אֹהֵב יַיִן־וָשֶׁמֶן לֹא יַעֲשִׁיר׃
18 כֹּפֶר לַצַּדִּיק רָשָׁע °וְתַחַת יְשָׁרִים בּוֹגֵד°׃
19 טוֹב שֶׁבֶת בְּאֶרֶץ־מִדְבָּר מֵאֵשֶׁת מִדְוָנִים וָכָעַס׃
20 אוֹצָר ׀ נֶחְמָד וָשֶׁמֶן[a] בִּנְוֵה[b] חָכָם וּכְסִיל אָדָם יְבַלְּעֶנּוּ׃
21 רֹדֵף צְדָקָה וָחָסֶד יִמְצָא חַיִּים צְדָקָה וְכָבוֹד׃
22 עִיר גִּבֹּרִים עָלָה חָכָם וַיֹּרֶד עֹז מִבְטֶחָה׃
23 שֹׁמֵר פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ שֹׁמֵר מִצָּרוֹת נַפְשׁוֹ׃
24 זֵד יָהִיר לֵץ שְׁמוֹ עוֹשֶׂה בְּעֶבְרַת זָדוֹן׃
25 תַּאֲוַת עָצֵל תְּמִיתֶנּוּ כִּי־מֵאֲנוּ יָדָיו לַעֲשׂוֹת׃
26 כָּל־הַיּוֹם הִתְאַוָּה תַאֲוָה וְצַדִּיק יִתֵּן וְלֹא יַחְשֹׂךְ׃
27 זֶבַח רְשָׁעִים תּוֹעֵבָה אַף כִּי־בְזִמָּה יְבִיאֶנּוּ׃
28 עֵד־כְּזָבִים יֹאבֵד °וְאִישׁ שׁוֹמֵעַ לָנֶצַח יְדַבֵּר°׃
29 הֵעֵז אִישׁ רָשָׁע בְּפָנָיו וְיָשָׁר הוּא ׀ יָכִין[a] דַּרְכּיו[b]׃
30 אֵין חָכְמָה וְאֵין תְּבוּנָה וְאֵין עֵצָה לְנֶגֶד יְהוָה׃

Cp 21, 4 18MSS mlt Edd 𝔊𝔖𝔗𝔙 נֵר; exc antea stichus? ‖ v 5 >𝔊 ‖ 6 [a] l c 𝔊𝔙 פֹּעֵל ‖ [b] l c 𝔊 רֹדֵף (1MS[Ken] נרדף) ‖ [c] l c nonn MSS 𝔊 (ἐπὶ παγίδας) 𝔙 (?ו)מוֹקְשֵׁי ‖ 8 vb exc ?; וזר frt dittogr ‖ 9 Q מִדְיָנִים, K 'מְדוֹ ‖ 12 [a] = יהוה? ‖ [b] 𝔊 לְבוֹת; l ? לְבֵיתוֹ et וְרַשַׁע conjg c מסלף ? ‖ 14 Σ𝔗𝔙 יְכַבֶּה; prps ? יְכַפֵּר ‖ 18 °-° >𝔊 ‖ 19 cf 9 ‖ 20 [a] ? dl (gloss); 𝔊 יִשְׁכֹּן ‖ [b] 𝔊 בְּפִי ‖ 21 dl c 𝔊 ‖ 26 l c 𝔊 עָוֶל ‖ 28 °-° crrp ‖ 29 [a] Q𝔊 יָבִין, K𝔖𝔗𝔙 יָכִין ‖ [b] K𝔊𝔖 דְּרָכָיו, Q𝔗𝔙 דַּרְכּוֹ.

31 סוּס מוּכָן לְיוֹם מִלְחָמָה וְלַיהוָה הַתְּשׁוּעָה׃

22 1 נִבְחָר שֵׁם מֵעֹשֶׁר רָב מִכֶּסֶף וּמִזָּהָב חֵן טוֹב׃
2 עָשִׁיר וָרָשׁ נִפְגָּשׁוּ עֹשֵׂה כֻלָּם יְהוָה׃
3 עָרוּם ׀ רָאָה רָעָה וְיִסְתָּר וּפְתָיִים עָבְרוּ וְנֶעֱנָשׁוּ׃
4 עֵקֶב עֲנָוָה יִרְאַת יְהוָה עֹשֶׁר וְכָבוֹד וְחַיִּים׃
5 צִנִּים[a] פַּחִים[b] בְּדֶרֶךְ עִקֵּשׁ שׁוֹמֵר נַפְשׁוֹ יִרְחַק מֵהֶם׃
6° חֲנֹךְ לַנַּעַר עַל־פִּי דַרְכּוֹ גַּם כִּי־יַזְקִין לֹא־יָסוּר מִמֶּנָּה׃
7 עָשִׁיר בְּרָשִׁים יִמְשׁוֹל וְעֶבֶד לֹוֶה לְאִישׁ מַלְוֶה׃
8 זוֹרֵעַ עַוְלָה יִקְצוֹר[a]־אָוֶן וְשֵׁבֶט[b] עֶבְרָתוֹ[c] יִכְלֶה[d]׃
9 טוֹב־עַיִן הוּא יְבֹרָךְ כִּי־נָתַן מִלַּחְמוֹ לַדָּל׃
10 גָּרֵשׁ לֵץ וְיֵצֵא מָדוֹן וְיִשְׁבֹּת דִּין וְקָלוֹן׃
11 אֹהֵב[a] טְהוֹר[b]־לֵב[c] [d]חֵן שְׂפָתָיו רֵעֵהוּ[e] מֶלֶךְ׃
12 עֵינֵי יְהוָה נָצְרוּ דָעַת וַיְסַלֵּף דִּבְרֵי בֹגֵד׃
13 אָמַר עָצֵל אֲרִי בַחוּץ בְּתוֹךְ רְחֹבוֹת אֵרָצֵחַ׃
14 שׁוּחָה עֲמֻקָּה פִּי זָרוֹת[a] זְעוּם יְהוָה יִפּוֹל[b]־שָׁם[c]׃
15 אִוֶּלֶת קְשׁוּרָה בְלֶב־נָעַר שֵׁבֶט מוּסָר יַרְחִיקֶנָּה מִמֶּנּוּ׃
16 עֹשֵׁק דָּל לְהַרְבּוֹת לוֹ נֹתֵן לְעָשִׁיר אַךְ־לְמַחְסוֹר׃
17 [a]הַט אָזְנְךָ וּשְׁמַע דִּבְרֵי חֲכָמִים וְלִבְּךָ תָּשִׁית לְדַעְתִּי[b]׃
18 כִּי־נָעִים כִּי־תִשְׁמְרֵם בְּבִטְנֶךָ יִכֹּנוּ יַחְדָּו עַל־שְׂפָתֶיךָ׃
19 לִהְיוֹת בַּיהוָה מִבְטַחֶךָ הוֹדַעְתִּיךָ הַיּוֹם °אַף־אָתָּה°׃
20 הֲלֹא[a] כָתַבְתִּי לְךָ[b] שָׁלִשׁוֹם[c] בְּמֹעֵצֹת וָדָעַת׃
21 לְהוֹדִיעֲךָ קֹשְׁטְ [a]אִמְרֵי אֱמֶת[a] לְהָשִׁיב אֲמָרִים[b] אֱמֶת לְשֹׁלְחֶךָ[c]׃
22 אַל־תִּגְזָל־דָּל כִּי דַל־הוּא וְאַל־תְּדַכֵּא עָנִי בַשָּׁעַר׃ ס

Cp 22, 1 𝔊𝔗𝔙 + טוֹב ‖ 3 K וְיִסָּתֵר (vel 'וְיִ), Q וְנִסְתָּר cf 27,12 ‖ 4 l 'וְיִרְ ‖ 5 [a] prps (?) צְפֻנִים; l frt c 𝔖𝔗 (נשבא) צַמִּים cf Hi 18,9 ‖ [b] l c Vrs 'וּפ ‖ v 6 >𝔊 ‖ 8 [a] K יִקְצוֹר, Q יִקְצָר ‖ [b] prps ? וְשֶׁבֶר *et frumentum* ‖ [c] 𝔊 עֲבֹדָתוֹ ‖ [d] inc; 𝔊 יַכֶּה לֹּה ; l ? יְכַלֶּה ‖ 9 𝔊 + add ‖ 11 [a] ins c 𝔊 יהוה (cf 𝔖𝔗) ‖ [b] K טְהוֹר, Q טְהָר־ ‖ [c] ins c 𝔊 (δεκτοὶ δὲ αὐτῷ πάντες ἄμωμοι [𝔊³ᴹˢˢ + ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν]) (vel תְּמִימֵי דָרֶךְ) (תְּמִימִים וּרְצוֹנוֹ כֹּל ‖ [d] frt nonn vb exc ‖ [e] l ? c 𝔊 רֹעֶה (vel ? 'רַע הַמּ) ‖ 13 l frt c 𝔊 רֹצֵחַ ‖ 14 [a] 4MSS זָרוּת ‖ [b] K יִפּוֹל, Q יִפָּל־ ‖ [c] 𝔊 + add ‖ 17 [a] ins frt לַאֲמָרַי (cf 4,20; 𝔊 invers) et l אָזְנֶךָ et חֲכָמִים׃ ‖ [b] l לָדַעַת (cf 𝔊 ἵνα γνῷς) ‖ 18 l c 𝔊(𝔖) נְעִימִים׃ ‖ 19 °-° l הַיּוֹם׃ et conjg °-° c 𝔊 c 20 ‖ 20 [a] l frt (cf 19) אַף־אֶתְמוֹל (pr אתה הלא) ‖ [b] l לָךְ ‖ [c] l c K שִׁלְשׁוֹם (Q שָׁלִשִׁים) et conjg c במעצות ‖ 21 [a-a] et [b] dl ? (gloss) ‖ [c] l c 𝔊 (τοῖς προβαλλομένοις [= προβάλλουσί] σοι) לְשֹׁאֲלֶיךָ.

23 כִּֽי־יְהוָה יָרִיב רִיבָם וְקָבַע אֶת־קֹבְעֵיהֶם נָֽפֶשׁ׃
24 אַל־תִּתְרַע אֶת־בַּעַל אָף וְאֶת־אִישׁ חֵמוֹת לֹא תָבֽוֹא׃
25 פֶּן־תֶּאֱלַף אֹרְחֹתָו וְלָקַחְתָּ מוֹקֵשׁ לְנַפְשֶֽׁךָ׃
26 אַל־תְּהִי בְתֹקְעֵי־כָף בַּעֹרְבִים מַשָּׁאֽוֹת׃
27 אִם־אֵין־לְךָ לְשַׁלֵּם °לָמָּה יִקַּח° מִשְׁכָּבְךָ מִתַּחְתֶּֽיךָ׃
28 אַל־תַּסֵּג גְּבוּל עוֹלָם אֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבוֹתֶֽיךָ׃
29 חָזִיתָ אִישׁ ׀ מָהִיר בִּמְלַאכְתּוֹ °לִפְנֵי־מְלָכִים יִתְיַצָּב° בַּל־
יִתְיַצֵּב לִפְנֵי חֲשֻׁכִּֽים׃
23 1 כִּֽי־תֵשֵׁב לִלְחוֹם אֶת־מוֹשֵׁל בִּין תָּבִין אֶת־אֲשֶׁר לְפָנֶֽיךָ׃
2 וְשַׂמְתָּ שַׂכִּין בְּלֹעֶךָ אִם־בַּעַל נֶפֶשׁ אָֽתָּה׃
3 [a]אַל־תִּתְאָו[b] לְמַטְעַמּוֹתָיו[a] [c]וְהוּא לֶחֶם כְּזָבִֽים[c]׃
4 אַל־תִּיגַע[a] לְהַעֲשִׁיר[b] [c]מִבִּינָתְךָ חֲדָֽל[c]׃
5 הֲתָעִיף[a] עֵינֶיךָ[b] בּוֹ וְאֵינֶנּוּ
כִּי עָשֹׂה[c] יַעֲשֶׂה־לּוֹ כְנָפַיִם כְּנֶשֶׁר וְעָיף[d] הַשָּׁמָֽיִם׃ ס
6 אַל־תִּלְחַם אֶת־לֶחֶם רַע עָיִן וְאַל־תִּתְאָו לְמַטְעַמֹּתָֽיו׃
7 [a]כִּי ׀ כְּמוֹ־שָׁעַר[b] בְּנַפְשׁוֹ[a] [c]כֶּן־הוּא[c]
אֱכוֹל וּשְׁתֵה יֹאמַר לָךְ וְלִבּוֹ בַּל־עִמָּֽךְ׃
8 פִּתְּךָ־אָכַלְתָּ תְקִיאֶנָּה °וְשִׁחַתָּ דְּבָרֶיךָ הַנְּעִימִֽים°׃
9 בְּאָזְנֵי כְסִיל אַל־תְּדַבֵּר כִּֽי־יָבוּז לְשֵׂכֶל מִלֶּֽיךָ׃
10 אַל־תַּסֵּג גְּבוּל עוֹלָם וּבִשְׂדֵי יְתוֹמִים אַל־תָּבֹֽא׃
11 כִּֽי־גֹאֲלָם חָזָק הֽוּא־יָרִיב אֶת־רִיבָם אִתָּֽךְ׃
12 הָבִיאָה לַמּוּסָר לִבֶּךָ וְאָזְנֶךָ לְאִמְרֵי־דָֽעַת׃
13 אַל־תִּמְנַע מִנַּעַר מוּסָר כִּֽי־תַכֶּנּוּ בַשֵּׁבֶט לֹא יָמֽוּת׃
14 אַתָּה בַּשֵּׁבֶט תַּכֶּנּוּ וְנַפְשׁוֹ מִשְּׁאוֹל תַּצִּֽיל׃

23 prps וְעָקַב אֶת־עֹקְבֵיהֶם cf ad Mal 3,8 ‖ 25 l c Q Vrs אֹרְחֹתָיו, K חָתוֹ— ‖ 27 °-° l frt c 𝔊𝔖𝔗 יִקְחוּ ‖ 29 °-° frt dl (gloss) nisi 29a nonn vb exc et totus v ex 2 stich compos est ‖ Cp 23, 2 dub; Θ τῷ λάρυγγί σου ‖ 3 [a-a] = 6b prb dl ‖ [b] 𝔖 ו—ָ, id 6 ‖ [c-c] prb trsp post 8a ‖ 4 [a] 𝔖𝔗 תִּגַּע ‖ [b] 𝔊𝔖𝔗 לֶעָשִׁיר, l frt לְעֹשֶׁר ‖ [c-c] trsp frt post 9a ‖ 5 [a] K הֲתָעוּף, Q עִיף— ; 𝔊 ἐὰν ἐπιστήσῃς, sim 𝔖𝔗𝔙; l ? 𝔐 cf עַפְעַפִּים ‖ [b] 𝔙 עֵינֶיךָ, Q[MSS] 𝔊𝔖𝔗 נְךָ— ‖ [c] prps (?) עֹשֶׁר cf 4[b] ‖ [d] K𝔊𝔖𝔗𝔙 וְעִיף, l c Q יָעוּף ‖ 6 >MS[Ken 76] et dl c 𝔊𝔖𝔗𝔙 ‖ 7 [a-a] crrp ‖ [b] 𝔊𝔖 שֵׂעָר, 𝔗 שַׂעַר (שׂער = *coniecturare* [Σ]?) ‖ [c-c] frt reliquiae ½ stichi secundi ‖ 8 °-° trsp post 9b ‖ 10 l אַלְמָנָה vel *עוֹלִים pro עֲוָלִים *egentes* (cf arab עיל) ‖ 11 conjg c 𝔊 c חזק et l c 𝔊 ויריב ‖ 12 K𝔗 אזנך, Q𝔊𝔖𝔙 יךָ—.

15 בְּנִי אִם־חָכַם לִבֶּךָ יִשְׂמַח לִבִּי גַם־אָנִי׃
16 וְתַעְלֹזְנָה כִלְיוֹתָי בְּדַבֵּר שְׂפָתֶיךָ מֵישָׁרִים׃
17 אַל־יְקַנֵּא לִבְּךָ בַּחַטָּאִים כִּי אִם־בְּיִרְאַת־יְהוָה כָּל־הַיּוֹם׃
18 כִּי אִם־[a]יֵשׁ אַחֲרִית[b] וְתִקְוָתְךָ לֹא תִכָּרֵת׃
19 שְׁמַע־אַתָּה[a] בְנִי וַחֲכָם וְאַשֵּׁר [b]בַּדֶּרֶךְ לִבֶּךָ[b]׃
20 אַל־תְּהִי בְסֹבְאֵי־יָיִן בְּזֹלְלֵי בָשָׂר לָמוֹ׃
21 כִּי־סֹבֵא וְזוֹלֵל יִוָּרֵשׁ וּקְרָעִים תַּלְבִּישׁ נוּמָה׃
22 שְׁמַע לְאָבִיךָ זֶה יְלָדֶךָ וְאַל־תָּבוּז כִּי־זָקְנָה אִמֶּךָ׃
°23 אֱמֶת קְנֵה וְאַל־תִּמְכֹּר חָכְמָה וּמוּסָר וּבִינָה׃
24 [a]גּוֹל יָגוּל[a] אֲבִי צַדִּיק יוֹלֵד[b] חָכָם וִישְׂמַח[c] בּוֹ׃
25 יִשְׂמַח־אָבִיךָ וְאִמֶּךָ וְתָגֵל יוֹלַדְתֶּךָ׃
26 תְּנָה־בְנִי לִבְּךָ לִי[a] וְעֵינֶיךָ דְּרָכַי תִּרֹצְנָה[b]׃
27 כִּי־שׁוּחָה עֲמֻקָּה זוֹנָה וּבְאֵר צָרָה נָכְרִיָּה׃
28 אַף־הִיא כְּחֶתֶף תֶּאֱרֹב וּבוֹגְדִים בְּאָדָם תּוֹסִף׃
29 לְמִי אוֹי לְמִי אֲבוֹי[a] לְמִי מִדְוָנִים[b] לְמִי־שִׂיחַ
לְמִי פְּצָעִים חִנָּם לְמִי חַכְלִלוּת עֵינָיִם׃
30 לַמְאַחֲרִים עַל־הַיָּיִן לַבָּאִים לַחְקֹר מִמְסָךְ׃
31 אַל־תֵּרֶא יַיִן כִּי יִתְאַדָּם כִּי־יִתֵּן בַּכִּיס[a] עֵינוֹ[b]
יִתְהַלֵּךְ בְּמֵישָׁרִים[c]׃ 32 אַחֲרִיתוֹ כְּנָחָשׁ יִשָּׁךְ[a] [b]וּכְצִפְעֹנִי יַפְרִשׁ[b]׃
33 עֵינֶיךָ יִרְאוּ זָרוֹת וְלִבְּךָ יְדַבֵּר תַּהְפֻּכוֹת׃
34 וְהָיִיתָ כְּשֹׁכֵב[a] בְּלֶב־יָם [b]וּכְשֹׁכֵב בְּרֹאשׁ חִבֵּל[b]׃
35 הִכּוּנִי בַל־חָלִיתִי[a] הֲלָמוּנִי בַּל־יָדָעְתִּי[b]
מָתַי אָקִיץ[c] אוֹסִיף אֲבַקְשֶׁנּוּ עוֹד׃
24 1 אַל־תְּקַנֵּא בְּאַנְשֵׁי רָעָה וְאַל־תִּתְאָו לִהְיוֹת אִתָּם׃

17 prps ? יְרָא אֶת־ cf 24,21 ‖ 18 [a] ins frt c 𝔊 תִּשְׁמְרֶנָּה ‖ [b] ins c 𝔊𝔖𝔗 לְךָ ‖ 19 [a] prps ? עֵתָּה ‖ [b-b] l frt בְּדֶרֶךְ בִּינָה cf 4,14; 9,6 ‖ 21 cf 20,13 ‖ v 23 >𝔊 ‖ 24 [a-a] K גּוֹל יָגוּל, l c Q גִּיל יָגִיל ‖ [b] Q𝔊𝔖𝔗 וְיוֹלֵד, K יוֹלֵד; prps וְיוֹלֶדֶת ‖ [c] Q𝔊𝔗𝔙 ישמח, K ויש'; prps תש' ‖ 25 dl ? vel l postea וְיָגִילוּ יוֹלְדֶיךָ; v 25 frt ante 24 trsp ‖ 26 [a] trsp c 𝔊𝔖𝔗 post תנה ‖ [b] l c Q𝔊𝔖𝔗𝔙 תִּצֹּרְנָה, KΣ תִּרְצֶינָה ‖ 27 l c 𝔊 זָרָה ‖ 28 12MSS בת' ‖ 29 [a] dub; 𝔊 θόρυβος ‖ [b] Q מִדְיָנִים, K מדונים ‖ 31 [a] l c Q𝔊𝔖𝔗𝔙 בַּכּוֹס (Or); K בַּכִּיס ‖ [b] l עֵינוֹ׃ ‖ [c] prps רִאשׁוֹנָה (בָּרִאשׁוֹנִים) sed cf Cant 7,10 ‖ 32 [a] l יִשָּׁךְ׃ ‖ [b-b] dl ‖ 34 [a] prps כְּרֹכֵב ‖ [b-b] crrp; l frt c 𝔊 וּכְחֹבֵל בְּסַעַר גָּדוֹל ‖ 35 [a] l חָלִיתִי ‖ [b] l יָדָעְתִּי׃ ‖ [c] frt מִסָּבְאִי exc ‖ Cp 24, 1 cf 23,3[b].

2 כִּי־שֹׁד יֶהְגֶּה לִבָּם וְעָמָל שִׂפְתֵיהֶם תְּדַבֵּרְנָה׃
3 בְּחָכְמָה יִבָּנֶה בָּיִת וּבִתְבוּנָה יִתְכּוֹנָן׃
4 וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמָּלְאוּ כָּל־הוֹן יָקָר וְנָעִים׃
5 גֶּבֶר־חָכָם בַּעוֹז[a] וְאִישׁ דַּעַת [b]מְאַמֶּץ־כֹּחַ[b]׃
6 כִּי[a] בְתַחְבֻּלוֹת תַּעֲשֶׂה־לְּךָ[b] מִלְחָמָה וּתְשׁוּעָה בְּרֹב יוֹעֵץ׃
7 °רָאמוֹת לֶאֱוִיל חָכְמוֹת° בַּשַּׁעַר לֹא יִפְתַּח־פִּיהוּ׃
8 מְחַשֵּׁב לְהָרֵעַ לוֹ בַּעַל־מְזִמּוֹת יִקְרָאוּ׃
9 זִמַּת אִוֶּלֶת חַטָּאת וְתוֹעֲבַת לְאָדָם לֵץ׃
10 °הִתְרַפִּיתָ בְּיוֹם צָרָה צַר כֹּחֶכָה׃
11 הַצֵּל לְקֻחִים לַמָּוֶת וּמָטִים לַהֶרֶג אִם־תַּחְשׂוֹךְ׃
12 [a]כִּי־תֹאמַר הֵן לֹא־יָדַעְנוּ זֶה הֲלֹא־תֹכֵן לִבּוֹת ׀ הוּא־יָבִין[a]
וְנֹצֵר[b] נַפְשְׁךָ הוּא יֵדָע וְהֵשִׁיב לְאָדָם כְּפָעֳלוֹ׃
13 אֱכָל־בְּנִי דְבַשׁ כִּי טוֹב וְנֹפֶת מָתוֹק עַל־חִכֶּךָ׃
14 [a]כֵּן ׀ דְּעֶה[b] חָכְמָה לְנַפְשֶׁךָ[a]
[c]אִם־מָצָאתָ וְיֵשׁ אַחֲרִית וְתִקְוָתְךָ לֹא תִכָּרֵת[c]׃ ס
15 אַל־תֶּאֱרֹב רָשָׁע לִנְוֵה צַדִּיק אַל־תְּשַׁדֵּד רִבְצוֹ׃
16 כִּי שֶׁבַע ׀ יִפּוֹל צַדִּיק וָקָם וּרְשָׁעִים יִכָּשְׁלוּ בְרָעָה׃
17 בִּנְפֹל אוֹיִבְךָ אַל־תִּשְׂמָח וּבִכָּשְׁלוֹ אַל־יָגֵל לִבֶּךָ׃
18 פֶּן־יִרְאֶה יְהוָה וְרַע בְּעֵינָיו וְהֵשִׁיב מֵעָלָיו אַפּוֹ׃
19 אַל־תִּתְחַר בַּמְּרֵעִים אַל־תְּקַנֵּא בָּרְשָׁעִים׃
20 כִּי ׀ לֹא־תִהְיֶה אַחֲרִית לָרָע נֵר רְשָׁעִים יִדְעָךְ׃
21 יְרָא־אֶת־יְהוָה בְּנִי וָמֶלֶךְ °עִם־שׁוֹנִים אַל־תִּתְעָרָב°׃
22 כִּי־פִתְאֹם יָקוּם[a] אֵידָם וּפִיד שְׁנֵיהֶם מִי יוֹדֵעַ[b]׃

23 גַּם־אֵלֶּה לַחֲכָמִים
הַכֵּר[a]־פָּנִים בְּמִשְׁפָּט[b] בַּל־טוֹב׃
24 אֹמֵר ׀ לְרָשָׁע צַדִּיק אָתָּה יִקְּבֻהוּ עַמִּים יִזְעָמוּהוּ לְאֻמִּים׃

2 𝔊 שָׁוְא ‖ 5 [a] l c 𝔊𝔖𝔗 מֵעָז ‖ [b] l c 𝔊𝔖𝔗 מֵאַמִּץ־כֹּחַ ‖ 6 [a] et [b] >𝔊𝔖 ‖ 7 crrp; prps דָּמוּת לֹא' חָכְמֹת (?); frt post חכמות stichus exc ‖ 9 l c Vrs אֱוִיל (1MS[Ken] ים—) ‖ v 10 crrp ‖ 12 [a-a] frt gl ‖ [b] 𝔊 וְיֹצֵר ‖ 14 [a-a] frt vb nonn exc ‖ [b] l prb דֵּעָה ‖ [c-c] prb gloss ‖ 15 dl (gl) ‖ 17 l c Q Vrs אוֹיִבְךָ cf 17b, K בֶיךָ— ‖ 21 °-° 𝔊 עַל־שְׁנֵיהֶם אַל־תִּתְעַבָּר ‖ 22 [a] 𝔊 יִקּוֹם (τίσονται τοὺς ἀσεβεῖς) ‖ [b] 𝔊 + 11 (𝔎 13) (hemi)stichos; deinde 30,1—14[𝔐]; trsp frt 22 post 19 ‖ 23 [a] 𝔖 הַכֵּר־ ‖ [b] nonn vb exc cf 28,21.

25 וְלַמּוֹכִיחִים יִנְעָם וַעֲלֵיהֶם תָּבוֹא בִרְכַּת־טוֹב׃
26 שְׂפָתַיִם יִשָּׁק מֵשִׁיב דְּבָרִים נְכֹחִים׃
27 הָכֵן בַּחוּץ ׀ מְלַאכְתֶּךָ וְעַתְּדָהּ בַּשָּׂדֶה לָךְ
אַחַר° וּבָנִיתָ בֵיתֶךָ׃
28 אַל־תְּהִי עֵד־חִנָּם[a] בְּרֵעֶךָ וַהֲפִתִּיתָ[b] בִּשְׂפָתֶיךָ׃
29 אַל־תֹּאמַר °כַּאֲשֶׁר עָשָׂה־לִי כֵּן אֶעֱשֶׂה־לּוֹ אָשִׁיב לָאִישׁ כְּפָעֳלוֹ°׃
30 עַל־שְׂדֵה אִישׁ־עָצֵל עָבַרְתִּי וְעַל־כֶּרֶם אָדָם חֲסַר־לֵב׃
31 וְהִנֵּה עָלָה כֻלּוֹ ׀ קִמְּשֹׁנִים[a] כָּסּוּ פָנָיו חֲרֻלִּים
[b]וְגֶדֶר אֲבָנָיו נֶהֱרָסָה׃
32 וָאֶחֱזֶה אָנֹכִי אָשִׁית לִבִּי רָאִיתִי לָקַחְתִּי מוּסָר׃
33 מְעַט שֵׁנוֹת מְעַט תְּנוּמוֹת מְעַט ׀ חִבֻּק יָדַיִם לִשְׁכָּב׃
34 וּבָא־מִתְהַלֵּךְ[a] רֵישֶׁךָ וּמַחְסֹרֶיךָ[b] כְּאִישׁ מָגֵן[c]׃ פ

25 1 גַּם־אֵלֶּה מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה[a] אֲשֶׁר הֶעְתִּיקוּ אַנְשֵׁי[b] ׀ חִזְקִיָּה מֶלֶךְ־
יְהוּדָה׃
2 כְּבֹד אֱלֹהִים הַסְתֵּר דָּבָר וּכְבֹד מְלָכִים חֲקֹר דָּבָר׃
3 שָׁמַיִם לָרוּם וָאָרֶץ לָעֹמֶק וְלֵב מְלָכִים אֵין חֵקֶר׃
4 הָגוֹ סִיגִים מִכָּסֶף וַיֵּצֵא[a] [b]לַצֹּרֵף כֶּלִי[b]׃
5 הָגוֹ רָשָׁע לִפְנֵי־מֶלֶךְ וְיִכּוֹן בַּצֶּדֶק כִּסְאוֹ׃
6 אַל־תִּתְהַדַּר לִפְנֵי־מֶלֶךְ וּבִמְקוֹם גְּדֹלִים אַל־תַּעֲמֹד׃
7 כִּי טוֹב אֲמָר־לְךָ עֲלֵה הֵנָּה[a] מֵהַשְׁפִּילְךָ לִפְנֵי נָדִיב[b]
[c]אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ[cd]׃ 8 אַל־תֵּצֵא[a] לָרִב[b] מַהֵר[c]
פֶּן[d] מַה־תַּעֲשֶׂה בְּאַחֲרִיתָהּ בְּהַכְלִים אֹתְךָ רֵעֶךָ׃
9 רִיבְךָ רִיב אֶת־רֵעֶךָ וְסוֹד אַחֵר אַל־תְּגָל׃
10 פֶּן־יְחַסֶּדְךָ[a] שֹׁמֵעַ וְדִבָּתְךָ לֹא תָשׁוּב[b]׃

26 dl ? m cs ‖ 27 frt nonn vb (prps אִשָּׁה תִּקַּח לְךָ) exc ‖ 28 [a] l c 𝔊 1MS[Ken] חָמָס ‖ [b] Or[Ka] והפתות; l c 𝔊 וְהִפְתִּיתָ vel וְאַל־תַּפְתְּ cf Prv 20,19 ‖ 29 °–° nonn vb (m cs) dl ‖ 31 [a] 𝔖 שׁ ‖ [b] hemistich prb exc ‖ 34 𝔖 hic incip cp 25 ‖ [a] l c ca 20MSS (cf 6,11) כִּמְהַלֵּךְ ‖ [b] l c ca 100MSS et Vrs וּמַחְסֹרְךָ ‖ [c] in 𝔊 hic 30,15—31,9[𝔐] ‖ Cp 25, 1 [a] 𝔊 + αἱ ἀδιάκριτοι ‖ [b] 𝔊 οἱ φίλοι ‖ 4 [a] l c Vrs וְיָצָא cf 5b ‖ [b–b] l frt c 𝔊 (καθαρὸν ἅπαν) נִצְרַף כֻּלּוֹ ‖ 7 [a] l הֵנָּה ‖ [b] l נָדִיב: ‖ [c–c] conjg frt c Σ𝔗 c 8 vel dl ? (gloss) ‖ [d] 𝔊 + λέγε ‖ 8 [a] prps תֹּצֵא cf 7[c–c] ‖ [b] Σ לָרֹב ‖ [c] ? l מַהֵר: ‖ [d] dl vel l כִּי, nisi post פן hemistich exc cf 7[c–c] ‖ 9 𝔗 לְאַחֵר ‖ 10 [a] dub ‖ [b] 𝔊 + add.

11 תַּפּוּחֵי[a] זָהָב בְּמַשְׂכִּיּוֹת[b] כָּסֶף דָּבָר דָּבֻר עַל־אָפְנָיו[c]׃
12 נֶזֶם זָהָב וַחֲלִי־כָתֶם מוֹכִיחַ חָכָם עַל־אֹזֶן שֹׁמָעַת׃
13 כְּצִנַּת[a]־שֶׁלֶג ׀ בְּיוֹם[b] קָצִיר צִיר נֶאֱמָן לְשֹׁלְחָיו [c]וְנֶפֶשׁ אֲדֹנָיו יָשִׁיב[c]׃
14 נְשִׂיאִים וְרוּחַ וְגֶשֶׁם אָיִן אִישׁ מִתְהַלֵּל בְּמַתַּת־שָׁקֶר׃
15 בְּאֹרֶךְ אַפַּיִם יְפֻתֶּה קָצִין וְלָשׁוֹן רַכָּה תִּשְׁבָּר־גָּרֶם׃
16 דְּבַשׁ מָצָאתָ אֱכֹל דַּיֶּךָּ פֶּן־תִּשְׂבָּעֶנּוּ וַהֲקֵאתוֹ׃
17 הֹקַר רַגְלְךָ מִבֵּית רֵעֶךָ פֶּן־יִשְׂבָּעֲךָ וּשְׂנֵאֶךָ׃
18 מֵפִיץ וְחֶרֶב וְחֵץ שָׁנוּן אִישׁ עֹנֶה בְרֵעֵהוּ עֵד שָׁקֶר׃
19 שֵׁן רֹעָה[a] וְרֶגֶל מוּעָדֶת[b] מִבְטָח[c] בּוֹגֵד בְּיוֹם צָרָה׃
20 [a]מַעֲדֶה־בֶּגֶד ׀ בְּיוֹם קָרָה[a] חֹמֶץ[b] עַל־נָתֶר[c] וְשָׁר בַּשִּׁרִים עַל לֶב־רָע׃
21 אִם־רָעֵב שֹׂנַאֲךָ הַאֲכִלֵהוּ לָחֶם[a] וְאִם־צָמֵא הַשְׁקֵהוּ מָיִם[b]׃
22 כִּי גֶחָלִים אַתָּה חֹתֶה עַל־רֹאשׁוֹ וַיהוָה יְשַׁלֶּם־לָךְ׃ ס
23 רוּחַ צָפוֹן תְּחוֹלֵל גָּשֶׁם וּפָנִים נִזְעָמִים לְשׁוֹן סָתֶר׃
24 טוֹב שֶׁבֶת עַל־פִּנַּת־גָּג מֵאֵשֶׁת מִדְוָנִים וּבֵית חָבֶר׃
25 מַיִם קָרִים עַל־נֶפֶשׁ עֲיֵפָה וּשְׁמוּעָה טוֹבָה מֵאֶרֶץ מֶרְחָק׃
26 מַעְיָן נִרְפָּשׂ וּמָקוֹר מָשְׁחָת צַדִּיק מָט לִפְנֵי־רָשָׁע׃ ס
27 אָכֹל דְּבַשׁ הַרְבּוֹת[a] לֹא־טוֹב [b]וְחֵקֶר כְּבֹדָם כָּבוֹד[b]׃
28 עִיר פְּרוּצָה אֵין חוֹמָה אִישׁ אֲשֶׁר ׀ אֵין מַעְצָר לְרוּחוֹ׃

26 1 כַּשֶּׁלֶג ׀ בַּקַּיִץ וְכַמָּטָר בַּקָּצִיר כֵּן לֹא־נָאוֶה לִכְסִיל כָּבוֹד׃
2 כַּצִּפּוֹר לָנוּד כַּדְּרוֹר לָעוּף כֵּן קִלְלַת חִנָּם לֹא תָבֹא׃
3 שׁוֹט לַסּוּס מֶתֶג לַחֲמוֹר וְשֵׁבֶט לְגֵו כְּסִילִים׃
4 אַל־תַּעַן כְּסִיל כְּאִוַּלְתּוֹ פֶּן־תִּשְׁוֶה־לּוֹ גַם־אָתָּה׃
5 עֲנֵה כְסִיל כְּאִוַּלְתּוֹ פֶּן־יִהְיֶה חָכָם בְּעֵינָיו׃

11 [a] prps פִּתּוּחֵי ‖ [b] 𝔊 ἐν ὁρμίσκῳ; 𝔖𝔗 frt *בְּמַשְׂכִּיּוֹת a משך (plana); בְּשׁוּכוֹת prps ‖ [c] ?; Σ ἐν καιρῷ αὐτοῦ ‖ 12 𝔊 (λόγος) הוֹכִחַ ? ‖ 13 [a] l c 𝔊 כְּצֵאת ‖ [b] l בְּחֹם cf 𝔊 et Jes 18,4 ‖ [c-c] (>1MS[Ken]) add; vel antea vel postea ½ stichus exc ‖ 15 l frt קֹצֵף vel קָצֶף ‖ 18 l c 𝔊 (ῥόπαλον) מַפֵּץ ‖ 19 [a] l frt רָעָה (cf 𝔊) ‖ [b] l מוֹעֶדֶת ‖ [c] >𝔊; dl ? cf 20 ‖ 20 [a-a] nunc Var ad 19 מועדת — צרה (excepto מבטח), sed frt crrp ex textu hebr, quem continet 𝔊 20a כְּעָשׁ בַּבֶּגֶד וְרָקָב לָעֵץ כֵּן תּוּגַת אִישׁ מְכַלָּה לִבּוֹ׃ ‖ [b] ins יוֹצֵק ante חֹמֶץ ? ‖ [c] l frt c 𝔊 (ἕλκει) נָתָק ‖ 21 [a] dl c 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b] dl c 𝔊𝔖 ‖ 24 cf 23,29[b] ‖ 27 [a] l frt c Vrs הַרְבֵּה ‖ [b-b] crrp; 𝔊 (τιμᾶν δὲ χρὴ ..) וְהֹקַר דִּבְרֵי כָבוֹד ‖ Cp 26, 2 l c K𝔊 לֹא, Q לוֹ ‖ 3 ca 40MSS Vrs 'וּמ.

6 מְקַצֶּה רַגְלַיִם חָמָס שֹׁתֶה שֹׁלֵחַ דְּבָרִים בְּיַד־כְּסִיל׃
7 דַּלְיוּ שֹׁקַיִם מִפִּסֵּחַ וּמָשָׁל בְּפִי כְסִילִים׃
8 כִּצְרוֹר[a] אֶבֶן בְּמַרְגֵּמָה[b] כֵּן־נוֹתֵן לִכְסִיל כָּבוֹד׃
9 חוֹחַ עָלָה בְיַד־שִׁכּוֹר וּמָשָׁל בְּפִי כְסִילִים׃
10 רַב[a] מְחוֹלֵל־כֹּל[b] וְשֹׂכֵר כְּסִיל וְשֹׂכֵר[c] עֹבְרִים׃
11 כְּכֶלֶב שָׁב עַל־קֵאוֹ כְּסִיל שׁוֹנֶה בְאִוַּלְתּוֹ׃
12 רָאִיתָ אִישׁ חָכָם בְּעֵינָיו תִּקְוָה לִכְסִיל מִמֶּנּוּ׃
13 אָמַר עָצֵל שַׁחַל בַּדָּרֶךְ אֲרִי בֵּין הָרְחֹבוֹת׃
14 הַדֶּלֶת תִּסּוֹב עַל־צִירָהּ וְעָצֵל עַל־מִטָּתוֹ׃
15 טָמַן עָצֵל יָדוֹ בַּצַּלָּחַת נִלְאָה לַהֲשִׁיבָהּ אֶל־פִּיו׃
16 חָכָם עָצֵל בְּעֵינָיו מִשִּׁבְעָה מְשִׁיבֵי טָעַם׃
17 מַחֲזִיק בְּאָזְנֵי[a]־כָלֶב עֹבֵר[b] מִתְעַבֵּר[c] עַל[d]־רִיב לֹּא־לוֹ׃
18 כְּמִתְלַהְלֵהַּ הַיֹּרֶה זִקִּים חִצִּים[a] וָמָוֶת[b]׃
19 כֵּן־אִישׁ רִמָּה אֶת־רֵעֵהוּ וְאָמַר הֲלֹא־מְשַׂחֵק אָנִי׃
20 בְּאֶפֶס עֵצִים תִּכְבֶּה־אֵשׁ וּבְאֵין נִרְגָּן יִשְׁתֹּק מָדוֹן׃
21 פֶּחָם[a] לְגֶחָלִים וְעֵצִים לְאֵשׁ וְאִישׁ מִדְוָנִים[b] לְחַרְחַר־רִיב׃ ס
22 דִּבְרֵי נִרְגָּן כְּמִתְלַהֲמִים וְהֵם יָרְדוּ חַדְרֵי־בָטֶן׃
23 כֶּסֶף סִיגִים[a] מְצֻפֶּה עַל־חָרֶשׂ שְׂפָתַיִם דֹּלְקִים[b] וְלֶב־רָע׃
24 בִּשְׂפָתוֹ יִנָּכֵר שׂוֹנֵא וּבְקִרְבּוֹ יָשִׁית מִרְמָה׃
25 כִּי־יְחַנֵּן קוֹלוֹ אַל־תַּאֲמֶן־בּוֹ כִּי שֶׁבַע תּוֹעֵבוֹת בְּלִבּוֹ׃
26 תִּכַּסֶּה שִׂנְאָה בְּמַשָּׁאוֹן תִּגָּלֶה רָעָתוֹ בְקָהָל׃
27 כֹּרֶה־שַּׁחַת בָּהּ יִפֹּל וְגֹלֵל אֶבֶן אֵלָיו תָּשׁוּב׃
28 לְשׁוֹן־שֶׁקֶר יִשְׂנָא דַכָּיו וּפֶה חָלָק יַעֲשֶׂה מִדְחֶה׃
27 1 אַל־תִּתְהַלֵּל בְּיוֹם מָחָר כִּי לֹא־תֵדַע מַה־יֵּלֶד יוֹם׃
2 יְהַלֶּלְךָ זָר וְלֹא־פִיךָ נָכְרִי וְאַל־שְׂפָתֶיךָ׃

**6** ⌐⌐ crrp ‖ **7** prps דִּלוּ ‖ **8** [a] l frt כִּצְוֹרֵר ‖ [b] dub; l ? בְּמַרְגָּלִית *gemma* ‖ **10** [a] = *sagittarius* ‖ [b] trsp huc frt עֹבְרִים ‖ [c] l frt (c 𝔖𝔗) וְשִׁכֹּר (5MSS) ‖ **11** 𝔊 + Sir 4,21 ‖ **12** 4MSS 𝔊 רָאִיתִי ‖ **17** [a] l frt c 𝔊 (κέρκου) בִּזְנַב ‖ [b] >3MSS[Ken] et dl (cf 𝔊) vel conjg c כלב ‖ [c] l c 𝔖𝔗 מִתְעָרֵב ‖ [d] = אֶל ? ‖ **18** [a] l וְחִצִּים: ? (cf 𝔙) ‖ [b] l frt בַּמָּוֶת et trsp post כמתלהלה ‖ **21** [a] l frt מַפֻּחַ cf 𝔊 ἐσχάρα, 𝔖𝔗 טרטקל ‖ [b] cf 23,29[b] ‖ **22** 𝔊 μαλακοί cf 18,8 ‖ **23** [a] frt dl ‖ [b] l c 𝔊 (λεῖα) חֲלָקִים ‖ **24** l c Vrs Q בִּשְׂפָתָיו, K —תוֹ ‖ **26** Or[Ka] תְּכָסֶּה; l c Vrs מְכַסֶּה ‖ **27** 𝔊 עָלָיו (si c 𝔊 legitur, l ? וְקָלַע pr וְגֹלֵל) ‖ **28** Var[B] (Ḳiml i) דַּכּוֹ; 𝔊 ἀλήθειαν (cf דַּכְיָא = *purus*); l ? 𝔐 (et l frt יַשְׁגִּיא cf Hi 12,23) ‖ **Cp 27, 2** l ? וְאַל.

3 כֹּבֶד אֶבֶן וְנֵטֶל הַחוֹל וְכַעַס אֱוִיל כָּבֵד מִשְּׁנֵיהֶם׃
4 אַכְזְרִיּוּת חֵמָה וְשֶׁטֶף אָף וּמִי יַעֲמֹד לִפְנֵי קִנְאָה׃
5 טוֹבָה תּוֹכַחַת מְגֻלָּה מֵאַהֲבָה מְסֻתָּרֶת׃
6 נֶאֱמָנִים פִּצְעֵי אוֹהֵב וְנַעְתָּרוֹת נְשִׁיקוֹת שׂוֹנֵא׃
7 נֶפֶשׁ שְׂבֵעָה תָּבוּס נֹפֶת וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה כָּל־מַר מָתוֹק׃
8 כְּצִפּוֹר נוֹדֶדֶת מִן־קִנָּהּ כֵּן אִישׁ נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ׃
9 שֶׁמֶן וּקְטֹרֶת יְשַׂמַּח־לֵב °וּמֶתֶק רֵעֵהוּ מֵעֲצַת°־נָפֶשׁ׃
10 רֵעֲךָ וְרֵעַה[a] אָבִיךָ אַל־תַּעֲזֹב[b] וּבֵית אָחִיךָ[c] אַל[d]־תָּבוֹא בְּיוֹם אֵידֶךָ[e]
טוֹב שָׁכֵן קָרוֹב[f] מֵאָח רָחוֹק׃
11 חֲכַם בְּנִי וְשַׂמַּח לִבִּי וְאָשִׁיבָה חֹרְפִי דָבָר׃
12 עָרוּם ׀ רָאָה רָעָה נִסְתָּר פְּתָאיִם עָבְרוּ נֶעֱנָשׁוּ׃
13 קַח־בִּגְדוֹ כִּי־עָרַב זָר וּבְעַד נָכְרִיָּה חַבְלֵהוּ׃
14 מְבָרֵךְ רֵעֵהוּ ׀ °בְּקוֹל גָּדוֹל בַּבֹּקֶר° הַשְׁכֵּים קְלָלָה תֵּחָשֶׁב לוֹ׃
15 דֶּלֶף טוֹרֵד בְּיוֹם סַגְרִיר וְאֵשֶׁת מִדְוָנִים[a] נִשְׁתָּוָה[b]׃
16° צֹפְנֶיהָ צָפַן־רוּחַ וְשֶׁמֶן יְמִינוֹ יִקְרָא׃
17 בַּרְזֶל בְּבַרְזֶל יָחַד[a] וְאִישׁ יַחַד[b] פְּנֵי־רֵעֵהוּ׃
18 נֹצֵר תְּאֵנָה יֹאכַל פִּרְיָהּ וְשֹׁמֵר אֲדֹנָיו יְכֻבָּד׃
19 כַּמַּיִם הַפָּנִים לַפָּנִים כֵּן לֵב־הָאָדָם לָאָדָם׃
20 שְׁאוֹל וַאֲבַדֹּה[a] לֹא תִשְׂבַּעְנָה וְעֵינֵי הָאָדָם לֹא תִשְׂבַּעְנָה[b]׃
21 מַצְרֵף לַכֶּסֶף וְכוּר לַזָּהָב וְאִישׁ לְפִי מַהֲלָלוֹ׃
22° אִם־תִּכְתּוֹשׁ־אֶת־הָאֱוִיל ׀ בַּמַּכְתֵּשׁ בְּתוֹךְ הָרִיפוֹת בַּעֱלִי
לֹא־תָסוּר מֵעָלָיו אִוַּלְתּוֹ׃ ס
23° יָדֹעַ תֵּדַע פְּנֵי צֹאנֶךָ שִׁית לִבְּךָ לַעֲדָרִים[a]׃

6 l frt c 𝔊 (ἡ ἑκούσια [? ex ἱκετικά = 𝔐]) מִנְּדָבַת ‖ 9 °-° crrp, l c 𝔊 (καταρήγνυται δὲ ὑπὸ συμπτωμάτων) וּמִתְקָרְעָה מַעֲצַת (vel ־וּמִתְקָרַעַ מַעֲצֶּבֶת) ‖ 10 [a] l c Q וְרֵעַ; Occ[K] וְרֵעֶה, KOr[Ka] וְרֹעֶה ‖ [b] l תַעֲזֹב ‖ [c] l frt אָח ‖ [d] prb dl ‖ [e] l אֵידֶךָ׃ ‖ [f] l קָרוֹב ‖ 12 l c 13MSS[Ken] 𝔖𝔗 וְנִסְתָּר et וְנֶעֱנָשׁוּ (14MSS[Ken]) cf 22,3 ‖ 13 l c 𝔊 נָכְרִים cf 20,16[K] ‖ 14 °-° frt add; בבקר השכם >1MS[Ken] ‖ 15 [a] cf 23,29[b] ‖ [b] l נִשְׁוָתָה ‖ v 16 crrp; 𝔊 צָפוֹן רוּחַ קָשָׁה וּשְׁמָהּ יָמִין יִקָּרֵא ‖ 17 [a] l c 𝔗𝔙 יֻחַד (𝔊𝔖 יָחַד) ‖ [b] l c 𝔊𝔖𝔗𝔙 יָחַד ‖ 19 l c 𝔊 (ὥσπερ [οὐχ] ὅμοια) כְּמוֹ (prb in 𝔐 exc) ‖ 20 [a] Q —דּוֹ vel —דּוֹן ‖ [b] 𝔊 + תּוֹעֲבַת יְהוָה עֹצֵה עֵינָיו וּכְסִילִים עִזֵּי לָשׁוֹן׃ ‖ 21 𝔊𝔖𝔗 מְהַלְלָיו, 𝔙 —לוֹ; prps מַעֲלָלָיו; l ? 𝔐; 𝔊 postea: לֵב רָשָׁע מְבַקֵּשׁ רָע וְלֵב יָשָׁר דַּעַת׃ cf ad 20 ‖ v 22 nonn vb m cs dl (בַּמַּכְתֵּשׁ et מֵעָלָיו >𝔊(𝔖)) ‖ 23a et 23b 𝔊 invers ‖ [a] l frt c 𝔊 לַעֲדָרֶיךָ.

24 כִּי לֹא לְעוֹלָם חֹסֶן וְאִם־[a]נֵזֶר[b] [c]לְדוֹר דּוֹר[c]׃
25 גָּלָה[a] חָצִיר וְנִרְאָה[b]־דֶשֶׁא וְנֶאֶסְפוּ עִשְּׂבוֹת הָרִים׃
26 כְּבָשִׂים לִלְבוּשֶׁךָ וּמְחִיר שָׂדֶה עַתּוּדִים׃
27 וְדֵי ׀ חֲלֵב עִזִּים לְלַחְמְךָ [a]לְלֶחֶם בֵּיתֶךָ[a] וְחַיִּים לְנַעֲרוֹתֶיךָ׃

28 1 נָסוּ[a] וְאֵין־רֹדֵף רָשָׁע וְצַדִּיקִים[b] כִּכְפִיר יִבְטָח׃
2 בְּפֶשַׁע אֶרֶץ[a] רַבִּים[b] שָׂרֶיהָ[c] וּבְאָדָם מֵבִין [d]יֹדֵעַ כֵּן יַאֲרִיךְ[d]׃
3 גֶּבֶר[a] רָשׁ[b] וְעֹשֵׁק דַּלִּים מָטָר סֹחֵף וְאֵין לָחֶם׃
4 עֹזְבֵי תוֹרָה יְהַלְלוּ רָשָׁע[a] וְשֹׁמְרֵי תוֹרָה יִתְגָּרוּ בָם[b]׃
5 אַנְשֵׁי־רָע לֹא־יָבִינוּ מִשְׁפָּט וּמְבַקְשֵׁי יְהוָה יָבִינוּ כֹל׃
6 טוֹב־רָשׁ הוֹלֵךְ בְּתֻמּוֹ מֵעִקֵּשׁ דְּרָכַיִם וְהוּא עָשִׁיר׃
7 נוֹצֵר תּוֹרָה בֵּן מֵבִין וְרֹעֶה זוֹלְלִים יַכְלִים אָבִיו׃
8 מַרְבֶּה הוֹנוֹ בְּנֶשֶׁךְ וּבְתַרְבִּית לְחוֹנֵן דַּלִּים יִקְבְּצֶנּוּ׃
9 מֵסִיר אָזְנוֹ מִשְּׁמֹעַ תּוֹרָה גַּם־תְּפִלָּתוֹ תּוֹעֵבָה׃
10 מַשְׁגֶּה יְשָׁרִים ׀ בְּדֶרֶךְ רָע בִּשְׁחוּתוֹ[a] הוּא־יִפּוֹל [b]וּתְמִימִים יִנְחֲלוּ־
11 חָכָם בְּעֵינָיו אִישׁ עָשִׁיר וְדַל מֵבִין יַחְקְרֶנּוּ׃ [טוֹב[b]׃
12 בַּעֲלֹץ צַדִּיקִים רַבָּה תִפְאָרֶת וּבְקוּם רְשָׁעִים יְחֻפַּשׂ אָדָם׃
13 מְכַסֶּה פְשָׁעָיו לֹא יַצְלִיחַ וּמוֹדֶה וְעֹזֵב יְרֻחָם׃
14 אַשְׁרֵי אָדָם מְפַחֵד תָּמִיד וּמַקְשֶׁה לִבּוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה׃
15 אֲרִי־נֹהֵם וְדֹב שׁוֹקֵק מוֹשֵׁל רָשָׁע עַל עַם־דָּל׃
16 נָגִיד[a] חֲסַר תְּבוּנוֹת[b] וְרַב[c] מַעֲשַׁקּוֹת שֹׂנֵאי[d] בֶצַע יַאֲרִיךְ יָמִים׃
17 אָדָם[a] עָשֻׁק בְּדַם־נָפֶשׁ [b]עַד־בּוֹר[b] יָנוּס אַל־יִתְמְכוּ־בוֹ[c]׃
18 הוֹלֵךְ תָּמִים יִוָּשֵׁעַ וְנֶעְקַשׁ דְּרָכַיִם[a] יִפּוֹל בְּאֶחָת[b]׃
19 עֹבֵד אַדְמָתוֹ יִשְׂבַּע־לָחֶם וּמְרַדֵּף רֵיקִים יִשְׂבַּע־רִישׁ׃

24 [a] l c 𝔊𝔖 וְאֵין ‖ [b] dub; prps ? אֹצָר ‖ [c-c] K לְדוֹר דוֹר, Q לד׳ וָד׳ ‖ 25 [a] prps כָּלָה ‖ [b] 𝔊 καὶ κερεῖς; l frt וְנִרְעָה; prps מִנְאֹת (ψ 23,2) ‖ 27 dl c 𝔊 ‖ Cp 28, 1 [a] l c 𝔊 נָס (MS[Ken 46]) ‖ [b] l c 𝔊 וְצַדִּיק (5MSS) ‖ 2 [a] l c 𝔊 עָרִיץ ‖ [b] l c 𝔊 רִיבִים vel רִיבוֹת ‖ [c] l c 𝔊 יֵעוֹרוּ vel תֵּעָרְנָה ‖ [d-d] l c 𝔊 (κατασβέσει αὐτάς) יְדַעֲכֵן (יאריך Var >𝔊) ‖ 3 [a] 𝔊 גִּבֹּר ‖ [b] 𝔊 רָשָׁע ?; l frt עָשִׁיר ‖ 4 [a] 𝔊𝔖𝔗 רָשַׁע (רֶשַׁע in pausa) ‖ [b] l בּוֹ ‖ 6 𝔖𝔗 דְּרָכָיו, 𝔙 ׳כִּים—, 𝔊 ? = 𝔐 ‖ 7 𝔗 וְרֵעֶה sed cf 13,20 ‖ 8 K𝔖𝔗 וּבְתַרְבִּית, Q𝔊𝔙 ות׳; prb dl (gloss) ‖ 9 l frt c 𝔖𝔗 מַסְכִּיר ‖ 10 [a] l בְּשַׁחְתּוֹ (cf 4MSS[Ken]) ‖ [b-b] dl (add); 𝔊 post טוב + 1 hemistich ‖ 12 𝔊 ἁλίσκονται (= 𝔐, vel = יִתָּפֵשׂ ?); l 𝔐 cf v 28 ‖ 16 [a] frt dl ‖ [b] 𝔊 תְּבוּאוֹת ‖ [c] l c Vrs רַב ‖ [d] l c Vrs וְשֹׂנֵא; K שֹׂנְאֵי, Q שֹׂנֵא ‖ 17 [a] sic 𝔐 (ד min) ‖ [b-b] dub; 𝔊 עָרְבוֹ ‖ [c] 𝔊 + add ‖ 18 [a] cf v 6 ‖ [b] 𝔊[2MSS] εἰς κακά; l c 𝔖 (בגומצא) בְּפָחַת vel בְּשָׁחַת.

20 אִ֣ישׁ אֱ֭מוּנוֹת רַב־בְּרָכ֑וֹת וְאָ֥ץ לְ֝הַעֲשִׁ֗יר לֹ֣א יִנָּקֶֽה׃
21 הַכֵּר־פָּנִ֥ים לֹא־ט֑וֹב וְעַל־פַּת־לֶ֝֗חֶם יִפְשַׁע־גָּֽבֶר׃
22 נִֽבֳהָ֥ל לַה֗וֹן אִ֥ישׁ רַ֫ע עָ֥יִן וְלֹא־יֵ֝דַ֗ע כִּי־חֶ֥סֶר יְבֹאֶֽנּוּ׃
23 מ֘וֹכִ֤יחַ אָדָ֣ם אַ֭חֲרַי חֵ֣ן יִמְצָ֑א מִֽמַּחֲלִ֥יק לָשֽׁוֹן׃
24 גּוֹזֵ֤ל ׀ אָ֘בִ֤יו וְאִמּ֗וֹ וְאֹמֵ֥ר אֵֽין־פָּ֑שַׁע חָבֵ֥ר ה֝֗וּא לְאִ֣ישׁ מַשְׁחִֽית׃
25 רְחַב־נֶ֭פֶשׁ יְגָרֶ֣ה מָד֑וֹן וּבוֹטֵ֖חַ עַל־יְהוָ֣ה יְדֻשָּֽׁן׃
26 בּוֹטֵ֣חַ בְּ֭לִבּוֹ ה֣וּא כְסִ֑יל וְהוֹלֵ֥ךְ בְּ֝חָכְמָ֗ה ה֣וּא יִמָּלֵֽט׃
27 נוֹתֵ֣ן לָ֭רָשׁ אֵ֣ין מַחְס֑וֹר וּמַעְלִ֥ים עֵ֝ינָ֗יו רַב־מְאֵרֽוֹת׃
28 בְּק֣וּם רְ֭שָׁעִים יִסָּתֵ֣ר אָדָ֑ם וּ֝בְאָבְדָ֗ם יִרְבּ֥וּ צַדִּיקִֽים׃
29 1 אִ֣ישׁ[a] תּ֭וֹכָחוֹת מַקְשֶׁה[b]־עֹ֑רֶף פֶּ֥תַע יִ֝שָּׁבֵ֗ר וְאֵ֣ין מַרְפֵּֽא׃
2 בִּרְב֣וֹת[a] צַ֭דִּיקִים יִשְׂמַ֣ח הָעָ֑ם וּבִמְשֹׁ֥ל רָ֝שָׁ֗ע[b] יֵאָ֥נַח עָֽם׃
3 אִֽישׁ־אֹהֵ֣ב חָ֭כְמָה יְשַׂמַּ֣ח אָבִ֑יו וְרֹעֶ֥ה ז֝וֹנ֗וֹת יְאַבֶּד־הֽוֹן׃
4 מֶ֗לֶךְ בְּ֭מִשְׁפָּט יַעֲמִ֣יד אָ֑רֶץ וְאִ֖ישׁ תְּרוּמ֣וֹת יֶהֶרְסֶֽנָּה׃
5 גֶּ֭בֶר מַחֲלִ֣יק עַל־רֵעֵ֑הוּ רֶ֝֗שֶׁת פּוֹרֵ֥שׂ עַל־פְּעָמָֽיו׃
6 בְּפֶ֤שַׁע[a] אִ֣ישׁ רָ֣ע מוֹקֵ֑שׁ[b] וְ֝צַדִּ֗יק יָר֥וּן[c] וְשָׂמֵֽחַ׃
7 יֹדֵ֣עַ צַ֭דִּיק דִּ֣ין דַּלִּ֑ים רָ֝שָׁ֗ע לֹא־יָבִ֥ין דָּֽעַת׃
8 אַנְשֵׁ֣י לָ֭צוֹן יָפִ֣יחוּ קִרְיָ֑ה וַ֝חֲכָמִ֗ים יָשִׁ֥יבוּ אָֽף׃
9 אִֽישׁ־חָכָ֗ם נִ֭שְׁפָּט אֶת־אִ֣ישׁ[a] אֱוִ֑יל וְרָגַ֥ז וְ֝שָׂחַ֗ק וְאֵ֣ין נָֽחַת[b]׃
10 אַנְשֵׁ֣י דָ֭מִים יִשְׂנְאוּ־תָ֑ם וִ֝ישָׁרִ֗ים יְבַקְשׁ֥וּ נַפְשֽׁוֹ׃
11 כָּל־֭רוּחוֹ יוֹצִ֣יא כְסִ֑יל וְ֝חָכָ֗ם בְּאָח֥וֹר[a] יְשַׁבְּחֶֽנָּה[b]׃
12 מֹ֭שֵׁל מַקְשִׁ֣יב עַל־דְּבַר־שָׁ֑קֶר כָּֽל־מְשָׁרְתָ֥יו רְשָׁעִֽים׃
13 רָ֣שׁ וְאִ֣ישׁ תְּכָכִ֣ים נִפְגָּ֑שׁוּ מֵ֤אִֽיר עֵינֵ֖י שְׁנֵיהֶ֣ם יְהוָֽה׃
14 מֶ֤לֶךְ שׁוֹפֵ֣ט בֶּאֱמֶ֣ת דַּלִּ֑ים כִּ֝סְא֗וֹ לָעַ֥ד יִכּֽוֹן׃
15 שֵׁ֣בֶט וְ֭תוֹכַחַת יִתֵּ֣ן חָכְמָ֑ה וְנַ֥עַר מְ֝שֻׁלָּ֗ח מֵבִ֥ישׁ אִמּֽוֹ׃
16 בִּרְב֣וֹת רְ֭שָׁעִים יִרְבֶּה־פָּ֑שַׁע וְ֝צַדִּיקִ֗ים בְּמַפַּלְתָּ֥ם יִרְאֽוּ׃

21 ut 24,23 ‖ 22 𝔊 חָסֵר ‖ 23 𝔊 (ὁδούς) אָרְחוֹ, 𝔗 קדמוי (*coram illo*) >𝔖; l frt שׂוֹנֵא אַחֲרָיו (1MS[Ken]) et trsp post לשׁון ‖ 24 dl (gloss vel Var) ‖ Cp 29, 1 [a] l ? שׂוֹנֵא cf 12,1; 15,10 ‖ [b] ins frt c 𝔖𝔗 וְ; 𝔊 מִקְשֵׁה ‖ 2 [a] 𝔊 (ἐγκωμιαζομένων) בְּבִרְכוֹת; prps בִּרְדוֹת ‖ [b] l c 5MSS Vrs רְשָׁעִים ‖ 3 𝔗 וְרֹעֶה cf 28,7 ‖ 4 𝔊 (παράνομος) תַּרְמִית ‖ 6 [a] 𝔖𝔗 בְּפִשְׁעוֹ; prps בְּפֶשַׂע vel בִּפְשֹׂעַ ‖ [b] 𝔖𝔗 מוּקָשׁ cf 12,13 ‖ [c] prps ? יָרוּץ (1MS[Ken]) ‖ 9 [a] frt dl ‖ [b] l c 𝔊 (καταπτήσσει) (𝔖𝔗) נִחָת (a חתת) ‖ 10 l וּרְשָׁעִים vel, si 𝔐 l, frt postea יְבַקְּרוּ cf Ez 34,11 ‖ 11 [a] l frt חֲרוֹנוֹ ‖ [b] l c 𝔊 (ταμιεύεται) יַחְשֹׂךְ cf 𝔖𝔗 יחשבנה; MS[Ken 95] ישכחנה ‖ 16 prps בִּרְדוֹת cf 29,2.

17 יַסֵּר בִּנְךָ וִינִיחֶךָ וְיִתֵּן מַעֲדַנִּים לְנַפְשֶׁךָ׃
18 בְּאֵין חָזוֹן יִפָּרַע עָם וְשֹׁמֵר תּוֹרָה אַשְׁרֵהוּ׃
19 בִּדְבָרִים לֹא־יִוָּסֶר עָבֶד כִּי־יָבִין וְאֵין מַעֲנֶה׃
20 חָזִיתָ אִישׁ אָץ בִּדְבָרָיו תִּקְוָה לִכְסִיל מִמֶּנּוּ׃
21 מְפַנֵּק[a] מִנֹּעַר עַבְדּוֹ[b] וְאַחֲרִיתוֹ יִהְיֶה מָנוֹן[c]׃
22 אִישׁ־אַף יְגָרֶה מָדוֹן וּבַעַל חֵמָה רַב־פָּשַׁע׃
23 גַּאֲוַת אָדָם תַּשְׁפִּילֶנּוּ וּשְׁפַל־רוּחַ יִתְמֹךְ כָּבוֹד׃
24 חוֹלֵק עִם־גַּנָּב שׂוֹנֵא נַפְשׁוֹ אָלָה יִשְׁמַע וְלֹא יַגִּיד׃
25 חֶרְדַּת אָדָם יִתֵּן מוֹקֵשׁ וּבוֹטֵחַ בַּיהוָה יְשֻׂגָּב׃
26 רַבִּים מְבַקְשִׁים פְּנֵי־מוֹשֵׁל וּמֵיְהוָה מִשְׁפַּט־אִישׁ׃
27 תּוֹעֲבַת צַדִּיקִים אִישׁ עָוֶל וְתוֹעֲבַת רָשָׁע יְשַׁר־דָּרֶךְ׃ ס

30 1 [a]דִּבְרֵי | אָגוּר בִּן־יָקֶה[a] הַמַּשָּׂא[b]
נְאֻם הַגֶּבֶר לְאִיתִיאֵל[c] לְאִיתִיאֵל וְאֻכָל[d]׃
2 כִּי בַעַר אָנֹכִי מֵאִישׁ וְלֹא־בִינַת אָדָם לִי׃
3 °וְלֹא־לָמַדְתִּי° חָכְמָה וְדַעַת קְדֹשִׁים אֵדָע׃
4 מִי עָלָה־שָׁמַיִם | וַיֵּרַד מִי אָסַף־רוּחַ | בְּחָפְנָיו[a]
מִי צָרַר־מַיִם | בַּשִּׂמְלָה מִי הֵקִים[b] כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ
מַה־שְּׁמוֹ וּמַה־שֶּׁם־בְּנוֹ [c]כִּי תֵדָע[c]׃
5 כָּל־אִמְרַת אֱלוֹהַּ צְרוּפָה מָגֵן הוּא לַחֹסִים בּוֹ׃
6 אַל־תּוֹסְףְּ עַל־דְּבָרָיו פֶּן־יוֹכִיחַ בְּךָ וְנִכְזָבְתָּ׃ ס
7 שְׁתַּיִם שָׁאַלְתִּי מֵאִתָּךְ אַל־תִּמְנַע מִמֶּנִּי בְּטֶרֶם אָמוּת׃
8 שָׁוְא | וּדְבַר־כָּזָב הַרְחֵק מִמֶּנִּי
רֵאשׁ וָעֹשֶׁר אַל־תִּתֶּן־לִי הַטְרִיפֵנִי לֶחֶם חֻקִּי׃
9 פֶּן־אֶשְׂבַּע | וְכִחַשְׁתִּי וְאָמַרְתִּי מִי יְהוָה[a]
וּפֶן־אִוָּרֵשׁ[b] וְגָנַבְתִּי וְתָפַשְׂתִּי שֵׁם אֱלֹהָי׃ ס

18 𝔊 ἐξηγητής ‖ 19 l c 𝔊 (ὑπακούσεται) 𝔖𝔗 מְעֲנֶה ‖ 21 [a] l c 𝔊 (ὃς κατασπαταλᾷ) מְפֻנָּק ‖ [b] l c 𝔊 (οἰκέτης ἔσται) יַעֲבֹד ‖ [c] l c 𝔊 (ὀδυνηθήσεται) frt מְאֻנָּן vel מַאֲנוֹן (= מנון); prps בְּיָגוֹן ‖ 22 𝔊 ἐξώρυξεν ‖ Cp 30 𝔊 post cp 26 ‖ 1 [a-a] 𝔊 דְּבָרַי גּוּר בְּנִי וְקָחֵם ‖ [b] 𝔊 μετανόει; prps מִמַּשָּׂא vel הַמַּשָּׂאִי ‖ [c] l frt bis לָאִיתִי אֵל (3MSS); prps (minus bene) לוּ אִתִּי אֵל ‖ [d] 𝔊 וָאֲכַל; l frt וָאֵכֶל (Ex 39,32) ‖ 3 °-° l c 𝔊 וְאֵל לִמַּד אֹתִי (vel לִמְּדַנִי) ‖ 4 [a] 𝔊 בְּחִצְנוֹ ‖ [b] l c 𝔊 הֶחֱזִיק et pos a בְּאַפְסֵי (כָּל־ > 𝔊𝔗) ‖ [c-c] > 𝔊[B] et dl ? (gloss ex Hi 38,5 ?) ‖ 5 𝔊 θεοῦ; l ? יהוה cf ψ 18,31 ‖ 8 l frt כזָב et מִמֶּנִּי׃ ‖ 9 [a] 𝔊 יֶחֱזֶה ‖ [b] cf ad 20,13.

10 אַל־תַּלְשֵׁן עֶבֶד אֶל־אֲדֹנָו פֶּן־יְקַלֶּלְךָ וְאָשָׁמְתָּ׃
11 דּוֹר אָבִיו יְקַלֵּל וְאֶת־אִמּוֹ לֹא יְבָרֵךְ׃
12 דּוֹר טָהוֹר בְּעֵינָיו וּמִצֹּאָתוֹ לֹא רֻחָץ׃
13 דּוֹר מָה־רָמוּ עֵינָיו וְעַפְעַפָּיו יִנָּשֵׂאוּ׃
14 דּוֹר ׀ חֲרָבוֹת שִׁנָּיו וּמַאֲכָלוֹת מְתַלְּעֹתָיו
לֶאֱכֹל עֲנִיִּים מֵאֶרֶץ וְאֶבְיוֹנִים מֵאָדָם׃ ס
15 [a]לַעֲלוּקָה ׀ שְׁתֵּי[b] בָנוֹת הַב[c] ׀ הַב[a]
שָׁלוֹשׁ הֵנָּה לֹא תִשְׂבַּעְנָה אַרְבַּע לֹא־אָמְרוּ הוֹן׃
16 שְׁאוֹל[a] וְעֹצֶר[b] רָחַם אֶרֶץ לֹא־שָׂבְעָה מַּיִם וְאֵשׁ לֹא־אָמְרָה הוֹן׃
17 עַיִן ׀ תִּלְעַג לְאָב וְתָבוּז לִיקֲּהַת־אֵם
יִקְּרוּהָ עֹרְבֵי־נַחַל וְיֹאכְלוּהָ בְנֵי־נָשֶׁר׃ ס
18 שְׁלֹשָׁה הֵמָּה נִפְלְאוּ מִמֶּנִּי וְאַרְבָּע לֹא יְדַעְתִּים׃
19 דֶּרֶךְ הַנֶּשֶׁר ׀ בַּשָּׁמַיִם דֶּרֶךְ נָחָשׁ עֲלֵי צוּר
דֶּרֶךְ־אֳנִיָּה בְלֶב־יָם וְדֶרֶךְ גֶּבֶר בְּעַלְמָה׃
°20 כֵּן ׀ דֶּרֶךְ אִשָּׁה מְנָאָפֶת אָכְלָה וּמָחֲתָה פִיהָ וְאָמְרָה לֹא־פָעַלְתִּי אָוֶן׃
21 תַּחַת שָׁלוֹשׁ רָגְזָה אֶרֶץ וְתַחַת אַרְבַּע לֹא־תוּכַל שְׂאֵת׃
22 תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ וְנָבָל כִּי יִשְׂבַּע־לָחֶם׃
23 תַּחַת שְׂנוּאָה כִּי תִבָּעֵל וְשִׁפְחָה כִּי־תִירַשׁ[a] גְּבִרְתָּהּ׃ ס
24 אַרְבָּעָה הֵם קְטַנֵּי־אָרֶץ וְהֵמָּה חֲכָמִים מְחֻכָּמִים׃
25 הַנְּמָלִים עַם לֹא־עָז וַיָּכִינוּ בַקַּיִץ לַחְמָם׃
26 שְׁפַנִּים עַם לֹא־עָצוּם וַיָּשִׂימוּ בַסֶּלַע בֵּיתָם׃
27 מֶלֶךְ אֵין לָאַרְבֶּה וַיֵּצֵא חֹצֵץ כֻּלּוֹ׃
28 שְׂמָמִית בְּיָדַיִם תְּתַפֵּשׂ וְהִיא בְּהֵיכְלֵי מֶלֶךְ׃
29 שְׁלֹשָׁה הֵמָּה[a] מֵיטִיבֵי צָעַד וְאַרְבָּעָה מֵיטִבֵי[b] לָכֶת׃
30 לַיִשׁ גִּבּוֹר בַּבְּהֵמָה וְלֹא־יָשׁוּב מִפְּנֵי־כֹל׃
°31 זַרְזִיר מָתְנַיִם אוֹ־תָיִשׁ וּמֶלֶךְ אַלְקוּם[a] עִמּוֹ׃

10 l c Q אֲדֹנָיו, K נו— ‖ 14 l frt מֵאֲדָמָה ‖ 15 a-a crrp ‖ b 𝔊 τρεῖς ‖ c mlt MSS ב min ‖ 16 a nonn vb exc ‖ b 𝔊 ἔρκος (pro ἔρως) ‖ 17 l c 𝔊 (γῆρας) לְקִיהַת (*hebetudo*) vel לְזִקְנַת (v 17 add) ‖ 18 l c Q וְאַרְבָּעָה, K וְאַרְבַּע ‖ v 20 add ‖ 21 dl c 𝔊 ‖ 23 a et b in 𝔊 invers ‖ a 𝔊 (ἐκβάλῃ) תוֹרִשׁ (1MS$^{Ken}$) vel תְּגָרֵשׁ ‖ 24 l c 𝔊𝔖𝔗 מֵחֲכָמִים ‖ 28 l c 𝔊 (εὐάλωτος ὤν) תִּתָּפֵשׂ ‖ 29 a dl ? ‖ b 𝔖 מַטְ׳ ‖ 30 𝔊 מִבְּהֵ׳ ‖ v 31 crrp ‖ a sic Occ; Or אל־קום (𝔗); prps תַּיִל קָם.

32 °אִם־נָבַלְתָּ בְהִתְנַשֵּׂא וְאִם־זַמּוֹתָ° יָד לְפֶה׃
33 כִּי מִיץ חָלָב יוֹצִיא חֶמְאָה וּמִיץ־אַף יוֹצִיא דָם
°וּמִיץ אַפַּיִם יוֹצִיא רִיב׃° ס

**31** 1 דִּבְרֵי[a] לְמוּאֵל[b] [c]מֶלֶךְ מַשָּׂא[c] אֲשֶׁר־יִסְּרַתּוּ אִמּוֹ׃
2 °מַה־בְּרִי וּמֶה־בַּר־בִּטְנִי וּמֶה בַּר־נְדָרָי׃
3 אַל־תִּתֵּן לַנָּשִׁים חֵילֶךָ וּדְרָכֶיךָ לַמְחוֹת מְלָכִין׃
4 °[a]אַל לַמְלָכִים ׀ לְמוֹאֵל[a] אַל לַמְלָכִים שְׁתוֹ־יָיִן וּלְרוֹזְנִים אֵו[b] שֵׁכָר׃
5 פֶּן־יִשְׁתֶּה וְיִשְׁכַּח מְחֻקָּק וִישַׁנֶּה דִּין כָּל־בְּנֵי־עֹנִי׃
6 תְּנוּ־שֵׁכָר לְאוֹבֵד וְיַיִן לְמָרֵי נָפֶשׁ׃
7 יִשְׁתֶּה וְיִשְׁכַּח רִישׁוֹ וַעֲמָלוֹ לֹא יִזְכָּר־עוֹד׃
8 פְּתַח־פִּיךָ לְאִלֵּם אֶל־דִּין כָּל־בְּנֵי חֲלוֹף׃
9 פְּתַח־פִּיךָ שְׁפָט־צֶדֶק וְדִין עָנִי וְאֶבְיוֹן׃ ס

(א) 10 °אֵשֶׁת חַיִל מִי יִמְצָא וְרָחֹק מִפְּנִינִים מִכְרָהּ׃
(ב) 11 בָּטַח בָּהּ לֵב בַּעְלָהּ וְשָׁלָל לֹא יֶחְסָר׃°
(ג) 12 גְּמָלַתְהוּ טוֹב וְלֹא־רָע כֹּל יְמֵי חַיֶּיהָ׃
(ד) 13 דָּרְשָׁה צֶמֶר וּפִשְׁתִּים וַתַּעַשׂ בְּחֵפֶץ כַּפֶּיהָ׃
(ה) 14 הָיְתָה כָּאֳנִיּוֹת סוֹחֵר מִמֶּרְחָק תָּבִיא לַחְמָהּ׃
(ו) 15 °וַתָּקָם ׀ בְּעוֹד לַיְלָה° וַתִּתֵּן טֶרֶף לְבֵיתָהּ וְחֹק לְנַעֲרֹתֶיהָ׃
(ז) 16 זָמְמָה שָׂדֶה וַתִּקָּחֵהוּ מִפְּרִי כַפֶּיהָ נָטְעָ כָּרֶם׃
(ח) 17 חָגְרָה בְעוֹז מָתְנֶיהָ וַתְּאַמֵּץ זְרוֹעֹתֶיהָ׃
(ט) 18 טָעֲמָה כִּי־טוֹב סַחְרָהּ לֹא־יִכְבֶּה בַלַּיְלָ נֵרָהּ׃
(י) 19 יָדֶיהָ שִׁלְּחָה בַכִּישׁוֹר וְכַפֶּיהָ תָּמְכוּ פָלֶךְ׃
(כ) 20 כַּפָּהּ פָּרְשָׂה לֶעָנִי וְיָדֶיהָ שִׁלְּחָה לָאֶבְיוֹן׃
(ל) 21 לֹא־תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָּׁלֶג כִּי כָל־בֵּיתָהּ לָבֻשׁ שָׁנִים׃
(מ) 22 מַרְבַדִּים עָשְׂתָה־לָּהּ שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁהּ׃

32 °-° crrp ‖ 33 °-° add vel var ‖ Cp 31, 1 [a] 𝔊 דְּבָרַי ‖ [b] 𝔊 לְמוֹ־אֵל ‖ [c-c] l מלך מַשָּׂא (cf 𝔊𝔖𝔗) ‖ v 2 dub; in 𝔊 + nonn stich ‖ 3 dub; 𝔊 לְנֹחַם; 𝔖 לְמַחוֹת, 𝔗 לְאַמְהוֹת; prps לְמֹחוֹת vel לַמְמַחוֹת ‖ 4 𝔅 hic incip cp 31 ‖ [a-a] prb Var ‖ [b] K או, l ? c Q𝔙 אֵי; vel l frt אָוֹה (אַוֵּה) ‖ 5 𝔊 plur ‖ 8 inc; prps חֳלִי׃ ‖ v 10—31[𝔐] in 𝔊 post 𝔐 29,27 ‖ 11 ins frt: לָהּ cf 𝔊 ἡ τοιαύτη ‖ 13 𝔊𝔖𝔗 כח' ‖ 15 °-° frt dl m cs, al dl וחק לנערתיה ‖ 16 K נְטַע, Q Vrs נָטְעָה; l prb נָטַע׃ et dl כרם (add; >1MS[Ken]) ‖ 17 𝔊 + εἰς ἔργον ‖ 18 K בַלַּיִל, Q בַלַּיְלָה ‖ 19 dub ‖ 21 6MSS[Ken] שָׁנִי; 𝔊𝔙 שְׁנַיִם; l ? שֵׁן vel שַׁיִשׁ ?.

(ג) 23נוֹדָ֣ע בַּשְּׁעָרִ֣ים בַּעְלָ֑הּ בְּ֝שִׁבְתּ֗וֹ עִם־זִקְנֵי־אָֽרֶץ׃
(ס) 24סָדִ֣ין עָ֭שְׂתָה וַתִּמְכֹּ֑ר וַ֝חֲג֗וֹר נָתְנָ֥ה לַֽכְּנַעֲנִֽי׃
(ע) 25°עֹז־וְהָדָ֥ר לְבוּשָׁ֑הּ וַ֝תִּשְׂחַ֗ק לְי֣וֹם אַחֲרֽוֹן׃
(פ) 26פִּ֭יהָ פָּתְחָ֣ה בְחָכְמָ֑ה וְתֽוֹרַת־חֶ֝֗סֶד עַל־לְשׁוֹנָֽהּ׃
(צ) 27צ֭וֹפִיָּה הֲֽילְכ֣וֹת בֵּיתָ֑הּ וְלֶ֥חֶם עַ֝צְל֗וּת לֹ֣א תֹאכֵֽל׃
(ק) 28קָ֣מוּ בָ֭נֶיהָ וַֽיְאַשְּׁר֑וּהָ בַּ֝עְלָ֗הּ וַֽיְהַלְלָֽהּ׃
(ר) 29רַבּ֣וֹת בָּ֭נוֹת עָ֣שׂוּ חָ֑יִל וְ֝אַ֗תְּ עָלִ֥ית עַל־כֻּלָּֽנָה׃
(ש) 30שֶׁ֣קֶר הַ֭חֵן וְהֶ֣בֶל הַיֹּ֑פִי [a]אִשָּׁ֥ה יִרְאַת־יְ֝הוָ֗ה[a] הִ֣יא[b] תִתְהַלָּֽל׃
(ת) 31תְּנוּ־לָ֭הּ מִפְּרִ֣י יָדֶ֑יהָ וִֽיהַלְל֖וּהָ בַשְּׁעָרִ֣ים מַעֲשֶֽׂיהָ׃

v 25 (ע) in 𝔊 post 26 (פ) cf Thr 2—4[𝔐] ‖ 27 l c Q Vrs הֲלִיכוֹת, K הִילְכוֹת ‖ 30 [a-a] l c 𝔊 אֵשֶׁת בִּינָה vel sim ‖ [b] >2MSS; dl ?.

---

# IOB. אִיּוֹב

**1** ¹אִ֛ישׁ הָיָ֥ה בְאֶֽרֶץ־ע֖וּץ[a] אִיּ֣וֹב שְׁמ֑וֹ וְהָיָ֣ה ׀ הָאִ֣ישׁ הַה֗וּא תָּ֧ם
וְיָשָׁ֛ר וִירֵ֥א[b] אֱלֹהִ֖ים וְסָ֥ר מֵרָֽע׃ ²וַיִּוָּ֥לְדוּ ל֛וֹ שִׁבְעָ֥ה בָנִ֖ים וְשָׁל֥וֹשׁ
בָּנֽוֹת׃ ³וַיְהִ֣י מִ֠קְנֵהוּ שִֽׁבְעַ֨ת אַלְפֵי־צֹ֜אן וּשְׁלֹ֧שֶׁת אַלְפֵ֣י גְמַלִּ֗ים וַחֲמֵ֨שׁ
מֵא֤וֹת צֶֽמֶד־בָּקָר֙ וַחֲמֵ֣שׁ מֵא֣וֹת אֲתוֹנ֔וֹת וַעֲבֻדָּ֖ה רַבָּ֣ה מְאֹ֑ד וַיְהִי֙
הָאִ֣ישׁ הַה֔וּא גָּד֖וֹל מִכָּל־בְּנֵי־קֶֽדֶם׃ ⁴וְהָלְכ֤וּ בָנָיו֙ וְעָשׂ֣וּ מִשְׁתֶּ֔ה בֵּ֖ית[a]
אִ֣ישׁ יוֹמ֑וֹ וְשָׁלְח֗וּ וְקָֽרְאוּ֙ לִשְׁלֹ֣שֶׁת[b] אַחְיֹתֵיהֶ֔ם לֶאֱכֹ֥ל וְלִשְׁתּ֖וֹת עִמָּהֶֽם׃
⁵וַיְהִ֡י כִּ֣י הִקִּיפוּ֩ יְמֵ֨י הַמִּשְׁתֶּ֜ה וַיִּשְׁלַ֧ח אִיּ֣וֹב וַֽיְקַדְּשֵׁ֗ם וְהִשְׁכִּ֣ים בַּבֹּקֶר֮
וְהֶעֱלָ֣ה עֹלוֹת֮ מִסְפַּ֣ר כֻּלָּם֒[a] כִּ֚י אָמַ֣ר אִיּ֔וֹב
אוּלַי֙ חָטְא֣וּ בָנַ֔י וּבֵרֲכ֥וּ[b] אֱלֹהִ֖ים בִּלְבָבָ֑ם
כָּ֛כָה יַעֲשֶׂ֥ה אִיּ֖וֹב כָּל־הַיָּמִֽים׃ ס ⁶וַיְהִ֣י הַיּ֔וֹם וַיָּבֹ֙אוּ֙ בְּנֵ֣י הָֽאֱלֹהִ֔ים
לְהִתְיַצֵּ֖ב עַל־יְהוָ֑ה וַיָּב֥וֹא גַֽם־הַשָּׂטָ֖ן בְּתוֹכָֽם׃ ⁷וַיֹּ֧אמֶר יְהוָ֛ה אֶל־הַשָּׂטָ֖ן
מֵאַ֣יִן תָּבֹ֑א וַיַּ֨עַן הַשָּׂטָ֤ן אֶת־יְהוָה֙ וַיֹּאמַ֔ר מִשּׁ֣וּט בָּאָ֔רֶץ וּמֵֽהִתְהַלֵּ֖ךְ
בָּֽהּ׃ ⁸וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֶל־הַשָּׂטָ֔ן

הֲשַׂ֥מְתָּ לִבְּךָ֖ עַל־עַבְדִּ֣י אִיּ֑וֹב כִּ֣י אֵ֤ין כָּמֹ֙הוּ֙ בָּאָ֔רֶץ
אִ֣ישׁ תָּ֧ם וְיָשָׁ֛ר יְרֵ֥א אֱלֹהִ֖ים וְסָ֥ר מֵרָֽע׃
⁹וַיַּ֧עַן הַשָּׂטָ֛ן אֶת־יְהוָ֖ה וַיֹּאמַ֑ר
הַֽחִנָּ֔ם יָרֵ֥א אִיּ֖וֹב אֱלֹהִֽים׃
¹⁰הֲלֹֽא־אַ֨תָּ שַׂ֤כְתָּ[a] בַעֲדוֹ֙ וּבְעַד־בֵּית֔וֹ וּבְעַ֥ד כָּל־אֲשֶׁר־ל֖וֹ מִסָּבִ֑יב
מַעֲשֵׂ֤ה[b] יָדָיו֙ בֵּרַ֔כְתָּ וּמִקְנֵ֖הוּ פָּרַ֥ץ בָּאָֽרֶץ׃
¹¹וְאוּלָם֙ שְֽׁלַֽח־נָ֣א יָֽדְךָ֔ וְגַ֖ע בְּכָל־אֲשֶׁר־ל֑וֹ
אִם־לֹ֥א עַל־פָּנֶ֖יךָ יְבָרְכֶֽךָּ׃

¹/₅ fere huius libri >𝔊 ‖ **Cp** 1, 1 [a] 𝔊 (Αυσιτιδι) עוֹץ ‖ [b] dl c 2MSS[Ken] 𝔗 ו cf 1,8; 2,3 ‖ **4** [a] dl ? c 𝔊 ‖ [b] dl c MS[Ken 157] ת ‖ 5 [a] 𝔊 + add ‖ [b] correctio vel euphemismus pr גִּדֵּף, מָאַס, נִאֵץ, קִלֵּל vel שִׁכַּח cf Vrs et ψ 10,3; 1R 21,10. 13 ‖ **8** 16MSS[Ken] אֶל cf 2,3 ‖ 10 [a] 4MSS[Ken] סַכֹּתָ? ‖ [b] 𝔊𝔖𝔗 —שֵׂי ‖ 11 cf 5[b].

12 וַיֹּ֨אמֶר יְהוָ֜ה אֶל־הַשָּׂטָ֗ן
הִנֵּ֤ה כָל־אֲשֶׁר־לוֹ֙ בְּיָדֶ֔ךָ רַ֣ק אֵלָ֔יו אַל־תִּשְׁלַ֖ח יָדֶ֑ךָ
וַיֵּצֵא֙ הַשָּׂטָ֔ן מֵעִ֖ם פְּנֵ֥י יְהוָֽה׃ ס 13 וַיְהִ֖י הַיּ֑וֹם וּבָנָ֨יו וּבְנֹתָ֜יו אֹכְלִ֗ים
וְשֹׁתִ֥ים יַ֛יִן בְּבֵ֖ית אֲחִיהֶ֥ם הַבְּכֽוֹר׃ 14 וּמַלְאָ֛ךְ בָּ֥א אֶל־אִיּ֖וֹב וַיֹּאמַ֑ר
הַבָּקָר֙ הָי֣וּ חֹֽרְשׁ֔וֹת וְהָאֲתֹנ֖וֹת רֹע֥וֹת עַל־יְדֵיהֶֽם׃
15 וַתִּפֹּ֤ל שְׁבָא֙ וַתִּקָּחֵ֔ם וְאֶת־הַנְּעָרִ֖ים הִכּ֣וּ לְפִי־חָ֑רֶב
וָאִמָּ֨לְטָ֧ה רַק־אֲנִ֛י לְבַדִּ֖י לְהַגִּ֥יד לָֽךְ׃
16 ע֣וֹד ׀ זֶ֣ה מְדַבֵּ֗ר וְזֶה֮ בָּ֣א וַיֹּאמַר֒
אֵ֣שׁ אֱלֹהִ֗ים נָֽפְלָה֙ מִן־הַשָּׁמַ֔יִם וַתִּבְעַ֥ר בַּצֹּ֛אן וּבַנְּעָרִ֖ים וַתֹּאכְלֵ֑ם
וָאִמָּ֨לְטָ֧ה רַק־אֲנִ֛י לְבַדִּ֖י לְהַגִּ֥יד לָֽךְ׃
17 ע֣וֹד ׀ זֶ֣ה מְדַבֵּ֗ר וְזֶה֮ בָּ֣א וַיֹּאמַר֒
כַּשְׂדִּ֞ים שָׂ֣מוּ ׀ שְׁלֹשָׁ֣ה רָאשִׁ֗ים וַֽיִּפְשְׁט֤וּ עַל־הַגְּמַלִּים֙ וַיִּקָּח֔וּם
וְאֶת־הַנְּעָרִ֖ים הִכּ֣וּ לְפִי־חָ֑רֶב
וָאִמָּ֨לְטָ֧ה רַק־אֲנִ֛י לְבַדִּ֖י לְהַגִּ֥יד לָֽךְ׃
18 עַ֚ד[a] זֶ֣ה מְדַבֵּ֔ר וְזֶ֖ה בָּ֣א וַיֹּאמַ֑ר
בָּנֶ֨יךָ וּבְנוֹתֶ֤יךָ אֹֽכְלִים֙ וְשֹׁתִ֣ים יַ֔יִן[b] בְּבֵ֖ית אֲחִיהֶ֥ם הַבְּכֽוֹר׃
19 וְהִנֵּה֩ ר֨וּחַ גְּדוֹלָ֜ה בָּ֣אָה ׀ מֵעֵ֣בֶר הַמִּדְבָּ֗ר
וַיִּגַּע֙ בְּאַרְבַּע֙ פִּנּ֣וֹת הַבַּ֔יִת וַיִּפֹּ֥ל עַל־הַנְּעָרִ֖ים וַיָּמ֑וּתוּ
וָאִמָּ֨לְטָ֧ה רַק־אֲנִ֛י לְבַדִּ֖י לְהַגִּ֥יד לָֽךְ׃
20 וַיָּ֤קָם אִיּוֹב֙ וַיִּקְרַ֣ע אֶת־מְעִל֔וֹ וַיָּ֖גָז אֶת־רֹאשׁ֑וֹ וַיִּפֹּ֥ל אַ֖רְצָה וַיִּשְׁתָּֽחוּ׃
21 וַיֹּאמֶר֩

עָרֹ֨ם יָצָ֜תִי[a] מִבֶּ֣טֶן אִמִּ֗י וְעָרֹם֙ אָשׁ֣וּב שָׁ֔מָה
יְהוָ֣ה נָתַ֔ן וַיהוָ֖ה לָקָ֑ח יְהִ֛י שֵׁ֥ם יְהוָ֖ה מְבֹרָֽךְ׃
22 בְּכָל־זֹ֖את לֹא־חָטָ֣א אִיּ֑וֹב[a] וְלֹא־נָתַ֥ן תִּפְלָ֖ה[b] לֵאלֹהִֽים׃ ס
2 1 וַיְהִ֣י הַיּ֗וֹם וַיָּבֹ֙אוּ֙ בְּנֵ֣י הָאֱלֹהִ֔ים לְהִתְיַצֵּ֖ב עַל־יְהוָ֑ה וַיָּב֤וֹא גַם־
הַשָּׂטָן֙ בְּתֹכָ֔ם °לְהִתְיַצֵּ֖ב עַל־יְהוָֽה°׃ 2 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֶל־הַשָּׂטָ֔ן אֵ֥י
מִזֶּ֖ה תָּבֹ֑א וַיַּ֨עַן הַשָּׂטָ֤ן אֶת־יְהוָה֙ וַיֹּאמַ֔ר מִשֻּׁ֣ט בָּאָ֔רֶץ וּמֵֽהִתְהַלֵּ֖ךְ
בָּֽהּ׃ 3 וַיֹּ֨אמֶר יְהוָ֜ה אֶל־הַשָּׂטָ֗ן

13 dl c MS$^{Ken\ 30}$ 𝔖 cf v 4 et 18 ‖ 14 5MSS$^{Ken}$ הן— ‖ 16 𝔊𝔖 ו(ב)רֹעִים; 𝔊 deinde 'תאכ + ὁμοίως ‖ 18 [a] l c 18MSS עוד (עֹד) ‖ [b] dl c 2MSS$^{Ken}$ 𝔊𝔖 cf v 13 ‖ 19 l וַתִּגַּע ‖ 21 [a] ca 20MSS$^{Ken}$ יָצָאתִי ‖ 22 [a] 𝔊 + add ‖ [b] correctio pro עַוְלָה, נְבָלָה, *פתלה ? ‖ Cp 2, 1 °-° >𝔊 et prb dl.

הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ אֶל־עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹהוּ בָּאָרֶץ
אִישׁ תָּם וְיָשָׁר יְרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע
וְעֹדֶנּוּ מַחֲזִיק בְּתֻמָּתוֹ וַתְּסִיתֵנִי בוֹ לְבַלְּעוֹ חִנָּם׃
4וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר
עוֹר בְּעַד־עוֹר וְכֹל אֲשֶׁר לָאִישׁ יִתֵּן בְּעַד נַפְשׁוֹ׃
5אוּלָם שְׁלַח־נָא יָדְךָ וְגַע אֶל־עַצְמוֹ וְאֶל־בְּשָׂרוֹ
אִם־לֹא אֶל־[a]פָּנֶיךָ יְבָרְכֶךָּ[b]׃
6וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הִנּוֹ בְיָדֶךָ אַךְ אֶת־נַפְשׁוֹ שְׁמֹר׃ 7וַיֵּצֵא
הַשָּׂטָן מֵאֵת פְּנֵי יְהוָה וַיַּךְ אֶת־אִיּוֹב בִּשְׁחִין רָע מִכַּף רַגְלוֹ עַד
קָדְקֳדוֹ׃ 8וַיִּקַּח־לוֹ חֶרֶשׂ לְהִתְגָּרֵד בּוֹ וְהוּא יֹשֵׁב בְּתוֹךְ־הָאֵפֶר׃
9וַתֹּאמֶר לוֹ אִשְׁתּוֹ[a]
עֹדְךָ מַחֲזִיק בְּתֻמָּתֶךָ בָּרֵךְ[b] אֱלֹהִים וָמֻת׃
10וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ
כְּדַבֵּר אַחַת[a] הַנְּבָלוֹת תְּדַבֵּרִי גַּם[b]
אֶת־הַטּוֹב נְקַבֵּל מֵאֵת הָאֱלֹהִים וְאֶת־הָרָע לֹא נְקַבֵּל
בְּכָל־זֹאת לֹא־חָטָא אִיּוֹב בִּשְׂפָתָיו׃ 11וַיִּשְׁמְעוּ שְׁלֹשֶׁת רֵעֵי
אִיּוֹב אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת[a] הַבָּאָה[b] עָלָיו וַיָּבֹאוּ אִישׁ מִמְּקֹמוֹ אֱלִיפַז
הַתֵּימָנִי וּבִלְדַּד[c] הַשּׁוּחִי[d] וְצוֹפַר הַנַּעֲמָתִי[e] וַיִּוָּעֲדוּ יַחְדָּו לָבוֹא לָנוּד־
לוֹ וּלְנַחֲמוֹ׃ 12וַיִּשְׂאוּ אֶת־עֵינֵיהֶם מֵרָחוֹק וְלֹא הִכִּירֻהוּ וַיִּשְׂאוּ קוֹלָם
וַיִּבְכּוּ וַיִּקְרְעוּ אִישׁ מְעִלוֹ וַיִּזְרְקוּ עָפָר עַל־רָאשֵׁיהֶם הַשָּׁמָיְמָה׃
13וַיֵּשְׁבוּ אִתּוֹ לָאָרֶץ[a] שִׁבְעַת יָמִים [b]וְשִׁבְעַת לֵילוֹת[b] וְאֵין־דֹּבֵר אֵלָיו
דָּבָר כִּי רָאוּ כִּי־גָדַל הַכְּאֵב מְאֹד׃ 3 1אַחֲרֵי־כֵן פָּתַח אִיּוֹב אֶת־פִּיהוּ
וַיְקַלֵּל אֶת־יוֹמוֹ׃ פ 2°וַיַּעַן אִיּוֹב° וַיֹּאמַר׃
3יֹאבַד יוֹם אִוָּלֶד בּוֹ [a]וְהַלַּיְלָה אָמַר[a] הֹרָה[b] גָבֶר[c]׃
4[a]הַיּוֹם הַהוּא[a] [b]יְהִי חֹשֶׁךְ[b] אַל־יִדְרְשֵׁהוּ אֱלוֹהַּ[c] מִמָּעַל וְאַל־תּוֹפַע
[עָלָיו נְהָרָה׃

5 [a] 40MSS[Ken] עַל cf 1,11 ‖ [b] cf 1,5[b] ‖ 7 K𝔊 עַד, Q𝔖𝔗 וְעַ' ‖ 9 [a] 𝔊 + add ‖ [b] cf 1,5[b] ‖ 10 [a] 2MSS 𝔖𝔗𝔙 + מִן ‖ [b] ins אַתְּ m cs (trsp ׃) ‖ 11 [a] >𝔊𝔙 ‖ [b] l c 𝔊 הַבָּאָה ‖ [c] 𝔊 Βαλδαδ ‖ [d] 𝔊 ὁ Σαυχαίων τύραννος ‖ [e] 𝔊 ὁ Μειναίων βασιλεύς = המענתי = המעיני, הַמְּעוּנִי ‖ 12 >𝔊 et dl? ‖ 13 [a] >2MSS[Ken] 𝔊 et dl? ‖ [b-b] >𝔊 et dl? ‖ Cp 3, 2 °-° c 𝔊𝔙 prb dl; 𝔖 hic incip cp 3 ‖ 3 [a-a] prps וְהַלַּיִל הָאֹמֵר; l? אִמִּי pr אמר ‖ [b] 𝔊 (ἰδού) הָרָה (הֲרֵי = הִנֵּה ?) ‖ [c] 𝔊 זָכָר cf Jer 20,15; l? 𝔐 ‖ 4 [a-a] 𝔊 ἡ νὺξ ἐκείνη ‖ [b-b] prb add ‖ [c] 𝔊 ὁ κύριος.

5 [a]יִגְאָלֻהוּ[a] חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת[b] תִּשְׁכָּן־עָלָיו עֲנָנָה [c]יְבַעֲתֻהוּ
[כִּמְרִירֵי[d] יֽוֹם׃[c]
6 [a]הַלַּיְלָה הַהוּא יִקָּחֵהוּ אֹפֶל[a] אַל־יִחַדְּ[b] בִּימֵי שָׁנָה בְּמִסְפַּר יְרָחִים
[אַל־יָבֹֽא׃
7 הִנֵּה הַלַּיְלָה הַהוּא יְהִי גַלְמוּד אַל־תָּבֹא רְנָנָה בֽוֹ׃
8 יִקְּבֻהוּ אֹרְרֵי־יוֹם[a] הָעֲתִידִים עֹרֵר[b] לִוְיָתָֽן׃
9 יֶחְשְׁכוּ כּוֹכְבֵי נִשְׁפּוֹ [a]יְקַו־לְאוֹר וָאַיִן[a] וְאַל־יִרְאֶה[b] בְּעַפְעַפֵּי־
[שָֽׁחַר׃
10 כִּי לֹא סָגַר דַּלְתֵי בִטְנִי וַיַּסְתֵּר עָמָל מֵעֵינָֽי׃
11 לָמָּה לֹּא מֵרֶחֶם אָמוּת מִבֶּטֶן יָצָאתִי וְאֶגְוָֽע׃
12 מַדּוּעַ קִדְּמוּנִי בִרְכָּיִם וּמַה־שָּׁדַיִם כִּי אִינָֽק׃
13 כִּי־עַתָּה שָׁכַבְתִּי וְאֶשְׁקוֹט יָשַׁנְתִּי אָז ׀ יָנוּחַ לִֽי׃
14 עִם־מְלָכִים וְיֹעֲצֵי אָרֶץ הַבֹּנִים חֳרָבוֹת לָֽמוֹ׃
15 [a]אוֹ עִם[a]־שָׂרִים זָהָב לָהֶם הַמְמַלְאִים בָּתֵּיהֶם כָּֽסֶף׃
16 אוֹ כְנֵפֶל טָמוּן[a] [b]לֹא אֶהְיֶה[b] כְּעֹלְלִים לֹא־רָאוּ אֽוֹר׃
17 שָׁם רְשָׁעִים חָדְלוּ רֹגֶז וְשָׁם יָנוּחוּ יְגִיעֵי כֹֽחַ׃
18 יַחַד אֲסִירִים שַׁאֲנָנוּ לֹא שָׁמְעוּ קוֹל נֹגֵֽשׂ׃
19 קָטֹן וְגָדוֹל שָׁם הוּא וְעֶבֶד חָפְשִׁי מֵאֲדֹנָֽיו׃
20 לָמָּה יִתֵּן לְעָמֵל אוֹר וְחַיִּים לְמָרֵי נָֽפֶשׁ׃
21 הַמְחַכִּים לַמָּוֶת וְאֵינֶנּוּ וַיַּחְפְּרֻהוּ מִמַּטְמוֹנִֽים׃
22 הַשְּׂמֵחִים אֱלֵי־גִיל יָשִׂישׂוּ כִּי יִמְצְאוּ־קָֽבֶר׃
23 לְגֶבֶר אֲשֶׁר־דַּרְכּוֹ נִסְתָּרָה וַיָּסֶךְ אֱלוֹהַּ בַּעֲדֽוֹ׃
24 כִּי־לִפְנֵי[a] לַחְמִי אַנְחָתִי תָבֹא וַיִּתְּכוּ כַמַּיִם שַׁאֲגֹתָֽי׃
25 כִּי פַחַד פָּחַדְתִּי וַיֶּאֱתָיֵנִי וַאֲשֶׁר יָגֹרְתִּי יָבֹא לִֽי׃
26 לֹא שָׁלַוְתִּי ׀ וְלֹא שָׁקַטְתִּי וְלֹא־נָחְתִּי וַיָּבֹא רֹֽגֶז׃ ס

5 [a] = 'ינעל cf ÀS𝔗𝔙 ‖ [b] prps מוּת— (vel —מות) ‖ [c] prps 'יְתַעֲבְ ‖ [d] 𝔊 καταραθείη cf v 8 אררי; prps 'כַּמְ cf סַגְרִיר etc ‖ [c-c] prb dl (= 8a) ‖ 6 [a-a] prb dl; al הַיּוֹם pr הלילה ‖ [b] l c Σ𝔗 יֵחַד cf Gn 49,6 ‖ 7 dl c 1MS 𝔊𝔖𝔙 ‖ 8 [a] prps יָם ‖ [b] l frt c 1MS[Ken] 'לְעֹ cf 15,24 ‖ 9 [a-a] prb dl (gloss) ‖ [b] l יֵרָא ‖ 10 𝔊 יָסִיר ‖ 11 𝔊𝔙 'בָּר ‖ 14 crrp; arab *haram* = *pyramida* ‖ 15 [a-a] l ? וְעִם ‖ 16 [a] 𝔊 ἐκπορευόμενον ‖ [b-b] 𝔊 ἐκ μήτρας μητρός; pone v 16 pr v 12 ? vel, si in loco servatur, frt לא ante 'אה c MS[Ken 99] dl, cf 10,19; prps לֹא הָיָה ‖ 17 prps 'רֹעֲשׁ cf Jer 4,24 ‖ 20 l c 𝔊𝔖𝔗𝔙 יֻתַּן ‖ 21 l c 𝔊𝔖𝔙 'כְּמַטְ ‖ 22 l גַּל cf MS[Ken 80] et 𝔖 ‖ v 24 add ? ‖ [a] l ? לְפִי.

4 1 וַ֭יַּעַן אֱלִיפַ֥ז הַֽתֵּימָנִ֗י וַיֹּאמַֽר׃
2 הֲנִסָּ֣ה[a] דָבָ֣ר אֵלֶ֣יךָ תִּלְאֶ֑ה[b] וַעְצֹ֥ר בְּ֝מִלִּ֗ין מִ֣י יוּכָֽל׃
3 הִנֵּ֣ה יִסַּ֣רְתָּ רַבִּ֑ים וְיָדַ֖יִם רָפ֣וֹת תְּחַזֵּֽק׃
4 כּ֭וֹשֵׁל יְקִימ֣וּן מִלֶּ֑יךָ וּבִרְכַּ֖יִם כֹּרְע֣וֹת תְּאַמֵּֽץ׃
5 כִּ֤י עַתָּ֨ה ׀ תָּב֣וֹא אֵלֶ֣יךָ וַתֵּ֑לֶא תִּגַּ֥ע עָ֝דֶ֗יךָ וַתִּבָּהֵֽל׃
6 הֲלֹ֣א יִ֭רְאָתְךָ כִּסְלָתֶ֑ךָ תִּ֝קְוָתְךָ֗ וְתֹ֣ם דְּרָכֶֽיךָ׃
7 זְכָר־נָ֗א מִ֣י ה֣וּא נָקִ֣י אָבָ֑ד וְ֝אֵיפֹ֗ה יְשָׁרִ֥ים נִכְחָֽדוּ׃
8 כַּאֲשֶׁ֣ר רָ֭אִיתִי חֹ֣רְשֵׁי אָ֑וֶן וְזֹרְעֵ֖י עָמָ֣ל יִקְצְרֻֽהוּ׃
9 מִנִּשְׁמַ֣ת אֱל֣וֹהַּ יֹאבֵ֑דוּ וּמֵר֖וּחַ אַפּ֣וֹ יִכְלֽוּ׃
10 שַׁאֲגַ֣ת אַ֭רְיֵה וְק֣וֹל שָׁ֑חַל וְשִׁנֵּ֖י כְפִירִ֣ים נִתָּֽעוּ׃
11 לַ֗יִשׁ אֹבֵ֥ד מִבְּלִי־טָ֑רֶף וּבְנֵ֥י לָ֝בִ֗יא יִתְפָּרָֽדוּ׃
12 וְ֭אֵלַי דָּבָ֣ר יְגֻנָּ֑ב וַתִּקַּ֥ח אָ֝זְנִ֗י שֵׁ֣מֶץ מֶֽנְהֽוּ׃
13 בִּ֭שְׂעִפִּים מֵחֶזְיֹנ֣וֹת לָ֑יְלָה בִּנְפֹ֥ל תַּ֝רְדֵּמָ֗ה עַל־אֲנָשִֽׁים׃
14 פַּ֣חַד קְ֭רָאַנִי[a] וּרְעָדָ֑ה וְרֹ֖ב עַצְמוֹתַ֣י הִפְחִֽיד[b]׃
15 וְ֭רוּחַ עַל־פָּנַ֣י יַחֲלֹ֑ף תְּ֝סַמֵּ֗ר[a] שַֽׂעֲרַ֥ת[b] בְּשָׂרִֽי׃
16 יַעֲמֹ֤ד[a] ׀ וְֽלֹא־אַכִּ֬יר מַרְאֵ֗הוּ
תְּ֭מוּנָה לְנֶ֣גֶד עֵינָ֑י [b]דְּמָמָ֖ה וָק֣וֹל[b] אֶשְׁמָֽע׃
17 הַ֭אֱנוֹשׁ מֵאֱל֣וֹהַּ יִצְדָּ֑ק אִ֥ם מֵ֝עֹשֵׂ֗הוּ יִטְהַר־גָּֽבֶר׃
18 הֵ֣ן בַּ֭עֲבָדָיו לֹ֣א יַאֲמִ֑ין וּ֝בְמַלְאָכָ֗יו יָשִׂ֥ים תָּהֳלָֽה׃
19 אַ֤ף ׀ שֹׁכְנֵ֬י בָֽתֵּי־חֹ֗מֶר אֲשֶׁר־בֶּעָפָ֥ר יְסוֹדָ֑ם
יְ֝דַכְּא֗וּם לִפְנֵי־עָֽשׁ׃ 20 מִבֹּ֣קֶר לָעֶ֣רֶב
יֻכַּ֑תּוּ מִבְּלִ֥י מֵ֝שִׂ֗ים לָנֶ֥צַח יֹאבֵֽדוּ׃
21 הֲלֹא־נִסַּ֣ע יִתְרָ֣ם[a] בָּ֑ם[b] יָ֝מ֗וּתוּ וְלֹ֣א בְחָכְמָֽה׃
5 °1 קְרָא־נָ֭א הֲיֵ֣שׁ עוֹנֶ֑ךָּ וְאֶל־מִ֖י מִקְּדֹשִׁ֣ים תִּפְנֶֽה׃
2 כִּֽי־לֶ֭אֱוִיל יַהֲרָג־כָּ֑עַשׂ וּ֝פֹתֶ֗ה תָּמִ֥ית קִנְאָֽה׃

Cp 4, 2 [a] l frt c 𝔊 (πολλάκις) הַרְבֵּה cf Qoh 1,16; al minus bene נסה = נִשָּׂא cf ἈΘΣ ‖ [b] l frt c 𝔊 (ἐν κόπῳ) תְּלָאָה cf [a] ‖ 6 trsp ו ante תק' (ותק' 5MSS 𝔊𝔖) vel תק' post דר' ‖ 14 [a] = קָרָנִי ‖ [b] l c 𝔊 (διέσεισεν) הַחִיל cf ψ 29,8[𝔊] ‖ 15 [a] l ? תְּסַמֵּר cf ψ 119,120 ‖ [b] = 𝔊 τρίχες; al רה— *horror* cf 𝔗 ‖ 16 [a] hic nonn vb exc ? ‖ [b-b] l invers ? cf 1R 19,12 ‖ 18 ἅπ. γραφόμ. l ? *הַתָּלָה (a תלל) = *error* ‖ 19 𝔊𝔗 אַם— (cf MS[Ken 117]); l frt c 𝔖𝔙 יְדַכְּאוּ (cf MS[Ken 111] ידכאון). In v 19 vel 20 prb nonn vb exc ‖ 21 [a] prps יְתֵדָם ‖ [b] 𝔖𝔙 מֵהֶם ‖ Cp 5, v 1 add ‖ 2 22MSS[Ken] כעם.

3 אֲנִי רָאִיתִי אֱוִיל מַשְׁרִישׁ[a] וָאֶקּוֹב[b] נָוֵהוּ פִתְאֹם׃
4 יִרְחֲקוּ בָנָיו מִיֶּשַׁע וְיִדַּכְּאוּ בַשַּׁעַר וְאֵין מַצִּיל׃
5 אֲשֶׁר קְצִירוֹ[a] רָעֵב יֹאכֵל [b]וְאֶל־מִצִּנִּים יִקָּחֵהוּ[b] וְשָׁאַף צַמִּים[c] חֵילָם[d]׃
6 כִּי לֹא־יֵצֵא מֵעָפָר אָוֶן וּמֵאֲדָמָה לֹא־יִצְמַח עָמָל׃
7 כִּי־אָדָם לְעָמָל יוּלָּד[a] וּבְנֵי־רֶשֶׁף[b] יַגְבִּיהוּ עוּף׃
8 אוּלָם אֲנִי אֶדְרֹשׁ אֶל־אֵל וְאֶל־אֱלֹהִים אָשִׂים דִּבְרָתִי׃
9 עֹשֶׂה גְדֹלוֹת וְאֵין חֵקֶר נִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר׃
10 הַנֹּתֵן מָטָר עַל־פְּנֵי אָרֶץ וְשֹׁלֵחַ מַיִם עַל־פְּנֵי חוּצוֹת׃
11 לָשׂוּם שְׁפָלִים לְמָרוֹם וְקֹדְרִים שָׂגְבוּ יֶשַׁע׃
12 מֵפֵר מַחְשְׁבוֹת עֲרוּמִים וְלֹא־תַעֲשֶׂינָה יְדֵיהֶם תּוּשִׁיָּה׃
13 לֹכֵד חֲכָמִים בְּעָרְמָם וַעֲצַת נִפְתָּלִים נִמְהָרָה׃
14 יוֹמָם יְפַגְּשׁוּ־חֹשֶׁךְ וְכַלַּיְלָה יְמַשְׁשׁוּ בַצָּהֳרָיִם׃
15 וַיֹּשַׁע[a] מֵחֶרֶב מִפִּיהֶם[b] וּמִיַּד חָזָק אֶבְיוֹן׃
16 וַתְּהִי לַדַּל תִּקְוָה וְעֹלָתָה קָפְצָה פִּיהָ׃
17 הִנֵּה אַשְׁרֵי אֱנוֹשׁ יוֹכִחֶנּוּ אֱלוֹהַּ וּמוּסַר שַׁדַּי אַל־תִּמְאָס׃
18 כִּי הוּא יַכְאִיב וְיֶחְבָּשׁ יִמְחַץ וְיָדָו תִּרְפֶּינָה׃
19 בְּשֵׁשׁ צָרוֹת יַצִּילֶךָּ וּבְשֶׁבַע לֹא־יִגַּע בְּךָ רָע׃
20 בְּרָעָב פָּדְךָ מִמָּוֶת וּבְמִלְחָמָה מִידֵי חָרֶב׃
21 בְּשׁוֹט לָשׁוֹן תֵּחָבֵא וְלֹא־תִירָא מִשֹּׁד כִּי יָבוֹא׃
22 לְשֹׁד וּלְכָפָן תִּשְׂחָק וּמֵחַיַּת הָאָרֶץ אַל־תִּירָא׃
23 כִּי[a] עִם־אַבְנֵי הַשָּׂדֶה[b] בְרִיתֶךָ וְחַיַּת הַשָּׂדֶה הָשְׁלְמָה־לָךְ׃
24 וְיָדַעְתָּ כִּי־שָׁלוֹם אָהֳלֶךָ וּפָקַדְתָּ נָוְךָ וְלֹא תֶחֱטָא׃
25 וְיָדַעְתָּ כִּי־רַב זַרְעֶךָ וְצֶאֱצָאֶיךָ כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ׃
26 תָּבוֹא בְכֶלַח אֱלֵי־קָבֶר כַּעֲלוֹת גָּדִישׁ בְּעִתּוֹ׃

3 [a] l frt מְשֹׁרָשׁ ‖ [b] l c 𝔊𝔖 וְרָקַב vel וַיִּר׳ ‖ 4 dl ? ‖ 5 [a] l c 𝔊𝔖 קָצְרוּ ‖ [b-b] dl (dupl) ‖ [c] l c Α Σ 𝔖𝔙 צְמֵאִים (= צַמִּים) ‖ [d] MS[Ken 95] חלקם; l frt חֲלָבָם cf Ez 25,4 et antea ושאפו vel frt melius וְשָׁתוּ ‖ 7 [a] 𝔊 יִוָּלֵד; l יוֹלִד ‖ [b] 𝔊 γυπός = נֶשֶׁר ? ‖ 9 16MSS[Ken] 𝔊𝔖𝔙 וְנ׳ ‖ v 10 add ‖ 11 l frt c 𝔖 בְּי׳ ‖ 13 MS[Ken 89] 𝔊[Bא] —מָה ‖ 14 𝔊 —שֵׁם; l יְגַשְׁשׁוּ ‖ 15 [a] l וְיֹשׁ׳ ‖ [b] dl (>𝔊; ca 20MSS 𝔖𝔗𝔙 פיהם), vel l מִפִּי חָרֶב; ins עָנִי vel יָתוֹם; al מָחֳרָב (?) ‖ 17 dl c 5MSS 𝔊𝔖𝔙 ‖ 18 l c Q Vrs וְיָדָיו (K וְיָדוֹ) ‖ 19 l c 𝔊 מִשׁ׳ ‖ 21 l c MS[Ken 196] 𝔊𝔖𝔙 מִשׁ׳ ‖ v 22 dl (dupl) ‖ 23 [a] dl ‖ [b] 2MSS[Ken] הארץ; prps הָאֲדָמָה ‖ 24 𝔊 (ἡ δὲ δίαιτα) וּפְקֻדַּת ‖ 25 8MSS 𝔊𝔗 הַשָּׂדֶה ‖ 26 prps בְּחֵלְךָ.

27 הִנֵּה־זֹאת חֲקַרְנוּהָ כֶּן־הִיא שְׁמָעֶנָּה וְאַתָּה דַע־לָךְ׃ ס

6 1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃

2 לוּ שָׁקוֹל יִשָּׁקֵל כַּעְשִׂי וְהַיָּתִי בְּמֹאזְנַיִם יִשְׂאוּ־יָחַד׃

3 כִּי־עַתָּה מֵחוֹל יַמִּים יִכְבָּד עַל־כֵּן דְּבָרַי לָעוּ׃ [יַעַרְכוּנִי׃

4 כִּי חִצֵּי שַׁדַּי עִמָּדִי אֲשֶׁר חֲמָתָם שֹׁתָה רוּחִי בִּעוּתֵי אֱלוֹהַּ

5 הֲיִנְהַק־פֶּרֶא עֲלֵי־דֶשֶׁא אִם יִגְעֶה־שּׁוֹר עַל־בְּלִילוֹ׃

6 הֲיֵאָכֵל תָּפֵל מִבְּלִי־מֶלַח אִם־יֶשׁ־טַעַם בְּרִיר חַלָּמוּת׃

7 [b]מֵאֲנָה לִנְגּוֹעַ[a] נַפְשִׁי[b] [c]הֵמָּה כִּדְוֵי לַחְמִי[c]׃

8 מִי־יִתֵּן תָּבוֹא[a] שֶׁאֱלָתִי וְתִקְוָתִי[b] יִתֵּן אֱלוֹהַּ׃

9 וְיֹאֵל אֱלוֹהַּ וִידַכְּאֵנִי יַתֵּר יָדוֹ וִיבַצְּעֵנִי׃

10 וּתְהִי־עוֹד[a] נֶחָמָתִי וַאֲסַלְּדָה [b]בְחִילָה לֹא[b] יַחְמוֹל [c]כִּי־לֹא
[כִחַדְתִּי אִמְרֵי קָדוֹשׁ[c]׃

11 מַה־כֹּחִי כִי־אֲיַחֵל וּמַה־קִּצִּי כִּי־אַאֲרִיךְ נַפְשִׁי׃

12 אִם־כֹּחַ אֲבָנִים כֹּחִי אִם־בְּשָׂרִי נָחוּשׁ׃

13 [a]הַאִם אֵין[a] עֶזְרָתִי[b] בִי וְתֻשִׁיָּה[c] נִדְּחָה מִמֶּנִּי׃

14 לַמָּס מֵרֵעֵהוּ חָסֶד וְיִרְאַת שַׁדַּי יַעֲזוֹב׃

15 אַחַי בָּגְדוּ כְמוֹ־נָחַל כַּאֲפִיק נְחָלִים יַעֲבֹרוּ׃

16 הַקֹּדְרִים מִנִּי־קָרַח עָלֵימוֹ יִתְעַלֶּם־שָׁלֶג׃

17 בְּעֵת יְזֹרְבוּ נִצְמָתוּ בְּחֻמּוֹ נִדְעֲכוּ מִמְּקוֹמָם׃

18 יִלָּפְתוּ[a] אָרְחוֹת[b] דַּרְכָּם יַעֲלוּ בַתֹּהוּ וְיֹאבֵדוּ׃

19 הִבִּיטוּ אָרְחוֹת תֵּמָא הֲלִיכֹת שְׁבָא קִוּוּ־לָמוֹ׃

20 בֹּשׁוּ[a] כִּי־בָטָח[b] בָּאוּ עָדֶיהָ וַיֶּחְפָּרוּ׃

21 כִּי־[a]עַתָּה הֱיִיתֶם לֹא[b] תִּרְאוּ חֲתַת וַתִּירָאוּ׃

27 l c 𝔊𝔖 שְׁמַעֲנָהּ ‖ Cp 6, 2 l c Q𝔊𝔖𝔗𝔙 וְהַוָּתִי; K והיתי ‖ 4 l c 𝔊 יַעַרְכוּנִי cf 1R 18,18 ‖ 5 dl c 𝔖𝔙? ו ‖ 6 dl frt c 𝔖 מ ‖ 7 [a] 𝔊 (παύσασθαι) לרגוע; l ? 𝔊 et trsp [b-b] post יערכוני v 4 ? ‖ [c-c] crrp ?; 𝔊 (א)ה׳ כְּרֵיחַ לָבִי; prps הֵמּוֹ כַּדְוֵי חֲלָמוֹן gloss aram (ad חלמות cf v 6) (??) ‖ 8 [a] l frt c 𝔊𝔖𝔗𝔙 ות׳ ‖ [b] prps וְתַאֲוָתִי ‖ 9 dl frt ו c 𝔊 ‖ 10 [a] l c 3MSS 𝔗𝔙 זאת (MS$^{\text{Ken 191}}$ עוד זאת) ‖ [b-b] l בְחִיל וְלֹא (ולא 26MSS$^{\text{Ken}}$) ‖ [c-c] dl (add) ‖ 12 ins frt הוּא cf ה(אם) v 13 ‖ 13 [a-a] l c 𝔖𝔙 הִנֵּה אֵין (al הֲא מֵאַיִן) ‖ [b] l frt עֶזְרָתָה ‖ [c] l ? c 𝔊𝔖 וּתְשׁוּעָה ‖ 14 l frt c 𝔊𝔖𝔗𝔙 לַמָּשׁ; prps ? לַנָּמֵס vel לַמֹּאֵס ‖ 15 dl c 𝔊𝔖 et l antea כַּאֲפִקִים ‖ 17 l frt שָׁרָב ו et postea בְּחֹם ו ‖ 18 [a] l c 1MS יְלַפְּתוּ ‖ [b] l c MS$^{\text{Ken 32}}$ אוֹרְחוֹת ‖ 19 l אֹר׳ ‖ 20 [a] l ? לָבְשׁוּ בשֶׁת ‖ [b] l c 𝔖𝔗 בָּטְחוּ ‖ 21 [a] l כֵּן ‖ [b] Q לוֹ; K לֹא; l c 1MS 𝔊𝔖 לִי.

22 הֲכִי־אָמַרְתִּי הָבוּ לִי וּמִכֹּחֲכֶם שִׁחֲדוּ בַעֲדִי׃
23 וּמַלְּטוּנִי מִיַּד־צָר וּמִיַּד עָרִיצִים תִּפְדּוּנִי׃
24 הוֹרוּנִי וַאֲנִי אַחֲרִישׁ וּמַה־שָּׁגִיתִי הָבִינוּ לִי׃
25 מַה־נִּמְרְצוּ[a] אִמְרֵי־יֹשֶׁר וּמַה־יּוֹכִיחַ הוֹכֵחַ מִכֶּם[b]׃
26 הַלְהוֹכַח מִלִּים תַּחְשֹׁבוּ וּלְרוּחַ אִמְרֵי נֹאָשׁ׃
27 אַף [a]עַל־יָתוֹם[a] תַּפִּילוּ[b] וְתִכְרוּ[c] עַל־רֵיעֲכֶם׃
28 וְעַתָּה הוֹאִילוּ פְנוּ־בִי וְעַל־פְּנֵיכֶם אִם־אֲכַזֵּב׃
29 שֻׁבוּ נָא אַל־תְּהִי עַוְלָה [a]וְשָׁבִי עוֹד צִדְקִי־בָהּ[b]׃
30 הֲיֵשׁ־בִּלְשׁוֹנִי עַוְלָה אִם־חִכִּי לֹא־יָבִין הַוּוֹת׃
7 1 הֲלֹא־צָבָא לֶאֱנוֹשׁ עֲלֵ־אָרֶץ וְכִימֵי שָׂכִיר יָמָיו׃
2 כְּעֶבֶד יִשְׁאַף־צֵל וּכְשָׂכִיר יְקַוֶּה פָעֳלוֹ׃
3 כֵּן הָנְחַלְתִּי לִי[a] יַרְחֵי־שָׁוְא וְלֵילוֹת עָמָל מִנּוּ[b]־לִי׃
4 אִם־שָׁכַבְתִּי וְאָמַרְתִּי מָתַי[a] אָקוּם[b] וּמִדַּד[c]־עָרֶב וְשָׂבַעְתִּי נְדֻדִים
5 לָבַשׁ בְּשָׂרִי רִמָּה וְגִישׁ[a] עָפָר[b] עוֹרִי רָגַע וַיִּמָּאֵס[c]׃ [עֲדֵי־נָשֶׁף׃
6 יָמַי קַלּוּ מִנִּי־אָרֶג וַיִּכְלוּ בְּאֶפֶס תִּקְוָה׃
7 זְכֹר[a] כִּי־רוּחַ חַיָּי לֹא־תָשׁוּב עֵינִי לִרְאוֹת טוֹב׃
8 לֹא־תְשׁוּרֵנִי עֵין רֹאִי עֵינֶיךָ בִּי וְאֵינֶנִּי׃
9 כָּלָה[a] עָנָן[b] וַיֵּלַךְ כֵּן יוֹרֵד שְׁאוֹל לֹא יַעֲלֶה׃
10 לֹא־יָשׁוּב עוֹד לְבֵיתוֹ וְלֹא־יַכִּירֶנּוּ עוֹד מְקֹמוֹ׃
11 גַּם־אֲנִי לֹא אֶחֱשָׂךְ פִּי אֲדַבְּרָה °בְּצַר רוּחִי אָשִׂיחָה° בְּמַר נַפְשִׁי׃
12 הֲיָם־אָנִי אִם־תַּנִּין כִּי־תָשִׂים עָלַי מִשְׁמָר׃
13 כִּי־אָמַרְתִּי תְּנַחֲמֵנִי עַרְשִׂי יִשָּׂא בְשִׂיחִי מִשְׁכָּבִי׃
14 וְחִתַּתַּנִי בַחֲלֹמוֹת וּמֵחֶזְיֹנוֹת תְּבַעֲתַנִּי׃
15 וַתִּבְחַר מַחֲנָק נַפְשִׁי מָוֶת מֵעַצְמוֹתָי׃
16 מָאַסְתִּי לֹא־לְעֹלָם אֶחְיֶה חֲדַל מִמֶּנִּי כִּי־הֶבֶל יָמָי׃
17 מָה־אֱנוֹשׁ כִּי תְגַדְּלֶנּוּ וְכִי־תָשִׁית אֵלָיו לִבֶּךָ׃

25 [a] l c MS[Ken 150] 𝔗 נִמְלְצוּ cf ψ 119,103 vel נִרְצוּ ‖ [b] l frt חָכָם ‖ 26 prps (?) וְלָדִיתַ ‖ 27 [a-a] l frt עֲלֵי תָם ‖ [b] l c 𝔊𝔙 תִּפּוֹלוּ ‖ [c] l frt c 𝔊 (ἐνάλλεσθε) וְתִכְרוּ ‖ 29 [a] Q𝔖𝔗 וְשׁוּבוּ; K וְשׁבִי; dl (dupl) ‖ [b] >MS[Ken 259] 𝔖𝔙; l frt צֶדֶק יָבֹא cf 𝔊 συνέρχεσθε; al בִּי ‖ Cp 7, 1 l c Q עֲלֵי; K עַל ‖ 3 [a] >MS[Ken 30] et dl (m cs) ‖ [b] l frt c 𝔊𝔖𝔙 מְנוּ ‖ 4 [a] ins c 𝔊 יוֹם ‖ [b] l frt וְאָקוּם et ins c 𝔊 וְאִם קַמְתִּי ‖ [c] l c 𝔊 מָתַי ‖ 5 [a] mlt MSS ג min; K וְגִישׁ, Q וְגוּשׁ ‖ [b] dl (gloss) ‖ [c] l c 1MS 𝔖𝔗 וַיִּמַּס ‖ 7 ins frt c 𝔊 נָא ‖ 9 [a] l frt עָלָה ‖ [b] MS[1012] 𝔗 עָשָׁן ‖ 11 °-° dl (m cs) cf 𝔊 ‖ 15 l מֵעַצְּבוֹתָי.

18 וַתִּפְקְדֶנּוּ לִבְקָרִים לִרְגָעִים תִּבְחָנֶנּוּ׃
19 כַּמָּה לֹא־תִשְׁעֶה מִמֶּנִּי לֹא־תַרְפֵּנִי עַד־בִּלְעִי רֻקִּי׃
20 [a]חָטָאתִי מָה אֶפְעַל׀ לָךְ נֹצֵר הָאָדָם[a] לָמָה שַׂמְתַּנִי לְמִפְגָּע לָךְ [וָאֶהְיֶה עָלַי[b] לְמַשָּׂא[c]׃
21 וּמֶה׀ לֹא־תִשָּׂא פִשְׁעִי וְתַעֲבִיר אֶת־עֲוֺנִי
כִּי־עַתָּה לֶעָפָר אֶשְׁכָּב וְשִׁחֲרְתַּנִי וְאֵינֶנִּי׃ ס
8 1 וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשּׁוּחִי וַיֹּאמַר׃
2 עַד־אָן תְּמַלֶּל־אֵלֶּה וְרוּחַ כַּבִּיר אִמְרֵי־פִיךָ׃
3 הַאֵל יְעַוֵּת מִשְׁפָּט וְאִם־שַׁדַּי יְעַוֵּת־צֶדֶק׃
4 אִם־בָּנֶיךָ חָטְאוּ־לוֹ וַיְשַׁלְּחֵם בְּיַד־פִּשְׁעָם׃
5 [a]אִם־אַתָּה[a] תְּשַׁחֵר אֶל־[b]אֵל וְאֶל־שַׁדַּי תִּתְחַנָּן׃
6 אִם־זַךְ וְיָשָׁר אָתָּה °כִּי־עַתָּה יָעִיר עָלֶיךָ° וְשִׁלַּם נְוַת צִדְקֶךָ׃
7 וְהָיָה רֵאשִׁיתְךָ מִצְעָר וְאַחֲרִיתְךָ יִשְׂגֶּה מְאֹד׃
8 כִּי־שְׁאַל־נָא לְדֹר רִישׁוֹן[a] וְכוֹנֵן[b] לְחֵקֶר אֲבוֹתָם[c]׃
9 [a]כִּי־תְמוֹל[a] אֲנַחְנוּ וְלֹא נֵדָע [b]כִּי צֵל[b] יָמֵינוּ עֲלֵי־אָרֶץ׃
10 הֲלֹא־הֵם יוֹרוּךָ יֹאמְרוּ לָךְ וּמִלִּבָּם יוֹצִאוּ מִלִּים׃
11 הֲיִגְאֶה־גֹּמֶא בְּלֹא בִצָּה °יִשְׂגֶּה־אָחוּ בְלִי־מָיִם׃
12 עֹדֶנּוּ בְאִבּוֹ לֹא יִקָּטֵף וְלִפְנֵי כָל־חָצִיר יִיבָשׁ׃
13 כֵּן אָרְחוֹת כָּל־שֹׁכְחֵי אֵל וְתִקְוַת חָנֵף תֹּאבֵד׃
14 אֲשֶׁר־יָקוֹט כִּסְלוֹ וּבֵית עַכָּבִישׁ מִבְטַחוֹ׃
15 יִשָּׁעֵן עַל־בֵּיתוֹ וְלֹא יַעֲמֹד יַחֲזִיק בּוֹ וְלֹא יָקוּם׃
16 רָטֹב הוּא לִפְנֵי־שָׁמֶשׁ וְעַל־גַּנָּתוֹ יֹנַקְתּוֹ תֵצֵא׃
17 עַל־גַּל שָׁרָשָׁיו יְסֻבָּכוּ בֵּית[a] אֲבָנִים יֶחֱזֶה[b]׃
18 אִם־יְבַלְּעֶנּוּ מִמְּקֹמוֹ וְכִחֶשׁ בּוֹ לֹא רְאִיתִיךָ׃
19 הֶן־[a]הוּא מְשׂוֹשׂ[b] דַּרְכּוֹ וּמֵעָפָר אַחֵר יִצְמָחוּ[c]׃

19 l c 𝔊𝔖𝔙 עד־מה; al כִּי מָה ‖ 20 [a-a] dl (add); למה שמתני sequitur v 19 ‖ [b] Tiq soph; l c 2MSS[Ken] 𝔊 עָלֶיךָ ‖ [c] prps (לְךָ) לְמַטָּרָה ‖ Cp 8, 3 prps יְעַוֵּה 33,27 vel יְעַקֵּשׁ (cf 𝔊) ‖ 5 [a-a] l c 𝔊 וְאַתָּה ‖ [b] dl, vel l אֶת־ ‖ 6 °-° 𝔊 δεήσεως ἐπακούσεταί σου (? יֵעָתֵר לָךְ cf Gn 25,21); >MS[Ken 18] et prb dl (m cs) ‖ 7 l c 𝔖 יַשְׁ' vel c 𝔊 שַׂגִּיאָה ‖ 8 [a] Q רִאשׁוֹן ‖ [b] prps (cf 𝔖) ? וּבוֹנֵן ‖ [c] l c 𝔊𝔙 אָבוֹת ‖ 9 [a-a] l frt c 𝔗 —מְתְּ ‖ [b-b] l ? c 𝔖 וּכְצֵל ‖ 10 l c 14MSS 𝔊𝔖𝔗 'ויא; v 10 vel v 9 prb dl (m cs) ‖ 11 ins frt c Vrs אִם־ ‖ 13 l c 𝔊 אַחֲרִית cf 8,7 ‖ 14 l frt קִוִּים (קוֹ' ?, קוּרִים Jes 59,5) vel (קורי) קוי קַיִט(ץ) ‖ 16 prps גַּנּוֹת ‖ 17 [a] MS[Ken 259] בֵּין ‖ [b] 𝔊 יִחְיֶה; prps יֹאחֵז = יֹחֵז ‖ 19 [a] l ? כֵּן (= 𝔊 τοιαύτη ?) ‖ [b] l frt c 𝔊 (καταστροφή) מְשֹׁאַת vel מְסוֹס ‖ [c] dl c MS[Ken 92] 𝔊𝔖 ו.

20 הֶן־אֵל לֹא יִמְאַס־תָּם וְלֹא יַחֲזִיק בְּיַד־מְרֵעִים׃
21 עַד[a]־יְמַלֵּה[b] שְׂחוֹק פִּיךָ וּשְׂפָתֶיךָ תְרוּעָה׃
22 שֹׂנְאֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־בֹשֶׁת וְאֹהֶל רְשָׁעִים אֵינֶנּוּ׃ ס

9 1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃
2 אָמְנָם יָדַעְתִּי כִי־כֵן וּמַה־יִּצְדַּק אֱנוֹשׁ עִם־אֵל׃
3 אִם־יַחְפֹּץ לָרִיב עִמּוֹ לֹא יַעֲנֶנּוּ אַחַת מִנִּי־אָלֶף׃
4 חֲכַם לֵבָב וְאַמִּיץ כֹּחַ מִי־הִקְשָׁה אֵלָיו וַיִּשְׁלָם׃
5 הַמַּעְתִּיק הָרִים וְלֹא יָדָעוּ[a] אֲשֶׁר[b] הֲפָכָם[c] בְּאַפּוֹ׃
6 הַמַּרְגִּיז אֶרֶץ מִמְּקוֹמָהּ וְעַמּוּדֶיהָ יִתְפַּלָּצוּן׃
7 הָאֹמֵר לַחֶרֶס וְלֹא יִזְרָח וּבְעַד כּוֹכָבִים יַחְתֹּם׃
8 נֹטֶה שָׁמַיִם לְבַדּוֹ וְדוֹרֵךְ עַל־בָּמֳתֵי יָם׃
9 עֹשֶׂה עָשׁ[a] כְּסִיל[b] וְכִימָה[c] וְחַדְרֵי תֵמָן׃
10 עֹשֶׂה גְדֹלוֹת עַד־אֵין חֵקֶר וְנִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר׃
11 הֵן יַעֲבֹר עָלַי וְלֹא אֶרְאֶה[a] וְיַחֲלֹף[b] וְלֹא־אָבִין לוֹ׃
12 הֵן יַחְתֹּף מִי יְשִׁיבֶנּוּ מִי־יֹאמַר אֵלָיו מַה־תַּעֲשֶׂה׃
13 אֱלוֹהַּ לֹא־יָשִׁיב אַפּוֹ תַּחְתָּו שָׁחֲחוּ עֹזְרֵי רָהַב׃
14 אַף כִּי־אָנֹכִי אֶעֱנֶנּוּ אֶבְחֲרָה דְבָרַי עִמּוֹ׃
15 אֲשֶׁר[a] אִם־צָדַקְתִּי לֹא אֶעֱנֶה[b] לִמְשֹׁפְטִי[c] אֶתְחַנָּן׃
16 אִם־קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי לֹא־אַאֲמִין כִּי־יַאֲזִין קוֹלִי׃
17 אֲשֶׁר־בִּשְׂעָרָה[a] יְשׁוּפֵנִי[b] וְהִרְבָּה פְצָעַי חִנָּם׃
18 לֹא־יִתְּנֵנִי הָשֵׁב רוּחִי כִּי יַשְׂבִּעַנִי מַמְּרֹרִים׃
19 אִם־לְכֹחַ אַמִּיץ הִנֵּה[a] וְאִם[b]־לְמִשְׁפָּט מִי יוֹעִידֵנִי[c]׃
20 אִם־אֶצְדָּק פִּי[a] יַרְשִׁיעֵנִי תָּם־אָנִי וַיַּעְקְשֵׁנִי[b]׃
21 °תָּם־אָנִי° לֹא־אֵדַע נַפְשִׁי אֶמְאַס חַיָּי׃ 22 [a]אַחַת הִיא[a]
[b]עַל־כֵּן אָמַרְתִּי[b] תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכַלֶּה[c]׃
23 אִם־שׁוֹט[a] יָמִית פִּתְאֹם לְמַסַּת[b] נְקִיִּם יִלְעָג׃

21 [a] l עֹד ‖ [b] = יְמַלֵּא; 𝔖𝔙 יְמַ׳ ‖ Cp 9, 5 [a] l ? c 𝔖 יֵדַע ‖ [b] dl c 𝔖 ‖ [c] l ? c 𝔖 וְהֹפְכָם cf [a] ‖ 8 3MSS עָב; v 8—10 add ‖ 9 [a] l ? עַיִשׁ vel עַיִ׳ ‖ [b] l c 𝔊𝔖𝔙 וּכ׳ ‖ [c] dl וּ ‖ 11 [a] l c 𝔎𝔖𝔄𝔙 אֶרְאֵהוּ ‖ [b] dl c 2MSS[Ken] (𝔙 ?) וּ cf [a] ‖ 15 [a] dl c 𝔊𝔖 ‖ [b] 𝔊Θ𝔖 אֵעָנֶה ‖ [c] 𝔊 לְמִשְׁפָּטוֹ ‖ 16 l c 𝔊[B] וְלֹא יַעֲנֵנִי ‖ 17 [a] 𝔖𝔗 בְּשַׂעֲרָה ‖ [b] prps יְסוּ— (יְסִי—) (?) ‖ 18 3MSS במר׳ cf Thr 3,15 ‖ 19 [a] l c 𝔗 הִנֵּהוּ cf Jer 18,3[K], vel הִנּוֹ = הִנֵּה, 𝔖 הוּא ‖ [b] dl וּ cf [a] ‖ [c] l יוֹעִידֶנּוּ cf 𝔊𝔖 ‖ 20 [a] prps פִּיו (?) ‖ [b] l וַיַּעְקְ׳ (וַיַּעְקְ׳) ‖ 21 °-° dl ? (dupl) ‖ 22 [a-a] >𝔊 ‖ [b-b] frt dl (add) ‖ [c] 24c huc trsp ? ‖ 23 [a] l frt שׁוֹטוֹ cf 𝔖 ‖ [b] l לְמַסַּת.

24 אֶרֶץ ׀ נִתְּנָה[a] בְיַד־רָשָׁע [b]פְּנֵי־שֹׁפְטֶיהָ יְכַסֶּה [c]אִם־לֹא אֵפוֹא[d] מִי־
25 וְיָמַי קַלּוּ מִנִּי־רָץ בָּרְחוּ לֹא־רָאוּ טוֹבָה׃ [הוּא[c][b]׃
26 חָלְפוּ עִם־אֳנִיּוֹת אֵבֶה כְּנֶשֶׁר יָטוּשׂ עֲלֵי־אֹכֶל׃
27 אִם־אָמְרִי אֶשְׁכְּחָה שִׂיחִי אֶעֶזְבָה פָנַי וְאַבְלִיגָה׃
28 יָגֹרְתִּי כָל־עַצְּבֹתָי יָדַעְתִּי כִּי־לֹא תְנַקֵּנִי׃
29 אָנֹכִי אֶרְשָׁע לָמָּה־זֶּה הֶבֶל אִיגָע׃
30 אִם־הִתְרָחַצְתִּי בְמֵו־שָׁלֶג וַהֲזִכּוֹתִי בְּבֹר כַּפָּי׃
31 אָז בַּשַּׁחַת[a] תִּטְבְּלֵנִי וְתִעֲבוּנִי שַׂלְמוֹתָי[b]׃
32 כִּי־לֹא־אִישׁ[a] כָּמֹנִי אֶעֱנֶנּוּ[b] נָבוֹא[c] יַחְדָּו בַּמִּשְׁפָּט׃
33 לֹא יֵשׁ־בֵּינֵינוּ מוֹכִיחַ יָשֵׁת יָדוֹ עַל־שְׁנֵינוּ׃
34 יָסֵר מֵעָלַי שִׁבְטוֹ וְאֵמָתוֹ אַל־תְּבַעֲתַנִּי׃
35 אֲדַבְּרָה וְלֹא אִירָאֶנּוּ כִּי לֹא־כֵן אָנֹכִי עִמָּדִי׃

10 1 נָקְטָה נַפְשִׁי בְּחַיָּי אֶעֶזְבָה עָלַי[a] שִׂיחִי [b]אֲדַבְּרָה בְּמַר נַפְשִׁי[b]׃
2 אֹמַר אֶל־אֱלוֹהַּ אַל־תַּרְשִׁיעֵנִי הוֹדִיעֵנִי עַל מַה־תְּרִיבֵנִי׃
3 הֲטוֹב לְךָ ׀ כִּי־תַעֲשֹׁק כִּי־תִמְאַס יְגִיעַ כַּפֶּיךָ [a]וְעַל־עֲצַת רְשָׁעִים
4 הַעֵינֵי בָשָׂר לָךְ אִם־כִּרְאוֹת אֱנוֹשׁ תִּרְאֶה׃ [הוֹפָעְתָּ[b][a]׃
5° הֲכִימֵי אֱנוֹשׁ יָמֶיךָ אִם־שְׁנוֹתֶיךָ כִּימֵי גָבֶר׃
6 כִּי־תְבַקֵּשׁ לַעֲוֹנִי וּלְחַטָּאתִי תִדְרוֹשׁ׃
7 עַל־דַּעְתְּךָ כִּי־לֹא אֶרְשָׁע וְאֵין °מִיָּדְךָ מַצִּיל°׃
8 יָדֶיךָ עִצְּבוּנִי וַיַּעֲשׂוּנִי יַחַד[a] סָבִיב[b] וַתְּבַלְּעֵנִי׃
9 זְכָר־נָא[a] כִּי־כַחֹמֶר[b] עֲשִׂיתָנִי וְאֶל־עָפָר תְּשִׁיבֵנִי׃
10 הֲלֹא כֶחָלָב תַּתִּיכֵנִי וְכַגְּבִנָּה תַּקְפִּיאֵנִי׃
11 עוֹר וּבָשָׂר תַּלְבִּישֵׁנִי וּבַעֲצָמוֹת וְגִידִים תְּשֹׂכְכֵנִי׃
12 חַיִּים[a] וָחֶסֶד עָשִׂיתָ[b] עִמָּדִי וּפְקֻדָּתְךָ שָׁמְרָה רוּחִי׃

24 [a] l c 𝔖 נְתָנָהּ ‖ [b-b] >𝔊 ‖ [c-c] Seb אם־לא הוא מי אפוא ‖ [d] 𝔖 אַפּוֹ ‖ 25 dl ו c 2MSS 𝔖𝔗[L]𝔙 ‖ 27 l c MS[Ken 192] 𝔊𝔗𝔙 אָמַרְתִּי ‖ 29 𝔊 אֶגְוַע הֲבַל; v 29 frt dl (gloss ?), vel postea v exc ‖ 30 l c K𝔊 בְּמוֹ; Q𝔖𝔗 בְּמֵי ‖ 31 [a] l c 𝔊 (ἐν ῥύπῳ) בְּסְחָה ‖ [b] prps מִשְׁלָמָי vel שְׁלָמָי ‖ 32 [a] 𝔊 + εἶ (אַתָּה ?) ‖ [b] dl ? m cs ‖ [c] ins frt ו c 𝔖 (cf אענגו) ‖ 33 l c 13MSS 𝔊𝔖 לוּ ‖ 34 sic 𝔐 (ט maj) ‖ Cp 10, 1 [a] l c 𝔊 עָלָיו ‖ [b-b] dl (add ex 7,11, 3MSS[Ken] אשיחה pr אדברה) ‖ 3 [a-a] add ‖ [b] 𝔊 προσέσχες (𝔖) ‖ v 5 add; v 6 sequitur v 4 ‖ 7 °-° l prb בְּיָדִי מַעַל ‖ 8 [a] l c 𝔊𝔖 אַחַר ‖ [b] l c 𝔊 (μεταβαλών) סַבּוֹתָ vel סָבוֹב ‖ 9 [a] >MS[Ken 223] 𝔊𝔖 ‖ [b] כ[חמר] >𝔊; dl ? ‖ 12 [a] prps חֵן vel חַיִּן ‖ [b] 𝔊 שַׁתָּ, quod frt legend, si antea accipitur וחלד.

13 וְאֵלֶּה צָפַנְתָּ בִלְבָבֶךָ יָדַעְתִּי כִּי־זֹאת עִמָּךְ׃
14 אִם־חָטָאתִי וּשְׁמַרְתָּנִי וּמֵעֲוֺנִי לֹא תְנַקֵּנִי׃ [עָנְיִי[a][c]׃
15 אִם־רָשַׁעְתִּי אַלְלַי לִי וְצָדַקְתִּי לֹא־אֶשָּׂא רֹאשִׁי [a]שְׂבַע קָלוֹן וּרְאֵה[b]
16 [a]וְיִגְאֶה[b] כַּשַּׁחַל תְּצוּדֵנִי[a] וְתָשֹׁב תִּתְפַּלָּא בִי׃ 17 תְּחַדֵּשׁ עֵדֶיךָ[a] ׀
וְתֶרֶב כַּעַשְׂךָ עִמָּדִי [c]חֲלִיפוֹת וְצָבָא[d] עִמִּי[c]׃ [נֶגְדִּי[b]
18 וְלָמָּה מֵרֶחֶם הֹצֵאתָנִי [a]אֶגְוַע וְעַיִן לֹא־תִרְאֵנִי׃
19 כַּאֲשֶׁר לֹא־הָיִיתִי אֶהְיֶה מִבֶּטֶן לַקֶּבֶר אוּבָל׃
20 הֲלֹא־מְעַט [a]יָמַי יֶחְדָּל[b][a] יְשִׁית[c] מִמֶּנִּי וְאַבְלִיגָה מְּעָט׃
21 בְּטֶרֶם אֵלֵךְ וְלֹא אָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת׃
22 אֶרֶץ עֵיפָתָה ׀ כְּמוֹ אֹפֶל צַלְמָוֶת וְלֹא סְדָרִים וַתֹּפַע כְּמוֹ־אֹפֶל׃ ס

**11** 1 וַיַּעַן צֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיֹּאמַר׃
2 הֲרֹב דְּבָרִים לֹא יֵעָנֶה וְאִם־אִישׁ שְׂפָתַיִם יִצְדָּק׃
3 בַּדֶּיךָ[a] מְתִים[b] יַחֲרִישׁוּ וַתִּלְעַג וְאֵין מַכְלִם[c]׃
4 וַתֹּאמֶר זַךְ לִקְחִי[a] וּבַר הָיִיתִי בְעֵינֶיךָ[b]׃
5 וְאוּלָם מִי־יִתֵּן אֱלוֹהַּ דַּבֵּר וְיִפְתַּח שְׂפָתָיו עִמָּךְ׃
6 וְיַגֶּד־לְךָ ׀ תַּעֲלֻמוֹת חָכְמָה כִּי־כִפְלַיִם[a] לְתוּשִׁיָּה
[b]וְדַע[c] ׀ כִּי־יַשֶּׁה לְךָ אֱלוֹהַּ מֵעֲוֺנֶךָ[b]׃
7 הַחֵקֶר אֱלוֹהַּ תִּמְצָא אִם עַד־תַּכְלִית שַׁדַּי תִּמְצָא׃
8 [a]גָּבְהֵי שָׁמַיִם[a] מַה־תִּפְעָל עֲמֻקָּה מִשְּׁאוֹל מַה־תֵּדָע׃
9 אֲרֻכָּה מֵאֶרֶץ מִדָּהּ וּרְחָבָה מִנִּי־יָם׃
10 אִם־יַחֲלֹף וְיַסְגִּיר וְיַקְהִיל וּמִי יְשִׁיבֶנּוּ׃
11 כִּי־הוּא יָדַע מְתֵי־שָׁוְא וַיַּרְא־אָוֶן וְלֹא יִתְבּוֹנָן׃

14 [וּשְׁמ'] >𝔊𝔖 ‖ 15 [a-a] dl (gloss ?) ‖ [b] >𝔊; l וּרְוֵה ‖ [c] >𝔊; l עֳנִי ‖ 16 [a-a] dl ? ‖ [b] ? >𝔊; 𝔖 ואג'; prps ? תג' ‖ 17 [a] 𝔊 עָלַי ‖ [b] 𝔊 τὴν ἔτασίν μου ($𝔊^{A}$ σου) = (נִגְעֲךָ) נִגְעִי; l [a] et [b] 𝔐 ? ‖ [c-c] crrp; l c 𝔊 (ἐπήγαγες δὲ ἐπ' ἐμὲ πειρατήρια) וּתְחַלֵּף צָבָא עָלָי (= 𝔖) ‖ [d] $K^{Or}$ יִצְבָא, $Q^{Or}$ וְצָבָא ‖ 18 ins c 𝔊 וְלֹא ‖ 20 [a-a] l c 𝔊𝔖 יְמֵי חֶלְדִּי, vel יָמַי וְחֶלְדִּי cf ψ 39,6 ‖ [b] K𝔙 יֶחְדָּל, Q(𝔗) וַחֲדָל ‖ [c] K יְשִׁית; l c Q וְשִׁית nisi praefers שְׁבֹת vel c 𝔊𝔖 (ἔασον) שְׁעֵה cf 7,19[𝔊] ‖ 22 𝔊 φέγγος = צָהֳרַיִם vel נְהָרָה; totus v 22 frt dl (repetitio); al dl כמו אפל צלמות ‖ Cp 11, 2 l c 𝔊Σ𝔗𝔙 הֲרַב ‖ 3 [a] l מִבַּ' vel c 𝔖(𝔙) לְבַ' vel עַל־בַ' ‖ [b] 𝔖 מַתִּים ‖ [c] l c 𝔖 כַּלֵּא לָךְ vel c $𝔖^{1}$ מוֹכִחָךְ ‖ 4 [a] l לְכָתִי cf 𝔊 ‖ [b] 𝔊 בְּעֵינָיו; l בְּעֵינָי. Ante v 4 frt v 7 trsp ‖ 6 [a] l כִּפְלָיִם = כִּפְלָאִים vel פְּלָיִם ‖ [b-b] add ‖ [c] l c Vrs וְתֵדַע ‖ 7 l frt תֵּצֵא ‖ 8 [a-a] l c Hie 𝔙 גְּבֹהָה מִשָּׁ' ‖ 9 l מִדָּה ‖ v 10 vid ex vb Iobi esse, cf $MS^{Ken\ 34}$ inter v 7 et 8 vsum 12,14 continens ‖ 11 prps וְלוֹ (cf 𝔊𝔖).

12 וְאִישׁ נָבוּב יִלָּבֵב וְעַיִר פֶּרֶא °אָדָם יִוָּלֵד°׃
13 אִם־אַתָּה הֲכִינוֹתָ לִבֶּךָ וּפָרַשְׂתָּ אֵלָיו כַּפֶּךָ׃
14 אִם־אָוֶן [a]בְּיָדְךָ הַרְחִיקֵהוּ[a] וְאַל־[b]תַּשְׁכֵּן[c] בְּאֹהָלֶיךָ[d] עַוְלָה׃
15 כִּי־[a]אָז׀ תִּשָּׂא פָנֶיךָ מִמּוּם[b] וְהָיִיתָ מֻצָק[c] וְלֹא תִירָא׃
16 כִּי־[a]אַתָּה[b] עָמָל תִּשְׁכָּח כְּמַיִם עָבְרוּ תִזְכֹּר׃
17 וּמִצָּהֳרַיִם יָקוּם חָלֶד[a] תָּעֻפָה[b] כַּבֹּקֶר תִּהְיֶה׃
18 וּבָטַחְתָּ כִּי־יֵשׁ תִּקְוָה °וְחָפַרְתָּ לָבֶטַח תִּשְׁכָּב°׃
19 °וְרָבַצְתָּ וְאֵין מַחֲרִיד°
וְחִלּוּ פָנֶיךָ רַבִּים׃ 20 וְעֵינֵי רְשָׁעִים תִּכְלֶינָה
וּמָנוֹס אָבַד מִנְהֶם וְתִקְוָתָם מַפַּח־נָפֶשׁ׃ ס

12 1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃
2 אָמְנָם כִּי אַתֶּם־עָם וְעִמָּכֶם תָּמוּת חָכְמָה׃ [אֵלֶּה׃
3 גַּם־לִי לֵבָב׀ כְּמוֹכֶם [a]לֹא־נֹפֵל אָנֹכִי מִכֶּם[a] [b]וְאֶת־מִי־אֵין[b] כְּמוֹ־
4 שְׂחֹק לְרֵעֵהוּ׀ אֶהְיֶה[a] קֹרֵא לֶאֱלוֹהַּ וַיַּעֲנֵהוּ שְׂחוֹק[b] צַדִּיק
תָּמִים[c]׃ 5 לַפִּיד[a] בּוּז[b] לְעַשְׁתּוּת[c] שַׁאֲנָן נָכוֹן לְמוֹעֲדֵי[d] רָגֶל[e]׃
6 יִשְׁלָיוּ[a] אֹהָלִים׀ לְשֹׁדְדִים וּבַטֻּחוֹת לְמַרְגִּיזֵי אֵל
[b]לַאֲשֶׁר הֵבִיא אֱלוֹהַּ בְּיָדוֹ[b]׃
7 וְאוּלָם[a] שְׁאַל־נָא בְהֵמוֹת[b] וְתֹרֶךָּ וְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְיַגֶּד־לָךְ׃
8 אוֹ [a]שִׂיחַ לָאָרֶץ[a] וְתֹרֶךָּ[b] וִיסַפְּרוּ לְךָ דְּגֵי הַיָּם׃
9 מִי לֹא־יָדַע בְּכָל־אֵלֶּה כִּי יַד־יְהוָה עָשְׂתָה זֹּאת׃
10 אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נֶפֶשׁ כָּל־חָי וְרוּחַ כָּל־בְּשַׂר־אִישׁ׃
11° הֲלֹא־אֹזֶן מִלִּין תִּבְחָן וְחֵךְ אֹכֶל יִטְעַם־לוֹ׃
12 בִּישִׁישִׁים חָכְמָה וְאֹרֶךְ יָמִים תְּבוּנָה׃

12 °-° l frt עוֹד יְלֻמַּד vel יְלֻמַּד et dl אדם ‖ 13 𝔊 הַזְכּוּתָ; l ? 𝔐 ‖ 14 a-a prps מִיָּדְךָ הַרְחִיק cf 22,23 ‖ b prps וְלֹא ‖ c l c 𝔊ΑΘΣ𝔙 תִּשְׁכֹּן ‖ d l c 41MSS Vrs בְּאָהָלְךָ ‖ 15 a dl c 𝔖𝔙 ‖ b 𝔊 כְּמַיִם (cf 11,16), >𝔖 et dl ? ‖ c 𝔙 *stabilis*; l ? c 𝔖 מִצֹּק ‖ 16 a c 𝔖 dl ? cf 15a ‖ b l c 𝔖 (וְ)עַתָּה cf a ‖ 17 a l c 𝔊(𝔗) חֶלְדְּךָ ‖ b l c 3MSS 𝔖𝔗 תְּעוּפָה ‖ 18 °-° ?; 𝔊 aliter; וחפ' לב' >𝔖 ‖ 19 °-° dl (gloss) ‖ Cp 12, 2 prps הָעָם, al (הָ)עֲרֻמִים ‖ 3 a-a >𝔊 et dl (add ex 13,2) ‖ b-b 𝔖 וְאֶל מִי יְאֻנָּה ‖ 4 a l c 𝔊𝔖 יִהְיֶה ‖ b 𝔊 + אִישׁ ‖ c l c 𝔊 וְת', trsp : ‖ 5 a cf 30,24 ‖ b l בָּז ‖ c l c 𝔊 לְעִתּוֹת ‖ d l c 𝔗𝔙 לְמוֹעֵד ‖ e l רַגְלוֹ ‖ 6 a prps שָׁלוֹם cf 5,24 ‖ b-b inc; l ? ל' הֵנִיף בא' יָדוֹ ‖ 7 a dl ? ‖ b l ? בְּהֵמָה; al dl ותרך (𝔊 ἐὰν σοι εἴπωσιν) = 12,8 ‖ 8 a-a l וְזֹחֲלֵי אֶרֶץ ‖ b l וְיֹרְךָ cf a-a ‖ 9 7MSS (+ 1MS ad marg) אלוה ‖ v 11 sequitur v 3 ‖ 12 prps הָכִי שָׁנִים.

13 עִמּוֹ חָכְמָה וּגְבוּרָה לוֹ עֵצָה וּתְבוּנָה׃
14 °הֵן יַהֲרוֹס וְלֹא יִבָּנֶה° יִסְגֹּר עַל־אִישׁ וְלֹא יִפָּתֵחַ׃
15 הֵן יַעְצֹר בַּמַּיִם וְיִבָשׁוּ וִישַׁלְּחֵם וְיַהַפְכוּ־אָרֶץ׃
16 עִמּוֹ עֹז וְתוּשִׁיָּה לוֹ °שֹׁגֵג וּמַשְׁגֶּה°׃
17 מוֹלִיךְ יוֹעֲצִים[a] שׁוֹלָל[b] וְשֹׁפְטִים יְהוֹלֵל׃
18 מוּסַר[a] מְלָכִים פִּתֵּחַ[b] וַיֶּאְסֹר אֵזוֹר[c] בְּמָתְנֵיהֶם׃
19 מוֹלִיךְ כֹּהֲנִים שׁוֹלָל וְאֵתָנִים יְסַלֵּף׃
20 מֵסִיר שָׂפָה לְנֶאֱמָנִים וְטַעַם זְקֵנִים יִקָּח׃
21 שׁוֹפֵךְ בּוּז עַל־נְדִיבִים וּמְזִיחַ[a] אֲפִיקִים[b] רִפָּה[c]׃
°22 מְגַלֶּה עֲמֻקוֹת מִנִּי־חֹשֶׁךְ וַיֹּצֵא לָאוֹר צַלְמָוֶת׃
23 מַשְׂגִּיא[b] לַגּוֹיִם [a]וַיְאַבְּדֵם שֹׁטֵחַ לַגּוֹיִם[a c] וַיַּנְחֵם[d]׃
24 מֵסִיר לֵב רָאשֵׁי עַם־הָאָרֶץ וַיַּתְעֵם בְּתֹהוּ לֹא־דָרֶךְ׃
25 יְמַשְׁשׁוּ־חֹשֶׁךְ וְלֹא[a]־אוֹר וַיַּתְעֵם[b] כַּשִּׁכּוֹר׃

13 1 הֶן־כֹּל רָאֲתָה עֵינִי שָׁמְעָה אָזְנִי וַתָּבֶן לָהּ׃
2 כְּדַעְתְּכֶם יָדַעְתִּי גַם־אָנִי לֹא־נֹפֵל אָנֹכִי מִכֶּם׃
3 אוּלָם אֲנִי אֶל־שַׁדַּי אֲדַבֵּר וְהוֹכֵחַ אֶל־אֵל אֶחְפָּץ׃
4 [a]וְאוּלָם אַתֶּם[a] טֹפְלֵי־שָׁקֶר רֹפְאֵי[b] אֱלִל כֻּלְּכֶם׃
5 מִי־יִתֵּן הַחֲרֵשׁ תַּחֲרִישׁוּן וּתְהִי לָכֶם לְחָכְמָה׃
6 שִׁמְעוּ־נָא תוֹכַחְתִּי[a] וְרִבוֹת[b] שְׂפָתַי הַקְשִׁיבוּ׃
7 הַלְאֵל תְּדַבְּרוּ עַוְלָה וְלוֹ תְּדַבְּרוּ רְמִיָּה׃
8 הֲפָנָיו[a] תִּשָּׂאוּן אִם־לָאֵל תְּרִיבוּן[b]׃
9 הֲטוֹב כִּי־יַחְקֹר אֶתְכֶם אִם־כְּהָתֵל בֶּאֱנוֹשׁ תְּהָתֵלּוּ בוֹ׃
10 הוֹכֵחַ יוֹכִיחַ אֶתְכֶם אִם־בַּסֵּתֶר פָּנִים תִּשָּׂאוּן׃
11 הֲלֹא שְׂאֵתוֹ תְּבַעֵת אֶתְכֶם וּפַחְדּוֹ יִפֹּל עֲלֵיכֶם׃

13 prps עֹצֶם vel עָצְמָה (?) (v 13 add) ‖ 14 °-° l frt c 𝔊𝔖 וּמִי יִבְ׳ ‖ 15 l c 𝔊 וַיֹּבַשׁ ‖ 16 °-° prps שֹׁגֶה וּמַשְׁגֵּהוּ (MSS^Ken 245 שוגה) ‖ 17 a l frt c 𝔊^A יוֹעֲצֵי אָרֶץ ‖ b l frt מְסַכֵּל cf Jes 44,25 et dl מוליך ‖ 18 a l c 𝔗𝔙 מוֹסֵר cf ψ 2,3 ‖ b l ? מְפַתֵּחַ ‖ c l אֵסוּר cf Jdc 15,14 ‖ 19 prps יְשַׁלֵּף ‖ 21 a l וּמֵזִיחַ ‖ b l תַּקִּיפִים ‖ c l ? מַרְפָּה ‖ v 22 add ? ‖ 23 a-a >𝔊 ‖ b 7MSS 𝔄Θ𝔖 משגיא; l ? 𝔐 ‖ c l c 5MSS^Ken 𝔖𝔗 לְאֻמִּים ‖ d l ? וַיַּנְחֵם cf Am 5,7 ‖ 24 dl c 𝔊 ‖ 25 a ו dl ‖ b l ? c 𝔊 וַיִּתְעוּ ‖ Cp 13, 1 l c 12MSS 𝔊^253 Hie 𝔖𝔙 כָּל־אֵלֶּה ‖ 2 ins c Vrs וְ ‖ 4 a-a l c 𝔊 וְאַתֶּם ‖ b ins c 𝔊Σ𝔖𝔙 וְ ‖ 6 a l c 𝔊 תּוֹכַחַת־פִּי ‖ b l c 9MSS^Ken 𝔊𝔖𝔗𝔙 וְרִיבַת ‖ 7 l frt תַּבִּיעוּ cf 𝔊 ‖ 8 a prps הַפְּנֵי שַׁדַּי ‖ b 𝔊^A + add ‖ 9 frt dl ‖ 10 l c Σ𝔖𝔗𝔙 פָּנָיו ‖ 11 l ? c 𝔊 (δεινὰ αὐτοῦ) שֵׂאתוֹ.

12 זִכְרֹנֵיכֶם מִשְׁלֵי־אֵפֶר לְגַבֵּי־חֹמֶר גַּבֵּיכֶם׃
13 הַחֲרִישׁוּ מִמֶּנִּי[a] וַאֲדַבְּרָה־אָנִי וְיַעֲבֹר עָלַי מָה[b]׃
14 עַל־מָה ׀ אֶשָּׂא בְשָׂרִי בְשִׁנָּי וְנַפְשִׁי אָשִׂים בְּכַפִּי׃
15 הֵן יִקְטְלֵנִי לֹא אֲיַחֵל אַךְ־דְּרָכַי אֶל־פָּנָיו אוֹכִיחַ׃
16 גַּם־הוּא־לִי לִישׁוּעָה כִּי־לֹא לְפָנָיו חָנֵף יָבוֹא׃
17 שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ מִלָּתִי וְאַחֲוָתִי בְּאָזְנֵיכֶם׃
18 הִנֵּה־נָא עָרַכְתִּי מִשְׁפָּט יָדַעְתִּי כִּי־אֲנִי אֶצְדָּק׃
19 מִי־הוּא יָרִיב עִמָּדִי כִּי־עַתָּה אַחֲרִישׁ וְאֶגְוָע׃
20 אַךְ־שְׁתַּיִם אַל־תַּעַשׂ עִמָּדִי אָז מִפָּנֶיךָ לֹא אֶסָּתֵר׃
21 כַּפְּךָ מֵעָלַי הַרְחַק וְאֵמָתְךָ אַל־תְּבַעֲתַנִּי׃
22 וּקְרָא וְאָנֹכִי אֶעֱנֶה אוֹ־אֲדַבֵּר וַהֲשִׁיבֵנִי׃
23 כַּמָּה לִי °עֲוֺנוֹת וְחַטָּאוֹת° פִּשְׁעִי וְחַטָּאתִי הֹדִיעֵנִי׃
24 לָמָּה־פָנֶיךָ תַסְתִּיר וְתַחְשְׁבֵנִי לְאוֹיֵב לָךְ׃
25 הֶעָלֶה נִדָּף תַּעֲרוֹץ וְאֶת־קַשׁ יָבֵשׁ תִּרְדֹּף׃
26 כִּי־תִכְתֹּב עָלַי מְרֹרוֹת וְתוֹרִישֵׁנִי עֲוֺנוֹת נְעוּרָי׃
27 וְתָשֵׂם בַּסַּד ׀ רַגְלַי °וְתִשְׁמוֹר כָּל־אָרְחֹתָי° עַל־שָׁרְשֵׁי רַגְלַי תִּתְחַקֶּה׃
°28 וְהוּא כְּרָקָב[a] יִבְלֶה כְּבֶגֶד אֲכָלוֹ עָשׁ׃
14 1 אָדָם יְלוּד אִשָּׁה קְצַר יָמִים וּשְׂבַע־רֹגֶז׃
2 כְּצִיץ יָצָא[a] וַיִּמָּל[b] וַיִּבְרַח כַּצֵּל וְלֹא יַעֲמוֹד׃
3 אַף־עַל־זֶה פָּקַחְתָּ עֵינֶךָ וְאֹתִי[a] תָבִיא בְמִשְׁפָּט עִמָּךְ[b]׃
°4 מִי־יִתֵּן טָהוֹר מִטָּמֵא לֹא אֶחָד׃ [יַעֲבֹר[a]׃
5 אִם־חֲרוּצִים ׀ יָמָיו מִסְפַּר־חֳדָשָׁיו אִתָּךְ [a]חֻקָּו[b] עָשִׂיתָ[c] וְלֹא
6 שְׁעֵה מֵעָלָיו וְיֶחְדָּל עַד־יִרְצֶה כְּשָׂכִיר יוֹמוֹ׃
7 כִּי יֵשׁ לָעֵץ תִּקְוָה[a] אִם־יִכָּרֵת וְ[b]עוֹד יַחֲלִיף וְיֹנַקְתּוֹ לֹא תֶחְדָּל׃
8 אִם־יַזְקִין בָּאָרֶץ שָׁרְשׁוֹ וּבֶעָפָר יָמוּת גִּזְעוֹ׃

13 [a] dl ? c 𝔊 ‖ [b] ins frt יַעֲבֹר et dl עַל־מָה 14 (dittogr) ‖ 14 5MSS 𝔊^A(ℵ) 𝔊^MS 𝔖𝔗^MS 𝔙 בְּכַפָּיו ‖ 15 l ? c K לֹא; Q𝔊^A 𝔖𝔗𝔙 לוֹ ‖ 17 l c 𝔊 וְאַחֲוָה; totus v 17 dl ‖ 18 l c 1MS^Ken 𝔊𝔖 —טִי ‖ 23 °–° l frt עָוֺן וּפֶשַׁע cf 𝔊 et dl פשעי ‖ 25 l וְאִם ‖ 27 °–° add ex 33,11 ? ‖ v 28 trsp post 14,3 vel 2 ‖ [a] l c 𝔊 ἀσκῷ (= 𝔖) כְּרֹקֶב ‖ Cp 14, 2 [a] prps יִצְמַח ‖ [b] prps וַיִּבֹּל ‖ 3 [a] l c 𝔊𝔖𝔙 וְאֹתוֹ ‖ [b] dl ? ‖ v 4 >MS^Ken 17; add (𝔊 hic incip cp 14) ‖ 5 [a-a] dl ? m cs ‖ [b] K חֻקּוֹ, Q𝔗^L 𝔙 —ָיו, 𝔊𝔖 חוק ‖ [c] cf 28,26; 𝔊Σ𝔙 שַׁתָּ cf 13 ‖ 6 l c MS^Ken 245 וְחָדֵל ‖ 7 [a] hic vel post [b] inter ו et עוד (MS^Ken 196 𝔊𝔖𝔗^L 𝔙 עוד pr 'וע) frt nonn vb exc (m cs).

⁹מֵרֵיחַ מַיִם יַפְרִחַ[a] וְעָשָׂה קָצִיר[b] כְּמוֹ־נָטַע׃
¹⁰וְגֶבֶר יָמוּת וַיֶּחֱלָשׁ וַיִּגְוַע אָדָם וְאַיּוֹ׃
¹¹אָזְלוּ־מַיִם מִנִּי־יָם וְנָהָר יֶחֱרַב וְיָבֵשׁ׃ [יֵעֹרוּ[a] מִשְּׁנָתָם[c]׃
¹²[a]וְאִישׁ שָׁכַב וְלֹא־יָקוּם[a] עַד־בִּלְתִּי[b] שָׁמַיִם לֹא יָקִיצוּ[c] וְלֹא־
¹³מִי יִתֵּן׀ בִּשְׁאוֹל תַּצְפִּנֵנִי תַּסְתִּירֵנִי עַד־שׁוּב אַפֶּךָ
תָּשִׁית לִי חֹק וְתִזְכְּרֵנִי׃ ¹⁴אִם־יָמוּת גֶּבֶר הֲיִחְיֶה
כָּל־יְמֵי צְבָאִי אֲיַחֵל עַד־בּוֹא חֲלִיפָתִי׃
¹⁵תִּקְרָא וְאָנֹכִי אֶעֱנֶךָּ לְמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ תִכְסֹף׃
¹⁶כִּי־עַתָּה צְעָדַי [a]תִּסְפּוֹר לֹא־תִשְׁמוֹר[b] עַל־חַטָּאתִי׃
¹⁷חָתֻם בִּצְרוֹר פִּשְׁעִי וַתִּטְפֹּל עַל־עֲוֺנִי׃
¹⁸וְאוּלָם הַר־נוֹפֵל[a] יִבּוֹל[b] וְצוּר יֶעְתַּק מִמְּקֹמוֹ׃
¹⁹אֲבָנִים׀ שָׁחֲקוּ מַיִם תִּשְׁטֹף־סְפִיחֶיהָ עֲפַר־אָרֶץ
וְתִקְוַת אֱנוֹשׁ הֶאֱבַדְתָּ׃
²⁰תִּתְקְפֵהוּ לָנֶצַח וַיַּהֲלֹךְ מְשַׁנֶּה פָנָיו וַתְּשַׁלְּחֵהוּ׃
²¹יִכְבְּדוּ בָנָיו וְלֹא יֵדָע וְיִצְעֲרוּ וְלֹא־יָבִין לָמוֹ׃
²²אַךְ־בְּשָׂרוֹ עָלָיו יִכְאָב וְנַפְשׁוֹ עָלָיו תֶּאֱבָל׃ ס
**15** ¹וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וַיֹּאמַר׃
²הֶחָכָם יַעֲנֶה דַעַת־רוּחַ וִימַלֵּא קָדִים בִּטְנוֹ׃
³הוֹכֵחַ בְּדָבָר לֹא יִסְכּוֹן וּמִלִּים לֹא־יוֹעִיל בָּם׃
⁴אַף־אַתָּה תָּפֵר יִרְאָה וְתִגְרַע שִׂיחָה לִפְנֵי־אֵל׃
⁵כִּי יְאַלֵּף עֲוֺנְךָ פִיךָ וְתִבְחַר לְשׁוֹן עֲרוּמִים׃
⁶יַרְשִׁיעֲךָ פִיךָ וְלֹא־אָנִי וּשְׂפָתֶיךָ יַעֲנוּ־בָךְ׃
⁷הֲרִאישׁוֹן[a] אָדָם תִּוָּלֵד וְלִפְנֵי גְבָעוֹת[b] חוֹלָלְתָּ׃
⁸הַבְסוֹד אֱלוֹהַּ תִּשְׁמָע וְתִגְרַע אֵלֶיךָ חָכְמָה׃
⁹מַה־יָּדַעְתָּ וְלֹא נֵדָע תָּבִין וְלֹא־עִמָּנוּ הוּא׃
¹⁰גַּם־שָׂב גַּם־יָשִׁישׁ בָּנוּ כַּבִּיר מֵאָבִיךָ יָמִים׃
¹¹הַמְעַט מִמְּךָ תַּנְחֻמוֹת אֵל וְדָבָר לָאַט עִמָּךְ׃

9 [a] l ? יִפְרַח ‖ [b] l ? קָצִיר cf סְעִיף ‖ 10 𝔊𝔖 וְאָיִן (MS[574]) vel וְאֵינֶנּוּ ‖ v 11 add ‖ 12 [a-a] frt post v 19 האבדת trsp ‖ [b] l c ÀΘΣ𝔖𝔙𝔄 בְּלֹת ‖ [c] l c 𝔊[A] (= Θ ?) 𝔙 יָעִר ,יָקִיץ et מִשְּׁנָתוֹ ‖ 14 prps וְיִחְ׳ ‖ 15 l ? תִּכָּסֵף ‖ 16 [a] 𝔖 + לא; l 𝔐 ‖ [b] l c 𝔊 תַּעֲבֹר ‖ 18 [a] l נָפוֹל ‖ [b] l c 𝔊𝔖 יִפֹּל ‖ 19 l סְחִיפָה* *procella* ‖ Cp 15, 3 𝔊 ? הו׳ ‖ v 6 ante 13 trsp ? ‖ 7 [a] K הֲרִאִ׳ ‖ [b] prps ? גְּבֹהִים ‖ 8 l frt c 𝔖 וְתִגָּלֶה.

12 מַה־יִּקָּחֲךָ לִבֶּךָ וּמַה־יִּרְזְמוּן עֵינֶיךָ׃
13 כִּי־תָשִׁיב אֶל־[a]אֵל רוּחֶךָ וְהֹצֵאתָ מִפִּיךָ מִלִּין[b]׃
14 מָה־אֱנוֹשׁ כִּי־יִזְכֶּה וְכִי־יִצְדַּק יְלוּד אִשָּׁה׃
15 הֵן בִּקְדֹשָׁו לֹא יַאֲמִין וְשָׁמַיִם לֹא־זַכּוּ בְעֵינָיו׃
16 אַף כִּי־נִתְעָב וְנֶאֱלָח אִישׁ־שֹׁתֶה כַמַּיִם עַוְלָה׃
17 אֲחַוְךָ שְׁמַע־לִי וְזֶה־חָזִיתִי וַאֲסַפֵּרָה׃
18 אֲשֶׁר־חֲכָמִים יַגִּידוּ וְלֹא °כִחֲדוּ מֵאֲבוֹתָם°׃
19 לָהֶם לְבַדָּם נִתְּנָה הָאָרֶץ וְלֹא־עָבַר זָר בְּתוֹכָם׃
20 כָּל־יְמֵי רָשָׁע הוּא מִתְחוֹלֵל וּמִסְפַּר שָׁנִים נִצְפְּנוּ לֶעָרִיץ׃
21 קוֹל־פְּחָדִים בְּאָזְנָיו בַּשָּׁלוֹם שׁוֹדֵד יְבוֹאֶנּוּ׃
22 [a]לֹא־יַאֲמִין שׁוּב מִנִּי־חֹשֶׁךְ[a] וְצָפוּ[b] הוּא אֱלֵי־[c]חָרֶב׃
23 נֹדֵד[a] הוּא לַלֶּחֶם[b] אַיֵּה[c] יָדַע ׀ כִּי־נָכוֹן בְּיָדוֹ[d] [לַכִּידוֹר[b]׃
[e]יוֹם־חֹשֶׁךְ[e]׃ 24 יְבַעֲתֻהוּ [a]צַר וּמְצוּקָה[a] תִּתְקְפֵהוּ [b]כְּמֶלֶךְ ׀ עָתִיד
25 כִּי־נָטָה אֶל־[a]אֵל יָדוֹ וְאֶל־[b]שַׁדַּי יִתְגַּבָּר׃
26 יָרוּץ אֵלָיו[a] בְּצַוָּאר[b] [c]בַּעֲבִי גַּבֵּי מָגִנָּיו[c]׃
27 כִּי־כִסָּה פָנָיו בְּחֶלְבּוֹ וַיַּעַשׂ פִּימָה עֲלֵי־כָסֶל׃
28 וַיִּשְׁכּוֹן ׀ עָרִים נִכְחָדוֹת בָּתִּים לֹא־יֵשְׁבוּ לָמוֹ[a]
[b]אֲשֶׁר הִתְעַתְּדוּ לְגַלִּים[c][b]׃ 29 לֹא־יֶעְשַׁר וְלֹא־יָקוּם חֵילוֹ
וְלֹא־יִטֶּה[a] לָאָרֶץ מִנְלָם[b]׃ 30 [a]לֹא־יָסוּר ׀ מִנִּי־חֹשֶׁךְ[a]
יֹנַקְתּוֹ תְּיַבֵּשׁ שַׁלְהָבֶת וְיָסוּר[b] בְּרוּחַ[c] פִּיו[d]׃
31 אַל־יַאֲמֵן [a]בַּשָּׁו נִתְעָה[a] כִּי־שָׁוְא תִּהְיֶה תְמוּרָתוֹ[b]׃

**12** ἅπαξ γραφόμενον; l frt c 5MSS 𝔖𝔗 יִרְמְזוּן vel c MS[Ken 89] 𝔊 (ἐπήνεγκαν) יֵרְמוּן ‖ **13** [a] = עַל (et antea תַשִּׁיב ?) ‖ [b] prps מְרִי ‖ **17** dl ו c 𝔊𝔖𝔙 ‖ **18** l כחדום אב' ‖ **20** l ? c ΘΣ𝔖𝔙 מִתְהוֹלֵל vel מִתְהַלֵּל ‖ **21** 𝔊 שֹׁד; l ? 𝔐 ‖ **22** [a-a] l לֹא יָסוּר מ' ח' ? cf 15,30 (= Var ?) ‖ [b] l וְצָפוּן (= 𝔊 ἐντέταλται ?) ‖ [c] l c 𝔊 אֱל־יְדֵי ‖ **23** [a] l c 𝔊 (κατατέτακται δέ) וְנֹעַד ‖ [b] l c 𝔊 לְלֵ' ‖ [c] l c 𝔊 (γυψίν) אַיָּה ‖ [d] l c 𝔊 לְאֵיד cf 18,12 vel פִּידוֹ cf 31,29 ‖ [e-e] conjg c 𝔊 c יְבַעֲתֻהוּ (sic) 24 ‖ **24** [a-a] conjg c 𝔊 c תתקפהו (sic) ‖ [b-b] dl ? gloss ad 26 ? ‖ **25** [a] et [b] l עַל ‖ **26** [a] l c MS[Ken 117] עָלָיו ‖ [b] prps כְּגִבּוֹר 16,14 ‖ [c-c] prps בְּכוֹבַע וּמָגֵן (?) cf Ez 23,24 etc ‖ **28** [a] prps לָעַד vel לְעוֹלָם cf Jes 13,20; v 25—28 excepto 28c (nisi gloss) prb add ‖ [b-b] conjg frt c 29 ‖ [c] 𝔊 ἄλλοι (𝔊[MS 160] ἀλλότριοι) ἀποίσονται = לְזָרִים, quod frt l et antea הִתְעַתֵּד ? ‖ **29** [a] 𝔊𝔖𝔙 יַטֶּה ‖ [b] crrp; 𝔊 σκιάν; frt nonn vb exc ‖ **30** [a-a] cf v 22 ‖ [b] l c 𝔊 (ἐκπέσοι) וְיִשּׁוֹר a *נָשַׁר *decidere* ‖ [c] l בְּ' ‖ [d] l c 𝔊 (αὐτοῦ τὸ ἄνθος) פִּרְחוֹ ‖ **31** [a-a] prps בְּשׁוּב נִטְעוֹ (melius בְּשׁוֹא a נשא); v 31 dl (add) ‖ [b] prps זְמוֹרָתוֹ.

32 ᵃבְּלֹא־יוֹמוֹ תִּמָּלֵאᵇ וְכִפָּתוֹ לֹא רַעֲנָנָה׃
33 יַחְמֹס כַּגֶּפֶן בִּסְרוֹ וְיַשְׁלֵךְ כַּזַּיִת נִצָּתוֹ׃
34 כִּי־עֲדַת חָנֵף גַּלְמוּד וְאֵשׁ אָכְלָה אָהֳלֵי־שֹׁחַד׃
35 הָרֹה עָמָל וְיָלֹד אָוֶן וּבִטְנָם תָּכִין מִרְמָה׃ ס

**16** 1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃
2 שָׁמַעְתִּי כְאֵלֶּה רַבּוֹת מְנַחֲמֵי עָמָל כֻּלְּכֶם׃
3 הֲקֵץ לְדִבְרֵי־רוּחַ אוֹ מַה־יַּמְרִיצְךָ כִּי תַעֲנֶה׃
4 גַּם׀ אָנֹכִי כָּכֶם אֲדַבֵּרָה לוּ־יֵשׁ נַפְשְׁכֶם תַּחַת נַפְשִׁי
אַחְבִּירָה עֲלֵיכֶם בְּמִלִּים וְאָנִיעָה עֲלֵיכֶם בְּמוֹ רֹאשִׁי׃
5 אֲאַמִּצְכֶם בְּמוֹ־פִי וְנִיד שְׂפָתַי יַחְשֹׂךְ׃
6 אִם־אֲדַבְּרָה לֹא־יֵחָשֵׂךְ כְּאֵבִי וְאַחְדְּלָה מַה־מִּנִּי יַהֲלֹךְ׃
7 אַךְ־עַתָּה הֶלְאָנִי ᵃהֲשִׁמּוֹתָᵃ ᵇכָּל־עֲדָתִיᵇ׃ 8 ᵃוַתִּקְמְטֵנִיᵃ
לְעֵד הָיָה וַיָּקָם בִּי ᵇכַחֲשִׁיᵇ בְּפָנַי יַעֲנֶה׃
9 אַפּוֹ טָרַף׀ וַיִּשְׂטְמֵנִיᵃ חָרַק עָלַי בְּשִׁנָּיוᵇ
ᶜצָרִי׀ יִלְטוֹשׁ עֵינָיוᶜ לִיᵈ׃ 10 פָּעֲרוּ עָלַי׀ בְּפִיהֶםᵃ
בְּחֶרְפָּהᵇ הִכּוּ לְחָיָי יַחַד עָלַי יִתְמַלָּאוּן׃
11 יַסְגִּירֵנִי אֵל אֶל עֲוִיל וְעַל־יְדֵי רְשָׁעִים יִרְטֵנִי׃
12 שָׁלֵו הָיִיתִי׀ וַיְפַרְפְּרֵנִי וְאָחַז בְּעָרְפִּי וַיְפַצְפְּצֵנִי
וַיְקִימֵנִי לוֹ לְמַטָּרָה׃ 13 יָסֹבּוּ עָלַי׀ רַבָּיו
יְפַלַּח כִּלְיוֹתַי וְלֹא יַחְמֹל יִשְׁפֹּךְ לָאָרֶץ מְרֵרָתִי׃
14 יִפְרְצֵנִי פֶרֶץ עַל־פְּנֵיᵃ־פָרֶץᵇ יָרֻץ עָלַי כְּגִבּוֹר׃
15 שַׂק תָּפַרְתִּי עֲלֵי גִלְדִּי וְעֹלַלְתִּי בֶעָפָר קַרְנִי׃
16 פָּנַי חֳמַרְמְרָה מִנִּי־בֶכִי וְעַל עַפְעַפַּי צַלְמָוֶת׃
17 עַל לֹא־חָמָס בְּכַפָּי וּתְפִלָּתִי זַכָּה׃

32 ᵃ ins c 𝔊 (ἡ τομὴ αὐτοῦ) 𝔖 תְּמוּרָתוֹ vel זְמוֹרָתוֹ (cf תְּמוּרָתוֹ v 31) ‖ ᵇ l c 𝔊 (φθαρήσεται) 𝔖 תִּמָּל ‖ 35 𝔊𝔖 תָּכִיל ‖ Cp 16, 3 ⌒ MS^Ken 259 וּמָה ‖ 5 𝔊𝔖 לֹא אַחְשֹׂךְ; l frt (כם) אֲחַזֵּק vel 'יחז ‖ 7 ᵃ 𝔊 μωρόν, σεσηπότα; l frt הֱשִׁמַּנִי ‖ ᵇ⁻ᵇ >𝔊; prps כ' עֲדָתוֹ, al כ' רָעָתִי cf 42,11 (l ? כ' רָעָתוֹ) ‖ 8 ᵃ dl ו ‖ ᵇ = *morbus meus;* l 8*a* et *b* invers? ‖ 9 ᵃ l frt c 𝔊𝔖 וַיִּשְׁמְטֵנִי ‖ ᵇ 𝔊 + חִצֵּי גְדוּדָיו נָפְלוּ עָלַי ‖ ᶜ⁻ᶜ ? l c Σ𝔖 צָרַי יִלְטְשׁוּ עֵינֵיהֶם ‖ ᵈ l c 𝔖 עָלַי ‖ 10 ᵃ dl c 9MSS 𝔖𝔗𝔙 ב ‖ ᵇ 𝔊 ὀξεῖ cf syr *cherpo = mucro* ‖ 11 l c 𝔊𝔖𝔗𝔙 עָוֶל; a צרי 9 ad 11 fin frt add ‖ 12 𝔊 τῆς κόμης cf arab *ʿurf = iuba* ‖ 13. 14 𝔊 omnia vb in plur ‖ 14 ᵃ frt c MS^Ken 223 𝔊𝔙 dl ‖ ᵇ sic 𝔐 (ץ min) ‖ 16 K רָה—, Q רוּ— ‖ 17 l ? וְהִתְהַלְּכִי et postea יִזְכֶּה (זָךְ), sed l frt 𝔐.

18 אֶרֶץ אַל־תְּכַסִּי דָמִי וְאַל־יְהִי מָקוֹם לְזַעֲקָתִי׃
19 גַּם־עַתָּה הִנֵּה־בַשָּׁמַיִם עֵדִי וְשָׂהֲדִי בַּמְּרוֹמִים׃
20 °מְלִיצַי רֵעָי° אֶל־אֱלוֹהַּ דָּלְפָה עֵינִי׃
21 aוְיוֹכַח לְגֶבֶר עִם־אֱלוֹהַּ וּבֶןb־אָדָםa לְרֵעֵהוּ׃
22 כִּי־שְׁנוֹת מִסְפָּרa יֶאֱתָיוּ וְאֹרַח לֹא־אָשׁוּב אֶהֱלֹךְ׃
17 1 aרוּחִי חֻבָּלָה יָמַיa נִזְעָכוּb קְבָרִים לִי׃
2 אִם־לֹא הֲתֻלִים עִמָּדִי וּבְהַמְּרוֹתָםa bתָּלַן עֵינִיb׃
3 שִׂימָה נָּא עָרְבֵנִיa עִמָּךְ מִי־הוּא bלְיָדִי יִתָּקֵעַb׃
4 כִּי־לִבָּם צָפַנְתָּ מִּשָּׂכֶל עַל־כֵּן לֹא תְרֹמֵם׃
5 לְחֵלֶק יַגִּיד רֵעִים וְעֵינֵי בָנָיו תִּכְלֶנָה׃
6 וְהִצִּגַנִיa לִמְשֹׁלb עַמִּים וְתֹפֶתc לְפָנִיםd אֶהְיֶה׃
7 וַתֵּכַהּ מִכַּעַשׂ עֵינִי וִיצֻרַיa כַּצֵּל כֻּלָּםb׃
8 יָשֹׁמּוּ יְשָׁרִים עַל־זֹאת וְנָקִיa עַל־חָנֵףb יִתְעֹרָר׃
9 וְיֹאחֵז צַדִּיק דַּרְכּוֹ וּטֳהָר־יָדַיִם יֹסִיף אֹמֶץ׃
10 וְאֻלָּם כֻּלָּםa תָּשֻׁבוּ וּבֹאוּb נָא וְלֹא־אֶמְצָא בָכֶם חָכָם׃
11 יָמַי עָבְרוּ זִמֹּתַיa נִתְּקוּb מוֹרָשֵׁי לְבָבִי׃
12 לַיְלָה לְיוֹם יָשִׂימוּa אוֹר קָרוֹבb מִפְּנֵיc־חֹשֶׁךְ׃
13 אִם־אֲקַוֶּה שְׁאוֹל בֵּיתִי בַּחֹשֶׁךְ רִפַּדְתִּי יְצוּעָי׃
14 לַשַּׁחַת קָרָאתִי אָבִי אָתָּה °אִמִּי° וַאֲחֹתִי לָרִמָּה׃
15 וְאַיֵּה אֵפוֹ תִקְוָתִי וְתִקְוָתִי מִי יְשׁוּרֶנָּה׃
16 בַּדֵּיa שְׁאֹל תֵּרַדְנָה אִם־יַחַד עַל־עָפָר נָחַתb׃ פ

19 frt add ‖ 20 °-° l frt יִמְצָא לִי רֵעִי (cf 𝔊 ἀφίκοιτό μου ἡ δέησις = יִמְצָא רֵעִי) ‖ 21 a-a 𝔖 כגבר א' ע' בן־אדם לו יוכח ‖ b 𝔗𝔙 כְּבֶן; l c 5MSS וּבֵין ‖ 22 𝔊 hic incip cp 17 ‖ a prps מִסְפֵּד; l 𝔐 ‖ Cp 17, 1 a-a l רוּחוֹ חִבְּלָה יָמַי ‖ b (10MSS 𝔖𝔗 נדעכו) l נֶעֱזָבוּ cf Jes 18,6 (cf 𝔊 φερόμενος, δέομαι נָגַע בִּי) ‖ 2 a l וּבְתַמְרוּרִים (cf 𝔖𝔙) ‖ b-b prps תִּלְאֶן עֵינָי ‖ 3 a l עֲרֻבָּנִי (cf 𝔖𝔗) ‖ b-b l לִי יָד יִתָּקַע ‖ 4 ΘT תְּרֹמֵם ‖ 5 prps יָגִיד (?); v 4—5 add ‖ 6 a l c 𝔊 וַתַּצִּיגֵנִי ‖ b l c 𝔊ÁΘΣ𝔗𝔙 לְמָשָׁל ‖ c l וּמֹפֵת ‖ d l c 𝔊𝔖𝔙 לִפְנֵיהֶם ‖ 7 a prps וִיצָרַי ‖ b l frt כָּלָם vel כָּלוּ ‖ 8 a et b 𝔊A invers ‖ 10 a 5MSS 𝔖𝔙 כֻּלְּכֶם, frt Var et c MSKen 286 dl ‖ b KOr יָבֹאוּ; 8—10 add; 11 sequitur 6—7 ‖ 11 a l c 𝔊 (ἐν βρόμῳ) formam a זהם ‖ b conjg c 𝔊 c מורשי; ἄρθρα cf *mahrašu* (babyl) *maršo* (syr) = *funis* ‖ 12 a l c 𝔊 ÁΘ (ἔθηκα, 𝔊A h Hier —καν) אָשִׂים vel l יוּשָׂם ‖ b dl, crrp ex בּוֹקֶר, vel dl אוֹר (Var) ‖ c l מִפָּנָי ‖ 14 °-° dl et l אִמִּי post קראתי ‖ 15 l c 𝔊 וְטוֹבָתִי ‖ 16 a l c 𝔊 הַעִמָּדִי ‖ b l c 𝔊 (καταβησόμεθα [※ 𝔖h HierMS, sed inest in 𝔊]) נַחַת.

18 1 וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשֻּׁחִי וַיֹּאמַר׃
2 [a]עַד־אָנָה[a] תְּשִׂימוּן[b] קִנְצֵי[c] לְמִלִּין תָּבִינוּ[d] וְאַחַר[e] נְדַבֵּר׃
3 מַדּוּעַ נֶחְשַׁבְנוּ כַבְּהֵמָה נִטְמִינוּ[a] בְּעֵינֵיכֶם[b]׃
4 [a]טֹרֵף נַפְשׁוֹ בְּאַפּוֹ[a] הַלְמַעַנְךָ תֵּעָזַב אָרֶץ [b]וְיֶעְתַּק צוּר מִמְּקֹמוֹ[b]׃
5 גַּם אוֹר רְשָׁעִים יִדְעָךְ וְלֹא־יִגַּהּ שְׁבִיב אִשּׁוֹ׃
6 אוֹר חָשַׁךְ בְּאָהֳלוֹ וְנֵרוֹ עָלָיו יִדְעָךְ׃
7 יֵצְרוּ צַעֲדֵי אוֹנוֹ וְתַשְׁלִיכֵהוּ עֲצָתוֹ׃
8 כִּי־שֻׁלַּח בְּרֶשֶׁת בְּרַגְלָיו[a] וְעַל־שְׂבָכָה יִתְהַלָּךְ[b]׃
9 יֹאחֵז בְּעָקֵב פָּח יַחֲזֵק עָלָיו צַמִּים׃
10 טָמוּן בָּאָרֶץ חַבְלוֹ וּמַלְכֻּדְתּוֹ עֲלֵי נָתִיב׃
11 סָבִיב בִּעֲתֻהוּ בַלָּהוֹת וֶהֱפִיצֻהוּ לְרַגְלָיו׃
12 יְהִי[a]־רָעֵב אֹנוֹ[b] וְאֵיד נָכוֹן לְצַלְעוֹ׃
13 [a]יֹאכַל בַּדֵּי עוֹרוֹ[a] יֹאכַל בַּדָּיו[b] בְּכוֹר מָוֶת׃ 14 [a]יִנָּתֵק מֵאָהֳלוֹ מִבְטַחוֹ[a][b]
וְתַצְעִדֵהוּ[c] לְמֶלֶךְ בַּלָּהוֹת׃ 15 תִּשְׁכּוֹן בְּאָהֳלוֹ מִבְּלִי־לוֹ יְזֹרֶה עַל־נָוֵהוּ
גָפְרִית׃
16 מִתַּחַת שָׁרָשָׁיו יִבָשׁוּ וּמִמַּעַל יִמַּל קְצִירוֹ׃
17 זִכְרוֹ־אָבַד מִנִּי־אָרֶץ וְלֹא־שֵׁם לוֹ עַל־פְּנֵי־חוּץ׃
18 יֶהְדְּפֻהוּ מֵאוֹר אֶל־חֹשֶׁךְ וּמִתֵּבֵל יְנִדֻּהוּ׃
19 לֹא נִין לוֹ וְלֹא־נֶכֶד בְּעַמּוֹ וְאֵין שָׂרִיד בִּמְגוּרָיו׃
20 [a]עַל־יוֹמוֹ[a] נָשַׁמּוּ אַחֲרֹנִים וְקַדְמֹנִים אָחֲזוּ[b] שָׂעַר׃
21 אַךְ־אֵלֶּה מִשְׁכְּנוֹת עַוָּל וְזֶה מְקוֹם לֹא־יָדַע־אֵל׃ ס

19 1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃
2 עַד־אָנָה תּוֹגְיוּן נַפְשִׁי וּתְדַכְּאוּנַנִי בְמִלִּים׃
3 זֶה עֶשֶׂר פְּעָמִים תַּכְלִימוּנִי לֹא־תֵבֹשׁוּ תַּהְכְּרוּ[a]־לִי[b]׃

**Cp 18,** 2 [a-a] dl ‖ [b] l c 𝔊 תָּשִׂים (—ֵם) ‖ [c] l c 𝔊 קֵץ ‖ [d] l c 𝔊 תָּבִין ‖ [e] l c 𝔊 וַאֲנַחְנוּ ‖ 3 [a] l c 𝔊 נִדְמִינוּ cf ψ 49,13. 21; prps נִטַּמֹּנוּ (3MSS[Ken]) ‖ [b] l c 𝔊𝔖 —נֶיךָ ‖ 4 [a-a] antea vel postea 1/2 stichus exc ‖ [b-b] 𝔊 יִנָּתֵק הַר מִמּוֹסָדָיו ‖ 5 l c 𝔙 רָשָׁע ‖ 7 l c 𝔊 (σφάλαι δέ) וְתַכְשִׁלֵהוּ ‖ 8 [a] dl c 9MSS 𝔊𝔖𝔙 ב sed cf etiam Jdc 5,15 ‖ [b] l ? c 𝔊 (ἑλιχθείη) יִתְגֹּלָל ‖ 9 l c 𝔖𝔙 בַּעֲקֵבוֹ ‖ 11 prps וֶהֱאִיצֻהוּ vel וְהִדְפֻהוּ; 𝔊 + πολλοί ‖ 12 [a] l יִהְיֶה ‖ [b] l frt אָוֶן לוֹ ‖ 13 [a-a] dl (dupl) ‖ [b] K[Or] בדוי ‖ 14 [a-a] dl (gloss vel Var) ‖ [b] 𝔊 ἴασις ‖ [c] l ויצ' ‖ 15 Θ (ἐν νυκτὶ αὐτοῦ) בְּלֵילוֹ (cf MS[Ken 48]); l frt בְּלִיַּעַל et antea c MS[Ken 158] יִשְׁכֹּן; al לִילִית ‖ 18 l —פֻהוּ et יְנַדֻּהוּ ‖ 20 [a] 𝔊 עֲלֵימוֹ ‖ [b] 𝔊𝔙 אָחַז ‖ **Cp 19,** 2 Var[B] וּתְדַכְּאוּנַנִי ‖ 3 [a] 3MSS תחכ'; 𝔊 (ἐπίκεισθε) תָּכֹרוּ ? cf 6,27 ‖ [b] 4MSS[Ken] בִּי.

4 וְאַף־אָמְנָם שָׁגִיתִי אִתִּי תָּלִין מְשׁוּגָתִי׃
5 אִם־אָמְנָם[a] עָלַי תַּגְדִּילוּ וְתוֹכִיחוּ עָלַי חֶרְפָּתִי[b]׃
6 דְּעוּ־אֵפוֹ כִּי־אֱלוֹהַּ עִוְּתָנִי וּמְצוּדוֹ עָלַי הִקִּיף׃
7 הֵן אֶצְעַק חָמָס וְלֹא אֵעָנֶה אֲשַׁוַּע וְאֵין מִשְׁפָּט׃
8 אָרְחִי גָדַר וְלֹא אֶעֱבוֹר וְעַל־נְתִיבוֹתַי חֹשֶׁךְ יָשִׂים׃
9 כְּבוֹדִי מֵעָלַי הִפְשִׁיט וַיָּסַר עֲטֶרֶת רֹאשִׁי׃
10 יִתְּצֵנִי סָבִיב וָאֵלַךְ וַיַּסַּע כָּעֵץ תִּקְוָתִי׃
11 וַיַּחַר[a] עָלַי אַפּוֹ וַיַּחְשְׁבֵנִי לוֹ כְצָרָיו[b]׃
12 °יַחַד׀ יָבֹאוּ גְדוּדָיו וַיָּסֹלּוּ עָלַי דַּרְכָּם וַיַּחֲנוּ סָבִיב לְאָהֳלִי°׃
13 אַחַי מֵעָלַי הִרְחִיק[a] וְיֹדְעַי [b]אַךְ־זָרוּ[b] מִמֶּנִּי׃
14 חָדְלוּ °קְרוֹבָי וּמְיֻדָּעַי° שְׁכֵחוּנִי׃ 15 °גָּרֵי בֵיתִי°
וְאַמְהֹתַי לְזָר תַּחְשְׁבֻנִי נָכְרִי הָיִיתִי בְעֵינֵיהֶם׃
16 לְעַבְדִּי קָרָאתִי וְלֹא יַעֲנֶה בְּמוֹ־פִי אֶתְחַנֶּן־לוֹ׃
17 רוּחִי זָרָה לְאִשְׁתִּי וְחַנֹּתִי לִבְנֵי בִטְנִי׃
18 גַּם־עֲוִילִים מָאֲסוּ בִי אָקוּמָה וַיְדַבְּרוּ־בִי׃
19 תִּעֲבוּנִי כָּל־מְתֵי סוֹדִי וְזֶה־אָהַבְתִּי נֶהְפְּכוּ־בִי׃
20 בְּעוֹרִי וּבִבְשָׂרִי[a] דָּבְקָה[b] עַצְמִי וָאֶתְמַלְּטָה [c]בְּעוֹר שִׁנָּי[c]׃
21 חָנֻּנִי חָנֻּנִי אַתֶּם רֵעָי כִּי יַד־אֱלוֹהַּ נָגְעָה בִּי׃
22 לָמָּה תִּרְדְּפֻנִי כְמוֹ־אֵל וּמִבְּשָׂרִי לֹא תִשְׂבָּעוּ׃
23 מִי־יִתֵּן אֵפוֹ וְיִכָּתְבוּן[a] [b]מִלָּי [c]מִי־יִתֵּן[c] בַּסֵּפֶר וְיֻחָקוּ[b]׃
24 בְּעֵט־בַּרְזֶל וְעֹפָרֶת לָעַד[a] בַּצּוּר יֵחָצְבוּן[b]׃
25 וַאֲנִי יָדַעְתִּי גֹּאֲלִי חָי וְאַחֲרוֹן עַל־עָפָר יָקוּם׃
26 וְאַחַר[a] עוֹרִי[b] [c]נִקְּפוּ־זֹאת[c] וּמִבְּשָׂרִי[d] אֶחֱזֶה אֱלוֹהַּ׃
27 [a]אֲשֶׁר אֲנִי[a]׀ אֶחֱזֶה־לִּי[b] וְעֵינַי רָאוּ[c]
וְלֹא־זָר כָּלוּ כִלְיֹתַי בְּחֵקִי[d]׃

4 𝔊 —גָּה ‖ 5 [a] dl ? ‖ [b] ? l c 𝔊 בְּחֶרְפָּה ‖ 11 [a] l וַיִּחַר ‖ [b] l c 𝔊𝔖 כְּצָר vel כְּצָרוֹ c 𝔙 ‖ 12 °-° add ? ‖ 13 [a] l c MS[Ken 30] 𝔊AΣ𝔖 —קוּ ‖ [b-b] 𝔊[1] אַכְזָרוּ; dl c 𝔖 אַךְ ‖ 14 °-° l קְרוֹבַי וּמְיֻדָּעַי (prps ק׳ מַדָּעַי) ‖ 15 °-° conjg c v 14 שכחוני ‖ 17 l frt וְצַחֲנָתִי ‖ 20 [a] dl ‖ [b] 𝔊 רָקְבָה ‖ [c-c] l frt בְּשָׂרִי בְּשִׁנָּי cf [a] ‖ 22 prps אַיִּל ‖ 23 [a] l וְיִכָּתְבוּן ‖ [b-b] l ויחקו מלי בספר ‖ [c-c] dl c 𝔊𝔖 ‖ 24 [a] Θ לְעֵד ‖ [b] Or יחצבון ‖ 25 = *sponsor* ‖ 26 [a] l frt וְאַחַר ‖ [b] l עֵדִי cf 16,19 ‖ [c-c] l frt נִזְקַף אִתִּי (cf 𝔊 ἀναντλοῦν ?) *se levabit prope me* ‖ [d] l ? וּמַשְׁהֲדִי (cf 𝔊 παρὰ γὰρ κυρίου וּמִשַּׁדַּי) cf 16,19 vel 'וְאֵת־מש (וְאֵת pr אתי c-c) ‖ 27 [a-a] prps אַשְׁרֶנִי vel אַשְׁרֵינִי ‖ [b] prps אֵלַי ‖ [c] l יִרְאוּ ‖ [d] nonn vb exc ?.

28 כִּי תֹאמְרוּ מַה־נִּרְדָּף־לוֹ וְשֹׁרֶשׁ דָּבָר נִמְצָא־בִי׃

29 גּוּרוּ לָכֶם ׀ מִפְּנֵי־חֶרֶב [a]כִּי־חֵמָה[b] עֲוֹנוֹת חָרֶב[a]

[c]לְמַעַן תֵּדְעוּן[d] שַׁדִּין׃[e c] ס

20 1 וַיַּעַן צֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיֹּאמַר׃

2 לָכֵן[a] שְׂעִפַּי יְשִׁיבוּנִי[b] וּבַעֲבוּר[c] [d]חוּשִׁי בִי׃[d]

3 מוּסַר כְּלִמָּתִי אֶשְׁמָע וְרוּחַ[a] מִבִּינָתִי[b] יַעֲנֵנִי׃[c]

4 הֲזֹאת[a] יָדַעְתָּ מִנִּי־עַד מִנִּי שִׂים[b] אָדָם עֲלֵי־אָרֶץ׃

5 כִּי רִנְנַת רְשָׁעִים מִקָּרוֹב וְשִׂמְחַת חָנֵף עֲדֵי־רָגַע׃

6 אִם־יַעֲלֶה לַשָּׁמַיִם שִׂיאוֹ וְרֹאשׁוֹ לָעָב יַגִּיעַ׃

7 כְּגֶלֲלוֹ לָנֶצַח יֹאבֵד רֹאָיו יֹאמְרוּ אַיּוֹ׃

8 כַּחֲלוֹם יָעוּף וְלֹא יִמְצָאֻהוּ[a] וְיֻדַּד[b] כְּחֶזְיוֹן לָיְלָה׃

°9 עַיִן שְׁזָפַתּוּ וְלֹא תוֹסִיף וְלֹא־עוֹד תְּשׁוּרֶנּוּ[a] מְקוֹמוֹ׃

°10 בָּנָיו יְרַצּוּ[a] דַלִּים וְיָדָיו[b] תָּשֵׁבְנָה אוֹנוֹ׃

°11 עַצְמוֹתָיו מָלְאוּ עֲלוּמָו וְעִמּוֹ עַל־עָפָר תִּשְׁכָּב׃

12 אִם־תַּמְתִּיק בְּפִיו רָעָה יַכְחִידֶנָּה תַּחַת לְשׁוֹנוֹ׃

13 יַחְמֹל עָלֶיהָ וְלֹא יַעַזְבֶנָּה וְיִמְנָעֶנָּה בְּתוֹךְ חִכּוֹ׃

14 לַחְמוֹ בְּמֵעָיו נֶהְפָּךְ מְרוֹרַת פְּתָנִים בְּקִרְבּוֹ׃

15 חַיִל בָּלַע וַיְקִאֶנּוּ מִבִּטְנוֹ יֹרִשֶׁנּוּ אֵל׃

16 רֹאשׁ־פְּתָנִים יִינָק תַּהַרְגֵהוּ לְשׁוֹן אֶפְעֶה׃

17 אַל־יֵרֶא בִפְלַגּוֹת נַהֲרֵי נַחֲלֵי דְּבַשׁ וְחֶמְאָה׃

18 מֵשִׁיב[a] יָגָע[b] וְלֹא יִבְלָע[c] [d]כְּחֵיל תְּמוּרָתוֹ וְלֹא יַעֲלֹס׃[d]

19 כִּי־רִצַּץ עָזַב[a] דַּלִּים בַּיִת גָּזַל וְלֹא יִבְנֵהוּ׃[b]

28 l c ca 100MSS Θ𝔗𝔙 בּוֹ ‖ 29 [a-a] crrp; 𝔊 θυμὸς γὰρ ἐπ' ἀνόμους ἐπελεύσεται = כִּי־ח' עֲוָלִים תָּבוֹא ? ‖ [b] 𝔙 *ultor;* prps הַמָּה ‖ [c-c] add ? ‖ [d] 1MS 𝔊 יֵדְעוּן ‖ [e] K𝔄ΘΣ𝔖𝔙 שָׁדִּין, Q שַׁדּוּן, 𝔗 שָׁדַּיִן; prps שַׁדַּי cf 𝔊 et 𝔊[A] ‖ Cp 20, 2 [a] 𝔊 לֹא כֵן ‖ [b] prps יִרְהִיבוּנִי ‖ [c] ins זֹאת vel כֵּן ‖ [d-d] l frt רָחַשׁ לִבִּי ‖ 3 [a] l frt וְהוֹכַח ‖ [b] l c 𝔊 מִבִּינָה (= *sine intelligentia*) ‖ [c] l תְּעַ׳ ‖ 4 [a] l c MS[379] 𝔊 הֲלֹא ‖ [b] dl ? ‖ 6 prps שְׂאֵתוֹ ‖ 8 [a] l c 𝔊𝔖𝔙 נִמְצָא ‖ [b] l frt c 𝔊𝔖𝔗𝔙 וְיִדַּד ‖ v 9 >𝔊[h](※) dl ‖ [a] l יְשׁ׳ ‖ v 10 crrp et Var vel gloss ad v 19 et 18 ‖ [a] 𝔊 יְרֹצּוּ, 𝔖𝔙 יֵרֹצּוּ (Niph) ‖ [b] prps ? וִידֵיהֶם vel וִילָדָיו (et postea יְשִׁיבוּ) ‖ v 11 sequitur 6—8 ‖ 17 l יִצְהָר et conjg c בפלג׳ ‖ 18 [a] 𝔊 לַשָּׁוְא; prps (?) מָשַׁךְ ‖ [b] l frt יְגִעוֹ (MS[Ken 145] יְגִיעַ) ‖ [c] prps (?) יבלינ ‖ [d-d] l frt כְּחַיִל . . . וְלֹא יִלְעַם (cf 𝔊[I] ὥσπερ στρίφνος ἀμάσητος, ἀκατάποτος) *ut fructum* . . . . [arboris cuiusdam], *qui mandi non potest* vel potius בְּחַיִל חֲמוּדֹתָיו לֹא יעלם; ca 50MSS 𝔖 בחיל ‖ 19 [a] 𝔗 עֲזוּב; l frt זְרַע cf 22,9 ‖ [b] l frt c 𝔙 בָּנָהוּ.

20 כִּי ׀ לֹא־[a]יָדַע שָׁלֵו בְּבִטְנוֹ[a] בַּחֲמוּדוֹ[b] לֹא יְמַלֵּט[c]׃
21 אֵין־שָׂרִיד לְאָכְלוֹ[a] עַל־כֵּן לֹא־יָחִיל[b] טוּבוֹ׃
22 בִּמְלֹאות שִׂפְקוֹ יֵצֶר לוֹ כָּל־יַד עָמֵל תְּבֹאֶנּוּ׃
23 [a]יְהִי[b] ׀ לְמַלֵּא בִטְנוֹ[a] יְשַׁלַּח־בּוֹ חֲרוֹן אַפּוֹ וְיַמְטֵר עָלֵימוֹ [בִּלְחוּמוֹ[c]׃
24 יִבְרַח מִנֵּשֶׁק בַּרְזֶל תַּחְלְפֵהוּ קֶשֶׁת נְחוּשָׁה׃
25 [a]שָׁלַף וַיֵּצֵא מִגֵּוָה[a] וּבָרָק מִמְּרֹרָתוֹ
יַהֲלֹךְ[b] עָלָיו אֵמִים׃ 26 כָּל־חֹשֶׁךְ טָמוּן לִצְפוּנָיו[a]
תְּאָכְלֵהוּ[b] אֵשׁ לֹא־נֻפָּח[c] יֵרַע[d] שָׂרִיד בְּאָהֳלוֹ׃
27 יְגַלּוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ וְאֶרֶץ מִתְקוֹמָמָה לוֹ׃
28 יִגֶל[a] יְבוּל[b] בֵּיתוֹ נִגָּרוֹת[c] בְּיוֹם אַפּוֹ׃
29 זֶה ׀ חֵלֶק־אָדָם[a] רָשָׁע מֵאֱלֹהִים וְנַחֲלַת אִמְרוֹ[b] מֵאֵל׃ ס

21 1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃
2 שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ מִלָּתִי וּתְהִי־זֹאת תַּנְחוּמֹתֵיכֶם׃
3 שָׂאוּנִי וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר וְאַחַר דַּבְּרִי תַלְעִיג׃
4 הֶאָנֹכִי לְאָדָם שִׂיחִי וְאִם־מַדּוּעַ לֹא־תִקְצַר רוּחִי׃
5 פְּנוּ־אֵלַי וְהָשַׁמּוּ וְשִׂימוּ יָד עַל־פֶּה׃
6 וְאִם־זָכַרְתִּי וְנִבְהָלְתִּי וְאָחַז בְּשָׂרִי פַּלָּצוּת׃
7 מַדּוּעַ רְשָׁעִים יִחְיוּ עָתְקוּ גַּם־גָּבְרוּ חָיִל׃
8 זַרְעָם נָכוֹן לִפְנֵיהֶם עִמָּם וְצֶאֱצָאֵיהֶם לְעֵינֵיהֶם׃
9 בָּתֵּיהֶם שָׁלוֹם מִפָּחַד וְלֹא שֵׁבֶט אֱלוֹהַּ עֲלֵיהֶם׃
10 שׁוֹרוֹ[a] עִבַּר וְלֹא יַגְעִל תְּפַלֵּט פָּרָתוֹ[b] וְלֹא תְשַׁכֵּל׃
11 יְשַׁלְּחוּ כַצֹּאן עֲוִילֵיהֶם וְיַלְדֵיהֶם יְרַקֵּדוּן׃

**20** [a-a] l frt c 𝔊 (αὐτοῦ σωτηρία τοῖς ὑπάρχουσιν) יֶשַׁע (שָׁלֵו al) לְטוּבוֹ (al בְּמַטְמֹנוֹ) ‖ [b] l frt —דוֹ ‖ [c] l c Θ𝔖𝔗 יְמֻלָּט ‖ **21** [a] 𝔖 לִיבְלוֹ, לְאָהֳלוֹ ? ‖ [b] 𝔊 (ἀνθήσει) יַחֲלִף ? v 21 dl (add) ‖ **22** l c 𝔊𝔙 עָמָל; 𝔖 עַוָּל ‖ **23** [a-a] c 𝔊[h](※) dl ‖ [b] prps ? יהוה ‖ [c] 𝔊 חֲבָלִים; prps פֶּחָם, חֲמָתוֹ (et antea עָלָיו) ‖ **25** [a-a] l c 𝔊 מִגֵּוָה (syr = *culter*) וַיֵּצֵא שֶׁלֶף; v 24 יברח — 25 ממררתו add ‖ [b] l c 𝔊𝔙 יַהַלְכוּ ‖ **26** [a] dl c 𝔊 צפון (Var) et l לוֹ ‖ [b] l c 7MSS 𝔊𝔖𝔗𝔙 תֹּאכְ׳ ‖ [c] l נֻפָּחָה vel נְפֻחָה ‖ [d] prps יֵרַע; l frt יְדַעֵךְ (15MSS ידע) et postea שְׁבִיב cf 18,5 ‖ **28** [a] l c 𝔊 יָגוֹל (cf MS[552] יִגַּל) ‖ [b] 𝔊 בְּלִי; l frt יָבָל *fluvius* ‖ [c] l frt וְנִגַּר אֹתוֹ, prps נִכְרַת, מִגְעֶרֶת ? ‖ **29** [a] dl (gl) ‖ [b] 𝔊 אוֹנוֹ; prps אוֹנוֹ (a אָוֶן); l frt מוֹרֵא (rebellis) (—רֶה) (עִם־אֵל) ‖ Cp 21, 2 l c 𝔊𝔖𝔗𝔙 מַתְכֶם— ‖ 3 l c 𝔊Σ𝔖𝔙 —גוּ (𝔊 antea לֹא) ‖ 4 l frt c 𝔖 הַאֹמַר ‖ 8 dl c 𝔊𝔖 ‖ 9 l frt c 𝔊(𝔖)𝔙 שְׁלֵמוּ ‖ 10 [a] l c 𝔊𝔙 —רָם ‖ [b] l —תָם ‖ 11 Σ𝔙 —יְשׁ; conjg v 8 c v 11.

12 יִשְׂאוּ כְּתֹף וְכִנּוֹר וְיִשְׂמְחוּ לְקוֹל עוּגָב׃
13 יְבַלּוּ[a] בַטּוֹב יְמֵיהֶם וּבְרֶגַע[b] שְׁאוֹל יֵחָתּוּ[c]׃
14 וַיֹּאמְרוּ לָאֵל סוּר מִמֶּנּוּ וְדַעַת דְּרָכֶיךָ לֹא חָפָצְנוּ׃
15 מַה־שַּׁדַּי כִּי־נַעַבְדֶנּוּ וּמַה־נּוֹעִיל כִּי נִפְגַּע־בּוֹ׃
16 [a]הֵן לֹא[a] בְיָדָם טוּבָם עֲצַת רְשָׁעִים רָחֲקָה מֶנִּי[b]׃
17 כַּמָּה ׀ נֵר־רְשָׁעִים יִדְעָךְ וְיָבֹא עָלֵימוֹ אֵידָם
חֲבָלִים יְחַלֵּק[a] בְּאַפּוֹ[b]׃
18 יִהְיוּ כְּתֶבֶן לִפְנֵי־רוּחַ וּכְמֹץ גְּנָבַתּוּ סוּפָה׃
19 אֱלוֹהַּ יִצְפֹּן־לְבָנָיו אוֹנוֹ יְשַׁלֵּם אֵלָיו וְיֵדָע׃
20 יִרְאוּ עֵינָו כִּידוֹ וּמֵחֲמַת שַׁדַּי יִשְׁתֶּה׃
21 כִּי מַה־חֶפְצוֹ בְּבֵיתוֹ אַחֲרָיו וּמִסְפַּר חֳדָשָׁיו חֻצָּצוּ׃
22 הַלְאֵל יְלַמֶּד[a]־דָּעַת וְהוּא רָמִים[b] יִשְׁפּוֹט׃
23 זֶה יָמוּת בְּעֶצֶם תֻּמּוֹ כֻּלּוֹ שַׁלְאֲנַן[a] וְשָׁלֵיו[b]׃
24 עֲטִינָיו[a] מָלְאוּ חָלָב[b] וּמֹחַ עַצְמוֹתָיו יְשֻׁקֶּה׃
25 וְזֶה יָמוּת בְּנֶפֶשׁ מָרָה וְלֹא־אָכַל בַּטּוֹבָה׃
26 יַחַד עַל־עָפָר יִשְׁכָּבוּ וְרִמָּה תְּכַסֶּה עֲלֵיהֶם׃
27 הֵן יָדַעְתִּי מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם וּמְזִמּוֹת עָלַי תַּחְמֹסוּ׃
28 כִּי תֹאמְרוּ אַיֵּה בֵית־נָדִיב וְאַיֵּה אֹהֶל ׀ מִשְׁכְּנוֹת רְשָׁעִים׃
29 הֲלֹא שְׁאֶלְתֶּם עוֹבְרֵי דֶרֶךְ וְאֹתֹתָם לֹא תְנַכֵּרוּ׃
30 כִּי [a]לְיוֹם אֵיד[a] יֵחָשֶׂךְ רָע לְיוֹם[b] עֲבָרוֹת[c] יוּבָלוּ[d]׃
31 מִי־יַגִּיד עַל־פָּנָיו דַּרְכּוֹ וְהוּא־עָשָׂה מִי יְשַׁלֶּם־לוֹ׃
32 וְהוּא לִקְבָרוֹת יוּבָל וְעַל־גָּדִישׁ יִשְׁקוֹד׃
33 מָתְקוּ לוֹ רִגְבֵי נָחַל וְאַחֲרָיו כָּל־אָדָם יִמְשׁוֹךְ [a]וּלְפָנָיו
אֵין מִסְפָּר[a]׃
34 וְאֵיךְ תְּנַחֲמוּנִי הָבֶל וּתְשׁוּבֹתֵיכֶם נִשְׁאַר־מָעַל׃ ס

**12** l c ca 30MSS 𝔊𝔖𝔗𝔙 'בְּ ‖ **13** [a] l c Q Vrs יְכַלּוּ; K יְבְלוּ ‖ [b] = 𝔊 ἐν δὲ ἀναπαύσει 𝔗; vel l וּבְרֹגַע ‖ [c] l c (𝔊)Σ𝔖𝔗𝔙 יֵחָתּוּ (a נחת) ‖ **14** Or מִמֶּנּוּ ‖ **16** [a-a] dl c 𝔊 לא vel l הֲלֹא ‖ [b] l c 𝔊 מִמֶּנּוּ = *ab eo* ‖ **17** [a] 𝔊 (ἕξουσιν αὐτούς) יַחֲזִקֵם; l ? 𝔐 ‖ [b] 1/2 stich exc ? ‖ **19** l אַל ‖ **20** ἅπ. γραφ.; prps פִּידוֹ, אֵידוֹ ‖ **21** l frt חֹרְצוּ cf 14,5 ‖ **22** [a] prps יְלַמֵּד ‖ [b] 4MSS 𝔊 'דָ; prps ? רְמִיָּה ‖ **23** [a] l c MS[Ken 76] 'שַׁאֲ ‖ [b] dl c 25MSS[Ken] י ‖ **24** [a] ἅπ. γραφ.; 𝔊 τὰ δὲ ἔγκατα; prps עצמיו *femora* ‖ [b] l frt c 𝔊𝔖𝔙 חֵלֶב cf [a] ‖ **27** l ? תַּחֲרשׁוּ, al תַּחְפְּשׂוּ ‖ **28** frt dl c MS[Ken 111] 𝔙 ‖ **30** [a] l 'בְּי' א nisi praefers מֵאֵיד ‖ [b] l ביום sed cf [d] ‖ [c] ? עֶבְרָתוֹ ‖ [d] l יֻצָּל, vel יוּכָל et antea [b] = 𝔐 ‖ **31** l וּמִי cf 30[d] ‖ **32** l וְעָלָיו ‖ **33** [a-a] dl (add).

22 1 וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּמָנִי וַיֹּאמַר׃
2 הַלְאֵל יִסְכָּן־גָּבֶר[a] כִּי־יִסְכֹּן עָלֵימוֹ[b] מַשְׂכִּיל׃
3 הַחֵפֶץ לְשַׁדַּי כִּי תִצְדָּק וְאִם־בֶּצַע כִּי־תַתֵּם דְּרָכֶךָ׃
4 הֲמִיִּרְאָתְךָ יֹכִיחֶךָ יָבוֹא עִמְּךָ בַּמִּשְׁפָּט׃
5 הֲלֹא רָעָתְךָ רַבָּה וְאֵין־קֵץ לַעֲוֺנֹתֶיךָ׃
6 כִּי־תַחְבֹּל אַחֶיךָ חִנָּם וּבִגְדֵי עֲרוּמִּים תַּפְשִׁיט׃
7 לֹא־מַיִם עָיֵף תַּשְׁקֶה וּמֵרָעֵב תִּמְנַע־לָחֶם׃
8 וְאִישׁ זְרוֹעַ לוֹ הָאָרֶץ וּנְשׂוּא פָנִים יֵשֶׁב בָּהּ׃
9 אַלְמָנוֹת שִׁלַּחְתָּ רֵיקָם וּזְרֹעוֹת יְתֹמִים יְדֻכָּא׃
10 עַל־כֵּן סְבִיבוֹתֶיךָ פַחִים וִיבַהֶלְךָ פַּחַד פִּתְאֹם׃
11 [a]אוֹ־חֹשֶׁךְ[a] [b]לֹא־תִרְאֶה[b] וְשִׁפְעַת[c]־מַיִם תְּכַסֶּךָּ׃
12 הֲלֹא־אֱלוֹהַּ גֹּבַהּ[a] שָׁמָיִם וּרְאֵה[b] [c]רֹאשׁ כּוֹכָבִים[c] כִּי־רָמּוּ׃
13 וְאָמַרְתָּ מַה־יָּדַע אֵל הַבְעַד עֲרָפֶל יִשְׁפּוֹט׃
14 עָבִים סֵתֶר־לוֹ וְלֹא יִרְאֶה וְחוּג שָׁמַיִם יִתְהַלָּךְ׃
15 הַאֹרַח עוֹלָם תִּשְׁמוֹר אֲשֶׁר דָּרְכוּ מְתֵי־אָוֶן׃
16 אֲשֶׁר־קֻמְּטוּ וְלֹא־עֵת נָהָר יוּצַק יְסוֹדָם׃
17 הָאֹמְרִים לָאֵל סוּר מִמֶּנּוּ וּמַה־יִּפְעַל שַׁדַּי לָמוֹ׃
18 וְהוּא מִלֵּא בָתֵּיהֶם טוֹב וַעֲצַת רְשָׁעִים רָחֲקָה מֶנִּי׃
19 יִרְאוּ צַדִּיקִים וְיִשְׂמָחוּ וְנָקִי יִלְעַג־לָמוֹ׃
20 אִם־לֹא נִכְחַד קִימָנוּ וְיִתְרָם אָכְלָה אֵשׁ׃
21 הַסְכֶּן־נָא עִמּוֹ וּשְׁלָם[a] בָּהֶם תְּבוֹאַתְךָ[b] טוֹבָה׃
22 קַח־נָא מִפִּיו תּוֹרָה וְשִׂים אֲמָרָיו בִּלְבָבֶךָ׃
23 אִם־תָּשׁוּב עַד־שַׁדַּי תִּבָּנֶה תַּרְחִיק עַוְלָה מֵאָהֳלֶךָ׃
24 וְשִׁית[a]־עַל־עָפָר בָּצֶר וּבְצוּר[b] נְחָלִים אוֹפִיר׃
25 וְהָיָה שַׁדַּי בְּצָרֶיךָ וְכֶסֶף תּוֹעָפוֹת לָךְ׃

**Cp 22, 2** [a] MS[Ken 18] דעת ‖ [b] l c 𝔖 עָלָיו (מ dittogr) ‖ **9** l c 𝔊𝔖𝔗𝔙 תְּדַכֵּא ‖ **10** l וַיְבַ׳ ‖ **11** [a-a] l c 𝔊 אוֹר(ךָ) חָשַׁךְ; 𝔖 אֵי חֹשֶׁךְ ‖ [b-b] ? prps לְאָהֳלֶךָ ‖ [c] prps שִׁכְבַת (?) cf 𝔊 ‖ **12** [a] l frt c 𝔖 הִגְבִּהַּ ‖ [b] l c 𝔊𝔖 יִרְאָה vel וְרָאָה ‖ [c-c] 𝔊 רָאשׁ כַּבִּירִים; v 12 add? ‖ **16** l c ca 20MSS 𝔗 בְּלֹא ‖ **17** l c 𝔊𝔖 לָנוּ ‖ **18** l c 𝔊 מִמֶּנּוּ; v 17—18 dl (add ex 21,14—16) ‖ **19** l c 𝔊 רָאוּ et postea וַיִּשְׂ׳ ‖ **20** l frt c 𝔗𝔖 נִכְחֲדוּ et postea קָמֵינוּ; al יְקָמָם (cf Θ𝔖𝔗𝔙) et antea 𝔐 ‖ **21** [a] prps וְהַשְׁלֵם ‖ [b] l c 18MSS 𝔊𝔖𝔗𝔙 תְּבוֹ׳; al תְּבוֹאֲךָ ‖ **23** l c 𝔊 וְתֵעָנֶה vel וְתִכָּנַע ‖ **24** [a] 10MSS Or 𝔙 יָשִׁית; prps וְשַׁתָּ ‖ [b] ca 65MSS Θ𝔖𝔗(𝔙?) וּבְצוֹר; prps וּבְצַר ‖ **25** dub; prps וְאוֹפִיר, תּוֹרָתְךָ, טוֹטָפוֹת (?).

26 כִּי־אָז עַל־שַׁדַּי תִּתְעַנָּג וְתִשָּׂא אֶל־אֱלוֹהַּ פָּנֶיךָ׃

27 תַּעְתִּיר אֵלָיו וְיִשְׁמָעֶךָּ וּנְדָרֶיךָ תְשַׁלֵּם׃

28 וְתִגְזַר־אֹמֶר וְיָקָם לָךְ וְעַל־דְּרָכֶיךָ נָגַהּ אוֹר׃

29 כִּי־[a]הִשְׁפִּילוּ וַתֹּאמֶר גֵּוָה[a] וְשַׁח עֵינַיִם יוֹשִׁעַ[b]׃

30 יְמַלֵּט אִי־[a]נָקִי וְנִמְלַט[b] בְּבֹר כַּפֶּיךָ[c]׃ ס

23 1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃

2 [a]גַּם־הַיּוֹם[a] מְרִי[b] שִׂחִי יָדִי[c] כָּבְדָה עַל־אַנְחָתִי׃

3 מִי־יִתֵּן יָדַעְתִּי וְאֶמְצָאֵהוּ אָבוֹא עַד־תְּכוּנָתוֹ׃

4 אֶעֶרְכָה לְפָנָיו מִשְׁפָּט וּפִי אֲמַלֵּא תוֹכָחוֹת׃

5 אֵדְעָה מִלִּים יַעֲנֵנִי וְאָבִינָה מַה־יֹּאמַר לִי׃

6 הַבְּרָב־כֹּחַ יָרִיב עִמָּדִי לֹא[a] אַךְ־הוּא יָשִׂם[b] בִּי׃

7 שָׁם[a] יָשָׁר נוֹכָח[b] עִמּוֹ[c] וַאֲפַלְּטָה לָנֶצַח מִשֹּׁפְטִי[d]׃

8 הֵן קֶדֶם אֶהֱלֹךְ וְאֵינֶנּוּ וְאָחוֹר וְלֹא־אָבִין לוֹ׃

9 שְׂמֹאול בַּעֲשֹׂתוֹ[a] וְלֹא־אָחַז[b] יַעְטֹף[c] יָמִין וְלֹא אֶרְאֶה[d]׃

10 כִּי־יָדַע [a]דֶּרֶךְ עִמָּדִי[a] בְּחָנַנִי כַּזָּהָב אֵצֵא׃

11 בַּאֲשֻׁרוֹ אָחֲזָה רַגְלִי דַּרְכּוֹ שָׁמַרְתִּי וְלֹא־אָט׃

12 מִצְוַת[a] שְׂפָתָיו וְלֹא[b] אָמִישׁ מֵחֻקִּי[c] צָפַנְתִּי אִמְרֵי־פִיו׃

13 וְהוּא בְאֶחָד וּמִי יְשִׁיבֶנּוּ וְנַפְשׁוֹ אִוְּתָה וַיָּעַשׂ׃

14 [a]כִּי[b] יַשְׁלִים[c] חֻקִּי[d] וְכָהֵנָּה רַבּוֹת עִמּוֹ[a]׃

15 עַל־כֵּן מִפָּנָיו אֶבָּהֵל אֶתְבּוֹנֵן וְאֶפְחַד מִמֶּנּוּ׃

16 וְאֵל הֵרַךְ לִבִּי וְשַׁדַּי הִבְהִילָנִי׃

17 כִּי־לֹא[a] נִצְמַתִּי מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ וּמִפָּנַי[b] כִּסָּה־אֹפֶל׃

26 frt c 𝔊𝔙 dl; v 26 conjg c 23; v 24—25 add vel trsp ante 23 ‖ 29 [a-a] crrp; l frt (al אֹמֶר גֵּוָה) הִשְׁפִּיל אֶת־רָם וְגַאֲה ‖ [b] 𝔖𝔙 יִוָּשֵׁעַ ‖ 30 [a] l c Θ אַת vel אִישׁ; prps אֵל; al תַּאֲוַת et antea יְמַלֵּא ‖ [b] Θ וְתִמָּלֵט ‖ [c] l c 𝔖𝔙 כַּפָּיו ‖ Cp 23, 2 [a-a] 𝔊 = גם ידעתי ?; prps אָמְנָם ‖ [b] 𝔊 מִיָּדִי (MS[Ken 245] מדי); l ? מִשַּׁדַּי ‖ [c] l c 𝔊𝔖 יָדוֹ ‖ 3 dl c MS[Ken 253] 𝔖; MS[Ken 95] יְדַעְתִּיו ‖ 6 [a] l לֹא ‖ [b] ins ? לִבּוֹ ‖ 7 [a] l c 4MSS 𝔙 שָׁם ‖ [b] l c 𝔊𝔗𝔙 וְנוֹכַח ‖ [c] l c 𝔗𝔙 עִמִּי ‖ [d] l c 8MSS 𝔊𝔖𝔙 מִשֹּׁפְטִי ‖ 8 Or[K] 𝔊 וְאֵינֶנִּי, Or[Q] = 𝔐 ‖ 9 [a] l c 𝔖 בִּקַּשְׁתִּי(ו) ‖ [b] = אֲחַזֶה (—וּ) ‖ [c] l c 𝔖𝔗 אֶעֱ' ‖ [d] = אֶרְאֵהוּ (𝔖); v 8—9 (9 >𝔊[h]※) dl (add) ‖ 10 [a-a] l c 𝔖 דַּרְכִּי וְעָמְדִי ‖ 12 [a] l (cf 𝔊𝔙) מִמִּצְ' ‖ [b] dl וְ c 14MSS 𝔊[A]𝔙 ‖ [c] l c 𝔊𝔙 בְּחֵקִי ‖ 13 l בָּחַר cf ψ 132,13 ‖ 14 [a-a] crrp; >𝔊 et dl ? vel post v 17 trsp ? ‖ [b] prps כֵּן ‖ [c] 𝔖 אשׁ' ‖ [d] 𝔖𝔙 חֻקּוֹ ‖ 17 [a] dl c MS[Ken 48] ‖ [b] l וּפָנַי.

24 [1]מַדּוּעַ מִשַּׁדַּי לֹא[a]־נִצְפְּנוּ עִתִּים וְיֹדְעָו[b] לֹא־חָזוּ יָמָיו[c]׃
[2][a]גְּבֻלוֹת יַשִּׂיגוּ[b] עֵדֶר גָּזְלוּ וַיִּרְעוּ[c]׃
[3]חֲמוֹר יְתוֹמִים יִנְהָגוּ יַחְבְּלוּ שׁוֹר אַלְמָנָה׃
[4]יַטּוּ אֶבְיֹנִים מִדָּרֶךְ יַחַד חֻבְּאוּ עֲנִיֵּי־אָרֶץ׃
[5]הֵן[a] פְּרָאִים׀ בַּמִּדְבָּר יָצְאוּ בְּפָעֳלָם[b]
מְשַׁחֲרֵי לַטָּרֶף עֲרָבָה לוֹ[c] לֶחֶם לַנְּעָרִים[d]׃
[6]בַּשָּׂדֶה בְּלִילוֹ[a] יִקְצִירוּ[b] וְכֶרֶם רָשָׁע[c] יְלַקֵּשׁוּ׃
[7]עָרוֹם יָלִינוּ מִבְּלִי לְבוּשׁ וְאֵין כְּסוּת בַּקָּרָה׃
[8]מִזֶּרֶם הָרִים יִרְטָבוּ וּמִבְּלִי מַחְסֶה חִבְּקוּ־צוּר׃
[9]יִגְזְלוּ מִשֹּׁד[a] יָתוֹם וְעַל[b]־עָנִי יַחְבֹּלוּ׃
[10]עָרוֹם הִלְּכוּ בְּלִי לְבוּשׁ וּרְעֵבִים נָשְׂאוּ עֹמֶר׃
[11][a]בֵּין־שׁוּרֹתָם[b] יַצְהִירוּ[a] יְקָבִים דָּרְכוּ וַיִּצְמָאוּ[c]׃
[12]מֵעִיר מְתִים[a]׀ יִנְאָקוּ[b] וְנֶפֶשׁ־חֲלָלִים[c] תְּשַׁוֵּעַ
[d]וֶאֱלוֹהַּ לֹא־יָשִׂים[e] תִּפְלָה[f][d]׃
[13]הֵמָּה׀ הָיוּ בְּמֹרְדֵי אוֹר לֹא־הִכִּירוּ דְרָכָיו
וְלֹא יָשְׁבוּ בִּנְתִיבֹתָיו׃
[14]לָאוֹר[a] יָקוּם רוֹצֵחַ יִקְטָל־[b]עָנִי וְאֶבְיוֹן[b]
וּבַלַּיְלָה [c]יְהִי כַגַּנָּב[c]׃
[15]וְעֵין נֹאֵף׀ שָׁמְרָה נֶשֶׁף לֵאמֹר לֹא־תְשׁוּרֵנִי עָיִן
וְסֵתֶר פָּנִים יָשִׂים׃
[16]חָתַר בַּחֹשֶׁךְ בָּתִּים יוֹמָם חִתְּמוּ[a]־לָמוֹ [b]לֹא־יָדְעוּ אוֹר׃

**Cp 24, 1** [a] dl c 2MSS 𝕲 ‖ [b] Q וְיֹדְעָיו; K וְיָדְעוּ vel וְיֹדְעוֹ ‖ [c] l frt יָמוֹ ‖ 2 [a] 𝕲 antea (ἀσεβεῖς) רָעִים, quod frt l pr וידעו v 1; 𝖁 *(alii)* הֵמָּה cf ימיו v 1 (cf etiam v 5 et 13) ‖ [b] = יַסִּיגוּ ‖ [c] >𝕾, 𝕲 וְרֹעוֹ, l ? 𝕸 ‖ 4 ΘΣ𝕾𝖁 Occ Or[K] עֲנָוֵי, 𝕿 Or[Q] עֲנִיֵּי ‖ 5 [a] 𝕲𝕾 הֵךְ, 𝖁 *alii quasi* ‖ [b] l frt c 7MSS Σ𝕿𝖁 לפ׳ ‖ [c] l frt בַּלַּיִל; al לֹא ‖ [d] prps (?) לְ(לֶחֶם); l frt לַנְּגָעְ׳ (?) ‖ לִרְעֵבִים ‖ 6 [a] l c 𝕲 (πρὸ ὥρας) בְּלִילוֹ (MS[Ken 147] בלילא) ‖ [b] K יִקְצִירוּ, Q יִקְצוֹרוּ ‖ [c] l עָשִׁיר; trsp v 10—11 post v 6 ‖ 7 𝕾 MS[Ken 100] ילין, dl 7a vel 10a (Var) ‖ 9 [a] l c 𝕲 (ἀπὸ μαστοῦ) מִשַּׁד ‖ [b] l וְעֻל, v 9 Var ad v 2—3 ‖ v 10 et 11 trsp post v 6 ‖ 11 [a-a] Var ad בשדה בלילו יקצירו v 6 ? ‖ [b] MS[58] —תַיִם ‖ [c] l frt ויגמאו ‖ 12 [a] l c 𝕲 וּבָתִּים; al c MS[193] 𝕾 מֵתִים ‖ [b] l c 𝕲 (ἐξεβάλλοντο) נָקוֹאוּ cf Jon 2,11 ‖ [c] l c 𝕲 עֹלָלִים ‖ [d-d] 𝕲 αὐτὸς δὲ διὰ τί τούτων ἐπισκοπὴν οὐ πεποίηται ‖ [e] prps יִשְׁמַע ‖ [f] l frt c 2MSS 𝕾(𝕲 ?) תְּפִלָּה ‖ 13 MS[31] 𝕲𝕾 יֵלְכוּ, 4MSS 𝖁 יָשׁוּבוּ ‖ 14 [a] l לָעֶרֶב ‖ [b-b] prps ? אֵיבוֹ וְצָרוֹ ‖ [c-c] l גַּ׳ יְהַלֵּךְ ‖ 16 [a] l c 𝕾 חִתַּם vel antea חָתְרוּ ‖ [b] ins frt כִּי יַחְדָּו ex v 17.

17 כִּי יַחְדָּו ׀ בֹּקֶר[a] לָמוֹ צַלְמָוֶת כִּי־יַכִּיר[b] בַּלְהוֹת[c] צַלְמָוֶת[d]׃
18 [a][b]קַל־הוּא[b] ׀ [c]עַל־פְּנֵי־מַיִם[c][a]
תְּקֻלַּל חֶלְקָתָם[d] בָּאָרֶץ [e]לֹא־יִפְנֶה[e] [f]דֶּרֶךְ כְּרָמִים[f]׃
19 צִיָּה גַם־חֹם יִגְזְלוּ[a] מֵימֵי־שֶׁלֶג [b]שְׁאוֹל חָטָאוּ[c][b]׃
20 יִשְׁכָּחֵהוּ [a]רֶחֶם ׀ מְתָקוֹ[a] רִמָּה[b] עוֹד לֹא־יִזָּכֵר
וַתִּשָּׁבֵר כָּעֵץ עַוְלָה׃
21 רֹעֶה עֲקָרָה לֹא תֵלֵד וְאַלְמָנָה לֹא יְיֵטִיב׃
22 וּמָשַׁךְ אַבִּירִים[a] בְּכֹחוֹ
יָקוּם[b] וְלֹא־יַאֲמִין בַּחַיִּין[c]׃ 23 יִתֶּן[a]־[b]לוֹ לָבֶטַח[b] וְיִשָּׁעֵן[c]
[d]וְעֵינֵיהוּ עַל־דַּרְכֵיהֶם[d]׃
24 רוֹמּוּ[a] מְּעַט ׀ וְאֵינֶנּוּ[b] וְהֻמְּכוּ[c] כַּכֹּל[d] יִקָּפְצוּן[e]
וּכְרֹאשׁ שִׁבֹּלֶת יִמָּלוּ[f]׃
25 וְאִם־לֹא אֵפוֹ מִי יַכְזִיבֵנִי וְיָשֵׂם[a] לְאַל[b] מִלָּתִי׃ ס

25 1 וַיַּעַן [a]בִּלְדַּד הַשֻּׁחִי[a] וַיֹּאמַר׃
2 הַמְשֵׁל וָפַחַד עִמּוֹ עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו׃
3 הֲיֵשׁ מִסְפָּר לִגְדוּדָיו וְעַל־מִי לֹא־יָקוּם אוֹרֵהוּ׃
4 וּמַה־יִּצְדַּק אֱנוֹשׁ עִם־אֵל וּמַה־יִּזְכֶּה יְלוּד אִשָּׁה׃
5 הֵן עַד[a]־יָרֵחַ וְלֹא יַאֲהִיל[b] וְכוֹכָבִים לֹא־זַכּוּ בְעֵינָיו׃
6 אַף כִּי־אֱנוֹשׁ רִמָּה וּבֶן־אָדָם תּוֹלֵעָה׃ ס

26 1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃
2 מֶה־עָזַרְתָּ לְלֹא־כֹחַ הוֹשַׁעְתָּ זְרוֹעַ לֹא־עֹז׃
3 מַה־יָּעַצְתָּ לְלֹא חָכְמָה וְתֻשִׁיָּה לָרֹב הוֹדָעְתָּ׃
4 אֶת־מִי הִגַּדְתָּ מִלִּין וְנִשְׁמַת־מִי יָצְאָה מִמֶּךָּ׃

17 [a] l c 𝔖 בָּקְרוּ ‖ [b] l רוּ— ‖ [c] l frt הֲלִיכוֹת ‖ [d] l עֲלָטָה vel sim ‖ 18 [a-a] crrp; conjg c v 17 ? ‖ [b-b] l frt קַלּוּ ‖ [c-c] prps (?) לִפְנֵי יוֹמָם ‖ [d] l ? תוֹ— ‖ [e-e] prps (?) יַאַסְפָּנָּה ‖ [f-f] dl ? cf [e-e]; al דֹּרֵךְ כַּרְמָם et [e-e] = 𝔐 ‖ 19 [a] prps ? יִגְזְלוּהָ cf 18[e-e] ‖ [b-b] dl ? ‖ [c] prps יֵחָתּוּ ‖ 20 [a-a] l רְחֹב מְקֹמוֹ ‖ [b] l רִמֹּה ‖ 21 l c 𝔗 הֵרַע (= 𝔊 οὐκ εὖ ἐποίησεν ?) ‖ 22 [a] l c 𝔊 (ἀδυνάτους) אֹבְדִים ‖ [b] l frt יָמֵק ‖ [c] l c 3MSS 𝔊Σ𝔙 בְּחַיָּיו ‖ 23 [a] l c 𝔊 (μαλακισθείς ?) יִתַּךְ vel יִדְּכֶה ‖ [b-b] l c 𝔊 לֹא יִבְטַח ‖ [c] 𝔊 וְיִשָּׁלֵם, l ? 𝔐 ‖ [d-d] crrp; 𝔊 (ἀλλὰ πεσεῖται νόσῳ) וְעָנִי יהיה ‖ ? עַל־דְּרָכָיו ‖ 24 [a] l c 𝔊 רוּמּוּ ‖ [b] 𝔖𝔙 וְאֵינָם ‖ [c] l c 𝔊 וְהֻמַּךְ ‖ [d] l c 𝔊 כְּמַלֻּחַ ‖ [e] MS[Ken 223] יקבצון; l יְקֻפַּץ, prps יְקֻמַּף ‖ [f] l יִמָּל ‖ 25 [a] l frt c 2MSS[Ken] וְיָשִׂים ‖ [b] 2MSS Σ𝔖𝔙 לְאַל; prps לְאַיִן. Ex toto cp 24 v 25 reliquiae orationis Iobi? ‖ Cp 25, 1 [a-a] MS[Ken 196] איוב ‖ 3 l c 𝔊 (ἔνεδρα παρ' αὐτοῦ) אָרְבוֹ ‖ 5 [a] 𝔊 יָעַד ‖ [b] l c MS[Ken 249] 𝔊A𝔗𝔙 יָהֵל ‖ Cp 26, 3 l frt לָרַךְ.

5 הָֽרְפָאִים יְחוֹלָלוּ[a] מִתַּחַת[b] מַיִם וְשֹׁכְנֵיהֶם׃
6 עָרוֹם שְׁאוֹל נֶגְדּוֹ וְאֵין כְּסוּת לָאֲבַדּוֹן׃
7 נֹטֶה צָפוֹן עַל־תֹּהוּ תֹּלֶה אֶרֶץ עַל־בְּלִימָה׃
8 צֹרֵר מַיִם בְּעָבָיו וְלֹא־נִבְקַע עָנָן תַּחְתָּם׃
9 מְאַחֵז פְּנֵי[a]־כִסֵּה[b] פַּרְשֵׁז[c] עָלָיו עֲנָנוֹ׃
10 [a]חֹק־חָג[a] עַל־פְּנֵי־מָיִם עַד[b]־תַּכְלִית אוֹר עִם־חֹשֶׁךְ׃
11 עַמּוּדֵי שָׁמַיִם יְרוֹפָפוּ וְיִתְמְהוּ מִגַּעֲרָתוֹ׃
12 בְּכֹחוֹ [a]רָגַע הַיָּם[a] וּבִתְוּבֻנָתוֹ[b] מָחַץ רָהַב׃
13 [a]בְּרוּחוֹ שָׁמַיִם שִׁפְרָה[b][a] חֹלְלָה יָדוֹ נָחָשׁ בָּרִחַ׃
14 הֶן־אֵלֶּה ׀ קְצוֹת דְּרָכָו[a] וּמַה־שֵּׁמֶץ דָּבָר נִשְׁמַע־בּוֹ
[d]וְרַעַם גְּבוּרֹתָו[b] מִי יִתְבּוֹנָן[c][d]׃ ס

27 1 [○]וַיֹּסֶף אִיּוֹב שְׂאֵת מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר[○]׃
2 חַי־אֵל הֵסִיר מִשְׁפָּטִי וְשַׁדַּי הֵמַר נַפְשִׁי׃
3 כִּי־כָל־עוֹד נִשְׁמָתִי בִי וְרוּחַ אֱלוֹהַּ בְּאַפִּי׃
4 אִם־תְּדַבֵּרְנָה שְׂפָתַי עַוְלָה וּלְשׁוֹנִי אִם־יֶהְגֶּה רְמִיָּה׃
5 חָלִילָה לִּי [a]אִם־אַצְדִּיק אֶתְכֶם[a] עַד־אֶגְוָע לֹא־אָסִיר תֻּמָּתִי מִמֶּנִּי[b]׃
6 בְּצִדְקָתִי הֶחֱזַקְתִּי וְלֹא אַרְפֶּהָ[a] לֹא־יֶחֱרַף[b] לְבָבִי מִיָּמָי׃
7 יְהִי כְרָשָׁע אֹיְבִי וּמִתְקוֹמְמִי כְעַוָּל׃
8 כִּי מַה־תִּקְוַת חָנֵף [a]כִּי יִבְצָע[a] כִּי יֵשֶׁל[b] אֱלוֹהַּ נַפְשׁוֹ׃
9 הֲצַעֲקָתוֹ יִשְׁמַע ׀ אֵל כִּי־תָבוֹא עָלָיו צָרָה׃
10 אִם־עַל־שַׁדַּי יִתְעַנָּג יִקְרָא אֱלוֹהַּ[a] [b]בְּכָל־עֵת[b]׃
11 אוֹרֶה אֶתְכֶם בְּיַד־אֵל אֲשֶׁר עִם־שַׁדַּי לֹא אֲכַחֵד׃
12 הֵן־אַתֶּם כֻּלְּכֶם חֲזִיתֶם וְלָמָּה־זֶּה הֶבֶל תֶּהְבָּלוּ׃

5 [a] prps יָחוּלוּ לוֹ ‖ [b] prps וַיֵּחַתּוּ; al מִשְׁכְּ׳ pr ושכ׳; v 5—11 >𝔊[h](※) ‖ 9 [a] l פְּנֵי ‖ [b] l c ca 70MSS Θ𝔗𝔙 כִּסֵּא vel כִּסֹּה = כִּסְּאֹה ‖ [c] forma mixta ex פרז et פרשׂ (l פֵּרַשׂ) ‖ 10 [a-a] l c 𝔖𝔗 חַק חָג cf Prv 8,27 ‖ [b] prps יָעַד ‖ 12 [a] 𝔖 גָּעַר בַּיָּם ‖ [b] l Q וּבִתְבוּנָתוֹ ‖ 13 [a-a] 𝔊 (κλεῖθρα δὲ οὐρανοῦ δεδοίκασιν αὐτόν) בְּרִיחֵי שׁ׳ שְׁעָרְהָ ‖ [b] l שִׁפְּרוּ ‖ 14 [a] KΘ דַּרְכּוֹ, Q𝔖𝔗𝔙 דְּרָכָיו ‖ [b] K𝔊Σ𝔖𝔗𝔙 גְּבוּרָתוֹ; Q —רֹתָיו ‖ [c] 𝔊 + ὁπότε ποιήσει ‖ [d-d] add; prb cp 26 ex oratione Bildadi et frt 26,2—4 ante et 26,5—14 post 25,2—6 trsp ‖ Cp 27, 1 [○-○] l וַיַּעַן איוב ויא׳ cf cp 26 ‖ 4 l c 10MSS תֶּה׳ ‖ 5 [a-a] >𝔖 ‖ [b] >MS[Ken 180] 𝔊 et frt dl; trsp v 3 post v 5 ? ‖ 6 [a] 11MSS 𝔊Θ𝔖𝔙 אַרְפֶּה ‖ [b] l frt יְחָרֵף; prps יְחַפֵּר ‖ 8 [a-a] l כי יְבַצַּע et dl (gloss) ‖ [b] 𝔊𝔖 (׳א)יִשָּׂא ל; l יִשְׁאַל ‖ 10 [a] l c 9MSS[Ken] 𝔖 אֶל־אֵל׳ vel c 𝔊 אֵלָיו ‖ [b-b] l c 𝔊 (cf 𝔖) יֵעָתֶר־לוֹ ‖ 11 l frt אֹתְךָ מַה־ (cf 𝔊); v 2—6 et 12 restant ex oratione Iobi, v 7—11, 13—23 prb ex oratione Zophari.

13 זֶה ׀ חֵלֶק־אָדָם[a] רָשָׁע ׀ [b]עִם־אֵל[b] וְנַחֲלַת עָרִיצִים[c] מִשַּׁדַּי יִקָּחוּ׃
14 אִם־יִרְבּוּ בָנָיו לְמוֹ־חָרֶב וְצֶאֱצָאָיו לֹא יִשְׂבְּעוּ־לָחֶם׃
15 שְׂרִידָיו[a] בַּמָּוֶת[b] יִקָּבֵרוּ וְאַלְמְנֹתָיו[c] לֹא תִבְכֶּינָה׃
16 אִם־יִצְבֹּר כֶּעָפָר כָּסֶף וְכַחֹמֶר יָכִין מַלְבּוּשׁ׃
17 יָכִין וְצַדִּיק יִלְבָּשׁ וְכֶסֶף נָקִי יַחֲלֹק׃
18 בָּנָה כָעָשׁ בֵּיתוֹ וּכְסֻכָּה עָשָׂה נֹצֵר׃
19 עָשִׁיר יִשְׁכַּב וְלֹא יֵאָסֵף עֵינָיו פָּקַח וְאֵינֶנּוּ׃
20 תַּשִּׂיגֵהוּ כַמַּיִם בַּלָּהוֹת לַיְלָה גְּנָבַתּוּ סוּפָה׃
21 יִשָּׂאֵהוּ קָדִים וְיֵלַךְ וִישָׂעֲרֵהוּ מִמְּקֹמוֹ׃
22 וְיַשְׁלֵךְ עָלָיו וְלֹא יַחְמֹל מִיָּדוֹ בָּרוֹחַ יִבְרָח׃
23 יִשְׂפֹּק[a] עָלֵימוֹ[b] כַפֵּימוֹ[c] וְיִשְׁרֹק[d] עָלָיו מִמְּקֹמוֹ[e]׃

28 1 כִּי יֵשׁ לַכֶּסֶף מוֹצָא וּמָקוֹם לַזָּהָב יָזֹקּוּ׃
2 בַּרְזֶל מֵעָפָר יֻקָּח[a] וְאֶבֶן יָצוּק נְחוּשָׁה׃
3 קֵץ ׀ שָׂם לַחֹשֶׁךְ וּלְכָל[a]־תַּכְלִית הוּא[b] חוֹקֵר אֶבֶן אֹפֶל וְצַלְמָוֶת׃
4 פָּרַץ נַחַל ׀ [a]מֵעִם־גָּר[a] הַנִּשְׁכָּחִים מִנִּי־רָגֶל [b]דַּלּוּ מֵאֱנוֹשׁ נָעוּ[b]׃
5 אֶרֶץ מִמֶּנָּה יֵצֵא־לָחֶם וְתַחְתֶּיהָ נֶהְפַּךְ כְּמוֹ־אֵשׁ׃
6 מְקוֹם־סַפִּיר אֲבָנֶיהָ וְעַפְרֹת זָהָב לוֹ׃
7 נָתִיב לֹא־יְדָעוֹ עָיִט וְלֹא שְׁזָפַתּוּ עֵין אַיָּה׃
8 לֹא־הִדְרִיכוּהוּ בְנֵי־שָׁחַץ לֹא־עָדָה עָלָיו שָׁחַל׃
9 בַּחַלָּמִישׁ שָׁלַח יָדוֹ הָפַךְ מִשֹּׁרֶשׁ הָרִים׃
10 בַּצּוּרוֹת יְאֹרִים בִּקֵּעַ וְכָל־יְקָר רָאֲתָה עֵינוֹ׃
11 מִבְּכִי[a] נְהָרוֹת חִבֵּשׁ[b] וְתַעֲלֻמָהּ[c] יֹצִא אוֹר׃ ס
12 וְהַחָכְמָה מֵאַיִן תִּמָּצֵא וְאֵי זֶה מְקוֹם בִּינָה׃
13 לֹא־יָדַע אֱנוֹשׁ עֶרְכָּהּ וְלֹא תִמָּצֵא בְּאֶרֶץ הַחַיִּים׃

13 [a] frt dl ‖ [b-b] l ? מֵאֵל (ע dittogr ?) ‖ [c] l עָרִיץ (ם dittogr) et יִקָּח ‖ 15 [a] sic 𝔏 Or; mlt MSS[Q] שְׂרִידָיו, [K] —דו ‖ [b] ins לֹא ‖ [c] l c 𝔊𝔖 —נֹתָם et postea תִּבְכֶּ׳ ‖ 16 𝔊 χρυσίον ‖ 18 l c 𝔊[I]𝔖 כְּעַכָּבִישׁ cf 8,14 ‖ 19 l c 𝔊𝔖 יוֹסִיף ‖ 20 l יוֹמָם vel בַּיּוֹם ‖ 23 [a] l ? יִשְׁפְּקוּ (= יס׳) ‖ [b] l עָלָיו ‖ [c] l כַּפַּיִם ‖ [d] l ? —קוּ cf [a] ‖ [e] prps מִמָּרוֹם (?), al מִתְקֹמְמוֹ ‖ Cp 28, 2 [a] l frt יִקָּח et יָצוּק ‖ 3 [a] ו dl ? c 2MSS[Ken] ‖ [b] dl frt et l חָקַר ‖ 4 [a-a] frt l מַרְגָּבִים ‖ [b-b] add; ex al contextu ? ‖ 6 l ? וַעֲפָרָהּ (dl לוֹ); l v 12 etiam ante v 1 et post v 6 ‖ 11 [a] l נִבְכֵי cf Prv 8,24 vel מַבְּכֵי = 𝔊 βάθη ? ‖ [b] l c 𝔊ÀΘ𝔙 חִפֵּשׂ ‖ [c] l מָה—; trsp frt 11a post 10a et v 24 post v 11 ‖ 12 l ? תָּבוֹא (cf MS[Ken 150]) ut 20 (cf ad 6) ‖ 13 l c 𝔊 דַּרְכָּהּ.

14 תְּהוֹם אָמַר לֹא בִי־הִיא וְיָם אָמַר אֵין עִמָּדִי׃
15 לֹא־יֻתַּן סְגוֹר תַּחְתֶּיהָ וְלֹא יִשָּׁקֵל כֶּסֶף מְחִירָהּ׃
16 לֹא תְסֻלֶּה בְּכֶתֶם אוֹפִיר בְּשֹׁהַם יָקָר וְסַפִּיר׃
17 לֹא־יַעַרְכֶנָּה זָהָב וּזְכוֹכִית וּתְמוּרָתָהּ כְּלִי־פָז׃
18 רָאמוֹת וְגָבִישׁ לֹא יִזָּכֵר וּמֶשֶׁךְ חָכְמָה מִפְּנִינִים׃
19 [a]לֹא־יַעַרְכֶנָּה פִּטְדַת־כּוּשׁ[a] [b]בְּכֶתֶם טָהוֹר לֹא תְסֻלֶּה[b]׃ ס
20 וְהַחָכְמָה מֵאַיִן תָּבוֹא וְאֵי זֶה מְקוֹם בִּינָה׃
21 וְנֶעֶלְמָה[a] מֵעֵינֵי כָל־חָי[b] וּמֵעוֹף הַשָּׁמַיִם נִסְתָּרָה׃
22 אֲבַדּוֹן וָמָוֶת אָמְרוּ בְּאָזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ שִׁמְעָהּ׃
23 אֱלֹהִים הֵבִין דַּרְכָּהּ וְהוּא יָדַע אֶת־מְקוֹמָהּ׃
24 כִּי־הוּא לִקְצוֹת־הָאָרֶץ יַבִּיט °תַּחַת כָּל°־הַשָּׁמַיִם יִרְאֶה׃
25 לַעֲשׂוֹת לָרוּחַ מִשְׁקָל וּמַיִם תִּכֵּן בְּמִדָּה׃
26 בַּעֲשֹׂתוֹ לַמָּטָר חֹק וְדֶרֶךְ לַחֲזִיז קֹלוֹת׃
27 אָז רָאָהּ וַיְסַפְּרָהּ[a] הֱכִינָהּ[b] וְגַם־חֲקָרָהּ׃
28 וַיֹּאמֶר ׀ לָאָדָם[a] הֵן[b] יִרְאַת אֲדֹנָי[c] הִיא חָכְמָה וְסוּר מֵרָע בִּינָה׃ ס

29 1 °וַיֹּסֶף אִיּוֹב שְׂאֵת מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר°׃
2 מִי־יִתְּנֵנִי כְיַרְחֵי־קֶדֶם כִּימֵי אֱלוֹהַּ יִשְׁמְרֵנִי׃
3 בְּהִלּוֹ נֵרוֹ עֲלֵי רֹאשִׁי לְאוֹרוֹ אֵלֶךְ חֹשֶׁךְ׃
4 כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי בִּימֵי חָרְפִּי[a] בְּסוֹד[b] אֱלוֹהַּ עֲלֵי אָהֳלִי׃
5 בְּעוֹד שַׁדַּי עִמָּדִי סְבִיבוֹתַי נְעָרָי׃
6 בִּרְחֹץ הֲלִיכַי בְּחֵמָה[a] וְצוּר[b] [c]יָצוּק עִמָּדִי[c] פַּלְגֵי־שָׁמֶן׃
7 בְּצֵאתִי שַׁעַר עֲלֵי־קָרֶת בָּרְחוֹב אָכִין מוֹשָׁבִי׃
8 רָאוּנִי נְעָרִים וְנֶחְבָּאוּ וִישִׁישִׁים קָמוּ עָמָדוּ׃
9 שָׂרִים עָצְרוּ בְמִלִּים וְכַף יָשִׂימוּ לְפִיהֶם׃

14 l אֲמָרָה ‖ 15 l frt סָגוּר ‖ 16 = תסלא cf Thr 4,2 ‖ 17 11MSS ΘΣ𝔗𝔙 כְּלֵי; MS[Ken 153] לא ככלי; l frt בְּלִי ‖ 18 l ? וּמְשֹׁךְ cf Θ ‖ 19 [a-a] Var ad 17a ‖ [b-b] Var ad 16a ‖ 21 [a] dl ו c 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b] l חַיָּה ‖ 23 5MSS 𝔊 הַבִּין ‖ 24 [°-°] l frt כֹּל תַּחַת. Ad v 24 cf v 11 ‖ 25 𝔊𝔖𝔙 הָעֹשֶׂה ‖ 27 [a] l וַיְסַפְּרָהּ ‖ [b] 5MSS הֱבִ׳, 𝔖 הֱכִילָהּ ‖ 28 [a] >MS[Ken 378] ‖ [b] >MS[Ken 76] 𝔖 ‖ [c] >2MSS[Ken], 4MSS[Ken] יהוה אדני; ca 100MSS[Ken] יהוה; prps יִרְאָתִי (pr יראת א׳); v 28 add ‖ Cp 29, 1 [°-°] prps ויען איוב ויאמר ‖ 3 l בַּהִלּוֹ vel בַּהֲהִלּוֹ ‖ 4 [a] prps ? חַסְדּוֹ (חֶסֶד), חֶפְצוֹ, פִּרְחִי ‖ [b] l c 𝔊Σ𝔖 בְּסֹךְ cf 1,10 ‖ 6 [a] = בְּחֶמְאָה pauc MSS 𝔊𝔗𝔙 ‖ [b] dl (Var ad יצוק) ‖ [c-c] l frt יָצוּק עֲמָדַי.

10 קוֹל־נְגִידִים נֶחְבָּאוּ וּלְשׁוֹנָם לְחִכָּם דָּבֵקָה׃
11 כִּי אֹזֶן שָׁמְעָה וַתְּאַשְּׁרֵנִי וְעַיִן רָאֲתָה וַתְּעִידֵנִי׃
12 כִּי־אֲמַלֵּט עָנִי מְשַׁוֵּעַ[a] וְיָתוֹם וְלֹא־[b]עֹזֵר לוֹ׃
13 בִּרְכַּת אֹבֵד עָלַי תָּבֹא וְלֵב אַלְמָנָה אַרְנִן׃
14 צֶדֶק לָבַשְׁתִּי וַיִּלְבָּשֵׁנִי כִּמְעִיל וְצָנִיף מִשְׁפָּטִי׃
15 עֵינַיִם הָיִיתִי לַעִוֵּר וְרַגְלַיִם לַפִּסֵּחַ אָנִי׃
16 אָב אָנֹכִי לָאֶבְיוֹנִים וְרִב לֹא־יָדַעְתִּי אֶחְקְרֵהוּ׃
17 וָאֲשַׁבְּרָה מְתַלְּעוֹת עַוָּל וּמִשִּׁנָּיו אַשְׁלִיךְ טָרֶף׃
18 וָאֹמַר [a]עִם־קִנִּי[a] אֶגְוָע[b] וְכַחוֹל[c] אַרְבֶּה יָמִים׃
19 שָׁרְשִׁי פָתוּחַ אֱלֵי־מָיִם וְטַל יָלִין בִּקְצִירִי׃
20 כְּבוֹדִי חָדָשׁ עִמָּדִי וְקַשְׁתִּי בְּיָדִי תַחֲלִיף׃
21 לִי־שָׁמְעוּ [a]וְיִחֵלּוּ וְיִדְּמוּ[a] [b]לְמוֹ עֲצָתִי[b]׃
22 אַחֲרֵי דְבָרִי[a] לֹא יִשְׁנוּ[b] וְעָלֵימוֹ תִּטֹּף מִלָּתִי׃
23 וְיִחֲלוּ[a] כַמָּטָר לִי [b]וּפִיהֶם פָּעֲרוּ[b] לְמַלְקוֹשׁ[c]׃
24 אֶשְׂחַק אֲלֵהֶם לֹא[a] יַאֲמִינוּ[b] וְאוֹר פָּנַי [c]לֹא יַפִּילוּן[c]׃
25 אֶבְחַר דַּרְכָּם וְאֵשֵׁב רֹאשׁ וְאֶשְׁכּוֹן כְּמֶלֶךְ בַּגְּדוּד
°כַּאֲשֶׁר אֲבֵלִים יְנַחֵם°׃

30 1 וְעַתָּה ׀ שָׂחֲקוּ עָלַי צְעִירִים[a] [b]מִמֶּנִּי לְיָמִים[b] אֲשֶׁר־מָאַסְתִּי
[אֲבוֹתָם לָשִׁית עִם־כַּלְבֵי צֹאנִי׃
2 גַּם־כֹּחַ יְדֵיהֶם [a]לָמָּה לִּי[a] עָלֵימוֹ אָבַד[b] כָּלַח[c]׃ 3 בְּחֶסֶר
[וּבְכָפָן גַּלְמוּד[a]
הַעֹרְקִים[b] צִיָּה אֶמֶשׁ[c] שׁוֹאָה וּמְשֹׁאָה׃
4 הַקֹּטְפִים מַלּוּחַ עֲלֵי־שִׂיחַ וְשֹׁרֶשׁ רְתָמִים לַחְמָם׃

10 l נֶאֱלָם vel נִכְלָא; trsp v 21—25 post v 10 ‖ 11 dl frt c 𝔙 ‖ 12 [a] 𝔊 ἐκ χειρὸς δυνάστου מְשׁוֹעַ (cf MSS[715. 814]) vel מַרְשָׁע; cf etiam 𝔖 ‖ [b] 11MSS 𝔊𝔖𝔙 לֹא ‖ 14 dl c 𝔊𝔖 י ‖ 18 [a-a] 𝔊 ἡ ἡλικία μου = ?; 𝔖 קָנֶה קִנִּי ‖ [b] 𝔊 γηράσει = 𝔐, cf 𝔊 Sir 8,7 ‖ [c] sic 𝔖𝔗; Nehardeenses וכחול cf MS[380] וכחֹל; l c 𝔊 (ὥσπερ στέλεχος φοίνικος) 𝔙 (*sicut palma*) וכנַחַל cf 𝔊 Sir 50,14 = Sir hebr 50,12 ‖ 20 prps כְּדוֹנִי ‖ 21 [a-a] l invers (pr ויחלו) (sic) וַיִּדְּמוּ וַיְחַכּוּ ‖ [b-b] l c ca 35MSS Vrs לְמוֹעֲצָתִי ‖ 22 [a] l frt דַּבְּרִי cf 21,3 ‖ [b] l ? שָׁנוּ ‖ 23 [a] l וַיִּחֲלוּ ‖ [b-b] prps ? כְּפִי הַמַּגְרֵפוֹת ‖ [c] 𝔖 כְּמ׳ ‖ 24 [a] frt dl; ca 90MSS 𝔊Σ𝔖𝔗 ולא ‖ [b] l frt וַיְ׳ ‖ [c-c] l prb אֲבֵלִים יְנַחֵם cf v 25 ‖ 25 [°-°] dl (Var ad 24 b) ‖ Cp 30, 1 [a] prps צֹעֲ׳ cf Sach 13,7 ‖ [b-b] dl ?; totus v 30,1 vid add cf 31,15 ‖ 2 [a-a] l frt כָּמָה לוֹ ‖ [b] prps ? עָבַר ‖ [c] prps ? כָּל־חָיִל ‖ 3 [a] l frt גָּלְמוּ ‖ [b] frt vb exc; al (conjg כלח c בחסר) בכפן מערקים צ׳ | גָּרְמוּ שׁואה ומשׁ׳ ‖ [c] crrp.

⁵מִן־גֵּו יְגֹרָשׁוּ יָרִיעוּ עָלֵימוֹ כַּגַּנָּב׃
⁶בַּעֲרוּץ נְחָלִים לִשְׁכֹּן חֹרֵי עָפָר וְכֵפִים׃ ⁷בֵּין־שִׂיחִים יִנְהָקוּ
תַּחַת חָרוּל יְסֻפָּחוּ׃ ⁸בְּנֵי־נָבָל גַּם־בְּנֵי בְלִי־שֵׁם נִכְּאוּ [מִן־הָאָרֶץ׃
⁹וְעַתָּה נְגִינָתָם הָיִיתִי וָאֱהִי לָהֶם לְמִלָּה׃
¹⁰תִּעֲבוּנִי רָחֲקוּ מֶנִּי וּמִפָּנַי לֹא־חָשְׂכוּ רֹק׃
¹¹כִּי־יִתְרוֹ[a] פִּתַּח וַיְעַנֵּנִי וְרֶסֶן[b] מִפָּנַי שִׁלֵּחוּ[c]׃
¹²עַל־יָמִין פִּרְחַח[a] יָקוּמוּ [b]רַגְלַי שִׁלֵּחוּ[b] וַיָּסֹלּוּ עָלַי אָרְחוֹת אֵידָם׃
¹³נָתְסוּ נְתִיבָתִי [a]לְהַוָּתִי יֹעִילוּ[a]
[b]לֹא עֹזֵר לָמוֹ[b]׃ ¹⁴כְּפֶרֶץ רָחָב יֶאֱתָיוּ
תַּחַת שֹׁאָה הִתְגַּלְגָּלוּ׃ ¹⁵הָהְפַּךְ[a] עָלַי בַּלָּהוֹת
תִּרְדֹּף[b] כָּרוּחַ נְדִבָתִי[c] וּכְעָב עָבְרָה יְשֻׁעָתִי׃
¹⁶וְעַתָּה[a] עָלַי תִּשְׁתַּפֵּךְ נַפְשִׁי יֹאחֲזוּנִי יְמֵי[b]־עֹנִי׃
¹⁷לַיְלָה עֲצָמַי נִקַּר מֵעָלָי וְעֹרְקַי לֹא יִשְׁכָּבוּן׃
¹⁸בְּרָב־כֹּחַ יִתְחַפֵּשׂ[a] לְבוּשִׁי[b] כְּפִי כֻתָּנְתִּי יַאַזְרֵנִי׃
¹⁹[a]הֹרָנִי[b] לַחֹמֶר וָאֶתְמַשֵּׁל כֶּעָפָר וָאֵפֶר׃
²⁰אֲשַׁוַּע אֵלֶיךָ וְלֹא תַעֲנֵנִי עָמַדְתִּי[a] וַתִּתְבֹּנֶן[b] בִּי׃
²¹תֵּהָפֵךְ לְאַכְזָר לִי בְּעֹצֶם יָדְךָ תִשְׂטְמֵנִי׃
²²תִּשָּׂאֵנִי אֶל־רוּחַ תַּרְכִּיבֵנִי וּתְמֹגְגֵנִי תֻּשִׁוָּה׃
²³כִּי־יָדַעְתִּי מָוֶת תְּשִׁיבֵנִי וּבֵית מוֹעֵד לְכָל־חָי׃
²⁴אַךְ לֹא־בְעִי[a] יִשְׁלַח־יָד אִם־בְּפִידוֹ [b]לָהֶן שׁוּעַ[b]׃
²⁵אִם־לֹא בָכִיתִי[a] לִקְשֵׁה־יוֹם עָגְמָה נַפְשִׁי[b] לָאֶבְיוֹן[c]׃
²⁶כִּי טוֹב קִוִּיתִי וַיָּבֹא רָע וַאֲיַחֲלָה לְאוֹר וַיָּבֹא אֹפֶל׃

5 l גּוֹי; postea vb exc? ‖ 6 14MSS בערוץ ‖ 7 l יִסָּפְחוּ ‖ 30,9ss sequuntur 29,7ss; 30,2—8 add ‖ 11 [a] l c Q𝔖𝔗 יִתְרִי; K𝔊𝔙 ו— ‖ [b] prps וְרִגְלֵי (cf רגלי v 12) ‖ [c] l c Θ𝔙 שִׁלַּח (שִׁלֵּךְ); al פִּתְּחוּ ויענני ‖ 12 [a] 25MSS פרחה ‖ [b-b] dl (Var cf v 11[b] et [c]) ‖ 13 [a-a] crrp; prps יָהָרְסוּ מַעְגָּלַי (cf 𝔊 חָלְצוּ מְעִילִי) ‖ [b-b] crrp; prps אֵלַי עָמְדוּ רָמוּ (cf 𝔊 βέλεσιν αὐτοῦ κατηκόντισέν με) 1S 23,26, al לִ׳ עֹצֵר לִ׳ ‖ 15 [a] l c 𝔊𝔖 נֶהֶפְכוּ (נֶהְפַּ׳) vel c MS[Ken 32] תֵּהָפֵךְ ‖ [b] l c 𝔊 תִּרְדַּף vel תִּנָּדֵף ‖ [c] nonn MSS 𝔖 נתיבתי; l frt טוֹבָתִי = 𝔊 ἐλπίς? ‖ 16 [a] dl? (dittogr) ‖ [b] prps אַמֵּי (?) ‖ 17 dl? c 𝔊 (מַחֲלַי 𝔙), al dl לילה et l נִקַּר ‖ 18 [a] l? c 𝔊 יִתְפֹּשׂ; al (?) יִתְחַבָּא et antea בִּ־כַּחַשׁ (al בְּרָקָב) ‖ [b] prps בְּשָׂרִי (?) ‖ 19 [a] ins? אֵל ‖ [b] l? הוֹרִדַנִי ‖ 20 [a] l c MS[Ken 196] 𝔖 עָמַדְתָּ ‖ [b] l c MS[593] 𝔙 וְלֹא תִת׳; al מַהְתֹּב׳ ‖ 21 𝔊 תִּשְׁטְמֵנִי ‖ 22 l c K תְּשֻׁוָּה; al c Θ(Q) מִתֻּשִׁיָּה ‖ 23 cf 1,21; prps (?) תְּשִׁבֵנִי ‖ 24 [a] l? טָבַע, al אִם־לֹא בְעָנִי אָשׁ׳ ‖ [b-b] l? לֹה יְשַׁוֵּעַ (= לֹא), al לֹא נוֹשָׁע ‖ 25 [a] l? בְּכִית vel? בְּכִי ‖ [b] l? נַפְשׁוֹ ‖ [c] l? לְאֵבֵד ‖ 26 >𝔊𝔖𝔙 et dl?.

27 מֵעַי רֻתְּחוּ וְלֹא־דָמּוּ קִדְּמֻנִי יְמֵי־עֹנִי׃
28 קֹדֵר הִלַּכְתִּי [a]בְּלֹא חַמָּה[a] קַמְתִּי בַקָּהָל[b] אֲשַׁוֵּעַ׃
29 אָח הָיִיתִי לְתַנִּים וְרֵעַ לִבְנוֹת יַעֲנָה׃ ס
30 עוֹרִי שָׁחַר מֵעָלָי וְעַצְמִי־חָרָה מִנִּי־חֹרֶב׃
31 וַיְהִי לְאֵבֶל כִּנֹּרִי וְעֻגָבִי לְקוֹל בֹּכִים׃

31 1 בְּרִית כָּרַתִּי לְעֵינָי °וּמָה אֶתְבּוֹנֵן° עַל־בְּתוּלָה׃
2 וּמֶה ׀ חֵלֶק אֱלוֹהַּ מִמָּעַל וְנַחֲלַת שַׁדַּי מִמְּרֹמִים׃
3 הֲלֹא־אֵיד לְעַוָּל וְנֵכֶר לְפֹעֲלֵי אָוֶן׃
4 הֲלֹא־הוּא יִרְאֶה דְרָכָי וְכָל־צְעָדַי יִסְפּוֹר׃
5 אִם־הָלַכְתִּי עִם־[a]שָׁוְא וַתַּחַשׁ[b] עַל־[c]מִרְמָה רַגְלִי׃
6 יִשְׁקְלֵנִי בְמֹאזְנֵי־צֶדֶק וְיֵדַע אֱלוֹהַּ תֻּמָּתִי׃
7 אִם תִּטֶּה אַשֻּׁרִי [a]מִנִּי הַדָּרֶךְ[a] וְאַחַר עֵינַי הָלַךְ לִבִּי [c]וּבְכַפַּי [דָּבַק מְאוּם[b][c]׃
8 אֶזְרְעָה וְאַחֵר יֹאכֵל[a] וְצֶאֱצָאַי יְשֹׁרָשׁוּ[b]׃
9 אִם־נִפְתָּה לִבִּי עַל־אִשָּׁה וְעַל־פֶּתַח רֵעִי אָרָבְתִּי׃
10 תִּטְחַן[a] לְאַחֵר אִשְׁתִּי וְעָלֶיהָ יִכְרְעוּן אֲחֵרִין[b]׃
11 כִּי־הוא[a] זִמָּה וְהִיא[b] [c]עָוֺן פְּלִילִים[c]׃
12 כִּי[a] אֵשׁ הִיא עַד־אֲבַדּוֹן תֹּאכֵל וּבְכָל־תְּבוּאָתִי תְשָׁרֵשׁ[b]׃
13 אִם־אֶמְאַס מִשְׁפַּט עַבְדִּי וַאֲמָתִי בְּרִבָם עִמָּדִי׃
14 וּמָה אֶעֱשֶׂה כִּי־יָקוּם אֵל וְכִי־יִפְקֹד מָה אֲשִׁיבֶנּוּ׃
15 הֲלֹא־בַבֶּטֶן עֹשֵׂנִי עָשָׂהוּ וַיְכֻנֶנּוּ בָּרֶחֶם אֶחָד׃
16 אִם־אֶמְנַע מֵחֵפֶץ דַּלִּים וְעֵינֵי אַלְמָנָה אֲכַלֶּה׃
17 וְאֹכַל פִּתִּי לְבַדִּי וְלֹא־אָכַל יָתוֹם מִמֶּנָּה׃
18 כִּי מִנְּעוּרַי גְּדֵלַנִי כְאָב וּמִבֶּטֶן אִמִּי אַנְחֶנָּה׃
19 אִם־אֶרְאֶה אוֹבֵד מִבְּלִי לְבוּשׁ וְאֵין כְּסוּת לָאֶבְיוֹן׃
20 °אִם־לֹא° בֵרֲכוּנִי חֲלָצָו וּמִגֵּז כְּבָשַׂי יִתְחַמָּם׃

28 [a-a] l ב' חֶמְדָּה; prps כָּל־הַיּוֹם ‖ [b] l frt בְּקוֹל (—לִי) ‖ Cp 31, 1 °-° l frt מַהְתֵּב' ‖ 3 ins ? נָכוֹן; v 1—4 >𝔊ʰ(※) et dl ? cf 9ss ‖ 5 [a] ins אַנְשֵׁי ? ‖ [b] = וַתָּחַשׁ ‖ [c] = אֶל ‖ 7 [a-a] l מִנִּי דָרֶךְ vel מִן־הַד' ‖ [b] K Or MS[Ken 658] מְאוּמָה ‖ [c-c] prb dl ‖ 8 [a] ? ins כל ‖ [b] l frt יְרֹשְׁשׁוּ a רושׁ; 𝔊 + ἐπὶ γῆς ‖ 10 [a] l frt תְּטֻּחַן ‖ [b] 11MSS[Ken] —ים ‖ 11 [a] l c Q הִיא, frt vb exc ‖ [b] l c Q וְהוּא ‖ [c-c] constructio mixta ex עָוֺן פְּלִילִי (quod l c ca 20MSS) et עָוֺן פְּלִילִים ‖ 12 [a] dl ? ‖ [b] l frt תְשָׁרֵף ‖ 14 l c 𝔊 (ἔτασίν μου ποιῆται) יָקוּם (cf ad 18) ‖ 15 l (cf 𝔊𝔖𝔗) וַיְכֹנְנֵנוּ vel —וַיְכֹ ‖ 18 trsp v 14 ante v 18 et l גִּדְּלַנִי et נְחָנִי ‖ 20 °-° prps וְלֹא.

[21]אִם־הֲנִיפוֹתִי °עַל־יָתוֹם° יָדִי כִּֽי־אֶרְאֶה בַשַּׁעַר עֶזְרָתִֽי׃

[22]כְּתֵפִי מִשִּׁכְמָה תִפּוֹל וְאֶזְרֹעִי מִקָּנָה תִשָּׁבֵֽר׃

[23]כִּי פַחַד °אֵלַי אֵיד אֵל° וּמִשְּׂאֵתוֹ לֹא אוּכָֽל׃

[24]אִם־שַׂמְתִּי זָהָב כִּסְלִי וְלַכֶּתֶם אָמַרְתִּי מִבְטַחִֽי׃

[25]אִם־אֶשְׂמַח כִּי־רַב חֵילִי וְכִֽי־כַבִּיר מָצְאָה יָדִֽי׃

[26]אִם־אֶרְאֶה אוֹר כִּי יָהֵל וְיָרֵחַ יָקָר הֹלֵֽךְ׃

[27]וַיִּפְתְּ בַּסֵּתֶר לִבִּי וַתִּשַּׁק יָדִי לְפִֽי׃

[28]°גַּם־הוּא עָוֺן פְּלִילִי כִּֽי־כִחַשְׁתִּי לָאֵל מִמָּֽעַל׃

[29]אִם־אֶשְׂמַח בְּפִיד מְשַׂנְאִי וְהִתְעֹרַרְתִּי כִּֽי־מְצָאוֹ רָֽע׃

[30]°וְלֹא־נָתַתִּי לַחֲטֹא חִכִּי לִשְׁאֹל בְּאָלָה נַפְשֽׁוֹ׃

[31]אִם־לֹא אָמְרוּ מְתֵי אָהֳלִי מִֽי־יִתֵּן מִבְּשָׂרוֹ לֹא נִשְׂבָּֽע׃

[32]בַּחוּץ לֹא־יָלִין גֵּר דְּלָתַי לָאֹרַח אֶפְתָּֽח׃

[33]אִם־כִּסִּיתִי כְאָדָם[a] פְּשָׁעָי [b]לִטְמוֹן בְּחֻבִּי עֲוֺנִֽי[b]׃

[34]כִּי אֶעֱרוֹץ ׀ הָמוֹן רַבָּה וּבוּז־מִשְׁפָּחוֹת יְחִתֵּנִי וָאֶדֹּם לֹא־
[אֵצֵא פָֽתַח׃

[35]מִי יִתֶּן־לִי[a] ׀ שֹׁמֵעַ לִי הֶן־תָּוִי שַׁדַּי יַעֲנֵנִי
[b]וְסֵפֶר כָּתַב אִישׁ רִיבִֽי׃

[36]אִם־לֹא עַל־שִׁכְמִי אֶשָּׂאֶנּוּ אֶעֶנְדֶנּוּ עֲטָרוֹת לִֽי׃

[37]מִסְפַּר צְעָדַי אַגִּידֶנּוּ כְּמוֹ־נָגִיד אֲקָרְבֶֽנּוּ׃

[38]אִם־עָלַי אַדְמָתִי תִזְעָק וְיַחַד תְּלָמֶיהָ יִבְכָּיֽוּן׃

[39]אִם־כֹּחָהּ אָכַלְתִּי בְלִי־כָסֶף וְנֶפֶשׁ בְּעָלֶיהָ הִפָּֽחְתִּי׃

[40]°תַּחַת חִטָּה ׀ יֵצֵא חוֹחַ וְתַֽחַת־שְׂעֹרָה בָאְשָׁה
°תַּמּוּ דִּבְרֵי אִיּֽוֹב׃° פ

32 [1] וַיִּשְׁבְּתוּ שְׁלֹשֶׁת [a]הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה[a] מֵעֲנוֹת אֶת־אִיּוֹב כִּי הוּא
צַדִּיק בְּעֵינָֽיו[b]׃ ס [2]וַיִּחַר אַף ׀ אֱלִיהוּא בֶן־בַּרַכְאֵל[a] הַבּוּזִי[b] מִמִּשְׁפַּחַת
רָם[c] בְּאִיּוֹב חָרָה אַפּוֹ עַל־צַדְּקוֹ נַפְשׁוֹ מֵאֱלֹהִֽים׃ [3]וּבִשְׁלֹשֶׁת רֵעָיו

21 °–° l עֲלֵי־תָם ‖ 23 l לִי אַל יֶאֱתָא (cf 𝔊𝔖) ‖ 27 cf Dt 11,16, sed l frt וַיִּפָּת cf Hi 31,9; Jer 20,7 ‖ v 28 frt ante 23 trsp ‖ 29 𝔗 וַהֲרִיעוֹתִי ‖ 31 dl ? ‖ 32 l c 𝔊A𝔖𝔗𝔙 לָאֹרַח ‖ 33 [a] l ? בָּאד' ‖ [b-b] dl ? (c 𝔊 ?) gloss ‖ 35 [a] dl c 6MSS Θ𝔖 ‖ [b] 1/2 stich exc ? ‖ 36 l c 2MSS[Ken] 𝔊𝔖𝔙 עֲטֶרֶת (עֲטָרָה) ‖ v 38–40 post v 32 vel 34 trsp ‖ 40 °–° 𝔊𝔎[1]𝔖A in initio cp 32 ‖ Cp 32, 1 [a-a] 𝔊 (οἱ . . φίλοι αὐτοῦ) רֵעָיו ‖ [b] MS[Ken 248] 𝔊Σ𝔖 —נֵיהֶם; l ? 𝔐 cf 3[a] ‖ 2 [a] 𝔅 בַּר', 𝔊 Βαραχιηλ ‖ [b] 𝔎 Σωβιτης ‖ [c] 𝔊 + τῆς Αυσειτιδος χώρας.

חָרָה אַפּוֹ עַל אֲשֶׁר לֹא־מָצְאוּ מַעֲנֶה וַיַּרְשִׁיעוּ[a] אֶת־אִיּוֹב[b]׃ 4 וֶאֱלִיהוּ
חִכָּה אֶת־אִיּוֹב בִּדְבָרִים כִּי זְקֵנִים־הֵמָּה מִמֶּנּוּ לְיָמִים׃ 5 וַיַּרְא
אֱלִיהוּא כִּי אֵין מַעֲנֶה בְּפִי שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים וַיִּחַר אַפּוֹ׃ ס
6 וַיַּעַן ׀ אֱלִיהוּא בֶן־בַּרַכְאֵל הַבּוּזִי וַיֹּאמַר

צָעִיר אֲנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים
עַל־כֵּן זָחַלְתִּי וָאִירָא ׀ מֵחַוֹּת דֵּעִי אֶתְכֶם׃
7 אָמַרְתִּי יָמִים יְדַבֵּרוּ וְרֹב שָׁנִים יֹדִיעוּ חָכְמָה׃
8 אָכֵן רוּחַ־הִיא בֶאֱנוֹשׁ וְנִשְׁמַת שַׁדַּי תְּבִינֵם׃
9 לֹא־רַבִּים יֶחְכָּמוּ וּזְקֵנִים יָבִינוּ מִשְׁפָּט׃
10 לָכֵן אָמַרְתִּי שִׁמְעָה[a]־לִּי [b]אֲחַוֶּה דֵעִי אַף־אָנִי[b]׃
11 הֵן הוֹחַלְתִּי ׀ לְדִבְרֵיכֶם אָזִין[a] עַד־תְּבוּנֹתֵיכֶם
[b]עַד־תַּחְקְרוּן מִלִּין[b]׃ 12 [a]וְעָדֵיכֶם[b] אֶתְבּוֹנָן[a]
וְהִנֵּה אֵין לְאִיּוֹב מוֹכִיחַ עוֹנֶה אֲמָרָיו מִכֶּם׃
13 פֶּן־תֹּאמְרוּ מָצָאנוּ חָכְמָה אֵל יִדְּפֶנּוּ לֹא־אִישׁ׃
14 וְלֹא־עָרַךְ[a] אֵלַי[b] מִלִּין וּבְאִמְרֵיכֶם לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ׃
15 חַתּוּ לֹא־עָנוּ עוֹד הֶעְתִּיקוּ מֵהֶם מִלִּים׃
16 וְהוֹחַלְתִּי כִּי־לֹא יְדַבֵּרוּ כִּי עָמְדוּ לֹא־עָנוּ עוֹד׃
17 אַעֲנֶה אַף־אֲנִי חֶלְקִי אֲחַוֶּה דֵעִי אַף־אָנִי׃
18 כִּי[a] מָלֵתִי[b] מִלִּים הֱצִיקַתְנִי רוּחַ בִּטְנִי׃
19 הִנֵּה[a] בִטְנִי כְּיַיִן לֹא־יִפָּתֵחַ כְּאֹבוֹת חֲדָשִׁים יִבָּקֵעַ[b]׃
20 אֲדַבְּרָה וְיִרְוַח־לִי אֶפְתַּח שְׂפָתַי וְאֶעֱנֶה׃
21 אַל־נָא אֶשָּׂא פְנֵי־אִישׁ [a]וְאֶל־אָדָם[a] לֹא אֲכַנֶּה׃
22 כִּי לֹא יָדַעְתִּי אֲכַנֶּה כִּמְעַט יִשָּׂאֵנִי עֹשֵׂנִי׃
33 1 וְאוּלָם שְׁמַע־נָא אִיּוֹב מִלָּי וְכָל־דְּבָרַי הַאֲזִינָה׃
2 הִנֵּה־נָא פָּתַחְתִּי פִי דִּבְּרָה לְשׁוֹנִי בְחִכִּי׃

3 [a] 𝔊[MS 23 ℵ c. c A*] 𝔖h (marg) (ἔθεντο αὐτὸν εἶναι εὐσεβῆ) וַיַּצְדִּיקוּ; l ? 𝔐 cf 1[b] ‖ [b] Tiq soph pr הָאֱלֹהִים (MS[Ken 683]) ‖ 4 𝔊 frt δοῦναι ἀπόκρισιν; l frt בְּדַבְּרָם et trsp (c 𝔊?) ante את־איוב ‖ 6 l frt 'אִתְּ ‖ 8 crrp ? ex יהוה; prps אַל cf Σ ‖ 9 l c 𝔊𝔖(𝔙) רֹב יָמִים; prps שָׂבִים ‖ 10 [a] 2MSS 𝔊𝔖𝔙 עוּ— ‖ [b-b] = 17b; dl v 10 et trsp v 15—17 post v 9 ‖ 11 [a] = אַאֲזִין (5MSS[Ken]) ‖ [b-b] et 12[a-a] l invers ‖ [b] 𝔖 'וְעַד ‖ 13 MS[Ken 245] 'יהד, [Ken 207] 'יִרְד ‖ 14 [a] 𝔖 אֶעֱרֹךְ ‖ [b] 2MSS אֵלָיו ‖ 17 l 'אֶעֱ ‖ 18 [a] l frt אָנֹכִי ‖ [b] Q ca 20MSS מָלֵאתִי; v 18 trsp post v 14 ‖ 19 [a] l הֵן ‖ [b] l 'תְּבָ ‖ 21 [a-a] prps ? וְאַף אֵל.

³ יֹשֶׁר־[a]לִבִּי [b]אֲמָרָי וְדַעַת[b] שְׂפָתַי בָּרוּר מִלֵּלוּ׃
⁴ [a]רוּחַ־אֵל עָשָׂתְנִי[b] וְנִשְׁמַת שַׁדַּי תְּחַיֵּנִי[a]׃
⁵ אִם־תּוּכַל הֲשִׁיבֵנִי[a] עֶרְכָה לְפָנַי הִתְיַצָּבָה׃
⁶ הֵן־אֲנִי כְפִיךָ לָאֵל מֵחֹמֶר קֹרַצְתִּי גַם־אָנִי׃
⁷ הִנֵּה אֵימָתִי לֹא תְבַעֲתֶךָּ וְאַכְפִּי[a] עָלֶיךָ לֹא־יִכְבָּד[b]׃
⁸ אַךְ אָמַרְתָּ בְאָזְנָי וְקוֹל מִלִּין אֶשְׁמָע׃
⁹ זַךְ אֲנִי בְּלִי פָשַׁע חַף אָנֹכִי וְלֹא עָוֺן לִי׃
¹⁰ הֵן[a] תְּנוּאוֹת[b] עָלַי יִמְצָא יַחְשְׁבֵנִי לְאוֹיֵב לוֹ׃
¹¹ [c]יָשֵׂם בַּסַּד רַגְלָי יִשְׁמֹר כָּל־אָרְחֹתָי[c]׃
¹² [a]הֶן־זֹאת לֹא־צָדַקְתָּ אֶעֱנֶךָּ[a] כִּי־יִרְבֶּה[b] אֱלוֹהַּ מֵאֱנוֹשׁ׃
¹³ מַדּוּעַ אֵלָיו רִיבוֹתָ כִּי כָל־דְּבָרָיו לֹא יַעֲנֶה׃
¹⁴ כִּי־בְאַחַת יְדַבֶּר־אֵל וּבִשְׁתַּיִם לֹא יְשׁוּרֶנָּה׃
¹⁵ בַּחֲלוֹם׀ חֶזְיוֹן[a] לַיְלָה [b]בִּנְפֹל תַּרְדֵּמָה עַל־אֲנָשִׁים[b] בִּתְנוּמוֹת
¹⁶ אָז יִגְלֶה אֹזֶן אֲנָשִׁים וּבְמֹסָרָם[a] יַחְתֹּם[b]׃ [עֲלֵי מִשְׁכָּב׃
¹⁷ לְהָסִיר אָדָם מַעֲשֶׂה[a] [b]וְגֵוָה מִגֶּבֶר יְכַסֶּה[b]׃
¹⁸ יַחְשֹׂךְ נַפְשׁוֹ מִנִּי־שָׁחַת וְחַיָּתוֹ מֵעֲבֹר בַּשָּׁלַח׃
¹⁹ וְהוּכַח[a] בְמַכְאוֹב עַל־מִשְׁכָּבוֹ[b] וְרִיב[c] עֲצָמָיו אֵתָן[d]׃
²⁰ וְזִהֲמַתּוּ חַיָּתוֹ לָחֶם וְנַפְשׁוֹ מַאֲכַל תַּאֲוָה׃
²¹ יִכֶל בְּשָׂרוֹ מֵרֹאִי[a] וְשֻׁפּוּ[b] עַצְמֹתָיו לֹא רֻאּוּ[c]׃
²² וַתִּקְרַב לַשַּׁחַת נַפְשׁוֹ וְחַיָּתוֹ לַמְמִתִים׃
²³ אִם־יֵשׁ עָלָיו׀ מַלְאָךְ מֵלִיץ אֶחָד מִנִּי־אָלֶף

Cp 33, 3 [a] l רָחַשׁ (ψ 45,2); prps יָשֹׁק (Jo 2,24) ‖ [b-b] l אִמְרֵי דָעַת; ד׳ > 𝔖 ‖ 4 [a-a] dl (Var ad 32,8 et 33,6) ‖ [b] 𝔖 עוֹרַרְתְנִי ‖ 5 ins c 𝔊 (πρὸς ταῦτα) ? אֵלֶּה ‖ 6 l? לֹא אַל ‖ 7 [a] l c 𝔊 וְכַפִּי ‖ [b] l תִּכ׳ ‖ 8 l c 𝔊^{ℵA}𝔖 מִלֶּיךָ ‖ 9 mlt MSS ח min ‖ 10 [a] l וְהוּא ‖ [b] l תּוֹאֲנוֹת ‖ 11 [c-c] dl (= 13,27) add ‖ 12 [a-a] l c 𝔊 הֵךְ תֹּאמַר צָדַקְתִּי (prps צָעַקְתִּי) וְלֹא אֶעֱנֶה ‖ [b] 𝔊 מֵעוֹלָם; prps ? מַעְלִים ‖ 13 l —רַי (𝔊) vel —רֶיךָ ‖ 14 l c 𝔖𝔙 (repetit) יִשְׁנֶה vel יְשִׁיבֶנָּה ‖ 15 [a] l c 6MSS 𝔊𝔖𝔙 בח׳ ‖ [b-b] dl c 𝔊^{26I} = 4,13 ‖ 16 [a] l frt c 𝔊 (ἐν εἴδεσιν φόβου τοιούτοις) וּבְמוֹרָיִם (= וּבְמוֹרָא׳) vel וּבמערצים; al בְּמֹסָרָם ‖ [b] l c 𝔊A𝔖 יְחִתֵּם ‖ 17 [a] l c 𝔊 מֵעֹשֶׁק (vel מִפֶּשַׁע) vel c 𝔖(𝔙) מִמַּעֲשֵׂהוּ ‖ [b-b] l c 𝔊 (τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ πτώματος ἐρρύσατο) (יפדה) מִשֶּׁבֶר יפצה (sic etiam 𝔖) וְגֵוֹה, vel l מג׳ (= וְגַאֲוָה) וגוה יְכַלֶּה ‖ 18 prps בִּשְׁאֹלָה ‖ 19 [a] l (cf 𝔊𝔖𝔙) אוֹ יוֹכִחֶנּוּ ‖ [b] dl c 𝔊𝔙 ו ‖ [c] Occ^{K} וְרִיב; Occ^{Q} Or Θ𝔖𝔗𝔙 וְרוֹב; l וּרְקַב ‖ [d] Θ𝔙 ἐνάρκησεν ‖ 20 l וְזִהֲמָה ‖ 21 [a] l מַרְזוֹ ‖ [b] K וּשְׁפִי, l c Q וְשֻׁפּוּ vel ושחפו (cf שַׁחֶפֶת *tabes*) ‖ [c] prps ? נָאוּ; al dl לא ר׳ (dupl) ‖ 22 𝔊 ἐν ᾅδῃ; prps ? לְמוֹ מֵתִים.

לְהַגִּידᵃ לְאָדָם יָשְׁרוֹᵇ׃ 24וַיְחֻנֶּנּוּ וַיֹּאמֶר

פְּדָעֵהוּᵃ מֵרֶדֶת שַׁחַת מָצָאתִי כֹפֶרᵇ׃

25רֻטֲפַשׁᵃ בְּשָׂרוֹ מִנֹּעַר יָשׁוּבᵇ לִימֵי עֲלוּמָיו׃

26יֶעְתַּר אֶל־אֱלוֹהַּ ׀ וַיִּרְצֵהוּ וַיַּרְאᵃ פָּנָיו בִּתְרוּעָה

וַיָּשֶׁבᵇ לֶאֱנוֹשׁ צִדְקָתוֹ׃ 27יָשֹׁרᵃ ׀ עַל־אֲנָשִׁים וַיֹּאמֶר

חָטָאתִי וְיָשָׁר הֶעֱוֵיתִי וְלֹא־שָׁוָה לִיᵇ׃

28פָּדָה נַפְשִׁיᵃ מֵעֲבֹר בַּשָּׁחַתᵇ וְחַיָּתִי בָּאוֹר תִּרְאֶה׃

29הֶן־כָּל־אֵלֶּה יִפְעַל־אֵל פַּעֲמַיִם שָׁלוֹשׁ עִם־גָּבֶר׃

30לְהָשִׁיבᵃ נַפְשׁוֹ מִנִּי־שָׁחַת ᵇלֵאוֹר בְּאוֹרᵇ הַחַיִּים׃

°31הַקְשֵׁב אִיּוֹב שְׁמַע־לִי הַחֲרֵשׁ וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר׃

32אִם־יֵשׁ־מִלִּין הֲשִׁיבֵנִי דַּבֵּר כִּי־חָפַצְתִּי צַדְּקֶךָּ׃

33אִם־אַיִן אַתָּה שְׁמַע־לִי הַחֲרֵשׁ וַאֲאַלֶּפְךָ חָכְמָה׃ ס

**34** °1וַיַּעַן אֱלִיהוּא וַיֹּאמַר׃

2שִׁמְעוּ חֲכָמִים מִלָּי וְיֹדְעִים הַאֲזִינוּ לִי׃

3כִּי־אֹזֶן מִלִּין תִּבְחָן וְחֵךְ יִטְעַם לֶאֱכֹל׃

4מִשְׁפָּט נִבְחֲרָה־לָּנוּ נֵדְעָה בֵינֵינוּ מַה־טּוֹב׃

5כִּי־אָמַר אִיּוֹב צָדַקְתִּי וְאֵל הֵסִיר מִשְׁפָּטִי׃

6עַל־מִשְׁפָּטִי אֲכַזֵּבᵃ אָנוּשׁ חִצִּיᵇ בְלִי־פָשַׁע׃

7מִי־גֶבֶר כְּאִיּוֹב יִשְׁתֶּה־לַּעַג כַּמָּיִם׃

8וְאָרַח לְחֶבְרָה עִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן וְלָלֶכֶת עִם־אַנְשֵׁי־רֶשַׁע׃

9כִּי־אָמַר לֹא יִסְכָּן־גָּבֶר בִּרְצֹתוֹ עִם־אֱלֹהִים׃

10לָכֵןᵃ ׀ אַנְשֵׁי לֵבָב שִׁמְעוּ לִי

חָלִלָה לָאֵל מֵרֶשַׁעᵇ וְשַׁדַּיᶜ מֵעָוֶלᵈ׃

11כִּי פֹעַל אָדָם יְשַׁלֶּם־לוֹ וּכְאֹרַח אִישׁ יַמְצִאֶנּוּ׃

23 ᵃ l frt c 𝔊 וְיַגִּיד ‖ ᵇ l c 𝔊 מוּסָרוֹ; 𝔊 + in v 23—24 ‖ 24 ᵃ l c nonn MSS פְּרָע'; al minus bene פְּדֵהוּ ‖ ᵇ ins [לְ]נַפְשׁוֹ ‖ 25 ᵃ l frt יִטְפַּשׁ ‖ ᵇ l יָשׁוּב ‖ 26 ᵃ l frt וַיַּרְאֵהוּ ‖ ᵇ l וַיְסַפֵּר vel וַיְבַשֵּׂר ‖ 27 ᵃ l יָשִׁר ‖ ᵇ ins (c 𝔊 ?) כַּעֲוֹנִי vel l וְאַל לֹא שָׁוָה לִי, vel ins הוּא post שָׁוָה ‖ 28 ᵃ l c KΘ𝔖 נַפְשִׁי et וְחַיָּתִי; Q𝔗𝔙 3. pers ‖ ᵇ 2MSS^Ken בשלח ‖ 30 ᵃ l c 𝔖 הֵשִׁיב vel מֵשׁ' ‖ ᵇ⁻ᵇ prps (?) לָאִיר (= לְהָאִיר בּוֹ אוֹר; l frt c 𝔖 לִרְאוֹת ב'; בארץ pr באור ? ‖ 31—33 trsp ante 34,16 ? ‖ Cp 34, v 1 dl ? ‖ 3 l c Θ𝔖𝔙 לְאֹכֶל vel לוֹ אֹכֶל cf 12,11; ? trsp v 3 post 33,33 ‖ 6 ᵃ prps אֲכֻזָּב ‖ ᵇ prps מַחֲצִי, חָלְיִי ‖ 10 ᵃ frt nonn vb exc ‖ ᵇ l c 𝔊 מֵרְשֹׁעַ ‖ ᶜ l c 𝔊 וּלְשַׁדַּי ‖ ᵈ l מֵעַוֵּל; 𝔊 ταράξαι τὸ δίκαιον ‖ 11 l c 𝔊𝔖 כִּי כְּפֹ.

¹²אַף־אָמְנָם אֵל לֹא־יַרְשִׁיעַ וְשַׁדַּי לֹא־יְעַוֵּת מִשְׁפָּט׃
¹³מִי־פָקַד עָלָיו אָרְצָה[a] וּמִי שָׂם[b] תֵּבֵל כֻּלָּהּ׃
¹⁴אִם־יָשִׂים[a] אֵלָיו לִבּוֹ[b] רוּחוֹ[c] וְנִשְׁמָתוֹ אֵלָיו יֶאֱסֹף׃
¹⁵יִגְוַע כָּל־בָּשָׂר יָחַד וְאָדָם עַל־עָפָר יָשׁוּב׃
¹⁶[a]וְאִם־בִּינָה[b] שִׁמְעָה־זֹּאת הַאֲזִינָה לְקוֹל מִלָּי׃
¹⁷הַאַף שׂוֹנֵא מִשְׁפָּט יַחֲבוֹשׁ וְאִם־צַדִּיק כַּבִּיר תַּרְשִׁיעַ׃
¹⁸הַאֲמֹר לְמֶלֶךְ בְּלִיָּעַל רָשָׁע אֶל־נְדִיבִים׃
¹⁹אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא ׀ פְּנֵי שָׂרִים וְלֹא נִכַּר־שׁוֹעַ לִפְנֵי־דָל
כִּי־מַעֲשֵׂה יָדָיו כֻּלָּם׃ ²⁰רֶגַע ׀ יָמֻתוּ וַחֲצוֹת לָיְלָה
יְגֹעֲשׁוּ עָם[a] וְיַעֲבֹרוּ [b]וְיָסִירוּ אַבִּיר[b] לֹא בְיָד׃
²¹כִּי־עֵינָיו עַל־דַּרְכֵי־אִישׁ וְכָל־צְעָדָיו יִרְאֶה׃
²²אֵין חֹשֶׁךְ וְאֵין צַלְמָוֶת לְהִסָּתֶר שָׁם פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
²³כִּי לֹא עַל־אִישׁ יָשִׂים עוֹד[a] לַהֲלֹךְ אֶל־אֵל בַּמִּשְׁפָּט׃
²⁴יָרֹעַ כַּבִּירִים לֹא־חֵקֶר וַיַּעֲמֵד אֲחֵרִים תַּחְתָּם׃
²⁵[a]לָכֵן יַכִּיר מַעְבָּדֵיהֶם וְהָפַךְ לַיְלָה[a]
וְיִדַּכָּאוּ[b]׃ ²⁶תַּחַת־רְשָׁעִים[a] סְפָקָם[b] בִּמְקוֹם רֹאִים׃
²⁷[a]אֲשֶׁר[b] עַל־כֵּן סָרוּ מֵאַחֲרָיו וְכָל־דְּרָכָיו לֹא הִשְׂכִּילוּ[a]׃
²⁸לְהָבִיא עָלָיו[a] צַעֲקַת־דָּל וְצַעֲקַת[b] עֲנִיִּים יִשְׁמָע׃
²⁹וְהוּא יַשְׁקִט[a] ׀ וּמִי יַרְשִׁעַ וְיַסְתֵּר פָּנִים וּמִי יְשׁוּרֶנּוּ[b]
וְעַל־גּוֹי וְעַל־אָדָם יָחַד[c]׃ ³⁰מִמְּלֹךְ [a]אָדָם חָנֵף[a] מִמֹּקְשֵׁי[b] עָם׃
³¹כִּי אֶל־אֵל הֶאָמַר[a] נָשָׂאתִי[b] לֹא אֶחְבֹּל[c]׃ ³²בִּלְעֲדֵי
אֶחֱזֶה[a] אַתָּה הֹרֵנִי אִם־עָוֶל פָּעַלְתִּי לֹא אֹסִיף׃

12 l יַרְשַׁע ‖ 13 a l אַרְצֹה (MSKen 173 צו–) ‖ b ins עָלָיו vel l שָׁמַר; al trsp לִבּוֹ ex 14 post שָׂם et leg בתבל ‖ 14 a l c 5MSS OrK 𝔊𝔖 יָשִׁיב; QOcc Or יָשִׂים ‖ b dl ‖ c conjg c אליו ‖ 16 a 𝔊MS 23 praem ὑπολαβὼν δὲ Ελιους λέγει. Trsp frt huc 33,31—33 + 34,3 ‖ b l c 𝔊ΑΣ𝔖𝔗𝔙 בִּינֹתָ ‖ 17 prps יַרְשִׁעַ ‖ 18 l c MS349 𝔊𝔖𝔙 הָאֹמֵר ‖ 19 l ? הִכִּיר ‖ 20 a l שׁוֹעִים ‖ b-b l c 𝔊 ויסורו (MSKen 17) אַבִּירִים (MSKen 248) ‖ 23 l יוּשָׂם מוֹעֵד vel יֵשׁ מ׳ ‖ 25 a-a dl (Var ad 20—21) ? ‖ b conjg c 𝔊𝔖 c v 26 ‖ 26 a prps רְשָׁעִם; al רְסִיסִים ? ‖ b conjg c בְּמ׳ רֹא׳ ‖ 27 a-a dl (gl) ‖ b אשר et עַל־כֵּן Var ‖ 28 a = אליו 2MSS ‖ b l וּצְוָחַת vel וְשַׁוְעַת ‖ 29 a l c MSKen 235 יַשְׁקוֹט ‖ b l frt יְיַסְּרֶנּוּ ‖ c prps יִפְקֹד vel יָעֵר (יָעֵר) ‖ 30 a-a ? dl (gl) ‖ b l frt מְעַקֵּשׁ ‖ 31 a l frt c Θ הֶאָמַר vel l אָמַר et antea אֶל־אֱלֹהַּ ‖ b l frt הִתְנַשֵּׂאתִי ‖ c ins עוֹד ex בלעדי v 31 et dl בל (dittogr) ‖ 32 a ? l c 𝔙 אִם חָטָאתִי.

33 הֲמֵעִמְּךָ יְשַׁלְּמֶנָּה[a] ׀ כִּי־מָאַסְתָּ[b]
כִּי־אַתָּה תִבְחַר וְלֹא־אָנִי וּמַה־יָּדַעְתָּ דַבֵּר׃
34 אַנְשֵׁי לֵבָב יֹאמְרוּ לִי וְגֶבֶר חָכָם שֹׁמֵעַ לִי׃
35 אִיּוֹב לֹא־בְדַעַת יְדַבֵּר וּדְבָרָיו לֹא בְהַשְׂכֵּיל׃
36 אָבִי[a] יִבָּחֵן[b] אִיּוֹב עַד־נֶצַח עַל־תְּשֻׁבֹת בְּאַנְשֵׁי־[c]אָוֶן׃
37 כִּי יֹסִיף עַל־חַטָּאתוֹ פֶשַׁע [a]בֵּינֵינוּ יִסְפּוֹק[a] וְיֶרֶב[b] אֲמָרָיו
35 1 וַיַּעַן אֱלִיהוּ וַיֹּאמַר׃ [לָאֵל׃ ס
2 הֲזֹאת חָשַׁבְתָּ לְמִשְׁפָּט אָמַרְתָּ צִדְקִי מֵאֵל׃
3 כִּי־תֹאמַר מַה־יִּסְכָּן־לָךְ מָה־אֹעִיל מֵחַטָּאתִי׃
4 אֲנִי אֲשִׁיבְךָ מִלִּין וְאֶת־רֵעֶיךָ עִמָּךְ׃
5 הַבֵּט שָׁמַיִם וּרְאֵה וְשׁוּר שְׁחָקִים גָּבְהוּ מִמֶּךָּ׃
6 אִם־חָטָאתָ מַה־תִּפְעָל־בּוֹ[a] וְרַבּוּ פְשָׁעֶיךָ מַה־תַּעֲשֶׂה־לּוֹ[b]׃
7 אִם־צָדַקְתָּ מַה־תִּתֶּן־לוֹ אוֹ מַה־מִיָּדְךָ יִקָּח׃
8 לְאִישׁ־כָּמוֹךָ רִשְׁעֶךָ וּלְבֶן־אָדָם צִדְקָתֶךָ׃
9 מֵרֹב עֲשׁוּקִים[a] יַזְעִיקוּ יְשַׁוְּעוּ מִזְּרוֹעַ רַבִּים[b]׃
10 וְלֹא־אָמַר אַיֵּה אֱלוֹהַ עֹשָׂי נֹתֵן זְמִרוֹת בַּלָּיְלָה׃
11 מַלְּפֵנוּ מִבַּהֲמוֹת אָרֶץ וּמֵעוֹף הַשָּׁמַיִם יְחַכְּמֵנוּ׃
12 שָׁם יִצְעֲקוּ וְלֹא יַעֲנֶה מִפְּנֵי גְּאוֹן רָעִים׃
13 אַךְ־שָׁוְא לֹא־יִשְׁמַע ׀ אֵל וְשַׁדַּי לֹא יְשׁוּרֶנָּה׃
14 אַף כִּי־תֹאמַר לֹא תְשׁוּרֶנּוּ דִּין[a] לְפָנָיו וּתְחוֹלֵל[b] לוֹ׃
15 וְעַתָּה כִּי־[a]אַיִן פָּקַד[a] אַפּוֹ וְלֹא־יָדַע בַּפַּשׁ[b] מְאֹד׃
16 וְאִיּוֹב הֶבֶל יִפְצֶה־פִּיהוּ בִּבְלִי־דַעַת מִלִּין יַכְבִּר׃ ס
36 1 וַיֹּסֶף אֱלִיהוּא וַיֹּאמַר׃
2 כַּתַּר־לִי זְעֵיר וַאֲחַוֶּךָּ כִּי־עוֹד לֶאֱלוֹהַּ מִלִּים׃
3 אֶשָּׂא דֵעִי לְמֵרָחוֹק וּלְפֹעֲלִי אֶתֶּן־צֶדֶק׃

33 [a] l frt יְשַׁלֵּם ‖ [b] prps מָאַס et ins תַּאֲוָתוֹ sed l prb 𝕸 ‖ 36 [a] 𝕲 οὐ μὴν δὲ ἀλλά = אֲבָל, אָלְם, l ? 𝕸 ‖ [b] 𝕲 μάθε; prps ? יִזָּהֵר ‖ [c] l frt c 3MSS 𝕲 כְּא' ‖ 37 [a-a] dl ? ‖ [b] = וְיַרְבֶּה ‖ Cp 35, 2 l c 𝕲𝕾𝕿𝖁 צָדַקְתִּי ‖ 3 l לִי ‖ 4 𝕲 + שלשת ‖ 6 [a] 2MSS[Ken] 𝕾𝖁 לוֹ ‖ [b] dl ? ‖ 8 trsp v 16 post 8 ‖ 9 [a] MS[368] ΘΣ𝕾𝕿𝖁 עֲשׁוֹ' ‖ [b] l רָעִים vel כַּבִּירִים; trsp v 9 ante v 12 ‖ 10 𝕾 אָמְרוּ et עֹשֵׂינוּ ‖ 11 = מְאַלְּפֵנוּ ‖ 13 ins ? שְׁפַת vel l רָנּוּ— ? ‖ 14 [a] l דּוֹם cf ψ 37,7 ‖ [b] l וְהִתְחוֹ' ‖ 15 [a-a] l c ΘΣ אֵין פֹּקֵד ‖ [b] l c ΘΣ𝖁 בְּפֶשַׁע; cf ad 8 et 36,1 ‖ 16 ca 20MSS 𝕲Σ יַכְבִּיד ‖ Cp 36, 1 trsp ante 35,15 et conjg 35,15 c 36,2 ‖ 2 𝕲 (ἐν ἐμοί, scilicet) לאליהוא; ins frt לי post עוד.

4 כִּֽי־אָמְנָם לֹא־שֶׁקֶר מִלָּי תְּמִים דֵּעוֹת עִמָּךְ׃
5 הֶן־אֵל [a]כַּבִּיר וְלֹא[a] יִמְאָס [b]כַּבִּיר כֹּחַ לֵב[b]׃ 6 לֹא־יְחַיֶּה רָשָׁע
וּמִשְׁפַּט עֲנִיִּים יִתֵּן׃ 7 לֹא־יִגְרַע מִצַּדִּיק עֵינָיו[a]
וְאֶת[b]־מְלָכִים לַכִּסֵּא וַיֹּשִׁיבֵם לָנֶצַח וַיִּגְבָּהוּ׃
8 וְאִם־אֲסוּרִים בַּזִּקִּים יִלָּכְדוּן בְּחַבְלֵי־עֹנִי׃
9 וַיַּגֵּד לָהֶם פָּעֳלָם וּפִשְׁעֵיהֶם כִּי יִתְגַּבָּרוּ׃
10 וַיִּגֶל אָזְנָם לַמּוּסָר וַיֹּאמֶר כִּֽי־יְשֻׁבוּן מֵאָוֶן׃ [בַּנְּעִימִים[b]׃
11 אִם־יִשְׁמְעוּ וְיַעֲבֹדוּ יְכַלּוּ[a] יְמֵיהֶם בַּטּוֹב [b]וּשְׁנֵיהֶם
12 וְאִם־לֹא יִשְׁמְעוּ[a] בְּשֶׁלַח[b] יַעֲבֹרוּ וְיִגְוְעוּ כִּבְלִי דָעַת׃
13 וְחַנְפֵי־לֵב יָשִׂימוּ אָף לֹא יְשַׁוְּעוּ כִּי אֲסָרָם׃
14 תָּמֹת[a] בַּנֹּעַר נַפְשָׁם וְחַיָּתָם בַּקְּדֵשִׁים[b]׃
15 יְחַלֵּץ עָנִי בְעָנְיוֹ וְיִגֶל בַּלַּחַץ אָזְנָם׃
16 וְאַף[a] הֲסִיתְךָ[b] ׀ מִפִּי־צָר
רַחַב לֹא־מוּצָק תַּחְתֶּיהָ[c] וְנַחַת שֻׁלְחָנְךָ מָלֵא דָשֶׁן׃
17 וְדִין־רָשָׁע מָלֵאתָ דִּין[a] וּמִשְׁפָּט יִתְמֹכוּ[b]׃
18 [a]כִּי־חֵמָה[a] פֶּן־יְסִיתְךָ [b]בְשָׂפֶק[b] וְרָב־כֹּפֶר אַל־יַטֶּךָּ׃
19 הֲיַעֲרֹךְ שׁוּעֲךָ לֹא בְצָר וְכֹל מַאֲמַצֵּי־כֹחַ׃
20° אַל־תִּשְׁאַף הַלָּיְלָה לַעֲלוֹת עַמִּים תַּחְתָּם׃
21 הִשָּׁמֶר אַל־תֵּפֶן אֶל־אָוֶן כִּי עַל־זֶה בָּחַרְתָּ מֵעֹנִי׃
22 הֶן־אֵל יַשְׂגִּיב[a] בְּכֹחוֹ מִי כָמֹהוּ מוֹרֶה[b]׃
23 מִי־פָקַד עָלָיו דַּרְכּוֹ וּמִי־אָמַר פָּעַלְתָּ עַוְלָה׃
24 זְכֹר כִּי־תַשְׂגִּיא פָעֳלוֹ אֲשֶׁר שֹׁרְרוּ אֲנָשִׁים׃
25 כָּל־אָדָם חָזוּ־בוֹ אֱנוֹשׁ יַבִּיט מֵרָחוֹק׃
26° הֶן־אֵל שַׂגִּיא וְלֹא נֵדָע מִסְפַּר שָׁנָיו וְלֹא־חֵקֶר׃

5 a-a dl (Var ad כביר ,, לב) ‖ b-b dl כֹּחַ et l כְּבַד לֵב et conjg c ימאס ‖ 7 a l דִּינוֹ (cf 36,15𝔊) vel צֶדֶק מַעֲנוֹ ‖ b l וְאִם ‖ 11 a ca 70MSS 'יב ‖ b-b dl mtr cs ‖ 12 a dl ? ‖ b cf 33,18 ‖ 13 prps יְשִׁימוּ; l 𝔐 ‖ 14 a 18MSS[Ken] תְּמוּת ‖ b 𝔗 כק' ‖ 15 l c 𝔖 —נוֹ ‖ 16 a l וְאַתָּ ‖ b l ? הֱסִיעֲךָ et trsp huc רַחַב וְנַחַת e sticho sq ‖ c prps תחתיך, al הַחְתֶּךָ ‖ 17 a dl (Var) ‖ b l תְּמָכְךָ et antea וּמִשְׁפָּטוֹ ‖ 18 a prps (?) לְחֵמָה, al (?) כִּי־חַמָּה vel כְּחֵמָה; dl frt כי et l חֵמָה *cave* ‖ b prps (?) מִשְׁפָּק; dl frt ב ‖ 19 l frt יִשְׁעֲךָ; al (?) שִׁיחֲךָ et לוֹ ‖ v 20 crrp ‖ 21 l עַוְלָה ‖ 22 a l frt יַשְׂגֵּי (ב dittogr ?) ‖ b 𝔊 δυνάστης (מָרֵא); l ? 𝔐 ‖ v 26 dl (add).

27 כִּי יְגָרַע [a]נִטְפֵי־מָיִם[a] יָזֹקּוּ[b] מָטָר לְאֵדוֹ[c]׃

28 אֲשֶׁר־יִזְּלוּ[a] שְׁחָקִים יִרְעֲפוּ עֲלֵי׀ אָדָם רָב[b]׃

29 [a]אַף אִם[a]־יָבִין מִפְרְשֵׂי[b]־עָב תְּשֻׁאוֹת[c] סֻכָּתוֹ׃

30 הֵן־פָּרַשׂ עָלָיו אוֹרוֹ[a] [b]וְשָׁרְשֵׁי הַיָּם[b] כִּסָּה׃

31 כִּי־בָם יָדִין עַמִּים יִתֶּן־אֹכֶל לְמַכְבִּיר׃

32 [a]עַל־כַּפַּיִם כִּסָּה־אוֹר וַיְצַו עָלֶיהָ[a] בְמַפְגִּיעַ[b]׃

33 יַגִּיד עָלָיו רֵעוֹ[a] מִקְנֶה[b] אַף[c] עַל־עוֹלֶה[d]׃

**37** 1 [a]אַף־לְזֹאת[a] יֶחֱרַד לִבִּי[b] וְיִתַּר מִמְּקוֹמוֹ׃

2 שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ בְּרֹגֶז קֹלוֹ וְהֶגֶה מִפִּיו יֵצֵא׃

3 תַּחַת־כָּל־הַשָּׁמַיִם יִשְׁרֵהוּ וְאוֹרוֹ עַל־כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃

4 אַחֲרָיו׀ יִשְׁאַג־קוֹל[a] יַרְעֵם בְּקוֹל גְּאוֹנוֹ
וְלֹא יְעַקְּבֵם[b] כִּי[c]־יִשָּׁמַע קוֹלוֹ׃

5 [a]יַרְעֵם אֵל בְּקוֹלוֹ[a] נִפְלָאוֹת עֹשֶׂה גְדֹלוֹת וְלֹא נֵדָע׃

6 כִּי לַשֶּׁלֶג׀ יֹאמַר הֱוֵא[a] אָרֶץ [b]וְגֶשֶׁם מָטָר וְגֶשֶׁם מִטְרוֹת[b] עֻזּוֹ[c]׃

7 בְּיַד[a]־כָּל־אָדָם יַחְתּוֹם לָדַעַת כָּל[b]־אַנְשֵׁי[c] מַעֲשֵׂהוּ׃

8 וַתָּבוֹא חַיָּה בְמוֹ־אָרֶב וּבִמְעוֹנֹתֶיהָ תִשְׁכֹּן׃

9 מִן־הַחֶדֶר[a] תָּבוֹא סוּפָה וּמִמְּזָרִים[b] קָרָה׃

10 מִנִּשְׁמַת־אֵל יִתֶּן־קָרַח וְרֹחַב מַיִם בְּמוּצָק׃

11 אַף־בְּרִי[a] יַטְרִיחַ[b] עָב יָפִיץ עֲנַן[c] אוֹרוֹ׃

12 וְהוּא מְסִבּוֹת[a]׀ מִתְהַפֵּךְ בְּתַחְבּוּלֹתָו[b]

27 a-a l נְטָפִים מַיִם ‖ b prps יָזֹק vel יַזִּקוּ ‖ c prps מַא׳; al לנאדו et antea יזקו cf זִקִּים ‖ 28 a l ? יַזִּילוּ ‖ b = ? רְבִיבִים ‖ 29 a-a l c $\mathfrak{S}$ וּמִי ‖ b MS[Ken 245] מפלשי ‖ c l c Θ (ἰσότητα) formam a שוה ‖ 30 a l c Θ (η ωδη [pro ηδω ℵ[c.a]]) אֵידוֹ ‖ b-b l וְרָאשֵׁי הָרִים ‖ 31 l יָזוּן *cibat* ‖ 32 a-a prps עַל־כַּף יְפַלֵּם (מיטרא) 𝔗 ‖ b l בְּמִפְגָּע ‖ 33 a = *tonitrus eius*, frt רַעְמוֹ cf b ‖ הָאוֹר וַיְקַלְּעֶהָ cf 1S 25,29 ‖ b 𝔗 מְקַנֵּא, l frt קֹרֵא ‖ c = *ira* 𝔗 ‖ d ᾽ΑΘΣ𝔗 עַוְלָה, $\mathfrak{S}$ עָוֶל; l עַלְעוֹלָה = *tempestas eius* (pr על־עולה) neohebr ‖ Cp 37, 1 a-a prps הֲלֹא ‖ b $\mathfrak{S}$ לִבּוֹ, l frt לִבְּךָ ‖ 2 l c Θ$\mathfrak{S}\mathfrak{S}$[A] שְׁמַע ‖ 3 = אֵל ‖ 4 a l c 2MSS[Ken!] קוֹלוֹ ‖ b 2MSS[Ken] יַעֲקֹב cf 𝔗 ‖ c prps מִפִּיו (cf יעקב | ם) ‖ 5 a-a Var ad 4b; l frt יַרְאֵנוּ אֵל ‖ 6 a l frt רַוֵּה ‖ b-b l גֶּשֶׁם וּמָטָר et dl וג׳ מטרות ‖ c l עֹזּוּ vel תָּעֹזּוּ; al עֲרֹפוּ׃ ‖ 7 a l בְּעַד ‖ b frt dl ‖ c l c $\mathfrak{S}$ אֱנוֹשׁ vel אֲנָשִׁים ‖ 9 a ins ? תֵּימָן et dl ה ante חדר ‖ b prps (?) וּמִמְּזָוִים ‖ 10 l c Σ$\mathfrak{S}$𝔗 יִתֵּן ‖ 11 a l frt בָּרָק; al בָּרָד ‖ b l frt יַטְרַח *proiecit* ‖ c l c 15MSS Θ𝔗[MSS] עָנָן ‖ 12 a ins יְסוֹבֵב, al ins יִתְהַלֵּךְ ante vel post מתהפך ‖ b K —לָתוֹ, Q —לֹתָיו.

לְפָעֳלָם[c] כֹּל אֲשֶׁר יְצַוֵּם[d]׀ עַל־פְּנֵי תֵבֵל אָֽרְצָה[e]׃
13 אִם־לְשֵׁבֶט [a]אִם־לְאַרְצוֹ[a] אִם־לְחֶסֶד יַמְצִאֵֽהוּ[b]׃
14 הַאֲזִינָה זֹּאת אִיּוֹב עֲמֹד וְהִתְבּוֹנֵן׀ נִפְלְאוֹת אֵֽל׃
15 הֲתֵדַע בְּשׂוּם־[°]אֱלוֹהַּ עֲלֵיהֶם[°] וְהוֹפִיעַ אוֹר עֲנָנֽוֹ׃
16 הֲתֵדַע[a] עַל־מִפְלְשֵׂי־עָב [b]מִפְלְאוֹת תְּמִים דֵּעִֽים[b]׃
17 אֲשֶׁר־בְּגָדֶיךָ חַמִּים בְּהַשְׁקִט אֶרֶץ מִדָּרֽוֹם׃
18[°] תַּרְקִיעַ עִמּוֹ לִשְׁחָקִים חֲזָקִים כִּרְאִי מוּצָֽק׃
19 הוֹדִיעֵנוּ מַה־נֹּאמַר לוֹ לֹא נַעֲרֹךְ מִפְּנֵי־חֹֽשֶׁךְ׃
20 הַיְסֻפַּר[a]־לוֹ [b]כִּי אֲדַבֵּר[b] אִם־אָמַר אִישׁ כִּי יְבֻלָּֽע׃
21 וְעַתָּה׀ לֹא רָאוּ אוֹר בָּהִיר הוּא בַּשְּׁחָקִים
וְרוּחַ עָבְרָה וַתְּטַהֲרֵֽם׃ 22 מִצָּפוֹן זָהָב[a] יֶאֱתֶה
עַל־אֱלוֹהַּ נוֹרָא[b] הֽוֹד׃ 23 שַׁדַּי לֹא־מְצָאנֻהוּ
שַׂגִּיא־כֹחַ וּמִשְׁפָּט וְרֹב־צְדָקָה לֹא יְעַנֶּֽה׃
24 לָכֵן יְרֵאוּהוּ אֲנָשִׁים לֹא־יִרְאֶה כָּל־חַכְמֵי־לֵֽב׃ ס

38 1 [a]וַיַּעַן־יְהוָה אֶת־אִיּוֹב [b]מִן׀ הַסְּעָרָה[b] וַיֹּאמַֽר׃
2 מִי זֶה׀ מַחְשִׁיךְ עֵצָה בְמִלִּין בְּלִי־דָֽעַת׃
3 אֱזָר־נָא כְגֶבֶר[a] חֲלָצֶיךָ וְאֶשְׁאָלְךָ[b] וְהוֹדִיעֵֽנִי׃
4 אֵיפֹה הָיִיתָ בְּיָסְדִי־אָרֶץ הַגֵּד אִם־יָדַעְתָּ בִינָֽה׃
5 מִי־שָׂם מְמַדֶּיהָ כִּי תֵדָע אוֹ מִי־נָטָה עָלֶיהָ קָּֽו׃
6 עַל־מָה אֲדָנֶיהָ הָטְבָּעוּ אוֹ מִי־יָרָה אֶבֶן פִּנָּתָֽהּ׃
7 בְּרָן־יַחַד כּוֹכְבֵי בֹקֶר וַיָּרִיעוּ כָּל־בְּנֵי אֱלֹהִֽים׃
8 וַיָּסֶךְ[a] [b]בִּדְלָתַיִם[b] יָם בְּגִיחוֹ מֵרֶחֶם יֵצֵֽא׃
9 בְּשׂוּמִי עָנָן לְבֻשׁוֹ וַעֲרָפֶל חֲתֻלָּתֽוֹ׃
10 וָאֶשְׁבֹּר[a] עָלָיו חֻקִּי[b] וָאָשִׂים בְּרִיחַ וּדְלָתָֽיִם׃

12 [c] l לְפֹעַל et conjg c מִכֹּל־אשר [sic] ‖ [d] l יְצַוֵּהוּ ‖ [e] l c 𝔖 אַרְצֹה; prps ‖ יִצְאֵהוּ ‖ 13 [a-a] prps וְלִמְאֵרָה; dl אִם (dupl) et l frt יְרִיצֵהוּ ‖ [b] prps כִּרְצֹנוֹ ‖ 14 l עֲמֹד ‖ 15 [°-°] 𝔊 אֵל פְּעָלָיו, l ? 𝔐; 𝔙 aliter ‖ 16 [a] l frt הֲתִדְאָה pr התדע ‖ [b-b] prps cf 𝔊 (ἐξαίσια δὲ πτώματα πονηρῶν [ר' MS[Ken 1536]]) פִּתְאוֹם מפלות רעים: מַפִּיל תְּהוֹם מֵרֵעִם (??) ‖ v 18 trsp frt ante v 21 ‖ 19 l c ca 25MSS 𝔊𝔖 Or[K] —עֲנִי ‖ 20 [a] prps הֲיִסּוֹר ‖ [b-b] prps יָד', cf [a] ‖ 21 = „*obscurus*" a בָּהַר *obscurare* (sic etiam in lingua syr) ‖ 22 [a] l זֹהַר ‖ [b] l frt נִרְאָה ‖ 23 l c 𝔖 רַב et trsp 'ור' צד post כֹּחַ et conjg c ומשפט c לא יענה ‖ 24 l c 𝔊 'יִרְא ‖ Cp 38, 1 [a] 𝔊 + add ‖ [b] sic 𝔏 (𝔐[L] 'מִנְהַ); l c Q מִן ‖ 3 [a] l c MS[Ken 147] 𝔖𝔗 כגִבּוֹר ‖ [b] dl c ca 60MSS 𝔖𝔙 ו ‖ 8 [a] 𝔙 (ו)מי (שַׂךְ) ‖ [b-b] l frt סָכַר בְּלֶדֶת ‖ 10 [a] prps וָאֶשְׁבֹּר = ואסכר; l frt וָאֶשְׁטֹר, 𝔊 ἐθέμην δέ ‖ [b] 𝔊𝔖 חוק; prps (?) חֻקּוֹ.

11 וָאֹמַר עַד־פֹּה תָבוֹא[a] וְלֹא תֹסִיף וּפֹא[b] [c]יָשִׁית בִּגְאוֹן[c] גַּלֶּיךָ׃
12 [a]הֲמִיָּמֶיךָ צִוִּיתָ[a] בֹּקֶר [b]יִדַּעְתָּה שַּׁחַר[b] מְקֹמוֹ׃
13 לֶאֱחֹז בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ וְיִנָּעֲרוּ רְשָׁעִים מִמֶּנָּה׃
14 תִּתְהַפֵּךְ כְּחֹמֶר חוֹתָם וְיִתְיַצְּבוּ כְּמוֹ לְבוּשׁ׃
15 וְיִמָּנַע מֵרְשָׁעִים אוֹרָם וּזְרוֹעַ רָמָה תִּשָּׁבֵר׃ ס
16 הֲבָאתָ עַד־נִבְכֵי־יָם וּבְחֵקֶר תְּהוֹם הִתְהַלָּכְתָּ׃
17 הֲנִגְלוּ לְךָ שַׁעֲרֵי־מָוֶת וְשַׁעֲרֵי[a] צַלְמָוֶת תִּרְאֶה[b]׃
18 הִתְבֹּנַנְתָּ עַד[a]־רַחֲבֵי־אָרֶץ הַגֵּד אִם־יָדַעְתָּ כֻלָּהּ[b]׃
19 אֵי־זֶה הַדֶּרֶךְ יִשְׁכָּן־אוֹר וְחֹשֶׁךְ אֵי־זֶה מְקֹמוֹ׃
20 כִּי תִקָּחֶנּוּ[a] אֶל־גְּבוּלוֹ וְכִי תָבִין[b] נְתִיבוֹת בֵּיתוֹ׃
21 יָדַעְתָּ כִּי־אָז תִּוָּלֵד וּמִסְפַּר יָמֶיךָ רַבִּים׃
22 הֲבָאתָ אֶל־אֹצְרוֹת שָׁלֶג וְאוֹצְרוֹת בָּרָד תִּרְאֶה׃
23 אֲשֶׁר־חָשַׂכְתִּי לְעֶת־צָר לְיוֹם קְרָב וּמִלְחָמָה׃
24 אֵי־זֶה הַדֶּרֶךְ[a] יֵחָלֶק אוֹר[b] יָפֵץ[c] קָדִים[d] עֲלֵי־אָרֶץ׃
25 מִי־פִלַּג לַשֶּׁטֶף תְּעָלָה וְדֶרֶךְ לַחֲזִיז קֹלוֹת׃
26 לְהַמְטִיר עַל־אֶרֶץ לֹא־אִישׁ מִדְבָּר לֹא־אָדָם בּוֹ׃
27 לְהַשְׂבִּיעַ שֹׁאָה וּמְשֹׁאָה וּלְהַצְמִיחַ מֹצָא דֶשֶׁא׃
28 הֲיֵשׁ־לַמָּטָר אָב אוֹ מִי־הוֹלִיד אֶגְלֵי־טָל׃
29 מִבֶּטֶן מִי יָצָא הַקָּרַח וּכְפֹר שָׁמַיִם מִי יְלָדוֹ׃
30 כָּאֶבֶן מַיִם °יִתְחַבָּאוּ וּפְנֵי תְהוֹם °יִתְלַכָּדוּ׃
31 הַתְקַשֵּׁר מַעֲדַנּוֹת[a] כִּימָה אוֹ־מֹשְׁכוֹת[b] כְּסִיל תְּפַתֵּחַ׃
32 הֲתֹצִיא מַזָּרוֹת בְּעִתּוֹ וְעַיִשׁ[a] עַל־בָּנֶיהָ תַנְחֵם[b]׃
33 הֲיָדַעְתָּ חֻקּוֹת שָׁמָיִם אִם־תָּשִׂים מִשְׁטָרוֹ בָאָרֶץ׃
34 הֲתָרִים לָעָב קוֹלֶךָ וְשִׁפְעַת־מַיִם תְּכַסֶּךָּ׃
35 הַתְשַׁלַּח בְּרָקִים וְיֵלֵכוּ וְיֹאמְרוּ לְךָ הִנֵּנוּ׃

11 [a] dl (m cs), al dl ולא תסיף ‖ [b] l וּבְכֹה (cf 𝔊 ἀλλ’ ἐν σεαυτῇ) ‖ [c-c] l 'יִשְׁבֹּת גְּא vel יַשְׁבִּית (גא' cf 𝔊) ‖ 12 [a-a] 𝔊 הֲמִמְּךָ צִוִּיתִי ‖ [b-b] Q 'יִדַּעְתָּ הַשַּׁ; l c 𝔙 'וְיִדַּעְתָּ[ה] שׁ ‖ 13 sic 𝔐 (ע suspens); prps רְשָׁפִים (?) ‖ 14 l frt וְתִצָּבַע vel וְתִצְטַבַּע; al l 𝔐 et postea כמו לְבוּשׁ ‖ 15 cf 13 ‖ 17 [a] l frt c 𝔊 וְשֹׁעֲרֵי ‖ [b] 𝔊[1] יִרְאֻךָ ‖ 18 [a] l ? עַל = אֶל ‖ [b] l c 𝔊 (πόση) כַּמָּה; trsp 16—18 ante 21 ‖ 19 dl ? ה ‖ 20 [a] l 'תַּגִּח ‖ [b] l תְּבִיאֶנּוּ = תְּבִין ‖ 22 prps וְאוֹצְרֵי ‖ 24 [a] dl c 𝔖 ה ‖ [b] l c 𝔊 (πάχνη) קִיטוֹר ‖ [c] 𝔊𝔖 יָפֻץ ‖ [d] prps קָרִים ‖ 27 l מְצִיָּה ‖ v 28 dl ? (Var ?) ‖ 30 ° invers ?; pr יתחבאו al יִתְחַמָּאוּ (cf חֶמְאָה) ‖ 31 [a] prps מַעֲנַדּוֹת ‖ [b] ἅπ. γραφ.; l מֹסְרוֹת ? ‖ 32 [a] cf 9,9 ‖ [b] l ? תְּנַחֵם ‖ 33 l 'הֲיָד ‖ 34 l c 𝔊 (ὑπακούσεταί σου) תַּעֲנֶךָּ.

36 מִי־שָׁת בַּטֻּחוֹת[a] חָכְמָה אוֹ מִי־נָתַן לַשֶּׂכְוִי[b] בִינָה׃
37 מִי־יְסַפֵּר שְׁחָקִים בְּחָכְמָה וְנִבְלֵי שָׁמַיִם מִי יַשְׁכִּיב׃
38 בְּצֶקֶת עָפָר לַמּוּצָק וּרְגָבִים יְדֻבָּקוּ׃
39 הֲתָצוּד לְלָבִיא טָרֶף וְחַיַּת כְּפִירִים תְּמַלֵּא׃
40 כִּי־יָשֹׁחוּ בַמְּעוֹנוֹת[a] יֵשְׁבוּ בַסֻּכָּה[b] לְמוֹ־אָרֶב׃
41 מִי יָכִין לָעֹרֵב צֵידוֹ כִּי־יְלָדָו אֶל־אֵל יְשַׁוֵּעוּ יִתְעוּ לִבְלִי־אֹכֶל׃
39 1 הֲיָדַעְתָּ[a] עֵת[b] לֶדֶת יַעֲלֵי־סָלַע חֹלֵל אַיָּלוֹת תִּשְׁמֹר׃
2 תִּסְפֹּר יְרָחִים תְּמַלֶּאנָה וְיָדַעְתָּ עֵת לִדְתָּנָה׃
3 תִּכְרַעְנָה יַלְדֵיהֶן תְּפַלַּחְנָה חֶבְלֵיהֶם תְּשַׁלַּחְנָה׃
4 יַחְלְמוּ[a] בְנֵיהֶם יִרְבּוּ בַבָּר [b]יָצְאוּ וְלֹא־שָׁבוּ לָמוֹ[b]׃
5 מִי־שִׁלַּח פֶּרֶא חָפְשִׁי וּמֹסְרוֹת עָרוֹד מִי פִתֵּחַ׃
6 אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי עֲרָבָה בֵיתוֹ וּמִשְׁכְּנוֹתָיו מְלֵחָה׃
7 יִשְׂחַק לַהֲמוֹן קִרְיָה תְּשֻׁאוֹת נוֹגֵשׂ לֹא יִשְׁמָע׃
8 יְתוּר הָרִים מִרְעֵהוּ וְאַחַר כָּל־יָרוֹק יִדְרוֹשׁ׃
9 הֲיֹאבֶה רֵּים עָבְדֶךָ אִם־יָלִין עַל־אֲבוּסֶךָ׃
10 הֲתִקְשָׁר־[a]רֵים בְּתֶלֶם עֲבֹתוֹ[a] אִם־יְשַׂדֵּד עֲמָקִים[b] אַחֲרֶיךָ׃
11 הֲתִבְטַח־בּוֹ כִּי־רַב כֹּחוֹ וְתַעֲזֹב אֵלָיו יְגִיעֶךָ׃
12 הֲתַאֲמִין בּוֹ כִּי־יָשׁוּב[a] זַרְעֶךָ[b] וְגָרְנְךָ יֶאֱסֹף׃
13 כְּנַף־רְנָנִים[a] נֶעֱלָסָה[b] אִם־אֶבְרָה חֲסִידָה[c] וְנֹצָה׃
14 כִּי־תַעֲזֹב לָאָרֶץ בֵּצֶיהָ וְעַל־עָפָר תְּחַמֵּם׃
15 וַתִּשְׁכַּח כִּי־רֶגֶל תְּזוּרֶהָ וְחַיַּת הַשָּׂדֶה תְּדוּשֶׁהָ׃
16 הִקְשִׁיחַ[a] בָּנֶיהָ לְּלֹא[b]־לָהּ לְרִיק יְגִיעָהּ בְּלִי־פָחַד׃
17 כִּי־הִשָּׁהּ אֱלוֹהַּ חָכְמָה וְלֹא־חָלַק לָהּ בַּבִּינָה׃
18 כָּעֵת[a] בַּמָּרוֹם[b] תַּמְרִיא[c] תִּשְׂחַק לַסּוּס וּלְרֹכְבוֹ׃

36 [a] inc ‖ [b] inc; prps לַכָּסֶא (?) ‖ 37 prps יְפָרֵשׂ; יַשְׁפִּר ? ‖ 38 l ? formam a בצק ‖ 40 [a] l c 𝔊 בִּמְעוּנוֹתָם ‖ [b] l frt בַּסְּבָךְ ‖ 41 l frt יְפְעוּ ‖ Cp 39, 1 [a] l frt הֲיָדַ' ‖ [b] ? dl (dittogr), nisi praefers תַּאֲנַת pr עת לדת ‖ 2 l ? וְיָעַדְתָּ ‖ 3 dl ? (gl); al ילדיהן et חבליהם invers; 11 MSS[Ken] הן— ‖ 4 [a] l ? יִגְמְלוּ cf Jes 18,5 ‖ [b-b] >𝔊[h](※)𝔖 ‖ 8 l c Θ𝔗𝔙 יָתוּר ‖ 10 [a-a] l בְּעָנְקוֹ עֲבֹת cf 𝔊𝔖; עֹנֶק = *collum* cf aram עֻנְקָא ‖ [b] l c 𝔊 (σου αὔλακας) תְּלָמִים (תְּלָמֶיךָ) cf 𝔊 31,38 et [a-a] ‖ 12 [a] l K et יָשׁוּב; Q יָשִׁיב ‖ [b] l וְזַרְעֲךָ et postea גָרְנְךָ (acc loci) vel לגר' vel גֹרְנָה ‖ 13 [a] l יְעֵנִים cf Thr 4,3 ‖ [b] l frt נִקְלָסָה ‖ [c] l frt חֲסַ(י)רָה ‖ 14 l תְּנַחֵם ‖ 16 [a] l c 2MSS[Ken] תַּקְ' ‖ [b] l כלֹא ‖ 18 [a] l כְּעֵת ‖ [b] l בא מֹרִים, al בַּמֵּרוֹץ ‖ [c] ἅπ. γραφ.; l frt תְּמַהֵר; v 13—18 >𝔊[h](※), add.

19 הֲתִתֵּן לַסּוּס גְּבוּרָה הֲתַלְבִּישׁ צַוָּארוֹ רַעְמָה׃

20 הֲתַרְעִישֶׁנּוּ כָּאַרְבֶּה הוֹד [a]נַחְרוֹ אֵימָה[a]׃

21 יַחְפְּרוּ[a] בָעֵמֶק וְיָשִׂישׂ בְּכֹחַ[b] יֵצֵא לִקְרַאת־נָשֶׁק׃

22 יִשְׂחַק לְפַחַד וְלֹא יֵחָת וְלֹא־יָשׁוּב מִפְּנֵי־חָרֶב׃

23 עָלָיו °תִּרְנֶה אַשְׁפָּה° לַהַב חֲנִית וְכִידוֹן׃

24 בְּרַעַשׁ וְרֹגֶז יְגַמֶּא־אָרֶץ וְלֹא־יַאֲמִין[a] [b]כִּי־קוֹל[b] שׁוֹפָר׃

25 בְּדֵי שֹׁפָר ׀ יֹאמַר הֶאָח וּמֵרָחוֹק יָרִיחַ מִלְחָמָה רַעַם שָׂרִים [וּתְרוּעָה׃

26 הֲמִבִּינָתְךָ יַאֲבֶר־נֵץ יִפְרֹשׂ כְּנָפָו לְתֵימָן׃

27 אִם־עַל־פִּיךָ [a]יַגְבִּיהַּ נָשֶׁר[a] וְכִי[b] [c]יָרִים קִנּוֹ[c]׃

28 °סֶלַע יִשְׁכֹּן° וְיִתְלֹנָן עַל־שֶׁן־סֶלַע וּמְצוּדָה׃

29 מִשָּׁם חָפַר־אֹכֶל לְמֵרָחוֹק עֵינָיו יַבִּיטוּ׃

30 וְאֶפְרֹחָו יְעַלְעוּ־דָם וּבַאֲשֶׁר חֲלָלִים שָׁם הוּא׃ ס

40 1 °וַיַּעַן יְהוָה אֶת־אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃

2 הֲרֹב עִם־שַׁדַּי יִסּוֹר מוֹכִיחַ אֱלוֹהַּ יַעֲנֶנָּה׃ ס

3 וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר׃

4 הֵן קַלֹּתִי מָה אֲשִׁיבֶךָּ יָדִי שַׂמְתִּי לְמוֹ־פִי׃

5 אַחַת דִּבַּרְתִּי וְלֹא אֶעֱנֶה וּשְׁתַּיִם וְלֹא אוֹסִיף׃ ס

6° וַיַּעַן־יְהוָה אֶת־אִיּוֹב מִנ ׀ סְעָרָה וַיֹּאמַר׃

7° אֱזָר־נָא כְגֶבֶר[a] חֲלָצֶיךָ אֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי׃

8° הַאַף תָּפֵר מִשְׁפָּטִי תַּרְשִׁיעֵנִי לְמַעַן תִּצְדָּק׃

9 וְאִם־זְרוֹעַ כָּאֵל ׀ לָךְ וּבְקוֹל כָּמֹהוּ תַרְעֵם׃

10 עֲדֵה־נָא גָאוֹן וָגֹבַהּ וְהוֹד וְהָדָר תִּלְבָּשׁ׃

11 הָפֵץ עֶבְרוֹת[a] אַפֶּךָ וּרְאֵה[b] כָל־גֵּאֶה וְהַשְׁפִּילֵהוּ[c]׃

12 רְאֵה[a] כָל־גֵּאֶה[b] הַכְנִיעֵהוּ[c] וַהֲדֹךְ[d] רְשָׁעִים תַּחְתָּם[e]׃

13 טָמְנֵם בֶּעָפָר יָחַד פְּנֵיהֶם חֲבֹשׁ בַּטָּמוּן׃

19 ἅπαξ γραφόμενον; l frt עָצְמָה ‖ 20 a-a prps נַחֲרָה אָיֻמָּה sed l prb 𝔐 ‖ 21 a l c 𝔊𝔖𝔙 יַחְפּוֹר ‖ b conjg c 𝔊 c יַצֵּא ‖ 22 l c 3MSS 𝔖 לְפַחַת (cf 𝔊 βασιλεῖ [פחת a פֶּחָה]) ‖ 23 °-° l ? תָּרֹן הָאשׁ׳ ‖ 24 a prps יַיְמִין (et ins וְלֹא יַשְׂמְאִיל), al יִמָּנַע (?) ‖ b-b l בְּקוֹל ‖ 27 a-a dl (gloss ex Jer 49,16) ‖ b dl (dittogr) ‖ c-c conjg c פִּיךָ ‖ 28 °-° dl (Var ad שֶׁן־סלע) et conjg ויתלנן c על־שן־סלע ‖ 30 l c Α΄Σ΄𝔖 יְלַעְלְעוּ ‖ Cp 40, v 1 > MS[Ken 431] 𝔊[h](※) frt dl ‖ 5 l אֶשְׁנֶה; cjg 40,2—5 c 42,2sqq ‖ v 6 = 38,1 et dl ‖ v 7 = 38,3 et dl ‖ a l כְּגִבּוֹר ‖ 8—14 trsp post 40,2 ‖ 11 a 𝔅 עֶ׳ ‖ b > 𝔊 et dl (cf 12) ‖ c dl ו c 8MSS[Ken] 𝔊 ‖ 12 a > 𝔊 et dl ? ‖ b l גָּבֹהַּ vel זֵד cf 𝔊 ‖ c 15MSS[Ken] 𝔗𝔙 וְהַכ׳ ‖ d l frt וְהָדֵךְ (a דכך), prps וַהֲדֹף ‖ e 𝔊 παραχρῆμα = 𝔐 ? vel = פִּתְאֹם ?, prps מִתַּחְתָּם vel תַּחְתֶּיךָ.

14 וְגַם־אֲנִי אוֹדֶךָּ כִּי־תוֹשִׁעַ לְךָ יְמִינֶךָ׃
15 הִנֵּה־נָא בְהֵמוֹת °אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי° עִמָּךְ חָצִיר כַּבָּקָר יֹאכֵל׃
16 הִנֵּה־נָא כֹחוֹ בְמָתְנָיו וְאֹנוֹ בִּשְׁרִירֵי בִטְנוֹ׃
17 יַחְפֹּץ זְנָבוֹ כְמוֹ־אָרֶז גִּידֵי °פַחֲדָו יְשֹׂרָגוּ°׃
18 עֲצָמָיו אֲפִיקֵי נְחוּשָׁה גְּרָמָיו כִּמְטִיל בַּרְזֶל׃
19 הוּא רֵאשִׁית דַּרְכֵי־אֵל הָעֹשׂוֹ[a] יַגֵּשׁ[b] חַרְבּוֹ[c]׃
20 [a]כִּי־בוּל[b] הָרִים יִשְׂאוּ־[c]לוֹ[a] וְכָל־חַיַּת הַשָּׂדֶה יְשַׂחֲקוּ־[d]שָׁם[e]׃
21 תַּחַת־צֶאֱלִים יִשְׁכָּב בְּסֵתֶר קָנֶה וּבִצָּה׃
22 °יְסֻכֻּהוּ צֶאֱלִים° צִלְלוֹ יְסֻבּוּהוּ עַרְבֵי־נָחַל׃
23 הֵן יַעֲשֹׁק[a] נָהָר לֹא יַחְפּוֹז יִבְטַח ׀ כִּי־יָגִיחַ יַרְדֵּן[b] [c]אֶל־פִּיהוּ[c]׃
24 בְּעֵינָיו[a] יִקָּחֶנּוּ בְּמוֹקְשִׁים יִנְקָב־[b]אָף[c]׃
25 [a]תִּמְשֹׁךְ לִוְיָתָן בְּחַכָּה וּבְחֶבֶל תַּשְׁקִיעַ[b] לְשֹׁנוֹ[c]׃
26 הֲתָשִׂים אַגְמֹן[a] בְּאַפּוֹ[b] וּבְחוֹחַ[c] תִּקֹּב לֶחֱיוֹ׃
27 הֲיַרְבֶּה אֵלֶיךָ תַּחֲנוּנִים אִם־יְדַבֵּר אֵלֶיךָ רַכּוֹת׃
28 הֲיִכְרֹת בְּרִית עִמָּךְ תִּקָּחֶנּוּ לְעֶבֶד עוֹלָם׃
29 הַתְשַׂחֶק־בּוֹ כַּצִּפּוֹר וְתִקְשְׁרֶנּוּ לְנַעֲרוֹתֶיךָ׃
30 יִכְרוּ עָלָיו חַבָּרִים[a] יֶחֱצוּהוּ בֵּין[b] כְּנַעֲנִים׃
31 הַתְמַלֵּא בְשֻׂכּוֹת[a] עוֹרוֹ וּבְצִלְצַל[b] דָּגִים[c] רֹאשׁוֹ׃
32 שִׂים־עָלָיו כַּפֶּךָ זְכֹר מִלְחָמָה אַל־תּוֹסַף׃
41 1 הֵן־תֹּחַלְתּוֹ[a] נִכְזָבָה הֲגַם[b] אֶל־[c]מַרְאָיו[d] יֻטָל[e]׃
2 [a]לֹא־אַכְזָר[a] כִּי יְעוּרֶנּוּ[b] וּמִי הוּא לְפָנַי[c] יִתְיַצָּב׃
3 מִי הִקְדִּימַנִי[a] וַאֲשַׁלֵּם[b] תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם [c]לִי־הוּא[c]׃

15 °-° >𝔊 et dl ‖ 17 °-° l דיו שׂר׳— ‖ 19 [a] l c 𝔊 πεποιημένον הֶעָשׂוּ(י) ‖ [b] l יִגֹּשׁ vel נֹגֵשׂ ‖ [c] l חֲבֵרָו ‖ 20 [a-a] crrp ‖ [b] prps (?) יְבוּלֵי ‖ [c] prps (?) יִשְׁעוּ ‖ [d] prps (?) יִשְׁחַק ‖ [e] cjg frt c v 21 ‖ 22 °-° prps (?) וְסַךְ נַעֲצוּצִים ‖ 23 [a] prps יָשֹׁק, al (?) יִשְׁקַע; l c 𝔊 יִשְׁפַּע ‖ [b] l יְאֹר ‖ [c-c] trsp ante 24 et ins postea מִי ‖ 24 [a] (prps בְּשִׁנָּיו) dl ‖ [b] l frt יְנַקֶּב־ ‖ [c] l אַפּוֹ ‖ 25 [a] ins frt אַף (cf 24 אף), vel l הֲתִ׳ (sic MS[Ken 157]) ‖ [b] = *vincire* (cf linguam samarit), prps (?) תִּקְשֹׁר ‖ [c] prps לְשִׁנּוֹ ‖ 26 [a] Θ κρίκον ‖ [b] 𝔖 Hier בְּפִיו ‖ [c] 8MSS[Ken] וּבְחָח ‖ 29 𝔊 + ὥσπερ στρουθίον = כַּיְעֵנִים cf Thr 4,3; 𝔖 + לְיָמֵי; ins frt כַּיּוֹנָה ‖ 30 [a] l frt סֹחֲרִים cf Jes 23,8 ‖ [b] 𝔊 בְּנֵי ‖ 31 [a] 𝔊 πλωτόν ‖ [b] Θ ἐν πλοίοις ‖ [c] Θ דַּיָּגִים ‖ Cp 41, 1 [a] (frt) MS[Ken 380] 𝔖 תְּךָ—; 4MSS[Ken] תִי— ‖ [b] dl ה (dittogr) ‖ [c] Σ𝔖 אַל ‖ [d] prps מֹרָאוֹ ‖ [e] Σ יָטֹל cf [c] ‖ 2 [a-a] dub; prps לֹא יִזְכֹּר, al (?) מַלְאָךְ זָר ‖ [b] l c K יְעִירֶנּוּ vel l יְעוֹרְרֶנּוּ; Q יְעוּרֶנּוּ, 6MSS יעירני ‖ [c] l frt c 27MSS 𝔗[MSS] —נָיו ‖ 3 [a] l —מוֹ ‖ [b] l c 𝔊 וַיְשַׁלֵּם ‖ [c-c] l לֹא אֶחָד vel לֹא הוּא.

4 לֹא־[a]אַחֲרִישׁ[b] בַּדָּיו[c] וּדְבַר־[d]גְּבוּרוֹת[e] וְחִין[f] עֶרְכּוֹ׃
5 מִי־גִלָּה פְּנֵי לְבוּשׁוֹ בְּכֶפֶל רִסְנוֹ מִי יָבוֹא׃
6 דַּלְתֵי פָנָיו מִי פִתֵּחַ סְבִיבוֹת שִׁנָּיו אֵימָה׃
7 גַּאֲוָה[a] אֲפִיקֵי מָגִנִּים [b]סָגוּר חוֹתָם צָר[b]׃
8 אֶחָד בְּאֶחָד יִגַּשׁוּ וְרוּחַ לֹא־יָבֹא בֵינֵיהֶם׃
9° אִישׁ־בְּאָחִיהוּ יְדֻבָּקוּ יִתְלַכְּדוּ וְלֹא יִתְפָּרָדוּ׃
10 עֲטִישֹׁתָיו תָּהֶל אוֹר וְעֵינָיו כְּעַפְעַפֵּי־שָׁחַר׃
11 מִפִּיו לַפִּידִים יַהֲלֹכוּ כִּידוֹדֵי אֵשׁ יִתְמַלָּטוּ׃
12 מִנְּחִירָיו יֵצֵא עָשָׁן כְּדוּד נָפוּחַ וְאַגְמֹן׃
13 נַפְשׁוֹ גֶּחָלִים תְּלַהֵט וְלַהַב מִפִּיו יֵצֵא׃
14 בְּצַוָּארוֹ יָלִין עֹז וּלְפָנָיו תָּדוּץ[a] דְּאָבָה[b]׃
15 מַפְּלֵי[a] בְשָׂרוֹ דָבֵקוּ[b] [c]יָצוּק עָלָיו בַּל־יִמּוֹט[c]׃
16 לִבּוֹ יָצוּק [a]כְּמוֹ־אָבֶן[a] וְיָצוּק[b] כְּפֶלַח תַּחְתִּית׃
17 מִשֵּׂתוֹ[a] יָגוּרוּ אֵלִים[b] מִשְּׁבָרִים[c] יִתְחַטָּאוּ[d]׃
18 מַשִּׂיגֵהוּ[a] חֶרֶב בְּלִי תָקוּם חֲנִית מַסָּע[b] וְשִׁרְיָה[c]׃
19 יַחְשֹׁב לְתֶבֶן בַּרְזֶל לְעֵץ רִקָּבוֹן נְחוּשָׁה׃
20 לֹא־יַבְרִיחֶנּוּ בֶן־קָשֶׁת לְקַשׁ נֶהְפְּכוּ־לוֹ אַבְנֵי־קָלַע׃
21 כְּקַשׁ[a] נֶחְשְׁבוּ[b] תוֹתָח וְיִשְׂחַק לְרַעַשׁ כִּידוֹן׃
22 תַּחְתָּיו[a] חַדּוּדֵי חָרֶשׂ [b]יִרְפַּד חָרוּץ עֲלֵי־[b]טִיט׃
23 יַרְתִּיחַ כַּסִּיר מְצוּלָה יָם יָשִׂים כַּמֶּרְקָחָה׃
24 אַחֲרָיו[a] יָאִיר[b] נָתִיב[c] יַחְשֹׁב[d] תְּהוֹם לְשֵׂיבָה[e]׃
25 אֵין־עַל־עָפָר מָשְׁלוֹ[a] הֶעָשׂוּ [b]לִבְלִי־חָת[b]׃

4 [a] Q[Oc] לו ‖ [b] Si v 4 cum 41,1—3 conjg, l frt יְחַדֵּשׁ ‖ [c] prps עָדְיוֹ ‖ [d] prps וְאֲדַבֵּר sed cf אחריש ‖ [e] prps גְּבוּרָתוֹ ‖ [f] ?; prps וְחֵיל; al הוֹן, הוֹד, cf [c] ‖ 5 l c 𝔊 (θώρακος) סִרְינוֹ ‖ 6 𝔖 פיו ‖ 7 [a] l c 𝔊Ά𝔙 גֵּוֹה ‖ [b-b] l c 𝔊 סֻגְּרוֹ חוֹתַם צֹר ‖ 8 l וְרַוַח ‖ v 9 >MS[Ken 34] 𝔊[h](※), dl (Var) ‖ 10 l שָׁתוֹ— ‖ 11 𝔖𝔙 ילהטו ‖ 12 l c 𝔖𝔙 וְאֹגֵם (ן dittogr) ‖ 13 l c 𝔊 MSS 'כַּגְּ ‖ 14 [a] l c 11 MSS 𝔊𝔙 תָּרוּץ ‖ [b] l c 𝔊 (ἀπωλεία) אֲבַדּוֹן ‖ 15 [a] dub ‖ [b] l c 𝔊𝔗 דְּבֵקִים ‖ [c-c] >𝔊[h](※) dl ‖ 16 [a-a] dl (gl) ‖ [b] dl (Var) ‖ 17 [a] 11 MSS[Ken] משאתו (= מִשְּׂאֵתוֹ vel מִשְׂאָתוֹ) ‖ [b] prps (?) גַּלִּים cf [c]; l אֵלִים dii vel אֵילִים duces ‖ [c] prps מִשְׁבְּרֵי יָם vel מִשְׁבָּרִים; l frt מִשְּׁנָיו גִּבֹּרִים ‖ [d] l c 𝔖 יֵחָתּוּ ‖ 18 [a] l c MS[Ken 180] 𝔊𝔗𝔙 'תַּשְׂ ‖ [b] dub; 𝔖 יִשָּׂא ‖ [c] l frt וְשִׁרְיָה ‖ 19 l frt רֹקֵב (ן dittogr) ‖ 21 [a] l c 𝔊 כְּקָנֶה ‖ [b] l נֶחְשַׁב לוֹ ‖ 22 [a] prps הַחַת et postea חָרֶשׁ cf 𝔊ΘΣ ‖ [b-b] incert; frt crrp ‖ 23 l frt יָשִׁים ‖ 24 [a] 𝔊 —רִית ‖ [b] prps (?) יֵאוֹר ‖ [c] prps נְתִיבוֹ ‖ [d] l frt c 𝔖 יֵחָשֵׁב ‖ [e] 𝔊 לִשְׁבִיָּה, Θ frt לִשְׁבִילָה, 𝔖 לְיַבָּשָׁה; prps (?) לְשִׁבְתּוֹ ‖ 25 [a] l c 𝔊 מְשָׁלוֹ ‖ [b-b] l לְבַעַל חַיּוֹת.

26 אֶת־[a]כָּל־גָּבֹהַּ יִרְאֶה[b] הוּא מֶלֶךְ עַל־כָּל־בְּנֵי־שָׁחַץ[c]׃ ס
42 °1 וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר׃
2 יָדַעְתִּ[a] כִּי־כֹל תּוּכָל וְלֹא־יִבָּצֵר מִמְּךָ מְזִמָּה[b]׃
3 [a]מִי זֶה ׀ מַעְלִים עֵצָה [b]בְּלִי־דָעַת[a] לָכֵן הִגַּדְתִּי וְלֹא אָבִין נִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי
°4 שְׁמַע־נָא וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר אֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי׃° [וְלֹא אֵדָע׃
5 לְשֵׁמַע־אֹזֶן שְׁמַעְתִּיךָ וְעַתָּה עֵינִי רָאָתְךָ׃
6 עַל־כֵּן °אֶמְאַס וְנִחַמְתִּי° עַל־עָפָר וָאֵפֶר׃ ס
7 וַיְהִי אַחַר דִּבֶּר יְהוָה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־אִיּוֹב וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי חָרָה אַפִּי בְךָ וּבִשְׁנֵי רֵעֶיךָ כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם אֵלַי
נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי אִיּוֹב׃ 8 וְעַתָּה קְחוּ־לָכֶם שִׁבְעָה־פָרִים וְשִׁבְעָה אֵילִים
וּלְכוּ ׀ אֶל־עַבְדִּי אִיּוֹב וְהַעֲלִיתֶם עוֹלָה בַּעַדְכֶם וְאִיּוֹב עַבְדִּי יִתְפַּלֵּל
עֲלֵיכֶם כִּי[a] אִם־פָּנָיו אֶשָּׂא לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת עִמָּכֶם נְבָלָה כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם
אֵלַי[b] נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי אִיּוֹב׃ 9 וַיֵּלְכוּ אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וּבִלְדַּד הַשּׁוּחִי צֹפַר
הַנַּעֲמָתִי וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶם יְהוָה וַיִּשָּׂא יְהוָה אֶת־פְּנֵי אִיּוֹב׃
10 וַיהוָה שָׁב אֶת־שְׁבִית[a] אִיּוֹב בְּהִתְפַּלְלוֹ בְּעַד רֵעֵהוּ[b] וַיֹּסֶף יְהוָה אֶת־
כָּל־אֲשֶׁר לְאִיּוֹב לְמִשְׁנֶה׃ 11 וַיָּבֹאוּ אֵלָיו כָּל־אֶחָיו וְכָל־אַחְיֹתָיו וְכָל־
יֹדְעָיו לְפָנִים וַיֹּאכְלוּ °עִמּוֹ לֶחֶם בְּבֵיתוֹ וַיָּנֻדוּ לוֹ וַיְנַחֲמוּ אֹתוֹ עַל
כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־הֵבִיא יְהוָה עָלָיו וַיִּתְּנוּ־לוֹ אִישׁ קְשִׂיטָה אֶחָת וְאִישׁ
נֶזֶם זָהָב אֶחָד׃ 12 וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אַחֲרִית אִיּוֹב מֵרֵאשִׁתוֹ וַיְהִי־לוֹ
אַרְבָּעָה עָשָׂר אֶלֶף צֹאן וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים גְּמַלִּים וְאֶלֶף־צֶמֶד בָּקָר וְאֶלֶף
אֲתוֹנוֹת׃ 13 וַיְהִי־לוֹ שִׁבְעָנָה בָנִים וְשָׁלוֹשׁ בָּנוֹת׃ 14 וַיִּקְרָא שֵׁם־הָאַחַת
יְמִימָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית קְצִיעָה וְשֵׁם הַשְּׁלִישִׁית קֶרֶן הַפּוּךְ׃ 15 וְלֹא נִמְצָא[a]
נָשִׁים יָפוֹת כִּבְנוֹת אִיּוֹב בְּכָל־הָאָרֶץ וַיִּתֵּן לָהֶם[b] אֲבִיהֶם[b] נַחֲלָה בְּתוֹךְ
אֲחֵיהֶם[b]׃ 16 וַיְחִי אִיּוֹב אַחֲרֵי־זֹאת מֵאָה וְאַרְבָּעִים[a] שָׁנָה וַיִּרְאֶ[b] אֶת־
בָּנָיו וְאֶת־בְּנֵי בָנָיו[c] אַרְבָּעָה דֹּרוֹת׃ 17 וַיָּמָת אִיּוֹב זָקֵן וּשְׂבַע יָמִים׃

26 [a] l ו׀ אתו || [b] l ייראו || [c] l c 𝔊𝔖𝔗? שֶׁרֶץ || Cp 42 v 1 dl || 2 [a] l c Q Vrs יָדַעְתִּי, K ידעת || [b] l c 𝔊 מְאוּמָה || 3 [a-a] add ex 38,2 || [b] ins c MSS[Ken 100] 𝔊𝔖 בְּמִלִּים || v 4 add || 6 °-° conjg c על־עפר et l c 𝔊 (ἐτάκην) אֶמַּס (𝔖 *silebo*) et ins antea, m cs, הַמַּם || 7 l עָלַי || 8 [a] dl אם (mlt MSS כי) || [b] l עלי || 9 l c mlt MSS 𝔊𝔖𝔙 וצ׳ || 10 [a] K שְׁבִית, Q –וּת || [b] l רֵעָיו || 11 ins c MSS[Ken 76] 𝔊 וַיִּשְׁתּוּ et dl c 𝔊 לחם בביתו (בב׳ >2MSS[Ken]) || 13 frt forma mixta ex שִׁבְעָן (= 2×7) et שִׁבְעָה (sic 11MSS) || 14 l frt יְמוּמָה || 15 [a] l c 2MSS[Ken] 𝔊𝔖𝔙 —צְאוּ || [b] 4MSS לָהֶן, 5MSS אביהן, 3MSS אחיהן || 16 [a] 𝔊 70 et postea τὰ δὲ πάντα ἔτη ἔζησεν 240 (𝔊[MSS] 248) || [b] K וַיַּרְא || [c] ins ? וּבְנֵיהֶם || 17 𝔊 + add.

# שיר השירים
# CANTICUM CANTICORUM.

**1** ¹ שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה׃
² יִשָּׁקֵנִי[a] מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ[b] כִּי־טוֹבִים דֹּדֶיךָ מִיָּיִן׃
³ [a]לְרֵיחַ שְׁמָנֶיךָ טוֹבִים[a] שֶׁמֶן תּוּרַק[b] שְׁמֶךָ עַל־כֵּן עֲלָמוֹת אֲהֵבוּךָ׃
⁴ מָשְׁכֵנִי אַחֲרֶיךָ[a] נָּרוּצָה הֱבִיאַנִי[b] הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו[c]
נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בָּךְ נַזְכִּירָה[d] דֹדֶיךָ מִיַּיִן [e]מֵישָׁרִים אֲהֵבוּךָ[e]׃
⁵ שְׁחוֹרָה אֲנִי וְנָאוָה בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם
כְּאָהֳלֵי קֵדָר כִּירִיעוֹת שְׁלֹמֹה׃
⁶ אַל־תִּרְאוּנִי שֶׁאֲנִי שְׁחַרְחֹרֶת שֶׁשֱּׁזָפַתְנִי הַשָּׁמֶשׁ
בְּנֵי אִמִּי נִחֲרוּ־בִי שָׂמֻנִי נֹטֵרָה אֶת־הַכְּרָמִים °כַּרְמִי שֶׁלִּי
[לֹא נָטָרְתִּי°׃
⁷ הַגִּידָה לִּי שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי [a]אֵיכָה תִרְעֶה[a] אֵיכָה תַּרְבִּיץ בַּצָּהֳרָיִם
שַׁלָּמָה אֶהְיֶה כְּעֹטְיָה[b] עַל עֶדְרֵי חֲבֵרֶיךָ׃ ס
⁸ אִם־לֹא תֵדְעִי לָךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים
צְאִי־לָךְ בְּעִקְבֵי הַצֹּאן וּרְעִי אֶת־גְּדִיֹּתַיִךְ °עַל מִשְׁכְּנוֹת הָרֹעִים°׃ ס
⁹ לְסֻסָתִי בְּרִכְבֵי פַרְעֹה דִּמִּיתִיךְ רַעְיָתִי׃
¹⁰ נָאווּ לְחָיַיִךְ בַּתֹּרִים צַוָּארֵךְ בַּחֲרוּזִים׃
¹¹ תּוֹרֵי זָהָב נַעֲשֶׂה־לָּךְ עִם נְקֻדּוֹת הַכָּסֶף׃
¹² עַד־שֶׁהַמֶּלֶךְ בִּמְסִבּוֹ נִרְדִּי נָתַן רֵיחוֹ׃
¹³ צְרוֹר הַמֹּר ׀ דּוֹדִי לִי בֵּין שָׁדַי יָלִין׃

Cp 1, 1 sic 𝔐 ‖ 2 [a] l יַשְׁקֵנִי ‖ [b] l פִּיךָ ‖ 3 [a-a] m cs dl, 𝔊𝔙 וְרֵיחַ שְׁמָנַיִךְ מִכָּל־בְּשָׂמִים cf 4,10 ‖ [b] frt l מוּרָק, 𝔊 ἐκκενωθέν, 𝔙 *effusum;* vel l תַּמְרוּק ‖ 4 [a] 𝔊𝔙 + לְרֵיחַ שְׁמָנַיִךְ ‖ [b] l c 𝔖 הֲבִיאַנִי ‖ [c] l c 𝔖 חֲדָרֶךָ, sing etiam 𝔊 ‖ [d] prps נִשְׁכְּרָה ‖ [e-e] add; cf mtr ‖ 5 l שלם (שַׁלָּם?) ‖ 6 °-° add, cf mtr ‖ 7 [a-a] m cs dl ‖ [b] l כְּעֹטְיָה vel c 𝔖Σ𝔙 כְּטֹעִיָּה ‖ 8 °-° add, cf mtr ‖ 9 sic Occ, Or לסוסתי; prps לְסוּסָתִי ‖ 12 l frt נרדו.

14 אֶשְׁכֹּל הַכֹּפֶר ׀ דּוֹדִי לִי בְּכַרְמֵי עֵין גֶּדִי׃ ס
15 הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ יוֹנִים׃
16 הִנְּךָ יָפֶה דוֹדִי [a]אַף נָעִים[a] אַף־עַרְשֵׂנוּ רַעֲנָנָה[b]׃
17 קֹרוֹת בָּתֵּינוּ[a] אֲרָזִים רַהִיטֵנוּ[b] בְּרוֹתִים׃
2 1 אֲנִי חֲבַצֶּלֶת הַשָּׁרוֹן שׁוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים׃
2 כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים כֵּן רַעְיָתִי בֵּין הַבָּנוֹת׃
3 כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר כֵּן דּוֹדִי בֵּין הַבָּנִים
בְּצִלּוֹ חִמַּדְתִּי וְיָשַׁבְתִּי וּפִרְיוֹ מָתוֹק לְחִכִּי׃
4 הֱבִיאַנִי אֶל־בֵּית הַיָּיִן וְדִגְלוֹ עָלַי אַהֲבָה׃
5 סַמְּכוּנִי[a] בָּאֲשִׁישׁוֹת[b] רַפְּדוּנִי[c] בַּתַּפּוּחִים[d]
[c]כִּי־חוֹלַת אַהֲבָה אָנִי[c]׃
6 שְׂמֹאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי׃
7 הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַםִ בִּצְבָאוֹת אוֹ בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה
אִם־תָּעִירוּ ׀ וְאִם־תְּעוֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה[a] עַד שֶׁתֶּחְפָּץ׃ ס
8 קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה־זֶה בָּא
מְדַלֵּג עַל־הֶהָרִים מְקַפֵּץ עַל־הַגְּבָעוֹת׃
9 דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי [a]אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים[a]
הִנֵּה־זֶה עוֹמֵד[b] אַחַר כָּתְלֵנוּ
מַשְׁגִּיחַ[c] מִן־הַחֲלֹּנוֹת מֵצִיץ[d] מִן־הַחֲרַכִּים׃
10 [a]עָנָה דוֹדִי וְאָמַר לִי[a] קוּמִי לָךְ רַעְיָתִי[b] יָפָתִי[c] וּלְכִי־לָךְ׃
11 כִּי־הִנֵּה הַסְּתָו[a] עָבָר הַגֶּשֶׁם חָלַף הָלַךְ[b] לוֹ׃
12 הַנִּצָּנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ [a]עֵת הַזָּמִיר הִגִּיעַ[a] וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע [בְּאַרְצֵנוּ[b]׃
13 הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַגֶּיהָ וְהַגְּפָנִים ׀ סְמָדַר[a] נָתְנוּ רֵיחַ
קוּמִי לָכִי[b] רַעְיָתִי יָפָתִי[c] וּלְכִי־לָךְ׃ ס

15 [c-c] m cs dl? ‖ 16 [a-a] m cs dl? ‖ [b] 𝔊 σύσκιος 𝔙 *floridus* 𝔖 רציפא ‖ 17 [a] l c 𝔖 בֵּיתֵנוּ ‖ [b] 𝔅 c nonn MSS רַחִיטֵנוּ, l c Q רָהִיטֵינוּ ‖ Cp 2, 3 MS[B] חֲמַדְתִּי ‖ 4 l עָלָיו ‖ 5 [a] l סַמְּכֻנִי ‖ [b] sic l, 𝔅 בָּאֲשִׁישׁוֹת ‖ [c] l רַפְּדֻנִי ‖ [d] l בְּתַפּוּחִים ‖ [c-c] add, cf mtr et 5,8 ‖ v 7 m cs frt l

השבעתי אתכם בָּנוֹת באילות השדה
אם תעירו את האהבה עד שתחפץ

7 [a] prps c 𝔙 אֲהֻבָה ‖ 9 [a-a] dl, cf v 17 ‖ [b] sic Occ, Or עֹמֵד, >𝔊[B] ‖ [c] prps אַשְׁגִּיחַ ‖ [d] prps אָצִיץ ‖ 10 [a-a] extra mtr (vel dl?) ‖ [b] 𝔙 + יוֹנָתִי ‖ [c] 𝔊 + יוֹנָתִי ‖ 11 [a] Q הַסְּתָיו (pro השתו) ‖ [b] mlt MSS וְהלך ‖ 12 [a-a] m cs dl ‖ [b] m cs dl ‖ 13 [a] m cs dl? ‖ [b] l c Q לָךְ ‖ [c] 𝔊 + יוֹנָתִי.

14 יוֹנָתִי בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע בְּסֵתֶר הַמַּדְרֵגָה
הַרְאִינִי אֶת־מַרְאַיִךְ הַשְׁמִיעִנִי[a] אֶת־קוֹלֵךְ
כִּי־קוֹלֵךְ עָרֵב וּמַרְאֵיךְ[b] נָאוֶה׃ ס
15 אֶחֱזוּ־לָנוּ שֻׁעָלִים שֻׁעָלִים קְטַנִּים
מְחַבְּלִים כְּרָמִים וּכְרָמֵינוּ סְמָדַר׃
16 דּוֹדִי לִי וַאֲנִי לוֹ הָרֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃
17 עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ[a] הַצְּלָלִים
[b]סֹב דְּמֵה־לְךָ דוֹדִי לִצְבִי[b]
אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים עַל־[c]הָרֵי [d]בָתֶר׃ ס

3 1 °עַל־מִשְׁכָּבִי בַּלֵּילוֹת בִּקַּשְׁתִּי אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי °בִּקַּשְׁתִּיו
[וְלֹא מְצָאתִיו׃
2 אָקוּמָה נָּא וַאֲסוֹבְבָה בָעִיר בַּשְּׁוָקִים וּבָרְחֹבוֹת
אֲבַקְשָׁה אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי בִּקַּשְׁתִּיו וְלֹא מְצָאתִיו׃
3 מְצָאוּנִי הַשֹּׁמְרִים הַסֹּבְבִים בָּעִיר אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי רְאִיתֶם׃
4 כִּמְעַט שֶׁעָבַרְתִּי מֵהֶם עַד שֶׁמָּצָאתִי אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי
אֲחַזְתִּיו וְלֹא אַרְפֶּנּוּ[a]
[b]עַד־שֶׁהֲבֵיאתִיו אֶל־בֵּית אִמִּי וְאֶל־חֶדֶר הוֹרָתִי[b]׃
5 הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַםִ בִּצְבָאוֹת אוֹ בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה
אִם־תָּעִירוּ ׀ וְאִם־תְּעוֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ׃ ס
6 [a]מִי זֹאת[a] עֹלָה מִן־הַמִּדְבָּר כְּתִימְרוֹת[b] עָשָׁן
מְקֻטֶּרֶת מֹר וּלְבוֹנָה מִכֹּל אַבְקַת רוֹכֵל׃
7 °הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה° שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים סָבִיב לָהּ מִגִּבֹּרֵי יִשְׂרָאֵל׃
8 כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה
אִישׁ חַרְבּוֹ עַל־יְרֵכוֹ מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת׃ ס
9 אַפִּרְיוֹן עָשָׂה לוֹ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה° מֵעֲצֵי הַלְּבָנוֹן׃
10 עַמּוּדָיו עָשָׂה כֶסֶף רְפִידָתוֹ זָהָב
[a]מֶרְכָּבוֹ אַרְגָּמָן[a] תּוֹכוֹ רָצוּף אַהֲבָה[b] [c]מִבְּנוֹת יְרוּשָׁלָםִ[c]׃

14 [a] pl MSS הַשְׁמִיעִינִי, Var[G] etiam הַשְׁמִעֵנִי ‖ [b] l c K וּמַרְאַיִךְ; Q mlt MSS וּמַרְאֵךְ ‖ 17 [a] l c 𝔊𝔙𝔖 וְנָטוּ ‖ [b-b] frt l סב דודי | ודמה לך לצבי cf 8,14 ‖ [c] Var[G] אֶל ‖ [d] prps בְּשָׂמִים ut 8,14 ‖ Cp 3, 1 °-° add cf mtr et cf 2 ‖ 2 sic Occ, Or ואסבבה ‖ 3 ex 5,7, frt l מָצָאתִי ‖ 4 [a] frt ins אחזתי את שאהבה נפשי ‖ [b-b] dl, ex 8,2 ‖ v 5 frt dl, ex 2,7 ‖ 6 [a-a] l מַה־זֹּאת ‖ [b] 20MSS כתמרת (sing ? cf Vrs), l בְּתִימְרוֹת ‖ 7 °-° m cs dl ‖ 9 ° m cs dl aut שלמה aut המלך ‖ 10 [a-a] trsp post אהבה ‖ [b] l הָבְנִים ‖ [c-c] dl, cf ad 11.

11 [a]צְאֶנָה[b] וּרְאֶינָה[c] [d]בְּנוֹת צִיּוֹן[d] בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה[e]
בָּעֲטָרָה שֶׁעִטְּרָה־לּוֹ אִמּוֹ [f]בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ וּבְיוֹם שִׂמְחַת לִבּוֹ[f]׃ ס
4 1 הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי [a]הִנָּךְ יָפָה[a] עֵינַיִךְ יוֹנִים [b]מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ[b]
שַׂעְרֵךְ[c] כְּעֵדֶר הָעִזִּים שֶׁגָּלְשׁוּ [d]מֵהַר גִּלְעָד[d]׃
2 שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר הַקְּצוּבוֹת שֶׁעָלוּ מִן־הָרַחְצָה[a]
שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת וְשַׁכֻּלָה[b] אֵין בָּהֶם׃
3 כְּחוּט הַשָּׁנִי שִׂפְתוֹתַיִךְ וּמִדְבָּרֵךְ נָאוֶה
כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ׃
4 כְּמִגְדַּל דָּוִיד צַוָּארֵךְ בָּנוּי לְתַלְפִּיּוֹת[a]
אֶלֶף הַמָּגֵן תָּלוּי[b] עָלָיו כֹּל שִׁלְטֵי הַגִּבֹּרִים׃
5 שְׁנֵי[a] שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי עֳפָרִים[b] תְּאוֹמֵי צְבִיָּה [c]הָרוֹעִים בַּשּׁוֹשַׁנִּים[c]׃
6 [o]עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים
אֵלֶךְ לִי אֶל־הַר הַמּוֹר וְאֶל־גִּבְעַת הַלְּבוֹנָה[o]׃
7 כֻּלָּךְ יָפָה רַעְיָתִי וּמוּם אֵין בָּךְ׃ ס
8 אִתִּי[a] מִלְּבָנוֹן כַּלָּה אִתִּי[b] מִלְּבָנוֹן תָּבוֹאִי
תָּשׁוּרִי ׀ מֵרֹאשׁ אֲמָנָה מֵרֹאשׁ שְׂנִיר[c] וְחֶרְמוֹן
מִמְּעֹנוֹת אֲרָיוֹת מֵהַרְרֵי נְמֵרִים׃
9 [a]לִבַּבְתִּנִי אֲחֹתִי כַלָּה[a] לִבַּבְתִּנִי[b] בְּאַחַד[c] מֵעֵינַיִךְ בְּאַחַד עֲנָק[d] [מִצַּוְּרֹנָיִךְ׃
10 מַה־יָּפוּ דֹדַיִךְ אֲחֹתִי כַלָּה[a] מַה־טֹּבוּ דֹדַיִךְ מִיַּיִן
[b]וְרֵיחַ שְׁמָנַיִךְ מִכָּל־בְּשָׂמִים[b]׃
11 נֹפֶת תִּטֹּפְנָה שִׂפְתוֹתַיִךְ כַּלָּה[a] דְּבַשׁ[b] וְחָלָב תַּחַת לְשׁוֹנֵךְ
וְרֵיחַ[c] שַׂלְמֹתַיִךְ כְּרֵיחַ לְבָנוֹן[d]׃ ס
12 [o][a]גַּן ׀ נָעוּל אֲחֹתִי כַלָּה גַּל[b] נָעוּל[c] מַעְיָן חָתוּם[o]׃

11 [a] ins e v 10 בנות ירושלם ‖ [b] Var[M] c 𝔐 צְאֶינָה ‖ [c] Var[B] וּרְאִינָה ‖ [d-d] dl c 𝔊 ‖ [e] m cs dl; l בנות ירושלם צאנה ׀ וראינה במלך ‖ [f] m cs dl aut ביום חתנתו ו aut וביום שמחת לבו ‖ Cp 4, 1 [a-a] m cs dl ‖ [b-b] m cs dl (e v 3) ‖ [c] Var[G] שַׂעֲרֵךְ ‖ [d-d] l c ca 10MSS 𝔊 מִן הַגִּלְעָד ut 6,5 ‖ 2 [a] sic B-Asch, B-Napht Var[M] הָרַחְצָה ‖ [b] Var[M] שכֻלָה ‖ 3 Var[M] ומדבַרַיִךְ ‖ 4 [a] l לִתְלִיּוֹת cf תֶּלְיְךָ Gn 27,3 ‖ [b] frt dl m cs ‖ 5 [a] dl ‖ [b] MS[Hill] עֲפָרִים ‖ [c-c] dl, ex 2,16 ‖ 6 [o-o] dl, cf 2,17 ‖ 8 [a] l c 𝔊𝔙𝔖 אֵתִי ‖ [b] l אֲחֹתִי ‖ [c] sic 𝔐; pl MSS Edd שניר ‖ 9 [a-a] add cf mtr ‖ [b] sic Occ, Or לבבתיני ‖ [c] Q בְּאַחַת ‖ [d] Var[M] עֲנַק, frt dl ‖ 10 [a] m cs dl ‖ [b-b] trsp in v 11 ‖ 11 [a] dl m cs ‖ [b] dl frt m cs ‖ [c] dl m cs ‖ [d] ins e v 10 וְרֵיחַ שְׁמָנַיִךְ מִכָּל־בְּשָׂמִים ‖ v 12 trsp frt post v 15 ‖ [a] mlt MSS ג maj ‖ [b] l c mlt MSS 𝔊𝔙𝔖 גַּן ‖ [c] dl m cs.

13 שְׁלָחַיִךְ[a] פַּרְדֵּס רִמּוֹנִים עִם[b] פְּרִי מְגָדִים [c]כְּפָרִים עִם־נְרָדִים[c]׃
14 נֵרְדְּ ׀ וְכַרְכֹּם[a] קָנֶה וְקִנָּמוֹן עִם כָּל־עֲצֵי לְבוֹנָה
[b]מֹר וַאֲהָלוֹת עִם כָּל־רָאשֵׁי בְשָׂמִים[b]׃
15 [a]מַעְיַן גַּנִּים[a] בְּאֵר מַיִם חַיִּים וְנֹזְלִים[b] מִן־לְבָנוֹן[c]׃
16 עוּרִי צָפוֹן וּבוֹאִי תֵימָן
הָפִיחִי גַנִּי יִזְּלוּ בְשָׂמָיו
יָבֹא דוֹדִי לְגַנּוֹ וְיֹאכַל פְּרִי מְגָדָיו׃

5 1 בָּאתִי לְגַנִּי[a] אֲחֹתִי כַלָּה[b] אָרִיתִי מוֹרִי עִם־בְּשָׂמִי
אָכַלְתִּי יַעְרִי עִם־דִּבְשִׁי שָׁתִיתִי יֵינִי עִם־חֲלָבִי
אִכְלוּ רֵעִים שְׁתוּ[c] וְשִׁכְרוּ דּוֹדִים׃ ס

2 אֲנִי יְשֵׁנָה[a] וְלִבִּי עֵר קוֹל ׀ דּוֹדִי דוֹפֵק
פִּתְחִי־לִי אֲחֹתִי רַעְיָתִי יוֹנָתִי תַמָּתִי
שֶׁרֹּאשִׁי[b] נִמְלָא־טָל קְוֻצּוֹתַי[c] רְסִיסֵי[d] לָיְלָה׃
3 פָּשַׁטְתִּי אֶת־כֻּתָּנְתִּי אֵיכָכָה אֶלְבָּשֶׁנָּה
רָחַצְתִּי אֶת־רַגְלַי אֵיכָכָה אֲטַנְּפֵם׃
4 דּוֹדִי שָׁלַח יָדוֹ מִן־הַחוֹר[a] וּמֵעַי הָמוּ עָלָיו[b]׃
5 קַמְתִּי אֲנִי לִפְתֹּחַ לְדוֹדִי[a] וְיָדַי נָטְפוּ־מוֹר
וְאֶצְבְּעֹתַי מוֹר עֹבֵר [b]עַל כַּפּוֹת הַמַּנְעוּל[b]׃
6 פָּתַחְתִּי אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי חָמַק עָבָר [c]נַפְשִׁי יָצְאָה בְדַבְּרוֹ[c]
בִּקַּשְׁתִּיהוּ וְלֹא מְצָאתִיהוּ קְרָאתִיו וְלֹא עָנָנִי׃
7 מְצָאֻנִי הַשֹּׁמְרִים הַסֹּבְבִים בָּעִיר הִכּוּנִי פְצָעוּנִי
נָשְׂאוּ אֶת־רְדִידִי מֵעָלַי שֹׁמְרֵי הַחֹמוֹת׃
8 הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם [a]בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם[a] אִם־תִּמְצְאוּ אֶת־דּוֹדִי
מַה־תַּגִּידוּ לוֹ[b] שֶׁחוֹלַת אַהֲבָה אָנִי׃
9 מַה־דּוֹדֵךְ מִדּוֹד הַיָּפָה בַּנָּשִׁים

13 [a] prps לְחָיַיִךְ ‖ [b] ins כָּל־ ‖ [c-c] add, cf mtr ‖ 14 [a] dl ‖ [b-b] frt dl ‖ [c] ins וְכַרְכֹּם ‖ 15 [a-a] frt l גַּן ‖ [b] Var[M] ונוזלים ‖ [c] huc trsp frt v 12 ‖ Cp 5, 1 [a] prps לְגַנַּי ‖ [b] dl ‖ [c] l c 𝔊𝔖𝔙 וּשְׁתוּ ‖ 2 [a] Var[B] יְשֵׁנָה ‖ [b] pl MSS sine Dag ‖ [c] Var[M] קְוֻצּוֹתָיו sine Dag, l קְוֻצּוֹתַי ‖ [d] melius רשישי ‖ 4 [a] prps ins בַּדֶּלֶת ‖ [b] sic Hill, l c mlt MSS Edd עָלַי, prps ins e v 6 נַפְשִׁי יָצְאָה בְדַבְּרוֹ et l versum:

דודי שלח ידו מן החור בדלת
ומעי המו עלי נפשי יצאה בדברו

5 [a] dl m cs, prps ins כַּפּוֹת הַמַּנְעוּל ‖ [b-b] prps dl cf [a] ‖ 6 [c-c] dl, cf v 4 ‖ 7 frt dl m cs ‖ 8 [a-a] l m cs בָּנוֹת ‖ [b] l m cs לְדוֹדִי.

מַה־דּוֹדֵךְ מִדּוֹד שֶׁכָּכָה הִשְׁבַּעְתָּנוּ׃
10 דּוֹדִי צַח וְאָדוֹם דָּגוּל מֵרְבָבָה׃ ס
11 רֹאשׁוֹ כֶּתֶם פָּז[a] קְוֻצּוֹתָיו[b] תַּלְתַּלִּים[c] שְׁחֹרוֹת כָּעוֹרֵב׃
12 עֵינָיו כְּיוֹנִים עַל־אֲפִיקֵי מָיִם
רֹחֲצוֹת בֶּחָלָב יֹשְׁבוֹת עַל־מִלֵּאת׃
13 לְחָיָו[a] כַּעֲרוּגַת[b] הַבֹּשֶׂם מִגְדְּלוֹת[c] מֶרְקָחִים[d]
שִׂפְתוֹתָיו שׁוֹשַׁנִּים נֹטְפוֹת מוֹר עֹבֵר׃
14 יָדָיו גְּלִילֵי זָהָב מְמֻלָּאִים בַּתַּרְשִׁישׁ
מֵעָיו עֶשֶׁת שֵׁן מְעֻלֶּפֶת סַפִּירִים׃
15 שׁוֹקָיו עַמּוּדֵי שֵׁשׁ מְיֻסָּדִים עַל־אַדְנֵי־פָז
מַרְאֵהוּ כַּלְּבָנוֹן בָּחוּר כָּאֲרָזִים׃
16 חִכּוֹ מַמְתַקִּים וְכֻלּוֹ מַחֲמַדִּים
זֶה דוֹדִי וְזֶה רֵעִי בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם׃ ס
6 1 אָנָה הָלַךְ דּוֹדֵךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים
אָנָה פָּנָה דוֹדֵךְ וּנְבַקְשֶׁנּוּ עִמָּךְ׃
2 דּוֹדִי יָרַד לְגַנּוֹ לַעֲרוּגוֹת[a] הַבֹּשֶׂם
[b]לִרְעוֹת בַּגַּנִּים[b] וְלִלְקֹט שׁוֹשַׁנִּים׃
3 אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי לִי הָרֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ פ

4 יָפָה אַתְּ רַעְיָתִי כְּתִרְצָה[a] נָאוָה כִּירוּשָׁלִָם [b]אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת[b]׃
5 הָסֵבִּי[a] עֵינַיִךְ מִנֶּגְדִּי שֶׁהֵם הִרְהִיבֻנִי
[b]שַׂעְרֵךְ כְּעֵדֶר הָעִזִּים שֶׁגָּלְשׁוּ מִן־הַגִּלְעָד׃
6 שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר הָרְחֵלִים שֶׁעָלוּ מִן־הָרַחְצָה
שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת וְשַׁכֻּלָה אֵין בָּהֶם׃
7 כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ׃
8 שִׁשִּׁים הֵמָּה[a] מְלָכוֹת וּשְׁמֹנִים פִּילַגְשִׁים [b]וַעֲלָמוֹת אֵין מִסְפָּר[b]׃
9 אַחַת הִיא יוֹנָתִי [a]תַמָּתִי
אַחַת הִיא לְאִמָּהּ בָּרָה הִיא לְיוֹלַדְתָּהּ

9 l השבעתִנו || 11 a m cs l c 𝔊 ופז || b Var[M] קְוֻצּוֹתָיו sine Dag, l קְוֻצּוֹתָיו, m cs dl || c prb l דַּלְתָיו || 13 a 𝔖 לְחָיָו || b l c pl MSS 𝔊𝔙𝔖 כערוגת || c neohbr = *armaria* || d sic B-Asch, B-Napht מרקַחים || 15 prps אַדִּיר || 16 prps חִנּוֹ || Cp 6, 2 a 30MSS לערוגַת || b-b prps לִרְאוֹת בַּגְּפָנִים || 4 a prps dl (?) || b-b m cs dl, e v 10 || 5 a Var[BM] הַסִּבִּי || 5b—7 ex 4,1b. 2. 3b || 8 a prps לִשְׁלֹמֹה || b-b m cs dl || 9 a m cs ins אַחַת הִיא.

רָא֤וּהָ בָנוֹת֙ וַֽיְאַשְּׁר֔וּהָ מְלָכ֥וֹת וּפִֽילַגְשִׁ֖ים[b] וַֽיְהַלְלֽוּהָ׃ ס

10 [a]מִי־זֹ֥את[a] הַנִּשְׁקָפָ֖ה כְּמוֹ־שָׁ֑חַר יָפָ֣ה כַלְּבָנָ֗ה
בָּרָה֙ כַּֽחַמָּ֔ה אֲיֻמָּ֖ה כַּנִּדְגָּלֽוֹת[b]׃
11 אֶל־גִּנַּ֤ת אֱגוֹז֙ יָרַ֔דְתִּי לִרְא֖וֹת בְּאִבֵּ֣י הַנָּ֑חַל
לִרְאוֹת֙ הֲפָֽרְחָ֣ה הַגֶּ֔פֶן הֵנֵ֖צוּ הָרִמֹּנִֽים׃
12 לֹ֣א יָדַ֔עְתִּי נַפְשִׁ֣י שָׂמַ֔תְנִי [a]מַרְכְּב֖וֹת עַמִּ֥י[a] נָדִֽיב[b]׃
7 1 שׁ֤וּבִי[a] שׁ֙וּבִי֙[a] הַשּׁ֣וּלַמִּ֔ית שׁ֥וּבִי[a] שׁ֖וּבִי[a] וְנֶחֱזֶה־בָּ֑ךְ
מַֽה־תֶּחֱזוּ֙ בַּשּׁ֣וּלַמִּ֔ית כִּמְחֹלַ֖ת[b] הַֽמַּחֲנָֽיִם[c]׃
2 מַה־יָּפ֧וּ פְעָמַ֛יִךְ בַּנְּעָלִ֖ים בַּת־נָדִ֑יב
חַמּוּקֵ֣י יְרֵכַ֔יִךְ כְּמ֣וֹ[a] חֲלָאִ֔ים מַעֲשֵׂ֖ה[b] יְדֵ֥י אָמָּֽן[c]׃
3 שָׁרְרֵךְ֙[a] אַגַּ֣ן הַסַּ֔הַר[b] אַל־יֶחְסַ֖ר הַמָּ֑זֶג
בִּטְנֵךְ֙ עֲרֵמַ֣ת חִטִּ֔ים סוּגָ֖ה בַּשּׁוֹשַׁנִּֽים׃
4 שְׁנֵ֥י[a] שָׁדַ֛יִךְ כִּשְׁנֵ֥י עֳפָרִ֖ים[b] תָּאֳמֵ֥י צְבִיָּֽה׃
5 צַוָּארֵ֖ךְ כְּמִגְדַּ֣ל הַשֵּׁ֑ן[a]
עֵינַ֜יִךְ בְּרֵכ֣וֹת בְּחֶשְׁבּ֗וֹן עַל־שַׁ֙עַר֙ בַּת־רַבִּ֔ים
אַפֵּךְ֙ כְּמִגְדַּ֣ל הַלְּבָנ֔וֹן צוֹפֶ֖ה פְּנֵ֥י דַמָּֽשֶׂק׃
6 [a]רֹאשֵׁ֤ךְ עָלַ֙יִךְ֙ כַּכַּרְמֶ֔ל[a] וְדַלַּ֥ת[b] רֹאשֵׁ֖ךְ כָּאַרְגָּמָ֑ן מֶ֖לֶךְ אָס֥וּר בָּרְהָטִֽים׃
7 מַה־יָּפִית֙ וּמַה־נָּעַ֔מְתְּ אַהֲבָ֖ה[a] בַּתַּֽעֲנוּגִֽים[b]׃
8 זֹ֤את קֽוֹמָתֵךְ֙ דָּֽמְתָ֣ה לְתָמָ֔ר וְשָׁדַ֖יִךְ לְאַשְׁכֹּלֽוֹת׃
9 אָמַ֙רְתִּי֙ אֶעֱלֶ֣ה בְתָמָ֔ר[a] אֹחֲזָ֖ה בְּסַנְסִנָּ֑יו
וְיִֽהְיוּ־נָ֤א שָׁדַ֙יִךְ֙ כְּאֶשְׁכְּל֣וֹת[b] הַגֶּ֔פֶן[c] וְרֵ֥יחַ אַפֵּ֖ךְ כַּתַּפּוּחִֽים׃
10 וְחִכֵּ֕ךְ כְּיֵ֥ין הַטּ֛וֹב [a]הוֹלֵ֥ךְ לְדוֹדִ֖י[b] לְמֵישָׁרִ֑ים[a] דּוֹבֵ֖ב שִׂפְתֵ֥י יְשֵׁנִֽים׃
11 אֲנִ֣י לְדוֹדִ֔י וְעָלַ֖י תְּשׁוּקָתֽוֹ׃ ס
12 לְכָ֤ה דוֹדִי֙ נֵצֵ֣א הַשָּׂדֶ֔ה נָלִ֖ינָה בַּכְּפָרִֽים׃
13 נַשְׁכִּ֙ימָה֙ לַכְּרָמִ֔ים[a] נִרְאֶ֞ה אִם־פָּֽרְחָ֤ה הַגֶּ֙פֶן֙

9 [b] m cs dl? ‖ 10 [a-a] prps dl ‖ [b] prps כְּנֵרְגַל = plan *Mars* ‖ 12 [a-a] prps מְרְהָב בַּת עַמִּי ‖ [b] dl, ex 7,2 (pl MSS et Hill עֲמִינָדִיב, ca 20MSS 𝔊𝔙 (עמינדב) ‖ Cp 7, 1 [a] prps שְׁבִי, sed recte שׁוּבִי ‖ [b] l c ca 50MSS בִּמְחוֹלַת ‖ [c] prps c 𝔊𝔙 המחנים; l ? 𝔐 ‖ 2 [a] m cs dl ‖ [b] sic Occ, Or מעשׂי ‖ [c] 𝔖 אמן ‖ 3 [a] prps שְׁרָרֵךְ; l שָׁרֵךְ ‖ [b] prps הסחר, cf סֹחֶרֶת Est 1,6 ‖ 4 [a] dl ‖ [b] MS[Hill] עֲפָרִים ‖ 5 [a] ins רֹאשֵׁךְ עָלָיו כַּכַּרְמֶל, cf 6 ‖ 6 [a-a] m cs dl cf 5 ‖ [b] dl וְ ‖ 7 [a] l אֲהֻבָה ‖ [b] l c 𝔖 בַּת תענוגים ‖ 8 m cs dl ‖ 9 [a] l בַּתֹּמֶר ‖ [b] Var[M] כאַשׁ׳, l כְּאֶשְׁכְּלוֹת ‖ [c] dl m cs ‖ 10 [a-a] m cs dl ‖ [b] prps לְחִכִּי ‖ 12 prps בַּכְּרָמִים cf 13[a] ‖ 13 [a] prps dl.

פִּתַּח הַסְּמָדַר הֵנֵצוּ הָרִמּוֹנִים
ᵇשָׁם אֶתֵּן אֶת־דֹּדַי לָךְᵇ׃
14 הַדּוּדָאִים נָתְנוּ־רֵיחַ וְעַל־פְּתָחֵינוּ כָּל־מְגָדִים
חֲדָשִׁים גַּם־יְשָׁנִים דּוֹדִי צָפַנְתִּי לָךְ׃
8 1 מִי יִתֶּנְךָ כְּאָח לִי יוֹנֵק שְׁדֵי אִמִּי
אֶמְצָאֲךָ בַחוּץ אֶשָּׁקְךָ גַּם לֹא־יָבוּזוּ לִי׃
2 אֶנְהָגֲךָᵃ אֲבִיאֲךָᵇ אֶל־בֵּית אִמִּי תְּלַמְּדֵנִיᶜ
אַשְׁקְךָ מִיַּיִן הָרֶקַח מֵעֲסִיס רִמֹּנִיᵈ׃
3° שְׂמֹאלוֹ תַּחַת רֹאשִׁיᵃ וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי׃
4° הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלָםִ
מַה־תָּעִירוּ ׀ וּמַה־תְּעֹרְרוּᵃ אֶת־הָאַהֲבָהᵇ עַד שֶׁתֶּחְפָּץ׃ ס

5 מִי זֹאת עֹלָה מִן־הַמִּדְבָּר מִתְרַפֶּקֶת עַל־דּוֹדָהּ
תַּחַת הַתַּפּוּחַ עוֹרַרְתִּיךָᵃ שָׁמָּה חִבְּלַתְךָᵇ אִמֶּךָᶜ ᵈשָׁמָּה חִבְּלָה [יְלָדַתְךָᵈᵉ׃
6 שִׂימֵנִי כַחוֹתָם עַל־לִבֶּךָ כַּחוֹתָםᵃ עַל־זְרוֹעֶךָ
כִּי־עַזָּה כַמָּוֶת אַהֲבָה קָשָׁה כִשְׁאוֹל קִנְאָה
רְשָׁפֶיהָ רִשְׁפֵּיᵇ אֵשׁ שַׁלְהֶבֶתְיָהᶜ׃
7 מַיִם רַבִּיםᵃ לֹא יוּכְלוּ ᵇלְכַבּוֹת אֶת־הָאַהֲבָהᵇ וּנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטְפוּהָ
אִם־יִתֵּן אִישׁ אֶת־כָּל־הוֹן בֵּיתוֹ בָּאַהֲבָהᶜ בּוֹז יָבוּזוּ לוֹ׃ ס
8 אָחוֹת לָנוּ קְטַנָּה וְשָׁדַיִם אֵין לָהּ
מַה־נַּעֲשֶׂה לַאֲחֹתֵנוּᵃ בַּיּוֹםᵇ שֶׁיְּדֻבַּר־בָּהּ׃
9 אִם־חוֹמָה הִיא נִבְנֶה עָלֶיהָ ᵃטִירַת כָּסֶףᵃ
וְאִם־דֶּלֶת הִיא נָצוּרᵇ עָלֶיהָ לוּחַ אָרֶזᶜ׃
10 אֲנִי חוֹמָה וְשָׁדַי כַּמִּגְדָּלוֹתᵃ
אָז הָיִיתִי בְעֵינָיוᵇ כְּמוֹצְאֵתᶜ שָׁלוֹם׃ ס

13 ᵇ⁻ᵇ dl m cs ‖ 14 l פְּתָחֵנוּ ‖ Cp 8, 1 כ >𝔊𝔙 ‖ 2 ᵃ sic B-Asch, B-Napht אֲנַהֶגְךָ ‖ ᵇ m cs dl ‖ ᶜ dl, l c 𝔊𝔖 וְאֶל חֶדֶר הוֹרָתִי cf 3,4 ‖ ᵈ l c mlt MSS רמּוֹנִים ‖ v 3 add ex 2,6 ‖ ᵃ mlt MSS לְרֹאשִׁי ‖ v 4 add, cf 2,7 ‖ ᵃ sic B-Napht, B-Asch תְּעוֹרְרוּ ‖ ᵇ prps הָאֹהֵבָה ‖ 5 ᵃ l עוֹרַרְתִּיךְ ‖ ᵇ Edd nonn c 𝔖 חִבְּלַתְךָ, l חִבְּלַתֶךְ ‖ ᶜ l אִמֵּךְ ‖ ᵈ⁻ᵈ m cs dl ‖ ᵉ Varᴮ c 𝔖 ילדתך, l יְלָדַתֵּךְ ‖ 6 ᵃ prps כַּצָּמִיד ‖ ᵇ Varᴹ רִשְׁפֵּי sine Dag ‖ ᶜ sic B-Asch; l c B-Napht et mlt MSS שַׁלְהֶבֶת יָהּ, praem שַׁלְהֲבֹתֶיהָ ‖ 7 ᵃ m cs dl ‖ ᵇ⁻ᵇ l לְכַבּוֹתָהּ, dl אֶת הָאַהֲבָה ‖ ᶜ prps dl m cs ‖ 8 ᵃ nonn MSS לאחתנו ‖ ᵇ Varᴳ בְּיוֹם ‖ 9 ᵃ⁻ᵃ frt m cs dl כסף; l טִירָה ‖ ᵇ prps l נָצוּר ‖ ᶜ frt m cs dl ‖ 10 ᵃ dl c 𝔊ᴮ𝔙𝔖 כַּ, l c 𝔙 מִגְדָּל ‖ ᵇ l c 𝔊ᴮ בְּעֵינֵיהֶם ‖ ᶜ prps כמוֹצֵאת ut Varᴮᴶ.

11 כֶּרֶם הָיָה[a] לִשְׁלֹמֹה בְּבַעַל הָמוֹן נָתַן אֶת־הַכֶּרֶם לַנֹּטְרִים
אִישׁ יָבִא בְּפִרְיוֹ אֶלֶף[b] כָּסֶף׃ [פִּרְיוֹ[c]׃
12 כַּרְמִי שֶׁלִּי[a] לְפָנָי הָאֶלֶף לְךָ שְׁלֹמֹה וּמָאתַיִם[b] לְנֹטְרִים [c]אֶת־
13 הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגַּנִּים [a]חֲבֵרִים מַקְשִׁיבִים[a] לְקוֹלֵךְ[b] הַשְׁמִיעִנִי׃
14 בְּרַח ׀ דּוֹדִי וּדְמֵה־לְךָ לִצְבִי
אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים עַל הָרֵי בְשָׂמִים׃

---

# RUTH. רות

1 1 וַיְהִי [a]בִּימֵי שְׁפֹט[a] הַשֹּׁפְטִים וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ וַיֵּלֶךְ אִישׁ
מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה לָגוּר בִּשְׂדֵי[b] מוֹאָב הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּשְׁנֵי[c] בָנָיו׃
2 וְשֵׁם הָאִישׁ אֱלִימֶלֶךְ[a] וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ נָעֳמִי וְשֵׁם שְׁנֵי־בָנָיו ׀ מַחְלוֹן
וְכִלְיוֹן אֶפְרָתִים מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וַיָּבֹאוּ שְׂדֵי[b]־מוֹאָב וַיִּהְיוּ־שָׁם׃
3 וַיָּמָת אֱלִימֶלֶךְ אִישׁ נָעֳמִי וַתִּשָּׁאֵר הִיא וּשְׁנֵי בָנֶיהָ׃ 4 וַיִּשְׂאוּ לָהֶם
נָשִׁים מֹאֲבִיּוֹת שֵׁם הָאַחַת עָרְפָּה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית רוּת וַיֵּשְׁבוּ שָׁם
כְּעֶשֶׂר שָׁנִים׃ 5 וַיָּמֻתוּ גַם־שְׁנֵיהֶם מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן וַתִּשָּׁאֵר הָאִשָּׁה מִשְּׁנֵי
יְלָדֶיהָ וּמֵאִישָׁהּ׃ 6 וַתָּקָם הִיא וְכַלֹּתֶיהָ וַתָּשָׁב[a] מִשְּׂדֵי[b] מוֹאָב כִּי
שָׁמְעָה[a] בִּשְׂדֵה מוֹאָב כִּי־פָקַד יְהוָה אֶת־עַמּוֹ לָתֵת לָהֶם לָחֶם׃
7 וַתֵּצֵא מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיְתָה־שָׁמָּה וּשְׁתֵּי כַלֹּתֶיהָ עִמָּהּ וַתֵּלַכְנָה
בַדֶּרֶךְ לָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה׃ 8 וַתֹּאמֶר נָעֳמִי לִשְׁתֵּי כַלֹּתֶיהָ לֵכְנָה[a]
שֹּׁבְנָה אִשָּׁה לְבֵית אִמָּהּ[b] יַעֲשֶׂה[c] יְהוָה עִמָּכֶם חֶסֶד כַּאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם
עִם־הַמֵּתִים וְעִמָּדִי׃ 9 יִתֵּן יְהוָה לָכֶם וּמְצֶאןָ מְנוּחָה אִשָּׁה בֵּית
אִישָׁהּ וַתִּשַּׁק לָהֶן וַתִּשֶּׂאנָה קוֹלָן וַתִּבְכֶּינָה׃ 10 וַתֹּאמַרְנָה־לָּהּ כִּי־
אִתָּךְ נָשׁוּב לְעַמֵּךְ׃ 11 וַתֹּאמֶר נָעֳמִי שֹׁבְנָה בְנֹתַי לָמָּה תֵלַכְנָה עִמִּי
הַעוֹד־לִי בָנִים בְּמֵעַי וְהָיוּ לָכֶם לַאֲנָשִׁים׃ 12 שֹׁבְנָה בְנֹתַי לֵכְןָ[a] כִּי

11 [a] m cs dl ‖ [b] m cs ins שָׁקֶל ‖ 12 [a] m cs ins e fine v וּפִרְיוֹ ‖ [b] l וְהַפְּרִי ‖
[c-c] dl, l vs 12
כרמי שלי ופריו לפני
האלף לך שלמה והפרי לנטרים
13 [a-a] m cs dl ‖ [b] l קולך.

Cp 1, 1 [a-a] 𝔊^BL בִּשְׁפֹּט ‖ [b] l c mlt MSS Vrs (cf 6 b) בִּשְׂדֵה ‖ [c] שני > 𝔊^B+MSS 𝔖 ‖ 2 [a] 𝔊^B+MSS Αβι—, 𝔊^al MSS (A) Α(ι)λι— ‖ [b] cf 1[b] ‖ 3 cf 2[a] ‖ 4 𝔖 רְעוּת ‖ 6 [a] 𝔊 plur ‖ [b] cf 1[b] ‖ 8 [a] > 𝔊^L ‖ [b] 𝔖 אֲבוֹתֶיהָ ‖ [c] K יַעֲשֶׂה, Q יַעַשׂ ‖ 11 Var^J אִתִּי ‖ 12 [a] > 𝔊^B 𝔖.

זְקַנְתִּי מִהְיוֹת לְאִישׁ כִּי אָמַרְתִּי יֶשׁ־לִי תִקְוָה גַּם הָיִיתִי הַלַּיְלָה[b]
לְאִישׁ וְגַם יָלַדְתִּי בָנִים׃ 13 הֲלָהֵן ׀ תְּשַׂבֵּרְנָה עַד אֲשֶׁר יִגְדָּלוּ הֲלָהֵן
תֵּעָגֵנָה לְבִלְתִּי הֱיוֹת לְאִישׁ אַל בְּנֹתַי כִּי־מַר־לִי מְאֹד מִכֶּם כִּי־
יָצְאָה בִי יַד־יְהוָה׃ 14 וַתִּשֶּׂנָה קוֹלָן וַתִּבְכֶּינָה עוֹד וַתִּשַּׁק עָרְפָּה
לַחֲמוֹתָהּ וְרוּת דָּבְקָה בָּהּ׃ 15 וַתֹּאמֶר הִנֵּה שָׁבָה יְבִמְתֵּךְ אֶל־עַמָּהּ
וְאֶל־אֱלֹהֶיהָ שׁוּבִי אַחֲרֵי יְבִמְתֵּךְ׃ 16 וַתֹּאמֶר רוּת אַל־תִּפְגְּעִי־בִי
לְעָזְבֵךְ[a] לָשׁוּב[b] מֵאַחֲרָיִךְ כִּי אֶל־אֲשֶׁר[c] תֵּלְכִי אֵלֵךְ וּבַאֲשֶׁר תָּלִינִי אָלִין
עַמֵּךְ עַמִּי וֵאלֹהַיִךְ אֱלֹהָי׃ 17 בַּאֲשֶׁר תָּמוּתִי אָמוּת וְשָׁם אֶקָּבֵר כֹּה
יַעֲשֶׂה יְהוָה לִי וְכֹה יֹסִיף כִּי הַמָּוֶת יַפְרִיד בֵּינִי וּבֵינֵךְ׃ 18 וַתֵּרֶא כִּי־
מִתְאַמֶּצֶת הִיא לָלֶכֶת אִתָּהּ וַתֶּחְדַּל לְדַבֵּר אֵלֶיהָ׃ 19 וַתֵּלַכְנָה שְׁתֵּיהֶם[a]
עַד־בֹּאָנָה בֵּית לָחֶם [b]וַיְהִי כְּבֹאָנָה בֵּית לֶחֶם[b] וַתֵּהֹם כָּל־הָעִיר
עֲלֵיהֶן[c] וַתֹּאמַרְנָה[d] הֲזֹאת נָעֳמִי׃ 20 וַתֹּאמֶר אֲלֵיהֶן אַל־תִּקְרֶאנָה לִי
נָעֳמִי קְרֶאןָ לִי מָרָא כִּי־הֵמַר שַׁדַּי לִי מְאֹד׃ 21 אֲנִי מְלֵאָה הָלַכְתִּי
וְרֵיקָם הֱשִׁיבַנִי יְהוָה לָמָּה תִקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי וַיהוָה עָנָה בִי וְשַׁדַּי
הֵרַע לִי׃ 22 וַתָּשָׁב נָעֳמִי וְרוּת הַמּוֹאֲבִיָּה כַלָּתָהּ עִמָּהּ הַשָּׁבָה[a] מִשְּׂדֵי[b]
מוֹאָב וְהֵמָּה בָּאוּ בֵּית לֶחֶם בִּתְחִלַּת קְצִיר שְׂעֹרִים׃
2 1 וּלְנָעֳמִי מֹידַע לְאִישָׁהּ אִישׁ גִּבּוֹר חַיִל מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ וּשְׁמוֹ
בֹּעַז׃ 2 וַתֹּאמֶר רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה אֶל־נָעֳמִי אֵלְכָה־נָּא הַשָּׂדֶה וַאֲלַקֳטָה
בַשִּׁבֳּלִים אַחַר אֲשֶׁר אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינָיו וַתֹּאמֶר לָהּ לְכִי בִתִּי׃ 3 וַתֵּלֶךְ
וַתָּבוֹא[a] וַתְּלַקֵּט בַּשָּׂדֶה אַחֲרֵי הַקֹּצְרִים וַיִּקֶר מִקְרֶהָ חֶלְקַת הַשָּׂדֶה[b]
לְבֹעַז אֲשֶׁר מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ׃ 4 וְהִנֵּה־בֹעַז בָּא מִבֵּית לֶחֶם וַיֹּאמֶר
לַקּוֹצְרִים יְהוָה עִמָּכֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ יְבָרֶכְךָ יְהוָה׃ 5 וַיֹּאמֶר בֹּעַז לְנַעֲרוֹ
הַנִּצָּב עַל־הַקּוֹצְרִים לְמִי הַנַּעֲרָה הַזֹּאת׃ 6 וַיַּעַן הַנַּעַר הַנִּצָּב עַל־
הַקּוֹצְרִים וַיֹּאמַר [a]נַעֲרָה מוֹאֲבִיָּה[a] הִיא הַשָּׁבָה[b] עִם־נָעֳמִי מִשְּׂדֵה[c]
מוֹאָב׃ 7 וַתֹּאמֶר אֲלַקֳטָה־נָּא וְאָסַפְתִּי בָעֳמָרִים אַחֲרֵי הַקּוֹצְרִים
וַתָּבוֹא וַתַּעֲמוֹד מֵאָז[a] הַבֹּקֶר וְעַד־עַתָּה [b]זֶה שִׁבְתָּהּ הַבַּיִת[b] מְעָט׃
8 וַיֹּאמֶר בֹּעַז אֶל־רוּת הֲלוֹא שָׁמַעַתְּ בִּתִּי אַל־תֵּלְכִי לִלְקֹט בְּשָׂדֶה אַחֵר

12 [b] >𝔊𝔖 ‖ 14 𝔖 + וַתָּשָׁב וַתֵּלֶךְ cf 𝔗 ‖ 15 𝔊 + δή καὶ σύ cf 𝔖 ‖ 16 [a] 𝔊 + ἤ ‖ [b] Var[J] לָסוּר ‖ [c] $𝔊^B$ + σύ ‖ 19 [a] mlt MSS ן— ‖ [b-b] $>𝔊^{BA}$; $𝔊^L$ כְּבֹאָהּ . . ‖ [c] $𝔊^{BA}$ עָלֶיהָ ‖ [d] $𝔊^L$ וַתֹּאמֶר ‖ 20 $>𝔊^L$ ‖ 21 𝔊𝔖𝔙 עִנָּה ‖ 22 [a] l הַשָּׁבָה ? ‖ [b] cf 1[b] ‖ Cp 2, 1 Q מוֹדַע, K מְיֻדָּע ‖ 3 [a] $>𝔊^B$𝔖 ‖ [b] Var[J] + אֲשֶׁר ‖ 4 𝔖 שְׁלָם ‖ 6 [a-a] $𝔊^{BAL}$+MSS הַנ' הַמּ' ‖ [b] cf 1,22 ‖ [c] cf 1,1[b] ‖ 7 [a] l (cf 𝔊𝔖) מֵאוֹר ‖ [b-b] l c 𝔊 וְלֹא שָׁבְתָה בַּשָּׂדֶה (וְלֹא שָׁבָה הבית 𝔙).

וְגַם לֹא תַעֲבוּרִי מִזֶּה וְכֹה תִדְבָּקִין עִם־נַעֲרֹתָי׃ 9 עֵינַיִךְ בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר־
יִקְצֹרוּן וְהָלַכְתְּ אַחֲרֵיהֶן הֲלוֹא צִוִּיתִי אֶת־הַנְּעָרִים לְבִלְתִּי נָגְעֵךְ וְצָמִת
וְהָלַכְתְּ אֶל־הַכֵּלִים וְשָׁתִית מֵאֲשֶׁר יִשְׁאֲבוּן הַנְּעָרִים׃ 10 וַתִּפֹּל עַל־
פָּנֶיהָ וַתִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה וַתֹּאמֶר אֵלָיו מַדּוּעַ מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ
לְהַכִּירֵנִי וְאָנֹכִי נָכְרִיָּה׃ 11 וַיַּעַן בֹּעַז וַיֹּאמֶר לָהּ הֻגֵּד הֻגַּד לִי כֹּל
אֲשֶׁר־עָשִׂית אֶת־חֲמוֹתֵךְ אַחֲרֵי מוֹת אִישֵׁךְ וַתַּעַזְבִי אָבִיךְ וְאִמֵּךְ
וְאֶרֶץ מוֹלַדְתֵּךְ וַתֵּלְכִי אֶל־עַם אֲשֶׁר לֹא־יָדַעַתְּ תְּמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃ 12 יְשַׁלֵּם
יְהוָה פָּעֳלֵךְ וּתְהִי מַשְׂכֻּרְתֵּךְ שְׁלֵמָה מֵעִם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־
בָּאת לַחֲסוֹת תַּחַת־כְּנָפָיו׃ 13 וַתֹּאמֶר אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנִי כִּי
נִחַמְתָּנִי וְכִי דִבַּרְתָּ עַל־לֵב שִׁפְחָתֶךָ וְאָנֹכִי לֹא אֶהְיֶה כְּאַחַת שִׁפְחֹתֶיךָ׃
14 וַיֹּאמֶר לָהּ בֹעַז לְעֵת[a] הָאֹכֶל גֹּשִׁי הֲלֹם וְאָכַלְתְּ מִן־הַלֶּחֶם וְטָבַלְתְּ
פִּתֵּךְ בַּחֹמֶץ וַתֵּשֶׁב מִצַּד הַקֹּצְרִים וַיִּצְבָּט[b]־לָהּ קָלִי וַתֹּאכַל וַתִּשְׂבַּע
וַתֹּתַר׃ 15 וַתָּקָם לְלַקֵּט וַיְצַו בֹּעַז אֶת־נְעָרָיו לֵאמֹר גַּם בֵּין הָעֳמָרִים
תְּלַקֵּט וְלֹא תַכְלִימוּהָ׃ 16 וְגַם שֹׁל־תָּשֹׁלּוּ לָהּ מִן־הַצְּבָתִים וַעֲזַבְתֶּם
וְלִקְּטָה וְלֹא תִגְעֲרוּ־בָהּ׃ 17 וַתְּלַקֵּט בַּשָּׂדֶה עַד־הָעָרֶב וַתַּחְבֹּט אֵת
אֲשֶׁר־לִקֵּטָה וַיְהִי כְּאֵיפָה שְׂעֹרִים׃ 18 וַתִּשָּׂא וַתָּבוֹא הָעִיר וַתֵּרֶא
חֲמוֹתָהּ אֵת אֲשֶׁר־לִקֵּטָה וַתּוֹצֵא וַתִּתֶּן־לָהּ אֵת אֲשֶׁר־הוֹתִרָה מִשָּׂבְעָהּ׃
19 וַתֹּאמֶר לָהּ חֲמוֹתָהּ אֵיפֹה לִקַּטְתְּ הַיּוֹם וְאָנָה עָשִׂית יְהִי מַכִּירֵךְ
בָּרוּךְ וַתַּגֵּד לַחֲמוֹתָהּ אֵת אֲשֶׁר־עָשְׂתָה עִמּוֹ וַתֹּאמֶר שֵׁם הָאִישׁ
אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמּוֹ הַיּוֹם בֹּעַז׃ 20 וַתֹּאמֶר נָעֳמִי לְכַלָּתָהּ בָּרוּךְ הוּא לַיהוָה[a]
אֲשֶׁר לֹא־עָזַב חַסְדּוֹ אֶת־הַחַיִּים וְאֶת־הַמֵּתִים וַתֹּאמֶר לָהּ נָעֳמִי קָרוֹב
לָנוּ הָאִישׁ מִגֹּאֲלֵנוּ[b] הוּא׃ 21 וַתֹּאמֶר רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה גַּם ׀ כִּי־אָמַר אֵלַי עִם־
הַנְּעָרִים אֲשֶׁר־לִי תִּדְבָּקִין עַד אִם־כִּלּוּ אֵת כָּל־הַקָּצִיר אֲשֶׁר־לִי׃ 22 וַתֹּאמֶר
נָעֳמִי אֶל־רוּת כַּלָּתָהּ טוֹב בִּתִּי כִּי תֵצְאִי עִם־נַעֲרוֹתָיו וְלֹא יִפְגְּעוּ־בָךְ
בְּשָׂדֶה אַחֵר׃ 23 וַתִּדְבַּק בְּנַעֲרוֹת בֹּעַז לְלַקֵּט עַד־כְּלוֹת קְצִיר־הַשְּׂעֹרִים
וּקְצִיר הַחִטִּים ׀ וַתֵּשֶׁב אֶת־חֲמוֹתָהּ׃ 3 1 וַתֹּאמֶר לָהּ
נָעֳמִי חֲמוֹתָהּ בִּתִּי הֲלֹא אֲבַקֶּשׁ־לָךְ מָנוֹחַ אֲשֶׁר יִיטַב־לָךְ׃ 2 וְעַתָּה
הֲלֹא בֹעַז מֹדַעְתָּנוּ אֲשֶׁר הָיִית אֶת־נַעֲרוֹתָיו הִנֵּה־הוּא זֹרֶה אֶת־גֹּרֶן
הַשְּׂעֹרִים הַלָּיְלָה׃ 3 וְרָחַצְתְּ ׀ וָסַכְתְּ וְשַׂמְתְּ שִׂמְלֹתֵךְ[a] עָלַיִךְ וְיָרַדְתִּי[b] הַגֹּרֶן

13 >𝔊^BA𝔖; prps לֹא (?) ‖ 14 a 𝔊^BA ἤδη ὥρα 𝔊^L melius τῇ ὥρᾳ ‖ b 𝔊 (ἐβού-νισεν) *וַיִּצְבֹּת ? cf 16𝔊 ‖ 18 l ? c 2MSS 𝔖𝔙 וַתַּרְא אֶת־ ‖ 19 𝔊(𝔖) om אָנָה ‖ עִמּוֹ 20 a 𝔖 יהוה ‖ b mlt MSS ־ֵנוּ— ‖ 21 𝔊𝔖 אֶל־חֲמוֹתָהּ ‖ 23 l c pc MSS 𝔙 וַתָּשָׁב et c 1MS אֶל ‖ Cp 3, 3 a Q שִׂמְלֹתַיִךְ, K mlt MSS 𝔊 שִׂמְלָתֵךְ ‖ b Q יָרַדְתְּ, K ־תִּי—.

אַל־תִּוָּדְעִ֣י לָאִ֔ישׁ עַ֥ד כַּלֹּת֖וֹ לֶאֱכֹ֥ל וְלִשְׁתּֽוֹת׃ 4וִיהִ֣י בְשָׁכְב֗וֹ וְיָדַ֙עַתְּ֙
אֶת־הַמָּקוֹם֙ אֲשֶׁ֣ר יִשְׁכַּב־שָׁ֔ם וּבָ֛את וְגִלִּ֥ית[a] מַרְגְּלֹתָ֖יו וְשָׁכָ֑בְתְּי[b] וְהוּא֙
יַגִּ֣יד לָ֔ךְ אֵ֖ת אֲשֶׁ֥ר תַּעֲשִֽׂין׃ 5וַתֹּ֖אמֶר[a] אֵלֶ֑יהָ כֹּ֛ל אֲשֶׁר־תֹּאמְרִ֥י[b] אֶֽעֱשֶֽׂה׃
6וַתֵּ֖רֶד הַגֹּ֑רֶן וַתַּ֕עַשׂ כְּכֹ֥ל אֲשֶׁר־צִוַּ֖תָּה חֲמוֹתָֽהּ׃ 7וַיֹּ֨אכַל בֹּ֤עַז וַיֵּשְׁתְּ֙
וַיִּיטַ֣ב לִבּ֔וֹ וַיָּבֹ֕א לִשְׁכַּ֖ב בִּקְצֵ֣ה הָעֲרֵמָ֑ה וַתָּבֹ֣א בַלָּ֔ט וַתְּגַ֥ל מַרְגְּלֹתָ֖יו
וַתִּשְׁכָּֽב׃ 8וַיְהִי֙ בַּחֲצִ֣י הַלַּ֔יְלָה וַיֶּחֱרַ֥ד הָאִ֖ישׁ וַיִּלָּפֵ֑ת וְהִנֵּ֣ה אִשָּׁ֔ה
שֹׁכֶ֖בֶת מַרְגְּלֹתָֽיו׃ 9וַיֹּ֖אמֶר מִי־אָ֑תְּ וַתֹּ֗אמֶר אָנֹכִי֙ ר֣וּת אֲמָתֶ֔ךָ וּפָרַשְׂתָּ֤
כְנָפֶ֙ךָ֙ עַל־אֲמָ֣תְךָ֔ כִּ֥י גֹאֵ֖ל אָֽתָּה׃ 10וַיֹּ֗אמֶר בְּרוּכָ֨ה אַ֤תְּ לַֽיהוָה֙ בִּתִּ֔י
הֵיטַ֛בְתְּ חַסְדֵּ֥ךְ הָאַחֲר֖וֹן מִן־הָרִאשׁ֑וֹן לְבִלְתִּי־לֶ֗כֶת אַֽחֲרֵי֙ הַבַּ֣חוּרִ֔ים
אִם־דַּ֖ל וְאִם־עָשִֽׁיר׃ 11וְעַתָּ֗ה בִּתִּי֙ אַל־תִּ֣ירְאִ֔י כֹּ֥ל אֲשֶׁר־תֹּאמְרִ֖י[a]
אֶֽעֱשֶׂה־לָּ֑ךְ כִּ֤י יוֹדֵ֙עַ֙ כָּל־שַׁ֣עַר[b] עַמִּ֔י כִּ֛י אֵ֥שֶׁת חַ֖יִל אָֽתְּ׃ 12וְעַתָּה֙ כִּ֣י
אָמְנָ֔ם כִּ֥י אִם גֹאֵ֖ל אָנֹ֑כִי וְגַ֛ם יֵ֥שׁ גֹּאֵ֖ל קָר֥וֹב מִמֶּֽנִּי׃ 13לִ֣ינִי ׀ הַלַּ֗יְלָה
וְהָיָ֤ה בַבֹּ֙קֶר֙ אִם־יִגְאָלֵ֥ךְ טוֹב֙ יִגְאָ֔ל וְאִם־לֹ֨א יַחְפֹּ֧ץ לְגָֽאֳלֵ֛ךְ וּגְאַלְתִּ֥יךְ
אָנֹ֖כִי חַי־יְהוָ֑ה שִׁכְבִ֖י עַד־הַבֹּֽקֶר׃ 14וַתִּשְׁכַּ֤ב מַרְגְּלֹתָו֙[a] עַד־הַבֹּ֔קֶר וַתָּ֕קָם
בְּטֶ֛רֶום[b] יַכִּ֥יר אִ֖ישׁ אֶת־רֵעֵ֑הוּ וַיֹּ֙אמֶר֙[c] אַל־יִוָּדַ֔ע כִּי־בָ֥אָה הָאִשָּׁ֖ה הַגֹּֽרֶן׃
15וַיֹּ֗אמֶר הָ֠בִי הַמִּטְפַּ֧חַת אֲשֶׁר־עָלַ֛יִךְ וְאֶֽחֳזִי־בָ֖הּ וַתֹּ֣אחֶז בָּ֑הּ וַיָּ֤מָד
שֵׁשׁ־שְׂעֹרִים֙ וַיָּ֣שֶׁת עָלֶ֔יהָ וַיָּבֹ֖א הָעִֽיר׃ 16וַתָּבוֹא֙ אֶל־חֲמוֹתָ֔הּ וַתֹּ֖אמֶר
מִי־אַ֣תְּ בִּתִּ֑י וַתַּ֨גֶּד־לָ֔הּ אֵ֥ת כָּל־אֲשֶׁ֥ר עָֽשָׂה־לָ֖הּ הָאִֽישׁ׃ 17וַתֹּ֕אמֶר
שֵׁשׁ־הַשְּׂעֹרִ֥ים הָאֵ֖לֶּה נָ֣תַן לִ֑י כִּ֚י אָמַ֣ר °° אַל־תָּב֥וֹאִי רֵיקָ֖ם אֶל־חֲמוֹתֵֽךְ׃
18וַתֹּ֗אמֶר שְׁבִ֣י בִתִּ֔י עַ֚ד אֲשֶׁ֣ר תֵּֽדְעִ֔ין אֵ֖יךְ יִפֹּ֣ל דָּבָ֑ר כִּ֣י לֹ֤א יִשְׁקֹט֙
הָאִ֔ישׁ כִּֽי־אִם־כִּלָּ֥ה הַדָּבָ֖ר הַיּֽוֹם׃ 4 1וּבֹ֨עַז עָלָ֣ה הַשַּׁעַר֮
וַיֵּ֣שֶׁב שָׁם֒ וְהִנֵּ֨ה הַגֹּאֵ֤ל עֹבֵר֙ אֲשֶׁ֣ר דִּבֶּר־בֹּ֔עַז וַיֹּ֛אמֶר ס֥וּרָה שְׁבָה־
פֹּ֖ה פְּלֹנִ֣י אַלְמֹנִ֑י[a] וַיָּ֖סַר וַיֵּשֵֽׁב׃ 2וַיִּקַּ֞ח עֲשָׂרָ֧ה אֲנָשִׁ֛ים מִזִּקְנֵ֥י הָעִ֖יר
וַיֹּ֣אמֶר שְׁבוּ־פֹ֑ה וַיֵּשֵֽׁבוּ׃ 3וַיֹּ֙אמֶר֙ לַגֹּאֵ֔ל חֶלְקַת֙ הַשָּׂדֶ֔ה אֲשֶׁ֥ר לְאָחִ֖ינוּ
לֶאֱלִימֶ֑לֶךְ מָכְרָ֣ה[a] נָעֳמִ֔י הַשָּׁ֖בָה[b] מִשְּׂדֵ֥ה מוֹאָֽב׃ 4וַאֲנִ֨י אָמַ֜רְתִּי אֶגְלֶ֧ה
אָזְנְךָ֣ לֵאמֹ֗ר קְ֠נֵה נֶ֥גֶד הַיֹּשְׁבִים֮ וְנֶ֣גֶד זִקְנֵ֣י עַמִּי֒ אִם־תִּגְאַל֙ גְּאָ֔ל וְאִם־
לֹ֨א יִגְאַ֜ל[a] הַגִּ֣ידָה לִּ֗י וְאֵדְעָ[b] כִּ֣י אֵ֤ין זוּלָֽתְךָ֙ לִגְא֔וֹל וְאָנֹכִ֖י אַחֲרֶ֑יךָ

4 [a] >𝔖 ‖ [b] K ־תִי, cf 3[b] ‖ 5 [a] 𝔊 + Ρουθ ‖ [b] Q mlt MSS 𝔊$^{L}$𝔖𝔗 + אֵלַי ‖ 7 >𝔊$^{B}$ ‖ 9 mlt MSS Or כְּנָפֶיךָ; l 𝔐 ‖ 11 [a] 10MSS 𝔗𝔖𝔙 + אֵלַי ‖ [b] 𝔊𝔖 φυλή ‖ 12 > Q mlt MSS; dl ‖ 13 sic 𝔅 (ל maj) ‖ 14 [a] Q ־תָיו ‖ [b] K בִּטְרוֹם, Q בְּטֶרֶם ‖ [c] 𝔊$^{BA}$ + בֹּעַז + 𝔊$^{L}$ + לָהּ ‖ 15 ca 50MSS 𝔖𝔙 וַתָּבֹא (prb recte) ‖ 17 Q𝔗 + אֵלַי ‖ Cp 4, 1 °-° 𝔖 וַיֹּאמֶר לוֹ מָה ‖ 3 [a] 𝔊 ἡ δέδοται (..τῇ), 𝔊$^{MSS}$ melius ἀπέδοτο (𝔊$^{15}$..ἡ) ‖ [b] cf 1,22[a] ‖ 4 [a] l c mlt MSS Vrs תִּגְאַל ‖ [b] Q ־עָה.

וַיֹּ֖אמֶר אָנֹכִ֥י אֶגְאָֽל׃ 5 וַיֹּ֣אמֶר בֹּ֔עַז בְּיוֹם־קְנוֹתְךָ֥ הַשָּׂדֶ֖ה מִיַּ֣ד נָעֳמִ֑י
[a]וּ֠מֵאֵת ר֣וּת הַמּוֹאֲבִיָּ֤ה אֵֽשֶׁת־הַמֵּת֙ קָנִ֔יתִי[b] לְהָקִ֥ים שֵׁם־הַמֵּ֖ת עַל־
נַחֲלָתֽוֹ׃ 6 וַיֹּ֣אמֶר הַגֹּאֵ֗ל לֹ֤א אוּכַל֙ לִגְאָול־לִ֔י פֶּן־אַשְׁחִ֖ית אֶת־נַחֲלָתִ֑י
גְּאַל־לְךָ֤ אַתָּה֙ אֶת־גְּאֻלָּתִ֔י כִּ֥י לֹא־אוּכַ֖ל לִגְאֹֽל׃ 7 וְזֹאת֩ לְפָנִ֨ים בְּיִשְׂרָאֵ֜ל
עַל־הַגְּאוּלָּ֣ה וְעַל־הַתְּמוּרָ֗ה לְקַיֵּ֣ם כָּל־דָּבָ֔ר שָׁלַ֥ף אִ֛ישׁ נַעֲל֖וֹ וְנָתַ֣ן לְרֵעֵ֑הוּ
וְזֹ֥את הַתְּעוּדָ֖ה בְּיִשְׂרָאֵֽל׃ 8 וַיֹּ֧אמֶר הַגֹּאֵ֛ל לְבֹ֖עַז קְנֵה־לָ֑ךְ וַיִּשְׁלֹ֖ף נַעֲלֽוֹ׃
9 וַיֹּאמֶר֩ בֹּ֨עַז לַזְּקֵנִ֜ים וְכָל־הָעָ֗ם עֵדִ֤ים אַתֶּם֙ הַיּ֔וֹם כִּ֤י קָנִ֙יתִי֙ אֶת־כָּל־
אֲשֶׁ֣ר לֶאֱלִימֶ֔לֶךְ וְאֵ֛ת כָּל־אֲשֶׁ֥ר לְכִלְי֖וֹן וּמַחְל֑וֹן מִיַּ֖ד נָעֳמִֽי׃ 10 וְגַ֣ם
אֶת־ר֣וּת הַמֹּאֲבִיָּה֩ אֵ֨שֶׁת מַחְל֜וֹן קָנִ֧יתִי לִ֣י לְאִשָּׁ֗ה לְהָקִ֤ים שֵׁם־הַמֵּת֙
עַל־נַ֣חֲלָת֔וֹ וְלֹֽא־יִכָּרֵ֧ת שֵׁם־הַמֵּ֛ת מֵעִ֥ם אֶחָ֖יו °וּמִשַּׁ֣עַר מְקוֹמ֑וֹ° עֵדִ֥ים
אַתֶּ֖ם הַיּֽוֹם׃ 11 וַיֹּ֨אמְר֜וּ כָּל־הָעָ֧ם אֲשֶׁר־בַּשַּׁ֛עַר [a]וְהַזְּקֵנִ֖ים עֵדִ֑ים[a] יִתֵּן֩
יְהוָ֨ה אֶת־הָאִשָּׁ֜ה הַבָּאָ֣ה אֶל־בֵּיתֶ֗ךָ כְּרָחֵ֤ל ׀ וּכְלֵאָה֙ אֲשֶׁ֨ר בָּנ֤וּ שְׁתֵּיהֶם֙
אֶת־בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֔ל וַעֲשֵׂה־חַ֣יִל בְּאֶפְרָ֔תָה [b]וּקְרָא־שֵׁ֖ם[b] בְּבֵ֥ית לָֽחֶם׃
12 וִיהִ֤י בֵֽיתְךָ֙ כְּבֵ֣ית פֶּ֔רֶץ אֲשֶׁר־יָלְדָ֥ה תָמָ֖ר לִֽיהוּדָ֑ה מִן־הַזֶּ֗רַע אֲשֶׁ֨ר
יִתֵּ֤ן יְהוָה֙ לְךָ֔ מִן־הַֽנַּעֲרָ֖ה הַזֹּֽאת׃ 13 וַיִּקַּ֨ח בֹּ֤עַז אֶת־רוּת֙ [a]וַתְּהִי־
ל֣וֹ לְאִשָּׁ֔ה[a] וַיָּבֹ֖א אֵלֶ֑יהָ[b] וַיִּתֵּ֨ן יְהוָ֥ה לָ֛הּ הֵרָי֖וֹן וַתֵּ֥לֶד בֵּֽן׃ 14 וַתֹּאמַ֤רְנָה
הַנָּשִׁים֙ אֶֽל־נָעֳמִ֔י בָּר֣וּךְ יְהוָ֔ה אֲשֶׁ֨ר לֹ֣א הִשְׁבִּ֥ית לָ֛ךְ גֹּאֵ֖ל הַיּ֑וֹם °וְיִקָּרֵ֥א
שְׁמ֖וֹ° בְּיִשְׂרָאֵֽל׃ 15 וְהָ֤יָה לָךְ֙ לְמֵשִׁ֣יב נֶ֔פֶשׁ וּלְכַלְכֵּ֖ל אֶת־שֵׂיבָתֵ֑ךְ כִּ֣י
כַלָּתֵ֤ךְ אֲשֶׁר־אֲהֵבַ֙תֶךְ֙ יְלָדַ֔תּוּ אֲשֶׁר־הִיא֙ ט֣וֹבָה לָ֔ךְ מִשִּׁבְעָ֖ה בָּנִֽים׃
16 וַתִּקַּ֨ח נָעֳמִ֤י אֶת־הַיֶּ֙לֶד֙ וַתְּשִׁתֵ֣הוּ בְחֵיקָ֔הּ וַתְּהִי־ל֖וֹ לְאֹמֶֽנֶת׃
17 וַתִּקְרֶאנָה֩ ל֨וֹ הַשְּׁכֵנ֥וֹת שֵׁם֙ לֵאמֹ֔ר יֻלַּד־בֵּ֖ן לְנָעֳמִ֑י וַתִּקְרֶ֤אנָה שְׁמוֹ֙
עוֹבֵ֔ד ה֥וּא אֲבִי־יִשַׁ֖י אֲבִ֥י דָוִֽד׃ פ
18 וְאֵ֙לֶּה֙ תּוֹלְד֣וֹת פָּ֔רֶץ פֶּ֖רֶץ הוֹלִ֥יד אֶת־חֶצְרֽוֹן׃ 19 וְחֶצְרוֹן֙ הוֹלִ֣יד
אֶת־רָ֔ם וְרָ֖ם הוֹלִ֥יד אֶת־עַמִּֽינָדָֽב׃ 20 וְעַמִּֽינָדָב֙ הוֹלִ֣יד אֶת־נַחְשׁ֔וֹן
וְנַחְשׁ֖וֹן הוֹלִ֥יד אֶת־שַׂלְמָֽה׃ 21 וְשַׂלְמוֹן֙ הוֹלִ֣יד אֶת־בֹּ֔עַז וּבֹ֖עַז הוֹלִ֥יד
אֶת־עוֹבֵֽד׃ 22 וְעֹבֵד֙ הוֹלִ֣יד אֶת־יִשָׁ֔י וְיִשַׁ֖י הוֹלִ֥יד אֶת־דָּוִֽד׃

5 [a] l c 𝔙𝔖 גַּם אֶת cf 1MS$^{Ken}$ ‖ [b] l c Q pl MSS Vrs קָנִיתָ ‖ 6 Q לִגְאָל־ ‖ 7 𝔊 + τὸ δικαίωμα ‖ 8 𝔊 + καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ‖ 9 l c 1MS 𝔊𝔖𝔗𝔙 וּלְכֹל ‖ 10 𝔊 .. φυλῆς λαοῦ αὐτοῦ ‖ 11 [a-a] c 𝔊 trsp et ins אָמְרוּ ‖ [b-b] l frt וְנִקְרָא שִׁמְךָ (𝔊 καὶ ἔσται) ‖ 13 [a-a] >𝔊$^{B}$ ‖ [a-b] >𝔊$^{L}$ ‖ 14 °-° l frt (cf 𝔊) וְיִקָּרֵא שְׁמֵךְ ‖ 15 𝔊 —בַ— ‖ 18 ss cf 1Ch 2,10ss ‖ 19 𝔊$^{BA}$ Αρραν 𝔊$^{L}$𝔖𝔙 Αραμ cf Mt 1,3 ‖ 20. 21 𝔊$^{B}$ Σαλμαν (bis); nonn MSS bis מָה—, al bis מוֹן—.

# THRENI. איכה

1 (א) 1אֵיכָה׀ יָשְׁבָה בָדָד הָעִיר רַבָּתִי עָם
הָיְתָה כְּאַלְמָנָה[a] רַבָּתִי בַגּוֹיִם
שָׂרָתִי בַּמְּדִינוֹת הָיְתָה לָמַס[b]׃
(ב) 2בָּכוֹ תִבְכֶּה בַּלַּיְלָה וְדִמְעָתָהּ עַל לֶחֱיָהּ
אֵין־לָהּ מְנַחֵם מִכָּל־אֹהֲבֶיהָ
כָּל־רֵעֶיהָ בָּגְדוּ בָהּ הָיוּ לָהּ לְאֹיְבִים׃
(ג) 3גָּלְתָה יְהוּדָה מֵעֹנִי וּמֵרֹב עֲבֹדָה
הִיא יָשְׁבָה בַגּוֹיִם לֹא מָצְאָה מָנוֹחַ
כָּל־רֹדְפֶיהָ הִשִּׂיגוּהָ בֵּין הַמְּצָרִים׃
(ד) 4דַּרְכֵי צִיּוֹן אֲבֵלוֹת [a]מִבְּלִי בָּאֵי[a] מוֹעֵד
כָּל־שְׁעָרֶיהָ שׁוֹמֵמִין כֹּהֲנֶיהָ נֶאֱנָחִים
בְּתוּלֹתֶיהָ נוּגוֹת[b] וְהִיא מַר־לָהּ׃
(ה) 5הָיוּ צָרֶיהָ לְרֹאשׁ אֹיְבֶיהָ שָׁלוּ
כִּי־יְהוָה הוֹגָהּ עַל־רֹב פְּשָׁעֶיהָ
עוֹלָלֶיהָ הָלְכוּ שְׁבִי לִפְנֵי־צָר׃
(ו) 6וַיֵּצֵא[a] [b]מִן־בַּת[b]־צִיּוֹן כָּל־הֲדָרָהּ
הָיוּ שָׂרֶיהָ כְּאַיָּלִים[c] לֹא־מָצְאוּ מִרְעֶה
וַיֵּלְכוּ בְלֹא־כֹחַ לִפְנֵי רוֹדֵף׃
(ז) 7זָכְרָה יְרוּשָׁלַםִ יְמֵי עָנְיָהּ וּמְרוּדֶיהָ
[a]כֹּל מַחֲמֻדֶיהָ אֲשֶׁר הָיוּ מִימֵי קֶדֶם[a]
בִּנְפֹל עַמָּהּ בְּיַד־צָר וְאֵין עוֹזֵר לָהּ
רָאוּהָ צָרִים שָׂחֲקוּ עַל־מִשְׁבַּתֶּהָ[b]׃
(ח) 8חֵטְא חָטְאָה יְרוּשָׁלַםִ [a]עַל־כֵּן[a] לְנִידָה[b] הָיָתָה
כָּל־מְכַבְּדֶיהָ הִזִּילוּהָ כִּי־רָאוּ עֶרְוָתָהּ
גַּם־הִיא נֶאֶנְחָה וַתָּשָׁב אָחוֹר׃

Cp 1, 1 [a] trsp ‸ ad עָם ‖ [b] 𝔅 post singulos vs habet spatium ‖ 2 𝔊𝔖𝔙 לְחָיֶיהָ; l 𝔐 ‖ 3 𝔊[A al] τῶν θλιβόντων αὐτήν; prps מְצָרֶיהָ ‖ 4 [a-a] l ? מִבָּאֵי ‖ [b] = נגו' ? (sed cf Zeph 3,18𝔐); 𝔊 frt נְהוּגוֹת (ἀγόμεναι) ‖ 6 [a] 𝔊[A Cpl] וַיּוּצָא ‖ [b-b] Q מִבַּת ‖ [c] 𝔊𝔙 כְּאֵילִים ‖ 7 [a-a] frt gloss ‖ [b] inc; prps מִשְׁבַּתֶיהָ ‖ 8 [a-a] dl ‖ [b] l לְנִדָּה cf 17 et 'A.

(ט) ⁹טֻמְאָתָהּ בְּשׁוּלֶיהָ לֹא זָכְרָה אַחֲרִיתָהּ
וַתֵּרֶד פְּלָאִים אֵין מְנַחֵם לָהּ
רְאֵה יְהוָה אֶת־עָנְיִי כִּי הִגְדִּיל אוֹיֵב׃
(י) ¹⁰יָדוֹ פָּרַשׂ צָר עַל כָּל־מַחֲמַדֶּיהָ
כִּי־רָאֲתָה גוֹיִם בָּאוּ מִקְדָּשָׁהּ
אֲשֶׁר צִוִּיתָה לֹא־יָבֹאוּ בַקָּהָל לָךְ׃
(כ) ¹¹כָּל־עַמָּהּ נֶאֱנָחִים מְבַקְּשִׁים לֶחֶם
נָתְנוּ מַחֲמוֹדֵיהֶם בְּאֹכֶל לְהָשִׁיב נָפֶשׁ
רְאֵה יְהוָה וְהַבִּיטָה כִּי הָיִיתִי זוֹלֵלָה׃
(ל) ¹²ᵃלוֹא אֲלֵיכֶםᵃ כָּל־עֹבְרֵי דֶרֶךְ הַבִּיטוּ וּרְאוּ
אִם־יֵשׁ מַכְאוֹב כְּמַכְאֹבִי אֲשֶׁר עוֹלַל לִי
אֲשֶׁר הוֹגָהᵇ יְהוָה בְּיוֹם חֲרוֹן אַפּוֹ׃
(מ) ¹³מִמָּרוֹם שָׁלַח־אֵשׁ בְּעַצְמֹתַי וַיִּרְדֶּנָּה
פָּרַשׂ רֶשֶׁת לְרַגְלַי הֱשִׁיבַנִי אָחוֹר
נְתָנַנִי שֹׁמֵמָה כָּל־הַיּוֹם דָּוָה׃
(נ) ¹⁴נִשְׂקַדᵃ עֹלᵇ פְּשָׁעַי בְּיָדוֹ יִשְׂתָּרְגוּ
עָלוּᶜ עַל־צַוָּארִי הִכְשִׁיל כֹּחִי
נְתָנַנִי אֲדֹנָי בִּידֵיᵈ לֹא־אוּכַל קוּם׃
(ס) ¹⁵סִלָּה כָל־אַבִּירַי ׀ אֲדֹנָי בְּקִרְבִּי
קָרָא עָלַי מוֹעֵד לִשְׁבֹּר בַּחוּרָי
גַּת דָּרַךְ אֲדֹנָי לִבְתוּלַת בַּת־יְהוּדָה׃
(ע) ¹⁶עַל־אֵלֶּה ׀ אֲנִי בוֹכִיָּה עֵינִי ׀ עֵינִי יֹרְדָה מַּיִם
כִּי־רָחַק מִמֶּנִּי מְנַחֵם מֵשִׁיב נַפְשִׁי
הָיוּ בָנַי שׁוֹמֵמִים כִּי גָבַר אוֹיֵב׃
(פ) ¹⁷פֵּרְשָׂה צִיּוֹן בְּיָדֶיהָ אֵין מְנַחֵם לָהּ
צִוָּה יְהוָה לְיַעֲקֹב סְבִיבָיו צָרָיו
הָיְתָה יְרוּשָׁלַםִ לְנִדָּה בֵּינֵיהֶם׃
(צ) ¹⁸צַדִּיק הוּא יְהוָה כִּי פִיהוּ מָרִיתִי

11 K 'מַחֲמוּד ‖ 12 ᵃ⁻ᵃ sic 𝔐 (ל min); crrp; 𝔊 οἱ (pr οἴ ?) πρὸς ὑμᾶς, Σ ὦ ὑμεῖς, 𝔙 *o vos;* prps לוּא אֵלַי (trsp accent); l frt sol לָכֶם (sc דִּבַּרְתִּי) vel sol לְכוּ ‖ ᵇ l ? הוֹגַנִי cf 𝔊𝔖 ‖ 13 𝔊 וַיּוֹרִידֶנָּה, Σ𝔙 (*erudivit me*) וַיּוֹרֵנִי; l הוֹרִדָהּ ‖ 14 ᵃ sic 27MSS 𝔊𝔖𝔙; 𝔅 c mlt MSS נִשְׁקַד; prps נִקְשָׁה ‖ ᵇ 𝔊𝔖 עַל ‖ ᶜ prps ins עַל ‖ ᵈ 𝔊 + ὀδύνας (dittogr) ‖ 16 dl c 5MSS Vrs.

שִׁמְעוּ־נָא כָל־עַמִּים וּרְאוּ מַכְאֹבִי
בְּתוּלֹתַי וּבַחוּרַי הָלְכוּ בַשֶּׁבִי׃
(ק) 19 קָרָאתִי לַמְאַהֲבַי הֵמָּה רִמּוּנִי
כֹּהֲנַי וּזְקֵנַי בָּעִיר גָּוָעוּ
כִּי־בִקְשׁוּ אֹכֶל לָמוֹ וְיָשִׁיבוּ אֶת־נַפְשָׁם׃
(ר) 20 רְאֵה יְהוָה כִּי־צַר־לִי מֵעַי חֳמַרְמָרוּ
נֶהְפַּךְ לִבִּי בְּקִרְבִּי כִּי מָרוֹ מָרִיתִי
מִחוּץ שִׁכְּלָה־חֶרֶב בַּבַּיִת כַּמָּוֶת׃
(ש) 21 שָׁמְעוּ[a] כִּי נֶאֱנָחָה אָנִי אֵין מְנַחֵם לִי
[b]כָּל־אֹיְבַי[b] שָׁמְעוּ רָעָתִי שָׂשׂוּ כִּי אַתָּה עָשִׂיתָ
הֵבֵאתָ[c] יוֹם־קָרָאתָ[d] וְיִהְיוּ כָמוֹנִי׃
(ת) 22 תָּבֹא כָל־רָעָתָם לְפָנֶיךָ וְעוֹלֵל לָמוֹ
כַּאֲשֶׁר עוֹלַלְתָּ לִי עַל כָּל־פְּשָׁעָי
כִּי־רַבּוֹת אַנְחֹתַי וְלִבִּי דַוָּי׃ פ

**2** (א) 1 אֵיכָה יָעִיב בְּאַפּוֹ ׀ אֲדֹנָי אֶת־בַּת־צִיּוֹן
הִשְׁלִיךְ מִשָּׁמַיִם אֶרֶץ תִּפְאֶרֶת יִשְׂרָאֵל
וְלֹא־זָכַר הֲדֹם־רַגְלָיו בְּיוֹם אַפּוֹ׃
(ב) 2 בִּלַּע אֲדֹנָי לֹא[a] חָמַל אֵת[b] כָּל־נְאוֹת יַעֲקֹב
הָרַס בְּעֶבְרָתוֹ מִבְצְרֵי בַת־יְהוּדָה
הִגִּיעַ[c] לָאָרֶץ חִלֵּל[d] מַמְלָכָה[e] וְשָׂרֶיהָ׃
(ג) 3 גָּדַע בָּחֳרִי־אַף[a] כֹּל קֶרֶן יִשְׂרָאֵל
הֵשִׁיב אָחוֹר יְמִינוֹ מִפְּנֵי אוֹיֵב
וַיִּבְעַר בְּיַעֲקֹב כְּאֵשׁ[b] לֶהָבָה אָכְלָה סָבִיב׃
(ד) 4 דָּרַךְ קַשְׁתּוֹ כְּאוֹיֵב נִצָּב יְמִינוֹ כְּצָר[a]
וַיַּהֲרֹג כֹּל מַחֲמַדֵּי־עָיִן בְּאֹהֶל בַּת־צִיּוֹן
שָׁפַךְ כָּאֵשׁ חֲמָתוֹ[b]׃
(ה) 5 הָיָה אֲדֹנָי ׀ כְּאוֹיֵב בִּלַּע יִשְׂרָאֵל
בִּלַּע כָּל־אַרְמְנוֹתֶיהָ שִׁחֵת מִבְצָרָיו

18 Q הָעַמִּים ‖ 19 ⊶ l וְלֹא מָצָאוּ cf 𝔊 (+ καὶ οὐχ εὗρον) 𝔖 ‖ 20 l מָוֶת; prps כמות בבית, al מָוֶת בבית תֹּךְ(?) ‖ 21 [a] 𝔊 שִׁמְעוּ; prps שְׁמַע cf 𝔖 ‖ [b-b] frt dl; al del ששו vel אתה cf [a] ‖ [c] l c 𝔖 (אֶת־) הָבֵא ‖ [d] l ? קְרָאת ‖ Cp 2, 1 l prb הֵעִיב ‖ 2 [a] Q וְלֹא ‖ [b] dl ? ‖ [c] l ? הִגִּיר ‖ [d] l ? חֲלָלִים cf 𝔖 (trsp ,) ‖ [e] l ? c 𝔊[Aא] al מַלְכָּהּ cf 𝔖 ‖ 3 [a] 𝔊𝔖𝔙 אַפּוֹ ‖ [b] dl ? ‖ 4 [a] dl (vel dl ? נִצָּב) ‖ [b] exc vb nonn ‖ 5 l —תֶיו.

וַיֶּ֙רֶב֙ בְּבַת־יְהוּדָ֔ה תַּאֲנִיָּ֖ה וַאֲנִיָּֽה׃

(ו) 6 וַיַּחְמֹ֤ס כַּגַּן֙[a] שֻׂכּ֔וֹ[b] שִׁחֵ֖ת מוֹעֲד֑וֹ
שִׁכַּ֨ח יְהוָ֤ה ׀ בְּצִיּוֹן֙ מוֹעֵ֣ד וְשַׁבָּ֔ת
וַיִּנְאַ֥ץ בְּזַֽעַם־אַפּ֖וֹ מֶ֥לֶךְ וְכֹהֵֽן׃

(ז) 7 זָנַ֨ח אֲדֹנָ֤י ׀ מִזְבְּחוֹ֙ נִאֵ֣ר מִקְדָּשׁ֔וֹ
הִסְגִּיר֙ בְּיַד־אוֹיֵ֔ב חוֹמֹ֖ת אַרְמְנוֹתֶ֑יהָ
ק֛וֹל נָתְנ֥וּ בְּבֵית־יְהוָ֖ה כְּי֥וֹם מוֹעֵֽד׃

(ח) 8 חָשַׁ֨ב יְהוָ֤ה ׀ לְהַשְׁחִית֙ חוֹמַ֣ת בַּת־צִיּ֔וֹן
נָ֣טָה קָ֔ו לֹא־הֵשִׁ֥יב יָד֖וֹ מִבַּלֵּ֑עַ
וַיַּֽאֲבֶל־חֵ֥ל וְחוֹמָ֖ה יַחְדָּ֥ו אֻמְלָֽלוּ׃

(ט) 9 טָבְע֤וּ[a] בָאָ֙רֶץ֙ שְׁעָרֶ֔יהָ אִבַּ֥ד וְשִׁבַּ֖ר[b] בְּרִיחֶ֑יהָ
מַלְכָּ֨הּ וְשָׂרֶ֤יהָ בַגּוֹיִם֙ אֵ֣ין תּוֹרָ֔ה
גַּם־נְבִיאֶ֕יהָ לֹא־מָצְא֥וּ חָז֖וֹן מֵיְהוָֽה׃

(י) 10 יֵשְׁב֨וּ לָאָ֤רֶץ יִדְּמוּ֙ זִקְנֵ֣י בַת־צִיּ֔וֹן
הֶֽעֱל֤וּ עָפָר֙ עַל־רֹאשָׁ֔ם חָגְר֖וּ שַׂקִּ֑ים
הוֹרִ֤ידוּ לָאָ֙רֶץ֙ רֹאשָׁ֔ן בְּתוּלֹ֖ת יְרוּשָׁלִָֽם׃

(כ) 11 כָּל֨וּ בַדְּמָע֤וֹת עֵינַי֙ חֳמַרְמְר֣וּ מֵעַ֔י
נִשְׁפַּ֤ךְ לָאָ֙רֶץ֙ כְּבֵדִ֔י[a] עַל־שֶׁ֖בֶר בַּת־עַמִּ֑י
בֵּֽעָטֵ֤ף[b] עוֹלֵל֙ וְיוֹנֵ֔ק בִּרְחֹב֖וֹת קִרְיָֽה׃

(ל) 12 לְאִמֹּתָם֙ יֹֽאמְר֔וּ אַיֵּ֖ה דָּגָ֣ן וָיָ֑יִן
בְּהִתְעַטְּפָ֤ם כֶּֽחָלָל֙ בִּרְחֹב֣וֹת עִ֔יר
בְּהִשְׁתַּפֵּ֣ךְ נַפְשָׁ֔ם אֶל־חֵ֖יק אִמֹּתָֽם׃

(מ) 13 מָֽה־אֲעִידֵ֞ךְ[a] מָ֣ה[b] אֲדַמֶּה־לָּ֗ךְ הַבַּת֙ יְר֣וּשָׁלִַ֔ם
מָ֤ה אַשְׁוֶה־[c]לָּךְ֙ וַאֲנַֽחֲמֵ֔ךְ בְּתוּלַ֖ת בַּת־צִיּ֑וֹן
כִּֽי־גָד֥וֹל כַּיָּ֛ם[d] שִׁבְרֵ֖ךְ מִ֥י יִרְפָּא־לָֽךְ׃

(נ) 14 נְבִיאַ֗יִךְ חָ֤זוּ לָךְ֙ שָׁ֣וְא וְתָפֵ֔ל
וְלֹֽא־גִלּ֥וּ עַל־עֲוֺנֵ֖ךְ לְהָשִׁ֣יב שְׁבִיתֵ֑ךְ
וַיֶּ֣חֱזוּ לָ֔ךְ מַשְׂא֥וֹת שָׁ֖וְא וּמַדּוּחִֽים׃

6 [a] 𝔊 כְּגֶפֶן; l ? כְּגַנָּב, sed cf [b] ‖ [b] prb = מִשְׁכָּנוֹ ‖ 7 cf Sion v 6 ‖ 9 [a] sic 𝔐 (ט min) ‖ [b] dl ‖ 10 l ? יָ׳ ‖ 11 [a] 𝔊𝔏𝔖 כְּבֹדִי ‖ [b] = בְּהֵ׳; l frt בַּעֲטֹף ‖ 12 dl ‖ 13 [a] K אֲעוּ׳, Q אֲעִי׳, l frt c 𝔙 אֶעֱרֹךְ ‖ [b] pl MSS Vrs וּמָה ‖ [c] 𝔊𝔏 σώσει ‖ [d] 𝔊 כּוֹס 𝔏 *super te* (מִמֵּךְ) ‖ 14 Q שְׁבוּתֵךְ, K שְׁבִיתֵךְ.

(ס) 15 סָפְקוּ עָלַיִךְ כַּפַּיִם כָּל־עֹבְרֵי דֶרֶךְ
שָׁרְקוּ וַיָּנִעוּ רֹאשָׁם עַל־בַּת יְרוּשָׁלָםִ
הֲזֹאת הָעִיר שֶׁיֹּאמְרוּ כְּלִילַת[a] [b]יֹפִי מָשׂוֹשׂ לְכָל־הָאָרֶץ[b]׃
(פ) 16 פָּצוּ עָלַיִךְ פִּיהֶם כָּל־אוֹיְבָיִךְ
שָׁרְקוּ וַיַּחַרְקוּ־שֵׁן אָמְרוּ בִּלָּעְנוּ[a]
אַךְ זֶה הַיּוֹם שֶׁקִּוִּינֻהוּ[b] מָצָאנוּ רָאִינוּ׃
(ע) 17 עָשָׂה יְהוָה אֲשֶׁר זָמָם בִּצַּע אֶמְרָתוֹ
אֲשֶׁר צִוָּה מִימֵי־קֶדֶם הָרַס וְלֹא חָמָל
וַיְשַׂמַּח עָלַיִךְ אוֹיֵב הֵרִים קֶרֶן צָרָיִךְ׃
(צ) 18 [a]צָעַק לִבָּם[a] אֶל־אֲדֹנָי חוֹמַת[b] בַּת־צִיּוֹן
הוֹרִידִי כַנַּחַל דִּמְעָה יוֹמָם וָלַיְלָה
אַל־תִּתְּנִי פוּגַת לָךְ אַל־[c]תִּדֹּם בַּת־עֵינֵךְ[d]׃
(ק) 19 קוּמִי ׀ רֹנִּי בַלַּיְלָ[a] לְרֹאשׁ אַשְׁמֻרוֹת
שִׁפְכִי כַמַּיִם לִבֵּךְ נֹכַח פְּנֵי אֲדֹנָי[b]
שְׂאִי אֵלָיו כַּפַּיִךְ עַל־נֶפֶשׁ עוֹלָלַיִךְ
[c]הָעֲטוּפִים בְּרָעָב בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת[c]׃
(ר) 20 רְאֵה יְהוָה וְהַבִּיטָה לְמִי עוֹלַלְתָּ כֹּה
אִם־תֹּאכַלְנָה נָשִׁים פִּרְיָם עֹלְלֵי טִפֻּחִים
אִם־יֵהָרֵג בְּמִקְדַּשׁ אֲדֹנָי כֹּהֵן וְנָבִיא׃
(ש) 21 שָׁכְבוּ לָאָרֶץ חוּצוֹת[a] נַעַר וְזָקֵן
בְּתוּלֹתַי וּבַחוּרַי נָפְלוּ בֶחָרֶב
הָרַגְתָּ בְּיוֹם אַפֶּךָ טָבַחְתָּ לֹא[b] חָמָלְתָּ׃
(ת) 22 תִּקְרָא כְיוֹם מוֹעֵד מְגוּרַי[a] מִסָּבִיב
וְלֹא הָיָה בְּיוֹם אַף־יְהוָה פָּלִיט וְשָׂרִיד
אֲשֶׁר־טִפַּחְתִּי וְרִבִּיתִי אֹיְבִי כִלָּם׃ פ
(א) **3** 1 אֲנִי הַגֶּבֶר רָאָה עֳנִי בְּשֵׁבֶט עֶבְרָתוֹ׃
2 אוֹתִי נָהַג וַיֹּלַךְ חֹשֶׁךְ וְלֹא־אוֹר׃

15 [a] 𝔊𝔏 στέφανος *corona* (cf syr כלילא) ‖ [b-b] dl (mtr cs); al 'שֶׁיֹּא' et הָעִיר del ‖ v 16 (ע) 5MSS 𝔖 post 17 (פ) ‖ 16 [a] l frt c 𝔊𝔖 בִּלַּעְנוּהָ ‖ [b] l ? 'קִ ‖ 18 [a-a] l צַעֲקִי לָךְ; prps (קֹלֵךְ) לִבֵּךְ 'צ ‖ [b] l בְּתוּלַת; prps הֲמִי ‖ [c] mlt MSS 𝔗𝔖𝔙 וְאַל ‖ [d] 37MSS 𝔊^MSS עֵינָיִךְ ‖ 19 [a] Q בַלַּיְלָה ‖ [b] mlt MSS יהוה ‖ [c-c] frt add ‖ 21 [a] l ? 'בַּח ‖ [b] mlt MSS Vrs וְלֹא ‖ 22 l frt מְגוֹרִים, prps מְגוֹרְרַי (a גור = *timere*) cf 𝔙 *qui terrerent me* ‖ Cp 3, 1 𝔊𝔙 רֹאֶה.

3 אַ֣ךְ בִּ֥י יָשֻׁ֛ב יַהֲפֹ֥ךְ יָד֖וֹ כָּל־הַיּֽוֹם׃

(ב) 4 בִּלָּ֤ה בְשָׂרִי֙ וְעוֹרִ֔י שִׁבַּ֖ר עַצְמוֹתָֽי׃

5 בָּנָ֥ה עָלַ֛י וַיַּקַּ֖ף רֹ֥אשׁ וּתְלָאָֽה׃

6 בְּמַחֲשַׁכִּ֥ים הוֹשִׁיבַ֖נִי כְּמֵתֵ֥י עוֹלָֽם׃

(ג) 7 גָּדַ֧ר בַּעֲדִ֛י וְלֹ֥א אֵצֵ֖א הִכְבִּ֥יד נְחָשְׁתִּֽי׃

8 גַּ֣ם כִּ֤י אֶזְעַק֙ וַאֲשַׁוֵּ֔עַ שָׂתַ֖ם[a] תְּפִלָּתִֽי[b]׃

9 גָּדַ֤ר דְּרָכַי֙ בְּגָזִ֔ית נְתִיבֹתַ֖י עִוָּֽה׃

(ד) 10 דֹּ֣ב אֹרֵ֥ב הוּא֙ לִ֔י אֲרִ֖יה בְּמִסְתָּרִֽים׃

11 דְּרָכַ֥י סוֹרֵ֛ר וַיְפַשְּׁחֵ֖נִי שָׂמַ֥נִי שֹׁמֵֽם׃

12 דָּרַ֤ךְ קַשְׁתּוֹ֙ וַיַּצִּיבֵ֔נִי כַּמַּטָּרָ֖א לַחֵֽץ׃

(ה) 13 הֵבִיא֙ בְּכִלְיוֹתָ֔י בְּנֵ֖י אַשְׁפָּתֽוֹ׃

14 הָיִ֤יתִי שְּׂחֹק֙ לְכָל־עַמִּ֔י נְגִינָתָ֖ם כָּל־הַיּֽוֹם׃

15 הִשְׂבִּיעַ֥נִי בַמְּרוֹרִ֖ים הִרְוַ֥נִי לַעֲנָֽה׃

(ו) 16 וַיַּגְרֵ֤ס בֶּֽחָצָץ֙ שִׁנָּ֔י הִכְפִּישַׁ֖נִי בָּאֵֽפֶר׃

17 וַתִּזְנַ֧ח מִשָּׁל֛וֹם נַפְשִׁ֖י נָשִׁ֥יתִי טוֹבָֽה׃

18 וָאֹמַר֙ אָבַ֣ד נִצְחִ֔י וְתוֹחַלְתִּ֖י מֵיְהוָֽה׃

(ז) 19 זְכָר־עָנְיִ֥י וּמְרוּדִ֖י לַעֲנָ֥ה וָרֹֽאשׁ׃

20 זָכ֣וֹר תִּזְכּ֔וֹר וְתָשִׁ֥יחַ עָלַ֖י נַפְשִֽׁי׃

21 זֹ֛את אָשִׁ֥יב אֶל־לִבִּ֖י עַל־כֵּ֥ן אוֹחִֽיל׃

(ח) 22 חַסְדֵ֤י יְהוָה֙ כִּ֣י לֹא־תָ֔מְנוּ[a] כִּ֥י לֹא־כָל֖וּ רַחֲמָֽיו[b]׃

23 חֲדָשִׁים֙ לַבְּקָרִ֔ים רַבָּ֖ה אֱמוּנָתֶֽךָ׃

24 חֶלְקִ֤י יְהוָה֙ אָמְרָ֣ה נַפְשִׁ֔י עַל־כֵּ֖ן אוֹחִ֥יל לֽוֹ׃

(ט) 25 ט֤וֹב יְהוָה֙ לְקֹוָ֔ו לְנֶ֖פֶשׁ תִּדְרְשֶֽׁנּוּ׃

26 ט֤וֹב וְיָחִיל֙ וְדוּמָ֔ם לִתְשׁוּעַ֖ת יְהוָֽה׃

27 ט֣וֹב לַגֶּ֔בֶר כִּֽי־יִשָּׂ֥א עֹ֖ל בִּנְעוּרָֽיו׃

(י) 28 יֵשֵׁ֤ב בָּדָד֙ וְיִדֹּ֔ם כִּ֥י נָטַ֖ל עָלָֽיו׃

29 יִתֵּ֤ן בֶּֽעָפָר֙ פִּ֔יהוּ אוּלַ֖י יֵ֥שׁ תִּקְוָֽה׃

5 ⊶ dub; 𝔊 רֹאשִׁי; prps 'וי' ראשִׁי ת; al תלאה וי' ראשִׁי ‖ 6 1MS 𝔊[Vn] 'בְּ ‖ 8 [a] mlt MSS 'ס (𝔅 שָׂתַם); 𝔖 *non audivit* ‖ [b] prps 'מִתְּ ‖ 9 𝔖 *spinis* ‖ 10 Q אֲרִי ‖ 13 𝔊 ἰούς; 𝔊[239] υἱούς, prb recte ‖ 14 l prb c Seb ca 50MSS 𝔖 עַמִּים ‖ 17 l c 𝔊 'וַיִּ; 𝔙𝔖 וַתִּזְנַח ‖ 20 Q וְתָשׁוֹחַ (a שחח), K —יחַ; prps —וּחַ ‖ 22 [a] l c 1MS 𝔊[Cpl] 𝔗𝔖 תַּמּוּ ‖ [b] trsp ? post חדשים 23 ‖ 24 ⊶ l ? אָמַרְתִּי ‖ 25 Q לְקֹוָיו, K לְקֹוו ‖ 26 ⊶ prps יְיַחֵל וְדָמַם vel יְיַחֲלוּ דוּמָם ‖ 27 pl MSS 𝔊[MSS]𝔏𝔙 'מִנְּ.

30 יִתֵּן לְמַכֵּהוּ לֶחִי יִשְׂבַּע בְּחֶרְפָּה׃
(כ) 31 כִּי לֹא יִזְנַח לְעוֹלָם אֲדֹנָי׃
32 כִּי אִם־הוֹגָה וְרִחַם כְּרֹב חֲסָדָו׃
33 כִּי לֹא עִנָּה מִלִּבּוֹ וַיַּגֶּה בְּנֵי־אִישׁ׃
(ל) 34 לְדַכֵּא תַּחַת רַגְלָיו כֹּל אֲסִירֵי אָרֶץ׃
35 לְהַטּוֹת מִשְׁפַּט־גָּבֶר נֶגֶד פְּנֵי עֶלְיוֹן׃
36 לְעַוֵּת[a] אָדָם בְּרִיבוֹ אֲדֹנָי לֹא רָאָה[b]׃
(מ) 37 מִי זֶה אָמַר וַתֶּהִי אֲדֹנָי לֹא צִוָּה׃
38 מִפִּי עֶלְיוֹן לֹא תֵצֵא הָרָעוֹת וְהַטּוֹב׃
39 מַה־יִּתְאוֹנֵן אָדָם חָי גֶּבֶר עַל־חֲטָאָו׃
(נ) 40 נַחְפְּשָׂה דְרָכֵינוּ[a] וְנַחְקֹרָה[b] וְנָשׁוּבָה עַד־יְהוָה׃
41 נִשָּׂא לְבָבֵנוּ[a] אֶל־[b]כַּפָּיִם אֶל־אֵל בַּשָּׁמָיִם׃
42 נַחְנוּ פָשַׁעְנוּ וּמָרִינוּ אַתָּה לֹא סָלָחְתָּ׃
(ס) 43 סַכֹּתָה בָאַף וַתִּרְדְּפֵנוּ הָרַגְתָּ לֹא חָמָלְתָּ׃
44 סַכֹּתָה בֶעָנָן לָךְ מֵעֲבוֹר תְּפִלָּה׃
45 סְחִי וּמָאוֹס תְּשִׂימֵנוּ בְּקֶרֶב הָעַמִּים׃
(פ) 46° פָּצוּ עָלֵינוּ פִּיהֶם כָּל־אֹיְבֵינוּ׃
47 פַּחַד וָפַחַת[a] הָיָה לָנוּ הַשֵּׁאת[b] וְהַשָּׁבֶר׃
48 פַּלְגֵי־מַיִם תֵּרַד עֵינִי עַל־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי׃
(ע) 49 עֵינִי נִגְּרָה וְלֹא תִדְמֶה מֵאֵין הֲפֻגוֹת׃
50 עַד־יַשְׁקִיף וְיֵרֶא יְהוָה מִשָּׁמָיִם׃
51 [a]עֵינִי עוֹלְלָה[a] לְנַפְשִׁי [b]מִכֹּל בְּנוֹת[b] עִירִי׃
(צ) 52 צוֹד צָדוּנִי כַּצִּפּוֹר °אֹיְבַי חִנָּם׃
53 צָמְתוּ בַבּוֹר חַיָּי וַיַּדּוּ־אֶבֶן בִּי׃
54 צָפוּ־מַיִם עַל־רֹאשִׁי אָמַרְתִּי נִגְזָרְתִּי׃
(ק) 55 קָרָאתִי שִׁמְךָ יְהוָה מִבּוֹר תַּחְתִּיּוֹת׃

31 Var$^{G}$ יהוה; exc vb, cf 33 בני איש ‖ 32 Q$^{MSS}$ —יו ‖ 33 pro וַיַּגֶּה (pl MSS וַיַּגֶּא) ‖ 36 [a] mlt MSS ע min ‖ [b] 𝔊𝔏 εἶπεν, prps רצה; l prb 𝔐 ‖ 39 K𝔊 חֶטְאוֹ Q mlt MSS חֲטָאָיו ‖ 40 [a] 𝔊 דְּרָכֵנוּ, frt recte ‖ [b] prps —קְרָה ‖ 41 [a] mlt MSS 𝔊𝔖𝔙 לְבָבֵינוּ ‖ [b] l c 𝔊𝔖 עַל; 𝔙 *cum* ‖ 43 mlt MSS Vrs וְלֹא ‖ v 46—48 (פ) 6MSS 𝔖 post 49—51 (ע) ‖ 47 [a] 𝔊 κ. θυμός (וְחָרוֹן ?), 𝔊$^{MSS}$ τρόμος, θάμβος, 𝔙 וּפַחַת ? ‖ [b] pl MSS 𝔊'A (ἔπαρσις) c שׂ, sim 𝔙 ‖ 50 prps עֲדֵי vel עַד־כִּי ‖ 51 [a-a] prps עֵינַי: עוֹלֵל יהוה (trsp :) ‖ [b-b] l ? מִבְּנוֹת (vel frt מִבְּכוֹת) ‖ 52 𝔊$^{B}$ + כָּל־ ‖ 54 𝔊 ἀπῶσμαι (נִגְרַשְׁתִּי).

56 קוֹלִי שָׁמָעְתָּ אַל־תַּעְלֵם  אָזְנְךָ לְרַוְחָתִי[a] לְשַׁוְעָתִי[b]׃
57 קָרַבְתָּ בְּיוֹם אֶקְרָאֶךָּ  אָמַרְתָּ אַל־תִּירָא׃
(ר) 58 רַבְתָּ אֲדֹנָי רִיבֵי נַפְשִׁי  גָּאַלְתָּ חַיָּי׃
59 רָאִיתָה יְהוָה עַוָּתָתִי  שָׁפְטָה מִשְׁפָּטִי׃
60 רָאִיתָה כָּל־נִקְמָתָם  כָּל־מַחְשְׁבֹתָם לִי׃
(ש) 61 שָׁמַעְתָּ חֶרְפָּתָם יְהוָה  כָּל־מַחְשְׁבֹתָם עָלָי׃
62 שִׂפְתֵי קָמַי וְהֶגְיוֹנָם  עָלַי כָּל־הַיּוֹם׃
63 שִׁבְתָּם וְקִימָתָם הַבִּיטָה  אֲנִי מַנְגִּינָתָם׃
(ת) 64 תָּשִׁיב לָהֶם גְּמוּל יְהוָה  כְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם׃
65 תִּתֵּן לָהֶם מְגִנַּת־לֵב  תַּאֲלָתְךָ לָהֶם׃
66 תִּרְדֹּף בְּאַף וְתַשְׁמִידֵם  מִתַּחַת שְׁמֵי[a] יְהוָה[b]׃ פ

4 (א) 1 אֵיכָה יוּעַם[a] זָהָב יִשְׁנֶא[b]  הַכֶּתֶם הַטּוֹב
תִּשְׁתַּפֵּכְנָה אַבְנֵי־קֹדֶשׁ  בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת׃
(ב) 2 בְּנֵי צִיּוֹן הַיְקָרִים  הַמְסֻלָּאִים בַּפָּז
אֵיכָה נֶחְשְׁבוּ לְנִבְלֵי־חֶרֶשׂ  מַעֲשֵׂה יְדֵי יוֹצֵר׃
(ג) 3 גַּם־תַּנִּין[a] חָלְצוּ שַׁד  הֵינִיקוּ[b] גּוּרֵיהֶן
בַּת־עַמִּי[c] לְאַכְזָר  [d]כִּי עֵנִים[d] בַּמִּדְבָּר׃
(ד) 4 דָּבַק לְשׁוֹן יוֹנֵק  אֶל־חִכּוֹ בַּצָּמָא
עוֹלָלִים שָׁאֲלוּ לֶחֶם  פֹּרֵשׂ אֵין לָהֶם׃
(ה) 5 הָאֹכְלִים לְמַעֲדַנִּים  נָשַׁמּוּ בַּחוּצוֹת
הָאֱמֻנִים עֲלֵי תוֹלָע  חִבְּקוּ אַשְׁפַּתּוֹת׃
(ו) 6 וַיִּגְדַּל עֲוֺן בַּת־עַמִּי  מֵחַטַּאת סְדֹם
הַהֲפוּכָה כְמוֹ־רָגַע  וְלֹא־חָלוּ בָהּ יָדָיִם׃
(ז) 7 זַכּוּ נְזִירֶיהָ[a] מִשֶּׁלֶג  צַחוּ מֵחָלָב
אָדְמוּ עֶצֶם[b] מִפְּנִינִים  סַפִּיר גִּזְרָתָם[c]׃
(ח) 8 חָשַׁךְ מִשְּׁחוֹר תָּאֳרָם  לֹא נִכְּרוּ בַּחוּצוֹת

56 [a] l frt לְצִוְחָתִי (cf 𝔊 δέησιν) ‖ [b] dl (Var); 27MSS וּלְ׳, 𝔊Σ לִישׁוּעָתִי ‖ 58 dl ‖ 60 27MSS 𝔗𝔖𝔙 עָלַי (dl mtr cs) ‖ 61 pl MSS לִי; dl ‖ 63 $𝔊^{BA}$ מְנַגְּדָם ?, $𝔊^{Qmg}$ = 𝔐, ʼΑΣ𝔙 נְגִ׳ ‖ 64 1MS 𝔖 גְּמוּלָם ‖ 65 𝔊𝔙 תְּלָאָתְךָ ‖ 66 [a] l c $𝔊^{Qmg}$𝔖 שָׁמֶיךָ ‖ [b] dl c $𝔊^{MSS}$ ‖ Cp 4, 1 [a] 𝔊𝔗𝔙 *obscuratum est* ‖ [b] frt = *luxit*, cf arab (trsp :) ‖ 2 2MSS 𝔊𝔗 —י ‖ 3 [a] Q תַּנִּים ‖ [b] 𝔖 הֵנִ׳ ‖ [c] ins ? c 𝔖 הָיְתָה ‖ [d-d] l c Q mlt MSS Edd 𝔊Σ𝔖 כַּיְעֵנִים; K dub ‖ 5 l לֶחֶם עֲדָנִים vel dl לְ ‖ 6 = *sine hominum opera* cf 𝔊 ἐπόνεσαν ‖ 7 [a] l נְעָרֶיהָ ‖ [b] l frt עוֹרָם (אָדָם), prps מֵעֶצֶם פְּנִ׳ ‖ [c] dub; prps נִזְ׳.

צָפַד עוֹרָם עַל־עַצְמָם יָבֵשׁ הָיָה כָעֵץ׃
(ט) 9 טוֹבִים הָיוּ חַלְלֵי־חֶרֶב מֵחַלְלֵי רָעָב
שֶׁהֵם יָזוּבוּ °מְדֻקָּרִים מִתְּנוּבֹת° שָׂדָי׃
(י) 10 יְדֵי נָשִׁים רַחֲמָנִיּוֹת בִּשְּׁלוּ יַלְדֵיהֶן
הָיוּ לְבָרוֹת לָמוֹ בְּשֶׁבֶר בַּת־עַמִּי׃
(כ) 11 כִּלָּה יְהוָה אֶת־חֲמָתוֹ שָׁפַךְ חֲרוֹן אַפּוֹ
וַיַּצֶּת־אֵשׁ בְּצִיּוֹן וַתֹּאכַל יְסֹדֹתֶיהָ׃
(ל) 12 לֹא הֶאֱמִינוּ מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכֹל יֹשְׁבֵי תֵבֵל
כִּי יָבֹא צַר וְאוֹיֵב בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִָם׃
(מ) 13 מֵחַטֹּאת נְבִיאֶיהָ עֲוֺנֹת כֹּהֲנֶיהָ
הַשֹּׁפְכִים בְּקִרְבָּהּ דַּם צַדִּיקִים׃
(נ) 14 נָעוּ[a] עִוְרִים[b] בַּחוּצוֹת נְגֹאֲלוּ בַּדָּם
בְּלֹא יוּכְלוּ יִגְּעוּ בִּלְבֻשֵׁיהֶם׃
(ס) 15 סוּרוּ טָמֵא [a]קָרְאוּ לָמוֹ סוּרוּ סוּרוּ[a] אַל־תִּגָּעוּ
כִּי נָצוּ[b] גַּם־נָעוּ [c]אָמְרוּ בַּגּוֹיִם[c] לֹא יוֹסִפוּ לָגוּר׃
(פ) 16 פְּנֵי יְהוָה חִלְּקָם[a] לֹא יוֹסִיף[b] לְהַבִּיטָם
פְּנֵי כֹהֲנִים לֹא נָשָׂאוּ[c] זְקֵנִים[d] לֹא חָנָנוּ[c]׃
(ע) 17 עוֹדֵינָה תִּכְלֶינָה עֵינֵינוּ אֶל־עֶזְרָתֵנוּ הָבֶל
בְּצִפִּיָּתֵנוּ צִפִּינוּ אֶל־גּוֹי לֹא יוֹשִׁעַ׃
(צ) 18 צָדוּ צְעָדֵינוּ מִלֶּכֶת בִּרְחֹבֹתֵינוּ
°קָרַב קִצֵּנוּ° מָלְאוּ יָמֵינוּ כִּי־בָא קִצֵּנוּ׃
(ק) 19 קַלִּים הָיוּ רֹדְפֵינוּ מִנִּשְׁרֵי שָׁמָיִם
עַל־הֶהָרִים דְּלָקֻנוּ בַּמִּדְבָּר אָרְבוּ לָנוּ׃
(ר) 20 רוּחַ אַפֵּינוּ מְשִׁיחַ יְהוָה נִלְכַּד בִּשְׁחִיתוֹתָם
אֲשֶׁר אָמַרְנוּ בְּצִלּוֹ נִחְיֶה בַגּוֹיִם׃
(ש) 21 שִׂישִׂי וְשִׂמְחִי בַּת־אֱדוֹם יוֹשַׁבְתִּי[a] [b]בְּאֶרֶץ עוּץ[b]

9 °-° dub; prps מוּקָדִים כַּתְ׳ (?) ‖ 10 l ? לְבָרוּת ‖ 12 l c Q 𝔊 כל; K וְכל ‖ 14 [a] mlt MSS נ min ‖ [b] frt add, vel l frt עִבְרִים (𝔊 ἐγρήγοροι αὐτῆς) ‖ 15 [a-a] add? ‖ [b] 1MS[Ken] נאצו 𝔊 ἀνήφθησαν (נִצְּתוּ) 𝔙 *iurgati sunt*; l ? נָדוּ ‖ [c-c] add ‖ 16 cf ad 3,46 ‖ [a] 2MSS 𝔊 חֶלְקָם; prps הִלְּקָם ‖ [b] prps יוֹסִיפוּ ‖ [c] l sing ‖ [d] l prb c 𝔊[B] נְבִיאִים ‖ 17 Q Or 𝔊𝔙 עוֹדֵינוּ; l prb עַד־מָה (al עוד vel עֲדֶנָה = עַד־הֵנָּה) ‖ 18 °-° l frt sol קָצְרוּ ‖ 20 l בְּשַׁחְתָּם cf 𝔊 ἐν τ. διαφθοραῖς αὐτῶν (𝔊[Q]𝔏 ἡμῶν) ‖ 21 [a] Q יוֹשֶׁבֶת, K יוֹשַׁבְתִּי ‖ [b-b] 𝔊[excl 9MSS Cpl] om עוץ 𝔏 *in Geth*.

גַּם־עָלַיִךְ תַּעֲבָר־כּוֹס תִּשְׁכְּרִי וְתִתְעָרִי׃
(ת) 22 תַּם־עֲוֺנֵךְ בַּת־צִיּוֹן לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוֹתֵךְ
פָּקַד עֲוֺנֵךְ בַּת־אֱדוֹם גִּלָּה עַל־חַטֹּאתָיִךְ׃ ס

5 1 זְכֹר יְהוָה מֶה־הָיָה לָנוּ הַבִּיטָ וּרְאֵה אֶת־חֶרְפָּתֵנוּ׃
2 נַחֲלָתֵנוּ נֶהֶפְכָה לְזָרִים בָּתֵּינוּ לְנָכְרִים׃
3 יְתוֹמִים הָיִינוּ אֵין אָב אִמֹּתֵינוּ כְּאַלְמָנוֹת׃
4 מֵימֵינוּ בְּכֶסֶף שָׁתִינוּ עֵצֵינוּ בִּמְחִיר יָבֹאוּ׃
5 [a]עַל צַוָּארֵנוּ[a] נִרְדָּפְנוּ[b] יָגַעְנוּ לֹא[c] הוּנַח־לָנוּ׃
6 מִצְרַיִם נָתַנּוּ יָד אַשּׁוּר לִשְׂבֹּעַ לָחֶם׃
7 אֲבֹתֵינוּ חָטְאוּ אֵינָם אֲנַחְנוּ עֲוֺנֹתֵיהֶם סָבָלְנוּ׃
8 עֲבָדִים מָשְׁלוּ בָנוּ פֹּרֵק אֵין מִיָּדָם׃
9 בְּנַפְשֵׁנוּ[a] נָבִיא לַחְמֵנוּ מִפְּנֵי חֶרֶב[b] הַמִּדְבָּר׃
10 עוֹרֵנוּ כְּתַנּוּר נִכְמָרוּ מִפְּנֵי זַלְעֲפוֹת רָעָב׃
11 נָשִׁים בְּצִיּוֹן עִנּוּ בְּתֻלֹת בְּעָרֵי יְהוּדָה׃
12 שָׂרִים בְּיָדָם נִתְלוּ פְּנֵי זְקֵנִים לֹא נֶהְדָּרוּ׃
13 בַּחוּרִים טְחוֹן נָשָׂאוּ וּנְעָרִים בָּעֵץ כָּשָׁלוּ׃
14 זְקֵנִים מִשַּׁעַר שָׁבָתוּ בַּחוּרִים מִנְּגִינָתָם׃
15 שָׁבַת מְשׂוֹשׂ לִבֵּנוּ נֶהְפַּךְ לְאֵבֶל מְחֹלֵנוּ׃
16 נָפְלָה עֲטֶרֶת רֹאשֵׁנוּ אוֹי־נָא לָנוּ כִּי חָטָאנוּ׃
17 עַל־זֶה הָיָה דָוֶה לִבֵּנוּ עַל־אֵלֶּה חָשְׁכוּ עֵינֵינוּ׃
18 עַל הַר־צִיּוֹן שֶׁשָּׁמֵם שׁוּעָלִים הִלְּכוּ־בוֹ׃
19 אַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב כִּסְאֲךָ לְדוֹר וָדוֹר׃
20 לָמָּה לָנֶצַח תִּשְׁכָּחֵנוּ תַּעַזְבֵנוּ לְאֹרֶךְ יָמִים׃
21 הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה[a] אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָ[b] חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם׃
22 כִּי אִם־מָאֹס מְאַסְתָּנוּ קָצַפְתָּ עָלֵינוּ עַד־מְאֹד׃

Cp 5, 1 K הַבִּיט, Q הַבִּיטָה ‖ 2 exc vb ? ‖ 3 Q וְאֵין ‖ 4 𝔊[BA] aliter (מִיְמֵינוּ); l 𝔐 cf 𝔊[Q Sixt] 𝔏 ‖ 5 [a-a] 𝔊 conjg c 4; Σ praem Ζυγός: prps עֹל עַל־צ׳ (mlt MSS ־ֵינוּ) ‖ [b] prps טַפֵּנוּ (= *iugum*) *נִיר (?) ‖ [c] Q וְלֹא ‖ 6 𝔊𝔏 לָהֶם ‖ 7 l c Q Var[G] 𝔗𝔖𝔙(𝔏) וְאֵ׳ (et וַאֲ׳ ?) ‖ 9 [a] mlt MSS ־ֵינוּ ‖ [b] prps חֹרֶב (?); 𝔏 *gladii et* .. ‖ 10 l c pl MSS עוֹרֵינוּ vel melius c 𝔊[L]𝔏𝔙 נִכְמָר ‖ 13 𝔊 κλαυθμόν, 𝔙 *impudice abusi sunt* ‖ 18 sic 𝔅 c Or; pl MSS[K] שהשמם ‖ 19 𝔊𝔏𝔖𝔙 וְאַ׳ ‖ 21 [a] Or אדני; dl ? vel יהוה vel אליך ‖ [b] Q ־בָה.

# ECCLESIASTES. קהלת

1 [1]דִּבְרֵי֙ קֹהֶ֣לֶת בֶּן־דָּוִ֔ד מֶ֖לֶךְ בִּירוּשָׁלִָֽם׃
[2]הֲבֵ֤ל הֲבָלִים֙ אָמַ֣ר קֹהֶ֔לֶת הֲבֵ֥ל הֲבָלִ֖ים הַכֹּ֥ל הָֽבֶל׃
[3]מַה־יִּתְר֖וֹן לָֽאָדָ֑ם בְּכָל־עֲמָל֔וֹ שֶֽׁיַּעֲמֹ֖ל תַּ֥חַת הַשָּֽׁמֶשׁ׃
[4]דּ֤וֹר הֹלֵךְ֙ וְד֣וֹר בָּ֔א וְהָאָ֖רֶץ לְעוֹלָ֥ם עֹמָֽדֶת׃
[5]וְזָרַ֥ח הַשֶּׁ֖מֶשׁ וּבָ֣א הַשָּׁ֑מֶשׁ [a]וְאֶ֨ל־מְקוֹמ֔וֹ שׁוֹאֵ֛ף[a]
זוֹרֵ֥חַ ה֖וּא שָֽׁם׃ [6]הוֹלֵךְ֙ אֶל־דָּר֔וֹם וְסוֹבֵ֖ב אֶל־צָפ֑וֹן
סוֹבֵ֤ב ׀ סֹבֵב֙ הוֹלֵ֣ךְ הָר֔וּחַ וְעַל־סְבִיבֹתָ֖יו שָׁ֥ב הָרֽוּחַ׃
[7]כָּל־הַנְּחָלִים֙ הֹלְכִ֣ים אֶל־הַיָּ֔ם וְהַיָּ֖ם אֵינֶ֣נּוּ מָלֵ֑א
אֶל־מְק֗וֹם שֶׁ֤הַנְּחָלִים֙ הֹלְכִ֔ים שָׁ֛ם הֵ֥ם שָׁבִ֖ים לָלָֽכֶת׃
[8]כָּל־הַדְּבָרִ֣ים יְגֵעִ֔ים לֹא־יוּכַ֥ל אִ֖ישׁ לְדַבֵּ֑ר
לֹא־תִשְׂבַּ֥ע עַ֙יִן֙ לִרְא֔וֹת וְלֹא־תִמָּלֵ֥א אֹ֖זֶן מִשְּׁמֹֽעַ׃
[9]מַה־שֶּֽׁהָיָה֙ ה֣וּא שֶׁיִּהְיֶ֔ה וּמַה־שֶּׁנַּֽעֲשָׂ֔ה ה֖וּא שֶׁיֵּעָשֶׂ֑ה וְאֵ֥ין כָּל־חָדָ֖שׁ
תַּ֥חַת הַשָּֽׁמֶשׁ׃ [10]יֵ֥שׁ דָּבָ֛ר שֶׁיֹּאמַ֥ר רְאֵה־זֶ֖ה חָדָ֣שׁ ה֑וּא כְּבָר֙ הָיָ֣ה
לְעֹֽלָמִ֔ים אֲשֶׁ֥ר הָיָ֖ה מִלְּפָנֵֽנוּ׃ [11]אֵ֥ין זִכְר֖וֹן לָרִאשֹׁנִ֑ים וְגַ֨ם לָאַחֲרֹנִ֜ים
שֶׁיִּהְי֗וּ לֹא־יִהְיֶ֤ה לָהֶם֙ זִכָּר֔וֹן עִ֥ם שֶׁיִּהְי֖וּ לָאַחֲרֹנָֽה׃ ס
[12]אֲנִ֣י קֹהֶ֗לֶת הָיִ֥יתִי מֶ֛לֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵ֖ל בִּירוּשָׁלִָֽם׃ [13]וְנָתַ֣תִּי אֶת־
לִבִּ֗י לִדְר֤וֹשׁ וְלָתוּר֙ בַּֽחָכְמָ֔ה עַ֛ל[a] כָּל־אֲשֶׁ֥ר נַעֲשָׂ֖ה תַּ֣חַת הַשָּׁמָ֑יִם[b] ה֣וּא ׀
עִנְיַ֣ן רָ֗ע נָתַ֧ן אֱלֹהִ֛ים לִבְנֵ֥י הָאָדָ֖ם לַעֲנ֥וֹת בּֽוֹ׃ [14]רָאִ֙יתִי֙ אֶת־כָּל־
הַֽמַּעֲשִׂ֔ים שֶֽׁנַּעֲשׂ֖וּ תַּ֣חַת הַשָּׁ֑מֶשׁ וְהִנֵּ֥ה הַכֹּ֛ל הֶ֖בֶל וּרְע֥וּת רֽוּחַ׃
[15]מְעֻוָּ֖ת לֹא־יוּכַ֣ל לִתְקֹ֑ן[a] וְחֶסְר֖וֹן לֹא־יוּכַ֥ל לְהִמָּנֽוֹת[b]׃
[16]דִּבַּ֨רְתִּי אֲנִ֤י עִם־לִבִּי֙ לֵאמֹ֔ר אֲנִ֗י הִנֵּ֨ה הִגְדַּ֤לְתִּי וְהוֹסַ֙פְתִּי֙ חָכְמָ֔ה
עַ֛ל כָּל־אֲשֶׁר־הָיָ֥ה לְפָנַ֖י עַל־יְרוּשָׁלִָ֑ם וְלִבִּ֛י רָאָ֥ה הַרְבֵּ֖ה חָכְמָ֥ה וָדָֽעַת׃
[17]וָאֶתְּנָ֤ה לִבִּי֙ לָדַ֣עַת [a]חָכְמָ֔ה וְדַ֥עַת[a] הֲלֵל֖וֹת[b] וְשִׂכְל֑וּת[c] יָדַ֕עְתִּי שֶׁגַּם־זֶ֥ה
ה֖וּא רַעְי֥וֹן רֽוּחַ׃
[18]כִּ֛י בְּרֹ֥ב חָכְמָ֖ה רָב־כָּ֑עַס וְיוֹסִ֥יף דַּ֖עַת יוֹסִ֥יף מַכְאֽוֹב׃

**Cp 1, 5** [a-a] l (c MSS$^{W}$) ואל־מקוֹמוֹ שׁוֹאֵף ‖ **10** 5MSS הָיוּ ‖ **13** [a] Or אֶל ‖ [b] 57MSS 𝔊𝔖𝔗𝔙 הַשָּׁמֶשׁ; cf 1,3. 9 etc ‖ **15** [a] l prb לְהִתָּקֵן ‖ [b] prps לְהִמָּלוֹת ‖ **16** 140MSS בירושלם (2,7) ‖ **17** [a-a] l חָכְמָה וָדַעַת ‖ [b] l c nonn MSS הוֹלֵלוֹת (10,13) ‖ [c] mlt MSS וְסִכְלוּת.

2 ¹אָמַ֤רְתִּֽי אֲנִי֙ בְּלִבִּ֔י לְכָה־נָּ֛א אֲנַסְּכָ֥ה בְשִׂמְחָ֖ה וּרְאֵ֣ה בְט֑וֹב
וְהִנֵּ֥ה גַם־ה֖וּא הָֽבֶל׃ ס ²לִשְׂח֖וֹק אָמַ֣רְתִּי מְהוֹלָ֑ל וּלְשִׂמְחָ֖ה מַה־זֹּ֥ה
עֹשָֽׂה׃ ³תַּ֣רְתִּי בְלִבִּ֔י לִמְשׁ֥וֹךְ בַּיַּ֖יִן אֶת־בְּשָׂרִ֑י וְלִבִּ֞י נֹהֵ֣ג בַּֽחָכְמָ֗ה
וְלֶאֱחֹ֣ז בְּסִכְל֔וּת עַ֤ד אֲשֶׁר־אֶרְאֶה֙ אֵי־זֶ֨ה ט֜וֹב לִבְנֵ֣י הָאָדָ֗ם אֲשֶׁ֤ר יַעֲשׂוּ֙
תַּ֣חַת הַשָּׁמַ֔יִם מִסְפַּ֖ר יְמֵ֥י חַיֵּיהֶֽם׃ ⁴הִגְדַּ֖לְתִּי מַעֲשָׂ֑י בָּנִ֤יתִי לִי֙ בָּתִּ֔ים
נָטַ֥עְתִּי לִ֖י כְּרָמִֽים׃ ⁵עָשִׂ֣יתִי לִ֔י גַּנּ֖וֹת וּפַרְדֵּסִ֑ים וְנָטַ֥עְתִּי בָהֶ֖ם עֵ֥ץ כָּל־
פֶּֽרִי׃ ⁶עָשִׂ֥יתִי לִ֖י בְּרֵכ֣וֹת מָ֑יִם לְהַשְׁק֣וֹת מֵהֶ֔ם יַ֖עַר צוֹמֵ֥חַ עֵצִֽים׃
⁷קָנִ֨יתִי֙[a] עֲבָדִ֣ים וּשְׁפָח֔וֹת וּבְנֵי־בַ֖יִת הָ֣יָה[b] לִ֑י גַּ֣ם מִקְנֶה[c]֩ בָקָ֨ר וָצֹ֜אן
הַרְבֵּ֣ה הָ֣יָה לִ֔י מִכֹּ֥ל שֶׁהָי֖וּ[d] לְפָנַ֥י בִּירוּשָׁלִָֽם׃ ⁸כָּנַ֤סְתִּי לִי֙ גַּם־כֶּ֣סֶף
וְזָהָ֔ב וּסְגֻלַּ֥ת מְלָכִ֖ים וְהַמְּדִינ֑וֹת עָשִׂ֨יתִי לִ֜י שָׁרִ֣ים וְשָׁר֗וֹת וְתַֽעֲנוּגֹת֙
בְּנֵ֣י הָאָדָ֔ם °שִׁדָּ֖ה וְשִׁדּֽוֹת°׃ ⁹וְגָדַ֣לְתִּי וְהוֹסַ֔פְתִּי מִכֹּ֥ל שֶׁהָיָ֖ה לְפָנַ֣י
בִּירוּשָׁלִָ֑ם אַ֥ף חָכְמָתִ֖י עָ֥מְדָה לִּֽי׃ ¹⁰וְכֹל֙ אֲשֶׁ֤ר שָֽׁאֲלוּ֙ עֵינַ֔י לֹ֥א אָצַ֖לְתִּי
מֵהֶ֑ם לֹֽא־מָנַ֨עְתִּי אֶת־לִבִּ֜י מִכָּל־שִׂמְחָ֗ה כִּֽי־לִבִּ֤י שָׂמֵ֨חַ֙ מִכָּל־עֲמָלִ֔י
וְזֶה־הָיָ֥ה חֶלְקִ֖י מִכָּל־עֲמָלִֽי׃ ¹¹וּפָנִ֣יתִֽי אֲנִ֗י בְּכָל־מַעֲשַׂי֙ שֶׁעָשׂ֣וּ יָדַ֔י
וּבֶֽעָמָ֖ל שֶׁעָמַ֣לְתִּי לַעֲשׂ֑וֹת וְהִנֵּ֨ה הַכֹּ֥ל הֶ֙בֶל֙ וּרְע֣וּת ר֔וּחַ וְאֵ֥ין יִתְר֖וֹן
תַּ֥חַת הַשָּֽׁמֶשׁ׃

¹²וּפָנִ֤יתִֽי אֲנִי֙ לִרְא֣וֹת חָכְמָ֔ה וְהוֹלֵל֖וֹת[a] וְסִכְל֑וּת כִּ֣י׀ מֶ֣ה[b] הָאָדָ֗ם
שֶׁיָּבוֹא֙ אַחֲרֵ֣י הַמֶּ֔לֶךְ אֵ֥ת אֲשֶׁר־כְּבָ֖ר עָשֽׂוּהוּ[c]׃ ¹³וְרָאִ֣יתִי אָ֔נִי שֶׁיֵּ֥שׁ
יִתְר֛וֹן לַֽחָכְמָ֖ה מִן־הַסִּכְל֑וּת כִּיתְר֥וֹן הָא֖וֹר מִן־הַחֹֽשֶׁךְ׃
¹⁴הֶֽחָכָם֙ עֵינָ֣יו בְּרֹאשׁ֔וֹ וְהַכְּסִ֖יל בַּחֹ֣שֶׁךְ הוֹלֵ֑ךְ
וְיָדַ֤עְתִּֽי גַם־אָ֔נִי שֶׁמִּקְרֶ֥ה אֶחָ֖ד יִקְרֶ֥ה אֶת־כֻּלָּֽם׃ ¹⁵וְאָמַ֨רְתִּי אֲנִ֜י בְּלִבִּ֗י
כְּמִקְרֵ֤ה הַכְּסִיל֙ גַּם־אֲנִ֣י יִקְרֵ֔נִי וְלָ֧מָּה חָכַ֛מְתִּי אֲנִ֥י אָ֖ז יוֹתֵ֑ר וְדִבַּ֣רְתִּי
בְלִבִּ֔י שֶׁגַּם־זֶ֖ה הָֽבֶל׃ ¹⁶כִּי֩ אֵ֨ין זִכְר֧וֹן לֶחָכָ֛ם עִֽם־הַכְּסִ֖יל לְעוֹלָ֑ם בְּשֶׁכְּבָ֞ר
הַיָּמִ֤ים הַבָּאִים֙ הַכֹּ֣ל נִשְׁכָּ֔ח וְאֵ֥יךְ יָמ֛וּת הֶחָכָ֖ם עִֽם־הַכְּסִֽיל׃ ¹⁷וְשָׂנֵ֨אתִי֙
אֶת־הַֽחַיִּ֔ים כִּ֚י רַ֤ע עָלַי֙ הַֽמַּעֲשֶׂ֔ה שֶׁנַּעֲשָׂ֖ה תַּ֣חַת הַשָּׁ֑מֶשׁ כִּֽי־הַכֹּ֥ל הֶ֖בֶל
וּרְע֥וּת רֽוּחַ׃ ¹⁸וְשָׂנֵ֤אתִֽי אֲנִי֙ אֶת־כָּל־עֲמָלִ֔י שֶׁאֲנִ֖י עָמֵ֑ל

Cp 2, 3 2MSS 𝔊𝔖𝔙 הַשָּׁמֶשׁ ‖ 7 [a] 29MSS + לִי ‖ [b] 1MS הָיוּ ‖ [c] 𝔊 Var[B] Kimchi מִקְנָה ‖ [d] 87MSS שֶׁהָיָה; cf 9; 1,16 ‖ 8 °–° textus et sensus perincert; 𝔊 οἰνοχόον καὶ οἰνοχόας (שִׁדָּה וְשִׁדּוֹת: sed voc aram שְׁדָא notionem vini per se haud exprimit, cf 𝔗); 𝔖 *pincernae et propinatrices*; ʼΑ κυλίκιον καὶ κυλίκια, 𝔙 *scyphos et urceos in ministerio ad vina fundenda*: ? l שָׂרָה וְשָׂרוֹת ‖ 12 [a] l prb וְהוֹלֵלוּת (cf ad 1,17) ‖ [b] ins frt יַעֲשֶׂה ‖ [c] 68MSS 𝔊[B]𝔖𝔙 עָשָׂהוּ ‖ 15 >2MSS 𝔊[B*]𝔖𝔙; prps אֲנִי אָז תַּרְתִּי (cf 3).

תַּ֣חַת הַשָּׁ֑מֶשׁ שֶׁאַנִּיחֶ֕נּוּ לָאָדָ֖ם שֶׁיִּהְיֶ֥ה אַחֲרָֽי׃ 19 וּמִ֨י יוֹדֵ֜עַ הֶחָכָ֤ם
יִֽהְיֶה֙ א֣וֹ סָכָ֔ל וְיִשְׁלַט֙ בְּכָל־עֲמָלִ֔י שֶֽׁעָמַ֖לְתִּי וְשֶׁחָכַ֣מְתִּי תַּ֣חַת הַשָּׁ֑מֶשׁ
גַּם־זֶ֖ה הָֽבֶל׃ 20 וְסַבּ֥וֹתִֽי אֲנִ֖י לְיַאֵ֣שׁ אֶת־לִבִּ֑י עַ֚ל כָּל־הֶ֣עָמָ֔ל שֶׁעָמַ֖לְתִּי°
תַּ֥חַת הַשָּֽׁמֶשׁ׃ 21 כִּי־יֵ֣שׁ אָדָ֗ם שֶׁעֲמָל֛וֹ בְּחָכְמָ֥ה וּבְדַ֖עַת וּבְכִשְׁר֑וֹן וּלְאָדָ֞ם
שֶׁלֹּ֤א עָֽמַל־בּוֹ֙ יִתְּנֶ֣נּוּ חֶלְק֔וֹ גַּם־זֶ֥ה הֶ֖בֶל וְרָעָ֥ה רַבָּֽה׃ 22 כִּ֚י מֶֽה־הֹוֶ֤ה
לָֽאָדָם֙ בְּכָל־עֲמָל֔וֹ וּבְרַעְי֖וֹן לִבּ֑וֹ שְׁה֥וּא עָמֵ֖ל תַּ֥חַת הַשָּֽׁמֶשׁ׃ 23 כִּ֧י כָל־
יָמָ֣יו מַכְאֹבִ֗ים וָכַ֙עַס֙ עִנְיָנ֔וֹ גַּם־בַּלַּ֖יְלָה לֹא־שָׁכַ֣ב לִבּ֑וֹ גַּם־זֶ֖ה הֶ֥בֶל הֽוּא׃
24 אֵין־ט֤וֹב בָּֽאָדָם֙[a] שֶׁיֹּאכַ֣ל[b] וְשָׁתָ֔ה וְהֶרְאָ֥ה אֶת־נַפְשׁ֖וֹ ט֣וֹב בַּעֲמָל֑וֹ
גַּם־זֹה֙ רָאִ֣יתִי אָ֔נִי כִּ֛י מִיַּ֥ד הָאֱלֹהִ֖ים הִֽיא׃ 25 כִּ֣י מִ֥י יֹאכַ֛ל וּמִ֥י יָח֖וּשׁ[a]
ח֥וּץ מִמֶּֽנִּי[b]׃ 26 כִּ֣י לְאָדָם֙ שֶׁטּ֣וֹב לְפָנָ֔יו נָתַ֛ן חָכְמָ֥ה וְדַ֖עַת וְשִׂמְחָ֑ה
וְלַֽחוֹטֶא֩ נָתַ֨ן עִנְיָ֜ן לֶאֱס֣וֹף וְלִכְנ֗וֹס לָתֵת֙ לְטוֹב֙ לִפְנֵ֣י הָאֱלֹהִ֔ים גַּם־זֶ֥ה
הֶ֖בֶל וּרְע֥וּת רֽוּחַ׃

3 1 לַכֹּל זְמָן וְעֵת לְכָל־חֵפֶץ תַּחַת הַשָּׁמָיִם׃ ס
2 עֵת לָלֶדֶת וְעֵת לָמוּת
עֵת לָטַעַת וְעֵת לַעֲקוֹר נָטוּעַ׃
3 עֵת לַהֲרוֹג וְעֵת לִרְפּוֹא
עֵת לִפְרוֹץ וְעֵת לִבְנוֹת׃
4 עֵת לִבְכּוֹת וְעֵת לִשְׂחוֹק
עֵת סְפוֹד וְעֵת רְקוֹד׃
5 עֵת לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים וְעֵת כְּנוֹס אֲבָנִים
עֵת לַחֲבוֹק וְעֵת לִרְחֹק מֵחַבֵּק׃
6 עֵת לְבַקֵּשׁ וְעֵת לְאַבֵּד
עֵת לִשְׁמוֹר וְעֵת לְהַשְׁלִיךְ׃
7 עֵת לִקְרוֹעַ וְעֵת לִתְפּוֹר
עֵת לַחֲשׁוֹת וְעֵת לְדַבֵּר׃
8 עֵת לֶאֱהֹב וְעֵת לִשְׂנֹא
עֵת מִלְחָמָה וְעֵת שָׁלוֹם׃ ס

9 מַה־יִּתְרוֹן֙ הָֽעוֹשֶׂ֔ה בַּאֲשֶׁ֖ר ה֥וּא עָמֵֽל׃ 10 רָאִ֣יתִי אֶת־
הָֽעִנְיָ֗ן אֲשֶׁ֨ר נָתַ֧ן אֱלֹהִ֛ים לִבְנֵ֥י הָאָדָ֖ם לַעֲנ֥וֹת בּֽוֹ׃ 11 אֶת־הַכֹּ֥ל עָשָׂ֖ה
יָפֶ֣ה בְעִתּ֑וֹ גַּ֤ם אֶת־הָעֹלָם֙ נָתַ֣ן בְּלִבָּ֔ם מִבְּלִ֞י אֲשֶׁ֣ר לֹא־יִמְצָ֣א הָאָדָ֗ם

20 mlt MSS 𝔗 + וְשֶׁחָכַמְתִּי (cf 19) ‖ 24 [a] l prb c 𝔊𝔖 לְ׳ (cf 22; 6,12; 8,15) ‖
[b] l מִשֶּׁ׳ cf 3,22; etiam 3,12; 8 15 ‖ 25 [a] 𝔊𝔖 יִשְׁתֶּה ‖ [b] l c 8MSS 𝔊𝔖 Hier מִמֶּנּוּ.

אֶת־הַֽמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר־עָשָׂה הָאֱלֹהִים מֵרֹאשׁ וְעַד־סֽוֹף׃ 12 יָדַעְתִּי כִּי אֵין
טוֹב בָּם כִּי אִם־לִשְׂמוֹחַ וְלַעֲשׂוֹת טוֹב בְּחַיָּֽיו׃ 13 וְגַם כָּל־הָאָדָם
שֶׁיֹּאכַל וְשָׁתָה וְרָאָה טוֹב בְּכָל־עֲמָלוֹ מַתַּת אֱלֹהִים הִֽיא׃ 14 יָדַעְתִּי
כִּי כָּל־אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם עָלָיו אֵין לְהוֹסִיף
וּמִמֶּנּוּ אֵין לִגְרֹעַ וְהָאֱלֹהִים עָשָׂה שֶׁיִּרְאוּ מִלְּפָנָֽיו׃ 15 מַה־שֶּֽׁהָיָה כְּבָר
הוּא וַאֲשֶׁר לִהְיוֹת כְּבָר הָיָה וְהָאֱלֹהִים יְבַקֵּשׁ אֶת־נִרְדָּֽף׃
16 וְעוֹד רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ מְקוֹם הַמִּשְׁפָּט שָׁמָּה הָרֶשַׁע וּמְקוֹם
הַצֶּדֶק שָׁמָּה הָרָֽשַׁע׃ 17 אָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי אֶת־הַצַּדִּיק וְאֶת־הָֽרָשָׁע
יִשְׁפֹּט הָאֱלֹהִים כִּי־עֵת לְכָל־חֵפֶץ וְעַל כָּל־הַֽמַּעֲשֶׂה שָֽׁם׃ 18 אָמַרְתִּי
אֲנִי בְּלִבִּי עַל־דִּבְרַת בְּנֵי הָאָדָם לְבָרָם הָאֱלֹהִים וְלִרְאוֹת שְׁהֶם־
בְּהֵמָה הֵמָּה לָהֶֽם׃ 19 כִּי [a]מִקְרֶה בְנֵי־הָאָדָם וּמִקְרֶה[a] הַבְּהֵמָה וּמִקְרֶה[b]
אֶחָד לָהֶם כְּמוֹת זֶה כֵּן מוֹת זֶה וְרוּחַ אֶחָד לַכֹּל וּמוֹתַר הָאָדָם מִן־
הַבְּהֵמָה אָיִן כִּי הַכֹּל הָֽבֶל׃ 20 הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶל־מָקוֹם אֶחָד הַכֹּל הָיָה
מִן־הֶֽעָפָר וְהַכֹּל שָׁב אֶל־הֶעָפָֽר׃ 21 מִי[a] יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם [b]הָעֹלָה
הִיא לְמָעְלָה וְרוּחַ הַבְּהֵמָה הַיֹּרֶדֶת[b] הִיא לְמַטָּה לָאָֽרֶץ׃ 22 וְרָאִיתִי
כִּי אֵין טוֹב מֵאֲשֶׁר יִשְׂמַח הָאָדָם בְּמַעֲשָׂיו כִּי־הוּא חֶלְקוֹ כִּי מִי
יְבִיאֶנּוּ לִרְאוֹת בְּמֶה שֶׁיִּהְיֶה אַחֲרָֽיו׃
4 1 וְשַׁבְתִּי אֲנִי וָאֶרְאֶה אֶת־כָּל־הָעֲשֻׁקִים אֲשֶׁר נַעֲשִׂים תַּחַת
הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה ׀ דִּמְעַת הָעֲשֻׁקִים וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם וּמִיַּד עֹשְׁקֵיהֶם
כֹּחַ וְאֵין לָהֶם מְנַחֵֽם׃ 2 וְשַׁבֵּחַ אֲנִי אֶת־הַמֵּתִים שֶׁכְּבָר מֵתוּ מִן־הַחַיִּים
אֲשֶׁר הֵמָּה חַיִּים עֲדֶֽנָה׃ 3 וְטוֹב מִשְּׁנֵיהֶם אֵת אֲשֶׁר־עֲדֶן לֹא הָיָה
אֲשֶׁר לֹא־רָאָה אֶת־הַמַּעֲשֶׂה הָרָע אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּֽׁמֶשׁ׃
4 וְרָאִיתִי אֲנִי אֶת־כָּל־עָמָל וְאֵת כָּל־כִּשְׁרוֹן הַֽמַּעֲשֶׂה כִּי הִיא
קִנְאַת־אִישׁ מֵרֵעֵהוּ גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רֽוּחַ׃
5 הַכְּסִיל חֹבֵק אֶת־יָדָיו וְאֹכֵל אֶת־בְּשָׂרֽוֹ׃
6 טוֹב מְלֹא כַף נָחַת מִמְּלֹא חָפְנַיִם עָמָל וּרְעוּת רֽוּחַ׃
7 וְשַׁבְתִּי אֲנִי וָאֶרְאֶה הֶבֶל תַּחַת הַשָּֽׁמֶשׁ׃ 8 יֵשׁ אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי גַּם
בֵּן וָאָח אֵין־לוֹ וְאֵין קֵץ לְכָל־עֲמָלוֹ גַּם־עֵינָיו לֹא־תִשְׂבַּע עֹשֶׁר וּלְמִי ׀
אֲנִי עָמֵל וּמְחַסֵּר אֶת־נַפְשִׁי מִטּוֹבָה גַּם־זֶה הֶבֶל וְעִנְיַן רָע הֽוּא׃

Cp 3, 12 °-° frt add ‖ 16 prps הַפֶּשַׁע ‖ 17 l frt שָׂם ‖ 18 °-° Var[B] Kimchi שֶׁהֵם בְּ׳ ‖ 19 a-a l c 𝔊𝔖𝔙 מִקְרֵה ב׳ הא׳ וּמִקְרֵה ‖ b l c 41MSS 𝔊𝔖𝔗 מִקְרָה ‖ 21 a 60MSS 𝔊𝔖 וּמִי ‖ b-b l c 𝔊𝔖𝔗𝔙 הָעֹלָה . . . הַיֹּרֶדֶת ‖ Cp 4, 2 l frt וְשִׁבַּחְתִּי ‖ 8 l c Q𝔊𝔖𝔗 עֵינוֹ; K𝔙 עֵינָיו.

⁹טוֹבִים הַשְּׁנַיִם מִן־הָאֶחָד אֲשֶׁר יֵשׁ־לָהֶם שָׂכָר טוֹב בַּעֲמָלָם׃ ¹⁰כִּי
אִם־ᵃיִפֹּלוּ הָאֶחָדᵃ יָקִים אֶת־חֲבֵרוֹ וְאִילוֹᵇ הָאֶחָד שֶׁיִּפּוֹל וְאֵין שֵׁנִי
לַהֲקִימוֹ׃ ¹¹גַּם אִם־יִשְׁכְּבוּ שְׁנַיִם וְחַם לָהֶם וּלְאֶחָד אֵיךְ יֵחָם׃ ¹²וְאִם־
יִתְקְפוֹ הָאֶחָד הַשְּׁנַיִם יַעַמְדוּ נֶגְדּוֹ וְהַחוּט הַמְשֻׁלָּשׁ לֹא בִמְהֵרָה
יִנָּתֵק׃ ¹³טוֹב יֶלֶד מִסְכֵּן וְחָכָם מִמֶּלֶךְ זָקֵן וּכְסִיל אֲשֶׁר
לֹא־יָדַע לְהִזָּהֵר עוֹד׃ ¹⁴כִּי־מִבֵּית הָסוּרִים יָצָא לִמְלֹךְ כִּי גַּם בְּמַלְכוּתוֹ
נוֹלַד רָשׁ׃ ¹⁵רָאִיתִי אֶת־כָּל־הַחַיִּים הַמְהַלְּכִים תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עִם
הַיֶּלֶד הַשֵּׁנִי אֲשֶׁר יַעֲמֹד תַּחְתָּיו׃ ¹⁶אֵין־קֵץ לְכָל־הָעָם לְכֹל אֲשֶׁר־הָיָה
לִפְנֵיהֶם גַּם הָאַחֲרוֹנִים לֹא יִשְׂמְחוּ־בוֹ כִּי־גַם־זֶה הֶבֶל וְרַעְיוֹן רוּחַ׃
¹⁷שְׁמֹר רַגְלְיךָᵃ כַּאֲשֶׁר תֵּלֵךְ אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים וְקָרוֹב לִשְׁמֹעַ מִתֵּת
ᵇהַכְּסִילִים זָבַחᵇ כִּי־אֵינָם יוֹדְעִיםᶜ לַעֲשׂוֹת רָע׃
5 ¹אַל־תְּבַהֵל עַל־פִּיךָ וְלִבְּךָ אַל־יְמַהֵר לְהוֹצִיא דָבָר לִפְנֵי הָאֱלֹהִים
כִּי הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וְאַתָּה עַל־הָאָרֶץ עַל־כֵּן יִהְיוּ דְבָרֶיךָ מְעַטִּים׃
²כִּי בָּא הַחֲלוֹם בְּרֹב עִנְיָן וְקוֹל כְּסִיל בְּרֹב דְּבָרִים׃ ס
³כַּאֲשֶׁר תִּדֹּר נֶדֶר לֵאלֹהִים אַל־תְּאַחֵר לְשַׁלְּמוֹ כִּי אֵין חֵפֶץ בַּכְּסִילִים
אֵת אֲשֶׁר־תִּדֹּר שַׁלֵּם׃ ⁴טוֹב אֲשֶׁר לֹא־תִדֹּר מִשֶּׁתִּדּוֹר וְלֹא תְשַׁלֵּם׃
⁵אַל־תִּתֵּן אֶת־פִּיךָ לַחֲטִיא אֶת־בְּשָׂרֶךָ וְאַל־תֹּאמַר לִפְנֵי הַמַּלְאָךְᵃ כִּי
שְׁגָגָה הִיא לָמָּה יִקְצֹף הָאֱלֹהִים עַל־קוֹלֶךָ וְחִבֵּל אֶת־מַעֲשֵׂהᵇ יָדֶיךָ׃
⁶כִּי בְרֹב חֲלֹמוֹת וַהֲבָלִים וּדְבָרִים הַרְבֵּה כִּי אֶת־הָאֱלֹהִים יְרָא׃
⁷אִם־עֹשֶׁק רָשׁ וְגֵזֶל מִשְׁפָּט וָצֶדֶק תִּרְאֶה בַמְּדִינָה אַל־תִּתְמַהּ
עַל־הַחֵפֶץ כִּי גָבֹהַּ מֵעַל גָּבֹהַּ שֹׁמֵר וּגְבֹהִים עֲלֵיהֶם׃ ⁸וְיִתְרוֹן אֶרֶץ
בַּכֹּל הִיא מֶלֶךְ לְשָׂדֶה נֶעֱבָד׃
⁹אֹהֵב כֶּסֶף לֹא־יִשְׂבַּע כֶּסֶף וּמִי־אֹהֵב בֶּהָמוֹן לֹא תְבוּאָה גַּם־
זֶה הָבֶל׃ ¹⁰בִּרְבוֹת הַטּוֹבָה רַבּוּ אוֹכְלֶיהָ וּמַה־כִּשְׁרוֹן לִבְעָלֶיהָ כִּי
אִם־רְאִית עֵינָיו׃
¹¹מְתוּקָה שְׁנַת הָעֹבֵד אִם־מְעַט וְאִם־הַרְבֵּה יֹאכֵל וְהַשָּׂבָע לֶעָשִׁיר

10 a-a prps יִפֹּל הָאֶחָד הַשֵּׁנִי ‖ b l c cdd mlt וְאִי לוֹ ‖ 14 l c nonn MSS הָאֲסוּרִים ‖ 15 ? add ‖ 17 a l c Q 130MSS 𝔊𝔖𝔗 רַגְלְךָ; K רַגְלֶיךָ ‖ b-b 𝔖 זֶבַח הַכְּסִילִים ‖ c ? ins כִּי אִם; vel l ? מִלַּעֲשׂוֹת *quominus* .. (idioma Mischnicum, huius libri sermoni haud absonum) ‖ Cp 5, 5 a 𝔊𝔖 האלהים ‖ b 7MSS Or 𝔖𝔗𝔙 מַעֲשֵׂי ‖ 6 a-a latet ut vid crrp; prps ודברים הבלים pr וה׳ וד׳; etiam ברב עִנְיָן חלומות והבלים בדברים (cf 2) ‖ 8 K הִיא; Q הוּא ‖ 9 l prb הָמוֹן (ב dittogr); prps etiam (cf 𝔖𝔗) מָמוֹן ‖ 10 l prb c Q רְאוּת; K רְאִית.

אֵינֶנּוּ מַנִּיחַ לוֹ לִישׁוֹן׃ 12 יֵשׁ רָעָה חוֹלָה רָאִיתִי תַּחַת
הַשָּׁמֶשׁ עֹשֶׁר שָׁמוּר לִבְעָלָיו לְרָעָתוֹ׃ 13 וְאָבַד הָעֹשֶׁר הַהוּא בְּעִנְיַן
רָע וְהוֹלִיד בֵּן וְאֵין בְּיָדוֹ מְאוּמָה׃ 14 כַּאֲשֶׁר יָצָא מִבֶּטֶן אִמּוֹ עָרוֹם
יָשׁוּב לָלֶכֶת כְּשֶׁבָּא וּמְאוּמָה לֹא־יִשָּׂא בַעֲמָלוֹ שֶׁיֹּלֵךְ בְּיָדוֹ׃ 15 וְגַם־זֹה
רָעָה חוֹלָה כָּל־עֻמַּת שֶׁבָּא כֵּן יֵלֵךְ וּמַה־יִּתְרוֹן לוֹ שֶׁיַּעֲמֹל לָרוּחַ׃ 16 גַּם
כָּל־יָמָיו [a]בַּחֹשֶׁךְ יֹאכֵל וְכָעַס הַרְבֵּה וְחָלְיוֹ[a] וָקָצֶף׃
17 הִנֵּה אֲשֶׁר־רָאִיתִי [a]אָנִי טוֹב אֲשֶׁר־יָפֶה[a] לֶאֱכוֹל־וְלִשְׁתּוֹת וְלִרְאוֹת
טוֹבָה בְּכָל־עֲמָלוֹ ׀ שֶׁיַּעֲמֹל תַּחַת־הַשֶּׁמֶשׁ מִסְפַּר יְמֵי־חַיָּו[b] אֲשֶׁר־נָתַן־
לוֹ הָאֱלֹהִים כִּי־הוּא חֶלְקוֹ׃ 18 גַּם כָּל־הָאָדָם אֲשֶׁר נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים
עֹשֶׁר וּנְכָסִים וְהִשְׁלִיטוֹ לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ וְלָשֵׂאת אֶת־חֶלְקוֹ וְלִשְׂמֹחַ
בַּעֲמָלוֹ זֹה מַתַּת אֱלֹהִים הִיא׃ 19 כִּי לֹא הַרְבֵּה יִזְכֹּר אֶת־יְמֵי חַיָּיו
כִּי הָאֱלֹהִים מַעֲנֶה בְּשִׂמְחַת לִבּוֹ׃

6 1 יֵשׁ רָעָה אֲשֶׁר רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְרַבָּה הִיא עַל־הָאָדָם׃
2 אִישׁ אֲשֶׁר יִתֶּן־לוֹ הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר וּנְכָסִים וְכָבוֹד וְאֵינֶנּוּ חָסֵר לְנַפְשׁוֹ ׀
מִכֹּל אֲשֶׁר־יִתְאַוֶּה וְלֹא־יַשְׁלִיטֶנּוּ הָאֱלֹהִים לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ כִּי אִישׁ נָכְרִי
יֹאכְלֶנּוּ זֶה הֶבֶל וָחֳלִי רָע הוּא׃ 3 אִם־יוֹלִיד אִישׁ מֵאָה וְשָׁנִים רַבּוֹת
יִחְיֶה °וְרַב ׀ שֶׁיִּהְיוּ° יְמֵי־שָׁנָיו וְנַפְשׁוֹ לֹא־תִשְׂבַּע מִן־הַטּוֹבָה וְגַם־
קְבוּרָה לֹא־הָיְתָה לּוֹ אָמַרְתִּי טוֹב מִמֶּנּוּ הַנָּפֶל׃ 4 כִּי־בַהֶבֶל בָּא
וּבַחֹשֶׁךְ יֵלֵךְ וּבַחֹשֶׁךְ שְׁמוֹ יְכֻסֶּה׃ 5 גַּם־שֶׁמֶשׁ לֹא־רָאָה וְלֹא יָדָע נַחַת
לָזֶה מִזֶּה׃ 6 וְאִלּוּ חָיָה אֶלֶף שָׁנִים פַּעֲמַיִם וְטוֹבָה לֹא רָאָה הֲלֹא
אֶל־מָקוֹם אֶחָד הַכֹּל הוֹלֵךְ׃

7 כָּל־עֲמַל הָאָדָם לְפִיהוּ וְגַם־הַנֶּפֶשׁ לֹא תִמָּלֵא׃
8 כִּי מַה־יּוֹתֵר לֶחָכָם מִן־הַכְּסִיל מַה־לֶּעָנִי יוֹדֵעַ לַהֲלֹךְ נֶגֶד הַחַיִּים׃
9 טוֹב מַרְאֵה עֵינַיִם מֵהֲלָךְ־נָפֶשׁ גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃
10 מַה־שֶּׁהָיָה כְּבָר נִקְרָא שְׁמוֹ וְנוֹדָע אֲשֶׁר־הוּא אָדָם וְלֹא־יוּכַל לָדִין
עִם שֶׁהתַּקִּיף מִמֶּנּוּ׃ 11 כִּי יֵשׁ־דְּבָרִים הַרְבֵּה מַרְבִּים הָבֶל מַה־יֹּתֵר
לָאָדָם׃ 12 כִּי מִי־יוֹדֵעַ מַה־טּוֹב לָאָדָם בַּחַיִּים מִסְפַּר יְמֵי־חַיֵּי הֶבְלוֹ
וְיַעֲשֵׂם כַּצֵּל אֲשֶׁר מִי־יַגִּיד לָאָדָם מַה־יִּהְיֶה אַחֲרָיו תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ ס

14 𝔊𝔖Σ Hier שֶׁיֵּלֵךְ ‖ 15 l prb כִּלְעֻמַּת ‖ 16 a-a l c 𝔊 בְּחֹשֶׁךְ וְאֵבֶל וְכַעַס הַרְבֵּה וָחֳלִי ‖ 17 a-a l ? אֲנִי טוֹב אֲשֶׁר יָפֶה ‖ b l c Q חַיָּיו ‖ 19 l ? עָנָה ‖ Cp 6, 1 20MSS + חוֹלָה (cf 5,12) ‖ 3 °-° prps וְרַבִּים יִהְיוּ ‖ 8 prps מְיֻדָּע ‖ 10 Q Or שֶׁתַּקִּיף, K frt שֶׁהֶתַּ' ex שֶׁהוּא תַקִּיף (cf 2,22).

7 ¹ ᵃטוֹב שֵׁם מִשֶּׁמֶן טוֹב וְיוֹם הַמָּוֶת מִיּוֹם הִוָּלְדוֹᵇ׃
²טוֹב לָלֶכֶת אֶל־בֵּית־אֵבֶל מִלֶּכֶת אֶל־בֵּית מִשְׁתֶּה
בַּאֲשֶׁר הוּא סוֹף כָּל־הָאָדָם וְהַחַי יִתֵּן אֶל־לִבּוֹ׃
³טוֹב כַּעַס מִשְּׂחוֹק כִּי־בְרֹעַ פָּנִים יִיטַב לֵב׃
⁴לֵב חֲכָמִים בְּבֵית אֵבֶל וְלֵב כְּסִילִים בְּבֵית שִׂמְחָה׃
⁵טוֹב לִשְׁמֹעַ גַּעֲרַת חָכָם מֵאִישׁ שֹׁמֵעַ שִׁיר כְּסִילִים׃
⁶כִּי כְקוֹל הַסִּירִים תַּחַת הַסִּיר כֵּן שְׂחֹק הַכְּסִיל וְגַם־זֶה הָבֶל׃
⁷ᵃכִּי הָעֹשֶׁק יְהוֹלֵל חָכָם וִיאַבֵּד אֶת־לֵב מַתָּנָהᵇ׃
⁸טוֹב אַחֲרִית דָּבָר מֵרֵאשִׁיתוֹ טוֹב אֶרֶךְ־רוּחַ מִגְּבַהּ־רוּחַ׃
⁹אַל־תְּבַהֵל בְּרוּחֲךָ לִכְעוֹס כִּי כַעַס בְּחֵיק כְּסִילִים יָנוּחַ׃
¹⁰אַל־תֹּאמַר מֶה הָיָה שֶׁהַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים הָיוּ טוֹבִים מֵאֵלֶּה
כִּי לֹא מֵחָכְמָה שָׁאַלְתָּ עַל־זֶה׃
¹¹טוֹבָה חָכְמָה עִם־נַחֲלָה וְיֹתֵר לְרֹאֵי הַשָּׁמֶשׁ׃
¹²כִּי ◦בְּצֵל הַחָכְמָה בְּצֵל◦ הַכָּסֶף וְיִתְרוֹן דַּעַת הַחָכְמָה תְּחַיֶּה בְעָלֶיהָ׃
¹³רְאֵה אֶת־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים כִּי מִי יוּכַל לְתַקֵּן אֵת אֲשֶׁר עִוְּתוֹ׃
¹⁴בְּיוֹם טוֹבָה הֱיֵה בְטוֹב וּבְיוֹם רָעָה רְאֵה גַּם אֶת־זֶה לְעֻמַּת־זֶה
עָשָׂה הָאֱלֹהִים עַל־דִּבְרַת שֶׁלֹּא יִמְצָא הָאָדָם אַחֲרָיו מְאוּמָה׃
¹⁵אֶת־הַכֹּל רָאִיתִי בִּימֵי הֶבְלִי יֵשׁ צַדִּיק אֹבֵד בְּצִדְקוֹ וְיֵשׁ רָשָׁע
מַאֲרִיךְ בְּרָעָתוֹ׃ ¹⁶אַל־תְּהִי צַדִּיק הַרְבֵּה וְאַל־תִּתְחַכַּם
יוֹתֵר לָמָּה תִּשּׁוֹמֵם׃ ¹⁷אַל־תִּרְשַׁע הַרְבֵּה וְאַל־תְּהִי סָכָל לָמָּה תָמוּת
בְּלֹא עִתֶּךָ׃ ¹⁸טוֹב אֲשֶׁר תֶּאֱחֹז בָּזֶה וְגַם־מִזֶּה אַל־תַּנַּח אֶת־יָדֶךָ כִּי־
יְרֵא אֱלֹהִים יֵצֵא אֶת־כֻּלָּם׃ ¹⁹הַחָכְמָה תָּעֹז לֶחָכָם מֵעֲשָׂרָה
שַׁלִּיטִים אֲשֶׁר הָיוּ בָּעִיר׃ ²⁰כִּי אָדָם אֵין צַדִּיק בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה־
טּוֹב וְלֹא יֶחֱטָא׃ ²¹גַּם לְכָל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יְדַבֵּרוּ אַל־
תִּתֵּן לִבֶּךָ אֲשֶׁר לֹא־תִשְׁמַע אֶת־עַבְדְּךָ מְקַלְלֶךָ׃ ²²כִּי גַּם־פְּעָמִים
רַבּוֹת יָדַע לִבֶּךָ אֲשֶׁר גַּם־אַתְּ קִלַּלְתָּ אֲחֵרִים׃ ²³כָּל־זֹה
נִסִּיתִי בַחָכְמָה אָמַרְתִּי אֶחְכָּמָה וְהִיא רְחוֹקָה מִמֶּנִּי׃ ²⁴רָחוֹק מַה־
שֶּׁהָיָה וְעָמֹק׀ עָמֹק מִי יִמְצָאֶנּוּ׃ ²⁵סַבּוֹתִי אֲנִי וְלִבִּיᵃ

Cp 7, 1 ᵃ sic 𝔐 (ט maj) ‖ ᵇ prps הוּלָּדֶת cf 𝔊𝔖 ‖ 2 sic Q^Or; K^Or הַמִּשְׁתֶּה ‖
7 ᵃ frt vb quaedam exc, expl gr (Prv 16,8) טוֹב מְעַט בִּצְדָקָה | מֵרֹב תְּבוּאוֹת
בְּלֹא מִשְׁפָּט ‖ ᵇ prps מַתָּנִים (Aboth 1,1) ‖ 10 𝔊𝔖 בְּח' ‖ 11 prps מִנַּ' ‖ 12 ◦-◦ 𝔖Σ𝔙
כְּצֵל . . . כְּצֵל ‖ 18 65MSS יָדֶיךָ ‖ 22 Q אַתָּה ‖ 25 ᵃ 79MSS Σ𝔗𝔙 בְּלִבִּי (cf 2,3);
prps לָתוּר וְנָתַתִּי לִבִּי (לָדַעַת) err ex lin prox).

לָדַ֨עַת וְלָת֜וּר וּבַקֵּ֣שׁ חָכְמָ֔ה וְחֶשְׁבּ֑וֹן וְלָדַ֗עַת רֶ֚שַׁע כֶּ֔סֶל וְהַסִּכְל֖וּת
הוֹלֵלֽוֹת[b]׃ 26 וּמוֹצֶ֨א אֲנִ֜י מַ֣ר מִמָּ֗וֶת אֶת־הָֽאִשָּׁה֙ אֲשֶׁר־הִ֨יא מְצוֹדִ֧ים
וַחֲרָמִ֛ים לִבָּ֖הּ אֲסוּרִ֣ים יָדֶ֑יהָ ט֤וֹב לִפְנֵי֙ הָֽאֱלֹהִ֔ים יִמָּלֵ֣ט מִמֶּ֔נָּה וְחוֹטֵ֖א
יִלָּ֥כֶד בָּֽהּ׃ 27 רְאֵה֙ זֶ֣ה מָצָ֔אתִי אָמְרָ֖ה קֹהֶ֑לֶת אַחַ֥ת לְאַחַ֖ת לִמְצֹ֥א
חֶשְׁבּֽוֹן׃ 28 אֲשֶׁ֛ר עוֹד־בִּקְשָׁ֥ה נַפְשִׁ֖י וְלֹ֣א מָצָ֑אתִי אָדָ֞ם אֶחָ֤ד מֵאֶ֙לֶף֙
מָצָ֔אתִי וְאִשָּׁ֥ה בְכָל־אֵ֖לֶּה לֹ֥א מָצָֽאתִי׃ 29 לְבַד֙ רְאֵה־זֶ֣ה מָצָ֔אתִי אֲשֶׁ֨ר
עָשָׂ֧ה הָאֱלֹהִ֛ים אֶת־הָאָדָ֖ם יָשָׁ֑ר וְהֵ֥מָּה בִקְשׁ֖וּ חִשְּׁבֹנ֥וֹת רַבִּֽים׃

8 1 מִ֚י כְּהֶ֣חָכָ֔ם וּמִ֥י יוֹדֵ֖עַ פֵּ֣שֶׁר דָּבָ֑ר
חָכְמַ֤ת אָדָם֙ תָּאִ֣יר פָּנָ֔יו וְעֹ֥ז פָּנָ֖יו יְשֻׁנֶּֽא׃

2 אֲנִי֙ פִּי־מֶ֣לֶךְ שְׁמֹ֔ר וְעַ֕ל דִּבְרַ֖ת שְׁבוּעַ֥ת אֱלֹהִֽים׃ 3 אַל־תִּבָּהֵ֤ל מִפָּנָיו֙
תֵּלֵ֔ךְ אַֽל־תַּעֲמֹ֖ד בְּדָבָ֣ר רָ֑ע כִּ֛י כָּל־אֲשֶׁ֥ר יַחְפֹּ֖ץ יַעֲשֶֽׂה׃ 4 בַּאֲשֶׁ֥ר דְּבַר־
מֶ֖לֶךְ שִׁלְט֑וֹן וּמִ֥י יֹֽאמַר־ל֖וֹ מַה־תַּֽעֲשֶֽׂה׃

5 שׁוֹמֵ֣ר מִצְוָ֔ה לֹ֥א יֵדַ֖ע דָּבָ֣ר רָ֑ע וְעֵ֣ת וּמִשְׁפָּ֔ט יֵדַ֖ע לֵ֥ב חָכָֽם׃
6 כִּ֣י לְכָל־חֵ֔פֶץ יֵ֖שׁ עֵ֣ת וּמִשְׁפָּ֑ט כִּֽי־רָעַ֥ת הָאָדָ֖ם רַבָּ֥ה עָלָֽיו׃ 7 כִּי־אֵינֶ֥נּוּ
יֹדֵ֖עַ מַה־שֶּׁיִּֽהְיֶ֑ה כִּ֚י כַּאֲשֶׁ֣ר יִֽהְיֶ֔ה מִ֖י יַגִּ֥יד לֽוֹ׃ 8 אֵ֨ין אָדָ֜ם שַׁלִּ֣יט
בָּר֗וּחַ לִכְל֣וֹא אֶת־הָר֔וּחַ וְאֵ֤ין שִׁלְטוֹן֙ בְּי֣וֹם הַמָּ֔וֶת וְאֵ֥ין מִשְׁלַ֖חַת
בַּמִּלְחָמָ֑ה וְלֹֽא־יְמַלֵּ֥ט רֶ֖שַׁע אֶת־בְּעָלָֽיו׃ 9 אֶת־כָּל־זֶ֣ה רָאִ֔יתִי וְנָת֣וֹן
אֶת־לִבִּ֔י לְכָל־מַעֲשֶׂ֔ה אֲשֶׁ֥ר נַעֲשָׂ֖ה תַּ֣חַת הַשָּׁ֑מֶשׁ עֵ֗ת אֲשֶׁ֨ר שָׁלַ֧ט
הָאָדָ֛ם בְּאָדָ֖ם לְרַ֥ע לֽוֹ׃

10 וּבְכֵ֡ן רָאִיתִי֩ רְשָׁעִ֨ים קְבֻרִ֜ים וָבָ֗אוּ[a] וּמִמְּק֤וֹם[b] קָדוֹשׁ֙ יְהַלֵּ֔כוּ[c]
וְיִֽשְׁתַּכְּח֥וּ[d] בָעִ֖יר אֲשֶׁ֣ר כֵּן־עָשׂ֑וּ גַּם־זֶ֖ה הָֽבֶל׃ 11 אֲשֶׁר֙ אֵין־נַעֲשָׂ֣ה[a]
פִתְגָ֔ם[b] מַעֲשֵׂ֥ה[c] הָרָעָ֖ה מְהֵרָ֑ה עַל־כֵּ֡ן מָלֵ֞א לֵ֧ב בְּנֵֽי־הָאָדָ֛ם בָּהֶ֖ם לַעֲשׂ֥וֹת
רָֽע׃ 12 אֲשֶׁ֣ר חֹטֶ֗א עֹשֶׂ֥ה רָ֛ע מְאַ֖ת וּמַאֲרִ֣יךְ ל֑וֹ כִּ֚י גַּם־יוֹדֵ֣עַ אָ֔נִי אֲשֶׁ֤ר
יִֽהְיֶה־טּוֹב֙ לְיִרְאֵ֣י הָאֱלֹהִ֔ים אֲשֶׁ֥ר יִֽירְא֖וּ מִלְּפָנָֽיו׃ 13 וְטוֹב֙ לֹא־יִהְיֶ֣ה
לָֽרָשָׁ֔ע וְלֹֽא־יַאֲרִ֥יךְ יָמִ֖ים כַּצֵּ֑ל אֲשֶׁ֛ר אֵינֶ֥נּוּ יָרֵ֖א מִלִּפְנֵ֥י אֱלֹהִֽים׃ 14 יֶשׁ־
הֶ֘בֶל֮ אֲשֶׁ֣ר נַעֲשָׂ֣ה עַל־הָאָרֶץ֒ אֲשֶׁ֣ר ׀ יֵ֣שׁ צַדִּיקִ֗ים אֲשֶׁ֨ר מַגִּ֤יעַ אֲלֵהֶם֙

25 [b] l prb הוֹלֵלוּת (cf ad 1,17) ‖ 26 l prb וַאֲ' ‖ 27 [~] l אָמַר הַקֹּהֶלֶת; cf 12,8 ‖ Cp 8, 1 l ? יְשַׁנֶּא cf Thr 4,1[b]; 𝔊𝔖 וְעַז פָּנָיו יִשָּׂנֵא ‖ 2 aut praem אָמַרְתִּי (2,1; 3,17. 18), aut l c 𝔊𝔖 אֶת־ (pro אני) ‖ 3 116MSS 𝔖𝔙 וְאַל ‖ 4 17MSS 𝔊 minus bene כאשר ‖ 5 [a] 15MSS 𝔊 מִשְׁפָּט ‖ 9 𝔊 לְהָרַע ‖ 10 [a] l saltem וּבָאוּ; ? l c 𝔊 קְבָרִים מוּבָאִים ‖ [b] l vel c 26MSS (incl cod Hill) וּמְמָקוֹם, vel וּמִמְּקוֹם קָדֹשׁ ‖ [c] l יְהַלְּכוּ ‖ [d] 20MSS Ἀ Σ Θ 𝔖𝔙, minus bene, ישתבחו ‖ 11 [a] l נַעֲשָׂה ‖ [b] l c 5MSS[W] פתגם ‖ [c] l prb (cf 𝔊𝔖𝔙) מַעֲשֶׂה ‖ 12 l c 𝔊 מֵאָז.

כְּמַעֲשֵׂה הָרְשָׁעִים וְיֵשׁ רְשָׁעִים שֶׁמַּגִּיעַ אֲלֵהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַצַּדִּיקִים
אָמַרְתִּי שֶׁגַּם־זֶה הָבֶל׃ 15 וְשִׁבַּחְתִּי אֲנִי אֶת־הַשִּׂמְחָה אֲשֶׁר אֵין־טוֹב
לָאָדָם תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ כִּי אִם־לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׂמוֹחַ וְהוּא יִלְוֶנּוּ
בַעֲמָלוֹ יְמֵי חַיָּיו אֲשֶׁר־נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃
16 כַּאֲשֶׁר נָתַתִּי אֶת־לִבִּי לָדַעַת חָכְמָה וְלִרְאוֹת אֶת־הָעִנְיָן אֲשֶׁר
נַעֲשָׂה עַל־הָאָרֶץ כִּי גַם בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה שֵׁנָה בְּעֵינָיו אֵינֶנּוּ רֹאֶה׃
17 וְרָאִיתִי אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים כִּי לֹא יוּכַל הָאָדָם לִמְצוֹא אֶת־
הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַחַת־הַשֶּׁמֶשׁ בְּשֶׁל אֲשֶׁר יַעֲמֹל הָאָדָם לְבַקֵּשׁ
וְלֹא יִמְצָא וְגַם אִם־יֹאמַר הֶחָכָם לָדַעַת לֹא יוּכַל לִמְצֹא׃
9 1 כִּי אֶת־כָּל־זֶה נָתַתִּי אֶל־[a]לִבִּי וְלָבוּר[b] אֶת־כָּל־זֶה אֲשֶׁר הַצַּדִּיקִים
וְהַחֲכָמִים וַעֲבָדֵיהֶם בְּיַד הָאֱלֹהִים גַּם־אַהֲבָה גַם־שִׂנְאָה אֵין יוֹדֵעַ
הָאָדָם הַכֹּל [c]לִפְנֵיהֶם׃ 2 הַכֹּל כַּאֲשֶׁר[c] לַכֹּל מִקְרֶה אֶחָד לַצַּדִּיק וְלָרָשָׁע
לַטּוֹב[a] וְלַטָּהוֹר וְלַטָּמֵא וְלַזֹּבֵחַ וְלַאֲשֶׁר אֵינֶנּוּ זֹבֵחַ כַּטּוֹב כַּחֹטֶא[b]
הַנִּשְׁבָּע כַּאֲשֶׁר שְׁבוּעָה יָרֵא׃ 3 זֶה רָע בְּכֹל אֲשֶׁר־נַעֲשָׂה תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ
כִּי־מִקְרֶה אֶחָד לַכֹּל וְגַם לֵב בְּנֵי־הָאָדָם מָלֵא־רָע וְהוֹלֵלוֹת[a] בִּלְבָבָם
בְּחַיֵּיהֶם וְאַחֲרָיו[b] אֶל־הַמֵּתִים׃ 4 כִּי־מִי אֲשֶׁר יְבֻחַר אֶל
כָּל־הַחַיִּים יֵשׁ בִּטָּחוֹן כִּי־לְכֶלֶב חַי הוּא טוֹב מִן־הָאַרְיֵה הַמֵּת׃
5 כִּי הַחַיִּים יוֹדְעִים שֶׁיָּמֻתוּ וְהַמֵּתִים אֵינָם יוֹדְעִים מְאוּמָה וְאֵין־עוֹד
לָהֶם שָׂכָר כִּי נִשְׁכַּח זִכְרָם׃ 6 גַּם אַהֲבָתָם גַּם־שִׂנְאָתָם גַּם־קִנְאָתָם
כְּבָר אָבָדָה וְחֵלֶק אֵין־לָהֶם עוֹד לְעוֹלָם בְּכֹל אֲשֶׁר־נַעֲשָׂה תַּחַת
הַשָּׁמֶשׁ׃

7 לֵךְ אֱכֹל בְּשִׂמְחָה לַחְמֶךָ וּשְׁתֵה בְלֶב־טוֹב יֵינֶךָ
כִּי כְבָר רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֶׂיךָ׃
8 בְּכָל־עֵת יִהְיוּ בְגָדֶיךָ לְבָנִים וְשֶׁמֶן עַל־רֹאשְׁךָ אַל־יֶחְסָר׃

9 רְאֵה חַיִּים עִם־אִשָּׁה אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ כָּל־יְמֵי חַיֵּי הֶבְלֶךָ אֲשֶׁר נָתַן־
לְךָ תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ [a]כֹּל יְמֵי הֶבְלֶךָ[a] כִּי הוּא[b] חֶלְקְךָ בַּחַיִּים וּבַעֲמָלְךָ
אֲשֶׁר־אַתָּה עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ 10 כֹּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ ⁓לַעֲשׂוֹת

17 l ? בְּכָל־ ‖ Cp 9, 1 [a] 118MSS mire אֶת־ ‖ [b] l prb c 𝔊𝔖 (cf 1,16) וְלִבִּי רָאָה sed prps וְלָתוּר; cf 1,13; 2,3; 7,25) ‖ 1/2 [c-c] l c (𝔊)Σ𝔙 לִפְנֵיהֶם הָבֶל׃ בַּאֲשֶׁר (𝔖 etiam הָבֶל, sed *cum* הַכֹּל) ‖ 2 [a] ins c 𝔊𝔖𝔙 וְלָרַע ‖ [b] Var[B] כַּחֹטָא: cf 2,26; 7,26; 8,12; 9,18 ‖ 3 [a] l prb וְהוֹלֵלוֹת (cf ad 1,17) ‖ [b] l prb c Σ וְאַחֲרִיתָם ‖ 4 l c Q 22MSS 𝔊𝔖𝔗𝔙 יְחֻבַּר (בָּר— MS[10]); K יִבָּחֵר ‖ 9 [a-a] dl c 7MSS 𝔖𝔗 (errore repet) ‖ [b] sic Q[Or]; K[Or] הִיא ‖ 10 ⁓ MSS[W] לַעֲשׂוֹת בְּכֹחֲךָ.

בְּכֹחֲךָ עֲשֵׂה כִּי אֵין מַעֲשֶׂה וְחֶשְׁבּוֹן וְדַעַת וְחָכְמָה בִּשְׁאוֹל אֲשֶׁר
אַתָּה הֹלֵךְ שָׁמָּה׃
11 שַׁבְתִּי וְרָאֹה תַחַת־הַשֶּׁמֶשׁ כִּי לֹא לַקַּלִּים הַמֵּרוֹץ וְלֹא לַגִּבּוֹרִים
הַמִּלְחָמָה וְגַם לֹא לַחֲכָמִים לֶחֶם וְגַם לֹא לַנְּבֹנִים עֹשֶׁר וְגַם לֹא
לַיֹּדְעִים חֵן כִּי־עֵת וָפֶגַע יִקְרֶה אֶת־כֻּלָּם׃ 12 כִּי גַּם לֹא־יֵדַע הָאָדָם
אֶת־עִתּוֹ כַּדָּגִים שֶׁנֶּאֱחָזִים בִּמְצוֹדָה רָעָה[a] וְלַצִּפֳּרִים הָאֲחֻזוֹת בַּפָּח
כָּהֵם יוּקָשִׁים[b] בְּנֵי הָאָדָם לְעֵת רָעָה כְּשֶׁתִּפּוֹל עֲלֵיהֶם פִּתְאֹם׃
13 גַּם־זֹה רָאִיתִי חָכְמָה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וּגְדוֹלָה הִיא אֵלָי׃ 14 עִיר
קְטַנָּה וַאֲנָשִׁים בָּהּ מְעָט וּבָא אֵלֶיהָ מֶלֶךְ גָּדוֹל וְסָבַב אֹתָהּ וּבָנָה
עָלֶיהָ מְצוֹדִים גְּדֹלִים׃ 15 וּמָצָא בָהּ אִישׁ מִסְכֵּן חָכָם וּמִלַּט־הוּא
אֶת־הָעִיר בְּחָכְמָתוֹ וְאָדָם לֹא זָכַר אֶת־הָאִישׁ הַמִּסְכֵּן הַהוּא׃
16 וְאָמַרְתִּי אָנִי טוֹבָה חָכְמָה מִגְּבוּרָה וְחָכְמַת הַמִּסְכֵּן בְּזוּיָה וּדְבָרָיו
אֵינָם נִשְׁמָעִים׃

17 דִּבְרֵי חֲכָמִים בְּנַחַת נִשְׁמָעִים מִזַּעֲקַת מוֹשֵׁל בַּכְּסִילִים׃
18 טוֹבָה חָכְמָה מִכְּלֵי קְרָב וְחוֹטֶא אֶחָד יְאַבֵּד טוֹבָה הַרְבֵּה׃
**10** 1 זְבוּבֵי מָוֶת יַבְאִישׁ[a] יַבִּיעַ[b] שֶׁמֶן רוֹקֵחַ יָקָר מֵחָכְמָה מִכָּבוֹד[c] [סִכְלוּת מְעָט׃
2 לֵב חָכָם לִימִינוֹ וְלֵב כְּסִיל לִשְׂמֹאלוֹ׃
3 וְגַם־בַּדֶּרֶךְ כְּשֶׁהַסָּכָל הֹלֵךְ לִבּוֹ חָסֵר וְאָמַר לַכֹּל סָכָל הוּא׃
4 אִם־רוּחַ הַמּוֹשֵׁל תַּעֲלֶה עָלֶיךָ מְקוֹמְךָ אַל־תַּנַּח כִּי מַרְפֵּא יַנִּיחַ
חֲטָאִים גְּדוֹלִים׃
5 יֵשׁ רָעָה רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּשְׁגָגָה שֶׁיֹּצָא מִלִּפְנֵי הַשַּׁלִּיט׃
6 נִתַּן הַסֶּכֶל[a] בַּמְּרוֹמִים[b] רַבִּים וַעֲשִׁירִים בַּשֵּׁפֶל יֵשֵׁבוּ׃
7 רָאִיתִי עֲבָדִים עַל־סוּסִים וְשָׂרִים הֹלְכִים כַּעֲבָדִים עַל־הָאָרֶץ׃
8 חֹפֵר גּוּמָּץ בּוֹ יִפּוֹל וּפֹרֵץ גָּדֵר יִשְּׁכֶנּוּ נָחָשׁ׃
9 מַסִּיעַ אֲבָנִים יֵעָצֵב בָּהֶם בּוֹקֵעַ עֵצִים יִסָּכֶן בָּם׃
10 אִם־קֵהָה הַבַּרְזֶל וְהוּא לֹא־פָנִים קִלְקַל
וַחֲיָלִים יְגַבֵּר וְיִתְרוֹן ⸢הַכְשֵׁיר חָכְמָה⸣׃
11 אִם־יִשֹּׁךְ הַנָּחָשׁ בְּלוֹא־לָחַשׁ וְאֵין יִתְרוֹן לְבַעַל הַלָּשׁוֹן׃

12 [a] ? dl (dittogr ex linea inf) ‖ [b] ? l נוֹקָשִׁים ‖ 14 l c 2MSS 𝔊𝔖Σ𝔙 מְצוּרִים (Dt 20,20; Jes 29,3) ‖ 15 114MSS 𝔊^A𝔙 וְחָכָם ‖ 18 prps וְחַטְא ‖ Cp 10, 1 [a] l יַבְאִישׁוּ ‖ [b] dl (dittogr) c 𝔊𝔖Σ ‖ [c] 124MSS 𝔖𝔙 וּמִכּ׳: prps וְיִקַר הַחָכְמָה ‖ בִּמְ׳ l [b] ‖ הַסָּכָל 𝔊𝔖𝔗ΑΣ [a] 6 ‖ כְּשֶׁסָּכָל Q plur MSS ;כְּשֶׁהַסָּכָל 3 K ‖ תְּאַבֵּד
10 ⸢⸣ prps חכמה הכשיר; prps ח׳ הַכָּשֵׁר.

12 דִּבְרֵ֥י פִֽי־חָכָ֖ם חֵ֑ן וְשִׂפְת֥וֹת כְּסִ֖יל תְּבַלְּעֶֽנּוּ׃
13 תְּחִלַּ֥ת דִּבְרֵי־פִ֖יהוּ סִכְל֑וּת וְאַחֲרִ֣ית פִּ֔יהוּ הוֹלֵל֖וּת רָעָֽה׃
14 וְהַסָּכָ֖ל יַרְבֶּ֣ה דְבָרִ֑ים לֹא[a]־יֵדַ֤ע הָֽאָדָם֙ מַה־שֶּׁיִּֽהְיֶ֔ה[b]
וַאֲשֶׁ֤ר יִֽהְיֶה֙ מֵאַחֲרָ֔יו מִ֖י יַגִּ֥יד לֽוֹ׃
15 עֲמַ֥ל הַכְּסִילִ֖ים תְּיַגְּעֶ֑נּוּ אֲשֶׁ֛ר לֹֽא־יָדַ֖ע לָלֶ֥כֶת אֶל־עִֽיר׃
16 אִֽי־לָ֣ךְ אֶ֔רֶץ שֶׁמַּלְכֵּ֖ךְ נָ֑עַר וְשָׂרַ֖יִךְ בַּבֹּ֥קֶר יֹאכֵֽלוּ׃ [וְלֹ֥א בַשְּׁתִֽי׃
17 אַשְׁרֵ֣יךְ אֶ֔רֶץ שֶׁמַּלְכֵּ֖ךְ בֶּן־חוֹרִ֑ים וְשָׂרַ֙יִךְ֙ בָּעֵ֣ת יֹאכֵ֔לוּ בִּגְבוּרָ֖ה
18 בַּֽעֲצַלְתַּ֖יִם[a] יִמַּ֣ךְ הַמְּקָרֶ֑ה וּבְשִׁפְל֥וּת יָדַ֖יִם יִדְלֹ֥ף הַבָּֽיִת׃
19 לִשְׂחוֹק֙ עֹשִׂ֣ים לֶ֔חֶם וְיַ֖יִן יְשַׂמַּ֣ח חַיִּ֑ים וְהַכֶּ֖סֶף יַעֲנֶ֥ה אֶת־הַכֹּֽל׃
20 גַּ֣ם בְּמַדָּעֲךָ֗ מֶ֚לֶךְ אַל־תְּקַלֵּ֔ל וּבְחַדְרֵי֙ מִשְׁכָּ֣בְךָ֔ אַל־תְּקַלֵּ֖ל עָשִׁ֑יר
כִּ֣י ע֤וֹף הַשָּׁמַ֙יִם֙ יוֹלִ֣יךְ אֶת־הַקּ֔וֹל וּבַ֥עַל הַכְּנָפַ֖יִם[a] יַגֵּ֥יד[b] דָּבָֽר׃
11 1 שַׁלַּ֥ח לַחְמְךָ֖ עַל־פְּנֵ֣י הַמָּ֑יִם כִּֽי־בְרֹ֥ב הַיָּמִ֖ים תִּמְצָאֶֽנּוּ׃
2 תֶּן־חֵ֥לֶק לְשִׁבְעָ֖ה וְגַ֣ם לִשְׁמוֹנָ֑ה כִּ֚י לֹ֣א תֵדַ֔ע מַה־יִּהְיֶ֥ה רָעָ֖ה עַל־הָאָֽרֶץ׃
3 אִם־יִמָּלְא֨וּ הֶעָבִ֥ים גֶּ֙שֶׁם֙ עַל־הָאָ֣רֶץ[a] יָרִ֔יקוּ
וְאִם־יִפּ֥וֹל עֵ֛ץ בַּדָּר֖וֹם וְאִ֣ם בַּצָּפ֑וֹן[a] מְק֛וֹם שֶׁיִּפּ֥וֹל הָעֵ֖ץ שָׁ֥ם יְהֽוּא[b]׃
4 שֹׁמֵ֥ר ר֖וּחַ לֹ֣א יִזְרָ֑ע וְרֹאֶ֥ה בֶעָבִ֖ים לֹ֥א יִקְצֽוֹר׃
5 כַּאֲשֶׁ֨ר אֵֽינְךָ֤ יוֹדֵ֙עַ֙ מַה־דֶּ֣רֶךְ הָר֔וּחַ כַּעֲצָמִ֖ים בְּבֶ֣טֶן הַמְּלֵאָ֑ה
כָּ֗כָה לֹ֤א תֵדַע֙ אֶת־מַעֲשֵׂ֣ה הָאֱלֹהִ֔ים אֲשֶׁ֥ר יַעֲשֶׂ֖ה אֶת־הַכֹּֽל׃
6 בַּבֹּ֙קֶר֙ זְרַ֣ע אֶת־זַרְעֶ֔ךָ וְלָעֶ֖רֶב אַל־תַּנַּ֣ח יָדֶ֑ךָ
כִּי֩ אֵֽינְךָ֨ יוֹדֵ֜עַ אֵ֣י זֶ֤ה יִכְשַׁר֙ הֲזֶ֣ה אוֹ־זֶ֔ה וְאִם־שְׁנֵיהֶ֥ם כְּאֶחָ֖ד טוֹבִֽים׃
7 וּמָת֖וֹק הָא֑וֹר וְט֥וֹב לַֽעֵינַ֖יִם לִרְא֥וֹת אֶת־הַשָּֽׁמֶשׁ׃
8 כִּ֣י אִם־שָׁנִ֤ים הַרְבֵּה֙ יִחְיֶ֣ה הָאָדָ֔ם בְּכֻלָּ֖ם יִשְׂמָ֑ח
וְיִזְכֹּר֙ אֶת־יְמֵ֣י הַחֹ֔שֶׁךְ כִּֽי־הַרְבֵּ֥ה יִהְי֖וּ כָּל־שֶׁבָּ֥א הָֽבֶל׃
9 שְׂמַ֧ח בָּח֣וּר בְּיַלְדוּתֶ֗ךָ וִֽיטִֽיבְךָ֤ לִבְּךָ֙ בִּימֵ֣י בְחוּרוֹתֶ֔ךָ
וְהַלֵּךְ֙ בְּדַרְכֵ֣י לִבְּךָ֔ וּבְמַרְאֵ֖י עֵינֶ֑יךָ
וְדָ֕ע כִּ֧י עַל־כָּל־אֵ֛לֶּה יְבִיאֲךָ֥ הָאֱלֹהִ֖ים בַּמִּשְׁפָּֽט׃
10 וְהָסֵ֤ר כַּ֙עַס֙ מִלִּבֶּ֔ךָ וְהַעֲבֵ֥ר רָעָ֖ה מִבְּשָׂרֶ֑ךָ
כִּֽי־הַיַּלְד֥וּת וְהַשַּׁחֲר֖וּת הָֽבֶל׃

14 [a] 33MSS וְלֹא ‖ [b] 𝔊𝔖Σ𝔙 שֶׁהָיָה־ ‖ 15 5MSS 𝔊[x A]𝔗 הַכְּסִיל ‖ 18 [a] prps בְּעַצְלֻת (cf Prv 31,27; ים dittogr), vel בְּעַצְלֻת יָדַיִם ‖ 20 [a] K הַכְּנָפַיִם; Q כְּנָפַיִם ‖ [b] l יַגֵּד ‖ Cp 11, 3 [a-a] l c Var[W] יָרִיקוּ . . . בצפון ‖ [b] 4MSS הוּא; l prb vel יֶהֱוֶא, vel יֶהֱוֶה (cf 2,22) ‖ 5 °-° l prb c 40MSS 𝔗 בָּעֲצָמִים ‖ 9 l c Q 100MSS אַה—.

12 ¹וּזְכֹר אֶת־בּוֹרְאֶיךָ בִּימֵי בְּחוּרֹתֶיךָ עַד אֲשֶׁר לֹא־יָבֹאוּ יְמֵי הָרָעָה
וְהִגִּיעוּ שָׁנִים אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵין־לִי בָהֶם חֵפֶץ׃
²עַד אֲשֶׁר לֹא־תֶחְשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ וְהָאוֹר וְהַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים
וְשָׁבוּ הֶעָבִים אַחַר הַגָּשֶׁם׃
³בַּיּוֹם שֶׁיָּזֻעוּ שֹׁמְרֵי הַבַּיִת וְהִתְעַוְּתוּ אַנְשֵׁי הֶחָיִל
וּבָטְלוּ הַטֹּחֲנוֹת כִּי מִעֵטוּ וְחָשְׁכוּ הָרֹאוֹת בָּאֲרֻבּוֹת׃
⁴וְסֻגְּרוּ דְלָתַיִם בַּשּׁוּק בִּשְׁפַל קוֹל הַטַּחֲנָה
וְיָקוּם לְקוֹל הַצִּפּוֹר וְיִשַּׁחוּ כָּל־בְּנוֹת הַשִּׁיר׃
⁵גַּם מִגָּבֹהַּ יִרָאוּ[a] וְחַתְחַתִּים בַּדֶּרֶךְ
וְיָנֵאץ[b] הַשָּׁקֵד וְיִסְתַּבֵּל[c] הֶחָגָב וְתָפֵר[d] הָאֲבִיּוֹנָה
כִּי־הֹלֵךְ הָאָדָם אֶל־[e]בֵּית עוֹלָמוֹ וְסָבְבוּ בַשּׁוּק הַסּוֹפְדִים׃
⁶עַד אֲשֶׁר לֹא־יֵרָחֵק[a] חֶבֶל הַכֶּסֶף וְתָרֻץ[b] גֻּלַּת הַזָּהָב
וְתִשָּׁבֶר כַּד עַל־הַמַּבּוּעַ וְנָרֹץ הַגַּלְגַּל אֶל־הַבּוֹר׃
⁷וְיָשֹׁב[a] הֶעָפָר עַל־[b]הָאָרֶץ כְּשֶׁהָיָה וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל־הָאֱלֹהִים
⁸הֲבֵל הֲבָלִים אָמַר הַקּוֹהֶלֶת הַכֹּל הָבֶל׃ [אֲשֶׁר נְתָנָהּ׃
⁹וְיֹתֵר שֶׁהָיָה קֹהֶלֶת חָכָם עוֹד לִמַּד־דַּעַת אֶת־הָעָם וְאִזֵּן וְחִקֵּר
תִּקֵּן מְשָׁלִים הַרְבֵּה׃ ¹⁰בִּקֵּשׁ קֹהֶלֶת לִמְצֹא דִּבְרֵי־חֵפֶץ וְכָתוּב יֹשֶׁר
דִּבְרֵי אֱמֶת׃
¹¹דִּבְרֵי חֲכָמִים כַּדָּרְבֹנוֹת וּכְמַשְׂמְרוֹת נְטוּעִים בַּעֲלֵי אֲסֻפּוֹת נִתְּנוּ
מֵרֹעֶה אֶחָד׃
¹²וְיֹתֵר מֵהֵמָּה בְּנִי הִזָּהֵר עֲשׂוֹת סְפָרִים הַרְבֵּה אֵין קֵץ וְלַהַג
הַרְבֵּה יְגִעַת בָּשָׂר׃]
¹³סוֹף[a] דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע[b] אֶת־הָאֱלֹהִים יְרָא וְאֶת־מִצְוֺתָיו שְׁמוֹר
כִּי־זֶה כָּל־הָאָדָם׃ ¹⁴כִּי אֶת־כָּל־מַעֲשֶׂה
הָאֱלֹהִים יָבִא בְמִשְׁפָּט עַל כָּל־נֶעְלָם אִם־טוֹב וְאִם־רָע׃

Cp 12, 1 cdd plur בוראֲךָ ‖ 4 Var[B], male, וְיָקוּם ‖ 5 [a] l prb יִירָא ‖ [b] l prb וְיָנֵץ ‖ [c] 28MSS ויסתכַּל ‖ [d] voc incert: prps וְתִפְרָה (*albis capparis flosculis canos senis significantibus*) ‖ [e] Or עַל־ ‖ 6 [a] l c 𝔊 (prb) 𝔖Σ𝔙 יִנָּתֵק; K יִרְחַק; Q 39MSS יֵרָתֵק ‖ [b] l וְתֵרוֹץ (Ez 29,7) ‖ 7 [a] l prb וְיָשָׁב ‖ [b] mlt MSS אֶל־ ‖ 10 l c 𝔖𝔗A𝔙 וְכָתוֹב vel (c 5MSS) וְכָתַב ‖ 11 prps מִבַּעֲלֵי (cf 𝔊 παρά) ‖ 13 [a] sic 𝔐 (ס maj) ‖ [b] 𝔊𝔖 שְׁמַע.

# ESTHER. אסתר

1 ¹וַיְהִי בִּימֵי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ[a] [b]הוּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ[b] הַמֹּלֵךְ מֵהֹדּוּ וְעַד־
כּוּשׁ שֶׁבַע[d] וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה׃ ²בַּיָּמִים הָהֵם כְּשֶׁבֶת ׀ הַמֶּלֶךְ
אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ עַל כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ אֲשֶׁר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃ ³בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ
לְמָלְכוֹ עָשָׂה מִשְׁתֶּה לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו [a]חֵיל ׀ פָּרַס[b] וּמָדַי הַפַּרְתְּמִים
[c]וְשָׂרֵי הַמְּדִינוֹת לְפָנָיו[c]׃ ⁴בְּהַרְאֹתוֹ[a] אֶת־עֹשֶׁר כְּבוֹד[b] מַלְכוּתוֹ וְאֶת־
יְקָר[c] תִּפְאֶרֶת גְּדוּלָּתוֹ יָמִים רַבִּים שְׁמוֹנִים וּמְאַת יוֹם׃ ⁵וּבִמְלוֹאת ׀
הַיָּמִים הָאֵלֶּה עָשָׂה הַמֶּלֶךְ לְכָל־הָעָם הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה
לְמִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן מִשְׁתֶּה שִׁבְעַת יָמִים בַּחֲצַר גִּנַּת בִּיתַן הַמֶּלֶךְ׃
⁶חוּר[a] ׀ כַּרְפַּס וּתְכֵלֶת אָחוּז בְּחַבְלֵי־בוּץ וְאַרְגָּמָן עַל־גְּלִילֵי כֶסֶף
וְעַמּוּדֵי שֵׁשׁ מִטּוֹת[b] ׀ זָהָב וָכֶסֶף עַל רִצְפַת[c] בַּהַט[d]־וָשֵׁשׁ וְדַר[e] וְסֹחָרֶת׃
⁷וְהַשְׁקוֹת בִּכְלֵי זָהָב וְכֵלִים מִכֵּלִים שׁוֹנִים וְיֵין מַלְכוּת רָב כְּיַד
הַמֶּלֶךְ׃ ⁸וְהַשְּׁתִיָּה כַדָּת אֵין אֹנֵס כִּי־כֵן ׀ יִסַּד הַמֶּלֶךְ עַל כָּל־רַב בֵּיתוֹ
לַעֲשׂוֹת כִּרְצוֹן אִישׁ־וָאִישׁ׃ ס ⁹גַּם וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה עָשְׂתָה
מִשְׁתֵּה נָשִׁים בֵּית הַמַּלְכוּת אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ ¹⁰בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
כְּטוֹב לֵב־הַמֶּלֶךְ בַּיָּיִן אָמַר [a]לִמְהוּמָן[b] בִּזְּתָא חַרְבוֹנָא[c] בִּגְתָא וַאֲבַגְתָא[d]
זֵתַר וְכַרְכַּס[e] שִׁבְעַת הַסָּרִיסִים הַמְשָׁרְתִים אֶת־פְּנֵי הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃
¹¹לְהָבִיא אֶת־וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּכֶתֶר מַלְכוּת לְהַרְאוֹת
הָעַמִּים וְהַשָּׂרִים אֶת־יָפְיָהּ כִּי־טוֹבַת מַרְאֶה הִיא׃ ¹²וַתְּמָאֵן הַמַּלְכָּה
וַשְׁתִּי לָבוֹא בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּיַד הַסָּרִיסִים וַיִּקְצֹף הַמֶּלֶךְ מְאֹד
וַחֲמָתוֹ בָּעֲרָה בוֹ׃ ס ¹³וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לַחֲכָמִים יֹדְעֵי הָעִתִּים כִּי־
כֵן דְּבַר הַמֶּלֶךְ לִפְנֵי כָּל־יֹדְעֵי דָּת וָדִין׃ ¹⁴וְהַקָּרֹב[a] אֵלָיו [b]כַּרְשְׁנָא[c]

Cp 1, 1 [a] 𝔊 Ἀρταξέρξης (𝔊$^{L}$ Ἀσσυηρος) ‖ [b-b] >2MSS 𝔙 ‖ [c] 𝔖 + בן ‖ [d] 𝔖 > ‖ שֶׁבַע cf Dn 6,2 ‖ 3 [a] prps ins וְשָׂרֵי ‖ [b] Var$^{M}$ פָּרַס ‖ [c-c] 𝔖 *et magnates regis coram eo et magnates urbium* ‖ 4 [a] prps תָּם— ‖ [b] 𝔖 וכ׳ ‖ [c] Var$^{G}$ יְקַר ‖ 5 Q ובמלאות ‖ 6 [a] sic 𝔐 (ח maj) ‖ [b] 𝔖 ומ׳ ‖ [c] B. Asch רַצְפַּת, B. Naft רִצְפַּת ‖ [d] >𝔖 ‖ [e] 𝔊 ῥόδα (ורד) ‖ 8 𝔖 בַּדּ׳ ‖ 9 >𝔖 ‖ 10 [a-e] 𝔊 Αμαν, Μαζαν, Θαρρα (Οαρεβωα), Βωραζη, Ζαθολθα (Ζηβαθαθα), Αβαταζα, Θαραβα (Αθαβας); 𝔏 *Maosma (Maosinan), (N)arbona, (N)abattha, Zathi (Azatai), Achedes (Cedes), Thares (Tharas), T(h)arecta* ‖ [b] 𝔖 *eunuchis* ‖ [c] 𝔖 רחבונא ‖ [d] 𝔖 אנבותא (𝔖$^{A}$ אבונתא) + תרש ‖ [e] 𝔖 ברכש ‖ 13 prps הַדָּתִים ‖ 14 [a] 𝔖 *et qui propinqui erant*, 𝔙 *erant autem primi et proximi* ‖ [b-h] 𝔊 Αρκεσαιος, Σαρσαθαιος (Σαρεσθεος), Μαλησεαρ; 𝔏 *Mardochaeus, Soratheas, Pabat(h)aleus, Malesar (Malesath), Mucheas* ‖ [c] 𝔖 ברנשי 𝔖$^{A}$ ברשני.

שֵׁתָר[d] אַדְמָתָא[e] תַרְשִׁישׁ מֶרֶס[f] מַרְסְנָא[g] מְמוּכָן[h] שִׁבְעַת[i] שָׂרֵי ׀ פָּרַס
וּמָדַי [j]רֹאֵי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ הַיֹּשְׁבִים רִאשֹׁנָה בַּמַּלְכוּת[j]׃ 15 כְּדָת מַה־לַּעֲשׂוֹת
בַּמַּלְכָּה וַשְׁתִּי עַל ׀ אֲשֶׁר לֹא־עָשְׂתָה אֶת־מַאֲמַר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בְּיַד
הַסָּרִיסִים׃ ס 16 וַיֹּאמֶר מְוֹמֻכָן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים לֹא עַל־הַמֶּלֶךְ
לְבַדּוֹ עָוְתָה וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה כִּי עַל־כָּל־הַשָּׂרִים וְעַל־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר
בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ 17 כִּי־יֵצֵא דְבַר־הַמַּלְכָּה עַל־כָּל־
הַנָּשִׁים לְהַבְזוֹת בַּעְלֵיהֶן בְּעֵינֵיהֶן בְּאָמְרָם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אָמַר
לְהָבִיא אֶת־וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה לְפָנָיו וְלֹא־בָאָה׃ 18 וְהַיּוֹם הַזֶּה תֹּאמַרְנָה ׀
שָׂרוֹת פָּרַס־וּמָדַי אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת־דְּבַר הַמַּלְכָּה לְכֹל שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ
וּכְדַי בִּזָּיוֹן וָקָצֶף׃ 19 אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יֵצֵא דְבַר־מַלְכוּת מִלְּפָנָיו
וְיִכָּתֵב בְּדָתֵי פָרַס־וּמָדַי וְלֹא יַעֲבוֹר אֲשֶׁר לֹא־תָבוֹא וַשְׁתִּי לִפְנֵי
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וּמַלְכוּתָהּ יִתֵּן הַמֶּלֶךְ לִרְעוּתָהּ הַטּוֹבָה מִמֶּנָּה׃
20 וְנִשְׁמַע פִּתְגָם הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה בְּכָל־מַלְכוּתוֹ כִּי רַבָּה הִיא וְכָל־
הַנָּשִׁים יִתְּנוּ יְקָר לְבַעְלֵיהֶן לְמִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן׃ 21 וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי
הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כִּדְבַר מְמוּכָן׃ 22 וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־
כָּל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֶל־מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְאֶל־עַם וָעָם כִּלְשׁוֹנוֹ ׀
לִהְיוֹת כָּל־אִישׁ שֹׂרֵר בְּבֵיתוֹ וּמְדַבֵּר °כִּלְשׁוֹן עַמּוֹ°׃ ס
2 1 אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כְּשֹׁךְ חֲמַת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ °זָכַר אֶת־
וַשְׁתִּי וְאֵת אֲשֶׁר־עָשָׂתָה וְאֵת אֲשֶׁר־נִגְזַר עָלֶיהָ׃ 2 וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי־
הַמֶּלֶךְ מְשָׁרְתָיו יְבַקְשׁוּ לַמֶּלֶךְ נְעָרוֹת בְּתוּלוֹת טוֹבוֹת מַרְאֶה׃ 3 וְיַפְקֵד
הַמֶּלֶךְ פְּקִידִים בְּכָל־מְדִינוֹת מַלְכוּתוֹ וְיִקְבְּצוּ אֶת־כָּל־נַעֲרָה[a] בְתוּלָה
טוֹבַת מַרְאֶה אֶל־שׁוּשַׁן הַבִּירָה אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים אֶל־יַד הֵגֶא[b] סְרִיס
הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וְנָתוֹן תַּמְרוּקֵיהֶן[c]׃ 4 וְהַנַּעֲרָה אֲשֶׁר תִּיטַב בְּעֵינֵי
הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ תַּחַת וַשְׁתִּי וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ כֵּן׃ ס
5 אִישׁ יְהוּדִי הָיָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה וּשְׁמוֹ מָרְדֳּכַי בֶּן יָאִיר בֶּן־שִׁמְעִי
בֶּן־קִישׁ אִישׁ יְמִינִי׃ 6 אֲשֶׁר הָגְלָה מִירוּשָׁלַיִם °עִם־הַגֹּלָה אֲשֶׁר הָגְלְתָה

14 [d] Var[G] שֵׁתַר, 𝔖 אשתר, 𝔖[A] שתר ‖ [e] 𝔖 ארמות, 𝔖[A] ארמת ‖ [f] 𝔖 רמום, 𝔖[A] מום ‖ [g] 𝔖 מסריא ‖ [h] 𝔖 מעוכן ‖ [i] >𝔖 ‖ [j-j] 𝔖 *qui sedebant coram rege et apparebant coram eo in porta regni* ‖ 16 Q מְמוּכָן cf 14; 𝔊 (Joseph. Arch. 11,193) Μουχαιος 𝔊[L] Βουγαιος, 𝔏 *Micheus (Mardochaeus)* ‖ 17 Var[M] בַּעֲלֵיהֶן ‖ 18 frt crrp ‖ 20 ut 17 ‖ 22 °–° pr ps כָּל־שֹׁוֶה עִמּוֹ ‖ Cp 2, 1 𝔊[Bℵ] + οὐκέτι, l 𝔐 ‖ 2 𝔖 'ומ ‖ 3 [a] Var[G] נַעֲרָה־ ‖ [b] Var[G] הֵגַא, 𝔖 הגי cf 8, 𝔊 (8) Γαι ‖ [c] Var[G] תמרוקיהן ‖ 5 Var[M] מָרְדְּכַי, sic 𝔅 ubique excl 4,12; 𝔊 Μαρδοχαιος, 𝔖 מורדכי ‖ 6 °–° >𝔊, l 𝔐.

עִם יְכָנְיָה מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֲשֶׁר הֶגְלָה נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל׃ 7 וַיְהִי
אֹמֵן אֶת־הֲדַסָּה הִיא אֶסְתֵּר בַּת־דֹּדוֹ כִּי אֵין לָהּ אָב וָאֵם וְהַנַּעֲרָה
יְפַת־תֹּאַר וְטוֹבַת מַרְאֶה וּבְמוֹת אָבִיהָ וְאִמָּהּ לְקָחָהּ מָרְדֳּכַי לוֹ לְבַת׃
8 וַיְהִי בְּהִשָּׁמַע דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ וּבְהִקָּבֵץ נְעָרוֹת רַבּוֹת אֶל־שׁוּשַׁן
הַבִּירָה אֶל־יַד הֵגָי וַתִּלָּקַח אֶסְתֵּר אֶל־בֵּית הַמֶּלֶךְ אֶל־יַד הֵגַי שֹׁמֵר
הַנָּשִׁים׃ ס 9 וַתִּיטַב הַנַּעֲרָה בְעֵינָיו וַתִּשָּׂא חֶסֶד לְפָנָיו וַיְבַהֵל
אֶת־תַּמְרוּקֶיהָ וְאֶת־מָנוֹתֶהָ לָתֶת לָהּ וְאֵת שֶׁבַע הַנְּעָרוֹת הָרְאֻיוֹת
לָתֶת־לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְשַׁנֶּהָ וְאֶת־נַעֲרוֹתֶיהָ לְטוֹב בֵּית הַנָּשִׁים׃
10 לֹא־הִגִּידָה אֶסְתֵּר אֶת־עַמָּהּ וְאֶת־מוֹלַדְתָּהּ כִּי מָרְדֳּכַי צִוָּה עָלֶיהָ
אֲשֶׁר לֹא־תַגִּיד׃ 11 וּבְכָל־יוֹם וָיוֹם מָרְדֳּכַי מִתְהַלֵּךְ [a]לִפְנֵי חֲצַר[a] בֵּית־
הַנָּשִׁים לָדַעַת אֶת־שְׁלוֹם אֶסְתֵּר וּמַה־יֵּעָשֶׂה בָּהּ[b]׃ 12 וּבְהַגִּיעַ תֹּר נַעֲרָה
וְנַעֲרָה לָבוֹא ׀ אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מִקֵּץ [a]הֱיוֹת לָהּ כְּדָת הַנָּשִׁים[a]
שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ[b] כִּי כֵּן יִמְלְאוּ יְמֵי מְרוּקֵיהֶן שִׁשָּׁה חֳדָשִׁים[b] בְּשֶׁמֶן
הַמֹּר וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים[b] בַּבְּשָׂמִים וּבְתַמְרוּקֵי הַנָּשִׁים׃ 13 וּבָזֶה הַנַּעֲרָה
בָּאָה אֶל־הַמֶּלֶךְ אֵת כָּל־אֲשֶׁר תֹּאמַר יִנָּתֵן לָהּ לָבוֹא עִמָּהּ מִבֵּית
הַנָּשִׁים עַד־בֵּית הַמֶּלֶךְ׃ 14 בָּעֶרֶב ׀ הִיא בָאָה וּבַבֹּקֶר הִיא שָׁבָה אֶל־
בֵּית הַנָּשִׁים שֵׁנִי[a] אֶל[b]־יַד שַׁעַשְׁגַז[c] סְרִיס הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַפִּילַגְשִׁים
לֹא־תָבוֹא עוֹד אֶל־הַמֶּלֶךְ כִּי אִם־חָפֵץ בָּהּ הַמֶּלֶךְ וְנִקְרְאָה בְשֵׁם׃
15 וּבְהַגִּיעַ תֹּר־אֶסְתֵּר בַּת־אֲבִיחַיִל ׀ דֹּד מָרְדֳּכַי אֲשֶׁר לָקַח־לוֹ
לְבַת לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לֹא בִקְשָׁה דָּבָר כִּי אִם אֶת־אֲשֶׁר יֹאמַר הֵגַי
סְרִיס־הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וַתְּהִי אֶסְתֵּר נֹשֵׂאת חֵן בְּעֵינֵי כָּל־רֹאֶיהָ׃
16 וַתִּלָּקַח אֶסְתֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶל־בֵּית מַלְכוּתוֹ בַּחֹדֶשׁ
הָעֲשִׂירִי[a] הוּא־חֹדֶשׁ טֵבֵת[b] בִּשְׁנַת־שֶׁבַע לְמַלְכוּתוֹ׃ 17 וַיֶּאֱהַב הַמֶּלֶךְ
אֶת־אֶסְתֵּר מִכָּל־הַנָּשִׁים וַתִּשָּׂא־חֵן וָחֶסֶד לְפָנָיו מִכָּל־הַבְּתוּלוֹת וַיָּשֶׂם
כֶּתֶר־מַלְכוּת בְּרֹאשָׁהּ וַיַּמְלִיכֶהָ תַּחַת וַשְׁתִּי׃ 18 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ מִשְׁתֶּה
גָדוֹל לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו אֵת מִשְׁתֵּה אֶסְתֵּר וַהֲנָחָה לַמְּדִינוֹת עָשָׂה
וַיִּתֵּן מַשְׂאֵת כְּיַד הַמֶּלֶךְ׃

19 [c]וּבְהִקָּבֵץ בְּתוּלוֹת שֵׁנִית[c] וּמָרְדֳּכַי יֹשֵׁב בְּשַׁעַר־הַמֶּלֶךְ׃ 20 אֵין
אֶסְתֵּר מַגֶּדֶת מוֹלַדְתָּהּ וְאֶת־עַמָּהּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה עָלֶיהָ מָרְדֳּכַי וְאֶת־

7 𝔖 הדס, >𝔊 ‖ 11 [a-a] 1MS 'בַּח ‖ [b] nonn MSS לָהּ ‖ 12 [a-a] frt dl c 𝔊 ‖ [b] 𝔖 *dies* ‖ 14 [a] >𝔖, frt l מִשְׁנֶה ‖ [b] Or עַל־ ‖ [c] Var[G] שַׁעַשְׁגַז; 𝔖 שנגשגשיר, 𝔊 Γαι ‖ 15 𝔖 אביחל, 𝔖[A] אביחיל, 𝔊 Αμιναδαβ sed 𝔏 *Abihel (Chihel)* ‖ 16 [a] 𝔊 τῷ δωδεκάτῳ ‖ [b] 𝔊 Αδαρ ‖ 19 [c-c] >𝔊; v 19 prb crrp cf 21.

מַאֲמַר מָרְדֳּכַי אֶסְתֵּר עֹשָׂה כַּאֲשֶׁר הָיְתָה בְאָמְנָה אִתּוֹ׃ ס
21 בַּיָּמִים הָהֵם וּמָרְדֳּכַי יֹשֵׁב בְּשַׁעַר־הַמֶּלֶךְ קָצַף [a]בִּגְתָן וָתֶרֶשׁ[a] שְׁנֵי־
סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשֹּׁמְרֵי הַסַּף וַיְבַקְשׁוּ לִשְׁלֹחַ יָד בַּמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרֹשׁ[b]׃
22 וַיִּוָּדַע הַדָּבָר לְמָרְדֳּכַי וַיַּגֵּד לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַמֶּלֶךְ
בְּשֵׁם מָרְדֳּכָי׃ 23 וַיְבֻקַּשׁ הַדָּבָר וַיִּמָּצֵא וַיִּתָּלוּ שְׁנֵיהֶם עַל־עֵץ וַיִּכָּתֵב
בְּסֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ ס

3 1 אַחַר ׀ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה גִּדַּל הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶת־הָמָן בֶּן־
הַמְּדָתָא[a] הָאֲגָגִי[b] וַיְנַשְּׂאֵהוּ וַיָּשֶׂם אֶת־כִּסְאוֹ מֵעַל כָּל־הַשָּׂרִים אֲשֶׁר
אִתּוֹ׃ 2 וְכָל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ כֹּרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים
לְהָמָן כִּי־כֵן צִוָּה־לוֹ הַמֶּלֶךְ וּמָרְדֳּכַי לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה׃ 3 וַיֹּאמְרוּ
עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ לְמָרְדֳּכָי מַדּוּעַ אַתָּה עוֹבֵר אֵת
מִצְוַת הַמֶּלֶךְ׃ 4 וַיְהִי בְּאָמְרָם אֵלָיו יוֹם וָיוֹם וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיהֶם
וַיַּגִּידוּ לְהָמָן לִרְאוֹת הֲיַעַמְדוּ דִּבְרֵי מָרְדֳּכַי כִּי־הִגִּיד לָהֶם אֲשֶׁר־הוּא
יְהוּדִי׃ 5 וַיַּרְא הָמָן כִּי־אֵין מָרְדֳּכַי כֹּרֵעַ וּמִשְׁתַּחֲוֶה לוֹ וַיִּמָּלֵא הָמָן
חֵמָה׃ 6 וַיִּבֶז בְּעֵינָיו לִשְׁלֹחַ יָד בְּמָרְדֳּכַי לְבַדּוֹ כִּי־הִגִּידוּ לוֹ אֶת־עַם
מָרְדֳּכָי וַיְבַקֵּשׁ הָמָן לְהַשְׁמִיד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מַלְכוּת
אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ עַם מָרְדֳּכָי׃ 7 בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא־חֹדֶשׁ נִיסָן בִּשְׁנַת שְׁתֵּים
עֶשְׂרֵה לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הִפִּיל פּוּר הוּא הַגּוֹרָל לִפְנֵי הָמָן מִיּוֹם ׀
לְיוֹם וּמֵחֹדֶשׁ לְחֹדֶשׁ [a]שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר׃ ס 8 וַיֹּאמֶר הָמָן
לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ יֶשְׁנוֹ עַם־אֶחָד מְפֻזָּר וּמְפֹרָד בֵּין הָעַמִּים בְּכֹל
מְדִינוֹת מַלְכוּתֶךָ וְדָתֵיהֶם שֹׁנוֹת מִכָּל־עָם וְאֶת־דָּתֵי הַמֶּלֶךְ אֵינָם
עֹשִׂים וְלַמֶּלֶךְ אֵין־שֹׁוֶה לְהַנִּיחָם׃ 9 אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יִכָּתֵב לְאַבְּדָם
וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כִּכַּר־כֶּסֶף אֶשְׁקוֹל עַל־יְדֵי עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה לְהָבִיא
אֶל־גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ׃ 10 וַיָּסַר הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיִּתְּנָהּ לְהָמָן
בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי צֹרֵר הַיְּהוּדִים׃ 11 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהָמָן הַכֶּסֶף
נָתוּן לָךְ וְהָעָם לַעֲשׂוֹת בּוֹ כַּטּוֹב בְּעֵינֶיךָ׃ 12 וַיִּקָּרְאוּ סֹפְרֵי
הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ וַיִּכָּתֵב כְּכָל־אֲשֶׁר־

21 a-a >𝔊, 𝔊ℵ marg Βαγαθαν και Θαρας, Jos. Arch. 11,207 Βαγαθωος καὶ Θεοθεστος c Var, 𝔏 *Bartageus et Thedestes* ‖ b Or אחשורוש ‖ Cp 3, 1 a 𝔖 המדת, 𝔊 Αμαδαθου ‖ b 𝔊 Βουγαιον cf 1,16 ‖ 4 Q כְּאָמְרָם ‖ 5 6MSS 𝔖 + עַל־מָרְדֳּכַי ‖ 6 prps וַיָּבֶז ‖ 7 prb ins וַיִּפֹּל הַגּוֹרָל עַל־שְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם לְחֹדֶשׁ cf 𝔊 καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος εἰς τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην (sic) τοῦ μηνός ‖ 9 Or אֶל.

צִוָּה הָמָן אֶל אֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי־הַמֶּלֶךְ וְאֶל־הַפַּחוֹת אֲשֶׁר ׀ עַל־מְדִינָה
וּמְדִינָה וְאֶל־שָׂרֵי עַם וָעָם מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְעַם וָעָם כִּלְשׁוֹנוֹ
בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרֹשׁ נִכְתָּב וְנֶחְתָּם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ׃ 13 וְנִשְׁלוֹחַ
סְפָרִים בְּיַד הָרָצִים אֶל־כָּל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד
אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד־זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלוֹשָׁה
עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם לָבוֹז׃ 14 פַּתְשֶׁגֶן
הַכְּתָב לְהִנָּתֵן דָּת בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה גָּלוּי לְכָל־הָעַמִּים לִהְיוֹת
עֲתִדִים לַיּוֹם הַזֶּה׃ 15 הָרָצִים יָצְאוּ דְחוּפִים בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ וְהַדָּת
נִתְּנָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה וְהַמֶּלֶךְ וְהָמָן יָשְׁבוּ לִשְׁתּוֹת וְהָעִיר שׁוּשָׁן
נָבוֹכָה׃ ס

4 1 וּמָרְדֳּכַי יָדַע אֶת־כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה וַיִּקְרַע מָרְדֳּכַי אֶת־בְּגָדָיו
וַיִּלְבַּשׁ שַׂק וָאֵפֶר וַיֵּצֵא בְּתוֹךְ הָעִיר וַיִּזְעַק זְעָקָה גְדוֹלָה וּמָרָה׃
2 וַיָּבוֹא עַד לִפְנֵי שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ כִּי אֵין לָבוֹא אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ
שָׂק׃ 3 וּבְכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה מְקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מַגִּיעַ
אֵבֶל גָּדוֹל לַיְּהוּדִים וְצוֹם וּבְכִי וּמִסְפֵּד שַׂק וָאֵפֶר יֻצַּע לָרַבִּים׃
4 וַתָּבוֹאינָה[a] [b]נַעֲרוֹת אֶסְתֵּר וְסָרִיסֶיהָ[b] וַיַּגִּידוּ לָהּ וַתִּתְחַלְחַל הַמַּלְכָּה
מְאֹד וַתִּשְׁלַח בְּגָדִים לְהַלְבִּישׁ אֶת־מָרְדֳּכַי וּלְהָסִיר שַׂקּוֹ מֵעָלָיו וְלֹא
קִבֵּל׃ 5 וַתִּקְרָא אֶסְתֵּר לַהֲתָךְ[a] מִסָּרִיסֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר הֶעֱמִיד[b] לְפָנֶיהָ
וַתְּצַוֵּהוּ עַל־מָרְדֳּכָי לָדַעַת מַה־זֶּה וְעַל־מַה־זֶּה׃ 6 וַיֵּצֵא הֲתָךְ אֶל־
מָרְדֳּכָי אֶל־רְחוֹב הָעִיר אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ׃ 7 וַיַּגֶּד־לוֹ מָרְדֳּכַי
אֵת כָּל־אֲשֶׁר קָרָהוּ וְאֵת ׀ פָּרָשַׁת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר אָמַר הָמָן לִשְׁקוֹל
עַל־גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ בַּיְּהוּדִיִּים לְאַבְּדָם׃ 8 וְאֶת־פַּתְשֶׁגֶן כְּתָב־הַדָּת אֲשֶׁר־
נִתַּן בְּשׁוּשָׁן לְהַשְׁמִידָם נָתַן לוֹ לְהַרְאוֹת אֶת־אֶסְתֵּר וּלְהַגִּיד לָהּ וּלְצַוּוֹת
עָלֶיהָ לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לְהִתְחַנֶּן־לוֹ וּלְבַקֵּשׁ מִלְּפָנָיו עַל־עַמָּהּ׃
9 וַיָּבוֹא הֲתָךְ וַיַּגֵּד לְאֶסְתֵּר אֵת דִּבְרֵי מָרְדֳּכָי׃ 10 וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַהֲתָךְ
וַתְּצַוֵּהוּ אֶל־מָרְדֳּכָי׃ 11 כָּל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְעַם מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ יֹדְעִים
אֲשֶׁר כָּל־אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר יָבוֹא־אֶל־הַמֶּלֶךְ אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית
אֲשֶׁר לֹא־יִקָּרֵא אַחַת דָּתוֹ לְהָמִית לְבַד מֵאֲשֶׁר יוֹשִׁיט־לוֹ הַמֶּלֶךְ

12 cf 2,21 ‖ 14 Var[G] עֲתִידִים ‖ 15 Var[G] שׁוּשָׁן ‖ Cp 4, 4 K וַתָּבוֹאִינָה, Q וַתָּבוֹאנָה ‖ b-b 𝔖 *eunuchi Esther* ‖ 5 a Var[B] לַהֲתָךְ, 𝔖 להתן, 𝔊 Αχραθαιον (Αχραθεον) ‖ b 𝔖 עָמַד ‖ 7 K בַּיְּהוּדִיִּים, Q בַּיְּהוּדִים.

אֶת־שַׁרְבִיט הַזָּהָב וְחָיָה וַאֲנִי לֹא נִקְרֵאתִי לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ זֶה
שְׁלוֹשִׁים יוֹם׃ 12 וַיַּגִּידוּ[a] לְמָרְדֳּכָי[b] אֵת דִּבְרֵי אֶסְתֵּר׃ 13 וַיֹּאמֶר מָרְדֳּכַי
לְהָשִׁיב אֶל־אֶסְתֵּר אַל־תְּדַמִּי בְנַפְשֵׁךְ לְהִמָּלֵט בֵּית־הַמֶּלֶךְ מִכָּל־
הַיְּהוּדִים׃ 14 כִּי אִם־הַחֲרֵשׁ תַּחֲרִישִׁי בָּעֵת הַזֹּאת רֶוַח וְהַצָּלָה יַעֲמוֹד
לַיְּהוּדִים מִמָּקוֹם אַחֵר וְאַתְּ וּבֵית־אָבִיךְ תֹּאבֵדוּ וּמִי יוֹדֵעַ אִם־לְעֵת
כָּזֹאת הִגַּעַתְּ לַמַּלְכוּת׃ 15 וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לְהָשִׁיב אֶל־מָרְדֳּכָי׃ 16 לֵךְ
כְּנוֹס אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשָׁן וְצוּמוּ עָלַי וְאַל[a]־תֹּאכְלוּ
וְאַל־תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לַיְלָה וָיוֹם גַּם[b]־אֲנִי וְנַעֲרֹתַי אָצוּם כֵּן
וּבְכֵן אָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא־כַדָּת וְכַאֲשֶׁר אָבַדְתִּי אָבָדְתִּי׃ 17 וַיַּעֲבֹר
מָרְדֳּכָי וַיַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוְּתָה עָלָיו אֶסְתֵּר׃

5 1 וַיְהִי ׀ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַתִּלְבַּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת וַתַּעֲמֹד בַּחֲצַר
בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַפְּנִימִית נֹכַח בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא
מַלְכוּתוֹ בְּבֵית הַמַּלְכוּת נֹכַח פֶּתַח הַבָּיִת׃ 2 וַיְהִי כִרְאוֹת הַמֶּלֶךְ
אֶת־אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עֹמֶדֶת בֶּחָצֵר נָשְׂאָה חֵן בְּעֵינָיו וַיּוֹשֶׁט הַמֶּלֶךְ
לְאֶסְתֵּר אֶת־שַׁרְבִיט הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּיָדוֹ וַתִּקְרַב אֶסְתֵּר וַתִּגַּע בְּרֹאשׁ
הַשַּׁרְבִיט׃ 3 וַיֹּאמֶר לָהּ הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ
עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת וְיִנָּתֵן לָךְ׃ 4 וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב
יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן הַיּוֹם אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לוֹ׃ 5 וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ מַהֲרוּ אֶת־הָמָן לַעֲשׂוֹת אֶת־דְּבַר אֶסְתֵּר וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן
אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר׃ 6 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר בְּמִשְׁתֵּה
הַיַּיִן מַה־שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֵן לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת וְתֵעָשׂ׃
7 וַתַּעַן אֶסְתֵּר וַתֹּאמַר שְׁאֵלָתִי וּבַקָּשָׁתִי׃ 8 אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֵי
הַמֶּלֶךְ וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב לָתֵת אֶת־שְׁאֵלָתִי וְלַעֲשׂוֹת אֶת־בַּקָּשָׁתִי
יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה לָהֶם וּמָחָר אֶעֱשֶׂה
כִּדְבַר הַמֶּלֶךְ׃

9 וַיֵּצֵא הָמָן בַּיּוֹם הַהוּא שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב וְכִרְאוֹת הָמָן אֶת־מָרְדֳּכַי
בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ וְלֹא־קָם וְלֹא־זָע מִמֶּנּוּ וַיִּמָּלֵא הָמָן עַל־מָרְדֳּכַי חֵמָה׃
10 וַיִּתְאַפַּק הָמָן וַיָּבוֹא אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּשְׁלַח וַיָּבֵא אֶת־אֹהֲבָיו וְאֶת־זֶרֶשׁ

12 [a] l frt וַיַּגֵּד ‖ [b] sic 𝔅, cf ad 1,5 ‖ 14 𝔖 + *vocata es et* ‖ 16 [a] ו > compl MSS ‖ [b] mlt MSS 𝔖 וְגַם ‖ 17 1MS 𝔖 כֹּל ‖ Cp 5, 1 frt vb exc ‖ 2 𝔅 B. Naft. כִּרְאוֹת ‖ 4 > nonn MSS 𝔖 ‖ 8 ◦‑◦ 𝔖 מָחָר ‖ 10 𝔊 Ζωσαρα (Σωσαρα), Joseph. Arch. 11,245 Ζαρασα (Γαζασα, Γαζαγα), 𝔏 *Zosarra*.

אִשְׁתּֽוֹ׃ 11 וַיְסַפֵּר לָהֶם הָמָן אֶת־כְּבוֹד עָשְׁרוֹ וְרֹב בָּנָיו וְאֵת כָּל־
אֲשֶׁר גִּדְּלוֹ הַמֶּלֶךְ וְאֵת אֲשֶׁר נִשְּׂאוֹ עַל־[a]הַשָּׂרִים וְעַבְדֵי[b] הַמֶּֽלֶךְ׃
12 וַיֹּאמֶר הָמָן אַף לֹא־הֵבִיאָה אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתֶּה
אֲשֶׁר־עָשָׂתָה כִּי אִם־אוֹתִי וְגַם־לְמָחָר אֲנִי קָרוּא־לָהּ עִם־הַמֶּֽלֶךְ׃
13 וְכָל־זֶה אֵינֶנּוּ שֹׁוֶה לִי בְּכָל־עֵת אֲשֶׁר אֲנִי רֹאֶה אֶת־מָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי
יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּֽלֶךְ׃ 14 וַתֹּאמֶר לוֹ זֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וְכָל־אֹהֲבָיו יַֽעֲשׂוּ־עֵץ
גָּבֹהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה וּבַבֹּקֶר ׀ אֱמֹר לַמֶּלֶךְ וְיִתְלוּ אֶת־מָרְדֳּכַי עָלָיו
וּבֹא עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתֶּה שָׂמֵחַ וַיִּיטַב הַדָּבָר לִפְנֵי הָמָן וַיַּעַשׂ
הָעֵֽץ׃ ס
6 1 בַּלַּיְלָה הַהוּא נָדְדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לְהָבִיא אֶת־סֵפֶר
הַזִּכְרֹנוֹת דִּבְרֵי הַיָּמִים וַיִּהְיוּ נִקְרָאִים לִפְנֵי הַמֶּֽלֶךְ׃ 2 וַיִּמָּצֵא כָתוּב
אֲשֶׁר הִגִּיד מָרְדֳּכַי עַל־בִּגְתָנָא וָתֶרֶשׁ שְׁנֵי סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשֹּׁמְרֵי
הַסַּף אֲשֶׁר בִּקְשׁוּ לִשְׁלֹחַ יָד בַּמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרֽוֹשׁ׃ 3 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַה־
נַּעֲשָׂה יְקָר וּגְדוּלָּה לְמָרְדֳּכַי עַל־זֶה וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ מְשָׁרְתָיו
לֹא־נַעֲשָׂה עִמּוֹ דָּבָֽר׃ 4 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מִי בֶחָצֵר וְהָמָן בָּא לַחֲצַר
בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַחִיצוֹנָה לֵאמֹר לַמֶּלֶךְ לִתְלוֹת אֶת־מָרְדֳּכַי עַל־הָעֵץ
אֲשֶׁר־הֵכִין לֽוֹ׃ 5 וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֵלָיו הִנֵּה הָמָן עֹמֵד בֶּחָצֵר
וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ יָבֽוֹא׃ 6 וַיָּבוֹא הָמָן וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ מַה־לַּעֲשׂוֹת
בָּאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ וַיֹּאמֶר הָמָן בְּלִבּוֹ לְמִי יַחְפֹּץ הַמֶּלֶךְ
לַעֲשׂוֹת יְקָר יוֹתֵר מִמֶּֽנִּי׃ 7 וַיֹּאמֶר הָמָן אֶל־הַמֶּלֶךְ אִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ
חָפֵץ בִּיקָרֽוֹ׃ 8 יָבִיאוּ לְבוּשׁ מַלְכוּת אֲשֶׁר לָבַשׁ־בּוֹ הַמֶּלֶךְ וְסוּס אֲשֶׁר
רָכַב עָלָיו הַמֶּלֶךְ וַאֲשֶׁר נִתַּן כֶּתֶר מַלְכוּת בְּרֹאשֽׁוֹ׃ 9 וְנָתוֹן הַלְּבוּשׁ
וְהַסּוּס עַל־יַד־אִישׁ מִשָּׂרֵי הַמֶּלֶךְ הַפַּרְתְּמִים וְהִלְבִּשׁוּ אֶת־הָאִישׁ
אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ וְהִרְכִּיבֻהוּ עַל־הַסּוּס בִּרְחוֹב הָעִיר וְקָרְאוּ
לְפָנָיו כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרֽוֹ׃ 10 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
לְהָמָן מַהֵר קַח אֶת־הַלְּבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּס כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וַעֲשֵׂה־כֵן
לְמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי הַיּוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ אַל־תַּפֵּל דָּבָר מִכֹּל אֲשֶׁר
דִּבַּֽרְתָּ׃ 11 וַיִּקַּח הָמָן אֶת־הַלְּבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּס וַיַּלְבֵּשׁ אֶת־מָרְדֳּכָי
וַיַּרְכִּיבֵהוּ בִּרְחוֹב הָעִיר וַיִּקְרָא לְפָנָיו כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ
חָפֵץ בִּיקָרֽוֹ׃ 12 וַיָּשָׁב מָרְדֳּכַי אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ וְהָמָן נִדְחַף אֶל־

11 [a] pc MSS + כָּל־ ‖ [b] 𝔖 וְכָל־ע׳ ‖ 14 nonn MSS 𝔖 בְּעֵינֵי ‖ Cp 6, 2 ⁓ cf 2,21 ‖ 9 Var$^{G}$ וְהַלְבִּישׁוּ.

בֵּיתוֹ אָבֵל וַחֲפוּי רֹאשׁ׃ 13וַיְסַפֵּר הָמָן לְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וּלְכָל־אֹהֲבָיו
אֵת כָּל־אֲשֶׁר קָרָהוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ חֲכָמָיו וְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ אִם מִזֶּרַע
הַיְּהוּדִים מָרְדֳּכַי אֲשֶׁר הַחִלּוֹתָ לִנְפֹּל לְפָנָיו לֹא־תוּכַל לוֹ כִּי־נָפוֹל
תִּפּוֹל לְפָנָיו׃
14עוֹדָם מְדַבְּרִים עִמּוֹ וְסָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ הִגִּיעוּ וַיַּבְהִלוּ לְהָבִיא אֶת־
הָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר׃ 7 1וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן
לִשְׁתּוֹת עִם־אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה׃ 2וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר גַּם בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי
בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן מַה־שְּׁאֵלָתֵךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְתִנָּתֵן לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ
עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת וְתֵעָשׂ׃ 3וַתַּעַן אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וַתֹּאמַר אִם־מָצָאתִי
חֵן בְּעֵינֶיךָ הַמֶּלֶךְ וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב תִּנָּתֶן־לִי נַפְשִׁי בִּשְׁאֵלָתִי
וְעַמִּי בְּבַקָּשָׁתִי׃ 4כִּי נִמְכַּרְנוּ אֲנִי וְעַמִּי לְהַשְׁמִיד לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד
וְאִלּוּ לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת נִמְכַּרְנוּ הֶחֱרַשְׁתִּי כִּי אֵין [a]הַצָּר שֹׁוֶה[a] בְּנֵזֶק[b]
הַמֶּלֶךְ׃ ס 5וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וַיֹּאמֶר לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה מִי
הוּא זֶה וְאֵי־זֶה הוּא אֲשֶׁר־מְלָאוֹ לִבּוֹ לַעֲשׂוֹת כֵּן׃ 6וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר
אִישׁ צַר וְאוֹיֵב הָמָן הָרָע הַזֶּה וְהָמָן נִבְעַת מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַמַּלְכָּה׃
7וְהַמֶּלֶךְ קָם בַּחֲמָתוֹ מִמִּשְׁתֵּה הַיַּיִן אֶל־גִּנַּת הַבִּיתָן וְהָמָן עָמַד לְבַקֵּשׁ
עַל־נַפְשׁוֹ מֵאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה כִּי רָאָה כִּי־כָלְתָה אֵלָיו הָרָעָה מֵאֵת
הַמֶּלֶךְ׃ 8וְהַמֶּלֶךְ שָׁב מִגִּנַּת הַבִּיתָן אֶל־בֵּית׀ מִשְׁתֵּה הַיַּיִן וְהָמָן נֹפֵל
עַל־הַמִּטָּה אֲשֶׁר אֶסְתֵּר עָלֶיהָ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הֲגַם לִכְבּוֹשׁ אֶת־
הַמַּלְכָּה עִמִּי בַּבָּיִת הַדָּבָר יָצָא מִפִּי הַמֶּלֶךְ וּפְנֵי הָמָן חָפוּ׃ 9וַיֹּאמֶר
חַרְבוֹנָה אֶחָד מִן־הַסָּרִיסִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ גַּם הִנֵּה־הָעֵץ אֲשֶׁר־עָשָׂה
הָמָן לְמָרְדֳּכַי אֲשֶׁר דִּבֶּר־טוֹב עַל־הַמֶּלֶךְ עֹמֵד בְּבֵית הָמָן גָּבֹהַּ
חֲמִשִּׁים אַמָּה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ תְּלֻהוּ עָלָיו׃ 10וַיִּתְלוּ אֶת־הָמָן עַל־הָעֵץ
אֲשֶׁר־הֵכִין לְמָרְדֳּכָי וַחֲמַת הַמֶּלֶךְ שָׁכָכָה׃ ס 8 1בַּיּוֹם הַהוּא נָתַן
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה אֶת־בֵּית הָמָן צֹרֵר הַיְּהוּדִיִּים
וּמָרְדֳּכַי בָּא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי־הִגִּידָה אֶסְתֵּר מַה הוּא־לָהּ׃ 2וַיָּסַר
הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתּוֹ אֲשֶׁר הֶעֱבִיר מֵהָמָן וַיִּתְּנָהּ לְמָרְדֳּכָי וַתָּשֶׂם אֶסְתֵּר
אֶת־מָרְדֳּכַי עַל־בֵּית הָמָן׃ ס

14 𝔖 (*cursores*) רָצֵי ‖ Cp 7, 4 [a-a] prps הַצָּלָה שָׁוָה; l 𝔐 (הַצָּר) = *calamitas*) ‖ [b] 𝔊 בְּנֵזֶק ‖ 6 Var[G] נִבְעַת ‖ 8 𝔊 διετράπη, l frt חָפְרוּ ‖ 9 𝔖 רחבונא cf 1,10, 𝔊 Βουγαθαν (Βουζαθαν) 𝔊[L] Αγαθας (Γαβουθας), Joseph. Arch. 11,261. 266 Αβουχαδας (Σαβουχαδας cet), 𝔏 *Buzatas (Buguas)* ‖ Cp 8, 1 cf 4,7 ‖ 2 4MSS + מֵעַל יָדוֹ.

3 וַתּוֹסֶף אֶסְתֵּר וַתְּדַבֵּר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַתִּפֹּל לִפְנֵי רַגְלָיו וַתֵּבְךְּ
וַתִּתְחַנֶּן־לוֹ לְהַעֲבִיר אֶת־רָעַת הָמָן הָאֲגָגִי וְאֵת מַחֲשַׁבְתּוֹ אֲשֶׁר
חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים׃ 4 וַיּוֹשֶׁט הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר אֵת שַׁרְבִט הַזָּהָב וַתָּקָם
אֶסְתֵּר וַתַּעֲמֹד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ 5 וַתֹּאמֶר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם־
מָצָאתִי חֵן לְפָנָיו וְכָשֵׁר הַדָּבָר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְטוֹבָה אֲנִי בְּעֵינָיו
יִכָּתֵב לְהָשִׁיב אֶת־הַסְּפָרִים מַחֲשֶׁבֶת הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי אֲשֶׁר
כָּתַב לְאַבֵּד אֶת־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ׃ 6 כִּי אֵיכָכָה
אוּכַל וְרָאִיתִי בָּרָעָה אֲשֶׁר־יִמְצָא אֶת־עַמִּי וְאֵיכָכָה אוּכַל וְרָאִיתִי
בְּאָבְדַן מוֹלַדְתִּי׃ ס 7 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרֹשׁ[a] לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה
וּלְמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי הִנֵּה בֵית־הָמָן נָתַתִּי לְאֶסְתֵּר וְאֹתוֹ תָּלוּ עַל־הָעֵץ
עַל אֲשֶׁר־שָׁלַח יָדוֹ בַּיְּהוּדִיים[b]׃ 8 וְאַתֶּם כִּתְבוּ עַל־הַיְּהוּדִים כַּטּוֹב
בְּעֵינֵיכֶם בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ וְחִתְמוּ בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ כִּי־כְתָב אֲשֶׁר־נִכְתָּב
בְּשֵׁם־הַמֶּלֶךְ וְנַחְתּוֹם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ אֵין לְהָשִׁיב׃ 9 וַיִּקָּרְאוּ סֹפְרֵי־
הַמֶּלֶךְ בָּעֵת־הַהִיא בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי[a] הוּא־חֹדֶשׁ סִיוָן[b] בִּשְׁלוֹשָׁה וְעֶשְׂרִים
בּוֹ וַיִּכָּתֵב כְּכָל־אֲשֶׁר־צִוָּה מָרְדֳּכַי אֶל־הַיְּהוּדִים וְאֶל הָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים־
וְהַפַּחוֹת וְשָׂרֵי הַמְּדִינוֹת אֲשֶׁר ׀ מֵהֹדּוּ וְעַד־כּוּשׁ שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה
מְדִינָה מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְעַם וָעָם כִּלְשֹׁנוֹ וְאֶל־הַיְּהוּדִים כִּכְתָבָם
וְכִלְשׁוֹנָם׃ 10 וַיִּכְתֹּב בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרֹשׁ[a] וַיַּחְתֹּם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ
וַיִּשְׁלַח סְפָרִים בְּיַד הָרָצִים בַּסּוּסִים[b] רֹכְבֵי הָרֶכֶשׁ הָאֲחַשְׁתְּרָנִים[c]
בְּנֵי הָרַמָּכִים׃ 11 אֲשֶׁר נָתַן הַמֶּלֶךְ לַיְּהוּדִים ׀ אֲשֶׁר ׀ בְּכָל־עִיר וָעִיר
לְהִקָּהֵל וְלַעֲמֹד עַל־נַפְשָׁם לְהַשְׁמִיד[a] וְלַהֲרֹג[b] וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־חֵיל עַם
וּמְדִינָה הַצָּרִים אֹתָם טַף וְנָשִׁים וּשְׁלָלָם לָבוֹז׃ 12 בְּיוֹם אֶחָד בְּכָל־
מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־
חֹדֶשׁ אֲדָר׃ 13 פַּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב לְהִנָּתֵן דָּת בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה גָּלוּי
לְכָל־הָעַמִּים וְלִהְיוֹת הַיְּהוּדִיים[a] עֲתוּדִים[b] לַיּוֹם הַזֶּה לְהִנָּקֵם מֵאֹיְבֵיהֶם׃
14 הָרָצִים[a] רֹכְבֵי הָרֶכֶשׁ הָאֲחַשְׁתְּרָנִים[b] יָצְאוּ מְבֹהָלִים וּדְחוּפִים בִּדְבַר
הַמֶּלֶךְ וְהַדָּת נִתְּנָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃ 15 וּמָרְדֳּכַי יָצָא ׀ מִלִּפְנֵי
הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ מַלְכוּת תְּכֵלֶת וָחוּר וַעֲטֶרֶת זָהָב גְּדוֹלָה וְתַכְרִיךְ בּוּץ

4 Or שַׁרְבִיט ‖ 5 mlt MSS 𝔖 + כָּל־ ‖ 6 2MSS תִּמְ׳ ‖ 7 [a] cf 2,21 ‖ [b] cf 4,7 ‖ 9 [a] 𝔊 τῷ πρώτῳ ‖ [b] 𝔊 Νισαν ‖ 10 [a] cf 2,21 ‖ [b] 𝔖 *et per* (בְּיַד) *veredarios* ‖ [c] > 𝔖 ‖ 11 [a] 𝔖 וגל׳ ‖ [b] nonn MSS 𝔊 om וְ ‖ 13 [a] cf 4,7 ‖ [b] K עֲתוּדִים, Q עֲתִידִים ‖ 14 [a] 𝔖 + *et veredarii* ‖ [b] > 𝔖.

וְאַרְגָּמָן וְהָעִיר שׁוּשָׁן צָהֲלָה וְשָׂמֵחָה׃ 16 לַיְּהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה
וְשָׂשֹׂן וִיקָר׃ 17 וּבְכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה וּבְכָל־עִיר וָעִיר מְקוֹם אֲשֶׁר
דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מַגִּיעַ שִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן לַיְּהוּדִים מִשְׁתֶּה וְיוֹם טוֹב
וְרַבִּים מֵעַמֵּי הָאָרֶץ מִתְיַהֲדִים כִּי־נָפַל פַּחַד־הַיְּהוּדִים עֲלֵיהֶם׃
9 1 וּבִשְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ
אֲשֶׁר הִגִּיעַ דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ לְהֵעָשׂוֹת בַּיּוֹם אֲשֶׁר שִׂבְּרוּ אֹיְבֵי
הַיְּהוּדִים לִשְׁלוֹט בָּהֶם וְנַהֲפוֹךְ הוּא אֲשֶׁר יִשְׁלְטוּ הַיְּהוּדִים הֵמָּה
בְּשֹׂנְאֵיהֶם׃ 2 נִקְהֲלוּ הַיְּהוּדִים בְּעָרֵיהֶם בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ
לִשְׁלֹחַ יָד בִּמְבַקְשֵׁי רָעָתָם וְאִישׁ לֹא־עָמַד לִפְנֵיהֶם כִּי־נָפַל פַּחְדָּם
עַל־כָּל־הָעַמִּים׃ 3 וְכָל־שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת וְהָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים וְהַפַּחוֹת וְעֹשֵׂי
הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ מְנַשְּׂאִים אֶת־הַיְּהוּדִים כִּי־נָפַל פַּחַד־מָרְדֳּכַי
עֲלֵיהֶם׃ 4 כִּי־גָדוֹל מָרְדֳּכַי בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וְשָׁמְעוֹ הוֹלֵךְ בְּכָל־הַמְּדִינוֹת
כִּי־הָאִישׁ מָרְדֳּכַי הוֹלֵךְ וְגָדוֹל׃ 5 וַיַּכּוּ הַיְּהוּדִים בְּכָל־אֹיְבֵיהֶם מַכַּת־
חֶרֶב וְהֶרֶג וְאַבְדָן וַיַּעֲשׂוּ בְשֹׂנְאֵיהֶם כִּרְצוֹנָם׃ 6 וּבְשׁוּשַׁן הַבִּירָה הָרְגוּ
הַיְּהוּדִים וְאַבֵּד חֲמֵשׁ מֵאוֹת

| | | | |
|---|---|---|---|
| אִישׁ׃ | 7 וְאֵת | פַּרְשַׁנְדָּתָא[a] | וְאֵת |
| דַּלְפוֹן[b] | וְאֵת | אַסְפָּתָא[c]׃ | 8 וְאֵת |
| פּוֹרָתָא[a] | וְאֵת | אֲדַלְיָא[b] | וְאֵת |
| אֲרִידָתָא[c]׃ | 9 וְאֵת | פַּרְמַשְׁתָּא[a] | וְאֵת |
| אֲרִיסַי[b] | וְאֵת | אֲרִדַי[c] | וְאֵת |

וַיְזָתָא[d]׃ 10 עֲשֶׂרֶת בְּנֵי הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא צֹרֵר הַיְּהוּדִים הָרָגוּ וּבַבִּזָּה
לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם׃
11 בַּיּוֹם הַהוּא בָּא מִסְפַּר הַהֲרוּגִים בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃
12 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה הָרְגוּ הַיְּהוּדִים
וְאַבֵּד חֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן בִּשְׁאָר מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ

Cp 9, 2 𝔅 nonn MSS 'בְּכ ‖ 3 𝔖 *regis* ‖ 7—9 sic 𝔐 ‖ 7 [a] sic 𝔐 (ת min), 𝔖 שפירות, 𝔖[A] פשירות, 𝔊 Φαρσανεσταν ‖ [b] 𝔖 דלכון, 𝔖[A] דילכון, 𝔊 Δελφων ‖ [c] 𝔖 אספות, 𝔊 Φασα (Φαγα, Φασγα) ‖ 8 [a] 𝔖 פרטלט, 𝔖[A] פרלט, 𝔊 Φαραδαθα (Βαρδαθα, Φαρααθα) ‖ [b] 𝔖 דליא, 𝔊 Βαρεα (Βαρσα, Βαρελ) ‖ [c] 𝔖 דירא, 𝔖[A] דירת, 𝔊 Σαρβαχα ‖ 9 [a] sic 𝔐 (שת min; 𝔅 tantum ש min), 𝔖 פיסות, 𝔖[A] פרסמות, 𝔊 Μαρμασιμ(ν)α ‖ [b] 𝔖 דיסי, 𝔊 Ρουφαιον (Ρουφανον) ‖ [c] Var[G] אדירי, 𝔖 אדרי, 𝔊 Αρσαιον (Αρσεον) ‖ [d] sic 𝔐 (ו maj, ז min), 𝔖 זות, 𝔊 Ζαβουθαιον (Ζαβουγαθα, Ζαβουδεθαν).

מָה עָשׂוּ וּמַה־שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֵן לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עוֹד וְתֵעָשׂ׃ 13 וַתֹּאמֶר
אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יִנָּתֵן גַּם־מָחָר לַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּשׁוּשָׁן
לַעֲשׂוֹת כְּדָת הַיּוֹם וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן יִתְלוּ עַל־הָעֵץ׃ 14 וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ לְהֵעָשׂוֹת כֵּן וַתִּנָּתֵן דָּת בְּשׁוּשָׁן וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן תָּלוּ׃
15 וַיִּקָּהֲלוּ הַיְּהוּדִיִּים אֲשֶׁר־בְּשׁוּשָׁן גַּם בְּיוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר
וַיַּהַרְגוּ בְשׁוּשָׁן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אִישׁ וּבַבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם׃
16 וּשְׁאָר הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בִּמְדִינוֹת[a] הַמֶּלֶךְ נִקְהֲלוּ ׀ וְעָמֹד עַל־נַפְשָׁם
וְנוֹחַ[b] מֵאֹיְבֵיהֶם וְהָרֹג בְּשֹׂנְאֵיהֶם [c]חֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים אָלֶף[c] וּבַבִּזָּה לֹא
שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם׃ 17 בְּיוֹם־שְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וְנוֹחַ בְּאַרְבָּעָה
עָשָׂר בּוֹ וְעָשֹׂה אֹתוֹ יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה׃ 18 וְהַיְּהוּדִיִּים[a] אֲשֶׁר־בְּשׁוּשָׁן
נִקְהֲלוּ בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר בּוֹ וּבְאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ וְנוֹחַ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר
בּוֹ וְעָשֹׂה[b] אֹתוֹ יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה׃ 19 עַל־כֵּן הַיְּהוּדִים הַפְּרָוזִים
הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי הַפְּרָזוֹת עֹשִׂים אֵת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר
שִׂמְחָה וּמִשְׁתֶּה וְיוֹם טוֹב וּמִשְׁלוֹחַ מָנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ׃
20 וַיִּכְתֹּב מָרְדֳּכַי אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־
הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַקְּרוֹבִים וְהָרְחוֹקִים׃
21 לְקַיֵּם עֲלֵיהֶם לִהְיוֹת עֹשִׂים אֵת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וְאֵת
יוֹם־חֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה׃ 22 כַּיָּמִים אֲשֶׁר־נָחוּ בָהֶם
הַיְּהוּדִים מֵאֹיְבֵיהֶם וְהַחֹדֶשׁ אֲשֶׁר נֶהְפַּךְ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה וּמֵאֵבֶל
לְיוֹם טוֹב לַעֲשׂוֹת אוֹתָם יְמֵי מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה וּמִשְׁלֹחַ מָנוֹת אִישׁ
לְרֵעֵהוּ וּמַתָּנוֹת לָאֶבְיֹנִים׃ 23 וְקִבֵּל[a] הַיְּהוּדִים אֵת [b]אֲשֶׁר־הֵחֵלּוּ לַעֲשׂוֹת
וְאֵת[b] אֲשֶׁר־כָּתַב מָרְדֳּכַי אֲלֵיהֶם[c]׃ 24 כִּי הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי צֹרֵר
כָּל־[a]הַיְּהוּדִים חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים לְאַבְּדָם וְהִפִּל[b] פּוּר הוּא הַגּוֹרָל
לְהֻמָּם וּלְאַבְּדָם׃ 25 וּבְבֹאָהּ[a] לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אָמַר עִם־הַסֵּפֶר יָשׁוּב מַחֲשַׁבְתּוֹ
הָרָעָה אֲשֶׁר־חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים עַל־רֹאשׁוֹ וְתָלוּ[b] אֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל־
הָעֵץ׃ 26 עַל־כֵּן קָרְאוּ לַיָּמִים הָאֵלֶּה פוּרִים[a] עַל־שֵׁם הַפּוּר [b]עַל־כֵּן[b]

12 pl MSS om ו ‖ 14 3MSS 𝔖 + עַל־הָעֵץ ‖ 15 cf 4,7 ‖ 16 [a] nonn MSS בְּכָל־מ׳ ‖ [b] prps וְהִנָּקֵם vel וְנִקּוֹם ‖ [c-c] 𝔊 μυρίους πεντακισχιλίους ‖ 17 Q[MSS] וְעָשׂוֹ ‖ v 18 >3MSS 𝔖 ‖ [a] cf 4,7 ‖ [b] ut 17 ‖ 19 K הַפְּרוֹזִים, l Q הַפְּרָזִים ‖ 20 2MSS כָּל־ה׳ ‖ 22 3MSS בַּי׳ ‖ 23 [a] pl MSS וְקִבְּלוּ cf 27 ‖ [b-b] dl prb c 𝔊 ‖ [c] pl MSS עֲלֵיהֶם, sic 𝔖 (post הַיְּהוּדִים) ‖ 24 [a] >4MSS ‖ [b] Var וְהִפִּיל ‖ 25 [a] Or וּבְבֹאָהּ, 𝔖 *et cum Esther ingressa esset*; crrp ‖ [b] l וְתָלוּ ‖ 26 [a] 𝔊[AB] Φρουραι, 𝔊[MSS] Φουρουρειμ, 𝔊[L] φουρδαια, Joseph. Arch. 11,295 φρουρεας (φρουραιας cet) ‖ [b-b] >𝔖.

עַל־כָּל־דִּבְרֵי[c] הָאִגֶּרֶת הַזֹּאת וּמָה־רָאוּ [d]עַל־כָּכָה[d] וּמָה הִגִּיעַ אֲלֵיהֶם׃
27 קִיְּמוּ[a] וְקִבְּלֻ[b] הַיְּהוּדִים׀ עֲלֵיהֶם׀ וְעַל־זַרְעָם וְעַל כָּל־הַנִּלְוִים עֲלֵיהֶם
וְלֹא יַעֲבוֹר[c] לִהְיוֹת עֹשִׂים אֵת־שְׁנֵי הַיָּמִים הָאֵלֶּה כִּכְתָבָם וְכִזְמַנָּם[d]
בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה׃ 28 וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר
[a]מִשְׁפָּחָה וּמִשְׁפָּחָה[a] מְדִינָה וּמְדִינָה וְעִיר וָעִיר וִימֵי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה
לֹא יַעַבְרוּ מִתּוֹךְ הַיְּהוּדִים וְזִכְרָם לֹא־יָסוּף מִזַּרְעָם׃ פ 29 וַתִּכְתֹּב[a]
אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה בַת־אֲבִיחַיִל [b]וּמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי[b] אֶת־כָּל־תֹּקֶף לְקַיֵּם אֵת
אִגֶּרֶת הַפֻּרִים הַזֹּאת הַשֵּׁנִית[c]׃ 30 וַיִּשְׁלַח[a] סְפָרִים אֶל־כָּל־הַיְּהוּדִים
אֶל־שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה מַלְכוּת[b] אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ דִּבְרֵי שָׁלוֹם
וֶאֱמֶת׃ 31 לְקַיֵּם אֶת־יְמֵי הַפֻּרִים הָאֵלֶּה בִּזְמַנֵּיהֶם כַּאֲשֶׁר קִיַּם עֲלֵיהֶם
מָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי [a]וְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה[a] וְכַאֲשֶׁר קִיְּמוּ עַל־נַפְשָׁם וְעַל־זַרְעָם
דִּבְרֵי הַצּוֹמוֹת וְזַעֲקָתָם׃ 32 וּמַאֲמַר אֶסְתֵּר קִיַּם דִּבְרֵי הַפֻּרִים הָאֵלֶּה
וְנִכְתָּב בַּסֵּפֶר׃ ס

10 1 וַיָּשֶׂם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁרֹשׁ׀ מַס עַל־הָאָרֶץ וְאִיֵּי הַיָּם׃ 2 וְכָל־מַעֲשֵׂה
תָקְפּוֹ וּגְבוּרָתוֹ וּפָרָשַׁת גְּדֻלַּת מָרְדֳּכַי אֲשֶׁר גִּדְּלוֹ הַמֶּלֶךְ הֲלוֹא־הֵם
כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי מָדַי וּפָרָס׃ 3 כִּי׀ מָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי
מִשְׁנֶה לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וְגָדוֹל לַיְּהוּדִים [a]וְרָצוּי לְרֹב אֶחָיו[a] דֹּרֵשׁ טוֹב
לְעַמּוֹ וְדֹבֵר שָׁלוֹם לְכָל־זַרְעוֹ׃

26 [c] crrp ‖ [d-d] >S ‖ 27 [a] >S ‖ [b] K וְקִבֵּל vel וְקִבַּל, Q mlt MSS וְקִבְּלוּ ‖ [c] l ? יַעַבְרוּ vel יַעֲבֹר (vel l ? antea וְלֹא חֹק) ‖ [d] S בְּז׳ ‖ 28 [a-a] >S ‖ 29 [a] sic M (ת maj) ‖ [b-b] prps dl (30 l וַתִּשְׁלַח) ‖ [c] >S; prps dl ‖ 30 [a] SV *et miserunt* ‖ [b] l ? בְּמ׳ ‖ 31 [a-a] prps dl ‖ Cp 10, 1 Q אֲחַשְׁוֵרֹשׁ, Or אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ ‖ 2 B. Naft. מַעֲשֵׂה ‖ 3 [a-a] >S.

# DANIEL. דניאל

**1** 1 בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמַלְכוּת יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה בָּא נְבוּכַדְנֶאצַּר
מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלַםִ וַיָּצַר עָלֶיהָ׃ 2 וַיִּתֵּן אֲדֹנָי בְּיָדוֹ אֶת־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־
יְהוּדָה וּמִקְצָת[a] כְּלֵי בֵית־הָאֱלֹהִים וַיְבִיאֵם אֶרֶץ־שִׁנְעָר [b]בֵּית אֱלֹהָיו[b]
וְאֶת־הַכֵּלִים הֵבִיא בֵּית אוֹצַר אֱלֹהָיו׃ 3 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאַשְׁפְּנַז[a]
רַב סָרִיסָיו לְהָבִיא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִזֶּרַע[b] הַמְּלוּכָה וּמִן־הַפַּרְתְּמִים׃
4 יְלָדִים אֲשֶׁר אֵין־בָּהֶם כָּל־מאום וְטוֹבֵי מַרְאֶה וּמַשְׂכִּלִים בְּכָל־
חָכְמָה וְיֹדְעֵי דַעַת וּמְבִינֵי מַדָּע וַאֲשֶׁר כֹּחַ בָּהֶם לַעֲמֹד בְּהֵיכַל
הַמֶּלֶךְ וּלְלַמְּדָם סֵפֶר וּלְשׁוֹן כַּשְׂדִּים׃ 5 וַיְמַן לָהֶם הַמֶּלֶךְ דְּבַר־יוֹם
בְּיוֹמוֹ מִפַּתְבַּג[a] הַמֶּלֶךְ וּמִיֵּין מִשְׁתָּיו [b]וּלְגַדְּלָם שָׁנִים שָׁלוֹשׁ וּמִקְצָתָם
יַעַמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ[b]׃ 6 וַיְהִי בָהֶם מִבְּנֵי יְהוּדָה דָּנִיֵּאל חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל
וַעֲזַרְיָה׃ 7 וַיָּשֶׂם לָהֶם שַׂר הַסָּרִיסִים שֵׁמוֹת וַיָּשֶׂם[a] לְדָנִיֵּאל בֵּלְטְשַׁאצַּר
וְלַחֲנַנְיָה שַׁדְרַךְ[b] וּלְמִישָׁאֵל מֵישַׁךְ וְלַעֲזַרְיָה עֲבֵד נְגוֹ[c]׃ ס 8 וַיָּשֶׂם
דָּנִיֵּאל עַל־לִבּוֹ אֲשֶׁר לֹא־יִתְגָּאַל בְּפַתְבַּג הַמֶּלֶךְ וּבְיֵין מִשְׁתָּיו וַיְבַקֵּשׁ
מִשַּׂר הַסָּרִיסִים אֲשֶׁר לֹא יִתְגָּאָל׃ 9 וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים אֶת־דָּנִיֵּאל לְחֶסֶד
וּלְרַחֲמִים לִפְנֵי שַׂר הַסָּרִיסִים׃ 10 וַיֹּאמֶר שַׂר הַסָּרִיסִים לְדָנִיֵּאל יָרֵא
אֲנִי אֶת־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר מִנָּה אֶת־מַאֲכַלְכֶם וְאֶת־מִשְׁתֵּיכֶם אֲשֶׁר
לָמָּה יִרְאֶה אֶת־פְּנֵיכֶם זֹעֲפִים מִן־הַיְלָדִים אֲשֶׁר כְּגִילְכֶם וְחִיַּבְתֶּם אֶת־
רֹאשִׁי לַמֶּלֶךְ׃ 11 וַיֹּאמֶר דָּנִיֵּאל אֶל־[a]הַמֶּלְצַר אֲשֶׁר מִנָּה שַׂר הַסָּרִיסִים[a]
עַל־דָּנִיֵּאל חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה׃ 12 נַס־נָא אֶת־עֲבָדֶיךָ יָמִים
עֲשָׂרָה וְיִתְּנוּ־לָנוּ מִן־הַזֵּרֹעִים וְנֹאכְלָה וּמַיִם וְנִשְׁתֶּה׃ 13 וְיֵרָאוּ לְפָנֶיךָ

Cp 1, 1 al loc huj libr ubique sine א cf v 18 ‖ 2 [a] Var$^{G}$ וּמִקְצַת cf v 15. 18 ‖ [b-b] frt add, sed prb tot v 2b add ‖ 3 [a] 𝔊 Αβιεσδρι 𝔖$^{h}$ אביעזר Θ Ασφανεζ ‖ [b] 12MSS מִזֶּרַע ‖ 5 [a] sic 𝔅 c Hill; Var$^{G}$ מִפַּת־בַּג ‖ [b-b] prb trsp ante וימן ‖ 6 Seb וַיְּהִיוּ ‖ 7 [a] >𝔊Θ ‖ [b] frt crrp pro *Marduk* ‖ [c] prb pro *Nebo* ‖ 8 cf v 5. 13. 15. 16 ‖ 11 [a-a] 𝔊 Αβιεσδρι τῷ ἀναδειχθέντι ἀρχιευνούχῳ Θ Αμελσαδ 𝔙 *Malasar* 𝔖 *mĕšīzâr* ‖ 12 cf v 16 זרענים.

מַרְאֵ֫ינוּ וּמַרְאֵה֙ הַיְלָדִ֔ים הָאֹ֣כְלִ֔ים אֵ֖ת פַּתְבַּ֣ג הַמֶּ֑לֶךְ וְכַאֲשֶׁ֣ר תִּרְאֵ֔ה
עֲשֵׂ֖ה עִם־עֲבָדֶֽיךָ׃ 14 וַיִּשְׁמַ֥ע לָהֶ֖ם לַדָּבָ֣ר הַזֶּ֑ה וַיְנַסֵּ֖ם יָמִ֥ים עֲשָׂרָֽה׃
15 וּמִקְצָת֙ יָמִ֣ים עֲשָׂרָ֔ה נִרְאָ֤ה מַרְאֵיהֶם֙ ט֔וֹב וּבְרִיאֵ֖י בָּשָׂ֑ר מִן־כָּל־
הַיְלָדִ֔ים הָאֹ֣כְלִ֔ים אֵ֖ת פַּתְבַּ֥ג הַמֶּֽלֶךְ׃ 16 וַיְהִ֣י הַמֶּלְצַ֗ר נֹשֵׂא֙ אֶת־פַּתְבָּגָ֔ם
וְיֵ֖ין מִשְׁתֵּיהֶ֑ם וְנֹתֵ֥ן לָהֶ֖ם זֵרְעֹנִֽים׃ 17 וְהַיְלָדִ֤ים הָאֵ֙לֶּה֙ אַרְבַּעְתָּ֔ם
נָתַ֨ן לָהֶ֧ם הָאֱלֹהִ֛ים מַדָּ֥ע וְהַשְׂכֵּ֖ל בְּכָל־סֵ֣פֶר וְחָכְמָ֑ה וְדָֽנִיֵּאל֙ הֵבִ֔ין
בְּכָל־חָז֖וֹן וַחֲלֹמֽוֹת׃ 18 וּלְמִקְצָת֙ הַיָּמִ֔ים אֲשֶׁר־אָמַ֥ר הַמֶּ֖לֶךְ לַהֲבִיאָ֑ם
וַיְבִיאֵם֙ שַׂ֣ר הַסָּרִיסִ֔ים לִפְנֵ֖י נְבֻכַדְנֶצַּֽר׃ 19 וַיְדַבֵּ֤ר אִתָּם֙ הַמֶּ֔לֶךְ וְלֹ֣א
נִמְצָא֙ מִכֻּלָּ֔ם כְּדָנִיֵּ֖אל חֲנַנְיָ֑ה מִישָׁאֵ֖ל וַעֲזַרְיָ֑ה וַיַּֽעַמְד֖וּ לִפְנֵ֥י הַמֶּֽלֶךְ׃
20 וְכֹ֗ל דְּבַר֙ [a]חָכְמַ֣ת בִּינָ֔ה[a] אֲשֶׁר־בִּקֵּ֥שׁ מֵהֶ֖ם הַמֶּ֑לֶךְ וַיִּמְצָאֵ֗ם
עֶ֤שֶׂר יָדוֹת֙ עַ֚ל כָּל־הַֽחַרְטֻמִּים֙ הָֽאַשָּׁפִ֔ים[b] אֲשֶׁ֖ר בְּכָל־מַלְכוּתֽוֹ׃ 21 וַיְהִי֙
דָּנִיֵּ֔אל עַד־שְׁנַ֥ת אַחַ֖ת לְכ֥וֹרֶשׁ הַמֶּֽלֶךְ׃ ס 2 1 וּבִשְׁנַ֣ת שְׁתַּ֗יִם[a]
לְמַלְכוּת֙ נְבֻֽכַדְנֶצַּ֔ר חָלַ֥ם נְבֻֽכַדְנֶצַּ֖ר חֲלֹמ֑וֹת וַתִּתְפָּ֣עֶם רוּח֔וֹ וּשְׁנָת֖וֹ
נִהְיְתָ֥ה[b] עָלָֽיו׃ 2 וַיֹּ֣אמֶר הַ֠מֶּלֶךְ לִקְרֹ֨א לַֽחַרְטֻמִּ֜ים וְלָֽאַשָּׁפִ֗ים וְלַֽמְכַשְּׁפִים֙
וְלַכַּשְׂדִּ֔ים לְהַגִּ֥יד לַמֶּ֖לֶךְ חֲלֹמֹתָ֑יו וַיָּבֹ֕אוּ וַיַּֽעַמְד֖וּ לִפְנֵ֥י הַמֶּֽלֶךְ׃ 3 וַיֹּ֧אמֶר
לָהֶ֛ם הַמֶּ֖לֶךְ חֲל֣וֹם חָלָ֑מְתִּי וַתִּפָּ֣עֶם רוּחִ֔י לָדַ֖עַת אֶת־הַחֲלֽוֹם׃ 4 וַיְדַבְּר֧וּ
הַכַּשְׂדִּ֛ים לַמֶּ֖לֶךְ אֲרָמִ֑ית[a]
מַלְכָּא֙ לְעָלְמִ֣ין חֱיִ֔י אֱמַ֥ר חֶלְמָ֛א לְעַבְדָ֖יךְ[b] וּפִשְׁרָ֥א נְחַוֵּֽא׃ 5 עָנֵ֤ה[a]
מַלְכָּא֙ וְאָמַ֣ר לְכַשְׂדָּיֵ֔א[b] מִלְּתָ֖ה מִנִּ֣י אַזְדָּ֑א[c] הֵ֣ן לָ֧א תְהוֹדְעוּנַּ֛נִי חֶלְמָ֖א
וּפִשְׁרֵ֑הּ הַדָּמִין֙ תִּתְעַבְד֔וּן וּבָתֵּיכ֖וֹן נְוָלִ֥י יִתְּשָׂמֽוּן׃ 6 וְהֵ֨ן חֶלְמָ֤א וּפִשְׁרֵהּ֙
תְּֽהַחֲו֔וֹן מַתְּנָ֤ן וּנְבִזְבָּה֙ וִיקָ֣ר שַׂגִּ֔יא תְּקַבְּל֖וּן מִן־קֳדָמָ֑י לָהֵ֕ן חֶלְמָ֥א
וּפִשְׁרֵ֖הּ הַחֲוֺֽנִי׃ 7 עֲנ֥וֹ תִנְיָנ֖וּת וְאָמְרִ֑ין מַלְכָּ֗א חֶלְמָ֛א יֵאמַ֥ר לְעַבְד֖וֹהִי
וּפִשְׁרָ֥ה נְהַחֲוֵֽה׃ 8 עָנֵ֤ה מַלְכָּא֙ וְאָמַ֔ר מִן־יַצִּיב֙ יָדַ֣ע אֲנָ֔ה דִּ֥י עִדָּנָ֖א
אַנְתּ֣וּן זָבְנִ֑ין כָּל־קֳבֵל֙ דִּ֣י חֲזֵית֔וֹן דִּ֥י אַזְדָּ֖א מִנִּ֥י מִלְּתָֽא׃ 9 דִּ֣י הֵן־
חֶלְמָא֩ לָ֨א תְהוֹדְעֻנַּ֜נִי חֲדָֽה־הִ֣יא דָֽתְכ֗וֹן וּמִלָּ֨ה כִדְבָ֤ה וּשְׁחִיתָה֙
הִזְמִנְתּוּן֙ לְמֵאמַ֣ר קָֽדָמַ֔י עַ֛ד דִּ֥י עִדָּנָ֖א יִשְׁתַּנֵּ֑א לָהֵ֗ן חֶלְמָא֙ אֱמַ֣רוּ לִ֔י
וְֽאִנְדַּ֕ע דִּ֥י פִשְׁרֵ֖הּ תְּהַחֲוֻנַּֽנִי׃ 10 עֲנ֨וֹ כַשְׂדָּיֵ֤א קֳדָם־מַלְכָּא֙ וְאָמְרִ֔ין לָֽא־

13 pro תראה ‖ תִּרְאֶה ‖ 15 7MSS Θ𝔖 om ‖ 16 cf v 11 ‖ 20 a-a 𝔊Θ חכמה ובינה ‖ b l c 12MSS Vrs והאשפים ‖ 21 prb nonn vb exc ‖ Cp 2, 1 a prps שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה, cf 1,3. 5. 18 ‖ b 𝔊Θ ἐγένετο; prps נָדְדָה, cf 6,19; Gn 31,40; Est 6,1 ‖ 4 a prb add ‖ b K לְעַבְדַיִךְ, Q לְעַבְדָךְ ‖ 5 a prps עָנֵה, cf 3,24 ‖ b K –דָּיֵא, Q –דָּאֵי, id v 10 ‖ c Var^G אָזְדָא ‖ 7 Θ𝔖𝔙 ופשרה ‖ 8 𝔊 ubique ק׳; l prb ubique כָּלְקֳבֵל ‖ 9 K הִזְמִנְתּוּן vel הַזְמִ׳, Q pl MSS הִזְדַּמִּנְתּוּן aut הִזְדַּמְנִתּוּן (𝔊 mire: הִזְדַּמְּ׳).

אִיתַי אֱנָשׁ עַל־יַבֶּשְׁתָּא דִּי מִלַּת מַלְכָּא יוּכַל[a] לְהַחֲוָיָה כָּל־קֳבֵל דִּי
כָּל־מֶלֶךְ רַב וְשַׁלִּיט מִלָּה כִדְנָה לָא שְׁאֵל[b] לְכָל־חַרְטֹּם וְאָשַׁף[c] וְכַשְׂדָּי׃
11 וּמִלְּתָא דִי־מַלְכָּה שָׁאֵל יַקִּירָה וְאָחֳרָן[a] לָא אִיתַי דִּי יְחַוִּנַּהּ[b] קֳדָם
מַלְכָּא לָהֵן אֱלָהִין דִּי מְדָרְהוֹן עִם־בִּשְׂרָא לָא אִיתוֹהִי׃ 12 כָּל־קֳבֵל
דְּנָה מַלְכָּא בְּנַס וּקְצַף שַׂגִּיא וַאֲמַר לְהוֹבָדָה לְכֹל חַכִּימֵי בָבֶל׃
13 וְדָתָא נֶפְקַת וְחַכִּימַיָּא מִתְקַטְּלִין וּבְעוֹ דָּנִיֵּאל וְחַבְרוֹהִי לְהִתְקְטָלָה׃
פ 14 בֵּאדַיִן דָּנִיֵּאל הֲתִיב עֵטָא וּטְעֵם לְאַרְיוֹךְ רַב־טַבָּחַיָּא דִּי
מַלְכָּא דִּי נְפַק לְקַטָּלָה לְחַכִּימֵי בָּבֶל׃ 15 עָנֵה וְאָמַר לְאַרְיוֹךְ שַׁלִּיטָא
דִי־מַלְכָּא עַל־מָה דָתָא מְהַחְצְפָה מִן־קֳדָם מַלְכָּא אֱדַיִן מִלְּתָא הוֹדַע
אַרְיוֹךְ לְדָנִיֵּאל׃ 16 וְדָנִיֵּאל עַל וּבְעָה מִן־מַלְכָּא דִּי זְמָן[a] יִנְתֵּן[b]־לֵהּ
וּפִשְׁרָא לְהַחֲוָיָה לְמַלְכָּא׃ ס 17 אֱדַיִן דָּנִיֵּאל לְבַיְתֵהּ אֲזַל וְלַחֲנַנְיָה
מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה חַבְרוֹהִי מִלְּתָא הוֹדַע׃ 18 וְרַחֲמִין לְמִבְעֵא מִן־קֳדָם
אֱלָהּ שְׁמַיָּא עַל־רָזָה דְּנָה דִּי לָא יְהֹבְדוּן דָּנִיֵּאל וְחַבְרוֹהִי עִם־שְׁאָר
חַכִּימֵי בָבֶל׃ 19 אֱדַיִן לְדָנִיֵּאל בְּחֶזְוָא דִי־לֵילְיָא רָזָא גֲלִי אֱדַיִן דָּנִיֵּאל
בָּרִךְ לֶאֱלָהּ שְׁמַיָּא׃ 20 עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמַר

לֶהֱוֵא שְׁמֵהּ דִּי־אֱלָהָא מְבָרַךְ מִן־עָלְמָא וְעַד־עָלְמָא
דִּי חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא דִּי לֵהּ־הִיא׃
21 וְהוּא מְהַשְׁנֵא עִדָּנַיָּא וְזִמְנַיָּא מְהַעְדֵּה מַלְכִין וּמְהָקֵים מַלְכִין
יָהֵב חָכְמְתָא לְחַכִּימִין וּמַנְדְּעָא לְיָדְעֵי בִינָה׃
22 הוּא גָּלֵא עַמִּיקָתָא וּמְסַתְּרָתָא יָדַע מָה בַחֲשׁוֹכָא
וּנְהִירָא עִמֵּהּ שְׁרֵא׃ 23 לָךְ ׀ אֱלָהּ אֲבָהָתִי[a]
מְהוֹדֵא וּמְשַׁבַּח אֲנָה דִּי חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא יְהַבְתְּ[b] לִי
וּכְעַן הוֹדַעְתַּנִי דִּי־בְעֵינָא מִנָּךְ דִּי־מִלַּת מַלְכָּא הוֹדַעְתֶּנָא׃

24 כָּל־קֳבֵל דְּנָה דָּנִיֵּאל עַל[a] עַל־אַרְיוֹךְ דִּי מַנִּי מַלְכָּא לְהוֹבָדָה לְחַכִּימֵי
בָבֶל אֲזַל ׀ וְכֵן אֲמַר־לֵהּ לְחַכִּימֵי בָבֶל אַל־תְּהוֹבֵד הַעֵלְנִי[b] קֳדָם מַלְכָּא
וּפִשְׁרָא לְמַלְכָּא אֲחַוֵּא׃ 25 אֱדַיִן אַרְיוֹךְ בְּהִתְבְּהָלָה הַנְעֵל
לְדָנִיֵּאל קֳדָם מַלְכָּא וְכֵן אֲמַר־לֵהּ דִּי־הַשְׁכַּחַת גְּבַר[a] [b]מִן־בְּנֵי גָלוּתָא
דִּי יְהוּד[b] דִּי פִשְׁרָא לְמַלְכָּא יְהוֹדַע׃ 26 עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְדָנִיֵּאל דִּי

10 [a] l יְכֻל cf 3,29; 5,16 ‖ [b] Var[G] שָׁאַל ‖ [c] 𝔊 אַשָּׁף? ‖ 11 [a] Var[G] K וְאַהֲרָן, Q וְאָחֳרָן ‖ [b] Var[G] —נַּהּ ‖ 12 dub, prps נסס (?) ‖ 15 Hill מהחצפה, id 3,22 ‖ 16 [a] Var[G] זְמַן ‖ [b] Var[G] יִנְתָּן־ ‖ 20 𝔊 —תָא, id 23 ‖ 22 K וּנְהִירָא, l c Q MSS ונהורא ‖ 23 [a] pc MSS אבהתַי ‖ [b] prps יהבתָּ ‖ 24 [a] dl c 10MSS 𝔊Θ ‖ [b] Var[G] הָעֲלני ‖ 25 [a] mlt MSS + דִּי ‖ [b-b] prb add.

שְׁמֵהּ בֵּלְטְשַׁאצַּר הַאִיתָיךְ כָּהֵל לְהוֹדָעֻתַנִי חֶלְמָא דִי־חֲזֵית וּפִשְׁרֵהּ׃
27 עָנֵה דָנִיֵּאל קֳדָם מַלְכָּא וְאָמַר רָזָא דִּי־מַלְכָּא שָׁאֵל לָא חַכִּימִין
אָשְׁפִין חַרְטֻמִּין גָּזְרִין יָכְלִין לְהַחֲוָיָה לְמַלְכָּא׃ 28 בְּרַם אִיתַי אֱלָהּ
בִּשְׁמַיָּא גָּלֵא רָזִין וְהוֹדַע לְמַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר מָה דִּי לֶהֱוֵא בְּאַחֲרִית
יוֹמַיָּא [a]חֶלְמָךְ [b]וְחֶזְוֵי רֵאשָׁךְ עַל־מִשְׁכְּבָךְ[b] דְּנָה הוּא[a]׃ פ 29 [a]אַנְתְּה[a]
מַלְכָּא רַעְיוֹנָיךְ[b] עַל־מִשְׁכְּבָךְ סְלִקוּ מָה דִּי לֶהֱוֵא[c] אַחֲרֵי דְנָה וְגָלֵא
רָזַיָּא הוֹדְעָךְ מָה־דִי לֶהֱוֵא[c]׃ 30 וַאֲנָה לָא בְחָכְמָה דִּי־אִיתַי בִּי מִן־
כָּל־חַיַּיָּא רָזָא דְנָה גֱּלִי לִי לָהֵן עַל־דִּבְרַת דִּי פִשְׁרָא לְמַלְכָּא יְהוֹדְעוּן
וְרַעְיוֹנֵי לִבְבָךְ תִּנְדַּע׃ ס 31 אַנְתְּה מַלְכָּא חָזֵה הֲוַיְתָ וַאֲלוּ צְלֵם
חַד שַׂגִּיא צַלְמָא דִּכֵּן רַב וְזִיוֵהּ יַתִּיר קָאֵם לְקָבְלָךְ וְרֵוֵהּ דְּחִיל׃ 32 הוּא
צַלְמָא רֵאשֵׁהּ דִּי־דְהַב טָב חֲדוֹהִי וּדְרָעוֹהִי דִּי כְסַף מְעוֹהִי וְיַרְכָתֵהּ
דִּי נְחָשׁ׃ 33 שָׁקוֹהִי דִּי פַרְזֶל רַגְלוֹהִי מִנְּהֵון דִּי פַרְזֶל וּמִנְּהֵון דִּי חֲסַף׃
34 חָזֵה הֲוַיְתָ עַד דִּי הִתְגְּזֶרֶת אֶבֶן[a] דִּי־לָא בִידַיִן וּמְחָת[b] לְצַלְמָא עַל־
רַגְלוֹהִי דִּי פַרְזְלָא וְחַסְפָּא וְהַדֵּקֶת[c] הִמּוֹן׃ 35 בֵּאדַיִן דָּקוּ כַחֲדָה
פַּרְזְלָא חַסְפָּא נְחָשָׁא כַּסְפָּא וְדַהֲבָא וַהֲווֹ כְּעוּר מִן־אִדְּרֵי־קַיִט
וּנְשָׂא הִמּוֹן רוּחָא וְכָל־אֲתַר לָא־הִשְׁתְּכַח לְהוֹן וְאַבְנָא ׀ דִּי־מְחָת
לְצַלְמָא הֲוָת לְטוּר רַב וּמְלָאת כָּל־אַרְעָא׃ 36 דְּנָה חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ
נֵאמַר קֳדָם־מַלְכָּא׃ פ 37 אַנְתְּה מַלְכָּא מֶלֶךְ מַלְכַיָּא דִּי אֱלָהּ שְׁמַיָּא
מַלְכוּתָא חִסְנָא וְתָקְפָּא וִיקָרָא יְהַב־לָךְ׃ 38 וּבְכָל־דִּי דָאֲרִין בְּנֵי־
אֲנָשָׁא חֵיוַת בָּרָא וְעוֹף־שְׁמַיָּא יְהַב בִּידָךְ וְהַשְׁלְטָךְ בְּכָלְּהוֹן אַנְתְּה־
הוּא רֵאשָׁה דִּי דַהֲבָא׃ 39 וּבָתְרָךְ תְּקוּם מַלְכוּ אָחֳרִי אֲרַעא[a] מִנָּךְ
וּמַלְכוּ תְלִיתָיא[b] אָחֳרִי דִּי נְחָשָׁא דִּי תִשְׁלַט בְּכָל־אַרְעָא׃ 40 וּמַלְכוּ
רְבִיעָיא[a] תֶּהֱוֵא תַקִּיפָה כְּפַרְזְלָא כָּל־קֳבֵל דִּי פַרְזְלָא מְהַדֵּק וְחָשֵׁל
כֹּלָּא [b]וּכְפַרְזְלָא דִּי־מְרָעַע[b] כָּל־אִלֵּין תַּדִּק וְתֵרֹעַ׃ 41 וְדִי־חֲזַיְתָה רַגְלַיָּא
וְאֶצְבְּעָתָא[a] מִנְּהֵון חֲסַף דִּי־פֶחָר וּמִנְּהֵון פַּרְזֶל מַלְכוּ פְלִיגָה תֶּהֱוֵה
וּמִן־נִצְבְּתָא דִּי־פַרְזְלָא לֶהֱוֵא־בַהּ כָּל־קֳבֵל דִּי חֲזַיְתָה פַּרְזְלָא מְעָרַב

26 K הַאִיתַיךְ, Q הַאִיתָךְ ‖ 28 [a-a] add; >𝔊 ‖ [b-b] ex 7,1 ‖ v 29 add ‖ [a] K אַנְתָּה, Q אַנְתְּ, id v 31. 37 cet ‖ [b] K —ַיִךְ, Q —ָךְ ‖ [c] 𝔖 לָהְ' ‖ 31 Var[G] K קָאֵים, Q קָאֵם ‖ 33 K מִנְּהוֹן, וּמִנְּהוֹן; Q מִנְּהֵין, וּמִנְּהֵין; Hill מִנְּהֵן וּמִנְּהֵן, id 41 s ‖ 34 [a] prb ins c 𝔊Θ מִטּוּרָא (cf 45) ‖ [b] Var[G] ומחַת, id 35 ‖ [c] 𝔖 והדִּקת, id 45 ‖ 35 Var[G] וּמְלַאת aut וּמְלַת ‖ 38 K דָאֲרִין, Q דָיְרִין ‖ 39 [a] K אַרְעָא, Q אֲרַע ‖ [b] K תְלִיתָיָא, Q תְלִיתָאָה ‖ 40 [a] K רְבִיעָיָא, Q רְבִיעָאָה ‖ [b-b] prb add; >Θ ‖ 41 [a] prb add.

בַּחֲסַף טִינָֽא[b]׃ 42 °וְאֶצְבְּעָת רַגְלַיָּא מִנְּהֵון פַּרְזֶל וּמִנְּהֵון חֲסַף מִן־קְצָת
מַלְכוּתָא תֶּהֱוֵה תַקִּיפָה וּמִנַּהּ תֶּהֱוֵא תְבִירָֽה׃ 43 דִּי[a] חֲזַיְתָ פַּרְזְלָא
מְעָרַב בַּחֲסַף טִינָא[b] מִתְעָרְבִין לֶהֱוֺן בִּזְרַע אֲנָשָׁא וְלָא־לֶהֱוֺן דָּבְקִין
דְּנָה עִם־דְּנָה הֵא־כְדִי[c] פַרְזְלָא לָא מִתְעָרַב עִם־חַסְפָּֽא׃ 44 וּבְיוֹמֵיהוֹן
דִּי מַלְכַיָּא אִנּוּן יְקִים אֱלָהּ שְׁמַיָּא מַלְכוּ דִּי לְעָלְמִין לָא תִתְחַבַּל
וּמַלְכוּתָה לְעַם אָחֳרָן לָא תִשְׁתְּבִק תַּדִּק וְתָסֵיף כָּל־אִלֵּין מַלְכְוָתָא
וְהִיא תְּקוּם לְעָלְמַיָּֽא׃ 45 כָּל־קֳבֵל דִּי־חֲזַיְתָ דִּי מִטּוּרָא אִתְגְּזֶרֶת אֶבֶן
דִּי־לָא בִידַיִן וְהַדֶּקֶת °פַּרְזְלָא נְחָשָׁא חַסְפָּא° כַּסְפָּא וְדַהֲבָא אֱלָהּ רַב
הוֹדַע לְמַלְכָּא מָה דִּי לֶהֱוֵא אַחֲרֵי דְנָה וְיַצִּיב חֶלְמָא וּמְהֵימַן פִּשְׁרֵֽהּ׃
ס 46 בֵּאדַיִן מַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר נְפַל עַל־אַנְפּוֹהִי וּלְדָנִיֵּאל סְגִד
וּמִנְחָה וְנִיחֹחִין אֲמַר לְנַסָּכָה לֵֽהּ׃ 47 עָנֵה מַלְכָּא לְדָנִיֵּאל וְאָמַר מִן־
קְשֹׁט דִּי אֱלָהֲכוֹן הוּא אֱלָהּ אֱלָהִין וּמָרֵא מַלְכִין וְגָלֵה רָזִין דִּי יְכֵלְתָּ
לְמִגְלֵא רָזָא דְנָֽה׃ 48 אֱדַיִן מַלְכָּא לְדָנִיֵּאל רַבִּי וּמַתְּנָן רַבְרְבָן שַׂגִּיאָן
יְהַב־לֵהּ וְהַשְׁלְטֵהּ עַל כָּל־מְדִינַת בָּבֶל וְרַב־סִגְנִין עַל כָּל־חַכִּימֵי
בָבֶֽל׃ 49 °וְדָנִיֵּאל בְּעָא מִן־מַלְכָּא וּמַנִּי עַל עֲבִידְתָּא דִּי מְדִינַת בָּבֶל
לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ וְדָנִיֵּאל בִּתְרַע מַלְכָּֽא׃ ס
3 1 [a]נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא[b] עֲבַד צְלֵם דִּי־דְהַב רוּמֵהּ אַמִּין שִׁתִּין פְּתָיֵהּ
אַמִּין שִׁת אֲקִימֵהּ בְּבִקְעַת דּוּרָא[c] בִּמְדִינַת בָּבֶֽל׃ 2 וּנְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא[a]
שְׁלַח לְמִכְנַשׁ[b] לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא סִגְנַיָּא וּפַחֲוָתָא אֲדַרְגָּזְרַיָּא גְדָבְרַיָּא
דְּתָבְרַיָּא תִּפְתָּיֵא[c] וְכֹל שִׁלְטֹנֵי מְדִינָתָא לְמֵתֵא לַחֲנֻכַּת צַלְמָא דִּי הֲקִים
נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּֽא׃ 3 בֵּאדַיִן מִתְכַּנְּשִׁין אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא סִגְנַיָּא וּפַחֲוָתָא
אֲדַרְגָּזְרַיָּא גְדָבְרַיָּא דְּתָבְרַיָּא תִּפְתָּיֵא וְכֹל שִׁלְטֹנֵי מְדִינָתָא לַחֲנֻכַּת
צַלְמָא דִּי הֲקִים נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא וְקָאְמִין[a] לָקֳבֵל צַלְמָא [b]דִּי הֲקִים
נְבוּכַדְנֶצַּֽר[b]׃ 4 וְכָרוֹזָא קָרֵא בְחָיִל לְכוֹן אָמְרִין עַמְמַיָּא אֻמַּיָּא וְלִשָּׁנַיָּֽא׃
5 בְּעִדָּנָא דִּי־תִשְׁמְעוּן קָל[a] קַרְנָא מַשְׁרוֹקִיתָא קִיתְרֹס[b] סַבְּכָא[c] פְּסַנְתֵּרִין

41 b frt add, >Θ ‖ v 42. 43 prb add ‖ 43 a l c mlt MSS Q Vrs וְדִי ‖ b frt add, >Θ ‖ c Var$^{G}$ הָא כְּדִי ‖ 45 °-° l aut c 𝔊Θ פ׳ נ׳ חספא aut c v 35 פ׳ ח׳ נ׳ ‖ v 49 propter cp 3 add ? ‖ Cp 3, 1 a 𝔊Θ + ἔτους ὀκτωκαιδεκάτου ‖ b 𝔊 + διοικῶν πόλεις καὶ χώρας καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ Ἰνδικῆς ἕως Αἰθιοπίας ‖ c 𝔊 τοῦ περιβόλου, Θ Δεειρα ‖ 2 a 𝔊 + βασιλέων καὶ κυριεύων τῆς οἰκουμένης ὅλης ‖ b ins c 𝔊 כָּל־עַמְמַיָּא אֻמַּיָּא וְלִשָּׁנַיָּא cf v 4. 7 et Paseq ‖ c K$^{MSS}$ תִּפְתָּיֵא, Q$^{MSS}$ תִּפְתָּאֵי ‖ 3 a K וְקָאְמִין, Q וְקָיְמִין ‖ b-b >Θ ‖ 5 a Var$^{G}$ קָל׀ aut קַל׀ ‖ b K קִיתָרֹס aut קִיתְרֹס, Q קַתְרֹס, id 7. 10. 15 ‖ c Var$^{G}$ שַׂבְּכָא.

סוּמְפֹּנְיָה וְכֹל זְנֵי זְמָרָא תִּפְּלוּן וְתִסְגְּדוּן לְצֶלֶם דַּהֲבָא דִּי הֲקֵים
נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא׃ 6 וּמַן־דִּי־לָא יִפֵּל וְיִסְגֻּד בַּהּ־שַׁעֲתָא יִתְרְמֵא לְגוֹא־
אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא׃ 7 כָּל־קֳבֵל דְּנָה בֵּהּ זִמְנָא כְּדִי שָׁמְעִין כָּל־עַמְמַיָּא
קָל קַרְנָא מַשְׁרוֹקִיתָא קַיתְרֹס שַׂבְּכָא פְּסַנְטֵרִין וְכֹל זְנֵי זְמָרָא נָפְלִין
כָּל־עַמְמַיָּא אֻמַּיָּא וְלִשָּׁנַיָּא סָגְדִין לְצֶלֶם דַּהֲבָא דִּי הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר
מַלְכָּא׃
8 °כָּל־קֳבֵל דְּנָה בֵּהּ־זִמְנָא קְרִבוּ גֻּבְרִין כַּשְׂדָּאִין וַאֲכַלוּ קַרְצֵיהוֹן
דִּי יְהוּדָיֵא׃ 9 עֲנוֹ וְאָמְרִין לִנְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא מַלְכָּא לְעָלְמִין חֱיִי׃
10 אַנְתְּה מַלְכָּא שָׂמְתָּ טְּעֵם דִּי כָל־אֱנָשׁ דִּי־יִשְׁמַע קָל קַרְנָא מַשְׁרֹקִיתָא
קַיתְרֹס שַׂבְּכָא פְסַנְתֵּרִין וְסִיפֹּנְיָה וְכֹל זְנֵי זְמָרָא יִפֵּל וְיִסְגֻּד לְצֶלֶם
דַּהֲבָא׃ 11 וּמַן־דִּי־לָא יִפֵּל וְיִסְגֻּד יִתְרְמֵא לְגוֹא־אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא׃
12 אִיתַי גֻּבְרִין יְהוּדָאִין דִּי־מַנִּיתָ יָתְהוֹן עַל־עֲבִידַת מְדִינַת בָּבֶל
שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ לָא־[a]שָׂמוּ עֲלָיִךְ[b] מַלְכָּא טְעֵם
לֵאלָהָיִךְ[c] לָא פָלְחִין וּלְצֶלֶם דַּהֲבָא דִּי הֲקֵימְתָּ לָא סָגְדִין׃ ס 13 בֵּאדַיִן
נְבוּכַדְנֶצַּר בִּרְגַז וַחֲמָא אֲמַר לְהַיְתָיָה לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ בֵּאדַיִן
גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ הֵיתָיוּ קֳדָם מַלְכָּא׃ 14 עָנֵה נְבוּכַדְנֶצַּר וְאָמַר לְהוֹן הַצְדָּא
שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ לֵאלָהַי לָא אִיתֵיכוֹן פָּלְחִין וּלְצֶלֶם דַּהֲבָא
דִּי הֲקֵימֶת לָא סָגְדִין׃ 15 כְּעַן[a] הֵן אִיתֵיכוֹן עֲתִידִין[b] דִּי בְעִדָּנָא דִּי־
תִשְׁמְעוּן קָל קַרְנָא מַשְׁרוֹקִיתָא קַיתְרֹס שַׂבְּכָא פְּסַנְתֵּרִין וְסוּמְפֹּנְיָה
וְכֹל ׀ זְנֵי זְמָרָא תִּפְּלוּן וְתִסְגְּדוּן לְצַלְמָא דִי־עַבְדֵת וְהֵן לָא תִסְגְּדוּן
בַּהּ־שַׁעֲתָא תִתְרְמוֹן[c] לְגוֹא־אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא[d] וּמַן־הוּא אֱלָהּ דִּי
יְשֵׁיזְבִנְכוֹן מִן־יְדָי[e]׃ 16 עֲנוֹ שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ וְאָמְרִין לְמַלְכָּא
נְבוּכַדְנֶצַּר לָא־חַשְׁחִין אֲנַחְנָא עַל־דְּנָה פִּתְגָם לַהֲתָבוּתָךְ׃ 17 הֵן אִיתַי
אֱלָהַנָא דִּי־אֲנַחְנָא פָלְחִין יָכִל לְשֵׁיזָבוּתַנָא מִן־אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא
וּמִן־יְדָךְ מַלְכָּא יְשֵׁיזִב׃ 18 וְהֵן לָא יְדִיעַ לֶהֱוֵא־לָךְ מַלְכָּא דִּי לֵאלָהָיִךְ
לָא־אִיתַנָא פָלְחִין וּלְצֶלֶם דַּהֲבָא דִּי הֲקֵימְתָּ לָא נִסְגֻּד׃ ס 19 בֵּאדַיִן
נְבוּכַדְנֶצַּר הִתְמְלִי חֱמָא וּצְלֵם אַנְפּוֹהִי אֶשְׁתַּנִּו[a] עַל־שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ

6 Var$^{G}$ וּמָן־ ‖ 7 l c 15MSS Vrs פסנטרין וְסוּפֹּנְיָא, cf v 5. 10. 15 ‖ 8 °-° >𝔊Θ ‖ 10 K וְסִיפֹּנְיָה, Q וְסוּפֹּנְיָה ‖ 12 [a] Hill לָא־ ‖ [b] K עֲלָיִךְ, Q עֲלָךְ ‖ [c] K —הָיִךְ, Q —הָךְ ‖ 13 l הוּתַיוּ ‖ 14 𝔊 διὰ τί; Θ(𝔖) εἰ ἀληθῶς, frt l הַאַזְדָּא ‖ 15 [a] Hill כְּעַן ‖ [b] Hill עֲתִידִין ‖ [c] Var$^{G}$ —מוּן ‖ [d] 𝔅 יקי׳, id 17 ‖ [e] sic 𝔊Θ$^{A}$ (sed v 17 χειρός), Θ$^{B}$𝔙 ידי (sed v 17 χειρῶν) ‖ 16 Var$^{G}$ חָשְׁחִין ‖ 18 Var$^{G}$ Q אִיתָנָא, K אִיתַיְנָא ‖ 19 [a] K אֶשְׁתַּנּוֹ aut אֶשְׁתַּנִּיו, Q אֶשְׁתַּנִּי.

וַעֲבֵ֣ד נְג֔וֹ עָנֵ֤ה וְאָמַר֙ לְמֵזֵ֣א לְאַתּוּנָ֔א חַד־שִׁבְעָ֕ה עַ֥ל[b] דִּ֖י חֲזֵ֥ה לְמֵזְיֵֽהּ׃
20 וּלְגֻבְרִ֤ין גִּבָּֽרֵי־חַ֙יִל֙ דִּ֣י בְחַיְלֵ֔הּ אֲמַר֙ לְכַפָּתָ֔ה לְשַׁדְרַ֥ךְ מֵישַׁ֖ךְ וַעֲבֵ֣ד נְג֑וֹ
לְמִרְמֵ֕א לְאַתּ֖וּן נוּרָ֥א יָקִֽדְתָּֽא׃ 21 בֵּאדַ֜יִן גֻּבְרַיָּ֣א אִלֵּ֗ךְ כְּפִ֙תוּ֙ [a]בְּסַרְבָּלֵיה֗וֹן
פַּטְּישֵׁיה֙וֹן[b] וְכַרְבְּלָ֣תְה֔וֹן וּלְבֻשֵׁיה֖וֹן[a] וּרְמִ֕יו לְגוֹא־אַתּ֥וּן נוּרָ֖א יָקִֽדְתָּֽא׃
22 כָּל־קֳבֵ֣ל דְּנָ֗ה מִן־דִּ֞י מִלַּ֤ת מַלְכָּא֙ מַחְצְפָ֔ה וְאַתּוּנָ֖א אֵזֵ֣ה יַתִּ֑ירָה
גֻּבְרַיָּ֣א אִלֵּ֗ךְ דִּ֤י הַסִּ֙קוּ֙ לְשַׁדְרַ֤ךְ מֵישַׁךְ֙ וַעֲבֵ֣ד נְג֔וֹ קַטִּ֣ל הִמּ֔וֹן שְׁבִיבָ֖א
דִּ֥י נוּרָֽא׃ [c]23 וְגֻבְרַיָּ֤א אִלֵּךְ֙ תְּלָ֣תֵּה֔וֹן שַׁדְרַ֥ךְ מֵישַׁ֖ךְ וַעֲבֵ֣ד נְג֑וֹ נְפַ֛לוּ
לְגוֹא־אַתּוּן־נוּרָ֥א יָקִֽדְתָּ֖א מְכַפְּתִֽין׃ ס [a]24 אֱדַ֙יִן֙ נְבוּכַדְנֶצַּ֣ר מַלְכָּ֔א
תְּוַ֖הּ וְקָ֣ם בְּהִתְבְּהָלָ֑ה עָנֵ֨ה וְאָמַ֜ר לְהַדָּֽבְר֗וֹהִי הֲלָא֩ גֻבְרִ֨ין תְּלָתָ֜ה
רְמֵ֤ינָא לְגוֹא־נוּרָא֙ מְכַפְּתִ֔ין עָנַ֙יִן֙[b] וְאָמְרִ֣ין לְמַלְכָּ֔א יַצִּיבָ֖א מַלְכָּֽא׃
25 עָנֵ֣ה וְאָמַ֗ר הָֽא־אֲנָ֨ה חָזֵ֜ה גֻּבְרִ֣ין אַרְבְּעָ֗ה שְׁרַ֙יִן֙ מַהְלְכִ֣ין[a] בְּגוֹא־נוּרָ֔א
וַחֲבָ֖ל[b] לָא־אִיתַ֣י בְּה֑וֹן וְרֵוֵהּ֙ דִּ֣י רְבִיעָיָ֔א[c] דָּמֵ֖ה לְבַר־אֱלָהִֽין׃ ס
26 בֵּאדַ֜יִן קְרֵ֣ב נְבוּכַדְנֶצַּ֗ר לִתְרַע֮ אַתּ֣וּן נוּרָ֣א יָקִֽדְתָּא֒ עָנֵ֣ה וְאָמַ֗ר שַׁדְרַ֨ךְ
מֵישַׁ֧ךְ וַעֲבֵֽד־נְג֛וֹ עַבְד֛וֹהִי דִּֽי־אֱלָהָ֥א עִלָּיָ֖א פֻּ֣קוּ וֶאֱת֑וֹ בֵּאדַ֣יִן נָֽפְקִ֗ין
שַׁדְרַ֥ךְ מֵישַׁ֛ךְ וַעֲבֵ֥ד נְג֖וֹ מִן־גּ֥וֹא נוּרָֽא׃ 27 וּֽמִתְכַּנְּשִׁ֡ין אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּ֡א
סִגְנַיָּ֣א וּפַחֲוָתָא֮ וְהַדָּבְרֵ֣י מַלְכָּא֒ חָזַ֣יִן לְגֻבְרַיָּ֣א אִלֵּ֡ךְ דִּי֩ לָא־שְׁלֵ֨ט נוּרָ֜א
בְּגֶשְׁמְה֗וֹן וּשְׂעַ֤ר רֵאשְׁהוֹן֙ לָ֣א הִתְחָרַ֔ךְ וְסָרְבָּלֵיה֖וֹן לָ֣א שְׁנ֑וֹ וְרֵ֣יחַ
נ֔וּר לָ֥א עֲדָ֖ת בְּהֽוֹן׃ 28 עָנֵ֨ה נְבוּכַדְנֶצַּ֜ר וְאָמַ֗ר בְּרִ֤יךְ אֱלָהֲהוֹן֙ דִּֽי־שַׁדְרַ֤ךְ
מֵישַׁךְ֙ וַעֲבֵ֣ד נְג֔וֹ דִּֽי־שְׁלַ֤ח מַלְאֲכֵהּ֙ וְשֵׁיזִ֣ב[a] לְעַבְד֔וֹהִי דִּ֥י הִתְרְחִ֖צוּ
עֲלֹ֑והִי וּמִלַּ֤ת מַלְכָּא֙ שַׁנִּ֔יו וִיהַ֣בוּ גֶשְׁמֵיה֗וֹן[b] דִּ֠י לָֽא־יִפְלְח֤וּן וְלָֽא־יִסְגְּדוּן֙
לְכָל־אֱלָ֔הּ לָהֵ֖ן לֵאלָהֲהֽוֹן׃ 29 וּמִנִּי֮ שִׂ֣ים טְעֵם֒ דִּ֣י כָל־עַ֣ם אֻמָּ֣ה וְלִשָּׁ֗ן
דִּֽי־יֵאמַ֨ר שָׁל֜ה עַ֣ל אֱלָהֲה֗וֹן דִּֽי־שַׁדְרַ֤ךְ מֵישַׁךְ֙ וַעֲבֵ֣ד נְג֔וֹא הַדָּמִ֣ין יִתְעֲבֵ֔ד
וּבַיְתֵ֖הּ נְוָלִ֣י יִשְׁתַּוֵּ֑ה כָּל־קֳבֵ֗ל דִּ֣י לָ֤א אִיתַי֙ אֱלָ֣ה אָחֳרָ֔ן דִּֽי־יִכֻּ֥ל לְהַצָּלָ֖ה
כִּדְנָֽה׃ 30 בֵּאדַ֣יִן מַלְכָּ֗א הַצְלַ֛ח לְשַׁדְרַ֥ךְ מֵישַׁ֛ךְ וַעֲבֵ֥ד נְג֖וֹ בִּמְדִינַ֥ת בָּבֶֽל׃ ס

19 [b] 18MSS Θ עד ‖ 21 [a-a] 𝔊 ἔχοντες τὰ ὑποδήματα αὐτῶν καὶ τὰς τιάρας αὐτῶν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν, σὺν τῷ ἱματισμῷ αὐτῶν, Θ σὺν τοῖς σαραβάροις αὐτῶν καὶ τιάραις καὶ περικνημῖσι; פטישיהון prb add ‖ [b] K פַּטִּישֵׁיהוֹן aut פְּטִישֵׁיהוֹן, Q פַּטְּשֵׁיהוֹן; id K[Or] et Q[Or] ‖ v 23 (= v 21) frt add, ut interv inter v 22 et 24 expleretur ‖ 24 [a] cur N. turbatus ? 𝔊 + καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαι τὸν βασιλέα ὑμνούντων αὐτῶν καὶ ἑστὼς ἐθεώρει αὐτοὺς ζῶντας, Θ + καὶ N. ἤκουσεν ὑμνούντων αὐτῶν ‖ [b] prps עֲנוֹ ‖ 25 [a] prps מְהַלְּכִין cf 4,26 ‖ [b] Var[G] וַחֲבַל, cf 6,24 ‖ [c] K —עָיָא, Q —עָאָה ‖ 26 K עִלָּיָא, Q עִלָּאָה, id 32 ‖ 28 [a] 𝔖 ושזיב ‖ [b] K —מֵיהוֹן, Q —מְהוֹן ‖ 29 K שָׁלָה aut שָׁלָה aut שַׁלָּה (pro שְׁאָלָה) Q שָׁלוּ.

31 נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא[a] לְכָל־עַמְמַיָּא אֻמַיָּא וְלִשָּׁנַיָּא דִּי־דָארִין[b] בְּכָל־
אַרְעָא שְׁלָמְכוֹן יִשְׂגֵּא׃ 32 אָתַיָּא וְתִמְהַיָּא דִּי עֲבַד עִמִּי אֱלָהָא עִלָּיָא
שְׁפַר קָדָמַי לְהַחֲוָיָה׃

33 אָתוֹהִי כְּמָה רַבְרְבִין וְתִמְהוֹהִי כְּמָה תַקִּיפִין
°מַלְכוּתֵהּ מַלְכוּת עָלַם וְשָׁלְטָנֵהּ עִם־דָּר וְדָר°׃

4 1 [a]אֲנָה נְבוּכַדְנֶצַּר שְׁלֵה הֲוֵית בְּבֵיתִי[b] וְרַעְנַן בְּהֵיכְלִי[c]׃ 2 חֵלֶם
חֲזֵית וִידַחֲלִנַּנִי וְהַרְהֹרִין עַל־מִשְׁכְּבִי וְחֶזְוֵי רֵאשִׁי יְבַהֲלֻנַּנִי׃ 3 °וּמִנִּי
שִׂים טְעֵם לְהַנְעָלָה קֳדָמַי לְכֹל חַכִּימֵי בָבֶל דִּי־פְשַׁר חֶלְמָא יְהוֹדְעֻנַּנִי׃
4 בֵּאדַיִן עָלִּלִין[a] חַרְטֻמַּיָּא אָשְׁפַיָּא כַּשְׂדָּיֵא[b] וְגָזְרַיָּא וְחֶלְמָא אָמַר אֲנָה
קֳדָמֵיהוֹן וּפִשְׁרֵהּ לָא־מְהוֹדְעִין לִי׃ 5 וְעַד אָחֳרֵין[a] [b]עַל קֳדָמַי דָּנִיֵּאל[b]
דִּי־שְׁמֵהּ בֵּלְטְשַׁאצַּר כְּשֻׁם אֱלָהִי וְדִי רוּחַ־אֱלָהִין קַדִּישִׁין בֵּהּ וְחֶלְמָא
קָדָמוֹהִי אַמְרֵת׃ 6 בֵּלְטְשַׁאצַּר רַב חַרְטֻמַּיָּא דִּי ׀ אֲנָה יִדְעֵת דִּי רוּחַ
אֱלָהִין קַדִּישִׁין בָּךְ וְכָל־רָז לָא־אָנֵס לָךְ חֶזְוֵי חֶלְמִי דִי־חֲזֵית וּפִשְׁרֵהּ
אֱמַר׃ 7 °וְחֶזְוֵי[a] רֵאשִׁי עַל־מִשְׁכְּבִי חָזֵה הֲוֵית

וַאֲלוּ אִילָן בְּגוֹא אַרְעָא וְרוּמֵהּ שַׂגִּיא׃
8 רְבָה אִילָנָא וּתְקִף וְרוּמֵהּ יִמְטֵא לִשְׁמַיָּא
וַחֲזוֹתֵהּ לְסוֹף כָּל־אַרְעָא׃
9 עָפְיֵהּ שַׁפִּיר וְאִנְבֵּהּ שַׂגִּיא וּמָזוֹן לְכֹלָּא־בֵהּ
תְּחֹתוֹהִי תַּטְלֵל ׀ חֵיוַת בָּרָא וּבְעַנְפוֹהִי יְדוּרָן צִפֲּרֵי שְׁמַיָּא
וּמִנֵּהּ יִתְּזִין כָּל־בִּשְׂרָא׃

10 חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוֵי רֵאשִׁי עַל־מִשְׁכְּבִי וַאֲלוּ עִיר וְקַדִּישׁ מִן־שְׁמַיָּא
נָחִת׃ 11 קָרֵא בְחַיִל וְכֵן אָמַר

גֹּדּוּ אִילָנָא וְקַצִּצוּ עַנְפוֹהִי אַתַּרוּ עָפְיֵהּ וּבַדַּרוּ אִנְבֵּהּ
תְּנֻד חֵיוְתָא מִן־תַּחְתּוֹהִי וְצִפְּרַיָּא מִן־עַנְפוֹהִי׃ [דִּי בָרָא[a]
12 בְּרַם עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי בְּאַרְעָא שְׁבֻקוּ וּבֶאֱסוּר דִּי־פַרְזֶל וּנְחָשׁ [a]בְּדִתְאָא

31 [a] 9MSS + שְׁלַח, 3MSS 𝔖 + כְּתַב ‖ [b] K דָּאְרִין, Q דָּיְרִין ‖ 33 °—° ψ 145,13 ‖ Cp 4, 1 [a] 𝔊 + ἔτους ὀκτωκαιδεκάτου τῆς βασιλείας N. εἶπεν (>𝔐Θ) ‖ [b] Var[G] בְּבַיְתִי ‖ [c] 𝔊Θ[A] ἐπὶ τοῦ θρόνου μου (>Θ[B]) ‖ v 3—6 >𝔊: v 3—5 add prius, cf 15; v 6 posterius, cf 2,5 ‖ 4 [a] K עָלְלִין, Q עָלִּין ‖ [b] cf 2,5[b] ‖ 5 [a] K אָחֳרֵין, Q אָחֳרָן, Var[G] K et Q אָחֳרַן, aut Q אָחֳרָן ‖ [b-b] l c Var[G] עַל קדמי דניאל ‖ v 7 conjg c v 2 ‖ [a] frt l c v 10 בְּחזוי aut וּבְחזוי ‖ 8 𝔊 ἡ ὅρασις Θ τὸ κύτος αὐτοῦ, cf 17; l frt חֲזוֹתֵהּ; prps trsp c עפיה 9 ‖ 9 K יְדוּרוּן, Q יְדוּרָן ‖ 11 prb l c v 9. 18 תְּחוֹתוֹהִי ‖ 12 [a-a] frt add, cf v 20.

וּבְטַל שְׁמַיָּא יִצְטַבַּע וְעִם־חֵיוְתָא חֲלָקֵהּ [b]בַּעֲשַׂב אַרְעָא[b]׃
13 לִבְבֵהּ מִן־אֲנוֹשָׁא יְשַׁנּוֹן וּלְבַב חֵיוָא יִתְיְהִב לֵהּ
וְשִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלוֹהִי׃
14 בִּגְזֵרַת עִירִין פִּתְגָמָא וּמֵאמַר[a] קַדִּישִׁין שְׁאֵלְתָא
עַד־[b]דִּבְרַת דִּי יִנְדְּעוּן חַיַּיָּא דִּי־שַׁלִּיט עִלָּיָא[c] בְּמַלְכוּת אֲנוֹשָׁא וּלְמַן־דִּי
יִצְבֵּא יִתְּנִנַּהּ וּשְׁפַל אֲנָשִׁים[d] יְקִים עֲלַיַּהּ[e]׃ 15 [a]דְּנָה חֶלְמָא חֲזֵית אֲנָה מַלְכָּא
נְבוּכַדְנֶצַּר וְאַנְתְּה בֵלְטְשַׁאצַּר פִּשְׁרֵא[b] אֱמַר כָּל־קֳבֵל דִּי ׀ כָּל־חַכִּימֵי
מַלְכוּתִי לָא־יָכְלִין פִּשְׁרָא לְהוֹדָעוּתַנִי וְאַנְתְּה כָּהֵל דִּי רוּחַ־אֱלָהִין
קַדִּישִׁין בָּךְ׃ 16 אֱדַיִן דָּנִיֵּאל דִּי־שְׁמֵהּ בֵּלְטְשַׁאצַּר אֶשְׁתּוֹמַם
כְּשָׁעָה[a] חֲדָה וְרַעְיֹנֹהִי יְבַהֲלֻנֵּהּ [b]עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר בֵּלְטְשַׁאצַּר חֶלְמָא
וּפִשְׁרֵא[c] אַל־יְבַהֲלָךְ[b] עָנֵה בֵלְטְשַׁאצַּר וְאָמַר מָרְאִי[d] חֶלְמָא לְשָׂנְאָיךְ[e]
וּפִשְׁרֵהּ לְעָרָיךְ[f]׃ °17 אִילָנָא דִּי חֲזַיְתָ דִּי רְבָה וּתְקִף וְרוּמֵהּ יִמְטֵא
לִשְׁמַיָּא וַחֲזוֹתֵהּ[a] לְכָל־[b]אַרְעָא׃ 18 וְעָפְיֵהּ שַׁפִּיר וְאִנְבֵּהּ שַׂגִּיא וּמָזוֹן
לְכֹלָּא־בֵהּ תְּחֹתוֹהִי תְּדוּר חֵיוַת בָּרָא וּבְעַנְפוֹהִי יִשְׁכְּנָן צִפֲּרֵי שְׁמַיָּא׃
19 אַנְתְּה־הוּא מַלְכָּא דִּי רְבַית[a] וּתְקֵפְתְּ וּרְבוּתָךְ רְבָת וּמְטָת לִשְׁמַיָּא
וְשָׁלְטָנָךְ לְסוֹף אַרְעָא[b]׃ 20 °וְדִי חֲזָה מַלְכָּא עִיר וְקַדִּישׁ נָחִת ׀ מִן־
שְׁמַיָּא וְאָמַר גֹּדּוּ אִילָנָא וְחַבְּלוּהִי בְּרַם עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי בְּאַרְעָא שְׁבֻקוּ
וּבֶאֱסוּר דִּי־פַרְזֶל וּנְחָשׁ °בְּדִתְאָא דִּי בָרָא° וּבְטַל שְׁמַיָּא יִצְטַבַּע וְעִם־
חֵיוַת בָּרָא חֲלָקֵהּ עַד דִּי־שִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלוֹהִי׃ 21 דְּנָה פִשְׁרָא
מַלְכָּא וּגְזֵרַת עִלָּיָא הִיא דִּי מְטָת עַל־מָרְאִי מַלְכָּא׃ 22 וְלָךְ טָרְדִין
מִן־אֲנָשָׁא וְעִם־חֵיוַת בָּרָא לֶהֱוֵה מְדֹרָךְ וְעִשְׂבָּא כְתוֹרִין ׀ לָךְ יְטַעֲמוּן
וּמִטַּל שְׁמַיָּא לָךְ מְצַבְּעִין וְשִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלָיךְ עַד ׀ דִּי־תִנְדַּע
דִּי־שַׁלִּיט עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא וּלְמַן־דִּי יִצְבֵּא יִתְּנִנַּהּ׃ 23 וְדִי אֲמַרוּ
לְמִשְׁבַּק עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי דִּי אִילָנָא מַלְכוּתָךְ לָךְ קַיָּמָה מִן־דִּי תִנְדַּע

12 [b-b] ut [a-a] ‖ 13 K אֲנוֹשָׁא, id 14, l c Q אֲנָשָׁא, cf 22 ‖ 14 [a] Var[G] וּבְמֵאמַר ‖ [b] l c 2,30 עַל־ ‖ [c] K עִלָּיָא Q עִלָּאָה, id 21 cet ‖ [d] laps calam; l אֲנָשָׁא ‖ [e] K עֲלַיַּהּ aut עֲלֵיהּ, Q עֲלַהּ ‖ 15 [a] 𝔊 + καὶ ἀναστὰς τὸ πρωὶ ἐκ τῆς κοίτης μου ἐκάλεσα τὸν Δ. κτλ. textus ab auctore vv 3—5 mutatus ‖ [b] K פִּשְׁרָא, Q פִּשְׁרַהּ, nonn MSS K et Q פִּשְׁרָא aut פִּשְׁרַהּ(א) ‖ 16 [a] 14MSS Edd בְּשׁ' ‖ [b-b] prb add, >𝔊Θ ‖ [c] K —רָא, Q —רַהּ ‖ [d] K מָרְאִי, Q מָרִי, id 21 ‖ [e] K —אַיִךְ, Q —אָךְ ‖ [f] K —רַיִךְ, Q —רָךְ ‖ v 17s in forma metr script esse vid, cf v 8s ‖ 17 [a] cf ad 8 ‖ [b] 7MSS לסוף כל־ ‖ 19 [a] K רְבַיְתָ aut רְבַיִתְ, Q רְבַת ‖ [b] 10MSS 𝔊𝔙 כָּל־ארעא ‖ 20 °-° frt add, cf v 12 ‖ 21 Var[G] K מְטַיַת, Q מְטָת ‖ 22 K עֲלַיִךְ, Q עֲלָךְ.

דִּי שַׁלִּטִן שְׁמַיָּא׃ 24 לָהֵן מַלְכָּא מִלְכִּי יִשְׁפַּר עֲלָךְ וַחֲטָיָךְ[a] בְּצִדְקָה פְרֻק
וַעֲוָיָתָךְ בְּמִחַן עֲנָיִן הֵן תֶּהֱוֵא אַרְכָה לִשְׁלֵוְתָךְ[b]׃ 25 כֹּלָּא מְטָא עַל־
נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא׃ פ [a]26 לִקְצָת יַרְחִין תְּרֵי־עֲשַׂר עַל־הֵיכַל
מַלְכוּתָא דִּי בָבֶל מְהַלֵּךְ הֲוָה׃ 27 עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר הֲלָא דָא־הִיא
בָּבֶל רַבְּתָא דִּי־אֲנָה בֱנַיְתַהּ לְבֵית מַלְכוּ בִּתְקַף חִסְנִי וְלִיקָר הַדְרִי׃
28 עוֹד מִלְּתָא בְּפֻם מַלְכָּא קָל מִן־שְׁמַיָּא נְפַל לָךְ אָמְרִין נְבוּכַדְנֶצַּר
מַלְכָּא מַלְכוּתָה עֲדָת מִנָּךְ׃ 29 וּמִן־אֲנָשָׁא לָךְ טָרְדִין וְעִם־חֵיוַת בָּרָא
מְדֹרָךְ עִשְׂבָּא כְתוֹרִין לָךְ יְטַעֲמוּן וְשִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלָךְ עַד דִּי־
תִנְדַּע דִּי־שַׁלִּיט עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא וּלְמַן־דִּי יִצְבֵּא יִתְּנִנַּהּ׃ 30 בַּהּ־
שַׁעֲתָא מִלְּתָא סָפַת עַל־נְבוּכַדְנֶצַּר וּמִן־אֲנָשָׁא טְרִיד וְעִשְׂבָּא כְתוֹרִין
יֵאכֻל וּמִטַּל שְׁמַיָּא גִּשְׁמֵהּ יִצְטַבַּע עַד דִּי שַׂעְרֵהּ כְּנִשְׁרִין[a] רְבָה
וְטִפְרוֹהִי כְצִפְּרִין[b]׃ ס 31 וְלִקְצָת יוֹמַיָּה אֲנָה נְבוּכַדְנֶצַּר עַיְנַי׀ לִשְׁמַיָּא
נִטְלֵת וּמַנְדְּעִי עֲלַי יְתוּב [a]וּלְעִלָּיָא בָּרְכֵת וּלְחַי עָלְמָא שַׁבְּחֵת וְהַדְּרֵת
[b]דִּי שָׁלְטָנֵהּ שָׁלְטָן עָלַם וּמַלְכוּתֵהּ עִם־דָּר וְדָר[b]׃
32 [a]וְכָל־דָּיְרֵי[a] אַרְעָא כְּלָה חֲשִׁיבִין וּכְמִצְבְּיֵהּ עָבֵד בְּחֵיל שְׁמַיָּא [b]וְדָאְרֵי[a]
וְלָא אִיתַי דִּי־יְמַחֵא בִידֵהּ וְיֵאמַר לֵהּ מָה עֲבַדְתְּ׃ [אַרְעָא[b]
33 בֵּהּ־זִמְנָא מַנְדְּעִי׀ יְתוּב עֲלַי[a] [b]וְלִיקַר[c] מַלְכוּתִי הַדְרִי וְזִיוִי יְתוּב עֲלַי[b]
וְלִי הַדָּבְרַי וְרַבְרְבָנַי יְבַעוֹן[d] וְעַל־מַלְכוּתִי הָתְקְנַת[e] וּרְבוּ יַתִּירָה הוּסְפַת־
לִי׃ 34 [a]כְּעַן אֲנָה נְבֻכַדְנֶצַּר מְשַׁבַּח וּמְרוֹמֵם וּמְהַדַּר לְמֶלֶךְ שְׁמַיָּא דִּי
כָל־מַעֲבָדוֹהִי קְשֹׁט וְאֹרְחָתֵהּ דִּין וְדִי מַהְלְכִין[b] בְּגֵוָה יָכִל לְהַשְׁפָּלָה׃ ס
5 1 בֵּלְשַׁאצַּר מַלְכָּא עֲבַד לְחֶם רַב לְרַבְרְבָנוֹהִי אֲלַף וְלָקֳבֵל אַלְפָּא
חַמְרָא שָׁתֵה׃ 2 בֵּלְשַׁאצַּר אֲמַר׀ בִּטְעֵם חַמְרָא לְהַיְתָיָה לְמָאנֵי דַּהֲבָא
וְכַסְפָּא דִּי הַנְפֵּק נְבוּכַדְנֶצַּר אֲבוּהִי מִן־הֵיכְלָא דִּי בִירוּשְׁלֶם[a] וְיִשְׁתּוֹן
בְּהוֹן מַלְכָּא וְרַבְרְבָנוֹהִי [b]שֵׁגְלָתֵהּ וּלְחֵנָתֵהּ[b]׃ 3 בֵּאדַיִן הַיְתִיו מָאנֵי
דַהֲבָא[a] דִּי הַנְפִּקוּ מִן־הֵיכְלָא [b]דִּי־בֵית אֱלָהָא[b] דִּי בִירוּשְׁלֶם וְאִשְׁתִּיו

24 [a] K וַחֲטָיִךְ, l c Q וַחֲטָאָךְ ‖ [b] 4MSS Θ𝔖𝔙 לִשְׁלָוְתָךְ ‖ 26 𝔖 hic incip cp 4 ‖ 27 Var^G בֱּנַיְתַּהּ, l c Var^E3S בְּנַיְתַהּ ‖ 30 [a] Θ ὡς λεόντων ‖ [b] 𝔊 ὡσεὶ λέοντος; v 30 fin 𝔊 1. pers, v 25—30 init 𝔊 = 𝔐 3. ps ‖ 31[a]—33[a] frt add ‖ [b-b] cf 3,33; ψ 145,13 ‖ 32 [a] K דָּאְרֵי ,וְדָאְרֵי, Q דָּיְרֵי ,וְדָיְרֵי ‖ [b-b] add ‖ 33 [a] cf 31[a] ‖ [b-b] prb gloss ad v 33 fin ‖ [c] Var^S וליקָר, cf v 27 ‖ [d] Var^G יְבָעוֹן, Var^S יִבְעוֹן ‖ [e] Var^G הָתְקְנַת aut התקנַת ‖ 34 [a] 𝔊 in hoc v textum quamquam longiorem, tamen antiquiorem praebere videtur ‖ [b] l מְהַלְּכִין ‖ Cp 5, 1 Var^G לְחֵם ‖ 2 [a] Var^G –לֵם, id postea ‖ [b-b] 𝔐Θ>𝔊 ‖ 3 [a] ins prb c Θ𝔙 וְכַסְפָּא ‖ [b-b] 𝔙 om, Θ בית om.

בְּהוֹן מַלְכָּא וְרַבְרְבָנ֫וֹהִי שֵׁגְלָתֵהּ וּלְחֵנָתֵהּ׃ 4 אִשְׁתִּיו חַמְרָא וְשַׁבַּחוּ
לֵֽאלָהֵי דַּהֲבָא וְכַסְפָּא נְחָשָׁא פַרְזְלָא אָעָא וְאַבְנָא׃ 5 בַּהּ־שַׁעֲתָה
נְפַקָה אֶצְבְּעָן דִּי יַד־אֱנָשׁ וְכָתְבָן לָקֳבֵל נֶבְרַשְׁתָּא עַל־גִּירָא דִּי־כְתַל
הֵיכְלָא דִּי מַלְכָּא וּמַלְכָּא חָזֵה פַּס יְדָה דִּי כָתְבָה׃ 6 אֱדַיִן מַלְכָּא
זִיוֹהִי שְׁנוֹהִי[a] וְרַעְיֹנֹהִי יְבַהֲלוּנֵּהּ וְקִטְרֵי חַרְצֵהּ מִשְׁתָּרַיִן וְאַרְכֻבָּתֵהּ[b]
דָּא לְדָא נָקְשָׁן׃ 7 קָרֵא מַלְכָּא בְּחַיִל לְהֶעָלָה לְאָֽשְׁפַיָּא כַּשְׂדָּיֵא[a] וְגָזְרַיָּא
עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר ׀ לְחַכִּימֵי בָבֶל דִּי כָל־אֱנָשׁ דִּי־יִקְרֵה כְּתָבָה דְנָה
וּפִשְׁרֵהּ יְחַוִּנַּנִי אַרְגְּוָנָא יִלְבַּשׁ וְהַמְוֹנִיכָא[b] דִי־דַהֲבָא עַל־צַוְּארֵהּ
וְתַלְתִּי[c] בְמַלְכוּתָא יִשְׁלַט׃ 8 [a]אֱדַיִן עָלְלִין[b] כֹּל חַכִּימֵי מַלְכָּא[a][c]
וְלָא־כָהֲלִין כְּתָבָא לְמִקְרֵא וּפִשְׁרֵהּ לְהוֹדָעָה לְמַלְכָּא׃ 9 אֱדַיִן מַלְכָּא
בֵּלְשַׁאצַּר שַׂגִּיא מִתְבָּהַל וְזִיוֹהִי שָׁנַיִן עֲלוֹהִי וְרַבְרְבָנוֹהִי מִשְׁתַּבְּשִׁין׃
10 מַלְכְּתָא לָקֳבֵל מִלֵּי מַלְכָּא וְרַבְרְבָנוֹהִי לְבֵית מִשְׁתְּיָא עַלַּלֶת[a] עֲנָת[b]
מַלְכְּתָא וַאֲמֶרֶת מַלְכָּא לְעָלְמִין חֱיִי אַל־יְבַהֲלוּךְ רַעְיוֹנָךְ[c] וְזִיוָיךְ[d]
אַל־יִשְׁתַּנּוֹ׃ 11 אִיתַי גְּבַר בְּמַלְכוּתָךְ דִּי רוּחַ אֱלָהִין קַדִּישִׁין בֵּהּ
וּבְיוֹמֵי אֲבוּךְ נַהִירוּ וְשָׂכְלְתָנוּ [a]וְחָכְמָה כְּחָכְמַת־אֱלָהִין[a] הִשְׁתְּכַחַת
בֵּהּ וּמַלְכָּא נְבֻכַדְנֶצַּר אֲבוּךְ רַב חַרְטֻמִּין אָשְׁפִין כַּשְׂדָּאִין גָּזְרִין
הֲקִימֵהּ [b]אֲבוּךְ מַלְכָּא[b]׃ 12 כָּל־קֳבֵל דִּי רוּחַ ׀ יַתִּירָא[a] וּמַנְדַּע וְשָׂכְלְתָנוּ
מְפַשַּׁר[b] חֶלְמִין וְאַחֲוָיַת אֲחִידָן וּמְשָׁרֵא[b] קִטְרִין הִשְׁתְּכַחַת בֵּהּ בְּדָנִיֵּאל
דִּי־מַלְכָּא שָׂם־שְׁמֵהּ בֵּלְטְשַׁאצַּר כְּעַן דָּנִיֵּאל יִתְקְרֵי וּפִשְׁרָה יְהַחֲוֵה׃
13 בֵּאדַיִן דָּנִיֵּאל הֻעַל קֳדָם מַלְכָּא עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְדָנִיֵּאל
אַנְתְּה[a]־הוּא דָנִיֵּאל דִּי־מִן־בְּנֵי גָלוּתָא דִּי יְהוּד דִּי הַיְתִי מַלְכָּא אַבִי
[b]מִן־יְהוּד[b]׃ 14 וְשִׁמְעֵת עֲלָיךְ[a] דִּי רוּחַ אֱלָהִין[b] בָּךְ וְנַהִירוּ וְשָׂכְלְתָנוּ
וְחָכְמָה יַתִּירָה הִשְׁתְּכַחַת בָּךְ׃ 15 וּכְעַן הֻעַלּוּ קֳדָמַי חַכִּימַיָּא אָשְׁפַיָּא
דִּי־כְתָבָה דְנָה יִקְרוֹן וּפִשְׁרֵהּ לְהוֹדָעֻתַנִי וְלָא־כָהֲלִין פְּשַׁר־מִלְּתָא
לְהַחֲוָיָה׃ 16 וַאֲנָה שִׁמְעֵת עֲלָיךְ דִּי־תוּכֻל[a] פִּשְׁרִין[b] לְמִפְשַׁר וְקִטְרִין
לְמִשְׁרֵא כְּעַן הֵן תּוּכֻל[a] כְּתָבָא לְמִקְרֵא וּפִשְׁרֵהּ לְהוֹדָעֻתַנִי אַרְגְּוָנָא

5 K נפקו, Q נְפַקָה ‖ 6 [a] l c v 9 שָׁנַיִן עֲלוֹהִי ‖ [b] Var^G וְאַרְכֻבָּתֵהּ ‖ 7 [a] K כַּשְׂדָּאֵי, Q כַּשְׂדָּיֵא ‖ [b] K והמונִיכא, Q וְהַמְנִיכָא ‖ [c] prps וּתְלִתִי aut וְתַלְתָּי, cf v 16. 29 ‖ 8 [a-a] trsp ante v 7b ‖ [b] K עללין, Q עָלִּין ‖ [c] mlt MSS בָּבֶל ‖ 10 [a] K עללת, Q עַלַּת ‖ [b] Var^G עֲנַת ‖ [c] Var^G K ־ַיִךְ, Q ־ָךְ ‖ [d] K וזיויך, Q וְזִיוָךְ ‖ 11 [a-a] >Θ ‖ [b-b] add; >Θ ‖ 12 [a] 𝔊 ἅγιον, cf 6,4 ‖ [b] l c 𝔙 מְפַשַּׁר (vel prb מְפַשַּׁר) et וּמְשָׁרֵא (sic Var^S) ‖ 13 [a] cf 2,29[a] ‖ [b-b] >Θ ‖ 14 [a] Q עֲלָךְ, id 16 ‖ [b] 9MSS 𝔖𝔄 רוח־אלהין קדישין ‖ 16 [a] K תוכל; l c Q תִּכּוּל ‖ [b] prps חֶלְמִין.

תִלְבַּ֗שׁ וְהַמְוֹנִיכָ֤א[d] דִּֽי־דַהֲבָא֙ עַל־צַוְּארָ֔ךְ[c] וְתַלְתָּ֥א[d] בְמַלְכוּתָ֖א תִּשְׁלַֽט׃
17 בֵּאדַ֜יִן עָנֵ֤ה דָנִיֵּאל֙ וְאָמַ֣ר קֳדָ֣ם מַלְכָּ֔א [a]מַתְּנָתָךְ֙ לָ֣ךְ לֶהֶוְיָ֔ן וּנְבָזְבְּיָתָ֖ךְ
לְאָחֳרָ֣ן הַ֑ב[a] בְּרַ֗ם כְּתָבָא֙ אֶקְרֵ֣א לְמַלְכָּ֔א וּפִשְׁרָ֖א[b] אֲהוֹדְעִנֵּֽהּ׃ 18 אַ֖נְתְּה[a]
מַלְכָּ֑א אֱלָהָא֙ עִלָּיָ֔א[b] מַלְכוּתָ֤א וּרְבוּתָא֙ וִֽיקָרָ֣א וְהַדְרָ֔א יְהַ֖ב לִנְבֻֽכַדְנֶצַּ֥ר
אֲבֽוּךְ׃ 19 וּמִן־רְבוּתָא֙ דִּ֣י יְהַב־לֵ֔הּ כֹּ֣ל עַֽמְמַיָּ֗א אֻמַיָּא֙ וְלִשָּׁ֣נַיָּ֔א הֲו֣וֹ
זָאְעִ֔ין וְדָחֲלִ֖ין מִן־קֳדָמ֑וֹהִי דִּֽי־הֲוָ֨א צָבֵ֜א הֲוָ֣א קָטֵ֗ל וְדִֽי־הֲוָ֤ה צָבֵא֙
הֲוָ֣ה מַחֵ֔א וְדִֽי־הֲוָ֤ה צָבֵא֙ הֲוָ֣ה מָרִ֔ים וְדִֽי־הֲוָ֥א צָבֵ֖א הֲוָ֥א מַשְׁפִּֽל׃
20 וּכְדִי֙ רִ֣ם לִבְבֵ֔הּ וְרוּחֵ֖הּ תִּֽקְפַ֣ת לַהֲזָדָ֑ה הָנְחַת֙ מִן־כָּרְסֵ֣א מַלְכוּתֵ֔הּ
וִיקָרָ֖ה הֶעְדִּ֥יו מִנֵּֽהּ׃ 21 וּמִן־בְּנֵ֨י אֲנָשָׁ֜א טְרִ֗יד וְלִבְבֵ֣הּ ׀ עִם־חֵיוְתָ֣א
שַׁוִּ֗י[a] וְעִם־עֲרָדַיָּא֙ מְדוֹרֵ֔הּ עִשְׂבָּ֤א כְתוֹרִין֙ יְטַֽעֲמוּנֵּ֔הּ וּמִטַּ֥ל שְׁמַיָּ֖א
גִּשְׁמֵ֣הּ יִצְטַבַּ֑ע עַ֣ד דִּֽי־יְדַ֗ע דִּֽי־שַׁלִּ֞יט אֱלָהָ֤א עִלָּיָא֙ בְּמַלְכ֣וּת אֲנָשָׁ֔א
וּלְמַן־דִּ֥י יִצְבֵּ֖א יְהָקֵ֥ים[b] עֲלַֽיהּ[c]׃ 22 וְאַ֨נְתְּה בְּרֵ֜הּ בֵּלְשַׁאצַּ֗ר לָ֤א הַשְׁפֵּ֙לְתְּ
לִבְבָ֔ךְ כָּל־קֳבֵ֕ל דִּ֥י כָל־דְּנָ֖ה יְדַֽעְתָּ׃ 23 וְעַ֣ל מָרֵא־שְׁמַיָּ֣א ׀ הִתְרוֹמַ֡מְתָּ
וּלְמָֽאנַיָּ֨א דִֽי־בַיְתֵ֜הּ הַיְתִ֣יו קָדָמָ֗יךְ[a] וְאַ֨נְתְּה וְרַבְרְבָנָ֜יךְ[b] שֵׁגְלָתָ֤ךְ וּלְחֵֽנָתָךְ֙
חַמְרָא֮ שָׁתַ֣יִן בְּהוֹן֒ וְלֵֽאלָהֵ֣י כַסְפָּֽא־וְ֠דַהֲבָא נְחָשָׁ֨א פַרְזְלָ֜א אָעָ֣א
וְאַבְנָ֗א דִּ֠י לָֽא־חָזַ֧יִן וְלָֽא־שָׁמְעִ֛ין וְלָ֥א יָדְעִ֖ין שַׁבַּ֑חְתָּ וְלֵֽאלָהָ֞א דִּֽי־
נִשְׁמְתָ֥ךְ בִּידֵ֛הּ וְכָל־אֹרְחָתָ֥ךְ לֵ֖הּ[c] לָ֥א הַדַּֽרְתָּ׃ 24 בֵּאדַ֙יִן֙ מִן־קֳדָמ֔וֹהִי
שְׁלִ֖יחַ פַּסָּ֣א דִֽי־יְדָ֑א וּכְתָבָ֥א דְנָ֖ה רְשִֽׁים׃ 25 וּדְנָ֥ה כְתָבָ֖א דִּ֣י רְשִׁ֑ים
[a]מְנֵ֥א מְנֵ֖א[a] תְּקֵ֥ל וּפַרְסִֽין[b]׃ 26 דְּנָ֖ה פְּשַֽׁר־מִלְּתָ֑א מְנֵ֕א מְנָֽה־אֱלָהָ֥א
מַלְכוּתָ֖ךְ וְהַשְׁלְמַֽהּ׃ 27 תְּקֵ֑ל תְּקִ֥ילְתָּה[a] בְמֹאזַנְיָ֖א[b] וְהִשְׁתְּכַ֥חַתְּ חַסִּֽיר׃
28 פְּרֵ֕ס פְּרִיסַת֙ מַלְכוּתָ֔ךְ וִיהִיבַ֖ת לְמָדַ֥י וּפָרָֽס׃ 29° בֵּאדַ֣יִן ׀ אֲמַ֣ר בֵּלְשַׁאצַּ֗ר
וְהַלְבִּ֤שׁוּ לְדָֽנִיֵּאל֙ אַרְגְּוָנָ֔א וְהַמְנִיכָ֥א דִֽי־דַהֲבָ֖א עַֽל־צַוְּארֵ֑הּ וְהַכְרִ֣זוּ
עֲל֔וֹהִי דִּֽי־לֶהֱוֵ֥א שַׁלִּ֛יט תַּלְתָּ֖א בְּמַלְכוּתָֽא׃ 30 בֵּ֖הּ בְּלֵֽילְיָ֑א קְטִ֕יל
בֵּלְאשַׁצַּ֖ר מַלְכָּ֥א כַשְׂדָּיָֽא׃ פ 6 1 וְדָרְיָ֙וֶשׁ֙ מָדָיָ֔א[a] קַבֵּ֖ל מַלְכוּתָ֑א
[b]כְּבַ֥ר שְׁנִ֖ין שִׁתִּ֥ין וְתַרְתֵּֽין[b]׃

16 [c] 𝔊Θ + vb nonn, cf 𝔊 v 7 ‖ [d] cf ad 7 ‖ 17 [a-a] >𝔊, cf 29 ‖ [b] l c 5MSS Θ וּפִשְׁרֵהּ ‖ 18 [a] >Θ ‖ [b] cf 4,13[c], id 21 ‖ 19 K זָאְעִין, Q זָיְעִין ‖ 20 l c 𝔗𝔖𝔙 וִיקָרֵהּ ‖ 21 [a] l c K שְׁוִי aut שֲׁוִי, Q שַׁוִּיו ‖ [b] Var יְהָקֵם, Θ δώσει αὐτήν ‖ [c] K עֲלַיהּ, Q עֲלַהּ ‖ 22 Var[S] השפלת ‖ 23 [a] K ־מַיִךְ, Q ־מָךְ ‖ [b] K ־נַיִךְ, Q ־נָךְ ‖ [c] conjg (c Θ) לה לא הדרת ‖ 25 [a-a] Θ μανη, id 𝔊𝔙 ‖ [b] Θ𝔙 φαρες, cf v 28𝔐; 𝔊 ἐξῆρται ‖ 27 [a] Var[S] sine א ‖ [b] Var[BG] בְּמֹאזַנְיָא ‖ v 29 cf 7 ‖ 30 K כַשְׂדָּיָא, Q כַשְׂדָּאָה ‖ Cp 6, 1 [a] K מָדָיָא, Q מָדָאָה, 𝔊 om, 𝔖[A] *rex Persarum* ‖ [b-b] 𝔊 πλήρης τῶν ἡμερῶν καὶ ἔνδοξος ἐν γήρει.

2שְׁפַר֙ קֳדָ֣ם דָּרְיָ֔וֶשׁ וַהֲקִים֙ עַל־מַלְכוּתָ֔א לַֽאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּ֖א °מְאָ֣ה
וְעֶשְׂרִ֑ין° דִּ֥י לֶהֱוֺ֖ן בְּכָל־מַלְכוּתָֽא׃ 3וְעֵ֤לָּא מִנְּהוֹן֙ סָרְכִ֣ין תְּלָתָ֔ה דִּ֥י
דָנִיֵּ֖אל חַֽד־מִנְּהֹ֑ון דִּֽי־לֶהֱוֺ֞ן אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּ֣א אִלֵּ֗ין יָהֲבִ֤ין לְהוֹן֙ טַעְמָ֔א
וּמַלְכָּ֖א לָא־לֶהֱוֵ֥א נָזִֽק׃ 4אֱדַ֙יִן֙ דָּנִיֵּ֣אל דְּנָ֔ה הֲוָ֣א מִתְנַצַּ֔ח עַל־סָרְכַיָּ֖א
וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּ֑א כָּל־קֳבֵ֗ל דִּ֣י ר֤וּחַ יַתִּירָא֙ בֵּ֔הּ וּמַלְכָּ֣א עֲשִׁ֔ית לַהֲקָמוּתֵ֖הּ
עַל־כָּל־מַלְכוּתָֽא׃ פ 5אֱדַ֨יִן סָרְכַיָּ֜א וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּ֗א הֲו֨וֹ בָעַ֤יִן[a] עִלָּה֙
לְהַשְׁכָּחָ֣ה לְדָנִיֵּ֔אל מִצַּ֖ד מַלְכוּתָ֑א וְכָל־עִלָּ֨ה וּשְׁחִיתָ֜ה לָא־יָכְלִ֣ין לְהַשְׁכָּחָ֗ה
כָּל־קֳבֵל֙ דִּֽי־מְהֵימַ֣ן ה֔וּא [b]וְכָל־שָׁלוּ֙ וּשְׁחִיתָ֔ה לָ֥א הִשְׁתְּכַ֖חַת עֲלֽוֹהִי[b]׃
6אֱדַ֙יִן֙ גֻּבְרַיָּ֣א אִלֵּ֔ךְ אָמְרִ֕ין דִּ֠י לָ֣א נְהַשְׁכַּ֞ח לְדָנִיֵּ֥אל דְּנָ֖ה כָּל־עִלָּ֑א לָהֵ֕ן
הַשְׁכַּ֥חְנָא עֲל֖וֹהִי בְּדָ֥ת אֱלָהֵֽהּ׃ ס 7אֱדַ֨יִן סָרְכַיָּ֤א וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא֙
אִלֵּ֔ן הַרְגִּ֖שׁוּ עַל־מַלְכָּ֑א וְכֵן֙ אָמְרִ֣ין לֵ֔הּ דָּרְיָ֥וֶשׁ מַלְכָּ֖א לְעָלְמִ֥ין חֱיִֽי׃
8אִתְיָ֨עַטוּ֜ כֹּ֣ל ׀ סָרְכֵ֣י מַלְכוּתָ֗א סִגְנַיָּ֤א וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא֙ הַדָּֽבְרַיָּ֣א וּפַחֲוָתָ֔א
לְקַיָּמָ֥ה קְיָ֛ם מַלְכָּ֖א וּלְתַקָּפָ֣ה אֱסָ֑ר דִּ֣י כָל־דִּֽי־יִבְעֵ֣ה בָ֠עוּ מִן־כָּל־אֱלָ֨הּ
וֶאֱנָ֜שׁ עַד־יוֹמִ֣ין תְּלָתִ֗ין לָהֵן֙ מִנָּ֣ךְ מַלְכָּ֔א יִתְרְמֵ֕א לְגֹ֖ב אַרְיָוָתָֽא׃ 9כְּעַ֣ן
מַלְכָּ֗א תְּקִ֣ים אֱסָרָ֔א וְתִרְשֻׁ֖ם כְּתָבָ֑א דִּ֣י לָ֣א לְהַשְׁנָיָ֔ה כְּדָת־מָדַ֥י וּפָרַ֖ס
דִּי־לָ֥א תֶעְדֵּֽא׃ 10כָּל־קֳבֵ֖ל דְּנָ֑ה מַלְכָּא֙ דָּרְיָ֔וֶשׁ רְשַׁ֥ם כְּתָבָ֖א וֶאֱסָרָֽא׃
11וְדָ֨נִיֵּ֜אל כְּדִ֨י יְדַ֣ע דִּי־רְשִׁ֣ים כְּתָבָא֮ עַ֣ל לְבַיְתֵהּ֒ וְכַוִּ֨ין פְּתִיחָ֥ן
לֵהּ֙ בְּעִלִּיתֵ֔הּ נֶ֖גֶד יְרוּשְׁלֶ֑ם וְזִמְנִ֨ין תְּלָתָ֜ה בְיוֹמָ֗א ה֣וּא ׀ בָּרֵ֣ךְ עַל־בִּרְכ֗וֹהִי
וּמְצַלֵּא֙ וּמוֹדֵא֙ קֳדָ֣ם אֱלָהֵ֔הּ כָּל־קֳבֵל֙ דִּֽי־הֲוָ֣א עָבֵ֔ד מִן־קַדְמַ֖ת דְּנָֽה׃
12אֱדַ֙יִן֙ גֻּבְרַיָּ֣א אִלֵּ֔ךְ הַרְגִּ֖שׁוּ[a] וְהַשְׁכַּ֣חוּ לְדָנִיֵּ֑אל בָּעֵ֥ה וּמִתְחַנַּ֖ן[b] קֳדָ֥ם
אֱלָהֵֽהּ׃ 13בֵּאדַ֨יִן קְרִ֜בוּ וְאָמְרִ֤ין קֳדָם־מַלְכָּא֙ °עַל־אֱסָ֣ר מַלְכָּ֔א° הֲלָ֧א
אֱסָ֣ר רְשַׁ֗מְתָּ דִּ֣י כָל־אֱ֠נָשׁ דִּֽי־יִבְעֵ֨א מִן־כָּל־אֱלָ֜הּ וֶאֱנָ֗שׁ עַד־יוֹמִ֤ין
תְּלָתִין֙ לָהֵן֙ מִנָּ֣ךְ מַלְכָּ֔א יִתְרְמֵ֕א לְג֖וֹב אַרְיָוָתָ֑א עָנֵ֨ה מַלְכָּ֜א וְאָמַ֗ר יַצִּיבָ֤א
מִלְּתָא֙ כְּדָת־מָדַ֣י וּפָרַ֔ס דִּי־לָ֖א תֶעְדֵּֽא׃ 14בֵּאדַ֗יִן עֲנוֹ֮ וְאָמְרִין֮ קֳדָ֣ם
מַלְכָּא֒ דִּ֣י דָנִיֵּ֡אל °דִּי֩ מִן־בְּנֵ֨י גָלוּתָ֜א דִּ֣י יְה֗וּד° לָא־שָׂ֨ם עֲלָ֤ךְ מַלְכָּא֙
טְעֵ֔ם וְעַל־אֱסָרָ֖א דִּ֣י רְשַׁ֑מְתָּ וְזִמְנִין֙ תְּלָתָ֣ה בְּיוֹמָ֔א בָּעֵ֖א בָּעוּתֵֽהּ׃
15אֱדַ֨יִן מַלְכָּ֜א כְּדִ֨י מִלְּתָ֤א שְׁמַע֙ שַׂגִּיא֙ בְּאֵ֣שׁ עֲל֔וֹהִי וְעַ֤ל דָּֽנִיֵּאל֙ שָׂ֣ם בָּ֔ל

2 °-° 𝔊𝔖[A] 127, Θ𝔙 = 𝔐 ‖ 4 𝔊 ἅγιον cf 5,12 ‖ 5 [a] sic Occ, Q[Or] בָּעָיִן ‖ [b-b] prb add ‖ 7 𝔊 προσήλθοσαν Θ παρέστησαν, 𝔖 קרבו ‖ 8 >𝔊 ‖ v 9 >𝔊 ‖ 11 l c 11MSS הֲוָא ‖ 12 [a] 𝔊 ἐτήρησαν Θ παρετήρησαν, 𝔙 *curiosius inquirentes* ‖ [b] 𝔊 + τρὶς τῆς ἡμέρας καθ' ἑκάστην ἡμέραν (> Θ) ‖ 13 °-° frt add, >𝔊Θ, 𝔊 + Δαρεῖε βασιλεῦ, Θ + βασιλεῦ ‖ 14 °-° 𝔊 τὸν φίλον σου.

לְשֵׁיזָבוּתֵ֑הּ וְעַד֙ מֶֽעָלֵ֣י שִׁמְשָׁ֔א הֲוָ֥א מִשְׁתַּדַּ֖ר לְהַצָּלוּתֵֽהּ׃ 16 בֵּאדַ֙יִן֙
גֻּבְרַיָּ֣א אִלֵּ֔ךְ הַרְגִּ֖שׁוּ עַל־מַלְכָּ֑א וְאָמְרִ֤ין לְמַלְכָּא֙ דַּ֣ע מַלְכָּ֔א דִּֽי־דָ֞ת
לְמָדַ֣י וּפָרַ֗ס דִּֽי־כָל־אֱסָ֛ר וּקְיָ֥ם דִּֽי־מַלְכָּ֖א יְהָקֵ֑ים לָ֖א לְהַשְׁנָיָֽה׃ 17 בֵּאדַ֜יִן
מַלְכָּ֣א אֲמַ֗ר וְהַיְתִיו֙ לְדָ֣נִיֵּ֔אל וּרְמ֖וֹ לְגֻבָּ֣א דִּ֣י אַרְיָוָתָ֑א עָנֵ֤ה מַלְכָּא֙
וְאָמַ֣ר לְדָנִיֵּ֔אל אֱלָהָ֗ךְ דִּ֣י אַ֤נְתְּה פָּֽלַח־לֵהּ֙ בִּתְדִירָ֔א ה֖וּא יְשֵׁיזְבִנָּֽךְ׃
18 וְהַיְתָ֗יִת אֶ֚בֶן חֲדָ֔ה וְשֻׂמַ֖ת[a] עַל־פֻּ֣ם גֻּבָּ֑א וְחַתְמַ֨הּ[b] מַלְכָּ֜א בְּעִזְקְתֵ֗הּ
וּבְעִזְקָת֙[c] רַבְרְבָנ֔וֹהִי דִּ֛י לָא־תִשְׁנֵ֥א צְב֖וּ בְּדָנִיֵּֽאל׃ 19 אֱדַ֨יִן אֲזַ֤ל
מַלְכָּא֙ לְהֵ֣יכְלֵ֔הּ וּבָ֣ת טְוָ֔ת[a] וְדַחֲוָ֖ן[b] לָא־הַנְעֵ֣ל קָֽדָמ֑וֹהִי וְשִׁנְתֵּ֖הּ[c] נַדַּ֥ת
עֲלֽוֹהִי׃ 20 בֵּאדַ֣יִן מַלְכָּ֔א בִּשְׁפַּרְפָּרָ֖א[a] יְק֣וּם בְּנָגְהָ֑א[b] וּבְהִתְבְּהָלָ֔ה לְגֻבָּ֥א
דִּֽי־אַרְיָוָתָ֖א אֲזַֽל׃ 21 וּכְמִקְרְבֵ֤הּ[a] לְגֻבָּא֙ לְדָנִיֵּ֔אל בְּקָ֥ל עֲצִ֖יב[b] זְעִ֑ק [c]עָנֵ֨ה
מַלְכָּ֜א וְאָמַ֣ר לְדָנִיֵּ֗אל[c] דָּנִיֵּאל֙ עֲבֵד֙ אֱלָהָ֣א חַיָּ֔א אֱלָהָ֗ךְ דִּ֣י אַ֤נְתְּה פָּֽלַח־
לֵהּ֙ בִּתְדִירָ֔א הֲיִכִ֥ל לְשֵׁיזָבוּתָ֖ךְ מִן־אַרְיָוָתָֽא׃ 22 אֱדַ֙יִן֙ דָּנִיֵּ֔אל עִם־מַלְכָּ֖א
מַלִּ֑ל מַלְכָּ֖א לְעָלְמִ֥ין חֱיִֽי׃ 23 אֱלָהִ֞י שְׁלַ֤ח מַלְאֲכֵהּ֙ וּֽסֲגַ֛ר פֻּ֥ם אַרְיָוָתָ֖א
וְלָ֣א חַבְּל֑וּנִי כָּל־קֳבֵ֗ל דִּ֤י קָֽדָמ֙וֹהִי֙ זָכ֣וּ הִשְׁתְּכַ֣חַת לִ֔י וְאַ֤ף קֳדָמַ֙יךְ֙
מַלְכָּ֔א חֲבוּלָ֖ה לָ֥א עַבְדֵֽת׃ 24 בֵּאדַ֨יִן מַלְכָּ֜א שַׂגִּ֣יא טְאֵ֣ב עֲל֗וֹהִי וּלְדָֽנִיֵּאל֙
אֲמַ֔ר לְהַנְסָקָ֖ה מִן־גֻּבָּ֑א וְהֻסַּ֤ק דָּֽנִיֵּאל֙ מִן־גֻּבָּ֔א וְכָל־חֲבָל֙ לָא־הִשְׁתְּכַ֣ח
בֵּ֔הּ דִּ֥י הֵימִ֖ן בֵּאלָהֵֽהּ׃ 25 וַאֲמַ֣ר מַלְכָּ֗א וְהַיְתִ֞יו גֻּבְרַיָּ֣א אִלֵּ֗ךְ דִּֽי־אֲכַ֣לוּ
קַרְצ֙וֹהִי֙ דִּ֣י דָנִיֵּ֔אל וּלְגֹ֤ב אַרְיָוָתָא֙ רְמ֔וֹ אִנּ֖וּן בְּנֵיה֣וֹן וּנְשֵׁיה֑וֹן וְלָֽא־
מְט֞וֹ לְאַרְעִ֣ית גֻּבָּ֗א עַ֠ד דִּֽי־שְׁלִ֤טוּ בְהוֹן֙ אַרְיָ֣וָתָ֔א וְכָל־גַּרְמֵיה֖וֹן הַדִּֽקוּ׃
ס 26 בֵּאדַ֜יִן דָּרְיָ֣וֶשׁ מַלְכָּ֗א כְּתַ֞ב לְכָל־עַֽמְמַיָּ֡א אֻמַּיָּא֩ וְלִשָּׁנַיָּ֨א דִּֽי־
דָאְרִ֥ין בְּכָל־אַרְעָ֖א שְׁלָמְכ֥וֹן יִשְׂגֵּֽא׃ 27 [a]מִן־קֳדָמַי֮ שִׂ֣ים טְעֵם֒ דִּ֣י[a]׀ בְּכָל־
שָׁלְטָ֣ן מַלְכוּתִ֗י לֶהֱוֺ֤ן[b] זָאְעִין֙[c] וְדָ֣חֲלִ֔ין מִן־קֳדָ֖ם אֱלָהֵ֣הּ דִּֽי־דָנִיֵּ֑אל
דִּי־ה֣וּא׀ אֱלָהָ֣א חַיָּ֗א וְקַיָּם֙ לְעָ֣לְמִ֔ין
וּמַלְכוּתֵהּ֙ דִּי־לָ֣א תִתְחַבַּ֔ל וְשָׁלְטָנֵ֖הּ עַד־סוֹפָֽא׃
28 מְשֵׁיזִ֣ב וּמַצִּ֔ל וְעָבֵד֙ אָת֣ין וְתִמְהִ֔ין
בִּשְׁמַיָּ֖א וּבְאַרְעָ֑א דִּ֚י שֵׁיזִ֣יב לְדָנִיֵּ֔אל מִן־יַ֖ד אַרְיָוָתָֽא׃
29 וְדָנִיֵּ֣אל דְּנָ֔ה הַצְלַ֖ח בְּמַלְכ֣וּת דָּרְיָ֑וֶשׁ וּבְמַלְכ֖וּת כּ֥וֹרֶשׁ פָּרְסָיָֽא׃ פ

15 𝔊 c nonn MSS מָעֳלֵי, al falso מַעֲלֵי ‖ 16 °–° > Θ ‖ 17 Var𝔊 K אֱלָהָיךְ, Q אֱלָהָךְ ‖ 18 a l frt וְשָׂמַת ‖ b VarG וְחַתְמַהּ ‖ c l c nonn MSS et 𝔊 קָת–, Θ = 𝔐 ‖ 19 a 𝔊 νῆστις Θ ἄδειπνος ‖ b sic Occ; QOr וְדַהֲוָן; > 𝔊, Θ ἐδέσματα ‖ c nonn MSS וְשִׁנְתֵהּ ‖ 20 a sic 𝔐 (פ min et maj), Or בִּשְׁפַר פָּרָא ‖ b prb add ‖ 21 a 25MSS וּבְ' ‖ b 𝔊 μεγάλῃ Θ ἰσχυρᾷ ‖ c–c > 𝔊Θ ‖ 23 K מַיִךְ–, Q מָךְ– ‖ 26 K דָאֲרִין, Q דָיְרִין ‖ 27 a–a > 𝔊 ‖ b 𝔊 + πάντες οἱ ἄνθρωποι (> Θ) ‖ c K זָאֲעִין, Q זָיְעִין ‖ 29 K פַּרְסָיָא, Q פַּרְסָאָה.

7 1 בִּשְׁנַת חֲדָה[a] לְבֵלְאשַׁצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל דָּנִיֵּאל חֵלֶם חֲזָה [b]וְחֶזְוֵי
רֵאשֵׁהּ[b] עַל־מִשְׁכְּבֵהּ בֵּאדַיִן חֶלְמָא כְתַב [c]רֵאשׁ מִלִּין אֲמַר[c]׃ 2 [a]עָנֵה
דָנִיֵּאל וְאָמַר[a] חָזֵה הֲוֵית [b]בְּחֶזְוִי עִם־לֵילְיָא[b] וַאֲרוּ אַרְבַּע רוּחֵי שְׁמַיָּא
מְגִיחָן לְיַמָּא רַבָּא׃ 3 וְאַרְבַּע חֵיוָן רַבְרְבָן סָלְקָן מִן־יַמָּא שָׁנְיָן דָּא
מִן־דָּא׃ 4 קַדְמָיְתָא כְאַרְיֵה וְגַפִּין דִּי־נְשַׁר לַהּ חָזֵה הֲוֵית עַד דִּי־
מְּרִיטוּ גַפַּיהּ וּנְטִילַת מִן־אַרְעָא וְעַל־רַגְלַיִן כֶּאֱנָשׁ הֳקִימַת וּלְבַב
אֱנָשׁ יְהִיב לַהּ׃ 5 וַאֲרוּ חֵיוָה [a]אָחֳרִי תִנְיָנָה[a] דָּמְיָה לְדֹב וְלִשְׂטַר־חַד
הֳקִמַת[b] וּתְלָת עִלְעִין בְּפֻמַּהּ בֵּין שִׁנַּיהּ[c] וְכֵן אָמְרִין לַהּ קוּמִי אֲכֻלִי
בְּשַׂר שַׂגִּיא׃ 6 בָּאתַר דְּנָה חָזֵה הֲוֵית וַאֲרוּ אָחֳרִי[a] כִּנְמַר וְלַהּ גַּפִּין
אַרְבַּע דִּי־עוֹף עַל־גַּבַּיהּ[b] וְאַרְבְּעָה רֵאשִׁין לְחֵיוְתָא [c]וְשָׁלְטָן יְהִיב לַהּ[c]׃
7 בָּאתַר דְּנָה חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוֵי לֵילְיָא וַאֲרוּ חֵיוָה רְבִיעָיָא[a] דְּחִילָה
וְאֵימְתָנִי[b] וְתַקִּיפָא יַתִּירָה וְשִׁנַּיִן דִּי־פַרְזֶל לַהּ רַבְרְבָן[c] אָכְלָה וּמַדֱּקָה[d]
וּשְׁאָרָא בְּרַגְלַיהּ[e] רָפְסָה וְהִיא מְשַׁנְּיָה מִן־כָּל־חֵיוָתָא דִּי קָדָמַיהּ[f]
וְקַרְנַיִן עֲשַׂר לַהּ׃ 8 מִשְׂתַּכַּל הֲוֵית בְּקַרְנַיָּא וַאֲלוּ קֶרֶן אָחֳרִי זְעֵירָה
סִלְקָת[a] בֵּינֵיהֵון[b] וּתְלָת מִן־קַרְנַיָּא קַדְמָיָתָא אֶתְעֲקַרָו[c] [d]מִן־קֳדָמַיהּ[d]
וַאֲלוּ עַיְנִין כְּעַיְנֵי אֲנָשָׁא בְּקַרְנָא־דָא וּפֻם מְמַלִּל רַבְרְבָן׃
9 חָזֵה הֲוֵית

עַד דִּי כָרְסָוָן רְמִיו וְעַתִּיק יוֹמִין יְתִב
לְבוּשֵׁהּ ׀ כִּתְלַג חִוָּר וּשְׂעַר רֵאשֵׁהּ כַּעֲמַר נְקֵא
כָּרְסְיֵהּ שְׁבִיבִין דִּי־נוּר גַּלְגִּלּוֹהִי נוּר דָּלִק׃
10 נְהַר דִּי־נוּר נָגֵד וְנָפֵק[a] מִן־קֳדָמוֹהִי
אֶלֶף אַלְפִים[b] יְשַׁמְּשׁוּנֵּהּ וְרִבּוֹ רִבְוָן[c] קֳדָמוֹהִי יְקוּמוּן
דִּינָא יְתִב וְסִפְרִין פְּתִיחוּ׃

11 חָזֵה הֲוֵית בֵּאדַיִן מִן־[a]קָל מִלַּיָּא רַבְרְבָתָא דִּי קַרְנָא מְמַלֱּלָה [b]חָזֵה
הֲוֵית[b] עַד דִּי קְטִילַת חֵיוְתָא וְהוּבַד גִּשְׁמַהּ וִיהִיבַת לִיקֵדַת אֶשָּׁא׃

Cp 7, 1 [a] Θ τρίτῳ ‖ [b-b] frt add ‖ [c-c] >Θ, add? ‖ 2 [a-a] >𝔊Θ𝔙, prb add ‖ [b-b] >Θ, add? ‖ 3 >𝔊 ‖ 4 K גַּפַּיַהּ aut גַּפֵּיהּ, Q גַּפַּהּ ‖ 5 [a-a] aut 'א c Θ𝔖 aut 'ת c 𝔊 dl ‖ [b] l c nonn MSS הֳקִ(י)מַת, cf v 4 ‖ [c] K שִׁנַּיַהּ aut שִׁנֵּיהּ, Q שִׁנַּהּ ‖ 6 [a] 𝔊Θ + θηρίον ‖ [b] K גַּבַּיַהּ aut גַּבֵּיהּ, Q גַּבַּהּ ‖ [c-c] >𝔊 ‖ 7 [a] K —עָיָא, Q —עָאָה ‖ [b] 𝔖 וְאֵמְתָנִי ‖ [c] v 19 + וְטִפְרַיַהּ דִּי־נְחָשׁ ‖ [d] Var[G] וּמַדֱּקָה ‖ [e] K —לַיַהּ aut —לֵיהּ, Q —לַהּ ‖ [f] K קֳדָמַיַהּ aut קֳדָמֵיהּ, Q קֳדָמַהּ ‖ 8 [a] l סִלְקַת ‖ [b] K —הוֹן, Q —הֵין ‖ [c] K אֶתְעֲקַרוּ, Q אִ(י)תְעֲקַרָה aut 'אֶתְ ‖ [d-d] cf v 7, 𝔊 δι' αὐτοῦ ‖ 9 𝔊Θ ἐτέθησαν ‖ 10 [a] >Θ; 𝔊 καὶ ἐξεπορεύετο . . . ποταμὸς πυρός ‖ [b] K אַלְפִּים, l c Q אַלְפִין ‖ [c] Q רִבְבָן ‖ 11 [a] >𝔊 ‖ [b-b] >Θ; v b >𝔖.

12 [a]וּשְׁאָר חֵיוָתָא[a] הֶעְדִּיו שָׁלְטָנְהוֹן וְאַרְכָה בְחַיִּין יְהִיבַת לְהוֹן עַד־
זְמַן[b] וְעִדָּן׃ 13 חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוֵי לֵילְיָא

וַאֲרוּ עִם־עֲנָנֵי שְׁמַיָּא כְּבַר אֱנָשׁ אָתֵה הֲוָא
וְעַד־עַתִּיק יוֹמַיָּא מְטָה וּקְדָמוֹהִי הַקְרְבוּהִי׃
14 וְלֵהּ יְהִיב שָׁלְטָן וִיקָר וּמַלְכוּ וְכֹל עַמְמַיָּא
אֻמַיָּא וְלִשָּׁנַיָּא לֵהּ יִפְלְחוּן שָׁלְטָנֵהּ שָׁלְטָן עָלַם
דִּי־לָא יֶעְדֵּה וּמַלְכוּתֵהּ דִּי־לָא תִתְחַבַּל׃ ס

15 אֶתְכְּרִיַּת רוּחִי אֲנָה דָנִיֵּאל [c]בְּגוֹא נִדְנֶה[c] וְחֶזְוֵי רֵאשִׁי יְבַהֲלֻנַּנִי׃
16 קִרְבֵת עַל־חַד מִן־קָאֲמַיָּא וְיַצִּיבָא אֶבְעֵא־מִנֵּהּ עַל־כָּל־דְּנָה וַאֲמַר־לִי
וּפְשַׁר מִלַּיָּא יְהוֹדְעִנַּנִי׃ 17 אִלֵּין חֵיוָתָא רַבְרְבָתָא דִּי אִנִּין אַרְבַּע
אַרְבְּעָה מַלְכִין[a] [b]יְקוּמוּן מִן־אַרְעָא[b]׃ 18 וִיקַבְּלוּן מַלְכוּתָא קַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין[a]
וְיַחְסְנוּן מַלְכוּתָא [b]עַד־עָלְמָא וְ[b]עַד עָלַם עָלְמַיָּא׃ 19 אֱדַיִן צְבִית לְיַצָּבָא[a]
עַל־חֵיוְתָא רְבִיעָיְתָא דִּי־הֲוָת שָׁנְיָה מִן־כָּלְּהֵון[b] דְּחִילָה יַתִּירָה שִׁנַּיהּ[c]
דִּי־פַרְזֶל וְטִפְרַיהּ[d] דִּי־נְחָשׁ אָכְלָה מַדֱּקָה[e] וּשְׁאָרָא בְּרַגְלַיהּ רָפְסָה׃
20 וְעַל־קַרְנַיָּא עֲשַׂר דִּי בְרֵאשַׁהּ וְאָחֳרִי דִּי סִלְקַת וּנְפַלוּ[a] מִן־קֳדָמַיהּ[b]
תְּלָת וְקַרְנָא דִכֵּן וְעַיְנִין[c] לַהּ וּפֻם מְמַלִּל רַבְרְבָן וְחֶזְוַהּ רַב מִן־
חַבְרָתַהּ׃ 21 חָזֵה הֲוֵית וְקַרְנָא דִכֵּן עָבְדָא קְרָב עִם־קַדִּישִׁין וְיָכְלָה
לְהוֹן׃ 22 עַד דִּי־אֲתָה עַתִּיק יוֹמַיָּא וְדִינָא[a] יְהִב לְקַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין[b] וְזִמְנָא
מְטָה וּמַלְכוּתָא הֶחֱסִנוּ קַדִּישִׁין׃ 23 כֵּן אֲמַר

חֵיוְתָא רְבִיעָיְתָא מַלְכוּ רְבִיעָיָא תֶּהֱוֵא בְּאַרְעָא
דִּי תִשְׁנֵא מִן־כָּל־מַלְכְוָתָא וְתֵאכֻל כָּל־אַרְעָא
וּתְדוּשִׁנַּהּ וְתַדְּקִנַּהּ׃ 24 וְקַרְנַיָּא עֲשַׂר מִנַּהּ מַלְכוּתָא
עַשְׂרָה מַלְכִין יְקֻמוּן וְאָחֳרָן יְקוּם אַחֲרֵיהוֹן
וְהוּא יִשְׁנֵא מִן־קַדְמָיֵא וּתְלָתָה מַלְכִין יְהַשְׁפִּל׃
25 וּמִלִּין לְצַד עִלָּיָא[a] יְמַלִּל וּלְקַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין[b] יְבַלֵּא[c]

12 a-a 𝔊 καὶ τοὺς κύκλῳ αὐτοῦ ‖ b l c Var^G זְמָן ‖ 13 𝔊 ἐπί, Θ μετά ‖ 14 >Θ; praem ? מל' ‖ 15 c-c prps נִדְנָהּ vel c 𝔊𝔙 בְּגִין דְּנָה ‖ 17 a 𝔊Θ βασιλεῖαι ‖ b-b 𝔊 αἳ ἀπολοῦνται ἀπὸ τῆς γῆς, Θ = 𝔐 + αἳ ἀρθήσονται ‖ 18 a 𝔊Θ𝔖 ? עֶלְיוֹנָא ‖ b-b dl c 𝔊Θ ‖ 19 a prps יַצִּיבָא ‖ b K כָּלְהוֹן, Q כָּלְּהֵין ‖ c K שִׁנַּיהּ aut שְׁנִיהּ, Q שִׁנַּהּ ‖ d K ־רַיהּ aut ־רִיהּ, Q ־רַהּ ‖ e cf v 7 ‖ 20 a K לוּ–, Q לָה– ‖ b cf v 7 ‖ c וְ dl c 𝔊Θ𝔖𝔙 ‖ 22 a prps ins יְתִיב וְשָׁלְטָנָא cf v 14. 26s ‖ b cf v 18 ‖ 23 K יָא–, Q אָה– ‖ 24 𝔊 τῆς βασιλείας, Θ αὐτοῦ ‖ 25 a K עִלָּיָא, Q עִלָּאָה ‖ b cf v 18 ‖ c 𝔖 נכלא.

וְיִסְבַּר לְהַשְׁנָיָה זִמְנִין וְדָת וְיִתְיַהֲבוּן[d] בִּידֵהּ
עַד־עִדָּן וְעִדָּנִין[e] וּפְלַג עִדָּן׃
26 וְדִינָא יִתִּב וְשָׁלְטָנֵהּ יְהַעְדּוֹן לְהַשְׁמָדָה וּלְהוֹבָדָה עַד־סוֹפָא׃
27 וּמַלְכוּתָה וְשָׁלְטָנָא וּרְבוּתָא דִּי מַלְכְוָת תְּחוֹת כָּל־שְׁמַיָּא
יְהִיבַת לְעַם קַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין מַלְכוּתֵהּ מַלְכוּת עָלַם
וְכֹל שָׁלְטָנַיָּא לֵהּ יִפְלְחוּן וְיִשְׁתַּמְּעוּן׃
28 °עַד־כָּה סוֹפָא דִי־מִלְּתָא° אֲנָה דָנִיֵּאל שַׂגִּיא ׀ רַעְיוֹנַי יְבַהֲלֻנַּנִי וְזִיוַי
יִשְׁתַּנּוֹן עֲלַי וּמִלְּתָא בְּלִבִּי נִטְרֵת׃ פ

8 1 בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמַלְכוּת בֵּלְאשַׁצַּר הַמֶּלֶךְ חָזוֹן נִרְאָה אֵלַי אֲנִי
דָנִיֵּאל אַחֲרֵי הַנִּרְאָה אֵלַי בַּתְּחִלָּה׃ 2 [a]וָאֶרְאֶה בֶּחָזוֹן וַיְהִי בִּרְאֹתִי[a]
וַאֲנִי בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה[b] אֲשֶׁר בְּעֵילָם הַמְּדִינָה [c]וָאֶרְאֶה בֶּחָזוֹן[c] וַאֲנִי
הָיִיתִי [d]עַל־אוּבַל אוּלָי[d]׃ 3 וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה ׀ אַיִל[a] אֶחָד עֹמֵד
לִפְנֵי הָאֻבָל וְלוֹ קְרָנָיִם וְהַקְּרָנַיִם גְּבֹהוֹת וְהָאַחַת גְּבֹהָה מִן־הַשֵּׁנִית
וְהַגְּבֹהָה עֹלָה בָּאַחֲרֹנָה[b]׃ 4 רָאִיתִי אֶת־הָאַיִל מְנַגֵּחַ[a] יָמָּה וְצָפוֹנָה
וָנֶגְבָּה וְכָל־חַיּוֹת לֹא־יַעַמְדוּ לְפָנָיו וְאֵין מַצִּיל[b] מִיָּדוֹ וְעָשָׂה כִרְצֹנוֹ
וְהִגְדִּיל׃ 5 וַאֲנִי ׀ הָיִיתִי מֵבִין וְהִנֵּה צְפִיר־הָעִזִּים[a] בָּא מִן־הַמַּעֲרָב
עַל־פְּנֵי כָל־[b]הָאָרֶץ [c]וְאֵין נוֹגֵעַ בָּאָרֶץ[c] וְהַצָּפִיר קֶרֶן חָזוּת[d] בֵּין עֵינָיו׃
6 וַיָּבֹא עַד־הָאַיִל בַּעַל הַקְּרָנַיִם אֲשֶׁר רָאִיתִי עֹמֵד לִפְנֵי הָאֻבָל וַיָּרָץ
אֵלָיו בַּחֲמַת כֹּחוֹ׃ 7 וּרְאִיתִיו מַגִּיעַ ׀ אֵצֶל[a] הָאַיִל וַיִּתְמַרְמַר אֵלָיו וַיַּךְ
אֶת־הָאַיִל וַיְשַׁבֵּר אֶת־שְׁתֵּי קְרָנָיו וְלֹא־הָיָה כֹחַ בָּאַיִל לַעֲמֹד לְפָנָיו
וַיַּשְׁלִיכֵהוּ אַרְצָה וַיִּרְמְסֵהוּ וְלֹא־הָיָה מַצִּיל[b] לָאַיִל מִיָּדוֹ׃ 8 וּצְפִיר
הָעִזִּים הִגְדִּיל עַד־מְאֹד וּכְעָצְמוֹ נִשְׁבְּרָה הַקֶּרֶן הַגְּדוֹלָה וַתַּעֲלֶנָה
חָזוּת אַרְבַּע תַּחְתֶּיהָ לְאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמָיִם׃ 9 וּמִן־הָאַחַת
מֵהֶם[a] יָצָא[b] [c]קֶרֶן־אַחַת מִצְּעִירָה[c] וַתִּגְדַּל־יֶתֶר אֶל־הַנֶּגֶב וְאֶל־הַמִּזְרָח
וְאֶל־הַצֶּבִי[d]׃ 10 וַתִּגְדַּל עַד־צְבָא הַשָּׁמָיִם וַתַּפֵּל אַרְצָה מִן־הַצָּבָא וּמִן־

25 [d] 𝔊 παραδοθήσεται πάντα, Θ δοθήσεται ‖ [e] Var[G] עִדְּנִין ‖ 26 𝔊 + καὶ βουλεύσονται >Θ ‖ 27 cf v 18 ‖ 28 °-° 𝔊 in fine v 27 ἕως καταστροφῆς τοῦ λόγου; frt סופא די־ add? ‖ Cp 8, 1 Var[G] בַּלְאשַׁצַּר ‖ 2 [a-a] >Θ ‖ [b] 𝔊 τῇ πόλει, Θ τῇ βάρει ‖ [c-c] >Θ ‖ [d-d] 𝔊 πρὸς τῇ πύλῃ Αἰλαμ, Θ ἐπὶ τοῦ Οὐβαλ ‖ 3 [a] 𝔊 + μέγαν >Θ ‖ [b] >𝔊 ‖ 4 [a] 𝔊 + πρὸς ἀνατολάς >Θ ‖ [b] 𝔊Θ הַמַּצִּיל ‖ 5 [a] 𝔊Θ עִזִּים ‖ [b] >𝔊 ‖ [c-c] >𝔊 ‖ [d] >Θ, prps חֲזוּת aut c 𝔊𝔖 חֲזוּיָה ‖ 6 𝔊 אַפּוֹ ‖ 7 [a] 𝔊 πρός, Θ ἕως ‖ [b] cf v 4 ‖ 8 l c 𝔊 אֲחֵרוֹת ‖ 9 [a] mlt MSS מֵהֶן ‖ [b] Seb יָצְאָה ‖ [c-c] prps קֶרֶן אַחֶרֶת צְעִירָה ‖ [d] 𝔊 הַצָּפוֹן, Θ (δύναμιν) הַצָּבָא, cf 11,16. 41 אֶרֶץ הַצְּבִי.

הַכּוֹכָבִ֖ים וַֽתִּרְמְסֵֽם׃ 11 וְעַ֥ד שַׂר־הַצָּבָ֖א הִגְדִּ֑יל וּמִמֶּ֙נּוּ֙ הֻרַ֣ם[a] הַתָּמִ֔יד
וְהֻשְׁלַ֖ךְ מְכ֥וֹן[b] מִקְדָּשֽׁוֹ׃ 12 וְצָבָ֛א[a] תִּנָּתֵ֥ן[b] עַל־הַתָּמִ֖יד בְּפָ֑שַׁע וְתַשְׁלֵ֤ךְ[c]
אֱמֶת֙[d] אַ֔רְצָה וְעָשְׂתָ֖ה וְהִצְלִֽיחָה׃ 13 וָֽאֶשְׁמְעָ֥ה אֶחָֽד־קָד֖וֹשׁ מְדַבֵּ֑ר
וַיֹּ֨אמֶר אֶחָ֜ד קָד֗וֹשׁ לַפַּלְמוֹנִ֤י הַֽמְדַבֵּר֙ עַד־מָתַ֞י הֶחָז֤וֹן הַתָּמִיד֙[a] [b]וְהַפֶּ֣שַׁע
שֹׁמֵ֔ם תֵּ֛ת[b] וְקֹ֥דֶשׁ וְצָבָ֖א[c] מִרְמָֽס׃ 14 וַיֹּ֣אמֶר אֵלַ֔י עַ֚ד עֶ֣רֶב בֹּ֔קֶר אַלְפַּ֖יִם
וּשְׁלֹ֣שׁ מֵא֑וֹת וְנִצְדַּ֖ק קֹֽדֶשׁ׃ 15 וַיְהִ֗י בִּרְאֹתִ֛י אֲנִ֥י דָנִיֵּ֖אל
אֶת־הֶחָז֑וֹן וָאֲבַקְשָׁ֣ה בִינָ֔ה וְהִנֵּ֛ה עֹמֵ֥ד לְנֶגְדִּ֖י כְּמַרְאֵה־גָֽבֶר׃ 16 וָֽאֶשְׁמַ֥ע
קוֹל־אָדָ֖ם בֵּ֣ין אוּלָ֑י וַיִּקְרָא֙ וַיֹּאמַ֔ר גַּבְרִיאֵ֕ל הָבֵ֥ן לְהַלָּ֖ז אֶת־הַמַּרְאֶֽה׃
17 וַיָּבֹא֙ אֵ֣צֶל עָמְדִ֔י וּבְבֹא֣וֹ נִבְעַ֔תִּי וָאֶפְּלָ֖ה עַל־פָּנָ֑י וַיֹּ֤אמֶר אֵלַי֙ הָבֵ֣ן
בֶּן־אָדָ֔ם כִּ֥י לְעֶת־קֵ֖ץ הֶחָזֽוֹן׃ 18 וּבְדַבְּר֣וֹ עִמִּ֔י נִרְדַּ֥מְתִּי עַל־פָּנַ֖י אָ֑רְצָה
וַיִּגַּע־בִּ֔י וַיַּעֲמִידֵ֖נִי עַל־עָמְדִֽי׃ 19 וַיֹּ֗אמֶר הִנְנִ֤י מוֹדִֽיעֲךָ֙ אֵ֥ת אֲשֶׁר־יִהְיֶ֖ה
בְּאַחֲרִ֣ית הַזָּ֑עַם כִּ֖י לְמוֹעֵ֥ד קֵֽץ׃ 20 הָאַ֥יִל אֲשֶׁר־רָאִ֖יתָ בַּ֣עַל הַקְּרָנָ֑יִם
מַלְכֵ֖י מָדַ֥י וּפָרָֽס׃ 21 וְהַצָּפִ֣יר הַשָּׂעִ֔יר מֶ֖לֶךְ יָוָ֑ן וְהַקֶּ֤רֶן הַגְּדוֹלָה֙ אֲשֶׁ֣ר
בֵּין־עֵינָ֔יו ה֖וּא הַמֶּ֥לֶךְ הָרִאשֽׁוֹן׃ 22 וְהַנִּשְׁבֶּ֕רֶת וַתַּעֲמֹ֥דְנָה אַרְבַּ֖ע תַּחְתֶּ֑יהָ
אַרְבַּ֧ע מַלְכֻיּ֛וֹת מִגּ֥וֹי[a] יַעֲמֹ֖דְנָה[b] וְלֹ֥א בְכֹחֽוֹ׃

23 וּבְאַחֲרִית֙ מַלְכוּתָ֔ם כְּהָתֵ֖ם הַפֹּשְׁעִ֑ים יַעֲמֹ֥ד מֶ֛לֶךְ עַז־פָּנִ֖ים
וּמֵבִ֥ין חִידֽוֹת׃ 24 וְעָצַ֤ם כֹּחוֹ֙ [a]וְלֹ֣א בְכֹח֔וֹ[a] וְנִפְלָא֥וֹת יַשְׁחִ֖ית[b]
וְהִצְלִ֣יחַ וְעָשָׂ֑ה וְהִשְׁחִ֥ית עֲצוּמִ֖ים [c]וְעַם־קְדֹשִֽׁים[c]׃ 25 וְעַל[a]־שִׂכְלוֹ֙
וְהִצְלִ֤יחַ מִרְמָה֙ בְּיָד֔וֹ וּבִלְבָב֣וֹ יַגְדִּ֔יל וּבְשַׁלְוָ֖ה יַשְׁחִ֣ית רַבִּ֑ים
[b]וְעַ֤ל שַׂר־שָׂרִים֙[b] יַעֲמֹ֔ד וּבְאֶ֖פֶס יָ֥ד יִשָּׁבֵֽר׃
26 וּמַרְאֵ֨ה הָעֶ֧רֶב וְהַבֹּ֛קֶר אֲשֶׁ֥ר נֶאֱמַ֖ר אֱמֶ֣ת ה֑וּא
וְאַתָּה֙ סְתֹ֣ם הֶחָז֔וֹן כִּ֖י לְיָמִ֥ים רַבִּֽים׃
27 וַאֲנִ֨י דָנִיֵּ֜אל נִהְיֵ֤יתִי[a] וְנֶחֱלֵ֙יתִי֙ יָמִ֔ים[b] וָאָק֕וּם וָאֶעֱשֶׂ֖ה אֶת־מְלֶ֣אכֶת
הַמֶּ֑לֶךְ וָאֶשְׁתּוֹמֵ֥ם עַל־הַמַּרְאֶ֖ה[c] וְאֵ֥ין מֵבִֽין׃ ס

9 1 בִּשְׁנַ֣ת אַחַ֔ת לְדָרְיָ֥וֶשׁ בֶּן־אֲחַשְׁוֵר֖וֹשׁ מִזֶּ֣רַע מָדָ֑י אֲשֶׁ֣ר הָמְלַ֔ךְ

v 11 𝔊Θ alium text praebent ‖ [a] K הָרִים, l c Q הֻרַם ‖ [b] 2MSS מְקוֹם ‖ 12 [a] >𝔊Θ, prb dl ‖ [b] l frt c 𝔊Θ וַיִּנָּתֵן ‖ [c] l c 𝔊Θ𝔖𝔙 וַתֻּשְׁלַךְ ‖ [d] 𝔊Θ הַצְּדָקָה ‖ 13 [a] ins c 𝔊Θ מוּרָם ‖ [b-b] prps c 𝔊Θ וּפֶשַׁע שֹׁמֵם נִתַּן ‖ [c] >𝔊, frt crrp ex וּצְבִי, quod gloss ad וְקֹדֶשׁ ‖ 14 l c 𝔊Θ𝔖 אֵלָיו ‖ 16 Θ Ουβαλ ‖ 19 Θ + ἡ ὅρασις ‖ 20 𝔊Θ מֶלֶךְ ‖ 21 prb add, 𝔊Θ וּצְפִ' הָעִזִּים ‖ 22 [a] l c 𝔊Θ מִגּוֹיוֹ ‖ [b] l c 2MSS תַּעֲמֹדְנָה ‖ 23 𝔊Θ𝔖 הַפְּשָׁעִים ‖ 24 [a-a] >Θ, frt add ‖ [b] prps יְדַבֵּר cf 11,36 ‖ [c-c] c 𝔊 dl cf 25 ‖ 25 [a] ins c 𝔊 קְדֹשִׁים ‖ [b-b] 𝔊Θ ἐπὶ ἀπωλείας ἀνδρῶν (Θ πολλῶν) ‖ 27 [a] prb c 𝔊 dl ‖ [b] >Θ, 6MSS 𝔊 + רַבִּים ‖ [c] Var[G] הַמַּרְאָה.

עַל מַלְכוּת כַּשְׂדִּים׃ 2 בִּשְׁנַת אַחַת לְמָלְכוֹ אֲנִי דָּנִיֵּאל בִּינֹתִי
בַּסְּפָרִים מִסְפַּר הַשָּׁנִים אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָה הַנָּבִיא
לְמַלֹּאות לְחָרְבוֹת יְרוּשָׁלַםִ שִׁבְעִים שָׁנָה׃ 3 וָאֶתְּנָה אֶת־פָּנַי אֶל־
אֲדֹנָי הָאֱלֹהִים לְבַקֵּשׁ תְּפִלָּה וְתַחֲנוּנִים בְּצוֹם וְשַׂק וָאֵפֶר׃
4 וָאֶתְפַּלְלָה לַיהוָה אֱלֹהַי וָאֶתְוַדֶּה וָאֹמְרָה אָנָּא אֲדֹנָי הָאֵל הַגָּדוֹל
וְהַנּוֹרָא שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָיו׃ 5 חָטָאנוּ
וְעָוִינוּ והרשענו וּמָרָדְנוּ וְסוֹר מִמִּצְוֹתֶךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ׃ 6 וְלֹא שָׁמַעְנוּ
אֶל־עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר דִּבְּרוּ בְּשִׁמְךָ אֶל־מְלָכֵינוּ שָׂרֵינוּ וַאֲבֹתֵינוּ
וְאֶל כָּל־עַם הָאָרֶץ׃ 7 לְךָ אֲדֹנָי הַצְּדָקָה וְלָנוּ בֹּשֶׁת הַפָּנִים כַּיּוֹם[a]
הַזֶּה לְאִישׁ יְהוּדָה וּלְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל הַקְּרֹבִים וְהָרְחֹקִים
בְּכָל־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדַּחְתָּם שָׁם בְּמַעֲלָם אֲשֶׁר מָעֲלוּ־בָךְ[b]׃ 8 אֲדֹנָי[a]
לָנוּ בֹּשֶׁת הַפָּנִים לִמְלָכֵינוּ לְשָׂרֵינוּ[b] וְלַאֲבֹתֵינוּ אֲשֶׁר חָטָאנוּ לָךְ׃
9 לַאדֹנָי[a] אֱלֹהֵינוּ הָרַחֲמִים וְהַסְּלִחוֹת כִּי מָרַדְנוּ בּוֹ[b]׃ 10 וְלֹא שָׁמַעְנוּ
בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָלֶכֶת בְּתוֹרֹתָיו[a] אֲשֶׁר נָתַן[b] לְפָנֵינוּ בְּיַד עֲבָדָיו
הַנְּבִיאִים׃ 11 וְכָל־יִשְׂרָאֵל עָבְרוּ אֶת־תּוֹרָתֶךָ וְסוֹר[a] לְבִלְתִּי שְׁמוֹעַ
בְּקֹלֶךָ וַתִּתַּךְ[b] עָלֵינוּ הָאָלָה וְהַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר כְּתוּבָה בְּתוֹרַת מֹשֶׁה
עֶבֶד־הָאֱלֹהִים כִּי חָטָאנוּ לוֹ[c]׃ 12 וַיָּקֶם אֶת־דבריו[a] אֲשֶׁר־דִּבֶּר עָלֵינוּ
וְעַל־שֹׁפְטֵינוּ אֲשֶׁר שְׁפָטוּנוּ לְהָבִיא עָלֵינוּ רָעָה גְדֹלָה אֲשֶׁר לֹא־
נֶעֶשְׂתָה תַּחַת כָּל[b]־הַשָּׁמַיִם כַּאֲשֶׁר נֶעֶשְׂתָה בִּירוּשָׁלָםִ׃ 13 כַּאֲשֶׁר
כָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אֵת[a] כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת בָּאָה עָלֵינוּ וְלֹא־חִלִּינוּ
אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָשׁוּב מֵעֲוֹנֵנוּ[b] וּלְהַשְׂכִּיל בַּאֲמִתֶּךָ׃ 14 וַיִּשְׁקֹד
יְהוָה עַל־הָרָעָה וַיְבִיאֶהָ עָלֵינוּ כִּי־צַדִּיק יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו
אֲשֶׁר עָשָׂה וְלֹא שָׁמַעְנוּ בְּקֹלוֹ׃ 15 וְעַתָּה אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ
אֶת־עַמְּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כַּיּוֹם הַזֶּה חָטָאנוּ
רָשָׁעְנוּ׃ 16 אֲדֹנָי כְּכָל[a]־צִדְקֹתֶךָ[b] יָשָׁב־נָא אַפְּךָ וַחֲמָתְךָ מֵעִירְךָ יְרוּשָׁלַםִ
הַר־קָדְשֶׁךָ כִּי בַחֲטָאֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת אֲבֹתֵינוּ יְרוּשָׁלַםִ וְעַמְּךָ לְחֶרְפָּה
לְכָל־סְבִיבֹתֵינוּ׃ 17 וְעַתָּה שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תַּחֲנוּנָיו

Cp 9, 2 °-° >Θ ‖ 5 K וְהִרְשַׁעְנוּ, Q הִרְשָׁעְנוּ ‖ 7 [a] Or כְּהַיּוֹם ‖ [b] >Θ ‖ 8 [a] mlt MSS יהוה ‖ [b] Or וּלְשָׂרֵינוּ ‖ 9 [a] Or לַיהוָה ‖ [b] >Θ ‖ 10 [a] 𝔊 τῷ νόμῳ σου ‖ [b] 𝔊 + ἐνώπιον Μωσῆ >Θ ‖ 11 [a] 7MSS וסר ‖ [b] 𝔊Θ𝔖 וַתָּבוֹא ‖ [c] 𝔊Θ = 𝔐, prps c pl MSS לך ‖ 12 [a] K דְּבָרָיו, Q דְּבָרוֹ ‖ [b] >𝔊 ‖ 13 [a] frt dl ‖ [b] 39MSS 𝔖𝔄 מַעֲוֹנֵנוּ ‖ 16 [a] 11MSS Θ𝔙𝔄 בכל ‖ [b] Var[G] צִדְקָתְךָ.

וְהָאֵר פָּנֶיךָ עַל־[a]מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמֵם [b]לְמַעַן אֲדֹנָי[b]׃ 18 הַטֵּה אֱלֹהַי ׀ אָזְנְךָ
וּשֲׁמָע פְּקָחה[a] עֵינֶיךָ וּרְאֵה שֹׁמְמֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר־נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ
כִּי ׀ לֹא עַל־צִדְקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל־רַחֲמֶיךָ
הָרַבִּים׃ 19 אֲדֹנָי ׀ שְׁמָעָה אֲדֹנָי ׀ סְלָחָה אֲדֹנָי הַקֲשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל־
תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־עִירְךָ וְעַל־עַמֶּךָ׃
20 וְעוֹד אֲנִי מְדַבֵּר וּמִתְפַּלֵּל וּמִתְוַדֶּה חַטָּאתִי[a] וְחַטַּאת עַמִּי יִשְׂרָאֵל
וּמַפִּיל תְּחִנָּתִי לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהַי עַל הַר־קֹדֶשׁ אֱלֹהָי[b]׃ 21 וְעוֹד אֲנִי
מְדַבֵּר בַּתְּפִלָּה[a] וְהָאִישׁ גַּבְרִיאֵל אֲשֶׁר רָאִיתִי בֶחָזוֹן בַּתְּחִלָּה [b]מֻעָף
בִּיעָף[b] נֹגֵעַ אֵלַי כְּעֵת[c] מִנְחַת־עָרֶב׃ 22 וַיָּבֶן[a] וַיְדַבֵּר עִמִּי וַיֹּאמַר דָּנִיֵּאל
עַתָּה יָצָאתִי לְהַשְׂכִּילְךָ בִינָה׃ 23 בִּתְחִלַּת תַּחֲנוּנֶיךָ יָצָא דָבָר וַאֲנִי
בָּאתִי לְהַגִּיד[a] כִּי [b]חֲמוּדוֹת אָתָּה וּבִין בַּדָּבָר וְהָבֵן בַּמַּרְאֶה׃

24 שָׁבֻעִים שִׁבְעִים נֶחְתַּךְ עַל־עַמְּךָ ׀ וְעַל־עִיר קָדְשֶׁךָ
לְכַלֵּא[a] הַפֶּשַׁע וּלְחָתֵם[b] חַטָּאות[c] וּלְכַפֵּר עָוֺן
וּלְהָבִיא צֶדֶק עֹלָמִים וְלַחְתֹּם חָזוֹן וְנָבִיא
וְלִמְשֹׁחַ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים׃ 25 וְתֵדַע וְתַשְׂכֵּל
מִן־מֹצָא דָבָר לְהָשִׁיב וְלִבְנוֹת יְרוּשָׁלַםִ עַד־מָשִׁיחַ נָגִיד
שָׁבֻעִים שִׁבְעָה וְשָׁבֻעִים שִׁשִּׁים וּשְׁנַיִם תָּשׁוּב וְנִבְנְתָה
רְחוֹב וְחָרוּץ[a] וּבְצוֹק[b] הָעִתִּים׃ 26 [a]וְאַחֲרֵי הַשָּׁבֻעִים שִׁשִּׁים וּשְׁנַיִם[a]
[יִכָּרֵת מָשִׁיחַ [b]וְאֵין לוֹ[b]
וְהָעִיר[c] וְהַקֹּדֶשׁ[d] יַשְׁחִית[e] עַם[f] נָגִיד [g]הַבָּא וְקִצּוֹ[g] בַשֶּׁטֶף
וְעַד קֵץ מִלְחָמָה [h]נֶחֱרֶצֶת שֹׁמֵמוֹת[h]׃ 27 וְהִגְבִּיר[a] בְּרִית לָרַבִּים
שָׁבוּעַ אֶחָד וַחֲצִי הַשָּׁבוּעַ יַשְׁבִּית[b] ׀ זֶבַח וּמִנְחָה
[c]וְעַל כְּנַף[c] [d]שִׁקּוּצִים מְשֹׁמֵם[d] וְעַד־כָּלָה וְנֶחֱרָצָה תִּתַּךְ עַל־שֹׁמֵם׃ פ

17 [a] Or אֶל־ ‖ [b-b] 𝔊 ἕνεκεν τῶν δούλων σου, δέσποτα, Θ ἕνεκέν σου, κύριε; frt add ‖ 18 K פְּקָחָה, Q פְּקַח ‖ 20 [a] 1MS 𝔊Θ𝔙𝔖𝔄 חטאתי ‖ [b] >Θ ‖ 21 [a] 𝔊Θ —לָתִי, sed Var[G] בְּתְפִלָּה ‖ [b-b] dub; prps מוּעָף; 𝔊 τάχει φερόμενος Θ πετόμενος 𝔙 *cito volans* ‖ [c] 19MSS בְּעֵת ‖ 22 l c 𝔊𝔖 וַיָּבֹא ‖ 23 [a] 2MSS 𝔊Θ𝔙𝔖𝔄 + לְךָ ‖ [b] ins frt c Θ אִישׁ ‖ 24 [a] l c ca 40MSS לְכַלֵּה (= לְכַלּוֹת) ‖ [b] K וְלַחְתֹּם, l c Q 54MSS Vrs וּלְהָתֵם ‖ [c] K חַטָּאוֹת; l c Q חַטָּאת, Var[G] K et Q חַטָּאוֹת, Var[G] K et Q חַטָּאת ‖ 25 [a] l וָחוּץ ‖ [b] l c 𝔊𝔖 וּבְקֵץ ‖ 26 [a-a] prb add ‖ [b-b] l frt c Θ וְאֵין דִּין לוֹ vel frt וְאֵין אֹוֶן לוֹ ‖ [c] 2MSS העיר ‖ [d] 4MSS 𝔖 הקדש ‖ [e] prps יָשְׁחַת ‖ [f] l c 1MS 𝔊Θ𝔖𝔙𝔄 עִם ‖ [g-g] l (cf 𝔊) וּבָא הַקֵּץ ‖ [h-h] Var[G] נֶחְרֶצֶת, text dub ‖ 27 [a] prps וְתַעֲבֹר ‖ [b] l c 𝔊Θ יָשְׁבַּת ‖ [c-c] l frt וְעַל כַּנּוֹ vel prb c 𝔊Θ וְעַל־הַקֹּדֶשׁ ‖ [d-d] prps שִׁקּוּץ מְשֹׁמֵם.

10 ¹בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ[a] לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס דָּבָר נִגְלָה לְדָנִיֵּאל אֲשֶׁר־
נִקְרָא שְׁמוֹ בֵּלְטְשַׁאצַּר[b] וֶאֱמֶת הַדָּבָר וְצָבָא גָדוֹל וּבִין אֶת־הַדָּבָר
וּבִינָה לוֹ בַּמַּרְאֶה׃ ²בַּיָּמִים הָהֵם אֲנִי דָנִיֵּאל הָיִיתִי מִתְאַבֵּל
שְׁלֹשָׁה שָׁבֻעִים יָמִים׃ ³לֶחֶם חֲמֻדוֹת לֹא אָכַלְתִּי וּבָשָׂר וָיַיִן לֹא־בָא
אֶל־פִּי וְסוֹךְ לֹא־סָכְתִּי עַד־מְלֹאת שְׁלֹשֶׁת שָׁבֻעִים יָמִים׃ ס ⁴וּבְיוֹם
עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן וַאֲנִי הָיִיתִי עַל יַד הַנָּהָר הַגָּדוֹל
°הוּא חִדָּקֶל°׃ ⁵וָאֶשָּׂא אֶת־עֵינַי וָאֵרֶא וְהִנֵּה אִישׁ־אֶחָד לָבוּשׁ בַּדִּים
וּמָתְנָיו חֲגֻרִים בְּכֶתֶם אוּפָז׃ ⁶וּגְוִיָּתוֹ כְתַרְשִׁישׁ וּפָנָיו כְּמַרְאֵה בָרָק
וְעֵינָיו כְּלַפִּידֵי אֵשׁ וּזְרֹעֹתָיו וּמַרְגְּלֹתָיו[a] כְּעֵין נְחֹשֶׁת קָלָל[b] וְקוֹל דְּבָרָיו
כְּקוֹל הָמוֹן׃ ⁷וְרָאִיתִי אֲנִי דָנִיֵּאל לְבַדִּי אֶת־הַמַּרְאָה וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־
הָיוּ עִמִּי לֹא רָאוּ אֶת־הַמַּרְאָה אֲבָל חֲרָדָה גְדֹלָה נָפְלָה עֲלֵיהֶם וַיִּבְרְחוּ
בְּהֵחָבֵא׃ ⁸וַאֲנִי נִשְׁאַרְתִּי לְבַדִּי וָאֶרְאֶה אֶת־הַמַּרְאָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת
וְלֹא נִשְׁאַר־בִּי כֹּחַ וְהוֹדִי נֶהְפַּךְ עָלַי לְמַשְׁחִית °וְלֹא עָצַרְתִּי כֹּחַ°׃
⁹וָאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל דְּבָרָיו [a]וּכְשָׁמְעִי אֶת־קוֹל דְּבָרָיו[a] וַאֲנִי[b] הָיִיתִי
נִרְדָּם [c]עַל־פָּנַי[c] וּפָנַי[d] אָרְצָה׃ ¹⁰וְהִנֵּה־יָד נָגְעָה בִּי וַתְּנִיעֵנִי[a] עַל־
בִּרְכַּי [b]וְכַפּוֹת יָדָי[b]׃ ¹¹וַיֹּאמֶר אֵלַי דָּנִיֵּאל אִישׁ־חֲמֻדוֹת הָבֵן בַּדְּבָרִים
אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹבֵר אֵלֶיךָ וַעֲמֹד עַל־עָמְדֶךָ כִּי עַתָּה שֻׁלַּחְתִּי אֵלֶיךָ וּבְדַבְּרוֹ
עִמִּי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה עָמַדְתִּי מַרְעִיד׃ ¹²וַיֹּאמֶר אֵלַי אַל־תִּירָא דָנִיֵּאל
כִּי ׀ מִן־הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר נָתַתָּ אֶת־לִבְּךָ לְהָבִין וּלְהִתְעַנּוֹת לִפְנֵי
אֱלֹהֶיךָ נִשְׁמְעוּ דְבָרֶיךָ וַאֲנִי בָאתִי בִּדְבָרֶיךָ׃ ¹³וְשַׂר ׀ מַלְכוּת פָּרַס
עֹמֵד לְנֶגְדִּי עֶשְׂרִים וְאֶחָד יוֹם וְהִנֵּה מִיכָאֵל אַחַד הַשָּׂרִים הָרִאשֹׁנִים
בָּא לְעָזְרֵנִי וַאֲנִי נוֹתַרְתִּי[a] שָׁם אֵצֶל[b] מַלְכֵי[c] פָרָס׃ ¹⁴וּבָאתִי
לַהֲבִינְךָ אֵת אֲשֶׁר־יִקְרָה[a] לְעַמְּךָ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים כִּי־עוֹד חָזוֹן
לַיָּמִים[b]׃ ¹⁵וּבְדַבְּרוֹ עִמִּי כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה נָתַתִּי פָנַי אַרְצָה
וְנֶאֱלָמְתִּי׃ ¹⁶וְהִנֵּה כִּדְמוּת[a] בְּנֵי[b] אָדָם נֹגֵעַ עַל־שְׂפָתָי וָאֶפְתַּח־פִּי
וָאֲדַבְּרָה וָאֹמְרָה אֶל־הָעֹמֵד לְנֶגְדִּי אֲדֹנִי בַּמַּרְאָה נֶהֶפְכוּ צִירַי עָלַי

Cp 10, 1 [a] 𝔊 τῷ πρώτῳ ‖ [b] Var[G] בֵּלְטְשַׁאצַּר ‖ 2 >𝔊 ‖ 4 °-° frt add ‖ 5 Θ = 𝔐, prps c 5MSS אוֹפִר aut וּפַז vel וָפַז ‖ 6 [a] 𝔊 οἱ πόδες Θ τὰ σκέλη ‖ [b] 𝔊 ἐξαστράπτων Θ στίλβοντος ‖ 7 frt לְהֵחָבֵא, 𝔊 ἐν σπουδῇ Θ𝔖 ἐν φόβῳ ‖ 8 °-° frt add ‖ 9 [a-a] >8MSS 𝔊 ‖ [b] >Θ𝔖 ‖ [c-c] >Θ ‖ [d] >𝔊𝔖 ‖ 10 [a] 𝔊Θ וַיְעִירֵנִי ‖ [b-b] >Θ; 𝔊 ἐπὶ τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν μου ‖ 12 3MSS 𝔊Θ𝔄 + יהוה ‖ 13 [a] l c 𝔊Θ הוֹתַרְתִּיו ‖ [b] ins c 𝔊Θ שַׂר ‖ [c] 𝔊 τοῦ βασιλέως 𝔖 = 𝔊, Θ βασιλείας ‖ 14 [a] l c K[MSS] יִקְרֶה, Q[MSS] יִקְרָא ‖ [b] l frt c 𝔊Θ לְיָמִים ‖ 16 [a] ins frt c 𝔊 יַד ‖ [b] l frt c Θ𝔙𝔄 בֶּן־.

וְלֹא עָצַרְתִּי כֹּחַ׃ 17 וְהֵיךְ יוּכַל עֶבֶד אֲדֹנִי זֶה[a] לְדַבֵּר עִם־אֲדֹנִי זֶה[b]
וַאֲנִי מֵעַתָּה[c] לֹא־יַעֲמָד־בִּי כֹחַ וּנְשָׁמָה לֹא נִשְׁאֲרָה־בִי׃ 18 וַיֹּסֶף
וַיִּגַּע־בִּי כְּמַרְאֵה אָדָם וַיְחַזְּקֵנִי׃ 19 וַיֹּאמֶר אַל־תִּירָא אִישׁ־חֲמֻדוֹת
שָׁלוֹם לָךְ חֲזַק וַחֲזָק וּכְדַבְּרוֹ עִמִּי הִתְחַזַּקְתִּי וָאֹמְרָה יְדַבֵּר אֲדֹנִי כִּי
חִזַּקְתָּנִי׃ 20 וַיֹּאמֶר הֲיָדַעְתָּ לָמָּה־בָּאתִי אֵלֶיךָ וְעַתָּה אָשׁוּב לְהִלָּחֵם
עִם־שַׂר פָּרָס וַאֲנִי יוֹצֵא וְהִנֵּה שַׂר־יָוָן בָּא׃ 21 אֲבָל אַגִּיד לְךָ אֶת־
הָרָשׁוּם בִּכְתָב אֱמֶת וְאֵין אֶחָד מִתְחַזֵּק עִמִּי עַל־אֵלֶּה כִּי אִם־מִיכָאֵל
שַׂרְכֶם׃ ס **11** 1 [a]וַאֲנִי בִּשְׁנַת אַחַת לְדָרְיָוֶשׁ הַמָּדִי[a] עָמְדִי[b] לְמַחֲזִיק
וּלְמָעוֹז לוֹ[c]׃ 2 וְעַתָּה אֱמֶת אַגִּיד לָךְ

[a]הִנֵּה־עוֹד שְׁלֹשָׁה מְלָכִים עֹמְדִים לְפָרַס וְהָרְבִיעִי יַעֲשִׁיר עֹשֶׁר־
גָּדוֹל מִכֹּל וּכְחֶזְקָתוֹ[b] בְעָשְׁרוֹ יָעִיר[c] [d]הַכֹּל אֵת מַלְכוּת יָוָן[d]׃ 3 וְעָמַד
מֶלֶךְ גִּבּוֹר וּמָשַׁל מִמְשָׁל רָב וְעָשָׂה כִּרְצוֹנוֹ׃ 4 וּכְעָמְדוֹ[a] תִּשָּׁבֵר
מַלְכוּתוֹ וְתֵחָץ לְאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמָיִם [b]וְלֹא לְאַחֲרִיתוֹ[b] וְלֹא כְמָשְׁלוֹ
אֲשֶׁר מָשָׁל כִּי תִנָּתֵשׁ מַלְכוּתוֹ וְלַאֲחֵרִים מִלְּבַד־אֵלֶּה׃ 5 וְיֶחֱזַק
מֶלֶךְ־הַנֶּגֶב[a] וּמִן־שָׂרָיו[b] וְיֶחֱזַק[c] עָלָיו וּמָשָׁל מִמְשָׁל רַב מֶמְשַׁלְתּוֹ[d]׃
6 וּלְקֵץ שָׁנִים יִתְחַבָּרוּ וּבַת מֶלֶךְ־הַנֶּגֶב תָּבוֹא אֶל־מֶלֶךְ הַצָּפוֹן לַעֲשׂוֹת
מֵישָׁרִים וְלֹא־תַעְצֹר כּוֹחַ הַזְּרוֹעַ וְלֹא יַעֲמֹד וּזְרֹעוֹ[a] וְתִנָּתֵן הִיא
וּמְבִיאֶיהָ[b] וְהַיֹּלְדָהּ[c] וּמַחֲזִקָהּ בָּעִתִּים[d]׃ 7 [a]וְעָמַד מִנֵּצֶר שָׁרָשֶׁיהָ כַּנּוֹ[a]
וְיָבֹא אֶל־הַחַיִל וְיָבֹא בְּמָעוֹז מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְעָשָׂה בָהֶם[b] וְהֶחֱזִיק׃
8 וְגַם אֱלֹהֵיהֶם עִם־נְסִכֵיהֶם עִם־כְּלֵי חֶמְדָּתָם כֶּסֶף וְזָהָב בַּשְּׁבִי יָבִא
מִצְרָיִם וְהוּא שָׁנִים יַעֲמֹד מִמֶּלֶךְ הַצָּפוֹן׃ 9 וּבָא בְּמַלְכוּת מֶלֶךְ הַנֶּגֶב
וְשָׁב אֶל־אַדְמָתוֹ׃ 10 וּבָנָו[a] [b]יִתְגָּרוּ וְאָסְפוּ[b] הֲמוֹן חֲיָלִים רַבִּים
וּבָא בוֹא[c] וְשָׁטַף וְעָבָר וְיָשֹׁב וְיִתְגָּרוּ[d] עַד־מָעֻזֹּה[e]׃ 11 וְיִתְמַרְמַר מֶלֶךְ

17 [a] >𝔊Θ ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] frt c 𝔊 מָעֲדְתִּי, prps מַרְעָדָה aut מִבְּעָתָה ‖ 19 l prb c 5MSS 𝔊Θ וֶאֱמָץ ‖ 21 l invers v 20. 21b; 11,1b. 21a ‖ Cp 11, 1 [a-a] add, Var[G] הַמֶּלֶךְ pro הַמָּדִי ‖ [b] l עֹמֵד ‖ [c] l לִי ‖ 2 [a] oratio angeli in forma metr? cf 11,12ss. 21ss; 12,1ss ‖ [b] 29MSS וּבְחֶזְקָתוֹ, 𝔊Θ (כְ)בְחָזְקוֹ? ‖ [c] al K ועיר, Q יָעִיר; 𝔊Θ ἐπαναστήσεται ‖ [d-d] 𝔊 παντὶ βασιλεῖ Ἑλλήνων, Θ πάσαις βασιλείαις Ἑ., 𝔖[h] אֶרֶץ יָוָן ‖ 3 2MSS גָּדוֹל ‖ 4 [a] 23MSS וּבְעָמְדוֹ, prps וּכְעָצְמוֹ ‖ [b-b] 𝔊 וּכְכֹחוֹ, 𝔖 וְלֹא כְחַרְבּוֹ, Θ = 𝔐 ‖ 5 [a] l הַנֶּגֶב ‖ [b] trsp ‸ cf [a] ‖ [c] l c 𝔊Θ יֶחֱזַק ‖ [d] >Θ ‖ 6 [a] prb l c Θ𝔙 זַרְעוֹ ‖ [b] 26MSS וּמְבִיאָהּ ‖ [c] 𝔊 om, Θ καὶ ἡ νεᾶνις, prps וְיַלְדָּהּ ‖ [d] frt trsp in init v 7 ‖ 7 [a-a] l (cf 𝔊Θ) יַעֲמֹד נֵצֶר מִשָּׁרָשֶׁיהָ עַל־כַּנּוֹ ‖ [b] 𝔊 מְהוּמָה ‖ 10 [a] l c K וּבְנוֹ, Q וּבָנָיו ‖ [b-b] l c 𝔊 יִתְגָּרֶה וְאָסַף ‖ [c] l c 13MSS 𝔊𝔖 בוֹ ‖ [d] l c Q וְיִתְגָּרֶה, K וְיִתְגָּרוּ, Var[G] K et Q וְיִתְגָּרֶה ‖ [e] Q מָעֻזּוֹ.

הַנֶּ֔גֶב וְיָצָ֕א וְנִלְחַ֥ם עִמּ֖וֹ °עִם־מֶ֣לֶךְ הַצָּפ֑וֹן° וְהֶעֱמִיד֙ הָמ֣וֹן רָ֔ב וְנִתַּ֥ן
הֶהָמ֖וֹן בְּיָדֽוֹ׃ 12 וְנִשָּׂ֥א הֶהָמ֖וֹן יָר֣וּם לְבָב֑וֹ וְהִפִּ֥יל רִבֹּא֖וֹת וְלֹ֥א יָעֽוֹז׃
13 וְשָׁב֙ מֶ֣לֶךְ הַצָּפ֔וֹן וְהֶעֱמִ֣יד הָמ֔וֹן רַ֖ב מִן־הָרִאשׁ֑וֹן וּלְקֵ֨ץ הָעִתִּ֤ים[a]
שָׁנִים֙ יָב֣וֹא בוֹא[b] בְּחַ֥יִל גָּד֖וֹל וּבִרְכ֥וּשׁ רָֽב׃ 14 וּבָעִתִּ֣ים הָהֵ֔ם רַבִּ֥ים
יַעַמְד֖וּ עַל־מֶ֣לֶךְ הַנֶּ֑גֶב וּבְנֵ֣י ׀ פָּרִיצֵ֣י עַמְּךָ֗ יִֽנַּשְּׂא֛וּ לְהַעֲמִ֥יד חָז֖וֹן וְנִכְשָֽׁלוּ׃
15 וְיָבֹא֙ מֶ֣לֶךְ הַצָּפ֔וֹן וְיִשְׁפֹּךְ֙ סֽוֹלְלָ֔ה וְלָכַ֖ד עִ֣יר מִבְצָר֑וֹת[a] וּזְרֹע֤וֹת
הַנֶּ֙גֶב֙ לֹ֣א[b] יַעֲמֹ֔דוּ [c]וְעַם֙ מִבְחָרָ֔יו וְאֵ֥ין[c] כֹּ֖חַ לַעֲמֹֽד׃ 16 וְיַ֨עַשׂ הַבָּ֤א אֵלָיו֙
כִּרְצוֹנ֔וֹ וְאֵ֥ין עוֹמֵ֖ד לְפָנָ֑יו וְיַעֲמֹ֥ד בְּאֶֽרֶץ־הַצְּבִ֖י[a] וְכָלָ֥ה[b] בְיָדֽוֹ׃ 17 וְיָשֵׂ֣ם ׀
פָּ֠נָיו לָב֞וֹא בְּתֹ֧קֶף כָּל־מַלְכוּת֛וֹ וִישָׁרִ֥ים[a] עִמּ֖וֹ וְעָשָׂ֑ה[b] וּבַ֤ת הַנָּשִׁים֙[c]
יִתֶּן־ל֣וֹ לְהַשְׁחִיתָ֔הּ וְלֹ֥א תַעֲמֹ֖ד וְלֹא־ל֥וֹ[d] תִהְיֶֽה׃ 18 וְיָשֵׁ֧ב[a] ׀ פָּנָ֛יו לְאִיִּ֖ים
וְלָכַ֣ד רַבִּ֑ים וְהִשְׁבִּ֨ית קָצִ֤ין חֶרְפָּתוֹ֙ [b]ל֔וֹ בִּלְתִּ֥י[b] חֶרְפָּת֖וֹ יָשִׁ֥יב לֽוֹ׃
19 וְיָשֵׁ֣ב פָּנָ֔יו לְמָעוּזֵּ֖י אַרְצ֑וֹ וְנִכְשַׁ֥ל וְנָפַ֖ל וְלֹ֥א יִמָּצֵֽא׃ 20 וְעָמַ֧ד
עַל־כַּנּ֛וֹ מַעֲבִ֥יר נוֹגֵ֖שׂ הֶ֣דֶר מַלְכ֑וּת וּבְיָמִ֤ים אֲחָדִים֙ יִשָּׁבֵ֔ר וְלֹ֥א בְאַפַּ֖יִם
וְלֹ֥א בְמִלְחָמָֽה׃ 21 וְעָמַ֤ד עַל־כַּנּוֹ֙ נִבְזֶ֔ה וְלֹא־נָתְנ֥וּ עָלָ֖יו ה֣וֹד
מַלְכ֑וּת וּבָ֣א בְשַׁלְוָ֔ה וְהֶחֱזִ֥יק מַלְכ֖וּת בַּחֲלַקְלַקּֽוֹת׃ 22 וּזְרֹע֣וֹת הַשֶּׁ֔טֶף[a]
יִשָּׁטְפ֥וּ [b]מִלְּפָנָ֖יו וְיִשָּׁבֵ֑רוּ וְגַ֖ם[b] נְגִ֥יד בְּרִֽית׃ 23 וּמִן־הִֽתְחַבְּר֥וּת אֵלָ֖יו
יַעֲשֶׂ֣ה מִרְמָ֑ה וְעָלָ֥ה וְעָצַ֖ם בִּמְעַט־גּֽוֹי׃ 24 בְּשַׁלְוָ֞ה וּבְמִשְׁמַנֵּ֣י מְדִינָה֮
יָבוֹא֒ וְעָשָׂ֗ה אֲשֶׁ֨ר לֹא־עָשׂ֤וּ אֲבֹתָיו֙ וַאֲב֣וֹת אֲבֹתָ֔יו בִּזָּ֧ה וְשָׁלָ֛ל וּרְכ֖וּשׁ
לָהֶ֣ם יִבְז֑וֹר וְעַ֧ל מִבְצָרִ֛ים יְחַשֵּׁ֥ב מַחְשְׁבֹתָ֖יו וְעַד־עֵֽת׃ 25 וְיָעֵר֩
כֹּח֨וֹ וּלְבָב֜וֹ עַל־מֶ֣לֶךְ הַנֶּגֶב֮ בְּחַ֣יִל גָּדוֹל֒ וּמֶ֣לֶךְ הַנֶּ֗גֶב יִתְגָּרֶה֙ לַמִּלְחָמָ֔ה
בְּחַֽיִל־גָּד֥וֹל וְעָצ֖וּם עַד־מְאֹ֑ד וְלֹ֣א יַעֲמֹ֔ד כִּֽי־יַחְשְׁב֥וּ עָלָ֖יו מַחֲשָׁבֽוֹת׃
26 וְאֹכְלֵ֧י פַתְבָּג֛וֹ יִשְׁבְּר֖וּהוּ וְחֵיל֣וֹ יִשְׁט֑וֹף וְנָפְל֖וּ חֲלָלִ֥ים רַבִּֽים׃
27 וּשְׁנֵיהֶ֨ם הַמְּלָכִ֤ים לְבָבָם֙ לְמֵרָ֔ע וְעַל־שֻׁלְחָ֥ן אֶחָ֖ד כָּזָ֣ב יְדַבֵּ֑רוּ וְלֹ֣א
תִצְלָ֔ח כִּי־ע֥וֹד קֵ֖ץ לַמּוֹעֵֽד׃ 28 וְיָשֹׁ֤ב אַרְצוֹ֙ בִּרְכ֣וּשׁ גָּד֔וֹל וּלְבָב֖וֹ עַל־
בְּרִ֣ית קֹ֑דֶשׁ וְעָשָׂ֖ה וְשָׁ֥ב לְאַרְצֽוֹ׃ 29 לַמּוֹעֵ֥ד יָשׁ֖וּב וּבָ֣א בַנֶּ֑גֶב
וְלֹא־תִהְיֶ֥ה כָרִאשֹׁנָ֖ה וְכָאַחֲרֹנָֽה׃ 30 וּבָ֨אוּ ב֜וֹ צִיִּ֤ים כִּתִּים֙ וְנִכְאָ֔ה

11 °-° frt add ‖ 12 K יָרוּם, Q וְרָם ‖ 13 a frt add ‖ b l c mlt MSS בּוֹ ‖ 14 Var$^G$ יִנָּשְׂאוּ ‖ 15 a Θ πόλεις ὀχυράς ‖ b >𝔊Θ ‖ c-c prps וְעַמּוֹ יִבְרַח וְאֵין vel (?) וְעַם בַּחֲרָיו אַיִן ‖ 16 a 𝔊 om, Θ τοῦ σαβειρ ‖ b 𝔊Θ וְכִלָּה ‖ 17 a l מֵישָׁרִים ‖ b l c 𝔊Θ𝔖𝔙𝔄 יַעֲשֶׂה ‖ c 𝔊 אֱנוֹשׁ ‖ d dl frt c 𝔊 לוֹ ‖ 18 a Q וְיָשֵׂם, Var$^G$ K et Q וְיָשֵׁב aut K et Q וְיָשֵׂם ‖ b-b 𝔊 ἐν ὅρκῳ: prps שְׁבֻעָתַיִם ‖ 22 a l הַשְׁטֵף ‖ b-b l מִלְּפָנָיו וְיִשָּׁבֵר גַּם ‖ 24 trsp in fin v 23 ‖ 26 Var$^G$ פַּת־בָּגוֹ.

וְשָׁב וְזָעַם עַל־בְּרִית־קוֹדֶשׁ וְעָשָׂה וְשָׁב וְיָבֵן עַל־עֹזְבֵי בְּרִית קֹדֶשׁ׃
31 וּזְרֹעִים מִמֶּנּוּ יַעֲמֹדוּ וְחִלְּלוּ הַמִּקְדָּשׁ הַמָּעוֹז[a] וְהֵסִירוּ הַתָּמִיד וְנָתְנוּ
הַשִּׁקּוּץ מְשׁוֹמֵם[b]׃ 32 וּמַרְשִׁיעֵי בְרִית יַחֲנִיף בַּחֲלַקּוֹת וְעַם יֹדְעֵי אֱלֹהָיו
יַחֲזִקוּ וְעָשׂוּ׃ 33 וּמַשְׂכִּילֵי עָם יָבִינוּ לָרַבִּים וְנִכְשְׁלוּ בְּחֶרֶב וּבְלֶהָבָה
בִּשְׁבִי וּבְבִזָּה יָמִים[c]׃ 34 וּבְהִכָּשְׁלָם יֵעָזְרוּ עֵזֶר מְעָט וְנִלְווּ עֲלֵיהֶם
רַבִּים בַּחֲלַקְלַקּוֹת׃ 35 וּמִן־הַמַּשְׂכִּילִים יִכָּשְׁלוּ לִצְרוֹף בָּהֶם וּלְבָרֵר
וְלַלְבֵּן עַד־עֵת קֵץ כִּי־עוֹד לַמּוֹעֵד׃ 36 וְעָשָׂה כִרְצוֹנוֹ הַמֶּלֶךְ
וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְגַּדֵּל עַל־כָּל־אֵל וְעַל אֵל אֵלִים יְדַבֵּר נִפְלָאוֹת וְהִצְלִיחַ
עַד־כָּלָה זַעַם כִּי נֶחֱרָצָה נֶעֱשָׂתָה׃ 37 וְעַל־אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו לֹא יָבִין
[a]וְעַל־חֶמְדַּת נָשִׁים[a] [b]וְעַל־כָּל־אֱלוֹהַּ[b] לֹא יָבִין כִּי עַל־כֹּל יִתְגַּדָּל׃
38 וְלֶאֱלֹהַּ מָעֻזִּים עַל־כַּנּוֹ יְכַבֵּד וְלֶאֱלוֹהַּ אֲשֶׁר לֹא־יְדָעֻהוּ אֲבֹתָיו יְכַבֵּד
בְּזָהָב וּבְכֶסֶף וּבְאֶבֶן יְקָרָה וּבַחֲמֻדוֹת׃ 39 וְעָשָׂה לְמִבְצְרֵי מָעֻזִּים עִם־[a]
אֱלוֹהַּ נֵכָר אֲשֶׁר הַכִּיר[b] יַרְבֶּה כָבוֹד וְהִמְשִׁילָם בָּרַבִּים וַאֲדָמָה יְחַלֵּק
בִּמְחִיר׃ 40 וּבְעֵת קֵץ יִתְנַגַּח עִמּוֹ מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וְיִשְׂתָּעֵר עָלָיו
מֶלֶךְ הַצָּפוֹן בְּרֶכֶב וּבְפָרָשִׁים וּבָאֳנִיּוֹת רַבּוֹת וּבָא בַאֲרָצוֹת וְשָׁטַף
וְעָבָר׃ 41 וּבָא בְּאֶרֶץ הַצְּבִי וְרַבּוֹת[a] יִכָּשֵׁלוּ וְאֵלֶּה יִמָּלְטוּ מִיָּדוֹ אֱדוֹם
וּמוֹאָב וְרֵאשִׁית[b] בְּנֵי עַמּוֹן׃ 42 וְיִשְׁלַח יָדוֹ בַּאֲרָצוֹת וְאֶרֶץ מִצְרַיִם
לֹא תִהְיֶה לִפְלֵיטָה׃ 43 וּמָשַׁל בְּמִכְמַנֵּי הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וּבְכֹל חֲמֻדוֹת
מִצְרָיִם וְלֻבִים וְכֻשִׁים בְּמִצְעָדָיו׃ 44 וּשְׁמֻעוֹת יְבַהֲלֻהוּ מִמִּזְרָח וּמִצָּפוֹן
וְיָצָא בְּחֵמָא גְדֹלָה לְהַשְׁמִיד וּלְהַחֲרִים רַבִּים׃ 45 וְיִטַּע אָהֳלֵי[a] אַפַּדְנוֹ
בֵּין יַמִּים[b] לְהַר[c] צְבִי־קֹדֶשׁ וּבָא עַד־קִצּוֹ וְאֵין עוֹזֵר לוֹ׃

12 1 וּבָעֵת הַהִיא יַעֲמֹד מִיכָאֵל הַשַּׂר הַגָּדוֹל
הָעֹמֵד עַל־בְּנֵי עַמֶּךָ וְהָיְתָה עֵת צָרָה
אֲשֶׁר לֹא־נִהְיְתָה מִהְיוֹת גּוֹי עַד הָעֵת הַהִיא
וּבָעֵת הַהִיא יִמָּלֵט עַמְּךָ כָּל־הַנִּמְצָא כָּתוּב בַּסֵּפֶר׃
2 וְרַבִּים מִיְּשֵׁנֵי אַדְמַת־עָפָר יָקִיצוּ
אֵלֶּה לְחַיֵּי עוֹלָם וְאֵלֶּה לַחֲרָפוֹת לְדִרְאוֹן עוֹלָם׃

31 [a] Var[G] הַמָּעוֹן ‖ [b] prb l הַשֹּׁמֵם cf 12,11 ‖ 33 pl MSS Edd + רַבִּים ‖ 35 l frt וּלְלַבֵּן ‖ 37 [a-a] 𝔊 ἐν ἐπιθυμίᾳ γυναικός, 𝔖(𝔙) id ‖ [b-b] >𝔊 ‖ 39 [a] l עַם ‖ [b] K הִכִּיר, Q יַכִּיר, Var[G] K et Q יַכִּיר ‖ 41 [a] l וְרִבּוֹת ‖ [b] frt l c 𝔖 וּשְׁאֵרִית ? ‖ 44 >Θ ‖ 45 [a] 1MS 𝔊Θ𝔖𝔙𝔄 אהלו ‖ [b] 𝔖 הַיָּם ‖ [c] Θ𝔙 עַל הַר ‖ Cp 12, 2 frt gl.

3וְהַמַּשְׂכִּלִים יַזְהִרוּ כְּזֹהַר הָרָקִיעַ
וּמַצְדִּיקֵי הָרַבִּים כַּכּוֹכָבִים לְעוֹלָם וָעֶד׃
4וְאַתָּה דָנִיֵּאל סְתֹם הַדְּבָרִים וַחֲתֹם הַסֵּפֶר עַד־עֵת קֵץ יְשֹׁטְטוּ
רַבִּים °וְתִרְבֶּה הַדָּעַת°׃
5וְרָאִיתִי אֲנִי דָנִיֵּאל וְהִנֵּה שְׁנַיִם אֲחֵרִים עֹמְדִים אֶחָד הֵנָּה
לִשְׂפַת הַיְאֹר וְאֶחָד הֵנָּה לִשְׂפַת הַיְאֹר׃ 6וַיֹּאמֶר לָאִישׁ לְבוּשׁ הַבַּדִּים
אֲשֶׁר מִמַּעַל לְמֵימֵי הַיְאֹר עַד־מָתַי קֵץ הַפְּלָאוֹת׃ 7וָאֶשְׁמַע אֶת־
הָאִישׁ לְבוּשׁ הַבַּדִּים אֲשֶׁר מִמַּעַל לְמֵימֵי הַיְאֹר וַיָּרֶם יְמִינוֹ וּשְׂמֹאלוֹ
אֶל־הַשָּׁמַיִם וַיִּשָּׁבַע בְּחֵי הָעוֹלָם כִּי לְמוֹעֵד מוֹעֲדִים וָחֵצִי °וּכְכַלּוֹת
נַפֵּץ יַד־°עַם־קֹדֶשׁ תִּכְלֶינָה כָל־אֵלֶּה׃ 8וַאֲנִי שָׁמַעְתִּי וְלֹא אָבִין
וָאֹמְרָה אֲדֹנִי מָה אַחֲרִית אֵלֶּה׃ 9וַיֹּאמֶר לֵךְ דָּנִיֵּאל כִּי־סְתֻמִים
וַחֲתֻמִים הַדְּבָרִים עַד־עֵת קֵץ׃ 10יִתְבָּרֲרוּ וְיִתְלַבְּנוּ וְיִצָּרְפוּ רַבִּים
וְהִרְשִׁיעוּ רְשָׁעִים וְלֹא יָבִינוּ כָּל־רְשָׁעִים וְהַמַּשְׂכִּלִים יָבִינוּ׃ 11וּמֵעֵת
הוּסַר הַתָּמִיד וְלָתֵת[a] שִׁקּוּץ שֹׁמֵם יָמִים אֶלֶף מָאתַיִם וְתִשְׁעִים׃
12אַשְׁרֵי הַמְחַכֶּה וְיַגִּיעַ לְיָמִים אֶלֶף שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁה׃
13וְאַתָּה לֵךְ [a]לַקֵּץ וְתָנוּחַ[a] וְתַעֲמֹד לְגֹרָלְךָ[b] לְקֵץ הַיָּמִין׃

4 °-° prps וְתִרְבֶּינָה הָרָעֹת, cf 𝔊 ‖ 6 𝔊𝔙 וָאֹמַר ‖ 7 °-° l c 𝔊 וְכִכְלוֹת יַד נֹפֵץ ‖ v 11s add ‖ [a] l frt c Θ וְנִתַּן? ‖ 13 [a-a] 𝔊Θ (καὶ) ἀναπαύου; 𝔊Θ + ἔτι γὰρ (εἰσιν) ἡμέραι (καὶ ὧραι) εἰς ἀναπλήρωσιν συντελείας ‖ [b] 𝔊 ἐπὶ τὴν δόξαν σου.

# ESRA. NEHEMIA. עזרא נחמיה

1 ¹וּבִשְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס לִכְלוֹת דְּבַר־יְהוָה מִפִּי
יִרְמְיָה הֵעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס וַיַּעֲבֶר־קוֹל בְּכָל־
מַלְכוּתוֹ וְגַם־בְּמִכְתָּב לֵאמֹר׃ 2 כֹּה אָמַר כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס כֹּל מַמְלְכוֹת
הָאָרֶץ נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמָיִם וְהוּא־פָקַד עָלַי לִבְנוֹת־לוֹ בַיִת
בִּירוּשָׁלַםִ אֲשֶׁר בִּיהוּדָה׃ 3 מִי־בָכֶם מִכָּל־עַמּוֹ[a] יְהִי[b] אֱלֹהָיו עִמּוֹ וְיַעַל
לִירוּשָׁלַםִ אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וְיִבֶן אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוּא
הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָםִ׃ 4 וְכָל־הַנִּשְׁאָר מִכָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר הוּא
גָר־שָׁם יְנַשְּׂאוּהוּ אַנְשֵׁי מְקֹמוֹ בְּכֶסֶף וּבְזָהָב וּבִרְכוּשׁ וּבִבְהֵמָה עִם־
הַנְּדָבָה לְבֵית הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָםִ׃ 5 וַיָּקוּמוּ רָאשֵׁי הָאָבוֹת
לִיהוּדָה וּבִנְיָמִן וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְכֹל הֵעִיר הָאֱלֹהִים אֶת־רוּחוֹ
לַעֲלוֹת לִבְנוֹת אֶת־בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָםִ׃ 6 וְכָל־סְבִיבֹתֵיהֶם חִזְּקוּ
בִידֵיהֶם [a]בִּכְלֵי־כֶסֶף[a] בַּזָּהָב בָּרְכוּשׁ וּבַבְּהֵמָה [b]וּבַמִּגְדָּנוֹת לְבַד[b] עַל־
כָּל־הִתְנַדֵּב׃ ס 7 וְהַמֶּלֶךְ כּוֹרֶשׁ הוֹצִיא אֶת־כְּלֵי בֵית־יְהוָה אֲשֶׁר
הוֹצִיא נְבוּכַדְנֶצַּר מִירוּשָׁלַםִ וַיִּתְּנֵם בְּבֵית אֱלֹהָיו׃ 8 וַיּוֹצִיאֵם כּוֹרֶשׁ
מֶלֶךְ פָּרַס עַל־יַד מִתְרְדָת הַגִּזְבָּר וַיִּסְפְּרֵם לְשֵׁשְׁבַּצַּר הַנָּשִׂיא לִיהוּדָה׃
ס 9 וְאֵלֶּה מִסְפָּרָם אֲגַרְטְלֵי זָהָב שְׁלֹשִׁים אֲגַרְטְלֵי־כֶסֶף אָלֶף
מַחֲלָפִים תִּשְׁעָה וְעֶשְׂרִים׃ 10 כְּפוֹרֵי זָהָב שְׁלֹשִׁים כְּפוֹרֵי כֶסֶף מִשְׁנִים

In libro Esra ubique 𝔊 = Εσδρ α, $\mathfrak{G}^{L}$ = versio Luciana huius libri; 𝔊β = Εσδρ β, $\mathfrak{G}^{L}$β = vers Luc h l ‖ Cp 1, 1 2Ch 36,22 $\mathfrak{G}^{BA}$ 2,1 $\mathfrak{G}^{L}$ 2,1 בְּפִי ‖ 3 [a] $\mathfrak{G}^{108}$ 2,5 $\mathfrak{G}^{L}$ 2,3 + ὅς προθυμεῖται τοῦ πορευθῆναι ‖ [b] 2Ch 36,23 יהוה, $\mathfrak{G}^{BA}$ 2,5 $\mathfrak{G}^{L}$ 2,3 ἔστω, $\mathfrak{G}^{BA}$β 1,3 $\mathfrak{G}^{L}$β 1,3 καὶ ἔσται ‖ 6 [a-a] l c $\mathfrak{G}^{BA}$ 2,8 $\mathfrak{G}^{L}$ 2,6 בַּכֹּל בַּכָּסֶף (trsp acct) ‖ [b-b] l prb c $\mathfrak{G}^{B}$ 2,8 $\mathfrak{G}^{L}$ 2,6 וּבִנְדָבוֹת לָרֹב (trsp ∧) ‖ 7 l frt הֵסִיר ($\mathfrak{G}^{B}$ 2,9 μετήγαγεν, $\mathfrak{G}^{A}\mathfrak{G}^{L}$ 2,7 μετήνεγκεν) ‖ 8 mlt MSS לְשַׁשְׁבַּצַּר (id postea); $\mathfrak{G}^{B}$ 2,11 Σαναμασσάρῳ $\mathfrak{G}^{Aa}$ Σαναβ . . . $\mathfrak{G}^{A}$β 1,8 Σασαβ . . ., in al codd forma nom graec variatur; cf ad 1Ch 3,18 ‖ 10 crrp, l frt (cf $\mathfrak{G}^{B}$ 2,12) אֲלָפִים; sed numeri (v 9s) in 𝔊 et $\mathfrak{G}^{L}$ varii sunt, item summae (v 11) in 𝔐 (2499 seu 4499 pro 5400) et 𝔊 (5469), in $\mathfrak{G}^{L}$ summa deest.

אַרְבַּע מֵאוֹת וַעֲשָׂרָה כֵּלִים אֲחֵרִים אָלֶף׃ 11 כָּל־כֵּלִים לַזָּהָב וְלַכֶּסֶף
חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת הַכֹּל הֶעֱלָה שֵׁשְׁבַּצַּר עִם הֵעָלוֹת
הַגּוֹלָה מִבָּבֶל לִירוּשָׁלָםִ׃ ס 2° 1 וְאֵלֶּה ׀ בְּנֵי הַמְּדִינָה הָעֹלִים
מִשְּׁבִי הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הֶגְלָה נְבוּכַדְנֶצּוֹר[a] מֶלֶךְ־בָּבֶל לְבָבֶל וַיָּשׁוּבוּ
לִירוּשָׁלַםִ וִיהוּדָה[b] אִישׁ לְעִירוֹ׃ 2 אֲשֶׁר־בָּאוּ עִם־זְרֻבָּבֶל יֵשׁוּעַ נְחֶמְיָה
שְׂרָיָה[a] רְעֵלָיָה[b] מָרְדֳּכַי בִּלְשָׁן מִסְפָּר[c] בִּגְוַי רְחוּם[d] בַּעֲנָה[e]
מִסְפַּר אַנְשֵׁי עַם יִשְׂרָאֵל׃ ס 3 בְּנֵי פַרְעֹשׁ אַלְפַּיִם מֵאָה שִׁבְעִים
וּשְׁנָיִם׃ ס 4 בְּנֵי שְׁפַטְיָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃ ס 5 בְּנֵי
אָרַח °שְׁבַע מֵאוֹת חֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים°׃ ס 6 בְּנֵי־פַחַת מוֹאָב לִבְנֵי
יֵשׁוּעַ יוֹאָב[a] [b]אַלְפַּיִם שְׁמֹנֶה מֵאוֹת וּשְׁנֵים עָשָׂר[b]׃ ס 7 בְּנֵי עֵילָם
אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ 8 בְּנֵי זַתּוּא °תְּשַׁע מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים
וַחֲמִשָּׁה°׃ ס 9 בְּנֵי זַכָּי שְׁבַע מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים׃ ס 10 בְּנֵי בָנִי[a]
[b]שֵׁשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם[b]׃ ס 11 בְּנֵי בֵבָי °שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים
וּשְׁלֹשָׁה°׃ ס 12 בְּנֵי עַזְגָּד °אֶלֶף מָאתַיִם עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם°׃ ס
13 בְּנֵי אֲדֹנִיקָם °שֵׁשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים וְשִׁשָּׁה°׃ ס 14 בְּנֵי בִגְוָי °אַלְפַּיִם
חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה°׃ ס 15 בְּנֵי עָדִין °אַרְבַּע מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה°׃
ס °16 בְּנֵי־אָטֵר לִיחִזְקִיָּה תִּשְׁעִים וּשְׁמֹנָה׃ ס 17 בְּנֵי בֵצָי °שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה°׃ ס 18 בְּנֵי יוֹרָה מֵאָה וּשְׁנֵים עָשָׂר׃ ס
19 בְּנֵי חָשֻׁם °מָאתַיִם עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה°׃ ס 20 בְּנֵי גִבָּר תִּשְׁעִים

11 l c 𝔊 2,13 𝔊β 1,11 𝔊[L] 1,11 הַכֵּלִים ‖ Cp 2 = Neh 7 (= N), 6—73 a et 𝔊 5,7—45 𝔊[L] ibid ‖ 1 [a] K נְבוּכַדְנֶצּוֹר Q N 6 —נֶצַּר ‖ [b] N 6 וליהודה ‖ 2 [a] l c N 7 עֲזַרְיָה (𝔊[B] 5,8 Ζαραίου) ‖ [b] l c N 7 רַעַמְיָה (𝔊 5,8 Ῥησαίου 𝔊[L] Δεμίου) et ins c N 7 𝔊[L] 5,8 נַחֲמָנִי ‖ [c] N 7 מִסְפֶּרֶת cf 𝔊 5,8; sed 𝔊[L] = 𝔐 ‖ [d] N 7 𝔊[L] 5,8 נְחוּם 𝔊[B] Ῥοείμου cf 𝔊[Aa] ‖ [e] 𝔊[BA] 5,8 (cf 𝔊[L]) + τῶν προηγουμένων αὐτῶν ‖ 5 °-° N 10 𝔊[L] 5,10: 652 𝔊[BA] 756 ‖ 6 [a] l c N 11 𝔊[A(B)] 5,11 וְיוֹאָב; 𝔊[L] = 𝔐 ‖ [b-b] N 11: 2818 𝔊[B] 5,11: 2802; sed 𝔊[AL] = 𝔐 ‖ 8 °-° N 13: 845 ‖ 10 [a] N 15 בִּנּוּי 𝔊[BAL] 5,12 = 𝔐 ‖ [b-b] N 𝔊[BA] 648; sed 𝔊[L] = 𝔐 ‖ 11 °-° N 16: 628 𝔊[B] 5,13: 633; sed 𝔊[AL] = 𝔐 ‖ 12 °-° N 17: 2322 𝔊[B] 5,13: 1322 𝔊[A] 3622 𝔊[L] 2272 ‖ 13 °-° N 18: 667 𝔊[B] 5,14: 37 𝔊[A] 647 𝔊[L] = 𝔐 ‖ 14 °-° N 19: 2067 𝔊[B] 5,14 2606 𝔊[AL] 2066 ‖ 15 °-° N 20: 655 𝔊[L] 5,14: 654 𝔊[BA] = 𝔐 ‖ v 16 𝔊[BA] 5,15 υἱοὶ Αζηρ Εζεκιου, υἱοὶ Κειλαν καὶ Αζητας 67 υἱοὶ Αζαρου 432, v 16 υἱοὶ Αννεις 101 υἱοὶ Αρομ; sed 𝔊[L] = 𝔐 ‖ 17 = N 23: °-° N 324 𝔊[BAL] 5,16 = 𝔐 ‖ 18 N 24 חָרִיף; 𝔊[A] 5,16 Αρσιφρουρειθ 112, 𝔊[B] Αρσειφουρειθ numer deest, 𝔊[L] = 𝔐 ‖ 19 = N 22; N °-° 328, 𝔊 deest, 𝔊[L] 5,16 = 𝔐 ‖ 20 N 25 𝔊[L] 5,16 גִּבְעוֹן 𝔊 om 𝔊[BA] 5,17 + υἱοὶ Βαιτηρους 3005.

וַחֲמִשָּׁה׃ ס 21 [a]בְּנֵי בֵית־לֶחֶם[a] מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ ס 22 [b]אַנְשֵׁי
נְטֹפָה[b] [c]חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה[c]׃ ס 23 אַנְשֵׁי[a] עֲנָתוֹת [b]מֵאָה עֶשְׂרִים
וּשְׁמֹנָה[b]׃ ס 24 [a]בְּנֵי עַזְמָוֶת[a] [b]אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם[b]׃ ס 25 בְּנֵי[a] קִרְיַת
עָרִים[b] כְּפִירָה וּבְאֵרוֹת שְׁבַע מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וּשְׁלֹשָׁה[c]׃ ס 26 בְּנֵי[a]
הָרָמָה וָגָבַע [b]שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וְאֶחָד[b]׃ ס 27 אַנְשֵׁי מִכְמָס מֵאָה
עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃ ס 28 אַנְשֵׁי בֵית־אֵל[a] וְהָעָי[b] [c]מָאתַיִם עֶשְׂרִים
וּשְׁלֹשָׁה[c]׃ ס 29 °בְּנֵי נְבוֹ° חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ 30 °בְּנֵי מַגְבִּישׁ° מֵאָה
חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה׃ ס 31 °בְּנֵי עֵילָם אַחֵר° אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים
וְאַרְבָּעָה׃ ס 32 °בְּנֵי חָרִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים°׃ ס 33 בְּנֵי־לֹד
חָדִיד וְאוֹנוֹ °שְׁבַע מֵאוֹת עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה°׃ ס 34 בְּנֵי יְרֵחוֹ °שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה°׃ ס 35 בְּנֵי סְנָאָה °שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ
מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים°׃ ס
36 הַכֹּהֲנִים בְּנֵי יְדַעְיָה לְבֵית יֵשׁוּעַ[a] [b]תְּשַׁע מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁלֹשָׁה[b]׃
ס 37 בְּנֵי אִמֵּר °אֶלֶף חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם°׃ ס 38 בְּנֵי פַשְׁחוּר אֶלֶף
מָאתַיִם אַרְבָּעִים וְשִׁבְעָה׃ ס 39 בְּנֵי חָרִם °אֶלֶף וְשִׁבְעָה עָשָׂר°׃ ס
40 הַלְוִיִּם בְּנֵי־יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל[a] [b]לִבְנֵי הוֹדַוְיָה[b] שִׁבְעִים וְאַרְבָּעָה׃ ס
41 הַמְשֹׁרְרִים בְּנֵי אָסָף °מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה°׃
42 [a]בְּנֵי הַשֹּׁעֲרִים[a] בְּנֵי־שַׁלּוּם בְּנֵי־אָטֵר בְּנֵי־טַלְמֹן בְּנֵי־עַקּוּב בְּנֵי
חֲטִיטָא בְּנֵי שֹׁבָי הַכֹּל[b] [c]מֵאָה שְׁלֹשִׁים וְתִשְׁעָה[c]׃
43 הַנְּתִינִים בְּנֵי־צִיחָא בְנֵי־חֲשׂוּפָא בְּנֵי טַבָּעוֹת׃ 44 בְּנֵי־קֵרֹס

**21. 22** = N 26: [a-a] אַנְשֵׁי בֵית־לֶחֶם וּנְטֹפָה 188 ‖ [b-b] $\mathfrak{G}^{L}$ 5,18 υἱοὶ Νετωφατι 116 ‖ [c-c] $\mathfrak{G}^{BA}$ 5,18: 55 ‖ **23** [a] $\mathfrak{G}^{L}$ 5,18 υἱοί ‖ [b-b] $\mathfrak{G}^{BA}$ 158 ‖ **24** [a-a] N 28 $\mathfrak{G}^{BA}$ 5,18 אַנְשֵׁי בֵית־ע' ‖ [b-b] $\mathfrak{G}^{B}$ om, $\mathfrak{G}^{A}$ = 𝔐, $\mathfrak{G}^{L}$ 142 ‖ **25** [a] N 29 $\mathfrak{G}^{BA}$ 5,19 אַנְשֵׁי $\mathfrak{G}^{L}$ υἱοί ‖ [b] l c Var$^{G}$ N𝔊 יְעָרִים ‖ [c] $\mathfrak{G}^{BA}$ 5,20 + οἱ Χαδιασαι καὶ Αμμιδιοι 422 ‖ **26** [a] N 30 $\mathfrak{G}^{BA}$ 5,20 אַנְשֵׁי $\mathfrak{G}^{L}$ υἱοί ‖ [b-b] $\mathfrak{G}^{L}$ 623 ‖ **28** [a] Or בֵּיתְאֵל ‖ [b] $\mathfrak{G}^{BA}$ 5,21 om ‖ [c-c] N 32: 123 $\mathfrak{G}^{L}$ 5,20: 223 $\mathfrak{G}^{BA}$ 52 ‖ **29** °-° N 33 אַנְשֵׁי נְבוֹ אַחֵר, $\mathfrak{G}^{BA}$ om, $\mathfrak{G}^{L}$ 5,21 = 𝔐 ‖ **30** N om $\mathfrak{G}^{L}$ = 𝔐; °-° $\mathfrak{G}^{B}$ 5,21 Νειφεις $\mathfrak{G}^{A}$ υἱοὶ Φινεις ‖ **31** °-° $\mathfrak{G}^{BA}$ om ‖ **32** °-° id ‖ **33** = N 37: °-° 721 $\mathfrak{G}^{L}$ 5,22: 750, $\mathfrak{G}^{BA}$ = 𝔐 ‖ **34** = N 36: °-° $\mathfrak{G}^{B}$ 5,22: 245, N $\mathfrak{G}^{AL}$ = 𝔐 ‖ **35** °-° N 38: 3930, $\mathfrak{G}^{B}$ 5,23: 3301, $\mathfrak{G}^{A}$ 3330, $\mathfrak{G}^{L}$ = 𝔐 ‖ **36** [a] $\mathfrak{G}^{BA}$ 5,24 + εἰς τοὺς υἱοὺς Σαναβεις (B) Ανασειβ (A) ‖ [b-b] $\mathfrak{G}^{B}$ 872 $^{A}$972 N 39 $\mathfrak{G}^{L}$ 5,24 = 𝔐 ‖ **37** °-° $\mathfrak{G}^{B}$ 5,24: 252 $\mathfrak{G}^{AL}$ N 40 = 𝔐 ‖ **39** °-° $\mathfrak{G}^{B}$ 5,25: 217 $\mathfrak{G}^{AL}$ N 42 = 𝔐 ‖ **40** [a] prb l c N 43 לְקַדְמִיאֵל, $\mathfrak{G}^{B}$ 5,26 (υ. Ιησουεις) Κοδοήλου $\mathfrak{G}^{A}$ καὶ Καδμιήλου $\mathfrak{G}^{L}$ (υ. Ιησου) κ. Κεδμιηλ ‖ [b-b] N לִבְנֵי לְהוֹדְוָה $\mathfrak{G}^{BA}$ (K.) καὶ Βάννου καὶ Σουδίου: prps לִבְנֵי לק' vel לְבִנּוּי לה'; $\mathfrak{G}^{L}$ = 𝔐 ‖ **41** °-° N 44 $\mathfrak{G}^{A}$ 5,27: 148, $\mathfrak{G}^{BL}$ = 𝔐 ‖ **42** [a-a] l c N 45 $\mathfrak{G}^{BA}$ 5,28 הַשֹּׁעֲרִים, $\mathfrak{G}^{L}$ = 𝔐 ‖ [b] >N ‖ [c-c] N: 138.

בְּנֵי־סִיעֲהָא בְּנֵי פָדוֹן׃ 45בְּנֵי־לְבָנָה בְנֵי־חֲגָבָה °בְּנֵי עַקּוּב°׃ 46[a]בְּנֵי־
חָגָב[a] בְּנֵי־שַׁמְלַי[b] בְּנֵי חָנָן׃ 47בְּנֵי־גִדֵּל בְּנֵי־גַחַר בְּנֵי רְאָיָה׃ 48בְּנֵי־
רְצִין בְּנֵי־נְקוֹדָא בְּנֵי גַזָּם׃ 49בְּנֵי־עֻזָּא בְנֵי־פָסֵחַ בְּנֵי בֵסָי׃ 50[a]בְּנֵי־
אַסְנָה[a] בְנֵי־מְעוּנִים בְּנֵי נְפִיסִים[b]׃ 51בְּנֵי־בַקְבּוּק בְּנֵי־חֲקוּפָא בְּנֵי
חַרְחוּר׃ 52בְּנֵי־בַצְלוּת בְּנֵי־מְחִידָא בְּנֵי חַרְשָׁא׃ 53בְּנֵי־בַרְקוֹס בְּנֵי־
סִיסְרָא בְּנֵי־תָמַח׃ 54בְּנֵי נְצִיחַ בְּנֵי חֲטִיפָא׃
55בְּנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה בְּנֵי־סֹטַי בְּנֵי־הַסֹּפֶרֶת[a] בְּנֵי פְרוּדָא[b]׃ 56בְּנֵי־
יַעְלָה בְנֵי־דַרְקוֹן בְּנֵי גִדֵּל׃ 57בְּנֵי שְׁפַטְיָה בְנֵי־חַטִּיל בְּנֵי פֹּכֶרֶת
הַצְּבָיִים[a] בְּנֵי אָמִי[b]׃ 58כָּל־הַנְּתִינִים וּבְנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
תִּשְׁעִים וּשְׁנָיִם׃ ס 59וְאֵלֶּה הָעֹלִים מִתֵּל מֶלַח תֵּל חַרְשָׁא כְּרוּב
אַדָּן[a] אִמֵּר[b] וְלֹא יָכְלוּ לְהַגִּיד בֵּית־אֲבוֹתָם וְזַרְעָם אִם מִיִּשְׂרָאֵל הֵם׃
60בְּנֵי־דְלָיָה בְנֵי־טוֹבִיָּה בְּנֵי נְקוֹדָא שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ ס
61וּמִבְּנֵי[a] הַכֹּהֲנִים בְּנֵי חֳבַיָּה[b] בְּנֵי הַקּוֹץ בְּנֵי בַרְזִלַּי אֲשֶׁר לָקַח
מִבְּנוֹת בַּרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי אִשָּׁה[c] וַיִּקָּרֵא עַל־שְׁמָם׃ 62אֵלֶּה בִּקְשׁוּ כְתָבָם
הַמִּתְיַחְשִׂים וְלֹא נִמְצָאוּ וַיְגֹאֲלוּ מִן־הַכְּהֻנָּה׃ 63וַיֹּאמֶר הַתִּרְשָׁתָא
לָהֶם אֲשֶׁר לֹא־יֹאכְלוּ [a]מִקֹּדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים[a] עַד עֲמֹד כֹּהֵן[b] לְאוּרִים וּלְתֻמִּים׃
64כָּל־הַקָּהָל כְּאֶחָד אַרְבַּע רִבּוֹא אַלְפַּיִם שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת שִׁשִּׁים׃ 65מִלְּבַד
עַבְדֵיהֶם וְאַמְהֹתֵיהֶם אֵלֶּה[a] שִׁבְעַת אֲלָפִים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים
וְשִׁבְעָה וְלָהֶם [b]מְשֹׁרְרִים וּמְשֹׁרְרוֹת[b] מָאתָיִם[c]׃ 66סוּסֵיהֶם שְׁבַע מֵאוֹת
שְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה פִּרְדֵיהֶם מָאתַיִם אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ 67גְּמַלֵּיהֶם אַרְבַּע
מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁה חֲמֹרִים שֵׁשֶׁת אֲלָפִים שְׁבַע מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים׃ ס
68וּמֵרָאשֵׁי הָאָבוֹת בְּבוֹאָם לְבֵית יְהוָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָם הִתְנַדְּבוּ
לְבֵית הָאֱלֹהִים לְהַעֲמִידוֹ עַל־מְכוֹנוֹ׃ 69כְּכֹחָם נָתְנוּ לְאוֹצַר הַמְּלָאכָה
זָהָב דַּרְכְּמוֹנִים שֵׁשׁ־רִבָּאוֹת וָאֶלֶף וְכֶסֶף מָנִים חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים וְכָתְנֹת

44 N 47 סִיעָא 𝔊[B] 5,29 Σουα [A] Σουσα [L] Ιωσια ‖ 45 °-° >N 48 (𝔊[BAL] 5,30 υ. Ακουδ[β]) ‖ 46 [a-a] 𝔊[BAL] 5,30 >N ‖ [b] l c QN𝔊[L] 5,30 שַׁלְמַי 𝔊β 2,46 Σαμααν ‖ 50 [a-a] 𝔐𝔊[BAL] 5,31 >N ‖ [b] K 𝔊[BA] 5,31 נְפִיסִים, Q N 52 𝔊[L] נְפוּסִים ‖ 52 pl MSS מְחִירָא ‖ 55 [a] N 57 סֹפֶרֶת 𝔊[(BA)L] 5,33 = 𝔐 ‖ [b] N 57 𝔊[BA] 5,33 פְּרִידָא ‖ 57 [a] 𝔊[BA] 5,34 nom 8 >𝔐 ‖ [b] l c N 59 (𝔊[B]) 5,34 אָמוֹן ‖ 59 [a] N 61 אַדּוֹן ‖ [b] l c N 61 𝔊 וְאִמֵּר ‖ 61 [a] N 63 𝔊[BA] 5,38 וּמִן ‖ [b] 𝔖 חָ׳ ‖ [c] Seb לְאִשָּׁה ‖ 62 N 64 נִמְצָא, sed cf ibid ‖ 63 [a-a] prps c 𝔊 5,40 מִן־הַקֳּדָשִׁים ‖ [b] l c N 65 הַכֹּהֵן ‖ 65 [a] conjg c אֵלֶּה שבעת ‖ [b-b] incert ‖ [c] ins c N 67 𝔊[BA] 5,41 וְאַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה ‖ 67 parallelism cs l frt חֲמֹרֵיהֶם.

כֹּהֲנִים מֵאָה׃ ס 70 וַיֵּשְׁבוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם [a]וּמִן־הָעָם[a] וְהַמְשֹׁרְרִים
וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַנְּתִינִים בְּעָרֵיהֶם [b]וְכָל־יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵיהֶם[b]׃ ס
3 1 וַיִּגַּע הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בֶּעָרִים[a] [b] וַיֵּאָסְפוּ [c]הָעָם
כְּאִישׁ אֶחָד אֶל־יְרוּשָׁלִָם׃ 2 וַיָּקָם יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וְאֶחָיו הַכֹּהֲנִים
וּזְרֻבָּבֶל בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל וְאֶחָיו וַיִּבְנוּ אֶת־מִזְבַּח אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְהַעֲלוֹת
עָלָיו עֹלוֹת כַּכָּתוּב [a]בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים׃ 3 וַיָּכִינוּ הַמִּזְבֵּחַ
עַל־מְכוֹנֹתָו[a] כִּי בְּאֵימָה[b] עֲלֵיהֶם מֵעַמֵּי הָאֲרָצוֹת[c] וַיַּעַל[d] עָלָיו עֹלוֹת
לַיהוָה עֹלוֹת לַבֹּקֶר וְלָעָרֶב׃ 4 וַיַּעֲשׂוּ אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת כַּכָּתוּב וְעֹלַת[a]
יוֹם בְּיוֹם בְּמִסְפָּר[b] כְּמִשְׁפַּט[c] [d]דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ[d]׃ 5 וְאַחֲרֵי־כֵן עֹלַת
תָּמִיד וְלֶחֳדָשִׁים וּלְכָל־מוֹעֲדֵי יְהוָה הַמְקֻדָּשִׁים וּלְכֹל מִתְנַדֵּב נְדָבָה
לַיהוָה׃ 6 מִיּוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הֵחֵלּוּ לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת לַיהוָה
וְהֵיכַל יְהוָה לֹא יֻסָּד׃ 7 וַיִּתְּנוּ־כֶסֶף לַחֹצְבִים וְלֶחָרָשִׁים וּמַאֲכָל
וּמִשְׁתֶּה וָשֶׁמֶן לַצִּדֹנִים וְלַצֹּרִים לְהָבִיא עֲצֵי אֲרָזִים מִן־הַלְּבָנוֹן אֶל־יָם
יָפוֹא כְּרִשְׁיוֹן כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס עֲלֵיהֶם׃ ס 8 וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית לְבוֹאָם
אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים לִירוּשָׁלִַם בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי הֵחֵלּוּ זְרֻבָּבֶל בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל
וְיֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וּשְׁאָר אֲחֵיהֶם ׀ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְכָל־הַבָּאִים מֵהַשְּׁבִי
יְרוּשָׁלִַם וַיַּעֲמִידוּ אֶת־הַלְוִיִּם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְנַצֵּחַ עַל־
מְלֶאכֶת בֵּית־יְהוָה׃ 9 וַיַּעֲמֹד יֵשׁוּעַ בָּנָיו וְאֶחָיו קַדְמִיאֵל וּבָנָיו בְּנֵי־
יְהוּדָה[a] כְּאֶחָד לְנַצֵּחַ עַל־עֹשֵׂה[b] הַמְּלָאכָה בְּבֵית הָאֱלֹהִים [c]בְּנֵי חֵנָדָד
בְּנֵיהֶם וַאֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם[c]׃ 10 וְיִסְּדוּ[a] הַבֹּנִים אֶת־הֵיכַל יְהוָה
וַיַּעֲמִידוּ[b] הַכֹּהֲנִים מְלֻבָּשִׁים בַּחֲצֹצְרוֹת וְהַלְוִיִּם בְּנֵי־אָסָף בַּמְצִלְתַּיִם
לְהַלֵּל אֶת־יְהוָה[c] עַל־יְדֵי דָּוִיד מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל׃ 11 וַיַּעֲנוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדֹת
לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי־לְעוֹלָם חַסְדּוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל וְכָל־הָעָם הֵרִיעוּ תְרוּעָה
גְדוֹלָה בְהַלֵּל לַיהוָה עַל הוּסַד בֵּית־יְהוָה׃ 12 וְרַבִּים מֵהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם
וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת הַזְּקֵנִים[a] אֲשֶׁר רָאוּ אֶת־הַבַּיִת הָרִאשׁוֹן בְּיָסְדוֹ[b] זֶה
הַבַּיִת בְּעֵינֵיהֶם בֹּכִים בְּקוֹל גָּדוֹל וְרַבִּים בִּתְרוּעָה בְשִׂמְחָה לְהָרִים

70 [a-a] frt trsp ante בעריהם ‖ [b-b] frt add ‖ Cp 3, 1 [a] l c N 73 Vrs בְּעָרֵיהֶם 18MSS ‖ [b] mlt MSS interv ‖ [c] N 8,1 + כָּל־ ‖ 2 [a-a] 6MSS בתורת מֹשֶׁה אִישׁ ‖ 3 [a] Q מְכוֹנֹתָיו, K —נָתוֹ ‖ [b] frt l בָּא א' ‖ [c] ins ? c 𝔊A 5,49 וַיִּתְחַזְּקוּ ‖ [d] l c Q וַיַּעֲלוּ ‖ 4 [a] 8MSS Vrs ועולות ‖ [b] 𝔊BA om ‖ [c] mlt MSS כמשפּט ‖ [d-d] prb add ‖ 9 [a] l הוֹדַוְיָה cf 2,40 ‖ [b] l c mlt MSS עֹשֵׂי ‖ [c-c] frt add ‖ 10 [a] l? וַיְיַסְּדוּ ‖ [b] l c 13MSS Vrs וַיַּעַמְדוּ ‖ [c] nonn MSS ליהוה aut אל־יהוה; 𝔊BA 5,57 + וּלְהוֹדוֹת ‖ 12 [a] 12MSS והזקנים ‖ [b] trsp ׃ ad הראשון.

קֹול׃ 13 וְאֵין הָעָם מַכִּירִים קֹול תְּרוּעַת הַשִּׂמְחָה לְקֹול בְּכִי הָעָם
כִּי הָעָם מְרִיעִים תְּרוּעָה גְדוֹלָה וְהַקֹּול נִשְׁמַע עַד־לְמֵרָחֹוק׃ פ
4 1 וַיִּשְׁמְעוּ צָרֵי יְהוּדָה וּבִנְיָמִן כִּי־בְנֵי הַגּוֹלָה בּוֹנִים הֵיכָל לַיהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 2 וַיִּגְּשׁוּ אֶל־זְרֻבָּבֶל וְאֶל־רָאשֵׁי הָאָבֹות וַיֹּאמְרוּ לָהֶם
נִבְנֶה עִמָּכֶם כִּי כָכֶם נִדְרוֹשׁ לֵאלֹהֵיכֶם וְלֹא אֲנַחְנוּ זֹבְחִים מִימֵי
אֵסַר חַדֹּן מֶלֶךְ אַשּׁוּר הַמַּעֲלֶה אֹתָנוּ פֹּה׃ 3 וַיֹּאמֶר לָהֶם זְרֻבָּבֶל וְיֵשׁוּעַ
וּשְׁאָר רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל לֹא־לָכֶם וָלָנוּ לִבְנוֹת בַּיִת לֵאלֹהֵינוּ
כִּי אֲנַחְנוּ יַחַד נִבְנֶה לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּנוּ הַמֶּלֶךְ כּוֹרֶשׁ
מֶלֶךְ־פָּרָס׃ 4 וַיְהִי עַם־הָאָרֶץ מְרַפִּים יְדֵי עַם־יְהוּדָה וּמְבַלֲהִים אוֹתָם
לִבְנוֹת׃ 5 וְסֹכְרִים עֲלֵיהֶם יוֹעֲצִים לְהָפֵר עֲצָתָם כָּל־יְמֵי כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ
פָּרַס וְעַד־מַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ מֶלֶךְ פָּרָס׃
6 וּבְמַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בִּתְחִלַּת מַלְכוּתוֹ כָּתְבוּ שִׂטְנָה עַל־יֹשְׁבֵי
יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ ס 7 וּבִימֵי אַרְתַּחְשַׁשְׂתָּא[a] כָּתַב בִּשְׁלָם מִתְרְדָת
טָבְאֵל וּשְׁאָר כְּנָוֺתָו[b] עַל־אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מֶלֶךְ פָּרָס וּכְתָב הַנִּשְׁתְּוָן
כָּתוּב אֲרָמִית וּמְתֻרְגָּם אֲרָמִית[c]׃ ס 8 רְחוּם בְּעֵל־טְעֵם וְשִׁמְשַׁי
סָפְרָא כְּתַבוּ אִגְּרָה חֲדָה עַל־יְרוּשְׁלֶם לְאַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מַלְכָּא כְּנֵמָא׃
9 אֱדַיִן[a] רְחוּם בְּעֵל־טְעֵם וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא וּשְׁאָר כְּנָוָתְהוֹן דִּינָיֵא
וַאֲפַרְסַתְכָיֵא טַרְפְּלָיֵא אֲפָרְסָיֵא אַרְכְּוָיֵ[b] בָבְלָיֵא שׁוּשַׁנְכָיֵא דֶּהָיֵא[c]
עֵלְמָיֵא׃ 10 וּשְׁאָר אֻמַּיָּא דִּי הַגְלִי אָסְנַפַּר רַבָּא וְיַקִּירָא וְהוֹתֵב הִמּוֹ
בְּקִרְיָה דִּי שָׁמְרָיִן וּשְׁאָר עֲבַר־נַהֲרָה וּכְעֶנֶת׃ ס 11 דְּנָה פַּרְשֶׁגֶן
אִגַּרְתָּא דִּי שְׁלַחוּ עֲלוֹהִי עַל־אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מַלְכָּא[a] עַבְדָיִךְ[b] אֱנָשׁ
עֲבַר־נַהֲרָה וּכְעֶנֶת׃ 12 יְדִיעַ לֶהֱוֵא לְמַלְכָּא דִּי יְהוּדָיֵא דִּי סְלִקוּ
מִן־לְוָתָךְ עֲלֶינָא אֲתוֹ לִירוּשְׁלֶם קִרְיְתָא מָרָדְתָּא וּבִאישְׁתָּא[a] בָּנַיִן
[b]וְשׁוּרַיָּ אשכללו[b] וְאֻשַּׁיָּא[c] יַחִיטוּ[d]׃ 13 כְּעַן יְדִיעַ לֶהֱוֵא לְמַלְכָּא דִּי הֵן
קִרְיְתָא דָךְ תִּתְבְּנֵא וְשׁוּרַיָּה יִשְׁתַּכְלְלוּן מִנְדָּה־בְלוֹ וַהֲלָךְ לָא יִנְתְּנוּן
וְאַפְּתֹם מַלְכִים תְּהַנְזִק׃ 14 כְּעַן כָּל־קֳבֵל דִּי־מְלַח הֵיכְלָא מְלַחְנָא
וְעַרְוַת מַלְכָּא לָא אַרִיךְ לַנָא לְמֶחֱזֵא עַל־דְּנָה שְׁלַחְנָא וְהוֹדַעְנָא
לְמַלְכָּא׃ 15 דִּי יְבַקַּר בִּסְפַר־דָּכְרָנַיָּא דִּי אֲבָהָתָךְ וּתְהַשְׁכַּח בִּסְפַר

13 ⌐⌐ prps מכירים מקול ‖ Cp 4, 2 l c Q וְלוֹ ‖ 3 >𝔊$^{BA}$ 5,68 𝔊β; frt add ‖ 4 l c Q וּמְבַהֲלִים, id postea ‖ 7 a 𝔖 ששתא—, id postea ‖ b l c Q כְּנָוֺתָיו ‖ c >𝔊β; prb add ‖ 8 𝔖 לֶם— ‖ 9 a dl? ‖ b l c Q אַרְכְּוָיֵא ‖ c Q דָּהָיֵא, l c 𝔊β דִּי־הוּא ‖ 10 l c 𝔊β 𝔊$^{L}$β בְּקִרְיָתָה ‖ 11 a trsp ‸ ad עלוהי ‖ b Q עַבְדָּךְ ‖ 12 a l c Q וּבִשְׁתָּא ‖ b-b l c Q וְשׁוּרַיָּא שַׁכְלִלוּ, 𝔊β וְשׁוּרַיָּה ‖ c 𝔊β וְאֻשַּׁיָּה ‖ d crrp ‖ 14 cf ad Dan 2,8 ‖ 15 prps יִתְבַּקַּר.

דָּכְרָנַיָּא וְתִנְדַּע דִּי קִרְיְתָא דָךְ קִרְיָא מָרָדָא וּמְהַנְזְקַת מַלְכִין וּמְדִנָן
וְאֶשְׁתַּדּוּר עָבְדִין בְּגַוַּהּ מִן־יוֹמָת עָלְמָא עַל־דְּנָה קִרְיְתָא דָךְ הָחָרְבַת׃
16 מְהוֹדְעִין אֲנַחְנָה לְמַלְכָּא דִּי הֵן קִרְיְתָא דָךְ תִּתְבְּנֵא וְשׁוּרַיַּהּ
יִשְׁתַּכְלְלוּן לָקֳבֵל דְּנָה חֲלָק בַּעֲבַר נַהֲרָא לָא אִיתַי לָךְ׃ ס 17 פִּתְגָמָא
שְׁלַח מַלְכָּא עַל־רְחוּם בְּעֵל־טְעֵם וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא וּשְׁאָר כְּנָוָתְהוֹן דִּי
יָתְבִין בְּשָׁמְרָיִן וּשְׁאָר עֲבַר־נַהֲרָה שְׁלָם וּכְעֶת׃ 18 נִשְׁתְּוָנָא דִּי שְׁלַחְתּוּן
עֲלֶינָא מְפָרַשׁ קֱרִי קָדָמָי׃ 19 וּמִנִּי שִׂים טְעֵם וּבַקַּרוּ וְהַשְׁכַּחוּ דִּי
קִרְיְתָא דָךְ מִן־יוֹמָת עָלְמָא עַל־מַלְכִין מִתְנַשְּׂאָה וּמְרַד וְאֶשְׁתַּדּוּר
מִתְעֲבֶד־בַּהּ׃ 20 וּמַלְכִין תַּקִּיפִין הֲווֹ עַל־יְרוּשְׁלֶם וְשַׁלִּיטִין בְּכֹל עֲבַר
נַהֲרָה וּמִדָּה בְלוֹ וַהֲלָךְ מִתְיְהֵב לְהוֹן׃ 21 כְּעַן שִׂימוּ טְעֵם לְבַטָּלָא
גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ וְקִרְיְתָא דָךְ לָא תִתְבְּנֵא עַד־מִנִּי טַעְמָא יִתְּשָׂם׃ 22 וּזְהִירִין
הֱווֹ שָׁלוּ לְמֶעְבַּד עַל־דְּנָה לְמָה יִשְׂגֵּא חֲבָלָא לְהַנְזָקַת מַלְכִין׃ ס
23 אֱדַיִן מִן־דִּי פַּרְשֶׁגֶן נִשְׁתְּוָנָא דִּי אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מַלְכָּא קֱרִי קֳדָם־
רְחוּם[a] וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא וּכְנָוָתְהוֹן אֲזַלוּ בִבְהִילוּ לִירוּשְׁלֶם עַל־יְהוּדָיֵא
וּבַטִּלוּ הִמּוֹ בְּאֶדְרָע[b] וְחָיִל׃ ס
24 בֵּאדַיִן בְּטֵלַת עֲבִידַת בֵּית־אֱלָהָא דִּי בִּירוּשְׁלֶם וַהֲוָת בָּטְלָא עַד
שְׁנַת תַּרְתֵּין [a]לְמַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ מֶלֶךְ[a]־פָּרָס׃ פ
5 1 וְהִתְנַבִּי[a] חַגַּי נְבִיָּאה[b] וּזְכַרְיָה בַר־עִדּוֹא נְבִיַּאיָּא[c] עַל־יְהוּדָיֵא
דִּי בִיהוּד וּבִירוּשְׁלֶם בְּשֻׁם אֱלָהּ יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהוֹן׃ כ 2 בֵּאדַיִן קָמוּ
זְרֻבָּבֶל בַּר־שְׁאַלְתִּיאֵל וְיֵשׁוּעַ בַּר־יוֹצָדָק וְשָׁרִיו לְמִבְנֵא בֵּית אֱלָהָא
דִּי בִירוּשְׁלֶם וְעִמְּהוֹן נְבִיַּאיָּה דִי־אֱלָהָא מְסָעֲדִין לְהוֹן׃ ס 3 בֵּהּ־
זִמְנָא אֲתָה עֲלֵיהוֹן תַּתְּנַי פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה וּשְׁתַר בּוֹזְנַי וּכְנָוָתְהוֹן[a]
וְכֵן אָמְרִין לְהֹם מַן־שָׂם לְכֹם טְעֵם בַּיְתָא דְנָה לִבְּנֵא[b] וְאֻשַּׁרְנָא[c] דְנָה
לְשַׁכְלָלָה׃ 4 אֱדַיִן כְּנֵמָא אֲמַרְנָא לְּהֹם מַן־אִנּוּן שְׁמָהָת גֻּבְרַיָּא דִּי־
דְנָה בִנְיָנָא בָּנַיִן׃ 5 וְעֵין אֱלָהֲהֹם הֲוָת עַל־שָׂבֵי יְהוּדָיֵא וְלָא־בַטִּלוּ
הִמּוֹ עַד־טַעְמָא לְדָרְיָוֶשׁ יְהָךְ וֶאֱדַיִן יְתִיבוּן נִשְׁתְּוָנָא עַל־דְּנָה׃ ס
6 פַּרְשֶׁגֶן אִגַּרְתָּא דִּי־שְׁלַח תַּתְּנַי ׀ פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה וּשְׁתַר בּוֹזְנַי
וּכְנָוָתֵהּ אֲפַרְסְכָיֵא דִּי בַּעֲבַר נַהֲרָה עַל־דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא׃ 7 פִּתְגָמָא

16 𝔊 2,20 𝔊β 𝔖 וְשׁוּרַיהּ ‖ 23 [a] 𝔊$^{L}$β + בְּעֵל טְעֵם ‖ [b] Var$^{G}$ באדרע ‖ 24 𝔖 hic incip cp 5 ‖ [a-a] Var$^{G}$ למלכות דריוש מלך ‖ Cp 5, 1 [a] Q וְהִתְנַבִּיא ‖ [b] Q נְבִיָּא, 𝔊 6,1 om ‖ [c] 𝔊 = 𝔐 (Var$^{G}$ נְבִיאַיָּא aut נְבִיַּאיָא, cf 𝔊β) ‖ 3 [a] prps וכנותה cf 6 ‖ [b] cf לְמִבְנֵא v 2 ‖ [c] l prb אַשַּׁרְנָא ‖ 4 𝔙 = 𝔐; 𝔊β 𝔊$^{L}$β אֲמַרוּ.

שְׁלַחוּ עֲלוֹהִי וְכִדְנָה כְּתִיב בְּגַוֵּהּ לְדָרְיָוֶשׁ מַלְכָּא שְׁלָמָא כֹלָּא׃ 8 יְדִיעַ ׀
לֶהֱוֵא לְמַלְכָּא דִּי־אֲזַלְנָא לִיהוּד מְדִינְתָּא לְבֵית אֱלָהָא רַבָּא וְהוּא
מִתְבְּנֵא אֶבֶן גְּלָל וְאָע מִתְּשָׂם בְּכֻתְלַיָּא וַעֲבִידְתָּא דָךְ אָסְפַּרְנָא
מִתְעַבְדָא וּמַצְלַח בְּיֶדְהֹם׃ 9 אֱדַיִן שְׁאֵלְנָא לְשָׂבַיָּא אִלֵּךְ כְּנֵמָא אֲמַרְנָא
לְהֹם מַן־שָׂם לְכֹם טְעֵם בַּיְתָא דְנָה לְמִבְנְיָה[a] וְאֻשַּׁרְנָא[b] דְנָה לְשַׁכְלָלָה׃
10 וְאַף שְׁמָהָתְהֹם שְׁאֵלְנָא לְהֹם לְהוֹדָעוּתָךְ דִּי נִכְתֻּב שֻׁם[a]־גֻּבְרַיָּא
דִּי בְרָאשֵׁיהֹם[b]׃ ס 11 וּכְנֵמָא פִתְגָמָא הֲתִיבוּנָא לְמֵמַר אֲנַחְנָא הִמּוֹ
עַבְדוֹהִי דִי־אֱלָהּ שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וּבָנַיִן בַּיְתָא דִּי־הֲוָא בְנֵה מִקַּדְמַת
דְּנָה שְׁנִין שַׂגִּיאָן וּמֶלֶךְ לְיִשְׂרָאֵל רַב בְּנָהִי וְשַׁכְלְלֵהּ׃ 12 לָהֵן מִן־דִּי
הַרְגִּזוּ אֲבָהֳתַנָא לֶאֱלָהּ שְׁמַיָּא יְהַב הִמּוֹ בְּיַד נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל
כַּסְדָּיָא[a] וּבַיְתָה דְנָה סַתְרֵהּ וְעַמָּה[b] הַגְלִי לְבָבֶל׃ ס 13 בְּרַם בִּשְׁנַת
חֲדָה לְכוֹרֶשׁ מַלְכָּא דִּי בָבֶל כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא שָׂם טְעֵם בֵּית־אֱלָהָא דְנָה
לִבְּנֵא׃ 14 וְאַף מָאנַיָּא דִי־בֵית־אֱלָהָא דִּי דַהֲבָה וְכַסְפָּא דִּי נְבוּכַדְנֶצַּר
הַנְפֵּק מִן־הֵיכְלָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וְהֵיבֵל הִמּוֹ לְהֵיכְלָא[a] דִּי בָבֶל[b] הַנְפֵּק
הִמּוֹ כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא מִן־הֵיכְלָא דִּי בָבֶל[b] וִיהִיבוּ [c]לְשֵׁשְׁבַּצַּר שְׁמֵהּ דִּי
פֶחָה שָׂמֵהּ׃ 15 וַאֲמַר־לֵהּ ׀ אֵלֶּה[a] מָאנַיָּא שֵׂא אֵזֶל־אֲחֵת[b] הִמּוֹ בְּהֵיכְלָא
דִּי בִירוּשְׁלֶם וּבֵית אֱלָהָא יִתְבְּנֵא עַל־אַתְרֵהּ׃ ס 16 אֱדַיִן שֵׁשְׁבַּצַּר
דֵּךְ אֲתָא יְהַב אֻשַּׁיָּא דִּי־בֵית אֱלָהָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וּמִן־אֱדַיִן וְעַד־כְּעַן
מִתְבְּנֵא וְלָא שְׁלִם׃ 17 וּכְעַן הֵן עַל־מַלְכָּא טָב יִתְבַּקַּר בְּבֵית
גִּנְזַיָּא דִּי־מַלְכָּא תַמָּה [a]דִּי בְּבָבֶל[a] הֵן אִיתַי דִּי־מִן־כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא שִׂים
טְעֵם לְמִבְנֵא בֵּית־אֱלָהָא דֵךְ[b] בִּירוּשְׁלֶם וּרְעוּת מַלְכָּא עַל־דְּנָה יִשְׁלַח
עֲלֶינָא׃ ס 6 1 בֵּאדַיִן דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא שָׂם טְעֵם וּבַקַּרוּ ׀ בְּבֵית [a]סִפְרַיָּא
דִּי גִנְזַיָּא[a] מְהַחֲתִין תַּמָּה בְּבָבֶל[b]׃ 2 וְהִשְׁתְּכַח בְּאַחְמְתָא בְּבִירְתָא
דִּי בְּמָדַי מְדִינְתָּא מְגִלָּה חֲדָה וְכֵן־כְּתִיב בְּגַוַּהּ דִּכְרוֹנָה׃ ס
3 בִּשְׁנַת חֲדָה לְכוֹרֶשׁ מַלְכָּא כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא שָׂם טְעֵם בֵּית־אֱלָהָא
בִירוּשְׁלֶם[a] בַּיְתָא יִתְבְּנֵא אֲתַר דִּי־דָבְחִין דִּבְחִין [b]וְאֻשּׁוֹהִי מְסוֹבְלִין[b]
רוּמֵהּ[c] אַמִּין שִׁתִּין פְּתָיֵהּ אַמִּין שִׁתִּין׃ 4 נִדְבָּכִין דִּי־אֶבֶן גְּלָל תְּלָתָא
וְנִדְבָּךְ דִּי־אָע חֲדַת וְנִפְקְתָא מִן־בֵּית מַלְכָּא תִּתְיְהִב׃ 5 וְאַף מָאנֵי

9 [a] l לְמִבְנְיֵהּ ‖ [b] cf 3[c] ‖ 10 [a] 𝔊β שְׁמָהָת ‖ [b] Var[G] בראשיהם ‖ 11 Q לְמֵאמַר ‖ 12 [a] Q כַּסְדָּאָה ‖ [b] Var[G] וְעַמֵּהּ ‖ 13 cf ad 3 ‖ 14 [a] 𝔊[BA] 6,17 לְהֵיכְלֵהּ ‖ [b] 𝔊[BA] בְּבָבֶל ‖ [c] 𝔊[BA] + Ζοροβαβελ καί ‖ 15 [a] Q אֵל, K אֵלֶּה ‖ [b] Var[S] אחת ‖ 17 [a-a] prb add ‖ [b] l c mlt MSS 𝔊 6,21 דִּי ‖ Cp 6, 1 [a-a] prps גנזיא די ספריא ‖ [b] dl? ‖ 3 [a] nonn MSS 'דִּי־בי ‖ [b-b] crrp (prps וְאֻשּׁוֹהִי) ‖ [c] l ? אָרְכֵּהּ ‖ 4 l c 𝔊 חֲדַת.

בֵּית־אֱלָהָא דִּי דַהֲבָה וְכַסְפָּא דִּי נְבוּכַדְנֶצַּר הַנְפֵּק מִן־הֵיכְלָא דִי־
בִירוּשְׁלֶם וְהֵיבֵל לְבָבֶל יַהֲתִיבוּן וִיהָךְ לְהֵיכְלָא דִי־בִירוּשְׁלֶם לְאַתְרֵהּ
וְתַחֵת בְּבֵית אֱלָהָא׃ ס 6 כְּעַן תַּתְּנַי פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה שְׁתַר בּוֹזְנַי
וּכְנָוָתְהוֹן אֲפַרְסְכָיֵא[a] דִּי בַּעֲבַר נַהֲרָה רַחִיקִין[b] הֲווֹ מִן־תַּמָּה׃ 7 שְׁבֻקוּ
לַעֲבִידַת בֵּית־אֱלָהָא דֵךְ פַּחַת יְהוּדָיֵא וּלְשָׂבֵי יְהוּדָיֵא בֵּית־אֱלָהָא
דֵךְ יִבְנוֹן עַל־אַתְרֵהּ׃ ס 8 וּמִנִּי שִׂים טְעֵם לְמָא דִי־תַעַבְדוּן עִם־
שָׂבֵי יְהוּדָיֵא אִלֵּךְ לְמִבְנֵא בֵּית־אֱלָהָא דֵךְ וּמִנִּכְסֵי מַלְכָּא דִּי מִדַּת
עֲבַר נַהֲרָה אָסְפַּרְנָא נִפְקְתָא תֶּהֱוֵא מִתְיַהֲבָא לְגֻבְרַיָּא אִלֵּךְ דִּי־לָא
לְבַטָּלָא׃ 9 וּמָה חַשְׁחָן וּבְנֵי תוֹרִין וְדִכְרִין וְאִמְּרִין ׀ לַעֲלָוָן ׀ לֶאֱלָהּ
שְׁמַיָּא חִנְטִין מְלַח ׀ חֲמַר וּמְשַׁח כְּמֵאמַר כָּהֲנַיָּא דִי־בִירוּשְׁלֶם לֶהֱוֵא
מִתְיְהֵב לְהֹם יוֹם ׀ בְּיוֹם דִּי־לָא שָׁלוּ׃ 10 דִּי־לֶהֱוֺן מְהַקְרְבִין נִיחוֹחִין
לֶאֱלָהּ שְׁמַיָּא וּמְצַלַּיִן לְחַיֵּי מַלְכָּא וּבְנוֹהִי׃ 11 וּמִנִּי שִׂים טְעֵם דִּי כָל־
אֱנָשׁ דִּי יְהַשְׁנֵא פִּתְגָמָא דְנָה יִתְנְסַח אָע מִן־בַּיְתֵהּ וּזְקִיף יִתְמְחֵא
עֲלֹהִי וּבַיְתֵהּ נְוָלוּ יִתְעֲבֵד עַל־דְּנָה׃ 12 וֵאלָהָא דִּי־שַׁכִּן שְׁמֵהּ תַּמָּה
יְמַגַּר כָּל־מֶלֶךְ וְעַם דִּי ׀ יִשְׁלַח יְדֵהּ לְהַשְׁנָיָה לְחַבָּלָה בֵּית־אֱלָהָא דֵךְ
דִּי בִירוּשְׁלֶם אֲנָה דָרְיָוֶשׁ שָׂמֶת טְעֵם אָסְפַּרְנָא יִתְעֲבֵד׃
13 אֱדַיִן תַּתְּנַי פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה שְׁתַר בּוֹזְנַי וּכְנָוָתְהוֹן לָקֳבֵל דִּי־
שְׁלַח דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא כְּנֵמָא אָסְפַּרְנָא עֲבַדוּ׃ 14 וְשָׂבֵי יְהוּדָיֵא בָּנַיִן
וּמַצְלְחִין בִּנְבוּאַת חַגַּי נְבִיָּאה[a] וּזְכַרְיָה בַּר־עִדּוֹא[b] וּבְנוֹ וְשַׁכְלִלוּ מִן־
טַעַם אֱלָהּ יִשְׂרָאֵל וּמִטְּעֵם כּוֹרֶשׁ וְדָרְיָוֶשׁ [c]וְאַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא[c] מֶלֶךְ פָּרָס׃
15 וְשֵׁיצִיא[a] בַּיְתָה דְנָה עַד יוֹם תְּלָתָה[b] לִירַח אֲדָר[c] [d]דִּי־הִיא[d] שְׁנַת־
שֵׁת לְמַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא׃ ס 16 וַעֲבַדוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּהֲנַיָּא וְלֵוָיֵא
וּשְׁאָר בְּנֵי־גָלוּתָא חֲנֻכַּת בֵּית־אֱלָהָא דְנָה בְּחֶדְוָה׃ 17 וְהַקְרִבוּ לַחֲנֻכַּת
בֵּית־אֱלָהָא דְנָה תּוֹרִין מְאָה דִּכְרִין מָאתַיִן אִמְּרִין אַרְבַּע מְאָה
וּצְפִירֵי עִזִּין לְחַטָּיָא עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל תְּרֵי עֲשַׂר לְמִנְיָן שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃
18 וַהֲקִימוּ כָהֲנַיָּא בִּפְלֻגָּתְהוֹן וְלֵוָיֵא בְּמַחְלְקָתְהוֹן עַל־עֲבִידַת אֱלָהָא
דִּי בִירוּשְׁלֶם כִּכְתָב סְפַר מֹשֶׁה׃ ס 19 וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־הַגּוֹלָה אֶת־
הַפָּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן׃ 20 כִּי הִטַּהֲרוּ[a] הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם[b]

6 [a] cf ad 5,3, id 13 ‖ [b] Var^G רְחִיקִין ‖ 7 ins c 𝔊 לְעָבַד אֱלָהָא וְרָבְבַל ‖ 9 Var^G כָּהֲנַיָּא ‖ 14 [a] Q נְבִיָּא, 𝔊 7,3 om ‖ [b] 𝔊 + נְבִיאַיָּא ‖ [c-c] prb add ‖ 15 [a] Q וְשֵׁיצִי, l c 𝔊β 𝔙 וְשַׁיצִיו ‖ [b] 𝔊β = 𝔐, 𝔊 7,5 עֶשְׂרִין וּת׳ ‖ [c] prb exc nonn vb ‖ [d-d] prps הוּא יְרַח תְּרֵי עֲשַׂר ‖ 16 Q^MSS וְלֵוָאֵי id 18 cet ‖ 17 l c Q לְחַטָּאָה ‖ 19 2MSS + יוֹם ‖ 20 [a] Var^GB הִטַּהֲרוּ ‖ [b] l הל׳.

כְּאֶחָד כֻּלָּם טְהוֹרִים וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח לְכָל־בְּנֵי הַגּוֹלָה [c]וְלַאֲחֵיהֶם
הַכֹּהֲנִים וְלָהֶם[c]׃ 21 וַיֹּאכְלוּ[a] בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַשָּׁבִים מֵהַגּוֹלָה וְכֹל הַנִּבְדָּל
מִטֻּמְאַת גּוֹיֵ־[b]הָאָרֶץ אֲלֵהֶם לִדְרֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 22 וַיַּעֲשׂוּ
חַג־מַצּוֹת שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׂמְחָה כִּי ׀ שִׂמְּחָם יְהוָה וְהֵסֵב לֵב מֶלֶךְ־
אַשּׁוּר עֲלֵיהֶם לְחַזֵּק יְדֵיהֶם בִּמְלֶאכֶת בֵּית־הָאֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ
7 1 וְאַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּמַלְכוּת אַרְתַּחְשַׁסְתְּא מֶלֶךְ־פָּרָס
עֶזְרָא בֶּן־שְׂרָיָה בֶּן־עֲזַרְיָה בֶּן־חִלְקִיָּה׃ 2 בֶּן־שַׁלּוּם בֶּן־צָדוֹק בֶּן־
אֲחִיטוּב׃ 3 בֶּן־אֲמַרְיָה בֶן־עֲזַרְיָה בֶּן־מְרָיוֹת׃ 4 בֶּן־זְרַחְיָה בֶן־עֻזִּי בֶּן־
בֻּקִּי׃ 5 בֶּן־אֲבִישׁוּעַ בֶּן־פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הָרֹאשׁ׃
6 הוּא עֶזְרָא עָלָה מִבָּבֶל וְהוּא־סֹפֵר מָהִיר בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר־נָתַן
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתֶּן־לוֹ הַמֶּלֶךְ כְּיַד־יְהוָה אֱלֹהָיו עָלָיו כֹּל
בַּקָּשָׁתוֹ׃ ס 7 וַיַּעֲלוּ מִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְהַמְשֹׁרְרִים
וְהַשֹּׁעֲרִים וְהַנְּתִינִים אֶל־יְרוּשָׁלִָם בִּשְׁנַת־שֶׁבַע לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ׃
8 וַיָּבֹא[a] יְרוּשָׁלִַם בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי[b] הִיא שְׁנַת הַשְּׁבִיעִית לַמֶּלֶךְ׃ 9 כִּי
בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא יְסֻד הַמַּעֲלָה מִבָּבֶל וּבְאֶחָד לַחֹדֶשׁ
הַחֲמִישִׁי בָּא אֶל־יְרוּשָׁלִַם כְּיַד־אֱלֹהָיו הַטּוֹבָה עָלָיו׃ 10 כִּי עֶזְרָא
הֵכִין לְבָבוֹ לִדְרוֹשׁ אֶת־תּוֹרַת יְהוָה וְלַעֲשֹׂת וּלְלַמֵּד בְּיִשְׂרָאֵל חֹק
וּמִשְׁפָּט׃ ס 11 וְזֶה ׀ פַּרְשֶׁגֶן הַנִּשְׁתְּוָן אֲשֶׁר נָתַן הַמֶּלֶךְ אַרְתַּחְשַׁסְתְּא
לְעֶזְרָא הַכֹּהֵן הַסֹּפֵר סֹפֵר דִּבְרֵי מִצְוֺת־יְהוָה וְחֻקָּיו עַל־יִשְׂרָאֵל׃
ס 12 אַרְתַּחְשַׁסְתְּא מֶלֶךְ מַלְכַיָּא לְעֶזְרָא כָהֲנָא סָפַר דָּתָא דִּי־אֱלָהּ
שְׁמַיָּא [a]גְּמִיר וּכְעֶנֶת[a]׃ 13 [a]מִנִּי שִׂים טְעֵם[a] דִּי כָל־מִתְנַדַּב בְּמַלְכוּתִי
מִן־עַמָּה יִשְׂרָאֵל וְכָהֲנוֹהִי וְלֵוָיֵא לִמְהָךְ לִירוּשְׁלֶם עִמָּךְ יְהָךְ׃ 14 כָּל־
קֳבֵל דִּי מִן־קֳדָם מַלְכָּא וְשִׁבְעַת יָעֲטֹהִי שְׁלִיחַ לְבַקָּרָא עַל־יְהוּד
וְלִירוּשְׁלֶם בְּדָת אֱלָהָךְ דִּי בִידָךְ׃ 15 וּלְהֵיבָלָה כְּסַף וּדְהַב דִּי־מַלְכָּא
וְיָעֲטוֹהִי הִתְנַדַּבוּ לֶאֱלָהּ יִשְׂרָאֵל דִּי בִירוּשְׁלֶם מִשְׁכְּנֵהּ׃ 16 וְכֹל כְּסַף
וּדְהַב דִּי תְהַשְׁכַּח בְּכֹל מְדִינַת בָּבֶל עִם הִתְנַדָּבוּת עַמָּא וְכָהֲנַיָּא
מִתְנַדְּבִין לְבֵית אֱלָהֲהֹם דִּי בִירוּשְׁלֶם׃ 17 כָּל־קֳבֵל דְּנָה אָסְפַּרְנָא
תִקְנֵא בְּכַסְפָּא דְנָה תּוֹרִין ׀ דִּכְרִין אִמְּרִין וּמִנְחָתְהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן וּתְקָרֵב

20 c-c add? ‖ 21 a 𝔊β + הַפָּסַח ‖ b Hill גּוֹיֵ־ ‖ 22 𝔄 פָּרָס ‖ Cp 7, 1 𝔊BA 8,1 + προσέβη 𝔊β ἀνέβη ‖ 2ss cf ad 1Ch 5,29ss; 6,33ss ‖ 8 a l c 3MSS Vrs וַיָּבֹאוּ ‖ b prb exc nonn vb, cf 6,15 ‖ 9 l frt יִסַּד ‖ 12 a-a 𝔊β(𝔊L) τετέλεστο(ται) (ὁ)λόγος καὶ ἡ ἀπόκρισις, 𝔊 8,9 χαίρειν ‖ 13 a-a VarG מִנִּי שִׂים טְעֵם.

הַמּ֗וֹ עַֽל־מַדְבְּחָ֔ה דִּ֛י בֵּ֥ית אֱלָהֲכֹ֖ם דִּ֥י בִירוּשְׁלֶֽם׃ 18 וּמָ֣ה דִ֠י עֲלָ֨יךְ[a] וְעַל־
אֶחָ֜יךְ[b] יִיטַ֗ב בִּשְׁאָ֛ר כַּסְפָּ֥א וְדַהֲבָ֖ה לְמֶעְבַּ֑ד כִּרְע֥וּת אֱלָהֲכֹ֖ם תַּעַבְדֽוּן׃
19 וּמָֽאנַיָּ֙א דִּֽי־מִתְיַהֲבִ֣ין לָ֔ךְ לְפָלְחָ֖ן בֵּ֣ית אֱלָהָ֑ךְ הַשְׁלֵ֕ם קֳדָ֖ם אֱלָ֥הּ
יְרוּשְׁלֶֽם׃ 20 וּשְׁאָ֗ר חַשְׁח֙וּת בֵּ֣ית אֱלָהָ֔ךְ דִּ֥י יִפֶּל־לָ֖ךְ לְמִנְתַּ֑ן תִּנְתֵּ֕ן מִן־
בֵּ֖ית גִּנְזֵ֥י מַלְכָּֽא׃ 21 וּמִנִּ֗י אֲנָה֙ אַרְתַּחְשַׁ֣סְתְּא מַלְכָּ֔א שִׂ֣ים טְעֵ֔ם לְכֹל֙
גִּזַּֽבְרַיָּ֔א דִּ֖י בַּעֲבַ֣ר נַהֲרָ֑ה דִּ֣י כָל־דִּ֣י יִ֠שְׁאֲלֶנְכוֹן עֶזְרָ֨א כָהֲנָ֜א סָפַ֣ר
דָּתָא֩ דִּֽי־אֱלָ֨הּ שְׁמַיָּ֜א אָסְפַּ֖רְנָא יִתְעֲבִֽד׃ 22 עַד־כְּסַף֮ כַּכְּרִ֣ין[a] מְאָה֒ וְעַד־
חִנְטִין֙ כּוֹרִ֣ין מְאָ֔ה וְעַד־חֲמַ֣ר בַּתִּ֣ין מְאָ֔ה וְעַד־[b]בַּתִּ֥ין מְשַׁ֖ח[b] מְאָ֑ה
וּמְלַ֖ח דִּי־לָ֥א כְתָֽב[c]׃ 23 כָּל־דִּ֗י מִן־טַ֙עַם֙ אֱלָ֣הּ שְׁמַיָּ֔א יִתְעֲבֵ֣ד אַדְרַזְדָּ֔א
לְבֵ֖ית אֱלָ֣הּ שְׁמַיָּ֑א דִּֽי־לְמָ֤ה לֶֽהֱוֵא֙ קְצַ֔ף עַל־מַלְכ֥וּת מַלְכָּ֖א וּבְנֽוֹהִי׃
24 וּלְכֹ֣ם מְהוֹדְעִ֗ין דִּ֣י כָל־כָּהֲנַיָּ֣א וְ֠לֵוָיֵא זַמָּֽרַיָּ֨א תָרָֽעַיָּ֜א נְתִֽינַיָּ֗א וּפָ֙לְחֵ֙י
בֵּ֣ית אֱלָהָ֣א דְנָ֔ה מִנְדָּ֤ה בְלוֹ֙ וַהֲלָ֔ךְ לָ֥א שַׁלִּ֖יט לְמִרְמֵ֥א עֲלֵיהֹֽם׃
25 וְאַ֣נְתְּה[a] עֶזְרָ֗א כְּחָכְמַ֨ת אֱלָהָ֤ךְ דִּֽי־בִידָךְ֙ מֶ֣נִּי שָׁפְטִ֣ין וְדַיָּנִ֡ין דִּֽי־לֶהֱוֺ֣ן
דָּאנִ֣ין[b] לְכָל־עַמָּה֙ דִּ֚י בַּעֲבַ֣ר נַהֲרָ֔ה לְכָל־יָדְעֵ֖י דָּתֵ֣י[c] אֱלָהָ֑ךְ וְדִ֥י לָ֛א
יָדַ֖ע תְּהוֹדְעֽוּן[d]׃ 26 וְכָל־דִּי־לָ֣א לֶהֱוֵא֩ עָבֵ֨ד דָּתָ֜א דִֽי־אֱלָהָ֗ךְ וְדָתָא֙ דִּ֣י
מַלְכָּ֔א אָסְפַּ֕רְנָא דִּינָ֕ה לֶהֱוֵ֥א מִתְעֲבֵ֖ד מִנֵּ֑הּ הֵ֤ן לְמוֹת֙ הֵ֣ן לִשְׁרֹשׁ֔וּ
הֵן־לַעֲנָ֥שׁ נִכְסִ֖ין וְלֶאֱסוּרִֽין׃ ס 27 בָּר֛וּךְ יְהוָ֥ה אֱלֹהֵ֖י אֲבֹתֵ֑ינוּ אֲשֶׁ֨ר
נָתַ֥ן כָּזֹאת֙ בְּלֵ֣ב הַמֶּ֔לֶךְ לְפָאֵ֕ר אֶת־בֵּ֥ית יְהוָ֖ה אֲשֶׁ֥ר בִּירוּשָׁלִָֽם׃ 28 וְעָלַ֨י
הִטָּה־חֶ֜סֶד לִפְנֵ֤י הַמֶּ֙לֶךְ֙ וְי֣וֹעֲצָ֔יו וּלְכָל־שָׂרֵ֥י הַמֶּ֖לֶךְ הַגִּבֹּרִ֑ים וַאֲנִ֣י
הִֽתְחַזַּ֗קְתִּי כְּיַד־יְהוָ֤ה אֱלֹהַי֙[a] עָלַ֔י וָאֶקְבְּצָ֤ה מִיִּשְׂרָאֵל֙ רָאשִׁ֔ים לַעֲל֖וֹת
עִמִּֽי׃ 8 1 וְאֵ֛לֶּה רָאשֵׁ֥י אֲבֹתֵיהֶ֖ם וְהִתְיַחְשָׂ֑ם הָעֹלִ֣ים עִמִּ֗י
בְּמַלְכ֛וּת אַרְתַּחְשַׁ֥סְתְּא הַמֶּ֖לֶךְ מִבָּבֶֽל׃ ס 2 מִבְּנֵ֤י פִֽינְחָס֙ גֵּֽרְשֹׁ֔ם
מִבְּנֵ֥י אִיתָמָ֖ר דָּנִיֵּ֑אל מִבְּנֵ֥י דָוִ֖יד חַטּֽוּשׁ׃ ס 3 מִבְּנֵ֣י שְׁכַנְיָ֔ה מִבְּנֵ֥י
פַרְעֹ֖שׁ זְכַרְיָ֑ה וְעִמּ֧וֹ הִתְיַחֵ֛שׂ לִזְכָרִ֖ים מֵאָ֥ה וַחֲמִשִּֽׁים׃ ס 4 מִבְּנֵי֙
פַּחַ֣ת מוֹאָ֔ב אֶלְיְהוֹעֵינַ֖י בֶּן־זְרַחְיָ֑ה וְעִמּ֖וֹ מָאתַ֥יִם הַזְּכָרִֽים׃ ס
5 מִבְּנֵ֥י שְׁכַנְיָ֖ה בֶּן־יַחֲזִיאֵ֑ל וְעִמּ֕וֹ שְׁלֹ֥שׁ מֵא֖וֹת הַזְּכָרִֽים׃ ס 6 וּמִבְּנֵי֙
עָדִ֔ין עֶ֖בֶד בֶּן־יוֹנָתָ֑ן וְעִמּ֖וֹ חֲמִשִּׁ֥ים הַזְּכָרִֽים׃ ס 7 וּמִבְּנֵ֣י עֵילָ֔ם
יְשַׁעְיָ֖ה בֶּן־עֲתַלְיָ֑ה וְעִמּ֖וֹ שִׁבְעִ֥ים הַזְּכָרִֽים׃ ס 8 וּמִבְּנֵ֣י שְׁפַטְיָ֔ה

18 [a] Q עֲלָךְ ‖ [b] Q אָחָךְ ‖ 19 frt l c 𝔊 8,17 𝔊β 𝔊Lβ יִשְׂרָאֵל דִּי בִּי׳ ‖ 20 °-° VarG דִּי־יִפֵּל ‖ 21 VarG גִּזְבְּרַיָּא ‖ 22 [a] nonn MSS כִּכְּרִין ‖ [b-b] trsp ‖ [c] nonn MSS כְּתַב ‖ 25 [a] QMSS וְאַנְתְּ (sic 𝔐); KMSS וְאַנְתָּה ‖ [b] Q דָּיְנִין ‖ [c] l prb דָּת c 𝔊 8,23 𝔊β ‖ [d] prps תְּהוֹדְעֻנֵּהּ ‖ 26 Q לִשְׁרֹשִׁי ‖ 28 𝔊β𝔊Lβ + הַטּוֹבָה ‖ Cp 8, 2/3 °-° frt l בֶּן־שְׁכַנְיָה׃ ‖ 5 ins c 𝔊BA 8,32 𝔊Aβ זַתּוּא.

זְבַדְיָה בֶּן־מִיכָאֵל וְעִמּוֹ שְׁמֹנִים הַזְּכָרִים׃ ס 9 מִבְּנֵי יוֹאָב עֹבַדְיָה
בֶּן־יְחִיאֵל וְעִמּוֹ מָאתַיִם וּשְׁמֹנָה עָשָׂר הַזְּכָרִים׃ ס 10 וּמִבְּנֵי ° שְׁלוֹמִית
בֶּן־יוֹסִפְיָה וְעִמּוֹ מֵאָה וְשִׁשִּׁים הַזְּכָרִים׃ פ 11 וּמִבְּנֵי בֵּבָי זְכַרְיָה
בֶּן־בֵּבָי וְעִמּוֹ עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה הַזְּכָרִים׃ ס 12 וּמִבְּנֵי עַזְגָּד יוֹחָנָן
בֶּן־הַקָּטָן וְעִמּוֹ מֵאָה וַעֲשָׂרָה הַזְּכָרִים׃ ס 13 וּמִבְּנֵי אֲדֹנִיקָם
אַחֲרֹנִים[a] וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם אֱלִיפֶלֶט יְעוּאֵל[b] וּשְׁמַעְיָה וְעִמָּהֶם שִׁשִּׁים
הַזְּכָרִים׃ ס 14 וּמִבְּנֵי בִגְוַי עוּתַי וְזַבּוּד[a] וְעִמּוֹ[b] שִׁבְעִים הַזְּכָרִים׃ ס
15 וָאֶקְבְּצֵם אֶל־הַנָּהָר הַבָּא אֶל־אַהֲוָא וַנַּחֲנֶה שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה
וָאָבִינָה בָעָם וּבַכֹּהֲנִים וּמִבְּנֵי לֵוִי לֹא־מָצָאתִי שָׁם׃ 16 וָאֶשְׁלְחָה
לֶאֱלִיעֶזֶר לַאֲרִיאֵל לִשְׁמַעְיָה וּלְאֶלְנָתָן וּלְיָרִיב וּלְאֶלְנָתָן וּלְנָתָן וְלִזְכַרְיָה
וְלִמְשֻׁלָּם רָאשִׁים °וּלְיוֹיָרִיב וּלְאֶלְנָתָן° מְבִינִים׃ 17 וָאֲוַצֶּאה[a] אוֹתָם עַל־
אִדּוֹ הָרֹאשׁ בְּכָסִפְיָא הַמָּקוֹם וָאָשִׂימָה בְּפִיהֶם דְּבָרִים לְדַבֵּר אֶל־
אִדּוֹ אָחִיו[b] הַנְּתוּנִים[c] בְּכָסִפְיָא הַמָּקוֹם לְהָבִיא־לָנוּ מְשָׁרְתִים לְבֵית
אֱלֹהֵינוּ׃ 18 וַיָּבִיאוּ לָנוּ כְּיַד־אֱלֹהֵינוּ הַטּוֹבָה עָלֵינוּ אִישׁ שֶׂכֶל מִבְּנֵי
מַחְלִי בֶּן־לֵוִי בֶּן־יִשְׂרָאֵל וְשֵׁרֵבְיָה וּבָנָיו וְאֶחָיו שְׁמֹנָה עָשָׂר׃ 19 וְאֶת־
חֲשַׁבְיָה וְאִתּוֹ[a] יְשַׁעְיָה מִבְּנֵי מְרָרִי אֶחָיו[b] וּבְנֵיהֶם עֶשְׂרִים׃ ס
20 וּמִן־הַנְּתִינִים שֶׁנָּתַן דָּוִיד וְהַשָּׂרִים לַעֲבֹדַת הַלְוִיִּם נְתִינִים מָאתָיִם
וְעֶשְׂרִים כֻּלָּם נִקְּבוּ בְשֵׁמוֹת׃ 21 וָאֶקְרָא שָׁם צוֹם עַל־הַנָּהָר
אַהֲוָא לְהִתְעַנּוֹת לִפְנֵי אֱלֹהֵינוּ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ דֶּרֶךְ יְשָׁרָה לָנוּ וּלְטַפֵּנוּ
וּלְכָל־רְכוּשֵׁנוּ׃ 22 כִּי בֹשְׁתִּי לִשְׁאוֹל מִן־הַמֶּלֶךְ חַיִל וּפָרָשִׁים לְעָזְרֵנוּ
מֵאוֹיֵב בַּדָּרֶךְ כִּי־אָמַרְנוּ לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר יַד־אֱלֹהֵינוּ עַל־כָּל־מְבַקְשָׁיו
לְטוֹבָה °וְעֻזּוֹ וְאַפּוֹ° עַל כָּל־עֹזְבָיו׃ 23 וַנָּצוּמָה וַנְּבַקְשָׁה מֵאֱלֹהֵינוּ
עַל־זֹאת וַיֵּעָתֵר לָנוּ׃ 24 וָאַבְדִּילָה מִשָּׂרֵי הַכֹּהֲנִים שְׁנֵים עָשָׂר °לְשֵׁרֵבְיָה
חֲשַׁבְיָה° וְעִמָּהֶם מֵאֲחֵיהֶם עֲשָׂרָה׃ 25 וָאֶשְׁקוֹלָה לָהֶם אֶת־הַכֶּסֶף
וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַכֵּלִים תְּרוּמַת בֵּית־אֱלֹהֵינוּ הַהֵרִימוּ הַמֶּלֶךְ וְיֹעֲצָיו
וְשָׂרָיו וְכָל־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצָאִים׃ 26 וָאֶשְׁקֲלָה עַל־יָדָם כֶּסֶף כִּכָּרִים שֵׁשׁ־

9 l c nonn MSS Vrs וּמִבְּנֵי ‖ 10 ins c 𝔊 8,36 𝔊βA בָּנִי ‖ 11 prps c 𝔊L 8,37 𝔊Lβ בֵּקִי ‖ 12 38MSS 𝔖 וְעֶשְׂרִים ‖ 13 a dub; 𝔊BA 8,39 הָאחרנים ‖ b Q יְעִי' K יעואל ‖ 14 a Q וְזַכּוּר, K וְזָבוּד; frt add ‖ b sic mlt MSS Edd Vrs, ß pc MSS 𝔙 וְעִמָּהֶם ‖ 16 °-° 𝔊 8,43 (𝔊L) om ‖ 17 a l c Q mlt MSS וָאֲצַוֶּה, K וָאוֹצִאָה ‖ b l c 𝔊 8,45 וְאֶחָיו ‖ c Q הַנְּתִינִים prb dl ‖ 18 l frt שרביה ‖ 19 a l c 𝔊β וְאֶת ‖ b l c 𝔊L 8,19 𝔊β 8,47 וַאֲחֵיהֶם ‖ 22 °-° 𝔊 8,52 om ‖ 24 °-° l c 𝔊 8,54 וְשׁ' וַח' ‖ 25 Q וָאֶשְׁקֲלָה.

מֵא֔וֹת וַחֲמִשִּׁ֑ים וּכְלֵי־כֶ֥סֶף מֵאָ֖ה לְכִכָּרִ֑ים זָהָ֖ב מֵאָ֥ה כִכָּֽר׃ 27וּכְפֹרֵ֤י
זָהָב֙ עֶשְׂרִ֔ים לַאֲדַרְכֹנִ֖ים אָ֑לֶף וּכְלֵ֨י נְח֜שֶׁת מֻצְהָ֣ב טוֹבָ֗ה[a] שְׁנַ֛יִם[b]
חֲמוּדֹ֖ת כַּזָּהָֽב׃ 28וָאֹמְרָ֣ה אֲלֵהֶ֔ם אַתֶּ֥ם קֹ֖דֶשׁ לַיהוָ֑ה וְהַכֵּלִ֣ים קֹ֔דֶשׁ
וְהַכֶּ֣סֶף וְהַזָּהָ֗ב נְדָבָ֛ה לַיהוָ֖ה אֱלֹהֵ֥י אֲבֹתֵיכֶֽם׃ ס 29שִׁקְד֣וּ וְשִׁמְר֗וּ
עַד־תִּשְׁקְל֡וּ לִפְנֵי֩ שָׂרֵ֨י הַכֹּהֲנִ֧ים וְהַלְוִיִּ֛ם וְשָׂרֵֽי־הָאָב֥וֹת לְיִשְׂרָאֵ֖ל
בִּירוּשָׁלָ֑͏ִם הַלִּשְׁכ֖וֹת בֵּ֥ית יְהוָֽה׃ 30וְקִבְּלוּ֙ הַכֹּהֲנִ֣ים וְהַלְוִיִּ֔ם מִשְׁקַ֥ל
הַכֶּ֛סֶף וְהַזָּהָ֖ב וְהַכֵּלִ֑ים לְהָבִ֥יא לִירוּשָׁלַ֖͏ִם לְבֵ֥ית אֱלֹהֵֽינוּ׃ ס 31וַנִּסְעָ֞ה
מִנְּהַ֣ר אַהֲוָ֗א בִּשְׁנֵ֥ים עָשָׂר֙ לַחֹ֣דֶשׁ הָרִאשׁ֔וֹן לָלֶ֖כֶת יְרוּשָׁלָ֑͏ִם וְיַד־אֱלֹהֵ֙ינוּ֙
הָיְתָ֣ה עָלֵ֔ינוּ וַ֙יַּצִּילֵ֔נוּ מִכַּ֥ף אוֹיֵ֖ב וְאוֹרֵ֥ב עַל־הַדָּֽרֶךְ׃ 32וַנָּב֖וֹא יְרוּשָׁלָ֑͏ִם
וַנֵּ֥שֶׁב שָׁ֖ם יָמִ֥ים שְׁלֹשָֽׁה׃ 33וּבַיּ֣וֹם הָרְבִיעִ֡י נִשְׁקַ֣ל הַכֶּסֶף֩ וְהַזָּהָ֨ב וְהַכֵּלִ֜ים
בְּבֵ֣ית אֱלֹהֵ֗ינוּ עַ֣ל יַד־מְרֵמ֣וֹת בֶּן־אוּרִיָּה֮ הַכֹּהֵן֒ וְעִמּ֖וֹ אֶלְעָזָ֣ר בֶּן־פִּֽינְחָ֑ס
וְעִמָּהֶ֞ם יוֹזָבָ֧ד בֶּן־יֵשׁ֛וּעַ וְנוֹעַדְיָ֥ה בֶן־בִּנּ֖וּי הַלְוִיִּֽם׃ 34בְּמִסְפָּ֥ר בְּמִשְׁקָ֖ל[a]
לַכֹּ֑ל וַיִּכָּתֵ֥ב כָּל־הַמִּשְׁקָ֖ל [b]בָּעֵ֥ת הַהִֽיא[b]׃ ס 35הַבָּאִ֨ים מֵהַשְּׁבִ֜י בְנֵֽי־
הַגּוֹלָ֗ה הִקְרִ֣יבוּ עֹל֣וֹת ׀ לֵאלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֡ל פָּרִ֣ים שְׁנֵים־עָשָׂ֣ר עַל־כָּל־
יִשְׂרָאֵ֡ל אֵילִ֣ים ׀ תִּשְׁעִ֣ים וְשִׁשָּׁ֡ה כְּבָשִׂים֩ שִׁבְעִ֨ים וְשִׁבְעָ֜ה צְפִירֵ֤י חַטָּאת֙
שְׁנֵ֣ים עָשָׂ֔ר הַכֹּ֖ל עוֹלָ֥ה לַיהוָֽה׃ 36וַיִּתְּנ֞וּ ׀ אֶת־דָּתֵ֣י הַמֶּ֗לֶךְ לַ[a]אֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי֙
הַמֶּ֔לֶךְ וּ[a]פַחֲו֖וֹת עֵ֣בֶר הַנָּהָ֑ר וְנִשְּׂא֥וּ[b] אֶת־הָעָ֖ם וְאֶת־בֵּית־הָאֱלֹהִֽים׃ ס
9 1וּכְכַלּ֣וֹת אֵלֶּה֮ נִגְּשׁ֣וּ אֵלַ֣י הַשָּׂרִים֒ לֵאמֹ֗ר לֹֽא־נִבְדְּל֞וּ הָעָ֣ם יִשְׂרָאֵ֗ל
וְהַכֹּהֲנִ֣ים וְהַלְוִיִּ֔ם מֵעַמֵּ֖י הָאֲרָצ֑וֹת כְּתֹעֲבֹתֵיהֶ֡ם[a] לַֽכְּנַעֲנִ֨י הַחִתִּ֜י הַפְּרִזִּ֣י
הַיְבוּסִ֗י הָֽעַמֹּנִי֙ הַמֹּ֣אָבִ֔י הַמִּצְרִ֖י וְהָאֱמֹרִֽי[b]׃ 2כִּֽי־נָשְׂא֣וּ מִבְּנֹתֵיהֶ֗ם לָהֶם֙
וְלִבְנֵיהֶ֔ם וְהִתְעָֽרְבוּ֙ זֶ֣רַע הַקֹּ֔דֶשׁ בְּעַמֵּ֖י הָאֲרָצ֑וֹת וְיַ֧ד הַשָּׂרִ֛ים וְהַסְּגָנִ֖ים
הָיְתָ֥ה בַּמַּ֛עַל הַזֶּ֖ה רִאשׁוֹנָֽה׃ 3וּכְשָׁמְעִי֙ אֶת־הַדָּבָ֣ר הַזֶּ֔ה קָרַ֥עְתִּי
אֶת־בִּגְדִ֖י וּמְעִילִ֑י וָאֶמְרְטָ֞ה מִשְּׂעַ֤ר רֹאשִׁי֙ וּזְקָנִ֔י וָאֵשְׁבָ֖ה מְשׁוֹמֵֽם׃
4וְאֵלַ֣י יֵאָסְפ֗וּ כֹּ֤ל חָרֵד֙ בְּדִבְרֵ֣י אֱלֹהֵֽי־יִשְׂרָאֵ֔ל עַ֖ל מַ֣עַל הַגּוֹלָ֑ה וַאֲנִי֙
יֹשֵׁ֣ב מְשׁוֹמֵ֔ם עַ֖ד לְמִנְחַ֥ת הָעָֽרֶב׃ 5וּבְמִנְחַ֣ת הָעֶ֗רֶב קַ֙מְתִּי֙ מִתַּ֣עֲנִיתִ֔י
וּבְקָרְעִ֥י בִגְדִ֖י וּמְעִילִ֑י וָאֶכְרְעָה֙ עַל־בִּרְכַּ֔י וָאֶפְרְשָׂ֥ה כַפַּ֖י אֶל־יְהוָ֥ה
אֱלֹהָֽי׃ 6וָאֹמְרָ֗ה אֱלֹהַי֙ בֹּ֣שְׁתִּי וְנִכְלַ֔מְתִּי לְהָרִ֧ים אֱלֹהַ֛י[a] פָּנַ֖י אֵלֶ֑יךָ כִּ֣י
עֲוֺנֹתֵ֤ינוּ רָבוּ֙ לְמַ֣עְלָה רֹּ֔אשׁ[b] וְאַשְׁמָתֵ֖נוּ גָדְלָ֥ה עַ֥ד לַשָּׁמָֽיִם׃ 7מִימֵ֨י

26 frt exc numerus ‖ 27 [a] l טוֹבִם ‖ [b] dub, cf Vrs ‖ 28 𝔊 8,57 𝔊β אֲבֹתֵינוּ ‖ 29 l c 𝔊 8,58 𝔊β בְּלִשְׁכוֹת ‖ 30 prps וַיְקַבְּלוּ ‖ 34 [a] l c 𝔊 8,62 𝔊β וּבְמִשְׁקָל ‖ [b-b] prb c 𝔊BAβ conjg c הבאים v 35 ‖ 35 ⌐ frt add ‖ 36 [a-a] frt add ‖ [b] cf v 30 ‖ Cp 9, 1 [a] 𝔊 8,66 𝔊βL מִתּ׳ ‖ [b] frt l c 𝔊 8,66 וְהָאֲדֹמִי ‖ 6 [a] prb add ‖ [b] sic 𝔐.

אֲבֹתֵ֗ינוּ אֲנַ֙חְנוּ֙ בְּאַשְׁמָ֣ה גְדֹלָ֔ה עַ֖ד הַיּ֣וֹם הַזֶּ֑ה וּבַעֲוֺנֹתֵ֡ינוּ נִתַּ֡נּוּ
אֲנַחְנוּ֩ [a]מְלָכֵ֨ינוּ כֹהֲנֵ֜ינוּ[a] בְּיַ֣ד ׀ מַלְכֵ֣י הָאֲרָצ֗וֹת בַּחֶ֜רֶב בַּשְּׁבִ֧י[b] וּבַבִּזָּ֛ה
וּבְבֹ֥שֶׁת פָּנִ֖ים כְּהַיּ֥וֹם הַזֶּֽה׃ 8 וְעַתָּ֡ה כִּמְעַט־רֶ֩גַע֩ הָיְתָ֨ה תְחִנָּ֜ה מֵאֵ֣ת ׀
יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֗ינוּ לְהַשְׁאִ֥יר לָ֙נוּ֙ פְּלֵיטָ֔ה וְלָֽתֶת־לָ֥נוּ יָתֵ֖ד בִּמְק֣וֹם קָדְשׁ֑וֹ
לְהָאִ֤יר עֵינֵ֙ינוּ֙ אֱלֹהֵ֔ינוּ וּלְתִתֵּ֛נוּ מִחְיָ֥ה מְעַ֖ט בְּעַבְדֻתֵֽנוּ׃ 9 כִּֽי־עֲבָדִ֣ים
אֲנַ֔חְנוּ וּבְעַבְדֻ֔תֵנוּ לֹ֥א עֲזָבָ֖נוּ אֱלֹהֵ֑ינוּ וַיַּט־עָלֵ֣ינוּ חֶ֡סֶד לִפְנֵי֩ מַלְכֵ֨י
פָרַ֜ס לָֽתֶת־לָ֣נוּ מִחְיָ֗ה לְרוֹמֵ֞ם אֶת־בֵּ֤ית אֱלֹהֵ֙ינוּ֙ וּלְהַֽעֲמִ֣יד אֶת־חָרְבֹתָ֔יו
וְלָֽתֶת־לָ֣נוּ גָדֵ֔ר בִּיהוּדָ֖ה וּבִירוּשָׁלִָֽם׃ 10 וְעַתָּ֛ה מַה־נֹּאמַ֥ר אֱלֹהֵ֖ינוּ
אַֽחֲרֵי־זֹ֑את כִּ֥י עָזַ֖בְנוּ מִצְוֺתֶֽיךָ׃ 11 אֲשֶׁ֣ר צִוִּ֡יתָ בְּיַ֣ד עֲבָדֶ֣יךָ הַנְּבִיאִים֩
לֵאמֹ֨ר הָאָ֜רֶץ אֲשֶׁ֨ר אַתֶּ֤ם בָּאִים֙ לְרִשְׁתָּ֔הּ אֶ֤רֶץ נִדָּה֙ הִ֔יא בְּנִדַּ֖ת[a] עַמֵּ֣י
הָאֲרָצ֑וֹת בְּתוֹעֲבֹֽתֵיהֶ֗ם[b] אֲשֶׁ֥ר מִלְא֛וּהָ מִפֶּ֥ה אֶל־פֶּ֖ה בְּטֻמְאָתָֽם׃ 12 וְ֠עַתָּה
בְּנֽוֹתֵיכֶ֞ם אַל־תִּתְּנ֣וּ לִבְנֵיהֶ֗ם וּבְנֹֽתֵיהֶם֙ אַל־תִּשְׂא֣וּ לִבְנֵיכֶ֔ם וְלֹֽא־
תִדְרְשׁ֧וּ שְׁלֹמָ֛ם וְטוֹבָתָ֖ם עַד־עוֹלָ֑ם לְמַ֣עַן תֶּחֶזְק֗וּ וַאֲכַלְתֶּם֙ אֶת־ט֣וּב
הָאָ֔רֶץ וְהוֹרַשְׁתֶּ֥ם לִבְנֵיכֶ֖ם עַד־עוֹלָֽם׃ 13 וְאַֽחֲרֵי֙ כָּל־הַבָּ֣א עָלֵ֔ינוּ בְּמַעֲשֵׂ֙ינוּ֙
הָרָעִ֔ים וּבְאַשְׁמָתֵ֖נוּ הַגְּדֹלָ֑ה כִּ֣י ׀ אַתָּ֣ה אֱלֹהֵ֗ינוּ חָשַׂ֤כְתָּ לְמַ֙טָּה֙ מֵעֲוֺנֵ֔נוּ
וְנָתַ֥תָּה לָּ֛נוּ פְּלֵיטָ֖ה כָּזֹֽאת׃ 14 הֲנָשׁוּב֙ לְהָפֵ֣ר מִצְוֺתֶ֔יךָ וּלְהִֽתְחַתֵּ֖ן בְּעַמֵּ֣י
הַתֹּעֵב֣וֹת הָאֵ֑לֶּה הֲל֤וֹא תֶֽאֱנַף־בָּ֙נוּ֙ עַד־כַּלֵּ֔ה לְאֵ֥ין שְׁאֵרִ֖ית וּפְלֵיטָֽה׃
15 יְהוָ֞ה אֱלֹהֵ֤י יִשְׂרָאֵל֙ צַדִּ֣יק אַ֔תָּה כִּֽי־נִשְׁאַ֥רְנוּ פְלֵיטָ֖ה כְּהַיּ֣וֹם
הַזֶּ֑ה הִנְנ֤וּ לְפָנֶ֙יךָ֙ בְּאַשְׁמָתֵ֔ינוּ כִּ֣י אֵ֥ין לַעֲמ֛וֹד לְפָנֶ֖יךָ עַל־זֹֽאת׃
פ 10 1 וּכְהִתְפַּלֵּ֤ל עֶזְרָא֙ וּכְהִתְוַדֹּת֔וֹ בֹּכֶה֙ וּמִתְנַפֵּ֔ל לִפְנֵ֖י
בֵּ֣ית הָאֱלֹהִ֑ים נִקְבְּצ֨וּ אֵלָ֜יו מִיִּשְׂרָאֵ֗ל קָהָ֤ל רַב־מְאֹד֙ אֲנָשִׁ֣ים וְנָשִׁים֙
וִֽילָדִ֔ים כִּֽי־בָכ֥וּ הָעָ֖ם הַרְבֵּה־בֶֽכֶה׃ 2 וַיַּ֨עַן שְׁכַנְיָ֤ה בֶן־יְחִיאֵל֙ מִבְּנֵ֣י
עֵולָם֒ וַיֹּ֣אמֶר לְעֶזְרָ֔א אֲנַ֙חְנוּ֙ מָעַ֣לְנוּ בֵֽאלֹהֵ֔ינוּ וַנֹּ֛שֶׁב נָשִׁ֥ים נָכְרִיּ֖וֹת
מֵעַמֵּ֣י הָאָ֑רֶץ וְעַתָּ֛ה יֵשׁ־מִקְוֶ֥ה לְיִשְׂרָאֵ֖ל עַל־זֹֽאת׃ 3 וְעַתָּ֣ה נִֽכְרָת־בְּרִ֣ית
לֵֽאלֹהֵ֡ינוּ לְהוֹצִ֣יא כָל־נָ֠שִׁים[a] וְהַנּוֹלָ֨ד מֵהֶ֜ם בַּעֲצַ֣ת[b] אֲדֹנָ֗י[c] וְהַחֲרֵדִ֛ים
בְּמִצְוַ֥ת אֱלֹהֵ֖ינוּ וְכַתּוֹרָ֥ה יֵעָשֶֽׂה׃ 4 ק֛וּם כִּֽי־עָלֶ֥יךָ הַדָּבָ֖ר וַאֲנַ֣חְנוּ עִמָּ֑ךְ
חֲזַ֖ק וַעֲשֵֽׂה׃ פ 5 וַיָּ֣קָם עֶזְרָ֡א וַיַּשְׁבַּ֣ע אֶת־שָׂרֵי֩ הַכֹּהֲנִ֨ים הַלְוִיִּ֜ם
וְכָל־יִשְׂרָאֵ֗ל לַעֲשׂ֛וֹת כַּדָּבָ֥ר הַזֶּ֖ה וַיִּשָּׁבֵֽעוּ׃ 6 וַיָּ֣קָם עֶזְרָ֗א מִלִּפְנֵי֙ בֵּ֣ית

7 [a-a] frt l c 𝔊 8,74 𝔊[L] 𝔊β 𝔊[L]β וּמ׳ וְכ׳ ‖ [b] item וּבשׁ׳ ‖ 11 [a] l c 15MSS כְּנִדַּת ‖ [b] 7MSS כְּת׳ ‖ 13 9MSS 𝔖 חָשַׂבְתָּ ‖ Cp 10, 1 mlt MSS וּבְהתפ׳ ,וּבְהתו׳ ‖ 2 l c Q עֵילָם, K עוֹלָם ‖ 3 [a] l c 𝔊 8,90 𝔊[L]β נְשֵׁינוּ הַנָּכְרִיּוֹת ‖ [b] Or כַּעֲ׳ ‖ [c] l אדני ‖ 5 l c 𝔊 8,92 𝔊β וְהַל׳.

הָאֱלֹהִ֔ים וַיֵּ֕לֶךְ אֶל־לִשְׁכַּ֖ת יְהוֹחָנָ֣ן בֶּן־אֶלְיָשִׁ֑יב וַיֵּ֣לֶךְ שָׁ֗ם לֶ֤חֶם לֹֽא־
אָכַל֙ וּמַ֣יִם לֹא־שָׁתָ֔ה כִּ֥י מִתְאַבֵּ֖ל עַל־מַ֥עַל הַגּוֹלָֽה׃ 7 וַיַּעֲבִ֣ירוּ ק֗וֹל
בִּֽיהוּדָה֙ וִיר֣וּשָׁלִַ֔ם לְכֹל֙ בְּנֵ֣י הַגּוֹלָ֔ה לְהִקָּבֵ֖ץ יְרוּשָׁלִָֽם׃ ס 8 וְכֹל֩ אֲשֶׁ֨ר
לֹא־יָב֜וֹא לִשְׁלֹ֣שֶׁת הַיָּמִ֗ים כַּעֲצַ֤ת הַשָּׂרִים֙ וְהַזְּקֵנִ֔ים יָחֳרַ֖ם כָּל־רְכוּשׁ֑וֹ
וְה֥וּא יִבָּדֵ֖ל מִקְּהַ֥ל הַגּוֹלָֽה׃ ס 9 וַיִּקָּבְצ֣וּ כָֽל־אַנְשֵֽׁי־יְהוּדָ֣ה וּבִנְיָמִ֡ן ׀
יְרוּשָׁלִַ֜ם לִשְׁלֹ֣שֶׁת הַיָּמִ֗ים[a] ה֛וּא חֹ֥דֶשׁ הַתְּשִׁיעִ֖י בְּעֶשְׂרִ֣ים בַּחֹ֑דֶשׁ[b] וַיֵּשְׁב֨וּ
כָל־הָעָ֜ם בִּרְח֣וֹב בֵּ֣ית הָאֱלֹהִ֗ים מַרְעִידִים֙ עַל־הַדָּבָ֔ר וּמֵֽהַגְּשָׁמִֽים׃
ס 10 וַיָּ֜קָם עֶזְרָ֣א הַכֹּהֵ֗ן וַיֹּ֤אמֶר אֲלֵהֶם֙ אַתֶּ֣ם מְעַלְתֶּ֔ם וַתֹּשִׁ֖יבוּ
נָשִׁ֣ים נָכְרִיּ֑וֹת לְהוֹסִ֖יף עַל־אַשְׁמַ֥ת יִשְׂרָאֵֽל׃ 11 וְעַתָּ֗ה תְּנ֥וּ תוֹדָ֛ה לַיהוָ֥ה
אֱלֹהֵֽי־אֲבֹתֵיכֶ֖ם וַעֲשׂ֣וּ רְצוֹנ֑וֹ וְהִבָּֽדְלוּ֙ מֵעַמֵּ֣י הָאָ֔רֶץ וּמִן־הַנָּשִׁ֖ים
הַנָּכְרִיּֽוֹת׃ 12 וַיַּעֲנ֤וּ כָֽל־הַקָּהָל֙ וַיֹּאמְר֔וּ ק֖וֹל גָּד֑וֹל [b]כֵּ֛ן כִּדְבָרֶ֥ךָ[a] עָלֵ֖ינוּ[b]
לַעֲשֽׂוֹת׃ 13 אֲבָל֩ הָעָ֨ם רָ֜ב וְהָעֵ֣ת גְּשָׁמִ֗ים וְאֵ֥ין כֹּ֛חַ לַעֲמ֥וֹד בַּח֖וּץ
וְהַמְּלָאכָה֙ לֹֽא־לְי֣וֹם אֶחָד֙ וְלֹ֣א לִשְׁנַ֔יִם כִּֽי־הִרְבִּ֥ינוּ לִפְשֹׁ֖עַ בַּדָּבָ֥ר הַזֶּֽה׃
14 יַעֲמְדוּ־נָ֨א שָׂרֵ֜ינוּ לְכָל־הַקָּהָ֗ל וְכֹ֣ל ׀ אֲשֶׁ֣ר בֶּעָרֵ֗ינוּ[a] הַהֹשִׁ֞יב נָשִׁ֣ים
נָכְרִיּ֗וֹת יָבֹא֙ לְעִתִּ֣ים מְזֻמָּנִ֔ים וְעִמָּהֶ֛ם זִקְנֵי־עִ֥יר וָעִ֖יר וְשֹׁפְטֶ֑יהָ עַ֣ד
לְהָשִׁ֞יב חֲר֤וֹן אַף־אֱלֹהֵ֙ינוּ֙ מִמֶּ֔נּוּ [b]עַ֖ד לַדָּבָ֥ר[b] הַזֶּֽה׃ 15 אַ֣ךְ יוֹנָתָ֧ן בֶּן־
עֲשָׂהאֵ֛ל וְיַחְזְיָ֥ה בֶן־תִּקְוָ֖ה עָמְד֣וּ עַל־זֹ֑את וּמְשֻׁלָּ֛ם וְשַׁבְּתַ֥י הַלֵּוִ֖י
עֲזָרֻֽם׃ 16 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן֮ בְּנֵ֣י הַגּוֹלָה֒ וַיִּבָּדְל֡וּ[a] עֶזְרָ֣א הַכֹּהֵן֩ אֲנָשִׁ֨ים רָאשֵׁ֧י
הָאָבֹ֛ת לְבֵ֥ית אֲבֹתָ֖ם וְכֻלָּ֣ם בְּשֵׁמ֑וֹת וַיֵּשְׁב֗וּ בְּי֥וֹם אֶחָד֙ לַחֹ֣דֶשׁ הָעֲשִׂירִ֔י
לְדַרְי֖וֹשׁ[b] הַדָּבָֽר׃ 17 וַיְכַלּ֣וּ בַכֹּ֔ל אֲנָשִׁ֕ים הַהֹשִׁ֖יבוּ נָשִׁ֣ים נָכְרִיּ֑וֹת עַ֚ד
י֣וֹם אֶחָ֔ד לַחֹ֖דֶשׁ הָרִאשֽׁוֹן׃ ס
18 וַיִּמָּצֵא֙ מִבְּנֵ֣י הַכֹּהֲנִ֔ים אֲשֶׁ֥ר הֹשִׁ֖יבוּ נָשִׁ֣ים נָכְרִיּ֑וֹת מִבְּנֵ֨י יֵשׁ֤וּעַ
בֶּן־יֽוֹצָדָק֙ וְאֶחָ֔יו מַֽעֲשֵׂיָ֥ה וֶאֱלִיעֶ֖זֶר וְיָרִ֥יב וּגְדַלְיָֽה׃ 19 וַיִּתְּנ֥וּ יָדָ֖ם
לְהוֹצִ֣יא נְשֵׁיהֶ֑ם וַאֲשֵׁמִ֥ים אֵֽיל־צֹ֖אן עַל־אַשְׁמָתָֽם׃ 20 וּמִבְּנֵ֣י אִמֵּ֔ר חֲנָ֖נִי
וּזְבַדְיָֽה׃ 21 וּמִבְּנֵ֖י חָרִ֑ם מַעֲשֵׂיָ֤ה וְאֵֽלִיָּה֙ וּֽשְׁמַעְיָ֔ה וִיחִיאֵ֖ל וְעֻזִּיָּֽה׃
22 וּמִבְּנֵ֖י פַּשְׁח֑וּר אֶלְיוֹעֵינַ֡י מַעֲשֵׂיָ֩ה יִשְׁמָעֵ֨אל נְתַנְאֵ֜ל יוֹזָבָ֗ד וְאֶלְעָשָֽׂה׃
23 וּמִֽן־הַלְוִיִּ֑ם יוֹזָבָ֣ד וְשִׁמְעִ֗י וְקֵֽלָיָה֙[a] [b]ה֣וּא קְלִיטָ֔א[b] פְּתַחְיָ֥ה יְהוּדָ֖ה
וֶאֱלִיעֶֽזֶר׃ 24 וּמִן־הַמְשֹׁרְרִ֖ים אֶלְיָשִׁ֑יב[a]

6 l c 𝔊 9,2 וַיָּלֶן ‖ 7 mlt MSS וּבִי' ‖ 9 [a] prb exc nom mens (בְּכִסְלֵו) ‖ [b] l c 4MSS 𝔊 9,5 𝔊β לח' ‖ 12 [a] l c Q כִּדְבָרְךָ ‖ [b-b] l c VarG כֵּן כדברך עלינו ‖ 14 [a] VarG בְּעָרֵינוּ ‖ [b-b] l c 2MSS Vrs עַל הַדָּבָר ‖ 16 [a] l c 𝔊 9,16 (cf 𝔊L et 𝔊Lβ𝔖) וַיַּבְדֵּל לוֹ ‖ [b] l לִדְרוֹשׁ ‖ 17 l הָא' ‖ 19 prps וַאֲשָׁמָם ‖ 20 9MSS 𝔖 וזכריה ‖ 23 [a] VarG וְקֵלָיָה ‖ [b-b] frt add, cf Neh 8,7; 10,11 ‖ 24 [a] ins c 𝔊 9,24 𝔊Lβ וְזַכּוּר.

וּמִן־הַשֹּׁעֲרִים שַׁלֻּם[b] וָטֶלֶם וְאוּרִי׃
25 וּמִיִּשְׂרָאֵל מִבְּנֵי פַרְעֹשׁ רַמְיָה וְיִזִּיָּה וּמַלְכִּיָּה וּמִיָּמִן וְאֶלְעָזָר
וּמַלְכִּיָּה וּבְנָיָה׃ 26 וּמִבְּנֵי עֵילָם מַתַּנְיָה זְכַרְיָה וִיחִיאֵל וְעַבְדִּי וִירֵמוֹת
וְאֵלִיָּה׃ 27 וּמִבְּנֵי זַתּוּא אֶלְיוֹעֵנַי אֶלְיָשִׁיב מַתַּנְיָה וִירֵמוֹת וְזָבָד
וַעֲזִיזָא׃ 28 וּמִבְּנֵי בֵּבָי יְהוֹחָנָן חֲנַנְיָה זַבַּי עַתְלָי׃ 29 וּמִבְּנֵי בָּנִי[a]
מְשֻׁלָּם מַלּוּךְ וַעֲדָיָה[b] יָשׁוּב וּשְׁאָל[c] יְרָמוֹת[d]׃ 30 וּמִבְּנֵי פַּחַת מוֹאָב
עַדְנָא וּכְלָל בְּנָיָה מַעֲשֵׂיָה מַתַּנְיָה בְצַלְאֵל וּבִנּוּי וּמְנַשֶּׁה׃ 31 וּבְנֵי
חָרִם אֱלִיעֶזֶר יִשִּׁיָּה מַלְכִּיָּה שְׁמַעְיָה שִׁמְעוֹן׃ 32 בִּנְיָמִן מַלּוּךְ שְׁמַרְיָה׃
33 מִבְּנֵי חָשֻׁם מַתְּנַי מַתַּתָּה זָבָד אֱלִיפֶלֶט יְרֵמַי מְנַשֶּׁה שִׁמְעִי׃ 34 מִבְּנֵי
בָנִי מַעֲדַי עַמְרָם וְאוּאֵל׃ 35 בְּנָיָה בֵדְיָה כְּלוּהִי׃ 36 וַנְיָה מְרֵמוֹת
אֶלְיָשִׁיב׃ 37 מַתַּנְיָה מַתְּנַי וְיַעֲשָׂו׃ 38 [a]וּבָנִי וּבִנּוּי[a] שִׁמְעִי[b]׃ 39 וְשֶׁלֶמְיָה
וְנָתָן וַעֲדָיָה׃ 40 מַכְנַדְבַי שָׁשַׁי שָׁרָי׃ 41 עֲזַרְאֵל וְשֶׁלֶמְיָהוּ שְׁמַרְיָה׃
42 שַׁלּוּם אֲמַרְיָה יוֹסֵף׃ 43 מִבְּנֵי נְבוֹ יְעִיאֵל מַתִּתְיָה זָבָד[a] זְבִינָא יַדּוֹ[b]
וְיוֹאֵל בְּנָיָה׃ 44 כָּל־אֵלֶּה נָשְׂאֵי[a] נָשִׁים נָכְרִיּוֹת [b]וְיֵשׁ מֵהֶם נָשִׁים
וַיָּשִׂימוּ בָּנִים[b]׃ פ

ספר נחמיה

1 1 דִּבְרֵי נְחֶמְיָה בֶּן־חֲכַלְיָה[a] [b]וַיְהִי בְחֹדֶשׁ[b]־כִּסְלֵו שְׁנַת
עֶשְׂרִים וַאֲנִי הָיִיתִי בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃ 2 וַיָּבֹא חֲנָנִי אֶחָד מֵאַחַי הוּא
וַאֲנָשִׁים מִיהוּדָה וָאֶשְׁאָלֵם עַל־הַיְּהוּדִים הַפְּלֵיטָה אֲשֶׁר־נִשְׁאֲרוּ מִן־
הַשֶּׁבִי וְעַל־יְרוּשָׁלָםִ׃ 3 וַיֹּאמְרוּ לִי הַנִּשְׁאָרִים אֲשֶׁר נִשְׁאֲרוּ מִן־הַשְּׁבִי
שָׁם בַּמְּדִינָה בְּרָעָה גְדֹלָה וּבְחֶרְפָּה וְחוֹמַת יְרוּשָׁלַםִ מְפֹרָצֶת וּשְׁעָרֶיהָ
נִצְּתוּ בָאֵשׁ׃ 4 וַיְהִי כְּשָׁמְעִי ׀ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה יָשַׁבְתִּי וָאֶבְכֶּה
וָאֶתְאַבְּלָה יָמִים וָאֱהִי צָם וּמִתְפַּלֵּל לִפְנֵי אֱלֹהֵי הַשָּׁמָיִם׃ 5 וָאֹמַר
אָנָּא יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם הָאֵל הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא שֹׁמֵר הַבְּרִית וָחֶסֶד
לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֺתָיו׃ 6 תְּהִי נָא אָזְנְךָ־קַשֶּׁבֶת וְעֵינֶיךָ פְתוּחוֹת
לִשְׁמֹעַ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ אֲשֶׁר אָנֹכִי מִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ הַיּוֹם יוֹמָם

24 [b] Hill שָׁלֻם ‖ 25 𝔊 9,26 om, 𝔊$^{L}$ Μιχαίας, quod 𝔊$^{L\beta}$ pr וּמלכיה 1° ‖ 28 𝔊$^{L}$ 9,29 𝔊$^{L\beta}$ בְּקִי ‖ 29 [a] 1MS 𝔖 בָּבִי ‖ [b] 1MS 𝔖 וַעֲזָיָה ‖ [c] sic Occ, Or$^{K}$ יִשְׁאָל Or$^{Q}$ וּשְׁאָל, 𝔊 9,30 עֲשָׂהאֵל ‖ [d] Q וְרָמוֹת, 𝔊 9,30 Ιερεμωθ ‖ 31 l c mlt MSS Vrs וּמִבְּנֵי ‖ 34 prps c 𝔊$^{L}$ 9,34 𝔊$^{L\beta}$ (וְ)יוֹאֵל ‖ 35 Q כְּלוּהוּ, crrp ‖ 36 crrp ‖ 37 Q וְיַעֲשָׂי, crrp ‖ 38 [a-a] frt l c 𝔊 9,34 𝔊β וּמִבְּנֵי בנוי ‖ [b] 10MSS וְשמעי ‖ 40 𝔊$^{BA}$ 34 וּמִבְּנֵי עֲזּוּר (𝔖 מִבְ׳) ‖ 43 [a] 1MS 𝔖 זָכָר ‖ [b] Q יַדַּי ‖ 44 [a] l c Q נָשְׂאוּ ‖ [b-b] crrp; prps c 𝔊 9,36 וַיְשַׁלְּחוּ מֵהֶם נָשִׁים וּב׳ ‖ Cp 1, 1 In libro Neh (𝔊$^{BA}$, non 𝔊$^{L}$) ubique 𝔊* = Εσδρ α, 𝔊 = Εσδρ β ‖ [a] 𝔊 Χελκεια ‖ [b-b] Var$^{G}$ וַיְהִי בְּחֹדֶשׁ ‖ 5 l וְהַחֶסֶד ‖ 6 °-° prps תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבֹת.

וְלַ֫יְלָה עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶ֑יךָ וּמִתְוַדֶּ֗ה עַל־חַטֹּ֤אות בְּנֵֽי־יִשְׂרָאֵל֙ אֲשֶׁ֣ר
חָטָ֣אנוּ לָ֔ךְ וַאֲנִ֥י וּבֵית־אָבִ֖י חָטָֽאנוּ׃ 7 חֲבֹ֖ל חָבַ֣לְנוּ לָ֑ךְ וְלֹא־שָׁמַ֣רְנוּ
אֶת־הַמִּצְוֹ֗ת וְאֶת־הַֽחֻקִּים֙ וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִ֔ים אֲשֶׁ֥ר צִוִּ֖יתָ אֶת־מֹשֶׁ֥ה
עַבְדֶּֽךָ׃ 8 זְכָר־נָא֙ אֶת־הַדָּבָ֔ר אֲשֶׁ֥ר צִוִּ֖יתָ אֶת־מֹשֶׁ֣ה עַבְדְּךָ֣ לֵאמֹ֑ר אַתֶּ֣ם
תִּמְעָ֔לוּ אֲנִ֕י אָפִ֥יץ אֶתְכֶ֖ם בָּעַמִּֽים׃ 9 וְשַׁבְתֶּ֣ם אֵלַ֔י וּשְׁמַרְתֶּם֙ מִצְוֹתַ֔י
וַעֲשִׂיתֶ֖ם אֹתָ֑ם אִם־יִהְיֶ֨ה נִֽדַּחֲכֶ֜ם בִּקְצֵ֤ה הַשָּׁמַ֙יִם֙ מִשָּׁ֣ם אֲקַבְּצֵ֔ם
וַהֲבִיאֹתִים֙ אֶל־הַמָּק֔וֹם אֲשֶׁ֣ר בָּחַ֔רְתִּי לְשַׁכֵּ֥ן אֶת־שְׁמִ֖י שָֽׁם׃ 10 וְהֵ֥ם
עֲבָדֶ֖יךָ וְעַמֶּ֑ךָ אֲשֶׁ֤ר פָּדִ֙יתָ֙ בְּכֹֽחֲךָ֣ הַגָּד֔וֹל וּבְיָדְךָ֖ הַחֲזָקָֽה׃ 11 אָנָּ֣א
אֲדֹנָ֗י °תְּהִ֣י נָ֠א אָזְנְךָֽ־קַשֶּׁ֜בֶת° אֶל־תְּפִלַּ֣ת עַבְדְּךָ֗ וְאֶל־תְּפִלַּ֤ת עֲבָדֶ֙יךָ֙
הַחֲפֵצִים֙ לְיִרְאָ֣ה אֶת־שְׁמֶ֔ךָ וְהַצְלִֽיחָה־נָּ֤א לְעַבְדְּךָ֙ הַיּ֔וֹם וּתְנֵ֣הוּ לְרַחֲמִ֔ים
לִפְנֵ֖י הָאִ֣ישׁ הַזֶּ֑ה וַאֲנִ֛י הָיִ֥יתִי מַשְׁקֶ֖ה לַמֶּֽלֶךְ׃ ס 2 1 וַיְהִ֣י׀
בְּחֹ֣דֶשׁ נִיסָ֗ן שְׁנַ֛ת עֶשְׂרִ֖ים לְאַרְתַּחְשַׁ֣סְתְּא הַמֶּ֑לֶךְ a יַ֣יִן לְפָנָ֔יוa וָאֶשָּׂ֤א
אֶת־הַיַּ֙יִן֙ וָאֶתְּנָ֣ה לַמֶּ֔לֶךְ וְלֹא־הָיִ֥יתִי רַ֖ע לְפָנָֽיוb׃ 2 וַיֹּ֨אמֶר לִ֜י הַמֶּ֗לֶךְ
מַדּ֣וּעַ׀ פָּנֶ֣יךָ רָעִ֗ים וְאַתָּה֙ אֵינְךָ֣ חוֹלֶ֔ה אֵ֣ין זֶ֔ה כִּי־אִ֖ם רֹ֣עַ לֵ֑ב וָאִירָ֖א
הַרְבֵּ֥ה מְאֹֽד׃ 3 וָאֹמַ֣ר לַמֶּ֔לֶךְ הַמֶּ֖לֶךְ לְעוֹלָ֣ם יִחְיֶ֑ה מַדּ֜וּעַ לֹא־יֵרְע֣וּ פָנַ֗י
אֲשֶׁ֨ר הָעִ֜יר בֵּית־קִבְר֤וֹת אֲבֹתַי֙ חֲרֵבָ֔ה וּשְׁעָרֶ֖יהָ אֻכְּל֥וּ בָאֵֽשׁ׃ 4 וַיֹּ֤אמֶר
לִי֙ הַמֶּ֔לֶךְ עַל־מַה־זֶּ֖ה אַתָּ֣ה מְבַקֵּ֑שׁ וָאֶתְפַּלֵּ֔ל אֶל־אֱלֹהֵ֖י הַשָּׁמָֽיִם׃ ס
5 וָאֹמַר֮ לַמֶּ֒לֶךְ֒ אִם־עַל־הַמֶּ֣לֶךְ ט֔וֹב וְאִם־יִיטַ֥ב עַבְדְּךָ֖ לְפָנֶ֑יךָ אֲשֶׁ֨ר
תִּשְׁלָחֵ֜נִי אֶל־יְהוּדָ֗ה אֶל־עִ֛יר קִבְר֥וֹת אֲבֹתַ֖י וְאֶבְנֶֽנָּה׃ 6 וַיֹּ֩אמֶר֩ לִ֨י
הַמֶּ֜לֶךְ וְהַשֵּׁגַ֣ל׀ יוֹשֶׁ֣בֶת אֶצְל֗וֹ עַד־מָתַ֛י יִהְיֶ֥ה מַֽהֲלָכְךָ֖ וּמָתַ֣י תָּשׁ֑וּב
וַיִּיטַ֤ב לִפְנֵֽי־הַמֶּ֙לֶךְ֙ וַיִּשְׁלָחֵ֔נִי וָאֶתְּנָ֥ה ל֖וֹ זְמָֽן׃ 7 וָאוֹמַ֨ר֙ לַמֶּ֔לֶךְ אִם־
עַל־הַמֶּ֣לֶךְ ט֔וֹב אִגְּרוֹת֙ יִתְּנוּ־לִ֔י עַֽל־פַּחֲו֖וֹת עֵ֣בֶר הַנָּהָ֑ר אֲשֶׁר֙ יַעֲבִיר֔וּנִי
עַ֖ד אֲשֶׁר־אָב֥וֹא אֶל־יְהוּדָֽה׃ 8 וְאִגֶּ֗רֶת אֶל־אָסָף֮ שֹׁמֵ֣ר הַפַּרְדֵּס֮ אֲשֶׁ֣ר
לַמֶּלֶךְ֒ אֲשֶׁ֣ר יִתֶּן־לִ֣י עֵצִ֗ים לְ֠קָרוֹת אֶת־שַׁעֲרֵ֨י הַבִּירָ֤ה אֲשֶׁר־לַבַּ֙יִת֙
וּלְחוֹמַ֣ת הָעִ֔יר וְלַבַּ֖יִת אֲשֶׁר־אָב֣וֹא אֵלָ֑יו וַיִּתֶּן־לִ֣י הַמֶּ֔לֶךְ כְּיַד־אֱלֹהַ֖י
הַטּוֹבָ֥ה עָלָֽי׃ 9 וָאָב֗וֹא אֶל־פַּֽחֲווֹת֙ עֵ֣בֶר הַנָּהָ֔ר וָאֶתְּנָ֣ה לָהֶ֔ם אֵ֖ת
אִגְּר֣וֹת הַמֶּ֑לֶךְ וַיִּשְׁלַ֤ח עִמִּי֙ הַמֶּ֔לֶךְ שָׂרֵ֥י חַ֖יִל וּפָרָשִֽׁים׃ ס 10 וַיִּשְׁמַ֞ע
סַנְבַלַּ֣ט הַחֹרֹנִ֗י וְטוֹבִיָּה֙ הָעֶ֣בֶד הָֽעַמֹּנִ֔י וַיֵּ֥רַע לָהֶ֖ם רָעָ֣ה גְדֹלָ֑ה אֲשֶׁר־
בָּ֣א אָדָ֔ם לְבַקֵּ֥שׁ טוֹבָ֖ה לִבְנֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃

7 a–a prps חֲבֹל חִבַּלְנוּ aut עָוֹל עִוַּלְנוּ ‖ 8 ins ante ת' c 𝔊$^{BAL}$ אִם ‖ 11 a–a cf v 6 ‖ Cp 2, 1 a–a l c 𝔊$^{BA(L)}$ וְיַיִן לְפָנַי ‖ b prps לְפָנִים ‖ 6 𝔊$^{BAL}$𝔙 הַיּוֹשֶׁבֶת ‖ 8 1MS 𝔖𝔙A וּלְחֹמַת ‖ 10 Var$^{G}$ סַנְבַּלַּט.

11 וָאָבוֹא אֶל־יְרוּשָׁלִָם וָאֱהִי־שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה׃ 12 וָאָקוּם ׀ לַיְלָה
אֲנִי וַאֲנָשִׁים ׀ מְעַט עִמִּי וְלֹא־הִגַּדְתִּי לְאָדָם מָה אֱלֹהַי נֹתֵן אֶל־לִבִּי
לַעֲשׂוֹת לִירוּשָׁלִָם וּבְהֵמָה אֵין עִמִּי כִּי אִם־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֲנִי רֹכֵב
בָּהּ׃ 13 וָאֵצְאָה בְשַׁעַר־הַגַּיְא לַיְלָה וְאֶל־פְּנֵי עֵין הַתַּנִּין וְאֶל־שַׁעַר
הָאַשְׁפֹּת וָאֱהִי שֹׂבֵר בְּחוֹמֹת[a] יְרוּשָׁלִַם אֲשֶׁר־[b]הֵם ׀ פְּרוּצִים[b] וּשְׁעָרֶיהָ
אֻכְּלוּ בָאֵשׁ׃ 14 וָאֶעֱבֹר אֶל־שַׁעַר הָעַיִן וְאֶל־בְּרֵכַת הַמֶּלֶךְ וְאֵין־מָקוֹם
לַבְּהֵמָה לַעֲבֹר תַּחְתָּי׃ 15 וָאֱהִי עֹלֶה בַנַּחַל לַיְלָה וָאֱהִי שֹׂבֵר בַּחוֹמָה
וָאָשׁוּב וָאָבוֹא בְּשַׁעַר הַגַּיְא וָאָשׁוּב׃ 16 וְהַסְּגָנִים לֹא יָדְעוּ אָנָה
הָלַכְתִּי וּמָה אֲנִי עֹשֶׂה וְלַיְּהוּדִים וְלַכֹּהֲנִים וְלַחֹרִים וְלַסְּגָנִים וּלְיֶתֶר
עֹשֵׂה[a] הַמְּלָאכָה עַד־[b]כֵּן לֹא הִגַּדְתִּי׃ 17 וָאוֹמַר אֲלֵהֶם אַתֶּם רֹאִים
הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ בָהּ אֲשֶׁר יְרוּשָׁלִַם חֲרֵבָה וּשְׁעָרֶיהָ נִצְּתוּ בָאֵשׁ
לְכוּ וְנִבְנֶה אֶת־חוֹמַת יְרוּשָׁלִַם וְלֹא־נִהְיֶה עוֹד חֶרְפָּה׃ 18 וָאַגִּיד לָהֶם
אֶת־יַד אֱלֹהַי אֲשֶׁר־הִיא טוֹבָה עָלַי וְאַף־דִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר אָמַר־לִי
וַיֹּאמְרוּ נָקוּם וּבָנִינוּ וַיְחַזְּקוּ יְדֵיהֶם לַטּוֹבָה׃ ס 19 וַיִּשְׁמַע סַנְבַלַּט
הַחֹרֹנִי וְטֹבִיָּה ׀ הָעֶבֶד הָעַמּוֹנִי וְגֶשֶׁם הָעַרְבִי וַיַּלְעִגוּ לָנוּ וַיִּבְזוּ עָלֵינוּ
וַיֹּאמְרוּ מָה־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹשִׂים הַעַל הַמֶּלֶךְ אַתֶּם מֹרְדִים׃
20 וָאָשִׁיב אוֹתָם דָּבָר וָאוֹמַר לָהֶם אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם הוּא יַצְלִיחַ לָנוּ
וַאֲנַחְנוּ עֲבָדָיו נָקוּם וּבָנִינוּ וְלָכֶם אֵין־חֵלֶק וּצְדָקָה וְזִכָּרוֹן בִּירוּשָׁלִָם׃
3 1 וַיָּקָם אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶחָיו הַכֹּהֲנִים וַיִּבְנוּ אֶת־שַׁעַר
הַצֹּאן הֵמָּה קִדְּשׁוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתֹתָיו וְעַד־מִגְדַּל הַמֵּאָה קִדְּשׁוּהוּ
עַד מִגְדַּל חֲנַנְאֵל׃ 2 וְעַל־יָדוֹ בָנוּ אַנְשֵׁי יְרֵחוֹ וְעַל־יָדוֹ בָנָה זַכּוּר בֶּן־
אִמְרִי׃ 3 וְאֵת שַׁעַר הַדָּגִים בָּנוּ בְּנֵי הַסְּנָאָה הֵמָּה קֵרוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ
דַּלְתֹתָיו מַנְעוּלָיו וּבְרִיחָיו׃ 4 וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה בֶּן־
הַקּוֹץ וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק מְשֻׁלָּם בֶּן־בֶּרֶכְיָה בֶּן־מְשֵׁיזַבְאֵל וְעַל־יָדָם
הֶחֱזִיק צָדוֹק בֶּן־בַּעֲנָא׃ 5 וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיקוּ הַתְּקוֹעִים וְאַדִּירֵיהֶם לֹא־
הֵבִיאוּ צַוָּרָם בַּעֲבֹדַת אֲדֹנֵיהֶם׃ 6 וְאֵת שַׁעַר הַיְשָׁנָה הֶחֱזִיקוּ יוֹיָדָע
בֶּן־פָּסֵחַ וּמְשֻׁלָּם בֶּן־בְּסוֹדְיָה הֵמָּה קֵרוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתֹתָיו וּמַנְעֻלָיו
וּבְרִיחָיו׃ 7 וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק מְלַטְיָה הַגִּבְעֹנִי וְיָדוֹן הַמֵּרֹנֹתִי אַנְשֵׁי
גִבְעוֹן וְהַמִּצְפָּה לְכִסֵּא פַּחַת עֵבֶר הַנָּהָר׃ 8 עַל־[a]יָדוֹ הֶחֱזִיק עֻזִּיאֵל

12 Var[G] לאדם מה ‖ 13 [a] nonn MSS 𝔊𝔙 בחומת ‖ [b-b] K frt pro הַמְּפֹרָצִים, Q הֵם פְּרוּצִים ‖ 16 [a] mlt MSS עֹשֵׂי ‖ [b] nonn MSS עַל ‖ 19 cf 10 ‖ Cp 3, 1 𝔊[BA] קִדְּשׁוּ, prps קֵרוּהוּ ‖ 6 prps הַמִּשְׁנֶה ‖ 7 prps וּמֵרֹנוֹת ‖ 8 [a] Var[G] וְעַל.

בֶּן־חַרְהֲיָה[b] צוֹרְפִים[c] וְעַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק חֲנַנְיָה בֶּן־הָרַקָּחִים וַיַּעַזְבוּ
יְרוּשָׁלַ͏ִם עַד הַחוֹמָה הָרְחָבָה׃ 9 וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק רְפָיָה בֶן־חוּר שַׂר
חֲצִי פֶּלֶךְ יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ 10 וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק יְדָיָה בֶן־חֲרוּמַף וְנֶגֶד בֵּיתוֹ
וְעַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק חַטּוּשׁ בֶּן־חֲשַׁבְנְיָה׃ 11 מִדָּה שֵׁנִית הֶחֱזִיק מַלְכִּיָּה
בֶן־חָרִם וְחַשּׁוּב בֶּן־פַּחַת מוֹאָב וְאֵת מִגְדַּל הַתַּנּוּרִים׃ 12 וְעַל־יָדוֹ
הֶחֱזִיק שַׁלּוּם בֶּן־הַלּוֹחֵשׁ שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ יְרוּשָׁלָ͏ִם הוּא וּבְנוֹתָיו׃
13 אֵת שַׁעַר הַגַּיְא הֶחֱזִיק חָנוּן וְיֹשְׁבֵי זָנוֹחַ הֵמָּה בָנוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ
דַּלְתֹתָיו מַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו וְאֶלֶף אַמָּה בַּחוֹמָה עַד שַׁעַר הָשְׁפוֹת׃
14 וְאֵת ׀ שַׁעַר הָאַשְׁפּוֹת הֶחֱזִיק מַלְכִּיָּה בֶן־רֵכָב שַׂר פֶּלֶךְ בֵּית־הַכָּרֶם
הוּא יִבְנֶנּוּ וְיַעֲמִיד דַּלְתֹתָיו מַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו׃ 15 וְאֵת שַׁעַר הָעַיִן
הֶחֱזִיק שַׁלּוּן[a] בֶּן־כָּל־חֹזֶה שַׂר פֶּלֶךְ הַמִּצְפָּה הוּא יִבְנֶנּוּ[b] וִיטַלְלֶנּוּ
וְיַעֲמִידוּ[c] דַּלְתֹתָיו מַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו וְאֵת חוֹמַת בְּרֵכַת הַשֶּׁלַח לְגַן־
הַמֶּלֶךְ וְעַד־הַמַּעֲלוֹת הַיּוֹרְדוֹת מֵעִיר דָּוִיד׃ 16 אַחֲרָיו הֶחֱזִיק נְחֶמְיָה
בֶן־עַזְבּוּק שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ בֵּית־צוּר עַד־נֶגֶד קִבְרֵי דָוִיד וְעַד הַבְּרֵכָה
הָעֲשׂוּיָה וְעַד בֵּית הַגִּבֹּרִים׃ 17 אַחֲרָיו הֶחֱזִיקוּ הַלְוִיִּם רְחוּם בֶּן־בָּנִי
עַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק חֲשַׁבְיָה שַׂר־חֲצִי־פֶלֶךְ קְעִילָה לְפִלְכּוֹ׃ 18 אַחֲרָיו
הֶחֱזִיקוּ אֲחֵיהֶם בַּוַּי בֶּן־חֵנָדָד שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ קְעִילָה׃ 19 וַיְחַזֵּק עַל־
יָדוֹ עֵזֶר בֶּן־יֵשׁוּעַ שַׂר הַמִּצְפָּה מִדָּה שֵׁנִית °מִנֶּגֶד עֲלֹת הַנֶּשֶׁק
הַמִּקְצֹעַ°׃ 20 אַחֲרָיו הֶחֱרָה[a] הֶחֱזִיק בָּרוּךְ בֶּן־זַבַּי[b] מִדָּה שֵׁנִית מִן־
הַמִּקְצוֹעַ עַד־פֶּתַח בֵּית אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל׃ 21 אַחֲרָיו הֶחֱזִיק
מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה בֶּן־הַקּוֹץ מִדָּה שֵׁנִית מִפֶּתַח בֵּית אֶלְיָשִׁיב וְעַד־
תַּכְלִית בֵּית אֶלְיָשִׁיב׃ 22 וְאַחֲרָיו הֶחֱזִיקוּ הַכֹּהֲנִים אַנְשֵׁי הַכִּכָּר׃
23 אַחֲרָיו הֶחֱזִיק בִּנְיָמִן וְחַשּׁוּב נֶגֶד בֵּיתָם אַחֲרָיו הֶחֱזִיק עֲזַרְיָה בֶן־
מַעֲשֵׂיָה בֶּן־עֲנָנְיָה אֵצֶל בֵּיתוֹ׃ 24 אַחֲרָיו הֶחֱזִיק בִּנּוּי בֶּן־חֵנָדָד מִדָּה
שֵׁנִית מִבֵּית עֲזַרְיָה עַד־הַמִּקְצוֹעַ וְעַד־הַפִּנָּה׃ 25 [a]פָּלָל בֶּן־אוּזַי מִנֶּגֶד
הַמִּקְצוֹעַ וְהַמִּגְדָּל הַיּוֹצֵא מִבֵּית הַמֶּלֶךְ הָעֶלְיוֹן אֲשֶׁר לַחֲצַר הַמַּטָּרָה

8 [b] l c mlt MSS חַרְחָיָה, 𝔊[L] Βαραχίου ‖ [c] prps בֶּן־הצ' ‖ 10 l c Var[G] 𝔊[L]𝔖 נגד ‖ 11 prps c 𝔊 וְעַד ‖ 13 l הָאַשְׁפּוֹת, cf v 14 ‖ 14 𝔊[BAL] הוּא וּבָנָיו, prps הוּא בָנָהוּ ‖ 15 [a] 5MSS 𝔖 שַׁלּוּם ‖ [b] prps בָּנָהוּ ‖ [c] l c Q וְיַעֲמִיד ‖ 18 l c 2MSS 𝔊[AL]𝔖 בִּנּוּי ‖ 19 °-° 𝔊[BA] πύργου ἀναβάσεως τῆς συναπτούσης τῆς γωνίας, 𝔊[L] ἐξ ἐναντίας π. α. τῶν ὅπλων τ. σ. εἰς τὴν γωνίαν (ὀπίσω εἰς τὸ ὄρος αὐτοῦ [pro אחריו החרה 20?]) ‖ 20 [a] dl; 7MSS 𝔊𝔄 om, sed cf ad 19 ‖ [b] l c Q זַכַּי, cf 23MSS 𝔖𝔙𝔄 ‖ 25 [a] frt ins אַחֲרָיו הֶחֱזִיק.

אַחֲרָיו[b] פְּדָיָה בֶן־פַּרְעֹשׁ׃[c] 26 [e]וְהַנְּתִינִים הָיוּ יֹשְׁבִים בָּעֹפֶל[e] עַד נֶגֶד
שַׁעַר הַמַּיִם לַמִּזְרָח וְהַמִּגְדָּל הַיּוֹצֵא׃ 27 אַחֲרָיו הֶחֱזִיקוּ הַתְּקֹעִים
מִדָּה שֵׁנִית מִנֶּגֶד הַמִּגְדָּל הַגָּדוֹל הַיּוֹצֵא וְעַד חוֹמַת הָעֹפֶל׃ 28 מֵעַל ׀
שַׁעַר הַסּוּסִים הֶחֱזִיקוּ הַכֹּהֲנִים אִישׁ לְנֶגֶד בֵּיתוֹ׃ 29 אַחֲרָיו הֶחֱזִיק
צָדוֹק בֶּן־אִמֵּר נֶגֶד בֵּיתוֹ וְאַחֲרָיו הֶחֱזִיק שְׁמַעְיָה בֶן־שְׁכַנְיָה שֹׁמֵר
שַׁעַר הַמִּזְרָח׃ 30 אַחֲרָי[a] הֶחֱזִיק חֲנַנְיָה בֶן־שֶׁלֶמְיָה וְחָנוּן בֶּן־צָלָף
הַשִּׁשִּׁי[b] מִדָּה שֵׁנִי[c] אַחֲרָיו הֶחֱזִיק מְשֻׁלָּם בֶּן־בֶּרֶכְיָה נֶגֶד נִשְׁכָּתוֹ׃
31 אַחֲרַי[a] הֶחֱזִיק מַלְכִּיָּה בֶּן־הַצֹּרְפִי[b] עַד־בֵּית הַנְּתִינִים וְהָרֹכְלִים נֶגֶד
שַׁעַר הַמִּפְקָד וְעַד עֲלִיַּת הַפִּנָּה׃ 32 וּבֵין עֲלִיַּת הַפִּנָּה לְשַׁעַר הַצֹּאן
הֶחֱזִיקוּ הַצֹּרְפִים וְהָרֹכְלִים׃ ס

33 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע סַנְבַלַּט כִּי־אֲנַחְנוּ בוֹנִים אֶת־הַחוֹמָה וַיִּחַר
לוֹ וַיִּכְעַס הַרְבֵּה וַיַּלְעֵג עַל־הַיְּהוּדִים׃ 34 [a]וַיֹּאמֶר ׀ לִפְנֵי אֶחָיו וְחֵיל
שֹׁמְרוֹן וַיֹּאמֶר[b] מָה הַיְּהוּדִים הָאֲמֵלָלִים עֹשִׂים הֲיַעַזְבוּ לָהֶם[c] הֲיִזְבָּחוּ
הַיְכַלּוּ בַיּוֹם הַיְחַיּוּ אֶת־הָאֲבָנִים מֵעֲרֵמוֹת הֶעָפָר וְהֵמָּה שְׂרוּפוֹת׃
35 וְטוֹבִיָּה הָעַמֹּנִי אֶצְלוֹ וַיֹּאמֶר גַּם אֲשֶׁר־הֵם בּוֹנִים אִם־יַעֲלֶה שׁוּעָל
וּפָרַץ חוֹמַת אַבְנֵיהֶם׃ ס 36 שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ כִּי־הָיִינוּ בוּזָה[a] וְהָשֵׁב
חֶרְפָּתָם אֶל־רֹאשָׁם וּתְנֵם לְבִזָּה בְּאֶרֶץ שִׁבְיָה[b]׃ 37 וְאַל־תְּכַס עַל־עֲוֹנָם
וְחַטָּאתָם מִלְּפָנֶיךָ אַל־תִּמָּחֶה כִּי הִכְעִיסוּ לְנֶגֶד הַבּוֹנִים׃ 38 וַנִּבְנֶה
אֶת־הַחוֹמָה וַתִּקָּשֵׁר כָּל־הַחוֹמָה עַד־חֶצְיָהּ וַיְהִי לֵב לָעָם לַעֲשׂוֹת׃
פ 4 1 וַיְהִי ׀ כַּאֲשֶׁר שָׁמַע סַנְבַלַּט[a] וְטוֹבִיָּה וְהָעַרְבִים
וְהָעַמֹּנִים וְהָאַשְׁדּוֹדִים[b] כִּי־עָלְתָה אֲרוּכָה[c] לְחֹמוֹת[d] יְרוּשָׁלִַם כִּי־הֵחֵלּוּ
הַפְּרֻצִים[e] לְהִסָּתֵם וַיִּחַר לָהֶם מְאֹד׃ 2 וַיִּקְשְׁרוּ כֻלָּם יַחְדָּו לָבוֹא לְהִלָּחֵם
בִּירוּשָׁלִָם וְלַעֲשׂוֹת לוֹ תּוֹעָה׃ 3 וַנִּתְפַּלֵּל אֶל־אֱלֹהֵינוּ וַנַּעֲמִיד מִשְׁמָר
עֲלֵיהֶם יוֹמָם וָלַיְלָה מִפְּנֵיהֶם׃ 4 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה כָּשַׁל כֹּחַ הַסַּבָּל
וְהֶעָפָר הַרְבֵּה וַאֲנַחְנוּ לֹא נוּכַל לִבְנוֹת בַּחוֹמָה׃ 5 וַיֹּאמְרוּ צָרֵינוּ לֹא
יֵדְעוּ וְלֹא יִרְאוּ עַד אֲשֶׁר־נָבוֹא אֶל־תּוֹכָם וַהֲרַגְנוּם וְהִשְׁבַּתְנוּ אֶת־
הַמְּלָאכָה׃ 6 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּאוּ הַיְּהוּדִים הַיֹּשְׁבִים אֶצְלָם וַיֹּאמְרוּ לָנוּ

25 b ins frt הֶחֱזִיק ‖ c : prb dl ‖ 26 e-e prb add ‖ 30 a l c Q Vrs אַחֲרָיו ‖ b dub ‖ c Seb שֵׁנִית ‖ 31 a cf v 30a ‖ b prps בֶּן־הַצֹּרְפִים ‖ 34 a $\mathfrak{G}^{BAL}$ aliter ‖ b prps לֵאמֹר ‖ c prps לֵאלֹהִים ‖ 36 a $\mathfrak{G}^{BAL}$ לְבוּזה ‖ b 19MSS שְׁבִיָּם ‖ 37 sic Occ et $Q^{Or}$, $K^{Or}$ אֶל־ ‖ 38 18MSS 𝔖𝔙𝔄 הָעָם ‖ Cp 4, 1 a cf 2,10, id postea ‖ b $\mathfrak{G}^{B}$ om ‖ c $\mathfrak{G}^{BAL}$ 'הָא ‖ d 15MSS Vrs לְחֹמַת ‖ e prps הַפְּרָצִים ‖ 2 prps לָהּ.

עֶשֶׂר פְּעָמִים מִכָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר־תָּשׁוּבוּ עָלֵינוּ׃ 7 וָאַעֲמִיד[a] [b]מִתַּחְתִּיּוֹת
לַמָּקוֹם מֵאַחֲרֵי לַחוֹמָה בַּצְּחִחִיים[c b] וָאַעֲמִיד אֶת־הָעָם לְמִשְׁפָּחוֹת
עִם־חַרְבֹתֵיהֶם רָמְחֵיהֶם וְקַשְּׁתֹתֵיהֶם׃ 8 וָאֵרֶא וָאָקוּם וָאֹמַר אֶל־הַחֹרִים
וְאֶל־הַסְּגָנִים וְאֶל־יֶתֶר הָעָם אַל־תִּירְאוּ מִפְּנֵיהֶם אֶת־אֲדֹנָי הַגָּדוֹל
וְהַנּוֹרָא זְכֹרוּ וְהִלָּחֲמוּ עַל־אֲחֵיכֶם בְּנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם נְשֵׁיכֶם וּבָתֵּיכֶם׃
ס 9 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ אוֹיְבֵינוּ כִּי־נוֹדַע לָנוּ וַיָּפֶר הָאֱלֹהִים אֶת־
עֲצָתָם וַנָּשָׁוב כֻּלָּנוּ אֶל־הַחוֹמָה אִישׁ אֶל־מְלַאכְתּוֹ׃ 10 וַיְהִי ׀ מִן־הַיּוֹם
הַהוּא חֲצִי נְעָרַי עֹשִׂים בַּמְּלָאכָה וְחֶצְיָם מַחֲזִיקִים וְהָרְמָחִים[a] הַמָּגִנִּים[b]
וְהַקְּשָׁתוֹת וְהַשִּׁרְיֹנִים וְהַשָּׂרִים אַחֲרֵי כָּל־בֵּית יְהוּדָה׃ 11 [a]הַבּוֹנִים
בַּחוֹמָה[a] וְהַנֹּשְׂאִים בַּסֶּבֶל עֹמְשִׂים[b] בְּאַחַת יָדוֹ עֹשֶׂה בַמְּלָאכָה וְאַחַת
מַחֲזֶקֶת הַשָּׁלַח׃ 12 וְהַבּוֹנִים אִישׁ חַרְבּוֹ אֲסוּרִים עַל־מָתְנָיו וּבוֹנִים
וְהַתּוֹקֵעַ בַּשּׁוֹפָר אֶצְלִי׃ 13 וָאֹמַר אֶל־הַחֹרִים וְאֶל־הַסְּגָנִים וְאֶל־יֶתֶר
הָעָם הַמְּלָאכָה הַרְבֵּה וּרְחָבָה וַאֲנַחְנוּ נִפְרָדִים עַל־הַחוֹמָה רְחוֹקִים
אִישׁ מֵאָחִיו׃ 14 בִּמְקוֹם אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר שָׁמָּה תִּקָּבְצוּ
אֵלֵינוּ אֱלֹהֵינוּ יִלָּחֶם לָנוּ׃ 15 וַאֲנַחְנוּ עֹשִׂים בַּמְּלָאכָה וְחֶצְיָם מַחֲזִיקִים
בָּרְמָחִים מֵעֲלוֹת הַשַּׁחַר עַד צֵאת הַכּוֹכָבִים׃ 16 גַּם בָּעֵת הַהִיא
אָמַרְתִּי לָעָם אִישׁ וְנַעֲרוֹ יָלִינוּ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלִָם וְהָיוּ־לָנוּ הַלַּיְלָה
מִשְׁמָר וְהַיּוֹם מְלָאכָה׃ 17 וְאֵין[a] אֲנִי וְאַחַי וּנְעָרַי וְאַנְשֵׁי הַמִּשְׁמָר
אֲשֶׁר אַחֲרַי אֵין־אֲנַחְנוּ פֹשְׁטִים בְּגָדֵינוּ אִישׁ שִׁלְחוֹ הַמָּיִם[b]׃
5 1 וַתְּהִי צַעֲקַת הָעָם וּנְשֵׁיהֶם גְּדוֹלָה אֶל־אֲחֵיהֶם הַיְּהוּדִים׃ 2 וְיֵשׁ
אֲשֶׁר אֹמְרִים בָּנֵינוּ וּבְנֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ רַבִּים וְנִקְחָה דָגָן וְנֹאכְלָה וְנִחְיֶה׃
3 וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים שְׂדֹתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ וּבָתֵּינוּ אֲנַחְנוּ עֹרְבִים וְנִקְחָה
דָגָן בָּרָעָב׃ 4 וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים לָוִינוּ כֶסֶף לְמִדַּת הַמֶּלֶךְ °שְׂדֹתֵינוּ
וּכְרָמֵינוּ°׃ 5 וְעַתָּה כִּבְשַׂר אַחֵינוּ בְּשָׂרֵנוּ כִּבְנֵיהֶם בָּנֵינוּ וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ
כֹבְשִׁים אֶת־בָּנֵינוּ וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ לַעֲבָדִים וְיֵשׁ מִבְּנֹתֵינוּ נִכְבָּשׁוֹת וְאֵין
לְאֵל יָדֵנוּ[a] וּשְׂדֹתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ לַאֲחֵרִים[b]׃ 6 וַיִּחַר לִי מְאֹד כַּאֲשֶׁר
שָׁמַעְתִּי אֶת־זַעֲקָתָם וְאֵת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ 7 וַיִּמָּלֵךְ לִבִּי עָלַי וָאָרִיבָה

6 frt c 𝔊^BAL ins יַעֲלוּ ‖ 7 [a] 𝔊^אL וַיַּעַמְדוּ ‖ [b-b] dub ‖ [c] Q בַּצְּחִיחִים, K —חִיִּים; dub (prps בַּצְּרִיחִים) ‖ 8 frt ins יִרְאָתָם ‖ 9 Q וַנָּשָׁב ‖ 10 [a] l 'הָרֹ ‖ [b] l 'וְהַמּ ‖ 11 [a-a] frt trsp ad fin v 10 ‖ [b] prps חֲמֻשִׁים ‖ 16 nonn MSS לְמִשְׁמָר et לִמְלָאכָה ‖ 17 [a] > Vrs ‖ [b] prps בִּימִינוֹ aut בְּיָדוֹ, 𝔊^L וְאִישׁ אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ עַל־הַמַּיִם אִישׁ וְשִׁלְחוֹ אֶל־הַמָּיִם ‖ Cp 5, 2 l עֹרְבִים ‖ 4 °-° prb dl ‖ 5 [a] mlt MSS יָדֵינוּ ‖ [b] frt c 𝔊^BAL l לַחֹרִים, 𝔙 = 𝔐.

אֶת־הַחֹרִים וְאֶת־הַסְּגָנִים וָאֹמְרָה לָהֶם מַשָּׁא אִישׁ־בְּאָחִיו אַתֶּם
נֹשְׁאִים וָאֶתֵּן עֲלֵיהֶם קְהִלָּה גְדוֹלָה׃ 8 וָאֹמְרָה לָהֶם אֲנַחְנוּ קָנִינוּ אֶת־
אַחֵינוּ הַיְּהוּדִים הַנִּמְכָּרִים לַגּוֹיִם כְּדֵי בָנוּ וְגַם־אַתֶּם תִּמְכְּרוּ אֶת־
אֲחֵיכֶם וְנִמְכְּרוּ־לָנוּ וַיַּחֲרִישׁוּ וְלֹא מָצְאוּ דָּבָר׃ 9 וַיֹּאמַר לֹא־טוֹב
הַדָּבָר אֲשֶׁר־אַתֶּם עֹשִׂים הֲלוֹא בְּיִרְאַת אֱלֹהֵינוּ תֵּלֵכוּ מֵחֶרְפַּת הַגּוֹיִם
אוֹיְבֵינוּ׃ 10 וְגַם־אֲנִי אַחַי וּנְעָרַי נֹשִׁים בָּהֶם כֶּסֶף וְדָגָן נַעַזְבָה־נָּא
אֶת־הַמַּשָּׁא הַזֶּה׃ 11 הָשִׁיבוּ נָא לָהֶם כְּהַיּוֹם שְׂדֹתֵיהֶם כַּרְמֵיהֶם זֵיתֵיהֶם[a]
וּבָתֵּיהֶם וּמְאַת[b] הַכֶּסֶף וְהַדָּגָן הַתִּירוֹשׁ[c] וְהַיִּצְהָר אֲשֶׁר אַתֶּם נֹשִׁים
בָּהֶם׃ 12 וַיֹּאמְרוּ נָשִׁיב וּמֵהֶם לֹא נְבַקֵּשׁ כֵּן נַעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר אַתָּה אוֹמֵר
וָאֶקְרָא אֶת־הַכֹּהֲנִים וָאַשְׁבִּיעֵם לַעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֶּה׃ 13 גַּם־חָצְנִי
נָעַרְתִּי וָאֹמְרָה כָּכָה יְנַעֵר הָאֱלֹהִים אֶת־כָּל־הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־יָקִים
אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה מִבֵּיתוֹ וּמִיגִיעוֹ וְכָכָה יִהְיֶה נָעוּר וָרֵק וַיֹּאמְרוּ כָל־
הַקָּהָל אָמֵן וַיְהַלְלוּ אֶת־יְהוָה וַיַּעַשׂ הָעָם כַּדָּבָר הַזֶּה׃ ס 14 גַּם
מִיּוֹם ׀ אֲשֶׁר־צִוָּה אֹתִי לִהְיוֹת פֶּחָם בְּאֶרֶץ יְהוּדָה מִשְּׁנַת עֶשְׂרִים וְעַד
שְׁנַת שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ שָׁנִים שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֲנִי
וְאַחַי לֶחֶם הַפֶּחָה לֹא אָכַלְתִּי׃ 15 וְהַפַּחוֹת הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר־לְפָנַי
הִכְבִּידוּ עַל־הָעָם וַיִּקְחוּ מֵהֶם בְּלֶחֶם וָיַיִן אַחַר כֶּסֶף־שְׁקָלִים אַרְבָּעִים
גַּם נַעֲרֵיהֶם שָׁלְטוּ עַל־הָעָם וַאֲנִי לֹא־עָשִׂיתִי כֵן מִפְּנֵי יִרְאַת אֱלֹהִים׃
16 וְגַם בִּמְלֶאכֶת הַחוֹמָה הַזֹּאת הֶחֱזַקְתִּי וְשָׂדֶה לֹא קָנִינוּ וְכָל־נְעָרַי
קְבוּצִים שָׁם עַל־הַמְּלָאכָה׃ 17 וְהַיְּהוּדִים וְהַסְּגָנִים מֵאָה וַחֲמִשִּׁים
אִישׁ וְהַבָּאִים אֵלֵינוּ מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־סְבִיבֹתֵינוּ עַל־שֻׁלְחָנִי׃ 18 וַאֲשֶׁר
הָיָה נַעֲשֶׂה לְיוֹם אֶחָד שׁוֹר אֶחָד צֹאן שֵׁשׁ־בְּרֻרוֹת וְצִפֳּרִים נַעֲשׂוּ־
לִי וּבֵין עֲשֶׂרֶת יָמִים °בְּכָל־יַיִן° לְהַרְבֵּה וְעִם־זֶה לֶחֶם הַפֶּחָה לֹא בִקַּשְׁתִּי
כִּי־כָבְדָה הָעֲבֹדָה עַל־הָעָם הַזֶּה׃ 19 זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי לְטוֹבָה כֹּל אֲשֶׁר־
עָשִׂיתִי עַל־הָעָם הַזֶּה׃ פ

6 1 וַיְהִי כַאֲשֶׁר[a] נִשְׁמַע לְסַנְבַלַּט וְטוֹבִיָּה[b] וּלְגֶשֶׁם הָעַרְבִי וּלְיֶתֶר
אֹיְבֵינוּ כִּי בָנִיתִי אֶת־הַחוֹמָה וְלֹא־נוֹתַר בָּהּ פָּרֶץ גַּם עַד־הָעֵת
הַהִיא דְּלָתוֹת לֹא־הֶעֱמַדְתִּי בַשְּׁעָרִים׃ 2 וַיִּשְׁלַח סַנְבַלַּט וְגֶשֶׁם אֵלַי

7 l c Q נְשִׁים, K נשׁאים ‖ 9 l c Q וָאֹמַר ‖ 11 a VarG וְזֵ' ‖ b l וּמַשַּׁאת ‖ c VarG וְהַ' ‖ 13 VarG יְנָעֵר ‖ 14 l c 𝔊BAL פֶּחָתָם ‖ 15 l c 𝔙 לְיוֹם אֶחָד ‖ 16 l c 5MSS Vrs קָנִיתִי ‖ 18 °-° 2MSS נְבֶל־יַיִן, frt dl בְּכָל־ ‖ 19 VarG לְעָם ‖ Cp 6, 1 a Hill כַּאֲשֶׁר ‖ b l c 23MSS וּלְטוֹבִיה.

לֵאמֹר לְכָה וְנִוָּעֲדָה יַחְדָּו בַּכְּפָרִים בְּבִקְעַת אוֹנוֹ וְהֵמָּה חֹשְׁבִים
לַעֲשׂוֹת לִי רָעָה׃ 3 וָאֶשְׁלְחָה עֲלֵיהֶם מַלְאָכִים לֵאמֹר מְלָאכָה גְדוֹלָה
אֲנִי עֹשֶׂה וְלֹא אוּכַל לָרֶדֶת לָמָּה תִשְׁבַּת הַמְּלָאכָה כַּאֲשֶׁר אַרְפֶּהָ
וְיָרַדְתִּי אֲלֵיכֶם׃ 4 וַיִּשְׁלְחוּ אֵלַי כַּדָּבָר הַזֶּה אַרְבַּע פְּעָמִים וָאָשִׁיב
אוֹתָם כַּדָּבָר הַזֶּה׃ 5 וַיִּשְׁלַח אֵלַי סַנְבַלַּט כַּדָּבָר הַזֶּה פַּעַם חֲמִישִׁית
אֶת־נַעֲרוֹ וְאִגֶּרֶת פְּתוּחָה בְּיָדוֹ׃ 6 כָּתוּב[a] בָּהּ בַּגּוֹיִם נִשְׁמָע וְגַשְׁמוּ
אֹמֵר אַתָּה וְהַיְּהוּדִים חֹשְׁבִים לִמְרוֹד עַל־כֵּן אַתָּה בוֹנֶה הַחוֹמָה
וְאַתָּה הֹוֶה לָהֶם לְמֶלֶךְ [b]כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה[b]׃ 7 וְגַם־נְבִיאִים הֶעֱמַדְתָּ
לִקְרֹא עָלֶיךָ בִירוּשָׁלַםִ לֵאמֹר מֶלֶךְ בִּיהוּדָה וְעַתָּה יִשָּׁמַע לַמֶּלֶךְ כַּדְּבָרִים
הָאֵלֶּה וְעַתָּה לְכָה וְנִוָּעֲצָה יַחְדָּו׃ 8 וָאֶשְׁלְחָה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא נִהְיָה
כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתָּה אוֹמֵר כִּי מִלִּבְּךָ אַתָּה בוֹדָאם׃ 9 כִּי כֻלָּם
מְיָרְאִים אוֹתָנוּ לֵאמֹר יִרְפּוּ יְדֵיהֶם מִן־הַמְּלָאכָה וְלֹא תֵעָשֶׂה וְעַתָּה[a]
חַזֵּק[b] אֶת־יָדָי[c]׃ 10 וַאֲנִי בָאתִי בֵּית שְׁמַעְיָה בֶן־דְּלָיָה בֶּן־
מְהֵיטַבְאֵל וְהוּא עָצוּר וַיֹּאמֶר נִוָּעֵד אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים אֶל־תּוֹךְ הַהֵיכָל
וְנִסְגְּרָה דַּלְתוֹת הַהֵיכָל כִּי בָּאִים לְהָרְגֶךָ וְלַיְלָה בָּאִים לְהָרְגֶךָ׃
11 וָאֹמְרָה הַאִישׁ כָּמוֹנִי יִבְרָח וּמִי כָמוֹנִי אֲשֶׁר־יָבוֹא אֶל־הַהֵיכָל וָחָי
לֹא אָבוֹא׃ 12 וָאַכִּירָה וְהִנֵּה לֹא־אֱלֹהִים שְׁלָחוֹ כִּי הַנְּבוּאָה דִּבֶּר עָלַי
וְטוֹבִיָּה וְסַנְבַלַּט שְׂכָרוֹ׃ 13 לְמַעַן שָׂכוּר הוּא לְמַעַן אִירָא וְאֶעֱשֶׂה־כֵּן
וְחָטָאתִי וְהָיָה לָהֶם לְשֵׁם רָע לְמַעַן יְחָרְפוּנִי׃ ס 14 זָכְרָה אֱלֹהַי
לְטוֹבִיָּה וּלְסַנְבַלַּט כְּמַעֲשָׂיו אֵלֶּה וְגַם לְנוֹעַדְיָה הַנְּבִיאָה וּלְיֶתֶר
הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר הָיוּ מְיָרְאִים אוֹתִי׃ 15 וַתִּשְׁלַם הַחוֹמָה בְּעֶשְׂרִים
וַחֲמִשָּׁה לֶאֱלוּל לַחֲמִשִּׁים וּשְׁנַיִם יוֹם׃ ס 16 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
שָׁמְעוּ כָּל־אוֹיְבֵינוּ וַיִּרְאוּ כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵינוּ וַיִּפְּלוּ מְאֹד
בְּעֵינֵיהֶם וַיֵּדְעוּ כִּי מֵאֵת אֱלֹהֵינוּ נֶעֶשְׂתָה הַמְּלָאכָה הַזֹּאת׃ 17 גַּם׀
בַּיָּמִים הָהֵם מַרְבִּים חֹרֵי יְהוּדָה אִגְּרֹתֵיהֶם הוֹלְכוֹת עַל־טוֹבִיָּה וַאֲשֶׁר
לְטוֹבִיָּה בָּאוֹת אֲלֵיהֶם׃ 18 כִּי־רַבִּים בִּיהוּדָה בַּעֲלֵי שְׁבוּעָה לוֹ כִּי־חָתָן
הוּא לִשְׁכַנְיָה בֶן־אָרַח וִיהוֹחָנָן בְּנוֹ לָקַח אֶת־בַּת־מְשֻׁלָּם בֶּן בֶּרֶכְיָה׃
19 גַּם טוֹבֹתָיו הָיוּ אֹמְרִים לְפָנַי וּדְבָרַי הָיוּ מוֹצִיאִים לוֹ אִגְּרוֹת שָׁלַח
טוֹבִיָּה לְיָרְאֵנִי׃ פ

2 sic Occ et K^Or, Q^Or בִּכְפָרִים ‖ 3 10MSS 𝔖𝔄 אַרְפָּה ‖ 6 [a] 𝔊^BAL וְכָתוּב ‖ b-b >𝔊^BAL ‖ 8 Q בּוֹדָם, K בּוֹדְאָם ‖ 9 [a] Var^G וְאַתָּה ‖ [b] 𝔊^BA𝔖𝔙 אֲחַזֵּק, l 𝔐 ‖ [c] Var^G יָדַי ‖ 13 ⌐⌐ dl ‖ 16 7MSS וַיִּרְאוּ ‖ 19 𝔊^BAא ואגרות.

7 1 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר נִבְנְתָה הַחוֹמָה וָאַעֲמִיד הַדְּלָתוֹת וַיִּפָּקְדוּ הַשּׁוֹעֲרִים
°וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַלְוִיִּם°׃ 2 וָאֲצַוֶּה אֶת־חֲנָנִי אָחִי וְאֶת־חֲנַנְיָה שַׂר הַבִּירָה
עַל־יְרוּשָׁלִָם כִּי־הוּא כְּאִישׁ אֱמֶת וְיָרֵא אֶת־הָאֱלֹהִים מֵרַבִּים׃ 3 וָיֹאמַר[a]
לָהֶם לֹא יִפָּתְחוּ שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִַם עַד־חֹם הַשֶּׁמֶשׁ [b]וְעַד הֵם עֹמְדִים[b]
יָגִיפוּ הַדְּלָתוֹת וֶאֱחֹזוּ[c] וְהַעֲמִיד[d] מִשְׁמְרוֹת יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם אִישׁ
בְּמִשְׁמָרוֹ וְאִישׁ נֶגֶד בֵּיתוֹ׃ ס 4 וְהָעִיר רַחֲבַת יָדַיִם וּגְדֹלָה וְהָעָם
מְעַט בְּתוֹכָהּ וְאֵין בָּתִּים בְּנוּיִם׃ 5 וַיִּתֵּן אֱלֹהַי אֶל־לִבִּי וָאֶקְבְּצָה אֶת־
הַחֹרִים וְאֶת־הַסְּגָנִים וְאֶת־הָעָם לְהִתְיַחֵשׂ וָאֶמְצָא סֵפֶר הַיַּחַשׂ
°הָעוֹלִים בָּרִאשׁוֹנָה° וָאֶמְצָא כָּתוּב בּוֹ׃ ס
6 אֵלֶּה ׀ בְּנֵי הַמְּדִינָה הָעֹלִים מִשְּׁבִי הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הֶגְלָה נְבוּכַדְנֶצַּר
מֶלֶךְ בָּבֶל° וַיָּשׁוּבוּ לִירוּשָׁלִַם וְלִיהוּדָה אִישׁ לְעִירוֹ׃ 7 הַבָּאִים עִם־
זְרֻבָּבֶל יֵשׁוּעַ נְחֶמְיָה עֲזַרְיָה רַעַמְיָה נַחֲמָנִי מָרְדֳּכַי[a] בִּלְשָׁן מִסְפֶּרֶת
בִּגְוַי נְחוּם[b] בַּעֲנָה[c]
מִסְפַּר אַנְשֵׁי עַם יִשְׂרָאֵל׃ ס 8 בְּנֵי פַרְעֹשׁ אַלְפַּיִם מֵאָה וְשִׁבְעִים
וּשְׁנָיִם׃ ס 9 בְּנֵי שְׁפַטְיָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃ ס 10 בְּנֵי
אָרַח °שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם°׃ ס 11 בְּנֵי־פַחַת מוֹאָב לִבְנֵי יֵשׁוּעַ
°וְיוֹאָב אַלְפַּיִם וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שְׁמֹנָה עָשָׂר°׃ ס 12 בְּנֵי עֵילָם אֶלֶף
מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ ס 13 בְּנֵי זַתּוּא °שְׁמֹנֶה מֵאוֹת אַרְבָּעִים
וַחֲמִשָּׁה°׃ 14 בְּנֵי זַכָּי שְׁבַע מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים׃ ס 15 בְּנֵי בִנּוּי[a] [b]שֵׁשׁ
מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנָה[b]׃ ס 16 בְּנֵי בֵבָי[a] [b]שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים
וּשְׁמֹנָה[b]׃ ס 17 בְּנֵי עַזְגָּד °אַלְפַּיִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם°׃
ס 18 בְּנֵי אֲדֹנִיקָם °שֵׁשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים וְשִׁבְעָה°׃ ס 19 בְּנֵי בִגְוָי
°אַלְפַּיִם שִׁשִּׁים וְשִׁבְעָה°׃ ס 20 בְּנֵי עָדִין °שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים
וַחֲמִשָּׁה°׃ ס 21 בְּנֵי־אָטֵר לְחִזְקִיָּה תִּשְׁעִים וּשְׁמֹנָה׃ ס 22 בְּנֵי
חָשֻׁם °שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה°׃ ס 23 בְּנֵי בֵצָי °שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה°׃ ס 24 בְּנֵי חָרִיף מֵאָה שְׁנֵים עָשָׂר׃ ס 25 בְּנֵי

Cp 7, 1 °-° frt add ‖ 3 [a] l c Q וְאָמַר ‖ [b-b] prps וְעַד הַחֹם עֹמֵד aut וְעֹד הוּא עֹמֵד ‖ [c] prps c 𝔊[BAL] וַיֶּאֱחֹזוּ ‖ [d] sic Occ, Or וְהַעֲמֵד ‖ 5 °-° add ‖ 6 Esr 2 (= E),1 𝔊 5,7 + לְבָבֶל > 𝔐 ‖ 7 [a] cf ad Est 2,5 ‖ [b] cf E 2 ‖ [c] cf E 2 ‖ 10 °-° cf E 5 ‖ 11 °-° cf E 6 ‖ 13 °-° cf E 8 ‖ 15 [a] sic Occ, K[Or] בִּנּוּי, Q[Or] בָּנִי, cf E 10 ‖ [b-b] cf E 10 ‖ 16 [a] 6MSS 𝔖 בכי ‖ [b-b] E 11 ‖ 17 °-° cf E 12 ‖ 18 °-° cf E 13 ‖ 19 °-° cf E 14 ‖ 20 °-° cf E 15 ‖ 21 cf E 16 ‖ 22 °-° cf E 19 ‖ 23 °-° cf E 17 ‖ 24 cf E 18.

גִּבְע֕וֹן תִּשְׁעִ֖ים וַחֲמִשָּֽׁה׃ ס 26 °אַנְשֵׁ֤י בֵֽית־לֶ֙חֶם֙ וּנְטֹפָ֔ה מֵאָ֖ה שְׁמֹנִ֥ים
וּשְׁמֹנָֽה׃° ס 27 אַנְשֵׁ֣י עֲנָת֔וֹת מֵאָ֖ה עֶשְׂרִ֥ים וּשְׁמֹנָֽה׃ ס 28 °אַנְשֵׁ֥י
בֵֽית־עַזְמָ֖וֶת° אַרְבָּעִ֥ים וּשְׁנָֽיִם׃ ס 29 °אַנְשֵׁ֞י קִרְיַ֣ת יְעָרִ֗ים° כְּפִירָ֙ה
וּבְאֵר֔וֹת שְׁבַ֥ע מֵא֖וֹת אַרְבָּעִ֥ים וּשְׁלֹשָֽׁה׃ ס 30 °אַנְשֵׁ֤י הָֽרָמָה֙ וָגָ֔בַע
שֵׁ֥שׁ מֵא֖וֹת עֶשְׂרִ֥ים וְאֶחָֽד׃ ס 31 אַנְשֵׁ֣י מִכְמָ֔ס מֵאָ֖ה וְעֶשְׂרִ֥ים וּשְׁנָֽיִם׃
ס 32 אַנְשֵׁ֤י בֵֽית־אֵל֙[a] וְהָעָ֔י [b]מֵאָ֖ה עֶשְׂרִ֥ים וּשְׁלֹשָֽׁה[b]׃ ס 33 אַנְשֵׁ֥י
[a]נְב֖וֹ אַחֵ֑ר[a b] חֲמִשִּׁ֖ים וּשְׁנָֽיִם׃ ס 34 בְּנֵי֙ עֵילָ֣ם אַחֵ֔ר אֶ֕לֶף מָאתַ֖יִם
חֲמִשִּׁ֥ים וְאַרְבָּעָֽה׃ ס 35 בְּנֵ֣י חָרִ֔ם שְׁלֹ֥שׁ מֵא֖וֹת וְעֶשְׂרִֽים׃ ס
36 בְּנֵ֣י יְרֵח֔וֹ שְׁלֹ֥שׁ מֵא֖וֹת אַרְבָּעִ֥ים וַחֲמִשָּֽׁה׃ ס 37 בְּנֵי־לֹד֙ חָדִ֣יד
וְאוֹנ֔וֹ °שְׁבַ֥ע מֵא֖וֹת וְעֶשְׂרִ֥ים וְאֶחָֽד׃° ס 38 בְּנֵ֣י סְנָאָ֔ה °שְׁלֹ֣שֶׁת אֲלָפִ֔ים
תְּשַׁ֥ע מֵא֖וֹת וּשְׁלֹשִֽׁים׃° ס
39 הַכֹּהֲנִ֑ים בְּנֵ֤י יְדַֽעְיָה֙ לְבֵ֣ית יֵשׁ֔וּעַ תְּשַׁ֥ע מֵא֖וֹת שִׁבְעִ֥ים וּשְׁלֹשָֽׁה׃
ס 40 °בְּנֵ֣י אִמֵּ֔ר אֶ֖לֶף חֲמִשִּׁ֥ים וּשְׁנָֽיִם׃ ס 41 בְּנֵ֣י פַשְׁח֔וּר אֶ֕לֶף
מָאתַ֖יִם אַרְבָּעִ֥ים וְשִׁבְעָֽה׃ ס 42 °בְּנֵ֣י חָרִ֔ם אֶ֖לֶף שִׁבְעָ֥ה עָשָֽׂר׃ ס
43 הַלְוִיִּ֑ם בְּנֵֽי־יֵשׁ֤וּעַ [a]לְקַדְמִיאֵל֙ לִבְנֵ֣י לְהוֹדְוָ֔ה[b a] שִׁבְעִ֥ים וְאַרְבָּעָֽה׃ ס
44 הַמְשֹׁרְרִ֑ים בְּנֵ֣י אָסָ֔ף °מֵאָ֖ה אַרְבָּעִ֥ים וּשְׁמֹנָֽה׃° ס
45 הַשֹּׁעֲרִ֗ים בְּנֵי־שַׁלֻּ֤ם בְּנֵֽי־אָטֵר֙ בְּנֵֽי־טַלְמֹ֔ן בְּנֵֽי־עַקּ֖וּב בְּנֵ֣י חֲטִיטָ֑א
בְּנֵ֣י שֹׁבָ֔י °מֵאָ֖ה שְׁלֹשִׁ֥ים וּשְׁמֹנָֽה׃° ס
46 הַנְּתִינִ֑ים בְּנֵי־צִחָ֥א בְנֵי־חֲשֻׂפָ֖א בְּנֵ֥י טַבָּעֽוֹת׃ ס 47 בְּנֵי־קֵיר֥ס
בְּנֵי־סִיעָ֖א בְּנֵ֥י פָדֽוֹן׃ ס 48 בְּנֵי־לְבָנָ֥א בְנֵי־חֲגָבָ֖א בְּנֵ֥י שַׁלְמָֽי׃ ס
49 בְּנֵי־חָנָ֥ן בְּנֵֽי־גִדֵּ֖ל בְּנֵי־גָֽחַר׃ ס 50 °בְּנֵֽי־רְאָיָ֥ה בְנֵֽי־רְצִ֖ין בְּנֵ֥י נְקוֹדָֽא׃
ס 51 בְּנֵי־גַזָּ֥ם בְּנֵֽי־עֻזָּ֖א בְּנֵ֥י פָסֵֽחַ׃ ס 52 בְּנֵי־בֵסַ֥י[a] בְנֵֽי־מְעוּנִ֖ים
בְּנֵ֥י נְפוּשְׁסִֽים[b]׃ ס 53 בְּנֵי־בַקְבּ֖וּק בְּנֵֽי־חֲקוּפָ֑א בְּנֵ֖י חַרְחֽוּר׃ ס
54 בְּנֵֽי־בַצְלִ֥ית[a] בְנֵֽי־מְחִידָ֖א[b] בְּנֵ֥י חַרְשָֽׁא׃ ס 55 בְּנֵֽי־בַרְק֥וֹס בְּנֵֽי־
סִֽיסְרָ֖א בְּנֵי־תָֽמַח׃ ס 56 בְּנֵ֥י נְצִ֖יחַ בְּנֵ֥י חֲטִיפָֽא׃ ס
57 בְּנֵ֖י עַבְדֵ֣י שְׁלֹמֹ֑ה בְּנֵי־סוֹטַ֥י בְּנֵֽי־°סֹפֶ֖רֶת בְּנֵ֥י פְרִידָֽא׃° ס
58 בְּנֵֽי־יַעְלָ֥א בְנֵֽי־דַרְק֖וֹן בְּנֵ֥י גִדֵּֽל׃ ס 59 בְּנֵ֣י שְׁפַטְיָ֞ה בְּנֵֽי־חַטִּ֗יל

25 cf E 20 ‖ 26 cf E 21 s ‖ 28 °-° cf E 24 ‖ 29 °-° cf E 25 ‖ 30 cf E 26 ‖ 32 [a] Occ בֵּיתְאֵל ‖ [b-b] cf E 28 ‖ 33 [a-a] cf E 29; 𝔊^BAℵ Ναβια ααρ = Ναβιαα ρ′ vel Ναβια(α) ἑκατόν ‖ [b] 26MSS אֶחָד ‖ 34 9MSS אֶחָד ‖ 37 °-° cf E 33 ‖ 38 °-° cf E 35 ‖ 43 [a-a] cf E 40 ‖ [b] Q לְהוֹדְיָה ‖ 44 °-° cf E 41 ‖ 45 °-° cf E 42 ‖ 47 cf E 44 ‖ 48 cf E 45 s ‖ 52 [a] cf E 50 ‖ [b] K נְפוּשְׁסִים, Q 'נְפִי, sed cf E 50 ‖ 54 [a] K^MSS לִית—, Q^MSS בַּצְלוּת ‖ [b] pl MSS מְחִירָא ‖ 57 °-° cf E 55.

בְּנֵ֥י פֹּכֶ֛רֶת °הַצְּבָיִ֖ם בְּנֵ֥י אָמֽוֹן°׃ ס [60]כָּל־הַנְּתִינִ֔ים וּבְנֵ֖י עַבְדֵ֣י
שְׁלֹמֹ֑ה שְׁלֹ֣שׁ מֵא֔וֹת תִּשְׁעִ֖ים וּשְׁנָֽיִם׃ ס [61]וְאֵ֨לֶּה הָֽעוֹלִ֜ים
מִתֵּ֤ל מֶ֙לַח֙ תֵּ֣ל חַרְשָׁ֔א כְּר֖וּב °אַדּ֣וֹן וְאִמֵּ֑ר° וְלֹ֣א יָֽכְל֗וּ לְהַגִּ֤יד בֵּית־אֲבֹתָם֙
וְזַרְעָ֔ם אִ֥ם מִיִּשְׂרָאֵ֖ל הֵֽם׃ [62]בְּנֵֽי־דְלָיָ֥ה בְנֵֽי־טוֹבִיָּ֖ה בְּנֵ֣י נְקוֹדָ֑א שֵׁ֥שׁ
מֵא֖וֹת אַרְבָּעִ֥ים וּשְׁנָֽיִם׃
[63]וּמִן־[a]הַכֹּ֣הֲנִ֔ים בְּנֵ֥י חֳבָיָ֖ה בְּנֵ֣י הַקּ֑וֹץ בְּנֵ֣י בַרְזִלַּ֡י אֲשֶׁר֩ לָקַ֨ח
מִבְּנ֜וֹת בַּרְזִלַּ֤י הַגִּלְעָדִי֙ אִשָּׁ֔ה[b] וַיִּקָּרֵ֖א עַל־שְׁמָֽם׃ [64]אֵ֗לֶּה בִּקְשׁ֧וּ כְתָבָ֛ם
הַמִּתְיַחְשִׂ֖ים וְלֹ֣א נִמְצָ֑א וַֽיְגֹאֲל֖וּ מִן־הַכְּהֻנָּֽה׃ [65]וַיֹּ֤אמֶר הַתִּרְשָׁ֙תָא֙
לָהֶ֔ם אֲשֶׁ֥ר לֹא־°יֹאכְל֖וּ מִקֹּ֣דֶשׁ הַקֳּדָשִׁ֑ים° עַ֛ד עֲמֹ֥ד הַכֹּהֵ֖ן לְאוּרִ֥ים וְתֻמִּֽים׃
[66]כָּל־הַקָּהָ֖ל כְּאֶחָ֑ד אַרְבַּ֣ע רִבּ֔וֹא אַלְפַּ֖יִם שְׁלֹשׁ־מֵא֥וֹת וְשִׁשִּֽׁים׃
[67]מִלְּבַ֗ד עַבְדֵיהֶם֙ וְאַמְהֹ֣תֵיהֶ֔ם אֵ֕לֶּה[a] שִׁבְעַ֥ת אֲלָפִ֖ים שְׁלֹ֣שׁ מֵא֑וֹת
שְׁלֹשִׁ֣ים וְשִׁבְעָ֔ה וְלָהֶ֗ם מְשֹֽׁרְרִים֙ וּמְשֹׁ֣רְר֔וֹת מָאתַ֖יִם וְאַרְבָּעִ֥ים וַחֲמִשָּֽׁה[b]׃
[68]גְּמַלִּ֕ים אַרְבַּ֥ע מֵא֖וֹת שְׁלֹשִׁ֣ים וַחֲמִשָּׁ֑ה חֲמֹרִ֕ים שֵׁ֣שֶׁת אֲלָפִ֔ים שְׁבַ֥ע
מֵא֖וֹת וְעֶשְׂרִֽים׃ [69]וּמִקְצָת֙ רָאשֵׁ֣י הָֽאָב֔וֹת נָתְנ֖וּ לַמְּלָאכָ֑ה הַתִּרְשָׁ֜תָא
נָתַ֣ן לָאוֹצָ֗ר זָהָב֙ דַּרְכְּמֹנִ֣ים אֶ֔לֶף מִזְרָק֖וֹת חֲמִשִּׁ֑ים כָּתְנ֣וֹת כֹּהֲנִ֔ים
שְׁלֹשִׁ֥ים °וַחֲמֵ֖שׁ מֵאֽוֹת°׃ ס [70]וּמֵרָאשֵׁי֙ הָֽאָב֔וֹת נָתְנוּ֙ לְאוֹצַ֣ר
הַמְּלָאכָ֔ה זָהָ֕ב דַּרְכְּמוֹנִ֖ים שְׁתֵּ֣י רִבּ֑וֹת וְכֶ֕סֶף מָנִ֕ים אַלְפַּ֖יִם וּמָאתָֽיִם׃
[71]וַֽאֲשֶׁר֙ נָתְנוּ֙ שְׁאֵרִ֣ית הָעָ֔ם זָהָ֗ב דַּרְכְּמֹנִים֙ שְׁתֵּ֣י רִבּ֔וֹא וְכֶ֥סֶף מָנִ֖ים
אַלְפָּ֑יִם וְכָתְנֹ֥ת כֹּהֲנִ֖ים שִׁשִּׁ֥ים וְשִׁבְעָֽה׃ [72]וַיֵּשְׁב֣וּ הַכֹּהֲנִים֩ וְהַלְוִיִּ֨ם
וְהַשּׁוֹעֲרִ֜ים וְהַמְשֹׁרְרִ֗ים [a]וּמִן־הָעָ֛ם[a] וְהַנְּתִינִ֥ים וְכָל־יִשְׂרָאֵ֖ל בְּעָרֵיהֶ֑ם[b]
וַיִּגַּע֙ הַחֹ֣דֶשׁ הַשְּׁבִיעִ֔י וּבְנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל בְּעָרֵיהֶֽם׃ 8 [1]וַיֵּאָסְפ֤וּ כָל־
הָעָם֙ כְּאִ֣ישׁ אֶחָ֔ד אֶל־הָ֣רְח֔וֹב אֲשֶׁ֖ר לִפְנֵ֣י שַֽׁעַר־הַמָּ֑יִם וַיֹּֽאמְרוּ֙ לְעֶזְרָ֣א
הַסֹּפֵ֔ר לְהָבִ֗יא אֶת־סֵ֙פֶר֙ תּוֹרַ֣ת מֹשֶׁ֔ה אֲשֶׁר־צִוָּ֥ה יְהוָ֖ה אֶת־יִשְׂרָאֵֽל׃
[2]וַיָּבִ֣יא עֶזְרָ֣א הַ֠כֹּהֵן אֶֽת־הַתּוֹרָ֞ה לִפְנֵ֤י הַקָּהָל֙ מֵאִ֣ישׁ וְעַד־אִשָּׁ֔ה וְכֹ֖ל
מֵבִ֣ין לִשְׁמֹ֑עַ בְּי֥וֹם אֶחָ֖ד לַחֹ֥דֶשׁ הַשְּׁבִיעִֽי׃ [3]וַיִּקְרָא־בוֹ֩ לִפְנֵ֨י הָרְח֜וֹב
אֲשֶׁ֣ר ׀ לִפְנֵ֣י שַֽׁעַר־הַמַּ֗יִם מִן־הָאוֹר֙ עַד־מַחֲצִ֣ית הַיּ֔וֹם נֶ֛גֶד הָאֲנָשִׁ֥ים
וְהַנָּשִׁ֖ים וְהַמְּבִינִ֑ים וְאָזְנֵ֥י כָל־הָעָ֖ם אֶל־סֵ֥פֶר הַתּוֹרָֽה׃ [4]וַֽיַּעֲמֹד֩ עֶזְרָ֨א
הַסֹּפֵ֜ר עַל־מִגְדַּל־עֵץ֮ אֲשֶׁ֣ר עָשׂ֣וּ לַדָּבָר֒ וַיַּעֲמֹ֣ד אֶצְל֡וֹ מַתִּתְיָ֡ה וְשֶׁ֣מַע

59 °-° cf E 57 ‖ 61 °-° cf E 59 ‖ 62 Var^G 'וְא, cf E 60 ‖ 63 [a] cf E 61 ‖ [b] Seb לְאִשָּׁה ‖ 64 mlt MSS נִמְצְאוּ, cf E 62 ‖ 65 °-° cf E 63 ‖ 67 [a] conjg c שבעת אֵלֶּה cf E 65 ‖ [b] nonn MSS Edd addunt E 66, sed deest in optim MSS ‖ 69 °-° prb c 𝔊 dl ‖ 72 [a-a] prb add ‖ [b] mlt MSS interv

וַעֲנָיָה[a] וְאוּרִיָּה וְחִלְקִיָּה וּמַעֲשֵׂיָה עַל־יְמִינוֹ [b]וּמִשְּׂמֹאלוֹ פְּדָיָה וּמִישָׁאֵל
וּמַלְכִּיָּה וְחָשֻׁם וְחַשְׁבַּדָּנָה זְכַרְיָה מְשֻׁלָּם[b]׃ 5 וַיִּפְתַּח עֶזְרָא הַסֵּפֶר
לְעֵינֵי כָל־הָעָם כִּי־[a]מֵעַל כָּל־הָעָם הָיָה[b] וּכְפִתְחוֹ עָמְדוּ כָל־הָעָם׃
6 וַיְבָרֶךְ עֶזְרָא אֶת־יְהוָה הָאֱלֹהִים הַגָּדוֹל וַיַּעֲנוּ כָל־הָעָם אָמֵן ׀ אָמֵן
בְּמֹעַל יְדֵיהֶם וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲוֻּ לַיהוָה אַפַּיִם אָרְצָה׃ 7 וְיֵשׁוּעַ וּבָנִי
וְשֵׁרֵבְיָה ׀ יָמִין עַקּוּב שַׁבְּתַי ׀ הוֹדִיָּה מַעֲשֵׂיָה קְלִיטָא עֲזַרְיָה יוֹזָבָד חָנָן
פְּלָאיָה וְהַלְוִיִּם מְבִינִים אֶת־הָעָם לַתּוֹרָה וְהָעָם עַל־עָמְדָם׃ 8 וַיִּקְרְאוּ
בַסֵּפֶר בְּתוֹרַת הָאֱלֹהִים מְפֹרָשׁ וְשׂוֹם שֶׂכֶל וַיָּבִינוּ בַּמִּקְרָא׃ ס
9 וַיֹּאמֶר [a]נְחֶמְיָה הוּא הַתִּרְשָׁתָא[a] וְעֶזְרָא[b] הַכֹּהֵן ׀ הַסֹּפֵר וְהַלְוִיִּם
הַמְּבִינִים אֶת־הָעָם לְכָל־הָעָם הַיּוֹם[c] קָדֹשׁ־הוּא לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם אַל־
תִּתְאַבְּלוּ וְאַל־תִּבְכּוּ כִּי בוֹכִים כָּל־הָעָם כְּשָׁמְעָם אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה׃
10 וַיֹּאמֶר לָהֶם לְכוּ אִכְלוּ מַשְׁמַנִּים וּשְׁתוּ מַמְתַקִּים וְשִׁלְחוּ מָנוֹת
לְאֵין נָכוֹן לוֹ כִּי־קָדוֹשׁ הַיּוֹם לַאֲדֹנֵינוּ וְאַל־תֵּעָצֵבוּ כִּי־חֶדְוַת יְהוָה
הִיא מָעֻזְּכֶם׃ 11 וְהַלְוִיִּם מַחְשִׁים לְכָל־הָעָם לֵאמֹר הַסּוּ כִּי הַיּוֹם קָדֹשׁ
וְאַל־תֵּעָצֵבוּ׃ 12 וַיֵּלְכוּ כָל־הָעָם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וּלְשַׁלַּח מָנוֹת וְלַעֲשׂוֹת
שִׂמְחָה גְדוֹלָה כִּי הֵבִינוּ בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר הוֹדִיעוּ לָהֶם׃ ס
13 וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי נֶאֶסְפוּ רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְכָל־הָעָם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם
אֶל־עֶזְרָא הַסֹּפֵר וּלְהַשְׂכִּיל[a] אֶל־[b]דִּבְרֵי הַתּוֹרָה׃ 14 וַיִּמְצְאוּ כָּתוּב
בַּתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה אֲשֶׁר יֵשְׁבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּסֻּכּוֹת
בֶּחָג בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי׃ 15 וַאֲשֶׁר יַשְׁמִיעוּ וְיַעֲבִירוּ קוֹל בְּכָל־עָרֵיהֶם
וּבִירוּשָׁלַםִ לֵאמֹר צְאוּ הָהָר וְהָבִיאוּ עֲלֵי־זַיִת וַעֲלֵי־עֵץ שֶׁמֶן וַעֲלֵי
הֲדַס וַעֲלֵי תְמָרִים וַעֲלֵי עֵץ עָבֹת לַעֲשֹׂת סֻכֹּת כַּכָּתוּב׃ 16 וַיֵּצְאוּ
הָעָם וַיָּבִיאוּ וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם סֻכּוֹת אִישׁ עַל־גַּגּוֹ וּבְחַצְרֹתֵיהֶם וּבְחַצְרוֹת
בֵּית הָאֱלֹהִים וּבִרְחוֹב שַׁעַר הַמַּיִם וּבִרְחוֹב שַׁעַר אֶפְרָיִם׃ 17 וַיַּעֲשׂוּ
כָל־הַקָּהָל הַשָּׁבִים מִן־הַשְּׁבִי ׀ סֻכּוֹת וַיֵּשְׁבוּ בַסֻּכּוֹת כִּי לֹא־עָשׂוּ
מִימֵי יֵשׁוּעַ בִּן־נוּן כֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַהוּא וַתְּהִי שִׂמְחָה
גְּדוֹלָה מְאֹד׃ 18 וַיִּקְרָא בְּסֵפֶר תּוֹרַת הָאֱלֹהִים יוֹם ׀ בְּיוֹם מִן־הַיּוֹם
הָרִאשׁוֹן עַד הַיּוֹם הָאַחֲרוֹן וַיַּעֲשׂוּ־חָג שִׁבְעַת יָמִים וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי
עֲצֶרֶת כַּמִּשְׁפָּט׃ ס

Cp 8, 4 [a] 𝔊* 9,43 + וַעֲזַרְיָה (> 𝔐𝔊) ‖ [b-b] add? ‖ 5 [a] prps c 𝔊: ins הוּא ‖ [b] item: וַיְהִי כְּפ׳ ‖ 6 sic Occ, $K^{Or}$ וַיִּשְׁתַּחוּ $Q^{Or}$ וַיִּשְׁתַּחֲווּ ‖ 7 l הַלְ׳ ‖ 8 l c 8MSS 𝔊𝔖𝔙 תורת ‖ 9 [a-a] prb add, cf 𝔊 et 𝔊* 9,49 ‖ [b] l עֶזְרָא ‖ [c] 𝔊* 9,50 הַיּוֹם הַזֶּה ‖ 13 [a] l c 𝔊 להשכיל ‖ [b] $Var^{G}$ אֶת־ ‖ 14 2MSS 𝔊𝔖𝔄 אֶת־ ‖ 18 5MSS 𝔖 וַיִּקְרְאוּ.

9 ¹וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ הַזֶּה נֶאֶסְפוּ בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵל בְּצוֹם
וּבְשַׂקִּים וַאֲדָמָה עֲלֵיהֶם׃ ²וַיִּבָּֽדְלוּ זֶרַע יִשְׂרָאֵל מִכֹּל בְּנֵי נֵכָר
וַיַּֽעַמְדוּ וַיִּתְוַדּוּ עַל־חַטֹּאתֵיהֶם וַעֲוֺנוֹת אֲבֹתֵיהֶם׃ ³וַיָּקוּמוּ עַל־עָמְדָם
וַֽיִּקְרְאוּ בְּסֵפֶר תּוֹרַת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם רְבִעִית הַיּוֹם וּרְבִעִית מִתְוַדִּים
וּמִֽשְׁתַּחֲוִים לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃ ס ⁴וַיָּקָם עַל־מַעֲלֵה הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ
וּבָנִי[a] קַדְמִיאֵל שְׁבַנְיָה[b] בֻּנִּי[c] שֵׁרֵבְיָה בָּנִי[d] כְנָנִי וַיִּֽזְעֲקוּ בְּקוֹל גָּדוֹל
אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃ ⁵וַיֹּאמְרוּ הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל בָּנִי חֲשַׁבְנְיָה
שֵׁרֵבְיָה הוֹדִיָּה שְׁבַנְיָה[a] פְתַחְיָה קוּמוּ בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם[b]
מִן־הָעוֹלָם עַד־הָעוֹלָם וִיבָרְכוּ[c] שֵׁם כְּבֹדֶךָ[d] וּמְרוֹמַם[e] עַל־כָּל־בְּרָכָה
וּתְהִלָּה׃ ⁶[a]אַתָּה־הוּא יְהוָה לְבַדֶּךָ אַתָּ[b] עָשִׂיתָ אֶת־
הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי[c] הַשָּׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר עָלֶיהָ הַיַּמִּים
וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת־כֻּלָּם וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים׃
⁷אַתָּה הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר
כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתָּ שְּׁמוֹ אַבְרָהָם׃ ⁸וּמָצָאתָ אֶת־לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ
וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית לָתֵת אֶת־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי
וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת לְזַרְעוֹ וַתָּקֶם אֶת־דְּבָרֶיךָ כִּי צַדִּיק אָתָּה׃
⁹וַתֵּרֶא אֶת־עֳנִי אֲבֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם וְאֶת־זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ עַל־יַם־סוּף׃
¹⁰וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו וּבְכָל־עַם אַרְצוֹ כִּי יָדַעְתָּ
כִּי הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃ ¹¹וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם
וַיַּֽעַבְרוּ בְתוֹךְ־הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה וְאֶת־רֹדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אֶבֶן
בְּמַיִם עַזִּים׃ ¹²וּבְעַמּוּד עָנָן הִנְחִיתָם יוֹמָם וּבְעַמּוּד אֵשׁ לַיְלָה לְהָאִיר
לָהֶם אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵֽלְכוּ־בָהּ׃ ¹³וְעַל הַר־סִינַי יָרַדְתָּ וְדַבֵּר עִמָּהֶם
מִשָּׁמָיִם וַתִּתֵּן לָהֶם מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים וְתוֹרוֹת אֱמֶת חֻקִּים וּמִצְוֺת
טוֹבִים׃ ¹⁴וְאֶת־שַׁבַּת קָדְשְׁךָ הוֹדַעְתָּ לָהֶם וּמִצְווֹת וְחֻקִּים וְתוֹרָה צִוִּיתָ
לָהֶם בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ׃ ¹⁵וְלֶחֶם מִשָּׁמַיִם נָתַתָּה לָהֶם לִרְעָבָם וּמַיִם
מִסֶּלַע הוֹצֵאתָ לָהֶם לִצְמָאָם וַתֹּאמֶר לָהֶם לָבוֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר־נָשָׂאתָ אֶת־יָדְךָ לָתֵת לָהֶם׃ ¹⁶וְהֵם וַאֲבֹתֵינוּ הֵזִידוּ
וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל־מִצְוֺתֶיךָ׃ ¹⁷וַיְמָאֲנוּ לִשְׁמֹעַ וְלֹא־

Cp 9, 4 [a] 𝔊 וּבְנֵי ‖ [b] 20MSS 𝔊𝔖 שכניה ‖ [c] 2MSS 𝔊 בֶּן, 5MSS בְּנֵי ‖ [d] 4MSS 𝔊^A בְּנֵי א ‖ 5 [a] 14MSS 𝔖 שכניה ‖ [b] prps c 𝔊 אלהינו ‖ [c] prps וַיְבָרְכוּ ‖ [d] prps כָּבוֹד ‖ [e] prps c 𝔊 הַמְרוֹמָם ‖ 6 [a] ins c 𝔊 וַיֹּאמֶר עֶזְרָא ‖ [b] Q אַתָּה ‖ [c] 𝔊^L וּשְׁמֵי ‖ 8 frt add ? 𝔄 לוֹ וּלְז׳ ‖ 15 sic 𝔅 c Or, Occ נתת.

זָכְרוּ נִפְלְאֹתֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּהֶם וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם וַיִּתְּנוּ־רֹאשׁ
לָשׁוּב לְעַבְדֻתָם בְּמִרְיָם[a] וְאַתָּה אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ־
אַפַּיִם וְרַב־וְחֶסֶד[b] וְלֹא עֲזַבְתָּם׃ 18 אַף כִּי־עָשׂוּ לָהֶם עֵגֶל מַסֵּכָה
וַיֹּאמְרוּ זֶה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הֶעֶלְךָ[a] מִמִּצְרָיִם[b] וַיַּעֲשׂוּ נֶאָצוֹת גְּדֹלוֹת׃
19 וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים לֹא עֲזַבְתָּם בַּמִּדְבָּר אֶת־עַמּוּד הֶעָנָן לֹא־סָר
מֵעֲלֵיהֶם בְּיוֹמָם[a] לְהַנְחֹתָם בְּהַדֶּרֶךְ וְאֶת־עַמּוּד הָאֵשׁ בְּלַיְלָה לְהָאִיר
לָהֶם וְאֶת[b]־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ׃ 20 וְרוּחֲךָ הַטּוֹבָה נָתַתָּ לְהַשְׂכִּילָם
וּמַנְךָ לֹא־מָנַעְתָּ מִפִּיהֶם וּמַיִם נָתַתָּה לָהֶם לִצְמָאָם׃ 21 וְאַרְבָּעִים
שָׁנָה כִּלְכַּלְתָּם בַּמִּדְבָּר לֹא חָסֵרוּ שַׂלְמֹתֵיהֶם לֹא בָלוּ °וְרַגְלֵיהֶם לֹא
בָצֵקוּ°׃ 22 וַתִּתֵּן לָהֶם מַמְלָכוֹת וַעֲמָמִים וַתַּחְלְקֵם לְפֵאָה[a] וַיִּירְשׁוּ
אֶת־אֶרֶץ סִיחוֹן וְאֶת־אֶרֶץ[b] מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־אֶרֶץ עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן׃
23 וּבְנֵיהֶם הִרְבִּיתָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וַתְּבִיאֵם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אָמַרְתָּ
לַאֲבֹתֵיהֶם לָבוֹא לָרָשֶׁת׃ 24 °וַיָּבֹאוּ הַבָּנִים וַיִּירְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ° וַתַּכְנַע
לִפְנֵיהֶם אֶת־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַכְּנַעֲנִים וַתִּתְּנֵם בְּיָדָם וְאֶת־מַלְכֵיהֶם
וְאֶת־עַמְמֵי הָאָרֶץ לַעֲשׂוֹת בָּהֶם כִּרְצוֹנָם׃ 25 וַיִּלְכְּדוּ עָרִים בְּצֻרוֹת
וַאֲדָמָה שְׁמֵנָה וַיִּירְשׁוּ בָּתִּים מְלֵאִים־כָּל־טוּב בֹּרוֹת חֲצוּבִים כְּרָמִים
וְזֵיתִים וְעֵץ מַאֲכָל לָרֹב וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂבְּעוּ וַיַּשְׁמִינוּ וַיִּתְעַדְּנוּ בְּטוּבְךָ
הַגָּדוֹל׃ 26 וַיַּמְרוּ וַיִּמְרְדוּ בָּךְ וַיַּשְׁלִכוּ אֶת־תּוֹרָתְךָ אַחֲרֵי גַוָּם
וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הָרָגוּ אֲשֶׁר־הֵעִידוּ בָם לַהֲשִׁיבָם אֵלֶיךָ וַיַּעֲשׂוּ נֶאָצוֹת
גְּדוֹלֹת׃ 27 וַתִּתְּנֵם בְּיַד צָרֵיהֶם וַיָּצֵרוּ לָהֶם וּבְעֵת צָרָתָם יִצְעֲקוּ אֵלֶיךָ
וְאַתָּה מִשָּׁמַיִם[a] תִּשְׁמָע וּכְרַחֲמֶיךָ[b] הָרַבִּים תִּתֵּן לָהֶם מוֹשִׁיעִים
וְיוֹשִׁיעוּם מִיַּד צָרֵיהֶם׃ 28 וּכְנוֹחַ לָהֶם יָשׁוּבוּ לַעֲשׂוֹת רַע לְפָנֶיךָ
וַתַּעַזְבֵם בְּיַד אֹיְבֵיהֶם וַיִּרְדּוּ בָהֶם וַיָּשׁוּבוּ וַיִּזְעָקוּךָ וְאַתָּה מִשָּׁמַיִם
תִּשְׁמַע וְתַצִּילֵם כְּרַחֲמֶיךָ[a] [b]רַבּוֹת עִתִּים[b]׃ 29 וַתָּעַד בָּהֶם לַהֲשִׁיבָם
אֶל־תּוֹרָתֶךָ וְהֵמָּה הֵזִידוּ וְלֹא־שָׁמְעוּ לְמִצְוֹתֶיךָ[a] וּבְמִשְׁפָּטֶיךָ חָטְאוּ־
בָם[b] אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה אָדָם וְחָיָה בָהֶם וַיִּתְּנוּ כָתֵף סוֹרֶרֶת וְעָרְפָּם הִקְשׁוּ
וְלֹא שָׁמֵעוּ׃ 30 וַתִּמְשֹׁךְ עֲלֵיהֶם שָׁנִים רַבּוֹת וַתָּעַד בָּם בְּרוּחֲךָ בְּיַד־

17 [a] l c 7MSS 𝔊 בְּמִצְרָיִם ‖ [b] l c Q mlt MSS חֶסֶד ‖ 18 [a] mlt MSS הֶעֱלוּךָ ‖ [b] 19MSS מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם ‖ 19 [a] l prb בַּיּוֹם ‖ [b] l c 10MSS 𝔊𝔖𝔙 אֶת־הַד׳ ‖ 21 °–° $𝔊^{\kappa A}$𝔖 (τὰ) ὑποδήματα αὐτῶν οὐ διεῤῥάγησαν ‖ 22 [a] >𝔊𝔙, $𝔊^{L}$ εἰς πρόσωπον, 𝔖 לריש אנש, prps לְפ׳ לִפ׳ ‖ [b] dl c 1MS 𝔊 ‖ 24 °–° frt dl c $𝔊^{BA\aleph}$ ‖ 27 [a] 𝔊 ἐξ οὐρανοῦ σου ‖ [b] l c mlt MSS 𝔊 וברחמיך ‖ 28 [a] cf 27[b] ‖ [b-b] prps c 𝔊𝔖 הָרַבִּים ‖ 29 [a] $Var^{G}$ אֶל־מ׳ ‖ [b] dl בָם ?.

נְבִיאֶ֖יךָ וְלֹ֣א הֶאֱזִ֑ינוּ וַֽתִּתְּנֵ֔ם בְּיַ֖ד עַמֵּ֥י הָאֲרָצֹֽת׃ 31וּבְרַחֲמֶ֧יךָ הָֽרַבִּ֛ים
לֹֽא־עֲשִׂיתָ֥ם כָּלָ֖ה וְלֹ֣א עֲזַבְתָּ֑ם כִּ֛י אֵל־חַנּ֥וּן וְרַח֖וּם אָֽתָּה׃
32וְעַתָּ֣ה[a] אֱלֹהֵ֡ינוּ הָאֵ֣ל הַגָּ֣דוֹל הַגִּבּ֣וֹר וְהַנּוֹרָ֡א שׁוֹמֵ֣ר הַבְּרִית֮ וְהַחֶ֒סֶד֒
אַל־יִמְעַ֣ט לְפָנֶ֡יךָ אֵ֣ת כָּל־הַתְּלָאָ֣ה אֲשֶׁר־מְ֠צָאַתְנוּ לִמְלָכֵ֨ינוּ לְשָׂרֵ֧ינוּ[b]
וּלְכֹהֲנֵ֛ינוּ וְלִנְבִיאֵ֥ינוּ וְלַאֲבֹתֵ֖ינוּ וּלְכָל־עַמֶּ֑ךָ מִימֵי֙ מַלְכֵ֣י אַשּׁ֔וּר עַ֖ד
הַיּ֥וֹם הַזֶּֽה׃ 33וְאַתָּ֣ה צַדִּ֔יק עַ֖ל כָּל־הַבָּ֣א עָלֵ֑ינוּ כִּֽי־אֱמֶ֥ת עָשִׂ֖יתָ וַאֲנַ֥חְנוּ
הִרְשָֽׁעְנוּ׃ 34וְאֶת־מְלָכֵ֤ינוּ שָׂרֵ֙ינוּ֙ כֹּהֲנֵ֣ינוּ וַאֲבֹתֵ֔ינוּ לֹ֥א עָשׂ֖וּ תּוֹרָתֶ֑ךָ
וְלֹ֤א הִקְשִׁ֙יבוּ֙ אֶל־מִצְוֺתֶ֔יךָ וּלְעֵ֣דְוֺתֶ֔יךָ אֲשֶׁ֥ר הַעִידֹ֖תָ בָּהֶֽם׃ 35וְהֵ֨ם
בְּמַלְכוּתָ֜ם וּבְטוּבְךָ֣ הָרָ֗ב אֲשֶׁר־נָתַ֣תָּ לָהֶ֔ם וּבְאֶ֧רֶץ הָרְחָבָ֛ה וְהַשְּׁמֵנָ֖ה
אֲשֶׁר־נָתַ֣תָּה לִפְנֵיהֶ֑ם לֹ֣א עֲבָד֔וּךָ וְלֹא־שָׁ֕בוּ מִמַּעַלְלֵיהֶ֖ם הָרָעִֽים׃ 36הִנֵּ֛ה
אֲנַ֥חְנוּ הַיּ֖וֹם עֲבָדִ֑ים וְהָאָ֜רֶץ אֲשֶׁר־נָתַ֣תָּה לַאֲבֹתֵ֗ינוּ לֶאֱכֹ֤ל אֶת־פִּרְיָהּ֙
וְאֶת־טוּבָ֔הּ הִנֵּ֛ה אֲנַ֥חְנוּ עֲבָדִ֖ים עָלֶֽיהָ׃ 37וּתְבוּאָתָהּ֙ מַרְבָּ֔ה לַמְּלָכִ֛ים
אֲשֶׁר־נָתַ֥תָּה עָלֵ֖ינוּ בְּחַטֹּאותֵ֑ינוּ וְעַ֣ל גְּוִיֹּתֵ֡ינוּ מֹשְׁלִ֣ים וּבִבְהֶמְתֵּ֡נוּ
כִּרְצוֹנָ֔ם וּבְצָרָ֥ה גְדוֹלָ֖ה אֲנָֽחְנוּ׃ פ **10** 1וּבְכָל־זֹ֕את אֲנַ֛חְנוּ
כֹּרְתִ֥ים אֲמָנָ֖ה וְכֹתְבִ֑ים וְעַל֙ הֶחָת֔וּם שָׂרֵ֥ינוּ לְוִיֵּ֖נוּ כֹּהֲנֵֽינוּ׃
2וְעַ֖ל[a] הַחֲתוּמִ֑ים נְחֶמְיָ֧ה הַתִּרְשָׁ֛תָא[b] בֶּן־חֲכַלְיָ֖ה[c] וְצִדְקִיָּֽה׃ 3שְׂרָיָ֥ה
עֲזַרְיָ֖ה יִרְמְיָֽה׃ 4פַּשְׁח֥וּר אֲמַרְיָ֖ה מַלְכִּיָּֽה׃ 5חַטּ֥וּשׁ שְׁבַנְיָ֖ה מַלּֽוּךְ׃
6חָרִ֥ם מְרֵמ֖וֹת עֹבַדְיָֽה׃ 7דָּנִיֵּ֥אל גִּנְּת֖וֹן בָּרֽוּךְ׃ 8מְשֻׁלָּ֥ם אֲבִיָּ֖ה מִיָּמִֽן׃
9מַֽעַזְיָ֖ה בִּלְגַּ֣י שְׁמַֽעְיָ֑ה אֵ֖לֶּה הַכֹּהֲנִֽים׃ ס
10וְהַלְוִיִּ֑ם וְיֵשׁ֙וּעַ֙ בֶּן־אֲזַנְיָ֔ה בִּנּ֕וּי מִבְּנֵ֥י חֵנָדָ֖ד קַדְמִיאֵֽל׃ 11וַאֲחֵיהֶ֕ם
שְׁבַנְיָ֥ה הֽוֹדִיָּ֖ה קְלִיטָ֣א פְּלָאיָ֑ה חָנָֽן׃ 12מִיכָ֥א רְח֖וֹב חֲשַׁבְיָֽה׃ 13זַכּ֥וּר
שֵׁרֵֽבְיָ֖ה שְׁבַנְיָֽה׃ 14הוֹדִיָּ֥ה בָנִ֖י בְּנִֽינוּ׃ פ
15רָאשֵׁ֖י הָעָ֑ם פַּרְעֹשׁ֙ פַּחַ֣ת מוֹאָ֔ב עֵילָ֥ם זַתּ֖וּא בָּנִֽי׃ 16בֻּנִּ֥י עַזְגָּ֖ד
בֵּבָֽי׃ 17אֲדֹנִיָּ֥ה בִגְוַ֖י עָדִֽין׃ 18אָטֵ֥ר חִזְקִיָּ֖ה עַזּֽוּר׃ 19הֽוֹדִיָּ֥ה חָשֻׁ֖ם
בֵּצָֽי׃ 20חָרִ֥יף עֲנָת֖וֹת נֵובָֽי׃ 21מַגְפִּיעָ֥שׁ מְשֻׁלָּ֖ם חֵזִֽיר׃ 22מְשֵׁיזַבְאֵ֥ל
צָד֖וֹק יַדּֽוּעַ׃ 23פְּלַטְיָ֥ה חָנָ֖ן עֲנָיָֽה׃ 24הוֹשֵׁ֥עַ חֲנַנְיָ֖ה חַשּֽׁוּב׃ 25הַלּוֹחֵ֥שׁ
פִּלְחָ֖א שׁוֹבֵֽק׃ 26רְח֥וּם חֲשַׁבְנָ֖ה מַעֲשֵׂיָֽה׃ 27וַאֲחִיָּ֥ה חָנָ֖ן עָנָֽן׃ 28מַלּ֥וּךְ
חָרִ֖ם בַּעֲנָֽה׃

31 𝔊 וְאַתָּה בר' ‖ 32 a 𝔊L + יהוה ‖ b l prb c 𝔊 וּלְשרינו ‖ 34 prps וְאַף־ ‖
35 2MSS 𝔊𝔖𝔄 במלכותךָ ‖ Cp 10, 2 a prps c 𝔖𝔄 וְכָל אֵלֶּה ‖ b add ‖ c 𝔊
Αχελια ‖ 5 22MSS 𝔊 שכניה ‖ 10 l c 29MSS Vrs ישוע ‖ 11 17MSS 𝔊L𝔖
שכניה ‖ 18 prps c 7,21 Esr 2,16 לְח' ‖ 20 K נוּבָי, Q נֵיבָי VarG Q נִיבָי.

29 וּשְׁאָר הָעָם הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם הַשּׁוֹעֲרִים[a] הַמְשֹׁרְרִים הַנְּתִינִים
וְכָל־הַנִּבְדָּל מֵעַמֵּי הָאֲרָצוֹת אֶל־תּוֹרַת הָאֱלֹהִים נְשֵׁיהֶם בְּנֵיהֶם
וּבְנֹתֵיהֶם כֹּל יוֹדֵעַ מֵבִין[b]׃ 30 מַחֲזִיקִים עַל־אֲחֵיהֶם אַדִּירֵיהֶם וּבָאִים
בְּאָלָה וּבִשְׁבוּעָה לָלֶכֶת בְּתוֹרַת הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה בְּיַד מֹשֶׁה
עֶבֶד־הָאֱלֹהִים וְלִשְׁמוֹר וְלַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־מִצְוֺת יְהוָה אֲדֹנֵינוּ וּמִשְׁפָּטָיו
וְחֻקָּיו׃ 31 וַאֲשֶׁר לֹא־נִתֵּן בְּנֹתֵינוּ לְעַמֵּי הָאָרֶץ וְאֶת־בְּנֹתֵיהֶם לֹא נִקַּח
לְבָנֵינוּ׃ 32 וְעַמֵּי הָאָרֶץ הַמְבִיאִים אֶת־הַמַּקָּחוֹת וְכָל־שֶׁבֶר בְּיוֹם הַשַּׁבָּת
לִמְכּוֹר לֹא־נִקַּח מֵהֶם בַּשַּׁבָּת וּבְיוֹם קֹדֶשׁ וְנִטֹּשׁ אֶת־הַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית
וּמַשָּׁא כָל־יָד׃ 33 וְהֶעֱמַדְנוּ עָלֵינוּ מִצְוֺת לָתֵת עָלֵינוּ שְׁלִשִׁית הַשֶּׁקֶל
בַּשָּׁנָה לַעֲבֹדַת בֵּית אֱלֹהֵינוּ׃ 34 לְלֶחֶם הַמַּעֲרֶכֶת וּמִנְחַת הַתָּמִיד
וּלְעוֹלַת הַתָּמִיד הַשַּׁבָּתוֹת הֶחֳדָשִׁים לַמּוֹעֲדִים וְלַקֳּדָשִׁים וְלַחַטָּאוֹת
לְכַפֵּר עַל־יִשְׂרָאֵל וְכֹל מְלֶאכֶת בֵּית־אֱלֹהֵינוּ׃ 35 וְהַגּוֹרָלוֹת הִפַּלְנוּ
עַל־קֻרְבַּן הָעֵצִים הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם[a] וְהָעָם לְהָבִיא לְבֵית אֱלֹהֵינוּ
לְבֵית[b]־אֲבֹתֵינוּ לְעִתִּים מְזֻמָּנִים שָׁנָה בְשָׁנָה לְבַעֵר עַל־מִזְבַּח יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה׃ 36 וּלְהָבִיא אֶת־בִּכּוּרֵי אַדְמָתֵנוּ וּבִכּוּרֵי כָּל־
פְּרִי כָּל־עֵץ שָׁנָה בְשָׁנָה לְבֵית יְהוָה׃ 37 וְאֶת־בְּכֹרוֹת בָּנֵינוּ וּבְהֶמְתֵּנוּ
כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה וְאֶת־בְּכוֹרֵי בְקָרֵינוּ[a] וְצֹאנֵינוּ[b] לְהָבִיא לְבֵית אֱלֹהֵינוּ
לַכֹּהֲנִים הַמְשָׁרְתִים בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ׃ 38 וְאֶת־רֵאשִׁית עֲרִיסֹתֵינוּ
וּתְרוּמֹתֵינוּ[a] וּפְרִי כָל־עֵץ תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר נָבִיא לַכֹּהֲנִים אֶל־לִשְׁכוֹת
בֵּית־אֱלֹהֵינוּ וּמַעְשַׂר אַדְמָתֵנוּ לַלְוִיִּם [b]וְהֵם הַלְוִיִּם הַמְעַשְּׂרִים בְּכֹל
עָרֵי עֲבֹדָתֵנוּ׃ 39 וְהָיָה הַכֹּהֵן בֶּן־אַהֲרֹן עִם־הַלְוִיִּם בַּעְשֵׂר הַלְוִיִּם
וְהַלְוִיִּם יַעֲלוּ אֶת־מַעֲשַׂר הַמַּעֲשֵׂר לְבֵית אֱלֹהֵינוּ אֶל־הַלְּשָׁכוֹת לְבֵית
הָאוֹצָר׃ 40 כִּי אֶל־הַלְּשָׁכוֹת יָבִיאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי הַלֵּוִי אֶת־תְּרוּמַת
הַדָּגָן הַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר וְשָׁם כְּלֵי הַמִּקְדָּשׁ וְהַכֹּהֲנִים הַמְשָׁרְתִים
וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַמְשֹׁרְרִים[b] וְלֹא נַעֲזֹב אֶת־בֵּית אֱלֹהֵינוּ׃

11 1 וַיֵּשְׁבוּ שָׂרֵי־הָעָם בִּירוּשָׁלָ͏ִם וּשְׁאָר הָעָם הִפִּילוּ גוֹרָלוֹת
לְהָבִיא ׀ אֶחָד מִן־הָעֲשָׂרָה לָשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלַ͏ִם עִיר הַקֹּדֶשׁ וְתֵשַׁע
הַיָּדוֹת בֶּעָרִים׃ 2 וַיְבָרְכוּ הָעָם לְכֹל הָאֲנָשִׁים הַמִּתְנַדְּבִים לָשֶׁבֶת
בִּירוּשָׁלָ͏ִם׃ ס

29 [a] VarG וְהַשּׁוֹעֲרִים ‖ [b] frt add ‖ 33 add? ‖ 35 [a] 𝔊 והלוים ‖ [b] prps לְבָתֵּי־ prb add ‖ 36 >19MSS 𝔖 ‖ 37 [a] VarG בְּקָרֵנוּ ‖ [b] VarG וְצֹאנֵנוּ ‖ 38 [a] >𝔊BAℵ, ‖ [b-b] v 38b—40a add ‖ 39 l בְּעַשֵּׂר.

3 וְאֵלֶּה רָאשֵׁי הַמְּדִינָה אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בִּירוּשָׁלִָם וּבְעָרֵי יְהוּדָה יָשְׁבוּ
אִישׁ בַּאֲחֻזָּתוֹ בְּעָרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְהַנְּתִינִים וּבְנֵי
עַבְדֵי שְׁלֹמֹה׃ 4 וּבִירוּשָׁלִַם יָשְׁבוּ מִבְּנֵי יְהוּדָה וּמִבְּנֵי בִנְיָמִן [a]
מִבְּנֵי יְהוּדָה עֲתָיָה[b] בֶּן־עֻזִּיָּה בֶּן־זְכַרְיָה בֶן־אֲמַרְיָה[c] בֶּן־שְׁפַטְיָה
בֶּן־מַהֲלַלְאֵל מִבְּנֵי פָרֶץ׃ 5 וּמַעֲשֵׂיָה בֶן־בָּרוּךְ בֶּן־כָּל־חֹזֶה בֶּן־חֲזָיָה
בֶּן־עֲדָיָה בֶּן־יוֹיָרִיב בֶּן־זְכַרְיָה בֶּן־הַשִּׁלֹנִי׃ 6 °כָּל־בְּנֵי־פֶרֶץ הַיֹּשְׁבִים
בִּירוּשָׁלִָם אַרְבַּע מֵאוֹת שִׁשִּׁים וּשְׁמֹנָה אַנְשֵׁי־חָיִל׃ ס
7 וְאֵלֶּה בְּנֵי בִנְיָמִן סַלֻּא בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־יוֹעֵד בֶּן־פְּדָיָה בֶּן־קוֹלָיָה
בֶּן־מַעֲשֵׂיָה בֶּן־אִיתִיאֵל בֶּן־יְשַׁעְיָה׃ 8 וְאַחֲרָיו[a] [b]גַּבַּי סַלָּי[b] תְּשַׁע מֵאוֹת
עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ 9 וְיוֹאֵל בֶּן־זִכְרִי פָּקִיד עֲלֵיהֶם וִיהוּדָה בֶן־הַסְּנוּאָה
עַל־הָעִיר מִשְׁנֶה׃ ס
10 מִן־הַכֹּהֲנִים יְדַעְיָה בֶן־יוֹיָרִיב יָכִין׃ 11 שְׂרָיָה בֶן־חִלְקִיָּה בֶּן־
מְשֻׁלָּם בֶּן־צָדוֹק בֶּן־מְרָיוֹת בֶּן־אֲחִיטוּב נְגִד בֵּית הָאֱלֹהִים׃ 12 וַאֲחֵיהֶם
עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה לַבַּיִת שְׁמֹנֶה מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם וַעֲדָיָה בֶּן־יְרֹחָם
בֶּן־פְּלַלְיָה בֶּן־אַמְצִי בֶּן־זְכַרְיָה בֶּן־פַּשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה׃ 13 וְאֶחָיו רָאשִׁים
לְאָבוֹת מָאתַיִם אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם וַעֲמַשְׁסַי[a] בֶּן־עֲזַרְאֵל בֶּן־אַחְזַי[b] בֶּן־
מְשִׁלֵּמוֹת בֶּן־אִמֵּר׃ 14 וַאֲחֵיהֶם[a] גִּבֹּרֵי חַיִל מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה וּפָקִיד
עֲלֵיהֶם זַבְדִּיאֵל בֶּן־הַגְּדוֹלִים[b]׃ ס
15 וּמִן־הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָה בֶן־חַשּׁוּב בֶּן־עַזְרִיקָם בֶּן־חֲשַׁבְיָה °בֶּן־בּוּנִּי°׃
16 וְשַׁבְּתַי וְיוֹזָבָד עַל־הַמְּלָאכָה הַחִיצֹנָה לְבֵית הָאֱלֹהִים מֵרָאשֵׁי
הַלְוִיִּם׃ 17 וּמַתַּנְיָה בֶן־מִיכָא בֶּן־זַבְדִּי[a] בֶּן־אָסָף רֹאשׁ הַתְּחִלָּה[b] יְהוֹדֶה
לַתְּפִלָּה וּבַקְבֻּקְיָה מִשְׁנֶה מֵאֶחָיו וְעַבְדָּא[c] בֶּן־שַׁמּוּעַ[d] בֶּן־גָּלָל בֶּן־
יְדִיתוּן[e]׃ 18 כָּל־הַלְוִיִּם בְּעִיר הַקֹּדֶשׁ מָאתַיִם שְׁמֹנִים וְאַרְבָּעָה׃ ס
19 °וְהַשּׁוֹעֲרִים עַקּוּב טַלְמוֹן וַאֲחֵיהֶם הַשֹּׁמְרִים בַּשְּׁעָרִים מֵאָה
שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃
20 וּשְׁאָר יִשְׂרָאֵל °הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם° בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה אִישׁ בְּנַחֲלָתוֹ׃

Cp 11, 4 [a] mlt MSS interv ‖ [b] = עוּתַי ? cf 1Ch 9,4 ‖ [c] = אמרי ? cf 1Ch ‖ 5 l הַשֵּׁלָנִי cf Nu 26,20 ‖ v 6 trsp ante v 5 ‖ 8 [a] l prb c 𝔊^L וְאֶחָיו ‖ [b-b] prps גִּבּוֹרֵי חָיִל ‖ 10 c 1MS 1Ch 9,10 dl ‖ 11 1Ch 9,11 (5,37) עֲזַרְיָה ‖ 12 Var^G עשי ‖ 13 [a] l וַעֲמָסַי, 1Ch 9,12 וּמַעְשַׂי בֶּן־עֲדִיאֵל בֶּן־יַחְזֵרָה בֶּן־מְשֻׁלָּם ‖ [b] Var^G אַחְזַי ‖ 14 [a] l c 𝔊 וְאֶחָיו ‖ [b] dub; 𝔊^{AℵL} τῶν μεγάλων = 𝔐 ‖ 15 °-° l c 1Ch 9,14 מִן־בְּנֵי־מְרָרִי ‖ 17 [a] 𝔊^L 1Ch 9,15 זִכְרִי ‖ [b] l c 𝔊^L התהלה ‖ [c] 1Ch 9,16 עֹבַדְיָה ‖ [d] 1Ch שְׁמַעְיָה ‖ [e] l c Q 1Ch יְדוּתוּן ‖ v 19 cf 1Ch 9,17 ‖ 20 °-° 𝔊^{Lא} וְהַכֹּ׳ וְהַל׳.

[21]והנתינים ישבים בעפל וציחא וגשפא על־הנתינים׃ [22]ופקיד
הלוים בירושלם עזי בן־בני בן־חשביה בן־מתניה בן־מיכא
מבני אסף המשררים לנגד מלאכת בית־האלהים׃ [23]כי־מצות
המלך עליהם ואמנה על־המשררים דבר־יום ביומו׃ [24]ופתחיה
בן־משיזבאל מבני־זרח בן־יהודה ליד המלך לכל־דבר לעם׃ [25]ואל־
החצרים בשדתם מבני יהודה ישבו בקרית הארבע ובנתיה ובדיבן
ובנתיה וביקבצאל וחצריה׃ [26]ובישוע ובמלדה ובבית־פלט׃ [27]ובחצר
שועל ובבאר שבע ובנתיה׃ [28]ובצקלג ובמכנה ובבנתיה׃ [29]ובעין
רמון ובצרעה ובירמות׃ [30]זנח עדלם וחצריהם לכיש ושדתיה עזקה
ובנתיה ויחנו מבאר־שבע עד־גיא־הנם׃

[31]ובני בנימן מגבע[a] מכמש[b] ועיא ובית־אל ובנתיה׃ [32]ענתות
נב ענניה׃ [33]חצור רמה גתים׃ [34]חדיד צבעים נבלט׃ [35]לד ואונו
גי החרשים׃ [36]ומן־הלוים מחלקות °יהודה לבנימין°׃ ס

12 [1]ואלה הכהנים והלוים אשר עלו עם־זרבבל בן־שאלתיאל
וישוע שריה ירמיה עזרא׃ [2]אמריה מלוך חטוש׃ [3]שכניה רחם
מרמת׃ [4]עדוא[a] גנתוי[b] אביה׃ [5]מימין מעדיה בלגה׃ [6]שמעיה
ויויריב ידעיה׃ [7]סלו עמוק חלקיה ידעיה אלה ראשי הכהנים
ואחיהם בימי ישוע׃ ס

[8]והלוים ישוע בנוי קדמיאל שרביה יהודה מתניה על־הידות
הוא ואחיו׃ [9][a]ובקבקיה וענו[a][b] אחיהם לנגדם למשמרות׃

[10]וישוע הוליד את־יויקים ויויקים הוליד את־אלישיב ואלישיב°
את־יוידע׃ [11]ויוידע הוליד את־°יונתן ויונתן° הוליד את־ידוע׃

[12]ובימי יויקים היו כהנים ראשי האבות לשריה מריה לירמיה
חנניה׃ [13]לעזרא משלם לאמריה יהוחנן׃ [14]למלוכי[a] יונתן לשבניה[b]
יוסף׃ [15]לחרם עדנא למריות[a] חלקי[b]׃ [16]לעדיא זכריה לגנתון

v 21 frt trsp inter v 24 et 25 ‖ 28 𝔊 -לג ‖ 31 [a] prps בְּגָבַע ‖ [b] 𝔊 -מַשׁ ‖ 35 prps וְגֵי ‖ 36 °-° 6MSS 𝔖𝔙 ובנימין, prps c 𝔊L ליהודה ולב', al מַחְלְקוֹת לְב' ‖ Cp 12, 3 prps חָרִם, cf v 15 ‖ 4 [a] VarG עִדֹּא ‖ [b] l c 31MSS 𝔙 גִּנְּתוֹן ‖ 5 l frt c 𝔊L מעזיה ‖ 7 prps עֲדָיָה cf 11,12; 1Ch 9,12 ‖ 8 l c 𝔊L הודות ‖ 9 [a-a] prps (cf 𝔊L) וְעוּנִים (?) ‖ [b] Q וְעֻנִּי cf ad 1Ch 15,18 ‖ 10 nonn MSS + הוליד, sed deest in mlt accuratisque MSS ‖ 11 °-° prps יוֹחָנָן וְיוֹחָנָן, cf v 22s ‖ 12 𝔊BA א* om הכ' ‖ 14 [a] Q לִמְלִיכוּ, l prb c K לְמַלּוּכִי cf v 2 ‖ [b] l c 17MSS 𝔊L𝔖 לשכניה ‖ 15 [a] 𝔊L לִמְרֵמֹת, cf v 3 ‖ [b] 5MSS 𝔙 חֶלְקִי ‖ 16 l c Q לְעִדּוֹא, K לַעֲדָיָא.

מְשֻׁלָּֽם׃ 17 לַאֲבִיָּ֖ה זִכְרִ֑י לְמִנְיָמִ֕ין[a] לְמוֹעַדְיָ֖ה[b] פִּלְטָֽי[c]׃ 18 לְבִלְגָּ֣ה שַׁמּ֔וּעַ
לִֽשְׁמַֽעְיָ֖ה יְהוֹנָתָֽן׃ 19 וּלְיוֹיָרִ֣יב מַתְּנַ֔י לִידַֽעְיָ֖ה עֻזִּֽי׃ 20 לְסַלַּ֥י[a] קַלָּ֖י לְעָמ֥וֹק
עֵֽבֶר[b]׃ 21 לְחִלְקִיָּ֖ה חֲשַׁבְיָ֑ה לִֽידַעְיָ֖ה נְתַנְאֵֽל׃

22 הַלְוִיִּ֞ם בִּימֵ֣י אֶלְיָשִׁ֗יב יוֹיָדָ֤ע וְיֽוֹחָנָן֙ וְיַדּ֔וּעַ כְּתוּבִ֖ים רָאשֵׁ֣י אָב֑וֹת[a]
וְהַכֹּ֣הֲנִ֔ים עַל[b]־מַלְכ֖וּת דָּרְיָ֥וֶשׁ הַפָּרְסִֽי׃ ס 23 בְּנֵ֣י לֵוִ֗י רָאשֵׁ֤י הָֽאָבוֹת֙
כְּתוּבִ֔ים עַל־סֵ֖פֶר דִּבְרֵ֣י הַיָּמִ֑ים וְעַד־יְמֵ֖י יוֹחָנָ֥ן בֶּן־אֶלְיָשִֽׁיב׃ 24 וְרָאשֵׁ֣י
הַלְוִיִּ֗ם חֲשַׁבְיָ֤ה שֵׁרֵֽבְיָה֙ וְיֵשׁ֣וּעַ בֶּן־קַדְמִיאֵ֔ל וַאֲחֵיהֶ֖ם לְנֶגְדָּ֑ם לְהַלֵּ֣ל
לְהוֹד֗וֹת בְּמִצְוַת֙ דָּוִ֣יד אִישׁ־הָאֱלֹהִ֔ים מִשְׁמָ֖ר לְעֻמַּ֥ת מִשְׁמָֽר׃ 25 [a]מַתַּנְיָ֤ה
וּבַקְבֻּקְיָה֙ עֹֽבַדְיָ֔ה[a] מְשֻׁלָּ֖ם[b] טַלְמ֣וֹן עַקּ֑וּב [c]שֹׁמְרִ֣ים שׁ֣וֹעֲרִ֔ים[c] מִשְׁמָ֖ר
בַּאֲסֻפֵּ֥י הַשְּׁעָרִֽים׃ 26 אֵ֕לֶּה בִּימֵ֛י יוֹיָקִ֥ים בֶּן־יֵשׁ֖וּעַ בֶּן־יוֹצָדָ֑ק וּבִימֵ֞י
נְחֶמְיָ֣ה הַפֶּחָ֗ה וְעֶזְרָ֛א הַכֹּהֵ֖ן הַסּוֹפֵֽר׃ ס

27 וּבַחֲנֻכַּ֞ת חוֹמַ֣ת יְרוּשָׁלִַ֗ם בִּקְשׁ֤וּ אֶת־הַלְוִיִּם֙ מִכָּל[a]־מְק֣וֹמֹתָ֔ם
לַהֲבִיאָ֖ם לִירוּשָׁלִָ֑ם לַעֲשֹׂ֨ת חֲנֻכָּ֤ה וְשִׂמְחָה֙[b] וּבְתוֹד֣וֹת וּבְשִׁ֔יר מְצִלְתַּ֖יִם
נְבָלִ֥ים וּבְכִנֹּרֽוֹת׃ 28 וַיֵּאָ֣סְפ֔וּ בְּנֵ֖י[a] הַמְשֹׁרְרִ֑ים [b]וּמִן־הַכִּכָּר֙ סְבִיב֣וֹת[b]
יְרוּשָׁלִַ֔ם וּמִן־חַצְרֵ֖י נְטֹפָתִֽי׃ 29 וּמִבֵּית֙ הַגִּלְגָּ֔ל וּמִשְּׂד֥וֹת גֶּ֖בַע וְעַזְמָ֑וֶת
כִּ֣י חֲצֵרִ֗ים בָּנ֤וּ לָהֶם֙ הַֽמְשֹׁ֣רְרִ֔ים סְבִיב֖וֹת יְרוּשָׁלִָֽם׃ 30 וַיִּֽטַּהֲר֔וּ הַכֹּהֲנִ֖ים
וְהַלְוִיִּ֑ם וַֽיְטַהֲרוּ֙ אֶת־הָעָ֔ם וְאֶת־הַשְּׁעָרִ֖ים וְאֶת־הַחוֹמָֽה׃
31 וָֽאַעֲלֶה֙ אֶת־שָׂרֵ֣י יְהוּדָ֔ה מֵעַ֖ל לַֽחוֹמָ֑ה וָאַעֲמִ֡ידָה שְׁתֵּ֣י תוֹדֹת֩ גְּדוֹלֹ֨ת
וְתַהֲלֻכֹ֤ת לַיָּמִין֙ מֵעַ֣ל לַֽחוֹמָ֔ה לְשַׁ֖עַר הָאַשְׁפֹּֽת׃ 32 וַיֵּ֤לֶךְ אַֽחֲרֵיהֶם֙
הוֹשַֽׁעְיָ֔ה וַחֲצִ֖י שָׂרֵ֥י יְהוּדָֽה׃ 33 וַעֲזַרְיָ֛ה עֶזְרָ֖א וּמְשֻׁלָּֽם׃ 34 יְהוּדָה֙
וּבִנְיָמִ֔ן וּֽשְׁמַעְיָ֖ה וְיִרְמְיָֽה׃ ס 35 וּמִבְּנֵ֥י הַכֹּהֲנִ֖ים בַּחֲצֹצְר֑וֹת זְכַרְיָ֨ה
בֶן־יֽוֹנָתָ֜ן בֶּן־שְׁמַעְיָ֗ה בֶּן־מַתַּנְיָה֙ בֶּן־מִ֣יכָיָ֔ה בֶּן־זַכּ֖וּר בֶּן־אָסָֽף׃ 36 וְאֶחָ֡יו
שְֽׁמַעְיָ֡ה וַעֲזַרְאֵ֡ל מִֽלֲלַ֡י[a] גִּֽלֲלַ֡י מָעַ֞י[b] נְתַנְאֵ֤ל וִֽיהוּדָה֙ חֲנָ֔נִי בִּכְלֵי־שִׁ֕יר
דָּוִ֖יד אִ֣ישׁ הָאֱלֹהִ֑ים וְעֶזְרָ֥א הַסּוֹפֵ֖ר לִפְנֵיהֶֽם׃ 37 וְעַל֙ שַׁ֣עַר הָעַ֔יִן
וְנֶגְדָּ֗ם עָלוּ֙ עַל־מַֽעֲלוֹת֙ עִ֣יר דָּוִ֔יד בַּֽמַּעֲלֶ֖ה לַֽחוֹמָ֑ה מֵעַל֙ לְבֵ֣ית דָּוִ֔יד
וְעַ֛ד שַׁ֥עַר הַמַּ֖יִם מִזְרָֽח׃ 38 וְהַתּוֹדָ֧ה הַשֵּׁנִ֛ית הַהוֹלֶ֥כֶת[a] לְמ֖וֹאל[b]

17 [a] nom exc ‖ [b] prps למעזיה, cf v 5 ‖ [c] nonn MSS 𝔊𝔙 פלטִי ‖ 20 [a] l frt סַלּוּ, cf v 7 ‖ [b] 𝔊 עבד ‖ 21 prps לַעֲדָיָה, cf v 7 ‖ 22 [a] l הָאָבוֹת ‖ [b] l c 16MSS (cf 𝔊𝔙) עַד־ ‖ 24 l c 𝔊 וּבְנוּי ‖ 25 [a-a] conjg c fin v 24 ‖ [b] cf ad 1Ch 9,17 (שַׁלּוּם) ‖ [c-c] l invers ‖ 27 [a] 4MSS (cf 𝔊[BA] ἐν) בְּכָל־ ‖ [b] prps c 𝔊[L] בְּשׂ׳ ‖ 28 [a] prps בְּנֵי־לֵוִי, cf v 27. 30 ‖ [b-b] prps c 𝔊[L] מִן־הכ׳ וּס׳ ‖ 30 Var[G] וַיִּטַּהֲרוּ ‖ 31 prps וְהָאַחַת הֹלֶכֶת, cf v 38 ‖ 35 sic Occ, Or[K] מִיכָיָה, Or[Q] מִיכָה ‖ 36 [a] >𝔊[L], prb dl ‖ [b] Var[G] מְעַי ‖ 38 [a] l הולכת ‖ [b] Q לְמוּל, l לִשְׂמֹאל.

וַאֲנִי אַחֲרֶיהָ וַחֲצִי[c] הָעָם מֵעַל לְהַחוֹמָה מֵעַל לְמִגְדַּל הַתַּנּוּרִים וְעַד
הַחוֹמָה הָרְחָבָה׃ 39 וּמֵעַל לְשַׁעַר־אֶפְרַיִם וְעַל־שַׁעַר הַיְשָׁנָה וְעַל־[a]
שַׁעַר הַדָּגִים וּמִגְדַּל חֲנַנְאֵל וּמִגְדַּל הַמֵּאָה וְעַד שַׁעַר הַצֹּאן [b]וְעָמְדוּ
בְּשַׁעַר הַמַּטָּרָה[b]׃ 40 וַתַּעֲמֹדְנָה שְׁתֵּי הַתּוֹדֹת בְּבֵית הָאֱלֹהִים וַאֲנִי
וַחֲצִי הַסְּגָנִים עִמִּי׃ 41 וְהַכֹּהֲנִים אֶלְיָקִים מַעֲשֵׂיָה מִנְיָמִין מִיכָיָה
אֶלְיוֹעֵינַי זְכַרְיָה חֲנַנְיָה בַּחֲצֹצְרוֹת׃ 42 וּמַעֲשֵׂיָה וּשְׁמַעְיָה וְאֶלְעָזָר וְעֻזִּי
וִיהוֹחָנָן וּמַלְכִּיָּה וְעֵילָם וָעָזֶר וַיַּשְׁמִיעוּ הַמְשֹׁרְרִים וְיִזְרַחְיָה הַפָּקִיד׃
43 וַיִּזְבְּחוּ בַיּוֹם הַהוּא זְבָחִים גְּדוֹלִים וַיִּשְׂמָחוּ כִּי הָאֱלֹהִים שִׂמְּחָם
שִׂמְחָה גְדוֹלָה וְגַם הַנָּשִׁים וְהַיְלָדִים שָׂמֵחוּ וַתִּשָּׁמַע שִׂמְחַת יְרוּשָׁלִַם
עַד־מֵרָחוֹק׃

44 וַיִּפָּקְדוּ בַיּוֹם הַהוּא אֲנָשִׁים עַל־הַנְּשָׁכוֹת לָאוֹצָרוֹת לַתְּרוּמוֹת
לָרֵאשִׁית וְלַמַּעַשְׂרוֹת לִכְנוֹס בָּהֶם לִשְׂדֵי[a] הֶעָרִים מְנָאוֹת הַתּוֹרָה[b]
לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם כִּי שִׂמְחַת יְהוּדָה עַל־הַכֹּהֲנִים וְעַל־הַלְוִיִּם הָעֹמְדִים׃
45 וַיִּשְׁמְרוּ מִשְׁמֶרֶת אֱלֹהֵיהֶם וּמִשְׁמֶרֶת הַטָּהֳרָה וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים
כְּמִצְוַת דָּוִיד שְׁלֹמֹה בְנוֹ׃ 46 כִּי־בִימֵי דָוִיד וְאָסָף[a] מִקֶּדֶם[b] רָאשֵׁ[c]
הַמְשֹׁרְרִים וְשִׁיר־תְּהִלָּה וְהֹדוֹת לֵאלֹהִים׃ 47 וְכָל־יִשְׂרָאֵל בִּימֵי זְרֻבָּבֶל
°וּבִימֵי נְחֶמְיָה° נֹתְנִים מְנָיוֹת הַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ
וּמַקְדִּשִׁים לַלְוִיִּם וְהַלְוִיִּם מַקְדִּשִׁים לִבְנֵי אַהֲרֹן׃ ס **13** 1 בַּיּוֹם
הַהוּא נִקְרָא בְּסֵפֶר° מֹשֶׁה בְּאָזְנֵי הָעָם וְנִמְצָא כָּתוּב בּוֹ אֲשֶׁר לֹא־
יָבוֹא עַמֹּנִי וּמֹאָבִי בִּקְהַל הָאֱלֹהִים עַד־עוֹלָם׃ 2 כִּי לֹא קִדְּמוּ אֶת־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בַּלֶּחֶם וּבַמָּיִם וַיִּשְׂכֹּר[a] עָלָיו אֶת־בִּלְעָם לְקַלְלוֹ וַיַּהֲפֹךְ אֱלֹהֵינוּ
הַקְּלָלָה[b] לִבְרָכָה׃ 3 וַיְהִי כְּשָׁמְעָם אֶת־הַתּוֹרָה וַיַּבְדִּילוּ כָל־עֵרֶב
מִיִּשְׂרָאֵל׃

4 וְלִפְנֵי מִזֶּה אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן נָתוּן בְּלִשְׁכַּת בֵּית־אֱלֹהֵינוּ קָרוֹב
לְטוֹבִיָּה׃ 5 וַיַּעַשׂ לוֹ לִשְׁכָּה גְדוֹלָה וְשָׁם הָיוּ לְפָנִים נֹתְנִים אֶת־
הַמִּנְחָה הַלְּבוֹנָה וְהַכֵּלִים וּמַעְשַׂר הַדָּגָן הַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר מִצְוַת
הַלְוִיִּם וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים וּתְרוּמַת הַכֹּהֲנִים׃ 6 וּבְכָל־זֶה לֹא הָיִיתִי

38 [c] frt ins שָׂרֵי, cf v 32 ‖ 39 [a] Seb וְעַד־ ‖ [b-b] >𝔊$^{BA}$ ‖ 40 frt vb nonn exc ‖ 43 sic 𝔅 > 60MSS, Var$^{G}$ עַד־לְמ׳ ‖ 44 [a] 9MSS 𝔊𝔖𝔗 לִשְׂדֵי ‖ [b] ca 16MSS 𝔗 הַתּוֹדָה ‖ 45 l c 26MSS Vrs וּשְׁלֹמֹה ‖ 46 [a] 1MS 𝔊𝔖𝔄 אסף ‖ [b] dub ‖ [c] Q mlt MSS 𝔗 רָאשֵׁי ‖ 47 °-° >𝔊$^{B}$ (𝔊$^{L}$ καὶ Νεεμίου), frt add ‖ Cp 13, 1 𝔊$^{L}$ + תּוֹרַת ‖ 2 [a] 𝔊 καὶ ἐμισθώσαντο ‖ [b] Var$^{G}$ אֶת־הַקְּלָלָה ‖ 4 l בלשכת ‖ 5 𝔊 וְהַלְּבוֹנָה.

בִּירוּשָׁלִָם כִּי בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאתִי
אֶל־הַמֶּלֶךְ וּלְקֵץ יָמִים נִשְׁאַלְתִּי מִן־הַמֶּלֶךְ׃ 7 וָאָבוֹא לִירוּשָׁלִָם וָאָבִינָה
בָרָעָה אֲשֶׁר עָשָׂה אֶלְיָשִׁיב לְטוֹבִיָּה לַעֲשׂוֹת לוֹ נִשְׁכָּה בְּחַצְרֵי בֵּית
הָאֱלֹהִים׃ 8 וַיֵּרַע לִי מְאֹד וָאַשְׁלִיכָה אֶת־כָּל־כְּלֵי בֵית־טוֹבִיָּה הַחוּץ
מִן־הַלִּשְׁכָּה׃ 9 וָאֹמְרָה וַיְטַהֲרוּ הַלְּשָׁכוֹת וָאָשִׁיבָה שָּׁם כְּלֵי בֵּית
הָאֱלֹהִים אֶת־הַמִּנְחָה וְהַלְּבוֹנָה׃ 10 וָאֵדְעָה כִּי־מְנָיוֹת הַלְוִיִּם
לֹא נִתָּנָה וַיִּבְרְחוּ אִישׁ־לְשָׂדֵהוּ הַלְוִיִּם וְהַמְשֹׁרְרִים עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה׃
11 וָאָרִיבָה אֶת־הַסְּגָנִים וָאֹמְרָה מַדּוּעַ נֶעֱזַב בֵּית־הָאֱלֹהִים וָאֶקְבְּצֵם
וָאַעֲמִדֵם עַל־עָמְדָם׃ 12 וְכָל־יְהוּדָה הֵבִיאוּ מַעְשַׂר הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ
וְהַיִּצְהָר לָאוֹצָרוֹת׃ 13 וָאוֹצְרָה עַל־אוֹצָרוֹת שֶׁלֶמְיָה הַכֹּהֵן וְצָדוֹק
הַסּוֹפֵר וּפְדָיָה מִן־הַלְוִיִּם וְעַל־יָדָם חָנָן בֶּן־זַכּוּר בֶּן־מַתַּנְיָה כִּי נֶאֱמָנִים
נֶחְשָׁבוּ וַעֲלֵיהֶם לַחֲלֹק לַאֲחֵיהֶם׃ ס 14 זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי עַל־זֹאת
וְאַל־תֶּמַח חֲסָדַי אֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּבֵית אֱלֹהַי וּבְמִשְׁמָרָיו׃ 15 בַּיָּמִים
הָהֵמָּה רָאִיתִי בִיהוּדָה ׀ דֹּרְכִים גִּתּוֹת ׀ בַּשַּׁבָּת וּמְבִיאִים הָעֲרֵמוֹת
וְעֹמְסִים[a] עַל־הַחֲמֹרִים וְאַף־יַיִן עֲנָבִים וּתְאֵנִים וְכָל־מַשָּׂא וּמְבִיאִים
יְרוּשָׁלִַם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וָאָעִיד[b] בְּיוֹם מִכְרָם צָיִד׃ 16 וְהַצֹּרִים יָשְׁבוּ בָהּ
מְבִיאִים דָּאג וְכָל־מֶכֶר וּמֹכְרִים בַּשַּׁבָּת לִבְנֵי יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלִָם׃
17 וָאָרִיבָה אֵת חֹרֵי יְהוּדָה וָאֹמְרָה לָהֶם מָה־הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה אֲשֶׁר־
אַתֶּם עֹשִׂים וּמְחַלְּלִים אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת׃ 18 הֲלוֹא כֹה עָשׂוּ אֲבֹתֵיכֶם
וַיָּבֵא אֱלֹהֵינוּ[a] עָלֵינוּ אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת וְעַל הָעִיר הַזֹּאת וְאַתֶּם
מוֹסִיפִים חָרוֹן עַל־יִשְׂרָאֵל לְחַלֵּל אֶת־הַשַּׁבָּת[b]׃ ס 19 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
צָלֲלוּ שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִַם לִפְנֵי הַשַּׁבָּת וָאֹמְרָה[a] וַיִּסָּגְרוּ הַדְּלָתוֹת וָאֹמְרָה
אֲשֶׁר לֹא יִפְתָּחוּם עַד אַחַר הַשַּׁבָּת וּמִנְּעָרַי הֶעֱמַדְתִּי עַל־הַשְּׁעָרִים
לֹא[b]־יָבוֹא מַשָּׂא בְּיוֹם הַשַּׁבָּת׃ 20 וַיָּלִינוּ הָרֹכְלִים וּמֹכְרֵי כָל־מִמְכָּר
מִחוּץ לִירוּשָׁלִָם פַּעַם וּשְׁתָּיִם׃ 21 וָאָעִידָה בָהֶם וָאֹמְרָה אֲלֵיהֶם מַדּוּעַ
אַתֶּם לֵנִים נֶגֶד הַחוֹמָה אִם־תִּשְׁנוּ יָד אֶשְׁלַח בָּכֶם מִן־הָעֵת הַהִיא
לֹא בָאוּ בַּשַּׁבָּת׃ 22 וָאֹמְרָה לַלְוִיִּם אֲשֶׁר יִהְיוּ מִטַּהֲרִים[a] וּבָאִים[b] שֹׁמְרִים
הַשְּׁעָרִים לְקַדֵּשׁ אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת גַּם־זֹאת זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי וְחוּסָה עָלַי

7 𝔊^BAL בַּחֲצַר ‖ 9 𝔊^L הַלִּשְׁכָּה ‖ 10 sic Occ, K^Or נִתָּנָה Q^Or נִתְּנוּ ‖ 11 𝔊 וָאֶקְבְּצֵם ‖ 13 l c 𝔊^ℵL וָאֲצַוֶּה ‖ 15 a sic Occ, Or וְעֹמְשִׂים ‖ b 1MS 𝔖𝔄 + בָּם ‖ 16 l c 11MSS 𝔖𝔙𝔄 'בְּי ‖ 18 a 𝔊^BAL + עֲלֵיהֶם וְ ‖ b mlt MSS 𝔖𝔄 'יוֹם הַשׁ ‖ 19 a 𝔊^B om, frt dl ‖ b l c 6MSS 𝔊^BL אֲשֶׁר לֹא aut c 5MSS וְלֹא ‖ 21 sic 𝔐 ‖ 22 a Var^G מְטַהֲרִים ‖ b Var^G וּבֹאִים.

כְּרֹב חַסְדֶּךָ׃ 23 גַּם ׀ בַּיָּמִים הָהֵם רָאִיתִי אֶת־הַיְּהוּדִים הֹשִׁיבוּ[a]
נָשִׁים אַשְׁדֳּודִיּוֹת[b] עַמֳּוניּוֹת[c] מוֹאֲבִיּוֹת׃ 24 וּבְנֵיהֶם חֲצִי מְדַבֵּר אַשְׁדּוֹדִית
וְאֵינָם[a] מַכִּירִים לְדַבֵּר יְהוּדִית [b]וְכִלְשׁוֹן[c] עַם וָעָם[b]׃ 25 וָאָרִיב עִמָּם
וָאֲקַלְלֵם וָאַכֶּה מֵהֶם אֲנָשִׁים וָאֶמְרְטֵם וָאַשְׁבִּיעֵם בֵּאלֹהִים אִם־תִּתְּנוּ
בְנֹתֵיכֶם לִבְנֵיהֶם וְאִם־תִּשְׂאוּ מִבְּנֹתֵיהֶם לִבְנֵיכֶם וְלָכֶם׃ 26 הֲלוֹא
עַל־אֵלֶּה חָטָא־שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וּבַגּוֹיִם הָרַבִּים לֹא־הָיָה מֶלֶךְ
כָּמֹהוּ וְאָהוּב לֵאלֹהָיו הָיָה וַיִּתְּנֵהוּ אֱלֹהִים מֶלֶךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל גַּם־
אוֹתוֹ הֶחֱטִיאוּ הַנָּשִׁים הַנָּכְרִיּוֹת׃ 27 וְלָכֶם הֲנִשְׁמַע לַעֲשֹׂת אֵת כָּל־
הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת לִמְעֹל בֵּאלֹהֵינוּ לְהֹשִׁיב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת׃
28 וּמִבְּנֵי יוֹיָדָע בֶּן־אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל חָתָן לְסַנְבַלַּט הַחֹרֹנִי
וָאַבְרִיחֵהוּ מֵעָלָי׃ 29 זָכְרָה לָהֶם אֱלֹהָי עַל־גָּאֳלֵי הַכְּהֻנָּה וּבְרִית
הַכְּהֻנָּה וְהַלְוִיִּם׃ 30 וְטִהַרְתִּים מִכָּל־נֵכָר וָאַעֲמִידָה מִשְׁמָרוֹת
לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם אִישׁ בִּמְלַאכְתּוֹ׃ 31 וּלְקֻרְבַּן הָעֵצִים בְּעִתִּים מְזֻמָּנוֹת
וְלַבִּכּוּרִים זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי לְטוֹבָה׃

23 [a] l הֹשִׁיבוּ ‖ [b] Q אַשְׁדֳּדִיּוֹת ‖ [c] Q עַמֳּנִיּוֹת ‖ 24 [a] 𝔖 וַחֲצִי אֵינָם ‖ [b-b] > 𝔊$^{BA}$ ‖ [c] 7MSS ובלשון ‖ 29 l c 1MS 𝔊$^{L}$𝔖𝔄 הַכֹּהֲנִים ‖ 30 𝔊$^{BAL}$ כִּמלאכתו.

# CHRONICA I. II. דברי הימים א ב

1 ¹אָדָם שֵׁת אֱנוֹשׁ׃ ²קֵינָן[a] מַהֲלַלְאֵל[b] יָרֶד׃ ³חֲנוֹךְ מְתוּשֶׁלַח
לָמֶךְ׃ ⁴נֹחַ שֵׁם חָם וָיָפֶת׃ ⁵בְּנֵי יֶפֶת גֹּמֶר וּמָגוֹג וּמָדַי וְיָוָן[a]
וְתֻבָל וּמֶשֶׁךְ[b] וְתִירָס׃ ⁶וּבְנֵי גֹּמֶר אַשְׁכְּנַז וְדִיפַת וְתוֹגַרְמָה׃ ⁷וּבְנֵי
יָוָן אֱלִישָׁה וְתַרְשִׁישָׁה[a] כִּתִּים וְרוֹדָנִים[b]׃ ⁸בְּנֵי חָם כּוּשׁ וּמִצְרָיִם
פּוּט וּכְנָעַן׃ ⁹וּבְנֵי כוּשׁ סְבָא וַחֲוִילָה וְסַבְתָּא וְרַעְמָא וְסַבְתְּכָא וּבְנֵי
רַעְמָה שְׁבָא וּדְדָן׃ ¹⁰וְכוּשׁ יָלַד אֶת־נִמְרוֹד הוּא הֵחֵל לִהְיוֹת גִּבּוֹר°
בָּאָרֶץ׃ ס ¹¹°וּמִצְרַיִם יָלַד אֶת־לוּדִיִּים[a] וְאֶת־עֲנָמִים וְאֶת־
לְהָבִים וְאֶת־נַפְתֻּחִים׃ ¹²וְאֶת־פַּתְרֻסִים וְאֶת־כַּסְלֻחִים[a] אֲשֶׁר יָצְאוּ
מִשָּׁם פְּלִשְׁתִּים [b]וְאֶת־כַּפְתֹּרִים[b]׃ ¹³וּכְנַעַן יָלַד אֶת־צִידוֹן בְּכֹרוֹ וְאֶת־
חֵת׃ ¹⁴וְאֶת־הַיְבוּסִי וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֵת הַגִּרְגָּשִׁי׃ ¹⁵וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־
הָעַרְקִי וְאֶת־הַסִּינִי׃ ¹⁶וְאֶת־הָאַרְוָדִי וְאֶת־הַצְּמָרִי וְאֶת־הַחֲמָתִי׃ ¹⁷בְּנֵי
שֵׁם עֵילָם וְאַשּׁוּר וְאַרְפַּכְשַׁד וְלוּד וַאֲרָם וְעוּץ[a] וְחוּל וְגֶתֶר וָמֶשֶׁךְ[b]׃
ס ¹⁸וְאַרְפַּכְשַׁד יָלַד אֶת־°שָׁלַח וְשֶׁלַח יָלַד אֶת־עֵבֶר׃ ¹⁹וּלְעֵבֶר יֻלַּד
שְׁנֵי בָנִים שֵׁם הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי בְיָמָיו נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם אָחִיו יָקְטָן׃
²⁰וְיָקְטָן יָלַד אֶת־אַלְמוֹדָד וְאֶת־שָׁלֶף וְאֶת־חֲצַרְמָוֶת וְאֶת־יָרַח׃ ²¹וְאֶת־
הֲדוֹרָם וְאֶת־אוּזָל וְאֶת־דִּקְלָה׃ ²²וְאֶת־עֵיבָל וְאֶת־אֲבִימָאֵל וְאֶת־שְׁבָא׃
²³וְאֶת־אוֹפִיר וְאֶת־חֲוִילָה וְאֶת־יוֹבָב כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יָקְטָן׃ ס
²⁴שֵׁם[a] ׀ אַרְפַּכְשַׁד[b] שָׁלַח׃ ²⁵עֵבֶר פֶּלֶג רְעוּ׃ ²⁶שְׂרוּג נָחוֹר תָּרַח׃

Cp 1, 2 [a] 𝔊𝔙 Καιναν, *Cainan* ‖ [b] l frt מַהֲלֲלְאֵל cf ad Gn 5,12 ss ‖ 5 [a] 𝔊 + Ελεισα cf 7 ‖ [b] 𝔊𝔙 Μοσοχ (Gn 10,2[𝔐] מושוך) ‖ 6 l c ca 30MSS Edd 𝔊𝔙 Gn 10,3 'וְר ‖ 7 [a] l c 𝔊 Gn שִׁישׁ– ‖ [b] pl MSS Edd 𝔊𝔙 Gn 'וְד (pro 'וְדַר ?) ‖ 10 𝔊 + κυνηγός cf Gn 10,9 ‖ 11—23 > 𝔊[B] (𝔖[h] ※); cf ad Gn 10,13 ss ‖ 11 [a] Q לוּדִים, K לוּדִיִּים, prb l K cf 𝔊[AL] ‖ 12 [a] 𝔊[A+MSS] Χασλωνιειμ 𝔊[al MSS] Gn[𝔊] Χασμ. ‖ [b-b] trsp ante אשר cf Am 9,7 ‖ 17 [a] l c MS[Ken 175] 𝔊[A] Gn 10,23 וּבְנֵי אֲרָם עוּץ ‖ [b] l c 6MSS 𝔖 Gn וָמַשׁ ‖ 18 𝔊[AL] + add ut Gn 10,24[𝔊] ‖ 19 𝔊 Gn[𝔊𝔐] יֻלְּדוּ ‖ 21 𝔊[MSS] Gn[𝔊𝔐] איזל ‖ 22 19MSS 𝔖 Gn[𝔐l] עובל ‖ 24 [a] ins c 𝔊 בְּנֵי ‖ [b] 𝔊[L] + Καιναν.

27 °אַבְרָם הוּא° אַבְרָהָם׃ ס 28 בְּנֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׁמָעֵאל׃ 29 אֵלֶּה
תֹּלְדוֹתָם בְּכוֹר יִשְׁמָעֵאל נְבָיוֹת וְקֵדָר וְאַדְבְּאֵל וּמִבְשָׂם׃ 30 מִשְׁמָע
וְדוּמָה מַשָּׂא[a] חֲדַד[b] וְתֵימָא[c]׃ 31 יְטוּר נָפִישׁ וָקֵדְמָה אֵלֶּה הֵם בְּנֵי
יִשְׁמָעֵאל׃ ס 32 וּבְנֵי קְטוּרָה פִּילֶגֶשׁ אַבְרָהָם יָלְדָה אֶת־זִמְרָן וְיָקְשָׁן
וּמְדָן וּמִדְיָן וְיִשְׁבָּק[a] וְשׁוּחַ וּבְנֵי יָקְשָׁן שְׁבָא וּדְדָן[bc]׃ 33 וּבְנֵי מִדְיָן
°עֵיפָה וָעֵפֶר° וַחֲנוֹךְ וַאֲבִידָע וְאֶלְדָּעָה כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי קְטוּרָה׃ ס
34 וַיּוֹלֶד אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק בְּנֵי יִצְחָק °עֵשָׂו וְיִשְׂרָאֵל°׃ 35 בְּנֵי עֵשָׂו
אֱלִיפַז רְעוּאֵל וִיעוּשׁ וְיַעְלָם וְקֹרַח׃ ס 36 בְּנֵי אֱלִיפָז תֵּימָן וְאוֹמָר
צְפִי[a] וְגַעְתָּם קְנַז[b] וְתִמְנַע[c] וַעֲמָלֵק׃ 37 בְּנֵי רְעוּאֵל נַחַת זֶרַח שַׁמָּה
וּמִזָּה׃ 38 וּבְנֵי שֵׂעִיר לוֹטָן וְשׁוֹבָל וְצִבְעוֹן וַעֲנָה וְדִישֹׁן °וְאֵצֶר וְדִישָׁן°׃
39 וּבְנֵי לוֹטָן חֹרִי וְהוֹמָם[a] [b]וַאֲחוֹת לוֹטָן תִּמְנָע[b]׃ 40 בְּנֵי שׁוֹבָל עַלְיָן[a]
וּמָנַחַת וְעֵיבָל[b] שְׁפִי[c] וְאוֹנָם[d] וּבְנֵי צִבְעוֹן אַיָּה וַעֲנָה[e]׃ 41 בְּנֵי[a] עֲנָה
דִּישׁוֹן[b] וּבְנֵי דִישׁוֹן[b] חַמְרָן[c] וְאֶשְׁבָּן וְיִתְרָן וּכְרָן׃ 42 בְּנֵי־אֵצֶר[a] בִּלְהָן[b]
וְזַעֲוָן[c] יַעֲקָן[d] בְּנֵי דִישָׁן עוּץ וַאֲרָן׃ ס

43 וְאֵלֶּה [a]הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֱדוֹם לִפְנֵי מְלָךְ־מֶלֶךְ לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל[a] בֶּלַע[b] בֶּן־בְּעוֹר[c] וְשֵׁם עִירוֹ דִּנְהָבָה׃ 44 וַיָּמָת בָּלַע וַיִּמְלֹךְ
תַּחְתָּיו יוֹבָב בֶּן־זֶרַח מִבָּצְרָה׃ 45 וַיָּמָת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו חוּשָׁם
מֵאֶרֶץ הַתֵּימָנִי׃ 46 וַיָּמָת חוּשָׁם וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד בֶּן־בְּדַד[a] הַמַּכֶּה
אֶת־מִדְיָן[b] בִּשְׂדֵה מוֹאָב וְשֵׁם עִירוֹ עֲוִית[c]׃ 47 וַיָּמָת הֲדָד וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו

27 °-° >𝔊$^{B}$ ‖ 29 𝔊$^{BA}$ (καὶ) Ναβδα(ι)ηλ ‖ 30 [a] Gn 25,14 'וּמ ‖ [b] nonn MSS חדר 𝔊$^{A}$ Χοδδαδ 𝔊$^{L}$ Αδαδ; cf ad Gn ‖ [c] 𝔊 Θαιμαν ‖ 31 5,19 נוֹדָב ‖ 32 [a] 𝔊$^{B}$ Σοβακ ‖ [b] 𝔊$^{BA}$ Δαιδαν 𝔊$^{L}$ Δαρδ. 𝔊$^{MSS}$ = 𝔐 ‖ [c] 𝔊$^{A}$ + vb nonn ‖ 33 °-° 𝔊$^{B}$ Γαφερ (𝔊$^{A}$ Γαιφαρ) κ. Οφερ, 𝔊$^{L}$ Γαιφα κ. Γοφερ ‖ 34 °-° l c 𝔊$^{B}$ יַעֲקֹב וְעֵשָׂו, cf 𝔊$^{A}$ ‖ 36 [a] ca 30MSS 𝔊$^{3MSS}$ (Σαφω) Gn 36,11 צְפוֹ; 𝔊$^{BA}$ Σωφαρ = צֹפַר? ‖ [b] Var$^{J}$ 'וּק ‖ [c] >MS$^{Ken 495}$ ‖ 38 °-° 𝔊$^{B}$ Ωναν (e 40?), 𝔊$^{AL+MSS}$ κ. Ασαρ κ. Ρισων ($^{L}$ Δισαν) ‖ 39 [a] 𝔊$^{B+MSS}$ κ. Αιμαν (𝔊$^{L}$ Ημαν); l 'וְהֵי ut Gn 36,22 ‖ [b-b] 𝔊$^{B}$ κ. Αιλαθ κ. Ναμνα ‖ 40 [a] l c mlt MSS 𝔊$^{L}$(𝔖) Gn 36,23 עַלְוָן ‖ [b] 𝔊$^{B}$ Γαιβηλ 𝔊$^{L}$ Ουβαλ ‖ [c] 𝔊$^{BA}$ Σωβ Σωφαρ 𝔊$^{L}$ Σαπφει, Gn-𝔐 שְׁפוֹ cf 36 ‖ [d] 1MS 𝔊$^{BL}$ ן— ‖ [e] 𝔊$^{A}$ Ωναμ 𝔊$^{L}$ Αναν (sic et 41) 𝔊$^{MSS}$ = 𝔐 ‖ 41 [a] Seb בֶּן ‖ [b] Gn 36,26 ן—; 𝔊$^{AL}$ + κ. Ελιβαμα θυγ. A. ‖ [c] l c mlt MSS 𝔊$^{A(L)}$ Αμαδα(μ) Gn חֶמְדָּן ‖ 42 [a] 𝔊$^{B}$ Ωσαρ ‖ [b] 𝔊 Βαλααμ ‖ [c] cf ad Gn 36,27; 𝔊$^{L}$ κ. Ζαυαν ‖ [d] l c 22MSS 𝔊$^{A}$ Gn וַעֲקָן vel c 𝔊$^{A1L}$ וְיַעֲקָן cf Nu 33,31 s; Dt 10,6 ‖ 43 [a-a] 𝔊$^{B}$ מַלְכֵיהֶם ‖ [b] 𝔊 Βαλακ (𝔊$^{Cpl}$ Βαλα) ‖ [c] 𝔊$^{L}$ Σεπφωρ ‖ 45 𝔊 (Ασομ) 𝔖 חָשׁוּם ‖ 46 [a] 𝔊$^{BA}$ ברד ‖ [b] 𝔖 אֱלֹם 𝔖$^{A}$ = 𝔐 ‖ [c] K עַיוּת ? Q 𝔊$^{3MSS Cpl (= L)}$ Gn 36,35 (𝔖)𝔗 עֲוִית; 𝔊$^{B(A)+MSS}$ Γεθθα(ι)μ (עִתִּים?).

שַׂמְלָה מִמַּשְׂרֵקָה׃ 48 וַיָּמָת שַׂמְלָה וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שָׁאוּל מֵרְחֹבוֹת
הַנָּהָר׃ 49 וַיָּמָת שָׁאוּל וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו בַּעַל חָנָן בֶּן־עַכְבּוֹר׃ 50 וַיָּמָת
בַּעַל חָנָן[a] וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד[b] וְשֵׁם עִירוֹ פָּעִי[c] [d]וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מְהֵיטַבְאֵל
בַּת־מַטְרֵד בַּת[e] מֵי זָהָב[d]׃ 51 וַיָּמָת הֲדָד וַיִּהְיוּ אַלּוּפֵי אֱדוֹם אַלּוּף תִּמְנָע[a]
אַלּוּף עַלְיָה[b] אַלּוּף יְתֵת׃ 52 אַלּוּף אָהֳלִיבָמָה אַלּוּף אֵלָה אַלּוּף פִּינֹן׃
53 אַלּוּף קְנַז אַלּוּף תֵּימָן אַלּוּף מִבְצָר׃ 54 אַלּוּף מַגְדִּיאֵל אַלּוּף עִירָם
אֵלֶּה אַלּוּפֵי אֱדוֹם׃ פ

2 1 אֵלֶּה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי וִיהוּדָה יִשָּׂשכָר וּזְבֻלוּן׃
2 דָּן יוֹסֵף וּבִנְיָמִן נַפְתָּלִי גָּד וְאָשֵׁר׃ ס 3 בְּנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן
וְשֵׁלָה[a] שְׁלוֹשָׁה נוֹלַד לוֹ מִבַּת־שׁוּעַ[b] הַכְּנַעֲנִית וַיְהִי עֵר ׀ בְּכוֹר יְהוּדָה
רַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְמִיתֵהוּ׃ 4 וְתָמָר כַּלָּתוֹ יָלְדָה לּוֹ אֶת־פֶּרֶץ וְאֶת־
זָרַח כָּל־בְּנֵי יְהוּדָה חֲמִשָּׁה׃ ס 5 בְּנֵי־פֶרֶץ חֶצְרוֹן וְחָמוּל׃ 6 וּבְנֵי
זֶרַח זִמְרִי[a] וְאֵיתָן וְהֵימָן וְכַלְכֹּל וָדָרַע[b] כֻּלָּם חֲמִשָּׁה׃ 7 וּבְנֵי כַּרְמִי
עָכָר עוֹכֵר יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מָעַל בַּחֵרֶם׃ 8 וּבְנֵי אֵיתָן עֲזַרְיָה׃ ס
9 וּבְנֵי חֶצְרוֹן אֲשֶׁר נוֹלַד־לוֹ אֶת־יְרַחְמְאֵל וְאֶת־רָם[a] וְאֶת־כְּלוּבָי[b]׃
10 וְרָם[a] הוֹלִיד אֶת־עַמִּינָדָב וְעַמִּינָדָב הוֹלִיד אֶת־נַחְשׁוֹן נְשִׂיא בְּנֵי[b]
יְהוּדָה׃ 11 וְנַחְשׁוֹן הוֹלִיד אֶת־שַׂלְמָא וְשַׂלְמָא הוֹלִיד אֶת־בֹּעַז׃ 12 וּבֹעַז
הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת־יִשָׁי׃ 13 וְאִישַׁי הוֹלִיד אֶת־בְּכֹרוֹ
אֶת־אֱלִיאָב וַאֲבִינָדָב הַשֵּׁנִי וְשִׁמְעָא הַשְּׁלִשִׁי׃ 14 נְתַנְאֵל הָרְבִיעִי רַדַּי
הַחֲמִישִׁי׃ 15 אֹצֶם הַשִּׁשִּׁי דָּוִיד הַשְּׁבִעִי׃ 16 וְאַחְיוֹתֵיהֶם צְרוּיָה וַאֲבִיגָיִל
וּבְנֵי צְרוּיָה אַבְשַׁי וְיוֹאָב וַעֲשָׂה־אֵל שְׁלֹשָׁה׃ 17 וַאֲבִיגַיִל יָלְדָה אֶת־
עֲמָשָׂא וַאֲבִי עֲמָשָׂא יֶתֶר הַיִּשְׁמְעֵאלִי׃ ס 18 וְכָלֵב בֶּן־חֶצְרוֹן
הוֹלִיד [a]אֶת־עֲזוּבָה אִשָּׁה וְאֶת[a]־יְרִיעוֹת וְאֵלֶּה בָנֶיהָ יֵשֶׁר[b] וְשׁוֹבָב[c]

47 𝔊^A Σαμαα (pr —λα) ‖ 50 [a] pl MSS 𝔊^BA Gn 36,39 + בֶּן־עַכְ' ‖ [b] pl MSS Gn 𝔐 הדר; 𝔊^BL + υἱὸς Βαραδ ‖ [c] mlt MSS 𝔊^L 𝔖𝔙 Gn פָּעוּ; 𝔊^BA Φογωρ (פְּעֹר?) ‖ [d-d] >𝔊^B ‖ [e] l frt c Gn^𝔊𝔖 בֶּן־ ‖ 51 [a] 𝔊^B Θαιμαν ‖ [b] Q mlt MSS 𝔊^L 𝔙 Gn עַלְוָה, 𝔊^BA עולה ‖ 52 𝔊 Ελιβ. ‖ 53 𝔊 Μαζαρ Μαβσαρ (^L Βαμαηλ) ‖ 54 𝔊^L Αιραμ (𝔊^B Ζαφωειν cf ad Gn) ‖ Cp 2, 3 [a] 𝔊 —ων ‖ [b] l ? c 𝔊^Bab A שַׁוַּע ‖ 5 𝔊^BA [ι]εμουηλ = חֲמוּאֵל cf 𝔖 et Gn 46,12^𝔐𝔰 ‖ 6 [a] Jos 7,1^𝔐 זַבְדִּי (frt false) ‖ [b] l c mlt MSS 𝔊^L+MSS 𝔖𝔗 1R 5,11 וְדַרְדַּע ‖ 7 pc MSS עכן ‖ 8 Seb ובן ‖ v 9ss cf Ru 4,18ss ‖ 9 [a] 𝔊^L Αραμ, 𝔊^BA+9MSS = 𝔐 cf [b] ‖ [b] 𝔊^(B)A כָּלֵב (כבל); 𝔊^BA + κ. Αραμ ‖ 10 [a] 𝔊^B Αρραν ‖ [b] 𝔊 בֵּית ‖ 11 𝔊^BL (bis) Ru 4,21^𝔐 —וֹן ‖ 13 𝔊𝔙^A Αμ. ‖ 15 𝔊^BA Ασομ 𝔙 *Asom* ‖ 16 al loc אֲבִישַׁי, 𝔊^B Αβεισα 𝔊^AL Αβ[ε]σσα ‖ 17 MS^Ken 172 𝔊^L 2S 17,25^𝔐 הַיִּשְׂרְאֵלִי; l 𝔐 ‖ 18 [a-a] l c 𝔖 אֶת אִשְׁתּוֹ מִן־עֲ' cf 𝔙 (אשה >2MSS; ואת >1MS, 1MS את pr ואת) ‖ [b] 𝔊^BA Ιωασαρ ‖ [c] 𝔊^B κ. Ιασουβ.

וְאַרְדּֽוֹן׃[d] 19 וַתָּ֖מָת עֲזוּבָ֑ה וַיִּֽקַּֽח־ל֤וֹ כָלֵב֙ אֶת־אֶפְרָ֔ת וַתֵּ֥לֶד ל֖וֹ אֶת־
חֽוּר׃ 20 וְחוּר֙ הוֹלִ֣יד אֶת־אוּרִ֔י וְאוּרִ֖י הוֹלִ֥יד אֶת־בְּצַלְאֵֽל׃ 21 וְאַחַ֗ר
בָּ֤א חֶצְרוֹן֙ אֶל־בַּת־מָכִיר֙ אֲבִ֣י גִלְעָ֔ד וְה֣וּא לְקָחָ֔הּ וְה֖וּא בֶּן־שִׁשִּׁ֣ים
שָׁנָ֑ה וַתֵּ֥לֶד ל֖וֹ אֶת־שְׂגֽוּב׃ 22 וּשְׂג֖וּב הוֹלִ֣יד אֶת־יָאִ֑יר וַֽיְהִי־ל֗וֹ עֶשְׂרִ֤ים
וְשָׁלוֹשׁ֙ עָרִ֔ים בְּאֶ֖רֶץ הַגִּלְעָֽד׃ 23 וַיִּקַּ֣ח גְּשֽׁוּר־וַ֠אֲרָם אֶת־חַוֺּ֨ת יָאִ֤יר
מֵֽאִתָּם֙ אֶת־קְנָ֣ת וְאֶת־בְּנֹתֶ֔יהָ שִׁשִּׁ֖ים עִ֑יר כָּל־אֵ֕לֶּה בְּנֵ֖י מָכִ֥יר אֲבִֽי־
גִלְעָֽד׃ 24 וְאַחַ֥ר מֽוֹת־חֶצְר֖וֹן בְּכָלֵ֣ב[a] אֶפְרָ֑תָה וְאֵ֨שֶׁת[b] חֶצְר֜וֹן אֲבִיָּ֗ה[c]
וַתֵּ֤לֶד לוֹ֙ אֶת־אַשְׁח֔וּר[d] אֲבִ֖י תְקֽוֹעַ׃ 25 וַיִּֽהְי֥וּ בְנֵֽי־יְרַחְמְאֵ֖ל
בְּכ֣וֹר חֶצְר֑וֹן הַבְּכ֣וֹר ׀ רָ֗ם וּבוּנָ֧ה[a] [b]וָאֹ֛רֶן וָאֹ֖צֶם[b] אֲחִיָּֽה[c]׃ 26 וַתְּהִ֤י אִשָּׁה֙
אַחֶ֣רֶת לִֽירַחְמְאֵ֔ל וּשְׁמָ֖הּ עֲטָרָ֑ה הִ֖יא אֵ֥ם אוֹנָֽם׃ ס 27 וַיִּהְי֥וּ בְנֵי־
רָ֖ם בְּכ֣וֹר יְרַחְמְאֵ֑ל מַ֥עַץ וְיָמִ֖ין וָעֵֽקֶר׃ 28 וַיִּהְי֥וּ בְנֵי־אוֹנָ֖ם שַׁמַּ֣י[a] [b]וְיָדָ֑ע[c]
וּבְנֵ֣י שַׁמַּ֔י[b] נָדָ֖ב וַאֲבִישֽׁוּר׃ 29 וְשֵׁ֛ם אֵ֥שֶׁת אֲבִישׁ֖וּר אֲבִיהָ֑יִל[a] וַתֵּ֣לֶד
ל֔וֹ אֶת־אַחְבָּ֖ן וְאֶת־מוֹלִֽיד[b]׃ 30 וּבְנֵ֥י נָדָ֖ב סֶ֣לֶד[a] וְאַפָּ֑יִם[b] וַיָּ֥מָת סֶ֖לֶד לֹ֥א
בָנִֽים׃ 31 וּבְנֵ֤י[a] אַפַּ֙יִם֙ יִשְׁעִ֔י[b] וּבְנֵ֥י[a] יִשְׁעִ֖י[b] שֵׁשָׁ֑ן[c] וּבְנֵ֥י[a] שֵׁשָׁ֖ן[c] אַחְלָֽי[d]׃
32 וּבְנֵ֣י יָדָ֗ע אֲחִ֣י שַׁמַּ֔י יֶ֖תֶר וְיוֹנָתָ֑ן וַיָּ֥מָת יֶ֖תֶר לֹ֥א בָנִֽים׃ ס 33 וּבְנֵ֥י
יוֹנָתָ֖ן פֶּ֣לֶת וְזָזָ֑א אֵ֥לֶּה הָי֖וּ בְּנֵ֥י יְרַחְמְאֵֽל׃ 34 וְלֹא־הָיָ֤ה לְשֵׁשָׁן֙
בָּנִ֔ים כִּ֖י אִם־בָּנ֑וֹת וּלְשֵׁשָׁ֛ן עֶ֥בֶד מִצְרִ֖י וּשְׁמ֥וֹ יַרְחָֽע׃ 35 וַיִּתֵּ֨ן שֵׁשָׁ֧ן
אֶת־בִּתּ֛וֹ לְיַרְחָ֥ע עַבְדּ֖וֹ לְאִשָּׁ֑ה וַתֵּ֣לֶד ל֔וֹ אֶת־עַתָּֽי׃ 36 וְעַתַּי֙ הֹלִ֣יד אֶת־
נָתָ֔ן וְנָתָ֖ן הוֹלִ֥יד אֶת־זָבָֽד׃ 37 וְזָבָד֙ הוֹלִ֣יד אֶת־אֶפְלָ֔ל וְאֶפְלָ֖ל הוֹלִ֥יד
אֶת־עוֹבֵֽד׃ 38 וְעוֹבֵד֙ הֹלִ֣יד אֶת־יֵה֔וּא וְיֵה֖וּא הֹלִ֥יד אֶת־עֲזַרְיָֽה׃ 39 וַעֲזַרְיָה֙
הֹלִ֣יד אֶת־חָ֔לֶץ וְחֶ֖לֶץ הֹלִ֥יד אֶת־אֶלְעָשָֽׂה׃ 40 וְאֶלְעָשָׂה֙ הֹלִ֣יד אֶת־סִסְמָ֔י
וְסִסְמַ֖י הֹלִ֥יד אֶת־שַׁלּֽוּם׃ 41 וְשַׁלּוּם֙ הוֹלִ֣יד אֶת־יְקַמְיָ֔ה וִיקַמְיָ֖ה הֹלִ֥יד

18 [d] 𝔊[B] κ. Ορνα (ארנן = ארונה) 𝔊[L] κ. Αβδωμ ‖ 19 𝔊 Ωρ ‖ 20 𝔊𝔙 'בְּצָ ‖ 21 𝔊[B] Σερουχ(κ) ‖ 24 [a] l c 𝔊𝔙 בָּא כָלֵב ‖ [b] dl ו ‖ [c] l אָבִיהָ ‖ [d] = חוּר 19. 50 et 4,3 (cf 8,30 אשבעל = בעל) ‖ 25 [a] 3MSS[Ken] בנה 𝔊[BA al] κ. Βανα(ι)α, Βαανα cf 𝔖 ‖ [b-b] vocal dub cf 𝔊𝔙 ‖ [c] 𝔊[BA] אֲחִיהָ (אָחִיו), 𝔊[L] Αχιαμ; l frt אָחִיו ‖ 26 𝔊[B] Οζομ [A+MSS] Ουνομ[α] [L] Αναν ‖ 27 𝔊[BA] κ. Ακορ [L] Ικαρ 𝔙 *et Acar* ‖ 28 [a] 𝔊[L] שִׁמְעִי cf 𝔙 ‖ [b-b] >𝔊[L] ‖ [c] cf 32 ‖ 29 [a] l c mlt MSS 𝔊[B] (—χαια pr χαιλ) חָיִל— (𝔊[A] —גָיִל—) ‖ [b] 𝔊[B] Μωηλ 𝔊[mlt MSS] = 𝔐 ‖ 30 [a] 𝔊[B] Αλσαλαδ ‖ [b] l c 𝔊[B] וְאֶפְרַיִם (cf 1MS[Ken]); id 31 ('אֶ) ‖ 31 [a] Seb 𝔙 וּבֶן־ ‖ [b] 𝔊[B] Ισεμιηλ 𝔖 אשעיה; l prb יִשְׁוִי (= אִשְׁיוֹ, יִשְׁיוֹ) cf 𝔊[L] Ιεσσουει ‖ [c] nonn MSS[Ken] 𝔊[L] 'שִׁי, 𝔊[BA]𝔖 'שׁוֹ ‖ [d] 𝔊[B] Αχαι 𝔊[L] Ουλαει 𝔊[MSS] Ουααλ(ε)ι vel sim ‖ 32 𝔊[B] Ιδουδα; l frt c 𝔖 יוֹיָדָע ‖ 33 vocal inc cf 𝔊𝔙 ‖ 34 𝔊[BA] Ιωχηλ ‖ 35 cf ad 33 ‖ 37 𝔊[B] Αφαμηλ [A] Οφλαδ [L] Ελφαελ ‖ 39 𝔊[B] Εμας (crrp) ‖ 40 cf ad 33.

אֶת־אֱלִישָׁמָע׃ ס 42 וּבְנֵי כָלֵב אֲחִי יְרַחְמְאֵל מֵישָׁע[a] בְּכֹרוֹ
הוּא אֲבִי־זִיף וּבְנֵי מָרֵשָׁה אֲבִי[b] חֶבְרוֹן׃ 43 וּבְנֵי חֶבְרוֹן °קֹרַח וְתַפֻּחַ
וְרֶקֶם° וָשָׁמַע׃ 44 וְשֶׁמַע הוֹלִיד אֶת־רַחַם אֲבִי יָרְקְעָם וְרֶקֶם הוֹלִיד
אֶת־שַׁמָּי׃ 45 וּבֶן־שַׁמַּי מָעוֹן וּמָעוֹן אֲבִי בֵית־צוּר׃ 46 וְעֵיפָה פִּילֶגֶשׁ
כָּלֵב יָלְדָה אֶת־חָרָן[a] וְאֶת־מוֹצָא[b] וְאֶת־גָּזֵז[c] וְחָרָן הוֹלִיד אֶת־גָּזֵז׃
47 וּבְנֵי יָהְדָּי[a] רֶגֶם וְיוֹתָם וְגֵישָׁן[b] וָפֶלֶט וְעֵיפָה וָשָׁעַף׃ 48 פִּלֶגֶשׁ כָּלֵב
מַעֲכָה יָלַד שֶׁבֶר וְאֶת־תִּרְחֲנָה׃ 49 וַתֵּלֶד שַׁעַף אֲבִי מַדְמַנָּה אֶת־
שְׁוָא אֲבִי מַכְבֵּנָה וַאֲבִי גִבְעָא וּבַת־כָּלֵב עַכְסָה׃ 50 אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי
כָלֵב בֶּן־חוּר בְּכוֹר אֶפְרָתָה שׁוֹבָל אֲבִי קִרְיַת יְעָרִים׃ 51 שַׂלְמָא[a]
אֲבִי בֵית־לָחֶם חָרֵף[b] אֲבִי בֵית־גָּדֵר[c]׃ 52 וַיִּהְיוּ בָנִים לְשׁוֹבָל אֲבִי
קִרְיַת יְעָרִים הָרֹאֶה[a] חֲצִי הַמְּנֻחוֹת[b]׃ 53 וּמִשְׁפְּחוֹת קִרְיַת יְעָרִים הַיִּתְרִי
וְהַפּוּתִי וְהַשֻּׁמָתִי וְהַמִּשְׁרָעִי מֵאֵלֶּה יָצְאוּ הַצָּרְעָתִי וְהָאֶשְׁתָּאֻלִי׃
ס 54 בְּנֵי שַׂלְמָא בֵּית לֶחֶם וּנְטוֹפָתִי עַטְרוֹת בֵּית יוֹאָב וַחֲצִי
הַמָּנַחְתִּי הַצָּרְעִי׃ 55 וּמִשְׁפְּחוֹת סוֹפְרִים יֹשְׁבֵי[a] יַעְבֵּץ תִּרְעָתִים
שִׁמְעָתִים שׂוּכָתִים הֵמָּה הַקִּינִים הַבָּאִים מֵחַמַּת[b] אֲבִי בֵית־רֵכָב׃
ס 3 1 וְאֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי דָוִיד אֲשֶׁר נוֹלַד־לוֹ בְּחֶבְרוֹן הַבְּכוֹר ׀
אַמְנֹן לַאֲחִינֹעַם הַיִּזְרְעֵאלִית שֵׁנִי[a] דָּנִיֵּאל[b] לַאֲבִיגַיִל הַכַּרְמְלִית׃
2 הַשְּׁלִשִׁי לְאַבְשָׁלוֹם[a] בֶּן־מַעֲכָה בַּת־תַּלְמַי[b] מֶלֶךְ גְּשׁוּר הָרְבִיעִי
אֲדֹנִיָּה[c] בֶן־חַגִּית׃ 3 הַחֲמִישִׁי שְׁפַטְיָה לַאֲבִיטָל הַשִּׁשִּׁי יִתְרְעָם לְעֶגְלָה
אִשְׁתּוֹ׃ 4 שִׁשָּׁה נוֹלַד־לוֹ בְחֶבְרוֹן וַיִּמְלָךְ־שָׁם שֶׁבַע שָׁנִים וְשִׁשָּׁה
חֳדָשִׁים וּשְׁלֹשִׁים וְשָׁלוֹשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָםִ׃ ס 5 וְאֵלֶּה נוּלְּדוּ[a]־
לוֹ בִּירוּשָׁלָיִם שִׁמְעָא[b] וְשׁוֹבָב וְנָתָן וּשְׁלֹמֹה אַרְבָּעָה לְבַת־שׁוּעַ[c] בַּת־
עַמִּיאֵל׃ 6 וְיִבְחָר וֶאֱלִישָׁמָע[a] [b]וֶאֱלִיפָלֶט׃ 7 וְנֹגַהּ[b] וְנֶפֶג וְיָפִיעַ׃

42 [a] 𝔊L מוּ'; l prb c 𝔊BA מָרֵשָׁה ‖ [b] frt dl ‖ 43 °-° 𝔊L Καρηε κ. Φεθρουθ κ. Ρωκημ ‖ 44 𝔊B Ιακλαν A Ιερκααν L Ιερεκαμ; l frt יָקְדְעָם cf Jos 15,56 ‖ 45 𝔊B Γεδσουρ ‖ 46 [a] 𝔊L Ωρων ‖ [b] 𝔊B(A) Ιωσα(ν) ‖ [c] 𝔊BA Γεζουε L Γαζει et Γαζας 𝔊MSS Γαζερ; prps גָּזָז (3MSS גזן) ‖ 47 [a] VarBG יַהְ' (MSKen 147 'יָהְ') ‖ [b] l c 𝔊A+mlt MSS גֵּרְשֹׁן (—שם) ‖ 48 l c nonn MSS יָלְדָה ‖ 49 l וַיּוֹלֶד ‖ 50 l c 𝔊(𝔙?) בְּנֵי ‖ 51 [a] 𝔊BA Σαλωμων ‖ [b] 𝔊 חרם ‖ [c] 𝔊 frt בית־גְּדוֹר ‖ 52 [a] l frt רְאָיָה (cf 4,2) ‖ [b] l prb (cf 54) הַמָּנַחְתִּי ‖ 55 [a] K יֹשְׁבוּ Q יוֹשְׁבֵי ‖ [b] 𝔊A ἐξ Αιμαθ ‖ Cp 3, 1 [a] l c 𝔊 הַשֵּׁנִי ‖ [b] l כִּלְאָב cf 2S 3,3 et 𝔖 (כלב) ‖ 2 [a] dl ל c ca 20MSS 2S ‖ [b] 𝔖MSS תולמי cf 𝔊 ‖ [c] 𝔊L Ορνιας ‖ 3 𝔖 איטורעם 𝔖A = 𝔐 ‖ 5 [a] mlt MSS נוֹלְדוּ ‖ [b] 14,4; 2S 5,14 𝔐 𝔖 שַׁמּוּעַ, cf 1S 16,9 ‖ [c] MSKen 170 𝔊𝔙 לבת־שֶׁבַע ‖ 6 [a] l prb c 2MSS 14,5 2S 5,15 שׁוּעַ— ‖ 6/7 b-b >2S; dl (dittogr) (אל' >1MS).

8וֶאֱלִישָׁמָע וְאֶלְיָדָע[a] וֶאֱלִיפֶלֶט תִּשְׁעָה[b]׃ 9כֹּל בְּנֵי דָוִיד מִלְּבַד בְּנֵי־
פִילַגְשִׁים וְתָמָר אֲחוֹתָם׃ ס 10וּבֶן־שְׁלֹמֹה רְחַבְעָם אֲבִיָּה בְנוֹ אָסָא
בְנוֹ יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ׃ 11יוֹרָם בְּנוֹ אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ יוֹאָשׁ בְּנוֹ׃ 12אֲמַצְיָהוּ
בְנוֹ עֲזַרְיָה בְנוֹ יוֹתָם בְּנוֹ׃ 13אָחָז בְּנוֹ חִזְקִיָּהוּ בְנוֹ מְנַשֶּׁה בְנוֹ׃
14אָמוֹן בְּנוֹ יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ׃ 15וּבְנֵי יֹאשִׁיָּהוּ הַבְּכוֹר יוֹחָנָן הַשֵּׁנִי
יְהוֹיָקִים הַשְּׁלִשִׁי צִדְקִיָּהוּ הָרְבִיעִי שַׁלּוּם׃ 16וּבְנֵי יְהוֹיָקִים יְכָנְיָה
בְנוֹ צִדְקִיָּה בְנוֹ׃ 17וּבְנֵי[a] יְכָנְיָה אַסִּר[b] שְׁאַלְתִּיאֵל בְּנוֹ[c]׃
18וּמַלְכִּירָם וּפְדָיָה וְשֶׁנְאַצַּר יְקַמְיָה הוֹשָׁמָע וּנְדַבְיָה׃ 19וּבְנֵי פְדָיָה[a]
זְרֻבָּבֶל וְשִׁמְעִי וּבֶן[b]־זְרֻבָּבֶל מְשֻׁלָּם וַחֲנַנְיָה וּשְׁלֹמִית אֲחוֹתָם׃
20[a]וַחֲשֻׁבָה[b] וָאֹהֶל[c] וּבֶרֶכְיָה וַחֲסַדְיָה יוּשַׁב[d] חֶסֶד חָמֵשׁ׃ 21וּבֶן־[a]
חֲנַנְיָה פְּלַטְיָה וִישַׁעְיָה בְּנֵי[b] רְפָיָה בְּנֵי[c] אַרְנָן[d] בְּנֵי[c] עֹבַדְיָה[d] בְּנֵי[e]
שְׁכַנְיָה[e]׃ 22וּבְנֵי[a] שְׁכַנְיָה שְׁמַעְיָה [b]וּבְנֵי שְׁמַעְיָה[b] חַטּוּשׁ וְיִגְאָל[c] וּבָרִיחַ
וּנְעַרְיָה וְשָׁפָט שִׁשָּׁה׃ 23וּבֶן־נְעַרְיָה אֶלְיוֹעֵינַי וְחִזְקִיָּה וְעַזְרִיקָם
שְׁלֹשָׁה׃ 24וּבְנֵי אֶלְיוֹעֵינַי הוֹדַיְוָהוּ וְאֶלְיָשִׁיב וּפְלָיָה וְעַקּוּב וְיוֹחָנָן
וּדְלָיָה וַעֲנָנִי שִׁבְעָה׃ 4 1בְּנֵי יְהוּדָה פֶּרֶץ חֶצְרוֹן וְכַרְמִי[a]
וְחוּר[b] וְשׁוֹבָל׃ 2וּרְאָיָה בֶן־שׁוֹבָל הוֹלִיד אֶת־יַחַת וְיַחַת הוֹלִיד אֶת־
אֲחוּמַי וְאֶת־לָהַד אֵלֶּה מִשְׁפְּחוֹת הַצָּרְעָתִי׃ ס 3וְאֵלֶּה[a] אֲבִי עֵיטָם
יִזְרְעֶאל וְיִשְׁמָא וְיִדְבָּשׁ וְשֵׁם אֲחוֹתָם הַצְלֶלְפּוֹנִי׃ 4וּפְנוּאֵל אֲבִי גְדֹר
וְעֵזֶר אֲבִי חוּשָׁה אֵלֶּה בְנֵי־חוּר בְּכוֹר אֶפְרָתָה אֲבִי בֵּית לָחֶם׃
5וּלְאַשְׁחוּר אֲבִי תְקוֹעַ הָיוּ שְׁתֵּי נָשִׁים חֶלְאָה וְנַעֲרָה׃ 6וַתֵּלֶד
לוֹ נַעֲרָה אֶת־אֲחֻזָּם וְאֶת־חֵפֶר וְאֶת־תֵּימְנִי וְאֶת־הָאֲחַשְׁתָּרִי אֵלֶּה

8 [a] l c 𝔊[119] 14,7 𝔐𝔊[AL] וּבְעֶלְיָדָע cf 2S 5,16 ‖ [b] l שִׁבְעָה ‖ 10 3MSS (cf 𝔊𝔖) וּבְנֵי ‖ 12 pl MSS הוּ—, 𝔊[L+MSS] Οζιας ‖ 15 l frt c 𝔊[L] יוֹאָחָז ‖ 17 [a] Seb וּבֶן־ ‖ [b] l ? הָאַ' ‖ [c] dl c 𝔊[2MSS] ‖ 18 prps = וְשֶׁשְׁבַּצַּר cf Esr β 1,8𝔊[B] Σαβανασαρ (crrp e Σαναβ.; שנבצר pro 'סנב (?) 𝔊[A] Σασαβασσαρος; al = שנאצר (*Sinuṣur*) pro 'סנא vel = שַׁרְאֶצֶר (*Šaruṣur*) cf 2R 19,37 ‖ 19 [a] 𝔊[BA+10MSS] שְׁאַלְתִּיאֵל = Hagg 1,1; Esr 3,2. 8 al; 𝔖 נדביה; l frt 𝔐 ‖ [b] l c nonn MSS 𝔊𝔖 וּבְנֵי ‖ 20 [a] prps: ins וּבְנֵי מְשֻׁלָּם ‖ [b] 𝔊[A+MSS] Ασεβα 𝔊[Cpl] Ασαβα, prps חֲשַׁבְיָה ‖ [c] 𝔖 יהואל cf 𝔊[71] Οιηλ ‖ [d] 𝔊[A+MSS] ישוב (nonn MSS (־ישב)) ‖ 21 [a] nonn MSS 𝔊𝔖 וּבְנֵי ‖ [b] MS[Ken 207] 𝔊𝔖𝔙 בְּנוֹ (trsp ,); dl ? ‖ [c] 𝔊(𝔖)𝔙 בְּנוֹ; dl ? ‖ [d] 𝔊[BA] Ορνα et Αβδ(ε)ια ‖ [e] 𝔊 + בְּנוֹ ‖ 22 [a] Seb 𝔊[BA]𝔖𝔙 וּבֶן־ ‖ [b-b] dl ? (gloss cf Esr 8,2) vel ins ? nom filii sexti ‖ [c] 𝔊[BA] Ιωηλ ‖ 23 l c Seb pl MSS 𝔊 וּבְנֵי ‖ 24 Q הוֹדַוְיָהוּ K הודיוהו; 𝔊[A+MSS] 𝔙 הודויהו (l Q) ‖ Cp 4, 1 [a] l frt וּכְלֻבַי ‖ [b] cf ad 2,19. 24 ‖ 2 𝔊 אָחִי' ‖ 3 pl MSS 𝔊[BA](𝔙) בְּנֵי pr אבי; ins בְּנֵי חוּר cf 4.

בְּנֵי נַעֲרָה׃ 7 וּבְנֵי חֶלְאָה צֶרֶת יְצֹחַר[a] וְאֶתְנָן[b]׃ 8 וְקוֹץ הוֹלִיד אֶת־עָנוּב
וְאֶת־הַצֹּבֵבָה[a] וּמִשְׁפְּחֹת אֲחַרְחֵל בֶּן־הָרֻם[b]׃ 9 וַיְהִי יַעְבֵּץ נִכְבָּד מֵאֶחָיו
וְאִמּוֹ קָרְאָה שְׁמוֹ יַעְבֵּץ לֵאמֹר כִּי יָלַדְתִּי בְּעֹצֶב׃ 10 וַיִּקְרָא יַעְבֵּץ
לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִם־בָּרֵךְ תְּבָרְכֵנִי וְהִרְבִּיתָ אֶת־גְּבוּלִי וְהָיְתָה
יָדְךָ עִמִּי וְעָשִׂיתָ מֵּרָעָה לְבִלְתִּי עָצְבִּי וַיָּבֵא אֱלֹהִים אֵת אֲשֶׁר־שָׁאָל׃
ס 11 וּכְלוּב[a] [b]אֲחִי־שׁוּחָה[b] הוֹלִיד אֶת־מְחִיר הוּא אֲבִי אֶשְׁתּוֹן׃
12 וְאֶשְׁתּוֹן הוֹלִיד אֶת־בֵּית רָפָא וְאֶת־פָּסֵחַ וְאֶת־תְּחִנָּה אֲבִי עִיר־
נָחָשׁ[a] אֵלֶּה אַנְשֵׁי רֵכָה[b]׃ ס 13 וּבְנֵי קְנַז עָתְנִיאֵל וּשְׂרָיָה וּבְנֵי
עָתְנִיאֵל חֲתַת[c]׃ 14 וּמְעוֹנֹתַי הוֹלִיד אֶת־עָפְרָה וּשְׂרָיָה הוֹלִיד אֶת־
יוֹאָב אֲבִי גֵּיא חֲרָשִׁים כִּי חֲרָשִׁים הָיוּ׃ ס 15 וּבְנֵי כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה
[a]עִירוּ אֵלָה[a] וָנָעַם וּבְנֵי[b] אֵלָה וּקְנַז[c]׃ 16 וּבְנֵי[a] יְהַלֶּלְאֵל זִיף וְזִיפָה
תִּירְיָא וַאֲשַׂרְאֵל[b]׃ 17 וּבֶן־[a]עֶזְרָה יֶתֶר וּמֶרֶד וְעֵפֶר [b]וְיָלוֹן וַתַּהַר[b] אֶת־
מִרְיָם וְאֶת־שַׁמַּי וְאֶת־יִשְׁבָּח אֲבִי אֶשְׁתְּמֹעַ׃ 18 וְאִשְׁתּוֹ הַיְהֻדִיָּה[a]
יָלְדָה אֶת־יֶרֶד אֲבִי גְדוֹר וְאֶת־חֶבֶר אֲבִי שׂוֹכוֹ וְאֶת־יְקוּתִיאֵל[b] אֲבִי
זָנוֹחַ וְאֵלֶּה בְּנֵי בִּתְיָה[c] בַת־פַּרְעֹה אֲשֶׁר לָקַח מָרֶד[d]׃ ס 19 וּבְנֵי
אֵשֶׁת הוֹדִיָּה[a] אֲחוֹת נַחַם[b] אֲבִי קְעִילָה הַגַּרְמִי וְאֶשְׁתְּמֹעַ הַמַּעֲכָתִי׃
20 וּבְנֵי שִׁימוֹן[a] אַמְנוֹן וְרִנָּה בֶּן־חָנָן וְתִולוֹן[b] וּבְנֵי יִשְׁעִי[c] זוֹחֵת וּבֶן־
זוֹחֵת[d]׃ 21 בְּנֵי שֵׁלָה בֶן־יְהוּדָה עֵר אֲבִי לֵכָה וְלַעְדָּה אֲבִי מָרֵשָׁה
וּמִשְׁפְּחוֹת בֵּית־עֲבֹדַת הַבֻּץ לְבֵית אַשְׁבֵּעַ׃ 22 וְיוֹקִים וְאַנְשֵׁי כֹזֵבָא
וְיוֹאָשׁ וְשָׂרָף אֲשֶׁר־בָּעֲלוּ לְמוֹאָב וְיָשֻׁבִי לָחֶם וְהַדְּבָרִים עַתִּיקִים׃ 23 הֵמָּה
הַיּוֹצְרִים וְיֹשְׁבֵי נְטָעִים וּגְדֵרָה עִם־הַמֶּלֶךְ בִּמְלַאכְתּוֹ יָשְׁבוּ שָׁם׃ ס

7 [a] l prb c Q$\mathfrak{G}^{MSS}$ וְצֹחַר ($\mathfrak{G}^{B+MSS}$ וְצַחַר); K𝔙 יִצְחָר ‖ [b] ins frt וְקוֹץ cf 𝔗 ‖ 8 [a] l ? vel ins ? יַעְבֵּץ cf 9 ‖ [b] cf ad 2,33 ‖ 9 $\mathfrak{G}^{B}$ ὡς γαβης ‖ 10 $\mathfrak{G}^{B}$ γνῶσιν (מַדָּעָה); prps מִרְעָה (cf $\mathfrak{G}^{56.93}$ + βόσκησιν) vel מַרְפֶּה; l frt antea וּפְדִיתָ ‖ 11 [a] 𝔊𝔖𝔙 וְכָלֵב ‖ [b-b] $\mathfrak{G}^{BA}$ πατὴρ Ασχα(ς), 10MSS אבי ‖ 12 [a] ins (cf 13$^{\mathfrak{G}}$) עִיר 𝔙(𝔊) ‖ [b] $\mathfrak{G}^{BL}$ רכב cf 2,55 ‖ 13 ins c $\mathfrak{G}^{L}$ וּמְעוֹנֹתָי ‖ 15 [a-a] l c (𝔊)𝔙 אֲחִי . . הַקְּנִזִּי ‖ [b] Seb וּבֶן־ ‖ [c] pl MSS 𝔊𝔙𝔗 om ו; l sic vel ins antea nom וְאֵלֶּה ‖ 16 [a] ins וּבְנֵי פֶרֶץ יְהַלֶּ' וְעֶזְרָה (cf $\mathfrak{G}^{B\ al}$ υἱὸς (υἱοὶ) αὐτοῦ) ‖ [b] $\mathfrak{G}^{BA}$ καὶ ι(ε)σεραηλ ($\mathfrak{G}^{L}$ + Ιωαχειμ) cf 25,2[a] ‖ 17 [a] l c pl MSS 𝔊𝔙 וּבְנֵי ‖ [b-b] l c 𝔊 (cf 𝔙) וְיֶתֶר הוֹלִיד (al trspon v 18b post וְיָלוֹן et perg וַתַּהַר וַתֵּלֶד) ‖ 18 [a] $\mathfrak{G}^{B}$ (αὕτη Αδεια) הי(א) הדיה; cf 19 ? ‖ [b] cf ad 2,33 ‖ [c] $\mathfrak{G}^{B}$ Γελια (עליה ?) $^{L}$ Φαθθουια mlt MSS = 𝔐 ‖ [d] exc ? vbb; cf ad 17 ‖ 19 [a] $\mathfrak{G}^{B}$ Ιδουιας $^{A}$ Ιουδαιας ‖ [b] ins frt c $\mathfrak{G}^{(B)+MSS}$ (ו)דלי(ל)ה אֲבִי קְעִילָה וְשִׁמְעוֹן (—יוֹן) אֲבִי י(ו)מן וּבְנֵי נַחַם ‖ 20 [a] $\mathfrak{G}^{B+MSS}$ שִׁמְיוֹן (—עוֹן) ‖ [b] $K^{Occ}$ $\mathfrak{G}^{L}$ וְתוֹ' $Q^{Occ}$ $\mathfrak{G}^{A}$ וְתִי' ‖ [c] $\mathfrak{G}^{MSS}$ (ι)εσθ(ι) $\mathfrak{G}^{L}$ Ιεσοι $^{A}$ Εϛ ‖ [d] exc ? vbb ‖ 21 𝔊 Σηλωμ(ν) ‖ 22 l וַיָּשֻׁבוּ בית (ויש' בי').

24בְּנֵי שִׁמְעוֹן נְמוּאֵל[a] וְיָמִין יָרִיב[b] זֶרַח[c] שָׁאוּל׃ 25שַׁלֻּם בְּנוֹ מִבְשָׂם
בְּנוֹ מִשְׁמָע בְּנוֹ׃ 26וּבְנֵי מִשְׁמָע חַמּוּאֵל בְּנוֹ זַכּוּר בְּנוֹ שִׁמְעִי בְּנוֹ׃
27וּלְשִׁמְעִי בָּנִים שִׁשָּׁה עָשָׂר וּבָנוֹת שֵׁשׁ וּלְאֶחָיו אֵין בָּנִים רַבִּים
וְכֹל מִשְׁפַּחְתָּם לֹא הִרְבּוּ עַד־בְּנֵי יְהוּדָה׃ ס 28וַיֵּשְׁבוּ בִּבְאֵר־
שֶׁבַע[a] וּמוֹלָדָה וַחֲצַר שׁוּעָל׃ 29וּבְבִלְהָה[a] וּבְעֶצֶם וּבְתוֹלָד[b]׃ 30וּבִבְתוּאֵל
וּבְחָרְמָה וּבְצִקְלָג׃ 31וּבְבֵית מַרְכָּבוֹת וּבַחֲצַר סוּסִים[a] וּבְבֵית בִּרְאִי[b]
וּבְשַׁעֲרָיִם[c] אֵלֶּה עָרֵיהֶם עַד־מְלֹךְ[d] דָּוִיד׃ 32וְחַצְרֵיהֶם עֵיטָם[a] וָעַיִן
רִמּוֹן[b] וְתֹכֶן וְעָשָׁן עָרִים חָמֵשׁ׃ [e]33וְכָל־חַצְרֵיהֶם אֲשֶׁר סְבִיבוֹת הֶעָרִים
הָאֵלֶּה עַד־בָּעַל[a] זֹאת מוֹשְׁבֹתָם וְהִתְיַחְשָׂם לָהֶם׃ 34[a]וּמְשׁוֹבָב
וְיַמְלֵךְ[a] וְיוֹשָׁה[b] בֶּן־אֲמַצְיָה׃ 35וְיוֹאֵל וְיֵהוּא[a] בֶּן־יוֹשִׁבְיָה בֶּן־שְׂרָיָה
בֶּן־עֲשִׂיאֵל[b]׃ 36וְאֶלְיוֹעֵינַי וְיַעֲקֹבָה וִישׁוֹחָיָה וַעֲשָׂיָה וַעֲדִיאֵל[a] וִישִׂימִאֵל[b]
וּבְנָיָה׃ 37וְזִיזָא[a] בֶן־שִׁפְעִי[b] בֶן־אַלּוֹן[c] בֶּן־יְדָיָה בֶן־שִׁמְרִי[d] בֶּן־שְׁמַעְיָה[e]׃
38אֵלֶּה הַבָּאִים בְּשֵׁמוֹת נְשִׂיאִים בְּמִשְׁפְּחוֹתָם וּבֵית אֲבוֹתֵיהֶם פָּרְצוּ
לָרוֹב׃ 39וַיֵּלְכוּ לִמְבוֹא גְדֹר עַד לְמִזְרַח הַגָּיְא לְבַקֵּשׁ מִרְעֶה לְצֹאנָם׃
40וַיִּמְצְאוּ מִרְעֶה שָׁמֵן וָטוֹב וְהָאָרֶץ רַחֲבַת יָדַיִם וְשֹׁקֶטֶת וּשְׁלֵוָה כִּי
מִן־חָם הַיֹּשְׁבִים שָׁם לְפָנִים׃ 41וַיָּבֹאוּ אֵלֶּה הַכְּתוּבִים בְּשֵׁמוֹת בִּימֵי ׀
יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיַּכּוּ אֶת־אָהֳלֵיהֶם וְאֶת־הַמְּעִינִים[a] אֲשֶׁר נִמְצְאוּ
שָׁמָּה וַיַּחֲרִימֻם עַד־הַיּוֹם הַזֶּה[b] וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתֵּיהֶם כִּי־מִרְעֶה לְצֹאנָם
שָׁם׃ 42וּמֵהֶם ׀ מִן־בְּנֵי שִׁמְעוֹן הָלְכוּ לְהַר שֵׂעִיר אֲנָשִׁים חֲמֵשׁ מֵאוֹת
וּפְלַטְיָה וּנְעַרְיָה[a] וּרְפָיָה וְעֻזִּיאֵל בְּנֵי יִשְׁעִי[b] בְּרֹאשָׁם׃ 43וַיַּכּוּ אֶת־
שְׁאֵרִית הַפְּלֵטָה לַעֲמָלֵק °וַיֵּשְׁבוּ שָׁם° עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ ס

24 [a] al loc יְמ׳ cf ad Nu 26,12 ‖ [b] Nu יָכִין 𝔊$^{B}$ Ιαρειν ‖ [c] cf ad Nu ‖ 25 cf ad 2,33 ‖ 27 𝔊$^{BA+9MSS}$ τρεῖς ‖ 28 𝔊 + κ. Σαμ(α)α cf Jos 19,2$^{𝔊B}$; 15,26 (l ? 𝔐) ‖ 29 [a] Jos 15,29 בַּעֲלָה, 19,3 בָּלָה ‖ [b] Jos אֶלְתּוֹלַד ‖ 30 Jos 19,4 בְּתוּל ‖ 31 [a] Jos 19,5 סוּסָה ‖ [b] 𝔊$^{A}$ βαρουμ $^{L}$ βαρειν Jos 15,32; 19,6 (בֵּית) לְבָאוֹת ‖ [c] Jos 15 שִׁלְחִים Jos 19 שָׁרוּחֶן ‖ [d] pl MSS Vrs מָלַךְ ‖ [e] trsp : ad וְחַצְ׳ 32 ‖ 32 [a] l בְּעַ׳; Jos 15,42 עֶתֶר 19,7 עֶתֶר (1S 30,30 ? עֲתָךְ) ‖ [b] l frt (sed false) c pl MSS 𝔊$^{Cpl\ 56}$ Jos 15,32$^{𝔐}$ וְר׳ ‖ v 33 cf Jos 19,8 ‖ [a] 𝔊$^{B(L)}$ Jos בַּעֲלַת ‖ 34 [a-a] 𝔊$^{L}$ κ. ἐπιστρέφων ἐβασίλευσεν ‖ [b] 𝔊$^{BA}$ Ιωσ(ε)ια(ς) $^{L}$ Ιωας (cf [a-a]) ‖ 35 [a] 𝔊$^{B*+8MSS}$ וְהוּא ‖ [b] prb = עֲשָׂהאֵל = עֲשָׂיָה ‖ 36 [a] 𝔊$^{B}$ υἱοὶ Αωσαλ [υἱοῦ Σαφαλ υἱοῦ Αμων] ‖ [b] Var$^{B}$ וְיִשְׂמְאֵל; 2MSS$^{Ken}$ וישמאל, 𝔊$^{AL}$ κ. Ισμαηλ ‖ 37 [a] 𝔊$^{A}$ וְזוּ׳ ‖ [b] 𝔊$^{B}$ Σαφαλ ‖ [c] 𝔊$^{B}$ Αμων ‖ [d] 𝔊$^{B}$ שָׁמָר 𝔊$^{A}$ Σαμαριου ‖ [e] 𝔊$^{B}$ Συμεων 𝔊$^{121}$ Σαμαα; prps שִׁמְעִי cf 26 ‖ 39 l c 𝔊 (ה)גְּרָר ‖ 40 𝔊 + בְּנֵי ‖ 41 [a] K הַמְּעִי׳ (cf 𝔊 Μιναίους), Q הַמְּעוּ׳ ‖ [b] 𝔊$^{L}$ + וְאֶת־הַמְּעִינִים מָצְאוּ שָׁם (Var?) ‖ 42 [a] 𝔊$^{BA}$ Νωαδ(ε)ια ‖ [b] 𝔊$^{L}$ Ιεσουε cf 2,31[b] ‖ 43 °-° >𝔊$^{B}$.

5 ¹וּבְנֵי רְאוּבֵן בְּכוֹר־יִשְׂרָאֵל כִּי הוּא הַבְּכוֹר וּבְחַלְּלוֹ יְצוּעֵי
אָבִיו ⁰נִתְּנָה בְּכֹרָתוֹ לִבְנֵי⁰ יוֹסֵף בֶּן־יִשְׂרָאֵל וְלֹא לְהִתְיַחֵשׂ לַבְּכֹרָה׃
²כִּי יְהוּדָה גָּבַר בְּאֶחָיו וּלְנָגִיד מִמֶּנּוּ וְהַבְּכֹרָה לְיוֹסֵף׃ ס ³בְּנֵי
רְאוּבֵן בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל חֲנוֹךְ וּפַלּוּא חֶצְרוֹן וְכַרְמִי׃ ⁴בְּנֵי[a] יוֹאֵל[b] שְׁמַעְיָה[c]
בְנוֹ גּוֹג בְּנוֹ שִׁמְעִי בְנוֹ׃ ⁵מִיכָה בְנוֹ רְאָיָה בְנוֹ בַּעַל בְּנוֹ׃ ⁶בְּאֵרָה
בְנוֹ אֲשֶׁר הֶגְלָה תִּלְּגַת[a] פִּלְנְאֶסֶר[b] מֶלֶךְ אַשֻּׁר הוּא נָשִׂיא לָרְאוּבֵנִי׃
⁷וְאֶחָיו לְמִשְׁפְּחֹתָיו בְּהִתְיַחֵשׂ לְתֹלְדוֹתָם הָרֹאשׁ יְעִיאֵל וּזְכַרְיָהוּ׃
⁸וּבֶלַע בֶּן־עָזָז[a] בֶּן־שֶׁמַע[b] בֶּן־יוֹאֵל הוּא יוֹשֵׁב בַּעֲרֹעֵר וְעַד־נְבוֹ וּבַעַל
מְעוֹן׃ ⁹וְלַמִּזְרָח יָשַׁב עַד־לְבוֹא מִדְבָּרָה לְמִן־הַנָּהָר פְּרָת כִּי מִקְנֵיהֶם
רָבוּ בְּאֶרֶץ גִּלְעָד׃ ¹⁰וּבִימֵי שָׁאוּל עָשׂוּ מִלְחָמָה עִם־הַהַגְרִאִים[a] וַיִּפְּלוּ
בְּיָדָם וַיֵּשְׁבוּ[b] בְּאָהֳלֵיהֶם [c]עַל־כָּל־[c]פְּנֵי מִזְרָח לַגִּלְעָד׃
¹¹וּבְנֵי־גָד לְנֶגְדָּם יָשְׁבוּ בְּאֶרֶץ הַבָּשָׁן עַד־סַלְכָה׃ ¹²יוֹאֵל הָרֹאשׁ
וְשָׁפָם[a] הַמִּשְׁנֶה וְיַעְנַי[b] וְשָׁפָט[c] בַּבָּשָׁן׃ ¹³וַאֲחֵיהֶם לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם
מִיכָאֵל וּמְשֻׁלָּם וְשֶׁבַע וְיוֹרַי וְיַעְכָּן[a] [b]וְזִיעַ וָעֵבֶר[b] שִׁבְעָה׃ ¹⁴אֵלֶּה ׀
בְּנֵי אֲבִיחַיִל[a] בֶּן־חוּרִי בֶּן־יָרוֹחַ[b] בֶּן־גִּלְעָד בֶּן־מִיכָאֵל בֶּן־יְשִׁישַׁי[c] בֶּן־
יַחְדּוֹ[d] בֶּן־בּוּז[e]׃ ¹⁵אֲחִי בֶּן־עַבְדִּיאֵל בֶּן־גּוּנִי רֹאשׁ לְבֵית אֲבוֹתָם׃
¹⁶וַיֵּשְׁבוּ בַּגִּלְעָד בַּבָּשָׁן וּבִבְנֹתֶיהָ וּבְכָל־[a]מִגְרְשֵׁי שָׁרוֹן[b] עַל־[c]תּוֹצְאוֹתָם׃
¹⁷כֻּלָּם הִתְיַחְשׂוּ בִּימֵי יוֹתָם[a] מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּבִימֵי יָרָבְעָם[b] מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל׃
ס ¹⁸בְּנֵי־רְאוּבֵן וְגָדִי[a] וַחֲצִי שֵׁבֶט־מְנַשֶּׁה מִן־בְּנֵי־חַיִל [b]אֲנָשִׁים
נֹשְׂאֵי מָגֵן וְחֶרֶב וְדֹרְכֵי קֶשֶׁת וּלְמוּדֵי מִלְחָמָה אַרְבָּעִים וְאַרְבָּעָה
אֶלֶף וּשְׁבַע־מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים יֹצְאֵי צָבָא׃ ¹⁹וַיַּעֲשׂוּ מִלְחָמָה עִם־
הַהַגְרִיאִים וִיטוּר וְנָפִישׁ וְנוֹדָב׃ ²⁰וַיֵּעָזְרוּ[a] עֲלֵיהֶם וַיִּנָּתְנוּ בְיָדָם
הַהַגְרִיאִים וְכֹל שֶׁעִמָּהֶם[b] כִּי לֵאלֹהִים זָעֲקוּ בַּמִּלְחָמָה וְנַעְתּוֹר לָהֶם

Cp 5, 1 ⁰⁻⁰ 𝔊^BA נָתַן ב׳ לִבְנוֹ; 7MSS לְיוֹסֵף ‖ 2 𝔊 δυνατὸς ἰσχύι ^BA + καί ‖ 4 ^a 𝔊^L בְּנוֹ ‖ ^b dub; l ? c 𝔖𝔄 כַּרְמִי ‖ ^c 𝔊^(-) שִׁמְעִי, sed l 𝔐 ‖ 5 𝔊^B 𝔊^Lx Ιωηλ ‖ 6 ^a 24MSS 𝔊^A תגלת ‖ ^b 𝔊^L sine נ ‖ 7 𝔊 Ιωηλ ‖ 8 ^a 𝔊^L יוֹעָז ‖ ^b 𝔊^L שִׁמְעִי ‖ 10 ^a 𝔊^BA τ. παροίκους (הַגָּרִים) ‖ ^b 𝔊^BA יֹשְׁבִים ‖ ^(c-c) 𝔊^BA עַד־כָּל ‖ 12 ^a 𝔊^L𝔙 ן— (𝔊^B ט—) ‖ ^b 𝔊^L κ. Ιωανι ‖ ^c 𝔊 + ὁ γραμματεύς 𝔊^L + κ. Σαφαν ‖ 13 ^a 𝔊^L κ. Ιωαχα ‖ ^(b-b) 𝔊^BA וְזוּעַ וָעֵבֶד (9MSS ועבד) ‖ 14 ^a 𝔊^L Αβιηλ ‖ ^b dub; 𝔊^B Ιδαι ^A Αδαι ^L Αρουε 𝔙 *Iara* 𝔖𝔄 זרח 1MS^Ken ירוע ‖ ^c 𝔊^B Ισαι ^A+MSS Ιεσσαι ^L Σουσι 𝔙 *Iesesi* ‖ ^d Var^B יחדי; 𝔊^B Ιουρει ^A Ιεδδαι ^L 𝔙 Ιεδδω; l ? יַחְדַּי ‖ ^e 𝔊^A Αχιβουζ cf 15 ‖ 15 >𝔊 ‖ 16 ^a 𝔊^BA וְכָל, l 𝔐 ‖ ^b l c 𝔊^B (Γεριαμ pro Σερ.) שִׁרְיֹן ‖ ^c l c 𝔊^BA עַד ‖ 17 ^a 𝔊^L Ιωας ‖ ^b 𝔊^L + τοῦ Ιωας ‖ 18 ^a 𝔊^BL וְגָד ‖ ^b 𝔊^L + כל ‖ 19 Gn 25,15 וָקֵדְמָה 𝔊^BA κ. Ναδαβαίων ^L κ. Νηδαβ. 𝔎 Ναδιβ. ‖ 20 ^a 𝔙 וַיַּעְזְרוּ 𝔊^L וַיִּזְעֲקוּ ‖ ^b 𝔊^L τὰ σκηνώματα αὐτῶν.

כִּֽי־בָטְחוּ בֽוֹ׃ 21 וַיִּשְׁבּוּ מִקְנֵיהֶם גְּמַלֵּיהֶם חֲמִשִּׁים אֶלֶף וְצֹאן מָאתַיִם
וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וַחֲמוֹרִים אַלְפָּיִם וְנֶפֶשׁ אָדָם מֵאָה אָֽלֶף׃ 22 כִּֽי־
חֲלָלִים רַבִּים נָפָלוּ כִּי מֵהָאֱלֹהִים הַמִּלְחָמָה וַיֵּשְׁבוּ תַחְתֵּיהֶם עַד־
הַגֹּלָֽה׃ ס
23 [a]וּבְנֵי חֲצִי[a] שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה יָשְׁבוּ בָּאָרֶץ[b] מִבָּשָׁן עַד־[c]בַּעַל חֶרְמוֹן[c]
וּשְׂנִיר וְהַר־חֶרְמוֹן [d]הֵמָּה רָבֽוּ׃ 24 וְאֵלֶּה רָאשֵׁי בֵית־אֲבוֹתָם וְעֵפֶר[a]
וְיִשְׁעִי וֶאֱלִיאֵל וְעַזְרִיאֵל[b] וְיִרְמְיָה וְהוֹדַוְיָה[c] וְיַחְדִּיאֵל[b] אֲנָשִׁים גִּבּוֹרֵי
חַיִל אַנְשֵׁי שֵׁמוֹת רָאשִׁים לְבֵית אֲבוֹתָֽם׃ 25 וַיִּֽמְעֲלוּ בֵּאלֹהֵי
אֲבֹתֵיהֶם וַיִּזְנוּ אַחֲרֵי אֱלֹהֵי עַמֵּי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הִשְׁמִיד אֱלֹהִים מִפְּנֵיהֶֽם׃
26 וַיָּעַר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־רוּחַ ׀ פּוּל[a] מֶֽלֶךְ־אַשּׁוּר וְאֶת־רוּחַ תִּלְּגַת[b]
פִּלְנֶסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיַּגְלֵם[c] לָראוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה
וַיְבִיאֵם לַחְלַח[d] וְחָבוֹר וְהָרָא[e] וּנְהַר גּוֹזָן עַד הַיּוֹם הַזֶּֽה׃ ס
27 בְּנֵי לֵוִי גֵּרְשׁוֹן קְהָת וּמְרָרִֽי׃ 28 וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם יִצְהָר וְחֶבְרוֹן
וְעֻזִּיאֵֽל׃ ס 29 וּבְנֵי עַמְרָם אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה וּמִרְיָם וּבְנֵי אַהֲרֹן נָדָב
וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִֽיתָמָֽר׃ 30 אֶלְעָזָר הוֹלִיד אֶת־פִּֽינְחָס פִּֽינְחָס הֹלִיד
אֶת־אֲבִישֽׁוּעַ׃ 31 וַאֲבִישׁוּעַ הוֹלִיד אֶת־בֻּקִּי וּבֻקִּי הוֹלִיד אֶת־עֻזִּֽי׃ 32 וְעֻזִּי
הוֹלִיד אֶת־זְרַֽחְיָה וּזְרַֽחְיָה הוֹלִיד אֶת־מְרָיֽוֹת׃ 33 מְרָיוֹת הוֹלִיד אֶת־
אֲמַרְיָה וַאֲמַרְיָה הוֹלִיד אֶת־אֲחִיטֽוּב׃ 34 וַאֲחִיטוּב הוֹלִיד אֶת־צָדוֹק
וְצָדוֹק הוֹלִיד אֶת־אֲחִימָֽעַץ׃ 35 וַאֲחִימַעַץ הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה וַעֲזַרְיָה
הוֹלִיד אֶת־יוֹחָנָֽן׃ 36 וְיוֹחָנָן הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה הוּא אֲשֶׁר כִּהֵן בַּבַּיִת
אֲשֶׁר־בָּנָה שְׁלֹמֹה בִּירוּשָׁלִָֽם׃ 37 וַיּוֹלֶד עֲזַרְיָה אֶת־אֲמַרְיָה וַאֲמַרְיָה
הוֹלִיד אֶת־אֲחִיטֽוּב׃ 38 וַאֲחִיטוּב הוֹלִיד אֶת־צָדוֹק וְצָדוֹק הוֹלִיד אֶת־
שַׁלּֽוּם׃ 39 וְשַׁלּוּם הוֹלִיד אֶת־חִלְקִיָּה וְחִלְקִיָּה הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָֽה׃
40 וַעֲזַרְיָה הוֹלִיד אֶת־שְׂרָיָה וּשְׂרָיָה הוֹלִיד אֶת־יְהוֹצָדָֽק׃ 41 וִיהוֹצָדָק
הָלַךְ [a]בְּהַגְלוֹת יְהוָה[a] אֶת־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם בְּיַד נְבֻכַדְנֶאצַּֽר׃ ס
6 1 בְּנֵי לֵוִי גֵּרְשֹׁם קְהָת וּמְרָרִֽי׃ 2 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵֽי־גֵרְשׁוֹם לִבְנִי

21 1MS$^{Ken}$ 𝔊$^{BA}$ 5000 ‖ 23 $^{a-a}$ 𝔊$^{BAL}$ καὶ οἱ ἡμίσεις ‖ $^{b}$ >𝔊$^{B}$ ‖ $^{c-c}$ 𝔊$^{B^{ab}}$ Βααλειμ cf 4,33 ‖ $^{d}$ 𝔊 + וּבַלְּבָנוֹן ‖ 24 $^{a}$ dl ו c 𝔊𝔙; 𝔊$^{BA}$ Οφερ 𝔊$^{MSS}$ Γοφερ ‖ $^{b}$ 𝔊𝔙 וְעָז׳ et וְיָח׳? ‖ $^{c}$ cf ad 3,24 ‖ 26 $^{a}$ 𝔊$^{B(A)}$ Φαλωχ(ς) (>𝔖) ‖ $^{b}$ cf ad 5,6; 𝔊$^{A}$ תגלת ‖ $^{c}$ 𝔊𝔙 וַיָּגֶל? ‖ $^{d}$ 𝔖 לַחְלַח ‖ $^{e}$ cf 2R 17,6$^{e}$; l? וְהָרָה (>𝔊$^{BA}$, 𝔊$^{L}$ חָרָן) ‖ 29 𝔊 —הוד ‖ 30 𝔊$^{L}$ Αβιουδ ‖ 31 𝔊$^{B}$ Βωε ‖ 32 𝔊$^{B}$ Μαρειηλ ‖ 33. 37 𝔊 —טוב ‖ 34 𝔊$^{L}$ צַדּוּק, id 38 ‖ 38 cf ad 2,33 ‖ 40 𝔊$^{AL}$ —צָדָק 𝔖 צדוק ‖ 41 $^{a-a}$ 𝔊$^{BA}$ בַּגָּלוּת ‖ Cp 6, 1 v 27; Ex 6,16; Nu 3,17 ן—.

וְשִׁמְעִי׃ 3 וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם וְיִצְהָר וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל׃ 4 בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי
וּמֻשִׁי[a] וְאֵלֶּה מִשְׁפְּחוֹת הַלֵּוִי לַאֲבֹתֵיהֶם[b]׃ 5 לְגֵרְשׁוֹם לִבְנִי בְנוֹ
יַחַת בְּנוֹ זִמָּה בְנוֹ׃ 6 יוֹאָח[a] בְּנוֹ עִדּוֹ[b] בְנוֹ זֶרַח[c] בְּנוֹ יְאָתְרַי[d] בְּנוֹ׃
7 [a]בְּנֵי קְהָת עַמִּינָדָב[a] בְּנוֹ קֹרַח בְּנוֹ אַסִּיר בְּנוֹ׃ 8 אֶלְקָנָה בְנוֹ וְאֶבְיָסָף
בְּנוֹ וְאַסִּיר בְּנוֹ׃ 9 תַּחַת בְּנוֹ אוּרִיאֵל בְּנוֹ עֻזִּיָּה בְנוֹ וְשָׁאוּל בְּנוֹ׃
10 וּבְנֵי אֶלְקָנָה עֲמָשַׂי וַאֲחִימוֹת׃ 11 אֶלְקָנָה [a]בְּנֵי אֶלְקָנָה[a] צוֹפַי[b] בְּנוֹ
וְנַחַת[c] בְּנוֹ׃ 12 אֱלִיאָב[a] בְּנוֹ יְרֹחָם[b] בְּנוֹ אֶלְקָנָה בְנוֹ[c]׃ 13 וּבְנֵי שְׁמוּאֵל
הַבְּכֹר ׀ וַשְׁנִי וַאֲבִיָּה׃ 14 בְּנֵי [a]מְרָרִי מַחְלִי[a] לִבְנִי בְנוֹ שִׁמְעִי בְנוֹ
עֻזָּה[b] בְנוֹ׃ 15 שִׁמְעָא בְנוֹ [a]חַגִּיָּה[b] בְנוֹ[a] עֲשָׂיָה בְנוֹ׃ ס
16 וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הֶעֱמִיד דָּוִיד °עַל־יְדֵי־שִׁיר° בֵּית יְהוָה מִמְּנוֹחַ הָאָרוֹן׃
17 וַיִּהְיוּ מְשָׁרְתִים לִפְנֵי מִשְׁכַּן אֹהֶל־מוֹעֵד בַּשִּׁיר עַד־בְּנוֹת שְׁלֹמֹה
אֶת־בֵּית יְהוָה בִּירוּשָׁלָםִ וַיַּעַמְדוּ כְמִשְׁפָּטָם עַל־עֲבוֹדָתָם׃ 18 וְאֵלֶּה
הָעֹמְדִים וּבְנֵיהֶם מִבְּנֵי הַקְּהָתִי הֵימָן הַמְשׁוֹרֵר בֶּן־יוֹאֵל בֶּן־שְׁמוּאֵל׃
19 בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן־יְרֹחָם[a] בֶּן־אֱלִיאֵל[b] בֶּן־תּוֹחַ[c]׃ 20 בֶּן־צִיף[a] בֶּן־אֶלְקָנָה
בֶּן־מַחַת[b] בֶּן־עֲמָשָׂי[c]׃ 21 בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן־יוֹאֵל בֶּן־עֲזַרְיָה בֶּן־צְפַנְיָה׃
22 בֶּן־תַּחַת בֶּן־אַסִּיר בֶּן־אֶבְיָסָף בֶּן־קֹרַח׃ 23 בֶּן־יִצְהָר בֶּן־קְהָת בֶּן־לֵוִי
בֶּן־יִשְׂרָאֵל׃ ס 24 וְאָחִיו אָסָף הָעֹמֵד עַל־יְמִינוֹ אָסָף בֶּן־בֶּרֶכְיָהוּ
בֶּן־שִׁמְעָא׃ 25 בֶּן־מִיכָאֵל בֶּן־בַּעֲשֵׂיָה[a] בֶּן־מַלְכִּיָּה[b]׃ 26 בֶּן־אֶתְנִי[a]
בֶן־זֶרַח[b] בֶּן־עֲדָיָה[c]׃ 27 בֶּן־אֵיתָן בֶּן־זִמָּה בֶּן־שִׁמְעִי׃ 28 בֶּן־יַחַת בֶּן־
גֵּרְשֹׁם בֶּן־לֵוִי׃ ס 29 וּבְנֵי[a] מְרָרִי אֲחֵיהֶם עַל־הַשְּׂמֹאול אֵיתָן בֶּן־
קִישִׁי[b] בֶּן־עַבְדִּי[c] בֶּן־מַלּוּךְ׃ 30 °בֶּן־חֲשַׁבְיָה בֶּן־אֲמַצְיָה° בֶּן־חִלְקִיָּה׃

**4** [a] 𝔊 [o]μουσ(ε)ι ‖ [b] Nu 3,20 לְבֵית אֲבֹתָם ‖ **6** [a] 𝔊B יואב ‖ [b] 𝔊B Αδει A Αδδι 3MSS Αδαι cf עֲדָיָה 26 ‖ [c] 𝔊B Ιααρα (crrp?) ‖ [d] 𝔊 Ιεθρ(ε)ι 𝔙 *Iethrai* cf 26? (𝔖 *Iatur*) ‖ v 7 cf Ex 6,23s ‖ [a] 𝔊A(L) יִצְהָר (L + בְּנוֹ 'י) ‖ **8** 𝔊B אֶבְיָתָר ‖ **10** 𝔊L Αμιωθ cf מחת 20 ‖ **11** [a-a] l c K בְּנוֹ et dl 'אל c nonn MSS 𝔊𝔖 ‖ [b] l c 𝔊 צוּפַי cf 1S 1,1 ‖ [c] 𝔊L+MSS = 𝔐; l prb (cf 19 et 1S 1,1) וְתֹחוּ vel וְתוֹחַ ‖ **12** [a] 1S 1,1 אֱלִיהוּא ‖ [b] 𝔊L+MSS יְרַחְמְאֵל ‖ [c] ins c 𝔊L שְׁמוּאֵל בְּנוֹ ‖ **13** l c 𝔊L𝔖 יוֹאֵל וְהַשֵּׁנִי אֲבִיָּה ‖ **14** [a-a] >𝔊B* ‖ [b] 𝔊MSS (= L) Οζια(ς) ‖ **15** [a-a] >𝔖 ‖ [b] 𝔊L Αναια ‖ **16** °-° 𝔙 *super cantores* ‖ **17** 𝔊BA ἐν ὀργάνοις (בִּכְלֵי שִׁיר) ‖ **18** 𝔊𝔖𝔙 קהת ‖ **19** [a] cf 12[b] ‖ [b] 𝔊L אליאָב cf 12[a] ‖ [c] 𝔊B תִּיחַ? A 𝔙𝔖 תֹּהוּ ‖ **20** [a] K צִיף, Q𝔊BA𝔙 צוּף, 𝔊L צוּפִי; cf 11[b] ‖ [b] 𝔊L Αμιωθ cf ad 10 ‖ [c] 𝔖 *Musi* ‖ **22** 𝔊* ut 8; 𝔊L + nonn vb ‖ **25** [a] l c nonn MSS 𝔊B 'מַ ‖ [b] 𝔖 *Malachia* ‖ **26** [a] 𝔊L Ηθανια (אֵיתַנְיָה?) BA Αθανει ‖ [b] 𝔊B Ζααραι A Αζαριου ‖ [c] 𝔊B Αζεια L Αδια (𝔖 *Aria*) cf 6[b] ‖ **27** 𝔊A Ουρι ‖ **28** 𝔊B Ηχα crrp? cf 5 ‖ **29** [a] Seb וּבֶן ‖ [b] mlt MSS KOr 𝔊L𝔙 קוּשִׁי ‖ [c] 𝔊L Αβδια ‖ **30** °-° 𝔊BA sol Ασεβ(ε)ι.

31 בֶּן־אַמְצִי[a] בֶן־בָּנִי בֶּן־שָׁמֶר[b]׃ 32 בֶּן־מַחְלִי בֶּן־מוּשִׁי בֶּן־מְרָרִי בֶּן־לֵוִי׃
33 וַאֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם נְתוּנִים לְכָל־עֲבוֹדַת מִשְׁכַּן בֵּית
הָאֱלֹהִים׃ 34 וְאַהֲרֹן וּבָנָיו מַקְטִירִים עַל־מִזְבַּח הָעוֹלָה וְעַל־מִזְבַּח
הַקְּטֹרֶת לְכֹל מְלֶאכֶת קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים וּלְכַפֵּר עַל־יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר־
צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד הָאֱלֹהִים׃ ס 35 וְאֵלֶּה בְּנֵי אַהֲרֹן אֶלְעָזָר בְּנוֹ פִּינְחָס
בְּנוֹ אֲבִישׁוּעַ בְּנוֹ׃ 36 בֻּקִּי בְנוֹ עֻזִּי בְנוֹ זְרַחְיָה בְנוֹ׃ 37 מְרָיוֹת[a] בְּנוֹ
אֲמַרְיָה בְנוֹ אֲחִיטוּב[b] בְּנוֹ׃ 38 צָדוֹק[a] בְּנוֹ אֲחִימַעַץ[b] בְּנוֹ׃ ס
39 וְאֵלֶּה מוֹשְׁבוֹתָם לְטִירוֹתָם בִּגְבוּלָם לִבְנֵי אַהֲרֹן לְמִשְׁפַּחַת הַקְּהָתִי
כִּי לָהֶם הָיָה הַגּוֹרָל׃ 40 וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וְאֶת־
מִגְרָשֶׁיהָ סְבִיבֹתֶיהָ׃ 41 וְאֶת־שְׂדֵה הָעִיר וְאֶת־חֲצֵרֶיהָ נָתְנוּ לְכָלֵב
בֶּן־יְפֻנֶּה׃ ס 42 וְלִבְנֵי אַהֲרֹן נָתְנוּ אֶת־עָרֵי[a] הַמִּקְלָט אֶת־חֶבְרוֹן[b]
וְאֶת־לִבְנָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־יַתִּר[c] וְאֶת־אֶשְׁתְּמֹעַ וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃
43 וְאֶת־חִילֵז[a] וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ אֶת־דְּבִיר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ 44 וְאֶת־עָשָׁן
וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ[a] וְאֶת־בֵּית שֶׁמֶשׁ וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ[b]׃ ס 45 וּמִמַּטֵּה
בִנְיָמִן[a] אֶת־גֶּבַע וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־עָלֶמֶת[b] וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־
עֲנָתוֹת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ כָּל־עָרֵיהֶם שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה עִיר בְּמִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם[c]׃
ס 46 וְלִבְנֵי קְהָת הַנּוֹתָרִים [a]מִמִּשְׁפַּחַת הַמַּטֶּה[a] מִמַּחֲצִית מַטֵּה
חֲצִי[b] מְנַשֶּׁה בַּגּוֹרָל עָרִים עָשֶׂר׃ ס 47 וְלִבְנֵי גֵרְשׁוֹם לְמִשְׁפְּחוֹתָם
מִמַּטֵּה יִשָּׂשכָר וּמִמַּטֵּה אָשֵׁר וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי וּמִמַּטֵּה[a] מְנַשֶּׁה
בַּבָּשָׁן[b] עָרִים שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה׃ ס 48 לִבְנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחוֹתָם מִמַּטֵּה
רְאוּבֵן וּמִמַּטֵּה־גָד[a] וּמִמַּטֵּה זְבוּלֻן בַּגּוֹרָל[b] עָרִים שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה׃
49 וַיִּתְּנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם אֶת־הֶעָרִים וְאֶת־מִגְרְשֵׁיהֶם׃ 50 וַיִּתְּנוּ
בַגּוֹרָל[a] מִמַּטֵּה בְנֵי־יְהוּדָה וּמִמַּטֵּה בְנֵי־שִׁמְעוֹן [b]וּמִמַּטֵּה בְּנֵי בִנְיָמִן[b]

31 [a] 𝔊$^{B}$(𝔙) Αμεσσεια $^{A}$ Μαεσσια + 2 nomm cf 30 ‖ [b] 𝔙 *Somer* ‖ 36 𝔊$^{L}$ עֻזִּיאֵל ‖ 37 [a] 𝔊$^{B}$ Μαρειηλ 𝔖 *Maru* ‖ [b] 𝔊𝔙 —טוֹב ‖ 38 [a] 𝔊$^{L}$ Σαδουκ ‖ [b] 𝔊$^{B}$ Αχεισαμα ‖ 42 [a] l c Jos 21,13 עִיר ‖ [b] 𝔖 Jos + ואת־מגרשיה ‖ [c] 𝔊$^{B}$ Σελνα $^{A+3MSS}$ (Ν)ηλων $^{L}$ Αλωμ cf חילן 43 ‖ 43 [a] 𝔙 *Helon* Jos 21,15 חֹלֹן; 𝔊$^{B}$ Ιεθθαρ $^{A}$ 𝔙 Ιεθερ cf יַתִּר 42 (mlt MSS חילז) ‖ 44 [a] ins c 𝔊$^{B}$ (𝔖?) Jos 21,16 וְאֶת־יֻטָּה (𝔊$^{B}$ Ατταν 𝔖 עטרא) ו׳ מ׳ ‖ [b] 𝔊$^{A(L)+MSS}$ + (?) ו׳ מ׳ וְאֶת־בֵּית־צוּר ‖ 45 [a] ins c Jos 21,17 (cf 𝔊$^{A}$) אֶת־גִּבְעוֹן ו׳ מ׳ ‖ [b] 𝔊$^{L}$(𝔖) Αλαμωθ 𝔙 *Almath* ‖ [c] l c Jos 21,19 וְאֶת־מִגְרְשֵׁיהֶן ‖ 46 [a-a] l (cf ad Jos 21,5 et 𝔊$^{BA}$𝔖 ἐκ τ. φυλῆς) לְמִשְׁפְּחֹתָם (𝔙 *sua*) מִמַּטֵּה et tum ins c Jos (cf 𝔊$^{L}$ + Εφραιμ) אֶפְרַיִם וּמִמַּטֵּה דָן ו ‖ [b] dl ‖ 47 [a] l prb c Jos 21,6 מַטֵּה (וּמִמַּחֲצִית) וּמַחֲצִי ‖ [b] Jos + בַּגּוֹרָל ‖ 48 [a] 𝔊$^{B}$𝔖 דָּן ‖ [b] > Jos 21,7 ‖ 49 Jos 21,8 + הָאֵלֶּה et in fin + vb nonn ‖ 50 [a] >𝔖 Jos 21,9 ‖ [b-b] >𝔊$^{BA}$ Jos.

אֶת הֶעָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־[c]יִקְרְאוּ אֶתְהֶם בְּשֵׁמוֹת[c]׃ ס 51 וּמִמִּשְׁפְּחוֹת[a]
בְּנֵי קְהָת וַיְהִי עָרֵי גְבוּלָם[b] מִמַּטֵּה אֶפְרָיִם׃ 52 וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־עָרֵי
הַמִּקְלָט אֶת־שְׁכֶם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ בְּהַר אֶפְרָיִם וְאֶת־גֶּזֶר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃
53 וְאֶת־יָקְמְעָם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־בֵּית חוֹרוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ 54 וְאֶת־
אַיָּלוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־גַּת־רִמּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ 55 וּמִמַּחֲצִית מַטֵּה
מְנַשֶּׁה אֶת־עָנֵר[a] וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־בִּלְעָם[b] וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ [c]לְמִשְׁפַּחַת
לִבְנֵי־[c]קְהָת הַנּוֹתָרִים׃ ס 56 לִבְנֵי גֵּרְשׁוֹם [a]מִמִּשְׁפַּחַת חֲצִי[a] מַטֵּה
מְנַשֶּׁה אֶת־גּוֹלָן בַּבָּשָׁן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־עַשְׁתָּרוֹת[b] וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃
57 וּמִמַּטֵּה יִשָּׂשכָר אֶת־קֶדֶשׁ[a] וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ אֶת־דָּבְרַת[b] וְאֶת־
מִגְרָשֶׁיהָ׃ °58 וְאֶת־רָאמוֹת[a] וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־עָנֵם[a] וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃
ס 59 וּמִמַּטֵּה אָשֵׁר אֶת־מָשָׁל וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־עַבְדּוֹן וְאֶת־
מִגְרָשֶׁיהָ׃ 60 וְאֶת־חוּקֹק וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־רְחֹב וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃
61 וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי אֶת־קֶדֶשׁ בַּגָּלִיל וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־חַמּוֹן[a]
וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־קִרְיָתַיִם[b] וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ ס 62 לִבְנֵי מְרָרִי[a]
הַנּוֹתָרִים מִמַּטֵּה זְבוּלוּן[a] אֶת־רִמּוֹנוֹ[b] וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ אֶת־תָּבוֹר[c] וְאֶת־
מִגְרָשֶׁיהָ׃ 63 וּמֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן יְרֵחוֹ לְמִזְרַח[a] הַיַּרְדֵּן מִמַּטֵּה רְאוּבֵן אֶת־
בֶּצֶר בַּמִּדְבָּר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ [b]וְאֶת־יַהְצָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ[b]׃ 64 וְאֶת־
קְדֵמוֹת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־מֵיפַעַת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ 65 וּמִמַּטֵּה־
גָד אֶת־רָאמוֹת בַּגִּלְעָד וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־מַחֲנַיִם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃
66 וְאֶת־חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־יַעְזֵיר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ ס
7 1 וְלִבְנֵי יִשָּׂשכָר תּוֹלָע וּפוּאָה[a] יָשִׁיב[b] וְשִׁמְרוֹן[c] אַרְבָּעָה׃ 2 וּבְנֵי

50 c-c 𝔊B* ἐκάλεσεν αὐτάς Jos יִקְרָא . . בְּשֵׁם ‖ 51 a l c 𝔊L𝔙 Jos 21,20 וּלְמִ׳ ‖ b l c Jos גּוֹרָלָם ‖ 52 l c Jos 21,21 עִיר cf 42 ‖ 53 Jos 21,22 קִבְצַיִם ‖ 55 a l c Jos 21,25 תַּעְנַךְ ‖ b l c nonn MSS 𝔊AL (cf 𝔖 et ad Jos) יִבְלְעָם ‖ c-c l c Jos 21,26 לְמִשְׁפְּחֹת בְּנֵי ‖ 56 a-a 𝔊B πατριῶν; l (cf 46 etc) לְמִשְׁפְּחֹתָם מֵחֲצִי vel l ut Jos 21,27 ‖ b Jos בְּעֶשְׁתְּרָה, prb crrp; 𝔖 עשתור ‖ 57 a Jos 21,28 קִשְׁיוֹן ‖ b 𝔊B Δεβερει Δαβωρ L Δεβηρωθ 𝔙 *Dabereth* 𝔖 *Debrat* ‖ v 58 >𝔊B ‖ a, a l c Jos 21,29 יַרְמוּת et עֵין גַּנִּים (e quo frt ע״נם) ‖ 59 l c Jos 21,30 מִשְׁאָל ‖ 60 l c Jos 21,31 חֶלְקָת ‖ 61 a 𝔊BL Χαμωθ Jos 19,35 חַמַּת: 21,32 חַמֹּת דֹּאר; l prb חַמֹּת ‖ b Jos 21 קַרְתָּן ‖ 62 a 𝔊(A+)MSS Jos 21,34 + *Jokneam* . . et *Qarta* (𝔊A *Qedes*) . . ‖ b l c 𝔊 רִמּוֹן vel c Jos 19,13* רִמּוֹנָה ‖ c 𝔊B Θαχχεια, Jos 21,35 נַהֲלָל ‖ 63 a 𝔊BA κατὰ δυσμάς ‖ b-b >𝔊B ‖ 64 𝔊B Μαεφλα L Μωφααθ ‖ 65 𝔊B Ραμμων L Ραμαθ ‖ 66 𝔊BA Γαζε(η)ρ Jos 21,39 יַעְזֵר ‖ Cp 7, 1 a 𝔊B Φουτ, Nu 26,23 פֻּוָּה ‖ b K יָשִׁיב, Q (cf 𝔊𝔙) יָשׁוּב ‖ c 𝔊L Σομβραν.

תּוֹלָע עֻזִּי וּרְפָיָה וִירִיאֵל[a] וְיַחְמַי[b] וְיִבְשָׂם[c] וּשְׁמוּאֵל רָאשִׁים לְבֵית־
אֲבוֹתָם לְתוֹלָע גִּבּוֹרֵי חַיִל[d] לְתֹלְדוֹתָם מִסְפָּרָם בִּימֵי דָוִיד עֶשְׂרִים־
וּשְׁנַיִם אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ ס 3 וּבְנֵי[a] עֻזִּי[b] יִזְרַחְיָה[c] וּבְנֵי יִזְרַחְיָה
מִיכָאֵל וְעֹבַדְיָה[d] וְיוֹאֵל יִשִּׁיָּה[e] חֲמִשָּׁה רָאשִׁים כֻּלָּם׃ 4 וַעֲלֵיהֶם לְתֹלְדוֹתָם
לְבֵית אֲבוֹתָם גְּדוּדֵי צְבָא מִלְחָמָה שְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה אָלֶף כִּי־הִרְבּוּ
נָשִׁים וּבָנִים׃ 5 וַאֲחֵיהֶם לְכֹל מִשְׁפְּחוֹת יִשָּׂשכָר גִּבּוֹרֵי חֲיָלִים שְׁמוֹנִים
וְשִׁבְעָה אֶלֶף הִתְיַחְשָׂם לַכֹּל׃ ס

6 [a]בִּנְיָמִן [b]בֶּלַע וָבֶכֶר[b] וִידִיעֲאֵל שְׁלֹשָׁה׃ 7 וּבְנֵי בֶלַע אֶצְבּוֹן וְעֻזִּי
וְעֻזִּיאֵל וִירִימוֹת וְעִירִי חֲמִשָּׁה רָאשֵׁי בֵּית אָבוֹת גִּבּוֹרֵי חֲיָלִים
וְהִתְיַחְשָׂם עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וּשְׁלֹשִׁים וְאַרְבָּעָה׃ ס 8 וּבְנֵי בֶכֶר[a]
זְמִירָה[b] וְיוֹעָשׁ וֶאֱלִיעֶזֶר וְאֶלְיוֹעֵינַי[c] וְעָמְרִי[d] וִירֵמוֹת[e] וַאֲבִיָּה[f] וַעֲנָתוֹת
וְעָלָמֶת[g] כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי בָכֶר[h]׃ 9 וְהִתְיַחְשָׂם לְתֹלְדוֹתָם רָאשֵׁי בֵּית
אֲבוֹתָם גִּבּוֹרֵי חָיִל עֶשְׂרִים אֶלֶף וּמָאתָיִם׃ ס 10 וּבְנֵי[a] יְדִיעֲאֵל
בִּלְהָן[b] וּבְנֵי בִלְהָן יְעִישׁ[c] וּבִנְיָמִן וְאֵהוּד[d] וּכְנַעֲנָה[e] וְזֵיתָן וְתַרְשִׁישׁ[f]
וַאֲחִישָׁחַר[g]׃ 11 כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יְדִיעֲאֵל לְרָאשֵׁי הָאָבוֹת גִּבּוֹרֵי חֲיָלִים
שִׁבְעָה־עָשָׂר אֶלֶף וּמָאתַיִם יֹצְאֵי צָבָא לַמִּלְחָמָה׃

12 [a]וְשֻׁפִּם וְחֻפִּם[a] בְּנֵי עִיר[b] חֻשִׁם[c] בְּנֵי[d] אַחֵר[e]׃

13 בְּנֵי נַפְתָּלִי יַחֲצִיאֵל[a] וְגוּנִי וְיֵצֶר[b] וְשַׁלּוּם[c] בְּנֵי בִלְהָה[d]׃ ס

14 בְּנֵי מְנַשֶּׁה אַשְׂרִיאֵל אֲשֶׁר יָלָדָה פִּילַגְשׁוֹ הָאֲרַמִּיָּה יָלְדָה אֶת־
מָכִיר אֲבִי גִלְעָד׃ 15 וּמָכִיר[a] לָקַח אִשָּׁה [b]לְחֻפִּים וּלְשֻׁפִּים[b] וְשֵׁם[c]

2 [a] 𝔊L 'וִירִ ‖ [b] 𝔊B Ειικαν A Ιεμου L Ιαμιν ‖ [c] 𝔊BL ן— ‖ [d] trsp ‸ ad חיל ‖ 3 [a] Seb וּבֶן־ ‖ [b] 𝔊B crrp, item postea ‖ [c] 𝔊A(L) Ιεζ(ε)ρια ‖ [d] 𝔊L Αβδια ‖ [e] 𝔊L Ιωσια ‖ 6 [a] ins c pl MSS 𝔊L𝔙𝔖 (וּ)בְנֵי ‖ [b-b] 𝔊B Αβειρα A Βοχορ 𝔙 *Bechor* (𝔊MSS + בֶּלַע) ‖ 7 𝔊BA עוּרִי L עוּרִיָּה 𝔙 *Urai* ‖ 8 [a] 𝔊B Αβαχει, crrp ‖ [b] 𝔊A וְמַרְיָה ‖ [c] VarG עֵנַי—, 𝔊B Ελειθαιναν L Ελιωναι ‖ [d] 𝔊 Αμαρ(ε)ια ‖ [e] 𝔊B κ. Αυρημωθ L κ. Ιερμωθ ‖ [f] 𝔊BA κ. Αβιου(δ) ‖ [g] 𝔊B Γεμεεθ A Ελμεθεμ L Αλαμωθ ‖ [h] 𝔊B Αμαχειρ ‖ 10 [a] Seb וּבֶן־ ‖ [b] 𝔊L ם— (bis) ‖ [c] K יְעִישׁ Q𝔊BL𝔙 1,35 יְעוּשׁ ‖ [d] 𝔊BL κ. Αωθ ‖ [e] 𝔊BL —ναα A —ναναν ‖ [f] 𝔊B κ. Ραμεσσαι ‖ [g] 𝔊L Ασσαειρ ‖ 12 [a-a] l prb (cf Nu 26,39) וְשְׁפָם וְחֻפָם (𝔊BA κ. Σα(π)φειν(μ) κ. Α(π)φειν(μ) L κ. Σαφαν κ. Ηφαν) ‖ [b] 𝔊 Ωρα, Ιωρα, Ιεριμουθ; prps דָּן cf Gn 46,23 ‖ [c] 𝔊A al Ασωμ (חֻשׁוּם) cf Gn 46,23𝔊, Ασοβ, L Ιεσσουδ, Nu 26,42 שׁוּחָם; 𝔙 *Hasim* ‖ [d] 𝔊 בְּנוֹ ‖ [e] >𝔊L, 𝔊A Αορ; lacuna? ‖ 13 [a] 23MSS sine ' cf Gn 46,24; Nu 26,48; 𝔊B Ιεισιηλ ‖ [b] 𝔊B κ. Ισσειηρ A κ. Σααρ ‖ [c] 7MSS 𝔊L Gn 46,24; Nu 26,49 וְשִׁלֵּם ‖ [d] 𝔊A Βαλλα, BL Βαλ(α)αμ (L + υἱὸς αὐτοῦ); frt lacuna ‖ 14 dl (e אשר יל[דה]; cf Nu 26,31) ‖ 15 [a] l frt וְגִלְעָד ‖ [b-b] dl (gloss) ‖ [c] ins frt אִשְׁתּוֹ מַעֲכָה וּ.

אֲחֹתוֹ [d]מַעֲכָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִי[d] צְלָפְחָד[e] וַתִּהְיֶנָה לִצְלָפְחָד בָּנוֹת׃ 16 וַתֵּלֶד
מַעֲכָה אֵשֶׁת־מָכִיר[a] בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ [b]פֶּרֶשׁ וְשֵׁם אָחִיו[b] שָׁרֶשׁ[c] וּבָנָיו
אוּלָם[d] וָרָקֶם׃ 17 וּבְנֵי אוּלָם בְּדָן אֵלֶּה בְּנֵי גִלְעָד בֶּן־מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה׃
18 וַאֲחֹתוֹ הַמֹּלֶכֶת יָלְדָה אֶת־אִישְׁהוֹד וְאֶת־אֲבִיעֶזֶר וְאֶת־מַחְלָה׃
19 וַיִּהְיוּ בְּנֵי שְׁמִידָע[a] אַחְיָן[b] וָשֶׁכֶם וְלִקְחִי[c] וַאֲנִיעָם׃ ס
20 וּבְנֵי אֶפְרַיִם שׁוּתָלַח[a] וּבֶרֶד[b] בְּנוֹ [c]וְתַחַת בְּנוֹ[c] וְאֶלְעָדָה[d] בְנוֹ
וְתַחַת[e] בְּנוֹ׃ 21 וְזָבָד בְּנוֹ וְשׁוּתֶלַח בְּנוֹ וְעֵזֶר וְאֶלְעָד וַהֲרָגוּם
אַנְשֵׁי־גַת הַנּוֹלָדִים בָּאָרֶץ כִּי יָרְדוּ לָקַחַת אֶת־מִקְנֵיהֶם׃ 22 וַיִּתְאַבֵּל
אֶפְרַיִם אֲבִיהֶם יָמִים רַבִּים וַיָּבֹאוּ אֶחָיו לְנַחֲמוֹ׃ 23 וַיָּבֹא אֶל־אִשְׁתּוֹ
וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא[a] אֶת־שְׁמוֹ בְּרִיעָה[b] כִּי בְרָעָה הָיְתָה בְּבֵיתוֹ׃
24 וּבִתּוֹ שֶׁאֱרָה וַתִּבֶן אֶת־בֵּית־חוֹרוֹן הַתַּחְתּוֹן וְאֶת־הָעֶלְיוֹן וְאֵת אֻזֵּן
שֶׁאֱרָה׃ 25 וְרֶפַח בְּנוֹ וְרֶשֶׁף וְתֶלַח בְּנוֹ וְתַחַן בְּנוֹ׃ 26 לַעְדָּן בְּנוֹ
עַמִּיהוּד בְּנוֹ אֱלִישָׁמָע בְּנוֹ׃ 27 נוֹן בְּנוֹ יְהוֹשֻׁעַ בְּנוֹ׃ 28 וַאֲחֻזָּתָם
וּמֹשְׁבוֹתָם בֵּית אֵל וּבְנֹתֶיהָ וְלַמִּזְרָח נַעֲרָן[a] וְלַמַּעֲרָב גֶּזֶר וּבְנֹתֶיהָ
וּשְׁכֶם וּבְנֹתֶיהָ עַד־עַיָּה[b] וּבְנֹתֶיהָ׃ 29 [a]וְעַל־יְדֵי[a] בְנֵי־מְנַשֶּׁה בֵּית־שְׁאָן
וּבְנֹתֶיהָ תַּעְנַךְ וּבְנֹתֶיהָ[b] מְגִדּוֹ וּבְנוֹתֶיהָ דּוֹר וּבְנוֹתֶיהָ בְּאֵלֶּה יָשְׁבוּ
בְּנֵי יוֹסֵף בֶּן־יִשְׂרָאֵל׃ ס
30 בְּנֵי אָשֵׁר יִמְנָה וְיִשְׁוָה וְיִשְׁוִי וּבְרִיעָה וְשֶׂרַח אֲחוֹתָם׃ 31 וּבְנֵי
בְרִיעָה חֶבֶר וּמַלְכִּיאֵל הוּא אֲבִי בִרְזָוִת׃ 32 וְחֶבֶר הוֹלִיד אֶת־יַפְלֵט[a]
וְאֶת־שׁוֹמֵר[b] וְאֶת־חוֹתָם[c] וְאֵת שׁוּעָא אֲחוֹתָם׃ 33 וּבְנֵי יַפְלֵט פָּסַךְ[a]
וּבִמְהָל[b] וְעַשְׁוָת[c] אֵלֶּה בְּנֵי יַפְלֵט׃ 34 וּבְנֵי שָׁמֶר[a] אֲחִי וְרוֹהְגָּה[b] יְחֻבָּה[c]

15 [d-d] l frt הַמֹּלֶכֶת וְשֵׁם אָחִיו ‖ [e] cf Nu 26,33[a] ‖ 16 [a] l frt גִּלְעָד ‖ [b-b] >𝔊B ‖ [c] 𝔊B Σουρος ‖ [d] 𝔊L אַ(י)לָם ‖ 17 Seb וּבֶן־ ‖ 18 𝔊BA (η) Μαλεχεθ L Μελχαθ 𝔙 *regina* ‖ 19 [a] 𝔊B —רָה ‖ [b] 𝔊 (ια)αειμ(ν) ‖ [c] 𝔊B κ. Λακεειμ L κ. Λο— ‖ 20 [a] 𝔊B Σωθαλαθ ‖ [b] 𝔊L1 κ. Ρααμ (vel pro Θααμ?); 𝔖 Nu 36,35 בֶּכֶר? ‖ [c-c] >4MSS; Nu תַּחַן cf 𝔊MSS Θααμ ‖ [d] 𝔊BA Ελεαλα, λααδα L Ελεαδ 𝔖 אלדעה ‖ [e] 𝔊BA Νοομε ‖ 21 𝔊B —וּהוּ ‖ 23 [a] 4MSS 𝔗𝔖 וַתִּ׳ ‖ [b] 𝔊B Βαργαα ‖ 24 𝔊L Ηρ— (עִיר?) ‖ 25 𝔊B Σαραφ; ins בְּנוֹ c 10MSS ‖ 26 𝔊A aliter ‖ 27 𝔊BA Νουμ, 𝔙 *Nun;* al loc נוּן ‖ 28 [a] Jos 16,7 נַעֲרָתָה ‖ [b] sic optim MSS c 𝔊B; 𝔅 mlt MSS Edd עַזָּה ‖ 29 [a-a] 𝔊BA κ. ἕως ὁρίων ‖ [b] 𝔊BA + κ. Βαλα(α)δ .. cf Jos 17,11 (יבלעם) ‖ 30 > Nu 26,44𝔐 sed cf Gn 46,17𝔐 ‖ 31 Q בִּרְזָיִת, K ?; l c 𝔊B (Βη[ρ]ζαιθ) בִּרְזָיִת ‖ 32 [a] 𝔊B Ιφαμηλ (crrp) ‖ [b] 𝔊B prb שָׁמָר (sed cf 34[a]) ‖ [c] 𝔊B —ן ‖ 33 [a] VarG פָּסָךְ 𝔊L Φασεχ A Φεσηχι ‖ [b] 𝔊B [ι]μαβαηλ pro Βαμαηλ A; L Βααμαθ ‖ [c] VarG c שׂ; 𝔊BA וְעָשׂוּת ט וְעַשִׁית ‖ 34 [a] 𝔊B Σε(μ)μηρ (? שֹׁמֵר) 1MS 𝔊AL שׁוֹ׳ ‖ [b] Q וְרָהְגָּה, K וְרוֹהֲגָה ‖ [c] l c Q וְחֻבָּה; K יַחְבָּה.

וַאֲרָֽם׃ 35 וּבֶן־[a]הֵ֫לֶם[b] אָחִיו צוֹפַח[c] וְיִמְנָע וְשֵׁלֶשׁ[d] וְעָמָל׃ 36 בְּנֵי צוֹפַח
סוּחַ[a] וְחַרְנֶפֶר[b] וְשׁוּעָל וּבֵרִי[c] וְיִמְרָה[d]׃ 37 בֶּצֶר[a] וָהוֹד[b] וְשַׁמָּא וְשִׁלְשָׁה[c]
וְיִתְרָן[d] וּבְאֵרָא׃ 38 וּבְנֵי יֶתֶר יְפֻנֶּה[a] וּפִסְפָּא[b] וַאֲרָא[c]׃ 39 וּבְנֵי עֻלָּא[a]
אָרַח וְחַנִּיאֵל[b] וְרִצְיָא׃ 40 כָּל־אֵלֶּה בְנֵי־אָשֵׁר רָאשֵׁי בֵית־הָאָבוֹת
בְּרוּרִים גִּבּוֹרֵי חֲיָלִים רָאשֵׁי הַנְּשִׂיאִים וְהִתְיַחְשָׂם בַּצָּבָא בַּמִּלְחָמָה
מִסְפָּרָם אֲנָשִׁים עֶשְׂרִים וְשִׁשָּׁה אָלֶף׃ פ

8 1 וּבִנְיָמִן הוֹלִיד אֶת־בֶּלַע בְּכֹרוֹ אַשְׁבֵּל הַשֵּׁנִי וְאַחְרַח הַשְּׁלִישִׁי׃
2 נוֹחָה הָרְבִיעִי וְרָפָא הַחֲמִישִׁי׃ 3 וַיִּהְיוּ בָנִים לְבָלַע אַדָּר[a] וְגֵרָא
וַאֲבִיהוּד[b]׃ 4 וַאֲבִישׁוּעַ[a] וְנַעֲמָן וַאֲחוֹחַ[b]׃ 5 וְגֵרָא וּשְׁפוּפָן[a] וְחוּרָם[b]׃
6 וְאֵלֶּה בְּנֵי אֵחוּד[a] אֵלֶּה הֵם רָאשֵׁי אָבוֹת לְיוֹשְׁבֵי גֶבַע וַיַּגְלוּם
אֶל־מָנָחַת[b]׃ 7 וְנַעֲמָן וַאֲחִיָּה וְגֵרָא הוּא הֶגְלָם וְהוֹלִיד[a] אֶת־עֻזָּא
וְאֶת־אֲחִיחֻד[b]׃ 8 וְשַׁחֲרַיִם[a] הוֹלִיד בִּשְׂדֵה מוֹאָב מִן־שִׁלְחוֹ אֹתָם חוּשִׁים
וְאֶת־בַּעֲרָא[b] נָשָׁיו[c]׃ 9 וַיּוֹלֶד מִן־חֹדֶשׁ[a] אִשְׁתּוֹ אֶת־יוֹבָב וְאֶת־צִבְיָא
וְאֶת־מֵישָׁא[b] וְאֶת־מַלְכָּם׃ 10 וְאֶת־יְעוּץ[a] וְאֶת־שָׂכְיָה[b] וְאֶת־מִרְמָה אֵלֶּה
בָנָיו רָאשֵׁי אָבוֹת׃ 11 וּמֵחֻשִׁים הוֹלִיד אֶת־אֲבִיטוּב וְאֶת־אֶלְפָּעַל׃
12 וּבְנֵי אֶלְפַּעַל עֵבֶר[a] וּמִשְׁעָם וָשָׁמֶד[b] הוּא בָּנָה אֶת־אוֹנוֹ[c] וְאֶת־לֹד
וּבְנֹתֶיהָ׃ 13 וּבְרִעָה וָשֶׁמַע הֵמָּה רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיוֹשְׁבֵי אַיָּלוֹן
הֵמָּה הִבְרִיחוּ אֶת־יוֹשְׁבֵי גַת׃ 14 וְאַחְיוֹ[a] שָׁשַׁק[b] וִירֵמוֹת[c]׃ 15 וּזְבַדְיָה

35 [a] l c Seb 𝔊[L]𝔙 וּבְנֵי ‖ [b] 𝔊[B] Βαλααμ (crrp) [L] Ιασουλ ‖ [c] 𝔊[L] Σουφα ‖ [d] 𝔊[L] וְשָׁלֵם ‖ 36 [a] K[Or] סִיחַ ‖ [b] 𝔊[B] κ. Αναρφαρ (וחנרפר), [L] κ. Αριαφερ ‖ [c] 𝔊[B] κ. Σαβρει ‖ [d] 𝔊 κ. Ιμαρη ‖ 37 [a] 𝔊[B] Σοβαλ ‖ [b] 𝔊[L] וְאֵהוּד? (cf 8,3[b]) ‖ [c] 𝔊[B] κ. Σαλεισα 𝔙 *et Salusa* ‖ [d] 2MSS 𝔊[A] וְיֶתֶר (𝔊[B] וְיִתְרָה?) ‖ 38 [a] Or יפונה 𝔊[B] Ιφινα [A] Ιεφιηλ ‖ [b] 𝔊[B] —αι ‖ [c] 𝔊[L] —αι ‖ 39 [a] 𝔊[BA] Ωλα [L] Εθραν ‖ [b] Var[G] וַחֲנִיאֵל ‖ Cp 8, 1 𝔊[L] וַאֲחִרַח?; l c Nu 26,38 אֲחִ(י)רָם ‖ 2 𝔊[B] יוֹ'? [L] נוֹ'? ‖ 3 [a] l c 9MSS 𝔊[A+MSS] Gn 46,21; Nu 26,40 אַרְדְּ ‖ [b] 𝔊[L] καὶ Αωα (= Αωδ); l prb אֲבִי אֵהוּד cf 7,37[b] et Jdc 3,15 ‖ 4 [a] 𝔊[B] —σαμας ‖ [b] 𝔊[BA]𝔖 κ. Αχια ‖ 5 [a] Nu 26,39[𝔐] —ָם; 𝔊[A+MSS] Σωφαν ‖ [b] l c Nu 26,39 וְחוּפָם ‖ 6 [a] l אהוד; 𝔊[BL] Αωδ ut Jdc 3,15 (𝔊[L] 6 ante 5) ‖ [b] 𝔊[BA] —θ(ε)ι [L] Μανουαθ ‖ 7 [a] 𝔊[L] + Γηρα, 𝔊[BA] + οὗτος Ιγ(λ)ααμ ‖ [b] pl MSS —הוּד; 𝔊[mlt MSS] [ι]αχι$^{δ}_{χ}$αδ ‖ 8 [a] 𝔊[A+MSS] —רִים (—רִין) 𝔊[L] σεωρειν ‖ [b] 1MS 𝔊[BL] —דא (cf 9[a]) ‖ [c] 𝔊[B] אִשְׁתּוֹ ‖ 9 [a] 𝔊[excl Cpl] בעדא 𝔖 חרש ‖ [b] 𝔊[BL] מִי' [A] 𝔙 מוֹ' ‖ 10 [a] 𝔊[L] Ιωας ‖ [b] mlt MSS 𝔊[BA] שׁב' ‖ 11 𝔊[L] אֶלְפַּ' ‖ 12 [a] ca 15MSS עבד 𝔊[BA] Ωβηδ [L] Αβερ ‖ [b] mlt MSS Edd 𝔊[BA]𝔖 ר— 𝔊[L] κ. Σαμαιηλ ‖ [c] 𝔊[B+MSS] Ωνα(ν) [L] —ων ‖ 13 𝔊 Α(ι)λαμ, Α(ι)λων ‖ 14 [a] l c 𝔊[AL] וַאֲחֵיהֶם et ins וְ אֶלְפַּעַל cf 17 ‖ [b] 𝔊[A] Σωσηκ [L] Σισαχ 𝔙 *Sesac*, sim 𝔖 ‖ [c] = יְרֹחָם 27.

°וַעֲרָ֥ד וָעֶֽדֶר°׃ 16 וּמִיכָאֵ֧ל וְיִשְׁפָּ֛ה[a] וְיוֹחָ֖א[b] בְּנֵ֥י בְרִיעָֽה׃ 17 וּזְבַדְיָ֥ה
וּמְשֻׁלָּ֖ם וְחִזְקִ֥י וָחָֽבֶר׃ 18 וְיִשְׁמְרַ֧י וְיִזְלִיאָ֛ה וְיוֹבָ֖ב בְּנֵ֥י אֶלְפָּֽעַל׃
19 וְיָקִ֥ים וְזִכְרִ֖י וְזַבְדִּֽי׃ 20 וֶאֱלִֽיעֵינַ֥י וְצִלְּתַ֖י וֶאֱלִיאֵֽל׃ 21 וַעֲדָיָ֧ה וּבְרָאיָ֛ה
וְשִׁמְרָ֖ת בְּנֵ֥י שִׁמְעִֽי׃ 22 וְיִשְׁפָּ֥ן וָעֵ֖בֶר וֶאֱלִיאֵֽל׃ 23 וְעַבְדּ֥וֹן וְזִכְרִ֖י וְחָנָֽן׃
24 וַחֲנַנְיָ֥ה° וְעֵילָ֖ם וְעַנְתֹתִיָּֽה׃ 25 [a]וְיִפְדְיָ֥ה[b] וּפְנִיאֵ֖ל[c] בְּנֵ֥י שָׁשָֽׁק[d]׃
26 וְשַֽׁמְשְׁרַ֥י וּשְׁחַרְיָ֖ה וַעֲתַלְיָֽה׃ 27 וְיַעֲרֶשְׁיָ֧ה וְאֵלִיָּ֛ה וְזִכְרִ֖י בְּנֵ֥י יְרֹחָֽם׃
28 אֵ֣לֶּה רָאשֵׁ֥י אָב֛וֹת לְתֹלְדוֹתָ֖ם רָאשִׁ֑ים אֵ֖לֶּה יָשְׁב֥וּ בִירוּשָׁלָֽם׃
29 וּבְגִבְע֥וֹן יָשְׁב֖וּ אֲבִ֣י גִבְע֑וֹן[a] וְשֵׁ֥ם אִשְׁתּ֖וֹ מַעֲכָֽה[b]׃ 30 וּבְנ֥וֹ[a] הַבְּכ֖וֹר
עַבְדּ֑וֹן וְצ֥וּר וְקִ֖ישׁ וּבַ֥עַל[b] וְנָדָֽב׃ 31 וּגְד֥וֹר וְאַחְי֖וֹ[a] וָזָֽכֶר[b]׃ 32 וּמִקְל֖וֹת
הוֹלִ֣יד אֶת־שִׁמְאָ֑ה וְאַף־הֵ֗מָּה נֶ֧גֶד אֲחֵיהֶ֛ם יָשְׁב֥וּ בִירוּשָׁלַ֖ם עִם־
אֲחֵיהֶֽם׃ ס 33 וְנֵר֙ הוֹלִ֣יד אֶת־קִ֔ישׁ וְקִ֖ישׁ הוֹלִ֣יד אֶת־שָׁא֑וּל וְשָׁאוּל֙
הוֹלִ֣יד אֶת־יְהוֹנָתָן֙ וְאֶת־מַלְכִּי־שׁ֔וּעַ וְאֶת־אֲבִֽינָדָ֖ב וְאֶת־אֶשְׁבָּֽעַל׃ 34 וּבֶן־
יְהוֹנָתָ֖ן מְרִ֣יב בָּ֑עַל וּמְרִ֥יב בַּ֖עַל הוֹלִ֥יד אֶת־מִיכָֽה׃ 35 וּבְנֵ֖י מִיכָ֑ה
פִּית֥וֹן וָמֶ֛לֶךְ[a] וְתַאְרֵ֖עַ[b] וְאָחָֽז׃ 36 וְאָחָז֙ הוֹלִ֣יד אֶת־יְהוֹעַדָּ֔ה[a] וִיהוֹעַדָּ֗ה
הוֹלִ֞יד אֶת־עָלֶ֧מֶת וְאֶת־עַזְמָ֛וֶת[b] וְאֶת־זִמְרִ֖י וְזִמְרִ֖י הוֹלִ֥יד אֶת־מוֹצָֽא[c]׃
37 וּמוֹצָ֕א הוֹלִ֖יד אֶת־בִּנְעָ֑א[a] רָפָ֥ה[b] בְנ֛וֹ אֶלְעָשָׂ֥ה בְנ֖וֹ אָצֵ֥ל[c] בְּנֽוֹ׃
38 וּלְאָצֵ֞ל שִׁשָּׁ֣ה בָנִ֗ים וְאֵ֣לֶּה שְׁמוֹתָ֗ם עַזְרִיקָ֤ם ׀ בֹּ֙כְרוּ֙[a] וְיִשְׁמָעֵ֔אל
וּשְׁעַרְיָ֖ה[b] וְעֹבַדְיָ֑ה[c] וְחָנָ֕ן כָּל־אֵ֖לֶּה בְּנֵ֥י אָצַֽל׃ 39 וּבְנֵ֖י עֵ֣שֶׁק[a] אָחִ֑יו
אוּלָ֣ם[b] בְּכֹר֗וֹ יְע֙וּשׁ֙ הַשֵּׁנִ֔י וֶאֱלִיפֶ֖לֶט הַשְּׁלִשִֽׁי׃ 40 וַיִּהְי֣וּ בְנֵֽי־אוּלָ֗ם
אֲנָשִׁ֞ים גִּבֹּֽרֵי־חַ֙יִל֙ דֹּ֣רְכֵי קֶ֔שֶׁת וּמַרְבִּ֤ים בָּנִים֙ וּבְנֵ֣י בָנִ֔ים מֵאָ֖ה
וַחֲמִשִּׁ֑ים כָּל־אֵ֖לֶּה מִבְּנֵ֥י בִנְיָמִֽן׃ ס
9 1 וְכָל־יִשְׂרָאֵל֙ [a]הִתְיַחְשׂ֔וּ וְהִנָּ֣ם[a] כְּתוּבִ֔ים עַל־סֵ֖פֶר מַלְכֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל

15 °-° $𝔊^{B}$ κ. Ωρηρ κ. Ωδηδ $^{A}$ κ. Αρωδ κ. Ωδερ ‖ 16 [a] $𝔊^{B}$ Σαφαν ‖ [b] $𝔊^{(A)L}$ (+) κ. Ιεζια ‖ 17 $𝔊^{L}$ וחזקיה ‖ 20 l c $𝔊^{A}$ וֶאֱלִיּוֹעֵינַי ‖ 21 $𝔊^{L}$ κ. Σαμαρει ‖ 22 $𝔊^{(B)A}$ κ. Ωβηδ $^{L}$ κ. Αβερ cf 12 ‖ 24 $𝔊^{BA}$ + וְעָמְרִי ‖ 25 [a] $𝔊^{B+MSS}$ + κ. (ι)αθ(ε)ιν ‖ [b] $𝔊^{B}$ ויפריה $^{AL}$ κ. Ιεφαδια 𝔖 פריה ‖ [c] K$𝔊^{B}$ וּפְנִי' Q$𝔊^{AL}$𝔙 וּפְנוּ' ‖ [d] cf 14[b] ‖ 26 l ? c $𝔊^{L}$ וּשׁמשׁיה ‖ 27 $𝔊^{B}$ ? ויעשׁריה ‖ 29 [a] ins יְעוּאֵל cf 9,35 ‖ [b] $𝔊^{B*+158}$ מלכה $𝔊^{8MSS}$ מיכה ? ‖ 30 [a] $𝔊^{BA}$ וּבְנָהּ ‖ [b] ins c $𝔊^{A(L)}$ 9,36 וְנֵר ‖ 31 [a] $𝔊^{B}$ וְאָחִיו $^{AL}$ וְאֶחָיו $^{L}$ praem κ. (ι)αιουν ‖ [b] $𝔊^{BA}$ κ. Ζα(κ)χουρ $^{L}$ κ. Ζεχρι 9,37 וּזְכַרְיָה; ins c $𝔊^{BA}$𝔖𝔙 9,37 וּמִקְלוֹת ‖ 33 l אַבְנֵר ‖ 34 Vrs מְרִי־ ut 9,40 $^{𝔐}$ semel ‖ 35 [a] $𝔊^{(B)L}$ מַלְכִּיאֵל $^{A}$ Μαλωθ ‖ [b] 9,41 ותח' ‖ 36 [a] $𝔊^{B}$ (cf 9,42) יַעְדָּה $𝔊^{L}$ Ιωδα ‖ [b] $𝔊^{AL}$𝔖𝔙 עַזְמוֹת ? ‖ [c] $𝔊^{BA}$ מיצא ‖ 37 [a] $𝔊^{BL}$ בענא ? ‖ [b] $𝔊^{A}$ 9,43 רְפָיָה ‖ [c] $𝔊^{BA}$ Εσηλ $^{L}$ Ασσαηλ ‖ 38 [a] pl MSS 𝔊𝔖 בְּכֹרוֹ ‖ [b] $𝔊^{L.r}$ κ. Αζαριας ‖ [c] 𝔊 κ. Αβδ(ε)ια ‖ 39 [a] $𝔊^{L}$ Ασεκ $^{B}$ Ασηλ ‖ [b] $𝔊^{B}$ אֵילָם ‖ Cp 9, 1 [a-a] $𝔊^{BA}$ שָׁם — וְהַמָּה, l 𝔐.

ᵇוִיהוּדָה הָגְלוּᵇ לְבָבֶל בְּמַעֲלָם׃ ²וְהַיּוֹשְׁבִים הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר בַּאֲחֻזָּתָם
בְּעָרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל ᵃהַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּםᵃ וְהַנְּתִינִים׃ ³וּבִירוּשָׁלַםִ יָשְׁבוּ
מִן־בְּנֵי יְהוּדָה וּמִן־בְּנֵי בִנְיָמִן וּמִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה׃ ⁴ᵃעוּתַיᵇ
בֶּן־עַמִּיהוּד בֶּן־עָמְרִי בֶּן־אִמְרִיᶜ בֶּן־בָּנִיᵈ־מִן־בְּנֵי־פֶרֶץ בֶּן־יְהוּדָה׃ ⁵וּמִן־
הַשִּׁילוֹנִיᵃ עֲשָׂיָה הַבְּכוֹר וּבָנָיוᵇ׃ ⁶וּמִן־בְּנֵי־זֶרַח יְעוּאֵל וַאֲחֵיהֶם שֵׁשׁ־
מֵאוֹת וְתִשְׁעִים׃ ⁷וּמִן־בְּנֵי בִּנְיָמִן סַלּוּאᵃ בֶּן־מְשֻׁלָּם ᵇבֶּן־הוֹדַוְיָהᵇ
בֶּן־הַסְּנֻאָה׃ ⁸וְיִבְנְיָה בֶּן־יְרֹחָם ᵃוְאֵלָה בֶן־ᵃעֻזִּי בֶּן־מִכְרִיᵇ וּמְשֻׁלָּם בֶּן־
שְׁפַטְיָה בֶּן־רְעוּאֵל בֶּן־יִבְנִיָּהᶜ׃ ⁹וַאֲחֵיהֶם לְתֹלְדוֹתָם תְּשַׁע מֵאוֹת
וַחֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה כָּל־אֵלֶּה אֲנָשִׁים רָאשֵׁי אָבוֹת לְבֵית אֲבֹתֵיהֶם׃
ס ¹⁰וּמִן־הַכֹּהֲנִים יְדַעְיָהᵃ וִיהוֹיָרִיבᵇ וְיָכִין׃ ¹¹וַעֲזַרְיָהᵃ בֶּן־חִלְקִיָּה
בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־צָדוֹקᵇ בֶּן־מְרָיוֹת בֶּן־אֲחִיטוּב נְגִיד בֵּית הָאֱלֹהִים׃ ס
¹²וַעֲדָיָהᵃ בֶּן־יְרֹחָם בֶּן־פַּשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה ᵇוּמַעְשַׂיᶜ בֶּן־עֲדִיאֵל בֶּן־
יַחְזֵרָה בֶּן־מְשֻׁלָּםᵇᶜ בֶּן־מְשִׁלֵּמִיתᵈ בֶּן־אִמֵּר׃ ¹³וַאֲחֵיהֶם רָאשִׁים לְבֵית
אֲבוֹתָם אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים גִּבּוֹרֵי חֵיל מְלֶאכֶת עֲבוֹדַת
בֵּית־הָאֱלֹהִים׃ ¹⁴וּמִן־הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָה בֶן־חַשּׁוּב בֶּן־עַזְרִיקָם בֶּן־
חֲשַׁבְיָה מִן־בְּנֵי מְרָרִי׃ ¹⁵ᵃוּבַקְבַּקַּר חֶרֶשׁᵃ וְגָלָל וּמַתַּנְיָה בֶּן־מִיכָא
בֶּן־זִכְרִיᵇ בֶּן־אָסָף׃ ¹⁶וְעֹבַדְיָהᵃ בֶּן־שְׁמַעְיָהᵇ בֶּן־גָּלָל בֶּן־יְדוּתוּן וּבֶרֶכְיָה
בֶן־אָסָאᶜ בֶּן־אֶלְקָנָה הַיּוֹשֵׁב בְּחַצְרֵי נְטוֹפָתִי׃ ¹⁷וְהַשֹּׁעֲרִים
שַׁלּוּם וְעַקּוּב וְטַלְמֹן וַאֲחִימָן וַאֲחִיהֶם שַׁלּוּם הָרֹאשׁ׃ ¹⁸וְעַד־הֵנָּה
בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ מִזְרָחָה הֵמָּה הַשֹּׁעֲרִים לְמַחֲנוֹת בְּנֵי לֵוִי׃ ¹⁹וְשַׁלּוּם
בֶּן־קוֹרֵא בֶּן־אֶבְיָסָף בֶּן־קֹרַח וְאֶחָיו לְבֵית־אָבִיו הַקָּרְחִים עַל מְלֶאכֶת
הָעֲבֹדָה שֹׁמְרֵי הַסִּפִּים לָאֹהֶל וַאֲבֹתֵיהֶם עַל־מַחֲנֵה יְהוָה שֹׁמְרֵי
הַמָּבוֹא׃ ²⁰וּפִינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר נָגִיד הָיָה עֲלֵיהֶם לְפָנִים יְהוָה ׀ עִמּוֹ׃

1 b-b 𝔊ᴮᴬ —דָה בַּמְּגִלִּים (trsp ^), sim 𝔙 ‖ 2 ᵃ⁻ᵃ 𝔊ᴮ invers; ᴸ + καί . . καί ‖ 4 ᵃ ins (cf 7. 10. 14; Neh 11,4) מִבְּנֵי יְהוּדָה ‖ ᵇ = עֲתָיָה ? Neh; 𝔊ᴬ Γωθι ᴸ Ουθι ‖ ᶜ = אֲמַרְיָה ? Neh; 𝔊ᴮᴬ om ‖ ᵈ l c Q𝔊⁴ᴹˢˢ𝔙 בָּנִי מִן; (K𝔊ᴸ𝔖 בִּנְיָמִן) ‖ 5 ᵃ l הַשֵּׁלָנִי cf Nu 26,20 ‖ ᵇ 𝔖 *et Basia frater ipsius* ‖ 6 𝔊 יְעִיאֵל ‖ 7 ᵃ 𝔊ᴮᴸ Σαλωμ cf 2,33 ‖ ᵇ⁻ᵇ l prb c Neh 11,9 וִיהוּדָה ‖ 8 ᵃ⁻ᵃ nonn MSS 𝔊ᴮᴸ וְאֵלָה ‖ ᵇ 𝔊ᴮ⁽ᴸ⁾ מָכִיר(י), id 𝔖 ‖ ᶜ 𝔊ᴸ𝔖 יְכָנְיָה (𝔊 יִבְנְיָה) ‖ 10 ᵃ 𝔊ᴮᴬ ? יְדַעְיָה 𝔊ᴸ בְּנֵי ‖ ᵇ 𝔊ᴮ ים—, Neh 11,10𝔐 בֶּן־י׳ ‖ 11 ᵃ Neh 11,11 שְׂרָיָה ‖ ᵇ 𝔊ᴸ Σαδδουκ ‖ 12 ᵃ 4MSS 𝔖 וַעֲזַרְיָה ‖ ᵇ⁻ᵇ Neh 11,13 עמ[ש]סי בֶּן־עֲזַרְאֵל בֶּן־אַחְזַי ‖ ᶜ 5,38s שַׁלּוּם ‖ ᵈ 𝔊𝔙ᴬ ות— ‖ 13 Varᴳ חַיִל (exc עֹשֵׂי ?) ‖ 15 ᵃ⁻ᵃ 𝔊ᴮ κ. Βακαρ κ. Ραραιηλ ‖ ᵇ nonn MSS 𝔖 Neh 11,17 זַבְדִּי ‖ 16 ᵃ 𝔊ᴮ κ. Αβδεια Neh 11,17 וְעַבְדָּא ‖ ᵇ Neh שַׁמּוּעַ ‖ ᶜ 32MSS 𝔖 אסף ‖ 17 cf 7ᵃ; 26,1. 14 (מְ)שֶׁלֶמְיָהוּ Neh 12,25 מְשֻׁלָּם ‖ 18 𝔊ᴮᴬ (αἱ) πύλαι ‖ 20 𝔊ᴮᴬ וְהֵמָּה.

21זְכַרְיָה בֶּן מְשֶׁלֶמְיָה שֹׁעֵר פֶּתַח לְאֹהֶל מוֹעֵד׃ 22כֻּלָּם הַבְּרוּרִים
לְשֹׁעֲרִים בַּסִּפִּים מָאתַיִם וּשְׁנֵים עָשָׂר הֵמָּה בְחַצְרֵיהֶם הִתְיַחְשָׂם
הֵמָּה יִסַּד דָּוִיד וּשְׁמוּאֵל הָרֹאֶה בֶּאֱמוּנָתָם׃ 23וְהֵם וּבְנֵיהֶם עַל־
הַשְּׁעָרִים לְבֵית־יְהוָה לְבֵית הָאֹהֶל לְמִשְׁמָרוֹת׃ 24לְאַרְבַּע רוּחוֹת
יִהְיוּ הַשֹּׁעֲרִים מִזְרָח יָמָּה צָפוֹנָה וָנֶגְבָּה׃ 25וַאֲחֵיהֶם בְּחַצְרֵיהֶם
לָבוֹא לְשִׁבְעַת הַיָּמִים מֵעֵת אֶל־עֵת עִם־אֵלֶּה׃ 26כִּי בֶאֱמוּנָה הֵמָּה
אַרְבַּעַת גִּבֹּרֵי הַשֹּׁעֲרִים[a] [b]הֵם הַלְוִיִּם וְהָיוּ[b] עַל־הַלְּשָׁכוֹת וְעַל־
הָאֹצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים׃ 27וּסְבִיבוֹת בֵּית־הָאֱלֹהִים יָלִינוּ כִּי־עֲלֵיהֶם
מִשְׁמֶרֶת וְהֵם עַל־הַמַּפְתֵּחַ וְלַבֹּקֶר לַבֹּקֶר׃ 28וּמֵהֶם עַל־כְּלֵי הָעֲבוֹדָה
כִּי־בְמִסְפָּר יְבִיאוּם וּבְמִסְפָּר יוֹצִיאוּם׃ 29וּמֵהֶם מְמֻנִּים עַל־הַכֵּלִים
וְעַל כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ וְעַל־הַסֹּלֶת וְהַיַּיִן וְהַשֶּׁמֶן וְהַלְּבוֹנָה וְהַבְּשָׂמִים׃
30וּמִן־בְּנֵי הַכֹּהֲנִים רֹקְחֵי הַמִּרְקַחַת לַבְּשָׂמִים׃ 31וּמַתִּתְיָה[a] מִן־הַלְוִיִּם
הוּא הַבְּכוֹר לְשַׁלֻּם[b] הַקָּרְחִי בֶּאֱמוּנָה עַל מַעֲשֵׂה הַחֲבִתִּים[c]׃ 32°וּמִן־
בְּנֵי° הַקְּהָתִי מִן־אֲחֵיהֶם עַל־לֶחֶם הַמַּעֲרָכֶת לְהָכִין שַׁבַּת שַׁבָּת׃
33וְאֵלֶּה הַמְשֹׁרְרִים רָאשֵׁי אָבוֹת לַלְוִיִּם בַּלְּשָׁכֹת פְּטִירִים[a] כִּי־יוֹמָם
וָלַיְלָה עֲלֵיהֶם בַּמְּלָאכָה[b]׃ 34אֵלֶּה רָאשֵׁי הָאָבוֹת לַלְוִיִּם לְתֹלְדוֹתָם
רָאשִׁים אֵלֶּה יָשְׁבוּ בִירוּשָׁלִָם׃ ס 35וּבְגִבְעוֹן יָשְׁבוּ אֲבִי־
גִבְעוֹן יְעוּאֵל[a] וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ[b] מַעֲכָה׃ 36וּבְנוֹ הַבְּכוֹר עַבְדּוֹן וְצוּר וְקִישׁ
וּבַעַל וְנֵר וְנָדָב׃ 37וּגְדוֹר וְאַחְיוֹ[a] וּזְכַרְיָה[b] וּמִקְלוֹת׃ 38וּמִקְלוֹת הוֹלִיד
אֶת־שִׁמְאָם וְאַף־הֵם נֶגֶד אֲחֵיהֶם יָשְׁבוּ בִירוּשָׁלִַם עִם־אֲחֵיהֶם׃ ס
39וְנֵר הוֹלִיד אֶת־קִישׁ וְקִישׁ הוֹלִיד אֶת־שָׁאוּל וְשָׁאוּל הוֹלִיד אֶת־
יְהוֹנָתָן וְאֶת־מַלְכִּי־שׁוּעַ וְאֶת־אֲבִינָדָב וְאֶת־אֶשְׁבָּעַל׃ 40וּבֶן־יְהוֹנָתָן
מְרִיב בָּעַל וּמְרִי־בַעַל הוֹלִיד אֶת־מִיכָה׃ 41וּבְנֵי מִיכָה פִּיתוֹן וָמֶלֶךְ[a]
וְתַחְרֵעַ[b]׃ 42וְאָחָז הוֹלִיד אֶת־יַעְרָה[a] וְיַעְרָה הוֹלִיד אֶת־עָלֶמֶת וְאֶת־

21 𝔊^A מְשֻׁלָּם ‖ 22 𝔊^BA𝔙 בַּשְּׁעָרִים ‖ 23 𝔊^BA לִשְׁמֹר מִשְׁ׳ ^L (trspos : ad רוחות) ‖ 24 𝔊^BA ut 22 ‖ 26 ^a Var^G 𝔊^BA(𝔖) ut 22 ‖ ^b-b 𝔊^BA οἱ Λ. ἦσαν (sim 𝔖); prps וּמִן־הל׳ הָיוּ ‖ 27 𝔊 + ἀνοίγειν τ. θύρας τ. ἱεροῦ ‖ 31 ^a 𝔊 וּמַתַּ׳ ‖ ^b cf ad 7 ‖ ^c 𝔊 + (^L τῶν τηγανιστῶν) τοῦ μεγάλου ἱερέως ‖ 32 °-° 𝔊 שֹׁמְרֵי ‖ וּבְנָיָה ‖ 33 ^a Q פְּטוּ׳ K פְּטִי׳ 𝔖𝔙 נִטְרִים; 𝔊^MSS διατεταγμένοι ἐφημερίᾳ (מִשְׁמֶרֶת ? pro בל׳ פט׳, 𝔊^L sim pro פט׳ [vel ? מַחְלְקוֹת cf II, 5,11^𝔊] ‖ ^b Vrs הַמ׳ ‖ 35 ^a K יְעוּ׳ Q𝔊 יְעִי׳ ‖ ^b 𝔖 c pc MSS mlt Edd אֲחֹתוֹ ‖ 37 ^a 𝔊^L וְאֶחָיו (^B ואחים ^A ואח) ‖ ^b 𝔊^L κ. Αιουν κ. Ζεχρει ^A κ. Ζαχχουρ 8,31 וָזָכֶר ‖ 38 𝔊 et 8,32 —אָא ‖ 39 l אַבְנֵר ‖ 40 l ? c Vrs מְרִי־ (pl MSS מריב) ‖ 41 ^a 𝔊^A Μαλωχ 𝔊^L ut 8,35 ‖ ^b 8,35 ותא׳; 𝔙(𝔊^L) 8,35 + וְאָחָז cf 𝔖 ‖ 42 ^a 𝔊^L Ιωδα 𝔊^BA Ιαδα; l c ca 15MSS יַעְדָּה vel c 8,36 יְהוֹעַדָּה.

עַזְמָ֫וֶת[b] וְאֶת־זִמְרִ֑י וְזִמְרִ֖י הוֹלִ֥יד אֶת־מוֹצָֽא[c]׃ 43 וּמוֹצָ֖א הוֹלִ֣יד אֶת־
בִּנְעָ֑א[a] וּרְפָיָ֣ה בְנ֔וֹ אֶלְעָשָׂ֥ה בְנ֖וֹ אָצֵ֥ל[b] בְּנֽוֹ׃ 44 וּלְאָצֵ֞ל שִׁשָּׁ֣ה בָנִ֗ים
וְאֵ֨לֶּה שְׁמוֹתָ֜ם עַזְרִיקָ֣ם ׀ בֹּכְר֗וּ[a] וְיִשְׁמָעֵ֤אל וּשְׁעַרְיָה֙[b] וְעֹבַדְיָ֣ה[c] וְחָנָ֔ן
אֵ֖לֶּה בְּנֵ֥י אָצֵֽל׃ פ

10 1 וּפְלִשְׁתִּ֖ים נִלְחֲמ֣וּ[a] בְיִשְׂרָאֵ֑ל וַיָּ֨נָס אִֽישׁ־יִשְׂרָאֵ֜ל מִפְּנֵ֣י פְלִשְׁתִּ֗ים
וַיִּפְּל֥וּ חֲלָלִ֖ים בְּהַ֥ר גִּלְבֹּֽעַ[b]׃ 2 וַיַּדְבְּק֣וּ פְלִשְׁתִּ֔ים אַחֲרֵ֥י שָׁא֖וּל וְאַחֲרֵ֣י
בָנָ֑יו וַיַּכּ֣וּ פְלִשְׁתִּ֗ים אֶת־יוֹנָתָ֧ן וְאֶת־אֲבִינָדָ֛ב וְאֶת־מַלְכִּי־שׁ֖וּעַ בְּנֵ֥י
שָׁאֽוּל׃ 3 וַתִּכְבַּ֤ד הַמִּלְחָמָה֙ עַל־שָׁא֔וּל וַיִּמְצָאֻ֥הוּ הַמּוֹרִ֖ים בַּקָּ֑שֶׁת וַיָּ֖חֶל
מִן־הַיּוֹרִֽים׃ 4 וַיֹּ֣אמֶר שָׁא֣וּל אֶל־נֹשֵׂ֪א כֵלָ֟יו שְׁלֹ֥ף חַרְבְּךָ֣ ׀ וְדָקְרֵ֣נִי בָ֗הּ
פֶּן־יָ֜בֹאוּ הָעֲרֵלִ֤ים הָאֵ֙לֶּה֙ וְהִתְעַלְּלוּ־בִ֔י וְלֹ֤א אָבָה֙ נֹשֵׂ֣א כֵלָ֔יו כִּ֥י יָרֵ֖א
מְאֹ֑ד וַיִּקַּ֤ח שָׁאוּל֙ אֶת־הַחֶ֔רֶב וַיִּפֹּ֖ל עָלֶֽיהָ׃ 5 וַיַּ֥רְא נֹשֵׂא־כֵלָ֖יו כִּי־מֵ֣ת
שָׁא֑וּל וַיִּפֹּ֥ל גַּם־ה֛וּא עַל־הַחֶ֖רֶב וַיָּמֹֽת׃ 6 וַיָּ֣מָת שָׁא֗וּל וּשְׁלֹ֧שֶׁת בָּנָ֛יו°
וְכָל־בֵּית֖וֹ יַחְדָּ֥ו מֵֽתוּ׃ 7 וַיִּרְא֞וּ כָּל־אִ֨ישׁ יִשְׂרָאֵ֤ל אֲשֶׁר־בָּעֵ֙מֶק֙ כִּ֣י נָ֔סוּ°
וְכִי־מֵ֖תוּ שָׁא֣וּל וּבָנָ֑יו וַיַּעַזְב֤וּ עָֽרֵיהֶם֙ וַיָּנֻ֔סוּ וַיָּבֹ֣אוּ פְלִשְׁתִּ֔ים וַיֵּשְׁב֖וּ
בָּהֶֽם׃ ס 8 וַיְהִי֙ מִֽמָּחֳרָ֔ת וַיָּבֹ֣אוּ פְלִשְׁתִּ֔ים לְפַשֵּׁ֖ט אֶת־הַחֲלָלִ֑ים
וַֽיִּמְצְא֤וּ אֶת־שָׁאוּל֙ וְאֶת־בָּנָ֔יו נֹפְלִ֖ים בְּהַ֥ר גִּלְבֹּֽעַ׃ 9 [a]וַיַּפְשִׁיטֻ֕הוּ וַיִּשְׂא֥וּ
אֶת־רֹאשׁ֖וֹ וְאֶת־כֵּלָ֑יו[a] וַיְשַׁלְּח֣וּ בְאֶֽרֶץ־פְּלִשְׁתִּ֣ים סָבִ֔יב לְבַשֵּׂ֥ר אֶת־[b]
עֲצַבֵּיהֶ֖ם וְאֶת־הָעָֽם׃ 10 וַיָּשִׂ֙ימוּ֙ אֶת־כֵּלָ֔יו בֵּ֖ית אֱלֹהֵיהֶ֑ם[a] [b]וְאֶת־גֻּלְגָּלְתּ֥וֹ
תָקְע֖וּ בֵּ֥ית דָּגֽוֹן׃ ס 11 וַֽיִּשְׁמְע֔וּ כֹּ֖ל[a] יָבֵ֣ישׁ גִּלְעָ֑ד אֵ֛ת כָּל־[b]אֲשֶׁר־
עָשׂ֥וּ פְלִשְׁתִּ֖ים לְשָׁאֽוּל׃ 12 וַיָּק֜וּמוּ כָּל־אִ֣ישׁ חַ֗יִל [a]וַיִּשְׂא֞וּ אֶת־גּוּפַ֣ת[a]
שָׁא֗וּל וְאֵת֙ גּוּפֹ֣ת[b] בָּנָ֔יו וַיְבִיא֖וּם[c] יָבֵ֑ישָׁה[d] וַיִּקְבְּר֨וּ אֶת־עַצְמֽוֹתֵיהֶ֜ם
תַּ֤חַת הָֽאֵלָה֙[e] בְּיָבֵ֔שׁ וַיָּצ֖וּמוּ שִׁבְעַ֥ת יָמִֽים׃ 13 וַיָּ֣מָת שָׁא֗וּל בְּמַֽעֲלוֹ֙
אֲשֶׁ֣ר מָעַ֣ל בַּֽיהוָ֔ה עַל־דְּבַ֥ר יְהוָ֖ה אֲשֶׁ֣ר לֹא־שָׁמָ֑ר וְגַם־לִשְׁא֥וֹל בָּא֖וֹב
לִדְרֽוֹשׁ°׃ 14 וְלֹֽא־דָרַ֥שׁ בַּֽיהוָ֖ה וַיְמִיתֵ֑הוּ וַיַּסֵּב֙ אֶת־הַמְּלוּכָ֔ה לְדָוִ֖יד
בֶּן־יִשָֽׁי׃ פ

42 [b] cf 8,36[b] ‖ [c] 𝔊[BAℵ] Μα(σ)σα ‖ 43 [a] cf ad 8,37 ‖ [b] 𝔊[B] Εσαηλ [L] Ασαηλ ‖ 44 [a-c] ut 8,38 ‖ Cp 10, 1 [a] 1S 31,1 part ‖ [b] 1S הַגִּ׳, id 8 ‖ 2 1S 31,2 ‥ אֶת־ ‖ 3 l prb c 𝔊[L] (ἐτροπώθη) וַיֵּחַל ‖ 4 1S 31,4 + וּדְקָרֻנִי ‖ 5 >𝔊[B], 𝔖 1S 31,5 + עִמּוֹ ‖ 6 𝔊 (1S 31,6) + בַּיּוֹם הַהוּא (1S + add) ‖ 7 𝔊 + Ισραηλ 𝔖 + עַם יִשׂ׳; ins c 1S 31,7 אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל ‖ 9 [a-a] 1S 31,9 aliter ‖ [b] 𝔊[L] בָּתֵּי, 5MSS 𝔖 בֵּית, cf 1S[𝔐] ‖ 10 [a] 1S 31,10[𝔐] עַשְׁתָּרוֹת ‖ [b] 10b 1S aliter, sim 𝔖𝔗 ‖ 11 [a] 1S 31,11 אֵלָיו יֹשְׁבֵי, 𝔊(𝔖) כל־ישבי ‖ [b] >1S ‖ 12 [a-a] 1S וַיֵּלְכוּ כָל־הַלַּיְלָה וַיִּקְחוּ אֶת־גְּוִיַּת ‖ [b] 𝔖 1S 31,12 גְּוִיֹּת ‖ [c] 1S וַיָּבֹאוּ et antea add ‖ [d] 1S + add ‖ [e] 1S הָאֵשֶׁל ‖ 13 𝔊 + add.

11 ¹ [a]וַיִּקָּבְצ֧וּ כָל־יִשְׂרָאֵ֛ל[a] אֶל־דָּוִ֖יד חֶבְר֣וֹנָה[b] לֵאמֹ֑ר הִנֵּ֛ה[c] עַצְמְךָ֥
וּבְשָׂרְךָ֖ אֲנָֽחְנוּ׃ ² גַּם־תְּמ֣וֹל גַּם־שִׁלְשׁ֗וֹם גַּ֚ם בִּהְי֣וֹת שָׁא֣וּל מֶ֔לֶךְ אַתָּ֛ה[a]
הַמּוֹצִ֥יא וְהַמֵּבִ֖יא אֶת־יִשְׂרָאֵ֑ל וַיֹּאמֶר֩ יְהוָ֨ה אֱלֹהֶ֜יךָ[b] לְךָ֗ אַתָּ֨ה תִרְעֶ֤ה
אֶת־עַמִּי֙ אֶת־יִשְׂרָאֵ֔ל וְאַתָּה֙ תִּהְיֶ֣ה נָגִ֔יד עַ֖ל עַמִּ֥י[c] יִשְׂרָאֵֽל׃
³ וַ֠יָּבֹאוּ כָּל־זִקְנֵ֨י יִשְׂרָאֵ֜ל אֶל־הַמֶּ֣לֶךְ חֶבְר֗וֹנָה וַיִּכְרֹת֩ לָהֶ֨ם דָּוִ֥יד בְּרִ֛ית
בְּחֶבְר֖וֹן לִפְנֵ֣י יְהוָ֑ה וַיִּמְשְׁח֨וּ אֶת־דָּוִ֤יד לְמֶ֙לֶךְ֙ עַל־יִשְׂרָאֵ֔ל כִּדְבַ֥ר יְהוָ֖ה
בְּיַד־שְׁמוּאֵֽל׃ ס ⁴ וַיֵּ֧לֶךְ [a]דָּוִ֛יד וְכָל־יִשְׂרָאֵ֖ל[a] יְרוּשָׁלִַ֑ם [b]הִ֣יא יְב֔וּס
וְשָׁם֙ הַיְבוּסִ֔י יֹשְׁבֵ֖י[b] הָאָֽרֶץ[c]׃ ⁵ [a]וַ֠יֹּאמְרוּ יֹשְׁבֵ֤י יְבוּס֙[a] לְדָוִ֔יד לֹ֥א תָב֖וֹא
הֵ֑נָּה[b] וַיִּלְכֹּ֤ד דָּוִיד֙ אֶת־מְצֻדַ֣ת צִיּ֔וֹן הִ֖יא עִ֥יר דָּוִֽיד׃ ⁶ וַיֹּ֣אמֶר דָּוִ֗יד כָּל־
מַכֵּ֤ה יְבוּסִי֙ בָּרִ֣אשׁוֹנָ֔ה יִהְיֶ֥ה לְרֹ֖אשׁ וּלְשָׂ֑ר וַיַּ֨עַל בָּרִאשׁוֹנָ֜ה יוֹאָ֧ב בֶּן־
צְרוּיָ֛ה וַיְהִ֖י לְרֹֽאשׁ׃ ⁷ וַיֵּ֥שֶׁב דָּוִ֖יד °בַּמְצָ֑ד עַל־כֵּ֥ן קָֽרְאוּ־ל֖וֹ° עִ֥יר דָּוִֽיד׃
⁸ וַיִּ֤בֶן הָעִיר֙ מִסָּבִ֔יב מִן־הַמִּלּ֖וֹא וְעַד־הַסָּבִ֑יב וְיוֹאָ֕ב יְחַיֶּ֖ה אֶת־שְׁאָ֥ר
הָעִֽיר׃ ⁹ וַיֵּ֥לֶךְ דָּוִ֖יד הָל֣וֹךְ וְגָד֑וֹל וַיהוָ֥ה צְבָא֖וֹת עִמּֽוֹ׃ פ
¹⁰ וְאֵ֨לֶּה רָאשֵׁ֤י הַגִּבּוֹרִים֙ אֲשֶׁ֣ר לְדָוִ֔יד הַמִּתְחַזְּקִ֨ים עִמּ֧וֹ בְמַלְכוּת֛וֹ
עִם־כָּל־יִשְׂרָאֵ֖ל לְהַמְלִיכ֑וֹ כִּדְבַ֥ר יְהוָ֖ה עַל־יִשְׂרָאֵֽל׃ ס ¹¹ וְאֵ֛לֶּה
מִסְפַּ֥ר[a] הַגִּבֹּרִ֖ים אֲשֶׁ֣ר לְדָוִ֑יד יָשָׁבְעָ֨ם[b] בֶּן־חַכְמוֹנִ֜י רֹ֣אשׁ הַשָּׁלוֹשִׁ֗ים[c]
הֽוּא־עוֹרֵ֧ר אֶת־חֲנִית֛וֹ עַל־שְׁלֹשׁ[d]־מֵא֥וֹת חָלָ֖ל בְּפַ֥עַם אֶחָֽת׃ ¹² וְאַחֲרָ֛יו
אֶלְעָזָ֥ר בֶּן־דּוֹד֖וֹ הָאֲחוֹחִ֑י ה֖וּא בִּשְׁלוֹשָׁ֥ה הַגִּבֹּרִֽים׃ ¹³ הֽוּא־הָיָ֨ה עִם־
דָּוִ֜יד בַּפַּ֣ס[a] דַּמִּ֗ים וְהַפְּלִשְׁתִּים֙ נֶֽאֶסְפוּ־שָׁ֣ם לַמִּלְחָמָ֔ה וַתְּהִ֛י חֶלְקַ֥ת
הַשָּׂדֶ֖ה מְלֵאָ֣ה שְׂעוֹרִ֑ים[b] וְהָעָ֣ם נָ֔סוּ מִפְּנֵ֖י פְלִשְׁתִּֽים׃ ¹⁴ וַיִּֽתְיַצְּב֤וּ[a]
בְתוֹךְ־הַֽחֶלְקָה֙ וַיַּצִּיל֔וּהָ[a] וַיַּכּ֖וּ[a] אֶת־פְּלִשְׁתִּ֑ים וַיּ֥וֹשַׁע[b] יְהוָ֖ה תְּשׁוּעָ֥ה
גְדוֹלָֽה׃ ¹⁵ וַיֵּרְד֡וּ שְׁלוֹשָׁה֩ מִן־הַשְּׁלוֹשִׁ֨ים רֹ֜אשׁ[a] עַל־הַצֻּר֙ אֶל־
דָּוִ֔יד אֶל־מְעָרַ֖ת[b] עֲדֻלָּ֑ם וּמַחֲנֵ֣ה[c] פְלִשְׁתִּ֔ים חֹנָ֖ה בְּעֵ֥מֶק רְפָאִֽים׃ ¹⁶ וְדָוִ֖יד
אָ֣ז בַּמְּצוּדָ֑ה וּנְצִ֣יב פְּלִשְׁתִּ֔ים אָ֖ז בְּבֵ֥ית לָֽחֶם׃ ¹⁷ וַיִּתְאָ֥ו דָּוִ֖יד וַיֹּאמַ֑ר

**Cp 11,1** [a-a] 2S 5,1 וַיָּבֹאוּ כָל־שִׁבְטֵי ‖ [b] 2S + וַיֹּאמְרוּ ‖ [c] 2S הִנְנוּ ‖ **2** [a] 2S 5,2 + הָיִיתָ ‖ [b] > 𝔊ᴮ 2S ‖ [c] > 𝔊ᴮᴬ 2S ‖ **3** 1MS 𝔊𝔖 2S 5,3 + הַמֶּלֶךְ ‖ **4** [a-a] 𝔊ᴮᴬ 2S 5,6 הַמֶּלֶךְ וַאֲנָשָׁיו ‖ [b-b] 2S אֶל־הַיְבֻסִי יוֹשֵׁב ‖ [c] 𝔊ᴮ יְבוּס ‖ **5** [a-a] 2S וַיֹּאמֶר ‖ 𝔊ᴮ —רוּ ‖ [b] 2S + vb nonn ‖ **7** [o-o] 2S 5,9 בַּמְּצֻדָה וַיִּקְרָא־ (sic 𝔊) לָהּ ‖ **8** frt l הַבָּיִת (𝔊ᴮᴬ crrp e 𝔊ᴸ⁺ᴹˢˢ) ‖ **11** [a] l c 2S 23,8 שְׁמוֹת ‖ [b] l c 𝔊ᴸ⁺ᴹˢˢ (Ιεσσεβααλ, Ισβααλ) יִשְׁבַּעַל ‖ [c] l c 𝔊ᴸ הַשְּׁלוֹשָׁה (K𝔖 הַשְּׁלוֹשִׁים, Q false הַשָּׁלִישִׁים) ‖ [d] 𝔖ᴬ 2S שְׁמֹנֶה (𝔊ᴸ תֵּשַׁע) ‖ **12** 𝔊 17,4 Δωδαι (𝔊ᵃ —δε) 2S 23,9 ᴷ דדי ‖ **13** [a] 𝔊ᴹˢˢ בְּאֶפֶס (cf 1S 17,1); 𝔊ᴸ ἐν τοῖς Σερραν (pro 'בּ' ד) ‖ [b] 𝔊ᴸ 2S 23,11 עֲדָשִׁים ‖ **14** [a] l c 𝔊 2S 23,12 sing ‖ [b] l c 𝔊𝔖 2S וַיַּעַשׂ ‖ **15** [a] e 2S 23,13 𝔐 ‖ [b] l מְצָדַת cf 16 ‖ [c] 2S וְחַיַּת ‖ **16** 2S 23,14 וּמַצַּב ‖ **17** 𝔖 אָו—.

מִי יַשְׁקֵנִי מַיִם מִבּוֹר בֵּית־לֶחֶם אֲשֶׁר בַּשָּׁעַר׃ 18וַיִּבְקְעוּ הַשְּׁלֹשָׁה
בְּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים וַיִּשְׁאֲבוּ־מַיִם מִבּוֹר בֵּית־לֶחֶם אֲשֶׁר בַּשַּׁעַר וַיִּשְׂאוּ
וַיָּבִאוּ אֶל־דָּוִיד וְלֹא־אָבָה דָוִיד לִשְׁתּוֹתָם וַיְנַסֵּךְ אֹתָם לַיהוָה׃ 19וַיֹּאמֶר
חָלִילָה לִּי [a]מֵאֱלֹהַי מֵעֲשׂוֹת[a] זֹאת הֲדַם הָאֲנָשִׁים [b]הָאֵלֶּה אֶשְׁתֶּה
בְנַפְשׁוֹתָם כִּי[b] בְנַפְשׁוֹתָם הֱבִיאוּם וְלֹא אָבָה לִשְׁתּוֹתָם אֵלֶּה עָשׂוּ
שְׁלֹשֶׁת הַגִּבּוֹרִים׃ 20וְאַבְשַׁי[a] אֲחִי־יוֹאָב הוּא הָיָה רֹאשׁ הַשְּׁלוֹשָׁה[b]
וְהוּא עוֹרֵר אֶת־חֲנִיתוֹ עַל־שְׁלֹשׁ מֵאוֹת חָלָל וְלֹא[c]־שֵׁם בַּשְּׁלוֹשָׁה[b]׃
21מִן־הַשְּׁלוֹשָׁה[a] בַשְּׁנַיִם[b] נִכְבָּד וַיְהִי לָהֶם לְשָׂר וְעַד־הַשְּׁלֹשָׁה לֹא
בָא׃ ס 22בְּנָיָה בֶן־יְהוֹיָדָע בֶּן־[a]אִישׁ־חַיִל רַב־פְּעָלִים מִן־קַבְצְאֵל
הוּא הִכָּה אֵת שְׁנֵי [b]אֲרִיאֵל מוֹאָב[b] וְהוּא יָרַד וְהִכָּה אֶת־הָאֲרִי בְּתוֹךְ
הַבּוֹר בְּיוֹם הַשָּׁלֶג׃ 23וְהוּא הִכָּה אֶת־הָאִישׁ הַמִּצְרִי אִישׁ מִדָּה[a] ׀
[b]חָמֵשׁ בָּאַמָּה[b] וּבְיַד הַמִּצְרִי חֲנִית [c]כִּמְנוֹר אֹרְגִים[c] וַיֵּרֶד אֵלָיו בַּשָּׁבֶט
וַיִּגְזֹל אֶת־הַחֲנִית מִיַּד הַמִּצְרִי וַיַּהַרְגֵהוּ בַּחֲנִיתוֹ׃ 24אֵלֶּה עָשָׂה בְּנָיָהוּ
בֶּן־יְהוֹיָדָע וְלוֹ שֵׁם בִּשְׁלוֹשָׁה הַגִּבֹּרִים׃ 25מִן־הַשְּׁלוֹשִׁים הִנּוֹ[a] נִכְבָּד
הוּא וְאֶל־הַשְּׁלֹשָׁה לֹא־בָא וַיְשִׂימֵהוּ דָוִיד עַל־מִשְׁמַעְתּוֹ[b]׃ ס
26וְגִבּוֹרֵי הַחֲיָלִים עֲשָׂהאֵל אֲחִי יוֹאָב אֶלְחָנָן בֶּן־דּוֹדוֹ מִבֵּית לָחֶם׃
27שַׁמּוֹת[a] הַהֲרוֹרִי[b] חֶלֶץ הַפְּלוֹנִי[c]׃ ס 28עִירָא בֶן־עִקֵּשׁ הַתְּקוֹעִי
אֲבִיעֶזֶר הָעַנְּתוֹתִי׃ ס 29סִבְּכַי הַחֻשָׁתִי עִילַי הָאֲחוֹחִי׃ ס
30מַהְרַי[a] הַנְּטֹפָתִי חֵלֶד[b] בֶּן־בַּעֲנָה הַנְּטוֹפָתִי׃ ס 31אִיתַי בֶּן־רִיבַי
מִגִּבְעַת בְּנֵי בִנְיָמִן בְּנָיָה הַפִּרְעָתֹנִי׃ ס 32חוּרַי[a] מִנַּחֲלֵי גָעַשׁ
אֲבִיאֵל[b] הָעַרְבָתִי׃ ס 33עַזְמָוֶת הַבַּחֲרוּמִי אֶלְיַחְבָּא הַשַּׁעַלְבֹנִי׃
ס 34[a]בְּנֵי הָשֵׁם הַגִּזוֹנִי[a] יוֹנָתָן בֶּן־שָׁגֵא[b] הַהֲרָרִי׃ ס 35אֲחִיאָם
בֶּן־שָׂכָר[a] הַהֲרָרִי אֱלִיפַל[b] בֶּן־אוּר׃ ס 36חֵפֶר הַמְּכֵרָתִי[a] [b]אֲחִיָּה

18 >𝔊[B]; 𝔊[AL] ויבאו ‖ 19 [a-a] 2S 23,17 יהוה —תִי ‖ [b-b] 2S הַהֹלְכִים cf 𝔖 ‖ 20 [a] 𝔊 שָׁא—?; 2S 23,18 וַאֲבִישַׁי ‖ [b] l c 𝔖 שִׁים— ‖ [c] l c Q mlt MSS Vrs 2S וְלוֹ ‖ 21 [a] ut 20[b] ‖ [b] 𝔊 ὑπὲρ (𝔊[MS] ἐπὶ) τοὺς δύο (cf 25[a]); l ? בִּשׁ׳ vel כִּשׁ׳, vel potius הִנּוֹ ut 25 ‖ 22 [a] dl c 𝔖 2S 23,20[𝔊BA] ‖ [b-b] l (cf 𝔊[L] 2S[𝔊]) בְּנֵי א׳ מִמּוֹ׳ ‖ 23 [a] 𝔊[BAא] ut 2S 23,21[𝔐] מַרְאֶה ‖ [b-b] >2S ‖ [c-c] >2S ‖ 24 l שִׁים— ‖ 25 [a] 𝔊[L] ὑπὲρ τοὺς δύο cf 21[b] ‖ [b] 𝔊 מִשְׁפַּחְתּוֹ ‖ 27 [a] 𝔊[B] Σαμαωθ 27,8 שמהות; 2S 23,25 שַׁמָּה ‖ [b] 2S —דִי, prb sic l ‖ [c] l c 𝔖 2S 23,26 הַפַּלְטִי ‖ 28 𝔊[BA] Ωραι 27,9[𝔊B] Οδουιας ‖ 29 l ? c 2S 23,28 צַלְמוֹן (𝔊[B] Ηλει) ‖ 30 [a] 𝔊[Bא] נַ׳ ‖ [b] 27,15 חֶלְדַּי ‖ 32 [a] l prb c 2S 23,30 הִדַּי cf 𝔖 ‖ [b] 2S 23,31 *אֲבִיבַעַל ‖ 33 l הַבַּחוּרמִי ‖ 34 [a-a] l יָשֵׁן הַגּוּנִי cf 𝔊[A+MSS] Ασαμ ὁ Γωυνι et 2S יָשֵׁן ‖ [b] 2S 23,11[𝔐] אָגֵא?; 𝔊[Bא] Σωλα [L] Σαμαια, [A] שְׁמָיָה, 2S 23,33 שַׁמָּה ‖ 35 [a] MS[Ken 117] 2S 23,33 שָׁרָר 𝔊[L] Ισσαχαρ ‖ [b] l prb c 2S 23,34 אֱלִיפֶלֶט ‖ 36 [a] 2S הַמַּעֲכָתִי (𝔊 = 𝔐).

הַפְּלֹנִי׃ ס 37 חֶצְרוֹ[a] הַכַּרְמְלִי [b]נַעֲרַי בֶּן־אֶזְבָּי[b]׃ ס 38 יוֹאֵל[a] אֲחִי[b]
נָתָן מִבְחָר [c]בֶּן־הַגְרִי[d]׃ ס 39 צֶלֶק הָעַמּוֹנִי נַחְרַי הַבֵּרֹתִי נֹשֵׂא כְּלֵי
יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה׃ ס 40 עִירָא הַיִּתְרִי גָּרֵב הַיִּתְרִי׃ ס 41 אוּרִיָּה
הַחִתִּי זָבָד בֶּן־אַחְלָי׃ ס 42 עֲדִינָא בֶּן־שִׁיזָא[a] הָראוּבֵנִי רֹאשׁ לָראוּבֵנִי
[b]וְעָלָיו שְׁלֹשִׁים[b]׃ ס 43 חָנָן בֶּן־מַעֲכָה וְיוֹשָׁפָט הַמִּתְנִי׃ ס 44 עֻזִּיָּא
הָעַשְׁתְּרָתִי[a] שָׁמָע וִיעוּאֵל[b] בְּנֵי חוֹתָם הָעֲרֹעֵרִי׃ ס 45 יְדִיעֲאֵל בֶּן־
שִׁמְרִי וְיֹחָא[a] אָחִיו הַתִּיצִי[b]׃ ס 46 אֱלִיאֵל הַמַּחֲוִים[a] וִירִיבַי וְיוֹשַׁוְיָה[b]
בְּנֵי[c] אֶלְנָעַם וְיִתְמָה הַמּוֹאָבִי׃ ס 47 אֱלִיאֵל וְעוֹבֵד וְיַעֲשִׂיאֵל
הַמְּצֹבָיָה׃

**12** 1 וְאֵלֶּה הַבָּאִים אֶל־דָּוִיד לְצִיקְלַג עוֹד עָצוּר מִפְּנֵי שָׁאוּל בֶּן־
קִישׁ וְהֵמָּה בַּגִּבּוֹרִים עֹזְרֵי הַמִּלְחָמָה׃ 2 נֹשְׁקֵי קֶשֶׁת מַיְמִינִים
וּמַשְׂמִאלִים בָּאֲבָנִים וּבַחִצִּים בַּקָּשֶׁת מֵאֲחֵי שָׁאוּל מִבִּנְיָמִן׃ 3 הָרֹאשׁ
אֲחִיעֶזֶר וְיוֹאָשׁ בְּנֵי[a] הַשְּׁמָעָה[b] הַגִּבְעָתִי וִיזוּאֵל[c] וָפֶלֶט[d] בְּנֵי עַזְמָוֶת
וּבְרָכָה וְיֵהוּא הָעַנְּתֹתִי׃ 4 וְיִשְׁמַעְיָה[a] הַגִּבְעוֹנִי גִּבּוֹר בַּשְּׁלֹשִׁים וְעַל־
הַשְּׁלֹשִׁים[b]׃ 5 וְיִרְמְיָה וְיַחֲזִיאֵל וְיוֹחָנָן וְיוֹזָבָד הַגְּדֵרָתִי׃ 6 אֶלְעוּזַי[a]
וִירִימוֹת וּבְעַלְיָה וּשְׁמַרְיָהוּ וּשְׁפַטְיָהוּ הַחֲרִיפִי[b]׃ 7 אֶלְקָנָה וְיִשִּׁיָּהוּ[a]
וַעֲזַרְאֵל[b] וְיוֹעֶזֶר וְיָשָׁבְעָם[c] הַקָּרְחִים[d]׃ 8 וְיוֹעֵאלָה[a] וּזְבַדְיָה בְּנֵי יְרֹחָם
מִן־[b]הַגְּדוֹר[c]׃ ס 9 וּמִן־הַגָּדִי נִבְדְּלוּ אֶל־דָּוִיד לַמְצַד[a] מִדְבָּרָה גִּבֹּרֵי
הַחַיִל אַנְשֵׁי צָבָא לַמִּלְחָמָה עֹרְכֵי צִנָּה וָרֹמַח[b] וּפְנֵי אַרְיֵה פְּנֵיהֶם
וְכִצְבָאיִם[c] עַל־הֶהָרִים לְמַהֵר׃ 10 עֵזֶר הָרֹאשׁ עֹבַדְיָה הַשֵּׁנִי אֱלִיאָב
הַשְּׁלִשִׁי׃ 11 מַשְׁמַנָּה הָרְבִיעִי יִרְמְיָה הַחֲמִשִׁי׃ 12 עַתַּי[a] הַשִּׁשִּׁי אֱלִיאֵל[b]

36 [b-b] l frt (cf 2S 23,34) אֱלִיעָם הַגִּילוֹנִי ‖ 37 [a] 𝔊𝔖 2S 23,35 Q חצרי ‖ [b-b] 2S פַּעֲרַי הָאַרְבִּי; dub ‖ 38 [a] 2S 23,36 יִגְאָל ‖ [b] $\mathfrak{G}^{B}$ 2S בֶּן־ ‖ [c] 2S מִצֹּבָה; dl ? ‖ [d-d] 2S בָּנִי הַגָּדִי; l ? בֶּן־גָּד ‖ 40 $\mathfrak{G}^{B\aleph}$ Ηθηρει, Ιθ.; l ? c 𝔖 הַיַּתִּרִי cf ad 2S 23,38 ‖ 42 [a] $\mathfrak{G}^{B}$ Σαιζα ‖ [b-b] l c 𝔖 עַל־הַשְּׁ' ‖ 43 $\mathfrak{G}^{B\aleph}$ Βαιθανει, Βεθ. ‖ 44 [a] 𝔊 —רָתִי ? ‖ [b] K ויעו' Q𝔊 וִיעִי' ‖ 45 [a] $\mathfrak{G}^{MSS}$ κ. Ιωζαε, Ιεεας ‖ [b] $\mathfrak{G}^{AL}$𝔙 הַתּוֹ' ‖ 46 [a] dub; 𝔙 *Mahumites* ‖ [b] $\mathfrak{G}^{BA\aleph}$ κ. Ιωσ(ε)ια ‖ [c] $\mathfrak{G}^{BA\aleph}$ בְּנוֹ ‖ 47 dub; l ? מִצֹּבָה ‖ Cp 12, 1 $\mathfrak{G}^{B}$ לְצוֹ' ? ‖ 3 [a] l c $MS^{Ken}$ $\mathfrak{G}^{BA\aleph}$ בֶּן־ (𝔖 בְּנוֹ) ‖ [b] l שְׁ' ‖ [c] K ויזו' Q$\mathfrak{G}^{AL}$ וְיִזִי'; nonn $MSS^{Ken}$ $\mathfrak{G}^{B}$𝔖 יואל, frt recte ‖ [d] $\mathfrak{G}^{B}$ κ. Ιωφ . . ‖ 4 [a] ? = וְשַׁמָּה, וְשִׁמְעָה ‖ [b] sic 𝔐; 𝔅 —שִׁים ‖ 6 [a] $\mathfrak{G}^{B}$ Αζαι [L] Ελιεζερ ‖ [b] Q$\mathfrak{G}^{A}$𝔙 —רוּ', K$\mathfrak{G}^{B}$ —רִי' ‖ 7 [a] $\mathfrak{G}^{L}$ κ. Ιεσσουε (וְיִשְׁוִי) ‖ [b] 5$MSS^{Ken}$ $\mathfrak{G}^{B}$ ועזריאל $\mathfrak{G}^{A(L)}$ κ. Ε(λ)ιηλ ‖ [c] $\mathfrak{G}^{L}$𝔙 וְיִשְׁבְּעָם ? ‖ [d] 𝔊 וְהַ' ‖ 8 pl $MSS^{Ken}$ ויעלה; l ? (cf $\mathfrak{G}^{B}$) וְיַעְ' ‖ [b] $\mathfrak{G}^{A\aleph L}$ בְּנֵי ‖ [c] pl MSS c $MSS^{E\ 1.2\ al}$ 𝔗 —וּד ‖ 9 [a] >𝔊 ‖ [b] 𝔅 contra 𝔐 וּמָגֵן ‖ [c] 𝔊 וְקַלִּים כִּ' ‖ 10 cf 𝔊 ut 7,3 ‖ 11 𝔅 מִ' ‖ 12 [a] $\mathfrak{G}^{L}$ Εθθι 𝔖 עתר ‖ [b] pc MSS $\mathfrak{G}^{B}$ Ελιαβ.

הַשְּׁבִעִֽי׃ 13יֽוֹחָנָן֙ הַשְּׁמִינִ֔י אֶלְזָבָ֖ד הַתְּשִׁיעִֽי׃ 14יִרְמְיָ֙הוּ֙ הָעֲשִׂירִ֔י מַכְבַּנַּ֖י
עַשְׁתֵּ֥י עָשָֽׂר׃ ס 15אֵ֥לֶּה מִבְּנֵי־גָ֖ד רָאשֵׁ֣י הַצָּבָ֑א אֶחָ֤ד לְמֵאָה֙ הַקָּטָ֔ן
וְהַגָּד֖וֹל לְאָֽלֶף׃ 16אֵ֣לֶּה הֵ֞ם אֲשֶׁ֨ר עָבְר֤וּ אֶת־הַיַּרְדֵּן֙ בַּחֹ֣דֶשׁ הָרִאשׁ֔וֹן
וְה֥וּא מְמַלֵּ֖א עַל־כָּל־גְּדִיֹתָ֑יו וַיַּבְרִ֙יחוּ֙ אֶת־כָּל־הָ֣עֲמָקִ֔ים לַמִּזְרָ֖ח וְלַֽמַּעֲרָֽב׃
ס 17וַיָּבֹ֜אוּ מִן־בְּנֵ֤י בִנְיָמִן֙ וִיהוּדָ֔ה עַד־לַמְּצָ֖ד לְדָוִֽיד׃ 18וַיֵּצֵ֣א דָוִיד֮
לִפְנֵיהֶם֒ וַיַּ֗עַן וַיֹּ֤אמֶר לָהֶם֙ אִם־לְשָׁל֜וֹם בָּאתֶ֣ם אֵלַי֮ לְעָזְרֵנִי֒ יִֽהְיֶה־לִּ֧י
עֲלֵיכֶ֛ם לֵבָ֖ב לְיָ֑חַד וְאִם־לְרַמּוֹתֵ֣נִי לְצָרַ֗י [b]בְּלֹ֤א חָמָס֙ בְּכַפַּ֔י[b] יֵ֛רֶא אֱלֹהֵ֥י
אֲבוֹתֵ֖ינוּ וְיוֹכַֽח׃ ס 19וְר֣וּחַ לָֽבְשָׁ֗ה אֶת־עֲמָשַׂי֮[a] רֹ֣אשׁ הַשָּׁלִישִׁים֒[b]

לְךָ֤ דָוִיד֙ וְעִמְּךָ֣[c] בֶן־יִשַׁ֔י
שָׁל֨וֹם ׀ שָׁל֜וֹם לְךָ֗ וְשָׁלוֹם֙ לְעֹ֣זְרֶ֔ךָ[d]
כִּ֥י עֲזָרְךָ֖ אֱלֹהֶ֑יךָ

וַיְקַבְּלֵ֣ם דָּוִ֔יד וַֽיִּתְּנֵ֖ם בְּרָאשֵׁ֥י הַגְּדֽוּד׃ ס 20וּמִֽמְנַשֶּׁ֞ה נָפְל֣וּ עַל־
דָּוִ֗יד בְּבֹאוֹ֩ עִם־פְּלִשְׁתִּ֨ים עַל־שָׁא֤וּל לַמִּלְחָמָה֙ וְלֹ֣א עֲזָרֻ֔ם כִּ֣י בְעֵצָ֗ה
שִׁלְּחֻ֙הוּ֙ סַרְנֵ֣י פְלִשְׁתִּ֔ים לֵאמֹר֙ בְּרָאשֵׁ֔ינוּ יִפּ֖וֹל אֶל־אֲדֹנָ֥יו שָׁאֽוּל׃
21בְּלֶכְתּ֣וֹ אֶל־צִ֠יקְלַג[a] נָפְל֣וּ עָלָ֣יו ׀ מִֽמְּנַשֶּׁ֡ה עַדְנַ֣ח[b] וְיוֹזָבָ֡ד וִידִֽיעֲאֵל֩
וּמִיכָאֵ֨ל וְיוֹזָבָ֜ד וֶאֱלִיה֣וּא[c] וְצִלְּתָ֗י רָאשֵׁ֛י הָאֲלָפִ֖ים אֲשֶׁ֥ר לִמְנַשֶּֽׁה׃
22וְהֵ֜מָּה עָזְר֣וּ עִם־דָּוִיד֮ עַל־הַגְּדוּד֒ כִּֽי־גִבּ֥וֹרֵי חַ֖יִל כֻּלָּ֑ם וַיִּהְי֥וּ שָׂרִ֖ים
בַּצָּבָֽא׃ 23כִּ֤י לְעֶת־יוֹם֙ בְּי֔וֹם יָבֹ֥אוּ עַל־דָּוִ֖יד לְעָזְר֑וֹ עַד־לְמַחֲנֶ֥ה גָד֖וֹל
כְּמַחֲנֵ֥ה אֱלֹהִֽים׃ ס

24וְאֵ֗לֶּה מִסְפְּרֵי֙[a] רָאשֵׁ֤י הֶחָלוּץ֙[b] לַצָּבָ֔א בָּ֥אוּ עַל־דָּוִ֖יד חֶבְר֑וֹנָה
לְהָסֵ֞ב מַלְכ֥וּת שָׁא֛וּל אֵלָ֖יו כְּפִ֥י יְהוָֽה׃[c] ס 25בְּנֵ֣י יְהוּדָ֔ה נֹשְׂאֵ֖י
צִנָּ֣ה וָרֹ֑מַח שֵׁ֧שֶׁת אֲלָפִ֛ים וּשְׁמוֹנֶ֥ה מֵא֖וֹת חֲלוּצֵ֥י צָבָֽא׃ ס 26מִן־
בְּנֵ֣י שִׁמְע֔וֹן גִּבּ֥וֹרֵי חַ֖יִל לַצָּבָ֑א שִׁבְעַ֥ת אֲלָפִ֖ים וּמֵאָֽה׃ ס 27מִן־בְּנֵי֙
הַלֵּוִ֔י אַרְבַּ֥עַת אֲלָפִ֖ים וְשֵׁ֥שׁ מֵאֽוֹת׃ ס 28וִיהוֹיָדָ֖ע הַנָּגִ֣יד לְאַהֲרֹ֑ן
וְעִמּ֕וֹ שְׁלֹ֥שֶׁת אֲלָפִ֖ים וּשְׁבַ֥ע מֵאֽוֹת׃ ס 29וְצָד֖וֹק נַ֣עַר גִּבּ֣וֹר חָ֑יִל
וּבֵית־אָבִ֕יו שָׂרִ֖ים עֶשְׂרִ֥ים וּשְׁנָֽיִם׃ ס 30וּמִן־בְּנֵ֧י בִנְיָמִ֛ן אֲחֵ֥י שָׁא֖וּל
שְׁלֹ֣שֶׁת אֲלָפִ֑ים וְעַד־הֵ֙נָּה֙ מַרְבִּיתָ֔ם שֹׁמְרִ֖ים מִשְׁמֶ֥רֶת בֵּ֥ית שָׁאֽוּל׃

13 𝔊[B] Ελιαζερ ‖ 16 Q גדיו' ‖ 17 𝔊 εἰς βοήθειαν (לְמָעוֹז?) ‖ 18 [a] >𝔊[BAℵ] ‖ [b-b] 𝔊[BAℵL] οὐκ ἐν ἀληθείᾳ χειρός ‖ 19 [a] l אֲבִשַׁי cf 11,20 ‖ [b] l c K𝔊𝔖𝔙 הַשְּׁלֹ' (Q 'הַשָּׁלִישׁ) ‖ [c] 𝔊 וְעַמְּךָ; 𝔊[A(L)] (בשלום) וְעַמְּךָ (אַתָּה) ד' בןי' לכ(ה) ‖ [d] l c 𝔊 —רֶיךָ ‖ 20 l c 𝔊[AL](𝔙) —רָם ‖ 21 [a] cf ad 1 ‖ [b] Var[B] —נָה ‖ [c] 𝔊[(B)A] —גד ‖ 22 𝔊 γεδδουρ cf 8[c] ‖ 23 >𝔊[BAℵ] ‖ 24 [a] 𝔊 שְׁמוֹת ‖ [b] >𝔊 ‖ [c] 𝔊[L] + וְזֶה הַמִּסְפָּר ‖ 29 𝔊[L] κ. Σαδδουκ.

ס 31וּמִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם עֶשְׂרִים אֶלֶף וּשְׁמוֹנֶה מֵאוֹת גִּבּוֹרֵי חַיִל
אַנְשֵׁי שֵׁמוֹת לְבֵית אֲבוֹתָם׃ ס 32וּמֵחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה שְׁמוֹנָה
עָשָׂר אָלֶף אֲשֶׁר נִקְּבוּ בְּשֵׁמוֹת לָבוֹא לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד׃ ס
33וּמִבְּנֵי יִשָּׂשכָר יוֹדְעֵי בִינָה לָעִתִּים לָדַעַת מַה־יַּעֲשֶׂה יִשְׂרָאֵל
רָאשֵׁיהֶם מָאתַיִם וְכָל־אֲחֵיהֶם עַל־פִּיהֶם׃ ס 34מִזְּבוּלֻן יוֹצְאֵי
צָבָא עֹרְכֵי מִלְחָמָה בְּכָל־כְּלֵי מִלְחָמָה חֲמִשִּׁים אָלֶף וְלַעֲדֹר[a] [b]בְּלֹא־
לֵב וָלֵב[b]׃ ס 35וּמִנַּפְתָּלִי שָׂרִים אָלֶף וְעִמָּהֶם בְּצִנָּה וַחֲנִית שְׁלֹשִׁים
וְשִׁבְעָה אָלֶף׃ ס 36וּמִן־הַדָּנִי עֹרְכֵי מִלְחָמָה עֶשְׂרִים־וּשְׁמוֹנָה אֶלֶף
וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ ס 37וּמֵאָשֵׁר יוֹצְאֵי צָבָא לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה אַרְבָּעִים
אָלֶף׃ ס 38וּמֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן מִן־הָרְאוּבֵנִי וְהַגָּדִי וַחֲצִי ׀ שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה
בְּכֹל כְּלֵי צְבָא מִלְחָמָה מֵאָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף׃ 39כָּל־
אֵלֶּה אַנְשֵׁי מִלְחָמָה עֹדְרֵי[a] מַעֲרָכָה בְּלֵבָב שָׁלֵם בָּאוּ חֶבְרוֹנָה לְהַמְלִיךְ
אֶת־דָּוִיד עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְגַם כָּל־שֵׁרִית[b] יִשְׂרָאֵל לֵב אֶחָד לְהַמְלִיךְ
אֶת־דָּוִיד׃ 40וַיִּהְיוּ־שָׁם עִם־דָּוִיד יָמִים שְׁלוֹשָׁה אֹכְלִים וְשׁוֹתִים כִּי־
הֵכִינוּ לָהֶם אֲחֵיהֶם׃ 41וְגַם הַקְּרוֹבִים־אֲלֵיהֶם עַד־יִשָּׂשכָר וּזְבֻלוּן
וְנַפְתָּלִי מְבִיאִים לֶחֶם בַּחֲמוֹרִים וּבַגְּמַלִּים וּבַפְּרָדִים ׀ וּבַבָּקָר מַאֲכָל־
קֶמַח דְּבֵלִים וְצִמּוּקִים וְיַיִן־וְשֶׁמֶן וּבָקָר וְצֹאן לָרֹב כִּי שִׂמְחָה
בְּיִשְׂרָאֵל׃ ס

13 1וַיִּוָּעַץ דָּוִיד עִם־[a]שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת לְכָל־[b]נָגִיד׃ 2וַיֹּאמֶר
דָּוִיד לְכֹל ׀ קְהַל יִשְׂרָאֵל אִם־עֲלֵיכֶם טוֹב וּמִן־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נִפְרְצָה
נִשְׁלְחָה עַל־אַחֵינוּ הַנִּשְׁאָרִים בְּכֹל אַרְצוֹת יִשְׂרָאֵל וְעִמָּהֶם הַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם בְּעָרֵי מִגְרְשֵׁיהֶם וְיִקָּבְצוּ אֵלֵינוּ׃ 3וְנָסֵבָּה אֶת־אֲרוֹן אֱלֹהֵינוּ
אֵלֵינוּ כִּי־לֹא דְרַשְׁנֻהוּ בִּימֵי שָׁאוּל׃ 4וַיֹּאמְרוּ כָל־הַקָּהָל לַעֲשׂוֹת כֵּן
כִּי־יָשַׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי כָל־הָעָם׃ 5וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל מִן־
שִׁיחוֹר מִצְרַיִם וְעַד־לְבוֹא חֲמָת לְהָבִיא אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים מִקִּרְיַת
יְעָרִים׃ 6[a]וַיַּעַל דָּוִיד וְכָל־יִשְׂרָאֵל בַּעֲלָתָה אֶל־קִרְיַת יְעָרִים אֲשֶׁר
לִיהוּדָה[a] לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם אֵת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים ׀ יְהוָה יוֹשֵׁב הַכְּרוּבִים
אֲשֶׁר־נִקְרָא שֵׁם[b]׃ 7וַיַּרְכִּיבוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עַל־עֲגָלָה חֲדָשָׁה[a]

33 1MSS^Ken 𝔖 לְעִתָּם ‖ 34 [a] 9MSS 𝔊𝔙 לַעֲזֹ(וֹ)ר ‖ [b-b] 𝔊^mlt MSS οὐ χερο-κένως (רֵיקָם?) ‖ 36 𝔊 al num ‖ 37 𝔊 ut 34[a] ‖ 39 [a] nonn MSS^Ken עֹרְכֵי 𝔊^BAא παρατασσόμενοι [L] —ξάμενοι ‖ [b] Q^MSS שְׁאֵרִית ‖ Cp 13, 1 [a] 𝔊^L + הַזְּקֵנִים וְ ‖ [b] 𝔊^L וְעִם כל ‖ 2 l c 𝔊 נִרְצְתָה ‖ 3 𝔊^BA דְּרַשְׁנֻהוּ ‖ 5 𝔊 ὁρίων ‖ 6 [a-a] 2S 6,2 aliter ‖ [b] ca 10MSS שָׁם; l שְׁמוֹ שָׁם (2S עָלָיו sed invers), cf 𝔊𝔙 ‖ 7 [a] 2S 6,3 + וַיִּשָּׂאֻהוּ.

מִבֵּית אֲבִינָדָב וְעֻזָּא וְאַחְיוֹ^b נֹהֲגִים בָּעֲגָלָה^c׃ ⁸וְדָוִיד וְכָל־יִשְׂרָאֵל
מְשַׂחֲקִים לִפְנֵי הָאֱלֹהִים בְּכָל־עֹז וּבְשִׁירִים וּבְכִנֹּרוֹת וּבִנְבָלִים
וּבְתֻפִּים ⁼וּבִמְצִלְתַּיִם וּבַחֲצֹצְרוֹת׃ ⁹וַיָּבֹאוּ עַד־גֹּרֶן כִּידֹן^a וַיִּשְׁלַח עֻזָּא
אֶת־יָדוֹ לֶאֱחֹז אֶת־הָאָרוֹן כִּי שָׁמְטוּ הַבָּקָר^b׃ ¹⁰וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּעֻזָּא
וַיַּכֵּהוּ עַל אֲשֶׁר־שָׁלַח יָדוֹ עַל־הָאָרוֹן וַיָּמָת שָׁם לִפְנֵי אֱלֹהִים׃ ¹¹וַיִּחַר
לְדָוִיד כִּי־פָרַץ יְהוָה פֶּרֶץ בְּעֻזָּא וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם הַהוּא פֶּרֶץ עֻזָּא עַד
הַיּוֹם הַזֶּה׃ ¹²וַיִּירָא דָוִיד אֶת־הָאֱלֹהִים בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר הֵיךְ
אָבִיא אֵלַי אֵת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים׃ ¹³וְלֹא־הֵסִיר דָּוִיד אֶת־הָאָרוֹן אֵלָיו
אֶל־עִיר דָּוִיד וַיַּטֵּהוּ אֶל־בֵּית עֹבֵד־אֱדֹם הַגִּתִּי׃ ¹⁴וַיֵּשֶׁב אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
עִם־בֵּית עֹבֵד אֱדֹם בְּבֵיתוֹ^a שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וַיְבָרֶךְ יְהוָה ^bאֶת־בֵּית
עֹבֵד־אֱדֹם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ^b׃ פ

**14** ¹וַיִּשְׁלַח חִירָם מֶלֶךְ־צֹר מַלְאָכִים אֶל־דָּוִיד וַעֲצֵי אֲרָזִים וְחָרָשֵׁי
קִיר וְחָרָשֵׁי עֵצִים לִבְנוֹת לוֹ בָּיִת׃ ²וַיֵּדַע דָּוִיד כִּי־הֱכִינוֹ יְהוָה לְמֶלֶךְ
עַל־יִשְׂרָאֵל כִּי־^a ^bנִשֵּׂאת לְמַעְלָה מַלְכוּתוֹ^b בַּעֲבוּר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃ ס
³וַיִּקַּח דָּוִיד עוֹד ^aנָשִׁים בִּירוּשָׁלִָם ^bוַיּוֹלֶד דָּוִיד^b עוֹד בָּנִים וּבָנוֹת׃
⁴וְאֵלֶּה שְׁמוֹת ^aהַיְלוּדִים אֲשֶׁר הָיוּ־^aלוֹ בִּירוּשָׁלִָם שַׁמּוּעַ^b וְשׁוֹבָב נָתָן
וּשְׁלֹמֹה׃ ⁵וְיִבְחָר וֶאֱלִישׁוּעַ וְאֶלְפָּלֶט׃ ⁶וְנֹגַהּ וְנֶפֶג וְיָפִיעַ׃ ⁷וֶאֱלִישָׁמָע
וּבְעֶלְיָדָע וֶאֱלִיפָלֶט׃ ס ⁸וַיִּשְׁמְעוּ פְלִשְׁתִּים כִּי־נִמְשַׁח דָּוִיד לְמֶלֶךְ
עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ כָל־פְּלִשְׁתִּים לְבַקֵּשׁ אֶת־דָּוִיד וַיִּשְׁמַע דָּוִיד
וַיֵּצֵא לִפְנֵיהֶם׃ ⁹וּפְלִשְׁתִּים בָּאוּ וַיִּפְשְׁטוּ בְּעֵמֶק רְפָאִים׃ ¹⁰וַיִּשְׁאַל
דָּוִיד בֵּאלֹהִים לֵאמֹר הַאֶעֱלֶה עַל־פְּלִשְׁתִּיִּים וּנְתַתָּם בְּיָדִי וַיֹּאמֶר לוֹ
יְהוָה עֲלֵה וּנְתַתִּים בְּיָדֶךָ׃ ¹¹וַיַּעֲלוּ^a בְּבַעַל־פְּרָצִים וַיַּכֵּם שָׁם דָּוִיד
וַיֹּאמֶר דָּוִיד פָּרַץ הָאֱלֹהִים אֶת־אוֹיְבַי בְּיָדִי^b כְּפֶרֶץ מָיִם עַל־כֵּן קָרְאוּ
שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בַּעַל^c פְּרָצִים׃ ¹²וַיַּעַזְבוּ־שָׁם אֶת־אֱלֹהֵיהֶם^a וַיֹּאמֶר

7 ^b 𝔊 וְאָחִיו ‖ ^c l c Var^G 𝔊 בָּ׳; 2S 6,3 אֶת־הָ׳ ‖ 8 ⌒ 2S 6,5 וּבִמְנַעַנְעִים
עִם־ 9 ^a >𝔊^B; 2S 6,6 𝔐 נָכוֹן ‖ ^b l frt שָׁמְטוּ cf ad 2S ‖ 10 2S 6,7 וּבְצֶלְצְלִים
‖ הַגִּתִּי ‖ 11 l ? וַיֵּצֶר (sed cf Jon 4,9) ‖ 12 2S 6,9 אֵיךְ ‖ 14 ^a > 2S 6,11; l ? אֲרוֹן
^{b-b} 2S את ע׳ א׳ ואת־כל־ביתו ‖ Cp 14, 1 K𝔊𝔖𝔙 חִירָם; l prb c Q חוּרָם cf
ad 2S 5,11 ‖ 2 ^a 2S 5,12 וְכִי ‖ ^{b-b} 2S נִשָּׂא מַמְלַכְתּוֹ ‖ 3 ^a 2S 5,13 + פִּלַגְשִׁים וְ ‖
^{b-b} 𝔊 2S וַיִּוָּלְדוּ לְדָ׳ ‖ 4 ^{a-a} 2S 5,14 הַיִּלֹּדִים ‖ ^b 𝔊^{BL} Σαμαα 3,5 שִׁמְעָא cf ad 1S
16,9 ‖ 5—7 cf ad 3,6ss ‖ 8 𝔊 εἰς ἀπάντησιν, 2S 5,17 aliter ‖ 9 2S 5,18 וַיִּנָּטְשׁוּ;
𝔊^{BAℵ} συνέπεσον(αν) ^L ἐξεχύθησαν ‖ 10 K ־ִיִּים, Q ־ִים ‖ 11 ^a 2MSS 𝔊𝔖
וַיַּעַל; 2S 5,20 וַיָּבֹא דָוִד ‖ ^b 𝔖 2S 5,20 לְפָנַי ‖ ^c 𝔊 פֶּרֶץ ? sed cf 𝔊^L (+ δια-
κοπή) ‖ 12 ^a 2S 5,21 עֲצַבֵּיהֶם; 𝔊 = 𝔐.

דָּוִיד [b]וַיִּשָּׂרְפוּ בָּאֵשׁ[b]׃ ס 13 וַיֹּסִיפוּ עוֹד פְּלִשְׁתִּים וַיִּפְשְׁטוּ[a] בָּעֵמֶק[b]׃
14 וַיִּשְׁאַל עוֹד דָּוִיד בֵּאלֹהִים וַיֹּאמֶר לוֹ הָאֱלֹהִים לֹא תַעֲלֶה אַחֲרֵיהֶם
הָסֵב[a] מֵעֲלֵיהֶם וּבָאתָ לָהֶם מִמּוּל הַבְּכָאִים[b]׃ 15 וִיהִי כְּשָׁמְעֲךָ[a] אֶת־
קוֹל הַצְּעָדָה בְּרָאשֵׁי הַבְּכָאִים אָז [b]תֵּצֵא בַמִּלְחָמָה[b] כִּי־יָצָא הָאֱלֹהִים
לְפָנֶיךָ לְהַכּוֹת אֶת־מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים׃ 16 וַיַּעַשׂ דָּוִיד כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ
הָאֱלֹהִים וַיַּכּוּ[a] אֶת־מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים מִגִּבְעוֹן[b] וְעַד־גָּזְרָה׃ 17 וַיֵּצֵא
שֵׁם־דָּוִיד בְּכָל־הָאֲרָצוֹת וַיהוָה נָתַן אֶת־פַּחְדּוֹ עַל־כָּל־הַגּוֹיִם׃

15 1 וַיַּעַשׂ־לוֹ בָתִּים בְּעִיר דָּוִיד וַיָּכֶן מָקוֹם לַאֲרוֹן הָאֱלֹהִים
וַיֶּט־לוֹ אֹהֶל׃ 2 אָז אָמַר דָּוִיד לֹא לָשֵׂאת אֶת־אֲרוֹן
הָאֱלֹהִים כִּי אִם־הַלְוִיִּם כִּי־בָם ׀ בָּחַר יְהוָה לָשֵׂאת אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
וּלְשָׁרְתוֹ עַד־עוֹלָם׃ ס 3 וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְרוּשָׁלָםִ
לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֲשֶׁר־הֵכִין לוֹ׃ 4 וַיֶּאֱסֹף דָּוִיד
אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן וְאֶת־הַלְוִיִּם׃ ס 5 לִבְנֵי קְהָת אוּרִיאֵל הַשָּׂר וְאֶחָיו
מֵאָה וְעֶשְׂרִים׃ ס 6 לִבְנֵי מְרָרִי עֲשָׂיָה הַשָּׂר וְאֶחָיו מָאתַיִם וְעֶשְׂרִים׃
ס 7 לִבְנֵי גֵרְשׁוֹם יוֹאֵל הַשָּׂר וְאֶחָיו מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים׃ ס 8 לִבְנֵי
אֱלִיצָפָן שְׁמַעְיָה הַשָּׂר וְאֶחָיו מָאתָיִם׃ ס 9 לִבְנֵי חֶבְרוֹן אֱלִיאֵל
הַשָּׂר וְאֶחָיו שְׁמוֹנִים׃ ס 10 לִבְנֵי עֻזִּיאֵל עַמִּינָדָב הַשָּׂר וְאֶחָיו מֵאָה
וּשְׁנֵים עָשָׂר׃ פ 11 וַיִּקְרָא דָוִיד לְצָדוֹק וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים
וְלַלְוִיִּם לְאוּרִיאֵל עֲשָׂיָה וְיוֹאֵל שְׁמַעְיָה וֶאֱלִיאֵל וְעַמִּינָדָב׃ 12 וַיֹּאמֶר
לָהֶם אַתֶּם רָאשֵׁי הָאָבוֹת לַלְוִיִּם הִתְקַדְּשׁוּ אַתֶּם וַאֲחֵיכֶם וְהַעֲלִיתֶם
אֵת אֲרוֹן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הֲכִינוֹתִי לוֹ׃ 13 כִּי לְמַבָּרִאשׁוֹנָה[a]
לֹא אַתֶּם[b] פָּרַץ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּנוּ כִּי־לֹא דְרַשְׁנֻהוּ כַּמִּשְׁפָּט׃ 14 וַיִּתְקַדְּשׁוּ
הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 15 וַיִּשְׂאוּ
בְנֵי־הַלְוִיִּם אֵת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה כִּדְבַר[a] יְהוָה
בִּכְתֵפָם[b] בַּמֹּטוֹת עֲלֵיהֶם[b]׃ ס 16 וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְשָׂרֵי הַלְוִיִּם לְהַעֲמִיד
אֶת־אֲחֵיהֶם הַמְשֹׁרְרִים בִּכְלֵי־שִׁיר נְבָלִים וְכִנֹּרוֹת וּמְצִלְתָּיִם מַשְׁמִיעִים

12 [b-b] 2S aliter ‖ 13 [a] cf 9 (3MSS ut 2S) ‖ [b] 1MS 𝔊𝔖 2S 5,22 בְּעֵ׳ רְפָאִים ‖ 14 [a] l ? סב ‖ [b] 𝔊[L] הַבְּכִים (id 15) ‖ 15 [a] 𝔊 2S 5,24 בְּ׳ ‖ [b-b] 2S תֶּחֱרָץ ‖ 16 [a] Vrs 2S 5,25 וַיַּךְ ‖ [b] 2S מִגֶּבַע ‖ Cp 15, 1 ca 20MSS 𝔖𝔙 וַיִּבֶן ‖ 2 sic 𝔊 c Hill; mlt MSS Edd יהוה ‖ 3 𝔊 הַמָּקוֹם ‖ 4 וְ >𝔊[B] ‖ in 5—10 𝔊 partim al hab numeros ‖ 7 4MSS מָאתַיִם ‖ 11 𝔊[L] Σαδουκ ‖ 12 4MSS + מְקוֹם אֲשֶׁר ‖ 13 [a] l ? c Var[G] לְמִ׳ vel potius לָמָּה בָּ׳ ‖ [b] 𝔊[L] + ἑτοίμους ‖ 15 [a] 𝔊 בְּ׳ ‖ [b] בְּכ׳ >𝔊[BAא], עֲל׳ >𝔊[L]; hoc vel illud gloss.

לְהָרִים־בְּקוֹל לְשִׂמְחָה׃ ס 17 וַיַּעֲמִידוּ הַלְוִיִּם אֵת הֵימָן בֶּן־יוֹאֵל
וּמִן־אֶחָיו אָסָף בֶּן־בֶּרֶכְיָהוּ וּמִן־בְּנֵי מְרָרִי אֲחֵיהֶם אֵיתָן בֶּן־קוּשָׁיָהוּ׃
18 וְעִמָּהֶם אֲחֵיהֶם הַמִּשְׁנִים זְכַרְיָהוּ [a]בֵּן וְיַעֲזִיאֵל[a] וּשְׁמִירָמוֹת וִיחִיאֵל
וְעֻנִּי[b] אֱלִיאָב[c] וּבְנָיָהוּ וּמַעֲשֵׂיָהוּ וּמַתִּתְיָהוּ וֶאֱלִיפְלֵהוּ[d] וּמִקְנֵיָהוּ
וְעֹבֵד[e] אֱדֹם וִיעִיאֵל[f] הַשֹּׁעֲרִים׃ 19 וְהַמְשֹׁרְרִים הֵימָן [o]אָסָף וְאֵיתָן[o]
בִּמְצִלְתַּיִם נְחֹשֶׁת לְהַשְׁמִיעַ׃ 20 וּזְכַרְיָה וַעֲזִיאֵל[a] וּשְׁמִירָמוֹת וִיחִיאֵל
וְעֻנִּי וֶאֱלִיאָב וּמַעֲשֵׂיָהוּ וּבְנָיָהוּ בִּנְבָלִים [b]עַל־עֲלָמוֹת[b]׃ 21 וּמַתִּתְיָהוּ
וֶאֱלִיפְלֵהוּ וּמִקְנֵיָהוּ וְעֹבֵד אֱדֹם וִיעִיאֵל וַעֲזַזְיָהוּ בְּכִנֹּרוֹת עַל־הַשְּׁמִינִית
לְנַצֵּחַ׃ 22 וּכְנַנְיָהוּ[a] שַׂר־הַלְוִיִּם בְּמַשָּׂא[b] יָסֹר[c] בַּמַּשָּׂא כִּי מֵבִין הוּא׃
23 וּבֶרֶכְיָה וְאֶלְקָנָה שֹׁעֲרִים לָאָרוֹן׃ 24 וּשְׁבַנְיָהוּ[a] וְיוֹשָׁפָט וּנְתַנְאֵל
וַעֲמָשַׂי וּזְכַרְיָהוּ וּבְנָיָהוּ וֶאֱלִיעֶזֶר הַכֹּהֲנִים מַחְצְרִים[b] בַּחֲצֹצְרוֹת
לִפְנֵי אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וְעֹבֵד[c] אֱדֹם וִיחִיָּה[d] שֹׁעֲרִים לָאָרוֹן׃ 25 וַיְהִי דָוִיד
וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים הַהֹלְכִים לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־
יְהוָה מִן־בֵּית עֹבֵד־אֱדֹם בְּשִׂמְחָה׃ ס 26 וַיְהִי בֶּעְזֹר הָאֱלֹהִים
אֶת־הַלְוִיִּם נֹשְׂאֵי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה וַיִּזְבְּחוּ שִׁבְעָה־פָרִים וְשִׁבְעָה
אֵילִים׃ 27 וְדָוִיד מְכֻרְבָּל ׀ בִּמְעִיל בּוּץ וְכָל־הַלְוִיִּם הַנֹּשְׂאִים אֶת־הָאָרוֹן
וְהַמְשֹׁרְרִים וּכְנַנְיָה[a] [b]הַשַּׂר הַמַּשָּׂא[b] הַמְשֹׁרְרִים וְעַל־דָּוִיד אֵפוֹד בָּד׃
28 וְכָל־יִשְׂרָאֵל מַעֲלִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה בִּתְרוּעָה וּבְקוֹל שׁוֹפָר
וּבַחֲצֹצְרוֹת וּבִמְצִלְתָּיִם מַשְׁמִעִים בִּנְבָלִים וְכִנֹּרוֹת׃ 29 וַיְהִי אֲרוֹן
בְּרִית יְהוָה בָּא עַד[a]־עִיר דָּוִיד וּמִיכַל בַּת־שָׁאוּל נִשְׁקְפָה ׀ בְּעַד הַחַלּוֹן
וַתֵּרֶא אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּוִיד [b]מְרַקֵּד וּמְשַׂחֵק[b] וַתִּבֶז לוֹ בְּלִבָּהּ׃ ס
16 1 וַיָּבִיאוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיַּצִּיגוּ אֹתוֹ בְּתוֹךְ הָאֹהֶל אֲשֶׁר

16 dl ל (dittogr) ‖ 17 𝔊 'קִי cf 6,29 𝔐 (𝔙 *Casaiae* cf 𝔖) ‖ 18 a-a l c 𝔊Bℵ (κ. Οζειηλ) וַעֲזִיאֵל (cf 20 𝔐; בן > 3MSS; nonn MSSKen 'יעז sine ו; 𝔙 sol (וּבֵן) ‖ b dub; 𝔊(B)ℵ (Ελ)ιωηλ A Ανι (sic 𝔙) L Ανανιας; in 20 𝔊B Ωνει (1MSKen עוני; Neh 12,9K (עַנּוֹ) ‖ c l c 5MSSKen 𝔊 (cf 20) 'וֶאֱ ‖ d 𝔊AL κ. Ελιφαλ(α), sim 𝔙 ‖ e 𝔊 κ. Αβ(ε)δ ‖ f 𝔊 + κ. Οζιας cf 21 𝔐 ‖ 19 o-o 𝔊L invers ‖ v 20. 21 cf ad 18 ‖ 20 a l וַעֲזִיאֵל (𝔙 *et Oziel*) ‖ b-b 𝔊L περὶ τ. κρυφίων 𝔊MSS עַל־עֲלִימוֹת cf ad ψ 9,1; 46,1 ‖ 21 l c nonn MSS 𝔊 וְעֻזִּיָּהוּ, sed frt dl cf 18 𝔐 et 16,5 𝔊L ‖ 22 a l c 𝔊BAℵ𝔙 'וְכוֹנַ cf 27 ‖ b > 𝔊BAℵ ‖ c = יָשֹׂר, sic 8MSS 𝔙𝔗; 𝔊 'שַׂר הַמּ ‖ 24 a 𝔊B κ. Σομνια ℵ Σοβνεια A Σωβενια ‖ b QOcc מַחְצְרִים, KOccOr ? מְחַצְּצְרִים vel מַחֲצֹצְרִים ‖ c cf 18e ‖ d l ? וִיעִיָּה vel (cf 𝔊L) ויעיאל cf 18 ‖ 25 dl ה c 𝔊A ‖ 27 a cf 22a (𝔊L; 𝔊Bℵ (ו)יכוניה) ‖ b-b l 'שַׂר בְּמ cf 22 et 𝔊BAℵ vel c 𝔊L sol שַׂר ‖ 28 𝔊 ἀναφωνοῦντες ‖ 29 a > pl MSS 2S 6,16 ‖ b 2S מְפַזֵּז וּמְכַרְכֵּר.

נָֽטָה־ל֖וֹ דָּוִ֑יד וַיַּקְרִ֛יבוּ עֹל֥וֹת וּשְׁלָמִ֖ים לִפְנֵ֥י הָאֱלֹהִֽים׃ 2וַיְכַ֣ל דָּוִ֔יד
מֵהַעֲל֥וֹת הָעֹלָ֖ה וְהַשְּׁלָמִ֑ים וַיְבָ֥רֶךְ אֶת־הָעָ֖ם בְּשֵׁ֥ם יְהוָֽה׃ 3וַיְחַלֵּק֙
לְכָל־אִ֣ישׁ[a] יִשְׂרָאֵ֔ל מֵאִ֖ישׁ וְעַד־אִשָּׁ֑ה לְאִ֛ישׁ כִּכַּר[b]־לֶ֖חֶם[c] וְאֶשְׁפָּ֥ר
וַאֲשִׁישָֽׁה[d]׃ 4וַיִּתֵּ֞ן לִפְנֵ֨י אֲר֧וֹן יְהוָ֛ה מִן־הַלְוִיִּ֖ם מְשָׁרְתִ֑ים וּלְהַזְכִּיר֙
וּלְהוֹד֣וֹת וּלְהַלֵּ֔ל לַיהוָ֖ה אֱלֹהֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ ס 5אָסָ֥ף הָרֹ֖אשׁ וּמִשְׁנֵ֣הוּ
זְכַרְיָ֑ה יְעִיאֵ֡ל[a] וּשְׁמִֽירָמ֡וֹת וִֽיחִיאֵ֡ל וּמַתִּתְיָ֡ה וֶאֱלִיאָ֡ב וּבְנָיָ֡הוּ וְעֹבֵ֣ד
אֱדֹ֠ם וִֽיעִיאֵ֞ל[b] בִּכְלֵ֤י נְבָלִים֙ וּבְכִנֹּר֔וֹת וְאָסָ֖ף בַּֽמְצִלְתַּ֥יִם מַשְׁמִֽיעַ׃
6וּבְנָיָ֥הוּ וְיַחֲזִיאֵ֖ל הַכֹּהֲנִ֑ים בַּחֲצֹצְר֣וֹת תָּמִ֔יד לִפְנֵ֖י אֲר֥וֹן בְּרִית־הָאֱלֹהִֽים׃
7בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא אָ֣ז נָתַ֤ן דָּוִיד֙ בָּרֹ֔אשׁ לְהֹד֖וֹת לַֽיהוָ֑ה
בְּיַד־אָסָ֖ף וְאֶחָֽיו׃ ס

8הוֹד֤וּ לַֽיהוָה֙ קִרְא֣וּ בִשְׁמ֔וֹ הוֹדִ֥יעוּ בָֽעַמִּ֖ים עֲלִילֹתָֽיו׃
9שִׁ֤ירוּ לוֹ֙ זַמְּרוּ־ל֔וֹ שִׂ֖יחוּ בְּכָל־נִפְלְאֹתָֽיו׃
10הִֽתְהַלְלוּ֙ בְּשֵׁ֣ם קָדְשׁ֔וֹ יִשְׂמַ֕ח לֵ֖ב מְבַקְשֵׁ֥י יְהוָֽה׃
11דִּרְשׁ֤וּ יְהוָה֙ וְעֻזּ֔וֹ בַּקְּשׁ֥וּ פָנָ֖יו תָּמִֽיד׃
12זִכְר֗וּ נִפְלְאֹתָיו֙ אֲשֶׁ֣ר עָשָׂ֔ה מֹפְתָ֖יו וּמִשְׁפְּטֵי־פִֽיהוּ׃
13זֶ֚רַע יִשְׂרָאֵ֣ל[a] עַבְדּ֔וֹ[b] בְּנֵ֥י יַעֲקֹ֖ב בְּחִירָֽיו׃
14ה֚וּא יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֔ינוּ בְּכָל־הָאָ֖רֶץ מִשְׁפָּטָֽיו׃
15זִכְר֤וּ לְעוֹלָם֙ בְּרִית֔וֹ דָּבָ֥ר צִוָּ֖ה לְאֶ֥לֶף דּֽוֹר׃
16אֲשֶׁ֤ר כָּרַת֙ אֶת־אַבְרָהָ֔ם וּשְׁבוּעָת֖וֹ לְיִצְחָֽק׃
17וַיַּעֲמִידֶ֤הָ לְיַעֲקֹב֙ לְחֹ֔ק לְיִשְׂרָאֵ֖ל בְּרִ֥ית עוֹלָֽם׃
18לֵאמֹ֗ר לְךָ֙ אֶתֵּ֣ן אֶֽרֶץ־כְּנָ֔עַן חֶ֖בֶל נַחֲלַתְכֶֽם׃
19בִּֽהְיֽוֹתְכֶם֙ מְתֵ֣י מִסְפָּ֔ר כִּמְעַ֖ט וְגָרִ֥ים בָּֽהּ׃
20וַיִּֽתְהַלְּכוּ֙ מִגּ֣וֹי אֶל־גּ֔וֹי וּמִמַּמְלָכָ֖ה אֶל־עַ֥ם אַחֵֽר׃
21לֹֽא־הִנִּ֤יחַ לְאִישׁ֙ לְעָשְׁקָ֔ם וַיּ֥וֹכַח עֲלֵיהֶ֖ם מְלָכִֽים׃
22אַֽל־תִּגְּעוּ֙ בִּמְשִׁיחָ֔י וּבִנְבִיאַ֖י אַל־תָּרֵֽעוּ׃
23שִׁ֤ירוּ לַֽיהוָה֙ כָּל־הָאָ֔רֶץ בַּשְּׂר֥וּ מִיּֽוֹם־אֶל־י֖וֹם יְשׁוּעָתֽוֹ׃

Cp 16, 1 2S 6,17 וַיַּעַל דָּוִד ‖ 2 2S 6,18 + צבאות ‖ 3 [a] 2S 6,19 הָעָם לכל־ הֲמוֹן ‖ [b] 2S חַלַּת ‖ [c] 𝔊BAא + אֶחָד ? ‖ [d] 𝔊BAא κ. ἀμορ(ε)ίτην ‖ 4 𝔊 + בְּרִית ‖ 5 [a] l וַעֲזִיאֵל cf ad 15,18. 20 et not [b] ‖ [b] 𝔊L וַעֲזִיָּה (l 𝔐 sed cf [a]) ‖ 6 𝔊BAא וַעֲזִיאֵל ‖ 7 ◦–◦ 𝔊 ? conjg c 6 ‖ 8 𝔊BAא praem ᾠδή ‖ 9 𝔊 + אֲשֶׁר עָשָׂה י״י ‖ 10 𝔊 τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ ‖ 11 𝔊 וְעֻזּוּ, l 𝔐 ‖ 12 ψ 105,5 פִּיו ‖ 13 [a] 2MSS 𝔖 ψ 105,6 אַבְרָהָם ‖ [b] 𝔊 עֲבָדָו; l sic vel postea בְּחִירוֹ ‖ 15 l c ψ 105,8 זָכַר (𝔊AL זִכְרוּ (melius) ‖ 16 ψ 105,9 לְיִשְׂ׳ ‖ 18 Or ψ 105,11 + אֶת־ ‖ 19 1MS 𝔊𝔙 ψ 105,12 —תָם ‖ 21 Var אִישׁ; ψ 105,14 אָדָם ‖ 22 ψ 105,15 וְלִנְ׳ ‖ 23 ψ 96,2 לְיוֹם.

°24 סַפְּר֤וּ בַגּוֹיִם֙ אֶת־[a]כְּבוֹד֔וֹ בְּכָל־הָעַמִּ֖ים נִפְלְאֹתָֽיו׃
25 כִּ֣י גָד֨וֹל יְהוָ֤ה וּמְהֻלָּל֙ מְאֹ֔ד וְנוֹרָ֥א ה֖וּא עַל־כָּל־אֱלֹהִֽים׃
26 כִּ֠י כָּל־אֱלֹהֵ֤י הָעַמִּים֙ אֱלִילִ֔ים וַיהוָ֖ה שָׁמַ֥יִם עָשָֽׂה׃
27 ה֤וֹד וְהָדָר֙ לְפָנָ֔יו עֹ֥ז וְחֶדְוָ֖ה[a] בִּמְקֹמֽוֹ[b]׃
28 הָב֤וּ לַיהוָה֙ מִשְׁפְּח֣וֹת עַמִּ֔ים הָב֥וּ לַיהוָ֖ה כָּב֥וֹד וָעֹֽז׃
29 [a]הָב֥וּ לַיהוָ֖ה כְּב֣וֹד שְׁמ֑וֹ[a] שְׂא֤וּ מִנְחָה֙ וּבֹ֣אוּ[b] לְפָנָ֔יו[c]
הִשְׁתַּחֲו֥וּ לַיהוָ֖ה בְּהַדְרַת־קֹֽדֶשׁ׃ 30 חִ֤ילוּ מִלְּפָנָיו֙[a] כָּל־הָאָ֔רֶץ
אַף־תִּכּ֥וֹן[b] תֵּבֵ֖ל בַּל־תִּמּֽוֹט׃
31 °יִשְׂמְח֤וּ הַשָּׁמַ֙יִם֙ וְתָגֵ֣ל הָאָ֔רֶץ °וְיֹאמְר֥וּ בַגּוֹיִ֖ם יְהוָ֥ה מָלָֽךְ°׃
32 °יִרְעַ֤ם הַיָּם֙ וּמְלוֹא֔וֹ °יַעֲלֹ֣ץ הַשָּׂדֶ֔ה° וְכָל־אֲשֶׁר־בּֽוֹ׃ [הָאָֽרֶץ׃
33 אָ֥ז יְרַנְּנ֖וּ[a] עֲצֵ֣י הַיָּ֑עַר[b] מִלִּפְנֵ֣י[c] יְהוָ֔ה כִּי־בָ֖א[d] לִשְׁפּ֥וֹט אֶת־[e]
34 הוֹד֤וּ לַיהוָה֙ כִּ֣י ט֔וֹב כִּ֥י לְעוֹלָ֖ם חַסְדּֽוֹ׃
35 וְאִמְר֕וּ הוֹשִׁיעֵ֙נוּ֙ [a]אֱלֹהֵ֣י יִשְׁעֵ֔נוּ[a] וְקַבְּצֵ֥נוּ[b] וְהַצִּילֵ֖נוּ[c] מִן־הַגּוֹיִ֑ם
לְהוֹדוֹת֙ לְשֵׁ֣ם קָדְשֶׁ֔ךָ לְהִשְׁתַּבֵּ֖חַ בִּתְהִלָּתֶֽךָ׃
36 בָּר֤וּךְ יְהוָה֙ אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל מִן־הָעוֹלָ֖ם וְעַ֣ד הָעֹלָ֑ם
°וַיֹּאמְר֤וּ כָל־הָעָם֙ אָמֵ֔ן וְהַלֵּ֖ל° לַיהוָֽה׃ פ
37 וַיַּעֲזָב־שָׁ֗ם לִפְנֵי֙ אֲר֣וֹן בְּרִית־יְהוָ֔ה לְאָסָ֖ף וּלְאֶחָ֑יו לְשָׁרֵ֞ת לִפְנֵ֤י
הָאָרוֹן֙ תָּמִ֔יד לִדְבַר־י֖וֹם בְּיוֹמֽוֹ׃ 38 וְעֹבֵ֥ד[a] אֱדֹ֖ם וַאֲחֵיהֶ֑ם[b] שִׁשִּׁ֣ים
וּשְׁמוֹנָ֔ה וְעֹבֵ֨ד אֱדֹ֧ם [c]בֶּן־יְדִית֛וּן[d] וְחֹסָ֖ה[c] לְשֹׁעֲרִֽים׃ 39 וְאֵ֣ת ׀ צָד֣וֹק הַכֹּהֵ֗ן
וְאֶחָיו֙ הַכֹּ֣הֲנִ֔ים לִפְנֵ֖י מִשְׁכַּ֣ן יְהוָ֑ה בַּבָּמָ֖ה אֲשֶׁ֥ר בְּגִבְעֽוֹן׃ 40 לְהַעֲל֨וֹת
עֹל֤וֹת לַיהוָה֙ עַל־מִזְבַּ֥ח הָעֹלָ֛ה תָּמִ֖יד לַבֹּ֣קֶר וְלָעָ֑רֶב וּלְכָל־הַכָּתוּב֙
בְּתוֹרַ֣ת יְהוָ֔ה אֲשֶׁ֥ר צִוָּ֖ה עַל־יִשְׂרָאֵֽל׃ 41 וְעִמָּהֶ֗ם הֵימָ֤ן וִידוּתוּן֙[a] וּשְׁאָר֙
הַבְּרוּרִ֔ים [b]אֲשֶׁ֥ר נִקְּב֖וּ[b] בְּשֵׁמ֑וֹת לְהֹדוֹת֙ לַיהוָ֔ה כִּ֥י לְעוֹלָ֖ם חַסְדּֽוֹ׃
42 וְעִמָּהֶ֡ם [a]הֵימָ֨ן וִידוּת֜וּן[a] חֲצֹ֨צְר֤וֹת וּמְצִלְתַּ֙יִם֙ לְמַשְׁמִיעִ֔ים[b] וּכְלֵ֖י שִׁ֣יר

v 24 >𝔊^BAא ‖ [a] > ψ 96,3 ‖ 26 𝔊 וֵֽאלֹהֵינוּ ‖ 27 [a] 𝔊 ψ 96,6 וְתִפְאֶרֶת ‖ [b] 𝔊^L ψ בְּמִקְדָּשׁוֹ ‖ 29 [a-a] >𝔊^Bא ‖ [b] 𝔊^BAא וְהָבִיאוּ ‖ [c] ψ 96,8 לְחַצְרוֹתָיו 𝔊^BAא בְּחַצְרֹת (𝔊^L ἐν κατοικητηρίῳ) ‖ 30 [a] ψ 96,9 מִפָּנָיו ‖ [b] l c 𝔊^L תִּכֵּן; cf ad 31 ‖ 31 °-° ψ 96,10 ante אף 30 (et אִמְרוּ) ‖ 32 °-° 𝔊 עֵץ ה׳; ψ 96,12 יַעֲלֹז שָׂדַי ‖ 33 [a] ψ 96,12 + כל־ ‖ [b] ψ יָעַר: ‖ [c] ψ 96,13 ל׳ ‖ [d] ψ + כִּי בָא ‖ [e] > ψ ‖ 35 [a-a] ψ 106,47 יהוה אֱלֹהֵינוּ ‖ [b] >𝔊^BAא ‖ [c] > ψ ‖ 36 °-° 𝔊 וְאָמַר . . וַיְהַלְלוּ ‖ 38 [a] cf 15,18[e] ‖ [b] 𝔊𝔙𝔖 וְאֶחָיו; l sic, vel potius ins antea [c-c] et dl וע׳ א׳ posterius ‖ [d] nonn MSS^Q יְדוּ׳ ‖ 39 𝔊^L Σαδδουκ ‖ 40 𝔊 + vb nonn ‖ 41 [a] 𝔊 וִידִי׳, id 42 ‖ [b-b] >𝔊 ‖ 42 [a-a] dl c 𝔊^BAא (𝔊^L + vb nonn) ‖ [b] l c 𝔊 לְהַשְׁמִיעַ cf 15,19.

הָאֱלֹהִים וּבְנֵי יְדוּתוּן לַשָּׁעַר׃ 43 וַיֵּלְכוּ כָל־הָעָם אִישׁ לְבֵיתוֹ
וַיִּסֹּב דָּוִיד לְבָרֵךְ אֶת־בֵּיתוֹ׃ ס
17 1 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָשַׁב דָּוִיד בְּבֵיתוֹ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־נָתָן הַנָּבִיא
הִנֵּה[a] אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּבֵית הָאֲרָזִים וַאֲרוֹן [b]בְּרִית־יְהוָה תַּחַת יְרִיעוֹת[b]׃
2 וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־דָּוִיד כֹּל אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ עֲשֵׂה כִּי הָאֱלֹהִים עִמָּךְ׃
ס 3 וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיְהִי דְּבַר אֱלֹהִים אֶל־נָתָן לֵאמֹר׃ 4 לֵךְ
וְאָמַרְתָּ אֶל־דָּוִיד עַבְדִּי כֹּה אָמַר יְהוָה [a]לֹא אַתָּה[a] תִּבְנֶה־לִּי [b]הַבַּיִת
לָשָׁבֶת[b]׃ 5 כִּי לֹא יָשַׁבְתִּי בְּבַיִת [a]מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הֶעֱלֵיתִי[a] אֶת־יִשְׂרָאֵל
עַד הַיּוֹם הַזֶּה וָאֶהְיֶה [b]מֵאֹהֶל אֶל־אֹהֶל וּמִמִּשְׁכָּן[b]׃ 6 בְּכֹל אֲשֶׁר־
הִתְהַלַּכְתִּי בְּכָל־יִשְׂרָאֵל הֲדָבָר[a] דִּבַּרְתִּי אֶת־אַחַד שֹׁפְטֵי[b] יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר צִוִּיתִי לִרְעוֹת אֶת־עַמִּי[c] לֵאמֹר לָמָּה לֹא־בְנִיתֶם לִי בֵּית אֲרָזִים׃
7 וְעַתָּה כֹּה תֹאמַר לְעַבְדִּי לְדָוִיד כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֲנִי לְקַחְתִּיךָ
מִן־הַנָּוֶה מִן־אַחֲרֵי הַצֹּאן לִהְיוֹת נָגִיד עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ 8 וָאֶהְיֶה עִמְּךָ
בְּכֹל אֲשֶׁר הָלַכְתָּ וָאַכְרִית[a] אֶת־כָּל־אוֹיְבֶיךָ מִפָּנֶיךָ[b] וְעָשִׂיתִי לְךָ שֵׁם[c]
כְּשֵׁם הַגְּדוֹלִים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ׃ 9 וְשַׂמְתִּי מָקוֹם לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל וּנְטַעְתִּיהוּ
וְשָׁכַן תַּחְתָּיו וְלֹא יִרְגַּז עוֹד וְלֹא־יוֹסִיפוּ בְנֵי־עַוְלָה[a] [b]לְבַלֹּתוֹ[b] כַּאֲשֶׁר
בָּרִאשׁוֹנָה׃ 10 וּלְמִיָּמִים[a] אֲשֶׁר צִוִּיתִי שֹׁפְטִים עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל
[b]וְהִכְנַעְתִּי אֶת־כָּל־[b]אוֹיְבֶיךָ [c]וָאַגִּד לָךְ[c] וּבַיִת[d] יִבְנֶה[e]־לְּךָ יְהוָה׃ 11 וְהָיָה
כִּי־מָלְאוּ[a] יָמֶיךָ לָלֶכֶת[b] עִם־אֲבֹתֶיךָ וַהֲקִימוֹתִי אֶת־זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ
אֲשֶׁר יִהְיֶה מִבָּנֶיךָ[c] וַהֲכִינוֹתִי אֶת־מַלְכוּתוֹ׃ 12 הוּא יִבְנֶה־לִּי בָּיִת
וְכֹנַנְתִּי אֶת־כִּסְאוֹ עַד־עוֹלָם׃ 13 אֲנִי אֶהְיֶה־לּוֹ לְאָב וְהוּא יִהְיֶה־לִּי
לְבֵן[a] וְחַסְדִּי לֹא־אָסִיר מֵעִמּוֹ כַּאֲשֶׁר הֲסִירוֹתִי [b]מֵאֲשֶׁר הָיָה לְפָנֶיךָ[b]׃
14 וְהַעֲמַדְתִּיהוּ[a] בְּבֵיתִי וּבְמַלְכוּתִי עַד־הָעוֹלָם[b] וְכִסְאוֹ יִהְיֶה נָכוֹן עַד־
עוֹלָם׃ 15 כְּכֹל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וּכְכֹל הֶחָזוֹן הַזֶּה כֵּן דִּבֶּר נָתָן אֶל־

Cp 17, 1 [a] 2S 7,2 רְאֵה ‖ [b-b] 2S הָאֱלֹהִים יֹשֵׁב בְּתוֹךְ הַיְרִיעָה ‖ 2 2S 7,3 + לֵךְ ‖ 3 6MSS 𝔖 + הַנָּבִיא ‖ 4 [a-a] 2S 7,5 הַאַתָּה ‖ [b-b] 𝔊 2S בַּיִת לְשִׁבְתִּי ‖ 5 [a-a] 2S 7,6 לְמִיּוֹם הַעֲלֹתִי ‖ [b-b] ins ? אֶל מִשְׁ׳ cf 𝔗; 2S מִתְהַלֵּךְ בְּאֹהֶל וּבְמִ׳ (id 𝔊 sine מִת׳) ‖ 6 [a] 𝔊 הַדַּבֵּר ‖ [b] (𝔊^BL) 2S 7,7 שִׁבְטֵי ‖ [c] 2S + אֶת־יִשְׂ׳ ‖ 7 2S 7,8 מֵאַחַר ‖ 8 [a] 2S 7,9 —רִתָה ‖ [b] trsp huc : ‖ [c] 7MSS 𝔖 2S + גָּדוֹל ‖ 9 [a] 𝔊^BAℵ ἀδικία ‖ [b] 𝔊 2S 7,10 לְעַנּוֹתוֹ ‖ 10 [a] dl ו cf ad 2S ‖ [b-b] 2S 7,11 וַהֲנִיחֹתִי לְךָ מִכָּל; l —תִּי ‖ [c-c] 𝔊^B κ. αὐξήσω σε (^A σοι) = וַאֲגַדֶּלְךָ ‖ [d] l c 2S כִּי ב׳ ‖ [e] 2S יַעֲשֶׂה ‖ 11 [a] l c 2S 7,12 יִמְלְאוּ ‖ [b] 𝔊^BA 2S וְשָׁכַבְתָּ ‖ [c] 𝔊 2S מִמֵּעֶיךָ ‖ 12 2S 7,13^𝔐 לִשְׁמִי ‖ 13 [a] 𝔊^ℵ* εἰς λαόν (l υἱόν?) ‖ [b-b] 2S 7,15 aliter ‖ 14 [a] 𝔊^BA πιστώσω cf 2S 7,16 וְנֶאְמַן (בֵּיתְךָ ‥) ‖ [b] 2S + לְפָנֶיךָ et postea 2. pers.

דָּוִֽיד׃ ס 16 וַיָּבֹא֙ הַמֶּ֣לֶךְ דָּוִ֔יד וַיֵּ֖שֶׁב לִפְנֵ֣י יְהוָ֑ה וַיֹּ֗אמֶר מִֽי־אֲנִ֞י
יְהוָ֤ה אֱלֹהִים֙ וּמִ֣י בֵיתִ֔י כִּ֥י הֲבִיאֹתַ֖נִי עַד־הֲלֹֽם׃ 17 וַתִּקְטַ֨ן[a] זֹ֤את
בְּעֵינֶ֙יךָ֙ אֱלֹהִ֔ים וַתְּדַבֵּ֥ר עַל־בֵּית־עַבְדְּךָ֖ לְמֵרָח֑וֹק [b]וּרְאִיתַ֗נִי כְּת֥וֹר[c]
הָאָדָ֛ם הַֽמַּעֲלָ֖ה[bd] יְהוָ֥ה אֱלֹהִֽים׃ 18 מַה־יּוֹסִ֨יף ע֥וֹד דָּוִ֛יד אֵלֶ֖יךָ [c]לְכָב֣וֹד
אֶת־עַבְדֶּ֑ךָ[c] וְאַתָּ֖ה אֶֽת־עַבְדְּךָ֥ יָדָֽעְתָּ׃ 19 יְהוָ֕ה בַּעֲב֤וּר עַבְדְּךָ֙[a] וּֽכְלִבְּךָ֔
עָשִׂ֕יתָ אֵ֥ת כָּל־הַגְּדוּלָּ֖ה הַזֹּ֑את [b]לְהֹדִ֖יעַ אֶת־כָּל־הַגְּדֻלּֽוֹת[b]׃ 20 יְהוָה֙[a]
אֵ֣ין כָּמ֔וֹךָ וְאֵ֥ין אֱלֹהִ֖ים זוּלָתֶ֑ךָ בְּכֹ֥ל[b] אֲשֶׁר־שָׁמַ֖עְנוּ בְּאָזְנֵֽינוּ׃ 21 וּמִי֙
כְּעַמְּךָ֣ יִשְׂרָאֵ֔ל גּ֥וֹי אֶחָ֖ד[a] בָּאָ֑רֶץ אֲשֶׁר֩ הָלַ֨ךְ[b] הָאֱלֹהִ֜ים לִפְדּ֧וֹת ל֣וֹ עָ֗ם
[c]לָשׂ֤וּם לְךָ֙[c] שֵׁ֚ם גְּדֻלּ֣וֹת וְנֹרָא֔וֹת לְגָרֵ֗שׁ מִפְּנֵ֤י עַמְּךָ֙[d] [e]אֲשֶׁר־פָּדִ֣יתָ
מִמִּצְרַ֖יִם[e] גּוֹיִֽם[f]׃ 22 וַתִּתֵּ֞ן אֶת־עַמְּךָ֧ יִשְׂרָאֵ֛ל ׀ לְךָ֥ לְעָ֖ם עַד־עוֹלָ֑ם וְאַתָּ֣ה
יְהוָ֔ה הָיִ֥יתָ לָהֶ֖ם לֵאלֹהִֽים׃ 23 וְעַתָּ֣ה יְהוָ֗ה הַדָּבָ֞ר אֲשֶׁ֨ר דִּבַּ֤רְתָּ עַֽל־
עַבְדְּךָ֙ וְעַל־בֵּית֔וֹ יֵאָמֵ֖ן עַד־עוֹלָ֑ם וַעֲשֵׂ֖ה כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבַּֽרְתָּ׃ 24 וְ֠יֵאָמֵן וְיִגְדַּ֨ל
שִׁמְךָ֤ עַד־עוֹלָם֙ לֵאמֹ֔ר יְהוָ֤ה צְבָאוֹת֙ אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל אֱלֹהִ֖ים לְיִשְׂרָאֵ֑ל
וּבֵית־דָּוִ֥יד עַבְדְּךָ֖ נָכ֥וֹן לְפָנֶֽיךָ׃ 25 כִּ֣י ׀ אַתָּ֣ה אֱלֹהַ֗י גָּלִ֙יתָ֙ אֶת־אֹ֣זֶן
עַבְדְּךָ֔ [a]לִבְנ֥וֹת ל֖וֹ בָּ֑יִת[a] עַל־כֵּן֙ מָצָ֣א עַבְדְּךָ֔[b] לְהִתְפַּלֵּ֖ל לְפָנֶֽיךָ׃ 26 וְעַתָּ֣ה
יְהוָ֔ה אַתָּה־ה֖וּא הָאֱלֹהִ֑ים וַתְּדַבֵּר֙ עַל־עַבְדְּךָ֔ הַטּוֹבָ֖ה הַזֹּֽאת׃ 27 וְעַתָּ֗ה
[a]הוֹאַ֙לְתָּ֙ לְבָרֵךְ֙[a] אֶת־בֵּ֣ית עַבְדְּךָ֔ לִהְי֥וֹת לְעוֹלָ֖ם לְפָנֶ֑יךָ כִּֽי־אַתָּ֤ה יְהוָה֙
[b]בֵּרַ֔כְתָּ וּמְבֹרָ֖ךְ לְעוֹלָֽם[b]׃ ס
18 1 וַֽיְהִי֙ אַחֲרֵי־כֵ֔ן וַיַּ֥ךְ דָּוִ֛יד אֶת־פְּלִשְׁתִּ֖ים וַיַּכְנִיעֵ֑ם וַיִּקַּ֛ח[a] אֶת־[b]גַּ֥ת
וּבְנֹתֶ֖יהָ[b] מִיַּ֥ד פְּלִשְׁתִּֽים׃ 2 וַיַּ֖ךְ אֶת־מוֹאָ֑ב וַיִּֽהְי֤וּ מוֹאָב֙ עֲבָדִ֣ים לְדָוִ֔יד
נֹשְׂאֵ֖י מִנְחָֽה׃ 3 וַיַּ֥ךְ דָּוִ֛יד אֶת־הֲדַדְעֶ֥זֶר[a] מֶֽלֶךְ־צוֹבָ֖ה חֲמָ֑תָה[b] בְּלֶכְתּ֕וֹ
לְהַצִּ֥יב[c] יָד֖וֹ בִּנְהַ֥ר פְּרָֽת[d]׃ 4 וַיִּלְכֹּד֩ דָּוִ֨יד מִמֶּ֜נּוּ אֶ֣לֶף רֶ֗כֶב[a] וְשִׁבְעַ֤ת
אֲלָפִים֙[b] פָּֽרָשִׁ֔ים וְעֶשְׂרִ֥ים אֶ֖לֶף אִ֣ישׁ רַגְלִ֑י וַיְעַקֵּ֤ר דָּוִיד֙ אֶת־כָּל־הָרֶ֔כֶב
וַיּוֹתֵ֥ר מִמֶּ֖נּוּ מֵ֥אָה רָֽכֶב׃ 5 וַיָּבֹא֙[a] אֲרַ֣ם דַּרְמֶ֔שֶׂק[b] לַעְז֕וֹר לַהֲדַדְעֶ֖זֶר[c]

16 𝔊 עוֹלָם (!) ‖ 17 [a] 2S 7,19 + עוֹד ‖ [b-b] crrp: 2S𝔐 וְזֹאת תּוֹרַת הָאָ׳, cf ad 2S ‖ [c] pl MSS בְּתוֹךְ; 𝔊 ὡς ὅρασις (כְּתֹאַר) 𝔊[108mg] ὡσεὶ κατασκέψεται (ἄνθρωπος) ‖ [d] 𝔊 וַתַּעֲלֵנִי ‖ 18 [c-c] l c 2S 7,20 לְדַבֵּר; 𝔊 לְכַבֵּד ‖ 19 [a] 2S 7,21 𝔐 דְּבָרְךָ (𝔊[BAℵ] om) ‖ [b-b] >𝔊[BAℵ] ‖ 20 [a] 2S 7,22 + vb nonn ‖ [b] l c mlt MSS 𝔊𝔖 2S כְּכֹל ‖ 21 [a] l c 2S𝔊 אַחֵר ‖ [b] 2S 7,23 הָלְכוּ ‖ [c-c] l c 2S וְלָ׳ לוֹ (𝔊 לוֹ) ‖ [d] l עַמּוֹ ‖ [e-e] gloss ‖ [f] l גּוֹי et ins frt c 2S וֵאלֹהָיו ‖ 22 2S 7,24 וַתְּכוֹנֵן ‖ 23 2S 7,25 הָקֵם ‖ 24 >2S 7,26 ‖ 25 [a-a] 2S 7,27 aliter ‖ [b] 2S + אֶת־לִבּוֹ ‖ 26 2S 7,24 + vb nonn ‖ 27 [a-a] 2S 7,29 הוֹאֵל וּבָרֵךְ ‖ [b-b] 2S aliter ‖ Cp 18, 1 [a] 2MSS 𝔖 2S 8,1 + דָּוִד ‖ [b] 2S מֶתֶג הָאַמָּה ‖ 3 [a] pl MSS 2S 8,3 הֲדַדְ׳ ‖ [b] >2S ‖ [c] 2S לְהָשִׁיב ‖ [d] >2S[K] ‖ 4 [a] >2S 8,4 ‖ [b] 2S 700 ‖ 5 [a] 2S 8,5 וַתָּ׳ ‖ [b] al loc דַּמֶּ׳ (sic nonn MSS) ‖ [c] cf 3[a]; id in vs sqq.

מֶלֶךְ צוֹבָה וַיַּךְ דָּוִיד בַּאֲרָם עֶשְׂרִים־וּשְׁנַיִם אֶלֶף אִישׁ׃ 6 וַיָּשֶׂם דָּוִיד[a]
בַּאֲרַם דַּרְמֶשֶׂק[b] וַיְהִי[c] אֲרָם לְדָוִיד עֲבָדִים נֹשְׂאֵי מִנְחָה וַיּוֹשַׁע יְהוָה
לְדָוִיד בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ׃ 7 וַיִּקַּח דָּוִיד אֵת שִׁלְטֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר הָיוּ עַל
עַבְדֵי הֲדַדְעָזֶר וַיְבִיאֵם יְרוּשָׁלִָם׃ 8 וּמִטִּבְחַת[a] וּמִכּוּן[b] עָרֵי הֲדַדְעֶזֶר
לָקַח דָּוִיד נְחֹשֶׁת רַבָּה מְאֹד בָּהּ ׀ עָשָׂה שְׁלֹמֹה אֶת־יָם[c] הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־
הָעַמּוּדִים[d] וְאֵת כְּלֵי הַנְּחֹשֶׁת׃ ס 9 וַיִּשְׁמַע תֹּעוּ[a] מֶלֶךְ חֲמָת כִּי
הִכָּה דָוִיד אֶת־כָּל־חֵיל הֲדַדְעֶזֶר [b]מֶלֶךְ־צוֹבָה[b]׃ 10 וַיִּשְׁלַח אֶת־הֲדוֹרָם[a]־
בְּנוֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ־דָּוִיד לִשְׁאָול[b]־לוֹ לְשָׁלוֹם וּלְבָרְכוֹ עַל[c] אֲשֶׁר נִלְחַם
בַּהֲדַדְעֶזֶר וַיַּכֵּהוּ כִּי־אִישׁ מִלְחֲמוֹת תֹּעוּ הָיָה הֲדַדְעָזֶר וְכֹל[c] כְּלֵי
זָהָב וָכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת׃ 11 גַּם־אֹתָם הִקְדִּישׁ הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לַיהוָה עִם־
הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב אֲשֶׁר נָשָׂא[a] מִכָּל־הַגּוֹיִם[b] מֵאֱדוֹם וּמִמּוֹאָב וּמִבְּנֵי עַמּוֹן
וּמִפְּלִשְׁתִּים וּמֵעֲמָלֵק[c]׃ 12 וְאַבְשַׁי בֶּן־צְרוּיָה הִכָּה אֶת־אֱדוֹם
בְּגֵיא הַמֶּלַח שְׁמוֹנָה עָשָׂר אָלֶף׃ 13 וַיָּשֶׂם בֶּאֱדוֹם נְצִיבִים וַיִּהְיוּ כָל־
אֱדוֹם עֲבָדִים לְדָוִיד וַיּוֹשַׁע יְהוָה אֶת־דָּוִיד בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ׃
14 וַיִּמְלֹךְ דָּוִיד עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיְהִי עֹשֶׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה לְכָל־עַמּוֹ׃
15 וְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה עַל־הַצָּבָא וִיהוֹשָׁפָט בֶּן־אֲחִילוּד מַזְכִּיר׃ 16 וְצָדוֹק[a]
בֶּן־אֲחִיטוּב וַאֲבִימֶלֶךְ[b] בֶּן־אֶבְיָתָר כֹּהֲנִים וְשַׁוְשָׁא[c] סוֹפֵר׃ 17 וּבְנָיָהוּ
בֶּן־יְהוֹיָדָע עַל־הַכְּרֵתִי וְהַפְּלֵתִי[a] וּבְנֵי־דָוִיד [b]הָרִאשֹׁנִים לְיַד הַמֶּלֶךְ[b]׃ פ
19 1 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיָּמָת נָחָשׁ[a] מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן וַיִּמְלֹךְ[b] בְּנוֹ
תַּחְתָּיו׃ 2 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶעֱשֶׂה־חֶסֶד ׀ עִם־חָנוּן בֶּן־נָחָשׁ כִּי־[a]עָשָׂה אָבִיו
עִמִּי חֶסֶד וַיִּשְׁלַח דָּוִיד מַלְאָכִים לְנַחֲמוֹ עַל־אָבִיו וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי דָוִיד
אֶל־אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹן [b]אֶל־חָנוּן לְנַחֲמוֹ[b]׃ 3 וַיֹּאמְרוּ שָׂרֵי בְנֵי־עַמּוֹן לְחָנוּן[a]
הַמְכַבֵּד דָּוִיד אֶת־אָבִיךָ בְּעֵינֶיךָ כִּי־שָׁלַח לְךָ מְנַחֲמִים הֲלֹא בַּעֲבוּר
לַחְקֹר [b]וְלַהֲפֹךְ וּלְרַגֵּל[b] הָאָרֶץ[c] בָּאוּ עֲבָדָיו אֵלֶיךָ[d]׃ ס 4 וַיִּקַּח חָנוּן

6 [a] ins c 1MS^Ken (mg) Vrs 2S 8,6 נְצִיבִים ‖ [b] cf 5[b] ‖ [c] 2S 'וַתְּ ‖ 8 [a] 2S 8,8 מִבֶּטַח ‖ [b] 2S וּמִבֵּרֹתַי; 𝔊 κ. ἐκ τ. ἐκλεκτῶν πολε(μ)ων ‖ [c] Var^B יַם ‖ [d] 𝔖 + *et boves aeneos* ‖ 9 [a] 2S 8,9 תֹּעִי ‖ [b-b] > 2S ‖ 10 [a] 𝔊^B Ιδουρααμ 𝔊^L Αδωραμ 2S 8,10 𝔐 יוֹרָם; l 𝔐 (vel frt הֲדַדְרָם) ‖ [b] Q לִשְׁאָל־ ‖ [c] l frt c 2S וּבְיָדוֹ הָיוּ ‖ 11 [a] 2S 8,11 הִקְדִּישׁ ‖ [b, c] 2S + vb nonn ‖ 12 l (cf 2S 8,13) וּבְשׁוּבוֹ ‖ 16 [a] 𝔊^L κ. Σαδδουκ ‖ [b] 12MSS Vrs 2S 8,17 'וַאֲחִ ‖ [c] 2S 𝔐 וּשְׂרָיָה ‖ 17 [a] nonn MSS 'וְעַל פְּ (Var^JG 'וְעַל־הַפְּ) ‖ [b-b] 2S 8,18 כֹּהֲנִים הָיוּ ‖ Cp 19, 1 [a] > 𝔊^B 2S 10,1 ‖ [b] 4MSS 𝔊𝔖 2S + חָנוּן (𝔊 ?חָנֻן) ‖ 2 [a] 𝔊 2S 10,2 כַּאֲשֶׁר ‖ [b-b] > 2S ‖ 3 [a] 2S 10,3 + אֲדֹנֵיהֶם ‖ [b-b] frt trsp (cf 2S) vel l וְלַחְפֹּר pr ולהפך ‖ [c] 2S הָעִיר (𝔊 pro ולהפך) ‖ [d] 𝔖 אֵלֵינוּ.

אֶת־עַבְדֵי דָוִיד וַיְגַלְּחֵם[a] וַיִּכְרֹת אֶת־מַדְוֵיהֶם בַּחֵצִי עַד־הַמִּפְשָׂעָה[b]
וַיְשַׁלְּחֵם׃ 5 וַיֵּלְכוּ[a] וַיַּגִּידוּ לְדָוִיד [b]עַל־הָאֲנָשִׁים[b] וַיִּשְׁלַח לִקְרָאתָם כִּי־
הָיוּ הָאֲנָשִׁים נִכְלָמִים מְאֹד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שְׁבוּ בִירֵחוֹ עַד אֲשֶׁר־
יְצַמַּח זְקַנְכֶם וְשַׁבְתֶּם׃ 6 וַיִּרְאוּ בְּנֵי עַמּוֹן כִּי הִתְבָּאֲשׁוּ עִם־
דָּוִיד וַיִּשְׁלַח חָנוּן וּבְנֵי עַמּוֹן אֶלֶף כִּכַּר־כֶּסֶף לִשְׂכֹּר לָהֶם מִן־אֲרַם
נַהֲרַיִם וּמִן־אֲרַם מַעֲכָה וּמִצּוֹבָה רֶכֶב וּפָרָשִׁים׃ 7 וַיִּשְׂכְּרוּ לָהֶם שְׁנַיִם
וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף רֶכֶב וְאֶת־מֶלֶךְ מַעֲכָה וְאֶת־עַמּוֹ וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי
מֵידְבָא וּבְנֵי עַמּוֹן נֶאֶסְפוּ מֵעָרֵיהֶם וַיָּבֹאוּ לַמִּלְחָמָה׃ ס 8 וַיִּשְׁמַע
דָּוִיד וַיִּשְׁלַח אֶת־יוֹאָב וְאֵת כָּל־צָבָא הַגִּבּוֹרִים׃ 9 וַיֵּצְאוּ בְּנֵי עַמּוֹן
וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה פֶּתַח הָעִיר וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר־בָּאוּ לְבַדָּם בַּשָּׂדֶה׃
10 וַיַּרְא יוֹאָב כִּי־הָיְתָה פְנֵי־הַמִּלְחָמָה אֵלָיו פָּנִים וְאָחוֹר וַיִּבְחַר
מִכָּל־בָּחוּר בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּעֲרֹךְ לִקְרַאת אֲרָם׃ 11 וְאֵת יֶתֶר הָעָם נָתַן
בְּיַד אַבְשַׁי[a] אָחִיו וַיַּעַרְכוּ[b] לִקְרַאת בְּנֵי עַמּוֹן׃ 12 וַיֹּאמֶר אִם־תֶּחֱזַק
מִמֶּנִּי אֲרָם וְהָיִיתָ לִּי לִתְשׁוּעָה וְאִם־בְּנֵי עַמּוֹן יֶחֶזְקוּ מִמְּךָ וְהוֹשַׁעְתִּיךָ׃
13 חֲזַק וְנִתְחַזְּקָה בְּעַד־עַמֵּנוּ וּבְעַד עָרֵי אֱלֹהֵינוּ וַיהוָה הַטּוֹב בְּעֵינָיו
יַעֲשֶׂה׃ 14 וַיִּגַּשׁ[a] יוֹאָב וְהָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ [b]לִפְנֵי אֲרָם לַמִּלְחָמָה[b] וַיָּנוּסוּ
מִפָּנָיו׃ 15 וּבְנֵי עַמּוֹן רָאוּ כִּי־נָס אֲרָם[a] וַיָּנוּסוּ [b]גַם־הֵם[b] מִפְּנֵי אַבְשַׁי
אָחִיו וַיָּבֹאוּ הָעִירָה וַיָּבֹא יוֹאָב יְרוּשָׁלָםִ׃ ס 16 וַיַּרְא אֲרָם כִּי
נִגְּפוּ[a] לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל [b]וַיִּשְׁלְחוּ מַלְאָכִים וַיּוֹצִיאוּ[b] אֶת־אֲרָם אֲשֶׁר מֵעֵבֶר
הַנָּהָר וְשׁוֹפַךְ[c] שַׂר־צְבָא הֲדַרְעֶזֶר[d] לִפְנֵיהֶם׃ 17 וַיֻּגַּד לְדָוִיד וַיֶּאֱסֹף
אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֹר הַיַּרְדֵּן וַיָּבֹא אֲלֵהֶם[a] [b]וַיַּעֲרֹךְ אֲלֵהֶם[b] וַיַּעֲרֹךְ
דָּוִיד לִקְרַאת אֲרָם מִלְחָמָה וַיִּלָּחֲמוּ עִמּוֹ׃ 18 וַיָּנָס אֲרָם מִלִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיַּהֲרֹג דָּוִיד מֵאֲרָם שִׁבְעַת אֲלָפִים רֶכֶב וְאַרְבָּעִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי
וְאֵת שׁוֹפַךְ שַׂר־הַצָּבָא הֵמִית׃ 19 וַיִּרְאוּ עַבְדֵי הֲדַרְעֶזֶר כִּי נִגְּפוּ לִפְנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיַּשְׁלִימוּ עִם־דָּוִיד וַיַּעַבְדֻהוּ [∘]וְלֹא־אָבָה[∘] אֲרָם לְהוֹשִׁיעַ אֶת־
בְּנֵי־עַמּוֹן עוֹד׃ **20** 1 וַיְהִי [a]לְעֵת תְּשׁוּבַת[a] הַשָּׁנָה לְעֵת

4 [a] 2S 10,4 aliter ‖ [b] 2S שְׁתוֹתֵיהֶם ‖ 5 [a, b-b] > 2S 10,5 ‖ 7 𝔊^B(א) Μαιδαβα ‖ 8 l c 𝔊𝔖𝔙 צְבָא (2S 10,7^𝔐 הַצָּבָא) ‖ 9 2S 10,8^𝔐 הַשַּׁעַר ‖ 11 [a] al loc אֲבִישַׁי cf 11,20 ‖ [b] 𝔊^AL𝔖 2S 10,10 —רֹךְ ‖ 14 [a] 𝔊 κ. παρετάξατο (cf 10. 11) ‖ [b-b] 2S 10,13 לַמִּ׳ בַּאֲ׳ ‖ 15 [a] ins (cf 𝔊^BA) מִפְּנֵי יוֹאָב vel dl c 2S 10,14 אחיו ‖ [b-b] > 2S ‖ 16 [a] 2S 10,15 נִגַּף ‖ [b-b] 2S 10,16 וַיִּשְׁלַח הֲדַרְעֶזֶר (הדד׳) וַיֹּצֵא ‖ [c] 2S וַיָּבֹאוּ חֵילָם ‖ [d] nonn MSS הדד׳ cf 18,3 ‖ 17 [a] l c 2S 10,17 חֵלָאמָה ‖ [b-b] dl c 𝔊^Cpl+2MSS ‖ 18 2S 10,18: 700 ‖ 19 [∘-∘] 2S 10,19 וַיִּרְאוּ ‖ Cp 20, 1 [a-a] 2S 11,1 לִתְ׳.

צֵאת הַמְּלָכִים[b] וַיִּנְהַג יוֹאָב אֶת־חֵיל הַצָּבָא וַיַּשְׁחֵת ׀ אֶת־אֶרֶץ בְּנֵי־
עַמּוֹן וַיָּבֹא וַיָּצַר אֶת־רַבָּה וְדָוִיד יֹשֵׁב בִּירוּשָׁלִָם וַיַּךְ יוֹאָב אֶת־רַבָּה
וַיֶּהֶרְסֶהָ׃ [2]וַיִּקַּח דָּוִיד אֶת־עֲטֶרֶת־מַלְכָּם[a] מֵעַל רֹאשׁוֹ [b]וַיִּמְצָאָהּ ׀
מִשְׁקַל[b] כִּכַּר־זָהָב וּבָהּ אֶבֶן יְקָרָה וַתְּהִי עַל־רֹאשׁ דָּוִיד וּשְׁלַל הָעִיר
הוֹצִיא הַרְבֵּה מְאֹד׃ [3]וְאֶת־הָעָם אֲשֶׁר־בָּהּ הוֹצִיא וַיָּשַׂר[a] בַּמְּגֵרָה
וּבַחֲרִיצֵי הַבַּרְזֶל וּבַמְּגֵרוֹת[b] וְכֵן יַעֲשֶׂה דָוִיד לְכֹל עָרֵי בְנֵי־עַמּוֹן וַיָּשָׁב
דָּוִיד וְכָל־הָעָם יְרוּשָׁלִָם׃ ס [4]וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן [a]וַתַּעֲמֹד מִלְחָמָה
בְּגֶזֶר[a] עִם־פְּלִשְׁתִּים אָז הִכָּה סִבְּכַי הַחֻשָׁתִי[b] אֶת־סִפַּי[c] מִילִדֵי
הָרְפָא[d] וַיִּכָּנֵעוּ[e]׃ °[5]וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּךְ אֶלְחָנָן
בֶּן־יָעוּר[a] אֶת־לַחְמִי אֲחִי גָּלְיָת הַגִּתִּי וְעֵץ חֲנִיתוֹ כִּמְנוֹר אֹרְגִים׃
ס [6]וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה בְּגַת וַיְהִי ׀ אִישׁ מִדָּה וְאֶצְבְּעֹתָיו שֵׁשׁ־
וָשֵׁשׁ עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע וְגַם־הוּא נוֹלַד לְהָרָפָא׃ [7]וַיְחָרֵף אֶת־יִשְׂרָאֵל
וַיַּכֵּהוּ יְהוֹנָתָן בֶּן־שִׁמְעָא אֲחִי דָוִיד׃ [8]אֵל[a] נוּלְּדוּ לְהָרָפָא בְּגַת[b]
וַיִּפְּלוּ בְיַד־דָּוִיד וּבְיַד־עֲבָדָיו׃ פ

21 [1]וַיַּעֲמֹד שָׂטָן עַל־יִשְׂרָאֵל וַיָּסֶת אֶת־דָּוִיד לִמְנוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל׃
[2]וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־יוֹאָב וְאֶל־שָׂרֵי הָעָם לְכוּ סִפְרוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל מִבְּאֵר
שֶׁבַע וְעַד־דָּן וְהָבִיאוּ אֵלַי וְאֵדְעָה אֶת־מִסְפָּרָם׃ [3]וַיֹּאמֶר יוֹאָב יוֹסֵף
יְהוָה עַל־עַמּוֹ ׀ כָּהֵם מֵאָה פְעָמִים הֲלֹא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ °כֻּלָּם לַאדֹנִי
לַעֲבָדִים לָמָּה יְבַקֵּשׁ זֹאת אֲדֹנִי לָמָּה יִהְיֶה לְאַשְׁמָה לְיִשְׂרָאֵל׃ [4]°וּדְבַר־
הַמֶּלֶךְ חָזַק עַל־יוֹאָב וַיֵּצֵא יוֹאָב וַיִּתְהַלֵּךְ בְּכָל־יִשְׂרָאֵל° וַיָּבֹא יְרוּשָׁלִָם׃
[5]וַיִּתֵּן יוֹאָב אֶת־מִסְפַּר מִפְקַד־הָעָם אֶל־דָּוִיד וַיְהִי כָל־יִשְׂרָאֵל אֶלֶף
אֲלָפִים וּמֵאָה אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חֶרֶב °וִיהוּדָה אַרְבַּע מֵאוֹת וְשִׁבְעִים
אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב°׃ [6]וְלֵוִי וּבִנְיָמִן לֹא פָקַד בְּתוֹכָם כִּי־נִתְעַב
דְּבַר־הַמֶּלֶךְ אֶת־יוֹאָב׃ [7]וַיֵּרַע בְּעֵינֵי הָאֱלֹהִים עַל־הַדָּבָר
הַזֶּה וַיַּךְ אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ ס [8]וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־הָאֱלֹהִים חָטָאתִי מְאֹד
אֲשֶׁר עָשִׂיתִי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְעַתָּה הַעֲבֶר־נָא אֶת־עֲווֹן עַבְדְּךָ כִּי

1 [b] l? c 2S[K] הַמַּלְאָכִים ‖ 2 [a] cf ad 2S 12,30. 1R 11,5; (𝔊[BA] Μολχομ[λ] βασιλέως αὐτῶν) ‖ [b-b] l וַיִּמְצָא הַמִּשְׁקָל ‖ 3 [a] l c 2S 12,31 וַיָּשֶׂם ‖ [b] l c 1MS (2S) וּבְמַגְזְרוֹת ‖ 4 [a-a] l c 2S 21,19 (cf 𝔊𝔖) וַתְּהִי עוֹד הַמִּ׳ בְּגֹב ‖ [b] 𝔊[L] הַחִ׳ ? cf ad 27,11 ‖ [c] 2S סַף ‖ [d] mlt MSS Edd הָרְפָאִים ‖ [e] 𝔊[BAL1] וַיַּכְנִיעוּ ‖ v 5 cf 2S 21,19 ‖ [a] l c Q 𝔊𝔖 יָעִיר; K יָעוּר ‖ 7 cf ad 2S 21,21 ‖ 8 [a] Seb 2S 21,22 אֵלֶּה ‖ [b] 𝔊 + vb nonn ‖ Cp 21, 3 𝔊 + vb nonn cf 2S 24,3 ‖ 4 °-° >𝔊[B] ‖ 5 °-° >𝔊[BA] (add?) ‖ 6 𝔊[B] κατίσχυσεν (cf 4), 𝔊[L] κατετάχυνεν.

נִסְכָּלְתִּי מְאֹד׃ ס 9 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־גָּד חֹזֵה דָוִיד לֵאמֹר׃ 10 לֵךְ
וְדִבַּרְתָּ אֶל־דָּוִיד לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה שָׁלוֹשׁ אֲנִי נֹטֶה עָלֶיךָ בְּחַר־
לְךָ אַחַת מֵהֵנָּה וְאֶעֱשֶׂה־לָּךְ׃ 11 וַיָּבֹא גָד אֶל־דָּוִיד וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה־
אָמַר יְהוָה קַבֶּל־לָךְ׃ 12 אִם־שָׁלוֹשׁ שָׁנִים רָעָב וְאִם־שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים
נִסְפֶּה[a] מִפְּנֵי־צָרֶיךָ וְחֶרֶב אוֹיְבֶיךָ ׀ [b]לְמַשֶּׂגֶת וְאִם־[b]שְׁלֹשֶׁת יָמִים חֶרֶב
יְהוָה ׀ וְדֶבֶר בָּאָרֶץ וּמַלְאַךְ יְהוָה מַשְׁחִית בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה
רְאֵה מָה־אָשִׁיב אֶת־שֹׁלְחִי דָּבָר׃ ס 13 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־גָּד צַר־לִי
מְאֹד אֶפְּלָה־נָּא בְיַד־יְהוָה כִּי־רַבִּים רַחֲמָיו מְאֹד וּבְיַד־אָדָם אַל־
אֶפֹּל׃ 14 וַיִּתֵּן יְהוָה דֶּבֶר בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּפֹּל מִיִּשְׂרָאֵל שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ׃
15 וַיִּשְׁלַח הָאֱלֹהִים ׀ מַלְאָךְ ׀ לִירוּשָׁלִַם לְהַשְׁחִיתָהּ וּכְהַשְׁחִית[a] רָאָה
יְהוָה וַיִּנָּחֶם עַל־הָרָעָה וַיֹּאמֶר לַמַּלְאָךְ הַמַּשְׁחִית רַב עַתָּה[b] הֶרֶף
יָדֶךָ וּמַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד[c] עִם־גֹּרֶן אָרְנָן[d] הַיְבוּסִי׃ ס 16 וַיִּשָּׂא דָוִיד
אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד בֵּין ⸢הָאָרֶץ וּבֵין הַשָּׁמַיִם⸣
וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ נְטוּיָה עַל־יְרוּשָׁלִָם וַיִּפֹּל דָּוִיד וְהַזְּקֵנִים מְכֻסִּים
בַּשַּׂקִּים עַל־פְּנֵיהֶם׃ 17 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־הָאֱלֹהִים הֲלֹא אֲנִי אָמַרְתִּי
לִמְנוֹת בָּעָם וַאֲנִי־הוּא אֲשֶׁר־חָטָאתִי וְהָרֵעַ הֲרֵעוֹתִי וְאֵלֶּה הַצֹּאן מֶה
עָשׂוּ יְהוָה אֱלֹהַי תְּהִי נָא יָדְךָ בִּי וּבְבֵית אָבִי וּבְעַמְּךָ לֹא לְמַגֵּפָה׃
ס 18 וּמַלְאַךְ יְהוָה אָמַר אֶל־גָּד לֵאמֹר לְדָוִיד כִּי ׀ יַעֲלֶה דָוִיד
לְהָקִים מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּגֹרֶן אָרְנָן הַיְבֻסִי׃ 19 וַיַּעַל דָּוִיד בִּדְבַר־גָּד
אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּשֵׁם יְהוָה׃ 20 וַיָּשָׁב אָרְנָן וַיַּרְא אֶת־הַמַּלְאָךְ[a] וְאַרְבַּעַת
בָּנָיו עִמּוֹ מִתְחַבְּאִים[b] וְאָרְנָן דָּשׁ חִטִּים׃ 21 וַיָּבֹא דָוִיד עַד־אָרְנָן [a]וַיַּבֵּט
אָרְנָן וַיַּרְא אֶת־דָּוִיד[a] וַיֵּצֵא [b]מִן־הַגֹּרֶן[b] וַיִּשְׁתַּחוּ לְדָוִיד אַפַּיִם אָרְצָה׃
22 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־אָרְנָן תְּנָה־לִּי מְקוֹם הַגֹּרֶן וְאֶבְנֶה־בּוֹ מִזְבֵּחַ לַיהוָה
בְּכֶסֶף מָלֵא תְּנֵהוּ לִי וְתֵעָצַר הַמַּגֵּפָה מֵעַל הָעָם׃ 23 וַיֹּאמֶר אָרְנָן
אֶל־דָּוִיד קַח־לָךְ וְיַעַשׂ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב בְּעֵינָיו רְאֵה נָתַתִּי הַבָּקָר
לָעֹלוֹת וְהַמּוֹרִגִּים[a] לָעֵצִים [b]וְהַחִטִּים לַמִּנְחָה[b] הַכֹּל נָתָתִּי׃ 24 וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לְאָרְנָן לֹא כִּי־קָנֹה אֶקְנֶה בְּכֶסֶף מָלֵא כִּי לֹא־אֶשָּׂא אֲשֶׁר־

10 11MSS 𝔊BL 2S 24,12 𝔐 נוֹטֵל ‖ 12 a l c 𝔊𝔙 2S 24,13 נֻסְכָ(ה) ‖ b-b 𝔊L καταδιώκειν σε ἤ; l c 2S וְאִם הֱיוֹת ‖ 13 𝔊 + καὶ τὰ τρία (A + ταῦτα) ‖ 15 a pl MSS 'וּב ‖ b 𝔊 σοι ‖ c 2S 24,16 הָיָה ‖ d 𝔊 Ορνα, 2S [ה]ארונה ‖ 16 ⸢-⸣ 3MSS 'וּבֵ ‖ 𝔖𝔙 invers ‖ 19 l c Vrs 2S 24,19 'כִּד ‖ 20 a l c MSSKen 587 𝔊 2S 24,20 הַמֶּלֶךְ ‖ b l c 𝔊L 2S עֹבְרִים ‖ 21 a-a > 𝔊BA ‖ b-b prps אָרְנָן ‖ 23 a 𝔊BA τὸ ἄροτρον (A + κ. τ. ἁμάξας) 2S 24,22 + וּכְלֵי הַבָּקָר ‖ b-b > 2S.

לְךָ לַיהוָה וְהַעֲלוֹת[a] עוֹלָה חִנָּם[b]׃ 25וַיִּתֵּן דָּוִיד לְאָרְנָן בַּמָּקוֹם[a] שִׁקְלֵי
זָהָב מִשְׁקַל שֵׁשׁ מֵאוֹת[b]׃ 26וַיִּבֶן שָׁם דָּוִיד מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיַּעַל עֹלוֹת
וּשְׁלָמִים וַיִּקְרָא אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֵהוּ בָאֵשׁ מִן־הַשָּׁמַיִם עַל מִזְבַּח הָעֹלָה׃
ס 27וַיֹּאמֶר יְהוָה לַמַּלְאָךְ וַיָּשֶׁב חַרְבּוֹ אֶל־נְדָנָהּ׃ 28בָּעֵת
הַהִיא בִּרְאוֹת דָּוִיד כִּי־עָנָהוּ יְהוָה בְּגֹרֶן אָרְנָן הַיְבוּסִי וַיִּזְבַּח שָׁם׃
29וּמִשְׁכַּן יְהוָה אֲשֶׁר־עָשָׂה מֹשֶׁה בַמִּדְבָּר וּמִזְבַּח הָעוֹלָה בָּעֵת הַהִיא
בַּבָּמָה בְּגִבְעוֹן׃ 30וְלֹא־יָכֹל דָּוִיד לָלֶכֶת לְפָנָיו לִדְרֹשׁ אֱלֹהִים כִּי נִבְעַת
מִפְּנֵי חֶרֶב מַלְאַךְ יְהוָה׃ 22 1וַיֹּאמֶר דָּוִיד זֶה הוּא בֵּית יְהוָה
הָאֱלֹהִים וְזֶה־מִּזְבֵּחַ לְעֹלָה לְיִשְׂרָאֵל׃
2וַיֹּאמֶר דָּוִיד לִכְנוֹס אֶת־הַגֵּרִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲמֵד חֹצְבִים
לַחְצוֹב אַבְנֵי גָזִית לִבְנוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים׃ 3וּבַרְזֶל ׀ לָרֹב לַמִּסְמְרִים
לְדַלְתוֹת הַשְּׁעָרִים וְלַמְחַבְּרוֹת הֵכִין דָּוִיד וּנְחֹשֶׁת לָרֹב אֵין מִשְׁקָל׃
4וַעֲצֵי אֲרָזִים לְאֵין מִסְפָּר כִּי־הֵבִיאוּ הַצִּידֹנִים וְהַצֹּרִים עֲצֵי אֲרָזִים
לָרֹב לְדָוִיד׃ פ 5וַיֹּאמֶר דָּוִיד שְׁלֹמֹה בְנִי °נַעַר וָרָךְ° וְהַבַּיִת לִבְנוֹת
לַיהוָה לְהַגְדִּיל ׀ לְמַעְלָה לְשֵׁם וּלְתִפְאֶרֶת לְכָל־הָאֲרָצוֹת אָכִינָה נָּא
לוֹ וַיָּכֶן דָּוִיד לָרֹב לִפְנֵי מוֹתוֹ׃ 6וַיִּקְרָא לִשְׁלֹמֹה בְנוֹ וַיְצַוֵּהוּ
לִבְנוֹת בַּיִת לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס 7וַיֹּאמֶר דָּוִיד לִשְׁלֹמֹה בְּנוֹ
אֲנִי הָיָה עִם־לְבָבִי לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָי׃ 8וַיְהִי עָלַי דְּבַר־
יְהוָה לֵאמֹר דָּם לָרֹב שָׁפַכְתָּ וּמִלְחָמוֹת גְּדֹלוֹת עָשִׂיתָ לֹא־תִבְנֶה
בַיִת לִשְׁמִי כִּי דָּמִים רַבִּים שָׁפַכְתָּ אַרְצָה לְפָנָי׃ 9הִנֵּה־בֵן נוֹלָד לָךְ
הוּא יִהְיֶה אִישׁ מְנוּחָה וַהֲנִיחוֹתִי לוֹ מִכָּל־אוֹיְבָיו מִסָּבִיב כִּי שְׁלֹמֹה
יִהְיֶה שְׁמוֹ וְשָׁלוֹם וָשֶׁקֶט אֶתֵּן עַל־יִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו׃ 10הוּא־יִבְנֶה בַיִת
לִשְׁמִי וְהוּא יִהְיֶה־לִּי לְבֵן וַאֲנִי־לוֹ לְאָב וַהֲכִינוֹתִי אֶת־כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ
עַל־יִשְׂרָאֵל עַד־עוֹלָם׃ 11עַתָּה בְנִי יְהִי יְהוָה עִמָּךְ וְהִצְלַחְתָּ וּבָנִיתָ
בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר עָלֶיךָ׃ 12אַךְ יִתֶּן־לְךָ יְהוָה שֵׂכֶל
וּבִינָה וִיצַוְּךָ עַל־יִשְׂרָאֵל וְלִשְׁמוֹר אֶת־תּוֹרַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 13אָז
תַּצְלִיחַ אִם־תִּשְׁמוֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה עַל־יִשְׂרָאֵל חֲזַק וֶאֱמָץ אַל־תִּירָא וְאַל־תֵּחָת׃ 14וְהִנֵּה
בְעָנְיִי הֲכִינוֹתִי לְבֵית־יְהוָה זָהָב כִּכָּרִים מֵאָה־אֶלֶף וְכֶסֶף אֶלֶף

24 [a] l ? לַה' ‖ [b] 𝔊 + ליהוה ‖ 25 [a] 𝔊 בִּמְקוֹמוֹ ‖ [b] 2S 24,24: 50 ‖ 26 𝔊[BA] + vb nonn ‖ 29 𝔊[B] בבמות; pl MSS + אֲשֶׁר ‖ Cp 22, 5 °-° 𝔊 παιδάριον ἁπαλόν ‖ 7 Q 18MSS 𝔊𝔙 בְּנִי, K בְּנוֹ ‖ 9 2MSS 𝔖 יִהְיֶה ‖ 12 𝔊 κατισχῦσαί σε

אֲלָפִים֙ כִּכָּרִ֔ים וְלַנְּחֹ֤שֶׁת וְלַבַּרְזֶל֙ אֵ֣ין מִשְׁקָ֔ל כִּ֥י לָרֹ֖ב הָיָ֑ה וְעֵצִ֤ים
וַאֲבָנִים֙ הֲכִינ֔וֹתִי וַעֲלֵיהֶ֖ם תּוֹסִֽיף׃ 15וְעִמְּךָ֤ לָרֹב֙ עֹשֵׂ֣י מְלָאכָ֔ה חֹצְבִ֗ים
וְחָרָשֵׁ֛י אֶ֥בֶן וָעֵ֖ץ וְכָל־חָכָ֥ם בְּכָל־מְלָאכָֽה׃ 16לַזָּהָ֨ב לַכֶּ֧סֶף וְלַנְּחֹ֛שֶׁת
וְלַבַּרְזֶ֖ל אֵ֣ין מִסְפָּ֑ר ק֣וּם וַעֲשֵׂ֔ה וִיהִ֥י יְהוָ֖ה עִמָּֽךְ׃ 17וַיְצַ֤ו דָּוִיד֙
לְכָל־שָׂרֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל לַעְזֹ֖ר לִשְׁלֹמֹ֥ה בְנֽוֹ׃ 18הֲלֹ֨א יְהוָ֤ה אֱלֹהֵיכֶם֙ עִמָּכֶ֔ם
וְהֵנִ֥יחַ לָכֶ֖ם מִסָּבִ֑יב כִּ֣י ׀ נָתַ֣ן בְּיָדִ֗י אֵ֚ת יֹשְׁבֵ֣י הָאָ֔רֶץ וְנִכְבְּשָׁ֥ה הָאָ֛רֶץ
לִפְנֵ֥י יְהוָ֖ה וְלִפְנֵ֥י עַמּֽוֹ׃ 19עַתָּ֗ה תְּנ֤וּ לְבַבְכֶם֙ וְנַפְשְׁכֶ֔ם לִדְר֖וֹשׁ לַיהוָ֣ה
אֱלֹהֵיכֶ֑ם וְק֗וּמוּ וּבְנוּ֙ אֶת־מִקְדַּשׁ֙ יְהוָ֣ה הָאֱלֹהִ֔ים לְהָבִ֡יא אֶת־אֲר֣וֹן
בְּרִית־יְהוָה֩ וּכְלֵ֨י קֹ֤דֶשׁ הָאֱלֹהִים֙ לַבַּ֖יִת הַנִּבְנֶ֣ה לְשֵׁם־יְהוָֽה׃ פ

23 1וְדָוִ֥יד זָקֵ֖ן וְשָׂבַ֣ע יָמִ֑ים וַיַּמְלֵ֛ךְ אֶת־שְׁלֹמֹ֥ה בְנ֖וֹ עַל־יִשְׂרָאֵֽל׃
2וַיֶּאֱסֹף֙ אֶת־כָּל־שָׂרֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל וְהַכֹּהֲנִ֖ים וְהַלְוִיִּֽם׃ 3וַיִּסָּֽפְרוּ֙ הַלְוִיִּ֔ם מִבֶּ֛ן
שְׁלֹשִׁ֥ים שָׁנָ֖ה וָמָ֑עְלָה וַיְהִ֨י מִסְפָּרָ֤ם לְגֻלְגְּלֹתָם֙ לִגְבָרִ֔ים שְׁלֹשִׁ֥ים
וּשְׁמוֹנָ֖ה אָֽלֶף׃ 4מֵאֵ֕לֶּה לְנַצֵּ֙חַ֙ עַל־מְלֶ֣אכֶת בֵּית־יְהוָ֔ה עֶשְׂרִ֖ים וְאַרְבָּעָ֣ה
אָ֑לֶף וְשֹׁטְרִ֥ים וְשֹׁפְטִ֖ים שֵׁ֥שֶׁת אֲלָפִֽים׃ 5וְאַרְבַּ֥עַת אֲלָפִ֖ים שֹׁעֲרִ֑ים
וְאַרְבַּ֨עַת אֲלָפִ֜ים מְהַֽלְלִ֣ים לַֽיהוָ֔ה בַּכֵּלִ֕ים אֲשֶׁ֥ר עָשִׂ֖יתִי לְהַלֵּֽל׃ פ
6וַיֶּחָלְקֵ֥ם[a] דָּוִ֖יד מַחְלְקוֹת ס לִבְנֵ֣י לֵוִ֑י לְגֵרְשׁ֕וֹן[b] קְהָ֖ת וּמְרָרִֽי׃
ס 7לַגֵּרְשֻׁנִּ֕י לַעְדָּ֖ן וְשִׁמְעִֽי׃ ס 8בְּנֵ֣י לַעְדָּ֗ן הָרֹ֧אשׁ יְחִיאֵ֛ל וְזֵתָ֥ם
וְיוֹאֵ֖ל שְׁלֹשָֽׁה׃ ס 9בְּנֵ֣י שִׁמְעִ֗י שְׁלֹמ֧וֹת[a] וַחֲזִיאֵ֛ל[b] וְהָרָ֖ן שְׁלֹשָׁ֑ה
אֵ֛לֶּה רָאשֵׁ֥י הָאָב֖וֹת לְלַעְדָּֽן׃ ס 10וּבְנֵ֣י שִׁמְעִ֔י יַ֥חַת זִינָ֖א[a] וִיע֣וּשׁ[b]
וּבְרִיעָ֑ה אֵ֥לֶּה בְנֵי־שִׁמְעִ֖י אַרְבָּעָֽה׃ 11וַֽיְהִי־יַ֣חַת הָרֹ֔אשׁ וְזִיזָ֖ה הַשֵּׁנִ֑י
וִיע֤וּשׁ וּבְרִיעָה֙ לֹא־הִרְבּ֣וּ בָנִ֔ים וַיִּֽהְי֕וּ לְבֵ֥ית אָ֖ב לִפְקֻדָּ֥ה אֶחָֽת׃
ס 12בְּנֵ֣י קְהָ֔ת עַמְרָ֖ם יִצְהָ֑ר חֶבְר֥וֹן וְעֻזִּיאֵ֖ל אַרְבָּעָֽה׃ ס
13בְּנֵ֣י עַמְרָ֔ם אַהֲרֹ֖ן וּמֹשֶׁ֑ה וַיִּבָּדֵ֣ל אַ֠הֲרֹן לְהַקְדִּישׁוֹ֙ קֹ֣דֶשׁ קֳדָשִׁ֜ים הֽוּא־
וּבָנָ֣יו עַד־עוֹלָ֗ם לְהַקְטִיר֩ לִפְנֵ֨י יְהוָ֧ה לְשָֽׁרְת֛וֹ וּלְבָרֵ֥ךְ בִּשְׁמ֖וֹ עַד־עוֹלָֽם׃
14וּמֹשֶׁה֙ אִ֣ישׁ הָאֱלֹהִ֔ים בָּנָ֕יו יִקָּרְא֖וּ עַל־שֵׁ֥בֶט הַלֵּוִֽי׃ ס 15בְּנֵ֣י
מֹשֶׁ֔ה גֵּרְשׁ֖וֹם וֶאֱלִיעֶֽזֶר׃ ס 16בְּנֵ֖י גֵּרְשׁ֑וֹם שְׁבוּאֵ֖ל הָרֹֽאשׁ׃ 17וַיִּהְי֥וּ

15 𝔊$^{BA}$ + πρόσθες ‖ 18 𝔊$^{B}$ ἐν χερσίν $^{A}$ ἐν χειρὶ ὑμῶν ‖ Cp 23, 1 𝔊 + ליהוה ‖ 3 𝔊$^{BA}$ וַיִּסָּפְרוּ? ‖ 5 𝔊$^{B}$ ἐποίησεν ($^{A}$ —αν $^{L}$ —α); ca 10MSS + תַּחְתָּיו cf 𝔊 ‖ 6 [a] sic 𝔐 (Ḳimḥi); Var$^{E\ 1.3.5}$ וַיַּחְלְקֵם ‖ [b] 𝔊$^{BL}$ Γεδσων ‖ 7 𝔊 —שׁוֹן ‖ 9 [a] K שלמות Q𝔊$^{AL}$ —מִית; cf 18 ‖ [b] 𝔊$^{B}$ κ. Ειειηλ (וִיחִיאֵל?) 𝔊$^{AL}$ κ. Αζιηλ (וַחֲזִיאֵל) ‖ 10 [a] l c 1MS 𝔊𝔙 זִיזָא cf 11 et 4,37 ‖ [b] 𝔊$^{BL}$ κ. Ιωας, id 11 ‖ 13 1MS sine ו; 1MS לְהַקְרִיב 𝔙𝔖 *ut ministraret* ‖ 15 𝔊 שָׁם—, id 16 ‖ 16 l frt c 𝔊$^{BA}$ et 24,20 שׁוּבָאֵל (𝔊$^{L}$ Σουβιηλ); 𝔖 שמ׳.

בְּנֵי־אֱלִיעֶזֶר רְחַבְיָה הָרֹאשׁ וְלֹא־הָיָה לֶאֱלִיעֶזֶר בָּנִים אֲחֵרִים וּבְנֵי
רְחַבְיָה רָבוּ לְמָעְלָה׃ ס 18 בְּנֵי יִצְהָר שְׁלֹמִית הָרֹאשׁ׃ ס 19 בְּנֵי
חֶבְרוֹן יְרִיָּהוּ[a] הָרֹאשׁ אֲמַרְיָה הַשֵּׁנִי יַחֲזִיאֵל[b] הַשְּׁלִישִׁי וִיקַמְעָם
הָרְבִיעִי׃ ס 20 בְּנֵי עֻזִּיאֵל מִיכָה הָרֹאשׁ וְיִשִּׁיָּה הַשֵּׁנִי׃
21 בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי בְּנֵי מַחְלִי אֶלְעָזָר וְקִישׁ׃ 22 וַיָּמָת אֶלְעָזָר
וְלֹא־הָיוּ לוֹ בָּנִים כִּי אִם־בָּנוֹת וַיִּשָּׂאוּם בְּנֵי־קִישׁ אֲחֵיהֶם׃ 23 בְּנֵי
מוּשִׁי מַחְלִי וְעֵדֶר וִירֵמוֹת שְׁלוֹשָׁה׃ 24 אֵלֶּה בְנֵי־לֵוִי לְבֵית
אֲבֹתֵיהֶם רָאשֵׁי הָאָבוֹת לִפְקוּדֵיהֶם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת לְגֻלְגְּלֹתָם עֹשֵׂה
הַמְּלָאכָה לַעֲבֹדַת בֵּית יְהוָה מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמָעְלָה׃ 25 כִּי אָמַר
דָּוִיד הֵנִיחַ יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל לְעַמּוֹ וַיִּשְׁכֹּן בִּירוּשָׁלַםִ עַד־לְעוֹלָם׃
26 וְגַם לַלְוִיִּם אֵין־לָשֵׂאת אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו לַעֲבֹדָתוֹ׃ 27 כִּי
בְדִבְרֵי דָוִיד הָאַחֲרוֹנִים הֵמָּה מִסְפַּר בְּנֵי־לֵוִי מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה
וּלְמָעְלָה׃ 28 כִּי מַעֲמָדָם[a] לְיַד בְּנֵי־אַהֲרֹן לַעֲבֹדַת בֵּית יְהוָה עַל־
הַחֲצֵרוֹת וְעַל־הַלְּשָׁכוֹת וְעַל־טָהֳרַת לְכָל־קֹדֶשׁ וּמַעֲשֵׂה[b] עֲבֹדַת בֵּית
הָאֱלֹהִים׃ 29 וּלְלֶחֶם הַמַּעֲרֶכֶת וּלְסֹלֶת לְמִנְחָה וְלִרְקִיקֵי הַמַּצּוֹת
וְלַמַּחֲבַת וְלַמֻּרְבָּכֶת וּלְכָל־מְשׂוּרָה וּמִדָּה׃ 30 וְלַעֲמֹד בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר
לְהֹדוֹת וּלְהַלֵּל לַיהוָה וְכֵן לָעָרֶב׃ 31 וּלְכֹל הַעֲלוֹת עֹלוֹת לַיהוָה לַשַּׁבָּתוֹת
לֶחֳדָשִׁים וְלַמֹּעֲדִים בְּמִסְפָּר כְּמִשְׁפָּט עֲלֵיהֶם תָּמִיד לִפְנֵי יְהוָה׃ 32 וְשָׁמְרוּ
אֶת־מִשְׁמֶרֶת אֹהֶל־מוֹעֵד וְאֵת מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ וּמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי אַהֲרֹן
אֲחֵיהֶם לַעֲבֹדַת בֵּית יְהוָה׃ ס 24 1 וְלִבְנֵי אַהֲרֹן מַחְלְקוֹתָם
בְּנֵי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר׃ 2 וַיָּמָת נָדָב וַאֲבִיהוּא
לִפְנֵי אֲבִיהֶם וּבָנִים לֹא־הָיוּ לָהֶם וַיְכַהֲנוּ אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר׃ 3 וַיֶּחָלְקֵם[a]
דָּוִיד וְצָדוֹק[b] מִן־בְּנֵי אֶלְעָזָר וַאֲחִימֶלֶךְ מִן־בְּנֵי אִיתָמָר לִפְקֻדָּתָם
בַּעֲבֹדָתָם[c]׃ 4 וַיִּמָּצְאוּ בְנֵי־אֶלְעָזָר רַבִּים לְרָאשֵׁי הַגְּבָרִים[a] מִן־בְּנֵי
אִיתָמָר וַיַּחְלְקוּם לִבְנֵי אֶלְעָזָר רָאשִׁים לְבֵית־אָבוֹת[b] שִׁשָּׁה עָשָׂר וְלִבְנֵי
אִיתָמָר לְבֵית אֲבוֹתָם שְׁמוֹנָה׃ 5 וַיַּחְלְקוּם בְּגוֹרָלוֹת אֵלֶּה עִם־אֵלֶּה
כִּי־הָיוּ שָׂרֵי־קֹדֶשׁ וְשָׂרֵי הָאֱלֹהִים מִבְּנֵי אֶלְעָזָר וּבִבְנֵי אִיתָמָר׃ ס
6 וַיִּכְתְּבֵם שְׁמַעְיָה בֶן־נְתַנְאֵל הַסּוֹפֵר מִן־הַלֵּוִי לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים

18 𝔊[BA] ות— cf 9[a] ‖ 19 [a] 𝔊[B] Ιδουδ [L] Ιεδδι 𝔊[93] יְדִידְיָה?; l prb 𝔐 ‖ [b] 𝔊[B] Οζιηλ; l prb עזיאל cf 20 et 15,18 ‖ 24 l c pl MSS 𝔊𝔙(𝔖) עֹשֵׂי ‖ 28 [a] 𝔊 ἔστησεν αὐτούς ‖ [b] 𝔊 וְעַל־מ׳ ‖ 29 °—° >𝔊[BA] ‖ 32 °—° >𝔊[BA] ‖ Cp 24, 1 cf 5,29 ‖ 3 [a] cf 23,6 ‖ [b] 𝔊[L] κ. Σαδδουκ ‖ [c] 𝔊 + לְבֵית אֲבוֹתָם ‖ 4 [a] pl MSS 𝔊(𝔙?) הַגִּבּוֹרִים; l 𝔐 ‖ [b] l c 5MSS 𝔖𝔗 אֲבוֹתָם ‖ 5 l c ca 30MSS 𝔗𝔖𝔙 וּמִבְּנֵי.

וְצָדוֹק הַכֹּהֵן וַאֲחִימֶלֶךְ בֶּן־אֶבְיָתָר וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם
בֵּית־אָב אֶחָד אָחֻז לְאֶלְעָזָר וְאָחֻז ׀ אָחֻז לְאִיתָמָר׃ ס 7 וַיֵּצֵא
הַגּוֹרָל הָרִאשׁוֹן לִיהוֹיָרִיב לִידַעְיָה הַשֵּׁנִי׃ 8 לְחָרִם הַשְּׁלִשִׁי לִשְׂעֹרִים
הָרְבִעִי׃ 9 לְמַלְכִּיָּה[a] הַחֲמִישִׁי לְמִיָּמִן[b] הַשִּׁשִּׁי׃ 10 לְהַקּוֹץ הַשְּׁבִעִי לַאֲבִיָּה
הַשְּׁמִינִי׃ 11 לְיֵשׁוּעַ הַתְּשִׁעִי לִשְׁכַנְיָהוּ הָעֲשִׂרִי׃ 12 לְאֶלְיָשִׁיב[a] עַשְׁתֵּי
עָשָׂר לְיָקִים[b] שְׁנַיִם עָשָׂר׃ 13 לְחֻפָּה שְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְיֶשֶׁבְאָב אַרְבָּעָה
עָשָׂר׃ 14 לְבִלְגָּה חֲמִשָּׁה עָשָׂר לְאִמֵּר שִׁשָּׁה עָשָׂר׃ 15 לְחֵזִיר[a] שִׁבְעָה
עָשָׂר לְהַפִּצֵּץ[b] שְׁמוֹנָה עָשָׂר׃ 16 לִפְתַחְיָה תִּשְׁעָה עָשָׂר לִיחֶזְקֵאל
הָעֶשְׂרִים׃ 17 לְיָכִין[a] אֶחָד וְעֶשְׂרִים לְגָמוּל[b] שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים׃ 18 לִדְלָיָהוּ
שְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים לְמַעַזְיָהוּ אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים׃ ס 19 אֵלֶּה פְקֻדָּתָם[a]
לַעֲבֹדָתָם לָבוֹא לְבֵית־יְהוָה כְּמִשְׁפָּטָם בְּיַד אַהֲרֹן אֲבִיהֶם כַּאֲשֶׁר
צִוָּהוּ[b] יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 20 וְלִבְנֵי לֵוִי הַנּוֹתָרִים לִבְנֵי
עַמְרָם שׁוּבָאֵל לִבְנֵי שׁוּבָאֵל יֶחְדְּיָהוּ׃ 21 לִרְחַבְיָהוּ לִבְנֵי רְחַבְיָהוּ
הָרֹאשׁ יִשִּׁיָּה׃ 22 לַיִּצְהָרִי שְׁלֹמוֹת[a] לִבְנֵי שְׁלֹמוֹת יָחַת[b]׃ 23 וּבְנַי[a]
יְרִיָּהוּ[b] אֲמַרְיָהוּ הַשֵּׁנִי יַחֲזִיאֵל[c] הַשְּׁלִישִׁי יְקַמְעָם[d] הָרְבִיעִי׃ 24 בְּנֵי
עֻזִּיאֵל מִיכָה[a] לִבְנֵי מִיכָה שָׁמוּר[b]׃ 25 אֲחִי מִיכָה יִשִּׁיָּה לִבְנֵי יִשִּׁיָּה
זְכַרְיָהוּ׃ 26 בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי בְּנֵי[a] יַעֲזִיָּהוּ[b] בְנוֹ׃ 27 בְּנֵי מְרָרִי
לְיַעֲזִיָּהוּ[a] בְּנוֹ וְשֹׁהַם[b] וְזַכּוּר וְעִבְרִי[c]׃ 28 לְמַחְלִי אֶלְעָזָר[a] וְלֹא־הָיָה[b] לוֹ
בָּנִים[c]׃ 29 לְקִישׁ בְּנֵי־קִישׁ יְרַחְמְאֵל׃ 30 וּבְנֵי מוּשִׁי מַחְלִי וְעֵדֶר
וִירִימוֹת אֵלֶּה בְּנֵי הַלְוִיִּם לְבֵית אֲבֹתֵיהֶם׃ 31 וַיַּפִּילוּ
גַם־הֵם גּוֹרָלוֹת לְעֻמַּת ׀ אֲחֵיהֶם בְּנֵי־אַהֲרֹן לִפְנֵי דָּוִיד הַמֶּלֶךְ וְצָדוֹק

6 8MSS 𝔊^BA 𝔙𝔖 וְאֶחָד אָחֻד . . . אֶחָד, sed l 𝔐 et trsp לְאֶלְ׳ et לְאִית׳ ‖ 7 𝔊^BA τῷ Ιαρειμ, —β ‖ 8 𝔊^B τ. Χαρηβ ^L Χειραμ ‖ 9 ^a 𝔊^L —אֵל ‖ ^b 𝔊^B לִבְנֵי ‖ 10 𝔊^B ?לְקוֹץ ‖ 11 𝔊^B ?לְיֵשׁב׳ ‖ 12 ^a 𝔊^L —שׁוּב ‖ ^b 𝔊^A לְאֶלְיָ׳ cf 𝔖 ‖ 13 l frt c 𝔊^AL לְיֶשְׁבַּעַל (𝔙^A *Isbaal*) ‖ 15 ^a 𝔊^B —ִן ‖ ^b 𝔊 τ. Αφεσ(σ)η, —ει ‖ 16 𝔊^L τ. Φαθια ‖ 17 ^a 𝔊^B —ם (?ליקים) ‖ ^b 𝔊^A(L) לְגָמוּאֵל ‖ 19 ^a l פקדתם cf 𝔊 ‖ ^b 𝔊𝔖 צִוָּה ‖ 20 𝔊^B Ιωβαηλ ^L Σουβιηλ καὶ Αβια (sim in 21) ‖ 22 ^a 𝔊^L —ִית ‖ ^b 𝔊^B Ιναθ (crrp?) ‖ 23 ^a sic 𝔐; l c Var^G 𝔊^A וּבְנֵי et ins c MSS Ken 157. 224 mrg (בני חברון) 𝔊^L et 23,19 חֶבְרוֹן הָרֹאשׁ ‖ ^b cf 23,19^a (𝔊^A Ιεδιου) ‖ ^c l frt עֻזִּיאֵל cf v 24 et 23,19^b, sed etiam cf 23,9 (𝔊^B Ιασηλ) ‖ ^d 𝔊^B Ιοκομ ‖ 24 ^a 𝔊^L + הָרֹאשׁ וְיִשִּׁיָּה הַשֵּׁנִי ‖ ^b K שָׁמוּר Q𝔊^BA שָׁמִיר 𝔊^L שֹׁמֵר ‖ 25 𝔊^L Ιωσιας (cf 24^a) ^A Ασια ‖ 26 ^a l וְגַם (vel ? 26a Var ad 27a) ‖ ^b l c 𝔊 עֻזִּיָּהוּ cf 23^c ‖ 27 ^a l לְעֻ׳ cf 26^b ‖ ^b dl ן; 𝔊 Ι(σ)σοαμ, Ιεσσαμ ‖ ^c 𝔊^A Ωβδι ^L Αβαρια ‖ 28 ^a 𝔊^BL + καὶ Ιθαμαρ κ. τ. λ. ‖ ^b pl MSS הָיוּ ‖ ^c ins frt וְקִישׁ ‖ 29 nonn MSS בֶּן־ ‖ 30 𝔊^B κ. Ηλα (crrp?).

וַאֲחִימֶלֶךְ וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם[a] אָבוֹת הָרֹאשׁ[b] לְעֻמַּת אָחִיו
הַקָּטָן׃ ס

25 1 וַיַּבְדֵּל דָּוִיד וְשָׂרֵי הַצָּבָא לַעֲבֹדָה לִבְנֵי אָסָף וְהֵימָן וִידוּתוּן[a]
הַנְּבִיאִים[b] בְּכִנֹּרוֹת בִּנְבָלִים וּבִמְצִלְתָּיִם וַיְהִי מִסְפָּרָם[c] אַנְשֵׁי מְלָאכָה
לַעֲבֹדָתָם׃ 2 לִבְנֵי אָסָף זַכּוּר וְיוֹסֵף וּנְתַנְיָה וַאֲשַׂרְאֵלָה[a] בְּנֵי אָסָף
עַל יַד־אָסָף הַנִּבָּא[b] עַל־יְדֵי הַמֶּלֶךְ׃ 3 לִידוּתוּן בְּנֵי יְדוּתוּן
גְּדַלְיָהוּ וּצְרִי[a] וִישַׁעְיָהוּ[b] חֲשַׁבְיָהוּ וּמַתִּתְיָהוּ שִׁשָּׁה עַל יְדֵי אֲבִיהֶם
יְדוּתוּן [c]בַּכִּנּוֹר הַנִּבָּא[c] עַל־הֹדוֹת וְהַלֵּל לַיהוָה׃ ס 4 לְהֵימָן בְּנֵי
הֵימָן בֻּקִּיָּהוּ מַתַּנְיָהוּ עֻזִּיאֵל[a] שְׁבוּאֵל[b] וִירִימוֹת חֲנַנְיָה [c]חֲנָנִי אֱלִיאָתָה
גִדַּלְתִּי וְרֹמַמְתִּי עֶזֶר יָשְׁבְּקָשָׁה מַלּוֹתִי הוֹתִיר מַחֲזִיאוֹת׃[c] 5 כָּל־אֵלֶּה
בָנִים לְהֵימָן חֹזֵה הַמֶּלֶךְ בְּדִבְרֵי הָאֱלֹהִים לְהָרִים קָרֶן וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים
לְהֵימָן בָּנִים אַרְבָּעָה עָשָׂר וּבָנוֹת שָׁלוֹשׁ׃ 6 כָּל־אֵלֶּה עַל־יְדֵי אֲבִיהֶם
בַּשִּׁיר בֵּית יְהוָה בִּמְצִלְתַּיִם נְבָלִים וְכִנֹּרוֹת לַעֲבֹדַת בֵּית הָאֱלֹהִים
עַל יְדֵי הַמֶּלֶךְ אָסָף וִידוּתוּן וְהֵימָן׃ 7 וַיְהִי מִסְפָּרָם עִם־אֲחֵיהֶם
מְלֻמְּדֵי־שִׁיר לַיהוָה כָּל־הַמֵּבִין מָאתַיִם שְׁמוֹנִים וּשְׁמוֹנָה׃ 8 וַיַּפִּילוּ[a]
גּוֹרָלוֹת מִשְׁמֶרֶת לְעֻמַּת[b] כַּקָּטֹן כַּגָּדוֹל מֵבִין עִם־תַּלְמִיד׃

9 וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הָרִאשׁוֹן לְאָסָף[a] לְיוֹסֵף[b]
גְּדַלְיָהוּ[c] הַשֵּׁנִי[d] הוּא־וְאֶחָיו וּבָנָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
10 הַשְּׁלִשִׁי זַכּוּר בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
11 הָרְבִיעִי לַיִּצְרִי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
12 הַחֲמִישִׁי נְתַנְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
13 הַשִּׁשִּׁי בֻקִּיָּהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
14 הַשְּׁבִעִי יְשַׂרְאֵלָה בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃

31 [a] 𝔊^L + παρεστῶτες ‖ [b] 𝔊^A αρως ^B crrp ‖ Cp 25, 1 [a] 𝔊𝔙 'וִידִי id 3. 6 ‖
[b] l c Q𝔊 הַנִּבָּאִים, K הַנְּבִיאִים ‖ [c] 𝔊 + κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν (^L ἀνδρῶν = 𝔐) ‖
2 [a] 𝔖 'ואשׁ; in 14 'יְשׂ, cf ad 4,16 (𝔊^L Ασειρηλα ^B Ε[σ?]ραηλ); l ? 'וְאַשְׂ cf 𝔊^A
Ιεσιηλ ‖ [b] nonn MSS הַנָּבִיא ‖ 3 [a] 𝔊 κ. (Σ)ουρι 𝔙 *Sori* (cf 17); l (cf 11)
וְיִצְרִי ‖ [b] ins c 1MS 𝔊^BA (cf 17) וְשִׁמְעִי ‖ [c-c] frt trsp ‖ 4 [a] 𝔊^B עֲזַרְאֵל ‖ [b] l
c 𝔊 שׁוּבָאֵל ut 20 et 24,20 ‖ [c-c] prps חָנֵּנִי יָהּ חָנֵּנִי אֵלִי אַתָּה
גִּדַּלְתָּ וְרֹמַמְתָּ עֵזֶר יֹשֵׁב בְּקָשָׁה
מַלּוֹתָ הוֹתִיר מַחֲזִיּוֹת
5 l 'קַרְנוֹ et trsp ? ‸ ad 'האל ‖ 8 [a] 𝔊 + גַּם הֵמָּה ‖ [b] 5MSS 𝔗 + מִשְׁמָרַת ‖ 9 [a] prb
gloss ‖ [b] ins הוּא וְאֶחָיו וּבָנָיו שְׁנֵים עָשָׂר cf 𝔊 ‖ [c] in vv 9. 10. 12—18. 20. 21
l prb לִגְדַלְיָה, לְזַכּוּר etc ‖ [d] 𝔊^BA + Ην(ε)ια ‖ 11 𝔊^L Ασειρηλα cf 14 ‖ 12 𝔊^B
נָתָן ‖ 14 cf ad 2; 𝔊^B Ισεριηλ ^A Ισρεηλα (id 𝔙) ^L Ιεζδρει cf 11.

15 הַשְּׁמִינִי יְשַׁעְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
16 הַתְּשִׁיעִי מַתַּנְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
17 הָעֲשִׂירִי שִׁמְעִי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
18 עַשְׁתֵּי־עָשָׂר עֲזַרְאֵל בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
19 הַשְּׁנֵים עָשָׂר לַחֲשַׁבְיָה בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
20 לִשְׁלֹשָׁה עָשָׂר שׁוּבָאֵל בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
21 לְאַרְבָּעָה עָשָׂר מַתִּתְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
22 לַחֲמִשָּׁה עָשָׂר לִירֵמוֹת בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
23 לְשִׁשָּׁה עָשָׂר לַחֲנַנְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
24 לְשִׁבְעָה עָשָׂר לְיָשְׁבְּקָשָׁה בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
25 לִשְׁמוֹנָה עָשָׂר לַחֲנָנִי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
26 לְתִשְׁעָה עָשָׂר לְמַלּוֹתִי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
27 לְעֶשְׂרִים לֶאֱלִיָּתָה בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
28 לְאֶחָד וְעֶשְׂרִים לְהוֹתִיר בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
29 לִשְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים לְגִדַּלְתִּי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
30 לִשְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים לְמַחֲזִיאוֹת בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
31 לְאַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים לְרוֹמַמְתִּי עֶזֶר בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ ס

26 1 לְמַחְלְקוֹת לְשֹׁעֲרִים[a] לַקָּרְחִים מְשֶׁלֶמְיָהוּ[b] בֶּן־קֹרֵא מִן־בְּנֵי
אָסָף[c]׃ 2 וְלִמְשֶׁלֶמְיָהוּ בָּנִים זְכַרְיָהוּ הַבְּכוֹר יְדִיעֲאֵל הַשֵּׁנִי זְבַדְיָהוּ[a]
הַשְּׁלִישִׁי יַתְנִיאֵל[b] הָרְבִיעִי׃ 3 עֵילָם הַחֲמִישִׁי יְהוֹחָנָן הַשִּׁשִּׁי אֶלְיְהוֹעֵינַי
הַשְּׁבִיעִי׃ 4 וּלְעֹבֵד[a] אֱדֹם בָּנִים שְׁמַעְיָה הַבְּכוֹר יְהוֹזָבָד הַשֵּׁנִי יוֹאָח
הַשְּׁלִישִׁי וְשָׂכָר הָרְבִיעִי וּנְתַנְאֵל[b] הַחֲמִישִׁי׃ 5 עַמִּיאֵל הַשִּׁשִּׁי יִשָּׂשכָר
הַשְּׁבִיעִי פְּעֻלְּתַי הַשְּׁמִינִי כִּי בֵרֲכוֹ אֱלֹהִים׃ ס 6 וְלִשְׁמַעְיָה בְנוֹ
נוֹלַד בָּנִים הַמִּמְשָׁלִים לְבֵית אֲבִיהֶם כִּי־גִבּוֹרֵי חַיִל הֵמָּה׃ 7 בְּנֵי
שְׁמַעְיָה עָתְנִי וּרְפָאֵל וְעוֹבֵד [a]אֶלְזָבָד אֶחָיו[a] בְּנֵי־חָיִל אֱלִיהוּ וּסְמַכְיָהוּ[b]׃
8 כָּל־אֵלֶּה מִבְּנֵי ׀ עֹבֵד אֱדֹם הֵמָּה וּבְנֵיהֶם וַאֲחֵיהֶם אִישׁ־חַיִל בַּכֹּחַ

15 $\mathfrak{G}^B$ Ιωσεια $^A$ Ισιας ‖ 17 $\mathfrak{G}^L$ Σουρει (cf 3[a]) 2MSS $\mathfrak{V}$ שְׁמַעְיָה ‖ 18 l frt c $\mathfrak{G}^L$ לְעֻזִּיאֵל ($\mathfrak{G}^B$ Αζαρια $^A$ Εζριηλ) ‖ 20 $\mathfrak{G}^L$ Σουβιηλ ‖ In vv 20—31 l articul ante numeros (הַשְּׁלֹשָׁה, הָאַרְבָּעָה etc) ‖ Cp 26, 1 [a] $\mathfrak{G}$ (τῶν) πυλῶν ‖ [b] $\mathfrak{G}^B$ Μοσολαηλ $^A$ Μοσολλαμ ‖ [c] l c $\mathfrak{G}^B$ (Αβιασαφ[αρ]) אֲבִיאָסָף vel 'אֶבְיָ cf 9,19 ‖ 2 [a] nonn MSS $\mathfrak{S}$ וּזְכַרְיָהוּ ‖ [b] $\mathfrak{G}^L$ Ναθαναηλ, cf $\mathfrak{S}$ ‖ 3 $\mathfrak{G}^L$ —נָתָן ‖ 4 [a] $\mathfrak{G}$ Αβδ— ‖ [b] $\mathfrak{G}^B$ Ναας Ιειηλ (crrp?) ‖ 5 $\mathfrak{G}^L$ Φελλαθι $^A$ Φο— ‖ 6 $\mathfrak{G}^{BA}$ πρωτοτόκου Ρωσαι (e רָאשִׁים, Var ad 'מִמְשָׁ) τοῦ ($^A$ τῷ), $\mathfrak{G}^{44}$ + 5 nomina ‖ 7 [a-a] l (cf nonn MSS$^{Ken}$ $\mathfrak{G}$) וְאֶלְזָ' וְאֶחָיו ‖ [b] $\mathfrak{G}$ + κ. Ισβακωμ, —χαμ, Ιεβακωβ.

לַעֲבֹדָה שִׁשִּׁים וּשְׁנַיִם לְעֹבֵד אֱדֹם׃ 9 וְלִמְשֶׁלֶמְיָהוּ בָּנִים וְאַחִים בְּנֵי־
חָיִל שְׁמוֹנָה עָשָׂר׃ 10 וּלְחֹסָה מִן־בְּנֵי־מְרָרִי בָּנִים שִׁמְרִי[a] הָרֹאשׁ כִּי
לֹא־הָיָה בְכוֹר[b] וַיְשִׂימֵהוּ אָבִיהוּ לְרֹאשׁ[c]׃ 11 [a]חִלְקִיָּהוּ הַשֵּׁנִי[a] טְבַלְיָהוּ[b]
הַשְּׁלִשִׁי זְכַרְיָהוּ הָרְבִעִי כָּל־בָּנִים וְאַחִים לְחֹסָה שְׁלֹשָׁה עָשָׂר׃
ס 12 לְאֵלֶּה מַחְלְקוֹת[a] הַשֹּׁעֲרִים[b] לְרָאשֵׁי הַגְּבָרִים מִשְׁמָרוֹת
לְעֻמַּת אֲחֵיהֶם לְשָׁרֵת בְּבֵית יְהוָה׃ 13 וַיַּפִּילוּ גוֹרָלוֹת כַּקָּטֹן כַּגָּדוֹל
לְבֵית אֲבוֹתָם לְשַׁעַר וָשָׁעַר׃ ס 14 וַיִּפֹּל הַגּוֹרָל מִזְרָחָה לְשֶׁלֶמְיָהוּ
וּזְכַרְיָהוּ בְנוֹ יוֹעֵץ בְּשֶׂכֶל הִפִּילוּ גוֹרָלוֹת וַיֵּצֵא גוֹרָלוֹ צָפוֹנָה׃ 15 לְעֹבֵד
אֱדֹם נֶגְבָּה וּלְבָנָיו בֵּית הָאֲסֻפִּים׃ 16 לְשֻׁפִּים[a] וּלְחֹסָה לַמַּעֲרָב עִם
שַׁעַר שַׁלֶּכֶת[b] בַּמְסִלָּה הָעוֹלָה מִשְׁמָר לְעֻמַּת מִשְׁמָר׃ 17 לַמִּזְרָח הַלְוִיִּם
שִׁשָּׁה לַצָּפוֹנָה לַיּוֹם אַרְבָּעָה לַנֶּגְבָּה לַיּוֹם אַרְבָּעָה וְלָאֲסֻפִּים שְׁנַיִם
שְׁנָיִם׃ 18 לַפַּרְבָּר לַמַּעֲרָב אַרְבָּעָה לַמְסִלָּה שְׁנַיִם לַפַּרְבָּר׃ 19 אֵלֶּה
מַחְלְקוֹת הַשֹּׁעֲרִים לִבְנֵי הַקָּרְחִי וְלִבְנֵי מְרָרִי׃
20 וְהַלְוִיִּם אֲחִיָּה עַל־אוֹצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים וּלְאֹצְרוֹת הַקֳּדָשִׁים׃
21 בְּנֵי לַעְדָּן בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי לְלַעְדָּן רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְלַעְדָּן הַגֵּרְשֻׁנִּי
יְחִיאֵלִי׃ 22 בְּנֵי יְחִיאֵלִי זֵתָם וְיוֹאֵל אָחִיו עַל־אֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה׃
23 לַעַמְרָמִי לַיִּצְהָרִי לַחֶבְרוֹנִי לָעָזִּיאֵלִי׃ 24 וּשְׁבֻאֵל[a] בֶּן־גֵּרְשׁוֹם[b]
בֶּן־מֹשֶׁה נָגִיד עַל־הָאֹצָרוֹת׃ 25 וְאֶחָיו לֶאֱלִיעֶזֶר רְחַבְיָהוּ בְנוֹ וִישַׁעְיָהוּ
בְנוֹ וְיֹרָם בְּנוֹ וְזִכְרִי בְנוֹ וּשְׁלֹמוֹת בְּנוֹ׃ 26 הוּא שְׁלֹמוֹת[a] וְאֶחָיו עַל
כָּל־אֹצְרוֹת הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ דָּוִיד הַמֶּלֶךְ וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְשָׂרֵי־[b]
הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת וְשָׂרֵי הַצָּבָא׃ 27 מִן־הַמִּלְחָמוֹת וּמִן־הַשָּׁלָל הִקְדִּישׁוּ
לְחַזֵּק לְבֵית יְהוָה׃ 28 וְכֹל הַהִקְדִּישׁ שְׁמוּאֵל הָרֹאֶה וְשָׁאוּל בֶּן־קִישׁ
וְאַבְנֵר בֶּן־נֵר וְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה כֹּל הַמַּקְדִּישׁ עַל יַד־שְׁלֹמִית וְאֶחָיו׃
ס 29 לַיִּצְהָרִי כְּנַנְיָהוּ וּבָנָיו לַמְּלָאכָה הַחִיצוֹנָה עַל־יִשְׂרָאֵל לְשֹׁטְרִים
וּלְשֹׁפְטִים׃ 30 לַחֶבְרוֹנִי חֲשַׁבְיָהוּ וְאֶחָיו בְּנֵי־חַיִל אֶלֶף וּשְׁבַע־מֵאוֹת
עַל פְּקֻדַּת יִשְׂרָאֵל מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן מַעְרָבָה לְכֹל מְלֶאכֶת יְהוָה וְלַעֲבֹדַת

10 [a] 𝔊[BA] שִׁמְרֵי ‖ [b] l 'הַבְּ ‖ [c] 𝔊[BA] + τ. διαιρέσεως τ. δευτέρας (e 11[a-a]?) ‖ 11 [a-a] >𝔊[B] cf 10[b] ‖ [b] 𝔊[L] Ταβεηλ ‖ 12 [a] l 'לְמ ‖ [b] cf 1[a] ‖ 14 l c 𝔊[L]𝔙 'וְלִזְ ‖ 15 𝔖[A] הַסִּפִּים ‖ 16 [a] dl c 𝔊9[MSS] (dittogr); 𝔊[BL] εἰς δεύτερον (לשני ?) ‖ [b] 𝔊 לִשְׁכָּה, 𝔊93 σαλαχωθ ‖ 17 l frt c 𝔊[BA] לַיּוֹם ‖ 18 𝔊 εἰς διαδεχομένους 𝔙 *in cellulis* (sim postea) ‖ 19 𝔊[B] Κααθ ‖ 20 l c 𝔊 אֲחֵיהֶם ‖ 21 𝔊[L] גרשֻׁם ‖ 22 𝔙 *Zathan* ‖ 24 [a] cf ad 23,16 et 𝔊[A] ‖ [b] 𝔊 ם– ‖ 25 K𝔊[BA] –ות, pl MSS Q𝔊[L]𝔙 –ִית ‖ 26 [a] 𝔊 ut 25 ‖ [b] l c 2MSS 𝔙 et 29,6 וְשָׂרֵי ‖ 27 𝔊 τοῦ μὴ καθυστερῆσαι ‖ 28 𝔊[BA] –ות ‖ 29 𝔊𝔙 'כּוֹנ cf ad 15,22. 27.

הַמֶּלֶךְ׃ ס 31 לַחֶבְרוֹנִי יְרִיָּה הָרֹאשׁ לַחֶבְרוֹנִי לְתֹלְדֹתָיו לְאָבוֹת
בִּשְׁנַת הָאַרְבָּעִים לְמַלְכוּת דָּוִיד נִדְרָשׁוּ וַיִּמָּצֵא בָהֶם גִּבּוֹרֵי חַיִל
בְּיַעְזֵיר גִּלְעָד׃ 32 וְאֶחָיו בְּנֵי־חַיִל אַלְפַּיִם וּשְׁבַע מֵאוֹת °רָאשֵׁי הָאָבוֹת°
וַיַּפְקִידֵם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ עַל־הָראוּבֵנִי וְהַגָּדִי וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשִּׁי לְכָל־
דְּבַר הָאֱלֹהִים וּדְבַר הַמֶּלֶךְ׃ ס
27 1 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל ׀ לְמִסְפָּרָם רָאשֵׁי הָאָבוֹת ׀ וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים ׀
וְהַמֵּאוֹת וְשֹׁטְרֵיהֶם הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ לְכֹל ׀ דְּבַר הַמַּחְלְקוֹת
הַבָּאָה וְהַיֹּצֵאת חֹדֶשׁ בְּחֹדֶשׁ לְכֹל חָדְשֵׁי הַשָּׁנָה הַמַּחֲלֹקֶת הָאַחַת
עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ ס 2 עַל הַמַּחֲלֹקֶת הָרִאשׁוֹנָה לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן
יָשָׁבְעָם[a] בֶּן־זַבְדִּיאֵל וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ 3 מִן־בְּנֵי־
פֶרֶץ הָרֹאשׁ לְכָל־שָׂרֵי הַצְּבָאוֹת לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן׃ ס 4 וְעַל
מַחֲלֹקֶת ׀ הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי [a]דּוֹדַי הָאֲחוֹחִי [b]וּמַחֲלֻקְתּוֹ וּמִקְלוֹת[b] הַנָּגִיד[c]
וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ ס 5 שַׂר הַצָּבָא הַשְּׁלִישִׁי
לַחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי בְּנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע °הַכֹּהֵן רֹאשׁ° וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים
וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ 6 הוּא בְנָיָהוּ גִּבּוֹר הַשְּׁלֹשִׁים[a] וְעַל־הַשְּׁלֹשִׁים וּמַחֲלֻקְתּוֹ[b]
עַמִּיזָבָד בְּנוֹ׃ ס 7 הָרְבִיעִי לַחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי עֲשָׂהאֵל אֲחִי יוֹאָב
וּזְבַדְיָה[a] בְנוֹ אַחֲרָיו[b] וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ ס
8 הַחֲמִישִׁי לַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי הַשַּׂר שַׁמְהוּת הַיִּזְרָח וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ
עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ ס 9 הַשִּׁשִּׁי לַחֹדֶשׁ הַשִּׁשִּׁי עִירָא בֶן־עִקֵּשׁ
הַתְּקוֹעִי וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ ס 10 הַשְּׁבִיעִי לַחֹדֶשׁ
הַשְּׁבִיעִי חֶלֶץ הַפְּלוֹנִי מִן־בְּנֵי אֶפְרָיִם וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה
אָלֶף׃ ס 11 הַשְּׁמִינִי לַחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי סִבְּכַי הַחֻשָׁתִי לַזַּרְחִי וְעַל
מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ ס 12 הַתְּשִׁיעִי לַחֹדֶשׁ הַתְּשִׁיעִי
אֲבִיעֶזֶר הָעַנְּתֹתִי לַבֶּנְיָמִינִי וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃
ס 13 הָעֲשִׂירִי לַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי מַהְרַי הַנְּטוֹפָתִי לַזַּרְחִי וְעַל
מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ ס 14 עַשְׁתֵּי־עָשָׂר לְעַשְׁתֵּי עָשָׂר
הַחֹדֶשׁ בְּנָיָה הַפִּרְעָתוֹנִי מִן־בְּנֵי אֶפְרָיִם וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים

31 𝔊^AL 'יר ? cf ad 23,19 ∥ 32 °-° dl ? ∥ Cp 27, 1 𝔊 הָעָם et postea aliter ∥ 2 𝔊^A Ισβοαμ ^B Σοβαλ 𝔊^MSS Ισβολαμ; l frt יִשְׁבַּעַל cf 11,11 ∥ 4 ^a ins (cf 11,12; 2S 23,9) אֶלְעָזָר בֶּן־ ∥ ^b-b l וְעַל־מ' מקלות (sed ^b-c prb add) ∥ 5 °-° l ? כֹּהֵן הָר' ∥ 6 ^a 31MSS בַּשְּׁ' ∥ ^b l c 𝔊 וְעַל־מ' ∥ 7 ^a 𝔊 (Z)αβδ(ε/α)ιας ∥ ^b 𝔊^BA וַאֲחֵיהֶם ∥ 8 l הַזַּרְחִי = היזרחי 11 ∥ 9 𝔊^B Οδουιας ^L Ιδ. ∥ 10 הַפַּלְטִי cf 2S 23,26 ∥ 11 𝔊 הַחִ' cf 20,4 ∥ 12 Q לַבֶּן יְמִינִי, K לְבָנְיָמִינִי; Var^G לְבֶן־יְמִינִי ∥ 13 𝔊^L –רִי.

וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ ס [15]הַשְּׁנֵים עָשָׂר לִשְׁנֵים עָשָׂר הַחֹדֶשׁ חֶלְדַּי
הַנְּטוֹפָתִי לְעָתְנִיאֵל וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ ס
[16]וְעַל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לָרְאוּבֵנִי נָגִיד אֱלִיעֶזֶר בֶּן־זִכְרִי לַשִּׁמְעוֹנִי
שְׁפַטְיָהוּ בֶּן־מַעֲכָה׃ ס [17]לְלֵוִי חֲשַׁבְיָה בֶן־קְמוּאֵל לְאַהֲרֹן צָדוֹק׃
ס [18]לִיהוּדָה אֱלִיהוּ מֵאֲחֵי דָוִיד לְיִשָּׂשכָר עָמְרִי בֶּן־מִיכָאֵל׃ ס
[19]לִזְבוּלֻן יִשְׁמַעְיָהוּ[a] בֶּן־עֹבַדְיָהוּ[b] לְנַפְתָּלִי יְרִימוֹת[c] בֶּן־עַזְרִיאֵל[d]׃ ס
[20]לִבְנֵי אֶפְרַיִם הוֹשֵׁעַ בֶּן־עֲזַזְיָהוּ לַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה יוֹאֵל בֶּן־פְּדָיָהוּ׃
ס [21]לַחֲצִי[a] הַמְנַשֶּׁה גִּלְעָדָה יִדּוֹ[b] בֶּן־זְכַרְיָהוּ[c] לְבִנְיָמִן יַעֲשִׂיאֵל
בֶּן־אַבְנֵר׃ ס [22]לְדָן עֲזַרְאֵל[a] בֶּן־יְרֹחָם[b] אֵלֶּה שָׂרֵי שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃
ס [23]וְלֹא־נָשָׂא דָוִיד מִסְפָּרָם לְמִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּלְמָטָּה כִּי אָמַר
יְהוָה לְהַרְבּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם׃ [24]יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה הֵחֵל
לִמְנוֹת וְלֹא כִלָּה וַיְהִי בָזֹאת קֶצֶף עַל־יִשְׂרָאֵל וְלֹא עָלָה הַמִּסְפָּר
בְּמִסְפַּר דִּבְרֵי־הַיָּמִים לַמֶּלֶךְ דָּוִיד׃ ס [25]וְעַל אֹצְרוֹת הַמֶּלֶךְ
עַזְמָוֶת[a] בֶּן־עֲדִיאֵל[b] וְעַל־הָאֹצָרוֹת בַּשָּׂדֶה בֶּעָרִים וּבַכְּפָרִים וּבַמִּגְדָּלוֹת
יְהוֹנָתָן בֶּן־עֻזִּיָּהוּ׃ ס [26]וְעַל עֹשֵׂי מְלֶאכֶת הַשָּׂדֶה לַעֲבֹדַת הָאֲדָמָה
עֶזְרִי בֶּן־כְּלוּב׃ ס [27]וְעַל־הַכְּרָמִים שִׁמְעִי הָרָמָתִי וְעַל שֶׁבַּכְּרָמִים
לְאֹצְרוֹת הַיַּיִן זַבְדִּי[a] הַשִּׁפְמִי[b]׃ ס [28]וְעַל־הַזֵּיתִים וְהַשִּׁקְמִים אֲשֶׁר
בַּשְּׁפֵלָה בַּעַל חָנָן הַגְּדֵרִי וְעַל־אֹצְרוֹת הַשֶּׁמֶן יוֹעָשׁ׃ ס [29]וְעַל־
הַבָּקָר הָרֹעִים בַּשָּׁרוֹן שִׁטְרַי[a] הַשָּׁרוֹנִי וְעַל־הַבָּקָר בָּעֲמָקִים שָׁפָט[b] בֶּן־
עַדְלָי׃ ס [30]וְעַל־הַגְּמַלִּים אוֹבִיל[a] הַיִּשְׁמְעֵלִי[b] וְעַל־הָאֲתֹנוֹת [c]יֶחְדְּיָהוּ
הַמֵּרֹנֹתִי[c]׃ ס [31]וְעַל־הַצֹּאן [a]יָזִיז הַהַגְרִי[a] כָּל־אֵלֶּה שָׂרֵי הָרְכוּשׁ
אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ דָּוִיד׃ ס [32]וִיהוֹנָתָן דּוֹד־דָּוִיד יוֹעֵץ אִישׁ־מֵבִין [a]וְסוֹפֵר
הוּא[a] וִיחִיאֵל בֶּן־חַכְמוֹנִי עִם־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃ [33]וַאֲחִיתֹפֶל יוֹעֵץ לַמֶּלֶךְ
וְחוּשַׁי הָאַרְכִּי רֵעַ הַמֶּלֶךְ׃ [34]וְאַחֲרֵי אֲחִיתֹפֶל [a]יְהוֹיָדָע בֶּן־בְּנָיָהוּ[a]
וְאֶבְיָתָר וְשַׂר־צָבָא לַמֶּלֶךְ יוֹאָב׃ ס

15 𝔊[BL] ?—יָּה ‖ 16 𝔊[L] —כָּתִי ‖ 17 𝔊[L] Σαδδουκ ‖ 18 Q —הוּא; l c 𝔊 אֱלִיאָב cf 2,13; 1S 16,6; 17,13 ‖ 19 [a] 𝔊 ?שְׁמַ' ‖ [b] 𝔊 Αβδ(ε)ιου ‖ [c] 𝔊[AL] —וֹת ‖ [d] cf 5,24[b] (𝔊[B]); 𝔊[AL] עֻזִּיאֵל ‖ 20 l frt c nonn MSS[Ken] 𝔊 עֻזִּיָּה ‖ 21 [a] pc MSS + שֵׁבֶט ‖ [b] 𝔊𝔙 Ιαδδαι *Iaddo* ‖ [c] 𝔊[BA] זבדיה ‖ 22 [a] cf 19[d]; 𝔊[A] Εζριηλ [L] Αζριηλ ‖ [b] 𝔊[BA] Ιωραμ ‖ 24 l c 𝔊 בְּסֵפֶר et conjg c המספר ‖ 25 [a] 𝔊𝔙 *Asmot* ‖ [b] 𝔊 ע' ‖ 26 𝔊[AL] ?—רַי ‖ 27 [a] 𝔊[B] ?זכרי ‖ [b] 𝔊[BA] ?—ני 𝔙 *Aphonites* ‖ 28 𝔊 הגדרי ‖ 29 [a] Q𝔊[B] שִׁרְטַי, 𝔊[AL] = K ‖ [b] 𝔊[B] Σωφαν [A] —τ ‖ 30 [a] 𝔊[B] Αβιας [A] Ουβ. ‖ [b] Q —עֵאלִי ‖ [c-c] 𝔊 Ιαδ(α)ιας ὁ ἐκ Μαραθων ‖ 31 [a-a] 𝔊[L] Ιωαζ ὁ Γαδαρι ‖ 32 [a-a] >𝔊[B] ‖ 34 [a-a] 2MSS invers.

28 1וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל שָׂרֵי הַשְּׁבָטִים[a] וְשָׂרֵי
הַמַּחְלְקוֹת הַמְשָׁרְתִים[b] אֶת־הַמֶּלֶךְ וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת
[c]וְשָׂרֵי כָל־רְכוּשׁ־וּמִקְנֶה׀ לַמֶּלֶךְ וּלְבָנָיו עִם־הַסָּרִיסִים וְהַגִּבּוֹרִים וּלְכָל־
גִּבּוֹר חָיִל אֶל־יְרוּשָׁלָםִ[c]׃ 2וַיָּקָם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ עַל־רַגְלָיו וַיֹּאמֶר שְׁמָעוּנִי
אַחַי וְעַמִּי אֲנִי עִם־לְבָבִי לִבְנוֹת בֵּית מְנוּחָה לַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה
וְלַהֲדֹם רַגְלֵי אֱלֹהֵינוּ וַהֲכִינוֹתִי לִבְנוֹת׃ 3וְהָאֱלֹהִים אָמַר לִי לֹא־
תִבְנֶה בַיִת לִשְׁמִי כִּי אִישׁ מִלְחָמוֹת אַתָּה וְדָמִים שָׁפָכְתָּ׃ 4וַיִּבְחַר
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בִּי מִכֹּל בֵּית־אָבִי לִהְיוֹת לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל
לְעוֹלָם כִּי בִיהוּדָה בָּחַר לְנָגִיד וּבְבֵית יְהוּדָה בֵּית אָבִי וּבִבְנֵי אָבִי
בִּי רָצָה לְהַמְלִיךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ 5וּמִכָּל־בָּנַי כִּי רַבִּים בָּנִים נָתַן
לִי יְהוָה וַיִּבְחַר בִּשְׁלֹמֹה בְנִי לָשֶׁבֶת עַל־כִּסֵּא מַלְכוּת יְהוָה עַל־
יִשְׂרָאֵל׃ 6וַיֹּאמֶר לִי שְׁלֹמֹה בִנְךָ הוּא־יִבְנֶה בֵיתִי וַחֲצֵרוֹתָי כִּי־
בָחַרְתִּי בוֹ לִי לְבֵן וַאֲנִי אֶהְיֶה־לּוֹ לְאָב׃ 7וַהֲכִינוֹתִי אֶת־מַלְכוּתוֹ
עַד־לְעוֹלָם אִם־יֶחֱזַק לַעֲשׂוֹת מִצְוֺתַי וּמִשְׁפָּטַי כַּיּוֹם הַזֶּה׃ 8וְעַתָּה
לְעֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל קְהַל־יְהוָה וּבְאָזְנֵי אֱלֹהֵינוּ שִׁמְרוּ וְדִרְשׁוּ כָּל־
מִצְוֺת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְמַעַן תִּירְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה וְהִנְחַלְתֶּם
לִבְנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם עַד־עוֹלָם׃ 9וְאַתָּה שְׁלֹמֹה־בְנִי דַּע אֶת־אֱלֹהֵי אָבִיךָ[a]
וְעָבְדֵהוּ בְּלֵב שָׁלֵם וּבְנֶפֶשׁ חֲפֵצָה כִּי כָל־לְבָבוֹת דּוֹרֵשׁ יְהוָה וְכָל־
יֵצֶר[b] מַחֲשָׁבוֹת מֵבִין אִם־תִּדְרְשֶׁנּוּ יִמָּצֵא לָךְ וְאִם־תַּעַזְבֶנּוּ יַזְנִיחֲךָ
לָעַד׃ 10רְאֵה׀ עַתָּה כִּי־יְהוָה בָּחַר בְּךָ לִבְנוֹת־בַּיִת לַמִּקְדָּשׁ חֲזַק
וַעֲשֵׂה׃ ס 11וַיִּתֵּן דָּוִיד לִשְׁלֹמֹה בְנוֹ אֶת־תַּבְנִית הָאוּלָם[a] [b]וְאֶת־
בָּתָּיו[b] וְגַנְזַכָּיו וַעֲלִיֹּתָיו וַחֲדָרָיו הַפְּנִימִים וּבֵית הַכַּפֹּרֶת׃ 12וְתַבְנִית
כֹּל אֲשֶׁר הָיָה בָרוּחַ עִמּוֹ לְחַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וּלְכָל־הַלְּשָׁכוֹת סָבִיב
לְאֹצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים וּלְאֹצְרוֹת הַקֳּדָשִׁים׃ 13וּלְמַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם וּלְכָל־מְלֶאכֶת עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה וּלְכָל־כְּלֵי עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה׃
14לַזָּהָב בַּמִּשְׁקָל לַזָּהָב לְכָל־כְּלֵי עֲבוֹדָה וַעֲבוֹדָה לְכֹל כְּלֵי הַכֶּסֶף
בְּמִשְׁקָל לְכָל־כְּלֵי עֲבוֹדָה וַעֲבוֹדָה׃ 15וּמִשְׁקָל לִמְנֹרוֹת הַזָּהָב וְנֵרֹתֵיהֶם
זָהָב בְּמִשְׁקַל־מְנוֹרָה וּמְנוֹרָה וְנֵרֹתֶיהָ וְלִמְנֹרוֹת הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקָל
לִמְנוֹרָה וְנֵרֹתֶיהָ כַּעֲבוֹדַת מְנוֹרָה וּמְנוֹרָה׃ 16וְאֶת־הַזָּהָב מִשְׁקָל

Cp 28, 1 [a] $\mathfrak{G}^{BA}$ 'הַשֹּׁפְ ‖ [b] $\mathfrak{G}^{BA}$ τῶν περὶ τὸ σῶμα ‖ [c-c] $\mathfrak{G}$ partim aliter ‖ 2 $\mathfrak{G}$ ἐν μέσῳ τῆς ἐκκλησίας ‖ 3 $\mathfrak{G}$ לִקְרֹא שְׁמִי עָלָיו ‖ 9 [a] $\mathfrak{G}$ אֲבוֹתֶיךָ ‖ [b] >$\mathfrak{G}^{BA}$ ‖ 11 [a] cf 1R 6,3[a] ($\mathfrak{G}$ τ. ναοῦ), id 20 ‖ [b-b] l c $\mathfrak{G}$ וּבָתָּיו ‖ v 14 ss $\mathfrak{G}^{BA}$ aliter ‖ 15 pl MSS 'בְּ.

לְשֻׁלְחֲנוֹת הַמַּעֲרֶכֶת לְשֻׁלְחַן וְשֻׁלְחָן וְכֶסֶף לְשֻׁלְחֲנוֹת הַכָּסֶף׃
17 וְהַמִּזְלָגוֹת וְהַמִּזְרָקוֹת וְהַקְּשָׂוֹת זָהָב טָהוֹר וְלִכְפוֹרֵי הַזָּהָב בְּמִשְׁקָל
לִכְפוֹר וּכְפוֹר וְלִכְפוֹרֵי הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקָל לִכְפוֹר וּכְפוֹר׃ 18 וּלְמִזְבַּח
הַקְּטֹרֶת זָהָב מְזֻקָּק בַּמִּשְׁקָל וּלְתַבְנִית הַמֶּרְכָּבָה הַכְּרֻבִים זָהָב
לְפֹרְשִׂים וְסֹכְכִים עַל־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה׃ 19 הַכֹּל בִּכְתָב מִיַּד יְהוָה
°עָלַי הִשְׂכִּיל° כֹּל מַלְאֲכוֹת הַתַּבְנִית׃ ס 20 וַיֹּאמֶר דָּוִיד לִשְׁלֹמֹה
בְנוֹ חֲזַק וֶאֱמַץ וַעֲשֵׂה אַל־תִּירָא וְאַל־תֵּחָת כִּי יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהַי
עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָּ עַד־לִכְלוֹת כָּל־מְלֶאכֶת עֲבוֹדַת בֵּית־
יְהוָה׃ 21 וְהִנֵּה מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְכָל־עֲבוֹדַת בֵּית הָאֱלֹהִים
וְעִמְּךָ בְכָל־מְלָאכָה לְכָל־נָדִיב בַּחָכְמָה לְכָל־עֲבוֹדָה וְהַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם
לְכָל־דְּבָרֶיךָ׃ פ 29 1 וַיֹּאמֶר דָּוִיד הַמֶּלֶךְ לְכָל־הַקָּהָל שְׁלֹמֹה בְנִי
אֶחָד[a] בָּחַר־בּוֹ אֱלֹהִים נַעַר וָרָךְ וְהַמְּלָאכָה גְדוֹלָה כִּי לֹא לְאָדָם
הַבִּירָה[b] כִּי לַיהוָה אֱלֹהִים׃ 2 וּכְכָל־כֹּחִי הֲכִינוֹתִי לְבֵית־אֱלֹהַי הַזָּהָב ׀
לַזָּהָב וְהַכֶּסֶף לַכֶּסֶף וְהַנְּחֹשֶׁת לַנְּחֹשֶׁת הַבַּרְזֶל לַבַּרְזֶל וְהָעֵצִים לָעֵצִים
אַבְנֵי־שֹׁהַם וּמִלּוּאִים אַבְנֵי־פוּךְ וְרִקְמָה וְכֹל אֶבֶן יְקָרָה וְאַבְנֵי־שַׁיִשׁ
לָרֹב׃ 3 וְעוֹד °בִּרְצוֹתִי בְּבֵית° אֱלֹהַי יֶשׁ־לִי סְגֻלָּה זָהָב וָכָסֶף נָתַתִּי
לְבֵית־אֱלֹהַי לְמַעְלָה מִכָּל־הֲכִינוֹתִי לְבֵית הַקֹּדֶשׁ׃ 4 שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
כִּכְּרֵי זָהָב מִזְּהַב אוֹפִיר וְשִׁבְעַת אֲלָפִים כִּכַּר־כֶּסֶף מְזֻקָּק לָטוּחַ
קִירוֹת הַבָּתִּים׃ 5 [a]לַזָּהָב לַזָּהָב וְלַכֶּסֶף לַכֶּסֶף וּלְכָל־מְלָאכָה[a] בְּיַד
חָרָשִׁים וּמִי מִתְנַדֵּב לְמַלֹּאות[b] יָדוֹ הַיּוֹם לַיהוָה׃ ס 6 וַיִּתְנַדְּבוּ
שָׂרֵי הָאָבוֹת וְשָׂרֵי ׀ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת וּלְשָׂרֵי
מְלֶאכֶת הַמֶּלֶךְ׃ 7 וַיִּתְּנוּ לַעֲבוֹדַת בֵּית־הָאֱלֹהִים זָהָב כִּכָּרִים חֲמֵשֶׁת־
אֲלָפִים וַאֲדַרְכֹנִים רִבּוֹ וְכֶסֶף כִּכָּרִים עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וּנְחֹשֶׁת רִבּוֹ
וּשְׁמוֹנַת אֲלָפִים כִּכָּרִים וּבַרְזֶל מֵאָה־אֶלֶף כִּכָּרִים׃ 8 וְהַנִּמְצָא אִתּוֹ
אֲבָנִים נָתְנוּ לְאוֹצַר בֵּית־יְהוָה עַל יַד־יְחִיאֵל הַגֵּרְשֻׁנִּי׃ 9 וַיִּשְׂמְחוּ
הָעָם עַל־הִתְנַדְּבָם כִּי בְּלֵב שָׁלֵם הִתְנַדְּבוּ לַיהוָה וְגַם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ
שָׂמַח שִׂמְחָה גְדוֹלָה׃ ס 10 וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת־יְהוָה לְעֵינֵי כָּל־הַקָּהָל
וַיֹּאמֶר דָּוִיד בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד־
עוֹלָם׃ 11 לְךָ יְהוָה הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־

17 l c 𝔊 וְלַ׳ (ter) ‖ 19 °-° 𝔊 aliter ‖ 20 𝔊 + add ‖ Cp 29, 1 [a] > 1MS; 𝔊[BA] frt melius אֲשֶׁר ‖ [b] > 𝔊[B] ‖ 2 l frt נֹפֶךְ cf Jes 54,11 ‖ 3 °-° l ? בְּאֹצְרוֹתַי לְבֵית ‖ 4 𝔊 τοῦ ἱεροῦ ‖ 5 [a-a] > 𝔊[BA] ‖ [b] Q[MSS] לְמַלֹּות.

כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ[a] לְךָ יְהוָה הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל ׀ לְרֹאשׁ[b]׃
[12]וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ וְאַתָּה מוֹשֵׁל בַּכֹּל וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה
וּבְיָדְךָ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לַכֹּל׃ [13]וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ וּמְהַלְלִים
לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ׃ [14]וְכִי מִי אֲנִי וּמִי עַמִּי כִּי־נַעְצֹר כֹּחַ לְהִתְנַדֵּב[a]
כָּזֹאת כִּי־מִמְּךָ הַכֹּל וּמִיָּדְךָ נָתַנּוּ לָךְ׃ [15]כִּי־גֵרִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ
וְתוֹשָׁבִים כְּכָל־אֲבֹתֵינוּ כַּצֵּל ׀ יָמֵינוּ עַל־הָאָרֶץ וְאֵין מִקְוֶה׃ [16]יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ כֹּל הֶהָמוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר הֲכִינֹנוּ לִבְנוֹת־לְךָ בַיִת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ
מִיָּדְךָ הִיא וּלְךָ הַכֹּל׃ [17]וְיָדַעְתִּי אֱלֹהַי כִּי אַתָּה בֹּחֵן לֵבָב וּמֵישָׁרִים
תִּרְצֶה אֲנִי בְּיֹשֶׁר לְבָבִי הִתְנַדַּבְתִּי כָל־אֵלֶּה וְעַתָּה עַמְּךָ הַנִּמְצְאוּ־
פֹה רָאִיתִי בְשִׂמְחָה לְהִתְנַדֶּב־לָךְ׃ [18]יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק
וְיִשְׂרָאֵל אֲבֹתֵינוּ שָׁמְרָה־זֹּאת לְעוֹלָם לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ
וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ׃ [19]וְלִשְׁלֹמֹה בְנִי תֵּן לֵבָב שָׁלֵם לִשְׁמוֹר מִצְוֹתֶיךָ
עֵדְוֹתֶיךָ וְחֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת הַכֹּל וְלִבְנוֹת הַבִּירָה אֲשֶׁר־הֲכִינוֹתִי׃ ס
[20]וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְכָל־הַקָּהָל בָּרְכוּ־נָא אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וַיְבָרְכוּ כָל־
הַקָּהָל לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיהֶם וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה וְלַמֶּלֶךְ׃
[21]וַיִּזְבְּחוּ לַיהוָה ׀ זְבָחִים וַיַּעֲלוּ עֹלוֹת לַיהוָה לְמָחֳרַת הַיּוֹם הַהוּא
פָּרִים אֶלֶף אֵילִים אֶלֶף כְּבָשִׂים אֶלֶף וְנִסְכֵּיהֶם וּזְבָחִים לָרֹב לְכָל־
יִשְׂרָאֵל׃ [22]וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ לִפְנֵי יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה
וַיַּמְלִיכוּ שֵׁנִית[a] לִשְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִיד וַיִּמְשְׁחוּ לַיהוָה לְנָגִיד וּלְצָדוֹק[b]
לְכֹהֵן׃ [23]וַיֵּשֶׁב שְׁלֹמֹה עַל־כִּסֵּא יְהוָה ׀ לְמֶלֶךְ תַּחַת־דָּוִיד אָבִיו וַיַּצְלַח
וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ [24]וְכָל־הַשָּׂרִים וְהַגִּבֹּרִים וְגַם כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ
דָּוִיד נָתְנוּ יָד תַּחַת שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ׃ [25]וַיְגַדֵּל יְהוָה אֶת־שְׁלֹמֹה לְמַעְלָה
לְעֵינֵי כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן עָלָיו הוֹד מַלְכוּת אֲשֶׁר לֹא־הָיָה עַל־כָּל־מֶלֶךְ
לְפָנָיו עַל־יִשְׂרָאֵל׃ פ [26]וְדָוִיד בֶּן־יִשָׁי מָלַךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃
[27]וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּחֶבְרוֹן מָלַךְ שֶׁבַע
שָׁנִים וּבִירוּשָׁלִַם מָלַךְ שְׁלֹשִׁים וְשָׁלוֹשׁ׃ [28]וַיָּמָת בְּשֵׂיבָה טוֹבָה שְׂבַע
יָמִים עֹשֶׁר וְכָבוֹד וַיִּמְלֹךְ שְׁלֹמֹה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ [29]וְדִבְרֵי דָּוִיד
הַמֶּלֶךְ הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־דִּבְרֵי שְׁמוּאֵל הָרֹאֶה
וְעַל־דִּבְרֵי נָתָן הַנָּבִיא וְעַל־דִּבְרֵי גָּד הַחֹזֶה׃ [30]עִם כָּל־מַלְכוּתוֹ

11 [a] ins לְךָ (trsp ,) ‖ [b] 8MSS ראש (in 11b 𝔊 frt aliter) ‖ 14 𝔊 + לְךָ ‖ 16 K היא, Q הוא ‖ 21 [a–a] 𝔊 κ. ἔθυσεν Δαυιδ . . κ. ἀνήνεγκεν ‖ 22 [a] >𝔊[B] ‖ [b] 𝔊[L] ולצדוק.

וגבורתו והעתים אשר עברו עליו ועל־ישראל ועל כל־ממלכות
הארצות׃ ס
1 [1]ויתחזק שלמה בן־דויד על־מלכותו ויהוה אלהיו עמו
ויגדלהו למעלה׃ [2]ויאמר שלמה לכל־ישראל לשרי האלפים והמאות
ולשפטים ולכל נשיא לכל־ישראל ראשי האבות׃ [3]וילכו שלמה
וכל־הקהל עמו לבמה אשר בגבעון כי־שם היה אהל מועד
האלהים אשר עשה משה עבד־יהוה במדבר׃ [4]אבל ארון האלהים
העלה דויד מקרית יערים בהכין לו דויד כי נטה־לו אהל בירושלם׃
[5]ומזבח הנחשת אשר עשה בצלאל[a] בן־אורי בן־חור שם[b] לפני
משכן יהוה וידרשהו שלמה והקהל[c]׃ [6]ויעל שלמה שם על־מזבח
הנחשת לפני יהוה אשר לאהל מועד ויעל עליו עלות אלף׃
ס [7]בלילה ההוא נראה אלהים לשלמה ויאמר לו שאל מה
אתן־לך׃ [8]ויאמר שלמה לאלהים אתה עשית עם־דויד אבי חסד
גדול והמלכתני תחתיו׃ [9]עתה יהוה אלהים יאמן דברך עם דויד
אבי כי אתה המלכתני על־עם רב כעפר הארץ׃ [10]עתה חכמה
ומדע תן־לי ואצאה לפני העם־הזה ואבואה כי־מי ישפט את־עמך
הזה הגדול׃ ס [11]ויאמר אלהים׀לשלמה יען אשר היתה זאת
עם־לבבך ולא־שאלת עשר נכסים וכבוד ואת נפש שנאיך וגם־
ימים רבים לא שאלת ותשאל־לך חכמה ומדע אשר תשפוט את־
עמי אשר המלכתיך עליו׃ [12]החכמה והמדע נתון לך ועשר ונכסים
וכבוד אתן־לך אשר׀לא־היה כן למלכים אשר לפניך ואחריך לא
יהיה־כן׃ [13]ויבא שלמה לבמה אשר־בגבעון ירושלם מלפני אהל
מועד וימלך על־ישראל׃ פ [14]ויאסף שלמה רכב ופרשים ויהי־לו
אלף וארבע־מאות רכב ושנים־עשר אלף פרשים ויניחם בערי
הרכב ועם־המלך בירושלם׃ [15]ויתן המלך את־הכסף ואת־הזהב
בירושלם כאבנים ואת־הארזים נתן כשקמים אשר־בשפלה לרב׃
[16]ומוצא הסוסים אשר לשלמה ממצרים ומקוא[a] סחרי המלך מקוא[a]
יקחו במחיר׃ [17]ויעלו ויוציאו[a] ממצרים מרכבה בשש מאות כסף

Cp 1, 3 °-° 𝔊 οὗ ἐκεῖ ‖ 5 [a] 𝔊 Βεσελεηλ ‖ [b] 𝔖 minus bene שָׁם ‖ [c] nonn MSS 𝔊[A]𝔖𝔙 וְכָל־הַ׳ ‖ 6 Seb 𝔖[A] + אֲשֶׁר ‖ 9 𝔊[BA] τὸ ὄνομά σου ‖ 10. 11 𝔖 ומדע ‖ 12 𝔊 (δίδωμι) אֲנִי נֹתֵן? ‖ 13 l c 𝔊𝔙 מֵהַבָּמָה ‖ 15 °-° > 1R 10,27 ‖ v 16. 17 cf ad 1R 10,28s ‖ 16 [a] l frt וּמִקְוֵא (trsp ‸) et postea מִקְוֵא ‖ 17 [a-a] 1R וַתַּעֲלֶה וַתֵּצֵא.

וְסוּס בַּחֲמִשִּׁים וּמֵאָה וְכֵן לְכָל־מַלְכֵי הַחִתִּים וּמַלְכֵי[b] אֲרָם בְּיָדָם
יוֹצִיאוּ[c]:
18 וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה וּבַיִת לְמַלְכוּתוֹ: 2 1 וַיִּסְפֹּר
שְׁלֹמֹה שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ סַבָּל וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף אִישׁ חֹצֵב בָּהָר
וּמְנַצְּחִים עֲלֵיהֶם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת: ס 2 וַיִּשְׁלַח שְׁלֹמֹה
אֶל־חוּרָם מֶלֶךְ־צֹר לֵאמֹר כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִם־דָּוִיד אָבִי וַתִּשְׁלַח־לוֹ
אֲרָזִים לִבְנוֹת־לוֹ בַיִת לָשֶׁבֶת בּוֹ: 3 הִנֵּה אֲנִי[a] בוֹנֶה־בַּיִת לְשֵׁם ׀ יְהוָה
אֱלֹהָי לְהַקְדִּישׁ לוֹ לְהַקְטִיר לְפָנָיו קְטֹרֶת־סַמִּים וּמַעֲרֶכֶת תָּמִיד
וְעֹלוֹת[b] לַבֹּקֶר וְלָעֶרֶב לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים וּלְמוֹעֲדֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
לְעוֹלָם זֹאת עַל־יִשְׂרָאֵל: 4 וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־אֲנִי בוֹנֶה גָּדוֹל כִּי־גָדוֹל
אֱלֹהֵינוּ מִכָּל־הָאֱלֹהִים: 5 וּמִי יַעֲצָר־כֹּחַ לִבְנוֹת־לוֹ בַיִת כִּי הַשָּׁמַיִם
וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא יְכַלְכְּלֻהוּ וּמִי אֲנִי אֲשֶׁר אֶבְנֶה־לּוֹ בַיִת כִּי אִם־
לְהַקְטִיר לְפָנָיו: 6 וְעַתָּה שְׁלַח־לִי אִישׁ־חָכָם[a] לַעֲשׂוֹת בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף
וּבַנְּחֹשֶׁת וּבַבַּרְזֶל וּבָאַרְגְּוָן [b]וְכַרְמִיל וּתְכֵלֶת[b] וְיֹדֵעַ לְפַתֵּחַ פִּתּוּחִים
עִם־הַחֲכָמִים אֲשֶׁר עִמִּי[c] בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלִַם אֲשֶׁר הֵכִין דָּוִיד אָבִי:
7 וּשְׁלַח־לִי עֲצֵי אֲרָזִים בְּרוֹשִׁים וְאַלְגּוּמִּים מֵהַלְּבָנוֹן כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי
אֲשֶׁר עֲבָדֶיךָ יוֹדְעִים לִכְרוֹת עֲצֵי לְבָנוֹן וְהִנֵּה עֲבָדַי עִם־עֲבָדֶיךָ:
8 וּלְהָכִין לִי עֵצִים לָרֹב כִּי הַבַּיִת אֲשֶׁר־אֲנִי בוֹנֶה גָּדוֹל וְהַפְלֵא:
9 וְהִנֵּה לַחֹטְבִים לְכֹרְתֵי הָעֵצִים נָתַתִּי חִטִּים ׀ מַכּוֹת[a] לַעֲבָדֶיךָ כֹּרִים
עֶשְׂרִים אֶלֶף וּשְׂעֹרִים כֹּרִים עֶשְׂרִים אֶלֶף וְיַיִן בַּתִּים עֶשְׂרִים אֶלֶף
[b]וְשֶׁמֶן בַּתִּים עֶשְׂרִים אָלֶף[b]: פ 10 וַיֹּאמֶר חוּרָם מֶלֶךְ־צֹר בִּכְתָב
וַיִּשְׁלַח אֶל־שְׁלֹמֹה בְּאַהֲבַת יְהוָה אֶת־עַמּוֹ נְתָנְךָ עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ:
11 וַיֹּאמֶר חוּרָם בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־הַשָּׁמַיִם
וְאֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לְדָוִיד הַמֶּלֶךְ בֵּן חָכָם יוֹדֵעַ שֵׂכֶל וּבִינָה אֲשֶׁר
יִבְנֶה־בַּיִת לַיהוָה וּבַיִת לְמַלְכוּתוֹ: 12 וְעַתָּה שָׁלַחְתִּי[a] אִישׁ־חָכָם יוֹדֵעַ
בִּינָה לְחוּרָם אָבִי[b]: 13 בֶּן־אִשָּׁה [a]מִן־בְּנוֹת דָּן[a] וְאָבִיו אִישׁ־צֹרִי יוֹדֵעַ

17 [b] l c 1R 'וּלְמַ | [c] l יֵצְאוּ cf ad 1R ‖ Cp 2, 1 𝔊 וַיֶּאֱסֹף ‖ 2 nonn MSS[Ken] Vrs 'חי cf ad I 14,1 ‖ 3 [a] 𝔊 + בְּנוֹ ‖ [b] l frt c 𝔊 וּלְהַעֲלוֹת תָּמִיד ‖ 5 𝔊[BA] לוֹ— כְּבוֹדוֹ ‖ 6 [a] 𝔊 + καὶ εἰδότα ‖ [b-b] l ? c 𝔊[(B)AL] 'וּבַבַּ' וּבַתְּ vel ins ? vb cf 13[b] (𝔊[L] + ו[ב]בוץ ut 13𝔐) ‖ [c] >4MSS 𝔖 ‖ 8 𝔊 'יֵלְכוּ ל ‖ 9 [a] l c MS[34] Vrs 1R 5,25 מַכֹּלֶת ‖ [b-b] >𝔊[B*] (habet 𝔊[Bab (mg)] al loco cf 𝔊[L]) ‖ 10 cf ad 2, id in vv sqq ‖ 12 [a] 𝔊 + לְךָ ‖ [b] 𝔊[Bab (mg) AbL] τὸν παῖδά μου ‖ 13 [a-a] 1R 7,14 אַלְמָנָה הוּא מִמַּטֵּה נַפְתָּלִי.

לַעֲשׂוֹת בַּזָּהָב־וּבַכֶּסֶף בַּנְּחֹשֶׁת בַּבַּרְזֶל בָּאֲבָנִים וּבָעֵצִים[b] בָּאַרְגָּמָן
בַּתְּכֵלֶת וּבַבּוּץ וּבַכַּרְמִיל וּלְפַתֵּחַ כָּל־פִּתּוּחַ וְלַחְשֹׁב כָּל־מַחֲשָׁבֶת
אֲשֶׁר יִנָּתֶן־לוֹ עִם־חֲכָמֶיךָ וְחַכְמֵי אֲדֹנִי דָּוִיד אָבִיךָ׃ 14 וְעַתָּה הַחִטִּים
וְהַשְּׂעֹרִים הַשֶּׁמֶן וְהַיַּיִן אֲשֶׁר אָמַר אֲדֹנִי יִשְׁלַח לַעֲבָדָיו׃ 15 וַאֲנַחְנוּ
נִכְרֹת עֵצִים מִן־הַלְּבָנוֹן כְּכָל־צָרְכֶּךָ וּנְבִיאֵם לְךָ רַפְסֹדוֹת עַל־יָם יָפוֹ
וְאַתָּה תַּעֲלֶה אֹתָם יְרוּשָׁלִָם׃ ס 16 וַיִּסְפֹּר שְׁלֹמֹה כָּל־הָאֲנָשִׁים
הַגֵּיוֹרִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי הַסְּפָר אֲשֶׁר סְפָרָם דָּוִיד אָבִיו
וַיִּמָּצְאוּ מֵאָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ 17 וַיַּעַשׂ
מֵהֶם שִׁבְעִים אֶלֶף סַבָּל וּשְׁמֹנִים אֶלֶף חֹצֵב בָּהָר וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
וְשֵׁשׁ מֵאוֹת מְנַצְּחִים לְהַעֲבִיד אֶת־הָעָם׃

3 1 וַיָּחֶל שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בֵּית־יְהוָה בִּירוּשָׁלִַם בְּהַר הַמּוֹרִיָּה
אֲשֶׁר נִרְאָה[a] לְדָוִיד אָבִיהוּ [b]אֲשֶׁר הֵכִין בִּמְקוֹם[b] דָּוִיד בְּגֹרֶן אָרְנָן
הַיְבוּסִי׃ 2 וַיָּחֶל לִבְנוֹת בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בַּשֵּׁנִי בִּשְׁנַת אַרְבַּע לְמַלְכוּתוֹ׃
3 וְאֵלֶּה הוּסַד שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים הָאֹרֶךְ אַמּוֹת בַּמִּדָּה
הָרִאשׁוֹנָה אַמּוֹת שִׁשִּׁים וְרֹחַב אַמּוֹת עֶשְׂרִים׃ 4 וְהָאוּלָם[a] אֲשֶׁר עַל־
פְּנֵי [b]הָאֹרֶךְ[b] עַל־פְּנֵי רֹחַב־הַבַּיִת [c]אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְהַגֹּבַהּ מֵאָה
וְעֶשְׂרִים[c] וַיְצַפֵּהוּ מִפְּנִימָה זָהָב טָהוֹר׃ 5 וְאֵת ׀ הַבַּיִת הַגָּדוֹל חִפָּה
עֵץ[a] בְּרוֹשִׁים וַיְחַפֵּהוּ זָהָב טוֹב[b] וַיַּעַל עָלָיו תִּמֹרִים[c] וְשַׁרְשְׁרוֹת׃ 6 וַיְצַף
אֶת־הַבַּיִת אֶבֶן יְקָרָה לְתִפְאָרֶת וְהַזָּהָב זְהַב פַּרְוָיִם׃ 7 וַיְחַף אֶת־
הַבַּיִת הַקֹּרוֹת הַסִּפִּים וְקִירוֹתָיו וְדַלְתוֹתָיו זָהָב וּפִתַּח כְּרוּבִים עַל־
הַקִּירוֹת׃ 8 וַיַּעַשׂ אֶת־בֵּית־קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים אָרְכּוֹ עַל־פְּנֵי רֹחַב־
הַבַּיִת אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְרָחְבּוֹ אַמּוֹת עֶשְׂרִים וַיְחַפֵּהוּ זָהָב טוֹב לְכִכָּרִים
שֵׁשׁ מֵאוֹת׃ 9 וּמִשְׁקָל לְמִסְמְרוֹת לִשְׁקָלִים חֲמִשִּׁים זָהָב וְהָעֲלִיּוֹת
חִפָּה זָהָב׃ 10 וַיַּעַשׂ בְּבֵית־קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים כְּרוּבִים שְׁנַיִם מַעֲשֵׂה
צַעֲצֻעִים וַיְצַפּוּ אֹתָם זָהָב׃ 11 וְכַנְפֵי הַכְּרוּבִים אָרְכָּם אַמּוֹת עֶשְׂרִים
כְּנַף הָאֶחָד לְאַמּוֹת חָמֵשׁ מַגַּעַת לְקִיר הַבַּיִת וְהַכָּנָף הָאַחֶרֶת אַמּוֹת
חָמֵשׁ מַגִּיעַ לִכְנַף הַכְּרוּב הָאַחֵר׃ 12 וּכְנַף הַכְּרוּב הָאֶחָד אַמּוֹת חָמֵשׁ
מַגִּיעַ לְקִיר הַבַּיִת וְהַכָּנָף הָאַחֶרֶת אַמּוֹת חָמֵשׁ דְּבֵקָה לִכְנַף הַכְּרוּב

13 [b] 𝔊 + καὶ ὑφαίνειν ‖ 16 𝔊 ut 2,1 ‖ Cp 3, 1 [a] ins c 𝔊 יהוה ‖ [b-b] l c 𝔊𝔖𝔙 בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר הֵכִין 𝔗 ‖ 2 dl c 3MSS 𝔊𝔖𝔙 ‖ 3 𝔊 ἤρξατο ‖ 4 [a] cf 1R 6,3[a] ‖ [b-b] l (cf 1R) הֵיכַל הַבַּיִת עֶשְׂרִים אַמָּה אָרְכּוֹ ‖ [c-c] l c 𝔊^A a 158 𝔖^ALU וְהַגֹּ׳ אַמּוֹת עֶשׂ׳ ‖ 5 [a] 𝔖 עֲצֵי ‖ [b] pl MSS 𝔊 טָהוֹר ‖ [c] 𝔖 תמ׳ ‖ 7 °-° 𝔊 וְהַ׳ וְהַ׳ ‖ 8 ut 5[b] ‖ 9 𝔊 + ὁλκὴ τοῦ ἑνός ‖ 10 𝔊 ἐκ ξύλων, rectius 𝔙 *statuario* ‖ v 12 >𝔊^B.

הָאַחֵר[a]׃ 13 כַּנְפֵי֙ הַכְּרוּבִ֣ים הָאֵ֔לֶּה פֹּרְשִׂ֖ים אַמּ֣וֹת עֶשְׂרִ֑ים וְהֵ֛ם עֹמְדִ֥ים
עַל־רַגְלֵיהֶ֖ם וּפְנֵיהֶ֥ם לַבָּֽיִת׃ 14 וַיַּ֙עַשׂ֙ אֶת־הַפָּרֹ֔כֶת תְּכֵ֥לֶת וְאַרְגָּמָ֖ן
וְכַרְמִ֣יל וּב֑וּץ וַיַּ֥עַל עָלָ֖יו כְּרוּבִֽים׃ ס 15 וַיַּ֜עַשׂ לִפְנֵ֤י הַבַּ֙יִת֙ עַמּוּדִ֣ים
שְׁנַ֔יִם אַמּ֕וֹת שְׁלֹשִׁ֥ים וְחָמֵ֖שׁ[a] אֹ֑רֶךְ [b]וְהַצֶּ֥פֶת אֲשֶׁר־עַל־רֹאשׁ֖וֹ[b] אַמּ֥וֹת
חָמֵֽשׁ׃ ס 16 וַיַּ֤עַשׂ שַׁרְשְׁרוֹת֙ בַּדְּבִ֔יר וַיִּתֵּ֖ן עַל־רֹ֣אשׁ הָעַמֻּדִ֑ים
וַיַּ֤עַשׂ רִמּוֹנִים֙ מֵאָ֔ה וַיִּתֵּ֖ן בַּשַּׁרְשְׁרֽוֹת׃ 17 וַיָּ֤קֶם אֶת־הָֽעַמּוּדִים֙ עַל־פְּנֵ֣י
הַֽהֵיכָ֔ל אֶחָ֥ד מִיָּמִ֖ין וְאֶחָ֣ד מֵהַשְּׂמֹ֑אול וַיִּקְרָ֤א שֵֽׁם־הַיְמָינִי֙ יָכִ֔ין וְשֵׁ֥ם
הַשְּׂמָאלִ֖י בֹּֽעַז׃ ס

4 1 וַיַּ֙עַשׂ֙ מִזְבַּ֣ח נְחֹ֔שֶׁת עֶשְׂרִ֨ים אַמָּ֜ה אָרְכּ֗וֹ וְעֶשְׂרִ֥ים אַמָּ֖ה רָחְבּ֑וֹ
וְעֶ֥שֶׂר אַמּ֖וֹת קוֹמָתֽוֹ׃ ס 2 וַיַּ֥עַשׂ אֶת־הַיָּ֖ם מוּצָ֑ק עֶ֣שֶׂר בָּ֠אַמָּה מִשְּׂפָת֞וֹ
אֶל־שְׂפָת֤וֹ עָגוֹל׀ סָבִיב֙ וְחָמֵ֤שׁ בָּֽאַמָּה֙ קוֹמָת֔וֹ וְקָו֙ שְׁלֹשִׁ֣ים בָּֽאַמָּ֔ה
יָסֹ֥ב אֹת֖וֹ סָבִֽיב׃ 3 וּדְמ֣וּת בְּקָרִ֡ים[a] תַּ֣חַת ל֩וֹ סָבִ֨יב׀ סָבִ֜יב[b] סוֹבְבִ֣ים
אֹת֗וֹ עֶ֚שֶׂר[c] בָּֽאַמָּ֔ה מַקִּיפִ֥ים אֶת־הַיָּ֖ם סָבִ֑יב שְׁנַ֤יִם טוּרִים֙ הַבָּקָ֔ר[a]
יְצוּקִ֖ים בְּמֻֽצַקְתּֽוֹ׃ 4 עוֹמֵ֞ד עַל־שְׁנֵ֧ים עָשָׂ֣ר בָּקָ֗ר שְׁלֹשָׁ֣ה פֹנִ֣ים׀ צָפ֡וֹנָה
וּשְׁלוֹשָׁ֣ה פֹנִ֣ים׀ יָ֠מָּה וּשְׁלֹשָׁ֣ה׀ פֹּנִ֣ים נֶ֗גְבָּה וּשְׁלֹשָׁה֙ פֹּנִ֣ים מִזְרָ֔חָה וְהַיָּ֥ם
עֲלֵיהֶ֖ם מִלְמָ֑עְלָה וְכָל־אֲחֹרֵיהֶ֖ם בָּֽיְתָה׃ 5 וְעָבְי֣וֹ טֶ֔פַח וּשְׂפָתוֹ֙ כְּמַעֲשֵׂ֣ה
שְׂפַת־כּ֔וֹס פֶּ֖רַח שׁוֹשַׁנָּ֑ה מַחֲזִ֣יק בַּתִּ֔ים שְׁלֹ֥שֶׁת אֲלָפִ֖ים יָכִֽיל׃ ס
6 וַיַּ֣עַשׂ כִּיּוֹרִים֮ עֲשָׂרָה֒ וַ֠יִּתֵּן חֲמִשָּׁ֨ה מִיָּמִ֜ין וַחֲמִשָּׁ֤ה מִשְּׂמֹאול֙ לְרָחְצָ֣ה
בָהֶ֔ם אֶת־מַעֲשֵׂ֥ה הָעוֹלָ֖ה יָדִ֣יחוּ בָ֑ם וְהַיָּ֕ם לְרָחְצָ֥ה לַכֹּהֲנִ֖ים בּֽוֹ׃ ס
7 וַ֠יַּעַשׂ אֶת־מְנֹר֨וֹת הַזָּהָ֥ב עֶ֛שֶׂר כְּמִשְׁפָּטָ֖ם וַיִּתֵּן֙ בַּֽהֵיכָ֔ל חָמֵ֥שׁ מִיָּמִ֖ין
וְחָמֵ֥שׁ מִשְּׂמֹֽאול׃ ס 8 וַיַּ֤עַשׂ שֻׁלְחָנוֹת֙ עֲשָׂרָה֒ וַיַּנַּח֙ בַּֽהֵיכָ֔ל חֲמִשָּׁ֥ה
מִיָּמִ֖ין וַחֲמִשָּׁ֣ה מִשְּׂמֹ֑אול וַיַּ֛עַשׂ מִזְרְקֵ֥י זָהָ֖ב מֵאָֽה׃ ס 9 וַיַּ֙עַשׂ֙ חֲצַ֣ר
הַכֹּהֲנִ֔ים וְהָעֲזָרָ֖ה הַגְּדוֹלָ֑ה וּדְלָת֣וֹת לָעֲזָרָ֔ה וְדַלְתוֹתֵיהֶ֖ם צִפָּ֥ה נְחֹֽשֶׁת׃
10 וְאֶת־הַיָּ֗ם נָתַ֞ן מִכֶּ֧תֶף[a] הַיְמָנִ֛ית קֵ֖דְמָה מִמּ֥וּל נֶֽגְבָּה[b]׃ ס
11 וַיַּ֣עַשׂ חוּרָ֔ם[a] אֶת־הַסִּיר֕וֹת וְאֶת־הַיָּעִ֖ים וְאֶת־הַמִּזְרָק֑וֹת וַיְכַ֣ל חִירָ֗ם[b]
לַעֲשׂוֹת֙ אֶת־[c]הַמְּלָאכָ֔ה אֲשֶׁ֥ר עָשָׂ֖ה לַמֶּ֣לֶךְ שְׁלֹמֹ֑ה בְּבֵ֖ית הָאֱלֹהִֽים׃

12 a mlt MSS הָאֶחָד ‖ 15 a >𝔊 8MSS; 𝔖 18 ‖ b-b 𝔊𝔙 sol וְרֹאשָׁם; l רֹאשָׁם pro רֹאשׁוֹ ‖ 16 prps בָּרָבִיד (?), al מִכְבָּר ‖ 17 Q הַיְמָנִי, K הַיְמִינִי ‖ Cp 4, 1 Q^Or הַנְּ׳ ‖ 3 a l c 1R 7,24 פְּקָעִים et postea הַפְּקָעִים ‖ b >𝔊 1R ‖ c frt crrp; cf ad 1R ‖ 5 ∾ 1R 7,26 אַלְפַּיִם בַּת; l frt c 𝔊 יְכַלֶּה (–לָנוּ) pro יכיל ‖ 6 𝔊 וי׳? (c al accent) ‖ 8 𝔖 120 ‖ 10 a ins c 7MSS 𝔊 1R 7,39 הַבַּיִת ‖ b 1R נֶגֶב ‖ 11 a = חוּרָם אָבִי 16; 2,12 ‖ b K חִירָם, Q חוּרָם cf a ‖ c nonn MSS 𝔊𝔙 1R 7,40 + כָּל־.

12 עַמּוּדִים שְׁנַיִם °וְהַגֻּלּוֹת וְהַכֹּתָרוֹת° עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים שְׁתָּיִם וְהַשְּׂבָכוֹת
שְׁתַּיִם לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גֻּלּוֹת הַכֹּתָרוֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים׃
13 וְאֶת־הָרִמּוֹנִים אַרְבַּע מֵאוֹת לִשְׁתֵּי הַשְּׂבָכוֹת שְׁנַיִם טוּרִים רִמּוֹנִים
לַשְּׂבָכָה הָאֶחָת לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גֻּלּוֹת הַכֹּתָרוֹת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי
הָעַמּוּדִים׃ 14 וְאֶת־הַמְּכֹנוֹת עָשָׂה וְאֶת־הַכִּיֹּרוֹת עָשָׂה עַל־הַמְּכֹנוֹת׃
15 אֶת־הַיָּם אֶחָד וְאֶת־הַבָּקָר שְׁנֵים־עָשָׂר תַּחְתָּיו׃ 16 וְאֶת־הַסִּירוֹת
וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְלָגוֹת[a] וְאֶת־כָּל־כְּלֵיהֶם[b] עָשָׂה חוּרָם אָבִיו[c] לַמֶּלֶךְ
שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה נְחֹשֶׁת מָרוּק[d]׃ 17 בְּכִכַּר הַיַּרְדֵּן יְצָקָם הַמֶּלֶךְ
בַּעֲבִי[a] הָאֲדָמָה בֵּין סֻכּוֹת וּבֵין צְרֵדָתָה[b]׃ 18 וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה כָּל־הַכֵּלִים
הָאֵלֶּה לָרֹב מְאֹד כִּי לֹא נֶחְקַר מִשְׁקַל הַנְּחֹשֶׁת׃ ס 19 וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה
אֵת כָּל־הַכֵּלִים אֲשֶׁר בֵּית הָאֱלֹהִים וְאֵת[a] מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֶת־[b]הַשֻּׁלְחָנוֹת
וַעֲלֵיהֶם[b] לֶחֶם הַפָּנִים׃ 20 °וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת °וְנֵרֹתֵיהֶם לְבַעֲרָם כַּמִּשְׁפָּט°
לִפְנֵי הַדְּבִיר זָהָב סָגוּר׃ 21 וְהַפֶּרַח וְהַנֵּרוֹת וְהַמֶּלְקַחַיִם זָהָב °הוּא
מִכְלוֹת זָהָב°׃ 22 [a]וְהַמְזַמְּרוֹת וְהַמִּזְרָקוֹת וְהַכַּפּוֹת וְהַמַּחְתּוֹת זָהָב
סָגוּר [b]וּפֶתַח הַבַּיִת דַּלְתוֹתָיו[b] הַפְּנִימִיּוֹת לְקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים וְדַלְתֵי[c]
הַבַּיִת לַהֵיכָל זָהָב׃ ס 5 1 וַתִּשְׁלַם כָּל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר־עָשָׂה[a]
שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה וַיָּבֵא שְׁלֹמֹה אֶת־קָדְשֵׁי ׀ דָּוִיד אָבִיו וְאֶת־[b]הַכֶּסֶף
וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־כָּל־[c]הַכֵּלִים נָתַן בְּאֹצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים׃ פ
2 אָז יַקְהֵיל שְׁלֹמֹה אֶת־[a]זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת
נְשִׂיאֵי הָאָבוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־יְרוּשָׁלָ͏ִם לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־
יְהוָה מֵעִיר דָּוִיד הִיא צִיּוֹן[b]׃ 3 וַיִּקָּהֲלוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל
בֶּחָג הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִעִי׃ 4 וַיָּבֹאוּ כֹּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂאוּ הַלְוִיִּם
אֶת־הָאָרוֹן׃ 5 וַיַּעֲלוּ אֶת־הָאָרוֹן וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ
אֲשֶׁר בָּאֹהֶל הֶעֱלוּ[a] אֹתָם הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם[b]׃ 6 וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְכָל־עֲדַת

12 °-° l c 1R 7,41 'וְגֻלּוֹת הַכֹּ ‖ 13 𝔊 ἐπάνω; dl ? (vel l שְׁנֵי ?) cf 1R ‖ 14 l c 1R 7,43 עֲשָׂרָה et עֶשֶׂר cf 𝔊 ‖ 15 1R 7,44 'הָא ‖ 16 [a] l הַמִּזְרָקוֹת cf 11 et 1R 7,45 ‖ [b] l c 𝔙 (cf 1R) הַכֵּלִים ‖ [c] l אָבִי ut 2,12 ‖ [d] 1R מְמֹרָט ‖ 17 [a] Var[G] בעבי 1R 7,46 𝔐 בְּמַעֲבֵה ‖ [b] 1R צָרְתָן ‖ 19 [a] l c 1R 7,48 את ‖ [b-b] 1R —חָן אֲשֶׁר עָלָיו ‖ 20 °-° > 1R ‖ 21 °-° > 1R (2MSS מְכַלּוֹת) ‖ 22 [a] 1R 7,50 + וְהַסִּפּוֹת ‖ [b-b] l cf 1R 'וּפֹתוֹת הַבַּיִת לְדַ ‖ [c] l וּלְדלתי cf ad 1R (𝔊[BA] 'לְד) ‖ Cp 5, 1 [a] 11MSS 1R 7,51 + הַמֶּלֶךְ ‖ [b] 𝔊[BA]𝔖𝔙 1R אֶת־; prb sic l (trsp ⁏ ad זהב) ‖ [c] > 18MSS 𝔊[BA]𝔖 1R ‖ 2 [a] 2MSS 𝔊[L]𝔖 + כל ‖ [b] 𝔖 חֶבְרוֹן (𝔖[A] = 𝔐) ‖ 3 1R 8,2 + בְּיֶרַח הָאֵתָנִים, l prb 𝔐 ‖ 4 1R 8,3 הַכֹּהֲנִים ‖ 5 [a] 1R 8,4 וַיַּעֲלוּ ‖ [b] l c 24MSS Vrs 1R 'וְהַ.

יִשְׂרָאֵל הַנּוֹעָדִים עָלָיו לִפְנֵי הָאָרוֹן מְזַבְּחִים צֹאן וּבָקָר אֲשֶׁר לֹא־
יִסָּפְרוּ וְלֹא יִמָּנוּ מֵרֹב׃ 7וַיָּבִיאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֶל־
מְקוֹמוֹ אֶל־דְּבִיר הַבַּיִת אֶל־קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים אֶל־תַּחַת כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים׃
8וַיִּהְיוּ הַכְּרוּבִים פֹּרְשִׂים כְּנָפַיִם עַל־מְקוֹם הָאָרוֹן וַיְכַסּוּ הַכְּרוּבִים
עַל־הָאָרוֹן וְעַל־בַּדָּיו מִלְמָעְלָה׃ 9וַיַּאֲרִיכוּ הַבַּדִּים וַיֵּרָאוּ רָאשֵׁי הַבַּדִּים
מִן־הָאָרוֹן[a] עַל־פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יֵרָאוּ הַחוּצָה וַיְהִי[b]־שָׁם עַד הַיּוֹם
הַזֶּה׃ 10אֵין בָּאָרוֹן רַק שְׁנֵי הַלֻּחוֹת אֲשֶׁר־נָתַן[a] מֹשֶׁה בְּחֹרֵב[b] אֲשֶׁר
כָּרַת יְהוָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם׃ ס 11וַיְהִי בְּצֵאת
הַכֹּהֲנִים מִן־הַקֹּדֶשׁ כִּי כָּל־הַכֹּהֲנִים הַנִּמְצְאִים הִתְקַדָּשׁוּ אֵין לִשְׁמוֹר
לְמַחְלְקוֹת׃ 12וְהַלְוִיִּם הַמְשֹׁרְרִים לְכֻלָּם לְאָסָף לְהֵימָן לִידֻתוּן וְלִבְנֵיהֶם
וְלַאֲחֵיהֶם מְלֻבָּשִׁים בּוּץ בִּמְצִלְתַּיִם וּבִנְבָלִים וְכִנֹּרוֹת עֹמְדִים מִזְרָח[a]
לַמִּזְבֵּחַ וְעִמָּהֶם כֹּהֲנִים לְמֵאָה וְעֶשְׂרִים מַחְצְרְרִים[b] בַּחֲצֹצְרוֹת׃ 13וַיְהִי
כְאֶחָד לַמְחַצְּרִים[a] וְלַמְשֹׁרְרִים לְהַשְׁמִיעַ קוֹל־אֶחָד לְהַלֵּל וּלְהֹדוֹת
לַיהוָה וּכְהָרִים קוֹל בַּחֲצֹצְרוֹת וּבִמְצִלְתַּיִם וּבִכְלֵי הַשִּׁיר וּבְהַלֵּל
לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְהַבַּיִת מָלֵא [b]עָנָן בֵּית[b] יְהוָה׃ 14וְלֹא־
יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים לַעֲמוֹד לְשָׁרֵת מִפְּנֵי הֶעָנָן כִּי־מָלֵא כְבוֹד־יְהוָה אֶת־
בֵּית הָאֱלֹהִים׃ פ 6 1אָז אָמַר שְׁלֹמֹה

יְהוָה אָמַר לִשְׁכּוֹן בָּעֲרָפֶל׃

2וַאֲנִי[a] בָּנִיתִי בֵית־זְבֻל לָךְ וּמָכוֹן[b] לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים׃

3וַיַּסֵּב הַמֶּלֶךְ אֶת־פָּנָיו וַיְבָרֶךְ אֵת כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וְכָל־קְהַל יִשְׂרָאֵל
עוֹמֵד׃ 4וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּפִיו אֵת דָּוִיד
אָבִי וּבְיָדָיו מִלֵּא לֵאמֹר׃ 5מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶת־עַמִּי[a] מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם לֹא־בָחַרְתִּי בְעִיר מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לִבְנוֹת בַּיִת לִהְיוֹת
שְׁמִי שָׁם [a]וְלֹא־בָחַרְתִּי בְאִישׁ לִהְיוֹת נָגִיד עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ 6[a]וָאֶבְחַר
בִּירוּשָׁלִַם לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם[a] וָאֶבְחַר בְּדָוִיד לִהְיוֹת[b] עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃
7וַיְהִי עִם־לְבַב דָּוִיד אָבִי לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
8וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־דָּוִיד אָבִי יַעַן אֲשֶׁר הָיָה עִם־לְבָבְךָ לִבְנוֹת בַּיִת

6 1R 8,5 + אִתּוֹ ‖ 8 1R 8,7 וַיָּסֹכּוּ ‖ 9 [a] l frt c 5MSS 𝔊 1R 8,8 הַקֹּדֶשׁ ‖ [b] l c pl MSS 𝔊𝔖𝔗 1R וַיִּהְיוּ ‖ 10 [a] 𝔊 ἔθηκε (L + ἐν αὐτῇ) ‖ [b] ins c 1R 8,9 𝔊 לֻחוֹת הַבְּרִית ‖ 12 [a] 𝔊 BL κατέναντι (?מִנֶּגֶד) ‖ [b] Q מַחְצְרִים, K cf ad I, 15,24 ‖ 13 [a] Q לַמְחַצְּרִים, K cf ad I, 15,24 ‖ [b-b] l c 𝔊 BA עֲנַן כְּבוֹד ‖ Cp 6, 2 [a] 1R 8,13 בָּנֹה ‖ [b] 1R 'מ ‖ 4 1R 8,15 ובידו ‖ 5/6 [a-a] > 1R 8,16 𝔖𝔄 ‖ 6 [a-a] >𝔊 B; totus v 6 >8MSS ‖ 6 [b] 3MSS 𝔖𝔗 + נָגִיד.

לִשְׁמִי הֱטִיבוֹתָ כִּי הָיָה עִם־לְבָבֶךָ׃ 9 רַק אַתָּה לֹא תִבְנֶה הַבָּיִת כִּי
בִנְךָ הַיּוֹצֵא מֵחֲלָצֶיךָ הוּא־יִבְנֶה הַבַּיִת לִשְׁמִי׃ 10 וַיָּקֶם יְהוָה אֶת־
דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֵּר וָאָקוּם תַּחַת דָּוִיד אָבִי וָאֵשֵׁב ׀ עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וָאֶבְנֶה הַבַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 11 וָאָשִׂים
שָׁם אֶת־הָאָרוֹן[a] אֲשֶׁר־שָׁם בְּרִית יְהוָה אֲשֶׁר כָּרַת עִם־[b]בְּנֵי יִשְׂרָאֵל[b]׃
12 וַיַּעֲמֹד[a] לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה נֶגֶד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל
וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו[b]׃ 13 [a]כִּי־עָשָׂה שְׁלֹמֹה כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וַיִּתְּנֵהוּ בְּתוֹךְ הָעֲזָרָה[b]
חָמֵשׁ אַמּוֹת אָרְכּוֹ וְחָמֵשׁ אַמּוֹת רָחְבּוֹ וְאַמּוֹת שָׁלוֹשׁ קוֹמָתוֹ וַיַּעֲמֹד
עָלָיו וַיִּבְרַךְ עַל־בִּרְכָּיו נֶגֶד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו הַשָּׁמָיְמָה[a]׃
14 וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵין־כָּמוֹךָ אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ שֹׁמֵר
הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לַעֲבָדֶיךָ הַהֹלְכִים לְפָנֶיךָ בְּכָל־לִבָּם׃ 15 אֲשֶׁר שָׁמַרְתָּ
לְעַבְדְּךָ דָּוִיד אָבִי אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ לוֹ וַתְּדַבֵּר בְּפִיךָ וּבְיָדְךָ מִלֵּאתָ
כַּיּוֹם הַזֶּה׃ 16 וְעַתָּה יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׁמֹר לְעַבְדְּךָ דָוִיד אָבִי
אֵת אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לּוֹ לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מִלְּפָנַי יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא
יִשְׂרָאֵל רַק אִם־יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ אֶת־דַּרְכָּם לָלֶכֶת בְּתוֹרָתִי כַּאֲשֶׁר הָלַכְתָּ
לְפָנָי׃ 17 וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֵאָמֵן °דְּבָרְךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לְעַבְדְּךָ
לְדָוִיד׃ 18 כִּי הַאֻמְנָם יֵשֵׁב אֱלֹהִים °אֶת־הָאָדָם° עַל־הָאָרֶץ הִנֵּה
שָׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא יְכַלְכְּלוּךָ אַף כִּי־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי׃
19 וּפָנִיתָ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תְּחִנָּתוֹ יְהוָה אֱלֹהָי לִשְׁמֹעַ אֶל־הָרִנָּה
וְאֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר עַבְדְּךָ מִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ°׃ 20 לִהְיוֹת עֵינֶיךָ פְתֻחוֹת
אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה יוֹמָם וָלַיְלָה אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַרְתָּ °לָשׂוּם שִׁמְךָ°
שָׁם לִשְׁמוֹעַ אֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר יִתְפַּלֵּל עַבְדְּךָ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃
21 וְשָׁמַעְתָּ אֶל־תַּחֲנוּנֵי[a] עַבְדְּךָ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִתְפַּלְלוּ אֶל־
הַמָּקוֹם הַזֶּה וְאַתָּה תִּשְׁמַע [b]מִמְּקוֹם שִׁבְתְּךָ מִן־הַשָּׁמַיִם[b] וְשָׁמַעְתָּ
וְסָלָחְתָּ׃ 22 אִם־[a]יֶחֱטָא אִישׁ לְרֵעֵהוּ וְנָשָׁא[b]־בוֹ אָלָה לְהַאֲלֹתוֹ
וּבָא אָלָה[c] לִפְנֵי מִזְבַּחֲךָ בַּבַּיִת הַזֶּה׃ 23 וְאַתָּה ׀ תִּשְׁמַע מִן־[a]הַשָּׁמַיִם
וְעָשִׂיתָ וְשָׁפַטְתָּ אֶת־עֲבָדֶיךָ [b]לְהָשִׁיב לְרָשָׁע[b] לָתֵת דַּרְכּוֹ בְּרֹאשׁוֹ

9 Seb pl MSS 1R 8,19 כִּי־אִם ‖ 11 [a] 1R 8,21 מָקוֹם לָא' ‖ [b-b] 1R aliter ‖ 12 [a] 1MS 𝔖 1R 8,22 + שְׁלֹמֹה ‖ [b] 1MS 𝔖 1R + הַשָּׁמָיִם cf 13 ‖ 13 [a-a] > 1R ‖ [b] 𝔊 αὐλῆς τοῦ ἱεροῦ ‖ 16 1R 8,25 לְפָנַי 𝔊[B] בִּשְׁמִי ‖ 17 4MSS 𝔊𝔖 1R 8,26 + נָא ‖ 18 °-° > 1R 8,27 ‖ 19 1R 8,28 𝔊 + הַיּוֹם ‖ 20 °-° 1R 8,29 יִהְיֶה שְׁמִי ‖ 21 [a] 1R 8,30 תְּחִנַּת ‖ [b-b] 1R אֶל־מקום . . . אֶל־הש' ‖ 22 [a] 1R 8,31 אֵת־אֲשֶׁר ‖ [b] Var[G] ונשא ‖ [c] l בְּאָלָה ‖ 23 [a] > 1R 8,32 ‖ [b-b] l c 1R לְהַרְשִׁיעַ רָשָׁע.

וּֽלְהַצְדִּיק צַדִּיק לָתֶת לוֹ כְּצִדְקָתוֹ׃ ס 24 וְאִם־יִנָּגֵף עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
לִפְנֵי אוֹיֵב כִּי[a] יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְשָׁבוּ[b] וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ וְהִתְפַּלְלוּ וְהִתְחַנְּנוּ
לְפָנֶיךָ[c] בַּבַּיִת הַזֶּה׃ 25 וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן[a]־הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת
עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וַהֲשֵׁיבוֹתָם אֶל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתָּה [b]לָהֶם וְ[b]לַאֲבֹתֵיהֶם׃
ס 26 בְּהֵעָצֵר הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְהִתְפַּלְלוּ
אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ מֵחַטָּאתָם[a] יְשׁוּבוּן כִּי תַעֲנֵם[b]׃
27 וְאַתָּה׀ תִּשְׁמַע [a]הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עֲבָדֶיךָ[b] וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
כִּי תוֹרֵם אֶל־הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ וְנָתַתָּה מָטָר עַל־אַרְצְךָ
אֲשֶׁר־נָתַתָּה לְעַמְּךָ לְנַחֲלָה׃ ס 28 רָעָב כִּי־יִהְיֶה בָאָרֶץ דֶּבֶר כִּי־
יִהְיֶה שִׁדָּפוֹן וְיֵרָקוֹן אַרְבֶּה וְחָסִיל כִּי יִהְיֶה כִּי יָצַר־לוֹ אֹיְבָיו[a] בְּאֶרֶץ[b]
שְׁעָרָיו כָּל־נֶגַע וְכָל־מַחֲלָה׃ 29 כָּל־תְּפִלָּה כָל[a]־תְּחִנָּה אֲשֶׁר יִהְיֶה[b]
לְכָל־הָאָדָם וּלְכֹל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵדְעוּ אִישׁ [c]נִגְעוֹ וּמַכְאֹבוֹ[c]
וּפָרַשׂ כַּפָּיו אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃ 30 וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם מְכוֹן שִׁבְתֶּךָ
וְסָלַחְתָּ וְנָתַתָּה לָאִישׁ כְּכָל־דְּרָכָיו אֲשֶׁר תֵּדַע אֶת־לְבָבוֹ כִּי־אַתָּה
לְבַדְּךָ יָדַעְתָּ אֶת־לְבַב °בְּנֵי הָאָדָם׃ 31 לְמַעַן יִירָאוּךָ °לָלֶכֶת בִּדְרָכֶיךָ°
כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־הֵם חַיִּים עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לַאֲבֹתֵינוּ׃
ס 32 וְגַם אֶל־הַנָּכְרִי אֲשֶׁר לֹא־מֵעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הוּא וּבָא׀ מֵאֶרֶץ
רְחוֹקָה לְמַעַן °שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְיָדְךָ הַחֲזָקָה וּזְרוֹעֲךָ הַנְּטוּיָה וּבָאוּ
וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃ 33 וְאַתָּה תִּשְׁמַע °מִן־הַשָּׁמַיִם מִמְּכוֹן° שִׁבְתֶּךָ
וְעָשִׂיתָ כְּכֹל אֲשֶׁר־יִקְרָא אֵלֶיךָ הַנָּכְרִי לְמַעַן יֵדְעוּ כָל־עַמֵּי הָאָרֶץ
אֶת־שְׁמֶךָ וּלְיִרְאָה אֹתְךָ כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלָדַעַת כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־
הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי׃ ס 34 כִּי־יֵצֵא עַמְּךָ לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבָיו
בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵם וְהִתְפַּלְלוּ אֵלֶיךָ דֶּרֶךְ הָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ
בָּהּ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִיתִי לִשְׁמֶךָ׃ 35 וְשָׁמַעְתָּ מִן־הַשָּׁמַיִם אֶת־תְּפִלָּתָם
וְאֶת־תְּחִנָּתָם וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם׃ 36 כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ כִּי אֵין אָדָם אֲשֶׁר
לֹא־יֶחֱטָא וְאָנַפְתָּ[a] בָם וּנְתַתָּם לִפְנֵי אוֹיֵב וְשָׁבוּם שׁוֹבֵיהֶם אֶל־

24 [a] 1R 8,33 אֲשֶׁר ‖ [b] 1R + אֵלֶיךָ ‖ [c] 1R אֵלֶיךָ ‖ 25 [a, b-b] > 1R 8,34 ‖ 26 [a] l c mlt MSS Edd 𝔊𝔖𝔙 1R 8,35 וּמַ׳ ‖ [b] l c 𝔊𝔙 תְּעַנֵּם ‖ 27 [a] ins c 𝔊𝔙 מִן ‖ [b] l ? c 1R 8,36𝔊BL עַבְדְּךָ ‖ 28 [a] l c 𝔊 1R 8,37 איבו ‖ [b] l c 𝔊 (κατέναντι pr κατὰ μίαν) 1R𝔖 בְּאַחַד ‖ 29 [a] l c 𝔊 וְכל ‖ [b] l c 1R 8,38 תִּ׳ ‖ [c-c] 1R נֶגַע לְבָבוֹ ‖ 30 pl MSS 𝔖 1R 8,39 + כל ‖ 31 °-° > 1R 8,40 cf 𝔊 ‖ 32 1R 8 41/42 + שְׁמֶךָ׃ כִּי יִשְׁמְעוּן אֶת־ ‖ 33 °-° 1R 8,43 הַשָּׁ׳ מְ׳ ‖ 34 1R 8,44 אֶל־יהוה ‖ 35 > 1R 8,45 ‖ 36 [a] 𝔊BA καὶ πατάξεις αὐτούς.

אֶ֫רֶץ[b] רְחוֹקָ֖ה א֥וֹ קְרוֹבָֽה׃ 37 וְהֵשִׁ֙יבוּ֙ אֶל־לְבָבָ֔ם בָּאָ֖רֶץ אֲשֶׁ֣ר נִשְׁבּוּ־
שָׁ֑ם וְשָׁ֣בוּ ׀ וְהִתְחַנְּנ֣וּ אֵלֶ֗יךָ בְּאֶ֤רֶץ שִׁבְיָם֙ לֵאמֹ֔ר חָטָ֥אנוּ הֶעֱוִ֖ינוּ
וְרָשָֽׁעְנוּ׃ 38 וְשָׁ֣בוּ אֵלֶ֗יךָ בְּכָל־לִבָּם֙ וּבְכָל־נַפְשָׁ֔ם בְּאֶ֥רֶץ שִׁבְיָ֖ם[a] [b]אֲשֶׁר־
שָׁב֣וּ אֹתָ֑ם[b] וְהִֽתְפַּלְל֗וּ דֶּ֤רֶךְ אַרְצָם֙ אֲשֶׁר־נָתַ֣תָּה לַאֲבוֹתָ֔ם וְהָעִיר֙ אֲשֶׁ֣ר
בָּחַ֔רְתָּ וְלַבַּ֖יִת[c] אֲשֶׁר־בָּנִ֥יתִי לִשְׁמֶֽךָ׃ 39 וְשָׁמַעְתָּ֙ °מִן־הַשָּׁמַ֜יִם מִמְּכ֣וֹן
שִׁבְתְּךָ֗ אֶת־תְּפִלָּתָם֙ וְאֶת־תְּחִנֹּ֣תֵיהֶ֔ם וְעָשִׂ֖יתָ מִשְׁפָּטָ֑ם וְסָלַחְתָּ֥ לְעַמְּךָ֖
אֲשֶׁ֥ר חָֽטְאוּ־לָֽךְ׃ 40 עַתָּ֣ה אֱלֹהַ֔י יִֽהְיוּ־נָ֤א עֵינֶ֙יךָ֙ פְּתֻח֔וֹת וְאָזְנֶ֖יךָ קַשֻּׁב֑וֹת
לִתְפִלַּ֖ת הַמָּק֥וֹם הַזֶּֽה׃ 41 וְעַתָּ֡ה ק֣וּמָה יְהוָ֨ה אֱלֹהִ֜ים לְנוּחֶ֗ךָ
אַתָּה֙ וַאֲר֣וֹן עֻזֶּ֔ךָ כֹּהֲנֶ֜יךָ יְהוָ֤ה אֱלֹהִים֙ יִלְבְּשׁ֣וּ תְשׁוּעָ֔ה וַחֲסִידֶ֖יךָ
יִשְׂמְח֥וּ בַטּֽוֹב׃ 42 יְהוָ֣ה אֱלֹהִ֔ים אַל־תָּשֵׁ֖ב °פְּנֵ֣י מְשִׁיחֶ֑ךָ° זָכְרָ֕ה לְחַֽסְדֵ֖י
דָּוִ֥יד עַבְדֶּֽךָ׃ ס 7 1 וּכְכַלּ֤וֹת שְׁלֹמֹה֙ לְהִתְפַּלֵּ֔ל וְהָאֵשׁ֙ יָרְדָ֣ה
מֵֽהַשָּׁמַ֔יִם וַתֹּ֥אכַל הָעֹלָ֖ה וְהַזְּבָחִ֑ים וּכְב֥וֹד יְהוָ֖ה מָלֵ֥א אֶת־הַבָּֽיִת׃
2 וְלֹ֤א יָֽכְלוּ֙ הַכֹּ֣הֲנִ֔ים לָב֖וֹא אֶל־בֵּ֣ית יְהוָ֑ה כִּֽי־מָלֵ֥א כְבוֹד־יְהוָ֖ה אֶת־
בֵּ֥ית יְהוָֽה׃ 3 וְכֹ֣ל ׀ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל רֹאִים֙ בְּרֶ֣דֶת הָאֵ֔שׁ וּכְב֥וֹד יְהוָ֖ה עַל־
הַבָּ֑יִת וַיִּכְרְעוּ֩ אַפַּ֨יִם אַ֜רְצָה עַל־הָֽרִצְפָּ֗ה וַיִּֽשְׁתַּחֲווּ֙ וְהוֹד֣וֹת לַֽיהוָ֔ה
כִּ֣י ט֔וֹב כִּ֥י לְעוֹלָ֖ם חַסְדּֽוֹ׃ 4 וְהַמֶּ֖לֶךְ וְכָל־הָעָ֑ם זֹבְחִ֥ים זֶ֖בַח לִפְנֵ֥י
יְהוָֽה׃ ס 5 וַיִּזְבַּ֞ח הַמֶּ֣לֶךְ שְׁלֹמֹה֮ אֶת־זֶ֣בַח הַבָּקָר֒ עֶשְׂרִ֤ים וּשְׁנַ֙יִם֙
אֶ֔לֶף °וְצֹ֕אן מֵאָ֥ה וְעֶשְׂרִ֖ים אָ֑לֶף° וַֽיַּחְנְכוּ֙ אֶת־בֵּ֣ית הָאֱלֹהִ֔ים הַמֶּ֖לֶךְ
וְכָל־הָעָֽם׃ 6 וְהַכֹּהֲנִ֨ים עַל־מִשְׁמְרוֹתָ֜ם עֹֽמְדִ֗ים וְהַלְוִיִּ֞ם בִּכְלֵי־שִׁ֣יר
יְהוָ֗ה [a]אֲשֶׁ֨ר עָשָׂ֜ה דָּוִ֣יד[a] הַמֶּ֗לֶךְ לְהֹד֤וֹת לַֽיהוָה֙ כִּֽי־לְעוֹלָ֣ם חַסְדּ֔וֹ בְּהַלֵּ֥ל
דָּוִ֖יד בְּיָדָ֑ם וְהַכֹּהֲנִים֙ מַחְצְרִ֣ים[b] נֶגְדָּ֔ם וְכָל־יִשְׂרָאֵ֖ל עֹמְדִֽים׃
7 וַיְקַדֵּ֨שׁ שְׁלֹמֹ֜ה אֶת־ת֣וֹךְ הֶחָצֵ֗ר °אֲשֶׁר֙ לִפְנֵ֣י בֵית־יְהוָ֔ה° כִּֽי־
עָ֣שָׂה שָׁ֔ם הָעֹל֖וֹת וְאֵ֣ת חֶלְבֵ֣י הַשְּׁלָמִ֑ים כִּֽי־מִזְבַּ֤ח הַנְּחֹ֙שֶׁת֙ אֲשֶׁ֣ר־
עָשָׂ֣ה שְׁלֹמֹ֔ה לֹ֣א יָכ֗וֹל לְהָכִ֛יל אֶת־הָעֹלָ֥ה וְאֶת־הַמִּנְחָ֖ה וְאֶת־הַחֲלָבִֽים׃
8 וַיַּ֣עַשׂ שְׁלֹמֹ֣ה אֶת־הֶחָ֣ג בָּעֵ֣ת הַהִ֣יא שִׁבְעַ֣ת יָמִ֔ים וְכָל־יִשְׂרָאֵ֣ל עִמּ֔וֹ
קָהָ֖ל גָּד֣וֹל מְאֹ֑ד מִלְּב֥וֹא חֲמָ֖ת עַד־נַ֥חַל מִצְרָֽיִם׃ 9 וַיַּעֲשׂ֛וּ בַּיּ֥וֹם הַשְּׁמִינִ֖י
עֲצָ֑רֶת כִּ֣י ׀ חֲנֻכַּ֣ת הַמִּזְבֵּ֗חַ עָשׂוּ֙ °שִׁבְעַ֣ת יָמִ֔ים וְהֶחָ֖ג שִׁבְעַ֥ת יָמִֽים׃°
10 וּבְי֨וֹם עֶשְׂרִ֤ים וּשְׁלֹשָׁה֙ לַחֹ֣דֶשׁ הַשְּׁבִיעִ֔י שִׁלַּ֥ח אֶת־הָעָ֖ם לְאָהֳלֵיהֶ֑ם

36 [b] 𝔊$^{BA}$ 1R 8,46 + הָאוֹיֵב ‖ 38 [a] l c 𝔊 שֹׁבֵיהֶם (1R 8,48 אֹיְבֵיהֶם) ‖ [b-b] >𝔊$^{BA}$ ‖ [c] l frt c 1R 8,48 וְהַבּ׳ ‖ 39 °-° cf ad 33 ‖ 42 °-° 𝔊$^{B}$ sol פָּנֶיךָ ‖ Cp 7, 5 °-° >4MSS 𝔊$^{B}$ ‖ 6 [a-a] 𝔊$^{BA}$ sol τοῦ Δαυειδ ‖ [b] cf ad I 15,24 ‖ 7 °-° 𝔊 τῆς ἐν οἴκῳ ‖ 9 °-° 𝔊$^{BA}$ sol חג (conjg c ימים).

שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב עַל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְדָוִיד וְלִשְׁלֹמֹה
וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ׃
11 וַיְכַל שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל־הַבָּא
עַל־לֵב שְׁלֹמֹה לַעֲשׂוֹת בְּבֵית־יְהוָה וּבְבֵיתוֹ הִצְלִיחַ׃ 12 וַיֵּרָא יְהוָה
אֶל־שְׁלֹמֹה בַּלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּפִלָּתֶךָ וּבָחַרְתִּי בַּמָּקוֹם
הַזֶּה לִי לְבֵית זָבַח׃ 13 הֵן אֶעְצֹר הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהֵן־אֲצַוֶּה
עַל־חָגָב לֶאֱכוֹל הָאָרֶץ וְאִם־אֲשַׁלַּח דֶּבֶר בְּעַמִּי׃ 14 וְיִכָּנְעוּ עַמִּי אֲשֶׁר
נִקְרָא־שְׁמִי עֲלֵיהֶם וְיִתְפַּלְלוּ וִיבַקְשׁוּ פָנַי וְיָשֻׁבוּ מִדַּרְכֵיהֶם הָרָעִים
וַאֲנִי אֶשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם וְאֶסְלַח לְחַטָּאתָם וְאֶרְפָּא אֶת־אַרְצָם׃ 15 עַתָּה
עֵינַי יִהְיוּ פְתֻחוֹת וְאָזְנַי קַשֻּׁבוֹת לִתְפִלַּת הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ 16 וְעַתָּה
בָּחַרְתִּי וְהִקְדַּשְׁתִּי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה לִהְיוֹת־שְׁמִי שָׁם עַד־עוֹלָם וְהָיוּ
עֵינַי וְלִבִּי שָׁם כָּל־הַיָּמִים׃ 17 וְאַתָּה[a] אִם־תֵּלֵךְ לְפָנַי כַּאֲשֶׁר הָלַךְ
דָּוִיד אָבִיךָ וְלַעֲשׂוֹת[b] כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ וְחֻקַּי וּמִשְׁפָּטַי תִּשְׁמוֹר׃
18 וַהֲקִימוֹתִי אֵת כִּסֵּא מַלְכוּתֶךָ כַּאֲשֶׁר כָּרַתִּי לְדָוִיד אָבִיךָ לֵאמֹר
לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל׃ 19 וְאִם־תְּשׁוּבוּן אַתֶּם וַעֲזַבְתֶּם
חֻקּוֹתַי וּמִצְוֹתַי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם וַהֲלַכְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים
אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם׃ 20 וּנְתַשְׁתִּים מֵעַל אַדְמָתִי אֲשֶׁר־נָתַתִּי
לָהֶם וְאֶת־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־הִקְדַּשְׁתִּי לִשְׁמִי אַשְׁלִיךְ מֵעַל פָּנָי
וְאֶתְּנֶנּוּ לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה בְּכָל־הָעַמִּים׃ 21 וְהַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־הָיָה
עֶלְיוֹן לְכָל־עֹבֵר עָלָיו יִשֹּׁם וְאָמַר בַּמֶּה עָשָׂה יְהוָה כָּכָה לָאָרֶץ
הַזֹּאת וְלַבַּיִת הַזֶּה׃ 22 וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיהֶם
אֲשֶׁר הוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיַּחֲזִיקוּ בֵּאלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם
וַיַּעַבְדוּם עַל־כֵּן הֵבִיא עֲלֵיהֶם אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת׃ פ
8 וַיְהִי מִקֵּץ ׀ עֶשְׂרִים שָׁנָה אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה
וְאֶת־בֵּיתוֹ׃ 2 וְהֶעָרִים אֲשֶׁר נָתַן חוּרָם לִשְׁלֹמֹה בָּנָה שְׁלֹמֹה אֹתָם
וַיּוֹשֶׁב שָׁם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 3 וַיֵּלֶךְ שְׁלֹמֹה חֲמָת צוֹבָה וַיֶּחֱזַק
עָלֶיהָ׃ 4 וַיִּבֶן אֶת־תַּדְמֹר בַּמִּדְבָּר וְאֵת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכְּנוֹת אֲשֶׁר בָּנָה
בַּחֲמָת׃ 5 וַיִּבֶן אֶת־בֵּית חוֹרוֹן הָעֶלְיוֹן וְאֶת־בֵּית חוֹרוֹן הַתַּחְתּוֹן עָרֵי

10 nonn MSS 𝔖 + כל ‖ 14 𝔖 *et resipiscent* (נתדכרון) ‖ 17 [a] 3MSS ועתה ‖ [b] l c 1R 9,4 לע' (𝔊 κ. ποιήσῃς) ‖ 18 l frt c 1R 9,5 דִּבַּרְתִּי ‖ 20 l c 𝔊 —תִּיכֶם et postea c 𝔊[L] לָכֶם ‖ 21 l ? c 1R 9,8 כל ‖ Cp 8, 2 cf ad 2,2 ‖ 3 ⁓ 𝔊[B] Βαισωβα ‖ 4 dl c 𝔊[B].

מָצוֹר חוֹמוֹת דְּלָתַיִם וּבְרִיחַ׃ 6 וְאֶת־בַּעֲלָת וְאֵת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכְּנוֹת
אֲשֶׁר־הָיוּ לִשְׁלֹמֹה וְאֵת כָּל־עָרֵי הָרֶכֶב וְאֵת עָרֵי הַפָּרָשִׁים וְאֵת׀ כָּל־
חֵשֶׁק שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר חָשַׁק לִבְנוֹת בִּירוּשָׁלַםִ וּבַלְּבָנוֹן וּבְכֹל אֶרֶץ
מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ 7 כָּל־הָעָם הַנּוֹתָר מִן־הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי
וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר לֹא מִיִּשְׂרָאֵל הֵמָּה׃ 8 מִן־[a]בְּנֵיהֶם אֲשֶׁר נוֹתְרוּ אַחֲרֵיהֶם
בָּאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־כִלּוּם[b] בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלֵם שְׁלֹמֹה לְמַס עַד הַיּוֹם
הַזֶּה׃ 9 וּמִן־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר[a] לֹא־נָתַן שְׁלֹמֹה לַעֲבָדִים לִמְלַאכְתּוֹ
כִּי־הֵמָּה אַנְשֵׁי מִלְחָמָה [b]וְשָׂרֵי שָׁלִישָׁיו[b] וְשָׂרֵי רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו׃ ס
10 וְאֵלֶּה שָׂרֵי הַנְּצִיבִים[a] אֲשֶׁר־לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם[b] הָרֹדִים
בָּעָם׃ 11 וְאֶת־בַּת־פַּרְעֹה הֶעֱלָה שְׁלֹמֹה מֵעִיר דָּוִיד
לַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה־לָהּ כִּי אָמַר לֹא־תֵשֵׁב אִשָּׁה לִי בְּבֵית דָּוִיד מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל כִּי־קֹדֶשׁ הֵמָּה אֲשֶׁר־בָּאָה אֲלֵיהֶם אֲרוֹן יְהוָה׃ ס
12 אָז הֶעֱלָה שְׁלֹמֹה עֹלוֹת לַיהוָה עַל מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר בָּנָה לִפְנֵי
הָאוּלָם׃ 13 וּבִדְבַר־יוֹם בְּיוֹם לְהַעֲלוֹת כְּמִצְוַת מֹשֶׁה לַשַּׁבָּתוֹת
וְלֶחֳדָשִׁים וְלַמּוֹעֲדוֹת שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג
הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת׃ 14 וַיַּעֲמֵד כְּמִשְׁפַּט דָּוִיד־אָבִיו אֶת־מַחְלְקוֹת
הַכֹּהֲנִים עַל־עֲבֹדָתָם וְהַלְוִיִּם עַל־מִשְׁמְרוֹתָם לְהַלֵּל וּלְשָׁרֵת נֶגֶד
הַכֹּהֲנִים לִדְבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ וְהַשּׁוֹעֲרִים בְּמַחְלְקוֹתָם לְשַׁעַר וָשָׁעַר כִּי
כֵן מִצְוַת דָּוִיד אִישׁ־הָאֱלֹהִים׃ 15 וְלֹא סָרוּ מִצְוַת הַמֶּלֶךְ עַל־הַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם לְכָל־דָּבָר וְלָאֹצָרוֹת׃ 16 וַתִּכֹּן כָּל־מְלֶאכֶת שְׁלֹמֹה [a]עַד־הַיּוֹם[a]
מוּסַד בֵּית־יְהוָה וְעַד־[b]כְּלֹתוֹ שָׁלֵם[b] בֵּית יְהוָה׃ פ 17 אָז
הָלַךְ שְׁלֹמֹה לְעֶצְיוֹן־גֶּבֶר וְאֶל־אֵילוֹת עַל־שְׂפַת הַיָּם בְּאֶרֶץ אֱדוֹם׃
18 וַיִּשְׁלַח־לוֹ חוּרָם[a] בְּיַד־עֲבָדָיו אֳנִיּוֹת[b] וַעֲבָדִים יוֹדְעֵי יָם וַיָּבֹאוּ עִם־
עַבְדֵי שְׁלֹמֹה אוֹפִירָה וַיִּקְחוּ מִשָּׁם אַרְבַּע־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים[c] כִּכַּר זָהָב
וַיָּבִיאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ פ

9 1 וּמַלְכַּת־שְׁבָא שָׁמְעָה אֶת־שֵׁמַע שְׁלֹמֹה וַתָּבוֹא לְנַסּוֹת אֶת־
שְׁלֹמֹה בְחִידוֹת בִּירוּשָׁלַםִ בְּחַיִל כָּבֵד מְאֹד וּגְמַלִּים נֹשְׂאִים בְּשָׂמִים
וְזָהָב לָרֹב וְאֶבֶן יְקָרָה וַתָּבוֹא אֶל־שְׁלֹמֹה וַתְּדַבֵּר עִמּוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר

**8** a dl c 𝔖 et 1R 9,21 (𝔊L οἳ ἦσαν ἐκ ...) ‖ b 1R (לְהַחֲרִימָם) יָכְלוּ ‖ **9** a dl c 7MSS 𝔊𝔖𝔙 1R 9,22 ‖ b-b l c 1R (cf 𝔊BA) וְשָׂרָיו וְשָׁלִ׳; MSKen 530 ושריו ‖ **10** a K 1R 9,23 הַנִּצָּבִים Q הַנְּצִיבִ׳ ‖ b 1R 550 ‖ **12** cf I 28,11a ‖ **15** 3MSS מִמִּ׳; l c 𝔊𝔙 מִמִּצְוֹת ‖ **16** a-a l c Vrs מִיּוֹם ‖ b-b 𝔊BA(L) כְּלוֹת שְׁלֹמֹה ‖ **17** cf ad 1R 9,26 ‖ **18** a cf ad 2,2 ‖ b Q אֳנִיּוֹת K אוניות ‖ c 1R 9,28: 420 ‖ **Cp 9, 1** 𝔅 שָׁ׳.

הָיָה עִם־לְבָבָהּ׃ 2 וַיַּגֶּד־לָהּ שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־דְּבָרֶיהָ וְלֹא־נֶעְלַם דָּבָר
מִשְּׁלֹמֹה אֲשֶׁר לֹא הִגִּיד לָהּ׃ 3 וַתֵּרֶא מַלְכַּת־שְׁבָא אֵת חָכְמַת שְׁלֹמֹה
וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה׃ 4 וּמַאֲכַל שֻׁלְחָנוֹ וּמוֹשַׁב עֲבָדָיו וּמַעֲמַד מְשָׁרְתָיו
וּמַלְבּוּשֵׁיהֶם[a] וּמַשְׁקָיו וּמַלְבּוּשֵׁיהֶם[b] וַעֲלִיָּתוֹ[c] אֲשֶׁר יַעֲלֶה בֵּית יְהוָה
וְלֹא־הָיָה עוֹד בָּהּ רוּחַ׃ 5 וַתֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ אֱמֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר
שָׁמַעְתִּי בְּאַרְצִי עַל־דְּבָרֶיךָ וְעַל־חָכְמָתֶךָ׃ 6 וְלֹא־הֶאֱמַנְתִּי לְדִבְרֵיהֶם
עַד אֲשֶׁר־בָּאתִי וַתִּרְאֶינָה עֵינַי וְהִנֵּה לֹא הֻגַּד־לִי חֲצִי מַרְבִּית
חָכְמָתֶךָ יָסַפְתָּ עַל־הַשְּׁמוּעָה אֲשֶׁר שָׁמָעְתִּי׃ 7 אַשְׁרֵי אֲנָשֶׁיךָ וְאַשְׁרֵי
עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה הָעֹמְדִים לְפָנֶיךָ תָּמִיד וְשֹׁמְעִים אֶת־חָכְמָתֶךָ׃ 8 יְהִי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּרוּךְ אֲשֶׁר ׀ חָפֵץ בְּךָ לְתִתְּךָ עַל־כִּסְאוֹ לְמֶלֶךְ לַיהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּאַהֲבַת אֱלֹהֶיךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל לְהַעֲמִידוֹ לְעוֹלָם וַיִּתֶּנְךָ עֲלֵיהֶם
לְמֶלֶךְ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃ 9 וַתִּתֵּן לַמֶּלֶךְ מֵאָה וְעֶשְׂרִים ׀ כִּכַּר
זָהָב וּבְשָׂמִים לָרֹב מְאֹד וְאֶבֶן יְקָרָה וְלֹא הָיָה כַּבֹּשֶׂם הַהוּא אֲשֶׁר
נָתְנָה מַלְכַּת־שְׁבָא לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ 10 וְגַם עַבְדֵי[a] חִירָם[b] וְעַבְדֵי
שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר[c]־הֵבִיאוּ זָהָב מֵאוֹפִיר הֵבִיאוּ[d] עֲצֵי אַלְגּוּמִּים[e] וְאֶבֶן
יְקָרָה׃ 11 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ אֶת־עֲצֵי הָאַלְגּוּמִּים מְסִלּוֹת[a] לְבֵית־יְהוָה וּלְבֵית
הַמֶּלֶךְ וְכִנֹּרוֹת וּנְבָלִים לַשָּׁרִים [b]וְלֹא־נִרְאוּ כָהֵם לְפָנִים בְּאֶרֶץ יְהוּדָה[b]׃
12 וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה נָתַן לְמַלְכַּת־שְׁבָא אֶת־כָּל־חֶפְצָהּ אֲשֶׁר
שָׁאָלָה מִלְּבַד [a]אֲשֶׁר־הֵבִיאָה אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתַּהֲפֹךְ[a] וַתֵּלֶךְ לְאַרְצָהּ [b]הִיא
וַעֲבָדֶיהָ[b]׃ ס 13 וַיְהִי מִשְׁקַל הַזָּהָב אֲשֶׁר־בָּא לִשְׁלֹמֹה בְּשָׁנָה אֶחָת
שֵׁשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וָשֵׁשׁ כִּכְּרֵי זָהָב׃ 14 לְבַד מֵאַנְשֵׁי[a] הַתָּרִים[b]
[c]וְהַסֹּחֲרִים מְבִיאִים[c] וְכָל־מַלְכֵי עֲרַב[d] וּפַחוֹת הָאָרֶץ [e]מְבִיאִים זָהָב
וָכֶסֶף לִשְׁלֹמֹה[e]׃ 15 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מָאתַיִם צִנָּה זָהָב שָׁחוּט
שֵׁשׁ מֵאוֹת זָהָב שָׁחוּט יַעֲלֶה עַל־הַצִּנָּה הָאֶחָת׃ 16 וּשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת
מָגִנִּים זָהָב שָׁחוּט [a]שְׁלֹשׁ מֵאוֹת[b] זָהָב יַעֲלֶה עַל־הַמָּגֵן הָאֶחָת[a]
וַיִּתְּנֵם הַמֶּלֶךְ בְּבֵית יַעַר הַלְּבָנוֹן׃ ס 17 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כִּסֵּא־שֵׁן

2 𝔊 παρῆλθεν (עבר?) ‖ 4 [a] cf ad 1R 10,5 ‖ [b] > 1R ‖ [c] l c 1R וְעֹלָתוֹ cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ 6 ⁰⁻⁰ 1R 10,7 aliter ‖ 7 l c 𝔊[L] 1R 10,8𝔊𝔏𝔖 נָשֶׁיךָ ‖ 8 > 1R 10,9 ‖ 10 [a] 1R 10,11 אֳנִי ‖ [b] Q חוּרָם cf ad 2,2 ‖ [c] >𝔊 ‖ [d] >𝔊 ‖ [e] 1R אַלְמֻגִּים, id 11 ‖ 11 [a] 𝔊 ἀναβάσεις, 1R 10,12 מִסְעָד ‖ [b-b] 1R aliter ‖ 12 [a-a] 1R aliter ‖ [b-b] >𝔊 ‖ 14 [a] l מֵאֲשֶׁר ‖ [b] l frt c 𝔖 הָעָרִים vel l *הַתַּגָּרִים ‖ [c-c] 1R 10,15* וּמִסְחַר הָרֹכְלִים ‖ [d] 2MSS מַעֲרָב ‖ [e-e] > 1R ‖ 16 [a-a] >𝔊[B] ‖ [a-b] 1R 10,17𝔐 שְׁלֹשֶׁת מָנִים.

גָּד֔וֹל וַיְצַפֵּ֖הוּ זָהָ֥ב טָהֽוֹר׃ 18 וְשֵׁ֣שׁ מַעֲל֣וֹת לַ֠כִּסֵּא[a] [b]וְכֶ֨בֶשׁ[c] בַּזָּהָ֤ב
לַכִּסֵּא֙ מָֽאֳחָזִ֔ים[b d] וְיָד֥וֹת מִזֶּ֛ה וּמִזֶּ֖ה עַל־מְק֣וֹם הַשָּׁ֑בֶת וּשְׁנַ֣יִם אֲרָי֔וֹת
עֹמְדִ֖ים אֵ֥צֶל הַיָּדֽוֹת׃ 19 וּשְׁנֵ֧ים עָשָׂ֣ר אֲרָי֗וֹת עֹמְדִ֥ים שָׁ֛ם עַל־שֵׁ֥שׁ
הַמַּעֲל֖וֹת מִזֶּ֣ה וּמִזֶּ֑ה לֹא־נַעֲשָׂ֥ה כֵ֖ן לְכָל־מַמְלָכָֽה׃ 20 וְ֠כֹל כְּלֵ֞י מַשְׁקֵ֨ה
הַמֶּ֤לֶךְ שְׁלֹמֹה֙ זָהָ֔ב וְכֹ֗ל כְּלֵ֛י בֵּית־יַ֥עַר הַלְּבָנ֖וֹן זָהָ֣ב סָג֑וּר אֵ֣ין כֶּ֗סֶף
נֶחְשָׁ֛ב בִּימֵ֥י שְׁלֹמֹ֖ה לִמְאֽוּמָה׃ 21 כִּֽי־[a]אֳנִיּ֤וֹת לַמֶּ֙לֶךְ֙ הֹלְכ֣וֹת[a] תַּרְשִׁ֔ישׁ
עִ֖ם עַבְדֵ֣י[b] חוּרָ֑ם אַחַ֣ת לְשָׁל֣וֹשׁ שָׁנִ֗ים [c]תָּב֣וֹאנָה ׀ אֳנִיּ֣וֹת תַּרְשִׁ֗ישׁ
נֹֽשְׂאוֹת֙[c] זָהָ֣ב וָכֶ֔סֶף שֶׁנְהַבִּ֖ים וְקוֹפִ֥ים וְתוּכִּיִּֽים׃ פ 22 וַיִּגְדַּל֙
הַמֶּ֣לֶךְ שְׁלֹמֹ֔ה מִכֹּ֖ל מַלְכֵ֣י הָאָ֑רֶץ לְעֹ֖שֶׁר וְחָכְמָֽה׃ 23 וְכֹל֙ מַלְכֵ֣י הָאָ֔רֶץ
מְבַקְשִׁ֖ים אֶת־פְּנֵ֣י שְׁלֹמֹ֑ה לִשְׁמֹ֙עַ֙ אֶת־חָכְמָת֔וֹ אֲשֶׁר־נָתַ֥ן הָאֱלֹהִ֖ים
בְּלִבּֽוֹ׃ 24 וְהֵ֞ם מְבִיאִ֣ים אִ֣ישׁ מִנְחָת֗וֹ כְּלֵ֨י כֶ֜סֶף וּכְלֵ֤י זָהָב֙ וּשְׂלָמוֹת֙
נֵ֣שֶׁק וּבְשָׂמִ֔ים סוּסִ֖ים וּפְרָדִ֑ים דְּבַר־שָׁנָ֖ה בְּשָׁנָֽה׃ ס 25 וַיְהִ֨י לִשְׁלֹמֹ֜ה
אַרְבַּ֨עַת אֲלָפִ֜ים אֻרְי֤וֹת סוּסִים֙ וּמַרְכָּב֔וֹת וּשְׁנֵים־עָשָׂ֥ר אֶ֖לֶף פָּרָשִׁ֑ים
וַיַּנִּיחֵם֙ בְּעָרֵ֣י הָרֶ֔כֶב וְעִם־הַמֶּ֖לֶךְ בִּירוּשָׁלָֽ͏ִם׃ 26 וַיְהִ֣י מוֹשֵׁ֗ל בְּכָל־
הַמְּלָכִ֔ים מִן־הַנָּהָר֙ וְעַד־אֶ֣רֶץ פְּלִשְׁתִּ֔ים וְעַ֖ד גְּב֥וּל מִצְרָֽיִם׃ 27 וַיִּתֵּ֨ן
הַמֶּ֧לֶךְ אֶת־הַכֶּ֛סֶף בִּירוּשָׁלַ֖͏ִם כָּאֲבָנִ֑ים וְאֵ֣ת הָאֲרָזִ֗ים נָתַ֛ן כַּשִּׁקְמִ֥ים
אֲשֶׁר־בַּשְּׁפֵלָ֖ה לָרֹֽב׃ 28 וּמוֹצִיאִ֥ים סוּסִ֛ים מִמִּצְרַ֖יִם לִשְׁלֹמֹ֑ה וּמִכָּל־
הָאֲרָצֽוֹת׃ 29 וּשְׁאָר֙ דִּבְרֵ֣י שְׁלֹמֹ֔ה הָרִאשֹׁנִ֖ים וְהָאַחֲרוֹנִ֑ים הֲלֹא־
הֵ֣ם כְּתוּבִ֗ים עַל־דִּבְרֵי֙ נָתָ֣ן הַנָּבִ֔יא וְעַל־נְבוּאַת֙ אֲחִיָּ֣ה הַשִּׁילוֹנִ֔י
וּבַחֲזוֹת֙ יֶעְדִּ֣י הַחֹזֶ֔ה עַל־יָרָבְעָ֖ם בֶּן־נְבָֽט׃ 30 וַיִּמְלֹ֨ךְ שְׁלֹמֹ֧ה בִירוּשָׁלַ֛͏ִם
עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵ֖ל אַרְבָּעִ֥ים שָׁנָֽה׃ 31 °וַיִּשְׁכַּ֤ב שְׁלֹמֹה֙ עִם־אֲבֹתָ֔יו וַֽיִּקְבְּרֻ֕הוּ
בְּעִ֖יר דָּוִ֣יד אָבִ֑יו וַיִּמְלֹ֛ךְ רְחַבְעָ֥ם בְּנ֖וֹ תַּחְתָּֽיו׃ ס
**10** 1 וַיֵּ֥לֶךְ רְחַבְעָ֖ם שְׁכֶ֑מָה כִּ֥י שְׁכֶ֛ם בָּ֥אוּ כָל־יִשְׂרָאֵ֖ל לְהַמְלִ֥יךְ
אֹתֽוֹ׃ 2 וַיְהִ֞י כִּשְׁמֹ֨עַ יָרָבְעָ֤ם בֶּן־נְבָט֙ וְה֣וּא[a] בְמִצְרַ֔יִם אֲשֶׁ֥ר בָּרַ֖ח מִפְּנֵ֣י
שְׁלֹמֹ֣ה הַמֶּ֑לֶךְ[b] וַיָּ֥שָׁב יָרָבְעָ֖ם מִמִּצְרָֽיִם׃ 3 וַֽיִּשְׁלְחוּ֙ וַיִּקְרְאוּ־ל֔וֹ וַיָּבֹ֥א
יָרָבְעָ֖ם וְכָל־יִשְׂרָאֵ֑ל וַֽיְדַבְּר֥וּ אֶל־רְחַבְעָ֖ם לֵאמֹֽר׃ 4 אָבִ֖יךָ הִקְשָׁ֣ה אֶת־
עֻלֵּ֑נוּ וְעַתָּ֗ה הָקֵ֞ל[a] מֵעֲבֹדַ֤ת אָבִ֙יךָ֙ הַקָּשָׁ֔ה וּמֵעֻלּ֧וֹ הַכָּבֵ֛ד אֲשֶׁר־נָתַ֥ן

**17** 1R 10,18 מוּפָז ‖ **18** a 𝔊 + ἐνδεδυμένοι χρυσίῳ ‖ b-b >𝔊BA ‖ c sic 𝔏; MSS Edd שׁ—; 1R 10,19* עָגֹל ‖ d l c 1R מֵאַחֲרָיו ‖ **19** dl c 1R 10,20 𝔊BL ‖ **21** a-a 𝔊 הֹלֵךְ . . אֳנִי (1R 10,22 אֳנִי) ‖ b 1R אֳנִי ‖ c-c 1R sing ‖ **23** > 1R 10,24 ‖ **27** 𝔊 + הַזָּהָב וְ ‖ **28** 𝔊 וּמוֹצָא ‖ **29** K יֶעְדִּי Q יֶעְדּוֹ (= עִדּוֹ cf 𝔊L יועל [Ιωηδ?]) ‖ **31** 𝔏 hic incip cp 10 ‖ **Cp 10**, v 1 trsp post 2 ‖ **2** a 1R 12,2 + עוֹדֶנּוּ ‖ b 𝔊BL + ? וַיֵּשֶׁב י׳ בְּמִ׳ cf 1R 12,2 𝔐 ‖ **3** l frt c 𝔊BA (cf 𝔖A) דִּבְּרוּ et trsp ‸ ad ירבעם, sed cf ad 1R 12,3 (3a add) ‖ **4** 8MSS 𝔙 וְאַתָּה, 1R 12,4 + אתה.

עָלֵינוּ וְנַעַבְדֶךָּ׃ 5 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם[a] עוֹד[b] שְׁלֹשֶׁת יָמִים וְשׁוּבוּ אֵלָי וַיֵּלֶךְ
הָעָם׃ ס 6 וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֶת־הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר־הָיוּ עֹמְדִים
לִפְנֵי שְׁלֹמֹה אָבִיו בִּהְיֹתוֹ חַי לֵאמֹר אֵיךְ אַתֶּם נוֹעָצִים לְהָשִׁיב לָעָם־
הַזֶּה דָּבָר׃ 7 וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו לֵאמֹר אִם־[a]תִּהְיֶה לְטוֹב[b] לְהָעָם הַזֶּה
וּרְצִיתָם[c] וְדִבַּרְתָּ אֲלֵהֶם דְּבָרִים טוֹבִים וְהָיוּ לְךָ עֲבָדִים כָּל־הַיָּמִים׃
8 וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲצַת הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר יְעָצֻהוּ וַיִּוָּעַץ אֶת־הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ
אִתּוֹ הָעֹמְדִים לְפָנָיו׃ 9 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מָה אַתֶּם נוֹעָצִים וְנָשִׁיב דָּבָר
אֶת־הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלַי לֵאמֹר הָקֵל מִן־הָעֹל אֲשֶׁר־נָתַן אָבִיךָ
עָלֵינוּ׃ 10 וַיְדַבְּרוּ אִתּוֹ הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר
לָעָם אֲשֶׁר־דִּבְּרוּ אֵלֶיךָ לֵאמֹר

אָבִיךָ הִכְבִּיד אֶת־עֻלֵּנוּ   וְאַתָּה הָקֵל מֵעָלֵינוּ

כֹּה תֹּאמַר אֲלֵהֶם קָטָנִּי עָבָה מִמָּתְנֵי אָבִי׃ 11 וְעַתָּה אָבִי הֶעְמִיס
עֲלֵיכֶם עֹל כָּבֵד וַאֲנִי אֹסִיף עַל־עֻלְּכֶם

אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים   וַאֲנִי בָּעַקְרַבִּים׃ ס

12 וַיָּבֹא יָרָבְעָם וְכָל־הָעָם אֶל־רְחַבְעָם בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר שׁוּבוּ אֵלַי בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי׃ 13 וַיַּעֲנֵם הַמֶּלֶךְ קָשָׁה וַיַּעֲזֹב
הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֵת עֲצַת הַזְּקֵנִים׃ 14 וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם כַּעֲצַת הַיְלָדִים
לֵאמֹר

°אָבִי הִכְבִּיד° אֶת־עֻלְּכֶם   וַאֲנִי אֹסִיף עָלָיו
אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים   וַאֲנִי בָּעַקְרַבִּים׃

15 וְלֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֶל־הָעָם כִּי־הָיְתָה נְסִבָּה מֵעִם הָאֱלֹהִים לְמַעַן
הָקִים יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד אֲחִיָּהוּ הַשִּׁלוֹנִי אֶל־יָרָבְעָם
בֶּן־נְבָט׃ 16 וְכָל־יִשְׂרָאֵל[a] כִּי לֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ לָהֶם וַיָּשִׁיבוּ
הָעָם ׀ אֶת־הַמֶּלֶךְ ׀ לֵאמֹר

מַה־לָּנוּ חֵלֶק בְּדָוִיד   וְלֹא־נַחֲלָה בְּבֶן־יִשַׁי
אִישׁ[b] לְאֹהָלֶיךָ יִשְׂרָאֵל   עַתָּה רְאֵה בֵיתְךָ דָּוִיד

וַיֵּלֶךְ כָּל־יִשְׂרָאֵל לְאֹהָלָיו׃ ס 17 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי
יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עֲלֵיהֶם רְחַבְעָם׃ 18 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֶת־הֲדֹרָם
אֲשֶׁר עַל־הַמַּס וַיִּרְגְּמוּ־בוֹ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶבֶן וַיָּמֹת וְהַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם

5 [a] ins c 𝔊 1R 12,5 לְכוּ ‖ [b] Vrs עַד ‖ 7 [a] ins c 𝔊 1R 12,7 הַיּוֹם ‖ [b] 1R
עָבֶד ‖ [c] 1R וַעֲנִיתָם ‖ 10 l קָטָנִּי ‖ 14 °–° sic 𝔅; mlt MSS Edd אַכְבִּיד ‖ 15 1R
12,15 סִבָּה ‖ 16 [a] Var[G] + רָאוּ (1R 12,16 וַיַּרְא כל־י׳) ‖ [b] > 𝔊[BA](𝔙?) 1R 12,16 ‖
18 l c 𝔊[BL]𝔖 al אֲדֹנִירָם.

הִתְאַמֵּץ֙ לַעֲל֣וֹת בַּמֶּרְכָּבָ֔ה לָנ֖וּס יְרוּשָׁלִָֽם׃ 19 וַיִּפְשְׁע֤וּ יִשְׂרָאֵל֙ בְּבֵ֣ית
דָּוִ֔יד עַ֖ד הַיּ֥וֹם הַזֶּֽה׃ 11 1 וַיָּבֹ֤א רְחַבְעָם֙ יְר֣וּשָׁלִַ֔ם וַיַּקְהֵ֞ל
אֶת־בֵּ֧ית יְהוּדָ֣ה וּבִנְיָמִ֗ן מֵאָ֨ה וּשְׁמוֹנִ֥ים אֶ֛לֶף בָּח֖וּר עֹשֵׂ֣ה מִלְחָמָ֑ה
לְהִלָּחֵם֙ עִם־יִשְׂרָאֵ֔ל לְהָשִׁ֥יב אֶת־הַמַּמְלָכָ֖ה לִרְחַבְעָֽם׃ ס 2 וַיְהִי֙ דְּבַר־
יְהוָ֔ה אֶל־שְׁמַעְיָ֥הוּ אִישׁ־הָאֱלֹהִ֖ים לֵאמֹֽר׃ 3 אֱמֹ֕ר אֶל־רְחַבְעָ֥ם בֶּן־
שְׁלֹמֹ֖ה מֶ֣לֶךְ יְהוּדָ֑ה וְאֶל֙ כָּל־יִשְׂרָאֵ֔ל בִּיהוּדָ֥ה וּבִנְיָמִ֖ן לֵאמֹֽר׃ 4 כֹּ֣ה
אָמַ֣ר יְהוָ֗ה לֹא־תַעֲלוּ֩ וְלֹא־תִֽלָּחֲמ֨וּ עִם־אֲחֵיכֶ֜ם שׁ֚וּבוּ אִ֣ישׁ לְבֵית֔וֹ
כִּ֣י מֵאִתִּ֔י נִהְיָ֖ה הַדָּבָ֣ר הַזֶּ֑ה וַֽיִּשְׁמְעוּ֙ אֶת־דִּבְרֵ֣י יְהוָ֔ה וַיָּשֻׁ֕בוּ מִלֶּ֖כֶת
אֶל־יָרָבְעָֽם׃ פ
5 וַיֵּ֥שֶׁב רְחַבְעָ֖ם בִּירוּשָׁלִָ֑ם וַיִּ֧בֶן עָרִ֛ים לְמָצ֖וֹר בִּיהוּדָֽה׃ 6 וַיִּ֧בֶן אֶת־
בֵּֽית־לֶ֛חֶם וְאֶת־עֵיטָ֖ם וְאֶת־תְּקֽוֹעַ׃ 7 וְאֶת־בֵּית־צ֥וּר וְאֶת־שׂוֹכ֖וֹ וְאֶת־
עֲדֻלָּֽם׃ 8 וְאֶת־גַּ֥ת וְאֶת־מָרֵשָׁ֖ה וְאֶת־זִֽיף׃ 9 וְאֶת־אֲדוֹרַ֥יִם וְאֶת־לָכִ֖ישׁ
וְאֶת־עֲזֵקָֽה׃ 10 וְאֶת־צָרְעָה֙ וְאֶת־אַיָּל֔וֹן וְאֶת־חֶבְר֑וֹן אֲשֶׁ֥ר בִּיהוּדָ֖ה
וּבְבִנְיָמִ֖ן עָרֵ֥י מְצֻרֽוֹת׃ 11 וַיְחַזֵּ֖ק אֶת־הַמְּצֻר֑וֹת וַיִּתֵּ֤ן בָּהֶם֙ נְגִידִ֔ים
וְאֹצְר֥וֹת מַאֲכָ֖ל וְשֶׁ֥מֶן וָיָֽיִן׃ 12 וּבְכָל־עִ֣יר וָעִ֗יר צִנּ֚וֹת וּרְמָחִ֔ים וַֽיְחַזְּקֵ֖ם
לְהַרְבֵּ֣ה מְאֹ֑ד וַֽיְהִי־ל֖וֹ יְהוּדָ֥ה וּבִנְיָמִֽן׃ 13 וְהַכֹּהֲנִים֙ וְהַלְוִיִּ֔ם אֲשֶׁ֖ר
בְּכָל־יִשְׂרָאֵ֑ל הִֽתְיַצְּב֥וּ עָלָ֖יו מִכָּל־גְּבוּלָֽם׃ 14 כִּֽי־עָזְב֣וּ הַלְוִיִּ֗ם אֶת־
מִגְרְשֵׁיהֶם֙ וַאֲחֻזָּתָ֔ם וַיֵּלְכ֥וּ לִֽיהוּדָ֖ה וְלִירוּשָׁלִָ֑ם כִּֽי־הִזְנִיחָ֤ם יָרָבְעָם֙
וּבָנָ֔יו מִכַּהֵ֖ן לַיהוָֽה׃ 15 וַיַּֽעֲמֶד־לוֹ֙ כֹּהֲנִ֔ים לַבָּמ֖וֹת וְלַשְּׂעִירִ֑ים וְלָעֲגָלִ֖ים
אֲשֶׁ֥ר עָשָֽׂה׃ 16 וְאַחֲרֵיהֶ֗ם מִכֹּל֙ שִׁבְטֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל הַנֹּתְנִים֙ אֶת־לְבָבָ֔ם
לְבַקֵּ֕שׁ אֶת־יְהוָ֖ה אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל בָּ֚אוּ יְר֣וּשָׁלִַ֔ם לִזְבּ֕וֹחַ לַיהוָ֖ה אֱלֹהֵ֥י
אֲבוֹתֵיהֶֽם׃ 17 וַֽיְחַזְּקוּ֙ אֶת־מַלְכ֣וּת יְהוּדָ֔ה וַיְאַמְּצ֛וּ אֶת־רְחַבְעָ֥ם בֶּן־
שְׁלֹמֹ֖ה לְשָׁנִ֣ים שָׁל֑וֹשׁ כִּ֣י הָֽלְכ֗וּ בְּדֶ֧רֶךְ דָּוִ֛יד וּשְׁלֹמֹ֖ה לְשָׁנִ֥ים שָׁלֽוֹשׁ׃
ס 18 וַיִּֽקַּֽח־ל֤וֹ רְחַבְעָם֙ אִשָּׁ֔ה אֶֽת־מַחֲלַ֕ת[a] בֶּן־[b]יְרִימ֖וֹת בֶּן־
דָּוִ֑יד אֲבִיהַ֕יִל[c] בַּת־אֱלִיאָ֖ב בֶּן־יִשָֽׁי׃ 19 וַתֵּ֥לֶד ל֖וֹ בָּנִ֑ים אֶת־יְע֥וּשׁ וְאֶת־
שְׁמַרְיָ֖ה וְאֶת־זָֽהַם׃ 20 וְאַחֲרֶ֣יהָ לָקַ֔ח אֶֽת־מַעֲכָ֖ה בַּת־אַבְשָׁל֑וֹם וַתֵּ֣לֶד
ל֗וֹ אֶת־אֲבִיָּה֙ וְאֶת־עַתַּ֔י[a] וְאֶת־זִיזָ֖א וְאֶת־שְׁלֹמִֽית[b]׃ 21 וַיֶּאֱהַ֨ב רְחַבְעָ֜ם
אֶת־מַעֲכָ֣ה בַת־אַבְשָׁל֗וֹם מִכָּל־נָשָׁיו֙ וּפִֽילַגְשָׁ֔יו כִּ֠י נָשִׁ֨ים שְׁמוֹנֶֽה־

Cp 11, 15 𝔖 וְלַ' ‖ 17 𝔊 הָלַךְ cf 12,1 ‖ 18 [a] 𝔖 מָחֲלַת 𝔊[BA] Μολ(λ)αθ [L] Μαελλεθ ‖ [b] K בֶּן, l c Q𝔊𝔙 בַּת ‖ [c] l c 𝔊[A] וְאַ' ‖ 19 𝔊[A] Ζαλαμ [B] Ροολλαμ (crrp) ‖ 20 [a] 𝔊 Ιεθθ(ε)ι = יעתי ‖ [b] 𝔊[(B)A] Σαλημωθ ‖ 21 𝔊[B] Joseph. Arch. 8,10,1: 30.

עֶשְׂרֵה נָשָׂא וּפִילַגְשִׁים שִׁשִּׁים וַיּוֹלֶד עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה בָּנִים וְשִׁשִּׁים
בָּנוֹת׃ 22 וַיַּעֲמֵד לָרֹאשׁ רְחַבְעָם אֶת־אֲבִיָּה בֶן־מַעֲכָה לְנָגִיד בְּאֶחָיו
כִּי לְהַמְלִיכוֹ׃ 23 וַיָּבֶן וַיִּפְרֹץ מִכָּל־בָּנָיו[a] לְכָל־אַרְצוֹת יְהוּדָה וּבִנְיָמִן
לְכֹל[b] עָרֵי הַמְּצֻרוֹת וַיִּתֵּן לָהֶם הַמָּזוֹן לָרֹב [c]וַיִּשְׁאַל הֲמוֹן[c] נָשִׁים׃
12 1 וַיְהִי כְּהָכִין מַלְכוּת רְחַבְעָם וּכְחֶזְקָתוֹ עָזַב אֶת־
תּוֹרַת יְהוָה וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ׃ ס 2 וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לַמֶּלֶךְ
רְחַבְעָם עָלָה שִׁישַׁק מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־יְרוּשָׁלִָם כִּי מָעֲלוּ בַּיהוָה׃
3 בְּאֶלֶף וּמָאתַיִם רֶכֶב וּבְשִׁשִּׁים אֶלֶף פָּרָשִׁים וְאֵין מִסְפָּר לָעָם אֲשֶׁר־
בָּאוּ עִמּוֹ מִמִּצְרַיִם לוּבִים סֻכִּיִּים וְכוּשִׁים׃ 4 וַיִּלְכֹּד אֶת־עָרֵי הַמְּצֻרוֹת
אֲשֶׁר לִיהוּדָה וַיָּבֹא עַד־יְרוּשָׁלִָם׃ ס 5 וּשְׁמַעְיָה הַנָּבִיא בָּא אֶל־
רְחַבְעָם וְשָׂרֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר־נֶאֶסְפוּ אֶל־יְרוּשָׁלִַם מִפְּנֵי שִׁישָׁק וַיֹּאמֶר
לָהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אַתֶּם עֲזַבְתֶּם אֹתִי וְאַף־אֲנִי עָזַבְתִּי אֶתְכֶם
בְּיַד־שִׁישָׁק׃ 6 וַיִּכָּנְעוּ שָׂרֵי־יִשְׂרָאֵל וְהַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ צַדִּיק ׀ יְהוָה׃
7 וּבִרְאוֹת יְהוָה כִּי נִכְנָעוּ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־שְׁמַעְיָה ׀ לֵאמֹר נִכְנְעוּ
לֹא אַשְׁחִיתֵם וְנָתַתִּי לָהֶם כִּמְעַט לִפְלֵיטָה וְלֹא־תִתַּךְ חֲמָתִי בִּירוּשָׁלִַם
בְּיַד־שִׁישָׁק׃ 8 כִּי יִהְיוּ־לוֹ לַעֲבָדִים וְיֵדְעוּ עֲבוֹדָתִי וַעֲבוֹדַת מַמְלְכוֹת
הָאֲרָצוֹת׃ פ 9 וַיַּעַל שִׁישַׁק מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־יְרוּשָׁלִַם וַיִּקַּח אֶת־
אֹצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וְאֶת־אֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ אֶת־הַכֹּל לָקָח וַיִּקַּח אֶת־
מָגִנֵּי הַזָּהָב אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁלֹמֹה׃ 10 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם תַּחְתֵּיהֶם
מָגִנֵּי נְחֹשֶׁת וְהִפְקִיד עַל־יַד שָׂרֵי הָרָצִים הַשֹּׁמְרִים פֶּתַח בֵּית הַמֶּלֶךְ׃
11 וַיְהִי מִדֵּי־בוֹא הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה °בָּאוּ הָרָצִים וּנְשָׂאוּם° וֶהֱשִׁבוּם
אֶל־תָּא הָרָצִים׃ 12 וּבְהִכָּנְעוֹ שָׁב מִמֶּנּוּ אַף־יְהוָה וְלֹא לְהַשְׁחִית לְכָלָה
וְגַם בִּיהוּדָה הָיָה דְּבָרִים טוֹבִים׃ פ 13 וַיִּתְחַזֵּק הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם
בִּירוּשָׁלִַם וַיִּמְלֹךְ כִּי בֶן־אַרְבָּעִים וְאַחַת שָׁנָה רְחַבְעָם בְּמָלְכוֹ וּשְׁבַע
עֶשְׂרֵה שָׁנָה ׀ מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם הָעִיר אֲשֶׁר־בָּחַר יְהוָה לָשׂוּם אֶת־
שְׁמוֹ שָׁם מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְשֵׁם אִמּוֹ נַעֲמָה הָעַמֹּנִית׃ 14 וַיַּעַשׂ
הָרָע כִּי לֹא הֵכִין לִבּוֹ לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה׃ 15 וְדִבְרֵי רְחַבְעָם
הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים בְּדִבְרֵי שְׁמַעְיָה הַנָּבִיא
וְעִדּוֹ[a] הַחֹזֶה לְהִתְיַחֵשׂ[b] וּמִלְחֲמוֹת רְחַבְעָם וְיָרָבְעָם כָּל־הַיָּמִים׃

22 ins frt c 𝔊 חָשַׁב ‖ 23 [a] prps אֲשֶׁר לְפָנָיו sed cf [c-c] ‖ [b] l c 𝔊[93] Cpl וּלְכֹל ‖ [c-c] l וַיִּשָּׂא לָהֶם ‖ Cp 12, 2 Var[G] שׁוּשׁ'[K] 𝔊 Σουσακειμ; l prb שׁוּשַׁק cf ad 1R 14,25; id in vv sqq ‖ 11 °-° 1R 14,28 יִשָּׂאוּם הרצים ‖ 15 [a] cf ad 9,29 ‖ [b] frt dl; 𝔊[BA(L1)] καὶ (αἱ) πράξεις αὐτοῦ.

16וַיִּשְׁכַּ֨ב רְחַבְעָ֜ם עִם־אֲבֹתָ֗יו וַיִּקָּבֵ֛ר בְּעִ֥יר דָּוִ֖יד וַיִּמְלֹ֛ךְ אֲבִיָּ֥ה בְנ֖וֹ
תַּחְתָּֽיו׃ פ
13 1בִּשְׁנַ֛ת שְׁמוֹנֶ֥ה עֶשְׂרֵ֖ה לַמֶּ֣לֶךְ יָרָבְעָ֑ם וַיִּמְלֹ֥ךְ אֲבִיָּ֖ה עַל־
יְהוּדָֽה׃ 2שָׁל֣וֹשׁ שָׁנִ֗ים מָלַךְ֙ בִּיר֣וּשָׁלִַ֔ם וְשֵׁ֣ם אִמּ֔וֹ מִיכָיָ֖הוּ[a] בַת־[b]אוּרִיאֵ֣ל
מִן־גִּבְעָ֑ה[b] וּמִלְחָמָ֥ה הָֽיְתָ֛ה בֵּ֥ין אֲבִיָּ֖ה וּבֵ֥ין יָרָבְעָֽם׃ 3וַיֶּאְסֹ֨ר[a] אֲבִיָּ֜ה
אֶת־הַמִּלְחָמָ֗ה בְּחַ֙יִל֙ גִּבּוֹרֵ֣י מִלְחָמָ֔ה אַרְבַּע־מֵא֥וֹת[b] אֶ֖לֶף אִ֣ישׁ בָּח֑וּר
וְיָרָבְעָ֗ם עָרַ֤ךְ עִמּוֹ֙ מִלְחָמָ֔ה בִּשְׁמוֹנֶ֨ה מֵא֥וֹת אֶ֛לֶף אִ֥ישׁ בָּח֖וּר גִּבּ֥וֹר[c]
חָֽיִל׃ ס 4וַיָּ֣קָם אֲבִיָּ֗ה מֵעַל֙ לְהַ֣ר צְמָרַ֔יִם אֲשֶׁ֖ר בְּהַ֣ר אֶפְרָ֑יִם וַיֹּ֕אמֶר
שְׁמָע֖וּנִי יָרָבְעָ֥ם וְכָל־יִשְׂרָאֵֽל׃ 5הֲלֹ֤א לָכֶם֙ לָדַ֔עַת כִּ֣י יְהוָ֣ה׀ אֱלֹהֵ֣י
יִשְׂרָאֵ֗ל נָתַ֨ן מַמְלָכָ֧ה לְדָוִ֛יד עַל־יִשְׂרָאֵ֖ל לְעוֹלָ֑ם ל֥וֹ וּלְבָנָ֖יו בְּרִ֥ית מֶֽלַח׃
6וַיָּ֙קָם֙ יָרָבְעָ֣ם בֶּן־נְבָ֔ט עֶ֖בֶד שְׁלֹמֹ֣ה בֶן־דָּוִ֑יד וַיִּמְרֹ֖ד עַל־אֲדֹנָֽיו׃
7וַיִּקָּבְצ֣וּ עָלָ֗יו אֲנָשִׁ֤ים רֵקִים֙ בְּנֵ֣י בְלִיַּ֔עַל וַיִּֽתְאַמְּצ֖וּ עַל־רְחַבְעָ֣ם בֶּן־
שְׁלֹמֹ֑ה וּרְחַבְעָ֗ם הָיָ֥ה נַ֙עַר֙ וְרַךְ־לֵבָ֔ב וְלֹ֥א הִתְחַזַּ֖ק לִפְנֵיהֶֽם׃ 8וְעַתָּ֣ה׀
אַתֶּ֣ם אֹמְרִ֗ים לְהִתְחַזֵּק֙ לִפְנֵי֙ מַמְלֶ֣כֶת יְהוָ֔ה בְּיַ֖ד בְּנֵ֣י דָוִ֑יד וְאַתֶּם֙
הָמ֣וֹן רָ֔ב וְעִמָּכֶם֙ עֶגְלֵ֣י זָהָ֔ב אֲשֶׁ֨ר עָשָׂ֥ה לָכֶ֛ם יָרָבְעָ֖ם לֵאלֹהִֽים׃ 9הֲלֹ֤א
הִדַּחְתֶּם֙ אֶת־כֹּהֲנֵ֣י יְהוָ֔ה אֶת־בְּנֵ֥י אַהֲרֹ֖ן וְהַלְוִיִּ֑ם וַתַּעֲשׂ֨וּ לָכֶ֤ם כֹּהֲנִים֙
כְּעַמֵּ֣י הָאֲרָצ֔וֹת כָּל־הַבָּ֞א לְמַלֵּ֣א יָד֗וֹ בְּפַ֤ר בֶּן־בָּקָר֙ וְאֵילִ֣ם שִׁבְעָ֔ה
וְהָיָ֥ה כֹהֵ֖ן לְלֹ֥א אֱלֹהִֽים׃ 10וַאֲנַ֛חְנוּ יְהוָ֥ה אֱלֹהֵ֖ינוּ וְלֹ֣א עֲזַבְנֻ֑הוּ וְכֹהֲנִ֗ים
מְשָׁרְתִ֤ים לַֽיהוָה֙ בְּנֵ֣י אַהֲרֹ֔ן וְהַלְוִיִּ֖ם בַּמְלָֽאכֶת׃ 11וּמַקְטִרִ֣ים לַיהוָ֡ה
עֹל֣וֹת בַּבֹּֽקֶר־בַּבֹּ֣קֶר וּבָעֶֽרֶב־בָּעֶ֣רֶב וּקְטֹֽרֶת־סַמִּים֩ וּמַעֲרֶ֨כֶת לֶ֜חֶם עַל־
הַשֻּׁלְחָ֣ן הַטָּה֗וֹר וּמְנוֹרַ֨ת הַזָּהָ֤ב וְנֵרֹתֶ֙יהָ֙ לְבָעֵר֙ בָּעֶ֣רֶב בָּעֶ֔רֶב כִּֽי־
שֹׁמְרִ֣ים אֲנַ֔חְנוּ אֶת־מִשְׁמֶ֖רֶת יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֑ינוּ וְאַתֶּ֖ם עֲזַבְתֶּ֥ם אֹתֽוֹ׃
12וְהִנֵּה֩ עִמָּ֨נוּ בָרֹ֜אשׁ הָאֱלֹהִ֧ים׀ וְכֹהֲנָ֛יו וַחֲצֹצְר֥וֹת הַתְּרוּעָ֖ה לְהָרִ֣יעַ
עֲלֵיכֶ֑ם בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל אַל־תִּֽלָּחֲמ֛וּ עִם־יְהוָ֥ה אֱלֹהֵֽי־אֲבֹתֵיכֶ֖ם כִּי־לֹ֥א
תַצְלִֽיחוּ׃ 13וְיָרָבְעָ֗ם הֵסֵב֙ אֶת־הַמַּאְרָ֔ב לָב֖וֹא מֵאַחֲרֵיהֶ֑ם וַיִּֽהְיוּ֙
לִפְנֵ֣י יְהוּדָ֔ה וְהַמַּאְרָ֖ב מֵאַחֲרֵיהֶֽם׃ 14וַיִּפְנ֣וּ יְהוּדָ֗ה וְהִנֵּ֨ה לָהֶ֤ם הַמִּלְחָמָה֙
פָּנִ֣ים וְאָח֔וֹר וַיִּצְעֲק֖וּ לַיהוָ֑ה וְהַכֹּהֲנִ֕ים מַחְצְרִ֖ים בַּחֲצֹצְרֽוֹת׃ 15וַיָּרִ֖יעוּ
אִ֣ישׁ יְהוּדָ֑ה וַיְהִ֗י בְּהָרִ֙יעַ֙ אִ֣ישׁ יְהוּדָ֔ה וְהָֽאֱלֹהִ֗ים נָגַ֤ף אֶת־יָרָבְעָם֙
וְכָל־יִשְׂרָאֵ֔ל לִפְנֵ֥י אֲבִיָּ֖ה וִיהוּדָֽה׃ 16וַיָּנ֥וּסוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵ֖ל מִפְּנֵ֣י יְהוּדָ֑ה

Cp 13, 1 1R 15,1 אבים ‖ 2 [a] l c 𝔊𝔖 1R 15,2 מַעֲכָה ‖ [b-b] 𝔊L 1R אֲבִישָׁלוֹם ‖ 3 [a] 𝔊 παρετάξατο; l 𝔐 ‖ [b] 1MS עָשָׂר ‖ [c] Seb גִּבּוֹרֵי ‖ 4 𝔊 Σομορων ‖ 7 l c pc MSS 𝔊𝔖𝔙 אֵלָיו ‖ 10 𝔊 ?בְּמַחְלְקֹתָם ‖ 14 cf ad I 15,24.

וַיִּתְּנֵ֥ם אֱלֹהִ֖ים בְּיָדָֽם׃ 17 וַיַּכּ֥וּ בָהֶ֛ם אֲבִיָּ֥ה וְעַמּ֖וֹ מַכָּ֣ה רַבָּ֑ה וַיִּפְּל֤וּ
חֲלָלִים֙ מִיִּשְׂרָאֵ֔ל חֲמֵשׁ־מֵא֥וֹת אֶ֖לֶף אִ֥ישׁ בָּחֽוּר׃ 18 וַיִּכָּנְע֥וּ בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֖ל
בָּעֵ֣ת הַהִ֑יא וַיֶּֽאֶמְצוּ֙ בְּנֵ֣י יְהוּדָ֔ה כִּ֣י נִשְׁעֲנ֔וּ עַל־יְהוָ֖ה אֱלֹהֵ֥י אֲבוֹתֵיהֶֽם׃
19 וַיִּרְדֹּ֤ף אֲבִיָּה֙ אַחֲרֵ֣י יָרָבְעָ֔ם וַיִּלְכֹּ֤ד מִמֶּ֙נּוּ֙ עָרִ֔ים אֶת־בֵּֽית־אֵל֙ וְאֶת־
בְּנוֹתֶ֔יהָ וְאֶת־יְשָׁנָ֖ה וְאֶת־בְּנוֹתֶ֑יהָ וְאֶת־עֶפְרַ֖יִן וּבְנֹתֶֽיהָ׃ 20 וְלֹֽא־עָצַ֞ר
כֹּֽחַ יָרָבְעָ֥ם ע֖וֹד בִּימֵ֣י אֲבִיָּ֑הוּ וַיִּגְּפֵ֥הוּ יְהוָ֖ה וַיָּמֹֽת׃ ס 21 וַיִּתְחַזֵּ֣ק
אֲבִיָּ֔הוּ וַיִּשָּׂא־לוֹ֙ נָשִׁ֣ים אַרְבַּ֣ע עֶשְׂרֵ֑ה וַיּ֗וֹלֶד עֶשְׂרִ֤ים וּשְׁנַ֙יִם֙ בָּנִ֔ים
וְשֵׁ֥שׁ עֶשְׂרֵ֖ה בָּנֽוֹת׃ 22 וְיֶ֙תֶר֙ דִּבְרֵ֣י אֲבִיָּ֔ה וּדְרָכָ֖יו וּדְבָרָ֑יו כְּתוּבִ֕ים
בְּמִדְרַ֖שׁ הַנָּבִ֥יא עִדּֽוֹ׃ 23 וַיִּשְׁכַּ֨ב אֲבִיָּ֜ה עִם־אֲבֹתָ֗יו וַיִּקְבְּר֤וּ אֹתוֹ֙
בְּעִ֣יר דָּוִ֔יד וַיִּמְלֹ֛ךְ אָסָ֥א בְנ֖וֹ תַּחְתָּ֑יו בְּיָמָ֛יו שָׁקְטָ֥ה הָאָ֖רֶץ עֶ֥שֶׂר
שָׁנִֽים׃ ס

14 1 וַיַּ֣עַשׂ אָסָ֔א הַטּ֣וֹב וְהַיָּשָׁ֔ר בְּעֵינֵ֖י יְהוָ֥ה אֱלֹהָֽיו׃ 2 וַיָּ֛סַר אֶת־
מִזְבְּח֥וֹת הַנֵּכָ֖ר וְהַבָּמ֑וֹת וַיְשַׁבֵּר֙ אֶת־הַמַּצֵּב֔וֹת וַיְגַדַּ֖ע אֶת־הָאֲשֵׁרִֽים׃
3 וַיֹּ֙אמֶר֙ לִֽיהוּדָ֔ה לִדְר֕וֹשׁ אֶת־יְהוָ֖ה אֱלֹהֵ֣י אֲבוֹתֵיהֶ֑ם וְלַעֲשׂ֖וֹת הַתּוֹרָ֥ה
וְהַמִּצְוָֽה׃ 4 וַיָּ֙סַר֙ מִכָּל־עָרֵ֣י יְהוּדָ֔ה אֶת־הַבָּמ֖וֹת וְאֶת־הַחַמָּנִ֑ים °וַתִּשְׁקֹ֥ט
הַמַּמְלָכָ֖ה לְפָנָֽיו°׃ 5 וַיִּ֛בֶן עָרֵ֥י מְצוּרָ֖ה בִּֽיהוּדָ֑ה כִּֽי־שָׁקְטָ֣ה הָאָ֔רֶץ וְאֵין־
עִמּ֤וֹ מִלְחָמָה֙ בַּשָּׁנִ֣ים הָאֵ֔לֶּה כִּֽי־הֵנִ֥יחַ יְהוָ֖ה לֽוֹ׃ 6 וַיֹּ֙אמֶר לִֽיהוּדָ֜ה
נִבְנֶ֣ה ׀ אֶת־הֶעָרִ֣ים הָאֵ֗לֶּה וְנָסֵ֨ב חוֹמָ֜ה וּמִגְדָּלִ֗ים דְּלָתַ֣יִם וּבְרִיחִים֒
[a]עוֹדֶ֨נּוּ הָאָ֜רֶץ לְפָנֵ֗ינוּ[a] כִּ֤י דָרַ֙שְׁנוּ֙ אֶת־יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֔ינוּ דָּרַ֕שְׁנוּ[b] וַיָּ֥נַח
לָ֖נוּ מִסָּבִ֑יב [c]וַיִּבְנ֖וּ וַיַּצְלִֽיחוּ[c]׃ ס 7 וַיְהִ֣י לְאָסָ֗א חַ֚יִל נֹשֵׂ֨א צִנָּ֜ה
וָרֹ֗מַח מִֽיהוּדָה֙ שְׁלֹ֣שׁ מֵא֣וֹת אֶ֔לֶף וּמִבִּנְיָמִ֗ן נֹשְׂאֵ֤י מָגֵן֙ וְדֹ֣רְכֵי קֶ֔שֶׁת
מָאתַ֥יִם וּשְׁמוֹנִ֖ים אָ֑לֶף כָּל־אֵ֖לֶּה גִּבּ֥וֹרֵי חָֽיִל׃ 8 וַיֵּצֵ֨א אֲלֵיהֶ֜ם
זֶ֣רַח הַכּוּשִׁ֗י בְּחַ֙יִל֙ °אֶ֣לֶף אֲלָפִ֔ים° וּמַרְכָּב֖וֹת שְׁלֹ֣שׁ מֵא֑וֹת וַיָּבֹ֖א עַד־
מָֽרֵשָֽׁה׃ 9 וַיֵּצֵ֥א אָסָ֖א לְפָנָ֑יו[a] וַיַּֽעַרְכוּ֙ מִלְחָמָ֔ה בְּגֵ֥יא צְפָ֖תָה[b] לְמָרֵשָֽׁה׃
10 וַיִּקְרָ֨א אָסָ֜א אֶל־יְהוָ֣ה אֱלֹהָיו֮ וַיֹּאמַר֒ יְהוָ֗ה אֵין־עִמְּךָ֙ לַעְזֹ֗ר בֵּ֥ין
רַב֙ לְאֵ֣ין כֹּ֔חַ עָזְרֵ֜נוּ יְהוָ֤ה אֱלֹהֵ֙ינוּ֙ כִּֽי־עָלֶ֣יךָ נִשְׁעַ֔נּוּ וּבְשִׁמְךָ֣ בָ֔אנוּ
עַל־הֶהָמ֖וֹן הַזֶּ֑ה יְהוָ֤ה אֱלֹהֵ֙ינוּ֙ אַ֔תָּה אַל־יַעְצֹ֥ר עִמְּךָ֖ אֱנֽוֹשׁ׃ ס
11 וַיִּגֹּ֤ף יְהוָה֙ אֶת־הַכּוּשִׁ֔ים לִפְנֵ֥י אָסָ֖א וְלִפְנֵ֣י יְהוּדָ֑ה וַיָּנֻ֖סוּ הַכּוּשִֽׁים׃

19 K Vrs עֶפְרוֹן, Q עֶפְרַ֫יִן ‖ 22 𝔊 Αδ(δ)ω cf ad 9,29 ‖ 23 𝔖 hic incip cp 14 ‖ Cp 14, 4 °-° 𝔊BA καὶ εἰρήνευσεν (crrp) ‖ 6 a-a 𝔊AL ἐν ᾧ (B ἐνώπιον) τῆς γῆς κυριεύ(σ)ομεν ‖ b 𝔊 דְּרָשָׁנוּ ‖ c-c 𝔊BA וַיַּצְלַח לָנוּ ‖ 8 °-° 𝔊B ἐν χιλιάσιν ‖ 9 a cf ad I 14,8 ‖ b VarG צְפַתָּה; l frt c 𝔊 צָפוֹנָה (בַּגַּיְא).

¹²וַיִּרְדְּפֵם אָסָא וְהָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ °עַד־לִגְרָר° וַיִּפֹּל מִכּוּשִׁים לְאֵין־לָהֶם
מִחְיָה כִּי־נִשְׁבְּרוּ לִפְנֵי־יְהוָה וְלִפְנֵי מַחֲנֵהוּ וַיִּשְׂאוּ שָׁלָל הַרְבֵּה
מְאֹד׃ ¹³וַיַּכּוּ אֵת כָּל־הֶעָרִים סְבִיבוֹת גְּרָר כִּי־הָיָה פַחַד־יְהוָה
עֲלֵיהֶם וַיָּבֹזּוּ אֶת־כָּל־הֶעָרִים כִּי־בִזָּה רַבָּה הָיְתָה בָהֶם׃ ¹⁴וְגַם־
אָהֳלֵי מִקְנֶה °הִכּוּ וַיִּשְׁבּוּ צֹאן לָרֹב וּגְמַלִּים וַיָּשֻׁבוּ יְרוּשָׁלִָם׃ ס
15 ¹וַעֲזַרְיָהוּ בֶּן־עוֹדֵד הָיְתָה עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים׃ ²וַיֵּצֵא לִפְנֵי אָסָא
וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁמָעוּנִי אָסָא וְכָל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן יְהוָה עִמָּכֶם בִּהְיוֹתְכֶם
עִמּוֹ וְאִם־תִּדְרְשֻׁהוּ יִמָּצֵא לָכֶם וְאִם־תַּעַזְבֻהוּ יַעֲזֹב אֶתְכֶם׃ ³וְיָמִים
רַבִּים לְיִשְׂרָאֵל לְלֹא ׀ אֱלֹהֵי אֱמֶת °וּלְלֹא כֹּהֵן מוֹרֶה° וּלְלֹא תוֹרָה׃
⁴וַיָּשָׁב בַּצַּר־לוֹ עַל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיְבַקְשֻׁהוּ וַיִּמָּצֵא לָהֶם׃
⁵וּבָעִתִּים הָהֵם אֵין שָׁלוֹם לַיּוֹצֵא וְלַבָּא כִּי מְהוּמֹת רַבּוֹת עַל כָּל־
יֹשְׁבֵי הָאֲרָצוֹת׃ ⁶וְכֻתְּתוּ גוֹי־בְּגוֹי וְעִיר בְּעִיר כִּי־אֱלֹהִים הֲמָמָם
בְּכָל־צָרָה׃ ⁷וְאַתֶּם חִזְקוּ וְאַל־יִרְפּוּ יְדֵיכֶם כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלַּתְכֶם׃
ס ⁸וְכִשְׁמֹעַ אָסָא הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהַנְּבוּאָה [a]עֹדֵד הַנָּבִיא[a] הִתְחַזַּק
וַיַּעֲבֵר הַשִּׁקּוּצִים מִכָּל־אֶרֶץ יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וּמִן־הֶעָרִים אֲשֶׁר לָכַד
מֵהַר[b] אֶפְרָיִם וַיְחַדֵּשׁ אֶת־מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר לִפְנֵי אוּלָם[c] יְהוָה׃
⁹וַיִּקְבֹּץ אֶת־כָּל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וְהַגָּרִים עִמָּהֶם מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה
וּמִשִּׁמְעוֹן כִּי־נָפְלוּ עָלָיו מִיִּשְׂרָאֵל לָרֹב בִּרְאֹתָם כִּי־יְהוָה אֱלֹהָיו
עִמּוֹ׃ ס ¹⁰וַיִּקָּבְצוּ יְרוּשָׁלִַם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לִשְׁנַת חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה
לְמַלְכוּת אָסָא׃ ¹¹וַיִּזְבְּחוּ לַיהוָה בַּיּוֹם הַהוּא מִן־הַשָּׁלָל °הֵבִיאוּ בָּקָר
שְׁבַע מֵאוֹת וְצֹאן שִׁבְעַת אֲלָפִים׃ ¹²וַיָּבֹאוּ בַבְּרִית לִדְרוֹשׁ אֶת־
יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם בְּכָל־לְבָבָם וּבְכָל־נַפְשָׁם׃ ¹³וְכֹל אֲשֶׁר לֹא־
יִדְרֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל יוּמָת לְמִן־קָטֹן וְעַד־גָּדוֹל לְמֵאִישׁ וְעַד־
אִשָּׁה׃ ¹⁴וַיִּשָּׁבְעוּ לַיהוָה בְּקוֹל גָּדוֹל וּבִתְרוּעָה[a] וּבַחֲצֹצְרוֹת וּבְשׁוֹפָרוֹת[b]׃
¹⁵וַיִּשְׂמְחוּ כָל־יְהוּדָה עַל־הַשְּׁבוּעָה כִּי בְכָל־לְבָבָם נִשְׁבָּעוּ וּבְכָל־
רְצוֹנָם בִּקְשֻׁהוּ וַיִּמָּצֵא לָהֶם וַיָּנַח יְהוָה לָהֶם מִסָּבִיב׃ ¹⁶וְגַם־
מַעֲכָה [a]אֵם ׀ אָסָא הַמֶּלֶךְ[a] הֱסִירָהּ[b] [c]מִגְּבִירָה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה לַאֲשֵׁרָה
מִפְלָצֶת[c] וַיִּכְרֹת אָסָא אֶת־מִפְלַצְתָּהּ וַיָּדֶק[d] וַיִּשְׂרֹף בְּנַחַל קִדְרוֹן׃

12 °-° 𝔊[BA] ἕως Γεδωρ sim 13 ‖ 14 𝔊 + τοὺς Αμαζον(ι)εις ‖ Cp 15, 1 𝔊[A] Αδαδ ‖ 3 °-° >𝔊[B] ‖ 5 𝔊 יהוה ‖ 6 8MSS 𝔊𝔙 וְכִתְּתוּ ‖ 8 [a-a] gloss; vel ins ? אֲשֶׁר־דִּבֶּר עֲזַרְיָהוּ בֶן cf 𝔖𝔙(𝔊[A]) ‖ [b] l c 𝔊[BA](𝔖𝔙) בְּהַר ‖ [c] cf ad 1R 6,3 (𝔊 τ. ναοῦ) ‖ 11 Seb + אֲשֶׁר ‖ 14 [a] >𝔊[BA] ‖ [b] >𝔊[B] ‖ 16 [a-a] 𝔊[BA] 1R 15,13 אִמּוֹ ‖ [b] 1R וַיְסִרֶהָ ‖ [c-c] 𝔊 aliter ‖ [d] >𝔊 1R.

17 וְהַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ מִיִּשְׂרָאֵל רַק לְבַב־אָסָא הָיָה שָׁלֵם כָּל־יָמָיו׃
18 וַיָּבֵא אֶת־קָדְשֵׁי אָבִיו וְקָדָשָׁיו בֵּית הָאֱלֹהִים כֶּסֶף וְזָהָב וְכֵלִים׃
19 וּמִלְחָמָה לֹא הָיָתָה עַד שְׁנַת־°שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ° לְמַלְכוּת
אָסָא׃ ס **16** 1 בִּשְׁנַת [a]שְׁלֹשִׁים וָשֵׁשׁ[a] לְמַלְכוּת אָסָא עָלָה בַּעְשָׁא[b]
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל עַל־יְהוּדָה וַיִּבֶן אֶת־הָרָמָה לְבִלְתִּי תֵּת יוֹצֵא וָבָא לְאָסָא
מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ 2 [a]וַיֹּצֵא אָסָא כֶּסֶף וְזָהָב מֵאֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה וּבֵית
הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח[a] אֶל־בֶּן־הֲדַד[b] מֶלֶךְ אֲרָם הַיּוֹשֵׁב בְּדַרְמֶשֶׂק לֵאמֹר׃
3 בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין אָבִי וּבֵין אָבִיךָ הִנֵּה שָׁלַחְתִּי לְךָ כֶּסֶף
וְזָהָב לֵךְ הָפֵר בְּרִיתְךָ אֶת־בַּעְשָׁא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְיַעֲלֶה מֵעָלָי׃ 4 וַיִּשְׁמַע
בֶּן־הֲדַד אֶל־הַמֶּלֶךְ אָסָא וַיִּשְׁלַח אֶת־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר־לוֹ אֶל־עָרֵי
יִשְׂרָאֵל וַיַּכּוּ[a] אֶת־עִיּוֹן[b] וְאֶת־דָּן וְאֵת אָבֵל מָיִם[c] וְאֵת כָּל־מִסְכְּנוֹת[d]
עָרֵי[e] נַפְתָּלִי׃ 5 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ בַּעְשָׁא וַיֶּחְדַּל מִבְּנוֹת אֶת־הָרָמָה וַיַּשְׁבֵּת
אֶת־מְלַאכְתּוֹ׃ ס 6 וְאָסָא הַמֶּלֶךְ לָקַח אֶת־כָּל־יְהוּדָה וַיִּשְׂאוּ אֶת־
אַבְנֵי הָרָמָה וְאֶת־עֵצֶיהָ אֲשֶׁר בָּנָה בַּעְשָׁא וַיִּבֶן בָּהֶם אֶת־גֶּבַע°
וְאֶת־הַמִּצְפָּה׃ ס 7 וּבָעֵת הַהִיא בָּא חֲנָנִי הָרֹאֶה אֶל־אָסָא
מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּהִשָּׁעֶנְךָ עַל־מֶלֶךְ אֲרָם וְלֹא נִשְׁעַנְתָּ עַל־
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־כֵּן נִמְלַט חֵיל מֶלֶךְ־אֲרָם מִיָּדֶךָ׃ 8 הֲלֹא הַכּוּשִׁים
וְהַלּוּבִים הָיוּ לְחַיִל לָרֹב לְרֶכֶב וּלְפָרָשִׁים לְהַרְבֵּה מְאֹד וּבְהִשָּׁעֶנְךָ
עַל־יְהוָה נְתָנָם בְּיָדֶךָ׃ 9 כִּי יְהוָה עֵינָיו מְשֹׁטְטוֹת בְּכָל־הָאָרֶץ לְהִתְחַזֵּק
עִם־לְבָבָם שָׁלֵם אֵלָיו נִסְכַּלְתָּ עַל־זֹאת כִּי מֵעַתָּה יֵשׁ עִמְּךָ מִלְחָמוֹת׃
10 וַיִּכְעַס אָסָא אֶל־הָרֹאֶה וַיִּתְּנֵהוּ בֵּית הַמַּהְפֶּכֶת כִּי־בְזַעַף עִמּוֹ
עַל־זֹאת וַיְרַצֵּץ אָסָא מִן־הָעָם בָּעֵת הַהִיא׃ 11 וְהִנֵּה דִּבְרֵי
אָסָא הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר הַמְּלָכִים לִיהוּדָה
וְיִשְׂרָאֵל׃ 12 וַיֶּחֱלֶא אָסָא בִּשְׁנַת שְׁלוֹשִׁים וָתֵשַׁע לְמַלְכוּתוֹ
בְּרַגְלָיו עַד־לְמַעְלָה חָלְיוֹ וְגַם־בְּחָלְיוֹ לֹא־דָרַשׁ אֶת־יְהוָה כִּי בָּרֹפְאִים׃
13 וַיִּשְׁכַּב אָסָא עִם־אֲבֹתָיו וַיָּמָת בִּשְׁנַת אַרְבָּעִים° וְאַחַת לְמָלְכוֹ׃
14 וַיִּקְבְּרֻהוּ בְקִבְרֹתָיו אֲשֶׁר כָּרָה־לוֹ בְּעִיר דָּוִיד וַיַּשְׁכִּיבֻהוּ בַּמִּשְׁכָּב

17 1R 15,14 + עִם יהוה ‖ 19 °-° dub, cf 1R 16,8 ‖ Cp 16, 1 a-a 𝔊 BA 38 L 30 ‖ b Var G בעשׁא ‖ 2 a-a 1R 15,18 aliter ‖ b Var G ר— cf ad 1R (𝔊 Αδερ) ‖ 3 𝔊 + διάθου ‖ 4 a 𝔊 1R 15,20 וַיַּךְ ‖ b 𝔊 AL 𝔙 עִיוֹן ‖ c 1R בֵּית־מַעֲכָה ‖ d l? c 1R כִּנְּרוֹת (𝔊 περιχώρους) ‖ e l? c 1R עַל־כָּל־אֶרֶץ ‖ 6 1MS (𝔖𝔄) + (רָמַת) בִּנְיָמִין ‖ 8 𝔊 + εἰς θάρσος ‖ 9 3MSS 𝔊𝔖 מָה— ‖ 13 𝔊 Bab 39 (AL = 𝔐) ‖ 14 Var G בְּקִבְרָתוֹ; 𝔊𝔙 —רָתוֹ.

אֲשֶׁר מִלֵּא בְּשָׂמִים וּזְנִים מְרֻקָּחִים בְּמִרְקַחַת מַעֲשֶׂה וַיִּשְׂרְפוּ־לוֹ
שְׂרֵפָה גְּדוֹלָה עַד־לִמְאֹד׃ ס
17 1 וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ תַּחְתָּיו וַיִּתְחַזֵּק עַל־יִשְׂרָאֵל׃ 2 וַיִּתֶּן־
חַיִל בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתֵּן נְצִיבִים בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבְעָרֵי
אֶפְרַיִם אֲשֶׁר לָכַד אָסָא אָבִיו׃ 3 וַיְהִי יְהוָה עִם־יְהוֹשָׁפָט כִּי הָלַךְ
בְּדַרְכֵי דָּוִיד אָבִיו הָרִאשֹׁנִים וְלֹא דָרַשׁ לַבְּעָלִים׃ 4 כִּי לֵאלֹהֵי אָבִיו
דָּרָשׁ וּבְמִצְוֺתָיו הָלָךְ וְלֹא כְּמַעֲשֵׂה יִשְׂרָאֵל׃ 5 וַיָּכֶן יְהוָה אֶת־הַמַּמְלָכָה
בְּיָדוֹ וַיִּתְּנוּ כָל־יְהוּדָה מִנְחָה לִיהוֹשָׁפָט וַיְהִי־לוֹ עֹשֶׁר וְכָבוֹד לָרֹב׃
6 וַיִּגְבַּהּ לִבּוֹ בְּדַרְכֵי יְהוָה וְעוֹד הֵסִיר אֶת־הַבָּמוֹת וְאֶת־הָאֲשֵׁרִים
מִיהוּדָה׃ ס 7 וּבִשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמָלְכוֹ שָׁלַח לְשָׂרָיו לְבֶן־[a]חַיִל וּלְעֹבַדְיָה[b]
וְלִזְכַרְיָה וְלִנְתַנְאֵל וּלְמִיכָיָהוּ לְלַמֵּד בְּעָרֵי יְהוּדָה׃ 8 וְעִמָּהֶם הַלְוִיִּם
שְׁמַעְיָהוּ[a] וּנְתַנְיָהוּ וּזְבַדְיָהוּ[b] וַעֲשָׂהאֵל[c] וּשְׁמִירָמוֹת[d] וִיהוֹנָתָן וַאֲדֹנִיָּהוּ
וְטוֹבִיָּהוּ[e] וְטוֹב אֲדוֹנִיָּה הַלְוִיִּם וְעִמָּהֶם אֱלִישָׁמָע וִיהוֹרָם הַכֹּהֲנִים׃
9 וַיְלַמְּדוּ בִּיהוּדָה וְעִמָּהֶם סֵפֶר תּוֹרַת יְהוָה וַיָּסֹבּוּ בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה
וַיְלַמְּדוּ בָּעָם׃ 10 וַיְהִי ׀ פַּחַד יְהוָה עַל כָּל־מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת
אֲשֶׁר סְבִיבוֹת יְהוּדָה וְלֹא נִלְחֲמוּ עִם־יְהוֹשָׁפָט׃ 11 וּמִן־פְּלִשְׁתִּים
מְבִיאִים לִיהוֹשָׁפָט מִנְחָה וְכֶסֶף מַשָּׂא[a] גַּם הָעַרְבִיאִים מְבִיאִים לוֹ
צֹאן אֵילִים שִׁבְעַת אֲלָפִים וּשְׁבַע מֵאוֹת [b]וּתְיָשִׁים שִׁבְעַת אֲלָפִים
וּשְׁבַע מֵאוֹת[b]׃ ס 12 וַיְהִי יְהוֹשָׁפָט הֹלֵךְ וְגָדֵל עַד־לְמָעְלָה וַיִּבֶן
בִּיהוּדָה בִּירָנִיּוֹת וְעָרֵי מִסְכְּנוֹת׃ 13 וּמְלָאכָה רַבָּה הָיָה לוֹ בְּעָרֵי
יְהוּדָה וְאַנְשֵׁי מִלְחָמָה גִּבּוֹרֵי חַיִל בִּירוּשָׁלִָם׃ 14 וְאֵלֶּה פְקֻדָּתָם
לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם לִיהוּדָה שָׂרֵי אֲלָפִים עַדְנָה הַשָּׂר וְעִמּוֹ גִּבּוֹרֵי חַיִל
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אָלֶף׃ ס 15 וְעַל־יָדוֹ יְהוֹחָנָן הַשָּׂר וְעִמּוֹ מָאתַיִם
וּשְׁמוֹנִים אָלֶף׃ ס 16 וְעַל־יָדוֹ [a]עֲמַסְיָה בֶן־זִכְרִי[a] הַמִּתְנַדֵּב לַיהוָה
וְעִמּוֹ מָאתַיִם אֶלֶף גִּבּוֹר[b] חָיִל׃ ס 17 וּמִן־בִּנְיָמִן גִּבּוֹר חַיִל אֶלְיָדָע
וְעִמּוֹ נֹשְׁקֵי־קֶשֶׁת וּמָגֵן מָאתַיִם אָלֶף׃ ס 18 וְעַל־יָדוֹ יְהוֹזָבָד וְעִמּוֹ
מֵאָה־וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף חֲלוּצֵי צָבָא׃ ס 19 אֵלֶּה הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ
מִלְּבַד אֲשֶׁר־נָתַן הַמֶּלֶךְ בְּעָרֵי הַמִּבְצָר בְּכָל־יְהוּדָה׃ ס

Cp 17, 7 [a] 𝔊𝔏 וְלִבְנֵי ‖ [b] 𝔊 Αβ(δ)ιαν ‖ 8 [a] 𝔊$^{BA}$ Σαμου(ι)ας ‖ [b] 8MSS 𝔖 וזכריה 𝔊 κ. Ζαβδ(ε)ιας ‖ [c] 𝔊 (ι)ασ(ε)ιηλ ‖ [d] Q𝔊𝔙 וּשְׁמִירָמוֹת; K ? ‖ [e] >𝔊$^{BA}$ ‖ 11 [a] 𝔊𝔏 וּמ׳ ‖ [b-b] >𝔊$^{B}$𝔏 ‖ 13 5MSS הָיְתָה ‖ 14 𝔊 Εδν(α)ας ‖ 16 [a-a] 𝔊$^{B}$ Μασαιας του Ζαρει ‖ [b] Seb pl MSS גִּבּוֹרֵי.

18 1 וַיְהִי לִיהוֹשָׁפָט עֹשֶׁר וְכָבוֹד לָרֹב וַיִּתְחַתֵּן לְאַחְאָב׃ 2 וַיֵּרֶד לְקֵץ
שָׁנִים אֶל־אַחְאָב לְשֹׁמְרוֹן וַיִּזְבַּח־לוֹ אַחְאָב צֹאן וּבָקָר לָרֹב וְלָעָם
אֲשֶׁר־עִמּוֹ וַיְסִיתֵהוּ לַעֲלוֹת אֶל־רָמֹת גִּלְעָד׃ 3 וַיֹּאמֶר אַחְאָב מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה הֲתֵלֵךְ עִמִּי רָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר לוֹ
כָּמוֹנִי כָמוֹךָ וּכְעַמְּךָ עַמִּי וְעִמְּךָ בַּמִּלְחָמָה׃ 4 וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אֶל־
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל דְּרָשׁ־נָא כַיּוֹם אֶת־דְּבַר יְהוָה׃ 5 וַיִּקְבֹּץ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
אֶת־הַנְּבִאִים אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הֲנֵלֵךְ אֶל־רָמֹת גִּלְעָד
לַמִּלְחָמָה אִם־אֶחְדָּל וַיֹּאמְרוּ עֲלֵה וְיִתֵּן הָאֱלֹהִים בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ 6 וַיֹּאמֶר
יְהוֹשָׁפָט הַאֵין פֹּה נָבִיא לַיהוָה עוֹד וְנִדְרְשָׁה מֵאֹתוֹ׃ 7 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל׀ אֶל־יְהוֹשָׁפָט עוֹד אִישׁ־אֶחָד לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה מֵאֹתוֹ[a] וַאֲנִי
שְׂנֵאתִיהוּ כִּי־אֵינֶנּוּ מִתְנַבֵּא עָלַי לְטוֹבָה כִּי [b]כָל־יָמָיו[b] לְרָעָה הוּא
מִיכָיְהוּ בֶן־יִמְלָא וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אַל־יֹאמַר הַמֶּלֶךְ כֵּן׃ 8 וַיִּקְרָא מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל אֶל־סָרִיס אֶחָד וַיֹּאמֶר מַהֵר מִיכָהוּ בֶן־יִמְלָא׃ 9 וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה יוֹשְׁבִים אִישׁ עַל־כִּסְאוֹ מְלֻבָּשִׁים °בְּגָדִים
וְיֹשְׁבִים בְּגֹרֶן° פֶּתַח שַׁעַר שֹׁמְרוֹן וְכָל־הַנְּבִיאִים מִתְנַבְּאִים לִפְנֵיהֶם׃
10 וַיַּעַשׂ לוֹ צִדְקִיָּהוּ בֶן־כְּנַעֲנָה קַרְנֵי בַרְזֶל וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר יְהוָה
בְּאֵלֶּה תְּנַגַּח אֶת־אֲרָם עַד־כַּלּוֹתָם׃ 11 וְכָל־הַנְּבִאִים נִבְּאִים כֵּן לֵאמֹר
עֲלֵה רָמֹת גִּלְעָד וְהַצְלַח וְנָתַן יְהוָה בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ 12 וְהַמַּלְאָךְ
אֲשֶׁר־הָלַךְ׀ לִקְרֹא לְמִיכָיְהוּ דִּבֶּר אֵלָיו לֵאמֹר הִנֵּה דִּבְרֵי הַנְּבִאִים
פֶּה־אֶחָד טוֹב אֶל־הַמֶּלֶךְ וִיהִי־נָא דְבָרְךָ כְּאַחַד מֵהֶם וְדִבַּרְתָּ טּוֹב׃
13 וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ חַי־יְהוָה כִּי אֶת־אֲשֶׁר־יֹאמַר אֱלֹהַי[a] אֹתוֹ אֲדַבֵּר׃
14 וַיָּבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו מִיכָה הֲנֵלֵךְ[a] אֶל־רָמֹת גִּלְעָד
לַמִּלְחָמָה אִם־אֶחְדָּל[b] וַיֹּאמֶר עֲלוּ וְהַצְלִיחוּ [c]וְיִנָּתְנוּ בְּיֶדְכֶם[c]׃ 15 וַיֹּאמֶר
אֵלָיו הַמֶּלֶךְ עַד־כַּמֶּה פְעָמִים אֲנִי מַשְׁבִּעֶךָ אֲשֶׁר לֹא־תְדַבֵּר אֵלַי רַק
אֱמֶת בְּשֵׁם יְהוָה׃ 16 וַיֹּאמֶר

רָאִיתִי אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל נְפוֹצִים עַל־הֶהָרִים
כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין־לָהֶן רֹעֶה

Cp 18, 2 𝔊$^{L}$ רָמַת, id in v sqq (cf ad 1R 22,3) ‖ 3 ו >𝔊$^{BA}$ (frt dl); 1R 22,4 aliter ‖ 4 דבר >𝔊$^{BA}$ ‖ 5 l c 𝔊 1R 22,6 'הַאֲ ‖ 6 ut 7$^{a}$ ‖ 7 $^{a}$ l c nonn MSS מֵאִתּוֹ ‖ $^{b-b}$ 1R 22,8 אם ‖ 8 K מִיכָהוּ, Q מִיכָיְהוּ ‖ 9 °-° 𝔙 *cultu regio* pro 'בְּגָ; 'יושׁ >1R; prps בִּגְדֵי כְבוֹדָם (אַרְגָּמָן); l hic prb 𝔐 et cf ad 1R 22,10 ‖ 12 l c 𝔊 (ἐλάλησαν) 1R 22,13$^{𝔊}$ דִּבְּרוּ ‖ 13 1R 22,14 𝔊𝔙 + אֵלַי ‖ 14 $^{a}$ 𝔊 ut 5, l 𝔐 ‖ $^{b}$ l c 1R 22,15 'נֶחְ ‖ $^{c-c}$ 1R aliter ‖ 16 pl MSS 1R 22,17 לָהֶם.

וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־אֲדֹנִים לָאֵלֶּה יָשׁוּבוּ אִישׁ־לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם׃
17 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט הֲלֹא אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ לֹא־יִתְנַבֵּא
עָלַי טוֹב כִּי אִם־לְרָע׃ ס 18 וַיֹּאמֶר לָכֵן[a] שִׁמְעוּ[b] דְבַר־יְהוָה רָאִיתִי
אֶת־יְהוָה יוֹשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ וְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם עֹמְדִים[c] עַל־יְמִינוֹ וּשְׂמֹאלוֹ׃
19 וַיֹּאמֶר יְהוָה מִי יְפַתֶּה אֶת־אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְיַעַל וְיִפֹּל בְּרָמֹת
גִּלְעָד וַיֹּאמֶר זֶה אֹמֵר כָּכָה וְזֶה אֹמֵר כָּכָה׃ 20 וַיֵּצֵא הָרוּחַ וַיַּעֲמֹד
לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲנִי אֲפַתֶּנּוּ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו בַּמָּה׃ 21 וַיֹּאמֶר
אֵצֵא וְהָיִיתִי לְרוּחַ שֶׁקֶר בְּפִי כָּל־נְבִיאָיו וַיֹּאמֶר תְּפַתֶּה וְגַם־תּוּכָל
צֵא וַעֲשֵׂה־כֵן׃ 22 וְעַתָּה הִנֵּה נָתַן יְהוָה רוּחַ שֶׁקֶר בְּפִי° נְבִיאֶיךָ אֵלֶּה
וַיהוָה דִּבֶּר עָלֶיךָ רָעָה׃ 23 וַיִּגַּשׁ צִדְקִיָּהוּ בֶן־כְּנַעֲנָה וַיַּךְ אֶת־
מִיכָיְהוּ עַל־הַלֶּחִי וַיֹּאמֶר אֵי זֶה הַדֶּרֶךְ[a] עָבַר רוּחַ־יְהוָה מֵאִתִּי לְדַבֵּר
אֹתָךְ[b]׃ 24 וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ הִנְּךָ רֹאֶה בַּיּוֹם הַהוּא אֲשֶׁר תָּבוֹא חֶדֶר
בְּחֶדֶר לְהֵחָבֵא׃ 25 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל קְחוּ אֶת־מִיכָיְהוּ וַהֲשִׁיבֻהוּ
אֶל־אָמוֹן[a] שַׂר־הָעִיר וְאֶל־יוֹאָשׁ[b] בֶּן־הַמֶּלֶךְ׃ 26 וַאֲמַרְתֶּם[a] כֹּה אָמַר
הַמֶּלֶךְ שִׂימוּ זֶה בֵּית הַכֶּלֶא וְהַאֲכִלֻהוּ לֶחֶם לַחַץ[b] וּמַיִם לַחַץ עַד
שׁוּבִי[c] בְשָׁלוֹם׃ 27 וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ אִם־שׁוֹב תָּשׁוּב בְּשָׁלוֹם לֹא־דִבֶּר
יְהוָה בִּי °וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ עַמִּים כֻּלָּם°׃ 28 וַיַּעַל מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־רָמֹת גִּלְעָד׃ 29 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־
יְהוֹשָׁפָט [a]הִתְחַפֵּשׂ וָבוֹא[a] בַּמִּלְחָמָה וְאַתָּה לְבַשׁ בְּגָדֶיךָ[b] וַיִּתְחַפֵּשׂ
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ[c] בַּמִּלְחָמָה׃ 30 וּמֶלֶךְ אֲרָם צִוָּה אֶת־שָׂרֵי הָרֶכֶב
אֲשֶׁר־לוֹ לֵאמֹר לֹא תִּלָּחֲמוּ אֶת־הַקָּטֹן אֶת־הַגָּדוֹל כִּי אִם־אֶת־מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל לְבַדּוֹ׃ 31 וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי הָרֶכֶב אֶת־יְהוֹשָׁפָט וְהֵמָּה אָמְרוּ
[a]מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הוּא וַיָּסֹבּוּ[b] עָלָיו לְהִלָּחֵם וַיִּזְעַק יְהוֹשָׁפָט [c]וַיהוָה עֲזָרוֹ
וַיְסִיתֵם[d] אֱלֹהִים מִמֶּנּוּ[c]׃ 32 וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי הָרֶכֶב כִּי לֹא־הָיָה
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיָּשׁוּבוּ מֵאַחֲרָיו׃ 33 וְאִישׁ מָשַׁךְ בַּקֶּשֶׁת לְתֻמּוֹ וַיַּךְ אֶת־
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בֵּין הַדְּבָקִים וּבֵין הַשִּׁרְיָן וַיֹּאמֶר לָרַכָּב הֲפֹךְ יָדֶיךָ[a]

17 l c 𝔊 1R 22,18 רָע ‖ 18 [a] 𝔊 לֹא כֵן ‖ [b] 1R 22,19 שְׁמַע ‖ [c] 1R עֹמֵד עָלָיו (מימ׳) ‖ 19 dl c 𝔊$^{BL}$ 1R 22,20 ‖ 21 1R 22,22 רוּחַ ‖ 22 ins c 𝔊$^{AL}$𝔖𝔙 1R 22,23 כָּל־ ‖ 23 [a] > 1R 22,24 ‖ [b] l אִתָּךְ ‖ 25 [a] 𝔊$^{B+8MSS\ Vn}$ Εμ(μ)ηρ 𝔊$^{1MS}$ Ιμηρ ‖ [b] 𝔊 + ἄρχοντα ‖ 26 [a] 𝔊$^{B}$ 1R 22,27 sing; cf ad 1R 22,26 ‖ [b] 5MSS צַר ‖ [c] 1R בֹּאִי ‖ 27 °-° in 1R gloss (𝔊$^{h}$ ※) ‖ 29 [a-a] l c 𝔊$^{L}$𝔖𝔙 אֶתְ׳ וְאָבֹא ‖ [b] 𝔊 .. μου; l 𝔐 ‖ [c] ca 30MSS 𝔊𝔖𝔙 1R 22,30 sing ‖ 30 l c Var$^{G}$ Vrs 1R 22,31 וְאֶת־ ‖ 31 [a] 1R 22,32 + אַךְ ‖ [b] 1R minus bene וַיָּסֻרוּ (𝔊 ויסבו) ‖ [c-c] > 1R ‖ [d] 𝔊 וַיְסִירֵם ‖ 33 [a] K יָדֶיךָ, Q𝔊𝔖𝔙 יָדְךָ.

וְהוֹצֵאתַ֫נִי מִן־הַֽמַּחֲנֶ֑הᵇ כִּ֖י הָחֳלֵֽיתִי׃ ³⁴וַתַּ֨עַל הַמִּלְחָמָ֜ה בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא
וּמֶ֨לֶךְ יִשְׂרָאֵ֜ל הָיָ֨ה מַעֲמִ֧ידᵃ בַּמֶּרְכָּבָ֛ה נֹ֥כַח אֲרָ֖ם ᵇעַד־הָעָ֑רֶב וַיָּ֕מָת
לְעֵ֖ת בּ֥וֹא הַשָּֽׁמֶשׁᵇ׃ 19 ¹וַיָּ֨שָׁב יְהוֹשָׁפָ֧ט מֶֽלֶךְ־יְהוּדָ֛ה אֶל־בֵּית֖וֹ
בְּשָׁל֣וֹם לִירוּשָׁלִָֽם׃ ²וַיֵּצֵ֣א אֶל־פָּנָ֗יו יֵה֣וּא בֶן־חֲנָנִי֮ הַחֹזֶה֒ וַיֹּ֙אמֶר֙ אֶל־
הַמֶּ֣לֶךְ יְהוֹשָׁפָ֔ט הֲלָרָשָׁ֣ע לַעְזֹ֔ר וּלְשֹׂנְאֵ֥י יְהוָ֖ה תֶּאֱהָ֑ב וּבָזֹאת֙ עָלֶ֣יךָ
קֶּ֔צֶף מִלִּפְנֵ֖י יְהוָֽה׃ ³אֲבָ֕ל דְּבָרִ֥ים טוֹבִ֖ים נִמְצְא֣וּ עִמָּ֑ךְ כִּֽי־בִעַ֤רְתָּ
הָאֲשֵׁרוֹת֙ מִן־הָאָ֔רֶץ וַהֲכִינ֥וֹתָ לְבָבְךָ֖ לִדְרֹ֥שׁ הָאֱלֹהִֽים׃
⁴וַיֵּ֥שֶׁב יְהוֹשָׁפָ֖ט בִּירוּשָׁלִָ֑ם וַיָּ֜שָׁב וַיֵּצֵ֣א בָעָ֗ם ᵃמִבְּאֵ֥ר שֶׁ֙בַע֙ᵃ עַד־הַ֣ר
אֶפְרַ֔יִם וַיְשִׁיבֵ֕ם אֶל־יְהוָ֖ה אֱלֹהֵ֥י אֲבוֹתֵיהֶֽםᵇ׃ ⁵וַיַּעֲמֵ֨ד שֹׁפְטִ֜ים בָּאָ֗רֶץ
בְּכָל־עָרֵ֧י יְהוּדָ֛ה הַבְּצֻר֖וֹת לְעִ֥יר וָעִֽיר׃ ⁶וַיֹּ֣אמֶר אֶל־הַשֹּׁפְטִ֗ים רְא֤וּ
מָֽה־אַתֶּם֙ עֹשִׂ֔ים כִּ֣י לֹ֧א לְאָדָ֛ם תִּשְׁפְּט֖וּ כִּ֣י לַיהוָ֑ה וְעִמָּכֶ֖ם בִּדְבַ֥ר
מִשְׁפָּֽט׃ ⁷וְעַתָּ֕ה יְהִ֥י פַֽחַד־יְהוָ֖ה עֲלֵיכֶ֑ם שִׁמְר֣וּ וַעֲשׂ֗וּ כִּֽי־אֵ֞ין עִם־יְהוָ֤ה
אֱלֹהֵ֙ינוּ֙ עַוְלָ֔ה וּמַשֹּׂ֥א פָנִ֖ים וּמִקַּח־שֹֽׁחַד׃ ⁸וְגַ֣ם בִּֽירוּשָׁלִַ֡ם הֶעֱמִ֣יד
יְהוֹשָׁפָ֡ט מִן־הַלְוִיִּ֣ם וְהַכֹּהֲנִים֩ וּמֵרָאשֵׁ֨י הָאָב֜וֹת לְיִשְׂרָאֵ֗ל לְמִשְׁפַּ֥ט
יְהוָ֖ה ᵒᵒוְלָרִ֑יב וַיָּשֻׁ֖בוּᵒ יְרוּשָׁלִָֽם׃ ⁹וַיְצַ֥ו עֲלֵיהֶ֖ם לֵאמֹ֑ר כֹּ֤ה תַעֲשׂוּן֙ בְּיִרְאַ֣ת
יְהוָ֔ה בֶּאֱמוּנָ֖ה וּבְלֵבָ֥ב שָׁלֵֽם׃ ¹⁰וְכָל־רִ֡יב אֲשֶׁר־יָב֣וֹא עֲלֵיכֶם֩ מֵאֲחֵיכֶ֨ם ׀
הַיֹּשְׁבִ֜ים בְּעָרֵיהֶ֗ם בֵּֽין־דָּ֣ם ׀ לְדָ֡ם בֵּֽין־תּוֹרָ֣ה לְמִצְוָה֩ לְחֻקִּ֨ים וּלְמִשְׁפָּטִ֜ים
וְהִזְהַרְתֶּ֣ם אֹתָ֗ם וְלֹ֤א יֶאְשְׁמוּ֙ לַֽיהוָ֔ה וְהָֽיָה־קֶ֥צֶף עֲלֵיכֶ֖ם וְעַל־אֲחֵיכֶ֑ם
כֹּ֥ה תַעֲשׂ֖וּן וְלֹ֥א תֶאְשָֽׁמוּ׃ ¹¹וְהִנֵּ֡ה אֲמַרְיָהוּ֩ כֹהֵ֨ן הָרֹ֜אשׁ עֲלֵיכֶ֗ם לְכֹ֣ל ׀
דְּבַר־יְהוָ֡ה וּזְבַדְיָ֣הוּ בֶֽן־יִשְׁמָעֵ֡אל הַנָּגִ֣יד לְבֵית־יְהוּדָה֩ לְכֹ֨ל דְּבַר־
הַמֶּ֜לֶךְ וְשֹׁטְרִ֧ים הַלְוִיִּ֛ם לִפְנֵיכֶ֖ם חִזְק֣וּ וַעֲשׂ֔וּ וִיהִ֥י יְהוָ֖ה עִם־הַטּֽוֹב׃
פ 20 ¹וַיְהִ֣י אַחֲרֵיכֵ֗ן בָּ֣אוּ בְנֵֽי־מוֹאָ֞ב וּבְנֵ֣י עַמּ֗וֹן וְעִמָּהֶ֧ם ׀
מֵהָֽעַמּוֹנִ֛ים עַל־יְהוֹשָׁפָ֖ט לַמִּלְחָמָֽה׃ ²וַיָּבֹ֗אוּ וַיַּגִּ֤ידוּ לִֽיהוֹשָׁפָט֙ לֵאמֹ֔ר
בָּ֣א עָלֶ֜יךָ הָמ֥וֹןᵃ רָ֛ב מֵעֵ֥בֶר לַיָּ֖ם מֵאֲרָ֑םᵇ וְהִנָּם֙ בְּחַֽצְצ֣וֹן תָּמָ֔ר הִ֖יא
עֵ֥ין גֶּֽדִי׃ ³וַיִּרָ֕א וַיִּתֵּ֧ן יְהוֹשָׁפָ֛ט אֶת־פָּנָ֖יו לִדְר֣וֹשׁ לַיהוָ֑ה וַיִּקְרָא־צ֖וֹם
עַל־כָּל־יְהוּדָֽה׃ ⁴וַיִּקָּבְצ֣וּ יְהוּדָ֔ה לְבַקֵּ֖שׁ מֵיְהוָ֑ה גַּ֚ם מִכָּל־עָרֵ֣י יְהוּדָ֔ה
בָּ֖אוּ לְבַקֵּ֥שׁ אֶת־יְהוָֽה׃ ⁵וַיַּעֲמֹ֣ד יְהוֹשָׁפָ֗ט בִּקְהַ֛ל יְהוּדָ֥ה וִירֽוּשָׁלִַ֖ם
בְּבֵ֣ית יְהוָ֑ה לִפְנֵ֖י הֶחָצֵ֥ר הַחֲדָשָֽׁה׃ ⁶וַיֹּאמַ֞ר יְהוָ֨ה אֱלֹהֵ֤י אֲבֹתֵ֙ינוּ֙

33 ᵇ l prb c 𝔊 (𝔙 *acie*) הַמִּלְחָמָה ‖ 34 ᵃ 1R 22,35 melius מָעֳמָד ‖ ᵇ⁻ᵇ 1R וימת בָּעֶרֶב ‖ Cp 19, 2 𝔊 μισουμένῳ (𝔏𝔙 = 𝔐) ‖ 3 𝔊𝔏 יהוה ‖ 4 ᵃ⁻ᵃ > 𝔊¹⁹·¹⁰⁸ ‖ ᵇ 𝔖 ־ֵינוּ ‖ 6 𝔊 דִּבְרֵי ‖ 8 ᵒ⁻ᵒ l וּלְרִיבֵי יֹשְׁבֵי (trsp ‸) cf 𝔊𝔏𝔙 ‖ 10 l c 𝔊ᴮᴬ𝔖ᴹˢˢ𝔙 כָּל־ ‖ 11 nonn MSS 𝔖 וּזְכַרְיָהוּ ‖ Cp 20, 1 l c 𝔊ᴮᴬ מֵהַמְּעוּנִים cf ad I 4,41 ‖ 2 ᵃ 𝔖 הָ׳ ‖ ᵇ l c 1MS מֵאֱדֹם ‖ 5 9MSS 𝔊𝔖 בְּ׳.

הֲלֹא אַתָּה־הוּא אֱלֹהִים֙ בַּשָּׁמַיִם וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכֹל מַמְלְכוֹת הַגּוֹיִם
וּבְיָדְךָ֙ כֹּחַ וּגְבוּרָה וְאֵין עִמְּךָ לְהִתְיַצֵּב׃ 7 הֲלֹא ׀ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ הוֹרַשְׁתָּ֙
אֶת־יֹשְׁבֵי֙ הָאָרֶץ הַזֹּאת מִלִּפְנֵי עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וַֽתִּתְּנָהּ לְזֶרַע אַבְרָהָם
אֹֽהַבְךָ לְעוֹלָם׃ 8 וַיֵּשְׁבוּ־בָהּ וַיִּבְנוּ לְךָ ׀ בָּהּ מִקְדָּשׁ לְשִׁמְךָ לֵאמֹר׃
9 אִם־תָּבוֹא עָלֵינוּ רָעָה חֶרֶב֮ שְׁפוֹט֒ וְדֶבֶר וְרָעָב נַעַמְדָה לִפְנֵי֙ הַבַּיִת
הַזֶּה֙ וּלְפָנֶיךָ כִּי שִׁמְךָ בַּבַּיִת הַזֶּה וְנִזְעַק אֵלֶיךָ מִצָּרָתֵנוּ וְתִשְׁמַע
וְתוֹשִׁיעַ׃ 10 וְעַתָּה הִנֵּה֩ בְנֵי־עַמּוֹן וּמוֹאָב וְהַר־שֵׂעִיר אֲשֶׁר לֹא־נָתַתָּה
לְיִשְׂרָאֵל֙ לָבוֹא בָהֶם בְּבֹאָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם כִּי סָרוּ מֵעֲלֵיהֶם וְלֹא
הִשְׁמִידוּם׃ 11 וְהִנֵּה־הֵם גֹּמְלִים עָלֵינוּ[a] לָבוֹא֙ לְגָרְשֵׁנוּ מִיְּרֻשָּׁתְךָ[b] אֲשֶׁר
הוֹרַשְׁתָּנוּ׃ 12 אֱלֹהֵינוּ֙ הֲלֹא תִשְׁפָּט־בָּם כִּי אֵין בָּנוּ֙ כֹּחַ לִפְנֵי הֶהָמוֹן
הָרָב הַזֶּה הַבָּא עָלֵינוּ וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע֙ מַה־נַּעֲשֶׂה כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ׃
13 וְכָל־יְהוּדָה עֹמְדִים לִפְנֵי יְהוָה °גַּם־טַפָּם נְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם°׃ פ
14 וְיַחֲזִיאֵל[a] בֶּן־זְכַרְיָהוּ בֶּן־בְּנָיָה בֶּן־יְעִיאֵל[b] בֶּן־מַתַּנְיָה הַלֵּוִי מִן־בְּנֵי
אָסָף הָיְתָה עָלָיו֙ רוּחַ יְהוָה בְּתוֹךְ הַקָּהָל׃ 15 וַיֹּאמֶר הַקְשִׁיבוּ כָל־
יְהוּדָה֙ וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם וְהַמֶּלֶךְ יְהוֹשָׁפָט כֹּה־אָמַר יְהוָה לָכֶם אַתֶּם
אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ֙ מִפְּנֵי הֶהָמוֹן הָרָב֙ הַזֶּה כִּי לֹא לָכֶם הַמִּלְחָמָה
כִּי לֵאלֹהִים׃ 16 מָחָר֙ רְדוּ עֲלֵיהֶם הִנָּם עֹלִים בְּמַעֲלֵה הַצִּיץ[a] וּמְצָאתֶם
אֹתָם֙ בְּסוֹף הַנַּחַל פְּנֵי מִדְבַּר יְרוּאֵל[b]׃ 17 לֹא לָכֶם֙ לְהִלָּחֵם בָּזֹאת
הִתְיַצְּבוּ עִמְדוּ וּרְאוּ אֶת־יְשׁוּעַת יְהוָה עִמָּכֶם֙ יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם אַל־
תִּירְאוּ֙ וְאַל־תֵּחַתּוּ מָחָר֙ צְאוּ לִפְנֵיהֶם וַיהוָה עִמָּכֶם׃ 18 וַיִּקֹּד יְהוֹשָׁפָט
אַפַּיִם אָרְצָה וְכָל־יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם נָפְלוּ֙ לִפְנֵי יְהוָה לְהִשְׁתַּחֲוֺת
לַיהוָה׃ 19 וַיָּקֻמוּ הַלְוִיִּם מִן־בְּנֵי הַקְּהָתִים וּמִן־בְּנֵי הַקָּרְחִים לְהַלֵּל
לַיהוָה֙ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּקוֹל גָּדוֹל לְמָעְלָה׃ 20 וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר
וַיֵּצְאוּ לְמִדְבַּר תְּקוֹעַ וּבְצֵאתָם עָמַד יְהוֹשָׁפָט וַיֹּאמֶר֙ שְׁמָעוּנִי֙ יְהוּדָה֙
וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם הַאֲמִינוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם֙ וְתֵאָמֵנוּ הַאֲמִינוּ בִנְבִיאָיו
וְהַצְלִיחוּ׃ 21 וַיִּוָּעַץ֙ אֶל־הָעָם וַיַּעֲמֵד מְשֹׁרְרִים֙ לַיהוָה וּמְהַלְלִים לְהַדְרַת־
קֹדֶשׁ בְּצֵאת֙ לִפְנֵי הֶחָלוּץ וְאֹמְרִים֙
הוֹדוּ לַיהוָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

7 𝔊^BA τῷ ἠγαπημένῳ σου ‖ 8 >𝔊^BA ע ‖ 9 l ? וְשַׁפָּט ‖ 11 [a] nonn MSS + רָעָה ‖ [b] 𝔊 –תֵנוּ ‖ 13 °–° 𝔊^BA κ. τὰ παιδία αὐτῶν κ. αἱ γυναῖκες ‖ 14 [a] 𝔊^BA κ. τῷ Οζ(ε)ιηλ cf ad I 15,18 ‖ [b] 𝔊^A Ελεηλ (אֱלִיאֵל?) ‖ 15 𝔊 ἡ παράταξις ‖ 16 [a] 𝔊^B Ασαε ^L Ασισα 𝔊^MSS Ασσισ ‖ [b] 𝔊 יְרִי׳ ‖ 17 𝔊^(BA)L κ. σύνετε ‖ 21 13MSS 𝔖 + כִּי טוֹב.

22 וּבְעֵת הֵחֵלּוּ בְרִנָּה וּתְהִלָּה נָתַן יְהוָה מְאָרְבִים עַל־בְּנֵי עַמּוֹן
מוֹאָב וְהַר־שֵׂעִיר הַבָּאִים לִיהוּדָה וַיִּנָּגֵפוּ׃ 23 וַיַּעַמְדוּ בְּנֵי עַמּוֹן
וּמוֹאָב עַל־יֹשְׁבֵי הַר־שֵׂעִיר לְהַחֲרִים וּלְהַשְׁמִיד וּכְכַלּוֹתָם בְּיוֹשְׁבֵי
שֵׂעִיר עָזְרוּ אִישׁ בְּרֵעֵהוּ לְמַשְׁחִית׃ 24 וִיהוּדָה בָּא עַל־הַמִּצְפֶּה לַמִּדְבָּר
וַיִּפְנוּ אֶל־הֶהָמוֹן וְהִנָּם פְּגָרִים נֹפְלִים אַרְצָה וְאֵין פְּלֵיטָה׃ 25 וַיָּבֹא
יְהוֹשָׁפָט וְעַמּוֹ לָבֹז אֶת־שְׁלָלָם וַיִּמְצְאוּ בָהֶם[a] לָרֹב וּרְכוּשׁ וּפְגָרִים[b]
וּכְלֵי חֲמֻדוֹת וַיְנַצְּלוּ לָהֶם לְאֵין מַשָּׂא וַיִּהְיוּ יָמִים שְׁלוֹשָׁה בֹּזְזִים
אֶת־הַשָּׁלָל כִּי רַב־הוּא׃ 26 וּבַיּוֹם הָרְבִעִי נִקְהֲלוּ לְעֵמֶק בְּרָכָה כִּי
שָׁם בֵּרְכוּ אֶת־יְהוָה עַל־כֵּן קָרְאוּ אֶת־שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא עֵמֶק בְּרָכָה
עַד־הַיּוֹם׃ 27 וַיָּשֻׁבוּ כָּל־אִישׁ יְהוּדָה וִירוּשָׁלַםִ וִיהוֹשָׁפָט בְּרֹאשָׁם
לָשׁוּב אֶל־יְרוּשָׁלַםִ בְּשִׂמְחָה כִּי־שִׂמְּחָם יְהוָה מֵאוֹיְבֵיהֶם׃ 28 וַיָּבֹאוּ
יְרוּשָׁלַםִ בִּנְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת וּבַחֲצֹצְרוֹת אֶל־בֵּית יְהוָה׃ 29 וַיְהִי פַּחַד
אֱלֹהִים עַל כָּל־מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת בְּשָׁמְעָם כִּי נִלְחַם יְהוָה עִם אוֹיְבֵי
יִשְׂרָאֵל׃ 30 וַתִּשְׁקֹט מַלְכוּת יְהוֹשָׁפָט וַיָּנַח לוֹ אֱלֹהָיו מִסָּבִיב׃ ס
31 וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט עַל־יְהוּדָה בֶּן־שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ שָׁנָה בְּמָלְכוֹ
וְעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלַםִ וְשֵׁם אִמּוֹ עֲזוּבָה בַּת־שִׁלְחִי׃
32 וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ °אָבִיו אָסָא° וְלֹא־סָר מִמֶּנָּה לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי
יְהוָה׃ 33 אַךְ הַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ וְעוֹד הָעָם לֹא־הֵכִינוּ לְבָבָם לֵאלֹהֵי
אֲבֹתֵיהֶם׃ 34 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹשָׁפָט הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים
בְּדִבְרֵי יֵהוּא בֶן־חֲנָנִי אֲשֶׁר הֹעֲלָה עַל־סֵפֶר מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס
35 וְאַחֲרֵי־כֵן אֶתְחַבַּר יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה עִם אֲחַזְיָה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
הוּא הִרְשִׁיעַ לַעֲשׂוֹת׃ 36 וַיְחַבְּרֵהוּ עִמּוֹ לַעֲשׂוֹת אֳנִיּוֹת לָלֶכֶת תַּרְשִׁישׁ
וַיַּעֲשׂוּ אֳנִיּוֹת בְּעֶצְיוֹן גָּבֶר׃ 37 וַיִּתְנַבֵּא אֱלִיעֶזֶר בֶּן־דֹּדָוָהוּ[a] מִמָּרֵשָׁה
עַל־יְהוֹשָׁפָט לֵאמֹר כְּהִתְחַבֶּרְךָ עִם־אֲחַזְיָהוּ פָּרַץ יְהוָה אֶת־מַעֲשֶׂיךָ
וַיִּשָּׁבְרוּ אֳנִיּוֹת[b] וְלֹא עָצְרוּ לָלֶכֶת אֶל־תַּרְשִׁישׁ׃

21 1 וַיִּשְׁכַּב יְהוֹשָׁפָט עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר °עִם־אֲבֹתָיו° בְּעִיר דָּוִיד
וַיִּמְלֹךְ יְהוֹרָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ 2 וְלוֹ־אַחִים בְּנֵי יְהוֹשָׁפָט[a] עֲזַרְיָה[b] וִיחִיאֵל
וּזְכַרְיָהוּ וַעֲזַרְיָהוּ[c] וּמִיכָאֵל[d] וּשְׁפַטְיָהוּ כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ

22 prps יְהוּדָה ‖ 25 [a] l c 𝔊 בְּהֵמָה ‖ [b] l c 7MSS 𝔙 וּבְגָדִים ‖ 32 °-° $\mathrm{Var}^{G}$ 1R 22,43 invers ‖ 34 𝔊 κατέγραψεν 𝔙 *digessit* ‖ 36 𝔊𝔏 sing ‖ 37 [a] $𝔊^{(BA)L}$ דּוֹדִיָּה? ‖ [b] 𝔊𝔏 *naves tuae* ‖ Cp 21, 1 °-° >$𝔊^{B}$ ‖ 2 [a] 𝔊 + ἐξ ‖ [b], [c] >$𝔊^{B}$; dub ‖ [d] $𝔊^{BA}$ Μεισαηλ.

יִשְׂרָאֵל׃ 3 וַיִּתֵּן לָהֶם ׀ אֲבִיהֶם מַתָּנוֹת רַבּוֹת לְכֶסֶף וּלְזָהָב וּלְמִגְדָּנוֹת
עִם־עָרֵי מְצֻרוֹת בִּיהוּדָה וְאֶת־הַמַּמְלָכָה נָתַן לִיהוֹרָם כִּי־הוּא הַבְּכוֹר׃
ס 4 וַיָּקָם יְהוֹרָם עַל־מַמְלֶכֶת אָבִיו וַיִּתְחַזַּק וַיַּהֲרֹג אֶת־כָּל־אֶחָיו
בֶּחָרֶב וְגַם מִשָּׂרֵי יִשְׂרָאֵל׃ 5 בֶּן־שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה יְהוֹרָם בְּמָלְכוֹ
וּשְׁמוֹנֶה שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלָ͏ִם׃ 6 וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ ׀ מַלְכֵי[a] יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר
עָשׂוּ בֵּית אַחְאָב כִּי בַּת־אַחְאָב הָיְתָה לּוֹ אִשָּׁה[b] וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי
יְהוָה׃ 7 וְלֹא־אָבָה יְהוָה לְהַשְׁחִית אֶת־[a]בֵּית דָּוִיד לְמַעַן הַבְּרִית אֲשֶׁר
כָּרַת לְדָוִיד[a] וְכַאֲשֶׁר אָמַר לָתֵת לוֹ נִיר וּלְבָנָיו[b] כָּל־הַיָּמִים׃
8 בְּיָמָיו פָּשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה וַיַּמְלִיכוּ עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ׃ 9 וַיַּעֲבֹר
יְהוֹרָם [a]עִם־שָׂרָיו[a] וְכָל־הָרֶכֶב עִמּוֹ וַיְהִי קָם לַיְלָה וַיַּךְ אֶת־אֱדוֹם
הַסּוֹבֵב אֵלָיו וְאֵת[b] שָׂרֵי הָרֶכֶב[c]׃ 10 וַיִּפְשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה
עַד הַיּוֹם הַזֶּה אָז תִּפְשַׁע לִבְנָה בָּעֵת הַהִיא °מִתַּחַת יָדוֹ כִּי עָזַב
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו׃ 11 גַּם־הוּא עָשָׂה בָמוֹת בְּהָרֵי יְהוּדָה וַיֶּזֶן
אֶת־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיַּדַּח אֶת־יְהוּדָה׃ ס 12 וַיָּבֹא אֵלָיו מִכְתָּב
מֵאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי דָּוִיד אָבִיךָ תַּחַת אֲשֶׁר
לֹא־הָלַכְתָּ בְּדַרְכֵי יְהוֹשָׁפָט אָבִיךָ וּבְדַרְכֵי אָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ 13 וַתֵּלֶךְ
בְּדֶרֶךְ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַתַּזְנֶה אֶת־יְהוּדָה וְאֶת־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם כְּהַזְנוֹת
בֵּית אַחְאָב וְגַם אֶת־אַחֶיךָ בֵית־אָבִיךָ הַטּוֹבִים מִמְּךָ הָרָגְתָּ׃ 14 הִנֵּה
יְהוָה נֹגֵף °מַגֵּפָה גְדוֹלָה בְּעַמֶּךָ וּבְבָנֶיךָ וּבְנָשֶׁיךָ וּבְכָל־רְכוּשֶׁךָ׃
15 וְאַתָּה בָּחֳלָיִים רַבִּים בְּמַחֲלֵה מֵעֶיךָ עַד־יֵצְאוּ מֵעֶיךָ מִן־הַחֹלִי יָמִים
עַל־יָמִים׃ 16 וַיָּעַר יְהוָה עַל־יְהוֹרָם אֶת־רוּחַ הַפְּלִשְׁתִּים וְהָעַרְבִים
אֲשֶׁר עַל־יַד כּוּשִׁים׃ 17 וַיַּעֲלוּ בִיהוּדָה וַיִּבְקָעוּהָ וַיִּשְׁבּוּ אֵת כָּל־
הָרְכוּשׁ הַנִּמְצָא לְבֵית־הַמֶּלֶךְ וְגַם־בָּנָיו וְנָשָׁיו[a] וְלֹא נִשְׁאַר־לוֹ בֵּן כִּי
אִם־יְהוֹאָחָז[b] קְטֹן בָּנָיו׃ 18 וְאַחֲרֵי כָּל־זֹאת נְגָפוֹ יְהוָה ׀ בְּמֵעָיו לָחֳלִי
לְאֵין מַרְפֵּא׃ 19 וַיְהִי לְיָמִים ׀ מִיָּמִים וּכְעֵת צֵאת הַקֵּץ לְיָמִים שְׁנַיִם
יָצְאוּ מֵעָיו עִם־חָלְיוֹ וַיָּמָת בְּתַחֲלֻאִים רָעִים וְלֹא־עָשׂוּ לוֹ עַמּוֹ שְׂרֵפָה
כִּשְׂרֵפַת אֲבֹתָיו׃ 20 בֶּן־שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם הָיָה בְמָלְכוֹ וּשְׁמוֹנֶה שָׁנִים

2 [e] l c Seb ca 40MSS Vrs יְהוּדָה ‖ 5 𝔊^BA עַל מַמְלַכְתּוֹ (κατέστη) קָם ‖ 6 [a] 𝔊 מֶלֶךְ ‖ [b] pl MSS 2R 8,18 לְאִ׳ ‖ 7 [a-a] 2R 8,19 aliter ‖ [b] cf ad 2R ‖ 9 [a-a] 2R 8,21 𝔐 צָעִירָה; prps צָעֲרָה ‖ [b] l frt וְאִתּוֹ ‖ [c] 𝔊 2R + nonn vb ‖ 10 °-° > 2R 8,22 ‖ 11 l prb c Seb pl MSS 𝔊𝔙 בְּעָרֵי ‖ 14 𝔊𝔙 + אִתָּךְ ‖ 15 pc MSS 𝔊𝔙 רָעִים ‖ 16 >𝔊 ‖ 17 [a] 𝔊 וּבְנוֹתָיו ‖ [b] 1MS 𝔊𝔖𝔗 אֲחַזְיָהוּ.

מָלַ֣ךְ בִּירוּשָׁלָ֑͏ִם וַיֵּ֙לֶךְ֙ בְּלֹ֣א חֶמְדָּ֔ה וַֽיִּקְבְּרֻ֙הוּ֙ בְּעִ֣יר דָּוִ֔יד וְלֹ֖א בְּקִבְר֥וֹת
הַמְּלָכִֽים׃
22 ¹וַיַּמְלִ֣יכוּ יוֹשְׁבֵי֩ יְרוּשָׁלַ֨͏ִם אֶת־אֲחַזְיָ֜הוּ בְּנ֤וֹ הַקָּטֹן֙ תַּחְתָּ֔יו כִּ֚י
כָל־הָרִ֣אשֹׁנִ֔ים הָרַ֣ג הַגְּד֔וּד הַבָּ֥א [a]בָֽעַרְבִ֖ים לַֽמַּחֲנֶ֑ה[a] וַיִּמְלֹ֛ךְ אֲחַזְיָ֥הוּ
בֶּן־יְהוֹרָ֖ם מֶ֥לֶךְ יְהוּדָֽה׃ ס ²בֶּן־[a]אַרְבָּעִ֨ים וּשְׁתַּ֜יִם[a] שָׁנָ֤ה אֲחַזְיָ֙הוּ֙
בְמָלְכ֔וֹ וְשָׁנָ֣ה אַחַ֔ת מָלַ֖ךְ בִּירוּשָׁלָ֑͏ִם וְשֵׁ֣ם אִמּ֔וֹ עֲתַלְיָ֖הוּ בַּת־עָמְרִֽי[b]׃
³גַּם־ה֥וּא הָלַ֖ךְ בְּדַרְכֵ֣י בֵּ֣ית אַחְאָ֑ב כִּ֥י אִמּ֛וֹ הָיְתָ֥ה יֽוֹעַצְתּ֖וֹ לְהַרְשִֽׁיעַ׃
⁴וַיַּ֧עַשׂ הָרַ֛ע בְּעֵינֵ֥י יְהוָ֖ה כְּבֵ֣ית אַחְאָ֑ב כִּי־הֵ֜מָּה הָֽיוּ־ל֧וֹ יֽוֹעֲצִ֛ים אַחֲרֵ֥י
מ֥וֹת אָבִ֖יו לְמַשְׁחִ֥ית לֽוֹ׃ ⁵גַּ֣ם בַּעֲצָתָם֮ הָלַךְ֒ וַיֵּ֙לֶךְ֙ אֶת־יְהוֹרָ֨ם בֶּן־
אַחְאָ֜ב מֶ֣לֶךְ יִשְׂרָאֵ֗ל לַמִּלְחָמָ֛ה עַל־[a]חֲזָאֵ֥ל מֶֽלֶךְ־אֲרָ֖ם בְּרָמ֣וֹת[b] גִּלְעָ֑ד
וַיַּכּ֥וּ הָֽרַמִּ֖ים[c] אֶת־יוֹרָֽם׃ ⁶וַיָּ֜שָׁב לְהִתְרַפֵּ֣א בְיִזְרְעֶ֗אל כִּ֤י[a] הַמַּכִּים֙ אֲשֶׁ֣ר
הִכֻּ֣הוּ בָֽרָמָ֔ה[b] בְּהִלָּ֣חֲמ֔וֹ אֶת־חֲזָהאֵ֖ל מֶ֣לֶךְ אֲרָ֑ם וַעֲזַרְיָ֨הוּ[c] בֶן־יְהוֹרָ֜ם
מֶ֣לֶךְ יְהוּדָ֗ה יָרַ֡ד לִרְא֞וֹת אֶת־יְהוֹרָ֧ם בֶּן־אַחְאָ֛ב בְּיִזְרְעֶ֖אל כִּי־חֹלֶ֥ה
הֽוּא׃ ⁷וּמֵאֱלֹהִ֗ים הָיְתָה֙ תְּבוּסַ֣ת אֲחַזְיָ֔הוּ לָב֖וֹא אֶל־יוֹרָ֑ם וּבְבֹא֗וֹ יָצָ֤א
עִם־יְהוֹרָם֙ אֶל־יֵה֣וּא בֶן־נִמְשִׁ֔י אֲשֶׁ֤ר מְשָׁחוֹ֙ יְהוָ֔ה לְהַכְרִ֖ית אֶת־בֵּ֥ית
אַחְאָֽב׃ ⁸וַיְהִ֕י כְּהִשָּׁפֵ֥ט יֵה֖וּא עִם־בֵּ֣ית אַחְאָ֑ב וַיִּמְצָא֩ אֶת־שָׂרֵ֨י יְהוּדָ֜ה
וּבְנֵ֨י אֲחֵ֧י אֲחַזְיָ֛הוּ מְשָׁרְתִ֥ים לַאֲחַזְיָ֖הוּ וַיַּֽהַרְגֵֽם׃ ⁹וַיְבַקֵּשׁ֩ אֶת־אֲחַזְיָ֨הוּ
וַֽיִּלְכְּדֻ֜הוּ [a]וְה֧וּא מִתְחַבֵּ֣א[a] בְשֹׁמְר֗וֹן וַיְבִאֻ֣הוּ אֶל־יֵהוּא֮ וַיְמִתֻהוּ֒[b]
וַֽיִּקְבְּרֻ֗הוּ כִּ֤י אָֽמְרוּ֙ בֶּן־יְה֣וֹשָׁפָ֣ט ה֔וּא אֲשֶׁר־דָּרַ֥שׁ אֶת־יְהוָ֖ה בְּכָל־
לְבָב֑וֹ וְאֵין֙ לְבֵ֣ית אֲחַזְיָ֔הוּ לַעְצֹ֥ר כֹּ֖חַ לְמַמְלָכָֽה׃ ס
¹⁰וַעֲתַלְיָ֙הוּ֙ אֵ֣ם אֲחַזְיָ֔הוּ רָאֲתָ֖ה כִּ֣י מֵ֣ת בְּנָ֑הּ וַתָּ֗קָם וַתְּדַבֵּר֙ אֶת־
כָּל־זֶ֥רַע הַמַּמְלָכָ֖ה לְבֵ֥ית יְהוּדָֽה׃ ¹¹וַתִּקַּח֩ יְהוֹשַׁבְעַ֨ת[a] בַּת־הַמֶּ֜לֶךְ אֶת־
יוֹאָ֣שׁ בֶּן־אֲחַזְיָ֗הוּ וַתִּגְנֹ֤ב אֹתוֹ֙ מִתּ֤וֹךְ בְּנֵֽי־הַמֶּ֙לֶךְ֙ הַמּ֣וּמָתִ֔ים וַתִּתֵּ֥ן
אֹת֛וֹ וְאֶת־מֵינִקְתּ֖וֹ בַּחֲדַ֣ר הַמִּטּ֑וֹת וַתַּסְתִּירֵ֡הוּ [b]יְהוֹשַׁבְעַ֣ת בַּת־הַמֶּ֣לֶךְ
יְהוֹרָ֡ם אֵשֶׁת֩ יְהוֹיָדָ֨ע הַכֹּהֵ֜ן כִּ֣י הִ֗יא הָֽיְתָה֙ אֲח֣וֹת אֲחַזְיָ֔הוּ[b] מִפְּנֵ֣י

**20** ⊶ 𝔊 οὐκ ἐν ἐπαίνῳ (cf arab) ‖ **Cp 22, 1** ⊶ 𝔊$^{BA}$ ἐπ' αὐτούς, (οἱ) Αραβες οἱ Αλ(ε)ιμαζονεις, 𝔊$^{L}$ ἐπ' αὐτοὺς ἀπὸ τῶν Αραβων [βαρβάρων] καὶ τῶν Αμαζονιειμ ἐν τῇ παρεμβολῇ ‖ **2** [a-a] 𝔊$^{BA}$ 20, 𝔊$^{L}$𝔖 2R 8,26𝔐: 22 (sic 1MS$^{mg}$) ‖ [b] 𝔊$^{L}$ Αχααβ ‖ **5** [a] 2R 8,28 עִם ‖ [b] 𝔊$^{BL}$ בְּרָמַת cf 6𝔐 ‖ [c] l c 𝔊 הָרֹמִים vel c pc MSS 𝔙𝔗 2R𝔐 (הָ)אֲרַמִּים; 𝔖𝔄 ארמים ‖ **6** [a] l c ca 12MSS 𝔊𝔖 2R 8,29 מִן־ ‖ [b] 𝔊$^{L}$ מוֹת— ‖ [c] l c 15MSS Vrs 2R וַאֲחַזְיָהוּ ‖ **8** 𝔅 pl MSS בְּ' ‖ **9** [a-a] 𝔊 ἰατρευόμενον ‖ [b] l c Vrs תֻהוּ— ‖ **10** l c nonn MSS Vrs 2R 11,1 וַתְּאַבֵּד ‖ **11** [a] 𝔊$^{BL}$ 2R 11,2 שֶׁבַע—, prb rectius ‖ [b-b] >2R, partim >𝔊.

עֲתַלְיָהוּ וְלֹא הֱמִיתָתְהוּ׃ 12 וַיְהִי אִתָּם בְּבֵית הָאֱלֹהִים מִתְחַבֵּא שֵׁשׁ
שָׁנִים וַעֲתַלְיָה מֹלֶכֶת עַל־הָאָרֶץ׃ ס 23 1 וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִעִית הִתְחַזַּק
יְהוֹיָדָע וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת לַעֲזַרְיָה בֶן־יְרֹחָם וּלְיִשְׁמָעֵאל בֶּן־
יְהוֹחָנָן וְלַעֲזַרְיָהוּ בֶן־עוֹבֵד וְאֶת־מַעֲשֵׂיָהוּ בֶן־עֲדָיָהוּ וְאֶת־אֱלִישָׁפָט
בֶּן־זִכְרִי עִמּוֹ בַבְּרִית׃ 2 וַיָּסֹבּוּ בִּיהוּדָה וַיִּקְבְּצוּ אֶת־הַלְוִיִּם מִכָּל־
עָרֵי יְהוּדָה וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל־יְרוּשָׁלִָם׃ 3 וַיִּכְרֹת
כָּל־הַקָּהָל בְּרִית בְּבֵית הָאֱלֹהִים עִם־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לָהֶם הִנֵּה בֶן־
הַמֶּלֶךְ יִמְלֹךְ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עַל־בְּנֵי דָוִיד׃ 4 זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר
תַּעֲשׂוּ הַשְּׁלִשִׁית מִכֶּם בָּאֵי הַשַּׁבָּת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם לְשֹׁעֲרֵי הַסִּפִּים׃
5 וְהַשְּׁלִשִׁית בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וְהַשְּׁלִישִׁית בְּשַׁעַר הַיְסוֹד וְכָל־הָעָם בְּחַצְרוֹת
בֵּית יְהוָה׃ 6 וְאַל־יָבוֹא בֵית־יְהוָה כִּי אִם־הַכֹּהֲנִים וְהַמְשָׁרְתִים
לַלְוִיִּם הֵמָּה יָבֹאוּ כִּי־קֹדֶשׁ הֵמָּה וְכָל־הָעָם יִשְׁמְרוּ מִשְׁמֶרֶת יְהוָה׃
7 וְהִקִּיפוּ הַלְוִיִּם אֶת־הַמֶּלֶךְ סָבִיב אִישׁ וְכֵלָיו בְּיָדוֹ וְהַבָּא אֶל־הַבַּיִת
יוּמָת וִהְיוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּבֹאוֹ וּבְצֵאתוֹ׃ 8 וַיַּעֲשׂוּ הַלְוִיִּם וְכָל־יְהוּדָה
כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיִּקְחוּ אִישׁ אֶת־אֲנָשָׁיו בָּאֵי הַשַּׁבָּת
עִם יוֹצְאֵי הַשַּׁבָּת כִּי לֹא פָטַר יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֶת־הַמַּחְלְקוֹת׃ 9 וַיִּתֵּן
יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן לְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת אֶת־הַחֲנִיתִים וְאֶת־הַמָּגִנּוֹת וְאֶת־
הַשְּׁלָטִים אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ דָּוִיד אֲשֶׁר בֵּית הָאֱלֹהִים׃ 10 וַיַּעֲמֵד אֶת־כָּל־
הָעָם וְאִישׁ ׀ שִׁלְחוֹ בְיָדוֹ מִכֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית עַד־כֶּתֶף הַבַּיִת
הַשְּׂמָאלִית לַמִּזְבֵּחַ וְלַבָּיִת עַל־הַמֶּלֶךְ סָבִיב׃ 11 וַיּוֹצִיאוּ אֶת־בֶּן־הַמֶּלֶךְ
וַיִּתְּנוּ עָלָיו אֶת־הַנֵּזֶר וְאֶת־הָעֵדוּת וַיַּמְלִיכוּ אֹתוֹ וַיִּמְשָׁחֻהוּ יְהוֹיָדָע
וּבָנָיו וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ׃ ס 12 וַתִּשְׁמַע עֲתַלְיָהוּ אֶת־קוֹל הָעָם
הָרָצִים וְהַמְהַלְלִים אֶת־הַמֶּלֶךְ וַתָּבוֹא אֶל־הָעָם בֵּית יְהוָה׃ 13 וַתֵּרֶא
וְהִנֵּה הַמֶּלֶךְ עוֹמֵד עַל־עַמּוּדוֹ בַּמָּבוֹא וְהַשָּׂרִים וְהַחֲצֹצְרוֹת עַל־
הַמֶּלֶךְ וְכָל־עַם הָאָרֶץ שָׂמֵחַ וְתוֹקֵעַ בַּחֲצֹצְרוֹת וְהַמְשׁוֹרְרִים בִּכְלֵי
הַשִּׁיר וּמוֹדִיעִים לְהַלֵּל וַתִּקְרַע עֲתַלְיָהוּ אֶת־בְּגָדֶיהָ וַתֹּאמֶר קֶשֶׁר

11 [c] 2R הוּמָת ‖ 12 l c 𝔊^ASA 2R 11,3 אִתָּהּ ‖ Cp 23,1 [a] 𝔊 Ιωδαε ‖ [b] 𝔊 Ιωραμ ‖ [c] 𝔊 Μ(α)ασ(σα)ιαν 𝔙 *Maasiam* cf I 9,12 ‖ [d] 𝔊^B —ן ‖ [e] 𝔊^BA זְכַרְיָה ‖ [f] 𝔊^B בְּבֵית, l 𝔐 ‖ 3 𝔊 + κ. ἔδειξεν αὐτοῖς (^L κ. ἔχρισαν) τ. υἱὸν τοῦ βασιλέως ‖ 5 𝔊 (τῇ μέσῃ) (הַ)תִּיכוֹן vel הַתָּוֶךְ (cf Jer 39,3) 𝔖 הַטַּבָּחִים; 2R 11,6^𝔐 סוּר: prps סוּס ‖ 6 𝔊 + וְהַלְוִיִּם; l 𝔐 ‖ 7 9MSS 𝔊𝔗𝔙 וְהָיוּ ‖ 9 [a-a] > 𝔊^BA ‖ 11 prps הַצְּעָדוֹת vel הָעֲדָיִים ‖ 12 𝔊 הַמָּלֶךְ ‖ 13 [a] l ? עָמְדוֹ ‖ [b] pc MSS 2R 11,14^𝔊 והשרים, 𝔊 ובמבוא הש', l 𝔐.

קָשֶׁר׃ 14 וַיּוֹצֵא[a] יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת ׀ פְּקוּדֵי[b] הַחַיִל וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם הוֹצִיאוּהָ [c]אֶל־מִבֵּית הַשְּׂדֵרוֹת[c] וְהַבָּא אַחֲרֶיהָ יוּמַת[d] בֶּחָרֶב
כִּי אָמַר הַכֹּהֵן לֹא תְמִיתוּהָ בֵּית יְהוָה׃ 15 וַיָּשִׂימוּ לָהּ יָדַיִם וַתָּבוֹא
אֶל־מְבוֹא שַׁעַר־הַסּוּסִים בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְמִיתוּהָ שָׁם׃ פ
16 וַיִּכְרֹת יְהוֹיָדָע בְּרִית בֵּינוֹ וּבֵין כָּל־הָעָם וּבֵין הַמֶּלֶךְ לִהְיוֹת לְעָם
לַיהוָה׃ 17 וַיָּבֹאוּ כָל־הָעָם בֵּית־הַבַּעַל וַיִּתְּצֻהוּ וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וְאֶת־
צְלָמָיו שִׁבֵּרוּ וְאֵת מַתָּן כֹּהֵן הַבַּעַל הָרְגוּ לִפְנֵי הַמִּזְבְּחוֹת׃ 18 וַיָּשֶׂם
יְהוֹיָדָע פְּקֻדֹּת בֵּית יְהוָה בְּיַד הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם[a] אֲשֶׁר חָלַק דָּוִיד עַל־
בֵּית יְהוָה לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת יְהוָה[b] כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה בְּשִׂמְחָה
וּבְשִׁיר עַל יְדֵי דָוִיד׃ 19 וַיַּעֲמֵד הַשּׁוֹעֲרִים עַל־שַׁעֲרֵי בֵּית יְהוָה וְלֹא־
יָבוֹא טָמֵא לְכָל־דָּבָר׃ 20 וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת וְאֶת־הָאַדִּירִים וְאֶת־
הַמּוֹשְׁלִים בָּעָם וְאֵת ׀ כָּל־עַם הָאָרֶץ וַיּוֹרֶד[a] אֶת־הַמֶּלֶךְ מִבֵּית יְהוָה
וַיָּבֹאוּ בְּתוֹךְ־שַׁעַר הָעֶלְיוֹן בֵּית הַמֶּלֶךְ [b]וַיּוֹשִׁיבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ[b] עַל כִּסֵּא
הַמַּמְלָכָה׃ 21 וַיִּשְׂמְחוּ כָל־עַם־הָאָרֶץ וְהָעִיר שָׁקָטָה וְאֶת־עֲתַלְיָהוּ
הֵמִיתוּ בֶחָרֶב׃ ס

24 1 בֶּן־שֶׁבַע שָׁנִים יֹאשׁ בְּמָלְכוֹ וְאַרְבָּעִים שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָםִ
וְשֵׁם אִמּוֹ צִבְיָה מִבְּאֵר שָׁבַע׃ 2 וַיַּעַשׂ יוֹאָשׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כָּל־
יְמֵי יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן׃ פ 3 וַיִּשָּׂא־לוֹ יְהוֹיָדָע נָשִׁים שְׁתָּיִם וַיּוֹלֶד בָּנִים
וּבָנוֹת׃ 4 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן הָיָה עִם־לֵב יוֹאָשׁ לְחַדֵּשׁ אֶת־
בֵּית יְהוָה׃ 5 וַיִּקְבֹּץ אֶת־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וַיֹּאמֶר לָהֶם צְאוּ לְעָרֵי
יְהוּדָה וְקִבְצוּ מִכָּל־יִשְׂרָאֵל כֶּסֶף לְחַזֵּק ׀ אֶת־בֵּית אֱלֹהֵיכֶם מִדֵּי שָׁנָה
בְּשָׁנָה וְאַתֶּם תְּמַהֲרוּ לַדָּבָר וְלֹא מִהֲרוּ הַלְוִיִּם׃ 6 וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ
לִיהוֹיָדָע הָרֹאשׁ וַיֹּאמֶר לוֹ מַדּוּעַ לֹא־דָרַשְׁתָּ עַל־הַלְוִיִּם לְהָבִיא מִיהוּדָה
וּמִירוּשָׁלַםִ אֶת־מַשְׂאַת מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה [c]וְהַקָּהָל לְיִשְׂרָאֵל[c] לְאֹהֶל
הָעֵדוּת׃ 7 כִּי עֲתַלְיָהוּ הַמִּרְשַׁעַת בָּנֶיהָ פָרְצוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים וְגַם
כָּל־קָדְשֵׁי בֵית־יְהוָה עָשׂוּ לַבְּעָלִים׃ 8 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲשׂוּ אֲרוֹן אֶחָד
וַיִּתְּנֻהוּ בְּשַׁעַר בֵּית־יְהוָה חוּצָה׃ 9 וַיִּתְּנוּ־קוֹל בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלַםִ
לְהָבִיא לַיהוָה מַשְׂאַת מֹשֶׁה עֶבֶד־הָאֱלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר׃

14 [a] l c 𝔊[1] 𝔖 2R 11,15 וַיְצַו (𝔊𝔙 וַיֵּצֵא) ‖ [b] l c 𝔊𝔙 פְּקִידֵי ‖ [c-c] 𝔊 ἐκτὸς τοῦ οἴκου 𝔙 *extra septa templi*; prps אֶל מִחוּץ לַחֲצֵרוֹת ‖ [d] 2R הָמַת ‖ 16 l c 2R בֵּין יהוה ‖ 18 [a] l c pc MSS[Ken] 𝔊𝔖𝔙 וְה׳ ‖ [b] pl MSS 𝔊𝔙 לַי׳ ‖ 20 [a] (𝔊)𝔙 2R 11,19 plur ‖ [b-b] 2R וַיֵּשֶׁב ‖ Cp 24, 1 𝔊 (Σ)αβια 𝔖[MSS] צובא [A] = 𝔐 ‖ 6 [c-c] 𝔊[AL(B)] ὅτε ἐξεκκλησίασε τὸν Ισρ. ‖ 7 l c 𝔊𝔙 וּבָנֶיהָ.

10 וַיִּשְׂמְחוּ כָל־הַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם וַיָּבִיאוּ וַיַּשְׁלִיכוּ לָאָרוֹן עַד־לְכַלֵּה׃
11 וַיְהִי בְּעֵת יָבִיא אֶת־הָאָרוֹן אֶל־פְּקֻדַּת הַמֶּלֶךְ בְּיַד הַלְוִיִּם וְכִרְאוֹתָם
כִּי־רַב הַכֶּסֶף וּבָא סוֹפֵר הַמֶּלֶךְ וּפְקִיד כֹּהֵן הָרֹאשׁ וִיעָרוּ אֶת־הָאָרוֹן
וְיִשָּׂאֻהוּ וִישִׁיבֻהוּ אֶל־מְקֹמוֹ כֹּה עָשׂוּ לְיוֹם בְּיוֹם וַיַּאַסְפוּ־כֶסֶף לָרֹב׃
12 וַיִּתְּנֵהוּ הַמֶּלֶךְ וִיהוֹיָדָע[a] אֶל־עוֹשֵׂה[b] מְלֶאכֶת עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה
וַיִּהְיוּ שֹׂכְרִים חֹצְבִים וְחָרָשִׁים לְחַדֵּשׁ בֵּית יְהוָה וְגַם לְחָרָשֵׁי בַרְזֶל
וּנְחֹשֶׁת לְחַזֵּק אֶת־בֵּית יְהוָה׃ 13 וַיַּעֲשׂוּ עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה וַתַּעַל אֲרוּכָה
לַמְּלָאכָה בְּיָדָם וַיַּעֲמִידוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים עַל־מַתְכֻּנְתּוֹ וַיְאַמְּצֻהוּ׃
14 וּכְכַלּוֹתָם הֵבִיאוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וִיהוֹיָדָע אֶת־שְׁאָר הַכֶּסֶף וַיַּעֲשֵׂהוּ
כֵלִים לְבֵית־יְהוָה כְּלֵי שָׁרֵת וְהַעֲלוֹת וְכַפּוֹת וּכְלֵי זָהָב וָכָסֶף וַיִּהְיוּ
מַעֲלִים עֹלוֹת בְּבֵית־יְהוָה תָּמִיד כֹּל יְמֵי יְהוֹיָדָע׃ ס
15 וַיִּזְקַן יְהוֹיָדָע וַיִּשְׂבַּע יָמִים וַיָּמֹת בֶּן־מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה בְּמוֹתוֹ׃
16 וַיִּקְבְּרֻהוּ בְעִיר־דָּוִיד עִם־הַמְּלָכִים כִּי־עָשָׂה טוֹבָה בְּיִשְׂרָאֵל וְעִם־
הָאֱלֹהִים וּבֵיתוֹ׃ ס 17 וְאַחֲרֵי מוֹת יְהוֹיָדָע בָּאוּ שָׂרֵי יְהוּדָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ
לַמֶּלֶךְ אָז שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֲלֵיהֶם׃ 18 וַיַּעַזְבוּ אֶת־בֵּית[a] יְהוָה אֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵיהֶם וַיַּעַבְדוּ אֶת־הָאֲשֵׁרִים[b] וְאֶת־הָעֲצַבִּים וַיְהִי־קֶצֶף עַל־יְהוּדָה
וִירוּשָׁלִַם [c]בְּאַשְׁמָתָם זֹאת[c]׃ 19 וַיִּשְׁלַח בָּהֶם נְבִאִים לַהֲשִׁיבָם אֶל־
יְהוָה וַיָּעִידוּ בָם וְלֹא הֶאֱזִינוּ׃ ס 20 וְרוּחַ אֱלֹהִים לָבְשָׁה אֶת־
זְכַרְיָה בֶּן־יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיַּעֲמֹד מֵעַל לָעָם וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה ׀ אָמַר
הָאֱלֹהִים לָמָה אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־מִצְוֹת יְהוָה וְלֹא תַצְלִיחוּ כִּי־עֲזַבְתֶּם
אֶת־יְהוָה וַיַּעֲזֹב אֶתְכֶם׃ 21 וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו וַיִּרְגְּמֻהוּ אֶבֶן בְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ
בַּחֲצַר בֵּית יְהוָה׃ 22 וְלֹא־זָכַר יוֹאָשׁ הַמֶּלֶךְ הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוֹיָדָע
אָבִיו עִמּוֹ וַיַּהֲרֹג אֶת־בְּנוֹ וּכְמוֹתוֹ אָמַר יֵרֶא יְהוָה וְיִדְרֹשׁ׃ ס
23 וַיְהִי ׀ לִתְקוּפַת הַשָּׁנָה עָלָה עָלָיו חֵיל אֲרָם וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוּדָה
וִירוּשָׁלִַם וַיַּשְׁחִיתוּ אֶת־כָּל־שָׂרֵי הָעָם מֵעָם וְכָל־שְׁלָלָם שִׁלְּחוּ לְמֶלֶךְ
דַּרְמָשֶׂק׃ 24 כִּי בְמִצְעַר אֲנָשִׁים בָּאוּ ׀ חֵיל אֲרָם וַיהוָה נָתַן בְּיָדָם חַיִל
לָרֹב מְאֹד כִּי עָזְבוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וְאֶת־יוֹאָשׁ עָשׂוּ
שְׁפָטִים׃ 25 וּבְלֶכְתָּם מִמֶּנּוּ כִּי־עָזְבוּ אֹתוֹ בְּמַחֲלֻיִים רַבִּים הִתְקַשְּׁרוּ
עָלָיו עֲבָדָיו בִּדְמֵי בְּנֵי יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיַּהַרְגֻהוּ עַל־מִטָּתוֹ וַיָּמֹת וַיִּקְבְּרֻהוּ

10 G^BA κ. ἔδωκαν cf Jes 9,16[a] ‖ 12 [a] 1MS G + הַכֹּהֵן ‖ [b] l c 14MSS Vrs עוֹשֵׂי ‖ 14 c G^L T trsp ֽ ad והעלות ‖ 18 [a] > G^BA S^A ‖ [b] G^B(AL) ταῖς Ἀστάρταις ‖ c-c G^BA בַּיּוֹם הַהוּא ‖ 19 Or וַיִּשְׁלַח ‖ 20 G^BA עֲזַרְיָה ‖ 25 l c GT בֶּן־.

בְּעִ֣יר דָּוִ֔יד וְלֹ֥א קְבָרֻ֖הוּ בְּקִבְר֥וֹת הַמְּלָכִֽים׃ 26 וְאֵ֖לֶּה הַמִּֽתְקַשְּׁרִ֣ים עָלָ֑יו
זָבָ֗ד[a] בֶּן־שִׁמְעָת֙ הָעַמּוֹנִ֔ית וִיהוֹזָבָ֕ד בֶּן־שִׁמְרִ֖ית[b] הַמּוֹאָבִֽית׃ 27 וּבָנָ֗יו
וְרֹ֤ב הַמַּשָּׂא֙ עָלָ֔יו וִיסוֹד֙ בֵּ֣ית הָאֱלֹהִ֔ים הִנָּ֣ם כְּתוּבִ֔ים עַל־מִדְרַ֖שׁ סֵ֣פֶר
הַמְּלָכִ֑ים וַיִּמְלֹ֛ךְ אֲמַצְיָ֥הוּ בְנ֖וֹ תַּחְתָּֽיו׃ ס
25 1 בֶּן־עֶשְׂרִ֨ים וְחָמֵ֤שׁ שָׁנָה֙ מָלַ֣ךְ אֲמַצְיָ֔הוּ וְעֶשְׂרִ֤ים וָתֵ֙שַׁע֙ שָׁנָ֔ה
מָלַ֖ךְ בִּירוּשָׁלִָ֑ם וְשֵׁ֣ם אִמּ֔וֹ יְהוֹעַדָּ֖ן מִירוּשָׁלִָֽם׃ 2 וַיַּ֥עַשׂ הַיָּשָׁ֖ר בְּעֵינֵ֣י
יְהוָ֑ה רַ֕ק לֹ֖א בְּלֵבָ֥ב שָׁלֵֽם׃ 3 וַיְהִ֕י כַּאֲשֶׁ֛ר חָזְקָ֥ה הַמַּמְלָכָ֖ה עָלָ֑יו וַֽיַּהֲרֹג֙
אֶת־עֲבָדָ֔יו הַמַּכִּ֖ים אֶת־הַמֶּ֥לֶךְ אָבִֽיו׃ 4 וְאֶת־בְּנֵיהֶ֖ם לֹ֣א הֵמִ֑ית כִּ֣י[a]
[b]כַכָּת֣וּב [c]בַּתּוֹרָ֡ה בְּסֵפֶר[c] מֹשֶׁ֡ה[b] אֲשֶׁר־צִוָּ֣ה יְהוָה֩ לֵאמֹ֡ר לֹא־יָמ֨וּתוּ[d]
אָב֤וֹת עַל־בָּנִים֙ וּבָנִים֙ לֹא־יָמ֣וּתוּ[e] עַל־אָב֔וֹת כִּ֛י אִ֥ישׁ בְּחֶטְא֖וֹ יָמֽוּתוּ[f]׃
ס 5 וַיִּקְבֹּ֤ץ אֲמַצְיָ֙הוּ֙ אֶת־יְהוּדָ֔ה וַיַּעֲמִידֵ֣ם לְבֵית־אָב֗וֹת
לְשָׂרֵ֤י הָאֲלָפִים֙ וּלְשָׂרֵ֣י הַמֵּא֔וֹת לְכָל־יְהוּדָ֖ה וּבִנְיָמִ֑ן וַֽיִּפְקְדֵ֗ם לְמִבֶּ֨ן
עֶשְׂרִ֤ים שָׁנָה֙ וָמַ֔עְלָה וַֽיִּמְצָאֵ֗ם שְׁלֹשׁ־מֵא֨וֹת אֶ֤לֶף בָּחוּר֙ יוֹצֵ֣א צָבָ֔א
אֹחֵ֖ז רֹ֥מַח וְצִנָּֽה׃ 6 וַיִּשְׂכֹּ֣ר מִיִּשְׂרָאֵ֗ל מֵ֛אָה אֶ֥לֶף גִּבּ֥וֹר חָ֖יִל בְּמֵאָ֥ה
כִכַּר־כָּֽסֶף׃ 7 וְאִ֣ישׁ הָאֱלֹהִ֗ים בָּ֤א אֵלָיו֙ לֵאמֹ֔ר הַמֶּ֕לֶךְ אַל־יָב֤וֹא עִמְּךָ֙
צְבָ֣א יִשְׂרָאֵ֑ל כִּ֣י אֵ֤ין יְהוָה֙ עִם־יִשְׂרָאֵ֔ל כֹּ֖ל בְּנֵ֥י אֶפְרָֽיִם׃ 8 כִּ֣י אִם־[a]בֹּ֥א
אַתָּ֛ה עֲשֵׂ֖ה חֲזַ֣ק לַמִּלְחָמָ֑ה[a] יַכְשִֽׁילְךָ֤ הָאֱלֹהִים֙[b] לִפְנֵ֣י אוֹיֵ֔ב כִּ֛י יֶשׁ־כֹּ֥חַ
בֵּאלֹהִ֖ים[b] לַעְז֥וֹר וּלְהַכְשִֽׁיל׃ 9 וַיֹּ֨אמֶר אֲמַצְיָ֜הוּ לְאִ֣ישׁ הָאֱלֹהִ֗ים וּמַה־
לַּֽעֲשׂוֹת֙ לִמְאַ֣ות הַכִּכָּ֔ר אֲשֶׁ֥ר נָתַ֖תִּי לִגְד֣וּד יִשְׂרָאֵ֑ל וַיֹּ֨אמֶר֙ אִ֣ישׁ הָאֱלֹהִ֔ים
יֵ֚שׁ לַֽיהוָ֔ה לָ֥תֶת לְךָ֖ הַרְבֵּ֥ה מִזֶּֽה׃ 10 וַיַּבְדִּילֵ֣ם אֲמַצְיָ֗הוּ לְהַגְּד֞וּד אֲשֶׁר־
בָּ֤א אֵלָיו֙ מֵֽאֶפְרַ֔יִם לָלֶ֖כֶת לִמְקוֹמָ֑ם וַיִּ֨חַר אַפָּ֤ם מְאֹד֙ בִּֽיהוּדָ֔ה וַיָּשׁ֥וּבוּ
לִמְקוֹמָ֖ם בָּֽחֳרִי־אָֽף׃ ס 11 וַאֲמַצְיָ֙הוּ֙ הִתְחַזַּ֔ק וַיִּנְהַג֙ אֶת־עַמּ֔וֹ וַיֵּ֖לֶךְ
גֵּ֣יא הַמֶּ֑לַח וַיַּ֛ךְ אֶת־בְּנֵי־שֵׂעִ֖יר עֲשֶׂ֥רֶת אֲלָפִֽים׃ 12 וַעֲשֶׂ֨רֶת אֲלָפִ֜ים
חַיִּ֗ים שָׁבוּ֙ בְּנֵ֣י יְהוּדָ֔ה וַיְבִיא֖וּם לְרֹ֣אשׁ הַסָּ֑לַע וַיַּשְׁלִיכ֛וּם מֵרֹ֥אשׁ הַסֶּ֖לַע
וְכֻלָּ֖ם נִבְקָֽעוּ׃ 13 וּבְנֵ֣י הַגְּד֗וּד אֲשֶׁ֨ר הֵשִׁ֤יב אֲמַצְיָ֙הוּ֙ מִלֶּ֣כֶת עִמּוֹ֙
לַמִּלְחָמָ֔ה וַֽיִּפְשְׁטוּ֙ בְּעָרֵ֣י יְהוּדָ֔ה מִשֹּׁמְר֖וֹן וְעַד־בֵּ֣ית חוֹר֑וֹן וַיַּכּ֤וּ מֵהֶם֙

26 [a] 2R 12,22 𝔐 יוֹזָכָר; l prb זָכָר ‖ [b] 2R שֹׁמֵר ‖ 27 l c K וְרֹב, Q יִרֶב (𝔊BA יִרֶב חֲמִשָּׁה ? 𝔙 *summa* (= K) *pecuniae*) ‖ **Cp 25**, 1 𝔊L 2R 14,2K –דִּין ‖ 3 10MSS 𝔊𝔖 2R 14,5 בְּיָדוֹ ‖ 4 [a] > 2R 14,6; dl? ‖ [b-b] 𝔊 κατὰ τὴν διαθήκην (τοῦ) νόμου κυρίου καθὼς γέγραπται (𝔊L + ἐν νόμῳ Μωυσῆ) ‖ [c-c] 2R בְּסֵפֶר תּוֹרַת ‖ [d] 2R יוּמְתוּ 𝔙 ‖ [e] 2R יוּמְתוּ ‖ [f] 2RK יוּמַת Q יָמוּת ‖ 5 𝔖 hic incip cp 25 ‖ 6 Seb –רֵי ‖ 8 [a-a] l c 𝔊𝔏 אַתָּה תַחְשֹׁב לְחָזֵק בְּזֹאת ‖ [b] 𝔊 (ב)יהוה ‖ 9 K לְמֵאוֹת, l c Q לְמְאַת.

שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וַיָּבֹזּוּ בִּזָּה רַבָּה׃ ס 14 וַיְהִי אַחֲרֵי בוֹא אֲמַצְיָהוּ
מֵהַכּוֹת אֶת־אֲדוֹמִים וַיָּבֵא אֶת־אֱלֹהֵי בְּנֵי שֵׂעִיר וַיַּעֲמִידֵם לוֹ לֵאלֹהִים
וְלִפְנֵיהֶם יִשְׁתַּחֲוֶה וְלָהֶם יְקַטֵּר׃ 15 וַיִּחַר־אַף יְהוָה בַּאֲמַצְיָהוּ וַיִּשְׁלַח
אֵלָיו נָבִיא וַיֹּאמֶר לוֹ לָמָּה דָרַשְׁתָּ אֶת־אֱלֹהֵי הָעָם אֲשֶׁר לֹא־הִצִּילוּ
אֶת־עַמָּם מִיָּדֶךָ׃ 16 וַיְהִי׀ בְּדַבְּרוֹ אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הַלְיוֹעֵץ לַמֶּלֶךְ נְתַנּוּךָ
חֲדַל־לְךָ לָמָּה יַכּוּךָ וַיֶּחְדַּל הַנָּבִיא וַיֹּאמֶר יָדַעְתִּי כִּי־יָעַץ אֱלֹהִים
לְהַשְׁחִיתֶךָ כִּי־עָשִׂיתָ זֹּאת וְלֹא שָׁמַעְתָּ לַעֲצָתִי׃ ס 17 וַיִּוָּעַץ אֲמַצְיָהוּ
מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּשְׁלַח אֶל־יוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז בֶּן־יֵהוּא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר לְךָ נִתְרָאֶה פָנִים׃ 18 וַיִּשְׁלַח יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־אֲמַצְיָהוּ
מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר הַחוֹחַ אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן שָׁלַח אֶל־הָאֶרֶז אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן
לֵאמֹר תְּנָה־אֶת־בִּתְּךָ לִבְנִי לְאִשָּׁה וַתַּעֲבֹר חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן
וַתִּרְמֹס אֶת־הַחוֹחַ׃ 19 אָמַרְתָּ[a] הִנֵּה[b] הִכִּיתָ[c] אֶת־אֱדוֹם וּנְשָׂאֲךָ לִבְּךָ
לְהַכְבִּיד[d] עַתָּה שְׁבָה בְּבֵיתֶךָ לָמָּה תִתְגָּרֶה בְּרָעָה וְנָפַלְתָּ אַתָּה
וִיהוּדָה עִמָּךְ׃ 20 וְלֹא־שָׁמַע אֲמַצְיָהוּ כִּי מֵהָאֱלֹהִים הִיא לְמַעַן תִּתָּם
בְּיָד כִּי דָרְשׁוּ אֵת אֱלֹהֵי אֱדוֹם׃ 21 וַיַּעַל יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיִּתְרָאוּ
פָנִים הוּא וַאֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּבֵית שֶׁמֶשׁ אֲשֶׁר לִיהוּדָה׃ 22 וַיִּנָּגֶף
יְהוּדָה לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּנֻסוּ אִישׁ לְאֹהָלָיו׃ 23 וְאֵת אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה
בֶּן־יוֹאָשׁ [a]בֶּן־יְהוֹאָחָז[a] תָּפַשׂ יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בְּבֵית שָׁמֶשׁ וַיְבִיאֵהוּ
יְרוּשָׁלַםִ וַיִּפְרֹץ בְּחוֹמַת יְרוּשָׁלַםִ מִשַּׁעַר אֶפְרַיִם עַד־שַׁעַר הַפּוֹנֶה[b]
אַרְבַּע מֵאוֹת אַמָּה׃ 24 וְכָל־[a]הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וְאֵת כָּל־הַכֵּלִים הַנִּמְצְאִים
בְּבֵית־הָאֱלֹהִים עִם־עֹבֵד[b] אֱדוֹם וְאֶת־אוֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת בְּנֵי
הַתַּעֲרֻבוֹת וַיָּשָׁב שֹׁמְרוֹן׃ ס 25 וַיְחִי אֲמַצְיָהוּ בֶן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה
אַחֲרֵי מוֹת יוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ 26 וְיֶתֶר
דִּבְרֵי אֲמַצְיָהוּ הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הֲלֹא הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר
מַלְכֵי יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל׃ 27 וּמֵעֵת אֲשֶׁר־סָר אֲמַצְיָהוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה
וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו קֶשֶׁר בִּירוּשָׁלַםִ וַיָּנָס לָכִישָׁה וַיִּשְׁלְחוּ אַחֲרָיו לָכִישָׁה
וַיְמִיתֻהוּ שָׁם׃ 28 וַיִּשָּׂאֻהוּ עַל־הַסּוּסִים וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר
יְהוּדָה׃

15 𝔏 + *Baneam* ‖ 18 𝔊^MSS αχχουχ ‖ 19 [a] > 2R 14,10 ‖ [b] l c 2R הַכֵּה ‖ [c] l ? —תִּי ‖ [d] l ? לְהִכָּבֵד cf 𝔙 (*in superbiam*) 𝔖; 2R הִכָּ׳ ‖ 20 l ? בְּיַד יוֹאָשׁ ‖ 23 [a-a] >𝔊^BA; 6MSS 𝔊^L 2R 14,13 בֶּן־אֲחַזְיָהוּ ‖ [b] l c nonn MSS 𝔊𝔙 2R הַפִּנָּה ‖ 24 [a] l c 2R 14,14 וְלָקַח (vel ? וַיִּקַּח) אֶת־כָּל ‖ [b] 𝔊 Αβδ ‖ 26 >3MSS 𝔖𝔙; dl vel l c 7MSS 𝔗 2R 14,18 הֵם pro הִנָּם ‖ 27 𝔊𝔏 וּבְ׳ ‖ 28 l c 12MSS Vrs 2R 14,20 דָּוִיד.

26 1וַיִּקְחוּ כָּל־עַם יְהוּדָה אֶת־עֻזִּיָּהוּ וְהוּא בֶּן־שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה
וַיַּמְלִיכוּ אֹתוֹ תַּחַת אָבִיו אֲמַצְיָהוּ׃ 2הוּא בָּנָה אֶת־אֵילוֹת וַיְשִׁיבֶהָ
לִיהוּדָה אַחֲרֵי שְׁכַב־הַמֶּלֶךְ עִם־אֲבֹתָיו׃ פ 3בֶּן־שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה
עֻזִּיָּהוּ בְמָלְכוֹ וַחֲמִשִּׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ
יְכִילְיָה מִן־יְרוּשָׁלִָם׃ 4וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה
אֲמַצְיָהוּ אָבִיו׃ 5וַיְהִי לִדְרֹשׁ אֱלֹהִים בִּימֵי זְכַרְיָהוּ הַמֵּבִין בִּרְאֹת[a]
הָאֱלֹהִים וּבִימֵי דָּרְשׁוֹ אֶת־יְהוָה הִצְלִיחוֹ הָאֱלֹהִים[b]׃ ס 6וַיֵּצֵא וַיִּלָּחֶם
בַּפְּלִשְׁתִּים וַיִּפְרֹץ אֶת־חוֹמַת גַּת וְאֵת חוֹמַת יַבְנֵה וְאֵת חוֹמַת
אַשְׁדּוֹד וַיִּבְנֶה [a]עָרִים בְּאַשְׁדּוֹד[a] וּבַפְּלִשְׁתִּים[b]׃ 7וַיַּעְזְרֵהוּ הָאֱלֹהִים
עַל־פְּלִשְׁתִּים וְעַל־הָעַרְבִיִּים[a] הַיֹּשְׁבִים בְּגוּר־בָּעַל[b] וְהַמְּעוּנִים[c]׃ 8וַיִּתְּנוּ
הָעַמּוֹנִים מִנְחָה לְעֻזִּיָּהוּ וַיֵּלֶךְ שְׁמוֹ עַד־לְבוֹא מִצְרַיִם כִּי הֶחֱזִיק
עַד־לְמָעְלָה׃ 9וַיִּבֶן עֻזִּיָּהוּ מִגְדָּלִים בִּירוּשָׁלִַם עַל־שַׁעַר הַפִּנָּה וְעַל־
שַׁעַר הַגַּיְא וְעַל־הַמִּקְצוֹעַ וַיְחַזְּקֵם׃ 10וַיִּבֶן מִגְדָּלִים בַּמִּדְבָּר וַיַּחְצֹב
בֹּרוֹת רַבִּים כִּי מִקְנֶה־רַּב הָיָה לוֹ וּבַשְּׁפֵלָה וּבַמִּישׁוֹר אִכָּרִים וְכֹרְמִים
בֶּהָרִים וּבַכַּרְמֶל כִּי־אֹהֵב אֲדָמָה הָיָה׃ ס 11וַיְהִי לְעֻזִּיָּהוּ חַיִל
עֹשֵׂה[a] מִלְחָמָה יוֹצְאֵי צָבָא לִגְדוּד בְּמִסְפַּר פְּקֻדָּתָם בְּיַד יְעוּאֵל[b]
הַסּוֹפֵר וּמַעֲשֵׂיָהוּ[c] הַשּׁוֹטֵר עַל יַד־חֲנַנְיָהוּ מִשָּׂרֵי[d] הַמֶּלֶךְ׃ 12כֹּל מִסְפַּר
רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְגִבּוֹרֵי חָיִל אַלְפַּיִם וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ 13וְעַל־יָדָם חֵיל
צָבָא שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וְשִׁבְעַת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת עוֹשֵׂי מִלְחָמָה
בְּכֹחַ חָיִל לַעְזֹר לַמֶּלֶךְ עַל־הָאוֹיֵב׃ 14וַיָּכֶן לָהֶם עֻזִּיָּהוּ לְכָל־הַצָּבָא
מָגִנִּים וּרְמָחִים וְכוֹבָעִים וְשִׁרְיֹנוֹת וּקְשָׁתוֹת וּלְאַבְנֵי קְלָעִים׃ 15וַיַּעַשׂ ׀
בִּירוּשָׁלִַם חִשְּׁבֹנוֹת מַחֲשֶׁבֶת חוֹשֵׁב לִהְיוֹת עַל־הַמִּגְדָּלִים וְעַל־הַפִּנּוֹת
לִירוֹא בַּחִצִּים וּבָאֲבָנִים גְּדֹלוֹת וַיֵּצֵא שְׁמוֹ עַד־לְמֵרָחוֹק כִּי־הִפְלִיא
לְהֵעָזֵר עַד כִּי־חָזָק׃ 16וּכְחֶזְקָתוֹ גָּבַהּ לִבּוֹ עַד־לְהַשְׁחִית
וַיִּמְעַל בַּיהוָה אֱלֹהָיו וַיָּבֹא אֶל־הֵיכַל יְהוָה לְהַקְטִיר עַל־מִזְבַּח
הַקְּטֹרֶת׃ 17וַיָּבֹא אַחֲרָיו עֲזַרְיָהוּ הַכֹּהֵן וְעִמּוֹ כֹּהֲנִים ׀ לַיהוָה שְׁמוֹנִים

Cp 26, 1 2R 14,21 עֲזַרְיָה ‖ 2 𝔊𝔙 2R 14,22 אילַת ‖ 3 Q 2R 15,2 יְכָלְיָה K יְכִילְיָה 𝔊$^{AL}$𝔙 Ιεχελια (𝔊$^{B}$ Χαλια?) ‖ 5 [a] mlt MSS ביראת; l c nonn MSS 𝔊$^{BA}$𝔖𝔗𝔄 בְּיִרְאַת ‖ [b] 𝔊 יהוה ‖ 6 [a-a] 𝔊$^{BA}$ עָרֵי אַ' ‖ [b] dub ‖ 7 [a] K —בִּיִּים Q —בִים ‖ [b] 𝔊 ἐπὶ τῆς πέτρας 𝔙$^{A}$ *in Turbaal*; l? בְּטוּר־ב' ‖ [c] 5MSS 𝔙 וְהָעַמּוֹנִים; 𝔊 Μ(ε)ιναίους, cf ad I 4,41 ‖ 8 𝔊 οἱ Μ(ε)ιναῖοι ‖ 11 [a] 𝔅 c 𝔊𝔖𝔙 עֹשֵׂי, sed cf 13 ‖ [b] K יְעוּ' Q𝔊𝔙 יְעִי' ‖ [c] cf 23,1[c] ‖ [d] 𝔊 τοῦ διαδόχου ‖ 15 𝔊 κατασκευή (crrp?).

בְנֵי־חָֽיִל׃ 18 וַיַּעַמְדוּ עַל־עֻזִּיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־לְךָ עֻזִּיָּהוּ
לְהַקְטִיר לַיהוָה כִּי לַכֹּהֲנִים בְּנֵי־אַהֲרֹן הַמְקֻדָּשִׁים לְהַקְטִיר צֵא מִן־
הַמִּקְדָּשׁ כִּי מָעַלְתָּ וְלֹא־לְךָ לְכָבוֹד מֵיְהוָה אֱלֹהִים׃ 19 וַיִּזְעַף עֻזִּיָּהוּ
וּבְיָדוֹ מִקְטֶרֶת לְהַקְטִיר וּבְזַעְפּוֹ עִם־הַכֹּהֲנִים וְהַצָּרַעַת זָרְחָה בְמִצְחוֹ
לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים בְּבֵית יְהוָה מֵעַל לְמִזְבַּח הַקְּטֹרֶת׃ 20 וַיִּפֶן אֵלָיו עֲזַרְיָהוּ
כֹהֵן הָרֹאשׁ וְכָל־הַכֹּהֲנִים וְהִנֵּה־הוּא מְצֹרָע בְּמִצְחוֹ וַיַּבְהִלוּהוּ מִשָּׁם
וְגַם־הוּא נִדְחַף לָצֵאת כִּי נִגְּעוֹ יְהוָה׃ 21 וַיְהִי עֻזִּיָּהוּ הַמֶּלֶךְ מְצֹרָע ׀
עַד־יוֹם מוֹתוֹ וַיֵּשֶׁב בֵּית[a] הַחָפְשׁוּת[b] מְצֹרָע כִּי נִגְזַר מִבֵּית יְהוָה
וְיוֹתָם בְּנוֹ [c]עַל־בֵּית הַמֶּלֶךְ[c] שׁוֹפֵט אֶת־עַם הָאָרֶץ׃ 22 וְיֶתֶר דִּבְרֵי
עֻזִּיָּהוּ הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים כָּתַב יְשַׁעְיָהוּ °בֶן־אָמוֹץ° הַנָּבִיא׃
23 וַיִּשְׁכַּב עֻזִּיָּהוּ עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ °עִם־אֲבֹתָיו° בִּשְׂדֵה הַקְּבוּרָה
אֲשֶׁר לַמְּלָכִים כִּי אָמְרוּ מְצוֹרָע הוּא וַיִּמְלֹךְ יוֹתָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ
27 1 בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה יוֹתָם בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה
מָלַךְ בִּירוּשָׁלָ‍ִם וְשֵׁם אִמּוֹ יְרוּשָׁה בַּת־צָדוֹק׃ 2 וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי
יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה עֻזִּיָּהוּ אָבִיו רַק לֹא־בָא אֶל־הֵיכַל יְהוָה וְעוֹד
הָעָם מַשְׁחִיתִים׃ 3 הוּא בָּנָה אֶת־שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הָעֶלְיוֹן וּבְחוֹמַת
הָעֹפֶל בָּנָה לָרֹב׃ 4 וְעָרִים בָּנָה בְּהַר־יְהוּדָה וּבֶחֳרָשִׁים °בָּנָה בִּירָנִיּוֹת
וּמִגְדָּלִים׃ 5 וְהוּא נִלְחַם עִם־מֶלֶךְ[a] בְּנֵי־עַמּוֹן וַיֶּחֱזַק עֲלֵיהֶם וַיִּתְּנוּ־לוֹ
בְנֵי־עַמּוֹן [b]בַּשָּׁנָה הַהִיא[b] מֵאָה כִּכַּר־כֶּסֶף וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כֹּרִים
חִטִּים וּשְׂעוֹרִים עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים זֹאת הֵשִׁיבוּ לוֹ בְּנֵי עַמּוֹן [c] וּבַשָּׁנָה
הַשֵּׁנִית וְהַשְּׁלִשִׁית׃ 6 וַיִּתְחַזֵּק יוֹתָם כִּי הֵכִין דְּרָכָיו לִפְנֵי יְהוָה
אֱלֹהָיו׃ 7 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹתָם וְכָל־מִלְחֲמֹתָיו וּדְרָכָיו הִנָּם כְּתוּבִים
עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה׃ °8 בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה הָיָה
בְמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָ‍ִם׃ 9 וַיִּשְׁכַּב יוֹתָם עִם־אֲבֹתָיו
°וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ° בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ אָחָז בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס
28 1 בֶּן־עֶשְׂרִים[a] שָׁנָה אָחָז בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ

19 𝔊 + ἐν τῷ ναῷ 𝔏 + *in ara* ‖ 20 𝔖 עוזיא ‖ 21 [a] Seb 'בְּב ‖ [b] Q 2R 15,5 שִׁית—, K שׁות—, 𝔊$^{AL}$ ἀφουσωθ; 𝔙 *in domo separata;* cf ad 2R ‖ [c-c] 𝔊 ἐπὶ τ. βασιλείας αὐτοῦ ‖ 22 °-° >𝔊$^{BA}$ (ὑπὸ Ιεσσ(ε)ιου) ‖ 23 °-° >6MSS 𝔖 ‖ **Cp 27,** 1 𝔊$^{L}$ Σαδδουκ ‖ 4 𝔊$^{L}$ frt + בִּירָנִיּוֹת וּבִירוּשָׁלַ‍ִם ‖ 5 [a] >2MSS (𝔖)𝔄 ‖ [b-b] 𝔊 κατ' ἐνιαυτόν ‖ [c] sic mlt MSS (interv); 𝔊$^{BA}$ + κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει ‖ v 8 >𝔊$^{B}$ ‖ 9 °-° 2R 15,38 𝔐 aliter (sed dub) ‖ **Cp 28,** 1 [a] ins prb c MS[593] 𝔊$^{MSS}$𝔖𝔄 וְחָמֵשׁ.

בִּירוּשָׁלָ͏ִם וְלֹא־עָשָׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה[b] כְּדָוִיד אָבִיו׃ 2 וַיֵּלֶךְ בְּדַרְכֵי
מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וְגַם מַסֵּכוֹת עָשָׂה לַבְּעָלִים׃ 3 וְהוּא הִקְטִיר בְּגֵיא בֶן־
הִנֹּם וַיַּבְעֵר[a] אֶת־בָּנָיו[b] בָּאֵשׁ כְּתֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 4 וַיְזַבֵּחַ וַיְקַטֵּר בַּבָּמוֹת וְעַל־הַגְּבָעוֹת וְתַחַת כָּל־עֵץ
רַעֲנָן׃ 5 וַיִּתְּנֵהוּ יְהוָה אֱלֹהָיו בְּיַד מֶלֶךְ אֲרָם וַיַּכּוּ־בוֹ וַיִּשְׁבּוּ מִמֶּנּוּ
שִׁבְיָה גְדוֹלָה וַיָּבִיאוּ דַּרְמָשֶׂק וְגַם בְּיַד־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל נִתָּן וַיַּךְ־בּוֹ
מַכָּה גְדוֹלָה׃ ס 6 וַיַּהֲרֹג פֶּקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ בִּיהוּדָה מֵאָה וְעֶשְׂרִים
אֶלֶף בְּיוֹם אֶחָד הַכֹּל בְּנֵי־חָיִל בְּעָזְבָם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתָם׃ ס
7 וַיַּהֲרֹג זִכְרִי[a] ׀ גִּבּוֹר אֶפְרַיִם אֶת־מַעֲשֵׂיָהוּ[b] בֶּן־הַמֶּלֶךְ וְאֶת־עַזְרִיקָם
נְגִיד הַבָּיִת וְאֶת־אֶלְקָנָה מִשְׁנֵה הַמֶּלֶךְ׃ 8 וַיִּשְׁבּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֲחֵיהֶם
מָאתַיִם אֶלֶף נָשִׁים בָּנִים וּבָנוֹת וְגַם־שָׁלָל רָב בָּזְזוּ מֵהֶם וַיָּבִיאוּ
אֶת־הַשָּׁלָל לְשֹׁמְרוֹן׃ ס 9 וְשָׁם הָיָה נָבִיא לַיהוָה עֹדֵד שְׁמוֹ וַיֵּצֵא
לִפְנֵי הַצָּבָא הַבָּא לְשֹׁמְרוֹן וַיֹּאמֶר לָהֶם הִנֵּה בַּחֲמַת יְהוָה אֱלֹהֵי־
אֲבוֹתֵיכֶם עַל־יְהוּדָה נְתָנָם בְּיֶדְכֶם וַתַּהַרְגוּ־בָם בְּזַעַף עַד לַשָּׁמַיִם
הִגִּיעַ׃ 10 וְעַתָּה בְּנֵי־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַ͏ִם אַתֶּם אֹמְרִים לִכְבֹּשׁ לַעֲבָדִים
וְלִשְׁפָחוֹת לָכֶם הֲלֹא רַק־אַתֶּם עִמָּכֶם אֲשָׁמוֹת לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
11 וְעַתָּה שְׁמָעוּנִי וְהָשִׁיבוּ הַשִּׁבְיָה אֲשֶׁר שְׁבִיתֶם מֵאֲחֵיכֶם כִּי חֲרוֹן
אַף־יְהוָה עֲלֵיכֶם׃ ס 12 וַיָּקֻמוּ אֲנָשִׁים מֵרָאשֵׁי בְנֵי־אֶפְרַיִם עֲזַרְיָהוּ[a]
בֶן־יְהוֹחָנָן בֶּרֶכְיָהוּ[b] בֶן־מְשִׁלֵּמוֹת[c] וִיחִזְקִיָּהוּ בֶן־שַׁלֻּם[d] וַעֲמָשָׂא[e] בֶּן־
חַדְלָי[f] עַל־הַבָּאִים מִן־הַצָּבָא׃ 13 וַיֹּאמְרוּ לָהֶם לֹא־תָבִיאוּ אֶת־הַשִּׁבְיָה
הֵנָּה כִּי לְאַשְׁמַת יְהוָה עָלֵינוּ אַתֶּם אֹמְרִים לְהֹסִיף עַל־חַטֹּאתֵנוּ
וְעַל־אַשְׁמָתֵנוּ כִּי־רַבָּה אַשְׁמָה לָנוּ וַחֲרוֹן אָף עַל־יִשְׂרָאֵל׃ ס
14 וַיַּעֲזֹב הֶחָלוּץ אֶת־הַשִּׁבְיָה וְאֶת־הַבִּזָּה לִפְנֵי הַשָּׂרִים וְכָל־הַקָּהָל׃
15 וַיָּקֻמוּ הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־נִקְּבוּ בְשֵׁמוֹת וַיַּחֲזִיקוּ בַשִּׁבְיָה וְכָל־מַעֲרֻמֵּיהֶם
הִלְבִּישׁוּ מִן־הַשָּׁלָל וַיַּלְבִּשׁוּם וַיַּנְעִלוּם וַיַּאֲכִלוּם וַיַּשְׁקוּם וַיְסֻכוּם
וַיְנַהֲלוּם בַּחֲמֹרִים לְכָל־כּוֹשֵׁל וַיְבִיאוּם יְרֵחוֹ עִיר־הַתְּמָרִים אֵצֶל
אֲחֵיהֶם וַיָּשׁוּבוּ שֹׁמְרוֹן׃ פ 16 בָּעֵת הַהִיא שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אָחָז
עַל־מַלְכֵי אַשּׁוּר לַעְזֹר לוֹ׃ 17 וְעוֹד אֲדוֹמִים בָּאוּ וַיַּכּוּ בִיהוּדָה וַיִּשְׁבּוּ־

1 [b] pl MSS 2R 16,2 + אֱלֹהָיו ‖ 2 𝔊$^{B}$ βασιλέως ‖ 3 [a] 1MS 𝔊𝔖 וַיַּעֲבֵר, 2R 16,3 הֶעֱבִיר ‖ [b] 𝔖 2R בְּנוֹ ‖ 7 [a] 𝔊$^{BA}$ Εζεχρ(ε)ι 𝔏 Ζαχαρίας ‖ [b] cf 26,11 ‖ 12 [a] 𝔊$^{B}$ Ουδεια (pr Οζεια = עֻזִּיָּהוּ?) ‖ [b] 𝔊$^{B}$ Ζαχαρίας (crrp?) ‖ [c] 𝔊$^{BA}$ ? מְשִׁלֵּמוֹת cf I 5,13 al ‖ [d] 𝔊 Σελλημ, —ειμ ‖ [e] 𝔊 κ. Αμασ(ε)ιας ‖ [f] 𝔊$^{B}$ Χοαδ (crrp?) ‖ 13 3MSS 𝔊 אַף יהוה ‖ 16 l frt c 1MS Vrs מֶלֶךְ (sed cf 3? 4).

שָׁבִי׃ 18 וּפְלִשְׁתִּים פָּשְׁטוּ בְּעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וְהַנֶּגֶב לִיהוּדָה וַיִּלְכְּדוּ אֶת־
בֵּית־שֶׁמֶשׁ וְאֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־הַגְּדֵרוֹת וְאֶת־שׂוֹכוֹ וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת־תִּמְנָה
וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־גִּמְזוֹ וְאֶת־בְּנֹתֶיהָ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם׃ 19 כִּי־הִכְנִיעַ יְהוָה
אֶת־יְהוּדָה בַּעֲבוּר אָחָז מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כִּי הִפְרִיעַ בִּיהוּדָה וּמָעוֹל מַעַל
בַּיהוָה׃ 20 וַיָּבֹא עָלָיו תִּלְּגַת[a] פִּלְנְאֶסֶר[b] מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיָּצַר לוֹ וְלֹא
חֲזָקוֹ[c]׃ 21 כִּי־חָלַק אָחָז אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים
וַיִּתֵּן לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר וְלֹא לְעֶזְרָה לוֹ׃ 22 וּבְעֵת הָצֵר לוֹ וַיּוֹסֶף
לִמְעוֹל בַּיהוָה הוּא הַמֶּלֶךְ אָחָז׃ 23 וַיִּזְבַּח לֵאלֹהֵי דַרְמֶשֶׂק הַמַּכִּים
בּוֹ וַיֹּאמֶר כִּי אֱלֹהֵי מַלְכֵי־אֲרָם הֵם מַעְזְרִים אוֹתָם לָהֶם אֲזַבֵּחַ
וְיַעְזְרוּנִי וְהֵם הָיוּ־לוֹ לְהַכְשִׁילוֹ וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל׃ 24 וַיֶּאֱסֹף אָחָז אֶת־כְּלֵי
בֵית־הָאֱלֹהִים וַיְקַצֵּץ אֶת־כְּלֵי בֵית־הָאֱלֹהִים וַיִּסְגֹּר אֶת־דַּלְתוֹת
בֵּית־יְהוָה וַיַּעַשׂ לוֹ מִזְבְּחוֹת בְּכָל־פִּנָּה בִּירוּשָׁלִָם׃ 25 וּבְכָל־עִיר וָעִיר
לִיהוּדָה עָשָׂה בָמוֹת לְקַטֵּר לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַיַּכְעֵס אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי
אֲבֹתָיו׃ 26 וְיֶתֶר דְּבָרָיו וְכָל־דְּרָכָיו הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הִנָּם
כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל׃ 27 וַיִּשְׁכַּב אָחָז עִם־אֲבֹתָיו
וַיִּקְבְּרֻהוּ בָעִיר בִּירוּשָׁלִַם כִּי לֹא הֱבִיאֻהוּ לְקִבְרֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל
וַיִּמְלֹךְ יְחִזְקִיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס

29 1 יְחִזְקִיָּהוּ מָלַךְ בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה וְעֶשְׂרִים וָתֵשַׁע שָׁנָה
מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ אֲבִיָּה בַּת־זְכַרְיָהוּ׃ 2 וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי
יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה דָּוִיד אָבִיו׃ 3 הוּא בַשָּׁנָה הָרִאשׁוֹנָה
לְמָלְכוֹ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן פָּתַח אֶת־דַּלְתוֹת בֵּית־יְהוָה וַיְחַזְּקֵם׃ 4 וַיָּבֵא
אֶת־הַכֹּהֲנִים וְאֶת־הַלְוִיִּם וַיַּאַסְפֵם לִרְחוֹב הַמִּזְרָח׃ 5 וַיֹּאמֶר לָהֶם
שְׁמָעוּנִי הַלְוִיִּם עַתָּה הִתְקַדְּשׁוּ וְקַדְּשׁוּ אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם
וְהוֹצִיאוּ אֶת־הַנִּדָּה מִן־הַקֹּדֶשׁ׃ 6 כִּי־מָעֲלוּ אֲבֹתֵינוּ וְעָשׂוּ הָרַע בְּעֵינֵי
יְהוָה־אֱלֹהֵינוּ וַיַּעַזְבֻהוּ וַיַּסֵּבּוּ פְנֵיהֶם מִמִּשְׁכַּן יְהוָה וַיִּתְּנוּ־עֹרֶף׃ 7 גַּם
סָגְרוּ דַּלְתוֹת הָאוּלָם וַיְכַבּוּ אֶת־הַנֵּרוֹת וּקְטֹרֶת לֹא הִקְטִירוּ וְעֹלָה
לֹא־הֶעֱלוּ בַקֹּדֶשׁ לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 8 וַיְהִי קֶצֶף יְהוָה עַל־יְהוּדָה
וִירוּשָׁלִָם וַיִּתְּנֵם לְזַעֲוָה[a] לְשַׁמָּה[b] וְלִשְׁרֵקָה כַּאֲשֶׁר אַתֶּם רֹאִים בְּעֵינֵיכֶם׃

18 𝔊$^{AL}$ Γαμ(αι)ζαι ‖ 19 Seb ca 12MSS Vrs יְהוּדָה ‖ 20 [a] ca 20MSS 𝔊$^{AL}$ 𝔖 תִּגְלַת ‖ [b] 1MS 𝔊$^{BL}$𝔖 פִּלְאָסֶר ‖ [c] l חִזְקוֹ ‖ 22 °-° 𝔊 כִּי אִם לְצָרָה לוֹ conjg c 21; l 𝔐 ‖ 23 1MS 𝔊 מָלֶךְ ‖ 24 °-° 𝔊 αὐτά ‖ 27 °-° 𝔊 בְּעִיר דָּוִיד ‖ Cp 29, 3 °-° 𝔊 καὶ ἐγένετο ὡς (ἡνίκα) ἔστη (Εζ.) ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ‖ 7 cf ad 1R 6,3; 𝔊 τοῦ ναοῦ ‖ 8 [a] K לְזוָעָה Q לְזַעֲוָה cf Jer 15,4 ‖ [b] >𝔊$^{B}$.

9 וְהִנֵּ֛ה נָפְל֥וּ אֲבוֹתֵ֖ינוּ[a] בֶּחָ֑רֶב וּבָנֵ֨ינוּ וּבְנוֹתֵ֧ינוּ וְנָשֵׁ֛ינוּ בַּשְּׁבִ֖י [b]עַל־
זֹֽאת׃[b] 10 עַתָּה֙ עִם־לְבָבִ֔י לִכְר֣וֹת בְּרִ֔ית לַיהוָ֖ה אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל וְיָשֹׁ֥ב
מִמֶּ֖נּוּ חֲר֥וֹן אַפּֽוֹ׃ 11 בָּנַ֕י עַתָּ֖ה אַל תִּשָּׁל֑וּ כִּֽי־בָכֶ֞ם בָּחַ֣ר יְהוָ֗ה לַעֲמֹ֤ד
לְפָנָיו֙ לְשָׁ֣רְת֔וֹ וְלִהְי֥וֹת ל֖וֹ מְשָׁרְתִ֥ים וּמַקְטִרִֽים׃ ס 12 וַיָּקֻ֣מוּ הַלְוִיִּ֗ם
מַ֣חַת בֶּן־עֲמָשַׂ֞י וְיוֹאֵ֣ל בֶּן־עֲזַרְיָ֘הוּ[a] מִן־בְּנֵ֣י הַקְּהָתִי֒ וּמִן־בְּנֵ֣י מְרָרִ֔י
קִ֚ישׁ בֶּן־עַבְדִּ֔י וַעֲזַרְיָ֖הוּ[a] בֶּן־יְהַלֶּלְאֵ֑ל[b] וּמִן־הַגֵּ֣רְשֻׁנִּ֔י יוֹאָח֙[c] בֶּן־זִמָּ֔ה
וְעֵ֖דֶן[d] בֶּן־יוֹאָֽח׃ 13 וּמִן־בְּנֵי֙ אֱלִ֣יצָפָ֔ן שִׁמְרִ֖י וִיעוּאֵ֑ל[a] וּמִן־בְּנֵ֣י אָסָ֔ף
זְכַרְיָ֖הוּ[b] וּמַתַּנְיָֽהוּ׃ 14 וּמִן־בְּנֵ֣י הֵימָ֔ן יְחוּאֵ֖ל[a] וְשִׁמְעִ֑י וּמִן־בְּנֵ֣י
יְדוּת֔וּן[b] שְׁמַֽעְיָ֖ה וְעֻזִּיאֵֽל׃ 15 וַיַּאַסְפ֤וּ אֶת־אֲחֵיהֶם֙ וַיִּֽתְקַדְּשׁ֔וּ וַיָּבֹ֥אוּ
כְמִצְוַת־הַמֶּ֖לֶךְ בְּדִבְרֵ֣י יְהוָ֑ה לְטַהֵ֖ר בֵּ֥ית יְהוָֽה׃ 16 וַיָּבֹ֨אוּ הַכֹּהֲנִ֜ים
לִפְנִ֤ימָה בֵית־יְהוָה֙ לְטַהֵ֔ר וַיּוֹצִ֗יאוּ אֵ֤ת כָּל־הַטֻּמְאָה֙ אֲשֶׁ֣ר מָצְא֔וּ
בְּהֵיכַ֣ל יְהוָ֔ה לַחֲצַ֖ר בֵּ֣ית יְהוָ֑ה וַֽיְקַבְּלוּ֙ הַלְוִיִּ֔ם לְהוֹצִ֥יא לְנַֽחַל־קִדְר֖וֹן
חֽוּצָה׃ 17 וַ֠יָּחֵלּוּ [a]בְּאֶחָ֨ד לַחֹ֤דֶשׁ[a] הָֽרִאשׁוֹן֙ לְקַדֵּ֔שׁ וּבְי֧וֹם שְׁמוֹנָ֣ה לַחֹ֗דֶשׁ
בָּ֚אוּ לְאוּלָ֣ם[b] יְהוָ֔ה וַיְקַדְּשׁ֥וּ אֶת־בֵּית־יְהוָ֖ה לְיָמִ֣ים שְׁמוֹנָ֑ה וּבְי֨וֹם שִׁשָּׁ֥ה[c]
עָשָׂ֛ר לַחֹ֥דֶשׁ הָרִאשׁ֖וֹן כִּלּֽוּ׃ ס 18 וַיָּב֤וֹאוּ פְנִ֨ימָה֙ אֶל־חִזְקִיָּ֣הוּ הַמֶּ֔לֶךְ
וַיֹּֽאמְר֔וּ טִהַ֖רְנוּ אֶת־כָּל־בֵּ֣ית יְהוָ֑ה אֶת־מִזְבַּ֤ח הָעוֹלָה֙ וְאֶת־כָּל־כֵּלָ֔יו
וְאֶת־שֻׁלְחַ֥ן הַֽמַּעֲרֶ֖כֶת וְאֶת־כָּל־כֵּלָֽיו׃ 19 וְאֵ֣ת כָּל־הַכֵּלִ֗ים אֲשֶׁ֨ר הִזְנִ֜יחַ
הַמֶּ֧לֶךְ אָחָ֛ז בְּמַלְכוּת֥וֹ בְּמַעֲל֖וֹ הֵכַ֣נּוּ וְהִקְדָּ֑שְׁנוּ וְהִנָּ֕ם לִפְנֵ֖י מִזְבַּ֥ח
יְהוָֽה׃ ס 20 וַיַּשְׁכֵּם֙ יְחִזְקִיָּ֣הוּ הַמֶּ֔לֶךְ וַיֶּאֱסֹ֕ף אֵ֖ת שָׂרֵ֣י הָעִ֑יר וַיַּ֖עַל
בֵּ֥ית יְהוָֽה׃ 21 וַיָּבִ֣יאוּ פָֽרִים־שִׁבְעָה֩ וְאֵילִ֨ים שִׁבְעָ֜ה וּכְבָשִׂ֣ים שִׁבְעָ֗ה
וּצְפִירֵ֨י עִזִּ֤ים שִׁבְעָה֙ לְחַטָּ֔את עַל־הַמַּמְלָכָ֥ה וְעַל־הַמִּקְדָּ֖שׁ וְעַל־יְהוּדָ֑ה
וַיֹּ֗אמֶר לִבְנֵ֤י אַהֲרֹן֙ הַכֹּ֣הֲנִ֔ים לְהַעֲל֖וֹת עַל־מִזְבַּ֥ח יְהוָֽה׃ 22 וַֽיִּשְׁחֲטוּ֙
הַבָּקָ֔ר וַיְקַבְּל֥וּ הַכֹּהֲנִים֙ אֶת־הַדָּ֔ם וַֽיִּזְרְק֖וּ הַמִּזְבֵּ֑חָה וַיִּשְׁחֲט֨וּ הָאֵלִ֜ים
וַיִּזְרְק֤וּ הַדָּם֙ הַמִּזְבֵּ֔חָה וַֽיִּשְׁחֲטוּ֙ הַכְּבָשִׂ֔ים וַיִּזְרְק֥וּ הַדָּ֖ם הַמִּזְבֵּֽחָה׃
23 וַיַּגִּ֨ישׁוּ֙ אֶת־שְׂעִירֵ֣י הַֽחַטָּ֔את לִפְנֵ֥י הַמֶּ֖לֶךְ וְהַקָּהָ֑ל וַיִּסְמְכ֥וּ יְדֵיהֶ֖ם
עֲלֵיהֶֽם׃ 24 וַיִּשְׁחָטוּם֩ הַכֹּהֲנִ֨ים וַיְחַטְּא֤וּ אֶת־דָּמָם֙ הַמִּזְבֵּ֔חָה לְכַפֵּ֖ר עַל־
כָּל־יִשְׂרָאֵ֑ל כִּ֣י לְכָל־יִשְׂרָאֵ֗ל אָמַ֤ר הַמֶּ֨לֶךְ֙ הָעוֹלָ֖ה וְהַחַטָּֽאת׃ 25 וַיַּעֲמֵ֨ד

9 [a] 1MS 𝔊BA —יַכֶּם, sic 𝔊BA per tot v 9 ‖ [b-b] 𝔊 conj c 10; 𝔊 + ἐν γῇ οὐκ αὐτῶν (BA + ὃ καὶ νῦν ἐστιν) ‖ 11 >𝔊 ‖ 12 [a] 𝔊BA (וּ)זְכַרְיָהוּ ‖ [b] 𝔊B Ελλη A Ιαλληλ ‖ [c] 𝔊L Ιωδααθ ‖ [d] 𝔊 καὶ [ι]ω(α)δαν (31,15 Οδομ) ‖ [e] 𝔊BA אֵלֶּה בְּנֵי ‖ 13 [a] K וִיעוּאֵל Q𝔊𝔙 וִיעִי׳ ‖ [b] 𝔊B עֲזַרְיָהוּ ‖ 14 [a] K יְחוּ׳ Q𝔊𝔙 יְחִי׳ ‖ [b] 𝔊𝔙 יְדִי׳ ‖ 17 [a-a] 𝔊L μιᾷ τοῦ μηνός (𝔊B* false τρίτῃ) ‖ [b] cf ad 7 ‖ [c] 𝔊B τρισκαιδεκάτῃ (crrp?) ‖ 18 𝔖 וְאֵת ‖ 21 𝔊 Ισραηλ.

אֶת־הַלְוִיִּם בֵּית יְהוָה בִּמְצִלְתַּיִם בִּנְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת בְּמִצְוַת דָּוִיד
וְגָד חֹזֵה־הַמֶּלֶךְ וְנָתָן הַנָּבִיא כִּי בְיַד־יְהוָה הַמִּצְוָה בְּיַד־נְבִיאָיו׃
26 וַיַּעַמְדוּ הַלְוִיִּם בִּכְלֵי דָוִיד וְהַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת׃ ס 27 וַיֹּאמֶר
חִזְקִיָּהוּ לְהַעֲלוֹת הָעֹלָה לְהַמִּזְבֵּחַ וּבְעֵת הֵחֵל הָעוֹלָה הֵחֵל שִׁיר־יְהוָה
וְהַחֲצֹצְרוֹת וְעַל־יְדֵי כְּלֵי דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ 28 וְכָל־הַקָּהָל מִשְׁתַּחֲוִים
וְהַשִּׁיר מְשׁוֹרֵר וְהַחֲצֹצְרוֹת מַחְצְצְרִים הַכֹּל עַד לִכְלוֹת הָעֹלָה׃ 29 וּכְכַלּוֹת
לְהַעֲלוֹת כָּרְעוּ הַמֶּלֶךְ וְכָל־הַנִּמְצְאִים אִתּוֹ וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ 30 וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ
הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים לַלְוִיִּם לְהַלֵּל לַיהוָה בְּדִבְרֵי דָוִיד וְאָסָף הַחֹזֶה וַיְהַלְלוּ
עַד־לְשִׂמְחָה וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ ס 31 וַיַּעַן יְחִזְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר עַתָּה
מִלֵּאתֶם יֶדְכֶם לַיהוָה גֹּשׁוּ וְהָבִיאוּ זְבָחִים וְתוֹדוֹת לְבֵית יְהוָה וַיָּבִיאוּ
הַקָּהָל זְבָחִים וְתוֹדוֹת וְכָל־נְדִיב לֵב עֹלוֹת׃ 32 וַיְהִי מִסְפַּר הָעֹלָה
אֲשֶׁר־הֵבִיאוּ הַקָּהָל בָּקָר שִׁבְעִים אֵילִים מֵאָה כְּבָשִׂים מָאתָיִם לְעֹלָה
לַיהוָה כָּל־אֵלֶּה׃ 33 וְהַקֳּדָשִׁים בָּקָר שֵׁשׁ מֵאוֹת וְצֹאן שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים׃
34 רַק הַכֹּהֲנִים הָיוּ לִמְעָט וְלֹא יָכְלוּ לְהַפְשִׁיט אֶת־כָּל־הָעֹלוֹת וַיְחַזְּקוּם
אֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם עַד־כְּלוֹת הַמְּלָאכָה וְעַד־יִתְקַדְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים כִּי הַלְוִיִּם
יִשְׁרֵי לֵבָב לְהִתְקַדֵּשׁ מֵהַכֹּהֲנִים׃ 35 וְגַם־עֹלָה לָרֹב בְּחֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים
וּבַנְּסָכִים לָעֹלָה וַתִּכּוֹן עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה׃ 36 וַיִּשְׂמַח יְחִזְקִיָּהוּ וְכָל־
הָעָם עַל הַהֵכִין הָאֱלֹהִים לָעָם כִּי בְּפִתְאֹם הָיָה הַדָּבָר׃ פ
30 1 וַיִּשְׁלַח יְחִזְקִיָּהוּ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וְגַם־אִגְּרוֹת כָּתַב עַל־
אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה לָבוֹא לְבֵית־יְהוָה בִּירוּשָׁלִָם לַעֲשׂוֹת פֶּסַח לַיהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 2 וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו וְכָל־הַקָּהָל בִּירוּשָׁלִָם לַעֲשׂוֹת
הַפֶּסַח בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי׃ 3 כִּי לֹא יָכְלוּ לַעֲשֹׂתוֹ בָּעֵת הַהִיא כִּי הַכֹּהֲנִים
לֹא־הִתְקַדְּשׁוּ לְמַדַּי וְהָעָם לֹא־נֶאֶסְפוּ לִירוּשָׁלִָם׃ 4 וַיִּישַׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי
הַמֶּלֶךְ וּבְעֵינֵי כָּל־הַקָּהָל׃ 5 וַיַּעֲמִידוּ דָבָר לְהַעֲבִיר קוֹל בְּכָל־יִשְׂרָאֵל
מִבְּאֵר־שֶׁבַע וְעַד־דָּן לָבוֹא לַעֲשׂוֹת פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלִָם
כִּי לֹא לָרֹב עָשׂוּ כַּכָּתוּב׃ 6 וַיֵּלְכוּ הָרָצִים בָּאִגְּרוֹת מִיַּד הַמֶּלֶךְ
וְשָׂרָיו בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וּכְמִצְוַת[a] הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּבוּ
אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל [b]וְיָשֹׁב אֶל־[b]הַפְּלֵיטָה הַנִּשְׁאֶרֶת
לָכֶם מִכַּף מַלְכֵי אַשּׁוּר׃ 7 וְאַל־תִּהְיוּ כַּאֲבוֹתֵיכֶם וְכַאֲחֵיכֶם אֲשֶׁר מָעֲלוּ
בַּיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיִּתְּנֵם לְשַׁמָּה כַּאֲשֶׁר אַתֶּם רֹאִים׃ 8 עַתָּה

25 °-° 𝔊B הַנָּבִיא ? ‖ 27 °-° 𝔊 πρός ‖ 28 cf ad I 15,24 ‖ Cp 30, 6 a pl MSS 'וּבְ; l c 1MS (2MSS 'בְמ) 𝔊𝔙 'כְּמִ ‖ b-b 𝔊AL𝔖A וְיָשִׁב אֶת־.

אַל־תַּקְשׁוּ עָרְפְּכֶם כַּאֲבוֹתֵיכֶם תְּנוּ־יָד[a] לַיהוָה וּבֹאוּ לְמִקְדָּשׁוֹ אֲשֶׁר
הִקְדִּישׁ לְעוֹלָם וְעִבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְיָשֹׁב[b] מִכֶּם חֲרוֹן אַפּוֹ׃
9 כִּי בְשׁוּבְכֶם עַל־יְהוָה אֲחֵיכֶם וּבְנֵיכֶם לְרַחֲמִים לִפְנֵי שׁוֹבֵיהֶם
וְלָשׁוּב לָאָרֶץ הַזֹּאת כִּי־חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלֹא־יָסִיר פָּנִים
מִכֶּם אִם־תָּשׁוּבוּ אֵלָיו׃ ס 10 וַיִּהְיוּ הָרָצִים עֹבְרִים מֵעִיר׀לָעִיר
בְּאֶרֶץ־אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְעַד־זְבֻלוּן וַיִּהְיוּ מַשְׂחִיקִים עֲלֵיהֶם וּמַלְעִגִים
בָּם׃ 11 אַךְ אֲנָשִׁים מֵאָשֵׁר וּמְנַשֶּׁה וּמִזְּבֻלוּן נִכְנְעוּ וַיָּבֹאוּ לִירוּשָׁלִָם׃
12 [a]גַּם בִּיהוּדָה[a] הָיְתָה יַד הָאֱלֹהִים[b] לָתֵת לָהֶם לֵב אֶחָד לַעֲשׂוֹת מִצְוַת
הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים בִּדְבַר[c] יְהוָה׃ 13 וַיֵּאָסְפוּ יְרוּשָׁלִַם עַם־רָב לַעֲשׂוֹת
אֶת־חַג הַמַּצּוֹת בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי קָהָל לָרֹב מְאֹד׃ 14 וַיָּקֻמוּ וַיָּסִירוּ אֶת־
הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִָם וְאֵת כָּל־הַמְקַטְּרוֹת הֵסִירוּ וַיַּשְׁלִיכוּ לְנַחַל
קִדְרוֹן׃ 15 וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי °וְהַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם נִכְלְמוּ וַיִּתְקַדְּשׁוּ° וַיָּבִיאוּ עֹלוֹת בֵּית יְהוָה׃ 16 וַיַּעַמְדוּ עַל־
עָמְדָם כְּמִשְׁפָּטָם כְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים הַכֹּהֲנִים[a] זֹרְקִים אֶת־
הַדָּם [b]מִיַּד הַלְוִיִּם[b]׃ 17 כִּי־רַבַּת בַּקָּהָל אֲשֶׁר לֹא־הִתְקַדָּשׁוּ וְהַלְוִיִּם
עַל־שְׁחִיטַת הַפְּסָחִים לְכֹל לֹא טָהוֹר לְהַקְדִּישׁ לַיהוָה׃ 18 כִּי מַרְבִּית
הָעָם רַבַּת מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה יִשָּׂשכָר וּזְבֻלוּן לֹא הִטֶּהָרוּ כִּי־אָכְלוּ
אֶת־הַפֶּסַח בְּלֹא כַכָּתוּב כִּי הִתְפַּלֵּל יְחִזְקִיָּהוּ עֲלֵיהֶם לֵאמֹר יְהוָה
הַטּוֹב יְכַפֵּר בְּעַד׃ 19 כָּל־לְבָבוֹ הֵכִין לִדְרוֹשׁ הָאֱלֹהִים׀יְהוָה אֱלֹהֵי
אֲבוֹתָיו וְלֹא כְּטָהֳרַת הַקֹּדֶשׁ׃ ס 20 וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶל־יְחִזְקִיָּהוּ
וַיִּרְפָּא אֶת־הָעָם׃ 21 וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים בִּירוּשָׁלִַם
אֶת־חַג הַמַּצּוֹת שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה וּמְהַלְלִים לַיהוָה[a] יוֹם׀
בְּיוֹם הַלְוִיִּם וְהַכֹּהֲנִים [b]בִּכְלֵי עֹז[b] לַיהוָה׃ 22 וַיְדַבֵּר יְחִזְקִיָּהוּ עַל־לֵב
כָּל־הַלְוִיִּם הַמַּשְׂכִּילִים שֵׂכֶל־טוֹב לַיהוָה וַיֹּאכְלוּ אֶת־הַמּוֹעֵד שִׁבְעַת
הַיָּמִים מְזַבְּחִים זִבְחֵי שְׁלָמִים וּמִתְוַדִּים לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃
23 וַיִּוָּעֲצוּ כָּל־הַקָּהָל לַעֲשׂוֹת שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים וַיַּעֲשׂוּ שִׁבְעַת יָמִים
שִׂמְחָה׃ 24 כִּי חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה הֵרִים לַקָּהָל אֶלֶף פָּרִים וְשִׁבְעַת
אֲלָפִים צֹאן וְהַשָּׂרִים הֵרִימוּ לַקָּהָל פָּרִים אֶלֶף וְצֹאן עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים

8 [a] 𝔊 δόξαν ‖ [b] 𝔊 וְיָשֻׁב ‖ 12 [a-a] >𝔊BA ‖ [b] 𝔊BA יהוה ‖ [c] pl MSS 𝔗𝔖 כִּדְ' ‖ 14 𝔊𝔙 *in quibus idolis adolebatur incensum* 𝔖 *excelsa* (A + *simulacrorum*) ‖ 15 °-° prps וְהַכֹּ' הִתְקַ' ‖ 16 [a] pl MSS 𝔊𝔙 וְהַ' ‖ [b-b] prps dl(?) ‖ 18 dl : cf 𝔊𝔙(𝔖𝔄) ‖ 19 >𝔊𝔙 cf Paseq ‖ 21 [a] dl ‖ [b-b] l בְּכָל־עֹז ‖ 22 l c 𝔊 וַיְכַלּוּ ‖ 23 20MSS בְּשׂ'.

וַיִּתְקַדְּשׁוּ כֹהֲנִים לָרֹב׃ 25 וַיִּשְׂמְחוּ ׀ כָּל־קְהַל יְהוּדָה °וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם°
וְכָל־הַקָּהָל הַבָּאִים מִיִּשְׂרָאֵל וְהַגֵּרִים הַבָּאִים מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְהַיּוֹשְׁבִים
בִּיהוּדָה׃ 26 וַתְּהִי שִׂמְחָה גְדוֹלָה בִּירוּשָׁלָםִ כִּי מִימֵי שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִיד
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֹא כָזֹאת בִּירוּשָׁלָםִ׃ ס 27 וַיָּקֻמוּ הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם
וַיְבָרְכוּ אֶת־הָעָם וַיִּשָּׁמַע בְּקוֹלָם וַתָּבוֹא תְפִלָּתָם לִמְעוֹן קָדְשׁוֹ
לַשָּׁמָיִם׃ ס

31 1 וּכְכַלּוֹת כָּל־זֹאת יָצְאוּ כָל־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים לְעָרֵי יְהוּדָה
וַיְשַׁבְּרוּ הַמַּצֵּבוֹת וַיְגַדְּעוּ הָאֲשֵׁרִים וַיְנַתְּצוּ אֶת־הַבָּמוֹת וְאֶת־הַמִּזְבְּחוֹת
מִכָּל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וּבְאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה עַד־לְכַלֵּה וַיָּשׁוּבוּ כָּל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אִישׁ לַאֲחֻזָּתוֹ לְעָרֵיהֶם׃ ס 2 וַיַּעֲמֵד יְחִזְקִיָּהוּ אֶת־מַחְלְקוֹת
הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם עַל־מַחְלְקוֹתָם אִישׁ ׀ כְּפִי עֲבֹדָתוֹ לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם
לְעֹלָה וְלִשְׁלָמִים לְשָׁרֵת[a] [b]וּלְהֹדוֹת וּלְהַלֵּל[b] בְּשַׁעֲרֵי מַחֲנוֹת[c] יְהוָה׃
ס 3 וּמְנָת הַמֶּלֶךְ מִן־רְכוּשׁוֹ לָעֹלוֹת לְעֹלוֹת הַבֹּקֶר וְהָעֶרֶב וְהָעֹלוֹת
לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים וְלַמֹּעֲדִים כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת יְהוָה׃ 4 וַיֹּאמֶר לָעָם
לְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ לָתֵת מְנָת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְמַעַן יֶחֶזְקוּ בְּתוֹרַת
יְהוָה׃ 5 וְכִפְרֹץ הַדָּבָר הִרְבּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל רֵאשִׁית דָּגָן תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר
וּדְבַשׁ וְכֹל תְּבוּאַת שָׂדֶה וּמַעְשַׂר הַכֹּל לָרֹב הֵבִיאוּ׃ 6 וּבְנֵי[a] יִשְׂרָאֵל
וִיהוּדָה הַיּוֹשְׁבִים[a] בְּעָרֵי יְהוּדָה גַּם־הֵם[b] מַעְשַׂר בָּקָר וָצֹאן וּמַעְשַׂר
קָדָשִׁים[c] הַמְקֻדָּשִׁים לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם הֵבִיאוּ וַיִּתְּנוּ עֲרֵמוֹת עֲרֵמוֹת׃
ס 7 בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִשִׁי הֵחֵלּוּ הָעֲרֵמוֹת לִיסּוֹד וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי כִּלּוּ׃
ס 8 וַיָּבֹאוּ יְחִזְקִיָּהוּ וְהַשָּׂרִים וַיִּרְאוּ אֶת־הָעֲרֵמוֹת וַיְבָרְכוּ אֶת־
יְהוָה וְאֵת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃ ס 9 וַיִּדְרֹשׁ יְחִזְקִיָּהוּ עַל־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם
עַל־הָעֲרֵמוֹת׃ 10 וַיֹּאמֶר אֵלָיו עֲזַרְיָהוּ הַכֹּהֵן הָרֹאשׁ לְבֵית צָדוֹק[a] וַיֹּאמֶר
מֵהָחֵל הַתְּרוּמָה לָבִיא[b] בֵית־יְהוָה אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ וְהוֹתֵר עַד־לָרוֹב כִּי
יְהוָה בֵּרַךְ אֶת־עַמּוֹ וְהַנּוֹתָר[c] אֶת־הֶהָמוֹן הַזֶּה׃ ס 11 וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ
לְהָכִין לְשָׁכוֹת בְּבֵית יְהוָה וַיָּכִינוּ׃ 12 וַיָּבִיאוּ אֶת־הַתְּרוּמָה וְהַמַּעֲשֵׂר
וְהַקֳּדָשִׁים[a] בֶּאֱמוּנָה וַעֲלֵיהֶם נָגִיד כָּונַנְיָהוּ[b] הַלֵּוִי וְשִׁמְעִי אָחִיהוּ

24 𝔊^BA וְקָדְשֵׁי ‖ 25 °–° add? ‖ 26 ins c Var^G Vrs הָיְתָה ‖ 27 l c pl MSS 𝔊^A𝔙𝔖 וְהַ׳ ‖ Cp 31, 2 [a] 𝔊 conjg c בשׁ׳ ‖ [b-b] 𝔊 invers (add?) ‖ [c] 𝔊 οἴκου ‖ 5 𝔊 καὶ ὡς προσέταξεν (cf arab) ‖ 6 [a] 𝔊 בני et וְהַיּ׳ (trspos : ad ויהודה) ‖ [b] 𝔊𝔙 + הֵבִיאוּ ‖ [c] 𝔊 αἰγῶν; l frt וְהַקּ׳ et dl וּמ׳ ‖ 7 𝔖 לִיס׳ ‖ 10 [a] 𝔊^L Σαδδουκ ‖ [b] Seb לְהָבִיא ‖ [c] l c 𝔊 וַנּוֹתַר ‖ 12 [a] >𝔊 ‖ [b] K כונ׳ Q כָּנ׳ cf I 15,22. 27.

משנה׃ 13ויחיאל ועזזיהו[a] ונחת ועשהאל וירימות ויוזבד ואליאל[b]
ויסמכיהו ומחת ובניהו[c] פקידים מיד כונניהו[d] ושמעי אחיו במפקד
יחזקיהו המלך ועזריהו נגיד בית־האלהים׃ 14וקורא בן־ימנה הלוי
השוער למזרחה על נדבות האלהים לתת תרומת יהוה וקדשי
הקדשים׃ 15ועל־ידו עדן[a] ומנימן[b] וישוע ושמעיהו[c] אמריהו ושכניהו
בערי[d] הכהנים באמונה לתת לאחיהם במחלקות כגדול כקטן׃
16[a]מלבד התיחשם[a] לזכרים מבן שלוש שנים ולמעלה לכל־הבא
לבית־יהוה לדבר־יום ביומו לעבודתם במשמרותם כמחלקותיהם[b]׃
17ואת[a] התיחש הכהנים לבית אבותיהם והלוים[b] מבן
עשרים שנה ולמעלה במשמרותיהם[c] במחלקותיהם׃ 18ולהתיחש
בכל־טפם נשיהם ובניהם ובנותיהם לכל־קהל כי באמונתם
יתקדשו־קדש׃ 19ולבני אהרן הכהנים[a] בשדי[b] מגרש עריהם בכל־
עיר ועיר אנשים אשר נקבו בשמות לתת מנות לכל־זכר בכהנים
ולכל־התיחש בלוים׃ 20ויעש כזאת יחזקיהו בכל־יהודה
ויעש הטוב והישר והאמת לפני יהוה אלהיו׃ 21ובכל־מעשה
אשר־החל ׀ בעבודת בית־האלהים ובתורה ובמצוה לדרש לאלהיו
בכל־לבבו עשה והצליח׃ פ

32 1אחרי הדברים והאמת האלה בא סנחריב מלך־אשור
ויבא ביהודה ויחן על־הערים הבצרות ויאמר לבקעם אליו׃
2וירא יחזקיהו כי־בא סנחריב ופניו למלחמה על־ירושלם׃ 3ויועץ
עם־שריו וגבריו לסתום את־מימי העינות אשר מחוץ לעיר
ויעזרוהו׃ 4ויקבצו עם־רב ויסתמו את־כל[a]־המעינות ואת־הנחל
השוטף בתוך־הארץ[b] לאמר למה יבואו[c] מלכי[c] אשור ומצאו[c]
מים רבים[d]׃ 5ויתחזק ויבן את־כל־החומה הפרוצה ויעל [a]על־
המגדלות[a] ולחוצה החומה[b] אחרת ויחזק את־המלוא עיר דויד
ויעש שלח לרב ומגנים׃ 6ויתן שרי מלחמות על־העם ויקבצם

13 [a] nonn MSS[Ken] 𝔊[BL]𝔖𝔄 וְעֻזִּיָּהוּ 𝔙 *et Azarias* ‖ [b] 𝔊[BA] κ. Ι(ε)ειηλ ‖ [c] 𝔊 + וּבָנָיו ‖ [d] cf 12[b] ‖ 14 𝔊[B] Αιμαν ‖ 15 [a] cf 29,12[d] ‖ [b] 3MSS[Ken] Vrs 'וּב ‖ [c] 𝔊 וְשִׁמְעִי ‖ [d] 𝔊[BA(L)] עַל־יַד ‖ 16 [a-a] 𝔊[B] ἕκαστος τῆς ἐπιγονῆς; prps אִישׁ וְטַפָּם ‖ [b] pl MSS 'בְּמ ‖ 17 [a] l c 𝔊 זֹאת ‖ [b] trsp frt c 𝔊 huc 'בְּמַחְ ‖ [c] frt (?)כְּהִתְ' gloss ‖ 18 3MSS 'הִתְ; prps 'יִקַּדְּשׁוּ הַקּ cf 𝔊 ‖ 19 [a] 1MS הַכֹּהֵן ‖ [b] pl MSS —דֵה ‖ Cp 32, 4 [a] 𝔊 מֵימֵי ‖ [b] 𝔊 הָעִיר ‖ [c] 𝔊𝔖 sing cf 28,16 ‖ [d] 𝔊 + καὶ κατισχύσῃ ‖ 5 [a-a] l c 𝔙 עָלֶיהָ מִגְדָּלוֹת ‖ [b] l prb 'חוּ.

אֵלָיו אֶל־רְחוֹב שַׁעַר הָעִיר וַיְדַבֵּר עַל־לְבָבָם לֵאמֹר׃ 7 חִזְקוּ וְאִמְצוּ
אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר וּמִלִּפְנֵי כָּל־הֶהָמוֹן אֲשֶׁר־
עִמּוֹ כִּי־עִמָּנוּ רַב מֵעִמּוֹ׃ 8 עִמּוֹ זְרוֹעַ בָּשָׂר וְעִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
לְעָזְרֵנוּ וּלְהִלָּחֵם מִלְחֲמֹתֵינוּ וַיִּסָּמְכוּ הָעָם עַל־דִּבְרֵי יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־
יְהוּדָה׃ ס 9 אַחַר זֶה שָׁלַח סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עֲבָדָיו יְרוּשָׁלַיְמָה
וְהוּא עַל־לָכִישׁ וְכָל־מֶמְשַׁלְתּוֹ עִמּוֹ עַל־יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וְעַל־
כָּל־יְהוּדָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַ͏ִם לֵאמֹר׃ 10 כֹּה אָמַר סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ אַשּׁוּר
עַל־מָה אַתֶּם בֹּטְחִים וְיֹשְׁבִים בְּמָצוֹר בִּירוּשָׁלָ͏ִם׃ 11 הֲלֹא יְחִזְקִיָּהוּ
מַסִּית אֶתְכֶם לָתֵת אֶתְכֶם לָמוּת בְּרָעָב וּבְצָמָא לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
יַצִּילֵנוּ מִכַּף מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ 12 הֲלֹא־הוּא יְחִזְקִיָּהוּ הֵסִיר אֶת־בָּמֹתָיו
וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלַ͏ִם לֵאמֹר לִפְנֵי מִזְבֵּחַ אֶחָד
תִּשְׁתַּחֲווּ וְעָלָיו תַּקְטִירוּ׃ 13 הֲלֹא תֵדְעוּ מֶה עָשִׂיתִי אֲנִי וַאֲבוֹתַי
לְכֹל עַמֵּי הָאֲרָצוֹת הֲיָכוֹל יָכְלוּ אֱלֹהֵי גּוֹיֵי הָאֲרָצוֹת לְהַצִּיל אֶת־
אַרְצָם מִיָּדִי׃ 14 מִי בְּכָל־אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֲשֶׁר הֶחֱרִימוּ אֲבוֹתַי
אֲשֶׁר יָכוֹל לְהַצִּיל אֶת־עַמּוֹ מִיָּדִי כִּי יוּכַל אֱלֹהֵיכֶם לְהַצִּיל אֶתְכֶם
מִיָּדִי׃ 15 וְעַתָּה אַל־יַשִּׁיא אֶתְכֶם חִזְקִיָּהוּ וְאַל־יַסִּית אֶתְכֶם כָּזֹאת
וְאַל־תַּאֲמִינוּ לוֹ כִּי־לֹא יוּכַל כָּל־[a]אֱלוֹהַּ כָּל־גּוֹי וּמַמְלָכָה לְהַצִּיל עַמּוֹ
מִיָּדִי וּמִיַּד אֲבוֹתָי אַף כִּי אֱלֹהֵיכֶם לֹא־יַצִּילוּ[b] אֶתְכֶם מִיָּדִי׃
16 וְעוֹד דִּבְּרוּ עֲבָדָיו עַל־יְהוָה הָאֱלֹהִים וְעַל יְחִזְקִיָּהוּ עַבְדּוֹ׃ 17 וּסְפָרִים
כָּתַב[a] לְחָרֵף לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְלֵאמֹר עָלָיו לֵאמֹר כֵּאלֹהֵי גּוֹיֵי
הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר לֹא־הִצִּילוּ עַמָּם מִיָּדִי כֵּן לֹא־יַצִּיל אֱלֹהֵי יְחִזְקִיָּהוּ
עַמּוֹ מִיָּדִי׃ 18 וַיִּקְרְאוּ בְקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית עַל־עַם יְרוּשָׁלַ͏ִם אֲשֶׁר
עַל־הַחוֹמָה לְיָרְאָם וּלְבַהֲלָם לְמַעַן יִלְכְּדוּ אֶת־הָעִיר׃ 19 וַיְדַבְּרוּ אֶל־
אֱלֹהֵי יְרוּשָׁלָ͏ִם כְּעַל אֱלֹהֵי עַמֵּי הָאָרֶץ מַעֲשֵׂה יְדֵי הָאָדָם׃ ס
20 וַיִּתְפַּלֵּל יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וִישַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא עַל־זֹאת וַיִּזְעֲקוּ
הַשָּׁמָיִם׃ ס 21 וַיִּשְׁלַח יְהוָה מַלְאָךְ וַיַּכְחֵד כָּל־גִּבּוֹר חַיִל וְנָגִיד
וְשָׂר בְּמַחֲנֵה מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיָּשָׁב בְּבֹשֶׁת פָּנִים לְאַרְצוֹ וַיָּבֹא בֵּית
אֱלֹהָיו וּמִיצִיאֵו מֵעָיו שָׁם הִפִּילֻהוּ בֶחָרֶב׃ 22 וַיּוֹשַׁע יְהוָה אֶת־
יְחִזְקִיָּהוּ וְאֵת יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם מִיַּד סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וּמִיַּד־כֹּל[a]

6 𝔊^BA τῆς φάραγγος ‖ 15 [a] >𝔊 (dittogr?) ‖ [b] pl MSS Vrs יַצִּיל cf 17 ‖
17 𝔊^L + Σενναχ. ‖ 18 3MSS 𝔊^BA𝔗 וַיִּקְרָא ‖ 19 Hill Vrs שֵׁי— ‖ 21 Q אֵי—;
𝔅^Q ומיצאי (frt orig וּמִיֹּצְאֵי) ‖ 22 [a] pl MSS כָּל־אֹיְבָיו.

וַֽיְנַהֲלֵםᵇ[b] מִסָּבִֽיב׃ 23 וְרַבִּים מְבִיאִים מִנְחָה לַֽיהוָה לִירוּשָׁלִַם וּמִגְדָּנוֹת
לִֽיחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּנַּשֵּׂא לְעֵינֵי כָל־הַגּוֹיִם מֵאַחֲרֵי־כֵֽן׃ פ
24 בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה יְחִזְקִיָּהוּ עַד־[a]לָמוּת וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה
וַיֹּאמֶר[b] לוֹ וּמוֹפֵת נָתַן לֽוֹ׃ 25 וְלֹא־כִגְמֻל עָלָיו הֵשִׁיב יְחִזְקִיָּהוּ כִּי
גָבַהּ לִבּוֹ וַיְהִי עָלָיו קֶצֶף וְעַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָֽם׃ 26 וַיִּכָּנַע יְחִזְקִיָּהוּ
בְּגֹבַהּ לִבּוֹ הוּא וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם וְלֹא־בָא עֲלֵיהֶם קֶצֶף יְהוָה בִּימֵי
יְחִזְקִיָּֽהוּ׃ 27 וַיְהִי לִֽיחִזְקִיָּהוּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד הַרְבֵּה מְאֹד וְאֹצָרוֹת
עָֽשָׂה־לוֹ לְכֶסֶף וּלְזָהָב וּלְאֶבֶן יְקָרָה וְלִבְשָׂמִים וּלְמָגִנִּים וּלְכֹל כְּלֵי
חֶמְדָּֽה׃ 28 וּמִסְכְּנוֹת לִתְבוּאַת דָּגָן וְתִירוֹשׁ וְיִצְהָר וְאֻרָוֺת לְכָל־בְּהֵמָה
וּבְהֵמָה ˚וַעֲדָרִים לָאֲוֵרֽוֹת˚׃ 29 וְעָרִים עָשָׂה לוֹ וּמִקְנֵה־צֹאן וּבָקָר לָרֹב
כִּי נָֽתַן־לוֹ אֱלֹהִים רְכוּשׁ רַב מְאֹֽד׃ 30 וְהוּא יְחִזְקִיָּהוּ סָתַם אֶת־
מוֹצָא מֵימֵי גִיחוֹן הָעֶלְיוֹן וַיְשִׁרֵם[a] לְמַטָּה־מַּעְרָבָה[b] לְעִיר דָּוִיד
וַיַּצְלַח יְחִזְקִיָּהוּ בְּכָל־מַעֲשֵֽׂהוּ׃ 31 וְכֵן בִּמְלִיצֵי׀ שָׂרֵי[a] בָבֶל הַֽמְשַׁלְּחִים[b]
עָלָיו לִדְרֹשׁ הַמּוֹפֵת אֲשֶׁר הָיָה בָאָרֶץ עֲזָבוֹ הָאֱלֹהִים לְנַסּוֹתוֹ לָדַעַת
כָּל־בִּלְבָבֽוֹ׃ 32 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְחִזְקִיָּהוּ וַחֲסָדָיו הִנָּם כְּתוּבִים בַּחֲזוֹן
יְשַֽׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא עַל־סֵפֶר מַלְכֵֽי־יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵֽל׃ 33 וַיִּשְׁכַּב
יְחִזְקִיָּהוּ עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּמַעֲלֵה קִבְרֵי בְנֵֽי־דָוִיד וְכָבוֹד עָֽשׂוּ־
לוֹ בְמוֹתוֹ כָּל־יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם וַיִּמְלֹךְ מְנַשֶּׁה בְנוֹ תַּחְתָּֽיו׃
33 1 בֶּן־שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה מְנַשֶּׁה בְמָלְכוֹ וַחֲמִשִּׁים וְחָמֵשׁ
שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָֽם׃ 2 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּתֽוֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵֽל׃ 3 וַיָּשָׁב וַיִּבֶן אֶת־הַבָּמוֹת
אֲשֶׁר נִתַּץ[a] יְחִזְקִיָּהוּ אָבִיו וַיָּקֶם מִזְבְּחוֹת לַבְּעָלִים[b] וַיַּעַשׂ אֲשֵׁרוֹת[b]
וַיִּשְׁתַּחוּ לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם וַיַּעֲבֹד אֹתָֽם׃ 4 וּבָנָה מִזְבְּחוֹת[a] בְּבֵית
יְהוָה אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה בִּירוּשָׁלִַם [b]יִֽהְיֶה־שְּׁמִי לְעוֹלָם[b]׃ 5 וַיִּבֶן מִזְבְּחוֹת
לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם בִּשְׁתֵּי חַצְרוֹת בֵּית־יְהוָֽה׃ 6 וְהוּא הֶעֱבִיר אֶת־
בָּנָיו[a] בָּאֵשׁ [b]בְּגֵי בֶן־הִנֹּם[b] וְעוֹנֵן וְנִחֵשׁ וְכִשֵּׁף[c] וְעָשָׂה אוֹב וְיִדְּעוֹנִי
הִרְבָּה לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסֽוֹ׃ 7 וַיָּשֶׂם אֶת־פֶּסֶל הַסֶּמֶל[a]

22 [b] l c 𝔊𝔙 וַיָּנַח לָהֶם ‖ 23 Var^G וַיִּנָּשֵׂא ‖ 24 [a] > 2R 20,1 ‖ [b] l frt c 𝔊 וַיֵּעָתֵר ‖ 26 𝔊 מָגִ׳, sed cf 𝔖𝔙 (*eo quod* . .) ‖ 28 [˚-˚] l c 𝔊𝔙 וַאֲרָוֺת לַעֲדָרִים ‖ 30 [a] Q וַיְשְׁרֵם, K וַיְיַשְּׁרֵם ‖ [b] 𝔖^A מִזְרָחָה ‖ 31 [a] frt gloss (pl MSS + מֶלֶךְ) ‖ [b] l c 𝔊𝔙𝔗 הַמְשֻׁלָּחִים ‖ 32 l c 𝔊𝔙𝔗 וְעַל ‖ Cp 33, 2 𝔊^L כְּכָל־תּוֹ׳ 𝔊^BA מִכָּל־תּוֹ׳ ‖ 3 [a] 2R 21,3 אִבַּד ‖ [b] 2R sing ‖ 4 [a] l ? הַמִּ׳ ‖ [b-b] 2R 21,4 אָשִׂים אֶת־שְׁמִי ‖ 6 [a] 2R 21,6 בְּנוֹ ‖ [b-b] > 2R ‖ [c] > 2R ‖ 7 [a] 2R 21,7 הָאֲשֵׁרָה.

אֲשֶׁר עָשָׂה בְּבֵית הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים אֶל־דָּוִיד וְאֶל־שְׁלֹמֹה
בְנוֹ בַּבַּיִת הַזֶּה וּבִירוּשָׁלַ͏ִם אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
אָשִׂים אֶת־שְׁמִי לְעֵילוֹם[b]׃ 8 וְלֹא אוֹסִיף לְהָסִיר[a] אֶת־רֶגֶל יִשְׂרָאֵל
מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר הֶעֱמַדְתִּי[b] לַאֲבֹתֵיכֶם[c] רַק ׀ אִם־יִשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת
אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוִּיתִים לְכָל[d]־הַתּוֹרָה [e]וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים בְּיַד־מֹשֶׁה[e]׃
9 וַיֶּתַע מְנַשֶּׁה אֶת־יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָ͏ִם לַעֲשׂוֹת רָע מִן־הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר הִשְׁמִיד יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס 10 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־
מְנַשֶּׁה וְאֶל־עַמּוֹ וְלֹא הִקְשִׁיבוּ׃ 11 וַיָּבֵא יְהוָה עֲלֵיהֶם אֶת־שָׂרֵי הַצָּבָא
אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיִּלְכְּדוּ אֶת־מְנַשֶּׁה בַּחֹחִים וַיַּאַסְרֻהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם
וַיּוֹלִיכֻהוּ בָּבֶלָה׃ 12 וּכְהָצֵר לוֹ חִלָּה אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו וַיִּכָּנַע
מְאֹד מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו׃ 13 וַיִּתְפַּלֵּל אֵלָיו [a]וַיֵּעָתֶר לוֹ[a] וַיִּשְׁמַע
תְּחִנָּתוֹ וַיְשִׁיבֵהוּ יְרוּשָׁלַ͏ִם לְמַלְכוּתוֹ וַיֵּדַע מְנַשֶּׁה כִּי יְהוָה הוּא
הָאֱלֹהִים׃ 14 וְאַחֲרֵי־כֵן בָּנָה חוֹמָה חִיצוֹנָה ׀ לְעִיר־דָּוִיד [a]מַעְרָבָה
לְגִיחוֹן[a] בַּנַּחַל וְלָבוֹא בְשַׁעַר הַדָּגִים וְסָבַב לָעֹפֶל וַיַּגְבִּיהֶהָ מְאֹד
וַיָּשֶׂם שָׂרֵי־חַיִל בְּכָל־הֶעָרִים הַבְּצֻרוֹת בִּיהוּדָה׃ 15 וַיָּסַר אֶת־אֱלֹהֵי
הַנֵּכָר וְאֶת־הַסֶּמֶל מִבֵּית יְהוָה וְכָל־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בְּהַר
בֵּית־יְהוָה וּבִירוּשָׁלָ͏ִם וַיַּשְׁלֵךְ חוּצָה לָעִיר׃ 16 וַיִּכֶן אֶת־מִזְבַּח יְהוָה
וַיִּזְבַּח עָלָיו זִבְחֵי שְׁלָמִים וְתוֹדָה וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה לַעֲבוֹד אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 17 אֲבָל עוֹד הָעָם זֹבְחִים בַּבָּמוֹת רַק לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃
18 וְיֶתֶר דִּבְרֵי מְנַשֶּׁה וּתְפִלָּתוֹ אֶל־אֱלֹהָיו וְדִבְרֵי הַחֹזִים הַמְדַבְּרִים
אֵלָיו בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנָּם עַל־דִּבְרֵי [a]מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃
19 וּ[a]תְפִלָּתוֹ וְהֵעָתֶר־לוֹ וְכָל־חַטָּאתוֹ וּמַעְלוֹ וְהַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר בָּנָה
בָהֶם בָּמוֹת וְהֶעֱמִיד הָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים לִפְנֵי הִכָּנְעוֹ הִנָּם כְּתוּבִים
עַל דִּבְרֵי חוֹזָי[b]׃ 20 וַיִּשְׁכַּב מְנַשֶּׁה עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ[a] בֵּיתוֹ וַיִּמְלֹךְ
אָמוֹן[b] בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ
21 בֶּן־עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה אָמוֹן בְּמָלְכוֹ וּשְׁתַּיִם שָׁנִים מָלַךְ
בִּירוּשָׁלָ͏ִם׃ 22 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו וּלְכָל־

7 [b] l c nonn MSS לְעוֹלָם ‖ 8 [a] 2R 21,8 𝔊 (σαλεῦσαι) 𝔙 (*moveri*) לְהָנִיד ‖ [b] l c 2R 𝔊𝔙 נָתַתִּי ‖ [c] l c 2R Vrs —תָם ‖ [d] 2R וּלכל; l prb 𝔐 ‖ [e-e] 2R aliter; item in 9a ‖ 11 𝔖 בְּחַיָּיו ‖ 13 [a-a] >𝔊[L] ‖ 14 [a-a] 𝔊[B] ἀπὸ λιβὸς κατὰ Γιων ([BabA] κ. νότον; [L] κ. νότον τοῦ Γ.), 𝔙 *ad occidentem Gihon,* 𝔖 מִמְּ׳ ל׳ ‖ 16 Q𝔖 וַיִּבֶן; l c ca 25MSS Edd 𝔊𝔙 וַיָּכֶן ‖ 18/19 [a-a] >𝔊 ‖ 19 [b] l c 1MS (𝔊?) חוֹזִים (cf 𝔖); prps חוֹזָיו ‖ 20 [a] ins c 𝔊 בְּגַן ‖ [b] 𝔊[BA] Αμως, id postea.

הַפְּסִילִים אֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו זִבַּח אָמוֹן וַיַּעַבְדֵם׃ 23 וְלֹא
נִכְנַע מִלִּפְנֵי יְהוָה כְּהִכָּנַע מְנַשֶּׁה אָבִיו כִּי הוּא אָמוֹן הִרְבָּה
אַשְׁמָה׃ 24 וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו עֲבָדָיו וַיְמִיתֻהוּ בְּבֵיתוֹ׃ 25 וַיַּכּוּ עַם־הָאָרֶץ
אֵת כָּל־הַקֹּשְׁרִים עַל־הַמֶּלֶךְ אָמוֹן וַיַּמְלִיכוּ עַם־הָאָרֶץ אֶת־יֹאשִׁיָּהוּ
בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס

**34** 1 בֶּן־שְׁמוֹנֶה שָׁנִים יֹאשִׁיָּהוּ בְמָלְכוֹ וּשְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה
מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ 2 וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ בְּדַרְכֵי דָּוִיד אָבִיו
וְלֹא־סָר יָמִין וּשְׂמֹאול׃ 3 וּבִשְׁמוֹנֶה שָׁנִים לְמָלְכוֹ וְהוּא
עוֹדֶנּוּ נַעַר הֵחֵל לִדְרוֹשׁ לֵאלֹהֵי דָּוִיד אָבִיו וּבִשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה
הֵחֵל לְטַהֵר אֶת־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם מִן־הַבָּמוֹת וְהָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים
וְהַמַּסֵּכוֹת׃ 4 [a]וַיְנַתְּצוּ לְפָנָיו[a] אֵת מִזְבְּחוֹת הַבְּעָלִים וְהַחַמָּנִים אֲשֶׁר־
לְמַעְלָה מֵעֲלֵיהֶם גִּדֵּעַ וְהָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים וְהַמַּסֵּכוֹת שִׁבַּר וְהֵדַק
וַיִּזְרֹק עַל־פְּנֵי הַקְּבָרִים[b] הַזֹּבְחִים לָהֶם׃ 5 וְעַצְמוֹת כֹּהֲנִים שָׂרַף עַל־
מִזְבְּחוֹתָם וַיְטַהֵר אֶת־יְהוּדָה וְאֶת־יְרוּשָׁלִָם׃ 6 וּבְעָרֵי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם
וְשִׁמְעוֹן וְעַד־נַפְתָּלִי [a]בְּחַר בָּתֵּיהֶם[a] סָבִיב[b]׃ 7 וַיְנַתֵּץ אֶת־הַמִּזְבְּחוֹת
וְאֶת־הָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים כִּתַּת לְהֵדַק וְכָל־הַחַמָּנִים גִּדַּע בְּכָל־אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל וַיָּשָׁב לִירוּשָׁלִָם׃ ס 8 וּבִשְׁנַת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לְמָלְכוֹ לְטַהֵר
אֶת־הָאָרֶץ וְהַבָּיִת שָׁלַח אֶת־שָׁפָן בֶּן־אֲצַלְיָהוּ וְאֶת־מַעֲשֵׂיָהוּ שַׂר־
הָעִיר וְאֵת יוֹאָח בֶּן־יוֹאָחָז הַמַּזְכִּיר לְחַזֵּק אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהָיו׃
9 וַיָּבֹאוּ אֶל־חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וַיִּתְּנוּ אֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵית־
אֱלֹהִים אֲשֶׁר אָסְפוּ־הַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי הַסַּף מִיַּד מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם[a] וּמִכֹּל
שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל וּמִכָּל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וַיָּשֻׁבִי[b] יְרוּשָׁלִָם׃ 10 וַיִּתְּנוּ עַל־יַד
עֹשֵׂה[a] הַמְּלָאכָה הַמֻּפְקָדִים בְּבֵית יְהוָה וַיִּתְּנוּ אֹתוֹ עוֹשֵׂי[b] הַמְּלָאכָה
אֲשֶׁר עֹשִׂים בְּבֵית יְהוָה [c]לִבְדוֹק וּלְחַזֵּק[c] הַבָּיִת׃ 11 וַיִּתְּנוּ[a] לֶחָרָשִׁים
וְלַבֹּנִים[b] לִקְנוֹת[c] אַבְנֵי מַחְצֵב וְעֵצִים [d]לַמְחַבְּרוֹת וּלְקָרוֹת אֶת־הַבָּתִּים
אֲשֶׁר הִשְׁחִיתוּ מַלְכֵי יְהוּדָה[d]׃ ס 12 וְהָאֲנָשִׁים עֹשִׂים בֶּאֱמוּנָה

Cp 34, 4 [a-a] 𝔊$^{BL}$ κ. κατέσπασεν ($^{L}$ —σκαψε) τὰ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ ($^{L}$ —ῶν) ‖ [b] l c Vrs קִבְרֵי ‖ 5 Q —תָם ‖ 6 [a-a] Q בְּחַרְבֹתֵיהֶם, K בְּחַר בָּתֵּיהֶם; l בְּחָרְב' (𝔊 καὶ [ἐν] τ. τόποις αὐτῶν 𝔖 *in plateis eorum* = ?בְּחוּצֹתֵיהֶם) ‖ [b] l ? סָבָב ‖ 7 l וְהֵדַק vel לְהָדֵק ‖ 9 [a] 𝔊 + καὶ τῶν ἀρχόντων ‖ [b] l c Q mlt MSS וַיָּשֻׁבוּ, K𝔊𝔖𝔙 וְיֹשְׁבֵי ‖ 10 [a] l c pl MSS Vrs 2R 22,5 עֹשֵׂי ‖ [b] 𝔊𝔖 2R לְעֹ' ‖ [c-c] 2R לְחַזֵּק אֶת־בֶּדֶק ‖ 11 [a] > 2R 22,6 ‖ [b] 2R וְלַגֹּדְרִים ‖ [c] 𝔊$^{BA}$ 2R וְלִ' ‖ [d-d] 2R aliter.

בַּמְּלָאכָה וַעֲלֵיהֶם ׀ מְֽפֻקָּדִים יַחַת וְעֹבַדְיָהוּ הַלְוִיִּם מִן־בְּנֵי מְרָרִי
וּזְכַרְיָה וּמְשֻׁלָּם מִן־בְּנֵי הַקְּהָתִים לְנַצֵּחַ וְהַלְוִיִּם כָּל־מֵבִין בִּכְלֵי־שִׁיר׃
13 וְעַל[a] הַסַּבָּלִים וּמְנַצְּחִים לְכֹל עֹשֵׂה[b] מְלָאכָה לַעֲבוֹדָה וַעֲבוֹדָה
וּמֵהַלְוִיִּם סוֹפְרִים וְשֹׁטְרִים וְשׁוֹעֲרִים׃ 14 וּבְהוֹצִיאָם אֶת־הַכֶּסֶף
הַמּוּבָא בֵּית יְהוָה מָצָא חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן אֶת־סֵפֶר תּוֹרַת־יְהוָה בְּיַד־
מֹשֶׁה׃ 15 וַיַּעַן חִלְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אֶל־שָׁפָן הַסּוֹפֵר סֵפֶר הַתּוֹרָה מָצָאתִי
בְּבֵית יְהוָה וַיִּתֵּן חִלְקִיָּהוּ אֶת־הַסֵּפֶר אֶל־שָׁפָן׃ 16 וַיָּבֵא שָׁפָן אֶת־
הַסֵּפֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיָּשֶׁב עוֹד אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר לֵאמֹר כֹּל אֲשֶׁר־נִתַּן
בְּיַד־עֲבָדֶיךָ הֵם עֹשִׂים׃ 17 וַיַּתִּיכוּ אֶת־הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בְּבֵית־יְהוָה
וַיִּתְּנוּהוּ עַל־יַד הַמֻּפְקָדִים וְעַל־יַד עוֹשֵׂי הַמְּלָאכָה׃ 18 וַיַּגֵּד שָׁפָן
הַסּוֹפֵר לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר סֵפֶר נָתַן לִי חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן וַיִּקְרָא־בוֹ שָׁפָן
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ 19 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֵת דִּבְרֵי הַתּוֹרָה וַיִּקְרַע
אֶת־בְּגָדָיו׃ 20 וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־חִלְקִיָּהוּ וְאֶת־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן וְאֶת־
עַבְדּוֹן בֶּן־מִיכָה וְאֵת ׀ שָׁפָן הַסּוֹפֵר וְאֵת עֲשָׂיָה עֶבֶד־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר׃
21 לְכוּ דִרְשׁוּ אֶת־יְהוָה בַּעֲדִי וּבְעַד [a]הַנִּשְׁאָר בְּיִשְׂרָאֵל וּבִיהוּדָה[a] עַל־
דִּבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר נִמְצָא כִּי־גְדוֹלָה חֲמַת־יְהוָה אֲשֶׁר נִתְּכָה[b] בָנוּ
עַל אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְרוּ[c] אֲבוֹתֵינוּ אֶת־דְּבַר יְהוָה לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַכָּתוּב
עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה׃ ס 22 וַיֵּלֶךְ חִלְקִיָּהוּ וַאֲשֶׁר [a]הַמֶּלֶךְ אֶל־חֻלְדָּה
הַנְּבִיאָה אֵשֶׁת ׀ שַׁלֻּם[b] בֶּן־תָּוקְהַת[c] בֶּן־חַסְרָה[d] שׁוֹמֵר הַבְּגָדִים וְהִיא
יוֹשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלִַם בַּמִּשְׁנֶה וַיְדַבְּרוּ אֵלֶיהָ כָּזֹאת׃ 23 וַתֹּאמֶר לָהֶם כֹּה־
אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אִמְרוּ לָאִישׁ אֲשֶׁר־שָׁלַח אֶתְכֶם אֵלָי׃ ס
24 כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵבִיא רָעָה עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־יוֹשְׁבָיו אֵת
כָּל־[a]הָאָלוֹת[b] הַכְּתוּבוֹת עַל[a]־הַסֵּפֶר אֲשֶׁר [c]קָרְאוּ לִפְנֵי[c] מֶלֶךְ יְהוּדָה׃
25 תַּחַת ׀ אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי וַיְקַטְּירוּ[a] לֵאלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעִיסֵנִי בְּכֹל
מַעֲשֵׂי יְדֵיהֶם וְתִתַּךְ[b] חֲמָתִי בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְלֹא תִכְבֶּה׃ 26 וְאֶל־מֶלֶךְ
יְהוּדָה הַשֹּׁלֵחַ אֶתְכֶם לִדְרוֹשׁ בַּיהוָה כֹּה תֹאמְרוּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר

12 𝔊𝔙 וְעַבְדִּיָהוּ || 13 [a] l וְעַל || [b] l c pl MSS 𝔊𝔖𝔗 עֹשֵׂי || 18 2R 22,10 וַיִּקְרָאֵהוּ || 20 °-° 2R 22,12 עַכְבּוֹר בֶּן־מִיכָיָה cf 𝔖 et Jer 26,22; 36,12 || 21 [a-a] 2R 22,13 הָעָם וּבְעַד כָּל־יְהוּדָה || [b] l c 𝔊 (2R) (הִיא) נִצְּתָה || [c] l c 𝔊𝔖 2R שָׁמְעוּ || 22 [a] ins c 𝔊 אָמַר (1MS + צִוָּה, 1MS 𝔖(𝔙) + שָׁלַח) || [b] 𝔊^BL Σελλημ (שִׁלֵּם) || [c] Q תָּקְהַת, K תוֹ'; l prb c 2R 22,14 תִּקְוָה || [d] pl MSS 𝔖 חסדה, 2R חַרְחַס || 24 [a-a] 2R 22,16 דִּבְרֵי || [b] 𝔊 הַדְּבָרִים || [c-c] 2R קָרָא || 25 [a] Q 2R 22,17 וַיְקַטְּרוּ, K וַיְקַטִּירוּ || [b] l c 𝔊 2R וְנִצְּתָה.

יְהוָה֙ אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל הַדְּבָרִ֖ים אֲשֶׁ֥ר שָׁמָֽעְתָּ׃ 27 יַ֣עַן רַךְ־לְבָבְךָ֡ וַתִּכָּנַ֣ע ׀
מִלִּפְנֵ֣י אֱלֹהִ֗ים בְּשָׁמְעֲךָ֤ אֶת־דְּבָרָיו֙ᵃ עַל־הַמָּק֤וֹם הַזֶּה֙ וְעַל־יֹ֣שְׁבָ֔יו
ᵇוַתִּכָּנַ֣ע לְפָנַ֔יᵇ וַתִּקְרַ֥ע אֶת־בְּגָדֶ֖יךָ וַתֵּ֣בְךְּ לְפָנָ֑י וְגַם־אֲנִ֥י שָׁמַ֖עְתִּי נְאֻם־
יְהוָֽה׃ 28 הִנְנִ֨י אֹסִֽפְךָ֜ אֶל־אֲבֹתֶ֗יךָ וְנֶאֱסַפְתָּ֣ אֶל־קִבְרֹתֶיךָ֮ בְּשָׁלוֹם֒
וְלֹא־תִרְאֶ֣ינָה עֵינֶ֗יךָ בְּכֹל֙ הָֽרָעָ֔ה אֲשֶׁ֥ר אֲנִ֛י מֵבִ֥יא עַל־הַמָּק֥וֹם הַזֶּ֖ה
°וְעַל־יֹשְׁבָ֑יו° וַיָּשִׁ֥יבוּ אֶת־הַמֶּ֖לֶךְ דָּבָֽר׃ ס 29 וַיִּשְׁלַ֖ח הַמֶּ֑לֶךְ וַיֶּאֱסֹ֕ף
אֶת־כָּל־זִקְנֵ֥י יְהוּדָ֖ה וִירוּשָׁלִָֽם׃ 30 וַיַּ֨עַל הַמֶּ֜לֶךְ בֵּית־יְהוָ֗ה וְכָל־אִ֤ישׁ
יְהוּדָה֙ וְיֹשְׁבֵ֣י יְרוּשָׁלִַ֔ם וְהַכֹּֽהֲנִים֙ וְהַלְוִיִּ֔ם וְכָל־הָעָ֖ם מִגָּד֣וֹל וְעַד־קָטָ֑ן
וַיִּקְרָ֣א בְאָזְנֵיהֶ֗ם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי֙ סֵ֣פֶר הַבְּרִ֔ית הַנִּמְצָ֖א בֵּ֥ית יְהוָֽה׃
31 וַיַּעֲמֹ֨ד הַמֶּ֜לֶךְ עַל־עָמְד֗וֹ וַיִּכְרֹ֣ת אֶת־הַבְּרִית֮ לִפְנֵ֣י יְהוָה֒ לָלֶ֜כֶת אַחֲרֵ֣י
יְהוָ֗ה וְלִשְׁמ֤וֹר אֶת־מִצְוֹתָיו֙ וְעֵֽדְוֹתָ֣יו וְחֻקָּ֔יו בְּכָל־לְבָב֖וֹ וּבְכָל־נַפְשׁ֑וֹ
לַעֲשׂוֹת֙ אֶת־דִּבְרֵ֣י הַבְּרִ֔ית הַכְּתוּבִ֖ים עַל־הַסֵּ֥פֶר הַזֶּֽה׃ 32 וַֽיַּעֲמֵ֗ד אֵ֛ת
כָּל־הַנִּמְצָ֥א בִירוּשָׁלִַ֖ם וּבִנְיָמִ֑ן וַֽיַּעֲשׂוּ֙ יֹשְׁבֵ֣י יְרוּשָׁלִַ֔ם כִּבְרִ֥ית אֱלֹהִ֖ים
אֱלֹהֵ֥י אֲבוֹתֵיהֶֽם׃ 33 וַיָּ֨סַר יֹאשִׁיָּ֜הוּ אֶֽת־כָּל־הַתּוֹעֵב֗וֹת מִֽכָּל־הָאֲרָצוֹת֮
אֲשֶׁ֣ר לִבְנֵ֣י יִשְׂרָאֵל֒ וַֽיַּעֲבֵ֗ד אֵ֚ת כָּל־הַנִּמְצָא֙ בְּיִשְׂרָאֵ֔ל לַעֲב֖וֹד אֶת־יְהוָ֣ה
אֱלֹהֵיהֶ֑ם כָּל־יָמָ֕יו לֹ֣א סָ֔רוּ מֵֽאַחֲרֵ֕י יְהוָ֖ה אֱלֹהֵ֥י אֲבוֹתֵיהֶֽם׃ ס

35 1 וַיַּ֨עַשׂ יֹאשִׁיָּ֧הוּ בִירוּשָׁלִַ֛ם פֶּ֖סַח לַֽיהוָ֑ה וַיִּשְׁחֲט֣וּ הַפֶּ֔סַח
בְּאַרְבָּעָ֥ה עָשָׂ֖ר לַחֹ֥דֶשׁ הָרִאשֽׁוֹן׃ 2 וַיַּעֲמֵ֥ד הַכֹּהֲנִ֖ים עַל־מִשְׁמְרוֹתָ֑ם
וַֽיְחַזְּקֵ֔ם לַעֲבוֹדַ֖ת בֵּ֥ית יְהוָֽה׃ 3 וַיֹּ֣אמֶר לַלְוִיִּ֡ם הַמְּבוֹנִים֩ᵃ לְכָל־יִשְׂרָאֵ֨ל
הַקְּדוֹשִׁ֜ים לַֽיהוָ֗ה ᵇתְּנ֤וּ אֶת־ᵇאֲרוֹן־הַקֹּ֙דֶשׁ֙ בַּבַּ֗יִת אֲשֶׁ֨ר בָּנָ֜ה שְׁלֹמֹ֤ה
בֶן־דָּוִיד֙ מֶ֣לֶךְ יִשְׂרָאֵ֔ל אֵין־לָכֶ֥ם מַשָּׂ֖א בַּכָּתֵ֑ף עַתָּ֗ה עִבְדוּ֙ אֶת־יְהוָ֣ה
אֱלֹהֵיכֶ֔ם וְאֵ֖ת עַמּ֥וֹ יִשְׂרָאֵֽל׃ 4 וְהָכ֤וֹנוּᵃ לְבֵית־אֲבוֹתֵיכֶם֙ כְּמַחְלְקוֹתֵיכֶ֔ם
ᵇבִּכְתָ֗ב דָּוִיד֙ מֶ֣לֶךְ יִשְׂרָאֵ֔ל וּבְמִכְתַּ֖בᵇ שְׁלֹמֹ֥ה בְנֽוֹ׃ 5 וְעִמְד֣וּ בַקֹּ֔דֶשׁ
לִפְלֻגּוֹת֙ בֵּ֣ית הָֽאָב֔וֹת לַאֲחֵיכֶ֖ם בְּנֵ֣י הָעָ֑ם וַחֲלֻקַּ֥ת בֵּֽית־אָ֖ב לַלְוִיִּֽם׃
6 וְשַׁחֲט֖וּ הַפָּ֑סַח וְהִֽתְקַדְּשׁוּ֙ וְהָכִ֣ינוּ לַאֲחֵיכֶ֔ם לַעֲשׂ֥וֹת כִּדְבַר־יְהוָ֖ה
בְּיַד־מֹשֶֽׁה׃ ס 7 וַיָּ֣רֶם יֹאשִׁיָּ֩הוּ֩ לִבְנֵ֨י הָעָ֜ם צֹ֗אן כְּבָשִׂ֤ים וּבְנֵֽי־עִזִּים֙

26 lacuna: cf ad 2R 22,18; 𝔙 *quoniam audisti verba voluminis* [27] *atque emollitum est*.. ‖ 27 ᵃ Var$^{G}$ 𝔊 אֶת־דְּבָרַי, 2R 22,19 אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי ‖ ᵇ⁻ᵇ 2R aliter ‖ 28 °–° > 2R 22,20 ‖ 29 2R 23,1 אֵלָיו ‖ 30 2R 23,2 וְהַנְּבִיאִים ‖ 31 𝔊 2R 23,3 הָעַמּוּד ‖ 32 𝔙 *adiuravit;* l frt בַּבְּרִית pro ובנימן ‖ 33 pc MSS ר— ‖ Cp 35, 3 ᵃ K הַמְּבוֹנִים Q pl MSS 'הַמְּבִי (𝔊 τ. δυνατοῖς 𝔊$^{Esr}$ ἱεροδούλοις) ‖ ᵇ⁻ᵇ prps מְנוּחַת (cf I 28,2); al הִנֵּה ‖ 4 ᵃ Q𝔊$^{Esr}$ וְהָכִינוּ; l c K 𝔊$^{Ch}$𝔙 וְהִכּוֹנוּ ‖ ᵇ⁻ᵇ l c pc MSS Vrs 'כְּ . . וּכְ ‖ 6 >𝔊 (frt dl)

הַכֹּל לַפְּסָחִים לְכָל־הַנִּמְצָא לְמִסְפַּר שְׁלֹשִׁים אֶלֶף וּבָקָר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
אֵלֶּה מֵרְכוּשׁ הַמֶּלֶךְ׃ 8 וְשָׂרָיו לִנְדָבָה[a] לָעָם [b]לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם[b] הֵרִימוּ
חִלְקִיָּה וּזְכַרְיָהוּ וִיחִיאֵל[c] נְגִידֵי בֵּית הָאֱלֹהִים לַכֹּהֲנִים נָתְנוּ לַפְּסָחִים
אַלְפַּיִם וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וּבָקָר שְׁלֹשׁ מֵאוֹת׃ 9 וְכָונַנְיָהוּ[a] וּשְׁמַעְיָהוּ וּנְתַנְאֵל
אֶחָיו וַחֲשַׁבְיָהוּ וִיעִיאֵל[b] וְיוֹזָבָד שָׂרֵי הַלְוִיִּם הֵרִימוּ לַלְוִיִּם לַפְּסָחִים
חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים וּבָקָר חֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ 10 וַתִּכּוֹן הָעֲבוֹדָה וַיַּעַמְדוּ הַכֹּהֲנִים
עַל־עָמְדָם וְהַלְוִיִּם עַל־מַחְלְקוֹתָם כְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ׃ 11 וַיִּשְׁחֲטוּ הַפָּסַח
וַיִּזְרְקוּ הַכֹּהֲנִים מִיָּדָם [a]וְהַלְוִיִּם[b] מַפְשִׁיטִים[a]׃ 12 וַיָּסִירוּ[a] הָעֹלָה[b] לְתִתָּם
לְמִפְלַגּוֹת לְבֵית־אָבוֹת לִבְנֵי הָעָם לְהַקְרִיב לַיהוָה כַּכָּתוּב בְּסֵפֶר
מֹשֶׁה וְכֵן לַבָּקָר[c]׃ 13 וַיְבַשְּׁלוּ הַפֶּסַח בָּאֵשׁ כַּמִּשְׁפָּט וְהַקֳּדָשִׁים בִּשְּׁלוּ
בַּסִּירוֹת וּבַדְּוָדִים וּבַצֵּלָחוֹת וַיָּרִיצוּ לְכָל־בְּנֵי הָעָם׃ 14 וְאַחַר הֵכִינוּ
לָהֶם וְלַכֹּהֲנִים כִּי הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן בְּהַעֲלוֹת הָעוֹלָה וְהַחֲלָבִים
עַד־לָיְלָה וְהַלְוִיִּם הֵכִינוּ לָהֶם וְלַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן׃ 15 וְהַמְשֹׁרְרִים
בְּנֵי־אָסָף עַל־מַעֲמָדָם כְּמִצְוַת דָּוִיד וְאָסָף וְהֵימָן וִידֻתוּן[a] חוֹזֵה[b]
הַמֶּלֶךְ וְהַשֹּׁעֲרִים לְשַׁעַר וָשָׁעַר אֵין לָהֶם לָסוּר מֵעַל עֲבֹדָתָם כִּי־
אֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם הֵכִינוּ לָהֶם׃ 16 וַתִּכּוֹן כָּל־עֲבוֹדַת יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא
לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח וְהַעֲלוֹת עֹלוֹת עַל מִזְבַּח יְהוָה כְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ׃
17 וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים אֶת־הַפֶּסַח בָּעֵת הַהִיא וְאֶת־חַג
הַמַּצּוֹת שִׁבְעַת יָמִים׃ 18 וְלֹא־נַעֲשָׂה פֶסַח כָּמֹהוּ בְּיִשְׂרָאֵל מִימֵי
שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא וְכָל־מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל ׀ לֹא־עָשׂוּ כַּפֶּסַח אֲשֶׁר־עָשָׂה
יֹאשִׁיָּהוּ וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְכָל־יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל הַנִּמְצָא וְיוֹשְׁבֵי
יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ ס 19 בִּשְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמַלְכוּת יֹאשִׁיָּהוּ נַעֲשָׂה
הַפֶּסַח הַזֶּה׃° 20 [a]אַחֲרֵי כָּל־זֹאת אֲשֶׁר הֵכִין יֹאשִׁיָּהוּ
[b]אֶת־הַבַּיִת[b] עָלָה[a] נְכוֹ מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְהִלָּחֵם [c]בְּכַרְכְּמִישׁ עַל־[c]פְּרָת
וַיֵּצֵא לִקְרָאתוֹ יֹאשִׁיָּהוּ׃ 21 וַיִּשְׁלַח אֵלָיו מַלְאָכִים ׀ לֵאמֹר ׀ מַה־לִּי וָלָךְ

8 [a] >$\mathfrak{G}$ (add?) ‖ [b-b] add? ‖ [c] $\mathfrak{G}^{L\,(Esr)}$ κ. Ιωηλ ‖ 9 [a] Q וְכָנַנְ׳ K$\mathfrak{G}^{Ch}$𝔙 וכו׳; l frt c $\mathfrak{G}^{BA\,(Esr)}$ וִיכָנְיָהוּ ‖ [b] $\mathfrak{G}^{B}$ κ. Ιωηλ $\mathfrak{G}^{Aa\,(Esr)}$ וְעֻזִּיאֵל? ‖ 10 $\mathfrak{G}^{BA\,(Esr)}$ + ἔχοντες τὰ ἄζυμα et in fine καὶ οὕτω τὸ πρωινόν cf 12[c] ‖ v 11 >$\mathfrak{G}^{BA\,(Esr)}$; habet hic v 13 ‖ [a-a] add? ‖ [b] $\mathfrak{G}^{L\,(Esr)}$ + שָׁחֲטוּ הָעוֹלָה ‖ 12 [a] l c $\mathfrak{G}^{excl\,BA\,(Esr)}$ וַיָּכִינוּ ‖ [b] $\mathfrak{G}^{L\,(Esr)}$ τοὺς μόσχους ‖ [c] pl MSS Vrs לַבֹּקֶר ‖ 13 $\mathfrak{G}^{Esr}$ κ. τὰς θυσίας ‖ 15 [a] $\mathfrak{G}$ וִידִי׳ ‖ [b] pc MSS Vrs חוֹזֵי ‖ 19 [°-°] >$\mathfrak{G}^{BA\,(Ch)}$; $\mathfrak{G}^{Ch}$ + 2R 23,24—27 sed pro הַשְּׁקֻצִים καρα(ι)σειμ (= קְדֵשִׁים); $\mathfrak{G}^{Esr}$ aliud habet add ‖ 20 [a-a] $\mathfrak{G}^{Ch}$ sol καὶ ἀνέβη ‖ [b-b] >$\mathfrak{G}^{Esr}$ ‖ [c-c] $\mathfrak{G}^{BA\,(Ch)}$ 2R 24,29 עַל־מֶלֶךְ אַשּׁוּר עַל־נְהַר.

מֶֽלֶךְ יְהוּדָ֗ה לֹ֠א־עָלֶ֨יךָ אַתָּ֤ה[a] הַיּוֹם֙ [b]כִּ֚י אֶל־בֵּ֣ית[c] מִלְחַמְתִּ֔י[b] וֵֽאלֹהִ֖ים
אָמַ֣ר לְבַהֲלֵ֑נִי חֲדַל־לְךָ֛ מֵאֱלֹהִ֥ים אֲשֶׁר־עִמִּ֖י וְאַל־יַשְׁחִיתֶֽךָ׃ 22 וְלֹא־הֵסֵב֩
יֹאשִׁיָּ֨הוּ פָנָ֜יו מִמֶּ֗נּוּ כִּ֤י לְהִלָּֽחֶם־בּוֹ֙ הִתְחַפֵּ֔שׂ[a] וְלֹ֥א שָׁמַ֛ע אֶל־דִּבְרֵ֥י
נְכ֖וֹ[b] מִפִּ֣י[c] אֱלֹהִ֑ים וַיָּבֹ֕א לְהִלָּחֵ֖ם בְּבִקְעַ֥ת מְגִדּֽוֹ׃ ס 23 וַיֹּר֙וּ הַיֹּרִ֔ים
לַמֶּ֖לֶךְ יֹאשִׁיָּ֑הוּ וַיֹּ֨אמֶר הַמֶּ֤לֶךְ לַעֲבָדָיו֙ הַעֲבִיר֔וּנִי כִּ֥י הָחֳלֵ֖יתִי מְאֹֽד׃
24 וַיַּעֲבִירֻ֨הוּ עֲבָדָ֜יו מִן־הַמֶּרְכָּבָ֗ה וַיַּרְכִּיבֻ֙הוּ֙ עַ֣ל רֶ֣כֶב הַמִּשְׁנֶה֩ אֲשֶׁר־
ל֨וֹ וַיּוֹלִיכֻ֙הוּ֙ יְר֣וּשָׁלִַ֔ם וַיָּ֕מָת וַיִּקָּבֵ֖ר בְּקִבְר֣וֹת אֲבֹתָ֑יו וְכָל־יְהוּדָה֙
וִיר֣וּשָׁלִַ֔ם מִֽתְאַבְּלִ֖ים עַל־יֹאשִׁיָּֽהוּ׃ ס 25 וַיְקוֹנֵ֣ן יִרְמְיָ֘הוּ֮ עַל־יֹאשִׁיָּ֒הוּ֒
וַיֹּאמְר֣וּ כָֽל־הַשָּׁרִ֣ים ׀ וְהַ֠שָּׁרוֹת בְּקִינ֨וֹתֵיהֶ֤ם עַל־יֹאשִׁיָּ֙הוּ֙ עַד־הַיּ֔וֹם
וַֽיִּתְּנ֥וּם לְחֹ֖ק עַל־יִשְׂרָאֵ֑ל וְהִנָּ֥ם כְּתוּבִ֖ים עַל־הַקִּינֽוֹת׃ 26 וְיֶ֛תֶר
דִּבְרֵ֥י יֹאשִׁיָּ֖הוּ וַחֲסָדָ֑יו כַּכָּת֖וּב בְּתוֹרַ֥ת יְהוָֽה׃ 27 וּדְבָרָ֔יו הָרִאשֹׁנִ֖ים
וְהָאַחֲרֹנִ֑ים הִנָּ֣ם כְּתוּבִ֔ים עַל־סֵ֥פֶר מַלְכֵֽי־יִשְׂרָאֵ֖ל וִיהוּדָֽה׃ ס

36 1 וַיִּקְחוּ֙ עַם־הָאָ֔רֶץ אֶת־יְהוֹאָחָ֖ז בֶּן־יֹאשִׁיָּ֑הוּ[a] וַיַּמְלִיכֻ֥הוּ תַֽחַת־
אָבִ֖יו בִּירוּשָׁלִָֽם[b]׃ 2 בֶּן־שָׁל֧וֹשׁ וְעֶשְׂרִ֛ים שָׁנָ֖ה יוֹאָחָ֣ז בְּמָלְכ֑וֹ וּשְׁלֹשָׁ֣ה
חֳדָשִׁ֔ים מָלַ֖ךְ בִּירוּשָׁלִָֽם׃ 3 וַיְסִירֵ֥הוּ מֶֽלֶךְ־מִצְרַ֖יִם בִּירֽוּשָׁלִָ֑ם וַֽיַּעֲנֹשׁ֙
אֶת־הָאָ֔רֶץ מֵאָ֥ה כִכַּר־כֶּ֖סֶף וְכִכַּ֥ר זָהָֽב׃ 4 וַיַּמְלֵךְ֩ מֶֽלֶךְ־מִצְרַ֨יִם אֶת־
אֶלְיָקִ֤ים אָחִיו֙ עַל־יְהוּדָה֙ וִיר֣וּשָׁלִַ֔ם וַיַּסֵּ֥ב אֶת־שְׁמ֖וֹ יְהוֹיָקִ֑ים וְאֶת־
יוֹאָחָ֣ז אָחִ֗יו לָקַ֤ח נְכוֹ֙ וַיְבִיאֵ֣הוּ מִצְרָֽיְמָה׃ פ 5 בֶּן־עֶשְׂרִ֨ים
וְחָמֵ֤שׁ שָׁנָה֙ יְהוֹיָקִ֣ים בְּמָלְכ֔וֹ וְאַחַ֤ת עֶשְׂרֵה֙ שָׁנָ֔ה מָלַ֖ךְ בִּירוּשָׁלִָ֑ם[a]
וַיַּ֣עַשׂ הָרַ֔ע בְּעֵינֵ֖י יְהוָ֥ה אֱלֹהָֽיו[b]׃ 6 עָלָ֣יו עָלָ֔ה נְבוּכַדְנֶאצַּ֖ר מֶ֣לֶךְ בָּבֶ֑ל
וַיַּאַסְרֵ֙הוּ֙ בַּֽנְחֻשְׁתַּ֔יִם לְהֹלִיכ֖וֹ בָּבֶֽלָה׃ 7 וּמִכְּלֵי֙ בֵּ֣ית יְהוָ֔ה הֵבִ֥יא
נְבוּכַדְנֶאצַּ֖ר לְבָבֶ֑ל וַֽיִּתְּנֵ֥ם בְּהֵיכָל֖וֹ בְּבָבֶֽל׃ 8 וְיֶתֶר֩ דִּבְרֵ֨י יְהוֹיָקִ֜ים
וְתֹעֲבֹתָ֣יו אֲשֶׁר־עָשָׂה֩ וְהַנִּמְצָ֣א עָלָ֗יו הִנָּ֤ם כְּתוּבִים֙ עַל־סֵ֣פֶר[a] מַלְכֵ֥י

v 21 𝔊$^{Esr}$ aliter ‖ 21 [a] l c 𝔊$^{Ch}$𝔖𝔗 אֲנִי אֹתָה ‖ [b-b] 𝔊$^{Ch}$ sol לְהִלָּחֵם ‖ [c] 𝔊$^{Esr}$ פְּרָת ? 𝔙 *contra aliam domum* (בית אחר e בית אַשּׁוּר ?) ‖ 22 [a] l c 𝔊$^{Ch}$ הִתְחַזֵּק vel c 𝔊$^{Esr}$𝔙 חָשַׁב ‖ [b] 𝔊$^{Esr}$ יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא ‖ [c] nonn MSS מִפְּנֵי ‖ 24 𝔊$^{Ch}$ עִם (2R 23,30 בִּקְבֻרָתוֹ) ‖ 25 𝔊$^{Esr}$ סֵפֶר דִּבְרֵי מַלְכֵי יְהוּדָה ‖ Cp 36, 1 [a] 𝔊$^{Ch}$ 2R 23,30 + וַיִּמְשְׁחוּ אֹתוֹ ‖ [b] >𝔊$^{B}$𝔊$^{L\ (Esr)}$ 2R ‖ 2 𝔊$^{Ch}$ + 2R 23,31 b—33 a (sed בְּרִבְלָתָה et מִמְּלֹךְ) ‖ 3 𝔊$^{Ch}$ מִצְרַיְמָה; ins antea מִמְּלֹךְ cf 2R$^{Q}$ ‖ 4 𝔊$^{Ch}$ + וַיָּמָת שָׁם וְהַכֶּסֶף וְהַזָּהָב נָתַן לְפַרְעֹה אָז הַחֵלָּה הָאָרֶץ לְהַעֲנֵשׁ לָתֵת אֶת־הַכֶּסֶף עַל־פִּי פַרְעֹה וְכָל־אִישׁ כְּעֶרְכּוֹ נָגַשׂ אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב אֶת־עַם הָאָרֶץ לָתֵת לְפַרְעֹה נְכֹה׃ cf 2R 23,34 s; 𝔊$^{L\ (Esr)}$ + κ. ἔδησε τοὺς μεγιστᾶνας Ιωιακειμ ... ‖ 5 [a] 𝔊$^{BA\ (Ch)}$ + (cf 2R 23,36 b) וְשֵׁם אִמּוֹ זְכוּרָה בַּת נֵרִיָּה מִן־רָמָה ‖ [b] 𝔊$^{Ch}$ + vb compl (cf 2R 24,1—4) ‖ 8 [a] 𝔊$^{Ch}$ + דִּבְרֵי הַיָּמִים לְ.

[b]יִשְׂרָאֵל וִ[b]יהוּדָה[c] וַיִּמְלֹךְ יְהוֹיָכִין[d] בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ 9 בֶּן־שְׁמוֹנֶה
שָׁנִים יְהוֹיָכִין בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וַעֲשֶׂרֶת יָמִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם
וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃ 10 וְלִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה שָׁלַח הַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶאצַּר
וַיְבִאֵהוּ בָבֶלָה עִם־כְּלֵי חֶמְדַּת בֵּית־יְהוָה וַיַּמְלֵךְ אֶת־צִדְקִיָּהוּ אָחִיו
עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ ס 11 בֶּן־עֶשְׂרִים וְאַחַת שָׁנָה צִדְקִיָּהוּ
בְמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ 12 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
אֱלֹהָיו לֹא נִכְנַע מִלִּפְנֵי יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא מִפִּי יְהוָה׃ 13 וְגַם בַּמֶּלֶךְ
נְבוּכַדְנֶאצַּר מָרָד אֲשֶׁר הִשְׁבִּיעוֹ בֵּאלֹהִים וַיֶּקֶשׁ אֶת־עָרְפּוֹ וַיְאַמֵּץ
אֶת־לְבָבוֹ מִשּׁוּב אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 14 גַּם כָּל־שָׂרֵי[a] הַכֹּהֲנִים
וְהָעָם הִרְבּוּ לִמְעוֹל־[b]מַעַל כְּכֹל תֹּעֲבוֹת הַגּוֹיִם וַיְטַמְּאוּ אֶת־בֵּית
יְהוָה אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ בִּירוּשָׁלִָם׃ ס 15 וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם
עֲלֵיהֶם בְּיַד־מַלְאָכָיו הַשְׁכֵּם וְשָׁלוֹחַ כִּי־חָמַל עַל־עַמּוֹ וְעַל־מְעוֹנוֹ׃
16 וַיִּהְיוּ מַלְעִבִים בְּמַלְאֲכֵי הָאֱלֹהִים וּבוֹזִים דְּבָרָיו וּמִתַּעְתְּעִים
בִּנְבִאָיו עַד עֲלוֹת חֲמַת־יְהוָה בְּעַמּוֹ עַד־לְאֵין מַרְפֵּא׃ 17 וַיַּעַל עֲלֵיהֶם
אֶת־מֶלֶךְ כַּשְׂדִּיים[a] וַיַּהֲרֹג בַּחוּרֵיהֶם בַּחֶרֶב בְּבֵית מִקְדָּשָׁם וְלֹא חָמַל
[b]עַל־בָּחוּר וּבְתוּלָה זָקֵן וְיָשֵׁשׁ[b] הַכֹּל נָתַן בְּיָדוֹ׃ 18 וְכֹל כְּלֵי בֵּית
הָאֱלֹהִים הַגְּדֹלִים וְהַקְּטַנִּים וְאֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה וְאֹצְרוֹת הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו
הַכֹּל הֵבִיא בָבֶל׃ 19 וַיִּשְׂרְפוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים וַיְנַתְּצוּ אֵת חוֹמַת
יְרוּשָׁלִָם וְכָל־אַרְמְנוֹתֶיהָ שָׂרְפוּ בָאֵשׁ וְכָל־כְּלֵי מַחֲמַדֶּיהָ לְהַשְׁחִית׃
20 וַיֶּגֶל הַשְּׁאֵרִית מִן־הַחֶרֶב אֶל־בָּבֶל וַיִּהְיוּ־לוֹ וּלְבָנָיו לַעֲבָדִים עַד־
מְלֹךְ מַלְכוּת פָּרָס׃ 21 לְמַלֹּאות דְּבַר־יְהוָה בְּפִי יִרְמְיָהוּ עַד־רָצְתָה הָאָרֶץ
אֶת־שַׁבְּתוֹתֶיהָ °כָּל־יְמֵי הָשַּׁמָּה° שָׁבָתָה לְמַלֹּאות שִׁבְעִים שָׁנָה׃ פ
22 וּבִשְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס לִכְלוֹת דְּבַר־יְהוָה בְּפִי[a] יִרְמְיָהוּ
הֵעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס וַיַּעֲבֶר־קוֹל בְּכָל־מַלְכוּתוֹ
וְגַם־[b]בְּמִכְתָּב לֵאמֹר׃ ס 23 כֹּה־אָמַר כּוֹרֶשׁ ׀ מֶלֶךְ פָּרַס כָּל־מַמְלְכוֹת
הָאָרֶץ נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם[a] וְהוּא־פָקַד עָלַי לִבְנוֹת־לוֹ בַיִת
בִּירוּשָׁלַםִ אֲשֶׁר בִּיהוּדָה מִי־בָכֶם מִכָּל־עַמּוֹ[b] יְהוָה[c] אֱלֹהָיו עִמּוֹ וְיָעַל׃

8 [b-b] >𝔊Ch ‖ [c] 𝔊Ch + 2R 24,6a + וַיִּקָּבֵר בְּגַן עֻזָּא עִם אֲבוֹתָיו ‖ [d] 𝔊Ch יְכָנְיָה id 9 ‖ 9 ins c MSKen 525 mg 𝔊ALS 2R (שָׁנָה) עֶשְׂרֵה ‖ 10 l c 𝔊S𝔙 אֲחִי אָבִיו ‖ 14 [a] ins c 𝔊Ch יְהוּדָה וְ ‖ [b] Q לִמְעָל־ ‖ 17 [a] K —דִּיִּים Q —דִּים ‖ [b-b] 𝔊Ch τοῦ Σεδεκίου κ. τὰς παρθένους αὐτῶν οὐκ ἠλέησαν κ. τ. πρεσβυτέρους αὐτῶν ἀπήγαγον ‖ 20 𝔊Ch Μήδων ‖ 21 °-° >𝔊B (Ch) ‖ 22 [a] Esr 1,1 מִפִּי ‖ [b] >𝔊Ch ‖ 23 [a] 𝔊Esr ?יִשְׂרָאֵל אֲדֹנָי עֶלְיוֹן ‖ [b] 𝔊L (Esr β) + ὃς προθυμεῖται τοῦ πορευθῆναι ‖ [c] 𝔊Ch יִהְיֶה; l c pc MSS 𝔊BA (Esr α) L (Esr β) Esr 1,3 יְהִי.